အမရပူရမြို့

မဟာဂန္ဓာရုံဆရာတော်

အရှင်ဇနကာဘိဝံသ

၏

ပဋ္ဌပကရဏ အဋ္ဌကထာ

ကထာဝတ္ထုအဋ္ဌကထာဘာသာဋီကာ

(ပဌမအုပ်)

[မူလဋီကာနိဿယ, ကထာဝတ္ထုပါဠိတော်နိဿယနှင့်
မြန်မာပြန် ပါသည်။]

မြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်
သာသနာရေးဦးစီးဌာန။

သာသနာ ၂၅၂၄ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ စဉ်း၀၀

၂၁၃၉ခု

အာမရပူရမြို့

မဟာဂန္ဓာရုံဆရာတော်

အရှင်ဇနကာဘိဝံသ

၏

ပဉ္စပကရဏ အဋ္ဌကထာ

ကထာဝတ္ထုအဋ္ဌကထာဘာသာဋီကာ

(ပဌမအုပ်)

[ကထာဝတ္ထု အဋ္ဌကထာ မူလဋီကာနိဿယ, ကထာဝတ္ထု
ပါဠိတော်နိဿယနှင့် မြန်မာပြန်ပါသည်။]

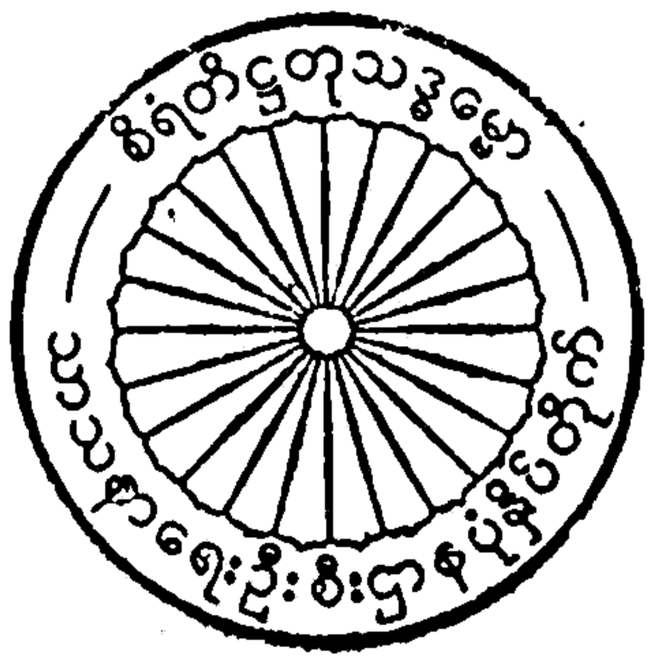

ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ်သမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်
သာသနာရေးဦးစီးဌာန

သာသနာ-၂၅၂၄ ခေတာ-၁၃၄၂ ဗီဇင်ဘာ-၁၉၈၀

အဘိဓမ္မာ

အဋ္ဌကထာ ဘာသာဋီကာများ

၁။ အဋ္ဌသာလိနီ ဘာသာဋီကာနှင့် မူလဋီကာနိဿယ ၄-တွဲ

၂။ သမ္မောဟဝိနောဒနီ ဘာသာဋီကာနှင့် မူလဋီကာနိဿယ ၃-တွဲ

၃။ ပဋ္ဌပကရဏ အဋ္ဌကထာ ဘာသာဋီကာနှင့် မူလဋီကာနိဿယ ၅-တွဲ

အားလုံး ရိုက်နှိပ်ပြီးစီးပြီ ဖြစ်ပါကြောင်း

ပဌမအကြိမ်

အုပ်ရေ - ၃၀၀၀

ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ်သမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် သာသနာရေးဦးစီးဌာနအတွက် ဦးတင်မောင် (၀၂၅၆) စာပေပေါင်းကူး စာပုံနှိပ်တိုက်၊ အမှတ် ၉၀၊ အေ,တီ၊ ဝေဇယန္တာလမ်း၊ (ဂ) ရပ်ကွက်၊ တောင်ဥက္ကလာပမြို့၊ ရန်ကုန်က ပုံနှိပ်၍၊ လက်ထောက်ညွှန်ကြားရေးမှူး ဦးမြင့်မောင် (၀၂၅၂၇) က ထုတ်ဝေသည်။

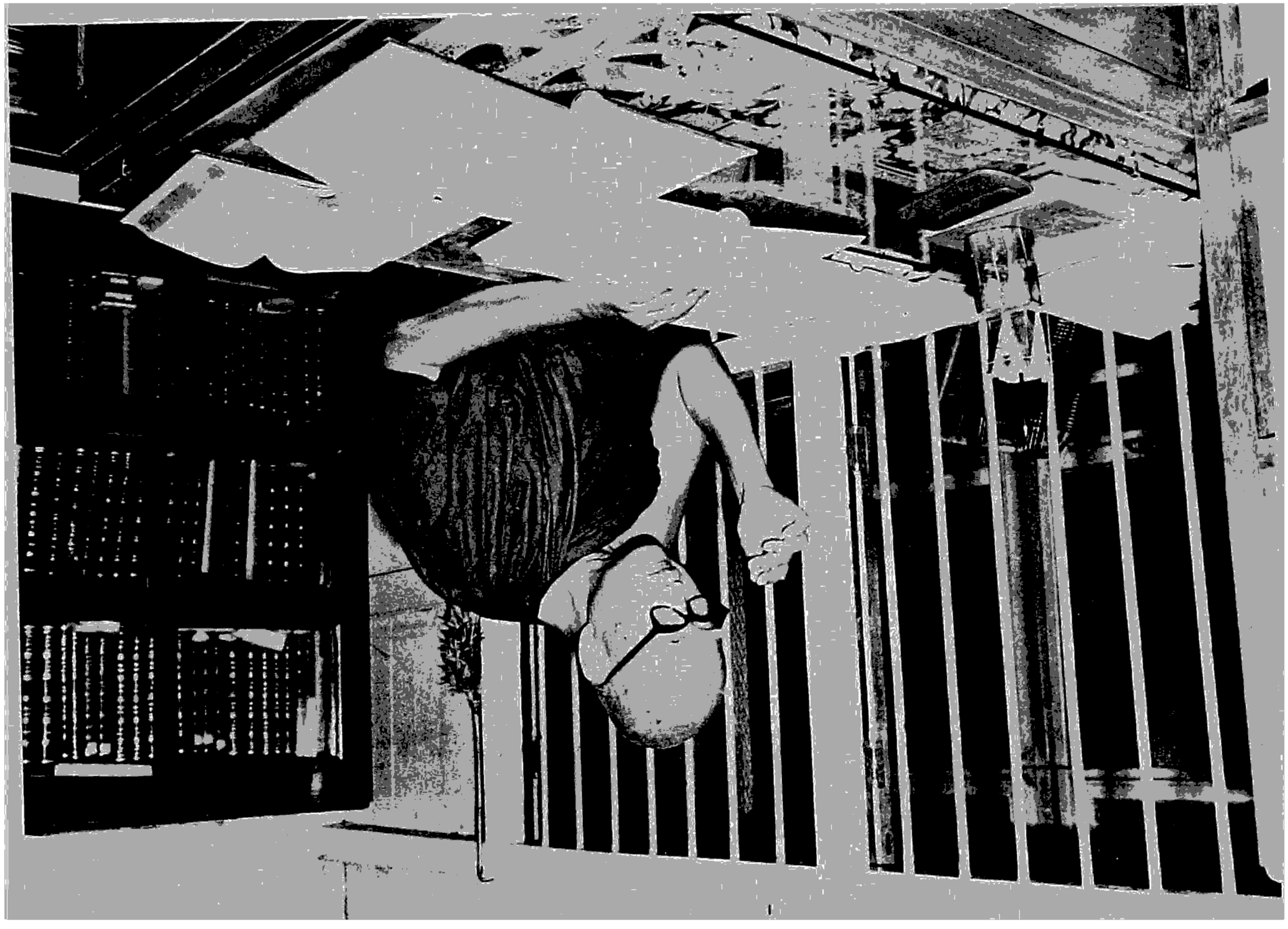

မဟာဂန္ဓာရုံဆရာတော်

အရှင်ဇနကာဘိဝံသ၏

တဘဝသံသရာဖြစ်စဉ်အကျဉ်း

၁။ အရှင်ဇနကာဘိဝံသ ဆရာတော်လောင်း သူငယ်ကို စစ်ကိုင်းတိုင်း ရွှေဘိုခရိုင် ဝက်လက်မြို့နယ် သရိုင်ရွာ ဦးဇောတိ-ဒေါ်အုန်းလှိုင်တို့မှ ၁၂၆၁-ခုနှစ်၊ တပို့တွဲလပြည့်ကျော် ၁၄-ရက် (၁၉၀၀-ပြည့်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၇-ရက်) အင်္ဂါနေ့တွင် ဖွားမြင်သည်။

၂။ ၁၂၆၆-ခုနှစ်၌ ပဌမအကြိမ် ရှင်သာမဏေ ပြုတော်မူသည်။

၃။ ၁၂၇၅-ခုနှစ်၌ ဒုတိယအကြိမ် ရှင်သာမဏေ ပြုတော်မူသည်။

၄။ ၁၂၇၉-ခုနှစ်၌ သက်တော် ၁၈-နှစ် အရွယ်တွင် ပဌမကြီးတန်း စာမေးပွဲကို အောင်မြင်တော်မူသည်။

၅။ ၁၂၈၀-ပြည့်နှစ် တပေါင်းလပြည့်နေ့၌ ပဌမအကြိမ် ရဟန်းအဖြစ် ခံယူတော်မူသည်။

၆။ ၁၂၈၁-ခုနှစ် နယုန်လပြည့်နေ့၌ ဒုတိယ အကြိမ်၊ ၁၂၈၁-ခုနှစ် တပေါင်းလပြည့်နေ့၌ တတိယအကြိမ် ရဟန်းအဖြစ် ခံယူတော်မူသည်။

၇။ ၁၂၈၉-ခုနှစ်၌ 'ပဌမကျော်' အောင်မြင်တော်မူသည်။

၈။ ၁၂၈၉-ခုနှစ်၌ 'သကျသီဟ စာမေးပွဲ' ခေါ် 'ပရိယတ္တိသာသနဟိတ ဓမ္မာစရိယ' ဘွဲ့ ရရှိအောင်မြင်တော်မူသည်။

၉။ ၁၃၀၃-ခု ဝါဆိုဦး (၁၉၄၁-၂) ဂျပန်စစ်တပ်များ မြန်မာပြည်သို့ ဝင်ရောက်သိမ်းပိုက်မည့်နှစ်တွင် ယခုလက်ရှိ အမရပူရ မဟာဂန္ဓာရုံကျောင်းတိုက်နေရာသို့ ပြောင်းရွှေ့တိတ်ဆိတ်စွာ ပြောင်းရွှေ့ခဲ့စဉ်က သံဃာတော် ငါးပါးမျှသာရှိ၍ ပုံလွှန်တော်မူချိန်တွင် သံဃာတော် ငါးရာကျော်မျှ သီတင်းသုံးလျက်ရှိသည်။

၁၀။ (လွတ်လပ်ရေး ရပြီးနောက်) ၁၃၁၂-ခုနှစ်၊ ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ၏ (ရှေးဦးစွာ) 'အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ' ဘွဲ့တံဆိပ်ဆက်ကပ်ခြင်းကို ခံယူရသည်။

၁၁။ ၎င်းနှစ်မှာပင် နိုင်ငံတော် စာသင်ကျောင်းမျာ်း၌ သင်ကြားရန် မူလတန်း ပုဒ္ဓဘာသာလက်စွဲ ခေါ် သင်ခန်းစာမျာ်းကို ရေးသား ခဲ့သည်။

၁၂။ ၁၃၁၅-ခုနှစ်၌ (က) ဆဋ္ဌသံဂီတိဩဝါဒစရိယ သံဃနာယကာ၊
(ခ) ဆဋ္ဌသံဂီတိ ဘာရနီတ္ထာရကာ၊
(ဂ) ဆဋ္ဌသံဂီတိ ပါဠိ ပဋိဝေသောဓကာ၊
(ဃ) ဆဋ္ဌသံဂီတိ ဩသာန သောဓေယျပတ္တိ ပါဠိက
အဖြစ် တင်မြောက်ခြင်းကို ခံယူရသည်။

၁၃။ ၁၃၃၇-ခုနှစ် ပဲခူးမြို့၌ ကျင်းပအပ်သော ဂိုဏ်းလုံးကျွတ် အစည်း အဝေးကြီးက ရွှေကျင်ဂိုဏ်းကြီး၏ ဥပ ဥက္ကဋ္ဌ(ဒုတိယ သာသနာပိုင်) အဖြစ် တင်မြောက်ခြင်းကို ခံယူတော်မူသည်။

၁၄။ ၁၂၉၁-ခုနှစ် သက်တော်(၃၀)မှစ၍ ကျမ်းစာမျာ်းကို စတင်ပြုစုတော် မူခဲ့ရာ ၁၂၉၃-ခုနှစ်တွင် ပဌမဦးဆုံးကျမ်းစာကို ရေးသားပြီးစီးတော် မူ၍ ၁၃၃၈-ခု တန်ဆောင်မုန်းလတွင် 'နောက်ဆုံးဆယ်လ မြတ်ဗုဒ္ဓ' ကျမ်းစာကို ရေးသားပြီးလျှင် 'တဘဝသံသရာ' အမည်ဖြင့် ထေရုပဒတ္တိကို ကိုယ်တော်တိုင်ရေးထားတော်ခဲ့မူသည်။ ပဋ္ဌပကရဏဘာသာဋ္ဌကာနှင့် မူလဋ္ဌကာနိဿယ ပါဠိတော်နိဿယမျာ်းကို ၁၃၁၆-ခု၊ တန်ဆောင် မုန်းလဆန်း ၅-ရက် (၁၈-၁၁-၇၄)တနင်္ဂးလာနေ့ ၁-နာရီအချိန် စတင်ပို့ချရေးသား၍ ၁၃၁၉-ခု၊ ဝါခေါင်လဆန်း ၁၂-ရက်နေ့မှာ ပြီးဆုံးခဲ့ပါသည်။ သုတ်မဟာဝဂ်ဘာသာဋ္ဌကာကို ၁၃၁၇-ခု၊ ဝါဆို လပြည့်ကျော် ၂-ရက် ကြာသပတေးနေ့ (၂၄-၇-၇၅) စတင်ပို့ချ ရေးသား၍ ၁၃၁၉-ခု၊ နတ်တော်လဆန်း ၁၃-ရက်(၂၁-၁၂-၇၇) သောကြာနေ့ ပျံလွန်တော် မမူမီ ၅-ရက်အလိုတွင် ပြီးစီးတော်မူခဲ့ ပါသည်။ ပါထေယျဘာသာဋ္ဌကာကိုပင် တရက်မျှ ရေးသားပို့ချခဲ့ ပါသေးသည်။

၁၅။ ၁၃၁၉-ခုနှစ်၊သက်တော်(၇၈)နှစ်အရောက်၊ နတ်တော်လပြည့်ကျော် ၂-ရက် (၁၉၇၇ ခု၊ ဒီဇင်ဘာလ ၂၇ ရက်)အင်္ဂါနေ့ ညနေ ၄-နာရီ မိနစ်-၃၀ တွင် တဘဝအတွက် ငြိမ်းတော်မူပါသည်။

ပုဂ္ဂလိုက်ရေးသူ ဒေါ်ကြီးကြီးမြင့်

ကထာဝတ္ထု အဌကထာ ဘာသာဋီကာ

ပဌမအုပ်

မာတိကာ

အကြောင်းအရာ		စာမျက်နှာ
နိဒါန်း		ခံ
ရိုက်နှိပ်ထုတ်ဝေသူများ၏ ကျမ်းဦးအမှာ	....	ငါး
စဉ်ဆက်သာသနာ တည်စေသော်	....	စဲ
သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော် အစွမ်းတော် ၃–ပါး	....	၂
ဂန္ထာရမ္ဘ အဖွင့်	....	၃
နိဒါနကထာ အဖွင့်		
ပဋ္ဌမသံဂါယနာ	....	၂၁
ဆဋ္ဌသံဂါယနာ	....	၂၁
မဟာဝဂ္ဂ		
၁–ပုဂ္ဂလကထာ	....	၂၂
၁–သုဒ္ဓသစ္စိကဋ္ဌ	....	၂၂
၁–အနုလောမပစ္စနီက အဖွင့်	....	၂၂
နိဂ္ဂဟ	....	၂၉
အနုလောမဌပနာ	....	၃၀
ပါပနာရောပနာ	....	၃၀
အနုလောမပဋ္ဌက	....	၃၃
ဥပနယနစတုက္ကဲ	....	၄၁
အနုလောမပစ္စနီကပဋ္ဌက	....	၄၃
၂–ပစ္စနီကာနုလောမ အဖွင့်	....	၄၄
၂–ဩလာသသစ္စိကဋ္ဌ	....	၄၈
၁–အနုလောမပစ္စနီက အဖွင့်	....	၄၈
၃–ကာလသစ္စိကဋ္ဌ	....	၄၉
၁–အနုလောမပစ္စနီက အဖွင့်	....	၄၉

အကြောင်းအရာ		စာမျက်နှာ
၄–အဝယဝသစ္ဆိကဋ္ဌ	....	၅၀
၁–အနုလောမပစ္စနီက အဖွင့်	....	၅၀
၂–ဩကာသာဒိသစ္ဆိကဋ္ဌ	....	၅၁
၂–ပစ္စနီကာနုလောမ အဖွင့်	....	၅၁
၅–သုဒ္ဓိကသံသန္ဒန အဖွင့်	....	၅၃
၆–ဩပမ္မသံသန္ဒန အဖွင့်	....	၅၆
၇–စတုက္ကနယသံသန္ဒန အဖွင့်	....	၅၉
စတုက္ကနယသံသန္ဒန	....	၅၉
ဂ–လက္ခဏယုတ္တိ အဖွင့်	....	၆၅
အဋ္ဌပဒ္ဓက	....	၆၆
၉–ဝစနသောဓန အဖွင့်	....	၆၇
ဝစနသောဓန	....	၆၇
၁ဝ–ပညတ္တာနုယောဂ အဖွင့်	....	၇၄
၁၁–ဂတိအနုယောဂ အဖွင့်	....	၇ဂ
၁၂–ဥပါဒါပညတ္တာနုယောဂ အဖွင့်	....	ဂ၉
၁၃–ပုရိသကာရာနုယောဂ အဖွင့်	....	၉၇
၁၄–အဘိညာနုယောဂ အဖွင့်	....	၁ဝဂ
၁၅–၁ဂ–ဉာတကာနုယောဂါဒိ အဖွင့်	....	၁ဝ၉
၁၉–၂၁–ပဋိဝေဓာနုယောဂါဒိ အဖွင့်	....	၁၁၂
၂–ပရိဟာနိကထာ	....	၁၁ဂ
၁–ဝါဒယုတ္တိပရိဟာနိ အဖွင့်	....	၁၁၉
၂–အရိယပုဂ္ဂလသံသန္ဒနပရိဟာနိ အဖွင့်	....	၁၂၄
၃–သုတ္တသာဓနပရိဟာနိ အဖွင့်	....	၁၂၇
၃–ဗြဟ္မစရိယကထာ	....	၁၃၁
၁–သုဒ္ဓဗြဟ္မစရိယကထာ	....	၁၃၁
၂–သံသန္ဒနဗြဟ္မစရိယကထာ	....	၁၃၄
၃–ဩမိသောကထာ အဖွင့်	....	၁၃၇
၄–ဇာတိကထာ	....	၁၃၉
၁–နဿုတ္တာဟရဏကထာ အဖွင့်	....	၁၃၉
၅–သဗ္ဗမတ္ထိတိကထာ အဖွင့်	....	၁၄၂
၁–ဝါဒယုတ္တိ အဖွင့်	....	၁၄၂
၂–ကာလသံသန္ဒန အဖွင့်	....	၁၄၄

အကြောင်းအရာ		စာမျက်နှာ
ဝစနသောဓန အဖွင့်	....	၁၄၆
အတီတစက္ခုရူပါဒိကထာ အဖွင့်	....	၁၅၈
အတီတဉာဏာဒိကထာ အဖွင့်	....	၁၅၈
အရဟန္တာဒိကထာ အဖွင့်	....	၁၅၉
ပဒသောဓနကထာ အဖွင့်	....	၁၅၉
သုတ္တသာဓန အဖွင့်	....	၁၆၀
၆–အတီတက္ခန္ဓာဒိကထာ	....	၁၆၂
၁–နသုတ္တသာဓနကထာ အဖွင့်	....	၁၆၂
၂–သုတ္တသာဓန အဖွင့်	....	၁၆၂
၇–ကေစ္စံ အတ္ထိတိကထာ	....	၁၆၄
၁–အတီတာဒိကေစ္စကထာ အဖွင့်	....	၁၆၄
၂–အနာဂတာဒိကေစ္စကထာ အဖွင့်	....	၁၆၇
၈–သတိပဋ္ဌာနကထာ အဖွင့်	....	၁၆၈
၉–ဟေဝတ္ထိကထာ အဖွင့်	....	၁၇၁

၂-ဒုတိယဝဂ်

၁–ပရူပဟာရ အဖွင့်	....	၁၇၃
၂–၄–အညာဏာဒိကထာ အဖွင့်	....	၁၇၅
၅–ဝစီဘေဒကထာ အဖွင့်	....	၁၇၆
၆–ဒုက္ခာဟာရကထာ အဖွင့်	....	၁၇၉
၇–စိတ္တဋ္ဌိတိကထာ အဖွင့်	....	၁၇၉
၈–ကုက္ကုဋ္ဌကထာ အဖွင့်	....	၁၈၂
၉–အနုပုဗ္ဗာဘိသမယကထာ	....	၁၈၃
၁၀–ဝေါဟာရကထာ အဖွင့်	....	၁၈၆
၁၁–နိရောဓကထာ အဖွင့်	....	၁၈၉

၃-တတိယဝဂ်

၁–ဗလကထာ အဖွင့်	....	၁၉၂
၂–အရိယန္တိကထာ အဖွင့်	....	၁၉၅
၃–ဝိမုတ္တိကထာ အဖွင့်	....	၁၉၈
၄–ဝိမုစ္စမာနကထာ အဖွင့်	....	၁၉၉
၅–အဌမကကထာ အဖွင့်	....	၂၀၃
၆–အဌမကဿ ဣန္ဒြိယကထာ	....	၂၀၅

အကြောင်းအရာ		စာမျက်နှာ
၇- ဒီဗ္ဗစက္ခုကထာ အဖွင့်	....	၂၀၆
၈—ဒီဗ္ဗသောတကထာ အဖွင့်	....	၂၀၉
၉—ယထာကမ္မူပဂတဉာဏကထာ	....	၂၁၀
၁၀—သံဝရကထာ အဖွင့်	....	၂၁၂
၁၁—အသညကထာ အဖွင့်	....	၂၁၄
၁၂—နေဝသညာနာသညာယတနကထာ အဖွင့်	....	၂၁၄
၄-စတုတ္ထဝဂ်		
၁—ဂိဟိဿ အရဟာတိကထာ အဖွင့်	....	၂၁၅
၂—ဥပပတ္တိကထာ အဖွင့်	....	၂၁၇
၃—အနာဿဝကထာ အဖွင့်	....	၂၁၇
၄-သမန္နာဂတာကထာ အဖွင့်	—	၂၁၉
၅—ဗောဓိယာ ဗုဒ္ဓါတိကထာ အဖွင့်	....	၂၂၁
၆—လက္ခဏကထာ အဖွင့်	....	၂၂၄
၇—နိယာမောက္ကန္တိကထာ အဖွင့်	....	၂၂၅
၈—အပရာပိ သမန္နာဂတာကထာ အဖွင့်	....	၂၂၇
၁၀—သဗ္ဗသံယောဇနပ္ပဟာနကထာ အဖွင့်	....	၂၂၈
၅-ပဉ္စမဝဂ်		
၁-ဝိမုတ္တိကထာ အဖွင့်	....	၂၂၉
၂-အသေခဉာဏကထာ အဖွင့်	....	၂၃၀
၃-ဝပရတကထာ အဖွင့်	....	၂၃၁
၄-နိယာမကထာ အဖွင့်	....	၂၃၃
၅-ပဋိသမ္ဘိဒါကထာ အဖွင့်	....	၂၃၆
၆-သမ္မုတိဉာဏကထာ အဖွင့်	....	၂၃၇
၇-စိတ္တာရမ္မဏကထာ အဖွင့်	....	၂၃၈
၈-အနာဂတဉာဏကထာ အဖွင့်	....	၂၃၉
၉-ပဋ္ဌာပဋ္ဌာနဉာဏကထာ အဖွင့်	....	၂၄၀
၁၀-ဖလဉာဏကထာ အဖွင့်	....	၂၄၃

အကြောင်းအရာ စာမျက်နှာ

ဖြ-ဆဋ္ဌဝဂ်

၁-နိယာမကထာ အဖွင့် ၂၄၆
၂-ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒကထာ အဖွင့် ၂၄၇
၃-သစ္စကထာ အဖွင့် ၂၄၉
၄-အာရုပ္ပကထာ အဖွင့် ၂၅၀
၅-နိရောဓသမာပတ္တိကထာ အဖွင့် ၂၅၁
၆-အာကာသကထာ အဖွင့် ၂၅၂
၇-အာကာသော သနိဒဿနောတိကထာ အဖွင့် ၂၅၃
၁၀-ပထဝီဓာတု သနိဒဿနာတိ အာဒိကထာ အဖွင့် ၂၅၄

၇း သတ္တမဝဂ်

၁-သင်္ဂီတကထာ အဖွင့် ၂၅၅
၂-သမ္မယုတ္တကထာ အဖွင့် ၂၅၆
၃-စေတသိကကထာ အဖွင့် ၂၅၇
၄-နိဒါနကထာ အဖွင့် ၂၅၈
၅-ပရိဘောဂမယပုညကထာ အဖွင့် ၂၆၃
၆-ဣဇတော ဒိန္နကထာ အဖွင့် ၂၆၇
၇-ပထဝီကမ္မဝိပါကောတိကထာ အဖွင့် ၂၆၈
၈-ဇရာမရဏံ ဝိပါကောတိကထာ အဖွင့် ၂၇၂
၉-အရိယမဂ္ဂဝိပါကကထာ အဖွင့် ၂၇၄
၁၀-ဝိပါကော ဝိပါကဓမ္မဓမ္မော တိကထာ အဖွင့် ၂၇၆

ကထာဝတ္ထု အဋ္ဌကထာ မူလဋီကာ နိဿယ

မာတိကာ

အကြောင်းအရာ စာမျက်နှာ

ဂန္ထာရမ္ဘ အဖွင့် ၂၀၁

နိဒါနကထာ အဖွင့်

မဟာဝဂ္ဂ

၁–ပဋိလကထာ -- ၂၉၂

၁–သုဒ္ဓသစ္စိကဋ္ဌ ၂၉၂

၁–အနုလောမပစ္စနီက အဖွင့် ၂၉၂

၂–ပစ္စနီကာနုလောမ အဖွင့် ၃၁၆

၂–ဩကာသသစ္စိကဋ္ဌ ၃၁၉

၁–အနုလောမပစ္စနီက အဖွင့် ၃၁၉

၃–ကာလသစ္စိကဋ္ဌ ၃၂၀

၁–အနုလောမပစ္စနီက အဖွင့် ၃၂၀

၄–အဝယဝသစ္စိကဋ္ဌ ၃၂၁

၁–အနုလောမပစ္စနီက အဖွင့် ၃၂၁

ဩကာသာဒိသစ္စိကဋ္ဌ ၃၂၁

၂–ပစ္စနီကာနုလောမ အဖွင့် ၃၂၁

၅–သုဒ္ဓိကသံသန္ဒန အဖွင့် ၃၂၄

၆–ဩပမ္မသံသန္ဒန အဖွင့် ၃၂၈

၇–စတုက္ကနယ သံသန္ဒန အဖွင့် ၃၃၉

၈–လက္ခဏယုတ္တိ အဖွင့် ၃၄၁

၉–ဝစနသောဓန အဖွင့် ၃၄၁

၁၀–ပညတ္တာနုယောဂ အဖွင့် ၃၄၄

၁၁–ဂတိအနုယောဂ အဖွင့် ၃၄၅

၁၂–ဥပါဒါပညတ္တာနုယောဂ အဖွင့် ၃၄၈

၁၃–ပုရိသကာရာနုယောဂ အဖွင့် ၃၅၀

၁၄–အဘိညာနုယောဂ အဖွင့် ၃၅၄

၁၅–၁၈–ဉာတကာနုယောဂါဒိ အဖွင့် ၃၅၅

၁၉–ပဋိဝေဓာနုယောဂါဒိ အဖွင့် ၃၅၆

မာတိကာ		ကဲ့
အကြောင်းအရာ		စာမျက်နှာ
၂–ပရိဟာနိကထာ	....	၃၄၉
၁–ဝါဒယုတ္တိပရိဟာနိကထာ အဖွင့်	....	၃၄၉
၂–အရိယပုဂ္ဂလသံသန္ဒနပရိဟာနိ အဖွင့်	....	၃၅၁
၃–သုတ္တသာဓနပရိဟာနိ အဖွင့်	---	၃၅၂
၃–ဗြဟ္မစရိယကထာ	....	၃၅၃
၁–သုဒ္ဓဗြဟ္မစရိယကထာ	....	၃၅၃
၂–သံသန္ဒနဗြဟ္မစရိယကထာ	....	၃၅၄
၃–ဩဝါဒသောကထာ အဖွင့်	....	၃၅၅
၄–ဇာတိကထာ အဖွင့်	....	၃၅၅
၁–နိ သုတ္တာဟရဏကထာ အဖွင့်	....	၃၅၅
၅–သဗ္ဗမတ္ထိတိကထာ အဖွင့်	....	၃၅၆
၁–ဝါဒယုတ္တိ အဖွင့်	....	၃၅၆
၂–ကာလသံသန္ဒန အဖွင့်	....	၃၅၇
၃–ဝစနသောဓန အဖွင့်	....	၃၅၉
အတီတဉာဏာဒိကထာ အဖွင့်	....	၃၆၄
အရဟန္တာဒိကထာ အဖွင့်	....	၃၆၄
ပဒသောဓနကထာ အဖွင့်	....	၃၆၄
၇–ကေစိ အတ္ထိတိကထာ	....	၃၆၆
၁–အတီတာဒိကေစိကထာ အဖွင့်	....	၃၆၆
၈-သတိပဋ္ဌာနကထာ အဖွင့်	....	၃၆၆
၉–ဟေဝတ္ထိကထာ အဖွင့်	....	၃၆၇
၂–ဒုတိယဝဂ္ဂ		
၁–ပရွပဟာရ အဖွင့်	....	၃၆၈
၅–ဝစီဘေဒကထာ အဖွင့်	....	၃၆၉
၇–စိတ္တဋ္ဌိတိကထာ အဖွင့်	....	၃၇၀
၉–အနုပုဗ္ဗဘိသမယကထာ အဖွင့်	....	၃၇၂
၁၀–ဝေါဟာရကထာ အဖွင့်	....	၃၇၃
၁၁–နိဂ္ဂောဓကထာ အဖွင့်	....	၃၇၆

အကြောင်းအရာ စာမျက်နှာ

၃-တတိယဝဂ္ဂ

၁-ဗလကထာ အဖွင့် ၃၇၈
၂-အရိယန္တိကထာ အဖွင့် ၃၇၉
၄-ဝိမုစ္စမာနကထာ အဖွင့် ၃၈၀
၅-အဋ္ဌမကကထာ အဖွင့် ၃၈၂
၆-အဋ္ဌမကဿ ကုန္တြိယကထာ အဖွင့် ၃၈၃
၇-ဒိဗ္ဗစက္ခုကထာ အဖွင့် ၃၈၃
၈-ယထာကမ္မူပဂတဉာဏကထာ အဖွင့် ၃၈၈
၁၀-သံဝရကထာ အဖွင့် ၃၈၉

၄-စတုတ္ထဝဂ္ဂ

၁-ဂိဟိဿ အရဟာတိကထာ အဖွင့် ၃၉၀
၂-ဥပပတ္တိကထာ အဖွင့် ၃၉၀
၄-သမန္နာဂတကထာ အဖွင့် ၃၉၀
၆-ဗောဓိယာ ဗုဒ္ဓေါတိကထာ အဖွင့် ၃၉၁
၇-လကုဏ္ဍကကထာ အဖွင့် ၃၉၂
၈-နိယာမောက္ကန္တိကထာ အဖွင့် ၃၉၃
၁၀-သဗ္ဗသံယောဇနပ္ပဟာနကထာ အဖွင့် ၃၉၄

၅-ပဉ္စမဝဂ္ဂ

၁-ဝိမုတ္တိကထာ အဖွင့် ၃၉၅
၂-အသေခဉာဏကထာ အဖွင့် ၃၉၅
၃-ဝိပရိတကထာ အဖွင့် ၃၉၆
၄-နိယာမကထာ အဖွင့် ၃၉၆
၅-ပဋိသမ္ဘိဒါကထာ အဖွင့် ၃၉၇
၆-သမ္မုတိဉာဏကထာ အဖွင့် ၃၉၇
၇-စိတ္တာရမ္မဏကထာ အဖွင့် ၃၉၈
၈-အနာဂတဉာဏကထာ အဖွင့် ၃၉၈
၉-ပဋိပ္ပဿနဉာဏကထာ အဖွင့် ၃၉၈
၁၀-ဖလဉာဏကထာ အဖွင့် ၃၉၉

အကြောင်းအရာ		စာမျက်နှာ
ဖြူဆဋ္ဌဝဂ္ဂ		
၁-နိယာမကထာ အဖွင့်	....	၄၀၀
၂-ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒကထာ အဖွင့်	....	၄၀၀
၃- သစ္စကထာ အဖွင့်	....	၄၀၁
၅-နိရောဓသမာပတ္တိကထာ အဖွင့်	....	၄၀၁
၇-သတ္တမဝဂ္ဂ		
၁-သင်္ဂီတကထာ အဖွင့်	....	၄၀၂
၂-သမ္မယုတ္တကထာ အဖွင့်	....	၄၀၂
၃-စေတသိကကထာ အဖွင့်	....	၄၀၂
၄-ဒါနကထာ အဖွင့်	....	၄၀၃
၅-ပရိဘောဂမယပုညကထာ အဖွင့်	....	၄၀၆
၆-ဣတော ဒိန္နကထာ အဖွင့်	....	၄၀၇
၇-ပထဝီကမ္မဝိပါကောတိကထာ အဖွင့်	....	၄၀၈
၈-ဇရာမရဏံ ဝိပါကောတိကထာ အဖွင့်	....	၄၀၉
၉-အရိယဓမ္မဝိပါကကထာ အဖွင့်	....	၄၁၀
၁၀-ဝိပါကော ဝိပါကဓမ္မဓမ္မာတိကထာ အဖွင့်	....	၄၁၀

ကထာဝတ္ထုပါဠိတော်း နိဿယ

(ပဌမအုပ်)

မာတိကာ

အကြောင်းအရာ စာမျက်နှာ

မဟာဝဂ

၁-ပုဂ္ဂလကထာ ... ၄၁၅

၁-သုဒ္ဓသစ္စိကဋ္ဌ ၄၁၅

၁-အနုလောမပစ္စနီက၊ ၁-အနုလောမပဋ္ဌက ၄၁၅

ပဋိကမ္မစတုက္က ၄၁၆

ဥပနယနစတုက္က ၄၁၈

နိဂ္ဂမနစတုက္က ၄၁၉

၁-သုဒ္ဓသစ္စိကဋ္ဌ၊ ၂-ပစ္စနီကာနုလောမ၊ ပစ္စနီကပဋ္ဌက ၄၂၀

ပဋိကမ္မစတုက္က ၄၂၀

၂-ဩကာသသစ္စိကဋ္ဌ ၄၂၀

၁-အနုလောမပစ္စနီက ၄၂၀

၃-ကာလသစ္စိကဋ္ဌ ၄၂၁

၁-အနုလောမပစ္စနီက ၄၂၁

၄-အဝယဝသစ္စိကဋ္ဌ ၄၂၁

၁-အနုလောမပစ္စနီက ၄၂၁

၂-ဩကာသသစ္စိကဋ္ဌ စသည် ၄၂၂

၅-သုဒ္ဓိကသံသန္ဒန ၄၂၂

ပစ္စနီကာနုလောမ ၄၂၂

၆-ဩပမ္မသံသန္ဒန ၄၂၃

အနုလောမပစ္စနီက ၄၂၃

၇-စတုက္ကနယသသံသန္ဒန ၄၂၄

အနုလောမပစ္စနီက ၄၂၄

၈-ဝစနသောဓန ၄၂၅

၁၀-ပညတ္တာနုဂယောဂ ၄၂၆

၁၁-ဂတိအနုယောဂ ၄၂၈

အကြောင်းအရာ		စာမျက်နှာ
၁၂-ဥပါဒါပညတ္တာနုယောဂ	....	၄၃၃
၁၃-ပုရိသကာရာနုံယောဂ	....	၄၃၆
၁၄-အာဘိညာနုယောဂ	....	၄၄၃
၁၅-၁၈-ဉာတကာနုယောဂါဒိ	....	၄၄၃
၁၉-ပဋိဝေဓာနုဂယောဂ	....	၄၄၄
၂၀-သံဃာနုယောဂ	....	၄၄၄
၂၁-သစ္စိကဋ္ဌသဘာဝဂါနုယောဂ	....	၄၄၄
ဥဒါန်းဂါထာအာနက်	....	၄၅၂
၂-ပရိဟာနိကထာ	....	၄၅၂
၁-ဝါဒယုတ္တိပရိဟာနိ	....	၄၅၂
၂-အရိယပုဂ္ဂလသံဘန္ဒနပရိဟာနိ	....	၄၅၃
၃-သုတ္တာသာဓနပရိဟာနိ	....	၄၅၇
၃-ဗြဟ္မစရိယကထာ	....	၄၅၉
၁-သုဒ္ဓဗြဟ္မစရိယကထာ	....	၄၅၉
၂-သံသန္ဒနဗြဟ္မစရိယကထာ	....	၄၆၃
၃-ဩဝါဒကထာ	....	၄၆၅
၄-ဇဟာတိကထာ	....	၄၆၇
၁-နသုတ္တာဟာရဏကထာ	....	၄၆၇
၂-သုတ္တာဟာရဏကထာ	....	၄၆၈
၅-သဗ္ဗမတ္တိတိကထာ	....	၄၇၀
၁-ဝါဒယုတ္တိ	....	၄၇၀
၂-ကာလသံသန္ဒန	....	၄၇၁
ဝစနသောဓန	....	၄၇၃
အတီတစက္ခုရူပါဒိကထာ	....	၄၇၅
အတီတဉာဏာဒိကထာ	....	၄၇၅
အရဟန္တာဒိကထာ	....	၄၇၅
အတီတဟတ္ထာဒိကထာ	....	၄၇၅
အတီတကဋ္ဌာဒိသမောဓာနကထာ	....	၄၇၆
ပဒသောဓနကထာ	....	၄၇၆
သုတ္တသာဓန	....	၄၇၇
၆-အတီတကဋ္ဌာဒိကထာ	....	၄၈၀
၁-နသုတ္တသာဓန	....	၄၈၀

အကြောင်းအရာ		စာမျက်နှာ
၇-ကေစ္စံ အတ္ထိတိကထာ	....	၄၈၀
၁-အတီတာဒိကေစ္စကထာ	....	၄၈၀
၂-အနာဂတာဒိကေစ္စကထာ	....	၄၈၁
၈-သတိပဋ္ဌာနကထာ	....	၄၈၂
၉-ဟေဝတ္ထိကထာ	....	၄၈၄
ဒုတိယဝဂ်		
၁-ပရူပဟာရကထာ	....	၄၈၆
၂-အညာဏကထာ	....	၄၈၉
၃-ကခ်ါကထာ	....	၄၉၀
၄-ပရဝိတာရဏကထာ	....	၄၉၂
၅-ဝစီဘေဒကထာ	....	၄၉၃
၆-ဒုက္ခာဟာရကထာ	....	၄၉၄
၇-စိတ္တဋ္ဌိတိကထာ	....	၄၉၅
၈-ကုက္ကုဋ္ဌကထာ	....	၄၉၆
၉-အနုပုဗ္ဗာဘိသမယကထာ	....	၄၉၉
၁၀-ဝေါဟာရကထာ	....	၅၀၂
၁၁-နိရောဓကထာ	....	၅၀၄
၃။တတိယဝဂ်		
၁-ဗလကထာ	....	၅၀၇
၂-အရိယန္တိကထာ	....	၅၀၉
၃-ဝိမုတ္တိကထာ	....	၅၁၀
၄-ဝိမုစ္စမာနကထာ	....	၅၁၀
၅-အဋ္ဌမကကထာ	....	၅၁၁
၆-အဋ္ဌမကဿ ဣန္ဒြိယကထာ	....	၅၁၂
၇-ဒိဗ္ဗစက္ခုကထာ	....	၅၁၄
၈-ဒိဗ္ဗသောတကထာ	....	၅၁၆
၉-ယထာကမ္မူပဂတဉာဏကထာ	....	၅၁၆
၁၀-သံဝရကထာ	....	၅၁၈
၁၁-အသညကထာ	....	၅၁၉
၁၂-နေဝသညာနာသညာယတနကထာ	....	၅၂၀

အကြောင်းအရာ စာမျက်နှာ

၄-စတုတ္ထဝဂ်

၁-ဂိဟိဿ အရဟာတိကထာ ၁၂၃
၂-ဥပပတ္တိကထာ ၁၂၄
၃-အနာသဝကထာ ၁၂၅
၄-သမန္နာဂတကထာ ၁၂၆
၅-ဥပေက္ခာသမန္နာဂတကထာ ၁၂၈
၆-ဗောဓိယာ ဗုဒ္ဓါတိကထာ ၁၂၉
၇-လက္ခဏကထာ ၁၃၀
၈-နိယာမောက္ကန္တိကထာ ၁၃၃
၉-အပရာပိ သမန္နာဂတကထာ ၁၃၇
၁၀-သဗ္ဗသံယောဇနပ္ပဟာနကထာ ... ၁၃၈

၅-ပဉ္စမဝဂ်

၁-ဝိမုတ္တိကထာ ၁၄၀
၂-အသေခဉာဏကထာ ... ၁၄၁
၃-ဝိပရီတကထာ ၁၄၂
၄-နိယာမကထာ ၁၄၃
၅-ပဋိသမ္ဘိဒါကထာ ၁၄၄
၆-သမ္မုတိဉာဏကထာ ၁၄၄
၇-စိတ္တာရမ္မဏကထာ ၁၄၅
၈-အနာဂတဉာဏကထာ ၁၄၆
၉-ပဋ္ဌာနကထာ ... ၁၄၇
၁၀-ဖလဉာဏကထာ ၁၄၇

၆-ဆဋ္ဌဝဂ်

၁-နိယာမကထာ ၁၅၀
၂-ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒကထာ ၁၅၁
၃-သစ္စကထာ ၁၅၃
၄-အာရဗ္ဘကထာ ... ၁၅၄
၅-နိဒ္ဒေသသမာပတ္တိကထာ ၁၅၅
၆-အာကာသကထာ ၁၅၆
၇-အာကာသော သနိဒဿနောတိကထာ ၁၅၇
၈-ပထဝီဓာတု သနိဒဿနောတိအာဒိကထာ ၁၅၈

အကြောင်းအရာ စာမျက်နှာ

၇-သတ္တမဝဂ်

၁-သင်္ဂဟိတကထာ ၅၆၀
၂-သမ္ပယုတ္တကထာ ၅၆၁
၃-စေတသိကကထာ ၅၆၁
၄-ဒါနကထာ ၅၆၂
၅-ပရိဘောဂမယပုညကထာ ၅၆၅
၆-ဣတော ဒိန္နကထာ ၅၇၀
၇-ပထဝီကမ္မဝိပါကောတိကထာ ၅၇၃
၈-ဇရာမရဏံ ဝိပါကောတိကထာ ၅၇၅
၉-အရိယမေ္မဝိပါကကထာ ၅၇၆
၁၀-ဝိပါကော ဝိပါကမေ္မမေ္မောတိကထာ ၅၇၆

ကထာဝတ္ထု ပါဠိတော် မြန်မာပြန်

မာတိကာ

အကြောင်းအရာ		စာမျက်နှာ
သိန္နင့်ဖွယ်များ	...	၅၀၁
ကထာဝတ္ထု	....	၅၀၁
သကဝါဒီ ပရဝါဒီ	....	၅၀၁
ပုဂ္ဂလကထာဉ် သိန္နင့်ဖွယ်	....	၅၀၁
ပုဂ္ဂလ	...	၅၀၁
သစ္စီကဉ်	...	၅၀၁
ပရမတ္ထ	—	၅၀၂
သမ္မုတိသစ္စာ	—	၅၀၂
အတ္တ အစ္စဲ	....	၅၀၃
ကာရက, ဝေဒက	...	၅၀၃
သာမီ, နိဝါသီ	—	၅၀၃
ဇီဝ, သတ္တ, ပုဂ္ဂလ, ငါ, သူ	....	၅၀၃
ပရဝါဒီ	....	၅၀၃
သကဝါဒီ	—	၅၀၃
၁-ပုဂ္ဂလကထာ	....	၅၀၄
၁-သုဒ္ဓသစ္စီကဉ်	....	၅၀၄
၁-အနုလောမပစ္စနီက	....	၅၀၄
မဟာဝဂ္ဂ		
၁-ပုဂ္ဂလကထာ	....	၅၀၅
၁-သုဒ္ဓသစ္စီကဉ်	...	၅၀၅
၁-အနုလောမပစ္စနီက	....	၅၀၅
အနုလောမပဋိက	....	၅၀၅
ပဌမအဖြေအရ အပြစ်တင်ပုံ	—	၅၀၆
ဒုတိယအဖြေအရ အပြစ်တင်ပုံ	...	၅၀၆
ပဋိကမ္မစတုက္က (ပရဝါဒီက အတုန့်ပြန်၍ ရှင်းလင်းမှု စကား ၄-ရပ်)	—	၅၀၇

အကြောင်းအရာ		စာမျက်နှာ
ပဌမအဖြေအရ အပြစ်တင်ပုံ	....	၅၈၇
ဒုတိယအဖြေအရ အပြစ်တင်ပုံ	....	၅၈၇
နိဂ္ဂဟစတုက္က(ပရဝါဒီက ပြန်၍နှိပ်မှု စကား ၄-ရပ်)		၅၈၈
ဥပနယနစတုက္က (အနုံလောမပဥ္စကတုန်းက သကဝါဒီ ပုဂ္ဂိုလ်၏ နည်း ၄-မျိုးဖြင့် နှိပ်ပုံကို မိမိက ပြန်၍ နှိပ်ပုံနှင့်အတူဆောင်၍ ပြရာအခက်း)	....	၅၈၈
နိဂ္ဂမနစတုက္က (အနုလောမပဥ္စကတုန်းက သကဝါဒီ၏ နှိပ်ပုံ ၄-မျိုးကို ပြန်၍ ထိုသို့ မနှိပ်ထိုက်ကြောင်းကို နိဂုံးအုပ်သော စကား)	....	၅၈၉
၂-ပစ္စနီကာနုံလောမ	....	၅၈၉
ပစ္စနီကပဥ္စက	....	၅၈၉-၅၉၀
ပစ္စနီကပဥ္စက မြန်မာပြန်	....	၅၉၀
ပဌမအဖြေအရ အပြစ်တင်ပုံ	....	၅၉၀
ဒုတိယအဖြေအရ အပြစ်တင်ပုံ	....	၅၉၁
ပဋိကမ္မစတုက္က(သကဝါဒီက အတုန်ပြန်၍ ရှင်းလင်းမှု စကား ၄-ရပ်)	....	၅၉၁
ပဌမအဖြေအရ အပြစ်တင်ပုံ	....	၅၉၁
ဒုတိယအဖြေအရ အပြစ်တင်ပုံ	....	၅၉၂
နိဂ္ဂဟစတုက္က (သကဝါဒီက ပြန်၍နှိပ်မှု စကား ၄-ရပ်)		၅၉၂
ဥပနယနစတုက္က (ပစ္စနီကပဥ္စကတုန်းက ပရဝါဒီ ပုဂ္ဂိုလ်၏ နည်း ၄-မျိုးဖြင့် နှိပ်ပုံကို မိမိက ပြန်၍ နှိပ်ပုံနှင့်အတူဆောင်၍ ပြရာစကား)	....	၅၉၃
နိဂ္ဂမနစတုက္က (ပစ္စနီကပဥ္စကတုန်းက ပရဝါဒီ၏ နှိပ်ပုံ ၄-မျိုးကိုပြ၍ ထိုသို့ မနှိပ်ထိုက်ကြောင်းကို နိဂုံးအုပ်သော စကား	....	၅၉၃
၂-ဩကာသသစ္စိကဋ္ဌ	....	၅၉၄
၁-အနုလောမပစ္စနီက	....	၅၉၄
၃-ကာလသစ္စိကဋ္ဌ	....	၅၉၄
၁-အနုလောမပစ္စနီက	....	၅၉၄
၄-အဝယဝသစ္စိကဋ္ဌ	....	၅၉၅
၁-အနုလောမပစ္စနီက	....	၅၉၅

အကြောင်းအရာ		စာမျက်နှာ
၂-သြကာသသစ္ဆိကဋ္ဌ၊ ၂-ပစ္စနီကာနုလောမ	....	၅၉၅
၃-ကာလသစ္ဆိကဋ္ဌ	....	၅၉၆
၄-အဝယဝသစ္ဆိကဋ္ဌ	....	၅၉၆
၅-သုဒ္ဓိကသံသန္ဒနနည်း (သြပမ္မစသည် မပါပဲ သစ္ဆိကဋ္ဌဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ရွယ်စသည်နှင့်အတူ နှိုးနှောပြရာ စကားနည်း ၄-ရပ်)	....	၅၉၆
၆-သြပမ္မသံသန္ဒနနည်း (သစ္ဆိကဋ္ဌပရမတ္ထအဖြစ်ဖြင့် ရအပ်သော ရွယ်နှင့် ဝေဒနာ စသည်တို့သည် တမျိုးတခြားစီ ဖြစ်သကဲ့သို့ သစ္ဆိကဋ္ဌပရမတ္ထအဖြစ်ဖြင့် ရအပ်သော ရွယ်နှင့် ပုဂ္ဂိုလ်တို့လည်း တမျိုးတခြားစီလော·ဟု ရွယ်နှင့် ဝေဒနာ စသည်ကို ဥပမာပြု၍ နှိုးနှောရာ စကားရပ်)	....	၅၉၈
၇-စတုက္ကနယသံသန္ဒနနည်း (နည်း ၄-မျိုးဖြင့် သစ္ဆိကဋ္ဌဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ရွယ်စသည်တို့နှင့် နှိုးနှောရာ စကားရပ်)	....	၆၀၀
၈-လက္ခဏယုတ္တိ (ပရမတ္ထတရားတို့၏ အမှတ် အသား ဖြစ်သော သပ္ပစ္စယ စသည်ဖြင့် ပုဂ္ဂိုလ်ကို စိစစ်ရာ စကားရပ်)	....	၆၀၂
၉-ဝစနသောဓန (သဒ္ဒါကို သုတ်သင်ရာ စကားရပ်)	....	၆၀၃
၁၀-ပညတ္တာနုယောဂ (ရှိပီ အရှိပီ စသော ပညတ်တို့နှင့် တကွ ပုဂ္ဂလကို စစ်ဆေး မေးမြန်းရာ စကားရပ်)	....	၆၀၅
၁၁-ဂတိအနုယောဂ (ဂတိ ပြောင်းပုံကို အဦးပြု၍ စုတိ ပဋိသန္ဓေကို စစ်ဆေးမေးမြန်းရာ အခန်း)	....	၆၀၉
သုတ်တော် မြန်မာပြန်	....	၆၁၀
အဓိမ်း–ဟူသော အဖြေအရ အပြစ်တင်ပုံ	....	၆၁၁
၁၂-ဥပါဒါပညတ္တာနုယောဂ (ရွယ်စသည်ကို စွဲ၍ ပုဂ္ဂလ ဟူသော နာမည် ပညတ်ကို မေးရာ အခန်း)	....	၆၁၂
ပဌမအဖြေအရ အပြစ်တင်ပုံ	....	၆၂၅
ဒုတိယအဖြေအရ အပြစ်တင်ပုံ	....	၆၂၅
၁၃-ပုရိသကာရာနုယောဂ (ယောကျ်ားတို့ ပြုအပ်သော ကံ ကမ္မကာရကတို့ကို မေးစစ်ရာ အခန်း)	....	၆၂၉
၁၄-အဘိညာနုယောဂ (အဘိညာဏ်ကို မေးစစ်ရာ အခန်း)		၆၃၈

တထား သံဃဲာ ရတနာသုံးပါးကို ယုံကြည် ကိုးကွယ်သည့် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များ အဖြစ်သို့ ရောက်ရှိလာကြသည်။

သာသနာတော်မူ အပ တိတ္ထိ ဂိုဏ်းများသည် ဖရို ဖရဲ ပြိုကွဲ ပျက်စီး၍ နေရောင်တောက်သောအခါ ပိုးစုန်းကြူးများ ပျောက်သကဲ့သို့ ပျောက်သွားလေသည်။

တန်ခိုး ပြာဋိဟာကို ပြပြီးသောအခါ မြတ်ဗုဒ္ဓ ရှင်တော်ဘုရားသည် တာဝတိံသာနတ်ပြည်သို့ ခြေနှစ်လှမ်းမျှဖြင့် ကြွသွားတော်မူသည်။ လူ့ပြည်မှ စတုမဟာရာဇ်နတ်ပြည်ရှိရာ ယုဂန္ဓိုရ်တောင်ထိပ်မှာ ပဌမ ခြေတလှမ်း ချ၍ ယုဂန္ဓိုရ်တောင်ထိပ်မှ တာဝတိံသာ နတ်ပြည်ရှိရာ မြင်းမိုရ်တောင်ထိပ် ပင်လယ် ကသစ်ပင်ရင်းဦး ခြေတလှမ်းချကာ ၂-လှမ်းမျှ လှမ်းကြွခြင်းဖြစ်သည်။ ၂-လှမ်းဦး လူ့ပြည်မှာ ပဌမ ခြေဖဝါးထား၊ ယုဂန္ဓိုရ်တောင်ထိပ်မှာ ဒုတိယ ခြေဖဝါးချ၍ တာဝတိံသာနတ်ပြည်မှာ တတိယခြေဖဝါးချကာ ခြေ ၃-ဖဝါးသာ ချလေသည်။

တာဝတိံသာ နတ်ပြည်သို့ ရောက်သောအခါ သိကြားမင်းစံရာ ပင်လယ် ကသစ်ပင်ရင်း ခင်းထားသော ပဏ္ဍုကမ္ဗလာကျောက်နေရာထက်၌ စံနေတော်မူလျက် မယ်တော် ဖြစ်ခဲ့ဘူးသည့် သန္တုသိတနတ်သားကို အကြီးအမှူး ပြုကာ စကြဝဠာ ကမ္ဘာတိုက်တသောင်းမှ စုဝေး ရောက်လာကြသည့် နတ်ဗြဟ္မာတို့အား အဘိဓမ္မာဒေသနာတော်ကို ဟောကြားတော်မူသည်။

အဘိဓမ္မာ ၇-ကျမ်းတို့တွင် ဓမ္မသင်္ဂဏီကျမ်း၊ ဝိဘင်းကျမ်း၊ ဓာတုကထာကျမ်း၊ ပုဂ္ဂလပညတ်ကျမ်းများကို ဟောပြီး ၅-ခုမြောက် ဖြစ်သည့် ကထာဝတ္ထုကျမ်းကို အခြေခံမူ ဂ-ချက်မျှသာ ဟောသည်။ အပြည့်အစုံ မဟော။

အခြေခံမူ ဂ-ချက်။ ။ကထာဝတ္ထုကျမ်း အတွက် အခြေခံမူ ဂ-ချက် ဟူသည်မှာ–

၁။ သုဒ္ဓသစ္စိကဋ္ဌ
၂။ ဩကာသ သစ္စိကဋ္ဌ
၃။ ကာလသစ္စိကဋ္ဌ
၄။ အဝယဝသစ္စိကဋ္ဌ

ဟူ၍ သစ္စိကဋ္ဌ ၄-ချက်ကို–

၁။ အနုလောမ ပစ္စနီက
၂။ ပစ္စနီကာအနုလောမ

ဟူ၍ အမေး ၂-ချက်စီ မေးသောကြောင့် အခြေခံမူ ဂ-ချက် ဖြစ်သည်။

ယင်းသို့ ကထာဝတ္ထုကျမ်းကို အပြည့် အစုံ မဟော ပဲ အခြေခံမူ ဂ-ချက် သာဟောခြင်းမှာ—

နောင်အခါ၌ ငါ၏တပည့် မောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿ ရဟန်းသည် ဖြစ်ပေါ်လာသော သာသနာ၏ အညစ်အကြေး တို့ကို သုတ်သင်လျက် တတိယသံဂါယနာတင်ပွဲတွင် ရဟန်းသံဃာ၏ အလယ်၌ ဤကထာဝတ္ထု ကျမ်းကို သကပက္ခဝါဒငါးရာ ပရပက္ခဝါဒငါးရာ ပေါင်း ဝါဒတထောင် ပေါင်း၍ အပြည့်အစုံ ဟောကြားလိမ့်မည်။[1]

ဟူ၍ သိမြင်တော်မူသောကြောင့် ဖြစ်ပေသည်။

ဤသို့ကထာဝတ္ထုကျမ်း အခြေခံမူ ဂ-ချက်ချထား ဟောကြားခြင်းသည် ပင်လျှင် ကထာဝတ္ထုကျမ်းကို ဟောခြင်းဖြစ်ပေသည်။ ထို့နောက်မူ ယမိုက်ကျမ်းနှင့် ပဋ္ဌာန်းကျမ်းကို ဟောတော်မူသည်။ ဤသို့လျှင် တာဝတိံသာနတ်ပြည်၌ ဝါတွင်း ၃-လ ပတ်လုံး အဘိဓမ္မာ ဒေသနာတော်ကို ဟောတော်မူသည်။

. ထို့နောက် သီတင်းကျွတ် လပြည့်နေ့၌ တာဝတိံသာနတ်ပြည်မှ လူ့ပြည် သင်္ကန်းသွမ်းသို့ အလယ်မှ ပတ္တမြားလှေကား၊ လက်ျာဘက်မှ ရွှေလှေကား၊ လက်ဝဲဘက်မှ ငွေလှေကားများ သုယ်တန်းပြီး နတ်ဗြဟ္မာများ ခြံရုံလျက် မြတ်ဗုဒ္ဓရှင်တော်ဘုရား ဆင်းသက်ကြွမြန်းတော်မူခဲ့သည်။

ထိုအခါ ကမ္ဘာသားအားလုံးပင် ထင်ထင်ရှားရှား ဖူးမြင် တွေ့ရှိ ကြရသည်။ စကြဝဠာ ကမ္ဘာလောကဓာတ်တခုလုံး အပိတ်အကွယ်အဆီးအတား မရှိ ငရဲဘုံ နတ်ဗြဟ္မာဘုံများကို တွေ့မြင်ကြရသည်။

ယင်းသို့ အံ့သြဖွယ် မြတ်ဗုဒ္ဓရှင်တော်ဘုရား၏ တန်ခိုးတော်များကို ဖူးမြင် ကြရသော လူအပေါင်းသည် ရတနာသုံးပါးကို ကြည်ညို ဆည်းကပ်သည့် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များ အဖြစ်သို့ ရောက်ကြလေသည်။ ဘုရားဖြစ်ရန် အတွက် လူတိုင်းပင် ဆုတောင်းကြသည်ဟု အဋ္ဌကထာကျမ်း၌ မူတ်တမ်း တင်ထားခဲ့လေသည်။

ကထာဝတ္ထုကျမ်းအတွက် အတိတ်နိမိတ် ကောင်းခြင်း

ဤတွင် ဖော်ပြခဲ့ပြီးသမျှ စကားရပ်များကို ပြန်လည် သုံးသပ်ကြည့်လျှင် ကထာဝတ္ထုကျမ်း အပါအဝင် ဆဘိဓမ္မာ ၇-ကျမ်းကို ဟောရန် တန်ခိုးပြာဋိဟာများကိုပြပြီး တာဝတိံသာ နတ်ပြည်သို့ ကြွစဉ်တုန်းကလည်း သာသနာမူဏာပ ဖြစ်သော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိများ တိမ်မြုပ်ပျောက်ကွယ်သွားကြပြီး သာသနာ တော် အထောင် ထွန်းပြောင်ခဲ့သည်။

၁။ ဤကျမ်း နှာ ၅။

ကထာဝတ္ထုကျမ်း အပါအဝင် အဘိဓမ္မာ ၇-ကျမ်းကို ဟောတော်မူပြီး တာဝတိံသာနတ်ပြည်မှ လူ့ပြည်သို့ သက်ဆင်း ကြွမြန်းလာသောအခါ၌ လည်း မြတ်ဗုဒ္ဓ ရှင်တော်ဘုရား၏ တန်ခိုးဂုဏ်ရောင် တိုးတက်ထွန်းပြောင် လာပြန်လေသည်။

ဤသို့ ဗုဒ္ဓနှင့် ဗုဒ္ဓသာသနာ ထိန်ဝါ တောက်ပသည့် အချိန်၌ အစပျိုး အခြေတည်ခဲ့ရသော ကထာဝတ္ထုကျမ်းအတွက် နောင်အပြည့်အစုံ ကထာ ဝတ္ထု ကျမ်းတော်ကြီးအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိသောအခါ သာသနာ သန့်ရှင်း တည်တံ့ပြန့်ပွားမရေးကို ပြုစုစွမ်းဆောင်နိုင်မည့် အတိတ်ကောင်းနိမိတ်ကောင်း ဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူသင့်ပေသည်။

ယင်းသို့ မဟာသက္ကရာဇ် ၁၁၀-ခုနှစ်တွင် အုံဩဖွယ်ရာ ထူးကဲလှစွာသော မြတ်စွာဘုရားရှင်၏-

တန်ခိုးပြာဋိဟာပြခြင်း၊

အဘိဓမ္မာ ဒေသနာကို ဟောခြင်း၊

နတ်ပြည်မှ လူ့ပြည်သို့ လှေကား ၃-သွယ်ဖြင့် ဆင်းသက်ခြင်း-

မျှားကို တလောကလုံး တင်ထင်ရှားရှား ဖူးမြင် သိရှိကြသည့်အခါ ဗုဒ္ဓ သာသနာတော်ကို ကြည်ညိုသက်ဝင် ဆည်းကပ် ကိုးကွယ်ကြသည်။ သာသနာ တော်ကို မကြည်ညိုသည့် သာသနာ့ ဆူးငြောင့်ခလုတ် အမြုပ်အနယ်မျှား ကင်းဝေးလျက် သက္ကရာဇ် ၁၄၈-ခုနှစ်အထိ ဗုဒ္ဓသာသနာတော် ထွန်းလင်း တောက်ပနေလေသည်။

ပဌမသံဂါယနာတင်ခြင်း

မဟာသက္ကရာဇ် ၁၄၈-ခုနှစ် မြတ်စွာဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန် စံလွန်တော်မူ သောအခါ၌ ဗုဒ္ဓသာသနာတော်ကို ထိပါးစေမည့် သတင်းစကား တခုကို သံဃမဟာနာယက ဖြစ်တော်မူသော အရှင်မဟာကဿပ ကြားသိတော်မူရ သည်။ ယင်းသတင်းစကားမှာ-

> တော်ကြပါ ငါ့ရှင်တို့။ မပူကြပါနဲ့။ မငိုကြပါနဲ့။ ငါတို့သည် ရှင်ဂေါတမ (လက်အောက်) မှ လွတ်မြောက်ကြပြီ။ ရှင်ဂေါတမ သည် "သင်တို့ ဒါကိုလုပ်ကြ၊ ဒါကို မလုပ်ကြနဲ့" ဟု ချုပ်ချယ်ခဲ့ သည်။ ယခုတော့ ငါတို့ကြိုက်လျှင် လုပ်၍ မကြိုက်လျှင် မလုပ်ပဲ နေနိုင်ကြပြီ—

ဟူ၍ မြတ်စွာဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန် စံဒဿာကြောင့် ပူဆွေးငိုကြွေးကြသည့်ရဟန်း တော်တို့အား ရဟန်းကြီးဘပါးက ပြောဆိုခြင်းပင် ဖြစ်သည်။

အရှင်မဟာကဿပသည် ယင်းစကားကို ကြားသိရသောအခါ ရဟန်းသံဃာ အစည်းအဝေးပြုလုပ်ပြီး ဗုဒ္ဓတရားတော်များကို—

မကွယ်မပျောက်စေရန်

အခြားအယူဝါဒများနှင့် အရောရော အနှောနှော မဖြစ်စေရန် အတည်ပြုသည့် သံဂါယနာပွဲပြုလုပ်ပြီး သံဃနာယကများအား အစဉ်အဆက်ဆောင်ရွက် ထိန်းသိမ်းရမည်ဟု တာဝန်ခွဲဝေ အပ်နှင်းတော်မူလေသည်။

သုံးသပ်ချက်။ ။ဤသို့ ပဌမသံဂါယနာပွဲ ပြုလုပ်ခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍—

အရှင်မဟာကဿပသည် အမြော်အမြင်ကြီးမားစွာဖြင့် သာသနာတော်ကို တကယ်ထိပါး ပုတ်ခတ်ခြင်း မပြုလုပ်သေးပဲ ထိခိုက်ရန် အလားအလာရှိသော ရဟန်းကြီး၏ စကားမျှဖြင့် သာသနာတော် သန့်ရှင်း တည်တံ့ ပြန့်ပွါးရေးအတွက် အကာအကွယ်ပြုလုပ်စီမံတော်မူခဲ့သည်ကို အလွန်ပင် သတိထား မှတ်သား နာယူထိုက်လှပေသည်။

ပုထုဇဉ် ငမိုက်သားတို့သည် မြတ်ဗုဒ္ဓရှင်တော်ဘုရား၏ ရှောင်ကြဉ်ရန် တားမြစ်ချက်၊ လိုက်နာရန် ညွှန်ကြားချက် ဝိနည်းသိက္ခာပုဒ်ပညတ်သည်ကိုပင် အပြစ်အနာအဖြစ် မှတ်ထင်ပြီး အတုမဲ့ ဂုဏ်တော်ရှင် မြတ်စွာဘုရားကိုပင် ပြစ်မှား တတ်သည်ကိုလည်း သာသနာသန့်ရှင်း တည်တံ့ ပြန့်ပွါးရေးကို ဆောင်ရွက်ရာ၌ ကြီးစွာသတိထားသင့်သည်။

ဒုတိယ သံဂါယနာတင်ခြင်း

ယင်းသို့ သန့်ရှင်းစင်ကြယ်သော သာသနာတော်ကို အဆက်ဆက်ဆောင်ရွက်တော်မူခဲ့ကြရာ နှစ်ပေါင်း တရာခန့်ကြာသောအခါ မသန့်ရှင်း မစင်ကြယ်သော အယူဝါဒ ၁၀-မျိုး ပေါ်ပေါက်လာပြန်သည်။ ယင်းအယူအဆ ဝါဒ ၁၀-မျိုးကို ဝေသာလီပြည်သား ဝဇ္ဇီရဟန်းများက စတင် ယူဆကျင့်သုံးကြသည်။ ဝါဒဖြန့်ခဲ့ကြသည်။

ယင်း ၁၀-မျိုးမှာ—

၁။ ကျွဲစသော သတ္တဝါ၏ ဦးချိုတွင်ထည့်၍ သိမ်းထားသော ဆားကို အလိုရှိသောအခါ ဆုမ်းဟင်းစသည်၌ ထည့်၍စားကောင်းသည်။ အာပတ်မသင့်။

၂။ နေ မွန်းတည့်ပြီး အရိပ် လက် ၂-သစ် မကျော်မီ ဆုမ်း စသော အစာကို စားကောင်းသည်။ အာပတ်မသင့်။

၃။ ခရီးသွားခါနီးဖြစ်လျှင် ပဝါရိတ်သင့်သော ဘောဇဉ်ကို အတိရိတ် ဝိနည်းကံမပြုပဲ စားကောင်းသည်။ အာပတ်မသင့်။

၄။ တကျောင်းတည်းနေ ရဟန်းများ တသိမ်တည်း၌ အသီး အသီး တခုစီ တခုစီ ခွဲခြား၍ ဥပုသ်ပြုကောင်းသည်။ အာပတ်မသင့်။

၅။ သံဃအစည်းအဝေးကို မရောက်လာသည့် ရဟန်းများ၏ သဘော တူမှုကို ရယူမည်ဟု သဘောထား၍ သံဃာမညီညွတ်ပဲ သံဃကံကို ဆောင်နိုင်သည်။ ကံမပျက်။

၆။ ဆရာသမား ပြုလုပ်ခဲ့သော မည်သည့် အလုပ်မဆို လိုက်၍ လုပ် ကောင်းသည်။

၇။ နို့အဖြစ်ကိုကျော်၍ ဒိန်ချဉ်မဖြစ်သေးနို့ကို ပဝါရိတ်သင့်သော ရဟန်းသည် အတိရိတ်ဝိနည်းကံမပြုပဲ စားကောင်းသည်။ အာပတ် မသင့်။

၈။ မမူးစေနိုင်သေးသည့် စိမ်ရည်အရက်ကို သောက်ကောင်းသည်။ အာပတ် မသင့်။

၉။ အမြိတ်အဆာမရှိသော နိသီဒိုင်ကို သုံးစွဲကောင်းသည်။ အာပတ် မသင့်။

၁၀။ ရှေ့ငွေသည် အပ်၏။ အာပတ်မသင့်-

ဟူသောအချက် ၁၀-မျိုး ဖြစ်သည်။

ထို အဓမ္မဝါဒကို စွဲယူကြသော ဝဇ္ဇီရဟန်းတို့သည် ဥပုသ်နေ့၌ ရဟန်း သံဃာအလယ်၌ ရေအပြည့်ထားသော ကြေးဖလားကြီးကိုထား၍—

"ဒကာတို့ သံဃာအား တကျပ်, ငါးမူး, တမတ်, တမူး, တပဲ (တတ်အားသမျှ) လှူကြပါ။ သံဃာတော်များ အသုံးအဆောင် ပရိက္ခရာဝယ်ရန် ဖြစ်ပါလိမ့်မည်"

ဟူ၍ လာသမျှလူတို့အား အလှူခံကြသည်။ ရသမျှကို ထိုနေ့ည၌ အချိုးကျ ခွဲဝေယူကြသည်။

ထိုအခါ ညှို့သည်အဖြစ် ရောက်နေသော အရှင်မဟာယသကိုလည်း ဝေစုပေးကြသည်။ အရှင်မဟာယသက ဝဇ္ဇီရဟန်းတို့ကိုငင်း၊ ဒါယကာတို့ကိုငင်း ရဟန်းတို့အား ရှေ့ငွေ မခံအပ်ကြောင်း ပြော၍ ငြင်းပယ်သည်။

ထိုအခါဝင္ဒီရဟန်းတို့က အရှင်မဟာယသသည် သဒ္ဓါတရားရှိသူ ဒါယကာတို့ကို စေတနာပျက်အောင် ဆဲရေးခြိမ်းခြောက်သည်ဟု စွပ်စွဲကာ သတိပေးသည့် ပဋိသာရဏီယကံကို ပြုလုပ်ရန် စိုင်းပြင်းကြသည်။ အရှင်မဟာယသကလည်း ဒါဟာကာတို့ထံ သွား၍ ဘုရားဟော အင်္ဂုတ္တိရ်ပါဠိ ဥပက္ကိလေသသုတ်[1] လာ အတိုင်း—

၁။ တိမ်တိုက်
၂။ ဆီးနှင်း
၃။ မြူခိုး
၄။ ရာဟု

ဟူသော ၄-ပါးတို့သည် လနှင့်နေတို့၏ အညစ်အကြေးဖြစ်သကဲ့သို့—

၁။ အရက်သေရည် သောက်ခြင်း
၂။ မေထုန်မှီဝဲခြင်း
၃။ ရွှေငွေကိုခံယူခြင်း
၄။ မှားယွင်းစွာ အသက်မွေးခြင်း—

ဟူသော ၄-ပါးတို့သည်လည်း ရဟန်းသူမြတ်တို့၏ အညစ်အကြေးဖြစ်သည်ဟူ၍လည်း ဖြေရှင်း ဟောပြောတော်မူသည်။

ထို့ပြင်လည်း မဏိစူဠကရွာစားကြီးအား မြတ်စွာဘုရား မိန့်ကြားတော်မူသည်—

> ရွာစား.... ဘုရားသားတော် ရဟန်းတို့အား ရွှေငွေသည် မဖာပ်။ ဘုရားသားတော်ရဟန်းတို့သည် ရွှေငွေကို မသာယာကုန်၊ မခံယူကုန်၊ ပတ္တာမြားနှင့် ရွှေကို ပစ်ပယ်ကြကုန်၏။ ရွှေငွေမှကင်းဝေးကြကုန်၏။ ရွှေငွေအပ်လျှင် ကာမဂုဏ်၄-ပါးလည်း အပ်ပေလိမ့်မည်။ ကာမဂုဏ် ၄-ပါးအပ်လျှင် မုချဘုရားသားတော် ရဟန်းမဟုတ်ဟူ၍ မူတ်ထားလိုက်ပါ ဟူသော စကားတော်မျှားကိုလည်း ပြန်လည် ဟောကြားတော်မူသည် [2]။ ရွှေငွေကိုမခံအပ်ကြောင်း ဝိနည်းသိက္ခာပုဒ်ကိုလည်း ညွှန်ပြ ဟောကြားတော်မူသည် [3]။

ထိုအကြောင်းမျှားကို သိသောအခါ ဝင္ဒီရဟန်းတို့သည် အရှင်မဟာယသအား ဥက္ခေပနီယကံပြု၍ နှင်ထုတ်ရန် ဝိုင်းလာကြရာ အရှင်မဟာယသသည် ကောင်းကင်ခရီးဖြင့်ပျံ၍ ကောသမ္ဗီပြည်သို့ ပြန်ကြွခဲ့ရသည်။

၁။ အင်္ဂုတ္တိရ်ပါဠိ နှာ ၃၆၂။
၂။ အရှင်ယသ၏ စကားတော်မျှား အပြည့်အစုံကို စူဠဝါပါဠိနှာ ၄၉၂-မှစ၍ရှုပါ။
၃။ ပါရာဇိကပါဠိ ၁၄၄။

ထို့နောက် အရှင်မဟာယသသည် အရှင်သမ္ဘူတ, အရှင်ရေဝတစသော လင်္ကာ မဟာထေရ်ကြီးမျာ်းအား ဝင်္ကီ ရဟန်းတို့၏ အဓမ္မ ဝတ္ထု ၁၀-ချက်ကို လျှောက်ထား၍ ဓမ္မဝိနယနှင့်အညီ ဆုံးဖြတ်ရန် အစည်းအဝေး ပင့်ဖိတ်သည်။

ဝင်္ကီတိုင်းသား ရဟန်းမျာ်းသည်လည်း အရှင်ရေဝတထံ ချဉ်းကပ်၍ ပရိက္ခရာလှူပြီး လာဘ်ထိုးကာ သူတို့ဘက်ပါအောင် ဆွဲကြသည်။ အရှင်ရေဝတကို ဆွဲဆောင်မရသောအခါ အရှင်ရေဝတ၏တပည့်ကြီး အရှင်ဥတ္တရကို လာဘ်ထိုးပြီး ပရိယာယ်ဖြင့် ဆွဲဆောင်ကြပြန်သည်။ မည်သို့မျှ အရှင်ရေဝတကို ဆွဲဆောင်မရခေ။

ဤသို့ဖြင့် တဘက်နှင့်တဘက် သူမှန်ကိုယ်မှန်ငြင်းခုံယင်း အင်အားစုကြသည်။ အဓိကရဏ်း ပြင်းထန်ရှုပ်ထွေးလာခဲ့ပေသည်။

ထိုအခါ ယင်း ၁၀-မျိုးကို နှစ်သက်လက်ခံသော ရဟန်းမျာ်းနှင့် မနှစ်သက် ငြင်းပယ်သော ရဟန်းမျာ်း ငြင်းခုံကြလေရာ အရှင်အာနန္ဒာ၏တပည့် သက်တော်ထင်ရှားရှိသည့် မြတ်စွာဘုရားကို ဖူးလိုက်ရသော—

အရှင်ယသ
အရှင်ရေဝတ
အရှင်သဗ္ဘကာမိ
အရှင်သောဘိတ
အရှင်သာဋ္ဌ

တို့ကြီးမှူး၍ သံဃာ့အစည်းအဝေးပြုလုပ်ကာ စစ်ဆေးပြီး ဝိနည်းအထောက်အထား ခိုင်လုံစွာဖြင့် ယင်း ၁၀-မျိုးသော အယူအဆကို အဓမ္မဝါဒအဖြစ် ကြေငြာချက်ထုတ်လိုက်သည်။ ထို့နောက် ရဟန်းတော်ပေါင်း တသန်းနှစ်သိန်းမှ ရွေးချယ်လိုက်သော ပဋိသမ္ဘိဒါပတ္တ ရဟန္တာအရှင်မြတ် ခုနစ်ရာတို့သည် ဒုတိယအကြိမ် တရားတော်မျာ်းကို အတည်ပြုပြီး သံဂါယနာတင်တော်မူကြသည်။

ရှုံးသောဘက်မှ အဓမ္မဝါဒီရဟန်းတော်မျာ်းသည် သံဂါယနာပဲ့သို့ မတက်ရောက်ပဲ အခြား အာသိဉ္စက်အာ်းနည်းသည့် ရဟန်းသံဃာမျာ်းကို စည်းရုံးသွေးဆောင်ကာ ရဟန်းတသောင်း ပါဝင်သည့် သီးခြားစင်ပြိုင် သံဂါယနာတင်ပဲ့ ပြုလုပ်ကြသည်။ မိမိတို့ဂိုဏ်းကိုလည်း **မဟာသံဃိကဂိုဏ်း**ဟု ထာမည်ပေးကြသည်။

၁။ ပဉ္စပကရဏအဋ္ဌကထာ ၁၀၃။ ဤကျမ်းနှာ ဂ၊ ၁၀။

သုံးသပ်ချက်။ ။အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သည့် အဓိကရုဏ်း ဖြစ်ရသော အကြောင်း ၁၀-ပါးကို စိစစ်ကြည့်မည်ဆိုလျှင် သိမ်မွေ့နက်နဲသည့် တရားဓမ္မဆိုင်ရာ အယူအဆ ကွဲလွဲမှုမဟုတ်ပေ။ သာမန်စားသောက် ဝတ်ဆင်ရေး အတွက်မျှသာဖြစ်သည်ကို တွေ့မြင်ရသည်။ ငြင်းခုံမနေပဲ ဝိနည်းကံအရ လိုက်နာ ဆောင်ရွက်ပြီးမှ စားသောက်ဝတ်ဆင်မည်ဆိုလျှင် မလိုက်နာ မဆောင်ရွက်နိုင်စရာ အကြောင်း မရှိပေ။ မြတ်စွာ ဘုရားကိုဌင်း၊ တရားတော်ကိုဌင်း လေးစားကြည်ညိုသူများအဖို့ လွယ်ကူစွာ ဝိနည်းကံအရ လိုက်နာ ဆောင်ရွက်နိုင်သင့်ပေသည်။

ဤကိစ္စ၌ သိက္ခာပုဒ် ဝိနည်းတရားများကို ကျင့်သုံးချင်လို့ ရဟန်းဘဝရောက်ပြီးမှ ဝိနည်းကံအရ လိုက်နာ ဆောင်ရွက်ခြင်း မပြုပဲ စားသောက် ဝတ်ဆင်နိုင်ရန် အပြင်း အထန် အကြောက်အကန် အရှုံးမပေးတမ်း ငြင်းခုံခြင်းဖြင့် သံဃာဂိုဏ်းကွဲမှု ဖြစ်ရသည်မှာ ဝမ်းနည်းဖွယ်ရာ ကောင်းကြောင်း မှတ်သား ထားသင့်သည်။

အထူးသဖြင့် ၁၀-ခုမြောက် နံပါတ်ဖြစ်သည့် ရွှေငွေကို ခံယူခြင်း နှင့် ပတ်သက်၍ အရှင်မဟာယသ၏ ရွှေငွေကို မခံယူသင့်ကြောင်း ပြောဟောချက်တို့သည် ခိုင်မာလှပေသည်။ ဓမ္မဝိနယနှင့် ညီညွတ်လှပေသည်။ ဆင်ခြင်တတ်၍ လမ်းမှန်ကြိုက်သူတ့ယောက် အမြင်ဖြင့် ကြည့်မည်ဆိုကလည်း ဆွမ်း, သင်္ကန်း, ကျောင်း, ဆေး သင့်လျော်အပ်စပ်သည့် စားဝတ်နေရေး ပြည့်စုံအောင် ဒါယကာတို့က ပေးလှူထားသည့် ရဟန်းတော်များအတွက် ဝိနည်းသိက္ခာပုဒ်၌ ရွှေ ငွေ မခံယူအပ်ဟု တားမြစ်မှုထင်ရှားလျှင် ရွှေ ငွေကို မခံယူပဲ နေနိုင်လောက်ပြီဟု ယူဆပေသည်။ သို့ပါလျက် ဝဇ္ဇီရဟန်းတို့သည် အလျော့မပေးပဲဓမ္မဝါဒီအရှင်မဟာယသအား ဒါယကာများ နှင့် ရန်တိုက်ပေးခြင်း, အင်အားသုံး အကြပ်ကိုင်ခြင်း, လာဘ်ပေးခြင်း စသည်တို့ဖြင့် အနိုင်ယူရန် ကြိုးစားကြသည်ကို လည်း သတိပြု မှတ်သားထားသင့်လှသည်။

နောက်ဆုံး ဓမ္မဝါဒီ ရဟန်းတော်များ အားကောင်း၍ မိမိတို့ အဓမ္မဝါဒီများက ရှုံးနိမ့်သောအခါ အခြားဉာဏ်ပညာ အားနည်းသည့် ပုဂ္ဂိုလ်များကို စည်းရုံးသိမ်းသွင်းပြီး သံဃာဂိုဏ်းခွဲကာ စင်ပြိုင်သံဂါယနာတင်ခဲ့ကြသည်။

ဤသို့လျှင် အဓမ္မဝါဒီ အလဇ္ဇီတို့သည် ဘယ်သူသေသေ ငတေမာလျှင် ပြီးရောဟု သဘောထားတတ်သည်ကိုလည်း သာသနာ သန့်ရှင်း တည်တံ့ ပြန့်ပွါးရေး ဆောင်ရွက် ရာ၌ အလစ်မပေးပဲ ကြိုးလေးစွာ သတ်ပြု ဆောင်ရွက်သင့်ပေသည်။

တတိယသံဂါယနာတင်ခြင်း

သာသနာပြုမင်း ပေါ်ထွက်လာခြင်း။ ။အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း သာသနာတော် အားနည်းလျက် ရှုပ်ရှုပ်ထွေးထွေးဖြစ်နေချိန်တွင် ဗြာဟ္မဏဝါဒကို စွဲယူ၍ ပုဏ္ဏား‌တို့ကို ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်သည့် အသောကအမည်ရှိ ဘုန်းလက်ရုံး တန်ခိုးအာဏာနှင့် ပြည့်စုံသော ကေဏုဇ်မင်းတပါး ပေါ်ထွက်လာခဲ့သည်။

အသောကမင်းကြီးသည် မိဘအစဉ်အဆက် ဗြာဟ္မဏဝါဒကို ယုံကြည်ကိုးကွယ်သောကြောင့် ပုဏ္ဏား‌တို့ကိုဂုဏ်း၊ ပုဏ္ဏားမျိုး မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ တက္ကတွန်း ပရိဗိုဇ်တို့ကိုဂုဏ်း ပင့်ဖိတ်၍ နန်းတော်ရှေ့ ကွက်လပ်၌ အမြဲ ကျေးမွေးလှဒါန်းသည်။ နေ့စဉ် အလှူခံ ၆-သောင်းမျှ ရှိပေသည်။

တနေ့သောအခါ မင်းကြီးသည် နန်းတော်ပေါ်မှနေ၍ ထို အလှူခံတို့ကို ကြည့်ရှုသောအခါ အဝတ်အဆင် အသွင်အပြင် ဟန်အမူအရာအမျိုးမျိုးဖြင့် ကယောက်ကယက် မငြိမ်မသက် တိုးဝှေ့လုပယက်ပြီး အစား‌အစာ အလှူခံယူစားသောက်နေသည်ကို တွေ့မြင်ရသည်။

ဤသို့သော မဖွယ်မရာတို့ကို တွေ့မြင်ရလျှင် မင်းကြီးသည် စုံစမ်းလိုသောကြောင့် ယင်း အလှူခံအား‌လုံးကို စည်းဝေးစေလျက် နန်းတော်တွင်း၌ နေရာမျှားကို အယုတ် အလတ် အမြတ် အမျိုးမျိုးခင်းထားပြီး "သင့်လျော်ရာမှာ ထိုင်ကြပါ"ဟု ပြောကြားသည်။ ထိုအခါ အလှူခံ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိအား‌လုံးသည် ယုတ်ညံ့နိမ့်ကျသော နေရာမှာသာ ထိုင်နေကြသည်ကို တွေ့ရသောကြောင့် "ဤ အလှူခံတို့ သန္တာန်၌ တရား‌လူး, တရား‌မြတ် မရှိနိုင်"ဟု သိရှိပြီး ထိုက်သင့်သလို အစား‌အစာများ‌ကို လှူဒါန်းပေးကမ်း‌လိုက်သည်။

သာသနာ့ သားကောင်း ရတနာ။ ။ဤသို့ မင်းကြီးသည် ဆည်းကပ်ကိုးကွယ်သည့် အယူဝါဒအပေါ်၌ အား‌မလို အား‌မရ ဖြစ်နေစဉ် တနေ့တွင် ဣန္ဒြေသိက္ခာ တည်ကြည် ငြိမ်သက်စွာဖြင့် ကြည်ညိုဖွယ်ရာ သာမဏေငယ်တပါး ကြွသွား‌သည်ကို မြင်တွေ့ရသောအခါ နန်းတော်တွင်း‌သို့ ပင့်စေပြီး "သင့်လျော်ရာ ထိုင်ပါ"ဟု လျှောက်သည်။

သာမဏေးယ်လည်း အခြေအနေကို ကြည့်ရှုလေ့လာသောအခါ မိမိထက် အကျင့်သီလ မြင့်မြတ်သူကို မမြင်သောကြောင့် ရာဇပလ္လင်ပေါ်သို့ တက်၍ ထိုင်သည်။ ဆွမ်းကပ်သောအခါ၌လည်း သာမဏေသည် မိမိနှင့် ဘင်္ဂလျော်ရုံ အလှူခံ၍ ကြည့်ညိုဖွယ်ရာ သိက္ခာပုဒ်နှင့်အညီ ဘုဉ်းပေးတော်မူသည်။

ဤအခြင်းအရာမျိုးကို ဖူးမြင်ရသော မင်းကြီးသည် အလွန် ကြည့်ညို သဒ္ဓါတရား ဖြစ်ပွါးကာ "အရှင်၏ဆရာ ဟောပြောသော အဆုံးအမကို ဟောပါ"ဟု လျှောက်သည်။ သာမဏေသည် ဓမ္မပဒပါဠိတော်လာ အပ္ပမာဒဝဂ်ကို ဟောမည်ဟု စိတ်ကူးပြီး—

အပ္ပမာဒေါ အမတံ ပဒံ၊ ပမာဒေါ မစ္စုနော ပဒံ။
မမေ့လျော့ခြင်းသည် မသေခြင်း အကြောင်း ဖြစ်သည်။ မေ့လျော့ခြင်းသည် သေခြင်း ဖြစ်သည်။

ဟူ၍ အစဂါထာ၏ ပဌမပါဒကို ရွတ်ဆိုလိုက်လျှင်ပင်—

"သိပါပြီ အရှင်ဘုရား အဆုံးသတ်ပါတော့"

ဟူ၍ မင်းကြီးက လျှောက်ထားလေသည်။

တရားဆုံးလျှင် မင်းကြီးသည် သာမဏေကိုလည်း၊ သားသနာတော်ကိုလည်း ကြည့်ညိုခြင်း သဒ္ဓါတရား ကြီးမားစွာ ဖြစ်ပေါ်လာကာ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် ဒကာဖြစ်သို့ ရောက်ရှိပြီး သရဏဂုံ ၃-ပါး၌ နှင့် ၅-ပါးသီလကို ဆောက်တည်သည်။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိမျိုးအား လွှနေသည့် အလှူဝတ်မျိုးကို ဖြုတ်ပယ်၍ ဗုဒ္ဓသာသနာအား လှူဒါန်းသည့် အသောကာရုံမည်သော ကျောင်းတော်ကြီးကို ဆောက်လုပ်လှူဒါန်းသည်။

မြတ်စွာဘုရား တရားတော် ဓမ္မက္ခန္ဓာပေါင်း ရှစ်သောင်းလေးထောင်ကို ရည်မှန်း၍ ဇမ္ဗုဒီပါကျွန်း၌ ကျောင်းပေါင်း စေတီပေါင်း ရှစ်သောင်း လေးထောင်စီ တည်ဆောက် လှူဒါန်းသည်။ တနေ့ တနေ့၌ ပါဋလိပုတ် နေပြည်တော်တွင် ကျောင်း သက်နှံး ဆွမ်း ဆေး ပစ္စည်းလေးပါးအတွက်ပင် ငါးသိန်းကုန် လှူဒါန်းသည်။

သာသနာ့အမွေကို ခံယူနိုင်ရန်အတွက် ညီတော်အရင်း အိမ်ရှေ့စံ တိဿ မင်းသားနှင့် သားတော် မဟိန္ဒမင်းသား, သမီးတော် သင်္ဃမိတ္တာမင်းသမီး, တူသမက်တော် အင်္ဂြိဟ္မမင်းသားတို့ကိုလည်း ရဟန်းဝတ်၍ သာသနာ့ တာဝန်ကို ထမ်းဆောင်စေသည်။

ကျောင်းများ စေတီများကို အပြီးသတ် လှူသည့်ပွဲတော် ကျင်းပသောအခါ ထိုပွဲသို့ ရဟန်းယောကျ်ားပေါင်း ကုဋေရှစ်ဆယ်, ရဟန်းမိန်းမပေါင်း တသိန်း ခြောက်သိန်း တက်ရောက်သည်။ ထိုတွင် ရဟန္တာပေါင်း တသိန်း ပါဝင်သည်။

ဤသို့လျှင် သာသနာတော်ကြီးသည် အလွန် ထွန်းလင်းတောက်ပလျက် လာဘဂ္ဂ ခေါ် အလှူအဒါန်း အခံရဆုံးဖြစ်၍ ယသဂ္ဂ ခေါ် အခြံအရံ အများဆုံး ဖြစ်လာလေသည်။

သာသနာ၌ အရှုပ်အထွေး ဖြစ်လာခြင်း။ ။ယင်းသို့ သာသနာတော်ကြီး ဘုန်းမီးနေလ ထွန်းတောက်ပလာသောအခါ သာသနာပ မိန္ဆာဒိဋ္ဌိများ မထင်မရှား စားရေး ဝတ်ရေး ဖာခက်ဖာခဲ အကြပ်အတည်း ဖြစ်သွားကြသည်။ ထိုအခါ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဘို့သည် ကြံရာမရ ဖြစ်ကြကာ သာသနာတော်တွင်းသို့ တရားမသာနည်း မတရားသာနည်းများကို သုံးလျက် ဝင်ရောက်လာကြသည်။

တရားသောနည်းဖြင့် ဝင်လာကြပုံမှာ ဗုဒ္ဓတရားတော်ကို ကြည်ညိုယောင် လိုလား နှစ်သက်ယောင်ပြုလျက် မဟာထေရ်ကြီးများကို လျှောက်ထား တောင်းပန်ပြီး ဝိနည်းမမှကံနှင့်အညီ ရဟန်းအဖြစ်ကို ခံယူ ဝင်ရောက်ကြခြင်း ဖြစ်သည်။

မတရားသောနည်းဖြင့် ဝင်လာကြပုံမှာ မည်သည့် ရဟန်းသံဃာတော်ထံမှာမှ နှစ်သက် သဘောတူညီမှု မယူပဲ မိမိသဘောအတိုင်း ခေါင်းတုံးရိပ် သင်္ကန်းဝတ်ပြီး ရဟန်းအမည်ကို ခံယူနေကြခြင်း ဖြစ်သည်။

ယင်းသို့ နည်းအမျိုးမျိုးကို အသုံးပြု၍ သာသနာတော်တွင်းသို့ ဝင်ရောက်လာကြသော မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတို့သည် သာသနာတွင်း ရောက်ပြီး မိမိတို့ ခြေကုပ်ရာ အင်အားရှိလာသောအခါ အရပ်ဒေသအမျိုးမျိုးရှိ ကျောင်းတိုက်များသို့ သွားရောက်နေထိုင်ကြသည်။ ဥပုသ် ပဝါရဏာ ပြုကြသည်။ သံဃကံ ဂဏကံများကို ပါဝင်ဆောင်ရွက်ကြသည်။ သာသနာတော်၌ အနယ် အမြွှုပ် ထဲအောင် အညစ်အကြေးဖြစ်အောင် ဆူးငြောင့်ဖြစ်အောင် ပြုလုပ်ကြသည်။ သာသနာပျက်စီးရေးကိုသာ ဦးတည်လျက် မတရားဘက်ကသာ ရပ်တည်ကြသည်။ ဝိနည်း မမှကံနှင့်အညီ ပြောဆိုဆုံးမ၍ မရနိုင်တော့ပေ။ မီးကို လုပ်ကျွေးခြင်း၊ မှန်းတည့်ချိန်ဆွဲ လဟာပြင်တွင် ရွှေနောက် ငဲယာ မီးဖိုထား လျက် အပူငါးပါး (ပဉ္စာတပ) အကျင့်ကို ကျင့်ခြင်း၊ နေကို ရှိခိုးခြင်းစသော မိမိတို့ အယူဝါဒအတိုင်း သာသနာနှင့် မသင့်လျော်သော မိစ္ဆာအကျင့်များ ကျင့်ကြသည်။ သာသနာ၌ ရဟန်းတု ရဟန်းဆိုးများ ရှုပ်ထွေးပွေလီမ်လျက် ရှိနေသည်။

ထိုအခါ ရဟန်းကောင်းတို့သည် ရဟန်းဆိုး ရဟန်းတုတို့နှင့် ဥပုသ် ပဝါရဏာ မပြုနိုင်အောင်ဖြစ်ပြီး အသောကာရုံ ကျောင်းတိုက်ကြီး၌ ၇-နှစ် တိုင်တိုင် ဥပုသ်ပြုခြင်း ကင်းပြတ်သွားလေသည်။

သံဃာ့ညီညွတ်ရေး။ ။ယင်းသို့ သာသနာတော်တွင်း၌ ကသောင်းကနင်း ဖြစ်လျက် ဥပုသ် ပဝါရဏာမျှ မပြုလုပ်နိုင်ကြသည်ကို သိရှိရသော အာသောကမင်းကြီးသည် သံဃာ့ညီညွတ်ရေးကို ဆောင်ရွက်ရန် အမတ်တယောက်ကို အာဏာပေး စေခိုင်းလိုက်သည်။ ထို အမတ်သည် မင်းကြီးအား "မည်သို့ ဆောင်ရွက်ရပါမည်နည်း" ဟု ပြန်မမေး မလျှောက် ဝံ့သောကြောင့် အခြားအမတ်များအား မေးသောအခါ–

> "ဒါ ဘာခက်လို့လဲ တိုင်းသူပြည်သားတွေ အမိန့် မနာခံလျှင်တော့ သတ်ပစ်တာပဲ၊ အခုလဲ ညီညွတ်ရေးအလုပ်ခိုင်းလို့မရ၊ ဥပုသ် ပဝါရဏာ အတူ မပြုနိုင်ဘူးဆိုလျှင် အဲဒီ ရဟန်းကို သတ်ပစ်လိုက်ရုံပ"

ဟူ၍ ပြန်ပြောကြလေသည်။ ဤသို့ အမတ်များ၏ ပြောကြားချက်ကို မှတ်ယူပြီး ကျောင်းတိုက်သို့ သွား၍ ရဟန်းသံဃာများကို စည်းဝေးစေကာ အတူတပေါင်းတည်း ဥပုသ်ပြုခိုင်းသည်။ ရဟန်းကောင်း ရဟန်းမြတ်တို့သည်ကား "အလင်္ဂီ ဒုဿီလ ရဟန်းနှင့်အတူ ပစ္စယသမ္ဘောဂ ဓမ္မသမ္ဘောဂ မပြုရ" ဟူသော ဝိနည်းတော်အရ ထိုရဟန်းဆိုးများနှင့်အတူ ဥပုသ်ပြုရန် ငြင်းဆန်ကြသည်။

ထို အာဏာရအမတ်သည် ငြင်းဆန်သော ရဟန်းများကို ဓားဖြင့် ခေါင်းဖြတ်၍ သတ်ပစ်လေသည်။ ဤသို့ အကျင့်သိလနှင့်ပြည့်စုံသော ရဟန်းတော်များကို သတ်ရာ မင်းကြီး ညီတော် အရှင်တိဿသည် ကြည့်မနေနိုင်တော့ပဲ မိမိကိုသတ်ရန် ဝင်၍ အသတ်ခံလေသည်။ ထို အမတ်သည် မင်းကြီး၏ညီ အရင်း အိမ်ခန္ဓမင်းသားဖြစ်သောကြောင့် မသတ်ဝံ့ပဲ မင်းကြီးထံ ပြန်၍–

> "ကျွန်တော်မျိုး သံဃာ့ညီညွတ်ရေး လုပ်ဆောင်ရာတွင် အမိန့် မနာခံပဲ ဥပုသ် မပြုသော ရဟန်းများကို နှိမ်နင်း သတ်ဖြတ်ရာ ညီတော် အရှင်တိဿကို သတ်ရမည့်အခြေအနေ ဖြစ်နေပါကြောင်း"

သံတော်ဦးတင်လေသည်။

အကြောင်းစုံသိရသောအခါမင်းကြီးလည်းအလွန်ထိတ်လန့် တုန်လှုပ်လျက် မှားလေပြီဟု အလွန် စိတ်ပူပန်သောက ထောက်ရလေသည်။[၁]

၁။ အကျယ်ကို ပါရာဇိကအဋ္ဌကထာနှာ ၃၈-မှ စ၍၊ ပဉ္စပကရဏအဋ္ဌကထာနှာ ၁၈၉-မှ စ၍ ဤကျမ်းနှာ ၁၆-မှ စ၍ ရှုပါ။

မင်းကြီးသည် ဖြစ်ပေါ်လာသော စိတ်ပူပန်မှုကို ပြေအေးစေရန် နည်းလမ်း ရှာပါသော်လည်း လှုပ်လှုပ်နှင့် မရနိုင်ပေ။ နောက်ဆုံးတွင်မှ ထေရဝါဒဗုဒ္ဓဝါဒီခေါင်းဆောင် အရှင်မဟာမောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿ ထေရ်အရှင်မြတ်၏ ဂုဏ်သတင်းကို ကြားသိရသောကြောင့် အရှင်မြတ်အား ပင့်စေသည်။ အရှင်မြတ်သည်–

"အရှင်ဘုရားအား မင်းကြီးခေါ်သည်"

ဟု ပြောဆို၍ လာပင့်သောကြောင့် ၂-ကြိမ် တိုင်တိုင် မကြွလာပဲ နေသည်။ နောက်ဆုံးအကြိမ်၌–

အရှင်ဘုရား သာသနာတော် ဆုတ်ယုတ်နေပါသည်။ တပည့်တော်များ သာသနာတော်ကို ချီးမြှောက်ရန်အတွက် ဆောင်ရွက်ရာ၌ အပေါင်းအဖော် ဖြစ်တော်မူပါ။

ဟု လျှောက်ထားပင့်သောအခါမှ ကြွလာတော်မူသည်။ မောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿ အရှင်မြတ် ကြွရောက်လာသော်အခါ မင်းကြီးသည် ရဟန်းများကို အမတ်သတ်ရာ၌ မိမိအပြစ် ရှိ-မရှိ ကို မေးလျှောက်သည်။
အရှင်မြတ်သည်—

မင်းကြီးသည် ဤအမတ်အား ရဟန်းတော့ကို သတ်စေလို၍ ခိုင်းသည်မဟုတ်။ သံဃာညီညွတ်ရေး ဆောင်ရွက်ရန်သာ ခိုင်းသည်။ အမတ်က မလိမ္မာသောကြောင့်သာ သတ်ခြင်းဖြစ်၍ မင်းကြီးမှာ အပြစ်မရှိပါ။ မြတ်စွာဘုရားကလည်း–

"ငါဘုရားသည် စေတနာကို 'ကံ' ဟု ဟောသည်။ စေတနာဖြင့် နှိုးဆော်၍သာလျှင် ကိုယ် နှုတ် စိတ်တို့ဖြင့် ကံကို ပြုလုပ်သည်"

ဟု ဟောတော်မူပါသည်ဟူ၍ မြတ်စွာဘုရားဟောကြားချက် အဂုံတို့ရှိပါ၌ တော်နှင့် တိတ္ထိရဿာတ်တို့ကို ကိုးကား၍ ဖြေဆိုသောအခါမှ မင်းကြီး စိတ်ချမ်းသာမှု ရသွားလေသည်။

သာသနာသန့်ရှင်းရေး။ ။ထို့နောက် အသောကမင်းကြီးသည် အရှင်မောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿ နှင့် တိုင်ပင်၍ သာသနာ့အညစ်အကြေး ရဟန်းတု ရဟန်းယောင်များကို သုတ်သင် ရှင်းလင်းသည်။ ရှင်းလင်းပုံမှာ ဤသို့ဖြစ်၏။

အာသောကာရုံကျောင်းတော်ကြီး၌ ရဟန်းသံဃာတို့ကို မိမိတို့ အယူဝါဒတူရာ စုပေါင်းစေ၍ အသီးအသီးသောဂိုဏ်းတို့မှ ခေါင်းဆောင်တပါးစီကို ရွေးထုတ်ပြီးလျှင် "မြတ်စွာဘုရား အဘယ်အယူရှိသနည်းဟု မေးသည်"။

ယင်းသို့မေးသောအခါ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ရဟန်းတု ရဟန်းယောင်တို့သည် မြတ်စွာဘုရား တရားတော်ကို မသင်ယူဘူးသောကြောင့် မိမိတို့ နားလည်ထားသည့်အတိုင်း သဿတဝါဒီ ဖြစ်သည်၊ ကေစ္စသဿတဝါဒီ ဖြစ်သည် စသည်ဖြင့် မိစ္ဆာဝါဒများကိုသာ ဗုဒ္ဓဝါဒဟု အလွဲလွဲ အမှားမှား ဖြေဆိုကြသည်။ ထို့ဖြေဆိုချက်အရ ယင်း ရဟန်းမျာ်းဦးဆောင်သည့် အုပ်စုများကို ရဟန်းတု ရဟန်းယောင်များအဖြစ် သတ်မှတ်ပြီး အဝတ်ဖြူများကိုပေးကာ လူဝတ်လဲစေသည်။ အားလုံး မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိပေါင်း ၆-သောင်းခန့် လူဝတ်လဲကြရသည်။

ကျန်ရှိနေသည့် ရဟန်းတော်များကမူ "မြတ်စွာဘုရားသည် ဝိဘဇ္ဇဝါဒီ ဖြစ်သည်"ဟု ဖြေကြသည်။ ယင်းသို့ဖြေသည့် ရဟန်းတော်များကိုသာ ရဟန်းစစ် ရဟန်းမှန်အဖြစ် သတ်မှတ်၍ သာသနာ၌ ဆက်လက်နေခွင့် ပေးသည်။

သာသနာတည်တံ့ရေး။ ။ထိုအခါ ထေရဝါဒီလင်္ကာပေသလ ရဟန်းကောင်း ရဟန်းစစ်များချည်း ဖြစ်သောကြောင့် သံဃာတော်များ သဒ္ဓိတ်မူကိုရရှိပြီး အတူတကွ ဥပုသ်ပြုတော်မူကြသည်။ ထို့ဥပုသ်ပြုပွဲ၌ ရဟန်းတော်ပေါင်း ၆-သိန်း တက်ရောက်ကြသည်။ ထိုအခါ အရှင်မဟာမောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿ ထေရ်သည် နောင်အခါ၌ သာသနာတွင် အငြင်းပွါးမှုမဖြစ်ပဲ သာသနာတော်တည်တံ့ရေးအတွက် မှားယွင်းသော အယူအဆပေါင်းများစွာကို နှိမ်နင်း၍ အယူအဆ အစစ်အမှန်များကို ဖော်ပြသော ကထာဝတ္ထုကျမ်းကို ဟောတော်မူသည်။

ထို့နောက်မှ ပဋ္ဌိသမ္ဘိဒါပတ္တ တေဝိဇ္ဇာဓရ တိပိဋကဓရ ရဟန်းတော်ပေါင်း တစ်ထောင်ကို ရွေးချယ်၍ တတိယသံဂါယနာ တင်တော်မူသည်။

သာသနာပြန့်ပွါးရေး။ ။တတိယသံဂါယနာ တင်ပြီးသောအခါ ကမ္ဘာအရပ်ရပ်သို့ သာသနာပြန့်ပွါးစေရန် ရည်ရွယ်၍ ၉-တိုင်း ၉-ဌာနသို့ သာသနာပြုရဟန်းတော်များ စေလွှတ်၍ သာသနာပြုစေသည်။ စေလွှတ်ပုံမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်သည်။

၁။ မဇ္ဈန္တိကမထေရ်ကို ကသ္မီရတိုင်း ဂန္ဓာရတိုင်းသို့ ကြွစေသည်။
၂။ မဟာဒေဝမထေရ်ကို မဟိံသကမဏ္ဍလသို့ ကြွစေသည်။
၃။ ရက္ခိတမထေရ်ကို ဝနဝါသီသို့ ကြွစေသည်။
၄။ ယောနကမဟာမဟာရက္ခိတမထေရ်ကို အပရန္တကသို့ ကြွစေသည်။
၅။ မဟာမဟာရက္ခိတမထေရ်ကို မဟာရဋ္ဌသို့ ကြွစေသည်။
၆။ မဟာရက္ခိတမထေရ်ကို ယောနကလောကသို့ ကြွစေသည်။

၇။ မဇ္ဈိမထေရ်ကို ဟိမဝန္တဒေသသို့ ကြွစေသည်။
၈။ သောဏနှင့် ဥတ္တရမထေရ်တို့ကို သုဝဏ္ဏဘူမိသို့ ကြွစေသည်။
၉။ မဟိန္ဒမထေရ်ကို သီဟိုဠ်ကျွန်းသို့ ကြွစေသည်။

ဤသို့လျှင် သီရိဓမ္မာသောကမင်းကြီးသည် အရှင်မဟာမောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿကို ဆရာပြု၍ သာသနာသန့်ရှင်း တည်တံ့ ပြန့်ပွါးရေးကို ဆောင်ရွက်ခဲ့ပေသည်။ ယင်းသို့ သာသနာသန့်ရှင်း တည်တံ့ ပြန့်ပွါးရေး ဆောင်ရွက်စဉ် ကျမ်း၏ ဖွင့်ဆိုရာ (သံဝဏ္ဏနာတမ္ဘ)ဖြစ်သော **ကထာဝတ္ထု**အဘိမူဝကျမ်းကြီးလည်း ပေါ်ထွန်းလာခဲ့ပေသည်။

သုံးသပ်ချက်။ ။ဒုတိယသံဂါယနာ အပြီးမှစ၍ တတိယသံဂါယနာအထိ ဖော်ပြခဲ့သည့် အကြောင်းအရာများကို သုံးသပ်ကြည့်မည် ဆိုလျှင် အထူးသတိပြု မှတ်သားသင့်သော အချက်အလက်များကို တွေ့ရှိနိုင်ပေသည်။

ဒုတိယ သံဂါယနာမှစ၍ သာသနာ့ဝန်ထမ်း ရဟန်းတော်များသည် ဗုဒ္ဓတရားတော်များကို အမျိုးမျိုးယူဆ၍ ဂိုဏ်းများ ခွဲထွက်ကြပြီး သူတဗိုလ် ငါတမင်း ပြုလုပ်နေကြသည်။ ယင်းသို့ ပြုလုပ်မှုကြောင့် အဇာတသတ်မင်း, ကာဠာသောကမင်းတို့တိုင်အောင် မင်းအဆက်ဆက် ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ခြင်း ခံရသော ဗုဒ္ဓဘာသာကြီးသည် နောက်ဆက်လက်၍ အုပ်ချုပ်သော မင်းတို့ လက်ထက်၌ ကိုးကွယ်ခြင်း မခံရတော့ပဲ ပစ်ပယ်ခံရသော အခြေသို့ ဆိုက်ရောက်လာသည်။

သာသနာတော်၌ ယင်းသို့ အငြင်းအခုံများ၍ ဂိုဏ်းကွဲများလာလျှင် အားနည်းလာတတ်သည့် သဘောကို သာသနာတော်ကို ကြည်ညိုသူများ အထူး သတိပြုထားသင့်ပေသည်။

ယင်းသို့ တန်ခိုးရှိသော မင်းများသည် ဗုဒ္ဓဘာသာကို ပစ်ပယ်၍ ဗြာဟ္မဏဝါဒကို ဆည်းကပ် ကိုးကွယ် လာခဲ့ကြရာ ဗိန္ဒုသာရမင်း သားတော် အာသောကမင်းတိုင် ရောက်လာသောအခါ နိဂြောဓ သာမဏေငယ်ကို အကြောင်းပြု၍ သာသနာတော်ကြီးသည် ပြန်လည်၍ တန်ခိုးတက်လာကာ မင်းများ အကိုးကွယ်ခံရသောဘဝသို့ရောက်ရှိလာခဲ့ပြန်သည်။

နိဂြောဓသာမဏေကဲ့သို့—

သိက္ခာပုဒ်တော်နှင့်အညီ ဝတ်ဆင်သည်။
သိက္ခာပုဒ်တော်နှင့်အညီ သွားလာသည်။
သိက္ခာပုဒ်တော်နှင့်အညီ ကြည့်ရှုသည်။

ဤအခြင်းအရာကို မြင်ရသော အာသောကမင်းကြီးသည် မြင်လျှင်မြင်ခြင်းပင် ကြည်ညိုခြင်း သဒ္ဓါတရား ဖြစ်ပေါ်လာ၍ ပင့်ခေါ်စေပြီး စုံစမ်းသည်။ တရားဟောခိုင်းသည်။ သာမဏေသည် ရှင်ဘုရင် သဘောတွေ့ မနောခွဲ့နိုင်အောင် အပွမာဒ တရားကိုဟောပြသည်။

ဤသို့ နိဂြောဓသာမဏေတပါးတည်း၏ စွမ်းဆောင်မှုကြောင့် မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကေရာဇ် ရှင်ဘုရင်ကြီးသည် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် သာသနာပြုမင်းကြီး ဖြစ်ပေါ်ခဲ့၏။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိမျှားမှာ မင်းစိုးရာဇာတို့၏ ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ခြင်း မခံရတော့ပဲ ပြိုကွဲပျက်စီး သွားတော့သည်။ သာသနာတော်ကြီးသည် တန်ခိုးတောက်ပ၍ နိုင်ငံတော်ဘာသာကြီး ဖြစ်လာရပေသည်။

သာမဏေငယ်မျှားနှင့် သာသနာတော်

ဤသည့် ဖြစ်ရပ်ကို ထောက်ထား၍ "တယောက်ကောင်းလျှင် တသောင်းဗိုလ်ခြေ ညက်ညက်ကျေ။ သစ်တပင် ကောင်းတော့ ငှက်တသောင်း ခိုရသည်" ဟူသော မြန်မာစကားပုံအရ ကိုရင်သာမဏေငယ်, ရဟန်းငယ်မျှားပင်လျှင် သာသနာတော် ထွန်းလင်းတောက်ပရေးကို ဆောင်ရွက်နိုင်သည်ကို သတိပြုမှတ်သားထားသင့်လှပေသည်။ ထို့ကြောင့် ကိုရင်သာမဏေငယ်, ရဟန်းငယ်မျှားကိုလည်း ဝိနည်းသိက္ခာပုဒ်ကိုရှိသေလေးစားစွာ လိုက်နာကျင့်သုံးအောင် တရားတော်ကို တတ်သိ ကျွမ်းကျင်အောင် သင်ကြား ပေးထိုက်လှပေသည်။

ရဟန်းတော်မျှား ကွဲပြားခြင်း၏အဖြစ်

ထို့ပြင်လည်း "နွားကွဲလျှင် ကျားဆွဲတတ်သည်။ အညီရှိလျှင် ယင်အုံတတ်သည်" ဟူသော မြန်မာစကားပုံမျှားရှိသည့်အတိုင်း သာသနာ့ဝန်ထမ်းရဟန်းတော်မျှား ကွဲပြား၍ မညီမညွတ်ဖြစ်လျှင် ဘာသာခြား မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိမျှားကလည်း ဖောနှောပါဝင်ပြီး သာသနာပျက်စီးအောင် ပြုလုပ်တတ်ကြသည်ကိုလည်း ဤအဖြစ်အပျက်က သရုပ်ဖော်နေသည်ကို မမေ့သင့်ကြပေ။

အာဏာရှိသူများ သတိပြုရန်

တဖန် သီရိဓမ္မာသောကမင်းကြီးက သံဃာ့ညီညွတ်ရေးကို ဆောင်ရွက်ရန် အာဏာပေးလိုက်သည့် မလိမ္မာသည့်အမတ်သည် သာသနာတော်တွင်း သံဃာ့ညီညွတ်ရေးကို ဆောင်ရွက်နာ့၌ အာဏာဖီဆန်သူများနှင့် အလားတူ သဘောထားပြီး ရဟန်းတော် အများအပြားကို သတ်ဖြတ်မိသည့် မှားယွင်းသော ဖြစ်ရပ်သည်လည်း ယင်းသို့ မမှားမယွင်းရုအောင် သာသနာသန့်ရှင်းတည်တံ့ ပြန့်ပွါးရေးကို ဆောင်ရွက်ကြသူများ သတိထားရမည့် အဖြစ်အပျက်တခုဖြစ်ပေသည်။

ဤတွင် ကထာဝတ္ထုကျမ်းကြီးသည် သာသနာတော် သန့်ရှင်း တည်တံ့ ပြန့်ပွါးရေးကို အထူတ်အထိပ်ရောက် ပေါက်မြောက် အောင်မြင်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့သည့် အခါန်အခါ၌ မြတ်စွာဘုရား အလိုတော်ကျ ချမှတ်ထားသော မာတိကာစဉ်နှင့်အညီ တတိယသံဂါယနာတင် ဦးစီးနာယကအရှင်မဟာမောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿ ဟောကြားသောကြောင့် အာဘိဓမ္မာကျမ်းကြီးဖြစ်သည်ကိုမူကား အတူးသတ်ပြု မှတ်သားသင့်လှပေသည်။

ကထာဝတ္ထု ကျမ်းကြီး

ကထာဝတ္ထုကျမ်းပမာဏ။ ။သာသနာတော် သန့်ရှင်း တည်တံ့ ပြန့်ပွါးရေးကို ဆောင်ရွက်နေစဉ် တတိယ သံဂါယနာတင်ချိန် ပေါ်ထွက်လာခဲ့သော ကထာဝတ္ထု ကျမ်းကြီးသည်ကား သာသနာတော်၌ ထိုစဉ်အခါက ဖြစ်ပေါ်ဆဲ မှားယွင်းသော အယူအဆများကိုလည်း ပယ်ရှင်းနိုင်၏။ နောင်အခါဖြစ်လတ္တံ့သော မှားယွင်းသော အယူအဆများကိုလည်း ပယ်ရှင်းနိုင်စွမ်းရှိ၏။ မှားယွင်းသောဘက် (=ပရပက္ခ) မှ အယူအဆ သုတ်ပေါင်းငါးရာ၊ မှန်ကန်သောဘက် (=သကပက္ခ) မှ အယူအဆ သုတ်ပေါင်း ငါးရာဟူသော သုတ်ပေါင်း တထောင်တို့ဖြင့် တန်ဆာဆင် ပါဝင်ဟောကြားထား၏။

ထိုစဉ်အခါက အရှင်မဟာမောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿ ဟောကြားတော်မူသော ကထာဝတ္ထုကျမ်း၏ အတိုင်းအတာမှာ ဒီဃနိကာယ်မျှ ရှိသည်ဟု အဋ္ဌသာလိနီအဋ္ဌကထာ၌ ဖော်ပြထားသည်။ ဒီဃနိကာယ်ဟူသည်မှာ သီလက္ခန္ဓဝဂ္ဂ ပါဠိတော်, မဟာဝဂ္ဂပါဠိတော်, ပါထိကဝဂ္ဂပါဠိတော် ၃-ကျမ်းကို ခေါ်ပေထုယင်းတို့သည် ယခု ဆဋ္ဌသံဂါယနာ ဆိုက်ဖြင့်—

သီလက္ခန္ဓဝဂ္ဂ ၌ စာမျက်နှာ	၂၃၆
မဟာဝဂ္ဂ ၌ စာမျက်နှာ	၂၀၃
ပါထိကဝဂ္ဂ ၌ စာမျက်နှာ	၂၆၀

ရှိသောကြောင့် စုစုပေါင်း စာမျက်နှာပေါင်း (၂၇၉) မျက်နှာရှိသည်။ ထို့ကြောင့် ကထာဝတ္ထုပါဠိတော်သည် မူရင်းအတိုင်းဆိုလျှင် စာမျက်နှာ (၂၇၉) မျက်နှာခန့် ရှိရပေမည်။ သို့သော်လည်း ယခုလက်ရှိ ကထာဝတ္ထုကျမ်းမှာ စာမျက်နှာ ၄၅၄-မျှသာ ရှိပေသည်။

ကထာဝတ္ထုကျမ်း၌ ပဌမဝဂ် ဒုတိယဝဂ် စသည်ဖြင့် ဝဂ်ပေါင်း ၂၃ ဝဂ် ရှိ၍ ပုဂ္ဂလကထာ ပရိဟာနိက ကထာ စသည်ဖြင့် ကထာပေါင်း ၂၂၆-ခု ပါဝင်သည်။

ကျမ်းအမည်ရှင်းချက်။ ။ကထာဝတ္ထုဟူသောအမည်၌ ကထာပုဒ်-ဝတ္ထုပုဒ် ဟူ၍ ပုဒ် ၂-မျိုး ပါဝင်သည်။

ကထာ—ဟူသည်မှာ ပြောဆိုခြင်းဖြစ်သော စကားအယူဝါဒကို ဟောနိုင်သော ပုဒ်ဖြစ်သည်။ ဤ၌ အယူဝါဒဟူသော အနက်ဟောဟု မှတ်ယူသင့်သည်။

ဝတ္ထု—ဟူသည်မှာ တည်ရာနေရာ ဟူသော အနက်ကိုဟောသည်။ ကထာနှင့်ဝတ္ထု ၂-ပုဒ်ပေါင်းလိုက်၍ ကထာဝတ္ထုဟု တပုဒ်ထဲ ဖြစ်လာသောအခါ အယူဝါဒတို့၏တည်ရာကျမ်း ဟူ၍ အဓိပ္ပါယ်ရပေသည်။

မှန်ပေသည်။ ဤကထာဝတ္ထုကျမ်း၌ ဗုဒ္ဓဘုရားဟော်ဆိုခဲ့ရာတို့၌ ဖြစ်ပေါ်နိုင်သမျှ အကောင်အထည် အယူဝါဒအမျိုးမျိုးတို့ကို ဖော်ပြ၍ အမှားအမှန် စိစစ်ဝေဖန်ထားသည်ကို လေ့လာတွေ့ရှိနိုင်ပေသည်။

ဤအကြောင်းကို ပေါ်လွင်ထင်ရှားစေရန် ကထာဝတ္ထုကျမ်းလာ ပရဝါဒီ ခေါ် မှားယွင်းသော (မိစ္ဆာ) အယူများကို စိစစ်ဝေဖန် ဟောပြချက် အချို့ကို သက်သေအဖြစ် ထုတ်ဖော်ပြဆိုပါအံ့။

ရန်ငြိုးမကင်းသောအယူဝါဒ။ ။ဤနိဒါန်းအစဝှင် ဝဇ္ဇီတိုင်းသား အလဇ္ဇီရဟန်းများ၏ အဓမ္မဝတ္ထု ၁၀-ချက်ကို အကြောင်းခံ၍ ဒုတိယသံဂါယနာတင်ပွဲ ကျင်းပခဲ့သည်ကို ဖော်ပြပြီး ဖြစ်သည်။

ထိုအခါက ရဟန္တာအရှင်မြတ်ကြီးများသည် လမ်းမှန်သည့်ဘက်မှ ပါဝင်၍ အလဇ္ဇီရဟန်းများကို နှိမ်နင်းပြီး ဒုတိယသံဂါယနာတင်ခဲ့ကြသည်။ ထိုအခါ အလဇ္ဇီရဟန်းများကလည်း စင်ပြိုင်သံဂါယနာ တင်ခဲ့ကြသည်။

ရဟန္တာအရှင်မြတ်တို့မည်သည်မှာ ကိလေသာ အာသဝေါ ကင်းကွာတော်မူပြီး ဖြစ်တော်မူကြသည်။ ရဟန္တာကို မဆိုထားဘိ အငယ်ဆုံးအရိယာ

ကလေးမျှသာဖြစ်သော သောတာပန်သည်လျှင်ပင် အဂတိလေးပါး မလိုက်စားပဲ မှန်ရာဘက်ကိုသာ လိုက်ကြရိုးထုံးစံရှိပေသည်။ ထို့ကြောင့် ဤအဓမ္မဝတ္ထု ၁၀-ချက် ငြင်းခုံရာ၌ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများ ဦးဆောင်သည့် အရိယာသံဃာတော်များသာည် အဓမ္မဝတ္ထု ၁၀-ချက်ကို လက်မခံသော ထေရဝါဒကိုးဘက်မှ ရပ်တည်တော်မူကြသည်။ ဓထေရဝါဒ က အနိုင်ရ၍ ဒုတိယသံဂါယနာ တင်တော်မူကြသည်။

ဤသည်ကို မကျေနပ်ကြသော ဝဇ္ဇီတိုင်းသား ရဟန်းတို့သည် ထေရဝါဒ ရဟန်းများထက် သံဃာဦးရေများများ စည်းရုံး၍ စင်ပြိုင် သံဂါယနာ တင်ကြသည်။ လောက၌ မသိမလိမ္မာ သူတို့သည် အများဘက်က လိုက်တတ်သည့် ထုံးစံအတိုင်း အလဇ္ဇီတို့က ပို၍ လူဦးရေ အင်အားကောင်းကြသည်။ သူတို့ဂိုဏ်းကိုလည်း မဟာသံဃိကဂိုဏ်းဟု အမည်တပ်ကြသည်။

မဟာသံဃိကဂိုဏ်းသားနှင့် ဓနာဂလိုက်တို့သည် တဘက် ထေရဝါဒဂိုဏ်းမှ ရပ်တည်နေကြသော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများ၏ အရှိန်အဝါကောင်းနေသည်ကို မတွန်းလှန်နိုင်ကြပဲ ရှိကြရာ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများ ဂုဏ်သိက္ခာကျဆင်းစေရန် ရည်ရွယ်၍ ရန်ငြိုးပါဝင်သော စွပ်စွဲချက် အယူဝါဒများကို တီထွင်ကြပြီးလျှင် ဝါဒဖြန့်ကြသည်။ ယင်းဝါဒဆိုးများမှ ထင်ရှားသောအချက် အချို့ကို ထုတ်ပြပါအုံ—

၁။ ရဟန္တာများသည် ရဟန္တာအဖြစ်မှ လျှောကျနိုင်သည် ဟူသော အယူဝါဒကို စွဲယူကြသည်။ ဝါဒဖြန့်ကြသည်။

ဤသည်ကို မှားယွင်းသော အယူဝါဒ ဖြစ်ကြောင်း ကထာစတ္ထု ပါဠိတော် ကထာနံပါတ် ၂၊ ပရိဟာနိကထာ၌ အရှင်မောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿက စိစစ်ဝေဖန် ရှင်းလင်းထားပေသည်။

(ကထာဝတ္ထုပါဠိတော်-နှာ ၆၁။ မြန်မာပြန်နှာ ၁၀၄။ ဤကျမ်းနှာ ၁၁၈ တို့မှ စ၍ ရှုပါ။)

၂။ ရဟန္တာများသည် မာရ်နတ်အသင်းဝင် နတ်ဆိုးများ ပူးဝင်လျှင် သုက်လွှတ်ခြင်း ဖြစ်သည် ဟူသော အယူဝါဒကို စွဲယူကြသည်။ ဝါဒဖြန့်ကြသည်။

ဤသည်လည်း မှားယွင်းသော အယူဝါဒသာ ဖြစ်ကြောင်းကို အမှတ် ၁၀၊ ပရိုပဟာရကထာ၌ စိစစ်ဝေဖန် ဟောကြားထားပေသည်။

(ကထာဝတ္ထု ပါဠိတော် နှာ ၁၂၇။ မြန်မာပြန် နှာ ၂၂၃။ ဤကျမ်းနှာ ၃၀၇။)

၃။ ရဟန္တာမှာ လူအမည် ရွာအမည်စသည်ကို မသိမ္မရှိသေး သည်။ ထို့ကြောင့် အဝိဇ္ဇာမကုန်သေးဟု ယူကာ ဝါဒ ဖြန့်ကြသည်။

ဤသည့်အယူဝါဒ မှားယွင်းကြောင်းကို ၁၁-အညာဏ ကထာ၌ စိစစ် ဝေဖန်ဟောကြားထားပေသည်။

(ကထာဝတ္ထုပါဠိတော် နှာ ၁၃၆။ မြန်မာပြန် နှာ ၂၃၆။ ဤကျမ်း နှာ ၁၇၅။)

၄။ ရဟန္တာများသည် လူအမည် ရွာအမည် လမ်းခရီး စသည် တို့၌ ယုံမှားသံသယ ဖြစ်တတ်သေးသောကြောင့် ဝိစိ-ကိစ္ဆာ ရှိသေးသည်ဟု ယူဆကြသည်။ ဝါဒဖြန့်ကြသည်။

ဤသည့်အယူဝါဒ မမှန်ကန်ကြောင်းကို ၁၂-ကခ်ံကထာ၌ ရှင်းလင်း ဟောပြထားသည်။

(ကထာဝတ္ထု ပါဠိတော် နှာ ၁၄၀။ မြန်မာပြန် နှာ ၂၄၂။ ဤကျမ်း နှာ ၁၇၅။)

၅။ ထို့အတူပင် ရဟန္တာတို့သည် လူအမည် မြို့ရွာ စသည်ကို သူတပါး အကူအညီဖြင့်သာ သိကြသည်။ ထို့ကြောင့် အဝိဇ္ဇာရှိသေးဇဲဟု ယူဆကြသည်။ ဝါဒဖြန့်ကြသည်။

ဤသည့် အယူဝါဒ မှားကြောင်းကို ၁၃-ပရဝိတာရဏ ကထာ၌ ရှင်းလင်း ဟောကြားထားပေသည်။

(ကထာဝတ္ထုပါဠိတော် နှာ ၁၄၅။ မြန်မာပြန် နှာ ၂၄၉။ ဤကျမ်း နှာ ၁၇၅။)

၆။ ရဟန္တာတို့သည် အခြို့သော သံယောဇဉ်တရားများကို မပယ်ရှားနိုင်ကြောင်းယူဆကြသည်။ ဝါဒဖြန့်ကြသည်။

ဤ အယူဝါဒ မသင့်ကြောင်းကို ၂၀၂-သံယောဇနကထာ၌ ရှင်းလင်း ဟောကြားထားပေသည်။

(ကထာဝတ္ထုပါဠိတော် နှာ ၄၃၇။ မြန်မာပြန် နှာ ၃၆၄။ ဤကျမ်း နှာ ၁၂၇။)

ဤသို့ စသည်ဖြင့် ပရဝါဒီ မဟာသံဃိကကိုဏ်း နောက်လိုက်များသည် တရားလမ်းမှန် ဓမ္မဝါဒီပုဂ္ဂိုလ်များ ဖြစ်တော်မူကြသည့် ရဟန္တာအရှင်မြတ်များအား ရန်ငြိုးထားပြီး ရဟန္တာအရှင်များ၏ ဂုဏ်အာသရေကို ထိခိုက်ပုတ်ခတ်၍ ဝါဒတိထွင်ကြသည်။ ဝါဒဖြန့်ကြသည်။ သို့မှသာ မိမိတို့အနိုင်ရနိုင်လိမ့်မည်ဟု ထင်မှတ်ကြသည်။ ပုထုဇဉ်တို့၏သဘောသည် မှားသည်မှန်သည်ကို မကြည့် မိမိတို့အနိုင်ရရေးကိုသာ ကြည့်၍ ပြောဟော ပြုလုပ်တတ်ကြသည်မှာ အလွန်ထိတ်လန့်ဖွယ် ကောင်းလှပေသည်။

အရှင်မဟာမောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿသည် ယင်းသို့သော သာသနာ့ဘေးအန္တရာယ်များကို တားဆီးပိတ်ဆင် ချေမှုန်းလျက် ကထာဝတ္ထုကျမ်းကြီးကို ဟောကြားတော်မူပေရာ နောင်လာနောင်သား သာသနာတော် ချစ်မြတ်နိုးသူ လူရွင်အများတို့သည် ကထာဝတ္ထုကျမ်းကြီးကို လေ့လာသင်ယူခြင်းဖြင့်၎င်း၊ ဟောပြော ပို့ချခြင်းဖြင့်၎င်း၊ လှူဒါန်းဖြန့်ဝေခြင်းဖြင့်၎င်း စောင့်ရှောက် ထိန်းသိမ်းသင့်လှပေသည်။

အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း ရန်ညိုးထား၍ ယူဆကြသော မိစ္ဆာအယူဝါဒများသာမက သာသနာတော်၌ အန္တရာယ်ဖြစ်စေမည့် ဗုဒ္ဓတရားတော်နှင့် ဆန့်ကျင်သော မိစ္ဆာအယူများစွာကိုလည်း ဤကထာဝတ္ထုကျမ်း၌ ရှင်းလင်းပယ်ရှား ဟောကြားထားပေသည်။ အချို့ကို စာမြည်းအဖြစ် စာရှုသူ သုတေသီတို့ လေ့လာနှင့်ရန် ထုတ်ပြပါအံ့။

ကြားကာလဘဝ။ ။သတ္တဝါတို့သည် ဘဝတခုမှ သေပြီးလျှင် အခြားဘဝသစ်တခုကို မရသေးမီ ကြားကာလ၌ သန္ဓေလောင်းအဖြစ် တည်နေရသေးသည်။ ယင်းသန္ဓေလောင်းအဖြစ်ဖြင့် ဘဝသစ်ကို ရှာဖွေရသည်။ ယင်းကာလဘဝကို ပါဠိဘာသာဖြင့် အန္တရာဘဝဟု ခေါ်သည်။ သန္ဓေလောင်းကိုမူ ပါဠိဘာသာဖြင့် ဂန္ဓဗ္ဗ ဟုခေါ်ပေသည်။ သန္ဓေလောင်းခေါ် ဂန္ဓဗ္ဗကို ရှေးမြန်မာတို့က တစ္ဆေဟု သုံးစွဲခဲ့ကြသည်။

ယင်း တစ္ဆေ ဟူသော ဝေါဟာရ၏ အဓိပ္ပါယ်ကို သန်ရာသန်ရာ အဓိပ္ပါယ်အမျိုးမျိုးဖွင့်ပြကြသည်။ ပါဠိသန်သူ ပညာရှင်တို့ကမူ ခြိမ်းခြောက်ခြင်းအနက်ဟောဖြစ်သော ပါဠိ တဇ္ဇ ဓာတ်မှဆင်းသက်လာသည်။ တဇ္ဇေမှ အသံပေါ်၍ တစ္ဆေ ဖြစ်လာသည်ဟု ဆိုကြသည်။ သို့သော် ပါဠိစာပေကျမ်းဂန်တို့၌ တဇ္ဇေဟုခေါ်သော သတ္တဝါတမျိုး မတွေ့ရသောကြောင့် ထိုဆရာတို့၏စကားကို စဉ်းစားသင့်သည်။

မြန်မာသန်သူ ပညာရှင်တို့ကမူ တစ္ဆေကို တစ်တပုဒ် ဆေ-တပုဒ် ခွဲခြားကြပြီးလျှင် ဤဘဝမှလည်း လက်လွှတ် ဟိုဘဝကိုလည်း မရသေးပဲ တစ်လစ်

ကြီးဖြစ်နေသော ဆေ တေ အ တ တ ဖြစ်နေသည့် သတ္တဝါဟု ဝိုင်္ဂုဟ်ပြု အဓိပ္ပါယ် ဖော်ကြသည်။ ဤပညာရှင်တို့၏ အယူအဆကိုလည်း တစ်၏ အဓိပ္ပါယ်ဖော်ပုံမှာ လက်ခံနိုင်သော်လည်း ဆေ၏ အဓိပ္ပါယ်မှာ လက်မခံနိုင်အောင် ဖြစ်နေသည်။

ယင်း ဂန္ဓမ္မ သဒ္ဒနွေလောင်း တစ္ဆေရှိသည် အန္တရာဘဝရှိသည်ဟူသော ဝါဒကို ကထာဝတ္ထုကျမ်း ကထာအမှတ် ၇၄·အန္တရာဘဝကထာ၌ စိစစ် ဝေဖန် ပယ်ရှားထားပေသည်။

(ကထာဝတ္ထု ပါဠိ နှာ ၂၆၉။ မြန်မာပြန် နှာ ၇၂။)

အနုသယကိလေသာ။ ။ သတ္တဝါတို့အား ပူပန် ညှစ်နှိမ်း စေတတ်သော အကုသိုလ် ဓာတ်များကို ကိလေသာ ဟု ဗုဒ္ဓစာပေ ကျမ်းဂန်တို့၌ ပြဆိုထားသည်။ ယင်းကိလေသာသည် ၁၀·ပါး ရှိသည်။ ကိလေသာသည်—

၁။ အနုသယ ကိလေသာ

၂။ ပရိယုဋ္ဌာန ကိလေသာ

၃။ ဝီတိက္ကမ ကိလေသာ

ဟူ၍ ၃·မျိုးရှိသည်။ ယင်း ၃-မျိုး၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ထင်ရှားအောင် ရေးပြရန် ခက်သည်။ သို့သော် မူနိုင်ရုံ အကြမ်းသဘောမျှ ရေးပြပါမည်။

အနုယကိလေသာ·ဟူသည်မှာ သိမ့်မွှေသော အခွင့်သင့်လျှင် စိတ်သန္တာန် အစဉ်၌ ဖြစ်ပေါ်လာစေနိုင်သည့် ကိလေသာစာတ် အမျိုးအစား ဖြစ်သည်။

ပရိယုဋ္ဌာနကိလေသာ-ဟူသည်မှာ ကိလေသာ သဘောအဖြစ်ဖြင့် စိတ်သန္တာန် အစဉ်၌ ထကြွ သောင်းကျန်းကာ ဖြစ်ပေါ်လာသော ကိလေသာ စာတ် အမျိုးအစား ဖြစ်သည်။

ဝီတိက္ကမကိလေသာ-ဟူသည်မှာ စိတ်သန္တာန်အစဉ်တွင် ဖြစ်ပေါ်ရုံမက ကာယကံ ဝစီကံ မနောကံ ဖြစ်ပေါ်လာအောင် ထကြွ လှုန်ကျူးလာသော ကိလေသာ စာတ်မျိုး ဖြစ်သည်။

ဤ ၃· မျိုးကို ထင်ရှားစေရန် ပညာရှင်များက မီးခြစ်ဆံ ယမ်းနှင့် မီးတောက်ပုံ မီးလောင်ပုံများကို ဥပမာ ပေးကြသည်။

(က) မီးခြစ်ဆံ၌ ယမ်း၌ မီးဖြစ်စေနိုင်သော သတ္တိစာတ်ရှိသည်။

(ခ) ယင်း သတ္တိစာတ်သည် မီးခြစ်အိမ်နှင့် ပွတ်တိုက်မိသောအခါ အကြောင်းညီညွတ်လျှင် မီးတောက်ကလေး ဖြစ်ပေါ်လာသည်။

(ဂ) ယင်း မီးတောက်ကလေးသည် အကြောင်းညီညွတ်လျှင် အခြား လောင်စာများသို့ ကူးစက်ပြီး မီးလောင်မှု ဖြစ်လာသည်။

ဤဥပမာဌ်—

(က) မီးခြစ်ဆံယမ်းရှိ မီးဖြစ်နိုင်သည့် သတ္တိဓာတ်ကဲ့သို့ အနုသယကိလေ-သာဓာတ် တူညီသည်။

(ခ) ယင်း သတ္တိဓာတ်သည် မီးခြစ်အိမ်နှင့် ပွတ်တိုက်မိသောအခါ ပေါ်လာသော မီးတောက်ကလေးနှင့် ပရိယုဋ္ဌာန ကိလေသာတူသည်။

(ဂ) ယင်း မီးတောက်ကလေးမှ အခြားလောင်စာများကို ကူးစက်၍ မီးလောင်မှု ဖြစ်သည်နှင့် ဝီတိက္ကမ ကိလေသာတူသည်။

ဤသို့ ကိလေသာဓာတ် သုံးမျိုး၏ သဘောအဓိပ္ပါယ်ကို ပညာရှင်များ ထင်ရှားအောင် ဖော်ကြသည်။ ယင်းသို့ ကိလေသာဓာတ် ၃ မျိုးကို သိရလျှင် ကိလေသာဓာတ် ၃ မျိုးပါ အနုသယနှင့် စပ်ဆိုင်သော အယူဝါဒ အမျိုးမျိုးဖြစ်ပေါ်လာပုံ ဤကထာဝတ္ထုကျမ်း၌ ဖြေရှင်းပုံကို ဆက်လက် ဖော်ပြပါအုံ။

အနုသယသည် ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း ပရိယုဋ္ဌာန ဝီတိက္ကမ အဖြစ်ကို မရောက်သေးသည့်ကာလ၌ အာရုံယူခြင်းကိစ္စကို မဆောင်ရွက်နိုင်။ ထို့ကြောင့် အနုသယ ကိလေသာသည် အနာရမ္မဏ တရားဖြစ်သည်ဟု ယူဆသောဝါဒ ပေါ်ထွက်ခဲ့သည်။ ယင်းဝါဒကို ကထာဝတ္ထုကျမ်း ကထာအမှတ် ၈၇-အနုသယာအနာရမ္မဏကထာ၌ စိစစ် ရှင်းပြထားပေသည်။

(ကထာဝတ္ထု ပါဋ္ဌိတော် နှာ ၂၉၉။ မြန်မာပြန် နှာ ၁၂၄။)

အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း အနုသယ ကိလေသာတို့သည် အာရုံ ပြုမှု မရှိလျှင် ကုသိုလ် အကုသိုလ် မဖြစ်နိုင်။ အဗျာကတ တရားသာလျှင် ဖြစ်ရမည်ဟု ယူဆသော ဝါဒလည်း ပေါ်ပေါက်လာသည်။ ယင်းဝါဒကို ကထာ အမှတ် ၁၀၆-အနုသယာ အဗျာကတ ကထာ၌ စိစစ် ဝေဖန်ပြဆိုထား ပေသည်။

(ကထာဝတ္ထု ပါဋ္ဌိတော် နှာ ၃၂၃။ မြန်မာပြန် နှာ ၁၆၆။)

အနုသယကိလေသာသည် ဟိတ်မရှိသော အဟေတုကတရား ဖြစ်ရမည်ဟု ယူဆသော ဝါဒလည်း ပေါ်ပေါက်လာသည်။ ယင်းဝါဒကို ကထာ အမှတ် ၁၀၇ အနုသယာ အဟေတုက ကထာ၌ စိစစ် ဝေဖန်ထားပေသည်။

(ကထာဝတ္ထု ပါဋ္ဌိတော် နှာ ၃၂၃။ မြန်မာပြန် နှာ ၁၂၄။)

အနုသယကိလေသာသည် စိတ္တနှင့်မယှဉ်သည့် စိတ္တ ဝိပ္ပယုတ္တ တရားဖြစ်သည်ဟု ယူဆသော ဝါဒသည်း ပေါ်ထွက်ခဲ့သည်။ ယင်းဝါဒကို ကထာအမှတ် ၁၀၀· အနုသယာစိတ္တဝိပ္ပယုတ္တကထာ၌ ရှင်းလင်း ဝေဖန်ထားပေသည်။

(ကထာဝတ္ထု ပါဠိတော် နှာ ၃၂၃။ မြန်မာပြန် နှာ ၁၂၄။)

ဤသို့စသည်ဖြင့် ဗုဒ္ဓဘရားတော်ဆိုင်ရာ၌ ဖြစ်ပေါ်လာသော မှားယွင်းသော အယူဝါဒများကို စိစစ် ဝေဖန်၍ ကထာဝတ္ထုကျမ်း၌ သုတ်သင်ရှင်းလင်း ဟောကြားထားပေသည်။

ဟောကြားထားသည့် တရားဒေသနာတို့သည် အာဘိဓမ္မာ သဘောပိုင်းဆိုင်ရာ၌ ပါဝင်သည့်သိမ်ဖွေ့ နက်နဲသော တရားများဖြစ်သည့်အပြင် မြတ်စွာဘုရား အာဘိဓမ္မာ ဒေသနာတော်ကို ဟောစဉ်အခါက ချမှတ်ထားတော်မူသော အကျဉ်းချုပ် ဒေသနာ ဂ·ချက်နှင့် ညီညွတ်လိုက်လျောစွာ အကျယ်ဟောကြားချက် ဖြစ်သောကြောင့် တတိယသံဂါယနာတင် ထေရ်အရှင်တို့က ၅·ခုမြောက် အာဘိဓမ္မာ ကျမ်းတော်ကြီးအဖြစ် အတည်ပြု သတ်မှတ်တော်မူကြပေသည်။

ကထာဝတ္ထု အဋ္ဌကထာ

အာဘိဓမ္မာ ၇·ကျမ်းတို့တွင် ပဉ္စမကျမ်းစာဖြစ်သော ကထာဝတ္ထုကျမ်းကြီးသည်ကား—

၁။ ဓမ္မဂမ္ဘီရ ပါဠိတော် ဝေဟာရ၏ နက်နဲခြင်း

၂။ အတ္ထဂမ္ဘီရ အနက်အဓိပ္ပါယ်၏ နက်နဲခြင်း

၃။ ဒေသနာဂမ္ဘီရ ဟောကြားထားသည့် အခြင်းအရာ နက်နဲခြင်း

၄။ ပဋိဝေဓဂမ္ဘီရ ထိုးထွင်းသိမြင်မှု နက်နဲခြင်း

ဟူသော နက်နဲခြင်း ၄-ပါးရှိရကား ယင်းပါဠိတော်၏ အနက် အဓိပ္ပါယ်စသည်ကို ဖွင့်ပြသော အဋ္ဌကထာကျမ်းကို အရှင်မဟာဗုဒ္ဓဃောသအရှင်မြတ်က ပြုစုစီရင်တော်မူသည်။ ယင်းကထာဝတ္ထု အဋ္ဌကထာသည်—

၁။ အဋ္ဌသာလိနီ

၂။ သမ္မောဟဝိနောဒနီ

၃။ ပဉ္စပကရဏ

ဟူသော အာဘိဓမ္မာ အဋ္ဌကထာ ၃·ကျမ်း ၃·အုပ်ရှိသည်တွင် ၃·ပဉ္စပကရဏ အဋ္ဌကထာ၌ ပါဝင်သည်။ စာမျက်နှာ ၄၉၉ ရှိသည်။

ကထာဝတ္ထု မူလဋီကာ

ကထာဝတ္ထု အဋ္ဌကထာ၏ အဆိုအမိန့်များသည်လည်း နောင်လာနောက် သားများ အတွက် သိမြင်ရန် အခက် အခဲ ရှိနေပြန်ရကား ငယ်နာမည် အာနန္ဒာ ရဟန်းဘွဲ့ အရှင်ဝနရတနတ်ဿထေရ်က အဖွင့်ဋီကာ တစောင် ရေးသား စီရင်တော်မူသည်။ ကထာဝတ္ထု မူလ ဋီကာဟု ခေါ်ဝေါ်ကြသည်။ စာမျက်နှာ ၆၉-ရှိသည်။

ကထာဝတ္ထု အနုဋီကာ

မြန်မာဆိုရိုးရှိသောကျမ်း။ ။ကထာဝတ္ထု မူလဋီကာ၏ အဆို အမိန့်များဦး ခက်ခဲ၍ သိမြင်ရန် မလွယ်ကူသောကြောင့် ဋီကာဆရာကြီး အရှင်ဓမ္မပါလ က ထပ်မံ၍ အနုဋီကာ ရေးသား ဖွင့်ပြရ ပြန်သည်။

ဖော်ပြခဲ့သည့် ကထာဝတ္ထုပါဠိတော် အဋ္ဌကထာ ဋီကာတို့နှင့် ပတ်သက်၍ 'ကထာဝတ္ထု အနက်ခု' ဟူသော မြန်မာဆိုရိုးစကားတခု ရှိခဲ့သည်။ ယင်း စကားသည် တန္တိဝါယနည်းဖြင့် ပြဆိုသော ဆိုရိုးစကား ဖြစ်သည်။ တန္တိဝါယနည်း ဟူသည်မှာ ယက်ကန်းယက်နည်းဟု မြန်မာအနက်ရရှိသည်။ ယက်ကန်းယက်ရာ၌ ချည်သား ၂-လွှာဖြစ်သော်လည်း အထည်သား ၁-လွှာသာ ဖြစ်သည်။ ထို့အတူပင် 'ဤကထာဝတ္ထု အနက်ခု' ဟူသော ဆိုရိုး စကားသည်လည်း အဓိပ္ပါယ် ၂-မျိုးကို ဆောင်နိုင်သော တခုတည်းသော ဆိုရိုးစကား ဖြစ်သည်။

အနက်ခု။ ။ကထာဝတ္ထု ပါဠိ အဋ္ဌကထာ ဋီကာတို့၌ ပြဆိုအပ်သောပါဠိ ဝေါဟာရများသည် အတွေ့အကြုံများသော ထေရဝါဒသုံး ဝေါဟာရများသာမက အတွေ့အကြုံနည်းပါးသော ဂိုဏ်းကွဲပေါင်းများစွာသုံး ဝေါဟာရ ပါဠိအနက်အဓိပ္ပါယ်များဖြစ်သည်။ ယင်းတို့၏အနက် အဓိပ္ပါယ်များကို သိမြင်ရန် မလွယ် အနက်ခိုးလိုခုလု ဖြစ်နေတတ်သည်။ ထို့ကြောင့် ကထာဝတ္ထုဆိုင်ရာ၌ အနက်ခုနေတတ်သည်။ ယင်းသို့အနက်ခုနေတတ်သည်ကို အဖြောင့်အဓိပ္ပါယ်အား ဖြင့် 'ကထာဝတ္ထု အနက်ခု' ဟု တနည်း ဆိုခြင်းဖြစ်သည်။

အနုဓက်။ ။ကထာဝတ္ထု အနုဋီကာ ရေးသား စီရင်တော်မူသော အရှင် ဓမ္မပါလသည် ထေရဝါဒတွင် သာမက မဟာသံဃိကစသော ဂိုဏ်းကွဲများ၏ အယူအဆ အခေါ်အဝေါ်များကိုလည်း ကျွမ်းကျင်တော်မူသည်၊ ထို့ကြောင့်ဆရာတော်သည် ကထာဝတ္ထု၌ ခက်ခဲသောဝါဒကဲ့ ဝေါ-

ဟာရများ, အဓိပ္ပါယ်များကိုလည်း အနုဋ္ဌီကာ၌ ထည့်သွင်းရေးသားထား သောကြောင့် အနုဋ္ဌီကာသည် အလွန်ခက်ခဲနေပြန်သည်။ ထို့ကြောင့် အနက်ခု အနုခက် ဟု စကား အပြန် စကားလိမ် အဓိပ္ပါယ်ကိုလည်း 'ကထာ၀တ္ထု အနက်ခု' ဟုဆိုရိုးစကားက ဆောင်နေပြန်လေသည်။

ဤသို့လျှင် ကထာ၀တ္ထုဆိုင်ရာ ပါဠိစာပေများအတွက်ငင်း၊ ကထာ၀တ္ထု အနုဋ္ဌီကာအတွက်ငင်း မြန်မာဆိုရိုးစကား တွင်လျက်ရှိနေပေသည်။ ကထာ ၀တ္ထု အနုဋ္ဌီကာမှာ ဆဋ္ဌမူဖြင့် စာမျက်နှာ (၁၀၁) ရှိသည်။

ကထာ၀တ္ထု ဘာသာဋ္ဌီကာ

အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း ကထာ၀တ္ထုပါဠိတော်နှင့် ပတ်သက်၍ အနက်အဓိပ္ပါယ် ပေါ်လွင်ထင်ရှားအောင် အဋ္ဌကထာဋ္ဌီကာကျမ်းများ ဖွင့်ဆို ခဲ့ကြပါသော်လည်း ပါဠိမကျမ်း မြန်မာဘာသာသက်သက်ကိုသာ တတ်ကျမ်းသူ သောတုနုနယ် စာသင်ငယ်များနှင့် ဗုဒ္ဓအဘိဓမ္မာ ဧလ့လာသူ သုတေသီများအတွက် အခက်အခဲရှိနေပြန်ပေသေးရာ တောင်မြို့ မဟာဂန္ဓာရုံ ကျောင်းတိုက် မဟာနာယက အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ အရှင်ဇနကာဘိဝံသ သည် မြန်မာဘာသာဖြင့် ဖွင့်ဆိုသော ဤ ကထာ၀တ္ထု ဘာသာဋ္ဌီကာကျမ်းကို ရေးသား စီရင်တော်မူသည်။

ကျမ်းပြုဆရာတော် ဂုဏ်ရည်။ ။ကထာ၀တ္ထု ဘာသာဋ္ဌီကာကျမ်း ပြုစုတော် မူသော ဆရာတော် အရှင်ဇနကာဘိဝံသ သည်ကား ဗုဒ္ဓ၀ါဒ ဗုဒ္ဓတရားတော်ဆိုင်ရာ ကျမ်းများစွာကို လေ့လာ လိုက်စားလိုသူတို့၏ အသိဉာဏ်၀င်ဆံ့အောင် ရေးသား ပြုစုတော်မူနိုင်စွမ်း သည့် သတ္တိထူးရှိတော်မူသော ခေတ်၏တောင့်တချက်အရ ပေါ်ထွန်းလာသူ သိုက်၀င် သမိုင်း၀င် ပုဂ္ဂိုလ်ကျော်ကြီး ဖြစ်သောကြောင့် မည်သို့မည်ပုံ တော်ပါသည် တတ်ပါသည်ဟု စာရှုသူတို့အား ဤနိဒါန်း ရေးသားဖွင့်ဆို ပြ၍ မိတ်ဆက်ပေးရန် လိုမည်မထင်ပါ။ အကယ်၍ ရေးသားဖွင့်ဆိုပြနေ ပါလျှင် နိဒါန်းဌ ရေးပြနိုင်သည်က နည်း၍ စာရှုသူ သုတေသီတို့ သိရှိ နေသည်က များနေမည် ဖြစ်သောကြောင့် ရှက်နိုးဖွယ်သာ ; ဖြစ်ပါလေ တော့မည်။

ထို့ကြောင့် ဆရာတော်၏ များစွာသော ဂုဏ်ထူးဝိသေသများကို ထုတ်ဖော် ရေးသားခြင်းမပြုတော့ပဲ ဤ နိဒါန်းရေးသူနှင့် ဤ နိဒါန်းဖတ်ရှုနေသူတို့ အယူအဆ သဘောထားချင်း တထပ်တည်း တူညီနိုင်မည့် ဆရာတော်၏ ဂုဏ်ထူးဝိသေသတခုကိုသာလျှင် ဤကျမ်းစာနှင့်ငင်း၊ သာသနာ သန့်ရှင်း

တည်တံ့ပြန့်ပွါးရေး ဆောင်ရွက်နေသည့် ဤအချိန်အခါနှင့် ကိုက်ညီသော ကြောင့်ရင်း ထုတ်ဖော် ရေးသားလိုပါသည်။ ယင်း ဂုဏ်တော်သည်ကား—

ဆရာတော်သည် သာသနာ သန့်ရှင်း တည်တံ့ပြန့်ပွါးရေးကို လိုလားနှစ်သက် ဆောင်ရွက်နေသူပုဂ္ဂိုလ်ကြီးဖြစ်သည်—

ဟူသော တခုတည်းသော အဓိကအချက်ကြီးပင် ဖြစ်ပါသည်။

မူနဒါ၏။ ဆရာတော်သည် လွန်ခဲ့သော နှစ်ပေါင်းများစွာကပင်လျှင် ကျောင်းတိုက်တည်ထောင်ကာ ရှင်ငယ် ရဟန်းငယ်များကို လက်ခံကျွေးမွေး ထောက်ပံ့၍ သာသနာ့ဝန်ဆောင်ကောင်းများဖြစ်ပေါ်လာစေရန် ရည်ရွယ်ပြီး ပရိယတ် ပဋိပတ် ပညာရပ်များကို သင်ကြားပေးခဲ့သည်။ ဝိနည်း သိက္ခာ အကျင့်သီလကို ရှိသေလေးစားရန် သာသနာတော်ဝန်ကို ရွပ်ရွပ်ချုံချုံ ဆောင်ရွက်စေရန် ပဋိပတ်ပညာကိုလည်း လေ့ကျင့်သင်ပြ ဆုံးမပေးခဲ့သည်။

သာသနာတော် သန့်ရှင်း တည်တံ့ပြန့်ပွါးရေးအတွက် ရှင်လူအများအား နှုတ်ဖြင့်လည်း ဟောကြားတော်မူသည်။ ဘာသာသွေး၊ အနာဂတ်သာသနာရေး၊ ဗုဒ္ဓဘာသာသင်ခန်းစာ၊ သာသနာရေး လျှောက်ထားချက် စသော ကျမ်းပေါင်း မြောက်မြားစွာကိုလည်း ရေးသား ပြုစုတော်မူခဲ့သည်။

သာသနာတော်နှင့် ပတ်သက်၍ ဟာကွက် ပျောက်ကွက် အားနည်းချက်များကိုလည်း ပြုပြင်နိုင်ရန် အခွင့်ရသမျှ ထုတ်ဖော် ညွှန်ပြတော်မူခဲ့သည်။ ယင်း ညွှန်ပြချက်ကို ထင်ရှားစေရန် ဝေးဝေးလံလံမဟုတ်ပဲ ယခု စာရှုသူတို့ လက်သို့ ဆိုက်ရောက်နေသည့် ကထာဝတ္ထု ဘာသာဋီကာမူ ထုတ်ပြလိုပါသည်။

ဤကျမ်း စာမျက်နှာ ၂၁-၌—

ပဥ္စမသံဂါယနာ။ ။မြန်မာနိုင်ငံဝယ် ပေထက်အက္ခရာကို အားကျသောအားဖြင့် သာ၍ ခိုင်မြဲလိမ့်မည်ဟု ယူဆကာ ကျောက်ထက်အက္ခရာ တင်ကြသော်လည်း ယနေ့တိုင်အောင် အသုံးပြုသူ မများသေးချေ။ ထိုအချိန်၌ ဒေါင်းဒင်္ဂါးငွေများကို ဆွမ်းဆန်တော်အဖြစ်ဖြင့် လှူဒါန်း၍နေကြသော်လည်း ထိုသာသနာ့မလကို မသုတ်သင်နိုင်ခဲ့ကြ။ သုတ်သင်လိုသော ဆရာတော်အချို့ကလည်း အားပေးသူမရှိ၍ အားမရှိခဲ့ကြသောကြောင့်—

မိုးချုပ်လို့ပြန်ချိန်တော်၊ မြတ်လေးစွယ်တော်ပေါ်သည့်ချောင်းမှာ ဒေါင်းတွေ့ကအော်။

ဒေါင်းပေါ်လျှင် ကြိုသူလွှတ်ပါ့၊ ပျိုတို့မောင် ဝါဝါဝတ်ကို ဒေါင်းခွပ်ချည့်လေး။

ဟု စောင်းချိတ်၍သာ ရေးဝံ့ဟော့သည်။

ဆဋ္ဌသံဂါယနာ။ ။ဆဋ္ဌသံဂါယနာဟု သမုတ်အပ်သော သံဂါယနာအချိန်၌ကား ဒေါင်းဒင်္ဂါးအဆက် ဖြစ်သော ဌေစက္ကူတွေ့ကို အများစုက ရဲဘင်းစွာ ကိုင်တွယ် ခံယူနေကြလေပြီ။ ထို သာသနမလက်ို မည်သူကမျ သုတ်သင်ဖို့ရာ မစဝံ့ခဲ့။ လွယ်ကူသော စာအုပ် ရိုက်နှိပ်မှုကိုသာ ဝိုင်းဝန်း၍ ကြိုးစားတော်မူခဲ့ကြသည်။ ထို့ကြောင့် ယခုအချိန်၌ အတူအယောင်ရဟန်းတွေနှင့်တကွ သာသနမလသည် ကြီးကျယ်နေလေပြီ။ မည်သို့ သုတ်သင်ကြမည်နည်း။

ဟူ၍ ရေးသား ညွှန်ပြထားပေသည်။

ဆရာတော်၏ ညွှန်ပြချက်သည် နည်းပင် နည်းသော်လည်း ခရီးရောက် နက်ရှိုင်းလှပါပေသည်။ သံဂါယနာတင် ဟူသည်မှာ သာသနာတော် သန့်ရှင်း တည်တံ့ပြန့်ပွားရေးကို လုပ်ခြင်းဖြစ်သည်။ သို့သော် ပဉ္စမသံဂါယနာ တင်စဉ်တုန်းအခါနှင့် ဆဋ္ဌသံဂါယနာ တင်စဉ်တုန်းအခါများက သာသနာတော် သန့်ရှင်းရေးအတွက် သာသနမလခေါ် သာသနာတော်၏ အညစ်အကြေးများကို မသုတ်သင်နိုင်ခဲ့ကြကြောင်း ထောက်ပြထားပေသည်။

မှန်ပေသည်။ ဒုတိယသံဂါယနာတင်စဉ်တုန်းက အရှင်မဟာယသအမှူးရှိသော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများသည့် ရှေ့ဌေကို အလှူခံခြင်း သာသနမလကို တညီတညွတ်တည်း အဓမ္မဝတ္ထုအဖြစ် သတ်မှတ်ပြီး သုတ်သင်ရှင်းလင်းတော်မူခဲ့ကြသည်။ ကျွန်ုိဒါန်း ဒုတိယသံဂါယနာခန်း (စာမျက်နှာ ၅-၆)ကို ပြန်ကြည့်ပါ။

သို့ပါသော်လည်း ပဉ္စမသံဂါယနာ တင်စဉ်အချိန်က ယင်း ရှေ့ဌေကို အလှူခံခြင်း အဓမ္မဝတ္ထုကို မသုတ်သင်နိုင်ရုံမျှမက ဒေါင်းဒင်္ဂါးများကို ဆွမ်းဆန်တော်ဟု အမည်ပြောင်းပြီး ပြောင်ပြောင်တင်းတင်း လှူခဲ့ကြ, ခံယူခဲ့ကြကြောင်း ဆရာတော်က ထောက်ပြသည်။

ဆဋ္ဌသံဂါယနာ တင်စဉ်အချိန်ကာလည်း ပဉ္စမသံဂါယနာ အတိုင်းပင် လိုက်၍ ဌေစက္ကူများကို ပြောင်ပြောင်တင်းတင်းပင် လှူခဲ့ကြ, ခံယူခဲ့ကြကြောင်း ဆရာတော်က ဖော်ပြထားခြင်းဖြစ်ပေသည်။

ဤ ဖော်ပြခဲ့သော လုပ်ဆောင်ချက်, ရေးသားချက်များကို ထောက်ရှုလျှင် ဤ ကျမ်းပြုဆရာတော်သည် သာသနာတော် သန့်ရှင်း တည်တံ့ပြန့်ပွားရေးကို လိုလားဆောင်ရွက်သူ ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးဖြစ်ကြောင်း စာရှုသူများ သိနိုင်လောက်ပြီဟု ယုံကြည်ပါသည်။

ဤကျမ်း၏ဂုဏ်ရည်

ဆရာတော် ပြုစုတော်မူသော ကျမ်းစာတို့သည် ရေးသားလိုသောအချက်ကို ဖတ်ရှုသူများသည် မိမိကိုယ်တိုင် သဘောပေါက် သိရှိပြီး အကြောင်းအရာကို မိမိကိုယ်တိုင် ရေးသားပြီး မိမိစာကို မိမိကိုယ်တိုင် ပြန်ဖတ်လိုက်ရသကဲ့သို့ ရှင်းကနဲ့ လင်းကနဲ့ ထင်းကနဲ့ သိမြင်နိုင်အောင် ရေးသားထားသည့် စာမျိုးသာ ဖြစ်ကြောင်း ဆရာတော် ပြုစုသမျှသောစာတို့၏ ပင်မအရိုးခံ ဂုဏ်ရည်ဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားပါသည်။ ယင်းသို့သော ပင်မအရိုးခံဂုဏ်ရည်နှင့် ပြည့်စုံခြင်းမှာ—

၁။ ပေါ်လွင်ထင်ရှားသော မြန်မာဝေါဟာရ ဝါကျသုံးခြင်း
၂။ စာစပ်ဖော်ပြခြင်း
၃။ ပါဠိမှား ပါဠိမှန် ရှင်းပြခြင်း
၄။ ပါဠိသေသထည့်ပြခြင်း
၅။ ကျမ်းညွှန်းပြခြင်း
၆။ သုတ်ညွှန်းရေးသားပြခြင်း
၇။ ဝိဂြိုဟ်ပြခြင်း
၈။ ပုဒ်ဓာတ်ပစ္စည်းခွဲပြခြင်း
၉။ ဋီကာ အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ထည့်ပြခြင်း
၁၀။ အနုဋီကာအဓိပ္ပါယ်ဖွင့် ထည့်ပြခြင်း

စသည်ဖြင့် ဤကျမ်း၌ ရေးသား စီရင်ထားသောကြောင့် ဖြစ်ပေသည်။ ဖော်ပြချက်များ ထင်ရှားစေရန် အနည်းငယ်မျှ ဤကျမ်းမှ ထုတ်နှုတ်ဖော်ပြပါအံ့—

၁။ပေါ်လွင်သော မြန်မာဝေါဟာရဝါကျ။ ။ဤကျမ်းစာမျက်နှာ ၂၅-၌ ဥပလဇ္ဈတီတိ၊ကား။ပညာ-ယ၊ ပညာဖြင့်။ ဥပဂန္ဆာ၊ ကပ်ရောက်၍။ လဇ္ဈတိ၊ ရနိုင်ပါသလော။ ဉာ-ယတိ၊သိအပ်သိနိုင်ပါသလော။ဤတိအတ္ထော၊နက်။—ဟူ၍အနက် မြန်မာပြန်ဆို ထား့သည်။ ယင်းပြန်ဆိုချက်ကို အောက်ခြေမှတ်ချက်၌—

၁။ ဥပလဇ္ဈတိ၊ ဥပကို "ပညာယ ဥပဂန္ဆာ" ဟု ဖွင့်၏။ ပုဂ္ဂလ ဟူသော အရာဝတ္ထုကို ပညာဖြင့်ကပ်၍ ရှုမှတ်သောအခါ (အာရုံပြု၍ ကြည့်သောအခါ) ဉာဏ်ထဲ၌ ရအပ် ရနိုင်ပါသလောဟု မေးသည်။

"ဉာဏ်ဖြင့်ကပ်၍ ရအပ်" ဟူသည် သိအပ်သိနိုင်ခြင်းပင်တည်း။ ထို့ကြောင့် "ပညာယ ဥပဂန္တာ လဗ္ဘတိ" ကို "ဉာယတိ" ဟု အကျဉ်းချုပ် အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်သည်။ [စိတ်၏သိပုံကို ပြရာ၌ "ဇာနနံ နာမ-ဥပလဒ္ဓိ-အာရုံကို သိခြင်းမည်သည်အာရုံကိုရခြင်းပင်တည်း" ဟုဖွင့်၏။ ထို့ကြောင့် ဤဒွိလည်း ဥပလဗ္ဘတိကို ဉာယတိဟု ဖွင့်သည်။]

ဟူ၍ စာရှုသူတို့ ဉာဏ်ထဲ၌ ရှင်းကနဲ လင်းကနဲ ဖြစ်အောင် ပေါ်လွင်ထင်ရှားသော မြန်မာ ဝေါဟာရ ဝါကျများကို သုံးစွဲ၍ ဖွင့်ပြထားပေသည်။

ဤသို့ စသည်ဖြင့် ထိုက်သင့်သလို ပေါ်လွင်ထင်ရှားသော မြန်မာဝေါဟာရ ဝါကျများကို သုံးစွဲရေးသားထားသည်ကို ဤကျမ်း၌ စာရှုသူတို့ အားကျ ကျေနပ်စွာ ဖတ်ရှုရပါလိမ့်မည်။

၂။ **စာစပ်ဖော်ပြခြင်း။** ။ပါဠိစာပေ၌ ဝါကျတခု၏ ဆိုလိုရင်း အဓိပ္ပါယ်ကို သိရန်မှာ ပါဠိအနက် ထင်ရုံသာမက ယင်းဝါကျ၌ ပါသည့် ကာရကစကားလုံးတိုင်း၏ ပဓာနဆိုက်ရောက်ရာ ကြိယာကို သိရန် အရေးကြီးသည်။ ကာရကစကားလုံးတို့နှင့် ကြိယာပုဒ်တို့ မည်သို့ဆက်စပ်သည်ကို စာစပ်၍ သိရမှ အဓိပ္ပါယ်ကို သိသာနိုင်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် ဤကျမ်းတွင် အချို့စာရှုသူတို့ အသိခက်မည့် ပုဒ်များကို စာစပ်၍ ဖွင့်ဆို ရေးသားထားသည်ကို တွေ့နိုင်ပေသည်။ ဥပမာအဖြစ် အနည်းငယ် ထုတ်ပြပါအံ့-

"တေ" ဟူသောပါဠိဝေါဟာရသည် တ-ဟူသော သဗ္ဗနာမ်ပုဒ်နောင်၌ ဝုတ္တ ကတ္တားအနက် ဝုတ္တကံအနက် ပဌမာယောဝိဘတ်နှင့် အဝုတ္တကံအနက် ဒုတိယာယော ဝိဘတ် ၂-မျိုးသက်၍ "သဗ္ဗယောနိုမာဧ" ဟူသောကစ္စည်း သဒ္ဒါကြီးသုတ်ဖြင့်စီရင်၍ ထိုရဟန်းတို့သည်ဟူ၍ဌင်း, ထိုရဟန်းတို့ကို ဟူ၍ဌင်း အနက်ပေးနိုင်သည်။ ဤနေရာ၌ စာရှုသူတို့အတွက် မည်သို့အနက်ပေး၍ မည်သို့ အဓိပ္ပါယ်ယူရမည်ကို အသိခက်နိုင်ဖွယ် ရှိသောကြောင့် ဤကျမ်း စာမျက်နှာ ၁၆-၌—

တေ၊ ထိုရဟန်းတု ရဟန်းယောင်တို့သည်။(သမုဋ္ဌာပေန္တိ-၌စပ်။)
ဝါ၊ တို့ကို။ (နိဂ္ဂယှမာနာပိ-၌ စပ်။)

ဟူ၍ စာစပ်ကို ရေးသားဖော်ပြထားပေသည်။ ဤသို့ ပြခြင်းဖြင့်—

ထိုရဟန်းတု ရဟန်းယောင်တို့ကို ရဟန်းသံဃသည် ဟုတ်မှန်သော ဝတ္ထုဖြင့် စောဒနာသာရဏာ ဝိနည်းဖြင့် မြတ်စွာဘုရားအဆုံး

အမတော်ဖြစ်သော ဉာတ်ကမ္မဝါစာဖြင့် နှိပ်အပ်ပါကုန်သော်လည်း ဓမ္မဝိနယအားလျော်သော အကျင့်၌ ကောင်းစွာ မတည်ကြကုန်ပဲ တပါးမက၊ မျှားသောသဘောရှိသော သာသနာ၏ ဘေးရန်ကိုဂင်း, အညစ်အကြေးကိုဂင်း, ဆူးငြောင့်ကိုဂင်း ထိုရဟန်းတု ရဟန်းယောင် တို့သည် ဖြစ်စေကြကုန်၏။

ဟူသော အနက်အဓိပ္ပါယ် ဖြောင့်ဖြူးစွာ သိနိုင်ပေသည်။

ဤသို့စသည်ဖြင့် စာရှုသူတို့ အသိခက်မည်ထင်သော နေရာတိုင်းမှာလိုလို ပင် စာစပ်၍ ရှင်းလင်းပြချက်မျှားကို ကျေးဇူးတင်ဖွယ် ဖတ်ရှုတွေ့မြင်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။

၃။ **ပါဠိမှား ပါဠိမှန်။** ။အဋ္ဌကထာ၏ ဆိုလိုရင်း အနက် အဓိပ္ပါယ်မှန်ကို သိနိုင်ရန်မှာ အဋ္ဌကထာ၏ မူလပါဠိအမှန်ကို သိနိုင်ရန်လည်း လိုအပ်လှပေသည်။ ယင်းသို့ မူလပါဠိအမှန်ကို သိနိုင်ရန်အတွက် ဤကျမ်း၌ ပါဠိမှား ပါဠိမှန်ကိုလည်း အနီးစပ်ဆုံး ဖြစ်နိုင်သမျှ စိစစ်ဖော်ပြ ထားပေသည်။ ဥပမာတခု ထုတ်ပြပါအုံ့—

ဤကျမ်း စာမျက်နှာ ၂၆-၌—

ပဋိဇာနနံ၏ နောက်၌ အာဂစ္ဆတိဟု ပါ၏။ ရှေ့စကားနှင့် ထပ် သောကြောင့် မကောင်း။ သိဟိုဠ်မူအတိုင်း "ပဋိဇာနနန္တိ"ဟု ရှိခြင်း က ကောင်းသည်—

ဟူ၍ ပါဠိမှား ပါဠိမှန်ကိုလည်း ရှင်းလင်းဖော်ပြထားသည်ကိုတွေ့နိုင်ပေသည်။

ဤသို့သော လိုအပ်ရာ၌ ပါဠိမှား ပါဠိမှန် ရှင်းပြသည်ကိုလည်း မျှားစွာ တွေ့ရမည် ဖြစ်ပေသည်။

၄။ **ပါဌ သေသထည့်ပြခြင်း။** ။စာပေ၏ သဘောမှာ အချို့သောနေရာ ၌ အပြည့်အစုံမပါ။ သိလောက်ပြီ ထင်၍ ချန်လှပ်ထားခဲ့တတ်သည်။ တချို့ တခေတ်က သိလောက်ပြီထင်သော အရာသည် နောင်တချိန်တခေတ်၌ အလွန် အသိခက်ခဲသောအရာ ဖြစ်နေတတ် ပေသည်။

ဤအရာမျိုးကို ပါဌသေသ ပါဠိကြွင်းပါဠိကျန်ဟူ၍ ခေါ်ဝှီးရှိပေသည်။ ယင်းသို့သော လိုအပ်ရာရာ၌ ပါဠိကြွင်း ပါဠိကျန်များကိုလည်း ဤကျမ်း၌ ဆရာတော်သည် လိုအပ်သလို ထည့်သွင်းဖော်ပြတတ်ပေသည်။

ဤကျမ်း စာမျက်နှာ ၁၇-၌–

ဆုဇာ၊ဓမ္မာသောကဓင်းသည်။ အာဏာယ၊ အာဏာဖြင့်။ ကာ-ရေဿာမိ၊ ပြုစေအံ့—ဟူ၍ မူလပါဌ်ရှိတိုင်း အနက်ပေးရမည် ဖြစ်နေဆုတွင် ဘာကို ပြုစေမည်နည်းဟု လေ့လာသူတို့ သိရန်မလွယ်သောကြောင့်– ဆုဇာ၊ ဓမ္မာသောကမင်းသည်။ အာဏာယ၊ အာဏာဖြင့်။ (ဥပေါသထံ ဝါ၊ ကိုဌင်း။ ပဝါရဏံ ဝါ၊ ကိုဌင်း။) ကာရေ-ဿာမိ၊ ပြုစေအံ့—

ဟူ၍ ပါဌသေသထည့်ပြ အနက်ပေးထားသည်ကို တွေ့နိုင်ပေသည်။

ဤသို့သော လိုရာရာ၌ ပါဌသေသခေါ် ပါဌ်ကြွင်း ပါဌ်ကျန်ထည့်၍ အနက်ယောဇနာထားသည်ကိုလည်း နေရာများစွာ တွေ့နိုင်ပေသည်။

၅။ ကျမ်းညွှန်းပြခြင်း။ ။အချို့သော နေရာတို့၌ သိဖွယ် မှတ်ဖွယ်များကို ထည့်သွင်းပြရန် လိုအပ်လာသည်။ ယင်းတို့ကို ထည့်သွင်းရေးသားပြဆိုနေပါက‌လည်း ဂန္ဆဂရူခေါ် ကျမ်း ကြီးမား လေးလံခြင်း ဖြစ်မှာ စိုးရသည်။ ယင်းသို့သော အရာဌာနမျိုး၌ မည်သည့်ကျမ်း မည်သည့်နေရာကြည့်ပါဟု ကျမ်းညွှန်းပြဆိုတော်မူသည်။ ပုံစံအဖြစ် ပြဆိုရာ ပါမူ ဤကျမ်းစာမျက်နှာ ၁၂-၌ ရဟန်းကောင်း ရဟန်းမြတ်များကို ရဟန်းဆိုး ရဟန်းယုတ်တို့၌ အတူ ဥပုသ်ပဝါရဏာပြုရန် မလိမ္မာသော အမတ်ကို ခိုင်းသည်။ ရဟန်းကောင်းတို့က ပစ္စယသမ္ဘောဂ ဓမ္မသမ္ဘောဂ အဖြစ်မှ ကြောက်သောကြောင့် မပြုပဲ နေကြသောအခါ အမတ်မိုက်က အာဏာဖီဆန်သည်ဟု ယူဆပြီး သတ်ဖြတ်သည်။ ဤအကြောင်းကို ဤ၌ အကျယ်မပြသာသောကြောင့်–

[ဤသို့ အမတ်က သတ်ပုံကို ပါဆုဇိကဏ် အဋ္ဌကထာ တတိယသံဂါယနာခဏ်းကို ကြည့်ပါ။]

ဟူ၍ ဒေါင့်ကွင်းဖြင့် စာသားထဲညပ်၍ ပြဆိုထားပေသည်။

ဤသို့ စသည့် ကျမ်းညွှန်ပြချက်များကိုလည်း ဤကျမ်း လိုရာလိုရာ၌ ပြဆိုပေသည်။

၆။ သုတ်ညွှန်းပြခြင်း။ ။ကထာဝတ္ထု ပါဠိတော်၌ သကပက္ခခေါ်သော ထေရဝါဒကိုဏ်းသားတို့နှင့် ပရပက္ခခေါ် အခြားကိုဏ်းသားများ ငြင်းခုံကြရာ၌ မိမိတို့ အနိုင်ရရှိရေးအတွက် ဘုရားဟော ပါဠိတော်သုတ်များကို အကိုးအကားပြု၍ ရေးသားရွတ်ဆိုပြကြသည်။ ယင်း အကိုး ပါဠိများကား ပါဠိသာ ရွတ်ပြ၍ မည်သည့်ကျမ်း မည်သည့်သုတ်ဟု

ဖော်ပြထားခြင်း မရှိခဲ့ချေ။ သမုဒ္ဒရာထဲမှာ အပ်တချောင်းရှာရသလို ခက်ခဲလှသည်။ ယင်းသို့သော ခက်ခဲမှုကိုလည်း ဤကျမ်းဌ ဆရာတော်သည် ထည့်သွင်းထုတ်ဖော်၍ သုတ်ညွှန်း ရေးပြထားပေသည်။ ဥပမာပြရလျှင် ဤကျမ်း စာမျက်နှာ ၂၆-ကို ရှုပါ။

> ယံ တံ သုတ္တံ၊ အကြင်သုတ်သည်။ (စတုတ္ထဂုံတွင်ရ ဒုတိယပဏ္ဏာသုရဝဂ် ရာဂဝိနယသုတ်။) အာဂတံ၊ လာပြီ။

ဟူ၍ စာသားထဲ၌ လက်သည်းကွင်းဖြင့် သုတ်ညွှန်းထားသည်ကို တွေ့ရပါလိမ့်မည်။

ဤသို့ စသည့် သုတ်ညွှန်းများကို လိုအပ်သလို ဤကျမ်း၌ ညွှန်းပြထားပေသည်။

၇။ ဝိဂြိုဟ်ဖြုပြခြင်း။ ။ဝေါဟာရပုဒ်တခု၏ အနက်အဓိပ္ပါယ် အရကောက်ကို နိုင်ရန်အတွက် ဝိဂြိုဟ် ပြုပြခြင်းသည် အလွန်အရေးပါသည်။ အထူးသဖြင့် ဓမ္မာစရိယတန်း ဖြေဆိုသူ စာသင်သားတို့အတွက် ပုဒ်တခုကို ဝိဂြိုဟ်ပြုနိုင်လျှင် စာမေးပွဲအောင်မှတ်ရရန် နီးစပ်နေပြီဖြစ်၏။ သို့ကလောက် စာပေလောက၌ အရေးကြီးသည့် ဝိဂြိုဟ်အတွက် ဤကျမ်း၌ လိုအပ်သလို ဖော်ပြထားပေသည်။ သာဓကအဖြစ် ဖော်ပြရမည်ဆိုလျှင် ဤကျမ်း စာမျက်နှာ ၂၉-၌-

> နိဂ္ဂဏှာတိ ဧတေနာတိ နိဂ္ဂဟော-နှိပ်ကြောင်းဖြစ်သော အပြစ်၊ အပြစ်ရှိသည့်အတွက် နှိပ်နိုင်သောကြောင့် အပြစ်ကို နှိပ်ကြောင်း ဟု ဆိုသည်။ (တနည်း) နိဂ္ဂယှတိ ဧတေနာတိ နိဂ္ဂဟော—နှိပ်အပ်ကြောင်း အပြစ်၊ အပြစ်ရှိသည့်အတွက် အနှိပ်ခံရသောကြောင့် အပြစ်ကို နှိပ်အပ်ကြောင်းဟု ဆိုသည်။

ဟု နိဂ္ဂဟပုဒ်ကို ဝိဂြိုဟ်ဆို၍ အဓိပ္ပါယ်ရှင်းဖော်ပြထားသည်ကို တွေ့နိုင်ပေသည်။

ဤသို့ စသည့် ဝိဂြိုဟ်ပြု ဖွင့်ပြချက်များကိုလည်း လိုအပ်ရာရာ၌ များစွာဖတ်ရှုတွေ့မြင်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။

၈။ ပုဒ်ဓာတ်ပစ္စည်း ခွဲပြခြင်း။ ။ဝေါဟာရတခု၏ပုဒ်ဓာတ်ပစ္စည်းပေါင်း စပ်တည်နေပုံကို သိရခြင်းသည် အနက်အဓိပ္ပါယ် အရကောက် အာဘော်တို့ကို သိရှိနိုင်ရန် အကြောင်း ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ဤကျမ်း၌ လိုအပ်ရာပုဒ်များကို ပုဒ်ဓာတ်ပစ္စည်း ခွဲခြမ်းဝေဖန်ပြဆိုထားပေသည်။ သာဓကထုတ်ပြပါအံ့-

ဤကျမ်း စာမျက်နှာ ၁၃၇ ၌—

ဩဓိသော။ ။အဝ-ဇရူးရှိသော ဓာ-ဓာတ်, ဣ-ပစ္စည်းဖြင့် ပြီးသော ဩဓိ-သဒ္ဒါသည် အဖို့အစု အပိုင်းအခြားအနက်ကို ဟော၏။ သော-ကား နာ-ဝိဘတ်၏ ကာရိယာညီး။ သို့မဟုတ် သော-ပစ္စည်း တည်း။ ထို အဖို့အစု ဟူသည့်လည်း အလုံးစုံ အကုန်မဟုတ်ပဲ တစိတ် တဒေသတည်း။ ထို့ကြောင့် ဩဓိသောကို "ကေဒေသေန"ဟု ဖွင့်သည်။

စသည်ဖြင့် ရေးသားဖော်ပြထားပေသည်။

ဤသို့ စသည့်ပုဒ် ဓာတ် ပစ္စည်း ဝေဖန်ချက် ခွဲပြချက်များကိုလည်း ဤကျမ်း၌ ဖတ်ရှုမှတ်သားဖွယ်ရာ တွေ့ရှိရပါလိမ့်မည်။

၉။ **မူလဋီကာ အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ကို ပြခြင်း။** ။အဋ္ဌကထာ၌ လိုအပ်သည့် အဓိပ္ပါယ်ကို သိရန် ခက်ခဲ၍ နေရာ၌ မူလဋီကာဖွင့်ပြချက်ကို ကိုးကား၍ ဤဘာသာဋီကာ၌ ဖော်ပြထားသည်မှာ သုတေသီတို့အတွက် ယင်းမြက်သည့် အကူအညီကို ရရှိစေနိုင်ပေသည်။ ယင်းသို့ မူလဋီကာ၏ အဖွင့်ကို ဖော်ပြ၍ ဤကျမ်း စာမျက်နှာ ၁၄၇-၌ အောက်ပါအတိုင်း ရေးပြထားပေသည်။

ယဒေတံကို "အနာဂတံ ဝါ ပစ္စုပ္ပန္နံ ဝါ"နှင့်တဲ့။ ထို အတွဲကို ဋီကာ၌ "အနာဂတံ အနာဂတံ ဟုတ္တာ ။ပေ။ ဟောတိတံ"ဟုငင်း၊ တထာ ပစ္စုပ္ပန္နံ ပစ္စုပ္ပန္နံ ဟောန္တံ ။ပေ။ ပစ္စုပ္ပန္နံ ဟောတိတိ"ဟုငင်း၊ အနာဂတံ ဝါ အတ္ထက် တမျိုး ပစ္စုပ္ပန္နံ ဝါ အတ္ထက် တမျိုး၊ ဤသို့ ၂-မျိုးခွဲ၍ ဖွင့်၏။ ထို့ အဖွင့်မျ းကို ပါဠိတော်လာ ရှေ"ဟုတ္ဝာ ဟောတိ"၏ အဖွင့်များဟု မှတ်ပါ။

ဤသို့ စသည် မူလဋီကာလာ အဓိပ္ပါယ်များကိုလည်း နေရာများစွာ ဤကျမ်း၌ ဖတ်ရှုနိုင်ပါသည်။

၁၀။ **အနုဋီကာ အဖွင့်ကို ပြခြင်း။** ။ပါဠိတော် အဋ္ဌကထာတို့ရှိ ပါဠိ ဝေါဟာရ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို အသိခက်ရာ၌ မူလဋီကာလာ စကားဖြင့် ရှင်းပြသည်၊ ယင်းသို့မှ မရှင်းသေးလျှင် အနုဋီကာလာ စကားဖြင့်လည်း ရှင်းပြပြန်သည်။ ဥပမာထုတ်ပြပါအံ့။

ကထာဝတ္ထု ပါဠိတော်၌ ငင်း, အဋ္ဌကထာ၌ ငင်း, မူလဋီကာ၌ငင်း ပုစ္ဆာစောဒနာ စသည်ကိုပြုရာ ဝိသဇ္ဇနာကိုပြုရာတို့၌ ပရဝါဒီ ပရဝါဒီဟု အကြိမ်ကြိမ်သုံးစွဲထားသည်ကို တွေ့ရ၏။ ယင်းပရဝါဒီဟူသည် အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်

များ ဖြစ်ပါလေမည်နည်း။ သာသနိကပရဝါဒီလော, အညတိတ္ထိယ ပရဝါဒီလောဟု ခွဲခြားသိရန် ခက်ခဲ၏။ ဤသာည်ကို ဤကျမ်း စာမျက်နှာ ၅၅-၌-မှတ်ချက်။ ။ဤသို့ သာသနာတော်နှင့် ဆန့်ကျင်မည်ကို စိုးရိမ်သော ပရဝါဒီဟူသည် သာသနာတော်တွင်းက ပရဝါဒီတည်း။ အညတိတ္ထိယ ပရဝါဒီမဟုတ်။ အယဉ္စအတ္ထော (ဤအနက် အဓိပ္ပါယ်ကို) သာသနိကဿ ပရဝါဒီနော ဝသေန ဝုတ္တောတိ ဝေဒိတပ္ပံ။—အနု။

ဟူ၍ သာသနိက ပရဝါဒီဖြစ်ကြောင်း အနုဋီကာကို ကိုးကား၍ ပြဆို ထားပေသည်။

သည်သို့ စသည်ဖြင့် အနုဋီကာလာ အနက်အဓိပ္ပါယ် စကားများကိုလည်း ဤကျမ်းတွင် လိုအပ်သလို ယူငင်ဖွင့်ပြထားပေသည်။

ဤသို့လျှင် ဤကထာဝတ္ထု ဘာသာဋီကာကျမ်း၌ သိမှတ်စဖွယ် အသွယ်သွယ်ဖြင့် ရေးခြယ်စီစဉ်ထားပေရာ ဖတ်ရှု မှတ်သားလောက်ပါပေသည်။

ကထာဝတ္ထုနှင့် စပ်ဆိုင်သည့် အဋ္ဌကထာနိဿယ အဆုံး အဖြတ်များကို အထည်ကိုယ်ပခံနပြု၍ ပါဠိတော်နိဿယမူလဋီကာနိဿယများထည့်စုက်ကာ အနုဋီကာ အဓိပ္ပါယ် အဆုံးအဖြတ်များလည်း ပါဝင်စေလျက် ကထာဝတ္ထု ဘာသာဋီကာကျမ်းကို စီစဉ်ပြုစုထားပေရာ 'ကထာဝတ္ထု အနက်ခု' ဟူသော မြန်မာဆိုရိုးစကားအဖြောင့်ကိုလည်းပြေပျောက်စေနိုင်ပါသည်။ 'ကထာဝတ္ထု အနုခက်' ဟူသော စကားလိမ် မြန်မာဆိုရိုးစကားကိုလည်း လွယ်ကူသည့် ဘဝသို့ ရောက်စေနိုင်ပါသည်။

ဤမျှ ရေးသား ဖော်ပြခဲ့သော စကားအစဉ်ဖြင့် ကထာဝတ္ထုကျမ်းကြီးကို သာသနာတော် သန့်ရှင်း တည်တံ့ ပြန့်ပွါးရေး ဖြစ်ပေါ်စဉ်အကျဉ်းချုပ် မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူခဲ့၍—

သာသနာတော် သန့်ရှင်း တည်တံ့ ပြန့်ပွါးရေးကို ဆောင်ရွက်သည့် တတိယသံဂါယနာတင်တွင် အပြည့်အစုံ အရှင်မောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿ က ဟောတော်မူပြီး—

ယခုပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်၌ သာသနာတော် သန့်ရှင်း တည်တံ့ ပြန့်ပွါးရေးကို အားသွန်ခွန်စိုက် ဆောင်ရွက်ခိုက်၌မြန်မာဘာသာအဓိပ္ပါယ် အဖွင့် အဆုံးအဖြတ်စုံလင်စွာဖြင့် တန်းဆာဆင်အပ်သော ကထာဝတ္ထုဘာသာဋီကာကျမ်း ပေါ်ထွက်လာကြောင်းကို စာရှုသူ သုတေသီတို့ သိနိုင်လောက်ပြီဟု ထင်မြင်ပါသည်။

ယင်းသို့ သိရှိရလျှင် နိဒါန်းအစဉ်အလာအတိုင်း ဤကျမ်းကြီးကို ကြိုးစား လေ့လာကြရန် တိုက်တွန်း၍ နိဂုံးအုပ်ရပေလိမ့်မည်။ သို့သော် ဤနိဒါန်း၌ ကား ဤသို့မအုပ်လိုပါ။ နိဂုံးအဖြစ် နတ်ကျောင်းစံပျော် ဤကျမ်းပြုဆရာ တော်ကိုသာလျှင်—

"သာသနာတော် သန့်ရှင်း တည်တံ့ ပြန့်ပွါးရေးကို လိုလား မျှော်ကိုး၍ ကြိုးစားဆောင်ရွက်တော်မူခဲ့သော ကထာဝတ္ထုဘာသာ ဋီကာကျမ်းပြု အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ အရှင်ဇနကာဘိဝံသ ဆရာတော် ဘုရား—

သာသနာတော် သန့်ရှင်း တည်တံ့ ပြန့်ပွါးရေး မော်ကွန်း ကျောက်စာတိုင်ကြီး တဆူဖြစ်သော ကထာဝတ္ထုပါဋိတော်အဌကထာ ကျမ်း၏ အဖွင့်ဖြစ်သော အရှင်ဘုရား၏ ဤကထာဝတ္ထုဘာသာ ဋီကာ ကျမ်းကြီးသည် အရှင်ဘုရား လိုလားတော်မူသော သာသနာ တော် သန့်ရှင်း တည်တံ့ ပြန့်ပွါးရေးကို ဆောင်ရွက်နေချိန်၌ မိုက် မှောင် ပယ်တွန်း ဥဒည်စွန်းမှ နေဝန်းကြီးပမာ ထွက်ပေါ်လာပါပြီ ဘုရား" ဟူ၍ လျှောက်ထားလိုပါသတည်း။

ဦးထွန်းလှိုင်-ဝိနယပါရဂူ

ပရိယတ္တိသာသနဟိတ ဓမ္မာစရိယ ဝဋ္ဌံသကာ။
သာသနဓဇသိရီပဝရ ဓမ္မာစရိယသိရောမဏိ။
စေတီယင်္ဂဏ ပရိယတ္တိ ဓမ္မာစရိယ ဂဏဝါစက။
လှက်ထောက် ညွှန်ကြားရေးမှူး
သာသနာရေး ဦးစီးဌာန၊ ကမ္ဘာအေး။

သာသနာ-၂၅၂၄-ခု
၁၃၄၂-ခု တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်ကျော် ၁၀-ရက်
(၂-၁၂-၈၀) အမျိုးသားနေ့

မှတ်ချက်။ ။ဤနိဒါန်း စာမျက်နှာ ခါး ကြောင်းရေ ၂၁-၌ "အခြေခံမူ ၈-ချက်မျှသာ ဟောသည်" ဟူသော စာပိုဒ်ကို "အခြေခံမူ ၈-ချက်နှင့် အကျဉ်းချုပ် တဘာဏဝါရမျှသာ ဟောသည်" ဟူ ပြင်ဆင်ဖတ်ရှုပါရန်။ ။

ကထာဝတ္ထု ဘာသာဋီကာ

ရိုက် နှိပ် ထုတ် ဝေ သူ များ ၏

ကျမ်းဦးအမှာ

သုပ္ပဋိပန္နော ဘဂဝတော သာဝကသံဃော၊
ဥဇုပ္ပဋိပန္နော ဘဂဝတော သာဝကသံဃော၊
ဉာယပ္ပဋိပန္နော ဘဂဝတော သာဝကသံဃော၊
သာမီစိပ္ပဋိပန္နော ဘဂဝတော သာဝကသံဃော၊
ယဒိဒံ စတ္တာရိ ပုရိသယုဂါနိ အဋ္ဌပုရိသပုဂ္ဂလာ၊
ဧသ ဘဂဝတော သာဝကသံဃော၊
အာဟုနေယ္ယော။ ။ပါဟုနေယ္ယော၊
ဒက္ခိဏေယ္ယော။ ။အဉ္ဇလီကရဏီယော၊
အနုတ္တရံ ပုညက္ခေတ္တံ လောကဿ။
ဧဝံ နဝဟိဂုဏေဟိ၊ လောကမှိ ဝိသုဘံ ဂဏံ။
သာသနံ စိရဓာတာရံ၊ ဝန္ဒာမိ တိဟိ သာဒရံ။

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာပေါ်ထွန်းတော်မူခြင်း

လောက၌ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာတဆူပွင့်ထွန်းပေါ်ပေါက်လာဖို့ရာ တိုင်းတာခြင်းငှါ လွန်စွာ ခဲယဉ်းလောက်အောင် ကြာမြင့်လှပါသည်။ ထိုဗုဒ္ဓ ပွင့်ပေါ်မှုပင် လောက၌ အေးငြိမ်းသော တရားလမ်းစဉ်ကို အမှန် သိရပါသည်။ "ထို အေးငြိမ်းသော တရားလမ်းစဉ်ကို သိရ, ကျင့်ရ, ကိုယ်တွေ့သုခ ကြုံရလျက် ထိုလမ်းစဉ် မပျောက်ပျက်ရအောင် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်တော်မူကြသော သံဃာတော် အရှင်မြတ်တို့ကို ဖူးမြင်ရ ပူဇော်ဆီးကပ်ရ၏။ ထို သံဃာတော်များ အမှီပြုကာ တရားသိရ ကျင့်ရ၍တရားတွေ့ရကာ လွန်စွာ ကျေးဇူးများခဲ့ကြရ ပါပေသည်။

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် သက်တော် ၂၉-တွင် တရားစတင်ရှာဖွေ၍ သက်တော် ၃၅-နှစ်တွင် (ဗုဒ္ဓ) ဘုရားအဖြစ်ရောက်ရှိ (ရရှိ) တော်မူပါသည်။ ဤအချက်ကို ကမ္ဘာပေါ်ရှိ ကမ္ဘာသူ ကမ္ဘာသားများ မည်သူမျှ ငြင်းဆိုခြင်း မရှိ၊ အားလုံးသဘောတူ လက်ခံသောအချက်ပင် ဖြစ်ပါသည်။

၁။ ဗုဒ္ဓ ဖြစ်တော်မူသည်နှင့် တပြိုင်နက် ထိုအချိန်တွင် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် တရားအားလုံးတို့ကို အကြွင်းမဲ့ သိတော်မူပါသည်။

၂။ မိမိ သိရှိတော်မူသော တရားတော်များမှ သတ္တဝါအများအားငြိမ်းမှုရအောင်သတ္တဝါတဦးစီနှင့် ထိုက်တန်အောင်အသိပေးတရားဟောတော်မူပါသည်။

၃။ သတ္တဝါတဦးစီသိအောင် ဟောထုတ်ခဲ့လည်း သတ္တဝါများ အကျိုးရမှုကိုသိ၍ သိသင့် သိထိုက် သိနိုင်သည့် သတ္တဝါကိုသာ ရွေးချယ်ဟောကြားတော်မူပါသည်။

၄။ ထိုသို့ ဟောကြားနိုင်လောက်အောင်လည်း သတ္တဝါ တဦးစီ၏ အတွင်း အလိုဆန္ဒ (အဇ္ဈာသယ) ကို အကြွင်းမဲ့ သိတော်မူပါသည်။

၅။ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် မဟာသက္ကရာဇ် ၁၀၃-ခု၊ ကဆုန်လပြည့် ဘုရားဖြစ်တော်မူသည်မှ စ၍ ၁၄၈-ခု၊ ကဆုန်လပြည့် ပရိနိဗ္ဗာန်စံသည့် အချိန်အထိ တနေ့လျှင် ၂၄-နာရီ ရှိသည့်အနက် တနေ့လျှင် တနာရီ မိနစ် ၂၀-မျှသာနေးတော်မူ၍ ၂၂-နာရီ မိနစ် ၄၀-ကို ကိုယ်တော်အကျိုးအတွက်သုံးမှု လုံးဝမပါ၊ သူတပါး အကျိုးအတွက်သာ အသုံးပြုခဲ့ပါသည်။ ဤသို့အားဖြင့် ၄၅ (နှစ်) ဝါပတ်လုံး အများဝေနေယျအတွက် ဆောင်ရွက် အားထုတ်တော်မူခဲ့ပါသည်။

၆။ ၄၅-ဝါ လုံးလုံး ဗုဒ္ဓဖြစ်တော်မူသည့်နေ့မှ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုတော်မူသည့် နေ့အထိ ဟောကြားတော်မူခဲ့သော တရားတော်မှန်သမျှသည်လည်း အမှားမရှိ အားလုံး အမှန်ချည်းသာ ဖြစ်တော်မူပါသည်။

၇။ ထိုဟောသမျှ တရားတော်တို့ကို မည်သည့် ရသေ့, ရဟန်း, ပုဏ္ဏား, သင်္ခေး, မင်း, နတ်, ဗြဟ္မာမှ စ၍ တစုံတဦးသော ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါကမျှ တလွဲ တချော် မှားယွင်းအောင် ချဖျက် ပြောဆို နိုင်သူ မရှိခဲ့ပါ။

၈။ ဗုဒ္ဓပွင့်တော်မူသည့်နေ့မှ ယနေ့တိုင်အောင် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ ဟောကြားသော တရားတော်ကို နာယူကျင့်သုံးသူ တဦးတယောက်သည် အေးငြိမ်းချမ်းသာမှု မရရှိသည်ဟု မတွေ့မကြုံရပါ။ အတိုင်းအတာ အားဖြင့် လက်တွေ့ ချမ်းသာကြသည်ချည်းသာ ဖြစ်ပါသည်။

အတုမဲ့ တရားတော်

ဤမျှဆိုလျှင် ဗုဒ္ဓတရားတော်မှာ မှန်ကန်ကောင်းမြတ်သော တရား ဖြစ်ခြင်း, ကိုယ်တိုင်ကျင့်လျှင် ကိုယ်တွေ့ပင် မြင်ရသော တရားဖြစ်ခြင်း, တရားတွေ့ရလျှင် အေးမြငြိမ်းချမ်းသောသုခရရှိနိုင်ခြင်း စသည်တို့ကြောင့် သာသနာပြင်ပ ဘယ်ဓမ္မကမျှ ပြိုင်မရ ယှဉ်မရသော အတုမဲ့ဘရားတော်ဖြစ်ပါပေသည်။ ထိုအတုမဲ့ တရားတော်တို့ကို ရရာရကြောင်း သိစရာ ကျင့်စရာတွေအပြည့်အစုံ ရှိနေသော ထေရဝါဒ ဗုဒ္ဓသာသနာကို ဤ မြန်မာနိုင်ငံတော်တွင် ယနေ့တိုင် အထင်အရှား တွေ့ရှိနိုင်ပါသည်။

အတုမဲ့ သံဃာတော်

တရားတော်မြတ်ကို အဆင့်အတန်း အမျိုးမျိုးဖြင့် မိမိတို့ သဒ္ဓါတရားအား ရှိသလောက် ကျင့်ကြံအားထုတ်တော်မူကြသဖြင့် မဂ်ဉာဏ်, ဖိုလ်ဉာဏ်နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက် ပြုတော်မူကြသော သံဃာတော် အရှင်မြတ်များ အဆက်မပြတ် ထင်ရှားပေါ်ပေါက်တော် မူလာကြသည်မှာလည်း ရှေးရှေးမှယနေ့တိုင်အောင် ပညာရှိ သူတော်ကောင်းများ မငြင်းနိုင် သာသနာ့ သမိုင်းက အထင်အရှား ပြနေလျက် ရှိနေခဲ့ပါသည်။

အဆက်မပြတ်သော သံဃာတော်

ဘုရားရှင် လက်ထက်တော်၌ပင် ဘုရားရှင်သာသနာကို တိုးတက်ပြန့်ပွားလာအောင် သာသနာပြု ဆောင်ရွက်ရာ၌ သံဃာတော်၏ အခန်းကဏ္ဍမှာ အရေးပါလှပါ၏။ ဘုရားရှင် မရှိသည့်နောက် ဘုရားနှင့်တရားကို သိရခြင်းမှာ သံဃာနှင့် စပ်ခန၏ ဟူသော အဋ္ဌကထာများအဆိုအရ မိမိတို့ဘုရားကို သိရခြင်း, တရားတွေ့ သိရ, ကျင့်နေရခြင်းမှာ အဆက်ဆက် မပျက်အောင် သင်ယူပို့ချ ဆောင်ရွက်တော်မူလာကြသော သံဃာတော်များ၏ကျေးဇူးပင်။ ထိုသို့ကျေးဇူးပြုတော်မူခဲ့ကြသော အရိယာသူတော်ကောင်း အရှင်မြတ်တို့နှင့် အရိယာနွယ်ဝင် သူတော်စင်ဖြစ်ကြသော သမ္မုတိ သံဃာတော် အရှင်မြတ်တို့ကို ယနေ့တိုင်အောင် စာရေးသူတို့ကြည်ညိုဖွယ် ကြုံတွေ့နေရဆဲပင် ဖြစ်ပါသည်။

သံဂါယနာတင် ပုဂ္ဂိုလ်များ

ဘုရားရှင် ၄၅-နှစ်တိုင် ကမ္ဘာသူ ကမ္ဘာသား သတ္တဝါများအတွက် ဟောကြားသွားတော်မူသော အဆုံးအမ တရားတော်တို့သည် အကယ်၍သာ အရှင်မဟာကဿပ, အရှင်အနုရုဒ္ဓါ, အရှင်ဥပါလိ, အရှင်အာနန္ဒာတို့ ဦးဆောင်သော ပဌမသံဂါယနာတင် ရဟန္တာ မထေရ်မြတ်တို့ကိုဂုဏ်း၊ အရှင်

ယသ, အရှင်ရေဝတ, အရှင်သဗ္ဗကာမီ အစရှိသော ဒုတိယသံဂါယနာတင် မ ထေရ် မြတ် တို့ ကို ၎င်း၊ အရှင်မဟာမောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿ မထေရ် မြတ် နှင့် အာသောကဘုရင်တို့ကဲ့သို့ တတိယသံဂါယနာတင် ပုဂ္ဂိုလ်မြတ်တို့ကိုဂုဏ်နှုတ်လိုက်လျှင် ရှိနေကြပါဦးမည်လော။ ယနေ့ကျွန်တော်တို့၏ ထေရဝါဒဗုဒ္ဓသာသနာမူသန့်ရှင်းသော ပိဋကတ်စာပေများ ကျန်ရစ်နိုင်ဖွယ်ပင် မရှိတော့ပါ။

ကထာဝတ္ထုနှင့် သာသနာ့အညစ်အကြေး

ပဌမ, ဒုတိယ, တတိယသံဂါယနာ ၃-တန်သည် သာသနာတော်တွင် မသန့်မရှင်း အနှောင့် အယှက်များ တို့ကျိုက် ဖျက်ဆီးခြင်း ခံရသည်များကို သန့်ရှင်းအောင် နည်း အမျိုးမျိုးဖြင့် ဖြေရှင်းအားထုတ်ထားတော် မူခဲ့ကြ၍ ပေါ်ပေါက်လာရခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ တတိယသံဂါယနာမှာ အထူးသဖြင့် ဗုဒ္ဓ၏ အယူဝါဒမှန်များ အားနည်းအောင် ဖောက်ပြန် ဖျက်ဆီးကြသူများ အားရှိလာသဖြင့် ၎င်းအယူဝါဒတို့ကို အရှင်မောဂ္ဂလိပုတ္တ မထေရ်မြတ်သည် အမှန်ဖြစ်အောင် ထိုအချိန်က ဖြစ်ပေါ်နေသော အယူဝါဒတို့ကို ဖြေရှင်းပေးတော်မူခဲ့ခြင်းကို အမှီပြု၍ ကထာဝတ္ထု ကျမ်းတကျမ်း ထင်ရှားစွာ ပိဋကတ်တော်တွင် ပါဝင်ထင်ရှားလာခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

စတုတ္ထ သံဂါယနာ

တတိယ သံဂါယနာတင်ပြီးနောက် သံဃာတော် အရှင်မြတ်တို့ ပိဋကတ်တော်ကို နှုတ်ဆုံဆောင်ထားလျက်ပင်ရှိခဲ့ရာမူ သီဟိုဠ်တွင် သံဃာတော်အရှင်မြတ်တို့ အာဟာရပြည့်စုံအောင်မရသော ဝတ်မှုတ်ခေါင်းပါးသည့်ဘေးကြီးနှင့် ကြုံကြိုက်လာခဲ့ရာ မထေရ်ကြီးအများပင် အာဟာရ ပြည့်စုံအောင် မရ၍ ခန္ဓာကိုယ် မခံနိုင်လောက်အောင် ဖြစ်နေသဖြင့် သဲအစိုများကို ပုံ၍ သဲများကို အမှီပြုပြီးလျှင် ပိဋကတ်တော်တို့ကို အလွတ်ပင် နှုတ်မှုပြန်ဆိုရွတ်ဖတ်၍ ထိုကပ်ဆိုးကြီး လွန်မြောက်အောင် ကြိုးစားလာခဲ့ကြရပါသည်။

ထိုကဲ့သို့ ဘေးအန္တရာယ်ပေါက်ခြင်းကိုပင် သံဝေဂရကြသဖြင့် နောင်လာ သာသနာ့ဝန်ထမ်း သံဃာတော် အရှင်မြတ်များ ဤဘေးကြီးမျိုးနှင့် တွေ့ကာ ပိဋကတ်တော်များကို ဆောင်ထားခြင်းငှါ လွယ်ကြမည်မဟုတ်။ ထို့ကြောင့် ယခုကပင် ပေထက်အက္ခရာတင်ကြမှ သင့်တော်မည်ဟု ပိဋကတ်တော်များကို ပေပေါ်တွင် ရေးသား၍ မထေရ်ကြီးများ စုပေါင်းပြီး စတုတ္ထ သံဂါယနာတင်တော်မူခဲ့ကြပါသည်။

သံဃာတော်များ၏ ဂုဏ်ကျေးဇူး

ပဌမသံဂါယနာမှ အရှင်မဟာကဿပ အဦးထား၍ စတုတ္ထသံဂါယနာ ဏထိ သာသနာ့တာဝန်ကို ထမ်းဆောင်သွားကြသော သံဃာတော်မထေရ်

မြတ်တို့ဂုဏ်ကျေးဇူး ၎င်းတို့၏ ဆောင်ရွက်ချက်တို့သာ နှုတ်လိုက်လျှင် ယနေ့ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် သူတော်စင်တို့၏သမိုင်းသည် ဘာမျှအနှစ်သာရ ရနိုင်ဖွယ် မရှိတော့ပါ။ ဘုရားရှင် မည်မျှအပင်ပန်းခံ၍ ၄၅-ဝါပတ်လုံး ဟောကြားတော်မူခဲ့စေကာမူ သံဃာတော်အရှင်မြတ်တို့သာ မထိန်းသိမ်း မစောင့်ရှောက်လျှင် ယနေ့ ပိဋကတ်တော်များ အစဉ်အဆက် ကျင့်သုံးကြမှုမျှားမှာ တွေ့ရတော့ မည်မဟုတ်ပါ။

ကထာဝတ္ထု ဘာသာဋီကာနှင့် သာသနာ့တံဝန်

အမရပူရ မဟာဂန္ဓာရုံဆရာတော် အရှင်ဇနကာဘိဝံသသည်သာသနာတော် သန့်ရှင်း တည်တံ့ ပြန့်ပွါးရန်ကိုသာ အဓိက ရည်ရွယ်တော်မူသဖြင့် ပိဋကတ်သင်ရိုးပါဠိတော် အဋ္ဌကထာများကို ကုန်စင်အောင် ဘာသာဋီကာနာမည် ဖြင့် အဖွင့်များ ရေးသားခဲ့ရာ ယနေ့ ကထာဝတ္ထု ဘာသာဋီကာကိုလည်း သာသနာတော် သန့်ရှင်း တည်တံ့ ပြန့်ပွါးရန်ကိုသာ ရွယ်တော်မူရင်း ဖြစ်သဖြင့် အဋ္ဌကထာဘာသာဋီကာ၊ မူလဋီကာနိဿယ၊ ပါဠိတော်နိဿယ ပါဠိတော် မြန်မာပြန် နမူနာများအထိ ရေးသားပြီးလျှင် အသက်ရှည်မှုကို ပဓာန မထား သာသနာတော်အလုပ်များ ပြီးရန်ကိုသာ ဦးထား၍ ဆောင်ရွက်တော်မူသွားခဲ့ပါသည်။ ထို ကထာဝတ္ထုဘာသာဋီကာ အောက်ပါ မှတ်ချက်များနှင့်ပင် ဆရာတော်၏ သာသနာတော်၌ ဖြစ်စေချင်သော စိတ် စေတနာများ ထင်ရှားတော်မူခဲ့ပါသည်။ ဆရာတော်၏ သာသနာတော်အတွက် ခံယူချက်မှာ ဗုဒ္ဓ၏အဆုံးအမကို ရိုသေလေးစားစွာ ကျင့်သုံးမှုမရှိကြပဲ သာသနာတော်အတွက် ဆောင်ရွက်နေပါသည် ဆိုသူများကို သာသနာအကျိုးအတွက် ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု ဘယ်ခါမှ ယုံကြည်မှုမရှိခဲ့ပါ၊

> ကထာဝတ္ထု ဘာသာဋီကာ စာမျက်နှာ (ဂ) ဒုဗ္ဗလပက္ခံ၊ အသိညာဏ်အားမရှိသော အသင်းအပင်းကို။ လဘိတွာ၊ ရ၍။ ဆိုသော စကား၌ ဒုဗ္ဗလပက္ခံ။ ။ဒုတိယသံဂါယနာတင်ရာအခါ၌ ဓါယကာဖြစ်သော ကာဠာသောကမဟာရာဇာကဲ့သို့အားမရှိပဲ တဝန်းတလျားကိုသာ အစိုးရသော ရာဇာဖြစ်သောကြောင့် " ဒုဗ္ဗလ-အားမရှိ"ဟု ဝဗန္ဓိ ဝါဒရှိ၏။ သို့သော် ထိုဝါဒကို ဋီကာဆရာ မနှစ်သက်သောကြောင့် " ဓမ္မဝါဒီ အဓမ္မဝါဒီ " အထူးကို သိနိုင်သောဉာဏ်ပညာရှိလျှင်ထိုအဓမ္မဝါဒီတို့ကိုအားမပေးရာ။ ယခုသော် ထိုကဲ့သို့ဉာဏ်ပညာအားမရှိ။ထိုသို့ဉာဏ်ပညာအားမရှိခြင်းကို " ဒုဗ္ဗလ " ဆိုသည်ဟု ဋီကာဖွင့်သည်။ (ယခုအခါ မြန်မာနိုင်ငံ အဓမ္မဝါဒီတို့ကို အားပေးနေကြသော ဒုဗ္ဗလလူတွေ အမျှားအပြားပင် ရှိနေကြသေး၏။)

စာမျက်နှာ-၉၀ ။ဘိန္နကာ။ ။မူလသဒ္ဒါဟိမူ သို့မဟုတ် မူလနိကာယမှ ကဲ့ပြားကြသည်ကို "ဘိန္န"ဟု ဆိုရသည်။ ထိုသို့ ကဲ့ပြားခြင်း၏ အကြောင်းရင်းမှာ—ဝိနည်းတော်ကို အလေးမပြုခြင်းတည်း။ ဝိနည်းတော်ကို အလေးမပြုသည့်အတွက် ခပ်ပေါ့ပေါ့နေရခြင်းကိုပင် သဘာဝကျသည်ဟု ထင်ကာ အဆင့်ဆင့် သဒ္ဓါတရား ပျက်ပြား၍ သုတ္တန်တရားတော်မျှားကိုပင် အပြောင်းအလဲ ပြုရဲလာကြလေသည်။

စာမျက်နှာ-၁၀။ ။ထေရဝါဒေါ၊ အရှင်မဟာကဿပ အစရှိသော ထေရ်တို့၏ ဝါဒကို "ထေရာနံ+ဝါဒေါ"အရ ထေရဝါဒဟု ခေါ်၏။ ထို ထေရဝါဒသည် ဝိနည်းတော်ကို မူထားရကား ထို ဝိနည်းတော်၌ လာသည့်အတိုင်း အဆက်ဆက် ကျင့်လာကြသော ကြောင့် အဘိန္နက (မကဲ့မပြားပဲ) တသားထဲ ရှိရပေသည်။

ယခုအခါ၌ မိမိတို့ လုပ်ချင်ရာကို လုပ်နေကြသော်လည်း ဝိနည်းတော် အလိုအားဖြင့် မအပ်ဟု အယူရှိရကား ဝိနည်းကိုမူ လေးစားကြသည်သာ။

စာမျက်နှာ-၂၀။ ။သာသနမလံ ဝိသောဓေတွာ။ ။သံဂါယနာ တင်တိုင်း တင်တိုင်း သာသနာတော်၌ အညစ်အကြေး ဖြစ်နေသောကြောင့် ထို အညစ်အကြေးကို သုတ်သင်ဖို့ရာ သံဂါယနာတင်ရခြင်းဖြစ်သည်။ သို့သော် စတုတ္ထ ပေထက်အကွာရာ တင်ရာ၌ကား သာသနမလကို သုတ်သင်ဖွယ် မလိုသောကြောင့် သာသနမလ သုတ်သင်ပုံကို ပြတော်မမူပဲ နောက်နောင်အခါ နှုတ်တက် မဆောင်နိုင်မည့်အရေးကို တွေး၍ ပေထက်၌ အကွာရာရေးသောအားဖြင့် သံဂါယနာတင်ခဲ့ကြရသည်။

ပဉ္စမသံဂါယနာ။ ။မြန်မာနိုင်ငံဝယ် ပေထက်အကွာရာကို အားကျသောအားဖြင့် သာ၍ ခိုင်မြဲလိမ့်မည်ဟု ယူဆကာ ကျောက်ထက်အကွာရာတင်ကြသော်လည်း ယနေ့တိုင် အသုံးပြုသူ မမျှားသေးချေ။ ထိုအချိန်၌ ဒေါင်းဒင်္ဂါးငွေများကို ဆွမ်းခံနေတော်အဖြစ်ဖြင့် လှူဒါန်း၍ နေကြသော်လည်း ထို သာသနမလကို မသုတ်သင်နိုင်ခဲ့ကြ။ သုတ်သင်လိုသော ဆရာတော် အချို့ကလည်း အားပေးသူ မရှိ၍ အားမရှိခဲ့ကြသောကြောင့်—

"မိုးချုပ်လို ပြန်ချိန်တော် မြတ်လေးစွယ်တော်ပေါ်သည့်ချောင်းမှာ ဒေါင်းတွေက ဟော်"

ဒေါင်းပေါ်လျှင် ကြိုသူလွှတ်ပါ၊ ပျိုတို့မောင် ဝါဝါဝတ်ကို ဒေါင်းခွပ်ခြည့်လေး"ဟု စောင်းချိတ်၍သာ ရေးဝံ့ခဲ့တော့သည်။

ဆဋ္ဌသံဂါယနာ။ ။ဆဋ္ဌသံဂါယနာဟု သမုတ်အပ်သော သံဂါယနာအချိန်၌ကား ဒေါင်းဒင်္ဂါး၏ အဆက်ဖြစ်သော ဌေစက္ကူတွေကို အမျှားစုက ရဲတင်းစွာ ကိုင်တွယ် ခံယူနေကြလေပြီ။ ထို သာသနမလကို မည်သူကမျှ သုတ်သင်ဖို့ရာ မစဉ်းခဲ့၊ လွယ်ကူသော စာအုပ်ရိုက်မှုကိုသာ ဝိုင်းဝန်း၍ ကြိုးစား တော်မူခဲ့ကြသည်။ ထို့ကြောင့် ယခုအချိန်၌ အတုအယောင်ရဟန်းတွေနှင့် တကွ သာသနမလသည် ကြီးကျယ်၍ နေလေပြီ။ မည်သို့ သုတ်သင်ကြ မည်နည်း။

ဆရာတော်သည် သာသနာတော် သန့်ရှင်းတည်တံ့ ပြန့်ပွါးရေးကို အစဉ် လိုလားတော်မူသည့်အတိုင်း ဆဋ္ဌသံဂါယနာတင်စဉ်ကလည်း ဌေကုန်ကြေးကျ သိပ်မများပဲ အကျိုးသက်ရောက်ရန် သာသနာတော်အတွက် အစီအစဉ်တခုကို ရေးဆဲ့ တင်ပြတော်မူခဲ့ပါသေးသည်။ ထို အစီအစဉ်တင်ခဲ့ပုံ အသေးစိတ်ကို (တဘဝ သံသရာ) အမည်ဖြင့် ဆရာတော် သာသနာပြုခဲ့ပုံများ စာအုပ်တွင် ဖော်ပြထားပါသည်။

ကထာဝတ္ထု၏ ဂုဏ်ကျေးဇူး

ကထာဝတ္ထုသည် ခရစ်တော် မပေါ်မီ (၂၄၀) သာသနာတော်နှစ် ၃၀၄-ခုတွင် တတိယသံဂါယနာတင်စဉ်အခါ သာသနာတော်တွင် မှားယွင်း ဖောက်ပြန်သော အယူဝါဒဆိုးများ ပေါ်ထွန်းလာနိုင်ခြေရှိသဖြင့် ထို ဝါဒများကို ဗုဒ္ဓဝါဒနှင့်အညီ ချေဖျက်ရှင်းလင်း သုတ်သင်တော်မူခဲ့ရာ သာသနာ့ဘေးရန် တွန်းလှန်ရာ၌ လက်နက်ကောင်းပမာ လွန်စွာ အထေးပါ လှပါသည်။ အမှန်က နောင်အခါ မိမိ သာဝက မောဂ္ဂလိပုတ္တာဘိဿထေရ် အကျယ်တဝင့် ဟောလိမ့်မည်ဟူသော မြော်မြင်သိရှိချက်ဇရ တာဝတိံသာ မှာ ဟောတော်မူစဉ်က အကျဉ်းသခ်ေပမျှသာ ဟောတော်မူခဲ့၏။ ထိုအကျဉ်း မှာ ပဌမ ဒုတိယ သံဂါယနာ၌ပင် ပါဝင်ခဲ့ပါသည်။ ထိုအကျဉ်းကိုပင် ဘုရားရှင် အလိုတော်ကျအောင် အကျယ်ခဲ့၍ ဟောတော်မူခြင်းဖြစ်ရာ ဘုရား ဟော အဘိဓမ္မာ ၇-ကျမ်းတွင် စာရင်းဝင် ဖြစ်ခဲ့ရပါသည်။

အလိုတော်ကျ မပြီးခဲ့

အဘိဓမ္မာသင်တန်းပြဆရာ ဦးလှမောင် (နိုင်ငံတော်ကောင်စီလူကြီး)သည် ပုဂ္ဂလပညတ်၊ ဓာတုကထာ-အထူးသဖြင့် ကထာဝတ္ထုကို သုတေသီပုဂ္ဂိုလ်များ နားလည်ခွင့်ရအောင် ဆရာတော်အား ရေးသား ဖွင့်ဆိုပေးတော်မူရန် အကြိမ်ကြိမ် လျှောက်ထားခဲ့သဖြင့် ရေးပေးရန်လည်း ဆရာတော် ရည်ရွယ် တော်မူခဲ့သည်ကို စာရေးသူကိုယ်တိုင် သိခဲ့ပါသည်။ သို့သော် ဟဝနတ်ထံ ပို့လွှန်ရန် အချိန်နီးလာသဖြင့် မိမိရည်မှန်းထားသည့်တိုင်အောင် ရေးသား

ဖွင့်ဆိုနိုင်ခြင်း၊ သီးခြား မပြုနိုင်ခဲ့ပဲ ယခု ရိုက်နှိပ်ပြီး စာမူများ ပြီးရုံမျှသာ ကြိုးစားသွားတော်မူနိုင်ခဲ့ပါသည်။

ထို့ကြောင့် ဆရာတော်၏ ပိဋကတ်တော် သင်ရိုးကျမ်းစာများကို အမြန်ဆုံး စာအုပ်အဖြစ်သို့ ရောက်ရှိရန် ကြိုးစားကြရသော ကျွန်တော်တို့သည် တာဝန် သိရှိကြသော ဆရာဦးလှမောင်ကဲ့သို့ ပုဂ္ဂိုလ်များ၊ သာသနာရေးဦးစီးဌာနမှ ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ အကူအညီဖြင့် သာသနာတော် သန့်ရှင်း တည်တံ့ ပြန့်ပွါးရေး အတွက် ကြိုးစားရိုက်နှိပ် ဖြန့်ချိလိုက်ရပါကြောင်း အစီရင်ခံအပ်ပါသည်။

ဝေံ နဝဟိ ဂုဏေဟိ၊ ဤသုပ္ပဋိပန္နတာ အစလာသည့် ကိုးဖြာသော ဂုဏ်တော်အပေါင်းတို့ဖြင့်။ လောကမှိ၊ ဘဝဂ်ဆုံးအောင် ဘုံသုံးဆောင်၌။ ဝိဿုတံ၊ တိတ္ထိတို့ဘောင် လွန်မြားမြောင်သည့် ဟန်ဆောင်သံဃာ အဖြာဖြာထက် အရာရာဖြင့် ဂုဏ်ရည်တင့်၍ ကြီးမြင့်ထင်ရှားပေထသော။ သာသနံ၊ ကမ္ဘာ့ကမ္ဘာ လွန်လေပါလည်း တခါတဖန် ကြုံရန်ခဲကပ် အမြတ်ရတနာ ဤသာသနာတော်မြတ်ကြီးကို။ စိရဓာတာရံ၊ ဘုရားလက်ထက် အဆက်ဆက်မှ မပျက်ရအောင် ပို့ချသင်ယူ ဆောင်ရွက်တော်မူလာပေထသော။ ဂဏံ၊အတွင်း စိတ်ဓာတ် မြင့်မြတ်ကြည်လင် သူတော်စင်ကောင်း အရိယာသံဃာတော် အပေါင်းကို။ တီဟိ၊ လက်အုပ်အဥ္ဇလီ နူတ်သံချီ၍ ရှင်ကြည်မနော သုံးပါး သော ဒွါရတို့ဖြင့်။ သာဒရံ၊ လေးမြတ်ကြည်ညို ရှိသေခြင်း ရှိသည်ဖြစ်၍။ ဝန္ဒာမိ၊ ဂုဏ်တော်ထုံမွှမ်း ပုံတော်မှန်းလျက် ချီးမွမ်းထောမနာ ပဏာညွတ်ကြိုး လက်စုံမိုး၍ ရှိခိုးကန်တော့ပါ၏ဘုရား။

ဗုဒ္ဓသာသနံ စိရံ တိဋ္ဌတု

မှန်ကန်ကောင်းမြတ် တရားဓာတ် လွှမ်းပတ်ကမ္ဘာတည်ရမည်။

ထိန်ဝင်း

၁၃၄၂-ခု၊ တော်သလင်းလကွယ်နေ့။

(၉-၁၀-၈၀)

ပဋ္ဌပကရဏ အဌကထာ ဘာသာဋီကာကို အမရပူရ မဟာဂန္ဓာရုံ ဆရာတော် ဘုရားကြီးသည် သုတ်မဟာဝါဘာသာဋီကာနှင့်အတူ ပို့ချခဲ့ရာ ဘဝနတ်ထံ ပုံ့လွန် တော်မူသည့် နှစ်ဘွင်မှ ရေးသားပြီးဆုံးစေခဲ့ပါသည်။ ထိုကျမ်းများကိုဆရာတော်သည် အချောပြုပြင်နိုင်ခွင့်လည်း မရခဲ့။ နိဒါန်းအမှာများပင် ရေးသားနိုင်ခဲ့ခြင်းလည်း မရှိခဲ့ပါ။ ထို့ကြောင့် ဆရာတော်၏ ဘာသာဋီကာကျမ်းများတွင် မှာထားတော်မူသည့် အတိုင်း ချို့ယွင်းမှုရှိခဲ့သော် ပြင်ဆင်ကြည့်ရှုတော်မူကြပါရန် ခွင့်ပန်အပ်ပါသည်။

စဉ်ဆက် သာသနာ တည်စေသောစ်

အကယ်၍သာ—

မြတ်ဗုဒ္ဓါသည် လွန်ရွာထင်ရှား မပွင့်ငြားက ဤကား ကုသိုလ် အကုသိုလ်နှင့် ထိုထိုဘုံဘဝ မသိရ များလှ အပြစ်တွေ့။

ယခုသော်ကား—

ဘုရား ရှင်တော် ပွင့်ထွန်း ပေါ်၍ ဟောဖော် ညွှန်ကြား မြတ်တရားကြောင့် ဤကား ကုသိုလ် အကုသိုလ်နှင့် ထိုထို ဘုံဘဝ သိကြရ များလှ ကျေးဇူးပေ။

ဂန္ဓာရုံရှင် ဒီသခင်သည်—

ထွင်္ဂတင်ဗုဒ္ဓ ဟောညွှန်ပြသည့် ဓမ္မဒေသနာ အဖြာဖြာကို များစွာဗိုလ်လူ သိစိမ့်ဟူ၍ ဆူဆူကျမ်းစာ ကိုယ့်ဘာသာဖြင့် ဖွင့်ရာ ပြရာ များဋီကာဟု စာဝါအမျိုးမျိုး ကမ္ဘည်းထိုးခဲ့ နောင်ကျိုးကိုမျော် ဆရာတော်၏ ဉာဏ်တော်စေစား နှလုံးသားမှ ကိုးစားလောက်ဖွယ် ကျမ်းသွယ်သွယ်ကို မကွယ် မပျောက် စဉ်ထွန်းတောက်ဖို့ မြားမြောက်ကျေးဇူး အထူးထူး ကို ညွတ်နူးရည်လျက် ဒီဓဆောင်ရွက်သည်—

စဉ်ဆက် သာသနာ တည်စေသောစ်။

ဤဒံ နော ပုညံ နိဗ္ဗာနဿ ပစ္စယော ဟောတု။

မဟာဂန္ဓာရုံဆရာတော်

အရှင်ဇနကာဘိဝံသ

၏

ပဋ္ဌပကရဏအဋ္ဌကထာ

ကထာဝတ္ထုဘာသာဋီကာ

မူလဋီကာ နိဿယ

ပါဋိတော် နိဿယနှင့် မြန်မာပြန်

၁၂၆၁-ခု မှ ၁၃၃၉-ခု

သာသနာတော်နှစ်-၂၅၂၃ ကောဇာ-၁၃၄၁ ၁၉၈၀-မတ်လ

ကထာ- ၁

သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်

အစွမ်းတော် ၃-ပါး

၁။ သိရန်မှန်က၊ မကျန်ရအောင်၊ လုံးဝစုံလင်၊ အကုန်မြင်၊ သဗ္ဗဉ်ဉာဏ်တော် အစွမ်းတည်း။

၂။ သိသည့်တရား၊ များအပြား၌၊ ဟောထားစဖွယ်၊ နည်းသွယ်သွယ်ကို၊ ခြယ်လှယ်စုံလင်၊ အကုန်မြင်၊ သဗ္ဗဉ်ဉာဏ်တော် အစွမ်းတည်း။

၃။ ကျွတ်ထိုက်ကြပေ၊ များဝေနေ၏၊ ဣန္ဒြေစရိုက်၊ သူ့အကြိုက်ကို၊ နှိုက်ချွတ်စုံလင်၊ အကုန်မြင်၊ သဗ္ဗဉ်ဉာဏ်တော် အစွမ်းတည်း။

သဗ္ဗဉ်ဉာဏ်အား၊ စွမ်း ၃-ပါးကြောင့်၊ အများဝေနေ၊ ကျွတ်လွတ်စေဖို့၊ မနေမနား၊ သက်တော်အားဖြင့်၊ ကြီးမားလေဘိ၊ ရှစ်ဆယ်ရှိ၍၊ ပရိနိဗ္ဗာန်၊ စံသည့်တိုင်အောင်၊ သယ်ယူဆောင်၊ ဘုန်းခေါင်ငါတို့ဘုရားတည်း။

ကထာဝတ္ထု၊ အဋ္ဌကထာ

ဘာသာဋီကာ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္မုဒ္ဓဿ။

ဂန္ထာရမ္ဘအဖွင့်

ဒေဝသံဃ ပုရက္ခံတော၊ နတ်ဗြဟ္မာ အပေါင်းသည် ရှေ့၌ပြုအပ်သည်။ (ဟုတ္ဝာ၊၍။) ဒေဝလောကသို့၊ တာဝတိံမည်, နတ်တို့ပြည်၌။ နိသိန္နော၊ ပဏ္ဍုကမ္ပလာ မြကျောက်ဖျာဝယ် ကောင်းစွာဖွဲ့ခွေ ထိုင်နေတော်မူသော။ သဒေဝကဿ၊ နတ်ဗြဟ္မာနှင့် တကွဖြစ်သော။ လောကဿ၊ သတ္တလောက၏။ သတ္ထာ၊ ဆရာတဆူ ဖြစ်တော်မူသော။ အပ္ပဋိပုဂ္ဂလော၊ ပြိုင်ဘက်ရည်တူ, ပုဂ္ဂိုလ်ရှိတော်မမူသော။ သဗ္ဗပညတ္တိကုသလော၊ အလုံးစုံသောပညတ်၌ ကျွမ်းကျင်တော်မူသော။ လောကေ၊ သတ္တလောက ဩကာသလောက၌။ ဥတ္တမ ပုဂ္ဂလော၊ အမြတ်ဆုံးပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်တော်မူသော။ (ဗုံဒွေါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။) ပညတ္တိ ပရိဒီပနံ၊ ပညတ်အမျိုးမျိုးကို ပြရာပြကြောင်းဖြစ်သော။ ပုဂ္ဂလ ပညတ္တိံ၊ ပုဂ္ဂလပညတ် ပါဋိတော်မြတ်ကို။ ဝတ္ဝာ၊ ဟောတော်မူပြီး၍။ ပုဂ္ဂလကထာဒီနံ၊ ပုဂ္ဂလကထာ အစရှိကုန်သော။ ကထာနံ၊ အစိတ်ဖြစ်သော ကထာတို့၏။ ဝတ္ထုဘာဝတော၁၊ တည်ရာအပေါင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ယံ ကထာဝတ္ထုပ္ပကရဏံ၊ အကြင် ကထာဝတ္ထုမည်သော ကျမ်းကို။ သခေ့ပေန၊ အကျဉ်းအားဖြင့်။ အဒေသယီ၊ ဟောတော်မူပြီ။

၁။ **ကထာနံ ဝတ္ထုဘာဝတော။** ။ဤဟိတ်သည်"ကထာဝတ္ထု"အမည်ရခြင်း၏ အကြောင်း "သဒ္ဒပ္ပဝတ္တိနိမိတ်" ကို ပြသော နာမလာဘဟိတ်တည်း၊ ဤဟိတ်အရ "ကထာနံ+ဝတ္ထု ကထာဝတ္ထု" ဟု ဝစနတ္ထပြုရသည်၊ "ကထာနံ" အရ ပါဋိတော်၌ လာသော ပုဂ္ဂလကထာ, ပရိဟာနိကထာ, ဗြဟ္မစရိယကထာ စသော အစိတ်အစိတ် ကထာတို့ကိုယူ၍ "ဝတ္ထု" အရ တိုကထာတို့၏ တည်ရာ (ကထာအပေါင်း) ဖြစ်သော ဤပါဋိတော်ကျမ်းကို ယူရသည်၊ [ကြွင်းသော မှတ်ဖွယ်ကို ဋီကာနိဿယ၌ ရှုပါ။]

[ဆောင်] အစိတ်များစွာ၊ ထိုကထာ၏၊ တည်ရာမှန်စွာ၊
ကျမ်းခမ္မ၊ ခေါ်ရ ကထာဝတ္ထုတည်း။

သုရာလယေ၊ နတ်တို့၏နေရာ တာဝတိံသာ၌။ မာတိကာ ဌပနေနေဝ၁၊ မာတိကာကို ထားခြင်းဖြင့်သာလျှင်။ ဌပိတဿ၂၊ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ ထားတော်မူအပ်သော။ ဝါ၊ ဟောတော်မူအပ်သော။ မဟီတလေ၊ ဇမ္မူသောင်းခွင် မြေအပြင်၌။ မောဂ္ဂလိပုတ္တေန၊ မောဂ္ဂလိပုတ္တ အမည်ရသော ထေရ်သည်။ ဝိဘတ္တာဿ၊ အကျယ်ဝေဘန်တော်မူအပ်သော။ တဿ (ကထာဝတ္ထုပ္ပကရဏဿ)၊ ထိုကထာဝတ္ထုကျမ်း၏။ အတ္ထသံဝဏ္ဏနာဂ္ဂမော၊ အနက်၏ အဖွင့် အစဉ်သည်။ ဝါ၊ အနက်ကို ဖွင့်ကြောင်းဖွင့်ရာ အဋ္ဌကထာ အစဉ်သည်။ ဣဒါနိ၊ ပဂ္ဂလပညတ် ပါဠိတော်မြတ်ကို ဖွင့်ပြပြီးရာ ယခုအခါ၌။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သမ္ပတ္တော၊ ကောင်းစွာရောက်လာပြီ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝါ၊ ထိုသို့ ကထာဝတ္ထုကျမ်း၏။ အတ္ထသံဝဏ္ဏနာ အစဉ်၏ ကောင်းစွာရောက်လာသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နံ၊ ထိုကထာဝတ္ထုကျမ်းကို။(အဟံ။) ဝဏ္ဏယိဿာမိ၊ ဖွင့်ပြပေအံ့။ တံ၊ ထိုကထာဝတ္ထု အဋ္ဌကထာကို။ (တုမ္ဟေ၊ သောတုအပေါင်းအသင်သူတော်ကောင်းတို့သည်။) သမာဟိတာ၊ ကောင်းစွာ အာရုံ၌ထားအပ်သော စိတ်ဖြင့်ကြကုန်သည်။ ဝါ၊ တည်ကြည် ကြကုန်သည်။ (ဟုတ္ထ။) သုဏာထ၊ နာယူလေ့ကျက် ဆောင်ရွက် မှတ်သားကြကုန်လော။ ဣတိ၊ ကာလ, ဒေသ, ဒေသကနှင့် ပဋိညာဉ် စသည်ကို ဆိုရာစကားရပ် အပြီးသတ်သတည်း။

၁။ မာတိကာဌပနေနေဝ။ ။အဋ္ဌသာလိနီ နိဒါနကထာ၌ ပြအပ်ခဲ့သည့်အတိုင်း ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရား ဤပါဋိတော်ကို အပြည့်အစုံ ဟောတော်မမူပဲ အားလုံးသော ကထာတို့၌ မာတိကာ အကျဉ်း ဥဒ္ဒေသမျှကိုသာ ဟောတော်မူ၏။ ဤ မာတိကာဟူသည် ခေါင်းစဉ်မဟုတ်၊ အကျဉ်းချုပ် ဥဒ္ဒေသတည်း၊ ထို့ကြောင့် "မာတိကာဌပနေနေဝါတိ ဥဒ္ဒေသ ဒေသနာယ ဧဝ" ဟု အနုဋီကာမိန့်သည်။

၂။ ဌပိတဿ။ ။"ဌပိတ=ထား"ဟူသည် တရားနာကြသော ဝိနေယျတို့၏ စိတ်အစဉ်၌ ထားခြင်းတည်း၊ ထို့ကြောင့် ဟောတော်မူခြင်းကိုပင် "ဝိနေယျတို့၏ သန္တာန်၌ချထားခြင်း" ဟု ပါဋိထုံးစံအတိုင်း သုံးစွဲသည်ဟု မှတ်ပါ၊ [ဌပိတဿာတိ ဒေသိတဿ၊ ဒေသနာ ဟိ ဒေသေတဗ္ဗမတ္ထံ (ဟောတော်မူထိုက်သော အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို) ဝိနေယျ သန္တာနေသု ဌပနတော နိက္ခိပနတော ဌပနံ, နိက္ခေပေါတိစ ဝုစ္စတိ၊ အနု။]

ဂန္ထာရမ္ဘကထာ အဖွင့်ပြီး၏။

နိဒါနကထာ အဖွင့်

ဟိ၊ ခဲ့။ (ဝဏ္ဏယိသာမိအရ အကျယ်ခဲ့၍ ဖွင့်ပြဦးအံ့။) ယမက ပါဠိဟီရာဝသာနသို့၊ ရေမီးအစုံဖြစ်သောတန်ခိုးပြာဋိဟာကို ပြတော်မူရာ ကာလ၏ အဆုံးဌ်။ [ယမက ပါဠိဟီရပုဒ်၏ အဓိပ္ပါယ်ကို အဋ္ဌသာလိနီ ဘာသာဋ္ဌီကာ ဂန္ထာရမ္ဘအဖွင့်ဌ် ပြခဲ့ပြီ။] ဘဂဝါ၊ သည်။ တိဒသပုရေ၊ တာဝတိံသာ နတ်ပြည်ဌ်။ ပါရိစ္ဆတ္တကမူလေ၊ ပင်လယ်ကသစ်ပင်၏ အနီးအောက်ဌ်။ ပဏ္ဍု-ကမ္ဗလသိလာယံ၊ ပဏ္ဍုကမ္ဗလာ, မြကျောက်ဖျာဌ်။ (ဖျော့တော့ ဝါဝင်းသော အဆင်းရှိသော ကမ္ဗလာနှင့်တူသော ကျောက်နေရာဌ်။) ဝဿံ၊ ဝါသို့။ ဥပဂန္ဆာ၊ ကပ်ရောက်တော်မူ၍။ မာတရံ၊ မယ်တော်ကို။ ဝါ၊ မယ်တော်ဖြစ်ဘူးသော သန္တုသိတ နတ်သားကို။ ကာယသက္ခိံ၊ ကိုယ်တော်၏ မျက်မှောက်ကို။ ကတ္ဝာ၊ ၍။ ဒေဝပရိသာယ၊ နတ်ပြဟ္မာ ပရိသတ်အား။ အဘိဓမ္မကထံ၊ အဘိဓမ္မကထာကို။ ကထေန္တော၊ ဟောတော်မူလသော်။ ဓမ္မသင်္ဂဏိဝိဘင်္ဂ-ဓာတုကထာပုဂ္ဂလပညတ္တိယမကပဋ္ဌာနံ၊ ဓမ္မသင်္ဂဏီကျမ်း, ဝိဘင်းကျမ်း, ဓာတု-ကထာကျမ်း, ပုဂ္ဂလပညတ်ကျမ်းတို့ကို။ ဒေသယိတ္ဝာ၊ ဟောတော်မူပြီး၍။ ကထာဝတ္ထု ဒေသနာယ၊ ကထာဝတ္ထု ဒေသနာတော်၏။ ဝါရေ၊ အလှည့်အကြိမ်သည်။ သမ္ပတ္တေ၊ ရောက်လသော်။ (ကရောန္တော ကတ္ဝာဌပေသိတ္ဝါဌ်စပ်။)

အနာဂတေ၊ နောင်အခါဌ်။ မမ၊ ၏။ သာဝကော၊ သာဝကဖြစ်သော။ မဟာပညော၊ ကြီးသော ပညာရှိသော။ မောဂ္ဂလိပုတ္တော တိဿတ္ထေရော နာမ၊ မောဂ္ဂလိပုတ္တ တိဿ မည်သောမထေရ်သည်။ [မြတ်စွာဘုရား၏ မြင်တော်မူရာဌ် "ထေရော" ဟု မသုံးသင့်။ "မောဂ္ဂလိပုတ္တ တိဿောနာမ" ဟု သာသုံးသင့်သည်။] ဥပဇ္ဈံ၊ ဖြစ်ပေါ်လာသော။ သာသနမလံ၊ သာသနာတော်၏ အညစ်အကြေးကို။ သောဓေတ္ဝာ၊ သုတ်သင်၍။ တတိယသင်္ဂီတိံ၊ တတိယသင်္ဂါယနာကို။ ကရောန္တော၊ သော်။ ဘိက္ခုသံဃဿ၊ ရဟန်းအပေါင်း၏။ မဇ္ဈေ၊ အလယ်ဌ်။ နိသိန္နော၊ ထိုင်နေလျက်။ သကဝါဒေ၊ မိမိ၏ အယူဝါဒဌ်။ ပဋ္ဌသုတ္တာ သတဝါနိ၊ ငါးရာသော သုတ်တို့ဌင်း။ ပရဝါဒေ၊ သူတပါးတို့၏ အယူဝါဒဌ်။ ပဋ္ဌ (သုတ္တာသတဝါနိ) တို့ဌင်း။ ဣတိ၊ သို့။ သုတ္တာသဟဿံ၊ သုတ်ပေါင်းတထောင်ကို။ သမောဓာနေတ္ဝာ၊ ပေါင်း၍။ ဣမံ ပကရဏံ၊ ဤကထာဝတ္ထုကျမ်းကို။ ဘာဇေသိတိ၊ အကျယ် ဝေဘန်လိမ့်မည်။ ဣတိ၊ ဤသို့ မြင်တော်မူ၍။

တဿ၊ ထိုအရှင် မောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿထေရ်၏။ သြကာသံ၊ အကျယ်ဝေဘန် ခွင့်ကို။ ကရောန္တော၊ပြတော်မူလိုသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။တာဝ၊ပရိဟာနိကထာ စသည်တို့မှ ရှေးဦးစွာ။ (ဝုတ္တော၊ ဟောတော်မူအပ်သော။) ပုဂ္ဂလဝါဒေ၊ ၌။ စတူသု၊ လေးရပ်ကုန်သော။ ပဥ္စသု၊ ပြဿဲနာတို့၌။ ဒ္ဝိန္နံ၊ ကုန်သော။ ပဥ္စကာနံ၊ ပဥ္စကတို့၏။ ဝသေန၊ အပြားအားဖြင့်။ အဋ္ဌမုခါ၊ ရှစ်ပါးသော အဦးအစ စကားပါရှိသော။ ယာ သော ဝါဒယုတ္တိ၊ အကြင်ဝါဒဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်း နည်းလမ်းသည်။ (အတ္ထိ)။ တံ၊ ထိုဝါဒယုတ္တိကို။ အာဒိံ ကတ္ဝာ၊ အစပြု၍။ သဗ္ဗကထာ မဂ္ဂေသု၊ အလုံးစုံသော ကထာအစဉ်တို့၌။ အသမ္ပုဏ္ဏဘာဏဝါရမတ္တာယ၊ မပြည့်သော တစ်ဘာဏာဝါရ အတိုင်းအရှည်ရှိသော။ ဝါ၊ တစ်ဘာဏဝါရ မပြည့်သော။ တန္တိယာ၊ ပါဠိတော်ဖြင့်။ မာတိကံ၊ မာတိကာကို။ (အကျဉ်းဥဒ္ဒေသကို။) ဌပေသိ၊ ထားတော်မူပြီ။ ဝါ၊ ဟော တော်မူပြီ။ [စတူသု ပဥ္စသု စသည်တို့၏ အဓိပ္ပါယ်ကို အဋ္ဌသာလိနီ ဘာသာဋီကာ နိဒါနကထာ၌ ရေးခဲ့ပြီ၊ ဤ၌ကား ပါဠိတော်ဝယ် တိုက်ရိုက်တွေ့ ရပါလိမ့်မည်။]

အထ၊ မာတိကာကို ထားတော်မူပြီးရာ ထိုအခါမှနောက်၌။ အဝသေသံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီး ကျန်းတို့မှ ကြွင်းသော။ အဘိဓမ္မကထံ၊ ကို။ ဝိတ္ထာရနယေ နေဝ၊ အကျယ်ဖြစ်သော နည်းဖြင့်ပင်။ (ဓမ္မသင်္ဂဏီစသည်ကို ဟောတော်မူ သကဲ့သို့ အကျယ်ဖြစ်သော နည်းဖြင့်ပင်။) [နည်းချင်း တူသောကြောင့် သန္နိဋ္ဌာနဇေဖြင့် ဆိုသည်၊] ကထေတ္ဝာ၊ ၍။ ဝုတ္ထဝသော၊ ဝါလပတ်လုံး သီတင်းသုံးတော်မူပြီးသည်။ (ဟုတ္ဝာ)။ သုဝဏ္ဏရဇတ သောပါနမဇ္ဈေ၊ ရွှေစောင်းတန်း ငွေစောင်းတန်းတို့၏ အလယ်၌။ ဝါ၊ ရွှေလှေခါး ငွေလှေခါး တို့၏ အလယ်၌။ မဏိမယေန၊ ပဒမြားဖြင့် ပြီးသော။ သောပါနေန၊ စောင်းတန်းဖြင့်။ ဝါ၊ လှေခါးဖြင့်။ ဒေဝလောကတော၊ တာဝတိံသာ နတ်ပြည်မှ။ သင်္ကဿနဂရေ၊ သင်္ကဿမြို့၌။ သြရုယှ၊ သင်္ဃာဆင်းတော်မူ၍။ သတ္တဟိတံ၊ သတ္တဝါတို့၏ အစီးအပွါးကို။ သမွာဒေန္တော၊ ပြီးစီးစေတော်မူလျက်။ ယာဝတာယုကံ၊ အကြင် အကြင် အသက်အပိုင်းအခြားအတိုင်း။ ဌတ္ဝာ၊ တည်တော်မူ၍။ အနုပါဒိသေသာယ၊ ဝိပါက်နာမက္ခန္ဓာ ကဋ္ဌတွာရုပ် အကြွင်းအကျန်မရှိသော။ နိဗ္ဗာနဓာတုယာ၊ နိဗ္ဗာနဓာတ်ဖြင့်။ ပရိနိဗ္ဗာယိ[၁]၊ ပရိဗ္ဗာန်စံတော်မူပြီ။ ဝါ၊ သန္ဓေနောက်ထပ်,မဆက်စပ်ပဲ, ဝဋ္ဋဇာတ်ရုပ်သိမ်း၍, ချုပ်ငြိမ်းတော်မူပြီ။

၁။ အနုပါဒိ။ပေ။ပရိနိဗ္ဗာယိ။ ။"ပရိနိဗ္ဗာယိ" အရ ဘုရားရှင်၏ ဝဋ္ဋဇာတ်သိမ်း၍ အေးငြိမ်းခြင်းဟူသော စုတိစိတ်တော်ရ၏၊ "အနုပါဒိ သေသာယ နိဗ္ဗာနဓာတုယာ" အရလည်း ထိုစုတိစိတ်တော်ပင်ရ၏၊ ဤသို့ အရမကွဲပြားသော်လည်း

အထ၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူပြီးရာ ထိုအခါ၌။ အဿ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရား၏။ (ဓမ္မဝိနယ သရီရံ၌ စပ်၊) မဟာကဿပပွမုခေါ၊ အရှင်မဟာကဿပ အမှူးရှိသော။ ဝသီဂဏော၊ ဝသီဘော် ငါးပါးရှိသော ရဟန္တာအပေါင်းသည်။ အဇာတသတ္တုရာဇာနံ၊ အဇာတသတ်မင်းကို။ သဟာယံ၊ အပေါင်းအဖော်ကို။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ (အဖော်အဖြစ်ဖြင့်ယူ၍။) ဓမ္မဝိနယသရီရံ၊ တရားအထည်ကိုယ်ဖြစ်သော သုတ်,အဘိဓမ္မာ,ဝိနည်းကို။ သင်္ဂဟံ၊ သိမ်းယူကြောင်းသင်္ဂါယနာသို့။ အာရောပေသိ၊ တက်ရောက်စေပြီ။ ဝါ၊ တင်ပြီ။ တတော၊ ထိုပဌမသင်္ဂါယနာတင်ပြီးရာကာလမှ နောက်၌။ ဝဿသတဿ၊အနှစ်တရာ၏။ အစ္စယေန၊ လွန်ရာအခါ၌။ ဝဇ္ဇိပုတ္တကာ၊ ဝဇ္ဇိတိုင်း၌ အမျိုးတို့၏ သားဖြစ်ကုန်သော။ ဘိက္ခူ၊ တို့သည်။ ဒသဝတ္ထူနိ၊ ဆယ်ပါးကုန်သောဝတ္ထုတို့ကို။ ဒီပယိံသု။ ပြကြကုန်ပြီ။ [ဒသဝတ္ထု၏ သရုပ်ကို၊ စူဋ္ဌဝဂ္ဂပါဋ္ဌိတော် သတ္တသတိကက္ခန္ဓ၌ ကြည့်ပါ။] တာနိ၊ ထိုဆယ်ပါးသော ဝတ္ထုတို့ကို။ သုတွာ၊ ကြား၍။ ကာကဏ္ဍကဿ၊ ကာကဏ္ဍကမည်သော။ ဗြာဟ္မဏဿ၊၏။ ပုတ္တော၊ သားဖြစ်သော။ ယသတ္ထေရော၊ အရှင်ယသထေရ်သည်။ သုသုနာဂပုတ္တံ၊ သုသုနာဂမင်း၏ သားတော် ဖြစ်သော။ ကာလာသောကံနာမ၊ မည်သော။ ရာဇာနံ၊ ကို။ သဟာယံ၊ကို။ ဂဟေတွာ၊၍။ ဒွါဒသန္နံ၊ တဆယ့်နှစ်လီကုန်သော။ ဘိက္ခုသတသဟဿာနံ၊ ရဟန်းအသိန်းတို့၏။ (တနည်း) ဒွါဒသန္နံ ဘိက္ခုသတသဟဿာနံ၊ တသန်းနှစ်သိန်း ကုန်သော ရဟန်းတို့၏။ အန္တရေ၊ အလယ်၌။သတ္တထေရသတာနိ၊ ခုနစ်ရာသောထေရ်တို့ကို။ ဥစ္စိနိတွာ၊ ရွေးချယ်၍။ တာနိ ဒသ ဝတ္ထူနိ၊တို့ကို။ မဒ္ဒိတွာ၊ နှိမ်နင်း၍။ ဓမ္မဝိနယ သရီရံ၊ ကို။ သင်္ဂဟံ၊ သို့။ အာရောပေသိ၊ ပြီ။ ဝါ၊ ပြီ။

ပန၊ ဆက်။ တေဟိ ဓမ္မသင်္ဂါဟတ္ထေရေဟိ၊ ထို သုတ်အဘိဓမ္မာဝိနည်းကို သိမ်းယူကြသော ထေရ်တို့သည်။နိဂ္ဂဟိတာ၊နှိမ်အပ်ကုန်သော။ ဒသသဟဿာ၊ တသောင်း အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော။ ဝဇ္ဇိပုတ္တကာ၊ ကုန်သော။ ဘိက္ခူ၊

သဥပါဒိသေသ နိဗ္ဗာနဓာတ်မှ အထူးပြုခြင်း အကျိုးငှါ "အနုပါဒိသေသာယ နိဗ္ဗာနဓာတုယာ" ဟု ဝိသေသနပြုရသည်၊ ဆိုလိုရင်းမှာ ပုဂ္ဂိုလ်အမျိုးမျိုးကိုလိုက်၍ စုတိစိတ်ကိုပင် ကွယ်လွန်ခြင်း,သေဆုံးခြင်း, နတ်ရွာစံ ကံတော်ကုန်ခြင်း, ပုံလွန်တော်မူခြင်း စသည်ဖြင့် အမျိုးမျိုး သုံးစွဲသကဲ့သို့ ရဟန္တာတို့၏ ပစ္ဆိမစိတ်ကိုလည်း "ပရိနိဗ္ဗာန်" ဟု သုံးစွဲသည်" ဟူလို၊ [ဤအနုပါဒိသေသ နိဗ္ဗာနဓာတ်ကို "ခန္ဓပရိနိဗ္ဗာန်" ဟု ခေါ်၍ ဘုရားရှင်၏ အရဟတ္တမဂ်ခဏ၌ ကိလေသာတို့မှ ငြိမ်းခြင်းကို ကိလေသ ပရိနိဗ္ဗာန်, သဥပါဒိသေသ ပရိနိဗ္ဗာန်ဟု ခေါ်ရသည်၊ ပရိနိဗ္ဗာန မေဝါတိ ပရိနိဗ္ဗာနကိရိယာ သခ်ါတံ စုတိပရိနိဗ္ဗာနမေဝ။ ပေ။ ပရိနိဗ္ဗာနန္တရတော ကိလေသ ပရိနိဗ္ဗာနတောတိ အတ္ထော။ မဓု ဋီကာ၊ အခြားတနည်းကို ဋီကာနိဿယ၌ ရှုပါ။]

တို့သည်။ ပကွံ၊ အသင်းအပင်းကို။ ပရိယေသမာနာ၊ ရှာမှီးကုန်လသော်။ အတ္တနော၊ အား။ အနုရူပံ၊ လျော်သော။ ဒုဗ္ဗလပကွံ[၁]၊ အသိဉာဏ်အားမရှိသော အသင်းအပင်းကို။ လဘိတ္ဝာ၊ ရ၍။ ဝိသုံ၊ သီးခြား။ မဟာသံဃိကာ-စရိယကုလံ နာမ၊ များသောသံဃာရှိသော ဆရာ၏အမျိုးအနွယ် မည်သည်ကို။ အကံသု၊ ပြုကြကုန်ပြီ။ [သူတို့အထံ၌ သံဃာအများ ပါသောကြောင့် မဟာသံဃိကာစရိယကုလဂိုဏ်းဟုဆိုသည်။] တတော၊ ထိုမဟာသံဃာစရိယကုလဂိုဏ်းမှ။ ဘိဇ္ဇိတ္ဝာ၊ ကွဲပြား၍။ အပရာနိ၊ အခြားကုန်သော။ ဂေါကုလိကာ စ၊ ဂေါကုလိကာစရိယဂိုဏ်းတို့ဌင်း။ ဧကဗျောဟာရိကာ စ၊ ဧကဗျောဟာရိကာစရိယဂိုဏ်းတို့ဌင်း။ (ဣတိ၊ သို့။) ဒေ့၊ နှစ်မျိုးကုန်သော။ အာစရိယကုလာနိ၊ ဆရာတို့၏ အမျိုးအနွယ်တို့သည်။ ဇာတာနိ၊ဖြစ်ကုန်ပြီ။

ဂေါကုလိကနိကာယတော၊ ဂေါကုလိက၏ ဆရာတို့ဂိုဏ်းမှ။ ဘိဇ္ဇိတ္ဝာ၊ ၍။ အပရာနိ၊ ကုန်သော။ ပဏ္ဏတ္တိဝါဒါ စ၊ ပဏ္ဏတ္တိဝါဒဂိုဏ်းဌင်း။ ဗာဟုလိယာ စ၊ ဗာဟုလိယဂိုဏ်းဌင်း။ (ဣတိ၊ သို့။) ဒေ့၊ ကုန်သော။ ဗာဟုဿုတိက အာစရိယကုလာနိ၊ တို့သည်။ ဇာတာနိ၊ ကုန်ပြီ။ ဗာဟုဿုတိကာတိပိ၊ဗာဟုဿုတိကဟူသောအမည်သည်လည်း။တေသံယေဝ၊ထိုဗာဟုလိယ ဆရာတို့၏ပင်။ နာမံ၊ တည်း။ တေသံယေဝ၊ ထိုဗာဟုလိယ ဆရာတို့၏ပင်။ အန္တရေ၊ အတွင်း၌။ စေတိယဝါဒါနာမ၊ စေတိယဝါဒတို့ မည်သော။ အပရေ၊ တပါးကုန်သော။ အာစရိယဝါဒါ၊ ဆရာတို့၏ ဝါဒတို့သည်။ ဥပ္ပန္နာ၊ ဖြစ်ကုန်ပြီ။ ဧဝံ၊ သို့။ မဟာသံဃိကာစရိယကုလတော၊မှ။ ဒုတိယေ၊ နှစ်ပါးမြောက်သော။ ဝဿသတေ၊ နှစ်အရာ၌။ ပဉ္စ၊ကုန်သော။ အာစရိယ-ကုလာနိ၊ တို့သည်။ ဥပ္ပန္နာနိ၊ ကုန်ပြီ။ တာနိ၊ ထိုငါးပါးသော ဆရာတို့၏ အမျိုးတို့သည်။ မဟာသံဃိကေဟိ၊ မဟာသံဃိကာစရိယကုလတို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ ဆ၊ ခြောက်ဂိုဏ်းတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။

ဒုတိယေ၊ သော။ တသ္မိံယေဝ ဝဿသတေ၊ ထိုအနှစ်တရာအတွင်း၌ပင်။ (ဘုရားပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူပြီးနောက် အနှစ် နှစ်ရာ အတွင်း၌ပင်။)

၁။ **ဒုဗ္ဗလပကွံ**။ ။ဒုတိယ သင်္ဂါယနာတင်ရာအခါ၌ ဒါယကာဖြစ်သော ကာဋ္ဌာသောက မဟာရာဇာကဲ့သို့ အားမရှိပဲ တဝန် တလျားကိုသာ အစိုးရသော ရာဇာဖြစ်သောကြောင့် "ဒုဗ္ဗလ–အားမရှိ"ဟု ဝဒန္တိဝါဒရှိ၏၊ သို့သော် ထိုဝါဒကို ဋီကာဆရာ မနှစ်သက်သောကြောင့် "ဓမ္မဝါဒီ အဓမ္မဝါဒီ အထူးကို သိနိုင်သော ဉာဏ်ပညာရှိလျှင် ထိုအဓမ္မဝါဒီတို့ကို အားမပေးရာ၊ ယခုသော် ထိုကဲ့သို့ ဉာဏ်ပညာ အားမရှိ၊ ထိုသို့ ဉာဏ်ပညာ အားမရှိခြင်းကို "ဒုဗ္ဗလ" ဆိုသည်ဟု ဋီကာဖွင့်သည်၊ [ယခုအခါ မြန်မာနိုင်ငံ၌ အဓမ္မဝါဒီတို့ကို အားပေးနေကြသော ဒုဗ္ဗလလူတွေ အများအပြားပင် ရှိနေကြသေး၏။]

ထေရဝါဒတော၊ ထေရဝါဒဂိုဏ်းမှ။ ဘိဇ္ဇတ္ထာ၊ ၍။ မဟိသာသကာ စ၊ မဟိသာသကဝါဒတို့ဂုင်း။ ဝဇ္ဇိပုတ္တကာ၊ ဝဇ္ဇိပုတ္တကဝါဒတို့ဂုင်း။ (ဣတိ၊ သို့။) ဒွေ၊ ကုန်သော။ အာစရိယဝါဒါ၊ တို့သည်။ ဥပ္ပန္နာ၊ ကုန်ပြီ။ တတ္ထ၊ ထို နှစ်ပါးသော ဝါဒတို့တွင်။ ဝဇ္ဇိပုတ္တကဝါဒတော၊မှ။ ဘိဇ္ဇတ္ထာ၊ ၍။ အပရော၊ ကုန်သော။ ဓမ္မုတ္တရိယာ၊ ဓမ္မုတ္တရိယဝါဒတို့ဂုင်း။ ဘဒ္ဒြယာနိကာ၊ တို့ဂုင်း။ ဆန္နာဂါရိကာ၊တို့ဂုင်း။ သမ္မိတိယာ၊ တို့ဂုင်း။ (ဣတိ၊ သို့။) စတ္တာရော အာစရိယဝါဒါ ဥပ္ပန္နာ။ ပုန၊ တဖန်။ ဒုတိယော၊ သော။ တသ္မိံ ယေဝ ဝဿသတော၊ ၌ပင်။ မဟိသာသကဝါဒတော၊မှ။ ဘိဇ္ဇတ္ထာ၊၍။ သဗ္ဗတ္ထိဝါဒါ၊ တို့ဂုင်း။ ဓမ္မဂုတ္တိကာ၊ တို့ဂုင်း။ ဣတိ၊သို့။ဒွေ အာစရိယဝါဒါ ဥပ္ပန္နာ။ ပုန၊ တဖန်။ သဗ္ဗတ္ထိဝါဒကုလတော၊ သဗ္ဗတ္ထိဝါဒ ဆရာတို့၏ အမျိုးအနွယ်မှ။ ဘိဇ္ဇတ္ထာ၊ ၍။ ကဿပိကာ နာမ၊ ကဿပိက ဆရာတို့၏ ဝါဒတို့ မည်သည်။ ဇာတာ၊ ကုန်ပြီ။ ကဿပိကော့၊ ကဿပိကဆရာတို့၏ ဝါဒတို့သည်။ ဘိန္နော့၊ ကဲ့ပြားကုန်လသော်။ အပရော၊ ကုန်သော။ သက်္ကန္တိကာ နာမ၊ သက်္ကန္တိကဝါဒတို့မည်သည်။ ဇာတာ၊ ကုန်ပြီ။

သက်္ကန္တိကော့၊ တို့သည်။ ဘိန္နော့၊ ကုန်လသော်။ သုတ္တဝါဒါ နာမ၊ တို့ မည်သည်။ ဇာတာ၊ ကုန်ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ ထေရဝါဒတော၊ မှ။ ဘိဇ္ဇတ္ထာ၊ ၍။ ကောဒဿ၊ တဆယ့်တစ်ပါးကုန်သော။ အာစရိယဝါဒါ၊ တို့သည်။ ဥပ္ပန္နာ၊ ကုန်ပြီ။ တော၊ ထို တဆယ့်တစ်ပါးသော အာစရိယဝါဒ တို့သည်။ ထေရဝါဒေဟိ၊တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကု။ ဒုါဒဿ၊ တဆယ့် နှစ်ပါးသော ဝါဒ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့လျှင်။ ဒုါဒဿ၊ ကုန်သော။ ဣမေ (အာစရိယဝါဒါ)စ၊ တို့ဂုင်း။ မဟာသံဃိကာနံ၊ မဟာသံဃိက ဆရာတို့၏။ ဆ၊ကုန်သော။ အာစရိယဝါဒါစ၊တို့ဂုင်း။ဣတိ၊သို့။သဗ္ဗေဝ၊အလုံးစုံသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ အဠာရသ၊ တဆယ့် ရှစ်ပါးကုန်သော။ အာစရိယဝါဒါ၊ တို့သည်။ ဒုတိယော၊ သော။ ဝဿသတော၊ ၌။ ဥပ္ပန္နာ၊ ကုန်ပြီ။ အဠာရသ နိကာယာတိပိ၊ တဆယ့်ရှစ်ဂိုဏ်းဟူသော အမည်သည်ဂုင်း။ အဠာရသာ စရိယကုလာနိပိ၊ တဆယ့် ရှစ်ပါးသော ဆရာတို့၏ အမျိုးအနွယ် ဟူသော အမည်သည်ဂုင်း။ ဧတေသံယေဝ၊ ဤအဠာရသာစရိယဝါဒတို့၏ သာလျှင်။ နာမံ၊ တည်း။ ပန၊ အထူးကား။ ဧတေသု၊ ဤ တဆယ့်ရှစ်ပါးသော ဝါဒ တို့တွင်။ သတ္တရသ၊ တဆယ့်ခုနစ်ပါးကုန်သော။ ဝါဒါ၊ တို့သည်။ ဘိန္နကာ[၁]၊

၁။ **ဘိန္နကာ**။ ။မူလသဂီတိမှ, သို့မဟုတ် မူလနိကာယမှ ကဲ့ပြားကြသည်ကို "ဘိန္န" ဟု ဆိုရသည်၊ ထိုသို့ကဲ့ပြားခြင်း၏ အကြောင်းရင်းမှာ ဝိနည်းတော်ကို အလေးမပြုခြင်းတည်း၊ ဝိနည်းဟော်ကို အလေးမပြုသည့်အတွက် ခပ်ပေါ့ပေါ့ နေရခြင်းကိုပင် သဘာဝကသည်ဟု ထင်ကာ အဆင့်ဆင့် သဒ္ဓါတရားဖျက်ပြား၍ သုဘွန်တရားတော်များကိုပင် အပြောင်းအလွဲ ပြုရလာကြလေသည်။

ကဲ့ပြား ကုန်၏။ ထေရဝါဒေါ်၊ သည်။ အသမ္ဘိန္နကော၊ မ ကဲ့ပြား။ ဣတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။

စ၊ သာဓကကား။ ဒီပဝံသေပိ၊ ဒီပဝံသက္ကမ်းဌ်လည်း။ တေံ၊ ဤဂါထာ စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ဆိုအပ်ပြီ။ (တနည်း)၊ ဒီပဝံသေ၊ဌ်။ (ပေါရာဏေဟိ)ပိ၊ ရှေးဆရာတို့သည်လည်း။တေံ၊ကို။ ဝုတ္တံ၊ပြီ။(ကိံ၊နည်း။)

ထေရေဟိ၊ အရှင် ယသ အစရှိသော ထေရ်တို့သည်။ နိကာ့ိတာ၊ ဓမ္မဝါဒီ ဘက်မှ နှင်ထုတ်အပ်ကုန်သော။ ပါပဘိက္ခူ။၊ ယုတ်မာသောရဟန်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဝဇ္ဇီပုတ္တကာ၊ ကုန်သော။ အဓမ္မဝါဒီ၊ အဓမ္မကို ပြောဆိုလေ့ ရှိကြကုန်သော။ ဗဟူ၊ များစွာကုန်သော။ ဒဿဿဟဿာ၊ တသောင်းအတိုင်း အရှည်ရှိကုန်သော။ ဇနာ၊ ရဟန်းတို့သည်။ အလံ်၊ ကာလသောကမင်းမှ အခြားသော။ ပက္ခံ၊ အားမရှိသော အသင်းအပင်းကို။ လဘိတ္ထာန၊ ရ၍။ ဝါ၊ကြောင့်။ သမာဂန္ဆာ၊ အညီအမျှ လာရောက်ကြကုန်၍။ ဓမ္မသင်္ဂဟံ၊ သုတ် အဘိဓမ္မာ ဝိနည်းကို သိမ်းယူကြောင်း သင်္ဂါယနာကို။အကံသု၊ကုန်ပြီ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ဝါ၊ ထိုသို့ တသောင်းသောရဟန်းတို့၏ ဓမ္မသင်္ဂဟကို ပြုကြကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အယံ ဓမ္မသင်္ဂီတိ၊ ဤဓမ္မသင်္ဂီတိကို။ မဟာသင်္ဂီတိ၊ မဟာသင်္ဂီတိဟူ၍။ ဝါ၊ များစွာသော ရဟန်းတို့၏ သင်္ဂါယနာဟူ၍။ဝုစ္စတိ၊ အပ်၏။ မဟာသင်္ဂီတိကာ၊ မဟာသင်္ဂီတိကို ပြုကြကုန်သော။ ဘိက္ခူ။၊ အဓမ္မဝါဒီ ရဟန်းတို့သည်။ သာဿနေ၊ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ သာသနာတော်၌။

၁။ **ထေရဝါဒေါ**။ ။အရှင်မဟာကဿပ အစရှိသော ထေရ်တို့၏ ဝါဒကို "ထေရာနံ+ဝါဒေါ" အရ "ထေရဝါဒ" ဟု ခေါ်၏၊ ထိုထေရဝါဒသည် ဝိနည်းတော်ကို မူထားရကား ထိုဝိနည်းတော်၌ လာသည့်အတိုင်း အဆက်ဆက် ကျင့်လာကြသောကြောင့် အဘိန္နက (မကွဲမပြားပဲ) တသားထဲ ရှိရပေသည်၊ ယခုအခါ၌ မိမိတို့လုပ်ချင်ရာကို လုပ်နေကြသော်လည်း ဝိနည်းတော်အလိုအားဖြင့် မအပ်ဟု အယူရှိရကား ဝိနည်းကိုမူ လေးစားကြသည်သာ။

ဝါဒ။ ။"ထေရဝါဒ" စသည်၌ ဝါဒဟူသည် အဘယ်နည်းဟု မေးဘွယ်ရှိ၏၊ အဖြေကား- "ဝဒန္တိ တေနာတိ ဝါဒေါ" အရပြောဆိုကြောင်းဖြစ်သော ဒိဋ္ဌိ (အယူ)ကို "ဝါဒ"ဟု ခေါ်၏၊ ထိုအယူအတိုင်း (အမှန်ဟုယူ၍) သင်ယူပို့ချ အဆက်ဆက် ဆောင်ရွက်အပ်သော ပါဋိတော်ကိုဌင်း, ထိုပါဋိတော်အတိုင်း ပြုကျင့်အပ်သော အကျင့်ကိုဌင်း ကာရကာပစာရအားဖြင့် "ဝါဒ" ဟု ခေါ်ရသည်၊ ဥပမာ- ဝိဘင်္ဂဝါဒီ စသည်ဖြင့် လာရာ၌ အယူဝါဒအတိုင်း ပြောဆိုအပ်သော စကားဝါကျ ပါဋိများကို "ဝါဒ"ဟု ခေါ်သကဲ့သို့တည်း၊ ထိုဝါဒအတိုင်း လိုက်နာသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို နိကာယ (ဂိုဏ်း) ဟု ခေါ်ရသည်။

ဝိလောမံ၊ ဆန့်ကျင်ဘက်ကို။ အကံသု၊ ကုန်ပြီ။ မူလသင်္ဟံ၊ အရင်းမူလ အစဖြစ်သော ပဌမသင်္ဂါယနာကို။ ဘိန္ဒိတ္ဌာ၊ ဖျက်ဆီး၍။ အညံ၊ ပဌမ သင်္ဂါယနာမှ အခြားသော။ သင်္ဟံ၊ ကို။ အကံသု၊ ကုန်ပြီ။ [အရှင်မဟာယသ တို့၏ ဒုတိယသင်္ဂါယနာကိုကား နဂိုကပင် အသိအမှတ်မပြုလိုကြ။]

တေ၊ ထိုအဓမ္မဝါဒီရဟန်းတို့သည်။ အညတြ၊ ဒီဃနိကာယ် အစရှိသည် တို့တွင် အမှတ်မထား တပါးပါးသော အခြားနိကာယ်၌။ သင်္ဟိတာ၊ သိမ်းယူအပ်သော သုတ်အပေါင်းမှ။ သုတ္တံ၊ ထိုထို သုတ်ကို။ နိကစိုတ္ဌာ၊ ဆွဲငင်၍။ အညတြ၊ အမှတ်မထား တပါးပါးသော အခြား နိကာယ်၌။ အကရိံသု၊ ပြုကြကုန်ပြီ။ ဝါ၊ ထားကြကုန်ပြီ။ (တနည်း)တေ၊ တို့သည်။ သင်္ဟိတာ၊ မူလသင်္ဂီတိဝယ် သင်္ဂါယနာတင်အပ်သော သုတ်အပေါင်းမှ။ အညတြ(အညံ)၊ အခြားသော။ သုတ္တံ၊ သင်္ဂါယနာ မတင်အပ်သောသုတ်ကို။ အညတြ၊ အခြားတစုံတခုသော နိကာယ်၌။ (တနည်း) အညတြ၊ အခြားတစုံ တခုသော သုတ်ဟူ၍။ အကရိံသု၊ကုန်ပြီ။ ဝါ၊ကုန်ပြီ။တေ ဘိက္ခဝေါ၊ ထိုရဟန်းတို့သည်။ ဝိနယေ၊ ဝိနည်းပါဋိတော်၌ဌင်း။ ပဋ္ဌသု၊ ကုန်သော။ နိကာယေသု၊ ဝိနည်းပါဋိတော်မှ တပါးသော နိကာယ်တို့၌ဌင်း။ အတ္ထံ၊ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကိုဌင်း။ဓမ္မဋ္ဌ၊ပါဋိတော်ကိုဌင်း။ဘိန္ဒိံသု၊ ဖျက်ဆီးကြကုန်ပြီ။ တေ ဘိက္ခဝေါ၊တို့သည်။ ပရိယာယဒေသိတဋ္ဌာပိ၊ ပရိယာယ်အားဖြင့် ဟော တော်မူအပ်သော ဒေသနာတော်ကိုဌင်း။ အထော၊ ထိုမှတပါး။ နိပ္ပရိယာယ- ဒေသိတံ စ၊ ပရိယာယ် မဟုတ် မုချအားဖြင့် ဟောတော် မူအပ်သော ဒေသနာတော်ကိုဌင်း။ နီတတ္ထဋ္ဌေဝ၊ ဆောင်ယူအပ်ပြီးသော အနက်အဓိပ္ပါယ် ရှိသော သုတ်ကိုဌင်း။ နေယျတ္ထဋ္ဌ၊ အဓိပ္ပါယ်မစုံသေး၍ ဆောင်ပြထိုက်သော အနက်အဓိပ္ပါယ်ရှိသောသုတ်ကိုဌင်း။ အဇာနိတ္ဌာန၊ မသိမူ၍။ ဝါ၊မသိခြင်း ကြောင့်။(အတ္ထံ၊ ကိုဌင်း။ ဓမ္မဋ္ဌ၊ ကိုဌင်း။ ဘိန္ဒိံသု၊ ကုန်ပြီ။)

၁။ အညတြ သင်္ဟိတာ။ ။"ဒီဃာဒီသု အညတြ သင်္ဟိတတော သုတ္တန္တ ရာသိသော" ဟု ဖွင့်သောကြောင့် "သင်္ဟိတာ" ပါဌ်သည် ရှေးပါဌ်တည်း။ "သုတ္တံ အညတြ"၌ "တံတံ သုတ္တံ နိကစိုတ္ဌာ အညတြ အကရိံသု" ဟု ဋီကာဖွင့် အတိုင်း အနက်ပေးရသည်။

တနည်း။ ။"သင်္ဟိတတော ဝါ အညတြ" ဟု တနည်းဖွင့်၏။ အညတြကို "အညံ"ဟု မဓုဖွင့်၍ "အသင်္ဟိတံ သုတ္တံ" ဟု အဘိဓေယျလည်း ဖွင့်သည်။ အညတြ ကတ္ထစီတိ ယထာရုစိတေ ကိသိုံစိ နိကာယေ၊ အကရိံသူတိ ဌပယိံသု၊ အညံ ဝါ သည် အညတြ၏ တနည်း အဖွင့်တည်း။ အညံဝါတိ ဗြဟ္မဇာလာဒိ နာမကေသု အညတရံ ဝါ သုတ္တနာမကန္တိ အတ္ထော၊ မဓု။ [ပရိယာယ ဘာသိတံ စသော ပုဒ်တို့ကို ဋီကာ၌ ဖွင့်ထားသည်။ နီတတ္ထ နေယျတ္ထတို့၏ အနက်ကို သမ္မောဟဝိနောဒနီ အာယ တနဝိဘင်း ဘာသာဋီကာ၌ ရေးခဲ့ပြီ။]

တေ၊ ထိုအဓမ္မဝါဒီ ရဟန်းတို့သည်။ အည်၊ အခြားသော အနက်ကို။ သန္ဓာယ၊ ရည်ရွယ်တော်မူ၍။ ဘဏိတံ၊ ဟောတော် မူအပ်သော သုတ်ကို။ (တတော၊ ထိုဟောတော်မူအပ်သောသုတ်မှ။ အည်၊ အခြားသောအနက်ကို။ သန္ဓာယ၊၍။ ဘဏိတံ၊ ဟောတော်မူအပ်သည်ကို။ ကတ္တာ၊ပြု၍။ ဌပယိ ံသု၊ ကုန်ပြီ။ တဿ၊ ထိုဟောတော်မူအပ်သောသုတ်၏။) အတ္ထဥ္ဇ၊ အနက်ကိုလည်း။ အည်၊ တပါးသောအနက်ကို။ (ကတ္တာ၊၍။) ဌပယိ ံသု၊ ကုန်ပြီ။ တေ ဘိက္ခူ။၊ တို့သည်။ ဗျဥ္ဇနစ္ဆာယာယ၊ သဒ္ဒါ၏ အရိပ်အရောင်ဖြင့်။ ဗဟုံ၊ များစွာသော။ အတ္ထံ၊ သဏှ သုခုမဖြစ်သော သုညတ စသော အနက်ကို။ ဝိနာသယုံ၊ဖျက်ဆီး ကြကုန်ပြီ။ တေ၊ တို့သည်။ သုတ္တံ၊ သုတ်ကိုဌင်း။ ဝိနယဂမ္ဘီရံ၊ ဝိနည်းဌ် နက်နဲသော မဟာပဒေသ ပရိဝါရ အစရှိသော။ ကေဒေသံ၊ တစိတ်တဖို ကိုဌင်း။ ဆဋ္ဌေတ္ဝာန၊ စွန့်ပစ်၍။ (တနည်း) ဝိနယဂမ္ဘီရံ၊ ကိလေသာကို ပယ် ဖျောက်နိုင်ခြင်းကြောင့် နက်နဲသော။ ကေဒေသံ၊ တစိတ်တဖို့သော။ သုတ္တံ၊ သုတ်ကို။ ဆဋ္ဌေတ္ဝာန၊ ၍။ ပဋိရူပံ၊ မိမိတို့ အလိုအား လျော်သော။ ဝါ၊ အတုအယောင်ဖြစ်သော။ အည်၊ တမျိုးတခြားသော။ တဥ္စ သုတ္တံ၊ ထိုသုတ် ကိုဌင်း။ (တဥ္စ) ဝိနယံ၊ ထိုဝိနည်းကိုဌင်း။ ကရိ ံသု၊ ကုန်ပြီ။

တေ၊ တို့သည်။ ပရိဝါရံ၊ ဝိနည်းငါးကျမ်းတွင် အပါအဝင်ဖြစ်သော ပရိဝါရကိုဌင်း။ အတ္ထုဒ္ဓါရံ၊ အနက်ကို ထုတ်ဆောင်ရာ အဋ္ဌကထာကလွှ ဟူသော။ အဘိဓမ္မံ၊ အဘိဓမ္မာ တစိတ်ကိုဌင်း။ ဆပ္ပကရဏံ၊ အဘိဓမ္မာ ခြောက်ကျမ်းလုံးကိုဌင်း။ ပဋိသမ္ဘိဒဉ္စ၊ ပဋိသမ္ဘိဒါ ပါဠိတော်ကိုဌင်း။ နိဒ္ဒေသံ၊ နိဒ္ဒေသပါဠိတော်ကိုဌင်း။ ကေဒေသံ၊ တစိတ်တဖို့သော။ ဇာတကံ (စ)၊ ဇာတ်တော်ကိုဌင်း။ တွေကံ၊ ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော ပါဠိအစုကို။ ဝိဿဇ္ဇိတ္ဝာန၊ စွန့်လွှတ်၍။ အညာနိ၊ အခြားသော အဘိဓမ္မာကျမ်း အစရှိသည် တို့ကို။ အကရိ ံသု၊ ကုန်ပြီ။ ဝါ၊ ကုန်ပြီ။ တေ၊ တို့သည်။ နာမံ၊ အမည်ကိုဌင်း။ လိင်္ဂံ၊ အသွင်သဏ္ဌာန် အထူးကိုဌင်း။ ပရိကပ္ပာရံ၊ ဆိုင်းစသော ပရိကပ္ပရာကိုဌင်း။ အာကပ္ပကရဏာနိ စ၊ လက်ခြေစသည်ကို ထားခြင်းဟူသော အမူအရာ သက်နှံးချုပ်ပုံ အစရှိသော ကိစ္စအထူးတို့ကိုဌင်း။ ပကတိဘာဝံ၊ ပင်ကိုယ်ရိုးရာ၏ အဖြစ်ကို။ ဇဟိတ္ဝာ၊ စွန့်၍။ တဥ္စ၊ ထိုနာမစသည်ကိုလည်း။ အည်၊ တမျိုးတဖုံကို။ အကံသု၊ ကုန်ပြီ။

မဟာသဂီတိကာရကာ၊ မဟာသင်္ဂါယနာကို ပြုကြကုန်သော ဝဋ္ဋဓုတ္တက ရဟန်းတို့သည်။ ဘိန္နဝါဒါ၊ ကွဲပြားသော ဝါဒရှိကြကုန်သည်။ ပုဗ္ဗင်္မာ၊ ဝါဒကွဲရာ၌ ရှေသွားခေါင်းဆောင်တို့သည်။ (အဟု၊ ဖြစ်ကုန်ပြီ။) [ဝဋ္ဋဓုတ္တက ရဟန်းတို့သည် ထေရဝါဒမှ စ၍ ကွဲခွဲကြပြီးလျှင် သူတို့နောက်လည်း အဆက်

ဆက် ကွဲကြ သောကြောင့် "ပုဗ္ဗင်္မ"ဟု ဆိုသည်၊] စ၊ ဆက်။ တေသံ၊ ထိုမဟာသဒ္ဓိတိကာရက ရဟန်းတို့၏ (ဂိုဏ်းခွဲမှုကို)။ အနုကာရေန၊ အတု လိုက်၍ ပြုခြင်းကြောင့်။ ဗဟူ၊ ကုန်သော။ ဘိန္နဝါဒါ၊ ကွဲပြားသောဝါဒ တို့သည်။ အဟု၊ ကုန်ပြီ။ [ဂိုဏ်းကွဲပုံကို ပြလိုသောကြောင့် "တတော အပရကာလမှိ"စသည်ကိုမိန့်၊] တတော၊ မဟာသဒ္ဓိတိဂိုဏ်း၏ ထေရဝါဒမှ ကွဲခဲ့ရာ အခါမှ။ အပရကာလမှိ၊ နောက်ကာလ၌။ တသ္မိံ၊ ထိုမဟာသဒ္ဓိတိ ဂိုဏ်း၌။ ဘေဒေ၊ ကွဲပြားခြင်းသည်။ အဇာယထ၊ ဖြစ်ပြီ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့သည်။ ဂေါကုလိကာ၊ ဂေါကုလိက ဝါဒတို့ဌင်း။ ကေဠာဟာရိ၊ ကေဠာဟာရိက ဝါဒတို့ဌင်း။(ဣတိ၊သို့။) ဒ္ဝိခာ၊ နှစ်ပါးအပြားအားဖြင့်။ ဘိဇ္ဇိတ္ထ၊ ကွဲကုန်ပြီ။ ဂေါကုလိကာနံ၊တို့၏။ ဒ္ဝေ၊ ကုန်သော။ ဘေဒါ၊ ကွဲပြား ခြင်းတို့သည်။ ဇာယထ၊ ဖြစ်ကုန်ပြီ။

ဘိက္ခဝေ၊တို့သည်။ ဗဟုဿုတိကာ စ၊ဝါဒတို့ဌင်း။ ပညတ္တိ၊ ဝါဒတို့ဌင်း။ (ဣတိ၊သို့။)ဒ္ဝိခာ၊အားဖြင့်။ဘိဇ္ဇိတ္ထ၊ကုန်ပြီ။စေတိယာ စ၊စေတိယဝါဒီတို့သည် လည်း။ ပုနဝါဒီ၊ ဗဟုဿုတိကဝါဒမှ တဖန်ဝါဒရှိကုန်သည်။ (ဟုတ္ဝာ)။ မဟာသဒ္ဓိတိဘေဒကာ၊ မဟာသဒ္ဓိတိဂိုဏ်းကို ခွဲသောဂိုဏ်းတို့တည်း။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ ဣမေ ပဉ္စဝါဒါ၊ ဤငါးပါးသောဝါဒတို့သည်။ မဟာသဒ္ဓိတိ မူလကာ၊ မဟာသဒ္ဓိတိဂိုဏ်းလျှင် အရင်းမူလရှိကုန်၏။ တေ၊ ထိုမဟာ သဒ္ဓိတိဂိုဏ်းမှ ခွဲထုတ်လာသူတို့သည်။ အတ္ထံ၊ ပါဠိတော်၏ အနက်အဓိပ္ပါယ် ကိုဌင်း။ ဓမ္မဉ္စ၊ ပါဠိတော်ကိုဌင်း။ ကေဒေသံ၊ သော။ သင်္ဂီဟံ စ၊ သင်္ဂါယနာ တင်အပ်သောသုတ်ကိုဌင်း။ ဘိန္ဒိ ံသု၊ ကုန်ပြီ။ ဟိ၊ မှန်၏။ ကေဒေသံ၊သော။ ဂန္ထဉ္စ၊ ကျမ်းစာကိုလည်း။ ဆဠဉ္ဇေတ္ဝာ၊ ၍။ အညံ၊ အခြားကျမ်းကို။ အကံသု၊ ကုန်ပြီ။ တေ၊ တို့သည်။ နာမံ၊ ကိုဌင်း။ လိင်ံ ၊ ကိုဌင်း။ ပရိက္ခာရံ၊ ကိုဌင်း။ အာကပ္ပကရဏာနိ စ၊ တို့ကိုဌင်း။ ပကတိဘာဝံ၊ ကို။ ဇဟိတ္ဝာ၊ ၍။ တဉ္စ၊ ထိုနာမ စသည်ကိုလည်း။ အညံ၊ တမျိုးတဖုံကို။ အကံသု၊ ကုန်ပြီ။ ဝါ၊ ကုန်ပြီ။

၁။ တတော အပရကာလမှိ။ ။ဤပုဒ်မှစ၍ "ပကတိဘာဝံ ဇဟိတ္ဝာ, တဉ္စ အညံ အကံသု တေ"တိုင်အောင် မဟာသဒ္ဓိတိဂိုဏ်းခွဲ ခြောက်ဂိုဏ်းကွဲပုံကို ပြသည်။ ရှေ့အကျယ်ခွဲ ပြအပ်ခဲ့သော စုဏ္ဏိယကိုကြည့်၍ (၁) ဂေါကုလိက, ကေဠာဟာရိက ဟု ပဌမ ၂-ဂိုဏ်းကွဲ၏၊ (၂) ဂေါကုလိက ဂိုဏ်းမှလည်း ဗဟုဿုတိကဂိုဏ်း ပညတ္တိ ဂိုဏ်း ဟု ၂-ဂိုဏ်းကွဲ၏၊ စေတိယဝါဒဂိုဏ်းကား ဗဟုဿုတိကဂိုဏ်း၏ အစိတ်အမွှာ ဖြစ်သော ဂိုဏ်းတည်း။ ဤသို့လျှင် မဟာသဒ္ဓိတိ ဂိုဏ်းကြီးနှင့်တကွ နောက်ထပ် ကွဲသော ၅-ဂိုဏ်းကိုပေါင်း၍ ၆-ဂိုဏ်းရှိပြီဟု မှတ်ပါ။

ဝိသုဒ္ဓတ္တေရဝါဒမှိ[၁]၊ သန့်ရှင်းစင်ကြယ်သော ထေရဝါဒ၌။ ပုန၊ တဖန်။ ဘေဒေါ၊ ကွဲပြားခြင်းသည်။ အဇာယထ၊ ပြီ။ ဘိက္ခဝေါ၊ တို့သည်။ မဟိသာသကာ၊ ဝါဒတို့ငင်း။ ဝဇ္ဇိပုတ္တကာ၊ ဝါဒတို့ငင်း။ (ဣတိ၊သို့။) ဒ္ဒိဓာ ဘိဇ္ဇိတ္ထ။ဝဇ္ဇိပုတ္တကဝါဒမှိ၊ ၌။ဓမ္မုတ္တရိကာ၊ ဝါဒတို့ငင်း။ ဘဒ္ဒယာနိကာ၊ဝါဒတို့ငင်း။ ဆန္နာဂါရိကာ စ၊ ဝါဒတို့ငင်း။ သမိတိ၊ ဝါဒတို့ငင်း။ (ဣတိ)။ စတုဓာ၊ လေးပါးအပြားအားဖြင့်။ ဘေဒေါ အဇာယထ။ မဟိသာသကာနံ၊ ဝါဒတို့၏။ ဒေ၊ ကုန်သော။ ဘေဒါ၊ တို့သည်။ အပရကာလမှိ၊၌။အဇာယထ၊ [ထို ၂-နှစ်ပါးကို ပြလို၍ သဗ္ဗတ္ထိဝါဒါ စသည်ကိုမိန့်၊] ဘိက္ခဝေါ၊ တို့သည်။ သဗ္ဗတ္ထိဝါဒါ၊ တို့ငင်း။ ဓမ္မဂုတ္တာ၊ ဝါဒတို့ငင်း။ (ဣတိ)။ ဒ္ဒိဓာ ဘိဇ္ဇိတ္တ။ သဗ္ဗတ္ထိဝါဒါနံ၊ တို့၏။ ကဿပိကာ၊ ကဿပိကာဝါဒတို့ငင်း။ ကဿပိကေန၊ ကဿပိကဂိုဏ်းမှ။ဝါ၊ ကဿပိကဝါဒမှ။(ဘိန္နာ၊ ကွဲပြားသော။)သက်န္တိ စ၊[၂] သက်န္တိဝါဒငင်း။ သက်န္တိကာနံ၊ ဝါဒတို့၏။ သုတ္တဝါဒီ၊ သုတ္တဝါဒီတို့ငင်း။ အနုပုဗ္ဗေန၊ အစဉ်အားဖြင့်။ ဘိဇ္ဇထ၊ ကွဲကုန်ပြီ။ ဧကာဒသ၊ တဆယ့်တပါး ကုန်သော။ ဣမေ ဝါဒါ၊ တို့သည်။ ထေရဝါဒတော၊မှ။သမ္ဆိန္နာ၊ကွဲကုန်ပြီ။

တေ၊ ထို တဆယ့်တမျိုးသော ဂိုဏ်းတို့သည်။ အတ္ထံ၊ ကိုငင်း။ ပေ။ ဘိန္ဒိံသု၊ ဖျက်ဆီးကြကုန်ပြီ။ ဟိ၊ မှန်။ ဂန္ထဥ္စ၊ ကိုလည်း။ ဧကဒေသံ၊ ကို။ ဆဋ္ဌေတ္ဝာ၊ ၍။ အညံ၊ ကို။ အကံသု၊ ကုန်ပြီ။ တေ၊ တို့သည်။ နာမံ၊ ကိုငင်း။ ပေ။ အညံ၊ ကို။ အကံသု၊ ကုန်ပြီ။

သတ္တရသ၊ တဆယ့်ခုနစ်ပါးသောဝါဒတို့သည်။ ဘိန္နဝါဒါ၊အချင်းချင်း ကွဲပြားသောဝါဒတို့သည်။(ဟောန္တိ)။[ရှေးနိဿယ၌“သတ္တရသ၊ ကုန်သော။ ဝါဒါ၊ မဟာသံဃိက ဂေါကုလိက စသောအယူတို့သည်။ ဘိန္နာ၊ ပြားကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဟု ပေး၏၊]ဧကဝါဒေါ၊ ထေရဝါဒ တဝါဒတည်းသည်။ အဘိန္နကော၊ မကွဲမပြားသည်။ (ဟောတိ)။ သဗ္ဗေဝ၊ ကုန်သော။ တေ၊ ထိုဝါဒတို့သည်။ ဘိန္နဝါဒေန၊ ကွဲပြားသောဝါဒရှိသော အရင်းမူလ ထေရဝါဒနှင့်။ ဝါ၊ ဝါဒတို့၏ ကွဲပြားခဲ့ရာ အရင်းမူလထေရဝါဒနှင့်။သဟ၊

၁။ **ဝိသုဒ္ဓတ္တေရဝါဒမှိ**။ ။ဤပါဒမှစ၍“တဥ္စ အညံ အကံသု တေ” တိုင်အောင် ထေရဝါဒမှ ဂိုဏ်း (၁၁)ပါး ကွဲပြားပုံကိုပြ၏၊ ထိုကွဲပြားပုံကို အကျယ်စုဏ္ဍိယကြည့်၍ အဓိပ္ပါယ် သိနိုင်ပြီ။

၂။ **သက်န္တိ ကဿပိကေန စ**။ ။ဤပုဒ်တို့သည် တပုဒ်တည်း မဟုတ်၊ သက်န္တိ တပုဒ်, ကဿပိကေန တပုဒ်တည်း၊ ထိုကြောင့် ဋီကာ၌ “သက်န္တိ ကဿပိကေန နိကာယေန ဝါဒေန ဝါ ဘိန္နာ” ဟု မိန့်သည်၊ သက်န္တိကာတိ အတ္ထောကား အဓိပ္ပါယ် ဖွင့်တည်း။

တက္ခ။ (ဂဏီယမာနာ၊ ရေတွက်အပ်ကုန်သည်ရှိသော်။) (အဋ္ဌာရသ၊ တဆယ့်ရှစ်ပါးတို့သည်။ ဟောန္တိ။ (တနည်း)သဗ္ဗေဝ၊ ကုန်သော။တေ၊ ထို ဝါဒတို့သည်။ ဝါ၊ တို့ကို။ သဟ၊ တက္ခ။ (ဂဏီယမာနာ၊သော်။) ဘိန္နဝါဒေန၊ ကဲ့ပြားသောအယူဝါဒအားဖြင့်။ အဋ္ဌာရသ၊ တို့သည်၊ ဟောန္တိ။ နိဂြောဓော၊ ပြည်ညောင်ပင်ဟူသော။ မဟာရုက္ခော၊သစ်ပင်ကြီးသည်။ (ရုက္ခာနံ၊ သစ်ပင်တို့တွင်။ ဥတ္တမော၊ အမြတ်ဆုံးသည်။ ဟောတိ) ဣဝ၊ကဲ့သို့။ (တထာ၊တူ။) ထေရ (ထေရော)၊ အရှင်မဟာကဿပ အစရှိသော ထေရ်တို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော ဝါဒသည်။ ဝါဒါနံ၊ တို့တွင်။ ဥတ္တမော၊သည်။(ဟုတ္ဝာ)။အနူနံ၊ ယုတ်လည်းမယုတ်လျော့သော။ အနဓိကဥ္စ၊ ပိုလည်းမပိုလွန်သော။ ကေဝလံ၊ တခြားသာသနာတို့နှင့် မဖက် သက်သက်။ ဇိနသာသနံ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံးအမတော်သည်။ (ဟောတိ)။[ထေရဋ္ဌ ထေရောဟု ဆိုလိုလျက် အဝိဘတ္တိကနိဒ္ဒေသဟု ဋီကာဖွင့်သည်။] ဝါဒသေသကာ၊ ထေရဝါဒမှ ကြွင်းသော ဝါဒတို့သည်။ ရုက္ခမို့၊ ပြည်ညောင်ပင်ကြီးဋ္ဌ။ သန္တကာ ဝိယ၊ ကျိးပေါင်းတို့ကဲ့သို့။ နိဗ္ဗတ္တာ၊ ဖြစ်ပေါ်လာကုန်ပြီ။ ဇိနသာသနေ၊ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသာသနာတော်ဋ္ဌ။ ပဌမေ ဝဿသတေ၊ ပဌမအနှစ်တရာ အတွင်းဋ္ဌ။ ဘိန္နာ၊ ကုန်သော။ ဝါဒါ၊တို့သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိကုန်။ ဒုတိယေ၊ ဒုတိယဖြစ်သော။ ဝဿသတန္တရေ၊ အနှစ်တရာတို့၏ အတွင်းဋ္ဌ။ ဘိန္နာ၊ ကုန်သော။ သတ္တရသ၊ ကုန်သော။ ဝါဒါ၊ တို့သည်။ ဥပ္ပန္နာ၊ ကုန်ပြီ။ ဇာတိ၊သို့။(ဒီပဝံသေ၊ဋ္ဌ၊တေ၊ဤဂါထာစကားကို။ ဝုတ္တံ၊ အပ်ပြီ။) [ဝုတ္တမို့ စေတံ ဒီပဝံသေကို ပြန်၍ အုပ်သည်။]

ပန၊ ဆက်။ အပရာပရံ၊ အဆက်ဆက်။ ဟေမဝတိကာ၊ ဟေမဝတိက အာစရိယဝါဒတို့ဌင်း။ ရာဇဂိရိကာ၊ တို့ဌင်း။ သိဒ္ဓတ္ထိကာ၊ တို့ဌင်း။ ပုဗ္ဗသေလိယာ၊တို့ဌင်း။ အပရသေလိယာ၊တို့ဌင်း။ ဝါဇိရိယာ၊တို့ဌင်း။ ဇာတိ၊ သို့။ အညေပိ၊ ဂေါကုလိက စသော အာစရိယဝါဒတို့မှ အခြားလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဆ၊ ကုန်သော။ အာစရိယဝါဒါ ဥပ္ပန္နာ။ တေ၊ ထို ခြောက်ပါးသော ဝါဒတို့ကို။ ဇာဓ၊ ဤတဆယ့်ရှစ်ပါးသော ဝါဒတို့ကို ပြုထုဋ္ဌ။ အနဓိပ္ပေတာ၊ အလိုမရှိအပ်ကုန်။ ပန၊ ဆက်။ ပုရိမိကာနံ၊ ရှေးဋ္ဌ ဖြစ်ကုန်သော။ အဋ္ဌာရသန္နံ၊ ကုန်သော။ အာစရိယဝါဒါနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ အပြားအားဖြင့်။ သာသနေ၊ သည်။ ပဝတ္တမာနေ၊ ဖြစ်သည်ရှိသော်။ ပဋိလဒ္ဓသဒ္ဓေါ၊ ရအပ်သော သဒ္ဓါရှိသော။ ဓမ္မထုဇာ၊ တထုးမင်းသည်။ အသောကော၊ အသောက မည်သော။ ဒီဝသေ ဒီဝသေ၊ တနေ့တနေ့ဋ္ဌ။ ဝါ၊ တနေ့တနေ့လျှင်။ ဗုဒ္ဓပူဇာယ၊ ဘုထုးရှင်ကို ပူဇော်ခြင်းငှါ။ သတသဟဿံ၊ တသိန်းသော အသပြာငင်း။ ဓမ္မပူဇာယ၊ တထုးတော်ကို ပူဇော်ခြင်းငှါ။ သတသဟဿံ၊ ငင်း။ သံဃပူဇာယ၊ သံဃာတော်ကို ပူဇော် ခြင်းငှါ။

သတသဟာဿံ၊ ၎င်း။ အတ္တာနော၊ ၏။ အာစရိယဿ၊ ဆရာတော် ဖြစ်သော။ နိဂြောဓတ္ထေရဿ၊နိဂြောဓထေရ်အတွက်။သတသဟာဿံ၊၎င်း။စတ္ဂူသု ဒ္ဒါရေသု၊ မြို့တံခါးလေးပေါက်တို့၌။ ဘေသဇ္ဇတ္ထာယ၊ ဆေးအကျိုးငှါ။ သတသဟာဿံ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပဥ္စသတသဟာဿာနိ၊ ငါးသိန်းသော အသပြာတို့ကို။ ပရိစ္စဇန္တော၊ စွန့်လွှတ်လျက်။ သာသနေ၊ ၌။ ဥဠာရံ၊ မွန်မြတ်သော။ လာဘသက္ကာရံ၊ လာဘသက္ကာရကို။ ဝါ၊ ရအပ်သော သာမည်လာဘ်, ကောင်းစွာ ပြုအပ်သော ဝိသေသလာဘ်ကို။ ပဝတ္တေသိ၊ ဖြစ်စေပြီ။

တိတ္ထိယာ၊ တိတ္ထိတို့သည်။ ဟတလာဘသက္ကာရာ၊ ပျက်စီးသော လာဘသက္ကာရရှိကုန်သည်။ (ဟုတ္ဝာ)။ အန္တမသော၊ အောက်ထစ်ဆုံးအားဖြင့်။ ဃာသစ္ဆာဒနမတ္တမ္ပိ၊ စားလောက်ရုံ ဝတ်လောက်ရုံမျှကိုလည်း။ အလဘန္တာ၊ မရကုန်လသော်။ လာဘသက္ကာရံ၊ ကို။ ဝါ၊ ကို။ ပတ္ထယမာနာ၊ တောင့်တကြကုန်လျက်။ ဘိက္ခူသု၊တို့၌။ ပဗ္ဗဇိတ္ဝာ၊ ရှင်ရဟန်းအဖြစ်သို့ ကပ်ရောက်၍။ သကာနိ သကာနိ၊ မိမိဥစ္စာဖြစ်ကုန် မိမိဥစ္စာ ဖြစ်ကုန်သော။ ဒိဋ္ဌဂတာနိ၊ မိစ္ဆာအယူတို့ကို။ (ဒီပေန္တိ၌ စပ်။) အယံ၊ ဤအယူသည်။ ဓမ္မော၊ ဟုတ်မှန်သော တရားတည်း။ အယံ၊ သည်။ ဝိနယော၊ ဝိနည်းတည်း။ ဣဒံ၊ ဤ အဆုံးအမသည်။ သတ္ထုသာသနံ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ အဆုံးအမတော်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒီပေန္တိ၊ပြကြကုန်၏။ ပဗ္ဗဇ်ံ၊ ရှင်ရဟန်းအဖြစ်ကို။ အလဘမာနာပိ၊ မရသော တိတ္ထိတို့သည်လည်း။ (ရဟန်းတို့အထဲမှ မရသော တိတ္ထိတို့သည်လည်း။) သယမေဝ၊ ကိုယ်တိုင်သာလျှင်။ ကေသေ၊ ဆံပင်တို့ကို။ ဆိန္ဒိတ္ဝာ၊ ဖြတ်၍။ကာသာယာနိ၊ ဖန်ရည်ဖြင့် ဆိုးအပ်ကုန်သော။ ဝတ္ထာနိ၊အဝတ်တို့ကို။ အစ္ဆာဒေတ္ဝာ၊ ဖုံးလွှမ်း၍။ ဝိဟာရေသု၊ ကျောင်းတို့၌။ ဝိစရန္တာ၊ လှည့်လည်ကုန်လျက်။ ဥပေါသထကမ္မာဒိကရဏကာလေ၊ ဥပုသ်ကံ အစရှိသော ကံတို့ကို ပြုရာအခါ၌။ သံဃမဇ္ဈံ၊ သံဃာ့အလယ်သို့။ ပဝိသန္တိ၊ ဝင်ကြကုန်၏။

တေ၊ ထိုရဟန်းတု ရဟန်းယောင်တို့သည်။ (သမုဋ္ဌာပေန္တိ၌ စပ်။) ဝါ၊ တို့ကို။ (နိဂ္ဂယှမာနာပိ၌ စပ်။) ဘိက္ခုသံဃေန၊ သည်။ ဓမ္မေန၊ ဟုတ်မှန်သော ဝတ္ထုဖြင့်။ ဝိနယေန၊ စောဒနာ သာရဏာဝိနည်းဖြင့်။ သတ္ထုသာသနေန၊ မြတ်စွာဘုရား၏အဆုံးအမတော်ဖြစ်သော ဥတ်ကမ္မဝါစာဖြင့်။နိဂ္ဂယှမာနာပိ၊ နှိပ်အပ်ပါကုန်သော်လည်း။ ဓမ္မဝိနယာနုလောမာယ၊ ဓမ္မဝိနယ အားလျော်သော။ ပဋိပတ္တိယာ၊ အကျင့်၌။ အသဏ္ဌဟန္တာ၊ ကောင်းစွာ မတည်ကြကုန်ဘဲ။ အနေကရူပံ၊ တပါးမကများသော သဘောရှိသော။သာသနဿ၊ ၏။ အဗ္ဗုဒ္ဓဥ္စ၊ ဘေးရန်ကိုလည်း။ မလဉ္စ၊ အညစ်အကြေးကိုလည်း။ ကဏ္ဋကဉ္စ၊ ဆူးငြောင့်ကိုလည်း။ သမုဋ္ဌာပေန္တိ၊ ဖြစ်စေကြကုန်၏။

တေ၊ ထိုရဟန်းတု ရဟန်းယောင်တို့သည်။ (သမုဋ္ဌာပေန္တိ၌ စပ်။) ဝါ၊ တို့ကို။ (နိဂ္ဂယှမာနာပိ၌ စပ်။) ဘိက္ခုသံဃေန၊ သည်။ ဓမ္မေန၊ ဟုတ်မှန်သော ဝတ္ထုဖြင့်။ ဝိနယေန၊ စောဒနာ သာရဏာဝိနည်းဖြင့်။ သတ္ထုသာသနေန၊ မြတ်စွာဘုရား၏အဆုံးအမတော်ဖြစ်သော ဥတ်ကမ္မဝါစာဖြင့်။နိဂ္ဂယှမာနာပိ၊ နှိပ်အပ်ပါကုန်သော်လည်း။ ဓမ္မဝိနယာနုလောမာယ၊ ဓမ္မဝိနယ အားလျော်သော။ ပဋိပတ္တိယာ၊ အကျင့်၌။ အသဏ္ဌဟန္တာ၊ ကောင်းစွာ မတည်ကြကုန်ဘဲ။ အနေကရူပံ၊ တပါးမကများသော သဘောရှိသော။သာသနဿ၊ ၏။ အဗ္ဗုဒ္ဓဥ္စ၊ ဘေးရန်ကိုလည်း။ မလဉ္စ၊ အညစ်အကြေးကိုလည်း။ ကဏ္ဋကဉ္စ၊ ဆူးငြောင့်ကိုလည်း။ သမုဋ္ဌာပေန္တိ၊ ဖြစ်စေကြကုန်၏။

[ဖြစ်စေပုံကို ပြလိုသောကြောင့် ကေစိ စသည်ကိုမိန့်။] ကေစိ၊ အချို့သော ရဟန်းတု ရဟန်းယောင်တို့သည်။ အဂ်ိုံ၊ မီးကို။ ပရိစရန္တိ၊ ပြုစုလုပ်ကျွေးကြကုန်၏။ ကေစိ၊ တို့သည်။ ပဥ္စာတပေ၊ ငါးမျိုးသော အပူဠ်။ တပန္တိ၊ အပူခံကြကုန်၏။ [မီးဖိုလေးဖို ပတ်ပတ်လည်ဖို၍ အပေါ်ကနေပူနှင့်တက္ခဲ ငါးမျိုးသောအပူကို "ပဥ္စာတပ" ဟုခေါ်၏။ ထိုအပူ ငါးမျိုးအလယ်၌ နေ၍ မိမိကိုယ်ကို ပူစေကြသည်။ ရှေးနိဿယ၌ တပန္တိ နေရာဝယ် တပ္ပေန္တိ ဟုရှိသည်။] ကေစိ၊ တို့သည်။ အာဒိစ္စံ၊ နေကို။ (နေသွားရာ ဘက်ကို။) အနုပရိဝတ္တန္တိ၊ အစဉ်လှည့်လည်ကြကုန်၏၊ကေစိ၊ တို့သည်။ ဝေါ၊သင်တို့၏။ ခမ္မဉ္စ၊ ကိုဂုဏ်း။ ဝိနယဉ္စ၊ ကိုဂုဏ်း။ ဘိန္ဒိဿာမ၊ ဖျက်ကုန်အံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့ပြော၍။ တထာ တထာ၊ ထိုထို အခြင်းအရာ အားဖြင့်။ ပဂ္ဂဏှိ သု၊ မိမိတို့အယူကို ချီးမြှောက်ကြကုန်ပြီ။ တဒါ၊ ထိုအခါ၌။ ဘိက္ခုသံဃော၊ သည်။ တေဟိ၊ ထိုရဟန်းတု ရဟန်းယောင်တို့နှင့်။ သဒ္ဓိ၊ကွ။ဥပေါသထံ ဝါ၊ ဥပုသ်ကံကိုဂုဏ်း။ ပဝါရဏံ ဝါ၊ ပဝါရဏာကံကိုဂုဏ်း။န အကာသိ၊ မပြုတော့။ အသောကာရာမေ၊ အသောကာရုံကျောင်းတိုက်၌။ သတ္တာဝဿာနိ၊ ခုနစ်နှစ်တို့ပတ်လုံး။ ဥပေါသထော၊ ဥပုသ်သည်။ ဥပစ္ဆိဇ္ဇိ၊ ပြတ်စဲပြီ။

ရာဇာ၊ ဓမ္မာသောကမင်းသည်။အာဏာယ၊အာဏာဖြင့်။(ဥပေါသထံဝါ၊ ကိုဂုဏ်း။ ပဝါရဏံ ဝါ၊ ကိုဂုဏ်း။)ကာရေသာမိ၊ ပြုစေအံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့ကြံ၍။ ဝါယမန္တောပိ၊ အားထုတ်ပါသော်လည်း။ ကာရေတုံ၊ ပြုစေခြင်းငှါ။ နာသက္ခိ၊ မစွမ်းနိုင်။ အညဒတ္ထု၊ စင်စစ်ကား။ ဒုဂ္ဂဟိတဂါဟိနာ၊ မကောင်းသဖြင့် ယူအပ်သည် မည်လောက်အောင် ယူသော။ ဗာလေန၊ ညံ့ဖျင်းသော။ အမစ္ဆေန၊ အမတ်သည်။ အနေကေသု၊ တပါးမက များစွာကုန်သော။ ဘိက္ခူသု၊ ရဟန်းတို့ကို။ ဇီဝိတာ၊ ဇီဝိတိန္ဒြေမှ။ ဝေါရောပိတေသု၊ ကျစေအပ်ကုန်လသော်။ ဝါ၊ ခွင်းအပ်ကုန်လသော်။ ဝိပ္ပဋိသာရီ၊ နှလုံးမသာမယာရှိခြင်းသည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီ။ [ဤသို့ အမတ်က သတ်ပုံကို ပါရာဇိကာ်အဋ္ဌကထာ တတိယသင်္ဃာဒိသေနာတင်ခဏ်း၌ ကြည့်ပါ။] သော၊ ထိုဓမ္မာသောကမင်းသည်။ တဋ္ဌ ဝိပ္ပဋိသာရံ၊ ထိုနှလုံးမသာမယာခြင်းကိုဂုဏ်း။ သာသနေ၊ ၌။ ဥပ္ပန္နံ၊ သော။ တဋ္ဌ အဗ္ဗုဒ်၊ ထို ဘေးရန်ကိုဂုဏ်း။ ဝူပသမေတုကာမော၊ ငြိမ်းစေခြင်းငှါ အလိုရှိသည်။ (ဟုတ္တာ)။ ကော၊ အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဣမသ္မိံ အတ္ထေ၊ ဤကိစ္စ၌။ (နှလုံးမသာမယာခြင်းဘေးရန်ကို ငြိမ်းစေခြင်းကိစ္စ၌။) ပဋိဗလော နုခေါ၊ စွမ်းနိုင်ပါမည်နည်း။ ဣတိ၊သို့။ သံဃံ၊ကို။ ပုစ္ဆိတွာ၊ မေးလျှောက်၍။ မဟာထေရေ၊ မဟာထေရ၁။ မောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿတ္ထေရော၊ သည်။ (ပဋိဗလော၊ စွမ်းနိုင်၏။) ဣတိ၊

ဤအဖြေကို။ သုတ္ဝာ၊ ကြားရ၍။ သံဃဿ၊ ၏။ ဝစနေန၊ စကားဖြင့်။ (သံဃဿ၏ ပင့်ခေါ် ခြင်းဖြင့်။) အဟောဂင်္ဂါပဗ္ဗတတော၊ အဟောဂင်္ဂါတောင်မှ။ ထေရံ၊ အရှင်မောဂ္ဂလိပုတ္တထေရ်ကို။ ပက္ကောသာပေတ္ဝာ၊ ပင့်ခေါ်စေ၍။ ဣဒ္ဓိပါဋိဟာရိယဒဿနေန၊ တန်ခိုးပြာဋိဟာကို မြင်ရခြင်းကြောင့်။ [တန်ခိုးပြာဋိဟာပြပုံကို ပါရာဇိကဏ်အဋ္ဌကထာ တတိယသင်္ဃနာတင်ခဏ်းဌ်ကြည့်ပါ။] ထေရဿ၊ ၏။ အာနုဘာဝေ၊ တန်ခိုးအာနုဘော်ဌ်။ နိဗ္ဗိစိကိစ္ဆော၊ ယုံမှားခြင်းမရှိသည်။ (ဟုတ္ဝာ)။ အတ္တနော၊၏။ ကုက္ကုစ္စံ၊ ကုက္ကုစ်စကို။ ပုစ္ဆိတ္ဝာ၊ ၍။ ဝိပ္ပဋိသာရံ၊ ကို။ ဝူပသမေသိ၊ ငြိမ်းစေပြီ။

ထေရောပိ၊ အရှင်မောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿမထေရ်သည်လည်း။ တံ၊ ထိုဓမ္မာသောကမင်းကို။ ရာဇုယျာနေယေဝ၊ မင်းဥယျာဉ်ဌ်ပင်။ ဝသန္တော၊နေလျက်။ သတ္တာဒိဝသာနိ၊ ခုနစ်ရက်တို့ ပတ်လုံး။ သမယံ၊ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ အယူကို။ ဥဂ္ဂဏှာပေသိ၊ သင်ယူစေပြီ။ သော၊ ထို ဓမ္မာသောကမင်းသည်။ ဥဂ္ဂဟိတသမယော၊ သင်ယူအပ်ပြီးသော အယူရှိသည်။(ဟုတ္ဝာ)။ သတ္တမေ၊ ခုနစ်ရက်တို့၏ ပြည့်ကြောင်းဖြစ်သော။ ဒိဝသေ၌။ အသောကာရာမေ၌။ ဘိက္ခုသံဃံ၊ကို။ သန္နိပါတာပေတ္ဝာ၊ စည်းဝေးစေ၍။ သာဏိပါကာရံ၊ တင်းတိမ်ကန့်လန့်ကာကို။ ပရိက္ခိပါပေတ္ဝာ၊ ကာရံစေ၍။ သာဏိပါကာရန္တရေ၊ တင်းတိမ်ကန့်လန့်ကာ၏အတွင်း၌။ နိသိန္နော၊ ထိုင်နေလျက်။ ကေလဒ္ဓိကေ ကေလဒ္ဓိကေ၊ တူသော အယူရှိကုန်, တူသော အယူရှိကုန်သော။ ဘိက္ခူ၊၊ တို့ကို။ ကေတော ကေတော၊ တပေါင်း တပေါင်းတည်း။ ဝါ၊ တခုစီ တခုစီ။ကာရေတ္ဝာ၊၍။ကေမေကံ၊ တစု တစုသော။ ဘိက္ခုသမူဟံ၊ ရဟန်းအပေါင်းကို။ ပက္ကောသာပေတ္ဝာ၊၍။ ပုစ္ဆိ၊ မေးပြီ။(ကိံ၊ နည်း။) ဘန္တေ၊ အရှင်တို့။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ သည်။ ကိံ ဝါဒီ၊ အဘယ်ဝါဒ ရှိပါသနည်း။ (ဣတိ၊သို့။ပုစ္ဆိ၊ပြီ။)

တတော၊ ထိုသို့မေးခြင်းကြောင့်။ သဿတဝါဒိနော၊ သဿတဝါဒီ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ (သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊သည်)။ သဿတဝါဒီ၊ သဿတဝါဒရှိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟံသု၊ ပြောကြကုန်ပြီ။ ကေစိသဿတိကာ၊ ကေစိသဿတ အယူ ရှိသူတို့သည်။ (သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ သည်။ ကေစိသဿတိကော၊ ကေစိသဿတ ဝါဒရှိ၏။ ဣတိ အာဟံသု။) အန္တာနန္တိကာ၊ အန္တာနန္တ အယူရှိသူတို့သည်။ (သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ အန္တာနန္တိကော၊၏။ ဣတိ အာဟံသု။) အမရာဝိက္ခေပိကာ၊ အမရာဝိက္ခေပ အယူရှိသူတို့သည်။(သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊သည်။ အမရာဝိက္ခေပိကော၊၏။ ဣတိ အာဟံသု။)အဓိစ္စသမုပ္ပန္နိကာ၊ အဓိစ္စသမုပ္ပန္န အယူရှိသူတို့သည်။ (သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ သည်။ အဓိစ်စသမုပ္ပန္နိကော၊ ၏။ ဣတိ

အာဟံသု။)သညီဝါဒါ၊ သညီဝါဒ ရှိသူတို့သည်။ (သမ္မာသမ္မုဒ္ဓေါ၊ သည်။ သညီဝါဒီ၊၏။ကျတိ အာဟံသု။) အသညီဝါဒါ၊ အသညီဝါဒရှိသူတို့သည်။ (သမ္မာသမ္မုဒ္ဓေါ အသညီဝါဒီ၊ ကျတိ အာဟံသု။)နေဝသညီနာသညီဝါဒါ၊ တို့သည်။ (သမ္မာသမ္မုဒ္ဓေါ နေဝသညီနာသညီဝါဒီ၊ ကျတိ အာဟံသု။) ဥစ္ဆေဒဝါဒါ၊ တို့သည်။(သမ္မာသမ္မုဒ္ဓေါ ဥစ္ဆေဒဝါဒီ၊ ကျတိ အာဟံသု။) ဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနဝါဒါ၊ တို့သည်။ (သမ္မာသမ္မုဒ္ဓေါ)။ ဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနဝါဒီ၊ ကျတိ အာဟံသု၊ ကုန်ပြီ။ [ဤဝါဒတို့ကို ဗြဟ္မဇာလသုတ်၌ အကျယ် ဟောတော်မူသည်။]

ရာဇာ၊ ဓမ္မာသောကမင်းသည်။ ပဌမမေဝ၊ မမေးမီ ရှေးဦးစွာသာလျှင်။ သမယဿ၊ အယူအမျိုးမျိုး၏။ ဝါ၊ကို။ ဥဂ္ဂဟိတတ္တာ၊ သင်ယူအပ်ပြီး၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကျမေ၊ ဤသူတို့သည်။ နဘိက္ခု။၊ ရဟန်းမဟုတ်ကုန်။ ကျမေ၊ ဤသူတို့သည်။ အညတိတ္ထိယာ၊ သာသနာတော်၏အယူမှ တပါးသော အယူရှိသူတည်း။ကျတိ၊သို့။ဥ တ္ဝာ၊သိ၍။တေသံ၊ထိုအညတိတ္ထိတို့အား။သေတကာနိ၊ ဖြူကုန်သော။ဝတ္ထာနိ၊ အဝတ်တို့ကို။ ဒတ္ဝာ၊ ပေး၍။ ဥပဓာဇေသိ၊ လူထွက်စေပြီ။ တေ သဗ္ဗေပိ၊ ထိုအလုံးစုံသော လူဆွက်တို့သည်လည်း။ သဋ္ဌိသဟဿာ၊ ခြောက်သောင်းအတိုင်း အရှည်ရှိကုန်သည်။ အဟေသုံ၊ ရှိကုန်ပြီ။

အထ၊ ထိုအခါ၌။ အညေ၊ အညတိတ္ထိယတို့မှ အခြားကုန်သော။ဘိက္ခု။၊ တို့ကို။ ပက္ကောသာပေတ္ဝာ၊၍။ ပုစ္ဆိ၊ပြီ။(ကိံ၊နည်း။)ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရားတို့။ သမ္မာသမ္မုဒ္ဓေါသည်၊ သည်။ ကိံ ဝါဒီ၊နည်း။ ကျတိ(ပုစ္ဆိ)။ မဟာရာဇ၊ မဟာရာဇာ။ (သမ္မာသမ္မုဒ္ဓေါ၊သည်။)ဝိဘဇ္ဇဝါဒီ၊ ခွဲခြားဝေဘန်၍ ဟောတော်မူလေ့ရှိ၏။ကျတိဝေံ၊သို့။ဝုတ္တော၊မိန့်တော်မူအပ်သော်။ရာဇာ၊သည်။ထေရံ၊ အရှင်မောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿ ထေရ်ကို။ ပုစ္ဆိ၊ပြီ။ (ကိံ)။ ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ သမ္မာသမ္မုဒ္ဓေါ၊သည်။ ဝိဘဇ္ဇဝါဒီ၊ ခွဲခြားဝေဘန်၍ ဟောတော်မူလေ့ ရှိပါသလော။ ကျတိ(ပုစ္ဆိ)။ မဟာရာဇ၊ မဟာရာဇာ။အာမ၊ အိမ်း။ ကျတိ၊ ဤသို့ ဖြေတော်မူပြီ။ တဒေတာ၊ထိုအခါ၌။ရာဇာ၊သည်။ဘန္တေ၊အရှင်ဘုရားတို့။ ဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ သာဿနံ၊သည်။ သုဒ္ဒံ၊ စင်ကြယ်ပါပြီ။ ဘိက္ခုသံဃော၊ သည်။ ဥပေါသထံ၊ကို။ ကရောတု၊ ပြုတော်မူပါ။ ကျတိ၊ ဤသို့ လျှောက်၍။ အာရက္ခံ၊ အစောင့်အရှောက်ကို။ ဒတ္ဝာ၊ ၍။ နဂရံ၊ မြို့သို့။ ပါဝိသိ၊ ဝင်ပြီ။

သမဂ္ဂေါ၊ ညီညွတ်သော။ သံဃော၊ သည်။သန္နိပတိတ္ဝာ၊ စည်းဝေး၍။ ဥပေါသထံ၊ ကို။ အကာသိ၊ ပြီ။ တသ္မိံ သန္နိပါတေ၊ ထိုအစည်းအဝေး၌။ သဋ္ဌိဘိက္ခုသတသဟဿာနိ၊ ရဟန်းတော် ခြောက်သန်းတို့သည်။ ဏဟေသုံ၊ ရှိကုန်ပြီ။တတ္ထိံ သမာဂမေ၊ထိုအစည်းအဝေး၌။ မောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿတ္ထေရော၊

သည်။(အဘာသိဋ္ဌ စပ်။) ယာနိ(ဝတ္ထူနိ)စ၊ အကြင်ဝတ္ထုတို့ သည်လည်း။ တဒါ၊ ထိုအခါ၌။ ဥပပန္နာနိ၊ ဖြစ်ကုန်ပြီ။ ယာနိ ဝတ္ထူနိ စ၊ အကြင်ဝတ္ထု တို့သည်လည်း။ အာယတိံ၊ နောင်အခါ၌။ ဥပဇ္ဇိဿန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်လတ္တံ့။ သဗ္ဗေသမ်ပိ၊လည်းဖြစ်ကုန်သော။ တေသံ၊ ထိုဖြစ်ပြီးဖြစ်လတ္တံ့သော၀တ္ထုတို့ကို။ ပဋိဗာဟနတ္ထံ၊ တားမြစ်ခြင်းအကျိုးငှါ။ သတ္ထာရာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဒိန္နနယ၀သေနေ၀၊ ပေးတော်မူအပ်သော နည်း၏ အစွမ်းဖြင့် သာလျှင်။ တထာဂတေန၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဌပိတမာတိကံ၊ ထားတော်မူအပ်သော အကျဉ်းဥဒ္ဒေသမာတိကာကို။ ဝိဘင်္ဂန္တော၊ ဝေဘန်လျက်။ သကဝါဒေ၊ ၌။ ပဋ္ဌသုတ္တာသတာနိ၊ ငါးရာသောသုတ်တို့၎င်း။ပရ၀ါဒေ၊၌။ပဋ္ဌ(သုတ္တာသတာနိ)၊ တို့၎င်း။ ဣတိ၊သို့။ သုတ္တာသဟာဿံ၊ သုတ်ပေါင်းတထောင်ကို။ အာဟရိတ္ဝာ၊ ဆောင်၍။ ပ၀ပ္ပ၀ါဒမထနံ၊ သူတပါးတို့၏ အယူ၀ါဒကို နှိမ်နင်းကြောင်း ဖြစ်သော။ အာယတိလက္ခဏံ၊ နောက်နောင်၀ါဒတို့ကို တားမြစ်ကြောင်း အမှတ်လက္ခဏာလည်းဖြစ်သော။ ဣမံ ကထာ၀တ္ထုပ္ပကရဏံ၊ ကို။ အဘာသိ၊ ဟောတော်မူပြီ။

တတော၊ ထိုမှ နောက်၌။ သင်္ဂီသတာသဟာဿသင်္ခေါသု၊ ခြောက်သန်း အရေအတွက်ရှိကုန်သော ရဟန်းတို့တွင်။ ဘိက္ခူ၊၊ အလိုရှိအပ်သော ရဟန်း တို့ကို။ ဥစ္စိနိတွာ၊ ရွေးချယ်၍။ တိပိဋကပရိယတ္တိဓရာနံ၊ ပိဋကသုံးပုံဟူသော ပရိယတ်ကို ဆောင်နိုင်ကုန်သော။ ပဘိန္နပဋိသမ္ဘိဒါနံ၊ အတ္ထ, ဓမ္မ, နိရုတ္တိ, ပဋိဘာနအားဖြင့် ကဲ့ပြားသော ပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏ် ရှိကုန်သော။ ဘိက္ခူနံ၊ တို့၏။ကံ သဟာဿံ၊ တထောင်ကို။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ မဟာကဿပတ္ထေရော၀၊ သည်ဌင်း။ ယသတ္ထေရော၀၊ သည်ဌင်း။ ဓမ္မဒ္ဒ၊ ကိုဌင်း။ ဝိနယဒ္ဒ၊ ကိုဌင်း။ သင်္ဂါယိံသု ယထာ၊ သင်္ဂါယနာတင်ကုန်သကဲ့သို့။ ဧ၀မေ၀၊ သာလျှင်။ သင်္ဂါယန္တော၊ သင်္ဂါယနာတင်လျက်။ သာသနမလ်ဒ်၊ သာသနာတော်၏ အညစ်အကြေးကို။ ဝိသောဓေတွာ၊သုတ်သင်၍။တတိယသင်္ဂီတိံ၊တတိယသင်္ဂါယနာကို။ အကာသိ၊ပြီ။ တတ္ထ၊ ထိုသင်္ဂါယနာတင်ရာ၌။ အဘိဓမ်မံ၊ ကို။ သင်္ဂါယန္တော၊သင်္ဂါယနာတင်လသော်။ယထာဘာသိတံ၊ အကြင် အကြင်ဟော

၁။ သာသနမလံ ဝိသောဓေတွာ။ "သင်္ဂါယနာ တင်တိုင်းတင်တိုင်း သာသနာတော်၌ အညစ်အကြေး ဖြစ်နေသောကြောင့် ထိုအညစ်အကြေးကို သုတ်သင်ဖို့ရာ သင်္ဂါယနာတင်ရရှိး ထုံးစံဖြစ်သည်။ သို့သော် စတုတ္ထ ပေထက် အက္ခရာတင်ရာ၌ကား သာသနမလကို သုတ်သင်ဘွယ် မလိုသောကြောင့် သာသနမလ သုတ်သင်ပုံကို ဖြတော်မမူပဲ နောက်နောင်အခါ နှုတ်တက် မဆောင်နိုင်မည့် အရေးကိုတွေး၍ ပေထက်၌ အက္ခရာ ရေးသောအားဖြင့် သင်္ဂါယနာ တင်ခဲ့ကြရသည်။

တော်မူအပ်ပြီးသော။ ဣမံ ပကရဏံ၊ ဤကထာဝတ္ထုကျမ်းကို။ သင်္ဟံ၊ သိမ်း ယူကြောင်း သင်္ဂါယနာသို့။ အာရောပေသိ၊ တက်ရောက်စေပြီ။ ဝါ၊ တင်ပြီ။ တေန၊ ကြောင့်။ ယံ ပုဂ္ဂလကထာဒီနံ။ ပေ။ တံ သုဏာထ သမာဟိတာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီ။ (ဆိုခဲ့ပြီ။)

နိဒါနကထာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီးပြီ။

ပဌမ သံဂါယနာ။ ။မြန်မာနိုင်ငံဝယ် ပေထက်အက္ခရာကို အားကျသော အားဖြင့် သာ၍ခိုင်မြဲလိမ့်မည်ဟု ယူဆကာ ကျောက်ထက်အက္ခရာတင်ကြသော်လည်း ယနေ့တိုင်အောင် အသုံးပြုသူ မများသေးချေ။ ထိုအချိန်၌ ဒေါင်းဒင်္ဂါး ငွေများကို ဆွမ်းဆန်တော်အဖြစ်ဖြင့် လှူဒါန်း၍နေကြသော်လည်း ထိုသာသနမလကို မသုတ်သင်နိုင်ခဲ့ကြ။ သုတ်သင်လိုသော ဆရာတော်အချို့ကလည်း အားပေးသူမရှိ၍ အားမရှိခဲ့ကြသောကြောင့်၊

"မိုးချုပ်လို့ ပြန်ချိန်တော့်၊ မြလေးစွယ်ဧော် ပေါ်သည့် ချောင်းမှာ၊ ဒေါင်းတွေက အော်။

ဒေါင်းပေါ်လျှင် ကြိုသူလွှတ်ပါ့၊ ပျိုတို့မောင် ဝါဝါဝတ်ကို၊ ဒေါင်းခွပ်ချည့်လေး။"

ဟု စောင်းချိတ်၍သာ ရေးဝံ့တော့သည်။

ဆဋ္ဌသံဂါယနာ။ ။ဆဋ္ဌသံဂါယနာဟု သမုတ်အပ်သော သံဂါယနာ အချိန်၌ ကား ဒေါင်းဒင်္ဂါး၏ အဆက်ဖြစ်သော ငွေစက္ကူတွေကို အများစုက ရဲတင်းစွာ ကိုင်တွယ် ခံယူနေကြလေပြီ။ ထိုသာသနမလကို မည်သူကမျှ သုတ်သင်ဖို့ရာ မစဝံ့ခဲ့။ လွယ်ကူသော စာအုပ်ရိုက်နှိပ်မှုကိုသာ ဝိုင်းဝန်း၍ ကြိုးစားတော် မူခဲ့ကြသည်။ ထို့ကြောင့် ယခုအချိန်၌ အတုအယောင် ရဟန်းတွေနှင့်တကွ သာသနမလသည် ကြီးကျယ်၍ နေလေပြီ။ မည်သို့ သုတ်သင်ကြမည်နည်း။

နိဒါနကထာ ပြီး၏၊

၂၁၃၉၆

(မဟာဝဂ္ဂ)

၁ - ပုဂ္ဂလကထာ

၁-သုဒ္ဓ သစ္စိကဋ္ဌ

၁-အနုလောမပစ္စနီကအဖုင့်

၁။ တတ္ထ၊ ထိုကထာဝတ္ထုကျမ်းဌ်။ [ကျမ်း၏ အစဌ် တတ္ထ ဟူသမျှသည် နိဒါနကထာဌ် ပါခဲ့သော ကျမ်း၏အမည်ကို စွဲရရိုး ထုံးစံတည်း။ ထို့ကြောင့် ဤဌ် ကထာဝတ္ထု ပကရဏ်ကို ပြန်၍စွဲရသည်။ တတ္ထသည် အပေါင်း အာဓာရ, ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတိ စသည်ကား အစိတ် အာဓေယ်တည်း။] ပုဂ္ဂလော ။ပေ။ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထောနာတိ၊ ဟူသော။ အယံ၊ ဤဝါကျသည်။ ပုစ္ဆာ၊ ပုစ္ဆာတည်း။ ဝါ၊ မေးကြောင်းစကားရပ်တည်း။ အာမန္တာတိ၊ ဟူသော။ အယံ၊ ဤဝါကျသည်။ ပဋိဇာနနာ၊ ဝန်ခံခြင်းတည်း။ ဝါ၊ ဝန်ခံကြောင်း စကားရပ်တည်း။ [တပုဒ်တည်းပင် ဖြစ်သော်လည်း စကားတရပ်ဖြစ်၍ တဝါကျဟု သတ်မှတ်နိုင်သည်။] ပန၊ ပရိဟာရပက္ခမ္ပ တပါး စောဒကပက္ခ ကား။ အယံ၊ ဤပုစ္ဆာသည်။ ကဿ၊ အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ပုစ္ဆာ၊ နည်း။ (အယံ၊ ဤဝန်ခံခြင်းသည်။) ကဿ၊ ၏။ ပဋိဇာနနာ၊ နည်း။ ဣတိ၊ ဤကား အမေးတည်း။ အသုကဿ၊ ဤမည်သောပုဂ္ဂိုလ်၏။ (ပုစ္ဆာ၊ တည်း။ အသုကဿ၊ ၏။ ပဋိဇာနနာ၊ တည်း။) ဣတိ၊ သို့။ နံ ဝတ္တုဗ္ဗာ၊ မဆိုထိုက်။ (ဣတိ၊ ဤကား အဖြေတည်း။) ဟိ၊ မှန်။ (တနည်း) ဟိ၊ ခဲ့။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဣမသ္မိံ ပကရဏေ၊ ဤကထာဝတ္ထုကျမ်းဌ်။ နာနပ္ပကာရာနံ၊ အထူးထူးသော အပြားရှိကုန်သော။ လဒ္ဓိနံ၊ အယူတို့ကို။ ဝိသောဓနတ္ထံ၊ သုတ်သင်တော်မူခြင်း အကျိုးငှာ။ တန္တိ ဝဿေန၊ ပါဠိတော်အစဉ်၏ အဖြစ် ဖြင့်။ မာတိကာ၊ အကျဉ်းဥဒ္ဒေသ မာတိကာကို။ ဌပိတာ၊ ထားတော်မူ အပ်ပြီ။ သာ၊ ထို မာတိကာကို။ ထေရေန၊ အရှင်မဟာမောဂ္ဂလိပုတ္တ တိဿ ထေရ်သည်။ သတ္ထာရာ၊ သည်။ ဒိန္နနယေ၊ ပေးတော်မူအပ်သော နည်းဌ်။ ဌတ္ဝာ၊ တည်၍။ တန္တိ ဝဿေန၊ ပါဠိတော် အစဉ်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဝိဘတ္တာ၊ အကျယ်ဝေဘန်တော်မူအပ်ပြီ။

ဟိ၊ မှန်။ ထေရော၊ အရှင်မဟာမောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿ ထေရ်သည်။ (နကထေသိ၊ ဌဲ့ စပ်။) တတ္ထ၊ ဤကထာဝတ္ထုကျမ်းဌ်။ ယတ္ထကာ၊ အကြင်မျှ

အတိုင်းအရှည် ရှိကုန်သော။ ဝါဒမဂ္ဂါ၊ ဝါဒ၏လမ်းကြောင်းတို့ကို။ (ဘဂဝတာ)။ ဒဿီတာ၊ ပြတော်မူအပ်ကုန်ပြီ။ တတ္တကေဟိ၊ ကုန်သော။ ဝါဒီဟိ၊ ဝါဒရှိသူတို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကဋ္ဌ။ ဝါဒေန၊ ဝါဒအားဖြင့်။ ဝိဂ္ဂါဟိကကထံ၊ ဆန်ကျင်ဘက်ကို ယူကြောင်းစကားကို။ ဝါ၊ ငြင်းခုံကြောင်း စကားကို။ န ကထေသိ၊ ဟောသည် မဟုတ်။ ဧဝံ သန္တေပိ၊ ဤသို့ပင် ဖြစ်ပါသော်လည်း။ [ဧဝံသန္တေပိနှင့် ပနသည် ဤနေရာ၌ အနက်တူ။] တာသံ တာသံ ကထာနံ၊ ထိုထိုကထာတို့၏။ အတ္ထဿ၊ အနက် အဓိပ္ပါယ်ကို။ သုခါဝဓာရဏတ္ထံ၊ လွယ်ကူစွာ၊ ဆောင်ရွက်မှတ်သားနိုင်ခြင်း အကျိုးငှါ။ သကဝါဒိပုဒ္ဓာ၊ သကဝါဒီပုဂ္ဂိုလ်၏ ပုဒ္ဓာဝင်း။ ပရဝါဒိပုဒ္ဓာ၊ ဂုင်း။ သကဝါဒိပဋိညာ၊ သကဝါဒီပုဂ္ဂိုလ်၏ ပဋိညာဉ်ဂုင်း။ ပရဝါဒိ ပဋိညာ၊ ဂုင်း။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဝိဘာဂံ၊ ဝေဘန်အပ်သော အထူးအပြားကို။ ဒဿေတွာဝ၊ ပြ၍သာ။ အတ္ထဝဏ္ဏနံ၊ အနက်၏ အဖွင့်ကို။ ဝါ၊ အနက်ကို ဖွင့်ကြောင်း ဖွင့်ရာ အဋ္ဌကထာကို။ ကရိဿာမ၊ ပြုကုန်အံ့။

ဟိ၊ ခဲ့။ (အတ္ထဝဏ္ဏနံ ကရိဿာမ-အရ ခဲ့ပြဦးအံ့။) ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတိ သစ္ဆိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေနာတိ၊ ဟူသော။ အယံ၊ ဤပုဒ္ဓာသည်။ သကဝါဒိပုဒ္ဓာ၊ သကဝါဒီပုဂ္ဂိုလ်၏ ပုဒ္ဓာတည်း။ တာယ၊ ထိုသကဝါဒီ ပုဒ္ဓာဖြင့်။ (ဒီပေတိ၊ ဦ့ စပ်။) အတ္ထိ ပုဂ္ဂလောတိ၊ ပုဂ္ဂိုလ်ရှိ၏ ဟူ၍။ ဧဝံလဒ္ဓိကာ၊ ဤသို့ အယူရှိကုန်သော။ ယေ ပုဂ္ဂလဝါဒိနော၊ အကြင် ပုဂ္ဂလဝါဒီ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဝါ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ် ရှိ၏ဟု ပြောဆိုလေ့ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ (သန္တိ)။ တေ၊ ထိုပုဂ္ဂလဝါဒီ ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ ဧဝံ၊ သို့။ (ဤ ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတိ သစ္ဆိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေန ဟူ၍။) ပုစ္ဆိတဗ္ဗာ၊ မေးထိုက်ကုန်၏။ ဣတိ၊ဤအနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဒီပေတိ၊ ပြ၏။

ပန၊ ပရိဟာရပက္ခမ္မတပါဒီ စောဒက ပက္ခကို ဆိုဦးအံ့။ ပုဂ္ဂလဝါဒိနော၊ တို့သည်။ ကေ၊ အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့နည်း။ ဣတိ၊ ဤကား အမေးတည်း။ သာသနေ၊ ၌။ ဝဇ္ဇီပုတ္တကာ စေဝ၊ ဝဇ္ဇီပုတ္တက ဂိုဏ်းသားတို့ဝင်း။ သမိတိယာ စ၊ သမိတိယ ဂိုဏ်းသားတို့ဝင်း။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ သာသနာတော်မှ အပ၌။ ဗဟူ၊ ကုန်သော။ အညတိတ္ထိယာ စ၊ အညတိတ္ထိယတို့ဝင်းတည်း။ [ဝဇ္ဇီပုတ္တက ဂိုဏ်း, သမိတိယဂိုဏ်းတို့ကို နိဒါနကထာ၌ ပြခဲ့ပြီ။ ဗဟိဒ္ဓါ အညတိတ္ထိယ ဟူသည် မြဟွဇာလသုတ်၌ ပြအပ်သော မိစ္ဆာအယူရှိသော တိတ္ထိတို့တည်း။] တတ္ထ၊ ထိုပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတိ သစ္ဆိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေန ဟူသော ပါဌ်၌။ ပုဂ္ဂလောတိ၊ ကား။ အတ္တာ၊ အတ္တကိုဝင်း။ ဝါ၊ မိမိကိုဝင်း။ ဣတ္တာ၊

သတ္တဝါကိုဎင်း။ ဇီဝေါ၊ အသက်ကောင်ကိုဎင်း။ (ဥပလဗ္ဘတိ ၁ - ၌ စပ်။) ဥပလဗ္ဘတီတိ၊ ကား။ ပညာယ၊ ပညာဖြင့်။ ဥပဂန္တွာ၊ ကပ်ရောက်၍။ လဗ္ဘတိ၊ ရအပ် ရနိုင်ပါသလော။ ဉာယတိ၊ သိအပ် သိနိုင်ပါသလော။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။

သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေနာတိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ဤပါဋ်၌။ သစ္စိကဋ္ဌောတိ၊ ကား။ မာယာမရီစိ အာဒယောဝိယ၂၊ မျက်လှည့်အတတ်ဖြင့် လှည့်ပတ်အပ်သော အရာဝတ္ထု, တံလျှပ် အစရှိသော အရာဝတ္ထုတို့ကဲ့သို့။ အဘူတာကာရေန၊ မဟုတ်မမှန်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ အဂ္ဂဟေတဗ္ဗော၊ ယူထိုက်သည် မဟုတ်သော။ ဘူတဋ္ဌော၊ ဟုတ်မှန်သော အနက်သဘောတည်း။ ပရမတ္ထောတိ၃၊ ကား။ အနုဿဝါဒိဝသေန၊ တဆင့်စကား

၁။ **ဥပလဗ္ဘတိ**။ ။ဥပကို "ပညာယ ဥပဂန္တွာ" ဟုဖွင့်၏။ ပုဂ္ဂလဟူသော အရာဝတ္ထုကို ပညာဖြင့်ကပ်၍ ရှုမှတ်သောအခါ (အာရုံပြု၍ ကြည့်သောအခါ) ဉာဏ်ထည်း၌ ရအပ်ရနိုင်ပါသလောဟု- မေးသည်။ "ဉာဏ်ဖြင့်ကပ်၍ ရအပ်" ဟူသည် သိအပ် သိနိုင်ခြင်းပင်တည်း။ ထို့ကြောင့် "ပညာယ ဥပဂန္တွာ လဗ္ဘတိ" ကို "ဉာယတိ" ဟု အကျဉ်းချုပ် အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်သည်။ [စိတ်၏သိပုံကို ပြရာ၌ "ဇာနန်နာမ ဥပလဒ္ဓိ - အာရုံကို သိခြင်းမည်သည် အာရုံကို ရခြင်းပင်တည်း" ဟု ဖွင့်၏။ ထို့ကြောင့် ဤ၌လည်း ဥပလဗ္ဘတိကို ဉာယတိ ဟု ဖွင့်သည်။]

၂။ **မာယာမရီစိ ဘာဒယောဝိယ**။ ။သမ္မရ အသုရာ အစရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ကြံဆအပ်သော အတတ်တမျိုးကိုဎင်း, ထိုအတတ်ဖြင့် စီရင်အပ်သော ဆေးတို့ကိုဎင်း "မာယာ" ဟူ၍ ဆိုအပ်ကုန်၏။ မြန်မာတို့က "မျက်လှည့်အတတ်" ဟု ခေါ်ကြသည်။ ထိုအတတ်ဖြင့် လှည့်ပတ်အပ်သော ပတ္တမြားမဟုတ်ပဲလျက် ပတ္တမြားဟု လုပ်ပြအပ်သော အရာဝတ္ထုတို့ကို ဤနေရာ၌ မာယာဟုခေါ်ပါ၏။ ရေ၏ အရောင်ကို တံလျှပ်ဟု ခေါ်ရကြောင်းကို ရေးခဲ့ပြီ။

ထိုမာယာမရီစိ အစရှိသော အရာဝတ္ထုတို့ကို မဟုတ်မမှန်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့် ယူအပ်ကုန်သကဲ့သို့ ထို့အတူ မဟုတ်မမှန်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့် ယူအပ်သည် မဟုတ်သော ဟုတ်မှန်သော အနက်သဘောသည် "သစ္စိကဋ္ဌ" မည်၏။ မာယာမရီစိ အာဒယော ဝိယသည် ဝိသဒိသူပမာတည်း၊ အာဒိဖြင့် ထိုကဲ့သို့ သူတပါး အထင်မှားအောင် လှည့်ပတ်ထားအပ်သော အရာဝတ္ထုများကို ယူပါ။ ဥပမာ- ချိန်ခွင်အတုလုပ်၍ ထားခြင်း ချင့်တောင်း ချင့်ခွက် အတုလုပ်၍ထားခြင်း အစရှိသည်တို့ကဲ့သို့တည်း။

၃။ **ပရမတ္ထော**။ ။တဆင့်စကား ကြားအပ်သော အကြောင်းအရာသည် မှန်သည်လည်းရှိ၏။ မမှန်သည်လည်းရှိ၏။ ဤသို့ မသေချာသော အနက်ကို "ပရမတ္ထ" ဟု မခေါ်ရ။ ရှပ်ဆိုလျှင် ဖောက်ပြန်သော သဘောရှိ၏။ ဝေဒနာဆိုလျှင် ခံစားခြင်း သဘောရှိ၏။ ထိုကဲ့သို့ မဖောက်မပြန် မပြောင်းမလွဲနိုင်သော လက်တွေ့မှန်ပြင် အနက်သဘောကိုသာ "ပရမတ္ထ" ဟု ခေါ်ရသည်။ အနုဿဝါဒိ၌ အာဒိဖြင့်

ကြားရခြင်း အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ အဂ္ဂဟေတဗ္ဗော၊ သော။ ဥတ္တာ
မတ္ထော၊ မြတ်သော အနက်သဘောတည်း။ ဥဘယေနာပိ၊ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထ
ဟူသော ၂--ပါးစုံဖြင့်လည်း။ ပရတော၊ နောက်၌။ (သုဒ္ဓိက သံသန္ဒန ဋ္ဌ)
ပုဂ္ဂလော ။ပေ။ ရူပဥ္စ ဥပလဗ္ဘတိတိ အာဒိနာ၊ အစရှိသော စကားရပ်ဖြင့်။
ခန္ဓာယတနဓာတု ဣန္ဒြိယဝသေန၊ခန္ဓာအာယတနဓာတ်ဣန္ဒြေတို့၏အပြားဖြင့်။
သတ္တပညာသဝိဓေါ၊ ငါးဆယ့်ခုနစ်ပါး အပြားရှိသော။ ယော ဓမ္မပဘေဒေါ၊
အကြင်အထူးအပြားကို။ (ထေရေန၊ အရှင်မဟာမောဂ္ဂလိပုတ္တ တိဿထေရ်
သည်။) ဒဿိတော၊ အပ်ပြီ။ သော၊ ထိုငါးဆယ့်ခုနစ်ပါး အပြားရှိသော
တရားကို။ဘူတေန၊ဟုတ်မှန်သော။သဘာဝဋ္ဌေန၊သဘာဝအနက်၏အဖြစ်ဖြင့်။
ဥပလဗ္ဘတိ ယထာ၊ ပညာဖြင့်ကပ်၍ ရှုမှတ်သည်ရှိသော် ရအပ်ရနိုင်သကဲ့သို့။
ဝေါ၊ တူ။ တဝေါ၊ အသင်ပရဝါဒီ၏။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဥပလဗ္ဘတိ၊ ပညာ
ဖြင့်ကပ်၍ ရှုမှတ်အပ်သည်ရှိသော် ရအပ်နိုင်ပါသလော။ ဣတိ၊ သို့။ ပုစ္ဆတိ၊
သကဝါဒီ မေး၏။ ပရဝါဒီ၊ သည်။ အာမန္တာတိ၊ ဟူ၍။ ပဋိဇာနာတိ၊
ဝန်ခံ၏။

ဟိ၊မှန်။ပဋိဇာနနံ၊ ဝန်ခံခြင်းသည်။ ကတ္ထစိ၊ အခ့ါသောအရာ၌။ အာမ
ဘန္တေတိ၊ဟူ၍။ အာဂစ္ဆတိ၊လော၏။ ကတ္ထစိ၊၌။ အာမောတိ၊ ဟူ၍။ပဋိဇာနနံ၊
သည်။ အာဂစ္ဆတိ၊၏။[ပဋိဇာနနံ၏နောက်၌ အာဂစ္ဆတိဟုပါ၏။ ရွှေစကား
နှင့်ထပ်သောကြောင့် မကောင်း။ သိဟိုဠ်မူအတိုင်း "ပဋိဇာနနန္တိ" ဟု ရှိခြင်း
က ကောင်းသည်။] ဣမ ပန၊ ဤပါဠိတော်၌ကား။ အာမန္တာတိ၊ ဟူ၍။
အာဂတံ၊ လာပြီ။ တတြ၊ ထို အာမန္တာဟု ဝန်ခံရာ၌။ အယံ၊ ဤဆိုအပ်လတ္တံ့
ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ ပရဝါဒီပုဂ္ဂိုလ်၏အလိုတည်း။

ဟိ၊ခဲ့။သော၊ ထိုပရဝါဒီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ (ပဋိဇာနာတိ၌ စပ်။)ပရတော၊၌။
(အာဂတံ၌ စပ်။)ဘဂဝတာ၊သည်။အတ္ထိ ပုဂ္ဂလော အတ္တာဟိတာယ ပဋိပန္နော-
တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်သော။ ယံ တံ သုတ္တံ၊ အကြင်သုတ်သည်။
(စတုက္ကဂုံတွဲရ ဒုတိယပဏ္ဏာ, အသုရဝဂ်၊ ရာဂဝိနယသုတ်။) အာဂတံ၊လာပြီ။
တံ၊ ထိုသုတ်ကို။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ ယသ္မာ၊ကြောင့်။ဘဂဝါ၊ သည်။သစ္စဝါဒီ၊
အမှန်ကို ဟောတော်မူလေ့ရှိ၏။ ဝိသံဝါဒနပုရေက္ခာရော၊ ခ့ါယှင်းစေခြင်း၌
ရှေးရှုပြုသည်။ (ဟုတွာ)။ဝါစံ၊ စကားတော်ကို။ န ဘာသတိ၊ ဟောတော်
မမူ။ အနုဿဝါဒိဝသေနပိ၊ တဆင့်စကားကြားရခြင်းအစရှိသည်တို့၏ အစွမ်း
ဖြင့်လည်း။ ဓမ္မံ၊ ကို။ န ဒေသေတိ၊ ဟောတော်မမူ။ ပန၊ အနှယကား။

အာကာရ ပရိဝိတက္က (အခြင်းအရာကို ကြံဆခြင်း) ဒိဋ္ဌိနိဇ္ဈာနက္ခန္တိ (စိတ်ကူးညာဏ်ဖြင့်
ကြံဆခြင်း) စသော အရာဝတ္ထုတို့ကို ယူပါ။

သဒေဝကံ့၊ နတ်ဗြဟ္မာနှင့်တကွ ဖြစ်သော။ လောကံ၊ သတ္တလောက
ကို။ သယံ၊ ကိုယ်တော်တိုင်။ အဘိညာ(အဘိညာယ)၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့်
သိ၍။ သစ္ဆိကတွာ၊ မျက်မှောက်ပြု၍။ ပဝေဒေတိ၊ အပြားအားဖြင့်
သိစေတော်မူ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ယော၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ တေန၊ ထို
မြတ်စွာဘုရားသည်။ အတ္ထိ ပုဂ္ဂလော အတ္တဟိတာယ ပဋိပန္နောတိ၊ ဟူ၍။
ဝုတ္တော၊ အပ်ပြီ။ သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ဟူသည်။ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေနေ၀၊ မှန်
သောအနက် မဖောက်မပြန် မြတ်သောအနက်၏ အဖြစ်ဖြင့်သာ။အတ္ထိ၊ ရှိ၏။
ဣတိ(အယံ၊ဤ ဆိုအပ်ပြီးကား။ အဓိပ္ပါယော၊တည်း။) (ဣတိ၊သို့။) လဒ္ဓံ၊
အယူကို။ ဂဟေတွာ၊၍။ အာမန္တာတိ၊ဟူ၍။ ပဋိဇာနာတိ၊ ဝန်ခံ၏။

အထ၊ ထိုသို့ ဝန်ခံရာအခါ၌။အဿ၊ထိုပရ၀ါဒီအား။(အဒဒမာနောဋ္ဌစပ်။
၀ါ၊၏။ ဩကာသံဋ္ဌစပ်။)တာဒိသဿ၊ ထိုကဲ့သို့ရှုအပ်သော။ လေသ၀စနဿ၊[1]
အမြွက်ထောင်သော စကားဖြစ်သော။ ၀ါ၊ကတ်သီးကတ်သပ်စကားဖြစ်သော။
ဆလ၀ါဒဿ၊ မူလအနက်ကို ဖုံးလွှမ်း၍ သဒ္ဒါကို ဖျက်ဆီးကြောင်း၀ါဒ၏။
ဩကာသံ၊ ဝင်ခွင့်ကို။ အ ဒဒမာနော၊ မပေးလိုသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။
(အာဟဋ္ဌစပ်။) (တနည်း)အ ဒဒမာနော၊ မပေးလိုသော။ သက၀ါဒီ၊သည်။
ယော သစ္စိကဋ္ဌောတိ အာဒိ၊ကို။ အာဟ၊ ပြီ။ တတြ၊ ထို ယော သစ္စိကဋ္ဌော
အစရှိသော စကားရပ်၌။ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ သက၀ါဒီ ပုဂ္ဂိုလ်၏
အလိုတည်း။ ပရတော၊ ၌။ (နောက်လက္ခဏ ယုတ္တိ၌။) သပ္ပစ္စယော ။ပေ။
အနိမိတ္တောတိ၊ ဟူ၍။ ဧ၀ံ၊ သို့။ ပရိဒီပိတော၊ ထင်ရှား ပြအပ်သော။
သမ္မုတိသစ္စ၀သေန၊ သမ္မုတိသစ္စာ၏အဖြစ်ဖြင့်။ နှ (ဂဟေတဗ္ဗော)၊ယူထိုက်
သည် မဟုတ်သော။ [သစ္စိကဋ္ဌကို ရည်ရွယ်သည်။] အနုဿ၀ါဒိ၀သေနပိ၊
တဆင့်စကား ကြားရခြင်း အစရှိသည်တို့၏ အဖြစ်ဖြင့်လည်း။ နှ ဂဟေတဗ္ဗော၊

၁။ ဧလသ ဆလ။ ။ဤ၂-ပုဒ်ကိုအဘိဓာန်(၁၁၀၈)ဂါထာ၌"လေသေ တု ခလိတေ
ဆလံ"ဟု ပရိယာယ်အဖြစ်ဖြင့်ဆို၏။ ထို့ကြောင့် "လေသ၀စနဿ ဆလ၀ါဒဿ"ဟု
အရတူ ဆိုသည်။ ထိုတွင် "လေသ" ဟူသည် မူလ အနက်မှ အခြားအနက်သို့ ငြိကပ်
တတ်သော သာမညစကားတည်း။ မှန်၏၊-ရုပ် ၀ေဒနာ စသော ပရမတ္ထသည်သာ
သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထ၏ မူလအနက်တည်း။ သို့သော် သမ္မုတိသစ္စာဖြစ်သော ပုဂ္ဂလ အတ္တ
သတ္တ ဇီ၀ စသော အနက်များ၌လည်း ငြိကပ်တတ်သေး၏။

ဆက်ဦးအုံ၊-မူလအနက်ရင်းမှ အခြားအနက်ကိုယူ၍ ပြောသောအခါ "အမြွက်
ထောင်သည်,စကားကပ်သည်,ကတ်သီး ကတ်သပ်ပြောသည်"ဟု ဆိုကြ၏။ထိုအဆိုသည်
"လီဿတိ သီလီဿတိ၊ အခြားအနက်သို့ ငြိကပ်တတ်၏။ ဣတိ လေသော" ဟူသော
စိဂ္ဂဟနှင့် လိုက်လျော၏။ [ဆလသဒ္ဒါ၏အနက်ကို ဦးကာနိဿယ ဂန္ထာရမ္ဘ အဖွင့်၌ဖြင့်
ဤနေရာ၌ဖြင့် ကြည့်ပါ။]

ယူထိုက်သည် မဟုတ်သော။ [ပရမတ္ထကို ရည်ရွယ်သည်။]ပန၊ အဟုတ်ကား။ အတ္တနော၊ ရုပ်ဝေဒနာ စသော မိမိ၏။ ဘူတတာယ ဧဝ၊ ထင်ရှားရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သာ။သစ္ဆိကဋ္ဌော၊မှန်သောအနက်ဖြစ်သော။ အတ္တာပစ္စက္ခတာယ၊ မိမိ၏မျက်မှောက်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (မိမိ၏ မျက်မှောက်ဖြစ်သောကြောင့်။) ပရမတ္ထော စ၊ မဖောက်မပြန် မှန်ကန်တည့်မတ် မြတ်သော အနက်လည်း ဖြစ်သော။ ရူပါဒိသတ္တပညာသဝိဓော၊ ရုပ်အစရှိသော ငါးဆယ့်ခုနစ်ပါးအပြားရှိသော။ယ္ဝာယံ (ယောအယံ) ဓမ္မပ္ပဘေဒေါ၊ အကြင်တရား အထူးအပြားသည်။ အာဂတော၊ လာပြီ။တံ၊ ထို ငါးဆယ့် ခုနစ်ပါးသော တရား အထူးအပြားကို။သန္ဓာယ၊၍။ယော၊ သစ္ဆိကဋ္ဌော ပရမတ္ထော။ပေ။သစ္ဆိကဋ္ဌ ပရမတ္ထော နာတိ၊ ဟူ၍။(ထေရော၊သည်။)အာဟ၊ပြီ။(ဣတိအယံ၊ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။)

တတော်တိ တော်၊ဟူသော ဤသဒ္ဒါသည်။ ကရဏဝစနံ၊ ကရိဏ်းအနက်ကို ဟောသောသဒ္ဒါတည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေန သစ္ဆိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေန၊ ထိုသို့သော မှန်သောအနက်,မဖောက်မပြန် မြတ်သောအနက်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ သော-ပဋိလော၊ ကို။ ဥပလဗ္ဘတိ၊ လော။ ဣတိအယံ၊ ဤ ဆိုအပ်ပြီးကား။ တေတ္ထ၊ ဤ တတော သော ပဋိလော စသောပါဠိ၌။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဣဒံ၊ ဤအနက်အဓိပ္ပါယ်သည်။ဝါ၊ကို။ဝုတ္တံ၊ဆိုအပ်သည်။ဝါ၊ဆိုလိုသည်။ဟောတိ၊ ၏။ (ကိံ ဝုတ္တံဟောတိ၊နည်း။) ရူပွနာဒိဘေဒေန၊ ရူပွနအစရှိသော အပြားဟူသော။(အာကာရေန)ဝါ၊အခြင်းအရာအား ဖြင့်ဂင်း။သပ္ပစ္စယာဒိဘေဒေန၊ သပ္ပစ္စယ အစရှိသော အပြားဟူသော။ အာကာရေန ဝါ၊ .ဂင်း။ ယော-သစ္ဆိကဋ္ဌပရမတ္ထော။ အကြင်မှန်သောအနက် မဖောက်မပြန် မြတ်သောအနက် သဘောကို။ဥပလဗ္ဘတိ၊အပ်၏။တေ၊၏။ ပဋိလောပိ၊ကိုလည်း။တေနာကာရေ-နဲ၊ထိုရူပွနအစရှိသောအခြင်းအရာ,သပ္ပစ္စယအစရှိသော အခြင်းအရာအား ဖြင့်။ ဥပလဗ္ဘတိ ကိံ၊ လော။ ဣတိ၊ ဤအနက် အဓိပ္ပါယ်သည်။ ဝါ၊ ကို။ (ဝုတ္တံ ဟောတိ)။

နဟေဝံ ဝတ္တမ္ပေတိ၊ နဟေဝံ ဝတ္တမ္ပေ ဟူ၍ ပယ်ရှားခြင်းသည်။ ပရဝါဒိဿ၊ ပရဝါဒီ ပဋိုလ်၏။ အဝဇာနနာ၊ ပယ်ရှား ခြင်းတည်း။ ဟိ၊ မှန်။ သော၊ ထိုပရဝါဒီပဋိုလ်သည်။ တထာရူပံ၊ထိုသို့သဘောရှိသော။ ဝါ၊ ထိုသို့ ရူပွန စသော အခြင်းအရာ, သပ္ပစ္စယစသော အခြင်းအရာအား ဖြင့် ရထိုက်သော သဘောရှိသော။ ပဋိလံ၊ ကို။ အနိစ္ဆန္တော၊ အလိုမရှိသည်။ (ဟုတ္ဝာ၊ ၍။ ဝါ၊ ကြောင့်။) အဝဇာနာတိ၊ ပယ်ရှား၏။ တတြ၊ ထို နဟေဝံ ဝတ္တမ္ပေ ဟူသောပါဠိ၌။ အယံ၊ ကား။ ပဒစ္ဆေဒေါ၊ ပုဒ်ဖြတ်ခြင်း

တည်း။ နဟိ ဧဝံ ဝတ္တဗ္ဗေတိ၊ ဟူသည်ကား။ ပဒစ္ဆေဒေါ၊ တည်း။ နဟ ဧဝံ(ဝတ္တဗ္ဗေ)တိပိ၊ ဟူ၍ ပုဒ်ဖြတ်ခြင်းသည်လည်း။ ဝဋ္ဌတိ၊ သင့်၏။ ဒ္ဒိနှုမ္ပိ၊ နှစ်နည်းလုံးတို့၏လည်း။ဧဝံ၊သို့။ နဝတ္တဗ္ဗော၊ မဆိုထိုက်။ ဣတိ၊သို့။ အတ္ထော၊ ကို။(ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊၏။) [ဟိအနက်မရှိ။ တနည်း(ဟ)အနက်မရှိ။ ဝတ္တဗ္ဗေ၌လည်း "ပဌမာသိဝိဘတ်ကို ပြေသည်"ဟု ပြသည်။]

အာဇာနာဟိ နိဂ္ဂဟန္တိ၊ ဟူသောစကားသည်။ သကဝါဒိဝစနံ၊သကဝါဒီ ပုဂ္ဂိုလ်၏ စကားတည်း။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေ၊ အသင် ပရဝါဒီ၏။ ပုရိမာယ၊ ရှေး၌ဖြစ်သော။ ဝတ္တဗ္ဗပဋိညာယ၊ ဆိုထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကို ဝန်ခံကြောင်း စကားနှင့်။ (အာမန္တာဟူသော စကားနှင့်။) ပစ္ဆိမာ၊ နောက်၌ဖြစ်သော။ နဝတ္တဗ္ဗပဋိညာ၊ မဆိုထိုက်ဟု ဝန်ခံကြောင်း စကားသည်ရင်း။ (နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ဟူသော စကားသည်ရင်း။) ပစ္ဆိမာယ၊ သော။ (နဝတ္တဗ္ဗ ပဋိညာယ၊ နှင့်။) ပုရိမာ၊ သော။(ဝတ္တဗ္ဗပဋိညာ)စ၊ သည်ရင်း။နသန္ဓိယတိ၊ ရှေနောက်မဆက်စပ်။ တသ္မာပိ၊ ကြောင့်လည်း။ (ရှေစကား၏ နောက်စကားနှင့် မဆက်စပ်ခြင်း, နောက်စကား၏လည်း ရှေစကားနှင့် မဆက်စပ်ခြင်း ကြောင့်လည်း။ ပိဖြင့် ပုဂ္ဂိုလ်ရှိ၏ ဟူသော မူလ အယူဝါဒကို ပေါင်းပါ။) နိဂ္ဂဟံ၊ နှိပ်ကြောင်းအပြစ်သို့။ ပတ္တော၊ရောက်ပြီ။ နိဂ္ဂဟံ[၁]၊ နှိပ်ကြောင်းဖြစ်သော။ တံ ဒေါသံ၊ ထိုအပြစ်ကို။ (တံ)အပရာဓံ၊ ထိုချိုယွင်းချက်ကို။ သမ္ပဋိစ္ဆာဟိ၊ လက်ခံပါလော။ ဝါ၊ ဝန်ခံပါလော။ ဣတိ(အယံ)၊ ကား။ အတ္ထော၊ အာဇာနာဟိ နိဂ္ဂဟံ ဟူသောဝါကျ၏အနက်တည်း။

ဧဝံ၊သို့။နိဂ္ဂဟံ၊ကို။ အာဇာနာပေတွာ၊ နားလည်စေပြီး၍။ဝါ၊ လက်ခံစေပြီး၍။ ဣဒါနိ၊၌။တံ၊ ထိုနှိပ်ကြောင်း အပြစ်ကို။ (ပါကဋံ ကရောန္တော၊၌စပ်။) ဌပနာယစေဝ၊ ဌပနာ၏ရင်း။ဝါ။သူအယူကို တည်ထားကြောင်းဖြစ်သောစကား၏ရင်း။ အနုလောမ ပဋိလောမတော၊ အနုလောမ ပဋိလောမ

၁။ နိဂ္ဂဟံ။ ။နိဂ္ဂဏှာတိ ဧတေနာတိ နိဂ္ဂဟော-နှိပ်ကြောင်း ဖြစ်သော အပြစ်၊ အပြစ်ရှိသည့်အတွက် နှိပ်နိုင်သောကြောင့် အပြစ်ကို နှိပ်ကြောင်းဟုဆိုသည်။(တနည်း) နိဂ္ဂယှတိ ဧတေနာတိ နိဂ္ဂဟော-နှိပ်အပ်ကြောင်းအပြစ်၊ အပြစ်ရှိသည့်အတွက်အနှိပ်ခံရသောကြောင့် အပြစ်ကို နှိပ်အပ်ကြောင်းဟု ဆိုသည်။ ထို့ကြောင့် နိဂ္ဂဟံကို "ဒေါသံ" ဟု ဖွင့်သည်။ ဒေါသအရ ဒေါသစေတသိက်ကို ယူမည်စိုး၍ "အပရာဓံ"ဟု ထပ်၍ ဖွင့်သည်။ "အာဇာနာဟိ နိဂ္ဂဟံ-နှိပ်ကြောင်းအပြစ်ကို သိပါလော"ဟူရာ၌ အပြစ်ကို လက်ခံပါလောဟု ဆိုလိုသောကြောင့် " သမ္ပဋိစ္ဆာဟိတိ အတ္ထော"ဟု အမိပါယတ္ထ ဖွင့်သည်။

အားဖြင့်။ ပါပနာ ရောပနာနဉ္စ၊ ပါပနာ, ရောပနာတို့၏ဂုဏ်း။ ဝါ၊အပြစ်သို့ ရောက်စေကြောင်းစကား, အပြစ်ကို တင်ကြောင်းစကားတို့၏ဂုဏ်း။ ဝသေန၊ အပြားအားဖြင့်။ ပါကဋံ၊ ထင်ရှားသည်ကို။ ကရောန္တော၊ ပြုလိုသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဟဋ္ဌိ ပုဂ္ဂလောတိအာဒိ ၊ကို။အာဟ၊သကဝါဒီဆိုပြီ။

တတ္ထ၊ ထိုဟဋ္ဌိ ပုဂ္ဂလော အစရှိသော စကားရပ်၌။ ဟဋ္ဌိ ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတီတိ၊ ကား။ ပုဂ္ဂလော၊ ကို။ ယဒိ ဥပလဗ္ဘတိ၊ ပညာဖြင့် ကပ်၍ ရှုမှတ်သည်ရှိသော် အကယ်၍ ရအပ် ရနိုင်သည်ဖြစ်အံ့။ ပုဂ္ဂလော၊ ကို။ သစ္ဆိကဋ္ဌပရမတ္ထေန၊ဖြင့်။ သစေ ဥပလဗ္ဘတိ၊အံ့။ ဣတိ အတ္ထော၊ကို။ (ဒဋ္ဌဗ္ဗော၏။)[ဟစ္ဆိကို ယဒိဟု ဖွင့်၍ ယဒိကို သစေဟု ထပ်ဖွင့်သည်။ "သစေ" စသော ဝါကျသည် ရှေ့ဝါကျ၏အဖြောင့်အနက်ကို ပြသော ဝါကျတည်း။] တာဝ၊ နိဂ္ဂဟ, ပါပနာ, ရောပနာတို့မှ ရှေးဦးစွာ။ (နိန္ဒိဋ္ဌာ၊ သော။) အယံ၊ ဤ ဟဋ္ဌိ ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတိ သစ္ဆိကဋ္ဌပရမတ္ထေနဟူသော စကားသည်။ ပရဝါဒီပက္ခဿ၊ ပရဝါဒီ၏အဖို့ကို။ ဌပနတော၊ တည်စေခြင်းကြောင့်။ ဝါ၊ တည်တံ့အောင်ထားခြင်းကြောင့်၊ နိဂ္ဂဟပါပနာရောပနာနံ၊ နိဂ္ဂဟ, ပါပနာ, ရောပနာတို့၏။ လက္ခဏဘူတာ[၁]၊ မှတ်သားကြောင်းဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ အနုလောမဋ္ဌပနာ နာမ[၂]၊ အနုလောမဋ္ဌပနာမည်၏။ တေန ဝုတ ရေတိအာဒိ၊ အစရှိသောစကားသည်။ အနုလောမပက္ခေ၊ အနုလောမအဖို့၌။ နိဂ္ဂဟဿ၊၏။ ဝါ၊သို့။ ပါပိတတ္တာ၊ရောက်စေအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အနုလောမပါပနာ နာမ[၃]၊ မည်၏။

၁။ **လက္ခဏဘူတာ။** ။သူတပါးကို အပြစ်တင်လို နှိပ်လိုသောအခါ ရှေးဦးစွာ ဌပနာစကားကို ဆိုရ၏။ ဌပနာစကားကိုဆိုလျှင် "အပြစ်တင်တော့မည် နှိပ်တော့မည်၏"ဟု သိရ၏။ ထို့ကြောင့် ဌပနာသည် နိဂ္ဂဟ, ပါပနာ, ရောပနာတို့၏ အမှတ်လက္ခဏာ ဖြစ်သည်။

၂။ **အနုလောမဋ္ဌပနာ။** ။စောဒက စသော တဖက် ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ စကားကို အပြစ်တင်သောအခါ၌"မိမိစကားမဟုတ်"ဟုငင်း "ဒီလိုမဆိုရပါ"ဟုငင်း ပြောင်းလွဲ၍ မဆိုနိုင်အောင် သူ၏ စကားကို အတည် ထားကြောင်းစကားကို ဌပနာဟု ခေါ်၏။ ထိုသို့ ဌပနာ မထားလျှင် နောက်၌ အပြစ်တင်သောအခါ "ဒီလိုမဆိုပါဘူး"ဟု သူ့စကားကို တမျိုးပြောင်းလွဲတတ်၏။ ထို့ကြောင့် နှိပ်လိုလျှင် ဌပနာ ထားရသည်။ [လဒ္ဓိ ဟိ အပ္ပတိဋ္ဌာပေတွာ နိဂ္ဂယှမာနာ လဒ္ဓိတော လဒ္ဓိ သက်မန္တီ ။ပေ။ လဒ္ဓိယာပန ပတိဋ္ဌာပိတာယ သက်မိတုံ အလဘန္တာ သုနိဂ္ဂဟီတာ ဟောတိ၊ -ဒုတိယပဏ္ဏာ, မဟာဝဂ္ဂ, ၁-သုတ်၊ အဂ်ုတ္တရဋ္ဌကထာ။] အနုလောမပက္ခ၏ ဌပနာ ဖြစ်သောကြောင့် "အနုလောမဋ္ဌပနာ"ဟု ခေါ်သည်။

၃။ **ပါပနာ ရောပနာ။** ။ပါပိယတိ တောယာတိ ပါပနာ-အပြစ်သို့ ရောက်စေကြောင်း (အပြစ်ပြကြောင်း) စကားကို "ပါပနာ" ဟုငင်း၊ ရောပိယတိ တောယာတိ

တတ္ထ၊ ထိုတေန ဝတ ရေ အစရှိသောစကားရပ်၌။ တေနာတိ၊ ဟူသော စကားသည်။ ကာရဏဝစနံ၊ အကြောင်းကိုဆိုကြောင်း စကားတည်း။ ဝတာတိ၊ ဟူသော စကားသည်။ သြကပ္ပနဝစနံ၊ (အဝကပ္ပနဝစနံ)၊ ပိုင်းခြား သတ်မှတ် ဆုံးဖြတ်မှုကို ပြုကြောင်း စကားတည်း။ [ထို့ကြောင့် နောက်၌ "ဧဝံ"ဟု ဖွင့်လိမ့်မည်။] ရေတိ၊ ရေ ဟူသောစကားသည်။ အာမန္တနဝစနံ၊ ခေါ်ဝေါ်ကြောင်း စကားတည်း။ ဣဒံ၊ သည်။ ဝါ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ အပ်သည်။ ဝါ၊သည်။ ဟောတိ၊ (ကိုံ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊နည်း။)ရေ၊ အို ပရဝါဒီ။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။(ထိုသို့ ပုဂ္ဂိုလ်ကို သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထအားဖြင့် ရအပ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။) ဝတ္တဗ္ဗေ ဝတ၊ ဆိုထိုက်သည်သာတည်း။ ရေ အမ္ဘော ဘဒြမုခ၊ အိုကောင်းသော မျက်နှာရှိသော ပရဝါဒီ။ တေန ကာရဏေန၊ ထို အကြောင်းကြောင့်။ ဝတ္တဗ္ဗောယေဝ၊ ဆိုထိုက်သည်သာတည်း။ ဣတိ (ဣဒံ၊ သည်။ ဝါ၊ ကို။ ဝုတ္တံ ဟောတိ။) [ဝတကို ရေဟု ဖွင့်၍ ရေကို"အမ္ဘော ဘဒြမုခ"ဟု ဖွင့်သည်။]ယံ တတ္ထ ဝဒေသိတိအာဒိ၊ အစရှိသောစကားသည်။ အနုလောမပက္ခေ၊ ၌။ နိဂ္ဂဟဿ၊ ၏။ ဝါ၊ သို့။ အာရောပိတတ္တာ၊ တင်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အနုလောမရောပနာ နာမ၊ မည်၏။ တဿ၊ ထိုယံ တတ္ထ ဝဒေသိ အစရှိသော စကား၏။ ပရိယောသာနေ၊ အဆုံး၌။ မိစ္ဆာတိ၊ မိစ္ဆာဟူသော။ ယံ ပဒံ၊ အကြင်ပုဒ်သည်။ (အတ္ထိ။) တဿ၊ ထိုပုဒ်၏။ ပုရတော၊ ရှေ၌။ ဣဒံ တေတိ၊ ဣဒံ တေ ဟူသော နှစ်ပုဒ်ကို။ အာဟရိတဗ္ဗံ၊ဆောင်ထိုက်၏။ ဟိ၊မှန်။ဣဒံ၊ ဤအဖြေစကားသည်။ တေ၊ အသင် ပရဝါဒီ၏။ မိစ္ဆာ၊ ပုဗ္ဗာပရ ဝိရောဓိ ဒေါသ မကင်းသဖြင့် မှားယွင်းသော အဖြေစကားတည်း။ ဣတိ အယံ၊ ဤသည်ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤ မိစ္ဆာဟူသောပါဌ်၌။ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။ ပရတော စ၊ နောက်၌လည်း။ (နိဂ္ဂဟစတုက္က ဥပနယနစတုက္က တို့၌လည်း။) ပါဋိယံ၊ပါဋိတော်၌။ဧတံ၊ဤဣဒံ တေ မိစ္ဆာဟူသောပါဌ်သည်။အာဂတမေဝ၊ တိုက်ရိုက် လာသည်သာ။ [တိုက်ရိုက်လာသောကြောင့် အာဂတမေဝဟု သန္နိဋ္ဌာနာဝဓာရဏဧဝဖြင့် ဆိုသည်။]

နော စေ ပန ဝတ္တဗ္ဗေတိအာဒိ၊ သည်။(ပဋိလောမဌပနာ နာမ-၌ စပ်။) န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေတိ၊ဟူ၍။ပဋိကို့တ္တပက္ခဿ၊ ပယ်မြစ်အပ်သောအဖို့၏။ ဝါ၊ ကို။ ဌပိတတ္တာ၊တည်စေအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊ အတည်ထားအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပဋိလောမတော၊ ပဋိလောမအားဖြင့်။ နိဂ္ဂဟပါပနာ-

---

ရောပနာ - ထိုအပြစ်ကို တင်ကြောင်း စကားကို "ရောပနာ" ဟုဌင်း ခေါ်၏။ အနုလောမပက္ခဖြစ်၍"အနုလောမပါပနာ, အနုလောမရောပနာ"ဟု ခေါ်သည်။

ရောပနာနံ၊တို့၏။လက္ခဏာဘူတာ၊သော။ပဋိလောမဌပနာ နာမ၊မည်၏။ဝါ၊ ပဋိလုံအား၊ဖြင့် သူ၏စကား၊ကိုတည်စေကြောင်း၊စကား၊မည်၏။ နော စ ဝတ ရေတိအာဒိ၊သည်။ပဋိလောမပက္ခေ၊၌။ နိဂ္ဂဟဿ၊၏။ ဝါ၊သို့။ ပါပိတတ္တာ၊ ကြောင့်။ပဋိလောမပါပနာ နာမ၊မည်၏။ဝါ၊ပဋိလုံအား၊ဖြင့် အပြစ်သို့ရောက် စေကြောင်း၊စကား၊မည်၏။ပုန၊ တဖန်။[ရှေ့၌ "ယံ တတ္ထ ဝဒေသိ"ဟု ပါပြီး ဖြစ်သောကြောင့် "ပုန"ဟု ဆိုသည်၊] ယံ တတ္ထ ဝဒေသိတိအာဒိ၊ သည်။ ပဋိလောမပက္ခေ၊၌။နိဂ္ဂဟဿ၊၏။ဝါ၊သို့။ အာရောပိတတ္တာ၊ တက်ရောက်စေ အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊ တင်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပဋိလောမ-ရောပနာ နာမ၊ မည်၏။ ဝါ၊ ပဋိလုံအား၊ဖြင့် အပြစ်ကို တင်ကြောင်း စကား၊မည်၏။ ဣဓာပိ၊ ဤပဋိလောမပက္ခ၌လည်း။ ပရိယောသာနေ၊ အဆုံး၌။ မိစ္ဆာတိပဒဿ၊ မိစ္ဆာဟူသောပုဒ်၏။ ပုရတော၊ ရှေ့၌။ ဣဒံ တေတိ၊ဣဒံ တေ ဟူသော ၂-ပုဒ်ကို။အာဟရိတဗ္ဗမေဝ၊ ဆောင်ထိုက်သည်သာ။ပရတောပိ၊ နောက်၌လည်း။ ဧဝရူပေသု၊ ဤသို့ သဘော၌ကုန်သော။ ဌာနေသု၊ အရာတို့၌။ ဧသေဝ(ဧသော ဧဝ)၊ဤဆိုအပ်ပြီးသော အစီရင်သည်ပင်။ နယော၊ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို ဆောင်ကြောင်း အစီအရင်တည်း။

တတြ၊ ထို ဟဋ္ဌိ ပဋ္ဌလော အစရှိသော စကား၊ရပ်၌။ [ရှေးနိဿယဝယ် "တတြ၊ ထိုအနုလောမပဋ္ဌကဋ္ဌ"ဟု ပေး၏၊ တ-သဒ္ဒါသည် အတိတ်ကို ပြန်၍ ညွှန်ပြရိုး၊တည်း၊ အတိတ်ဋ္ဌကား "ဟဋ္ဌိ ပဋ္ဌလော"စသော စကား၊တို့သာ ပါ၏၊ ထို့ကြောင့် ထိုစကား၊ကို စွဲရသည်၊] အယံ၊ ဤဆိုအပ်လတ္တံ့ကား။ အာဒိတော၊ အစမှ။ ပဋ္ဌာယ၊၍။သခေ်ပတ္ထော၊ အကျဉ်းဖြစ်သောအနက်တည်း။ ပဋ္ဌလော၊ ကို။ သစ္ဈိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေန၊ဖြင့်။ ယဒိ ဥပလဗ္ဘတိ၊ ပညာဖြင့်ကပ်၍ ရှုမှတ်သည်ရှိသော် အကယ်၍ ရအပ်ငြားအံ့။ ဘော၊အို ပရဝါဒီ။ တေန၊ ထို့သို့ ပဋ္ဌိလ်၏ ပညာဖြင့်ကပ်၍ ရှုမှတ်သည်ရှိသော် သစ္ဈိကဋ္ဌ ပရမတ္ထ အဖြစ်ဖြင့် ရအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သော၊ ထိုပဋ္ဌိလ်ကို။ ဥပလဗ္ဘတိ၊နိုင်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္တဗ္ဗော ဝတ၊ ဆိုထိုက်သည်သာ။ပန၊ဆက်။ တတ္ထ၊ထိုပြဿနာ ၂-ရပ်၌။ ပုရိမပဒဥ္စ၊ ရှေ့ဖြစ်သော ပြဿနာ၌။သစ္ဈိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေန ဥပလဗ္ဘတိတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တဗ္ဗော ခေါ၊ဆိုထိုက်သည်သာ။ စ၊ဗျတိရိတ်ကား။ ဒုတိယပဒဥ္စ၊၌။တတော သော ပဋ္ဌလော ဥပလဗ္ဘတိတိ၊ဟူ၍။ နော ဝတ္တဗ္ဗော၊မဆိုထိုက်။(ဣတိ၊သို့။) ဟဲ၊အကြင်စကား၊ကို။ဝဒေသိ၊ အသင် ပရဝါဒီဆို၏။ တေ၊အသင် ပရဝါဒီ၏။ ဣဒံ၊ ဤရှေနောက် ၂-ရပ် မဆက်စပ်သော စကား၊သည်။ မိစ္ဆာ၊ပုဗ္ဗာပရ-ဝိရောဓိဒေါသ မကင်း၊သဖြင့် မှား၊ယွင်း၊သည်။ (ဟောတိ)။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ တာဝ၊ ပဋိလောမဌပနာ စသည်တို့မှ ရှေး၌း၊စွာ။ အနုလောမတော၊အား၊ဖြင့်။ ဌပနာပါပနာရောပနာ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ကုန်၏။

ဒုတိယပဥ္ဍေ၊ ၌။ တတော သော ဥပလဗ္ဘတိတိ၊ ဟူ၍။ အထ နှ ဝတ္တဗ္ဗော၊ အကယ်၍ မဆိုထိုက်သည်ဖြစ်အံ့။ (ဧဝံသတိ၊ သော်။) ပုရိမပဥ္ဍေပိ၊ ၌လည်း။ နဝတ္တဗ္ဗော၀၊ (သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထော်နှ ဥပလဗ္ဘတိဟု) မဲ့ဆိုထိုက်သည်သာ။ ပန၊ ဆက်။ ထွေ၊ ဤပြဿနာ ၂-ရပ်၌။ ပုရိမပဥ္ဍေ၊ ၌၊ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထော်နှ ဥပလဗ္ဘတိတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တဗ္ဗော ဧဝါ၊ သည်သာ။ စ၊ ဗျတိရိတ်ကား။ ဒုတိယပဥ္ဍေ၊ ၌။ တတော သော ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတိတိ၊ ဟူ၍။ နော ဝတ္တဗ္ဗော၊ မဆိုထိုက်။ ဤတိ၊ သို့။ ယံ၊ အကြောင်စကားကို။ ဝဒေသိ၊ အသင် ပရ၀ါဒီဆို၏။ တေ၊ ၏။ ဤဒံ၊ ဤရှေနောက် ၂-ရပ်မဆက်စပ်သောစကားသည်။ မိစ္ဆာ၊ ၏။ဤတိ ဧဝံ၊ သို့။ ပဋိလောမတော၊ အားဖြင့်။ ဌပနာ ပါပနာရောပနာ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ (ဤတိအယံ၊ ကား။အာဒိတော၊မှ။ပဋ္ဌာယ၊၍။သဓေ်ပတ္တော၊ တည်း။)[ဟောန္တိတိဟု ဤတိ ပါလျှင်ကောင်း၏၊မပါလျှင် ထည့်ပေးပါ။] [နိဂုံးကိုပြလို၍ ဧဝမေတံ စသည် မိန့်။] ဧဝံ၊ လျှင်။ နိဂ္ဂဟာဿ စ၊ နှိပ်ကြောင်း အပြစ်၏ငင်း။ ဝါ၊ ကိုငင်း။ အနုလောမ ပဋိလောမတော၊အားဖြင့်။စတုန္နံ၊ကုန်သော။ပါပနာရောပနာနဉ္စ၊ တို့၏ငင်း။ ဝါ၊ တို့ကိုငင်း။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဥပလဗ္ဘတိတိ အာဒိကံ၊ အဃရှိသော။ ဧတံ၊ ဤစကားရပ်သည်။ အနုလောမပဋ္ဌကံနာမ[1]၊ မည်၏။ဝါ၊ အနုလုံအားဖြင့် နိဂ္ဂဟစသော ငါးပါး သော အနက်တို့၏ အပေါင်းမည်၏။

စ၊ ဆက်။ ထွေ၊ ဤအနုလောမ ပဋ္ဌကဉ်။ အနုလောမတော၊ အားဖြင့်။ ပါပနာရောပနာဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဧကော၊ တပါးသော နိဂ္ဂဟဏင်း။ ပဋိလောမ-တော၊ အားဖြင့်။ ပါပနာ ရောပနာဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဧကော၊ တပါးသော နိဂ္ဂဟဏင်း။ ဤတိ၊ သို့။ ဒ္ဝေ၊ ကုန်သော။ နိဂ္ဂဟာ၊ တို့ကို။ ကိဉ္စာပိ ကတာ၊ အကယ်၍ကား ပြုအပ်ပါပေကုန်ပြီ။ ပန၊ ထိုသို့ပင် ပြုအပ်ပါကုန်သော်လည်း။ ထွေ၊ ဤအနုလောမ ပဋ္ဌကဉ်။ ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတိတိ၊ ဟူသော။ ပဌမံ၊ သော။ ဝါဒံ၊ ဝါဒကို။ နိဿာယ၊ မှီ၍။ အာဇာနာဟိ နိဂ္ဂဟန္တိ၊ ဟူသော။ ပဌမဿ၊ သော။ ဧတဿဝ နိဂ္ဂဟာဿ၊ ဤနှိပ်ကြောင်းအပြစ်၏ပင်။ ဝါ၊ သို့ပင်။ ဒုဗ္ဘိဟိ၊ ကုန်သော။ အာကာရေဟိ၊ အနုလောမ, ပဋိလောမ အခြင်း အရာတို့ဖြင့်။ အာရောပိတတ္တာ၊ တက်ရောက်စေအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။

၁။ အနုလောမပဋ္ဌက။ ။နိဂ္ဂဟန္နစ်ပါးရှိသော်လည်းနောက်လာမည့်အကြောင်း ပြအဘိုင်း တပါးတည်းသာယူ၍ ၁-နိဂ္ဂဟ စကား, ၂-အနုလောမ ပါပနာ, ၃-အနု-လောမရောပနာ, ၄-ပဋိလောမ ပါပနာ, ၅-ပဋိလောမ ရောပနာအားဖြင့် အနု-လောမအာကာရ စကားအဂိတ် ငါးမျိုးကိုသိပါ။ နောက် ပဋိလောမ ပဋ္ဌကဉ်လည်း နည်းတူ။

ကထာ-၃

ဝါ၊တင်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဧကောဝ၊တပါးသာလျှင်ဖြစ်သော။အယံ နိဂ္ဂဟော၊ ဤနှိပ်ကြောင်းအပြစ်သည်။ (ဟောတိ)။ [အနုလောမ, ပဋိလောမ ၂-မျိုးဖြင့် နိဂ္ဂဟ ပြုပါသော်လည်း အပြစ်မှာ ရှေးနောက်မစပ်သော အပြစ် တမျိုးသာတည်း။ ထို့ကြောင့် နိဂ္ဂဟအတွက် ၁-ပါးသာ ဖြစ်သည်။ ဟူလို။] ဤတိ (အယံ) ကား။ ပဌမော၊ သော။ နိဂ္ဂဟော၊ တည်း။ [ရှေးနိဿယဌီ ဤတိ-မပါ။]

၂။ ဤဒါနိ၊ အနုလော်မ ပဋ္ဌကကို ဟောတော်မူပြီးရာ ယခုအခါဌီ။ ပစ္စနီကနယော၊ ပစ္စနီကနည်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဝါ။ ဖြစ်တော့လတ္တံ့။ တတ္ထ၊ ထိုပစ္စနီကနယဌီ။ပုစ္ဆာ၊ သည်။ပရဝါဒိဿ၊ ပရဝါဒီ၏ပုစ္ဆာတည်း။ ဟိ၊ မှန်။ သော၊ ထို ပရဝါဒီသည်။ အတ္ထိ ပုဂ္ဂလော အတ္တာဟိတာယ ပဋိပန္နောတိ၊ ဟူသော ပါဋိတော်၏။ ဝါ၊ ကို။ ဂဟိတတ္တာ၊ ယူအပ်ပြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ (ထိုပါဋိတော်က အတ္ထိ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်ရှိ၏ ဟု ဟောတော်မူသည့်အတွက် ပုဂ္ဂိုလ်ရှိ၏ဟု ယူအပ်ပြီး၏ အဖြစ်ကြောင့်။) နှုပလဗ္ဘတိတိ၊ နှုပလဗ္ဘတိ ဟူသော အယူကို။ အသမ္မဋ္ဌစ္ဆန္နော၊ လက်မခံလိုသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဧဝံ၊ သို့။ (ဤသို့ "ပုဂ္ဂလော နုပလဗ္ဘတိ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေန" ဟူ၍။) ပုစ္ဆတိ၊ မေး၏။ သကဝါဒီ၊ သည်။ ရူပါဒိဓမ္မာ၊ ရုပ်အစရှိသော တရားတို့ကို။ ဥပလဗ္ဘန္တိ ယထာ၊ပညာဖြင့်ကပ်၍ ရှုမှတ်သည်ရှိသော် ရအပ်ရနိုင်ကုန်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ (ပုဂ္ဂလဿ၊ ၏။) အနုပလဗ္ဘနီယတော၊ ပညာဖြင့်ကပ်၍ ရှုမှတ်သည်ရှိသော် မရအပ် မရနိုင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အာမန္တာတိ၊ ဟူ၍။ ပဋိဇာနာတိ၊ ဝန်ခံ၏။ ပုန၊ တဖန်။ ဤတရော၊ သကဝါဒီမှ တပါးသော ပရဝါဒီသည်။ အတ္ထာနာ၊ သည်။ အဓိပ္ပေတံ၊ အလိုရှိအပ်သော။ သစ္စိကဋ္ဌံ ယေဝ၊ သမ္မုတိသစ္စာဖြစ်သော သစ္စိကဋ္ဌကိုပင်။ သန္ဓာယ၊ ရည်ရွယ်၍။ ယော သစ္စိကဋ္ဌောတိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။ အာဟ၊ ပြီ။

ဝါ၊ တနည်း၊ သမ္မုတိသစ္စ ပရမတ္ထသစ္စာနိ၊ သမ္မုတိသစ္စံ, ပရမတ္ထသစ္စာ တို့ကို။ ဧကတော၊ တပေါင်းတည်း။ ကတ္ဝာပိ၊ ပြု၍လည်း။ ဧဝံ၊ သို့။ (ဤသို့ "ယော သစ္စိကဋ္ဌော ။ပေ။ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေန" ဟူ၍။) အာဟ၊ ပြီ။ သကဝါဒီ၊ သည်။ ပုဂ္ဂလောတိ၊ ပုဂ္ဂလော ဟူ၍။ ဥပါဒါပညတ္တိ သဗ္ဗာဝ-တောပိ၊ ဥပါဒါပညတ်၏ ထင်ရှားရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ဝင်း။ ဒ္ဝိန္နံ၊ ကုန်သော။ သစ္စာနံ၊ သမ္မုတိသစ္စာ ပရမတ္ထသစ္စာတို့၏။ (တွ— ဌ်လှမ်းစပ်။) ဝါ၊ တို့ကို။ ဧကတော၊ တပေါင်းတည်း။ ကတ္ဝာ၊ ၍။ ပုစ္ဆိတတ္တာပိ၊ မေးအပ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ဝင်း။ နဟောန္တိ၊ ဟူ၍။ (ဤသို့ မရအပ်ဟု မဆိုထိုက်ဟူ၍။) ပဋိက္ခိပတိ၊ ပယ်မြစ်၏။

ဣဒါနိ၊ ဌ်။ တေန၊ ထိုသက၀ါဒီသည်။ ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာ။ (ပဌမပြဿနာ တုန်းက၊) ပရမတ္ထသစ္စ၀သေန၊ ပရမတ္ထသစ္စာ၏ အဖြစ်ဖြင့်။ (ပုဂ္ဂလဿ၊ ၏။ ၀ါ၊ ကို။) နုပလဗ္ဘနီယတာ၊ ပညာဖြင့်ကပ်၍ ရှုမှတ်သည်ရှိသော် မရအပ် မရနိုင်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ကိဉ္စာပိ သမ္မင်္ဒီစ္ဆိတာ၊ အကယ်၍ကား လက်ခံအပ်ပါပေပြီ။ (အာမန္တာဟု လက်ခံအပ်ပါပေပြီ။) ပစ္ဆာ၊ နောက် ဒုတိယပြဿနာဌ်။ သမ္မုတိသစ္စ၀သေန၊ သမ္မုတိသစ္စာ၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ၀ါ၊ တနည်း။ ၀ေါဓိဿက၀သေန၊ ပရမတ္ထသစ္စာ သမ္မုတိသစ္စာ ၂-မျိုးရောနှောသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ (ကိဉ္စာပိ)ပဋိက္ခိတ္တာ၊ အကယ်၍ကား ပယ်အပ်ပါပေပြီ။ (နဟေဝံ ၀တ္တွေဟု ပယ်အပ်ပါပေပြီ။) ပန၊ ထိုသို့ပင် လက်ခံအပ် ပယ်အပ်ပါသော်လည်း။ ပရ၀ါဒီ၊ သည်။ နုပလဗ္ဘတိတိ၊ ဟူသော။ ၀စနသာမညမတ္တံ၊ စကားသာမညမျှဖြစ်သော။ (သမ္မုတိသစ္စာ ပရမတ္ထသစ္စာ ၂-မျိုးလုံးနှင့် ဆိုင်သော စကားမျှဖြစ်သော။) ဆလ၀ါဒံ၊ မူလအနက်ကို ဖုံးလွှမ်း၍ သဒ္ဒါကို ဖျက်ဆီးကြောင်း စကားကို။ နိဿာယ၊ မှီ၍။ (ကရောန္တော အာဟာတို့ဌ် စပ်။) ယံ၊ အကြင် ပုဂ္ဂလော နုပလဗ္ဘတိ ဟူသော စကားကို။ တယာ၊ အသင် သကဝါဒီသည်။ ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာ။ ပဋိညာတံ၊ အာမန္တာဟု ဝန်ခံအပ်ပြီ။ တံ၊ ထိုစကားကို။ ပစ္ဆာ၊ နောက်ဌ်။ (ဒုတိယပြဿနာဌ်။) ပဋိက္ခိတ္တံ၊ ပယ်အပ်ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ ဘဏ္ဍနသဿ၊ ငြင်းခုံခြင်းကို။ ပဋိဘဏ္ဍနံ ဝိယ၊ တဖန် ပြန်၍ ငြင်းခုံခြင်းကိုကဲ့သို့။ (ဧ၀ံ၊ တူ။) အတ္တနော၊ မိမိ၏အပေါ်ဌ်။ ကတဿ၊ သကဝါဒီသည် ပြုအပ်ခဲ့သော။ နိဂ္ဂဟကမ္မဿ၊ နှိပ်ကြောင်း အပြစ်တင်မှုကို။ (အနုလောမ နယတုန်းက ပြုအပ်ခဲ့သော နိဂ္ဂဟကမ္မကို။) ပဋိကမ္မံ၁၊ တဖန် ပြန်၍ သုတ်သင်မှုကို။ ကရောန္တော၊ပြုလိုသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အာဇာနာဟိ-ပဋိကမ္မန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ပရ၀ါဒီဆိုပြီ။

ဣဒါနိ၊ ဌ်။ အဿ၊ ထိုပရ၀ါဒီ၏အပေါ်ဌ်။ အနုလောမပဋ္ဌကေ၊ အနုလောမပဋ္ဌကဌ်။ (အနုလောမပဋ္ဌကတုန်းက။) သက၀ါဒိနာ၊ သည်။ ၀ါဒဋ္ဌပနံ၊ အယူကို အတည်ထားခြင်းကို။ ကတ္တာ၊ ပြုပြီး၍။ အနုလောမ ပဋိလောမတော၊ အားဖြင့်။ ပါပနာ ထောပနာဟိ၊ တို့ဖြင့်။ နိဂ္ဂဟော၊ နှိပ်ကြောင်းအပြစ်ကို။

၁။ နိဂ္ဂဟကမ္မဿ ပဋိကမ္မံ။ ။ထောမနိဒ်ဌ်"ပဋိကာရ"ပုဒ်၏ အနက်ကို ပြရာ၀ယ် "ကြိတဿ အပကာရဿ (သူပြုအပ်သော ကျေးဇူးမဲ့ကို) တုလျရူပ အပကာရကရဏေန (အလားတူ ကျေးဇူးမဲ့ကို ပြုခြင်းအားဖြင့်) သောမနေ-သုစာသင်ခြင်းဌ်" ဟု ပြ၏။ ဤအနက်သည် "ဘဏ္ဍနဿ ပဋိဘဏ္ဍနံ ဝိယ အတ္တနော ကတဿ နိဂ္ဂဟကမ္မဿ ပဋိကမ္မံ ကရောန္တော" ဟူသော အဌကထာ စကားနှင့် သဘောတူ။ ထို့ကြောင့် သူ၏ နှိပ်မှုကို အတုန့်ပြန်၍ ပြုသောအားဖြင့် သုတ်သင်ရှင်းလင်းမှုကို "ပဋိကမ္မ" ခေါ်သည်ဟု မှတ်ပါ။ နောက်ဌ် "နိဂ္ဂဟစတုက္က" ဟု သီးခြားဟောပြသည်မှာ မြဲမြံသောကြောင့် ပြန်၍နှိပ်ခြင်းကို "ပဋိကမ္မ" ဟု မဆိုသင့်။

ပါကဋ္ဌော၊ ကို။ ကတော ယထာ၊ ပြုအပ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ပဋိကမ်မံ၊ တဖန် ပြန်၍ သုတ်သင်ရှင်းလင်းမှုကို။ ပါကဋံ၊ ထင်ရှားသည်ကို။ ကရောန္တော၊ ပြုလို့ သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဟဋ္ဌေ ပဂုဏလောတိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။ အာဟ၊ ပရဝါဒီဆိုပြီ။ တံ၊ ထို ဟဋ္ဌေ ပဂုဏလော အစရှိသော စကားကို။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌။ (အောက်ဖြစ်သော အနုလောမပဋ္ဌကဉ်။) ဝုတ္တနယေနေဝ၊ သာလျှင်။ အတ္ထတော၊ အနက်အဓိပ္ပါယ်အားဖြင့်။ ဧဝဒိတဗ္ဗံ၊ သိထိုက်၏။

ပန၊ ဆက်၊ ဇော္ဌေ၊ ဤ ပဋိကမ္မစတုက္ကဉ်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဌပနာ နာမ၊ အတည်ထားကြောင်း စကားမည်သည်။ (ဌပနမတ္တမေဝ ဟောတိ နပါကဋဘာဝကရဏံ–တို့၌ စပ်။) ပရပက္ခဿ၊ တပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ အဖို့ကို။ ဌပနတော၁၊ အတည်ထားခြင်းကြောင့်။ အယံ၊ ဤအပြစ်သည်။ တဝ၊ အသင်၏။ (အသင်သကဝါဒီ, သို့မဟုတ် ပရဝါဒီ၏။) ဒေါသော၊ အပြစ်တည်း။ ဣတိ၊ ဤအနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဒဿေတုံ၊ ဌ၂။ ဌပနမတ္တမေဝ၊ အတည်ထားကြောင်း စကားမျှသည်သာ။ ဟောတိ၊ ၏။ နိဂ္ဂဟဿ ဝါ၊ နှိပ်ကြောင်းအပြစ်ကိုဂင်း။ ပဋိကမ္မဿ ဝါ၊ တဖန်ပြန်၍ သုတ်သင်ရှင်းလင်းမှုကိုဂင်း။ ပါကဋ ဘာဝကရဏံ၊ ထင်ရှားသည်၏ အဖြစ်ကို ပြုကြောင်း စကားသည်။ နု (ဟောတိ)၊ မဟုတ်။ ပန၊ အနှယကား။ ပါပနာရောပနာဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အဿ၊ ထိုနိဂ္ဂဟကို။ ဝါ၊ ထိုပဋိကမ္မကို။ ပါကဋကရဏံ၊ ထင်ရှားအောင် ပြုခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣဒံ၊ ဤပဋိကမ္မစတုက္ကသည်။ အနုလောမ ပဋိလောမတော၊ အားဖြင့်။ ပါပနာရောပနာနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ အပြားအားဖြင့်။ စတူဟိ၊ ကုန်သော။ အာကာရေဟိ၊ အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ ပဋိကမ္မဿ၊ တဖန် ပြန်၍ သုတ်သင်ရှင်းလင်းမှု၏။ ဝါ၊ ကို။ ကတတ္တာ၊ ပြုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပဋိကမ္မ စတုက္ကံ နာမ၊ ပဋိကမ္မ စတုက္ကမည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဧကံ၊ တမျိုးသော။ စတုက္ကံ၊ ကို။ ဧဝဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

၁။ **ပရပက္ခဿ ဌပနတော**။ ။စာအုပ်တို့၌"ပရဝါဒီပက္ခဿ ဌပနတော"ဟု တွေ့ရသော်လည်း သကဝါဒီဘက်က ဌပနာပြုသောအခါ ပရဝါဒီ ဟူသော အခြားတဖက်၏ အဖို့ကို ဌပနာပြုရ၏။ ပရဝါဒီက ပဋိကမ္မပြုဖို့ ဌပနာထားသော်အခါ သကဝါဒီဟူသော အခြားတဖက်၏ အဖို့ကို ဌပနာပြုရ၏။ "ပရပက္ခဿ"ဟုဆိုလျှင် ပရဝါဒီပက္ခလည်း ပါဝင်, သကဝါဒီပက္ခလည်း ပါဝင်ပြီး ဖြစ်သောကြောင့် "ပရပက္ခဿ" ဟု ပါဠိမှန်ရှိပါစေ။ ဤကာ နောက်နား၌လည်း "ပက္ခဌပနေန" ဟု ဤထက်ကျဉ်းသော စကားကို သုံးစွဲထားလိမ့်မည်။ ဤသို့ရှိမှ နောက်၌လာသော "နိဂ္ဂဟဿ ဝါ ပဋိကမ္မဿ ဝါ"ဟု ၂-ထပ်ပြု စကားနှင့် လျော်ပါသည်။ ပဌမနှိပ်ရာ၌ "နိဂ္ဂဟ", ဟု သုံးစွဲ၏။ ပြန်၍ကုစားသောအားဖြင့် ရှင်းလင်းရာ၌ "ပဋိကမ္မ"ဟု သုံးစွဲသည်။

၃။ ဧဝံ၊ သို့။ (ဤဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်။) ပဋိကမ္မံ၊ တဖန်ပြန်၍ သုတ်သင်ရှင်းလင်းမှုကို။ ကတ္ဝာ၊ ၍။ ဣဒါနိ၊ ၌။ အဿ၊ ထိုပရ၀ါဒီ၏ အပေါ်၌။ အနုလောမ ပဋ္ဌကေ၊ ၌။ (အနုလောမ ပဋ္ဌကတုန်းက။) သက-၀ါဒိနာ၊ သည်။ ယော နိဂ္ဂဟော၊ အကြင်နှိပ်ကြောင်း အပြစ်ကို။ ကတော၊ ပြုအပ်ပြီ။ တဿ၊ ထိုနှိပ်ကြောင်း အပြစ်၏။ တမေ၀ ဆလ၀ါဒံ၊ ထိုမူလအနက်ကို ဖုံးလွှမ်း၍ သဒ္ဒါကို ဖျက်ဆီးကြောင်း ၀ါဒကိုပင်။ နိဿာယ၊ ၍။ ဒုက္ကဋဘာ၀ံ၊ မကောင်းသဖြင့် ပြုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဒဿေန္တော၊ ပြလို သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တဋ္ဌေ ပန မညသိတိ အာဒိ ံ၊ ကို။ အာဟ၊ ပရ၀ါဒီ ဆိုပြီ။ တတ္ထ၊ ထို တဋ္ဌေ ပန မညသိ အစရှိသော စကားရပ်၌။ တဋ္ဌေ ပန မညသိတိ၊ ကား။ တံ့၊ အသင် သက၀ါဒီသည်။ ယဒိ မညသိ၊ အကယ်၍ မှတ်ထင်အံ့။ (ဧဝံသတိ၊ သော်။) [၀တ္တဗ္ဗေ ခေါ နော ၀တ္တဗ္ဗေ တိုဋ္ဌ စပ်။ စေ-ကို ယဒိ-ဟု ဖွင့်၍ ပန-ကို မဖွင့်သောကြောင့် ပန အနက်မရှိဟု ပြသည်။] ၀တ္တဗ္ဗေ ခေါတိ ဣဒံ၊ ဟူသော ဤစကားကို။ ပစ္စနီကေ။ ပစ္စနီက နယဋ္ဌ။ အာမန္တာတိ၊ ဟူသော။ ပဋိညံ၊ ၀န်ခံခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ (ပရ၀ါဒိနာ၊ သည်။)၀ုတ္တံ၊ အပ်ပြီ။ ပန၊ ကား။ နော စ ၀တ္တဗ္ဗေတိ ဣဒံ၊ ကို။ န ဟေ၀ါတိ၊ ဟူသော။ အ၀ဇ္ဇာနနံ၊ ပယ်ရှားခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ (ပရ၀ါဒိနာ)။ ၀ုတ္တံ၊ အပ်ပြီ။ တေန တ၀ တတ္ထာတိ၊ ကား။ တေန ကာရဏေန၊ထိုအကြောင်း ကြောင့်။ တံ့ ယေ၀၊ အသင်သက၀ါဒီကိုပင်။ (နိဂ္ဂဟေ တဗ္ဗေဋ္ဌ စပ်။)နုပလဗ္ဘ-တိတိ၊ ဟူသော။ တသ္မိ ပက္ခေ၊ ထိုအဖို့၌။ (နိဂ္ဂဟေတဗ္ဗေဋ္ဌစပ်။) ဟေ၀ံ ပဋိဇာနန္တိန်၊ ကား။ [ဤသို့ သံ၀ဏ္ဏေတဗ္ဗအဖြစ်ဖြင့် ရှိပါစေ။] အာမန္တာတိ၊ ဟူ၍။ ဧ၀ံ၊ သို့။ ပဋိဇာနန္တော၊ ၀န်ခံသော။ (တ၀ဋ္ဌ စပ်။) [တ၀ဟူသော ဆဋ္ဌီယန္တကို တံ့ ဟု ပဌမန္တဖြင့် ဖွင့်ခြင်းကိုလည်း, ပဋိဇာနန္တံ ဟူသော ဒုတိယန္တကို ပဋိဇာနန္တောဟု ပဌမန္တဖြင့် ဖွင့်ခြင်းကိုလည်း သတိပြုခဲ့ပါ၊ ဋီကာ၌ ဖွင့်လိမ့်မည်။ ထို ၂—ပုဒ် အရတူဖြစ်သောကြောင့် "ပဋိဇာနန္တော တံ့ ယေ၀" ဟု ပြန်၍ လှည့်ရသည်။]

ဟေ၀ံ နိဂ္ဂဟေတဗ္ဗေတိ၊ ကား။ ပုန၊ တဖန်။ န ဟေ၀ါတိ၊ ဟူ၍။ အ၀ဇ္ဇာနန္တော၊ ပယ်ရှားသော အသင်သက၀ါဒီကို။ ဧ၀ံ၊ သို့။ နိဂ္ဂဟေ-တဗ္ဗော၊ နှိပ်ထိုက်၏။ အထတံ နိဂ္ဂဏှာမာတိ၊ ကား။ အထ၊ ထိုသို့နှိပ်ထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဧ၀ံ၊ သို့။ နိဂ္ဂဟာရဟံ၊ နှိပ်ခြင်းကိုထိုက်သော။ တံ၊ အသင်သက၀ါဒီကို။ နိဂ္ဂဏှာမ၊ ငါတို့ နှိပ်ကုန်၏။ သုနိဂ္ဂဟိတော စ ဟောသီတိ၊ ကား။ သကေန၊ မိမိဥစ္စာဖြစ်သော။ ပတေန၊ အလိုဖြင့်။ နိဂ္ဂဟိ-တတ္တာ၊ နှိပ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သုနိဂ္ဂဟိတော စ၊ ကောင်းစွာ နှိပ်အပ်သည်လည်း။ ဘ၀သိ၊ ဖြစ်၏။

ဧဝံ၊ သို့။ အဿ၊ ထိုသကဝါဒီ၏။ နိဂ္ဂဟေတဗ္ဗဘာဝံ၊ နှိပ်ထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဒဿေတ္ဝာ၊ ၍။ ဣဒါနိ၊ ဥ္ဒ။ တံ၊ ထိုသကဝါဒီကို။ နိဂ္ဂဏှန္တော၊ နှိပ်လိုသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဟဥ္ဉိတိအာဒိ ံ၊ ကို။ အာဟ၊ ပရဝါဒီဆိုပြီ။ တတ္ထ၊ ထို ဟဥ္ဉိ အစရှိသော စကားရပ်၌။ ဌပနာ ပါပနာ ရောပနာ၊ တို့ကို။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ (အောက် အနုလောမပဋ္ဌကဉ်။) ဥတ္တာနယေနေဝ၊ သာလျှင်။ ဧဝဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ပန၊ ဆက်။ ပရိယောသာနေ၊ ၌။ ဣဒံ တေ မိစ္ဆာတိ၊ ဟူသော ပုဒ်၏။ (အတ္ထောဉ္ဈ စပ်။) တဝ၊ အသင်သကဝါဒီ၏။ ဣဒံ ဝစနံ၊ ဤစကားသည်။ မိစ္ဆာ၊ ပုဗ္ဗာပရဝိရောဓိ ဒေါသ မကင်းသဖြင့် မှားယွင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဣဒံ၊ ဤစတုက္ကသည်။ ဆလဝါဒေန၊ ဖြင့်။ စတူဟိ၊ ကုန်သော။ အာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ နိဂ္ဂဟာဃ၊ ၏။ ဝါ၊ ကို။ ကတတ္တာ၊ ကြောင့်။ နိဂ္ဂဟ စတုက္ကံနာမ၊ မည်၏။

၄။ ဧဝံ၊ သို့။ (ဤသို့ နိဂ္ဂဟစတုက္ကဉ် ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်။) နိဂ္ဂဟံ၊ နှိပ်ခြင်းကို။ ကတ္ဝာပိ၊ပြုပြီး၍လည်း။ ဣဒါနိ၊ ဥ္ဒ။(ဒဿေန္တော အာဟဉ္ဈ စပ်။) မယာ၊ အကျွန်ုပ်သည်။ တဝ၊ အသင်သကဝါဒီ၏။ မတေန၊ အလိုဖြင့်။ (ဒုန္နိဂ္ဂဟောဉ္ဈ စပ်။)ကတော၁၊ ပြုအပ်သော။အယံ နိဂ္ဂဟော၊ ဤနှိပ်ခြင်းသည်။ ဒုန္နိဂ္ဂဟော၊ မှားယွင်းသောနှိပ်ခြင်းသည်။ ယဒိ(ဟောတိ)၊ အကယ်၍ ဖြစ်အုံ။ (ဧဝံသတိ၊ သော်။) မမ၊ အကျွန်ုပ်၏အပေါ်၌။ တယာ၊ အသင်သကဝါဒီသည်။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်ဖြစ်သော။ အနုလောမပဋ္ဌကေ၊ ၌။ (အနုလောမပဋ္ဌကတုန်းက။)ကတော၊ အပ်သော။ ယော နိဂ္ဂဟော၊ အကြင်နှိပ်ခြင်းသည်။ (အတ္ထိ)။ သောပိ၊ ထိုနှိပ်ခြင်းသည်လည်း။ ဒုန္နိဂ္ဂဟော၊မှားယွင်းသော နှိပ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ)။ ဣတိ၊ဤအနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဒဿေန္တော၊ ပြလိုသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဧသေ စေဒုန္နိဂ္ဂဟိတေတိ အာဒိ ံ၊ ကို။ အာဟ၊ ပရဝါဒီဆိုပြီ။

၁။ တဝ မတေန ကတော၁။ ။ဤစာရှိ၌တိုင်းဆိုလျှင် "ပြုအပ်ခဲ့သော နိဂ္ဂဟကို သကဝါဒီ၏ အလိုအားဖြင့် ပြုအပ်" ဟု အဓိပ္ပါယ်ရ၏။ အမှန်မှာ တဝ မတေန ကို ဒုန္နိဂ္ဂဟောဉ္ဈ စပ်၍ "အကျွန်ုပ်၏ နှိပ်ခြင်းသည် အသင်သကဝါဒီ၏ အလိုအားဖြင့် ဒုန္နိဂ္ဂဟဖြစ်အုံ" ဟု ဆိုလိုရင်းဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် "မယာ ကတော နိဂ္ဂဟော တဝ မတေန ဒုန္နိဂ္ဂဟော" ဟု ရှိလျှင် အဓိပ္ပါယ်ရှိသည်။

တနည်း၊။ ။တဝ မဟေန ကို ကတောဉ္ဈစပ်၍ အကျွန်ုပ်ပြုအပ်သော နှိပ်ခြင်းသည် အနုလောမ ပဋ္ဌကတုန်းက အသင်နှိပ်သလို ပြုအပ်သောကြောင့် "တဝ မတေန ကတော" ဟု ဆိုသည်။ ဤသို့သော်လည်း ကြံပါ။ ဆက်ဦးအုံ။ ဣဒါနိ-စသော အနုသန္ဓေတက်၌ "ဧသေ စေ ဒုန္နိဂ္ဂဟိတော" ကို ရည်ရွယ်၍ "ယဒိ အယံ မယာ ။ပေ။ ဒုန္နိဂ္ဂဟော" ဟု ဆိုသည်၊ "ဟေဝမေဒံ တတ္ထ ဒက္ခ" ကို ရည်ရွယ်၍ "ယော မမ။ပေ။ သောပိ ဒုန္နိဂ္ဂဟော" ဟု ဆိုသည်။

တတ္ထ၊ ထိုဧသေ စေဒုန္ဒိဂ္ဂဟိတေ အစရှိသော စကားရပ်၌။ ဧသေ စေ ဒုန္ဒိဂ္ဂဟိ တေတိ[၁]၊ကား။တ၀၊ အသင်သကဝါဒီ၏။ ဧသော ဝါဒေါ၊ဤဝါဒသည်။ဝါ၊ ကို။မယာ၊ သည်။ဒုန္ဒိဂ္ဂဟိတော၊ မှားယွင်းသဖြင့် နှိပ်အပ်သည်။ စေ(ဟောတိ)၊ အံ့။ (ဧဝံသတိ၊ သော်။ တတ္ထ ဒက္ခ-၌ စပ်။) အထဝါ[၂]၊ ထို့ပြင် တနည်း ကား။ တ၀၊ အသင်သကဝါဒီ၏ အပေါ်၌။ မယာ၊ သည်။ ကတော၊ အပ်သော။ ဧသော နိဂ္ဂဟော၊ သည်။ ဒုန္ဒိဂ္ဂဟော၊ မှားယွင်းသော နှိပ်ခြင်း သည်။ စေ (ဟောတိ)၊ အံ့။ (ဧဝံသတိ၊ သော်။) ဟေ၀မေဝံ တတ္ထ ဒက္ခာ-တိ၊ ကား။ တယာ၊ အသင် သကဝါဒီသည်။ မမ၊ အကျွန်ုပ်၏ အပေါ်၌။ ဟေဌာ၊ အောက်၌။ (အနုလောမပဋ္ဌက၌။) ကတေ၊ အပ်သော။ တတ္ထာပိ နိဂ္ဂဟေ၊ ထိုနှိပ်ခြင်း၌လည်း။ ဧ၀မေဝံ၊ ဤအတူ။ ပဿ၊ ရှုပါလော။(ဒုန္ဒိဂ္ဂဟ ဟု ရှုပါလော။)

ဣဒါနိ၊ ၌။ အဿ၊ ထိုပရဝါဒီ၏ အပေါ်၌။ ဟေဌာ၊ ၌။ (အနုလောမ ပဋ္ဌက၌။) သကဝါဒိနာ၊ သည်။ ယော နိဂ္ဂဟော၊ ကို။ ကတော၊ အပ်ပြီ။ တံ၊ ထိုနှိပ်ခြင်းကို။ ဝတ္တဗ္ဗေ ခေါတိ အာဒိ၀စနေန၊ အစရှိသော စကားဖြင့်။ ဒဿေတွာ၊ ၍။ ပုန၊ တဖန်။ တံ နိဂ္ဂဟံ၊ ထို သကဝါဒီ၏ နှိပ်ခြင်းကို။ အနိဂ္ဂဟဘာဝံ၊ နှိပ်ခြင်းမဟုတ်သည်၏ အဖြစ်သို့။ (နှိပ်ရာမရောက်သည့် အဖြစ် သို့။) ဥပနေန္တော၊ ကပ်ဆောင်လိုသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နော စ မယံ တယာတိအာဒိံ၊ ကို။ အာဟ[၃]၊ ပရဝါဒီဆိုပြီ။ တတ္ထ၊ ထို နော စ မယံ တယာ

၁။ **ဧသေ စေ ဒုန္ဒိဂ္ဂဟိတေ။** ။ဧသေကို "ဧသော တ၀ ဝါဒေါ" ဟု ၎င်း, ဒုန္ဒိဂ္ဂဟိတေကို "ဒုန္ဒိဂ္ဂဟိတော" ဟု၎င်း ပဌမဖွင့်၏။ ဆိုလိုရင်းကား-ပြအပ်ခဲ့သော နိဂ္ဂဟစတုက္ကသည် ပရဝါဒီက သကဝါဒီ၏ ဝါဒကို နှိပ်ပုံကို ပြသော စတုက္ကတည်း။ ထိုပြအပ်သည့်အတိုင်း "အသင်သကဝါဒီ၏ ထိုဝါဒကို အကျွန်ုပ် ပရဝါဒီက အကယ်၍ မှားယွင်းစွာ နှိပ်သည်ဖြစ်အံ့၊" ဟု ဆိုလိုသည်။

၂။ **အထဝါ။** ။ဤနည်း၌ကား "ဧသော ဝါဒေါ" ဟု ဝါဒကို မစွဲပဲ "ဧသော နိဂ္ဂဟော" ဟု နှိပ်ခြင်းကြိယာကို စွဲခြင်းသာထူး၏။ ဤသို့ ၂-နည်း ဖွင့်ရခြင်းမှာလည်း "ဒုန္ဒိဂ္ဂဟိတ" အရ ကံဟော တ-ပစ္စည်းအတွက် ဝါဒကို အရကောက်သင့်သော ကြောင့် ပဌမနည်းကို၎င်း, နိဂ္ဂဟစတုက္ကနှင့် စကားဆက်သွယ်နေရကား နှိပ်ခြင်းကို ညွှန်းသင့်သောကြောင့် ဒုတိယနည်းကို၎င်း ဖွင့်ရခြင်းဖြစ်သည်။ ဤဒုတိယနည်းအလို "ဒုန္ဒိဂ္ဂဟိတေ" ၌ တ-ပစ္စည်းကို ဘော-အနက်ဟောကြံပါ။

၃။ **ဣဒါနိ။ပေ။ တယာတိ အာဒိမာဟ။** ။ဤစကားသည် "နော စ မယံ" စသော ပါဠိတော်၏ အနုသန္ဓေ ကျမ်းတက်စကားတည်း။ ပါဠိတော်၌ "ဝတ္တဗ္ဗေ ခေါ ။ပေ။သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေနာတိ" ဟူသော စကား ၂-ရပ်သည် အနုလောမပဋ္ဌကတုန်း က သကဝါဒီက ပရဝါဒီ၏ အပေါ်၌ နှိပ်ပုံကိုပြသော စကားတည်း။ ထို့နောက်

အစရှိသော စကားရပ်၌။ နော စ။ပေ။ ပဋိညာယာတိ အာဒီသု၊ အစရှိသော ပါဋိရပ်တို့၌။ အယံ၊ ကား၊ အတ္ထော၊ တည်း။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တယာ၊ အသင်သကဝါဒီသည်။ မမ၊ ၌။ ကတော၊ အပ်သော။ သော နိဂ္ဂဟော၊ သည်။ဒုန္နိဂ္ဂဟော၊ မှားယွင်းစွာနှိပ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ)။တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တယာ၊ အသင်သကဝါဒီသည်။ တတ္ထ အနုလောမပဋ္ဌကေ၊ ၌။ အာမန္တာတိ၊ ဟူ၍။ တောယ္ယ ပဋိညာယ၊ ဤဝန်ခံခြင်းဖြင့်။ ဧဝံ၊ သို့။ ပဋိဇာနန္တော၊ ဝန်ခံကုန်သော။ မယံ၊ အကျွန်ုပ်တို့ကို၊ (န နိဂ္ဂဟေတမ္မာယေဝ၌ စပ်။) ပုန၊ တဖန်။ န ဟေဝါတိ၊ န ဟေဝံဟူ၍။ (နဟေဝံ ဝတ္တာဗ္ဗေ ဟူ၍။)ပဋိက္ခေပေ၊ပယ်ခြင်းကို။ ကတေပိ၊ ပြုအပ်သော်လည်း။ အာဇာနာဟိ နိဂ္ဂဟန္တိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ န နိဂ္ဂ-ဟေတမ္မာယေဝ၊ မနှိပ်ထိုက်ကုန်သည်သာ။ [ယခုစာအုပ်၌ န နိဂ္ဂဟေတမ္မော-ယေဝ- ဟု ရှိသည်။ မယံ နှင့် ဝုစ် မလျော်ပေ။] ဧဝံ သို့။ အနိဂ္ဂဟေတမ္မမ်ိဳ၊ မနှိပ်ထိုက်သည်လည်းဖြစ်သော။ မံ၊ အကျွန်ုပ်ကို။ (တံ၊ အသင်သကဝါဒီသည်။) နိဂ္ဂဏှာသိ၊ နှိပ်၏။ ပန၊ ထို့ပြင် နှိပ်ပါသော်လည်း။ ဤဒိသေန၊ ဤကဲ့သို့ ရှုအပ်သော။ နိဂ္ဂဟေန၊ နှိပ်ခြင်းဖြင့်။ မယံ၊ တို့သည်။ ဝါ၊ ကို။ ဒုန္နိဂ္ဂဟိတာ၊ မှားယွင်းသဖြင့် နှိပ်အပ်ကုန်သည်။ ဟောမ၊ ကုန်၏။ (ဣတိအယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဤသို့ ရှေ့ပြန်အုပ်ပါ။)

ဣဒါနိ၊၌။ ယံ နိဂ္ဂဟံ၊ ကို။သန္ဓာယ၊၍။ဒုန္နိဂ္ဂဟိတာ စ ဟောမာတိ၊ဟူ၍။ အဝေါစ၊ ပရဝါဒီဆိုပြီ။ တံ၊ ထိုနှိပ်ခြင်းကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ဟဥ္စိ ပဋိဂ္ဂလော။ ပေ။ မိစ္ဆာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ပရဝါဒီဆိုပြီ။ [စာအုပ်တို့၌ "ဣဒံ တေ မိစ္ဆာတိ" ဟု ရှိ၏။ သို့သော် အနုလောမပဋ္ဌကတုန်းက နှိပ်ပုံကို ပြန်၍ညွှန်ပြသော စကားဖြစ်သောကြောင့် တိုနိဂ္ဂဟ၌ "ဣဒံတေ" ဟု မရှိရကား ဤ၌လည်း "ဣဒံ တေ" ဟု မပါသင့်။] ဧဝံ၊ သို့။ ဣဒံ၊ ဤစတုက္ကသည်။(ဥပနယနစတုက္ကံ နာမ ဟောတိ၌ စပ်။)အနုလောမ ပဋိလောမတော၊ အားဖြင့်။ စတူဟိ၊ ကုန်သော။ ပါပနာရောပနာဟိ၊ တို့ဖြင့်။ (ကတဿ၊ ပြုအပ်သော။) နိဂ္ဂဟဿ၊ ၏။ ဝါ၊ ကို။ ဥပနိတတ္တာ၁၊ မိမိနိဂ္ဂဟနှင့်အတူ

"နော စ မယံ။ပေ။ ဒုန္နိဂ္ဂဟိကာ စ ဟောမ" ဟူသော စကားသည် အနုလောမပဋ္ဌကတုန်းက မိမိ (ပရဝါဒီ) ကို နှိပ်အပ်သော်လည်း နှိပ်အပ်ရာ မရောက်ပါ" ဟု ရှေ့က နှိပ်ခြင်းကို ပယ်သောစကားတည်း။

၁။ နိဂ္ဂဟဿ ဥပနိတတ္တာ။ ။"နိဂ္ဂဟဿ" အရ နိဂ္ဂဟဟူသည် အနုလောမပဋ္ဌကတုန်းက သကဝါဒီသည် ပြုအပ်သော နိဂ္ဂဟတည်း။ ထိုသကဝါဒီ နိဂ္ဂဟ၏ ဒုန္နိဂ္ဂဟဖြစ်ပုံကို မိမိ ယခုပြုအပ်ခဲ့သော နိဂ္ဂဟနှင့်အတူ (မိမိနိဂ္ဂဟကို ဥပမာပြု၍) ကပ်ဆောင်အပ်သည်ကို "ဥပနိတ" ဆိုသည်။ [ကတဿ နိဂ္ဂဟဿ တေန နိယာမေန ဒုက္ကဋဘာဝဿ အတ္တနော ကတနိဂ္ဂဟေန သဟ ဥပနိတတ္တာ။ ဋီကာ။]

ကပ်ဆောင်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဥပနယနစတုက္ကံ၁ နာမ၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

၅။ ဣဒါနိ၊ ဥပနယနစတုက္ကကို ဟောတော်မူပြီးရာ ယခုအခါ၌။ နဟေဝံ နိဂ္ဂဟေတဗ္ဗတိအာဒိကံ၊ အစရှိသော။ နိဂ္ဂမနစတုက္ကံ နာမ၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝါ၊ ဖြစ်တော့လတ္တံ့။ တတ္ထ၊ ထိုနိဂ္ဂမနစတုက္ကဌ်။ နဟေဝံ နိဂ္ဂဟေတဗ္ဗတိ၊ ကား။ ယထာ၊ အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့်။ အဟံ၊ အကျွန်ုပ်ကို။ တယာ၊ အသင်သကဝါဒီသည်။ နိဂ္ဂဟီတော၊ နှိပ်အပ်ပြီ။ ဧဝံ၊ ဤသို့သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ နဟိ နိဂ္ဂဟေတဗ္ဗော၊ မနှိပ်ထိုက်ပါ။ ဟိ၊ မှန်။ ဧတဿ နိဂ္ဂဟဿ၊ ဤနှိပ်ခြင်း၏။ ဒုန္နိဂ္ဂဟဘာဝေါ၊ မှားယွင်းသော နှိပ်ခြင်း၏ အဖြစ်ကို။ မယာ၊ အကျွန်ုပ်သည်။ သာဓုတော၊ ဥပနယနစတုက္ကဌ် ပြီးစေအပ်ပြီ။ [ယံ ဝဒေသိ၊ တံ မိစ္ဆာဟု ပြီးစေခဲ့ပြီ။] တေနဟိတိ၊ ကား။ တေန ကာရဏေန၊ ထိုအကြောင်းကြောင့်။ [ယသ္မာ တသ္မာဖြင့် တေန ကာရဏေန၏အနက်ကို ထပ်ဖွင့်လိမ့်မည်။] ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သေ-နိဂ္ဂဟော၊ ဤနှိပ်ခြင်းသည်။ ဒုန္နိဂ္ဂဟော၊ သည်။ (ဟောတိ)။ တသ္မာ၊

မှတ်ချက်။ ။ရှေ့၌ အနုဋ္ဌီကာဝယ် "ပဋိညာဝယဝ, ဟေတာဝယဝ, ဒိဋ္ဌန္တာဝယဝ, ဥပနယ, နိဂ္ဂမနဟု စကားအစိတ် ၅-မျိုးကို ပြခဲ့၏။ ထို့တွင် ဥပနယကို ပြရာ၌ "ယထာ ရူပါဒိ ဥပလဒ္ဓိကိ၊ တထာ ပုဂ္ဂလော၊ ယထာ စ သသဝိသာနံ နာ ဥပလဒ္ဓိတ်၊ နာ တထာ ပုဂ္ဂလောတိ ဥပနယော" ဟု ဥပမာစကားရပ်ဖြင့် ဆောင်ပြခြင်းကို "ဥပနယ" ဟု ဆိုထား၏။ ထို့အတူ ဤ၌လည်း "သကဝါဒီ၏ အယုံအားဖြင့် မိမိ၏ နှိပ်ခြင်းသည် ဒုန္နိဂ္ဂဟဖြစ်သကဲ့သို့ သကဝါဒီ၏ နှိပ်ခြင်းသည်လည်း ဒုန္နိဂ္ဂဟ ဖြစ်၏" ဟု ဆိုရာရောက်သောကြောင့် သကဝါဒီ၏ နှိပ်ခြင်းကို မိမိ၏ နှိပ်ခြင်းနှင့်ဥတူ ပြု၍ ကပ်ဆောင်ခြင်းကို "ဥပနယ" ဟု ခေါ်သည်။

၁။ ဥပနယနစတုက္ကံ။ ။ဤအဖွင့်အရ "ဥပနိယတော၊ သကဝါဒီ၏ နှိပ်ခြင်းကို မိမိနှိပ်ခြင်းနှင့်အတူ ကပ်ဆောင်ခြင်း။ ဥပနယနံ၊ ခြင်း" ဟု ဒုတိယာနက်မှတ်ပါ။(တနည်း) ဥပနိယတော၊ မိမိအပေါ်၌ မနှိပ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကို (မိမိ၏ နှိပ်ခြင်းနှင့်ဥတူ) ကပ်ဆောင်ခြင်း။ ဥပနယနံ၊ ခြင်း။ ဥပနယနေန၊ ဥပနယနဖြင့်။ လက္ခိတံ စတုက္ကံ ဥပနယနစတုက္ကံ။

မှတ်ချက်။ "ဥပနယနစတုက္ကံ" ဟူရာ၌ ဥပနယပြုပုံ ၄-မျိုး ရှိသည်ဟု မမှတ်ရ။ အနုလောမပဋိကာတုန်းက သကဝါဒီသည် ပါပနာ ရောပနာ ၄-မျိုးတို့ဖြင့် ပြုအပ်သော နိဂ္ဂဟကို မိမိပြုအပ်သော နိဂ္ဂဟနှင့်အတူ ကပ်ဆောင်သောကြောင့် ထိုနိဂ္ဂဟတုန်းက ပါပနာ ရောပနာ ၄-မျိုးကို တင်စား၍ ဥပနယနစတုက္ကံ (ဥပနယနဖြင့် မှတ်အပ်သော ၄-မျိုးအပေါင်း) ဟု ဆိုထားသည်ဟု မှတ်ပါ။ ထိုကြောင့် ဋီကာ၌ "အနုလောမပဋိကေ စတူဟိ ပါပနာရောပနာဟိ ကတဿ နိဂ္ဂဟဿ" ဟု ကတဿပုဗ္ဗ ကို ထည့်၍ဖွင့်သည်။

ကြောင့်။ (ထိုသို့မှားယွင်းသော နှိပ်ခြင်း၏အဖြစ်ကြောင့်။) ဟဉ္ဍိ ပုဂ္ဂလော ။ပေ။ မိစ္ဆာတိ ၁၊ ဟူ၍။ မံ၊ အကျွန်ုပ်ကို။ ယံ နိဂ္ဂဏှာသိ၊ အကြောင်းနှိပ်၏။ (အနုလောမ ပဋ္ဌကတုန်းက နှိပ်သည်ကို ဆိုသည်။) ဣဒံ တေ မိစ္ဆာတိ ၂၊ ဣဒံ တေ မိစ္ဆာဟူသော ပါဠိ၏။ (အတ္ထောဋ္ဌ စပ်)။ တဝ၊ အသင်သကဝါဒီ၏။ ဣဒံ နိဂ္ဂဏှာနံ၊ ဤနှိပ်ခြင်းသည်။ မိစ္ဆာ၊ သည်။ (ဟောတိ)။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။

တေန ဟိ ယေ ကတေ နိဂ္ဂဟေတိ၊ တေန ဟိ ယေ ကတေ နိဂ္ဂဟေ အစရှိသည်ကား။ ယေန ကာရဏေန ၃၊ ကြောင့်။ ဣဒံ (နိဂ္ဂဏှနံ)၊ သည်။ မိစ္ဆာ၊ သည်။ (ဟောတိ)။ တေန ကာရဏေန။ ကြောင့်။ တယာ၊ အသင် သကဝါဒီသည်။ ယော နိဂ္ဂဟော၊ ကို။ ကတော၊ အပ်ပြီ။ [“တေန ဟိ ယေ ကတေ နိဂ္ဂဟေ” ၏ အဖွင့်။] သော (နိဂ္ဂဟော)၊ ကို။ ဒုက္ကဋော၊ မကောင်း သဖြင့် ပြုအပ်ပြီ။ [“သေ နိဂ္ဂဟေ ဒုက္ကဋေ” ၏ အဖွင့်။] မယာ၊သည်။ ယံ ပဋိကမ္မံ၊ အကြောင် တဖန်ပြန်၍ သုတ်သင်ရှင်းလင်းမှုကို။ ကတံ၊ အပ်ပြီ။တဒေဝ၊ ထိုတဖန်ပြန်၍ သုတ်သင်ရှင်းလင်းမှုကိုသာ။ သုကတံ၊ ကောင်းစွာပြုအပ်ပြီ။ [“သုကတေ ပဋိကမ္မေ” ၏ အဖွင့်။] စ၊ သည်သာမကသေး။ ပဋိကမ္မစတုက္ကာ-ဒိဝသေန၊ ပဋိကမ္မစတုက္က အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ ယာပိ သော ကထာ-

---

၁။ ။မိစ္ဆာတိ။ ။“ယံ နိဂ္ဂဏှာသိ ဟဉ္ဍိ ပုဂ္ဂလော။ပေ။ မိစ္ဆာတိ” ဟု ရှိသင့်ပါလျက် ပါဠိတော် အဋ္ဌကထာစာအုပ်တို့၌ “မိစ္ဆာတိ” ဟူသော ပါဠိမပါ။ ဤစကားသည် အနုလောမပဋ္ဌကတုန်းက ဌပနာ အနုလောမ ပဋိလောမ ပါပနာ ရောပနာတို့ကို ယူ၍ ထပ်မံပြအပ်သော စကားဖြစ်သောကြောင့် ထို အတိုင်းရှိမှ ကောင်းသည်။ ပါဠိတော် ရှေးနိဿယ၌ ထို“မိစ္ဆာတိ” ဟူသော ပါဠိ၏ နိဿယကို တွေ့ရပါသည်။

၂။ ။ဣဒံ-တေ မိစ္ဆာ။ ။မိစ္ဆာတိဟု ရှိပြီးနောက်မှ ပါဠိတော်၌ “ဣဒံ တေ မိစ္ဆာ”ဟု နိဂုံးဝါကျ သီးခြားရှိရပါသည်။ အဋ္ဌကထာ၌ “ဣဒံ တေ မိစ္ဆာတိ” သည် ထိုပါဠိတော် နိဂုံးဝယ်ရှိသော သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗတည်း။ ထို့ကြောင့် ထို သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗ၏ သံဝဏ္ဏနာ၌ “ဣတိ အတ္ထော”ဟု အတ္ထောသဒ္ဒါ ပါရပါသည်။ [ဣဒံ တေ မိစ္ဆာ” ဝါကျကို နိဂ္ဂဟစတုက္က ဥပနယန စတုက္ကတို့၌လည်း ပါဠိတော် စာအုပ်ဝယ် တွေ့ရ၏။ ထို့ပြင် နိဂ္ဂဟစတုက္က၌ တွေ့ရသောပါဌ်သည် ပါဌ်မှန်တည်း။ ဥပနယန စတုက္က၌ကား ဣဒံ တေ မလို။ “မိစ္ဆာ” ဟု သာ ရှိရမည်။

၃။ ။ယေန ကာရဏေန။ပေ။ သုကတာ။ ။“တေန ဟိ ယေ ကတေ နိဂ္ဂဟေတိ”ဟု သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗကို ဤမျှသာ တည်ထားသော်လည်း ဖွင့်သောအခါ “သေ နိဂ္ဂဟေ ဒုက္ကဋေ၊ သုကတေ ပဋိကမ္မေ၊ သုကတာ ပဋိပါဒနာ” တိုင်အောင် ဖွင့်သောကြောင့် “နိဂ္ဂဟေတိ” ၌ အာဒိအနက်ဟော ဣတိသဒ္ဒါနှင့် ပဒတ္ထဝိပလ္လာသ ဇောတက ဣတိသဒ္ဒါ, ဟု ဣတိ ၂-လုံး ရှိသင့်သော်လည်း။ တလုံးကို ချေးထားသည် ဟု ဆိုပါ။

မဂ္ဂ သမ္ပဒ္ဒိပါဒနာ၊ အကြင် စကားအစဉ်ကို ကောင်းစွာဖြစ်စေခြင်းကိုလည်း။ ကတာ၊ အပ်ပြီ။ သာပိ (ကထာမဂ္ဂသမ္ပဒ္ဒိပါဒနာ)၊ ကိုလည်း။ သုကတာ၊ အပ်ပြီ။ ["သုကတာ ပဒ္ဒိပါဒနာ" ၏ အဖွင့်။]

[နိဂုံးကို ပြလို၍ "ဧဝမေတံ" စသည်ကို မိန့်။] ဧဝံ၊ လျှင်။ ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတိတိ အာဒိကဿ၊ အစရှိသော။ အနုလောမပဥ္ဇကဿ၊ ၏ ၎င်း။ နုပလဗ္ဘတိတိ အာဒိကာနံ၊ အစရှိကုန်သော။ ပဒ္ဓိကမ္မ နိဂ္ဂဟောပနယန နိဂ္ဂမန စတုက္ကာနံ၊ ပဒ္ဓိကမ္မ စတုက္က, နိဂ္ဂဟစတုက္က, ဥပနယနစတုက္က, နိဂ္ဂမနစတုက္ကတို့၏ ၎င်း။ ဝသေန၊ အပြားအားဖြင့်။ ဧတံ အနုလောမပစ္စနီကပဥ္ဇကံ့ နာမ၊ ဤ အနုလောမပစ္စနီက ပဥ္ဇက မည်သည်ကို။ နိဒ္ဒိဋ္ဌံ၊ ညွှန်ပြတော်မူအပ်ပြီ။ ဣတိ ဧဝဒိတဗ္ဗံ။

[အဋ္ဌကထာ၏ နိဂုံးကို ပြလို၍ ' 'တ္ထောဝတာ" စသည်ကို မိန့်။]တ္ထောဝတာ၊ ဤမျှအတိုင်း အရှည်ရှိသော စကားအစဉ်ဖြင့်။ သကဝါဒိနော၊ ၏။ ပုဗ္ဗပက္ခေ-ရွှေသွား ရှိသော အဖို့သည်။ သတိ၊ ဖြစ်လသော်။ ပရဝါဒိနော၊ ၏။ ဝစနသာမညမတ္တေန၊ စကား၏တူမျှသည်၏ အဖြစ်မျှဖြစ်သော။ဆလဝါဒေန၊ ဆလဝါဒဖြင့်။ (မလိုအပ်သောအနက်ကို ဖုံး၍ လိုအပ်သောအနက်ကို ဆွဲယူခြင်းအားဖြင့် သဒ္ဒါကိုဖျက်ကြောင်း စကားဖြင့်။) ဇယော၊ အောင်ခြင်းသည်။ ဝါ၊ အနိုင်ယူခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

အနုလောမပစ္စနီကဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

၁။ **အနုလောမပစ္စနီကပဥ္ဇက။** ။"ဇယော ဟောတိ" ဟု ဆုံးသောအခါ အောက်၌ "အနုလောမပစ္စနီကဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ"ဟု နိဂုံးရှိလျှင် ကောင်း၏။ မရှိသောကြောင့် ထည့်ရသည်၊ "အနုလောမပစ္စနီက" ဟု အမည်ပြုရာ၌ ပါဠိတော်ကို ကြည့်ပါ။ အနုလောမပဥ္ဇက, ပဥ္ဇကမူစတုက္က, နိဂ္ဂဟစတုက္က, ဥပနယနစတုက္က, နိဂ္ဂမန စတုက္ကဟု ၅-ပိုင်းရှိရာဝယ် အနုလောမပဥ္ဇက တပိုင်းသာ အနက်အဓိပ္ပါယ်မှန်သော သကဝါဒီ၏ စကားဖြစ်၍ အနုလောမ အမည်ရ၏။ နောက်လေးပိုင်းမှာ ပရဝါဒီ၏ ပစ္စနီက ဆန့်ကျင်ဘက် စကားချည်းသာတည်း။ ဤသို့ အနုလောမ ရှေ့သွားရှိ၍ ပစ္စနီက နောက်လိုက်ရှိသောကြောင့် ဤအပိုင်း ၅-ရပ်ကို "အနုလောမ ပစ္စနီက ပဥ္ဇက"ဟု ခေါ်ရသည်။

၂—ပစ္စနီကာနုလောမအဖွင့်

၆။ ဣဒါနိ၊ အနုလောမ ပစ္စနီကကို ဟောတော်မူပြီးရာ ယခုအခါ၌။ (အာရဒ္ဓံ ၌ စပ်။) ယထာ၊ အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ပရဝါဒိနော၊ ၏။ ပုဗ္ဗပက္ခေ၊ ရှေသွားရှိသောအဖို့သည်။ သတိ၊ ဖြစ်လသော်။ သကဝါဒိနော၊ ၏။ ဓမ္မေနေဝ၊ တရားသဖြင့်သာလျှင်။ တထေန၊ ဟုတ်မှန်သော အောင်ခြင်းဖြင့်။ သုဇယော၊ ကောင်းစွာ အောင်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တထာ၊ ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဝါဒုပ္ပတ္တိ ံ၊ ဝါဒ၏ဖြစ်ပုံကို။ ဒဿေတုံ၊ ဌ၂။ ပဋ္ဌလော နုပလဗ္ဘတိတိ၊ အစရှိသော။ ပစ္စနီကာနုလောမပဋ္ဌကံ၊ ကို။ (အာယသ္မတာ မောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿထေ္ထရေန၊ သည်။)အာရဒ္ဓံ၊ အားထုတ်တော်မူအပ်ပြီ။ တတ္ထ၊ ထို ပစ္စနီကာနုလောမပဋ္ဌက၌။ ပစ္စနီကေ၊ ပစ္စနီက၌။ ပုစ္ဆာ၊ သည်။ ပရဝါဒိဿ၊ ပရဝါဒီ၏ ပုစ္ဆာတည်း။ ရူပါဒိဘေဒံ၊ ရုပ်အစရှိသော အပြားရှိသော။ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထံ၊ မှန်သောအနက် မဖောက်မပြန်မြတ်သောအနက်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ပဋိညာ၊သည်။ သကဝါဒိဿ၊ သက-ဝါဒီ၏ ဝန်ခံခြင်းတည်း။ သုဒ္ဓသမ္မုတိသစ္စံ ဝါ၊ ပရမတ္ထသစ္စာမဖက် သက်သက်သော သမ္မုတိသစ္စာကိုသော်၎င်း။ ပရမတ္ထမိဿကံ၊ ပရမတ္ထနှင့်ရောသော။ သမ္မုတိသစ္စံ ဝါ၊ ကိုသော်၎င်း။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ယော သဗ္ဗံကဋ္ဌောတိ၊ ယော သစ္စိကဋ္ဌော အစရှိသော။ ပုန၊ တဖန်။ အနုယောဂေါ၊ မေးစိစစ်ခြင်းသည်။ ပရဝါဒိဿ၊ ပရဝါဒီ၏ မေးစိစစ်ခြင်းတည်း။

သမ္မုတိဝသေန၊ သမ္မုတိသစ္စာ၏အဖြစ်ဖြင့်။ နုပလဗ္ဘတိ၊ ပညဲ့ဖြင့်ကပ်၍ ရှုမှတ်သည်ရှိသော် မရအပ် မရနိုင်။ ဣတိ၊ သို့။ (ပုဂ္ဂလဿ၊ ၏။ ဝါ၊ ကို။) နဝတ္တဗ္ဗတ္တာ၊မဆိုထိုက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။(န ဟေဝန္တိ ပဋိက္ခေပေါ၌ စပ်။) ဝါ၊ တနည်း။ မိဿကဝသေန၊ သမ္မုတိသစ္စာ ပရမတ္ထသစ္စာ ၂-မျိုးရောသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ အနုယောဂဿ၊ မေးစိစစ်ခြင်း၏။ သံကိဏ္ဏတ္တာ၊ ရောပြွမ်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ န ဟေဝန္တိ၊ န ဟေဝံဟူ၍။ ပဋိက္ခေပေါ၊ ပယ်ခြင်းသည်။ သကဝါဒိဿ၊ သကဝါဒီ၏ ပယ်ခြင်းတည်း။ ပဋိညာတံ၊ ဝန်ခံအပ်ပြီးကို။ ပဋိက္ခိပတိ၊ ပယ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝစနသာမညမတ္တေန၊ စကား သာမညမျှကြောင့်။ အာဇာနာဟိ နိဂ္ဂဟန္တိအာဒိဝစနံ၊ အစရှိသော စကားသည်။ ပရဝါဒိဿ၊ ပရဝါဒီ၏ စကားတည်း။ ဧဝံ၊ သို့။ ပဋ္ဌလော နုပလဗ္ဘတိတိ၊ အစရှိသော။ ဒုတိယဝါဒံ၊ကို။ နိဿာယ၊မှီ၍။ ဒုတိယော၊ နှစ်ခုမြောက်သော။ အယံ နိဂ္ဂဟော၊ ဤနှိပ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဧဝံ၊ လျှင်။ တေန၊ ထိုပရဝါဒီသည်။ ဆလေန၊ ဆလဝါဒဖြင့်။ (မလို အပ်သော အနက်ကိုဖုံး၍, လိုအပ်သောအနက်ကို ဆွဲယူခြင်းအားဖြင့် သဒ္ဒါကို

ဖျက်ဆီးကြောင်း ဝါဒဖြင့်။) နိဂ္ဂဟော၊ နှိပ်ကြောင်းအပြစ်ကို။ အာရော-ပိတော၊ သကဝါဒီ၏ အပေါ်၌ တင်အပ်ပြီ။

၇—၁၀။ ဣဒါနိ၊ ပစ္စနီကပဉ္ဇကကို ဟောတော်မူပြီးရာ ယခုအခါ၌။ ဓမ္မေန၊ တရားသဖြင့်။ သမေန၊ မျှမျှတတဖြင့်။ အတ္တနော၊ မိမိ ဟူသော သကဝါဒီ၏။ဝါဒေ၊၌။ဇယံ၊အောင်ခြင်းကို။ဒဿေတုံ၊ငှါ။ အနုလောမနယေ၊ အနုလောမနည်း၌။ (ပဋိကမ္မစတုက္က စသော အနုလောမနည်း၌။) ပုစ္ဆာ၊ သည်။ သကဝါဒိဿ၊ ၏ ပုစ္ဆာတည်း။ အတ္တနော၊ မိမိဟူသော ပရဝါဒီ၏။ လဒ္ဓိံ၊ အယူကို။ နိဿာယ၊ ၍။ ပဋိညာ၊ သည်။ ပရဝါဒိဿ၊ ၏ ဝန်ခံခြင်းတည်း။ လဒ္ဓိယာ၊ အယူအား။ ဝါ၊ ၏။ ဩကာသံ၊ အခွင့်ကို။ အ ဒတ္ဒာ၊ မပေးမူ၍။ ပရမတ္ထဝသေန၊ ပရမတ္ထ သစ္စာ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပုန၊ တဖန်။ အနုယောဂေါ၊ သည်။ သကဝါဒိဿ၊၏ စိစစ်ခြင်းတည်း။ ပရမတ္ထ ဝသေန၊ ဖြင့်။ ပုဂ္ဂလဿ၊ ၏။ အ ဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ ပဋိက္ခေပေါ၊ သည်။ ပရဝါဒိဿ၊၏ ပယ်ခြင်းတည်း။ တတော၊ ထို ပယ်ရာအခါမှ။ ပရံ၊ နောက်၌။ ဓမ္မေန၊ ဖြင့်။ သမေန၊ ဖြင့်။ အတ္တနော၊ မိမိဟူသော သကဝါဒီ၏။ ဇယဒဿနတ္ထံ၊ အောင်ခြင်းကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ။ အာဇာနာဟိ ပဋိကမ္မနှိ-အာဒိ၊ အစရှိသော။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသောစကားသည်။ သကဝါဒီ ဝစနမေဝ၊ သကဝါဒီ၏ စကားချည်းသာ။ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထို အာဇာနာဟိ ပဋိကမ္မံ အစရှိသော သကဝါဒီ၏ စကားရပ်၌။ သဗ္ဗေသံ၊ ကုန်သော။ ပဋိကမ္မ-နိဂ္ဂဟောပနယန နိဂ္ဂမနစတုက္ကာနံ၊ တို့၏။ (အတ္ထော ၌ စပ်။) ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ (အနုလောမ ပစ္စနီကပဉ္ဇက အဖွင့်၌။) ဝုတ္တနယေနေဝ၊ သာလျှင်။ အဓတ္ထာ၊ အနက် အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဧဝံ၊ သို့။ (ဤ ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်။) ပုဂ္ဂလော နုပလဗ္ဘတီတိ အာဒိကဿ၊ အစရှိသော။ ပစ္စနီက-ပဉ္ဇကဿ၊ ပစ္စနီကပဉ္ဇက၏ဝင်း။ ဥပလဗ္ဘတီတိ အာဒီနံ၊ အစရှိကုန်သော။ ပဋိကမ္မ နိဂ္ဂဟောပနယန နိဂ္ဂမနစတုက္ကာနဉ္ဇ၊ တို့၏ဝင်း။ ဝသေန၊ အပြား အားဖြင့်။ ဣဒံ ပစ္စနီကာနုလောမ ပဉ္ဇကံ နာမ၊ ဤ ပစ္စနီကာနုလောမ ပဉ္ဇက မည်သည်။ ဝါ၊ မည်သည်ကို။ နိဒ္ဒိဋ္ဌံ၊ ညွှန်ပြတော်မူအပ်ပြီးသည်။ ဟောတိ။

၁။ အတ္တနော လဒ္ဓိံ။ပေ။ ပရဝါဒိဿ။ ။ပဋိကမ္မစတုက္ကဉ် သကဝါဒီက "ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတိ" ဟု မေးသောအခါ ပရဝါဒီသည် သူ၏ ဝါဒ အတိုင်း "အာမန္တာ"ဟု ဝန်ခံ၏။ ထို့နောက် သကဝါဒီက"ယော သစ္စိကဋ္ဌော။ ပေ။ ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတိ"ဟု စစ်ဆေးသောအခါ ပရမတ္ထအားဖြင့် ပုဂ္ဂိုလ်ကို မရနိုင်သောကြောင့် ပရဝါဒီက "နဟေဝံ ဝတ္ထဗ္ဗေ"ဟု ပယ်သည်။ [ဤစကား၌ ပရဝါဒီ၏ ပယ်မြစ်ရာဝယ် "မိမိ၏ဝါဒအတိုင်း ပယ်သလော, သို့မဟုတ်-မိမိဝါဒကို လျှို့ဝှက်၍ သကဝါဒီ၏ အယူအတိုင်း ပယ်သလော"ဟု ဋီကာ၌ စောဒနာ ထုတ်လိမ့်မည်။]

ဧဝံ၊ သို့။ (ဤ ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်။) ပဌမသစ္စိကဋ္ဌေ၊ ပဌမ ဖြစ်သော သစ္စိကဋ္ဌ၌။ ဒွေ၊ နှစ်ပါးတို့နှုန်သော။ တောနိ ပဋ္ဌကာနိ၊ ဤ အနုလောမ-ပစ္စနီကပဋ္ဌက, ပစ္စနီကာနုလောမ ပဋ္ဌကတို့ကို။ နိဒ္ဒိဋ္ဌာနိ၊ ညွှန်ပြတော်မူအပ်ကုန်ပြီ။ တတ္ထ၊ ထိုပဋ္ဌက နှစ်ပါးတို့တွင်။ ပုရိမ ပဋ္ဌကေ၊ ရှေဖြစ်သော အနုလောမ ပဋ္ဌက၌။ ပရဝါဒိဿ၊ ၏ အပေါ်၌။ သကဝါဒိနာ၊ သည်။ ကတော၊ အပ်သော။ နိဂ္ဂဟော၊ နှိပ်ခြင်းသည်။ သုနိဂ္ဂဟော၊ ကောင်းစွာ နှိပ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ)။ ပန၊ ကား။ သကဝါဒိဿ၊ ၏ အပေါ်၌။ ပရဝါဒိနာ၊ သည်။ ဆလဝါဒံ၊ ကို။ ဝါ၊ ကို။ နိဿာယ၊ ၍။ ပဋိကမ္မံ၊ တဖန် ပြန်၍ သုတ်သင် ရှင်းလင်းမှုကို။ ကတ္ဝာ၊ ၍။ အတ္ထာနာ၊ မိမိသည်။ သာဓိတော၊ ပြီးစေအပ်သော။ ဇယော၊ အောင်ခြင်းသည်။ ဝါ၊ အနိုင်ယူခြင်းသည်။ ဒုဇ္ဇယော၊ မကောင်းသော အောင်ခြင်းသည်။ ဝါ၊ မကောင်းသော အနိုင်ယူခြင်းသည်။ (ဟောတိ)။ ဒုတိယပဋ္ဌကေ၊ ဒုတိယ ဖြစ်သော ပစ္စနီကာနုလောမ ပဋ္ဌက၌။ သကဝါဒိဿ၊ ၏ အပေါ်၌။ ပရဝါဒိနာ၊ သည်။ ကတော၊ အပ်သော။ နိဂ္ဂဟော၊ သည်။ ဒုန္နိဂ္ဂဟော၊ မှားယွင်းသော နှိပ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ)။ ပန၊ ကား။ ပရဝါဒိဿ၊ ၏အပေါ်၌။ သကဝါဒိနာ၊ သည်။ ဓမ္မဝါဒံ၊ တရားသဖြင့် ဖြစ်သောဝါဒကို။ နိဿာယ၊ ၍။ ပဋိကမ္မံ၊ ကို။ ကတ္ဝာ၊ ၍။ အတ္ထာနာ၊ သည်။ သာဓိတော၊ အပ်သော။ ဇယော၊ သည်။ ဝါ၊ သည်။ သုဇယော၊ ကောင်းသော အောင်ခြင်းသည်။ ဝါ၊ ကောင်းစွာ အနိုင်ယူခြင်းသည်။ ဟောတိ။ ဣတိ (အယံ)၊ ဤ ဆိုအပ်ပြီးကား။ ပဌမသစ္စိကဋ္ဌော၊ တည်း။ [နောက်လာမည့် ဩကာသ သစ္စိကဋ္ဌ စသည်ကို ထောက်၍ "ပဌမသစ္စိကဋ္ဌ"ဟု ဆိုသည်။]

တတ္ထ၊ ထို ပဌမသစ္စိကဋ္ဌ၌။ ဧတံ (ဂါထာဝစနံ)၊ ဤ ဂါထာစကားကို။ (ပေါရာဏေဟိ၊ ရှေးဆရာတို့သည်။) ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီ။ (ကိံ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ နည်း။)

ပဌမပဋ္ဌကေ၊ ပဌမဖြစ်သော အနုလောမ ပစ္စနီက ပဋ္ဌက၌။ ပရဝါဒိဿ၊ ၏ အပေါ်၌။ နိဂ္ဂဟော၊ သကဝါဒီ ပြုအပ်သော နှိပ်ခြင်းသည်။ သုဒ္ဒေါ၊ အပြစ်ကင်းသဖြင့် သန့်ရှင်း စင်ကြယ်သည်။ (ဟောတိ)။ တဟိံ၊ ထို ပဌမ အနုလောမ ပဋ္ဌက၌။ တဿေဝ၊ ကို ပရဝါဒီ၏ပင်။ ပဋိကမ္မဇယော ပန၊ တဖန် ပြန်၍ သုတ်သင် ရှင်းလင်းမှုကို ပြုသောအားဖြင့် အောင်ခြင်းသည်ကား။ အ သုဒ္ဒေါ၊ အပြစ်မကင်းသဖြင့် မသန့်ရှင်း မစင်ကြယ်သည်။ (ဟောတိ)။

ဒုတိယ ပဋ္ဌကေ၊ ဒုတိယဖြစ်သော ပစ္စနီကာနုလောမ ပဋ္ဌာန်။ သကဝါဒိဿ၊ ၏ အပေါ်၌။ နိဂ္ဂဟော၊ ပရဝါဒီ ပြုအပ်သော နှိပ်ခြင်းသည်။ အ သုဒ္ဓေါ၊ သည်။ (ဟောတိ)။ တဟိံ၊ ထို ဒုတိယ ပစ္စနီက ပဋ္ဌာန်။ တသ္မေဝ၊ ထို သကဝါဒီ၏ပင်။ ပဋိကမ္မဇယော ပန၊ သည်ကား။ ဝိသုဒ္ဓေါ၊ အပြစ်ကင်း၍ အထူးသဖြင့် သန့်ရှင်း စင်ကြယ်သည်။ (ဟောတိ)။

တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒ္ဝိသုပိ၊ နှစ်ပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဌာနေသု၊ အနုလောမ ပစ္စနီက ပဋ္ဌာန်က, ပစ္စနီကာနုလောမ ပဋ္ဌာန်က ဟူသော အရာတို့၌။ သကဝါဒိနော၀၊ ၏သာလျှင်။ ဇယော၊အောင်ခြင်းသည်။ ဝါ၊ အနိုင်ယူခြင်းသည်။ (ဟောတိ)။ ဟိ၊ မှန်။ ဓမ္မေန၊ တရားသဖြင့်။ ဇယော နာမ၊ အောင်ခြင်း မည်သည်။ (ဟောတိ)။ အဓမ္မေန၊ မတရားသဖြင့်။ ဇယော၊ သည်။ ကုတော၊ အဘယ်မှာ ရှိအံ့နည်း။

စ၊ ဆက်။ ပဋ္ဌာန်ဒုယမက္ကိတေ၊ အနုလောမပစ္စနီက ပဋ္ဌာန်, ပဋ္ဌာနီကာနုလောမ ပဋ္ဌာန် ဟူသော ပဋ္ဌာန် နှစ်ပါး အပေါင်းဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သော။ တတ္ထ သစ္စိကဋ္ဌေ၊ ဤသုဒ္ဓသစ္စိကဋ္ဌ၌။ ဓမ္မာ-ဓမ္မဝသေနေ၀၊ ဓမ္မ အဓမ္မနှင့် စပ်သဖြင့် သာလျှင်။ ဇယ ပရာဇယော၊ အောင်ခြင်း ရှုံးခြင်းကို။ ဝါ၊ နိုင်ခြင်း ရှုံးခြင်းကို။ ဝုတ္တော ယထာ၊ ဟောတော်မူအပ်သကဲ့သို့။

ဇဝမေ၀၊ သာလျှင်။ ဣတော၊ ဤ သုဒ္ဓသစ္စိကဋ္ဌမှ။ ပရေသု၊ နောက်ဖြစ်ကုန်သော။ သဇ္ဇေသု၊ ကုန်သော။ သစ္စိကဋ္ဌေသု၊ ဩကာသ သစ္စိကဋ္ဌ စသော သစ္စိကဋ္ဌတို့၌။ ဥဘော၊ နှစ်မျိုး ကုန်သော။ ဇယပရာဇယော၊ တို့ကို။ ပဏ္ဍိတော၊ ပညာရှိသည်။ ဝိဘာဝေယျ၊ ထင်စွာဖြစ်စေထု၏။ ဣတိ၊ သို့။ (ပေါရာဏေဟိ၊ တို့သည်။ ဝုတ္တံ၊ အပ်ပြီ။ ဣတိ၊ သုဒ္ဓသစ္စိကဋ္ဌအဖွင့် အပြီးတည်း။ ဣတိ တလုံး အကြကြံပါ။)

သုဒ္ဓသစ္စိကဋ္ဌအဖွင့် ပြီး၏။

၂ ဩကာသ သစ္စိကဋ္ဌ

၁-အနုလောမပစ္စနီကအဖွင့်

၁၁။ ဧဝံ၊ သို့။ (ဤဆိုအပ်ပြီးသော ပဋ္ဌလော ဥပလဗ္ဘတိ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေန စသောနည်းဖြင့်။) သုဒ္ဓိကသစ္စိကဋ္ဌံ၊ သုဒ္ဓိကသစ္စိကဋ္ဌကို့။(ဩကာသ စသည် မဖက် သက်သက်သော သစ္စိကဋ္ဌကို့။) ဝိတ္ထာရေတွာ၊ ခဲ့ပြီး၍။ ဣဒါနိ၊ ဦး။ တမေဝ၊ ထိုသုဒ္ဓိကသစ္စိကဋ္ဌကိုပင်။ အပရေဟိ၊ တပါးကုန်သော။ ဩကာသာဒီဟိ၊ ဩကာသ အစရှိကုန်သော။ နယေဟိ၊ နည်းတို့ဖြင့်။ ဝိတ္ထာရေတုံ၊ ဌ။ ပုန၊ တဖန်။ ပဋ္ဌလော ဥပလဗ္ဘတိတိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို့။ (အာယသ္မတာ မော့ဂ္ဂလိ ပုတ္တတိဿတ္ထေရေန၊ သည်။) အာရဒ္ဓံ၊ အပ်ပြီ။ တတ္ထ၊ ထိုပဋ္ဌလော ဥပလဗ္ဘတိ အစရှိသော စကားရပ်၌။ ပုစ္ဆာ၊ သည်။ သကဝါဒိဿ၊ ၏ ပုစ္ဆာတည်း။ ပဋိညာ၊ သည်။ ပရဝါဒိဿ၊ ၏ ဝန်ခံခြင်းတည်း။ ပုန၊ တဖန်။ သဗ္ဗတ္ထာတိ၊ သဗ္ဗတ္ထ ဟူသော ပါဋိဖြင့်။ သရီရံ၊ ခန္ဓာကိုယ်ကို့။ သန္ဓာယ၊ ၍။ အနုယောဂေါ၊ သည်။ သကဝါဒိဿ၊ ၏ မေးစိစစ်ခြင်းတည်း။ ရူပသ္မိံ၊ ရူပက္ခန္ဓာ၌။ အတ္တာနံ၊ အတ္တကို့။ ဝါ၊ အတ္တဟူသော အသက်ကောင်ကို့။ သမနုပဿနာ ဒေါသဉ္စ၊ အဖန်ဖန် ရှုခြင်းဟူသော အပြစ်ကိုဌင်း။ ဇီဝံ၊ အသက်ကောင်သည်။ အညံ၊ သရီရမှ တမျိုးတခြားတည်း။ သရီရံ၊ သရီရသည်။ အညံ၊ အသက်ကောင်မှ တမျိုးတခြားတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အာပဇ္ဇန ဒေါသဉ္စ၊ ရောက်သော အပြစ်ကိုဌင်း။ ဒိဿ၊ မြင်၍။ ပဋိက္ခေပေါ၊ သည်။ ပရဝါဒိဿ၊ ၏ ပယ်ခြင်းတည်း။ တတ္ထ၊ ဤ ဩကာသ သစ္စိကဋ္ဌ၌။ အနုလောမ ပစ္စနီက ပဋ္ဌကော၌။ သေသံ၊ ကြွင်းသော အစီအရင်ကို့။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက် သုဒ္ဓိကသစ္စိကဋ္ဌ ၌။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ပါဠိဌော ပန၊ ပါဠိတော်ပါဌ်ကိုကား။ (သဒ္ဒါတိကာရေဟိ၊ တို့သည်။) သံခိတ္တော၊ အကျဉ်းချုံးအပ်ပြီ။ (ပေယျာလမြှုပ်၍ အကျဉ်းချုံးအပ်ပြီ။)

တတ္ထ၊ ထိုအကျဉ်းချုံးအပ်သောပါဌ်၌။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သရီရံ၊ ခန္ဓာကိုယ်ကို့။ သန္ဓာယ၊ ၍။ သဗ္ဗတ္ထ နှ ဥပလဗ္ဘတီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်သော်။ ဝါ၊ ဆိုအပ်ရာ၌။ သရီရတော၊ မှ။ ဗဟိ၊ အပ၌။ (ပဋ္ဌလော၊ ကို့။) ဥပလဗ္ဘတိ၊ ပညာဖြင့်ကပ်၍ ရှုမှတ်သည်ရှိသော် သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထ အဖြစ်ဖြင့် ရအပ် ရနိုင်၏။ ဣတိ၊ ဤအနက်အဓိပ္ပါယ်သည်။ အာပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ (ထိုသို့ သရီရမှ အပ၌ ပုဂ္ဂိုလ်ကို့ ရအပ် ရနိုင်၏ ဟူသော အနက်အဓိပ္ပါယ်၏ ရောက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။) ပစ္စနီကော၊ ပစ္စနီကနည်း၌။

ပဋိက္ခေပေါ၊ သည်။ သကဝါဒိဿ ိ၊ ၏ ပယ်ခြင်းတည်း။ ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာ။ (ပဌမပြဿနာတုန်းက။) အနုဇာနိတ္ဝာ၊ အာမန္တာဟု ခွင့်ပြုပြီး၍။ ပစ္ဆာ၊ ၌။ (ဒုတိယပြဿနာ၌။) အဝဇာနာတိ၊ နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေဟု ပယ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍။ ဆလဝါဒဿ၊ ၏။ ဝါ၊ ၏။ ဝသေန၊ အစွမ်းဖြင့်။ ပဋိကမ်မံ၊ တဖန်ပြန်၍ သုတ်သင်ရှင်းလင်းမှုသည်။ ပရဝါဒိဿ၊ ၏ ပဋိကမ္မတည်း။ သေသံ၊ ကြွင်းသောပုဒ် အစီအရင် အပေါင်းသည်။ ပါကဋမေဝ၊ ထင်ရှားသည်သာ။ (ဣတိ သြကာသ သစ္ဈကဋ္ဌ အဖွင့် အပြီးတည်း။)

၃-ကာလသစ္ဈကဋ္ဌ

၁-အနုလောမ ပစ္စနီက အဖွင့်

၁၂။ ဒုတိယနယေ၊ ဒုတိယဖြစ်သော ကာလသစ္ဈကဋ္ဌနည်း၌။ သဗ္ဗဒါတိ၊ သဗ္ဗဒါဟူသော ပါဠိဖြင့်။ (အနုယောဂေါ၌ စပ်။) ပုရိမ ပစ္ဆိမ ဇာတိကာလဋ္ဌ၊ ရှေး၌ဖြစ်သော ဖြစ်ရာဘဝဟူသော အတိတ်ကာလ, နောက်၌ဖြစ်သော ဖြစ်ရာဘဝဟူသော အနာဂတ်ကာလကိုဂျင်း။ ဓရမာန ပရိနိဗ္ဗုတကာလဋ္ဌ၊ ထင်ရှားရှိသော ပစ္စုပ္ပန် ဘဝဟူသော ကာလ, ပရိနိဗ္ဗာန် စံပြီးရာ ကာလကိုဂျင်း။ သန္ဓာယ၊ ၍၊ အနုယောဂေါ၊ သည်။ သကဝါဒိဿ၊ ၏ မေးစိစစ်ခြင်းတည်း။ သေဝ (သော-ဧဝ)၊ ထိုဗြာဟ္မဏ ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်ပင်။ ခတ္တိယော၊ ခတ္တိယတည်း။ သော(ဧဝ)၊ ထို ခတ္တိယဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်ပင်။ ဗြာဟ္မဏော၊ ဗြာဟ္မဏတည်း။ ဣတိ အာဒိနံ၊ ဤသို့ အစရှိသော အနက် အဓိပ္ပါယ်တို့၏။ အာပဇ္ဇနဒေါသဋ္ဌ၊ ရောက်ခြင်းဟူသောအပြစ်ကိုဂျင်း။ ဓရမာန ပရိနိဗ္ဗုတာနံ၊ ထင်ရှားရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်,ပရိနိဗ္ဗာန် စံပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ဝိသေသာဘာဝဒေါသဋ္ဌ၊ အထူး မရှိကုန်သည်၏ အပြစ်ဟူသော အပြစ်ကိုဂျင်း။ ဒိသ္ဝာ၊

၁။ တတ္ထ။ ပေ ။သကဝါဒိဿ။ ။ပရဝါဒိက မေး၍ သကဝါဒိက ဖြေသော စကားရပ်သည် ချုံးအပ်သောပါဠိတွင် ပါဝင်သွား၏။ထို့ကြောင့် "တတ္ထ-ထို ချုံးအပ်သော ပါဠိ၌" ဟု စွဲ၍ ထိုသံဒိဋ္ဌိပါဠိတွင် ပါဝင်သော "သဗ္ဗတ္ထ ပုဂ္ဂလော နုပလဗ္ဘတိ" ဟူသော ပရဝါဒိ၏ အမေးဖြစ်သော ပစ္ဆနိကဝယ် "သဗ္ဗတ္ထ ပုဂ္ဂလော နုပလဗ္ဘတိ အလုံးစုံသော ခန္ဓာကိုယ်၌ ပုဂ္ဂိုလ်ကို မရအပ်သလော" ဟူသော ဒုတိယအမေး၌ "အာမန္တာ"ဟု ဖြေလျှင် "အလုံးစုံသော ခန္ဓာကိုယ်၌ မရအပ်,ကိုယ်၏ အပြင်ပဓဟိဒ္ဓါကား ရအပ်၏"ဟု အဓိပ္ပါယ်ရောက်နေ၏။ ထိုသို့ မရောက်စေလိုသောကြောင့် "နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ"ဟု သကဝါဒိက ပယ်ရသည်။ ထိုသို့ ပယ်ပုံက်သဖြင့် "ပုဂ္ဂိုလ်ကို ခန္ဓာကိုယ်ဘင်း၌သာ မရအပ်ဟု မဆိုနိုင်။ မည်သည့် နေရာ၌မဆို ကိုယ်တွင်း,ကိုယ်ပ[illegible]-ဘာနှ၌ မရအပ်"ဟု ပယ်ရာရောက်သည် ဟူလို။

မြင်၍။ ဝါ၊ မြင်ခြင်းကြောင့်။ ပဋိက္ခေပေါ်၊ သည်။ ပရဝါဒီဿ၊ ၏ ပယ်ခြင်းတည်း။

သေသံ၊ ကြွင်းသော အစီရင်သည်။ ပဌမနယေ၊ သဗ္ဗတ္ထ-ဟုလာသော ပဌမဩကာသသစ္စီကဋ္ဌနည်း၌။ ဝုတ္တာသဒိသမေဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းနှင့် တူသည်သာ။ [ဩကာသသစ္စီကဋ္ဌ, ကာလသစ္စီကဋ္ဌ တို့ဝယ် ပါဋ္ဌချုံးပုံချင်း အဓိပ္ပါယ်ချင်း အတူပင် ဖြစ်သည် ဟူလို။] (ဣတိ၊ ကာလသစ္စီကဋ္ဌ အဖွင့် အပြီးတည်း။)

၄—အဝယဝသစ္စီကဋ္ဌ

၁—အနုလောမပစ္စနီက အဖွင့်

၁၃။ တတိယနယေ၊ တတိယ ဖြစ်သော အဝယဝသစ္စီကဋ္ဌ နည်း၌။ သဗ္ဗေသူတိ။ သဗ္ဗေသုဟူသောပါဋ္ဌဖြင့်။ ခန္ဓာယတနာဒီနိ၊ ခန္ဓာ,အာယတန အစရှိသည်တို့ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ အနုယောဂေါ၊ သည်။ သကဝါဒီဿ၊ ၏ မေးစိစစ်ခြင်းတည်း။ ရူပသ္မိံ၊ ရူပက္ခန္ဓာ၌။ အတ္တာ၊ အတ္တသည်။ ဝါ၊ အတ္တ ဟူသော အသက်ကောင်သည်။ (အတ္တိ)။ စက္ခုသ္မိံ၊ စက္ခုဋ္ဌာန်။ အတ္တာ၊ သည်။ ဝါ၊ သည်။ (အတ္တိ)။ ဣတိ အာဒိဒေါသဘယေန၊ ဤသို့ အစရှိသော အပြစ်မှ ကြောက်ခြင်းကြောင့်။ ပဋိက္ခေပေါ၊ သည်။ ပရဝါဒီဿ၊ ၏ ပယ်ခြင်းတည်း။ သေသံ၊ ကြွင်းသော အစီအရင်ကို။ တာဒိသမေဝ [၂]၊ ထို ပဌမ-

---

၁။ **ပဋိက္ခေပေါ။** ။"သဗ္ဗဒါ ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတိ၊ အခါခပ်သိမ်း ပုဂ္ဂိုလ်ကို ရအပ်ပါသလောဟု" မေးရာဝယ် မပယ်ပဲ "အာမန္တာ"ဟု ဝန်ခံလိုက်လျှင် ပုဂ္ဂိုလ် ဟူသော အရာဝတ္ထုက အခါခပ်သိမ်းရှိနေသောကြောင့် ထို ပုဂ္ဂိုလ်ဘယောက်ထည်း သာည်ပင် ခတ္တိယဖြစ်လိုက်, ဗြာဟ္မဏဖြစ်လိုက်, ဝေဿဖြစ်လိုက်, သုဒ္ဒဖြစ်လိုက် ဤသို့ အမျိုးမျိုးဖြစ်ခြင်းဟူသော အပြစ်ရောက်ရာသည်ကိုလည်း, ထင်ရှားရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်နှင့် ပရိနိဗ္ဗာန် စံပြီး ပုဂ္ဂိုလ်တို့ တဦးတည်းဖြစ်နေ၍ အထူးမရှိခြင်း ဟူသော အပြစ်သို့ ရောက်နေပုံကိုလည်း ဉာဏ်ဖြင့် မြော်မြင်မိ၍ "န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ"ဟု ပရဝါဒီက ပယ်လေသည်။

၂။ **တာဒိသမေဝ။** ။"သဗ္ဗေသု နုပလဗ္ဘာဘိ-လော"ဟု ပရဝါဒီက မေးရာ၌ ဝန်ခံလျှင် "အလုံးစုံတို့၌ ပုဂ္ဂလကို မရအပ်, တခုသောခန္ဓာ, သို့မဟုတ် တခုသော အာယတန စသည်၌ ရအပ်၏" ဟု အဓိပ္ပါယ် ရောက်နေသောကြောင့် "န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ"ဟု သကဝါဒီက ပယ်ခြင်း၏ ဩကာသသစ္စီကဋ္ဌတုန်းက ပယ်ခြင်းနှင့် ဟူသည်ကို "တာဒိသမေဝ"ဟု ဆိုသည်။ ဋီကာ၌ ကြည့်ပါ။ ဩကာသသစ္စီကဋ္ဌတုန်းက ပယ်ပုံနှင့်တူသော ယောဇနာနည်းကို ပြထားဘည်။

ဩကာသ သစ္စိကဋ္ဌ၌ ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းကဲ့သို့ ရှုအပ်သည်သာ။ ၀၇၊ ထို ပဌမဩကာသသစ္စိကဋ္ဌ၌ ဆိုအပ်ပြီးဖြစ်သော နည်းနှင့်တူသည်သာ။ ဣတိ၊ အဝယဝသစ္စိကဋ္ဌ အဖွင့်အပြီးတည်း။

၂–ဩကာသာဒိသစ္စိကဋ္ဌ

၂–ပစ္စနီကာနုလောမ အဖွင့်

၁၄။ ဧဝံ၊ သို့။ (ဤဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်။) တီဏိ [၁]၊ သုံးပါးကုန်သော။ ဧတာနိ မုခါနိ၊ ဤ ဝါဒဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းတို့ကို။ တာဝ၊ ပစ္စနီကာ နုလောမ ပဋ္ဌကမှ ရှေးဦးစွာ။ (နိဒ္ဒိဋ္ဌေ၊ သော။) အနုလောမ-ပစ္စနီကပဋ္ဌကေ၊ ၌။ အနုလောမ မတ္တဝသေနေဝ၊ အနုလောမ ပဋ္ဌက မျှ၏ အစွမ်းဖြင့် သာလျှင်။ ပဋိပါဋိယာ၊ အစဉ်အားဖြင့်။ ဘာဇေတွာ၊ အကျယ်ဝေဘန်ပြီး၍။ ပုန၊ တဖန်။ ပစ္စနီကာနုလောမ ပဋ္ဌကေ၊ ၌။ ပစ္စနီက မတ္တ-ဝသေနေဝ၊ ပစ္စနီက မျှ၏ အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ ဘာဇေတုံ [၂]၊ ၄၂။ ပုဂ္ဂလော နုပလဗ္ဘတီတိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။ (အာယသ္မတာ မောဂ္ဂလိပုတ္တ-တိဿထေရေန)။ အာရဒ္ဓံ၊ အပ်ပြီ။ တတ္ထ၊ ထို ပုဂ္ဂလော နုပလဗ္ဘတိ အစရှိသော စကားရပ်၌။ အနုလောမ ပဋ္ဌကဿ [၃]၊ ၏။ (ပစ္စနီကာ နုလောမဝယ်

၁။ **ဧဝ မေတာနိ တီဏိ။** ။ဝါဒမုခါနိကို ၎၍ "တီဏိ" ဟု နပုံးလင်ထားသည်။ ထို ၃-ပါးဟူသည် ဩကာသ, ကာလ, အဝယာဘည်း။ ထိုပုဒ်တို့ကို "ဘာဇေ-တွာ, ဘာဇေတုံ့တို့၌ စပ်။ ထိုသုံးပါးတို့ကို ဝေဖန်ရာဝယ် အနုလောမပစ္စနီကပဋ္ဌက၌ အနုလောမပဋ္ဌကမျှကိုသာ ပြ၏။ ဧဝဖြင့် ပစ္စနီကဆိုင်ရာ ပဋိကမ္မစတုက္က, နိဂ္ဂဟစတုက္က, ဥပနယနစတုက္က, နိဂ္ဂမန စတုက္ကတို့ကို မဝေဖန်တော့ ဟု ကန့်ပါ။ (ပေယျာလ မြှုပ်သည်ဟု ဆိုလိုသည်။)ပစ္စနီကာနုလောမပဋ္ဌက၌လည်း ပစ္စနီကပဋ္ဌကမျှကိုသာ ဝေဖန်၏။ ပဋိကမ္မစတုက္က စသည်တို့ကို မဝေဖန်တော့ဟု ကန့်သည်။

၂။ **ဧဝမေတာနိ။ ပေ။ ဘာဇေတုံ။** ။ဤစကားသည် ဩကာသာဒိ သစ္စိကဋ္ဌ ပစ္စနီကာနုလောမအပ္ပက် အနုသန္ဓေဖြစ်သော်လည်း "အနုလောမပစ္စနီက ပဋ္ဌကေ အနုလောမမတ္တဝသေနေဝ။ ပေ။ ဘာဇေတွာ" အရ ဝေဖန်ပုံကိုရင်း, "ပုန ပစ္စနီကာ-နုလောမပဋ္ဌကေ ပစ္စနီက မတ္တဝသေနေဝ ဘာဇေတုံ" အရ ဝေဖန်ပုံကိုရင်း သိထိုက်၏။ ထို့ကြောင့် ပါဋိတော်ကို ကြည့်ပါ။

၃။ **အနုလောမ ပဋ္ဌကဿ။** ။ဤပုဒ်ကို "သမ္မတ္ထ ပုဂ္ဂလော နုပလဗ္ဘတီတိ-အာဒိကဿ" ဟု ဋီကာ၌ သရုပ်ဖော်သည်။ ဩကာသ သစ္စိကဋ္ဌ-ပစ္စနီကနုလောမ၌ ပါသော ပါဋိပင်ကည်း။ ထိုပါဋိ၏အနက်ကို "သမ္မတ္ထ ပုဂ္ဂလော နုပလဗ္ဘတိ" ဟု ချုံးအပ်သော ပါဋိတွင် ပါဝင်သော ပစ္စနီက (ပဋိကမ္မ) ၌ ဆိုအပ်ပြီးသော နည်း

နိဂ္ဂဟ ပဥ္စက ကို ဆိုသည်။) ပါဠိ၊ ပါဠိတော်ကို။ သံခိပိတ္ဝာ၊ ချုံး၍။ အာဂတော၊ လာသော။ ပစ္စနီကော၊ ၌။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့် သာလျှင်ဝင်း။ (အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော ၌ စပ်။) ပစ္စနီကဿစ [၁]၊ ပစ္စနီက၏လည်း။ (ပဋိကမ္မစတုက္ကကို ဆိုသည်။ အတ္ထော ၌ စပ်။) ပါဠိ၊ ပါဠိတော်ကို။ သံခိပိတ္ဝာ [၂]၊ ၍။ အာဂတော၊ သော။ အနုလောမေ၊ အနုလောမ၌။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်ဝင်း။ အတ္ထော၊ အနက်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ တ္တော၀တော၊ ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော စကားအစဉ်ဖြင့်။ သုဒ္ဓိကဿ စေဝ၊ သြကာသ စသည်မဖက် သက်သက်သော သုဒ္ဓိကသစ္စိကဋ္ဌ ဝင်း။ တိဏ္ဏံ၊ သုံးပါးကုန်သော။ ဣမေသဉ္စ၊ဤ သြကာသသစ္စိကဋ္ဌ, ကာလသစ္စိကဋ္ဌ, အဝယဝသစ္စိကဋ္ဌတို့ ဝင်း။ ဣတိ၊ သို့။ စတုန္နံ၊ လေးပါးကုန်သော။ သစ္စိကဋ္ဌာနံ၊ တို့တွင်။ ဧကေကဿိ၊ တပါးတပါးသော။ သစ္စိကဋ္ဌေ၊ ၌။ အနုလောမပစ္စနီကဿ၊ အနုလောမပစ္စနီက နည်းဝင်း။ ပစ္စနီကာနုလောမ ပဥ္စကဿ စ၊ ဝင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒ္ဝိန္နံ ဒ္ဝိန္နံ၊ နှစ်ပါးကုန် နှစ်ပါးကုန်သော။ ပဥ္စကာနံ၊ ပဥ္စကတို့၏။ ဝသေန၊ အပြားအားဖြင့်။ အဋ္ဌမုဒါနာဝမ၊ ရှစ်ပါးသော ဝါဒ၏ အဦးအစ အဝင်ဝမည်သော။ အယံ ဝါဒယုတ္တိ၊ ဤဝါဒဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းကို။ (ဘဂဝတာ)။ နိဒ္ဒိဋ္ဌာ၊ အပ်သည်။ ဟောတိ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ယာ၊ ယင်း အဋ္ဌမုဒါဝါဒယုတ္တိကို။ ဧကေကဿိ၊တပါးတပါးသော။ မုဒါ၊ ဝါဒတို့၏ ဖြစ်ကြောင်း၌။ ဝါ၊ ဝါဒတို့၏ အဦးအစ အဝင်ဝ၌။ ဧကေကဿ၊ တပါးတပါးသော။ နိဂ္ဂဟဿ၊ နှိပ်ခြင်း၏။ ဝသေန၊ အပြားအားဖြင့်။ အဋ္ဌကနိဂ္ဂဟောတိ၊ အဋ္ဌကနိဂ္ဂဟ ဟူ၍။ (ရှစ်ပါး

အတိုင်းသိပါ။ [ထိုဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဟူသည် "ယသ္မာ သရီရံ သန္ဓာယ သဗ္ဗတ္ထ နာ ဥပလဗ္ဘတီတိ ဝုတ္တော" စသည်ဖြင့် ရှေ့သြကာသ သစ္စိကဋ္ဌ-အနုလောမ ပစ္စနီက အဖွင့်ဝယ် ဆိုအပ်ခဲ့သော နည်းတည်း။]

၁။ **ပစ္စနီကဿ စ**။ ။ဋီကာ၌ "သဗ္ဗတ္ထ ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတီတိ အာဒိကဿ ပဋိကမ္မ ကရဏဝသေန ဝုတ္တဿ" ဟု ပစ္စနီကဿကို သရုပ်ဖော်သည်။ ထိုပစ္စနီက၏ အနက်ကို ပါဠိတော်ကို ချုံး၍လာသော "ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတိ" အစရှိသော အနုလောမ၌ ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်သိပါ။ ["ထို ဆိုအပ်ပြီးသောနည်း" ဟူသည် "သဗ္ဗတ္ထာတိ သရီရံ သန္ဓာယ အနုယောဂေါ သကဝါဒိဿ" စသည်ဖြင့် ရှေ့၌ဆိုအပ်ခဲ့သော နည်းတည်း။]

၂။ **ပါဠိ သံခိပိတ္ဝာ**။ ။စာအုပ်တို့၌ "ပါဠိယံ သံခိပိတ္ဝာ" ဟု ရှိသော်လည်း "သဗ္ဗတ္ထ ပုဂ္ဂလော နုပလဗ္ဘတီတိ အာဒိပါဠိံ သံခိပိတ္ဝာ" စသည်ဖြင့် ဋီကာ၌ရှိသော ကြောင့် သံခိပိတ္ဝာ၏ ကံအဖြစ်ဖြင့် "ပါဠိံ ဟု ရှိသော ပါဋ္ဌသာ ပါဋ္ဌမှန်" ဟု မှတ်ပါ။ [ရှေးနိဿယ၌လည်း "ပါဠိ" ဟုပင် ရှိသည်။]

တို့၏ အပေါင်းဖြစ်သော နိဂ္ဂဟ ဟူ၍။) ပါဠိယံ၊ ပါဠိစာအုပ်၌။ လိခိယတိ၊ ရေးအပ်၏။

တတ္ထ၊ ထိ အဋ္ဌကနိဂ္ဂဟဋ္ဌ။ ဝါ၊ ထိ အဋ္ဌမုခဝါဒယုတ္တိဋ္ဌ။ ဧတံ (ဂါထာဝစနံ)၊ ကိံ။ (ပေါရာဏေဟိ၊ တို့သည်။) ဝုစ္စတိ၊ အပ်၏။ (ကိံ၊ နည်း။)

ဧဝံ၊ သို့။ စတုဗ္ဗိဓေ၊ လေးပါးအပြားရှိသော။ ပဥ္ဉေ၊ ပြဿနာဋ္ဌ။ ပဥ္စကဒ္ဒယဘေဒတော၊ ပဉ္စကနှစ်ပါးအပေါင်း၏ အပြားအားဖြင့်။ အဋ္ဌမုခါနာမ၊ အဋ္ဌမုခါမည်သော။ သော ဝါဒယုတ္တိ၊ ဤဝါဒဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းကို။ (ဘဂဝတာ)။ ပကာသိတာ၊ ထင်ရှားပြတော်မူအပ်ပြီ။ [အဋ္ဌမုခဝါဒယုတ္တိသည် အကျဉ်းအားဖြင့် ဘုရားဟောတော်မူစဉ်က ပါခဲ့၏။]

တတ္ထ၊ ထိ အဋ္ဌမုခဝါဒယုတ္တိဋ္ဌ။ အဋ္ဌေဝ၊ ရှစ်ပါးသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ နိဂ္ဂဟာ၊ နှိပ်ခြင်းတို့သည်။ (ဟောန္တိ)။ တေသု၊ ထို ရှစ်ပါးသော နိဂ္ဂဟတို့တွင်။ စတ္တာရော၊ လေးပါးသော နိဂ္ဂဟတို့သည်။ ဓမ္မိကာ၊ တရား၌ ယှဉ်ကုန်၏။ ဝါ၊ တရားရှိကုန်၏။ စတ္တာရော စ၊ လေးပါးသော နှိပ်ခြင်းတို့သည်ကား။ အဓမ္မိကာ၊ တရား၌မယှဉ်ကုန်။ ဝါ၊ တရားမရှိကုန်။ သမ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော ပဉ္စကတို့ဋ္ဌ။ သက၀ါဒိ-နော၊ ၏။ ဇယော၊ အောင်ခြင်းသည်။ ဝါ၊ နှိုင်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ)။ သမ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော ပဉ္စကတို့ဋ္ဌ။ ပရ၀ါဒိနော၊ ၏။ ပရာဇယော စေ၀၊ ရှုံးခြင်းသည်သာလျှင်။ (ဟောတိ)။ ဣတိ၊ သို့။ (ပေါရာဏေဟိ၊ တို့သည်။ ဝုစ္စတိ၊ အပ်၏။)

ဩကာသာဒိ သစ္ဆိကဋ္ဌ၀ဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီးပြီ။

၅—သုဒ္ဓိက သံသန္ဒန အဖွင့်

၁၇—၂၇။ ဣဒါနိ၊ ဩကာသာဒိ သစ္ဆိကဋ္ဌကို ဟောတော်မူပြီးရာ ယခု အခါ၌။ ရူပါဒိဟိ၊ ရုပ်အစရှိသည်တို့နှင့်။ [အာဒိဖြင့် ဝေဒနာ အစ အညာတာ-ဝိန္ဒြေ အဆုံးရှိသော ပါဠိတော်၌လာသည့် တရားတို့ကို ယူပါ။] သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ သစ္ဆိကဋ္ဌ သံသန္ဒနံ ၁၊ သစ္ဆိကဋ္ဌ ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို နှိုးနှောခြင်းသည်။ ဝါ၊

၁။ ရူပါဒိဟိ။ ဧပ ။သံသန္ဒနံ။ ။သစ္ဆိကဋ္ဌ သဘောရှိသော ပုဂ္ဂလကို ရူပဝေဒနာ အစရှိသည်တို့နှင့်တကွ ရောနှောခြင်း,(တနည်း)သမ္မုတိ-ပရမတ္ထ ၂-မျိုးလုံးနှင့် ဆိုင်သော သစ္ဆိကဋ္ဌ ဟူသော သာမည စကားကြောင့် (သစ္ဆိကဋ္ဌ အရာ၌) ရှပ်ဝေဒနာ စသည်တို့နှင့်တကွ ပုဂ္ဂလကို ရောနှောခြင်း။ ဤသို့ ဋီကာ၌ ဖွင့်၏။

သစ္စိကဋ္ဌကြောင့် ပုဂ္ဂိုလ်ကို နှိုးနှောခြင်းသည်။ ဝါ၊ သစ္စိကဋ္ဌ အရာဋ္ဌ ပုဂ္ဂိုလ်ကို နှိုးနှောခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဝါ၊ ဖြစ်တော့လတ္တံ့။ တတ္ထ၊ ထို သစ္စိကဋ္ဌ သံသန္ဒနဋ္ဌ။ ရူပဥ္စာတိ၊ ကား။ ရူပံ၊ ရုပ်ကို။ ပရမတ္ထတော၊ ပရမတ္ထအားဖြင့်။ ဥပလဗ္ဘတိ ယထာ၊ ပညာဖြင့်ကပ်၍ ရှုမှတ်သည် ရှိသော် ရအပ် ရနိုင်သကဲ့သို့။ တထေဝ၊ ထိုအတူသာလျှင်။ တေ၊ အသင်ပရဝါဒီ၏။ ပုဂ္ဂလောပိ၊ ကိုလည်း။ ဥပလဗ္ဘတိကိံ၊ လော။ ဣတိ၊ ဤ အနက် အဓိပ္ပါယ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ပုစ္ဆာ၊သည်။ သကဝါဒိဿ၊ ၏ ပုစ္ဆာတည်း။ အတ္ထိ· ပုဂ္ဂလောတိ၊ အတ္ထိ ပုဂ္ဂလော ဟူသော။ ဝစနမတ္တံ၊ ပါဠိတော်စကားမျှကို။ ဂဟေတ္ဝာ၊ ယူ၍။ ပဋိညာ၊ သည်။ ပရဝါဒိဿ၊ ၏ ဝန်ခံခြင်းတည်း။ ရူပံ ဝိယ၊ ရုပ်ကဲ့သို့။ တေ၊ အသင်ပရဝါဒီ၏။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ပရမတ္ထတော၊ အားဖြင့်။ ယဒိ အတ္ထိ၊ အကယ်၍ရှိအံ့။ (ဧဝံသတိ။) ရူပဧတာ၊ ရုပ်မှ။ ဝေဒနာဒီနံ၊ ဝေဒနာ အစရှိသည်တို့၏။ အညထတ္တံ၊ တမျိုးတခြား တပါးသော အပြား၏ အဖြစ်သည်။ အာပဇ္ဇတိ ဝိယ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ (တထာ၊ တူ။ တေ၊ အသင်ပရဝါဒီ၏။) ပုဂ္ဂလဿာပိ၊ ၏လည်း။ အညထတ္တံ၊ သည်။ အာပဇ္ဇတိ၊ လော။ ဣတိ၊ သို့။ အနုယောဂေါ၊ သည်။ သကဝါဒိဿ၊ ၏ မေးစိစစ်ခြင်းတည်း။ သမယသုတ္တဝိရောဓံ ၁၊ အယူ, သုတ်ပါဠိတော်နှင့် ဆန့်ကျင်ခြင်းကို။ ဒီသ္စ၊ မြင်၍။ ပဋိက္ခေပေါ၊ သည်။ ပရဝါဒိဿ၊၏ ပယ်ခြင်းတည်း။ သေသံ၊ ကြွင်းသော ပုဒ်အပေါင်းသည်။ အတ္ထတော၊ အနက်အဓိပ္ပါယ်အားဖြင့်။ ပါကဋမေဝ၊ ထင်ရှားသည်သာ။

အနုဋီကာ။ ။သစ္စိကဋ္ဌသ(သစ္စိကဋ္ဌ သဘောရှိသော ပုဂ္ဂလကို)၊ သစ္စိကဋ္ဌေ ဝါ (တနည်း-သစ္စိကဋ္ဌ ဟူသော သာမညစကားကြောင့်, ဝါ-သစ္စိကဋ္ဌ အရာဋ္ဌ) သံသန္ဒနံ သစ္စိကဋ္ဌ သံသန္ဒနန္တိ သမာသဒ္ဓယံ ဘဝတီတိ ဒဿေန္တော သစ္စိကဋ္ဌသာတိအာဒိမာဟ၊ တတ္ထ သစ္စိကဋ္ဌသ ပုဂ္ဂလသာတိ သစ္စိကဋ္ဌ သဘာဝသ ပရမတ္ထတော ဝိဇ္ဇမာန-သဘာဝသ(ပရဝါဒီ၏အလိုအရ ပရမတ္ထအားဖြင့် ထင်ရှားရှိသော သဘောရှိသော) ပုဂ္ဂလသ၊ ရူပါဒီဟိ သဒ္ဓိ သံသန္ဒနန္တိ-သစ္စိကဋ္ဌတာ သာမညေန ရူပါဒီဟိ သမ်ိကရဏံ (ပင်ကိုယ်အားဖြင့် မတူသော်လည်း တူသကဲ့သို့ ပြုခြင်း)။သစ္စိကဋ္ဌေတိ သစ္စိကဋ္ဌဟေတု၊ တတ္ထဝါ တံ အဓိဋ္ဌာနံ ကတွာ (ထို သစ္စိကဋ္ဌကို တည်ရာပြု၍)။

၁။ **သမယသုတ္တ ဝိရောဓံ**။ ။သမယဝိရောဓ, သုတ္တဝိရောဓ ဟု ၂-မျိုးခွဲပါ။ ထိုတွင် ပုဂ္ဂလဟူသည် ရုပ် ဝေဒနာ စသော ခန္ဓာ ၅-ပါးကိုစွဲ၍ ပညတ်ရသော ဥပါဒါပညတ်ဘည်း။ ထို့ကြောင့် ထို ပုဂ္ဂလကို ရုပ် ဝေဒနာ စသည်တို့မှ တမျိုးတခြား ဟုဂုင်း, ရုပ်ဝေဒနာ စသည်တို့မှ တမျိုးတခြားမဟုတ်ဟုဂုင်း မဆိုနိုင်။ ဤကား သမယ (သာသနာတော်၏ ထုံးစံဖြစ်သော အယူ)တည်း။ သကဝါဒီက "အည်ံ ရူပံ အညော ပုဂ္ဂလော"ဟု မေးရာ၌ "အာမန္တာ"ဟု ဝန်ခံလိုက်လျှင် ထို သမယနှင့် ဆန့်ကျင်ရာရောက်၏။ အည်ံ ဇီဝံ (ဇီဝ,ပုဂ္ဂလ သည် သရီရမှ တမျိုးတခြားလော) အည်ံ သရီရံ

ပန၊ ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤ သစ္စိကဋ္ဌ သံသန္ဒန၌။ ဓမ္မတော၊ ပါဋ္ဌိတော်အား ဖြင့်။ သတ္တပညာသဘေဒဿ၊ ငါးဆယ့်ခုနစ်ပါး အပြားရှိသော။ သစ္စိကဋ္ဌ-ပရမတ္ထဿ၊ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထတရားနှင့်။ ဝါ၊ ၏။ ဝသေန၊ အစွမ်းဖြင့်။ ဝါ၊ စပ်သဖြင့်။ သကဝါဒီပက္ခမူလကေ၊ သကဝါဒီပက္ခ အရင်းမူလရှိသော။ အနုလောမ ပစ္စနီကေ၊ အနုလောမပစ္စနီကနည်း၌။ သတ္တပညာသ၊ ငါးဆယ့်ခုနစ်ပါးသော။ အနုလောမ ပဉ္ဇကာနိ၊ တို့ကို။ ဒဿိတာနိ၊ အပ်ကုန်ပြီ။ ပဋိကမ္မစတုက္ကာဒီနိ၊ ပဋိကမ္မစတုက္က အစရှိသည်တို့ကို။ သံခိတ္တာနိ၊ အကျဉ်းချုံးတော် မူအပ်ကုန်ပြီ။ ပရဝါဒီ ပက္ခမူလကေ၊ ပရဝါဒီပက္ခ အရင်း မူလရှိသော။ ပစ္စနီကာနုလောမေပိ၊ ပစ္စနီကာနုလောမနည်း၌လည်း။သတ္တပညာသ၊ သော။ ပဋိလောမပဉ္ဇကာနိ၊ တို့ကို။ ဒဿိတာနိ၊ အပ်ကုန်ပြီ။ ပဋိကမ္မ-စတုက္ကာဒီနိ၊ တို့ကို။ သံခိတ္တာနိ၊ အပ်ကုန်ပြီ။ [သံခိတ္တာနိ ပဋိကမ္မစတုက္ကာဒီနိ ဟု ဆိုသော်လည်း ယခု ပါဋ္ဌိတော်စာအုပ်တို့၌ ပဋိကမ္မ စတုက္က ပါနေသည်။ အဋ္ဌကထာ ရေးစဉ်က "အာဇာနာဟိ နိဂ္ဂဟံ"ဟု ရှိဟန်တူသည်ဟု ဋီကာ ဆိုသည်။] တတ္ထ၊ ထိုပစ္စနီကာနုလောမ၌။ ဝုတ္တံ ဘဂဝတာတိ၊ အစရှိသော။ ဝစနမတ္တေန၊ ပါဋ္ဌိတော်စကားမျှဖြင့်။(ဒဿေတွာ အနုယောဂေါတို့ ၌ စပ်။) ပုဂ္ဂလဿ၊ ၏။ အတ္ထိတံ၊ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထအဖြစ်ဖြင့် ထင်ရှားရှိသည်၏ အဖြစ်ကိုငှင်း။ ရူပဿ၊ ရုပ်၏။ ဝါ၊ ကို။ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထဝသေန၊ ဖြင့်။ ဥပလဘနီယတံ စ၊ ပညာဖြင့်ကပ်၍ ရှုမှတ်သည်ရှိသော် ရအပ် ရနိုင်သည်၏ အဖြစ်ကိုငှင်း။ ဒဿေတွာ၊ ပြ၍။ ဥဘိန္နံ၊ ပုဂ္ဂိုလ်, ရုပ် ၂-ပါးစုံတို့၏။ အညတ္တံ၊ တမျိုးတခြား၏ အဖြစ်ကို။ ပဋိဇာနာပနတ္ထံ၊ ဝန်ခံစေခြင်းအကျိုး

(ကိုယ်ခန္ဓာသည် ဇီဝမှ တမျိုးတခြားလော) ဣတိ၊ ဤသို့မေးရာ၌။ "အဗျာကတ-မေတံ ဘဂဝတာ (မြတ်စွာဘုရားသည် ဤ ပြဿနာကို ဖြေဟော်မမူအပ်) ဣတိ-အာဒိကံ သုတ္တံ (ဤသို့အစရှိသည်က : သုတ်တည်း)"အာမန္တာ"ဟု ဝန်ခံလိုက်လျှင် ထို သုတ်နှင့် ဆန့်ကျင်ရာ ရောက်သည်၊

မှတ်ချက်။ ။ဤသို့ ဘုရားတရားတော်နှင့် ဆန့်ကျင်မည်ကို စိုးရိမ်သော ပရဝါဒီ ဟူသည် သာသနာတော်တွင်းက ပရဝါဒီတည်း။ အညတိတ္ထိယပရဝါဒီ မဟုတ်။ အယဉ္စ အတ္ထော (ဤအနက် အဓိပ္ပါယ်ကို) သာသနိကဿ ပရဝါဒိနော ဝသေန-ဝုတ္တောတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊-အနု။

၁။ အညတ္တံ ပဋိဇာနာပနတ္ထံ။ ။"ပဋိဇာနာပန-ဝန်ခံစေခြင်း" ဟူသည် "အာမန္တာ"ဟု ဝန်ခံအောင် စောဒနာခြင်းတည်း။ ထို့ကြောင့် စောဒနာခြင်းသည် အကြောင်း, "အာမန္တာ"ဟု ဝန်ခံခြင်းသည် အကျိုးတည်း။ "ဝန်ခံခြင်း ဟူသော အကျိုးဖြင့် အကြောင်း စောဒနာကို ဖလူပစာရအားဖြင့် ပြသည်"ဟု မှတ်ပါ။ [စောဒနာပုဗ္ဗကံ ဟိ တဿ (ထို သကဝါဒီကို) ပဋိဇာနာပနံ၊ တေန ဖလဝေါဟာ-ရေန ကာရဏံ ဝုတ္တန္တိ ဒဿေတိ။-အနု။]

ဌ်ါ။ ဝုတ္တံ ဘဂဝတာတိ၊ အစရှိသော။ အနုယောဂေါ၊ သည်။ ပရဝါဒိဿ၊ ၏ မေးစိစစ်ခြင်းတည်း။ သမ္မုတိ ပရမတ္ထာနံ၊ သမ္မုတိသစ္စာ, ပရမတ္ထသစ္စာ တို့၏။ ကေတ္တာနာနတ္တပဥ္ဉာဿ၊ တခုတည်း၏အဖြစ်, အသီးအခြား၏ အဖြစ်ကို မေးကြောင်း ပြဿနာ၏။ ဝါ၊ ကိုး။ ဌပနီယတ္တာ၊ မဖြေပဲ ထားထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊ မြတ်စွာဘုရား မဖြေပဲ ထားတော်မူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပဋိက္ခေပေါ၊ သည်။ သကဝါဒိဿ၊၏ ပယ်ခြင်းတည်း။ ဣဓာပိ၊ ဤ သုဒ္ဓိက သံသန္ဒနဋ္ဌလည်း။ သေသံ၊ ကြွင်းသော ပုဒ်အပေါင်းသည်။ အတ္ထတော၊ အားဖြင့်။ ပါကဋမေဝ၊ သည်သာ။ ဣတိ၊ ဤသို့ မှတ်အပ်၏။

သုဒ္ဓိကသံသန္ဒနဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီးပြီ။

၆–သြပမ္မသံသန္ဒန ၁ အဖွင့်

၂၈–၃၆။ ဣဒါနိ၊ သုဒ္ဓိက သံသန္ဒနကို ဟောတော်မူပြီးရာ ယခု အခါ၌။ ရူပါဒီဟေဝ၊ ရုပ်အစရှိသည်တို့နှင့်ပင်။ [ရှေ့၌ ရူပ စသည်တို့ကို ပြပြီး၍ သန္နိဋ္ဌာနာဝဓာရဏ ဧဝဖြင့် ဆိုသည်။] သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ သြပမ္မဝသေန၊ ဥပမာနှင့် စပ်သဖြင့်။ သစ္စိကဋ္ဌသံသန္ဒနံ၊ သည်။ ဝါ၊ သည်။ ဝါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝါ၊ လတ္တံ့။ တတ္ထ၊ ထို သြပမ္မသံသန္ဒန၌။ ရူပဝေဒနာနံ၊ ရုပ်ဝေဒနာတို့၏။ ဝါ၊ တို့ကို၊ ဥပလဒ္ဓိသာမညေန၂၊ ပညာဖြင့်ကပ်၍ ရှုမှတ်သည်ရှိသော် ရအပ်ရနိုင်ခြင်းအားဖြင့် တူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အညတ္တ ပုစ္ဆာ စ၊ တမျိုး တခြား တပါးစီ၏ အဖြစ်ကို မေးကြောင်း ပုစ္ဆာဝင်း။

၁။ **သြပမ္မသံသန္ဒန**။ ။ရုပ်နှင့်ဝေဒနာတို့၏ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထအားဖြင့် ရခြင်းနှင့် ရုပ်နှင့် ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထအားဖြင့် ရခြင်းသည် တူ၏။ ထို တူပုံကို ဥပမာပြု၍ ရုပ်နှင့် ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ တူပုံကို ဥပမေယျအဖြစ်ဖြင့် ပြ၏။ တို့နောက် ရုပ်နှင့် ဝေဒနာသည် တမျိုးတခြားစီဖြစ်သကဲ့သို့ ရုပ်နှင့်ပုဂ္ဂိုလ်လည်း တမျိုးတခြားစီလောဟု မေးရာ၌ကား ပြအပ်ခဲ့သော သဗဃ, ဘုတ္တာနှင့် ဆန့်ကျင်မည်စိုး၍ "န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ" ဟု ပရဝါဒီ ဖြေသည်။ ဤသို့ ရုပ်နှင့် ဝေဒနာကို ဥပမာ ပြု၍ ရုပ်စသည်နှင့် ပုဂ္ဂိုလ်ကို နှိုင်းနှောခြင်းကို "သြပမ္မသံသန္ဒန" ဟု ခေါ်သည်။

၂။ **ဥပလဒ္ဓိသာမညေန အညတ္တပုစ္ဆာ**။ ။ဤပုစ္ဆာသည် "ရူပံ ဥပလဗ္ဘတိ။ပေ။ ဝေဒနာ စ ဥပလဗ္ဘတိ" ဟု ဥပလဒ္ဓိ အားဖြင့် တူသည်၏ အဖြစ်ကို ရှေးဦးစွာ ပြပြီးမှ "အညံ ရူပံ အညာ ဝေဒနာတိ" ဟု အည အဖြစ်ကို မေးသော ပုစ္ဆာတည်း။ ထို့ကြောင့် ရူပဝေဒနာနံ ဥပလဒ္ဓိသာမညေန အညတ္တပုစ္ဆာ စ" ဟု ဆိုသည်။

ပုဂ္ဂလရူပါနံ၊ ပုဂ္ဂလရူပတို့၏။ ဝါ၊ တို့ကို။ ဥပလဒ္ဓိသာမညပုစ္ဆာ စ ၁၊ ပညာ ဖြင့် ကပ်၍ ရှုမှတ်သည်ရှိသော် ရအပ် ရနိုင်ခြင်းအားဖြင့် တူသည်၏ အဖြစ်ကို မေးကြောင်း ပုစ္ဆာဌင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပုစ္ဆာဒ္ဒယမ္ပိ၊ ပုစ္ဆာနှစ်ပါး အပေါင်း သည်လည်း။ သကဝါဒိဿ၊ ၏ ပုစ္ဆာနှစ်ပါး အပေါင်းတည်း။ ဥဘောပိ၊ နှစ်ပါးစုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ပဋိညာ၊ အာမန္တာ ဟု ဝန်ခံခြင်းတို့သည်။ ပရဝါဒိဿ၊ ၏ ဝန်ခံခြင်းတို့တည်း။ ပရဝါဒိနာ၊ သည်။ အနုညာတေန၊ အာမန္တာ ဟု ခွင့်ပြုအပ်သော။ ဥပလဒ္ဓိသာမညေန၊ ကြောင့်။ ရူပဝေဒနာနံ-ဝိယ၊ တို့၏ကဲ့သို့။ ရူပပုဂ္ဂလာနံ၊ တို့၏။ အညတ္တာနုယောဂေါ၊ တမျိုးတခြား တပါးစီ၏အဖြစ်ကိုမေးစိစစ်ခြင်းသည်။ သကဝါဒိဿ၊၏ မေးစိစစ်ခြင်းတည်း။ ပဋိကွေပေါ၊ နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ဟုပယ်ခြင်းသည်။ ဣတရဿ၊ သကဝါဒီမှ တပါးသော ပရဝါဒီ၏ ပယ်ခြင်းတည်း။ ဣဓာပိ၊ ဤ ဩပမ္မသံသန္ဒန ၌လည်း။ သေသံ၊ ကြွင်းသော ပုဒ်အပေါင်းသည်။ အတ္ထတော၊ အားဖြင့်။ ပါကဋမေဝ၊ သည်သာ။

ပန၊ ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤ ဩပမ္မသံသန္ဒန၌။ ဓမ္မတော၊ ပါဋိတော်အား ဖြင့်။ ရူပမူလကာဒီနံ၊ ရူပမူလက အစရှိကုန်သော။ စက္ကာနဉ္စ၊ စက်တို့၏လည်း။ ဝသေန၊ အပြားအားဖြင့်။ သကဝါဒီပက္ခေ၊ သကဝါဒီ၏ အဖို့၌။ ဝီသာဓိ-ကာနိ၊ နှစ်ဆယ် အပိုအလွန် ရှိကုန်သော။ နဝ နိဂ္ဂဟပဉ္စကသတာနိ၊ ကိုးလီသော နိဂ္ဂဟ ပဉ္စက အရာတို့ကို။ ဝါ၊ ကိုးရာသော နိဂ္ဂဟ ပဉ္စက တို့ကို။ ဒဿိတာနိ၊ အပ်ကုန်ပြီ။ ကထံ၊ အဘယ်သို့။ (ဒဿိတာနိ၊ အပ်ကုန် သနည်း။) တာဝ၊ အာယတန စသည်တို့မှ ရှေးဦးစွာ။ (နိဒ္ဒိဋ္ဌေသု၊ အပ်ကုန် သော။) ခန္ဓေသု၊ တို့တွင်။ ရူပမူလကေ၊ ရုပ်ဟူသော အရင်းမူလရှိသော။ စက္ကေ၊ စက်၌။ စတ္တာရိ၊ လေးပါးသော နိဂ္ဂဟပဉ္စကတို့ဌင်း။ ဝေဒနာဒိ-မူလကေသု၊ ဝေဒနာ အစရှိသော အရင်းမူလရှိသော စက်တို့၌။ တထာ၊ ထို့အတူ လေးပါးစီသော နိဂ္ဂဟပဉ္စကတို့ဌင်း။ ဣတိ၊သို့။ ဝီသတိ၊ နှစ်ဆယ် သော။ (နိဂ္ဂဟပဉ္စကာနိ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) အာယတနေသု၊ အာယတနတို့တွင်။ စက္ခာယတနမူလကေ၊ စက္ခာယတန အရင်းမူလရှိသော။ စက္ကေ၊ ၌။ ဧကာဒသ၊ တဆယ့်တစ်ပါးသော နိဂ္ဂဟပဉ္စကတို့ဌင်း။ သေသေသု၊ စက္ခာယတန အရင်း မူလရှိသော စက်မှ ကြွင်းသော စက်တို့၌။ တထာ၊ ထို့အတူ တဆယ့်တစ်ပါးစီသော နိဂ္ဂဟပဉ္စကတို့ဌင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒွတ္တိံ သ-

---

၁။ ဥပလဒ္ဓိ သာမညပုစ္ဆာ။ ။"ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတိ။ ပေ ။ရူပဉ္စ ဥပလဗ္ဘတိ သစ္စိကဋပရမတ္ထေန"ဟူသော ပုစ္ဆာသည် ပုဂ္ဂလနှင့် ရူပတို့ ဟူမျှခြင်း သာမညကို မေးသော ပုစ္ဆာတည်း။ ထို့ကြောင့် "ပုဂ္ဂလ ရူပါနံ ဥပလဒ္ဓိသာမညပုစ္ဆာ"ဟု ဆိုသည်။

သတံ၊ တရာ့သုံးဆယ့် နှစ်ပါးသော။ (နိဂ္ဂဟပစ္စကာနိဟောန္တိ)။ ဓာတူသု၊ ဓာတ်တို့တွင်။ စက္ခုဓာတုမူလကေ၊ စက္ခုဓာတ်အရင်းမူလရှိသော။ စက္ကေ၊ ဌ်။ သတ္တရသ၊ တဆယ့်ခုနစ်ပါးသော နိဂ္ဂဟပဋ္ဌကတို့ဌင်း။ သေသေသု၊ စက္ခုဓာတ် အရင်းမူလ ရှိသောစက်မှ ကြွင်းသောစက်တို့ဠ်။ တထာ၊ ထို့အတူ တဆယ့်ခုနစ်ပါးစီသော နိဂ္ဂဟဝဋ္ဌကတို့ဌင်း။ ဣတိ၊သို့။ ဆာဓိကာနိ၊ ခြောက်ပါးအပို အလွန်ရှိကုန်သော။ တီဏိသတာနိ၊ သုံးရာကုန်သော။(နိဂ္ဂဟပဋ္ဌကာနိ-ဟောန္တိ)။ ဣန္ဒြိယေသု၊ ဣန္ဒြေတို့တွင်။ စက္ခုန္ဒြိယမူလကေ၊ စက္ခုန္ဒြေ အရင်းမူလရှိသော။ စက္ကေ၊ ဌ်။ ကေဝိသတိ၊ နှစ်ဆယ့် တပါးသော နိဂ္ဂဟပဋ္ဌကဌင်း။ သေသေသု၊ စက္ခုန္ဒြေအရင်းမူလရှိသော စက်မှ ကြွင်းသော စက်တို့ဠ်။ တထာ၊ ထို့အတူ နှစ်ဆယ့်တပါးစီသော နိဂ္ဂဟပဋ္ဌကတို့ဌင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒ္ဝါသဋ္ဌာဓိကာနိ၊ ခြောက်ဆယ့်နှစ်ပါးအပိုအလွန်ရှိကုန်သော။ စတ္တာရိသတာနိ၊ လေးရာကုန်သော။ (နိဂ္ဂဟပဋ္ဌကာနိ ဟောန္တိ)။ဝေါ၊သို့။ သဗ္ဗာနိပိ၊ လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဝိသာဓိကာနိ၊ နှစ်ဆယ်အပို အလွန်ရှိကုန်သော။ နဝနိဂ္ဂဟပဋ္ဌက-သတာနိ၊ တို့သည်။ ဝါ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ။

၃၇-၄၅။ ပရဝါဒီပက္ခေပိ၊ ဠ်လည်း။ ရူပံ ဥပလဗ္ဘတီတိ၊ အစရှိသော ပါဌ်ဖြင့်။ (အညတ္ထာနုယောဂေါ ကတော ဠ် စပ်။)အနုလောမဝသေနေဝ၊ အနုလောမနှင့် စပ်သဖြင့်ပင်။ ရူပဝေဒနာဒီနံ၊ အစရှိသည်တို့၏။ အညတ္ထ-ပဋိညံ၊ တမျိုးတခြား တပါးစီ၏အဖြစ်ကို ဝန်ခံခြင်းကို။ ကာရေတ္ဝာ၊ ပြုစေပြီး၍။ ပုန၊ တဖန်။ အတ္ထိ ပုဂ္ဂလောတိ၊ အစရှိသော။ သုတ္တံ၊ သုတ်ကို။ နိဿာယ၊ မှီ၍။ ဆလဝသေန၊ ဆလဝါဒ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပုဂ္ဂလဿ၊ ၏။ ဝါ၊ ကို။ ရူပါဒီဟိ၊ ရုပ်အစရှိသည်တို့ဖြင့်။ ဥပလဒ္ဓိသာမညံ၊ ပညာဖြင့်ကပ်၍ ရှုမှတ်သည်ရှိသော် ရအပ် ရနိုင်ခြင်းအားဖြင့် တူသည်၏အဖြစ်သို့။ အာရော-ပေတွာ၊တင်၍။ အညတ္ထာနုယောဂေါ၊ ကို။ (ပရဝါဒိနာ၊ သည်။)ကတော၂၊

၁။ **အညတ္ထ ပဋိညံ ကာရေတ္ဝာ။** ။ပါဠိတော်၌ ပရဝါဒီ၏ ပုစ္ဆာဝယ် "ရူပံ ဥပလဗ္ဘတိ။ ပေ ။အည်း ရူပံ အညာဝေဒနာတိ"ဟု မေး၏။ သကဝါဒီက "အာမန္တာ" ဟု ဝန်ခံ၏။ ဤ ပုစ္ဆာ ဝိသဇ္ဇနာ ၂-ရပ်သည် အနုလောမတုန်းက အတိုင်းပင် ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် "အနုလောမ ဝသေနေဝ ရူပဝေဒနာဒီနံ အညတ္ထ ပဋိညံ ကာရေတွာ" ဟု ဆိုသည်။

၂။ **ပုန အတ္ထိ ပုဂ္ဂလောတိ။ပေ။ ကတော။** ။ထို့နောက် "အတ္ထိ ပုဂ္ဂလော" စသော ဘုရားစကားတော်ကို မှီ၍ ပုဂ္ဂလနှင့် ရူပ စသည်တို့ ရအပ်ချင်း တူသည်၏ အဖြစ်ကိုဌင်း, "ရူပဋ္ဌ ဥပလဗ္ဘတိ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေန"ဟု တင်ခြင်းကိုဌင်း ရူပါဒီဟိ ဥပလဒ္ဓိ သာမညံ အာရောပေတွာ"ဟု ဆိုသည်။ ထို့နောက် "အည်း ရူပံ အညော-ပုဂ္ဂလော"ဟု မေးခြင်းကို "အညတ္ထာနုယောဂေါ"ဟု ဆိုသည်။

အပ်ပြီ။ ဣဓာပိ၊ ဤ ပရဝါဒီပက္ခ၌လည်း။ သေသံ၊ သည်။ အတ္ထတော၊ အားဖြင့်။ ဥတ္တာနမေဝ၊ ပေါ်လွင် ထင်ရှားသည်သာ။ ဓမ္မတောပိ၊ ပါဋ္ဌိတော်အားဖြင့်လည်း။ သကဝါဒီပက္ခေ၊ ၌။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ဝီသာဓိကာနိ၊ ကုန်သော။ နဝ ပဋိကမ္မပဋ္ဌကသတာနိ၊ တို့ကို။ ဒဿိတာနိ၊ အပ်ကုန်ပြီ။

ရူပါဒီဟိ၊ ရုပ်အစရှိသည်တို့နှင့်။ သဒ္ဒိံ၊ တက္ခ။ သြပမ္မဝသေန၊ ဖြင့်။ သစ္စိကဋ္ဌသံသန္ဒနံ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီးပြီ။)

၇-စတုက္ကနယသံသန္ဒန[၂]အဖွင့်

၄၆–၅၂။ ဣဒါနိ၊ သြပမ္မသံသန္ဒကို ဟောတော်မူပြီးရာ ယခုအခါ၌။ ယံ(အတ္ထဇာတံ)၊ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ် ဟူသော အနက် သဘောကို။ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေန၊ သစ္စိကဋ္ဌ-ပရမတ္ထအဖြစ်ဖြင့်။ ဥပလဗ္ဘတိ၊ ၏။ တေန(အတ္ထဇာတေန)၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ဟူသောအနက်သဘောသည်။ယသ္မာ၊ကြောင့်၊ရူပါဒီသု၊ရုပ်အစရှိကုန်သော။ သတ္တပညာသာယ၊ ငါးဆယ့် ခုနစ်ပါးသော။ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေသု၊ တို့တွင်။ အညတရေန၊ အမှတ်မထား တပါးပါးသည်။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်သင့်၏။ ဝါ၊ သို့မဟုတ်။ ရူပါဒိနိဿိတေန၊ ရုပ်အစရှိသည်တို့၌ မှီသည်။ (ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ၏။) ဝါ၊ သို့မဟုတ်။ ရူပါဒီဟိ၊ ရုပ်အစရှိသည်တို့ကို။ အညတြ၊ ကြဉ်၍။ (ဘဝိတဗ္ဗံ)။ ဝါ၊ သို့မဟုတ်။ ရူပါဒီနံ၊ တို့၏။ နိဿယေန[၃]၊ မှီရာသည်။ (ဘဝိတဗ္ဗံ)။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣမိနာ စတုက္ကနယေန၊ ဤ စတုက္က နည်းဖြင့်။

၁။ **ပဋိကမ္မ ပဋ္ဌကသတာနိ။** ။ပါဋ္ဌိတော်ဝယ် ပရဝါဒီပက္ခ၌ "အာဇာနာဟိ-ပဋိကမ္မံ"ဟု ရှိသောကြောင့် "ပဋိကမ္မ ပဋ္ဌက သတာနိ"ဟု ဆိုသည်။ နိဂ္ဂဟနေရာဝယ် "ပဋိကမ္မ"ဟု သုံးစွဲထားသောကြောင့် နိဂ္ဂဟပဋ္ဌကကဲ့သို့ ပဋိကမ္မလည်း ပဋ္ဌကပင် ရှိရသည်။

၂။ **စတုက္ကနယ သံသန္ဒနံ။** ။ရူပံ ပုဂ္ဂလော, ရူပသို့ ပုဂ္ဂလော, အညတြ ရူပါ ပုဂ္ဂလော, ပုဂ္ဂလသို့ ရူပံ ဤသို့ နည်းလေးမျိုးဖြင့် သစ္စိကဋ္ဌ ပုဂ္ဂလကို နှီးနှောဖြရာ အခဏ်းကို "စတုက္ကနယ သံသန္ဒန"ဟု ခေါ်သည်။ ["စတုက္ကနယေန ရူပါဒီဟိ သဒ္ဒိ-ပုဂ္ဂလဿ သံသန္ဒနံ စတုက္ကနယ သံသန္ဒနံ"ဟု သြပမ္မသံသန္ဒနကို မှီ၍ သမာသ်တွဲပါ။]

၃။ **တေန ယသ္မာ။ ပေ။ နိဿယေန။** ။တေန ယသ္မာ စသောပါဋ္ဌဖြင့် ပါဋ္ဌိတော်၌ လာသော လေးနည်းကို ပြ၏။ မှန်၏။ ပါဋ္ဌိတော်၌ "ရူပံ ပုဂ္ဂလော"ကို ရည်ရွယ်၍ "တေန အညတရေန ဘဝိတဗ္ဗံ"ဟုငှင်း, ရူပသို့ ပုဂ္ဂလော"ကို ရည်ရွယ်၍ "ရူပါဒိ-နိဿိတေန ဝါ"ဟုငှင်း, "အညတြ ရူပါ ပုဂ္ဂလော"ကို ရည်ရွယ်၍ "အညတြ ဝါ ရူပါဒီဟိ"ဟုငှင်း, ပုဂ္ဂလသို့ ရူပံ"ကို ရည်ရွယ်၍ "ရူပါဒီနံ ဝါ နိဿယေန" ဟုငှင်း ၄-မျိုးပြသည်။ [တေန ယသ္မာ-မှ တေနနှင့် ဘဝိတဗ္ဗံကို နောက် "နိဿယေန"တိုင့် အောင် လိုက်ပါစေ။]

သစ္စံကဋ္ဌ သံသန္ဒနံ၊ သစ္စံကဋ္ဌ ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ရုပ်အစရှိသည်တို့နှင့်တကွ နှီးနှောရာအခင်းကို။ (အာယသ္မတာ မောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿတ္ထေရေန)။ အာရဒ္ဓံ၊ အပ်ပြီ။ တတ္ထ၊ ထိုစတုက္ကနယ သံသန္ဒနဋ္ဌ။ ရူပံ ပုဂ္ဂလောတိ၊ ဟူသော။ အနုယောဂေါ၊ သည်။ သကဝါဒိဿ၊ ၏ မေးစိစစ်ခြင်းတည်း။ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ-ဘယေန၁၊ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိမှ ကြောက်ခြင်းကြောင့်။ န ဟေဝါတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ဟူ၍။ ပဋိက္ခေပေါ၊ သည်။ ပရဝါဒိဿ၊ ၏ ပယ်ခြင်းတည်း။ နိဂ္ဂဟာရောပနံ၊ နှိပ်ကြောင်းအပြစ်သို့ တင်ခြင်းသည်။ သကဝါဒိဿ၊ ၏ တင်ခြင်းတည်း။ ပန၊ ပရိဟာရပက္ခမ္မတပါး စောဒကပက္ခကို ဆိုဦးအံ့။ ဧတံ၊ ဤ နိဂ္ဂဟာရောပန သည်။ ယုတ္တံ ကိ၊ သင့်ပါသလော။ ရူပံ ဝေဒနာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တမ္ပိ၊ ဆိုအပ်သော ပြဿနာသည်လည်း။ ဝါ၊ ကိုလည်း။ ပဋိက္ခိပိတဗ္ဗမေဝ၂၊ ပယ်သင့်သည်သာ။ (ဟောတိ) နနု၊ ဖြစ်သည် မဟုတ်ပါလော။ ဣတိ၊ ဤကား စောဒနာတည်း။ အာမ၊ အိမ်း။ (ရူပံ ဝေဒနာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တမ္ပိ၊ ဆိုအပ်သော ပြဿနာ သည်လည်း။ ဝါ၊ ကိုလည်း။) ပဋိက္ခိပိတဗ္ဗံ၊ ပယ်သင့်သည်။ (ဟောတိ)။ ပန၊ ထိုသို့ပင် ပယ်သင့်ပါသော်လည်း။ တံ၊ ထိုသို့ ပယ်ခြင်းသည်။ ရူပတော၊ မှ။ ဝေဒနာယ၊ ဝေဒနာ၏။အညသဘာဝ သုဗ္ဘာဝတော၃၊

၁။ **ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိဘယေန။** ။ရုပ်ဝေဒနာစသော ပရမတ္ထတရားတို့သည် ဘင်ခဏာ၌ ပျက်ကြ၏။ "ရူပံ ပုဂ္ဂလော-ရုပ်သည် ပုဂ္ဂိုလ်လော" မေးရာ၌ အာမန္တာဟု ဝန်ခံလိုက်လျှင် ပုဂ္ဂလဇည်း ရုပ်နှင့်အတူ ပျက်ရတော့မည်။ ထိုသို့ပျက်လျှင် အတ္တ သတ္တ ဇီဝ ဟူသော ပုဂ္ဂလသည် နိစ္စ ဓုဝ သဿတ မဟုတ်ပဲ ဥစ္ဆေဒဖြစ်၏။ ဤသို့ ဥစ္ဆေဒ-ဒိဋ္ဌိ ဖြစ်မည်မှ ကြောက်ခြင်းကြောင့် "နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ-ရုပ်သည် ပုဂ္ဂိုလ်တည်းဟု မဆိုလိုပါ"ဟု ပယ်လေသည်။

၂။ **ကိံ ပနေတံ ယုတ္တံ။ပေ ။မေဝါတိ။** ။တော်ဖြင့် ရှေ့ဝါကျ၌ ရှိသော "နိဂ္ဂဟာရောပနံ"ကို စွဲပါ။ "ရုပ်သည် ဝေဒနာလော"ဟု မေးလျှင် "န ဟေဝံ-ဝတ္တဗ္ဗေ"ဟု ပယ်ရမည်သာ မဟုတ်ပါလော။ ထို့ကြောင့် "ရူပံ ပုဂ္ဂလော"ဟု မေးရာ၌ "န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ"ဟု ပယ်ခြင်းသည် ပယ်ထိုက်သည်ကို ပယ်ခြင်းဖြစ်သောကြောင့် သကဝါဒီက "နိဂ္ဂဟာရောပန (နှိပ်ကြောင်းအပြစ်သို့ တင်ခြင်းသည်) သင့်ပါမည်လော"ဟု ပုစ္ဆာထုတ်သည်။ [အပြစ်မတင်သင့်"ဟု စောဒက ပုဂ္ဂိုလ်က ဆိုလိုသည်။]

၃။ **အာမ။ပေ ။သုဗ္ဘာဝတော။** ။"နနု။ပေ ။ပဋိက္ခိပိတဗ္ဗမေဝ" ဟူသော အာဘောဂဝါကျကို "အာမပဋိက္ခိပိတဗ္ဗံ" ဟု ဝန်ခံ၍ ထိုသို့ ပယ်ရခြင်း၏ အကြောင်းကို ပြုသိုသောကြောင့် "အညသဘာဝသုဗ္ဘာဝတော"ဟု မိန့်သည်။ရုပ်သည် ရုပ်မှန သဘောရှိ၏။ ရုပ်မှ တပါးသော ဝေဒနာသည် ဝေဒိယနသဘောရှိ၏။ ဤသို့ ရုပ်၏ သဘောမှ တမျိုးတခြားသော သဘော၏ ဝေဒနာ၌ ထင်ရှားရှိသောကြောင့် "ရူပံ ဝေဒနာ-ရုပ်သည် ဝေဒနာလော" မေးရာ၌ ပယ်မှု ပြုသင့်၏။

ရုပ္ပန သဘောမှ တပါးသော ဝေဒိယနသဘောဏ် ထင်ရှား ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (ပဋိက္ခိပိတဗ္ဗံ၊ ပယ်သင့်သည်။ ဟောတိ။) အညတ္တာဘာဝတော၁၊ ရုပ်မှ တမျိုးတခြား အဖြစ်၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ (ပဋိက္ခိပိတဗ္ဗံ၊ သည်။) နဟောတိ၊ မဟုတ်။

စ၊ မှန်၏။ အယံ၊ ဤ ပရဝါဒီသည်။ ရူပါဒီသု၊ ရုပ်အစရှိသော ငါးဆယ့် ခုနစ်ပါးသော တရားတို့တွင်။ ဧကဓမ္မတောပိ၊ တပါးသော တရားမှလည်း။ ပုဂ္ဂလဿ၊ ၏။ အညတ္တံ၊ တမျိုးတခြားတပါးစီ၏အဖြစ်ကို။ နဣစ္ဆတိ၂၊ အလိုမရှိ။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ အလိုမရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (ဧတံ နိဂ္ဂဟာရောပနံ၊ သည်။) ယုတ္တံ၃၊ သင့်၏။

စ၊ ဆက်။ အယံ အနုယောဂေါ၊ ဤ ရူပံ ပုဂ္ဂလော စသော မေးစိစစ်ခြင်းကို။ ရူပံ ပုဂ္ဂလော ဝေဒနာ ပုဂ္ဂလော။ ပေ ။ အညာတာဝိန္ဒြိယံ ပုဂ္ဂလောတိ၊ ဟူသော။ သကလံ၊ အလုံးစုံသော။ ပရမတ္ထသစ္စံ၊ ငါးဆယ့် ခုနစ်ပါးသော ပရမတ္ထသစ္စာကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ (အာယသ္မတာ မောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿထေရေန)၊ အာရဒ္ဓေါ၄၊ အပ်ပြီ။ ပန၊ ထိုသို့ပင် အလုံးစုံသော ပရမတ္ထသစ္စာကို ရည်ရွယ်၍ အားထုတ်တော်မူအပ်ပါသော်လည်း။ သကလံ၊ အလုံးစုံသော ပရမတ္ထသစ္စာကို။ ပစ္စတ္တလက္ခဏဝသေန၊ အသီးသီးသော မိမိ

၁။ နအညတ္တာဘာဝတော။ ။"ရူပံ ပုဂ္ဂလော"ဟု မေးရာ၌ကား ပုဂ္ဂိုလ်သည် ပရဝါဒီ အလိုအားဖြင့် အညတ္တမဟုတ်။ "ရုပ်စသော ပရမတ္ထမှဘပါး ပုဂ္ဂိုလ်ဟူ၍ မရှိ"ဟု ပရဝါဒီက ယူလိုသည်။ထိုသို့ ပုဂ္ဂလက ရုပ်မှ အညတ္တ အဖြစ်၏ မရှိခြင်းကြောင့်"ရူပံ ပုဂ္ဂလော"ဟုမေးရာ၌"နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ"ဟု မပယ်ထိုက်။"အာမန္တာ"ဟုသာ ဝန်ခံထိုက်သည်-ဟူလို။

၂။ အယဉ္စ။ ပေ ။နဣစ္ဆတိ။ ။"အညတ္တ+အဘာဝတော"၏ ဒဋ္ဌီတည်း။ပရဝါဒီသည် ရုပ်စသော ပရမတ္ထမှဘပါး ပုဂ္ဂိုလ်ဟု သီးခြားအဖြစ်ကို အလိုမရှိ။ ထို့ကြောင့် "နအညတ္တ+အဘာဝတော"ဟူသော ဟိတ်သည် ပရဝါဒီ၏ အလိုအတိုင်း ဖြစ်သောကြောင့် မှန်သည်-ဟူလို။

၃။ တသ္မာ ယုတ္တံ။ ။တသ္မာဖြင့် "အာမ ပဋိက္ခိပိတဗ္ဗံ"မှစ၍"နဣစ္ဆတိ"တိုင်အောင် စကားစုကို ပြန်၍ ညွှန်းသည်။ သကဝါဒီ၏ ပရဝါဒီအပေါ်၌ နိဂ္ဂဟာရောပန(အပြစ်တင်ခြင်း)သည် အသင့်ပင် ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် "တသ္မာ ယုတ္တံ"သည် "ကိံ ပနေတံ ယုတ္တံ"ကို ဖြေသော စကားဟု မှတ်ပါ။

၄။ အယဉ္စ။ ပေ ။အာရဒ္ဓေါ၊ ။ပြတ်ပြီးသော စကားကို ပြန်၍ ဆက်သော ဝါကျာရမ္ဘဝါကျတည်း။ ပါဋိတော်၌ "ရူပံ ပုဂ္ဂလော အမေးသည် သကဝါဒီ၏ မေးယိုရင်းဖြစ်လျှင် ပရမတ္ထအားလုံးကို "ပုဂ္ဂိုလ်"ဟု ယူနေသော ပရဝါဒီအတွက် "ရုပ်တစိတ်ကို ပုဂ္ဂိုလ်လော"ဟု မေးရာ၌ "နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ"ဟု ပယ်ခြင်းသည် အသင့်ပင်ဖြစ်၏"ဟု တစုံတယောက်က ပြောစရာ ဖြစ်သောကြောင့် "အယဉ္စ။ ပေ ။

မိမိ၏ ရုပ္ပနလက္ခဏာ ဝေဒိယနလက္ခဏာ စသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဧကတော၊ တပေါင်းတည်း။ ဝတ္တုံ၊ ဆိုခြင်းငှါ။ နသက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တန္တိဝသေန၊ ပါဋ္ဌိတော်အစဉ်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဧတံ အနုယောဂ-လက္ခဏ မတ္တံ၊ ဤ မေးစိစစ်ကြောင်း လက္ခဏာမျှကို။ ထပိတံ၁၊ ထားတော်မူအပ်ပြီ။တေန၊ ကြောင့်။ (ထိုသို့ အနုယောဂ လက္ခဏာမျှကို ထားတော်မူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။) ဝိညူ၊ အကျယ် သိမြင် ပညာရှင်တို့သည်။ အတ္ထံ၊ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဝိဘာဝေန္တိ၂၊ ထင်စွာ ဖြစ်စေနိုင်ကြကုန်၏။

ပန၊ ဆက်။ ဝါဒကာမေန၊ ဝါဒကို အလိုရှိသော သကဝါဒီသည်။ (ဝတ္တဗ္ဗံ၌ စပ်။) ဣမံ လက္ခဏံ၊ ဤ အနုယောဂလက္ခဏာကို။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ ယထာ ယထာ၊ အကြင် အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့် ပြောဆို လသော်။ ပရဝါဒိဿ၊ ၏။ သြကာသော၊ စောဒနာခွင့်သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ တထာ တထာ၊ ထိုထိုအခြင်းအရာအားဖြင့်။ (ပရဝါဒီ အခွင့်မရနိုင် လောက်အောင်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။) ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဆိုထိုက်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ တန္တိဝသေန၊ ဖြင့်။ အနုယောဂလက္ခဏဿ၊ မေးစိစစ်ကြောင်း လက္ခဏာ၏။ ဝါ၊ ကို။ ထပိတတ္တာ၊ ထားတော်မူအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ (ဧတံ နိဂ္ဂဟာရောပနံ၊ သည်။) ယုတ္တမေဝ၃၊ သင့်သည်သာ။ ဣမိနာ နယေန၊

အာရဒ္ဓေါ''ဟု မိန့်သည်။ သကဝါဒီသည် ''ရူပံ ပုဂ္ဂလော''ဟု ပုစ္ဆာထုတ်ရာ၌ တဆက်တည်း ''ဝေဒနာ ပုဂ္ဂလော။ ပေ ။ အညာတာဝိန္ဒြိယံ ပုဂ္ဂလော''ဟု ပရမတ္ထ ၅၇-ပါးလုံးကို ရည်ရွယ်၍ ပုစ္ဆာထုတ်လိုရင်းဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် မပယ်ထိုက်သည်ကို ပယ်သော ပရဝါဒီ အပေါ်၌ နိဂ္ဂဟ တင်ခြင်းသည် သင့်သည်သာ။

၁။ သကလံ ပန။ ပေ ။ထပိတံ။ ။''ပရမတ္ထ အားလုံးကို ပုဂ္ဂိုလ်လော''ဟု မေးလိုလျှင် ဘာကြောင့် တပေါင်းတည်း မမေးပါသနည်းဟု မေးဘွယ်ရှိသောကြောင့် ''သကလံ ပန''စသည်ကို မိန့်။ ကိုယ့်လက္ခဏာနှင့်ကိုယ် ရှိနေကြသော ပရမတ္ထတရား အားလုံးကို ပေါင်း၍ မေးခြင်းငှါ မဖြစ်နိုင်သောကြောင့် (ပေါင်း၍ မေးလျှင် အသီး အသီး လက္ခဏာ မထင်ရှားနိုင်သောကြောင့်) ''ရုပ္ပနလက္ခဏာရှိသော ရုပ်သည် ပုဂ္ဂိုလ်လော''စသည်ဖြင့် တရားအစဉ်၏ အစွမ်းဖြင့် မေးပုံလက္ခဏာကို ထားရသည်-ဟူလို။

၂။ တေန ဝိညူ။ပေ။ဝိဘာဝေန္တိ။ ။ထိုသို့''ရူပံ ပုဂ္ဂလော ဝေဒနာ ပုဂ္ဂလော'' စသောအစဉ်၏ အစွမ်းဖြင့် မေးစိစစ်ပုံလက္ခဏာကို ထားခြင်းကြောင့် ဝိညူပုဂ္ဂိုလ်မှာ (တွေဝေခြင်းမရှိပဲ) ''ပရမတ္ထအားလုံးကို ပုဂ္ဂိုလ်လော''ဟူသော အမေး၏ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို ထင်ရှားအောင် ဖွင့်ပြနိုင်ကြပါသည်။

၃။ ဣတိ။ ပေ ။ယုတ္တမေဝ။ ။ဤသို့ ပရမတ္ထအားလုံးကို အစဉ်အားဖြင့် မေးပုံလက္ခဏာကို ထားခြင်းဖြစ်သောကြောင့် မပယ်ထိုက်ပဲလျက် ပယ်သော ပရဝါဒီ အပေါ်၌ နိဂ္ဂဟာရောပနသည် သင့်သည်သာ။

ဤဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်။ သဗ္ဗာနုယောဂေသု၊ အလုံးစုံသော မေးစိစစ် ခြင်းတို့၌။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

ပန၊ အနည်းငယ် ဆိုဘွယ်အထူးကား။ အယံ၊ ဤဆိုအပ်လတ္တံ့ကား။ ဝိသေသော[၁]၊ အထူးတည်း။ ရူပသ္မိံ ပုဂ္ဂလော[၂]တိအာဒီသု၊ အစရှိသော ပါဠိရပ်တို့၌။ (ဝတ္တုံ ဝန္နတိ၌ စပ်။) ဧကံ၊ သော။ မဟာဘူတံ၊ ကို။ နိဿာယ၊ မှီ၍။ တယော၊ ကုန်သော။ မဟာဘူတာ၊ တို့သည်။ (ဟောန္တိ)။ ဝတ္ထုံရူပံ၊ ဟဒယဝတ္ထုံရူပ်ကို။ နိဿာယ၊ ၍။ ရူပသ္မိံ၊ ၌။ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဉ်သည်။ (ဟောတိ)။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္တုံ၊ ဆိုခြင်းငှာ။ ဝန္နတိ ယထာ၊ သင့်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ တေ၊ အသင်၏။ ပုဂ္ဂလော၊ ကို။ ရူပသ္မိံ၊ ၌။ (ဥပလဗ္ဘတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္တုံ၊ ငှာ။ ဝန္နတိ ကိံ၊ သင့်သလော။ စ၊သည်သာမကသေး။ သဘာဝဝိနိဗ္ဘောဂတော[၃]၊ရူပဉနသဘောမှ တပါးသော ဝေဒိယန စဇသော သဘောတို့၏ အသီးအခြားဖြစ်ကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။' ဝေဒနာဒယော၊ ဝေဒန အစရှိကုန်သော။ သဗ္ဗမ္မာ၊ အလုံးစုံသော တရား တို့ကို။ (ရူပါ၊ ရူပ်ကို။ အညတြ၊ ကြဉ်၍။ ဥပလဗ္ဘန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္တုံ၊ ငှာ။ ဝန္နတိယထာ၊ ကဲ့သို့ဌင်း။) ဝါ ပန၊ တနည်းကား။ အရူပါ၊ နာမ်ဖြစ်ကုန်သော။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ ခန္ဓာ၊ ခန္ဓာတို့ကို။ (ရူပါ၊ ကို။ အညတြ၊ ၍။ ဥပလဗ္ဘန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္တုံ၊ ငှာ။ ဝန္နတိယထာ၊

၁။ **အယံ ပန ဝိသေသော**။ ။"ဣမိနာ နယေန သဗ္ဗာနုယောဂေသု (ရူပသ္မိံ ပုဂ္ဂလော စသော အလုံးစုံသော အနုယောဂတို့၌) အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော" ဟု ဆိုသောကြောင့် "အနည်းငယ်မျှ အထူးမရှိတော့ပြီလော"ဟု မေးဘွယ်ရှိရကား "အယံ ပန ဝိသေသော"ဟု မိန့်သည်၊ "အနည်းငယ် ထူးသေးသည်"ဟူလို။

၂။ **ရူပသ္မိံ ပုဂ္ဂလော။ ပေ ။ဝိညာဏသ္မိံ ရူပံ**။ ။ကြွင်းသော အနုယောဂ ၃-မျိုးတို့တွင် "ရူပသ္မိံ ပုဂ္ဂလော"နှင့်စပ်၍ မဟာဘုတ်တပါးကို မှီသော မဟာဘုတ် ၃-ပါးသည် "ရူပသ္မိံ မဟာဘူထာ-ရုပ်၌ ဖြစ်သော မဟာဘုတ်တို့"ဟု ဆိုထိုက် သကဲ့သို့ဌင်း, ဟဒယဝတ္ထုရုပ်ကို မှီသော ဝိညာဉ်ကို "ရူပသ္မိံ ဝိညာဏံ"ဟု ဆိုထိုက် သကဲ့သို့ဌင်း, ထို့ဖတူ သင်၏ ပုဂ္ဂလကို "ရုပ်၌ ရအပ်ပါသလော"ဟု မေးသည်း ထို့ဖတူ "ဖညတြ ရူပါ"နှင့်စပ်၍ မေးပုံကိုဌင်း, "ပုဂ္ဂလသ္မိံ ရူပံ"နှင့်စပ်၍ မေးပုံ ကိုဌင်း ဥပမာပြု၍ ဖွင့်ပြသည်။

၃။ **သဘာဝဝိနိဗ္ဘောဂတော**။ ။ပရမတ္ထ သဘောတရားတို့၏ ရူပဉနသဘော ဝေဒိယနသဘော စသောအ ားဖြင့် အသီးအသီးဖြစ်နိုင်သည်ကို "သဘာဝဝိနိဗ္ဘောဂ" ဟု ဆိုသည်၊ ထိုသို့သဘောအ ားဖြင့် အသီးသီးဖြစ်နိုင်ခြင်းကြောင့် "ဝေဒနာ စသော တရားတို့သည် ရုပ်ကိုကြဉ်၍ ရအပ် ရနိုင်ကုန်သကဲ့သို့"ဟု ဆိုသည်။ [စာအုပ်တို့၌ "သဘာဂဝိနိဗ္ဘောဂတော"ဟု ပါဠိပျက်၏။ အနုဋီကာ၌ "သဘာဝေန ဝိနိဘုဇ-တဗ္ဗတော သဘာဝဘိန္နော ဟိ"စသည်ဖြင့် သဘာဝပုဒ်ကို ဖွင့်သည်။]

ကဲ့သို့ဌင်း။) ဝါ၊ တနည်းကား။ နိဗ္ဗာနမေဝ၊ နိဗ္ဗာန်တည်း ဟူသော နာမ်တရားကိုပင်။ (ရှုပါ အညတြ ဥပလဗ္ဘတိ၊ ၏။ ဣတိ ဝတ္တုံ ဝဋ္ဋတိ ယထာ)။ ဧဝံ၊ တူ။ တေ၊ အသင်၏။ ပဂ္ဂလော၊ ကို။ (ရှုပါ အညတြ ဥပလဗ္ဘတိ၊ ၏။ ဣတိ ဝတ္တုံ ဝဋ္ဋတိ) ကိံ၊ လော။ စ၊ သည်သာမကသေး။ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာနံ၊ စိတ်ဟူသော ဖြစ်ကြောင်းရှိကုန်သော။ ရှုပါနံ၊ တို့၏။ နိဿယဝသေန၊ မှီရာ၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဝေဒနာယ၊ ၌။ ရှုပံ၊ ရုပ်တည်း။ ပေ။ ဝိညာဏသ္မိံ ရှုပံ၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္တုံ၊ ၎။ ဝဋ္ဋတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ [ကျန် ၅၅-ပါးကို ပေယျာလမြွက်ပြ၏။] ဧဝံ၊ တူ။ တေ၊ ၏။ ပဂ္ဂလော၊ ကို။ (ဥပလဗ္ဘတိ၊ ၏။ ဣတိ ဝတ္တုံ ဝဋ္ဋတိ) ကိံ၊ လော။ ဣတိ (အယံ။ ကား။ ဝိသေသော၊ တည်း။)

ပန၊ ကား။ သဗ္ဗာနုယောဂေသု၊ အလုံးစုံသော မေးစိစစ်ခြင်းတို့၌။ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိဘယေနစေဝ၊ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိမှ ကြောက်ခြင်းကြောင့်ဌင်း။ သမယ-ဝိရောဓေနစ၁၊ မိမိအယူနှင့် ဆန့်ကျင်ခြင်းကြောင့်ဌင်း။ ပဋိက္ခေပေါ၊ သည်။ ပရဝါဒိဿ၊ ၏ ပယ်ခြင်းတည်း။ ဣတ္ထံ၊ ဤစတုက္ကနယသံသန္ဒနာ၌။ သေသံ၊ သည်။ အတ္ထတော၊ အားဖြင့်။ ပါဂဋ္ဌမေဝ၊ သည်သာ။ ပန၊ ကား။ ဣတ္ထံ၊ ဤ စတုက္ကနယသံသန္ဒနာ၌။ ဓမ္မတော၊ ပါဋိတော်တရားအားဖြင့်။ သတ္တပညာသာယ၊ ငါးဆယ့်ခုနစ်ပါးသော။ သစ္ဆိကဋ္ဌေသု၊ သစ္ဆိကဋ္ဌတရား တို့တွင်။ ဧကေကသ္မိံ၊ တပါးတပါးသော သစ္ဆိကဋ္ဌတရား၌။ စတ္တာရိ စတ္တာရိ၊ လေးပါး လေးပါးတို့ကို။ ကတ္တာ၊ ပြု၍။ (ရှုပံ ပဂ္ဂလော, ဝေဒနာ ပဂ္ဂလော စသည်အားဖြင့် လေးပါး လေးပါးစီ ပြု၍။) နိဂ္ဂဟ-ဝသေန၊ နိဂ္ဂဟ၏ အပြားအားဖြင့်။ အဋ္ဌဝိသာဓိကာနိ၊ နှစ်ဆယ့်ရှစ်ပါး အပိုအလွန်ရှိကုန်သော။ ဒ္ဝေ ပဉ္စကသတာနိ၊ နှစ်ရာသော နိဂ္ဂဟပဉ္စကတို့ကို။ ဒဿိတာနိ၊ အပ်ကုန်ပြီ။ ပရဝါဒိပက္ခေပေါ၊ ၌လည်း။ ပဋိကမ္မဝသေန၊ ပဋိကမ္မ၏ အပြားအားဖြင့်။ တတ္ထကာနေဝ၊ ထိုမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော ပဋိကမ္မပဉ္စကတို့ကိုပင်။ (ဒဿိတာနိ၊ အပ်ကုန်ပြီ။ "နှစ်ရာနှစ်ဆယ့်ရှစ်ပါးသော နိဂ္ဂဟပဉ္စကတို့ကိုပင် ပြတော်မူအပ်ကုန်ပြီ" ဟူလို။)

၁။ သမယဝိရောဓေန။ ။"ရှုပါဒိဟိ အညော အနညောစ ပုဂ္ဂလော နဝတ္တမ္မောတိ လဒ္ဓိသမယော"ဟု သုဒ္ဓိကသံသန္ဒနာ၌ ဋီကာဖွင့်သည့်အတိုင်း "ရုပ်၌ ပုဂ္ဂိုလ်ကို ရအပ်သလော"ဟု မေးရာဝယ် "အာမန္တာ"ဟု ဝန်ခံလျှင် "ရုပ်တခြား ပုဂ္ဂိုလ်တခြား"ဟု ယူရာရောက်သောကြောင့် အယူနှင့် ဆန့်ကျင်၏။ ဤသို့ ဆန့်ကျင်ခြင်းကြောင့် ဝန်မခံပဲ ပရဝါဒီ ပယ်သည်။ "အညတြ ရှုပါ, ပုဂ္ဂလသ္မိံ ရှုပံ"ဟူသော ပြဿနာကို ပယ်ရာ၌လည်း နည်းတူ။ [ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိဘယကို ဤ၌ ဋီကာဖွင့်အတိုင်း ရှေ့၌ ရေးခဲ့ပြီ။]

ပန၊ ကား။ ဇတ္ထ၊ ဤ ပရ၀ါဒီပက္ခ၌။ အတ္ထိ ပုဂ္ဂလော တိ၊ ဟူ၍။ ၀ုတ္တော၊ ဆိုအပ်သော်။ ၀ါ၊ ဆိုအပ်ရာ၌။ သက၀ါဒိဿ၊ ၏။ ယာ ပဋိညာ၊ သည်။ (အတ္ထိ)။ သာ၊ ထိုဝန်ခံခြင်းသည်။ သုတ္တော၊ သုတ်၌။ အာဂတေန၊ လာသော။ သမ္မုတိ၀သေန၊ သမ္မုတိသစ္စာ၏အဖြစ်ဖြင့်။ (ပဋိညာ၊ တည်း။) ရူပံ ပုဂ္ဂလော တိအာဒီသု၊ အစရှိသော ပြဿနာတို့၌။ ယော ပဋိက္ခေပေါ၊ သည်။ (အတ္ထိ)။ သော၊ ထိုပယ်ခြင်းသည်။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိပဠဿ၊ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ပြဿနာ၏။ ၀ါ၊ ကို။ ဌပနီယတ္တာ၊ မဖြေပဲ ထားထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (သက၀ါဒိဿ၊ ၏။ ပဋိက္ခေပေါ၊ တည်း။) [“ရူပံ ပုဂ္ဂလော”ဟု မေးခြင်းသည် “ရူပံ အတ္တာတော သမနုပဿတိ”နှင့် သဘောတူ၏။ ထို့ကြောင့် “သက္ကာယဒိဋ္ဌိပဠဿ”ဟု ဆိုသည်။] ပရ၀ါဒိဿ၊ ၏။ ပဋိကမ်း၊ တဖန်ပြန်၍ သုတ်သင်ရှင်းလင်းမှုသည်။ ဆလ၀သေနေ၀၊ ဆလ၀ါဒနှင့် စပ်သဖြင့်သာလျှင်။ (ပဋိကမ်း၊ တည်း။) ဣတိ၊ ဤသို့ မှတ်အပ်၏။

စတုက္ကနယသံသန္ဒနံ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီးပြီ။

သံသန္ဒနကထာ စ၊ သစ္စိကဋ္ဌ ဖြစ်သောပုဂ္ဂိုလ်ကို နှိုးနှောရာအခက်းကို ဆိုကြောင်းစကားသည်လည်း။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီးပြီ။

၈-လက္ခဏယုတ္တိ အဖွင့်

၅၃။ ဣဒါနိ၊ သံသန္ဒန ကထာကို ဟောတော်မူပြီးရာ ယခုအခါ၌။ လက္ခဏယုတ္တိ နာမ၊ လက္ခဏယုတ္တိကထာမည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ၀ါ၊ လတ္တံ့။ တတ္ထ၊ ထိုလက္ခဏယုတ္တိ ကထာ၌။ (အတ္ထော၊ ကို။ ဇ၀ံ၊ ဤ ဆိုအပ်လတ္တံ့သောနည်းဖြင့်။ ဇ၀ဒိတဇ္ဇော၊ ၏။)ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ နိဇ္ဇာနံ၊ ကို။ ဌပေတ္ဝာ၊ ထား၍။ သေသော၊ နိဇ္ဇာန်မှကြွင်းသော။ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထော၊ သစ္စိကဋ္ဌ-ပရမတ္ထ တရားသည်။ ပစ္စယပဋိဗဒ္ဓတာယ၊ ကံ စသော အကြောင်း၌ ဆက်စပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (ကံ စသော အကြောင်းနှင့် ဆက်စပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။) သပ္ပစ္စယော၊ ကံ စသော အကြောင်းနှင့်တကွ ဖြစ်၏။

၁။ လက္ခဏယုတ္တိ။ ။သပ္ပစ္စယ သဒ်တ စသည်တို့၏အဖြစ် (အကြောင်းရှိခြင်း, ပြုစီမံအပ်ခြင်း စသော အခြင်းအရာ)သည် သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထ ဖြစ်သော ရုပ်နာမ်ဟူသော သဒ်တ တရားတို့၏ အမှတ်လက္ခဏာဖြစ်၏။ အပ္ပစ္စယ အသဒ်တ စသည်၏ အဖြစ်(အ-ကြောင်းမရှိခြင်း, မပြုစီမံအပ်ခြင်း စသော အခြင်းအရာ)သည် အသဒ်တ နိဗ္ဗာန်၏ အမှတ်လက္ခဏာဖြစ်၏။ အသင်၏ ပုဂ္ဂိုလသည် သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထ ဖြစ်လျှင် သပ္ပစ္စယ စသော လက္ခဏာ ရှိရမည်။ ထို လက္ခဏာ ရှိပါ၏လော-ဟု လက္ခဏာအားဖြင့် ပုဂ္ဂိုလ၏ ရှိသင့်-မရှိသင့်ကို စစ်ဆေးမေးမြန်းရာ ကထာကို “လက္ခဏ-ယုတ္တိကထာ”ဟု ခေါ်သည်။

ပစ္စယေဟိ၊ ကံ့ စသောအကြောင်းတို့သည်။ သမာဂမ၊ ကောင်းစွာ ရောက်၍။ ကတတ္တာ၊ ပြုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သခ်ံတော၊ သခ်ံတ မည်၏။ ဥပပွဇ္ဇိတ္ဘာ၊ ဖြစ်၍။ နိရုဇ္ဈနတော၊ ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ (ချုပ်သည့်အတွက်။) သဒါ၊ အခါခပ်သိမ်း။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ အသဿတော၊ အခါခပ်သိမ်း ထင်ရှားမရှိ။ ဥပပွတ္တိကာရဏာသခ်ံါတဿ၊ ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းဟု ဆိုအပ်သော။ နိမိတ္တာဿ၊ အကြောင်း၏။ အတ္ထိတာယ၊ ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သနိမိတ္တော၊ အကြောင်းနှင့်တကွ ဖြစ်၏။ [နိမိတ္တ သဒ္ဒါ၏ ဝိဂ္ဂဟ= ကိုယ်ဟူသော အနက်ကိုလည်း ဟောသောကြောင့် ထို အနက်ကို တားမြစ်လို၍ "ဥပပွတ္တိကာရဏာသခ်ံါတဿ"ဟု ဆိုသည်။]

နိဗ္ဗာနံ၊ သည်။ ဝုတ္တပ္ပကာရာ ဘာဝတော၊ ဆိုအပ်ပြီးသော ပစ္စယ-ပဋိဗဒ္ဓတာ စသော အပြား၏မရှိခြင်းကြောင့်။အပစ္စယံ၊ ကံ စသော အကြောင်းမရှိ။ အသခ်ံတံ၊ သခ်ံတ မဟုတ်။ သဿတံ၊ အခါခပ်သိမ်း ထင်ရှားရှိ၏။ အနိမိတ္တံ၊ အကြောင်းမရှိ။ ဣဒံ၊ ဤ အကြောင်း စသည်တို့၏ ရှိခြင်း မရှိခြင်းသည်။ သစ္ဆိကဋ္ဌဿ၊ သစ္ဆိကဋ္ဌတရား၏။ လက္ခဏံ၊ အမှတ်အသား၊ တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပဋိလောပိ၊ သည်လည်း။ သစ္ဆိကဋ္ဌ ပရမတ္ထောဝ၊ သစ္ဆိကဋ္ဌ-ပရမတ္ထ တရားသည်သာ။ ယဒိ (ဟောတိ)၊ အုံ။ (ဧဝံသတိ)။ တဿာပိ၊ ထို ပဋိပက္ခ်၏လည်း။ ဣမိနာ လက္ခဏေန၊ ဤ သပ္ပစ္စယတာ အစရှိသော လက္ခဏာသည်။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ပဋိလော သပ္ပစ္စယောတိအာဒယော၊ အစရှိကုန်သော။ အဋ္ဌပိ၊ လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ အနုယောဂါ၊ မေးစိစစ်ခြင်းတို့သည်။ သကဝါဒိဿ၊ ၏။ (အနုယောဂါ၊ တို့တည်း။) ပဋိက္ခေပေါ၊ သည်။ ပရဝါဒိဿ၊ ၏ ပယ်ခြင်းတည်း။ ပန၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤ လက္ခဏယုတ္တိ ကထာဌ္ဌ။ အာဇာနာဟိ-နိဂ္ဂဟဋ္ဌိ အာဒိ၊ အစရှိသော ပါဠိတော်စကားကို။ သံခိတ္တံ၊ သင်္ခါယနာတင် ထေရ်တို့သည် ချုံးအပ်ပြီ။ ဧဝံ၊ သို့။ သကဝါဒိပက္ခေ၊ ဌ္ဌ။ အနုလောမ-ပစ္စနီကေ၊ ဌ္ဌ။ အနုလောမမတ္ထဝသေန၊ အနုလောမမျှ၏ အစွမ်းဖြင့်။ အဋ္ဌ၊ ကုန်သော။ ဇောနိ ပဋ္ဌကာနိ၂၊ တို့ကို။ ဧဝဒိတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။ [မတ္တ ဖြင့် အနုလောမ ပဋ္ဌက နောက်ဝယ် ပဋိကမ္မစတုက္က စသည်တို့ကို မပြတော့ဟု သိစေသည်။]

၁။ **ပနေတ္ထ သံခိတ္တိ**။ ။ပါဠိတော်ကြည့်ပါ။ "န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ" နောက်၌ "အာဇာနာဟိ နိဂ္ဂဟံ" စသည်ကို မပြတော့ပဲ ချုံးထားသည်။

၂။ **အဋ္ဌပဋ္ဌကာနိ**။ ။သပ္ပစ္စယောနှင့်စပ်၍ အနုလောမပဋ္ဌက ၁-ပါး, အပ္ပစ္စ-ယောနှင့် စပ်၍ အနုလောမ ပဋ္ဌက ၁-ပါး ဤသို့အားဖြင့် "သခ်ံတ အသခ်ံတ, သဿတ အသဿတ, သနိမိတ္တ အနိမိတ္တ"တို့နှင့်စပ်၍ ပဋ္ဌက ၂-ပါးစီ ရှိသောကြောင့် "အဋ္ဌပဋ္ဌကာနိ"ဟု ဆိုသည်။

၅၄။ ပရ၀ါဒိပက္ခေပိ၊ ဥ၌လည်း။ ပစ္စနီကာနုလောမေ၊ ဥ၌။ ပစ္စနီက-မတ္တ၀သေန၊ ပစ္စနီက မျှ၏ အစ္ဈမ်းဖြင့်။ အဋ္ဌ၀၊ ရှစ်ပါးသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ (ပဋ္ဌကာနိ၊ တို့ကို။ ၀ေဒိတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။) တတ္ထ၊ ထို ပရ၀ါဒိပက္ခ၌။ ပရ၀ါဒိနာ၊ သည်။ သုတ္တ၀သေန၊ အတ္ထိ ပုဂ္ဂလော စသော သုတ်၏အစ္ဈမ်းဖြင့်။ သမ္မုတိသစ္စံ၊ ကို။ သာဓိတံ၊ ပြီးစေအပ်ပြီ။ [သုတ်ကို သာဓက ပြု၍ ပုဂ္ဂလ၏ သမ္မုတိသစ္စာ အဖြစ်ကို ပြီးစေအပ်ပြီ။] စ၊ ဆက်။ သမ္မုတိယာ၊ သမ္မုတိ ပညတ်၏။ သပ္ပစ္စယာဒိဘာ၀ေါ၊ သပ္ပစ္စယ အစရှိသည်တို့၏ အဖြစ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ (ထိုသို့ သမ္မုတိ ပညတ်၏ သပ္ပစ္စယ အစရှိသည်တို့၏ အဖြစ်၏ မရှိခြင်းကြောင့်။) ယာထာ၀တော၀၊ ဟုတ်မှန်သော သဘောအားဖြင့် သာလျှင်။ ပဋိက္ခေပေါ၊ သည်။ သက၀ါဒိဿ၊ ၏ ပယ်ခြင်းတည်း။ (ရှေးနိဿယ၌ "ယာထာ၀တော၀"ဟု ရှိသည်။) ပန၊ ကား။ ဆလ၀သေန၊ ဆလ ၀ါဒ၏ အစ္ဈမ်းဖြင့်။ ၀တ္တုံ၊ ပရ၀ါဒိ ဆိုထိုက်သော။ အာဇာနာဟိ ပဋိကမ္မန္တိအာဒိ၁၊ အစရှိသော။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော ပါဠိတော်စကားကို။ ဣဓာပိ၊ ဤ ပရ၀ါဒိပက္ခ ဥ၌လည်း။ (သဂီတိကာရေဟိ)။ သံခိတ္တာမေ၀၊ အပ်သည်သာ။

လက္ခဏယုတ္တကထာ၀ဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီး၏။

၉-၀စနသောဓန[၂] အဖွင့်

၅၅-၅၉။ ဣဒါနိ၊ လက္ခဏယုတ္တိ ကထာကို ဟောတော်မူပြီးရာ ယခု အခါ၌။ ၀စနသောဓနံ၊ သဒ္ဒါကို သုတ်သင်ကြောင်း စကားသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ၀၊ လတ္တံ့။ တတ္ထ၊ ထို ၀စနသောဓန ကထာ၌။ ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတိတိ၊ ဟူသော။ ယဒေတံ(ယံ ဧတံ)၀စနံ၊အကြင်သဒ္ဒါသည်။(အတ္ထိ)။ တံ၊ထို သဒ္ဒါ

၁။ အာဇာနာဟိ ပဋိကမ္မန္တိ အာဒိ။ ။မြန်မာ့"ပစ္စနီက မတ္တ၀သေန အဋ္ဌ၀"ဟု ဆိုခဲ့၏၊ ပုဂ္ဂလနိကထ်ဖ "အာဇာနာဟိ နိဂ္ဂဟံ"ဟု ဆိုရိုးရှိသော်လည်း မပြတော့။ ထို့ကြောင့် ပစ္စနီကာနုလောမေ စသော ဤစကားသည် နောက်၌ "အာဇာနာဟိ-ပဋိကမ္မံ" ဟူသော စကားနှင့်မညီ-ဟု ဋီကာ၌ ကောက်ချက် ချသည်။ အနုဋီကာ၌လည်း "အာဇာနာဟိ ပဋိကမ္မံ" ကို ပယ်၍ "အာဇာနာဟိ နိဂ္ဂဟန္တိပါဌော-ဂဟေတဗ္ဗော"ဟု ဆိုသည်။ ထို့ကြောင့် "အာဇာနာဟိ ပဋိကမ္မံ"ကို ပမာဒလေခပါဌ်ဟု ယူစေလိုသည်။

၂။ ၀စနသောဓနံ။ ။ပုဂ္ဂလော ဟူသော သဒ္ဒါ,ဥပလဗ္ဘတိ ဟူသော သဒ္ဒါ ၂-ခု တို့၏ အနက်အရ ဘူ-မတ္ထုကို စိစစ်၍ သဒ္ဒါကို သုတ်သင်ကြောင်း ပါဠိတော်စကားရပ်ကို "၀စနသောဓန"ဟု ခေါ်သည်။

ကို။ သောဓေတုံ၊ သုတ်သင်ခြင်းငှါ။ ပဋ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတိ, ဥပလဗ္ဘတိ ပဋ္ဂလောတိ၊ ဟူသော။ ပုစ္ဆာ၊ သည်။ သကဝါဒိဿ၊ ၏ ပုစ္ဆာတည်း။ ဇာဿ၊ ထို သဒ္ဒါ၏။ အတ္ထော၊ အနက်ကား။ ပဋ္ဂလော၊ ပဋ္ဂလော ဟူသောပုဒ်ဝင်း။ ဥပလဗ္ဘတိ၊ ဥပလဗ္ဘတိ ဟူသောပုဒ်ဝင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ယဒေတံ (ယံ + ဧတံ) ပဒဒ္ဒယံ၊ အကြောင် ပုဒ် ၂-ပါး အပေါင်းသည်။ (အတ္ထိ)။ တံ၊ ထို ပုဒ် ၂-ပါး အပေါင်းသည်။ ကေတ္ထံ ဝါ၊ တူသော အနက် ရှိသည်သော်ဝင်း။ နာနတ္ထံ ဝါ၊ အထူး ထူးသော အနက် ရှိသည်သော်ဝင်း။ ဘဝေယျ၊ ဖြစ်ရာ၏။ တာဝ၊ ကေတ္ထမ္မ ရှေးဦးစွာ။ (နိဒ္ဒိဋ္ဌံ၊ အပ်သော။) နာနတ္ထံ၊ အထူးထူးသော အနက် ရှိသည်။ ယဒိ (ဘဝေယျ)၊ အကယ်၍ ဖြစ်အံ့။ (ဧဝံသတိ)။ ရူပံ၊ သည်။ အည်၊ ဝေဒနာမှ တမျိုးတခြားသည်။ (ဟောတိ) ယထာ၊ ကဲ့သို့ဝင်း။ ဝေဒနာ၊ သည်။ အညာ၊ ရူပ်မှတမျိုးတခြားသည်။ (ဟောတိယထာ၊ကဲ့သို့ဝင်း)ဧဝံ၊ တူ။ ပဋ္ဂလော၊ ပဋ္ဂလော ဟူသော သဒ္ဒါသည်။ အညော၊ ဥပလဗ္ဘတိ ဟူသော သဒ္ဒါမှ တမျိုးတခြားတည်း။ ဥပလဗ္ဘတိ၊ ဥပလဗ္ဘတိ ဟူသော သဒ္ဒါသည်။ အညော၊ ပဋ္ဂလော ဟူသော သဒ္ဒါမှ တမျိုးတခြားတည်း။ဣတိ၊ ဤ အနက် အဓိပ္ပါယ်သည်။ အာပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ အထ၊ သို့မဟုတ်။ ကေတ္ထံ၊ တူသော အနက်ရှိသည်။ (ယဒိဘဝေယျ၊ အံ့။ ဧဝံသတိ။) ယံ၊ အကြောင်သဘောသည်။ စိတ္တံ၊ စိတ်တည်း။ တံ၊ ထို သဘောသည်။ မနော၊ မနသည်။ (ဟောတိ) ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ယ္ဝဝ (ယော+ဧဝ)၊ အကြောင်အနက်သည်ပင်။ ပဋ္ဂလော ၁၊ ပဋ္ဂလတည်း။ သော၊ (ဧဝ၊) အနက်ကိုပင်။ ဥပလဗ္ဘတိ၊ ၏။ဣတိ၊ ဤ အနက် အဓိပ္ပါယ်သည်။ အာပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ တံ၊ အသင် ပရဝါဒီကို။ ဝဒါမိ၊ ဆို၏။ (ကိံ)။ တေ၊ အသင် ပရဝါဒီ၏။ ယော ပဋ္ဂလော၊ သည်။ (အတ္ထိ)။ သော၊ ထို ပဋ္ဂိုလ်ကို။ ယဒိ ဥပလဗ္ဘတိ၊ အံ့။ ဧဝံ သန္တေ၊ ဤသို့ဖြစ်လသော်။ ယော ယော၊ အကြောင်အကြောင်အနက်ကို။ ဥပလဗ္ဘတိ၊ ၏။ သော သော၊ ထိုထိုအနက်သည်။ ပဋ္ဂလော၊ တည်း။ ဣတိ၊ သည်။ အာပဇ္ဇတိ။ ၏။ *ကိံ၊ အသို့ပါနည်း။ တေံ၊ ဤ ဥပလဗ္ဘတိနှင့် ပဋ္ဂလ၏ အရတူသည်၏ အဖြစ်ကို၊ သမ္ပဋိစ္ဆသိ၊ လက်ခံပါသလော။ဣတိ၊ သို့။ (ဝဒါမိ၊ ၏။ဣတိ အယံ၊ ကား။တဿ၊ ထို သဒ္ဒါ၏။ အတ္ထော၊ တည်း။)

တတော၊ ထိုသို့ မေးခြင်းကြောင့်။ (တနည်း) တတော၊ ထိုမှနောက်၌။ ပဋ္ဂလဝါဒီ၊ ပုဂ္ဂိုလ်ရှိ၏ဟု ပြောဆိုလေ့ရှိသော ပရဝါဒီသည်။ (အာဟ၌ စပ်။) ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပဋ္ဂလဿ၊ ၏။ ဝါ၊ ကို။ ဥပလဗ္ဘတံ၊ ပညာဖြင့် ကပ်၍

၁။ ဧသ္ဝဝ(ယ္ဝဝ)ပုဂ္ဂလော။ ။"ယံ စိတ္တံ တံ မနော"ဟု ရှေ့ဝါကျ၌ "ယံ-စိတ္တံ"ဟု ဆို၍ နောက်ဝါကျ၌ "တံ မနော"ဟု ဆိုသကဲ့သို့ ထို့အတူ ရှေ့၌ "ယ္ဝ-(ယော+ဧဝ)ပုဂ္ဂလော"ဟု ဆို၍ နောက်ဝါကျ၌ "သော"ဟု ဆိုသင့်မည် ထင်သည်။

ရှုမှတ်သည်ရှိသော် ရအပ် ရနိုင်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဣစ္ဆတိ၊ အလိုရှိ၏။ဥပလဗ္ဘ-မာနာနမ္ပိ၊ ပညာဖြင့်ကပ်၍ ရှုမှတ်သည်ရှိသော် ရအပ် ရနိုင်ပါကုန်သော်လည်း။ ဝါ၊ ရအပ် ရနိုင်သည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ရူပါဒီနံ၊ ရုပ် အစရှိသော တရားတို့၏။ ပုဂ္ဂလဘာဝံ၊ ပုဂ္ဂိုလ်၏ အဖြစ်ကို။ နဣစ္ဆတိ၊ အလိုမရှိ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတိ။ ပေ ။ နပုဂ္ဂလောတိ အာဒိ၊ အစရှိသော စကားရပ်ကို။ အာဟ၊ ဆိုပြီ။ တဿ၊ ထို ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတိ အစရှိသော စကားရပ်၏။ အတ္ထော၊ ကား။ မမ၊ အကျွန်ုပ်၏။ ပုဂ္ဂလော၊ ကို။ (ဥပလဗ္ဘတိ-၌ စပ်။) အတ္ထိ ပုဂ္ဂလောတိ၊ ဟူသော။ သတ္ထု၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ ဝစနတော၊ စကားတော်ကြောင့်။ ဥပလဗ္ဘတိ၊ ၏။ ပန၊ ထိုသို့ ရအပ် ရနိုင်ပါသော်လည်း။ ယော၊ အကြင်အနက်ကို။ ဥပလဗ္ဘတိ၊ ၏။ သဗ္ဗော၊ အလုံးစုံသော။ သော၊ ထို ပညာဖြင့် ကပ်၍ ရှုမှတ်သည် ရှိသော် ရအပ် ရနိုင်သော အနက်သည်။ နပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်မဟုတ်။ အထခေါ၊ အဟုတ်ကား။ ကေဟိစိ၊ အချို့သော အနက်သည်။ ပုဂ္ဂလော၊ တည်း။ ကေဟိစိ၊ သည်။ နပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်မဟုတ်။ ဣတိ (အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။) တတ္ထ၊ ထိုကေဟိစိ ပုဂ္ဂလော အစရှိသော စကားရပ်၌။ ကေ-ကာရော၊ ကေ သဒ္ဒါသည်။ ကော-ကာရတ္ထေ၊ ကော သဒ္ဒါ၏ အနက်၌။ (ဟောတိ)။ ဟိ-ကာရော စ၊ ဟိသဒ္ဒါသည်ကား။ နိပါတမတ္တော[၁]၊ အနက်မရ နိပါတ်မျှသာတည်း။ ကောစိ၊ အချို့သော ဥပလဗ္ဘတိ အနက်သည်။ ပုဂ္ဂလော၊ တည်း။ ကောစိ၊ သည်။ နပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်မဟုတ်။ ဣတိ အယံ ပန၊ ဤ ဆိုအပ်ပြီးကား။ ဧတ္ထ၊ ဤ ကေဟိစိ ပုဂ္ဂလော ကေဟိစိ နပုဂ္ဂလော ဟူသော ပါဌ်၌။ အတ္ထော၊ တည်း။

ဣဒံ၊ သည်။ ဝါ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ အပ်သည်။ ဝါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ကိံ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ နည်း။) ဟိ၊ ခဲ့။ ပုဂ္ဂလောပိ[၂]၊ ကိုလည်း။ ရူပါဒီသုပိ၊ ရုပ်အစရှိသည်တို့တွင်လည်း။ ယော ကောစိ ဓမ္မော၊ အကြင် အမှတ် မထား တပါးပါးသော တရားသည်။ (ဟုတ္ဝာ)။ ဥပလဗ္ဘတိယေဝ၊ သည်သာ။ တတ္ထ၊ ထို ရုပ် အစရှိသော တရားတို့တွင်။ ပုဂ္ဂလောဝ၊ ပုဂ္ဂလသည်သာ။ ပုဂ္ဂလော၊ မည်၏။ ရူပါဒီသု ပန၊ ရုပ်အစရှိသော တရားတို့တွင်ကား။ ကောစိပိ၊ တစုံ

၁။ ကော ကာရတ္ထေ။ ပေ ။ နိပါတ မတ္တော။ ။ကေဟိစိ၌ ကေ သဒ္ဒါသည် "နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ" ဥကဲ့သို့ သိ-ကို ဧ-ပြုထားသော သဒ္ဒါတည်း။ ဟိ-ကား အနက် အထူးမရသော နိပါတ်မျှသာ။ စိ-နိပါတ်အတွက်မူ ကိံ သဒ္ဒါနှင့် တွဲ၍ အပ-အနက် (အချို့ဟူသောအနက်)ကို ဟော၏။ ထို့ကြောင့် "ဥပလဗ္ဘတိ၊ သော။ ကောစိ၊ အချို့သော အနက်သည်။ ပုဂ္ဂလော၊ မည်၏။" စသည်ဖြင့် ပါဌ်တော်၌ အနက်ပေးရသည်။

၂။ ပုဂ္ဂလောပိ။ ပေ။ နပုဂ္ဂလော။ ။ပုဂ္ဂိုလ်ဟူသောအနက်ကို ရုပ်ဝေဒနာ အစရှိသည်တို့တွင် အမှတ်မထား တပါးပါးသော အနက်ဖြစ်၍ ရအပ် ရနိုင်သည်သာ။

တခုသော တရားသည်လည်း။ နပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်မဟုတ်၂။ ဣတိ(ဣဒံ ဝုတ္တံ· ဟောတိ)။ တတော၊ ထိုမှ နောက်၌။ တံ၊ ထိုပရဝါဒီကို။ သကဝါဒီ၊ သည်။ ပုဂ္ဂလော။ပေ ။ နဥပလဗ္ဘတိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ပြီ။ တဿ၊ ထိုပုဂ္ဂလော ကေဟိစိ အစရှိသော စကားရပ်၏။ အတ္ထော၁၊ ကား။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂလော ဟူသောပုဒ်ဌင်း။ ဥပလဗ္ဘတိ၊ ဥပလဗ္ဘတိ ဟူသောပုဒ်ဌင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပဒဒ္ဒယဿ၊ ပုဒ် ၂-ပါးအပေါင်း၏။ အတ္ထတော၊ အားဖြင့်။ ကတ္တော၊ တူသည်၏ အဖြစ်သည်။ (သတိ၊ သော်။) ဥပလဗ္ဘတိတိ၊ ဟူ၍။ အနုညာတော၊ ခွင့်ပြုအပ်သော။ ဓမ္မော၊ တရားဟူသည်။ ပုဂ္ဂလတော၊ မှ။ အနညော၊ တမျိုးတခြား တပါးမဟုတ်သည်။ (သမာနော) အပိ၊ ဖြစ်ပါသော်လည်း။ ကောစိ၊ အချို့သော ဥပလဗ္ဘတိ သည်။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂလ မည်သည်။ ယဒိ (ဟောတိ)၊ အံ့။ ကောစိ၊ အချို့သော ဥပလဗ္ဘတိ သည်။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ယဒိ န (ဟောတိ)၊ အံ့။ (ဧဝံ သတိ)။ တေ၊ အသင်ပရဝါဒီ၏။ ပုဂ္ဂလောပိ၊ ကိုလည်း။ ကောစိ၊ အချို့သော ပုဂ္ဂလသည်။ ဥပလဗ္ဘတိ၊ ၏။ ကောစိ၊ အချို့သော ပုဂ္ဂလသည်။ နဥပလဗ္ဘတိ၊ မရအပ် မရနိုင်။ ဣတိ၊ ဤအနက် အဓိပ္ပါယ်သည်။ အာပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ ကိံ၊ နည်း။ ဧတံ၊ ဤ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ သမ္မဒ္ဓိစ္ဆသိ၊ လက်ခံပါသလော၊ ဣတိ (အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။)

သော၊ ထိုပရဝါဒီသည်။ ပုဂ္ဂလဿ၊ ၏။ အနုပလဒ္ဓိံ၊ ကို။ အနိစ္ဆန္တော၊ အလို မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နဟေဝန္တိ၊ နဟေဝံ ဝတ္တုမ္မေ ဟူ၍။ ပဋိက္ခိပတိ၊ ပယ်၏။ ဣတော၊ ဤ နဟေဝံ ဝတ္တုမ္မေ ဟူသော ပုဒ်မှ။ ပရံ၊

ထို့ကြောင့် ပရဝါဒီ အလိုအားဖြင့် "ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတိ ဧဝ"ဟု အဝဓာရဏာ အနက်ကို ရနိုင်၏။ ဥပလဗ္ဘတိ ပုဂ္ဂလောဠ်ကား ဥပလဗ္ဘတိ အနက် ဟူသာမျှသည် "ပုဂ္ဂလော ဧဝ"ဟု အဝဓာရဏာ အနက် မရနိုင်။ ထို့ကြောင့် "ကေဟိစိ ပုဂ္ဂလော ကေဟိစိ န ပုဂ္ဂလော" ဟု ဖြေရသည်-ဟူလို။

၁။ **တဿတ္ထော**။ ။"ပုဂ္ဂလော ကေဟိ စိ ဥပလဗ္ဘတိ ကေဟိစိ န ဥပလဗ္ဘတိ" ကို အနက် ဖွင့်လို၍ "တဿတ္ထော"ဟု မိန့်သည်။ "ပုဂ္ဂလော။ပေ ။ ကတ္တော၊ ပုဂ္ဂလောနှင့် ဥပလဗ္ဘတိ ၂-ပုဒ် အပေါင်း၏ အနက်အားဖြင့် တူသည်၏အဖြစ် ဖြစ်လသော်။ ဥပလဗ္ဘတိတိ အနုညာတော ဓမ္မော၊ ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတိ ဟု ခွင့်ပြုအပ်သော တရားသည်။ ပုဂ္ဂလတော အနညောပိ၊ ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတိ ၌ ပြအပ်သော ပုဂ္ဂလမှ တမျိုးတခြား မဟုတ်ပါသော်လည်း။ ယဒိ ကောစိ ပုဂ္ဂလော ကောစိ န ပုဂ္ဂလော၊ အကယ်၍ အချို့ ဥပလဗ္ဘတိ သည် ပုဂ္ဂလ, အချို့ ဥပလဗ္ဘတိ သည် ပုဂ္ဂလ မဟုတ်သည်ဖြစ်အံ့။ ပုဂ္ဂလောပိ။ ပေ ။ အာပဇ္ဇတိ၊ သင်၏ ပုဂ္ဂလသည်လည်း အချို့ ပုဂ္ဂလကို ရအပ်၏။ အချို့ ပုဂ္ဂလကို မရအပ်ဟု ဤ အနက်သည် ဖြစ်နေ၏။ ကိံ- သမ္မဒ္ဓိစ္ဆသိ ဧတံ၊ ဤ အနက် အဓိပ္ပါယ်ကို အသင် ဝန်ခံပါသလော။ ဣတိ၊ ဤ အတ္ထော၊ နက်။"ဟု တဿ အတ္ထောကို ပြန်လှည့်ပါ။

နောက်၌။ အာဇာနာဟိ နိဂ္ဂဟန္တိအာဒိ၊ အစရှိသော။ သင်္ဃ၊ အလုံးစုံသော စကားရပ်ကို။ သံခိတ္တံ၊ အပ်ပြီ။ ပန၊ ထိုသို့ အကျဉ်းချုံးအပ်ပါသော်လည်း။ ဝိတ္ထာရတော၊ အားဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ပုဂ္ဂလော သစ္ဈိကဋ္ဌောတိ-အာဒိသုပိ၊ အစရှိသော ပါဠိရပ်တို့၌လည်း။ သေဝ နယော၊ ပင်တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ သင်္ဃာနိ၊ ကုန်သော။ တောနိ၊ ဤသစ္ဈိကဋ္ဌော အစရှိသော ပုဒ်တို့သည်။ ဥပလဗ္ဘတိ ဝေဝစနာနေဝ၊ (သစ္ဈိကဋ္ဌော, ဝိဇ္ဇမာနော, သံဝိဇ္ဇမာနော, အတ္ထိ ဟူသော ပုဒ်တို့သည်။) ဥပလဗ္ဘတိ ပုဒ်၏ ဝေဝုစ်ပရိယာယ်စကားလှယ် တို့သာတည်း။ အပိစ၁၊ စိုးစဉ်း အနည်းငယ် ဆိုဖွယ် အထူးကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတိ သစ္ဈိကဋ္ဌ ပရမတ္ထောနာတိ၊ ဟူသော။ အယံ၊ ဤ ဝန်ခံခြင်းသည်။ပုဂ္ဂလဝါဒိနော၊ ၏။ ပဋိညာ၂၊ တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဿ၊ ထို ပရဝါဒီ၏။ ပုဂ္ဂလော၊ ကို။ ဥပလဗ္ဘတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ လဒ္ဓိ၊ အယူသည်။ (ဟောတိ) ယထေဝ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ ဧဝမေဝ၊ သာလျှင်။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ သစ္ဈိကဋ္ဌော၊ မှန်ကန်သော အနက်တည်း။ ဣတိ၊ ဤ အယူသည်။ အာပဇ္ဇတိ၃၊ ဖြစ်၏။ ပန၊ ကား။ အဿ၊ ထို ပုဂ္ဂလ ဝါဒီ၏။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ယာ လဒ္ဓိ၄၊ သည်။ (အတ္ထိ)။ တဿာ၊

၁။ **အပိစ**။ ။"သင်္ဃာနိ ဟေတာနိ ဥပလဗ္ဘတိ ဝေဝစနာနေဝ"ဟူသော ရှေ့စကားဝယ် စိုးစဉ်းအနည်းငယ်အထူးကို ပြလိုသောကြောင့် "အပိစ" စသည်ကို မိန့်သည်။ ဤ အပိစ ၏ နယ်သည် "တသ္မာ။ပေ ။ သောဓိတာနိ"တိုင်အောင်တည်း။

၂။ **ယသ္မာ။ပေ။ ပဋိညာ**။ ။"ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတိ သစ္ဈိကဋ္ဌ ပရမတ္ထော်နှ" ဟု ပုဂ္ဂလ ကထာ အစတုန်းက မေးအပ်သော ပြဿနာကို "အာမန္တာ"ဟု ပရဝါဒီက ဝန်ခံခဲ့၏။ ထိုသို့ ဝန်ခံခဲ့သည်ကို ရည်ရွယ်၍ "အယံ ပုဂ္ဂလဝါဒိနော ပဋိညာ"ဟု ဆိုသည်။

၃။ **တသ္မာ။ပေ။ အာပဇ္ဇတိ**။ ။ထိုသို့ ဝန်ခံခဲ့သောကြောင့် "ပုဂ္ဂိုလ်ကို ရအပ်၏" ဟူသော အယူသည် ပရဝါဒီအတွက် ခိုင်မြဲသော အယူဖြစ်သကဲ့သို့ "သစ္ဈိကဋ္ဌ ပရမတ္ထောနာ"ဟု ဝန်ခံခဲ့သောကြောင့် ပုဂ္ဂိုလ်၏သစ္ဈိကဋ္ဌ အဖြစ်ဟူသောအယူသည်လည်း ပရဝါဒီအတွက် ခိုင်မြဲသော အယူပင်ဖြစ်၏ဟု အနက် အဓိပ္ပါယ် ရောက်သည်။ ဤ စကားရပ်ဖြင့် ဤ ဝစနသောဓန အခက်းခွဲလာသော ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတိ စသော စကား, ပုဂ္ဂလော သစ္ဈိကဋ္ဌော စသော စကား၏ ဝစနသောဓန ဖြစ်ပုံကို ပြသည်။

၄။ **ယာ ပနဿ။ဧပ ။ လဒ္ဓိ**။ ။"အတ္ထိ ပုဂ္ဂလော အာဂုဟိတာယ ပဋိပန္နော" ဟူသော ပါဋိတော်ကို သာဓကပြု၍ "ပုဂ္ဂိုလ်ရှိ၏" ဟူသော အယူသည်လည်း ထို ပရဝါဒီ၏ ခိုင်မြဲသော အယူပင် ဖြစ်၏။ တသ္မာ ဝိဇ္ဇမာနောတိ ဝေဝစနမေဝ-ဝိဇ္ဇမာနော ဟူသော စကားသည် ထို အတ္ထိ၏ ဝေဝုစ်ပရိယာယ် စကားလှယ်ဖြစ်၏။ ဤ စကားရပ်ဖြင့် ဤ ဝစနသောဓန အခက်းခွဲလာသော "ပုဂ္ဂလော အတ္ထိ" စသော စကား, "ပုဂ္ဂလော ဝိဇ္ဇမာနော"ဟူသော စကား၏ ဝေဝစန ဖြစ်ပုံကို ပြသည်။

ထို ပဋ္ဌလော အတ္ထိ ဟူသော အယ္ဟူ၏။ ဝိဇ္ဇမာနောတိ၊ ဟူသော ပုဒ်သည်။ ဧဝံစနမေဝ၊ သည်သာတည်း။ (တနည်း) တဿ၊ ကို။ (ဒီပကံ၊ ပြတတ်သော။ အတ္ထိတိဝစနံ၊ အတ္ထိ ဟူသော သဒ္ဒါသည်။) ဝိဇ္ဇမာနောတိ၊ ဟူသော ပုဒ်၏။ ဧဝံစနမေဝ၊ သည်သာတည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗာနိပိ၊ လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဧတာနိဝစနာနိ၊ ဤဥပလဗ္ဘတိ, သစ္စိကဋ္ဌော, ဝိဇ္ဇမာနော, အတ္ထိ ဟူသော ဤသဒ္ဒါတို့ကို။ သောမိတာနိ၊ သုတ်သင်အပ်ကုန်ပြီ။

၆၀။ တတ္ထ၊ ထို ဝစနသောဓန အခဏ်းဌ်။ အဝသာနေ၊ အဆုံးဌ်။ ပဋ္ဌလော အတ္ထိ အတ္ထိ နံ သဗ္ဗော ပဋ္ဌလောတိ အာဒိ၊ အစရှိသော။ ယံ၊ အကြောင်စကားရပ်ကို။ (သကဝါဒိနာ၊ သည်။ တနည်း၊ အာယသ္မတာ မောဂ္ဂလိ-ပုတ္တတိဿတ္ထေရေန၊ သည်။) ဝုတ္တံ၂၊ အပ်ပြီ။ တတြ၊ ထို စကားရပ်ဌ်။ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ သကဝါဒီ၏ အလိုတည်း။ ဟိ၊ ခဲ့။ ပရဝါဒိနာ၊ သည်။ ပဋ္ဌလော အတ္ထိ။ ပေ ။ ပဋ္ဌလောတိ၊ ဟူသော။ ယံ ဧတံ (ဝစနံ)၊ အကြောင်စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ အပ်ပြီ။ တံ၊ ထို စကားသည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အတ္ထတော၊ အားဖြင့်။ ပဋ္ဌလော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ အတ္ထိ၊ ရှိသော။ သဗ္ဗော၊ အလုံးစုံသော အနက်သည်။ နံ ပဋ္ဌလော၊ ပဋ္ဌိုလ်မဟုတ်။ ဣတိ-

---

မှတ်ချက်။ ။"တဿ။ ပေ ။ ဧဝံစနမေဝ"ဟူသော စကားရပ်ဌ် တဿာဖြင့် ရှေ့ဝါကျဌ် ရှိသော "ယာ လဒ္ဓိ"ကို စွဲရသည်။ သို့သော် ထို တဿ အတွက် စပ်ပုဒ် မရှိ။ ထို့ကြောင့် "တဿ၊ထို အယ္ဟူကို။ ဒီပကံ၊ ပြတတ်သော။ အတ္ထိတိဝစနံ၊ အတ္ထိ ဟူသော သဒ္ဒါသည်"ဟု ထည့်၍ အနက်ပေးမှ "ဝိဇ္ဇမာနောတိ ဧဝံစနမေဝ"နှင့် အဓိပ္ပါယ် စပ်မိသည်။ စာကျနေဟန်တူသည်။

၁။ **တသ္မာ။ ပေ ။ သောမိတာနိ။** ။တသ္မာဖြင့် "ယသ္မာ။ ပေ ။ အာပဇ္ဇတိ၊ ယာ ပနဿ။ ပေ ။ ဧဝံစနမေဝ"ဟူသော စကား ၂-ရပ်ကို ပြန်၍ ညွှန်သောကြောင့် ဤ ဝါကျကို ထိုစကား ၂-ရပ်၏ နိဂုံးဝါကျဟု မှတ်ပါ။ ထို ဆိုအပ်ခဲ့သော အကြောင်း ကြောင့် "ပဋ္ဌလော ဥပလဗ္ဘတိ, ပဋ္ဌလော သစ္စိကဋ္ဌော,ပဋ္ဌလော ဝိဇ္ဇမာနော,ပဋ္ဌလော အတ္ထိ" ဟူသော ဤသဒ္ဒါတို့ကို အရှင်မောဂ္ဂလိပုတ္တထေရ်သည် ဤ ဝစနသောဓန အခဏ်းဌ် အနက် အဓိပ္ပါယ်အမှန်ရအောင် သုတ်သင် ရှင်းလင်းတော်မူအပ်ပါသည်-ဟူလို။ [ပါဠိတော် စာအုပ်ဌ် "ပဋ္ဌလော သံဝိဇ္ဇမာနော"ဟု ရှိသေး၏။ ဝိဇ္ဇမာနောနှင့် တူသောကြောင့် အဋ္ဌကထာဌ် အထူးမပြဲ ထားဟန်တူသည်။ သို့မဟုတ် သံဝိဇ္ဇမာနော စသော ဝါကျသည် ရှေးက ရှိဟန်မတူ။]

၂။ **ယံ အဝသာနေ။ ပေ ။ ဝုတ္တံ။** ။ဤ ဝစနသောဓန အခဏ်းဝယ် အဆုံးဌ် "ပဋ္ဌလော အတ္ထိ၊ အတ္ထိ နံ သဗ္ဗော ပဋ္ဌလော"ဟု ဆို၏။ (ပါဠိတော်ကြည့်ပါ။) တတြာယံ မိပါယော- ထို စကားရပ်ဌ် ဆိုလိုရင်းကား-ပရဝါဒီသည် "ပဋ္ဌလော-အတ္ထိ, အတ္ထိ ပဋ္ဌလောတိ"ဟု ရှေ့ပြဿနာကို မေးသောအခါ"ပဋ္ဌလော အတ္ထိ၊ အတ္ထိ ကေဟိ စိ ပဋ္ဌလော, ကေဟိ စိ နံ ပဋ္ဌလော့"ဟု ဖြေဆို၏။

ဘွေကံ[၁]၊ ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော အနက် အဓိပ္ပါယ်သည်။ ဟောတိ။ တသ္မာ၊ ကြောင့် (ဤမျှလောက်သာ အနက် အဓိပ္ပါယ် ရှိသောကြောင့်။) နံ၊ ထိုပရဝါဒီကို။ သကဝါဒီ၊ သည်။ သမ္ပဋိစ္ဆာပေတွာ၊ အာမန္တာဟု ဝန်ခံစေပြီး၍။ ဣဒါနိ၊ ၌။ နံ၊ ထိုပရဝါဒီကို။ ဧဝံ၊ ဤ ဘိုအပ်လတ္တံ့သော နည်းဖြင့်။ အနုယုဥ္ဇတိ[၂]၊ စစ်ဆေး၏။ (ကိံ၊ နည်း။)

ဟိ၊ ချဲ။ တယာ၊ အသင် ပရဝါဒီသည်။ အတ္ထိ ပုဂ္ဂလော အတ္တဟိတာယ ပဋိပန္နောတိ၊ ဟူသော။ ဝစနမတ္တံ၊ စကားတော်မျှကို။ နိဿာယ၊ အားကိုးတခု မှီငြမ်းပြု၍။ ပုဂ္ဂလော အတ္ထီတိ၊ ဟူသော။ လဒ္ဓိ၊ ကို။ ဂဟိတာ[၃]၊ ယူအပ်ပြီ။ စ၊ ဆက်။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဧတံ၊ ဤစကားတော်ကို။ ဝုတ္တံ ယထာ၊ ဟောတော်မူအပ်သကဲ့သို့။ တထာ၊ တူ။ သုညတော။ ပေ ။ သဒါ သတောတိ-အာဒိနာ၊ အစရှိသော။ နယေန၊ ဖြင့်။ နတ္ထီတိပိ၊ နတ္ထိ ဟူ၍လည်း။ ဝုတ္တံ[၄]၊ အပ်ပြီ။ [မောဃရာဇာ၊ မောဃရာဇာ။ သဒါ၊ အခါခပ်သိမ်း။ သတော၊ မပြတ်မလတ် အမှတ်ရသည်။ (ဟုတ္ဘာ)။ လောကံ၊ သတ္တလောကကို။ သုည-တော၊ သုည၏ အဖြစ်အားဖြင့်။ ဝါ၊ သုညချည်းဟူ၍။ ဝါ၊ ဘာမျှမရှိ ဟူ၍။ အဝေက္ခဿု၊ ရှုလော။] တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေ၊ အသင် ပရဝါဒီ၏။ (လဒ္ဓိ ၌ စပ်။) ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ အတ္ထိ၊ ရှိသော။ သဗ္ဗော၊ အလုံးစုံသောအနက်သည်။ နပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်မဟုတ်။ ဣတိ၊ သို့။ လဒ္ဓိ၊

၁။ **တံ ယသ္မာ။ ပေ ။ ဘွေကံ။** ။ထိုအဖြေ၌ "ပုဂ္ဂလော အတ္ထိ၊အတ္ထိ ကေဟိစိ ပုဂ္ဂလော, ကေဟိစိ နပုဂ္ဂလော"ဟု စကားရှည်နေသော်လည်း ဆိုလိုရင်းအနက်မှာ-ပုဂ္ဂလော အတ္ထိ-ပုဂ္ဂိုလ်ဆိုတာရှိ၏။ အတ္ထိ နသဗ္ဗော ပုဂ္ဂလော-ရှိသော အနက်သည် အားလုံးကား ပုဂ္ဂိုလ်မဟုတ်။ ဤမျှသာဖြစ်သည်။

၂။ **တသ္မာ နံ။ ပေ။ အနုယုဥ္ဇတိ။** ။ထိုသို့ "ပုဂ္ဂလော အတ္ထိ, အတ္ထိ နသဗ္ဗော ပုဂ္ဂလော"ဟု ဆိုတိရင်းဖြစ်သောကြောင့် ထို အဆိုအတိုင်း နောက်ဆုံး ပြဿနာကို မေးသောအခါ "အာမန္တာ"ဟု ဝန်ခံစေပြီးလျှင် "ပုဂ္ဂလော နတ္ထိ, နတ္ထိ နသဗ္ဗော-ပုဂ္ဂလောတိ"ဟု စစ်ဆေး မေးမြန်း ပြန်သောအခါ "နဟေပံ ဝတ္တဗ္ဗေ"ဟု ပယ်လေသည်။

၃။ **တယာ ဟိ။ ပေ ။ ဂဟိတာ။** ။အသင် ပရဝါဒီသည် "အတ္ထိ ပုဂ္ဂလော အတ္တဟိတာယ ပဋိပန္နော" ဟူသော ပါဋိတော်အရပ်ကို အားကိုးတခု မှီငြမ်းပြု၍ "ပုဂ္ဂိုလ်ရှိ၏"ဟူသော အယူကို ယူထား၏။

၄။ **ယထာ စ။ ပေ ။ တထာ ဝုတ္တံ။** ။"အတ္ထိ ပုဂ္ဂလော"စသော ပါဋိတော်ကို ဘုရားဟောတော်မူအပ်သကဲ့သို့ "သုညတော ဧတံ အဝေက္ခဿု-သတ္တလောက တခုလုံးကို ဘာမျှမရှိသော သုညဟု ရှုပါလော" ဟူသော ပါဋိတော်ဖြင့် "နတ္ထိ" ဟုလည်း ဟောတော်မူအပ်ပြီးဖြစ်သည်။ [သုညဟု ရှုလော-ဟု ဟောတော်မူခြင်းသည် "နတ္ထိ-ဘာမျှမရှိ။ (ပုဂ္ဂိုလ်လဲမရှိ")ဟု ဟောတော်မူရာ ရောက်သည်။]

သည်။ (ဟောတိ) ယထေဝ၊ ကဲ့သို့။ တထာ၊ တူ။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ နတ္ထိ၊ မရှိသော။ သဗ္ဗော၊ အလုံးစုံသော အနက်သည်။ နပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်မဟုတ်။ ဣတိပိ၊ သို့လည်း။ (လဒ္ဓိ၊ သည်။) အာပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ ကိံ၊ အသို့ပါနည်း။ (ဘယ့်နှယ်ပါလဲ။) ဧတံ၊ ဤ အယူကို။ သမ္ပဋိစ္ဆသိ၊ လက်ခံပါသလော။ ဣတိ၊ ဤသို့။ (အနုယုဥ္ဇတိ၊ ၏။) အထ၊ ထိုသို့ မေးရာအခါ၌။ နံ၊ ထိုပုဂ္ဂလော နတ္ထိ ဟူသော အယူကို။ အသမ္ပဋိစ္ဆန္တော၊လက်မခံလိုသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ နဟေဝါတိ၊ နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ဟူ၍။ ပဋိက္ခိပတိ၊ ၏။ ဧတ္ထ၊ ဤ ဝစနသောဓန အခဏ်း၌။ သေသံ၊ ကြွင်းသော။ နိဂ္ဂဟာဒိ-ဝိဓာနံ၊ နိဂ္ဂဟ အစရှိသော အစီအရင်ကို။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣတိ ဤသို့ မှတ်အပ်၏။

ဝစနသောဓနဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီးပြီ။

၁၀-ပညတ္တာနုယောဂ[၂] အဖွင့်

၆၁-၆၆။ ဣဒါနိ၊ ဝစနသောဓနကို ဟောတော်မူရာ ယခုအခါ၌။ ပညတ္တာနုယောဂေါနာမ၊ ပညတ္တာနုယောဂ မည်သည်။ ဝါ၊ နာမည်ပညတ်ကို စိစစ်ခြင်းမည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝါ၊ လတ္တံ့။ ဟိ၊ ခဲ့။ ရူပဓာတုယာ၊ ရူပဓာတ်၌။ ဝါ၊ ရူပဘုံ၌။ ပုဂ္ဂလဝါဒီ၊ ပုဂ္ဂိုလ်ရှိ၏ဟု ပြောဆိုလေ့ရှိသော ပရဝါဒီသည်။ ပုဂ္ဂလံ၊ ကို။ ရူပိံ၊ ရုပ်ရှိ၏ဟူ၍။ ပညပေတိ၊ ပညတ်၏။ တထာ၊ တူ။ အရူပဓာတုယာ၊ အရူပဓာတ်၌။ ဝါ၊ အရူပဘုံ၌။ (ပုဂ္ဂလံ၊ ကို။) အရူပိံ၊ ရုပ်မရှိဟူ၍။ (ပညပေတိ၊ ၏။) တဿ၊ ထို ပရဝါဒီ၏။ တံ လဒ္ဓိံ၊ ထို အယူကို။ ဘိန္ဒိတုံ၊ ဖျက်ဆီးခြင်းငှါ။ သဗ္ဗာပိ၊ လည်းဖြစ်သော။ ပုစ္ဆာ၊ သည်။ သကဝါဒိဿ၊ ၏ ပုစ္ဆာတည်း။ ပဋိညာစ၊ သည်ငှင်း။ ပဋိက္ခေပေါစ၊ သည်ငှင်း။ ဣတရဿ၊ သကဝါဒီမှ တပါးသော ပရဝါဒီ၏ ဝန်ခံခြင်း, ပယ်ခြင်းတည်း။ ဟိ၊ မှန်။ သော၊ ထို ပရဝါဒီသည်။ ရူပီ၊ ရုပ်ရှိသလော။ ဣတိ၊ သို့။ (သကဝါဒိနာ၊ သည်။)ဝုတ္တေ၊ ဆိုအပ်သော်။ ဝါ၊ မေးအပ်ရာ၌။ ရူပကာယ-

---

၁။ **တသ္မာ ယထေဝ။ ပေ။ သမ္ပဋိစ္ဆသီတိ။** ။ထို့ကြောင့် "ပုဂ္ဂလော အတ္ထိ, အတ္ထိ နသဗ္ဗော ပုဂ္ဂလော"ဟု အယူရှိသကဲ့သို့ ထို့အတူ "သုညတော လောကံ-အဝေက္ခသု"ဟူသော ပါဋိတော်ကို ထောက်လျှင် "ပုဂ္ဂလော နတ္ထိ, နတ္ထိ, နသဗ္ဗော ပုဂ္ဂလော"ဟုလည်း အယူရှိရာ ရောက်သည်။ ဘယ့်နှယ်လဲ, ဒီ အယူကို ဝန်ခံ နိုင်သည် မဟုတ်လော-ဟု စစ်ဆေး မေးမြန်းလည်။

၂။ **ပညတ္တာနုယောဂ။** ။ရူပီ အရူပီ စသော နာမည်ပညတ်နှင့်တကွ ပုဂ္ဂလကို စစ်ဆေးမေးမြန်းရာ အခဏ်းကို "ပညတ္တာနုယောဂ"ဟု ခေါ်သည်။

သဗ္ဗာ၀တော စေ၀၊ ရူပကာယ၏ ထင်ရှားရှိခြင်းကြောင့်၎င်း။ တထာရူပါယ၊ ထိုသို့ ရုပ်ကိုစွဲ၍ ဖြစ်ခြင်းသဘောရှိသော။ ပညတ္တိယာ၊ ရူပီ ဟူသော နာမည်ပညတ်၏။ အတ္ထိတာယ စ။ ပါဠိတော်၌ ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ပဋိဇာနာတိ၊ အာမန္တာဟု ဝန်ခံ၏။ ကာမီ၊ ကိလေသာ ကာမ ရှိသလော။ ဣတိ၊ သို့။ (သကဝါဒိနာ၊ သည်။) ဝုတ္တော၊ အပ်သော်။ ဝါ၊ အပ်ရာ၌။ ဝီတရာဂသဗ္ဗာ၀တော စေ၀၊ ကင်းသော ရာဂရှိသော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏ ကာမဘုံ၌ ထင်ရှားရှိခြင်းကြောင့်၎င်း။ တထာရူပါယ၊ ထိုသို့ ကိလေသာကာမကို စွဲ၍ ဖြစ်ခြင်း သဘောရှိသော။ ပညတ္တိယာ၊ ကာမီ ဟူသော နာမည်ပညတ်၏။ နတ္ထိတာယ စ၊ ကာမဘုံ၌ မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ပဋိက္ခိပတိ၁၊ နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေဟု ပယ်၏။ အရူပီ၊ ရုပ်မရှိသလော။ ဣတိ၊ သို့။ (သကဝါဒိနာ၊ သည်။) ဝုတ္တောပိ၊ အပ်သော်လည်း။ ဝါ၊ အပ်ရာ၌လည်း။ အရူပကွန္ဓ သဗ္ဗာ၀တော စေ၀၊ အရူပကွန္ဓာ၏ အရူပဘုံ၌ ထင်ရှားရှိခြင်းကြောင့်၎င်း။ တထာရူပါယ၊ ထိုသို့ အရူပကွန္ဓာကို စွဲ၍ ဖြစ်ခြင်း သဘောရှိသော။ ပညတ္တိယာ၊ အရူပီ ဟူသော နာမည်ပညတ်၏။ အတ္ထိတာယ စ၊ အရူပဘုံ၌ ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ပဋိဇာနာတိ၊ ၏။ ဒ္ဝီသုပိ၊ လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ နယေသု၂၊ နည်းတို့၌။ သတ္တောတိ၊ သတ္တော ဟူသောပုဒ်ကို။ ပုဂ္ဂလဿ၊ ၏။ ဧ၀ံစနဝသေန၊ ဧ၀ံဝုစ်ပရိယာယ် စကားလှယ်၏အဖြစ်ဖြင့်။ (သကဝါဒိနာ၊ သည်။ တနည်း အာယသ္မတာ မောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿတ္ထေရေန၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ အပ်ပြီ။

၆၇။ ဣဒါနိ၊ ရူပီ ပုဂ္ဂလော ဥပစ္ဆိန္နော, အရူပီ သတ္တော ဇာတောဟု ဟောတော်မူပြီးရာ ယခုအခါ၌။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သော၊ ထိုပရ၀ါဒီသည်။ ကာယေ ကာယာနုပဿီတိ၊ ဟူ၍။ အာဂတဋ္ဌာနေ၊ လာရာပါဠိရပ်၌။ ကာယော၊ ကိုယ်သည်။ အညော၊ ပုဂ္ဂိုလ်မှ တမျိုးတခြားတည်း။ ပုဂ္ဂလော၊

၁။ ကာမီတိ ဝုတ္တော။ ပေ ။ပဋိက္ခိပတိ။ ။ပါဠိတော်၌ "ကာမဓာတုယာ-ကာမီ ပုဂ္ဂလောတိ"ဟု ဒုတိယ မေးရာ၀ယ် ကာမဓာတ်ဟူသော ကာမဘုံ၌ ကာမရှိသူ မဟုတ်သော ဝီတရာဂ ရဟန္တာများလည်း ထင်ရှားရှိသည့်အတွက် ကာမီ နာမည်က ကင်း မဟုတ်သောကြောင့်၎င်း, ကာမီကို နာမည်ပညတ်အဖြစ်ဖြင့် ဟောတော်မူအပ်သော ပါဠိတော်၏ မရှိခြင်းကြောင့်၎င်း "နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ"ဟု ပရ၀ါဒီ ပယ်သည်။

၂။ ဒ္ဝီသုပိ နယေသု။ ။ပါဠိတော်၀ယ် "သတ္တော" ဟူသော ပြဿနာသည် "ရူပီနော သတ္တော, ကာမီနော သတ္တော"ဟု ၂-နည်းပါ၏။ ထို ၂-နည်းကို "ဒ္ဝီသုပိ နယေသု သတ္တောတိ"ဟု ဆိုဟန်တူသည်။

သည်။ အညော၊ ကိုယ်မှ တမျိုးတခြားတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဣစ္ဆတိ[၁]၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ လဒ္ဓိံ၊ ကို။ (ကာယနှင့် ပုဂ္ဂလသည် တမျိုးတခြားစီ ဖြစ်၏ ဟူသော ထိုအယူကို။) ဘိန္ဒိတုံ၊ ဖျက်ဆီးခြင်းငှါ။ ကာယောတိ ဝါ သရီရန္တိ ဝါတိ အာဒိ။ အစရှိသော ပုစ္ဆာသည်။ သကဝါဒီပုစ္ဆာ၊ သကဝါဒီ၏ ပုစ္ဆာသည်။ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထိုပုစ္ဆာ၌။ ကာယံ အပ္ပိယံ ကရိတ္ဝာတိ[၂]၊ ဟူသောပါဌ်၏။ (အတ္ထော ၌ စပ်။) ကာယံ၊ ကိုယ်သို့။ အပ္ပေတဗ္ဗံ၊သရီရသည် ကပ်ရောက်အပ်သည်ကို။ အလ္လီယာပေတဗ္ဗံ၊ သရီရကို ငြိကပ် စေထိုက်သည်ကို။ [အာပုဗ္ဗ လီဓာတ်+ဏာပေပစ္စည်း။ ဤကို ဣယပြု,လဒ္ဓေဘော်လာ, အာကို ရဿပြု။] ဧကီဘာဝံ၊ ကာယနှင့် သရီရတို့ တခုတည်း၏ အဖြစ်သို့။ ဥပနေတဗ္ဗံ၊ ကပ်ဆောင်ထိုက်သည်ကို။ အဝိဘဇိတဗ္ဗံ၊ မခွဲခြား မဝေဘန်ထိုက်သည်ကို။ ကတ္ဝာ၊ ပြု၍။ ပုစ္ဆာမိ၊ မေး၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။

ဧသေသေတိ[၃]၊ ကား။ ဧသော၊ ဤ ကာယသည်။ သောယေဝ၊ထို သရီရပင်လော။ ဧသေ ဧသေတိပိ၊ ဟူ၍လည်း။ ပါဌော၊ ပါဋိတော်ပါဌ်သည်။ (အတ္ထိ)။ ဧသော၊ ဤ ကာယသည်။ ဧသောယေဝ၊ ဤ သရီရပင်လော။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဧကဋ္ဌေတိ၊ ကား။ ဧကဋ္ဌော၊ တူသော အနက်ရှိသလော။ သမေ သမဘာဂေ တဇ္ဇာတေတိ၊ ကား။ သမော၊ တူသလော။ သမဘာဂေါ၊ တူသော အဖိုရှိသလော။ တဇ္ဇာတိကော၊ ထို ကာယသည် သရီရ သဘောရှိသလော။ ဝါ၊ ထို သရီရ သည် ကာယ သဘောရှိသလော။ ဧတ္ထ၊ ဤ

၁။ **ယသ္မာ သော။ ပေ ။ဣစ္ဆတိ။** ။"ကာယေ ကာယာနုပဿီ"၌"ကာယေ" အရသည် ရှုအပ်ရာ ခန္ဓာကိုယ်ရ၍, "ကာယာနုပဿီ"အရကား ရှုတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ရ၏။ ထို့ကြောင့် "အညော ကာယော, အညော ပုဂ္ဂလော"ဟု မေးရာ၌ ပရဝါဒီက ကာယနှင့် ပုဂ္ဂလကို တခြားစီဟု အလိုရှိသောကြောင့် "အာမန္တာ"ဟု ဝန်ခံသည်။

၂။ **ကာယံ အပ္ပိယံ ကရိတ္ဝာ။** ။အပ္ပိယံ ၌ ရောက်ခြင်း အနက်ဟော အပ္ပဓာတ်, ဏျပစ္စည်း ဣအာဂုံ၊ အပ္ပေတဗ္ဗောဟိ အပ္ပိယော၊ သရီရသည် ကပ်ရောက်ထိုက်သော ကာယ။ "ကာယံ အပ္ပိယံ ကရိတ္ဝာ၊ ကာယသို့ သရီရသည် ကပ်ရောက်ထိုက်သည်ကိုပြု၍" ဟူရာ၌ "ကာယနှင့် သရီရကို မကွဲမပြားတသားထည်းပြု၍"ဟု ဆိုလိုသည်။ ထို့ကြောင့် အပ္ပေတဗ္ဗံကို "အလ္လီယာပေတဗ္ဗံ"ဟုငှင်း, အလ္လီယာပေတဗ္ဗံကို "ဧကီဘာဝံ ဥပနေတဗ္ဗံ"ဟုငှင်း ဖွင့်၍ အဝိဘဇိတဗ္ဗံ (ကာယနှင့် သရီရကို မခွဲမခြားထိုက်သည်ကိုဟု အဓိပ္ပါယတ္ထ ဖွင့်သည်။

၃။ **ဧသေသေ။** ။"ကာယောတိ ဝါ သရီရန္တိ ဝါ ။ပေ။ ဧသေသေ"ဟု ပါဋိတော် ရှိသောကြောင့် ဧသော-ဖြင့် ကာယကို စွဲလျှင် သော-ဖြင့် သရီရကို စွဲပါ။ ထို့ကြောင့် နောက်၌ "ကာယောဝ ဧသော"ဟု ဆိုသည်။ [ဧသေသေ စသည်တို့ကား သိ-ကို ဧ-ပြုထားသော ပုဒ်များတည်း။

ဧသေသေ အစရှိသောပါဠိ၌။ ဝစနမတ္တေယေဝ၊ သဒ္ဒါမျှသာ။ ဘေဒေါ၊ အထူးသည်။ (ဟောတိ)။ အတ္ထတော ပန၊ အနက်အဓိပ္ပါယ်အားဖြင့်ကား။ ကာယောဝ၊ ကာယသည်ပင်။ ဧသော၊ ဤ သရီရ ပင်လော။ ဣတိ၊ သို့။ (သကဝါဒီ၊ သည်။) ပုစ္ဆတိ၊ မေး၏။ ပရဝါဒီ၊ သည်။ နာနတ္တံ၊ ကာယနှင့် သရီရ၏ ထူးသည်၏ အဖြစ်ကို။ အပဿန္တော၊ မမြင်သည်။ (ဟုတ္ဝာ၊ ၍။ ဝါ၊ ကြောင့်။) အာမန္တာတိ၊ ဟူ၍။ ပဋိဇာနာတိ၊ ၏။ ပုဂ္ဂလောတိ ဝါ ဇီဝေါတိ ဝါတိ၊ အစရှိသော။ ပုစ္ဆာယပိ၊ ၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ ပင်တည်း။

ပန၊ ကား။ အညော ကာယောတိ၊ အစရှိသည်ဟူ၍။ ပုဋ္ဌော၊ မေးအပ်သော ပရဝါဒီသည်။ ကာယာနုပဿနာယ၊ ကာယာနုပဿနာ ဒေသနာတော်ကြောင့်။ ဝါ၊ ကာယာနုပဿနာ ဘာဝနာကြောင့်။ ဧဝံ လဒ္ဓိကတ္တာ[၁]၊ ဤသို့ ကာယတခြား ပုဂ္ဂလတခြားဟု အယူရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပဋိဇာနာတိ၊ အာမန္တာ ဟု ဝန်ခံ၏။ ပန၊ ကား။ အညံ ဇီဝန္တိ၊ အစရှိသည်ဟူ၍။ ပုဋ္ဌော၊ မေးအပ်သော ပရဝါဒီသည်။ အာဟစ္စ၊ ဌာန် ကရိုဏ်းတို့ကို ထိခိုက်၍။ ဘာသိတံ၊ ဟောတော် မူအပ်သော။ သုတ္တံ[၂]၊ ပါဋိတော်သုတ်ကို။ ပဋိက္ခိပိတုံ၊ ပယ်ခြင်းငှါ။ အသက္ကောန္တော၊ မစွမ်းနိုင်သည်။ (ဟုတ္ဝာ၊ ၍။ ဝါ၊ ကြောင့်။)

၁။ **ကာယာနုပဿနာယ ဧဝံ လဒ္ဓိကတ္တာ။** ။"ကာယာနုပဿနာ ဒေသနာ-ယ" ဟုဋင်း၊ "ကာယာနုပဿနာယ ဧဝဝါ"ဟုဋင်း အနုဋ္ဌီကာ၌ ၂-နည်း ဖွင့်၏။ ဆိုလိုရင်းကား ကာယာနုပဿနာ ဒေသနာတော်ကြောင့် "အညော ကာယော, အညော ပုဂ္ဂလော"ဟု အယူရှိသည်ဟူလို။ မှန်၏-ထို ဒေသနာတော်၌ "ကာယေ ကာယာနုပဿီ"ဟု ဟောတော်မူရကား "ကာယေ" အရ ကာယသည် ပုဂ္ဂိုလ်မှ တမျိုးတခြား, အနုပဿီ ပုဂ္ဂိုလ်လည်း ကာယမှ တမျိုးတခြားဟု အဓိပ္ပါယ်ရသည်။ (တနည်း) ကာယာနုပဿနာ ဘာဝနာကြောင့်လည်း ဤသို့ ကာယတခြား, ပုဂ္ဂလ တခြားဟု အယူရှိသည်။

၂။ **အာဟစ္စ ဘာသိတံ သုတ္တံ။** ။"အညော ကာယော,အညော ပုဂ္ဂလော"ဟု မေးတုန်းက "အာမန္တာ"ဟု ဝန်ခံခဲ့သော်လည်း အညံ ဇီဝံ, အညံ သရီရံ"ဟု မေး ရာ၌မူ သီလက္ခန္ဓ ဝဂ် မဟာလိသုတ် စသည်၌ "အညံ ဇီဝံ, အညံ သရီရံ"ဟု ငါ ဘုရား ဖြေတော်မမူ"ဟု ပါဋိတော်ရှိရကား "အာမန္တာ"ဟု ဝန်ခံလျှင် ထို ပါဋိ တော်ကို ပယ်ရာ ရောက်သောကြောင့် "နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ"ဟု ဆိုသည်။

အနုဋ္ဌီကာ။ ။အာဟစ္စ ဘာသိတန္တိ ဌာနကရဏာနိ အာဟန္တာ (ညွှဉ်းပန်းနှိပ်စက်၍) ကထိတံ၊ ဘဂဝတာ သာမံ ဒေသိတန္တိ အတ္ထော၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒအဖွင့်၊ ဋီကာ ကျော်၌ကား "အာဟစ္စ"ကို ဝိသေသေတွာ ဟု ဖွင့်၍ ဤ၌ ပြအပ်သော အနက်ကို ကေစိဝါဒဟု ဆိုသည်။ [ဋီကာကျော် အဖွင့်သည် ထိုနေရာ၌ သင့်၏။ ဤနေရာ၌ကား ဤအနုဋ္ဌီကာ အဖွင့်သာ သင့်ပါသည်။]

အဝဇာနာတိ၊ ၏။ တတော၊ ထို ပယ်ကြောင်းဖြစ်သော နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ဟူသော စကားမှ။ ပရံ၊ ၌။ ဝါ၊ နောက်ဖြစ်သော။ အာဇာနာဟိ နိဂ္ဂဟန္တိ-အာဒိ၊ အစရှိသော စကားရပ်သည်။ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ၊ သည်သာ။

၆၈။ ပန၊ ကား။ ပရဝါဒီပကွေ၊ ၌။ အညော ကာယော အညော ပုဂ္ဂလောတိ၊ ဟူ၍။ ပုဋ္ဌော၊ မေးအပ်သော။ သကဝါဒီ၊ သည်။ ဌပနီယ-ပညတ္တာ၊ မဖြေပဲ ထားထိုက်သော ပြဿနာ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပဋိကွိပတိ၊ ၏။ ပရဝါဒီ၊ သည်။ ဆလဝသေန၊ ဆလဝါဒ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပဋိကမ္မံ၊ တဖန် ပြန်၍ သုတ်သင်ရှင်းလင်းမှုကို။ ကရောတိ၊ ၏။ တမ္မိ၊ ထို ပဋိကမ္မသည်လည်း။ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ၊ သည်သာ။ ဣတိ၊ ဤသို့ မှတ်အပ်၏။

ပညတ္တာနုယောဂဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီးပြီ။

၁၁—ဂတိအနုယောဂအဖွင့်

၆၉-၇၂။ ဣဒါနိ၊ ပညတ္တာနုယောဂကို ဟောတော်မူပြီးရာ ယခုအခါ၌။ ဂတိပရိဝတ္တန မုခေန၊ ဂတိ၏ ပြောင်းလွဲမှုကို အဦးပြုသဖြင့်။ စုတိ ပဋိသန္ဓိ-အနုယောဂေါ၊ စုတိ၊ ပဋိသန္ဓေကို မေးစိစစ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝါ၊ လတ္တံ့။ [ဤ အဖွင့်ကို ကြည့်၍ "ဂတိယာ၊ ပြောင်းလွဲသော ဂတိအားဖြင့်။ အနုယောဂေါ၊ စုတိ ပဋိသန္ဓေကို မေးစိစစ်ခြင်းတည်း။ ဂတိအနုယောဂေါ၊ ခြင်း"ဟု ဝစနတ္ထ ပြုပါ။] တတ္ထ၊ ထို ဂတိ အနုယောဂ၌။ (အတ္ထော ဧဝံ-ဝေဒိတဗ္ဗော)။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပုဂ္ဂလဝါဒီ၊ သည်။ (ဝေါဟရတိ၌စပ်။) သ သတ္တက္ခတ္တုပရမံ သန္ဓာဝိတ္ဝာန ပုဂ္ဂလောတိ အာဒီနိ၊ အစရှိကုန်သော။ သုတ္တာနိ၊ တို့ကို။ နိဿာယ၊ အားကိုးတခု မှီငြမ်းပြု၍။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ သန္ဓာဝတိ၊ တဘဝမှ တဘဝသို့ ပြေးသွား၏။ ဣတိ၊ သို့။ လဒ္ဓိံ၊ ကို။ ဂဟေတ္ဝာ၊ ယူ၍။ ဝေါဟရတိ၊ ပြောဆို၏။ [သ(သော) ပုဂ္ဂလော၊ ထို သောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သတ္တက္ခတ္တုပရမံ၊ ခုနစ်ကြိမ် အလွန်အတိုင်း အရှည် ရှိအောင်။ သန္ဓာဝိတ္ဝာန၊ တဘဝမှ တဘဝသို့ ပြေးသွားပြီး၍။ "ဒုက္ခဿန္တ-ကရော ဟောတိ" ၌စပ်။] တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဿ၊ ထို ပရဝါဒီ၏။ တံ-လဒ္ဓိံ၊ ကို။ ဘိန္ဒိတုံ၊ ၎ါ။ သန္ဓာဝတိတိ၊ အစရှိသော။ ပုစ္ဆာ၊ သည်။ သကဝါဒိဿ၊ ၏ ပုစ္ဆာတည်း။ တတ္ထ၊ ထို ပုစ္ဆာ၌။ သန္ဓာဝတိတိ၊ ကား။ သံသရတိ၊ ဆက်၍သွားသလော။ ဝါ၊ ကျင်လည်သလော။ ဂမနာဂမနံ၊ သွားခြင်းလာခြင်းကို။ကရောတိ၊ပြုသလော။ ("ဣတိ အတ္ထော"ဟု ရှိသင့်၏။) အတ္တနော၊ ၏။ လဒ္ဓိဝသေန၊ အယူ၏အစွမ်းဖြင့်။ ပဋိညာ၊ သည်။ ပရဝါဒိဿ၊ ၏ ဝန်ခံခြင်းတည်း။ သော ပုဂ္ဂလောတိ အာဒယော၊ အစရှိကုန်သော။ အနုယောဂါပိ၊ တို့သည်လည်း။ သကဝါဒိဿ၊ ၏။ (အနုယောဂါဟောန္တိ)။

ပဋိကွေပေါ၊ သည်။ ဣတရဿ၊ သကဝါဒီမှ တပါးသော ပရဝါဒီ၏ ပယ်ခြင်းတည်း။ တတ္ထ၊ ထို သော ပုဂ္ဂလော အစရှိသော ပါဋိရပ်၌။ သောတိ၊ သော ဟူသောပုဒ်၏။ သော ယေဝ၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည်ပင်။ (သန္ဓာဝတိ၊ လော, ၌ စပ်။) ဣတိအတ္ထော၊ နက်။ [သဗ္ဗပဒံ သာဝဓာရဏံ နှင့်အညီ သော ကို ဧဝ ထည့်၍ "သောယေဝ" ဟု ဖွင့်သည်။]

ပန၊ ကား။ ဧဝံ၊ သို့။ (ဤ ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်။) အနုယုတ္တော၊ စစ်ဆေး မေးမြန်းအပ်သော ပရဝါဒီသည်။ သဿတဒိဋ္ဌိဘယေန၊ သဿတ-ဒိဋ္ဌိ မှ ကြောက်ခြင်းကြောင့်။ ပဋိကွိပတိ၊ ၏။ အညောတိ၊ အစရှိသည်ဟူ၍။ ပုဋ္ဌော၊ မေးအပ်သော ပရဝါဒီသည်။ ဥစ္ဆေဒ ဒိဋ္ဌိ ဘယေန၊ ဥစ္ဆေဒ ဒိဋ္ဌိ မှ ကြောက်ခြင်းကြောင့်။ (ပဋိကွိပတိ)။ သော စ အညော စာတိ၊ အစရှိသည် ဟူ၍။ ပုဋ္ဌော၊ မေးအပ်သော ပရဝါဒီသည်။ ဧကစ္စသဿတဒိဋ္ဌိဘယေန၊ ကြောင့်။(ပဋိကွိပတိ)။နေဝ သော နအညောတိ၊ အစ ရှိသည် ဟူ၍။ ပုဋ္ဌော၊ သည်။ အမရာဝိကွေပ ဒိဋ္ဌိဘယေန၊ အမရာဝိကွေပဒိဋ္ဌိ မှ ကြောက်ခြင်းကြောင့်။ (ပဋိကွိပတိ)။ ပုန၊ တဖန်။ စတ္တာရောပိ၊ လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ပဥ္ဇေ၊ တို့ကို။ ဧကတော၊ တပေါင်းတည်း။ (ကတ္ဝာ)။ ပုဋ္ဌော၊ မေးအပ်သော ပရဝါဒီသည်။ (ပဋိကွိပိတ္ဝာ အာဟ တို့ ၌ စပ်။) စတုန္နမ္ပိ၊ လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဒိဋ္ဌိနံ၊ တို့၏။ ဝါ၊ တို့မှ။ ဘယေန၊ ကြောက်ခြင်းကြောင့်။ ပဋိကွိပိတ္ဝာ၊ ၍။ ပုန။ အဿ၊ ထို ပရဝါဒီ၏။ (လဒ္ဓိ ၌ စပ်။) ယာနိ သုတ္တာနိ၊ တို့ကို။ နိဿာယ၊ ၍။ လဒ္ဓိ၊ သည်။ ဥပ္ပန္နာ၊ ဖြစ်ပြီ။ တာနိ (သုတ္တာနိ)၊ တို့ကို။ ဒဿေန္တော၊ ပြလို သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တေန ဟိ ပုဂ္ဂလော သန္ဓာဝတီတိ အာဒိံ၊ ကို။ အာဟ၊ ပြီ။ ["ဒဿေန္တော။ ပေ။ အာဟ" ကို ဋီကာ၌ အပြစ် ပြထားသည်။]

၇၆-၇၇။ ပုန၊ တဖန်။ သကဝါဒိနာ၊ သည်။ (နိယာမေတ္ဝာ-ပုဋ္ဌော ၌ စပ်။) ယ္ဝာယံ (ယော၊ အယံ) ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ တဝ၊ အသင် ပရဝါဒီ၏။ လဒ္ဓိယာ၊ အားဖြင့်။ သန္ဓာဝတိ၊ တဘဝမှ တဘဝသို့ ပြေးသွား၏။ သော (ပုဂ္ဂလော)၊ သည်။ အသို့ လောကေ စ၊ ဤ လောက၌ရင်း။ ပရသို့ (လောကေ) စ၊ တမလွန်လောက၌ရင်း။ ဧကောယေဝ၊ တယောက် တည်းသာ။ (ဟောတိ)ကိံ၊ ဖြစ်သလော။ ဣတိ အဓိပ္ပါယေန၊ ဤသို့သော အလိုအားဖြင့်။ သွေဝါတိ၊ သွေဝဟူ၍။ နိယာမေတ္ဝာ၊ ဧဝ သဒ္ဒါဖြင့် မြဲစေ၍။ ပုဋ္ဌော၊ မေးအပ်သည်။ (သမာနော၊ သော်။) သဿတဘယာ၊

၁။ သွေဝါတိ နိယာမေတ္ဝာ။ ။(ပါဋိတော်ဝယ် ပုဒ်ရေ ၇၆-၌) အာမန္တာ ဟု ဝန်ခံပြီးသောအခါ "သွေဝ" ဟု ဧဝသဒ္ဒါဖြင့် ခိုင်မြဲစေ၍ "သွေဝ ပုဂ္ဂလော-သန္ဓာဝတိ ။ ပေ ။ ဣမံ လောကံ" ဟု မေးသောအခါ "နဟေဝံ ဝတ္တမ္ဗေ" ဟု ပယ်၏။ [ဤ ပဋိကွိပိတ္ဝာကို ပဋိဇာနာတိ ၌ စပ်။] (ဆဋ္ဌမူ၌ နိယာမေတ္ဝာဟု ရှိသည်။)

သဿတ ဒိဋ္ဌိမှ ကြောက်ခြင်းကြောင့်။ ပဋိက္ခိပိတ္တာ၊ ပယ်ပြီး၍။ (ပဋိဇာနာတိ-ဋ္ဌ စပ်။) ပုန°၊ တဖန်။ ဒဋ္ဌံ၊ ခိုင်မြဲသည်ကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ တထေဝ၊ ထိုရှေး အတိုင်းပင်။ ပုဋ္ဌော၊ မေးအပ်သော ပရဝါဒီသည်။ (ပဋိဇာနာတိ ဋ္ဌ စပ်။) ယသ္မာ၂၊ ကြောင့်။ သော ပုဂ္ဂလော၀၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ပင်တည်း။ အညော၊ တမျိုး တခြားသော။ ဘာဝေါ၊ အနက်သဘောသည်။ န၊ မဟုတ်။ သော တတော-စုတော ဣမဉ္စပ ပန္နောတိ အာဒိ သုတ္တမ္ပိ၊ အစရှိသောသုတ်သည်လည်း။ အတ္ထိ၂။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပဋိဇာနာတိ°၊ ၏။ သေ၀ မနုဿောတိ၊ အစရှိသည် ဟူ၍။ ပုဋ္ဌော၊ မေးအပ်သော ပရဝါဒီသည်။ မနုဿသေ၀၊ လူ၏ပင်။ ဒေ၀တ္တာ-ဘာ၀တော၊ နတ်အဖြစ်၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ ပဋိက္ခိပတိ၊ ၏။

၇၈။ ပုန။ ပုဋ္ဌော၊ မေးအပ်သော ပရဝါဒီသည်။ အဟံ၊ ငါ ဘုရား သည်။ တေန သမယေန၊ ထိုအခါ၌။ သုနေတ္တော နာမ၊ မည်သော။ သတ္ထာ၊ ဆရာသည်။ အဟောသိ°၊ ဖြစ်တော်မူခဲ့ပြီ။ ဣတိအာဒိသုတ္တ၀သေန၊ ဤသို့ အစရှိသော သုတ်၏အစွမ်းဖြင့်။ [သတ္တကဂုံတ္တရ,မဟာ၀ဂ် သတ္တသူရိယသုတ်။] ပဋိဇာနာတိ၊၏။ အထ၊ ၀န်ခံပြီးရာ ထိုအခါမှ နောက်၌။ အဿ၊ ထို ပရဝါဒီ၏။ (၀စနံ ဋ္ဌ စပ်။) သက၀ါဒီ၊ သည်။ ဒေ၀ မနုဿုပပတ္တိနံ၊ နတ်အဖြစ် ဟူသော ဥပပတ္တိ, လူအဖြစ်ဟူသော ဥပပတ္တိတို့၏။ နာနတ္တတော၊ ထူးကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ၀စနံ၊ စကားကို။ မိစ္ဆာတိ၊ မှားယွင်း၏ဟူ၍။ ပကာသေန္တော၊ ထင်ရှားပြလိုသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။မနုဿော ဟုတ္ထာတိ? အာဒိ°၊ ကို။ အာဟ၊

၁။ **ပုန ဒဋ္ဌံ ကတ္တာ ။ပေ။ ပဋိဇာနာတိ။** ။ထိုသို့ ပယ်ပြီးသောအခါ (ပုဒ်ရေ ၇၇-၌) "သေ၀ ပုဂ္ဂလော ။ပေ။ ဣမံ လောကံ"ဟု ရှေးအတိုင်းပင် ထပ်မံ၍မေး၏။ ဤသို့ နောက်တခါ ထပ်၍ မေးသောကြောင့် "ပုန ဒဋ္ဌံ ကတ္တာ"ဟု ဆို သည်။ ထိုသို့ မေးသောအခါ "အာမန္တာ"ဟု ဝန်ခံသည်။

၂။ **ယသ္မာ သော ပုဂ္ဂလော၀ ။ပေ။ အတ္ထိ။** ။ထိုသို့ ဝန်ခံရာ၌ ပရဝါဒီ ဘက်က အကြောင်းပြချက်မှာ-တဘဝမှ တဘဝသို့ သွားသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ထိုပုဂ္ဂိုလ် တမျိုးတည်းပင်ဖြစ်၏။ နှ အညော ဘာဝေါ-ထို ပုဂ္ဂိုလ်မှ အခြားသော သဘာဝ တမျိုးမဟုတ်။ ထို့ပြင်-"သော တတော စုတော ဣမဉ္စပပန္နော"ဟူသော ပါဠိတော်လည်းရှိ၏။ ထိုသို့သော ယုတ္တိ,သာဓက ၂-ဌာနကို ထောက်၍ အာမန္တာဟု ပရဝါဒီ ဝန်ခံသည်။

၃။ **ပုန မိုဋ္ဌော ။ပေ။ မနုဿော ဟုတ္ထာ။** ။(ပုဒ်ရေ ၇၇-တုန်းက) မေးအပ်ပြီးသော "သေ၀ မနုဿော, သော ဒေ၀ေါ"ဟူသော ထို ပြဿနာကိုပင် (၇၈) ၌ ထပ်၍ သက၀ါဒီ မေးသောကြောင့် "ပုန ပုဋ္ဌော"ဟု ဆို၏။ ပရဝါဒီက "အာမန္တာ"ဝန်ခံသောအခါ-ဒေ၀ အဖြစ်နှင့် မနုဿ အဖြစ်က မတူသောကြောင့် ပရဝါဒီ၏စကား၌ "အမှား"ပြလို၍ "မနုဿော ဟုတ္ထာ ဒေ၀ေါ ဟောတိ"စသည် ဖြင့် နှိပ်ပြီးလျှင် မိစ္ဆာဟု အပြစ်ပြသည်။

ပြီ။ တတ္ထ၊ ထိုမနုဿော ဟုတ္ဝာ အစရှိသော ပါဋ္ဌိရပ်၌။ ဟေဝံ မရဏံ-နဟေဟိတီတိ၊ ဟူသော ပါဌ်၏။ ဧဝံ သန္တေ၊ လသော်။ မရဏံ၊ သေခြင်းသည်။ နဘဝိဿတိ၊ မဖြစ်တော့လတ္တံ့။ ဣတိ အတ္ထော[၁]။ ဣတော၊ ဤ မိစ္ဆာဟု ပြပြီးရာ အခါမှ။ ပရံ၊ ၌။ ယက္ခော ပေတောတိ၊ အစရှိသော ပါဌ်ဖြင့်။ အတ္တဘာဝ နာနတ္တဝသေန၊ အတ္တဘော၏ ထူးသည်၏ အဖြစ်နှင့် စပ်သဖြင့်။ အနုယောဂ နာနတ္တံ၊ မေးစိစစ်ခြင်း၏ ထူးသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၈၁။ ခတ္တိယောတိအာဒီနိ၂၊ အစရှိသော ပါဋ္ဌိရပ်တို့ကို။ ဇာတိဝသေန-စေဝ၊ အမျိုးဇာတ်၏ အစွမ်းဖြင့်ငင်း။ အင်္ဂဝေကလ္လာဒိဝသေန စ၊ အင်္ဂါကြီးငယ်တို့၏ ချိုတဲ့ကုန်သည်၏အဖြစ် အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်ငင်း။ (သကဝါ-ဒိနာ၊ သည်။ (တနည်း)အာယသ္မတာ မောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿတ္ထေရေန၊ သည်။) ဝုတ္တာနိ၂၊ အပ်ကုန်ပြီ။

၈၇-၈၈။ ပုန၊ တဖန်။ နဝတ္တဗ္ဗန္တိ[၃]၊ နဝတ္တဗ္ဗံ သွေဝ ပုဂ္ဂလော သန္ဓာဝတိ အစရှိသည် ဟူ၍။ ပရဝါဒိနာ၊ သည်။ ပုဋ္ဌော၊ မေးအပ်သည်။ (သမာနော)။ ဣဓဋ္ဌကဿ၊ ဤ ဘဝ၌ တည်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဥပပတ္တိဝသေန၊ ပဋိသန္ဓေနေခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပရလောကဿ၊ တမလွန် လောကသို့။ ဂမနာ-ဘာဝတော၊ သွားနိုင်ခြင်း၏မရှိခြင်းကြောင့်။ ပဋိညာ[၄]၊သည်။ သကဝါဒိဿ၊

၁။ **တတ္ထ ။ ပေ ။ နဘဝိဿတိတိ အတ္ထော။** ။ပုဂ္ဂိုလ် တယောက် တည်းသည်ပင် လူဖြစ်လိုက် နတ်ဖြစ်လိုက်အားပြင့် ရုပ်ပြောင်း ရုပ်လွှဲဖြစ်လျှင် သေခြင်းပင် ရှိတော့မည်မဟုတ်-ဟူလို။

၂။ **ခတ္တိယောတိ အာဒီနိ ။ ပေ ။ ဝုတ္တာနိ။** ။၈၁-၌ "အတ္ထိ-ကောစိ ခတ္တိယော ဟုတ္ဝာ" မှ စ၍ ၈၅-၌ "အတ္ထိ ကောစိ သုဒ္ဓေါ" စသည် တိုင်အောင် ရည်ရွယ်၍"ဇာတိဝသေန စေဝ"ဟုငင်း ၈၆-၌"ဟတ္ထစ္ဆိန္နော ဟတ္ထစ္ဆိန္နောဝ ဟောတိ"မှစ၍ "မဟိ'သောဝ ဟောတိ"တိုင်အောင် ရည်ရွယ်၍ "အင်္ဂဝေကလ္လာ-ဒိဝသေနစ"ဟုငင်း ဆိုသည်။ ဝေကလ္လာဒိ၌ အာဒိဖြင့် "ကုဋ္ဌိယော ဂဏ္ဍိယော" စသော အနာဧရာဂါရှိခြင်းကိုငင်း, "ဩဋ္ဌော ဂေါဏော" စသော တိရစ္ဆာနဂတိကိုငင်း ယူပါ။

၃။ **ပုန နဝတ္တဗ္ဗန္တိ ၊ ပေ ။ ပဋိညာ။** ။၈၆-တုန်းက "သွေဝ ပုဂ္ဂလော-သန္ဓာဝတိ"စသော ပြဿနာကိုပင် ပရဝါဒီက "နဝတ္တဗ္ဗံ"ဟု ထည့်၍ မေးသောကြောင့် "ပုန-နောက်ထပ်"ဟု ဆိုသည်။ ပရဝါဒီက "ထို ပုဂ္ဂိုလ် တယောက်တည်းသည်ပင် ဤ လောကမှ နောက်လောကသို့ငင်း, နောက်လောကမှ ဤ လောကသို့ငင်း ပြေးသွားဏ်ဟု မဆိုထိုက်ပါသလော"ဟု မေးရာ၌ "ဤ လောက၌ တည်ဆဲ ပုဂ္ဂိုလ်သည် ပဋိသန္ဓေ၏အစွမ်းဖြင့် နောက်လောကသို့ မသွားနိုင်သောကြောင့် "အာမန္တာ" ဟု သကဝါဒီ ဝန်ခံသည်။

၏ ဝန်ခံခြင်းတည်း။ ပုန။ သောတာပန္နဿ ၁၊ သောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဘဝန္တရေပိ၊ ဘဝတပါးဌ်လည်း။ သောတာပန္နဘာဝါဝိဇဟနတော၊ သောတာပန်၏ အဖြစ်ကို မစွန့်ခြင်းကြောင့်။ ဒုတိယပဋိညာပိ၊ နှစ်ကြိမ်မြောက် ဝန်ခံခြင်းသည်လည်း။ တဿဝ၊ ထို သကဝါဒီ၏ပင်။ (ပဋိညာ၊ သည်။ ဟောတိ။) ဟဋ္ဌိတိ အာဒိဝစနံ၊ ဟဋ္ဌိ သောတာပန္နော ပုဂ္ဂလော အစရှိသော စကားသည်။ပရဝါဒိဿ၊၏ စကားတည်း။ ပုန။ ဒေဝလောကေ၊ နတ်ပြည်၌။ ဥပပန္နဿ၊ ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ မနုဿတ္တာဘာဝဒဿနေန၊ လူ၏ အဖြစ်၏ မရှိခြင်းကို ပြခြင်းအားဖြင့်။ အနုယောဂေါ၊ သည်။ သကဝါဒိဿ၊ ၏ မေးစိစစ်ခြင်းတည်း။

၈၉-၉၀။ တတော၊ ထိုသို့ မေးစိစစ်ရာ အခါမှ။ ပရံ၊ ၌။ အနညော အဝိဂတောတိဇ္ဇတ္ထ၊ ဤ ပါဌ်၌။ (အတ္ထော-၌ စပ်။) အနညောတိ၊ ကား။ သဗ္ဗာကာရေန၊ အလုံးစုံသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဧကသဒိသော၊ တထပ်တည်း တူသည်။ (ဟုတ္ဝာ သန္ဓာဝတိ-၌ စပ်။) အဝိဂတောတိ၊ ကား။ ဧကေနာပိ၊ တခုလည်း ဖြစ်သော။ အာကာရေန၊ အခြင်းအရာအားဖြင့်။ အဝိဂတော ၂၊ မကင်းသည်။ (ဟုတ္ဝာ သန္ဓာဝတိ-၌ စပ်။) ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ နဟေဝန္တိ၊ နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ဟူသော စကားကို။ ဒေဝလောကေ၊ ၌။ ဥပပန္နဿ၊ ဖြစ်ပြီး ပုဂ္ဂိုလ်၏။ မနုဿဘာဝါဘာဝတော၊ လူ့အဖြစ်၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ ဧဝံ၊ ဤသို့ နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ဟူ၍။ (ပရဝါဒီ၊သည်။) အာဟ၊ ပြီ။ ပုန။ ဒဋ္ဌံ၊ ကို။ ကတ္ဝာ ၃၊ ၍။ အနုယုတ္တော၊ မေးစိစစ်အပ်သော ပရဝါဒီသည်။ သွေဝ ပုဂ္ဂလော သန္ဓာဝတီတိ၊ ဟူသော။ လဒ္ဓိယာ၊ မိမိ အယူအားဖြင့်။ အနုဇာနာတိ၊ အာမန္တာ ဟု ခွင့်ပြု၏။

၁။ **ပုန သောတာပန္နဿ။ ပေ ။တဿေဝ။** ။"ထိုပုဂ္ဂိုလ် တယောက်တည်း သည်ပင် တဘဝမှ တဘဝသို့ ပြေးသွား၏ဟု မဆိုထိုက်သလော"ဟု မေးရာ၌ "အာမန္တာ၊ အိမ်း မဆိုထိုက်"ဟူသော အဖြေကို မကျေနပ်သောကြောင့် "လူ့ဘဝက သောတာပန်သည် နောက်ဘဝသို့ ရောက်လျှင်လည်း သောတာပန်ပင် ဖြစ်သည်မဟုတ်လော"ဟု ပရဝါဒီက စစ်ဆေးသောအခါ "အာမန္တာ"ဟု သကဝါဒီ ဝန်ခံသည်။

၂။ **အနညော အဝိဂတော။** ။ပါဋ္ဌိတော်ဝယ် ရှေ့ပြဿနာမှ "သွေဝ-ပုဂ္ဂလော"ကို လိုက်စေ၍ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည်ပင် "အနညော-အခြားသူ မဟုတ်သည်" ဟူရာ၌ အလုံးစုံအခြင်းအရာအားဖြင့် တထပ်တည်းတူသည်"ဟု ဆိုလို၏။"အဝိဂတော၊ မကင်းသည်" ဟူရာ၌လည်း"နဂိုရှိနေသောအခြင်းအရာတို့တွင် တစုံတခုသော အခြင်းအရာအားဖြင့် မကင်း"ဟု ဆိုလိုသည်။

၃။ **ပုန ဒဋ္ဌံ ကတ္ဝာ။** ။၈၉-၌ မေးအပ်ပြီးသော ဒုတိယပြဿနာကိုပင် ထပ်၍ မေးသောကြောင့် "ပုန ဒဋ္ဌံ ကတ္ဝာ"ဟု ဆိုသည်။ ထိုသို့ ထပ်၍ မေးသောအခါ "သွေဝ ပုဂ္ဂလော သန္ဓာဝတိ"ဟူသော သူ့အယူနှင့် လျော်သည်ကို စဉ်းစားမိ၍ ၈၉-၌ ပယ်အပ်ပြီးကိုပင် "အာမန္တာ"ဟု ခွင့်ပြု ပြန်သည်။

ဟတ္ထစ္ဆိန္နောတိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားရပ်ကို။ (ဝုတ္တံ၌ လှမ်း၍) အာကာရာဝိဂမနဒဿနေန[၁]၊ အခြင်းအရာနှင့် မကင်းခြင်းကို ပြခြင်းအား ဖြင့်။ အဝိဂတော၊ မကင်းသည်။(ဟုတ္ဘာ)။ သန္ဓာဝတိ၊ တဘဝမှ တဘဝသို့ ပြေးသွား၏။ ဣတိ၊ ဤသို့သော။ လဒ္ဓိဘိန္ဒနတ္ထံ၊ အယူကို ဖျက်ဆီးခြင်း အကျိုးငှါ။ (သကဝါဒိနာ၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ အပ်ပြီ။ တတ္ထ၊ ထို ဟတ္ထစ္ဆိန္နော အစရှိသော သကဝါဒီ၏ စကားရပ်၌။ ယဿ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်၏။ အဂ်ုဌကာ၊ ခြေမ လက်မ တို့သည်။ ဆိန္နာ၊ ပြတ်ကုန်ပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ (သော၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည်။) အဌစ္ဆိန္နော၊ မည်၏။ ယဿ၊ ၏။ မဟာနှာရူ၊ အကြောကြီး တို့သည်။ ဆိန္နာ၊ ကုန်ပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ (သော၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည်။) ကဏ္ဍရစ္ဆိန္နော၊ မည်၏။

၉၁။ သရူပေါတိ အာဒီသု[၂]၊ အစရှိသော ပြဿနာတို့တွင်။ ပဌမေ၊ ပဌမ ဖြစ်သော။ ပဉ္ဇေ၊ ၌။ ဣမိနာ ရူပကာယေန၊ ဤ ရူပကာယနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ အဂမနံ၊ တဘဝသို့ မသွားခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ပဋိကွိပတိ၊ နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေဟု ပယ်၏။ ဒုတိယေ၊ နှစ်ခုမြောက်သော။ (ပဉ္ဇေ၊ ၌။ အန္တရာ-ဘဝပုဂ္ဂလံ၊ အန္တရာ ဘဝပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဝါ၊ အကြားဘဝ၌ ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ပဋိဇာနာတိ[၃]၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ သော၊ ထို အန္တရာဘဝ

၁။ **အာကာရာဝိဂမနဒဿနေန**။ ။"အာမန္တာ" ဟု ခွင့်ပြု ပြီးသောအခါ "ဟတ္ထစ္ဆိန္နော ဟတ္ထစ္ဆိန္နောဝ ဟောကိ၊ ရေးဘဝ၌ ဟတ္ထစ္ဆိန္န ဖြစ်သူသည် နောက်ဘဝ သို့ ဟတ္ထစ္ဆိန္န အဖြစ်ဖြင့်ပင် ပြေးသွားသလော" စသည်ဖြင့် မေးခြင်းသည် "အဝိဂတော သန္ဓာဝတိ" ဟူသော သူ့အယူကို ဖျက်ခြင်းအကျိုးငှါ မေးခြင်းဖြစ်၏။ ထိုသို့ မေးသော အခါ "နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ" ဟု ပယ်ရှားသောကြောင့် သူ့အယူပျက်လေသည်။ စာအုပ် တို့၌ "အာကာရဝိဂမနဒဿနေန" ဟု ရှိသော်လည်း "အာကာရာဝိဂမန(အာကာရ+ အဝိဂမန) (ဟတ္ထစ္ဆိန္နဖြစ်သူ၏ လက်ပြတ်နေခြင်းဟူသော အခြင်းအရာမကင်းပဲ နောက် ဘဝ၌ ဟတ္ထစ္ဆိန္န အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်ပုံကို) ဒဿနေန" ဟု ရှိမှ အဓိပ္ပါယ် မှန်သည်။

၂။ **သရူပေါတိ အာဒီသု**။ ။"သရူပေါ"ကို ဣမိနာ ရူပကာယေန သဒ္ဓိံ ဟု ဖွင့်သည်။ သွေ ပုဂ္ဂလောကို သိုက်စေ၍ "ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည်ပင် ဤရူပကာယနှင့်တကွ (ဤရူပကာယ အဘိုင်း) တဘဝမှ တဘဝသို့ ပြေးသွားသလော" ဟု ပဌမ မေးရာ၌ "နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ" ဟု ပယ်သည်။

၃။ **ဒုတိယေ၊ ပေ၊ ပဋိဇာနာတိ**။ ။ထိုပြဿနာကိုပင် ဒုတိယထပ်၍ မေးရာ၌ကား ဝန်ခံ၏။ ဘာကြောင့်နည်း ပရဝါဒီသည် ဤ ဘဝနှင့် နောက်ဘဝ၏အကြား၌ "ကြားဘဝ တချိုး ရှိသေး၏" ဟု အယူ ရှိနေသောကြောင့်တည်း။ ဆက်ဦးအုံး- "အချို့ ပုဂ္ဂိုလ်သည် သေပြီးနောက် အမိလောင်း၏ သန္ဓေယူနိုင်လောက်ရာ ကာလကို စောင့်ဆိုင်း၍ ကြားဘဝ၌ နေရသေး၏။ အမိက သန္ဓေယူနိုင်လောက်အောင် အကြောင်းစုံသောအခါ ထို ကြားဘဝ၌ ဖြစ်သော ရုပ်အတိုင်းပင် အမိဝမ်းထဲသို့ ဝင် ရောက်၏။ ဝင်ရောက်ပြီးမှ ထို ရုပ်ပျက်သည်" ဟု အယူရှိသတဲ့။

ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ တဿ၊ ထို ပရဝါဒီ၏။ လဒ္ဓိယာ၊ အားဖြင့်။ သရူပေါဝ၊ မိမိ၏ရုပ်နှင့်တကွသာလျှင်။ ဝါ၊ မိမိရူပကာယအတိုင်းသာလျှင်။ (ဟုတ္ဝာ)။ ဂန္ဒွာ၊ သွားး၍။ မာတုကုစ္ဆိံ၊ အမိဝမ်းသို့။ ပဝိသတိ၊ ဝင်၏။ အထ၊ အမိဝမ်းသို့ ဝင်ပြီးရာ ထို အခါ၌။ အဿ၊ ထို အန္တရာဘဝပုဂ္ဂိုလ်၏။ တံ ရူပံ၊ ထို ဘဝဟောင်းက ပါလာသော ရုပ်သည်။ ဘိဇ္ဇတိ၊ ပျက်၏။ တံ ဇီဝန္တိ၊ ဟူသောပါဠိဖြင့်။ (ပုစ္ဆတိ-၌ စပ်။) ရူပသဒ်ါတေန၊ ရုပ်ဟု ဆိုအပ်သော။ ယေန သရီရေန၊ အကြောင်းကိုယ်နှင့်။ သဒ္ဒိံ၊ ကွ။ ဂစ္ဆတိ၊ တဘဝမှ တဘဝသို့ သွား၏။ ကိံ၊ အသို့နည်း။ အဿ၊ ထို အန္တရာဘဝပုဂ္ဂိုလ်၏။ တဒေဝ၊ ထို့ ရုပ်ဟူသော ကိုယ်သည်ပင်။ ဇီဝံ၊ ဇီဝလော။ တံ၊ ထိုဇီဝသည်။ သရီရံ၁၊ သရီရလော။ ဣတိ၊ သို့။ (သကဝါဒီ၊ သည်။) ပုစ္ဆတိ၊ မေး၏။ ပရဝါဒီ၊ သည်။ ဣဓ၊ ဤဘဝ၌။ သရီရနိက္ခေပါ၊ ရုပ်ဟူသော ကိုယ်ကို ပစ်ချရခြင်းကြောင့်ထင်း။ သုတ္တဝိရောဓာ၂စ၊ သုတ်ပါဠိတော်နှင့် ဆန့်ကျင်ခြင်းကြောင့်ထင်း။ ပဋိက္ခိပတိ၊ ၏။

သဝေဒနောတိအာဒီသု၇၊ အစရှိသော ပြဿနာတို့၌။ အသညူပပတ္တိံ၊ အသညသတ်ဘုံ၌ ပဋိသန္ဓေနေခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ (ပရဝါဒီ၊ သည်။)

၁။ တံ ဇီဝံ တံ သရီရံ။ ။"ယေန ရူပသဒ်ါတေန သရီရေန"ဟု သရီရအတွက် အနိယမ ထည့်၍ ဆိုသောကြောင့် တံ ဇီဝံ၌ တံ ဖြင့် ထို ရုပ်ခန္ဓာ ဟူသော သရီရကို စွဲရသည်။ ထို ရုပ်ခန္ဓာဟူသော သရီရသည် ဇီဝ (အသက်ကောင်)လော။ "ထို ဇီဝ(အသက်ကောင်) သည် သရီရ လော"ဟု သကဝါဒီ မေးသည်။["ရူပသဒ်ါ-တေန "ဟူသော ဝိသေသနဖြင့် သတ္တ-အတ္တ ဟု ခေါ်ဆိုအပ်သော သရီရကို တား မြစ်သည်။]

၂။ သရီရ နိက္ခေပါ သုတ္တဝိရောဓာ။ ။"ရုပ်ခန္ဓာဟူသော သရီရသည် ဇီဝ-လော"ဟု မေးသောအခါဇီဝသည် သဿတ(မြဲ)၏။ ရုပ်ခန္ဓာ ဟူသော သရီရကား ဤ ဘဝ၌ ပစ်ချခဲ့ရ၍ မမြဲ။ ထို့ကြောင့်ထင်း, "တံ ဇီဝံ တံသရီရန္တိ အဗျာကတမေတံ မယာ"ဟူသော သုတ်နှင့် ဆန့်ကျင်သောကြောင့်ထင်း ပယ်သည်။

၃။ **သဝေဒနောတိ အာဒီသု**။ ။ပါဠိတော်၌ "သွေဝ ပုဂ္ဂလော"ကို လိုက်စေ၍ "သရူပေါ"နေရာဝယ် "သဝေဒနော သန္ဓာဝတိ အသ္မာလောကာ"စသည်ဖြင့် ရှိ၏။ ထိုသို့ မေးရာဝယ် "အသညသတ်ဘုံ၌ ဖြစ်ခြင်းကို ရည်ရွယ်၍ "နု ဟေဝံ-ဝတ္တာဇ္ဇေ"ဟု ပရဝါဒီ ပယ်၏။ ထိုသို့ ပယ်ပြီးနောက် "သွေဝ ပုဂ္ဂလော သဝေဒနော-သန္ဓာဝတိ" ဟု ထပ်၍ မေးသောအခါ အသညသတ်ဘုံမှ တပါးသောဘုံ၌ ဖြစ်ခြင်းကို ရည်ရွယ်၍ "အာမန္တာ"ဝန်ခံသည်။ ထို့နောက် တံ၊ ထို ဝေဒနာနှင့်တကွ ဖြစ်သော ကိုယ်သည်။ ဇီဝံ၊ လော။ တံ၊ ထို ဇီဝသည်။ သရီရံ၊ လော"ဟု မေးသောအခါ သုတ္တ-ဝိရောဓဖြစ်သောကြောင့် ပယ်သည်။ဤသို့ သညာ သဒ်ါရ ဝိညာဏကွန္ဓာတို့ကို အပြည့် အစုံ မေး၍ အပြည့်အစုံ ဖြေသည်။ ပါဠိတော်၌ကား ပေယျာလ မြှုပ်ထားသည်။

ပဋိက္ခိပတိ၊ ၏။ တဒည်၊ ထိုအသညသတ် ပဋိသန္ဓေမှ တပါးသော။ ဥပပတ္တိ်၊ စတုဝေါကာရ, ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ (ပရဝါဒီ)။ ပဋိဇာနာတိ၊ ၏။ တံ ဇီဝန္တိ၊ ကား။ ဝေဒနာဒိ သခ်ါတေန၊ ဝေဒနာ အစရှိသည်ဟု ဆိုအပ်သော။ ယေန သရီရေန၊ အကြင်သရီရနှင့်။ သဒ္ဒိ်၊ ကွ။ ဂစ္ဆတိ၊ တဘဝမှ တဘဝသို့ သွား၏။ ကိ်၊ နည်း။ အဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏။ တဒေဝ၊ ထို ဝေဒနာ ဟူသော သရီရသည်ပင်။ ဇီဝံ၊ ဇီဝလော၊ တံ၊ ထို ဇီဝသည်။ သရီရံ၊ သရီရလော။ ဣတိ၊ သို့။ (သကဝါဒီ)။ ပုစ္ဆတိ၊ ၏။ ဟိ၊ မှန်။ တံ၊ ထို သရီရသည်။ ဇီဝံ၊ တည်း။ တံ၊ ထို ဇီဝသည်။ သရီရံ၊ တည်း။ ဇီဝံ၊ သည်။ အညံ၊ သရီရမှ တမျိုးတခြားတည်း။ သရီရံ၊ သည်။ အညံ၊ ဇီဝမှ တမျိုးတခြားတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဇေတီဿာ လဒ္ဓိယာ၊ ၌။ ပဉ္ဆပိ၊ လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ခန္ဓာ၊ ခန္ဓာတို့ကို။ သရီရန္တိ၊ ဟူ၍။ အဓိပ္ပေတာ၊ ပရဝါဒီသည် အလိုရှိအပ်ကုန်ပြီ။ ပရဝါဒီ၊ သည်။ သုတ္တ-ဝိရောဓာ၊ ကြောင့်။ ပဋိက္ခိပတိ၊ ၏။

၉၂။ အရူပေါတိ အာဒီသု[1]၊ အစရှိသော ပြဿနာတို့တွင်။ ပဌမေ၊ သော။ ပဥ္စေ၊ ၌။ အန္တရာဘဝံ၊ ကြားဘဝကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ (ပရဝါဒီ)။ ပဋိက္ခိပတိ၊ ၏။ ဒုတိယေ၊ သော။ ပဥ္စေ၊ ၌။ အရူပါ၊ အရူပဘုံမှ။ (စဝိတွာ၊ စုတေ၍။) ရူပံ၊ ရူပ်ရှိသောဘုံ၌။ ဥပပဇ္ဇမာနံ၊ ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ (ပရဝါဒီ)။ ပဋိဇာနာတိ၊ ၏။ အညံ ဇီဝန္တိ၊ကား။ ရူပသခ်ါတံ၊ ရူပ်ဟုဆိုအပ်သော။ ယံ သရီရံ၊ အကြင်ကိုယ်ကို။ ပဟာယ၊ ပယ်စွန့်၍။ အရူပေါ၊ ရူပ်မရှိသည်။ (ဟုတွာ)။ သန္ဓာဝတိ၊ ၏။ ကိ်၊ နည်း။ တေ၊ အသင် ပရဝါဒီ၏။ တံ သရီရံ၊ ထို ရူပ်ဟု ဆိုအပ်သော သရီရသည်။ အညံ၊ ဇီဝမှ တမျိုးတခြားလော။ ဇီဝံ၊ သည်။ အညံ၊ ရူပ်ဟု ဆိုအပ်သော သရီရမှ တမျိုးတခြားလော။ ဣတိ၊ သို့။ (သကဝါဒီ)။ ပုစ္ဆတိ၊၏။ ဣတရော၊ သကဝါဒီမှ တပါးသော ပရဝါဒီသည်။ သုတ္တဝိရောဓာ၊ ကြောင့်။ ပဋိက္ခိပတိ။ အဝေဒနောတိ အာဒီသု၊ အစရှိသော ပြဿနာတို့၌။ သညီဘဝံ၊ သညာရှိသော ဘုံဝကို။ သန္ဓာယ။ (ပရဝါဒီ)။ ပဋိက္ခိပတိ။ တဒည်၊ ထိုသညီဘဝမှ အခြားသော။ ဥပပတ္တိ်၊ အသညသတ်ဘုံ, နေဝသညာနာသညာယတနဘုံ၌ ပဋိသန္ဓေ နေခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ (ပရဝါဒီ)။ ပဋိဇာနာတိ၊ ၏။ အညံ ဇီဝန္တိ၊ ကား။ ဝေဒနာဒိ သခ်ါတံ၊ ဝေဒနာ အစရှိသည်ဟု

၁။ အရူပေါတိ အာဒီသု။ ။ကျွဲ့ပြဿနာတို့ပယ် နောက်အုံးဖြစ်သော "အညံ-ဇီဝံ, အညံ သရီရံ"ဟူသော ပြဿနာ၌ "အရူပေါ"ဟု စတည်လျှင် "အညံ-ရူပ်မှတပါး ဝေဒနာ စသည်ကို သရီရ"ဟု ယူပါ။ "အဝေဒနော"ဟု စတည်လျှင် "အညံ၊ဝေဒနာမှ တပါး ရူပ်စသည်ကို သရီရ"ဟု ယူပါ။

ဆိုအပ်သော။ ယံ၊ သရီရံ၊ ကို။ ပဟာယ၊ ၍။ အဝေဒနော၊ ဝေဒနာ မရှိသည်။(ဟုတ္ဝာ)။ သန္ဓာဝတိ၊ ၏။ အဝိညာဏော၊ ဝိညာဉ်မရှိသည်။ (ဟုတ္ဝာ)။ သန္ဓာဝတိ၊ ၏။ ကိံ၊ နည်း။ တေ၊ အသင် ပရဝါဒီ၏။ တံ သရီရံ၊ ထို ဝေဒနာ အစရှိသည်ဟု ဆိုအပ်သော သရီရသည်။ အညံ၊ ဇီဝမှ တမျိုးတခြားလော။ ဇီဝံ၊ သည်။ အညံ၊ ဝေဒနာ အစရှိသော သရီရမှ တမျိုးတခြားလော။ ဣတိ။ (သကဝါဒီ)။ ပုစ္ဆတိ၊ ၏။ ဣတရော၊ သကဝါဒီမှ တပါးသော ပရဝါဒီ သည်။ သုတ္တဝိရောဓော၊ ကြောင့်။ ပဋိက္ခိပတိ၊ ၏။ [ပါဠိတော်နှင့် တိုက်၍ ကြည့်ပါ။ အမိပွါယ် မခက်တော့။]

၉၃။ ရူပံ သန္ဓာဝတိတိ အာဒိသု၊ အစရှိသော ပြဿနာတို့၌။ ရူပါဒယော၊ ရုပ်အစရှိကုန်သော။ ယေ ခန္ဓေ၊ တို့ကို။ ဥပါဒါယ၊ ဉာဏ်ဖြင့်ယူ၍။ ဝါ၊ စွဲ၍။ ပုဂ္ဂလံ၊ ကို။ (ပရဝါဒီ)။ ပညပေတိ၊ ပညတ်၏။ ကိံ၊ နည်း။ တေ၊ အသင် ပရဝါဒီ၏။ တသ္မိံ ပုဂ္ဂလေ၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သန္ဓာဝန္တေ၊ တဘဝမှ တဘဝသို့ ပြေးသွားလသော်။ တမှိ ရူပံ၊ ထို ရုပ်သည်လည်း။ သန္ဓာဝတိ[1]၊ တဘဝမှ တဘဝသို့ ပြေးသွားသလော။ ဣတိ၊ သို့။ (သကဝါဒီ)။ ပုစ္ဆတိ၊ ၏။ ပရဝါဒီ၊ သည်။ (ပဋိက္ခိပတိ-၌ စပ်။) အဝိဇ္ဇာနိဝရဏာနံ၊ အဝိဇ္ဇာဟူသော နိဝရဏရှိကုန်သော။ တဏှာ သံယောဇနာနံ၊ တဏှာဟူသော သံယောဇဉ်ရှိကုန်သော။ သန္ဓာဝတံ၊ တဘဝမှ တဘဝသို့ ပြေးသွားကြကုန်သော။ သံသရတံ၊ ကျင်လည်ကြကုန်သော။ သတ္တာနံ၊ သတ္တဝါတို့၏။ (ပုဗ္ဗကောဋိ၊ ရှေအစွန်းသည်။ နံ ပညာယတိ၊ မထင်ရှား။) ဣတိ၊ သို့။ သတ္တာသော၀၊သတ္တဝါ၏သာလျှင်။ သန္ဓာဝန ဝစနတော၊ တဘဝမှ တဘဝသို့ ပြေးသွားခြင်းကို ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်။ ပဋိက္ခိပတိ၊ ၏။ ပုန။ ပုဒ္ဓော၊ မေးအပ်သော ပရဝါဒီသည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်၊ ရူပါဒိဓမ္မေ၊ ရုပ်အစရှိသော တရားတို့ကို။ ဝိနာ၊ ကြဉ်၍။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တသ္မိံ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သန္ဓာဝန္တေ၊ လသော်။ တေန ရူပေနပိ၊ ထို ရုပ်သည်လည်း။ သန္ဓာဝိတဗ္ဗံ၊ တဘဝမှ တဘဝသို့ ပြေးသွားထိုက်၏။ ဣတိ သညာယ၊ ဤသို့သော အမှတ်ဖြင့်။ ပဋိဇာနာတိ၊ ၏။ ဝေဒနာဒီသုပိ၊ ဝေဒနာ အစရှိသော ပြဿနာတို့၌လည်း။ သေဝ နယော၊ ပင်တည်း။

၁။ **ရူပံ သန္ဓာဝတိ**။ ။သကဝါဒီက "ရုပ်သည် ပြေးသွား သလော" ဟု မေးရာ၌ ပရဝါဒီသည် "အဝိဇ္ဇာနိဝရဏာနံ သတ္တာနံ သန္ဓာဝတံ" စသော ပါဠိတော်ဝယ် "ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါသည် ပြေးသွား၏"ဟူသော စကားတော်ကို ထောက်၍ "ရုပ်သည် ပြေးသွား၏"ဟု မဆိုထိုက်ဟု ပယ်ပြီးလျှင် ထပ်၍ မေးသောအခါ ရုပ်စသည်ကို ကြဉ်၍ ပုဂ္ဂိုလ်ဟု သီးခြားမရှိသောကြောင့် "အာမန္တာ"ဟု ဝန်ခံသည်။

၉၄။ ရူပံ နု သန္ဓာ၀တီတိ အာဒိသု၊ အစရှိသော ပြဿနာတို့၌။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေ၊ အသင် ပရ၀ါဒီ၏။ ရူပံ၊ သည်။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ နု ဟောတိ၊ မဟုတ်။ စ၊ ထိုသို့ပင် ရုပ်သည် ပုဂ္ဂိုလ် မဟုတ်ပါသော်လည်း။ သေ၀၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည်ပင်။ သန္ဓာ၀တိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ (တုံ၊ အသင် ပရ၀ါဒီသည်။) ၀ဒေသိ၊ ဆို၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ၊ အသင် ပရ၀ါဒီကို။ ပုစ္ဆာမိ၊ ၏။ ကိံ၊ နည်း။ တေ၊ အသင် ပရ၀ါဒီ၏။ ရူပံ၊ သည်။ နု·သန္ဓာ၀တိ်၊ တဘ၀မှ တဘ၀သို့ မပြေးသွားသလော။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဣတရော၊ သကား၀ါဒီမှ တပါးသော ပရ၀ါဒီသည်။ (ပဋိက္ခိပတိ-၌ စပ်။) သန္ဓာ၀န္တေန၊ သော။ ပုဂ္ဂလေန၊ ပုဂ္ဂိုလ်အား ဖြင့်။ တဿ၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဥပါဒါန-ဘူတေန၊ စွဲမှီရာဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ ရူပေန၊ သည်။ သန္ဓာ၀ိတုံ၊ ၄ါ။ သက္ကာ၊ တတ်ကောင်း၏။ ဣတိ သညာယ၊ ဤသို့သောအမှတ်ဖြင့်။ ပဋိက္ခိပတိ၊ ၏။ [“ပုဂ္ဂလေ၊ သည်။ သန္ဓာ၀န္တေ၊ သော်။ တဿ၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဥပါဒါန-ဘူတေန၊သော။ရူပေန၊သည်။သန္ဓာ၀ိတုံ၊ ၄ါ။ နု သက္ကာ၊မတတ်ကောင်းသည်။ နု၊ မဟုတ်။ “ဣတိ သညာယ ပဋိက္ခိပတိ”ဟု ရှေးမူအတိုင်း အနက်ပေးလျှင်လည်း အဓိပ္ပါယ်မှန်ရသည်။] ပုန၊ တဖန်။ ပုဒ္ဓေ၊ မေးအပ်သော ပရ၀ါဒီသည်။ သတ္တာနညော၀၊ တို့၏ သာလျှင်။ သန္ဓာ၀နု ၀စနတော၊ ကြောင့်။ ပဋိဇာနာတိ်၊ ၏။ တ္ထေ၊ ဤ ဂတိအနုယောဂ၌။ သေသံ၊ ကြွင်းသော အစိ အရင်သည်။ ဥတ္တာနမေ၀၊ သည်သာ။

ပန၊ဆက်။ အယံ၊ဤဆိုအပ်လတ္တံ့ကား။ ဂါထာနံ၊ဂါထာတို့၏။ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။ အာယသ္မတော၊ ၎ရှင် ပရ၀ါဒီ၏။ မတေန၊ အလိုအား ဖြင့်။

၁။ ရူပံ နု သန္ဓာ၀တိ။ ။ဤ ပြဿနာသည် သက၀ါဒီ၏ ပြဿနာပင်တည်း။ “ရုပ်သည် မပြေးသွားသလော”ဟု မေးရာ၌ “နု ဟေ့၀ံ ၀တ္တဗ္ဗေ၊ မပြေးသွားဟု မဆိုလို”ဟု ပယ်၏။ ထိုသို့ ပယ်ခြင်းနှင့် လျော်အောင် အဋ္ဌကထာ၀ယ် “ဣတရော ပုဂ္ဂလေန သန္ဓာ၀န္တေန(ပြေးသွားသော ပုဂ္ဂိုလ်အား ဖြင့် =ပုဂ္ဂိုလ်နှင့်အတူ) သက္ကာ တဿ ဥပါဒါနဘူတေန ရူပေန သန္ဓာ၀ိတုံတိ သညာယ ပဋိက္ခိပတိ်”ဟု သိဟိုဠ်မူ အတိုင်း စာရှိမှ အဓိပ္ပါယ်မှန် ရနိုင်ပါသည်။ “နု သက္ကာ”ဟု ရှိသော ပါဠ်မှာ အဖြေနှင့် မလျော်ပါ။ [ပုဂ္ဂလေ သန္ဓာ၀န္တေန နု သက္ကာ ။ပေ။ သန္ဓာ၀ိတုံတိ”ဟု ပဋိသေ၂-ချက်ရှိသော ရှေးမူအတိုင်းလည်း အ၀ိပ္ပါယ်မှန် ရနိုင်ပါသည်။]

၂။ ပုန ပုဒ္ဓေ၁။ ။ပ။ ။ပဇိဇာနာတိ။ ။“ရူပံ နု သန္ဓာ၀တိ”ဟူသော ပြဿနာကို နိဂ္ဂဟ စသည် ပြုပြီးနောက် ထပ်၍ မေးသောအခါ “အာမန္တာ၊ အိမ်း ရုပ်သည် မပြေးသွားပါ”ဟု ၀န်ခံ၏။ ထိုသို့ ၀န်ခံရာ၌ “သတ္တာနံ သန္ဓာ၀တံ”ဟူသော ပါဠိတော်၀ယ် “သတ္တာ၀ါတို့ ပြေးသွားကုန်လသော်”ဟူသော စကားတော်ကိုထောက်လေသည်။ “သတ္တာ၀ါ ဟူသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ ပြေးသွားကုန်လသော်”ဟု ဟောတော်မူသဖြင့် ရုပ်၀ေဒနာ စသည်တို့က မပြေးသွား”ဟု အဓိပ္ပါယ်ရသည်ဟု ပရ၀ါဒီ ယူသည်။

ရုက္ခံ၊ သစ်ပင်ကို။ ဥပါဒါယ၊ ကပ်ယူ၍။ ဝါ၊ စွဲမှီ၍။ ဆာယာ၊ အရိပ်သည်။ (ဟောတိ) ဝိယ၊ ကဲ့သို့ဌင်း။ ဣန္ဒနံ၊ ထင်းစသော လောင်စာကို။ ဥပါဒါယ၊ ၍။ ဝါ၊ ၍။ အဂ်ိ၊ မီးသည်။ (ဟောတိ) ဝိယ စ၊ ကဲ့သို့ဌင်း။ (တထာ၊ တူ။) ယေခန္ဓေ၊ တို့ကို။ ဥပါဒါယ၊ ၍။ ဝါ၊ ၍။ ပဋ္ဌလော၊ သည်။ (ဟောတိ)။ ရူပါဒိနံ၊ ရုပ်အစရှိသည်တို့၏။ သန္ဓာဝန္တော၊ တဘဝမှ တဘဝသို့ ပြေးသွား ခြင်းသည်။ အ သတိ၊ မဖြစ်လသော်။ တေသု ခန္ဓေသု၊ ထို ခန္ဓာတို့သည်။ ဘိဇ္ဇမာနေသု၊ ပျက်ကုန်လသော်။ တဝ၊ အသင် ပရဝါဒီ၏။ သော ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ စေ ဘိဇ္ဇတိ၊ အကယ်၍ ပျက်အံ့။ ဧဝံသန္တေ၊ ဤသို့ ပျက်လသော်။ ဥစ္ဆေဒါ၊ ဥစ္ဆေဒ မည်သော။ ဒိဋ္ဌိ၊ ဒိဋ္ဌိသည်။ ဘဝတိ။ ဖြစ်၏။ တေ၊ အသင် ပရဝါဒီ၏။ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ၊ သည်။ အာပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ ကတရာ၊ အဘယ်သို့သော။ (ဥစ္ဆေဒ ဒိဋ္ဌိ၊ သည်။ အာပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်သနည်း။) ဗုဒ္ဓေန၊ သည်။ ဝိဝဇ္ဇိတာ၊ ရှောင်ကြဉ်တော် မူအပ်သော။ ယာ အကုသလဒိဋ္ဌိ၊ အကြင် အကုသိုလ် ဖြစ်သော ဒိဋ္ဌိသည်။ (အတ္ထိ။ သာ၊ ထို အကုသိုလ် ဖြစ်သော ဥစ္ဆေဒ ဒိဋ္ဌိသည်။ အာပဇ္ဇတိ၊ ၏။) ပန၊ ကား။ ဥစ္ဆေဒဝါဒီ သမဏော-ဂေါတမောတိ၊ ဟူ၍။ (ဘဂဝတာ၊ သည်။) ပရိယာယဘာသိတာ၊ ပရိယာယ်အားဖြင့် ဟောတော် မူအပ်သော။ ယာ၊ အကြင် ဥစ္ဆေဒဿည်။ (အတ္ထိ)။ တံ၊ ထို ဥစ္ဆေဒကို၊ န ဝဒါမ၊ မဆိုလိုပါကုန်။ ဣတိ၊ ဤ အနက် အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဒဿေတိ၊ ပြ၏။

တေသု ခန္ဓေသု၊ တို့သည်။ ဘိဇ္ဇမာနေသု၊ ပျက်ကုန်လသော်။ သော-ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ အထာပိ နု ဘိဇ္ဇတိ၊ အကယ်၍မူလည်းမပျက်အံ့။ ဧဝံသန္တေ၊ သော်။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ သဿတော၊ အခါခပ်သိမ်း ထင်ရှားရှိသည်။ ဝါ၊ မြဲသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝါ၊ ဖြစ်ရာရောက်၏။ တတော၊ ထိုသို့ ပုဂ္ဂိုလ်၏ မြဲခြင်းကြောင့်။ သော၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ နိဗ္ဗာနေန၊ နိဗ္ဗာန်နှင့်။ သမသမော၊ အလွန်တူသည်။ ဝါ၊ တူသည်၏ အဖြစ်ဖြင့် တူသည်။ အာပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ ဝါ၊ ဖြစ်ရာရောက်၏။ သမ သမောတိ၊ ကား။ အတိဝိယ၊ အလွန်အကဲသာလျှင်။ သမော၊ တူသည်။ (အာပဇ္ဇတိ)။ [သဒ္ဒါတူ ၂-ချက်ဖြစ်၍ အတိ-သယ အနက်ကို ဖွင့်သည်။] ဝါ၊ တနည်း။ သမေန၊ တူသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ သမော၊ တူသည်။ (အာပဇ္ဇတိ)။ သမ ဘာဝေနေဝ၊ တူသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်သာ။ သမော၊ တူသည်။ (အာပဇ္ဇတိ)။ [သမေန ကို သမဘာဝေနေဝ-ဟု ထပ်ဖွင့်သောကြောင့် သမေနှင့် ဘာဝပွဓာန ကြံပါ။] နိဗ္ဗာနံ၊ သည်။ နုပ္ပဇ္ဇတိ ယထေဝ၊ မဖြစ်သကဲ့သို့ သာလျှင်ဌင်း။ နု ဘိဇ္ဇတိ ယထေဝ၊ မပျက်သကဲ့သို့သာလျှင်ဌင်း။ ဧဝံ၊ တူ။ တေ၊ အသင် ပရဝါဒီ၏။ ပုဂ္ဂလောပိ၊ သည်လည်း။ တေန၊ ထို နိဗ္ဗာန်နှင့်။ သမသမော၊ သည်။ ဝါ၊ သည်။ (အာပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဝါ၊ ဖြစ်ရာရောက်

၏။) ဣတိအယံ၊ ကား။ (၈ါထာနံ၊ တို့၏။ အတ္ထော၊ တည်း။) ၈တိပရိ၀တ္တန-မုခေန၊ ၈တိ၏ ပြောင်းလဲခြင်းကို အဦးပြုသဖြင့်။ စုတိ ပဋိသန္ဓာနုယောဂေါ၊ စုတိ ပဋိသန္ဓေကို မေးစိစစ်ခြင်းသည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီးပြီ။

အနုယော၈၀ဏ္ဏနာ၊သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီးပြီ။

၁၂–ဥပါဒါပညတ္တာနုယောဂအဖွင့်

၉၅။ ဣဒါနိ၊ ၈တိ အနုယော၀ကို ဟောတော်မူပြီးရာ ယခုအခါ၌။ ဥပါဒါပညတ္တာနုယောဂေါ၁၊ ဥပဒါပညတ်ကို မေးစိစစ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ၀ါ၊ လတ္တံ့။ တတ္ထ၊ ထို ဥပါဒါပညတ္တာနုယောဂ၌။ ပုစ္ဆာ၊ သည်။ သကဝါဒိဿ၊ ၏ ပုစ္ဆာတည်း။ ပဋိညာ၊ သည်၎င်း။ ပဋိက္ခေပေါ စ၊ သည်၎င်း။ ပရ၀ါဒိဿ၊၏ ၀န်ခံခြင်း ပယ်ခြင်းတည်း။[ပဋိညာ ပဋိက္ခေပေါသည် သမာဟာရဒွန်မဟုတ်။ ဒွန်မဟုတ်လျှင်“ပဋိညာ ပဋိက္ခေပေါ စ”ဟုသော်၎င်း, “ပဋိညာ စ ပဋိက္ခေပေါ စ”ဟုသော်၎င်း ရှိသင့်သည်။] ဟိ၊ မှန်။ (တနည်း) ဟိ (ယသ္မာ)၊ ကြောင့်။ သော၊ ထို ပရ၀ါဒိသည်။ (ဣစ္ဆတိ-၌ စပ်။) ရကွံ၊သစ်ပစ်ကို။ ဥပါဒါယ၊၍။ ၀ါ၊၍။ဆာယာယ၊အရိပ်ကို။(ပညတ္တိ၊ အပြား အားဖြင့် သိစေခြင်းသည်။ ဟောတိ) ၀ိယ၊ ကဲ့သို့၎င်း။ ဣန္ဒနံ၊ ထင်း စသော်လောင်စာကို။ ဥပါဒါယ။ အဂ္ဂိဿ၊ မီးကို။(ပညတ္တိ၊ သည်။ ဟောတိ) ၀ိယ စ၊ ကဲ့သို့၎င်း။ (တထာ၊ တူ။) ရူပါဒီနံ၊ ရုပ်အစရှိသည်တို့ကို။ ဥပါဒါ၊ယ၊ ၍။၀ါ၊၍။ပုဂ္ဂလဿ၊ကို။ ပညတ္တိ၂၊ အပြားအားဖြင့် သိစေခြင်းကို။ ပညာပနံ၊ အပြားအားဖြင့် သိစေခြင်းကို။ အ၀ဗောဓနံ၊ သိစေခြင်းကို။ ဣစ္ဆတိ၊ အလိုရှိ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ရူပံ ဥပါဒါယာတိ၊ ဟူ၍။ (ရုပ်ကိုစွဲ၍ ပုဂ္ဂိုလ်ကို အပြားအားဖြင့် သိစေခြင်း ဖြစ်သလောဟူ၍။) ပုဋ္ဌော၊ မေးအပ်သော ပရ၀ါဒီသည်။ ပဋိဇာနာတိ။ ၏။ ပုန။ ရကွံဥပါဒါနာ၊ သစ်ပင် ဟူသော

၁။ ဥပါဒါပညတ္တာ နုယောဂေါ။ ။“ရူပံ ဥပါဒါယ ပုဂ္ဂလဿ ပညတ္တိတိ-ရုပ်ကို စွဲ၍ ပုဂ္ဂလ ဟူသော နာမည်ပညတ်သည် ဖြစ်သလော”စသည်ဖြင့် ရုပ်စသည်ကို စွဲ၍ ပုဂ္ဂလ ဟူသော ပညတ်ကို မေးစိစစ်ရာ အခန်းကို“ဥပါဒါပညတ္တာနုယော၀”ဟု ခေါ်သည်။

၂။ ပညတ္တိ။ ။ပ+ဉာဓာတ်+ကာရိတ်ကြေဟု သိစေပို့၍“ပညာပန”ဟုဆင်း, ဉာဓာတ်၏ သိခြင်း အနက်ကို ယူစေပို့၍ “အ၀ဗောဓနံ”ဟုဆင်း ဖွင့်သည်။ ပုဂ္ဂလ ဟူသော နာမည်ပညတ်သည် ပုဂ္ဂိုလ် ဟူသော အနက်ကို သိစေတတ်သောကြောင့် “ပညတ္တိ”မည်၏။ ထိုသို့ ပညတ်ရာဖွဲ့ ရုပ်စသော ခန္ဓာ ၅-ပါးကို စွဲ၍ ပညတ်ရသောကြောင့် “ဥပါဒါယ+ပညတ္တိ” အရ “ဥပါဒါပညတ္တိ”အမည်ရသည်၊

စွဲမှီရာရှိသော။ ဆာယာ၊သစ်ပင်ရိပ်သည်။ ရုက္ခော ဝိယ၊ကဲ့သို့(အနိစ္စာဒိဓမ္မော၊ အနိစ္စ အစရှိသော သဘောရှိသည်။ ဟောတိ)ယထာ၊ ကဲ့သို့ဝင်း။ ဣန္ဓနုပါ-ဒါနော၊ ထင်းစသော လောင်စာဟူသော စွဲမှီရာ ရှိသော။ အဂ္ဂိ၊ မီးသည်။ ဣန္ဓနံ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ (အနိစ္စာဒိဓမ္မော၊ သည်။ ဟောတိယထာ)၊ ကဲ့သို့ဝင်း။ ဧဝံ၊ တူ၊ တေ၊ အသင် ပရဝါဒီ၏။ ရူပါဒိ ဥပါဒါနော၊ ရုပ်အစရှိသော စွဲမှီရာရှိသော။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ရူပါဒယောဝိယ၊ ရုပ်အစ ရှိသည်တို့ကဲ့သို့။ အနိစ္စော၊ မမြဲသည်။ (ဟောတိ၊ ဖြစ်သလော။) ဣတိ ဣမံ-အတ္ထံ၊ ဤအနက်ကို။ ပုဋ္ဌော၊ မေးအပ်သော ပရဝါဒီသည်။ အတ္တနော၊ ၏။ လဒ္ဓိယံ၊ ၌။ ဌတ္ဝာ၊ တည်၍။ ပဋိက္ခိပတိ၊ ၏။ [ပါဋိတော်၌ "ရူပံ-အနိစ္စံ သဒ်တံ၊" စသည်ဖြင့် အကျယ်လာသော်လည်း မေးလိုရင်းမှာ "ရူပါဒိ-ဥပါဒါနော ပုဂ္ဂလော ရူပါဒယောဝိယ အနိစ္စော" ဟုသာ ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ဤ အနက် အဓိပ္ပါယ်ကို မေးအပ်သော်" ဟု ဆိုသည်။]

၉၇။ နီလံ ရူပံ ဥပါဒါယ နိလောတိ အာဒီသု၊ အစရှိသော ပြဿနာတို့၌။ [အာဒိ ဖြင့် "ပီတံ ရူပံ ဥပါဒါယ ပီတကဿ ပုဂ္ဂလဿ ပညတ္တိ" မှ စ၍ "အပ္ပဋိဃံ ရူပံ ဥပါဒါယ အပ္ပဋိဃဿ ပုဂ္ဂလဿ ပညတ္တိ" တိုင်အောင်ယူပါ။] နီလရူပေန၊ ညိုသောရုပ်နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ ပုဂ္ဂလဿ၊ ညိုသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဧကတ္တံ၊ တခုတည်း၏ အဖြစ်ကိုဝင်း။ ဧကသရီရေ၊ တခုတည်းသောကိုယ်၌။ (တကိုယ်တည်း၌။) နီလာဒီနံ၊ နီလ အစရှိကုန်သော။ဗဟူနံ၊ များစွာသော ရုပ်တို့၏။ ဝသေန၊ အပြားအားဖြင့်။ ဗဟုဘာဝဋ္ဌ၊ များသည်၏ အဖြစ် ကိုဝင်း။ အနိစ္ဆန္တော၊ အလိုမရှိသည်။ (ဟုတ္ဝာ၊၍။ ဝါ၊ ကြောင့်။) ပဋိက္ခိပတိ၊ ၏။ [အာဒိ ဖြင့် နီလ ပီတ ။ ပေ ။ အပ္ပဋိဃတို့ကို ယူပါ။]

၉၈။ ကုသလံ ဝေဒနန္တိ၊ အစရှိကုန်သော။ ဧတ္ထာပိ၊ ဤ ပြဿနာတို့၌ လည်း။ ဝေဒနာယ၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ ဧကတ္တံ၊၊ တခုတည်း၏ အဖြစ်ကိုဝင်း။ ဧကသန္တာနေ၊ တခုတည်းသော ခန္ဓာအစဉ်၌။ ဗဟူနံ၊ ကုန်သော။ ကုသလ-ဝေဒနာနံ၊ ကုသိုလ်ဝေဒနာတို့နှင့်။ ဝသေန၊ စပ်သဖြင့်။ ဗဟုဘာဝဋ္ဌ၊ ပုဂ္ဂိုလ်၏ များသည်၏ အဖြစ်ကိုဝင်း။ အနိစ္ဆန္တော၊ သည်။ (ဟုတ္ဝာ၊ ၍။

၁။ **နီလံ ရူပံ ဥပါဒါယ ။ ပေ ။ နီလောတိ အာဒီသု။** ။ပါဋိတော်၌ ဤ အတိုင်း ပါဌ်ရှိသည်မဟုတ်။ "နီလံ ရူပံ ဥပါဒါယ နီလကဿ ပုဂ္ဂလဿ ပညတ္တိ" ဟုသာ ရှိ၏။ ထို့နောက် "ပီတံ ရူပံ ဥပါဒါယ" စသည်ဖြင့် ရှိ၏။ အဋ္ဌကထာဆရာသည် ထိုအားလုံးကို ချုံး၍ ယူလိုသောကြောင့် "နီလံ ရူပံ ဥပါဒါယ နီလောတိ အာဒီသု" ဟု ဆိုထားသည်။

၀၇၊ ကြောင့်။ ပရဝါဒီ၊ သည်။) ပဋိကွိပတိ၊ ၏။ ဒုတိယနယေ၊ ဒုတိယ နည်း၌။ (ဒုတိယပြဿနာ၌။) မဂ္ဂ ကုသလောတိ အာဒိဝစန သဗ္ဗာဝတော၊ "လမ်း၌ ကျွမ်းကျင်သော ပုဂ္ဂိုလ်" ဤသို့ အစရှိသော စကား၏ ထင်ရှား ရှိခြင်းကြောင့်။ ဆေကဋ္ဌံ၊ ဆေက အနက်ကို။ သန္ဓာယ ၁။ (ပရဝါဒီ)။ ပဋိဇာနာတိ၊ ၏။ သဖလောတိ အာဒီနိ၊ အစရှိသော ပြဿနာတို့ကို။ ပုဋ္ဌော၊ မေးအပ်သော ပရဝါဒီသည်။ တထာရူပဿ၊ ထိုသို့ သဖလော အစရှိသော သဘောရှိသော။ ဝေါဟာရဿ၊ အခေါ် အဝေါ်၏။ အဘာဝတော၊ ကြောင့်။ (ပရဝါဒီ)။ ပဋိကွိပတိ။

၉၉။ အကုသလပက္ခေ၊ အကုသလပက္ခ၌။ အဆေကဋ္ဌံ၊ အဆေကဋ္ဌ အနက်ကို။ သန္ဓာယ။ (ပရဝါဒီ)။ ပဋိဇာနာတိ။

၁၀၀။ အဗျာကတပက္ခေ၊ ၌။ သဿတာဒိဝသေန၊ သဿတ အစ ရှိသည်တို့၏ အဖြစ်ဖြင့်။ အဗျာကတဘာဝံ၊ ဟောတော် မမူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ သန္ဓာယ၊ (ပရဝါဒီ)။ ပဋိဇာနာတိ။ ဧတ္ထ၊ ဤ ကုသလပက္ခ, အကုသလပက္ခ, အဗျာကတပက္ခတို့၌။ သေသံ၊ ကြွင်းသော အစီအရင်ကို။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ ဖြင့်သာ။ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၁၀၄။ စက္ခုံ ဥပါဒါယာတိ အာဒီသု၊ အစရှိသော ပြဿနာတို့၌။ စက္ခုမာ ဝိသမာနိဝ ။ ပေ ။ ပါပါနိ ပရိဝဇ္ဇယေတိအာဒိဝေါဟာရ-သဗ္ဗာဝတော၊ ဤသို့ အစရှိသော ခေါ်ဝေါ်ခြင်း၏ ထင်ရှားရှိခြင်းကြောင့်။ (ပရဝါဒီ)။ ပဋိဇာနာတိ။ [စက္ခုမာ၊ မျက်စိ အမြင်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဝိသမာနိ၊ မညီမညွတ်သော အရာဝတ္ထုတို့ကို။ (ပရိဝဇ္ဇတိ) ဣဝ၊ ရှောင်ကြဉ် သကဲ့သို့။ (ဧဝံ၊ တူ။) ပါပါနိ၊ မကောင်းမှုတို့ကို။ ပရိဝဇ္ဇယေ၊ ရှောင်ကြဉ် ရာ၏။] စက္ခုမတ္တာဒိ နိရောဓေန၊ စက္ခုမျှ အစရှိသည်၏ ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ ပုဂ္ဂလနိရောဓံ၊ ပုဂ္ဂိုလ်၏ ချုပ်ခြင်းကို။ အနိစ္ဆန္တော၊ သည်။ (ဟုတ္ဝာ၊ ၍။ ဝါ၊ ကြောင့်။) ပဋိကွိပတိ။ [စက္ခုမတ္တာဒိ ၌ အာဒိဖြင့် "သောတ ဃာန ။ ပေ ။ သမ္မာသမာဓိ"တို့ကို ယူပါ။]

၁။ **ဆေကဋ္ဌံ သန္ဓာယ။** ။ဆေက အနက်ကို ရည်ရွယ်၍ဟု ဆိုပြီးနောက် ဝန်ခံ အပ်သောအနက်ကို ပြသင့်သေး၏။ ထို့ကြောင့် "ကုသလံ ဝေဒနံ ဥပါဒါယာတိ-မညမာနော"ဟု ဋီကာ၌ ထည့်၍ ပြထား၏။ ဆိုလိုရင်းကား ကုသလသဒ္ဒါ၏ အာရောဂျ, ကျွဋ္ဌဝိပါက, အနဝဇ္ဇ, ဆေက အနက်တို့တွင် ဆေကအနက်ကို ဟောသော ကုသလ သဒ္ဒါကို ရည်ရွယ်၍ "ကုသလံ ဝေဒနံ ဥပါဒါယ ကုလသဿ ပုဂ္ဂလဿ ပညတ္တိ"ဟူသော ပြဿနာကို ဝန်ခံသည် ဟူလို။

၁၀၇။ ရူပံ ဥပါဒါယ ဝေဒနံ ဥပါဒါယာတိ ဧတ္ထ၊ အစရှိသော ဤ ပါဌ်၌။ အညေပိ၊ ဝေဒနာမှ တပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ရူပမူလကာ၊ ရုပ်ဟူသော အရင်းမူလရှိကုန်သော။ ဒုက တိက စတုက္ကာ၊ တို့ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ပန၊ ဆက်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ခန္ဓေ၊ တို့ကို။ ဥပါဒါယ၊ ၍။ ဝါ၊ ၍။ ပုဂ္ဂလဿ၊ ကို။ ပညတ္တိ၊ သည်။ (ဟောတိ)။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒ္ဒေပိ၊ ၂-ပါးသော ခန္ဓာတို့ကိုဎင်း။ တယောပိ၊ တို့ကိုဎင်း။ စတ္တာရောပိ၊ တို့ကိုဎင်း။ ပဉ္စပိ၊ ငါးပါးသော ခန္ဓာတို့ကိုဎင်း။ ဥပါဒါယ။ ပညတ္တိံ၊ ကို။ ပဋိဇာနာတိ။ ပန၊ ထိုသို့ပင် ဝန်ခံပါသော်လည်း။ ဧက သန္တာနေ၊ တခုတည်းသော ခန္ဓာ အစဉ်၌။ ဒ္ဒိန္နံ ဝါ၊ ၂-ပါးသော ခန္ဓာတို့၏ဎင်း။[တိဏ္ဏံ စတုန္နံ တို့ကို ပေယျာလ မြှုပ်ထားသည်။]ပဉ္စန္နံဝါ၊ ငါးပါးသော ခန္ဓာတို့၏ဎင်း။အဘာဝါ၊ကြောင့်။ (ပရဝါဒီ)။ ပဋိက္ခိပတိ။ အာယတနာဒီသုပိ၊ အာယတန အစရှိသော ပြဿနာတို့၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ ပင်တည်း။

၁၁၂။ ဣဒါနိ၊ ၌။ ယံ၊ အကြင် သစ်ပင်,လောင်စာအရှိသော အရာဝတ္ထုကို။ ဥပါဒါယ၂၊ ၍။ ဝါ၊ ၍။ ယဿ၊ အကြင်သစ်ပင်ရိပ်,မီး အစ ရှိသော အရာဝတ္ထုကို။ ပညတ္တိ၂၊ သည်။(ဟောတိ)။တဿ၊ထို သစ်ပင်,လောင်စာ အစ ရှိသော အရာဝတ္ထု၏။ အနိစ္စတာယ၊ မမြဲသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တဿာပိ၊ ထို သစ်ပင်ရိပ်, မီးအစရှိသော အရာဝတ္ထု၏လည်း။ အနိစ္စတာ၊ မမြဲသည်၏ အဖြစ်သည်ဎင်း။ တတော စ၊ထို သစ်ပင်,လောင်စာအစရှိသော အရာဝတ္ထုမှ။ အညတ္တဉ္စ၊ တမျိုးတခြား၏အဖြစ်သည်ဎင်း။ သိဒ္ဓံ၊ ပြီးစီးသည်။ (ဟောတိ) ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ တဿ ပုဂ္ဂလဿာပိ၊ ၏ လည်း။ (အနိစ္စတာ၊ သည်ဎင်း။ တတော၊ ထို ရုပ်အစရှိသည်မှ။ အညတ္တဉ္စ၊ သည်ဎင်း။) အာပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ဤ အနက် အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဒဿေတုံ၊ ဌါ။ ယထာရုက္ခန္တိအာဒိံ၊ အစရှိသော စကားရပ်ကို။ (သကဝါဒီ)။ အာဟ၊ ပြီ။ တတ္ထ၊ ထို ယထာ-ရုက္ခံ အစရှိသော သကဝါဒီ၏ စကားရပ်၌။ ဥပါဒါယာတိ၊ ကား။ ပဋိစ္စ၊

၁။ **ဣဒါနိ ။ ပေ ။ ဒဿေတုံ။** ။ဣဒါနိ ဒဿေတုံ ယထာ ရုက္ခန္တိ အာဒိ-မာဟ''ဟု ဆိုရာဝယ် ဤ ၁၁၂-စာပိုဒ်၌ ''ယထာ ရုက္ခံ'' စသော ပြဿနာသည် ၃-ဌာနလုံး၌ ပါ၏။ ထိုတွင် ပဌမဌာန ပုဗ္ဗပက္ခ၌ အနိစ္စ အဖြစ်,အည အဖြစ်ကို စိစစ်ချက် မပါသေး။ ဒုတိယဌာန၌သာ အနိစ္စအဖြစ် စိစစ်ချက်, တတိယဌာန၌သာ အည အဖြစ် စိစစ်ချက်ပါ၏။ ထို့ကြောင့် ဋီကာ၌ ''ပုဗ္ဗပက္ခံ ဒဿေတွာ''ဟု ပုဗ္ဗာနူသန္ဓေ ထည့်၍''ဥတ္တရမာဟ-နောက် ၂-ပက္ခကို ဆိုသည်''ဟု ဖွင့်သည်။

၂။ **ယံ ဥပါဒါယ ယဿ ပညတ္တိ။** ။ဤဝါကျသည် နောက်၌ လာမည့် ''တဿ တဿာပိ''တို့၏ အနိယမကို အပို ထည့်ပြ အပ်သော ဝါကျတည်း။ ထို ယံ, တ တို့ဖြင့် ပါဋိတော်၌လာသော ရုက္ခ-ဆာယာတို့ကိုဎင်း,ရူပ-ပုဂ္ဂလတို့ကိုဎင်း ညွှန်ပြသည်''ဟု မှတ်ပါ။

ရှေးရှုရောက်၍။ အာဂမ္မ၊ ရောက်၍။ တံ၊ ထို ရုပ် အစရှိသည်ကို။ နဝိနာ၊ မကြဉ်မူ၍။ (ပညတ္တိ၊ ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပညတ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သလော။) ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ပန၊ ကား။ ပရဝါဒီ၊ သည်။ တထာ၊ ထို အခြင်းအရာအားဖြင့်။ (ရုပ်အစရှိသည်၏ အနိစ္စ၏ အဖြစ်ကြောင့် ပုဂ္ဂိုလ်၏ အနိစ္စအဖြစ် ဟူသော အခြင်းအရာ, ရုပ်အစရှိသည်မှ ပုဂ္ဂိုလ်၏ တမျိုး တခြား၏ အဖြစ် ဟူသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။) အနိစ္ဆန္တော၊ သည်။ (ဟုတ္ဘာ)။ လဒ္ဓိယံ၊ မိမိအယူ၌။ ဌတ္ဘာ၊ တည်၍။ ပဋိကွိပတိ၊ ၏။

၁၁၅။ နိဂဋ္ဌောတိ ၁၊ ကား။ သခ်လိက ဗန္ဓနံ၊ သံခြေကျဉ်း အနှောင်အဖွဲ့တည်း။ ဝါ၊ နှောင်ဖွဲ့ကြောင်း သံခြေကျဉ်းတည်း။ နေဂဋ္ဌိကောတိ၊ ကား။ တေန၊ ထို သံခြေကျဉ်းဖြင့်။ ဗန္ဓကော၊ နှောင်ဖွဲ့အပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တည်း။ ယဿ ရူပံ သော ရူပဝါတိ၂၊ ဟူသောပါဌ်၏။ (အတ္ထော-၌ စပ်။) ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ယဿ၊ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝါ၊ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်မှာ။ ရူပံ၊ သည်။ (အတ္ထိ။) သော၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ရူပဝါ၊ ရုပ်ရှိသူသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ နိဂဋ္ဌော၊ သံခြေကျဉ်းသည်။ နေဂဋ္ဌိကော၊ သံခြေကျဉ်းရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ န (ဟောတိ) ယထာ၊ မဟုတ်သကဲ့သို့။ (ယဿ၊ ၏။ ဝါ၊ မှာ။ နိဂဋ္ဌော၊ သည်။ (အတ္ထိ)။သော၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ နေဂဋ္ဌိကော၊ သည်။ (ဟောတိ) ယထာ၊ ကဲ့သို့။ နိဂဋ္ဌော၊ သည်။ အညော၊ နေဂဋ္ဌိက ပုဂ္ဂိုလ်မှ တမျိုးတခြားသည်။ (ဟောတိယထာ၊ ကဲ့သို့။) နေဂဋ္ဌိကော၊ သည်။ အညော၊ သံခြေကျဉ်းမှ တမျိုးတခြားသည်။ (ဟောတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။) ဧဝမေဝ၊ သာလျှင်။ ရူပံ၊ သည်။ ရူပဝါ၊ ရုပ်ရှိသူသည်။ န (ဟောတိ)၊ မဟုတ်။ ယဿ၊ ၏။ ဝါ၊ မှာ။ ရူပံ၊ သည်။ (အတ္ထိ)။ သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ရူပဝါ၊ ရုပ်ရှိသူသည်။ န(ဟောတိ)၊ မဟုတ်။ ယဿ၊ ၏။

၁။ **နိဂဋ္ဌော။** ။နိဝတ္တော ဂသော (လျှောကျခြင်း) ယသ္မာတိ နိဂဋ္ဌောဖွဲ့ချည်ရာ၌ အလွန်ခိုင်မြဲသောကြောင့် လျှောကျခြင်းမှ ဆုတ်နစ်ရာ ဖြစ်သော သံခြေကျဉ်း အနှောင်အဖွဲ့သည် "နိဂဋ္ဌ" မည်၏။ လ နှင့် ဋ သည် အနက်တူသောကြောင့် လ ကို ဋ ပြု၊ (ထောမနိဓိ)။ ဤ သဒ္ဒါနည်း အရ သံကြိုး အနှောင်အဖွဲ့ကို ရသောကြောင့် "သခ်လိက ဗန္ဓနံ"ဟု ဖွင့်သည်။ နိဂဋ္ဌော ယဿ အတ္ထိတိ နေဂဋ္ဌိကော-သံခြေကျဉ်း အနှောင် အဖွဲ့ရှိသူ။ (သဒ္ဒတ္ထ)။ သံခြေကျဉ်းဖြင့် ဖွဲ့ထား အပ်သူ၊ (အဓိပ္ပါယတ္ထ)။ ထို့ကြောင့် "တေန ဗန္ဓကော"ဟု အဓိပ္ပါယတ္ထ ဖွင့်သည်။ ဗန္ဓကော၌ ကံဟော ဏ္ဍု ပစ္စည်းဟု ကြံပါ။

၂။ **ယဿ ရူပံ သောရူပဝါ။** ။ဤ ဝါကျသည် ပါဋိတော်၌ ၂-ထပ်ပါ၏။ ထိုတွင် ပုဗ္ဗပက္ခ၌ ပါသော ဝါကျကား အမေးဝါကျ မဟုတ်သေး။ အခြေခံပြ ဝါကျသာဖြစ်၏။ နောက် ပက္ခ၌ ပါသော "ယဿ ရူပံ" စသော ဝါကျသာ အမေး ဝါကျတည်း။ ထို့ကြောင့် ဋီကာ၌ "ယဿ ရူပံ သော ရူပပါတိ ဥတ္တရပကွေ ဝုတ္တံ ဝစနံ ဥဒ္ဓရိတွာ"ဟု ဆိုသည်။

ဝါ၊ မှာ။ ရှုပံ၊ သည်။ (အတ္ထိ)။ သော၊ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ရှုပဝါ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ဖြစ်သလော။ ရှုပံ၊ သည်။ အည်ံ၊ ရှုပဝါ ပုဂ္ဂိုလ်မှ တမျိုးတခြား လော။) ရှုပဝါ၊ သည်။ အညော၊ ရုပ်မှ တမျိုးတခြားလော။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ [ဤသို့ ပါဠိတော်ကို ဖော်၍ ပေးရသည်။]

၁၁၆။ စိတ္တေ စိတ္တေတိ အာဒီသု။ အစရှိသောပြဿနာတို့၌။ သရာဂါဒိ-စိတ္တဝသေန၊ သရာဂ အစရှိသော စိတ်တို့၏ အပြားအားဖြင့်။ သရာဂါဒိတံ၊ သရာဂ အစရှိသည်တို့၏ အဖြစ်ကို။ သန္ဓာယ။ ၍။ စိတ္တာနုပဿနာဝသေန၊ စိတ္တာနုပဿနာ၏ အစွမ်းဖြင့်။ (ပရဝါဒီ)။ ပဋိဇာနာတိ။ ဇာယတီတိ-အာဒီနာ၊ အစရှိသော။ နယေန၊ နည်းဖြင့်။ ပုဋ္ဌော၊ မေးအပ်သည်။ (သမာနော)။ ပဂ္ဂလဿ၊ ၏။ ခဏိက ဘာဝံ၊ ခဏတိုင်း ခဏတိုင်း၌ ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကို။ အနိစ္စန္တော၊ သည်။ (ဟုတ္ဝာ)၊ ပဋိက္ခိပတိ။ သောတိဝါ၊ သော ဟူ၍သော်၎င်း။ အညောတိဝါ၊ ဟူ၍သော်၎င်း။ ပုဋ္ဌော၊ အပ်သည်။ (သမာနော)။ သဿတုစ္ဆေဒ ဘယေန၊ သဿတဒိဋ္ဌိ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိမှ ကြောက်ခြင်းကြောင့်။ ပဋိက္ခိပတိ။ [သော ဟုဆိုလျှင် သဿတဒိဋ္ဌိ, အညောဟုဆိုလျှင် ဥစ္ဆေဒ ဒိဋ္ဌိ ဖြစ်သည်။] ပုန၊ တဖန်။ န ဝတ္တဗ္ဗံ ကုမာရောတိ-ဝါ ကုမာရိကာတိ ဝါတိ၊ နဝတ္တဗ္ဗံ ။ပေ ။ ဝါ ဟူ၍။ ပုဋ္ဌော၊ အပ်သည်။ (သမာနော)။ လောကဝေါဟာရ သမုစ္ဆေဒ ဘယေန၊ လောက ပြောရိုးဆိုစဉ်ကို ဖြတ်ခြင်းမှ ကြောက်ခြင်းကြောင့်။ ဝတ္တဗ္ဗန္တိ၊ ဟူ၍။ (ဆိုထိုက်၏ ဟူ၍။) ပဋိဇာနာတိ။ [ပါဠိတော်ကို ကြည့်ပါ။] ဇတ္ထ၊ ဤ စိတ္တေ စိတ္တေ အစရှိသော ဝါရ၌။ သေသံ၊ ကြွင်းသော ပုဒ်အပေါင်းသည်။ ပါကဋမေဝ၊ သည်သာ။

၁၁၇။ ဣဒါနိ၊ ၌။ ပရဝါဒီ၊ သည်။ အညေန၊ အခြားသော။ အာကာရေန၊အခြင်းအရာအားဖြင့်။လဒ္ဓံ၊မိမိအယူကို။ပတိဋ္ဌာပေတုကာမော၊ တည်စေခြင်းငှာ၊ အလိုရှိသည်။ (ဟုတ္ဝာ)။ န ဝတ္တဗ္ဗံ ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတီတိ-အာဒိံ၊ အစရှိသော စကားကို။ အာဟ၊ ပြီ။ တတ္ထ၊ ထို န ဝတ္တဗ္ဗံ ပုဂ္ဂလော-ဥပလဗ္ဘတီ အစရှိသော ပရဝါဒီ၏ စကားရပ်၌။ နဝတ္တဗ္ဗန္တိ၊ ကား။ တေ၊ အသင် သကဝါဒီ၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ (သို့ကလောက်။) ဗဟုနာ၊များစွာသော။ ဣမိနာ ဥပါဒါပညတ္တာနုယောဂေန၊ ဤ ဥပါဒါပညတ်ကို မေးစိစစ်ခြင်းဖြင့်။ ကိံ၊ အာဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း။ဣဒံ၊ ဤ ပြဿနာကို။တာဝ ဝဒေဟိ၊ ဖြေဆိုပါဦးလော။ ပုဂ္ဂလော၊ကို။သစ္ဆိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေန၊အဖြစ်ဖြင့်။ဥပလဗ္ဘတိ၊ ၏။ဣတိ၊ သို့။ န ဝတ္တဗ္ဗံ ကိံ၊ မဆိုထိုက်ပါသလော။ တတော၊ ထိုသို့ မေးခြင်းကြောင့်။ သကဝါဒိနာ၊ သည်။ အာမန္တာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ဖြေဆိုအပ်သော်။ (ဖြေဆိုအပ်ရာ၌။) နနု ယော ပဿတိတိ အာဒိံ၊ ကို။ (ပရဝါဒီ)။ အာဟ၊

ပြီ။ တတ္ထ၊ ထိုနနု ယော ပဿတိ အစရှိလော ပရဝါဒီ၏ စကားရပ်၌။ ယောတိ၊ ကား။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ (ပဿတိ၊ မြင်၏။) ယန္တိ၊ ကား။ ရူပံ၊ ရူပါရုံကို။ (ပဿတိ၊ ကြည့်၏။) ယေနာတိ[၁]၊ ကား။ စက္ခုနာ၊ စက္ခုပသာဒဖြင့်။ (ပဿတိ-၌ စပ်။) သောတိ၊ ကား။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ တန္တိ ကား။ ရူပံ၊ ကို။ ဧတနာတိ၊ ကား။ စက္ခုနာ၊ စက္ခုပသာဒဖြင့်။ (ပဿတိ-၌ စပ်။)

ဣဒံ၊ သည်။ ဝါ။ ကို။ ဝုတ္တံ၊ အပ်သည်။ ဝါ၊ သည်။ ဟောတိ။ (ကိံ ဝုတ္တံ ဟောတိ)။ ယော၊ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ယံ ရူပံ၊ အကြင် ရူပါရုံကို။ ယေန စက္ခုနာ၊ အကြင် စက္ခုပသာဒဖြင့်။ ပဿတိ၊ မြင်၏။ တံ ရူပံ၊ ကို။ တေန စက္ခုနာ၊ ဖြင့်။ ပဿန္တော၊ မြင်သော၊ သော၊ ထိုသူ သည်။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ (ဟောတိ)။ နနု၊ ဖြစ်သည် မဟုတ်လော။ ဣတိ (ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ)။ သကဝါဒီ၊ သည်။ (ပဋိဇာနာတိ-၌ စပ်။) စက္ခုဝိညာဏဿ စက္ခုဝိညာဉ်၏။ နိဿယဘာဝံ၊ မှီရာ၏ အဖြစ်သို့။ ဂစ္ဆန္တံ၊ ရောက်သော။ စက္ခုမေဝ၊ စက္ခု ပသာဒ သည်သာ။ (ဧဝဖြင့်—ပုဂ္ဂလကို ကန့်။) ရူပံ၊ ကို။ ကိဉ္ဇာပိ ပဿတိ၊ အကယ်၍ကား မြင်ပါပေ၏။ တထာ၊ တူ။ (သောတဝိညာဏဿ၊ ၏။ နိဿယ ဘာဝံ၊ သို့။ ဂစ္ဆန္တံ၊ သော။) သောတမေဝ၊ သောတပသာဒသည်သာ။ သဒ္ဒံ၊ သဒ္ဒါရုံကို။ (ကိဉ္ဇာပိ)သုဏာတိ၊ အကယ်၍ကား ကြားပါပေ၏။ ["ဃာနဝိညာဏဿ နိဿယဘာဝံ ဂစ္ဆန္တံ ဃာနမေဝ ဂန္ဓံ ကိဉ္ဇာပိ ဃာယတိ၊ ဇိဝှါဝိညာဏဿ နိဿယဘာဝံ ဂစ္ဆန္တိ ဇိဝှါဧဝ ရသံ ကိဉ္ဇာပိ သာယာတိ၊ ကာယဝိညာဏဿ နိဿယဘာဝံ ဂစ္ဆန္တော ကာယောယေဝ ဖောဋ္ဌဗ္ဗံ ကိဉ္ဇာပိ ဖုသတိ" ဟူသော ဤ ၃-ဝါကျကို ဖော်ပေးပါ။] (ဝိညာဏဿ၊ ၏။ နိဿယဘာဝံ၊ သို့။ ဂစ္ဆန္တံ၊ သော။) ဝိညာဏမေဝ၊ မနောဝိညာဉ်သည်သာ။ ဓမ္မံ၊ ဓမ္မာရုံကို။ (ကိဉ္ဇာပိ) ဝိဇာနာတိ၊ အကယ်၍ကား သိပါပေ၏။ ပန၊ ထိုသို့ပင် ဖြစ်ပါသော်လည်း။ အရဟုတော၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝါ၊ မှာ။ စက္ခု၊ စက္ခုပသာဒသည်။ အတ္ထိ။ အရဟာ၊ သည်။ စက္ခုနာ၊ ဖြင့်။ ရူပံ၊ ကို။ ပဿတိ၊ ၏။ ဣတိအာဒိ-သမ္မုတိဝသေန၊ ဤသို့ အစရှိသော သမ္မုတိပညတ်၏ အစွမ်းဖြင့်။ အာမန္တာတိ၊ ဟူ၍။ ပဋိဇာနာတိ၊ ၏။

၁။ ယေနာတိစက္ခုံ။ ။ယခုစာအုပ်တို့၌ "ယေနာတိ စက္ခုနာ" ဟု ရှိသော်လည်း ဋီကာ၌ "ယေနာတိ စက္ခုံ" ဟု သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗပြု၍ ယေန ဟူသောပါဋ္ဌဖြင့် ဆိုအပ်သော ကရိုဏ်းသည် စက္ခုတည်းဟု အနက်ဖွင့်၏။ ထို့ကြောင့် ဋီကာဆရာ၏ လက်ထက်တုန်းက "ယေနာတိ စက္ခုံ" ဟု ရှိဟန်တူသည်။ စက္ခုံ၌ နိဂ္ဂဟိတ်ကား ဝါစာ-သိလိဋ္ဌ အလို့ငှါ အပို လာထားသော အက္ခရာတည်း။ ဋီကာနိဿယ၌လည်း "ယေနာတိ စက္ခုံတိ" ဟုပင် ရှိသည်။

၁၂၀။ တတော၊ ထိုသို့ သကဝါဒီ ဝန်ခံပြီးသည်မှနောက်၌။ ဆလဝါဒံ၊ ကို။ နိဿာယ၊ ၍။ ပရဝါဒိနာ၊ သည်။ ပုဂ္ဂလဿ၊ ၏။ ဝါ၊ ကို။ ဝတ္တဗ္ဗတာယ၊ ဆိုထိုက်သည်အဖြစ်ကို။ သာဓိတာယ၊ ပြီးစေအပ်ပြီးသော်။ (သူမေးသည့်အတိုင်း ဝန်ခံအပ်သောကြောင့် ပုဂ္ဂိုလ်၏ ဆိုထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကို ပြီးစေအပ်ပြီးသော်။) တမေဝဝါဒံ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ရှိ၏ဟူသောဝါဒ ကိုပင်။ ပရိဝတ္တေတွာ၊ ပြန်လည်စေ၍။ ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတီတိအာဒိံ၊ ကို။ အာဟ၊ သကဝါဒီဆိုပြီ။ တတ္ထ၊ ထို ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတိ အစရှိသော သကဝါဒီ၏စကားရပ်၌။ ယော နပဿတီတိ၊ ကား။ အန္ဓော၊ ပဋိသန္ဓေ အားဖြင့်။ ကန်းသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်ငင်း။ အသညသတ္တော၊ အသညသတ် ဗြဟ္မာသည်ငင်း။ အရူပံ၊ အရူပဘုံ၌။ ဥပပန္နော၊ ဖြစ်သောဗြဟ္မာသည်ငင်း။ နိရောဓံ၊ နိရောဓသမာပတ်သို့။ သမာပန္နော၊ ကောင်းစွာ ရောက်သော အနာဂါမ် ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည်ငင်း။ ဒဿနသမယာ၊ မြင်ချိန်အခါကို။ အညတြ၊ ကြဉ်၍။ အနန္ဓောပိ စ၊ မကန်းသောပုဂ္ဂိုလ်သည်ငင်း။ နပဿတိ နာမ၊ မမြင်သည်မည်၏။ သေသဝါရေသုပိ၊ ကြွင်းသောဝါရတို့၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ ပင်တည်း။ သေသံ၊ ကြွင်းသောပုဒ်အပေါင်းကို။ ပါဋ္ဌိ-ဝသေနေဝ၊ ပါဋ္ဌိတော်၏ အစွမ်းဖြင့်ဆာလျှင်။ အတ္ထတော၊ အားဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

၁၂၂။ သုတ္တသံသန္ဒနာယံ၊ သုတ္တသံသန္ဒနာပြဿနာ၌။ ဒိဗ္ဗဿ၊ နတ်၌ ဖြစ်သော။ စက္ခုနော၊ စက္ခု၏။ (တနည်း) ဒိဗ္ဗဿ၊ သော။ စက္ခုနော၊ အဘိညာဉ်စက္ခု၏။ ရူပဂေါစရတ္တာ၊ ရူပါရုံဟူသော ကျက်စားရာ အာရုံ ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ရူပံ ပဿတီတိ၊ ဟူ၍။ (ပရဝါဒီ) အာဟ၊ ပြီ။ ဒုတိယဝါရေ၊ ၌။ သတ္တေ ပဿာမီတိ၊ ဟူ၍။ ဝစနတော၊ ဟောတော် မူခြင်းကြောင့်။ ပုဂ္ဂလံ ပဿတီတိ၊ ဟူ၍။ (ပရဝါဒီ)။ အာဟ။ တတိယဝါရေ၊ ၌။ ရူပံ၊ ကို။ ဒိသွာ၊ မြင်၍။ ပုဂ္ဂလံ၊ ကို။ ဝိဘာဝေတိ၊ ထင်စွာ ဖြစ်စေ၏။ ဣတိ လဒ္ဓိတော၊ ဤသို့သောအယူကြောင့်။ ဥဘော ပဿတီတိ၊ ဟူ၍။ (ပရဝါဒီ)။ အာဟ။ ပန၊ ဆက်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပဿိတဗ္ဗံ နာမ၊ မြင်ထိုက်သောအာရုံမည်သည်။ [ရူပါယတနမေဝ-၌ စပ်။] ဒိဋ္ဌံ၊ စက္ခုဝိညာဉ်ဖြင့် မြင်ထိုက်သော ရူပါရုံငင်း။ သုတံ၊ သောတဝိညာဉ်ဖြင့် ကြားထိုက်သော သဒ္ဒါရုံငင်း။ မုတံ၊ ဃာနဝိညာဉ်, ဇိဝှါဝိညာဉ်, ကာယ ဝိညာဉ်ဟူသော သုံးပါးသောဝိညာဉ်ဖြင့် ရောက်၍ သိထိုက်သော အာရုံ ၃-မျိုးငင်း၊ ဝိညာတံ၊ မနောဝိညာဉ်ဖြင့် သိထိုက်သော အာရုံငင်း။ ဣတိ၊ သို့။ စတုဗ္ဗိဓေ၊ လေးပါးအပြားရှိသော။ ရူပသင်္ဂဟေ၊ သိမ်းယူရေတွက် အပ်သောရုပ်၌။ ရူပါယတနမေဝ၊ ရူပါယတနကိုသာ။ သင်္ဂဟိတံ၊ သိမ်းယူ

ရေတွက်အပ်ပြီ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သကဝါဒီ၊ သည်။ (ကရောတိ-၌ စပ်။) ရှုပံ၊ သည်။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်လော။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ရှုပံ၊ လော။ ဥဘော၊ ပုဂ္ဂိုလ် ရှုပါရုံ ၂-ပါးစုံသည်။ ရှုပံ၊ လော။ ဣတိ၊ သို့။ အနုယောဂံ၊ မေးစိစစ်ခြင်းကို။ ကရောတိ၊ ပြု၏။ တဿ၊ ထိုအနုယောဂ၏။ အတ္ထော၊ သည်။ ပါကဋော်ယေဝ၊ သည်သာ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

ဥပါဒါပညတ္တာနုယောဂဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီးပြီ။)

၁၃–ပုရိသကာရာနုယောဂ[၁] အဖွင့်

၁၂၃။ ဣဒါနိ၊ ဥပါဒါပညတ္တာနုယောဂကို ဟောတော်မူပြီးရာ ယခု အခါ၌။ ပုရိသကာရာနုယောဂေါ၊ ယောကျ်ားတို့ ပြုအပ်သော ကံ ကမ္မ-ကာရက ကို မေးစိစစ်ရာ အခက်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ဝါ၊လတ္တံ့။တတ္ထ၊ ထို ပုရိသကာရာနုယောဂ၌။ ကမ္မေ၊ ကံသည်။ သတိ၊ ရှိလသော်။ နိယမတော၊ မြဲသောအားဖြင့်။ တဿ၊ ထို ကံကို။ ကာရကေနပိ၊ ပြုတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ် သည်လည်း။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဣတိလဒ္ဓိယာ၊ ဤသို့သော အယူအားဖြင့်။ ပုစ္ဆာ၊ သည်။ ပရဝါဒိဿ၊ ၏ ပုစ္ဆာတည်း။ တထာရူပါနံ၊ ကုန်သော။ ကမ္မာနံ၊ တို့၏။ အတ္ထိတာယ၊ ရှိကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပဋိညာ၊ သည်။ သကဝါဒိဿ၊ ၏ ဝန်ခံခြင်းတည်း။ ပုန၊ တဖန်။ ကတ္တာ ကာရေတာတိ၊ အစရှိသော။ ပုစ္ဆာ၊ သည်။ ပရဝါဒိဿ၊ ၏ ပုစ္ဆာတည်း။ တတ္ထ၊ ထို ကတ္တာ ကာရေတာဟူသောပါဠိ၌။ ကတ္တာတိ၊ ကား။ တေသံ ကမ္မာနံ၊ ထိုကံတို့ကို။ ကာရကော၊ ကိုယ်တိုင် ပြုတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ (ဥပလဒ္ဓတိ၊ လော။) ကာရေတာတိ၊ ကား။အာဏတ္တိဒေသနာဒီဟိ၊စေခိုင်းခြင်း ဟောပြောခြင်းအစ ရှိကုန်သော။ဥပါယေဟိ၊ ကပ်၍ သိကြောင်း နည်းလမ်းတို့ဖြင့်။ကာရာပကော၊ သူတပါးကို ပြုစေတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ (ဥပလဒ္ဓတိ၊ လော။) ဣဒါနိ၊ ၌။ ယဿ၊ ကြောင့်။ ပရဝါဒိ၊ သည်။ ပုဂ္ဂလံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ကတ္တာတိ၊ ကတ္တာ ဟူ၍။ ပုစ္ဆတိ၊ ၏။ ကရဏမတ္တံ[၂]၊ ကိုယ်တိုင် ပြုကြောင်း, သူတပါးကို

၁။ ပုရိသကာရ နုယောဂ။ ။ပုရိသကာရ - ယောကျ်ားတို့ ပြုအပ်သော ကံ ဒသည်ကို+ အနုယောဂ - မေးစိစစ်ရာအခက်း။ ကမ္မာနိ ဥပလဒ္ဓန္တိ - ကံ တို့ကို ရအပ် ကုန်သလော။ ကမ္မာနံ ကတ္တာ ကာရေတာ ဥပလဒ္ဓတ်-ကံတို့ကို ကိုယ်တိုင် ပြုလုပ်တတ်သူ, သူတပါးကို ပြုလုပ်စေတတ်သူကို ရအပ်ပါသလော။ ဤသို့စသည်ဖြင့် မေးစိစစ်ရာ ဒသခက်း။

၂။ ဒ ကရဏမတ္တံ။ ။"ကရဏမတ္တံ-ပြုခြင်း ကိရိယာမျှကို" ဟု အနက်ယူမည် စိုး၍ ဦးကာ၌ "နိဿဒ္ဓကာ(ကိုယ်တိုင်ပြုမစတတ်)ပယောဇကာ (တိုက်တွန်းတတ်သည်၏)

ပြုစေကြောင်းဖြစ်သော ခန္ဓာမျှကို။ (သန္ဓာယ၊ ၍။) နှ (ပုစ္ဆတိ)၊ မေးသည် မဟုတ်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပဋိက္ခေပေါ၊ သည်။ သကဝါဒိဿ၊ ၏ ပယ်ခြင်းတည်း။

၁၂၄။ တဿ ကတ္တာ ကာရေတာတိတ္ထေ၊ ဟူသော ဤပါဠိ၌။ ယံယံ၊ အကြင် အကြင် ကလျာဏ ပါပက ဖြစ်သောကံကို။ ဥပလဗ္ဘတိ၊ ၏။ တဿ တဿ၊ ထိုထိုကံကို။ ကတ္တာ၊ ပြုတတ်သော။ တေ၊ အသင် ပရဝါဒီ၏။ ပဋိဂ္ဂလော၊ ကို။ ယဒိ ဥပလဗ္ဘတိ၊ ပညာဖြင့် ကပ်၍ ရှုမှတ်သည် ရှိသော် အကယ်၍ ရအပ် ရနိုင်သည်ဖြစ်အံ့။ (ဧဝံသတိ)။ တဿာပိ၊ ထိုပဋိပုဂ္ဂိုလ်ကိုလည်း။ ကာရကော စ၊ ပြုလုပ်တတ်သည်လည်း ဖြစ်သော။ ကာရာပကော စ၊ ပြုလုပ်စေတတ်သည်လည်း ဖြစ်သော။ အညော၊ အခြားသော။ ပဋိဂ္ဂလော၊ ကို။ ဥပလဗ္ဘတိ ကိံ၊ လော။ ဣတိ အတ္ထော၊ နော်။ ပရဝါဒီ၊ သည်။ တထာ၊ ထို အခြင်းအရာအား ဖြင့်။ အနိစ္ဆန္တော၊ သည်။ (ဟုတ္ဝာ)။ ဣဿရနိမ္မာနဝါဒ-ဘယေန၊ ဣဿရနိမ္မာနဝါဒမှ ကြောက်ခြင်းကြောင့်။ ပဋိက္ခိပတိ၊ ၏။

၁၂၅။ ပုန၊ တဖန်။ ပုဋ္ဌော၊ မေးအပ်သော ပရဝါဒီသည်။ (ပဋိဇာနာတိ-ဦ့ စပ်။) ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပုဂ္ဂလံ၊ ကို။ မာတာပိတရော၊ အမိအဘ တို့သည်။ ဇနေန္တိ၊ ဖြစ်စေကြကုန်၏။ နာမံ၊ အမည်ကို။ ကရောန္တိ၊ ပြုကြကုန်၏။ (အမည်မှည့်ပေးကြကုန်၏။) ပေါသေန္တိ၊ မွေးမြူကြကုန်၏။ [ဇနေန္တိ ပေါသေန္တိ ဖြင့် တဿ ကတ္တာ၏ အရကို ပြသည်။] တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဿ၊ ထို သားဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကိုကား။ တေ၊ ထို အမိအဘတို့သည်။ ကာရကာ၊ ပြုလုပ်တတ်သူတို့ မည်၏။ ပန၊ သည်သာမကသေး။ ကလျာဏမိတ္တာ ဝါ၊ ကောင်းသော မိတ်ဆွေသော်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ အာစရိယာ ဝါ၊ ဆရာသော်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ယေ စ၊ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်ကား။ တံ၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ တာနိတာနိ ဝိဇ္ဇာဌာန သိပ္ပါယတနာနိ၊ ထိုထို အသက် မွေးခြင်း၏ တည်ရာအကြောင်းဖြစ်သော နှုတ်မှုအတတ်, အသက်မွေးခြင်း၏ တည်ရာ အကြောင်းဖြစ်သော လက်မှုအတတ်တို့ကို။ သိက္ခာပေန္တိ၊ သင်စေကြကုန်၏။ တေ၊ ထို ကလျာဏမိတ္တ အာစရိယ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ကာရာပကာနာမ၊ ပြုလုပ်စေတတ် သူတို့ မည်၏။ [ဤစကားဖြင့် တဿ ကာရေတာ၏ အရကို ပြသည်။] ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ကို။

ဘာဝေန ပဝတ္တာ ခန္ဓာ''ဟု ဖွင့်သည်။ ထို့ကြောင့် ''ကရဏာမတ္တံ-ကိုယ်တိုင် ပြုလုပ်တတ်, သူတပါးကို ပြုလုပ်စေတတ်သော ခန္ဓာမျှကို''ဟု အနက်မှတ်ပါ။ မတ္တာဖြင့် ခန္ဓာမှ တပါးသော ပြုလုပ်တတ်, ပြုလုပ်စေတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို မယူဖို့ရန် တားမြစ်သည်။

သန္ဓာယ၊ ၍။ ပဋိဇာနာတိ[၁]၊ ၏။ ပုရိမ ကမ္မမေ၀[၂]၊ ရှေးကံသည်သာ။ တဿ၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ကတ္တာ စေ၀၊ ပြုလုပ်တတ်သည်ငှင်း။ ကာရာပေတာ စ၊ ပြုလုပ်စေတတ်သည်ငှင်း။ (ဟောတိ)။ ဣတိ၊ ဤသို့။ (သကဝါဒိနာ၊ သည်။) အဓိပ္ပေတံ၊ အပ်၏။

တဿ တဿေ၀ါတိ ဣမိနာ၊ ဟူသော ဤ ပါဌ်ဖြင့်။ ဣဒံ၊ ဤ အနက် အဓိပ္ပါယ်ကို။ (သကဝါဒီ)။ ပုစ္ဆတိ၊ မေး၏။ (ကိံ၊ နည်း။) ကမ္မာနံ၊ တို့ကို။ ကာရကဿ[၃]၊ ပြုလုပ်တတ်သော ပဌမပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ကတ္တာ၊ ပြုလုပ်တတ်သော ဒုတိယပုဂ္ဂိုလ်သည်ငှင်း။ တဿာပိ၊ ထို ဒုတိယပုဂ္ဂိုလ်ကိုလည်း။ ကတ္တာ၊ ပြုလုပ်တတ်သော တတိယပုဂ္ဂိုလ်သည်ငှင်း။ တဿာပိ၊ ထို တတိယပုဂ္ဂိုလ်ကိုလည်း။ ကတ္တာ၊ ပြုလုပ်တတ်သော စတုတ္ထ ပုဂ္ဂိုလ်သည်ငှင်း။ ယဒိ[၃] အတ္ထိဧ၀၊ အကယ်၍ ရှိမြဲဖြစ်အံ့။ ဧဝံ သန္တေ၊ သော်။ ပုရိမေန ပုရိမေန၊ ရှေးရှေး ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အ၀ဿံ၊ မချတ်ဧကန်။ ပစ္ဆာ ပစ္ဆာ၊ နောက်နောက် ဖြစ်သော။ ပုဂ္ဂလော၊ ကို။ ကာတဗ္ဗော၊ ပြုထိုက်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တေ၊ အသင် ပရ၀ါဒီ၏။ ကမ္မာနံ၊ တို့ကို။ ကာရကေန၊ ပြုလုပ်တတ်သော။ ဣမိနာပိ-ပုဂ္ဂလေန၊ ဤ ပဌမပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း။ အာယတိံ၊ နောင်အခါ၌။ အညော၊

၁။ **ပုန ပုဋ္ဌော ။ ပေ ။ ပဋိဇာနာတိ။** ။"တဿ ကတ္တာကာရေတာ ဥပလဗ္ဘကိ" ဟူသော ပြဿနာသည် (၁၂၄) အပိုဒ် ၌လည်း ပါ၏။ ထို အမေး တုန်းက ဣဿရနိမ္မာန ၀ါဒမှ ကြောက်ခြင်းကြောင့် "နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ" ဟု ပယ်သည်။ ထပ်၍မေးရာ အပိုဒ်ကား (၁၂၅)တည်း။ ထို အမေး၌ ပုဂ္ဂိုလ်ကို မိဘတို့က ဖြစ်စေကြသောကြောင့် ကတ္တာလည်းရှိ၏။ ကလျာဏမိတ္တ အာစရိယတို့က အတတ်သင်ပေးကြသောကြောင့် ကာရေတာလည်းရှိ၏။ ထို့ကြောင့် "အာမန္တာ"ဟု ဝန်ခံသည်။

၂။ **ပုရိမကမ္မမေ၀ ။ ပေ ။ ကာရာပေတာစ။** ။မိဘ တို့က ဖြစ်စေရာ၌ငှင်း, ကလျာဏမိတ္တ အာစရိယတို့က အတတ်သင်ပေးရာ၌ငှင်း အမှန် အမှား ကွဲပြားတတ်သေး၏။ထိုသို့ ကွဲပြားမှု၌ ရှေး ကံသာ ပဓာန ဖြစ်ရကား "ပုရိမကမ္မမေ၀ ။ ပေ ။ ကာရာပေတာစ"ဟု အဋ္ဌကထာ မိန့်သည်။ မှန်၏။ ယခု မျက်မြင်အားဖြင့် ကံကောင်းမှ မိဘ ဆရာကောင်းရ၍ ကံညွှံလျှင် မိဘ ဆရာညွှံကိုရ၏။ ဆရာ မိဘကောင်းသလောက် ကောင်းသောအကျိုးများကို ရ၍ မကောင်းသလောက်လည်း ညွှံသောအကျိုး, မှားသော အကျိုးများကို ရကြလေသည်။

၃။ **ယဒိ ကမ္မာနံ ကာရကဿ။** ။ဤပါဌ်မှစ၍ "တေနာပိ အညော"တိုင် အောင်သောပါဌ်ဖြင့် ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပြုသော ကာရက အဆက်ဆက် မပြတ်ပုံကို တိုက်ရိုက်ပြ၏။ ကာရက အဆက်ဆက် မပြတ်လျှင် ထို ပုဂ္ဂိုလ်တို့ ပြုအပ်သော ကံလည်း အဆက်မပြတ်ဟု ဆိုရာ ရောက်သောကြောင့် "နတ္ထိ ဒုက္ခဿ အန္တကိရိယာ၊ နတ္ထိ-ဝဋ္ဌဿ ဥပစ္ဆေဒေါ" ဓသည်ကို ပါဌိတော်အတိုင်း ဆိုသည်။

အခြားသော။ ပုဂ္ဂလော၊ ဒုတိယ ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ကာတဗ္ဗော၊ ၏။ တေနာပိ၊ ထို ဒုတိယ ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း။ အညော၊ အခြားသော တတိယ ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ (ကာတဗ္ဗော၊၏။)ဤတိ၊ကြောင့်။ဒုက္ခဿ၊ဝဋ်ဆင်းရဲ၏။အန္တကိရိယာ၊အဆုံးကို ပြုခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိတော့သည် မဟုတ်လော။ ဝဋ္ဋဿ၊ တောဘူမက ဝဋ်ဒုက္ခ၏။ ဥပစ္ဆေဒေါ၊ ပြတ်စဲခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ လော။ အပစ္စယပရိဗ္ဗာနံ၊ ကံစသော အကြောင်းမရှိသော ပရိနိဗ္ဗာန်သည်။ နတ္ထိ၊ လော။ ပစ္စယာဘာဝေန၊ ကံ စသော အကြောင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ ဝါ၊ မရှိသည့်အတွက်။ (ဝုတ္တံ-ဋ္ဌ စပ်။) ပစ္စယပဋိဗဒ္ဓဿ၊ ကံစသော အကြောင်းဋ္ဌစပ်သော။ ဝါ၊ ကံစသော အကြောင်းနှင့်စပ်သော။ ဒုက္ခဿ၊ ဝဋ်ဆင်းရဲ၏။ အဘာဝါ၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ ယံ နိဗ္ဗာနံ၊ အကြင် နိဗ္ဗာန်ကို။ (ဘဂဝတာ)။ ဝုတ္တံ၊ အပ်ပြီ။ တေ၊ အသင် ပရဝါဒီ၏ (မတိယာ၊အလို အားဖြင့်။) တံ၊ ထို နိဗ္ဗာန်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိတော့သည် မဟုတ်လော။ ဤတိ (ဤဒံ၊ ကို။ သကဝါဒီ၊ သည်။ ပုစ္ဆတိ၊ ဖ်။။)

အထဝါ၁၊ ထို့ပြင် တနည်းကား။ တဿ တဿေ ဝါတိ၊ ကား။ ကမ်မံ၊ ကံသည်။ ကမ္မမတ္တံ၊ ကံမျှသည်။ နဟောတိ၊ မဟုတ်။ ပန၊ အဟုတ်ကား။ တဿ၊ ထို ကံကို။ ကာရကော၊ ပြုလုပ်တတ်သော။ ပုဂ္ဂလော၊ ပဋ္ဌမပုဂ္ဂိုလ်ဌင်း။ တဿာပိ၊ ထို ပဋ္ဌမပုဂ္ဂိုလ်ကိုလည်း။ ကာရကော၊ ပြုလုပ်တတ်သော ဒုတိယ ပုဂ္ဂိုလ်ဌင်း။ တဿာပိ၊ ထို ဒုတိယပုဂ္ဂိုလ်ကိုလည်း။ ကာရကော၊ ပြုလုပ်တတ်သော တတိယပုဂ္ဂိုလ်ဌင်း။ ဤတိ ဧဝံ၊ သို့။ ပုဂ္ဂလပဟုရမ္မဏာ၊ ကံပြုသော ပုဂ္ဂိုလ် အစဉ် အဆက်သည်။ ယဒိ အတ္ထိ၊ အကယ်၍ရှိအုံ့။ ဧဝံ သန္တေ၊ သော်။ ကမ္မဝဋ္ဋဿ၊ ကမ္မဝဋ်၏။ အပုဝတ္တိကရဏေန၊ မဖြစ်ခြင်းကို ပြုခြင်းကြောင့်။ ဝါ၊ မဖြစ်အောင်ပြုခြင်းကြောင့်။ ဒုက္ခဿ၊ တောဘူမက ဝဋ်ဒုက္ခ၏။ ယာသော-အန္တကိရိယာ၊ အကြင်အဆုံးကို ပြုခြင်းကို။ (ဘဂဝတာ၊ သည်။) ဝုတ္တာ၊ အပ်ပြီ။ သာ၊ တို ဒုက္ခ၏ အဆုံးကို ပြုခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိတော့။ ဤတိ-အတ္ထော၊ နော်။ ပရဝါဒီ၊ သည်။ တံ၊ ထို ဝဋ်ဆင်းရဲ၏ အဆုံးကို ပြုခြင်း၏ မရှိခြင်းကို။ အနိစ္ဆန္တော၊ သည်။ (ဟုတ္ဝာ)။ ပဋိက္ခိပတိ၊ ၏။။

၁၂၆။ ဤတော၊ ဤ ပြဿနာမှ၊ အပရာသုပိ၊ တပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဥပလဗ္ဘတိ သာမညေန၊ ဥပလဗ္ဘတိ ဟူသော သာမည စကားဖြင့်။ ကာရကပုစ္ဆာသု၊ ကာရက ပုစ္ဆာတို့၌။ ပုဂ္ဂလံယေဝ၊ ကံပြုသော ပုဂ္ဂိုလ်ကိုသာ။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ကတ္တာ ကာရေတာတိ၊ ဟူ၍။ (သကဝါဒိနာ)။

၁။ အထဝါ။ ။ဤ နည်းဌီကား "ကမ်မံ ကမ္မမတ္တံ နဟောတိ၊ ပဿ ပန ကာရကော"ဟု ဆိုသောကြောင့် "ပုဂ္ဂလပဟုရမ္မရာ"အရ ကံပြုသော ပုဂ္ဂိုလ် အဆက်ဆက်"ဟု မှတ်ပါ။ ဤသို့ ကံ အဆက် မပြတ်သောကြောင့် "ကမ္မဝဋ္ဋဿ အပုဝတ္တိကရဏေန ဒုက္ခဿ ။ပေ။ နတ္ထိ"ဟု ဆိုသည်။

ဝုတ္တံ၊ အပ်ပြီ၊ ပစ္စယေ၊ အကြောင်း တို့ကို။ (သန္ဓာယ၊ ၍။ ကတ္တာ ကာရေတာတိ၊ ဟူ၍။) နှ (ဝုတ္တံ)၊ ဆိုအပ်သည် မဟုတ်။ ဟိ၊ မှန်။ မဟာ ပထဝီအာဒီနံ၊ မြေကြီး အစရှိသည်တို့၏။ ပစ္စယာ၊ အကြောင်းတို့သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိကုန်သည်ကား။ နှ၊ မဟုတ်။ (အတ္ထိ ဧဝ၊ ရှိကုန်သည်သာ။)

၁၃၅။ အညော ကလျာဏပါပကာနံ ကမ္မာနံ ကတ္တာတိ၊ ဟူသော။ ပဥ္ဉော၊ ပြဿနာကို။ (ပဋိက္ခိတ္တော၌ စပ်။) အတ္တာနံ၊ အတ္တကို။ သခ်ၤရဝန္တံ ဝါ၊ သခ်ၤရ ရှိ၏ဟူ၍လည်း။ (သမနုပဿတိ၊ အဖန်ဖန်ရှု၏။)ဤတို အာဒိ ဒိဋ္ဌိဘာယာ၊ ဤသို့အစရှိသော ဒိဋ္ဌိမှ ကြောက်ခြင်းကြောင့်။ (ပရဝါဒိနော)။ ပဋိက္ခိတ္တော၊ ပယ်မြစ်အပ်ပြီ။ [မပယ်ပဲ "အာမန္တာ"ဟု ဖြေလိုက်လျှင် ကံ နှင့် ကံ ပြုသူ ကတ္တာကို တခြားစီဟု ဝန်ခံရာ ရောက်၏။ တခြားစီဟု ဝန်ခံလိုက်လျှင် ကတ္တာ အရ "အတ္တာ"ဖြစ်၍ ကမ္မ အရ"သခ်ၤရ"ဖြစ်သောကြောင့် "သခ်ၤရ ဝန္တံ ဝါ အတ္တာနံ"ဟူသော သက္ကာယဒိဋ္ဌိနှင့် ထပ်မိနေ၏။ ထို ဒိဋ္ဌိမှ ကြောက်သောကြောင့် "တခြားစီဟု မဆိုလို၀ါ"ဟု ပယ်သည်။]

၁၃၆။ ဝိပါကော ဥပလဗ္ဘတီတိ အာဒိ၊ အစရှိသော စကားရပ်ကို။ ဝိပါကပဋိသံဝေဒိဝသေန၊ အကျိုးကို ခံစားလေ့ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပုဂ္ဂလံ၊ ကို။ ဒဿေန္တော်သာ၊ ပြသော ပရဝါဒီ၏။ လဒ္ဓိဘိန္နနှတ္ထံ၊ အယူကို ဖျက်ဆီးခြင်း အကျိုးငှာ။ (အာယသသ္မတော မောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿတ္ထေရေန၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ အပ်ပြီ။ တတ္ထ၊ ထို ဝိပါကော ဥပလဗ္ဘတိ အစရှိသော စကား ရပ်၌။ ဝိပါက ပဋိသံဝေဒီတိ၊ ဝိပါက ပဋိသံဝေဒီ ဥပလဗ္ဘတိ ဟူသော။ အနုယောဂေါ၊ သည်။ ပရဝါဒိဿ၊ ၏ မေးစိစစ်ခြင်းတည်း။ ဝိပါက-ပဝတ္တိတော၊ အကျိုး၏ဖြစ်ခြင်းမှ။ အညဿ၊ အခြားသော။ ဝေဒကဿ၊ အကျိုးကို ခံစားတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ အဘာဝေါ၊ ကြောင့်။ ပဋိက္ခေပေါ၊ သည်။ သကဝါဒိဿ၊ ၏ ပယ်ခြင်းတည်း။

၁၃၇။ ပုန၊ တဖန်။ ပုစ္ဆာ၁၊ သည်။ သကဝါဒိဿ၊ ၏ ပုစ္ဆာတည်း။ ပဋိညာ၊ သည်။ ဣတရဿ၊ သကဝါဒိမှ တပါးသော ပရဝါဒီ၏ ဝန်ခံခြင်း တည်း။ တဿ ပဋိသံဝေဒီတိ၊ ကား။ တဿ ဝိပါက ပဋိသံဝေဒကဿ၊ ထို အကျိုးကို ခံစားတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ပဋိသံဝေဒီ၊ ခံစားလေ့ ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ (ဥပလဗ္ဘတိ၊ လော-၌ စပ်။) ပန၊ ဆက်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပဋိသံဝေဒီတဗ္ဗောနာမ၊ ခံစားထိုက်သော တရားမည်သည်။ ဝိပါကော၊

၁။ ပုန ပုစ္ဆာ။ ။၁၃၆-၌ "ဝိပါကပဋိသံဝေဒီ ဥပလဗ္ဘတ်"ဟု မေးတုန်းက သကဝါဒီ ပယ်ခဲ့၏။၁၃၇-၌ ထိုပြဿနာကိုပင် ထပ်၍ သကဝါဒီက မေးသည်၊ ထိုအခါ ပရဝါဒီ ဝန်ခံ၏။ ထို့ကြောင့် "ပုန ပုစ္ဆာ"ကို ၁၃၇-၌ ပါသော ပုစ္ဆာဟု မှတ်ပါ။

အကျိုးတည်း။ စ၊ ဗျတိရိုက်ကား။ ပုဂ္ဂလော၊ ခံစားတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဝိပါကော၊ အကျိုးသည်။ နှ (ဟောတိ)၊ မဟုတ်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပဋိက္ခေပေါ၊ သည်။ ပရဝါဒိဿ၊ ၏ ပယ်ခြင်းတည်း။

၁၃၈။ ပုန။ ပုဋ္ဌော[1]၊ မေးအပ်သည် (သမာနော)၊ သော်။ (ပဋိ-ဇာနာတိ-၌ စပ်။) ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပုညဝိပါကေ၊ ကောင်းမှု၏ အကျိုး၌။ ဌိတတ္တာ၊ တည်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိပါက ပဋိသံဓေဒီ၊ အကျိုးကို ခံစား လေ့ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပုတ္တံ ဝါ၊ သားကိုသော်၎င်း။ ပတိံ ဝါ၊ လင်ကို သော်၎င်း။ မာတရံ ဝါ၊ အမိကိုသော့်၎င်း။ ဇာယံ ဝါ၊ မယားကိုသော် ၎င်း။ ပရိမုစ္စတိ[2]၊ ထက်ဝန်းကျင် သက်ဝင်၏။ ပရိသဇ္ဇတိ၊ ထက်ဝန်း ကျင် ငြိကပ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တထာရူပံ၊ သော။ ပဋိသံဓေဒိတံ၊ ခံစားလေ့ရှိသူ၏အဖြစ်ကို။ သန္ဓာယ။ ပရဝါဒီ၊ သည်။ ပဋိဇာနာတိ၊ ၏။ တဿ တဿေဝါတိ၊ ကား။ ဝိပါကော၊ သည်။ ဝိပါကမတ္တံ၊ အကျိုး မျှသည်။ နှ ဟောတိ၊ မဟုတ်။ ပန၊ အဟုတ်ကား။ တဿ၊ ထို အကျိုးကို။ ပဋိသံဓေဒီ၊ ခံစားလေ့ရှိသော။ ပုဂ္ဂလော၊ ပဌမပုဂ္ဂိုလ်ငြင်း။ တဿာပိ၊ ထို ပဌမပုဂ္ဂိုလ်ကိုလည်း။ ပဋိသံဓေဒီ၊ သော။ (ပုဂ္ဂလော၊ ဒုတိယ ပုဂ္ဂိုလ် ၎င်း။) တဿာပိ၊ ထို ဒုတိယ ပုဂ္ဂိုလ်ကိုလည်း။ ပဋိသံဓေဒီ၊ သော။ (ပုဂ္ဂလော၊ တတိယပုဂ္ဂိုလ်၎င်း။) ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ပုဂ္ဂလပဗွရမ္မရာ၊ ခံစားတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ် အစဉ်အဆက်သည်။ ယဒိ အတ္ထိ၊ အကယ်၍ ရှိမြဲဖြစ်အံ့။ ဧဝံ သန္တေ၊ သော်။ ဝိပါကဝဋ္ဋဿ၊ ဝိပါကဝဋ်၏ အပ္ပဝတ္တိကရဏေန၊ မဖြစ်ခြင်းကို ပြုခြင်းအား ဖြင့်။ ဝါ၊ မဖြစ်အောင် ပြုခြင်းအားဖြင့်။ ဒုက္ခဿ၊ တေဘူမကဝဋ္ဋဒုက္ခ၏။ ယာ သော အန္တကိရိယာ၊ အကြင် အဆုံးကို ပြုခြင်းကို။ (ဘဂဝတာ)။ ဝုတ္တာ၊ အပ်ပြီ။ သာ၊ ထို ဝဋ္ဋဒုက္ခ၏ အဆုံးကို ပြုခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိတော့။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဣတော၊ ဤ ပုစ္ဆာမှ။ ပရံ၊ ၌။ ဥပလဗ္ဘတိ သာမညေန၊

၁။ **ပုန ပုဋ္ဌော**။ ။၁၃၇-၌ မေးအပ်ပြီးသော ပြဿနာကိုပင် ၁၃၈-၌ ထပ်၍ "တဿ ပဋိသံဓေဒီ ဥပလဗ္ဘတိ"ဟု မေးသောကြောင့် "ပုန ပုဋ္ဌော"ဟု ဆိုသည်။ ထို့ကြောင့် "ပုန ပုဋ္ဌော" အရ ပုစ္ဆာသည် ၁၃၈-အစ၌ ပါသော ပုစ္ဆာဟု မှတ်ပါ။ ထို ပုစ္ဆာ၏ရှေ့၌ "၁၃၈"ဟု နံပါတ်ရှိပါစေ။

၂။ **ဝိပါကပဋိသံဓေဒီ ။ ဧပ ။ ပရိမုစ္စတိ**။ ။ဝိပါကပဋိသံဓေဒီအရ ပုတ္တ, ပတိ, မာတာ, ဇာယာ တို့ကို ရနိုင်၏။ ဝိပါကပဋိသံဓေဒီ ပုဂ္ဂိုလ်က ပုတ္တဖြစ်လျှင် မာတာကို ပရိမုစ္စတိ။ ပတိဖြစ်လျှင် ဇာယာကို ပရိမုစ္စတိ။ ဝိပါကပဋိသံဓေဒီ ပုဂ္ဂိုလ်က မာတာဖြစ်လျှင် ပုတ္တကိုဌင်း, ဇာယာဖြစ်လျှင် ပတိ ကိုဌင်း ပရိမုစ္စတိ။ ဤသို့ ဝိပါကပဋိသံဓေဒီ ကတ္တားရှိပြီး ဖြစ်ရကား "မာတာ ဇာယာ"ဟု ကတ္တားမရှိသင့်။ "မာတရံ ဝါ ဇာယံ ဝါ"ဟု ရှေးနိဿယအတိုင်း ကံပုဒ်သာ ရှိသင့်၏။ ပရိစုမ္ဗတိလည်း မကောင်း "ပရိမုစ္စတိ" ဟူသော မူကွဲသာ ကောင်း၏။ ပရိသဇ္ဇတိကား ပရိယာယ်တည်း။

ဥပလဗ္ဘတိနှင့် တူသည်၏အဖြစ်အားဖြင့်။ ပဋိသံဝေဒီ ပုစ္ဆာသု၊ ပဋိသံဝေဒီ-ပုစ္ဆာတို့၌။ ဟေဌာ၊ ၌။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ ဖြင့် သာလျှင်။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

၁၄၂။ အညော ကလျာဏပါပကာနံ ကမ္မာနံ ဝိပါက ပဋိသံဝေဒီတိ၊ ဟူသော။ ပဥ္ဖော၊ ကို။ အတ္တာနံ၊ အတ္တကို။ ဝေဒနာဝန္တံ ဝါ၊ ဝေဒနာရှိ၏ ဟူ၍လည်း။ (သမနုပဿတိ၊ အဖန်ဖန် ရှု၏။) ဣတိအာဒိ ဒိဋ္ဌိဘယာ၊ ဤသို့ အစရှိသော ဒိဋ္ဌိမှ ကြောက်ခြင်းကြောင့်။ (ပရဝါဒိနာ)။ ပဋိက္ခိတ္တော၊ အပ်ပြီ[၁]။

၁၄၃။ ဒိဗ္ဗံ သုခန္တိ အာဒိ၊ အစရှိသော စကားရပ်ကို။ ကလျာဏ-ပါပကာနံ၊ အကောင်းအဆိုး ဖြစ်ကုန်သော။ ကမ္မာနံ၊ တို့၏။ ဝိပါကံ၊ ကို။ ဘာဇေတွာ၊ အကျယ်ဝေဖန်၍။ ဒဿနဝသေန၊ ပြခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ (အာယသ္မတာ မောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿတ္ထေရေန)။ အာရဒ္ဓံ၊ အပ်ပြီ။ တံ တဗ္ဗံ၊ ထို အလုံးစုံသော စကားရပ်ကို။ ဟေဌာ၊ ၌။ ဝုတ္တ နယေနေဝ၊ သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤပြဿနာ၌။ သကဝါဒိနော၊ ၏။ ပုဂ္ဂလဝသေနေဝ၊ ပုဂ္ဂိုလ်၏ အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ ပဋိသံဝေဒိ ပဋိက္ခေပေါ၊ ခံစားလေ့ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပယ်ခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဝေဒယိတဝသေန၊ ခံစားတတ်သော ဝေဒနာ၏ အစွမ်းဖြင့်။ (ပဋိသံဝေဒိပဋိက္ခေပေါ၊ ကို။) နဲ (ဝေဒိတဗ္ဗော)၊ မသိထိုက်။

၁၄၈။ ဟိ၊ မှန်။ (ပုဂ္ဂလဝသေနေဝ ပဋိသံဝေဒိ ပဋိက္ခေပေါ ဝေဒိ-တဗ္ဗော၊ ဟူသော စကားသည်မှန်၏။) မဟာ ပထဝီ အာဒီနိ၊ မြေကြီး အစရှိသည်တို့ကို။ အာရမဏံ၊ အာရုံကို။ ကတွာ၊ ၍။ ဝေဒယိတာနံ၊ ခံစားတတ်သော ဝေဒနာတို့၏။ ဥပ္ပတ္တိ၊ ဖြစ်ခြင်းကို။ အပ္ပဋိသိဒ္ဓါ၊ မတားမြစ်အပ်။ [နဲ ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ဟု ခံစားသောပုဂ္ဂိုလ်ကို တားမြစ်သော်လည်း မဟာ ပထဝီ စသည်ကို အာရုံပြု၍ ခံစားသော ဝေဒနာ၏ ဖြစ်ခြင်းကိုကား မတားမြစ်ပါ။ ဟူလို။]

၁။ ဤ၌ ပါသော ပြဿနာသည် ၁၃၅-၌ ပါသော ပြဿနာနှင့် အသွား တူ၏။ ထို့ကြောင့် ထို ပြဿနာ၌ "သခ်ါရဝန္တံ ဝါ အတ္တာနံ" ဟူသော သက္ကာယဒိဋ္ဌိမှ ကြောက်သကဲ့သို့ ဤ၌လည်း "ဝေဒနာဝန္တံ ဝါ အတ္တာနံ-အတ္တကို ခံစားတတ်သော ဝေဒနာ ရှိ၏" ဟူသော သက္ကာယဒိဋ္ဌိမှ ကြောက်ခြင်းကြောင့် "နဲ ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ"ဟု ပရဝါဒီ ပယ်သည်။ [ဤ ပရဝါဒီ ပုဂ္ဂိုလ်ဟူသည် သာသနာတော်၏ အယူကို ယူသော ပုဂ္ဂိုလ်တည်း။ ထို့ကြောင့် သာသနာတော်၏ အယူနှင့် မဆန့်ကျင်လိုသည့်အတွက် သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ဖြစ်မည်မှ ကြောက်သည်။]

၁၇၀။ ကတ္တာ ကာရေတာ ဝိပါကပဋိသံဝေဒီတိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားရပ်ကို။ ဝေါမိဿကနယဝသေန[1]၊ ရောနှောသောနည်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ (အာယသ္မတာ မောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿတ္ထေရေန)။ အာရဒ္ဓံ၊ အပ်ပြီ။ တတ္ထ၊ ထို ကတ္တာ ကာရေတာ ဝိပါကပဋိသံဝေဒီ အစရှိသော စကားရပ်၌။ သော-ကရောတီတိ၊ ကား။ ယံ၊ အကြောင် ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ တံ၊ အသင် ပရဝါဒီသည်။ ကတ္တာတိစ၊ ဟူ၍ဌင်း။ ပဋိသံဝေဒီတိစ၊ ဟူ၍ဌင်း။ ဝဒေသိ၊ ပြောဆို၏။ ကိံ။ နည်း။ သော ယေဝ၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်တယောက်တည်းသည်ပင်။ ကရောတိ၊ ပြုသလော။ သော ဧဝ၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ် တယောက်တည်းသည်ပင်။ ပဋိသံဝေ-ဒေတိ၊ ခံစားသလော။ အယံ အနုယောဂေါ၊ သည်။ သကဝါဒိဿ၊ ၏ မေးစိ စစ်ခြင်းတည်း။ သုတ္တဝိရောဓ ဘယေန[2]၊ ပါဠိတော်သုတ်နှင့် ဆန့်ကျင်ခြင်းမှ ကြောက်ခြင်းကြောင့်။ ပဋိက္ခေပေါ၊ သည်။ ပရဝါဒိဿ၊ ၏ ပယ်ခြင်းတည်း။

၁၇၁။ ပုန။ ပုဋ္ဌော၊ မေးအပ်သည်။ (သမာနော)။ ဣဓ နန္ဒတိ ပေစ္စ နန္ဒတီတိ အာဒိသုတ္တဝသေန၊ ဤသို့ အစရှိသော ပါဠိတော်သုတ်၏ အစွမ်း ဖြင့်။ ပဋိညာ၊ သည်။[3] တသ္မော၀၊ ထို ပရဝါဒီ၏ ဝန်ခံခြင်းပင်တည်း။ [ကတပုညော၊ ပြုအပ်ပြီးသောကောင်းမှုရှိသူသည်။ ဣဓ၊ ဤဘဝ၌။ နန္ဒတိ၊ နှစ်သက်ရ၏။ ပေစ္စ၊ တမလွန် ဘဝသို့ ရောက်၍။ နန္ဒတိ၊ ၏။] အထ၊ ဝန်ခံပြီးရာ ထိုအခါ၌။ အဿ၊ ထို ပရဝါဒီ၏။ ဝစနောကာသံ၊ ပြောဆို ခွင့်ကို။ ပဋိဗာဟန္တော၊ တားမြစ်လိုသော။ သကဝါဒီ၊ သည်။ သယံ ကတံ-သုခ ဒုက္ခန္တိ၊ ဟူ၍။ အဟ၊ ပြီ။ [ထိုသို့ သကဝါဒီက မေးသောအခါ "ကိံ-နုခေါ ဘောဂေါတမ သယံ ကတံ သုခံ ဒုက္ခန္တိ။ မာဧဝံ ကဿပ"ဟူသော သုတ်နှင့် ဆန့်ကျင်မည် စိုးသောကြောင့် ပရဝါဒီ ပယ်သည်။]

၁၇၂။ တထာ၊ ထိုမှ တပါး။ အညော ကရောတီတိ၊ အစရှိသော စကား ကို။ ကာရက ဝေဒကာနံ၊ ကံပြုသော ပုဂ္ဂိုလ်, ကံ၏အကျိုးကို ခံစားသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ အညတ္တပုဋ္ဌာဝသေန၊ တမျိုးတခြားတို့၏ အဖြစ်ကို မေးခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ (အာယသ္မတာ မောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿတ္ထေရေန၊ သည်။ တနည်း၊ သကဝါဒိနာသည်၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ အပ်ပြီ။ [စာအုပ်တို့၌ တတ္ထ ဟု ရှိ၏။]

၁။ **ဝေါမိဿကနယ**။ ။ဤပြဿနာများ၌ "ကတ္တာ ကာရေတာ" ကို တခြား, ဝိပါကပဋိသံဝေဒီ"ကို တခြား ဤသို့ ခွဲခြားခဲ့သော်လည်း ဤ၌ ထို ၂-ပါး စုံကို ရောမှ၍ မေးသောကြောင့် "ဝေါမိဿကနယဝသေန အာရဒ္ဓံ"ဟု ဆိုသည်။

၂။ **သုတ္တဝိရောဓဘယေန**။ ။"သော ကရောတိ (ထို သူသည် ပြု၏။) သော-ပဋိသံဝေဒယတိ (ထို သူသည်ပင် ခံစား၏။) ဣတိ ဧကေ ဖြဟ္မဏာ, အယံ ဧကော-အတ္တာ" အစရှိသော သုတ်တို့နှင့် ဆန့်ကျင်မည်မှ ကြောက်သောကြောင့် ပရဝါဒီ ပယ်သည်။

တတ္ထ၊ ''ထို သယံကတံ သုခံဒုက္ခံ စသော စကား၌'' ဟုလည်း ရှေးနိယာယ ပေး၏။ သို့သော်၊ ''အညော ကရောတိ'' စသော စကားသည် ''သယံကတံ သုခံ ဒုက္ခံ''၏ နံပါတ်တူ စကားမဟုတ်။ ထို့ကြောင့်၊ ''တထာ''ဟု ရှိလျှင် ကောင်းမည် ထင်သည်။]

၁၇၃။ တတော၊ ထိုမှနောက်၌။ ပရဝါဒီ၊ သည်။ သုတ္ထဝိရောဓာယေန၊ ကြောင့်။ ပဋိက္ခိပိတ္ထ၊ ပယ်မြစ်ပြီး၍။ ပုန။ ပုဋ္ဌော၊ အညော ကရောတိ, အညော ပဋိသံဝေဒေတိ ဟု မေးအပ်သည်။ (သမာနော)။ မနုဿဘူတော၊ လူဖြစ်၍ ဖြစ်သည်။ (ဟုတ္ထ)။ တနည်း၊ မနုဿ ဘူတော ဟုတ္ထ၊ လူအဖြစ်ဖြင့်။ ကတ္ထ၊ ကုသိုလ်ကိုပြု၍။ ဒေဝဘူတော၊ နတ်ဖြစ်၍ ဖြစ်သည်။ (ဟုတ္ထ၊ ၍)။ တနည်း၊ ဝေဒဘူတော ဟုတ္ထ၊ နတ် အဖြစ်ဖြင့်။ ပဋိသံဝေဒေတိ၊ ကုသိုလ်၏အကျိုးကို ခံစား၏။ ဣတိ၊ သို့။ မညမာနော၊ မှတ်ထင်သော ပရဝါဒီသည်။ ပဋိဇာနာတိ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ ဧဝံ ဝါဒိနော၊ ဤသို့ ပြောဆိုလေ့ရှိသော ပရဝါဒီ၏။ (မတိယာ၊ အလိုအားဖြင့်။) သုခဒုက္ခံ၊ သုခဒုက္ခသည်။ ပရံကတံ၊ သူတပါးတို့ ပြုအပ်သည်။ အာပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တဿ၊ ထို ပရံကတ သုခဒုက္ခ၏။ ဝသေန၊ အစွမ်းဖြင့်။ ပုဋ္ဌော၊ မေးအပ်သော ပရဝါဒီသည်။ ပဋိက္ခိပတိ၊ ၏။

၁၇၄။ သော စ အညောစာတိ၊ အစရှိသော စကားကို။ ကာရက ဝေဒကာနံ၊ တို့၏။ ကေတ္တ အညတ္တ ပုစ္ဆာဝသေန၊ တယောက်တည်း၏ အဖြစ်, တမျိုးတခြား၏ အဖြစ်ကို မေးခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ (အာယသ္မတာ-မောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿတ္ထေရေန၊ သည်။ တနည်း၊ သကဝါဒိနာ၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ အပ်ပြီ။ တတော၊ ထိုမှ နောက်၌။ ပရဝါဒီ၊ သည်။ သုတ္တဝိရောဓ-တယေနေဝ၊ ကြောင့်ပင်။ ပဋိက္ခိပိတ္ထ၊ ပယ်ပြီး၍။ (ပုန ပဋိက္ခိပတိ-၌စပ်။)

၁၇၅။ ပုန။ ပုဋ္ဌော၊ မေးအပ်သော ပရဝါဒီသည်။ ပုရိမေ၊ ရှေ့၌ ဖြစ်သော။ ဒွေ၊ ၂-ပါးကုန်သော။ နယေပိ၊ နည်းတို့ကိုလည်း။ ဧကတော၊ တပေါင်းတည်း။ ကတ္ထ၊ ၍။ ပဋိဇာနာတိ၊ ၏။ ပန၊ ထိုသို့ပင် ဝန်ခံပါသော်လည်း။ ဧဝံ ဝါဒိနော၊ ဤသို့ ပြောလေ့ဆိုလေ့ရှိသော ပရဝါဒီ၏။ (မတိယာ)။ သုခဒုက္ခံ၊ သည်။ သယံကတဉ္စ၊ ကိုယ်တိုင် ပြုအပ်သည်ရင်း။ ပရံကတဉ္စ၊ သူတပါးတို့ပြုအပ်သည်ရင်း။ အာပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ တဿ၊ ထို သယံကတ ပရံကတသုခဒုက္ခ၏။ ဝသေန၊ အစွမ်းဖြင့်။ ပုဋ္ဌော၊ မေးအပ်သည်။ (သမာနော)။ ပုန၊ ပဋိက္ခိပတိ။

၁၇၆။ နေဝ သော ကရောတီတိ၊ အစရှိသော စကားရပ်ကို။ ကာရက-ဝေဒကာနံ၊ တို့၏။ ကေတ္တ အညတ္တ ပဋိက္ခေပဝသေန၊ တယောက်တည်း၏

အဖြစ်, တမျိုးတခြား၏ အဖြစ်ကို ပယ်မြစ်ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ အပ်ပြီ။ တတော၊ ထိုမှနောက်၌။ ပရဝါဒီ၊ သည်။ သုတ္တဝိရောဓဝသေန၀၊ သုတ်ပါဠိတော်နှင့် ဆန့်ကျင်ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်ပင်။ ပဋိက္ခိပိတ္တာ၊ ၍။ (မညမာနော-ပဋိဇာနာတိ-၌ စပ်။)

၁၇၇။ ပုန။ ပုဋ္ဌော၊ သည်။ (သမာနော)။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ မနုဿော၊ သည်။ ဒေဝလောကူပပတ္တိယာ၊ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ခြင်းငှါ။ ကမ္မံ၊ ကုသိုလ်ကံကို။ ကတ္ဝာ၊ ၍။ မနုဿဘူတော၀၊ လူဖြစ်၍ ဖြစ်စဉ်ပင်။ န ပဋိသံဝေဒေတိ၊ ခံစားသည်မဟုတ်။ ယေန၊ အကြောင်လူသည်။ ကမ္မံ၊ ကို။ ကတံ၊ အပ်ပြီ။ တတော၊ ထို ကံပြုသောလူမှ။ အညော၀၊ အခြား သူသည်သာ။ (ဟုတ္ဝာ)။ နာပိ ပဋိသံဝေဒေတိ၊ ခံစားသည်လည်း မဟုတ်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကာရကတော၊ ကံပြုသောပုဂ္ဂိုလ်မှ။ ဝေဒကော၊ ခံစားတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သော၊ ထို ကံပြုသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ နေ၀ ဟောတိ၊ ဖြစ်သည်လည်း မဟုတ်။ အညော၊ ကံ ပြုသော ပုဂ္ဂိုလ်မှ အခြားသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ န (ဟောတိ)၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ သို့။ မညမာနော၊ မှတ်ထင်သည်။ (ဟုတ္ဝာ)။ ပဋိဇာနာတိ၊ ၏။ ဧတံ၊ ဤအယူသည်။ (“တယောက်တည်း ဖြစ်၍ ပြုသူလည်း သူ မဟုတ်, ခံစားသူလည်း သူ မဟုတ်, ပြုသူမှ တခြားလည်း မဟုတ်, ခံစားသူမှ တခြားလည်း မဟုတ်” ဟူသော ဤ အယူသည်။) လဒ္ဓိမတ္တမေဝ[1]၊ အယူမျှသာတည်း။ [ဤ အယူမျိုး မရှိနိုင်ပါဟူလို။] ပန၊ ဆက်။ ဧဝံ၀ါဒိနော၊ ဤသို့ အယူရှိသော ပရ၀ါဒီ၏။ (မတိယာ)။ သုခဒုက္ခံ၊ သုခ, ဒုက္ခသည်။ အသယံကာရံ၊ ကိုယ်တိုင်မပြုအပ်သည်ၵင်း။ အပရံကာရံ၊ သူတပါးသည် မပြုအပ်သည်ၵင်း။ အဓိစ္စ သမုပ္ပန္နံ၊ အကြောင်း မရှိပဲ ဖြစ်ပေါ်လာ သည်ၵင်း။ အာပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ တသာ၊

၁။ **လဒ္ဓိ မတ္တ မေဝေတံ။** ။ပါဠိတော်“၁၇၇”၌ “နေ၀ သော ကရောတိ န သော ပဋိသံဝေဒေတိ၊ န အညော ကရောတိ, န အညော ပဋိသံဝေဒေတိ”ဟု ရှိ၏။ ထို ကို ကောက်ချက်ချလျှင်“သောယေ၀ ကော-သူသည်ပင် တယောက်တည်းဖြစ်၍ ပြုသူလည်းသူ, ခံစားသူလည်း သူ မဖြစ်နိုင်။ ပြုသူမှတခြား ခံစားသူ, ခံစားသူမှ တခြား ပြုသူလည်း မဖြစ်နိုင်”ဟု အနက်အဓိပ္ပါယ်ရ၏။ ထို အဖြစ်မျိုးသည် အမှန် အားဖြင့် မရှိနိုင်ရကား သူ၏အယူမှသာဖြစ်သည်ဟု ဆိုသည်။ ထို့ကြောင့်-“အသယံ ကာရံ, အပရံ ကာရံ, အဓိစ္စသမုပ္ပန္နံ သုခဒုက္ခံ-သုခဒုက္ခကို ကိုယ်တိုင်လည်း မပြုအပ်, သူတပါးလည်း မပြုအပ်, အကြောင်းမရှိပဲဖြစ်၏”ဟု ဆိုရာရောက်သောကြောင့် ပါဠိတော်၌ ထို အတိုင်းမေးသောအခါ ပယ်သည်။

အမှာ။ ။၁၇၂-၌ ပုန ပုဋ္ဌောသည် ၁၇၃-၌ ပါ၏။ ၁၇၄-၌ ပုန ပုဋ္ဌော သည် ၁၇၅-၌ ပါ၏။ ၁၇၆-၌ ပုန ပုဋ္ဌော သည် ၁၇၇-၌ ပါ၏။ ဤသို့ ဂဏန်းမှန်အောင် ကြည့်၍ အဓိပ္ပါယ်ကို သိပါ။

ထို အသယံကာရ, အပရံကာရ၊ အဓိစ္စသမုပ္ပန္န သုခဒုက္ခ၏။ ဝသေန၊ အဖြစ်ဖြင့်။ ပုဋ္ဌော, (သမာနော) ပုန ပဋိက္ခိပတိ။

အပိစ၊ နောက်တနည်းကား။ ဣမသ္မိံ ဝေါမိဿကနယေ၁၊ ဤဝေါမိဿကနည်း၌။ အာဒိတော၊ အစမှ။ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍။ (၁၇၀-ပြဿနာမှ စ၍။) ဣမိနာပိ နယေနပိ၊ ဤ နည်းဖြင့်လည်း။ အတ္ထော, ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဟိ၊ ခဲ့။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အယံ၊ ဤ ပရဝါဒီသည်။ ပုဂ္ဂလဝါဒီ၊ ပုဂ္ဂလဝါဒီတည်း။ ကမ္မာနံ၊ ကုသိုလ်ကံ အကုသိုလ်ကံ တို့ကို။ ကာရကဥ္ဇေဝ၊ ပြုတတ်သူကိုရင်း။ ဝေဒကဥ္ဇ၊ ခံစားတတ်သူကိုရင်း။ ဣစ္ဆတိ၊ အလိုရှိ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ (ထို ကုသိုလ်ကံ အကုသိုလ်ကံ တို့ကို ပြုတတ်သူကိုရင်း, ခံစားတတ်သူကိုရင်း အလိုရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။) အဿ၊ ထို ကံကို။ ယော၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကာရကော၊ ပြုတတ်၏။ တေနေဝ ဝါ၊ ထို ကံပြုသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်သာလျှင်မူလည်း။ ဝေဒကေန၊ ခံစားတတ်သူသည်။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်ရာ၏။ [သော ကရောတိ, သော ပဋိသံဝေဒေတိ၊ ကို ဆိုသည်။] အညေန ဝါ၊ တပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မူလည်း။ (ကံပြုသူမှ တပါးသော ခံစားသူသည် မူလည်း။) ဘဝိတဗ္ဗံ။ [အညော ကရောတိ, အညော ပဋိသံဝေဒေတိ။ ကို ဆိုသည်။] ဥဘောဟိ ဝါ၊ ၂-ပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် မူလည်း။ (ကံပြုသူ ခံစားသူ ၂-မျိုးလုံး သည်ပင် မူလည်း။ ဘဝိတဗ္ဗံ။) [သော စ အညော စ ကရောန္တိ, သော စ အညော စ ပဋိသံဝေဒေန္တိကို ဆိုသည်။] ဥဘောဟိ ဝါပိ၊ ၂-ပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်မူလည်း။ န ဘဝိတဗ္ဗံ၊ မဖြစ်ရာ။ [နေဝ သော ကရောတိ, န သော ပဋိသံဝေဒေတိ, န အညော ကရောတိ, န အညော ပဋိသံဝေဒေတိ။ ကို ဆိုသည်။] ဣတိ ဣဒံ၊ ဤ အပြစ်သို့။ အာပန္နံ၊ ရောက်သည်။ ဟောတိ။ ဝေံ၊ သို့။ အာပန္နမေဝ၊ ဖြစ်သော အပြစ်ကို။ အနုယောဂံ၊ မေးစိစစ်ခြင်းကို။ အနုယုဥ္ဇန္တော၊ မေးစိစစ်လိုသော။ သကဝါဒီ၊ သည်။ သော ကရောတိတိ အာဒယော၊ ဤသို့အစရှိကုန်သော။ စတ္တာရောပိ၊ ၄-မျိုးလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဝိကပ္ပေ၊ ဝိကပ်တို့ကို။ အာဟ၊ ပြီ။

၁။ **အပိစ ဣမသ္မိံ ဝေါမိဿက နယေ။** ။ပုဒ်ရေ ၁၇၀-၌ "သော ကရောတိ သော ပဋိသံဝေဒေတိ"ဟု ကံပြုသူနှင့် ခံစားသူကို ရော၍ မေး၏။ ထိုသို့ ရော၍ မေးသောကြောင့် "ဝေါမိဿက နယ"ဟု ဆိုခဲ့၏။ ထို နည်းတို့ကား ၁၇၉-နံပါတ် တိုင်အောင်တည်း။ ထို၌ လာသော ပြဿနာကိုပင် "ပရိယောသာနေ ပန-စတ္တာရောပိ ပဥ္ဇာ ဧကတောပုဋ္ဌာ"ဟု ဆိုသည်။

ထို ၁၇၉-၏နောက် ၁၈၀-ပြဿနာ၌ကား "ကမ္မံ အတ္ထိတိ အာမန္တာ"စသည်ဖြင့် ဟောတော်မူသည်။ ၁၂၃-မှ စ၍ "ကလျာဏ ပါပကာနိ ကမ္မာနိ ဥပလဗ္ဘန္တိ။ ပေ။ ကတ္တာ ကာရေတာ ဥပလဗ္ဘတိ"နှင့် "ကမ္မံ အတ္ထိ ကမ္မ ကာရကော အတ္ထိ"သည် အနက်အဓိပ္ပါယ်ဘူသောကြောင့် "ဟေဌာ ဝုတ္တနယာဧဝ"ဟု ဆိုသည်။

သေသံ၊ ကြွင်းသောအစီရင်သည်။ ဝုတ္တပ္ပကာရမေဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိသည်သာ။

ပန၊ ဆက်။ ပရိယောသာနေ၊ အဆုံးနား၌။ စတ္တာရောပိ၊ လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ပဋ္ဌာ၊ ပြဿနာတို့ကို။ ဧကတော၊ တပေါင်းတည်း။ (ကတ္တံ၊ ၍။) သကဝါဒိနာ၊ သည်။ ပုဋ္ဌာ၊ မေးအပ်ကုန်ပြီ။ [၁၇၉-နံပါတ်၌ လာသော ပြဿနာတို့ကို ဆိုသည်။] တတ္ထ၊ ထိုနောက်ဆုံး ပြဿနာတို့၌။ ပဋိက္ခေပေါ စ၊ ကိုဂင်း။ ပဋိဇာနနာ စ၊ ဝန်ခံခြင်း ကိုဂင်း။ သယံကတာဒိဒေါသပတ္တိ စ၊ သယံကတ အစရှိသော အပြစ်သို့ ရောက်ခြင်း ကိုဂင်း။ ပုရိမနယေနေဝ၊ ရှေးနည်းဖြင့်ပင်။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊၏။ ဣတော၊ ဤပြဿနာမှ။ ပရံ၊၌။ကလျာဏ-ပါပကာနီတိ၊ အစရှိသော ပုဒ်တို့ကို။ အဇ်တ္ဝာ၊ မဆိုမူ၍။ (မဆိုပဲ။) ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဝုတ္တနယာ ဧဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းတို့ကိုသာ။ ကမ္မံ အတ္ထိတိ အာဒိနာ၊ အစရှိသော။ ဝိကပ္ပေန၊ ဝိကပ်အားဖြင့်။ ဒဿိတာ၊ ပြတော်မူအပ်ကုန်ပြီ။ [ကမ္မံ အတ္ထိတိ အာမန္တာ။ "ကမ္မကာရကော အတ္ထိတိ နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ" ဤသို့ တမျိုးပြီးတမျိုး ပြခြင်းကို "ဝိကပ္ပန=ဝိသုံ+ကပ္ပန" ဟု ဆိုသည်။] တေသမ္ပိ၊ ထို ပြဿနာတို့၏လည်း။ (အတ္ထော-၌စပ်။) ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ သာလျှင်။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

ပုရိသကာရာနုယောဂဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီးပြီ။)

ကလျာဏဝဂ္ဂါတိပိ၊ ဟူသော အမည် သည်လည်း။ တဿဝ၊ ထို ပုရိသကာရာနုယောဂ၏ပင်။ နာမံ၊ အမည်တည်း။

၁၄-အဘိညာနုယောဂ အဖွင့်

၁၉၃။ ဣတော၊ ဤ ပုရိသကာရာနုယောဂမှ။ ပရံ၊ ၌။ အဘိညာ-နုယောဂါဒိဝသေန၇၊ အဘိညာဉ်ကို မေးစိစစ်ခြင်း အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ အရဟတ္တသာဓနာ၂၊ အရဟတ္တဖိုလ်ကို ပြီးစေခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

၁။ **အဘိညာ။ ပေ ။ ဒသေန။** ။"အဘိညာနုယောဂ"ဟူသည် "နန္နု အတ္ထိ ကေစိ ကုဒ္ဓိ ဝိကုဗ္ဗတိ"စသည်ဖြင့် အဘိညာဉ်ကို မေးခြင်းတည်း။ အနုယောဂါဒိ၌ အာဒိဖြင့် ပါဠိတော်၌ လာသော "ဟဉ္စိ အတ္ထိ ကောစိ ကုဒ္ဓိ ဝိကုဗ္ဗတိ"ဟူသော ဌပနာစကားကိုဂင်း, "တေန ဧတ ရေ ဝတ္တဗ္ဗေ"စသော ပါဠိနာကိုဂင်း ယူပါ။

၂။ **အရဟတ္တသာဓနာ။** ။အာသဝက္ခယ အဘိညာဉ် ဟူသည် အရဟတ္တမဂ်တည်း။ "ယေ၊ အာသဝါနံ ခယံ သစ္ဆိကရောတိ"ဟု ဆိုအပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် အရဟတ္တဖိုလ်၌ ဟုတ်သော ရဟန္တာဟုတည်း။ ထို ရဟန္တာသည်သာ အရဟတ္တမဂ်ကို

တတ္ထ၊ တိုဲ အဘိညာနုယောဂဒ္ဒ်။ အာမန္တာတိ၊ ဟူ၍။ သကဝါဒိနာ၊ သည်။ ပဋိညာတေ၊ ဝန်ခံအပ်ပြီးသော်။ ပရဝါဒီ၊ သည်။ (ဗည္ဗမာနော အာဟ-တိုဲ ဒ္ဒ် ၎ပ်။) ဗဟိဒ္ဓါ၊ အပြင်သော။ အနိန္ဒြိယဒဗ္ဗရူပေ၊ ဤအာရုံနှင့် မပေါ်သော သက်မဲ့ရုပ်၌။ ဣဒ္ဓိဝိဓာဒိ ဝိသေသာဓိဂမေ၊ ဣဒ္ဓိပါဒ အစရှိသော တရားထူးကို ရခြင်းသည်။ နတ္ထိ ဖရှိ။ အဇ္ဈတ္တံ၊ အဇ္ဈတ္တ ဖြစ်သော ဣန္ဒြိယ ဗဒ္ဓရုပ်၌။ ဣဒ္ဓိပါဒါဒိဝိသေသာဓိဂမော၊ သည်။ ဟတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တသ္မာ၊ ထြောင့်။ ဣဒ္ဓါဒိနိဗ္ဗတ္တကေန၊ တန်ခိုး အစရှိသည်ကို ဖြစ်စေတတ်သူသည်။ ပဋိဃလေန၊ သည်။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ဖြစ်ရာ၏။ ဣတိ၊ သို့။ မညမာနော၊ သည်။ (ဟုတ္ဝာ)။ နံ့ အတ္ထိ ကောစိ ဣဒ္ဓိံ ဝိကုဗ္ဗတီတိအာဒိံ၊ အစရှိသော စကားရပ်ကို။ အာဟ၊ ပြီ။ တံ သဗ္ဗံ၊ ထို အလုံးစုံသော စကားရပ်သည်။ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ၊ သည်သာ။

အဘိညာနုယောဂဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီးပြီ။

၁၅-၁၈။ ဉာတကာနုယောဂါဒိ အဖွင့်

၁၉၇။ ဣဒါနိ၊ အဘိညာနုယောဂကို ဟောတော်မူပြီးရာ ယခုအခါ၌။ မာတာတိ အာဒိကော၊ မာတာ အစရှိသော။ ဉာတကာနုယောဂေါ၊ ဉာတကတို့ကို မေးစိစစ်ရာ အခန်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။ ဝါ၊ လတ္တံ့။) ဒတ္တိယောတိ-အာဒိကော၊ ဒတ္တိယော အစရှိသော။ ဇာတိအနုယောဂေါ၊ အမျိုးဇာတ်ကို စေးစိစစ်ရာအခန်းသည်။ (ဟောတိ)။ ဂဟဋ္ဌော ပဗ္ဗဇိတော၊ အစရှိသော။ ပဋိပတ္တိအနုယောဂေါ၊ အကျင့်ကို မေးစိစစ်ရာ အခန်းသည်။ (ဟောတိ)။ ဒဗဝေါမနုဿော၊ အစရှိသော။ ဥပပတ္တိအနုယောဂေါ၊ ပဋိသန္ဓေကို မေးစိစပ်ရာ အခန်းသည်။ (ဟောတိ)။ သောတာပန္နော အာဒိကော၊ သောတာပန္နော အစရှိသော။ ပဋိဝေဓာနုယောဂေါ၊ ပဋိဝေဓကို မေးစိစစ်ရာ အခန်းကို။ အရိယာနုယောဂေါတိပိ၊ အရိယာကို မေးစိစစ်ရာ အခန်း ဟူ၍လည်း။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ တေ သဗ္ဗေ၊ ထို အလုံးစုံသော အနုယောဂ ဟူသည်။ ဥတ္တာနတ္ထာယေဝ၊ ပေါ်လွင်ထင်ရှားသော အနက်ရှိကုန်သည်သာ။

ပြန်၍ ပဋိဝေဓာနုယောဂကို ဖြစ်စေ မျက်မှောက်ပြုသည်။ ထို့ကြောင့် "အဘိညာနု-ယောဂ ... ဖြစ်သော (အဘိညာဉ်အားဖို့သည်ကို မေးစိစစ်ခြင်း၏အကျိုးဖြင့် (၁-နံပါတ်မှာ) အမျိုးဇာတ်ရုပ်ကို ပြုံးစေ၏။ ထိုသို့ ပြုံးစေခြင်းအားဖြင့် (၂-နံပါတ်မှာ) အရဟတ္တဖိုလ်ကို ပြုံးစေသည်။ [ဤသည်ကား ပဓာနထား အဘိညာ ဝုတ္တာ-(လုတိ - ထို့ကြောင့်) ... တို့ သာဓနာ တဒ္ဓာဝဿစ (ထို့ရဟန္တာဖြစ်-ပြောင်း ပြုစုပျိုးထောင်ပုံကိုလည်း) သာဓနာ ဟာဟိ ယေဝါတိ၊—ဋီကာ။]

ပန၊ ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤ အရိယာနုယောဂတွင်။ အရဟာ ဟုတ္ဌာ နု အရဟာတိ၊ ဟူသော ပြဿနာကို။ မောဃပဥ္ဇတ္တာ[၁]၊ မောဃပဥ္ဇ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (အာယသ္မတာ မောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿတ္ထေရေန)။ နု ဝုတ္တံ၊ ဟောတော် မမူအပ်။

၂၀၆။ စတ္တာရော ပုရိသယုဂါတိ အာဒိ၊ အစရှိသော ပါဋိရပ်သည်။ သံဃာနုယောဂေါ၊ သံဃာကိုမေးစိစစ်ကြောင်း စကားရပ်သည်။ (ဟောတိ)။ သောပိ၊ ထို သံဃာနုယောဂသည်လည်း။ ဥတ္တာနတ္ထောယေဝ၊ သည်သာ။

၂၀၉။ သခ်တောတိ အာဒိ၊ အစရှိသော ပါဋိရပ်သည်။ သစ္စိကဋ္ဌ-သဘာဝါနုယောဂေါ၊ သစ္စိကဋ္ဌ သဘောကို မေးစိစစ်ကြောင်း စကားရပ်သည်။ (ဟောဆိ)။ တတ္ထ၊ ထို သစ္စိကဋ္ဌ သဘာဝါနုယောဂ၌။ တတိယာ ကောဋီတိ၊ ဟူသော။ ပုစ္ဆာ၊ သည်။ သကဝါဒိဿ၊ ၏ ပုစ္ဆာတည်း။ တထာရူပဿ၊ ထိုသို့ တတိယ ကောဋိ သဘော ရှိသော။ သစ္စိကဋ္ဌဿ၊ မှန်သော အနက် သဘော၏။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ ပဋိက္ခေပေါ၊ သည်။ ပရဝါဒိဿ၊ ၏ ပယ်ခြင်းတည်း။

၂၁၀။ ပုန၊ တဖန်။ ပုဋ္ဌော၊ အပ်သည်။ (သမာနော)။ ပုဂ္ဂလံ၊ သစ္စိကဋ္ဌ ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ပဋိညာ၊ သည်။ တဿေဝ၊ ထို ပရဝါဒီ၏ပင် ဝန်ခံခြင်းတည်း။

၂၁၁။ အညော ပုဂ္ဂလောတိပဥ္ဇေပိ၊ ဟူသော ပြဿနာ၌လည်း။ သခ်-တေဟိ၊ သခ်တ ဖြစ်ကုန်သော။ ခန္ဓေဟိ၊ တို့မှ။ အညတ္တံ၊ ပုဂ္ဂလ၏ တမျိုးတခြား၏ အဖြစ်ကို။ အနိစ္ဆန္တော၊ သည်။ (ဟုတ္ဌာ)။ ပဋိက္ခေပေါ၊ သည်။ တဿေဝ၊ ထို ပရဝါဒီ ၏ပင် ပယ်ခြင်းတည်း။

၂၁၂။ ခန္ဓာ သခ်တာတိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားရပ်ကို။ (ဝုတ္တံ-၌ စပ်။) သခ်တာ သခ်တာနိ၊ သခ်တ အသခ်တ တို့ကို။ သရူပေန၊ သရုပ်အားဖြင့်။ ဒဿေတ္ဌာ၊ ပြပြီး၍။ အညတ္တ ပုစ္ဆနတ္ထံ၊ ပုဂ္ဂလ၏ တမျိုးတခြား၏ အဖြစ်ကို မေးခြင်းအကျိုးငှါ။ (အာယသ္မတာ မောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿတ္ထေရေန)။ ဝုတ္တံ၊ အပ်ပြီ။ ["ခန္ဓာ သခ်တာ, နိဗ္ဗာနံ အသခ်တံ, ပုဂ္ဂလော နေဝသခ်တော နာသခ်တော"ဟု သရုပ်သကောင်အားဖြင့် ပြပြီးမှ "အညေ ခန္ဓာ, အညံ နိဗ္ဗာနံ, အညော ပုဂ္ဂလော"ဟု အည အဖြစ်ကို မေးသည်။]

၁။ **မောဃပဥ္ဇတ္တာ**။ "အနာဂါမီ ဟုတ္ဌာ နု အနာဂါမီ ဟောတိ"ဟု မေးရာ၌ ရဟန္တာ ဖြစ်သောအခါ အနာဂါမ် မဟုတ်တော့ သကဲ့သို့, ရဟန္တာ ဖြစ်ပြီးသောအခါ ပရိနိဗ္ဗာန် စံသည့် တိုင်အောင် ရဟန္ထာ မဟုတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်မရှိတော့။ ထို့ကြောင့် "အရဟာ ဟုတ္ဌာ နု အရဟာ"ဟူသော နောက်ပုစ္ဆာအတွက် အဖြေ မရနိုင်ရကား မောဃပဥ္ဇ"ဟု ဆိုသည်။

၂၁၃။ ရူပံ သခ်ံတန္တိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားရပ်ကို။ ခန္ဓေ၊ တို့ကို။ ဝိဘာဂတော၊ ဝေဖန်အပ်သော အပြားအားဖြင့်။ ဒဿေတွာ၊ ၍။ အညတ္တ-ပုစ္ဆနတ္ထံ၊ ၄၂။ ဝုတ္တံ။ အပ်ပြီ။

၂၁၄။ ပုဂ္ဂလဿ ဥပ္ပါဒေါတိ၊ အစရှိသော။ ပုစ္ဆာ၊ သည်။ သကဝါဒိဿ၊ ၏ ပုစ္ဆာတည်း။ (သတ္တာ၊ တို့သည်။) ဇာတိဓမ္မာ၊ ပဋိသန္ဓေ နေရခြင်း သဘော ရှိကုန်၏။ ဇရာဓမ္မာ၊ အိုရခြင်း သဘော ရှိကုန်၏။ အထော၊ ထိုမှ တပါး။ မရဏ ဓမ္မိနော၊ သေရခြင်း သဘော ရှိကုန်၏။ ဣတိ အာဒိသုတ္တ-ဝသေန၊ ဤသို့ အစရှိသော ပါဋိတော်သုတ်၏ အစွမ်းကြောင့်။ ပဋိညာ၊ သည်။ ပရဝါဒိဿ၊ ၏ ဝန်ခံခြင်းတည်း။ ပန၊ ထိုသို့ ဝန်ခံပါသော်လည်း။ အဿ၊ ထို ပုဂ္ဂလ၏။ သခ်ံတ ဘာဝံ၊ သခ်ံတ၏အဖြစ်ကို။ သော၊ ထို ပရဝါဒီ သည်။ န ဣစ္ဆတိ၊ အလိုမရှိ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပဋိက္ခိပတိ၊ ၏။ [ဤစကား အရ ပါဋိတော်စာအုပ်တို့၌ "န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ"ဟု ရှိရမည်။ ယခု စာအုပ် တို့၌ ကျနေသည်။]

၂၁၅။ ပုန။ န ဥပ္ပါဒေါ ပညာယတီတိအာဒိနာ၊ အစရှိသော။ နယေန၊ နည်းဖြင့်။ ပုဋ္ဌော၊ အပ်သည်။ (သမာနော)။ ဒုက္ခမေဝ၊ ဒုက္ခ သည်သာ။ သမ္ဘောတိ၊ ကောင်းစွာဖြစ်၏။ ဒုက္ခံ၊သည်။ တိဋ္ဌတိ၊ တည်၏။ ဝေတိ စ၊ ပျက်လည်းပျက်၏။ ဣတိ အာဒိဝစနတော၊ ဤသို့ အစရှိသော ပါဋိတော်ကို ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်။ ပုဂ္ဂလဿ၊ ၏။ ဥပ္ပါဒါဒယော နာမ၊ ဖြစ်ခြင်း အစရှိသည်တို့ မည်သည်။ န ယုဇ္ဇန္တိ၊ မသင့်ကုန်။ ဣတိ၊ ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍။ (ပရဝါဒီ)။ ပဋိဇာနာတိ၊ ၏။

၂၁၆။ အတ္ထတ္ထမှိတိ(ဇတ္ထ)၊ ဤ ပါဋ္ဌ၌။ နိဗ္ဗာနံ၊ ကို။ အတ္ထံ၊ အတ္ထ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ အပ်၏။ တတ္ထ၊ ထို နိဗ္ဗာန်၌။ (ပုဂ္ဂလော၊ သည်။) အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ၊ သို့။ (သကဝါဒီ)။ ပုစ္ဆတိ၊ ၏။ တဿ၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်၏။ အတ္ထိတာယ၊ နိဗ္ဗာန်၌ ရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ (သတိ၊ သော်။) သဿတံ၊ ပုဂ္ဂိုလ်၏ သဿတ ၏ အဖြစ်သည်။ အာပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ (တဿ၊ ၏။) နတ္ထိတာယ၊ နိဗ္ဗာန်၌ မရှိသည်၏အဖြစ်သည်။ (သတိ၊ သော်။) ဥစ္ဆေဒေါ၊ ပုဂ္ဂိုလ်၏ ပြတ်စဲခြင်းသည်။ အာပဇ္ဇတိ၊ ၏။ [ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ် နိဗ္ဗာန်ရောက် သောအခါ ပုဂ္ဂိုလ်က ပြတ်နေရစ်၏။ ထို့ကြောင့် ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ ဖြစ်သည်။] တဒုဘယမ္မိ၊ ထို သဿတ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ -၂-ပါးစုံ ကိုလည်း။ အနိစ္ဆန္တော၊ အလိုမရှိသော ပရဝါဒီသည်။ ပစ္ဆာ၊ နောက်၌။ ပဋိက္ခိပတိ။

ဉာတကာနုယောဂါဒိဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီးပြီ။

၁၉-၂၁။ ပဋိဝေဓာနုယောဂါဒိ အဖွင့်

၂၁၇။ ဘဝံနိဿာယ ပဋေ၊ ဘဝံ နိဿာယ ပြဿနာဋ္ဌ။ ဘဝန္တိ၊ ကား။ ဥပပတ္တိဘဝံ၊ ဥပပတ္တိဘဝကို။ (နိဿာယ တိဋ္ဌတိ-ဋ္ဌ စပ်။)

၂၁၈။ ဝေဒနံ ဝေဒိယမာနပဋေ၊ ဝေဒနံ ဝေဒိယမာန ပြဿနာဋ္ဌ။ ဝေဒနံ၊ ဝေဒနာကို။ ဝေဒိယမာနော၊ ခံစားလသော်။ ပရိဂ္ဂဟိတ် ဝေဒနော၊ ဝိပဿနာဉာဏ်ဖြင့် ပိုင်းခြားအပ်သော ဝေဒနာရှိသော။ ဝါ၊ ဝေဒနာကို ဝိပဿနာဉာဏ်ဖြင့် ပိုင်းခြားပြီးသော။ ယောဂါဝစရောဝ၊ အားထုတ်အပ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းဋ္ဌ သက်ဝင်ကျက်စားသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်သာ။ ပဇာနာတိ၊ အပြားအားဖြင့် သိ၏။ ဗာလပုထုဇ္ဇနော၊ ဗာလပုထုဇဉ်သည်။ နပ္ပဇာနာတိ၊ အပြားအားဖြင့် မသိ။ [ဤနေရာဋ္ဌ ဝေဒနာကို မသိမ်းဆည်းနိုင်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို "ဗာလ"ဟု ဆိုသည်။]

၂၂၄။ ကာယာနုပဿနာဒိပဋ္ဌာ၊ ကာယာနုပဿနာ အစရှိသော ပြဿနာတို့သည်။ ဥတ္တာနတ္ထာယေဝ၊ ကုန်သည်သာ။

၂၂၆။ ပါရာယနဂါထာယ၊ ပါရာယနဝဂ်ဝယ် လာသော ဂါထာဋ္ဌ။ သုညတော လောကံ အဝေက္ခဿူတိ၊ ဟူသောပါဋ္ဌ၏။ သတ္တသုညတဝသေန၊ သတ္တဝါတို့မှ ကင်းဆိတ်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ခန္ဓလောကံ၊ ခန္ဓာတည်းဟူသော လောကကို။ ဩလောကေဟိ၊ ရှုပါလော။ ဣတိအတ္ထော၊ နက်။ [သတ္တလောကကိုပင် အတ္တ သတ္တ ဇီဝမှ ကင်းဆိတ်အောင် ရှုရမည် ဖြစ်သော ကြောင့် "သတ္တလောက"ဟု နာမည် မတပ်ပဲ "ခန္ဓလောက"ဟု နာမည် တပ်သည်။]

၂၂၇။ ပုဂ္ဂလော အဝေက္ခတီတိ၊ အစရှိသော ပုစ္ဆာသည်။ သကဝါဒိ-ပုစ္ဆာ၊ သကဝါဒီ၏ ပုစ္ဆာတည်း။ ဟိ၊ မှန်။ (တနည်း) ဟိ (ယသ္မာ)၊ ကြောင့်။ ပရဝါဒိဿ၊ ၏။ (လဒ္ဓိ-ဋ္ဌ စပ်။) သုညတော လောကံ အဝေက္ခဿူတိ ဂါထာယ၊ ဟူသော ဂါထာဋ္ဌ။ ယော၊ အကြင်သူသည်။ အဝေက္ခတိ၊ ရှု၏။ သော။ ထို သူသည်။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ လဒ္ဓိ၊ သည်။ (ဟောတိ)။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ နံ၊ ထို ပရဝါဒီကို။ ဧဝံ၊ သို့။ (သကဝါဒီ)။ ပုစ္ဆတိ၊ ၏။ သဟ ရူပေနာတိ၊ ဟူသောပါဋ္ဌ၏။ ရူပကာယေန၊ ရူပကာယနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ (အဝေက္ခတိ-ဋ္ဌ စပ်။) တတော၊ ထို ရူပကာယမှ။ အနိဿဋ္ဌော၊ မထွက်သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ (အဝေက္ခတိ-ဋ္ဌ စပ်။) ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဣဒံ၊ ဤပြဿနာကို။ (ပဋိက္ခိပတိ-ဋ္ဌ စပ်။) ပဉ္ဇဝေါကာရ-ဝသေန၊ ပဉ္ဇဝေါကာရဘုံနှင့်စပ်သဖြင့်။ အနုဇာနိတွာ၊ ခွင့်ပြုပြီး၍။ ပုန၊

တံဇီဝန္တိ၊ အစရှိသည်ဟူ၍။ ပုဇ္ဇော၊ မေးအပ်သော ပရဝါဒီသည်။ သုတ္ထ-ဝိရောဓာယေန၊ ကြောင့်။ (တံဇီဝံ တံသရီရန္တိ အဗျာကတမေတံ မယာ ဟူသောသုတ်နှင့် ဆန့်ကျင်ခြင်းမှ ကြောက်ခြင်းကြောင့်။) ပဋိက္ခိပတိ၊ ၏။

၂၂၇။ အဘ္ဘန္တရ၎တောတိ စ၊ ဟူသည်လည်းဖြစ်သော။ ဗဟိဒ္ဓါ နိက္ခ-မိတ္ဝာတိ စ၊ ဟူသည်လည်း ဖြစ်သော။ ဣဒံ၊ ဤ စကား ၂·ရပ်သည်။ သဟ-ရူပေန ဝိနာ ရူပေနာတာ၊ ဟူ၍။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌။ ဝုတ္တာဿ၊ ဟောတော် မူအပ်သော စကား၏။ ဝါ၊ ကို။ လက္ခဏဝစနံ ၁၊ မှတ်သားကြောင်းစကား တည်း။ တတ္ထ၊ ထို စကားရပ်၌။ အဘ္ဘန္တရ၎တောတိ၊ ကား။ ရူပဿ၊ ရုပ် ခန္ဓာ၏။ အန္တောဂတောဝ၊ အတွင်း၌ တည်သည်။ (ဟုတ္ဝာ၍။ အဝေက္ခတိ-ဒ္ဓိစပ်။) ဣတော ဝါ၊ ဤဘက်ရုပ်မှ၎င်း။ ဧတ္တော ဝါ၊ ဟိုဘက်ရုပ်မှ၎င်း။ အနိက္ခမိတ္ဝာ၊ မထုတ်မူ၍။ ရူပပရိစ္ဆေဒဝသေနေဝ၊ ရုပ်အပိုင်းအခြားနှင့် စပ် သဖြင့်သာလျှင်။ ဌိတောဝ၊ တည်သည်။ ဟုတ္ဝာ၍။ (အဝေက္ခတိ-ဒ္ဓိစပ်။) ဣတိအတ္ထော၊ နက်။ နိက္ခမိတ္ဝာတိ၊ ကား။ ရူပပရိစ္ဆေဒံ၊ ရုပ်အပိုင်း အခြား ကို။ အတိက္ကမိတ္ဝာ၊ ကျော်လွန်၍။ ရူပံ၊ ကို။ အနိဿိတောဝ၊ မမှီသည်။ ဟုတ္ဝာ။ ၍။ (အဝေက္ခတိ-ဒ္ဓိစပ်။) ဣတိအတ္ထော၊ နက်။

၂၃၁။ အနတ္တာတိ၂၊ကား။ အတ္တနာ၊အတ္တမှ။ ဇီဝေန၊ဇီဝမှ။ ပုဂ္ဂလေန၊ ပုဂ္ဂလမှ။ (အသက်ကောင် လိပ်ပြာကောင် ဝိညာဉ်ကောင်မှ။) ရဟိတော၊ ကင်း၏။ ["သဗ္ဗေဓမ္မာအနတ္တာ"ဟူသော ပါဠိ၏ အဖွင့် ဖြစ်သောကြောင့် "ရဟိတာ"ဟု ဗဟုဝုစ်ရှိလျှင် ကောင်း၏။] ဇကဓမ္မေပိ၊ တခုသော တရား ဌိလည်း။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဧဝံ၊ သို့။ သဗ္ဗသုတ္တာနံ၊ အလုံးစုံသော သုတ္တန်ပါဠိတို့၏။ အတ္ထော၊ ကို။ အဂမဋ္ဌ-ကထာသု၊ သုတ္တန်အဋ္ဌကထာတို့၌။ ဝုတ္တ နယေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဧဝဒိ-

---

၁။ ဣဒံ ။ ပေ ။ လက္ခဏဝစနံ။ ။ရှေ့၌ "သဟရူပေန အဝေက္ခတိ, ဝိနာ ရူပေန အဝေက္ခတိ"ဟု ပုစ္ဆာရှိခဲ့၏။ ဤ၌ "အဘ္ဘန္တရဂတော အဝေက္ခတိ ဗဟိဒ္ဓါ နိက္ခမိတ္ဝာ အဝေက္ခတိ"ဟု ပုစ္ဆာထုတ်ပြန်၏။ ထိုပုစ္ဆာ ၂-ရပ်သည်။ အဘယ်သို့သော စကားဖြစ်ပါသနည်း-ဟု မေးဘွယ်ရှိသောကြောင့် "ဣဒံ ။ ပေ ။ လက္ခဏဝစနံ"ဟု မိန့်သည်။ ဆိုလိုရင်းကား အဘ္ဘန္တရဂတောသည် သဟရူပေန၏ အမှတ်အသားဖြစ်၏။ "ရုပ်နှင့်တကွ ကြည့်၏" ဟူရာ၌ "ပုဂ္ဂိုလ်သည် ရုပ်ခန္ဓာ၏ အတွင်း၌ တည်လျက် ကြည့်၏"ဟု ဆိုလိုသည်။ ဗဟိဒ္ဓါ နိက္ခမိတ္ဝာသည် "ဝိနာ ရူပေန"၏ အမှတ်အသား ဖြစ်၏။ "ရုပ်နှင့် ကင်း၍ ကြည့်၏"ဟူရာ၌ "ရုပ်ခန္ဓာ၏ အပြင်ပသို့ထွက်၍ ကြည့်၏" ဟု ဆိုလိုသည်။

၂။ အနတ္တာတိ။ ။"သဗ္ဗေဓမ္မာ အနတ္တာ"ဟူသော ပါဠိတော်၌ "အတ္တာ" ဟူသည် ဇီဝ ပုဂ္ဂလပင်တည်း။ ထို့ကြောင့် အနတ္တာကို "ဇီဝေန ပုဂ္ဂလေန"ဟု ဖွင့်သည်။ [ဇီဝကို "အသက်ကောင်, ဝိညာဉ်ကောင်, လိပ်ပြာကောင်"ဟု အမျိုးမျိုး ခေါ်ကြသည်။]

တဗ္ဗော၊ ၏။ ဣဓပန၊ ဤ အဋ္ဌကထာဋ္ဌကား။ သန္ဓာယ ဘာသိတ မတ္တမေဝ၊ ရည်ရွယ်၍ ဟောတော် မူအပ်သော အနက်မျှကိုသာ။ ဝက္ခာမ၊ ဖွင့်ဆိုကုန်အံ့။

၂၃၇။ ဝုတ္တံ ဘဂဝတာ သပ္ပိကုမ္ဘောတိ အာဒီ၊ အစရှိသော စကားရပ်ကို။ (အာဘတံ-ဋ္ဌ စပ်။) သဗ္ဗာဝ၊ သာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ ဒေသနာ၊ ဒေသနာတော်တို့ကို။ ယထာရုတဝသေနေဝ၊ အကြင်အကြင် ဟောတော်မူအပ်တိုင်းသော ပါဋ္ဌိတော်၏ အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ အတ္ထတော၊ အားဖြင့်။ နဂဟေတဗ္ဗာ၊ မယူထိုက်ကုန်။ ဣတိ၊ ဤ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဒဿနတ္ထံ၊ ပြတော်မူခြင်း အကျိုးငှါ။ (အယသ္မတာ မောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿတ္ထေရေန)။ အာဘတံ၊ ထုတ်ဆောင်တော် မူအပ်ပြီ။ ဟိ၊ ဥပမာဆောင် ထင်အောင်ပြဦးအံ့။ သုဝဏ္ဏံ၊ ရွှေကို။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ ကတော၊ ပြုအပ်သော။ သုဝဏ္ဏဝိကာရော၊ ရွှေ၏ အထူး ပြုအပ်သော။ ဝါ၊ ရွှေဖြင့် အထူး ပြုအပ်သော။ ကုမ္ဘော၊ အိုးကို။ သုဝဏ္ဏကုမ္ဘောတိ၊ ရွှေအိုးဟူ၍။ ဝုစ္စတိယထာ၊ ဆိုအပ် ဆိုနိုင်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ သပ္ပိံ၊ ထောပတ်ကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ ကတော၊ အပ်သော။ သပ္ပိဿ၊ ၏။ ဝါ၊ ဖြင့်။ ဝိကာရော၊ အထူး ပြုအပ်သော။ သပ္ပိကုမ္ဘောနာမ၊ ထောပတ်အိုးမည်သည်။ နအတ္ထိ၊ မရှိ။ ပန၊ အနွယကား။ ယသ္မိံ ကုမ္ဘေ၊ အကြင်အိုးဋ္ဌ။ သပ္ပိ၊ ထောပတ်ကို။ ပက္ခိတ္တံ၊ ထည့်အပ်ပြီ။ သော၊ ထို အိုးသည်။ သပ္ပိကုမ္ဘောနာမ၊ ထောပတ်အိုးမည်၏။ ဣတိ အယံ၊ ဤ ဆိုအပ်ပြီးကား။ ဧတ္ထ၊ ဤ ဝုတ္တံ ဘဂဝတာ သပ္ပိကုမ္ဘော အစရှိသော ပါဋ္ဌ။ အတ္ထော၊ တည်း။ တေလကုမ္ဘာဒီသုပိ၊ အစရှိသော ပါဋ္ဌိရပ်တို့ဋ္ဌလည်း။ ဧသေဝနယော၊ ပင်တည်း။

စ၊ ဆက်။ နိဗ္ဗာနံ၊ သည်။ နိစ္စံ၊ မြဲသည်။ ဓုဝံ၊ ခိုင်ခံ့သည်။ (ဟောတိ) ယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ (နိစ္စံ၊ သော။ ဓုဝံ၊ သော။) ဘတ္တံ ဝါ၊ ဘတ်သည်သော်ငှင်း။ ယာဂု ဝါ၊ ယာဂု သည်သော်ငှင်း။ နအတ္ထိ၊ မရှိ။ ပန၊ ထိုသို့မြဲသော ဘတ္တ ယာဂု မရှိပါသော်လည်း။ ကာလပရိစ္ဆေဒံ၊ ကာလ အပိုင်းအခြားကို။ အကတွာ၊ မပြုမူ၍။ [“တလပတ်လုံး ဆွမ်းဝတ်တည်မည်” စသည်ဖြင့် “ကာလကို မပိုင်းခြား မသတ်မှတ်မူ၍” ဟူလို။] ဒိဝသေ ဒိဝသေ၊ နေ့တိုင်းနေ့တိုင်း။ ဒဿာမ၊ ပေးလှူကုန်အံ့။ ဣတိ၊ သို့။ ပညတ္တ-ဝသေန၊ ဝတ်တည်အပ်သော ဆွမ်းနှင့် စပ်သဖြင့်။ နိစ္စ ဘတ္တံ၊ မြဲသောဆွမ်း။ ဝါ၊ နိစ္စဘတ်။ ဓုဝယာဂု၊ မြဲသော ယာဂု။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စတိ၊ အပ်၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤ နိစ္စဘတ္တံ ဓုဝယာဂု ဟူသော ပါဋ္ဌ။ အတ္ထော၊ တည်း။ အတ္ထိ ပုဂ္ဂလော အတ္တဟိတာယ ပဋိပန္နောတိ အာဒီသုပိ၊ အစရှိသော ပါဋ္ဌိရပ်တို့ဋ္ဌလည်း။ (အတ္ထော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော)။ ရူပါဒယော။ ရုပ်အစရှိကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ပစ္စတ္တလက္ခဏ သာမညလက္ခဏဝသေန၊

ကကွဋ္ဌ ဖုသန အစရှိသော မိမိ မိမိ၏ လက္ခဏာ, အနိစ္စတာ အစရှိသော သာမည လက္ခဏာ၏ အစ္ဆမ်းဖြင့်။ အတ္ထိယထာ၊ ရှိကုန်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ န အတ္ထိ၊ မရှိ။

ပန၊ ကား။ ရူပါဒီသု၊ ရုပ်အစရှိသည်တို့သည်။ သတိ၊ ရှိကုန်လသော်။ ဧဝံ နာမော၊ ဤ အမည်ရှိသူတည်း။ ဧဝံဂေါတ္တော၊ ဤ အနွယ်ရှိသူတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေါဟာရော၊ အခေါ်အဝေါ်သည်။ ဟောတိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဣမိနာ လောကဝေါဟာရေန၊ ဤ လောက အခေါ် အဝေါ် အားဖြင့်။ ဣမာယ လောက သမ္မုတိယာ၊ ဤ လောက သမ္မုတိ ပညတ်အားဖြင့်။ ဣမာယ လောကနိရုတ္တိယာ၊ ဤ လောကဌ် ထုတ်ဖော်ပြောဆိုခြင်းအားဖြင့်။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ ဇ္ဈတ္တ၊ ဤ အတ္ထိ ပုဂ္ဂလော အတ္တ-ဟိတာယ ပဋိပန္နော အစရှိသောပါဠ်၌။ အတ္ထော၊ တည်း။ စ၊ သာဓကား။ ဘဂဝတာပိ၊ သည်လည်း။ ဣမာခေါ ။ ပေ ။ လောကပညတ္တိယောတိ၊ ဟူသော။ တေံ၊ ဤ စကားတော်ကို။ ဝုတ္တံ၊ ဒှပ်ပြီ။ ပန၊ ကား။ ရူပါဒိဓမ္မော၊ ရုပ်အစရှိသော တရားတို့သည်။ လောကသမ္မုတိ ၊ လောကသမ္မုတိ ပညတ်ကို။ ဝိနာ၊ ကြဉ်၍။ ပစ္စတ္တ သာမည လက္ခဏ ဝသေန၊ ကကွဋ္ဌ ဖုသန အစရှိသော မိမိ မိမိ၏ လက္ခဏာ, အနိစ္စတာ အစရှိသော သာမညလက္ခဏာ၏ အစ္ဆမ်းဖြင့်။ ပညာပနတော၊ အပြားအားဖြင့် သိစေတတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အတ္ထိ၊ ရှိကုန်၏။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ ဇ္ဈတ္တ၊ ဤ အတ္ထိပုဂ္ဂလော အစရှိသောပါဠ်၌။ အတ္ထော၊ တည်း။

ပန၊ကား။ ဗုဒ္ဓါနံ၊ ဘုရားရှင်တို့၏။ သမ္မုတိကထာ စ၊ သမ္မုတိကထာဌင်း။ (အများသမုတ်အပ်သော ပညတ်အနက်ကို ပြောဟောကြောင်းတရားဌင်း။) ပရမတ္ထကထာ စ၊ ပရမတ္ထကထာဌင်း။ (မဖောက်မပြန် မြတ်သော အနက်ကို ဟောပြောကြောင်း တရားဌင်း။) ဣတိ၊ သို့။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ ကထာ၊ ဟောပြောကြောင်း တရားတို့သည်။ (ဟောန္တိ)။ တတ္ထ၊ ထို ၂-မျိုးသော ကထာတို့တွင်။ သတ္တော၊ သတ္တဝေါ။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်။ ဒေဝေါ၊ နတ်။ ဗြဟ္မာ၊ ဗြဟ္မာ။ ဣတိ အာဒိကာ၊ ဤသို့အစရှိသော ကထာသည်။ သမ္မုတိ-ကထာနာမ၊ မည်၏။ အနိစ္စံ၊ အနိစ္စ။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခ။ အနတ္တာ၊ အနတ္တ။ ခန္ဓာ၊ ခန္ဓာတို့။ ပေ ။သမ္မပ္ပဓာနာ၊ သမ္မပ္ပဓာန်တို့။ ဣတိ အာဒိကာ၊ ဤသို့အစရှိသော ကထာသည်။ ပရမတ္ထကထာနာမ၊ မည်၏။ တတ္ထ၊ ထို ၂-ပါးသော ကထာတို့တွင်။ ယော၊ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ (သကွောတိ-၌ စပ်။) သမ္မုတိ-ဒေသနာယ၊ သမ္မုတိဒေသနာတော်ဖြင့်။ (ပညတ်ကို ဟောကြောင်း တရား တော်ဖြင့်။) သတ္တောတိ ဝါ၊ သတ္တဝေါဟူ၍ဌင်း။ ပေ ။ဗြဟ္မာတိ ဝါ၊ ဌင်း။ ဝုတ္တော၊ ဟောတော် မူအပ်သော်။ (ဟောတော်မူအပ်၏။) ဇာနိတုံ၊ အနက်

အဓိပ္ပါယ်ကို သိခြင်းငှါ၎င်း။ ပဋိဝိဇ္ဈတုံ၊ သစ္စာ ၄-ပါးကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းငှါ၎င်း။ နိယျာတုံ၊ ဝဋ်မှ ထွက်မြောက်ခြင်းငှါ၎င်း။ အရဟတ္တ-ဇယဂ္ဂါဟံ၊ အရဟတ္တဖိုလ် အောင်လံကို ယူခြင်းကို။ ဝါ၊ ယူအပ်သော အရဟတ္တဖိုလ်အောင်လံကို။ ဂဟေတုံ၊ ယူခြင်းငှါ၎င်း။ သဂ္ဂကောတိ၊ စွမ်းနိုင်၏။ တဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အာဒိတော၀၊ ၌သာ။ သတ္တောတိ ဝါ၊ သတ္တဝါ ဟူ၍၎င်း။ ပေ။ ဗြဟ္မာတိ ဝါ၊ ဟူ၍၎င်း။ ကထေတိ၊ ၏။

ယော၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပရမတ္ထဒေသနာယ၊ ပရမတ္ထ ဒေသနာတော် ဖြင့်။ အနိစ္စန္တိ ဝါ၊ အနိစ္စ ဟူ၍၎င်း။ ဒုက္ခန္တိ ဝါ၊ ၎င်း။ ဣတိ အာဒီသု၊ ဤသို့ အစရှိသော တရားတို့တွင်။ အညတရံ၊ အမှတ်မထား တပါးပါး သော တရားကို။ သုတ္ဝာဝ၊ ကြားနာရ၍သာ။ (ကြားနာရမှသာ။) ဇာနိတုံ၊ ၎င်း။ ပဋိဝိဇ္ဈတုံ၊ ၎င်း ။ ပေ ။ ဂဟေတုံ၊ ၎င်း။ သက္ကောတိ၊ ၏။ တဿ၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်အား။ အနိစ္စန္တိ အာဒီသု၊ အနိစ္စ အစရှိသော တရားတို့တွင်။ အညတရံ၊ အမှတ်မထား တပါးပါးသောတရားကို။ ကထေတိ၊ ၏။ တထာ၊ ထိုမှ တပါး။ သမ္မုတိကထာယ၊ ဖြင့်။ ဗုဇ္ဈနက သတ္တာဿ၊ သိလတ္တံ့သော သတ္တဝါအား။ ပဌမံ၊ စွာ။ ပရမတ္ထ ကထံ၊ ကို။ နကထေတိ၊ ဟောတော် မမူ။ ပန၊ အနှယကား။ သမ္မုတိ ကထာယ၊ ဖြင့်။ ဗောဓေတွာ၊ အနက် အဓိပ္ပါယ်ကို သိစေပြီး၍။ ပစ္ဆာ၊ ၌။ (နောက်မှ။) ပရမတ္ထ ကထံ၊ ကို။ ကထေတိ၊ ၏။ ပရမတ္ထကထာယ၊ ဖြင့်။ ဗုဇ္ဈနက သတ္တာဿာပိ၊ အားလည်း။ ပဌမံ၊ စွာ။ သမ္မုတိ ကထံ၊ ကို။ နကထေတိ၊ မမူ။ ပန၊ အနှယကား။ ပရမတ္ထကထာယ၊ ဖြင့်။ ဗောဓေတွာ၊ ၍။ ပစ္ဆာ သမ္မုတိကထံ ကထေတိ။

ပန၊ ဆက်။ ပကတိယာ၊ ပင်ကိုယ်အားဖြင့်။ (ရိုးရာထုံးစံအားဖြင့်။) ပဌမမေ၀၊ သာလျှင်။ ပရမတ္ထကထံ၊ ကို။ ကထေန္တာဿ၊ ဟောတော် မူလ သော်။ ဒေသနာ၊ ဒေသနာတော်သည်။ လူဓါကာရာ၊ ခြောက်ကပ်သော အခြင်းအရာ ရှိသကဲ့သို့။ ဟောတိ။ တာသမာ၊ ကြောင့်။ ဗုဒ္ဓါ၊ တို့သည်။ ပဌမံ၊ စွာ။ သမ္မုတိကထံ၊ ကို။ ကထေတွာ၊ ဟောတော်မူပြီး၍။ ပစ္ဆာ၊ ၌။ (နောက်မှ။) ပရမတ္ထကထံ ကထေန္တိ။ တေ၊ ထိုဘုရားရှင်တို့သည်။ သမ္မုတိ-ကထံ၊ ကို။ ကထေန္တာပိ၊ ဟောတော်မူကုန်သော်လည်း။ သစ္စမေ၀၊ မှန် သော အနက်ကိုသာ။ သဘာဝမေ၀၊ ထင်ရှား ရှိသော အနက်ကိုသာ။ အမုသာ၀၊ မုသား မဟုတ်သော အနက်ကိုသာ။ ကထေန္တိ။ ပရမတ္ထကထံ၊ ကို။ ကထေန္တာပိ၊ ကုန်သော်လည်း။ သစ္စမေ၀။ ပေ ။ကထေန္တိ။ ဟိ၊ မှန်။ ၀ဒတံ၊ ပြောဟောကြသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့တွင်။ ဝရော၊ အမြတ်ဆုံး ဖြစ်တော် မူသော။ အယံသမ္မုဒ္ဓေါ၊ ဤ ကြွင်းမဲ့ညဏ် အလုံးစုံကို အကုန်သိမြင် ဘုရား ရှင်သည်။ သမ္မုတိ၊ သမ္မုတိ သစ္စာကိုဂင်း။ ပရမတ္ထဉ္စ၊ ပရမတ္ထ သစ္စာ

ကိုဌင်း။ ဒုဝေ၊ ကုန်သော။ သစ္စာနိ၊ အမှန်တရားတို့ကို။ အက္ခာဒိ၊ ဟော တော်မူပြီ။ တတိယံ၊ ၃-ခုမြောက် သစ္စာကို။ နုပလဗ္ဘတိ၊ မရအပ် မရနိုင်။

တတ္ထ၊ ထို ၂-ပါးသော သစ္စာတို့တွင်။ (ယသ္မာ၊ အကြင့်ကြောင့်။) လောကသမ္မုတိ၊ လောက၌ သမုတ်အပ်သောအနက်သည်။ ကာရဏာ၊ မချုတ် မယွင်းခြင်း၏အကြောင်းတည်း။ (တသ္မာ၊ကြောင့်။)သင်္ခေါတဝစနံ၊လောက၌ အသိအမှတ်ပြုအပ်သော အနက်ကို ဟောကြောင်း တရားစကားတော်သည်။ သစ္စံ၊မှန်၏။(ယသ္မာ၊ကြောင့်။)ပရမတ္ထဝစနံ၊ပရမတ်ကို ဟောကြောင်း တရား စကားသည်။ ဓမ္မာနံ၊ ပရမတ္ထ တရားတို့၏။ တထလက္ခဏာ၊ ဟုတ်မှန်သော သဘောကို သိကြောင်း အမှတ်အသားသည်။ (ဟောတိ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။) ပရမတ္ထဝစနံ၊ သည်။ သစ္စံ။ ဣတိ၊ သို့။ (ဝေဒိဘဗ္ဘံ၊ ၏။)

အပရောနယော၊ တပါးသောနည်းကား။ ဘဂဝတော။ ၏။ ဒေသနာ၊ ဒေသနာတော်သည်။ ခန္ဓာဒိဝသေန၊ ခန္ဓာ အစရှိသည်တို့၏ အပြားအားဖြင့်။ ပရမတ္ထဒေသနာ စ၊ ပရမတ္ထ ကိုဟောကြောင်း တရားတော်ဌင်း။ သပ္ပိကုမ္ဘာ-ဒိဝသေန၊ ထောပတ်အိုး အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ သမ္မုတိဒေသနာ စ၊ သမ္မုတိ ကို ဟောကြောင်း တရားတော်ဌင်း။ (ဣတိ၊ သို့။)ဒ္ဝေ၊ ၂-ပါးတို့ တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ သမညံ၊ လူအပေါင်းတို့ အညီအမျှ အသိအမှတ် ပြုအပ်သော နာမည်ပညတ်ကို။ နာတိဓာဝတိ၊ လွန်၍ ပြေးသွား သည် မဟုတ်။ (လွန်၍ ဟောတော်မူသည် မဟုတ်။) [သမံ ညာယတေတိ သမညာ-လူအမျှားတို့ အညီအမျှ သဘောတူ သိအပ်သော နာမည်။] တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အတ္ထိ ပုဂ္ဂလောတိ ဝစနမတ္တတော၊ အတ္ထိ ပုဂ္ဂလော ဟူသော စကား တော်မျကြောင့်။ အဘိနိဝေသော၊ မှားမှားယွင်းယွင်း နှလုံးသွင်းခြင်းကို။ နကာတဗ္ဗော၊ မပြုထိုက်။

ဟိ၊ မှန်။ သတ္ထာရာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ပညတ္တိ၊ နာမည် ပညတ်ကို။ အနတိက္ကမ္မ၊ မကျော်လွန်မူ၍။ ပရမတ္ထော၊ မဖောက်မပြန် မြတ်သောအနက် ကို။ ပကာသိတော၊ ထင်ရှားပြတော်မူအပ်ပြီ။ (တသ္မာ၊ ကြောင့်။) သမညံ၊ ကို။ နာတိဓာဝေယျ၊ လွန်၍ မပြေးသွားရာ၊ [ပုဂ္ဂိုလ်ရှိ၏ အတ္တ ရှိ၏ သတ္တဝါ ရှိ၏ဟု လွန်၍ မပြေးသွားရာ။] ပဏ္ဍိတော၊ ကြောင်းကျိုး မြင်သိ ပညာရှိ သည်။ ပရမတ္ထံ၊ ကို။ ပကာသန္တော၊ ထင်ရှားပြလသော်။ သမညံ၊ ကို။ နာတိဓာဝဝေယျ၊ လွန်၍ မပြေးသွားရာ။

သေသံ၊ ကြွင်းသော ပုဒ်အပေါင်းသည်။ သမ္မတ္ထ၊ အလုံးစုံသော ပါဠို တို့၌။ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ၊ သည်သာ။ ဣတိ၊ ဤသို့ မှတ်အပ်၏။

ပုဂ္ဂလကထာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီးပြီ။

၂-ပရိဟာဒနိကထာ

၁-ဝါဒ်ယုတ္တိ ပရိဟာနိ အဖွင့်

၂၃၉။ ဣဒါနိ၊ ပဂ္ဂလကထာကို ဟောတော် မူပြီးရာ ယခုအခါ၌။ ပရိဟာနိကထာ၊ ပရိဟာနိကထာသည်။ (ရဟန္တာ၏ အရဟတ္တဖိုလ်မှ ယုတ်လျော့ခြင်း စသည်ကို ဆိုရာဖြစ်သော ကထာသည်။) ဟောတိ၊ ၏။ ဝါ၊ လတ္တံ့။ ဟိ၊ ခဲ့။ ပရိဟာနိမမ္မော၊ ယုတ်လျော့ခြင်းရှိသော တရားသည်၎င်း။ အပရိဟာနိမမ္မော၊ ယုတ်လျော့ခြင်း မရှိသော တရားသည်၎င်း။ (အတ္ထိ)။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဒွေ၊ ၂-ပါးကုန်သော။ ဣမေ ဓမ္မာ၊ ဤ ကောဓ ဥပနာဟ တရားတို့သည်။ သေက္ခဿ၊ သေခ ဖြစ်သော။ ဘိက္ခုနော၊ ရဟန်း၏။ ပရိဟာနာယ၊အထက်အထက်ဖြစ်သောဂုဏ်တို့မှ ယုတ်လျော့ခြင်းငှါ။သံဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ [ဒုကဂုံတ္တရ-ကောဓပေယျာလ။] ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ ဣမေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သမယဝိမုတ္တာဿ[1]၊ ဝင်စား အပ်ရာ ဝင်စား အပ်ရာ အခါ၌ ကိလေသာတို့မှ လွတ်သော စိတ်ရှိသော။ ဘိက္ခုနော၊ ၏။ ပရိဟာနာယ၊ ယုတ်လျော့ခြင်းငှါ။ သံဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ [ပဉ္စမမ္မကို ပဉ္စကဂုံတ္တရ တတိယပဏ္ဏာသက်၊ တိကဏ္ဏကီဝဂ် ပဌမသမယဝိမုတ္တ သုတ် ၌ ကြည့်ပါ။] ဣတိ ဧဝမာဒီနိ၊ ဤသို့ အစရှိကုန်သော။ သုတ္တာနိ၊ တို့ကို။ နိဿာယ၊ အားကိုး တခု မှီငြမ်းပြု၍။ သမ်မိတိယာ၊ သမ်မိတိယ ဂိုဏ်းသားရဟန်းတို့သည်၎င်း။ ဝဇ္ဇီ-ပုတ္တကာ၊ ဝဇ္ဇီပုတ္တက ရဟန်းတို့သည်၎င်း။ [ရွှေနိဒါနကထာ၌ သမိတိယာဟု ရှိ၏။ သမ်မိတိယဂိုဏ်းသည် ဝဇ္ဇီပုတ္တကဝါဒမှ ကဲ့လာသောဂိုဏ်း ဖြစ်သောကြောင့် ခဲ့၍ အနက်ပေးသည်။] သဗ္ဗတ္ထဝါဒိနော၊ သဗ္ဗတ္ထဝါဒီ ဂိုဏ်းသား ရဟန်းတို့သည်၎င်း။ ဧကစ္စေ၊ အချို့ကုန်သော။ မဟာသံဃိကာ စ၊

၁။ **သမယဝိမုတ္တာဿ**။ ။သမယဝိမုတ္တာဿာတိ အပိုတပိုတက္ခဏော (ဝင်စားလိုအပ် ဝင်စားလိုအပ်ရာခဏ၌) ဝိဂ္ဂဟိတေဟိ ကိလေသေဟိ ဝိမုတ္တတ္တာ သမယ-ဝိမုတ္တိသင်္ခါတာယ (အပိုရှိရာ အခါတိုင်း၌ ခွါအပ်သော ကိလေသာတို့မှ လွတ်သော သမာပတ်ဟု ဆိုအပ်သော) လောကိယဝိမုတ္တိယာ ဝိမုတ္တစိတ္တာသ (လွတ်သော ဈာန် သမာပတ် စိတ်ရှိသော)။ ထို သုတ်အဖွင့်။

မဟာသံဃိကဂိုဏ်းသားရဟန်းတို့သည်ငုင်း။ အရဟတောပိ၊ ရဟန္တာ၏လည်း။ [ပိ-ဖြင့် အနာဂါမ် သကဒါဂါမ်ကိုပေါင်း။] ပရိဟာနိံ၊ ယုတ်လျော့ခြင်းကို။ ဣစ္ဆန္တိ၊ အလိုရှိကြကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေ ဝါ၊ ထိုသမ္မိတိယစသော ရဟန်းတို့သည်မူလည်း။ ဟောန္တု၊ ဖြစ်စေကုန်။ အညေယေဝဝါ၊ ထိုရဟန်းတို့မှ အခြားရဟန်းတို့မူလည်း။ ဟောန္တု၊ ကုန်။ ယေသံ ၊အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ အယံ လဒ္ဓိ၊ သည်။ (အတ္ထိ)။ တေသံ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ လဒ္ဓိ-ဘိန္ဒနတ္ထံ၊ အယူကို ဖျက်ဆီးခြင်း အကျိုးငှါ။ ပရိဟာယတိ အရဟာ-အရဟတ္တာတိ၊ ဟူသော။ ပုစ္ဆာ၊ သည်။ သကဝါဒိဿ၊ ၏ ပုစ္ဆာတည်း။

တတြ၊ ထိုပုစ္ဆာ၌။ ပရိဟာယတီတိ (ဧတ္ထ)၊ ဟူသော ဤ ပါဌ်၌။ (လဗ္ဘမာနာ၊ ကုန်သော။) ပရိဟာနိယော၊ ယုတ်လျော့ခြင်း တို့သည်။ ပတ္တပရိဟာနိ စ၊ ရအပ် ရောက်အပ်ပြီးသော တရားမှ ယုတ်လျော့ခြင်းငုင်း။ အပ္ပတ္တပရိဟာနိ စ၊ မရအပ် မရောက်အပ်သော တရားမှ ယုတ်လျော့ခြင်းငုင်း။ (ဣတိ၊ သို့။) ဒေ၊ တို့တည်း။ တတ္ထ၊ ထိုပရိဟာနိ ၂-ပါးတို့တွင်။ အာယသ္မာ ဂေါဓိကော၊ သည်။ ဒုတိယမ္ပိ၊ ၂-ကြိမ် မြောက်လည်း။ သာမယိကာယ၊ ဝင်စားလိုရာ အခါ အခါ၌ ဖြစ်သော။ တမှာ စေတော-ဝိမုတ္တိယာ၊ ထိုစေတောဝိမုတ္တိမှ။ (ကိလေသာတို့မှ လွတ်သော စျာန်သမာပတ်စိတ်မှ။) ပရိဟာယိ၊ ယုတ်လျော့ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။(အာဂတာ၊လာသော။) အယံ၊ ဤ ယုတ်လျော့ခြင်းသည်။ ပတ္တပရိဟာနိနာမ၊ မည်၏။ [သမယေ သမယေ (ဝင်စားလိုရာ အခါအခါ၌) လဒ္ဓတ္တာ သာမယိကာ။ သဂါထာဝဂ္ဂ သံယုတ်ဋီကာ, ဂေါဓိကသုတ်။] သာမညတ္ထိကာနံ၊ သမဏ၏ ဖြစ်ကြောင်း ဖြစ်ရာ လောကုတ္တရာမဂ်ဖိုလ်ကို အလိုရှိကြကုန်သည်ဖြစ်၍။ သတံ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ ဝေါ၊ သင်တို့၏။ သာမညတ္ထော၊ သမဏ၏ ဖြစ်ကြောင်း ဖြစ်ရာ လောကုတ္တရာမဂ်ဖိုလ်အစီးအပွါးသည်။ မာပရိဟာယိ၊ မယုတ်လျော့စေနှင့်။ ဣတိ (အာဂတာ)။ အယံ၊ ဤ ယုတ်လျော့ ခြင်းသည်။ အပ္ပတ္တပရိဟာနိ (နာမ)၊ မည်၏။ [ဣမသ္မိံ ပနဌာနေ မဂ္ဂံပိ ဖလံပိ ဧကတော ကတ္ဒာ သာမညတ္ထော ကထိတောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော။ မူလပံ ဌ, မဟာ အဿပုရိသသုတ်။] တာသု၊ ထိုပရိဟာနိ ၂-ပါးတို့တွင်။ ဣဓ၊ ဤ ပရိဟာယတိ အာရဟာ အရဟတ္တာ ဟူသောပါဌ်၌။ ပတ္တပရိဟာနိ၊ ကို။ အဓိပ္ပေတာ၊ အလိုရှိအပ်၏။ ဟိ၊ မှန်။ တံ၊ ထိုပတ္တပရိဟာနိကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ အာမန္တာတိ၊ ဟူ၍။ ပဋိညာ၊ သည်။ ပရဝါဒိဿ၊ ၏ ဝန်ခံခြင်းတည်း။

ပန၊ ထိုသို့ ပတ္တဟာနိကိုအလိုရှိ အပ်ပါသော်လည်း။ သကသမယေ၊ မိမိတို့၏ အယူ၌။ ဣမံ ပတ္တပရိဟာနိံ နာမ၊ မည်သည်ကို။ လောကိယသမာပတ္တိယာဝ၊ လောကီသမာပတ်အတွက်သာ။ ဣစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ အရဟတ္တာဒီဟိ၊

အရဟတ္တဖိုလ် အစရှိကုန်သော။ သာမညဖလေဟိ၊ သမဏ၏ အကြောင်း ဖြစ်ရာ ဖိုလ်တို့မှ။ (ဣမံ ပတ္တပရိဟာနိံ နာမ၊ မည်သည်ကို။) နဣစ္ဆန္တိ၊ အလို မရှိကုန်။ ပရသမယေပိ၊ သူတပါးတို့၏ အယူဥဒ္ဓလည်း။ နံ၊ ထို ပတ္တပရိဟာနိ ကို။ သဗ္ဗသာမညဖလေသု၊ အလုံးစုံသော သမဏ၏ ဖြစ်ကြောင်း ဖြစ်ရာ ဖိုလ်တို့ဥဒ္ဓဂင်း။ သဗ္ဗဘဝေသု၊ တို့ဥဒ္ဓဂင်း။ သဗ္ဗကာလေသုတို့ဥဒ္ဓဂင်း။ သဗ္ဗေသံ၊ ကုန်သော။ ပုဂ္ဂလာနံ စ၊ တို့၏အတွက်ဂင်း။ နဣစ္ဆန္တိ၊ ကုန်။ ပန၊ အနှယ ကား။ တံ၊ ထို လောကုတ္တရာ သာမညဖလမှ ယုတ်လျော့ခြင်းသည်။ တေသံ၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ လဒ္ဓိမတ္တမေဝ၊ အယူမျှသာတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗံ၊ သော။ လဒ္ဓိဇာလံ၊ အယူ တည်းဟူသော ကွန်ယုက်ကို။ ဘိန္ဒိတုံ၊ ငှါ။ ပုန။ သဗ္ဗတ္ထာတိအာဒိနာ၊ အစရှိသော။ နယေန၊ ဖြင့်။ ဒေသနာ၊ ကို။ (အာယသ္မတာ မောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿတ္ထေရေန)။ ဝစီတာ၊ တိုးပွါးစေတော် မူအပ်ပြီ။

တတ္ထ၊ ထို သဗ္ဗတ္ထ အစရှိသော ပါဠိဥဒ္ဓ။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပရဝါဒီ၊ သည်။ ကမေန၊ အစဉ်အားဖြင့်။ ပရိဟာယိတ္ထာ၊ ယုတ်လျော့၍။ (အစဉ် အတိုင်း အရဟတ္တဖိုလ် အနာဂါမိဖိုလ် သကဒါဂါမိဖိုလ်မှ ယုတ်လျော့၍။) သောတာပတ္တိဖလေ၊ ဥဒ္ဓ။ ဌိတာဿ၊ တည်သော။ အရဟတော၊ ရဟန္တာ၏။ ပရိဟာနိံ၊ ယုတ်လျော့ခြင်းကို။ နဣစ္ဆတိ၊ အလိုမရှိ။ ဥပရိဖလေသု၊ အထက်ဖိုလ်တို့ဥဒ္ဓ။ ဌိတဿေဝ၊ တည်သော ရဟန္တာ၏သာ။ (ပရိဟာနိံ၊ ကို။) ဣစ္ဆတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ရူပါရူပဘဝေသု၊ ရူပဘဝ-အရူပဘဝ တို့ဥဒ္ဓ။ ဌိတဿ၊ တည်သော ရဟန္တာ၏။ (ပရိဟာနိံ)။ နဣစ္ဆတိ။ ပန၊ ကား။ ကမ္မာရာမတာဒိနံ၊ အမှုသစ်ဥဒ္ဓ မွေ့လျော်ခြင်း ရှိသူ၏ အဖြစ် အစရှိ ကုန်သော။ ပရိဟာနိယဓမ္မာနံ၊ ယုတ်လျော့ကြောင်း တရားတို့၏။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ ကာမဘဝေ၊ ဥဒ္ဓ။ ဌိတဿေဝ၊ တည်သော ရဟန္တာ၏သာ။ (ပရိဟာနိံ)။ ဣစ္ဆတိ။ တသ္မာ။ သဗ္ဗတ္ထာတိ၊ ဟူ၍။ ပုဒ္ဒေ၊ မေးအပ်သော ပရဝါဒီသည်။ ပဋိက္ခိပတိ၊ ၏။ [အလုံးစုံသော ဘဝဥဒ္ဓ ရဟန္တာသည် အရဟတ္တဖိုလ်မှ ယုတ်လျော့သလောဟု မေးသောအခါ "ပယ် သည်"ဟူလို။] ပုန။ ဒဋ္ဌံ၊ ကို။ ကတ္ဝာ၊ ၍။ ပုဒ္ဒေ၊ မေးအပ်သော ပရဝါဒီသည်။ ကာမဘဝံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ပဋိဇာနာတိ။ ဟိ၊ မှန်။ (တနည်း) ဟိ (ယသ္မာ)၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗသ္မိမ္ပိ၊ လည်းဖြစ်သော။ ကာမ-ဘဝေ၊ ဥဒ္ဓ။ ပရိဟာနိကရာ၊ ယုတ်လျော့ခြင်းကို ပြုတတ်ကုန်သော။ ကာမဂုဏာ၊ ကာမဂုဏ်တို့သည်။ အတ္ထိ၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထို အလုံးစုံသော ကာမဘဝဥဒ္ဓ။ ပရိဟာယတိ၊ ယုတ်လျော့နိုင်၏။ ဣတိ၊ သို့။ တဿ၊ ထို ပရဝါဒီ၏။ လဒ္ဓိ၊ သည်။ (ဟောတိ)။

တတိယပုစ္ဆာယ[1]၊ သဗ္ဗတ္ထ အရဟတော ပရိဟာနိ ဟူသော တတိယ ပုစ္ဆာ၌။ ပရိဟာနီတိ၊ ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ ပရိဟာနိ ကရေ၊ ယုတ်လျော့ခြင်းကို ပြုတတ်ကုန်သော။ ဓမ္မေ၊ အကြောင်းတရားတို့ကို။ (သက၀ါဒီ)။ ပုစ္ဆတိ။ [ပရိဟာနိအရ "ဆုတ်ယုတ်ခြင်းကြီယာကို မေးသည်မဟုတ်။ ဆုတ်ယုတ်ခြင်းကို ပြုတတ်သော အကြောင်းအရာတို့ကို မေးသည်" ဟူလို။] တတ္ထ၊ ထို တတိယပုစ္ဆာ၌။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပရိဟာနိ နာမ၊ ယုတ်လျော့ကြောင်း မည်သည်။ ကမ္မာရာမတာဒီ ဓမ္မာ၊ ကမ္မာရာမတာ အစရှိသော တရားတို့တည်း။ ၀ါ၊ တနည်း။ ဝိသေသတော၊ အထူးအားဖြင့်။ ကာမရာဂ ဗျာပါဒါ၀ေ၀၊ ကာမရာဂ ဗျာပါဒ တို့ပင်တည်း။ စ၊ ဆက်။ တေ၊ထို ကမ္မာရာမတာ အစရှိသော တရားတို့သည်။ ၀ါ၊ ထို ကာမရာဂ ဗျာပါဒ တို့သည်။ ရူပါရူပဘဝေ၀၊ ၌။ နတ္ထိ၊ ကုန်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ န ဟေ၀န္တိ၊ န ဟေ၀ံ ၀တ္တာဧွေ ဟူ၍။ ပဋိက္ခေပေါ၊ သည်။ ပရ၀ါဒိဿ၊ ၏ ပယ်ခြင်းတည်း။

သဗ္ဗဒါတိ၊ သဗ္ဗဒါ ဟူသော ပုစ္ဆာသည်။ ကာလပုစ္ဆာ၊ ယုတ်လျော့ရာကာလကို မေးကြောင်းပုစ္ဆာတည်း။ တတ္ထ၊ ထို ကာလ ပုစ္ဆာတို့တွင်။ ပဌမပဥ္ဉေ၊ ၌။ ယောနိသော မနသိကာရကာလေ၊ သင့်သော အကြောင်း အားဖြင့် နှလုံးသွင်းရာ အခါ၌။ အပရိဟာယနတော၊ အရဟတ္တဖိုလ်မှ မယုတ်လျော့ခြင်းကြောင့်။ (ပရ၀ါဒီ)။ ပဋိက္ခိပတိ။ ဒုတိယေ၊ ဒုတိယ ပြဿနာ၌။ အယောနိသော မနသိ ကရောတော၊ မသင့်သော အကြောင်းအားဖြင့် နှလုံးသွင်းသော ရဟန္တာ၏။ ရတ္တိ ဘာဂေ ၀ါ၊ ညဉ့်အဖို၌ သော်၎င်း။ ဒိ၀သဘာဂေ ၀ါ၊ နေ့အဖို၌သော်၎င်း။ သဗ္ဗဒါ၊ အခါခပ်သိမ်း။ ပရိဟာယနတော၊ အရဟတ္တဖိုလ်မှ ယုတ်လျော့ နိုင်ခြင်းကြောင့်။ (ပရ၀ါဒီ)။ ပဋိဇာနာတိ။ တတိယေ၊ တတိယ ပြဿနာ၌။ ပရိဟာနိကရဓမ္မသမာယောဂေါ၊ ပရိဟာနိကရဓမ္မ တို့နှင့် ပေါင်းယှဉ်ခြင်းသည်။ သတိ၊ ရှိလသော်။ မုဟုတ္တမေ၀၊ တမုဟုတ်ချင်းသာ။ ပရိဟာနိနာမ၊ အရဟတ္တဖိုလ်မှ ယုတ်လျော့ခြင်း မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတော၊ ပရိဟာနိကရဓမ္မတို့နှင့် ပေါင်းယှဉ်ထုထိုအခါမှ။ပုဗ္ဗေ၊၌။ အပရိဟီနဿ[2]၊ယုတ်လျော့ခြင်းမရှိသော ရဟန္တာ၏၎င်း။

၁။ တတိယ ပုစ္ဆာယ။ ။ပါဠိတော် ၂၃၉-နံပါတ်၌ "သဗ္ဗတ္ထ"ဟု လာသော ပုစ္ဆာ ၃-ရပ်ရှိ၏။ ထိုတွင် "သဗ္ဗတ္ထ အရဟတော ပရိဟာနိ"ပုစ္ဆာကို တတိယ ပုစ္ဆာဟု ဆိုသည်။ "ပရိဟာယတိ ဘောယာတိ ပရိဟာနိ"ဟု ဝစနတ္ထ ပြု၍ ရဟန္တာ၏ အရဟတ္တဖိုလ်မှ ဆုတ်ယုတ်ကြောင်း "ကမ္မာရာမတာ ဘဿာရာမတာ" စသည်ကို ယူပါ။

၂။ ပုဗ္ဗေ အပရိဟီနဿ။ ။ပရိဟာနိ၊ ၃.ရဓမ္မတို့နှင့် မပေါင်းဆုံရသည် ဖြစ်၍ ပရိဟီန မဖြစ်သော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်ကို "အပရိဟီန"ဟု ဆိုသည်။ ထို ပုဂ္ဂိုလ်၌ ပရိဟာနိ မည်သည် မရှိ။

ပစ္ဆာ၊ ဍ်။ (နောက်မှ။) ပရိဟီနဿ စ၊ ယုတ်လျော့ပြီးသော ရဟန္တာ ၏ဂုင်း။ ပရိဟာနိ နာမ၊ နောက်ထပ် အရဟတ္တဖိုလ်မှ ယုတ်လျော့ခြင်း မည် သည်။ နတ္ထိ ိ၊ တော့။ ဣတိ၊ ဤသို့နှလုံးသွင်း၍။ (ပရဝါဒီ)။ ပဋိက္ခိပတိ။

သဗ္ဗေဝ အရဟန္တောတိ ပဥ္စာနံ၊ ဟူသော ပြဿနာတို့တွင်။ ပဌမသ္မိံ၊ ပဌမပြဿနာဍ်။ တိက္ခိန္ဒြိယေ၊ ထက်မြက်သော ဣန္ဒြေရှိသော ရဟန္တာတို့ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ (ပရဝါဒီ)။ ပဋိက္ခိပတိ။ ဒုတိယသ္မိံ၊ ဍ်။ မုဒိန္ဒြိယေ၊ နုံ့သော ဣန္ဒြေရှိသော ရဟန္တာတို့ကို။ သန္ဓာယ။ (ပရဝါဒီ)။ ပဋိဇာနာတိ။ တတိယ-သ္မိံမို့၊ တတိယ ပြဿနာ ဍ်လည်း။ တိက္ခိန္ဒြိယာဝ၊ တို့ကိုသာ။ အဓိပ္ပေတာ၊ အပ်ကုန်၏။ [ဤနေရာ၌ "တတိယသ္မိံမို့ မုဒိန္ဒြိယာဝ အဓိပ္ပေတော" ဟု ရှေးက ပါ၌ ရှိသည်ဟု ဋီကာဆို၏။] ဟိ၊ မှန်။ သဗ္ဗေသမို့၊ လည်း ဖြစ်ကုန် သော။ တေသံ၊ ထို တိက္ခိန္ဒြိယရဟန္တာတို့၏။ ပရိဟာနိ၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ သို့။ တဿ၊ ထို ပရဝါဒီ ၏။ လဒ္ဓိ၊ သည်။ (ဟောတိ)။

သေဋ္ဌိ ဥဒါဟရဏေ၊ သူဋ္ဌေး ဥဒါဟရဏ်ဍ်။ ပဌမပုစ္ဆာ၊ သည်။ ပရဝါဒိဿ၊ ၏ ပုစ္ဆာတည်း။ ဒုတိယာ၊ ဒုတိယပုစ္ဆာသည်။ သကဝါဒိဿ၊ ၏ ပုစ္ဆာတည်း။ တတြ၊ ထို ပုစ္ဆာတို့ဍ်။ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ ပရဝါဒီ သကဝါဒီ တို့၏ အလိုတည်း။ တုမ္ဟေ၊ အသင် သကဝါဒီတို့သည်။ အရဟာ၊ သည်။ အရဟတ္တာ၊ အရဟတ္တဖိုလ်မှ။ ပရိဟာယန္တော၊ ယုတ်လျော့လသော်။ စတူဟိ၊ ကုန်သော။ ဖလေဟိ၊ ဖိုလ်တို့မှ။ ပရိဟာယတိ၊ ယုတ်လျော့သလော။ ဣတိ၊ သို့။ ယံ၊ အကြောင်းပြဿနာကို။ မံ၊ အကျွန်ုပ် ပရဝါဒီကို။ ပုစ္ဆထ၊ မေးကုန်၏။ တတြ၊ ထိုပြဿနာဍ်။ ဧဝါ၊ အသင် သကဝါဒီတို့ကို။ ပရိပုစ္ဆာမိ၊ ပြန်၍ မေး ပါ၏။ (ကိံ၊ နည်း။) စတူဟိ သတသဟဿေဟိ၊ လေးသိန်းတို့ဖြင့်။ သေဋ္ဌိ၊ သူဋ္ဌေးသည်။ သေဋ္ဌိတ္တံ၊ သူဋ္ဌေး၏ အဖြစ်ကို။ ကာရေန္တော ၂၊ ပြုစေလသော်။

၁။ **ပစ္ဆာ ။ ဧပ ။ ပရိဟာနိ နာမ နတ္ထိ။** ။ပရိဟာနိကရဓမ္မနှင့် ပေါင်းဆုံ မိ၍ အရဟတ္တဖိုလ်မှ ဆုတ်ယုတ်ပြီး ပုဂ္ဂိုလ်ကို "ပစ္ဆာပရိဟီနဿ" ဟု ဆိုသည်။ ဟီန-ဍ်ဒ်တ-ပစ္စည်းသည် အတိတ်ဟောတည်း။ ထို့ကြောင့် "ဆုတ်ယုတ်ပြီး" ဟု ဆိုသည်။ ထို ဆုတ်ယုတ်ပြီး ရဟန္တာအတွက် ပရိဟာနိ (ထပ်၍ ဆုတ်ယုတ်ခြင်း မည်သည်) မရှိ တော့ရကား ပရဝါဒီ ပယ်သည်။

၂။ **စတူဟိ ။ ဧပ ။ သေဋ္ဌိတ္တံ ကာရေန္တော။** ။ဖိုလ်လေးပါးကို ရည်ရွယ်၍ လေးသိန်းဟု ဥဒါဟရဏ်ပြုသည်။ လေးသိန်းရှိမှ သူဋ္ဌေးရာထူးကို ရသကဲ့သို့ ထို့အတူ ဖိုလ်လေးပါးကို ရပြီးမှ ရဟန္တာရာထူး. ရသည်။ ထို လေးသိန်းတွင် "တသိန်းမှ ယုတ်လျော့လျင် သူဋ္ဌေးရာထူးပြုတ်သလော" ဟု မေးသည်။ ["ရဇ္ဇံ ကာရေတိ" ဍ် မင်း အဖြစ်ကို တိုင်းသူပြည်သားတို့က ပြုစေရသကဲ့သို့ ထို့အတူ သူဋ္ဌေးရာထူးကိုလည်း ရှင်ဘုရင်က ပြုလုပ်ပေးရ၏။ ရှင်ဘုရင်သည် ပြုစေသူဘည်း။ ထို့ကြောင့် "သေဋ္ဌိတ္တံ-ကာရေန္တော" ဟု ပါဍ်ရှိပါစေ၊]

သတသဟဿေဟိ၊ တသိန်းတို့မှ။ ပရိဟီနေ၊ ယုတ်လျော့လသော်။ သေဋ္ဌိ၊ သည်။ သေဋ္ဌိတ္တာ၊ သူဌေး၏ အဖြစ်မှ။ ပရိဟီနောဟု၊ သည်။ ဟောတိ၊ လော။ ဣတိ၊ သို့။ (ပဋိပုစ္ဆာမိ၊ ၏။) တတော၊ ထိုသို့မေးခြင်းကြောင့်။ သကဝါဒိနာ၊ သည်။ ဧကဒေသေန၊ တစိတ်တဖို့အားဖြင့်။ ပရိဟာနိं၊ ကို။ သန္ဓာယ။ အာမန္တာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ သော်။ (ဆိုအပ်ရာ၌။) သဗ္ဗသာပတေယ္ယာ၊ အလုံးစုံသော ဥစ္စာနှစ်မှ။ ပရိဟီနောဟု၊ သည်။ ဟောတိ၊ လော။ ဣတိ၊ သို့။ (ပရဝါဒီ)။ ပုစ္ဆတိ၊ ၏။ တထာ၊ ထို အခြင်းအရာ အားဖြင့်။ (အလုံးစုံသော ဥစ္စာနှစ်မှ ယုတ်လျော့ခြင်း ဟူသော အခြင်းအရာ အားဖြင့်။) အပရိဟီနတ္တာ၊ မယုတ်လျော့သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သကဝါဒီ၊ သည်။ နဟေဝါတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္မာ၊ ဆိုပြီး၍။ အထ၊ ထိုမှနောက်၌။ ဧဝမေဝ၊ သာလျှင်။ အရဟာပိ၊ သော်မှလည်း။ ပရိဟာယတိ၊ အရဟတ္တဖိုလ်မှ ယုတ်လျော့နိုင်၏။ ဣတိစ၊ ဤသို့ဎင်း။ စတူဟိ၊ ကုန်သော။ ဖလေဟိ၊ တို့မှ။ နဟ (ပရိဟာယတိ)၊ မယုတ်လျော့နိုင်။ ဣတိစ၊ ဎင်း။ ဥပုန္နလဒ္ဓိကံ၊ ဖြစ်သော အယူရှိသော။ နံ၊ ထို ပရဝါဒီကို။ ဒုတိယံ၊ သော။ ဘဗ္ဗပဠံ၊ ဘဗ္ဗပြဿနာကို။ ပုစ္ဆတိ၊ ၏။

ပရဝါဒီ၊ သည်။ သေဋ္ဌိနော၊ သူဌေး၏။ အဘဗ္ဗတာယ၊ သူဌေးအဖြစ်မှ ယုတ်လျော့ခြင်းဎါ မထိုက်သည်၏ အဖြစ်၌။ နိယမံ၊ အမြဲသတ်မှတ်ခြင်းကို။ အပဿန္တော၊ မမြင်သည်။ (ဟုတ္မာ)။ ပဋိဇာနိတ္မာ၂၊ အာမန္တာဟု ဝန်ခံပြီး၍။ အရဟတော၊ ၏။ စတူတိဖလေဟိ၊ တို့မှ။ ပရိဟာနိဘဗ္ဗတံ၊ ယုတ်လျော့ခြင်းကို ထိုက်သည်၏အဖြစ်ကို။ ပုဋ္ဌော၊ အပ်သည်။ (သမာနော)။ နိယတော သမ္မောဓိပရာယဏောတိ၊ ဟူ၍။ ဝစနဿ၊ ဟောတော်မူအပ်သော ပါဠိတော် စကားရပ်၏။ (အတ္ထံ- ၌ စပ်။) အယောနိသော၊ မသင့်သော အကြောင်းအားဖြင့်။ (မမှန်သောအားဖြင့်။) အတ္ထံ၊ ကို။ ဂဟေတ္မာ၃၊ ယူ၍။

၁။ အထ နံ ။ ပေ ။ လဒ္ဓိကံ။ ။ပရဝါဒီသည် "ရဟန္တာသော်မှလည်း ဆုတ်ယုတ်နိုင်၏" ဟု ဎင်း "သို့သော် ဖိုလ်လေးပါးလုံးမှ မဆုတ်ယုတ်နိုင် (သောတာပတ္တိဖိုလ်လောက်တော့ ကျန်သေး၏) ဟုဎင်း အယူရှိ၏။ ထို ပရဝါဒီကို "ဘဗ္ဗော သဗ္ဗသာပတေယ္ယာ ပရိဟာယိတုံ" ဟု သကဝါဒီ မေးသည်။

၂။ ပရဝါဒီ ။ ပေ ။ ပဋိဇာနိတ္မာ။ ။လေးသိန်း ရှိမှ သူဌေး ဖြစ်နိုင်သည်။ တသိန်းလျော့သွားလျှင် သူဌေးမဖြစ်နိုင်ဟု အယူရှိ၍ တသိန်းလျော့သော်လည်း သူဌေးရာထူးမှ မယုတ်လျော့နိုင်ပဲ အမြဲ သတ်မှတ်ထားမှုကို မမြင်သောကြောင့် ပရဝါဒီ ဝန်ခံသည်။

၃။ အယောနိသော အတ္ထံ ဂဟေတ္မာ။ ။သောတာပန်၏ ဂုဏ်ကို ပြရာ၌ "နိယတော သမ္မောဓိပရာယဏော" ဟူသော ပါဠိတော်ဝယ် နိယတော အတ္တက္ခ

လဒ္ဓိယံ၊ မိမိအယူဋ္ဌ။ (သောတာပန်သည်မြဲ၏ ဟူသော မိမိအယူဋ္ဌ။) ဌိတော၊ တည်သော ပရဝါဒီသည်။ သောတာပတ္တိဖလဇော၊ မှ။ ပရိဟာယိတုံ၊ ယုတ်လျော့ခြင်းငှါ။ အဘဗ္ဗတံ၊ မထိုက်သည်၏အဖြစ်ကို။ သန္ဓာယ။ ပဋိပက္ခိတိ။ ပန၊ ဆက်။ တံ၊ ထို အယူသည်။ အာဿ၊ တို ပရဝါဒီ၏။ လဒ္ဓိမတ္တမေဝ၊ အယူမျှသာတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ မှတ်အပ်၏။ ဇော်ဘာဝတာ၊ ဤမျှ အတိုင်း အရှည်ရှိသော စကားအစဉ်ဖြင့်။ ဝါဒယုတ္တိ နာမ၊ ဝါဒယုတ္တိ မည်သည်။ ဝါ၊ ဝါဒ၏ သင့်မသင့်ကို စီစစ်ကြောင်းမည်သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီးဆုံးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

၂-အရိယပုဂ္ဂလသံသန္ဒန ပရိဟာနိ အဖွင့်

၂၄၀။ ဣဒါနိ၊ ဝါဒယုတ္တိပရိဟာနိ ကထာကို အားထုတ်ပြီးရာ ယခုအခါဋ္ဌ။ အရိယပုဂ္ဂလသံသန္ဒနာ၁၊ အရိယပုဂ္ဂလသံသန္ဒနကထာကို။ (အာယသ္မတာ မောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿထ္ထေရေန)။ အာရဒ္ဓါ၊ အပ်ပြီ။ တတ္ထ၊ ထို အရိယပုဂ္ဂလသံသန္ဒန ကထာဋ္ဌ။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကေစိ၊ အချို့သော ပရဝါဒီ တို့သည်။ [ရှေပရိဟာနိ ကထာဋ္ဌ ပြအပ်ခဲ့သော သမိတိယ, ဝဇ္ဇိပုတ္တက, သဗ္ဗတ္ထဝါဒီ, ဧကစ္စ မဟာသံဃိကတို့ကို "ကေစိ" ဟု ဆိုသည်။] အရဟတော၀၊ ရဟန္တာ၏သာ။ ပရိဟာနိံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်မှ ယုတ်လျော့ခြင်းကို။ ဣစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏၊ ကေစိ၊ တို့သည်။ အနာဂါမိနောပိ၊ ၏လည်း။ (ပရိဟာနိံ ဣစ္ဆန္တိ)။ ကေစိ၊ တို့သည်။ သကဒါဂါမိဿပိ၊ ၏လည်း။ (ပရိဟာနိံ ဣစ္ဆန္တိ)။ ပန၊ ကား။ သောတာပန္နဿ၊ သောတာပန်၏။ (ပရိဟာနိံ၊ ကို။) သဗ္ဗေပိ၊ အလုံးစုံသော ပရဝါဒီတို့သည်လည်း။ န ဣစ္ဆန္တိယေဝ၊ အလိုမရှိကြကုန်သည်

"အထက်မဂ် ၃-ပါး အလို့ငှါ မြဲ၏" ဟူသော အနက်ကို မယူတတ်သောကြောင့် "နိယတော-သောတာပန် အဖြစ်ဋ္ဌ မြဲ၏" ဟု ဒီနက်ကိုယူ၍ "ရဟန္တာသည် ဖိုလ်လေးပါးလုံးမှ မယုတ်လျော့, သောတာပတ္တိ ဖိုလ်တော့ ကျန်သေး၏" ဟု ယူဆ၏။ ထို့ကြောင့် "နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ-ဖိုလ်လေးပါးလုံးမှ ယုတ်လျော့ခြင်းငှါ မထိုက်" ဟု ပရဝါဒီ ပယ်သည်။

၁။ **အရိယပုဂ္ဂလ သံသန္ဒနာ။** ။အရိယာပုဂ္ဂိုလ်ချင်း ရောနှောခြင်း မိမိ ဖိုလ်မှ ယုတ်လျော့ခြင်းရှိ-မရှိကို စိစစ်ရာအခန်းကို "အရိယပုဂ္ဂလသံသန္ဒနပရိဟာနိကထာ" ဟု ခေါ်၏။ [အရိယပုဂ္ဂလာနံ၊တို့၏။ ဝါ၊ တို့ကို။ သံသန္ဒနာ၊ ရောနှောခြင်း။ ဝါ၊ ရောနှောရာ ကထာ။အရိကပုဂ္ဂလသံသန္ဒနာစ+သာ+ပရိဟာနိ-ဆုတ်ယုတ်ခြင်း မဆုတ်ယုတ်ခြင်းကို ဆိုရာ ကထာလည်း ဟုတ်၏။ ဣတိ အရိယပုဂ္ဂလသံသန္ဒနပရိဟာနိ။] ကထာကို ငဲ့၍ အဋ္ဌကထာဋ္ဌ "သံသန္ဒနာ" ဟု ထားဟန်တူသည်။

သာ။ ဟိ၊ မှန်။ ယေ၊ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ အရဟတ္တာ[1]၊ အရဟတ္တ ဖိုလ်မှ။ ပရိဟာယိတ္ဝာ၊ ယုတ်လျော့၍။ အနာဂါမိ သကဒါမိ ဘာဝေ၊ အနာဂါမ် သကဒါဂါမ်၏ အဖြစ်၌။ ဌိတာ၊ တည်ကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ပရိဟာနိ[2]၊ ကို။ (ပရဝါဒိနော၊ တို့သည်။)ဣစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတရေသံ၊ တပါးကုန်သော။ (အရဟတ္တဖိုလ်မှ ယုတ်လျော့၍ အနာဂါမ် သကဒါဂါမ် အဖြစ်၌ တည်သောပုဂ္ဂိုလ်မှ တပါးကုန်သော။) အနာဂါမိ သကဒါဂါမိနံ၊ ရိုးရာအနာဂါမ် သကဒါဂါမ်တို့၏။ (ပရိဟာနိ[3])။ န (ဣစ္ဆန္တိ)၊ ကုန်။ ပန၊ ကား။ သောတာပန္နဿ၊ ပကတိ သောတာပန်၏။ (ပရိဟာနိ[4])။ တေပိ၊ ထို ပရဝါဒီထို့သည်လည်း။ သဗ္ဗထာပိ[5]၊ အလုံးစုံသော အခြင်းအရာအားဖြင့်လည်း။ န ဣစ္ဆန္တိယေဝ၊ ကုန်သည်သာ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပေယျာလမုခေန၊ ပေယျာလကို အဦးပြုသဖြင့်။ ပုစ္ဆာ၊ ကို။ (အာယသ္မတာ မောဂ္ဂလိပုတ္တ-တိဿတ္ထေရေန)။ ကတာ၊ အပ်ပြီ။

တတ္ထ၊ ထို ပုစ္ဆာ၌။ တေသံ၊ ထို ပရဝါဒီတို့၏။ လဒ္ဓိဝသေန၊ အယူနှင့်စပ်သဖြင့်။ ပဋိညာ စ၊ ကိုဎင်း။ ပဋိက္ခေပေါ စ၊ ကိုဎင်း။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ သိထိုက်ကုန်၏။ ဟိ၊ မှန်။ ပရိဟာယတိ အနာဂါမိ အနာဂါမိ ဖလာတိ၊ ဟူသော။ ပဉ္ဉတ္တိ[6]၊ ၌။ ယေ၊ အကြင် ပရဝါဒီ တို့သည်။ အနာဂါမိနော၊ ၏။ ပရိဟာနိ[7]၊ ကို။ န ဣစ္ဆန္တိ၊ ကုန်။ တေသံ၊ ထို ပရဝါဒီ တို့၏။ ဝသေန၊ အလိုအားဖြင့်။ ပဋိက္ခေပေါ၊ သည်။ (ဟောတိ)။ ယေ၊ အကြင် ပရဝါဒီ တို့သည်။ ပကတိ အနာဂါမိနော ဝါ၊ ပကတိ အနာဂါမ်၏ သော်ဎင်း။ အရဟတ္တာ၊ မှ။ ပရိတ္တာယိတ္ဝာ၊ ၍။ ဌိတ အနာဂါမိနော ဝါ၊ တည်သော အနာဂါမ်၏ သော်ဎင်း။ ပရိဟာနိ[8]၊ ကို။ ဣစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ တေသံ၊ ထို ပရဝါဒီ တို့၏။ ဝသေန၊ အလိုအားဖြင့်။ ပဋိညာ၊ သည်။ (ဟောတိ)။ ဣတိဣဒံ၊ ဤ ဆိုအပ်ပြီးကား။ ဇတ္ထ၊ ဤ အရိယပုဂ္ဂလသံသန္ဒန ကထာ၌။

၁။ ယေ ဟိ အရဟတ္တာ။ ။စာအုပ်တို့၌ ဟိ-နိပါတ်မပါပဲ "ယေ အရဟတ္တာ" ဟုသာရှိ၏။ ရှေးနိဿယ၌ "ယေ ဟိ" ဟု ပါ၌ရှိစေလိုသည်။ ဘာ့ကြောင့်နည်း "ယေ အရဟတ္တာ"မှ စ၍ နာ ဣစ္ဆန္တိယေဝ တိုင်အောင် ရှေ့စကားနှင့် ထပ်တူ ကျနေသောကြောင့်တည်း။ ထပ်တူကျလျှင် ဒဋ္ဌဗ္ဗံ, ဝိတ္ထာရ, တပ္ပါကဋိကရဏာ တမျိုးမျိုး ဖြစ်ရသည်။ ဤ၌၌ ရှေးနိဿယဝယ် တပ္ပါကဋိကရဏာ ဟု စွဲသော်လည်း ယခုခေတ်၌ ဒဋ္ဌိသာ စွဲကြသည်။ နောက်၌ တသ္မာ ရှိသောကြောင့် "ဟိ ယသ္မာ"ဟုလည်း စွဲနိုင်၏။

၂။ သဗ္ဗထာပိ။ ။"အလုံးစုံသော အပြား"ဟူသည် အရဟတ္တဖိုလ်မှ ဆုတ်ယုတ်၍ အနာဂါမ် သကဒါဂါမ် ဖြစ်ပြီးနောက် သောတာပန်အဖြစ်၌ တည်သော ပုဂ္ဂိုလ်, ပင်ကိုယ်အားဖြင့် သောတာပန်သာ ဖြစ်သေးသော ပုဂ္ဂိုလ် ဤသို့သော အပြားတည်း။ သဗ္ဗဒါပိ မူကွဲကား ကာလကို မဆိုလိုသောကြောင့် သဗ္ဗထာပိ ပုဒ်လောက်ဆန်ပါယ် မကျယ်ဝန်းပါ။

နယမုခံ၊ နည်းအမြွက်တည်း။ တဿ၊ ထို နယမုခကို။ အနုသာရေန၊ အစဉ် လိုက်သဖြင့်။ သဗ္ဗပေယျာလာ၊ အလုံးစုံသော ပေယျာလတို့ကို။ အတ္ထတော၊ အားဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။

၂၄၁။ ပန၊ ဆက်။ တွေ့၊ ဤ အရိယပုဂ္ဂလသံသန္ဒနကထာ၌။ သောတာ-ပတ္တိဖလသဒ္ဒေါ ။ ပေ ။ သစ္ဆိကရောတီတိ၊ ဟူသော။ ယံ၊ အကြောင်းစကားကို။ (သကဝါဒိနာ)။ ဝုတ္တံ၊ အပ်ပြီ။ (ပါဠိတော်၌ ဆိုအပ်ပြီ။) တံ၊ ထို စကားကို။ ပရိဟီနဿ၊ ယုတ်လျော့ပြီးသည်ဖြစ်၍။ ပုန၊ တဖန်။ ဝါယမတော၊ ဝိပဿနာကို အားထုတ်သော ရဟန္တာ၏။ အရဟတ္တပ္ပတ္တိ၊ အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်ခြင်းကို။ သန္ဓာယ။ ဝုတ္တံ၊ အပ်ပြီ။ ဣတရော၊ သကဝါဒီမှ တပါးသော ပရဝါဒီသည်။ သောတာပတ္တိဖလာနန္တရံ၊ သောတာပတ္တိ ဖိုလ်၏ အခြားမဲ့၌။ အရဟတ္တာဿ၊ အရဟတ္တဖိုလ်၏။ အဘာဝါ၊ ကြောင့်။ ပဋိက္ခိပတိ။

၂၄၂။ တတော၊ ထို ပရပါဒီ ပယ်ပြီးရာ အခါမှ။ ပရံ၊ နောက်၌။ သောပရိဟာနိနာမ၊ ဤ ယုတ်လျော့ခြင်းမည်သည်။ ကိလေသပဟာနဿ၊ ကိလေသာကို ပယ်ကြောင်း သတ္တိ၏။ မန္ဒတာယ ဝါ၊ နှံ့သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် သော်လည်း။ ဝါ၊ နည်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် သော်လည်း။ ဘဝေယျ၊ ဖြစ်ရာ၏။ မဂ္ဂဘာဝနာဒီနံ၊ မဂ်ကို ဖြစ်စေခြင်း အစရှိသည်တို့၏။ အနုမိ-မတ္တတာယ ဝါ၊ လွန်ကဲသော အတိုင်း အရှည် မရှိကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် သော်လည်း။ (ဘဝေယျ၊ ရာ၏။) သစ္စာနံ၊ သစ္စာတို့ကို။ အဒဿနေန ဝါ၊ မမြင် ခြင်းကြောင့် သော်လည်း။ (ဘဝေယျ)။ ဣတိ ဧဝမာဒီနံ၊ ဤသို့ ကိလေသပဟာန အစရှိသည်တို့၏။ ဝသေန၊ အစွမ်းဖြင့်။ အနုယုဉ္ဇိတုံ၊ မေးစိစစ်ခြင်းငှါ။ ကဿ ဗဟုတရာ ကိလေသာ ပဟီနာတိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားရပ်ကို။ (သကဝါဒိနာ)။ ဝုတ္တံ။ တံ သဗ္ဗံ၊ ထို အလုံးစုံသော သကဝါဒီ၏ စကားရပ်သည်။ ဥတ္တာနာဓိပ္ပါယမေဝ၊ ပေါ်လွင် ထင်ရှားသော အနက်

၁။ ။"သောတာပတ္တိဖလဿ အနန္တရာ အရဟတ္တံယေဝ သစ္ဆိကရောတိ-မျက်မှောက်ပြုသလော" ဟူသောပြဿနာသည် ပါဠိတော် ၂၄၁-နံပါတ်၌ ပါ၏။ ထို စကားသည် "အရဟတ္တဖိုလ်မှ ဆုတ်ယုတ်ခဲ့သော သောတာပန်၏ ထပ်မံအားထုတ် သောအခါ သောတာပတ္တိဖိုလ်၏ အခြားမဲ့၌ အရဟတ္တဖိုလ်ကို ရနိုင်-မရနိုင်ကို မေးသော သကဝါဒီ၏ စကားတည်း။ သောတာပတ္တိဖိုလ်၏အခြားမဲ့၌ အရဟတ္တဖိုလ် မဖြစ်နိုင်သောကြောင့် ပရဝါဒီ ပယ်သည်။

၂။ **ကိလေသပဟာနဿ စသည်။** ။"ကဿ ဗဟုတရာ ကိလေသာ-ပဟီနာ"စသည်ကို ရည်ရွယ်၍"ကိလေသပဟာနဿ ဝါ"ဟုဆင်း, ပါဠိတော် ၂၄၄-နံပါတ်၌"ကဿ အဓိမတ္တာ မဂ္ဂဘာဝနာ"စသည်ကို ရည်ရွယ်၍"မဂ္ဂဘာဝနာဒီနံ ဝါ" ဟုဆင်း, (၂၄၇) ၌ "ဒုက္ခံ ဒိဋ္ဌံ" စသည်ကို ရည်ရွယ်၍ "သစ္စာနံ အဒဿနေန ဝါ" ဟုဆင်း ဆိုသည်။

အဓိပ္ပါယ်ရှိသည်သာ။ ပန၊ ဆက်။ သုတ္တာနံ၊ ပါဠိတော်သုတ်တို့၏။ အတ္ထော၊ ကို။ အာဂမဋ္ဌကထာသု၊ သုတ္တန်အဋ္ဌကထာတို့၌။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ ဖြင့်သာ။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

၂၆၂။ သမယဝိမုတ္တော အရဟာ အရဟတ္တာ ပရိဟာယတီတိ ဇတ္ထ၊ ဟူသော ဤပါဌ်၌။ မုဒိန္ဒြိယော၊ နုံ့နှေးသော ဣန္ဒြေရှိသော ရဟန္တာသည်။ သမယဝိမုတ္တော၊ သင့်လျော်ရာ အခါခါ၌ ကိလေသာတို့မှ လွတ်သော ရဟန္တာသည်။(ဟောတိ)။တိက္ခိန္ဒြိယော၊ထက်မြက်သော ဣန္ဒြေရှိသော ရဟန္တာသည်။ အသမယဝိမုတ္တော၊ အချိန်မရွေး ကိလေသာတို့မှ လွတ်သော ရဟန္တာ၊ သည်။ (ဟောတိ)။ ဣတိ၊ သို့။ တေသံ၊ ထို ပရဝါဒီတို့၏။ လဒ္ဓိ၊ အယူသည်။ (ဟောတိ)။ ပန၊ ကား။ သကသမယေ၊ မိမိတို့၏ အယူ၌။ အဝသိပ္ပတ္တော၊ ဝသီဘော်သို့ မရောက်သော။ စျာနလာဘီ၊ စျာနလာဘီသေက္ခပုဂ္ဂိုလ်သည်။ [သေက္ခော ဝုတ္တောတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ဋီကာ။] သမယဝိမုတ္တော၊ သင့်လျော်ရာ အခါခါ၌ ကိလေသာတို့မှ လွတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ (ဟောတိ)။ ဝသိပ္ပတ္တော၊ ဝသီဘော်သို့ ရောက်သော။ စျာနလာဘီစေဝ၊ စျာနလာဘီပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်သည်ဌင်း။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ (စျာန်ရ၊ မရကုန်သော။) အရိယပုဂ္ဂလာ စ၊ တို့သည်ဌင်း။ အရိယေ၊ အရိယဖြစ်သော။ ဝိမောက္ခေ၊ ဝိမောက္ခ အရာ၌။ ဝါ၊ ဝိမောက္ခကြောင့်။ အသမယဝိမုတ္တာ၊ အချိန်မရွေး ကိလေသာတို့မှ လွတ်ကုန်လည်။ (ဟောန္တိ)။ ဣတိ၊ သို့။ သန္နိဋ္ဌာနံ၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ)။ ပန၊ ဆက်။ သော၊ ထို ပရဝါဒီသည်။ အတ္တနော၊ ၏။ တံလဒ္ဓိံ၊ ကို။ ဂဟေတ္ဝာ၊ ယူ၍။ သမယဝိမုတ္တော၊ သမယဝိမုတ္တ ရဟန္တာသည်။ ပရိဟာယတိ၊ အရဟတ္တဖိုလ် ယုတ်လျော့နိုင်၏။ ဣတရော၊ သမယဝိမုတ္တမှ တပါးသော အသမယဝိမုတ္တရဟန္တာသည်။ နပရိဟာယတိ၊ အရဟတ္တဖိုလ်မှ မဟုတ်လျော့နိုင်။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ပြီ။ ဇတ္ထ၊ ဤအရိယပုဂ္ဂလ သံသန္ဒန ပရိဟာနိ ကထာ၌။ သေသံ၊ သည်။ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ၊ သည်သာ။

အရိယပုဂ္ဂလသံသန္ဒနပရိဟာနိဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီးပြီ။

၃-သုတ္တသာဓနပရိဟာနိ အဖွင့်

၂၆၅။ ဣဒါနိ၊ အရိယပုဂ္ဂလသံသန္ဒနပရိဟာနိကထာကို အားထုတ်တော်မူပြီးထုံ ယခုအာဒါ၌။ သုတ္တသာဓနာ၊ ပါဠိတော်သုတ်ဖြင့် ပြီးစေထုံ ကထာသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝါ၊ လတ္တံ့။ တတ္ထ၊ ထို သုတ္တသာဓနာ ကထာ၌။ ဥစ္စာဝစတိ၊ ကား။ ဥတ္တမ ဟီနဘေဒတော၊ မြတ်သောအကျင့်, ယုတ်သော

အကျင့်တို့၏ အပြားအားဖြင့်။ ဥစ္စာ စ၊ မြင့်မြတ်သည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ အဝစာ စ၊ ယုတ်ညံ့သည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ (ပဋိပဒါ-၌ စပ်။)ပဋိပါဒါတိ၊ ကား။ ပဋိပဒါ၊ အကျင့်တို့ကို။ (ပကာသိတာ-၌ စပ်။) သမဏေန-ပကာသိတာတိ၊ ကား။ ဗုဒ္ဓသမဏေန၊ ကိလေသာခပ်သိမ်း, အေးငြိမ်းတော်မူပြီးသော မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဇောတိတာ၊ ထွန်းပြတော်မူအပ်ကုန်ပြီ။ [ပကာသိတာ·ထင်ရှား ပြအပ်ကုန်သည်ကိုပင် ''ဇောတိတာ-ထွန်းပြအပ်ကုန်'' ဟု ဖွင့်သည်။] ဟိ၊ ခဲ့၏။ သုခါပဋိပဒါ၊ လွယ်ကူသော အကျင့် ဖြစ်သော။ ခိပ္ပါဘိညာ၊ လျင်မြန်သော အသိဉာဏ်ရှိသောအကျင့်သည်။ ဥစ္စံ၊ မြင့်မြတ်သည်။ (ဟောတိ)။ ဒုက္ခာပဋိပဒါ၊ ခဲယဉ်းသော အကျင့်ဖြစ်သော။ ဒန္ဓာဘိညာ၊ နှုံးနှေး လေးလံသော အသိဉာဏ်ရှိသော အကျင့်သည်။ အဝစာ၊ ယုတ်ညံ့သည်။ (ဟောတိ)။ ဣတရာ၊ ဆိုအပ်ပြီးသောအကျင့်တို့မှ တပါးကုန်သော။ ဒွေ၊ ၂-ပါးသော အကျင့် တို့သည်။ [သုခပဋိပဒါဒန္ဓာဘိညာ, ဒုက္ခပဋိပဒါ ခိပ္ပါဘိညာ အကျင့်တို့သည်။] ဧကေန၊ တပါးသော။ အဂ်ေန၊ အင်္ဂါဖြင့်။ [သုခပဋိပဒါ, သို့မဟုတ် ခိပ္ပါဘိညာ အင်္ဂါအားဖြင့်။] ဥစ္စံ၊ မြင့်မြတ်ကုန်သည်။ (ဟောန္တိ)။ ဧကေန၊ သော။ (အဂ်ေန၊ ဖြင့်။) [ဒန္ဓာဘိညာ, သို့မဟုတ် ဒုက္ခပဋိပဒါအင်္ဂါအားဖြင့်။] အဝစာ၊ ညံ့ကုန်သည်။ (ဟောန္တိ)။

ဝါ၊ တနည်း။ ပဌမံ၊ စ္ဓာ။ ဝုတ္တာဧဝ၊ ဟောတော် မူအပ်သော အကျင့်သည်သာ။ ဥစ္စာ၊ သည်။ (ဟောတိ)။ [သုခါပဋိပဒါ ခိပ္ပါဘိညာ အကျင့်ကို ဆိုသည်။] ဣတရာ၊ ပဌမ အကျင့်မှ တပါးကုန်သော။ တိဿောပိ၊ သုံးပါးသော အကျင့်တို့သည်လည်း။ အဝစာ၊ ကုန်သည်။ (ဟောန္တိ)။ စ၊ ဆက်။ ဥစ္စာဝစာဃ၊ မြင့်မြတ်သည် ယုတ်ညံ့သည် ဖြစ်သော။ တာယ တောယ-ပဋိပဒါယ၊ ထို အကျင့်ဖြင့်။ ပါရံ၊ နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော ဟိုဘက်ကမ်းသို့။ ဒီဂုဏံ၊ ၂-ထပ်။ ဝါ၊ ၂-ခေါက်။ နယန္တိ၊ မသွားကုန်။ ဧကမဂ္ဂေန၊ တပါးတည်းသောမဂ်ဖြင့်။ ဒ္ဒိက္ခတ္တုံ၊ ၂-ကြိမ်။ နိဗ္ဗာနံ၊ သို့။ န ဂစ္ဆန္တိ၊ မသွားကုန်။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ကသ္မာ၊ နည်း။ ယေနမဂ္ဂေန၊ အကြင်အရိယာမဂ်ဖြင့်။ ယေကိလေသာ၊ အကြင်ကိလေသာတို့ကို။ ပဟီနာ၊ ပယ်အပ်ကုန်ပြီ။ တေန၊ ထို အရိယာမဂ်သည်။ တေသံ၊ ထို ပယ်အပ်ပြီး ကိလေသာတို့၏။ ဝါ၊ တို့ကို။ ပုန။ အပ္ပဟာတဗ္ဗတော၊ မပယ်ထိုက်ကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဧတေန၊ ဤ နပါရံ ဒီဂုဏံ ယန္တိ ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ ပရိဟာနိမ္မာဘာဝံ၊ ယုတ်လျော့ကြောင်း တရားတို့၏ မရှိကုန်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဒီပေတိ၊ ပြ၏။ [ယုတ်လျော့ကြောင်းတရားရှိလျှင် ယုတ်လျော့သောမဂ်ကို ရအောင် နောက်ထပ် အားထုတ်ရမည် ဖြစ်သောကြောင့် နိဗ္ဗာန်ကို တမဂ်ထည်းဖြင့် ၂-ခေါက် သွားရလိမ့်မည်'' ဟူလို]

နယိဒံ ကေဂုဏံ မုတန္တိ၊ ကား။ တဋ္ဌ ဣဒံ ပါရုံ၊ ထိုနိဗ္ဗာန် တည်းဟူသော ဟိုဘက်ကမ်းသည်လည်း။ ကေ၀ါရုံယေ၀၊ တကြိမ်သာ။ ဖုသနာရဟံ၊ တွေ့ထိခြင်းကို ထိုက်သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ကသ္မာ၊ နည်း။ ကေနမဂ္ဂေန၊ တမက်တည်းဖြင့်။ သဗ္ဗကိလေသာနံ၊ တို့ကို။ အပ္ပဟာနတော၊ မပယ်နိုင်ခြင်းကြောင့်တည်း။ တေန၊ ဤ နယိဒံ ကေဂုဏံ မုတံ ဟူသော ပါဠိဖြင့်။ ကေမဂ္ဂေနေ၀၊ တမက်တည်းဖြင့်ပင်။ အရဟတ္တာဘာဝံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်၏ မဖြစ်နိုင်ခြင်းကို။ ဒီပေတိ၊ ပြ၏။ အတ္ထိ ဆိန္နဿ ဆေဒီယန္တိ၊ ဟူသော ပါဠိဖြင့်။ ဆိန္နဿ၊ ဖြတ်အပ်ပြီးသော။ ကိလေသ၀ဋ္ဋဿ၊ ကိလေသာ၀ဋ်ကို။ ပုန၊ တဖန်။ ဆိန္ဒိတဗ္ဗံ၊ ဖြတ်ထိုက်သော။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုသော၀ဋ်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိသေးသလော။ ဣတိ၊ သို့။ (သက၀ါဒီ)။ ပုစ္ဆတိ။ ဣတရော၊ သက၀ါဒီမှ တပါးသော ပရ၀ါဒီသည်။ တိက္ခိန္ဒြိယံ၊ တိက္ခိန္ဒြိယရဟန္တာကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ပဋိက္ခိပိတ္၀ာ၊ ပြီး၍။ ပုန။ ပုဋ္ဌော၊ အပ်သည်။ (သမာနော)။ မုဒိန္ဒြိယံ၊ မုဒိန္ဒြိယ ရဟန္တာကို။ သန္ဓာယ။ ပဋိဇာနာတိ။ သက၀ါဒီ၊ သည်။ သုတ္တံ၊ ကို။ အာဟရိတ္၀ာ၊ ဆောင်ယူ၍။ နတ္ထိဘာ၀ံ၊ မရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ (မဂ်ဖြင့် ဖြတ်အပ်ပြီးသော ကိလေသာ၀ဋ်ကို တဖန် ဖြတ်ဘွယ် မရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။) ဒဿေတိ၊ ပြ၏။ တတ္ထ၊ ထို သက၀ါဒီ ဆောင်ပြအပ်သော သုတ်၌။ သြဃပါသောတိ၊ ကား။ ကိလေသောဃောစေ၀၊ ကိလေသာ ရေအယဉ်ကို ၎င်း။ ကိလေသပါသော စ၊ ကိလေသာ ကျော့ကွင်းကို ၎င်း။ (သမ္မဟတော၊ ဖျက်ဆီးအပ်ပြီ)။

၂၆၆။ ကတဿ ပဋိစယောတိ၊ ကား။ ဘာ၀ိတဿ၊ ပွါးစေအပ်ပြီးသော။ မဂ္ဂဿ၊ အထက်မဂ်ကို။ ပုန၊ တဖန်။ ဘာ၀နာ၊ ပွါးစေရခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ ရှိသလော။) ဣဓာပိ၊ ဤ သက၀ါဒီ ပုစ္ဆာဋ္ဌာန်လည်း။ ပဋိက္ခေပ-ပဋိဇာနနာနိ၊ ပယ်ခြင်း၀န်ခံခြင်းတို့ကို။ ပုရိမနယေနေ၀၊ လျှင်။ ၀ေဒိတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။

၂၆၇။ ပရိဟာနာယ သံ၀တ္တန္တီတိ၊ ကား။ ပရ၀ါဒီနာ၊ သည်။ အာဘာတေ၊ ထုတ်ဆောင်အပ်သော။ သုတ္တေ၊ ၌။ ပဋ္ဌ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ ယုတ်လျော့ကြောင်း တရားတို့သည်။ အပ္ပတ္တပရိဟာနာယ စေ၀၊ မရောက်အပ်သေးသော လောကုတ္တရာ တရားတို့မှ ယုတ်လျော့ခြင်း အကျိုးငှါငင်း။ လောကိယသမာပတ္တိပရိဟာနာယ စ၊ လောကီဈာန်သမာပတ်တို့မှ ယုတ်လျော့ခြင်းအကျိုးငှါငင်း။ သံ၀တ္တန္တီ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ပန၊ ဆက်။သော၊ ထို ပရ၀ါဒီသည်။ ပတ္တာဿ၊ ရောက်အပ်ပြီးသော။ အရဟတ္တ ဖလဿ၊ ၏။ ပရိဟာနာယ၊ ယုတ်လျော့ခြင်းငှါ။ သလ္လက္ခေတိ၊ မှတ်ထင်၏။ တေနေ၀၊ ထိုသို့ အထင်မှားခြင်းကြောင့်ပင်။ အတ္ထိ အရဟတော ကမ္မာဇုမတာတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊

သကဝါဒီ ဆိုပြီ။ ဣတရောပိ၊ သကဝါဒိမှ တပါးသော ပရဝါဒီသည်လည်း။ အသမယဝိမုတ္တံ၊ အသမယဝိမုတ္တ ရဟန္တာကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ပဋိက္ခိပိတ္ဝာ၊ ပြီး၍။ ဣတရံ၊ အသမယဝိမုတ္တ ရဟန္တာမှ တပါးသော သမယဝိမုတ္တ ရဟန္တာကို။ သန္ဓာယ။ ပဋိဇာနာတိ။ ဝါ၊ တနည်း။ ကာမရာဂဝသေန၊ ကာမရာဂ၏အစွမ်းဖြင့်။ ပဝတ္တမာနံ၊ ဖြစ်သော။ တံ၊ ထိုရဟန္တာကို။ ပဋိက္ခိပိတ္ဝာ၊ ၍။ ဣတရထာ၊ တပါးသောအခြင်းအရာအားဖြင့်။ ပဝတ္တမာနံ၊ သော။ (တံ၊ ထို ရဟန္တာကို။) ပဋိဇာနာတိ၊ ၏။ ပန၊ ကား။ ရာဂါဒီနံ၊ ရာဂ အစရှိသည်တို့၏။ အတ္ထိတံ၊ ရှိကုန်သည်၏အဖြစ်ကို။ ပုဒ္ဓေဝ၊ မေးအပ်သော ပရဝါဒီသည်။ ပဋိဇာနိတုံ၊ ဝန်ခံခြင်းငှါ။ နသက္ကောတိ၊ မစွမ်းနိုင်တော့။

၂၆၈။ ကိံ ပရိယုဋ္ဌိတောတိ၊ ဟူသောပါဠိ၏။ ကေန၊ အဘယ် တရားသည်။ ပရိယုဋ္ဌိတော၊ ထက်ဝန်းကျင် ထကြွလုယူအပ်သည်။ အနုဗန္ဓော၊ အစဉ်ဖွဲ့အပ်သည်။ ဝါ၊ တနည်း။ အဇ္ဈောတ္ထတော၊ လွှမ်းမိုးအပ်သည်။ ဟုတ္ဝာ၊ ၍။ (ပရိဟာယတိ၊ဆုတ်ယုတ်လျော့သနည်း။) ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ အနုသယ ပုစ္ဆာယပိ၊ အနုသယ ပုစ္ဆာဌာနလည်း။ တိက္ခိန္ဒြိယ မုဒိန္ဒြိယဝသေန၀၊ တိက္ခိန္ဒြိယ ရဟန္တာ, မုဒိန္ဒြိယ ရဟန္တာတို့နှင့် စပ်သဖြင့်သော။ ပဋိက္ခေပပဋိဇာနနာနိ၊ တို့ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။ ဝါ၊ တနည်း။ ကလျာဏာနုသယော၊ ကောင်းသော အနုသယတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍။ ဝစနမတ္တ-သာမညေန၊ အနုသယ ဟူသော သဒ္ဒါမျှ၏ တူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (ပရဝါဒီ)။ ပဋိဇာနာတိ၊၏။[“ရဟန္တာမှာ အနုသယရှိသလော”ဟု မေးရာ၌ အနုသယ ဟူသော သဒ္ဒါအားဖြင့် တူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ကောင်းသော အနုသယကို ရည်ရွယ်၍ အာမန္တာဟု ဝန်ခံသည်။] ရာဂေါဉပစယံ ဂစ္ဆတီတိ၊ ဟူသော စကားရပ်ကို။ ဘာဝနာယ၊ အထက်မဂ် ဟူသော ဘာဝနာဖြင့်။ ပဟီနံ၊ ပယ်အပ်ပြီးသော ရာဂကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ (သကဝါဒီ)။ အာဟ၊ ပြီ။ ပရတော၊နောက်၌။ ဒေါသမောဟေသုပိ၊ တို့၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ ပင်တည်း။ ပန၊ ဆက်။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိအာဒီနံ၊ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ အစရှိသည်တို့ကို။ ဒဿနေန၊ သစ္စာလေးပါးကို ရှုမြင်ခြင်းဖြင့် သိမြင်တတ်သော သောတာပတ္တိမဂ်သည်။ ပဟီနတ္တာ၊ ပယ်အပ်ပြီးကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဥပစယံ၊ ထပ်၍ တိုးပွါးခြင်းကို။ နဂ္ဂစ္ဆတိ၊ အလိုမရှိ။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော ဝါရတို့၌။ သေသံ၊ ကြွင်းသော ပုဒ်အပေါင်းသည်။ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ၊ သည်သာ။ ဣတိ၊ ဤသို့ မှတ်အပ်၏။

ဆုတ္တသာဓနာ၊ ပါဠိတော်သုတ်ဖြင့် ပြီးစေရာ အခဏ်းသည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီးပြီ။

ပရိဟာနိကထာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီးပြီ။

၃-ဗြဟ္မစရိယကထာ

၁-သုဒ္ဓဗြဟ္မစရိယကထာ အဖွင့်

၂၆၉။ ဣဒါနိ၊ ပရိဟာနိကထာကို ဟောတော်မူပြီးရာ ယခုအခါ၌။ ဗြဟ္မစရိယကထာ၊သည်။ဟောတိ၊ ၏။ဝါ၊လတ္တံ့။တတ္ထ၊ထိုဗြဟ္မစရိယကထာ၌။ (လဇ္ဇမာနာ၊ ကုန်သော။) ဗြဟ္မစရိယဝါသော်၊ ဗြဟ္မစရိယဝါသ တို့သည်။ မဂ္ဂဘာဝနာ စ၊ မဂ်ကို ဖြစ်စေခြင်းငှင်း။ ပဗ္ဗဇ္ဇာ စ၊ ရှင်ရဟန်း အဖြစ်ငှင်း။ (ဣတိ၊ သို့။) ဒွေ၊ တို့တည်း။ ပဗ္ဗဇ္ဇာ၊ ရှင်ရဟန်းအဖြစ်သည်။ သမ္မဒေဝေသု၊ အလုံးစုံသော နတ်ဗြဟ္မာတို့၌။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ မဂ္ဂဘာဝနာ၊ ကို။ အသညသတ္တေ၊ အသညသတ်ဗြဟ္မာတို့ကို။ ဌပေတ္ဝာ၊ ထား၍။ သေသေသု၊ ကြွင်းသော နတ်ဗြဟ္မာတို့၌။ အပ္ပဋိသိဒ္ဓါ၊ မတားမြစ်အပ်။ တတ္ထ၊ ထို ဗြဟ္မစရိယကထာ၌။ [ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ-၌ စပ်။ ရှေးနိဿယဝယ် "တတ္ထ၊ ထို နတ်တို့တွင်။ ဝါ၊ ထို ၂-ပါးသော ဗြဟ္မစရိယဝါသတို့တွင်"ဟု ပေး၏။] ယေ၊ အကြင် ပရဝါဒီတို့သည်။ (နဂ္ဂသုတ္တန်-၌ စပ်။) ပရနိမ္မိတ ဝသဝတ္တီဒေဝေ၊ ပရနိမ္မိတ-ဝသဝတ္တီနတ်တို့ကို။ဥပါဒါယ၊ဉာဏ်ဖြင့် ယူ၍။ဝါ၊အစပြု၍။တဒုပရိဒေဝေသု၊ ထို ပရနိမ္မိတ ဝသဝတ္တီနတ်တို့မှ အထက် နတ်တို့၌။ မဂ္ဂဘာဝနာမို့၊ မဂ္ဂဘာဝနာ ကိုလည်း။ သမ္မိတိယာ သေယျထာပိ၊ သမ္မိတိယဂိုဏ်းသားရဟန်းများကဲ့သို့။ နဂ္ဂသုတ္တန်၊ ကုန်။ တေ၊ ထို ပရဝါဒီတို့ကို။ သန္ဓာယ။ နတ္ထိ ဒေဝေသူတိ၊ အစရှိသော။ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ။

ဘိက္ခဝေ၊တို့။တိဟိ၊ ကုန်သော။ဌာနေဟိ၊အကြောင်းတို့ဖြင့်။ ဇမ္မုဒီပကာ၊ ဇမ္မုဒိပ်၌ ဖြစ်ကြကုန်သော။ မနုဿေ စ၊ လူတို့ကိုငှင်း။ တာဝတိံသေ၊ တာဝတိံသာဘုံ၌ ဖြစ်ကြကုန်သော။ ဒေဝေ စ၊ နတ်တို့ကိုငှင်း။ အဓိဂဏှန္တီ၊ လွှမ်းမိုး၍ ယူနိုင်ကုန်၏။ ကတမေဟိ တီဟိ၊ အဘယ်သုံးပါးတို့ဖြင့်နည်း။ သူရာ၊ ရဲရင့်ကုန်၏။ သတိမန္တော၊ ကောင်းသော သတိ ရှိကုန်၏။ ဣဓ၊ ဤ ဇမ္မုဒိပ်၌။ ဗြဟ္မစရိယ ဝါသော၊ ဗြဟ္မစရိယကို ကျင့်သုံးခြင်းသည်။ (အတ္ထိ)။ ဣတိ၊ သို့။ ဣဒံ သုတ္တံ၊ ကို။ နိဒ္ဒိသတိ၊ ၍။ ဒွေပိ၊ လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဗြဟ္မစရိယ ဝါသာ၊ တို့သည်။ ဒေဝေသု၊ တို့၌။ နတ္ထိ၊ ကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ ဥပပန္နလဒ္ဓိဝသေန၊ ဖြစ်သော အယူ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပဋိညာ-ပရဝါဒိဿာ။ ပုန၊ တဖန်။ ဒ္ဝိန္နမ္ပိ၊ ၂-ပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဗြဟ္မစရိယာနံ၊ မြတ်သောအကျင့်တို့၏။ အန္တရာယိကမေဝ သေနဝ၊ အန္တရာယ်ကို ပြုတတ်

သော တရားတို့၏ အစွမ်းဖြင့်ပင်။ သဗ္ဗေ ဒေဝါ ဇဋ္ဌာတိ၊ အစရှိသော။ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ။ တတ္ထ၊ ထို သဗ္ဗေ ဒေဝါ ဇဋ္ဌာ အစရှိသော ပုစ္ဆာ၌။ ဟတ္ထ-သံဝါစိကာတိ၊ ကား။ မူဂါဝိယ၊ လူအ-တို့ကဲ့သို့။ ဟတ္ထမုဒ္ဒါယ၊ လက်ချောင်းချိုးခြင်းဖြင့်။ ဝတ္တာရော၊ ပြောဆိုကြကုန်သလော။ (ပါးစပ်ဖြင့် စကား မပြောနိုင်သည်ဖြစ်၍ လက်ဟန်ပြ၍ စကားပြောကြကုန်သလော။) ပရတော၊ ၌။ အတ္ထိ ဒေဝေသူတိ၊ အစရှိသော။ ပုစ္ဆာ ပရဝါဒိဿ။ မဂ္ဂဘာဝနံ၊ ကို။ သန္ဓာယ ပဋိညာ သကဝါဒိဿ။ ပဋိညာယ၊ ဝန်ခံခြင်း၌။ အဓိပ္ပါယံ၊သကဝါဒီ၏ အလိုကို။ အသလ္လက္ခေတွာ၊ မမှတ်သားမူ၍။ ဝါ၊ မမှတ်သားခြင်းကြောင့်။ ပဗ္ဗဇ္ဇာဝသေန၊ ရှင်ရဟန်းအဖြစ်၏ အစွမ်းဖြင့်။ အနုယောဂေါ ပရဝါဒိဿ။

၂၇၀။ ယတ္ထ နတ္ထိ ပဗ္ဗဇ္ဇာတိ၊ အစရှိသော။ ပဉ္ဇေ၊ ၌။ ဂိဟီနဉ္ဇေဝ၊ လူတို့၏ငှင်း။ ဧကစ္စာနံ၊ အချို့ကုန်သော။ ဒေဝါနံ စ၊ တို့၏ငှင်း။ မဂ္ဂပဋိ-လာဘံ၊ မဂ်ကို ရခြင်းကို။ သန္ဓာယ။ ပဋိက္ခေပေါ၊ သည်။ တဿေဝ၊ ထို ပရဝါဒီ၏ပင် ပယ်ခြင်းတည်း။ ပုန။ ပုဋ္ဌော၊ အပ်သည်။ (သမာနော)။ ပစ္စန္တဝါသိနော စေဝ၊ ပစ္စန္တရစ် အရပ်၌နေသူ လူတို့ကိုငှင်း။ အသညသတ္တေ စ၊ တို့ကိုငှင်း။ သန္ဓာယ။ ပဋိညာ၊ သည်။ တဿေဝ၊ ထို ပရဝါဒီ၏ပင် ဝန်ခံခြင်းတည်း။ ယော ပဗ္ဗဇတီတိအာဒီသု၊ အစရှိကုန်သော။ ပုစ္ဆာသုပိ၊ တို့၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ ပင်တည်း။ ပုန၊ တဖန်။ အတ္ထိ ဒေဝေသူတိ၊ အစရှိသော။ ပဉ္ဇေပိ၊ ၌လည်း။ မဂ္ဂဘာဝနံ၊ ကို။ သန္ဓာယေဝ၊ ၍သာ။ ပဋိညာ သကဝါဒိဿ၊ သဗ္ဗဒေဝေသူတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တေ၊ အပ်သော်။ ဝါ၊ ဆိုအပ်ရာ၌။ အသညသတ္တေ၊ တို့ကို။ သန္ဓာယ။ ပဋိက္ခေပေါ၊ သည်။ တဿေဝ၊ ထို သကဝါဒီပင် ပယ်ခြင်းတည်း။

၂၇၁။ ပုန၊တဖန်။ အတ္ထိ ဒေဝေသူတိ[၁]၊ အစရှိသော။ ပဉ္ဇေပိ၊ ၌လည်း။ မဂ္ဂဘာဝနံ၊ မဂ်ကို ဖြစ်စေခြင်းကို။ သန္ဓာယေဝ၊ သာ။ ပဋိညာ သကဝါဒိဿ။ သဗ္ဗဒေဝေသူတိ၊ ဟူ၍။ (ပရဝါဒိနာ)။ ဝုတ္တေ၊ အပ်သော်။ ဝါ၊ ဆိုအပ်ရာ၌။ အသညသတ္တေ၊ တို့ကို။ သန္ဓာယ။ ပဋိက္ခေပေါ၊ သည်။ တဿေဝ၊ ထို သကဝါဒီ၏ပင် ပယ်ခြင်းတည်း။ မနုဿေသူတိ၊ ဟူသော။ ပဉ္ဇဒ္ဓယေ၊ ပြဿနာ ၂-ပါးအပေါင်း၌။ ဇမ္ဗုဒီပကေ၊ ဇမ္ဗုဒိပ်၌နေသူ လူတို့ကို။သန္ဓာယ။ ပဋိညာ၊ကို။ (ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။) ပစ္စန္တဝါသိနော၊ ဇမ္ဗုဒိပ်ကျွန်း၏ အစွန်အဖျားအရပ်၌ နေသူတို့ကို။ သန္ဓာယ။ ပဋိက္ခေပေါ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊၏။

၁။ ။ ပုန အတ္ထိ ဒေဝေသု။ ။ဤ ပြဿနာသည် ၂၇၀ - အတွင်း၌ မပါ။ ၂၇၁-၌သာ ပါသော ပရဝါဒီ၏ ပြဿနာတည်း။ ထို့ကြောင့် "ပဋိညာ-သကဝါဒိဿ"ဟု ဆိုသည်။

အတ္ထိ ယတ္ထ အတ္ထီတိ[1]၊ ကား။ ယတ္ထ၊ အကြင် နတ်ဗြဟ္မာတို့၌။ ဝါ၊ အကြင်အရပ်၌။ (ဗြဟ္မစရိယ ဝါသော၊ ဗြဟ္မစရိယကို ကျင့်သုံးခြင်းသည်။) အတ္ထိ၊ ၏။ တေ ဒေဝါ၊ ထို နတ်ဗြဟ္မာတို့သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိကုန်၏။ ဝါ၊ တနည်း။ သော ပဒေသော၊ ထို အရပ်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ သတ္တပဒေသ ဝိဘာဂမုခေန၊ သတ္တဝါကို ခွဲခြားဝေဖန်ခြင်း, အရပ်ကို ခွဲခြားဝေဖန်ခြင်းကို အဦးပြုသဖြင့်။ ဝိဿဇ္ဇနံ၊ ဖြေဆိုခြင်းသည်။ သကဝါဒိဿ၊ ၏ ဖြေဆိုခြင်းတည်း။ ဣမိနာ နယေန၊ ဤ ဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ ဧကန္တရိကပဥ္ဘာ[2]၊ တခုအကြားရှိသော ပြဿနာတို့ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။

၂၇၂။ သုတ္တာနုယောဂေ[3]၊ ပါဠိတော်သုတ်ဖြင့် အရဟတ္တဖိုလ်၏ ဖြစ်ပုံကို မေးစိစစ်ရာ အခဏ်း၌။ (အတ္ထော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော)။ ကုဟိံ ဖလုပ္ပတ္ထိတိ၊ ကား။ တဿ အနာဂါမိနော၊ ထို အနာဂါမိပုဂ္ဂိုလ်၏။ အရဟတ္တဖလုပ္ပတ္တိ၊ အရဟတ္တဖိုလ်၏ ဖြစ်ခြင်းသည်။ ကုဟိံ၊ အဘယ်အရပ်၌။ (ဟောတိ၊ နည်း။) ဣတိ၊သို့။ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ။တတ္ထေ ဝါတိ၊ဟူသော ပုဒ်၏။ သုဒ္ဓါဝါသေသု၊ သုဒ္ဓါဝါသ ဘုံတို့၌။ (အရဟတ္တဖလုပ္ပတ္တိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ-အတ္ထော၊ နက်။

ဟန္ဒ ဟီတိ၊ ဟန္ဒ ဟိ ဟူသော သဒ္ဒါသည်။ ကာရဏတ္ထေ၊ အကြောင်း ဟူသော အနက်၌။ (ပဝတ္တော၊ ဖြစ်သော။) နိပါတော၊ နိပါတ်တည်း။ ဣဒံ၊ ဤ အနက်အဓိပ္ပါယ်သည်။ ဝါ၊ ကို။ (ပရဝါဒိနာ၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ အပ်သည်။ ဝါ၊ ဆိုလိုသည်။ ဟောတိ၊၏။ (ကိံ ဝုတ္တံ ဟောတိ)။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အနာဂါမိပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ဣဓ လောကေ၊ ဤ ကာမဘုံ၌။

၁။ အတ္ထိ ယတ္ထ အတ္ထိ။ ။"အတ္ထိ တေ ဒေဝါ, အတ္ထိ ဝါ သော ပဒေသော" ၂-နည်းလုံးသည် ရှေ့အတ္ထိပုဒ်၏ အဖွင့်တည်း။ "ယတ္ထ အတ္ထိ"၌ ယတ္ထ ကိုလည်း ထို ၂-နည်းအတိုင်း "အကြင်နတ်တို့၌, (တနည်း) အကြင်အရပ်၌"ဟု စွဲရသည်။ ယတ္ထ-အတ္ထိ"၌ အတ္ထိ၏ကတ္တားကား ပုစ္ဆာ၌ပါသော ဗြဟ္မစရိယဝါသော ပုဒ်တည်း။ [ဤသို့ "ဒေဝါ"ဟုဝင်း, "ပဒေသော"ဟုဝင်း ၂-မျိုးအဖွင့်ကို ရည်ရွယ်၍ "သတ္တ+ပဒေသ-ဝိဘာဂမုခေနဝိဿဇ္ဇနံ"ဟု ဆိုသည်။]

၂။ ဧကန္တရိကပဥ္ဘာ။ ။သကဝါဒီ၏ ပြဿနာအကြား၌ ပရဝါဒီ၏ ပြဿနာ ခြားနေသည်ကိုဝင်း, ပရဝါဒီ၏ပြဿနာအကြား၌ သကဝါဒီ၏ ပြဿနာ ခြားနေသည် ကိုဝင်း "ဧကန္တရိကပဥ္ဘာ"ဟု ဆိုသည်။

၃။ သုတ္တာနုယောဂ။ ။"အနာဂါမိဿ ပုဂ္ဂလဿ ပဥ္ဘောရမ္ဘာဝိယာနိ သံယောဇနာနိ ပဟီနာနိ"စသည်ကို သုတ္တ-ဟု ဆို၏။ ထို သုတ်ဖြင့် အရဟတ္တဖိုလ်စိတ် ဖြစ်ပုံကို မေးစိစစ်ခြင်းကို "သုတ္တာနုယောဂ"ဟု ခေါ်သည်။

ဘာဝိတေန၊ ဖြစ်စေအပ်ပြီးသော။ မဂ္ဂေန၊ မဂ်ဖြင့်။ ဝါ၊ မဂ်ကြောင့်။ တတ္ထ သုဒ္ဓါဝါသေသု၊ ထို သုဒ္ဓါဝါသဘုံတို့၌။ ဖလံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ကို။ သစ္ဆိကရောတိ၊ မျက်မှောက်ပြု၏။ တတ္ထ၊ ထို သုဒ္ဓါဝါသဘုံတို့၌။ အည်း၊ သော။ မဂ္ဂံ၊ မဂ်ကို။ နဘာဝေတိ၊ မဖြစ်စေတော့။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒေဝေသု၊ အလုံးစုံသော နတ်ဗြဟ္မာတို့၌။ ဗြဟ္မစရိယ ဝါသော၊ သည်။ နတ္ထိ။ ဣတိ (ဣဒံ သကဝါဒိနာ ဝုတ္တံ ဟောတိ။)

၂-သံသန္ဒနဗြဟ္မစရိယကထာ အဖွင့်

၂၇၃။ ဣဒါနိ၊ သုဒ္ဓဗြဟ္မစရိယကထာကို ပြပြီးရာ ယခုအခါ၌။ (ဒဿေတုံ-၌ စပ်။) အညတ္ထ၊ အခြားဘုံ၌။ ဘာဝိတေန၊ ဖြစ်စေအပ်ပြီးသော။ မဂ္ဂေန၊ မဂ်ဖြင့်။ အနာဂါမိမဂ်ကြောင့်။ အညတ္ထ၊ အခြားဘုံ၌။ ဖလ သစ္ဆိကိရိယာ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုခြင်းသည်။ ယဒိ ဟောတိ၊ အကယ်၍ဖြစ်အံ့။ (ဧဝံသတိ၊ သော်။) သောတာပန္နာဒီနမ်ပိ၊ သောတာပန် အစရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏လည်း။ [ပိ-ဖြင့် အနာဂါမ်ကိုပေါင်း။] (အညတ္ထ၊ ၌။ ဘာဝိတေန၊ သော။ မဂ္ဂေန၊ ကြောင့်။ အညတ္ထ၊ ၌။ ဖလသစ္ဆိကိရိယာ၊ ဖိုလ်ကို မျက်မှောက် ပြုခြင်းသည်။) သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဧတံ အတ္ထံ၊ ဤ အနက် အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဒဿေတုံ၊ ၄ါ။ ပုန၊ တဖန်။ အနာဂါမိတိအာဒိ၊ အနာဂါမိ အစရှိသော။ သံသန္ဒန ပုစ္ဆာ[1]၊နှီးနှောခြင်းအားဖြင့် မေးကြောင်း ပုစ္ဆာသည်။သကဝါဒိဿ၊ ၏ ပုစ္ဆာတည်း။ [ရှေးနိဿယ၌ ''အနာဂါမိတိအာဒိ သံသန္ဒန ပုစ္ဆာ'' ဟုရှိ၏။ ကောင်းသည်။ ယခုစာအုပ်တို့၌ ''အနာဂါမိတိအာဒိနံ''ဟု ရှိ၏။]

တတ္ထ၊ ထို အနာဂါမိ ပုဂ္ဂလော အစရှိသော ပုစ္ဆာ၌။ အနာဂါမိဿ၊ ၏။ ဖလသစ္ဆိကိရိယာယ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုခြင်းကို။ ပဋိညာ၊ သည်ရင်း။ သေသာနံ၊ အနာဂါမ်မှကြွင်းသော သောတာပန် သကဒါဂါမ်တို့၏။ ဖလသစ္ဆိကိရိယာယ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ကို မျက်မှောက် ပြုခြင်းကို။ ပဋိက္ခေပေါ၊ သည်ရင်း။ ပရဝါဒိဿ၊ ၏ ဝန်ခံခြင်း ပယ်ခြင်းတည်း။ ဟိ၊ မှန်။

၁။ **သံသန္ဒနံ ပုစ္ဆာ**။ ။''အနာဂါမ် ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဤကာမဘုံ၌ အနာဂါမိမဂ်ဖိုလ်ကို ရပြီး၍ သုဒ္ဓါဝါသဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ (အရဟတ္တမဂ်ကို ဖြစ်စေဘွယ်မလို) သုဒ္ဓါဝါသဘုံ၌ ဖြစ်ခြင်းအားဖြင့် အရဟတ္တဖိုလ်ကို ရတော့၏''ဟု ပရဝါဒိသည် အယူရှိ၏။ ထို အတိုင်းဖြစ်နိုင်လျှဲ သောတာပန် သကဒါဂါမ်တို့လည်း အခြားဘုံ၌ ဖြစ်စေအပ်သောမဂ်ဖြင့် အခြားဘုံ၌ ထို အရဟတ္တဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုနိုင်စရာ ရှိသင့်၏။ ''ထိုသို့ ပြုနိုင်သလော''ဟု သောတာပန် စသည်တို့နှင့် ရောနှော၍ ဖွဲ့မေးခြင်းကို ''သံသန္ဒနပုစ္ဆာ''ဟု ဆိုသည်။

ဣဓ၊ ဤ ကာမဘုံ၌။ ဘာဝိတ မဂ္ဂေါ၊ ဖြစ်စေအပ်ပြီးသော မဂ်ရှိသော။ အနာဂါမိ၊ သည်။ ဣဓဝိဟာယနိဒ္ဒေသနာမ၊ ဤ ကာမဘုံကို စွန့်၍ ပြီးစီးသော ပုဂ္ဂိုလ်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ သော၊ ထို အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဣဓ၊ ဤ ကာမဘုံ၌။ အနာဂါမိ မဂ္ဂံ၊ ကို။ ဘာဝေတွာ၊ဖြစ်စေပြီး၍။ သြပပါတိကော တတ္ထ ပရိနိဗ္ဗာယိတိ၊ ဟူ၍။ (ဥပပတ် ပဋိသန္ဓေ နေလျက် ထို ဗြဟ္မာဘုံ၌ ပရိနိဗ္ဗာန်စံခြင်းရှိ၏ ဟူ၍။) ဝစနတော၊ ဟောတော် မူခြင်းကြောင့်။ ပုန။ မဂ္ဂ ဘာဝနံ၊ အရဟတ္တမဂ်ကို ဖြစ်စေခြင်းကို။ ဝိနာ၊ ကြဉ်၍။ ဥပပတ္တိ-ဝသေနေဝ၊ ဗြဟ္မာဘုံ၌ ပဋိသန္ဓေ နေခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်ပင်။ အရဟတ္တ ဖလံ၊ ကို။ သစ္ဆိကရောတိ၊ မျက်မှောက်ပြု၏။ ဣတိ၊ သို့။ တဿ၊ ထို ပရဝါဒီ၏။ လဒ္ဓိ၊ သည်။ (ဟောတိ။)

ပန၊ ဆက်။ သောတာပန္နသကဒါဂါမိနော၊ တို့သည်။ တတ္ထ၊ ထို ဖြစ်ရာဘုံ၌။ မဂ္ဂံ၊ မဂ်ကို။ ဘာဝေတွာ၊၍။ တတြ၊ ထို ဗြဟ္မာဘုံ၌။ ဥပပတ္တိကာ နာမ၊ ပဋိသန္ဓေ နေခြင်းရှိသူတို့မည်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တေသံ၊ သောတာပန် သကဒါဂါမ်တို့၏။ ဣဓ၊ ဤ ကာမဘုံသို့၊ အာဂမ-နညေဝ၊ ပဋိသန္ဓေ အစွမ်းဖြင့် ပြန်လာခြင်းသည်ပင်။ နတ္ထိ၊ မရှိတော့။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ သော၊ ထို ပရဝါဒီသည်။ အနာဂါမိဿ၊ ၏။ ဖလ-သစ္ဆိကိရိယံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုခြင်းကို။ ပုဋ္ဌော၊ အပ်သည်။ (သမာနော)။ ပဋိဇာနာတိ၁၊ ၏။ ဣတရေသံ၊ အနာဂါမ်မှ တပါးသော သောတာပန် သကဒါဂါမ်တို့၏။ (ဖလသစ္ဆိကိရိယံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုခြင်းကို။ ပုဋ္ဌော၊ အပ်သည်။ သမာနော၊ သော်။) ပဋိက္ခိပတိ၁၊ ၏။ အနာဂါမိ ပုဂ္ဂလော တတ္ထ ဘာဝိတေန မဂ္ဂေနာတိ၊ အစရှိသော။ ပဋေ့၊ ၍။ အနာဂါမိနော၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထို သုဒ္ဓါဝါသဘုံ၌။ မဂ္ဂဘာဝနာဝ၊ အရဟတ္တမဂ်ကို ဖြစ်စေခြင်းသည်ပင်။ နတ္ထိ၊ မရှိတော့။ ဣတိ လဒ္ဓိယာ၊ ဤသို့ သောအယူကြောင့်။ ပဋိက္ခိပတိ၊ ၏။ မဂ္ဂေါ စ ဘာဝိယတိ, နစ ကိလေသာ ပယိယန္တီတိ၊ ဟူသော။ ပုစ္ဆာ၊ သည်။ သကဝါဒိဿ။ ရူပါဝစရမဂ်၊ ရူပါဝစရ စျာန်ဟူသော မဂ်ကို။ သန္ဓာယ။ ပဋိညာ၊ သည်။ ဣတရဿ၊ သကဝါဒိမှ

၁။ ပဋိဇာနာတိ ပဋိက္ခိပတိ။ ။"အနာဂါမိ ပုဂ္ဂလော ဣဓ ဘာဝိတေန မဂ္ဂေန တတ္ထ ဖလံ သစ္ဆိကရောတီတိ အာမန္တာ"ကို ရည်ရွယ်၍ "ပုဋ္ဌော ပဋိဇာနာတိ" ဟုဆို၍, "သောတာပန္နော ပုဂ္ဂလော တတ္ထ ဘာဝိတေန မဂ္ဂေန ဣဓ ဖလံ သစ္ဆိ-ကရောတီတိ။ ပ ။ သကဒါဂါမိပုဂ္ဂလော ဣဓ ပရိနိဗ္ဗာယိပုဂ္ဂလော တတ္ထ ဘာဝိ-တေန မဂ္ဂေန ဣဓ ဖလံ သစ္ဆိကရောတီတိ နာဟံ ဝတ္တာဗ္ဗော"ဟူသော ပယ်ခြင်းကို ရည်ရွယ်၍ "ဣတရေသံ ပဋိက္ခိပတိ"ဟုဆို၍, ဆိုသည်။

တပါးသော ပရဝါဒိ၏ ဝန်ခံခြင်းတည်း။ ဟိ၊ မှန်။ ရူပါဝစရမဂ္ဂေန[1]၊ ဖြင့်။ သော၊ ထို အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဣဓဝိဟာယနိဋ္ဌော နာမ၊ ဤ ကာမဘုံကို စွန့်၍ ပြီးစီးသော ပုဂ္ဂိုလ်မည်သည်။ ဇာတော၊ ဖြစ်ပြီ။ အနာဂါမိ ပုဂ္ဂလော ကတကရဏီယောတိ၊ အစရှိသော။ ပဥ္ဉေ၊ ၌။ သုပပါတိကော တတ္ထပရိဗ္ဗာ-ယီတိ၊ ဟူ၍။ ဝစနတော၊ ကြောင့်။ ဥပပတ္တိယာဝ၊ သုဒ္ဓါဝါသဘုံ၌ ပဋိသန္ဓေ နေခြင်း အားဖြင့်ပင်။ အဃ၊ ထို အနာဂါမ်၏။ ကတကရဏီယာဒိဘာဝံ၊ ကတကရဏီယ အစရှိသည်တို့၏အဖြစ်ကို။ သန္ဓာယ။ (ပရဝါဒိ)။ပဋိဇာနာတိ။ [အာဒိ-ဖြင့် ဘာဝိတ ဘာဝန စသည်ကိုယူ။]

အရဟာတိ၊ ဟူသော။ ပဥ္ဉေ၊ ၌။ ဣဓ ပရိနိဗ္ဗာယိနော[2]၊ ဤ ကာမဘုံ၌ ပရိနိဗ္ဗာန် စံခြင်းရှိသော။ အရဟာတော၊ ရဟန္တာနှင့်။ ဝသေနေဝ၊ စပ်သဖြင့်ပင်။ (ပရဝါဒိ)။ပဋိက္ခိပတိ။ ပုန။ပုဋ္ဌော၊ အပ်သည်။(သမာနော)။ တတ္ထ ပရိနိဗ္ဗာယိနော၊ ထို သုဒ္ဓါဝါသဘုံ၌ ပရိနိဗ္ဗာန် စံခြင်း ရှိသော။ (အရဟာတော၊ နှင့်။) ဝသေန၊ စပ်သဖြင့်။ (ပရဝါဒိ)။ ပဋိဇာနာတိ၊ ၏။ အတ္ထိ အရဟာတော ပုနဗ္ဘဝေါတိ အာဒီသုပိ၊ အစရှိသော ပြဿနာတို့၌လည်း။ တတ္ထပရိနိဗ္ဗာယိ ဣဓ ပရိနိဗ္ဗာယိနံ၊ ထို သုဒ္ဓါဝါသဘုံ၌ ပရိနိဗ္ဗာန် စံခြင်း ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်, ဤ ကာမဘုံ၌ ပရိနိဗ္ဗာန်စံခြင်းရှိသောပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ဝသေနေဝ၊ စပ်သဖြင့်ပင်။ အတ္ထောဝ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

အပပ္ပဋိဝိသုဒ္ဓါကုပ္ပေါဝ[3] တတ္ထ ပရိနိဗ္ဗာယိတိ၊ ဟူ၍။ ပုဋ္ဌော၊ အပ်သည်။ (သမာနော)။ ဣဓေဝ၊ ဤ ကာမဘုံ၌သာ။ ဘာဝိတေန၊ သော။ မဂ္ဂေန၊

၁။ **ရူပါဝစရမဂ္ဂေန ဟိ။** ။ရူပါဝစရစျာန်ကိုပင် ရူပဘုံသို့ ရောက်ကြောင်း ဖြစ်သောကြောင့်''မဂ်''ဟု ဆိုသည်။ ထို ရူပါဝစရစျာန်ကို ရသော ပုဂ္ဂိုလ် ဟူသည်လည်း သောတာပန် စသော အရိယာ ပုဂ္ဂိုလ်တည်း။ မှန်၏။ – စျာန်ကိုလည်းရ, သောတာပန်လည်း ဖြစ်ပြီး ပုဂ္ဂိုလ်သည် ''ဗြဟ္မလောကဂတာ ဟောန္တာ,အရိယာ နော-ပပဇ္ဇရေ'' နှင့်အညီ အောက်အောက်ဘုံသို့ မပြန်တော့ရကား ထို ဗြဟ္မဘုံ၌သာ နိဋ္ဌ (ပြီးစီးသော) ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်သည်။ [ဤမ စျာနာနာဂါမိ သောတာပန္နာဒိကောတိ အဓိပ္ပါယော။ဋီကာ။]

၂။ **ဇာစ ။ ပေ ။ တတ္ထ ပရိနိဗ္ဗာယိနော။** ။ ဤ ကာမဘုံ၌ အရဟတ္တဖိုလ်ကို ဖြစ်စေ၍အရဟတ္တဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ''ဤမ ပရိနိဗ္ဗာယိ''ဟုဆို၏။ ဤ ကာမဘုံ၌ အနာဂါမ် ဖြစ်ပြီး၍ ထို သုဒ္ဓါဝါသဘုံ၌ ပရိနိဗ္ဗာန် စံမည့် ပုဂ္ဂိုလ်ကို ''တတ္ထ ပရိနိဗ္ဗာယိ''ဟု ဆိုသည်။

၃။ **အပပ္ပဋိဝိသုဒ္ဓါကုပ္ပေါဝ။** ။ပါဠိတော် စာအုပ်၌ ''အပပ္ပဋိဝိဒ္ဓါကုပ္ပေါစ''ဟု ရှိ၏။ ''ကုပ္ပေါဝ''ဟု ရှိသော ပါဌ်သာ ''ပရိနိဗ္ဗာယိ''ဟူသော နောက်ပုဒ်နှင့် အစပ်တဲ့၏။ ''အရဟတ္တဖိုလ်ကို ထိုးထွင်း၍မသိပဲ ပရိနိဗ္ဗာန်စံသလော''ဟု သကဝါဒီ မေးသည်။ထို့နောက်''ယထာ မိဂေါ''စသော ပဌမဥဒါဟရဏ်သည် ''နဟဲ့ ဝတ္တဗ္ဗေ''

အနာဂါမိမဂ်ဖြင့်။ တဿ၊ ထိုအနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်၏။ အကုပ္ပပဋိဇေဓံ၊ အရဟတ္တ
ဖိုလ်ကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းကို။ ဣစ္ဆန္တော၊ သည်။ (ဟုတ္ဝာ။ ပရဝါဒီ)။
ပဋိက္ခိပတိ။ ယထာ မိဂေါတိ၊ အစရှိသော။ ပဌမံ၊ သော။ ဥဒါဟရဏံ၊
ဥဒါဟရဏ်သည်။ ပရဝါဒိဿ၊ ၏ ဥဒါဟရဏ်တည်း။ ဒုတိယံ၊ သော။
(ဥဒါဟရဏံ၊ သည်။) သကဝါဒိဿ၊ ၏ ဥဒါဟရဏ်တည်း။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံး
စုံသော ဝါရတို့၌။ သေသံ၊ ကြွင်းသော ပုဒ်အပေါင်းသည်။ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ၊
သည်သာ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

ဗြဟ္မစရိယကထာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီး၏။

၃-ဩဓိသောကထာ အဖွင့်

၂၃၄။ ဣဒါနိ၊ ဗြဟ္မစရိယကထာကို ပြတော်မူပြီးရာ ယခုအခါ၌။
ဩဓိသော[၁] ကထာနာမ၊ ဩဓိသော ကထာမည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝါ၊
လတ္တံ့။ တတ္ထ၊ ထို ဩဓိသောကထာ၌။ ယေ၊ အကြင် ပရဝါဒီတို့သည်။
သေးတာပန္နာဒီနံ၊ သောတာပန် အစရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ နာနာဘိသမယ-
ဝသေန၊ အမျိုးမျိုးသော သစ္စာလေးပါးတို့ကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်း၏အစွမ်း
ဖြင့်။ ဒုက္ခဒဿနာဒီဟိ၊ ဒုက္ခသစ္စာကို သိမြင်ခြင်း အစရှိသည်တို့ဖြင့်။
ဩဓိသော ဩဓိသော၊ တဘ္ဘိစိ တဘ္ဘိစိအား ဖြင့်။ ကိလေသပဟာနံ၊ ကိလေသာ
တို့ကို ပယ်ခြင်းကို။ ဣစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ (ကေ ဝိယ၊ အဘယ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့ ကဲ့သို့
နည်း။) ဧတရဟိ၊ ၌။ သမ္မိတိယာဒယော သေယျထာပိ၊ သမ္မိတိယ ဂိုဏ်း

ဟု ဖြေပြီးနောက် ပရဝါဒီသည်ပင် ဆောင်ပြအပ်သော ဥဒါဟရဏ်ဖြစ်၏။ "ယထာ
မိဂေါ။ ပေ ။ သသလ္လောဝ" စသော ဒုတိယ ဥဒါဟရဏ်ကား၊ သကဝါဒီ၏ဥဒါဟရဏ်
တည်း။

၁။ ဩဓိသော။ ။အဝ+ဓာဓာတ်,ဏ္ဍ ပစ္စည်းဖြင့် ပြီးသော ဩဓိသဒ္ဒါတည် အဖို့
ဆစု အပိုင်းအခြားအနက်ကို ဟော၏။ သော-ကား၊ နာဝိဘတ်၏ ကာရိယတည်း။
သို့မဟုတ် သော-ပစ္စည်းတည်း။ ထို ဆဖို့ ဆစု ဟူသည်လည်း အလုံးစုံ အကုန်
မဟုတ်ပဲ တစိတ် တဒေသတည်း။ ထို့ကြောင့် ဩဓိသောကို "ကဒေသေန" ဟု
ဖွင့်သည်။ ဆိုလိုရင်းကား-ပရဝါဒီသည် သောတာပတ္တိမဂ်က ကိလေသာကို ပယ်
ရာ၌ သစ္စာ ၄-ပါးကို လေးကြိမ်တိုင်တိုင်မြင်ရသည်ဟု ဆိုယူရှိသောကြောင့် သောတာ
ပတ္တိမဂ်ဖယ်ထိုက်သော ကိလေသာတို့တွင် ဒုက္ခ သစ္စာကို မြင်ခြင်းဆားဖြင့် တချို့ကိုသာ
ပယ်၏၊ သမုဒယသစ္စာကို မြင်ခြင်းဆားမြင့် တချို့ကိုပယ်၏။ ဤသို့လျှင် နိရောဓ
သစ္စာကို မြင်ခြင်းဆားဖြင့်ဝင်း, မဂ္ဂသစ္စာကို မြင်ခြင်းအားဖြင့်ဝင်း တချို့တချို့ ကိုသာ
ပယ်၏ဟု ဆိုယူရှိပေသည်။

သား အစရှိသည်တို့ကဲ့သို့တည်း။ တေသံ၊ ထိုပရဝါဒီတို့၏။ တံ လဒ္ဓိံ၊ ကို။ ဘိန္ဒိတုံ၊ ဖျက်ဆီးခြင်းငှါ။ ဩဓိသောတိ၊ အစရှိသော။ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ။ ပဋိညာ ပရဝါဒိဿ။ ပုန၊ တဖန်။ အနုယောဂေါ သကဝါဒိဿ။ကေဒေသေန၊ တစိတ်အားဖြင့်။ သောတာပန္နာဒိဘာဝဿ၊ သောတာပန် အစရှိသည်တို့၏ အဖြစ်၏။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ ပဋိက္ခေပေါ ပရဝါဒိဿ။ ဣမိနာ ဥပါယေန၊ ဤ ကပ်၍ သိကြောင်း ဖြစ်သော နည်းဖြင့်။ သဗ္ဗဝါရေသု၊ တို့၌။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

ဩဓိသောကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီးပြီ။

၄–ဇဟတိကထာ

၁-နသုတ္တာဟရဏကထာ အဖွင့်

၂၇၉။ ဣဒါနိ၊ ဩဓိသော ကထာကို ဟောတော်မူပြီးရာ ယခုအခါ၌။ ဇဟတိကထာ နာမ ၊ ဇဟတိကထာမည်သည်။ ဟောတိ၊၏။ ဝါ၊လတ္တံ ။ တတ္ထ၊ ထို ဇဟတိကထာ၌။ ယေသံ၊ အကြင် ပရဝါဒီတို့၏။ (လဒ္ဓိ ဟောတိ–၌စပ်။) ဈာနလာဘီ၊ ဈာန်ကို ရခြင်းရှိသော။ ပုထုဇ္ဇနော၊ သည်။ သစ္စာဘိသမယာ၊ သစ္စာလေးပါးကို ထိုးထွင်း၍ သိရာ ကာလနှင့်။ သဟ၊ တက္ဒ။ အနာဂါမီ-နာမ၊ အနာဂါမ် မည်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်တော့၏။ တဿ၊ ထို ဈာနလာဘီ အနာဂါမ်၏။ ဝါ၊ သည်။ ပုထုဇ္ဇနကာလေယေဝ၊ ပုထုဇဉ်ဖြစ်ရာ အခါ၌ပင်။ (ပုထုဇဉ်ဖြစ်တုန်းကပင်။) ကာမရာဂ ဗျာပါဒါ၊ ကာမရာဂ ဗျာပါဒတို့ကို။ ပဟီနာ၊ ပယ်အပ်ကုန်ပြီ။ [ကာမရာဂ ဗျာပါဒတို့ကို ပယ်ပြီး ဖြစ်သောကြောင့် သစ္စာ ၄-ပါးကို သိသည်နှင့် တပြိုင်နက် အနာဂါမ် အဖြစ်သို့ ရောက်သည် ဟူလို]။ ဣတိ၊ သို့။ ဘေရဟ၊ ၌။ သမ္မိတိယာနံ၊ သမ္မိတိယ ဂိုဏ်းသားတို့၏။ လဒ္ဓိ သေယျထာပိ၊ ကဲ့သို့။ (တထာ၊ တူ။) လဒ္ဓိ၊ သည်။ (ဟောတိ)။ တေသံ၊ ထို ပရဝါဒီတို့၏။ တံ လဒ္ဓိ ၊ ကို။ ဘိန္ဒိတုံ၊ ၄ါ။ ဇဟတိ ပုထုဇ္ဇနောတိ၊ အစရှိသော။ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ။ ပန၊ ကား။ ဈာနဝိက္ခမ္ဘိတာနံ၊ ဈာန်ဖြင့် ခွါအပ်ပြီးကုန်သော။ တေသံ၊ ထို ကာမရာဂ, ဗျာပါဒတို့၏။ ပရိယုဋ္ဌာနံ၊ ထက်ဝန်းကျင် ထကြွခြင်းကို။ အပဿန္တဿ၊ မမြင်သည်ဖြစ်၍။ ပဋိညာ-ပရဝါဒိဿ။ ပန၊ ဆက်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဈာနဝိက္ခမ္ဘိတာနမ္ပိ၊ ဈာန်ဖြင့် ခွါအပ်ပြီးလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ တေသံ၊ ထို ကာမရာဂ, ဗျာပါဒတို့ကို။ အနာဂါမိမဂ္ဂေနေဝ၊ အနာဂါမိ မဂ်ဖြင့်သာ။ အစ္စန္တံ၊ စင်စစ်။ ပဟာနံ၊ ပယ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပုန။ အစ္စန္တန္တိအာဒိအနု-ယောဂေါ၊ အစရှိသော မေးစိစစ်ခြင်းသည်။ သကဝါဒိဿ။ တထာရူပဿ၊ သော။ ပဟာနဿ၊ ပယ်ခြင်း၏။ အဘာဝတော၊ ကြောင့်။ ပဋိက္ခေပေါ၊ သည်။ ဣတရဿ၊ သကဝါဒိမှ တပါးသော ပရဝါဒီ၏ ပယ်ခြင်းတည်း။

၁။ ဇဟတိကထာ။ ။ဤဇဟတိကထာ၌ ပါဋိတော်သုတ်ပုဒ်ကို ဆောင်ပြခြင်း မရှိရာ ဖြစ်သော နသုတ္တာဟရဏကထာ, ပါဋိတော်သုတ်ပုဒ်ကို ဆောင်ပြရာ ဖြစ်သော သုတ္တာဟရဏကထာဟု ၂-မျိုးရှိ၏။ သုတ္တာဟရဏကထာအတွက် အထူးမဖွင့်တော့ပဲ နသုတ္တာဟရဏကထာကိုသာ ဖွင့်ပြသည်။

ဝိက္ခမ္ဘေတီတိ၊ ဟူ၍။ အစ္စန္တဝိက္ခမ္ဘနမေဝ၊ စင်စစ်ပယ်ခွါခြင်းကိုသာ။ (အပြီး အပြတ်ပယ်ခွါခြင်းကိုသာ။) သန္ဓာယ။ ပုစ္ဆာသကဝါဒိဿ။ တတော၊ ထိုသို့ မေးရာအခါမှ။ ပရံ၊ ၌။ အနာဂါမိမဂ္ဂဋ္ဌေန၊ အနာဂါမိမဂ္ဂဋ္ဌ ပုဂ္ဂိုလ်နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ ပုထုဇ္ဇန သံသန္ဒနံ၊ ပုထုဇဉ်ကို နှီးနှောခြင်းသည်။ ဟောတိ။ တံ၊ ထို ပုထုဇ္ဇန သံသန္ဒနသည်။ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ၊ သည်သာ။

၂၈၀။ တတော၊ ထို ပုထုဇ္ဇန သံသန္ဒန ပြဿနာမှ။ ပရံ၊ ၌။ အနာဂါမိ-ဖလေ သဏ္ဌာတီတိ၊ ဟူ၍။ ပုဋ္ဌော၊ အပ်သည်။ (သမာနော)။ စျာနာနာဂါ-မိတံ[၁]၊ စျာန်အားဖြင့် အနာဂါမ်၏အဖြစ်ကို။ သန္ဓာယ။ (ပရဝါဒီ)။ ပဋိဇာ-နာတိ။ အရဟတ္တေ သဏ္ဌာတိတိ၊ ဟူ၍။ ပုဋ္ဌော၊ အပ်သည်။ (သမာနော)။ ဒဿနမဂ္ဂေန၊ သစ္စာ ၄-ပါးကို ရှေးဦးစွာ သိမြင်တတ်သော သောတာပတ္တိ မဂ်သည်။ ဥဒ္ဓမ္ဘာဂိယာနံ၊ အထက်ဗြဟ္မာဘုံ၌ ကပ်ရောက်ခြင်း အစရှိသော သံယောဇဉ် တို့ကို။ ပဟာနာဘာဝတော၊ ပယ်ခြင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ (ပရဝါဒီ)။ ပဋိက္ခိပတိ။ အပုဗ္ဗံ အစရိမံ တယော မဂ္ဂေ ဘာဝေတီတိ၊ ဟူ၍။ ပုဋ္ဌော၊ အပ်သည်။ (သမာနော)။ တထာရူပါယ၊ သော။ (ထိုသို့မဂ် ၃-ပါး ကို ဖြစ်စေနိုင်ခြင်း သဘောရှိသော။) ဘာဝနာယ၊ ဝိပဿနာ ဘာဝနာ၏။ အဘာဝါ၊ ကြောင့်။ (ပရဝါဒီ)။ ပဋိက္ခိပတိ။ ပုန၊ တဖန်။ ပုဋ္ဌော၊ အပ်သည်။ (သမာနော)။ တိဏ္ဏံ[၂]၊ ကုန်သော။ မဂ္ဂါနံ၊ အောက်မဂ်တို့၏။ ကိစ္စသဗ္ဘာဝံ[၃]၊ ကိလေသာတို့ကို ပယ်ခြင်းကိစ္စ၏ ထင်ရှားရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။

၁။ **စျာနာနာဂါမိတံ။** ။စျာန်ရသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကာမရာဂ,ဗျာပါဒဟူသော နီဝရဏတို့ကို ပယ်ပြီးဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် "ပုထုဇ္ဇနော ကာမေသု ဝီတရာဂေါ"ဟု ပါဋိတော်၌ ဟောတော်မူသည်။ ထို ပုထုဇဉ်သည် တရားထူးရသောအခါ သောတာ ပန် သကဒါဂါမ် ဖြစ်နေဘွယ်မလို။ အနာဂါမိဖိုလ်၌ တခါတည်း တည်တော့၏-ဟု ဆိုသည်။ ထို့ကြောင့် "အနာဂါမိဖလေ သဏ္ဌာတိ"ဟု မေးသောအခါ "အာမန္တာ"ဟု ဝန်ခံသည်။

၂။ **တိဏ္ဏံ ။ ပေ ။ သဗ္ဘာဝံ။** ။"အပုဗ္ဗံ အစရိမံ (တပြိုင်နက်) တယော-မဂ္ဂေ ဘာဝေတိ-ဖြစ်စေနိုင်သလော"ဟု ပဌမ မေးတုန်းက ထိုသို့ ဖြစ်စေနိုင်သော ဘာဝနာမရှိသောကြောင့် "နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ"ဟု ပယ်၏။ ဒုတိယထပ်၍ မေးသော အခါ အနာဂါမိမဂ် တပါးတည်း ဖြစ်သော်လည်း သောတာပတ္တိမဂ် သကဒါဂါမိမဂ် နှင့် မိမိပြုထိုက်သော ကိလေသာပယ်ခြင်း ကိစ္စကို အနာဂါမိမဂ်က ပြီးစေခြင်း၏ ထင်ရှားရှိသောကြောင့် "အာမန္တာ"ဟု ဝန်ခံသည်။

၃။ **ကိစ္စသဗ္ဘာဝံ။** ။ကိစ္စဿ-ကိလေသာကို ပယ်ခြင်းကိစ္စ၏+သဗ္ဘာဝေါ-ထင်ရှား ရှိသည်၏ အဖြစ်။ သက္ကာယ ဒိဋ္ဌိစသော ၃-ပါးကို ပယ်ခြင်းသည် သောတာပတ္တိ မဂ်၏ ကိစ္စတည်း။ ထို ကိစ္စကိုလည်း အနာဂါမိမဂ်က ပြီးစေနိုင်၏။ ကာမရာဂ,ဗျာပါဒ တို့ကို နည်းပါးအောင် ပြုခြင်းသည် သကဒါမိမဂ်၏ ကိစ္စတည်း။ ထို ကိစ္စကိုလည်း

သန္ဓာယ။ (ပရဝါဒီ)။ ပဋိဇာနာတိ။ သာမညဖလပုစ္ဆာသုပိ၊ သမဏ၏ ဖြစ်ကြောင်း ဖြစ်ရာ မဂ်၏ အကျိုးဖိုလ်ကို မေးကြောင်း ပုစ္ဆာတို့ ၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ ပင်တည်း။

ကတမေန မဂ္ဂေနာတိ[၁]၊ ဟူ၍။ ပုဋ္ဌော၊ အပ်သည်။ (သမာနော)။ အနာဂါမိ-မဂ္ဂေနာတိ၊ ဟူ၍။ စျာနာနာဂါမိတံ၊ အဖြစ်ကို။ သန္ဓာယ။ (ပရဝါဒီ)။ ဝဒတိ၊ ဖြေဆို၏။ ပုန၊ တဖန်။ သံယောဇနပ္ပဟာနံ[၂]၊ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ဝိစိကိစ္ဆာ သီလဗ္ဗတပရာမာသ ဟူသော သံယောဇဉ်တို့ကို ပယ်ခြင်းကို။ ပုဋ္ဌော၊ အပ်သည်။ (သမာနော)။ အနာဂါမိမဂ္ဂေန၊ သည်။ တိဏ္ဏံ၊ ကုန်သော။ တေသံ-ကိလေ-သာနံ၊ ထို ကိလေသာတို့၏။ ဝါ၊ တို့ကို။ အပ္ပဟေယျတ္တာ၊ မပယ်ထိုက်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (ပရဝါဒီ)။ ပဋိက္ခိပတိ။ ဒုတိယံ၊ ၂-ကြိမ်မြောက်။ ပုဋ္ဌော၊ အပ်သည်။ (သမာနော)။ ပဌမမဂ္ဂဿေဝ၊ သောတာပတ္တိမဂ်၏ပင်။ စျာနာနာဂါမိမဂ္ဂဘာဝံ၊ အဖြစ်ကို။ သန္ဓာယ။ (ပရဝါဒီ)။ ပဋိဇာနာတိ[၃]။ [ဤ၌ "ဒုတိယံ ပုဋ္ဌော" အရ ပြဿနာသည် ပါဠိတော်၌ သုတ္တာဟရဏကထာ ဝယ် ပါဝင်သော ဒုတိယ ပြဿနာတည်း။] ဧတ္ထ၊ ဤ ဇဟတိကထာ၌။ သေသံ ကြွင်းသော ပုဒ်အပေါင်းသည်။ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ၊ သည်သာ။ ဣတိ၊ အပြီး တည်း။

ဇဟတိကထာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီးပြီ။

အနာဂါမိမဂ်က ပြီးစေနိုင်၏။ မိမိပြုရမည့် ကာမရာဂ ဗျာပါဒတို့ကို အကြွင်း မရှိအောင် ပယ်ခြင်းကိုလည်း ပြီးစေနိုင်၏။ ထို့ကြောင့် "တိဏ္ဏံ မဂ္ဂါနံ ကိစ္စသဗ္ဘာဝံ"ဟု ဆိုသည်။

၁။ ကတမေန မဂ္ဂေန။ ။"ပုထုဇ္ဇနော ကာမေသု ဝီဘရာဂေါ(စျာန်ရပုထုဇဉ်သည်) သဟမ္မောဘိသမယာ (သစ္စာလေးပါးကို သိသည်နှင့်တပြိုင်နက်)အနာဂါမိ-ဖလေ သဏ္ဌာတိ-လော"ဟု မေးသောအခါ "အာမန္တာ"ဟု ပရဝါဒီဝန်ခံ၏။ ထို့နောက် "အဘယ် မဂ်ကြောင့် တည်သနည်း"ဟု မေးသောအခါ" အနာဂါမိ မဂ်ကြောင့်"ဟု ဖြေသည်။

၂။ ပုန သံယောဇနပ္ပဟာနံ။ ။"အနာဂါမိမဂ်က သက္ကာယဒိဋ္ဌိ စသော သံယောဇဉ်သုံးပါးကို ပယ်သလော"ဟု မေးသောအခါ ထို သုံးပါးသည် အနာဂါမိမဂ် ပယ်ထိုက်သော သံယောဇဉ်များ မဟုတ်။ ထို့ကြောင့် "နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ"ဟု ဖြေသည်။

၃။ ဒုတိယံ ပုဋ္ဌော ။ ပေ ။ ပဋိဇာနာတိ။ ။သုတ္တာဟရဏ ကထာ အတွင်းရောက်မှ "အနာဂါမိမဂ္ဂေန သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ။ ပေ ။ ပဇဟတိ"ဟု မေးအပ်သည်ကို "ဒုတိယံ ပုဋ္ဌော"ဟု ဆိုသည်။ ထိုသို့ မေးရာ၌ကား စျာန်ရ အနာဂါမ် ဖြစ်၍ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ စသည်တို့ကိုလည်း ပယ်နိုင်၏- ဟု ယူဆသောကြောင့် "အာမန္တာ"ဟု ဝန်ခံသည်။

၅-သဗ္ဗမတ္ထိတိကထာ

၁-ဝါဒယုတ္တိ အဖွင့်

၂၀၂။ ဣဒါနိ၊ ဧဟတိကထာကို ဟောတော်မူပြီးရာ ယခုအခါ၌။ သဗ္ဗမတ္ထိတိဝါဒကထာ နာမ၊ သဗ္ဗမတ္ထိတိ ဝါဒကထာ မည်သည်။ (အလုံးစုံရှိ၏ ဟူသော ဝါဒကို ပြောဆိုရာ အခက်း မည်သည်။) ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထို သဗ္ဗမတ္ထိတိဝါဒ ကထာ၌။ ယေသံ၊ အကြင် ပရဝါဒီတို့၏။ (လဒ္ဓိ-၌ စပ်။) ယံကိဉ္စိရူပံ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နံ ။ ပေ ။ အယံ ဝုစ္စတိ ရူပက္ခန္ဓောတိ အာဒိ-ဝစနတော၊ အစရှိသော စကားတော်ကို ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်။ သဗ္ဗေပိ၊ လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ အတီတာဒိဘေဒါ၊ အတိတ် အစရှိသော အပြားရှိကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တရားတို့သည်။ ခန္ဓ သဘာဝံ၊ ခန္ဓာ၏ သဘောကို။ နဝိဇာနန္တိ၊ မစွန့်ကုန်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗံ၊ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော တရားအားလုံးသည်။ အတ္ထိ ယေဝနာမ၊ ရှိသည်သာမည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ လဒ္ဓိ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။ ကာဝိယ၊ အဘယ်အယူကဲ့သို့နည်း။) ဇေရဟိ၊ ၌။ သဗ္ဗမတ္ထိဝါဒါနံ၁၊ အလုံးစုံ အကုန်ရှိ၏ဟု ပြောဆိုကြောင်း အယူရှိသော ရဟန်းတို့၏။ (လဒ္ဓိ) သေယျထာပိ၊ ကဲ့သို့တည်း။ တေသံ၊ ထို ပရဝါဒီတို့၏။ လဒ္ဓိ-ဝိသောဓနတ္ထံ၊ အယူကို သုတ်သင်ခြင်းအကျိုးငှါ။ သဗ္ဗမတ္ထိတိ၊ ဟူသော။ ပုစ္ဆာ သကဝါဒီဿ။ ဝုတ္တပ္ပကာရာယ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိသော။ လဒ္ဓိယာ၊ ၌။ ဌတ္ဝာ၊ တည်၍။ ပဋိညာ၊ သည်။ ဣတရဿ၊ သကဝါဒီမှ တပါးသော ပရဝါဒီ၏ ဝန်ခံခြင်းတည်း။

သဗ္ဗတ္ထာတိ၂၊ အစရှိသောပါဠိဖြင့်။ [စာအုပ်တို့၌ "သဗ္ဗထာ"ဟု ပါဠိပျက်ရှိ၏။] သဗ္ဗသ္မိံ၊ အလုံးစုံသော။ သရီရေ၊ ကိုယ်၌။ [သဗ္ဗတ္ထ၏ အဖွင့်။]

၁။ **သဗ္ဗမတ္ထိဝါဒါနံ။** ။ရုပ်ဖြစ်စေ နာမ်ဖြစ်စေ စင်စစ်အားဖြင့် ပစ္စုပ္ပန် တရားသာ ထင်ရှားရှိ၏။ အတိတ်တရား အနာဂတ်တရားတို့ကား ထင်ရှားမရှိ။ သို့သော် ပရဝါဒီကား "ရုပ်ဆိုလျှင် ပစ္စုပ္ပန်ရုပ် ထင်ရှား သကဲ့သို့ အတိတ်အနာဂတ် ရုပ်တို့လည်း ယခုအခါနှင်၌ ထင်ရှားရှိလျက်ပင်" ဟု ယူဆ၏။ ထို ပရဝါဒီကို "သဗ္ဗမတ္ထိဝါဒရှိသူ" ဟု ခေါ်သည်။ ဝဒန္တိ ဧတေနာဟိ ဝါဒေါ- ပြောဆိုကြောင်း အယူ။ သဗ္ဗံ အတ္ထိတိ+ဝါဒေါ ဧတေသံတိ သဗ္ဗမတ္ထိဝါဒါ။

၂။ **သဗ္ဗတ္ထာတိ။** ။"ခန္ဓာကိုယ် တခုလုံး၌ အလုံးစုံ ရှိသလော။ ဥပမာ-ခန္ဓာကိုယ်၏ ဦးခေါင်းပိုင်း၌ ခြေထောက်များရှိကြသလော, ခန္ဓာကိုယ်၏ နောက်ကျောဘက်၌ မျက်လုံးရှိသလော" စသည်တည်း။ ဤသို့ စသည်ဖြင့် "သဗ္ဗဒါ, သဗ္ဗေန, သဗ္ဗေသု"တို့၏ အဓိပ္ပါယ်ကို ဋီကာ ကြည့်၍ သိပါ။

သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိသလော။ ဣတိ၊ သို့။ ပုစ္ဆတိ၊ မေး၏။ သဗ္ဗဒါတိ၊ အစရှိသောပါဠိဖြင့်။ သဗ္ဗသ္မိံ၊ သော။ ကာလေ၊ အခါ၌။ သဗ္ဗံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ၊ သို့။ ပုစ္ဆတိ။ သဗ္ဗေန သဗ္ဗန္တိ၊ အစရှိသောပါဠိဖြင့်။ သဗ္ဗေန၊ သော။ အာကာရေန၊ အခြင်းအရာအားဖြင့်။ သဗ္ဗံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ၊သို့။ ပုစ္ဆတိ။ သဗ္ဗေသူတိ၊ အစရှိသောပါဠိဖြင့်။ သဗ္ဗေသု၊ ကုန်သော။ ဓမ္မေသု၊ တရားတို့၌။ သဗ္ဗံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ၊ သို့။ ပစတိ။

အယောဂန္တိ၊ ကား။ အယုတ္တံ[1]၊ ယှဉ်ဘက် မဟုတ်သည်ကို။ (ကတ္ထာသဗ္ဗမတ္ထီတိ-၌စပ်) ဟိ၊ ခဲ့။ နာနာသဘာဝါနံ၊ အမျိုးမျိုးသော သဘောရှိသော အရာဝတ္ထုတို့၏။ ယောဂေါ၊ ယှဉ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ရှိ၏။ ဧက သဘာဝဿ၊ တခုသော သဘောရှိသော အရာဝတ္ထု၏။ (ယောဂေါ၊ သည်။) နှ (ဟောတိ)၊ မရှိ။ ဣတိ။ ကြောင့်။ ဣမသ္မိံ ပဥ္ဉေ၊ ၌။ ရှပ်၊ ကို။ ဝေဒနာယ၊ ဝေဒနာနှင့်။ ဝါ၊ မှ။ (အ နာနံ၊ မထူးသည်ကို။ ကေလက္ခဏမေဝ၊ တူသော လက္ခဏာရှိသည်ကိုသာ။ ကတ္ထာ၊ ပြု၍ဂင်း။) ဝေဒနံ၊ ကို။ ရူပေန၊ ရူပ်နှင့်။ ဝါ၊ မှ။အ နာနံ၊ ကို။ ကေလက္ခဏမေဝ၊ ကိုသာ။ကတ္ထာ ဝါ၊ ပြု၍ဂင်း။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသည်။ အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ၊ သို့။ ပုစ္ဆတိ။ ယမ္မိ နတ္ထိ တမ္မဲတ္ထိတိ၂၊ ဟူသောပါဠိဖြင့်။ (ပုစ္ဆတိ-၌စပ်။) ဆဋ္ဌခန္ဓာဒိကံ၊ ခြောက်ခုမြောက် ခန္ဓာအစရှိသည်မူလည်း ဖြစ်သော။ သသ ဝိသာဏာဒိကံ ဝါ၊ ယုန်ချိုအစရှိသည်မူလည်း ဖြစ်သော။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုသော။ ယံ၊ အကြင် အရာဝတ္ထုသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သိဒ္ဓံ၊ ထင်ရှား၏။

၁။ အယောဂန္တိ အယုတ္တံ။ ။ပါဠိတော်၌ "အယောဂန္တိကတ္ဝာ-ယှဉ်ဘက်မဟုံး, တခုတည်းသာပြု၍။ သဗ္ဗံ အတ္ထိ-အလုံးစုံရှိသလော"ဟု သကဝါဒီ မေး၏။ ဆိုလိုရင်းကား-"ရုပ်၌ အလုံးစုံရှိသလော"ဟု မေးရာ၌ ရုပ် တခြား ဝေဒနာ တခြား စသည်ဖြစ်၍ "နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ"ဟု ဖြေခဲ့ပြီ။ ဤအမေးကား ရုပ်တခြား ဝေဒနာ တခြား စသည်ဖြင့် (ပူးတွဲဘက်ဟု သဘောမထားပဲ) ရုပ်နှင့် ဝေဒနာ စသည်ကို မကွဲမပြား တသားတည်းဟု သဘောထား၍ မေးအပ်သော အမေးတည်း။ ထိုသို့လည်း မဖြစ်နိုင်သောကြောင့် "နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ"ဟုပင် ပရဝါဒီ ဖြေသည်။ သည်ဘာသခံါရဝိညာဉ်တို့နှင့် တခုတည်း ပြုရာ၌လည်း နည်းတူ သိပါ။

၂။ ယမ္မိ နတ္ထိ, တမ္ပတ္ထိတိ၂။ ။ပရဝါဒီသည်"သဗ္ဗံအတ္ထိ-အားလုံး ရှိ၏"ဟု ဆိုသောကြောင့် "မရှိတာမရှိ-အားလုံးအရှိချည်း"ဟု ဆိုရာ ရောက်၏။ ထို့ကြောင့် "မရှိတာလည်းရှိသလော"ဟု သကဝါဒီ မေးသည်။ ဥပမာ-ခြောက်ခုမြောက် ခန္ဓာမည်သည် မရှိနိုင်။ အသင် ပရဝါဒီ အလိုအားဖြင့် "၆-ခုမြောက် ခန္ဓာတမျိုးရှိသလော" ဤသို့ စသည်ဖြင့်ဂင်း, "ယုန်ချိုရှိသလော" စသည်ဖြင့်ဂင်း မေးခိုရင်းဖြစ်သည်။

တေ၊ အသင် ပရဝါဒီ၏။ (မတိယာ၊ အားဖြင့်။) တမ်ို့၊ ထို မရှိသော အရာ ဝတ္ထုသည်လည်း။ အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ၊ သို့။ ပုစ္ဆတိ။

သဗ္ဗမတ္ထတိ ယာ ဒိဋ္ဌိ ။ပေ။ ဟေဝ မတ္ထီတိ ဣမိနာ၊ ဟူသော ဤပါဠိဖြင့်။ ဣဒံ၊ ဤ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ (သကဝါဒီ)။ ပုစ္ဆတိ၊ ၏။ (ကိ၊ နည်း။) တေ၊ အသင် ပရဝါဒီ၏။ သဗ္ဗမတ္ထီတိ၊ အလုံးစုံရှိ၏ဟူသော။ ယာ သော ဒိဋ္ဌိ၊ အကြင် အယူသည်။ (အတ္ထိ)။ သာ ဒိဋ္ဌိ၊ သည်။ အယာထာဝကတ္တာ၊ မဟုတ် မမှန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ မှားသော အယူတည်း။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့ဂုင်း။ အမှာကံ၊ အကျွန်ုပ်တို့၏။ ယာ ဒိဋ္ဌိ၊ သည်။ (အတ္ထိ)။ သာ ဒိဋ္ဌိ၊ သည်။ ယာထာဝကတ္တာ၊ ဟုတ်မှန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ မှန်သောအယူတည်း။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့ဂုင်း။ တဝ၊ အသင် ပရဝါဒီ၏။ သမယော အယူဋ္ဌ။ အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ၊ သို့။ (သကဝါဒီ)။ ပုစ္ဆတိ။ ဣတရော၊ သကဝါဒီမှ တပါးသော ပရဝါဒီသည်။ သဗ္ဗေသု၊ လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဧတေသု နယေသု၊ ဤ နည်းတို့ဋ္ဌ။ ဝုတ္တပ္ပကာရာယ၊ သော။ အတ္ထိတာယ၊ ရှိသည်၏အဖြစ်၏။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ ပဋိက္ခိပတိ။

ပန၊ ဆက်။ သဗ္ဗေသုပိ၊ လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဣမေသု နယေသု၊ တို့ဋ္ဌ။ အာဇာနာဟိ နိဂ္ဂဟန္တိ၊ အစရှိသော စကားကို။ အာဒိ ကတ္ဝာ၊ အစပြု၍။ သဗ္ဗေ၊ သော။ ကထာမဂ္ဂဘေဒေါ၊ စကားလမ်းကြောင်း၏ အထူးအပြား ကို။ ဝိတ္ထာရတော၊ အားဖြင့်။ ဧဝဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဣတိ အယံ၊ ဤဆို အပ်ပြီး ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤ သဗ္ဗမတ္ထီတိကထာဋ္ဌ။ တာဝ၊ ကာလသံသန္ဒန စသည်မှ ရှေးဦး စွာ။ (နိဒ္ဒိဋ္ဌာ၊ အပ်သော။) ဝါ၊ ဝါဒယုတ္တိ၊ တည်း။ ဝါဝါဒ၏ သင့်မသင့်ကို မေးစိစစ်ရာ ကထာတည်း။

၂.ကာလ သံသန္ဒန အဖွင့်

၂၀၃-၂၀၄။ ဣဒါနိ၊ ဝါဒယုတ္တိ ကထာကို ပြပြီးရာ ယခုအခါဋ္ဌ။ အတီတံ အတ္ထီတိ၊ အတီတံ အတ္ထိ အစရှိသော။ ကာလသံသန္ဒနံ၊ ကာလကို နှီးနှောခြင်းသည်။ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထို ကာလ သံသန္ဒန ကထာဋ္ဌ။ အတီတံ· အတ္ထီတိ အာဒိကံ၊ အစရှိသော သံသန္ဒန သည်။ သုဒ္ဓိက သံသန္ဒနံ၊ ခန္ဓာ စသည် မဖက် သက်သက်သော ကာလသံသန္ဒန တည်း။ အတီတံ ရှုပံ အတ္ထိတိ အာဒိကံ၊ အစရှိသော သံသန္ဒန သည်။ ခန္ဓဝသေန၊ ခန္ဓာနှင့် စပ်သဖြင့်။ ကာလသံသန္ဒနံ၊ ကာလသံသန္ဒန တည်း။

၂၈၅။ ပစ္စုပ္ပန်ံ ရူပံ အပိုယံ ကရိတ္ဝာတိ၊ ကား။အတီတာနာဂတံ၊ အတိတ် အနာဂတ်ဖြစ်သောရုပ်ကို။ ပဟာယ၊ ပယ်၍။ ပစ္စုပ္ပန္နရူပမေဝ၊ ပစ္စုပ္ပန်ရုပ်ကိုသာ။ အပိုယံ၊ မခဲ့မခြား တသားတည်း အားဖြင့် သက်ရောက် စေထိုက်သည်ကို။ အဝိဘဇိတဗ္ဗံ၊ မခဲ့ခြား မဝေဖန် အပ်သည်ကို။ ကရိတ္ဝာ၊ ပြု၍။ (ဧသေသေ, စသည်–၌ စပ်) ရူပဘာဝံ ဇဟတီတိ ပဥ္ဥော၊ အစရှိသော ပြဿနာ၌။ နိရုဒ္ဓဿာပိ၊ ချုပ်ပြီးလည်းဖြစ်သော။ ရူပဿ၊ ရုပ်၏။ ရူပက္ခန္ဓသင်္ဂဟိတတ္တာ၊ ရူပက္ခန္ဓာဖြင့် သိမ်းယူ ရေတွက်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (ပရဝါဒီ၊သည်။) ပဋိက္ခိပတိ၊ ၏။ ရူပဘာဝံ နဇဟတီတိ၊ အစရှိသော။ ပဋိလောမ ပဥ္ဥော၊ ပဋိလောမ ပြဿနာ၌လည်း။ ရူပက္ခန္ဓေန၊ ဖြင့်။ သင်္ဂဟိတတ္တာဝ၊ သိမ်းယူ ရေတွက်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ပင်။ ပဋိဇာနာတိ၊ ၏။ သြဒါတံ ဝတ္ထံ[၂] အပိုယံ ကရိတ္ဝာတိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ပြဿနာ၌။ သဗ္ဗံ၊ သော။ ဝတ္ထံ၊ အဝတ်သည်။ သြဒါတံ၊ ဖြူသည်။ ကိဉ္စာပိ နု (ဟေဒံ)၊ အကယ်၍ကား မဟုတ်ပါပေ။ ပန၊ သို့သော်လည်း။ ဣမိနာ၊ ဤ ပရဝါဒီသည်။ ဝတ္ထန္တိ၊ ဝတ္ထံ ဟူ၍။ အဝတ္ဝာ၊ မဆိုပဲ။ သြဒါတံ ဝတ္ထံ အပိုယံ ကရိတ္ဝာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်သော်။ သကဝါဒိနာ၊ သည်။ ကေတ္ထတာ၊ တူသော အနက် ရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ အနုညာတာ၊ အာမန္တာဟု ခွင့်ပြုအပ်ပြီ။ သြဒါတဘာဝံ ဇဟတီတိပဥ္ဥော၌။ ဝဏ္ဏဝိဂမံ၊ အဆင်း၏ ကင်းခြင်းကို။ သန္ဓာယ ပဋိညာ; သကဝါဒိဿ။ ပန၊ ကား။ ဝတ္ထဘာဝံ ဇဟတီတိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ပြဿနာ၌။ ပညတ္တိယာ၊ အာဝတ်ဟူသော ပညတ်၏။ အဝိဂတတ္တာ၊ မကင်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပဋိက္ခေပေါ၊ သည်။ တဿေဝ၊ ထိုသကဝါဒီ၏ပင် ပယ်ခြင်းတည်း။ ပဋိလောမေပိ၊ ပဋိလောမပြဿနာ၌လည်း။ ဧသေဝ နယော။

၁။ အပိုယံ ကရိတ္ဝာ။ ။အပိုယံ ကို အနုဋီကာ၌ "ပစ္စုပ္ပန္နရူပဘာဝါနံ (ပစ္စုပ္ပန် အဖြစ်, ရုပ်အဖြစ်တို့၏) သမာနာဓိကရဏတ္တာ ဧကသိ်ယေဝ ဝိသယေ (ပစ္စုပ္ပန်ရုပ် ဟူသော တခုတည်းသော အနက်၌ပင်) အပေါတဗ္ဗံ (သက်ရောက် စေထိုက်သည်ကို)။ ဝစီဂေါစရံ (ပစ္စုပ္ပန်ရုပ် ဟူသော စကားလုံး၏ ကျက်စားရာ အနက် အဖြစ်သို့) ပါပေတဗ္ဗံ"ဟု ဖွင့်၏။ ထို အဖွင့်ကို ကြည့်၍ "အပိုယံ ၌ ရောက်ခြင်း အနက်ဟော အပ္ပဓာတ်, ကျ ပစ္စည်း, ကာရိတ်ကြေ"ဟု သိရ၏။ "ပစ္စုပ္ပန် ရုပ်" ဟူသော အနက် တမျိုးတည်းကို နှုတ်ဖြင့် ပြောစရာ အဖြစ်သို့ ရောက်စေထိုက်" ဟု ဆိုသဖြင့် "ပစ္စုပ္ပန် တခြား, ရုပ် တခြားဟု မခဲ့ခြားထိုက်"ဟု အဓိပ္ပါယ်ရ၏။ ထို့ကြောင့် "အဝိဘဇိတဗ္ဗံ"ဟု အဋ္ဌကထာဖွင့်သည်။ [ရှေ့ ပညတ္တာနုယောဂ အဖွင့်၌လည်း ဤပုစ္ဆာကို ဖွင့်ခဲ့ပြီး၊]

၂။ သြဒါတံ ဝတ္ထံ။ ။အပြုရောင် ကခြား အဝတ် တခြားဟု မခဲ့ခြားပဲ "ဖြူသောအဝတ် (အဝတ်ဖြူ)"ဟု စကားတလုံးတည်းဖြင့် သုံးစွဲ နိုင်သည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်စေအပ်သည်ကို "အပိုယံ ကရိတ္ဝာ"ဟု ဆိုသည်။

၂၈၆။ အတီတံ အတီတဘာဝံ နဇဟတီတိ၊ အတီတံ။ ပေ။ နဇဟတိ ဟူ၍။ ပုဋ္ဌော။ (သမာနော၊သော်။ အတီတံ၊ အတိတ်သည်။ အတီတဘာဝံ၊ အတိတ်၏အဖြစ်ကို။) ယဒိ ဇဟေယျ၊အကယ်၍စွန့်အံ့။ (ဧဝံ သတိ)။ အနာဂတံ ဝါ၊ အနာဂတ်သည်သော်ငင်း။ ပစ္စုပ္ပန္နံ ဝါ၊ သည်သော်ငင်း။ သိယာ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ မညမာနော၊ မှတ်ထင်သည်။ (ဟုတ္ဝာ)။ ပဋိဇာနာတိ။ ပန၊ ကား။ အနာဂတံ အနာဂတဘာဝံ နဇဟတီတိ၊ ဟူ၍။ ပုဋ္ဌော။ (သမာနော။ အနာဂတံ၊ အနာဂတ်သည်။ အနာဂတဘာဝံ၊ အနာဂတ်၏ အဖြစ်ကို။) ယဒိ နဇဟေယျ၊ အံ့။ (ဧဝံ သတိ)။အနာဂတမေဝ၊ အနာဂတ်ချည်းသာ။ အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ပစ္စုပ္ပန္နဘာဝံ၊ ပစ္စုပ္ပန်၏ အဖြစ်သို့။ နပါပုဏေယျ၊ မရောက်တော့ရာ။ ဣတိ, မညမာနော ပဋိက္ခိပတိ။ ပစ္စုပ္ပန္နပဋ္ဌေပိ၊ ပစ္စုပ္ပန္နပြဿနာဌ်လည်း။ အတီတ ဘာဝံ၊ အတိတ်၏အဖြစ်သို့။ အနာပဇ္ဇနဒေါသော၊ မရောက်ခြင်း ဟူသော အပြစ်သည်။ သိယာ။ ဣတိ၊ ဤသို့ မှတ်ထင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပဋိက္ခိပတိ။ အနုလောမပဋ္ဌေသုပိ၊ တို့ဌ်လည်း။ ဣမိနာဝ နယေန၊ ဖြင့်သာ။ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

၂၈၇။ ဧဝံ၊ သို့။ သုဒ္ဓိကနယံ၊ ခန္ဓာ စသည် မဖက် သက်သက်သော ကာသသံသန္ဒနနည်းကို။ ဝတ္ဝာ၊ ဟောတော်မူပြီး၍။ ပုန,ခန္ဓဝသေန၊ ခန္ဓာနှင့် စပ်သဖြင့်။ ဒဿေတုံ၊ ဌါ။ အတီတံ ရူပံတိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားရပ်ကို။ (ဘဂဝတာ)။ ဝုတ္တံ။ ထံသဗ္ဗံ၊ ထို အလုံးစုံသော စကားရပ်သည်။ ဝါ၊ ကို။ ပါဋိအနုသာရေနေဝ၊ ပါဋိတော်ကို အစဉ် လျှောက်သဖြင့်ပင်။ ဇာနိတုံ၊ သိခြင်းငှါ။ သက္ကာ၊ ၏။

ဝစနသောဓန အဖွင့်

၂၈၈။ ဣဒါနိ၊ ကာလ သံသန္ဒနကို ဖွင့်ပြပြီးရာ ယခုအခါဌ်။ အတီတံ-နွတ္ထီတိ အာဒီ၊ အစရှိသော။ ဝစန သောဓနာ၊ သဒ္ဒါကို သုတ်သင်ကြောင်း စကားသည်။ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထို ဝစန သောဓန ကထာဌ်။ ဟဋ္ဌိ အတီတံ-နွတ္ထီတိ၊ ဟူသောပါဌ်၏။ အတီတံ၊ အတိတ်တရားသည်။ ယဒိ နော အတ္ထိ၊ အကယ်၍ မရှိအံ့။ (ဧဝံသတိ၊ သော်။) ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ အတီတံ အတ္ထီတိ-မိစ္ဆာတိ၊ ကား။ အတီတံ စ၊ အတိတ်လည်း ဟုတ်၏။ တံ၊ ထို အတိတ်တရား ဟူသည်။ အတ္ထိ စ၊ ရှိဆဲလည်း ဟုတ်၏။ ဣတိ၊ ဤ စကားသည်။ မိစ္ဆာဧဝ၊ အမှားသာတည်း။ တညေဝ အနာဂတံ, တံ ပစ္စုပ္ပန္နံတိ၊ ဟူ၍။ ပုဋ္ဌော။ (သမာနော။) အနာဂတက္ခဏေယေဝ၊ အနာဂတ် ခဏဌ်သာ။ အဿ၊ ထို အနာဂတ်တရား၏။ပစ္စုပ္ပန္နတာယ၊ပစ္စုပ္ပန်၏အဖြစ်၏။အဘာဝံ၊မရှိခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ကာလနာနတ္တေန၊ ကာလတို့၏ ထူးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။

ပဋိကွိပတိ။ ဒုတိယံ၊ ၂-ကြိမ်မြောက်။ ပုဋ္ဌော။ (သမာနော)။ ယံ၊ အကြင်တရားသည်။ ဥပ္ပါဒတော်၊ ဥပါဒ်သည်မှ။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေ၌။ အနာဂတံ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ တဿ၊ ထို အနာဂတ်တရား၏။ ဥပ္ပန္နကာလေ၊ ခဏတ္တယ သို့ရောက်ရာအခါ၌။ ပစ္စုပ္ပန္နတ္တာ၊ ပစ္စုပ္ပန်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပဋိဇာနာတိ၊ ၏။

ဟုတ္ဝာ ဟောတိ[၁] ဟုတ္ဝာ ဟောတီတိ၊ ကား။ ["ယဒေတံ"[၂]ကို နောက်မှ "အနာဂတံ ၀ါ, ပစ္စုပ္ပန္နံ ၀ါ"တို့နှင့် တွဲမည်။] အနာဂတံ၊ အနာဂတ်သည်။ ဟုတ္ဝာ၊ ၍။ ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ သည်။ ဟောတိ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒတာ[၃]၊ ပြောဆိုသော။ တယာ၊[၃] အသင် ပရ၀ါဒီသည်။ တညေ၀၊[၄]ထို တရားသည်ပင်။ အနာဂတံ၊ တည်း။ တံ(ဧ၀)၊ ထိုအနာဂတ်တရားသည်ပင်။ ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ တည်း။ ဣတိလဒ္ဓိ၀သေန[၄]၊ ဤသို့သောအယူ၏ အစွမ်းဖြင့်။ အနာဂတံ ၀ါ၊ အနာဂတ်မူလည်းဖြစ်သော။ ပစ္စုပ္ပန္နံ ၀ါ၊ ပစ္စုပ္ပန် မူလည်းဖြစ်သော။ ယဒေတံ(ယံ ဧတံ)၊ အကြင်တရားကို။ [ဝုတ္တံ- ၌စပ်။] ၀ါ၊ အကြင် တရားသည်။ ဟုတ္ဝာ၊ အနာဂတ်အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်ပြီး၍။ ဟောတိ[၅]၊ ပစ္စုပ္ပန်အဖြစ်ဖြင့် တဖန်ဖြစ်၏။

၁။ **ဟုတ္ဝာ ဟောတိ။** ။ပါဠိတော်၌ ဤ၀ါကျသည် ၂-ထပ်ဆက်လျက်ရှိ၏။ ၂-ထပ်ဆက်သော်လည်း အနက်အဓိပ္ပါယ်မှာ တမျိုးတည်းမဟုတ် ပဌမ ၀ါကျအတွက် "ယဒေတံ ။ ပေ ။ အနာဂတံ ၀ါ ပစ္စုပ္ပန္နံ ၀ါ ဟုတ္ဝာ ဟောတီတိ ဝုတ္တံ"ဟု အနိယမအဖြစ်ဖြင့် ဖွင့်၍, ဒုတိယ၀ါကျအတွက် "ကိုံတေ တမ္ပိ ဟုတ္ဝာ ဟောတီတိ"ဟု နိယမအဖြစ်ဖြင့် ဖွင့်သည်။

၂။ **ယဒေတံ ။ ပေ ။ ဝုတ္တံ ။** ။ယဒေတံကို "အနာဂတံ ၀ါ ပစ္စုပ္ပန္နံ ၀ါ"နှင့် တွဲ၊ ထို အတွဲကို ဦးကာ၌ "အနာဂတံ အနာဂတံ ဟုတ္ဝာ ။ ပေ ။ ဟောတီတိ"ဟုရင်း၊ "တထာပစ္စုပ္ပန္နံ ပစ္စုပ္ပန္နံ ဟောန္တံ ။ ပေ ။ ပစ္စုပ္ပန္နံ ဟောတီတိ"ဟုရင်း အနာဂတံ ၀ါ အတွက် တမျိုး၊ ပစ္စုပ္ပန္နံ ၀ါ အတွက် တမျိုး၊ ဤသို့ ၂-မျိုးခွဲ၍ ဖွင့်၏။ထို အဖွင့်များကို ပါဠိတော်လာ ရှေ့"ဟုတ္ဝာ ဟောတိ"၏ အဖွင့်များ ဟု မှတ်ပါ။

၃။ **တယာ ။ ပေ ။ ဝဒတာ။** ။ပါဠိတော်၌ "အနာဂတံ ဟုတ္ဝာ ပစ္စုပ္ပန္နံ ဟောတိ-လော"ဟု မေးတုန်းက "အာမန္တာ"ဟု ဝန်ခံသောကြောင့် တိုက်ရိုက်မဆိုသော်လည်း ဆိုရာရောက်၏။ ထို့ကြောင့် "တယာ ဝဒတာ-ထိုသို့ ဆိုသော အသင် ပရ၀ါဒီ"ဟု သုံးနှုန်းသည်။

၄။ **တညေ၀ ။ ပေ ။ လဒ္ဓိ၀သေန။** ။ဤအယူလည်း တိုက်ရိုက်မပါ "တညေ၀ အနာဂတံ,တံပစ္စုပ္ပန္နံတိ"ဟု မေးတုန်းက"အာမန္တာ"ဟု ဝန်ခံသောကြောင့်"ထို အယူ၏ အစွမ်းဖြင့်"ဟု သုံးနှုန်းသည်ဟု မှတ်ပါ။ ထို အယူအားဖြင့် "ထိုအနာဂတ် တရားသည် ထို ပစ္စုပ္ပန်တရားဖြစ်၏"ဟု အနာဂတ်တရားနှင့် ပစ္စုပ္ပန်တရားကို တပါးတည်းအဖြစ်ဖြင့် ယူသည်။

၅။ **ပဌမ ဟုတ္ဝာ ဟောတိ။** ။ဤ အဖွင့်များကို ထောက်၍ ပဌမ ဟုတ္ဝာ ဟောတိကို "ယံ၊ အကြင်အနာဂတ်တရားသည်။ ဟုတ္ဝာ၊ အနာဂတ်အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်၍။ ဟောတိ၊ ပစ္စုပ္ပန် အဖြစ်ဖြင့် တဖန်ဖြစ်လာ၏။ (တနည်း) ယံ၊ အကြင် ပစ္စုပ္ပန် တရား

ကိ်၊ အသို့နည်း။ တေ၊ အသင် ပရဝါဒီ၏အလိုအားဖြင့်။ တမ်ိ၊ ထို အနာဂတ် တရားသည်လည်း။ ဟုတ္ဝာ၊ အနာဂတ်အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်၍။ ဟောတိ်၊ ပစ္စုပ္ပန် အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်သလော။ ဣတိ၊ ဤသို့ သကဝါဒီ မေး၏။

ဣတရော်၊ သကဝါဒီမှတပါးသော ပရဝါဒီသည်။ ဟုတ္ဝာ၊ အနာဂတ် အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်ပြီး၍။ ဘူတသ၊ ပစ္စုပ္ပန် အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်သော တရား၏။ ပုန၊ တဖန်။ ဝါ၊ ထပ်၍။ ဟုတ္ဝာ၊ အနာဂတ်အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်၍။ အဘာဝတော၊ ပစ္စုပ္ပန် အဖြစ်ဖြင့် မဖြစ်နိုင်ခြင်းကြောင့်။ န ဟေဝန္တိ၊ ဟူ၍။ ပဋိက္ခိပတိ်၊ ၏။ ဒုတိယံ၊ မြောက်။ ပုဋ္ဌော၇။ (သမာနော။) ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထို တရား သည်။ အနာဂတံ၊ သည်။ ဟုတ္ဝာ။ ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ သည်။ ဟောန္တံ၊ ဖြစ်လသော်။ ဟုတ္ဝာ ဟောတီတိ၊ ဟူ၍။ သခ်ံ၊ ခေါ်ဝေါ်အပ်သည်၏အဖြစ်သို့။ ဂတံ၊ ရောက်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပဋိဇာနာတိ၊ ၏။ [ဤ အဋ္ဌကထာ အဖွင့်ဖြင့် နောက် "ဟုတ္ဝာ ဟောတိ" အတွက် အဓိပ္ပါယ်မထင်ရှားသေး။ ထို့ကြောင့် ဋီကာ ဖွင့်လိမ့်မည်။]

သည်။ ဟုတ္ဝာ၊ ရှေ့၌ အနာဂတ်အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်၍။ ဟောတိ ပစ္စုပ္ပန် အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်၏။ ဤသို့ အနာဂတံ ဝါ ပစ္စုပ္ပန္နံ ဝါ ကို ကြည့်၍ ပါဠိတော် ၂-နည်း အနက် ပေးပါ။

၁။ **ကိ် ဧတ ဘမ်ိ ဟုတ္ဝာ ဟောတိ။** ။ဤ အဖွင့်သည် ပါဠိတော်၌ လာသော နောက် "ဟုတ္ဝာ ဟောတိ"၏ အဖွင့် ဖြစ်သော ပုစ္ဆာ စကား:တည်း။ တမ်ိ ကိုလည်း "ယဒေတံ အနာဂတံ ဝါ ပစ္စုပ္ပန္နံ ဝါ" နှင့်ထပ်မိအောင် ၂-နည်းစွဲပါ။ တမ်ိ၌ ပိ-ဖြင့် "ယဒေတံ အနာဂတံ ဝါ ပစ္စုပ္ပန္နံ ဝါ ဟုတ္ဝာ ဟောတိ"ကို ပေါင်း:သည်။

၂။ **ဣတရော ။ ပေ ။ ပဋိက္ခိပတိ။** ။ဣတရော ပဋိက္ခိပတိ - ပရဝါဒီသည် တပါး:တည်း:က အနာဂတ်၌ ဖြစ်၍ ပစ္စုပ္ပန်၌ ဖြစ်ပြီး:သည့်နောက်၌ "ထပ်၍ အနာဂတ် ဖြစ်၍ ပစ္စုပ္ပန် မဖြစ်နိုင်ခြင်း:ကြောင့် (တရား: တပါး:တည်း:က ၂-ခါ မဖြစ်နိုင်ခြင်း: ကြောင့်") ပယ်သည်။ ဤ အလို "ပဌမ ဟုတ္ဝာ ဟောတိ"အရနှင့် ဒုတိယ ဟုတ္ဝာ-ဟောတိ အရသည် တမျိုး:တည်း:သာဟု မှတ်ပါ။

၃။ **ဒုတိယံ ပုဋ္ဌော။** ။ပါဠိတော်ဝယ် "ဟုတ္ဝာ ဟောတိ,ဟုတ္ဝာ ဟောတိ"ဟု ပဌမမေးရာ၌ "န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ"ဟု ပယ်ပြီး:နောက် ထိုပြဿနာ ထပ်လာပြန်၏။ ဤ ပြဿနာ၌ကား: ပဌမ ဟုတ္ဝာ ဟောတိ" အရနှင့် "ဒုတိယ ဟုတ္ဝာ ဟောတိ" အရကို အနိယမ-နိယမ အား:ဖြင့် မခွဲတော့ပဲ အနာဂတ်၌ ဖြစ်ပြီး:၍ ပစ္စုပ္ပန်၌ ဖြစ်ဆဲ တရား:ကို "ဟုတ္ဝာ ဟောတိ ဟုတ္ဝာ ဟောတိ"ဟု ဆိုသည်။

ဒုတိယ ဟုတ္ဝာ ဟောတိ။ ။ဤသို့ အနိယမ, နိယမ မခွဲပဲ တမျိုး:တည်း: အဖြစ်ဖြင့်သုံး:နှုန်း:လျှင် အဘယ့်ကြောင့် "ဟုတ္ဝာ ဟောတ်,ဟုတ္ဝာ ဟောတိ"ဟု ၂-ထပ် ဆိုရပါသနည်း:ဟု မေး:ဘွယ်ရှိ၏။ မူလဋီကာ၌ "တံ ဟုတ္ဝာ ဘူတံ ပစ္စုပ္ပန္နံ ။ ပေ ။ သခ်ံ ဂတံ၊ တသ္မာ ဒုတိယမ်ိ ဟုတ္ဝာ ဟောတိတိ ဝစနံ အရဟတိ" ဟု ဖွင့်သည်။

အထ၊ ဝန်ခံပြီးရာ ထိုအခါ၌။ နံ၊ ထို ပရဝါဒီကို။ သကဝါဒီ၊ သည်။ တေ၊ သင်၏ အလိုအားဖြင့်။ အနာဂတံ၊ သည်။ ဟုတ္ဝာ။ ပစ္ဆုပ္ပန်၊ သည်။ ဟောန္တံ၊ သော်။ ဟုတ္ဝာ ဟောတိတိ၊ ဟူ၍။ သဒ်္ဒ၊ သို့။ ဂတံ၊ သော။ တံ၊ ထို တရားသည်။ ပုန၊ တဖန်။ ဝါ၊ နောက်ထပ်။ ဟုတ္ဝာ၊ အနာဂတ်ဖြစ်၍။ ယဒိ ဟောတိ၊ အကယ် ပစ္ဆုပ္ပန်ဖြစ်အံ့။ (ဧဝံသတိ၊ သော်။ န ဟုတ္ဝာ န ဟောတိ-၌ စပ်။) အနာဂတံ၊ သည်။ န ဟုတ္ဝာ။ မဖြစ်မူ၍။ ပစ္ဆုပ္ပန်၊ သည်။ န ဟောန္တံ၊ သော်။ န ဟုတ္ဝာ၊ မဖြစ်မူ၍။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ သို့။ သဒ်္ဒ၊ သို့။ ဂတံ၊ သော။ ယံ သသဝိသာဏံ၊ အကြင် ယုန်ချိသည်။ (အတ္ထိ)။ တေ၊ သင်၏ အလိုအားဖြင့်။ တမ်ပိ၊ ထို ယုန်ချိသည်လည်း။ ပုန၊ တဖန်။ န ဟုတ္ဝာ၊ ကြောင့်။ န ဟောတိ ကိ၊ လော။ ဣတိ-အဓိပ္ပါယေန၊ အားဖြင့်။ န ဟုတ္ဝာ န ဟောတိ, န ဟုတ္ဝာ န ဟောတိတိ၊ ဟူသော။ ပဉ္ဉေ၊ ကို။ ပုစ္ဆတိ။

ဣတရော၊ သကဝါဒီမှ တပါးသော ပရဝါဒီသည်။ ယံ၊ အကြင် ယုန်ချိသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တံ၊ ထို ယုန်ချိသည်။ နတ္ထိတာယ ဧဝ၊ မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ပင်။ အနာဂတံ၊ သည်။ န ဟုတ္ဝာ၊ ၍။ ပစ္ဆုပ္ပန်၊ သည်။ န ဟောတိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ န ဟုတ္ဝာ န ဟောတိ နာမ၊ မည်သည်။ တာဝ ဟောတု၊ ဖြစ်ပါစေဦးတော့။ ဝါ၊ ရှိပါစေဦးတော့။ ပန၊ သို့သော်လည်း။ အဿ၊

အနုဋ္ဌီကာ။ ။ကွာဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ တဿာ ပုန ဟုတ္ဝာ ဘူတဿ (အနာဂတ်ဖြစ်၍ ပစ္ဆုပ္ပန်ဝယ် ထပ်၍ ဖြစ်ပြီးသော ထို တရားမှာ) ပုန ဟုတ္ဝာ ဟောတိ-ဘာဝေါ နတ္ထိ (နောက်ထပ် အနာဂတ်ဖြစ်၍ ပစ္ဆုပ္ပန် ဖြစ်ရော မရှိတော့) ပုနပ္ပုနံ ဉာဧပတဗ္ဗတာယ ပန (သို့သော် ထပ်၍ ထပ်၍ သိစေထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်) ဒုတိယံ တတောပရံပိ တထာဝတ္တုတ္တံအရဟတိ(၂-ကြိမ်မြောက်၎င်း, ထို့ထက်ပိုလွန်၍၎င်း ထိုဟုတ္ဝာ ဟောတိအတိုင်း ဆိုသင့်သည်၏အဖြစ်ကိုထိုက်သည်။)ကွာတိ အာမန္တာတိ ပဋိဇာနာတိ (ထို့ကြောင့် ဟုတ္ဝာ ဟောတိ-၂-ထပ်အာဂွက် အရ-မကွဲသောကြောင့် "အာမန္တာ"ဟု ဝန်ခံနိုင်သည်။

၁။ အထ နံ သကဝါဒိ။ ။ဤသကဝါဒီပုဒ်သည် ပဉ္ဉံ ပုစ္ဆတိ၏ ကတ္တားတည်း။ "ယဒိ တေ တံ"၌ ယဒိ သည် "ဝုန ဟုတ္ဝာ ဟောတိ"ဝယ် ဟောတိ-၌ စပ်ရသော ပရိကပ္ပနိပါတ်တည်း။ တံ-သည် သဒ်္ဒ ဂတံ နှင့် ဆရတူသော "ပုန ဟုတ္ဝာ ဟောတ်" ၏ ကတ္တားတည်း။ စာအုပ်တို့၌ သဒ်္ဒ ဂတံ နောက်ဝယ် ပိုဒ်-မရှိစေသင့်။ ယဒိ၏ စပ်ရာ ဟေတု ကြိယာရောက်မှ ပိုဒ်ရှိပါ၏။ ဤ "ယဒိ ။ ပေ ။ ဟောတိ"ကို "ပရိကပ္ပဝါက္ယ"ဟု သိုးခြားခွဲပါ။

၂။ ယံ အနာဂတံ ။ ပေ ။ န ဟောတိ။ ။ဤ ၂-ဝါက္ယကို ပရိကပ္ပဝါက္ယ၏ တွဲဘက် နိစ္ဆယဝါက္ယဟု ခွဲပါ။ ထိုတွင် "ယံ ။ ပေ ။ သသဝိသာဏံ" သည် အနိယမဝါက္ယ, "ကိ ံ တေ ။ ပေ ။ န ဟောတိ" သည် နိယမဝါက္ယတည်းဟု ခွဲပါ။ ဤသို့ဝါစ္ယခွဲ၍ အနက်ပေးမှ အဓိပ္ပါယ်နားလည်နိုင်ပါလိမ့်မည်။

ထို ယုန့်ချို၏။ ပုန၊ တဖန်။ နဟုတ္ဝာ၊ အနာဂတ် အဖြစ်ဖြင့် မဖြစ်မူ၍။ နဟောတိဘာဝေါ၊ ပစ္စုပ္ပန် အဖြစ်ဖြင့် မဖြစ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ ကုတော၊ အဘယ်မှာ ရှိနိုင်အံ့နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ မညမာနော၊ မှတ်ထင်သည်။ (ဟုတ္ဝာ။) ပဋိက္ခိပတိ[၁]၊ ၏။

တညေဝ[၂]။ ပေ။ အတီတန္တိပဉ္ဇေပိ၊ ဟူသော ပြဿနာ၌လည်း။ အဿ၊ ထို တရား၏။ ပစ္စုပ္ပန္နက္ခဏေယေဝ၊ ပစ္စုပ္ပန်ခဏ၌ပင်။ အတီတတာယ၊ အတိတ်နာမည်၏ အဖြစ်၏။ အဘာဝံ၊ မရှိခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ကာလနာနတ္တာ၊ ကာလအားဖြင့် ထူးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပဋိက္ခိပတိ။

ဒုတိယပဉ္ဇေ၊ ၌။ ပုဋ္ဌော။ မေးအပ်သော ပရဝါဒီသည်။ (ပဋိဇာနာတိ-၌ စပ်။) ယံ၊ အကြင်တရားသည်။ အတီတ ဘာဝတော၊ အတိတ်၏အဖြစ်မှ။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ တဿေဝ၊ ထို ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သောတရား၏ပင်။ အတီတတ္တာ၊ ကြောင့်။ ပဋိဇာနာတိ။ ဟုတ္ဝာ ဟောတိ, ဟုတ္ဝာ ဟောတီတိ၊ ကား။ ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ သည်။ ဟုတ္ဝာ၊ ၍။ အတီတံ[၂]၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒတာ၊ ဆိုသော။ တယာ၊ အသင် ပရဝါဒီသည်။ (ဝုတ္တံ-၌ စပ်။) တညေဝ၊ ထို တရားသည်ပင်။ ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ တည်း။ တံ (ဧဝ) ထို ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော တရားသည်ပင်။ အနာဂတံ၊ တည်း။ ဣတိ-လဒ္ဓိဝသေန၊ ဖြင့်။ ပစ္စုပ္ပန္နံ ဝါ၊ မူလည်းဖြစ်သော။ အတီတံ ဝါ၊မူလည်း ဖြစ်သော။ ယဒေတံ (ယံ ဧတံ)၊ အကြင်တရားကို။ [ဝုတ္တံ-၌ စပ်။] ဝါ၊ အကြင်တရားသည်။ [ဟောတိ-၌ စပ်။] ဟုတ္ဝာ၊ ရှေး၌ ပစ္စုပ္ပန် အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်ပြီး၍။ ဟောတိ၊ အတိတ်အဖြစ်ဖြင့် တဖန်ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ။ တေ၊ သင်၏ အလိုအားဖြင့်။ တမ္ပိ၊ ထို ပစ္စုပ္ပန် တရားသည်လည်း။ ဝါ၊ထို အတိတ်

၁။ **ဣတရော ။ ပေ ။ ပဋိက္ခိပတိ။** ။ဣတရောကိုပဋိက္ခိပတိ-၌စပ်။ထိုအတွင်း၌ "ယံ နတ္ထိ ။ပေ။ ဟာဝ ဟောတု"ကို အနိယမ-နိယမဝါကျဟု ခွဲ၍ "တာဝ ဟောတု" တိုင်အောင် ထို ၂-ဝါကျလုံးသည် (အနုညာ အနက်ဟော တာဝကို ထောက်၍) အနုညာဝါကျ(ခွင့်ပြုစကား) တည်းဟု နာမည်တပ်ပါ။ "ပုန ဟုတ္ဝာ နဟောတိ-ဘာဝေါ စသော ဝါကျကို (ကုတော ထောက်၍) ပဋိက္ခေပဝါကျဟု နာမည်တပ်ပါ။ ဤသို့ ခွဲပြီး၍ အနက်ထင်သောအခါ အဓိပ္ပါယ် ရှင်းလင်း ပါလိမ့်မည်။

၂။ **တညေဝ ပစ္စုပ္ပန္နံ, တံ အတီတံ။** ။ပါဋိတော်ဝယ် အနာဂတံနှင့် ပစ္စုပ္ပန္နံ ကို တွဲ၍ တခဏ်း (တဝါရ), ပစ္စုပ္ပန်နှင့် အတိတ်တွဲ၍ တခဏ်း (တဝါရ), အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန် အတိတ်တွဲ၍ တခဏ်း (တဝါရ),ဟု ၃-ဝါရရှိ၏။ ထိုတွင် ဒုတိယ ဝါရဝယ် "ပစ္စုပ္ပန္နံ ဟုတ္ဝာ အတီတံ ဟောတိ" ဟူသော ပဋမ ပြဿနာကို အာမန္တာ ဟု ဖြေပြီး၍ "တညေဝ ပစ္စုပ္ပန္နံ တံ အတီတံ" ဟူသော ဤ ဒုတိယ ပြဿနာကို ရှေးဦးစွာပယ်၏။နောက်ထပ်မေးသောအခါ ဝန်ခံ၏။အားလုံး ပါဋိသွားပုံ အဓိပ္ပါယ် ယူရပုံကို အနာဂတ်နှင့် ပစ္စုပ္ပန် တွဲ၍ ပြရာ ပဋမဝါရကို နည်းမှီး၍ သိနိုင်လောက်ပြီ။

တရားသည်လည်း။ ဟုတ္ဌာ၊ ပစ္စုပ္ပန်အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်ပြီး၍။ ဟောတိ ကိံ၊ အတိတ်အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်သလော။ ဣတိ၊ ဤသို့ သကဝါဒီ မေး၏။ ဣတရော၊ သကဝါဒီမှ တပါးသော ပရဝါဒီ သည်။ ဟုတ္ဌာ၊ ပစ္စုပ္ပန်အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်ပြီး၍။ ဘူတဿ၊ အတိတ်အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်သော တရား၏။ ပုန၊ တဖန်။ ဟုတ္ဌာ၊ ပစ္စုပ္ပန်အဖြစ်ဖြင့်ဖြစ်၍။ အဘာဝတော၊ အတိတ်အဖြစ်၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ နဟောစံတိ၊ ဟူ၍။ ပဋိက္ခိပတိ။ ဒုတိယပဥ္ဇေ၌၊ ၌။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုတရားသည်။ ပစ္စုပ္ပန္နံ။ ဟုတ္ဌာ။ အတီတံ။ ဟောန္တံ၊ သော်။ ဟုတ္ဌာ ဟောတီတိ၊ ဟူ၍။ သခ်ံ။ ဂတံ၊ ၏။ တသ္မာ။ ပဋိဇာနာတိ။

အထ၊ ဝန်ခံရာ ထိုအခါ၌။ နံ၊ ထိုပရဝါဒီကို။ သကဝါဒီ၊ သည်။ တေ၊ သင်၏ အလိုအားဖြင့်။ တညေဝ၊ ထိုတရားသည်ပင်။ ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ သည်။ ဟုတ္ဌာ၊ ၍။ အတီတံ၊ သည်။ ဟောန္တံ၊ သော်။ ဟုတ္ဌာ ဟောတီတိ၊ ဟူ၍။ သခ်ံ။ ဂတံ။ (တံ၊ ထိုတရားသည်။) ပုန။ ဟုတ္ဌာ၊ ပစ္စုပ္ပန် အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်ပြီး၍။ ယဒိ ဟောတိ၊ အကယ်၍ အတိတ်အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်အံ့။ (ဧဝံ သတိ၊ သော်။ နဟုတ္ဌာ နဟောတိ-၌ စပ်။) ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ သည်။ နဟုတ္ဌာ၊ မူ၍။ အတီတံ၊ သည်။ ဟောန္တံ၊ လသော်။ နဟုတ္ဌာ, နဟောတီတိ၊ ဟူ၍။ သခ်ံ၊ သို့။ ဂတံ၊ သော။ ယံ သသဝိသာဏံ၊ အကြင်ယုန့်ချိုသည်။ (အတ္ထိ)။ တေ၊ အားဖြင့်။ တမ္ပိ၊ ထိုယုန့်ချိုသည်လည်း။ ပုန၊ တဖန်။ ဝါ၊ ထပ်၍။ နဟုတ္ဌာ၊ မဖြစ်မူ၍။ နဟောတိကိံ၊ မဖြစ်သလော။ ဣတိအဓိပ္ပါယေန၊ ဖြင့်။ နဟုတ္ဌာ နဟောတိ, နဟုတ္ဌာ နဟောတီတိ၊ ဟူသော။ ပဥ္ဇံ၊ ပုစ္ဆတိ။

ဣတရော၊ သည်။ ယံ၊ အကြင်တရားသည်။ နတ္ထိ။ တံ၊ ထိုတရားသည်။ နတ္ထိတာယ ဧဝ၊ မရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်ပင်။ ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ သည်။ နဟုတ္ဌာ၊ မူ၍။ အတီတံ၊ သည်။ နဟောတိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နဟုတ္ဌာ နဟောတိ-နာမ၊ မည်သည်။ တာဝ ဟောတု၊ ဖြစ်ပါစေဦးတော့။ ဝါ၊ ရှိပါစေဦးတော့။ ပန၊ သို့သော်လည်း။ အဿ၊ ထိုယုန့်ချို၏။ ပုန။ နဟုတ္ဌာ၊ ပစ္စုပ္ပန်၌ မဖြစ်မူ၍။ နဟောတိ ဘာဝေါ၊ အတိတ်၌ မဖြစ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ ကုတော၊ အဘယ်မှာ ရှိနိုင်အံ့နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ မညမာနော, (ဟုတ္ဌာ)။ ပဋိက္ခိပတိ။

ဥဘယံ၊ ပစ္စုပ္ပန်, အတိတ် ၂-ပါးစုံကို။ ဧကတော၊ တပေါင်းတည်း။ ကတ္ဌာ၊ ပြု၍။ အာဂတေ၊ လာသော။ တတိယပဥ္ဇေပိ၊ ၌လည်း။ ဣမိနာဝ ဥပါယေန၊ ဤနည်းဖြင့်သာ။ ယောဇနာ၊ ပုဒ်အနက်တို့ကို ယှဉ်စေခြင်းကို။ ကာတဗ္ဗာ။

၁။ ဥဘယံ ဧကတော ကတ္ဌာ။ ။ပါဋိတော် ဝယ် "အနာဂတံ ဟုတ္ဌာ ပစ္စုပ္ပန်နံ ဟောတိ, ပစ္စုပ္ပန်နံ ဟုတ္ဌာ အတီတံ ဟောတိ" ဟု လာသော တတိယဝါရရှိ၏။

အပရော နယော၊ ထိုပြင် တနည်းကား။ တညော၊ ထို တရားသည်ပင်။ အနာဂတံ၊ သည်။ (ယဒိ ဟောတိ၊ အံ့။) တံ (ဧဝ)၊ ထို အနာဂတ်တရား သည်ပင်။ ပစ္စုပ္ပန္နံ၁၊ သည်။ ယဒိ (ဟောတိ)၊ အံ့။ (ဧဝံ သတိ၊ သော်။) အနာဂတဿ၊ အနာဂတ်တရား၏။ ပစ္စုပ္ပန္နေ၊ ၌။ ဝုတ္တော၊ သော။ ဟောတိ-ဘာဝေါ၊ ဟောတိ၏အဖြစ်ငင်း။ ပစ္စုပ္ပန္နဿ၊ ပစ္စုပ္ပန်တရား၏။ အနာဂတော၊ ၌။ ဝုတ္တော၊ သော။ ဟုတ္ဝာ ဘာဝေါစ၊ ဟုတ္ဝာ၏ အဖြစ်သည်ဌင်း။ အာပဇ္ဇတိ၂၊ ဖြစ်နေ၏။ ဧဝံ သန္တေ၃၊ သော်။ အနာဂတမ်မိ၊ အနာဂတ်တရား သည်လည်း။ ဟုတ္ဝာ ဟောတိနာမ၊ ဟုတ္ဝာ ဟောတိ မည်၏။ ပစ္စုပ္ပန်ပိ၊ ပစ္စုပ္ပန် တရားသည်လည်း။ ဟုတ္ဝာ ဟောတိယေဝ နာမ၃၊ ဟုတ္ဝာ ဟောတိ ပင် မည်၏။ တေန၄၊ ကြောင့်။ ဝါ၊ထိုသို့ အနာဂတ်တရား၏လည်း ဟုတ္ဝာ ဟောတိ မည်သည်၏အဖြစ်, ပစ္စုပ္ပန်တရား၏လည်း ဟုတ္ဝာ ဟောတိပင် မည်၏ အဖြစ် ကြောင့်။ တံ၊ အသင် ပရဝါဒီကို။ ပုစ္ဆာမ၊ မေးပါကုန်၏။ (ကိံ၊ နည်း။) တေ၊ အသင် ပရဝါဒီ၏ အလိုအားဖြင့်။ ဧတေသု၊ ဤ အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန် တရားတို့တွင်။ ဧကေကံ၊ တပါးပါးသော တရားသည်။ ဟုတ္ဝာ ဟောတိ,

---

ထို တတိယဝါရဝယ် "တညေပ အနာဂတံ, တံ ပစ္စုပ္ပန်ံ, တံ အတီတန္တိ" ဟူသော ပြဿနာကို တတိယ ပြဿနာဟု ဆိုသည်။ တတိယ ဖြစ်ရခြင်းမှာလည်း ရှေ့ ၂-ဝါ ရ၌ ဤပြဿနာမျိုး လာခဲ့၏။ ထိုပြဿနာ ၂-ရပ်ကို ထောက်သောကြောင့်တည်း။

၁။ **ယဒိ ။ ဧပ ။ ပစ္စုပ္ပန်ံ။** ။"တညော + တံ" ဟူသော စကားသည် (ကမ္မဓာရည်းသမာသ်ပြုရာ၌ ကဲ့သို့) အရတူရာ၌ သုံးစွဲ အပ်သော စကားတည်း။ ထို့ကြောင့် "ယဒိ ။ ဧပ ။ ပစ္စုပ္ပန်ံ- အကယ်၍ အနာဂတ် တရားသည်ပင် ပစ္စုပ္ပန် တရား, ပစ္စုပ္ပန် တရားသည်ပင် အနာဂတ်တရားဖြစ်အံ့"ဟု ပရိကပ္ပ ပြုသည်။

၂။ **အနာဂတဿ ။ ဧပ ။ အာပဇ္ဇတိ ။** ။ဤသို့ အနာဂတ် တရားနှင့် ပစ္စုပ္ပန် တရားသည် အရတူ ဖြစ်နေလျှင် ဟုတ္ဝာ ဟောတိ ဟူသောပါဠိ၌ "ဟုတ္ဝာ သည် အနာဂတ်တရားအတွက်ဖြစ်၍ ဟောတိသည် ပစ္စုပ္ပန် တရားအတွက် ဖြစ်၏"ဟု ခွဲခြားထားသော်လည်း အနာဂတ်တရားနှင့် ပစ္စုပ္ပန် တရားက တခုတည်းသာ ဖြစ်နေသောကြောင့် အနာဂတ်တရားလည်း ပစ္စုပ္ပန်၌ ဆိုအပ်သော ဟောတိ အဖြစ် ဖြစ်၍ ပစ္စုပ္ပန် တရားသည်လည်း အနာဂတ်၌ ဆိုအပ်သော ဟုတ္ဝာ အဖြစ် ဖြစ်နေ၏။

၃။ **ဧဝံ သန္တေ ။ ဧပ ။ယေဝ နာမ ။** ။ဤသို့ ဖြစ်လျှင် အနာဂတ် တရားလည်း ဟုတ္ဝာ ဟောတိ အမည်ရ၍, ပစ္စုပ္ပန် တရားလည်း ဟုတ္ဝာ ဟောတိပင် အမည် ရနေသည်။

၄။ **တေန တံ ပုစ္ဆာမ ။ ဧပ ။ ဟောတီတိ။** ။"ဟုတ္ဝာ ဟောတိ"ဟု ဧကဝုစ်ဖြင့် ဆိုသောကြောင့် အနာဂတ်တရား ပစ္စုပ္ပန် တရား ၂-မျိုးလုံး" ဟုတ္ဝာ-ဟောတိ"မဖြစ်နိုင်။ ထို ၂-မျိုးတွင် တမျိုးမျိုးသော တရားသာ "ဟုတ္ဝာ ဟောတိ-ဟုတ္ဝာ ဟောတိ" ဖြစ်သလော။ ဤသို့ တံ ပုစ္ဆာမ = အသင်ကို မေးပါကုန်၏ဟု သကဝါဒီ ဆိုသည်။

ဟုတ္ဝာ ဟောတိ ကိ၊ ဟုတ္ဝာ ဟောတိ ဟုတ္ဝာ ဟောတိ မည်သလော။ ဣတိ၊ သို့။ (ပုစ္ဆာမ)။ ဣတရော၊ သကဝါဒိမှ တပါးသော ပရဝါဒိသည်။ တညေဝ အနာဂတံ တံ ပစ္စုပ္ပန္နန္တိ၊ ဟူသော။ ပဋေ၊ ၌။ ပဋိက္ခိတ္တနယေနေဝ၂၊ ပယ်အပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်သာ။ ပဋိက္ခိပိတ္ဝာ၊ ၍။ ပုန၊ ဖန်။ ပုဋ္ဌော၊ သည်။ (သမာနော)။ ဒုတိယော၊သော။ ပဋေ၊ ၌။ ပဋိညာတနယေနေဝ၃၊ ဝန်ခံအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်ပင်။ ပဋိဇာနာတိ၁။

အထ၊ ဝန်ခံရာ ထို အခါ၌။ နံ၊ ထို ပရဝါဒီကို။ သကဝါဒီ၊ သည်။ (ပုစ္ဆတိ-၌ စပ်)။ တညေဝ အနာဂတံ, တံ ပစ္စုပ္ပန္နန္တိ၊ ဟူသော။ ပဋေ-ဝသေန၊ ပြဿနာနှင့် စပ်သဖြင့်။ တေသု၊ ထို အနာဂတ်တရား, ပစ္စုပ္ပန်တရားတို့တွင်။ ဧကေကံ၊ တပါးတပါးကို။ (ပဋိဇာနန္တံ, ပုစ္ဆတိ-တို့ ၌ စပ်။) ဟုတ္ဝာ ဟောတိ ဟုတ္ဝာ ဟောတိတိ၊ ဟူ၍။ ပဋိဇာနန္တံ၊ ဝန်ခံသည်ကို။ (ပုစ္ဆတိ-၌စပ်။ တနည်း) ပဋိဇာနန္တံ၊ ဝန်ခံသော။ နံ၊ ထို ပရဝါဒီကို။ ပုရိမံ၊ ရှေး၌ ဖြစ်သော။ ပဋိက္ခိတ္တ ပဉ္ဉံ၄၊ ပယ်အပ် ပြီးသော ပြဿနာကို။ ပရိဝတ္တိတ္ဝာ၊ ပြောင်းပြန် ပြန်၍။ ("ဟုတ္ဝာ ဟောတိ"ကို "န ဟုတ္ဝာ-န ဟောတိ"ဟု ပြောင်းပြန်ပြန်၍။) ပုစ္ဆန္တော၊ မေးလိုသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ န ဟုတ္ဝာ န ဟောတိ, န ဟုတ္ဝာ န ဟောတိတိ၊ ဟူ၍။ ပုစ္ဆတိ။

၁။ ဣဓ ဧကစ္စော ။ပေ။ ပဋိဇာနာတိ။ ။ပရဝါဒီ သည် အပရော နယောဏ် ရှေးနည်း၌ ပယ်အပ်ပြီးသော နည်းအတိုင်း ပဌမ ပြဿနာကို ပယ်၍ ထပ်၍ မေးအပ်သောအခါ ဒုတိယ ပြဿနာတုန်းက ဝန်ခံအပ်ခဲ့သော နည်းအတိုင်း ဝန်ခံသည်။

၂။ ပဋိက္ခိတ္တနယေနေဝ။ ။ရှေးနည်း၌ ပယ်ခြင်း၏အကြောင်းကို ပြရာဝယ် "ဟုတ္ဝာ ဘူတသ(အနာဂတ်ဖြစ်ခဲ့၍ ပစ္စုပ္ပန် ဖြစ်သောတရား၏)ပုန ဟုတ္ဝာ အဘာဝတော (ထပ်၍ ဟုတ္ဝာ ဘာဝ မဖြစ်နိုင်သောကြောင့်)ဟု ကာလကွဲခြင်းကို အကြောင်းပြ၏။ ထို့ကြောင့် ဦးကာ၌ "ပဋိက္ခိတ္တနယေနာတိ ကာလနာနတ္တေန" ဟု ဖွင့်သည်။

၃။ ပဋိညာတနယေနေဝ ။ ။ ဝန်ခံခြင်း အကြောင်းကို ပြရာဝယ် "ယံ ဥပ္ပါဒတော ပုဗ္ဗေ အနာဂတံ အဟောသိ၊ တာသေ ဥပ္ပန္နကာလေန ပစ္စုပ္ပန္နတ္တာ-ရှေး၌ အနာဂတ်ဖြစ်ခဲ့သော တရားသည် ခဏတ္တယသို့ ရောက်သောအခါ ပစ္စုပ္ပန် ဖြစ်သောကြောင့်"ဟု ကာလ ကွဲသော်လည်း အနက်အရ မကွဲခြင်းကို အကြောင်း ပြ၏။ ထို့ကြောင့် ဦးကာ၌ "ပဋိညာတနယေနာတိ အတ္ထာ နာနတ္တေန" ဟု ဖွင့်သည်။

၄။ ပုရိမံ ပဋိက္ခိတ္တ ပဉ္ဉံ။ ။ပါဠိတော်၌ "ဟုတ္ဝာ ဟောတိ, ဟုတ္ဝာ ဟောတိ" တူသော ပြဿနာသည် ၂-ထပ်ပါ၏။ ထိုတွင် ဒုတိယ ပြဿနာကို "အာမန္တာ"ဟု ဝန်ခံ၍ ပဌမ ပြဿနာကို "န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ"ဟု ပယ်၏။ ထိုသို့ ပယ်အပ်သော ပဌမ ပြဿနာကို "ပုရိမံ ပဋိက္ခိတ္တ ပဉ္ဉံ"ဟု ဆိုသည်။ ထို "ဟုတ္ဝာ ဟောတိ"ကို ပြောင်းပြန် ပြန်၍ "န ဟုတ္ဝာ န ဟောတိ"ဟု ဖေးသောကြောင့် "ပရိဝတ္တိတ္ဝာ ပုစ္ဆန္တော"ဟု ဆိုသည်။

တဿ၊ ထိုနဟုတ္ဌာနဟောတိ စသော ပြဿနာ၏။ အတ္ထော[၁]၊ အနက်ကား။ တယာ၊ အသင် ပရဝါဒီသည်။ တညေဝ အနာဂတံ တံ ပစ္စုပ္ပန္နန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တေ၊ ဆိုအပ်သော်။ (ဆိုအပ်ရာ၌။) ပဌမပဉ္ဍံ၊ ကို။ ပဋိက္ခိပန္တေန၊ ပယ်လသော်။ (တနည်း) ပဋိက္ခိပန္တေန၊ သော။ တယာ၊ သည်။ အနာဂတဿ၊ အနာဂတ်တရား၏။ ဟောတိ ဘာဝေါ၊ ဟောတိ၏အဖြစ်ကိုဋင်း။ ပစ္စုပ္ပန္နဿ၊ ပစ္စုပ္ပန်တရား၏။ ဟုတ္ဌာ ဘာဝေါ စ၊ ဟုတ္ဌာ ၏ အဖြစ်ကိုဋင်း။ ပဋိက္ခိတ္တော[၂]-နနု၊ ပယ်အပ်ပြီး မဟုတ်လော။ တေန၊ ထိုကြောင့်။ (ထိုသို့ အနာဂတ်တရား၏ ဟောတိ၏ အဖြစ်, ပစ္စုပ္ပန် တရား၏လည်း ဟုတ္ဌာ၏ အဖြစ်၏ ပယ်အပ်ပြီး၏ အဖြစ်ကြောင့်။) အနာဂတံ၊ အနာဂတ်တရားသည်။ နဟောတိ နာမ၊ နဟောတိ မည်၏။ ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ ပစ္စုပ္ပန်တရားသည်။ နဟုတ္ဌာ နာမ၊ နဟုတ္ဌာ မည်၏။

စ၊ သည်သာ မကသေး။ ဒုတိယပဉ္ဍေ[၃]၊ ၌။ တညေဝ အနာဂတံ တံ-ပစ္စုပ္ပန္နန္တိ၊ ဟူသော ပြဿနာကို။ ပဋိညာတံ၊ ပြီ။ ဧဝံ သန္တေ၊ သော်။ (ထိုအနာဂတ်သည်ပင် ထိုပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်လသော်။) အနာဂတမ္ပိ၊ အနာဂတ်တရားတပါးသည်လည်း။ နဟုတ္ဌာ နဟောတိ နာမ၊ နဟုတ္ဌာ နဟောတိ မည်၏။ ပစ္စုပ္ပန္နမ္ပိ၊ သည်လည်း။ နဟုတ္ဌာ နဟောတိယေဝ နာမ၊ ပင်မည်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ (ထိုသို့ တပါးတည်းဖြစ်လျှင် နဟုတ္ဌာ နဟောတိ

၁။ **တဿတ္ထော**။ ။ဤ တဿတ္ထော၏ နယ်သည် "ဒုတိယ ပဉ္ဍေ စ။ ပေ။ နဟုတ္ဌာ နဟောတီတိ" တိုင်အောင်တည်း။ ဤ၌ ဣတိကို တဿတ္ထော၏ နိဂုံးဟုမှတ်၍ "ဣတိ တဿ အတ္ထော"ဟု ပြန်လှည့်၍ စပ်ပါ။ စာအုပ်တို့၌ "နနု။ ပေ။ ပဋိက္ခိတ္တောတိ"ဟု ဣတိသဒ္ဒါတွေ့ရ၏။ တဿတ္ထော၏ နယ်မကုန်သေးသောကြောင့် ထိုဣတိသဒ္ဒါ မလိုသေး၊ ရှေးနိဿယ ၌လည်း မပါ။

၂။ **နနု တယာ ။ ပေ ။ ပဋိက္ခိတ္တော**။ ။ပါဋိတော်ဝယ် "တညေဝ-အနာဂတံ, တံ ပစ္စုပ္ပန္နံ"ဟူသော ပြဿနာသည် ၂-ထပ်ပါ၏။ ထိုတွင် ပဌမ ပြဿနာကို "နဟေဝံ ဝတ္တမ္ဖေ"ဟု ပယ်၏။ ထိုသို့ ပယ်သော ပရဝါဒီ သည် အနာဂတ်တရား၏ ဟောတိ အဖြစ် (ဖြစ်ဆဲအဖြစ်) ကို ပယ်၏။ ပစ္စုပ္ပန် တရား၏ ဟုတ္ဌာ အဖြစ် (ဖြစ်၍ ဟူသော အဖြစ်) ကို ပယ်သည်။ ထိုသို့ ပယ်သောကြောင့် "အနာဂတံ-နဟောတိ နာမ-အနာဂတ် တရားသည် နဟောတိ မည်၏။" ဖြစ်ဆဲ မမည် ဟူလို။ "ပစ္စုပ္ပန္နံ နဟုတ္ဌာနာမ၊ ပစ္စုပ္ပန် တရားသည် နဟုတ္ဌာ မည်၏။" ဖြစ်၍ မမည် ဟူလို။

၃။ **ဒုတိယ ပဉ္ဍေ စ**။ ။ဤပြဿနာ၌ကား "တညေဝ အနာဂတံ, တံ ပစ္စုပ္ပန္နံ" ကို "အာမန္တာ"ဟု ဝန်ခံ၏။ "ဧဝံ သန္တေ+ထိုအနာဂတ်သည်ပင် ထိုပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်လျှင်" အနာဂတ်နှင့် ပစ္စုပ္ပန် ၂-ခု ပေါင်းမိမှ "ဟုတ္ဌာ ဟောတိ" ဖြစ်၏။ အနာဂတ် တခုတည်းဖြစ်လျှင် "ဟုတ္ဌာ ဟောတိ"မမည်။ ပစ္စုပ္ပန် တခုတည်းဖြစ်လျှင်လည်း "ဟုတ္ဌာ ဟောတိ" မမည်ဟု ကောက်ချက် ချနိုင်၏။

အဖည် ရခြင်းကြောင့်။) တံ၊ အသင် ပရဝါဒီကို။ ပုစ္ဆာမ၁်၊ မေးပါကုန်၏။ (ကိုံ၊ နည်း။) တေ၊ အသင် ပရဝါဒီ၏ အလိုအားဖြင့်။ ဧတေသု၊ ဤအနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်တရားတို့တွင်။ ဧကေကံ၂၊ တပါးတပါးသော တရားသည်။ နဟုတ္ဝာ နဟောတိ နဟုတ္ဝာ နဟောဝိ ကိုံ၊ နဟုတ္ဝာ နဟောတိ, နဟုတ္ဝာ-နဟောတိ မည်သလော။ ဣတိ၊ သို့။ (ပုစ္ဆာမ။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း)။

ပရဝါဒီ၊ သည်။ သဗ္ဗတော၊ အလုံးစုံသော အရပ်မှ။ အန္ဓကာရေန၊ အမိုက်မှောင်သည်။ ပရိယောနဒ္ဓါ ဝိယ၁်၊ ထက်ဝန်းကျင် ဖြုံးယှက်အပ်သူကဲ့သို့။ (ထက်ဝန်းကျင် ဖုံးကွယ်အပ်သူကဲ့သို့။) တေသံ၊ ထို အနာဂတ်ပစ္စုပ္ပန်တရားတို့၏။ နဟုတ္ဝာ နဟောဝိဘာဝံ၊ နဟုတ္ဝာ နဟောဝိ၏ အဖြစ်ကို။ အပဿန္တော၊ မမြင်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ နဟောဒ္ဓိ၊ ဟူ၍။ ပဋိက္ခိပတိ။

ဒုတိယဝါရေပိ၊ ဒု၌လည်း။ တညေဝ၊ ထိုတရားသည်ပင်။ ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ သည်။ ယဒိ (ဟောတိ)၊ အံ့။ တံ(ဧဝ)၊ ထို ပစ္စုပ္ပန်တရားသည်ပင်။ အတ္ထိတံ၊ သည်။ (ယဒိ ဟောတိ။ ဧဝံသတိ)။ ပစ္စုပ္ပန္နဿ၊ ပစ္စုပ္ပန်တရား၏။ အတီတေ၊ ဒု၌။ ဝုတ္တော၊ သော။ ဟောတိဘာဝေါ၂်၊ သည်ဌင်း။ အဟောသိ၊ အတိတ်တရား၏။

၁။ **တေန တံ ပုစ္ဆာမ။** ။ထို့ကြောင့် အသင် ပရဝါဒီကို သင်၏ အလို အားဖြင့် အနာဂတ်ကာလ ဟူသော သက်သက်သည် (ဟုတ္ဝာ ဟောတိ မဖြစ်ဆဲ) "နဟုတ္ဝာ နဟောတိ" ဖြစ်သလော။ ပုဗ္ဗပ္ပန်တရား သက်သက်လည်း ထို့အတူ "နဟုတ္ဝာ နဟောတိ" သာ မည်သလော။ ဤသို့ မေးပါကုန်၏။ [ဤနေရာ ရောက်မှ "ကာသဇ္ဇာ"-၏ အတွက် ဖော်ပြပါယ် ကုန်သည်။]

၂။ **ဧကေကံ။** ။တခုစီ, တခုစီတို့ ဟူသောကြောင့် အနာဂတ် ပရားအတွက် "နဟုတ္ဝာ နဟော-" ဟု မေး၍, ပုဗ္ဗပ္ပန် တရားအတွက် "နဟုတ္ဝာ နဟောတိ-" ဟု မေးသည်။ အနာဂတ်, ပုဗ္ဗပ္ပန် တရား ၂-မျိုးပေါင်းအတွက် "နဟုတ္ဝာ နဟောတိ" ဟု ၂-ကြိမ် မေးသည်ဟု မမှတ်ရ။

၃။ **သဗ္ဗတော ။ပ။ နဒ္ဓါ ဝိယ။** ။အရပ် ဆယ်မျက်နှာမှ အမှောင်ဖြင့် မွှေအား, အုပ်ဖုံးအပ သူသည် ဟုတိုမျှ မမြင်ရ သကဲ့သို့ ထို့အတူ ပရဝါဒီ သည် ထို အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန် တရားဟိုး၏ "နဟုတ္ဝာ နဟောတိ" ဖြစ်ခဲ့ကို မမြင်နိုင်သော ကြောင့် "နဟောဝိ" ဟု ပယ်သည်။ အကယ်၍ အနာဂတ်တရား တပါးတည်းက "နဟုတ္ဝာ နဟောတိ" မဖြစ်ခဲ့ဘူး, ပစ္စုပ္ပန် တရား တပါးတည်းက တိုသို့ မဖြစ်နိုင်ခဲ့ကို မြင်ကွယ် "အာပန္နာ" ဟု ပန်ခဲ့ရာ ရှိသည်-ဟူ ။ [ဧကောန (ဤ) စကားဖြင့် အာရိယောနဒ္ဓေန (အမိုက်-မှောင်သည် ဖုံးလွှမ်းအပ်သော်) ဟူသော နိ-တဲ့ သိယာတိ ဒေသက်-ဦးကား။]

၄။ **သဗ္ဗတော ။ပ။ နဒ္ဓါ ဝိယ။** ။အရပ် ဆယ်မျက်နှာမှ အမှောင်ဖြင့် မွှေအား, အုပ်ဖုံးအပ သူသည် ဟုတိုမျှ မမြင်ရ သကဲ့သို့ ထို့အတူ ပရဝါဒီ သည် ထို အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန် တရားဟိုး၏ "နဟုတ္ဝာ နဟောတိ" ဖြစ်ခဲ့ကို မမြင်နိုင်သော ကြောင့် "နဟောဝိ" ဟု ပယ်သည်။ အကယ်၍ အနာဂတ်တရား တပါးတည်းက "နဟုတ္ဝာ နဟောတိ" မဖြစ်ခဲ့ဘူး, ပစ္စုပ္ပန် တရား တပါးတည်းက တိုသို့ မဖြစ်နိုင်ခဲ့ကို မြင်ကွယ် "အာပန္နာ" ဟု ပန်ခဲ့ရာ ရှိသည်-ဟူ ။ [ဧကောန (ဤ) စကားဖြင့် အာရိယောနဒ္ဓေန (အမိုက်-မှောင်သည် ဖုံးလွှမ်းအပ်သော်) ဟူသော နိ-တဲ့ သိယာတိ ဒေသက်-ဦးကား။]

၅။ **သဗ္ဗတော ။ပ။ နဒ္ဓါ ဝိယ။** ။အရပ် ဆယ်မျက်နှာမှ အမှောင်ဖြင့် မွှေအား, အုပ်ဖုံးအပ သူသည် ဟုတိုမျှ မမြင်ရ သကဲ့သို့ ထို့အတူ ပရဝါဒီ သည် ထို အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန် တရားဟိုး၏ "နဟုတ္ဝာ နဟောတိ" ဖြစ်ခဲ့ကို မမြင်နိုင်သော ကြောင့် "နဟောဝိ" ဟု ပယ်သည်။ အကယ်၍ အနာဂတ်တရား တပါးတည်းက "နဟုတ္ဝာ နဟောတိ" မဖြစ်ခဲ့ဘူး, ပစ္စုပ္ပန် တရား တပါးတည်းက တိုသို့ မဖြစ်နိုင်ခဲ့ကို မြင်ကွယ် "အာပန္နာ" ဟု ပန်ခဲ့ရာ ရှိသည်-ဟူ ။ [ဧကောန (ဤ) စကားဖြင့် အာရိယောနဒ္ဓေန (အမိုက်-မှောင်သည် ဖုံးလွှမ်းအပ်သော်) ဟူသော နိ-တဲ့ သိယာတိ ဒေသက်-ဦးကား။]

၆။ **သဗ္ဗတော ။ပ။ နဒ္ဓါ ဝိယ။** ။အရပ် ဆယ်မျက်နှာမှ အမှောင်ဖြင့် မွှေအား, အုပ်ဖုံးအပ သူသည် ဟုတိုမျှ မမြင်ရ သကဲ့သို့ ထို့အတူ ပရဝါဒီ သည် ထို အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန် တရားဟိုး၏ "နဟုတ္ဝာ နဟောတိ" ဖြစ်ခဲ့ကို မမြင်နိုင်သော ကြောင့် "နဟောဝိ" ဟု ပယ်သည်။ အကယ်၍ အနာဂတ်တရား တပါးတည်းက "နဟုတ္ဝာ နဟောတိ" မဖြစ်ခဲ့ဘူး, ပစ္စုပ္ပန် တရား တပါးတည်းက တိုသို့ မဖြစ်နိုင်ခဲ့ကို မြင်ကွယ် "အာပန္နာ" ဟု ပန်ခဲ့ရာ ရှိသည်-ဟူ ။ [ဧကောန (ဤ) စကားဖြင့် အာရိယောနဒ္ဓေန (အမိုက်-မှောင်သည် ဖုံးလွှမ်းအပ်သော်) ဟူသော နိ-တဲ့ သိယာတိ ဒေသက်-ဦးကား။]

၇။ **သဗ္ဗတော ။ပ။ နဒ္ဓါ ဝိယ။** ။အရပ် ဆယ်မျက်နှာမှ အမှောင်ဖြင့် မွှေအား, အုပ်ဖုံးအပ သူသည် ဟုတိုမျှ မမြင်ရ သကဲ့သို့ ထို့အတူ ပရဝါဒီ သည် ထို အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန် တရားဟိုး၏ "နဟုတ္ဝာ နဟောတိ" ဖြစ်ခဲ့ကို မမြင်နိုင်သော ကြောင့် "နဟောဝိ" ဟု ပယ်သည်။ အကယ်၍ အနာဂတ်တရား တပါးတည်းက "နဟုတ္ဝာ နဟောတိ" မဖြစ်ခဲ့ဘူး, ပစ္စုပ္ပန် တရား တပါးတည်းက တိုသို့ မဖြစ်နိုင်ခဲ့ကို မြင်ကွယ် "အာပန္နာ" ဟု ပန်ခဲ့ရာ ရှိသည်-ဟူ ။ [ဧကောန (ဤ) စကားဖြင့် အာရိယောနဒ္ဓေန (အမိုက်-မှောင်သည် ဖုံးလွှမ်းအပ်သော်) ဟူသော နိ-တဲ့ သိယာတိ ဒေသက်-ဦးကား။]

၈။ **သဗ္ဗတော ။ပ။ နဒ္ဓါ ဝိယ။** ။အရပ် ဆယ်မျက်နှာမှ အမှောင်ဖြင့် မွှေအား, အုပ်ဖုံးအပ သူသည် ဟုတိုမျှ မမြင်ရ သကဲ့သို့ ထို့အတူ ပရဝါဒီ သည် ထို အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန် တရားဟိုး၏ "နဟုတ္ဝာ နဟောတိ" ဖြစ်ခဲ့ကို မမြင်နိုင်သော ကြောင့် "နဟောဝိ" ဟု ပယ်သည်။ အကယ်၍ အနာဂတ်တရား တပါးတည်းက "နဟုတ္ဝာ နဟောတိ" မဖြစ်ခဲ့ဘူး, ပစ္စုပ္ပန် တရား တပါးတည်းက တိုသို့ မဖြစ်နိုင်ခဲ့ကို မြင်ကွယ် "အာပန္နာ" ဟု ပန်ခဲ့ရာ ရှိသည်-ဟူ ။ [ဧကောန (ဤ) စကားဖြင့် အာရိယောနဒ္ဓေန (အမိုက်-မှောင်သည် ဖုံးလွှမ်းအပ်သော်) ဟူသော နိ-တဲ့ သိယာတိ ဒေသက်-ဦးကား။]

၉။ **သဗ္ဗတော ။ပ။ နဒ္ဓါ ဝိယ။** ။အရပ် ဆယ်မျက်နှာမှ အမှောင်ဖြင့် မွှေအား, အုပ်ဖုံးအပ သူသည် ဟုတိုမျှ မမြင်ရ သကဲ့သို့ ထို့အတူ ပရဝါဒီ သည် ထို အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန် တရားဟိုး၏ "နဟုတ္ဝာ နဟောတိ" ဖြစ်ခဲ့ကို မမြင်နိုင်သော ကြောင့် "နဟောဝိ" ဟု ပယ်သည်။ အကယ်၍ အနာဂတ်တရား တပါးတည်းက "နဟုတ္ဝာ နဟောတိ" မဖြစ်ခဲ့ဘူး, ပစ္စုပ္ပန် တရား တပါးတည်းက တိုသို့ မဖြစ်နိုင်ခဲ့ကို မြင်ကွယ် "အာပန္နာ" ဟု ပန်ခဲ့ရာ ရှိသည်-ဟူ ။ [ဧကောန (ဤ) စကားဖြင့် အာရိယောနဒ္ဓေန (အမိုက်-မှောင်သည် ဖုံးလွှမ်းအပ်သော်) ဟူသော နိ-တဲ့ သိယာတိ ဒေသက်-ဦးကား။]

၁၀။ **သဗ္ဗတော ။ပ။ နဒ္ဓါ ဝိယ။** ။အရပ် ဆယ်မျက်နှာမှ အမှောင်ဖြင့် မွှေအား, အုပ်ဖုံးအပ သူသည် ဟုတိုမျှ မမြင်ရ သကဲ့သို့ ထို့အတူ ပရဝါဒီ သည် ထို အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန် တရားဟိုး၏ "နဟုတ္ဝာ နဟောတိ" ဖြစ်ခဲ့ကို မမြင်နိုင်သော ကြောင့် "နဟောဝိ" ဟု ပယ်သည်။ အကယ်၍ အနာဂတ်တရား တပါးတည်းက "နဟုတ္ဝာ နဟောတိ" မဖြစ်ခဲ့ဘူး, ပစ္စုပ္ပန် တရား တပါးတည်းက တိုသို့ မဖြစ်နိုင်ခဲ့ကို မြင်ကွယ် "အာပန္နာ" ဟု ပန်ခဲ့ရာ ရှိသည်-ဟူ ။ [ဧကောန (ဤ) စကားဖြင့် အာရိယောနဒ္ဓေန (အမိုက်-မှောင်သည် ဖုံးလွှမ်းအပ်သော်) ဟူသော နိ-တဲ့ သိယာတိ ဒေသက်-ဦးကား။]

၁၁။ **အတီတေ ဝုတ္တော ဟောတိကာရော။** ။ဤ ပါဌ်ရှိခဲ့ "ပစ္စုပ္ပန်ံ ဟုတ္ဝာ ဟောတိ ဘာဝေါ" ဟု ဆိုသောကြောင့် "အတီတေ ဝုတ္တော ဟောတိ ကာရော" ဟု ဆိုသင့်ပါသော်လည်း

ပစ္စုပ္ပန္နေ၊ ၌။ ဝုတ္တော၊ သော။ ဟုတ္ဝာဘာဝေါ စ၊ သည်ဂုင်း။ အာပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်နေ၏။ ဧဝံ သန္တေ၊ သော်။ ပစ္စုပ္ပန္နမ္ပိ၊ ပစ္စုပ္ပန်တရား တပါးတည်း သည်လည်း။ ဟုတ္ဝာ ဟောတိ နာမ၊ မည်၏။ အတီတမ္ပိ၊ အတိတ်တရား တပါးတည်းသည်လည်း။ ဟုတ္ဝာ ဟောတိ ယေဝ နာမ၊ ပင်မည်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ (ထိုသို့ ပစ္စုပ္ပန်တရား တပါးတည်း၏လည်း ဟုတ္ဝာ ဟောတိ မည်သည်၏အဖြစ်, အတိတ်တရား တပါးတည်း၏လည်း ဟုတ္ဝာ ဟောတိပင် မည်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။) တံ, ပုစ္ဆာမ။ (ကိံ)။ ဧတေသု၊ ဤ ပစ္စုပ္ပန်တရား အတိတ်တရားတို့တွင်။ ဧကေကံ၊ တပါးတပါးသော တရားသည်။ ဟုတ္ဝာ ဟောတိ ဟုတ္ဝာ ဟောတိ ကိံ၊ မည်သလော။ (ဣတိ ပုစ္ဆာမ)။

ဣတရော၊ သည်။ တညေဝ ပစ္စုပ္ပန်ံ တံ အတီတန္တိ ပဋ္ဌေ၊ ဟူသော ပြဿနာ၌။ ပဋိက္ခိတ္တနယေနေဝ၊ သာ။ ပဋိက္ခိပိတ္ဝာ၊ ၍။ ပုန ပုဋ္ဌော၊ သည်။ (သမာနော)။ ဒုတိယပဋ္ဌေ၊ ၌။ ပဋိညာတနယေနေဝ၊ ပင်။ ပဋိဇာနာတိ။ အထ၊ ၌။ နံ၊ ကို။ သကဝါဒီ၊ သည်။ တညေဝ ပစ္စုပ္ပန်ံ တံ အတီတန္တိ၊ ဟူသော။ ပဋ္ဌဝသေန၊ ဖြင့်။ တေသု၊ ထို ပစ္စုပ္ပန်တရား အတိတ်တရားတို့တွင်။ ဧကေကံ၊ သည်။ ဟုတ္ဝာ ဟောတိ ဟုတ္ဝာ ဟောတိ၊ မည်၏။ ဣတိ, ပဋိဇာနန္တံ၊ ဝန်ခံသည်ကို။ (တံနည်း) ပဋိဇာနန္တံ၊ သော။ နံ၊ ကို။ ပုရိမံ၊ သော။ ပဋိက္ခိတ္တပဋ္ဌံ၊ ကို။ ပရိဝတ္တိတ္ဝာ၊ ပြောင်းပြန် ပြန်၍။ ပုစ္ဆန္တော၊ ကြောင့်။ န ဟုတ္ဝာ န ဟောတိ န ဟုတ္ဝာ န ဟောတီတိ၊ ဟူ၍။ ပုစ္ဆတိ။

တဿ၊ ၏။ အတ္ထော၊ ကား။ တယာ၊ သည်။ တညေဝ ပစ္စုပ္ပန်ံ တံ အတီတန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ သော်။ ပဌမပဋ္ဌံ၊ ကို။ ပဋိက္ခိပန္တေန၊ လသော်။ ပစ္စုပ္ပန္နဿ၊ ၏။ ဟောတိဘာဝေါ၊ ကိုဂုင်း။ အတီတဿ၊ ၏။ ဟုတ္ဝာ ဘာဝေါ စ၊ ကိုဂုင်း။ ပဋိက္ခိတ္တော။ တေန၊ ကြောင့်။ ပစ္စုပ္ပန်ံ၊ သည်။ န ဟောတိ နာမ၊ ၏။ အတီတံ, န ဟုတ္ဝာ နာမ၊ ၏။ စ၊ သည်သာမကသေး။ ဒုတိယပဋ္ဌေ၊ ၌။ တေ၊ အသင်ပရဝါဒီသည်။ တညေဝ ပစ္စုပ္ပန်ံ, တံ အတီတန္တိ၊ ဟူသောပြဿနာကို။ ပဋိညာတံ။ [ရှေဝါရ၌ ဤကဲ့သို့ "တေ" ဟူသော ကတ္တား မပါခဲ့။ ရှေး၌ မပါလျှင် ဤ၌လည်း မပါသင့်။ ဤ၌ ပါလျှင် ရှေ၌လည်း ပါမှ ရှေနောက် ညီသည်။]ဧဝံ သန္တေ၊ သော်။ ပစ္စုပ္ပန္နမ္ပိ၊ သည်လည်း။ နံ ဟုတ္ဝာ၊ မဖြစ်မူ၍။ နံ ဟောတိ နာမ၊ မဖြစ်သည်မည်၏။ အတီတမ္ပိ၊ သည်လည်း။ နံ ဟုတ္ဝာ၊ မူ၍။ နံ ဟောတိ ယေဝ နာမ၊ ပင်မည်၏။ [ရှေး၌လည်း ဤအတိုင်း အနက်ပေးနိုင်သည်။] တေန၊ ကြောင့်။ တံ၊ ကို။

ဘာဝေါ"၌ ဟောတိဘာဝ ဟူသည် ပြီးပြီးသော ဟောတိဘာဝ မဟုတ်။ "ဒေ့တိတံ ဟောတိ"ဟု ဆိုအပ်သော ဟောတိဘာဝတည်း။ "ပစ္စုပ္ပန္နေ ဝုတ္တော ဟုတ္ဝာဘာဝေါ" လည်း နည်းတူ။

ပုစ္ဆာမ။ (ကိံ)။ တေ၊ အားဖြင့်။ ဧတေသု ဤ ပစ္စုပ္ပန်တရား အတိတ်တရား တို့တွင်၊ ဧကေကံ၊ သည်။ နဟုတ္ဟာ နဟောတိ နဟုတ္ဟာ နဟောတိ ကိံ၊ လော။ ဣတိ(ပုစ္ဆာမ)။ ပရဝါဒီ၊ သည်။ ပေ။ ပဋိက္ခိပတိ။

တတိယဝါရေပိ၊ ၌လည်း။ တညေဝ၊ သည်ပင်။ အနာဂတံ၊ သည်။ ယဒိ၊ (ဟောတိ)၊ အုံ။ တံ(ဧဝ)၊ ထိုအနာဂတ်တရားသည်ပင်။ ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ သည်။ (ယဒိ ဟောတိ)။ တံ(ဧဝ)၊ သည်ပင်။ အတီတံ၊ သည်။ (ယဒိ ဟောတိ)။ (ဧဝံ သတိ)။ အနာဂတ ပစ္စုပ္ပန္နာနံ၊ တို့၏။ ပစ္စုပ္ပန္နာတီတေသု၊ တို့၌။ ဝုတ္တော၊ သော။ ဟောတိဘာဝေါ၊ သည်ရင်း။ ပစ္စုပ္ပန္နာတီတာနံ၊ တို့၏။ အနာဂတ ပစ္စုပ္ပန္နေသု၊ တို့၌။ ဝုတ္တော၊ သော။ ဟုတ္ဟာဘာဝေါစ၊ သည်ရင်း။ အာပဇ္ဇတိ ဧဝံ သန္တေ။ အနာဂတံပိ၊ သည်လည်း။ ဟုတ္ဟာ ဟောတိ နာမ။ ပစ္စုပ္ပန္နံပိ (ဟုတ္ဟာ ဟောတိ နာမ)။ အတီတမ္ပိ ဟုတ္ဟာ ဟောတိ ယေဝ နာမ။ တေန၊ ကြောင့်။ တံ, ပုစ္ဆာမ။ (ကိံ)။ တေ၊ အားဖြင့်။ တီသုပိ၊ ကုန်သော။ ဧတေသု၊ ဤ အနာဂတ်တရား, ပစ္စုပ္ပန် တရား, အတိတ် တရားတို့တွင်။ ဧကေကံ၊ သည်။ ဟုတ္ဟာ ဟောတိ ဟုတ္ဟာ ဟောတိ ကိံ၊ လော။ ဣတိ, (ပုစ္ဆာမ)။ ဣတရော။ တညေဝ အနာဂတံ တံ ပစ္စုပ္ပန္နံ တံ အတီတန္တိ၊ ဟူသော။ ပဋေ၊ ၌။ ပဋိက္ခိတ္တနယေနေဝ, ပဋိက္ခိပိတ္ဟာ, ပုန, ပုဋ္ဌော, (သမာနော)။ ဒုတိယပဋေ, ပဋိညာတနယေနေဝ, ပဋိဇာနာတိ။ အထ၊ ဝန်ခံရာ ထိုအခါ၌။ နံ၊ ကို။ သကဝါဒီ၊ သည်။ တညေဝ အနာဂတံ, တံ ပစ္စုပ္ပန္နံ တံ အတီတန္တိ၊ ဟူသော။ ပဋ္ဌဝသေန။ တေသု၊ ထိုအနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန် အတိတ်တရားတို့တွင်။ ဧကေကံ၊ တပါး တပါးသော တရားသည်။ ဟုတ္ဟာ ဟောတိ ဟုတ္ဟာ ဟောတိ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပဋိဇာနန္တံ၊ သည်ကို။ (တနည်း) ပဋိဇာနန္တံ၊ သော။ နံ၊ ကို။ ပုရိမံ၊ သော။ ပဋိက္ခိတ္တပဋံ၊ ကို။ ပရိဝတ္တိတ္ဟာ၊ ၍။ ပုစ္ဆန္တော၊ ကြောင့်။ နဟုတ္ဟာ နဟောတိ နဟုတ္ဟာ နဟောတီတိ၊ ဟူ၍။ ပုစ္ဆတိ။

တဿ၊ ၏။ အတ္ထော၊ ကား။ တယာ၊ သည်။ တညေဝ အနာဂတံ တံ ပစ္စုပ္ပန္နံ တံ အတီတန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ သော်။ ပဌမပဋံ၊ ကို။ ပဋိက္ခိ-ပန္တေန၊ လသော်။ အနာဂတ ပစ္စုပ္ပန္နာနံ၊ တို့၏။ ဟောတိဘာဝေါ၊ ကိုရင်း။ ပစ္စုပ္ပန္နာတီတာနံ၊ တို့၏။ ဟုတ္ဟာဘာဝေါ စ၊ ကိုရင်း။ ပဋိက္ခိတ္တော နနု၊ လော။ တေန၊ ကြောင့်။ အနာဂတံ၊ သည်ရင်း။ ပစ္စုပ္ပန္နံ စ၊ သည်ရင်း။ နဟောတိ နာမ၊ မည်၏။ ပစ္စုပ္ပန္နံ စ၊ သည်ရင်း။ အတီတံ စ၊ သည်ရင်း။ နဟုတ္ဟာ နာမ၊ မည်၏။

စ၊ သည်သာမကသေး။ ဒုတိယပဋေ၊ ၌။ တေ၊ သည်။ တညေဝ အနာဂတံ တံ ပစ္စုပ္ပန္နံ တံ အတီတန္တိ၊ ဟူ၍။ ပဋိညာတံ။ ဧဝံ သန္တေ။ အနာဂတမ္ပိ၊

သည်လည်း။ နဟုတ္ဟာ၊ မဖြစ်မူ၍။ နဟောတိ နာမ၊ မဖြစ်သည် မည်၏။ ပစ္စုပ္ပန္နံပိ၊ သည်ဂုင်း။ အနာဂတံပိ၊ သည်ဂုင်း။ နဟုတ္ဟာ နဟောတိယေဝ နာမ၊ ပင်မည်၏။ တေန၊ ကြောင့်။ တံ, ပုစ္ဆာမ။ (ကိံ။) တေ၊ အားဖြင့်။ ဧတေသု၊ ဤ အနာဂတ်တရား, ပစ္စုပ္ပန် တရား, အတိတ် တရားတို့တွင်။ ဧကေကံ၊ သည်။ နဟုတ္ဟာ နဟောတိ နဟုတ္ဟာ နဟောတိ ကိံ၊ လော။ ဣတိ(ပုစ္ဆာမ)။ ပရဝါဒီ၊ သည် ။ ပေ ။ ပဋိက္ခိပတိ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။ ပန၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤဝစနသောဓနအဖွင့်၌။ နိဂ္ဂဟာဒီနိ၊ တို့ကို။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ ပင်။ ယောဇေတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။

ဝစနသောဓနဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ။

အတီတစက္ခုရူပါဒိကထာ အဖွင့်

၂၈၉။ အတီတံ စက္ခု အတ္ထိအာဒီသုပိ၊ အစရှိသော ပြဿနာတို့၌လည်း။ စက္ခာဒိဘာဝါဝိဇဟနေနေဝ၊ ဝက္ခု အစရှိသည်တို့၏ အဖြစ်ကို မစွန့်ခြင်းကြောင့်ပင်။ အတ္ထိတံ၊ ရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ပဋိဇာနာတိ။ [အတိတ်စက္ခုသည် ချုပ်ပြီးဖြစ်သော်လည်း စက္ခုအဖြစ်ကိုကား မစွန့်၊ စက္ခုအဖြစ် ရှိသေး၏။ ထို့ကြောင့် ဝန်ခံသည်။] ပန၊ ကား။ ပဿတီတိအာဒိနီ၊ အစရှိသော ပြဿနာတို့ကို။ ပုဋ္ဌော(သမာနော)။ တေသံ၊ ထိုစက္ခုပသာဒ အစရှိသော တရားတို့၏။ ဝိညာဏာနံ၊ စက္ခု အစရှိသော ဝိညာဉ်တို့၏။ ကိစ္စာဘာဝဝသေန၊ မြင်ခြင်း စသော ကိစ္စတို့၏ မရှိခြင်းနှင့်စပ်သဖြင့်။ ပဋိက္ခိပတိ။

အတီတဉာဏာဒိကထာ အဖွင့်

၂၉၀။ တေန ။ပေ။ ကရောတီတိပဋ္ဌေ၊ ဟူသော ပြဿနာ၌။ တဿ ဉာဏဿ၊ ထို အတိတ်ဖြစ်သော ဉာဏ်၏။ နိရုဒ္ဓတ္တာ၊ ချုပ်ပြီး၏အဖြစ်ကြောင့်။ အဿ၊ ထို အတိတ်ဖြစ်သော ဉာဏ်၏။ ကိစ္စဘာဝံ သိခြင်းကိစ္စ ရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ အပဿန္တော၊ ကြောင့်။ ပဋိက္ခိပတိ။ ပုန၊ တဖန်။ (ထပ်၍။) ပုဋ္ဌော(သမာနော)။ အတီတာရမ္မဏံ၊ အတိတ်တရားဟူသော အာရုံရှိသော။ ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်သော။ ဉာဏံ၊ သည်။ အတီတာနံ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ တို့ကို။ ဇာနနတော၊ သိခြင်းကြောင့်။ အတီတံ ဉာဏံ၊ အတီတဉာဏ်မည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ လေသေန၊ အမြွက်အားဖြင့်။ (တင်စားသောအားဖြင့်။) ပစ္စုပ္ပန္နမေဝ၊ ပစ္စုပ္ပန်ဉာဏ်သည်ပင်။ အတီတံ ဉာဏံ၊ မည်၏။ ဣတိကတ္ဟာ၊ ဤသို့ပြု၍။ တေန ဉာဏေန၊ ထို ပစ္စုပ္ပန်ဉာဏ်ဖြင့်။ ဉာဏကရဏီယဿ၊ ဉာဏ်သည် ပြုအပ်သော ကိစ္စ၏။ အတ္ထိတာယ၊ ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပဋိဇာနာတိ။ အထ၊ ဝန်ခံရာ ထို အခါ၌။ အဿ၊ ထို ပရဝါဒီအား။(အဒဟ္ဟာ-၌စပ်။) သကဝါဒီ၊

သည်။ လေသောကာသံ၊ အမြွက်၏ အခွင့်ကို။ (အမြွက်ထောင်ခွင့်ကို။) အဒတ္ဒာ၊ မပေးမူ၍။ တေန ဉာဏေ ဒုက္ခံ ပရိဇာနာတီတိအာဒိံ၊ အစရှိသော စကားကို။ အာဟ၊ ပြီ။ ဣတရော၊ သည်။ အတီတာရမ္မဏေနေဝ၊ အတိတ်ဟူသော အာရုံ ရှိသည်သာလျှင် ဖြစ်သော။ ဉာဏေန၊ ပစ္စုပ္ပန် ဉာဏ်ဖြင့်။ စတုန္နံ၊ ကုန်သော။ ဣမေသံ ကိစ္စာနံ၊ ဤဒုက္ခသစ္စာကို ပိုင်းခြား၍ သိခြင်း အစရှိသော ကိစ္စတို့၏။ အဘာဝါ၊ ကြောင့်။ ပဋိက္ခိပဟိ။ အနာဂတပဉ္ဇုပိ၊ ၌လည်း။ ဧသေဝ နယော။ ပစ္စုပ္ပပဉ္ဇော စေဝ၊ ပစ္စပ္ပုန် ပြဿနာသည်ရင်း။ သံသန္ဒနပဉ္ဇော စ၊ နှီးနှောကြောင်း ပြဿနာသည်ရင်း။ ဥတ္တနတ္ထာယေဝ၊ ကုန်သည်သာ။

အရဟန္တာဒိကထာ အဖွင့်

၂၉၁။ အရဟတော ။ ပေ ။ အတ္တီတိ အာဒီသုပိ၊ အစရှိသော ပြဿနာတို့၌လည်း။ ရာဂါဒိဘာဝါဝိဇဟနဘော၊ ရာဂ အစရှိသည်တို့၏ အဖြစ်ကို မစွန့်ခြင်းကြောင့်။ ဧဝံ၊ ဤသို့ အာမန္တာ ဟူ၍။ ပဋိဇာနာတိ၊ ၏။ သရာဂေါတိအာဒီသု၊ အစရှိသော ပြဿနာတို့၌။ သုတ္တဝိရောဓဘယေနစေဝ[၁]၊ သုတ်ပါဋိတော်တို့နှင့်ဆန့်ကျင်ခြင်းမှ ကြောက်ခြင်းကြောင့်ရင်း။ ယုတ္တိဝိရောဓ-ဘယေန စ[၂]၊ အသင့်ယုတ္တိနှင့် ဆန့်ကျင်ခြင်းမှ ကြောက်ခြင်းကြောင့်ရင်း။ ပဋိက္ခိပတိ၊၏။

ပဒသောဓနကထာ အဖွင့်

၂၉၅။ ဧဝံ၊ ဤ ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်။ သဗ္ဗမ္ပိ၊ အလုံးစုံသော ပါဋိကိုလည်း။ ပါဋိအနုသာရေနေဝ၊ ပါဋိတော်ကို အစဉ်လျှောက်သဖြင့်သာ။ ဝိဒိတ္ဒာ၊ ၍။ ပရတော၊ ၌။ အတ္ထိ ။ ပေ ။ သိယာနွာတီတန္တိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ဤ ပါဌ်၌။ အတ္ထော၊ ကို။ ဧဝံ၊ နည်းဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ယံ၊ အကြင်တရားသည်။ အတီတမေဝ၊ အတိတ်သည်သာ။ (ဟုတ္ဒာ)။ အတ္ထိ၊ ထင်ရှားရှိ၏။ တံ၊ ထို တရားသည်။ အတီတံ၊ အတိတ် မည်၏။ ယံ၊ သည်။ ပစ္စုပ္ပန္နာ-

---

၁။ သုတ္တ ။ ပေ ။ ဘယေန စ။ ။အရဟံ၊ ရာဂ စသော ကိုလေသာ တို့မှ ဝေးကွာ၏။ ခဲဏာသဝေါ၊ ကုန်ပြီးသော ကာမာသဝ စသော အာသဝေါ ရှိ၏။ ဤသို့သော ပါဋိတော်များနှင့် ဆန့်ကျင်ခြင်းသည် သုတ္တဝိရောဓ တည်း။ ရဟန္တာ ဖြစ်ပါလျက် သရာဂ ဒေါသ စသည် ဖြစ်လျှင် ပုထုဇဉ်နှင့် ထူးခြားကွဲလွဲမှု မရှိတော့။ ဗြဟ္မစရိယ ကို ကျင့်ရခြင်း သည်လည်း အကျိုးမရှိတော့။ ဤသို့ ဖြစ်ခြင်းကား "ရဟန္တာ၏ သရာဂ စသည် ဖြစ်မှုဌ် ယုတ္တိကင်းခြင်းဟူသော ယုတ္တိဝိရောဓ တည်း။

နာဂတံ၊ သည်။ (ဟုတ္ဌာ)။ အတ္ထိ၊ ၏။ တံ၊ သည်။ နော အတီတံ အတိတ် မမည်။ [စာအုပ်တို့၌ "ယံ ပစ္စုပ္ပန္နာနာဂတံ အတ္ထိ"၏ နောက်ဝယ် "တံ နော အတ္ထိ"ဟု တဝါကျ ရှိနေ၏။ ရှေး နိဿယ၌ မပါ။ "တံ နော အတီတံ" ၏ နောက်၌လည်း။ ဣတိ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော ဟု ရှေးနိဿယ၌ ပါ၏။ နောက်၌ ပါဦးမည်ဖြစ်၍။ ဤ၌ မလိုသေး။]

တေနာတီတိ န္ဒာတီတံ န္ဒာတီတံ အတီတန္တိ[၁](ဧတ္ထ)၊ ဟူသော ဤ ပါဌ်၌။ တေန ကာရဏေန၊ ထို အကြောင်းကြောင့်။ [အနက်ကျယ်ကို အဓိပ္ပါယ် ကြည့်၍ သိပါ။] အတီတံ၊ အတီတ မည်သော တရားသည်။ နော အတီတံ[၂]၊ အတီတ မမည်သော တရားတည်း။ ဝါ၊ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန် တရား ၃-ပါးတည်း။ နော အတီတံ[၂]၊ အတီတ မမည်သော တရားသည်။ အတီတံ၊ အတိတ်တည်း။ ဝါ၊ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်တရား ၃-ပါးတည်း။ (ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ)။ အနာဂတပစ္စုပ္ပန္နပုစ္ဆာသုပိ၊ အနာဂတပုစ္ဆာ ပစ္စုပ္ပန္နပုစ္ဆာ တို့၌လည်း။ ဧသေဝ နယော[၃]၊ တည်း။

သုတ္တသာဓန အဖွင့်

၂၉၆။ နဝတ္တဗ္ဗံ။ ။ ပေ ။ အနာဂတံ အတ္ထီတိ၊ဟူသော။သုတ္တသာဓနာယ၊ သုတ်ဖြင့် ပြီးစေကြောင်း စကား၌။ ပုစ္ဆာ၊ သည်။ ပရဝါဒိဿ၊ တည်း။

၁။ တေနာ တီတံ ။ ပေ ။ အတီတန္တိ။ ။တေန ကို "တေန ကာရဏေန" ဟု ဖွင့်သည်။ ဤ တေန ကာရဏေနကို ဋီကာ ၌ "အတီတအတ္ထိသဒ္ဒါနံ ဧကတ္ထတ္တာ" ဟုဋင်း, "အတ္ထိ သဒ္ဒတ္ထဿ စ နွာတီတဘာဝတော" ဟုဋင်း အနက် ဖွင့်၏ ထိုတွင် "အတီတ အတ္ထိ သဒ္ဒါနံ ဧကတ္ထတ္တာ"သည် "အတ္ထိ အတီတန္တိ အတ္ထိ သိယာ အတီတံ, သိယာ နွာတီတန္တိ"ဟူသော အဖြေကို ကြည့်၍ ဖွင့်အပ်သော အနက်တည်း။ "အတ္ထိ သဒ္ဒတ္ထဿ စ နွာတီတဘာဝတော"လည်း ထို အဖြေကိုပင် ကြည့်၍ ဖွင့်အပ်သော အနက်တည်း။ ထို ရှေ့အမေး ၂-ရပ်ကိုယူ၍ ပါဋိတော်၌ "ဟဋ္ဌိ အတီတံ အတ္ထိ, အတ္ထိ သိယာ အတီတံ, သိယာ နွာတီတံ"ဟု ဌပနာ ထားသည်။

၂။ အတီတံ နော အတီတံ။ ။ဤ၌ အတီတံ သည် အများ သိအပ်သော (ဖြစ်၍ ချုပ်ပြီးသော) အတိတ်မဟုတ်။ အတ္ထိ နှင့် အနက်တူသော (ကာလ ၃-ပါး လုံးနှင့် ဆိုင်သော) "နွာတီတ (နော အတီတံ) ဟုဋင်း, "နွာတီတံ အတီတံ"ဟုဋင်း အရတူ ဆိုလည်။

၃။ အနာဂတ ။ ပေ ။ နယော။ ။"အနာဂတံ နွာနာဂတံ" စသည်၌ အနာဂတံ အရလည်း အတ္ထိ နှင့် အနက်အရ တူသော, ကာလ ၃-ပါးလုံးနှင့် ဆိုင်လော "နွာဂတံ" ကိုဋင်း "ပစ္စုပ္ပန္နံ နော ပစ္စုပ္ပန္နံ စသည်၌ ပစ္စုပ္ပန္နံ အရလည်း အတ္ထိ နှင့် အနက် အရ တူသော ကာလ ၃-ပါးလုံးနှင့် ဆိုင်သော နော ပစ္စုပ္ပန္နံ ကိုဋင်း ယူရုံကို သတိပြုပါ။

ပဋိညာ၊ သည်။ သကဝါဒိဿ၊ တည်း။ ပုန၊ တဖန်။ အတ္တနော၊ ၏။ လဒ္ဓိ၊ ကို။ နိဿာယ၊ ၍။ ယံ ကိဉ္စိ ဘိက္ခဝေ ရူပဇ္ဈံ၊ အစရှိသော။ အနုယောဂေါ၊ သည်။ ပရဝါဒိဿေဝ၊ ပရဝါဒိ၏ပင် မေးစိစစ်ခြင်းတည်း။ ဒုတိယနယေ၊ ၌။ ပုစ္ဆာ၊ သည်။ သကဝါဒိဿ၊ တည်း။ ပဋိညာ၊ သည်။ ဣတရဿ၊ သကဝါဒိမှ တပါးသော ပရဝါဒိ၏ ဝန်ခံခြင်းတည်း။ ဧဝံ၊ သို့။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော ပြဿနာတို့၌။ ပုစ္ဆာ စ၊ ကိုဂင်း။ ပဋိညာ စ၊ ကိုဂင်း။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ ပရဝါဒိနာ၊ သည်။ အနာဂတဿ၊ အနာဂတ်တရား၏။ အတ္ထိဘာဝသာဓနတ္ထံ၊ ရှိသည်၏အဖြစ်ကို ပြီးစေခြင်း အကျိုးငှာ။ နနု ဝုတ္တံ ။ ပေ ။ ဘိက္ခဝေတိ၊ အစရှိသော။ သုတ္တဿ၊ ပါဠိတော်၏။ ပရိယောသာနေ၊ ၌။ အတ္ထိ ။ ပေ ။ နိဗ္ဗတ္တိတိ အာဒိ၊သော။ ယံဇေတံ (သုတ္တံ)၊ ကို။ ဒဿိတံ၊ ပြီ။ တံ၊ ထို သုတ်သည်။ အနာဂတဿ၊ အနာဂတ်တရား၏။ အတ္ထိဘာဝသာဓကံ၊ အတ္ထိ၏အဖြစ်ကို ပြီးစေတတ်သည်။ နု (ဟောတိ)။ ဟိ၊ မှန်။ (တနည်း ကသ္မာ အနာဂတဿ အတ္ထိဘာဝ-သာဓကံ နု ဟောတိ၊ ဣတိ ဝိညာယတိ၊ နည်း။) ဟိ (ယသ္မာ)၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထို အတ္ထိ တတ္ထ အစရှိသော စကားကို။ ဟေတုနံ၊ အကြောင်းတရား တို့၏။ ပရိနိဋ္ဌိတတ္တာ၊ ပြီးပြီ၏။ အဖြစ်ကြောင့်။ အဝဿံ၊ မချွတ်ကန်။ ဘာဝိတံ၊ အကျိုးတရား၏ ဖြစ်လတ္တံ့ ၏ အဖြစ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ တတ္ထ၊ ထို သုတ်ပါဠိတော်၌။ ဝုတ္တံ။ (တသ္မာ တံ အနာဂတဿ အတ္ထိဘာဝ သာဓကံ နု ဟောတိ၊ ဣတိ ဝိညာယတိ၊ ၏။) အယံ၊ ကား။ သုတ္တာဓိပ္ပါယော၊ သုတ်၏ အလိုတည်း။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော ကထာတို့၌။ သေသံ၊ သည်။ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ၊ သာ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

သဗ္ဗမတ္ထိကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီး၏။

၁။ အတ္ထိ ။ ပေ ။ ဒဿိတံ။ ။ယတ္ထ အတ္ထိ သဒ်ါရာနံ ဝုဒ္ဓိ-အကြင် ဝိညာဉ်၌ သဒ်ါရတို့၏တိုးပွါးခြင်းရှိ၏။ တတ္ထ အာယတိံ ပုနဗ္ဘဝါဘိ နိဗ္ဗတ္တိ-ထိုဝိညာဉ်၌ နောက် ထပါဝယ် ဘဝ အသစ်၌ ဖြစ်ရခြင်းသည် ရှိ၏။ ဤသို့ စသည်ဖြင့် ပြ၏။ နတံ ဇနာဂတဿ အတ္ထိဘာဝသာဓကံ-ထိုစကားသည် ဇနာဂတ်တရား ထင်ရှားရှိသည်၏ အဖြစ်ကို ပြီးစေသော သာဓက မဟုတ်။ (ဘာ့ကြောင့်နည်း) "တဋ္ဌိ ။ ပေ ။ဝုတ္တံ-အကြောင်း သဒ်ါရတို့၏ ပြီးပြီးဖြစ်သောကြောင့် မချွတ်ကန် အကျိုး ပုနဗ္ဘဝ၏ ဖြစ်လတ္တံ့ကို ရည်ရွယ်၍ ဟောတော်မူအပ်သော စကားဖြစ်သောကြောင့်တည်း။"

၆-အတီတက္ခန္ဓာဒိကထာ

၁-နသုတ္တသာဓန ကထာ အဖွင့်

၂၉၇။ ဣဒါနိ၊ သဗ္ဗမတ္ထိ ကထာကို ပြပြီးရာယခုအခါ၌။အတီတံ ခန္ဓာတိ-အာဒိကထာ၊ အစရှိသော ကထာသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝါ၊ ဖြစ်တော့လတ္တံ့။ တတ္ထ၊ ထို အတိတံ ခန္ဓာ အစရှိသော စကားရပ်၌။ ခန္ဓာဒိဘာဝါဝိဇဟန-တော၊ ခန္ဓာ အစရှိသည်တို့၏ အဖြစ်ကို မစွန့်ခြင်းကြောင့်။ အတီတာ-နာဂတာနံ၊ အတိတ်, အနာဂတ်တရားတို့၏။ အတ္ထိတံ၊ ထင်ရှားရှိကုန်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဣစ္ဆန္တဿ၊ အလိုရှိသည်ဖြစ်၍။ အတီတံ ခန္ဓာတိ၊ အစရှိသော။ ပုစ္ဆာ၊ သည်။ ပရဝါဒိဿ၊ တည်း။ အတီတဿ၊ အတိတ်တရား၏။ ခန္ဓသင်္ဂဟိ-တတ္တာ၊ ခန္ဓာ၏ အဖြစ်ဖြင့် သိမ်းယူ ရေတွက် အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အာမန္တာတိ, ပဋိညာ, သကဝါဒိဿ။

ပုန၊ တဖန်။ အတီတံ နတ္ထီတိ၊ ဟူသော။ ပုစ္ဆာ, ပရဝါဒိဿ။ တဿ၊ ထို အတိတ်တရား၏။ နိရုတ္တိပထသုတ္တေန၊ နီရုတ္တိပထသုတ်တော်ဖြင့်။ အတ္ထိ-တာယ၊ ထင်ရှားရှိသည်၏ အဖြစ်၏။ ဝါ၊ ကို။ ဝါရိတတ္တာ၊ တားမြစ်အပ်ပြီး၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပဋိက္ခေပေါ, သကဝါဒိဿ။

အာယတန ဓာတု ပုစ္ဆာသုပိ၊ အာယတန ပုစ္ဆာ, ဓာတု ပုစ္ဆာတို့၌ရင်း။ အနာဂတ ပဉ္ဇေသုပိ၊ အနာဂတ ပြဿနာတို့၌ရင်း။ ပစ္စုပ္ပန္နေန၊ ပစ္စုပ္ပန်တရား နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တက္ခ။ သံသန္ဒိတ္ခာ။ နှီးနှောရှ်။ အနုလောမ, ပဋိလောမတော၊ အနုလုံ, ပဋိလုံအားဖြင့်။ အာဂတပဉ္ဇေသုပိ၊ လာသော ပြဿနာတို့၌ရင်း။ အတီတံ ရူပံတိ အာဒိပဉ္ဇေသုပိ၊ အစရှိသော ပြဿနာတို့၌ရင်း။ ဣမိနာဝ-ဥပါယေန၊ ဤနည်းဖြင့်ပင်။ အတ္ထော, ဝေဒိတဗ္ဗော။

၂-သုတ္တ သာဓန အဖွင့်

၂၉၈။ ပန၊ကား။သုတ္တသာဓနေ၊သုတ္တ သာဓန အခဏ်း၌။နဝတ္တဗ္ဗန္တိ၊အစ ရှိသော။ပုစ္ဆာ၊ သည်။ သကဝါဒိဿ၊ တည်း။ တတ္ထ၊ ထို နဝတ္တဗ္ဗံ အစရှိသော ပုစ္ဆာ၌။ နတ္ထိစေတေတိ၊ ဟူသောပုဒ်၏။ ဧတေ ဓမ္မာ စ၊ ဤ တရား တို့သည် လည်း။ နတ္ထိ၊ ကုန်။ ဣထိ အတ္ထော၊ နက်။ ခန္ဓာဒိဘာဝေ၊ ခန္ဓာ အစ ရှိသည် တို့၏ အဖြစ်သည်။ သတိ၊ သော်။ နတ္ထိတံ၊ မရှိ ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကို။

အနိစ္ဆန္တဿ၊ သည်ဖြစ်၍။ အာမန္တာတိ၊ ဟူ၍။ ပဋိညာ, ပရဝါဒိဿ။ အထ၊ ဝန်ခံရာ ထိုအခါ၌။ နေသံ၊ ထို ခန္ဓာအစရှိသောတရားတို့၏။ နတ္ထိ ဘာဝ-သာဓနတ္ထံ၊ မရှိကုန်သည်၏အဖြစ်ကို ပြီးစေခြင်းအကျိုးငှါ။ သုတ္တာဟရဏံ၊ ပါဠိတော်သုတ်ကို ဆောင်ခြင်းသည်။ သကဝါဒိဿ။ ဒုတိယ ပုစ္ဆာပိ၊ သည်လည်း။ ပရဝါဒိဿ၊ တည်း။ ပဋိညာ, သကဝါဒိဿ။ သုတ္တာဟရဏံ၊ သည်။ ပရဝါဒိဿ။ ပန၊ ထိုသို့ပင် ပါဠိတော်သုတ်ကို ဆောင်ပြ ပါသော်လည်း။ တံ၊ ထို ပါဠိတော်သုတ်သည်။ နေသံ၊ ထိုပရဝါဒီတို့၏။ ခန္ဓာဒိဘာဝမေဝ၊ ခန္ဓာ အစရှိသည်တို့၏ အဖြစ်ကိုသာ။ သာဓေတိ၊ ပြီးစေ၏။ အတ္ထိဘာဝံ၊ ထင်ရှားရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ နံ (သာဓေတိ)။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။အာဟဋ္ဌမ်ပိ၊ ဆောင်ပြအပ်ပါသော်လည်း။ အနာဟဋ္ဌသဒိသမေဝ၊ မဆောင်ပြ အပ်သည်နှင့်တူသည်သာ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

အတိတ်ခန္ဓာတိအာဒိကထာဝဏ္ဏနာ၊ အစရှိသော ကထာတို့၏

အဖွင့်သည်။ (နိဋ္ဌိတာ)။

၇–ကေစ္စံအတ္ထိတိကထာ

အတိတာဒိကေစ္စကထာ အဖွင့်

၂၉၉။ ဣဒါနိ၊ အတိတက္ခန္ဓာဒိကထာကို ပြပြီးရာ ယခုအခါ၌။ ကေစ္စံ အတ္ထိတိကထာ၊ အစရှိသော ကထာသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝါ၊ လတ္တံ့။ တတ္ထ၊ ထို ကေစ္စံ အတ္ထိ အစရှိသောကထာ၌။ ယေ၊ အကြင် ပရဝါဒီတို့သည်။ ကေစ္စံ၊ သော။ အတီတံ၊ အတိတ်တရားသည်။ အတ္ထိ ဣတိ၊ မည်၏ဟု၊ မှတ်ထင်ကြကုန်၏။ သေယျထာပိ ကဿပိကာ၊ ကဿပိက ဂိဏ်းသားတို့ကဲ့သို့တည်း။ တေသံ၊ ထို ပရဝါဒီတို့၏။ လဒ္ဓိဘိန္နနတ္ထံ၊ ဌ၊ အတီတံ အတ္ထိတိ, ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ။ ကေစ္စံ အတ္ထိတိ ဝိသဇ္ဇနံ ပရဝါဒိဿ။ ဟိ၊ ခဲ့။ အယံ၊ ဤဆိုအပ်လတ္တံ့ကား။ (အဿ၊ ထိုပရဝါဒီ၏)။ အဓိပ္ပါယော၊ အလိုတည်း။ [ရှေးစာအုပ်တို့၌ "အယဥ္စိဿ" ဟု ရှိ၏။ ရှေးနိဿယ၌လည်း ထိုအတိုင်း အနက်ပေးထားသည်။] အဝိပက္က ဝိပါကံ၊ မရင့်ကျက်သေးသော အကျိုးရှိသော ကံသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဝိပက္က ဝိပါကံ၊ ရင့်ကျက်ပြီးသော အကျိုးရှိသော ကံသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ(အဿ အဓိပ္ပါယော)။

ကေစ္စံ နိရုဒ္ဓန္တိ အနုယောဂေါ သကဝါဒိဿ။ တဿ၊ ထို ကေစ္စံ နိရုဒ္ဓံ ဟူသော ပါဌ်၏။ အတ္ထော၊ ကား။ တေ၊ အသင် ပရဝါဒီ၏ အလိုအား ဖြင့်။ အတီတံ၊ အတိတ်တရားသည်။ ကေစ္စံ၊ အခ္ချိသည်။ ယဒိ အတ္ထိ၊ အံ့။ ကေစ္စံ၊ သည်။ (ယဒိ)နတ္ထိ၊ အံ့။ ဧဝံ သန္တေ၊ သော်။ ကေစ္စံ၊ သော။ အတီတံ၊ အတိတ် တရားသည်။ နိရုဒ္ဓံ၊ ချုပ်ပြီ။ ကေစ္စံ အတီတံ။အနိရုဒ္ဓံ၊ မချုပ်သေး။ တထေဝ၊ ထို ရှိသည့်အတိုင်းပင်။ ဌိတံ၊ တည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့သော အနက်သည်။ အာပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်နေ၏။ ဝိဂတန္တိအာဒိသုပိ, ဧသေဝနယော။

အဝိပက္က ဝိပါက ဓမ္မာ ကေစ္စေတိ ဣဒံ၊ ဤစကားကို။ (စောဒေတုံ ဝုတ္တံ-ဌ်စပ်။) ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သော၊ ထို ပရဝါဒီသည်။ အဝိပက္က ဝိပါကာနံ၊ မရင့်ကျက်သေးသော အကျိုးရှိကုန်သော။ (အကျိုးမပေးသေးကုန်သော)။ ယေသံ၊ အကြင်တရားတို့၏။ အတ္ထိတံ၊ ရှိကုန်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဣစ္ဆတိ၊ ၏။ တေပိ၊ ထို အဝိပက္က ဝိပါက တရားတို့သည်လည်း။ အတီတာယေဝ၊ အတိတ် တရားတို့သာတည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေ၊ အသင် ပရဝါဒီ၏ အလို အားဖြင့်။ အတီတံ၊ သည်။ ကေစ္စံ၊ သည်။ အတ္ထိ ယထာ၊ သကဲ့သို့။ တထာ၊ တူ။ အဝိပက္က ဝိပါကာ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာပိ၊ တို့သည်လည်း။ ကေစ္စေ၊

တို့သည်။ အတ္ထိ ကိ်ု၊ ရှိကုန်သလော။ ကေစ္စေ၊ တို့သည်။ နတ္ထိ(ကိ်ု)။ ဣတိ၊ သို့။ ဧစောဒေတုံ၊ စောဒနာခြင်းငှါ။ ဝုတ္တံ။

ဝိပက္ကဝိပါကာတိ ဣဒံ၊ ကို့။ သော၊ ထိုပရဝါဒီသည်။ ယေသံ၊ အကြင် ဝိပက္ကဝိပါကတရားတို့၏။ နတ္ထိ တံ၊ ကို့။ ဣစ္ဆတိ၊ ၏။ တေသံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ စောဒေတုံ ဝုတ္တံ။ အဝိပါကာတိ ဣဒံ၊ ကို့။ အဗျာကတာနံ၊ တို့၏။ ဝသေန စောဒေတုံ ဝုတ္တံ။ ဣတိ၊ သို့။ တိဏ္ဏံ၊ ကုန်သော။ ဣမေသံ ရာသီနံ၊ ဤတရားအစုတို့၏။ (အဝိပက္ကဝိပါက, ဝိပက္ကဝိပါက, အဝိပါက တရားအစုတို့၏။) ဝသေန၊ ဖြင့်။ သဗ္ဗေသု၊ ကုန်သော။ အနုလောမ ပဋိ-လောမေသု၊ အနုလောမပြဿနာ ပဋိလောမပြဿနာတို့၌။ ပဋိညာ စ ပဋိက္ခေပေါ စ ဝေဒိတဗ္ဗာ။

ဝိပ္ပကတဝိပါကာ၊ အပြားအားဖြင့် ပြုအပ်ပြီး မဟုတ်သော အကျိုးရှိကုန်သော တရားတို့ကို။ အတိတာ ။ပေ။ အဝိပက္ကဝိပါကာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ။ အတိတာ၊ တို့သည်။ ဧကဒေသံ၊ တစိတ် တဘို့ တခုံုက။ ဝိပက္ကဝိပါကာ၊ ရင့်ကျက်ပြီးသော အကျိုးရှိသော တရားတို့တည်း။ ဧကဒေသံ၊ က။ အဝိပက္ကဝိပါကာ၊ မရင့်ကျက်သေးသော အကျိုးရှိသော တရားတို့တည်း။ [ဝိပ္ပကတပုဒ်၏ အဖွင့်ကို သိလက္ခန်ဘာသာဋီကာ, ဖြဟ္မဇာလသုတ် အဋ္ဌကထာ နိဒါန်းအဖွင့်၌ ပြထားပြီ]။ ဟိ၊ မှန်။ (တနည်း) ဟိ(ယသ္မာ)၊ ကြောင့်။ ယေန ကမ္မေန၊ အကြင်ကံသည်။ ပဋိသန္ဓိံ၊ ကို့။ နိဗ္ဗတ္တိတာ၊ ဖြစ်စေအပ်ပြီ။ ဘဝင်ံပိ၊ သည်၎င်း။ စုတိပိ၊ သည်၎င်း။ တဿေဝ၊ ထိုပဋိသန္ဓေကို ဖြစ်စေတတ်သော ကံ၏ပင်။ ဝိပါကော၊ အကျိုးတည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပဋိသန္ဓိတော၊ မှ။ ယာဝ၊ အကြင်မျှလောက်။ စုတိ၊ သည်။ (အတ္ထိ)။ တာဝ၊ ထိုစုတိတိုင်အောင်။ တံ၊ ထိုကံသည်။ ဝိပ္ပကတ ဝိပါက် နာမ၊ မည်သည်။ ဟောတိ။ တထာရူပေ၊ ကုန်သော။ ဧကမ္မေ၊ တို့ကို။ သန္ဓာယ။ ဧတံ၊ ဤ စကားကို။ ဝုတ္တံ။

ဝိပစ္စိဿန္တီတိ ကတ္ဘာ တေ အတ္ထိတိ၊ ဟူသော။ ပုစ္ဆာ သကဝါဒီဿ။ ဓမ္မဓရဿ၊ တရားကို ဆောင်သော။ ပုဂ္ဂလဿ၊ ၏။ ဝါ၊ သည်။ နိဒ္ဒါ-ယန္တဿာပိ၊ အိပ်ပျော်နေပါသော်လည်း။ ဗဟုပဝတ္တိနော[1]၊ များစွာ ဖြစ်ခြင်း

၁။ ဗဟုပဝတ္တိနော။ ။"ပဝတ္တိ(ဖြစ်ခြင်း)"ဟူသည် အိပ်ပျော်နေတုန်းအခါ၌ ဥပါဒ်, ဋ္ဌိ, ဘင် အားဖြင့် ဖြစ်ခြင်း မဟုတ်။ သူ၏နှလုံးတံခွန် (တနည်း) သူ၏ စိတ်နှလုံးသွေး များစွာဖြစ်ခြင်းတည်း။ ထိုသို့ များစွာဖြစ်ခြင်းရှိသော (နှုတ်တက်ရနေသော) တရားတို့ကို "ဗဟုပဝတ္တိ"ဟု ဆိုသည်။ ["ဒွါသီတိ ဗုဒ္ဓတော ဂဏှိံ ။ပေ။ ယေ မေ ဓမ္မာ ပဝတ္တိနော"၌ ပါဠိသော ပဝတ္တိမျိုးတည်း။] ထို့ကြောင့် "ဓမ္မဓရ"ဏရ အရှင်

ရှိကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စန္တိယထာ၊ ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ လောကဝေါဟာရဝသေန၊ လောကပြောရိုးနှင့်စပ်သဖြင့်။ အတ္ထိ တံ သန္ဓာယ ပဋိညာ ပရဝါဒိဿ။ ဝိပစ္စိဿန္တိတိ ကတ္ဘာ ပစ္စုပ္ပန္နာတိ၊ ဟူသော။ ဒုတိယပဉ္ဇေ၊ ၌။ ကမ္မာနံ၊ ကံတို့၏။ အဝိနာသသခ်ါတော၊ မပျက်စီးခြင်းဟု ဆိုအပ်သော။ ကမ္မူပစယော နာမ၂၊ ကံကို ဆည်းပူးထားခြင်းမည်သော။ ဝါ၊ ဆည်းပူးအပ်သော ကံမည်သော။ ဧကော၊ တမျိုးသော သခ်ါရသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ လဒ္ဓိယံ၊ ဤသို့သော အယူ၌။ ဌတ္ဘာ၃၊ တည်၍။ ပဋိညာ ပရဝါဒိဿ။

အာနန္ဒာကဲ့သို့ တရားတို့ကို နှုတ်တက်ဆောင်ထားသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ယူပါ။ "လောကဝေါဟာရဝသေန"၌ လောကဝေါဟာရ အရ "ထို ပုဂ္ဂိုလ်၌ တရားတွေ အများကြီးရှိ၏"ဟု ပြောလေ့ရှိသော အတ္ထိ ကို "လောကဝေါဟာရဝသေန အတ္ထိတံ"ဟု ဆိုသည်။

၁။ ဝိပစ္စိဿန္တိတိ ။ပေ။ ဒုတိယပဉ္ဇေ။ ။"ဝိပစ္စိဿန္တိတိ ကတ္ဘာ ပစ္စုပ္ပန္နာ" ဟူသော ပြဿနာသည် ပါဋိတော်၌ ၂-ကြိမ် ပါ၏။ ထိုတွင် ပဌမအကြိမ်၌ ပစ္စုပ္ပန် စစ်စစ် မဖြစ်နိုင်သောကြောင့် "နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ"ဟု ပယ်ပြီးလျှင် ဒုတိယအကြိမ်၌ "အာမန္တာ"ဟု ဝန်ခံ၏။ ထိုသို့ ဝန်ခံခြင်း၏ အကြောင်းကို ပြလို၍ "ကမ္မာနံ ။ ပေ ။ အတ္ထိတိ လဒ္ဓိယံ ဌတ္ဘာ"ဟု မိန့်သည်။

၂။ အဝိနာသ ။ပေ။ ကမ္မူပစယော။ ။"ကတတ္တာ ဥပစိတတ္တာ"၌ တကြိမ် တခါ ပြုရုံမျှမက, အကြိမ်ကြိမ် အထပ်ထပ် ပြုအပ်သည်ကို "ဥပစိတ"ဟု ခေါ်ရသကဲ့သို့။ ထို့အတူ ကံကို များစွာပြုထားခြင်းကို "ကမ္မူပစယ=ကမ္မ+ဥပစယ"ဟု ခေါ်ရသည်။ ထိုသို့ ကံကို ဆည်းပူးထားခြင်းသည် ခန္ဓာအစဉ်ဝယ် ပျောက်ကွယ်၍ မသွားပဲ သတ္တိ တမျိုးအားဖြင့် တည်ရှိနေသောကြောင့် "အဝိနာသ သခ်ါတော ဧကော"ဟု ဆိုသည်။ ဧကောကို အနုဋ္ဌိကာ၌ "ဧကော သခ်ါရ ဓမ္မော-သခ်ါရ တရားတမျိုး"ဟု ဖွင့်သည်။

ဆိုလိုရင်းမှာ- ကံကို ဆည်းပူးထားခြင်းသည် ပျောက်ကွယ်မသွားပဲ ကမ္မသတ္တိ ဟူသော သခ်ါရတမျိုးအဖြစ်ဖြင့် ခန္ဓာအစဉ်၌ ရှိနေသောကြောင့် ပစ္စုပ္ပန်ဟုပင် ဆိုထိုက်ရကား။ "အာမန္တာ"ဟု ပရဝါဒီက ဝန်ခံသည် ဟူလို။ [သခ်ါရတရားတမျိုး ဟူသော အယူသည် မှားယွင်းသော ပရဝါဒီ၏ အယူတည်း။ ကမ္မူပစယ-ဟူသော ကမ္မသတ္တိသည် သခ်ါရကွန္ဓာ ၅၀-တွင် ပါဝင်သော သခ်ါရတရားတမျိုး မဟုတ်ပါ။]

၃။ လဒ္ဓိယံ ဌတ္ဘာ။ ။ပရဝါဒီ၏ "ကမ္မူပစယ ရှိ၏"ဟူသော အယူသည် မှန်သော အယူပင်တည်း။ သို့သော် "ဧကော ဓမ္မော-သခ်ါရတရားတမျိုးကား မဟုတ်"။ ထိုသို့ သခ်ါရတရားတမျိုး မဟုတ်သော "သတ္တိမျှသာ ဖြစ်သောကြောင့်" ပစ္စုပ္ပန်လည်း မဟုတ်။ ထို့ကြောင့် ပရဝါဒီ၏ အယူသည် မိစ္ဆာဖြစ်ရကား။ "ဟဋ္ဌိ" စသည်ဖြင့် ထပနာထား၍ အပြစ်တင်ထိုက်သော အယူသာ ဖြစ်သည်။

၂-အနာဂတာဒိကေစ္ဆကထာ အဖွင့်

၃၀၀။ အနာဂတံ အတ္ထိတိ အာဒိသုပိ၊ အစရှိသော ပြဿနာတို့၌လည်း။ ကေစ်ံ အတ္ထိတိ၊ ဟူသော စကားကို။ ဥပါဒိနော၊ မခွတ်ဖြစ်လတ္တံ့ ကုန်သော။ ဓမ္မေ၊ တို့ကို။ သန္ဓာယ, ဝဒတိ။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော ပြဿနာတို့၌။ သေသံ၊ သည်။ ဟေဋ္ဌာ, ဝုတ္တနယတ္တာ၊ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

ကေစ်ံ အတ္ထိတိကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ)။

၈–သတိပဋ္ဌာနကထာ ဒုတိယဝါရ

၃၀၁။ ကဒါနိ၊ ဧကစ္စံ အတ္ထိတိကထာကို ပြပြီးရာ ယခုအခါ၌။ သတိပဋ္ဌာနကထာ၊ သည်။ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထို သတိပဋ္ဌာနကထာ၌။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ စတုန္နံ၊ ကုန်သော။ သတိပဋ္ဌာနာနံ၊ တို့၏။ သမုဒယံ စ၊ ကြွင်းသော အကြောင်းနှင့် ပေါင်းမိလသော်ဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း။ အတ္ထင်္ဂမဉ္စ၊ ချုပ်ငြိမ်းရာကိုလည်း။ ဒေသေဿာမိ၊ ဟောတော်မူအံ့။ ဣတိ၊သို့။ သတိပဋ္ဌာန-သံယုတ္တော၊ ၌။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ ဟောတော် မူအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်ပင်။ ယေသံ၊ အကြင် ပရဝါဒီတို့၏။ ကာယာဒယော၊ ကာယအစ ရှိကုန်သော။ သတိယာ၊ ၏။ အာရမ္မဏဓမ္မေ၊ အာရုံဖြစ်သော တရားတို့ကို။ ဂဟေတ္ဝာ၊ ၍။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ ကာယအစရှိသော အာရုံ တရားတို့သည်။ သတိပဋ္ဌာနာ၊ သတိပဋ္ဌာန် တို့တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့သော။ လဒ္ဓိ၊ သည်။ (ဟောတိ။ ကေသံ၊ တို့၏။ လဒ္ဓိဝိယ၊ အယူတို့ကဲ့သို့နည်း။) ဧတေရဟိ၊ ၌။ အန္ဓကာနံ၊ အန္ဓက ဂိုဏ်းသားတို့၏။ (လဒ္ဓိ) သေယျထာပိ၊ တည်း။ ပုဗ္ဗ-သေလိယာ၊ ပုဗ္ဗသေလိယဂိုဏ်းတို့ဝင်း။ အပရသေလိယာ၊တို့ဝင်း။ ရာဇဂိရိယာ၊ တို့ဝင်း။ သိဒ္ဓတ္ထိကာ၊ တို့ဝင်း။ ဣတိ၊ ဤ ဂိုဏ်းတို့သည်။ အန္ဓကာနာမ၊ အန္ဓက ဂိုဏ်းတို့မည်၏။ ဣမေ၊ ဤ ဂိုဏ်းတို့သည်။ ပစ္ဆာ၊ တတိယသင်္ဂါယနာ တင်ရာ ကာလမှ နောက်၌။ ဥပ္ပန္နနိကာယာ၊ ဖြစ်သောဂိုဏ်းတို့တည်း။ တေသံ၊ ထို ပရဝါဒီတို့၏။ [ယေသံ အရကို ပြန်၍စဲ့ရသည်။] လဒ္ဓိဝိဓေစနတ္ထံ၊ အယူကို ကင်းဆိတ်စေခြင်း အကျိုးငှါ။ပုစ္ဆာ-သကဝါဒိဿ။ ပဋိညာ ပရဝါဒိဿ။

တတ္ထ၊ ထို သတိပဋ္ဌာနာ ဟူသော ပါဠိ၌။ ယသ္မာ၊ အကြောင်းကြောင့်။ [နောက်၌ တသ္မာ ရှိသည်။] ဧတေသု၊ ဤ အာရုံတို့၌။ ပတိဋ္ဌာတိ၊ တည်၏။ ဣ၊ ဤသို့ တည်ရာတို့၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပဋ္ဌာနာ၊ ပဋ္ဌာန တို့ မည်၏။ ကာ၊ အဘယ်သည်။ ပတိဋ္ဌာတိ၊ တည်သနည်း။ သတိ၊ သည်။ (ပတိဋ္ဌာတိ)။ သတိယာ၊ ၏။ ပဋ္ဌာနာ၊ တည်ရာတို့တည်း။ သတိပဋ္ဌာနာ၊ သတိ၏တည်ရာတို့။ ဣတိ ဣတိမိနာ အတ္ထေန၊ ဤ အနက်အားဖြင့်။ သတိဂေါစရာပိ၊ သတိ၏အာရုံတို့သည်လည်း ။သတိပဋ္ဌာနာ၊ သတိပဋ္ဌာန တို့ မည်၏။ ပတိဋ္ဌဟန်တိ၊ တည်တတ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဋ္ဌာနာ၊ န တို့မည်၏။ ကာ၊ အဘယ်တို့သည်။ ပတိဋ္ဌဟန်တိ၊ နည်း။ သတိယော၊ တို့သည်။ (ပတိဋ္ဌဟန်တိ)။ သတိယောဝ၊ တို့သည်ပင်။ ပဋ္ဌာနာ၊ အာရုံတို့၌ တည်တတ်သော တရားတို့တည်း။ သတိ-ပဋ္ဌာနာ၊ သတိတို့သည်ပင် အာရုံတို့၌ တည်တတ်သော တရားတို့။ ဣတိဣမိနာ-အတ္ထေန၊ အားဖြင့်။ သတိယော စ၊ သတိတို့သည်လည်း။ [စာအုပ်တို့၌ "သတိ

ယောဝ" ဟု တွေ့ရ၏။ ရှေ့အနက်ကို ဆည်းသောကြောင့် "သတိယောစ" ဟုသာ ရှိသင့်၏။] သတိပဋ္ဌာနာ၊ သတိပဋ္ဌာန တို့မည်၏။

တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒ္ဒပိ၊ နှစ်ပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဝါဒါ၊ ဝါဒ တို့သည်။ (သဗ္ဗေဓမ္မာ သတိပဋ္ဌာနာ ဟူသော ဝါဒ, သတိ သတိပဋ္ဌာနာ ဟူသော ဝါဒတို့သည်။) ပရိယာယေန၊ ပရိယာယ်အားဖြင့်။ ယုဇ္ဇန္တိ၊ သင့်ကုန်၏။ ပန၊ ထို့သို့ပင် သင့်ပါကုန်သော်လည်း။ ယေ၊ အကြင် ပရဝါဒီတို့သည်။ တံပရိယာယံ၊ ကို။ ပဟာယ၊ ပယ်စွန့်၍။ ဧကန္တေနေဝ၊ စင်စစ် အားဖြင့်သာ။ သဗ္ဗေဓမ္မာသတိပဋ္ဌာနာတိ၊ ဟူ၍။ ဝဒန္တိ။ တေ၊ ထို ပရဝါဒီတို့ကို။ သန္ဓာယ ပစ္စာ သကဝါဒိဿ။ အာရဒ္ဓမုဏဝသေန၊ အာရုံ၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ပဋိညာ သကဝါဒိဿ။

ပန၊ ကား။ သဗ္ဗေဓမ္မာ သတိတိ၊ ဟူ၍။ အနုယုတ္တာဿ၊ မေးစိစစ် အပ်သည်ဖြစ်၍။ သဗ္ဗေသံ၊ အလုံးစုံသော တရားတို့၏။ သတိသဘာဝါဘာဝတော၊ သတိ၏ သဘောမရှိခြင်းကြောင့်။ ပဋိက္ခေပေါ၊ သည်။ တဿေဝ၊ ထို ပရဝါဒီ၏ပင် ပယ်ခြင်းတည်း။ တတ္ထ၊ ထို သဗ္ဗေဓမ္မာသတိ, သတိန္ဒြိယံ အစရှိသော ပါဠိ၌။ ခယဂါမိတိ အာဒီနိ၊ အစရှိသော ပုဒ်တို့သည်။ မဂ္ဂဝိသေသနာနိ၊ ကောယနမက်၏ ဝိသေသန တို့တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ ကောယနမဂ္ဂေါ၊ တကြောင်းတည်း လမ်းဖြစ်သော အရိယာမက်သည်။ ကိလေသာနံ၊ တို့၏။ ခယဘူတံ၊ ကုန်ကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော။ [ရှေးက "ကုန်ရာ" ဟု ပေးကြသည်။] နိဗ္ဗာနံ၊ သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ သွားတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ခယဂါမိ၊ မည်၏။ စတ္တာရိ၊ ကုန်သော။ သစ္စာနိ၊ တို့ကို။ ဗုဇ္ဈန္တော၊ သိသည်။ (ဟုတ္ဝာ, နိဗ္ဗာနံ၊ သို့။) ဂစ္ဆ၊တိ ၏။ ဣတိ, ဗောဓဂါမိ၊ မည်၏။ ဝဋ္ဋံ၊ ဝဋ်တရားကို။ အပစိနန္တော၊ ဖျက်ဆီးလျက်။ (နိဗ္ဗာနံ)။ ဂစ္ဆတိ, ဣတိ အပစယဂါမိ၊ မည်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဧတေဟိ ပဒေဟိ၊ ဤ ခယဂါမိ အစရှိသော ပုဒ်တို့ဖြင့်။ တေ၊ အသင် ပရဝါဒီ၏ အလိုအားဖြင့်။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဧဝ-ရူပေါ၊ ဤသို့ ခယဂါမိ စသည်တို့ ကဲ့သို့ ရှုအပ်သော သဘော ရှိသည်။ (ဟောတိ) ကိံ၊ လော။ တေ၊ အားဖြင့်။ ဧကာယနော၊ တကြောင်းတည်း လမ်းဖြစ်သော။ မဂ္ဂေါ၊ အရိယာမက်သည်။ ဟောတိ(ကိံ)၊ လော။ ဣတိ, ပုဒ္ဓတိ။ အနာသဝါ, အသံယောဇနာတိ အာဒီနိပိ၊ အစရှိသော ပုဒ်တို့ကိုလည်း။ လောကုတ္တရဘာဝံ၊ လောကုတ္တရာ တရား၏ အဖြစ်ကို။ ပုဒ္ဓ-နတ္ထာယ၊ ၄ါ။ (သကဝါဒီ၊ သည်။) ဝုတ္တာနိ၊ ဆိုအပ်ကုန်ပြီ။ ဗုဒ္ဓါနုဿတိ-အာဒီနိ၊ အစရှိသောပုဒ်တို့ကို။ ပဘေဒ ပုဒ္ဓာ ဝသေန၊ လောကီ, လောကုတ္တရာ-သတိပဋ္ဌာန် အထူးအပြားကို မေးခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တာနိ။ [ဗုဒ္ဓါနုဿတိ စသည်၌ ပါသောသတိ လောကီ သတိ သာတည်း။]

စက္ခာယတနံ သတိပဋ္ဌာနံတိအာဒိ၊ အစရှိသော ပြဿနာကို။ သဗ္ဗမမွာနံ၊ တို့၏။ ပဘေဒပုစ္ဆာဝသေန၊ အပြားကို မေးခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တံ။ တတ္ထာပိ၊ ထိုစက္ခာယတနံ သတိပဋ္ဌာနံ အစရှိသော ပြဿနာဌာန်လည်း။ သတိ-ဝသေန၊ သတိ၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ပဋိက္ခေပေါ၊ ပယ်ခြင်းသည်၎င်း။ အာရမ္မဏ-ဝသေန၊ အာရုံ၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ပဋိညာ၊ ဝန်ခံခြင်းသည်၎င်း။ (ဟောတိ)။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ သဗ္ဗပဥ္ဉေသု၊ တို့၌။ အတ္ထော, ဝေဒိတဗ္ဗော။ သုတ္တသာဓနာ၊ ပြီးစေကြောင်း သုတ်တို့သည်။ ဥတ္တာနတ္ထာယေဝ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

သတိပဋ္ဌာနကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ။

၉–ဟေဝတ္ထိကထာ အဖွင့်

၃၀၄။ ဣဒါနိ၊ သတိပဋ္ဌာနကထာကို ပြပြီးရာ ယခုအခါ၌။ ဟေဝတ္ထိ-
ကထာ နာမ၊ မည်သည်။ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထို ဟေဝတ္ထိကထာ၌။ ဧတရဟိ၊ ၌။
ဝုတ္တပ္ပဘေဒါနံ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိကုန်သော။ (ပုဗ္ဗသေလိယ စသည်
အပြားရှိကုန်သော။) အန္ဓကာနံ၊ အန္ဓကဂိုဏ်းသားတို့၏။ လဒ္ဓိသေယျထာပိ၊
အယူကဲ့သို့။ ယေသဲ၊ အကြင်ပရဝါဒီတို့၏။ သဗ္ဗေပိ၊ ကုန်သော။ အတီတာဒိ-
ဘေဒါ၊ အတိတ် အစရှိသော အပြားရှိကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ရူပါဒိ-
ဝသေန၊ ရုပ်အစရှိသည်တို့၏ အဖြစ်ဖြင့်။ အတ္ထိ၊ ရှိကုန်၏။ [အာဒိဖြင့်
ဝေဒနာ သညာ စသည်ကို ယူပါ။] အတီတံ၊ အတိတ်သည်။ အနာဂတ-
ပစ္စုပ္ပန္နဝသေန၊ အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်တို့၏ အဖြစ်ဖြင့်ငင်း။ အနာဂတပစ္စုပ္ပန္နာနိ၊
တို့သည်။ အတီတာဒိသေန ဝါ၊ အတိတ် အစရှိသည်တို့၏ အဖြစ်ဖြင့်ငင်း။
နတ္ထိ၊ ကုန်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗမေဝ၊ အလုံးစုံသာလျှင်ဖြစ်သော။ ဣဒံ၊
ဤတရားသည်။ ဧဝံ၊ ဤသို့ ရုပ် အစရှိသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ အတ္ထိ၊
ထင်ရှားရှိ၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့ အတိတ် အစရှိသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ နတ္ထိ၊
ထင်ရှားမရှိ။ ဣတိ (လဒ္ဓိ ဟောတိ)။ တေ၊ ထိုပရဝါဒီတို့ကို။ သန္ဓာယ
အတီတံ အတ္ထီတိ၊ အဖြစ်ရှိသော။ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ။ ဟေဝတ္ထိ ဟေဝနတ္ထီတိ၊
အစရှိသော။ ဝိသဇ္ဇနံ၊ သည်။ ပရဝါဒိဿ။

တတ္ထ၊ ထို ဟေဝဒ္ဓိ ဟေဝနတ္ထိ အစရှိသော စကားရပ်၌။ ဟေဝါတိ၊
ကား။ ဧဝံ၊ ဤ အတိတ် အစရှိသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ (နတ္ထိ)။ အထ၊
ဖြေဆိုရာ ထိုအခါ၌။ နံ၊ ထို ပရဝါဒီကို။ သကဝါဒီ၊ သည်။ အတီတော ဝ၊
အတိတ်ဖြစ်သော ရုပ် အစရှိသော တရားသည်ပင်။ ဧဝံ၊ ဤသို့ ရုပ် အစရှိသော
အားဖြင့်။ အတ္ထိ၊ ထင်ရှားရှိ၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့ အတိတ် အစရှိသော အခြင်း
အရာအားဖြင့်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ လဒ္ဓိ၊ သည်။ (ယဒိ ဟောတိ)။ ဧဝံ သန္တေ၊
သော်။ သော ယေဝ၊ ထို တရားသည်ပင်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ (သော ယေဝ)။
နတ္ထိ နာမ၊ ထင်ရှားမရှိသည် မည်သလော။ ဣတိ၊ သို့။ ပုစ္ဆန္တေ၊ ကြောင့်။
ဟေဝတ္ထိ ဟေဝနတ္ထီတိ အာဟ။

ဣတရော၊ သကဝါဒီမှ တပါးသော ပရဝါဒီသည်။ တေ နေဝ သဘာ-
ဝေန၊ ထို ရုပ် အစရှိသော သဘောအားဖြင့်ပင်။ အတ္ထီတံ၊ ထင်ရှားရှိသည်၏
အဖြစ်ကိုငင်း။ တေနေဝ (သဘာဝေန)၊ အားဖြင့်ပင်။ နတ္ထိ တံ၊ ထင်ရှား
မရှိသည်၏ အဖြစ်ကိုငင်း။ သန္ဓာယ ပဋိက္ခိပတိ။ ဒုတိယံ၊ မြောက်။ ပုဒ္ဓေ၊

သည်။ (သမာနော၊ သော်။) သကဘာဝေနေဝ၊ ပိမိ၏ ဥစ္စာဖြစ်သောရုပ် အစရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်သာ။ အတ္ထိတံ၊ ကိုဌင်းမူ ပရဘာဝေနေဝ၊ သူတပါး၏ ဥစ္စာဖြစ်သော ရုပ် အစရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်သာ။ နတ္ထိတံ၊ ကိုဌင်း။ သန္ဓာယ ပဋိဇာနာတိ။ တတော၊ ဖြေဆိုရာ ထိုအခါမှ။ ပရံ၊ နောက်၌။ အတ္ထဋ္ဌော နတ္ထဋ္ဌောတိ၊ ကား။ အတ္ထိသဘာဝေါ၊ ထင်ရှားရှိသော သဘော သည်။ နတ္ထိသဘာဝေါ နာဓ၊ ထင်ရှားမရှိသော သဘောမည်သည်။ ဟောတိ၊ လော။ ဣတိ၊ သို့။ ပုစ္ဆတိ။ ဣမိနာဝ ဥပါယေဝ၊ ဤနည်းဖြင့်သာ။ သဗ္ဗဝါဒေသု၊ တို့၌။ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

ပန၊ ဆက်။ ပရိယောသာနေ၊ ၌။ တေန အတီတံ ဟေဝတ္ထိ ဟေဝနတ္ထိတိ စ၊ ဟူသည်လည်းဖြစ်သော။ တေန ဟိ ရူပံ ဟေဝဏ္ဏိ ဟေဝနတ္ထိတိ စ၊ ဟူသည်လည်းဖြစ်သော။ ဣတိအာဒီနိ၊ ဤသို့ အစရှိသော စကားတို့ကို။ ဝတ္ဝာ၊ ၍။ ပရဝါဒိနာ၊ သည်။ လဒ္ဓိ၊ မိမိအယူကို။ ကိဉ္စာပိ ပတိဋ္ဌာပိတာ၊ အကယ်၍ကား တည်စေအပ်ပါပေပြီ။ ပန၊ ထိုသို့ပင် တည်စေအပ်ပါသော်လည်း။ အယောနိသော၊ သင့်သောအကြောင်း မဟုတ်သောအားဖြင့်။ ပတိဋ္ဌာပိတတ္တာ၊ တည်စေအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သော၊ ဤအယူသည်။ အပ္ပတိဋ္ဌာပိတာယေဝ၊ မတည်စေအပ်သော အယူသာည်သာ။ (ဟောတိ)။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

ဟေဝတ္ထိကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ)။

မဟာဝဂ္ဂေါ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတော။

မဟာဝဂ် ပြီးပြီ။

၂–ဒုတိယဝဂ်

၁–ပရူပဟာရ အဖွင့်

၃၀၇။ ဣဒါနိ၊ ဟေဝတ္ထိ ကထာကို ပြပြီးရာ အခုအခါ၌။ ပရူပဟာရ ကထာနာမ၊ သူတပါးတို့၏ပို့ဆောင်ခြင်းကို ဆိုရာ ကထာမည်သည်။ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထိ ပရူပဟာရကထာ၌။ ဧတရဟိ၊ ယခုအခါ၌။ ပုဗ္ဗ သေလိယာ စ၊ ပုဗ္ဗသေလိယ ဂိုဏ်းသားတို့သည်၎င်း။ အပရ သေလိယာ စ၊ အပရ သေလိယ ဂိုဏ်းသားတို့သည်၎င်း။ မာရကာယိကာ၊ မာရ်နတ်၏ အသင်းအပင်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဒေဝတာ၊ နတ်တို့သည်။ အရဟတော၊ ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်၏ ကိုယ်သို့။ အသုစိ၊ သုက်ကို။ ဥပသံဟရန္တိ၊ ကပ်ဆောင်ကြကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ မညန္တိ၊ သေယျထာပိ၊ မှတ်ထင်ကြကုန်သကဲ့သို့။ (၉ဝံ၊တူ။) ယေ၊ အကြင် ပရဝါဒီတို့သည်။ အရဟတ္တံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ကို။ ပဋိဇာနန္တာနံ၊ ဝန်ခံကြကုန်သော။ အပတ္တော၊ မရောက်အပ်သေးသော တရား၌။ ပတ္တသညိနံ၊ ရောက်အပ်ပြီးဟု မှတ်ထင်ခြင်း ရှိကြကုန်သော။ အဓိမာနိကာနံ၊ လွန်ကဲသော မှတ်ထင်ခြင်း ရှိကြကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏၎င်း။ ကုဟကာနံ၊ အဲ့သြဘွယ်ကို ဖြစ်စေကြကုန်သည်ဖြစ်၍။ (ဝါကြွားကြကုန်သည်ဖြစ်၍။) အရဟတ္တံ၊ ကို။ ပဋိဇာနန္တာနံ-ဝါ၊ ဝန်ခံသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏၎င်း။ သုက္ကဝိဿဋ္ဌိ၊ သုက်၏ လွတ်ခြင်းကို။ ဒိဿာ၊ မြင်ရ၍။ (မာရကာယိကာ, ဒေဝတာ, အရဟတော, အသုစိ, ဥပသံဟရန္တိ၊ ဣတိ, မညန္တိ)။ တေ၊ ထို ပရဝါဒီတို့ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ အတ္ထိ အရဟတောတိ၊ ဟူ၍။ ပုစ္ဆာ, သကဝါဒီဿ။ ဟဉ္စိညာ၊ သည်။ ဣတရဿ၊ သကဝါဒီမှ တပါးသော ပရဝါဒီ၏ ဝန်ခံခြင်းတည်း။

ဣဒါနိ၊ ၌။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သုက္ကဝိဿဋ္ဌိနာမ၊ သုတ်၏ လွတ်ခြင်း မည်သည်။ ဌာဂ သမုဋ္ဌာနာ၊ ဌာဂ ဟူသော ဖြစ်ကြောင်းရှိသည်။ ဟောတိ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အတ္ထိအရဟတော ဌာဂေါတိ၊ အစရှိသော။ အနုယောဂေါ, အာရဒ္ဓေါ။ သောသမ္မောပိ၊ ထို အလုံးစုံသော စကားရပ်သည်လည်း။ ဥတ္တာနတ္ထောယေဝ၊ သည်သာ။

မာရကာယိကာ ။ ပေ ။ အာဒိပဒေ့၊ အစရှိသော ပြဿနာ၌။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တာသံဒေဝတာနံ၊ ထို နတ်တို့၏။ သုက္ကဝိဿဋ္ဌိနာမ၊ မည်သည်။ နတ္ထိ။ အညေသံပိ၊ သူတပါးတို့၏လည်း။ သုက္ကံ၊ ကို။ ဂဟေတ္ဝာ၊ ယူ၍။ နဥပသံဟရန္တိ၊ မဆောင်ကြကုန်။ ပန၊ စင်စစ်ကား။ အရဟတော၊ ၏။ သုက္ကမေဝ၊ သုက်သည်ပင်။ နတ္ထိ။ တသ္မာ, နဟေဝန္တိ ပဋိက္ခိပတိ။

ပန၊ ကား။ နေဝအတ္တနောတိပဉ္ဇေ၊ အစရှိသောပြဿနာ၌။ နိမ္မိနိတ္ဌာ၊ ဖန်ဆင်းပြီး၍။ ဥပသံဟရန္တိ၊ ကပ်ဆောင်ကြကုန်၏။ ဣတိလဒ္ဓိယာ၊ ဤသို့သော အယူကြောင့်။ ပဋိဇာနာတိ။ လောမကူပေဟီတိပဉ္ဇေ၊ ၌။ သပ္ပိတေလာနံ၊ ထောပတ်, ဆီတို့ကို။ (လောမကူပေဟိ၊ အမွေးတွင်းတို့ဖြင့်။ ဥပသံဟရဏံ၊ ကပ်ဆောင်ခြင်းသည်။ ဟောတိ)။ ဝိယ၊ သို့။ (ဧဝံ၊တူ။) လောမကူပေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဥပသံဟရဏာဘာဝံ၊ ကပ်ဆောင်ခြင်း၏ မရှိခြင်းကို။ ဒိသ္ဌာ၊ ၍။ ပဋိက္ခိပတိ။

၃၀၈။ ဟန္ဒဟီတိ၊ ဟူသောသဒ္ဒါသည်။ ဗျဝသာယတ္ထော၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်း အနက်၌။ (ပဝတ္တော)။ နိပါတော၊ တည်း။ အဟံ၊ သည်။ အရဟာနုခေါ၊ ရဟန္တာလေလော။ နော(အရဟာနုခေါ)၊ ရဟန္တာမဟုတ်လေသလော။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဝိမတိံ၊ ယုံမှားခြင်းကို။ ဂါဟယိဿာမ၊ ယူစေကုန်အံ့။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဗျဝသာယံ၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်းကို။ ကတ္ဌာ၊ ၍။ ဥပသံဟရန္တိ၊ ကပ်ဆောင်ကြကုန်၏။ ဣတိအတ္ထော။ အတ္ထိ ။ပေ။ ဝိမတီတိ၊ ဟူ၍။ ပုဋ္ဌော(သမာနော)။ အဌဝတ္ထုကံ၊ ရှစ်ပါးသော အကြောင်းရှိသော။ (သတ္ထရိ ကခ်တိ အစရှိသော ရှစ်ပါးသော အကြောင်းရှိသော။) ဝိစိကိစ္ဆံ, သန္ဓာယ ပဋိက္ခိပတိ။ ဒုတိယံ ပုဋ္ဌော (သမာနော)။ ဣတ္ထိ ပုရိသာနံ၊ မိန်းမ ယောကျ်ားတို့၏။ နာမ ဂေါတ္တာဒီသု၊ အမည် အနွယ် အစရှိသည်တို့၌။ သန္ဓိဌာနာဘာဝံ၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်း၏ မရှိခြင်းကို။ သန္ဓာယ ပဋိဇာနာတိ။

၁။ ဝစသာယတ္ထေ။ ။ဤပုဒ်ကို အမှန်ဟုယူ၍ဖွင့်သော သီလကွန်ဋီကာသစ်မှ ယူ၍ သာမညဖလသုတ် ဘာသာဋီကာ၌ အဓိပ္ပါယ်ရေးခဲ့ပြီ။ သို့သော် ဤပုဒ်သည် အဘိဓာန်၌ပါသော ပုဒ်မဟုတ်။ ရှေးဋီကာတို့လည်း မဖွင့်အပ်သော ပုဒ်ဖြစ်သော ကြောင့် မခိုင်လုံလှပါ။ "ဝစသာယတ္ထ-စကား၏ပြီးဆုံးခြင်း, စကားလက်စသတ်ခြင်း" ဟူသော အနက်လည်း ဤနေရာ၌ လုံးလုံးမဖြစ်သင့်တော့ပါ။ ဘာ့ကြောင့်နည်း။ စကားပြောမနေသောကြောင့်တည်း။ မူကွဲအဖြစ်ဖြင့် ပြအပ်သော "ဗျဝသာယတ္ထေ" ပုဒ်ကား ထောမနိဓိ အဘိဓာန်၌ ပါသောကြောင့်၎င်း။ "နိစ္ဆယတ္ထေ"ဟူသော ဋီကာ ဖွင့်နှင့် လို့က်လျောသောကြောင့်၎င်း ခိုင်လုံသော ပုဒ်ဖြစ်ပါသည်။

ဗျဝသာယတ္ထေ။ ။"ဝိ+အဝ+သောဓာတ်, ဃဉ် ပစ္စည်း"ဟု ထောမနိဓိ၌ ဆို၏။ အနက်များစွာအပြင် အဝဓာရဏ (ပိုင်းခြားသတ်မှတ် ဆုံးဖြတ်ခြင်း) အနက်လည်း ပါ၏။ ထို အနက်သည် "နိစ္ဆယတ္ထေ"ဟူသော ဋီကာအဖွင့် သဘောတူ၏။ "ဗျဝသာယနံ၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်း။ ဗျဝသာယော၊ ခြင်း။ "ဆုံးဖြတ်ခြင်း"ဟူသည် ရဟန္တာ တို့၏ သုတ်လွှတ်သောအခါ "ငါ ရဟန္တာ၊ ဟုတ်မှ ဟုတ်ပါလေရဲ့လား"ဟု ယုံမှား သံသယ ဖြစ်စေလိုသော မာရ်နတ်၏ အသင်းဝင် နတ်တို့က သုက်ကို ပို့ဆောင်ခြင်းတည်း။

၃၀၉။ အတ္ထိ တဿ အာသယော်တိ၊ ကား။ ဥစ္စာရုပသာ၀ါနံ၊ ကျင်ကြီး ကျင်ငယ်တို့၏။ ပတိဋ္ဌာနောကာသော၀ိယ၊ တည်ရာအရပ်ကဲ့သို့။ (တထာ)။ တဿ သုက္ကဿ၊ ထိုသုက်၏။ (ပတိဋ္ဌာနောကာသော၊ သည်။)အတ္ထိ၊လော။ ဣတိ ပုစ္ဆတိ။

၃၁၂။ သ၀မ္မကုသလဿာတိ၊ ကား။ အတ္တနော၊ ၏။ အရဟတ္တမဂ္ဂ-မတ္တော်ယော၀၊ အရဟတ္တဖိုလ် တရားမျှဋ္ဌသာ။ ကုသလဿ၊ ကျွမ်းကျင်သော။ (အရဟတော-ဋ္ဌ စပ်)။ ပညာ၀ိမုတ္တံ၊ ပညာဖြင့် ကိလေသာတို့မှ လွတ်သော ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ သန္ဓာယ ဧ၀ံ၊ ဤသို့ သ၀မ္မကုသလဿဟူ၍။ ၀ဒတိ။ ပရ၀မ္မကုသလဿာတိ၊ ကား။ သ၀မ္မတော၊ မိမိ၏ အရဟတ္တဖိုလ် တရားမှ။ ပရဿံ၊ တပါးသော။ အဋ္ဌသမာပတ္တိ၀မ္မေပိ၊ ရှစ်ပါးသော လောကီ သမာပတ်တရားဋ္ဌလည်း။ ကုသလဿ၊ သော။ (အရဟတော–ဋ္ဌ စပ်)။ ဥဘတော-ဘာဂ၀ိမုတ္တံ၊ နှစ်ပါးသော အဘိုဖြင့် ကိလေသာတို့မှ လွတ်သော ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ဧ၀ံ၊ ဤသို့ ပရ၀မ္မကုသလဿ ဟူ၍။ ၀ဒတိ။ ဧတ္ထ၊ ဤ ပရ္ဝပဟာရ ကထာဋ္ဌ။ ဃသံ၊ ကြွင်းသော ပုဒ်အပေါင်းကို။ ပါဠိ-အနုသာရေနေ၀ ဧ၀ဒိတဗ္ဗံ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

ပရ္ဝပဟာရတထာ၀ဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ)။

၂-၃-၄–အညာကောဒိကထာ အဖွင့်

၃၁၄။ ဣဒါနိ၊ ပရ္ဝပဟာရကတာကို ပြပြီးရာ ယခုအခါဋ္ဌ။ အညာကံ၊ အညာကကထာဌင်း။ကခ်ါ၊ကခ်ါကထာဌင်း။ ပရ၀ိတာရကော[1]၊ပရ၀ိတာရကာကထာဌင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။တိဿော၊ ကုန်သော။ ကထာနာမ၊ ကထာတို့ မည်သည်။ ဟောန္တိ။ တတ္ထ၊ ထို ၃-ပါးသော ကထာတို့တွင်။ ဧတရဟိ၊ ဌ်။ ပုဗ္ဗ-သေလိယာဒီနံ၊ ပုဗ္ဗသေလိယ အစရှိသော ဂိုဏ်းသားတို့၏။ လဒ္ဓိယောသေယျ-ထာပိ၊ တို့ ကဲ့သို့။ (ဧ၀ံ၊တူ။) ယေသံ၊ အကြင် ပရ၀ါဒီတို့၏။ အရဟတော၊ ၏။ ဣတ္ထိ ပုရိသာဒီနံ၊ တို့၏။ နာမဓေါတ္တာဒီသု၊ တို့ဋ္ဌ။ ဉာဏပ္ပ၀တ္တိယာ၊ ဉာဏ်ဖြစ်ခြင်း၏။ အဘာ၀ေန၊ ကြောင့်။ အညာကံ၊ မသိခြင်းသည်။ အတ္ထိ။ တတ္ထော၀၊ ထို နာမ, ဓေါတ္တ အစရှိသည် တို့ဋ္ဌပင်။ သန္နိဋ္ဌာနာဘာ၀ေန၊

၁။ ပရ၀ိတာရကော၊ ။ပါဠိတော် စာအုပ်တို့၌ "ပရ၀ိတာရကာ"ဟု ရှိ၏။ ၀ိ+တရ-ကာရိတ်ကြေ,ယု-စွည်း။ ထို့ကြောင့် "ပရေ တို့ကို၊ ၀ိတာရေန္တီ၊ လွန်စေကြရကုန်၏" ဟု ရှိသင့်၏။ "ပကာသေန္တီ"ကား အဓိပ္ပါယ်တူတည်း။ သုတပါး၏နာမည်ကို မသိသောကြောင့် နာမည်ကို သုတပါးတို့က ပြောပြသည်ကို "သုတပါးတို့က လွန်စေကြရသည်"ဟု ဆိုသည်၊

ဆုံးဖြတ်ခြင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ ကခ်ါ၊ တွေးတော ယုံမှား ခြင်းသည်။ အတ္ထိ။ စ၊ ဆက်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ နေသံ၊ ထိုရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ တာနိဝတ္ထူနိ၊ ထို နာမဂေါတ္တ စသော ဝတ္ထုတို့ကို။ ပရေ၊ တပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဝိတာရေန္တိ၊ လွန်စေကြရကုန်၏။ ပကာသေန္တိ၊ ထင်ရှားပြကြရကုန်၏။ အာစိက္ခန္တိ၊ ပြောပြကြရကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ နေသံ၊ ထိုရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ပရဝိတာရဏာ၊ သူတပါးတို့က လွန်စေ ကြရခြင်းသည်။ အတ္ထိ။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမာ (လဒ္ဓိ ယော, ဟောန္တိ)။

တေသံ၊ ထိုပရပါဒီတို့၏။တာ လဒ္ဓိယော၊တို့ကို။ ဘိန္ဒိတုံ,တီသုပိ,ကထာသု, ပုစ္ဆာ, သကဝါဒိဿ။ ပဋိညာစ, ပဋိက္ခေပေါစ, ဣတရဿ။ တတ္ထ၊ ထို ၃-ပါးသော ကထာတို့တွင်။သဗ္ဗေသုပိ၊ ကုန်သော။ ပဉ္ဇေသု စေဝ၊ပြဿနာတို့၌၎င်း။ ဝိသဇ္ဇနေသု စ၊ အဖြေတို့၌၎င်း။ ပါဋ္ဌိံ၊ သို့။ အနုဂန္တွာဝ၊ အစဉ်လိုက်၍သာ။ အတ္ထော, ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

ပရူပဟာရကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ)။

၅-ဝစီဘေဒကကထာ အဖွင့်

၃၂၆။ ဣဒါနိ၊ အညာဏာဒိကထာကို ပြပြီးရာ ယခုအခါ၌။ ဝစီဘေဒကထာနာမ၊ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထို ဝစီဘေဒကထာ၌။ ဧတရဟိ,ပုဗ္ဗသေလိယာဒီနံ၊ ပုဗ္ဗသေလိယ အစရှိသော ဂိုဏ်းသားတို့၏။ သောတာပတ္တိ မဂ္ဂက္ခဏေ၊ သောတာပတ္တိ မဂ်ခဏ၌။ ပဌမံစျာနံ၊ ပဌမစျာန်သို့။ သမာပန္နဿ၊ ကောင်းစွာရောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝါ၊ ဝင်စားသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဒုက္ခန္တိ၊ ဒုက္ခံ ဟူ၍။ ဝါစာ၊ စကားလုံးသည်။ ဘိဇ္ဇတိ [၁]၊ ကွဲပြား၏။ ဝါ၊ မြွက်ဆို၏။ ဣတိ လဒ္ဓိသေယျထာပိ၊ သို့။ (တထာ၊ တူ။) ယေသံ၊ အကြင် ပရဝါဒီ တို့၏။ (သောတာပတ္တိမဂ္ဂက္ခဏေ။ပေ။ ဘိဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣတိလဒ္ဓိ၊ သည်။ ဟောတိ)။ တေ၊ ထိုပရဝါဒီတို့ကို။ သန္ဓာယ, သမာပန္နဿ အတ္ထိ ဝစီဘေဒေါတိ,ပုစ္ဆာ, သကဝါဒိဿ။ လဒ္ဓိယံ ။ ပေ ။ ပရဝါဒိဿ။

၁။ **ဝါစာ ဘိဇ္ဇတိ။** ။"ဝါစာ-စကားလုံး,စကားသံ။ ဘိဇ္ဇတိ-ကွဲပြား"ဟူသည် (မထင်မရှားသော=စကားလုံး မကွဲပြားသောအသံမဟုတ်) ထင်ထင်ရှားရှား စကားလုံး ကွဲပြားသော အသံတည်း။ "ဝစီဘေဒ-စကားလုံး ကွဲပြားခြင်း" ဟူသည်နှင့် သသောတူပင်တည်း။ ထိုသို့ စကားလုံးကွဲပြားအောင် ရွတ်ဆိုခြင်းကိုပင် "ဝစီဘေဒ-နှုတ်မြွက်ခြင်း"ဟု နိဿယအနက်ပေးကြသည်။ "သောတာပတ္တိမဂ်ဏေ၌ သမာပတ်ဝင်စား"ဟူသည် "သောတာပတ္တိမဂ်၌ ယှဉ်သော ပဌမစျာန်စိတ် ဖြစ်ခြင်း" တည်း။ ထိုအခိုက်၌ သစ္စာ ၄-ပါးကို သိရာဝယ် ဒုက္ခသစ္စာကိုသိခိုက် "ဒုက္ခ"ဟု မြွက်ဆိုသည်ဟု ပရဝါဒီ တို့က အယူရှိကြသတတ်။

ပုန, သဗ္ဗတ္ထာတိ၊ ဟူသောပါဠိဖြင့်။ တယော၊ ကာမ, ရူပ, အရူပ အားဖြင့် ၃-ပါးကုန်သော။ ဘဝေ၊ ဘဝတို့ကို။ သန္ဓာယ,ပုဒ္ဓော (သမာနော)။ အရူပံ၊ အရူပ ဘဝကို။ သန္ဓာယ, ပဋိက္ခိပတိ။ သဗ္ဗဒါတိ၊ ဟူသောပါဠိဖြင့်။ ကာလဝသေန၊ ကာလနှင့် စပ်သဖြင့်။ ပုဒ္ဓော, (သမာနော)။ ပဌမမဂ္ဂက္ခဏော၊ ပဌမ ဖြစ်သော သောတာ ပတ္တိမဂ် ခဏ၌။ ပဌမဇ္ဈာနိက သမာပတ္တိတော၊ ပဌမ ဈာန်နှင့် တကွဖြစ်သော သမာပတ်မှ။ အညံ၊ သော။ သဗ္ဗံ၊ သော။ သမာ-ပတ္တိကာလံ၊ သမာပတ်ဝင်စားရာ အခါကို။ သန္ဓာယ, ပဋိက္ခိပတိ။ သဗ္ဗေသံ သမာပန္နာနန္တိ၊ ဟူ၍။ ပုဒ္ဓော, (သမာနော)။ လောကိယ သမာပတ္တိယော၊ လောကီသမာပတ်တို့ကို။ သမာပန္နေ၊ တို့ကို။ သန္ဓာယ, ပဋိက္ခိပတိ။ သဗ္ဗ-သမာပတ္တီသူတိ၊ ဟူ၍။ ပုဒ္ဓော, (သမာနော)။ ဒုတိယဈာနာဒိကံ၊ ဒုတိယဈာန် အစရှိသော။ လောကုတ္တရံ၊ လောကုတ္တရာဈာန်ကိုဂုဏ်း။ သဗ္ဗံ၊ သော။ လောကိယသမာပတ္တိ စ၊ လောကီ သမာပတ်ကိုဂုဏ်း။ သန္ဓာယ, ပဋိက္ခိပတိ။

ကာယဘာဒေါ[1]တိ၊ ကား။ အဘိက္ကမာဒိဝသေန၊ ရှေ့သို့သွားခြင်း အစ ရှိသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့်။ ပဝတ္တကာယဝိညတ္တိ၊ ဖြစ်သော ကာယဝိညတ်တည်း။ ဣဒံ၊ ဤ သမာပန္နဿ အတ္ထိကာယဘာဒေါ ဟူသော စကားကို။ ယာနိ စိတ္တာနိ၊ ကိုသည်။ ဝစီဝိညတ္တိံ၊ ဝစီဝိညတ်ကို။ သမုဋ္ဌာပေန္တိ၊ ဖြစ်စေကုန်၏။ တာနေဝ၊ တို့ စိတ်တို့သည်ပင်။ ကာယဝိညတ္တိံ၊ ကို။ (သမုဋ္ဌာပေန္တိ)။ ဧဝံ သန္တေ၊ သော်။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကာယဘာဒေါပိ၊ သည်လည်း။ နု ဟောတိ၊ နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ စောဒနတ္ထံ၊ စောဒနာခြင်း အကျိုးငှါ။ ပုစ္ဆတိ။ ဣတရော ။ ပေ ။ ပဋိဇာနာတိ စ၊ ဝန်ခံလည်း ဝန်ခံ၏။

(၃၂၇။) ဣဒါနိ၊ ဦး၊ သော။ ထိ စျာန်ရ သောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ မဂ္ဂက္ခဏော၊ သောတာပတ္တိ မဂ်ခဏ၌။ ဒုက္ခန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝါစံ၊ စကားလုံးကို။ ယဒိ ဘာသတိ၊ အကယ်၍ မြွက်ဆိုအံ့။ (ဧဝံ သတိ)။ သမုဒယောတိအာဒိကမ္ပိ၊ သမုဒယော အစရှိသော စကားကိုလည်း။ ဘာသေယျ၊ မြွက်ဆိုထုသည်မဟုတ်လော။ ဝါ၊ တနည်းကား။ တံ၊ ထို ဒုက္ခံဟူသော စကားကို။ ယဒိ နု ဘာ-သတိ၊ အံ့။ (ဧဝံ သတိ) ဣတရမ္ပိ၊ ဤ ဒုက္ခံ ဟူသော စကားမှ တပါးသော သမုဒယော အစရှိသော စကားကိုလည်း။ နု ဘာသေယျ၊ မမြွက်ဆိုထုသည်

၁။ ကာယဘာဒေါ။ ။"ဝစီဘေဒ" နှုတ်မြွက်ပြောဆိုရာ၌ ဝစီဝိညတ် ဖြစ်သကဲ့သို့, ကိုယ်လက်လှုပ်ရှားမှုစသော ကာယဒွါရမှီးမှီးဖြစ်ရခြင်းသည် ကာယဝိညတ်ကြောင့်ဖြစ်၏၊ ထို့ကြောင့် "ကာယသ-ကာယဿ။ ဘေဒ-အမှီးမှီးလှုပ်လှုပ်ရှားရှား ကွဲပြားကြောင်း"ဟူသည် ကာယဝိညတ်ပင်ဖြစ်ရကား ကာယဘေဒေါကို "ကာယ-ဝိညတ်"ဟု ဖွင့်သည်။

မဟုတ်လော။ ဣတိ၊ သို့။ စောဒနတ္ထံ။ ဒုက္ခန္တိ ဇာနန္တောတိ အာဒယော၊ ဤသို့ အစရှိကုန်သော။ ပဥ္ဘာ၊ တို့ကို။ ဝုတ္တာ။ ပန၊ ကား။ ဣတရော။ ပေ။ ပဋိကွိပတိ စ။ ဟိ၊ ခဲ့။ အဿ၊ ထို ပရဝါဒီ၏။ လောကုတ္တရံ၊ လောကုတ္တရာ ဖြစ်သော။ ပဌမဇ္ဈာနံကို၊ သမာပန္နော၊ ဝင်စားသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဒုက္ခ-ဒုက္ခန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝိပဿတိ၊ အထူးအထူး အပြားအပြား ရှု၏။ ဣတိ လဒ္ဓိ (ဟောတိ)။

၃၂၈။ ဉာဏန္တိ၊ ကား။ လောကုတ္တရံ၊ သော။ စတုသစ္စညာဏံ၊ လေးပါးသော သစ္စာကို သိသော ဉာဏ်သည်။ (ကိံ ဂေါစရံ—၌စပ်။) သောတန္တိ (ဧတ္ထ)၊ ၌။ ယေန၊ အကြင် သောတဝိညာဉ်ဖြင့်။ တံ သဒ္ဒံ၊ ထို သဒ္ဒါရုံကို။ သုဏာတိ၊ ကြားရ၏။ တံ(သောတဝိညာဏံ)၊ ကို။ အဓိပ္ပေတံ။ ဒ္ဓိန္နံ ဖဿာနန္တိ၊ ကား။ သောတသမ္ဖဿမနောသမ္ဖဿာနံ၊ တို့၏။ (သမောဓာနံ ဟောတိ—၌ စပ်)။

၃၂၉။ နော ။ ပေ ။ ဝတ္တဗ္ဗေတိ၊ ကား။ အဝိသေသေန၊ မည်သည့် သမာပတ်ဟု အထူးမမ သာမညအားဖြင့်။ ယံ ကိဉ္စိ၊ အမှတ်မထား တပါး ပါးသော သမာပတ်ကို။ သမာပန္နဿ၊ ၏။ ဝစီဘေဒေါ၊ နှုတ်မြွက်ခြင်း သည်။ ယဒိ နတ္တိ၊ အံ့။ (ဧဝံ သတိ)။ အဝိသေသေန၊ အားဖြင့်။ သမာ-ပန္နဿ အတ္ထိ ဝစီဘေဒေါတိ၊ ဟူ၍။ နဝတ္တဗ္ဗံ။ ဧတ္ထ၊ ဤ ဝစီဘေဒ ကထာ၌။ သုတ္တသာဓနာယ၊ ပြီးစေကြောင်းသုတ်နှင့်။ သဒ္ဓိံ။ သေသံ၊ သည်။ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ၊ သည်သာ။ ပန၊ ဆက်။ ဧတေန၊ ဤ ပရဝါဒီသည်။ သိခိဿ အာနန္ဒ ဘဂဝတောတိ၊ ဟူသော ပါဋ္ဌိတော်၏။ ပရိယောသာနေ၊ ၌။ ယံ သုတ္တံ၊ ကို။ အာဘတံ၊ ဆောင်အပ်ပြီ။ တတ္ထ၊ ထိုသုတ်၌။ ယေန သမာပတ္တိစိတ္တေန၊ အကြင်သမာပတ်စိတ်ကြောင့်။ သော ဝစီဘေဒေါ၊ သည်။ သမုဋ္ဌိတော၊ ပြီ။ ကာယဘေဒေါပိ၊ သည်လည်း။ တေန၊ ထို သမာပတ် စိတ်ကြောင့်။ သမုဋ္ဌာတိယေဝ၊ သည်သာ။ စ၊ ဆက်။ တံ၊ ထို သမာပတ် စိတ်သည်။ လောကုတ္တရံ၊ သော။ ပဌမဇ္ဈာနစိတ္တံ၊ သည်။ န၊ မဟုတ်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အသာဓကံ၊ သာဓကမမြောက်။ (မိမိဆိုလိုအပ်သော အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို မပြီးစေနိုင်)။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

ဝစီဘေဒကထာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ)။

၁။ နစတံ လောကုတ္တရံ။ ။"တထွေ ဝုဋ္ဌေ, ကာဇောဘိညာ, ဒ္ဓတ္တိံသာ ကား, နှစ်ဖြာဝိညတ်, ကိုလည်း တတ်၏"နှင့် အညီ ကာယဝိညတ် ဝစီဝိညတ်ကို ဝုဋ္ဌော, ကာမဇောနှင့် အဘိညာဉ်တို့က ဖြစ်စေနိုင်၏။ လောကုတ္တရာဇောကား မဖြစ် စေနိုင်။ ထို့ကြောင့် အဘိဘူ ရဟန္တာအရှင်မြတ်က ကာမဇော သို့မဟုတ် အဘိညာဉ်

၆-ဒုက္ခဟာရကထာ အဖွင့်

၃၃၄။ ဣဒါနိ၊ ဝစီဘေဒကထာကို ပြပြီးရာ ယခုအခါ၌။ ဒုက္ခဟာရံ ကထာနာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထိုဒုက္ခဟာရကထာ၌။ ဒုက္ခံ ဒုက္ခန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝါစံ၊ စကားကို။ ဘာသန္တော၊ မြွက်ဆိုသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဒုက္ခေ၊ ၌။ ဉာဏံ၊ ကို။ အာဟာရတိ၊ ဆောင်သည်မည်၏။ တံ၊ ထိုဉာဏ်ကို။ ဒုက္ခဟာရော နာမ၊ မည်၏ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ စ ပန၊ ထပ်၍ ဆက်ဦးအံ့။ တံ တေံ၊ ထိုဉာဏ်သည်။ မဂ္ဂင်္ဂံ၊ မဂ္ဂင်္ဂစ်ပါးတို့၌ တပါးသောအင်္ဂါတည်း။ မဂ္ဂပရိယာပန္နံ၊ မဂ်၌ အကျုံးဝင်သော တရားတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ တေရသဟိ ပုဗ္ဗသေလိယာနံ၊ တို့၏။ လဒ္ဓိ သေယျထာပိ၊ ကဲ့သို့။ ယေသံ၊ အကြင်ပရဝါဒီတို့၏။ (လဒ္ဓိ ဟောတိ)။ တေ၊ ထိုပရဝါဒီတို့ကို။ သန္ဓာယ ဒုက္ခဟာရောတိ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ။ ပဋိညာ ပရဝါဒိဿ။ ယေကေစိတိ၊ အစရှိသော။ ပဌမ ပဥ္ဉေ၊ ၌။ အဝိပဿကေ၊ ဝိပဿနာမရှုသော ဗာလပုထုဇ္ဇဉ်တို့ကို။ သန္ဓာယ ပဋိက္ခိပတိ။ ဒုတိယပဥ္ဉေ၊ ၌။ ဝိပဿကေ၊ ဝိပဿနာရှုသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ သန္ဓာယ ပဋိဇာနာတိ။ ပန၊ ဆက်။ (တနည်း) ပန(ယသ္မာ)၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုစကားသည်။ အဿ၊ ထိုပရဝါဒီ၏။ လဒ္ဓိမတ္တမေဝ၊ အယူမျှသာ တည်း။ (မမ္မန်ပါဟူလို)။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗေ တေတိ၊ သဗ္ဗေ တေ မဂ္ဂံ ဘာဝေန္တီတိ အာမန္တာ ဟူသော။ ဝါဒဿ၊ ကို။ ဘိန္နနတ္ထံ၊ ငှါ။ ဗာလ ပုထုဇ္ဇနာတိ အာဒိ မာဟ။ တံ၊ ထိုဗာလပုထုဇ္ဇနာ အစရှိသော စကားရပ် သည်။ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ၊ သည်သာ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

ဒုက္ခဟာရကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ)။

၇-စိတ္တဋ္ဌိတိကထာ အဖွင့်

၃၃၂။ ဣဒါနိ၊ ဒုက္ခဟာရကထာကို ပြပြီးရာ ယခုအခါ၌။ စိတ္တဋ္ဌိတိ ကထာ နာမ၊ စိတ်၏တည်ပုံကို ဆိုကြောင်း စကားမည်သည်။ ဟောတိ။

ကောဖြင့် "အာရမ္ဘထ နိက္ကမထ"စသော ဂါထာစကားလုံးကို ရွတ်တော်မူရကား "လောကုတ္တရာ ပဌမဈာန်က ဝစီဘေဒကို ဖြစ်ပေ၏"ဟု အယူရှိသော ပရဝါဒီ အတွက် "သာဓကမမြောက်"ဟု ဆိုသည်။

၁။ ဒုက္ခဟာရ။ ။"ဒုက္ခေ-ဒုက္ခန္တိ+အာဟာရော-ဉာဏ်ကိုဆောင်ခြင်းတည်း။ ဒုက္ခဟာရော-ခြင်း" ဤသို့ ဘာဝသာဓနပြုလျှင် ဆောင်ခြင်း၊ ကြိယာ ရ၏။ သို့သော် နောက်၌ "တံ ပနေတံ မဂ္ဂံ"ဟု ဆိုသောကြောင့် ဉာဏ်ကိုအရကောက်မှ ရရှေ့နောက် ညီမည်။ ထို့ကြောင့် "ဒုက္ခေ-၌ + အာဟာရော- ဆောင်အပ်သော ဉာဏ်တည်း။ ဒုက္ခဟာရော-ဉာဏ်"ဟု ပြုသင့်သည်။

တတ္ထ၊ ထိုစိတ္တဋ္ဌိတိကထာ၌။ ဧတရဟိ, ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဝုတ္တပ္ပဘေဒါနံ၊ ပုဗ္ဗ-သေလိယ, အပရသေလိယ စသောအားဖြင့် ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိကုန်သော။ အန္ဓကာနံ၊ တို့၏။ လဒ္ဓိသေယျထာပိ၊ ကဲ့သို့။ ယေသံ၊ အကြင်ပရဝါဒီတို့၏။ သမာပတ္တိစိတ္တဥေဝ၊ တနေ့လုံး သမာပတ်ဝင်စားကြောင်းစိတ်ကိုဋင်း။ ဘဝင်စိတ္တဥ၊ တနေ့လုံးအိပ်ပျော်ခိုက် ဘဝင်ချည်း ကျနေသောစိတ်ကိုဋင်း။ အနုပ္ပဗန္ဓေန၊ အဆက်မပြတ်ဖွဲ့စပ်သော အားဖြင့်။ (အစဉ်မပြတ်သောအားဖြင့်။)ပဝတ္တမာနံ၊ဖြစ်နေသည်ကို။ဒိသ္ဒာ၊မြင်၍။ဧကမေဝ၊ တခုသာလျှင် ဖြစ်သော။ စိတ္တံ၊ သည်။ စိရံ၊ ကြာမြင့်စွာ။ တိဋ္ဌတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ (လဒ္ဓိ ဟောတိ)။ တံလဒ္ဓိဝိသောဓနတ္ထံ၊ ထို အန္ဓကဂိုဏ်းသားတို့၏ အယူကို သုတ်သင်ခြင်းအကျိုးငှါ။ ဧကံ စိတ္တံ ဒိဝသံ တိဋ္ဌတီတိ, ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ။ ပဋိညာ, ပရဝါဒိဿ။ ဥပစုဒိဝသော ဥပ္ပါဒက္ခဏော[၁] တိဧတ္ထ၊ ၌။ ဌိတိက္ခဏံ၊ ဌီ ခဏကို။ အနာ မသိတ္ဒာ၊ မသုံးသပ်မူ၍။ အနိစ္စာဝတ ။ ပေ ။ ဓမ္မိနောတိ၊ ဟူသော။ ဒေသနာနယေန၊ ဒေသနာတော်နည်း အားဖြင့်။ ဥပ္ပါဒဝယ-ဝသေနေဝ၊ ဥပ္ပါဒဝယ ကို ဟောသော ဒေသနာတော်နှင့်စပ်သဖြင့်သာလျှင်။ ပုစ္ဆာ ကတာ။

တေ ဓမ္မာ ။ပေ။ လဟု ပရိဝတ္တာ[၂] တိ၊ ဟူ၍။ ပုဋ္ဌော (သမာနော)။ စိတ္တတော၊ စိတ်ထက်။ လဟုတရပရိဝတ္တိနော၊ သာ၍ လျင်မြန်သော ပြောင်းလွှဲခြင်းရှိကုန်သော။ ဓမ္မေ၊ တို့ကို။ အပဿန္တော၊ မမြင်သည်။ (ဟုတ္ဒာ)။ ပဋိက္ခိပတိ။ ဒုတိယံ ပုဋ္ဌော (သမာနော)။ ယဿ စိတ္တဿ၊ အကြင်စိတ်၏။ ဒီဃဋ္ဌိတိံ၊ ရှည်မြင့်စွာ တည်ခြင်းကို။ ဣစ္ဆတိ။ တံ၊ ထို စိတ်ကို။ သန္ဓာယ,

---

၁။ **ဥပစု ။ ပေ ။ ဥပ္ပါဒက္ခဏော။** ။ပါဋိတော်၌ "ဥပစုဒိဝသော-ဥပ္ပါဒက္ခဏော-နေ့တဝက်သည် ဥပါဒ်ရာခဏလော။ ဥပစုဒိဝသော ဝယက္ခဏော-နေ့တဝက်သည် ပျက်ရာခဏလော"ဟု ဥပါဋ္ဌနှင့် ဘင် ၂-မျိုးကိုသာ ပြထားခြင်းကြောင့် "ဌိတိက္ခဏံ အနာမသိတ္ဒာ"ဟု ဆိုသည်။ ဤသို့ ဌီ ခဏကို မပြပဲ ဥပါဒ်ခဏနှင့်ဘင်ခဏကိုသာ ပြခြင်းမှာလည်း"အနိစ္စာ ဝတ သခ်ါရာ,ဥပ္ပါဒဝယဓမ္မနော"၌ ဥပ္ပါဒ,ဝယဓမ္မ ဟူသော ဒေသနာတော်နည်းအားဖြင့် ပုစ္ဆာထုတ်သောကြောင့်တည်း။ "ဌီ ခဏ မရှိသောကြောင့် မသုံးသပ်ခြင်းမဟုတ်ပါ" ဟူလို။

၂။ **စိတ္တေန လဟုပရိဝတ္တာ။** ။စိတ္တေန ကို "စိတ္တတော"ဟု ဖွင့်၏။ စိတ်ထက် သာ၍ အဖြစ်အပျက်မြန်သောတရားကို မမြင်သောကြောင့် "နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ" ဟု ပဋမပယ်၏။ ထို ပြဿနာကိုပင် ထပ်၍မေးသောအခါ ပရဝါဒီသည် တချို့စိတ်၏ ကြာမြင့်စွာတည်ခြင်းကို အသိုရှိ၏။ ထို့ကြောင့် "စိတ်မှဘပါးသော တရားတို့သည် စိတ်ထက်မြန်သော ပြောင်းလွှဲခြင်းရှိကုန်၏"ဟု ဖြေသည်။ ထို "ကြာမြင့်စွာ တည်သောစိတ်" ဟူသည် ရှေ့၌ ပြအပ်ခဲ့သော သမာပတ် ဝင်စားခိုက် စိတ်, ဘဝင်စိတ်တို့တည်း။

ပဋိဇာနာတိ။ ယာဝတာယုကံ တိဋ္ဌတီတိပဋ္ဌေ၊ ဟူသော ပြဿနာ၌။ ယေ မရူ၊ အကြင် နေဝသညာ နာသညာယတန ဗြဟ္မာတို့သည်။ စုလ္လာသီတိသဟဿနိ၊ ရှစ်သောင်း လေးထောင် ဟူကုန်သော။ ကပ္ပါ၊ ကပ်တို့ပတ်လုံး။ တိဋ္ဌန္တိ၊ တည်ကြကုန်၏။ ဣတိ အာဒိဝစနဝသေန၊ ဤသို့အစရှိသော စကား၏အစွမ်းဖြင့်။ အာရုပ္ပတော၊ အရူပဗြဟ္မာဘုံမှ။ အညတြ၊ အခြားသောဘုံ၌။ (ဧက-စိတ္တဿ၊ တပါးတည်းသောစိတ်၏။ ယာဝတာယုကံ၊ အသက်ရှည်သမျှကာလ ပတ်လုံး။ဌိတိံ၊ တည်ခြင်းကို။) ပဋိက္ခိပတိ။ အာရုပ္ပေ၊ အရူပဘုံ၌။ (ဧက-စိတ္တဿ, ယာဝတာယုကံ, ဌိတိံ)။ ပဋိဇနာတိ။

•

မုဟုတ္တံ မုဟုတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ ပဋ္ဌေ၂၊ အစရှိသော ပြဿနာ၌။ ပရဝါဒီ၊ သည်။ [ယခုစာအုပ်၌ "ပရဝါဒိဿ" ဟု ရှိသော်လည်း ရှေးစာအုပ်တို့၌ "ပရဝါဒီ" ဟုရှိသည်။ရှေးနိဿယ၌လည်း ထို အတိုင်းပင်အနက်ပေးသည်။]ဥပ္ပါဒ ။ ပေ ။ ဝိရောဓဘယေန၊ ဥပ္ပါဒဝယဓမ္မိနော အစရှိသော သုတ်နှင့် ဆန့်ကျင်ခြင်းမှ ကြောက်ခြင်းကြောင့်။ ပဋိဇာနာတိ။ ပန၊ ဆက်။ အဿ၊ ထို အာကာ-သာနဉ္ဇာယတနုပဂ စိတ်၏။ ဌိတိံ၊ အသက်ထက်ဆုံး တည်ရှိခြင်းကို။ လဒ္ဓိ-ဝသေန၊ အယူ၏ အစွမ်းဖြင့်။ (ပရဝါဒီ၊ သည်။) ဣစ္ဆတိ။ ဧတ္ထ၊ ဤ စိတ္တဋ္ဌိတိ ကထာ၌။ သေသံ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

စိတ္တဋ္ဌိတိကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ)။

၁။ စုလ္လာသီတိ သဟဿာနိ။ ။ထိုမျှလောက် ကြာအောင် တည်သော နတ်တို့ ဟူသည် "နေဝသညာဗြဟ္မာ"တို့တည်း။ ထို့ကြောင့် "အညတြ-ပဋိက္ခိပတိ အာရုပ္ပေ-ပဋိဇာနာတိ"ဟု ဆိုသည်။

၂။ မုဟုတ္တံ ။ ပေ ။ ပဋ္ဌေ။ ။ဤပြဿနာသည် "ပရဝါဒီ ။ ပေ ။ သုတ္တဝိ-ရောဓဘယေန"ကို ထောက်၍ရင်း, "ဌိတိံ ပနဿ လဒ္ဓိဝသေန ဣစ္ဆတိ"ကို ထောက်၍ရင်း သကဝါဒီက မေးအပ်သော ပြဿနာဟုပင် ထင်စရာရှိ၏။ မှန်၏။ "မုဟုတ္တံ-။ ပေ ။ နိရုဇ္ဈတိ ဟူသော ပြဿနာကို "အာမန္တာ"ဟု ဝန်ခံမှ အနိစ္စာ ဝတ သခ်ါရာ, ဥပ္ပါဒဝယဓမ္မိနော"ဟူသော ပါဋ္ဌိတော်၌ "ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်း သဘောရှိကုန်၏"နှင့် မဆန့်ကျင်ရာရောက်၏။ ဤသို့ ဆန့်ကျင်မည် စိုးသောကြောင့် အာမန္တာဟု ပရဝါဒီ ဝန်ခံရ သော်လည်း မိမိကမူ အာကာသာနဉ္ဇာယတနုပဂ စိတ်၏ ယာဝတာယုက (အသက်ဆုံးသည့်တိုင်အောင်)တည်ခြင်းကို အယိုရှိသည်သာ။ [ဤ အဋ္ဌကထာအဖွင့် အတိုင်းဆိုလျှင် သကဝါဒီက မေး၍ ပရဝါဒီက ဖြေရာ ရောက်နေ၏။ သို့သော် အနု-ဋ္ဌီကာ၌ ပရဝါဒီက မေး၍ သကဝါဒီက ဖြေရာ ရောက်သော အဋ္ဌကထာပါဋ္ဌကို တမျိုး ပြထားသည်။]

၈—ကုက္ကုဋကထာ အဖွင့်

၃၃၀။ ဣဒါနိ၊ စိတ္တဋ္ဌိတိကထာကို ပြပြီးရာ ယခုအခါ၌။ ကုက္ကုဋကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထို ကုက္ကုဋကထာ၌။ ဧတရဟိ, ဂေါကုလိကာနံ၊ တို့၏။ လဒ္ဓိသေယျထာပိ၊ ကဲ့သို့။ (ဧဝံ)။ ယေသံ၊ အကြင် ပရဝါဒီတို့၏။ (လဒ္ဓိ-၌ စပ်။) ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံကို။ အာဒိတ္တံ၊ အလျှံတပြောင်ပြောင် တောက်လောင်အပ်ပြီ။ သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ သခ်ါရာ၊ တို့သည်။ ဒုက္ခာ၊ ဒုက္ခတို့တည်း။ ဣတိ အာဒိနိ၊ ကုန်သော။ သုတ္တာနိ၊ တို့ကို။ အယောနိသော၊ သင့်သောအကြောင်း မဟုတ်သောအားဖြင့်။ ဂဟေတ္ဝာ၊ ၍။ နိပ္ပရိယာယေနေဝ၊ ပရိယာယ်မဟုတ် မုချအားဖြင့်သာ။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ သခ်ါရာ၊ တို့သည်။ ကုက္ကုဋ္ဌာ[1]၊ ပြာပူနှင့်တူကုန်၏။ ဝါ၊ ပြာပူငရဲနှင့် တူကုန်၏။ဝိတစ္ဆိတဂ်ါရသမ္မိဿ ဆာရိက သဒိသာ[2]၊ ကင်းသော အလျှံရှိသော မီးကျီးတို့နှင့် ရောသော ပြာပူနှင့်တူကုန်၏။ (တနည်း) ဝိတစ္ဆိတ်ဂ်ါရသမ္မိဿာ၊ ကင်းသော အလျှံရှိသော မီးကျီးတို့နှင့် ရောကုန်သည်။ (ဟုတ္ဝာ)။ ဆာရိက-နိရယသဒိသာ၊ ပြာပူငရဲနှင့်တူကုန်၏။ ဣတိ (လဒ္ဓိ ဟောတိ)။

တေသံ၊ ထို ပရဝါဒီတို့၏။ နာနုပ္ပကာရသုခသန္နိဿနေန၊ အထူးထူးသော အပြားရှိသော သုခကို ကောင်းစွာ ပြခြင်းအားဖြင့်။ (ကာယိကသုခ စေတသိက သုခ စသော အားဖြင့် အထူးထူးသော အပြားရှိသော သုခကို ပါဠိတော်၌ ကောင်းစွာ ပြခြင်း အားဖြင့်။) တံ လဒ္ဓိ၊ ကို။ ဝိဝေစေတုံ၊ ကင်းဆိတ်ကင်းစေခြင်းငှါ။ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ။ပဋိညာ ပရဝါဒိဿ။ တတ္ထ၊ ထို ပုစ္ဆာ၌။ အနောမိံ ကတ္ဝာတိ၊ ဟူသောပါဠိ၏။ဩမိံ မရိယာဒံ၊ အပိုင်းအခြားကို။ ကောဋ္ဌာသံ၊ အဘို့အစုကို။ အကရိတ္ဝာ၊ မပြုမူ၍။ အဝိသေသေန၊ အထူးမမ, သာမညအားဖြင့်။ (ဒုက္ခဝေဒနာနှင့် ယှဉ်သော သခ်ါရ၊ သုခ ဥပေက္ခာ ဝေဒနာနှင့် ယှဉ်သော သခ်ါရ စသည်ဖြင့် မခဲမခြားသောအားဖြင့်။) သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံကုန်သော။(သခ်ါရာ ကုက္ကုဋ္ဌာ-၌ စပ်။)ဣတိ အတ္ထော။["အနောမိံ-ကတ္ဝာ" ကို "ဩမိံ အကရိတ္ဝာ"ဟု ဖွင့်ခြင်းကြောင့် "အနောမိံ" ကို

၁။ ကုက္ကုဋ္ဌာ ။ ပေ ။ သဒိသာ။ ။"ကုက္ကုဋ္ဌာ"ကို "ဝိတစ္ဆိတဂ်ါရ ။ ပေ ။ သဒိသာ"ဟု ထပ်ဖွင့်သည်။ ထိုသို့ ဖွင့်ရာဝယ် ရှေးစာအုပ်များ၌ "ဝိတစ္ဆိတဂ်ါရ-သမ္မိဿာ ဆာရိက သဒိသာ"ဟု ရှိ၏။ နောက် စာအုပ်များ၌ကား "ဝိတစ္ဆိတဂ်ါရ-သမ္မိဿာ, ဆာရိက နိရယသဒိသာ"ဟု ရှိသည်။ ထိုတွင် ရှေးပါဠိသည် "ကုက္ကုဋ္ဌ" သဒ္ဒါ၏ "ဆာရိက"အနက်ဟော ဖြစ်သောကြောင့် ကောင်းဟန်တူ၏။ ယခု ရှိသော စာအုပ်တို့၌ "ဝိတစ္ဆိတဂ်ါရ သမ္မိဿာ ဆာရိကနိရယ သဒိသာ"ဟု ၂-ပုဒ်ခွဲ၍ ထားခြင်းသည် ဆာရိက် ၏ ဝိသေသန မဟုတ်သောကြောင့်မကောင်းပါ။ပြာပူငရဲဟု ရှိခြင်းကြောင့် "နိရယ"ဟု ထည့်ခြင်းကား အဓိပ္ပါယ် မပျက်ပါ။

အယုတ္တာ သမာသ်ဟု မှတ်ပါ။ ဩခိံ ကိုလည်း "မရိယာဒံ, ကောဋ္ဌာသံ"ဟု ဖွင့်သည်။]သဗ္ဗံ၊ သော။သေသံ၊ ကြွင်းသောပုဒ်အပေါင်းကို၊ သုဉ္ဉာသာဓနာယ၊ ပြီးစေကြောင်းသုတ်နှင့်။ သဒ္ဒိံ ပါဠိနှယေနေ၀၊ ပါဠိတော်နည်းအားဖြင့်သာ။ ၀ေဒိတဗ္ဗံ။

ကုက္ကုဋဇကထာ၀ဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဒ္ဒိတာ)။

၉-အနုပုဗ္ဗာဘိသမယကထာ အဖွင့်

၃၃၉။ ဣဒါနိ၊ ကုက္ကုဋဇကထာကို ပြပြီးရာ ယခုအခါဦး။ အနုပုဗ္ဗာဘိသမယကထာနာမ၊ အစဉ်အတိုင်း သစ္စာလေးပါးကို လိုးထွင်း၍ သိခြင်းကို ဆိုရာ ကထာမည်သည်။ ပေါတိ၊ တတ္ထ၊ ထို အနုပုဗ္ဗာဘိ သမယ ကထာ၌။ ဧတရဟိ။ အန္ဓက ။ ဧပ ။ ဘဒြယာနိကာနံ၊ အန္ဓက ဂိုဏ်းသား, သဗ္ဗတ္ထိကဂိုဏ်းသား, သမ္မိတိယ ဂိုဏ်းသား ဘဒြယာနိက ဂိုဏ်းသားတို့၏။ (လဒ္ဓိ) သေယျထာပိ၊ ကဲ့သို့။ (၉၀)။ ယေသံ၊ အကြင်ပရ၀ါဒီတို့၏။ ကမ္မာရော၊ ရှေပန်းထိမ်သည်သည်။ ရုဇတဿ၊ ရွှေ၏။ (မလံ၊ အညစ်အကြေးကို။ နိဒ္ဒမတိ) ဣ၀၊ မှုတ်လွှင့်သကဲ့သို့။ (၉၀၊ တူ)။ မောဓာဝီ၊ အဆိုအနှစ် ပညာ စစ်ရှိသူသည်။ အနုပုဗ္ဗေန၊ အစဉ်အားဖြင့်။ ထောကံ ထောကံ၊ အနည်းငယ် အနည်းငယ်။ ခဏော ဝဏော၊ ၀ဏ္ဏတိုင်း ခဏတိုင်း။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ မလံ၊ ကိလေသာ အညစ်အကြေးကို။ နိဒ္ဓမေ၊ မှုတ်လွှင့်ရာ၏။

ဣတိ အာဒီနိ၊ ဤသို့ အစရှိကုန်သော။ သုတ္တာနိ၊ တို့ကို။ အယောနိသော၊ အားဖြင့်။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ သောတာပတ္တိ သစ္ဆိကိရိယာယ၊ သောတာပတ္တိ ဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုခြင်းငှါ။ ပဋိပန္နော၊ ကျင့်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကေစ္စေ၊ အချို့ကုန်သော။ ကိလေသေ၊ တို့ကို။ ဒုက္ခဒဿနေန၊ ဒုက္ခသစ္စာကို မြင်ခြင်းအားဖြင့်။ ပဇဟတိ၊ စွန့်၏။ ကေစ္စေ၊ ကုန်သော။ (ကိလေသေ) သမုဒယ (ဒဿနေန)၊ သမုဒယသစ္စာကို မြင်ခြင်းအားဖြင့်။ (ပဇဟတိ)။ (ကေစ္စေ ကိလေသေ) နိရောဓ (ဒဿနေန)၊ နိရောဓ သစ္စာကို မြင်ခြင်း အားဖြင့်။ (ပဇဟတိ။) (ကေစ္စေ ကိလေသေ) မဂ္ဂဒဿနေန၊ မဂ္ဂ သစ္စာကို မြင်ခြင်း အားဖြင့်။ (ပဇဟတိ)။ [ပေယျာလကို ဖော်ပေးသည်။] ဣတိ ဧ၀ံ၊ သို့။ သောဠသဟိ ၁၊ တဿယံ ခြောက်ပါး ကုန်သော။ ကောဋ္ဌာသေဟိ၊ အဘိုအစု

၁။ သောဠသဟိ။ ။ခြောက်ပါးဖြင့် ဒုက္ခသစ္စာကို မြင်ခြင်း, သမုဒယ သစ္စာကို မြင်ခြင်း, နိဗ္ဗာန် သစ္စာကို မြင်ခြင်း, မဂ္ဂ သစ္စာကို မြင်ခြင်းအားဖြင့် ကိလေသာတို့ကို ပယ်ရသောကြောင့် ပါဠိ-ပါးအားဖြင့် "ကောဋ္ဌာသေဟိ အနုပုဗ္ဗေန ကိလေသေ ပဇဟတိ" ကို အဋ္ဌကထာ၌ "စတူသစ္စ-ကမ္မဋ္ဌာန အဘိုင်း အစဉ် ပမာဒ-သံသော် ပါးကို ထိုးဖွင်းခြင်း"အဖြစ်သည်၊

တို့ဖြင့်။ အနုပုဗ္ဗေန၊ အစဉ်အားဖြင့်။ ကိလေသပပ္ပဟာနံ၊ ကိလေသာတို့ကို ပယ်ခြင်းကို။ ကတ္ဝာ၊ ၍။ အရဟတ္တာပဒိုလာဘော၊ အရဟတ္တ ဖိုလ်ရခြင်းသည်။ ဟောတိ။ ဣတိ ဧဝရူပါ၊ ဤသို့ သဘောရှိသော။ နာနာဘိသမယလဒ္ဓိ၊ အထူးထူးသော ထိုးထွင်း၍ သိ၏ဟု ပြောဆိုကြောင်း အယူသည်။ ဥပပန္နာ၊ ဖြစ်ပြီ။ တေသံ၊ ထို ပရဝါဒီတို့၏။ လဒ္ဓိဝိဝေစနတ္ထံ၊ ၌။ အနုပုဗ္ဗာဘိသမယောတိ၊ အစရှိသော။ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ။ ပဋိညာ ဣတရဿ။

ပန၊ ကား။ အနုပုဗ္ဗေန သောတာပတ္တိမဂ္ဂန္တိ၊ ဟူ၍။ ပုဋ္ဌော၊(သမာနော)။ ဧကဿ၊ တပါးသော။ မဂ္ဂဿ၊ ၏။ ဗဟုဘာဝါပတ္တိ ဘယေန၊ များသည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်းမှ ကြောက်ခြင်းကြောင့်။ ပဋိက္ခိပတိ။ ဒုတိယံ၊ မြောက်။ ပုဋ္ဌော (သမာနော)။ ဒုက္ခဒဿနာဒိဝသေန၊ ဒုက္ခ သစ္စာကို မြင်ခြင်း အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပဋိဇာနာတိ။ ဝါ၊ တနည်း။ စတ္တာရိပိ၊ လေးပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ တာနိ ဉာဏာနိ၊ ထို ဒုက္ခ ဒဿန အစရှိသော ဉာဏ်တို့သည်။ ဧကော၊ သော။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေါ ယေဝ၁၊ သောတာပတ္တိ မဂ်ချည်းသာတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့နှလုံးသွင်း၍။ ပဋိဇာနာတိ။ [အကြိမ်များ သော်လည်း သောတာပတ္တိမဂ်တပါးပင် ဖြစ်သောကြောင့် ဝန်ခံသည်။] ပန၊ ကား။ ဖလံ၊ ဖိုလ်ကို။ ဧကမေဝ၊ တပါးတည်းကိုသာ။ ဣစ္ဆတိ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပဋိက္ခိပတိ။ ["အနုပုဗ္ဗေန သောတာပတ္တိဖလံ သစ္ဆိကရောတိ" ဟု မေးသော အခါ "နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ" ဟု ပယ်သည်။] ဣကဒါဂါမိမဂ္ဂါဒီသုပိ၊ သကဒါဂါမိမဂ်အစရှိသည်တို့၌လည်း။ ဧသေဝနယော၊ တည်း။

၃၄၄။ မဂ္ဂေ ။ ပေ ။ ဌိတောတိ ပဒေ၊ အစရှိသော ပြဿနာ၌။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒုက္ခဒဿနာဒီဟိ၊ ဒုက္ခ သစ္စာကို မြင်ခြင်း အစရှိသည် တို့ဖြင့်။ ဒဿနံ၊ မြင်ခြင်းကိစ္စသည်။ အပရိနိဋ္ဌိတံ၊ မပြီးဆုံးသေး။ မဂ္ဂဒဿနေန၊ မဂ်ကို မြင်ခြင်းအားဖြင့်။ ပရိနိဋ္ဌိတံနာမ၊ ပြီးဆုံးသည်မည်သည်။ ဟောတိ။ [ဒုက္ခဒဿန သမုဒယဒဿန နိရောဓဒဿန တို့ပြီးမှ မဂ္ဂဒဿန ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် "မဂ္ဂဒဿနေန ပရိနိဋ္ဌိတံနာမ" ဟုဆိုသည်။] တဒါ၊ မြင်ခြင်း ကိစ္စ ပြီးစီးရာ ထိုအခါ၌။ သော၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဖလေ၊ သောတာပတ္တိဖိုလ်၌။ ဌိတော၊ တည်ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ သခ်ံ၊ ခေါ်ဝေါ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဂစ္ဆတိ၊ တသ္မာ ပဋိဇာနာတိ။

၁။ တာနိ ဝါ ။ ပေ ။ မဂ္ဂေါ ယေဝါတိ။ ။ဒုက္ခ သစ္စာကို သိမြင်တတ်သော သောဘာဂ်, သမုဒယသစ္စာကို, နိရောဓသစ္စာကို, မဂ္ဂသစ္စာကို သိမြင်တတ်သော ဉာဏ် အားဖြင့် ဉာဏ်လေးပါးပြားသော်လည်း မဂ်ကား သောတာပတ္တိမဂ် တပါးသာ ဖြစ်သောကြောင့် "အနုပုဗ္ဗေန သောတာပတ္တိမဂ္ဂံ ဘာဝေတိ-လော" ဟု ဒုတိယမေးသော အခါ "အာမန္တာ" ဟု ဝန်ခံသည်။ ဆိုလိုရင်းကား-သစ္စာ ၄-ပါးကို ၄-ကြိမ် သိရသော်လည်း မဂ်မများတော့။ သောတာပတ္တိမဂ်တမျိုးသာ ဖြစ်သည်-ဟူလို။

၃၄၅။ ဒုက္ခေ ။ ပေ ။ သစ္စာနိတိ၊ အစရှိသော။ ပုစ္ဆာ ပရဝါဒိဿ။ ကောဘိသမယဝသေန[၁]၊ တခုတည်းသော ထိုးထွင်း၍ သိခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပဋိညာ သကဝါဒိဿ။ ပုန၊ တဖန်။ ဒုက္ခသစ္စံ ။ ပေ ။ သစ္စာနိတိ၊ အစရှိသော။ အနုယောဂေ၊ မေးစိစစ်ခြင်း၌။ စတုန္နမ္ပိ၊ လေးပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော သစ္စာတို့၏။ နာနာသဘာဝတ္တာ၊ မတူထူးခြားသော သဘော ရှိကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပဋိက္ခပေါ၊ သည်။ တဿေဝ၊ ထို သကဝါဒီ ၏ ပင် ပယ်ခြင်းတည်း။

ရူပက္ခန္ဓေ ။ ပေ ။ ဒိဋ္ဌေတိ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ။ သမုဒ္ဒတော၊မှ။ ကေ-ဗိန္ဒုဿ၊ တခုသော ရေပေါက်၏။ ရသေ၊ အရသာကို။ ပဋိဝိဒ္ဓေ၊ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်ပြီးသော်။ (ငန်မှန်းသိပြီးသော်။) သေသဥဒကဿ၊ မဟာသမုဒ္ဒရာဝယ် ကြွင်းသောရေကို။ ပဋိဝေဓောဝိယ၊ ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းကဲ့သို့။ ကေ-ဓမ္မေ၊ တခုသော တရားကို။ အနိစ္စာဒိတော၊ အနိစ္စ အစရှိသော အားဖြင့်။ ပဋိဝိဒ္ဓေ၊ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်သော်။ သဗ္ဗေပိ၊ အလုံးစုံသော တရားတို့သည်လည်း။ ဝါ၊ တို့ကိုလည်း။ ပဋိဝိဒ္ဓါ၊ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ။ ဣတိ လဒ္ဓိယာ၊ ဤသို့သောအယူကြောင့်။ ပဋိညာ ပရဝါဒိဿ။

စတူဟိ ဉာဏေဟိတိ၊ ကား။ ဒုက္ခေ၊ ဒုက္ခသစ္စာ၌။ ဉာဏာဒီဟိ၊ သိခြင်း အစရှိသည်တို့ဖြင့်။ (သောတာပတ္တိဖလံ သစ္ဆိကရောတိ)။ အဋ္ဌဟိ ဉာဏေ-ဟိတိ၊ ကား။ သာဝကာနံ၊ တို့၏။ ဝါ၊ တို့နှင့်။ သာဓာရဏေဟိ၊ တူသော ဆောင်ခြင်းရှိကုန်သော။ ဝါ၊ ဆက်ဆံကုန်သော။ သစ္စညာဏေဟိ၊ သစ္စဉာဏ် တို့ဖြင့်၎င်း။ (သစ္စာ ၄-ပါးကို သိသောဉာဏ် ၄-ပါးတို့ဖြင့်၎င်း)။ ပဋိသမ္ဆိဒါ ဉာဏေဟိ စ[၂]၊ တို့ဖြင့်၎င်း။ (သောတာပတ္တိဖလံ သစ္ဆိကရောတိ)။ ဒ္ဓါဒသဟိ

၁။ ကောဘိသမယဝသေန။ ။ သစ္စာ ၄-ပါးကို အသယ်နည်းဖြင့် တကြိမ်တည်း ထိုးထွင်း၍ သိသနည်းဟု မေးဘွယ်ရှိ၏။ မဂ်ခဏ၌ နိရောဓ သစ္စာကို အာရုံပြုသောအားဖြင့် ထိုးထွင်း၍သိ၏။ ကြွင်းသစ္စာ ၃-ပါးကို "အသမ္မောဟ ပဋိဝေဓ (တွေဝေခြင်းမရှိပဲ နားလည်ပြီး ဖြစ်သောအားဖြင့်)" ထိုးထွင်း၍ သိ၏။ ဤသို့ အားဖြင့် သစ္စာ ၄-ပါးကို တကြိမ်တည်းဖြင့် သိနိုင်ပါသည်။ "အသမ္မောဟ ပဋိဝေဓ" ဟူသည် ရုပ်နာမ် ခန္ဓာကို ဒုက္ခဟု နားလည်ခြင်း, ဇာတိ စသည်ကို ဒုက္ခဟု နားလည်ခြင်းသည် မတွေမဝေ သိခြင်း ဟူသော "အသမ္မောဟ ပဋိဝေဓ"တည်း။ သမုဒယသစ္စာ စသည်ကိုလည်း ဤ နည်းအတိုင်း မှတ်ပါ။

၂။ ပဋိသမ္ဘိဒါ ဉာဏေဟိ စ။ ။"အဋ္ဌဟိ ဉာဏေဟိ သောတာပတ္တိဖလံ သစ္ဆိကရောတိ–လော" ဟူသော ပြဿနာကို "အာမန္တာ"ဟု ပရဝါဒီဝန်ခံ၏။ ထို အဋ္ဌဟိ ဉာဏေဟိ အရဝယ် သစ္စာ ၄-ပါးကို သိသော ဉာဏ် ၄-ပါး, ပဋိသမ္ဘိဒါ ဉာဏ် ၄-ပါးကို အဋ္ဌကထာဆရာ သရုပ်ဖော်ရာ၌ နိရုတ္တိပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏ်သည် သဒ္ဒါကို အာရုံပြု၏။ ပဋိဘာနပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏ်လည်း အတ္ထ, ဓမ္မ, နိရုတ္တိတို့ကို အာရုံ

ဉာဏေဟီတိ၊ ကား။ ဒ္ဒါဒသင်္ဂပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဉာဏေဟိ၊ တဆယ့်နှစ်ပါးသော အင်္ဂါရှိသော ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဉာဏ်တို့ဖြင့်။ (သောတာပတ္တိဖလံ သစ္ဆိကရောတိ)။ စတုစတ္တာရီသာယဉာဏေဟီတိ၊ ကား။ ဇရာမရဏေ၊ ၌။ ဉာဏံ၊ ဖြစ်သော ဉာဏ်၎င်း။ ဇရာမရဏသမုဒယေ၊ ဇရာမရဏတို့၏ဖြစ်ကြောင်း သမုဒယသစ္စာ၌။ ဉာဏံ၊ ၎င်း။ ဣတိဧဝံ၊ သို့။ နိဒါနဝဂ္ဂေ၊ ၌။ ဝုတ္တဉာဏေဟိ၊ ဟောတော်မူအပ်သော ဉာဏ်တို့ဖြင့်။ (သောတာပတ္တိဖလံ သစ္ဆကရောတိ)။ သတ္တသတ္တတိယာ ဉာဏေဟီတိ၊ ကား။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဇရာမရဏံ၊ သည်။ အနိစ္စံ၊ မမြဲ။ သင်္ခတံ၊ အကြောင်းတရားတို့သည် ပြုစီမံအပ်၏။ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နံ၊ အကြောင်းကိုစွဲ၍ ဖြစ်၏။ ခယဓမ္မံ၊ ကုန်ခြင်းသဘောရှိ၏။ ဝယဓမ္မံ၊ ပျက်ခြင်းသဘောရှိ၏။ ဝိရာဂဓမ္မံ၊ စက်ဆုပ်ခြင်းသဘောရှိ၏။ နိရောဓဓမ္မံ၊ ချုပ်ခြင်းသဘောရှိ၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ တတ္ထေဝ၊ ထိုနိဒါနဝဂ်၌ပင်။ ဝုတ္တညာဏေဟိ၊ ဟောတော်မူအပ်သောဉာဏ်တို့ဖြင့်။ (သောတာပတ္တိဖလံ သစ္ဆိကရောတိ)။ ဧတ္ထ၊ ဤ အနုပုဗ္ဗာဘိသမယကထာ၌။ သေသံ၊ ကို။ သုတ္တသာဓနေန၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ ပါဋိနယေနေဝ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

အနုပုဗ္ဗာဘိသမယကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ)။

၁၀-ဝေါဟာရကထာ အဖွင့်

၃၄၇။ ဣဒါနိ၊ အနုပုဗ္ဗာသမယကထာကို ပြပြီးရာ ယခု အခါ၌။ ဝေါဟာရကထာနာမ၊ မည်သည်။ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထို ဝေါဟာရကထာ၌။ ဧတရဟိ, အန္ဓကာနံ၊ တို့၏။ လဒ္ဓိသေယျထာပိ၊ ကဲ့သို့။ (ဧဝံ)။ဗုဒ္ဓေါ၊သော။ ဘဂဝါ၊ သည်။ လောကုတ္တရေန၊ လောကုတ္တရာဖြစ်သော။ ဝေါဟာရေန၊ ခေါ်ဝေါ်ပြောဟောကြောင်း အသံတော်ဖြင့်။ ဝေါဟရတိ၊ ခေါ်ဝေါ်ပြောဆိုတော်မူ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ယေသံ၊ အကြင် ပရဝါဒီတို့၏။ (လဒ္ဓိဟောတိ)။ တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ။ လဒ္ဓိဝသေန၊ ဖြင့်။ ပဋိညာ ပရဝါဒိဿ။ လောကုတ္တရေ သောတေတိအာဒီနိ၊ အစရှိသော စကားတို့ကို။ တဿ၊ထို ပရဝါဒီ၏။ အယုတ္တဝါဒီဘာဝဒီပနတ္ထံ၊ မသင့်သော အယူရှိသည်၏

ပြု၏။ ထို့ကြောင့် ထို ဉာဏ်တို့ဖြင့် သောတာပတ္တိဖိုလ်ကို အဘယ်မှာ မျက်မှောက်ပြုနိုင်အံ့နည်း''ဟု ဆိုသည်။ ထို့ကြောင့် ''ထို စကားကို စိစစ်ထိုက်သည်''ဟု ဋီကာဆိုသည်။ [အနုဋီကာအဆိုကို ဋီကာအဓိပ္ပါယ်၌ ပြထား၏။]

၁။ အယုတ္တဝါဒီဘာဝဒီပနတ္ထံ။ ။ပါဋိတော်၌ ''လောကုတ္တရေ သောတေ ပဋိဟညတိ၊ လောကုတ္တရာ သောတပသာဒ၌ ထိခိုက်သလော ။ ပေ ။ သာဝကာ ပဋိဝိဇာနန္တိ၊ အရိယာသာဝကတို့သာ သိနိုင်ကြသလော''ဟု ဆက်ကာ ဆက်ကာ

အဖြစ်ကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ။ (အာယသ္မတာ မောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿတ္ထေရေန)။ ဝုတ္တာနိ။ ဟိ၊ မှန်။ ဇတ္ထ၊ ဤလောကုတ္တရေ သောတေ အစရှိသော စကား ရပ်၌။ အယံ၊ ဤဆိုအပ်လတ္တံ့ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ သကဝါဒီ၏ အလိုတည်း။ သဒ္ဒါယတနမေဝ၊ သဒ္ဒါယတနသည်သာ။ တေ၊ အသင်၏အလိုအား ဖြင့်။ လောကုတ္တရံ၊ လောကုတ္တရာလော။ ဥဒါဟု၊ သို့မဟုတ်။ သောတာဒီနိပိ၊ သောတပသာဒ အစရှိသည်တို့လည်း။ (လောကုတ္တရာနိ၊ တို့လော။) ဣတိ (အယံ)၊ ဤဆိုအပ်ပြီးကား။ (အဓိပ္ပါယော)။

ဟဋ္ဌိ ။ပေ။ ပဋိဟညတိတိ ဇတ္ထ၊ အစရှိသော ဤပါဠိငှါ။ သော၊ထိုမြတ်စွာ ဘုရား၏ ဝေါဟာရအသံတော်သည်။ လောကုတ္တရေ၊လောကုတ္တရာ သောတဉ္စ။ ယဒိ ပဋိဟညေယျ၊ အကယ်၍ ထိခိုက်အံ့။ (ဧဝံ သတိ)။ လောကုတ္တရော၊ လောကုတ္တရာဝေါဟာရသည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ အတ္ထောနဂဟေတဗ္ဗော၊ မယူထိုက်။ ပန၊ အနုယကား။ လောကိယေ၊ လောကီသောတပသာဒဉ္စ။ ပဋိဟညမာနဿ၊ ထိခိုက်ရသော ဝေါဟာရသဒ္ဒရုပ်၏။ လောကုတ္တရတာနုဂမ၊ လောကုတ္တရာ၏ အဖြစ်မည်သည်။ နတ္ထိ။ ဣတိ အယံ၊ ကား။ ဇတ္ထ၊ ဤဟဋ္ဌိ ဗုဒ္ဓဿ အစရှိသော စကားရပ်၌။ အဓိပ္ပါယော၊ သကဝါဒီ၏ အလိုတည်း။

လောကိယေန ဝိညာဏေနာတိ ဇတ္ထာပိ၊ အစရှိသော ဤပါဠိငှါလည်း။ လောကိယေနေဝ၂၊ လောကီသာလျှင် ဖြစ်သော။ (ဝိညာဏေန ပဋိဝိဇာနန္တိ-နာနု-ဒ္ဒိ စပ်။) ဣတိ အတ္ထော၂။ ဣတရထာ၊ ဤ လောကိယေနဝ ဟူသော

မေး၏။ ထို အမေးစကားတို့ကို (“ဗုဒ္ဓ၏ ဝေါဟာရစကား သဒ္ဒရုပ် အသံတော်သည် လောကုတ္တရာ ဖြစ်၏”ဟူသော ပရဝါဒီ၏အယူကို) မသင့်ဟု ပြခြင်းငှါ သကဝါဒီ ဆိုအပ်ကုန်ပြီ။

၁။ ဟဋ္ဌိ ။ ပေ ။ ပဋိဟညတိ။ ။ဤပါဠိတော်အနက်ကို ပြောင်းပြန် ပြန် လိုက်လျှင် “ဗုဒ္ဓ၏ အခေါ်အဝေါ် ဖြစ်သော ဝေါဟာရသဒ္ဒသည် လောကုတ္တရာ သောတဉ္စ အကယ်၍ ထိခိုက်လျှင် ထို ဝေါဟာရ သဒ္ဒ လည်း လောကုတ္တရာ ဖြစ်စရာ ရှိ၏”ဟု အဓိပ္ပါယ်ထွက်နေ၏။ ထို့ကြောင့် ထို အဓိပ္ပါယ် အနက်ကို မယူရ-ဟု တား မြစ်သည်။ ထိုသို့ အဓိပ္ပါယ်မယူရလျှင် အဘယ်သို့ ယူရမည်နည်းဟု မေးဘွယ်ရှိသော ကြောင့် “လောကိယေ ။ ပေ ။ အယမေတ္ထာဓိပ္ပါယော”ဟု မိန့်သည်။ “လောကီ-သောတဉ္စ ထိခိုက်သော ဝေါဟာရသဒ္ဒသည် လောကုတ္တရာ မဖြစ်နိုင်”ဟု အဓိပ္ပါယ် ယူပါ-ဟုလို။

၂။ လောကိယေ နေဝါတိ အစ္ဆရာ။ ။ပါဠိတော်ဝယ်“နနု ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝ-တော ဝေါဟာရံ (ခေါ်ဝေါ်ပြောဟောကြောင်း အသံတော်ကို။) လောကိယေန ဝိညာဏေန ပဋိဇာနန္တိ (သိကြသည်မဟုတ်လော)”ဟု မေးရာ၌ “လောကိယေန” ဝယ် “သမ္မိပဒံသာဝသာဓာရကံ”နှင့်အညီ ဧဝ သဒ္ဒါထည့်၍ အဓိပ္ပါယ် မှတ်ပါ။ဘာ ကြောင့်နည်း။-ဧဝ မပါလျှင်ဗုဒ္ဓ၏ဝေါဟာရ ဇရုးသံကို လောကီဖြစ်သော သောတ-

အဝဓာရဏအနက်မှ တပါး အဝဓာရဏ-မပါသော အခြင်းအရာ အားဖြင့်။ (အတ္တော၊ ကို။ ဂယ္ဟမာနေ၊ ယူအပ်သော်။) အနေကန္တတာ၊ ကောန် မဟုတ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ သိယာ။ဟိ၊ မှန်။ လောကုတ္တရံ ၁၊ လောကုတ္တရာ ဖြစ်သော မဂ် ဖိုလ် နိဗ္ဗာန်ကို။ လောကီယေန၊ လောကီဖြစ်သော။ ဉာဏေ-နပိ၊ ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်ဖြင့်လည်း။ ဉာယတိ ၁၊ သိအပ်၏။ ဧဝံ၊ သို့။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော အာရုံကို။ ယထာနုရူပတော၊ ထိုက်သည် အားလျော်စွာ။ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ သဗ္ဗေ ။ ပေ ။ ဘာဝေန္တီတိပဥ္ဉေသု၊ အစရှိသော ပြဿနာတို့၌။ ယေ၊ အကြင် ပုထုဇဉ်တို့သည်။ မဂ္ဂံ၊ ကို။ န ပဋိလဘန္တိ။ တေ သန္ဓာယပဋိက္ခိ-ပတိ။ ယေ၊ အကြင် အရိယာ တို့သည်။ (မဂ္ဂံ) ပဋိလဘန္တိ။ တေ သန္ဓာယ ဗဋ္ဋဇာနာတိ။

၃၅၁။ သောဝဏ္ဏမယာယာတိ၊ ကား။ သုဝဏ္ဏမယာယ၊ ရွှေဖြင့် ပြုအပ်သော။ (လဋ္ဌိယာ အာစိက္ခိတုံ-၌ စပ်။) ဣဒံ၊ ဤဉဒါဟရဏ်သည်။ ပရဝါဒိဿ ဉဒါဟရဏံ။

ဇဋ္ဌိယာယာတိ၊ ကား။ ဇဋ္ဌာ မယာယ၊ ကြက်ဆူရိုးဖြင့် ပြီးသော။ (လဋ္ဌိယာ အာစိက္ခိတုံ-၌ စပ်။) ဣဒံ၊ ဤဉဒါဟရဏ်သည်။ သကဝါဒိဿ-ဉဒါဟရဏံ၊ တည်း။

၃၅၂။ လောကိယံ၊ လောကီတရားကို။ ဝေါဟရန္တဿ၊ ခေါ်ဝေါ်ပြောဆိုသော မြတ်စွာဘုရား၏။ လောကိယော၊ လောကီဖြစ်သော။ သဒ္ဒေါ၊ အသံတော်သည်။ (ဟောတိ)။ ဣတိ အယမ္ပိ၊ ဤ အယူသည်လည်း။ ကော၊ တခုသော။ လဒ္ဓိ၊ တည်း။ သာ၊ ထို အယူသည်။ တေရဟိ၊ ၌။ ကေစ္စာနံ၊ အန္ဓကာနံ လဒ္ဓိ ၂၊ တည်း။ ဇာတ္တာ၊ ဤ ဝေါဟာရကထာ၌။ သေသံ၊ ကြွင်းသော ပုဒ်အပေါင်းသည်။ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

ဝေါဟာရကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ)။

ဝိညာဉ်ဖြင့် သိခြင်း၏ ကောန်မဟုတ်ရာ ရောက်၍, လောကုတ္တရာဖြင့် သိခြင်း ကိုလည်း ခွင့်ပြုရာ ရောက်သောကြောင့်တည်း။ "တရားသံ သဒ္ဒ ကို လောကီဖြစ်သော သောတ-ဝိညာဉ်ဖြင့် သိခြင်းမှာ ကောန်ဖြစ်သည်-ဟူလို။

၁။ **လောကုတ္တရံ ဟိ ။ ပေ ။ ဉာယတိ။** ။လောကုတ္တရာ ဖြစ်သော မဂ်, ဖိုလ်, နိဗ္ဗာန်ကို လောကီယေနာပိ ဉာဏေန ဉာယတိ-လောကီပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်ဖြင့်လည်း သိအပ်၏။ လောကီယေနာပိ ၌ ဇာပိ-ဖြင့် "နိဗ္ဗာန် ဟူသော လောကုတ္တရာကို မဂ်, ဖိုလ် လောကုတ္တရာဉာဏ်ဖြင့်လည်း သိအပ်၏"ဟု ဆည်းသည်။ ဤသို့ ထိုက်သည့် အားလျော်စွာ သိထိုက်သည်။

။ အယမ္ပိ ကော လဒ္ဓိ။ ။ပါဠိတော်ဝယ် "လဋ္ဌာ ဇဋ္ဌိယာယ လဋ္ဌိယာ ဓညပုဏ္ဏောပိ သုဝဏ္ဏပုဏ္ဏောပိ အာစိက္ခိတုန္တိ အာမန္တာ၊ ကြက်ဆူရိုးဖြင့် လုပ်အပ်သော

၁၁—နိရောဓကထာ အဖွင့်

၃၅၃။ ဣဒါနိ၊ ဝေါဟာရကထာကို ပြပြီးရာ ယခုအခါ၌။ နိရောဓကထာနာမ, ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထို နိရောဓကထာ၌။ တေရဟိ, မဟိသာသကာနဉ္စေဝ၊ မဟိသာသကဂိုဏ်းသားတို့၏ငင်း။ အန္ဓကာနဉ္စ၊ အန္ဓက ဂိုဏ်းသားတို့၏ငင်း။ လဒ္ဓိ၊ သည်။ (ဟောတိ) သေယျထာပိ, (ဧဝံ)။ ယေသံ၊ အကြင် ပရ၀ါဒီ တို့၏။ အပ္ပဋိသင်္ခါနိရောဓဉ္စ၊ ဒုက္ခ အစရှိသည်တို့ကို အသင့်အားဖြင့် ရှုတတ်သော ပညာအထူးဖြင့် မဆိုထိုက်သော ချုပ်ခြင်းကိုငင်း။ ပဋိသင်္ခါနိရောဓဉ္စ၊ ဒုက္ခ အစရှိသည်တို့ကို အသင့်အားဖြင့် ရှုတတ်သော ပညာအထူးဖြင့် ဆိုထိုက်သော ချုပ်ခြင်းကိုငင်း။ ဒွေပိ၊ နှစ်ပါးလုံးတို့ကိုလည်း။ ကေတော၊တပေါင်းတည်း။ကတ္တာ၊၍။နိရောဓသစ္စန္တိ၊ဟူ၍။ (လဒ္ဓိ, ဟောတိ)။ တေ၊ ထို ပရ၀ါဒီတို့ကို။ သန္ဓာယ, ဒွေ နိရောဓာတိ၊ အစရှိသော။ ပုစ္ဆာ၊ သည်။ သက၀ါဒိဿ။ ပဋိညာ ပရ၀ါဒိဿ။

ဒုတ်ဖြင့် စပါးပုံကိုလည်း ညွှန်ပြနိုင်, ရွှေပုံကိုလည်း ညွှန်ပြနိုင်သည် မဟုတ်လော'' ဟူသော အယူသည် ရှေ့၌ ပြအပ်သော အယူမှ တပါးသော ပရ၀ါဒီ၏ အယူတည်း။ ထို့ကြောင့် ''အယမ္ပိ ကော လဒ္ဓိ''ဟု ဆိုသည်။ [ကြက်ဆူရိုးသည် လောကီ သဒ္ဒ နှင့်တူသည်။ စပါးပုံသည် ထို သဒ္ဒ ဖြင့် ဟောကြား ညွှန်ပြအပ်သော လောကီတရား နှင့်တူ၏။ ရွှေပုံသည် ထို လောကီ သဒ္ဒ ဖြင့် ညွှန်ပြအပ်သော လောကုတ္တရာ တရားနှင့်တူ၏။ ပရ၀ါဒီ၏ ရွှေဒုတ်သည် လောကုတ္တရာ သဒ္ဒ နှင့်တူ၏''ဟု မှတ်ပါ။ စပါးပုံနှင့် ရွှေပုံကား ရှေ့အတိုင်းပင်။]

၁။ **အပ္ပဋိသင်္ခါနိရောဓဉ္စ**။ ။ယော ပစ္စယ ၀ေကလ္လေန ဓမ္မာနံ ဥပ္ပါဒဿအစ္စန္တဝိဇ္ဇဘူတော နိရောဓော-ဖြစ်ဖို့ရန် အကြောင်း၏ ချို့တဲ့ကြောင်း သင်္ခါရ တရားတို့၏ ဖြစ်ခြင်းကို စင်စစ်တားမြစ်တတ်သည် ဖြစ်၍ ဖြစ်သော အကြင် ချုပ်ခြင်းသည် (အကြင် ချုပ်ကြောင်းသည်) ရှိ၏။ သော ပဋိသင်္ခါယ နဝတ္တဗ္ဗတော အပ္ပဋိသင်္ခါ-နိရောဓော၀နာမာတိ ပရ၀ါဒိနော လဒ္ဓိ-ထို ချုပ်ခြင်းသည် ပဋိသင်္ခါ ဟူသော ပညာအထူးဖြင့် မဆိုထိုက်သောကြောင့် အပ္ပဋိသင်္ခါနိရောဓမည်၏-ဟု ပရ၀ါဒီ၏ အယူသည် ဖြစ်၏။-အနု''

၂။ **ပဋိသင်္ခါနိရောဓဉ္စ**။ ။ဒုက္ခာဒီနံ-ဒုက္ခသစ္စာအစရှိသည် တို့ကို+ပဋိသင်္ခါ-အသင့် အားဖြင့် ရှုခြင်းတည်း။ ၀ါ-အသင့် အားဖြင့် ရှုတတ်သော ပညာ အထူးတည်း၊ကွတိ ပဋိသင်္ခါ။ ပညာ၀ိသေသော-ပညာအထူးတည်း။ တေန-ဖြင့်+၀တ္တဗ္ဗော-ဆိုထိုက်သော+နိရောဓော-ချုပ်ခြင်းတည်း။ ပဋိသင်္ခါနိရောဓော၊ယော သာသဝေဟိ-ဓမ္မေဟိ ဝိသံယောဂေါတိ ဝုစ္စတိ-ယင်း ပဋိသင်္ခါနိရောဓကို အာသဝေါတို့နှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော လောကီသင်္ခါရတို့နှင့် မယှဉ်ခြင်းဟူ၍ ဆိုအပ်၏။-အနု''

မှတ်ချက်။ ။ပရ၀ါဒီတို့၏ အယူဖြစ်သောကြောင့် သူတို့အယူကို မိမိတို့ ယူနေကျဖြစ်သော နိရောဓသစ္စာနှင့်ငင်း, ကိလေသာတို့၏ မဖြစ်ခြင်း ဟူသော (အနုပ္ပန္နအကုသလ)တို့နှင့်ငင်း ထပ်တူထား၍ မစဉ်းစားသင့်။ ''တချို့တူ, တချို့မတူ''ဟုသာ မှတ်ပါ။

ဒေ့ ဒုက္ခနိရောဓာတိ ပဉ္ဉေသု၊ အစရှိသော ပြဿနာတို့၌။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒေ့၊ ကုန်သော။ ဒုက္ခသစ္စာနံ၊ တို့ကို။ (ပရဝါဒီ) နဲ ဣစ္ဆတိ။ တသ္မာ, ပဋိက္ခိ-ပတိ။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒီဟိ၊ ကုန်သော။ အာကာရေဟိ၊ အပ္ပဋိသခ်ါ-နိရောဓ,ပဋိသခ်ါနိရောဓ ဟူသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ ဒုက္ခံ၊ သည်။ နိရုဇ္ဈတိ၊ ချုပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ (ပရဝါဒီ) ဣစ္ဆတိ။ တသ္မာ, ပဋိဇာနာတိ။

ဒေ့ နိရောဓ သစ္စာနိတိ ပဉ္ဉေသု၊ အစရှိသော ပြဿနာတို့၌။ ဒိန္နံ၊ ကုန်သော။ ဒုက္ခသစ္စာနံ၊ တို့၏။ နိရောဓဝသေန၊ ချုပ်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ အနိစ္ဆန္တော၊ အလို မရှိသည်။ (ဟုတ္ဘာ)။ ပဋိက္ခိပတိ။ ဒီဟိ၊ ကုန်သော။ အာကာရေဟိ၊ အပ္ပဋိသခ်ါနိရောဓ, ပဋိသခ်ါနိဇရောဓ ဟူသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ ဒုက္ခဿ၊ ၏။ နိရုဇ္ဈနတော၊ ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ ပဋိဇာနာတိ။ ဒေ့-တာဏာနိတိ အာဒီသုပိ၊ အစရှိသော ပြဿနာတို့၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ တည်း။ အတ္ထိ ဒိန္နံ နိဗ္ဗာနာနန္တိ အာဒီသု၊ အစရှိကုန်သော။ ပုစ္ဆာသု၊ တို့၌။ ဥစ္စနီစတာဒီနိ၊ (နိဗ္ဗာန်၏) မြင့်သည်၏အဖြစ်, နိမ့်သည်၏ အဖြစ် အစရှိသည်တို့ကို။ ဝါ၊ မြတ်သည်၏အဖြစ်ယုတ်သည်၏အဖြစ် အစရှိသည်ကို။ အပဿန္တော၊ မမြင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပဋိက္ခိပတိ။

အပ္ပဋိသခ်ါနိရုဒ္ဓေတိ၊ ကား။ ယေ၊ အကြင် သခ်ါရ တရားတို့ကို။ ပဋိ-သခ်ါယ၊ အသင့်အားဖြင့် ရှုတတ်သော ပညာအထူးဖြင့်။ လောကုတ္တရေန၊ လောကုတ္တရာဖြစ်သော။ ဉာဏေန၊ ဉာဏ်ဖြင့်။ (ပဋိသခ်ါယ ကို ထပ်ဖွင့်သည်။) အနိရုဒ္ဓါ၊ မချုပ်ကုန်သည်။ (ဟုတ္ဘာ)။ သုဒ္ဓပကတိကတ္တာ ဝါ၊ စင်ကြယ်သော သဘောရှိကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့် သော်ငှင်း။ ဥဒ္ဒေသပရိပုစ္ဆာ-ဒီနံ၊ ပါဋိတော်ကို သင်ယူခြင်း, အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို အဖန်ဖန် မေးစိစစ်ခြင်း အစရှိသည်တို့၏။ ဝသေန ဝါ၊ အစွမ်းကြောင့်သော်ငှင်း။န သမုဒါစရဏတော၊ မဖြစ်ပေါ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နိရုဒ္ဓါတိ၊ နိရုဒ္ဓ တို့ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ။ တေ-

---

၁။ **အပ္ပဋိသခ်ါ နိရုဒ္ဓေ** ။။ "ယေ ဝုစ္စန္တိ။တေ သခ်ါရေ"ကို ကြည့်၍ သခ်ါရတို့ကို အပဋိသခ်ါနိရုဒ္ဓခေါ်သည်ဟု မှတ်ပါ။ သို့သော် "သုဒ္ဓ ပကတိက"ဟူသည် ဗြဟ္မာပြည်မှ စုတေလာသူ ဖြစ်သောသတ္တဝါတည်း။ ထိုသူ၌ကား ကိလေသာဟူသော သခ်ါရတို့၏ ဖြစ်ခြင်းမရှိသော ချုပ်ခြင်းကို "အပ္ပဋိသခ်ါ နိရုဒ္ဓ"ဟု ခေါ်ရသည်။ "ဥဒ္ဒေသ ပရိ ပုစ္ဆာဒီ နံ ဝသေန"ဖြင့်လည်း ပါဋိကို သင်ယူခြင်း, အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို မေးခြင်း, အာဒိဖြင့် သေနာသနဝတ်ကို ပြုခြင်း, စာချခြင်း, သမထ ဝိပဿနာ အား ထုတ်နေခြင်း စသည်ကိုယူပါ။ ထို အကြောင်းကြောင့် "အသမုဒါစရဏ-ကိလေသာ သခ်ါရတို့၏ မဖြစ်ခြင်း"ကို နိရုဒ္ဓဟု ဆိုရသည်။ ဤ စကားအရ "အပ္ပဋိသခ်ါ နိရောဓ-ပဋိသခ်ါ မည်သော ဉာဏ်ပညာအထူးမပါပဲ ကိလေသာ သခ်ါရတို့၏ မဖြစ်ခြင်း" ကိုပင် အပ္ပဋိသခ်ါနိရောဓ ခေါ်သည်-ဟု မှတ်ပါ။

သခ်ါရေ၊ ထို သခ်ါရတရားတို့ကို။ (ပဋိသခ်ါ၊ အသင့်အားဖြင့် ရှုတတ်သော ပညာအထူးဖြင့်။ နိရောဓေန္တိ နနု၊ လော·၌ စပ်။) ပဋိသခ်ါနိရောဓေန္တိတိ၊ ကား။ လောကုတ္တရဉာဏေန၊ ဖြင့်။ နိရောဓေန္တိ၊ ချုပ်စေကြကုန်သလော။ အနုပ္ပတ္တိဘာဝံ၊ နောက်တဖန် ဖြစ်ခြင်းမရှိသည်၏အဖြစ်သို့။ ဂမေန္တိ၊ ရောက်စေကြသည်မဟုတ်လော။ နနု အပ္ပဋိသခ်ါနိရုဒ္ဓါသခ်ါရာတိ၊ အစရှိသော။ ပုစ္ဆာ ပရဝါဒိဿ။ တတ္ထ၊ ထို နနု အပ္ပဋိသခ်ါနိရုဒ္ဓါ သခ်ါရာ အစရှိသော ပြဿနာ၌။ ဘဂ္ဂါနံ၊ ချိုးဖျက်အပ်ပြီးသော ကိလေသာတို့ကို။ ပုန,အဘဥ္ဇန-တော၊ မချိုးဖျက်အပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊ တနည်း။ အပ္ပဋိသခ်ါ-နိရုဒ္ဓါနံ၊ အသင့်အားဖြင့် ရှုတတ်သော ပညာအထူးဖြင့် မဆိုထိုက်သော ချုပ်ခြင်း ရှိကုန်သော အသမုဒါစာရ သခ်ါရတို့၏။ အရိယမဂ္ဂေ၊ အရိယမဂ်သည်။ ဥပ္ပန္နေ၊ ဖြစ်လသော်။ တထာ၊ ထို ချုပ်ပြီးသော အခြင်းအရာအား ဖြင့်။ နိရုဇ္ဈနတောဝ၊ ချုပ်ခြင်းကြောင့်ပင်။ သကဝါဒီ၊ သည်။ အစ္စန္တ-ဘဂ္ဂတံ၊ စင်စစ် ချိုးဖျက် ထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ပဋိဇာနာတိ။ ဧတ္ထ၊ ဤ နိရောဓ ကထာ၌။ သေသံ၊ ကြွင်းသော ပုဒ်အပေါင်းသည်။ ဥတ္တာန-နတ္ထမေဝ၊ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

နိရောဓကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ)။

ဒုတိယောဝဂ္ဂေါ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတော)။

၂-ဒုတိယဝဂ် ပြီးပြီ။

၃-တတိယဝဂ်

၁-ဗလကထာ အဖွင့်

၃၅၄။ ဣဒါနိ၊ဗလကထာ နာမ, ဟောတိ။တတ္ထ၊ဠ္ဍ။တေရဟိ, အန္ဓကာနံ, လဒ္ဓိ (ဟောတိ) သေယျထာပိ, (ဧဝံ)။ ယေသံ၊ အကြင် ပရဝါဒီတို့၏။ အနုရုဒ္ဓသံယုတ္တော၊ အနုရုဒ္ဓသံယုတ်၌။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်။ စတုန္နံ၊ ကုန်သော။ ဣမေသံ သတိပဋ္ဌာနံ၊ တို့၏။ ဝါ၊ တို့ကို။ ဘာဝိတတ္တာ၊ မိမိသန္တာန်၌ ဖြစ်စေအပ်ကုန်ပြီး၏ အဖြစ်ကြောင့်ထင်း။ ဗဟုလီကတ္တာ၊ ကြိမ်ဖန်များစွာ အလေ့အလာပြုအပ်ကုန်ပြီး၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဌာနဉ္စ၊ အကြောင်းကိုလည်း။ ဌာန-တော၊ အကြောင်း၏ အဖြစ်အားဖြင့်။ အဌာနဉ္စ၊ အကြောင်း မဟုတ်သည်ကိုလည်း။အဋ္ဌာနတော၊ အကြောင်းမဟုတ်သည်၏အဖြစ်အားဖြင့်။ ယထာဘူတံ။ ပဇာနာမိ၊ အပြားအားဖြင့် သိ၏။ ဣတိ အာဒီနိ၊ ဤသို့ အစရှိကုန်သော။ ဒဿ၊ ကုန်သော။သုတ္တာနိ၊ တို့ကို။ အယောနိသော၊ အားဖြင့်။ ဂဟေတ္ဝာ၊ ၍။ တထာဂတဗလံ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ အားတော်သည်။ သာဝကဗလံ၊ သာဝကတို့နှင့်ဆက်ဆံ၏။ ဣတိ၊သို့။ (လဒ္ဓိ, ဟောတိ)။ တေ၊ ထို ပရဝါဒီတို့ကို။ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ။ လဒ္ဓိယံ ဌတ္ဝာ ပဋိညာ ပရဝါဒိဿ။ စ၊ ဆက်။ တေံ-တထာဂတဗလံနာမ၊ ဤမြတ်စွာဘုရားအားတော်မည်သည်။ သာဝကေဟိ၊ တို့နှင့်။ သာဓာရဏာမိ၊ ဆက်ဆံသော အားသည်လည်း။ အတ္ထိ။ အသာဓာရ-ဏာမိ၊ မဆက်ဆံသောအားသည်လည်း။ (အတ္ထိ)။ သဓာရဏာသာဓာရဏာမိ၊ ဆက်ဆံ မဆက်ဆံသော အားသည်လည်း။ (အတ္ထိ)။တတ္ထ၊ ထို သုံးပါးသော အားတော်တို့တွင်။ အာသဝါနံ၊ အာသဝေါတို့၏။ ခယေ၊ ကုန်ကြောင်း အရဟတ္တမဂ်၌။ ဉာဏံ၊ ဖြစ်သော ဉာဏ်သည်။ သာဓာရဏံ၊ ဆက်ဆံသော အားတော်တည်း။ ဣန္ဒြိယ ပရောပရိယတ္တိဉာဏံ၊သည်။ အသာဓာရဏံ၊ မဆက်ဆံသောအားတော်တည်း။ သေသံ၊ ကြွင်းသော ဉာဏ်တော်သည်။ သာဓာရ-ဏဉ္စ၊ ဆက်ဆံသော အားတော်သည်ထင်း။ အသာဓာရဏဉ္စ၊ မဆက်ဆံသော အားတော်သည်ထင်း။ (ဟောတိ)။

ဟိ၊ ခဲ့။ ဌာနာဌာနာဒီနိ၊ ဌာနာဌာနာအစရှိသောဉာဏ်တို့ကို။ သာဝကာ၊ တို့သည်။ ပဒေသေန၊ အစိပ်အပိုင်းအားဖြင့်။ ဇာနန္တိ။ တထာဂတာ နိပ္ပ-ဒေသေန၊ အစိပ်အပိုင်းမရှိသော အားဖြင့်။ (ဇာနန္တိ)။ ဣတိ၊ ဤသို့။ တာနိ၊ ထို ဌာနာဌာန အစရှိသော ဉာဏ်တို့သည်။ ဥဒ္ဒေသတော၊ အကျဉ်းအားဖြင့်။ သာဓာရဏာနိ၊ကုန်၏။နိဒ္ဒေသတော၊အကျယ်အားဖြင့်။ န (သာဓာရဏာနိ)။

ပန၊ ဆက်။ အယံ၊ ဤပရဝါဒီသည်။ အဝိသေသေန၊ (အကျယ်–အကျယ်ဟု) အထူးမမ သာမညအားဖြင့်။ သဗ္ဗမ္ပိ၊ အလုံးစုံသော အားကိုလည်း။ သာဓာရဏန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟာ၊ ပြီ။ တမေနံ၊ ထို ပရဝါဒီကို။ တတော၊ ထို အယူမှ။ ဝိဝေစေတုံ၊ ငှါ။ တထာဂတဗလံ သာဝကဗလန္တိ၊ ဟူ၍။ ပုန, အနုယောဂေါ, အာရဒ္ဓေါ။ တတ္ထ၊ ထို တထာဂတဗလံ သာဝကဗလံ ဟူသော အနုယောဂ၌။ ပဌမပဥ္ဉေ၊ ၌။ နိဒ္ဒေသတော၊ အားဖြင့်။ သဗ္ဗာကာရဝိသယတံ၊ အလုံးစုံ အခြင်းအရာ ဟူသော အရာရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဝါ၊ အလုံးစုံ အခြင်းအရာ ဟူသော အာရုံရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ သန္ဓာယ, ပဋိက္ခိပတိ။ ဒုတိယပဥ္ဉေ, ဥဒ္ဒေသတော၊ အားဖြင့်။ ဌာနာဌာနမတ္တာဒိ-ဇာနနဝသေန၊ဌာနအဌာန မျှအစရှိသည်ကိုသိခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ပဋိဇာနာတိ။

တညေဝါတိ အာဒိပဥ္ဉေသု၊ အစရှိသော ပြဿနာတို့၌။ သဗ္ဗာကာရေန၊ အားဖြင့်။ နိန္ဒာနာကရဏတာယ၊ အသီးအခြား ပြုကြောင်း အထူး မရှိသည်၏ အဖြစ်၏။ အဘာဝေန၁၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ ပဋိက္ခိပတိ။ ပုဗ္ဗယောဂေါစ၊ ရှေး၌ အားထုတ်အပ်သော ကောင်းမှုသည်ထင်း။ ပုဗ္ဗစရိယာစ၊ ရှေး၌ ကျင့်အပ်သော အကျင့်သည်ထင်း။ အတ္ထတော၊ အနက်သဘောအားဖြင့်။ ဧကံ၊ တခုသာတည်း။ ဝါ၊ တူ၏။ ဓမ္မကွာနဉ္စ၊ တရားကို ပြောခြင်းသည်ထင်း။ ဓမ္မဒေသနာစ၊ တရားကိုဟောခြင်းသည်ထင်း။ တထာ၊ ထို့အတူ။ (အတ္ထတော ဧကံ)။ ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တိပဥ္ဉေ၊ ၌။ ကေဒေသေန၊ တစိတ်တဖို အားဖြင့်။ သာဓာရဏတံ၊ ဆက်ဆံသည်၏အဖြစ်ကို။ သန္ဓာယ, သာဝက-ဝိသယေ၊ သာဝကတို့၏ အရာ၌။ (ပရဝါဒီ)။ ပဋိဇာနာတိ။

၃၅၅။ ဣဒါနိ၊ ၌။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥဒ္ဒေသတော၊ အကျဉ်းအားဖြင့်။ ဌာနာဌာနာဒီနိ၊ ဌာန, အဌာန အစရှိသည်တို့ကို။ သာဝကော, ဇာနာတိ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သာဝကဿ၊ ၏။ တထာဇာနနံ၊ ထို ဌာန, အဌာန အစရှိတို့ကို သိခြင်းကို။ ပကာသေတုံ၊ ထင်ရှားပြပြီး၍။ တေန ဇာနန မတ္တ သာမညေန၊ ထိုသို့ သိခြင်းမျှအားဖြင့် တူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။

၁။ **နိန္ဒာနာ** ။ ပေ ။ **အဘာဝေန**။ ။နာနာကရဏ–အသီးအခြား ပြုကြောင်း အထူး။ နတ္ထိ+နာနာကရဏံ+ယသ္မာတိ= နိန္ဒာနာကရဏံ– အသီးအခြား ပြုကြောင်း အထူးမရှိသော ဗလ။နိန္ဒာနာကရဏဿ+ဘာဝေါ နိန္ဒာနာကရဏတာ-အသီးအခြားပြုကြောင်း အထူးမရှိသည်၏ အဖြစ်ဟူသည် တူသည်၏ အဖြစ် (တူမျှခြင်း)တည်း။ ထိုသို့ တထာဂတ ဗလနှင့် သာဝက ဗလ၏ ထပ်တူ ကျလောက်အောင် တူမျှခြင်း၏။ အဘာဝေန-မရှိခြင်းကြောင့်၊ "အနည်းငယ်တူသော်လည်း ထပ်တူ ကျလောက်အောင် မတူခြင်းကြောင့်" ဟူလို။ ထို့ကြောင့် "န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ"ဟု ပယ်သည်။ ဤ ပြအပ်ခဲ့သော အစိတ်စိတ်ပုဒ်အနက်ကို ထောက်၍ "နာနာကရဏတာယ" ဟူသော မူကွဲကို မမှန်ဟု မှတ်ပါ။

တေသံ၊ ထို အားးတော်တို့၏။ သာဝက သာဓာရဏတ္တံ၊ သာဝက တို့နှင့် ဆက်ဆံကုန်သည်၏အဖြစ်ကို။ ပတိဋ္ဌာပေတုံ၊ တည်စေခြင်းငှါ။ သာဝကော။ ပေ ။ ဇာနာတိတိ အာဒယော၊ အစရှိကုန်သော။ ပရဝါဒိပဥ္စာ ဟောန္တိ။ တတ္ထ၊ ထို သာဝကော ဌာနာဌာနံ ဇာနာတိ အစရှိသော ပြဿနာဌ်။ ကုန္ဒြိယ-ပရောပရိယတ္တိဉာဏံ၊ ကုန္ဒြိယပရောပရိယတ္တိဉာဏ်တော်သည်။ ဆန္နံ၊ ကုန်သော။ အသာဓာရဏဉာဏာနံ၊ တို့တွင်။ အညတရံ၊ တပါးအပါအဝင်တည်း။ ကုတိ၊ ကြောင့်။ န ဂဟိတံ၊ မယူအပ်။ အာသဝက္ခယေန ဝါ, အာသဝက္ခယန္တိ၊ ကား။ တထာဂတတဿ၊ ၏။ အာသဝက္ခယေန၊ အာသဝက္ခယဉာဏ်တော်နှင့်။ သဒ္ဒိံ။ သာဝကဿ၊ ၏။ အာသဝက္ခယံ၊ ဉာဏ်ကို။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။ ဝတ္တုမ်ဖြံ၊ သော။ ယံ နာနာကရဏံ၊ အကြင် အသီးအခြား ပြုကြောင်း အထူးသည်။ သိယာ၊ ၏။ တံ (နာနာကရဏံ)၊ ထို အသီးအခြားပြုကြောင်း အထူးသည်။ နတ္ထိ။ဝိမုတ္တိယာ ဝါ ဝိမုတ္တန္တိပဒေပိ၊ ဥ်လည်း။ဧသေဝ နယော၊ တည်း။ ဧတ္ထ၊ ဤ ဗလကထာဌ်။ သေသံ၊ ကြင်းသော ပုဒ်အပေါင်းသည်။ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။

၃၅၆။ ကုဒါနိ၊ ဥ်။ ယံ၊ အကြင် အာသဝက္ခယဉာဏ်ကို။ သကဝါဒိနာ၊ သည်။ အာသဝါနံ ။ ပေ ။ သာဓာရဏန္တိ၊ ဟူ၍။ အနုညာတံ၊ ခွင့်ပြုအပ်ပြီ။ တေန၊ ထို အာသဝက္ခယဉာဏ်နှင့်။ သဒ္ဒိံ၊ သံသန္ဒိတ္ဝာ၊ ရောနှော၍။ သေသာနမ်ပိ၊ အာသဝက္ခယဉာဏ်မှ ကြင်းသော ဉာဏ်တို့၏လည်း။ သာဓာရဏ-ဘာဝံ၊သာဝကတို့နှင့် ဆက်ဆံကုန်သည်၏အဖြစ်ကို။ ပုစ္ဆိတုံ၊ ပုန၊ အာသဝါနံ ခယေတိ အာဒယော၊ အစရှိသော ပြဿနာတို့သည်။ ပရဝါဒိပဥ္စာဝ၊ ပရဝါဒိ၏ ပြဿနာတို့သည်သာ။ ဟောန္တိ။ တေသံ၊ ထို ပြဿနာတို့၏။ ဝိဿဇ္ဇနေ၊ အဖြေ၌။ သကဝါဒိနာ၊ သည်။ အာသဝက္ခယေ၊ အာသဝေါတို့၏ ကုန်ခြင်း၌။ ဝါ၊ အာသဝေါတို့၏ ကုန်ကြောင်း အရဟာတ္တမဂ်၌။ ဝိသေသာ-ဘာဝေန၊ အထူး၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ တံ ဉာဏံ၊ ထို အာသဝက္ခယဉာဏ်ကို။ သာဓာရဏန္တိ၊ ဟူ၍။ အနုညာတံ၊ ခွင့်ပြုအပ်ပြီ။ ဣတရေသု၊ အာသဝက္ခယ-ဉာဏ်မှ တပါးသော ဌာနာဌာန စသော ဉာဏ်တို့၌။ ဝိသေသ ဘာဝေန၁၊ ထူး သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သာဓာရဏတာ၊ ဆက်ဆံသည်၏အဖြစ်ကို။ ပဋိက္ခိတ္တာ၊ ပယ်မြစ်အပ်ပြီ။

၁။ **ဣတရေသု ဝိသေသဘာဝေန၎** ။၃၅၆-ဥ် "အာသဝက္ခယဉာဏ်ကို သာဝကသာဓာရဏာလော"ဟု ပရဝါဒိက မေးရာဝယ် အာသဝေါတို့၏ ကုန်ခြင်း၌ ဝိသေသာဘာဝ-အထူး မရှိခြင်းကြောင့် "အာမန္တာ"ဟု သကဝါဒိက ခွင့်ပြု၏။ အာသဝက္ခယ ဉာဏ်မှ တပါးသော ဌာနာဌာန ဉာဏ် စသော ဉာဏ်တို့ဉ်ကား သာဝက တို့သည် အကျဉ်းမျှသာ သိ၍ အကျယ်အားဖြင့် မသိနိုင်သည့် အတွက် ဝိသေသ ဘာဝ-အထူးရှိသောကြောင့် "သာဝကတို့နှင့် ဆက်ဆံခြင်းကို"'နှ ဟေဝံ

ပုန၊ ဌာနာဌာနာဒီနံ၀ိ၊ ဌာနာဌာန အစရှိသော ဉာဏ်တို့၏။ အာသဝက္ခ-
ယေနေ၀၊ အာသဝက္ခယ ဉာဏ်နှင့်သာ။ သဒ္ဒိ၊သံသန္ဒိတ္ဝာ၊ ရောနှော၍။
အသာဓာရဏပုစ္ဆာ၊ အသာဓာရဏ ကို မေးကြောင်း ပုစ္ဆာသည်။ ပရ၀ါဒိ-
ဿေ၀၊၏သာ ပုစ္ဆာတည်း။ တတ္ထ၊ ထို ပုစ္ဆာတို့တွင်။ အာသဝက္ခယဉာဏော၊
ဌ်။ ပဋိက္ခေပေါ၊ သည်၎င်း။ သေသေသု၊ ကြွင်းသော ဉာဏ်တို့၌။ ပဋိညာ စ၊
သည်၎င်း။ သက၀ါဒိဿ၊ သက၀ါဒီ၏ ပယ်ခြင်း၀န်ခံခြင်းတည်း။ တတော၊
ထိုမှ နောက်၌။ ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တာန၊ ဉာဏ်နှင့်။ သဒ္ဒိ သံသန္ဒိတ္ဝာ
အသာဓာရဏပုစ္ဆာ ပရ၀ါဒိဿ။ သာ၊ ထို ပုစ္ဆာကို။ သဒ္ဓိပိတ္ဝာ၊ ချုံး၍။
ဒဿိတာ၊ ပြတော်မူအပ်ပြီ။ တထာပိ၊ ထိုသို့ ချုံး၍ ပြအပ်ပါသော်လည်း။
ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တေ၊ ဌ်။ ပဋိညာ၊ သည်၎င်း။ သေသေသု၊ ကြွင်းသော
ဉာဏ်တို့၌။ ပဋိက္ခေပေါ စ၊ ပရ၀ါဒိဿ။ တတော၊ ထိုမှနောက်၌။ ဌာနာ-
ဌာနာဒီဟိ၊ ဌာနာဌာန ဉာဏ်အစရှိသည်တို့နှင့်။ သဒ္ဒိ သံသန္ဒိတ္ဝာ ဣန္ဒြိယ-
ပရောပရိယတ္တာဿ၊ ၏။ သာဓာရဏပုစ္ဆာ ပရ၀ါဒိဿ။ သာပိ၊ ထိုပုစ္ဆာ
ကိုလည်း။ သဒ္ဓိပိတ္ဝာ၀ ဒဿိတာ။ တတ္ထ၊ ထို ဉာဏ်တို့တွင်။ ဣန္ဒြိယပရော-
ပရိယတ္တေ၊ ဌ်။ ပဋိက္ခေပေါ၊ သည်၎င်း။ သေသေသု၊ ကြွင်းသော ဉာဏ်တို့၌။
ပဋိညာ၊ ၎င်း။ သက၀ါဒိဿ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

ဗလကထာ၀ဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ)။

၂-အရိယန္တိကထာ အဖွင့်

၃၅၃။ ဣဒါနိ အရိယန္တိကထာ ကထာနာမ ဟောတိ။တတ္ထ၊ဌ်။ တေရဟိ
အန္ဓကာနံ လဒ္ဓိ (ဟောတိ) သေယျထာပိ။ (ဧ၀ံ) ယေသံ၊ အကြင် ပရ၀ါဒီ
တို့၏။ ကေ၀လံ၊ အခြားဉာဏ်မဖက် သက်သက်။ အာသဝက္ခယဉာဏမေ၀၊

၀တ္တာဗ္ဗေ" ဟု သက၀ါဒီ ပယ်သည်။ [အဋ္ဌကထာ စာအုပ်တို့၌ "ဣတရေသု (ပိ) ဝိသေသာဘာ၀ေန"ဟု တွေ့ရ၏။ပါဠိပျက်ဘည်း။ရှေးအဋ္ဌကထာနိသယ်၌"ဣတရေသုပိ" ဟု ပိသဒ္ဒါ မပါ။ "ဝိသေသာ"ဟု ဒီဃလည်းမရှိပဲ "ဝိသေသဘာ၀ေန"ဟု ရှိ၏။ ထို ပါဠိသာ ပါဠိမှန်ဖြစ်သည်။ [ပိသဒ္ဒါတို့သည် သဘောတူရာ၌ ပေါင်းခြင်း အနက် ရှိ၏။ ဤ၌ သဘော မတူသောကြောင့် မပေါင်းနိုင်။ "ဣတရေသု ပန" ဟု ရှိလျှင်ကား သာ၍ ကောင်း၏။]

၁။ ပုန ဌာနာဌာနာဒီနံ။ ။ပရ၀ါဒီက နောက်ထပ် မေးရာ၌ "ဌာနာဌာန ဉာဏ်သည် သာ၀က အသာဓာရဏလော"စသည်ဖြင့် မေးသောကြောင့် သက၀ါဒီက "အာမန္တာ-အသာဓာရဏာ"ဟု ဝန်ခံသည်။ဤသို့ ဝန်ခံခြင်းသည် ရှေ့၌"သာဓာရဏာလော"ဟု မေးတုန်းက ပယ်ခဲ့ခြင်းနှင့် သဘောတူ၏။ [ရှေးတုန်းက "သာဓာရဏာလော"ဟု မေးသောကြောင့် ပယ်၏။ ဤ၌ "အသာဓာရဏာလော"ဟု မေးသောကြောင့် ဝန်ခံသည်-ဟူလို။]

သည်သာ။ အရိယံ၊ အရိယာသည်။ ဝ၊ လောကုတ္တရာသည်။ နှ၊ မဟုတ်သေး။ အထဓေ၊ အဟုတ်ကား။ ပုဂ္ဂိမာနိ၊ ရှေ့၌ဖြစ်ကုန်သော။ နဝ၊ ကုန်သော။ ဗလာနိပိ၊ ဌာနာဌာနညာဏ် စသော အားတို့သည်လည်း။ အရိယာနိ၊ အရိယာတို့တည်း။ ဝ၊ လောကုတ္တရာတို့တည်း။ ဣစ္စေဝ၊ ဤသို့သာ။ (လဒ္ဓိ-ဟောတိ)။ တေ, သန္ဓာယ။ အရိယန္တိ၊ အစရှိသော။ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ။ ပဋိညာ ဣတရဿ။ ပုန၊ တံ၊ ထို ဌာနာဌာန ညာဏ်သည်။အရိယံ၊သည်။ဝ၊ လောကုတ္တရာသည်။ ယဒိ (ဟောတိ ဧဝံ သတိ)။ တေန၊ ထိုဌာနာဌာန ညာဏ်သည်။ မဂ္ဂါဒီသု၊ မဂ်အစရှိသောတရားတို့တွင်။ အညာဇရေန၊ တပါးအပါသည်။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်ထိုက်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ မဂ္ဂါဒိဝသေန၊ မဂ်အစရှိသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့်။ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ။ ပဋိက္ခေပေါ ဣတရဿ။

ပုန သုညတာရမ္မဏာဒိဝသေန၊ သုညတာရမ္မဏ အစရှိသည်တို့၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ။ တတ္ထ၊ ထို သုညတာရမ္မဏ ဟူသော ပါဠိဋ္ဌ။ (လဒ္ဓမာနာ၊ ရထိုက်ကုန်သော။) သုညတာ၊ သုညတတို့သည်။ သတ္တာသုည-တာ စ၊ သတ္တ သုညတာဌင်း။ (သတ္တမှ ကင်းဆိတ်သည်၏ အဖြစ်ဌင်း)။ သင်္ခါရ သုညတာ စ၊ ဌင်း။(သင်္ခါရတို့မှ ကင်းဆိတ်သည်၏အဖြစ်ဌင်း။)ဣတိ၊ သို့။ ဒ္ဝေ၊ ၂ပါး-တို့တည်း။ သတ္တ သုညတာ နာမ၊ မည်သည်။ ဒိဋ္ဌိယာ၊ မိစ္ဆာအယူဖြင့်။ ပရိကပ္ပိတေန၊ ကြံဆအပ်သော။ သတ္တေန၊ သတ္တမှ။ သုညာ၊ ကင်းဆိတ်ကုန်သော။ ပဥ္စက္ခန္ဓာ၊ ၅-ပါးသော ခန္ဓာတို့တည်း။ သင်္ခါရသုညတာ-နာမ၊ မည်သည်။ သဗ္ဗ သင်္ခါရေဟိ၊ အလုံးစုံသော သင်္ခါရတို့မှ။ သုညံ၊ ကင်းဆိတ်သော။ ဝိမုတ္တံ၊ ကင်းဆိတ်သော။ နိဿဋ္ဌံ၊ ထွက်မြောက်သော။ နိဗ္ဗာနံ၊ တည်း။

တတ္ထ၊ ထို ၂-ပါးသော သုညတာတို့တွင်။ ပရဝါဒိ၊ သည်။ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏတံ၊ နိဗ္ဗာန် အာရုံရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ သန္ဓာယ ပဋိက္ခိပတိ။ သင်္ခါရာရမ္မဏတံ၊ သင်္ခါရ ဟူသော အာရုံရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ သန္ဓာယ ပဋိဇာနာတိ။ မနသိ ကရောတီတိ၊ ဟူ၍။ ပုဒ္ဒေ (သမာနေ) ပိ၊ ဖြစ်ပြန်သော်လည်း။ နိဗ္ဗာနမေဝ သန္ဓာယ ပဋိက္ခိပတိ။ သင်္ခါရေသန္ဓာယ ပဋိဇာနာတိ။

တတော၊ ထိုမှနောက်၌။ သကဝါဒိနာ၊ သည်။ ဌာနာဌာနာဒိ မနသိကာရော၊ ဌာန အဌာန အစရှိသည်ကို နှလုံး သွင်းခြင်းသည်။ သင်္ခါရာ-ရမ္မဏော၊ သင်္ခါရတရား ဟူသော အာရုံရှိ၏။ သုညတမနသိကာရော၊ သုညတကို နှလုံးသွင်းခြင်းသည်။ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏော၊ နိဗ္ဗာန်ဟူသော အာရုံ၏။ ဣတိ-ဣမံ နယံ၊ ဤနည်းကို။ ဂဟေတ္ဝာ၊ ၍။ ဒ္ဝိန္နံ၊ ကုန်သော။ ဖဿာနံ၊ ဖဿတို့၏ဌင်း။ ဒ္ဝိန္နံ၊ စိတ္တာနံ၊ စိတ်တို့၏ဌင်း။ သမောဓာနံ၊ ပေါင်းဆုံခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ လော။ ဣတိ၊ သို့။ ပုဒ္ဒေ (သမာနေ)။ လေသောကာသံ၊ အမြွက်ထောင် ခွင့်ကို။ အလဘန္တော (ဟုတ္ဝာ) ပဋိက္ခိပတိ။ အနိမိတ္တာ-

ပဏိဟိတေသုပိ၊ အနိမိတ္တာရမ္မဏ, အပ္ပဏိဟိတာရမ္မဏတို့ဦလည်း။ ဧသေ၀ နယော။ ဟိ၊ မှန်။ သတ္တ နိမိတ္တာဘာ၀တော၊ သတ္တ၀ါ ဟူသော နိမိတ်၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ ခန္ဓာ၊ တို့သည်။ အနိမိတ္တာ၊ တို့တည်း။ သဒ်္ဓါရနိမိတ္တာ-ဘာ၀တော၊ သဒ်္ဓါရနိမိတ်၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ နိဗ္ဗာနံ (အနိမိတ္တံ)။

စ၊ အဘို့တပါးကား။ (အနိမိတ္တဖြစ်ပုံမှတပါး, အပ္ပဏိဟိတ ဖြစ်ပုံကား။) ကေ၀မ္မသို့ပိ၊ တခုသော တရားဦလည်း။ အာရောပေတွာ၊ သတ္တ၀ါကို တင်၍။ ဌပေတဗ္ဗသဒ်္ဓါတေန၊ ထားထိုက်သည်၏ အဖြစ်ဟု ဆိုအပ်သော။ ပဏိဒဟိတဗ္ဗဌေန၊ ရှေးရှု ထားထိုက်သည်၏ အဖြစ် ဟူသော အနက်ကြောင့်။ ပဏိဟိတသဒ်္ဓံ၊ ပဏိဟိတ ဟု ခေါ်၀ေါ်အပ်သည်၏ အဖြစ်သို့။ ဂတေန၊ ရောက်သော။ သတ္တပဏိဓိနာ၊ သတ္တပဏိဓိ အားဖြင့်။ ၀ါ၊ ရှေးရှုထားအပ်သော သတ္တဖြင့်။ ခန္ဓာ၊ တို့သည်။ အပ္ပဏိဟိတာ၊ အပ္ပဏိဟိတတို့တည်း။ တဏှာပဏိဓိနာ၊ ရှေးရှုတောင့်တအပ်သော တဏှာဖြင့်။ ၀ါ၊ တနည်း။ တဏှာယ၊ ၏။ အာရမ္မဏ-ဘူတေန၊ အာရုံဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ သဗ္ဗသဒ်္ဓါရပဏိဓိနာ၊ တဏှာသည် ရှေးရှု ထားအပ်သော အလုံးစုံသော သဒ်္ဓါရအားဖြင့်။ နိဗ္ဗာနံ၊ သည်။ အပ္ပဏိဟိတံ၊ အပ္ပဏိဟိတတည်း။ (တဏှာသည် ရှေးရှုထားအပ်သောတရားမဟုတ်)။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣဓာပိ၊ ဤ အပ္ပဏိဟိတပုစ္ဆာဒ္ဒွလည်း။ ပဋိက္ခေပေါ စ ပဋိညာ စ ပုရိမနယေနေ၀ ဓေ၀ိတဗ္ဗာ။

၃၅၈။ တတော၊ ထိုမှ နောက်၌။ သတိပဋ္ဌာနာဒယော၊ သတိပဋ္ဌာန် အစရှိကုန်သော။ လောကုတ္တရမဂ္ဂာ၊ တို့သည်။ အရိယာ စေ၀၊ အရိယ တရား တို့သည်ရှင်း။ သုညတာဒိ အာရမ္မဏာ စ၊ သုည အစရှိသော အာရုံ ရှိကုန် သည်ရှင်း။ (ဟောန္တိ) ယထာ၊ သို့။ ဧ၀ံ၊ တူ။ တေ၊ အသင် ပရ၀ါဒီ၏ အလို အားဖြင့်။ ဌာနာဌာန ဉာဏံ၊ ဌာနာဌာန ဉာဏ်သည်။ (အရိယံ) ကိံ၊ လော။ (သုညတာဒိအာရမ္မဏံ ကိံ၊ လော။) ဣတိ၊ သို့။ အနုလောမ ပဋို-လောမ ပုစ္ဆာ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ။ တတ္ထ၊ ထို ၂-ပါးသော ပုစ္ဆာတို့ဦ။ သဗ္ဗာပိ၊ အလုံးစုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ပဋိညာ၊ တို့သည်ရှင်း။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ ပဋိက္ခေပါ စ၊ တို့သည်ရှင်း။ ပရ၀ါဒိဿေ၀။ ဣမိနာ၀ ဥပါယေန၊ ဤနည်း

၁။ ကေ၀မ္မသို့ပိ။ ။ပါဠိတော်၀ယ် ဌာနာဌာန ဉာဏ်သည် သုညတကို အာရုံ ပြုသလော, အပ္ပဏိဟိတကို အာရုံပြုသလော-ဟု မေးရာ၌ အပ္ပဏိဟိတပုဒ်ကို ဖွင့်ပြ လိုသောကြောင့် "ကေ ဓမ္မသို့ပိ" စသည်ကို မိန့်သည်။ ပ-နိပုဗ္ဗ-ဓာ ဓာတ်သည် ထားခြင်းအနက်ကို ဟော၏။ ထို့ကြောင့် "ကေဓမ္မသို့ပိ အာရောပေတွာ (တခုသော ခန္ဓာ၌သော်လည်း သတ္တ ဟူသော နာမည်ပညတ်ကို တင်၍။ ဌပေတဗ္ဗ သဒ်္ဓါတေန"ဟု ပဏိဒဟိတဗ္ဗဌကို အနက်ဖွင့်သည်။ ခန္ဓာ ၅-ပါးလုံးသည် ထိုသို့ ထားထိုက်သော သတ္တ အဖြစ် မရှိကြသောကြောင့် အပ္ပဏိဟိတ အမည်ရသည်။ [ဤနည်းကိုမှီ၍ ထားထိုက် သော သဒ်္ဓါရ မရှိသောကြောင့် နိဗ္ဗာန်၏ အပ္ပဏိဟိတ အမည်ရပုံကိုလည်း သိပါ။]

ဖြင့်ပင်။ သေသညာဏေသုပီ၊ ဌာနာဌာန ညာဏ်မှ ကြွင်းသော ညာဏ်တို့ဦးလည်း။ ပုစ္ဆာ ဝိဿဇ္ဇနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ပန၊ ဆက်။ ပါဠိယံ၊ ဌ်။ သေသာနိ၊ ဌာနာဌာနညာဏ်မှ ကြွင်းသော ညာဏ်တို့ကို။ သဒ္ဒိပိတ္ဝာ၊ ချုံး၍။ အဝသာနေ၊ ဌ်။ စုတူပပါတညာဏမေဝ၊ စုတူပပါတညာဏ်ကိုသာ။ဝိဘတ်တံ၊အကျယ် ဝေဖန်အပ်ပြီ။ တတော၊ ထို စုတူပ-ပါတညာဏ်မှ။ ပရံ၊ နောက်ဌ်။ သကသမယေပိ၊ မိမိအယူဌ်လည်း။ အရိယန္တိ၊ အရိယ တရားဟူ၍။ သိဒ္ဓေန၊ ထင်ရှားသော။ ဝါ၊ ပြီးစီးသော။ အာသဝါနံ၊ အာသဝ တရားတို့၏။ ခယညာဏေန၊ ကုန်ကြောင်း အရဟတ္တမဂ်ညာဏ်နှင့်။ သဒ္ဓိံ သံသန္ဒိတ္ဝာ သေသညာဏာနံ၊ တို့၏။ အနုလောမတော စ၊ အနုလောမ အားဖြင့်ဌင်း။ ပဋိလောမတော စ၊ အားဖြင့်ဌင်း။ အရိယဘာဝပုစ္ဆာ၊ အရိယာ၏အဖြစ်ကို မေးကြောင်း ပုစ္ဆာတို့သည်။ ဟောန္တိ။ သဗ္ဗာ၊ ကုန်သော။ တာ၊ ထို ပုစ္ဆာတို့သည်။ ပရဝါဒိဿ။ ပဋိညာ ပဋိက္ခေပေါ စ သကဝါဒိဿ။ တေ၊ ထို ပဋိညာ ပဋိက္ခေပ တို့သည်။ ဥတ္တာနတ္ထာယေဝ။ ပန၊ ဆက်။ ဇတ္ထ၊ ဤ အရိယန္တိကထာဌ်။ ပါဠိယံ၊ ဌ်။ ပဌမ နဝမာနေဝ၊ ပဌမညာဏ် နဝမညာဏ်တို့ကိုသာ။ ဒဿေတ္ဝာ၊ ၍။ သတ္တာ၊ ကုန်သော။ ညာဏာနိ၊ အလယ်ညာဏ်တို့ကို။ သဒ္ဓိတ္တာနိ၊ ချုံးအပ်ကုန်ပြီ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

အရိယန္တိကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ)။

၃-ဝိမုတ္တိကထာ အဖွင့်

၃၆၃။ ဣဒါနိဌ်၊ ဌ်။ ဝိမုတ္တိကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ဌ်။ ဧတရဟိ အန္ဓကာနံ လဒ္ဓိ (ဟောတိ) သေယျထာပိ၊ ကဲ့သို့။ (ဧဝံ)။ ယေသံ၊ အကြင် ပရဝါဒီတို့၏။ ဝိတရာဂစိတ္တာနံ၊ ကင်းသော ရာဂရှိသော စိတ်တို့၏။ ဝိမုတ္တိ ပယောဇနံ နာမ၊ရာဂမှ လွတ်ခြင်း၏အကျိုးမည်သည်။ နတ္ထိ။ ပန၊ အနှယကား။ မလိနံ၊ အညစ်အကြေးရှိသော။ ဝတ္ထုံ[1]၊ အဝတ်သည်။ ဝါ၊ ကို။ ဓောဝိယမာနံ၊ ဖွပ်လျော်အပ်သော်။ မလာ၊ အညစ်အကြေးမှ။ ဝိမုစ္စတိ ယထာ၊လွတ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ သရာဂံ၊ ရာဂနှင့်တကွဖြစ်သော။ စိတ္တံ၊ သည်။ ရာဂတော၊မှ။ ဝိမုစ္စတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ (လဒ္ဓိ ဟောတိ)။ တေ သန္ဓာယ သရာဂန္တိ၊ အစရှိသော။ ပုစ္ဆာ-သကဝါဒိဿ။ ပဋိညာ ဣတရဿ။ တဓောဝ၊ ထိုမှ နောက်ဌ်။ ရာဂသဟဂ-တန္တိ အာဒိနာ၊ အစရှိသော။ နယေန၊ ဖြင့်။ ပုဒ္ဓေါ (သမာနော) မဂ္ဂက္ခဏေ၊

၁။ မလိနံ ဝတ္ထုံ။ ။အညစ်အကြေး အနက်ဟော မလ-သဒ္ဒါနောင် အဿတ္ထိ အနက်ဌ် ဣနစ်ပစ္စည်းဟု ထောမနိဓိဆို၏။ ထို့ကြောင့် "မလိနံ"ဟု လိ-ဌ် ရဿ ရှိပါစေ။

မင်္ဂဏာ၌။ စိတ္တံ၊ သည်။ ဝိမုစ္ဆတိ နာမ၊ လွတ်ဆဲမည်၏။ တဒါစ၊ ထို မင်္ဂဏာ၌လည်း၊ ဧ၀ရူပံ၊ ဤ ရာဂ သဟဂတ အစရှိသော သဘော ရှိသော။ စိတ္တံ၊ သည်။ နတ္ထိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဋိက္ခိပတိ ၁။

သဖသ္သန္တိအာဒိနာ၊ အစရှိသော။ နယေန၊ ဖြင့်။ ပုဗ္ဗေ (သမာနေ) ပိ၊ ဖြစ်ပြန်သော်လည်း။ ဖဿော စ၊ သည်၎င်း။ စိတ္တဉ္စ၊ သည်၎င်း။ ဉဘော၊ ၂-ပါးလုံးတို့သည်။ ရာဂတော၊ မှ။ ဝိမုစ္စန္တိ ယထာ၊ လွတ်ကုန်သကဲ့သို့။ ဧ၀ံ၊ တူ။ ရာဂဿ၊ ၏။ ဝိမုတ္တိ ံ၊ လွတ်ခြင်းကို။ အပဿမာနော၊ မမြင်သည်။ (ဟုတ္၀ာ) ပဋိက္ခိပတိ ၂။ သဒေါသာဒီသုပိ၊ သဒေါသ အစရှိသော ပြဿနာတို့၌လည်း။ ဣမိနာ၀ ဥပါယေန၊ ဤ နည်းဖြင့်ပင်။ အတ္ထော ဧ၀ဒိတဗ္ဗော။

ဝိမုတ္တိကထာ၀ဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ)။

၄-ဝိမုစ္ဆမာနကထာ အဖွင့်

၃၆၆။ ဣဒါနိ၊ ၌။ဝိမုစ္ဆမာန ကထာ၌နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ၌။ ယေသံ၊ အကြောင် ပရ၀ါဒီတို့၏။ စျာနေန၊ စျာန်ကြောင့်။ (ဝိမုတ္တံ–၌ စပ်။) ဝိက္ခမ္ဘန-ဝိမုတ္တိယာ၊ ဝိက္ခမ္ဘနဝိမုတ္တိ အား၊ ဖြင့်။ ဝိမုတ္တံ၊ ကိလေသာတို့မှ လွတ်ပြီး ဖြစ်သော။ (စိတ္တံ) မဂ္ဂက္ခဏေ၊ ၌။ သမုစ္ဆေဒဝိမုတ္တိယာ၊ ဖြင့်။ ဝိမုစ္စမာနံ နာမ၊ လွတ်ဆဲမည်သည်။ ဟောတိ။ ဣတိ လဒ္ဓိ (ဟောတိ)။ တေ သန္ဓာယ ဝိမုတ္တံ ဝိမုစ္စမာနန္တိ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ။ ပဋိညာ ဣတရဿ။

ပုန၊တဖန်။ ကေဒေသန္တိ၊ အစရှိသော။ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ။ တတ္ထ၊ ထို ကေဒေသံ အစရှိသော ပြဿနာ၌။ ကေဒေသန္တိ၊ ကေဒေသံ ဟူသော သဒ္ဒါသည်။ ဘာ၀နပုံသကံ၊ ကြိယာ၌ စပ်ထိုက်သော နပုံးလိင်ရှိသော သဒ္ဒါတည်း။ [“အား၊ ဖြင့်” ဟုလည်းပေးနိုင်၏။ “တစိတ်တဖို့, တခု၌, တ၀က်” ဟုလည်း ပေး

၁။ ဧ၀ံ ရာဂဿ ။ပေ။ ပဋိက္ခိပတိ။ ။“သဖသံ၊ စိတ္တံ ဝိမုစ္စတိ ။ပေ။ ဉဘော ဝိမုစ္စတီတိ” ဟု မေးရာ၌ ဖဿနှင့် စိတ် ၂-ပါးစုံသည်ပင် ရာဂမှ လွတ်သောကြောင့် “အာမန္တာ” ဟု ဝန်ခံ၏။ “သရာဂံ ။ပေ၊ ရာဂေါ စိတ္တဉ္စ ဉဘော ဝိမုစ္စန္တိ” ဟု မေးရာ၌ကား စိတ်သည် ရာဂမှ လွတ်သော်လည်း ရာဂ၏ ရာဂမှ လွတ်ခြင်းကို မမြင်သောကြောင့် “နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ” ဟု ပယ်သည်။

၂။ **ဝိမုစ္စမာနကထာ။** ။“ဝိမုတ္တ” ဟု ဆိုရာ၌ အတိတ်ဟော (တ) ပစ္စည်းကြောင့် “လွတ်ပြီး” ဟု အနက်မှတ်ရ၏။ “ဝိမုစ္စမာန” ဟု ဆိုရာ၌ကား “မာနပစ္စည်းက ပစ္စုပ္ပန်ဟောဖြစ်သောကြောင့် “လွတ်ဆဲ (လွတ်ခိုက်)” ဟု အနက် မှတ်ရသည်။ ထို ဝိမုစ္စမာနကို မေးဖြေရာ ကထာကို “ဝိမုစ္စမာနကထာ” ဟု ခေါ်သည်။

နိုင်၏။ ထို့ကြောင့် နောက်၌ "ကေဒေသေန"ဟု သုံးစွဲလိမ့်မည်။] ဝိမုတ္တံ၊ ကိလေသာတို့မှ လွတ်ပြီးသောစိတ်သည်။ ကေဒေသေန၊ တစိတ်တဖို့ အား ဖြင့်။ ဝါ၊ တနည်း။ ကေဒေသေ၊ တစိတ်တဖို့ တချို၌။ အဝိမုတ္တံ၊ ကိလေသာမှ မလွတ်သေးသည်။ ဟောတိ ယထာ၊ သို့။ [ကေဒေသေန ဝါ ဟု စာအုပ်တို့၌ ရှိသော်လည်း ဋီကာ၌ ဝါ သဒ္ဒါ မရှိ။] ဧဝံ၊ တူ။ ကေဒေသံ၊ တစိတ်တဖို့ တချိုသောစိတ်သည်။ ဝိမုတ္တံ ကိံ၊ လော။ ကေဒေသံ၊ သည်။ အဝိမုတ္တံ (ကိံ)၊ လော။ ဣတိ ပုစ္ဆတိ။ ကိံ ကာရဏာ၊ ကြောင့်။ ဣတိ၊ သို့။ ပုစ္ဆတိ၊ မေးရသနည်း။ ဣတိ၊ ဤကားအမေးတည်း။ ဝိမုတ္တံ၊ ကိလေသာ တို့မှ လွတ်ပြီးသော စိတ်သည်။ ဝိမုစ္စမာနံ၊ ကိလေသာတို့မှ လွတ်ဆဲသည်။ (ဟောတိ)။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိပ္ပကတဘာဝေန၊ မပြီးသေးသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ [အပြားအားဖြင့် ပြုအပ်ပြီး မဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့် ဟု သဒ္ဒတ္ထပေး။] ဝုတ္တတ္တာ[၁]၊ ဟောတော်မူအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ (ပုစ္ဆတိ။ ဣတိ၊ ဤကား အဖြေတည်း။ ဟု ပြန်လှည့်စပ်။) ဟိ၊ ချဲ့။ ကယိရမာနာ၊ ပြုအပ်ဆဲ ဖြစ်ကုန် သော။ ကဋာဒယော၊ ဖျာ အစရှိသည်တို့သည်။ [အာဒိ ဖြင့် အဝတ် စသည် ကိုယူ။] ဝိပ္ပကတတ္တာ၊ မပြီးသေးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကေဒေသေန၊ အားဖြင့်။ ကတာ၊ ပြုအပ်ပြီးကုန်သည်။ ကေဒေသေန၊ အားဖြင့်။ အကတာ၊ မပြုအပ်သေးကုန်သည်။ ဟောန္တိ ယထာ၊ သို့။ တထာ၊ တူ။ ဣဒမ္ပိ၊ ဤ စိတ် သည်လည်း။ ကေဒေသံ ဝိမုတ္တံ (ဟုတ္တာ)။ ကေဒေသံ အဝိမုတ္တံ (ဟောတိ)။ ဣတိ၊ ဤသို့သော အဓိပ္ပါယ်သည်။ အာပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်နေ၏။ တတော၊ ထို့ကြောင့်။ ပရဝါဒီ၊ သည်။ ကဋာဒီနံ ဝိယ၊ ဖျာ အစရှိသည်တို့ ကဲ့သို့။ စိတ္တဿ၊ စိတ်တခု၏။ ကေဒေသာဘာဝါ၊ တစိတ်တဖို့ တချို၏ မဟုတ်ခြင်း ကြောင့်။ ပဌမပဋေ၊ ၌။ ဝါ (တုန်းက။) ပဋိကွိပိတ္တာ။ ဒုတိယေ၊ ၌။ ဝိမုစ္စမာနဿ၊ လွတ်ဆဲဖြစ်သောစိတ်၏။ အပရိနိဋ္ဌိတဝိမုတ္တိတာယ၊ မပြီးဆုံး သေးသော လွတ်ခြင်း ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပဋိဇာနာတိ။

ဝါ၊ တနည်း။ လောကိယဇ္ဈာနက္ခဏံ၊ လောကီစျာန်၏ခဏကို။ သန္ဓာယ ပဋိကွိပတိ။ ဟိ၊ မှန်။ တံ၊ ထို စိတ်သည်။ တဒါ၊ ထို လောကီစျာန်၏ ခဏ၌။ သမုစ္ဆေဒဝိမုတ္တိယာ၊ သမုစ္ဆေဒဝိမုတ္တိဖြင့်။ဝိမုစ္စမာနံ၊လွတ်ဆဲသည် ။န၊ မဟုတ်။ လောကုတ္တရဇ္ဈာနက္ခဏံ၊ ကို။ သန္ဓာယ ပဋိဇာနာတိ။ ဟိ၊ မှန်။ တံ၊ သည်။ တဒါ၊ ထို လောကုတ္တရာစျာန်၏ ခဏ၌။ သမုစ္ဆေဒ ဝိမုတ္တိယာ၊ ဖြင့်။ ဝိမုတ္တေ-ကဒေသေန၊ လွတ်ခြင်း၏ တစိတ်တဒေသ၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဝိမုစ္စမာနံ၊ လွတ်ဆဲ

၁။ ဝိပ္ပကတဘာဝေန ဝုတ္တတ္တာ။ ။"ပကတ-အပြား အားဖြင့် ပြုအပ်ပြီး၊ ဝိ-မဟုတ်၊" အပြားအားဖြင့် ပြုအပ်ပြီး မဟုတ် (ပြု၍မပြီးသေး)ဟု အဓိပ္ပါယ်ရ၏။ "ဝိမုစ္စမာနံ-လွတ်တုန်း,လွတ်ဆဲ"ဟူသော စကားလည်းလွတ်၍ မပြီးသေးဟုအဓိပ္ပါယ် ရ၏။ ဤသို့ "ဝိမုစ္စမာနံ"ကို ရည်ရွယ်၍ "ဝိပ္ပကတဘာဝေန ဝုတ္တတ္တာ"ဟု ဆိုသည်။

သည်။ (ဟောတိ)။ ဣတိ၊ သို့။ အဿ၊ ထို ပရဝါဒိ၏။ လဒ္ဓိ (ဟောတိ)။ တတော။ ထိုမှ နောက်၌။ သကဝါဒီ၊ သည်။ တေ၊ အသင် ပရဝါဒီ၏ အလို အားဖြင့်။ ကေမေဝ၊ တခုတည်းသာလျှင် ဖြစ်သော။ စိတ္တံ၊ ဖိုလ်စိတ်သည်။ ကေဒေသံ ဝိမုတ္တံ၊ ကေဒေသံ အဝိမုတ္တံ ယဒိ (ဟောတိ)။ ဧဝံ သန္တေ၊ သော်။ ယော၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကေနေဝ၊ သော။ စိတ္တေန၊ သောတာပတ္တိ ဖိုလ်စိတ်ဖြင့်။ သောတာပန္နော ဟောတိ။ သောပိ၊ ထို သောဝေါပန်ပုဂ္ဂိုလ် သည်လည်း။ တေ၊အားဖြင့်။ ကေဒေသံ၊ တစိတ်တဖို့တခု။ သောတာပန္နော၊ သောတာပန်သည်။ (အာပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။) ကေဒေသံ သောတာပန္နော-နာ အာပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်သလော။ ဣတိ၊ သို့။ စောဒနတ္ထံ။ ကေဒေသံ သောတာပန္နောတိအာဒိံ အာဟ။ ဣတရော၊ သည်။ တံ ဝိဓာနံ၊ ထို အစီအရင်ကို။ အပဿန္တော (ဟုတ္ဝာ) ပဋိက္ခိပတိ။ သေသဝါရေသုပိ၊ ကေဒေသံ၊ သကဒါဂါမိ စသော ကြွင်းသော ဝါရတို့၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ တည်း။

ဥပ္ပါဒက္ခဏပဥ္ဉေ၊ ဥပ္ပါဒက္ခဏပြဿနာဒ္ဒါ။ ကေမေဝ၊ တခုသာလျှင် ဖြစ်သော။ စိတ္တံ၊ သည်။ ဝိမုတ္တာဒ္ဒု၊ ဥပါဒ်ခဏ၌ လွတ်ပြီးသည်ၔင်း။ ဝိမုစ္ဆမာနဒ္ဒု၊ ဘင်ခဏ၌ လွတ်ဆဲသည်ၔင်း။ ယဒိ (ဟောတိ၊ ဧဝံသတိ)။ ကေသ္မိံ၊ တခုသော။ ခဏေ၊ ၌။ ဝိမုတ္တံ၊ လွတ်ပြီးသည်။ ကေသ္မိံ (ခဏေ) ဝိမုစ္ဆမာနံ၊ လွတ်ဆဲသည်။ အာပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ တေ၊ အသင်၏အလိုအားဖြင့်။ ဧဝရူပံ၊ ဤသို့ သဘောရှိသော။ စိတ္တံ၊ သည်။ (အတ္ထိ) ကိံ၊ လော။ ဣတိအတ္ထော။

၃၆၇။ သုတ္တသာဓနေ၊ မိမိလိုအပ်သောအနက်ကို ပြီးစေတတ်သောသုတ်ကို ပြရာ၌။ ပဌမသုတ္တံ၊ သည်။ (ကာမာသဝါပိ စိတ္တံ ဝိမုစ္စတိ အစရှိသော ပဌမသုတ်သည်။) ပရဝါဒိဿ၊ ပရဝါဒီ၏ သုတ်တည်း။ တတြ၊ ထို ပဌမသုတ်၌။ အယံ၊ ဤဆိုအပ်လတ္တံကား။ အဿ၊ ထို ပရဝါဒီ၏။ အဓိပ္ပါယော၊ အလိုတည်း။ ဝိမုစ္စတီတိ၊ ဟူသော သဒ္ဒါသည်။ ဝိပွကတနိဒ္ဒေသော၊ အပြားအားဖြင့် ပြုအပ်ပြီး မဟုတ်သော အနက်ကို ညွှန်ပြကြောင်း သဒ္ဒါတည်း။ ဝါ၊ မပြီးသေးသောအနက်ကိုညွှန်ပြကြောင်းသဒ္ဒါကည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဇာနတော၊ သိသော။ ဧဝံ၊ သို့။ ပဿတော၊ မြင်သော။ တဿ ယောဂိနော၊ထိုယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဧတေဟိ အာသဝေဟိ၊ တို့မှ။ ယံ စိတ္တံ၊ သည်။ ဝိမုစ္စတိ၊ ၏။ တံ (စိတ္တံ)၊သည်။ ဝိမုစ္စမာနံ နာမ၊ လွတ်ဆဲမည်သည်။ ဟောတိ။ ဣတိ (အယံ၊ ကား။ အဿ အဓိပ္ပါယော)။ ဒုတိယသုတ္တံ၊ သည်။ (သော ဧဝံ သမာဟိတေ စိတ္တေ အစရှိသော ဒုတိယ သုတ်သည်။) သကဝါဒိဿ၊ သကဝါဒီ၏ သုတ်တည်း။ တတြ၊ ထို ဒုတိယသုတ်၌။ အယံ၊ ကား။ အဿ၊ ထို သကဝါဒီ၏။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ တေ၊ ဒါသင်၏ အလိုအားဖြင့်။ ဝိမုစ္စတီတိ ဝစနံတော့၊ ဝိမုစ္စတိ ဟူ၍ ဟောတော်သ မူခြင်း

ကြောင့်။ ဝိမုတ္တံ၊ လွတ်ပြီးသောစိတ်သည်။ ဝိမုစ္စမာနံ၊ လွတ်ဆဲသည်။ ယဒိ (ဟောတိ၊ ဧဝံသတိ)။ ဣဓ၊ ဤ ဒုတိယသုတ်၌။ ဝိမုစ္စတီတိဝစနာဘာဝ-တော၊ ဝိမုစ္စတိဟူသော သဒ္ဒါ၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ ဝိမုတ္တမေဝ၊ လွတ်ပြီး သော စိတ်သည်သာ။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဝိမုစ္စမာနံ၊ လွတ်ဆဲ စိတ်သည်။ နဲ (သိယာ)၊ မဖြစ်ရာ။ ဣတိ (အယံ၊ကား။ အဿ အဓိပ္ပါယော၊တည်း။)

ဣဒါနိ၊ ၌။ တေ၊ သင်၏အလိုအားဖြင့်။ ဝိပ္ပကတဝိမုတ္တိတာယ၊ မပြီး သေးသော လွတ်ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိမုစ္စမာနံ၊ လွတ်ဆဲသည်။ (ဟောတိ) ယထာ၊ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဝိပ္ပကတရာဂါဒိတာယ၊ မပြီးသေး သော ရာဂ စသည်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ရဇ္ဇမာနာဒီနိပိ၊ ရဇ္ဇမာန အစ ရှိသည်တို့သည်လည်း။ အတ္ထိ ကိံ၊ ရှိကုန်သလော။ ဣတိ၊ သို့။ စောဒနတ္ထံ၊ စောဒနာခြင်း အကျိုးငှါ။ ပုန။ အတ္ထိ စိတ္တန္တိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။ အာရဒ္ဓံ၊ အားထုတ်အပ်ပြီ။ ပရဝါဒိနာပိ၊ သည်လည်း။ တထာရူပံ၊ သော။ စိတ္တံ၊ ကို။ အပဿန္တေန၊ မမြင်သည်။ (ဟုတ္ဝာ)။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံကို။ ပဋိကိဓတ္တံ၊ အပ်ပြီ။ [အတ္ထိ စိတ္တံ ရဇ္ဇမာနံ, ဒုဿမာနံ, ဒုယ္ဟမာနံ, ကိလိဿမာနံ ဟု မေးသောအခါ နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေဟု ပယ်အပ်ပြီ။] အထ၊ ပယ်မြစ်ရာ ထိုအခါ၌။ နံ၊ ထိုပရဝါဒီကို။ သကဝါဒီ၊ သည်။ ဒွေယေဝ၊ နှစ်မျိုးသာ လျှင်ဖြစ်ကုန်သော။ ကောဋိယော၊ အဖိုအစုတို့သည်။ (အတ္ထိ၊ ကုန်၏။) တတိယော၊ သုံးခုမြောက် ဖြစ်သော။ (ကောဋိ၊ သည်။) နတ္ထိ။ ဣတိ၊ သို့။ အနုဗောဓေန္တော၊ လျော်စွာသိစေလိုသည်။ (ဟုတ္ဝာ)။ နနု ။ ပေ ။ အရတ္တဥာတိအာဒိံ အာဟ၊ ပြီ။ တဿ၊ ထို နနု ရတ္တဥေဝ အရတ္တဥ အစရှိ သော စကားရပ်၏။ အတ္ထော၊ ကား။ ဘဒြမုခ၊ ကောင်းသော မျက်နှာ ရှိသော ငါ့ရှင်။ ရာဂသမ္ပယုတ္တံ၊ ရာဂနှင့် အညီအမျှ ဧကုပ္ပါဒတာ အစရှိသော အပြားတို့ဖြင့် သမ္ပယုတ် ဖြစ်သော။ စိတ္တံ၊ သည်။ ရတ္တံ၊ ရတ္တတည်း။ ဝိပ္ပယုတ္တံ၊ ရာဂနှင့် မယှဉ်သော (စိတ္တံ)။ အရတ္တံ၊ အရတ္တတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒွေဝ၊ ကုန်သော။ ကောဋိယော၊တို့သည်။ (အတ္ထိ၊ ရှိကုန်၏။) ရဇ္ဇမာနံ နာမ၊ ရဇ္ဇမာန မည်သော။ တတိယာ၊ သော။ ကောဋိ၊ သည်။ နတ္ထိ။ ဣတိ (အယံ)၊ ကား။ (အတ္ထော၊ ဝည်း)။ ဒုဋ္ဌာဒီသုပိ၊ ဒုဋ္ဌ အစရှိသော ပြဿနာတို့၌လည်း။ ဧသေဝနယော၊ တည်း။

အထ၊ မေးရာ လိုအခါ၌။နံ၊ ထို ပရဝါဒီကို။ အာမန္တာတိ၊ ဟူ၍။ ပဋိ-ဇာနိတ္ဝာ၊ ဝန်ခံပြီး၍။ ဌိတံ၊ တည်သည်ကို။ (အာဟ-၌ စပ်။ တနည်း)။ ဌိတံ၊ တည်သော။ နံ၊ ထို ပရဝါဒီကို။ ဝိမုတ္တပကွေပိ၊ ဝိမုတ္တအဖို့၌လည်း။ [ဝိမုတ္တဥ အဝိမုတ္တဥ ကို ရည်ရွယ်သောကြောင့် "ဝိမုတ္တပကွေပိ" ဟု ရှိသင့်၏။] ဒွေယေဝ၊ ၂-မျိုးသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ကောဋိယော၊တို့ကို။ဒဿေတုံ၊ငှါ။

ဟဉ္ဇိ ရတ္တဉ္ဇေဝါတိအာဒီ အာဟ၊ တဿ၊ ထိုဟဉ္ဇိ ရတ္တဉ္ဇေဝ အစရှိသောစကား ရပ်၏။ အတ္ထော၊ ကား။ ဒ္ဒေ၊ ကုန်သော။ ဧတာ ကောဋ္ဌိယော၊ ဤ ရတ္တ-အရတ္တ အဖိုအစုတိုကို။ ယဒိ သမ္ပဋ္ဌိစ္ဆသိ၊ အကယ်၍ လက်ခံအံ့။ (ဧဝံ သတိ)။ အဝိမုတ္တဉ္ဇေဝ၊ အဝိမုတ္တ စိတ်ဌင်း။ ဝိမုတ္တဉ္ဇ၊ ဝိမုတ္တ စိတ်ဌင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမာပိ၊ ဤ ၂-ဖို့ ၂-စုသော စိတ်တို့ကိုလည်း။ သမ္ပဋ္ဌိစ္ဆ၊ လက်ခံပါလော။ ဟိ၊ မှန်။ ကိလေသသမ္ပယုတ္တံ၊ ကိလေသာနှင့် သမ္ပယုတ်ဖြစ်သော။ စိတ္တံ၊ သည်။ အဝိမုတ္တံ၊ အဝိမုတ္တတည်း။ ဝိပ္ပယုတ္တံ၊ ကိလေသာနှင့် မယှဉ်သော။ စိတ္တံ၊ သည်။ ဝိမုတ္တံ၊ တည်း။ ဝိမုစ္စမာနံ နာမာတိ၊ ဝိမုစ္စမာန မည်၏ ဟူ၍။ ပရမတ္ထတော၊ မဖောက်မပြန် မှန်သော အနက်အားဖြင့်။ တတိယာ၊ ၃-ခု မြောက်ဖြစ်သော။ ကောဋ္ဌိ၊ အဖိုအစုသည်။ နတ္ထိ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

ဝိမုစ္စမာနကထာဝဏ္ဏနာသည်၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ။)

၅-အဌမကကထာ အဖွင့်

၃၆၈။ ဣဒါနိ၊ ၌။ အဌမက ကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ၌။ ဧတရဟိ အန္ဓကာနဉ္ဇေဝ၊ သမ္မိတိယာနဉ္ဇ၊ လဒ္ဓိ (ဟောတိ) သေယျထာပိ၊ ကဲ့သို့။ (ဧဝံ)။ ယေသံ၊ အကြင် ပရဝါဒီတို့၏။ အနုလောမဂေါတြဘုမဂ္ဂက္ခဏေ၊ အနုလောမခဏ ဂေါတြဘုခဏ မဂ်ခဏ၌။ ကိလေသာနံ၊ တို့၏။သမုဒါစာရာ-ဘာဝတော၊ ဖြစ်ခြင်း၏မရှိခြင်းကြောင့်။ အဌမကဿ၁၊ ရှစ်ယောက်မြောက် ဖြစ်သော။ သောတာပတ္တိ မဂ္ဂဋ္ဌပုဂ္ဂလဿ၊ သောတာပတ္တိမဂ္ဂဋ္ဌ ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဒ္ဒေ၊ နှစ်ပါး ကုန်သော။ ပရိယုဋ္ဌာနာ၂၊ ပရိယုဋ္ဌာနတို့ကို။ ပဟီနာ၊ ပယ်အပ်ကုန်ပြီ။ ဣတိ (လဒ္ဓိ ဟောတိ)။ တေသံ၊ ထို ပရဝါဒီ တို့တွင်။ အညတရံ၊ အမှတ်မထား တပါးပါးကို။ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ။ မဂ္ဂက္ခဏတော၊ မဂ်ခဏမှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ ဒိဋ္ဌိယာ၊ ၏။ အနုပ္ပတ္တိံ၊ မဖြစ်ခြင်းကို။ သန္ဓာယ ပဋ္ဌိညာ။ ဣတရဿ။ တတော၊ ထိုမှ နောက်၌။

၁။ **အဌမကဿ။** ။(၁)အရဟတ္တဖလဋ္ဌ,(၂)အရဟတ္တမဂ္ဂဋ္ဌ,(၃)အနာဂါမိ-ဖလဋ္ဌ၊ ဤသို့ အဆုံးမှ ပြန်၍ ရေတွက်သောအခါ သောတာပတ္တိမဂ္ဂဋ္ဌ ပုဂ္ဂိုလ်သည် ရှစ်ပါးမြောက် ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် အဌမကဿကို "သောတာပတ္တိမဂ္ဂဋ္ဌ-ပုဂ္ဂလဿ"ဟု သရုပ်ဖော်သည်။

၂။ **ဒ္ဒေ ပရိယုဋ္ဌာနာ။** ။ဒိဋ္ဌိပရိယုဋ္ဌာန, ဝိစိကိစ္ဆာပရိယုဋ္ဌာနကို, "ဒ္ဒေ-ပရိယုဋ္ဌာနာ"ဟု ဆိုသည်။ အနူလုံစိတ် ဂေါတြဘူစိတ်ဖြစ်ရာ ခဏ၌ ထို ကိလေသာတို့ ဖြစ်ပေါ် ဥပါဒ်သောအားဖြင့် ထကြွခြင်း မရှိရကား ထိုခဏ၌ ပယ်ဆဲဖြစ်၏။သောတာ ပတ္တိမဂ်ခဏသို့ ရောက်သောအခါ ပယ်အပ်ပြီးဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် "သောတာပတ္တိ-မဂ္ဂဋ္ဌပုဂ္ဂလဿ ဒ္ဒေ ပရိယုဋ္ဌာနာ ပဟီနာ"ဟု ဆိုသည်။ [ပဟီန-၌ ပပုဗ္ဗ-ဟာဓာတ်, တ-ပစ္စည်း အတိတ်ဟောတည်း။အတိတ်ဟော တ ပစ္စည်းကို ဤန-ပြုထားသည်။]

ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သော ဒိဋ္ဌိနာမ၊ ဤ ဒိဋ္ဌိမည်သည်ကို။ သောတာပန္နဿ၀၊ သောတာပတ္တိဖလဋ္ဌ ပုဂ္ဂိုလ်သည်သာ။ ပဟီနာ၊ ပယ်အပ်ပြီ။ မဂ္ဂဋ္ဌဿ၊ သောတာပတ္တိမဂ္ဂဋ္ဌ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ နု (ပဟီနာ)၊ ပယ်အပ်ပြီး မဟုတ်သေး။ (ပယ်ဆဲသာ-ဟူလို။) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဋ္ဌမကော ။ ပေ ။သောတာ-ပန္နောတိ၊ အစရှိသော။ အနုယောဂေါ၊ သည်။ သက၀ါဒိဿ၊ ၏ တည်း။ ၀ိစိကိစ္ဆာပဥ္စေပိ၊ ၀ိစိကိစ္ဆာ ပြဿနာ ဋ္ဌာလည်း။ သေ၀ နုယော၊တည်း။ အနုသယပဥ္စေ၊ အနုသယ ပြဿနာဋ္ဌာ။ ပရိယုဋ္ဌာနတော ၁၊ ပရိယုဋ္ဌာန ကိလေသာမှ။ အညော၊ အခြားသော ကိလေသာသည်။ အနုသယော ၁၊ အနုသယတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ တေသံ၊ ထို ပရ၀ါဒီတို့၏။ လဒ္ဓိ (ဟောတိ)။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ နဟေ၀န္တိ၊ ဟူ၍။ ပဋိက္ခိတ္တံ။

သီလဗ္ဗတပရာမာသပဥ္စေပိ၊ သီလဗ္ဗတပရာမာသပြဿနာဋ္ဌလည်း။ သီလဗ္ဗ-တပရာမာသပရိယုဋ္ဌာနန္တိ၊သီလဗ္ဗတပရာမာသပရိယုဋ္ဌာနံ ဟူသော။၀ေါဟာရံ၊ အခေါ်အ၀ေါ်ကို။ နုပဿတိ၊ မတွေ့ရ။ တသ္မာ ပဋိက္ခိပတိ။ အဿ၊ ထို သောတာပတ္တိမဂ္ဂဋ္ဌ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပရိယုဋ္ဌာနမေ၀ ကိုသာ။ ပဟီနံ၊ ပယ်အပ်ပြီ။ ဤ လဒ္ဓိ (ဟောတိ)။

၃၆၉။ မဂ္ဂေါဘာ၀ိတောတိ ပဥ္စေ၊ ဋ္ဌ။ တသ္မိံ ခဏေ၊ ထို သောတာပတ္တိ-မဂ္ဂဋ္ဌခဏာဋ္ဌ။ ဘာ၀ေတိ၊ မဂ်ကို ပွါးစေဆဲဖြစ်၏။ ဘာ၀ိတော၊ မဂ်ကို ပွါး စေအပ်ပြီးသည်။ နု၊ မဟုတ်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပဋိက္ခိပတိ?။ အမဂ္ဂေနာတိ.

၁။ **ပရိယုဋ္ဌာနတော။ပေ။အနုသယော။** ။အနုသယကိလေသာနှင့် ပရိယု-ဋ္ဌာန ကိလေသာတွင် သတ္တ၀ါတို့၏ သန္တာန်၌ ဥပါဒ်ခြင်းမရှိသေးပဲ ကိန်း၀ပ်နေရာ အခိုက်အတန့်ကို "အနုသယ"ဟု ခေါ်၍ ဖြစ်ပေါ် ဥပါဒ်လာသောအခါ ပရိယုဋ္ဌာန ဟု ခေါ်၏။ မဂ်ဖြင့် ပယ်အပ်သော ကိလေသာကို ပြရာ၌ကား ပရိယုဋ္ဌာန,အနုသယ ဟု မခွဲပဲ ဒိဋ္ဌ-၀ိစိကိစ္ဆာ ကိလေသာ ဟုသာ ခေါ်ရ၏။ ထို့ကြောင့် ပရိယုဋ္ဌာန ကိလေ သာမှ တပါးသော ကိလေသာကို အနုသယဟု ယူဆသော ပရ၀ါဒီ၏ အယူကို "တေသံ လဒ္ဓိ-ထို၊ပရ၀ါဒီတို့၏ အယူမှား"ဟု သုံးစွဲထား။သည်။

၂။ **ပရိယုဋ္ဌာနမေ၀သ။** ။"မဂ်က ကိလေသာကို ပယ်ရာ၌ ထက္ကြ ဖြစ်ပေါ် သော ပရိယုဋ္ဌာနကိလေသာကိုသာ ပယ်၏"ဟု အယူရှိသည်။ သီလဗ္ဗတပရာမာသကို ပရိယုဋ္ဌာန သုံးစွဲရိုးမရှိ။ ထို့ကြောင့် "အနုသယကို ပယ်သလော"ဟု မေးရာ၌ဌင်း, "သီလဗ္ဗတပရာမာသကို (အနုသယ ဟု မသုံးနှုန်းပဲ)"ပယ်သလော"ဟု မေးရာ၌ဌင်း "နဟေ၀ံ ၀တ္တဗ္ဗေ"ဟု ပယ်သည်။

၃။ **အမဂ္ဂေနာတိ ။ပေ ။ပဋိက္ခိပတိ။** ။"အမဂ္ဂေန ပဟီနံ လောကိယေန သာသ၀ေန" စသည်ဖြင့် ပါဠိတော်၌ မေးစိစစ်ပုံလာ၏။ ထိုသို့ မေးစိစစ်ရာ၀ယ် ပဟီနံ-ပယ်အပ်ပြီးလော၊ ဟု မေးသောကြောင့် ပရ၀ါဒီက သောတာပတ္တိမဂ်ရောက်မှ ပ့ယ်အပ်ပြီး ဖြစ်သောကြောင့် အနုလုံ ဂေါတြဘူ စသော လောကီကုသိုလ် အခိုက်၌ ပယ်အပ်ပြီး မဟုတ်ရကား "နဟေ၀ံ ၀တ္တဗ္ဗေ"ဟု ပယ်သည်။

အာဒိအနုယောဂေ၊ အမဂ္ဂေန အစရှိသည်ဖြင့် မေးစိစစ်ခြင်း၌။ ပဌမ မဂ္ဂေနေဝ၊ ပဌမဖြစ်သော သောတာပတ္တိမဂ်သည်သာ။ ပဟီန ဘာဝံ၊ ပယ်အပ်ပြီး၏အဖြစ်ကို။ သန္ဓာယ ပဋိကွိပတိ။ ဟိ၊ လဒ္ဓ ဒေါသ ထင်ရှားပြအံ့။ အမဂ္ဂေန၊ မဂ်မဟုတ်သော သာသဝ လောကိယ စသော တရားသည်။ ယဒိ ပဟီယေထ၊ အကယ်၍ ပယ်အပ်ငြားအံ့။ (ဧဝံ သတိ)။ ဂေါတြဘုပုဂ္ဂလံာဒီနမ္ပိ၊ ဂေါတြဘူ၌ တည်သော-ပုဂ္ဂိုလ် အစရှိသည်တို့သည်လည်း။ ပဟီယေထ၊ ပယ်အပ်ရာ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့သောအပြစ်၏။ အာပဇ္ဇနတော၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ (ပဋိကွိပတိ)။ [ရှေးနိဿယ၌ အာပဇ္ဇနတောနှင့် ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ ကို မခြားပဲ စပ်ထားသည်။] ဥပဇ္ဇိဿတီတိ၊ ဟူသော။ ပုစ္ဆာ ပရဝါဒိဿ။ ဝိဿဇ္ဇနံ သကဝါဒိဿ။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော ပုစ္ဆာ ဝိဿဇ္ဇနာတို့၌။ သေသံ၊ ကြွင်းသော ပုဒ်အပေါင်းသည်။ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ၊ သည်သာ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

အဌမကကထာ ဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ)။

၆-အဌမကဿ ဣန္ဒြိယကထာ အဖွင့်

၃၇၁။ ဣဒါနိ၊၌။ အဌမကဿ ဣန္ဒြိယကထာ နာမ၊မည်သည်။ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ၌။ ဧတရဟိ အန္ဓကာနံ လဒ္ဓိ (ဟောတိ) သေယျထာပိ။ (ဧဝံ) ယေသံ၊ အကြင်ပရဝါဒီတို့၏။ အဌမကော၊ ရှစ်ယောက်မြောက် ဖြစ်သော သောတာပတ္တိမဂ္ဂဌ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ မဂ္ဂက္ခဏေ၊ ၌။ ဣန္ဒြိယာနိ၊ တို့ကို။ ပဋိလဘတိ နာမ၊ ရဆဲမည်၏။ အဿ၊ ထို သောတာပတ္တိမဂ္ဂဌ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ (ဣန္ဒြိယာနိ၊ တို့ကို။) ပဋိလဒ္ဓါနိ၊ ရအပ်ပြီးတို့သည်။ နော ဟောန္တိ၊ ကုန်။ ဣတိ (လဒ္ဓိ ဟောတိ)။ တေ သန္ဓာယ။ နတ္ထိ သဒ္ဓိန္ဒြိယန္တိ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ။ ပဋိညာ ဣတရဿ။ ပန၊ ကား။ နတ္ထိ သဒ္ဓါတိ၊ ဟူ၍။ ပုဌော (သမာနော)။ သဒ္ဓိန္ဒြိယတော၊ သဒ္ဓိန္ဒြေမှ။ သဒ္ဓါယ၊ ၏။ နာနတ္တံ၊ ထူးသည်၏အဖြစ်ကို။ သလ္လက္ခေတွာ၊ မှတ်သား၍။ ပဋိကွိပတိ။ [အဌမကပုဂ္ဂိုလ်၌ ရပြီးမဟုတ်သည့်အတွက် သဒ္ဓိန္ဒြေ မရှိသေးဟုပင် ယူ၍ "အာမန္တာ"ဟု ဝန်ခံသည်။ "နတ္ထိ-သဒ္ဓါ၊ သဒ္ဓါ မရှိသလော"ဟု မေးရာ၌ကား သဒ္ဓိန္ဒြေကို မေးခြင်းမဟုတ်။ သဒ္ဓါ သာမန်ကို မေးခြင်း ဖြစ်သောကြောင့် "နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ"ဟု ပယ်သည်။ (သဒ္ဓါ မရှိမဟုတ်, ရှိ၏ ဟူလို။] သေသေသုပိ၊ သဒ္ဓိန္ဒြေမှကြွင်းသော ဣန္ဒြေတို့၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ တည်း။ ပန၊ ဆက်။ ယဿ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်၏။ မနော၊ စိတ်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တဿ၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်၏။ မနိန္ဒြိယမ္ပိ၊ သည်လည်း။ အတ္ထိ-ယထာ၊ သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ ယဿ၊ ၏။ သဒ္ဓါဒယော၊ သဒ္ဓါအစရှိသော တရားတို့သည်။ အတ္ထိ၊ ကုန်၏။ တဿ၊ ၏။ သဒ္ဓိန္ဒြိယာဒီနိပိ၊ သဒ္ဓိန္ဒြေ အစရှိသော ဣန္ဒြေတို့သည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ကုန်၏။ ဣထိ (ဣမဿ အတ္ထဿ)၊ ဤ အနက်

ကို။ ဒီပနတ္ထံ၊ ဌ၂။ အတ္ထိ ။ပေ ။ မနိုန္ဒြိယန္တိ အာဒိ (သကဝါဒိနာ) အာရဒ္ဓံ။ တံ သဗ္ဗံ၊ ထိုအလုံးစုံသော စကားရပ်သည်။ သုတ္တ သာဓနေန သဒ္ဒိံ၊ ဥတ္တာ-နတ္ထမေဝ၊ သည်သာ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

အဋ္ဌမကဿဣန္ဒြိယကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ)။

၇-ဒိဗ္ဗစက္ခုကထာ အဖွင့်

၃၃၃။ ဣဒါနိ၊ ဌ်။ ဒိဗ္ဗစက္ခုကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ဌ်။ တေရဟိ အန္ဓကာနဥ္စေဝ သမ္မိတိယာနံ စ လဒ္ဓိ (ဟောတိ) သေယျထာပိ။ ဧဝံ။ ယေသံ၊ အကြင် ပရဝါဒိတို့၏။ စတုတ္ထဇ္ဈာနမမ္မုပတ္ထဒ္ဓံ၊ စတုတ္ထစျာန်ဟူသော တရား သည် ထောက်ပံ့အပ်သော။ မံသစက္ခုမေဝ၊ မံသစက္ခုသည်ပင်။ ဒိဗ္ဗစက္ခု-နာမ၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုမည်သည်။ ဟောတိ။ ဣတိ (လဒ္ဓိ ဟောတိ)။ တေ သန္ဓာယ မံသစက္ခုန္တိ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ။ ဣတရဿ။ [စက္ခုံဌ် ဝါစာသိလိဋ္ဌ နိဂ္ဂဟိတ်။]

ပုန၊ တဖန်။ မံသစက္ခု။ ပေ ။ မံသစက္ခုတိ၊ ဟူ၍။ပုဋ္ဌော (သမာနော)။ တံမတ္တမေဝ၂၊ ဓမ္မမ္မုပတ္ထဒ္ဓ-မပါသော ထိုမံသစက္ခုမျှသည်သာ။ တံ၊ ထို ဒိဗ္ဗစက္ခု သည်။ နဟောတိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဋိက္ခိပတိ။ ယာဒိသန္တိ အာဒိပုစ္ဆာသုပိ၊ အစရှိသော ပုစ္ဆာတို့ဌ်လည်း။ ဥဘိန္နံ၊ နှစ်ပါးစုံသော မံသစက္ခု ဒိဗ္ဗစက္ခုတို့၏။ ကေသဘာဝါဘာဝေနေဝ၊ ရူပါရုံကို မြင်ခြင်းဌ် တူသော သဘော၏ မရှိ ခြင်းကြောင့်ပင်။ ပဋိက္ခိပတိ။ [မြင်ပုံမတူခြင်းကို "မံသစက္ခု ပန အာပါတ-ဂတ မေဝ ပဿတိ" စသည်ဖြင့် ပြလိမ့်မည်။]

၁။ စတုတ္ထဇ္ဈာနမမ္မုပတ္ထဒ္ဓံ။ ။ပါဠိတော်၌ "မံသစက္ခုဓမ္မုပတ္ထဒ္ဓံ ဒိဗ္ဗစက္ခု ဟောတိတိ"ဟု သကဝါဒီ ပုစ္ဆာရှိ၏။ "မံသစက္ခုဟူသော စက္ခုပသာဒသည် စတုတ္ထ စျာန်တရားဖြင့် ထောက်ပံ့အပ်သည်ရှိသော် ဒိဗ္ဗစက္ခုဖြစ်သည် မဟုတ်လော"ဟု မေးလို ရင်းဖြစ်သည်။ (စတုက္ကနည်းအားဖြင့်) စတုတ္ထစျာန်သည် အဘိညာဉ်ကိစ္စ တပ်သော ကြောင့် "စတုတ္ထဇ္ဈာနမမ္မုပတ္ထဒ္ဓံ"ဟု ဆိုသည်။ "မံသစက္ခု" ဟူရာ၌လည်း စက္ခု ပသာဒကိုသာ ယူပါ။(ကသ္မာ-နောက်၌ "ဥပါဒိန္နံ ဟုတွာ-ကမ္မဇရုပ်ဖြစ်၍" ဆိုသော ကြောင့်တည်း။

၂။ တံ မတ္တမေဝ။ ။"ဓမ္မုပတ္ထဒ္ဓ" ဟူသော သတ္တိအထူး မပါသော စက္ခု-ပသာဒကို "တံမတ္တမေဝ"ဟု ဆိုသည်။ "ဓမ္မုပတ္ထဒ္ဓ မဟုတ်သော စက္ခုပသာဒ သက်သက်သည် ဒိဗ္ဗစက္ခု မဖြစ်နိုင်သောကြောင့် "မံသစက္ခု ဒိဗ္ဗစက္ခု, ဒိဗ္ဗစက္ခု မံသစက္ခု"ဟု အပြန်အလှန် မေးရာ၌ "နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ"ဟု ပယ်သည်။ တံမတ္တ-ဌ်ဖြင့် မတ္တဖြင့် မံသ-စက္ခု သာမညကို ပြ၏။ ဧဝဖြင့် ဓမ္မုပတ္ထဒ္ဓမရှိ-ဟု ကန့်သည်။

ဝိသယောတိ အာဒီသု၊ အစရှိသောပါဠိတို့ဖြစ်၏။ (အတ္ထော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော)။ ဉာဘိန္နမ်ိ၊ နှစ်ပါးစုံသော မံသစက္ခု ဒိဗ္ဗစက္ခု တို့၏လည်း။ ရူပါယတနမေဝ၊ ရူပါရုံသည်သာ။ ဝိသယောဝ၊ အာရုံသည်။ (ဟောတိ)၊ [ဤ စကားဖြင့် အာရုံခြင်းတူပုံကိုပြသည်။ "မံသစက္ခု ပန" စသည်ဖြင့်ကား အစွမ်းအာနုဘော်ခြင်းမတူပုံ၊ အာရုံယူပုံခြင်းမတူပုံကို ပြလိမ့်မည်။] ပန၊ ကား။ မံသစက္ခု၊သည်။ အာပါတဂတမေဝ၊ ရှေးရှုလမ်းသို့ ရောက်လာသော ရူပါရုံကိုသာ။ ပဿတိ၊ မြင်နိုင်၏။ ဣတရံ၊ မံသစက္ခုမှ တပါးသော ဒိဗ္ဗစက္ခုသည်။ အနာပါတဂတံ၊ အာပါတဂတမဟုတ်သော။ တိရောပဗ္ဗကာဒိဂတမ်ိ၊ တောင်၏ တဖက် အစရှိသည်တို့၌ တည်သော ရူပါရုံ ကိုလည်း။ (ပဿတိ)။ ["အာပါတဂတ, အနာပါတဂတ" ဟူ၍ ပဌမက္ခရာတ-ဖြင့် ရှိသော သဒ္ဒါဋ္ဌ မူသာ ကောင်း၏။ ဋီကာနိဿယ၌ အဓိပ္ပါယ်ပြထားသည်။] စ၊ သည်သာမကသေး။ ဒိဗ္ဗစက္ခုဿ၊ ၏။ အတိသုခုမမ်ိ၊ အလွန် သိမ်မွေ့သည်လည်း ဖြစ်သော။ ရူပံ၊ ရူပါရုံသည်။ ဂေါစရော၊ ကျက်စားရာ အာရုံသည်။ (ဟောတိ)၊ ဣတရဿ၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုမှ တပါးသော မံသ-စက္ခု၏။ တာဒိသံ၊ ထို ကဲ့သို့ ရှုအပ်သော။ (အတိသုခုမဖြစ်သော၊ရူပံ ဂေါစရော)။ န (ဟောတိ)၊ မဟုတ်။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဧတေသံ၊ ဤ မံသစက္ခု ဒိဗ္ဗစက္ခု တို့၏။ အာနုဘာဝဂေါစရာ၊ အစွမ်းသတ္တိ, အာရုံပြုပုံ တို့သည်။ အသဒိသာ၊ မတူကုန်သည်။ (ဟောန္တိ)။

ဥပါဒိဏ္ဏံ ။ပေ။ ဟောတီတိ၊ ဟူ၍။ ပုဋ္ဌော (သမာနော)။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ မံသစက္ခု၊ သည်။ ဥပါဒိဏ္ဏံ၊ တဏှာ ဒိဋ္ဌိတို့သည် ကပ်အပ်သော ကံသည် အကျိုး၏ အဖြစ်ဖြင့် ယူအပ်သော ကမ္မဇရုပ်သည်။ (ဟောတိ)။ ဒိဗ္ဗစက္ခု၊ သည်။ အနုပါဒိဏ္ဏံ၊ ဥပါဒိဏ္ဏမဟုတ်။ စ၊ ဆက်။ မံသစက္ခုမေဝ၊ ဓမ္မ။ပတ္ထဒ္ဓမဖက် မံသစက္ခု သက်သက်ကိုသာ။ ဒိဗ္ဗစက္ခု။တိ၊ ဟူ၍။ နဂ္ဂဆ်တိ၊ တသ္မာ ပဋိက္ခိပတိ၊ ဒုတိယံ ပုဋ္ဌော (သမာနော)၊ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ မံသ-

---

၁။ ဝိသယောတိ အာဒီသု။ ။ပါဠိတော်၌ "ယာဒိသော မံသစက္ခုဿ ဝိသယော အာနုဘာဝေါ ဂေါစရော။ တာဒိသော ဒိဗ္ဗဿ စက္ခုဿ ဝိသယော အာနု-ဘာဝေါ ဂေါစရောတိ" ဟု သကဝါဒီ ပုစ္ဆာရှိ၏။ ထို ပုစ္ဆာဝယ် "ဝိသယော" အရ ရူပါရုံခြင်းတူပုံ, အနုဘာဝ ဂေါစရခြင်းကား မတူပုံကို ဖွင့်ပြထား၏။ ထို့ကြောင့် "ဝိသယောတိ အာဒီသု"၌ အာဒိ ဖြင့် အာနုဘာဝ, ဂေါစရတို့ကို ယူပါ။ ရူပါရုံကို ယူရာ၌ မံသစက္ခု၏ မြင်ပုံသည် အစွမ်းမရှိ။ ဒိဗ္ဗစက္ခု၏ မြင်ပုံသည် အစွမ်းရှိ၏။ မံသ စက္ခုသည် မိမိမျက်မှောက် ရောက်သော အာရုံကိုသာ အာရုံပြုနိုင်၏။ ဒိဗ္ဗစက္ခုကား မျက်ကွယ်ကိုလည်း အာရုံပြုနိုင်, သိမ်မွေ့သော ရူပါရုံကိုလည်း အာရုံ ပြုနိုင်သည်။ [ဝိသယ အာနုဘာဝ, ဂေါစရတို့၏အနက်ကို ဋီကာ နိဿယ၌ ပြထားသည်။]

စက္ခုဿ၊ ၏။ ဥပပါဒေါ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဒိဗ္ဗဿ စက္ခုနော၊ ဒိဗ္ဗစက္ခု၏။ မဂ္ဂေါ၊ လမ်းကြောင်းတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့သော။ ဝစနံ၊ စကားကို။ နိဿာယ၊ ၍။ မံသစက္ခုပစ္စယာ၊ မံသစက္ခု ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဒိဗ္ဗစက္ခု ဥပပဇ္ဇတိ။ တဉ္စ၊ ထို ဒိဗ္ဗစက္ခုသည်လည်း။ ရူပါဝစရိကာနံ၊ ရူပါဝါစရ စျာန်ကြောင့်ဖြစ်ကုန်သော။ စတုန္နံ၊ ကုန်သော။ မဟာဘူတာနံ၊ မဟာဘုတ်တို့၏။ ပသာဒေါ၊ ကြည်လင်ခြင်းဟူသော ပသာဒတည်း။ ဣတိ (ပရဝါဒီ)။ ဣစ္ဆတိ။ တသ္မာ ပဋိဇာနာတိ။ [ဒိဗ္ဗစက္ခု ဟူသည် အဘိညာဉ် ဖြစ်သော ဒိဗ္ဗစက္ခုမဟုတ်- ရူပါဝစရစျာန်ကြောင့်ဖြစ်သော စိတ္တဇပသာဒ ရုပ်ဟူ အယူရှိသောကြောင့် "အာမန္တာ"ဟု ဝန်ခံသည်။] ကာမာဝစရံ ဟုတ္ဝာတိ၊ ဟူ၍။ ပုဋ္ဌော (သမာနော) ပိ၊ သော်လည်း။ ယသ္မာ မံသစက္ခုမေဝ၊ ကိုသာ။ ဒိဗ္ဗစက္ခုတိ၊ ဟူ၍။နု ဣစ္ဆတိ။ တသ္မာ ပဋိက္ခိပတိ။ ဒုတိယံ ပုဋ္ဌော (သမာနော)။ ရူပါဝစရဇ္ဈာနပစ္စယေန၊ ရူပါဝစရ စျာန်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဥပပန္နတ္တာ၊ ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (ရူပါဝစရ စျာန်ကြောင့် ဖြစ်သော မဟာဘုတ်တို့၏ ကြည်လင်ခြင်း ဖြစ်သောကြောင့်။) ရူပါဝစရံ နာမ၊ မည်သည်။ ဇာတံ၊ ဖြစ်ပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဋိဇာနာတိ။

ရူပါဝစရံ ဟုတ္ဝာ အရူပါဝစရန္တိ၊ ပုဋ္ဌော (သမာနော) ပိ။ တတော၊ ထို ရူပါဝစရ စျာန်မှ။ ပရံ၊ နောက်၌။ ဘာဝနာယ၊ ဘာဝနာအား ဖြင့်။ အရူပါဝစရက္ခဏေ၊ အရူပါဝစရစျာန်၏ခဏ၌။ ရူပါဝစရစိတ္တဿ၊ စိတ်၏။ အဘာဝါ ပဋိက္ခိပတိ။ ဒုတိယံ ပုဋ္ဌော (သမာနော)။ အရူပါဝစရိကာနံ၊ အရူပါဝစရစျာန်ကြောင့်ဖြစ်ကုန်သော။ စတုန္နံ၊ ကုန်သော၊ မဟာဘူတာနံ၊ တို့၏။ ပသာဒေါ၊ ပသာဒရုပ်သည်။ ဟုတ္ဝာ၊ ဖြစ်ပြီး၍။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣတိ လဒ္ဓိယာ ပဋိဇာနာတိ။ ပန၊ ကား။ အဿ၊ ထို ဒိဗ္ဗစက္ခု၏။ အပရိယာပန္နဘာဝံ၊ လောကုတ္တရာ၏အဖြစ်ကို။(ပရဝါဒီ)၊ နဣစ္ဆတိ။တသ္မာ ပဋိက္ခိပတိ ယေဝ၊ သည်သာ။ ["ပရိယာပန္နံ ဟုတ္ဝာ အပရိယာပန္နံဟောတိ၊ လော"။ဟု မေးရာ၌ကား"အာမန္တာ"ဟုမပါ၊ တခါတည်းပယ်သောကြောင့်၊ "ပဋိက္ခိပတိ-ယေဝ"ဟု ၉၀ ဖြင့် ဆိုသည်။]

၁။ **မံသစက္ခုဿ ။ပေ။ စက္ခုနော။** ။မံသစက္ခု၏ဖြစ်ခြင်းသည် ဒိဗ္ဗစက္ခုရခြင်း၏အကြောင်းဖြစ်၏။(ဘာ့ကြောင့်နည်း)။ဒိဗ္ဗစက္ခုရဖို့ရန် ပရိကမ်ပြုသောအခါ အာလောက ကသိုဏ်း အရောင်ကို မံသစက္ခုဖြင့် ကြည့်ရှု၍ ထို ကသိုဏ်းရောင်ကို တိုးခဲ့ပြီးလျှင် ဒိဗ္ဗစက္ခု အဘိညာဉ်ကို ဖြစ်စေရသောကြောင့်တည်း။

၃၇၄။ ဒိဗ္ဗစက္ခုံ ဓမ္မုပတ္ထဒ္ဓန္တိ[၁]၊ ကား။ ကာမာဝစရ ဓမ္မေန၊ ကာမာဝစရ တရားသည်။ ဥပတ္ထမ္ဘိတံ၊ ထောက်ပံ့အပ်သည်။ ဟုတ္ဘာ။ (မံသစက္ခု ဟောတိ-၌ စပ်။) ပုန ဓမ္မုပတ္ထဒ္ဓန္တိ[၂]၊ ကား။ လောကုတ္တရဓမ္မေန၊ လောကုတ္တရာ တရား သည်။ ဥပတ္ထဒ္ဓံ၊ ထောက်ပံ့အပ်သည်။ (သမာနံ၊ သော်။ ပညာစက္ခုဟောတိ-၌ စပ်။) ဒ္ဓေ စက္ခူနီတိ[၃]၊ ဟူ၍။ ပုဋ္ဌော (သမာနော)၊ ဓမ္မုပတ္ထဒ္ဓဿ၊ လောကုတ္တရာ ပညာဉာဏ် တရားသည် ထောက်ပံ့အပ်သော။ ဒိဗ္ဗစက္ခုနော၊၏။ ပညာစက္ခုဘာဝံ၊ ပညာစက္ခု၏အဖြစ်ကို။ ကိဥ္စာပိ နဂ္ဂစ္ဆတိ၊ အကယ်၍ကား အလိုမရှိပါပေ။ ပန၊ ထိုသို့ပင် အလိုမရှိပါသော်လည်း။ ပညာစက္ခုဿ၊ ၏။ အတ္ထိတာယ၊ ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပဋိက္ခိပတိ၊ ပုန ပုဋ္ဌော (သမာနော) မံသစက္ခု၊ သည်။ ဓမ္မုပတ္ထဒ္ဓံ၊ စတုတ္ထ စျာန်တရားသည် ထောက်ပံ့အပ်သည်။ (သမာနံ) ဒိဗ္ဗစက္ခု ဟောဟိ။ ဣတိ လဒ္ဓိဝသေန၊ ဤသို့သောအယူ၏ အစွမ်း ဖြင့်။ ပဋိဇာနာတိ။ ဧတ္ထ၊ ဤ ဒိဗ္ဗစက္ခုကထာ၌။ သေသံ၊ သည်။ ဥတ္တာ-နတ္ထမေဝ၊ သည်သာ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

ဒိဗ္ဗစက္ခုကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ)။

ဂ-ဒိဗ္ဗသောတကထာ အဖွင့်

၃၇၅။ ဣဒါနိ၊ ၌။ ဒိဗ္ဗသောတကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ၌။ ဧကံယေဝ သောတန္တိ၊ ဟူ၍။ ပုဋ္ဌော (သမာနော)၊ ဒ္ဓိန္ဒံ၊ ၂-ပါးကုန်သော မံသသောတ,ဒိဗ္ဗသောတတို့၏။ အတ္ထိတာယ၊ ရှိကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပဋိက္ခိပတိ၊ ပုန ပုဋ္ဌော (သမာနော)။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တဒေဝ၊ ထိုမံသ-သောတ သည်ပင်။ ဓမ္မုပတ္ထဒ္ဓံ၊ စတုတ္ထစျာန်တရားသည် ထောက်ပံ့အပ်သည်။ (သမာနံ) ဒိဗ္ဗသောတံ နာမ ဟောတိ။ တသ္မာ ပဋိဇာနာတိ။ သေသံ၊ သည်။

၁။ **ဒိဗ္ဗစက္ခုဓမ္မုပတ္ထဒ္ဓံ။** ။ပါဋ္ဌိတော်၌ "ဒိဗ္ဗစက္ခုံ ဓမ္မုပတ္ထဒ္ဓံ မံသစက္ခုံ ဟောတိ"ဟု မေးရာ၌ ဒိဗ္ဗစက္ခု အဖြင့်မှ ကာမာဝစရ တရားတမျိုးဖြင့် ထောက်ပံ့အပ်သော် မံသစက္ခုဖြစ်သလော"ဟု အဓိပ္ပါယ်ရသောကြောင့် "ကာမာဝစရဓမ္မေန-ဥပတ္ထမ္ဘိတံ ဟုတ္ဘာ"ဟု ဖွင့်သည်။

၂။ **ပုန ဓမ္မုပတ္ထဒ္ဓံ။** ။"ဒိဗ္ဗစက္ခုံ ဓမ္မုပတ္ထဒ္ဓံ ပညာစက္ခုံ-ဒိဗ္ဗစက္ခုသည် လောကုတ္တရာပညာဖြင့် ထောက်ပံ့အပ်သော လောကုတ္တရာ ပညာစက္ခုဖြစ်သလော" ဟု မေးသောကြောင့် "လောကုတ္တရဓမ္မေန ဥပတ္ထဒ္ဓံ"ဟု ဖွင့်သည်။

၃။ **ဒ္ဓေ စက္ခူနိ။** ။ဤပုစ္ဆာသည် ပါဋ္ဌိတော်၌ ၂-ထပ်ပါ၏။ ပဌမ မေးသော အခါ "ပညာစက္ခု"ဟု စက္ခုတမျိုးရှိသေးသောကြောင့်" နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ"ဟု ပယ်၏။ ဒုတိယ မေးသော အခါ၌ကား "မံသစက္ခုသည်ပင် ဓမ္မုပတ္ထဒ္ဓ ဖြစ်သောအခါ ဒိဗ္ဗစက္ခုဖြစ်၏"ဟူသော သူ၏အယူအတိုင်း "အာမန္တာ"ဟု ဝန်ခံသည်။

ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်ဖြစ်သော ဒိဋ္ဌစက္ခုကထာဋ္ဌ။ ဝုတ္တနယမေဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းရှိသည်သာ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

ဒိဋ္ဌသောတကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ)။

၉-ယထာ ကမ္မူပဂတဉာဏကထာ အဖွင့်

၃၇၇။ ဣဒါနိ ယထာ ကမ္မူပဂတဉာဏကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထို ယထာကမ္မူပဂတဉာဏကထာဋ္ဌ၌။ ယေသံ၊ အကြင် ပရဝါဒီတို့၏။ ဣတိ ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ ။ ပေ ။ ပဇာနာတီတိ၊ ဟူသော။ သုတ္တံ၊ ပါဠိတော်သုတ်ကို။ အယောနိသော၊ သင့်သော အကြောင်း မဟုတ်သောအားဖြင့်။ ဂဟေတ္ဝာ၊ ၍။ ဒိဗ္ဗစက္ခုဧဝ၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုသည်ပင်။ ယထာကမ္မူပဂဉာဏံ၊ ယထာကမ္မူပဂ-ဉာဏ်တည်း။ ဣတိ လဒ္ဓိ (ဟောတိ)။ တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ။ ပဋိညာ ဣတရဿ။ ပုန။ ယထာကမ္မူပဂတဉ္စ မနသိ ကရောတီတိ၊ ဟူ၍။ ပုဋ္ဌော (သမာနော)။ ဧကစိတ္တဿ၊ တခုတည်းသောစိတ်၏။ (ပရဝါဒီ အလို

၁။ **အယောနိသော ဂဟေတ္ဝာ။** ။ပါဠိတော်၌ "ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ သတ္တေ-ပဇာနာတီ"ဟု ဟောတော်မူသောကြောင့် "ကံအားလျော်စွာ ထိုထို ဘဝသို့ ကပ်ရောက်ရသော သတ္တဝါတို့ကို ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်ဖြင့် သိ၏"ဟု ပရဝါဒီက ယူဆ၏။ (ကသ္မာ)။ သိခြင်းကြိယာကို ပြီးစေခြင်းကိစ္စ၌ ပဓာန ဖြစ်သော ဒိဗ္ဗစက္ခုကို ကရိုဏ်း ဝိဘတ်ဖြင့် ညွှန်ပြသောကြောင့်တည်း။ [သဒ္ဒါကျမ်းတို့၌ ကြိယာသာဓကတမသတ္တိ ရှိသော အနက်ကို ကရိုဏ်း အဖြစ်ဖြင့် ထားလေ့ရှိပုံကို ပရဝါဒီက ထောက်ဟန်တူသည်။] အမှန်အားဖြင့်ကား ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်သည် ယထာကမ္မူပဂဉာဏ်၏ အားကြီးသော မှီရာအကြောင်းသာဖြစ်၏။ အားကြီးသော မှီရာ အကြောင်း ဖြစ်သောကြောင့် "ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ"ဟု ကရိုဏ်းဝိဘတ်ဖြင့် ဟောတော်မူသည်။ ဤသို့ အမှန်အတိုင်း မယူနိုင်သည်ကို "အယောနိသော ဂဟေတ္ဝာ"ဟု ဆိုသည်။

ဆက်ဦးအံ့-ယထာကမ္မူပဂသတ္တဝါတို့ကို သိလိုသောအခါ ရှေးဦးစွာ ဒိဗ္ဗစက္ခု ဉာဏ်ဖြင့် ထို သတ္တဝါတို့ကို မြင်အောင် ပြုရသေး၏။ ထိုသို့ မြင်ပြီးမှ အဘယ်ကံကြောင့် ဤ သတ္တဝါတို့ကို ဘဝသို့ ရောက်လာပါလိမ့်မည်နည်းဟု စဉ်းစား၍ ယထာကမ္မူပဂဉာဏ်ဖြင့် ထို သတ္တဝါတို့၏ ကံကိုဂင်း, ထို သတ္တဝါတို့ကိုဂင်းသိရ၏။ ထို့ကြောင့် ဒိဗ္ဗ-စက္ခု အဘိညာဉ်ကို ယထာကမ္မူပဂဉာဏ်၏ "ဥပနိဿယ- အားကြီးသော မှီရာ အကြောင်း"ဟု ဆိုသည်။

၂။ **ယထာကမ္မူပဂဉာဏဧမေဝ။** ။ပရဝါဒီသည် "ယထာကမ္မူပဂဉာဏ်ဟူ၍ သီးခြားမရှိ, ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်သည်ပင် ယထာကမ္မူပဂဉာဏ်ဖြစ်၏"ဟု အယူရှိ၏။ ထို့ကြောင့် "ယထာကမ္မူပဂဉာဏမေဝ"ဟု ဧဝ ကို အပဓာန ဖြစ်သော ယထာ-ကမ္မူပဂဉာဏနှင့် မဘွဲပဲ ပဓာန ဖြစ်သော ဒိဗ္ဗစက္ခုနောင်ရွေ့၍ "ဒိဗ္ဗစက္ခုမေဝ" ဟု ဖြစ်သင့်ကြောင်းကို ဇွဲကာဖွင့်၏။ ဧဝ ကို "အဌာန ပယောဂ=အဌာနပယုဂ်-ယှဉ်ရာ ဌာန မဟုတ်သော နေရာ၌ ယှဉ်စပ် သုံးစွဲထားအပ်သောပုဒ်"ဟု ဆိုလိုသည်။

အားဖြင့် ဒိဗ္ဗစက္ခုစိတ် တခုတည်း၏)။ အာရမ္မဏဒ္ဒယာဘာဝါ၊ အာရုံ ၂-ပါး အပေါင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ ပဋိက္ခိပတိ။ ဒုတိယံ၊ မြောက်။ ပုဋ္ဌော (သမာနော)။ နာနာစိတ္တဝသေန၊ အထူးထူးသော စိတ်၏ အပြားအားဖြင့်။ (ယထာကမ္မူပဂတ ကို အာရုံပြုသောစိတ်, ရူပါရုံကို အာရုံပြုသော စိတ်၏ အပြားအားဖြင့်။) ပဋိဇာနာတိ။ ပုန။ လေသော ကာသံ၊ အမြွက်ထောင်ခွင့်ကို။ အဒတ္ဒာ၊ မပေးမူ၍။ ဒိန္နံ ဖဿာနန္တိ၊ ဟူ၍။ ပုဋ္ဌော (သမာနော) ပဋိက္ခိပတိ။ ဣတိ၊သို့။ ဣမိနာ ယထာကမ္မူပဂတပဒေန၊ ဤ ယထာကမ္မူ-ပဂတ ဟူသော ပုဒ်နှင့်။ (သဒ္ဓိံ ယောဇနာယံ၊ ယောဇနာရာ၌။ ဝိဒိတော) ယထာ၊ သိအပ်သကဲ့သို့။ ဧဝမေဝ၊ ဤ အတူသာလျှင်။ ဣမေ ။ ပေ ။ သတ္တာတိ အာဒိပဒေဟိပိ၊ အစရှိသော ပုဒ်တို့နှင့်လည်း။ သဒ္ဓိံ ယောဇနာသု၊ တို့၌။ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

၃၇၈။ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော ။ ပေ ။ ဇာနာတီတိဣဒံ၊ ဟူသော ဤ ပုစ္ဆာကို။ သကဝါဒီ၊ သည်။ (ပုစ္ဆတိ-၌ စပ်။) ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ထေရော၊ အရှင်သာရိပုတ္တရာထေရ်သည်။ အပိုစ္ဆတာယ၊ အလိုမရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အဘိညာဉာဏာနိ၊ အဘိညာဉ်ဉာဏ်တို့ကို။ နဝဋ္ဌေတိ၊ မသုံးစွဲ။ဣတိ၊ ဤ အကြောင်းကို။ ဧကစ္စေ၊ အချို ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။န ဇာနန္တိ။ ပန၊ မသိရုံသာ မကသေး။ အဿ၊ ထို အရှင်သာရိပုတ္တရာ၏ သန္တာန်၌။ တာနိ၊ ထို အဘိညာဉ်ဉာဏ်တို့သည်။ နေဝအတ္ထိ၊ ကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ မညန္တိ၊ မှတ်ထင်ကြကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထို ပရဝါဒီကို။ ထေရော၊ အရှင်သာရိပုတ္တရာထေရ်သည်။ ဒိဗ္ဗစက္ခုနော၊ ကို။ အလာဘီ၊ ရခြင်းမရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ မညမာနံ၊ မှတ်ထင်သည်ကို။ (ဟုတ္ဒာ၊ ပုစ္ဆတိ-၌ စပ်၊ တနည်း) မညမာနံ၊ သော။ တံ၊ ထို ပရဝါဒီကို။ ပုစ္ဆတိ။ တေနေဝ ကာရဏေန၊ ထို အကြောင်းကြောင့်ပင်။ အတ္ထာယသ္မတော ။ ပေ ။ ဒိဗ္ဗစက္ခူတိ၊ ဟူ၍။ ပရတော၊ နောက်၌။ ပုဋ္ဌော (သမာနော)။ ပဋိက္ခိပတိ။ ဒုတိယံ၊ ပုဋ္ဌော (သမာနော) ယံ ကိဉ္စိ၊ အမှတ်မရှိ ကြွင်းမဲ့ ဥဿုံ အလုံးစုံသော တရားသို့။ သာဝကေန၊ သည်။ ပတ္တဗ္ဗံ၊ ရောက်ထိုက်၏။ သဗ္ဗံ၊ သော။ တံ၊ ထို တရားသို့။ အနုပ္ပတ္တံ၊ အစဉ်ရောက်အပ်ပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဋိဇာနာတိ။ [“သာဝကများ ရသမျှ အဘိညာဉ်ကို အရှင်သာရိပုတ္တရာလည်း ရသည်”ဟူလို။]

ဣဒါနိ အဿ၊ ထို ပရဝါဒီကို။ ဝိက္ခေပံ၊ အထူးထူး အပြားပြား ပစ်လွှင့်ခြင်းကို။ ကရောန္တော[၁]၊ ပြုလိုသော။ သကဝါဒီ၊ သည်။ နနု ။ ပေ ။

---

၁ ။ပိက္ခေပံ ကရောန္တော။ ။“အတ္ထာ ယသ္မတော သာရိပုတ္တဿ ဒိဗ္ဗစက္ခု” ဟု မေးသောအခါ“အာမန္တာ”ဟု ဝန်ခံပြီး၍“နေဝ ပုဗ္ဗေ နိဝါသာယ, နပိ ဒိဗ္ဗဿ-စက္ခုနော” စသော ဤ ဂါထာကို ရွတ်ပြလိုက်သောအခါ “နပိ ဒိဗ္ဗဿ စက္ခုနော”

သာရိပုတ္တောတိ အာဒိ အာဟ။ ဟိ၊ မှန်။ ဣမံ ဂါထံ၊ ကို။ ထေရော၊ သည်။ ဝဋ္ဋနုပဏိဓိယာ ဧဝ၊ သုံးစွဲခြင်း၌ တောင့်တခြင်း၏ သာလျှင်။ (သုံးစွဲဖို့ရန် တောင့်တခြင်း၏သာလျှင်၊) အဘာဝေန၊ ကြောင့်။ အာဟ၊ ပြီ။ အဘိညာဉာဏဿ၊ ၏။ အဘာဝေန၊ ကြောင့်။ နု (အာဟ)၊ မိန့်တော်မူသည် မဟုတ်။ ပန၊ ဆက်။ ပရဝါဒီ၊ သည်။ (အဘိညာဉာဏဿ) အဘာဝေနေ၊ မရှိခြင်းကြောင့်သာ။ (ထေရော ဣမံ ဂါထံ အာဟ)။ ဣတိ အတ္ထံ၊ ဤသို့သော အနက် အဓိပ္ပါယ်ကို။ သလ္လက္ခေတိ၊ မှတ်ထင်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တဿ၊ ထို ပရဝါဒီ၏။ လဒ္ဓိယာ၊ အယူအာဒါးဖြင့်။ ၏။ ထေရဿ၊ ၏။ ယထာကမ္မုပဂတဉာဏမေဝ၂၊ သည်သာ။ အတ္ထိ၊ ဒိဗ္ဗစက္ခု၊ သည်။ နော (အတ္ထိ)။ တေန၊ ကြောင့်။ တေန ။ ပေ ။ ဒိဗ္ဗစက္ခုတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ သကဝါဒီ ဆိုအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

ယထာကမ္မုပဂတဉာဏကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ)။

၁၀-သံဝရကထာ အဖွင့်

၃၇၉။ ဣဒါနိ သံဝရကထာ နာမ ဟောတိ၊ တတ္ထ၊ ထိုသံဝရကထာ၌။ ယေသံ၊ အကြင် ပရဝါဒီတို့၏။ တာဝတိံသေ၊ တာဝတိံသာ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ကုန်သော။ ဒေဝေ၊ နတ်တို့ကို။ ဥပါဒါယ၊ အစပြု၍။ တတုတ္တရိ၊ ထို တာဝတိံသာနတ်တို့၏ အထက်ဖြစ်သော။ ဒေဝေသု၊ တို့၌။ ယဿ၊ ကြောင့်။ တေ၊ ထို နတ်တို့သည်။ ပဠု၊ ကုန်သော။ ဝေရာနိ၊ ပါဏာတိပါတစသော ရန်တို့ကို။ န သမာစရန္တိ၊ မပြုကျင့်ကြကုန်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သံဝရော၊ စောင့်စည်းခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ လဒ္ဓိ (ဟောတိ)။ တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ။ ဝေရသမုဒါစာရံ၊ ပါဏာတိပါတ စသော ရန်ကို ပြုကျင့်ခြင်းကို။ အပဿတော၊ မမြင်သော။ ဣတရဿ၊ သကဝါဒီမှ တပါးသော ပရဝါဒီ၏။ ပဋိညာ (ဟောတိ)။ တတော၊ ထိုမှ နောက်၌။ ယသ္မာ သံဝရော နာမ၊ မည်သည်။ သံဝရိတဗ္ဗေ၊ စောင့်စည်းထိုက်သော။ (စောင့်စည်းရမည်ဖြစ်သော)။ အသံဝရေ၊ ပါဏာတိပါတ စသော အသံဝရသည်။ သတိ၊ ရှိလသော်။ (ဝါ၊ ရှိမှ)။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တသ္မာ

ကို ထောက်၍ ဒိဗ္ဗစက္ခု မရလေသလော-ဟု ထင်ယောင် ထင်မှား ဖြစ်ရကား "နဟေဒံ ဝတ္တဗ္ဗေ"ဟု ပယ်ခဲ့ခြင်းကပင် မှန်လေရော့သလား-ဟု ထင်ပြန်သည်။ ထိုသို့ ဖြစ်စေလိုခြင်းကို "ဝိက္ခေပံ ကရောန္တော"ဟု ဆိုသည်။

အသံဝရပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ။ ဒေဝေသု၊ တို့၌။ ပါဏာတိပါတာဒီနံ၊ ပါဏာတိပါတ အစရှိသော ရန်တို့၏။ အဘာဝေန ပဋိက္ခေပေါ ဣတရဿ။

အတ္ထိ ဒေဝေသူတိ အာဒိ၊ အစရှိသော စကားရပ်ကို။ သံဝရေ၊ စောင့်စည်းခြင်းသည်။ သတိ၊ သော်။ အသံဝရဿ၊ အသံဝရ၏ဂုဏ်း။ အသံဝရေ၊ မစောင့်စည်းခြင်းသည်။ သတိ၊ သော်။ သံဝရဿ စ၊ သံဝရ၏ဂုဏ်း။ ပဝတ္တိ-ဒဿနတ္ထံ၊ ဖြစ်ပုံကို ,ပြခြင်းအကျိုးငှါ။ (အာယသ္မတာ မောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿ-ထ္ထဇရေန)။ ဝုတ္တံ။

၃၈၀။ ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏီတိ အာဒိပဥ္ဉသု၊ အစရှိသော်ပြဿနာတို့၌။ ပါဏာတိပါတာဒီနံ၊ ပါဏာတိပါတ အစရှိသောရန်တို့ကို။ အသမာ-စရဏဝသေန၊ မပြုကျင့်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပဋိညာ၊ ကိုဂုဏ်း။ ပါဏာတိ-ပါတာဒီနံ၊ တို့၏။ နတ္ထိတာယ၊ မရှိကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပဋိက္ခေပေါ၊ ကိုဂုဏ်း။ . ဝေဒိတဗ္ဗော။ ပဋိလောမပဥ္ဉာ၊ ပဋိလောမပြဿနာတို့သည်။ ဥတ္တာနတ္ထာယေဝ၊ ပေါ်လွင်ထင်ရှားသော အနက် ရှိကုန်သည်သာ။

အဝသာနေ၊ အဆုံးနှာ၌။ နတ္ထိဒေဝေသု သံဝရောတိပဥ္ဉ၊ အစရှိသော ပြဿနာ၌။ ပါဏာတိပါတာဒီနိ၊ ပါဏာတိပါတ အစရှိသော ရန်တို့ကို။ ကတ္ဝာ။ ပုန။ တတော၊ ထို ပါဏာတိပါတ အစရှိသော ရန်တို့မှ။ သံဝရာ-ဘာဝံ၊ စောင့်စည်းရခြင်း၏ မရှိခြင်းကို။ သန္ဓာယ ပဋိညာ သကဝါဒိဿ။ [ပြုကိုမပြုရခြင်းကြောင့် စောင့်စည်းရခြင်း မရှိ။] တတော၊ ထိုမှ နောက်၌။ ဆလဝသေန၊ ဆလဝါဒ၏အစွမ်းဖြင့်။ သံဝရော ယဒိ နတ္ထိ၊ အံ့။ (ဧဝံ သတိ) သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ ဒေဝါ၊ တို့သည်။ ပါဏာတိပါတိနော၊ ပါဏာတိပါတီ တို့တည်း။ ဣတိအာဒိပုစ္ဆာ၊ ဤသို့ အစရှိသော ပုစ္ဆာသည်။ ပရဝါဒိဿ။ ဒေဝါနံ၊ တို့၏။ ဝေရသမုဒါစာရဿ၊ ပါဏာတိပါတ အစရှိသော ရန်ကို ပြုကျင့်ခြင်း၏။ အဘာဝေန ပဋိက္ခေပေါ သကဝါဒိဿ။ န ဟေဝန္တိ ဝစနမတ္တံ၊ န ဟေဝံ ဟူသော စကားမျှကို။ ဂဟေတ္ဝာ။ ပရဝါဒိဿ၊ ၏။ လဒ္ဓိပတိဋ္ဌာပနံ၊ အယူကိုတည်စေခြင်းသည်။ (ဟောဟိ)။ ပန၊ ထိုသို့ပင် န ဟေဝံ ဟူသော စကားမျှကိုယူ၍ အယူကိုတည်စေအပ်ပါသော်လည်း။ ဧဝံ၊ ဤသို့ န ဟေဝံ ဟူသော စကားမျှကို ယူ၍။ ပတိဋ္ဌိတာ (ပတိဋ္ဌာပိတာ)၊ တည်စေအပ်သော။ လဒ္ဓိ၊ သည်။ ဝါ၊ ကို။ အပတိဋ္ဌိတာဝ၊ မတည်စေအပ်သည်သာ။ ဟောတိ၊ ဤတိ အပြီးတည်း။

သံဝရကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ)။

၁၁-အသညကထာ အဖွင့်

၃၈၁။ ဣဒါနိ အသညကထာ နာမ ဟောတိ၊ တတ္ထ၊ ထိုအသညကထာ၌။ ဧတရဟိ၊ ၌။ အန္ဓကာနံ၊ တို့၏။ လဒ္ဓိ (ဟောတိ) သေယျထာပိ။ (ဧဝံ၊ တူ။) ယေသံ၊ အကြင် ပရဝါဒီတို့၏။ သခ်ါရ ပစ္စယာ ဝိညာဏန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝစနတော၊ ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်။ ဝိညာဏေန၊ ဝိညာဉ်နှင့်။ ဝိနာ၊ကင်း၍။ပဋိသန္ဓိ နာမ၊ပဋိသန္ဓေမည်သည်။နတ္ထိ။သညုပ္ပါဒါစ ပန ။ ပေ ။ စဝန္တီတိ၊ ဟူ၍။ ဝစနတော၊ ကြောင့်။ အသညသတ္တာနမ္ပိ၊ အသညသတ် ဗြဟ္မာတို့၏လည်း။ စုတိပဋိသန္ဓိကွဏေ၊ စုတိခဏ, ပဋိသန္ဓေခဏ၌။ သညာ၊ သညာသည်။ အတ္ထိ။ ဣတိ (လဒ္ဓိ ဟောတိ)။ တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ။ ပဋိညာ ဣတရဿ။ တတော၊ ထိုမှ နောက်၌။ နံ၊ ထိုပရဝါဒီကို။သကဝါဒီ၊သည်။ကိံ၊ နည်း။ တေ၊ အသင်၏ အလိုအားဖြင့်။ တံ ဌာနံ၊ ထိုအသညသတ်ဘုံဌာန သည်။ သညာဘဝေါ၊ သညာရှိသော ဘဝလော။ ဣတိ အာဒီဟိ၊ ဤသို့ အစရှိသော စကားတို့ဖြင့်။ စောဒေတုံ၊ ဌါ။သညာဘဝေါ, သညာဂတီတိ အာဒိံ အာဟ။ သဗ္ဗံ၊ သော။ တံ၊ ထိုစကား ရပ်ကိုဌင်း။ တတော၊ ထိုစကားရပ်မှ။ ပရဉ္စ၊ နောက်ဖြစ်သော စကားရပ် ကိုဌင်း။ ပါဋိ နယေနေဝ၊ ပါဋိတော် နည်းအားဖြင့်ပင်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

အသညကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ)။

၁၂-နေဝသညာ နာသညာယတနကထာ အဖွင့်

၃၈၄။ ဣဒါနိ နေဝသညာနာသညာယတနကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ထိုနေဝသညာနာသညာယတနကထာ၌။ ဧတရဟိ အန္ဓကာနံ လဒ္ဓိ (ဟောတိ)သေယျထာပိ(ဧဝံ)။ ယေသံ၊ အကြင် ပရဝါဒီတို့၏။ နေဝသညာ-နာသညာ ယတနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝစနတော၊ ကြောင့်။ တသ္မိံ ဘဝေ၊ ထိုနေဝ-သညာ နာသညာ ယတန ဘုံ၌။ သညာ၊ သညာသည်။ အတ္ထိ။ ဣတိ၊ သို့။ နဝတ္တဗ္ဗံ၊ထိုက်။ (ဣတိ လဒ္ဓိ ဟောတိ)။ တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ။ ပဋိညာ ဣတရဿ။ ဧတ္ထ၊ ဤ နေဝသညာ နာသညာယတနကထာ၌။ သေသံ၊ ကြွင်းသော။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော စကားရပ်ကို။ ပါဋိ နယေနေဝ၊ ပင်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ဣတိ၊ တည်း။

နေဝသညာနာသညာယတနကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ)။

တတိယဝဂ္ဂေါ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတော)။

တတိယဝဂ် ပြီးပြီ။

၄-စတုတ္ထဝဂ်

၁-ဂိဟိသ အရဟာတိကထာ အဖွင့်

၃၇၇။ ဣဒါနိ ဂိဟိသ အရဟာတိကထာ နာမ၊ ဂိဟိသ အရဟာ အစ
ရှိသည်ကို ဆိုရာ ကထာ မည်သည်။ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထိုဂိဟိသ အရဟာ
အစရှိသော ကထာ၌။ ဧတရဟိ ဥတ္တရာပထကာနံ၊ ဥတ္တရာပထက ဂိုဏ်းသား
တို့၏။ လဒ္ဓိ (ဟောတိ) သေယျထာပိ။ (ဧဝံ)။ ယေသံ၊ အကြင် ပရဝါဒီ
တို့၏။ ယသကုလ ပုတ္တာဒီနံ၊ ယသအမျိုးကောင်းသား အစရှိသူတို့၏။ ဂိဟိ-
ဗျဉ္ဇနေ၊ လူ့အသွင်၌။ ဌိတာနံ၊ တည်ကုန်သည် ဖြစ်၍။ အရဟတ္တပ္ပတ္တိ၊
အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်ခြင်းကို။ ဒိသ္ဝာ၊ မြင်၍။ ဂိဟိ၊ လူဝတ်ကြောင်သည်။
အရဟာ၊ရဟန္တာသည်။အဿ၊ဖြစ်နိုင်၏။ ဣတိ လဒ္ဓိ(ဟောတိ)။တေ သန္ဓာယ
ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ။ တတ္ထ၊ ထိုဂိဟိ အဿ အရဟာ အစရှိသော ပုစ္ဆာ၌။
ဂိဟိသာတိ၊ ကား။ ယော၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဂိဟိသံယောဇနသမ္ပယုတ္တ-
တာယ၊ လူ၌ ဖြစ်သော သံယောဇဉ်နှင့် ယှဉ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဂိဟိ၊
လူဝတ်ကြောင်မည်၏။ သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အရဟံ၊ ရဟန္တာသည်။
အဿ၊ ဖြစ်နိုင်၏။ ဣတိ အတ္ထော။ ပန၊ ဆက်။ ပရဝါဒီ၊ သည်။ အဓိပ္ပါယံ၊
သကဝါဒီ၏ အလိုကို။ အသလ္လက္ခေတ္ဝာ၊ မမှတ်မူ၍။ ဂိဟိဗျဉ္ဇနမတ္တမေဝ၊
လူ့အသွင်မျှကိုသာ။ ပဿန္တော၊ မြင်သည်။ (ဟုတ္ဝာ) ပဋိဇာနာတိ။ ဣဒါနိ၊
အဿ၊ ထို ပရဝါဒီအား။ (ဒဿေတုံ-၌ စပ်။) ယထာ (ယေန ကာရ-
ဏေန)၊ အကြင်အကြောင်းကြောင့်။ ဂိဟိ နာမ၊ လူဝတ်ကြောင်မည်သည်။
ဂိဟိသံယောဇနေန၊ လူ၌ဖြစ်သော သံယောဇဉ်ကြောင့်။ ဟောတိ။ ဗျဉ္ဇန-
မတ္တေန၊ အသွင်အပြင်မျှကြောင့်။ န (ဟောတိ)။ တထာ တေနကာရဏေန၊
ထို အကြောင်းကြောင့်။ ဘဂဝါ အာဟ၊ မိန့်တော်မူပြီ။ (ကိံ၊ နည်း။)
အလက်္ခတော ။ပေ။ သဘိက္ခူတိ၊ သဘိက္ခုဟူ၍။ (အာဟ)။

(ဂါထာအနက်)။ အလက်္ခတော၊ တန်ဆာဝတ်စား ဆင်ပြင်ထားသဖြင့်
အများအမြင် လူဟုထင်အပ်သည်။ စေပိ (ဟောတိ)၊ အကယ်၍ပင် ဖြစ်စေ
ကာမူ။ (ပုဂ္ဂလော၊ မည်သူမဆို ပုဂ္ဂိုလ် တယောက်သည်။) သန္တော၊
ကိလေသာဟူ အပူခပ်သိမ်း အေးငြိမ်းခြင်း အားဖြင့် အေးငြိမ်းသည်။
ဒန္တော၊ ဣန္ဒြေခြောက်ဝ မဖောက်ရအောင် ဆုံးမခြင်း အားဖြင့် ဆုံးမ
အပ်ပြီးသည်။ ဝါ၊ ယဉ်ကျေးပြီးသည်။ နိယတော၊ အကျိုးပြုရန် အမြဲမှန်

သည့် လေးတန်မဂ္ဂ နိယာမဖြင့် မြဲသည်။ ဗြဟ္မစာရီ၊ အကျင့်မှန် အကျင့်မြတ် အမြဲကျင့်တတ်သည်။ (ဟုတ္ဝာ၊ ဖြစ်၍။) သဗ္ဗေသု၊ ကြင်းမဲ့ညဿုံ အလုံးစုံ ကုန်သော။ ဘူတေသု၊ ရှေးကံအလျောက် ဖြစ်ပေါ်ပေါက်သည့် မျိုးမြောက် စွာလှ သတ္တဝါဟူသမျှတို့၌။ ဒဏ္ဍံ၊ ကိုယ်နှုတ်စိတ်စု နှိပ်ကွပ်မှုကို။ နိဓာယ၊ မပြုသောအား ဖယ်ချထား၍။ သမံ၊ ကာယ စသည် အလိလီဝယ် အညီ အသင့် ကောင်းသောအကျင့်ကို။ စရေယျ၊ ကျင့်ကြံ ကြိုးကုတ် အားထုတ် နိုင်သည်ဖြစ်အံ့။ သော၊ အကြောင်းအားလျော်စွာ ဆင်ပြင်ပါလည်း လွန်စွာ ထူးခွန် ထိုသူမှန်သည်။ ဗြဟ္မဏော၊ ကိလေသာ အာသဝေါ ရဝေယ်မျှော သို့ မျောပြီးစင်စစ် ဗြဟ္မဏလည်း ဖြစ်ပါပေ၏။ သော၊ အကြောင်းအား လျော်စွာ တန်ဆာဝတ်စား ဆင်ပြင်ထားလည်း အများထက်ခွန် ထိုသူ မှန်သည်။ သမဏော၊ ကိလေသာဟူ အပူခပ်သိမ်း ငြိမ်းပြီးစင်စစ် သမဏ လည်း ဖြစ်ပါပေ၏။ သ (သော)၊ လူဝတ် ကြောင် အသွင် တန်ဆာ ဆင်သဖြင့် လူပင်ထင်အပ် ထိုသူမြတ်သည်။ ဘိက္ခု၊ ကိလေသာအခဲ အကုန် ကွဲအောင် ခွဲပြီးစင်စစ် ဘိက္ခုလည်း ဖြစ်ပါပေသတည်း။ [ဓမ္မပဒ သန္တိ-မဟာမတ္တဝတ္ထု အဖွင့်။]

ဣမံ နယံ၊ ဤ နည်းကို။ ဒဿေတုံ၊ ဌါ။ အတ္ထိ အရဟာတောတိအာဒိ၊ အစ ရှိသောစကားရပ်ကို။ (အာယသ္မတာ မောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿတ္ထေရေန) အာရဒ္ဓံ။ သဗ္ဗံ၊ သော။ တံ၊ ထို စကားရပ်သည်။ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ၊ သည်သာ။ ဣတိ၊ တည်း။

ဂိဟိဿ အရဟာတိကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ)။

၂-ဥပဟတ္တိ ကထာ အဖွင့်

၃၈၈။ ဣဒါနိ ဥပဟတ္တိကထာ နာမ ဟောတိ။တတ္ထ၊ထို ဥပဟတ္တိကထာ၌။ ဧတရဟိ ဥတ္တရုပထကာနံ လဒ္ဓိ (ဟောတိ) သေယျထာပိ။ (၉ဝံ)။ ယေသံ၊ တို့၏။ ဩပပတ္တိကော ဟောတိ တတ္ထ ပရိနိဗ္ဗာယီတိဝစနာနိ၊ အစရှိသော စကားတို့ကို။ အယောနိသော၊ သင့်သောအကြောင်း မဟုတ်သောအားဖြင့်။ ဂဟေတ္ဝာ။ သုဒ္ဓါဝါသေသု၊ သုဒ္ဓါဝါသဗြဟ္မာဘုံတို့၌။ ဥပပတ္တိယာ၊ ပဋိသန္ဓေ နေခြင်းအားဖြင့်။ (ပဋိသန္ဓေ နေသည်နှင့် တပြိုင်နက်။) အရဟာ၊ ရဟန္တာသည်။ (ဟောတိ၊ ဖြစ်နိုင်၏။) ဣတိ လဒ္ဓိ၊ ဤသို့သော အယူသည်။ (ဟောတိ)။ ဝါ၊ ကား။ ဥပဟစ္စ ပရိနိဗ္ဗာယီတိ၊ ဟူသော။ ပဒံ၊ ပုဒ်ကို။ ပရိဝတ္တေတ္ဝာ၊ ပြန်လည်စေ၍။ (ပြောင်းပြန်ယူ၍။) ဥပပဇ္ဇ ပရိနိဗ္ဗာယီတိ၊ ဟူ၍။ (ဥပဟစ္စ ကို ဥပပဇ္ဇ ဟူ၍။) ပရိယာပုဏန္တာနံ၊ ရွတ်ဆိုကြကုန်သော။

ယေသံ၊ အကြင် ပရဝါဒီတို့၏။ ဥပပတ္တိယာ၊ နှင့်။ သဟ။ တက္ဒ။အရဟာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်နိုင်၏။ ဣတိ လဒ္ဓိ ဟောတိ။ တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ။ ပဋိညာ ဣတရဿ။

တတ္ထ၊ ထိုဥပပတ္တိကထာ၌။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥပပတ္တိစိတ္တံ နာမ၊ ပဋိသန္ဓေ စိတ်မည်သည်။ လောကိယံ၊ လောကီစိတ်တည်း။ (လောကီဝိပါက် စိတ်တည်း။) တေန၊ ထိုပဋိသန္ဓေစိတ်ဖြင့်။ သောတာပန္နာဒယောပိ၊ သောတာပန်အစရှိသော အောက်ဖလဋ္ဌ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သော်မှလည်း။ နဟောန္တိ။ မဖြစ်နိုင်ကုန်တုံသေး၏။ [ပိကား ဂရဟာ ဇောတက၊] အရဟာ၊ ရဟန္တာသည်။ ပဂေဝ၊ အဘယ်မှာ ဖြစ်နိုင်ပါအံ့နည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဿ၊ ထိုပရဝါဒီအား။ ဣမံ နယံ၊ ကို။ ဒဿေတုံ၊ ၄ါ။ သဟ ။ ပေ ။ သောတာပန္နောတိအာဒိ-အာရဒ္ဓံ။

၃၈၉။ သာရိ ပုတ္တောတိ အာဒိ။ အစရှိသော စကားရပ်ကို။ ဣမေသု မဟာထေရေသု၊ ဤ မဟာထေရ်တို့တွင်။ ကော ဧကောပိ၊ အဘယ်ထေရ်တပါးသည်လည်း။ ဥပပတ္တိယာ၊ နှင့်။ သဟ အရဟာနာမ၊ မည်သည်။ (ဟောတိ၊ နည်း။) ဣတိ၊ သို့။ စောဒနတ္ထံ၊ ၄ါ။ ဝုတ္တံ။

၃၉၀။ ဥပပတ္တေသိယေနာတိ၊ ကား။ ပဋိသန္ဓိစိတ္တေန၊ နှင့်။ (သဟ-၌စပ်)။ ဟိ၊ မှန်။ (တနည်း)။ ဟိ (ယသ္မာ)၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုပဋိသန္ဓေစိတ်သည်။ ဝါ၊ ကို။ ဥပပတ္တိံ၊ ပဋိသန္ဓေကို။ ဧသတိ ဂဝေသတိ၊ ရှာမှီးတတ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥပပတ္တေသိယန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ။ [ဧသိယံ၌ ဧသဓာတ်,ကတ္တားဟော ဏျပစ္စည်းကြံပါ။] ဧတ္ထ၊ ဤဥပပတ္တိကထာ၌။သေသံ၊ ကြွင်းသော ပုဒ်အပေါင်းသည်။ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ၊ သည်သာ။ ဣတိ၊ တည်း။

ဥပပတ္တိကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ)။

၃-အနာသဝကထာ အဖွင့်

၃၉၁။ ဣဒါနိ အနာသဝကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထိုအနာသဝကထာ၌။ ဧတရဟိ ဥတ္တရာပထကာနံ လဒ္ဓိ (ဟောတိ) သေယျထာပိ၊ (ဧဝံ)၊ ယေ ဓမ္မာ၊ အကြင် တရားတို့သည်။ အနာသဝဿ၊ အာသဝေါ မရှိသော။ အရဟတော၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏ (သန္တာန်၌)။ (ဟောန္တိ။) သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ တေ (ဓမ္မာ)၊ တို့သည်။ အနာသဝါ၊ အနာသဝတို့တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ယေသံ၊ အကြင် ပရဝါဒီတို့၏။ (လဒ္ဓိ ဟောတိ)။ တေ သန္ဓာယ၊ အရဟတောတိ၊ အစရှိသော။ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ။ ပဋိညာ ဣတရဿ။

အထ၊ ဝန်ခံရာ ထိုအခါ၌။ နံ၊ ထို ပရဝါဒီကို။ အနာသဝါ နာမ၊ အနာသဝတို့မည်သည်။ မဂ္ဂါဒယော၊ မဂ္ဂ အစရှိသော တရားတို့တည်း။ (မင်္ဂ ဖိုလ် နိဗ္ဗာန် ဟူသော လောကုတ္တရာတရားတို့တည်း။) ကိ၊ အသို့နည်း။ တဿ၊ ထို ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္တာန်၌။ တေယေဝ၊ ထို မင်္ဂ အစရှိသော တရားတို့သည်သာ။ ဥပပဇ္ဇန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်သလော။ ဣတိ၊ သို့။ စောဒနတ္ထံ၊ ဌာ။ မဂ္ဂေါ ဖလန္တိ အာဒိ၊ အစရှိသော စကားရပ်ကို။ အာရဒ္ဓံ၊ အားထုတ်အပ်ပြီ။ စက္ခု-အနာသဝန္တိ၊ ဟူ၍။ ပုဋ္ဌော (သမာနော)။ တဿ၊ ထို စက္ခု၏။ သာသဝတ္တာ၊ သာသဝ၏အဖြစ်ကြောင့်။ (အာရုံ အာရမ္မဏိကအဖြစ်ဖြင့် အာသဝေါတရား-တို့နှင့် တကွ ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။) ပဋိက္ခိပတိ။ ဒုတိယံ ပုဋ္ဌော (သမာနော)။ ဧတံ၊ ဤ စက္ခုသည်။ အနာသဝဿ၊ အနာသဝ ဖြစ်သော ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်၏ စက္ခုတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍။ ပဋိဇာနာတိ။

၃၉၂။ စိဝရပဋ္ဌေါ၊ စိဝရပြဿနာ၌။ ဧကော၀၊ တခုတည်း သာလျှင် ဖြစ်သော။ ဓမ္မော၊ သက်နှိုးဟူသောတရားသည်။ အနာသဝေါ၊ အနာသဝသည်ထင်း။ သာသဝေါစ၊ သာသဝသည်ထင်း။ ဟောတိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ လက္ခဏဝိရောဓဘယာ၊ လက္ခဏာနှင့် ဆန့်ကျင်ခြင်းမှ ကြောက်ခြင်းကြောင့်။ ပဋိက္ခိပတိ။ ဒုတိယံ ပုဋ္ဌော (သမာနော)။ အနာသဝဿ၊ အနာသဝ ဖြစ်သော ရဟန္တာ၏ ဥစ္စာသည်။ ဟုတ္ဝာ။ သာသဝဿ၊ သာသဝဖြစ်သော ပုထုဇဉ်၏ ဥစ္စာသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်နိုင်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဋိဇာနာတိ[၂]။ တညေဝ-အနာသဝန္တိ ပဉ္ဉာဒဿယေပိ၊ အစရှိသော ပြဿနာနှစ်ပါး အပေါင်း၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ တည်း။ ပန၊ ဆက်။ သကဝါဒီ၊ သည်။ တညေဝါတိ၊ ဟူ၍။ အနုညာတတ္တာ၊ ခွင့်ပြု အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ မဂ္ဂေါ အနာသဝေါ ဟုတ္ဝာတိ အာဒီဟိ၊ အစရှိသော စကားရပ်တို့ဖြင့်။ စောဒေတိ၊ စောဒနာ၏။

၁။ **စိဝရပဋ္ဌေ ။ ပေ ။ ပဋိက္ခိပကိ။** ။"ယဒိ အရဟာ ပုထုဇ္ဇနဿ စိဝရံ ဒေတိ-ရဟန္တာသည် ပုထုဇဉ်အား သက်နှိုးကို အကယ်၍ ပေးအံ့"ထိုသို့ ပေးအပ်သော သက်နှိုးသည် အနာသဝဖြစ်သော ရဟန္တာ၏ ဥစ္စာအခိုက်၌ အနာသဝဖြစ်၍, သာသဝ ဖြစ်သော ပုထုဇဉ်၏ ဥစ္စာဖြစ်သောအခါ သာသဝ ဖြစ်၏ဟု အဓိပ္ပါယ်ရ၏။ ထို့ကြောင့် အနာသဝဖြစ်ပြီးသော သက်နှိုးက သာသဝ ဖြစ်ရမည်ဆိုလျှင် ရဟန္တာ၏ ပစ္စည်းတုန်းက အနာသဝဖြစ်သည့်အတွက် သာသဝ မပြောင်းလဲ နိုင်သောကြောင့် လက္ခဏ ဝိရောဓ ဘေး"ဖြစ်၏။ ထို ဘေးကို ကြောက်ရကား "န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ"ဟု ပယ်သည်။

၂။ **ဒုတိယံ ။ ပေ ။ ပဋိဇာနာတိ။** ။ထို ပြဿနာကိုပင် ဒုတိယထပ်၍ မေးသောအခါ အနာသဝ ရဟန္တာ၏ ဥစ္စာဖြစ်တုန်းက အနာသဝ အမည်ရ၍ ပုထုဇဉ်၏ ဥစ္စာဖြစ်သောအခါ သာသဝ အမည်ရသောကြောင့် လက္ခဏဝိရောဓ ဖြစ်ဘွယ်မလို-ဟု ယူဆ၍ "အာမန္တာ"ဟု ဝန်ခံသည်။

ဣမိနာ ဥပါယေန၊ ဤသို့သောနည်းဖြင့်။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော ပြဿနာတို့၌။ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

အနာသဝကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ)။

၄-သမန္နာဂတကထာ အဖွင့်

၃၉၃။ ဣဒါနိ သမန္နာဂတ ကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထို သမန္နာဂတ ကထာ၌။ သမန္နာဂမာ၊ ပြည့်စုံခြင်းတို့သည်။ ပစ္စုပ္ပန္နက္ခဏော၊ ပစ္စုပ္ပန် ခဏ၌။ သမ်ဂီဘာဝသမန္နာဂမော စ၊ ပြည့်စုံခြင်း ရှိသည်၏ အဖြစ်ဟူသော သမန္နာဂမၔင်း။ ရူပါဝစရာဒီသု၊ ရူပါဝစရ အစရှိသော ဘုံတို့တွင်။ အညတရဘူမိပ္ပတ္တိတော၊ အမှတ်မထား တပါးပါးသောဘုံ တည်းဟူသော ဈာန်သို့ ရောက်ခြင်းအား ဖြင့်။ ပဋိလာဘသမန္နာဂမော စ၊ ရခြင်းဟူသော သမန္နာဂမၔင်း။ (ဣတိ၊ သို့။) ဒ္ဝေ၊ နှစ်ပါးတို့တည်း။ သော၊ ထို ပဋိလာဘသမန္နာဂမသည်။ ယာဝ၊ အကြင်မျှလောက်။ အဓိဂတ ဝိသေသာ၊ ရအပ် ပြီးသော ဈာန်တရားအထူးမှ။ နာ ပရိဟာယတိ၊ မယုတ်လျော့။ တာဝဒေဝ၊ ထို မယုတ်လျော့သမျှ ကာလပတ်လုံး။ လဇ္ဇတိ၊ ရအပ်ရနိုင်၏။ ပန၊ ဆက်။ ဥတ္တရာ-ပထကာနံ၊ တို့၏။ လဒ္ဓိ (ဟောတိ) သေယျထာပိ။ (ဧဝံ) ယေသံ၊ အကြင် ပရဝါဒီတို့၏။ ဒ္ဝေ၊ ကုန်သော။ ဣမေ သမန္နာဂမေ၊ ဤ ပြည့်စုံခြင်းတို့ကို။ ဌပေတွာ၊ ထား၍။ အညော၊ ၂-ပါးသော သမန္နာဂမမှ တပါးသော။ ဥပပတ္တိဓမ္မဝသေန၊ ပဋိသန္ဓေ နေကြောင်း တရား၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဧကော၊ တမျိုးသော။ သမန္နာဂမောနာမ၊ သမန္နာဂမ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ရှိသေး၏။ ဣတိ (လဒ္ဓိ ဟောတိ)။ တေသံ၊ ထို ပရဝါဒီတို့ကို။ (အနုဗောဓနတ္ထံ-၌ စပ်။) ကောစိ၊ တစုံတခုသော။ ပတ္တိဓမ္မော နာမ၊ ရောက်ခြင်းတရား မည်သည်။ နတ္ထိ။ ဣတိ၊ ဤသို့သော အနက် အဓိပ္ပါယ်ကို။ အနုဗောဓနတ္ထံ၊ လျော်စွာ သိစေခြင်းအကျိုးငှာ။ အရဟာ ။ ပေ ။ သမန္နာဂတောတိ ပုဒ္ဓာ သကဝါဒီဿ။ ပတ္တိ၊ ရောက်အပ်, ရအပ်ပြီးတရားကို။ သန္ဓာယ ပဋိညာ ဣတရဿ။ [ပတ္တိဓမ္မ၏ အဖွင့်ကို ဋီကာ၌ ကြည့်ပါ။]

အထ၊ ဝန်ခံရာ ထိုအခါ၌။ အဿ၊ ထို ပရဝါဒီကို။ (စောဒနတ္ထံ-၌စပ်။) တေ၊ အသင်၏အလိုအား ဖြင့်။ အရဟာ၊ သည်။ စတ္တုဟိ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓေဟိ၊ ခန္ဓာတို့နှင့်။ (သမန္နာဂတောဝ) ဝိယ၊ ပြည့်စုံသကဲ့သို့။ (ဧဝံ၊ တူ။) စတ္တုဟိ၊ ကုန်သော။ ဖလေဟိ၊ ဖိုလ်တို့နှင့်။ သမန္နာဂတောဝ၊သည်။ ယဒိ (ဟောတိ)။ ဧဝံ သန္တေ၊သော်။စတ္တူသုဖလေသု၊တို့၌။စတ္တာရော၊ ၄-ပါး ၄-ပါးကုန်သော။ (ဝိစ္ဆာလောပ) ယေ ဖဿာဒယော၊ အကြင် ဖဿ အစရှိသော တရားတို့သည်။ [ဖဿ ၄ ပါး ဝေဒနာ ၄-ပါး အစရှိသော တရားတို့သည်။] (သန္တီ)။

တေဟိ၊ ထိုဖဿအစရှိသော တရားတို့နှင့်။ တေ၊ အသင် ပရဝါဒီ၏။ အရဟတော၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏။ သမန္နာဂတတာ၊ ပြည့်စုံသည်၏ အဖြစ်သည်။ ပါပုဏာတိ၊ ရောက်နေ၏။ ဣတိ၊ သို့။ စောဒနတ္ထံ၊ ဌ။ အရဟာ။ပေ။ ဖဿောဟိတိ အာဒိ အာရဒ္ဓံ။ သဗ္ဗံ၊ သော။ တံ၊ ထိုစကားရပ်ကို။ ပရဝါဒိနာ၊ သည်။ ဧကက္ခဏေ၊ တပြိုင်နက်သောခဏ၌။ စတုန္နံ။ ကုန်သော။ ဖဿာဒီနံ၊ ဖဿ အစရှိသော တရားတို့၏။ အဘာဝဝါ၊ ကြောင့်။ ပဋိက္ခိတ္တံ။ အနာဂါမိပဥ္ဉာဒီသုပိ၊ အစရှိသော ပြဿနာတို့၌လည်း။ ဧသေဝ နယော။

၃၉၅။ သောတာပတ္တိဖလံ ဝိတိဝတ္တောတိ၊ ကား။ ဒုတိယဇ္ဈာနလာဘီ၊ ဒုတိယစျာန်ကို ရခြင်းရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပဌမဇ္ဈာနံ၊ ပဌမစျာန်ကို။ (ဝိတိ-ဝတ္တတိ) ဝိယ၊ လွန်သကဲ့သို့။ (ဧဝံ၊ တူ။) သောတာပတ္တိဖလံ၊ ကို။ (ဝိတိ-ဝတ္တောဝ)။ န (ဟောတိ) မဟုတ်။ ပန၊ အဟုတ်ကား။ ပုန၊ တဖန်။ ဝါ၊ ထပ်၍။ အနုပဟတ္တိယာ၊ မဖြစ်ခြင်း အားဖြင့်။ ဝိတိဝတ္တောဝ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပုစ္ဆတိ။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂန္တိ အာဒိ၊ အစရှိသော စကားရပ်ကို။ ယံ၊ အကြင်တရားကို။ ဝိတိဝတ္တောဝ၊ လွန်ပြီ။ တေန၊ ထို တရားနှင့်။ အဿ၊ ထို ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏။ ပုန၊ တဖန်။ ဝါ၊ ထပ်၍။ အသမန္နာဂမံ၊ မပြည့်စုံခြင်းကို။ ဒဿေတုံ အာရဒ္ဓံ။

၃၉၆။ တေဟိ စ အပရိဟီနောတိပဥ္ဉေ၊ ဟူသော ပြဿနာ၌။ ယသ္မာ ကြောင့်။ ပစ္စနီက သမုဒါစာရေန၊ ဆန့်ကျင်ဖက်တရား၏ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ လောကိယဇ္ဈာနဓမ္မော၊ လောကီဖြစ်သော စျာန်တရားတို့သည်။ ပရိဟာယန္တီ ယထာ၊ ဆုတ်ယုတ်ကုန်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ လောကုတ္တရာ၊ လောကုတ္တရာ တရားတို့သည်။ န (ပရိဟာယန္တီ)၊ ဆုတ်ယုတ်ကုန်သည် မဟုတ်။ ဟိ၊ မှန်။ (တနည်း)။ ဟိ (ယသ္မာ)၊ ကြောင့်။ မဂ္ဂေန၊ မဂ်သည်။ ယေ ကိလေသာ၊ တို့ကို။ပဟီယန္တိ၊ပယ်အပ်ကုန်ပြီ။ဖလေန စ၊ ဖိုလ်ကြောင့်လည်း။ ပဋိပဿဒ္ဓတ္တိ၊ တဖန်ထပ်၍ ငြိမ်းအေးကုန်၏။ တေ၊ ထို ကိလေသာတို့သည်။ တထာ ပဟီ-နာဝ၊ ထို မဂ်ဖြင့် ပယ်အပ်သည့်အတိုင်း ပယ်အပ်ပြီး ကုန်သည်သာဇင်း။ တထာ ပဋိပဿဒ္ဓါယေဝ စ၊ ထို ဖိုလ်ဖြင့် ငြိမ်းစေအပ်ပြီးသည့်အတိုင်း ငြိမ်း အေးပြီး ကုန်သည်သာဇင်း။ ဟောန္တိ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သက၀ါဒိနာ၊ သည်။ အာမန္တာတိ ပဋိညာတံ။ သုဘံ (သော အယံ) အတ္ထော၊ ထို အနက်ကို။ ပရတော၊ နောက်၌။ (ဣကထာဝယ် နောက်နား၌။) အရဟတာ။ပေ။ ပဋိလဒ္ဓါတိ အာဒီသု၊ အစရှိသော ပါဠိတော်တို့၌။ ပကာသိတောယေဝ၊ ထင်ရှားပြအပ်ပြီးသည်သာ။ ["ဣကထာ၏ နောက်နားဝယ် ပြအပ်ပြီး ဖြစ်သည်"ဟူလို။] သေသံ၊ ကြွင်းသော စကားရပ်သည်။ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ၊ သည်သာ။ ဣတိ၊ တည်း။

၃၉၇။ အရဟာ ဆဟိ ဥပေက္ခာဟိတိ ကထာယပိ၊ အစရှိသော ကထာ၌လည်း။ ဣမိနာ၀ နယေန၊ ဤနည်းဖြင့်ပင်။ အတ္ထော၊ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဟိ၊ မှန်။ အရဟာ၊ ရဟန္တာကို။ ဆသု၊ ကုန်သော။ ဒ္ဝါရေသု၊ တို့၌။ ဥပေက္ခာနံ၊ တို့၏။ ဥပ္ပတ္တိဘဗ္ဗတာယ၊ ဖြစ်ခြင်းကို ထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တာဟိ၊ ထို ခြောက်ပါးသော ဥပေက္ခာတို့နှင့်။ သမန္နာဂတောတိ၊ ပြည့်စုံ၏ဟူ၍။ ၀ုစ္စတိ။ ကေက္ခဏော၊ တပြိုင်နက်သော ခဏ၌။ သဗ္ဗာသံ၊ အလုံးစုံသော ဥပေက္ခာတို့၏။ ဥပ္ပတ္တိဘာ၀ေန၊ ဖြစ်ခြင်း ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (တာဟိ၊ ထို ခြောက်ပါးသော ဥပေက္ခာတို့နှင့်။ သမန္နာဂတောတိ၊ ဟူ၍။) နှ (၀ုစ္စတိ)၊ ဆိုအပ်သည်မဟုတ်။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

သမန္နာဂတကထာ၀ဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ)။

၆-ပေါဓိယာ ပုဒ္ဓါတိကထာ အဖွင့်

၃၉၈။ ဣဒါနိ ပေါဓိယာ ပုဒ္ဓါတိကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထို ပေါဓိယာပုဒ္ဓါ အစရှိသောကထာ၌။ ပေါဓိတိ၊ ပေါဓိဟူသော သဒ္ဒါသည်။ စတုမဂ္ဂဉာဏသဿပိ၊ လေးပါးသော မဂ်ဉာဏ်၏ဂုဏ်း။ ၀ါ၊ ကိုဂုဏ်း။ သဗ္ဗညုတ-ဉာဏဿပိ၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်၏ဂုဏ်း။ ၀ါ၊ ကိုဂုဏ်း။ အဓိ၀စနံ၊ အမည်တည်း။ ၀ါ၊ ဟောသော သဒ္ဒါတည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧတရဟိ။ ဥတ္တရုပထကာနံယေ၀၊ တို့၏ပင်။ လဒ္ဓိ (ဟောတိ) သေယျထာပိ၊ (ဧ၀ံ)၊ ယေသံ၊ တို့၏။ သြဒါတေန၊ ဖြူသော။ ၀ဏ္ဏေန၊ အဆင်းကြောင့်။ သြဒါတော၊

၁။ **ဣမိနာ၀ နယေန**။ ။“တတ္ထ ဒွေ သမန္နာဂမာ ပစ္စုပ္ပန္နက္ခဏော” စသော အဖွင့်ကို “ဣမိနာ၀ နယေန”ဟု ဆိုသည်။ [“ဣမိနာ၀-ဟု ဣမသဒ္ဒါဖြင့် ဆိုသောကြောင့် သမန္နာဂမကထာ အဖွင့် မပြီးမီ ဥပေက္ခာ သမန္နာဂမကထာကို အထူးမဖွင့်တော့ပဲ ဤနည်းကို မှီး၍ အနက် ယောဇနာပုံကို သိပါ”ဟု ညွှန်ပြသည်ဟု မှတ်မူ။] သို့ဖြစ်၍ “ဥပေက္ခာ သမန္နာဂမ ကထာ အဖွင့်”ဟု သီးခြားစာခေါင်းမတပ်ထိုက်တော့ဟုလည်း သိပါ။

ပတ္တိဓမ္မာနာမ။ ။[သမန္နာဂတ ကထာအဖွင့် မပြီးမီ ဥပေက္ခာသမန္နာဂတ ကထာအတွက် ကြားညှပ်၍ ညွှန်ပြသောကြောင့် “ပတ္တိဓမ္မောနာမ”ဟု သမန္နာဂတ ကထာအဖွင့်၌ ပါသော ပတ္တိဓမ္မကို ယခုမှ ဦးကာ ဆရာ ဖွင့်သည်။] ထို ပတ္တိဓမ္မ မည်သည် တစုံတခု အထည်ကိုယ် ရကောင်းသော တရား မဟုတ်ပေ။ ပထမစျာန် စသောတရား တပါးတပါးကို မိမိသန္တာန်၌ ရခြင်း ကြိုယာတည်း။ ထို့ကြောင့် “ပတ္တိ-ဓမ္မော ကောစိ နတ္ထိ”ဟု ဆိုသည်။ ဤ အဖွင့်အရ “ပတ္တိဓမ္မောနာမ-ရခြင်းသဘော မည်သည်”ဟု ပေးပါ။ ရအပ်သောတရားဖြစ်ရအောင် မပေးရ။ ထို့ကြောင့် ဦးကာ၌ “စိတ္တ ဝိပ္ပယုတ္တော သင်္ခါရော- စိတ်နှင့် မယှဉ်သော သင်္ခါရတမျိုး”ဟု ဝဒန္တိ၀ါဒကို ဖွင့်ပြသည်။

ဖြူသောသူသည်။ (ဟောတိ) ယထာ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့ဂင်း။ သာမေန၊ ရွှေသော။ ဝဏ္ဏေန၊ ကြောင့်။ သာမော၊ ရွှေသောသူသည်။ (ဟောတိ ယထာ၊ ဂင်း။) ဧဝံ၊ တူ၊ ဗောဓိယာ၊ မဂ်ဉာဏ်, သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ကြောင့်။ ဗုဒ္ဓေါ၊ ဗုဒ္ဓသည်။ (ဟောတိ)။ ဣတိ (လဒ္ဓိ ဟောတိ)။ တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ စ၊ သည်ဂင်း။ အနုယောဂေါ စ၊ မေးစိစစ်ခြင်းသည်ဂင်း။ သကဝါဒိဿ။ ပဋိညာ စ၊ သည်ဂင်း။ ပဋိက္ခေပေါ စ၊ သည်ဂင်း။ ဣတရဿ။

အကီတာယာတိပဥ္ဇေ၊ အစရှိသော ပြဿနာ၌။ တသ္မိံ ခဏေ၊ ထို အတိတ်ခဏ၌။ အဘာဝတော၊ မဂ်ဉာဏ်,သဗ္ဗညုတဉာဏ် ဟူသော အတိတ်၏မရှိခြင်းကြောင့်။ ပဋိက္ခိပတိ။ ဒုတိယံ ပုဋ္ဌော (သမာနော) ပဋိလာဘံ၊ မဂ်ဉာဏ်, သဗ္ဗညုတဉာဏ် ဟူသော ဗောဓိကို ရခြင်းကို။ သန္ဓာယ ပဋိဇာနာတိ။ ပုန၊ ကိစ္စဝသေန၊ ကိစ္စ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပုဋ္ဌော (သမာနော)။ ကိစ္စဘာဝတော၊ ကိစ္စ၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ ပဋိက္ခိပတိ။ ဒုတိယံ (ပုဋ္ဌော)။ တေန၊ ထိုပရဝါဒီသည်။ တာယ၊ ထို ဗောဓိဖြင့်။ ယံ ကရဏီယံ၊ အကြင် ပြုထိုက်သော ကိစ္စကို။ (ဒုက္ခသစ္စာကို ပိုင်းခြားရှိသိခြင်း, သမုဒယသစ္စာကို ပယ်ခြင်း စသော ကိစ္စကို။) ကတံ၊ ပြုအပ်ပြီ။ တတ္ထ၊ ထို ကိစ္စ၌။ သမ္မောဟာဘာဝံ၊ ပြင်းစွာတွေဝေခြင်း၏ မရှိခြင်းကို။ ပဋိဇာနာတိ။ ပန၊ ဆက်။ လေသောကာသံ၊ အမြွက်ထောင်ခွင့်ကို။ အဒတ္ဒာ၊ မပေးမူ၍။ ဒုက္ခံ ပရိဇာနာတီတိ အာဒိနာ၊ အစရှိသော။ နယေန၊ နည်းဖြင့်။ ပုဋ္ဌော(သမာနော) တဿ ကိစ္စဿ၊ ထို ကိစ္စ၏။ အဘာဝါ၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ ပဋိက္ခိပတိ။

အနာဂတပဥ္ဇေ၊ ၌။ တသ္မိံ ခဏေ၊ ထို ခဏ၌။မဂ္ဂဉာဏဿ၊၏။ အဘာဝါ၊ ကြောင့်။ ပဋိက္ခိပတိ၊ ဒုတိယံ ပုဋ္ဌော (သမာနော)။ ဗုဒ္ဓေါ၊ သည်။ ရာဇဂဟံ၊ရာဇဂြိုဟ်မြို့သို့။ အဂမာ[၁]၊ ကြွတော်မူပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ အနာဂတာယ၊ အနာဂတ်ဖြစ်သော။ ဗောဓိယာ၊ ဗောဓိကြောင့်။ ဗုဒ္ဓဘာဝံ၊ ဗုဒ္ဓ၏ အဖြစ်ကို။ မညမာနော၊ မှတ်ထင်သည်။ (ဟုတ္ဒာ) ပဋိဇာနာတိ[၁]။ ဗောဓိကရဏီယံ ကရောတီတိ၊ ဟူ၍။ ပုဋ္ဌော (သမာနော)။ တသ္မိံ ခဏေ၊ ထို ခဏ၌။ ကိစ္စာဘာဝေန၊ ကိစ္စ၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ ပဋိက္ခိပတိ။ ဒုတိယံ ပုဋ္ဌော (သမာနော ဗောဓိကရဏီယံ၊ ဗောဓိဖြင့် ပြုထိုက်သော ကိစ္စကို။) ယဒိ

၁။ **အဂမာ ။ ပေ ။ ပဋိဇာနာတိ။** ။ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် ဘုရား မဖြစ်မီ ဘုရားအလောင်းဖြစ်တုန်းက ရာဇဂြိုဟ်သို့ ကြွတော်မူ၏။ ထိုအခါ၌ ဘုရားမဖြစ်သေးသော်လည်း အနာဂတ်ဖြစ်လတ္တံ့ကို ရည်ရွယ်၍ "ဗုဒ္ဓေါ"ဟု သုံးစွဲထားသည်။ ထိုသို့သုံးစွဲရာ၌ အနာဂတ်ဗောဓိဉာဏ်ကြောင့် ဗုဒ္ဓ အမည် ရသည်ဟု ပရဝါဒီက မှတ်ထင်၍ ဝန်ခံလေသည်။ အမှန် အားဖြင့်ကား အနာဂတ် ဗောဓိကြောင့် ဗုဒ္ဓဟု သုံးစွဲသည် မဟုတ်။ ဗုဒ္ဓ ဖြစ်လတ္တံ့ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် သုံးစွဲခြင်း ဖြစ်သည်။

နာ ကရေယျ၊အကယ်၍ မပြုအံ့။ (ဧဝံ သတိ)။ ဗုဒ္ဓေါတိ၊ ဗုဒ္ဓဟူ၍။ နာ ဝုစ္စေယျ၊ မဆိုအပ်ရာ။ ယသ္မာ။ အဝဿံ၊ မချတ်ဧကန်။ (ဗောဓိကရဏီယံ၊ ကို။) ကရိဿတိ၊ ပြုလတ္တံ့။ တသ္မာ ကရောတိယေဝ နာမ၊ ပြုသည်သာလျှင် မည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍။ ပဋိဇာနာတိ။ ပုန၊ လသောကာသံ အဒတ္ဘာ ပုဋ္ဌော (သမာနော) ပဋိက္ခိပတိ။ ပစ္စုပ္ပန္နပဥ္ဉော၊ ပစ္စုပ္ပန် ပြဿနာသည်။ သံသန္ဒနာယ၊ သံသန္ဒနကထာနှင့်။ သဒ္ဓိ၊တကွ။ ဥတ္တာနတ္ထော၀၊ သည်သာ။

၃၉၉။ တိဿော၊ သုံးပါးကုန်သော။ ဗောဓိယော၊ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်ဗောဓိတို့ကို။ ဧကတော၊ တပေါင်းတည်း။ ကတ္ဝာ၊ ၍။ ပုဋ္ဌော (သမာနော) သဗ္ဗညုတဉာဏံ၊ ကို။ သန္ဓာယ။ တိဟိပိ၊ သုံးပါးသော ဗောဓိတို့ကြောင့်လည်း။ ဗုဒ္ဓေါ၊ ဗုဒ္ဓမည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္တုဗ္ဗဘာဝတော၊ ဆိုထိုက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပဋိဇာနာတိ။ ပုန၊ တိဟိတိ၊ ဟူ၍။ ပုဋ္ဌော (သမာနော)။ ကေက္ခဏေ၊ တပြိုင်နက်သောခဏ၌။ အဘာဝေါ၊ ကြောင့်။ [ပစ္စုပ္ပန်, အတိတ်, အနာဂတ် ၃-ပါးလုံး၏ မရှိခြင်းကြောင့်။] ပဋိက္ခိပတိ။ ဒုတိယံ ပုဋ္ဌော (သမာနော)။ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နဿ၊ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော။ သဗ္ဗညုတဉာဏဿ၊ ၏။ ဝဿေန၊ အစုံမ်းဖြင့်။ ပဋိဇာနာတိ။ ပုန လသောကာသံ အဒတ္ဘာ။ သတတံ သမိတန္တိ၊ ဟူ၍။ ပုဋ္ဌော (သမာနော) ပဋိက္ခိပတိ။

နာ ဝတ္တုမ်ံ ဗောဓိယာတိ၊ အစရှိသော။ ပုစ္ဆာ၊ သည်။ ပရဝါဒိဿ၊ ပရဝါဒီ၏ ပုစ္ဆာတည်း။ ဗောဓိယာ၊ ၏။ အဘာဝကဏ္ဍေ၊ မရှိရာ ခဏ၌။ အပုဒ္ဓဘာဝါပတ္တိတော (အပုဒ္ဓဘာဝ + အပတ္တိတော)၊ ပုဒ္ဓမဟုတ်သည်၏ အဖြစ်သို့ မရောက်ခြင်းကြောင့်။ ပဋိညာ၊ သည်။ သကဝါဒိဿ၊ သကဝါဒီ၏ ဝန်ခံခြင်းတည်း။ ပန၊ ကား။ နနု ဗောဓိပဋိလာဘာတိပဥ္ဉေ၊ အစရှိသော ပြဿနာ၌။ ယသ္မိံ သန္တာနေ၊ အကြင် ခန္ဓာအစဉ်၌။ ဗောဓိသင်္ခါတံ၊ ဗောဓိဟု ဆိုအပ်သော။ မဂ္ဂဉာဏံ၊ မဂ်ဉာဏ်သည်။ ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်ပြီ။ တတ္ထ၊ ထို ခန္ဓာအစဉ်၌။ ဗုဒ္ဓေါတိ၊ ဟူ၍။ သမ္မုတိသဗ္ဗာ●တော၊ သမ္မုတိ၏ ထင်ရှားရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပဋိညာ၊ သည်။ တဿေ၀။ ထို သကဝါဒီ၏ပင် ဝန်ခံခြင်းတည်း။ တဿ၊ ထို သကဝါဒီ၏။ အဓိပပါယံ၊ အလိုကို။ အဇာနိတ္ဘာ၊ မသိမူ၍။ ဟဋ္ဌိတိ၊ ဟူ၍။ လဒ္ဓိဋ္ဌပနာ၊ အယူကို ထားခြင်းသည်။ ပရဝါဒိဿ၊ ပရဝါဒီ၏ အယူကို ထားခြင်းတည်း။ ဣဒါနိ၊ ၌။ အဿ၊ ထို ပရဝါဒီ၏။ အသလ္လက္ခဏံ၊ မမှတ်သားနိုင်ခြင်းကို။ ပါကဋံ၊ ထင်ရှားအောင်။ ကာတုံ၊ ၄။ ဗောဓိပဋိ-လာဘာ။ပေ။ဗုဒ္ဓေါတိ၊ အစရှိသော။ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ။

တဿာ၊ ထို ပုစ္ဆာ၏။ အတ္ထော၊ ကား။ တေ၊ အသင်၏ အလိုအားဖြင့်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဗောဓိပဋိလာဘာ၊ ဗောဓိကို ရခြင်းကြောင့်။ ဗုဒ္ဓေါ၊ ဗုဒ္ဓ

သည်။ (ဟောတိ)။ တသ္မာ၊ကြောင့်။ ပေါဓိယေ၊ ပေါဓိကြောင့်။ ဗုဒ္ဓေါ၊ သည်။(ဟောတိ)ကိ်၊လော။ ဣတိ(အတ္ထော)၊နက်။ ဣတရော၊ သည်။ ပေါဓိ-ပဋိလာဘော နာမ၊ ပေါဓိကို ရခြင်းမည်သည်။ ပေါဓိယာ၊ ပေါဓိသည်။ ဥပပဇ္ဇိတွာ၊ ဖြစ်ပြီး၍။ နိရုဒ္ဓါယပိ၊ ချုပ်ပြန်သော်လည်း။ သန္တာနေ၊ ခန္ဓာ အစဉ်၌။ ဥပပန္နဘာဝေါယေဝ၊ ဖြစ်ပြီး၏အဖြစ်သည်သာ။(ဟောတိ)။ ပေါဓိ နာမ၊ ပေါဓိမည်သည်။ မဂ္ဂက္ခဏေ၊ မဂ်ခဏ၌။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမံဝိဘာဂံ၊ ဤ ဝေဖန် အပ်သောနည်းကို။ အသလ္လက္ခဏေဝ၊ သာနိုင်သည် သာလျှင်။ ပုန ပဋိဇာနာတိ။ တတော၊ ၌။ သကဝါဒိနာ၊ သည်။ ပေါဓိ-ပဋိလာဘာပေါဓီတိ၊ ဟူ၍။ ပုဋ္ဌော။ (သမာနော)။ ဝစနောကာသံ၊ စကား၏အခွင့်ကို။ အလဘန္တော၊ မရသည်။ (ဟုတွာ)။ ပဋိက္ခိပတိ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

ပေါဓိယာ ပုဒ္ဓေါတိကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ)။

ဣတိ၊ သို့။ တိဿောပိ၊ ကုန်သော။ ဣမာကထာ၊ တို့သည်။ (သမန္နာ-ဂတ ကထာ, ဥပေက္ခာသမန္နာဂတ ကထာ,ပေါဓိယာပုဒ္ဓေါ ဟူသော ကထာ တို့သည်။) ဥတ္တရုပထကာနံယေဝ၊ ဥတ္တရုပထက ဂိုဏ်းသားတို့၏သာ ကထာတို့တည်း။

၇-လက္ခဏကထာ အဖွင့်

၄၀၀။ ဣဒါနိ၊ ပေါဓိယာပုဒ္ဓေါတိကထာကို ဟောတော်မူပြီးရာ ယခု အခါ၌။ လက္ခဏကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထိုလက္ခဏာကထာ၌။ တေရဟိ ဥတ္တရုပထကာနံ လဒ္ဓိ (ဟောတိ) သေယျထာပိ၊ (ဧဝံ)။ ယေသံ၊ အကြင် ပရဝါဒီတို့၏။ (လဒ္ဓိ-၌ စပ်။) ယေဟိ သမန္နာဂတာသာ မဟာပုရိသာသာ ဒ္ဝေဝ ဂတိယော ဘဝန္တိတိ။ အစရှိသော။ ဣမံ သုတ္တံ၊ ဤ ပါဠိတော်သုတ်ကို။ [သီလက္ခန္ဓဝဂ္ဂပါဠိ အမှဉ္ဉသုတ်။] အယောနိသော၊ အားဖြင့်။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ လက္ခဏသမန္နာဂတော၊ သုံးဆယ့် နှစ်ပါးသော ယောကျ်ားမြတ်၏ လက္ခဏာ တို့နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပေါဓိသတ္တောဝ၊ ဘုရားအလောင်းတော် သည်သာ။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ လဒ္ဓိ ဟောဟိ။ တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ။ ပဋိညာ ဣတရဿ။

စက္ကဝတ္တိသတ္တောတိပဥ္ဉေသု၊ အစရှိသော ပြဿနာတို့၌။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ (လက္ခဏသမန္နာဂတော၊ သုံးဆယ့်နှစ်ပါးသော ယောကျ်ားမြတ်၏ လက္ခဏာ တို့နှင့်ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။) စက္ကဝတ္တိသတ္တောပိ၊စကြာရတနာကို လည်စေ

နိုင်သော သတ္တဝါသည်လည်း။ (ဟောတိ)။ ဗောဓိသတ္တောပိ၊ သည်လည်း။ (ဟောတိ)။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဗောဓိသတ္တံ၊ ဘုရားအလောင်း မဟုတ်သော စကြဝတေးမင်းကို။ သန္ဓာယ။ (သကဝါဒီ)။ ပဋိက္ခိပတိ။ ["စက္က-ဝတ္တိသတ္တော လက္ခဏသမန္နာဂတော စက္ကဝတ္တိသတ္တော ဗောဓိသတ္တော" ဟု မေးရာ၌ "နဟေဝံဝတ္တဗ္ဗေ"ဟု ပယ်သည်။] မောဓိသတ္တံ၊ ကို။ သန္ဓာယ။ (သကဝါဒီ)။ ပဋိဇာနာတိ။ [ထို ပြဿနာကိုပင် ထပ်၍ မေးသောအခါ "အာမန္တာ"ဟု ဝန်ခံသည်။]

၄၀၂။ ဒဋ္ဌတ္တိ သိမာနီတိသုတ္တံ၊ အစရှိသော ပါဠိတော်သုတ်ကို။ ဗောဓိ-သတ္တမေဝ၊ ကိုသာ။ သန္ဓာယ။ (ဘဂဝတာ)။ ဝုတ္တံ၊ အပ်ပြီ။ ဟိ၊မှန်။ သော၊ ထို သုံးဆယ့်နှစ်ပါးသော ယောကျ်ားမြတ်၏ လက္ခဏာတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပစ္ဆိမေ၊ နောက်ဆုံးဖြစ်သော။ ဘဝေ၊ ဘဝ၌။ ဗုဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဟောတိ။ ဣတရေသု၊ ပစ္ဆိမ ဘဝမှ တပါးသော ဘဝတို့၌။ စက္က-ဝတ္တီ၊ စကြဝတေးမင်းသည်။ (ဟောတိ)။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အာဘုတမ်ပိ၊ ပရဝါဒီက သာဝကအဖြစ်ဖြင့် ဆောင်ပြအပ်သည်။ (သမာနံ)ပိ၊ သော်လည်း။ အနာဘတံသဒိသမေဝ၊မဆောင်ပြအပ်သည်နှင့်တူသည်သာလျှင်။ (ဟောတိ)။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

လက္ခဏကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီးပြီ)။

ဂ-နိယာမောက္ကန္တိကထာ အဖွင့်

၄၀၃။ ဣဒါနိ နိယာမောက္ကန္တိကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထိုနိယာ-မောက္ကန္တိကထာ၌။ တေရဟိ အန္ဓကာနံ လဒ္ဓိ (ဟောတိ) သေယျထာပိ။ (၉ဝံ)။ ယေသံ၊ အကြင်ပရဝါဒီတို့၏။ (လဒ္ဓိ-၌ စပ်။) ဃဋိကာရသုတ္တေ၊ ၌။ ဇောတိပါလဿ၊ ဘုရားအလောင်း ဖြစ်သော ဇောတိပါလသတ္တုသား၏။ ပဗ္ဗဇ္ဇံ၊ ရှင်ရဟန်းအဖြစ်ကို။ သန္ဓာယ၊၍။ ဗောဓိသတ္တော၊ သည်။ ကဿပ-ဘဂဝတော၊ ကဿပဘုရားရှင်၏။ ပါဝစနေ၊ သာသနာတော်၌။ သြက္ကန္တ-နိယာမော၊ သက်ရောက်အပ်ပြီးသော မဂ္ဂနိယာမရှိ၏။ စရိတဗြဟ္မစရိယော၊

၁။ ယသ္မာ ။ပေ ။ ဗောဓိသတ္တောပိ။ ။"ယသ္မာ စက္ကဝတ္တိ သတ္တော ပိ စ-ဗောဓိသတ္တောပိ"ဟု ဤမျှသာရှိသော်လည်း ပါဠိတော်၌ "လက္ခဏသမန္နာဂတော ဗောဓိသတ္တော"ဟု ရှိသောကြောင့် ထို လက္ခဏသမန္နာဂတောပုဒ်ကို ယူ၍ အနက် ပေးမှ အဓိပ္ပါယ် ပြည့်စုံသည်။ ထိုကြောင့် နိဿယ၌ ယူ၍ အနက် ပေးသည်။ ရှေး နိဿယ၌ "စက္ကဝတ္တိသတ္တော၊စကြဝတေး မင်းလောင်း ဖြစ်သော သတ္တဝါသည်။ ဗောဓိသတ္တောပိ သည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ၏။ အဗောဓိ သတ္တောပိ၊ မဟုတ် သည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ၏"ဟု အနက်ပေးလေ၏။ စဉ်းစားပါ။

ကျင့်အပ်ပြီးသော မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယရှိ၏။ ဣတိ၊သို့။ လဒ္ဓိ (ဟောတိ)။ တေ သန္ဓာယ။ ဗောဓိသတ္တောတိ၊ အစရှိသော။ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ။ လဒ္ဓိယံ၊ မိမိအယူ၌။ ဌတ္ဓာ ပဋိညာ ဣတရဿ။ တတော၊ ထိုမှနောက်၌။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ နိယာမောတိ ဝါ၊ နိယာမော ဟူသော အမည်သည်၎င်း။ ဗြဟ္မ-စရိယန္တိ ဝါ၊ ဗြဟ္မစရိယံ ဟူသောအမည်သည်၎င်း။ အရိယမဂ္ဂဿ၊ ၏။ နာမံ၊ တည်း။ စ၊ ဆက်။ ဗောဓိသတ္တာနံ၊ တို့၏။ ပါရမီပူရဏံ၊ ပါရမီတော်ကို ဖြည့်ကျင့် ခြင်းကို။ ဌပေတ္ဓာ၊ ထား၍။ အညာ၊ ပါရမီပူရဏမှ အခြား ဆော။ နိယာမောက္ကန္တိ နာမ၊ မဂ္ဂနိယာမသို့ သက်ရောက်ခြင်းမည်သည်။ နတ္ထိ။ (အညာ၊ သော။ နိယာမောက္ကန္တိ နာမ၊ မည်သည်။) ယဒိ ဘဝေယျ၊ အကယ်၍ ဖြစ်အံ့။ (ဧဝံ သတိ)။ ဗောဓိသတ္တော၊ သည်။ သောတာပန္နော၊ သောတာပန် ဖြစ်သော။ သာဝကော၊ ကဿပ ဘုရားရှင်၏ သာဝကသည်။ ဘဝေယျ၊ ဖြစ်ရာ၏။ စ၊ စင်စစ်ကား။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဧတံ၊ ဤ သောတာ ပန် သာဝက၏ အဖြစ်သည်။ နု (ဟောတိ)၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်။

ဟိ၊မှန်။ ကေဝလံ၊ သောတာပန် သာဝကအဖြစ် မဖက် သက်သက်။ နံ၊ ထို ဘုရားအလောင်းကို။ ဗုဒ္ဓါ၊ တို့သည်။ အတ္တနော၊ ကိုယ်တော်၏။ ဉာဏ-ဗလေ၊ ဉာဏ်တော်၏အစွမ်း၌။ (အနာဂတ်ကို သိမြင်နိုင်သော ဉာဏ်တော်၏ အစွမ်း၌။) ဌတ္ဓာ၊ ၍။ အယံ၊ ဤ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဗုဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လိမ့်မည်။ ဣတိ၊ သို့။ ဗျာကရောန္တိ၊ ဗျာဒိတ်စကားကို မိန့်တော်မူကြ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပုန၊ ဗောဓိသတ္တောတိ၊ အစရှိသော။ အနု-ယောဂေါ သကဝါဒိဿ။ ပစ္ဆိမဘဝံ၊ နောက်ဆုံး၌ ဖြစ်သော ဘဝကို။ သန္ဓာယ ပဋိက္ခေပေါ ဣတရဿ။ ["ဗောဓိသတ္တော ကဿပဿ ဘဂဝတော သာဝကော"ဟု နောက်ထပ် မေးရာ၌ ပရဝါဒီက "နု ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ"ဟု ပယ်သည်။] ဒုတိယပဉ္ဇေ၊ ၌။ ဇောတိပါလကာလံ၊ ဇောတိပါလသတို့သား ဖြစ်ရာအခါကို။ သန္ဓာယ။ ပဋိညာ၊ သည်။ တဿေဝ၊ ထိုပရဝါဒီ၏ပင် ဝန်ခံခြင်းတည်း။ [ရှေပြဿနာကိုပင် ထပ်၍ မေးသောအခါ "အာမန္တာ" ဟု ဝန်ခံသည်။] သာဝကော ဟုတ္ဓာတိအာဒီသုပိ၊ အစရှိသော ပြဿနာတို့ ၌လည်း။ဧသေဝ နယော၊ ပင်တည်း။ အနုဿဝိယောတိ၊ ကား။ အနုဿဝေန၊ တဆင့်ကြားခြင်းအားဖြင့်။ ပဋိဝိဒ္ဓဓမ္မော၊ ထိုးထွင်း၍သိအပ်သော တရားရှိ သလော။ ပစ္ဆိမဘဝံ၊ ကို။ သန္ဓာယ။ ပဋိက္ခိပိတ္ဓာ၊ ၍။ ဇောတိပါလကာလေ၊ ၌။ အနုဿဝံ၊ တဆင့်ကြားခြင်းကို။ သန္ဓာယ။ (ပရဝါဒီ)။ ပဋိဇာနာတိ။

၄၀၄။ အညံ သတ္ထာရန္တိ၊ အစရှိသော စကားရပ်ကို။ အာဋ္ဌာရဉ္ဇ၊ အာဋ္ဌာရ ရသေ့ကို၎င်း။ ရာမပုတ္တဉ္ဇ၊ ရာမ၏ သားဖြစ်သော ဥဒက ရသေ့ကို ၎င်း။ သန္ဓာယ။ (သကဝါဒိနာ)။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီ။ အာယသ္မာ အာနန္ဒောတိ-

အာဒိ၊ အစရှိသော စကားရပ်ကို။ (ဝုတ္တံ–၌ စပ်။) ဩက္ကန္တနိယာမာဝ၊ သက်ရောက်အပ်ပြီးသော မဂ္ဂနိယာမရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်သာ။ သာဝကာ၊ သာဝကအစစ်တို့သည်။ ဟောန္တိ။ ဣတရေ၊ ဩက္ကန္တနိယာမ ပုဂ္ဂိုလ်မှ တပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ (သာဝကာ၊ သာဝက အစစ်တို့သည်။) နဲ (ဟောန္တိ)၊ ကုန်။ ဩက္ကန္တနိယာမာ၊ တို့သည်။ ဧဝရူပါ၊ ဤသို့ အရှင်အာနန္ဒာ ကဲ့သို့ သဘောရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ။ ဣတိ၊ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဒဿေတုံ၊ ၎ါ။ (သကဝါဒိနာ)။ ဝုတ္တံ၊ အပ်ပြီ။

သာဝကော ဇာတိံ ဝီတိဝတ္တောတိ၊ ကား။ယာယ ဇာတိယာ၊ အကြင် ဇာတိဖြင့်။ သာဝကော၊ သောတာပန် အစရှိသော သာဝကသည်။ (ဟောတိ။) တံ၊ ထို သာဝက ဖြစ်ရာဇာတိကို။ ဝီတိဝတ္တော၊ လွန်သည်။ (ဟုတ္ဝာ)။ အညသ္မိံ၊ အခြားသော။ ဘဝေ၊ ဘဝ၌။ အသာဝကော၊ သာဝက မဟုတ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သလော။ ဣတိ၊ သို့။ ပုစ္ဆတိ၊ မေး၏။ ဣတရော၊ သကဝါဒီမှ တပါးသော ပရဝါဒီသည်။ သောတာပန္နာဒီနံ၊ သောတာပန် အစရှိသည်တို့၏။ သောတာပန္နာဒိသာဝကဘာဝတော၊ သောတာပန် အစရှိသော သာဝက၏ နောက်ဘဝ၌လည်း ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ပဋိက္ခိပတိ၊ သေသမေတ္ထ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

နိယာမောက္ကန္တိကတာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ)။

၉-အပရာပိ သမန္နာဂတကထာ အဖွင့်

၄၀၆။ ဣဒါနိ၊ ၌။ အပရာပိ၊ သမန္နာဂတကထာမှ တပါးလည်း ဖြစ်သော။ (ပုဒ်ရေ ၃၉၃-၌ ပြအပ်ပြီးသော သမန္နာဂတ ကထာမှ တပါးလည်း ဖြစ်သော) သမန္နာဂတ ကထာနာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထို သမန္နာဂတကထာ၌။ ဧတရဟိ အန္ဓကာနံ လဒ္ဓိ (ဟောတိ) သေယျထာပိ။ (ဧဝံ)။ ယေသံ၊ အကြင် ပရဝါဒီတို့၏။ စတုတ္ထမဂ္ဂဋ္ဌော၊ လေးခုမြောက်ဖြစ်သော အရဟတ္တမဂ်၌ တည်သော။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ပတ္တိဓမ္မဝသေန၊ ရောက်အပ် ရအပ် ပြီးသော တရား၏ အစွမ်းဖြင့်။ တီဟိ၊ ကုန်သော။ ဖလေဟိ၊ ဖိုလ်တို့နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံ၏။ ဣတိ၊ သို့။ လဒ္ဓိ (ဟောတိ)။ တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ။ ပဋိညာ ဣတရဿ။ ဧတ္ထ၊ ဤ အပရာပိ သမန္နာဂတကထာ၌။ သေသံ၊ ကြွင်းသော ပုဒ်အပေါင်းကို။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ စတူဟိ ဖလေဟိ သမန္နာဂတကထာယံ၊ စတူဟိ ဖလေဟိ သမန္နာဂတကထာ၌။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

အပရာပိ သမန္နာဂတကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ)။

၁၀-သဗ္ဗသံယောဇနပ္ပဟာနကထာ အဖွင့်

၄၁၃။ ဣဒါနိ သံယောဇနပ္ပဟာနကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထိုသံယောဇနပ္ပဟာနကထာ၌။ ဧတေရဟိ အန္ဓကာနံ လဒ္ဓိ (ဟောတိ) သေယျထာပိ။ (ဧဝံ)။ ယေသံ၊ အကြင် ပရဝါဒီတို့၏။ (လဒ္ဓိ-၌ စပ်။) နိပ္ပရိယာယေနေဝ၊ ပရိယာယ်မဟုတ် မုချအားဖြင့်ပင်။ အရဟတ္တံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်သည်။ သဗ္ဗသံယောဇနပ္ပဟာနံ၊ အလုံးစုံသော သံယောဇဉ်တို့ကို ပယ်ကြောင်း တရားတည်း။ ဣတိ လဒ္ဓိ (ဟောတိ)။ [ပရိယာယ်အားဖြင့် "သဗ္ဗသံယောဇနပ္ပဟာန" ဖြစ်ပုံကို ဒီကာ၌ "အဝသိဋ္ဌဿ အဘာဝါ"ဟု အကြောင်းပြ ထားသည်။] တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ။ပဋိညာ ဣတရဿ။ ပုန။ သဗ္ဗေ သံယောဇနာတိ၊ ဟူ၍။ ပုဋ္ဌော၊ အပ်သည်။ (သမာနော)။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဝုတ္တမဂ္ဂတ္တယေန၊ ဟောတော်မူအပ်သော မဂ်သုံးပါး အပေါင်းသည်။ ပဟီနေ၊ ပယ်အပ်ပြီးသော သံယောဇဉ်တို့ကို။ သန္ဓာယ။ (ပရဝါဒီ)။ ပဋိက္ခိပတိ။ [ဝုတ္တနေရာ၌ "ဝုတ္တမဂ္ဂတ္တယေန (ကျင့်သုံးအပ်ပြီးသော မဂ်သုံးပါးအပေါင်းသည်"ဟု)ရှိလျှင် ကောင်းမည်ထင်သည်။ "ဝုတိတံ ဗြဟ္မစရိယံ၌ ဝုသိတ အသုံးမျိုး"ဟု ကြံသည်။]ဒုတိယံ၊နှစ်ကြိမ်မြောက်။ပုဋ္ဌော၊အပ်သည်။(သမာနော)။ တေန မဂ္ဂေန၊ ထို အရဟတ္တ မဂ်သည်။ အပ္ပဟီနဿ၊ မပယ်အပ်သေးသော သံယောဇဉ်၏။ အဘာဝါ၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ (ပရဝါဒီ)။ ပဋိဇာနာတိ။ ["အရဟတ္တမဂ္ဂေန သဗ္ဗေ သံယောဇနာ ပဟီယန္တိ၊ လော"ဟု ဒုတိယအကြိမ် မေးရာ၌ "အာမန္တာ"ဟု၊ ဝန်ခံသည်။] သက္ကာယဒိဋ္ဌိအာဒီသုပိ၊ အစရှိသော ပြဿနာတို့၌လည်း။ ပဌမ မဂ္ဂေန၊ သောတာပတ္တိ မဂ်သည်။ ပဟီနဘာဝံ၊ ပယ်အပ်ပြီး၏အဖြစ်ကို။ သန္ဓာယ၊ (ပရဝါဒီ)။ ပဋိက္ခိပတိ။ စတုတ္ထမဂ္ဂေန၊ လေးခုမြောက် ဖြစ်သော အရဟတ္တမဂ်ဖြင့်။ အနဝသေသပဟာနံ၊ အကြွင်း မရှိအောင် ပယ်ခြင်းကို။ သန္ဓာယ။ (ပရဝါဒီ)။ ပဋိဇာနာတိ။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော ပြဿနာတို့၌။ ဧသေဝ နယော၊ ပင်တည်း။

သဗ္ဗသံယောဇနပ္ပဟာနကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်၊ (နိဋ္ဌိတာ)။

စတုတ္ထော ဝဂ္ဂေါ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတော)။

စတုတ္ထဝဂ် ပြီးပြီ

၅–ပဋ္ဌမဝဂ်

၁–ဝိမုတ္တိကထာ အဖွင့်

၄၁၈။ ဣဒါနိ ဝိမုတ္တိကထာနာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထိုဝိမုတ္တိကထာ၌။ ဝိပဿနာ၊ ဝိပဿနာဉာဏ်၎င်း။ မဂ္ဂေါ၊ မဂ်၎င်း။ ဖလံ၊ ဖိုလ်၎င်း။ ပစ္စဝေက္ခဏံ၊ ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်၎င်း [အခြားနေရာ၌ "ပစ္စဝေက္ခဏာ"ဟု ဣတ္ထိလိင်ရှိ၏။] ဣတိ၊ သို့။ စတုန္နံ၊ ကုန်သော။ ဉာဏာနံ၊ ဉာဏ်တို့၏။ ဝိမုတ္တိဉာဏန္တိ၊ ဝိမုတ္တိဉာဏ်ဟူသော။ နာမံ၊ အမည်သည်။ (ဟောတိ)။ တေသု၊ ထို လေးပါးသော ဉာဏ်တို့တွင်။ ဝိပဿနာဉာဏံ၊ သည်။ နိစ္စနိမိတ္တာဒီဟိ၊ နိစ္စနိမိတ် အစရှိသော အာရုံတို့မှ။ ဝိမုတ္တတ္တာ၊ လွှတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊ တနည်း။ တဒင်္ဂဝိမုတ္တိဘာဝေန၊ တဒင်္ဂဝိမုတ္တိ၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဝိမုတ္တတ္တာ၊ ကိလေသာတို့မှ လွှတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိမုတ္တိဉာဏံ၊ ဝိမုတ္တိဉာဏ် မည်သည်။ ဝါ၊ လွှတ်သော ဉာဏ်မည်သည်။ (ဟောတိ)။ မဂ္ဂေါ၊ သည်။ သမုစ္ဆေဒဝိမုတ္တိ၊ မည်သည်။ ဝါ၊ ဆိုင်ရာ ကိလေသာတို့ကို အကြွင်းမဲ့ ဖြတ်သောအားဖြင့် လွှတ်သော ဉာဏ်မည်သည်။ (ဟောတိ)။ ဖလံ၊ သည်။ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိဝိမုတ္တိ၊ မည်သည်။ ဝါ၊ ဆိုင်ရာ ကိလေသာတို့ကို တဖန် ငြိမ်းစေခြင်းအားဖြင့် လွှတ်သည်မည်သည်။ (ဟောတိ)။ ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏံ ပန၊ ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်သည်ကား။ ဝိမုတ္တိံ၊ မဂ္ဂဝိမုတ္တိ ဖလဝိမုတ္တိကို။ ဇာနာတိ၊ သိတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝိမုတ္တိဉာဏံ၊ မည်သည်။ ဝါ၊ လွှတ်သော ဉာဏ်မည်သည်။ (ဟောတိ)။ ဧဝံ၊ သို့။ စတုဗ္ဗိဓေ၊ လေးပါး အပြားရှိသော။ ဝိမုတ္တိဉာဏေ၊ ဝိမုတ္တိဉာဏ်တွင်။ နိပ္ပရိယာယေန၊ အားဖြင့်။ ဖလဉာဏမေဝ၊ ဖိုလ်၌ ဖြစ်သော ဉာဏ်သည်သာ။ ဝိမုတ္တိ၊ ဝိမုတ္တိ မည်သည်။ (ဟောတိ)။

သေသာနိ၊ ဖလဉာဏ်မှကြွင်းသော ဝိပဿနာဉာဏ်, မဂ်ဉာဏ်,ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်တို့ကို။ ဝိမုတ္တာနီတိ ဝါ၊ ဝိမုတ္တတို့ဟူ၍၎င်း။ အဝိမုတ္တာနီတိ ဝါ၊ ဝိမုတ္တမဟုတ်ကုန်ဟူ၍၎င်း။ နဝတ္ကဗ္ဗာနိ၊ ကုန်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣဒံ နာမ ဝိမုတ္တိဉာဏံ၊ ဤမည်သော ဝိမုတ္တိဉာဏ်သည်။ ဝိမုတ္တံ၊ ဝိမုတ္တတည်း။ ဣတိ၊သို့။ အဝတ္ဘာ၊ မဆိုမူ၍။ အဝိသေသေနေဝ၊ အထူးမမ သာမညအားဖြင့်သာ။ ဝိမုတ္တိဉာဏံ ဝိမုတ္တန္တိ၊ ဟူ၍။ အန္ဓကာနံ လဒ္ဓိ(ဟောတိ)သေယျထာပိ။(ဧဝံ)။ ယေသံ၊ အကြင်ပရဝါဒီတို့၏။ လဒ္ဓိ (ဟောတိ)။ တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ။ ပဋိညာ ပရဝါဒိဿ။ ပုန။ ယံ ကိဉ္ဇိတိ၊ ဟူ၍။ ပုဋ္ဌော (သမာနော)။ ပစ္စဝေက္ခဏာဒီနိ၊ ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ် အစရှိသည်တို့ကို။

သန္ဓာယ ပဋိကွိပတိ။ ပဋိပန္နဿာတိ၊ ဟူ၍။ (သောတာပတ္တိဖလသစ္ဆိကိရိယာယ ပဋိပန္နဿ ပုဂ္ဂလဿ ဝိမုတ္တိဉာဏံ ဝိမုတ္တံ ဟူ၍။) ပုဋ္ဌော (သမာနော)။ မဂ္ဂဉာဏဿ၊ ၏။ (သောတာပတ္တိဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုခြင်းအကျိုးငှါ ကျင့်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ မဂ်ဉာဏ်၏။) အနာသဝတံ၊ အာသဝမရှိကုန်သည်၏ အဖြစ်ကို။ (အာသဝေါတို့မှ ဝိမုတ္တ ဖြစ်နေသည်၏အဖြစ်ကို။) သန္ဓာယ ပဋိဇာနာတိ။ ပန၊ ဆက်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထိုသောတာပတ္တိမဂ္ဂဋ္ဌ ပုဂ္ဂိုလ်၏ဉာဏ်သည်။ သောတာပန္နဿ၊ သောတာပန်ဖြစ်သော။ ဖလေ၊ သောတာပတ္တိဖိုလ်၌။ ဌိတဿ၊ တည်သောပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်သည်။ နဟောတိ၊ မဟုတ်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိမုတ္တံ နာမ၊ ဝိမုတ္တအစစ်မည်သည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ စောဒနတ္ထံ၊ စောဒနာခြင်းအကျိုးငှါ။ ပုန။ သကဝါဒီ၊ သည်။ သောတာပန္နဿာတိအာဒိံ၊ ကို။ အာဟ၊ ပြီ။ ["နဟောတီတိ"ဟု ပါဌ်ရှိသောကြောင့် ထိုအတိုင်း ပေးလိုက်သည်။ (တနည်း) နမပါလျှင် တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိမုတ္တံ နာမ၊ မည်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သလော။ ဣတိ၊ သို့။ စောဒနတ္ထံ သကဝါဒီ သောတာ-ပန္နဿာတိအာဒိံ၊ ကို။ အာဟ၊ ပြီ။ ဤသို့လည်း ပေးပါ။] ဣမိနာ ဥပါယေန၊ ဖြင့်။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော ပြဿနာတို့၌။ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

ဝိမုတ္တိကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ)။

၂-အသေခဉာဏကထာ အဖွင့်

၄၂၁။ ဣဒါနိ၊ ၌။ အသေခကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထိုအသေခ ကထာ၌။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အာနန္ဒတ္ထေရာဒယော၊ အာနန္ဒထေရ် အစရှိကုန်သော။ သေခါ၊ သေခ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရား သည်။ (အသေခ ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည်။) ဥဋ္ဌာရော၊ မွန်မြတ် တော်မူပါပေ၏။ ဣတိအာဒိနာ၊ ဤသို့ အစရှိသော။ နယေန၊ နည်းဖြင့်။ အသေခေ၊ အသေခပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ ဇာနန္တိ၊ သိနိုင်ကြကုန်၏။ တသ္မာ၊ကြောင့်။ သေခဿ၊ သေခပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္တာန်၌။ အသေခဉာဏံ၊ အသေခဉာဏ်သည်။ အတ္ထိ။ ဣတိ၊ သို့။ ဥတ္တရာပထကာနံ လဒ္ဓိ(ဟောတိ) သေယျထာပိ။ (ဧဝံ)။ ယေသံ၊ အကြင် ပရဝါဒီတို့၏။ လဒ္ဓိ(ဟောတိ)။ တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ။ ပဋိညာ ဣတရဿ။ ဇာနာတိ ပဿတီတိ ဣဒံ၊ ဟူသော ဤစကားကို။ အတ္တနာ၊ သည်။ အဓိဂတဿ၊ သိအပ် ရအပ်ပြီးသော တရားကို။ ဇာနနဝသေန၊ သိခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ (သကဝါဒိနာ)။ ဝုတ္တံ၊

အပ်ပြီ။ ဂေါတြဘုနောတိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားရပ်ကို။ ဟေဋ္ဌိမာယ၊ အောက်၌ဖြစ်သော။ ဘူမိယံ၊ ဘုံ၌။ ဝါ၊ ဖြစ်ရာ အခိုက်အတန့်၌။ ဌိတာဿ၊ တည်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဥပရူပရိဉာဏဿ၊ အထက်အထက်၌ဖြစ်သော ဉာဏ်၏။ အဘာဝဒဿနတ္ထံ၊ မဖြစ်ခြင်းကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ။ (သကဝါဒိနော)။ ဝုတ္တံ။

နနု အာယသ္မာ အာနန္ဒော ။ပေ။ ဇာနာတီတိ၊ ဟူသော စကားရပ်ဖြင့်။ ပရဝါဒီ၊ သည်။ အသေခေ၊ အသေခဖြစ်တော်မူသော။ ဘဂဝတိ၊ မြတ်စွာဘုရား၌။ ပဝတ္တတ္တာ၊ အာရုံပြု၍ ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တံ၊ ထို ဉာဏ်သည်။ (သေခပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္တာန်၌ဖြစ်သော အသေခပုဂ္ဂိုလ်ကို သိသော ထို ဉာဏ်သည်။) အသေခဉာဏံ၊ အသေခဉာဏ်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဣဿ၌တိ၊ အလိုရှိ၏။ ပန၊ ထိုသို့ပင် အလိုရှိပါသော်လည်း။ ဧတေ၊ အသေခပုဂ္ဂိုလ်ကို အာရုံပြု၍ဖြစ်သော ဉာဏ်သည်။ အသေခံ၊ အသေခဉာဏ်သည်။ န၊ မဟုတ်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧဝံ၊ သို့။ ပတိဋ္ဌာပိတာ၊ တည်စေအပ်သည်။ (သမာနာ)ပီ၊ သော်လည်း။ လဒ္ဓိ၊ သည်။ ဝါ၊ ကို။ အပတိဋ္ဌာပိတာဝ၊ တည်စေအပ်သည် မမည်သည်သာ။ ဟောတိ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

အသေခဉာဏကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ)။

၃-ဝိပရိတကထာ အဖွင့်

၄၂၄။ ဣဒါနိ ဝိပရိတကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထို ဝိပရိတကထာ၌။ ဧတရဟိ အန္ဓကာနံ လဒ္ဓိ (ဟောတိ) သေယျာပိ။ (ဧဝံ)။ ယေသံ၊ အကြင် ပရဝါဒီတို့၏။ ယ္ဝာယံ (ယော+အယံ) ပုဂ္ဂလော၊ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပထဝီကသိဏေ၊ ပထဝီကသိုဏ်း၌။ ပထဝီသညီ၊ ပထဝီဟု အမှတ်ရှိသည်။ (ဟုတ္ဝာ)။ သမာပဇ္ဇတိ၊ သမာပတ်သို့ ကောင်းစွာရောက်၏။ ဝါ၊ သမာပတ်ဝင်စား၏။ တဿ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်၏။ တံ ဉာဏံ၊ ထို ပထဝီကသိုဏ်း၌ဖြစ်သော ဉာဏ်သည်။ ဝိပရိတဉာဏံ၊ ဖောက်ပြန်သော ဉာဏ်တည်း။ [ပထဝီအစစ်မဟုတ်ပဲ ပထဝီဟု သိနေသောကြောင့် ဖောက်ပြန်သော ဉာဏ်ဖြစ်သည်ဟူလို။] ဣတိ လဒ္ဓိ (ဟောတိ)။ ဧတေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ။ ပဋိညာ ဣတရဿ။ ဟိ၊ မှန်၏။ (တနည်း) ဟိ (ယသ္မာ)၊ ကြောင့်။ ပထဝိံ၊ ပထဝီအစစ်ကို။ နိဿာယ၊ မှီ၍။ ဥပ္ပန္နနိမိတ္တံ၊ ဖြစ်သော ကသိုဏ်းနိမိတ်သည်။ ပထဝီယေဝ၊ လက္ခဏပထဝီသည်ပင်။ ဝါ၊ သဆမ္ဘာရ ပထဝီသည်ပင်။ န၊ မဟုတ်။ တတြ စ၊ ထို ပထဝီအစစ်မဟုတ်သော ကသိုဏ်းနိမိတ်၌လည်း။ အယံ၊ ဤသမာပတ်ဝင်စားသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပထဝီသညီ၊

ပထဝီဟု အမှတ်ရှိသည်။ (ဟောတိ)။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိပရီတာကာရံ၊ တည်း။ ဣတိအယံ၊ ဤ ဆိုအပ်ပြီးသည်ကား။ ဧတဿ၊ဤ ပရဝါဒီ၏။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။

တတော၊ ထိုမှနောက်၌။ သကဝါဒီ၊ သည်။ (စောဒေတုံ အာဟ·၌စပ်။) လက္ခဏပထဝီပိ၊ ထဒ္ဓလက္ခဏာရှိသော ပထဝီသည်၎င်း။ သသမ္ဘာရပထဝီပိ၊ အဆောက်အဦနှင့် တကွဖြစ်သော ပထဝီသည်၎င်း။ နိမိတ္တပထဝီပိ၊ ကသိုဏ်း နိမိတ်ဖြစ်သော ပထဝီသည်၎င်း။ ပထဝီဒေဝတာပိ၊ မြေစောင့်နတ်သည်၎င်း။ [ရှေးနိဿယယ်၌ ဤပုဒ်မပါ။ "တာ သဗ္ဗာပိ"ဟု ပါဠိရှိသည်။]သဗ္ဗာ၊ အလုံးစုံသည်။ ပထဝီယေဝ၊ ပထဝီပင်တည်း။ တာသု၊ ထို ပထဝီတို့၌။ ပထဝီတိ၊ ပထဝီဟူ၍။ ဉာဏံ၊ သိသော ဉာဏ်သည်။ ဝိပရီတံ၊ ဖောက်ပြန်သော ဉာဏ်သည်။ န ဟောတိ၊ မဟုတ်။ ပန၊ အဟုတ်ကား။ အနိစ္စေ၊ အနိစ္စ ဖြစ်သော ခန္ဓာ ငါးပါး၌။ နိစ္စံ၊ နိစ္စ တည်း။ ဣတိ အာဒိဝိပရိယာသော[1]၊ ဤသို့ အစရှိသာ ဖောက်ပြန်သောဉာဏ်သည်။ ဝိပရီတဉာဏံနာမ၊ ဖောက်ပြန်သောဉာဏ်မည်၏။ ကိံ၊ နည်း။ တေ၊ အသင် ပရဝါဒီ၏။ (မတိယာ)၊ အားဖြင့်။ ဣဒံ၊ ပထဝီ ကသိုဏ်းကို ပထဝီဟု သိသော ဤဉာဏ်သည်။ ဧတေသု၊ ဤ အနိစ္စ၌ နိစ္စဟု ဖြစ်သော ဉာဏ်အစရှိသည်တွင်။ အညတရံ၊ အမှတ်မထား တပါးပါးလော။ ဣတိ၊ သို့။ စောဒေတုံ၊ ငှါ။ အနိစ္စေ နိစ္စန္တိအာဒိ·၊ ကို။ အာဟ၊ ပြီ။

ဣတရော၊ သကဝါဒီမှ တပါးသော ပရဝါဒီသည်။ ဝိပလ္လာသလက္ခဏာ·ဘာဝံ၊ ဝိပလ္လာသလက္ခဏာ၏ မရှိခြင်းကို။ သန္ဓာယ ပဋိက္ခိပတိ။ ပထဝီနိမိတ္တံ၊ ပထဝီကသိုဏ်းနိမိတ်ကို။ သန္ဓာယ ပဋိဇာနာတိ။ ကသလန္တိ၊ ဟူသော ပုဒ်ကို။ သေက္ခပုထုဇ္ဇနာနံ၊ သေက္ခပုထုဇ္ဇဉ်တို့၏။ ဉာဏံ၊ ကို။ သန္ဓာယ (သကဝါဒိနာ)။ ဝုတ္တံ။ အတ္ထိ အရဟာတောတိ ပဠေသုပိ၊ အစရှိသော ပြဿနာတို့၌လည်း။ ဝိပလ္လာသလက္ခဏာဘာဝေန၊ ဝိပလ္လဲသလက္ခဏာ၏ မရှိခြင်း ကြောင့်။ (ပရဝါဒီ)။ ပဋိက္ခိပတိ။ ပထဝီနိမိတ္တံ၊ ကို။ သန္ဓာယ ပဋိဇာနာတိ။ သဗ္ဗေ ပထဝီတိ၊ ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ သဗ္ဗံ၊ သော။ တံ ပထဝီကသိဏံ၊ သည်။ လက္ခဏ ပထဝီယေဝ၊ ထဒ္ဓလက္ခဏာရှိသော ပထဝီသည်ပင်။ ဟောတိ၊ လော။ ဣတိ ပုစ္ဆတိ။ သကဝါဒီ၊ သည်။ တထာ၊ ထို လက္ခဏပထဝီ အခြင်းအရာအားဖြင့်။ အဘာဝတော၊ မဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ပဋိက္ခိပတိ။

ဝိပရိယာသော။ ။ဝိ+ပရိ+အသဓာတ်, ဏ - ပစ္စည်းဖြင့် ပြီးသောကြောင့် "ဝိပရိယာသော"ဟုပါဠိမှန်ရှိပါစေ။မှန်၏။ - ပရိမှ-ဣကို ယ-ပြု,ရ်-ကိုလ ပြု,လျ-ကို လ-ပြု, ဒွေဘော်လာ၍ ပြီးသော ဝိပလ္လာသပုဒ်၏ ပုဒ်ရင်းမှာ "ဝိ+ပရိ+အာသ"ဖြစ်သကဲ့ဟု ဤ ဝိပရိယာသပုဒ်သည်လည်း ဝိပလ္လာသပုဒ်မျိုးပင်တည်း။

နနု၊ ပထဝီ အတ္ထိ ။.ပေ ။ သမာပဇ္ဇတီတိ၊ ဟူသော။ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ။ တဿာ၊ ထိုပုစ္ဆာ၏။ အတ္ထော၊ ကို။ (ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော)။ နိမိတ္တပထဝီ၊ သည်။ အတ္ထိ နနု၊ ရှိသည် မဟုတ်လော။ ကောစိ၊ တစုံတယောက်သော။ (ယော၊ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်သည်။) တံ ပထဝိံ၊ ထိုနိမိတ္တ ပထဝီသို့။ ပထဝိ-တောယေဝ၊ ပထဝီ အားဖြင့်သာ။ သမာပဇ္ဇတိ၊ ကောင်းစွာ ရောက်၏။ ဝါ၊ ဝင်စား၏။အာပတော ဝါ၊အာပ၏ အဖြစ်ဖြင့်၎င်း။တေဇတော ဝါ၊ တေဇ ၏ အဖြစ်ဖြင့်၎င်း။ နု (သမာပဇ္ဇတိ)။ (သော) စ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း။ အတ္ထိ နနု၊ လော။ ဣတိ၊ သို့။ (တဿာ၊ ထိုပုစ္ဆာ၏။ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

ပထဝီ အတ္ထီတိ အာဒိ၊ အစရှိသော စကားရပ်ကို။ (ဝုတ္တံ-၌ စပ်။) ယံ အကြင် ပထဝီကသိုဏ်း နိမိတ်သည်။ ယထာ၊ အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့်။ အတ္ထိ။ တံ၊ ထိုပထဝီကသိုဏ်းနိမိတ်သို့။ တထာ၊ ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့်။ သမာပဇ္ဇန္တဿ၊ ကောင်းစွာရောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဉာဏံ၊ သည်။ ဝိပရီတံ၊ ဖောက်ပြန်သောဉာဏ်သည်။ ယဒိ ဟောတိ၊ အံ့။ (ဧဝံ သတိ)။ နိဗ္ဗာနံ၊ သည်။ အတ္ထိ။ တမ္ပိ၊ ထိုနိဗ္ဗာန်သို့လည်း။ သမာပဇ္ဇန္တဿ၊ အာရုံပြုသော အားဖြင့် ကောင်းစွာ ရောက်သော အရိယာ ပုဂ္ဂိုလ်၏။ သဗ္ဗဝိပရိယာသ သမုဂ္ဃါတနံ၊ အလုံးစုံသော နိစ္စဝိပလ္လာသ စသည်ကို ပယ်ဖြောက်ကြောင်း ဖြစ်သော။ မဂ္ဂဉာဏမ္ပိ၊ မဂ်ဉာဏ်သော်မှလည်း။ တေ၊ အသင်ပရဝါဒီ၏။ (မတိယာ၊ ဖြင့်။) ဝိပရီတံ၊ သည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်ပါစေလော။ ဣတိ၊ ဤအနက် အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဒဿနတ္ထံ၊ ၎ါ။ (သကဝါဒိနာ)။ ဝုတ္တံ၊ အပ်ပြီ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

ဝိပရီတကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ)။

၄-နိယာမကထာ အဖွင့်

၄၂၈-၄၃၁။ ဣဒါနိ နိယာမကထာ နာမ ဟောတိ။တတ္ထ၊ ထိုနိယာမ ကထာ၌။တေရဟိ ဥတ္တရာပထကာနံ လဒ္ဓိ(ဟောတိ) သေယျထာပိ။ (ဧဝံ)။ ယေသံ၊အကြင် ပရဝါဒီတို့၏။ယော ပုဂ္ဂလော၊ သည်။သမ္မတ္တနိယာမံ၊ မဖောက် မပြန်မှန်သောသဘောရှိသည် ဖြစ်၍ မိမိ၏ အခြားမဲ့၌ အကျိုးပေးသော အား ဖြင့်မြဲသောမဂ်သို့။ ဩက္ကမိဿတိ၊ သက်ရောက်လတ္တံ့။ တံ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဧသ (ဧသော)၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဓမ္မံ၊ သစ္စာလေးပါးတရားကို။ အဘိသမေတုံ၊ ထိုးထွင်း၍သိခြင်း၎ါ။ ဘဗ္ဗော၊ ထိုက်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဇာနာတိ၊ သိတော်မူ၏။ (ကြိုတင်၍သိတော်မူ၏။) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အနိယတဿ၊ နိယတ မဟုတ်သော။ ပုထုဇ္ဇနဿေဝ၊ ပုထုဇဉ်၏ ဖြစ်

၍ပင်။ သတော၊ ဖြစ်သော။ ပုဂ္ဂလဿ၊ ပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္တာန်၌။ နိယာမဂမနာယ၊ နိယာမ ဖြစ်သော မဂ်သို့ ရောက်ခြင်းငှါ။ ဉာဏံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိနေ၏။ ဣတိ လဒ္ဓိ (ဟောတိ)။ တေ သန္ဓာယ။ အနိယတဿာတိ၊ အစရှိသော။ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ။ တတ္ထ၊ ထိုပုစ္ဆာ၌။ နိယာမဂမနာယာတိ (ဧတ္ထ)၊ ဟူသော ဤပါဋ္ဌ၌။ မဂ္ဂေါ၊ မဂ်ကို။ နိယာမောတိ၊ နိယာမောဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ အပ်၏။မဂ္ဂဂမနာယ၊မဂ်သို့ရောက်ခြင်းငှါ။မဂ္ဂေါဣတိမနာယ၊မဂ်သို့ သက်ရောက်ခြင်းငှါ။ (ဉာဏံအတ္ထိ-၌ စပ်။) ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ပန၊ ဆက်။ အဿထိ ပုထုဇ္ဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ယံ ဉာဏံ၊ ကို။ ဒိဿ၊ မြင်တော်မူ၍။ ဝါ၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အယံ၊ ဤ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဘဗ္ဗော၊ သစ္စာလေးပါးကို ထိုးထွင်း၍သိခြင်းငှါ ထိုက်၏။ ဣတိ၊သို့။ ဇာနာတိ၊ ၏။ တံ၊ ထို ဉာဏ်ကို။ သန္ဓာယ ပဋိညာ ပရဝါဒိဿ။

အထ၊ ထိုမှနောက်၌။ အဿ၊ ထို ပရဝါဒီ၏။ [ဝါဒီတံ၌ တာ·ပစ္စည်း၏ သမ္ဗန်၊] သကဝါဒီ၊ သည်။ အယုတ္တဝါဒိတံ၊ မသင့်သော ဝါဒရှိသူ၏ အဖြစ်ကို။ဒီပေတုံ၊ ပြခြင်းငှါ။ နိယတဿာတိ၊အစရှိသော။ ဝိပရီတာနုယောဂံ၊ ပြောင်းပြန်ဖြစ်သော မေးစိစစ်ကြောင်းစကားကို။ အာဟ၊ ပြီ။ [“နိယတဿ အနိယာမဂမနာယ အတ္ထိဉာဏံ”ကို ဆိုလိုသည်။]

တတ္ထ၊ ထို ဝိပရီတာနုယောဂဖြစ်သော ပြဿနာတို့တွင်။ ပဌမပဉ္ဉေ၊ ၌။ [ထို ဒုတိယ ပြဿနာကိုပင် ဝိပရီတာနုယောဂ တွင် ပဌမဖြစ်သောကြောင့် ပဌမ ပြဿနာဟု ဆိုသည်။] မဂ္ဂေန၊ မဂ်ဖြင့်။ နိယတဿ၊ မြဲသော အရိယာပုဂ္ဂိုလ်၏။ အနိယာမဂမနာယ၊ အနိယာမသို့ ရောက်ခြင်းငှါ။ ဉာဏံနာမ၊ ဉာဏ်မည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ (ပရဝါဒီ)။ ပဋိက္ခိပတိ။

ဒုတိယေ၊ ဒုတိယ ပြဿနာ၌။ [နိယတဿ အနိယာမဂမနာယ နတ္ထိဉာဏံကို ဆိုသည်။] နတ္ထိဘာဝေန၊ မရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပဋိဇာနာတိ။

တတိယေ၊ တတိယပြဿနာ၌။ [အနိယတဿ နိယာမဂမနာယ နတ္ထိဉာဏံကို ဆိုသည်။] အနိယတဿ၊ နိယတ မဟုတ်သော ပုထုဇ္ဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်၏။ (ဉာဏ်သည်။) နတ္ထိ၊ မရှိသလော။ ဣတိ၊ သို့။ ပုဋ္ဌတ္တာ၊ မေးအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ လဒ္ဓိဝိရောဓေန၊ မိမိအယူနှင့် ဆန့်ကျင်ခြင်းကြောင့်။ ပဋိက္ခိပတိ။ [“ပရဝါဒီက အနိယတပုဂ္ဂိုလ်မှာ နိယတသို့ ရောက်ကြောင်း ဉာဏ်ရှိ၏”ဟု ယူထားရကား မိမိအယူနှင့်ဆန့်ကျင်သောကြောင့် ပယ်သည်။]

ပုန၊ တဖန်။ ပဌမပဉ္ဉမေဝ၊ ပဌမ ပြဿနာကိုပင်။ စတုတ္ထံ၊ စတုတ္ထ ပြဿနာကို။ ကတ္တာ၊ ၍။ နိယတဿ၊ မြဲသော အရိယာပုဂ္ဂိုလ်၏။ နိယာမ-ဂမနာဒိဝသေန၊ နိယာမဖြစ်သောမဂ်သို့ ရောက်ခြင်း အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်း

ဖြင့်။ တယော၊ ကုန်သော။ ပဥ္စ၊ တို့ကို့။ (သက၀ါဒိနာ)။ ကတာ၊ အပ်ကုန်ပြီ။ တေသု၊ ထို့ပြဿနာတို့တွင်။ ပဌမေ၊ ပဌမ ပြဿနာ၌။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အာဒိမဂ္ဂန၊ အစဖြစ်သော သောတာပတ္တိမဂ်ဖြင့်။ နိယတဿ၊ မြဲသော အရိယာပုဂ္ဂိုလ်၏။ တဒတ္ထာယ၊ ထို့သောတာပတ္တိမဂ် အကျိုးငှါ။ ဉာဏံ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိတော့။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ (ပရ၀ါဒီ)။ ပဋိက္ခိပတိ။ ဒုတိယေ၊ ဒုတိယ ပြဿနာ၌။ နတ္ထိဘာ၀ေနေ၀၊ နိယာမသို့ ရောက်ကြောင်း ဖြစ်သောဉာဏ်၏ မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ပင်။ ပဋိဇာနာတိ။ တတိယေ၊ တတိယပြဿနာ၌။ လဒ္ဓိ၀ိရောဓေနေ၀၊ မိမိအယူနှင့် ဆန့်ကျင်ခြင်းကြောင့်ပင်။ ပဋိပက္ခိပတိ။ ပုန။ ပဌမပဉ်း၊ ကို့။ အဋ္ဌမံ၊ အဋ္ဌမ ပြဿနာကို့။ ကတ္၀ာ၊ ၍။ အနိယတဿ၊ နိယတ မဟုတ်သော ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်၏။ အနိယာမဂမနာဒိ-၀သေန၊ အနိယာမသို့ ရောက်ခြင်း အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ တယော၊ ကုန်သော။ ပဉ္စ၊ တို့ကို့။ ကတာ၊ပြုအပ်ကုန်ပြီ။ တေသံ၊ ထို ပြဿနာတို့၏။ အတ္ထော၊ ကို့။ ၀ုတ္တနယေနေ၀၊ ဖြင့်သော။ ဧ၀ဒီတမ္ပေ၊ ၏။

ပုန။ ပဌမပဉ္စမေ၀၊ ကိုပင်။ ဒ္၀ါဒသမံ၊ ဒ္၀ါဒသမပြဿနာကို့။ ကတ္၀ာ၊ ၍။ တံမူလကာ၊ ထို့ဒ္၀ါဒသမ ပြဿနာလျှင် အရင်းခံရှိကုန်သော။ အတ္ထိ နိယာ-မောတိအာဒယော၊ အစရှိကုန်သော။ ပဉ္စ၊ တို့ကို့။ ကတာ၊ ကုန်ပြီ။ တတ္ထ၊ ထို့ပြဿနာတို့၌။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ နိယာမဂမနာယ၊ ၌။ ဉာဏံ နာမ၊ မည်သည်။ မဂ္ဂဉာဏမေ၀၊ မဂ်ဉာဏ်သည်သော။ ဟောတိ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထို့မဂ်ဉာဏ်ကို့။ အတ္ထိနိယာမောတိ၊ ဟူ၍။ (သက၀ါဒိနာ)။ ၀ုတ္တံ၊ အပ်ပြီ။ ဣတရော ပန၊ သက၀ါဒီမှ တပါးသော ပရ၀ါဒီသည်ကား။ နိယာမောတိ၊ ဟူ၍။ ၀ုတ္တေ၊ ဆိုအပ်သော်။ (ဆိုအပ်ရာ၌။) ပဋိက္ခိပတိ၊ ပယ်၏။ ဉာဏန္တိ၊ ဟူ၍။ ၀ုတ္တေ၊ အပ်သော်။ (ဆိုအပ်ရာ၌။) ပဋိဇာနာတိ။ သတိပဋ္ဌာနာဒီသုပိ၊ အစရှိသော ပြဿနာတို့၌လည်း။ ဧသေ၀ နယော၊ ပင်တည်း။ပစ္စနိကံ၊ ပစ္စနိက ပြဿနာသည်။ ဥတ္တာနတ္ထမေ၀၊ သည်သော။ [အနိယတဿ နိယာမဂမ-နာယ နတ္ထိ နိယာမော အစရှိသောပြဿနာကို ''ပစ္စနိက ပြဿနာ'' ဟု ဆိုသည်။]

ဂေါဿြဘုနောတိ အာဒိ၊ အစရှိသော စကား ရပ်ကို့။ (၀ုတ္တံ-၌ စပ်။) ယေန၊ အကြောင် ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ယံ၊ အကြောင်ဉာဏ်သို့။ အပ္ပတ္တံ၊ မရောက်အပ်သေး။ တဿ၊ ထို့ ပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္တာန်၌။ တံ၊ ထို့ ဉာဏ်သည်။ နတ္ထိ။ ဣတိ (ဣမဿ အတ္ထဿ)၊ ကို့။ ဒဿနတ္ထံ၊ ငှါ။ (သက၀ါဒိနာ)။ ၀ုတ္တံ၊ အံ့ပ်ပြီ။ ဘဂ၀ါဇာနာတီတိ၊ ကား။ အတ္တနော၊ ၏။ ဉာဏဗလေန၊ ဉာဏ်တော်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဇာနာတိ၊ တင်ကြို၍ သိတော်မူ၏။ တဿ၊ ထို့နိယတ ပုဂ္ဂိုလ်၏။ နိယာမဂမနဉာဏသဗ္ဘာ၀တော၊ နိယာမ သို့ ရောက်ကြောင်း ဖြစ်သော ဉာဏ်၏ ထင်ရှား ရှိခြင်းကြောင့်။ န (ဇာနာတိ)၊ သိတော်မူသည် မဟုတ်။

["ထို အနိယတ ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်ချိန်၌ နိယာမဂမန ဉာဏ်၏ ထင်ရှား ရှိနေပြီး ဖြစ်သောကြောင့် သိတော်မူသည်မဟုတ်" ဟူလို။] တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣမိနာ ကာရဏေန၊ ဤ ဆိုအပ်ပြီးသော အကြောင်းကြောင့်။ ပတိဋ္ဌာပိတာပိ၊ တည်စေအပ်သည်လည်းဖြစ်လော။ အဘာ၊ ထို ပရဝါဒီ၏။ လဒ္ဓိ၊ သည်။ အပ္ပတိဋ္ဌာပိတာယေဝ၊ တည်စေအပ်သည် မမည်သည်သာ၊ (ဟောတိ)။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။ နိယာမကထာဝဏ္ဏနာ၊ လည်း။ (နိဋ္ဌိတာ)။

၅-ပဋိသမ္ဘိဒါကထာ အဖွင့်

၄၃၂-၄၃၃။ ဣဒါနိ ပဋိသမ္ဘိဒါကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထို ပဋိသမ္ဘိဒါကထာ၌။ အန္ဓကာနံ လဒ္ဓိ (ဟောတိ) သေယျထာပိ။ (၉ဝံ)။ ယေသံ၊ အကြင် ပရဝါဒီတို့၏။ ယံကိဉ္စိ၊ အမှတ်မရှိ ကြွင်းမဲ့ညဿံ အလုံးစုံသော။ အရိယာနံ၊ တို့၏။ ဉာဏံ၊ သည်။ (အတ္ထိ)၊ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော ဉာဏ်သည်။ လောကုတ္တရမေဝ၊ လောကုတ္တရာချည်းသာတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဂဟေတ္ဝာ၊ ယူ၍။ သဗ္ဗံ၊ သော။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်သည်။ ပဋိသမ္ဘိဒါ၊ ပဋိသမ္ဘိဒါ ဉာဏ်တည်း။ ဣတိ လဒ္ဓိ (ဟောတိ)။ တေသန္နာယ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ။ ပဋိညာ ဣတရဿ။ သမ္မုတိဉာဏပဋ္ဌေသု၊ တို့၌။ ပထဝီကသိဏသမ္ဘုတိယံ၊ ပထဝီကသိုဏ်း ဟူသော သမ္မုတိ ပညတ်၌။ သမာပတ္တိဉာဏံ၊ သမာပတ် ဝင်စားကြောင်း ဉာဏ်ကို။ သန္ဓာယ ပဋိဇ္ဈိပတိ။ ["သမ္မုတိဉာဏံ ပဋိသမ္ဘိဒါ" ဟု မေးရာ၌ ပရဝါဒီက သမာပတ္တိ ဉာဏ်ကို ရည်ရွယ်၍ ပယ်သည်။] နိရုတ္တိဉာဏံ၊ ပထဝီကသိဏ ဟူသော သဒ္ဒါကို သိတတ်သော ဉာဏ်ကို။ သန္ဓာယ။ ပဋိဇာနာတိ။ ["သမ္မုတိဉာဏံ ပဋိသမ္ဘိဒါ၊လော" ဟု ထပ်၍ မေးသောအခါ ပရဝါဒီက နိရုတ္တိဉာဏ်ကို ရယ်ရွယ်၍ ဝန်ခံသည်။] ယေကေစိ သမ္မုတိန္တိပဉ္ဉေ၊ အစရှိသော ပြဿနာ၌။ ပုထုဇ္ဇနေ၊ ပုထုဇဉ်တို့ကို။ သန္ဓာယ ပဋိက္ခိပတိ။ စေတောပရိယာယပဉ္ဉေသု၊ တို့၌။ ပုထုဇ္ဇနဿ၊ ၏။ ဉာဏံ၊ ကို။ သန္ဓာယ။ ပဋိက္ခိပတိ။ အရိယဿ၊ ၏။ ဉာဏံ၊ ကို။ သန္ဓယ။ပဋိဇာနာတိ။ သဗ္ဗာ ပညာတိ ပဉ္ဉေသု၊ အစရှိသော ပြဿနာတို့၌။ ကသိဏသမာပတ္တိပညံ၊ ကသိုဏ်းသမာပတ်ကို သိသောပညာကို။ သန္ဓာယ ပဋိက္ခိပတိ။ [စာအုပ်တို့၌ "ပဉံ" ဟုရှိ၏။ ရှေးနိဿယ၌ 'ပညံ' ဟုရှိ၏။ ရှေးနိဿယ အရှိကမှန်သည်။] လောကုတ္တရံ၊ လောကုတ္တရာပညာကို။ သန္ဓာယပဋိဇာနာတိ။

ပထဝီကသိဏသမာပတ္တိန္တိအာဒီ၊ အစရှိသော စကားရပ်ကို။ (ဝိတ္ထာ-၌ စပ်။) တ္တေကေသု၊ ကုန်သော။ ဧတေသု ဌာနေသု၊ ဤဌာနတို့၌။ (ပထဝီ-ကသိဏသမာပတ် အစရှိသောဌာနတို့၌။) ယာ ပညာ၊သည်။ (အတ္ထိ)။ သဗ္ဗာ၊ သော။ သာ၊ ထို ပညာသည်။ ပဋိသမ္ဘိဒါ၊ ပဋိသမ္ဘိဒါပညာသည်။(ဟောတိ)

ကိုံ၊ လော။ ဣတိ၊ သို့။ ပုစ္ဆနတ္ထံ၊ ငှါ။ (သကဝါဒိနာ)။ ဝုတ္တံ၊ အပ်ပြီ။ တေန ဟိ သဗ္ဗံ ဉာဏန္တိ၊ ကား။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗာ၊ သော။ လောကုတ္တရ-ပညာ၊ သည်။ ပဋိသမ္ဘိဒါ၊ ပဋိသမ္ဘိဒါ ပညာတည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗန္တိ ဝစနံ၊ သဗ္ဗံ ဟူသော စကားကို။သာမညဖလေန၊ သမဏ၏ ဖြစ်ကြောင်း ဖြစ်ရာ မဂ်လေးပါး၏ အကျိုးဖြစ်သော ဖိုလ်လေးပါးနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ ပတိဋ္ဌာ-ပေတိ၊ တည်စေ၏။ (လောကုတ္တရာပညာ၏ ပဋိသမ္ဘိဒါ အဖြစ်ကို ပရဝါဒီ တည်စေ၏။) ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

ပဋိသမ္ဘိဒါကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ)။

၆-သမ္မုတိဉာဏကထာ အဖွင့်

၄၃၄-၄၃၅။ ဣဒ္ဒါနိ သမ္မုတိဉာဏကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထို သမ္မုတိဉာဏကထာ၌။ သမ္မုတိသစ္စံ၊ သမ္မုတိသစ္စာဝုင်း။ ပရမတ္ထသစ္စံ၊ ဝုင်း။ ဣသို့၊ သို့။ ဒေ၊ ကုန်သော။ သစ္စာနိ၊ တို့သည်။ (ဟောန္တိ)။ ပန၊ ထိုသို့ပင် သစ္စာ ၂-ပါးရှိပါကုန်သော်လည်း။ ယေ၊ အကြင် ပရဝါဒီတို့သည်။ ဝေံ၊ ဤသို့ သစ္စာ ၂-ပါးတို့ဟူ၍။ ဝိဘာဂံ၊ ဝေဖန်အပ်သော အထူးအပြား ကို။ အကတ္ဘာ၊ ၍။ သစ္စန္တိ၊ ဟူသော။ ဝစနသာမညေန၊ သဒ္ဒါသာမညဖြင့်။ သမ္မုတိဉာဏမ္ပိ၊ သမ္မုတိသစ္စာကို သိသောဉာဏ်သည်လည်း။ သစ္စာရမ္မဏ-မေဝ၊ သစ္စာ ဟူသော အာရုံရှိသည်သာ။(ဟောတိ)။ ဣတိ၊ သို့။ အန္ဓကာ-သေယျထာပိ၊ အန္ဓကဂိုဏ်းသားတို့ကဲ့သို့။ ဝဒန္တိ၊ ပြောဆိုကြကုန်၏။ တေ၊ ထို ပရဝါဒီတို့သည်။ အယုတ္တဝါဒိနော၊ မသင့်သော ဝါဒရှိသူတို့သည်။ (ဟောန္တိ)။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တေသံ၊ ထို ပရဝါဒီတို့၏။ ဝါဒ ဝိသောဓနတ္ထံ၊ ဝါဒကို သုတ်သင်ခြင်း အကျိုးငှါ၊ အယံ ကထာ၊ ဤ သမ္မုတိဉာဏကထာ ကို။ (အာယသ္မတာ မောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿတ္ထေရေန၊ သည်။) အာရဒ္ဓါ၊ အပ်ပြီ။

တတ္ထ၊ ထို သမ္မုတိဉာဏကထာ၌။ နဝတ္တဗ္ဗန္တိ၊ အစရှိသော။ ပုစ္ဆာ ပရဝါဒိဿ။ ပရမတ္ထ သစ္စံ၊ ကို။ သန္ဓာယ ပဋိညာ သကဝါဒိဿ။ သမ္မုတိ-သစ္စမှိတိ၊ ကား။ သမ္မုတိံ၊ သမ္မုတိပညတ်သို့။ အနုပဝိဋ္ဌေ၊ အစဉ်သက်ဝင် သော။ သစ္စမှိ၊ ၌။ (ပထဝီကသိဏဥ၊ သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဝါ၊ ပါ ဝင်၏။ ဤသို့ပါဋ္ဌိတော်-၌ စပ်။) ဝါ၊ တနည်း။ ပစ္စတ္တေ၊ ပဋမာဝိဘတ်၏ အနက်၌။ (ပဝတ္တံ၊ ဖြစ်သော။) ဘုမ္မဝစနံ၊ သတ္တမီဝိဘတ် ရှိသော သဒ္ဒါ တည်း။ သမ္မုတိသစ္စံ၊ သည်။ (ပထဝီကသိဏဥ၊ သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဤသို့ ပါဋ္ဌိတော် ၌ စပ်။) ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။

သမ္မ၊တိဉာဏံ သစ္စာရမ္မဏညေ၀ါတိ၊ အစရှိသော။ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ။ ပဋိညာ ဂ္ဂတရသ။ တရတာ၊ ထိုမ့နောက်၌။ နံ၊ ထို ပရဝါဒီကို။ (စောဒေတုံ-၌စပ်။) တံ၊ ကို သမ္မ၊တိဉာဏ်သည်။ အဝိသေသေန၊ အထူးမမ သာမည အားဖြင့်။ သစ္စာရမ္မဏညေ၀၊ သစ္စာ ဟူသော အာရုံရှိသည်သာလျှင်။ ယဒိ (ဟောတိ)၊ အုံ။ (ဧ၀ံသတိ)။တေနဉာဏေန၊ထိုသမ္မ၊တိဉာဏ်ဖြင့်။ဒုက္ခပရိညာဒီနံ၊ ဒုက္ခသစ္စာကို ပိုင်းခြား၍ သိခြင်း အစရှိသည်တို့ကို။ ကရေယျ၊ ပြုနိုင်ရာ၏။ ဂ္ဂတိ၊ ထို့ကြောင့်၊ စောဒေတုံ၊ ဌ၊။ တေန ဉာဏေနာတိအာဒိ၊ ကို။ (သကဝါဒီ)။ အာဟ၊ ပြီ။

သမ္မ၊တိဉာဏကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ)။

၇-စိတ္တာရမ္မကထာ အဖွင့်

၄၃၆–၄၃၈။ ဂ္ဂဒါနိ စိတ္တာရမ္မဏကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထို စိတ္တာရမ္မဏ ကထာ၌။ ဧတရဟိ အန္ဓကာနံ လဒ္ဓိ(ဟောတိ) သေယျထာပိ။ (ဧ၀ံ)။ စေတောပရိယာယေ ဉာဏန္တိ။ ဟူသော။ ဝစနမတ္တမေ၀၊ စကားမျှ ကိုသာ။ (“သူတပါး၏ စိတ်ကို ပိုင်းခြား၍ သိရာ၌ စိတ်ကိုသိသော ဉာဏ်” ဟူသော စကားမျှကိုသာ။) ဂဟေတ္ဘာ၊ ၍။ တံ ဉာဏံ၊ ထို စေတောပရိယာယ ဉာဏ်သည်။ စိတ္တာရမ္မဏမေ၀၊ စိတ်ဟူသော အာရုံရှိသည်သာ။ (ဟောတိ)။ ဂ္ဂတိ၊ သို့။ ယေသံ၊ အကြင် ပရဝါဒီတို့၏။ လဒ္ဓိ(ဟောတိ)။ တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ။ ပဋိညာ ဂ္ဂတရသ။ အထ၊ ထိုမ့နောက်၌။ အဿ၊ ထို ပရဝါဒီကို။ (စောဒနတ္ထံ-၌စပ်။) ယော၊ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သရာဂါ-ဒိဝသေန၊ သရာဂ အစရှိသည်တို့၏ အစ္ဆမ်းဖြင့်။ စိတ္တံ၊ ကို။ ဇာနာတိ၊ ၏။ တဿ၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္ဓာန်၌။ ရာဂါဒယော၊ ရာဂ အစရှိကုန်သော။ အာရမ္မဏာပိ၊ အာရုံတို့သည်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထို စေတောပရိယာယ ဉာဏ်သည်။ စိတ္တာရမ္မဏညေ၀၊ စိတ်ဟူသော အာရုံရှိသည်သာလျှင်။ (ဟောတိ)။ ဂ္ဂတိ၊ သို့။ န ၀တ္တဗ္ဗံ၊ မဆိုထိုက်။ (ဂ္ဂတိ၊ သို့။) စောဒနတ္ထံ၊ ဌ၊။ (အပြစ်တင်ခြင်း၌ ဌ၊။) နနု အတ္ထိ ကောစိတိ အာဒိ၊ ကို။ (သကဝါဒိနာ)။ အာရဒ္ဓံ၊ အပ်ပြီ။

ဖဿာရမ္မဏောတိတိ၊ ကား။ ဖဿသင်္ခါတော၊ ဖဿဟု ဆိုအပ်သော။ အာရမ္မဏော၊ ၌။ (ဉာဏံ ၀တ္တဗ္ဗံ-၌စပ်။) ဧဝဒနာရမ္မဏောတိအာဒီသုပိ၊ အစရှိသော ပြဿနာတို့၌လည်း။ဧသေ၀ နယော၊ ပင်တည်း။ ပုန။ ဖဿာရမ္မဏော ဉာဏံ နု ၀တ္တဗ္ဗန္တိ၊ ဟူ၍။ ပုဋ္ဌော(သမာနော)။ ဖဿသာ၊ ဖဿ၏။ ဖုသန-လက္ခဏံ၊ ဖုသနလက္ခဏာကို။ မနသိကရောတော၊ နှလုံးသွင်းသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။

ဖဿောဝ၊ ဖဿသာလျှင်ဖြစ်သော။ အာရမ္မဏံ၊ သည်။ ဟောတိ။ [ဝေဖြင့် စိတ်ကို အာရုံမပြုဟု ကန့်သည်။] ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဋိဃာနာတိ။ တေံ၊ ဤဖဿ ဟူသော အာရုံရှိသော ဉာဏ်သည်။ ဖဿပရိယာယေ၊ ဖဿကို ပိုင်းခြား၍ သိခြင်း၌။ ဉာဏံ၊ သည်။ (ဟောတိ) ကိ ပန၊ ဖြစ်သလော။ ဣတိ၊ သို့။ ပုဋ္ဌော (သမာနော) ပန၊ ဖြစ်သော်ကား။ တာဒိသဿ၊ ထိုကဲ့သို့ ရှုအပ်သော။ သုတ္တပဒဿ၊ သုတ်ပုဒ်၏။ ("ဖဿပရိယာယေဉာဏံ" ဟူသော သုတ်ပုဒ်၏။) အဘာဝေါ၊ ကြောင့်။ ပဋိက္ခိပတိ။ ဝေဒနာဒီသုပိ၊ တို့၌လည်း။ ဧသေဝနယော။ ဣဒါနိ၊ ၌။ ယံ၊ အကြင် စေတောပရိယာယ ဉာဏ်ကို။ နိဿာယ၊ ၍။ လဒ္ဓိ (ဟောတိ)။ တဒေဝ၊ ထို စေတောပရိယာယ ဉာဏ်ကိုပင်။ ဒဿေတုံ၊ ပြ၍။ လဒ္ဓိံ၊ မိမိအယူကို။ ပတိဋ္ဌာပေတုံ၊ တည်စေခြင်းငှါ။ (ပရဝါဒီ)။ နနု စေတောပရိယာယေ ဉာဏန္တိအာဒိံ၊ ကို။ အာဟ၊ ပြီ။ ပန၊ ဆက်။ သာ သော၊ ထို အယူသည်။ ဝါ၊ ကို။ ဝစနမတ္တာဘိနိဝေသေန၊ စေတောပရိယာယ ဟူသော သဒ္ဒါမျှကို စွဲမြဲစွာ နှလုံးသွင်းခြင်းအားဖြင့်။ ပတိဋ္ဌာပိတာ၊ တည်စေအပ်သည်။ (သမာနာ)ပိ၊သော်လည်း။ အပ္ပတိဋ္ဌာပိတာဝ၊ တည်စေအပ်သည် မမည်သည်သာ။ (အတည်မဖြစ်သည်သာ။) ဟောတိ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

စိတ္တာရမ္မဏကထာဝဏ္ဏနာ၊သည်။ (နိဋ္ဌိတာ)။

ဂ-အနာဂတဉာဏကထာ အဖွင့်

၄၃ ၉-၄၄ ဝ။ဣဒါနိ အနာဂတဉာဏကထာ နာမ ဟောတိ။တတ္ထ၊ထိုအနာဂတဉာဏကထာ၌။ အနာဂတံ နာမ၊ အနာဂတ်အာရုံမည်သည်။ အနန္တရမ္ပိ၊ အခြားမဲ့စိတ်ဟူသော အာရုံသည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ နအနန္တရမ္ပိ၊ အခြားမဲ့ မဟုတ်သော အာရုံသည်လည်း။ (အတ္ထိ)။ တေသု၊ ထို နှစ်ပါးတို့တွင်။ အနန္တရေ၊ အခြားမဲ့ အာရုံ၌။ (ပထမဇော၏ အခြားမဲ့ ဒုတိယဇော စသော အာရုံ၌။) ကေန္တေနေဝ၊ စင်စစ်အားဖြင့်သာ။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်သည်။ နတ္ထိ၊မရှိ။ စ၊ ဆက်။ အနန္တရေ၊ အခြားမဲ့အာရုံ၌။ (ဉာဏံ နတ္ထိ) ယထာ၊ ကဲ့သို့။ တထာ၊ တူ။ ကေဝိထိကေဇဝနပရိယာပန္နေပိ၊ တခုသော ဝီထိ တခုသော ဇောအကြိမ်ဝယ် အကျုံးဝင်သောစိတ်၌လည်း။ (ဉာဏံ နတ္ထိ)။ တတ္ထ၊ ထို အနာဂတဉာဏကထာ၌။အန္ဓကာ သေယျထာပိ၊တို့ကဲ့သို့။(ဇဝံ)။ ယေ၊ အကြင် ပရဝါဒီတို့သည်။ သဗ္ဗသ္မိံပိ၊ အနန္တရ နှ အနန္တရ အားဖြင့် အလုံးစုံလည်း ဖြစ်သော။ အနာဂတေ၊ အနာဂတ် အာရုံ၌။ ဉာဏံ၊ ကို။ ဣစ္ဆန္တိ၊ အလိုရှိကြကုန်၏။ တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ။ ပဋိညာ ဣတရဿ။ အထ။ ထိုမှနောက်၌။

နံ၊ ထို ပရဝါဒီကို။ တေ၊ သင်၏ အလိုအားဖြင့်။ အနာဂတေ၌။ ယံ ဉာဏံ၊ သည်။ (အတ္ထိ)။ ဧတန၊ ထို ဉာဏ်ဖြင့်။ အနန္တရံ၊ အခြားမဲ့ ဖြစ်သော။ အနာဂတံ၊ ကို။ မူလာဒိဝသေန၊ မူလ အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ [အာဒိ ဖြင့် ဟေတုနိဒါန စသောပါဠိတော်၌ လာသောအကြောင်းမျှားကို ယူပါ။] ဇာနာတိ ကိံ၊ သိသလော။ ဣတိ၊ သို့။ ဧစာဒေတုံ၊ စောဒနာခြင်းငှါ။ အနာဂတံ မူလတောတိအာဒိံ၊ အစရှိသော စကားရပ်ကို။ အာဟ၊ ပြီ။

တတ္ထ၊ ထို အနာဂတံ မူလတော အစရှိသော စကားရပ်၌။ မူလတောတိ-အာဒီနိ၊ အစရှိကုန်သော။ သဗ္ဗာနိ၊ အလုံးစုံသော သဒ္ဒါတို့သည်။ ကာရဏဝေ-ဝစနာနေဝ၊ ကာရဏ သဒ္ဒါ၏ ဝေဝုစ်ပရိယာယ် စကားလှယ်တို့သာတည်း။ ဟိ၊မှန်။ ကာရဏံ၊အကြောင်းကို။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ယံ ဖလံ၊ အကြင်အကျိုး ကို။ ကရောတိ။ ပြု၏။ တံ၊ ထို အကျိုးသည်။ တတ္ထ၊ ထို အကြောင်း၌။ မူလယတိ ပတိဋ္ဌာတိ၊ တည်တတ်၏။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ ဝါ၊ ထိုသို့ အကျိုး တရား၏ တည်ရာ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ မူလန္တိ၊ ဟူ၍။ (ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။) [သမုဒယောတိ ဝုစ္စတိမှ ဝုစ္စတိကို လိုက်စေသည်။] စ၊ ကား။ တတော၊ ထို အကြောင်းကြောင့်။ တံ၊ တို အကျိုးသည်။ဟိနောတိ ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်တတ်၏။ ဣတိ၊ ထိုသို့ အကျိုးတရား၏ ဖြစ်ကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဟေတူတိ၊ ဟူ၍။ (ဝုစ္စတိ)။ တဒေဝ၊ ထို အကြောင်းသည်ပင်။ တံ၊ ထို အကျိုးကို။ နိဒေတိ။ အပ်နှင်းတတ်၏။ ဟန္ဒ၊ ရော့၊ နံ၊ အကျိုးကို။ ဂဏှထ၊ ယူကုန်လော့။ ဣတိ၊ သို့။ နိယျာတေတိ ဝိယ၊ အပ်နှင်းသကဲ့သို့ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့် အကျိုး တရားကို အပ်နှင်းသကဲ့သို့ ဖြစ်သည်၏ အကြောင်းကြောင့်။ နိဒါနန္တိ၊ ဟူ၍။ (ဝုစ္စတိ)။ တတော၊ ထို အကြောင်းကြောင့်။ တံ၊ ထို အကျိုးသည်။ သမ္ဘဝတိ၊ ကောင်းစွာဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့် အကျိုးတရား၏ ကောင်းစွာ ဖြစ်ကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သမ္ဘဝေါတိ၊ ဟူ၍။ (ဝုစ္စတိ)။ (တတော၊ ထို အကြောင်းမှ။ တံ၊ ထို အကျိုးသည်။) ပဘဝတိ၊ စ၍ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့် အကျိုးတရား၏ စ၍ ဖြစ်ရာ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပဘဝေါတိ ဟူ၍။(ဝုစ္စတိ)။

စ၊ ကား။ တတ္ထ၊ ထို အကြောင်း၌။ တံ၊ အကျိုးသည်။ သမုဋ္ဌာတိ၊ ပေါ်ထွက်၏။ (ဣတိ၊ ထိုသို့ အကျိုးတရား၏ ပေါ်ထွက်ရာ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သမုဋ္ဌာနန္တိ ဝုစ္စတိ)။ ဝါ၊ တနည်းကား။ တံ၊ ထို့ အကြောင်းသည်။ နံ၊ ထို အကျိုးကို။ သမုဋ္ဌာပေတိ၊ ကောင်းစွာ ပေါ်ထွက်စေတတ်၏။ ဣတိ၊ ထိုသို့ အကျိုးကို ကောင်းစွာ ပေါ်ထွက်စေတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သမုဋ္ဌာနန္တိ(ဝုစ္စတိ)။ တဒေဝ၊ ထို အကြောင်းသည်ပင်။ နံ၊ ထို အကျိုးကို။ အာဟရတိ၊ ရှေးရှုဆောင်တတ်၏။ ဣတိ၊ ထိုသို့ အကျိုးကို ရှေးရှု ဆောင် တတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အာဟာရောတိ(ဝုစ္စတိ)။ စ၊ သည်သာမကသေး။

တံ၊ ထိုအကြောင်းသည်။ အဿ၊ ထိုအကျိုး၏။ ဝါ၊ သည်။ အပရိစ္စ-ဇိတဗ္ဗဋ္ဌေန၊ မစ္ဆန့်အပ်, မစ္ဆန့်နိုင်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အာရမ္မဏန္တိ(ဝုစ္စတိ)။ [အကြောင်းဟူသမျှ အကျိုးကို မစ္ဆန့်နိုင်၊ ဥပမာ—အာရမ္မဏိကတရားဟူသမျှ အာရုံကို မစ္ဆန့်နိုင်သကဲ့သို့တည်း။] စ၊ ကား။ တဒေဝ၊ ထိုအကြောင်းကိုသာ။ ဧတံ၊ ဤအကျိုးသည်။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။ ဧတိ၊ ဖြစ်တတ်၏။ ဣတိ၊ ထိုသို့ အကျိုး၏ စွဲ၍ဖြစ်ရာ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပစ္စယောတိ(ဝုစ္စတိ)။တတော၊ ထိုအကြောင်းကြောင့်။ နံ၊ အကျိုးသည်။ သမုဒေတိ၊ ကောင်းစွာ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ထိုသို့ အကျိုး၏ ကောင်းစွာ ဖြစ်ကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သမုဒယောတိ ဝုစ္စတိ။

ပန၊ ဆက်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အနန္တရံ၊ အခြားမဲ့ဖြစ်သော။ စိတ္တံ၊ ကို။ ဧတေဟိ အာကာရေဟိ၊ ဤမူလ အစရှိသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ ဇာနိတုံ၊ ၄ါ။ နသက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ နဟေဝန္တိ ပဋိက္ခိပတိ။ အနာဂတံ ပစ္စယတန္တိ၊ ဟူသောပါဌ်၏။(အတ္ထော-၌စပ်။) အနန္တရာနာဂတေ၊ အခြားမဲ့ အနာဂတ်ဖြစ်သော။ စိတ္တေ၊ ၌။ ယာ ဟေတုပစ္စယတာ၊ အကြင် ဟေတုပစ္စည်း၏ အဖြစ်သည်။ (အတ္ထိ)။ တံ၊ ထိုဟေတုပစ္စည်း၏ အဖြစ်ကို။ ဇာနာတိ၊ သိသလော။ တတ္ထ၊ ထိုအနာဂတ်စိတ်၌။ ယေ ဓမ္မာ၊ အကြင် တရားတို့သည်။ ဟေတုပစ္စယာ၊ ဟေတုပစ္စည်းတို့သည်။ ဟောန္တိ။ တေ၊ တိုတရားတို့ကို။ ဇာနာတိ၊ လော။ ဣတိ အတ္ထော၊ ဤကား အနက်။ သေသပဒေသုပိ၊ အနာဂတံ ဟေတုပစ္စယတံ ပုဒ်မှ ကြွင်းသော ပုဒ်တို့၌ လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ တည်း။

ဂေါတြဘုနောတိအာဒိ၊ အစရှိသောစကားကို။ ယသ္မိံ အနာဂတေ၊ ၌။ ဉာဏံ၊ သည်။ နဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်။ တံ၊ ထိုအနာဂတ်ကို။ သရူပတော၊ သရုပ်အားဖြင့်။ ဒဿေတုံ၊ ၄ါ။ (သကဝါဒိနာ)။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ [ဂေါတြဘုနောပုဂ္ဂလဿ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေ ဉာဏံ အတ္ထိ-၌ ဂေါတြဘုပုဂ္ဂိုလ်ဟူသည် ဂေါတြဘုစိတ်၌တည်သော ပုဂ္ဂိုလ်တည်း။ ဂေါတြဘုပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိအခြားမဲ့ဖြစ်သော မဂ်ကို အာရုံမပြုနိုင်။ ထို့ကြောင့် အနန္တရာ-အနာဂတ်ဖြစ်သော သောတာပတ္တိမဂ်ကို သိသလောဟု မေးသည်။ ထိုသို့ မသိနိုင်သော ကြောင့် "နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ"ဟု ဖြေသည်။] ပါဋ္ဌလိပုတ္တဿာတိ သုတ္တံ၊ ဟူသောသုတ်ကို။ ယသ္မိံအနာဂတေ၊ အကြင် ဝေးစွာသော အနာဂတ်၌။ ဉာဏံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ တံ၊ ထိုဝေးစွာသော အနာဂတ်ကို။ ဒဿေတုံ၊ ၄ါ။ (ပရဝါဒိနာ)။ အာဟဋ္ဌံ၊ ထုတ်ဆောင်အပ်ပြီ။ ပန၊ ထိုသို့ပင် ထုတ်ဆောင်အပ်ပါသော်လည်း။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧတံ၊ ဤသုတ်သည်။ သဗ္ဗသ္မိံ၊ သော။ အနာဂတေ၊ ၌။ ဉာဏဿ၊ ကို။ နဲ၊ သာဓကံ၊ မပြီး

စေနိုင်။ [အဝေးအနာဂတ်အာရုံကိုသာ ငြိမ်းစေနိုင်သည် ဟူလို။] တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အနာဟဋ္ဌမေဝ၊ ထုတ်ဆောင်အပ်သော သာဓကမမည်သည်သာ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

အနာဂတဉ္ဉကကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ)။

၉-ပဋ္ဌပ္ပန္နဉ္ဉကကထာ အဖွင့်

၄၄၁-၄၄၂။ ဣဒါနိ ပဋ္ဌပ္ပန္နဉ္ဉကကထာ နာမ ဟောတိ။ [ပဋ္ဌပ္ပန္နနှင့် ပစ္စုပ္ပန္နသည် သဘောတူတည်း။ ပတိဋ္ဌ တိကို စပြုလျှင် ပစ္စုပ္ပန္နဖြစ်၏။] တတ္ထ၊ ထို ပဋ္ဌပ္ပန္နဉ္ဉကကထာ၌။ အန္ဓကာနံ (လဒ္ဓိ ဟောတိ) သေယျထာပိ၊ ကဲ့သို့။ (၉ဝံ)။ ယေသံ၊ အကြင် ပရဝါဒီတို့၏။ သဗ္ဗသခ်ါရေသု၊ အလုံးစုံသော သခ်ါရတို့ကို။ အနိစ္စတော၊ အားဖြင့်။ ဒိဋ္ဌေသု၊ မြင်အပ်ကုန်လသော်။ တမိ ဉာဏံ၊ ထို မြင်တတ်သောဉာဏ်သည်လည်း။ ဝါ၊ မြင်တတ်သော ဉာဏ်ကိုလည်း။ ဒိဋ္ဌံ၊ မြင်အပ်ဘည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝစနံ၊အတ္ထာ-ပန္နနည်းအားဖြင့် ရောက်လာအော စကားကို။ ဝါ၊ ခွင့်ပြုကြောင်း စကားကို။ နိဿာယ၁၊ မှီ၍။ အဝိသေသေန၊အထူးမမ သာမညအားဖြင့်။ သဗ္ဗသ္မိံ၊ အလုံးစုံသော။ ပစ္စုပ္ပန္နေ၊ ပစ္စုပ္ပန်၌။ (ပဝတ္တံ၊ သော။) ဉာဏံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣတိ လဒ္ဓိ(ဟောတိ)။ တေ သန္ဓာယ ပဋ္ဌပ္ပန္နေတိ၊ အစရှိသော။ ပုစ္ဆာ၊ သည်။ သကဝါဒီဿ။ ပဋ္ဌိညာ ဣတရဿ၊ သကဝါဒီမှ တပါးသော ပရဝါဒီ၏ ဝန်ခံခြင်းတည်း။ အထ၊ ဝန်ခံရာထိုအခါ၌။ နံ၊ ပရဝါဒီကို။ အဝိသေသေန၊ ဖြင့်။ ပဋ္ဌပ္ပန္နေ၊ ပစ္စုပ္ပန်၌။ (ပဝတ္တံ၊ သော။) ဉာဏံ၊ သည်။ ယဒိ အတ္ထိ၊ အံ့။ (၉ဝံသတိ)။ ခဏပစ္စုပ္ပန္နေပိ၊ ခဏပစ္စုပ္ပန်၌လည်း။ တေန၊ ထို ဉာဏ်သည်။ ဘဝိဘဗ္ဗံ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဇဝံ သန္တေ၊ ဤသို့ ဖြစ်လသော်။ ဒ္ဝိန္နံ၊ နှစ်ပါးကုန်သော။ ဉာဏာနံ၊ တို့၏။ ကေတော၊ တပေါင်းတည်း။ ဝါ၊ တပြိုင်နက်။ အဘာဝါ၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ တေနေဝ ဉာဏေန၊ ထို ဉာဏ်ဖြင့်ပင်။ ဇာနိတဗ္ဗံ၊ သိနိုင်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သလော။ ဣတိ၊ သို့။ စောဒနတ္ထံ၊ ငှါ။ တေနာဟ၊ တေန အစရှိသော။ အနုယောဂေါ၊ မေး စိစစ်ခြင်းသည်။ သကဝါဒိဿ၊ သကဝါဒီ၏ မေး စိစစ်ခြင်းတည်း။

၁။ ဝစနံ နိဿာယ။ ။သခ်ါရအားလုံးကို အနိစ္စဟု မြင်အပ်သည် ရှိသော်ထို သခ်ါရတွင် ပါဝင်သော မြင်တတ်သော ဉာဏ်သည်လည်း အနိစ္စဟု မြင်အပ်ပြီးဖြစ်တော့၏။ ဤသို့ အနက်အဓိပ္ပါယ်အားဖြင့် ရောက်လာသောစကားကို "ဝစနံ" ဟု ဆိုသည်။[အတ္ထတော အာပန္နံဝစနံ၊-ဋီကာ။] တနည်း-တမိ ဉာဏံ အနိစ္စတော ဒိဋ္ဌံ-ဟောတ်"ကို ထောက်၍ ထို ဉာဏ်ကိုလည်း အနိစ္စအားဖြင့် ဒိဋ္ဌဖြစ်ကြောင်းကို ခွင့်ပြုရာ ရောက်၏။ ထို့ကြောင့် "ဝစနံ" အရ ခွင့်ပြုသော စကားဟု ဋီကာ၌ ဖွင့်သည်။ [အနုဇာနနဂ္ဂဝစနံ ဝါနိဿာယ၊-ဋီကာ]

တတ္ထ၊ ထို ပြဿနာတို့တွင်။ ပဌမပဥ္ဉေ၊ ၌။ တေနေ၀၊ ထိုဉာဏ်ဖြင့်ပင်။ တံ၊ ထိုဉာဏ်ကို။ ဇာနိတုံ၊ ၄ါ။ နသက္ကာ၊ မတတ်ကော့င်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဋိက္ခေပေါ၊ သည်။ ဣတရဿ၊ သကဝါဒီမှ တပါးသော ပရဝါဒီ၏ ပယ်ခြင်းတည်း။ ဒုတိယပဥ္ဉေ၊ ၌။ သန္တတိ ံ၊ သန္တတိပစ္စုပ္ပန်ကို။ သန္ဓာယ ပဋိညာ, တသော၀၊ ထိုပရဝါဒီ၏ပင် ဝန်ခံခြင်းတည်း။ ပဋိပါဋိတော၊ အစဉ်အားဖြင့်။ ဘင်ံ၊ ဘင်ကို။ ပဿန္တော၊ မြင်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဘင်ံနုပဿနေနေ၀၊ ဘင်ံနုပဿနာဉာဏ်ဖြင့်ပင်။ ဘင်ံနုပဿနာဉာဏံ၊ ကို။ ပဿတိ၊မြင်၏။ ဣတိ (အယံ) အဓိပ္ပါယော၊ ဤသို့သော အလိုသည်။ (ဟောတိ)။ တေန ။ ပေ ။ ဇာနာတီတိ အာဒီသုပိ၊ အစရှိသော ပြဿနာတို့၌လည်း။ ဧသေ၀ နယော၊ တည်း၊ တေန ။ ပေ ။ ဖဿန္တီ အာဒီနိ၊ အစရှိသော စကားရပ်တို့ကိုလည်း။ အဿ၊ ထိုပရဝါဒီ၏။ လေသောကာသနိ၀ါရဏတ္ထံ၊ အမြွက်ထောင်ခွင့်ကို တားမြစ်ခြင်းအကျိုးငှါ။ ဝုတ္တာနိ၊ ဆိုအပ်ကုန်ပြီ။

ပန၊ ဆက်။ ဧတေန၊ ဤ ပရဝါဒီသည်။ လဒ္ဓိပတိဋ္ဌာပနတ္ထံ၊ မိမိအယူကို တည်စေခြင်း အကျိုးငှါ။ နနု သဗ္ဗသင်္ခါရေတိအာဒိ၊ အစရှိသော။ ယံ (၀စနံ)၊ အကြင်စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီ။တတ္ထ၊ ထိုစကားရပ်၌။နယတော၊ နည်းအားဖြင့်။ (အလုံးစုံသော သင်္ခါရတို့ အနိစ္စဖြစ်လျှင် ထိုဉာဏ်သည်လည်း အနိစ္စပင် ဖြစ်၏ ဟူသော အလားတူ နည်းအားဖြင့်။) တံ ဉာဏံ၊ သည်။ ဝါ၊ ကို။ ဒိဋ္ဌံ၊ မြင်အပ်သည်။ ဟောတိ။ အာရမ္မဏတော၊ အာရုံအားဖြင့်။ (တံ ဉာဏံ ဒိဋ္ဌံ)န။ (ဟောတိ)။ ဣတိ အဓိပ္ပါယေန၊ ဤသို့သောအလိုအားဖြင့်။ ပဋိညာ သကဝါဒိဿ။တသ္မာ၊ကြောင့်။ဝေါ၊ဤဆိုအပ်ပြီးသော နည်းအားဖြင့်။ ပတိဋ္ဌိတာပိ၊ တည်စေအပ်သည်လည်းဖြစ်သော။ [ကာရိတ်အကြောင်းကြံ။ ပတိ-ဋ္ဌာပိတာပိ ဟု ရှိလျှင်ကောင်း၏။] အဿ၊ ထိုပရဝါဒီ၏။ လဒ္ဓိ၊ သည်။ အပ္ပတိဋ္ဌိတာ၀၊ မတည်သည်သာ။ ဟောတိ။

ပဋ္ဌပ္ပန္နဉာဏကထာ၀ဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ)။

၁၀-ဖလဉာဏကထာ အဖွင့်

၄၄၃-၄၄၄။ ဣဒါနိ ဖလဉာဏကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထို ဖလ-ဉာဏကထာ၌။ ဗုဒ္ဓါပိ၊ တို့သည်လည်း။ သတ္တာနံ၊ သတ္တ၀ါတို့အား။ အရိယ-ဖလပ္ပတ္တိယာ၊ အရိယာဖိုလ်သို့ ရောက်ခြင်းငှါ။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ဒေသေန္တိ၊ ဟော တော်မူကုန်၏။ သာ၀ကာပိ၊ တို့သည်လည်း။ (သတ္တာနံ အရိယဖလပ္ပတ္တိယာ ဓမ္မံ ဒေသေန္တိ)။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဣမိနာ သာမညေန၊ ဤတူသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဗုဒ္ဓါနံ ဝိယ၊ တို့၏ကဲ့သို့။ သာ၀ကာနမ္ပိ၊ တို့၏လည်း။ (ဉာဏံ-၌စပ်။)

တေန တေန သတ္တေန၊ထိုထိုသတ္တာဝါသည်။ ပတ္တဗ္ဗေ၊ရောက်ထိုက်သော။ ဖလေ၊ ဖိုလ်၌။ ဉာဏံ၊ သည်။ အတ္ထိ။ ဣတိ၊ သို့။ အန္ဓကာနံ (လဒ္ဓိ ဟောတိ) သေယျ-ထာပိ။(ဧဝံ)။ယေသံ၊ အကြင်ပရဝါဒီတို့၏။ လဒ္ဓိ (ဟောတိ)။ တေ သန္ဓာယ သာဝကာသာတိ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ။ ပဋိညာ ဣတရဿ။ အထ၊ ဝန်ခံရာထိုအခါ၌။ နံ၊ ထို ပရဝါဒီကို။ သာဝကာဿ၊ ၏။ ဖလေ၊ သူတပါးတို့ ရောက်အပ်သော ဖိုလ်၌။ ဉာဏံ၊ သည်။ ယဒိ အတ္ထိ၊ အံ့။ (ဧဝံ သတိ)။ဗုဒ္ဓါ၊ တို့သည်။ (ပညပေန္တိ-၌ စပ်။) သောတာပတ္တိဖလေ၊ သောတာပတ္တိဖိုလ် သည်။ သမာနေပိ၊ တူပါသော်လည်း။ အတ္တနော၊ ကိုယ်တော်၏။ ဉာဏ-ဗလေန၊ ဉာဏ်တော်၏ အစွမ်းကြောင့်။ အယံ၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကေဗီဇီ ကေဗီဇီသောတာပန်တည်း။အယံ၊သည်။ ကောလံကောလော၊ ကာလံကောလ သောတာပန်တည်း။ အယံ၊ သည်။ သတ္တက္ခတ္တုပရမော၊ သတ္တက္ခတ္တုပရမ သောတာပန်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဖလဿ၊ ဖိုလ်၏။ ဝါ၊ သည်။ ကတံ၊ ပြုအပ်သော အထူးကို။ ပညပေန္တိ ယထာ၊ ပညတ်တော်မူ နိုင်ကုန် သကဲ့သို့။ ဧဝံ, တေ၊ သင်၏အလိုအားဖြင့်။ သာဝကောပိ၊ သည်လည်း။ (ပညပေတိ) ကိံ၊ ပညတ်နိုင်သလော။ ဣတိ၊ သို့။ စောဒေတုံ၊ ၎။ သာဝကော ။ပေ ။ ပညပေတိတိ အာဟ။ ဣတရော ပဋိက္ခိပတိ။

အတ္ထိ ။ ပေ ။ ဖလပရောပရိယတ္တိတိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားရပ်ကို။ ဖလေ၊ ၌။ (ပဝတ္တာဿ)။ ဉာဏဿ၊ ၏။ အတ္ထိတာယ၊ ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပစ္စယ ပုစ္ဆနတ္ထံ၊ အကြောင်း ဖြစ်သောဉာဏ်ကို မေးခြင်းအကျိုးငှါ။ (သက-ဝါဒိနာ)။ ဝုတ္တံ။ ဟိ၊ မှန်။ အယံ၊ ဤ ဆိုအပ်လတ္တံ့ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤအတ္ထိ သာဝကာဿ ဖလပရောပရိယတ္တိ အစရှိသောစကားရပ်၌။ အဓိပ္ပါယော၊ သက-ဝါဒီ၏ အလိုဘည်း။ ဗုဒ္ဓါနံ၊ တို့၏။ (ပရောပရိယတ္တိနာမ-၌ စပ်။) ဣဒံ ဖလံ၊ ဤအကျိုးသည်။ ပရံ၊ မြတ်၏။ ဣဒံ (ဖလံ)၊ သည်။ ဩပရံ၊ ညံ့၏။ ဣတိဧဝံ၊ ဤသို့။ ဖလာနံ၊ တို့၏။ ဥစ္စာဝစဘာဝဇာနနသဒ်္ဒါတာ၊ မြတ်သည်၏အဖြစ်,ညံ့သည်၏အဖြစ်ကို သိတတ်သောဉာဏ်သည်။ဖလေ၊၌ ။ ပရော-ပရိယတ္တိနာမ၊ အမြတ်အယုတ်ကိုသိသောဉာဏ်မည်သည်။ ,အတ္ထိ။ တထာ၊ တူ။ ဣန္ဒြိယပုဂ္ဂလပရောပရိယတ္တိယော၊ ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တိဉာဏ်, ပုဂ္ဂလပရော-ပရိယတ္တိဉာဏ်တို့သည်။ (သန္တိ)။ တာသံ၊ ထိုဉာဏ်တို့၏။ အတ္ထိတာယ၊ ရှိကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တဿ တဿ ပုဂ္ဂလဿ၊ ထိုထိုပုဂ္ဂိုလ်၏။ တေသံ တေသံ ဣန္ဒြိယာနံ၊ တို့၏။ ဝသေန၊ အစွမ်းဖြင့်။ တံ တံ ဖလံ၊ ထိုထို ဖိုလ်ကို။ ဇာနန္တိ၊ သိကြကုန်၏။ ကိံ၊ အဘယ်နည်း။ တေ၊ အသင်၏ အလိုအားဖြင့်။ သာဝကာသာပိ၊ သာဝက၏ (သန္တာန်၌လည်း)။ ဧတော ပရောပရိယတ္တိယော၊ ဤဖလပရောပရိယတ္တိ, ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တိ ပုဂ္ဂလပရောပရိယတ္တိ ဉာဏ်တို့သည်

လည်း။ အတ္ထိ၊ ရှိကုန်သလော။ ဣတိ (အယံ)၊ ဤကား။ ဧတ္ထ၊ ဤ အတ္ထိ-သာဝကဿ အစရှိသော စကားရပ်၌။ အဓိပ္ပါယော၊ သကဝါဒီ၏ အလိုတည်း။

အတ္ထိ ။ပေ။ ခန္ဓပညတ္တီတိအာဒီနိပိ၊ အစရှိသော စကားရပ်တို့ကိုလည်း။ (ဝုတ္တာနိ-၌စပ်။) တေ၊ သင် ပရဝါဒီ၏ အလိုအားဖြင့်။ သာဝကဿ၊ ၏။ ဗုဒ္ဓါနံ ဝိယ၊ တို့၏ကဲ့သို့။ ဖလေ (ပဝတ္တံ)ဉာဏံ၊ ယဒိ အတ္ထိ၊ အံ့။ (ဧဝံ သတိ)။ အဿ၊ ထိုသာဝက၏။ ဣမာဟိ ပညတ္တီဟိ၊ ဤ ခန္ဓာပညတ် စသည် တို့သည်။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ကိံ၊ အဘယ်နည်း။ အဿ၊ ထိုသာဝက၏ (သန္တာန်၌)။ တာ၊ ထိုပညတ်တို့သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိကုန်သလော။ သော၊ ထိုသာဝကသည်။ ဧတာ ပညတ္တိယော၊ တို့ကို။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ဗလေန၊ အစွမ်းဖြင့်။ ဇာနိတုံ ဝါ၊ ၄ါ၎င်း။ ပညပေတုံ ဝါ၊ ပညတ်ခြင်း၄ါ၎င်း။ သက္ကောတိ၊ လော။ ဣတိ၊ သို့။ စောဒနတ္ထံ၊ ၄ါ။ (သကဝါဒိနာ)ဝုတ္တာနိ။ သာဝကော ဇိနောတိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားရပ်ကို။ သာဝကဿ, ဗုဒ္ဓါနံ ဝိယ၊ တို့၏ကဲ့သို့။ ဖလေ(ပဝတ္တံ)ဉာဏံ၊ ယဒိ အတ္ထိ၊ အံ့။ ဧဝံသန္တေ၊ သော်။ သွေဝ၊ ထိုသာဝကသည်ပင်။ ဇိနော၊ ဇိနလော။ ဣတိ၊ သို့။ စောဒနတ္ထံ၊ ၄ါ။ ဝုတ္တံ။ သာဝကော အနုပ္ပန္နဿာတိ ပဉ္ဇပိ၊ အစရှိသော ပြဿနာ၌လည်း။ အယမေဝ နယော၊တည်း။ အညာဏီတိပဉ္ဇေ၊ အစရှိသော ပြဿနာ၌။ အဝိဇ္ဇာ သခ်ါတဿ၊ အဝိဇ္ဇာဟု ဆိုအပ်သော။ အညာဏဿ၊ သိတတ်သော ဉာဏ်၏ ဆန့်ကျင်ဘက် မောဟ၏။ ဝါ၊ ကို။ ဝိဟတတ္တာ၊ ဖျက်ဆီးအပ်ပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ပဋိကို့တ္တော၊အပ်ပြီ။ ပန၊ ထိုသိုပယ်အပ်ပါသော်လည်း။ အဿ၊ ထိုသာဝက၏။ ဗုဒ္ဓါနံ ဝိယ, ဖလေ(ပဝတ္တံ)ဉာဏံ၊ နအတ္ထိ၊ မရှိ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပရဝါဒီဝါဒေါ၊ ပရဝါဒီ၏ ဝါဒသည်။ အပ္ပတိဋ္ဌိတောဝ၊ မတည် တော့သည်သာ။ (အတည်မဖြစ်သည်သာ။) ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

ဖလဉာဏကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ)။

ပဉ္ဇမော၊ သော။ ဝဂ္ဂေါ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတော)။

မဟာပဏ္ဏာသကော၊ သည်။ သမတ္တော၊ ပြီးပြီ။

ပဉ္ဇမဝဂ် ပြီးပြီ၊ မဟာပဏ္ဏာသက ပြီးပြီ။

၆-ဆဋ္ဌဝဂ်

၁-နိယာမကထာ အဖွင့်

၄၄၅-၄၄၇။ ဣဒါနိ နိယာမကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထိုနိယာမကထာ၌။ ကုသလေသု ဓမ္မေသု၊ ကုသိုလ်တရားတို့၌။ သမ္မတ္တံ၊ မဖောက်ပြန်သော သဘောရှိသော။ နိယာမံ၊ မဂ္ဂနိယာမသို့။ သြက္ကမိတုံ၊ သက်ရောက်ခြင်းငှါ။ ဘဗ္ဗော၊ ထိုက်၏။ ဣတိ ဝစနတော၊ ဤသို့ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်။ အရိယမဂ္ဂေါ၊ အရိယမဂ်ကို။ နိယာမောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ တသ္မိံ၊ ထို မဂ္ဂနိယာမဘာသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ဝာ၊ ဖြစ်ပြီး၍။ နိရုဒ္ဓေပိ၊ ချုပ်ပါသော်လည်း။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အနိယတော နာမ၊ မမြဲသည် မည်သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သော နိယာမော၊ ထို မဂ္ဂနိယာမသည်။ နိစ္စဋ္ဌေန၊ မြဲသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အသင်္ခတော၊ အသင်္ခတတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အန္ဓကာနံ (လဒ္ဓိ ဟောတိ)သေယျထာပိ။ (၉ဝံ)။ ယေသံ၊ အကြင် ပရဝါဒီတို့၏။ လဒ္ဓိ(ဟောတိ)။ တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ။ ပဋိညာ ဣတရဿ။ တတော၊ ထိုမှ နောက်၌။ သော၊ ထို မဂ္ဂနိယာမသည်။ အသင်္ခတော၊ အသင်္ခတသည်။ ယဒိ(ဟောတိ)၊ အံ့။ တေန၊ ထို မဂ္ဂနိယာမသည်။ ၉ဝရူပေန၊ ဤသို့ နိဗ္ဗာနံ တာဏံ အစရှိသော သဘောရှိသည်။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဣတိ၊ ဤ အနက်ကို။ ဒီပေန္တော၊ ပြလိုသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နိဗ္ဗာနန္တိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားရပ်ကို။ ဇာဟာ၊ ပြီ။ သံသန္ဒနပုစ္ဆာ၊ သံသန္ဒနပုစ္ဆာသည်။ (နိယာမ အသင်္ခတနှင့် နိဗ္ဗာန အသင်္ခတကို နှီးနှော၍ မေးကြောင်း ပုစ္ဆာသည်။) ဥတ္တာနတ္ထာယေဝ၊ သာ။

အတ္တိ ကေစိတိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။ နိယာမဿ၊ မဂ္ဂနိယာမ၏။ သင်္ခတဘာဝဒီပနတ္ထံ၊ သင်္ခတ၏ အဖြစ်ကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ။ (သကဝါဒိနာ) ဝုတ္တံ။ မဂ္ဂေါ အသင်္ခတောတိ ပဥ္ဉေ၊ အစရှိသော ပြဿနာ၌။ တဿ၊ ထို မဂ္ဂနိယာမ၏။ ဥပ္ပါဒနိရောဓာဘာဝတော၊ ဖြစ်ခြင်း ချုပ်ခြင်း ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပဋိက္ခိပတိ။ [မဂ်သည် ဖြစ်ခြင်း ချုပ်ခြင်း ရှိသောကြောင့် အသင်္ခတ မဟုတ်ဟု ပယ်သည်။] နိယာမော သင်္ခတောတိ ပဥ္ဉေ၊ အစရှိသော ပြဿနာ၌။ မဂ္ဂေါ၊ မဂ်သည်။ နိရုဒ္ဓေပိ၊ ချုပ်ပါသော်လည်း။ နိယာမဿ၊ နိယာမသော၊ မြဲသော သဘော၏။ အတ္ထိတံ၊ ရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ သန္ဓာယ ပဋိက္ခိပတိ။ [မဂ်သည် သင်္ခတလော မေးရာ၌ နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ဟု ပယ်သည်။]

သောတာပတ္တိ နိယာမောတိအာဒီပဥ္ဉသုပိ၊ အစရှိသော ပြဿနာတို့၌လည်း။ အနုလောမတော စ၊ အနုလုံအားဖြင့်ဂုင်း။ ပဋိလောမတော စ၊ ပဋိလုံအားဖြင့်ဂုင်း။ [သောတာပတ္တိနိယာမော အသခ််တော အစရှိသောပြဿနာကို အနုလောမတော ဟုဂုင်း။ သောတာပတ္တိ မဂ္ဂေါ သခ််တော အစရှိသော ပြဿနာကို ပဋိလောမတော ဟုဂုင်း ဆိုသည်။] ဣမိနာဝ နယေန၊ ဤနည်းဖြင့်သာ။ အတ္ထော ဝေဒိတမ္ပေါ။ [တဿ ဥပ္ပါဒနိရောဓဘာဝတောနှင့် နိယာမဿ အတ္ထိတံ သန္ဓာယ တို့ကို ဣမိနာဝ နယေန ဟု ဆိုသည်။] ပဥ္စ အသခ််တာနိတိ၊ ဟူ၍။ ပုဒ္ဓေါ(သမာနော)။ ပဥ္စန္နံ၊ ကုန်သော။ အသခ််တာနံ၊ အသခ််တတရားတို့၏။ အာဂတဋ္ဌာနံ၊ လာရာ ပါဋိရုပ်တို့ကို။ အပဿန္တော၊ မမြင်သည်။ (ဟုတ္ဝာ)။ ပဋိက္ခိပတိ။ ဒုတိယံ၊ နှစ်ကြိမ်မြောက်။ ပုဒ္ဓေါ(သမာနော)။ စတုန္နံ၊ ကုန်သော။ သမ္မတ္တနိယာမာနံ၊ သမ္မတ္တနိယာမ တရားတို့၏။ နိယာမဝစနတော၊ နိယာမအဖြစ်ကို ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်ဂုင်း။ နိဗ္ဗာနဿ၊ နိဗ္ဗာန်၏။ အသခ််တဘာဝတော စ၊ အသခ််တ၏အဖြစ်ကြောင့်ဂုင်း။ ပဋိဇာနာတိ။ မိစ္ဆတ္တနိယာမပဥ္ဉော၊ မိစ္ဆတ္တနိယာမပြဿနာကို။ နိယာမဝစန မတ္တေန၊ နိယာမ ဟူသော စကားမျှဖြင့်။ အသခ််တတာယ၊ အသခ််တ အဖြစ်၏။ အယုတ္တဘာဝဒီပနတ္ထံ၊ မသင့်သည်၏ အဖြစ်ကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ။ (သကဝါဒိနာ)။ ဝုတ္တော။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

နိယာမကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ)။

၂-ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒကထာ အဖွင့်

၄၄၈။ ဣဒါနိ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒကထာဌ်။ ပုဗ္ဗသေလိယာနဉ္စ မဟိသာသကာနဉ္စ လဒ္ဓိ(ဟောတိ)သေယျထာပိ။ (ဧဝံ)။ ယေသံ၊ အကြင် ပရဝါဒီတို့၏။ နိဒါနဝဂ္ဂေ၊ နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ်၌။ တထာဂတာနံ၊ တို့၏။ ဥပ္ပါဒါ ဝါ၊ ပဋ္ဌာတော်မူခြင်းကြောင့်ဂုင်း။ တထာဂတာနံ၊ တို့၏။ အနုပ္ပါဒါ ဝါ၊ ပဋ္ဌာတော်မမူခြင်းကြောင့်ဂုင်း။ သာဓာတု၊ ထို အဝိဇ္ဇာ အစရှိသော အကြောင်းကြောင့် သခ်ါရ အစရှိသော အကျိုးတို့၏ ဖြစ်ခြင်း ဟူသော ဓမ္မသဘောသည်။ (သာ) ဓမ္မဋ္ဌိတတာ၊ ထို သခ်ါရ အစရှိသော အကျိုးတို့၏ တည်ကုန်သည်၏ အဖြစ်သည်။ ဋ္ဌိတာဝ၊ တည်မြဲတည်သည်သာ။ ဣတိအာဒိဝစနတော၊ ဤသို့ အစရှိသော စကားကို ဟောတော်မူခြင်းကြောင့်။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်သည်။ အသခ််တော၊ အသခ််တတည်း။ ဣတိ လဒ္ဓိ(ဟောတိ)။ တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ။ ပဋိညာ ဣတရဿ။

၄၄၉။ အဝိဇ္ဇာ အသခ်ံတာတိအာဒယော၊ အစရှိကုန်သော။ ပဥ္ဥာ၊တို့ကို။ အဝိဇ္ဇာဒီနံယေဝ၊ အဝိဇ္ဇာ အစရှိသော တရားတို့၏ပင်။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဘာဝ-ဒဿနတ္ထံ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်၏အဖြစ်ကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ။ ဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်ကုန်ပြီ။ ပန၊ ဆက်။ ယေန အတ္ထေန၊ အကြင်အနက်ကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထိုပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် အင်္ဂါတို့တွင်။ ဧကေကံ၊ တပါးတပါးသော။ အင်္ဂံ၊ အင်္ဂါကို။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါ-ဒေါတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ။ သော၊ ထို အနက်ကို။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒဝိဘင်္ဂေ၊ ၌။ (မယာ)။ ဝုတ္တောယေဝ။

၄၅၁။ အဝိဇ္ဇာ ။ပေ။ ဓမ္မဋ္ဌိတတာတိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားရပ်ကို။ (ဝုတ္တံ-၌စပ်။) ယေန သုတ္တေန၊ အကြင်သုတ်ဖြင့်။ လဒ္ဓိ၊ အယူကို။ ပတိဋ္ဌာ-ပိတာ၊ တည်စေအပ်ပြီ။ တသေဝ၊ ထိုသုတ်၏ပင်။ အတ္ထဒဿနေန၊ အနက်ကို ပြခြင်းအားဖြင့်။ လဒ္ဓိဘိန္ဒနတ္ထံ၊ အယူကို ဖျက်ခြင်းအကျိုးငှါ။ ဝုတ္တံ။ ဟိ၊ မှန်။ အယံ၊ ဤ ဆိုအပ်လတ္တံ့ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ အစရှိသော ပါဋ္ဌ၌။ အတ္ထော၊ တည်း။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌ ယာ အယံ၊ အကြင် ဓာတ်သဘောကို။ ဋ္ဌိတာဝ ။ ပေ ။ ဓမ္မနိယာမတာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်ပြီ။ သာ၊ ထို ဓာတ်သဘောသည်။ အဝိဇ္ဇာဒီဟိ၊ အဝိဇ္ဇာ အစရှိသော တရားတို့ကို။ အညတြ၊ ကြဉ်၍။ ဝိသုံ၊ သီးခြား။ ဧကာ၊ တခုသောဓာတ်သည်။ နအတ္ထိ၊ မရှိ။ ပန၊ စင်စစ်ကား။ ဧတံ၊ ဤ ဓမ္မဋ္ဌိတတာ စရှိသော အမည်သည်။ အဝိဇ္ဇာဒီနံ၊ အဝိဇ္ဇာ အစရှိကုန်သော။ ပစ္စယာနံယေဝ၊ အကြောင်းတို့၏သာ။ နာမံ၊ အမည်တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ တနည်း၊ ဟိ(ယသ္မာ)၊ ကြောင့်။ တထာ-ဂတေ၊ သည်။ ဥပ္ပန္နေပိ၊ ပွင့်တော်မူသော်ငင်း။ အနုပ္ပန္နေပိ၊ သော်ငင်း။ အဝိဇ္ဇာတော၊ အဝိဇ္ဇာကြောင့်။ သခ်ါရာ၊ တို့သည်။ သမ္ဘဝန္တိ။ သခ်ါရာဒီဟိ-စ၊ သခ်ါရ အစရှိသော အကြောင်းတို့ကြောင့်လည်း။ ဝိညာဏာဒီနိ၊ ဝိညာဉ် အစရှိသော အကျိုးတို့သည်။ (သမ္ဘဝန္တိ)။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သခ်ါရာတိ၊ ဟူသော။ ဧတသ္မိံ ပဒေ၊ ဤ ပုဒ်၌။ ယာ အဝိဇ္ဇာ၊ ကို။ သခ်ါရ-ဓမ္မာနံ၊ သခ်ါရတရားတို့၏။ ကာရဏဋ္ဌေန၊ အကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဋ္ဌိတတာ၊ အကျိုးတရားတို့၏ တည်တံ့ကုန်သည့်အဖြစ်သည်။ (ဟောတိ)။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဓမ္မဋ္ဌိတတာတိ၊ ဟူ၍။ (ဝုစ္စတိ)။ [ဓမ္မာနံ၊ သခ်ါရတရား တို့၏+ဋ္ဌိတတာ၊ တည်ကုန်သော တရားတို့၏ ဖြစ်ကြောင်း ဖြစ်ရာတည်း။ ဓမ္မဋ္ဌိတတာ၊ ရာ။] စ၊ သည်သာ မကသေး။ တေသံ ယေဝ ဓမ္မာနံ၊ ထိုသခ်ါရ တရားတို့၏ပင်။ ကာရဏဋ္ဌေနေဝ၊ အကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်ပင်။ နိယာမတာ၊ တာ မည်သည်။ (ဟောတိ)။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဓမ္မနိယာမတာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ။ သာ စ၊ ထိုအဝိဇ္ဇာသည်လည်း။ အသခ်တာ၊ အသခ်တလော။ နိဗ္ဗာနဥ္စ၊ သည်လည်း။ အသခ်တံ၊ လော။ ဣတိ၊ သို့။ ပုစ္ဆတိ။ ပရဝါဒီ

သည်။ လဒ္ဓိ၀သေန၊ မိမိအယူ၏အစွမ်းဖြင့်။ (ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ အသခ််တော ဟူသော မိမိအယူ၏ အစွမ်းဖြင့်။) ပဋိဇာနိတ္ဝာ၊ ၀န်ခံပြီး၍။ ပုန၊ တဖန်။ ဒွေ အသခ််တာနီတိ၊ ဟူ၍။ ပုဒ္ဓေါ(သမာနော)။ သုတ္တာဘာ၀ေန၊ သုတ်၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ ပဋိက္ခိပိတ္ဝာ၊ ၍။ လဒ္ဓိ၀သေနေ၀၊ ဖြင့်ပင်။ ပဋိဇာနာတိ၊ ၀န်ခံပြန်၏။ သေသပဒေသု၊ အ၀ိဇ္ဇာပစ္စယာ သခ််ါရာမှ ကြွင်းသော ပုဒ်တို့၌ လည်း။ ဧသေ၀နယော၊ တည်း။ ပန၊ ဆက်။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ၀ုတ္တသဒိသံ၊ ဆိုအပ်ပြီးသောအနက်နှင့် တူသော အနက်ကို။ တတ္ထ၊ ထို အောက်၌။ ၀ုတ္တနယေနေ၀၊ ဖြင့်ပင်။ ဧ၀ဒိတဗ္ဗံ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒကထာ၀ဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ)။

၃-သစ္စကထာ အဖွင့်

၄၅၂-၄၅၄။ ဣဒါနိ သစ္စကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထို သစ္စကထာ၌။ ပုဗ္ဗသေလိယာနံ(လဒ္ဓိ ဟောတိ) သေယျထာပိ။ (ဧ၀ံ)။ ယေသံ၊ အကြင် ပရ၀ါဒီတို့၏။ ဘိက္ခ၀ေ၊ တို့။ ဣမာနိ စတ္တာရိ၊ ဤလေးပါးတို့သည်။ တထာနိ၊ မှန်ကုန်၏။ အ၀ိတထာနိ၊ မချွတ်ယွင်းကုန်။ ဣတိ၊ ဤသို့သော။ သုတ္တံ၊ ကို။ နိဿာယ၊ မှီ၍။ စတ္တာရိ၊ ကုန်သော။ သစ္စာနိ၊ တို့သည်။ နိစ္စာနိ၊ နိစ္စတို့တည်း။ အသခ််တံ၊ အသခ််တတည်း။ ဣတိ လဒ္ဓိ (ဟောတိ)။ တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ။ ပဋိညာ ဣတရဿ။ ဟိ၊ ထင်ရှားအောင် ပြဦးအံ့။ အယံ၊ ဤဆိုအပ်လတ္တံ့ကား။ အဿ၊ ထို ပရ၀ါဒီ၏။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ ဒုက္ခသမုဒယမဂ္ဂေသု၊ ဒုက္ခသစ္စာ သမုဒယသစ္စာ မဂ္ဂသစ္စာတို့၌။ ၀တ္ထုသစ္စံ၊ ဇာတိ အစရှိသော ၀တ္ထုဟူသော သစ္စာသည်။ သခ််တံ၊ သခ််တတည်း။ လက္ခဏသစ္စံ၊ ဗာဓန အစရှိသော လက္ခဏာ ဟူသော သစ္စာသည်။ အသခ််တံ၊ အသခ််တတည်း။ နိရောဓေ၊ နိရောဓသစ္စာ၌။ ၀တ္ထုသစ္စံ နာမ၊ ၀တ္ထုဟူသော သစ္စာမည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ["နိဗ္ဗာန်သည် အရာ၀တ္ထု မရှိ" ဟူလို။] တံ၊ ထို နိရောဓသစ္စာသည်။ အသခ််တမေ၀၊ အသခ််တသာတည်း။ ဣတိ (အယံ)၊ ကား။ (အဿ အဓိပ္ပါယော)။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အာမန္တာတိ အာဟ။

ပန၊ ဆက်။ တံ၊ ထို အယူသည်။ အဿ၊ ထို ပရ၀ါဒီ၏။ လဒ္ဓိမတ္တမေ၀၊ အယူမျှသာတည်း။ ဟိ၊ မှန်။ တနည်း(ကသ္မာ တံ အဿ လဒ္ဓိမတ္တမေ၀၊ သည်သာ။ ဟောတိ၊ နည်း။) ဟိ(ယသ္မာ)၊ ကြောင့်။ သေ၊ထိုပရ၀ါဒီသည်။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခသစ္စာကို။ ၀တ္ထုသစ်ံ၊ ၀တ္ထုသစ္စာဟူ၍။ ဣစ္ဆတိ၊ အလိုရှိ၏။ တထာ၊ ထို့အတူ။ သမုဒယံ၊ သမုဒယသစ္စာကိုလည်း။ မဂ္ဂဉ္စ၊ မဂ္ဂသစ္စာကိုလည်း။ (၀တ္ထုသစ်ံ ဣစ္ဆတိ)။ ပန၊ ဆက်။ နေသံ၊ ထို သစ္စာသုံးပါးတို့၏။ ယာနိ-

ဗာဓန ။ပေ။ လက္ခဏာနိ၊ အကြင်ဗာဓနလက္ခဏာ, ပဘာဝလက္ခဏာ,နိယျာနိက လက္ခဏာတို့သည်။ (သန္တိ) [ဒုက္ခသစ္စာအတွက် ဗာဓန,သမုဒယသစ္စာအတွက် ပဘာဝ,မဂ္ဂသစ္စာအတွက် နိယျာနိက။] တာနိ၊ ထို လက္ခဏာတို့သည်။ လက္ခဏသစ္စံ နာမ၊ မည်၏။ကွတိ၊ သို့။(ကွစ္ဆတိ)။ စ၊ ထိုသို့အလိုရှိအပ်ပါသော်လည်း။ ဗာဓနလက္ခဏာဒီဟိ၊ ဗာဓနလက္ခဏာ အစရှိသည်တို့မှ။ အညာနိ၊ အခြားကုန်သော။ ဒုက္ခာဒီနိ နာမ၊ ဒုက္ခ အစရှိသည်တို့ မည်သည်။ န အတ္ထိ၊ မရှိကုန်။ ကွတိ၊ ကြောင့်။ (တံ အဿ လဒ္ဓိမတ္တမေဝ ဟောတိ)။ တာဏာနိတိအာဒီသု၊ အစရှိသော ပါဠိရပ်တို့၌။ အဓိပ္ပါယော၊ သကဝါဒီ၏အလိုကို။ ဝုတ္တနယေနေဝ ဓဝဒိတဗ္ဗော။

ဒုက္ခံ သစ္စန္တိပဥ္ဉေ၊ အစရှိသော ပြဿနာ၌။ လဒ္ဓိဝသေန၊ မိမိ အယူ၏ အစုမ်းဖြင့်။ လက္ခဏံ၊ ဗာဓနလက္ခဏာကို။ သန္ဓာယ ပဋိဇာနာတိ။ ဒုက္ခန္တိပဥ္ဉေ၊ ဒုက္ခံ အစရှိသော ပြဿနာ၌။ ဝတ္ထုံ၊ ဇာတိ အစရှိသော ဝတ္ထုကို။ သန္ဓာယ ပဋိက္ခိပတိ။ ကွတော၊ ကျိ ပြဿနာမှ။ ပရံ၊ နောက်၌။ သုဒ္ဓိကပဥ္ဉာ စ၊ သုဒ္ဓိက ပြဿနာလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ သံသန္ဒနပဥ္ဉာ စ၊ သံသန္ဒန ပြဿနာလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံတို့ကို။ ပါဠိ အနုသာရေနေဝ ဓဝဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ [ကာယိကံ ဒုက္ခံ စသည်တို့ကို သုဒ္ဓိကပဥ္ဉာဟုဂုင်း, ဒုက္ခသစ္စံ အသခ်ံတံ, ဒုက္ခံ အသခ်ံတံ ကျိသို့ ရောနှော၍ မေးသောပြဿနာကို သံသန္ဒနပဥ္ဉာဟုဂုင်း ခေါ်သည်။] အဝသာနေ၊ ၌။ လဒ္ဓိပတိဋ္ဌာပနတ္ထံ၊ ငှါ။ အာဟဋ္ဌသုတ္တံ၊ သည်။ အတ္ထဿ၊ ၏။ ဝါ၊ ကို။ မိစ္ဆာ၊ မှားသောအားဖြင့်။ ဂဟိတတ္တာ၊ ယူအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အနာဟဋ္ဌသဒိသမေဝ၊ မဆောင်အပ်သည်နှင့် တူသည်သာ။ ကွတိ၊ အပြီးတည်း။ [စတ္တာရိမာနိ ဘိက္ခဝေ တထာနိ စသောသုတ်ကို တထ အဝိတထ အနညထ ဟု ဟောရုံမျှဖြင့် အသခ်ံတဟု ယူခြင်းသည် မိစ္ဆာဂဟဏတည်း။ ဒုက္ခ ဒုက္ခ ဟု ဆိုသည့်အတိုင်း မှန်သည်ကို တထ ဟု ဟောတော်မူ၏။ "တထ အဝိတထ အနညထ ဟု ဟောတော်မူသောကြောင့် တထ အဝိတထ အနညထ ဖြစ်လျှင် အသခ်ံတလည်း ဖြစ်၏" ဟု ပရဝါဒီ အယူမှားလေသည်။]

သစ္စကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ)။

၄-အာရုပ္ပကထာ အဖွင့်

၄၅၅-၄၅၆။ ကွဒါနိ အာရုပ္ပကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထိုအာရုပ္ပကထာ၌။ ယေသံ၊ အကြင်ပရဝါဒီတို့၏။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။အာရုပ္ပါ၊ အရုပ တို့သည်။ အာနေဉ္ဇာ၊ လှုပ်ရှားခြင်း မရှိကုန်။ ကွတိဝစနံ နိဿာယ

သဗ္ဗေပိ၊ ကုန်သော။ တေ ဓမ္မာ၊ ထို အရူပ တရားတို့သည်။ အသင်္ခ်တာ၊ အသင်္ခ်တ တို့တည်း။ ဣတိ လဒ္ဓိ (ဟောတိ)။ တေ သန္ဓာယ အာကာသာနဉ္စာယ-တနန္တိ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ။ ပဋိညာ ဣတရဿ။ ဘွော၊ ဤ အာရုပ္ပကထာ၌။ သေသံ၊ သည်။ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။ သာဓကသုတ္တမ္ပိ၊ သာဓကသုတ်သည်လည်း။ အတ္ထံ၊ အာနေဉ္ဇပုဒ်၏အနက်ကို။ အဇာနိတ္ဝာ၊ ၍။ အာဟဋ္ဌတတ္တာ၊ ကြောင့်။ အနာဟဋ္ဌသဒိသမေဝ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

အာရုပ္ပကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ)။

၅-နိရောဓသမာပတ္တိကထာ အဖွင့်

၄၅၉–၄၅၉။ ဣဒါနိ နိရောဓသမာပတ္တိကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထို နိရောဓသမာပတ္တိကထာ၌။ နိရောဓသမာပတ္တိတိ၊ ကား။ စတုန္နံ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓာနံ၊ နာမ်ခန္ဓာတို့၏။ အပ္ပဝတ္တိ၊ မဖြစ်ခြင်းတည်း။ [နာမ်ခန္ဓာ လေးပါး တို့၏ မဖြစ်ခြင်းသာ၊ အရာဝံတ္ထု အကောင်အထည် ထင်ရှားမရှိ၊ ဟူလို။] ပန၊ ဆက်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သာ၊ ထို နိရောဓသမာပတ်ကို။ ကရိယ-မာနာ၊ ပြုအပ်သည်ရှိသော်။ ကရိယတိ၊ ပြုအပ်ပြုနိုင်၏။ သမာပဇ္ဇိယမာနာ၊ ဝင်စားအပ်သည်ရှိသော်။ သမာပဇ္ဇိယတိ၊ ဝင်စားအပ် ဝင်စားနိုင်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ နိပ္ပန္နာတိ၊ ဖြစ်စေအပ်သော သမာပတ်ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ။ ပန၊ ထိုသို့ နိပ္ပန္နာဟု ဆိုအပ်ပါသော်လည်း။ သင်္ခ်တာသင်္ခ်တလက္ခဏာနံ၊ သင်္ခ်တလက္ခဏာ အသင်္ခ်တလက္ခဏာတို့၏။ အဘာဝေန၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ (နိရောဓမှာ ရုပ်နာမ်ကဲ့သို့ သင်္ခ်တလက္ခဏာလည်းမရှိ, နိဗ္ဗာန်ကဲ့သို့ အသင်္ခ်တလက္ခဏာလည်း မရှိခြင်းကြောင့်။) သင်္ခ်တာတိ ဝါ၊ သင်္ခ်တဟူ၍ၛင်း။ အသင်္ခ်တာတိ ဝါ၊ အသင်္ခ်တဟူ၍ၛင်း။ န ဝတ္တဗ္ဗာ၊ မဆိုထိုက်။

တတ္ထ၊ ထို နိရောဓ သမာပတ်၌။ အန္ဓကာနဉ္စေဝ ဥတ္တရုပထကာနဉ္စ (လဒ္ဓိ ဟောတိ) သေယျထာပိ။ (၉ဝံ)။ ယေသံ၊ အကြင် ပရဝါဒီတို့၏။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သင်္ခ်တာ၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မဟုတ်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အသင်္ခ်တာ၊ အသင်္ခ်တာတည်း။ ဣတိ လဒ္ဓိ (ဟောတိ)။ တေ သန္ဓာယ နိရောဓ သမာပတ္တိတိ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ။ ပဋိညာ ဣတရဿ။

ဥပ္ပါဒေန္တိတိ အာဒိ၊အစရှိသောစကား၌ရပ်ကို။သမာပဇ္ဇန။ပေ ။ဝသေနေဝ၊ ဝင်စားခြင်း ရခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့် သာလျှင်။ ဝုတ္တံ။ ပန၊ ဆက်။ ရူပါဒယော၊ရှုပ်အစရှိကုန်သော။ [အာဒိဖြင့် ဝေဒနာ, သညာ, သင်္ခါရ, ဝိညဉ်တို့ကိုယူ။]သင်္ခတ-ဓမ္မေ၊ သင်္ခတတရားတို့ကို။ [အသင်္ခတဓမ္မေ ဟုပါဌ်ပျက်၏။] ဥပ္ပါဒေန္တီ ယထာ၊

ဖြစ်စေကုန်သကဲ့သို့။ တထာ, တံ၊ ထို နိရောဓ ကို။ ကေစိ၊ တစုံတယောက် သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ (မည်သည့်ပုဂ္ဂိုလ်မဆို။) နဉပ္ပါဒေန္တိ နာမ၊ ဖြစ်စေ ကုန်သည် မမည်။ [ပါဠိတော်၌ "ဉပ္ပါဒေန္တိ"ဟု ဟောတော်မူသော်လည်း သန်တ တရားတွေ့ကို ဖြစ်စေသကဲ့သို့ကား နိရောဓ သမာပတ်ကို မဖြစ်စေနိုင်ပါ၊ ဟူလို။] နိရောဓာ ။ပေ ။ ဝုဋ္ဌာနန္တိ၊ ဟူသော ပါဠိဖြင့်။ ဖလသမာပတ္တိ၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ [နိရောဓသမာပတ်မှ ထသောအခါ အနာဂါမိဖိုလ်, သို့မဟုတ် အရဟာတ္တဖိုလ်ဖြစ်၏။ ထို ဖိုလ်ကို ဖလသမာပတ္တိ ဟု ဆိုသည်။] ပန၊ ကား။ အသန်တာ၊ အသန်တမှ။ တံ၊ ထို ထခြင်းသည်။ နတ္ထိယေဝ၊ မရှိသည်သာ။ တသ္မာ ပဋိက္ခိပတိ။ တေန ဟိတိ၊ ကား။ ယသ္မာ သန်တာ နဟောတိ။ တသ္မာ အသန်တာ၊ အသန်တတည်း။ ဣတိ လဒ္ဓိ (ဟောတိ)။ ပန၊ ထိုသို့ အယူရှိပါသော်လည်း။ ဣဒံ၊ ဤ သန်တ မဟုတ်ခြင်း ဟူသော အကြောင်း သည်။အသန်တ ဘာဝေ၊ နိရောဓ သမာပတ်၏ အသန်တ၏ အဖြစ်၌။ကာရဏံ၊ အကြောင်းသည်။ နဟောတိ၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝုတ္တမ္ပိ၊ အကြောင်း အဖြစ်ဖြင့် ဆိုအပ်ပါသော်လည်း။ အဝုတ္တ သဒိသမေဝ၊ မဆိုအပ် သည်နှင့်တူသည်သာ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

နိရောဓသမာပတ္တိကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ)။

၆-အာကာသကထာ အဖွင့်

၄၆၀-၄၆၂။ ဣဒါနိ အာကာသကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထို အာကာသ ကထာ၌။(လဗ္ဘမာနော၊ရထိုက်သော။) အာကာသော၊သည်။ ပရိစ္ဆေဒါကာသော၊ ပရိစ္ဆေဒ အာကာသဝင်း။(ရုပ်ကလာပ်နှစ်ခုတို့ကို ပိုင်းခြားတတ်သော အာကာသခေတ်ဝင်း။) [အာကာသရုပ်ကို ဆိုသည်။] ကသိဏုဂ္ဃာဋိမာကာသော၊ ကသိဏုဂ္ဃာဋိအာကာသဝင်း။ (ကသိဏ်းကိုးပါးတို့တွင် တပါးပါးကိုခွဲခြင်းကြောင့် ရအပ်သော ကောင်းကင်ပညတ်ဝင်း။) အဇဋာကာသော၊ အဇဋ အာကာသဝင်း။(အရှုပ် အထွေး မရှိသော အာကာသဝင်း။ ဣတိ၊ သို့။)တိဝိဓော၊ သုံးပါးအပြားရှိ၏။ တုစ္ဆာကာသောတိပိ၊ တုစ္ဆာကာသ ဟူသောအမည်သည်လည်း။တသ္မော၊ ထို အဇဋာကာသ၏ပင်။ နာမံ၊ တည်း။ တေသု၊ ထို သုံးပါးသော အာကာသတို့တွင်။ ပရိစ္ဆေဒါကာသော၊ သည်။ သန်တော၊ သန်တတည်း။ [ရုပ်ဖြစ်သောကြောင့် "သန်တ"ဟု ဆိုသည်။] ဣတရော၊ ပရိစ္ဆေဒါကာသမှတပါး ကုန်သော။ ဒွေ၊ နှစ်ပါးကုန်သော ကသိဏုဂ္ဃာဋိမာကာသ အဇဋာ-ကာသ တို့သည်။ ပညတ္တိမတ္တာ၊ ပညတ်မျှတို့ တည်း။ ပန၊ ဆက်။ ဥတ္တရုပထကာနံ မဟိသာသကာနဉ္စ (လဒ္ဓိ ဟောတိ)

သေယျထာပိ။ (ဧဝံ)။ ယေသံ၊ အကြင် ပရဝါဒီတို့၏။ ဒုဝိဓောပိ၊ နှစ်ပါး အပြား ရှိသည်လည်း ဖြစ်သောအာကာသ သည်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။သန်တော၊ သည်။ နဟောတိ၊ မဟုတ်။ တသ္မာ အသန်တော၊ အသန်တတည်း။ ဣတိ လဒ္ဓိ (ဟောတိ)။ တေ သန္ဓာယ။ အာကာသောတိ၊ အစရှိသော။ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ။ ပဋိညာဣတရဿ။ ဧတ္ထ၊ ဤ အာကာသကထာ၌။ သေသံ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ ။ ဣတိ၊အပြီးတည်း။

အာကာသကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ)။

၇-အာကာသော သနိဒဿနောတိကထာ အဖွင့်

၄၆၃-၄၉၄။ ဣဒါနိ အာကာသော သနိဒဿနောတိကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထိုအာကာသော သနိဒဿနောတိကထာ၌။ အန္ဓကာနံ လဒ္ဓိ (ဟောတိ) သေယျထာပိ။ (ဧဝံ)။ ယေသံ၊ အကြင် ပရဝါဒီတို့၏။ တာဋ္ဌစ္ဆိဒ္ဒါဒီသု၊ သံကောက်ပေါက် အစရှိသည်တို့၌။ ဥဏပ္ပဝတ္တိံ၊ သိတတ်သော စိတ်၏ ဖြစ်ခြင်းကို။ [သိတတ်သောဝီထိစိတ်၏ဖြစ်ခြင်းကို ဥဏပ္ပဝတ္တိံ၊ ဟုဆိုသည်။] နိဿာယ၊ မှီ၍။ သဗ္ဗောပိ၊ လည်းဖြစ်သော။ အဇဋာကာသော၊ သည်။ သနိဒဿနော၊ တည်း။ ဣတိ လဒ္ဓိ (ဟောတိ)။ တေ သန္ဓာယ အာကာ-သော သနိဒဿနောတိ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ။ ပဋိညာ ဣတရဿ။ အထ၊ ထိုမှနောက်၌။ နံ၊ ထိုပရဝါဒီကို။ (အာကာသော၊သည်။) သနိဒဿနော၊ သည်။ ယဒိ ဟောတိ။ (ဧဝံ သတိ)။ ဧဝံဝိဓော၊ ဤသို့ သဘောရှိသည်။ (ပါဋ္ဌိတော်၌ လာသော ရူပံ ရူပါယတနံ အစရှိသော သဘောရှိသည်။) ဘဝေယျ၊ ဖြစ်ရာသလော။ ဣတိ စောဒနတ္ထံ။ ရူပန္တိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။ ဝုတ္တံ။

စက္ခုဥ္ဇ ပဋိစ္စာတိပဥ္ဇေသု၊ အစရှိသော ပြဿနာတို့၌။ ဧဝရူပဿ၊ ဤသို့ သဘောရှိသော။ သုတ္တဿ၊ ၏။ အဘာဝေန၊ ကြောင့်။ ("စက္ခုဥ္ဇ ပဋိစ္စ အာကာသဥ္ဇ ဥပ္ပဇ္ဇတိ စက္ခုဝိညာဏံ "ဟူသော ပါဋ္ဌိတော်သုတ်၏ မရှိခြင်း ကြောင့်။) ပဋိက္ခိပိတ္ဒာ၊ ၍။ တုလန္တရိကာဒီနံ၊ ထုပ်လျောက် နှစ်ခုတို့၏ အကြား အစရှိသည်တို့ကို။ ဥပလဒ္ဓိံ၊ ရခြင်းကို။ [စိတ်ဖြင့် သိခြင်းကိုပင် "ဥပလဒ္ဓိ"ဟု ဆိုသည်။] နိဿာယ ပဋိဇာနာတိ။ ဒ္ဒိနှံ။ ပေ ။ အန္တရန္တိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ဤပါဋ္ဌ၌။ ရုက္ခရူပံ၊ သစ်ပင်၏အဆင်းကို။ ဒိသ္ဒာ၊ မြင်၍။ အန္တရေ၊ အကြား၌။ ရူပါဘာဝတော၊ အဆင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ အာကာသန္တိ၊ အာကာသ ဟူ၍။ မနောဒ္ဒါရဝိညာဏံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ စက္ခုဝိညာဏံ၊ သည်။ န(ဥပ္ပဇ္ဇတိ)၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်။ သေသေသု၊ ဒ္ဒိနှံ ရုက္ခာနံမှ ကြွင်းသော ဒ္ဒိနှံ ထမ္ဆာနံ အစရှိသော ပုဒ်တို့၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ တည်း။ တသ္မာ၊

ကြောင့်။ ဧတံ၊ ဤ နနု ပဿတိ အစရှိသော သာဓကသည်။ အသာဓကံ၊ သာဓကမမြောက်။ [စက္ခုဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော ရုပ်မဟုတ်။ မနောဝိညာဏ်ဖြင့် သိအပ်သော အကြားအရေပ်သာဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် သာဓကမမြောက်။] ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

အာကာသော သနိဒဿနောတိကထာဝဏ္ဏနာ၊ သဲ့သည်။ (နိဋ္ဌိတာ)။

၁၀-ပထဝီဓာတု သနိဒဿနာတိအာဒိကထာ အဖွင့်

၄၆၅-၄၇၀။ ဣဒါနိ ပထဝီဓာတု သနိဒဿနာတိအာဒိကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထို ပထဝီဓာတု သနိဒဿနာတိအာဒိကထာ၌။ အန္ဓကာနံ (လဒ္ဓိ ဟောတိ) သေယျထာပိ။ (ဧဝံ)။ ယေသံ၊ အကြင် ပရဝါဒီတို့၏။ ပါသာဏာ။ ပေ။ စ လနာနဉ္စေဝ၊ ကျောက်, ရေ, မီးလှဲ့, သစ်ပင်တို့၏ လှုပ်ခြင်းတို့၏ငင်း။ [ပထဝီ အာပေါ တေဇော ဝါယောဓာတ်တို့ကို အစဉ်အတိုင်းပြသည်။] ပဥ္စဒ္ဒြိယပတိဋ္ဌောကာသာနဉ္စ၊ စက္ခု စသော ငါးပါးသော ဣန္ဒြေတို့၏ တည်ရာ အရပ်တို့၏ငင်း။ ဝဏ္ဏာယတနံ၊ အဆင်းကိုငင်း။ ကာယဝိညတ္တိ ကာလေ၊ကာယ ဝိညတ်ဖြစ်ရာ အခါ၌။ ဟတ္ထပါဒါဒိရူပဉ္စ၊လက်ခြေ အစရှိသော အဆင်းကိုငင်း။ ဒိသ္ဝာ၊ မြင်၍။ ပထဝီဓာတု အာဒယော၊ ပထဝီဓာတ် အစရှိသော ရုပ်တို့သည်။ သနိဒဿနာ၊ မြင်ရခြင်းနှင့် တကွဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ လဒ္ဓိ (ဟောတိ)။ တေ သန္ဓာယ, သဗ္ဗကထာသု၊ တို့၌။ အာဒိ ပုစ္ဆာ၊ သည်။ သကဝါဒိဿ။ ပဋိညာ ဣတရဿ။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော ကထာတို့၌။ သေသံ၊ကို။ ပါဠိအနုသာရေန စေဝ၊ ပါဠိတော်သို့ အစဉ်လျှောက်သဖြင့်ငင်း။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဝုတ္တနယေန စ၊ ဖြင့်ငင်း။ ဧဝဒီတဗ္ဗံ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

ပထဝီဓာတုသနိဒဿနာတိ၊ အစရှိသောပြဿနာကို။ အာဒိံ ကတ္ဝာ၊၍။
ကာယကမ္မံ။ ပေ ။ ကထာ၊ ကာယကမ္မံ သနိဒဿနံဟူသော
အဆုံးရှိသော ကထာသည်။ နိဋ္ဌိတာ။

ဆဋ္ဌော ဝဂ္ဂေါ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတော)။

ဆဋ္ဌဝဂ် ပြီးပြီ။

၇-သတ္တမဝဂ်

၁-သင်္ဂီတကထာ အဖွင့်

၄၇၁-၄၇၂။ ဣဒါနိ သင်္ဂီတကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထိုသင်္ဂီတကထာ၌။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒါမာဒီဟိ၊ နွားချည်ကြိုး အစရှိသည်တို့ဖြင့်။ ဗဟိဗန္ဓါဒယော၊ နွားလား အစရှိသည်တို့ကို။ (သင်္ဂီတာ) ဝိယ၊ အတူတကွ ယူအပ်ကုန်သကဲ့သို့။ (တထာ)ကေဟိစိ၊ အချို့ကုန်သော။ ဓမ္မေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ သင်္ဂီတာ နာမ၊ အတူတကွ ယူအပ်ကုန်သည် မည်သော။ ကေစိ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိကုန်။ တသ္မာ ကေဟိစိ ဓမ္မေဟိ သင်္ဂီတာ၊ ကုန်သော။ ကေစိ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိကုန်။ ဧဝံ သန္တေ၊ ဤသို့ ဖြစ်လသော်။ ဧကဝိဓေန၊ တခုသော အဘို့ဖြင့်။ ရူပသင်္ဂဟော၊ ရုပ်တို့ကို သိမ်းယူခြင်းသည်။ (ဟောတိ)။ ဣတိအာဒိ၊ ဤသို့အစရှိသောစကားသည်။ နိရတ္ထကံ၊ အကျိုးမရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ ရာဇဂိရိကာနဉ္ဇေဝ သိဒ္ဓတ္ထိကာနဉ္ဇ (လဒ္ဓိ ဟောတိ)သေယျထာပိ။ (ဧဝံ)။ ယေသံ၊ အကြင် ပရဝါဒီတို့၏။ လဒ္ဓိ (ဟောတိ)။ တေ သန္ဓာယ အညေန၊ အခြားသော။ အတ္ထေန၊ အနက်အားဖြင့်။ သင်္ဂဟဘာဝံ၊ သိမ်းယူအပ်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဒဿေတုံ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ။ အတ္တာနော လဒ္ဓိဝသေန ပဋိညာ ဣတရဿ။ ဣဒါနိ၊ ဤ။ ယေန အတ္ထေန၊ ဖြင့်။ သင်္ဂဟော၊ အတူတကွ ယူခြင်းကို။ လဗ္ဘတိ၊ ရအပ်၏။ တံ၊ ထိုအနက်ကို။ ဒဿေတုံ။ နနု ။ပေ။ ဓမ္မာတိအာဒိ (သကဝါဒိနာ)။ အာရဒ္ဓံ။ တံ သဗ္ဗံ၊ ထိုအလုံးစုံသော ပုဒ်အပေါင်းကို။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဝုတ္တနယတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ၊ သည်သာ။

ပန၊ ဆက်။ ပရဝါဒိနာ၊ သည်။ လဒ္ဓိပတိဋ္ဌာပနတ္ထံ၊ ငှါ။ ယထာ ဒါမေန ဝါတိအာဒိကာ၊ အစရှိသော။ ယာ သော ဥပမာ၊ အကြင် ဥပမာကို။ အာဟဋာ၊ ထုတ်ဆောင်အပ်ပြီ။ သကဝါဒိနာ၊ သည်။ တံ၊ ထို ဥပမာကို။ အနဘိနန္ဒိတ္ဘာ၊ နှစ်သက်လည်း မနှစ်သက်မူ၍။ အပဋိက္ခောသိတ္ဘာ၊ တားမြစ်လည်း မတားမြစ်မူ၍။ ဟဋ္ဌေ ဒါမေန ဝါတိ၊ အစရှိသော စကားရပ်ဖြင့်။ တဿ၊ ထို ပရဝါဒီ၏။ လဒ္ဓိ၊ ကို။ ဘိန္နာ၊ ဖျက်အပ်ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ဟိ၊ ထင်ရှားအောင် ပြဦးအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤ ဟဋ္ဌေ ဒါမေန အစရှိသော ပါဠိ၌။ အယံ၊ ကား။ အတ္ထော၊ တည်း။ တေ၊ သင် ပရဝါဒီ၏။ (မတိယာ၊ ဖြင့်။) ဒါမာဒီဟိ၊ နွားချည်ကြိုး အစရှိသည်တို့ဖြင့်။ ဗလိဗဒ္ဓါဒယော၊ နွားလား အစရှိသည်တို့ကို။ သင်္ဂီတာ နာမ၊ အတူတကွ ယူကုန်သည်

မည်သည်။ ယဒိ(ဟောန္တိ)၊ ကုန်အုံ။ (ဧဝံ သတိ)။ ကေဟိစိ ဓမ္မေဟိ သင်္ဂဟိတာ၊ ကုန်သော။ ကေစိ ဓမ္မာ အတ္ထိ၊ ရှိကုန်၏။ ဣတိ(အယံ အတ္ထော။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။)

သင်္ဂဟိတကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ)။

၂-သမ္မယုတ္တကထာ အဖွင့်

၄၃၃-၄၃၄။ ဣဒါနိ သမ္မယုတ္တကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထိုသမ္မယုတ္တကထာ၌။ ယသ္မာ၂၊ ကြောင့်။ တိလမို့၊ နှမ်း၌။ ဧကော်၊ ဆီသည်။ (အနုပဝိဋ္ဌ)ဝိယ၊ သင်္ဂဝင်တည်နေသကဲ့သို့။ (ဧဝံ)ဝေဒနာဒယော၁၊ ဝေဒနာအစရှိသော တရားတို့သည်။ သညာဒီသု၊ သညာအစရှိသော တရားတို့၌။ အနုပဝိဋ္ဌာ၂၊ သင်္ဂဝင်တည်နေကုန်၏။ တသ္မာ၊ကြောင့်။ ကေဟိစိ၊ကုန်သော။ ဓမ္မေဟိ၊ တို့နှင့်။ သမ္မယုတ္တာ၊ သမ္မယုတ်ဖြစ်ကုန်သော။ ကေစိ ဓမ္မာ နတ္ထိ၊ မရှိကုန်။ ဧဝံ သန္တေ၊ သော်။ ဉာဏသမ္မယုတ္တန္တိအာဒိ၊ အစရှိသောစကားသည်။ နိရတ္ထကံ၊အနက်မရှိသည်။ ဟောတိ။ ဣတိ၊သို့။ ရာဇဂိရိကသိဒ္ဓတ္ထိကာနညော၀၊ တို့၏ပင်။ (လဒ္ဓိ ဟောတိ)သေယျထာပိ။ (ဧဝံ)။ ယေသံ၊ အကြင် ပရဝါဒီတို့၏။ လဒ္ဓိ(ဟောတိ)။ တေ သန္ဓာယ။ အညေနေဝ၊ ပရဝါဒီ ယူအပ်သော အနက်မှ တပါးသာလျှင် ဖြစ်သော။ အတ္ထေန၊ အနက်ဖြင့်။ သမ္မယုတ္တတံ၊ သမ္မယုတ်၏အဖြစ်ကို။ ဒဿေတုံ၊ ငှါ။ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ။ အတ္တနော လဒ္ဓိဝသေန ပဋိညာ ဣတရဿ။ ဣဓာပိ၊ ဤ သမ္မယုတ္တကထာ၌လည်း။ သေသံ၊ သည်။ ဟေဋ္ဌာ၊ ၌။ ဝုတ္တနယတ္တာ၊ ကြောင့်။ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။

၁။ **ဧဝဒါဒယော၁။** ။နှမ်း၌ ဆီသည် သင်္ဂဝင်တည်နေသကဲ့သို့ သညာစသည်တို့၌ ဝေဒနာ စသည်တို့သည် သင်္ဂဝင်တည်နေကုန်၏-ဟု ပရဝါဒီက ယူဆ၏။ ထို ပရဝါဒီအလိုအားဖြင့် သမ္မယုတ္တ ဟူသော အသုံးအနှုန်းသည် မရှိနိုင်တော့။ ထို့ကြောင့် "ဧဝံ သန္တေဉာဏသမ္မယုတ္တံတိအာဒိ နိရတ္ထကံ"ဟု ပရဝါဒီတို့ ယူကြသည်။

၂။ **ယသ္မာ ။ ဧပ ။ အနုပဝိဋ္ဌာ။** ။"ပရဝါဒီပုဂ္ဂိုလ်သည် နှမ်း၌ ဆီသည် သင်္ဂဝင်၍ တည်နေသကဲ့သို့ သညာ အစရှိသော တရားတို့၌ ဝေဒနာ အစရှိသော တရားတို့သည် သင်္ဂဝင်၍ တည်နေကုန်၏။ နှစ်ခု သုံးခု စသည် ခွဲနေသော အရာဝတ္ထုများ ယှဉ်နေကြသကဲ့သို့ သမ္မယုတ်အဖြစ်ဖြင့် ဝေဒနာ သညာ အစရှိသည်တို့ ယှဉ်တွဲနေကြသည် မဟုတ်။ ထို့ကြောင့် စာအုပ်တို့၌ နု ဧဝဒါဒယော-ဟု နု သဒ္ဒါ ပါနေခြင်းသည် ပရဝါဒီ၏ အလိုနှင့် မလျော်ဟု ထင်သည်။ ထို့ပြင် နောက်ဝါကျရှိ တသ္မာ ကို အနက်ကျယ်စွဲသောအခါ "နှမ်း၌ ဆီတည်သကဲ့သို့ သညာ အစရှိသည်တို့၌ ဝေဒနာ အစရှိသည်တို့၏ သင်္ဂဝင်၍ တည်နေကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်"ဟု စွဲမှ ဝါကျထုံးစံလည်း ကျ၏။ နောက်၌ "နတ္ထိ သမ္မယုတ္တာ"ဟူသော စကားနှင့်လည်း လျော်၏။

ပန၊ ဆက်။ ပရ၀ါဒိနာ၊ သည်။ ယထာ တိလမှိ တေလန္တိအာဒိကော၊ အစရှိသော။ ယော သေ(ဧသော) ဥပမာပဥ္စော၊ အကြင် ဥပမာပြဿနာကို။ အာဟဋ္ဌော၊ ထုတ်ဆောင်အပ်ပြီ။ သော၊ ထို ဥပမာပြဿနာသည်။ ယသ္မာ ၀ေဒနာသညာနံ၊တို့၏။(လက္ခဏတော၊ လက္ခဏာအားဖြင့်။ နာနတ္တ၀၀တ္ထာနံ၊ ထူးခြားသည်၏အဖြစ်, ပိုင်းခြားကန့်သတ်ခြင်းသည်။ အတ္ထိ) ၀ိယ၊ ရှိသကဲ့သို့။ (၄၀) တိလတေလာနံ၊ နှမ်း,ဆီတို့၏။ လက္ခဏတော၊ အားဖြင့်။ နာနတ္တ-၀၀တ္ထာနံ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဟိ၊မှန်။ သဗ္ဗေသုပိ၊ ကုန်သော။ တိလ-အဋ္ဌိတစေသု၊ နှမ်းစေ့,နှမ်းခဲတို့၌။ တိလော၀တိ၊ တိလဟူသော။ ၀ေါဟာရ-မတ္တံ၊ အခေါ် အ၀ေါ်မျှသည်။ (ဟောတိ)။ တေနေ၀၊ ထို့ကြောင့်ပင်။ တိလေ၊ ဆီကို။ နိဗ္ဗတ္တေတွာ၁၊ နှမ်းမှသီးခြားထုတ်၍။ ဂဟိတေ၊ ယူအပ်ပြီးသော်။ ပုရိမသဏ္ဌာနေန၊ ရှေ၌ဖြစ်သော ပုံသဏ္ဌာန်အားဖြင့်။ တိလောနာမ၊ တိလ အမည်သည်။ နု ပညာယတိ၊ မထင်ရှား။ [နှမ်းဖတ်ဖြစ်သွားပြီ—ဟူလို။] တသ္မာ အနာဟဋ္ဌသဒိသော၀၊ မဆောင်အပ်သည်နှင့် တူသည်သော။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

သမ္မယုတ္တကထာ၀ဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ)။

၃-စေတသိကကထာ အဖွင့်

၄၃၅-၄၃၇။ ဣဒါနိ စေတသိကကထာနာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထို စေတသိကကထာ၌။ ယသ္မာ ဖဿိကာဒယော နာမ ၂၊ ဖဿိက အစရှိသော

၁။ **တေလေ နိဗ္ဗတ္တေတွာ။** ။နိဗ္ဗတ္တိဘ ပရမတ္ထ၀သေန၌ နိဗ္ဗတ္တ သဒ္ဒါသည် ပညတ်မှ နစ်စေခြင်း, ပညတ်မှ အသီးအခြား ထုတ်နုတ်ခြင်းအနက်ကို ဟောသကဲ့သို့ ဆီကိုလည်း နှမ်းမှ အသီးအခြား ထုတ်ခြင်းကို "တေလေ နိဗ္ဗတ္တေတွာ ဂဟိတေ"ဟု ဆိုသည်။ ဂဟိတေနှင့် လိုက်လျောအောင် "တေလေ"ဟုလည်း ပါဠိရှိရမည်။ စာအုပ်တို့၌ "တိလံ"ဟုနှမ်းအနက်ဟောပုဒ်ကိုတွေ့ရသော်လည်း နိဗ္ဗတ္တေတွာနှင့်မလိုက်လျောပါ။ [ရှေးနိဿယဆို့ကား "တိလံ-နှမ်းကို။ နိဗ္ဗတ္တေတွာ-ညှစ်၍" ဟု အနက်ပေးပြီးလျှင် ဂဟိတေ အတွက် "တေလေ"ဟု ပါဠိသေသ ထည့်လေ၏။

၂။ **ဖဿိကာဒယော။** ။ဤ၌ အာဒိ သဒ္ဒါသည် ၀ဝတ္ထာ၀ါစီ(ဝိ+အ၀တ္ထာ-၀ါစီ)အသီးအသီး ပိုင်းခြားကန့်သတ်အပ်ပြီးသော အနက်ကိုဟော၏။ ဆိုလိုရင်းကား ဖဿ ၀ေဒနာ သညာ စသော စေတသိက်တရားတို့သည် ရုပ်တရားတို့မှ အသီးအခြားခွဲပြီးသားဖြစ်၏။ ထိုသို့ အသီးအခြား ခွဲပြီးသား တရားတို့ကို ယူဖို့ရန် အာဒိ သဒ္ဒါက ဟောသည်။ ထို့ကြောင့် ဖဿိက,၀ေဒနိက,သညိက စသည်ဖြင့် ယူပါ။ အသီးအခြား ခွဲရာတွင် မပါသော ရုပ်တရားများကို မယူပါနှင့် ဟူလို။ [ဖဿိကာဒယောတိတ္ထ အာဒိသဒ္ဒေါ ၀ဝတ္ထာ၀ါစီ။ တေန စိတ္တုပ္ပါဒဒေဿနာယံ (ဓမ္မသင်္ဂဏီစိတ္တုပ္ပါဒ-ဒေသနာတော်၌) ဒဿိတပဗေဒါ ၀ေဒနာဒယော ဂယှန္တိ၊ နုတံ သမုဋ္ဌာနာ ရူပ-ဓမ္မာတိ အာဟ "ကုပ္ပါဒတာဒိဝိရဟိတာ သဟဇာတတာ နတ္ထိ"တိ။-အနု။]

တရားတို့မည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိကုန်။ တသ္မာ။ စေတသိကေနာပိ၊ စေတသိက မည်သော တရားသည်လည်း။ နဘဝိတဗ္ဗံ၊ မဖြစ်ထိုက်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ စေတသိကော၊ စေတသိက မည်သော။ ဓမ္မော၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ ရာဇဂိရိကသိဒ္ဓတ္ထိကာနံ (လဒ္ဓိ ဟောတိ) သေယျထာပိ။ (ဧဝံ)။ ယေသံ၊ အကြင် ပရဝါဒီတို့၏။ လဒ္ဓိ (ဟောတိ)။ တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ။ ပဋိညာ ဣတရဿ။ သဟဇာတော၊ အစရှိသော စကားကို။ သမ္မယုတ္တ-သဟဇာတံ၊ သမ္မယုတ်ဖြစ်သော သဟဇာတ၏ အဖြစ်ကို။ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ [ဋီကာ၌ "သမ္မယုတ္တသဟဇာတံ"ဟု တာပစ္စယန္တဖြင့် ရှိ၏။] ဖဿိကာတိ၊ ဟူသော ပုစ္ဆာသည်။ တာဒိသံ၊ ထိုကဲ့သို့ ရှုအပ်သော၊ ဝေါဟာရံ၊ အဝေါ-အဝေါကို။ အပဿန္တဿ၊ မမြင်သော။ ပရဝါဒိဿ။ ၏။ ပုစ္ဆာ၊ တည်း။ ဝေါဟာရေန၊ ဖြင့်။ ကိံ၊ အဘယ် အကျိုးရှိအံ့နည်း။ စိတ္တနိဿိတကော၊ စိတ်၌မှီသော တရားတည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ စေတသိကော၊ စေတသိက မည်သည်။ (ဟောတိ) ယထာ၊ သို့။ ဧဝံ။ သောပိ၊ ထို တရားသည်လည်း။ ဖဿနိဿိတတ္တာ၊ ဖဿ၌ မှီသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဖဿိကော၊ ဖဿိက မည်သည်။ (ဟောတိ)။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တော၊ အပ်သော်။ ဒေါသော၊ အပြစ် သည်း။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဋိညာ သကဝါဒိဿ။ သေသံ ဥတ္တာ-နတ္ထမေဝ၊ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

စေတသိကကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ)။

၄-ဒါနကထာ အဖွင့်

၄၇၈။ ဣဒါနိ ဒါနကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထို ဒါနကထာ၌။ (လဒ္ဓမာနံ) ဒါနံ နာမ၊ မည်သည်။ စာဂစေတနာပိ၊ ပစ္စည်း ဝတ္ထုကို စွန့်လှူ ကြောင်း စေတနာဝင်း။ ဝိရတိပိ၊ ဝိရတိ စေတသိက်ဝင်း။ ဒေယျဓမ္မော်ပိ၊ ပေးလှူထိုက်သော သဘောရှိသော ပစ္စည်းဝင်း။ (ဣတိ၊ သို့။) တိဝိဓံ၊ သုံးပါး အပြားရှိ၏။ [အာဂတဋ္ဌာနေ ဟိ ဟု ဟိ ပါလျှင် ကောင်း၏။ မပါလျှင် ထည့်ပါ။] ဟိ၊ ခဲ့။ သဒ္ဓါ၊ ဝင်း။ ဟိရိယံ၊ ဟိရီဝင်း။ ကုသလံ၊ ကောင်းသော။ ဒါနဉ္စ၊ ဒါနဝင်း။ ဣတိ၊ သို့။ အာဂတဋ္ဌာနေ၊ လာသော ပါဠိရပ်၌။ စာဂစေတနာ၊ စွန့်ကြဲကြောင်း စေတနာသည်။ ဒါနံ၊ ဒါန မည်၏။ အာဃံ၊ ဘေးမဲ့ကို။ ဒေတိ၊ ပေး၏။ ဣတိ အာဂတဋ္ဌာနေ၊ ၌။ ဝိရတိ၊ ဝိရတိ စေတ သိက်သည်။ (ဒါနံ၊ ၏။) ဒါနံ၊ လှူဘွယ်ဝတ္ထုကို။ ဒေတိ၊ ပေးလှူ၏။ အန္နံ၊ စားဖွယ်ကို။ (ဒေတိ)။ ပါနံ၊ သောက်ဖွယ်ကို။ (ဒေတိ)။ ဣတိ၊ အာဂတ-ဋ္ဌာနေ၊ ၌။ ဒေယျဓမ္မော၊ ပေးလှူထိုက်သော သဘောရှိသော ပစ္စည်းသည်။

(ဒါနံ၊ ၏။) တတ္ထ၊ ထို သုံးပါးသော ဒါနတို့တွင်။ စာဂစေတနာ၊ သည်။ (ဒါနံ-၌ စပ်။) ဒေယျဓမ္မံ၊ ပေးလှူထိုက်သော သဘော ရှိသော ပစ္စည်းကို။ ဒေတိ၊ ပေးလှူ၏။ (ဣတိ ဝါ၊ ဤ ကတ္တုသာဓ် ဝစနတ်ကြောင့်လည်း။) (ဒါနံ၊ ဒါန မည်၏။) ဤ [ဝါကျ၌ "ဒေတိ ဝါ"ဟု ဝါသဒ္ဒါပါသည်ကား ပထမနည်းဖြစ်၍ မလို။] တောယ၊ ဤ စေတနာဖြင့်။ ဒေယျဓမ္မံ၊ ကို။ ဒေန္တိ၊ ပေးလှူကြ ကုန်၏။ ဣတိ ဝါ၊ ဤ ကရဏသာဓ် ဝစနတ်ကြောင့်လည်း။ ဒါနံ၊ ဒါန မည်၏။

ဝိရတိ၊ဝိရတိစေတသိက်သည်။အဝခဏ္ဍနဋ္ဌေန၊ပိုင်းဖြတ်တတ်သည်၏အဖြစ်ဟူသော အနက်ကြောင့်ဂုဏ်း။ လဝနဋ္ဌေန ဝါ၊ ရိတ်ဖြတ်တတ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော အနက်ကြောင့်ဂုဏ်း။ ဒါနံ၊ ၏။ [ဒါဓာတ်၏ အဝခဏ္ဍန အနက်ကို ယူ၍ "အဝခဏ္ဍနဋ္ဌေန"ဟု ဖွင့်သည်။ ထို ဖြတ်ခြင်းသည် ကောက်ရိတ် သက့ဲသို့ ရိတ်ခြင်းနှင့်လည်း ဆိုင်သောကြောင့် "လဝနဋ္ဌေန"ဟု တနည်း ဖွင့်သည်။] ဟိ၊ မှန်။ သာ၊ ထို ဝိရတိသည်။ ဥပပ္ဇမာနာ၊ ဖြစ်လသော်။ ဘယဘေရဝါဒ်သခ်ၤတံ၊ ဘေး, ကြောက်ဖွယ်အာရုံ အစရှိသည်ဟူ ဆိုအပ်သော။ ဒုဿီလျ-စေတနံ၊ ဒုဿီလျစေတနာကို။ ဒါတိ အဝခဏ္ဍတော်၊ ဖြတ်တတ်၏။ ဝါ၊ တနည်း။ (ဒါတိ)လုနာတိ၊ ရိတ်တတ်၏။ ဤတိ၊ ထို့ကြောင့်။ ဒါနံ၊ဒါန မည်၏။ ဒေယျ-ဓမ္မော၊ သည်။ ဒိယျတိ၊ ပေးလှူအပ်၏။ ဤတိ၊ ဤကမ္မသာဓ် ဝစနတ်ကြောင့်။ ဒါနံ၊ ၏။

ဧဝံ၊ သို့။ တိဝိဓမ္မိ၊ သော။ ဧတံ၊ ဤ ဒါနသည်။ အတ္ထတော၊ တရားကိုယ်အနက်အားဖြင့်။ စေတသိကော၊ စေတသိကဖြစ်သော။ ဓမ္မော စေဝ၊ တရားဂုဏ်း။ [စေတနာနှင့် ဝိရတိကိုဆိုသည်။] ဒေယျဓမ္မော စ၊ ဂုဏ်း။ ဤတိ၊ သို့။ ဒုဝိဓံ၊ သည်။ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထို ဒါနကထာ၌။ ရာဇဂိရိကသိဒ္ဓတ္ထိ-ကာနံ လဒ္ဓိ (ဟောတိ) သေယျထာပိ။ (ဧဝံ)။ ယေသံ၊ အကြင် ပရဝါဒီတို့၏။ဒါနံ၊ ဒါန ဟူသည်။ စေတသိကော၊သော။ဓမ္မော ဝ၊တရားသာတည်း။ ဒေယျဓမ္မော၊ သည်။ န (ဒါနံ)၊ ဒါန မဟုတ်။ ဤတိ လဒ္ဓိ (ဟောတ်)။ တေ သန္ဓာယ စေတသိကောတိ၊ အစရှိသော။ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ။ ပဋိညာ ဤတရသ်။ အထ၊ ဝန်ခံရာ ထို အခါ၌။ နံ၊ ထို့ပရဝါဒီကို။ ဒေယျဓမ္မ-ဝသေန၊ ပေးလှူထိုက်သော သဘောရှိသော ပစ္စည်း၏အဖြစ်ဖြင့်။ စောဒေတုံ၊ ဌါ။ လဒ္ဓာတိ၊ လဒ္ဓာ အစရှိသော။ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ။ အန္ဓာဒီနိ ဝိယ၊ စား

၁။ ဒေယျဓမ္မ ။ပေ ။ စောဒေတုံ။ ။"ဒါန ဟူသည် စေတသိက်သာတည်း" ဟု ပရဝါဒီ အယူရှိ၏။ ထို စေတသိကဒါနကို သူတပါးအား ဒေယျဓမ္မ(အလှူပစ္စည်း) အဖြစ်ဖြင့် လှူခြင်းငှါ မဖြောင်းပါသလား"ဟု စောဒနာခြင်းငှါ"လဒ္ဓာ စေတသိ-ကော မမ္မော ပရေသံ ဒါတုံ"ဟူသော ဒုတိယပြဿနာကို သကဝါဒီ ဆိုသည်။

ဖွယ်အစရှိသော လှူဖွယ်ဝတ္ထုတို့ကဲ့သို့။ သော၊ ထို စေတသိက်သည်။ ဒါတုံ၊ ၄ါ။ နသက္ကာ၊ မတတ်ဧကောင်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပဋိကွေပေါ ဣတရဿ။ ပုန၊ တဖန်။ ဒဋ္ဌံ၊ ခိုင်မြဲသည်ကို။ ကတွာ၊ ၍။ ပုဋ္ဌေ၊ မေးအပ်သော်။ အဘယံ ဒေတီတိ၊ ဟူသော။ သုတ္တဝသေန၊ သုတ်နှင့် စပ်သဖြင့်။ ပဋိညာ၊ သည်။ တဿေဝ။ ထိုပရဝါဒီ၏ ဝန်ခံခြင်းသာတည်း။ ပန၊ ကား။ ဖဿ-ပဋ္ဌာဒီသု၊ ဖဿပြဿနာ အစရှိသည်တို့၌။ (လဗ္ဘာ ဖဿော ပရေသံ ဒါတုံ အစရှိသော ပြဿနာတို့၌။)ဖဿံ ဒေတီတိအာဒိဝေါဟာရံ၊ အစရှိသော အခေါ် အဝေါ်ကို။ အပဿန္တော၊ သည်။ (ဟုတ္ဝာ) ပဋိကွိပတေဝ၊ သည်သာ။

၄၇၉။ အနိဋ္ဌဖလန္တိအာဒိ ၁၊ အစရှိသော စကားကို။ အစေတသိကဿ၊ စေတသိက်မဟုတ်သော။ ဓမ္မဿ၊ အန္နာဒိဓမ္မ၏။ ဒါနဘာဝဒီပနတ္ထံ၊ အကျိုး ပေးခြင်း၏ ထင်ရှားရှိသည်၏ အဖြစ်ကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ။ နဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သည်မဟုတ်။ ဟိ၊ မှန်။ တနည်း၊ (ကသ္မာ အနိဋ္ဌဖလန္တိအာဒိ အစေတသိ-ကဿဓမ္မဿ ဒါနဘာဝ ဒီပနတ္ထံ နဝုတ္တံ၊ နည်း။) ဟိ (ယသ္မာ)၊ ကြောင့်။ အစေတသိကော၊ စေတသိက မဟုတ်သော။ အန္နာဒိဓမ္မော၊ အန္န အစရှိသော ဒေယျဓမ္မသည်။ အာယတိံ၊ နောင်အခါ၌။ ဝိပါကံ၊ အကျိုးကို။ နဒေတိ၃၊

၁။ အနိဋ္ဌဖလန္တိအာဒိ။ ။ပါဋိတော်၌ "ဒါနံ အနိဋ္ဌဖလံ ။ပေ။ ဒုက္ခဝိပါ-ကန္တိ"ဟူသော ပရဝါဒီ၏ ဒုတိယပြဿနာကို "အနိဋ္ဌဖလန္တိအာဒိ" ဟု ဆိုသည်။ ထို အာဒိဖြင့် ဒုက္ခဝိပါကံတိုင်အောင် ယူပါ။ ထို စကားရပ်သည် စေတသိက် မဟုတ်သော အန္နာဒိဓမ္မကို ရည်ရွယ်၍ ဆိုအပ်သော စကားရပ်တည်း။ မှန်၏-အန္နစသော လှူဖွယ်ဝတ္ထုသည် တရံတခါ လူမမာအား ဆေးခါးကြီးကို ပေးရသကဲ့သို့ အနိဋ္ဌ ဖြစ်သော ဒါနဝတ္ထုလည်း ရှိ၏။ ထို အနိဋ္ဌ ဖြစ်သော ဒါနဝတ္ထုသည် အနိဋ္ဌ ဖြစ်သော အကျိုးကို ပေးသလော ဟူသော ပြဿနာကို ပရဝါဒီက ဆိုသကဲ့သို့ အရှင်မောဂ္ဂလိပုဘ္တတိဿထေရ် မိန့်တော်မူသည်။

၂။ ဒါနဘာဝဒီပနတ္ထံ ။ပေ။ နဝုတ္တံ။ ။စာအုပ်တို့၌ နသဒ္ဒါ မပါသော်လည်း ဋီကာ၌ "နဝုတ္တံ"ဟု နသဒ္ဒါ ပါ၏။ ရှေး အဋ္ဌကထာနိဿယ၌လည်း "နဝုတ္တံ"ဟု နသဒ္ဒါ ပါသည်။ ဤသို့ နသဒ္ဒါ ပါမှလည်း ဗျတိရေကဝါကျဖြစ်၍ "ဣဋ္ဌဖလဘာဝနိယမနတ္ထံ ပနေတံ ဝုတ္တ"ဟူသော အန္ဒယဝါကျနှင့် အမြီး အမောက်တည့်သည်။ ဒါနဘာဝဒီပနတ္ထံကို ဋီကာ၌ "ဖလဒါနဘာဝဒီပနတ္ထံ"ဟုရင်း, အနု-ဋီကာ၌ "ဖလဒါနသဗ္ဘာဝဒီပနတ္ထံ"ဟုရင်း ဖွင့်၏။ ထို အဖွင့်အတိုင်း နိဿယ၌ အနက်ပေးရသည်။ ဆိုလိုရင်းကား-အနိဋ္ဌဖလံ စသော စကားကို စေတသိက် မဟုတ်သော အန္နာဒိဓမ္မ၏ ဖလဒါနသဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကို ပြခြင်းငှါ ဆိုအပ်သည်မဟုတ်ပါ-ဟူလို။ မည်သည့်အကျိုးငှါ ဆိုအပ်ကြောင်းကို အန္ဒယဝါကျဖြင့် ပြလိမ့်မည်။

၃။ နဟိ ။ပေ။ ဝိပါကံ ဒေတိ။ ။ဤဝါကျသည် ရှေး ဝါကျ၏ ဒဋ္ဌီကရဏ ဝါကျတည်း။ တနည်း-ရှေး ဝါကျ၏ ဟေတု ဝါကျတည်း။ စေတသိက် မဟုတ်သော

မပေး။ (တသွာ အနိဋ္ဌဖလန္တိအာဒိ။ ပေ။ နဝုတ္တံ။) ပန၊ အဟုတ်ကား။ ဣဋ္ဌဖလဘာဝနိယမနတ္ထံ၊ ဣဋ္ဌ အကျိုးရှိသည်၏ အဖြစ်ကို အမြဲသတ်မှတ်ခြင်း အကျိုးငှါ။ ဧတံ၊ ဤ အနိဋ္ဌဖလံအစရှိသော စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

ဟိ၊ ထင်ရှားအောင် ပြဦးအံ့။ အယမ္ပိ၊ ဤဆိုအပ်လတ္တံ့ အနက်သည်လည်း။ ဧတ္ထ၊ ဤ အနိဋ္ဌဖလံ အစရှိသော စကားရပ်၌။ အဓိပ္ပါယော၊ အလိုရှိအပ်သော အနက်တည်း။ အစေတသိကော၊ သော။ အန္နာဒိဓမ္မော၊ သည်။ ဒါနံ၊ ဒါန သည်။ ယဒိ ဘဝေယျ၊ အံ့။ (ဧဝံသတိ)ဟိတစိတ္တေန၊ အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်၏စီးပွါးကို အလိုရှိသောစိတ်ဖြင့်။ အနိဋ္ဌံ၊ အလိုမရှိအပ်သော။ အကန္တံ၊ မနှစ်သက်အပ် သော။ ဘေသဇ္ဇံ၊ ဆေးကို။ ဒေန္တဿ၊ ပေးသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ နိမ္မဗိဇာဒီဟိ၊ တမာမျိုးစေ့ အစရှိသည်တို့မှ။ နိမ္မာဒယော၊ တမာပင်အစရှိသည်တို့သည်။ (နိဗ္ဗတ္တန္တိ)ဝိယ၊ ဖြစ်ကုန်သကဲ့သို့။ (ဧဝံ)။ အနိဋ္ဌမေဝ၊ အလိုမရှိအပ်သည် သာလျှင်ဖြစ်သော။ ဖလံ၊ အကျိုးသည်။ နိဗ္ဗတ္တေယျ၊ ဖြစ်ရာ၏။ (ဖြစ်စရာရှိ၏)။ ပန၊ စင်စစ်ကား။ ယသွာ။ ဧတ္ထ၊ ဤအနိဋ္ဌ အကန္တဆေးကို ပေးရာ၌။ ဟိတ ဖရဏစာဂ စေတနာ၊ အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်၏ စီးပွါး၌ ဖြန့်အပ်သော စွန့်ကြဲကြောင်း စေတနာသည်။ ဒါနံ၊ ဒါနတည်း။ တသွာ။ ဒေယျဓမ္မေ၊ သည်။ အနိဋ္ဌေပိ၊ အနိဋ္ဌဖြစ်ပါသော်လည်း။ ဒါနံ၊ ဒါနစေတနာသည်။ ဣဋ္ဌဖလမေဝ၊ ဣဋ္ဌ အကျိုးရှိသည်သာ။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ(အယမ္ပိ)၊ သည်လည်း။ (အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။)

ဧဝံ၊ ဤသို့။ ပရဝါဒိနာ၊ သည်။ (သာဓေတုံ အာဟ-၌ စပ်။) စေတသိက ဓမ္မဿ၊ စေတသိကဓမ္မ၏။ ဒါနဘာဝေ၊ ဒါနအဖြစ်ကို။ ပတိဋ္ဌာပိတေ၊ တည်စေအပ်ပြီးသော်။ ["ဘေန ဝတရေ ဝတ္တဗ္ဗေ စေတသိကောတိ ဒါနန္တိ"

အန္နာဒိဓမ္မသည် နောင်အခါ၌ အကျိုးကို တိုက်ရိုက်မပေးနိုင်။ ထို့ကြောင့် အနိဋ္ဌဖလံ စသော စကားကို အစေတသိကအန္နာဒိဓမ္မ၏ ဖလဒါနသဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကို ပြခြင်းငှါ ဆိုအပ်သည် မဟုတ်ပါ-ဟူလို။

၁။ ဣဋ္ဌဖလ ။ပေ။ ဝုတ္တံ။ ။ဤ ဝါကျကား "နဝုတ္တံ"ဟူသော ရှေ့ ဗျတိ-ရေက ဝါကျ၏ အနွယ ဝါကျတည်း။ အနိဋ္ဌဖလံ အစရှိသော စကားကို ဖလဒါန-သဗ္ဘာဝဒီပန အကျိုးငှါ ဆိုအပ်သည် မဟုတ်လျှင် အဘယ်အကျိုးငှါ ဆိုအပ်ပါ သနည်း ဟု မေးဘွယ်ရှိသောကြောင့် "ဣဋ္ဌဖလံ ။ပေ။ ဝုတ္တံ"ဟု မိန့်သည်။ ဆိုလိုရင်း ကား-အနိဋ္ဌဖလံ အစရှိသော စကားကို စေတသိက် မဟုတ်သော အန္နာဒိဓမ္မသည် ဆေးခါးကြီး စသည်ကဲ့သို့ အနိဋ္ဌဝတ္ထု ဖြစ်ပါသော်လည်း "အကျိုးပေးသောအခါ၌ ကား ဣဋ္ဌဖြစ်သော အကျိုးကိုသာ အမြဲပေးရသည်"ဟု သတ်မှတ်၍ ပြခြင်းအကျိုးငှါ ဆိုအပ်သည်-ဟူလို။ ဤ အဓိပ္ပါယ်ကို "ယသွာ ပနေတ္ထ ။ ပေ ။ ဣဋ္ဌဖလမေဝ ဟောတီတို"ဟု ပြလိမ့်မည်။

ဟု တည်စေအပ်ပြီးသော်။] သကဝါဒီ၊ သည်။ ဣတရေန၂၊ ဆိုအပ်ပြီးသော အကြောင်းမှတပါးသော။ ပရိယာယေန၂၊အကြောင်းဖြင့်("ဒီယျတီတိ ဒါနံ" ဟူသော ကမ္မသာဓန အကြောင်းအားဖြင့်။) ဒေယျဓမ္မဿ၊ ပေးလှူထိုက်သော သဘောရှိသော ပစ္စည်း၏။ ဒါနဘာဝံ၊ ဒါန၏အဖြစ်ကို။ သာဓေတုံ၊ ငှါ။ ဒါနံ ။ပေ။ ဘဂဝတာတိအာဒီ၊ အစရှိသောစကားကို။ အာဟ၁၊ ပြီ။ ပန၊ ဆက်။ ပရဝါဒီ၊ သည်။ စီဝရာဒီနံ၊ သင်္ဃန်းအစရှိသော လှူဖွယ်တို့၏။ ဣဋ္ဌ-ဝိပါကတံ၊ ဣဋ္ဌ အကျိုးရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ အပဿန္တော၊ သည်။ (ဟုတ္ဝာ)။ ပဋိက္ခိပတိ။ သုတ္တာသာဓနံ၇၊ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို ပြီးစေကြောင်းသုတ်သည်။ ပရဝါဒီဝါဒေပိ၊ ပရဝါဒီ၏ ဝါဒဌ္ဌလည်း။ ယုဇ္ဇတိ၊ သင့်၏။ သကဝါဒီ-ဝါဒေပိ၊ သကဝါဒီ၏ ဝါဒဌ္ဌလည်း။ (ယုဇ္ဇတိ)။ ပန၊ ထိုသို့ နှစ်ဝါဒလုံးဌ် သင့်ပါသော်လည်း။ ဧကေန၊ တခုတည်းသော။ အတ္ထေန၇၊ အနက်အားဖြင့်။ န(ယုဇ္ဇတိ)၊ သင့်သည်မဟုတ်။

ဒေယျဓမ္မော ဣဋ္ဌဖလော၁တိ၊ အစရှိသော ပရဝါဒီ၏ ပြဿနာဌ်။ ဣဋ္ဌဖလ ဘာဝမတ္တမေဝ၊ ဣဋ္ဌ အကျိုးရှိသည်၏ အဖြစ်မျှကိုသာ။ (သကဝါဒီနာ)။

၁။ **သကဝါဒီ။ ပေ။ အာဒိမာဟ။** ။ဤ အနုသန္ဓေတက်ပုံကိုကြည့်၍ ပါဠိတော်ဌ "ဒါနံ ဣဋ္ဌဖလံ ဝုတ္တံ ဘဂဝတာ စီဝရံ ဒါနန္တိ"စသော တရပ်လုံးဌ် ပဌမ အမေးကို သကဝါဒီ၏ စကားဟု သိသာ၏။ ပါဠိတော်စာအုပ်တို့ဌ်ကား + ကြက်ခြေ အမှတ်အသားဖြင့် ပရဝါဒီ၏ အမေး - သကဝါဒီ၏ အဖြေဟု ပြထားသည်။ စဉ်းစားပါ။

၂။ **ဣတရေန ပရိယာယေန။** ။ရှေးဌ်ဒါနစေတနာဟူသော စေတသိက်၏ ဒါနအဖြစ်ကို ပြီးစေရာဝယ် "ဒေတိ ဒေယျဓမ္မံ"ဟုငင်း, "ဒေန္တိ တောယ ဒေယျ-ဓမ္မံ"ဟုငင်း ဝိဂြိုဟ်နှစ်မျိုး ပြ၏။ "ထို နှစ်မျိုးမှ တပါးသော ပရိယာယ်"ဟူသည် ဒေယျဓမ္မကို အရကောက်ရသော "ဒီယျတီတိ ဒါနံ"ဟူသော ကမ္မသာဓနအနက်" ဟူသော အကြောင်းတည်း။ [ဣတရေနာတိ "ဒီယျတီတိ ဒါနံ"တိ ဣမိနာ ပရိယာ-ယေန၊ ဋီကာ။]

၃။ **သုတ္တသာဓနံ ။ ပေ ။ ဧကေန အတ္ထေန။** ။သဒ္ဓါ ဟိရိယံ စသော ဂါထာကိုငင်း, "ဣဓေကစ္စော အန္နံ ဒေတိ" စသော ပါဠိရပ်ကိုငင်း သုတ္တသာဓန (မိမိတို့ အလိုရှိအပ်သော အနက်ကို ပြီးစေတတ်သော သက်သေခံပါဠိတော်)ဟု ခေါ်၏။ ထို သုတ္တသာဓန ပါဠိတော် ၂-ရပ်သည် ပရဝါဒီဝါဒဌ္ဌလည်း သာဓက ဖြစ်သင့်၏။ သကဝါဒီဝါဒဌ္ဌလည်း သာဓက ဖြစ်သင့်၏။ သို့သော် အနက်တမျိုးတည်း အားဖြင့်ကား ဖြစ်သင့်သည် မဟုတ်။ ပရဝါဒီ၏ ဝါဒနှင့် လိုက်လျောအောင် အနက်တမျိုး, သကဝါဒီ၏ ဝါဒနှင့် လိုက်လျောအောင် အနက်တမျိုးယူမှ နှစ်ဝါဒလုံးနှင့် သင့်မည်။ [ဆိုင်ရာဝါဒနှင့် သင့်လျော်အောင် အနက်ယူရပုံကို ဋီကာဌ် "နှ ပန ဧကေနတ္ထေနာတိ"ဟု တည်၍ အကျယ်ပြထားသည်။]

ပဋိကိ္ခတ္တံ၁၊ ပယ်အပ်ပြီ။ တသ္မာ။တေ နဟိ နဝတ္တဗ္ဗန္တိ ဧတ္ထ၊ဟူသောဤပါဠိ၌။ ဣဋ္ဌဖလဘာဝေနေဝ၊ ဣဋ္ဌအကျိုးရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်သာ။ နဝတ္တဗ္ဗတာ၊ မဆိုထိုက်သည်၏ အဖြစ်သည်။ ယုဇ္ဇတိ၊ သင့်၏။ ပန၊ အနွယကား။ ဒါတဗ္ဗဋ္ဌေန၊ ပေးလှူထိုက်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော အနက်ကြောင့်။ ဒေယျဓမ္မော၊ ပေးလှူထိုက်သော သဘောရှိသော ပစ္စည်းသည်။ ဒါနမေဝ၊ဒါနပင်တည်း။ ဟိ၊မှန်။ ဒ္ဒိန္နံ၊ နှစ်ပါးကုန်သော။ ဒါနာနံ၊ စေတနာဒါန, ဒေယျဓမ္မဟူသော ဝတ္ထုဒါနတို့၏။ သင်္ကရဘာဝမောစနတ္ထမေဝ၊ သဘောအားဖြင့် ရောနှောသည်အဖြစ်ကိုလွှတ်စေခြင်းအကျိုးငှါသာ။ အယံ ကထာ၊ ဤ ဒါနကထာကို။(မောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿတ္ထေရေန၊ သည်။ ကတာ၊ ပြုတော်မူအပ်ပြီ။) ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

ဒါနကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ)။

၅-ပရိဘောဂမယပုညကထာ အဖွင့်

၄၈၃။ ဣဒါနိ ပရိဘောဂမယပုညကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထိုပရိဘောဂမယပုညကထာ၌။ တေသံ၊ ထိုတံတားခင်းခြင်း, ရေတွင်း ရေကန်တူးခြင်း အစရှိသည်တို့ကိုပြုသော အလှူ့ရှင်တို့၏။ ဒိဝါစ၊ နေ့အခါ၌ရင်း။ ရတ္တောစ၊ ညဉ့်အခါ၌ရင်း။ သဒါ၊ အခါခပ်သိမ်း။ ပုညံ၊ ကောင်းမှုသည်။ ပဝဋ္ဋတိ၊ တိုးပွါး၏။ ဣတိစ၊ ဤသို့ရင်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ယဿ၊ အကြင် အလှူ့ရှင်၏။ စီဝရံ၊ ကို။ ပရိဘုဉ္ဇမာနော၊ သုံးစွဲသည်။ (ဟောတိ)။ ဣတိစ၊ ရင်း။ ဧဝမာဒီနိ၊ ဤသို့ အစရှိကုန်သော။ သုတ္တာနိ၊ တို့ကို။ အယောနိသော၊ အားဖြင့်။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ ရာဇဂိရိကသိဒ္ဓတ္ထိကသမ္မိတိယာနံ လဒ္ဓိ (ဟောတိ) သေယျထာပိ။ (ဧဝံ)။ ယေသံ၊ အကြင်ပရဝါဒီတို့၏။ ပရိဘောဂမယံ၊ သုံးစွဲခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော။ ပုညံ နာမ၊ ကောင်းမှုမည်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣတိ လဒ္ဓိ (ဟောတိ)၊ တေ သန္ဓာယ ပရိဘောဂမယန္တိ၊ အစရှိသော။ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ။ ပဋိညာ ဣတရဿ။

အထ၊ ဝန်ခံရာ ထိုအခါ၌။ နံ၊ ထိုပရဝါဒီကို။ ပုညံ နာမ၊ ကောင်းမှုမည်သည်။ ဖဿာဒယော၊ ဖဿ အစရှိကုန်သော။ ကုသလာ၊ ကုသိုလ်ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တရားတို့တည်း။ တတော၊ ထိုဖဿ အစရှိသော ကုသိုလ်

၁။ ဒေယျဓမ္မော ။ပေ။ ပဋိကိ္ခတ္တံ။ ။ပါဋိတော်၌ ဒေယျဓမ္မော ဣဋ္ဌဖလော၊ အလိုရှိအပ်သော အကျိုးရှိသလော။ သုခဝိပါကော၊ လော။ ဤသို့ ပရဝါဒီမေးရာ၌ "နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ"ဟု သကဝါဒီ ပယ်၏။ ဤသို့ ပယ်ရာ၌ ဒေယျဓမ္မဝတ္ထုက တိုက်ရိုက် မပေးနိုင်ခြင်းမျှကိုသာ ပယ်သည်။ ဒေယျဓမ္မ၏ ဒါန အဖြစ်ကိုကား မပယ်ပါ-ဟူလို။

တရားတို့မှ။ ပရံ၊ တပါးသော။ (ပုညံ၊ သည်။) နဲ၊ မရှိ။ တသ္မာ။ တေ၊ သင်၏ အလိုအားဖြင့်။ ဖဿာဒီဟိ၊ ဖဿ အစရှိသည်တို့ဖြင့်။ ဝစိုတဗ္ဗံ၊ တိုးပွါးရာသလော။ ဣတိ၊ သို့။ စောဒေတုံ၊ ၄ါ။ ပရိဘောဂမယော ဖဿောတိအာဒိ၊ အစရှိသောစကားကို။ (သကဝါဒိနာ)အာရဒ္ဓံ။ တံ သဗ္ဗံ၊ ထို အလုံးစုံသော ပြဿနာကို။ ဣတရေန၊ သကဝါဒီမှ တပါးသော ပရဝါဒီ သည်။ တေသံ၊ ထို ဖဿ အစရှိသော တရားတို့၏။ အဝစုနတော၊ မတိုးပွါး ခြင်းကြောင့်။ ပဋိက္ခိတ္တံ။

လတာ ဝိယာတိအာဒီနိ၊ အစရှိသော စကားတို့ကို။ ကိရိယာယ ဝါ၊ပြုလုပ် ခြင်းနှင့်၎င်း။ ဘာဝနာယဝါ၊ တိုးပွါးစေခြင်းနှင့်၎င်း။ ဝိနာပိ၊ ကင်း၍ လည်း။ လတာဒီနိ၊ နွယ် အစရှိသော အရာဝတ္ထုတို့သည်။ သယမေဝ၊ အလိုလို သာလျှင်။ ဝစုန္တိ ယထာ၊ တိုးပွါးကုန်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ တေ၊ သင်၏ အလိုအားဖြင့်။ (ဖဿာဒယော ဓမ္မာ၊ တို့သည်။) ဝစုန္တိ ကိံ၊ တိုးပွါးကုန် သလော။ ဣတိ၊ သို့။ စောဒနတ္ထံ၊ ၄ါ။ ဝုတ္တာနိ၊ ဆိုအပ်ကုန်ပြီ။ ပန၊ ဆက်။ တထာ၊ ထို ဆိုအပ်ပြီးသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ အဿ၊ ထို ကောင်းမှု၏။ အဝစုနတော၊ ကြောင့်။ နဟေဝါတိ၊ နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ဟူ၍။ (ပရဝါဒိနာ) ပဋိက္ခိတ္တံ။

၄၈၄။ နသမန္နာဟရတီတိ ပဉ္ဇေ၊ ၌။ ပဋိဂ္ဂါဟကာနံ၊ အလျှခံပုဂ္ဂိုလ် တို့၏။ ပရိဘောဂေန၊ သုံးစွဲခြင်းကြောင့်။ ပုရိမစေတနာ၊ ရှေ့၌ ဖြစ်သော စေတနာသည်။ ဝစုတိ၊ တိုးပွါး၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့ တိုးပွါးလသော်။ တံ၊ ထိုသို့ တိုးပွါးသော ပုဗ္ဗစေတနာသည်။ ပုညံ၊ ကောင်းမှုသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ လဒ္ဓိဝသေန၊ အယူ၏အစွမ်းဖြင့်။ ပဋိဇာနာတိ။ တတော၊ ထိုမှ နောက်၌။ အနာဝဋ္ဌေန္တဿာတိအာဒီဟိ၊ အစရှိသော စကားတို့ဖြင့်။ ပုဋ္ဌော၊ (သမာနော)။ ဒါယကဿ၊ အလျှို့ရှင်၏။ စာဂစေတနံ၊ စွန့်ကြဲကြောင်း စေတနာကို။ သန္ဓာယ ပဋိဇာနာတိ။ တတ္ထ၊ ထို အနာဝဋ္ဌေန္တဿ အစရှိသော စကားရပ်၌။ အနာဝဋ္ဌေန္တဿာတိ၊ ကား။ ဒါနစေတနာယ၊ ဒါနစေတနာ၏။ (ဇော စေတနာ၏။) ပုရေစာရိကေန၊ ရှေသွားဖြစ်သော။ အာဝဇ္ဇနေန၊ မနောဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်းဖြင့်။ ဘဝင်္ဂံ၊ ဘဝင်ကို။ (ဘဝင်္ဂုပစ္ဆေဒ ဟု ဆိုအပ်သော ဘဝင်ကို။) အနာဝဋ္ဌေန္တဿ၊ မလည်စေလသော်။ အပရိဝဋ္ဌေန္တဿ၊ ထက်ဝန်းကျင် မလည်စေလသော်။ (ပုညံ ဟောတိ၊ လော-၌ စပ်။) အနာဘောဂဿာတိ၊ ကား။ နိရာဘောဂဿ၊ နှလုံးသွင်းခြင်းမရှိလသော်။ အသမန္နာဟရန္တဿာတိ၊ ကား။ နသမန္နာဟရန္တဿ၊ ကောင်းစွာ စိတ်၌ မဆောင်လသော်။ ဟိ၊ မှန်။ အာဝဇ္ဇနံ၊ အာဝဇ္ဇန်းသည်။ ဘဝင်္ဂံ၊ဘဝင်ကို။ ဝိစ္ဆိန္ဒိတွာ၊ ဖြတ်၍။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ဂတမဂ္ဂေ၊ သွားအပ်သော လမ်း၌။

(အာရုံတည်းဟူသော လမ်း၌။) ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ၊ ဖြစ်လတ္တံ့သော။ ဒါနစေတနံ၊ ကို။ သမန္နာဟရတိ၊ ကောင်းစွာ ဆောင်သည် မည်၏။ ဧဝံကိစ္စေန၊ ဤဒါနစေတနာကို ကောင်းစွာ ဆောင်ခြင်းကိစ္စရှိသော။ ဣမိနာ စိတ္တေန၊ ဤမနောဒ္ဒါရာဝဇ္ဇန်းစိတ်ဖြင့်။ အသမန္နာဟရန္တဿ၊ ဒါနစေတနာကို ကောင်းစွာ မဆောင်လသော်။ ဝါ၊ ကောင်းစွာ ဒါနစေတနာကို မဆောင်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ပုညံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ လော။ ဣတိ ပုစ္ဆတိ။

အမနသိကရောန္တဿာတိ၊ ကား။ မနံ၊ ဇောစိတ်ကို။ အကရောန္တဿ၊ မပြုလသော်။ [အခြား နေရာ၌ကဲ့သို့။ "မနသိ၊ စိတ်၌။" ဟု မပေးလင့်။] [အာဝဇ္ဇနဥိ ဟု ရှိသော မူကွဲသည် ကောင်း၏။] ဟိ၊ မှန်။ အာဝဇ္ဇနံ၊ မနောဒ္ဒါရာဝဇ္ဇန်းသည်။ တဒနန္တရံ၊ ထို အာဝဇ္ဇန်း၏ အခြားမဲ့၌။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ၊ ဖြစ်လတ္တံ့သော။ မနံ၊ စိတ်ကို။ ကရောတိ နာမ၊ ပြုသည်မည်၏။ ဧဝံ၊ သို့။ အကရောန္တဿ၊ မပြုလသော်။ (ပုညံ ဟောတိ၊ လော-၌ စပ်။) ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဟိ၊ မှန်။ ဥပယောဂဝစနသ္မိံ။ ဒုတိယာဝိဘတ်၌။ ဝါ၊ ဒုတိယာဝိဘတ်ရှိသော အနက်၌။ ဧတံ၊ ဤမနသိသဒ္ဒါသည်။ ဘုမ္မံ၊ သတ္တမီဝိဘတ်ရှိသော သဒ္ဒါတည်း။ အစေတယန္တဿာတိ၊ ကား။ စေတနံ၊ ကို။ အနုပ္ပါဒေန္တဿ၊ မဖြစ်စေလသော်။ အပတ္ထေန္တဿာတိ၊ ကား။ ပတ္ထနာသင်္ခါတံ၊ တောင့်တခြင်းဟု ဆိုအပ်သော။ ကုသလစ္ဆန္ဒံ၊ ကုသိုလ်ဆန္ဒကို။ အကရောန္တဿ၊ မပြုလသော်။ အပ္ပဏိဒဟန္တဿာတိ၊ ကား။ ဒါနစေတနာဝသေန၊ ဒါနစေတနာ၏ အစွမ်းဖြင့်။ စိတ္တံ၊ ကို။ အဌပေန္တဿ၊ မထားလသော်။ ဣတိ အတ္ထော၊ ဤကား အနက်။

နနု အာဝဇ္ဇေန္တဿာတိဝါရေ၊ ဟူသော ဝါရ၌။ အာဘောဂဿာတိ၊ ကား။ အာဘောဂဝတော၊ နှလုံးသွင်းခြင်းရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ (တံ ပုညံ ဟောတိ-၌ စပ်။) ["အာဘောဂေါ + ယဿ အတ္ထီတိ အာဘောဂေါ" ဟု အဿတ္ထိ ဝိဂ္ဂဟ ကို ပြသည်။] အထဝါ၊ ထို့ပြင် တနည်းကား။ အာဘောဂါ၊ နှလုံးသွင်းခြင်းကြောင့်။ အဿ၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်၏ (တံ ပုညံ ဟောတိ။) ဝါ၊ တနည်းကား။ အာဘောဂဿ၊ ၏။ အနန္တရံ၊ အခြားမဲ့၌။ တံ ပုညံ၊ ထို ကောင်းမှုသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။

၄၈၅။ ဒိန္နံ ဖဿာနန္တိအာဒီသုပိ၊ အစရှိသော ပြဿနာတို့၌လည်း။ ဧကက္ခဏေ၊ တပြိုင်နက်သော ခဏ၌။ ဒါယကဿ၊ အလှူ့ရှင်၏။ ဒိန္နံ၊ နှစ်ပါးကုန်သော။ ဖဿာဒီနံ၊ ဖဿ အစရှိသော တရားတို့၏။ အဘာဝါ၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ ပဋိကွိပတိ။ ဒါယကဿ စ၊ အလှူ့ရှင်ငင်း။ ပရိဘုဥ္ဇန္တဿ စ၊ သုံးစွဲသော အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်ငင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဥဘိန္နံ၊ နှစ်ဦးသောပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ဖဿာဒယော၊ ဖဿ အစရှိသော တရားတို့ကို။ သန္ဓာယ ပဋိဇာနာတိ။

အပိစ၊ သည်သာမကသေး။ အဿ၊ ထို့ ပရဝါဒီ၏။ ပဥ္ဆန်း၊ ငါးပါးကုန်သော။ ဝိညာဏာနံ၊ စက္ခု စသော ဝိညာဉ်တို့၏။ သမောဓာနံ၊ ပေါင်းဆုံခြင်းသည်။ ဟောတိ။ ဣတိ လဒ္ဓိ (ဟောတိ)။ တဿာပိ၊ ထို အယ်ယူ၏လည်း။ ဝသေန၊ အစွမ်းဖြင့်။ ပဋိဇာနာတိ။

အထ၊ ထိုမှ နောက်၌။ နံ၊ ထို ပရဝါဒီကို။ ပရိယာယဿ၊ ဖရိယာယ်၏။ ဒ္ဝါရံ၊ တံခါးကို။ ပိဒဟိတ္ဝာ၊ ပိတ်၍။ ဥဇုဝိပစ္စနီကဝသေန၊ ဖြောင့်ဖြောင့် ဆန့်ကျင်ဘက်၏အစွမ်းဖြင့်။ စောဒေတုံ၊ ငှါ။ ကုသလာဒိပဋိ၊ အစရှိသော ပြဿနာကို။ ပုစ္ဆတိ။ တတြ၊ ထို ကုသလံ အစရှိသော ပြဿနာ၌။ ကုသလာ-ကုသလာနံ၊ ကုသိုလ် အကုသိုလ်တို့၏။ ကေဿ၊ တယောက်တည်းသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ (သန္တာန်၌)။ ကေကတ္ထေ၊ ၌။ သမ္မယောဂါဘာဝံ၊ ယှဉ်ခြင်း၏ မရှိခြင်းကို။ သန္ဓာယ ပဋိက္ခိပတိ။ ပန၊ ကား။ ပရိဘောဂမယံ၊ သုံးစွဲခြင်း ကြောင့်ဖြစ်သော ကောင်းမှုသည်။ စိတ္တဝိပ္ပယုတ္တံ၊ စိတ်နှင့် မယှဉ်သော ကောင်းမှုသည်။ ဥပဓူတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ လဒ္ဓိယာ၊ ဤသို့သော အယူကြောင့်။ ပဋိဇာနာတိ။ အထ၊ ထိုမှ နောက်၌။ နံ၊ ထို ပရဝါဒီကို။ သုတ္တေန၊ ဖြင့်။ နိဂ္ဂဏှာတိ၊ နှိပ်၏။

၄၀၆။ သုတ္တသာဓနေ၊ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို ပြီးစေကြောင်း သုတ်၌။ အာရာမရောပကာဒီနံ၁၊ သစ်သီးခြံ ပန်းခြံကို စိုက်ပျိုးတတ်သူ အစရှိသည်တို့၏။ အနုဿရဏပဋိသင်္ခရဏာဒိဝသေန၊ အဖန်ဖန် အမှတ်ရခြင်း, ပြင်ဆင်ခြင်း အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ အန္တရန္တရာ၊ အကြား အကြား၌။ ဥပဓူမာနံ၊ ဖြစ်သော။ ပုညံ၊ ကောင်းမှုကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ သဒါ ပုညံ ပဝဒုတိတိ၊ အစရှိသော စကားကို။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။

အပဂမာဏော တဿ ပုညာတိသန္ဒေါတိ ဣဒံ၊ ဟူသော ဤစကားကို။ အပဂမာဏဝိဟာရိနော၊ အပဂမာဏနိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြုသော်ဒီးဖြင့် နေလေ့ရှိသော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဒိန္နပစ္စယတ္တာ စ၊ ပေးလှူအပ်သော ပစ္စည်း၏

၁။ **အာရာမရောပကာဒီနံ**။ ။အာဒိဖြင့် လမ်းသွား လမ်းလာတို့၏ အရိပ်ခိုကို တောသစ်ပင်စိုက်သူ, တံတားခင်းသူ, ရေတွင်း ရေကန် တူးဖော်သူ, ရေအိုးစင် တည်သူ, စရပ်ဆောက်သူတို့ကို ယူပါ။ [ထိုသူတို့သည် လူအများတို့၏ အေးချမ်း သာယာစွာ လာရောက်ကြည့်ရှုဘို့ရာ စိုက်ထားအပ်သော မိမိဥယျာဉ်ထည်း၌ ဤ အချိန်အခါဝယ် လူတို့သည်၎င်း, ငှက် စသော သတ္တဝါတို့သည်၎င်း, ချမ်းချမ်းသာသာ နေကြပေလိမ့်မည်ဟု အမှတ်ရခြင်းအားဖြင့်၎င်း, မိမိဥယျာဉ် မိမိ၏ တောသစ်ပင် မိမိ၏ တံတား ရေတွင်း ရေကန်ကို ပြင်ဆင်ခြင်းအားဖြင့်၎င်း မကြာမကြာ ကုသိုလ် ရသောကြောင့် "သဒါ ပုညံ ပဝဒုတိ"ဟု ဟောတော်မူသည်။ အကြောင်းမဲ့ သက်သက် ကုသိုလ်တိုးပွါးသည်ဟု ဟောတော် မမူပါ-ဟူလို။]

အဖြစ်ကြောင့်ငင်း။ ဧဝရူပေါ၊ ဤသို့ သဘောရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ မေ၊ ငါ၏။ စီဝရံ၊ ကို။ ပရိဘုဥ္ဇတိ၊ သုံးစွဲ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အနုမောဒနဝသေန စ၊ အဖန်ဖန် ဝမ်းမြောက်ခြင်း၏ အစွမ်းကြောင့်ငင်း။ (ဘဂဝတာ)ဝုတ္တံ။ တံ၊ ထိုကောင်းမှုကို။ သော၊ ထိုပရဝါဒီသည်။ ပရိဘောဂမယံ၊ သုံးစွဲခြင်းကြောင့် ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ သလ္လက္ခေတိ၊ မှတ်ထင်၏။ ပန၊ ဆက်။ ယသ္မာ။ ပဋိဂ္ဂါဟကေန၊ အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ၊ ၍။ ဒေယျဓမ္မေ၊ ကို။ အပရိဘုတ္တေပိ၊ မသုံးစွဲအပ်ပါသော်လည်း။ ပုညံ၊ သည်။ ဟောတိယေဝ၊ သည်သာ။ တသ္မာ။ သကဝါဒီဝါဒေါဝ၊ သည်သာ။ ဗလဝါ၊ အားရှိ၏။ တတ္ထ၊ ထိုပဋိဂ္ဂါဟကေ ပဋိဂ္ဂါဟိတေ ဟူသော ပါဌ်၌။ ပဋိဂ္ဂါဟကေန၊ သည်။ ပဋိဂ္ဂဟိတေ၊ အလှူခံအပ်ပြီးသော်။ (ရာဇာနော ဝါ ဟရန္တိ-၌ စပ်။) ဣတိအတ္ထော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ("ပဋိဂ္ဂါဟကေ"၌ သတ္တမီဝိဘတ်ကို တတိယာကတ္တား အနက်၌ သက်ပါ-ဟူလို။ ထို့ကြောင့် "ပဋိဂ္ဂါဟကေ"ပါဌ်သည် မူရင်းတည်း ဟု မှတ်ပါ)။ သေသံ ဥတ္တာနတ္ထမေဝ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

ပရိဘောဂမယပုညကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ)။

၆-ဣတောဒိန္နကထာ အဖွင့်

၄၈၈–၄၉၁။ ဣဒါနိ ဣတောဒိန္နကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထို ဣတောဒိန္နာကထာ၌။ ရာဇဂိရိကသိဒ္ဓတ္ထိကာနံ (လဒ္ဓိ ဟောတိ) သေယျထာပိ။ (ဧဝံ)။ ယေသံ၊ အကြင် ပရဝါဒီတို့၏။ တဟိံ၊ ထို ပြိတ္တာဘုံ၌။ ကာလက်တာ၊ ပြုအပ်ပြီးသော အသက်ရှည်ရာ ကာလ ရှိကုန်သော။ ပေတာ၊ ပြိတ္တာတို့သည်။ ဣတော၊ ဤ လူ့ပြည်မှ။ ဒိန္နေန၊ ပေးလှူအပ်သောပစ္စည်းဖြင့်။ ယာပေန္တိ၊ မျှတကြကုန်၏။ ဣတိဝစနံ၊ ဤသို့သောစကားကို။ နိဿာယ၊ မှီ၍။ ဣတော၊ ဤ လူ့ပြည်မှ။ယံ စီဝရာဒိ၊ အကြင် သက်နး အစရှိသော ပစ္စည်းဝတ္ထုကို။ ဒိန္နံ၊ ပေးလှူအပ်ပြီ။ တေနေဝ၊ ထို ပစ္စည်းဖြင့်ပင်။ ယာပေန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ လဒ္ဓိ (ဟောတိ)။ တေ သန္ဓာယ ဣတော ဒိန္နေနာတိ၊ အစရှိသော။ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ။ ပဋိညာ ဣတရဿ။ ပုန၊ တဖန်။ စီဝရာဒိဝသေန၊ သက်နး အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ အနုယုတ္တော၊ အဖန်ဖန် မေးစိစစ်အပ်သည်။ (သမာနော)။ ပဋိကို့ပတိ၊ အညော အညဿ ကာရကောတိ၊ ကား။ အညဿ၊ အခြားပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဝိပါကဒါယကာနံ၊ အကျိုးကို ပေးတတ်ကုန်သော။ ကမ္မာနံ၊ ကံတို့ကို။ အညော၊ အခြား ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကာရကော၊ ပြုနိုင်သလော။ အတ္တနာဝ၊ မိမိသည်သာ။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ကမ္မံ၊ ကံကို။ နကရောတိ၊ မပြုသလော။ ဣတိ၊ ဤ အနက်သည်။ ဝါ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်

သည်။ဝါ၊ ဆိုလိုသည်။ ဟောတိ။ ပန၊ ဆက်။ ဧဝံ၊ သို့။ ပုဒ္ဓော (သမာနာ)။ ဣတရော၊ သကဝါဒီမှ တပါးသော ပရဝါဒီသည်။ သုတ္တဝိရောဓဘယေန၊ ပါဠိတော် သုတ်နှင့် ဆန့်ကျင်ခြင်းမှ ကြောက်ခြင်းကြောင့်။ ပဋိက္ခိပတိ၊ ["ပရံ ကတံ သုခဒုက္ခန္တိ အဗျာကတမေတံ တထာဂတေန"ဟူသော သုတ်နှင့် ဆန့်ကျင်ခြင်းမှ ကြောက်ခြင်းကြောင့် ပယ်သည်။]

ဒါနံ ဒေန္တန္တိ၊ ဟူသော ပါဠိ၏။ ဒါနံ၊ အလှူကို။ ဒဒမာနံ၊ ပေးလှူသည်ကို။ ဒိသ္ဝာ၊ မြင်၍။ (အနုမောဒေန္တိ၊ ဝမ်းမြောက်ကုန်၏။ ဦ့ စပ်။) ဣတိ· အတ္ထော၊ နက်။ တတ္ထ၊ ထို ဒါနံ ဒေန္တံ အစရှိသော ပါဠိဦ့။ ယသ္မာ။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ အနုမောဒိတတ္တာဝ၊ အဖန်ဖန် ဝမ်းမြောက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်သာ။ [အနုမောဒိတတ္တာ စ၊ ဟု စ-ရှိသည်ကား ပါဠိပျက်။] တေသံ၊ ထို ပြိတ္တာတို့၏။တတ္ထ၊ ထို ပြိတ္တာဘဝဦ့။ဘေဒဂါ၊အစားအသောက်သုံးဆောင်ဖယ်တို့သည်။ဥပပဇ္ဇန္တိ၊ဖြစ်ကုန်၏။တသ္မာ။အဿ၊ထိုပရဝါဒီ၏။(အပဂတိဋ္ဌတာဝ-ဦ့စပ်။) ဝါ၊ သည်။ (ပတိဋ္ဌာပေန္တသာပိ-ဦ့ စပ်။) ဣမိနာကာရဏေန၊ ဤအကြောင်းကြောင့်။(မိမိက ဝမ်းမြောက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သာ ထို ပြိတ္တာတို့၏ ထို ပြိတ္တာဘုံဦ့ စည်းစိမ်တို့ကို ရခြင်းဟူသော ဤအကြောင်းကြောင့်။) လဒ္ဓံ၊ အယူကို။ ပတိဋ္ဌာပေန္တသာပိ၊ တည်စေပါသော်လည်း။ အပဂတိဋ္ဌတာဝ၊ တည်စေအပ်သည် မမည်သည်သာ။ ဟောတိ။ ဟိ၊ မှန်။ တေ၊ ထို ပြိတ္တာတို့သည်။ ဣတော၊ ဤလူဘဝမှ။ ဒိန္နေန၊ ပေးလှူ အပ်သော ။ ဝတ္ထုနာဝ၊ သင်္ကန်း စသော ဝတ္ထုကြောင့်သာ။ နယာပေန္တိ၊ မျက်ကြကုန်သည် မဟုတ်။ [အလှူကို ဝမ်းမြောက်ခြင်းကြောင့်သာ စည်းစိမ်ကို ရသည်-ဟူလို။ထို့ကြောင့်။ သူ့အယူကို တည်စေအပ်ပါသော်လည်း တည်စေရာ မရောက်။] သေသေသု၊ ကြင်းကုန်သော။ သုတ္တသာဓနေသုပိ၊ တို့ဦ့လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ တည်း။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

ဣတော၀ိန္နကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ)။

၇-ပထဝီကမ္မဝိပါကောတိကထာ အဖွင့်

၄၉၂။ ဣဒါနိ ပထဝီ ကမ္မဝိပါကောတိကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထို ပထဝီကမ္မဝိပါကောတိကထာဦ့။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အတ္ထိ ဣဿရိယသံဝတ္တနိယံ ။ပေ။ ကမ္မန္တိ ဧတ္ထ၊ ဟူသောဤပါဠိဦ့။ ဣဿရာနံ၊ အစိုးရသူတို့၏။ ဘာဝေဝါ၊ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ စည်းစိမ်သည်။ ဣဿရိယံ နာမ၊ ဣဿရိယမည်၏။ အဓိပတိနံ၊ မိမိနှင့်စပ်သူတို့ အပေါ်ဝယ် အရှင် သခင် ဖြစ်သူတို့၏။ ဘာဝေါစ၊ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ ရာထူးဌာနန္တရသည်လည်း။ အာဓိပစ္စံ နာမ၊

အာဓိပစ္စံ မည်၏။ ပထဝီဿရိယအာဓိပစ္စသံဝတ္တနိကံ၊ မြေကြီးကို အစိုးရသူ၏ အဖြစ်,အကြီးအကဲ၏ အဖြစ်ကို ဖြစ်စေတတ်သော။ ကမ္မဇ္ဇ၊ ကံသည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ဟောစောင်မူအပ်ပြီ။ တသ္မာ။ အန္ဓကာနံ (လဒ္ဓိ ဟောတိ) သေယျထာပိ။ (၉၀)။ ယေသံ၊ အကြင် ပရဝါဒီတို့၏။ ပထဝီ၊ မြေကြီးသည်။ ကမ္မဝိပါကော၊ ကံ၏ အကျိုးတည်း။ ဣတိ လဒ္ဓိ (ဟောတိ)။ တေ သန္ဓာယ ပထဝီတိ၊ အစရှိသော။ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ။ ပဋိညာ ဣတရဿ။

သုခဝေဒနိယာတိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။ ကမ္မဝိပါက ။ပေ။ ဝသေန၊ ကံ၏အကျိုးဖြစ်သော ဝိပါက်တရား၏ သဘောကို ပြခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ (သကဝါဒိနာ) ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီ။ ဖဿော ဟောတိတိ အာဒိနာ၊ အစရှိသော။ နယေန၊ နည်းဖြင့်။ နိဒ္ဒိဋ္ဌေသု၊ ညွှန်ပြအပ်ကုန်သော။ ဝိပါကေသု၊ ဝိပါက်တို့တွင်။ ဖဿော၊ ဖဿ သည်။ သုခဝေဒနီယာဒိဘေဒေါ်၊ သုခ-ဝေဒနီယ အစရှိသော အပြားရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သလော။ စ၊ ဆက်။ သော၊ ထို ဖဿ သည်ဌင်း။ သညာဒယော စ၊ သညာ အစရှိသော တရားတို့ သည်ဌင်း။ သုခဝေဒနာဒီဟိ၊ သုခဝေဒနာ အစရှိသော တရားတို့နှင့်။ သမ္ပ-ယုတ္တာ၊ သမ္ပယုတ်ဖြစ်ကုန်၏။ ဝေဒနာဒယော၊ ဝေဒနာ အစရှိသော တရား တို့သည်။ သညာဒီဟိ၊ သညာ အစရှိသောတရားတို့နှင့်။ (သမ္ပယုတ္တာ၊ ကုန်၏။) သဗ္ဗေပိ၊ အလုံးစုံသော ဖဿ ဝေဒနာ သညာ အစရှိသည်တို့သည်လည်း။ သာရမ္မဏာ၊ အာရုံတို့နှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်၏။ စ၊ သည်သာ မကသေး။ နေသံ၊ ထို ဖဿ ဝေဒနာ သညာ အစရှိသည်တို့၏ (ဇောကိစ္စတပ်ခိုက်ဖြစ်သော တရားတို့၏။) ပုရေစာရိကအာဝဇ္ဇနာဒိသဒ္ဒါတံ၊ ရှေသွားဖြစ်သော အာဝဇ္ဇန အစရှိသည်ဟု ဆိုအပ်သော။ အာဝဇ္ဇနံ၊ အာဝဇ္ဇန်းသည်ဌင်း။ [အာဝဇ္ဇန်းကို ရှေးကဖြစ်လာသော ဘဝင်ကို ပြန်လည်စေတတ်သောကြောင့် အာဝဇ္ဇနဟု ခေါ်ရသည်။] ကမ္မပစ္စယဘူတာ၊ ကံ၏ အကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော။ စေတနာ၊ စေတနာသည်ဌင်း။ တတ္ထ၊ ထို အကျိုးဝိပါက်တို့တွင်။ ယော ဣဋ္ဌဝိပါကော၊ အကြင် ဣဋ္ဌဝိပါကသည်ဌင်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တဿ၊ ထို ဣဋ္ဌဝိပါကကို။ ပတ္ထနာ၊ တောင့်တတတ်သော တဏှာသည်ဌင်း။ [ဣဋ္ဌဝိပါက အနိဋ္ဌဝိပါက ၂-မျိုးတွင် ဣဋ္ဌဝိပါကကိုသာ တောင့်တ သောကြောင့် "ယော တတ္ထ ဣဋ္ဌဝိပါကော" ဟု ဆိုသည်။] ပဏိဓာနဝသေန၊ ရှေးရှု ထားခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော။ မူလတဏှာ၊ မူလတဏှာသည်ဌင်း။ (အကျိုး၏ အရင်းခံ ဖြစ်သော

၁။ သုခဝေဒနီယာ။ ။သုခဝေဒနာဃ+ဟိတာ သုခဝေဒနီယာ၊ သုခဝေဒနာ၏ စီးပွါးဟူသည် သုခဝေဒနာဖြစ်ဖို့ရာ ကံ၏အကျိုးတည်း။ ထို ကံ၏ အကျိုးကို သုခ ဝေဒနာဖြင့် ခံစားရသကဲ့သို့ ကံ အကျိုး မှန်သမျှ ခံစားရသော သဘော ရှိရမည်။ ပထဝီသည် ထိုကဲ့သို့ ခံစားရသော သဘောရှိပါသလော။-ဟူလို။

ရှေးဘဝ၌ ဖြစ်သော တဏှာသည်ရင်း။) (အတ္ထိ၊ ရှိ၏။) ကိ၊ အသို့ နည်း။ တေ၊ အသင်၏။ ပထဝီ၊ ပထဝီ သည်။ ဧဝရူပါ၊ ဤ သုခဝေဒနီယ အစရှိသော သဘောရှိသလော။ ဣတိ၊ သို့။ (သကဝါဒီ)။ ပုစ္ဆတိ၊ ၏။ ဣတရော၊ သကဝါဒီမှတပါးသော ပရဝါဒီသည်။ပဋိက္ခိပတိ။ပဋိလောမပုစ္ဆာ-ဒီနိ၊ ပဋိလောမပုစ္ဆာ အစရှိသည်တို့သည်။ (နနု သုခဝေဒနီယာ အစရှိသော ဆန့်ကျင်ဘက် ပုစ္ဆာ အစရှိသည်တို့သည်။) ဥတ္တာနတ္ထာနေ၀၊ကုန်သည်သာ။

၄၉၃။ ကမ္မဝိပါကော ။ပေ ။ သာဓာရဏောတိပဥ္ဉေ၊ အစရှိသော ပြဿနာ၌။ ဖဿာဒယော၊ ဖဿ အစရှိသောတရားတို့ကို။ သန္ဓာယ ပဋိက္ခိပတိ။ ကမ္မသမုဋ္ဌာနံ၊ ကံဟူသော ဖြစ်ကြောင်းရှိသော။ ရူပဥ္စ၊ ရုပ်ကိုဋ္ဌင်း။ (သန္ဓာယ-၌ စပ်။) ပထဝီအာဒီနံယေ၀၊ ပထဝီ အစရှိသည်တို့၏ပင်။ သာဓာရဏ-ဘာ၀ံ စ၊ ဆက်ဆံသည်၏အဖြစ်ကိုဋ္ဌင်း။သန္ဓာယ ပဋိဇာနာတိ။ အသာဓာရဏ-မညေသန္တိ သုတ္တံ၊ အစရှိသောသုတ်ကို။ ပရသမယတော၁်၊ ပရဝါဒီ၏ အယူ ဖြင့်။ အာဟာရိတ္တာ၊ ဆောင်ယူ၍။ ဒဿိတံ၁်၊ ပြအပ်ပြီ။ သဗ္ဗေ ။ပေ ။ ပရိဘုဥ္ဇန္တိတိပဥ္ဉေ၊ အစရှိသောပြဿနာ၌။ ပထဝိ်၊ မြေကို။ အနိဿိတော၊ မမှီသော အထက် နတ် ဗြဟ္မာတို့ကို။ သန္ဓာယ ပဋိက္ခိပတိ။ နိဿိတော၊ မှီသော သတ္တ၀ါတို့ကို။ သန္ဓာယ ပဋိဇာနာတိ။ ပထဝိ် ။ ပေ ။ ပရိနိဗ္ဗာယန္တိတိပဥ္ဉေ၊ အစရှိသော ပြဿနာ၌။ အာရုပ္ပေ၊ အရူပဘုံ၌။ ပရိနိဗ္ဗာယန္တာနံ၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံကုန်သော ဗြဟ္မာတို့၏။ ၀ါ၊ တို့နှင့်။ ၀သေန၊ အစုမ်းဖြင့်။ ၀ါ၊ စပ်သဖြင့်။ ပဋိဇာနာတိ။

ကမ္မဝိပါကံ အခေပေတ္၀ာတိ ဣဒံ၊ ဟူသောစကားကို။ ပရသမယ၀သေန၊ ပရဝါဒီ၏ အယူ၏အစုမ်းဖြင့်။ (သကဝါဒိနာ) ဝုတ္တံ။ ဟိ၊ မှန်။ ကမ္မဝိပါကံ၊ ကံ၏ အကျိုးကို။ ခေပေတ္၀ာ၀၊ ကုန်စေပြီး၍သာ။ ၀ါ၊ မှသာ။ ပရိနိဗ္ဗာ-ယန္တိ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်စံကြကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ တေသံ၊ ထို ပရဝါဒီတို့၏၊ လဒ္ဓိ (ဟောတိ)။ သကသမယေ ပန၊ မိမိအယူ၌ကား။ ကတောကာသဿ၊ ပြုအပ်ပြီးသော အကျိုးပေးခွင့် ရှိသော။ ကမ္မဿ၊ ကံ၏။ ဥပပဇ္ဇံ၊ ဖြစ်ပြီးသော။ ဝိပါကံ၊ အကျိုးကို။ အခေပေတ္၀ာ၊ မကုန်စေပဲ။ ပရိနိဗ္ဗာနံ၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ [အကျိုးပေးခွင့်မရသော ကံများ၏ အကျိုးများကိုကား

၁။ ပရသမယစောဒ ။ပေ ။ ဒဿိတံ။ ။ဤပါဠိတော်၌ ပြအပ်သော ပုစ္ဆာ၀ယ်ရွေးအိုးသည် ကံ၏ အကျိုးဖြစ်၏။ ကံ၏အကျိုးဖြစ်သောကြောင့် ပရ၀ါဒီ၏ အယူနှင့်လည်းဆိုင်၏။ သို့သော် "အသာဓာရဏမညေသံ"ဟု ဆိုသောကြောင့် "ကမ္မဝိပါ-ကော သာဓာရဏော"နှင့်ကား ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်နေ၏။ထို့ကြောင့် ပရသမယဘက်က သုတ်ပင်ဖြစ်သော်လည်း အသာဓာရဏမညေသံ စကားကို ထောက်၍ သူ၏ သုတ်ဖြင့် သူ့ကို ပြန်၍ ချည်နှောင်ရာ ရောက်သောကြောင့် ဤသုတ်ကို ပြရသည်။

ပရိနိဗ္ဗာန်စံကြသော ဘုရား စသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့မှာ များစွာကြံလျက် ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မူကြသည်။] စ၊ ဆက်။ တေသံ၊ ထို ပရဝါဒီတို့၏။ လဒ္ဓိယာ၊ အယူအားဖြင့်။ ပထဝီ၊ သည်။ သာဓာရဏဝိပါကတ္တာ၊ အများနှင့်ဆက်ဆံသော အကျိုးရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဥပ္ပန္နဝိပါကောယေဝ၊ ဖြစ်ပြီးသော အကျိုးရှိသည်သာ။ ဟောတိ။ ဝိပါက ဘာဝေန၊ အကျိုး၏အဖြစ်ဖြင့်။ ဌိတံ၊ တည်သော။ တံ၊ ထို မြေကြီးကို။ အခေပေတွာ၊ မကုန်စေမူ၍။ ပရိနိဗ္ဗာနံ၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံခြင်းသည်။ နယုဇ္ဇတိ၊ မသင့်။ ဣတိ၊ သို့။ စောဒေတုံ၊ ၄ါ။ ဝဋ္ဋတိ၊ သင့်၏။ ["အသင် ပရဝါဒီက ကံ အကျိုးကို ကုန်စေပြီးမှ ပရိနိဗ္ဗာန်စံသည်- ဟု အယူရှိသောကြောင့် ကံ အကျိုးဖြစ်သော ပထဝီ မကုန်သေးပဲ ပရိနိဗ္ဗာန် စံခြင်းသည် မသင့်" ဟု စောဒနာခြင်း၄ါ ထိုက်သည်။] ဣတရော၊ သကဝါဒီမှ တပါးသော ပရဝါဒီ သည်။ လဒ္ဓိဝသေန၊ ဖြင့်။ ပဋိက္ခိပတိ။ စက္ကဝတ္တိသတ္တဿ ကမ္မဝိပါကန္တိ ပဋ္ဌေ၊ အစရှိသော ပြဿနာ၌။ အသာဓာရဏံ၊ ဆက်ဆံခြင်းမရှိသော။ ဖဿာဒိံ၊ ဖဿ အစရှိသည်ကို။ သန္ဓာယ ပဋိက္ခိပတိ။ သာဓာရဏံ၊ ဆက်ဆံသော အကျိုးကို။ သန္ဓာယ ပဋိဇာနာတိ။ ဟိ၊ မှန်။ ပထဝီ ။ ပေ ။ စန္ဒိမာဒယော၊ မြေ, သမုဒ္ဒရာ, နေ, လ အစရှိသော အကျိုးတို့သည်။ သဗ္ဗေသံ၊ အလုံးစုံသော သတ္တဝါတို့၏။ သာဓာရဏကမ္မဝိပါကော၊ ဆက်ဆံသော ကံ၏ အကျိုးတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ တေသံ၊ ထို ပရဝါဒီတို့၏။ လဒ္ဓိ (ဟောတိ)။

၄၉၄။ ဣဿရိယသံဝတ္တနိယန္တိဇတ္ထ၊ အစရှိသော ဤပါဌ်၌။ ဣဿရိယံ၊ နာမ၊ အစိုးရသူ၏ ဖြစ်ကြောင်း ဖြစ်ရာ မည်သည်။ ဗဟုဓနတာ၊ များသော ဥစ္စာရှိသူ၏ အဖြစ်တည်း။ အာဓိပစ္စံနာမ၊ အကြီးအကဲ၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ မည်သည်။ သေသဇနေ၊ မိမိမှ ကြွင်းသော လူတို့ကို။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ဝသေ၊ အလို၌။ ဝတ္တေတွာ၊ ဖြစ်စေ၍။ ဝါ၊ လိုက်စေ၍။ တေဟိ၊ ထို လူတို့သည်။ ဂရုကာတဗ္ဗဋ္ဌေန၊ အလေးပြုထိုက်သည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ အဓိပတိဘာဝေါ၊ အကြီးအကဲ၏ အဖြစ်တည်း။ တတ္ထ၊ ထို ဣဿရိယ အာဓိပစ္စ ဖြစ်ရာ၌။ ကမ္မံ၊ ကံကို။ ပဋိလာဘဝသေန၊ ရခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ တံသံဝတ္တနိကံနာမ၊ ထို ဣဿရိယ အာဓိပစ္စကို ဖြစ်စေတတ်သည်မည်သည်။ ဟောတိ။ ဇနကဝသေန၊ ဇနက သတ္တိ၏ အစွမ်းဖြင့်။ (တံသံဝတ္တနိကံနာမ)။ န၊ မဟုတ်။ တသ္မာ။ ဝိပါကဘာဝေ၊ အကျိုး၏အဖြစ်၌။ ဧတံ၊ ဤ နဝတ္တဗ္ဗံ ပထပီ ကမ္မဝိပါကောတိ အာမန္တာ ဟူသော စကားသည်။ အသာဓကံ၊ သာဓက မမြောက်။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

ပထဝီကမ္မဝိပါကောတိကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ)။

၈-ဇရာမရဏံ ဝိပါကောတိကထာ အဖွင့်

၄၉၅။ ကွဒါနိ ဇရာမရဏံ ဝိပါကောတိကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထိုဇရာမရဏံ ဝိပါကောတိကထာဌ္ဌ။ အန္ဓကာနံ (လဒ္ဓိ ဟောတိ) သေယျ-ထာပိ။ (ဧဝံ)။ ယေသံ၊ အကြင် ပရဝါဒီတို့၏။ အတ္ထိ ဒုဗ္ဗဏ္ဏ ။ ပေ ။ ကမ္မန္တိ ဇတ္ထ၊ ဟူသော ဤပါဌ်ဌ္ဌ။(ဤကထာဝယ် ပါသော ပါဋိတော်ပါဌ်ဌ္ဌ။] ဒုဗ္ဗဏ္ဏတာ နာမ၊ မကောင်းသော အဆင်းရှိသူ၏အဖြစ် မည်သည်။ ဇရာ၊ ဇရာတည်း။ အပ္ပါယုကတာနာမ၊ တိုသောအသက်ရှိသူ၏ အဖြစ် မည်သည်။ မရဏံ၊ မရဏတည်း။ တံသံဝတ္တာနိယံ၊ ထို ဒုဗ္ဗဏ္ဏကို ဖြစ်စေတတ်, အပ္ပါယုကကို ဖြစ်စေတတ်သော။ ကမ္မဠ္ဟ၊ ကံသည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တသ္မာ။ ဇရာမရဏံ၊ ဇရာမရဏသည်။ ဝိပါကော၊ ကံ၏အကျိုးတည်း။ ဤတိ လဒ္ဓိ (ဟောတိ)။ ဧတေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ သကဝါဒိဿ။ ပဋိညာ ဤတရဿ။ ပဋိလောမပဠေ၊ ပဋိလောမပြဿနာဌ္ဌ။ (နနု နသုခဝေဒနိယာစသော ပဋိလောမ ပြဿနာဌ္ဌ။) အနာရမ္မဏန္တိ၊ ကား။ တာဝ၊ နာမ်တရားတို့မှ ရှေးဦးစွာ။ (နိဒ္ဒိဋ္ဌာနံ၊ ညွှန်ပြ အပ်ကုန်သော။) ရူပဓမ္မာနံ၊ ရုပ်တရားတို့၏ (ဇရာမရဏံ၊ ဇရာမရဏသည်။) အနာရမ္မဏမေဝ၊ အနာရမ္မဏ စင်စစ်သာတည်း။ ပန၊ ကား။ အရူပါနံ၊ နာမ်တရားတို့၏။ ဇရာမရဏံ၊ သည်။ သမ္မယောဂလက္ခဏာဘာဝေါ၊ သမ္မယောဂလက္ခဏာ၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ (“ကောလမ္မဏ” ဟူသော သမ္မယောဂလက္ခဏာ၏ မရှိခြင်းကြောင့်။) အနာရမ္မဏမေဝ၊ အနာရမ္မဏပင်တည်း။

၄၉၆။ အကုသလံ ။ပေ။ ဝိပါကောတိ ပဋိ၊ ဟူသောပြဿနာဌ္ဌ။ ဇရာ-မရဏေန နာမ၊ ဇရာမရဏ မည်သည်။ အနိဋ္ဌဝိပါကေန၊ အလို မရှိအပ်သော အကျိုးရှိသည်။ ဘဝိတမ်ဗ်၊ ဖြစ်ထိုက်၏။ ဤတိ လဒ္ဓိယာ၊ ဤသို့သော အယူကြောင့်။ ပဋိဇာနာတိ။ တေနေဝ ကာရဏေန၊ ထို အနိဋ္ဌဝိပါက် ဟူသော အကြောင်းကြောင့်ပင်။ ကုသလာနံ၊ ကုသိုလ် ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ တရား တို့၏။ ဇရာမရဏဿ၊ ၏။ ကုသလဝိပါကတံ၊ ကုသိုလ် အကျိုး၏ အဖြစ်ကို။ ပဋိက္ခိပတိ။ စ၊ ဆက်။ ပရတော၊ နောက်ဌ္ဌ။ အဿ၊ ထို ဇရာမရဏ၏။ အကုသလဝိပါကတညေဝ၊ အကုသိုလ်အကျိုး၏အဖြစ်ကိုပင်။ ပဋိဇာနာတိ။

ကုသလာနဉ္ဆ အကုသလာနဉ္ဆာတိ၊ အစရှိသော ပြဿနာကို။ ပုစ္ဆာဝသေန၊ ပုစ္ဆာ၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဧကတော၊ တပေါင်းတည်း။ ကတံ၊ ပြုအပ်ပြီ။ ပန၊ စင်စစ်ကား။ ဧကက္ခဏေ၊ တပြိုင်နက်သောခဏဌ္ဌ။ တံ၊ ထို ကုသိုလ် အကုသိုလ်၏ ဇရာမရဏသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ [ပုစ္ဆာ အဖြစ်ဖြင့်သာ ကုသိုလ် အကုသိုလ် ၂-ပါးကို ပေါင်း၍ ဆိုထားသည်။ ဇရာမရဏ ဖြစ်သောအခါဌ္ဌကား ၂-ပါး စုံ၏ ဇရာမရဏ မဖြစ်နိုင်ပါ၊ ကုသိုလ်ဖြစ်ခိုက် ကုသိုလ်ဇရာမရဏ, အကုသိုလ်

ဖြစ်ခိုက် အကုသိုလ်၏ ဇရာမရဏသာ ဖြစ်နိုင်ပါသည်–ဟူလို။] အဗျာကတာနံ၊ အဗျာကတ ဖြစ်ကုန်သော။ အဝိပါကာနံ၊ ဝိပါက်မဟုတ်သော တရားတို့၏။ ဇရာမရဏံ၊ သည်။ ဝိပါကော၊ ဝိပါက်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္တဗ္ဗတာယ၊ ဆိုထိုက်သည်၏အဖြစ်၌။ ပရိယာယော၊ ပရိယာယ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။[ဇရာမရဏ၏ အရင်းခံဖြစ်သော ဝိပါက်မဟုတ်သော အဗျာကတ တရားတို့၏ ဇရာမရဏကို ဝိပါက်ဟု ဆိုဖို့ရန် ပရိယာယ်မရှိ။] တသ္မာ။ အဗျာကတဝသေန၊ ကြိယာ အဗျာကတနှင့် စပ်သဖြင့်။ ပုစ္ဆာ၊ ကို။ နကတာ၊ မပြုအပ်။ [ဇရာမရဏကို ကုသိုလ် အကုသိုလ်တို့၏ အကျိုးဟု ဆိုရာ၌ ပရိယာယ် ရှိနိုင်သေး၏။ ကြိယာ အဗျာကတ၏ အကျိုးဟုဆိုရန်ကား ပရိယာယ်ပင်မရှိ။ ထို့ကြောင့် ပါဠိတော်၌ ကြိယာ အဗျာကတနှင့်စပ်၍ ပုစ္ဆာမထုတ်တော့။–ဟူလို။]

၄၉၇။ ဒုဗ္ဗဏ္ဏသံဝတ္တနိယန္တိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ဤ ပါဌ်၌။ ဒုဗ္ဗဏ္ဏိယံနာမ၊ မကောင်းသော အဆင်းရှိသူ၏ အဖြစ် မည်သည်။ အပရိသုဒ္ဓဝဏ္ဏတာ၊ မစင်ကြယ်သော အဆင်းရှိသူ၏ အဖြစ်တည်း။ [အဆင်း မစင်ကြယ် ခြင်းသည် ဇရာသဘောပင်တည်း။] အပ္ပါယုကတာ နာမ၊ တိုသော အသက်ရှိသူ၏ အဖြစ် မည်သည်။ အာယုနော၊ အသက်၏။ စိရံ၊ ကြာမြင့်စွာ။ ပဝတ္တိတုံ၊ ဖြစ်ခြင်းငှါ။ အသမတ္ထတာ၊ မစွမ်းနိုင်သည်၏ အဖြစ်တည်း။ တတ္ထ၊ ထို ဒုဗ္ဗဏ္ဏသံဝတ္တနိယံ အစရှိသော ပါဌ်၌။ [ရှေးနိဿယ၌ကား "ထို ဒုဗ္ဗဏ္ဏအဖြစ် အပ္ပါယုက အဖြစ်တို့၌။ ဝါ၊ တို့တွင်"ဟု ပေးသည်။ ဤ၌ကား "တံသံဝတ္တနိကံ နာမ ဟောတိ"၌ စပ်လို၍ "ထို ဒုဗ္ဗဏ္ဏသံဝတ္တနိယံ အစရှိသောပါဌ်၌"ဟု ပေးပါသည်။]

အကုသလကမ္မံ၊ အကုသိုလ်ကံသည်။ ကမ္မသမုဋ္ဌာနဿ၊ ကံဟူသော ဖြစ်ကြောင်း ရှိသော။ ဒုဗ္ဗဏ္ဏရူပဿ၊ မကောင်းသော အဆင်းရှိသော ရုပ်၏။ ကမ္မပစ္စယော၊ ကမ္မပစ္စည်းသည်။ ဟောတိ။ ပန၊ ထိုသို့ အကုသိုလ်ကံသည် ဒုဗ္ဗဏ္ဏရုပ်၏ ကမ္မပစ္စည်းဖြစ်ပါသော်လည်း။ အသဒိသတ္တာ၊ ကံနှင့် ရုပ်၏ မတူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (နာမ်ဖြစ်သော ကံတရားနှင့် ရုပ်တရားသည် သဘောမတူသောကြောင့်။) အဿ၊ ထိုကံ၏။ တံ၊ ထို ဒုဗ္ဗဏ္ဏရုပ်သည်။ ဝိပါကော၊ အကျိုးသည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ပန၊ ကား။ ဥတုသမုဋ္ဌာနာဒိနော၊ ဥတုသမုဋ္ဌာန် အစရှိသော။ (ဒုဗ္ဗဏ္ဏရူပဿ၊ ဒုဗ္ဗဏ္ဏ ရုပ်၏။) တံပဋိလာဘဝသေန၊ ထို ဒုဗ္ဗဏ္ဏရုပ်ကို ရခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်ငှင်း။ အာယုနော၊ အသက်ကို။ ဥပစ္ဆေဒကဝသေန စ၊ ကပ်၍ ဖြတ်တတ်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်ငှင်း။ ပစ္စယော၊ ကျေးဇူးပြုသည်။ ဟောတိ။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဧတံ၊ ဤ အကုသိုလ်ကံသည်။ ပရိယာယေန၊ ပရိယာယ်အားဖြင့်။ တံသံဝတ္တနိကံ နာမ၊ ထို ဒုဗ္ဗဏ္ဏ အပ္ပါယုကကိုဖြစ်စေတတ်သည် မည်သည်။ ဟောတိ။ ဝိပါကဖဿာဒီနံ၊ ဝိပါက်ဖြစ်သော ဖဿ အစ

ရှိသည်တို့၏။ (ဇနကဝသေန၊ ဇနကသတ္တိ၏အစွမ်းဖြင့်။ တံသံဝတ္တနိကံ နာမ၊ မည်သည်။ ဟောတိ) ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ (ဧဝံ) ဇနကဝသေန၊ ဖြင့်။ (တံသံဝတ္တ-နိကံ နာမ) နဟောတိ)။ တသ္မာ။ ဝိပါကဘာဝေ၊ ၌။ အသာဓကံ၊ သာဓက မမြောက်။ ဧတ္ထ၊ ဤ ဇရာမရဏံ ဝိပါကောတိကထာ၌။ သေသံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တ-သဒိသမေဝ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

ဇရာမရဏံ ဝိပါကောတိကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ)။

၉-အရိယဓမ္မဝိပါကကထာ အဖွင့်

၄၉၈။ ဣဒါနိ အရိယဓမ္မဝိပါကကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ထိုအရိယ-ဓမ္မဝိပါက ကထာ၌။ အန္ဓကာနံ (လဒ္ဓိ ဟောတိ) သေယျထာပိ။ (ဧဝံ)။ ယေသံ၊ အကြင် ပရဝါဒီတို့၏။ သာမညဖလံ၊ သမဏ၏ ဖြစ်ကြောင်း ဖြစ်ရာ မဂ်၏ အကျိုးဟူသည်။ ကိလေသပ္ပဟာန မတ္တမေဝ၊ ကိလေသာကို ပယ်ခြင်းမျှသာ တည်း။ စိတ် စေတသိကာ၊ စိတ်စေတသိက် ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တရား တို့သည်။ နဟ၊ မဟုတ်ကုန်။ [ဖိုလ်ဟူသောတရားသည် ကိလေသာကို ပယ်ခြင်း မျှသာဖြစ်၏၊စိတ္တ စေတသိက် တရားကိုယ်ရကောင်းသောတရားမဟုတ်၊ဟူလို။] ဣတိ လဒ္ဓိ (ဟောတိ)။ တေ သန္ဓာယ နတ္ထိ အရိယဓမ္မဝိပါကောတိ၊ အစ ရှိသော။ ပုစ္ဆာ၊ သည်။ သကဝါဒိဿ၊ သကဝါဒီ၏ပုစ္ဆာတည်း။ တတ္ထ၊ ထို နတ္ထိ အရိယဓမ္မဝိပါကော အစရှိသော ပုစ္ဆာ၌။ အရိယဓမ္မဝိပါကောတိ၊ ကား။ မဂ္ဂသင်္ခါတဿ၊ မဂ်ဟု ဆိုအပ်သော။ အရိယဓမ္မဿ၊ အရိယဓမ္မ၏။ ဝိပါကော၊ သည်။ (နတ္ထိ၊ မရှိ။) အရိယဖလံ၊ အရိယဖိုလ် ဟူသည်။ ကိလေ-သက္ခယမတ္တံ၊ ကိလေသာတို့၏ ကုန်ခြင်းမျှသာတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ လဒ္ဓိယာ၊ ကြောင့်။ ပဋိညာ ဣတရဿ။ သာမညန္တိ၊ ကား။ သမဏဘာဝေါ၊ သမဏ၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာတည်း။ ဧတံ၊ ဤ သာမညံ ဟူသော အမည်သည်။ မဂ္ဂဿ၊ မဂ်လေးပါး၏။ နာမံ၊ အမည်တည်း။ ဟိ၊ သာဓက ကား။ သာမညဥ္ဇ ။ ပေ ။ သာမညဖလဥ္ဇာတိ၊ ဟူ၍။ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ [ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ သာမညဥ္ဇ၊ သမဏ၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ မဂ်ကိုဋင်း။ သာမညဖလဥ္ဇ၊ သမဏ၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ မဂ်၏ အကျိုးဖြစ်သော ဖိုလ်ကိုဋင်း။ ဝေါ၊ သင်တို့အား။ ဒေသေဿာမိ၊ ဟောတော်မူအံ့။] ဗြဟ္မညေပိ၊ ဗြဟ္မညပုဒ် ၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊ တည်း။

သောတာပတ္တိဖလံ နဝိပါကောတိအာဒီသု၊ အစရှိသော ပြဿနာတို့၌။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂါဒီနံ၊ သောတာပတ္တိမဂ် အစရှိသော တရားတို့၏။ အပစယ-ဂါမိတံ၊ စုတိ ပဋိသန္ဓေကို ဖျက်ဆီးလျက် နိဗ္ဗာန်သို့ သွားတတ် ကုန်သည်၏

အဖြစ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ အရိယဖလာနံ၊ အရိယာဖိုလ်တို့၏။ (သောတာ-ပတ္တိဖိုလ်အစရှိသည်တို့၏။) နဝိပါကဘာဝံ၊ ဝိပါက်မဟုတ်ကုန်သည်၏အဖြစ်ကို။ ပဋိဇာနာတိ။ ဒါနဖလာ။ဒီနံ၊ ဒါနဖလအစရှိသည်တို့၏။ (နဝိပါက-ဘာဝံ၊ ကို။) ပဋိက္ခိပတိ။ ["ဒါန ဖလံ သီလဖလံ နဝိပါကော" စသည်ဖြင့် မေးသောအခါ "နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ"ဟု ပယ်သည်။] ဟိ၊ မှန်။ (တနည်း) ဟိ (ယသ္မာ)၊ ကြောင့်။ (နောက်၌ တသ္မာရှိသည်။) သော၊ ထို ပရဝါဒီသည်။ အာစယဂါမိတ္တိကဿ၊ အာစယဂါမိတိက်၏။ အတ္ထံ၊ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဓာရေတိ၊ ဆောင်ရွက်မှတ်သား၏။ (ကိံ၊ နည်း။) ဝိပါက-သခ်ါတံ၊ ဝိပါက်ဟု ဆိုအပ်သော။ အာစယံ၊ အာစယသို့။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ရောက်တတ်ကုန်၏။ (ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ အာစယဂါမိနော၊ အာစယဂါမီတို့မည်၏။) ဝါ၊ တနည်း။ တံ၊ ထို ဝိပါက်ကို။ အာစိနန္တာ၊ စီကုန်လျက်။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ဖြစ်တတ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အာစယဂါမိနော၊ မီတို့မည်၏။ ဝိပါကံ၊ ကို။ အပစိနန္တာ၊ ဖျက်ဆီးကုန်လျက်။ ဂစ္ဆန္တိ၊ နိဗ္ဗာန်သို့ သွားတတ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အပစယဂါမိနော၊ အပစယဂါမီ တို့မည်၏။ ["ဝိပါကံ အပစိနန္တာ၊ ဝိပါက်ကို ဖျက်ဆီးကုန်လျက်"ဟု ဆိုသောကြောင့် "အရိယာ မဂ်တရားများ၌ ဝိပါက်မရှိ"ဟု ဆိုလိုသည်။] ဣတိ၊ သို့။ (အတ္ထံ ဓာရေတိ။) တသ္မာ။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝါ၊ ဤ ဆိုအပ် ပြီးသော နည်းဖြင့်။ ပဋိဇာနာတိ စ၊ ဝန်ခံလည်း ဝန်ခံ၏။ ပဋိက္ခိပတိ စ၊ ပယ်လည်း ပယ်၏။

၅၀၀။ ကာမာဝစရံ ။ ပေ ။ အာစယဂါမီတိအာဒိကာ၊ အစရှိသော။ ပုစ္ဆာ၊ သည်။ ပရဝါဒိဿ၊ ပရဝါဒီ၏ ပုစ္ဆာတည်း။ ပဋိညာ စ၊ သည်ငှင်း။ ပဋိက္ခေပေါ စ၊ သည်ငှင်း။ သကဝါဒိဿ၊ သကဝါဒီ၏ ဝန်ခံခြင်း ပယ်ခြင်းတည်း။ ဟိ၊ မှန်။ လောကိယံ၊ လောကီဖြစ်သော။ ကုလလံ၊ ကုသိုလ်သည်။ ဝိပါကစုတိပဋိသန္ဓိယော စေဝ၊ ဝိပါက် ဖြစ်သော စုတိ ပဋိသန္ဓေတို့ကိုငှင်း။ ဝဋ္ဌဉ္ဇ၊ ကမ္မဝဋ္ဌ ကိလေသဝဋ် ဝိပါကဝဋ္ဌကိုငှင်း။ အာစိနန္တံ၊ စီလျက်။ ဂစ္ဆတိ၊ သွားတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အာစယဂါမိ၊ အာစယဂါမိ မည်၏။ လောကုတ္တရ ကုသလံ၊ သည်။ စုတိပဋိသန္ဓိယောစေဝ၊ တို့ကိုငှင်း။ ဝဋ္ဌဉ္ဇ၊ ကိုငှင်း။ အပစိနန္တံ၊ ဖျက်ဆီးလျက်။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အပစယဂါမိ၊ အပစယဂါမိ မည်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဧတံ၊ ဤ လောကုတ္တရာ ကုသိုလ်သည်။ သဝိပါကမေဝ၊

ပဋိဇာနာတိ စ ပဋိက္ခိပတိ စ။ ။ဝိပါကံ အပစိနန္တာ ဂစ္ဆန္တိကိုထောက်၍ မဂ်တရားတို့ကို ဝိပါက်ကို ဖျက်ဆီးတတ်သောတရားဟု ယူဆ၏။ ထို့ကြောင့် "သောတာ ပတ္တိဖလံ နဝိပါကော"ဟု မေးသောအခါ ဝန်ခံလည်း ဝန်ခံသည်။ "ဝိပါကသခ်ါတံ အာစယံ ဂစ္ဆန္တိ" စသည်ကို ထောက်၍ "ဒါနဖလံ နဝိပါကော"ဟု မေးသောအခါ ဒါနဖလ သည် ဝိပါက်ဖြစ်သောကြောင့် နဝိပါကော အမေးကို ပယ်လည်း ပယ်၏။

အကျိုးနှင့်တကွဖြစ်သည်သာ။ ဟောတိ။ အပစယဂါမိဝစနမတ္တေန၊ အပစယ-ဂါမိ ဟူသောစကားမျှကြောင့်။ အဝိပါကံ ၁၊ အကျိုးမရှိသည်။ နဟောတိ၊ မဟုတ်။ ဣမံအတ္ထံ၊ ဤ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ("လောကီကုသိုလ်သည် ဝိပါက်ဖြစ်သော စုတိ ပဋိသန္ဓေဝဋ္ဌကိုစီလျက် သွားတတ်, လောကုတ္တရာ ကုသိုလ်သည် စုတိ ပဋိသန္ဓေဝဋ္ဌကို ဖျက်ဆီးလျက်သွားတတ်၏" ဟူသော ဤအနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။) သန္ဓာယ၊ ၍။ တ္ထေ၊ ဤ ကာမာဝစရံ ကုသလံ အစရှိသော ပြဿနာ၌။ ပဋိညာ စ, ပဋိကွေပေါ ဝေဒိတဗ္ဗော။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

အရိယဓမ္မဝိပါကကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ)။

၁၀-ဝိပါကော ဝိပါကဓမ္မဓမ္မောတိကထာ အဖွင့်

၅၀၁။ ဣဒါနိ ဝိပါကော ဝိပါကဓမ္မဓမ္မောတိကထာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထို ဝိပါကော ဝိပါကဓမ္မဓမ္မောတိကထာ၌။ အန္ဓကာနံ၊ တို့၏။ လဒ္ဓိ-သေယျထာပိ။ (ဧဝံ၊ တူ။) ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိပါကော၊ အကျိုးတရား သည်။ ဝိပါကဿ၊ တကွဖြစ်သော အကျိုးတရားအား။ အညမညာဒိ ပစ္စယ-ဝသေန၊ အညမည အစရှိသော ပစ္စည်း၏အစွမ်းဖြင့်။ ပစ္စယော၊ ကျေးဇူး ပြုသည်။ ဟောတိ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိပါကောပိ၊ ဝိပါက်သည်လည်း။ ဝိပါကဓမ္မဓမ္မော၊ အကျိုးကိုဖြစ်စေခြင်း သဘောရှိသော တရားတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ယေသံ၊ အကြင်ပရဝါဒီတို့၏။ (လဒ္ဓိ ဟောတိ)။ တေ သန္ဓာယ။ ပေ ။ ဣတရဿ။

တဿ ဝိပါကောတိ၊ ကား။ ဝိပါကဓမ္မဓမ္မဿ၊ ဝိပါကဓမ္မဓမ္မဖြစ်သော။ ဝိပါကဿ၊ ဒုတိယ ဝိပါက်၏။ ယော ဝိပါကော၊ အကြင် တတိယ ဝိပါက်သည်။ (အတ္ထိ)။ တေ၊ အသင် ပရဝါဒီ၏ အလိုအားဖြင့်။ သောပိ၊ ထို တတိယ ဝိပါက် သည်လည်း။ ဝိပါကဓမ္မဓမ္မော၊ ဝိပါကဓမ္မ ဓမ္မသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သလော။ ဣတိ၊ သို့။ ပုစ္ဆတိ။ ဣတရော၊ သကဝါဒီမှ တပါး သော ပရဝါဒီသည်။ အာယတိံ၊ နောင်အခါ၌။ ဝိပါကဒါနာဘာဝံ၊ အကျိုးပေးခြင်း၏မရှိခြင်းကို။ သန္ဓာယ ပဋိကွိပတိ။ ဒုတိယံ ပုဋ္ဌော(သမာနော)။

၁။ ဧဝမေတံ ။ ပေ ။ အဝိပါကံ။ ။["ဧဝံ" ဖြင့် "လောကိယံ ။ ပေ ။ အပစယဂါမိ"ကို ညွှန်းသည်။] ထို စကားအတွက် "လောကုတ္တရာ ကုသိုလ်သည် စုတိ ပဋိသန္ဓေနှင့် ဝဋ္ဌတရားကို ဖျက်လျက် သွားတတ်၏" ဟု အနက်ထွက်၏။ လောကုတ္တရာ ကုသိုလ်သည် "မိမိ၏ အကျိုးကိုဖျက်လျက်" ဟု အနက်မထွက်။ ထို့ကြောင့် ဤ လော-ကုတ္တရာ ကုသိုလ်သည် အကျိုးပေးသော တရားသာဖြစ်၏။ အပစယဂါမိ ဟူသော သဒ္ဒါဖြင့် အကျိုးမရှိသော တရား မဖြစ်နိုင်။

တပ္ပစ္စယာပိ၊ ထို ဒုတိယဝိပါက်ဟူသော အကြောင်းရှိကြောင့်လည်း။ အညဿ၊ တပါးသော။ ဝိပါကဿ၊ တတိယဝိပါက်၏။ဥပ္ပတ္တိ ံ၊ ဖြစ်ပုံကို။ သန္ဓာယ ပဋိ-ဇာနာတိ။ ပန၊ ဆက်။ ဧဝံ သန္တေ၊ ဤသို့ ဖြစ်လသော်။ (ဒုတိယဝိပါက် ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း အခြားသော တတိယဝိပါက်၏ ဖြစ်ခြင်း ရှိလသော်။ ဝါ၊ ဤ နည်းအားဖြင့် ဝိပါက် အဆက်ဆက် ဖြစ်လသော်။) ဇာဿ၊ ထို ပရဝါဒီ၏အလိုအားဖြင့်။ ကုသလာကုသလဿ၊ ကုသိုလ်အကုသိုလ်၏။ (ဝိပါကော) ဝိယ၊ ဝိပါက်ကဲ့သို့။ (ဧဝံ)။ တဿာပိ ဝိပါကဿ၊ ထို ဝိပါက်၏လည်း။ ဝိပါကော၊ ဝိပါက်သည်။ (ဟောတိ)။ တဿာပိ၊ထို ဒုတိယ ဝိပါက်၏လည်း။ ဝိပါကော၊ တတိယဝိပါက်သည်။ (ဟောတိ။) ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ ဝဋ္ဋာနုပစ္ဆေဒေါ၊ ဝဋ်၏ မပြတ်ခြင်းသည်။ အာပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်သလော။ ဣတိ၊ သို့။ ပုဋ္ဌော (သမာနော)။ သမယဝိရောဓဘယေန၊ အဝိဇ္ဇာတဏှာကုန်လျှင် ဝဋ်ပြတ်၏ ဟူသော အယူနှင့် ဆန့်ကျင်ခြင်းမှ ကြောက်ခြင်းကြောင့်။ ပဋိက္ခိပတိ။

ပန၊ ဆက်။ ဝိပါကောတိ ဝါတိအာဒိမှိ၊ အစရှိသော။ ဝစန သာဓနေ၊ စကားကို သုတ်သင်ကြောင်း ပြဿနာဋ္ဌ။ ဝိပါကဿ၊ ၏။ ဝိပါက ဓမ္မ ဓမ္မေန၊ ဝိပါကဓမ္မ ဓမ္မနှင့်။ ကေတ္ထတာ၊ တူသော အနက် ရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ ယဒိ ဘဝေယျ၊ အကယ်၍ ဖြစ်အုံ့။ (ဧဝံ သတိ)။ ကုသလာ ကုသလာ ဗျာကတာနံ၊ ကုသိုလ်, အကုသိုလ်, အဗျာကတတို့၏။ ကေတ္ထတာ၊ သည်။ အာပဇ္ဇေယျ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ ပဋိက္ခိပတိ၊ ၏။ [“ဝိပါကနှင့် ဝိပါကဓမ္မဓမ္မတို့ အနက် တူလျှင် ကုသိုလ် အကုသိုလ်နှင့် ဝိပါက်အဗျာကတတို့ အနက်တူရာ ရောက်သည်”ဟူလို။] ဝိပါကောစ ဝိပါကဓမ္မဓမ္မော စာတိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ဤပါဋ်၌။ အယံ၊ ဤ ဆိုအပ်လတ္တံ့ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ သဘာဝဒိဋ္ဌိ၏ အလိုတည်း။ ဟိ၊ ခဲ့။ သော၊ ထို ပရဝါဒီသည်။ စတူသု၊ ကုန်သော။ ဝိပါကက္ခန္ဓေသု၊ ဝိပါက်ခန္ဓာတို့တွင်။ ဧကေကံ၊ တပါးတပါးကို။ အညမည-ပစ္စယာဒီသု၊ အညမည ပစ္စည်း အစရှိသည်တို့ဌ။ ပစ္စယဋ္ဌေန၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏အဖြစ် ဟူသော အနက်ကြောင့်။ ဝိပါကဓမ္မဓမ္မတံ၊ ဝိပါကဓမ္မဓမ္မ၏ အဖြစ်ကိုဌင်း။ ပစ္စယုပ္ပန္နဋ္ဌေန၊ ပစ္စယုပ္ပန်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိပါကံ စ၊ ဝိပါက်ကိုဌင်း။ (ဝိပါကတံစ-ဟု ဆိုလျှင်ကောင်း၏။) မညမာနော၊ မှတ်ထင်သည်။ (ဟုတ္ဝာ)။ ဝိပါကော ဝိပါကဓမ္မဓမ္မောတိ၊ ဟူ၍။ ပုဋ္ဌော (သမာနော)။ အာမန္တာတိ၊ ဟူ၍။ ပဋိဇာနာတိ။

အထ၊ ဝန်ခံရာ ထိုအခါဌ်။ နံ၊ ထို ပရဝါဒီကို။ သကဝါဒိ၊ သည်။ ယသ္မာ။ တယာ၊ အသင် ပရဝါဒီသည်။ ဧကက္ခဏေ၊ တပြိုင်နက်သော အခါဌ်။ စတူသု၊ ကုန်သော။ ခန္ဓေသု၊ တို့ဌ်။ ဝိပါကော၊ ကိုဌင်း။ ဝိပါကဓမ္မဓမ္မောပိ၊ ကိုဌင်း။

အနုညာတော၊ ခွင့်ပြုအပ်ပြီ။ [ခန္ဓာ ၄-ပါးတို့တွင် ပစ္ဆာနုသည် ဝိပါကဓမ္မ-ဓမ္မ, ပစ္ဆာယုပ္ပန် သည် ဝိပါက ဟု ခွင့်ပြုအပ်ပြီ။] တသွာ။ တေသံ၊ ထိုဝိပါက ဝိပါကဓမ္မဓမ္မတို့၏။ သဟဂတာဒိဘာဝေါ၊ သဟဂတ အစရှိသည်တို့၏ အဖြစ် သည်။ အာပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်လော။ ဣတိ၊ သို့။ စောဒေတုံ၊ ဌါ။ ဧဝံ၊ သို့။ (ဝိပါကော စ ဝိပါကဓမ္မဓမ္မော စ, ဝိပါကဓမ္မဓမ္မော စ ဝိပါကော စ သဟဂတာ အစရှိသည်ဟူ၍။) အာဟ၊ ပြီ။ ဣတရော၊ သုကဝါဒီမှ တပါး သော ပရဝါဒီသည်။ ကုသလာကုသလသဒ်ါတံ၊ ကုသိုလ် အကုသိုလ်ဟု ဆို အပ်သော။ ဝိပါကဓမ္မဓမ္မံ၊ဝိပါကဓမ္မဓမ္မ ကို။ သန္ဓာယ ပဋိက္ခိပတိ။ တညေဝ အကုသလန္တိ၊ ကား။ တေ၊ သင်၏အလိုအားဖြင့်။ ဝိပါကော၊ ဝိပါက်သည်။ ဝိပါကဓမ္မဓမ္မော၊ ဝိပါကဓမ္မဓမ္မသည်။ ယဒိ (ဟောတိ)၊ အံ့။ (ဧဝံ၊ သတိ)။ ယော အကုသလဝိပါကော၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ရှိ၏။) သော၊ ထို အကုသလ ဝိပါက်သည်။ အကုသလံ၊ သည်။ အာပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ ကဿ၊ နည်း။ (အကုသလဿ၊ ၏။) ဝိပါကဓမ္မဓမ္မေန၊ နှင့်။ ကေတ္တာ၊ တူသည်၏ အဖြစ် ကြောင့်တည်း။ [ရှေးနိဿယဋ္ဌကား "အကုသလဿ" ဟု မထည့်ပဲ "ဝိပါကဿ" ဟု ထည့်၏။ ယဒိ ဝါကျက အပဓာန ဖြစ်သောကြောင့် ပဓာန ဖြစ်သော ဝါကျ၌ အကုသလဿ ကိုသာ ဤနိဿယဋ္ဌ ထည့်ပါသည်။] တညေဝ ကုသလန္တိအာဒိသုပိ၊ အစရှိသောပြဿနာတို့၌လည်း။ ဧသေဝ နယော၊တည်း။

၅၀၂။ အညမညပစ္စယာတိဣဒံ၊ ဟူသော ဤ စကားကို။ သဟဇာတာနံ၊ တကွ ဖြစ်ဖက် တရားတို့၏။ ပစ္စယမတ္တဝသေန၊ ပစ္စည်းမျှ၏ အစွမ်းဖြင့်။ (သကဝါဒိနာ)။ ဝုတ္တံ။ တသွာ။ အသာဓကံ၊ သာဓကမမြောက်။ စ၊ ဆက်။ မဟာဘူတာနမ်ပိ၊ မဟာဘုတ်တို့၏လည်း။ အညမညပစ္စယတာ၊ အညမည ပစ္စည်းတို့၏အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ စ၊ ထိုသို့ပင် အညမည ပစ္စည်းအဖြစ်ကို ဟောတော်မူအပ်ပါသော်လည်း။ တာနိ၊ ထိုမဟာဘုတ်တို့ သည်။ ဝိပါကာနိ၊ ဝိပါက်တို့သည်။ န၊ မဟုတ်ကုန်။ ဝိပါကဓမ္မဓမ္မာနိ စ၊ ဝိပါကဓမ္မဓမ္မတို့သည်လည်း။ န၊ မဟုတ်ကုန်။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

ဝိပါကော ဝိပါကဓမ္မဓမ္မောတိကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ)။

သတ္တမော၊ သော။ ဝဂ္ဂေါ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတော)။

သတ္တမဝဂ် ပြီးပြီ။

မဟာဂန္ဓာရုံဆရာတော်

အရှင်ဇနကာဘိဝံသ

ကထာဝတ္ထု၊ အဋ္ဌကထာ

၏

မူလဋီကာနိဿယ

ပဌမဖိုင်း

ကထာဝတ္ထုပုဗ္ဗလဋ္ဌီကာ နိဿယ

ဂန္ထာရမ္ဘ အဖွင့်

ကထာနံ ဝတ္ထုဘာဝတောတိ၊ ဟူသောပါဠိဖြင့်။ ကထာသမုဒါယဿ၊ ကထာအပေါင်းဖြစ်သော။ ပကရဏဿ၊ ကျမ်း၏။ အတ္တနော၊ မိမိ ဟူသော ကျမ်း၏။ ဧကဒေသာနံ၊ အစိတ်ဖြစ်သော ကထာတို့၏။ သြကာသဘာဝံ၊ တည်ရာ၏အဖြစ်ကို။ (သင်္ဂဟကာရော)ဝဒတိ၊ ဆို၏။ ဟိ၊ မှန်။ သမုဒါယော၊ အပေါင်းဌ။ ဧကဒေသော၊ အစိတ်တို့သည်။ အန္တောဂဓော၊ အတွင်းဌ ဖြစ်ကုန်၏။ ဝါ၊ အတွင်းဝင်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ မှတ်အပ်၏။ [တနည်း ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကထာနံ ဝတ္ထုဘာဝတောတိ၊ ဟူသောပါဠိဖြင့် ။ပေ။ ဝဒတိ၊ ဆို၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိညာယတိ၊ နည်း။ ဟိ(ယသ္မာ)၊ ကြောင့်။ သမုဒါယော၊ အပေါင်းဌ ။ပေ။ အန္တောဂဓော၊ ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကထာနံ ဝတ္ထုဘာဝတောတိ၊ ပါဠိဖြင့် ။ ပေ ။ သြကာသဘာဝံ၊ တည်ရာ၏ အဖြစ်ကို။ (သင်္ဂဟကာရော)ဝဒတိ၊ ၏။ ဣတိ ဝိညာယတိ၊ ၏။]

၁။ ကထာသမုဒါယဿ ။ပေ။ ဘာဝံ။ ။ကထာနံကို "အတ္တနော ကေ-ဒေသာနံ"ဟု ဖွင့်၍ ဝတ္ထုဘာဝကို "သြကာသဘာဝ"ဟု ဖွင့်သည်။ "မိမိ ဟူသော တကျမ်းလုံး၏ အစိတ်ဖြစ်သော ကထာတို့၏+တည်ရာ၏အဖြစ်"ဟူလို၊ "ကထာသမုဒါ-ယဿ ပကရဏဿ"ကား ဘာဝ၏သမ္ဗန်ကို အပိုပြသောစကားတည်း။ ဤစကားအရ "ကထာဝတ္ထုကျမ်း"ဟူသည် "အစိတ်ဖြစ်သော ကထာတို့၏ တည်ရာ ဖြစ်သော ကျမ်းတည်း"ဟု မှတ်ပါ။

၂။ သမုဒါယော ။ပေ ။ အန္တောဂဓော။ ။ဤဝါကျသည် ရှေ့ဝါကျ၏ ဒဠှီ ကရဏတည်း။ (တပ္ပါကဋီကရဏ ဟုလည်း ဆိုကြ၏။) နောက်၌ ဤတိသဒ္ဒါပါသော ကြောင့် ရှေ့ဝါကျ၏ ဉာပကဟေတုဝါကျအဖြစ်ဖြင့်လည်း အနက်ပေးရ၏။ အပေါင်း ကျမ်းက အစိတ်ကထာတို့၏ တည်ရာဖြစ်ပုံကို အနုဒ္ဓီကာဝယ် "ရုက္ခေ+သာခါ"ကို ဥပမာ ပြ၏။

ခဲ့ပုံးအံ့ - "ရုက္ခေ+သာခါ=သစ်ပင်၌ သစ်ခက်တွေ" ဟူရာဝယ် သစ်ပင်သည် အပေါင်း သမုဒါယ ဖြစ်၍ သစ်ခက်တို့သည် အစိတ်ကေဒေသများဖြစ်ကြ၏။ ထိုအစိတ် သစ်ခက်တို့သည် အပေါင်းသစ်ပင်၌ ပါဝင်ကြ တည်ကြရသကဲ့သို့ အစိတ်အဖြစ်ဖြင့် ဟောတော်မူအပ်သော ပုဂ္ဂလကထာ,ပရိဟာနိကထာ,ဇြဟ္မစရိယကထာစသော ကထာ တို့သည် ဤကျမ်း၌ ပါဝင်ကြ တည်ကြရသည်-ဟူလို။

သခေ်ပေန၊ အကျဉ်းဥဒ္ဒေသဖြစ်သော။ ယေန ပကာရေန၊ အကြင်အပြား အားဖြင့်။ (ဘဂဝါ၊ သည်။) အဒေသယိ၊ ဟောတော်မူပြီ။ တံ၊ ထိုအကျဉ်း ဥဒ္ဒေသဖြစ်သော အပြားကို။ ဒဿေန္တော၊ ပြလိုသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ "မာတိကာဌပနေနေဝ ထပိတဿာ" တိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဂဟကာရော) အာဟ၊ ပြီ။

ဂန္ထာရမ္ဘအဖွင့် ပြီး၏။

ကထာ ၃-မျိုး။ ။"ကထာနံ+ဝတ္ထု" နှင့်စပ်၍ ကထာ ၃-မျိုးကို အနုဋီကာ၌ ပြထား၏။ [ကထာနန္တိ တိဿော ကထာ ဝါဒေါ ဇပ္ပေါ ဝိတဏ္ဍာတိ။] ကထီယတိ အတ္ထော ဧတာယာတိ ကထာ=မိမိ ဆိုလိုအပ်သော အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို သူတပါးတို့ နားလည်အောင် ပြောဆိုကြောင်း စကားဝါကျသည် ကထာ မည်၏။ ထိုကထာသည် ဝါဒ, ဇပ္ပ, ဝိတဏ္ဍာအားဖြင့် ၃-မျိုး ရှိသည်။

ဝါဒကထာ။ ။တေသု ယေန(အကြင်စကားရပ်ဖြင့်)ပမာဏတက္ကေဟိ(ပမာဏ ပြုလောက်သော သစ္စဝါဒီပုဂ္ဂိုလ်, ကြံစည်ပြောဆိုတတ်သော ပရဝါဒီပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်) ပက္ခပဋိပက္ခာနံ (မိမိဘက် ဆန့်ကျင်ဘက်တို့ကို) ပတိဋ္ဌာပန ပဋိက္ခေပါ ဟောန္တိ (မိမိ ဘက်ကို တည်စေခြင်း, သူ့ဘက်ကို ပယ်ရှားခြင်းတို့သည် ဖြစ်ကုန်၏)။ သော ဝါဒေါ (မိမိဘက်ကို တည်စေကြောင်း, သူ့ဘက်ကို ပယ်ရှားကြောင်းဖြစ်သော ထိုစကား ဝါကျသည်။) ဝါဒေါ၊ မည်၏။ ဤ ဝါဒကထာမျိုး၌ အနက်တမျိုးတည်းမှာပင် သူ့အယူတမျိုး, ကိုယ့်အယူတမျိုးအားဖြင့် ၂-မျိုး ကွဲလျက် ရှိ၏။ ပါဋိတော်၌ ပုဂ္ဂလ ဟူသော အနက်တမျိုးကိုပင် သကဝါဒီက သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထ အားဖြင့် ရှိဟု ယူ၍ ပရဝါဒီက အရှိဟု ယူသကဲ့သို့တည်း။

ဇပ္ပကထာ။ ။ယေန (အကြင်စကားရပ်ဖြင့်) ဆလဇာတိနိဂ္ဂဟဋ္ဌာနေဟိ(ဆလ, ဇာတိ, နိဂ္ဂဟဋ္ဌာနတို့ဖြင့်) ပက္ခပဋိပက္ခာနံ (တို့ကို) ပတိဋ္ဌာပနံ ပဋိက္ခေပါရမ္ဘော (တည်စေခြင်း, ပယ်ရှားခြင်းငှါ အားထုတ်ခြင်းသည် ဖြစ်၏။) သော ဇပ္ပေါ။ [သက္ကတ၌ "ဇလ္ပ"သဒ္ဒါသည် ပါဋိ၌ "ဇပ္ပ"ဟု ဖြစ်၏။ "ဝါဂ်ဝိသေသ စကား အထူးအဆန်း"ဟူသော အနက်ကို ဟော၏။ ဤ၌ "အာရမ္ဘော"ဟု ဆိုသောကြောင့် အားထုတ်ရုံသာ ဖြစ်၏။ မိမိ ဝါဒကို တည်စေခြင်း, သူ့ဝါဒကို ပယ်ခြင်းတိုင်အောင် မပြီးစီးသေး"ဟု အဓိပ္ပါယ်ရသည်။]

ဝိတဏ္ဍကထာ။ ။ယာယ ပန (အကြင်စကားရပ်ဖြင့်ကား) ဆလဇာတိ နိဂ္ဂဟဋ္ဌာနေဟိ ပဋိပက္ခ ပဋိက္ခေပါယ (သူ့ဘက်ဝါဒကို ပယ်ရှားခြင်းငှါ) ဝါယမန္တိ၊ သာ ဝိတဏ္ဍာ၊ [ဤကထာ၌ကား မိမိဘက်ဝါဒကို တည်တံ့စေဖို့ မပါ၊ သူ့ဝါဒ ပယ်ဖို့သာ ကြိုးစားခြင်း ဖြစ်သည်။]

ဝါဒကထာသာ လိုရင်း။ ။ဧဝံ ဝါဒဇပ္ပဝိတဏ္ဍပ္ပဘေဒါသု တီသု ကထာသု ဣဓ(ဤကထာဝတ္ထုကျမ်း၌)ဝါဒကထာ "ကထာ"တိ အဓိပ္ပေတာ။ အနူ။ ဤကထာ ဝတ္ထုကျမ်းသည် သကဝါဒီကလည်း မိမိဝါဒကို တည်စေ၍ သူ့ဝါဒကို ပယ်သော ကြောင့်ဂင်း, ပရဝါဒီကလည်း သူ့ဝါဒကို တည်စေ၍ သကဝါဒီ၏ ဝါဒကို ပယ်သော ကြောင့်ဂင်း, ကထာ ၃-မျိုးတွင် ဝါဒကထာကို ယူရသည်။

နိဒါနကထာ အဖွင့်

အနုပါဒိသေသာယ နိဗ္ဗာနဓာတုယာ ပရိနိဗ္ဗာယီတိ (ဧတ္ထ)၊ ဟူသော ဤ ပါဠိ၌။ ပရိနိဗ္ဗာန မေဝ၊ ဒုက္ခဇာတ်သိမ်း, အေးငြိမ်းခြင်းစုတိကိုပင်။ (ပရိနိဗ္ဗာ-နဿ၊ ဒုက္ခဇာတ်သိမ်း, အေးငြိမ်းခြင်းစုတိ၏။) ပရိနိဗ္ဗာ နန္တရတော၊ သ-ဥပါဒိ-သေသနိဗ္ဗာန်ဟူသော ပရိနိဗ္ဗာန်တမျိုးမှ။ ဝိသေသနတ္ထံ၊ အထူးပြုခြင်းအကျိုး ငှါ။ ကရဏဘာဝေန၊ ကရိုဏ်း၏အဖြစ်ဖြင့်။ (သင်္ဂဟကာရေန) ဝုတ္တံ၁၊ ပြီ။

ဆလ။ ။ဆလ၌ "ဒိဝါဒိ ဆော (ဆာဒေ)" ဟူသောဓာတ် အလပစ္စည်း။ သဒ္ဒါတမျိုး၌ အနက်အမျိုးမျိုးဖြစ်သင့်ရာဝယ် ပဌမ ပြောသူ၏ အနက်ကိုဖုံး၍ အခြား တနက်ဖြင့် သဒ္ဒါကို ဖျက်ခြင်းသည် "ဆလ"မည်၏။ ဆျတိ အနေနာတိ ဆလံ=မိမိ မလိုအပ်သောအနက်ကို ဖုံးကွယ်ကြောင်း ဖြစ်သောသာမညသဒ္ဒါ" ဥပမာ-တယောက် သောပုဂ္ဂိုလ်က "နဝကမ္ဗလောယံ မာဏဝေါ-ဤ လုလင်သည် အသစ် ကမ္ဗလာရှိ၏" ဟု ဆို၏။ ဆလဝါဒီပုဂ္ဂိုလ်က "နဝ"သဒ္ဒါ၏ အနက်ကို ပယ်၍ ၉-သခ်္ချာ အနက်ကို ယူပြီးလျှင် "နဝ နဝကမ္ဗလော-ဤလုလင်သည် ၉-ထည်သော ကမ္ဗလာရှိသူ မဟုတ်ပါ" ဟုဆိုခြင်းမျိုးတည်း။

ဇာတိ။ ။"ဒူသနဘာသာ (ဖျက်ဆီးကြောင်း စကား)။ ဥတ္တရပတိ-ရူပကာ-အဖြေအတုစကား။ ဣတိ အတ္ထော"ဟု အနုဋ္ဌီကာ အနက်ဖွင့်၏။ ထောမနိဓိ ၌ကား နျာယောတ္တေ (နျာယကျမ်း၌ ဆိုအပ်သော) သာဓမ္မဝေဓမ္မာဟိ ဗျတ္တိ နိရ-ပေက္ခာဟိ (ထင်ရှားသောအနက်ကို ငဲ့ခြင်းမရှိကုန်သော တူသော သဘောရှိသည်၏ အဖြစ်, မတူသော သဘောရှိသည်၏ အဖြစ်တို့ဖြင့်) ဝါဒိဝါကျေသု (ဝါဒရှိသူတို့၏ စကားဝါကျတို့တွင်) ဒူသနဒါနရူပေ ဝါကျေ (ဖျက်ဆီးခြင်းကို ပေးခြင်းသဘော ရှိ သော ဝါကျ၌)ဟု အနက် ဖွင့်သည်။ [နိဂ္ဂဟဋ္ဌာနကား အနုဋ္ဌီကာ နောက်နား၌ အကျယ်လာလိမ့်မည်။]

၁။ **ပရိနိဗ္ဗာန မေဝ ။ ပေ ။ ဝုတ္တံ။** ။"ပရိနိဗ္ဗာနမေဝ" ကို "ဝုတ္တံ" ၌ စပ်။ ဤ၌ "ဝိသေသနတ္ထံ"ကို ကြည့်၍ "အနုပါဒိသေသာယ နိဗ္ဗာနဓာတုယာ"သည် "ပရိနိဗ္ဗာယိ"၏ ကြိယာဝိသေသနဟု သိပါ။ ဤသို့ ဝိသေသန ဖြစ်သော်လည်း ကရိုဏ်းဝိဘတ်ဖြစ်သောကြောင့်"ကရဏဘာဝေန"ဟု မိန့်သည်။

မေးဘွယ်။ ။"အနုပါဒိသေသာယ နိဗ္ဗာနဓာတုယာ"နှင့် "ပရိနိဗ္ဗာယိ"သည် ဘုရားရှင်၏ ခန္ဓပရိနိဗ္ဗာန်တော်ဖြစ်သော စုတိစိတ်တော်ကို ရသောကြောင့် အရမပြား သည် မဟုတ်ပါလော၊ အဘယ်အကျိုးငှါ "နိဗ္ဗာနဓာတုယာ+ပရိနိဗ္ဗာယိ"ဟု တမျိုး တခြား ကွဲပြားသကဲ့သို့ ဆိုရပါသနည်း။ အဖြေကား-အရမကွဲသော်လည်း သဥပါ-ဒိသေသ နိဗ္ဗာနဓာတ် ဟူသော ကိလေသ ပရိနိဗ္ဗာန်မှ အထူးကို သိစေခြင်းအကျိုးငှါ အနုပါဒိသေသနိဗ္ဗာနဓာတ်နှင့် ပရိနိဗ္ဗာန ကြိယာကို အဘေဒသေဒူပစာရ အားဖြင့် တမျိုးစီကဲ့သို့ ဆိုထားပါသည်။

ဝါ၊ တနည်း။ ယာယ နိဗ္ဗာနဓာတုယာ၊ အကြင်အသင်္ခတ, နိဗ္ဗာနဓာတ်ကို။ အဓိဂတာယ၊ အာရုံပြုသော အားဖြင့် သိအပ် ရအပ် ပြီးသော်။ ပစ္ဆိမစိတ္တံ၊ နောက်ဆုံးစုတိ စိတ်တော်သည်။ အပ္ပဋိသန္ဓိကံ၊ နောက်ထပ် ဆက်စပ်ခြင်း မရှိသည်။ ဝါ၊ နောက်ထပ် ပဋိသန္ဓေမရှိသည်။ ဇာတံ၊ ဖြစ်ပြီ။ သာ၊ ထိုအသင်္ခတ, နိဗ္ဗာနဓာတ်ကို။ တဿ အပဋိသန္ဓိဝုပသမဿ၊ ထိုနောက်ထပ် ပဋိသန္ဓေမရှိသော ငြိမ်းအေးခြင်း၏။ ကရဏာဘာဝေန၊ ကရိဏ်း၏အဖြစ်ဖြင့်။ (သင်္ဃာကာရေန) ဝုတ္တာ၁၊ ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့ မှတ်အပ်၏။

ဒုဗ္ဗလပက္ခန္တိ၊ ဟူသောပုဒ်၏။ ကာဠာသောကံ ဝိယ၊ ကာဠာသောကမင်း ကိုကဲ့သို့။ နဗလဝန္တံ၊ အားရှိသည်မဟုတ်သော။ အထခေါ၊ အဟုတ်ကား။ ကေမဏ္ဍလိကံ၊တဝန်းတလျားကိုသာ အစိုးရသောမင်းကို။ (လဘိတ္ဝာ-၌ စပ်။) ဣတိ (အတ္ထံ)၊ ဤသို့သောအနက်ကို။ ဝဒန္တိ၊ ဖွင့်ဆိုကြကုန်၏။ ပန၊ ထိုသို့ပင်

ဥပမာ။ ။"အတ္တနော သဘာဝံ မာရေန္တိတိ ဓမ္မာ"၌ ဓမ္မအရလည်း သဘာဝ ဓမ္မရ၍ "အတ္တနော သဘာဝံ" အရလည်း သဘာဝဓမ္မ ရသောကြောင့် အရမကွဲသော်လည်း ကတ္တာ, ကံအဖြစ်ဖြင့် ခွဲ၍ဆိုထားသကဲ့သို့တည်း။[ပရိနိဗ္ဗာန၄မဝ ။ပေ ။ ဝုတ္တံ၊ အဘိန္နသဘာဝမို့ ဟိ အတ္ထံ တဒညဓမ္မတော ဝိသေသာဝဟောဓနတ္ထံ အညံ ဝိယ ကတွာ ဝေါဟရန္တိ ယထာ အတ္တနော သဘာဝံ ဓာရေန္တိတိ ဓမ္မာတိ။-အနု။]

၁။ **ယာယ ဝါ။ ပေ ။ ဇုတ္တာ။** ။ဤနည်း၌ကား "အနုပါဒိသေသာယ နိဗ္ဗာန-ဓာတုယာ" အရ စုတိစိတ်တော်ကို မယူပဲ "နိရောဓသစ္ဆာ"ဟု ခေါ်အပ်သော "အသင်္ခတ"ဓာတ်ကို ယူရသည်။ "ပရိနိဗ္ဗာယိ"အရ၌ကား ပရိနိဗ္ဗာနစုတိစိတ်တော် ပင်တည်း။ ဘုရားရှင်သည် အသင်္ခတ နိဗ္ဗာနဓာတ်ကို အာရုံပြုသောအားဖြင့် သိတော်မူသောကြောင့် အဝိဇ္ဇာတဏှာ ကုန်ခန်းရကား အဝိဇ္ဇာတဏှာ ကုန်လျှင် ကံလည်း အဖော် မပါသောကြောင့် ဘဝကို ဖြစ်စေနိုင်သော သတ္တိ မရှိတော့။ ထို့ကြောင့် ပရိနိဗ္ဗာနစုတိ စိတ်တော်သည် (မိမိနောက်၌) ပဋိသန္ဓေ အဆက်အစပ် မရှိသော အားဖြင့် ချုပ်ရ၏။ ဤသို့လျှင် သိတော်မူအပ်ပြီးသော အသင်္ခတဓာတ်သည် နောက်ထပ် ပဋိသန္ဓေ မရှိသော ပရိနိဗ္ဗာနစုတိအတွက် သာဓကတမသတ္တိရှိရကား "အနု-ပါဒိ ။ပေ ။ နိဗ္ဗာနဓာတုယာ"ဟု ကရိဏ်း အဖြစ်ဖြင့် အဋ္ဌကထာ၌ ဆိုထားသည်-ဟူလို။-**အနုဋီကာ** ကြည့်ပါ။

မှတ်ချက်။ ။ဋီကာအဖွင့် ၂-နည်းကို ထောက်၍ နောက်ဆုံး စုတိစိတ် ဟူသော ပရိနိဗ္ဗာန် ၁-မျိုး, အသင်္ခတ နိဗ္ဗာနဓာတ်ဟူသော ပရိနိဗ္ဗာန် ၁-မျိုးဟု ၂-မျိုးခွဲပါ။ အသင်္ခတ နိဗ္ဗာနဓာတ် ဟူသည် ဘုရားဖြစ်တော်မူရာ အခါဝယ် ဗောဓိပင် အောက်၌ သစ္စာ ၄-ပါးတရားကို သိတော်မူစဉ်က ပါဝင်ခဲ့သော နိရောဓ သစ္စာပင်တည်း။ ထို နိရောဓသစ္စာ ဟူသော အသင်္ခတဓာတ်သည် ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မမူမီ ဖလသမာပတ် ဝင်စားတော်မူတိုင်း အာရုံ၏ အဖြစ်ဖြင့် မပျောက်မပျက် ထင်ရှားရှိသည်သာမက ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူပြီး နောက်၌လည်း ယနေ့တိုင်အောင် မပျောက်မပျက် နိစ္စဓုဝသုခ အဖြစ်ဖြင့် တည်ရှိတော်မူသည်။

ဖွင့်ဆို ကြပါ ကုန်သော်လည်း။ ဓမ္မဝါဒီ အဓမ္မဝါဒီ ဝိသေသဇာနနသမတ္ထ-တာယ၊ ဓမ္မဝါဒီ,အဓမ္မဝါဒီ အထူးကိုသိခြင်း၌ စွမ်းနိုင်သော။ ပညာယ၊ ၏။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ ဒုဗ္ဗလတာ၊ ဒုဗ္ဗလ၏အဖြစ်ကို။ (သင်္ဂဟ-ကာရေန) ဝုတ္တာ၊ ပြီ။

တေသံယေဝါတိ၊ ကား။ ဗာဟုလိယာနမေဝ၊ ဗာဟုလိယ မည်သော အာစရိယကုလတို့၏ပင်။ ဗဟုဿုတိကာတိပိ၊ ဗဟုဿုတိကာ ဟူ၍လည်း။ နာမ်၊ အမည်သည်။ ဟောတိ။

ဘိန္နကာတိ၊ ကား။ မူလသင်္ဂီတိတော၊ မူလသင်္ဂါယနာမှ၊ ဝါ၊ တနည်း။ မူလနိကာယတော၊ မူလကိုဏ်းမှ။ ဘိန္နာ၊ ကွဲပြားကုန်၏။ လဒ္ဓိယာ၊"အတ္ထိ-ပုဂ္ဂလော သစ္ဆိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေန, ပရိဟာယတိ အရဟာ အရဟာတ္တာ"အစရှိသော အယူအားဖြင့်ဂုဏ်း။ သုတ္တန္တေဟိ၊ ဒေဝတာသံယုတ် အစရှိသော သုတ္တန် တို့ဖြင့်ဂုဏ်း။ လိင်္ဂါကပေဟိ၊ အသွင်အပြင်, အပြုအမူတို့ဖြင့်ဂုဏ်း။ ဝိသဒိသ-ဘာဝံ၊ မတူကုန်သည်၏ အဖြစ်သို့။ ဂတာ၊ ရောက်ကုန်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ [လဒ္ဓိ စသည်အားဖြင့် မတူပုံကို နောက်၌ ထင်ရှားလတ္တံ့။]

မူလသင်္ဂဟန္တိ၊ ကား။ ပဥ္စသတိကသင်္ဂီတိံ၊ ပဥ္စသတိကသံဂါယနာကို။ (ဘိန္နဒိတ္ထာ-၌ စပ်။) အညတြ သင်္ဂဟိတာတိ အာဒီသု၊ အညတြသင်္ဂဟိတာ အစရှိသော ပါဠိတို့၌။ (ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ-၌ စပ်။) ဒီဃာဒီသု၊ ဒီဃ နိကာယ်အစရှိသည်တို့တွင်။အညတြ၊အမှတ်မထားတပါးပါးသောနိကာယ်၌။ သင်္ဂဟိတတော၊ သိမ်းယူအပ်သော။ (သံဂါယနာတင်အပ်သော။)သုတ္တန္တရာ-သိတော၊ သုတ္တန်အစုမှ။ တံတံသုတ္တံ၊ ထိုထိုသုတ်ကို။ နိက္ကဍ္ဎိတ္ဝာ၊ ဆွဲငင်၍။ အညတြ၊ အခြားသော နိကာယ်၌။ အကရိ်သု၊ ပြုကြကုန်ပြီ။ ဝါ၊ ထားကြကုန်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤ အနက်သည်။ ဝါ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ။ ဝါ၊ တနည်း။ သင်္ဂဟိတတော၊ သံဂါယနာတင်အပ်သော သုတ်မှ။ အညတြ၊ တပါးသော။ အသင်္ဂဟိတံ၊ သံဂါယနာမတင်အပ်သော။ သုတ္တံ၊ သုတ်ကို။ အညတြ၊ အခြားသော။ ကတ္ထစိ၊ တစုံတခုသော နိကာယ်၌။ အကရိ်သု၊ ပြုကြကုန်ပြီ။ ဝါ၊ တနည်း။ အညံ၊ အခြားသော သုတ်ဟူ၍။ အကရိ်သု၊ ပြုကြကုန်ပြီ။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ [ဤ အဓိပ္ပါယ်မျှားကို အဋ္ဌကထာနိဿယ၌ ပြထားပြီ။]

အတ္ထံ ဓမ္မဉ္စာတိ၊ ကား။ ပါဠိယာ၊ ပါဠိတော်၏။ အတ္ထံ၊ အနက်ကိုဂုဏ်း။ ပါဠိဉ္စ၊ ပါဠိတော်ကိုဂုဏ်း။ (ဘိန္နိ်သု-၌ စပ်။) ဝိနယေ နိကာယေသု စ ပဉ္စသူတိ၊ ကား။ ဝိနယေ စ၊ ဝိနည်းပိဋကတ်၌ဂုဏ်း။ အဝသေသ ပဉ္စနိကာယေသု စ၊ ဝိနည်းပိဋကမှ ကြွင်းသော ၅-ပါးသော နိကာယ်တို့၌ဂုဏ်း။ (အတ္ထံ ဓမ္မဉ္စ ဘိန္နိ်သု-၌ စပ်။)

အာနန္ဒ၊ အာနန္ဒာ။ မယာ၊ ငါဘုရားသည်။ ပရိယာယေန၊ ပရိယာယ် အားဖြင့်။ ဒ္ဝေပိ၊ ၂-ပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဝေဒနာ၊ သုခ, ဒုက္ခဝေဒနာ တို့ကို။ ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်ပြီ။ ဣတိအာဒိ၊ ဤသို့ အစရှိသော သုတ္တန်သည်။ [မဇ္ဈိမပဏ္ဏာသ ဂဟပတိဝဂ် ဗဟုဝေဒနီယသုတ် အစရှိသော သုတ္တန်သည်။] ပရိယာယဒေသိတံ၊ ပရိယာယ်အားဖြင့် ဟောတော်မူအပ်သော သုတ္တန်တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ ဥပေက္ခာဝေဒနာ၊ ကို။ သန္တဿိံ၊ ငြိမ်သက်သော။ ပဏီတော၊ မွန်မြတ်သော။ သုခေ၊ သုခ၌။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တာ၊ ပြီ။ ဣတိ အယံ၊ ဤသည်ကား။ ဇ္ဈော၊ ဤ ဒ္ဝေပါနန္ဒ အစရှိသော ပါဠိ၌။ ပရိယာယော၊ ပရိယာယ်တည်း။ [“အယဥ္ဟေတ္ထ”ဟု ဟိ ပါသည်ကား ရှေ့၌ ဟိ ပါပြီးဖြစ်သောကြောင့် ပိုဟန်တူသည်။ “အယမေတ္ထ”ဟု ရှိပါစေ။]

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေဒနာ၊ တို့သည်။ သုခါ၊ သုခဝေဒနာဂုဏ်း။ ဒုက္ခာ၊ ဒုက္ခဝေဒနာဂုဏ်း။ ဥပေက္ခာဝေဒနာ၊ ဂုဏ်း။ ဣမာ တိသော၊ ဤ ၃-ပါးတို့ တည်း။ ဣတိအာဒိ၊ ဤသို့ အစရှိသော သုတ္တန်သည်။ [သဠာယတနသံယုတ်, သဂါထာဝဂ္ဂ သမာဓိသုတ် အစရှိသော သုတ္တန်သည်။] နိပ္ပရိယာယဒေသိတံ၊ ပရိယာယ်မဟုတ် မူချအားဖြင့် ဟောတော်မူအပ်သော သုတ္တန်တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ ဝေဒနာသဘာဝေါ၊ ဝေဒနာ၏ သဘောသည်။ တိဝိဓော၊ ၃-ပါး အပြားရှိ၏။ ဣတိ အယံ၊ ဤသည်ကား။ ဇ္ဈော၊ဤ“တိသော ဣမာ ဘိက္ခဝေ” အစရှိသော ပါဠိရပ်၌။ နိပ္ပရိယာယတာ၊ ပရိယာယ်မဟုတ် မူချ၏ အဖြစ်တည်း။

သုခါ၊ သုခဖြစ်သော။ ဝေဒနာပိ၊ ကိုလည်း။ ဝါ၊ သည်လည်း။ အနိစ္စာ၊ မမြဲ။ သဒ်တာ၊ ကံစသော အကြောင်းတို့သည် ပြုစီမံအပ်၏။ ဣတိအာဒိ၊ ဤသို့ အစရှိသော သုတ္တန်သည်။ [သုတ်မဟာဝဂ္ဂ မဟာနိဒါနသုတ် အစရှိသော သုတ္တန်သည်။] နိတတ္တံ၊ ဆောင်အပ်ပြီးသော အနက်အဓိပ္ပါယ်ရှိသော သုတ်တည်း။ [အဓိပ္ပါယ်ပြည့်စုံသောကြောင့် နောက်ထပ် ဆောင်ဘွယ်မလို။] ယဲ့ ကိဉ္စိ၊ အမှတ်မရှိ အလုံးစုံသော။ ဝေဒယိတံ၊ ဝေဒနာသည်။ (အတ္ထိ)။ သဗ္ဗံ၊ သော။ တံ၊ ထို ဝေဒနာသည်။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခတည်း။ ဣတိအာဒိ၊ သည်။ [နိဒါနဝဂ္ဂသံယုတ် ကဋ္ဌာရဓတ္တိယဝဂ် ကဋ္ဌာရသုတ် အစရှိသော သုတ္တန်သည်။] နေယျတ္ထံ[1]၊ ဆောင်ပြထိုက်သော အနက်အဓိပ္ပါယ်ရှိသော သုတ်တည်း။

၁။ **နေယျတ္ထံ**။ ။ဒုက္ခဝေဒနာသည် ဌီအခိုက်ဝယ် ဒုက္ခဖြစ်၏။ သုခ, ဥပေက္ခာ ဝေဒနာတို့သည် ဖောက်ပြန်သောအခါ ပျက်သောအခါတို့၌ ဝိပရိဏာမဒုက္ခ ဖြစ်ကြ၏။ ဤသို့ ဆောင်ပြအပ်သော အနက်အဓိပ္ပါယ်ရှိသောကြောင့် နေယျတ္ထဖြစ်သော သုတ်တည်း။ [ဝိပရိဏာမဒုက္ခံတာဒိဝသေန နိဒ္ဒါရေတဗ္ဗတ္ထတ္တာ (ထုတ်ဆောင်ထိုက်သော အနက်အဓိပ္ပါယ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်) နေယျတ္ထံ။ အနု။] ဝိပရိဏာမာဒိဒွိ အာဒိဖြင့် သဒ်ါရဒုက္ခ (အဖြစ် အပျက်ဒဏ်ကို အမြဲခံနေရသော ဒုက္ခ)ကိုဂုဏ်း ဒုက္ခ ဝေဒနာအတွက် ဒုက္ခ ဒုက္ခကိုဂုဏ်း ယူပါ။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တီဟိ၊ "သူရတာ, သတိမန္တိတာ, ဣဓ ဗြဟ္မစရိယဝါသ" အားဖြင့် ၃-ပါးကုန်သော။ ဌာနေဟိ၁၊ အကြောင်းတို့ဖြင့်။ (အဓိဂ္ဂဏှန္တိ-ဦစပ်။) ဇမ္မုဒီပကာ၊ ဇမ္မူကျွန်းဦ ဖြစ်ကုန်သော။ မနုဿာ၊ လူတို့သည်။ ဥတ္တရကုရုကေ၊ ဥတ္တရကုရုကျွန်းဦ ဖြစ်ကုန်သော။ မနုဿေ၊ တို့ကိုဂုင်း။ တာဝတိံသေ၊ တာဝတိံသာနတ်ပြည်ဦ ဖြစ်ကုန်သော။ ဒေဝေ စ၊ တို့ကိုဂုင်း။ အဓိဂ္ဂဏှန္တိ၊ လွှမ်းမိုး၍ ယူနိုင်ကုန်၏။ ဣတိအာဒိကံ၊ ဤသို့ အစရှိသော။ [နဝကအင်္ဂုတ္တိုရ် သတ္တာဝါသဝဂ် တိဋ္ဌာနသုတ် အစရှိသော။] အာသုံ၊ အခြားသော, ပဗ္ဗဇ္ဇာဗြဟ္မစရိယဝါသကို။ သန္ဓာယ၊ ရည်ရွယ်တော်မူ၍။ ဘဏိတံ၊ ဟောတော်မူအပ်သောသုတ်ကို။ ဂဟေတ္ဝာ၊ ယူ၍။ ဒေဝေသု၊ နတ်တို့၌။ ဗြဟ္မစရိယဝါသော၊ မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်သုံးခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိအာဒိကံ၊ ဤသို့ အစရှိသော။ အာသုံ၊ အခြားသော။ အတ္ထိ၊ သာမညဗြဟ္မစရိယဝါသ ဟူသော အနက်ကို။ ဌပယိံသု၊ ထားကြကုန်ပြီ။ အာသုံ၊ အခြားသောအနက်ကို။ သန္ဓာယ၊ ရည်ရွယ်တော်မူ၍။ ဘဏိတံ၊ ဟောတော်မူအပ်သော။ သုတ္တဉ္စ၊ သုတ်ကိုလည်း။ (တတော၊ ထို ရည်ရွယ်တော်မူအပ်သော အနက်မှ။ အာသုံ၊ အခြားသောအနက်ကို။ သန္ဓာယ၊ ရည်ရွယ်တော်မူ၍။ ဘဏိတံ၊ ဟောတော်မူအပ်သည်ကို။ ကတ္ဝာ၊ ၍။ ဌပယိံသု၊ ထားကြကုန်ပြီ။ တသာ၊ ထိုသုတ်၏။) အတ္ထဉ္စ၊ အနက်ကိုလည်း။ အာသုံ၊ တပါးသောအနက်ကို။ ကတ္ဝာ၊ ပြု၍။ ဌပယိံသု၊ ထားကြကုန်ပြီ။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဧတ္ထ၊ ဤ"အာသုံ သန္ဓာယ ဘဏိတံ, အာသုံ အတ္ထံ ဌပယိံသု တေ" ဟူသော ပါဠိ၌။ အတ္ထောဂါ၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၂။

၁။ **တီဟိ ဌာနေဟိ။** ။သူရာ (ရဲရင့်ကုန်၏) သတိမန္တော (သတိကောင်းကုန်၏)။ ဣဓ ဗြဟ္မစရိယဝါသော (ပဗ္ဗဇ္ဇာ ဗြဟ္မစရိယကို ကျင့်သုံးခြင်းသည် ဤဇမ္မူဒိပ်၌ ရှိ၏)။ ဣတိ ဧဝံ ဝုတ္တေဟိ တီဟိ ကာရဏေဟိ။ အနု။ ဤပါဠိတော်၌ "ဗြဟ္မစရိယဝါသ"အရ ရသေ့ ရဟန်း ပြုခြင်းကို ရည်ရွယ်တော်မူ၏။ ပရဝါဒီကား ဗြဟ္မစရိယဝါသ အားလုံးကို (သာသန, မဂ္ဂ, ပဗ္ဗဇ္ဇာ အားလုံးကို)ယူ၍ နတ်ပြည်၌ မဂ်မရနိုင်ဟု အနက်အဓိပ္ပါယ်ကိုပါ ထည့်သွင်းထားသည်။

မှတ်ချက်။ ။စာအုပ်တို့၌ ပိုဒ်ပျက်နေ၏။ "အာသုံ အတ္ထံ ဌပယိံသု"၏နောက်၌ ပိုဒ်မရှိစေရ၊ အာဒိက်၏ နောက်၌ ပိုဒ်ရှိစေ၍ ထို"အာဒိက်"ကို "အာသုံ အတ္ထံ"၏ ပိယေသနအဖြစ်ဖြင့် ရှေး နိဿယ၌ အနက်ပေးသည့်အတိုင်း ကောင်းသည်။ ထို့ပြင် ဤ ပါဠိတော်အရ "နတ်တို့သည် ဇမ္မူဒိပ်လူများဖြစ်သော မိမိတို့လောက် သူရသတ္တိလည်း မရှိကြ။ မေ့လည်း အလွန် မေ့လွယ်ကြသည်"ဟု မှတ်ပါ။

၂။ **သုတ္တဉ္စ အာသုံ ။ပေ။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။** ။ဤ ဝါကျကို "ရှေးနည်းမှ တနည်းပြသော ဝါကျ"ဟု မဓုဋ္ဌကာ၌ ကျမ်းတက်၏။ ရှေးနိဿယ၌လည်း တနည်း အနက်ဖွင့်ဟု ယူဆကာ ဝါ-သဒ္ဓါထည့်၍ အနက်ပေး၏။ မိမိကား ရှေ့၌ အဓိပ္ပါယ်ကိုသာ အကျယ်ပြခဲ့၏၊ ယခု အကျဉ်းချုပ်အနက်ကို ဖွင့်ပြသည်"ဟု ယူလိုပါသည်။ "ဧဝ

အတ္တ ဟိတာယ၊ မိမိစီးပွါးအလိုငှါ။ ပဋိပန္နော၊ ကျင့်သော။ ကေစ္စော၊ အချို့သော။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အတ္တိ၊ ရှိ၏။ [ပုဂ္ဂလပညတ် စတုက္ကဥဒ္ဒေသ] ဣတိအာဒိဗျဥ္ဇနစ္ဆာယာယ၊ ဤသို့ အစရှိသော သဒ္ဒါအရိပ်အရောင်ဖြင့်။ သဏ္ဌသုခုမံ၊ သိမ်မွေ့နူးညံ့သော။ ဗဟုံ၊ များစွာသော။ သုညတာဒိ အတ္ထံ ၁၊ သုညတာ အစရှိသော အနက်ကို။ ဝိနာသယုံ၊ ဖျက်ဆီးကြကုန်ပြီ။

ဝိနယဂမ္ဘီရန္တိ၊ ဟူသောပုဒ်၏။ ဝိနယေ၊ ဝိနည်း၌။ ဂမ္ဘီရံ၊ နက်နဲသော။ ကေဒေသံ၊ တစိတ်တဖိုကို။ [မဟာပဒေသပရိဝါရာဒိံ၊ အနု။] ဆဋ္ဌေတွာ၊ စွန့်၍။ (ကရိံသု-၌စပ်။) ဣတိ အတ္ထော။ ဝါ၊ တနည်း။ ကိလေသဝိနယေန၊ ကိလေသာကို ပယ်ဖျောက်နိုင်ခြင်းကြောင့်။ ဂမ္ဘီရံ၊ နက်နဲသော။ ကေဒေသံ၊ တစိတ်တဖိုဖြစ်သော။ သုတ္တံ၊ သုတ်ကို။ ဆဋ္ဌေတွာ၊ စွန့်၍။ (ကရိံသု-၌စပ်။) ဣတိ အတ္ထော။ ပတိရူပန္တိ၊ ကား။ အတ္တနော၊ ၏။ အဓိပ္ပါယာနုရူပံ၊ အလိုအားလျော်သော။ သုတ္တံ၊ သုတ်ကို။ ဝါ၊ တနည်း။ သုတ္တပတိရူပကံ၊ သုတ်အတုဖြစ်သော။ (ပတိရူပံကို ထပ်ဖွင့်သည်။) အသုတ္တံ၊ သုတ်မဟုတ်သော ပါဋ္ဌိကို။ (ကရိံသု-၌စပ်။)

ကေစ္စေ၊ အချို့သော အဓမ္မဝါဒီပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ အဌကထာကဏ္ဍမေဝ၊ အဌကထာကဏ္ဍကိုသာ။ ဝိသဇ္ဇိံသု၊ စွန့်ကြကုန်ပြီ။ [ဓမ္မသင်္ဂဏီ၌ လာသော အဌကထာကဏ္ဍကို "အတ္ထုဒ္ဓါရ" ဟုလည်း အဌသာလိနီ၌ နာမည်တပ်ခဲ့သည်။] ကေစ္စေ၊ အချို့သော အဓမ္မဝါဒီပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ သကလံ၊ အလုံးစုံသော။ အဘိဓမ္မပိဋကံ၊ ကို။ (ဝိသဇ္ဇိံသု၊ ကုန်ပြီ။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ အတ္ထုဒ္ဓါရံ အဘိဓမ္မံ ဆပ္ပကရဏန္တိ၊ ဟူ၍။ (ဒီပဝံသေ၊ ၌။) အာဟ၊ ပြီ။ ဟိ၊ မှန်။ ကထာဝတ္ထုဿ၊ ကထာဝတ္ထုကျမ်း၏။ သဝိဝါဒတ္တေ၊ ဝိဝါဒနှင့်တကွ ဖြစ်သည်၏အဖြစ်သည်။ သတိပိ၊ ဖြစ်ပါသော်လည်း။ [သကဝါဒ, ပရဝါဒ

မေတ္ထ အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော" သည် ဆိုလိုရင်း မှတ်ချက်အနက်ကို ပြသောစကားဟု ထင်၏။ အဓိပ္ပါယ်မှာ ရှေ့အကျယ်အတိုင်းသာတည်း။ [သုတ္တဋ္ဌ အညံ သန္ဓာယ ဘဏတ တတော အညံ သန္ဓာယ ဘဏတ ကတ္ဓာ ဌပယိသု၊ တဿ အတ္ထဋ္ဌ အညံ ကတ္ဓာ ဌပယိသူတိ ဧဝမေတ္ထ ယောဇနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ အနု။] ဤသို့ အနက် ယောဇနာပုံကို ဖွင့်ပြသော အနုဋီကာဆရာလည်း "သုတ္တဋ္ဌ" စသော ဝါကျကို တနည်း အနက်ပြဟု မယူဆပါ။ ထို့ကြောင့် "ယောဇနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ" ဟု ဆိုပါသည်။

၁။ သုညတာဒိ အတ္ထံ။ ။သုည+တာ–အတ္တမှ ကင်းဆိတ်သည်၏အဖြစ်။ ဝါ–အနတ္တ၊ အာဒိဖြင့် "အနိစ္စတာဒိံ သင်္ဂဏ္ဌာတိ" ဟု အနုဖွင့်၏။ ဤအာဒိဖြင့် "ဒုက္ခတာ" ကို ယူပါ။ "အတ္ထိ ကေစ္စော ပုဂ္ဂလော-အချို့ပုဂ္ဂိုလ်ရှိ၏" ဟူသော သဒ္ဒါ၏ အရိပ်အရောင်ဖြင့် "ပုဂ္ဂိုလ်ရှိသည်, သတ္တဝါရှိသည်, အတ္တရှိသည်" ဟု ယူဆ၍ အနတ္တ, အနိစ္စ စသော သဏ္ဌသုခုမအနက်ကို ဖျက်ကြလေသည်။

၂-ဘက်ဖြစ်သောကြောင့် "သဝိဝါဒတ္တ"ဟု ဖွင့်သည်။] အဝိဝါဒါနိ၊ ဝိဝါဒ မရှိကုန်သော။ ဆပ္ပကရဏာနိ၊ အဘိဓမ္မာ ၆-ကျမ်းတို့သည်။ ပဋိတဗ္ဗာနိ၊ ရွတ်ဆိုထိုက်ကုန်သည်။ သိယုံ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တာနိ၊ ထို အဘိဓမ္မာ ၆-ကျမ်း တို့သည်။ နပဝတ္တန္တိ၊ အဓမ္မဝါဒီတို့၏ နှုတ်၌မဖြစ်ကုန်။ ဣတိ၊ ဤအနက်ကို။ ဒဿနတ္ထံ၊ ပြခြင်းအကျိုးငှါ။ ဆပ္ပကရဏန္တိ၊ ဟူ၍။ (ဒီပဝံသေ၊ ၌။) ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့ မှတ်အပ်၏။ ဝါ၊ တနည်း။ တတိယသင်္ဂီတိတော၊ တတိယ သင်္ဂါယနာမှ။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေ၌။ ပဝတ္တမာနာနံ၊ ဖြစ်ကုန်သော အဘိဓမ္မာ ၆-ကျမ်းတို့၏။ ဝသေန၊ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဆပ္ပကရဏန္တိ၊ ဟူ၍။ (ဒီပဝံသေ) ဝုတ္တံ။ အညာနီတိ၊ ကား။ အညာနိ၊ အခြားကုန်သော။ အဘိဓမ္မပကရဏာဒီနိ၊ အဘိဓမ္မာကျမ်း အစရှိသည်တို့ကို။ (အကရိံသု-၌စပ်။)

နာမန္တိ၊ ကား။ မဥ္ဇုသိရီတိအာဒိကံ၊ မဥ္ဇုသိရီ အစရှိသော။ ယံ(နာမံ)၊ အကြင် နာမည်သည်။ ဗုဒ္ဓါဒိပဋိသံယုတ္တံ၊ ဘုရား အစရှိသော သာဝကတို့နှင့် စပ်ယှဉ်သည်။ နဟောတိ။ တံ နိကာယနာမံ၊ ထို မဥ္ဇုသိရီ အစရှိသော နိကာယ်၏ အမည်ကို။(အကံသု-၌စပ်။)[ဒေဝတာသံယုတ်, ကောသလသံယုတ် စသည်တို့သည် ဗုဒ္ဓါဒိဝယ် အာဒိဖြင့် ယူအပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့နှင့် စပ်ယှဉ်၏။ မဥ္ဇုသိရီ စသော နာမည်ကား နိကာယ်၏ နာမည်ဖြစ်သော်လည်း ဗုဒ္ဓ အစ ရှိသည်တို့နှင့် မစပ်ယှဉ်။] လိင်္ဂန္တိ၊ ကား။ နိဝါသနပါရုပနာဒိဝိသေသကတံ၊ အထူးတလည် ပြုအပ်သော ဝတ်ခြင်း, ရုံခြင်း အစရှိသော။ သဏ္ဌာနဝိသေသံ၊ ပုံသဏ္ဌာန်အထူးကို။ (အကံသု-၌စပ်။) [ထို့ကြောင့် နောက်ပိုင်းရောက်သော အခါ ဘောင်းဘီ အင်္ကျီဝတ်သော လိင်္ဂကိုလည်း တွေ့ရသည်။] သိက္ကာဒိကံ၊ ဆိုင်း အစရှိသော။ ပရိက္ခာရံ၊ ပရိက္ခရာကို။ (အကံသု-၌စပ်။) [သွားသော အခါ ပစ္စည်းများထည့်ဘို့ရာ ရသေ့များ သုံးစွဲသော ဆိုင်းကိုလည်း အသုံးပြု ကြသည်။]

ဌာနာဒီသု၊ ရပ်ခြင်း အစရှိသည်တို့၌။ အင်္ဂဋ္ဌပနဝိသေသော၊ အင်္ဂါ ကြီးငယ်ကို ထားခြင်းအထူးကို။ အာကပ္ပေါ၊ အာကပ္ပ ဟူ၍။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ [အခြားနေရာဝယ် "အာကပ္ပေါ ဂမနာဒိကံ"ဟု ဆိုသော်လည်း ဤနေရာ၌ "အင်္ဂဋ္ဌပန ဝိသေသ"ကို "အာကပ္ပ"ဟု မှတ်ပါ။] ကရဏန္တိ၊ ကား။ စီဝရသိဗ္ဗနာဒိ ကိစ္စဝိသေသော၊ သင်္ကန်းချုပ်ဖုံ အစရှိသော ကိစ္စအထူးတည်း။

သင်္ကန္တိ၊ သင်္ကန္တိ ဟူသည်။ ကဿပိကေန၊ ကဿပိက မည်သော။ နိကာယေန၊ ဂိုဏ်းမှ။ ဝါ၊ တနည်း။ ဝါဒေန၊ အယူမှ။ ဘိန္နာ၊ ကွဲပြားသော

ဂိုဏ်းတည်း။ ဝါ၊ ကွဲပြားသော အယူတည်း။ သင်္ကန္တိကာ၊ သင်္ကန္တိက ဂိုဏ်းတို့။ ဝါ၊ သင်္ကန္တိက အယူတို့။ ဣတိ အတ္ထော ၁၊ နက်။

သင်္ကန္တိကာနံ၊ သင်္ကန္တိကဝါဒတို့၏။ ဘေဒါ၊ အကွဲအပြား ဖြစ်ကုန်သော။ သုတ္တဝါဒီ၊ သုတ္တဝါဒီပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ အနုပုဗ္ဗေန၊ အစဉ်အားဖြင့်။ ဘိဇ္ဇထ၊ ကွဲကုန်ပြီ။ ဘိဇ္ဇိံသု၊ ကွဲကုန်ပြီ။ ဣတိ အတ္ထော။ [ဘေဒါကိုကြည့်၍ သုတ္တ-ဝါဒီကို ဗဟုဝုစ်ဟု ဆိုလိုဟန်တူသည်။ ထို့ကြောင့် "ဘိဇ္ဇထ"ကိုလည်း ဝစနဝိပလ္လာသ ကြံ၍ "ဘိဇ္ဇိံသု"ဟု ဖွင့်သည်။ "ဘိဇ္ဇထ"ကား တ္ထ-၏ ကာရိယ ထ-တည်း။] ဘိန္နဝါဒေနာတိ၊ ဟူသော ဤပါဌ်၌။ ("ဝုတ္တံ ဟောတိ"၌စပ်။)တေသိုံ၊ ဤ ထေရဝါဒ၌။ ဘိန္နာ၊ ကွဲပြားကုန်သော။ ဝါဒါ၊ ၁၇-ပါးသော ဝါဒတို့သည်။ (သန္တိ)။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝါ၊ ဝါဒတို့၏ ကွဲပြားရာ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သော၊ထို ထေရဝါဒသည်။ ဘိန္နဝါဒေါ၊မည်၏။ အဘိန္နေန၊ မကွဲမပြားသော။ တေန ထေရဝါဒေန၊ ထို ထေရဝါဒနှင့်။ သဟ၊ အတူတကွ။ ဝါ၊ တပေါင်းတည်း။ (ဂဏိယမာနာ၊ ရေတွက်အပ်ကုန်လသော်။) အဌာရသ၊ ၁၈-ဝါဒတို့သည်။ ဟောန္တိ။ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

ဝါ၊ တနည်း။ ဘိန္နဝါဒေနာတိ၊ ဟူသောပုဒ်၏။ (အတ္ထော-၌စပ်။) ဘိန္နာယ၊ ကွဲပြားသော။ လဒ္ဓိယာ၊ အယူအားဖြင့်။ သဗ္ဗေပိ၊ ကုန်သော။ တေ၊ ထို ဝါဒတို့သည်။ သဟ၊ အတူတကွ။ ဝါ၊ တပေါင်းတည်း။ (ဂဏိယ မာနာ၊ ရေတွက်အပ်ကုန်လသော်) အဌာရသ၊ ၁၈-ပါးတို့သည်။ ဟောန္တိ။ ဣတိ အတ္ထော။

ထေရဝါဒါနမုတ္တမောတိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ဤပါဌ်၌။ ထေရ ဣတိ။ ထေရ ဟူသော ဤ သဒ္ဒါသည်။ အဝိဘတ္တိကော၊ ဝိဘတ်မရှိသော။ နိဒ္ဒေသော၊ ညွှန်ပြအပ်သော သဒ္ဒါတည်း။ အယံ၊ ဤ ဝါဒသည်။ ထေရာနံ၊ အရှင်မဟာ ကဿပ အစရှိသော ထေရ်တို့၏။ (သန္တကော၊ ဥစ္စာတည်း။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ထေရော၊ ထေရ မည်၏။ သော၊ ထို ထေရ်တို့၏ ဥစ္စာဟူသည်။ ကော၊ အဘယ်နည်း။ ဝါဒေါ၊ ဝါဒတည်း။ ထေရော၊ အရှင် မဟာကဿပ အစ

၁။ သင်္ကန္တိ ။ပေ။ အတ္ထော။ ။သင်္ကန္တိကဂိုဏ်းဟူသည် မိမိအလျင် ကွဲပြား ပြီးသော ကဿပိကဂိုဏ်းမှ ကွဲလာသော ဂိုဏ်းတည်း။ ထို့ကြောင့် "ကဿပိကေန နိကာယေန ဝါဒေန ဝါ ဘိန္နာ"ဟု ဖွင့်သည်။ ဤ အဖွင့်အတိုင်း "ကဿပိကေန ဘိန္နာ"ဟု "ဘိန္နာ"ပုဒ်ကို ထည့်၍ သင်္ကန္တိ၏ ဝိသေသနအဖြစ်ဖြင့် စပ်ပါ။ "သင်္ကန္တိ" ဟု ဆိုသော်လည်း ဂါထာဖြစ်၍ က-အက္ခရာ မပါပဲ ဆိုထားသည်။ ဂိုဏ်း၏နာမည်မှာ "သင်္ကန္တိက"ဂိုဏ်းတည်း။ ထို့ကြောင့် သင်္ကန္တိကာတိ အတ္ထော"ဟု အဓိပ္ပါယ တ္ထ ဖွင့်သည်။ ဤ အဓိပ္ပါယ်များနှင့် အညီ "သင်္ကန္တိနှင့် ကဿပိကေန"ကို တပုဒ်စီခွဲ၍ "ဘိန္နာ"နောက်၌ ပိုဒ်ခတ်ပါ။

ရှိသော ထေရ်တို့၏ ဝါဒသည်။ ဝါဒါနံ၊ ဝါဒတို့တွင်။ ဥတ္တမော၊ အမြတ်ဆုံးတည်း။ ဣတိအယံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးကား။ ဧတ္ထ၊ဤ"ထေရဝါဒါနမုတ္တမော" ဟူသောပါဌ်၌။ အတ္ထော၊ တည်း။

ဥပ္ပန္ဒေ၊ ဖြစ်ပြီးကုန်သော။ ဝါဒေ၊ ဝါဒတို့ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ပရပ္ပ-ဝါဒမထနန္တိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဂဟကာရော) အာဟ။ အာယတိံ၊ တတိယ သင်္ဂါယနာတင်ရာအခါမှ နောင်အခါ၌။ ဥပ္ပဇ္ဇနကဝါဒါနံ၊ ဖြစ်လတ္တံ့သော ဝါဒတို့ကို။ ပဋိသေဓန လက္ခဏဘာဝတော။ မဖြစ်အောင် တားမြစ်ကြောင်း လက္ခဏာ၏အဖြစ်ကြောင့်။ အာယတိ လက္ခဏန္တိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဂဟကာရေန) ဝုတ္တံ။

နိဒါနကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ပြီ။

၁။ ပရပ္ပဝါဒ, အာယတိလက္ခဏ။ ။တတိယ သင်္ဂါယနာ တင်ရာအခါ၌ ဖြစ်ပြီး ဖြစ်သောကြောင့်"ပရပ္ပဝါဒ"အရ "ဥပ္ပန္ဒေ ဝါဒေ"ဟု ဖွင့်သည်။ ထို"ပရပ္ပ-ဝါဒ"ကို နှိမ်နင်းကြောင်းဖြစ်သော ဤကထာဝတ္ထုကျမ်းသည် တတိယသံဂါယနာ တင်ပြီးရာ ကာလမှစ၍ သာသနာတော် ကွယ်သည့် တိုင်အောင် ပရပ္ပဝါဒ ဖြစ်လာခဲ့သော် နှိမ်နင်းကြောင်း အမှတ်အသား ဖြစ်သောကြောင့် "အာယတိလက္ခဏ"ဟု ဆိုသည်။

မဟာဝဂ္ဂ

၁။ ပုဂ္ဂလကထာ ၁။ သုဒ္ဓသစ္စိကဋ္ဌ
၁။ အနုလောမပစ္စနီက အဖွင့်

၁။ မာယာယ၊ မျက်လှည့်အတတ်ကြောင့်။ (ဒိဿမာနာ-၌ စပ်။) မဏိ-အာဒိအာကာရေန၊ ပတ္တမြား အစရှိသည်တို့၏ အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဒိဿ-မာနာ၊ မြင်အပ်ကုန်သော။ အမဏိအာဒယော၊ ပတ္တမြား မဟုတ်သော အုတ်ခဲ အစရှိသော အရာဝတ္ထုတို့ကို။ မာယာတိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဂဟကာရေန) ဝုတ္တာ၊ ပြီ။ အဘူတေန၊ မဟုတ်မမှန်သော။ မဏိ ဥဒကာဒိအာကာရေန၊ ပတ္တမြား, ရေ အစရှိသည်တို့၏ အခြင်းအရာအားဖြင့်။ [တံလျှပ်ကို ရည်ရွယ်၍ ဥဒကကို ထည့်သည်။] ဂယှမာနာ၊ စိတ်ဖြင့် ယူအပ်ကုန်သော။မာယာ,မရီစိအာဒယော၊ မျက်လှည့်ရုပ်, တံလျှပ် အစရှိသော အရာဝတ္ထုတို့သည်။ အဘူတညေယျာ-ကာရတ္တာ၊ မဟုတ်မမှန်သည်ဖြစ်၍ သိထိုက်သော အခြင်းအရာရှိကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အသစ္စိကဋ္ဌာ၊ မှန်သောအနက် မဟုတ်ကုန်။ ယော၊ အကြင်ရုပ်,ဝေဒနာ အစရှိသော အနက်သည်။ တထာ၊ ထို မျက်လှည့်ရုပ်, တံလျှပ် အစရှိသည်တို့ ကဲ့သို့ မမှန်သည် ဖြစ်၍ သိထိုက်သော အခြင်းအရာရှိသည်။ နဟောတိ၊ မဟုတ်။ သော၊ ထို ရုပ်ဝေဒနာ အစရှိသော အနက်သည်။ သစ္စိကဋ္ဌော၊ သစ္စိကဋ္ဌ မည်၏။ ဝါ၊ မှန်သောအနက် သဘောမည်၏။ ဣတိ၊ ဤ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဒဿေန္တော၊ ပြလိုသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ မာယာ။ ပေ ။ ဘူတတ္ထောတိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဂဟကာရော) အာဟ၊ ပြီ။

အနုဿဝါဒိဝသေန၊ တဆင့်စကားကြားရခြင်း အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဂယှမာနော၊ စိတ်ဖြင့် မှတ်ယူအပ်သော အနက်သည်။ တထာပိ၊ ထို ကြားအပ်တိုင်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်တတ်၏။ အညထာပိ၊ ကြားအပ်တိုင်းသော အခြင်းအရာမှ တပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တာဒိသော၊ ထို အနုဿဝ အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့် ယူအပ်သော အနက်ကဲ့သို့ ရှုအပ်သော။ ဥေယျော၊ သိအပ်သောအနက်သည်။ ပရမတ္ထော၊ မဖောက်မပြန်မြတ်သောအနက်သည်။ နမဟုတ်။ အတ္တပစ္စက္ခော ပန၊ မိမိ၏ မျက်မှောက်

ဖြစ်သော် အနက်သည်ကား။ ပရမတ္ထော၊ မဖောက်မပြန် မြတ်သောအနက်သည်။ ဟောတိ။ ဣတိ၊ ဤ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဒဿေန္တော၊ ကြောင့်။ အနုဿဝါ ။ပေ ။ ဥတ္တာမတ္ထောတိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဃကာရော) အာဟ။

ဆလဝါဒဿာတိ(ဧတ္ထ)၊ ဟူသော ဤပါဠိ၌။ အတ္ထိတိဝစနသာမညေန၊ "အတ္ထိ ပုဂ္ဂလော အတ္တာဟိတာယ ပဋိပန္နော" စသည်၌လာသော အတ္ထိ ဟူသော သဒ္ဒါဆာမညအားဖြင့်။ (ဝုတ္တောဟိ-၌ စပ်။) အတ္ထီတိ၊ အတ္ထိ ဟူ၍။ ဝုတ္တောဟိ၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်သော။ ရူပါဒီဟိ၊ ရုပ်အစရှိသောတရားတို့နှင့်။ သာမညဝစနဿ၊ တူသည်၏ အဖြစ်ကို ဟောသော သဒ္ဒါအား။ ဝါ၊ သဒ္ဒါ၏။ ("ဩကာသံ အဒဒမာနော"တို့-၌ စပ်။)ဣတိ၊ ဤသည်ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ အဋ္ဌကထာဆရာ၏အလိုတည်း။

[ထို"ဆလဝါဒဿ" ဟူသော စကားကို မနှစ်သက်သောကြောင့် "သော သစ္စိ ။ပေ။ ဝတ္တုံ"ဟု မိန့်သည်။] ပန၊ ထိုသို့ပင် အလိုဖြစ်ပါသော်လည်း။ သော သစ္စိ ။ပေ ။ လဒ္ဓိဂဟေတ္ဝာ အာမန္တာတိ ပဋိဇာနာတီတိ၊ ဟူ၍။ ဝစနတော၊ ဆိုခဲ့ခြင်းကြောင့်။ ဆလဝါဒဿာတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တုံ၊ ဆိုခြင်းငှါ။

၁။ **ဆလဝါဒဿ**။ ။"ဆလဝါဒ"အရ "အယူဝါဒ ဟူသော အနက်ကို ယူမည် စိုး၍ "သာမညဝစနဿ"ဟု ဖွင့်သည်။ ဆလကို သာမညဟုဆိုလျှင်း, ဝါဒကို "ဝစနဿ"ဟုဆိုလျှင်း ဖွင့်ခြင်းတည်း။ "သမာနဿ+ဘာဝေါ သာမညံ"နှင့်အညီ တခုနှင့် တခု၏ တူသည်၏ အဖြစ် (တူခြင်း) သည် သာမည မည်၏။ ဤ နေရာ၌ကား "အတ္ထိ ပုဂ္ဂလော အတ္တာဟိတာယ ပဋိပန္နော"ဝယ် လာသော ပုဂ္ဂလအတ္ထိနှင့် "ရူပံ-အတ္ထိ" စသည် ဝယ် လာသော ရူပ-အတ္ထိ စသည်၏ အတ္ထိချင်း တူသည်၏ အဖြစ်ကို သာမည ဟု ခေါ်သည်။ ထို တူသော အနက်ကို ဟောသော အတ္ထိ သဒ္ဒါလည်း သာမညဝစန ပင် ဖြစ်သည်။

အနုဋီကာ။ ။"အတ္ထဝိကပ္ပုပပတ္တိယာ၊ တမျိုးတဖုံ ကြံဆအပ်သော အနက်၏ (ဤနေရာ၌) သင့်လျော်ခြင်း အားဖြင့်။ ဝစနဝိယာတော၊ သဒ္ဒါကို ဖျက်ခြင်းသည်။ ဆလံ၊ ဆလ မည်၏။ ဣတိ ဝဒန္တိ"ဟု အနုဋီကာ၌ ဝဒန္တိဝါဒကို ပြ၏။ ပုံစံကား-ဂန္ထာရမ္ဘ၌ ပြအပ်ခဲ့သော "နဝကမ္မလော"တည်း။ ဤ ပုံစံ၌ အလိုရှိအပ်သော မူလ အနက်သည် "နဝ-အသစ်"ဟူသော အနက်တည်း။ "နဝကမ္မလော-အသစ် ကမ္မလော ရှိသူ"စကားကို ကတ်သီးကတ်သတ်ပြောလေ့ရှိသော"ဆလဝါဒီ=လေသဝါဒီ"ပုဂ္ဂိုလ်ကား "နဝ"အတွက် ဧ-သဒ္ဒါအနက်ကို ယူ၍ "န+နဝကမ္မလော-ကမ္မလာ ကိုးထည် ရှိသူ မဟုတ်ပါ"ဟု ပြောဆိုလေသည်။ ဤသို့ ပြောဆိုခြင်းသည် နဝကမ္မလ့၏ မူလ အနက်ကို ဖုံးသောအားဖြင့် သဒ္ဒါကို ဖျက်ခြင်းပင်တည်း။

[ဧဆာင်] မူလအနက်, ဖုံးကွယ်ဝှက်၍, အနက်တဖန်, သင့်အောင်ကြံလျှက်, သဒ္ဒါဖျက်, ခေါ်မြွက် ဆလ တည်း။

နသက္ကာ[1]၊ မတတ်ကောင်း။ ဟိ၊ မှန်။ လဒ္ဓိ၊ အယူသည်။ ဆလံ၊ ဆလသည်။ န၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ ဤသို့မှတ်အပ်၏။ (တနည်း) ကသ္မာ သော ။ ပေ ။ ပဋိ-ဇာနာတီတိ ဝစနတော ဆလဝါဒဿာတိ ဝတ္တုံ နသက္ကာ၊ နည်း။ ဟိ(ယသ္မာ) လဒ္ဓိ၊ .သည်။ ဆလံ၊ သည်။ န၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ သော ပေ ။ ပဋိဇာနာတီတိ၊ ဟူ၍။ ဝစနတော၊ အဋ္ဌကထာ၌ ဆိုခဲ့ခြင်းကြောင့်။ ဆလဝါဒဿာတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တုံ နသက္ကာ။

သြကာသံ အဒဒမာနောတိ[2]၊ ကား။ ပတိဋ္ဌံ၊ တည်ရာဖြစ်သောအကြောင်း ကို။ ပစ္ဆိန္နန္တော၊ ဖြတ်လိုသော။ (သက၀ါဒီ-၌ စပ်။) ဝါ၊ ဖြတ်လိုသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (အဋ္ဌကထာဝယ်လာသော "အာဟ" ပုဒ်-၌ စပ်။)(ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်ကို။) သစ္စိကဋ္ဌေန၊ မှန်သောအနက်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ယဒိ၊ ဥပလဗ္ဘတိ၊ ပညာဖြင့် ကပ်၍ ရှုမှတ်သည်ရှိသော်အကယ်၍ ရအပ်သည်ဖြစ်အံ့။(ဧဝံ သတိ)။ ရူပါဒယောဝိယ၊ ရုပ်အစရှိသော သဘောတရားတို့ကို ကဲ့သို့။ ဥပလဗ္ဘေယျ[3]၊

၁။ **သော သစ္စိ ။ ပေ ။ နသက္ကာ ဝတ္တုံ။** ။အဋ္ဌကထာ (ရှေ့နား)၌ "သော သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေနေဝ အတ္ထိတိ လဒ္ဓိ ဂဟေတွာ အာမန္တာတိ ပဋိဇာနာတိ" ဟု ဆိုခဲ့၏။ ထို အဆိုအတိုင်းပင် ပရဝါဒီသည် "ပုဂ္ဂိုလ်ဆိုတာ အမှန်ရှိ၏" ဟု အယူ ရှိသောကြောင့် "အာမန္တာ" ဟု ဝန်ခံသည်။ ကတ်သီးကတ်သတ် ပြောဆိုလိုသော ဆလဝါဒ ကြောင့် ဝန်ခံသည်မဟုတ်။ ပရဝါဒီ၏ ဝန်ခံခြင်း၏ အကြောင်းသည် ဆလ မဟုတ်။ အယူ လဒ္ဓိသာ ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ဤ နေရာ၌ ပရဝါဒီ၏အယူကို "ဆလ" ဟု မဆို သင့်ပါ-ဟူလို။

၂။ **သြကာသံ အဒဒမာနောတိ။** ။"အဝကသန္တိ ပတိဋ္ဌဟန္တိ ဧတ္ထ" ဟူသော ဝစနတ္ထ နှင့် အညီ "သြကာသ" သဒ္ဒါသည် တည်ရာ ဟူသော အနက်ကို ဟော၏။ ထို့ကြောင့် "ပတိဋ္ဌံ" ဟု ဖွင့်သည်။ "ပတိဋ္ဌံ" ကိုလည်း အနုဋ္ဌီကာ၌ "ဟေတုံ" ဟု ဖွင့်သောကြောင့် "ပတိဋ္ဌ" အရ တည်ရာ ဌာနကို မယူပဲ အကျိုးတရား၏ တည်ရာ အကြောင်းကို ယူပါ။ ဥပမာ- "အဋ္ဌာနမေတံ"၌ အဋ္ဌာနံ-သင့်သော အကြောင်း မဟုတ်-ဟု ဌာနအတွက် ဟေတုအနက်ကို ယူရသကဲ့သို့တည်း။ ပုဂ္ဂလအတွက် ထင်ရှား ရှိခြင်း၏ အကြောင်းကို ပရဝါဒီက သမ္မုတိသစ္စာကို ရည်ရွယ်၍ "သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထ" ဟု အကြောင်းပြ၏။ ထို အကြောင်းကို ပယ်ဖျက်ခြင်းကို "ပတိဋ္ဌံ ပစ္ဆိန္နန္တော" ဟု ဆိုသည်။ "ယဒိ သစ္စိကဋ္ဌေန ။ ပေ ။ အဓိပ္ပါယော" ကား ထို တည်ရာ အကြောင်းကို ပယ်ဖျက်ပုံကို အဓိပ္ပါယ်ပြသော စကားတည်း။

၃။ **ယဒိ ။ ပေ ။ ဥပလဗ္ဘေယျ။** ။ပုဂ္ဂိုလ်ကို ဉာဏ်ဖြင့် ကပ်၍ ရှုမှတ်သောအခါ အကယ်၍ သစ္စိကဋ္ဌအားဖြင့် ရအပ် ရနိုင်လျှင် ရုပ်ဝေဒနာ စသော တရားတို့သည် ကံ စသော အကြောင်းတို့နှင့်တကွ ဖြစ်၍ ကံ စသော အကြောင်းတို့က ပြုစီမံထားအပ်သောကြောင့် "သပ္ပစ္စယ, သခ်တ" ဖြစ်ကြသကဲ့သို့ အတ္တ, သတ္တ, ဇီဝ, ပုဂ္ဂလဟူသော အနက်သည်လည်း ထို အတိုင်းပင် ရအပ် ရနိုင်ရာ၏။ အမှန်အားဖြင့် ထို သပ္ပစ္စယ, သခ်တ အဖြစ်ဖြင့် မရအပ် မရနိုင်သောကြောင့် သင်၏ "အတ္ထိ ပုဂ္ဂလော=ပုဂ္ဂိုလ်ဟူသည် ထင်

ပညာဖြင့် ကပ်၍ ရှုမှတ်သည်ရှိသော် ရအပ် ရနိုင်ရာ၏။ တထာ၊ ထို အခြင်း အရာအားဖြင့်။ အနုပလဘ္ဘနီယတော၊ ပုဂ္ဂိုလ်ဟူသော အနက်၏ မရအပ် မရ နိုင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တ၀၊ သင်၏။ ၀ါဒေါ၊ "ပုဂ္ဂိုလ်ကို သစ္ဆိကဋ္ဌ အဖြစ်ဖြင့် ရနိုင်၏"ဟု ပြောဆိုကြောင်း စကားသည်။ နတိဋ္ဌတိ၊ မတည်တော့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ နိ၀တ္တေန္တော၊ ဆုတ်နစ်စေလိုသော။ ၀ါ၊ တားမြစ်လိုသော။ (သက၀ါဒီ-၌ စပ်။) ဣတိ၊ ဤ သည်ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ အဋ္ဌကထာ ဆရာ၏ အလိုတည်း။

တံ သန္ဓာယာတိ၁၊ ဟူသော ဤ ပါဌ်ဖြင့်။ (ဒဿေတိ-၌ စပ်။)ယော သစ္ဆိ-ကဋ္ဌောတိ ဇတ္ထ၊ ဟူသော ဤ ပါဌ်၌။ ["ယော သစ္ဆိကဋ္ဌော ပရမတ္ထော" ဟူသော ပါဠိတော် ပါဌ်၌။] ဝုတ္တော၊ ဟောတော်မူအပ်သော။ သစ္ဆိကဋ္ဌော၊ မှန်ကန်သောအနက်သဘောဖြစ်သော။[ဤ၌ပိုဒ်မခတ်နှင့်။ထို့နောက် "သော" လည်း မရှိရ]။ သပ္ပစ္စယာဒိ ဘာ၀ေန၊ သပ္ပစ္စယ အစရှိသည်တို့၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဒီပိတော၊ပြအပ်သော။[လက္ခဏယုတ္တိမှယူ၍ အဋ္ဌကထာ၌ ပြအပ်သော။]ရူပဋ္ဌ၊ ဥပလဗ္ဘတီတိ အာဒီသု၊ အစရှိသော ပါဠိရပ်တို့၌။ အာဂတော၊ လာသော။ [သုဒ္ဓိက သံသန္ဒနဋ္ဌ လာသော။] ယော ဓမ္မပ္ပဘေဒေါ၊ အကြင် တရားအထူး အပြား၊သည်။(အတ္ထိ)၊တံ၊ ထို တရားအထူးအပြားကို။သန္ဓာယ၊၍။အာဟ၊ ပြီ။

"တေန သစ္ဆိကဋ္ဌပရမတ္ထောနာတိ၊ ဟူ၍။ ၀တ္၀၊ ရှေ့၌ ဆိုပြီး၍။"တေနာ-ကာရေနာတိ၊ ဟူ၍။ ၀ဒတော၊ နောက်၌ဆိုသော အဋ္ဌကထာဆရာ၏။ အယံ၊

ရှားရှိ၏"ဟူသော စကားသည် အကြောင်း မလုံလောက်သောကြောင့် မတည်တဲ့ နိုင်တော့။ ဤသို့ တားမြစ်ရာ ရောက်သည်ကို "သြကာသံ အဒဒမာနော"ဟု ဆိုသည်။

၁။ **တံ သန္ဓာယာတိ**။ ။အဋ္ဌကထာ၌ "တံ သန္ဓာယာဟ"ဟု ရှိ၏။ ထို တံ၏ အနိယမတ္ထကို "ယော ။ပေ။ ဓမ္မပ္ပဘေဒေါ"ဟု ပြသည်။ အနက်အတိုင်း အဓိပ္ပါယ် သိပါ။ စာအုပ်တို့၌ "ယော သစ္ဆိကဋ္ဌော"နောက်၀ယ် "သော"ဟု တွေ့ရ၏။ "ယော သစ္ဆိကဋ္ဌော"ဟု ရှိသောကြောင့် "သော"ဟု ထည့်ကြဟန် တူသည်။ "ယော သစ္ဆိကဋ္ဌော"၌ ယော သဒ္ဒါသည် "ဓမ္မပ္ပဘေဒေါ"နှင့် တွဲရမည် ဖြစ်သောကြောင့် "သော သပ္ပစ္စယာဒိ"ဟူ သော သဒ္ဒါ မလိုပါ။ အမှန်အားဖြင့် "ယော သစ္ဆိကဋ္ဌော ။ပေ။ အာဂတော"ဟူသော ၀ါကျသည် အဋ္ဌကထာ၌လာသော "ယွာယံ ။ပေ။ ဓမ္မပ္ပဘေဒေါ အာဂတော"ဟူသော အနိယမ၀ါကျကို အကျဉ်းချုံး၍ ပြအပ်သော ၀ါကျပင်တည်း။ ဤသို့ အဋ္ဌကထာ၌ တိုက်ရိုက်ပါသော်လည်း "နသမ္မုတိသစ္စ၀သေန ။ပေ။ အတ္ထာပစ္စက္ခတာယ စ ပရမတ္ထော"ဟု ၀ိသေသန ၂-၀ါကျ ဖော်ပြခြားနေသောကြောင့် အသိခက်သည့်အတွက် ဦးကာက ထို ၂-၀ါကျကို အနိယမ ၀ါကျအတွင်းသို့ သွင်း၍ ပြရသည်ဟု မှတ်ပါ။

ဤ ဆိုအပ်လတ္တံ့ကား။ အဓိပ္ပါယော ၁၊ အလိုတည်း။ သစ္ဆိကဋ္ဌပရမတ္ထာ-ကာရေန၊ သစ္ဆိကဋ္ဌပရမတ္ထ အခြင်းအရာအားဖြင့်။ (ရူပွနာဒီ အခြင်းအရာ, သပွစ္စယာဒီ အခြင်းအရာအားဖြင့်။) ဥပလဗ္ဘမာနံ၊ ပညာဖြင့်ကပ်၍ ရှုမှတ်သည် ရှိသော် ရအပ်သော အနက်သဘောသည်။ သစ္ဆိကဋ္ဌပရမတ္ထေန၊ သစ္ဆိကဋ္ဌပရမတ္ထအားဖြင့်။ ဥပလဗ္ဘမာနံ နာမ၊ ပညာဖြင့်ကပ်၍ ရှုမှတ်သည် ရှိသော် ရအပ်သည် မည်သည်။ ဟောတိ။ ဣတိ၊ ဤ ဆိုအပ်ပြီးကား။ အဓိပ္ပါယော၊ အလိုတည်း။ အညထာ ၂၊ အာကာရ အာကာရဝန္တတို့၏ တူသည်၏ အဖြစ်ဟူသော အခြင်းအရာမှ တပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ (အတ္ထေ၊ အနက်ကို။ ဂယှမာနေ၊ ယူအပ်သော်။) တတောတိ၊ ဟူသောပုဒ်၏။ တဿ၊ ထို သစ္ဆိကဋ္ဌပရမတ္ထ၏။ [သစ္ဆိကဋ္ဌပရမတ္ထ ဖြစ်သော ရုပ် ဝေဒနာ စသော တရား၏။] တေနာကာရေန၊ ထို ရူပွန စသော, သပွစ္စယ စသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ (ဥပလဗ္ဘတိ-ဌ်စပ်။) ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝတ္တုမ္မဲ့၊ ဆိုထိုက်သည်။ သိယာ၂၊ ဖြစ်ရာ၏။ (ထိုသို့ကား မဆိုပါ ဟူလို။)

ပန၊ ပရိဟာရပက္ခမှတပါး စောဒကပက္ခကို ဆိုဦးအံ့။ တေသာ၁။ ဤ "တတော သော ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတိ သစ္ဆိကဋ္ဌပရမတ္ထေန" ဟူသော ဒုတိယပုစ္ဆာ၏။ ပုရိမ ပုစ္ဆာယဲ စ၊ ရှေး ပဌမပုစ္ဆာနှင့်လည်း။ ဝိသေသော၊ အထူး

၁။ **အယမဓိပ္ပါယော**။ ။အဋ္ဌကထာဌ် တတောကို ဖွင့်ရာဝယ် "တေန သစ္ဆိကဋ္ဌပရမတ္ထေန" ဟု ရှေ့၌ ဖွင့်ပြီးလျှင် "ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ" ဟု အဖြောင့်အနက်ကို ပြရာ၌ "တေနာကာရေန" ဟု ဖွင့်၏။ ထိုသို့ အနက်တမျိုးဌ်ပင် စကား ၂-မျိုး သုံးစွဲသော အဋ္ဌကထာဆရာ၏ အလိုအားဖြင့် "သစ္ဆိကဋ္ဌပရမတ္ထနှင့် သစ္ဆိကဋ္ဌပရမတ္ထာကာရ" သည် အနက်အဓိပ္ပါယ် တူရကား သစ္ဆိကဋ္ဌပရမတ္ထ အခြင်းအရာအားဖြင့် ရအပ်သော သဘောတရားသည် သစ္ဆိကဋ္ဌပရမတ္ထအားဖြင့် ရအပ်သည် မည်၏ဟု ဆိုလိုသည်။

၂။ **အညထာ ။ပေ။ သိယာ**။ ။အညထာကို "အညထာတိ အာကာရ-အာကာရဝန္တာနံ ဘေဒေ" ဟု အနု ဖွင့်၏။ သစ္ဆိကဋ္ဌပရမတ္ထ ဖြစ်သော သဘာဝဓမ္မနှင့် သစ္ဆိကဋ္ဌပရမတ္ထာကာရသည် အနက်အရ မပြားပဲ အာကာရနှင့် အာကာရဝန္တ အဖြစ် မျှသာ ပြား၏-ဟု ရှေ့စကားအရ အဓိပ္ပါယ်ကျရောက်၏။ အကယ်၍ အခြင်းအရာ အာကာရနှင့် အာကာရဝန္တဖြစ်သော သဘာဝဓမ္မတို့သည် အနက်အရကောက်လည်း ပြား၏-ဟု ယူလျှင် အဋ္ဌကထာဆရာသည် တတောကို ဖွင့်ရာ၌ တဿ တေနာ-ကာရေန=ထို သစ္ဆိကဋ္ဌပရမတ္ထတရား၏+ထို သစ္ဆိကဋ္ဌပရမတ္ထအခြင်းအရာအားဖြင့်-ဟု သမ္ဓန်+သမ္ဓန္ဒီ ခဲ့၍ ဆိုသင့်ရာ၏။ ထိုသို့ခဲ့၍ မဆိုသောကြောင့် "သစ္ဆိကဋ္ဌပရမတ္ထနှင့် သစ္ဆိကဋ္ဌပရမတ္ထာကာရသည် အနက်အရတူ၏" ဟု သိသာပါသည်-ဟူလို။ ဥပမာ-ရူပွနသဘောနှင့် ရူပွနာကာရသည် အနက်အရ တူသကဲ့သို့ဖာည်း။

သည်။ ကော ၁၊ အဘယ်နည်း။ ဣတိ၊ ဤကား အမေးတည်း။ ပုရိမပုစ္ဆာယ၊ ရှေး၌ဖြစ်သော ပုစ္ဆာ၌။ (ဝုတ္တံ-၌စပ်။) သတ္တပညာသဝိဓော၊ ၅၇-ပါးအပြား ရှိသော။ ဓမ္မပ္ပဘေဒေါ၊ တရားအထူးအပြားကို။ ဘူတေန၊ ဟုတ်မှန်သော။ သဘာဝတ္ထေန၊ သဘာဝဖြစ်သော အနက်အားဖြင့်။ ဥပလဗ္ဘတိ ယထာ၊ ပညာဖြင့် ကပ်၍ ရှုမှတ်သည်ရှိသော် ရအပ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဥပလဗ္ဘတိ၊ ပညာဖြင့် ကပ်၍ ရှုမှတ်သည်ရှိသော် ရအပ်ပါသလော။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီ။ ဣဓ ပန၊ ဤ ဒုတိယပုစ္ဆာ၌ကား။ ဘူတ-သဘာဝတ္ထေန၊ ဟုတ်မှန်သော သဘာဝဖြစ်သော အနက်အားဖြင့်။ ဥပလဗ္ဘ-မာနော၊ ပညာဖြင့် ကပ်၍ ရှုမှတ်သည်ရှိသော် ရအင် ရနိုင်သော။ သော ဓမ္မပ္ပဘေဒေါ၊ ထို တရားအထူးအပြားကို။ ယေန ရုပ္ပနာဒိ သပ္ပစ္စယာဒိ-အာကာရေန၊ အကြင် ရုပ္ပန အစရှိသော အခြင်းအရာ, သပ္ပစ္စယ အစရှိသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဥပလဗ္ဘတိ၊ ပညာဖြင့် ကပ်၍ ရှုမှတ်သည်ရှိသော် ရအပ် ရနိုင်၏။ တေနာကာရေန၊ ထို ရုပ္ပန အစရှိသော အခြင်းအရာ, သပ္ပစ္စယ အစရှိသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ပုဂ္ဂလောပိ၊ ပုဂ္ဂိုလ်ကိုလည်း။ ဥပလဗ္ဘတိ ကိံ၊ ပညာဖြင့် ကပ်၍ ရှုမှတ်သည်ရှိသော် ရအပ် ရနိုင်သလော။ ဣတိ၊ ဤသို့။ (ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီ။) ဧသ၊ ဤသည်ကား။ ဝိသေသော ၂၊ ပုစ္ဆာ ၂-ရပ်၏ အထူးတည်း။

ပန၊ ဆက်။ ရူပံ ဝိယ၊ ရုပ်ကိုကဲ့သို့။ ဘူတသဘာဝတ္ထေန၊ ဟုတ်မှန်သော သဘာဝအနက်အားဖြင့်။ ဥပလဗ္ဘမာနာ၊ ပညာဖြင့်ကပ်၍ ရှုမှတ်သည် ရှိသော် ရအပ် ရနိုင်သော။ဝေဒနာ၊ဝေဒနာကို။ရုပ္ပနာကာရေန၊ရုပ္ပနအခြင်းအရာအား

၁။ ကော ပနေတိဿာ ။ ပေ ။ ဝိသေသော။ ။ပဌမ ပုစ္ဆာ၌ သစ္စိကဋ္ဌ-ပရမတ္ထအားဖြင့် ပုဂ္ဂိုလ်ကို ရအပ်သလော-ဟု မေး၍, ဒုတိယပုစ္ဆာ၌ ထိုသစ္စိကဋ္ဌ-ပရမတ္ထ အခြင်းအရာအားဖြင့် ပုဂ္ဂိုလ်ကို ရအပ်သလော-ဟု မေးရာဝယ် သစ္စိကဋ္ဌ-ပရမတ္ထနှင့် သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထ အခြင်းအရာသည် အနက်တူ ဖြစ်လျှင် ထို ပုစ္ဆာ ၂-ရပ်သည် အဘယ်သို့ ထူးပါသနည်း-ဟု မေးသည်။ အဖြေမှာ-"ဧသ ဝိသေသော" တိုင်အောင် ပါဌ်လျှောက်အတိုင်း သိနိုင်လောက်ပြီ။

အချုပ်ကား– ပဌမပုစ္ဆာ၌ သဘာဝတ္ထ ဖြစ်သော ရုပ် ဝေဒနာ စသော အနက် သဘောအားဖြင့် ပုဂ္ဂိုလ်ကို ရအပ်သလော-ဟု မေးခြင်း, ဒုတိယပုစ္ဆာ၌ ရုပ်ဝေဒနာ စသောသဘာဝတ္ထ၏ ရုပ္ပန စသော အခြင်းအရာ,သပ္ပစ္စယ စသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ပုဂ္ဂိုလ်ကို ရအပ်ပါသလော-ဟု မေးခြင်းသည် ပုစ္ဆာ ၂-ရပ်၏ အထူးတည်း။ [ဧသ ဝိသေသောတိ ယော ယထာဝုတ္တော ဒွိန္နံ ပုစ္ဆာနံ ဝိသယဿ (အရာဖြစ်သော အနက်၏) သဘာဝါကာရဘေဒေါ (သဘာဝ+အာကာရအားဖြင့် ကွဲပြားခြင်းသည်) အတ္ထိ။ ဧသ ဒွိန္နံ ပုစ္ဆာနံ ဝိသေသော။-အနူ။]

ဖြင့်။ နဥပလဗ္ဘတိ ယထာ[၁]၊ ပညာဖြင့်ကပ်၍ ရှုမှတ်သည်ရှိသော် မရအပ် မရနိုင်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ ဤအတူ။ ဓမ္မပ္ပဘေဒေါ ဝိယ၊ ၅၇-ပါး တရား အပြားကိုကဲ့သို့။ ဘူတသဘာဝတ္ထေန၊ ဟုတ်မှန်သော သဘာဝ အနက်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဥပလဗ္ဘမာနော၊ ပညာဖြင့် ကပ်၍ ရှုမှတ်သည် ရှိသော် ရအပ် ရနိုင်သော။ [သမ္မုတိသစ္စာအဖြစ်ဖြင့် ရအပ် ရနိုင်သော။] ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ရုပ္ပနာဒိ-သပ္ပစ္စယာဒိ အာကာရေန၊ ရုပ္ပနာဒိ အခြင်းအရာ, သပ္ပစ္စယာဒိ အခြင်းအရာ အားဖြင့်။ နဥပလဗ္ဘတိ၊ ပညာဖြင့် ကပ်၍ ရှုမှတ်သည်ရှိသော် မရအပ် မရနိုင်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပရဝါဒိနာ၊ ပရဝါဒီ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဝတ္တုံ၊ ဖြေဆိုခြင်းငှါ။ သက္ကာ၊ တတ်ကောင်း၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဧတံ၊ ဤ ဒုတိယ ပြဿနာသည်။ အစောဒနီယံ၊ မစောဒနာထိုက်သည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ တဿ၊ ထို ပရဝါဒီ၏။ အဝဇာနနဥ္ဇ၊ ပယ်ရှားခြင်းသည်လည်း။ ယုတ္တံ၊ သင့်၏။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ နိဂ္ဂဟော စ၊ နှိပ်ခြင်းကိုလည်း။ နကာတဗ္ဗော[၂]၊ မပြုထိုက်။

ပန၊ အန္ဓယ ကား။ ဓမ္မပ္ပဘေဒတော[၃]၊ ၅၇-ပါးတရားအပြားမှ။ အညဿ၊ အခြားသော။ သစ္စိကဋ္ဌဿ၊ မှန်သော အနက် သဘော၏။ အသိဒ္ဓိတ္တာ၊

၁။ **ယထာ ပန ။ ပေ ။ ဒဿေတိ။** ။ဤ ဒုတိယပုစ္ဆာ၌ ရထိုက်သော အပြစ်ကို ပြ၍ သကဝါဒီ၏ မေးလိုရင်း အနက်ကို ပြလိုသောကြောင့် "ယထာ ပန ။ ပေ ။ ဒဿေတိ"ဟု မိန့်သည်။ [ဧတိဿံ ဒုတိယပုစ္ဆာယံ ဒေါသံ နိဒ္ဓါရေတွာ ပရိဟာရံ (ထို အပြစ်ကို ပယ်ခြင်းကို) ကာတုံ ယထာ ပနာတိ အာဒိ ဝုတ္တံ။-မဓု။] ထိုတွင်....

၂။ **ယထာ ပန ။ ပေ ။ နကာတဗ္ဗော။** ။ဤဝါကျသည် အပြစ်ကို ပြသော စကားတည်း။ ရုပ်သည် သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထ အားဖြင့် ရအပ် သကဲ့သို့ ဝေဒနာလည်း သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထ အားဖြင့် ရအပ်၏။ သို့သော် ရုပ်သည် ရုပ္ပန အခြင်းအရာ အားဖြင့် ရအပ်၍ ဝေဒနာသည် ရုပ္ပန အခြင်းအရာအားဖြင့် မရအပ်သည်မှာ အမှန်ဖြစ်သကဲ့သို့ ထို့အတူ ရုပ်ဝေဒနာ စသော ၅၇-ပါးသော တရားသည် သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထ အားဖြင့် ရအပ်သကဲ့သို့ သမ္မုတိသစ္စာဖြစ်သော ပုဂ္ဂလသည်လည်း သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထ အားဖြင့် ရအပ်၏။ သို့သော် ရုပ်ဝေဒနာ စသည်တို့မှာ ရုပ္ပန အခြင်းအရာ အနုဘဝန အခြင်းအရာ စသော အခြင်းအရာရှိသကဲ့သို့ ပုဂ္ဂလ၌ ထို အခြင်းအရာကို မရအပ်။ ထိုသို့ မရအပ်သောကြောင့် ပရဝါဒီသည် ဒုတိယပုစ္ဆာ၌ "နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ"ဟု ဖြေဆိုခြင်းငှါ တတ်ကောင်း၏။ (ဖြေဆိုခွင့် ရှိ၏။) ထို့ကြောင့် ဒုတိယ ပြဿနာသည် စောဒနာထိုက်သော ပြဿနာမဟုတ်။ ပရဝါဒီက "နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ"ဟု ပယ်ခြင်းသည်လည်း သင့်လျော်သော ပယ်ခြင်းပင်ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ပရဝါဒီကို မနှိပ်ထိုက်။ ဤသို့ အပြစ်ပြသည်။

၃။ **ဓမ္မပ္ပဘေဒတော ပန ။ ပေ ။ ဒဿေတိ။** ။သကဝါဒီ၏ မေးလိုရင်းကို ပြသော စကားတည်း။ ၅၇-ပါးသော တရားမှ တပါးသော အရာဝတ္ထု(ပုဂ္ဂလ)၏ ပစ္စက္ခသိဒ္ဓ,အနုမာနသိဒ္ဓ အားဖြင့် ထင်ရှား မရှိသောကြောင့် ပုဂ္ဂလကို မေးရာ၌ "ထို ၅၇-ပါးသော အခြင်းအရာ အားဖြင့်သာ ရထိုက်ပါသလော"ဟု မေး၏။

ပစ္စက္ခအားဖြင့်ၜင်း, အနုမာန အားဖြင့်ၜင်း မပြီးစီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဓမ္မပပ္ပဘေဒါကာရေနေ၀၊ ၅၇-ပါး တရားအပြားတို့၏ အခြင်းအရာအားဖြင့် သာ။ စောဒေတိ်၊ သက၀ါဒီစောဒနာ၏။ အ၀ဇ္ဇာနုနေနေ၀၊ ပရ၀ါဒီက ပယ်ရှားခြင်းကြောင့်ပင်။ နိဂ္ဂဟံ၊ နှိပ်ကြောင်းအပြစ်ကို။ ဒဿေတိ၊ သက၀ါဒီ ပြ၏။

သာမညု ၀ိသေသေဟိ၊ သာမညု အမေး, ၀ိသေသ အမေးတို့ကြောင့်။ ပဋိညာ ပဋိက္ခေပပက္ခာ၂၊ ၀န်ခံကြောင်းပက္ခ,ပယ်ရှားကြောင်း ပက္ခတို့သည်။ အနုဇ္ဇာနနာ၀ဇ္ဇာနနပက္ခာ၂၊ ပုဂ္ဂိုလ်ရခြင်းကို ၀န်ခံရာပက္ခ, ပုဂ္ဂိုလ်ရခြင်းကို ပယ်ရှားရာပက္ခတို့သည်။ (ဟောန္တိ)။ ပဌမ ဒုတိယ နယာ၊ ပဌမနည်း, ဒုတိယ

ထိုအမေးကို "၅၇-ပါးသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ပုဂ္ဂလကို မရထိုက်ပါ"ဟု ဖြေသင့်လျက် "န ဟေဝံ ၀တ္တဗ္ဗေ"ဟု ပယ်သောကြောင့် နှိပ်ကြောင်းအပြစ်ကို သက၀ါဒီက ပြရသည်။

၁။ **အသိဒ္ဓတ္တာ ။ ပေ ။ စောဒေတိ။** ။ပစ္စက္ခသိဒ္ဓ (တိုက်ရိုက် အားဖြင့် ပြီးသောအနက်။) အနုမာနသိဒ္ဓ (အကြောင်းကို ဖြစ်စေ အကျိုးကို ဖြစ်စေ မှန်းဆ၍ ပြီးသောအနက်)ကို သိဒ္ဓဟု ခေါ်၏။ ပုဂ္ဂိုလ်ဟူသောအနက်သည် ပစ္စက္ခသိဒ္ဓအားဖြင့်လည်း မပြီး, အနုမာနသိဒ္ဓအားဖြင့်လည်း မပြီးသောကြောင့် ဒုတိယ ပြဿနာသည်ထို ပုဂ္ဂိုလ်၏ အခြင်းအရာအားဖြင့် မေးသော ပြဿနာ မဟုတ်။ ၅၇-ပါး ပြားသော တရားတို့၏ အခြင်းအရာ အားဖြင့်သာ မေးသော ပြဿနာ ဖြစ်သည်-ဟူလို။ [အသိဒ္ဓတ္တာတိ ဧတေန ပစ္စက္ခတော အနုမာနတောစ ပုဂ္ဂလဿ အနုပလဗ္ဘမာဟ၊ တေန "ကိံ တ၀ ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘမာနော ရူပ္ပနာကာရေန ဥပလဗ္ဘတိ၊ ဥဒါဟု အနုဘ၀နသဉ္ဉာနနာဘိသင်္ခရဏာ ဝိဇာနနေသု အညတရာကာရေနာ"တိ ဒဿေတိ၊-အနု။]

၂။ **အနုဇ္ဇာနနာ ။ ပေ ။ ပဋိက္ခေပပက္ခာ။** ။[အဌကထာ၌ ပဋိဇာနန-အ၀ဇ္ဇာနန- ဟူသော'အသုံးကို တွေ့ရ၏။ အဘယ်အဖို့ကို ပဋိဇာနန, အဘယ်အဖို့ကို အ၀ဇ္ဇာနန-ဟု သိရပါမည်နည်း-ဟု မေးဘွယ်ရှိသောကြောင့် "အနုဇ္ဇာနနာ ။ ပေ ။ ပက္ခာ-ဟု မိန့်သည်။ (ပဋိဇာနနကိုပင် အနုဇ္ဇာနန-ဟု သုံးစွဲသည့်။)] "အာမန္တာ" ဟု ၀န်ခံရာပက္ခကို ပဋိညာပက္ခ, "န ဟေဝံ ၀တ္တဗ္ဗေ-ဟု ပယ်မြစ်ရာပက္ခကို ပဋိက္ခေပ-ပက္ခ ဟု ခေါ်၏။ ထိုဘွင် ပဋိညာပက္ခကို မေးရာ၌ - ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတိ သစ္စိကဋ္ဌ-ပရမတ္ထေန-ဟု ဝိသေသနမပါပဲ သာမညု အားဖြင့် မေး၏။ ပဋိက္ခေပပက္ခကို မေးရာ၌ "ယော သစ္စိကဋ္ဌော ပရမတ္ထော,တတော"ဟု ဝိသေသန ထည့်၍ မေး၏။ ထို့ကြောင့် "သာမညု၀ိသေသေဟိ ပဋိညာပဋိက္ခေပပက္ခာ" ဟု ဆိုသည်။ ထို ပဋိညာပက္ခကို "အနုဇ္ဇာနနပက္ခ"ဟု ခေါ်၍ ပဋိက္ခေပပက္ခကို "အ၀ဇ္ဇာနနပက္ခ"ဟု ခေါ်သည်-ဟူလို။ နိဿယ အနက် ပေးရာ၌ အနုဋ္ဌီကာ ယောဇာနသဲ့အတိုင်း ဤ ပုဒ်များကို ရှေးဦးစွာ ပေးရသည်။ [အ၀ိသေသ ၀ိသေသေဟိ ပုဂ္ဂလုပလဗ္ဘဿ ပဋိညာပဋိက္ခေပ-ပက္ခာ အနုဇ္ဇာနနာပက္ခာ"-အနု။]

နည်းတို့သည်။ အနုလောမ ပဋိလောမပက္ခာ၁၊ အနုလောမအဖို့, ပဋိလောမ အဖို့တို့သည်။ (ဟောန္တိ)။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဧတေသံ၊ ဤအနုဇာနန, အဝဇာနန,အနုလောမ,ပဋိလောမတို့၏။ အယံ ဝိသေသော၊ ဤ အထူးကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိထိုက်၏။

တေန ဝတ ရေ ဝတ္တဗ္ဗေတိ၊ ဟူ၍။ ဝဒန္တော၊ ဆိုသော သကဝါဒီ ပုဂ္ဂိုလ် သည်။ ဝတ္တာဗ္ဗဿ၊ ဆိုထိုက်သော စကားကို။ အဝစနေ၊ မဆိုခြင်းကြောင့်။ ဒေါသံ၊ အပြစ်သို့။ ပါပေတိ၊ ရောက်စေ၏။ ဣတိ ဣမိနာ အဓိပ္ပါယေန၊ ဤသို့သောအလိုဖြင့်။ နိဂ္ဂဟာဿ ပါပိတတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဃကာရေန) ဝုတ္တံ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

မှတ်ချက်။ ။ဤ စကားအရ "ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတိ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေနာတိ အာမန္တာ"ဟူသောအဖို့ကို ပဋိညာပက္ခ, အနုဇာနနာပက္ခဟုဎင်း, "ယော သစ္စိကဋ္ဌော ပရမတ္ထော, တတော သော ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတိ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေနာတိ နု ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ"ဟူသောအဖို့ကို ပဋိက္ခေပ ပက္ခ,အဝဇာနနပက္ခ-ဟုဎင်း မှတ်ပါ။

၁။ **အနုလောမ ပဋိလောမ ပက္ခာ။** ။[အဘယ်ကို အနုလောမပက္ခ,အဘယ် ကို ပဋိလောမပက္ခ-ဟု ခေါ်ပါသနည်း-ဟု မေးဘွယ် ရှိသောကြောင့် "အနုလောမ ပဋိလောမပက္ခာ" စသည်ကိုမိန့်။] အနုလောမပက္ခနှင့် ပဌမနယသည်ဎင်း,ပဋိလောမ-ပက္ခနှင့် ဒုတိယနယသည်ဎင်း သဘောတူ၏။ သို့သော် အနုလောမ ပဋိလောမ ဟူသည် အဘယ်နည်း-ဟု မေးဖွယ်ရှိ၏။ အဖြေကား-အနုဋီကာ၌ "ယဒိပိမေ ဒွေပိ ပက္ခာ အနုလောမပဋိလောမ နယေသု လဗ္ဘန္တိ-ဟု ဆိုသောကြောင့်ဎင်း, အဋ္ဌကထာဝယ် ဌပနာ ပါပနာ ဈောပနာတို့ကို ပြုရာ၌ "အနုလောမ ပက္ခေ နိဂ္ဂဟာဿ" "ပဋိလောမ-ပက္ခေ နိဂ္ဂဟာဿ"ဟု သုံးစွဲသောကြောင့်ဎင်း, "ဟဉ္စိ ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတိ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေန" ဌပနာ ဆေားပြီးနောက် "တေန ဝတ ရေ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ ပေ ။ မိစ္ဆာတိ" ဟူသော ပဌမ နိဂ္ဂဟစကားကို "အနုလောမ ပက္ခ, ပဌမနယ"ဟုဎင်း, "နော စ ပန ဝတ္တဗ္ဗေ ။ ပေ ။ မိစ္ဆာ"ဟူသော ဒုတိယ နိဂ္ဂဟစကားကို"ပဋိလောမပက္ခ,ဒုတိယနယ" ဟုဎင်း မှတ်ပါ။

အနုလောမ ပဋိလောမ။ ။အနုဇာနန အဝဇာနန ၂-မျိုးစီ ပါနေသော ထို ပက္ခကို အဘယ်ကြောင့် "အနုလောမ ပဋိလောမ"ဟု ခွဲရပါသနည်း-ဟု မေး ဖွယ်ရှိ၏။ အဖြေကား-"ယထာဓိကတာယ၊ အကြင်အကြင်အဈာဌာနအလိုက် ပြုအပ် သော။ လဒ္ဓိယာ၊ အယူအား။ အနုလောမနတော စေတ္ထ ပဌမော နယော အနုလောမ ပက္ခော"စသည်ဖြင့် အနုဋီကာဆိုသည့်အတိုင်း ပုဂ္ဂလကထာ ဖြစ်သည်အား လျော်စွာ "ပုဂ္ဂိုလ်ရှိ၏"ဟူသော အယူသည် ယထာဓိကတ လဒ္ဓိ ဖြစ်၏။ ထို အယူအားလျော်စွာ ဖြစ်သောကြောင့် ပဌမနယကို အနုလောမဟု နာမည်မှည့်၍ "ပုဂ္ဂိုလ်ရှိ၏" ဟူသော အယူ၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော ဒုတိယနယကို "ပဋိလောမပက္ခ"ဟု နာမည်မှည့်ရသည်-ဟု မှတ်ပါ။

ဧဝမေတံ ။ ပေ ။ အနုလောမပဋ္ဌကံ နာမာတိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဂဟကာရေန) ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီ။ ပန၊ ထိုသို့ပင် အနုလောမပဋ္ဌကဟု ဆိုအပ်ပါသော်လည်း။ အနုလောမ ပဋိလောမတော၊ အနုလောမ ပဋိလောမ အားဖြင့်။ ဒ္ဒီဟိ၊ ကုန်သော။ ဌပနာဟိ၊ ဌပနာတို့နှင့်။ သဟ၊ တက္ဒ။ သတ္တကေန၊ အနုလောမ သတ္တကသည်။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်သင့်၏။ ဝါ၊ သို့မဟုတ်။ တံ ဝဇ္ဇနေ၊ ထို ဌပနာ ၂-ပါးကို ကြဉ်ခြင်း၌။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းကို။ ဝတ္တဗ္ဗံ၂၊ ဆိုထိုက်၏။

ပန၊ ဆက်။ ဌပနာ နာမ ။ ပေ ။ ပါကဋ္ဌဘာဝကရဏန္တိ၊ ဟူ၍။ ယံ၊ အကြင် မိမိအလိုကို။ ဝက္ခတိ၊ဆိုလတ္တံ့။ [ပစ္စနီကနယနောက်နား၌ ဆိုလတ္တံ့။] တေနာဓိပ္ပါယေန၊ ထို မိမိအလိုဖြင့်။ ဣဓာပိ၊ ဤ အနုလောမနယ ၌လည်း။ ဌပနာဒ္ဒယံ၊ ဌပနာ ၂-ပါး အပေါင်းကို။ ဝဇ္ဇေတိ၊ ကြဉ်၏။ ပန၊ ဆက်။ တတ္ထ၊ ထို ပစ္စနီကနယ၌။ [ရှေးနိဿယ၌ တတ္ထကို "ပဋိကမ္မစတုက္ကဉ်"ဟု စွဲ၏။ ပစ္စနီကနယဝယ် "ပဋိကမ္မစတုက္က"၌ ဟူလို။] ပဋိကမ္မပဋ္ဌကဘာဝံ၊ ပဋိကမ္မပဋ္ဌက၏အဖြစ်ကို။ အဝတ္ဒာ၊ မဆိုမူ၍။ ပဋိကမ္မစတုက္က ဘာဝံ၊ ပဋိ-ကမ္မစတုက္က၏အဖြစ်ကို။ ဝက္ခတိ ယထာ၃၊ ဆိုလတ္တံ့ကဲ့သို့။ ဣဓာပိ၊ ဤ အနု-

---

၁။ **ဧဝမေတံ ။ ပေ ။ ပဋ္ဌကံ နာမာ တိ ဝုတ္တံ။** ။ဤဝါကျသည် အဌကထာ၌ တိုက်ရိုက်လာသောကြောင့် "ဝုတ္တံ"ဟု ဆိုသည်၊ ထို ၅-မျိုးကို အဌကထာ၏ နိဿယ၌ တွက်ပြထားသည်၊ ထို ၅-မျိုး ၌ အနုလောမဌပနာ, ပဋိလောမဌပနာ, ဤ ၂-မျိုး မပါသောကြောင့် "ဒ္ဒီဟိ ဌပနာဟိ သဟ သတ္တကေန ဘဝိတဗ္ဗံ-ဟု ဆိုသည်။

၂။ **တံ ဝဇ္ဇနေ ဝါ ကာရဏံ ဝတ္တဗ္ဗံ။** ။"ကာရဏံ ဝတ္တဗ္ဗံ"ဟု ဆိုပြီးလျှင် ထို အကြောင်းကို အဌကထာစကားဖြင့် (ဋီကာဆရာ ကိုယ်တိုင်) ပြလိုသောကြောင့် "ယံ ပန ဝက္ခတိ"စသည်ကို မိန့်သည်။ [တဿ ပရိဟာရံ ကာတုံ ယံ ပနာတိ အာဒိ ဝုတ္တံ။-မဓု။] "ဌပနာ နာမ ။ ပေ ။ ပါကဋ္ဌဘာဝကရဏံ"ဟူသောစကားသည် နောက် ပစ္စနီကနယ၌ လာလတ္တံ့၊ ထို စကား၏ အဓိပ္ပါယ်ကား "ဌပနာမည်သည် (အပြစ်ပြ ဖို့ရန်) တဖက်ပုဂ္ဂိုလ်၏ အယူကို အတည်ထားရုံမျှသာဖြစ်၏၊ နိဂ္ဂဟကိုဌင်း ပဋိကမ္မ ကိုဌင်း ထင်ရှားအောင် ပြုနိုင်သော အစိတ်မဟုတ်၊ ထို့ကြောင့် ဤ အနုလောမ ပဋ္ဌကကို ပြရာ၌ အဌကထာ ဆရာသည် ဌပနာ ၂-ပါးလုံးကို မထည့်ပဲ ပဋ္ဌကကိုသာ ပြသည်။

၃။ **ယထာ ပန ။ ပေ ။ ဝိသုံ ဝုတ္တော။** ။ဌပနာဒ္ဒယကို ကြဉ်၍ "အနုလောမ ပဋ္ဌက-ဟု နာမည်တပ်လျှင် နိဂ္ဂဟကိုလည်း သီးခြားမဆိုပဲ ပဋိကမ္မစတုက္ကကဲ့သို့ နိဂ္ဂဟ-စဟုက္ကဟု ဆိုထိုက်သည် မဟုတ်ပါလော၊ အဘယ့်ကြောင့် နိဂ္ဂဟကို သီးခြားဆို၍ အနုလောမ ပဋ္ဌကဟု နာမည် တပ်ရပါသနည်း၊ ဤသို့ မေးဖွယ် ရှိသောကြောင့် "ယထာ ပန ။ ပေ ။ ဝိသုံ ဝုတ္တော"ဟုမိန့်သည်၊ပဋိကမ္မစတုက္ကနှင့်မတူပဲ ဤအနုလောမ ပဋ္ဌက၌ နိဂ္ဂဟစကားက ပဓာန ဖြစ်သောကြောင့် နိဂ္ဂဟကို ပါပနာရောပနာတို့မှ သီးခြားခွဲ၍ အင်္ဂါတပါး အဖြစ်ဖြင့် ဆိုရသည်၊ ထို့ကြောင့် အနုလောမ နိဂ္ဂဟ-စတုက္က မဖြစ်ပဲ အနုလာမ ပဋ္ဌက ဖြစ်ရပါသည်-ဟူလို။

လောမ ပဋ္ဌကဋ္ဌလည်း။ နိဂ္ဂဟစတုက္ကဘာဝေါ၊ နိဂ္ဂဟ စတုက္က၏ အဖြစ်သည်။ ဝါ၊ ကို။ ဝတ္တာဗ္ဗော၊ ဆိုထိုက်သည်။ သိယာ၊ ၏။ ပန၊ ထိုသို့ပင် ဆိုထိုက်ရာသော်လည်း။ သုဒ္ဓိက နိဂ္ဂဟာဿ၊ ပဋိကမ္မမဖက် သက်သက်သော နိဂ္ဂဟ ရှိသော အနုလောမနယ၏။ [အနုလောမနယဋ္ဌ ပဋိကမ္မ မပါသောကြောင့် "သုဒ္ဓိက နိဂ္ဂဟ" ဟု ဆိုသည်။ နိဂ္ဂဟပဓာနတ္တာ၊ နိဂ္ဂဟပဓာနရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊ ပြဓာန်းသော နိဂ္ဂဟ ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဥဒ္ဒေသဘာဝေန၊ အကျဉ်းညွှန်ပြခြင်း၏အဖြစ်ဖြင့်။ ["အာဇာနာဟိ နိဂ္ဂဟံ" ဟူသော အကျဉ်းစကားဖြင့်] ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်သော။ နိဂ္ဂဟောဝ၊ နိဂ္ဂဟကိုသာ။ ဝိသုံ၊ ပါပနာ ရောပန တို့မှ သီးခြား။ ဝုတ္တော[1]၊ ဆိုအပ်ပြီ။ ဣတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

ပန၊ ဝါဒန္တရကား။ ယေ[2]၊ အကြင် ပဒကာရ ဆရာတို့သည်။ အယထာဘူတ နိဂ္ဂဟတ္တာ၊ ယထာဘူတနိဂ္ဂဟ မဟုတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထို ပဋိကမ္မ စတုက္ကဋ္ဌ။ [ပစ္စနီကနယဝယ် လာသော ပဋိကမ္မစတုက္ကဋ္ဌ] ပဋိကမ္မံ၊ ပဋိကမ္မကို။ ဝိသုံ၊ပါပနာရောပနာတို့မှသီးခြား။န ဝုတ္တံ၊မဆိုအပ်။ဣတိ၊သို့။ဝဒန္တိ[3]၊တေသံ[4]၊ ထို ပဒကာရ ဆရာတို့၏။ (ဝါဒေ၊ အယူဋ္ဌ။) ဒုတိယော၊ ဒုတိယဖြစ်သော။ ဝါဒ မုခေ၊ဝါဒမုခဋ္ဌ။ ["ပုဂ္ဂလော နုပလဗ္ဘတိ" စသည်ဖြင့် လာသော ဝါဒဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းဋ္ဌ။] နိဂ္ဂဟစတုက္ကဘာဝေါ၊ နိဂ္ဂဟစတုက္က အဖြစ်သည်ၵင်း။ ပဋိကမ္မပဋ္ဌကဘာဝေါ စ၊ ပဋိကမ္မပဋ္ဌက၏ အဖြစ်သည်ၵင်း။ အာပဇ္ဇတိ[5]၊ ဖြစ်၏။ ဝါ၊ ဖြစ်သင့်ရာရောက်၏။

၂။ အတ္တနာ အဓိပ္ပေတံ သစ္ဆိကဋ္ဌမေဝါတိ၊ ဟူသော စကားရပ်ဋ္ဌ။ သမ္မုတိသစ္စံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ (ယော သစ္ဆိကဋ္ဌောတိ အာဒိမာဟ–ဋ္ဌစပ်။) ဣတိ၊ ဤကား။ အဓိပ္ပါယော၊ အဋ္ဌကထာဆရာ၏အလိုတည်း။ ဟိ၊ မှန်၏။

၁။ ယေ ပန ။ပေ။ ဝဒန္တိ။ ။"ယေ ဝဒန္တိ"အရ ပဒကာရဆရာတို့ကိုယူပါ၊ ထို ဆရာတို့က ပဋိကမ္မစတုက္ကဋ္ဌ နှိပ်မှုက ယထာဘူတမဟုတ်သောကြောင့် နှိပ်မှု၏ ရှေ့သွားဖြစ်သော ပဋိကမ္မကိုလည်း သီးခြားမဆိုပဲ ပါပနာရောပနာတို့အတွင်း သွင်း၍ ဆိုပါသည်-ဟု ဆိုကြသည်။

၂။ တေသံ ။ပေ။ အာပဇ္ဇတိ။ ။ထို အဆိုအတိုင်း စဉ်းစားသောအခါ နှိပ်မှုက ယထာဘူတဖြစ်လျှင် နှိပ်မှုရှေ့က ပဋိကမ္မလည်း ယထာဘူတဖြစ်သောကြောင့် ပဋိကမ္မကို သီးခြားပြုနိုင်၏-ဟု အဓိပ္ပါယ်ရ၏။ ထိုသို့ဖြစ်လျှင် "ပုဂ္ဂလော နုပလဗ္ဘတ်" စသော ပစ္စနီကာနုလောမ ဒုတိယဝါဒမုခဋ္ဌ ပစ္စနီကပဋ္ဌကအရာဝယ် ပရဝါဒီ၏နှိပ်မှုက ယထာဘူတမဟုတ်သောကြောင့် နိဂ္ဂဟကို သီးခြားအင်္ဂါအဖြစ်ဖြင့် မဆိုပဲ ပစ္စနီကပဋ္ဌကကို စတုက္ကဟုဝင်း, ပဋိကမ္မစတုက္ကနေရာဝယ် သကဝါဒီ၏ ပဋိကမ္မပြုပုံက ယထာဘူတ ဖြစ်သောကြောင့် ပါပနာရောပနာ ၄-ပါးနှင့်တကွ ပဋိကမ္မကို သီးခြားယူ၍ ပဋိကမ္မပဋ္ဌကဟုဝင်း အမည်ဖြစ်သင့်ရာရောက်သည်-ဟု အပြစ်ပြသည်။ ထိုသို့ကား မရောက်နိုင်ပါ-ဟူလို။

သုဒ္ဓသမ္မုတိသစ္စံ၀ါ ။ ပေ ။ ပရ၀ါဒီဿာတိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဂဟကာရော) ၀ကွတိ၊ ဆိုလတ္တံ့။ [ပစ္စနီကာနုလောမအဖွင့်၌ ဆိုလတ္တံ့။] တတ္တ၊ ဆိုသုဒ္ဓ-သမ္မုတိသစ္စံ ၀ါအစရှိသော အဌကထာ စကားရပ်၌။ (ဒေါသော၊ အပြစ်ကို။ ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော။ စပ်ပုဒ်မရှိ၍ ထည့်သည်။) ပရ၀ါဒိနာ၊ ပရ၀ါဒီ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အတ္တနာ၊ မိမိသည်။ အဓိပ္ပေတသစ္စိကဌော၊ အလိုရှိအပ်သော သစ္စိကဌသည်။ သမ္မုတိသစ္စံ၊ သမ္မုတိသစ္စာသည်။ ယဒိ (ဟောတိ)၊ အံ့။ (ဧဝံ သတိ)။ သမ္မုတိသစ္စာကာရေန၊ သမ္မုတိသစ္စာ ဟူသော အခြင်းအရာ အားဖြင့်။ ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတီတိ၊ ဟူ၍။ ဝဒန္တေန၊ ဆိုသော သကဝါဒီ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဝါ၊ နှင့်။ သမာနလဒ္ဓိကော၊ တူသော အယူရှိသော ပရ၀ါဒီ ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ နပ္ပဋိသေဓိတဗ္ဗော၊ မတားမြစ်ထိုက်။ အယံ ကထာ ဧဝ၊ ဤပုဂ္ဂလ

၁။ **တတ္ထ ယဒိ ။ ပေ ။ နပ္ပဋိသေဓိတဗ္ဗော။** ။"သုဒ္ဓ သမ္မုတိသစ္စံ ၀ါ" စသော အဌကထာစကား၌ အပြစ်ပြလို၍ "တတ္ထ ယဒိ ။ ပေ ။ နပ္ပဋိသေဓိတဗ္ဗော"ဟု မိန့်သည်။ [ဣဒါနိ အဌကထာ၀စနေ ဒေါသံ အာဟရာပေတုံ တတ္ထ ယဒီတိ အာဒိ ဝုတ္တံ။-မဓု။] ပရ၀ါဒီအလိုရှိအပ်သော သစ္စာသည် အကယ်၍ သမ္မုတိ သစ္စာဖြစ်အံ့။ (ဤသို့ဖြစ်လျှင်) သကဝါဒီကလည်း "နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ-သမ္မုတိ သစ္စာ အခြင်းအရာ အားဖြင့် ပုဂ္ဂိုလ်ကို မရအပ်"ဟု မဆိုထိုက်၊ "ရအပ်၏"ဟုသာ ဆိုထိုက်၏-ဟု ဖြေဆိုရာရောက်သောကြောင့် သကဝါဒီနှင့် ပရ၀ါဒီသည် အယူတူနေ၏၊ ထိုသို့ အယူတူသောကြောင့် သကဝါဒီသည် ပရ၀ါဒီကို မတားမြစ်ထိုက်။

ဆက်ဦးအံ့-"ဤ၀ါကျတွင် "ယဒိ ပရ၀ါဒိနာ။ပေ။သမ္မုတိသစ္စံ" ဟူသော ပရိ-ကပ္ပ ၀ါကျသည်။ အဓိပ္ပါယ်ရှင်း၏။ "သမ္မုတိသစ္စာကာရေန ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတီတိ ဝဒန္တေန"၌ ဝဒန္တံ ပုဂ္ဂိုလ်သည် အဘယ်သူပါနည်း၊ "ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတိ" ဟူသော စကားသည် ဘယ်တုန်းက ဆိုအပ်သော စကားပါနည်း၊ သမာန လဒ္ဓိက ပုဂ္ဂိုလ် ဟူသည် အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်ပါနည်း၊ "နပ္ပဋိသေဓိတဗ္ဗော"ဖြင့် အဘယ်သို့ တားမြစ်ခြင်းကို ကန့်ကွက်ပါသနည်း-ဟု မေးဖွယ်ရှိ၏။

အဖြေကား-"ဝဒန္တေန"၌ ဝဒန္တ ပုဂ္ဂိုလ် ဟူသည် သကဝါဒီ ပုဂ္ဂိုလ်တည်း၊ ထို သကဝါဒီသည်"တတောသော ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတိ သစ္စိကဌပရမတ္ထေန"ဟု ပရ၀ါဒီ၏ ဒုတိယ အမေး၌ "နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ=ဤသို့ မရအပ်ဟု မဆိုထိုက်ပါ-ဟု ဖြေ၏။ ထို အဖြေသည် "ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတိ-ပုဂ္ဂိုလ်ကို သမ္မုတိသစ္စာအားဖြင့် ရအပ်၏-ဟု သကဝါဒီက ဆိုရာရောက်၏။ ဤသို့ "ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတိ"ဟု သကဝါဒီသည် တိုက်ရိုက်မဆိုသော်လည်း ဆိုရာ ရောက်သောကြောင့် "ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတီတိ ဝဒန္တေန-ဟု ဆိုသည်။ သမာန လဒ္ဓိက ပုဂ္ဂိုလ်ဟူသည် ပရ၀ါဒီပုဂ္ဂိုလ်တည်း၊ မှန်၏-သမ္မုတိ သစ္စာ အားဖြင့် ပုဂ္ဂိုလ်ကို ရအပ်၏" ဟူသော အယူကို သကဝါဒီလည်း ယူ၏၊ ထို့ကြောင့် သကဝါဒီနှင့် ပရ၀ါဒီသည် အယူတူနေရကား ပရ၀ါဒီကို သမာနလဒ္ဓိက ဟု ခေါ်သည်၊ နပ္ပဋိသေဓိတဗ္ဗောအရ ပုဂ္ဂလော နုပလဗ္ဘတိ (ပုဂ္ဂိုလ်ကို မရအပ်သလော)ဟု ပဌမ မေးရာဝယ် အာမန္တာဟု ဖြေခြင်းကို ပဋိသေဓိတဗ္ဗဟု ဆိုသည်၊

ကထာတရပ်လုံးကိုပင်။ နာရဘိတမ္မာ၁၊ အားမထုတ်ထိုက်။ (အားထုတ်ဖွယ် မလိုတော့)။

အထ၊ သို့မဟုတ်။ သကဝါဒိနာ၊ သကဝါဒီပုဂ္ဂိုလ်သည်ၾကင်း။ အတ္တနာစ၊ မိမိဟူသော ပရဝါဒီပုဂ္ဂိုလ်သည်ၾကင်း။ အဓိပ္ပေတသစ္ဆိကဋ္ဌယေဝ၊ အလိုရှိအပ်သော သမ္မုတိသစ္စာဟူသော သစ္ဆိကဋ္ဌကိုပင်။ သန္ဓာယ၊ ရည်ရွယ်၍။ ပရဝါဒိ၊ ပရဝါဒီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ယော သစ္ဆိကဋ္ဌောတိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။ အာဟ၊ ဆိုပြီ။ ဣတိ အယံ အတ္ထော၊ ဤအနက်သည်။ ယဒိ (ဟောတိ)၊ အံ့။ (ဧဝံ သတိ)။ သကဝါဒိနာ၊ သကဝါဒီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သမ္မုတိသစ္ဆံယေဝ၊ သမ္မုတိသစ္စာကိုသာ။ သစ္ဆိကဋ္ဌောတိ၊ ဟူ၍။ အဓိပ္ပေတံ၊ အလိုရှိအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤ အပြစ်သည်။ အာပဇ္ဇတိ ၂၊ ဖြစ်၏။ (သကဝါဒိနာ၊

မှန်၏ "မရအပ်သလော"ဟူသောအမေးဋ္ဌ 'အာမန္တာ"ဟု ဖြေခြင်းသည့် "ပုဂ္ဂိုလ်ကို မရအပ်"ဟု တားမြစ်ခြင်းနှင့် သဘောတူပင်တည်း။ [ရှေးနိဿယဋ္ဌ "နပုဗ္ဗိသေဓိတဗ္ဗော၊ နဟေဝံ ဝတ္တမ္ဗေ"ဟု မတားမြစ်အပ်သင့်-ဟု အနက်ပေး၏။-မှားသည်။]

အနုဋ္ဌိကာ။ ။ပုဂ္ဂလော နုပလဗ္ဘတိ သစ္ဆိကဋ္ဌပရမတ္ထောနာတိ ပုစ္ဆာယ ကတာယ (ပရဝါဒိက ပုစ္ဆာပြုအပ်သော်) သကဝါဒိ(အာဟ-ဋ္ဌစပ်)၊ တတ္ထ(ထို ပုစ္ဆာဋ္ဌ) အယံ ပုဂ္ဂလဝါဒိ,ကမသ လဒ္ဓိ ပဋိက္ခိပိတဗ္ဗာတိ(ဟု နှုတ်ဆိုးသွင်း၍) ပရမတ္ထသစ္ဆံ သန္ဓာယာဟ အာမန္တာတိ၊ နဥပလဗ္ဘတီတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ "နဥပလဗ္ဘတိ-လော"ဟု မေးရာဋ္ဌ "အာမန္တာ"ဟု ဝန်ခံခြင်းသည်ပင် "မရအပ်"ဟု ပယ်ရာရောက်သည်။ [ဝဒန္တေနာတိ သကဝါဒိနာ၊ သဟတ္ထေ စေတံ(သမာနလဒ္ဓိကောဝယ် သမာနဋ္ဌ သဟာဒိယောဂစပ်။) ကတ္တုတ္ထေဝါ (ပဋိသေဓိတဗ္ဗောဋ္ဌ ကတ္တားစပ်။) သမာနလဒ္ဓိကော ပရဝါဒိ။ နပဋိသေဓိတဗ္ဗောတိ နုပလဗ္ဘတီတိ အာမန္တာတိ ဧတေန-မဓု။]

၁။ ကထာ ဧဝါယံ နာရဘိတမ္မာ။ ။[ကထာ ဧဝါတိ ပုဂ္ဂလကထာ ဧဝ-မဓု။] အချင်းချင်း အယူတူနေရကား ဤပုဂ္ဂလကထာတရပ်လုံးကိုပင် ဘုရားရှင်သည်ၾကင်း, အရှင်မောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿထေရ်သည်ၾကင်း အားမထုတ်ထိုက်ကော့။ [ဤစကား ၂-ရပ်ဖြင့် "သမ္မုတိသစ္စံ ဝါ သန္ဓာယ ။ပေ။ အနုယောဂေါ ပရဝါဒိဿ" ဟူသော အဋ္ဌကထာစကားကို အပြစ်ပြသည်။]

၂။ အထ သကဝါဒိနာ ။ပေ။ အာပဇ္ဇတိ။ ။အခြား နည်းအားဖြင့် အပြစ်ပြသို၍ "အထ"စသည် မိန့်၊ သကဝါဒီနှင့် မိမိ(ပရဝါဒီ)သည် အလိုရှိအပ်သော် သမ္မုတိသစ္စာဟူသော သစ္ဆိကဋ္ဌကို ရည်ရွယ်၍ "ယော သစ္ဆိကဋ္ဌောပရမတ္ထော။တတောစသော ပုဂ္ဂလော"စသော ဒုတိယပြဿနာကို ဆိုပါသည်-ဟု အကယ်၍ အဓိပ္ပါယ်ကို ဆိုလိုအံ့၊ ထိုသို့ဖြစ်လျှင် သကဝါဒီလည်း သမ္မုတိသစ္စာကိုသာ "သစ္ဆိကဋ္ဌ"ဟု ဆိုလိုရာရောက်၏၊ [အမှန်အားဖြင့်ကား သကဝါဒိက သမ္မုတိသစ္စာကိုသာ "သစ္ဆိကဋ္ဌ"ဟု မဆိုလိုပါ၊ ပရမတ္ထသစ္စာကိုလည်း "သစ္ဆိကဋ္ဌ"ဟု ဆိုလိုသည်-ဟူလို။]

သည်ဌင်း။ အတ္တနာ စ၊ မိမိဟူသော ပရဝါဒီသည်ဌင်း။) ဥဘယံ ၁၊ ၂-ပါး စုံသော သမ္မုတိသစ္စာ, ပရမတ္ထသစ္စာကို။ အဓိပ္ပေတံ၊ သစ္စိကဋ္ဌ ဟု အလိုရှိအပ်သည်။ ယဒိ(ဟောတိ)၊ အံ့။ (၉၀ သတိ)။ ပုန၊ တဖန်။ သမ္မုတိသစ္စ-ပရမတ္ထသစ္စာနံ ဝါ ။ပေ။ ၉၀မာဟာတိ၊ ဟူ၍။ န ဝတ္တုမ္မံ၊ မဆိုထိုက်သည်။ သိယာ ၁၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဣတိ၊ ဤကား အပြစ်တင်ပုံ တရပ်တည်း။ [ရှေး နိဿဿဋ္ဌ ဣတိ မပါ။]

စ၊ ဆက်။ ဒ္ဝေပိ ၂၊ ၂-ပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ သစ္စာနံ၊ သမ္မုတိသစ္စာ, ပရမတ္ထသစ္စာတို့သည်။ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထာ၊ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထတို့သည်။ ယဒိ (ဟောန္တိ)၊ ကုန်အံ့။ (၉၀ သတိ)သစ္စိကဋ္ဌကဒေသေန၊ သမ္မုတိသစ္စာဟူသော သစ္စိကဋ္ဌတစိတ်အား ဖြင့်။ ဥပလဒ္ဓိ ၊ ပညာဖြင့် ကပ်၍ ရှုမှတ်သည်ရှိသော် ပုဂ္ဂိုလ်ကို ရနိုင်ခြင်းကို။ ဣစ္ဆန္တေန၊ အလိုရှိသော သကဝါဒီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတိ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေနာတိအာဒိ၊ အစရှိသော။ အနု-ယောဂေါ၊ မေးစိစစ်ခြင်းကို။ န ကာတဗ္ဗော ၂၊ မပြုထိုက်။

သစ္စိကဋ္ဌကဒေသေန၊ ရုပ္ပန အခြင်းအရာ စသော သစ္စိကဋ္ဌတစိတ်ဖြင့်။ အနုယောဂေါ စ၊ မေးစိစစ်ခြင်းသည်လည်း။ န ယုတ္တော ၃၊ မသင့်။ (ကသ္မာ

၁။ **ယဒိ ဥဘယံ ။ပေ။ သိယာ။** ။မိမိနှင့် သကဝါဒီ ၂-ယောက်လုံးပင် သမ္မုတိ ပရမတ္ထသစ္စာ ၂-ပါးလုံးကို "သစ္စိကဋ္ဌ"ဟု အလိုရှိလျှင် "သမ္မုတိသစ္စ-ပရမတ္ထသစ္စာနံ ဝါ ကေတော ကတ္တာပိ"ဟု ဝါ-သဒ္ဒါဖြင့် တနည်း မဆိုသင့်တော့၊ ပင်ကိုယ်ကပင် သစ္စာ ၂-ပါးလုံးကို အလိုရှိပြီး ဖြစ်သည်-ဟူလို။ ဤအပြစ်ပြခြင်းမျှ-သည် ပရဝါဒီ၏ ဒုတိယပြဿနာကို သကဝါဒီက "န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ"ဟု ဖြေဆိုပုံနှင့် စပ်၍ ဖြစ်၏။

၂။ **ယဒိ စ ဒ္ဝေပိ ။ပေ။ န ကာတဗ္ဗော။** ။သကဝါဒီ၏ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အနုလောမနယနှင့်စပ်၍ အပြစ်ပြလိုသောကြောင့် "ယဒိ စ"စသည်ကို မိန့်။ [ဣစ္ဆန္တေန-နာတိ သကဝါဒိနာ။-မဓု။] ပရမတ္ထသစ္စာ သစ္စုတိသစ္စာ ၂-ပါးလုံးပင် သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထချည်း ဖြစ်အံ့။ (ဤသို့ဖြစ်လျှင်) သမ္မုတိသစ္စာ ဟူသော သစ္စိကဋ္ဌတစိတ်ဖြင့် ပုဂ္ဂိုလ်ကို ရနိုင်ခြင်းကို အလိုရှိသော သကဝါဒီသည် "ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတိ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေန" စသော မေးစိစစ်မှုကို (အနုလောမနယတုန်းကပင်) မပြုထိုက်၊ ဘာ့ကြောင့်နည်း-မိမိ၏ အယူတစိတ်နှင့် ပရဝါဒီ၏ အယူသည် တူနေသောကြောင့် တည်း။

၃။ **န စ ။ပေ ။ ယုတ္တော။** ။[နနု ရုပ္ပနာဒိအာကာရေန အနုယောဂေါ ကာတဗ္ဗော တိ အာဟ န စာတိအာဒိ။-မဓု။]ရှေ့ဝါကျ၌ "ကစ္စိကဋ္ဌေကဒေသေန"ကို "သမ္မုတိသစ္စေန"ဟု ဖွင့်၍ ဤဝါကျ၌ "ရုပ္ပနာဒိအာကာရေန"ဟု ဖွင့်သည်၊ ဤသို့ "အာကာရေန"ဟု ဖွင့်ပုံကို ထောက်၍ အနုလောမနယတုန်းက ဒုတိယပုစ္ဆာကို စိစစ်နေသည်-ဟု မှတ်ပါ။ ဤ၌ "သစ္စိကဋ္ဌတစိတ်" ဟူသည် ပရမတ္ထသစ္စာထဲတွင် တစိတ်ဖြစ်သော ရုပ္ပန စသော အခြင်းအရာတည်း။ ထို့ကြောင့် နောက်၌ "န ဟိ ဝေဒယိတာကာရေန"စသည်ဖြင့် ပရမတ္ထသစ္စာတစိတ်ကို ဖွင့်သည်။

သစ္စိကဋ္ဌေကဒေသေန အနုယောဂေါ နယုတ္တော၊ နည်း။) ဟိ ၁(ယသ္မာ)၊ ကြောင့်။ ဝေဒယိတာကာရေန၊ ဝေဒယိတ အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဥပလဗ္ဘမာနာ၊ ပညာဖြင့် ကပ်၍ ရှုမှတ်သည်ရှိသော် ရအပ်သော။ ဝေဒနာ၊ ကို။ ရုပ္ပနာကာရေန၊ ရုပ္ပန အခြင်းအရာအားဖြင့်။ န ဥပလဗ္ဘတိ၊ ပညာဖြင့် ကပ်၍ ရှုမှတ်သည်ရှိသော် မရအပ် မရနိုင်သလော။ ဣတိ၊ သို့။ န အနုယုဉ္ဇိတဗ္ဗာ၊ မစိစစ်ထိုက်။ (မစိစစ်ထိုက်သကဲ့သို့-ဟူလို။) စ ၂၊ ဆက်။ ပရဝါဒီ၊ ပရဝါဒီ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ရုပ္ပနာဒိသဘာဝံ၊ ရုပ္ပန အစရှိသောသဘောကို။ ပုဂ္ဂလံ၊ ပုဂ္ဂိုလ် ဟူ၍။ န ဣစ္ဆတိ၊ အလိုရှိသည် မဟုတ်။ အထခေါ၊ အဟုတ်ကား။ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထမေဝ ၃-၂၊ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထကိုသာ။ (ပုဂ္ဂလံ၊ ဟူ၍။) ဣစ္ဆတိ၊ အလိုရှိ၏။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ (သစ္စိကဋ္ဌေကဒေသေန အနုယောဂေါ နယုတ္တော။)

ပရမတ္ထသစ္စတော၊ ရုပ် ဝေဒနာ စသော ပရမတ္ထသစ္စာမှ။ အညသ္မိံ၊ အခြားသော။ သစ္စိကဋ္ဌေ၊ သမ္မုတိသစ္စာဟူသော သစ္စိကဋ္ဌသည်။ ဝိဇ္ဇမာနေ၊ ထင်ရှားရှိလသော်။ (ထင်ရှားရှိခြင်းကြောင့်) အဿ၊ ထို သမ္မုတိသစ္စာ ဟူသော ပုဂ္ဂလ၏။ ပရမတ္ထသစ္စတာ၊ ပရမတ္ထသစ္စာ၏ အဖြစ်ကို။ န အနုယုဉ္ဇိ-တဗ္ဗာ ၃၊ မစိစစ်ထိုက်။

၁။ န ဟိ ။ပေ။ ပရမတ္ထမေဝါတိ။ ။[ရှေ့၌ "န ဟိ"ဟု စ၍ အဆုံး၌ ဣတိ သဒ္ဒါပါသောကြောင့် "ကသ္မာတိ အာဟ နဟိတိအာဒိ"ဟု မဓုဋီကာ ကျမ်းတက်သည်။ ထို့ကြောင့် "န ဟိ ။ပေ။ ပရမတ္ထမေဝါ"တိ တိုင်အောင် ကာရဏဝါကျ။ "န စ ။ပေ။ ယုတ္တော"ကို ဖလဝါကျဟု ခွဲပါ။] ဆိုလိုရင်းကား-ဝေဒနာသည် ပရမတ္ထ သစ္စိကဋ္ဌတစိတ်ဖြစ်သကဲ့သို့ ရုပ်လည်း ပရမတ္ထသစ္စိကဋ္ဌတစိတ်တည်း။ "ပရမတ္ထသစ္စိကဋ္ဌ တစိတ်ဖြစ်သော ဝေဒနာကို ရုပ္ပနာကာရ ဟူသော ပရမတ္ထသစ္စိကဋ္ဌ တစိတ်အားဖြင့် ရအပ်သလော"ဟု မမေးထိုက်သကဲ့သို့ ထို့အတူ "ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပရမတ္ထသစ္စိကဋ္ဌ တစိတ် အားဖြင့် ရအပ်ပါသလော"ဟု မမေးသင့်။

၂။ န စ ပရဝါဒီ ။ ပေ ။ ပရမတ္ထမေဝ။ ။ပရမတ္ထသစ္စာတစိတ်ဖြင့် မမေး ထိုက်ပုံကို ထပ်၍ ခိုင်မြဲစေလိုသောကြောင့် "န စ ။ပေ။ ပရမတ္ထမေဝ"ဟု မိန့်သည်။ ပရဝါဒီသည် ရုပ္ပန စသော အခြင်းအရာကို ပုဂ္ဂိုလ်ဟု မဆိုလို၊ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထကိုသာ ပုဂ္ဂိုလ်ဟု ဆိုလို၏။ ထို့ကြောင့် "န စ သစ္စိကဋ္ဌေကဒေသေန အနုယောဂေါ ယုတ္တော-ရုပ္ပန အခြင်းအရာ ဟူသော သစ္စိကဋ္ဌတစိတ်ဖြင့် မေးစိစစ်ခြင်းသည် (နဂိုကပင် ပရဝါဒီ အလိုမရှိသော ပုဂ္ဂလကို မေးရာရောက်သောကြောင့်)မသင့်ပါ-ဟူလို။

၃။ ပရမတ္ထသစ္စတော ။ ပေ ။ အနုယုဉ္ဇိတဗ္ဗာ။ ။"ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတိ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန"စသော အနုယောဂကို မပြုထိုက်ပုံကို ပြပြီး၍ "ယော သစ္စိကဋ္ဌော ပရမတ္ထော, တတော သော ပုဂ္ဂလော"စသည်ဖြင့် မစိစစ်ထိုက်ပုံကို ပြလိုသောကြောင့် "ပရမတ္ထသစ္စတော"စသည်ကို မိန့်။ ရုပ် ဝေဒနာ စသော ပရမတ္ထသစ္စာမှတပါး သမ္မုတိသစ္စာဟူသော သစ္စိကဋ္ဌရှိသေးလျှင်(ရှိသေးသောကြောင့်) ထိုသမ္မုတိသစ္စိကဋ္ဌ

အသစ္စိကဋ္ဌေ၁၊ သစ္စိကဋ္ဌမဟုတ်သော အနက်၌။ (ပုဂ္ဂိုလ်ဟူသောအနက်၌) သစ္စိကဋ္ဌဝေါဟာရံ၊ သစ္စိကဋ္ဌ အခေါ်အဝေါ်ကို။ အာရောပေတွာ၊ တင်၍။ တံ၊ ထို ဝေါဟာရသစ္စိကဋ္ဌကို။ သန္ဓာယ၊ ရည်ရွယ်၍။ ပုစ္ဆတိ၊ ပရဝါဒီ မေး၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝဒန္တာနံ၊ ပြောဆိုကုန်သော ဆရာတို့၏။ (ဝါဒေ၊ အယူ၌။) ဝေါဟရိတသစ္စိကဋ္ဌဿ၊ ခေါ်ဝေါ်အပ်သော သစ္စိကဋ္ဌ၏။ (ဥပစာ သစ္စိကဋ္ဌ၏။) အတ္တနာ၊ မိမိဟူသော ပရဝါဒီသည်။ အဓိပ္ပေတသစ္စိကဋ္ဌတာ၊ အလိုရှိအပ်သော သစ္စိကဋ္ဌ၏ အဖြစ်သည်။ နယုတ္တာ၁၊ မသင့်။ စ၊ ဆက်။ ဝေါဟရိတပရမတ္ထသစ္စိကဋ္ဌာနံ၊ ဝေါဟရိတသစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထသစ္စိကဋ္ဌ ဟူကုန်သော။ ဒ္ဒိန္နံ၊ ၂-ပါးကုန်သော သစ္စိကဋ္ဌတို့၏။ သစ္စိကဋ္ဌဘာဝေ၊ သစ္စိကဋ္ဌ၏ အဖြစ်သည်။ (သတိ) ဝုတ္တနယောဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းရှိသည်သာလျှင် ဖြစ်သော။ ဒေါသော၂၊ အပြစ်သည်။ ဟောတိ။

ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ ပရမတ္ထသစ္စာအဖြစ်ကို "တတော သော ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတိ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန"ဟု မစိစစ်ထိုက်။ [နာဿ ။ပေ။ အနုယုဉ္ဇိတဗ္ဗာတိ သကဝါဒိနာ "တတော သော ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတီတိ ဧတေန နအနုယုဉ္ဇိတဗ္ဗာ။-မခု]

အနုဋ္ဌီကာ။ ။အနုဋ္ဌီကာ၌ကား "အဿ သစ္စိကဋ္ဌဿ ပရမတ္ထသစ္စတာ ပရဝါဒိနာ နအနုယုဉ္ဇိတဗ္ဗာ "ပုဂ္ဂလော နုပလဗ္ဘတိ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေနာ"တိ၊(ဘာ့ကြောင့်နည်း) သကဝါဒိနောပိ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထတော တဿ (ထို ပုဂ္ဂလ၏) ဣစ္ဆိဟဗ္ဗတ္တာတိ အဓိပ္ပါယော"ဟု ပစ္စနီကနယ၌ လာသော ဒုတိယပုစ္ဆာ၏ မမေးထိုက်ပုံကို ဆိုသည်။ [သူ့နည်းနှင့်သူ သင့်ပါ၏။]

၁။ အသစ္စိကဋ္ဌေ ။ပေ။ နယုတ္တာ။ ။[ဥပစရိတသစ္စိကဋ္ဌဂ္ဂဟဏေပိ ဒေါသံ ဒဿေတုံ အသစ္စိကဋ္ဌေတိအာဒိ ဝုတ္တံ။ အသစ္စိကဋ္ဌေ ပုဂ္ဂလေ။ ထံတိ ဝေါဟရိတံ သစ္စိကဋ္ဌံ။-မခု။ "ဝေါဟရိတသစ္စိကဋ္ဌ"ဟူသည် သမ္မုတိသစ္စာ မဟုတ်သေး၊ သစ္စိကဋ္ဌ အမည်ကို တင်စားထားသော ဥပစာရသစ္စိကဋ္ဌ တည်း။] သစ္စိကဋ္ဌဝေါဟာရကို တင်စား၍ ထိုဥပစာသစ္စိကဋ္ဌဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို မေးသည်-ဟု တချို့ဆရာတို့က ဆိုကြသေး၏၊ ထို ဆရာတို့အယူ၌ ဥပစာသစ္စိကဋ္ဌ၏ မိမိဟူသော ပရဝါဒီ အလိုရှိအပ်သော သစ္စိကဋ္ဌအဖြစ်သည် မသင့်။ ဘာ့ကြောင့်နည်း—ပရဝါဒီက ပုဂ္ဂလကို သမ္မုတိသစ္စိကဋ္ဌ ဟုသာ ယူ၍ ဥပစာတင်စားအပ်သော သစ္စိကဋ္ဌဟု မဆိုလိုသောကြောင့်တည်း။

၂။ ဝေါဟရိတ ။ပေ။ ဒေါသော။ ။"ဥပစာသစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထသစ္စိကဋ္ဌ ၂-မျိုးတို့၏ သစ္စိကဋ္ဌအမည်ဖြစ်ရာ၌ အဘယ်အပြစ်ရှိပါသနည်း"ဟု မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့် "ဝုတ္တနယောဝ ဒေါသော"ဟု မိန့်သည်။ "ဝုတ္တနယ"ဟူသည် "ယဒိ စ ဒွေပိ သစ္စာနိ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထာ၊ သစ္စိကဋ္ဌေကဒေသေန ဥပလဒ္ဓိ ဣစ္ဆန္တေန ။ပေ။ အနုယောဂေါ နကာတဗ္ဗော၊ နစ သစ္စိကဋ္ဌေကဒေသေန"စသည်ဖြင့်"နယုတ္တာ"တိုင်အောင် ပြအပ်ခဲ့သော အပြစ်တည်း။ [ဝုတ္တနယောဝ ဒေါသောတိ ဒွေပိ သစ္စာနီတိအာဒိနာ အနန္တရမေဝ (အခြားမဲ့ "နယုတ္တာ"တိုင်အောင်ဗင်) ဝုတ္တံ သန္ဓာယာဟ။-အနု။]

သမ္မုတိသစ္စာကာရေန ၁၊ သမ္မုတိသစ္စာ ဟူသော အခြင်းအရာအား ဖြင့်။ ဥပလဗ္ဘမာနဉ္စ၊ ပညာဖြင့် ကပ်၍ ရှုမှတ်သည်ရှိသော် ရအပ်သော သစ္စိကဋ္ဌ အနက်သည်လည်း။ ဘူတသဘာဝတ္ထေန၊ ဟုတ်မှန်သော သဘာဝအနက် အား ဖြင့်။ ဥပလဗ္ဘေယျ ဝါ၊ ရအပ်သော်လည်း ရအပ်ရာ၏။ ဘူတသဘာဝတ္ထေန၊ ဘူတသဘာဝအနက်အား ဖြင့်။ န ဥပလဗ္ဘေယျ ဝါ ၂၊ မရအပ်မူလည်း မရအပ်ရာ။ ဘူတသဘာဝတ္ထေန၊ ဟုတ်မှန်သော သဘာဝအနက်အား ဖြင့်။ ယဒိ ဥပလဗ္ဘတိ၊ အကယ်၍ ရအပ်သည်ဖြစ်အံ့။ (ဧဝံသတိ၊ သော်။) [နာနုယုဉ္ဇိတဗ္ဗာ-၌စပ်။] ပုဂ္ဂလောပိ၊ ပုဂ္ဂိုလ်ကိုလည်း။ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန၊ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထအား ဖြင့်။ ဥပလဗ္ဘတိ၊ ရအပ် ရနိုင်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အနုဇာနန္တော၊ ခွင့်ပြုသော ပရဝါဒီ ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ နာနုယုဉ္ဇိတဗ္ဗော ၂၊ မစိစစ်ထိုက်။

ဘူတသဘာဝတ္ထေန၊ ဟုတ်မှန်သော သဘာဝအနက်အား ဖြင့်။ (ပုဂ္ဂလော၊ ကို။) အထ န ၃ (ဥပလဗ္ဘတိ)၊ အကယ်၍ မရအပ်သည်ဖြစ်အံ့။ (ဧဝံ သတိ)။ သမ္မုတိသစ္စာဿ၊ သမ္မုတိသစ္စာဖြစ်သော ပုဂ္ဂလ၏။ တံဝိနိမုတ္တော၊ ထို ဘူတ သဘာဝတ္ထမှ လွတ်သော။ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထာကာရော၊ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထအခြင်း

၁။ သမ္မုတိသစ္စာကာရေန ။ပေ။ နဝါ။ ။သမ္မုတိသစ္စာ အခြင်းအရာ အား ဖြင့် ရအပ်သော သစ္စိကဋ္ဌအနက်ကို သစ္စိကဋ္ဌဟု ယူလျှင်လည်း ရနိုင်သော အပြစ်ကို ပြလို၍ "သမ္မုတိ ။ပေ။ နဝါ" ဟု မိန့်သည်။ သမ္မုတိသစ္စာ အခြင်းအရာ အား ဖြင့် ရအပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ဟူသော သစ္စိကဋ္ဌသည် ဟုတ်မှန်သော သဘောအား ဖြင့် သော်လည်း ရအပ်ရာ၏၊ ဟုတ်မှန်သော သဘော မဟုတ်သောအား ဖြင့်သော်လည်း ရအပ်ရာ၏။ ဤကား အပြစ်ပြဖို့ရန် အခြေခံတည်း။ ထိုတွင်-

၂။ ယဒိ ဘူတ ။ပေ။ နာနုယုဉ္ဇိတဗ္ဗော။ ။သမ္မုတိသစ္စာ အခြင်းအရာ အား ဖြင့် ရအပ်သော အနက်သည် အစစ်အမှန် ဘူတသဘာဝတ္ထဖြစ်လျှင် "အာမန္တာ-ပုဂ္ဂိုလ်ကိုလည်း သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထအား ဖြင့် ရအပ်၏" ဟု ဝန်ခံထားသော ပရဝါဒီကို စစ်ဆေးဖွယ် မလို။ [အနုဇာနန္တော ပရဝါဒီ၊ နာနုယုဉ္ဇိတဗ္ဗော ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘ-တီတိအာဒိနာ။ (ပဌမပုစ္ဆာ)။ ယော သစ္စိကဋ္ဌော ပရမတ္ထောတိ ဧတေန ဝါ(ဒုတိယ ပုစ္ဆာ)-မခု။]

၃။ အထ န။ ။["အထ န ဣတိ အထ န ဘူတသဘာဝတ္ထေန ဥပလဗ္ဘတီတိ ယောဇနာ" ဟု အနုဋီကာဆိုသောကြောင့် ရှေးက "အထ န" ဟု ရှိ၍ "ဘူတသဘာ-ဝတ္ထေန" ပါဠိ ရှိဟန် မတူ၊ ရှေးဝါကျကို လိုက်စေ၍ အနက်ယောဇနာရသည်။] ပုဂ္ဂလကို ဘူတသဘာဝအနက်အား ဖြင့် မရအပ်လျှင် သမ္မုတိသစ္စာဖြစ်သော ပုဂ္ဂလ အတွက် ထို ဘူတသဘာဝတ္ထမှ လွတ်သော သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထအခြင်းအရာကို ဆိုထိုက် သေး၏။ (ဘာကြောင့်နည်း)၊ ပုဂ္ဂလအတွက် ထို ဘူတသဘာဝမှ လွတ်သော သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထအခြင်းအရာ၏ ထင်ရှားမရှိခြင်းကြောင့်တည်း။

အရာကို။ (သင်္ဂဟကာရေန) ဝတ္တဗ္ဗော ၁၊ ဆိုထိုက်၏။ (ကသ္မာ၊ နည်း။) အသိဒ္ဓတ္တာ၊ သမ္မုတိသစ္စာဟူသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ ဘူတသဘာဝအားဖြင့် ထင်ရှား မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ စ၊ သာဓကကား။ ယထာ ရူပါဒယော ဓမ္မာ ။ပေ။ န ဧဝံ ပုဂ္ဂလောတိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဂဟကာရော) ဝက္ခတိ၊ ဆိုလတ္တံ့။ [အဋ္ဌကထာ ပဋိဝေဓာနုယောဂ ပုဒ်ရေနံပါတ်(၂၃၇)၌ ဆိုလတ္တံ့။] တသ္မာ၊ ထို ဆိုအပ်ပြီးသော အကြောင်းကြောင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤ"အတ္တနာအဓိပ္ပေတံ သစ္စိ ကဋ္ဌမေဝ"ဟူသော စကား၌။ အဓိပ္ပါယော၊ အဋ္ဌကထာဆရာ၏ အလိုကို။ မဂ္ဂိတဗ္ဗော၊ ရှာမှီးထိုက်၏။ [အနုဋ္ဌီကာ၌ ထိုထို အဖွင့်ဝယ် အဓိပ္ပါယကို ရှာမှီးထားသည်။]

ဒ္ဒိနှံ သစ္စာနန္တိဧတ္ထ၊ ဟူသောဤပါဌ်၌။ သစ္စဒ္ဒယာကာရေန၊ ပရမတ္ထ သစ္စာ, သမ္မုတိသစ္စာ ၂-ပါးအပေါင်း၏ အခြင်းအရာအားဖြင့်။ အနုပလဗ္ဘနီယတော၊ မရအပ်, မရနိုင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဧတံ၊ ဤမရခြင်းသည်။ ဝါ၊ ကို။ ("နုပလဗ္ဘတိ" ဟူသော ပုစ္ဆာအတိုင်း မရခြင်းကို) အနုညေယ္ပံ၊ ခွင့်ပြုထိုက် သည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဝါ၊ သို့မဟုတ်။ ဂ်ဦ၊ တစုံတခုသော စကားကို။ န ဝတ္တဗ္ဗံ ၂၊ မဆိုထိုက်။ ဟိ၊ ထင်ရှားအောင် ပြဦးအံ့။ ဧကဒေသေန၊ တစိတ်ဖြစ်သော။ ပရမတ္ထာကာရေန၊ ပရမတ္ထသစ္စာ အခြင်းအရာအားဖြင့်။ အနုပလဗ္ဘနီယတာ၊ မရအပ်, မရနိုင်သည်၏ အဖြစ်သည်။ အနုဇာနနဿ၊ ခွင့်ပြု ခြင်း၏။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းသည်။ န (ဟောတိ) ယထာ၊ မဟုတ်သကဲ့သို့။

၁။ **ဝတ္တဗ္ဗော (န ဝတ္တဗ္ဗော)**။ ။စာအုပ်တို့၌ "န ဝတ္တဗ္ဗော"ဟု န အက္ခရာ ပါနေ၏။ သို့သော် ဘူတသဘာဝအနက်အားဖြင့် ပုဂ္ဂလကို မရအပ်ငြားအံ့၊ ဤသို့ မရအပ်လျှင် သမ္မုတိသစ္စာအတွက် ထို ဘူတသဘာဝတ္ထမှ အလွတ်တမျိုးဖြစ်သော သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထ အခြင်းအရာကို ဆိုထိုက်၏၊ ဘာ့ကြောင့်နည်း – အဝိဇ္ဇမာနတ္တာ၊ သမ္မုတိသစ္စာဖြစ်သော ပုဂ္ဂလက ထင်ရှားမရှိသောကြောင့်တည်း။ ဤသို့ န-အက္ခရာ မပါမှ အဓိပ္ပါယ်မှန် ရသည်။ [ဝတ္တဗ္ဗောတိ ယဒေတ္ထ ဝတ္တဗ္ဗံ။ တံ "ယော လောက-ဝေါဟာရသိဒ္ဓေါ"တိအာဒိနာ ဝုတ္တမေဝ ("ယော လောကဝေါဟာရသိဒ္ဓေါ သစ္စိ-ကဋ္ဌော"စသည်ဖြင့် ရှေ့၌ ပုဒ်ရေနံပါတ် ၂-အဖွင့်၌ အနုဋ္ဌီကာဆရာ ဆိုခဲ့ပြီ။)-အနု။] မမုဉ္စလည်း "ပရဝါဒိနာ အဋ္ဌကထာစရိယေန ဝါ ဝတ္တဗ္ဗော၊ သော စ န ဝုတ္တောတိ အယံ ဟေတ္ထ အဓိပ္ပါယော၊ န-ကာရော ကတ္ထစိ ပါဌေ အတ္ထိ၊ သော စ အနုဋ္ဌီကာ-ပါဌေန ဝိရုဒ္ဓတ္တာ အယုတ္တော ဝါတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော"ဟု ဆိုသည်။

၂။ **အနုညေယျမေတံ ။ ပေ ။ ဝတ္တဗ္ဗံ**။ ။"တတော သော ပုဂ္ဂလော နုပလဗ္ဘတိ(မရအပ်သလော)"ဟု မေးသောကြောင့် "မရအပ်"ဟုပင် ခွင့်ပြုထိုက်၏။ "အာမန္တာ"ဟု ဖြေဆိုထိုက်သည်-ဟူလို။ ထိုသို့ မဖြေလျှင်လည်း "ဌပနီယပြဿနာ" ဟု သဘောထား၍ ဘာကိုမျှ မပြောဆိုထိုက်။ [အနုညေယျမေတံ သိယာတိ ဧတံ အနုပလဗ္ဘနံ ပဌမပုစ္ဆာယံ ဝိယ ဒုတိယပုစ္ဆာယမ္ပိ အနုဇာနိတဗ္ဗံ သိယာ။ န ဝါ ဂ်ဦ ဝတ္တဗ္ဗန္တိ အယ ဝါ ဂ်ဦ န ဝတ္တဗ္ဗံ ဌပနီယတ္တာ ပဉ္ဇဿ။-အနု။]

ဝေံ၊ တူ။ ကေဒေသေန၊ တစိတ်ဖြစ်သော။ သမ္မုတိယာကာရေန၊ သမ္မုတိ သစ္စာအခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဥပလဗ္ဘနီယထာ၊ ရအပ် ရနိုင်သည်၏ အဖြစ်သည်။ ပဋိက္ခေပဿ စ[၁]၊ ပယ်မြစ်ခြင်း၏လည်း။ (ကာရဏံ၊ သည်။ န ဟောတိ၊ မဟုတ်။) ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ တ္ထောပိ၊ ဤ "ဒ္ဒိန္ဒံ သစ္စာနံ ကေတော ကတ္ဒာ" ဟူသော စကားရပ်၌လည်း။ အဓိပ္ပါယော၊ အဋ္ဌကထာ ဆရာ၏ အလိုကို။ မဂ္ဂိတဗ္ဗော[၂]၊ ရှာမှီးထိုက်၏။

နုပလဗ္ဘတီတိ ဝစနသာမညမတ္တန္တိ[၃]၊ ဟူသောပါဌ်၌။ နုပလဗ္ဘတီတိ၊ ဟူသော။ ဣဒမေဝ ဝစနံ၊ ဤစကားကိုပင်။ အနုညာတံ၊ အာမန္တာဟုလည်း ခွင့်ပြုအပ်၏။ ပဋိက္ခိတ္တဥ၊ "န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ" ဟုလည်း ပယ်မြစ်အပ်၏။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ တေံ ဆလဝါဒံ[၄]၊ ဤ မူလအနက်ကို ဖုံးလွှမ်း၍ သဒ္ဒါကို

၁။ ယထာ ဟိ ။ပေ။ ပဋိက္ခေပဿ စ။ ။ဌပနီယ(မဖြေပဲ ထားထိုက်သော) ပြဿနာဖြစ်ပုံကို ထင်ရှားပြလိုသောကြောင့် "ယထာ ဟိ"စသည်ကို မိန့်သည်။ "တတော သော ပုဂ္ဂလော နုပလဗ္ဘတိ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန"ဟူသော ဒုတိယပြဿနာ၌ ပုဂ္ဂိုလ်ကို (သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထ ၂-မျိုးတွင်) ပရမတ္ထသစ္စိကဋ္ဌအဖြစ်ဖြင့် မရထိုက်၊ ဤသို့ တစိတ် တဒေသဖြစ်သော ပရမတ္ထ အခြင်းအရာအားဖြင့် မရခြင်းသည် "အာမန္တာ"ဟု ခွင့်ပြုနိုင်ခြင်း၏ အကြောင်းမဟုတ်သကဲ့သို့ သမ္မုတိသစ္စိကဋ္ဌတမျိုးသာ ရခြင်းသည်လည်း "န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ"ဟု ပယ်ခြင်း၏ အကြောင်းမဟုတ်။ ထို့ကြောင့် ခွင့်လည်း မပြု, ပယ်လည်း ပေယ်ပဲ ဌပနီယပြဿနာအဖြစ်သာ ထားထိုက်သည်-ဟူလို။

၂။ မဂ္ဂိတဗ္ဗော တ္ထောပိ။ ။အပိ-ဖြင့် ရှေး၌ ဆိုအပ်ပြီးသော "အတ္တနာ အဓိပ္ပေတံ သစ္စိကဋ္ဌမေဝ"ဟူသော စကားကို ပေါင်းသည်။ "ထိုဋ္ဌသာ အဋ္ဌကထာ ဆရာ၏ အလိုကို ရှာထိုက်သည် မဟုတ်သေး၊ ဤ "ဒ္ဒိန္ဒံ သစ္စာနံ ကေတော ကတ္ဒာ" ဟူသော စကား၌လည်း အဋ္ဌကထာဆရာ၏ အလိုကို ရှာထိုက်သည်-ဟူလို။ ထိုသို့ ရှာထိုက်သောကြောင့် အနုဋီကာ၌ "တ္ထေ စ ကာမံ သစ္စဒ္ဒယာကာရေန ပုဂ္ဂလော နုပလဗ္ဘတိ။ သမ္မုတိယာကာရေန ပန ဥပလဗ္ဘတီတိ ဥပလဗ္ဘနဘာဝဿ ဝသေန ပဋိက္ခေပေါ ကတော (မရအပ်သလော ဟု မေးရာဝယ် သမ္မုတိသစ္စာအဖြစ်ဖြင့် ရအပ်နေသောကြောင့် "န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ=မရအပ်"ဟု မဆိုထိုက်-ဟု ပယ်မြစ်ပြီး) ဤသို့ အဋ္ဌကထာ၏ အလိုကို ရှာပြသည်။

၃။ နုပ ။ ပေ ။ ဝစနသာမညမတ္တံ။ ။"နုပလဗ္ဘတိ"ဟူသော ပုစ္ဆာစကား တပုဒ်သည် ပဋမပုစ္ဆာဝယ် "အာမန္တာ"ဟု ဝန်ခံခြင်းနှင့်လည်း ဆိုင်၏၊ ဒုတိယ ပုစ္ဆာဝယ် "န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ"ဟု ပယ်ခြင်းနှင့်လည်း ဆိုင်၏၊ ထို့ကြောင့် "ဝစန-သာမည"ဟု ဆိုသည်၊ မတ္တ သဒ္ဒါကား အနက်အဓိပ္ပါယ် ကွဲပြားခြင်းကို ကန့်သော စကားတည်း။

၄။ တေံ ဆလဝါဒံ။ ။ဤသို့ အနုညာတ ပဋိက္ခိတ ၂-မျိုးနှင့် ဆက်ဆံသော သာမညစကားသည် မိမိ မလိုအပ်သော အနက်ကိုဖုံး၍ မိမိ လိုအပ်သော အနက်၌

ဖျက်ဆီးကြောင်း သာမညစကားကို။ နိဿာယ၊မှီ၍။(ပဋိကမ္မံ ကရောန္တော-၌ စပ်။)ဤတိ အယံ၊ဤသည်ကား။ အဝိပ္ပါယော၊အဋ္ဌကထာဆရာ၏ အလိုတည်း။

ပန၊ ထိုသို့ အဋ္ဌကထာဆရာ၏ အလို ဖြစ်ပါသော်လည်း။ ဥပလဘ္ဘတီတိ၊ ဟူသော။ တေဿေဝ၊ ဤသာမညစကားကိုပင်။ အနုဇာနနပဋိက္ခေပေဟိ၊ ခွင့်ပြုခြင်း ပယ်ခြင်းတို့ကြောင့်။ အဟံ၊ ကို။ (ပရဝါဒီဟု အသမုတ်ခံရသော အကျွန်ုပ်ကို)။ နိဂ္ဂဟေတဗ္ဗော ယထာ်၊ နှိပ်ထိုက်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၂၊ ဤအတူ။ နုပလဗ္ဘတီတိ၊ ဟူသော။ တေဿေဝ၊ ဤ သာမညစကားကိုပင်။ အနုဇာနန ပဋိက္ခေပေဟိ၊ ခွင့်ပြုခြင်း, ပယ်မြစ်ခြင်းတို့ကြောင့်။ ကံ့၊ အသင့်ကို။ (သကဝါဒီဟု သမုတ်အပ်သော အသင့်ကို) နိဂ္ဂဟေတဗ္ဗော၊ နှိပ်ထိုက်၏။ ဤတိ ဧဝံ၂၊ သို့။ သမ္ဘဝန္တိဿ၊ နိဂ္ဂဟဌာန အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်သင့်သော ဥပလဗ္ဘတိ ဟူသော စကား၏။ ဝါ၊ နှင့်။ သာမညေန၊ တူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အသမ္ဘဝန္တိဿ၊ နိဂ္ဂဟဌာနအဖြစ်ဖြင့် မဖြစ်သင့်သော နုပလဗ္ဘတိဟူသော စကားကို။ ကပ္ပနံ၁၂၊ နိဂ္ဂဟဌာန အဖြစ်ဖြင့် ပြုစီရင်ခြင်းသည်။ ဇတ္ထ၊ ဤ ပဋိကမ္မစတုက္ကဋ္ဌ။ ဆလ

ကပ်ငြိနိုင်သောကြောင့် ''ဆလဝါဒ-ဆလစတား''ဖြစ်၏၊ ဤ အဓိပ္ပါယ်ကိုရည်ရွယ်၍ ''ဆလဝါဒံ နိဿာယ''ဟု အဋ္ဌကထာဆိုသည်။ ဤကား အဋ္ဌကထာဆရာ၏ အလိုကို ပြသော စကားတည်း။ [ဆလံ ဝဒတိ ဇတေနာတိ ဆလဝါဒေါ။ ဇတေန၊ ဤသာမည စကားဖြင့်။ ဆလံ၊ မလိုအပ်သောစကားကို ဖုံး၍ ငြိကပ်အပ်သော လိုအပ်သော အနက်ကို။ ဝဒတိ၊ ပြောဆိုနိုင်၏။ ဤတိ၊ ထို့ကြောင့်။ တံ၊ ထိုသာမညဇကားသည်။ ဆလဝါဒေါ၊ မည်၏။ မိမိ လိုရာအနက်ကို ဆွဲယူနိုင်သော သာမညစကားကို ဆလဝါဒ ခေါ်သည်-ဟူလို။]

၁။ ယထာ ။ပေ။ ကပ္ပနံ။ ။အဋ္ဌကထာဆရာ၏ အလိုကိုပယ်၍ မိမိ အလိုကို ပြလိုသောကြောင့် ''ယထာ ဥပလဗ္ဘတီတိ ။ပေ။ ပနေတ္ထ ဆလဝါဒေါ ဘဝိတုံ အရဟတိ''ဟု မိန့်သည်၊ ထို့ကြောင့် ''ကပ္ပနံ ပနေတ္ထ''၌ ပန သည် အဋ္ဌကထာ၏ အလိုကို မနှစ်သက်ဟု ပြသော အရုဿတ္ထဇောတကတည်း။ ဋီကာဆရာကား ''နုပလဗ္ဘတိ''ဟူသော သာမညစကားမျှကို ဆလဝါဒ၏ အကြောင်းဖြစ်သောကြောင့် ကာရဏူပစာရအားဖြင့် ''ဆလဝါဒ''ဟု ယူလိုသည်။ ထို့ကြောင့် ''တေန နုပလဗ္ဘတိတိ ဝစနသာမညမတ္တံ ဆလဝါဒဿ ကာရဏတ္တာ ဆလဝါဒေါတိ ဝုတ္တံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ''ဟု မိန့်သည်။

၂။ ဧဝံ သမ္ဘဝန္တိဿ ။ပေ။ ကပ္ပနံ။ ။''နုပလဗ္ဘတိ''ဟူသော သာမညစကား သည် ''ဆလဝါဒ''မဟုတ်သေးပဲ ဆလဝါဒ၏ အကြောင်းသာဖြစ်လျှင် အဘယ်သည် ဆလဝါဒ ဖြစ်ပါသနည်း-ဟု မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့် ''ယထာ ဥပလဗ္ဘတိတိ ။ပေ။ အသမ္ဘာဝန္တိဿ ကပ္ပနံ''ဟု မိန့်သည်။ ဆိုလိုရင်းကား နိဂ္ဂဟဌာနအဖြစ်ဖြင့် မဖြစ်သင့်သော နုပလဗ္ဘတိ ဟူသော သာမညစကားကို နိဂ္ဂဟဌာနအဖြစ်ဖြင့် ပြုစီမံခြင်းသည် ဆလဝါဒ ဖြစ်သည်-ဟူလို။ [ဤသို့ဖြစ်လျှင် ''နုပလဗ္ဘတ်''ဟူသော သာမညစကား သည် ဆလဝါဒ ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းသာ ဖြစ်၏-ဟု ဋီကာဆရာ ဆိုလိုသည်။

ဝါဒေါ၊ ဆလဝါဒသည်။ ဝါ၊ မလိုရာအနက်ကို ဖုံးရ၍ ငြိကပ်အပ်သော လိုရာအနက်ကို ပြောဆိုကြောင်းသည်။ဘဝိတုံ၊ ဖြစ်ခြင်းငှါ။အရဟတိ၊ထိုက်၏။ တေန၊ ထို့ကြောင့်။ (ထိုသို့ အသမ္ဘဝန္တကို သမ္ဘဝန္တ အဖြစ်ဖြင့် ပြုစီရင်ခြင်း၏ ဆလဝါဒ ဖြစ်ထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။) နုပလဗ္ဘတီတိ၊ ဟူသော။

ဧဝံ သမ္ဘဝန္တသဿ။ ။အနုလောမ နယတုန်းက "ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတိ"ကို ပရဝါဒီက ပဌမပြဿနာ၌ "အာမန္တာ"ဟု ဝန်ခံ၍ ဒုတိယပြဿနာ၌ "န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ"ဟု ပယ်ခြင်းသည် ရှေ့နောက် မညီသည့်အပြင် မှားလည်း မှားသောကြောင့် နိဂ္ဂဟဌာနဖြစ်သင့်၏။ ထိုသို့ ဖြစ်သင့်သည်ကို "သမ္ဘဝန္တသဿ"ဟု ဆိုသည်။ [နိဂ္ဂဟဌာန ဘာဝေန သမ္ဘဝန္တသဿ-အနု။]

ယထာ ။ပေ။ တွန်္တ။ ။အနုလောမနယတုန်းက "ဥပလဗ္ဘတိ"ဟု တမျိုးတည်း ဖြစ်ပါလျက် "ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတိ သစ္ဆိကဋ္ဌပရမတ္ထေန"ဟူသော ပြဿနာဝယ် ပဌမပြဿနာ၌ "အာမန္တာ"ဟု ခွင့်ပြုခြင်း, ဒုတိယပြဿနာ၌ "န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ"ဟု ပယ်ခြင်းတို့ကြောင့် အကျွန်ုပ် ပရဝါဒီသည် အနှိပ်ခံခဲ့ရသကဲ့သို့ ဤအတူ ဤပစ္စနီကနယ၌ "နုပလဗ္ဘတိ"ဟူသော ပြဿနာဝယ် ပဌမပြဿနာ၌ အာမန္တာဟု ဝန်ခံခြင်း, ဒုတိယပြဿနာ၌ "န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ"ဟု ပယ်ခြင်းတို့ကြောင့် အသင် သကဝါဒီကိုလည်း နှိပ်ထိုက်ပါသည်။

သာမညေန အသမ္ဘဝန္တံ သဿ။ ။ပစ္စနီကနယ၌လည်း "နုပလဗ္ဘတိ"ဟူသော ပုစ္ဆာကိုပင် သကဝါဒီ၏ "ဝန်ခံခြင်း ပယ်ခြင်း"ဟု ၂-မျိုး ဖြေသောကြောင့် အနုလောမနယတုန်းက နိဂ္ဂဟဌာနအဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်သင့်သော သမ္ဘဝန္တ အဖြေ ၂-ခုနှင့် တူ၏၊ ထိုသို့ တူနေသည်ကို "(သာမညေန) သမာနဘာဝေန"ဟု ဆိုသည်၊ ဤသို့ ဖြေပုံတူသော်လည်း အဖြေ ၂-ရပ်လုံး၌ သကဝါဒီက ရည်ရွယ်ချက်တမျိုးစီထား၍ မှန်သော ဖြေခြင်းဖြစ်သောကြောင့် နိဂ္ဂဟဌာနအဖြစ်ဖြင့်ကား မဖြစ်သင့်သည်ကို "အသမ္ဘဝန္တ"ဟု ဆိုသည်။

ကပ္ပနံ။ ။ထို အသမ္ဘဝန္တဖြစ်သော ဝန်ခံခြင်း ပယ်မြစ်ခြင်းကို သမ္ဘဝန္တအခြင်း အရာအားဖြင့် ပြုစီမံခြင်းကို "ကပ္ပန"ဟု ဆိုလို၏၊ ထို ပြုစီမံခြင်းသည် ဆလဝါဒ ဖြစ်ထိုက်၏၊ [အသမ္ဘဝန္တသဿ ကပ္ပနန္တိ ပစ္စနီကနယေန (နုပလဗ္ဘတိ ဟူသော ပစ္စနီကနည်းအားဖြင့်) တသ္မာ နိဂ္ဂဟဌာနဘာဝေန အသမ္ဘဝန္တသဿ (နိဂ္ဂဟဌာနအဖြစ်ဖြင့် မဖြစ်သင့်သော ထို အနုဇာနန ပဋိက္ခေပကို) တထာ ကပ္ပနံ သံဝိဓာနံ (ထို နိဂ္ဂဟဌာန အဖြစ်ဖြင့် ပြုစီမံခြင်းသည်) ဆလဝါဒေါ ဘဝိတုံ အရဟတိ။-အနု။] ဤ၌ "ကပ္ပနံ"ကို သံဝိဓာနံ ဟု ဖွင့်သောကြောင့် ကြံစည်ခြင်းအနက်ကို မယူရဟု မှတ်ပါ။

ဆလဝါဒ။ ။ဆလ၏ ဝစနတ္ထကို ရှေ့၌ ပြခဲ့ပြီ, မခု၌ကား-"ဆဠေတိ တေနာတိ ဆလံ။ (မလိုအပ်သော အနက်ကို စွန့်ကြောင်း ဖြစ်သောကြောင့် ဆလ မည်၏") ဟု ဝစနတ္ထပြု၍ "အနုဇာနနံ ပဋိက္ခေပံ ဆဠေတိ နာမ၊ ပဋိက္ခေပေါ စ အနုဇာနနန္တိ အနုဇာနန ပဋိက္ခေပါကာရဘူတံ ဆလံ ဝဒတိ တေနာတိ ဆလဝါဒေါ။ ဤသို့ ဆိုသည်။

ဝစနသာမညမတ္တံ[၁]၊သာမညဖြစ်သောစကားမျကို။(ဝုတ္တံ-၌စပ်။)ဆလဝါဒဿ၊ ၏။ ကာရဏတ္ကာ၊ အကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဆလဝါဒေါတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီ။ ဣတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဝါ၊ တနည်း။ ဝစနသာမညမတ္တဥ္စ၊ သာမည စကားမျကို၎င်း။ ဆလဝါဒဥ္စ၊ ဆလဝါဒကို၎င်း။ နိဿာယ၊ မှီ၍။ (ပဋိကမ္မံ ကရောန္တော အာဟတို့-၌စပ်။) ဣတိအတ္ထော[၁]၊ နက်။

ဌပနာ၊ ဌပနာသည်။ ဝါ၊ သူ၏စကားကို အတည်ထားခြင်းသည်။ နိဂ္ဂဟပဋိကမ္မာနံ၊ နိဂ္ဂဟ, ပဋိကမ္မတို့ကို။ ပါကဋ္ဌဘာဝကရဏံ၊ ထင်ရှားသည်၏ အဖြစ်ကို ပြုကြောင်းစကားသည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ ဣဒံ[၂]၊ ဤစကားကို။ ဝိစာရေတဗ္ဗံ၊ စိစစ်ထိုက်၏။ (ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣတိ ဣဒံ၊ကို။ ဝိစာရေတဗ္ဗံ၊ စိစစ်ထိုက်သနည်း။) ဟိ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပက္ခဋ္ဌပနေန၊ သူတပါး၏ အဖိုဖြစ်သော အယူကို အတည်ထားခြင်းနှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ ("မိစ္ဆာတိ အာရောပေတုံ န သက္ကာ"၌ စပ်။) ပုရိမံ၊ ရှေစကားကို။ အနုဇာနိတ္ဂာ၊ "အာမန္တာ" ဟု ခွင့်ပြုပြီး၍။ ပစ္ဆိမဿ၊ နောက်စကားကို။ အဝဇာနနံ၊ "န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ"ဟု ပယ်ခြင်းသည်၎င်း။ ပစ္ဆိမံ ဝါ၊ နောက် စကားကိုမူလည်း။ အဝဇာနန္တဿ၊ "န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ"ဟု ပယ်ရှားသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ပုရိမာနုဇာနနံ၊ ရှေစကားကို "အာမန္တာ"ဟု ခွင့်ပြုခြင်းသည်၎င်း။ မိစ္ဆာ၊ မှားယွင်း၏။ ဣတိ၊ ဤသို့သော အပြစ်ကို။ အာရောပေတုံ[၃]၊ တင်ခြင်းငှါ။ န သက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ ဣဒံ၊ ဤစကားကို။ ဝိစာရေတဗ္ဗံ၊ ၏။

၁။ ဝစနသာမညဿပေဿဝါ အတ္ထော။ ။ပဌမနည်း၌ အဌကထာဝယ် "ဝစန သာမညမတ္တံ ဆလဝါဒံ"ဟူသော ၂-ပုဒ်ကို အရတူအဖြစ်ဖြင့် ယူခဲ့၏။ ထိုသို့ ယူသော ကြောင့် ဝစနသာမညမတ္တကို ဆလဝါဒ ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်း ဖြစ်သောကြောင့် ကာရဏူပစာဟု ကြံခဲ့ရသည်။ ဤနည်း၌ကား "ဝစနသာမညမတ္တံ"အရ "နုပလဗ္ဘတိ" စကား၏ အနုဇာနန ပဋိက္ခေပ ၂-ဖက်ရသော သာမညစကားဖြစ်ခြင်းကိုသာ ယူ၍ "ဆလဝါဒ"အရ အနုဇာနန ပဋိက္ခေပ ၂-မျိုးရသဖြင့် နိဂ္ဂဟဌာနဖြစ်အောင်ပြုလုပ် ခြင်းကို ယူပါ။ ထို ၂-မျိုးလုံးကို မှီ၍ ပဋိကမ္မကို ပြုလိုသောကြောင့် "အာဇာနာ ဟိ ပဋိကမ္မံ"ဟု ဆိုသည်-ဟူလို။ ဤနည်း၌ သာမညဝစန ဖြစ်ခြင်းသည် အကြောင်း, ဆလဝါဒဖြစ်ခြင်းသည် အကျိုးဟု ခွဲပါ။ [ဝစနသာမညမတ္တံ(ကို၎င်း) အတ္ထဘူတံ (အကျိုးဖြစ်၍ ဖြစ်သော) တဒတ္ထံ (ထို သာမညဝစန၏ အကျိုးဖြစ်သော) ဆလဝါဒံ (ကို၎င်း) နိဿာယ။-အနု။]

၂။ ဌပနာ ။ပေ။ ဣဒံ။ ။အဌကထာ၌ " ဌပနာနာမ ပရဝါဒီ ပက္ခဿ ဌပနတော။ပေ။ န နိဂ္ဂဟဿဝါ ပဋိကမ္မဿ ဝါ ပါကဋ္ဌဘာဝကရဏံ"ဟု ရှိ၏၊ ထိုအဌ ကထာစကားကိုချုံး၍ "ဌပနာ နိဂ္ဂဟပဋိကမ္မာနံပါကဋ္ဌဘာဝကရဏံ"ဟု ပြထားသည်။

၃။ န ဟိ ။ပေ။ အာရောပေတုဘိ။ ။"ဟဋ္ဌိ ပုဂ္ဂိလော ဥပလဗ္ဘတိ"စသော ဌပနာ စကားမပါဝဲ ရှေ့အမေးကို ခွင့်ပြု၍ နောက်အမေးကို ပယ်ရှားခြင်းကို မိစ္ဆာ

၃။ တဝါတိ၊ တဝဟူသည်လည်းဖြစ်သော။ ပဋိဇာနန္တန္တိ စ၊ "ပဋိဇာနန္တံ" ဟူသည်လည်း ဖြစ်သော။ (ဣမာနိ၊ ဤသဒ္ဒါတို့သည်။) ပစ္စတ္တေ၊ ပဌမာဝိဘတ်၏ အနက်၌။ သာမိ ဥပယောဂဝစနာနိ၊ ဆဋ္ဌီဝိဘတ်, ဒုတိယာဝိဘတ်ရှိသော သဒ္ဒါတို့သည်။ (ဟောန္တိ)။ ဣတိ အဓိပ္ပါယေန၊ ဤသို့သော အလိုအားဖြင့်။ တံ့ ယေဝ၊ တံ့ ယေဝဟူ၍ဂင်း။ ပဋိဇာနန္တောတိ၊ ပဋိဇာနန္တောဟူ၍ဂင်း။(သင်္ဂဟကာရော) အာဟ၊ ဆိုပြီ။ ["တံ့ ယေဝ ပဋိဇာနန္တော"ဟု တဆက်တည်းမရှိသောကြောင့် ခွဲ၍ အနက်ပေးလိုက်သည်။]

၄။ စတူဟိ ပါပနာရောပနာဟိ နိဂ္ဂဟဿ ဥပနိတတ္တာတိ၊ ဟူသောပုဒ်၏။ (အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော-၌ စပ်။) "ဒုနိဂ္ဂဟိတာ စ ဟောမ၊ ဟဉ္ဇ"တိ အာဒိနာ၊ အစရှိသော စကားရပ်ဖြင့်။(ဥပနိတတ္တာ-၌စပ်။) တယာ၊ အသင်သကဝါဒီသည်။ မမ၊ အကျွန်ုပ်၏အပေါ်၌။ ကတော၊ ပြုအပ်သော။ နိဂ္ဂဟော၊ နှိပ်ခြင်းသည်။ [မိစ္ဆာ-၌ စပ်ရမည်ဖြစ်၍ နိဂ္ဂဟောနောက်၌ ပိုဒ်မရှိရ။] မယာ၊ အကျွန်ုပ်သည်။ တဝ၊ အသင် သကဝါဒီ၏ အပေါ်၌။ ကတော၊ ပြုအပ်သော။ နိဂ္ဂဟော၊ နှိပ်ခြင်းသည်။(မိစ္ဆာ) ဝိယ၊ မှားသကဲ့သို့။ မိစ္ဆာ၊ မှား၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ တေန၊ ထိုသကဝါဒီသည်။ အနုလောမပဋ္ဌကေ၊၌။ ဝါ၊ တုန်းက။ စတူဟိ၊ ကုန်သော။ ပါပနာရောပနာဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ကတဿ၊ ပြုအပ်သော။ နိဂ္ဂဟဿ၊ နှိပ်ခြင်း၏။ (ဒုက္ကဋ္ဌဘာဝ-၌စပ်။) တေန နိယာမေန၂၊ ထိုသကဝါဒီ နှိပ်အပ်သောနည်း

ဟုဂင်း (တနည်း) နောက်အမေးကို ပယ်ရှား၍ ရှေ့အမေးကို ခွင့်ပြုခြင်းကို မိစ္ဆာဂင်းဟု အပြစ်မတင်နိုင်၊ ဌပနာစကားပါမှသာ အပြစ်တင်နိုင်၏၊ ထို့ကြောင့် "ဌပနာစကားသည် နိဂ္ဂဟပဋိကမ္မတို့ကို ထင်ရှားအောင် မပြုနိုင်" ဟူသောစကားကို စိစစ်ထိုက်သည်- ဟု ဆိုလိုသည်။

မှတ်ချက်။ ။ဤ၌ "ပက္ခဋ္ဌပနေန ဝိနာ"ဟူသော စကားသုံးကို ထောက်၍ အဋ္ဌကထာဝယ် "ပရဝါဒီပက္ခဿ ဌပနတော" ၌ "ပရဝါဒီပက္ခဿ"ကို ပါဋ္ဌပျက်ဟု မှတ်ချက် ချခဲ့ရသည်။

၁။ ကတဿ နိဂ္ဂဟဿ။ ။အဋ္ဌကထာဝယ် "ပါပနာ ရောပနာဟိ"ပုဒ်ကို "ဥပနိတတ္တာ"၌ စပ်မည်စိုးသောကြောင့် "ကတဿ"ဟု ထည့်၍ဖွင့်သည်။ထိုအဖွင့်ဖြင့် "စတူဟိ ပါပနာရောပနာဟိ"၌ ပါပနာ ရောပနာ ၄-ပါးဟူသည် ဥပနယနအတွက် ၄-ပါး မဟုတ်၊ အနုလောမပဋ္ဌကတုန်းက ပြုအပ်ခဲ့သော ပါပနာ ရောပနာ ၄-ပါး တည်း"ဟု သိစေသည်။

၂။ တေန နိယာမေန။ ။ယေန နိယာမေန သကဝါဒိနာ စတူဟိ ပါပနာ ရောပနာဟိဿ(ထိုပရဝါဒီ၏ အပေါ်၌)နိဂ္ဂဟော ကတော(အနုလောမပဋ္ဌကတုန်းက ပြုအပ်ပြီ။) တေန နိယာမေန။- အနု။ တေန အတွက် "ယေန နိယာမေန"စသည်ဖြင့် အနိယမဝါကျထည့်၍ နိယာမ-အရ မှတ်သားကြောင်းနည်းကို ယူပါ-ဟု သိစေလိုသောကြောင့် "နယေန"ဟု ဖွင့်သည်။ အနုလောမပဋ္ဌကတုန်းက သကဝါဒီသည်

ဖြင့်။ ဒုက္ကဋ္ဌဘာဝဿ၊ မကောင်းသဖြင့် ပြုအပ်သည်၏ အဖြစ်၏။ ဝါ၊ ကို။ အတ္တနာ၊ မိမိသည်။ ကတနိဂ္ဂဟေန၊ ပြုအပ်သောနှိပ်ခြင်းနှင့်။ သဟ၊ တက္ခ။ ဥပနီတတ္တာ၊ ကပ်ဆောင် အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ("ဥပနယစတုက္ကံ နာမ ဟောတိ-"၌ စပ်။) ဝါ၊တနည်း။(ဒုနိဂ္ဂဟိတာ စ ။ ပေ ။ မိစ္ဆာတိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ တေန၊ ထိုသကဝါဒီသည်။ အနုလောမ ပဋ္ဌကေ၊ ၌။ ဝါ၊ တုန်းက။ စတူဟိ၊ ကုန်သော။ ပါပနာရောပနာဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ကတဿ၊ ပြုအပ်သော။ နိဂ္ဂဟဿ၊ ၏။ ဝါ၊ ကို။ ဤ ပုဒ်တို့ကို ရှေမှ လိုက်စေသည်) အနိဂ္ဂဟဘာဝဿ၊ နိဂ္ဂဟ မဟုတ်သည်၏ အဖြစ်၏။ ဝါ၊ သို့။ ဥပဂမိတတ္တာ၊ ကပ်ရောက်စေအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ (ဥပနယနစတုက္ကံနာမ ဟောတိ-၌ စပ်။)ဣတိ အတ္ထော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

၅။ (ယထာ၊ အကြင် အခြင်းအရာ အားဖြင့်။ "တယာ မမ ကတော နိဂ္ဂဟော" တိ အာဒိနာ၊ အစရှိသော စကားဖြင့်။ အနိဂ္ဂဟဘာဝူပနယော၊ နှိပ်ခြင်းမဟုတ်သည်၏ အဖြစ်သို့ ကပ်ဆောင်ကြောင်း စကားကို။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်ပြီ။)ဧဝမေဝ၂၊ဤ အခြင်းအရာ အားဖြင့်ပင်။ တေ နဟိ ယံ နိဂ္ဂဏ္ဌာသိ-ဟဋ္ဌိ ။ ပေ ။ ဣဒံ တေ မိစ္ဆာတိ၊ ဟူသော ပါဋ္ဌိတော်ဖြင့်။ (ဝုတ္တဿ၊ ဆိုအပ်

ပါပနာ ရောပနာ ၄-မျိုးတို့ဖြင့် နိဂ္ဂဟကို ပြုအပ်ခဲ့သောနည်းအတိုင်း မိမိသည် ပြုအပ်သော နိဂ္ဂဟနှင့်တကွ ကပ်ဆောင်အပ်သည့်အတွက် ဥပနယနစတုက္က အမည်ရသည်-ဟူလို။

၁။ အနိဂ္ဂဟဘာဝဿ ဝါ ဥပဂမိတတ္တာ။ ။သကဝါဒီ၏ မိမိအပေါ်၌ နှိပ်ခြင်းသည် မှားယွင်းသော နှိပ်ခြင်းဖြစ်ရကား နှိပ်ရာ မရောက်သောကြောင့် "အနိဂ္ဂဟဘာဝဿ ဝါ ဥပဂမိတတ္တာ"ဟု တနည်းဖွင့်သည်။ ပဋမနည်း၌ မိမိနှိပ်မှုကို ဥပမာပြု၍ မိမိနှိပ်မှုနှင့်တကွ သကဝါဒီ၏ နှိပ်မှုကို ကပ်ဆောင်ခြင်းကို "ဥပနယန"ဟု ခေါ်၏။ ဤ ဒုတိယနည်း၌ကား သကဝါဒီ၏ နှိပ်မှုကို အနိဂ္ဂဟိတ အဖြစ်သို့ ရောက်စေခြင်းကို "ဥပနယန"ဟု ခေါ်သည်။ [ဥပဂမိတတ္တာကို ပါပိတတ္တာ ဟု အနုဖွင့်သောကြောင့် "ဂမိတ"၌ ကာရိတ် အကြေကြံပါ။]

၂။ ဧဝမေဝ။ ။"ဧဝမေဝ"ကို ဝေဒိတဗ္ဗာ-၌ စပ်။ "ဧဝမေဝ-ဤအတူ" ဟူသည်။ ဥပနယနစတုက္ကဌ် "အနိဂ္ဂဟဘာဝူပဂမနနှင့်အတူတည်း။ အနိဂ္ဂဟဘာဝူ-ပဂမနသို့ ရောက်စေရာ၌ "တယာ မမ ကတော နိဂ္ဂဟော"စသည်ဖြင့် အနိဂ္ဂဟ အဖြစ်သို့ ရောက်စေသကဲ့သို့ ဤအတူပင် "တေန ဟိ ယံ နိဂ္ဂဏ္ဌာသိ၊ ဟဋ္ဌိ ။ပေ။ ဣဒံ တေ မိစ္ဆာ"ဟူသော ဤပါဋ္ဌိတော်ဖြင့် ဟောအပ်သော အနိဂ္ဂဟအဖြစ်ကို အပြီးသို့ ရောက်စေကြောင်း စကားကိုပင် "နိဂ္ဂမနစတုက္က"ဟု သိနိုင်ပါသည်၊ ဤ၌လည်း နိဂ္ဂမန ၄-မျိုးပြသည့်အတွက် နိဂ္ဂမနစတုက္ကဟု ခေါ်သည် မဟုတ်။ အနုလောမ ပဋ္ဌကတုန်းက ပါပနာ ရောပနာ ၄-ပါးကို ညွှန်ပြ၍ အုပ်သောကြောင့် နိဂ္ဂမနစတုက္က ခေါ်ရသည် ဟု မှတ်ပါ။

သော။) တေဿ အနိဂ္ဂဟဘာဝနိဒ်မနဿေဝ ၁၊ ဤ အနိဂ္ဂဟ အဖြစ်ကို နိဂုံးအုပ်ကြောင်း စကား၏ပင်။ နိဂမန စတုက္ကတာ၊ နိဂမနစတုက္က၏အဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။

အနုလောမပစ္စနိကဝဏ္ဏနာ၊ အနုလောမပစ္စနိက အဖွင့်သည်။

နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီးပြီ။

၂-ပစ္စနိကာနုလောမ အဖွင့်

၃-၁၀။ "အတ္တနော လဒ္ဓိံ နိဿာယ ပဋိညာ ပရဝါဒိဿာ"တိ၊ ဟူ၍၊ ဝတ္တာ၊ ဆိုပြီး၍။ ပုန၊ တဖန်။ ပရမတ္ထဝသေန ။ပေ။ ပရဝါဒိဿာတိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဃကာရေန) ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ တတြ၊ ထို စကားရပ်၌။ အယံ ပဋိညာဝေပါ ၁၊ ဤ ပယ်ခြင်းကို။ အတ္တနော၊၏။ လဒ္ဓိယာ၊ အယူအားဖြင့်။ (ပရဝါဒိနာ၊ သည်) ယဒိ ကတော၊ အကယ်၍ ပြုအပ်သည် ဖြစ်အံ့။ (ဝံသတိ၊ သော်။) ပရမတ္ထတော၊ ပရမတ္ထသစ္စာမှ။ အညေန၊ အခြားသော။ သစ္စိကဋ္ဌ၂ ပရမတ္ထေန၊ သမ္မုတိသစ္စာ ဖြစ်သော သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထအားဖြင့်။ ပုဂ္ဂလော၊ ကို။ ဥပလဗ္ဘတိ၊ ပညာဖြင့်ကပ်၍ ရှုမှတ်သည်ရှိသော် ရအပ် ရနိုင်၏။ ဣတိ

အနုဋ္ဌိကာ။ ။ဧဝမေဝါတိ ယထာ တထာ မမ ကတော နိဂ္ဂဟော တိအာဒိနာ အနိဂ္ဂဟဘာဝူပနယော ဝုတ္တော။ (အဋ္ဌကထာဌ်လာသော ဥပနယနစတုက္ကစကား၊ကို ချုံး၍ ဥပမာနဝါကျအဖြစ်ဖြင့် ပြသည်။)ဧဝမေဝ....တေဿာတိ တေနဟိတိ အာဒိနာ ဣမာယ ပါဠိယာ ဝုတ္တာသ (တေဿ၏ စွဲနက်ကို ပြသည်။) ဤအတိုင်း နိဿယဌ် ထည့်ပါဌ်သွင်း၍ အနက်ပေးပါသည်။

၁။ **အနိဂ္ဂဟဘာဝနိဂမနဿေဝ**။ ။နိဋ္ဌာနံ ဂမေတိ ဧတေနာတိ နိဂမနံ။ အနိဂ္ဂဟဘာဝသ+နိဂမနံ အနိဂ္ဂဟဘာဝနိဂမနံ။ ပဋိကမ္မစတုက္က, နိဂ္ဂဟစတုက္က, ဥပနယနစတုက္ကတို့ဖြင့် သကဝါဒီ၏ နှိပ်ခြင်းကို နှိပ်ရာမရောက် (အထမမြောက်)ဟု ပရဝါဒီက ချေပခဲ့ရာ ထို နိဂ္ဂဟအဖြစ်ကို အပြီးသို့ ရောက်စေကြောင်း စကားရပ် ဖြစ်သောကြောင့် "အနိဂ္ဂဟဘာဝနိဂမန" (အနိဂ္ဂဟဘာဝနိဂုံး)ဟူ ခေါ်ရသည်-ဟူလို။ ဥပနယနစတုက္ကနှင့် စတုက္ကဖြစ်ပုံချင်း တူသောကြောင့် "နိဂမနဿေဝ" ဟု ဧဝ ထည့်သည်။

၂။ **တတြာယံ ပဋိညာဝေါ**။ ။ဋီကာဆရာသည် အဋ္ဌကထာ၏ စကား၊ကို "အတ္တနော လဒ္ဓိံ နိဿာယ ။ပေ။ ပရဝါဒိဿာတိ ဝုတ္တံ"ဟု ဌပနာထား၍ပြီးလျှင် ထိုစကား၌ အပြစ်ပြလိုသောကြောင့် "တတြာ ယံ"စသည်ကို မိန့်သည်။ [အယံ ကို ပဋိညာဝေါနှင့် တွဲပါ။ ရှေး နိဿယဌ်လည်း အယံ ပဋိညာဝေါ"ဟုပင် တွဲ၏။ မစု ဌ်ကား "အယံ ဒေါသော"ဟု အယံ၏ အစွဲကို ထည့်ထား၏ စဉ်းစားပါ။]

အယံ၊ ဤသည်ကား။ အဿ၊ ထို ပရဝါဒီ၏။ လဒ္ဓိ၊ အယ္ဟူတည်း။ ဣတိ၊ ဤ အနက်အဓိပ္ပါယ်သည်။ အာပဇ္ဇတိ၁၊ ဖြစ်၏။

စ၊ ဆက်။ တထာ၊ ထို ဤ အနက် အဓိပ္ပါယ်၏ ဖြစ်ခြင်းသည်။ သတိ၊ ဖြစ်လသော်။ သမ္မုတိ သစ္စဝသေန၊ သမ္မုတိ သစ္စာ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဥပလဒ္ဓိ၊ ပညာဖြင့်ကပ်၍ ရှုမှတ်သည်ရှိသော် ရအပ် ရနိုင်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဣစ္ဆန္တေန၊ အလိုရှိသော သကဝါဒီသည်။ အယံ၊ ဤ ပရဝါဒီကို။ နနိဂ္ဂဟေတဗ္ဗော၂၊ မနှိပ်ထိုက်။ အတ္တာနော၊ မိမိဟူသော ပရဝါဒီ၏။ လဒ္ဓိံ၊ အယ္ဟူကို။ နိဂ္ဂဟိတ္ဝာ၊ လျှို့ဝှက်၍။ ပရဿ၊ မိမိမှတပါးသော သကဝါဒီ၏။ လဒ္ဓိဝသေန၊ အယ္ဟူ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အထ ပဋိက္ခိပတိ၊ အကယ်၍ ပယ်မြစ်သည်ဖြစ်အံ့။ (ဧဝံသတိ၊ သော်။) ပုရိမပဋိညာယ၊ ရှေပဌမပုစ္ဆာ၌ဖြစ်သော အာမန္တာ ဟူသော ဝန်ခံခြင်းနှင့်။ အဝိရောဓိတတ္တာ၊ မဆန့်ကျင်စေအပ်သည်အဖြစ်ကြောင့်။ နနိဂ္ဂ-ဟေတဗ္ဗော၃၊ မနှိပ်ထိုက်။

ဟိ၊ မှန်။ (တနည်း) ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပုရိမပဋိညာယ အဝိရောဓိတ-ဘာဝေါ၊ ကို။ ဝိညာယတိ၊ နည်း။ [ဤသို့ မဓုဠ်ပုစ္ဆာဝါကျထည့်သည်။] ဟိ (ယသ္မာ)၊ ကြောင့်။ အတ္တာနော စ၊ မိမိဟူသော ပရဝါဒီ၏ဌင်း။ ပရဿ စ၊ မိမိမှတပါးသော သကဝါဒီ၏ဌင်း။ လဒ္ဓိံ၊ အယ္ဟူကို။ ဝဒန္တဿ၊ ပြောဆိုသော ပရဝါဒီ၏အပေါ်၌။ ဒေါသော၊ ရှေနောက် ဆန့်ကျင်ခြင်း ဟူသော

၁။ **အယံ ပဋိက္ခေပေါ ။ပေ။ အာပဇ္ဇတိ။** ။"နှ ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ"ဟု ပရဝါဒီ၏ ဤပယ်ခြင်းသည် သူ၏ အယ္ဟူအတိုင်း ပြုအပ်သော ပယ်ခြင်းဖြစ်လျှင်(ရုပ် ဝေဒနာစသော ပရမတ္ထ အခြင်းအရာအားဖြင့်သာ ပုဂ္ဂိုလ်ကို မရအပ်၊) ပရမတ္ထမှ တပါးသော သမ္မုတိသစ္စာ အခြင်းအရာအားဖြင့်ကား ပုဂ္ဂိုလ်ကို ရအပ်၏-ဟူသော ဤအယ္ဟူသည် ပရဝါဒီ၏ အယ္ဟူဖြစ်၏-ဟူသော အနက်အဓိပ္ပါယ် ဖြစ်၏။

၂။ **တထာ စ သတိ ။ပေ။ နနိဂ္ဂဟေတဗ္ဗော။** ။ထိုသို့ဖြစ်လျှင် သမ္မုတိသစ္စာ အားဖြင့် ပုဂ္ဂိုလ်ကို ရခြင်းကို သကဝါဒီလည်း အလိုရှိပြီးဖြစ်ရကား (အယ္ဟူချင်း မကွဲသောကြောင့်) ဤ ပရဝါဒီကို သကဝါဒီက မနှိပ်ထိုက်။ "အာဇာနာဟိ နိဂ္ဂဟံ" စသည်ဖြင့် ဆို၍ မနှိပ်ထိုက်-ဟူလို။

၃။ **အထ ။ပေ။ နနိဂ္ဂဟေတဗ္ဗော။** ။ပရဝါဒီသည် "သမ္မုတိသစ္စာအားဖြင့် ပုဂ္ဂိုလ်ကို ရနိုင်၏"ဟူသော သူ့အယ္ဟူကို လျှို့ဝှက်၍ သကဝါဒီ၏ အယ္ဟူအားဖြင့် "ပရမတ္ထသစ္စာဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို မရအပ်"ဟု ပယ်သည်ဖြစ်အံ့။ ဤသို့ဖြစ်လျှင် ပဌမ ပုစ္ဆာတုန်းက "သမ္မုတိသစ္စာအားဖြင့် ပုဂ္ဂိုလ်ကို ရအပ် ရနိုင်၏"ဟူသော ပဋိညာဉ်နှင့် ဆန့်ကျင်ဘက် မဖြစ်။ ထိုသို့ မဆန့်ကျင်သောကြောင့် ပရဝါဒီကို သကဝါဒီက မနှိပ်ထိုက်။

အပြစ်သည်။ နအာပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ [ပုရိမပဒဋ္ဌိညာယ အဝိရောဓိတ ဘာဝေါ ဝိညာယတိ။]

ပန၊ ထိုသို့ပင် ပဋိညာဉ်ကို ဆန့်ကျင်ဘက် မဖြစ်စေပါသော်လည်း။ အတ္တနော၊ မိမိဟူသော ပရဝါဒီ၏။ လဒ္ဓိယာ၊ အယူအား၌။ ပဋိဇာနိတ္ဗာ၊ အာမန္တာဟု ဝန်ခံပြီး၍။ ပရလဒ္ဓိယာ၊ တပါးသော သကဝါဒီ၏ အယူအား၌။ ပဋိက္ခိပန္တေန၊ "နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ"ဟု ပယ်သော ပရဝါဒီကို။ ဝါ၊ သည်။ (ဂဟိတာ-၌ စပ်။) အတ္တနော၊ ၏။ လဒ္ဓိ၊ ကို။ ဆဋ္ဌေတ္ဝာ၊ စွန့်၍။ ပရလဒ္ဓိ၊ တပါးသော သကဝါဒီ၏ အယူသည်။ ဝါ၊ ကို။ ဂဟိတာ၊ ယူအပ်သည်။ ဝါ၊ ယူအပ်ရာရောက်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ နိဂ္ဂဟေတဗ္ဗော၊ နှိပ်ထိုက်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဇာတ္ထ၊ ဤ "ပရမတ္ထဝသေန။ပေ။ ပရဝါဒီဿ"ဟူသော စကားရပ်၌။ အယံ အဓိပ္ပါယော၊ ဤသို့သော အလိုသည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။

ပစ္စနီကာနုလောမဝဏ္ဏနာ၊ ရွှေပက္ခ၌ ပစ္စနီက ရွှေသွားရှိ၍ ပဋိကမ္မစသော စတုက္က ၄-ရပ်ဖြင့် အနုလောမ နောက်လိုက်ရှိသောကြောင့် ပစ္စနီကာနုလော မည်သော ပါဠိတော်၏ အဖွင့်သည်။
နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီး၏။
သုဒ္ဓသစ္စိကဋ္ဌဝဏ္ဏနာ၊ နိဋ္ဌိတာ။

၁။ **နဟိ ။ပေ။ ဒေါသော အာပဇ္ဇတိ။** ။ပရဝါဒီသည် ပဌမပုစ္ဆာတုန်းက မိမိအယူအတိုင်း "အာမန္တာ"ဟု ဝန်ခံ၍ ဒုတိယပုစ္ဆာ၌ သကဝါဒီ၏ အယူအတိုင်း "နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ (ပရမတ္ထသစ္စာဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို မရအပ်-ဟု မဆိုထိုက်)"ဟု ပဌမပုစ္ဆာ၌ မိမိအယူကိုဂင်း, ဒုတိယပုစ္ဆာ၌ သကဝါဒီ၏ အယူကိုဂင်း ဖြေဆိုမှ ပရဝါဒီမှာ အပြစ် မရှိ။ ထို့ကြောင့် မနှိပ်ထိုက်-ဟူလို။

၂။ **အတ္တနော ပန ။ပေ။ အဓိပ္ပါယော သိယာ။** ။ထိုသို့ မနှိပ်ထိုက်ပါပဲလျက် ပါဠိတော်၌ အဘယ့်ကြောင့် "အာဇာနာဟိ နိဂ္ဂဟံ-ဟု နှိပ်ပုံကို ပြရပါသနည်း"ဟု မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့် "အတ္တနော ပန" စသည်ကို မိန့်။ မိမိအယူအား၌ ပဌမပုစ္ဆာ၌ ဝန်ခံ၍ သူတပါးအယူအား၌ ပယ်သော ပရဝါဒီသည် မိမိအယူကို စွန့်၍ သူတပါးအယူကို ယူရာရောက်၏။ ထို့ကြောင့် "နှိပ်ထိုက်သည်-ဟု အဋ္ဌကထာဆရာ၏ အလို ဖြစ်စရာရှိ၏"ဟု ဋီကာဆရာက ဖေးဖေးမမ ဖွင့်သွားလေသည်။

မှတ်ချက်။ ။ဤသို့ ရွှေပဋိညာဉ်ကို နောက်စကားဖြင့် တားမြစ်ရာ ရောက်ခြင်းသည် အနုဋီကာ၌ ပြအပ်သော ဒွါဒီသတိနိဂ္ဂဟဌာနတွင် ပဋိညန္တရ (ဝန်ခံခြင်းမှတပါး) နိဂ္ဂဟဌာန ဟု အနုဋီကာဆိုသည်။

၂-သြကာသသစ္စိကဋ္ဌ

၁-အနုလောမပစ္စနီက အဖွင့်

၁၁။ သဗ္ဗတ္ထာတိ၊ ဟူသောပုဒ်၏။ သဗ္ဗသ္မိံ သရီရေတိ၊ ဟူ၍။ အယံ အတ္ထော၊ ဤအနက်ကို။ (၈ဟေတဗ္ဗော၊ ယူထိုက်၏။) ဣတိ၊ ဤ အနက် အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဒဿန္တော၊ ပြလိုသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သရီရံ့ သန္ဓာယာတိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဃကာရော) အာဟ၊ ဆိုပြီ။ တတ္ထာတိ၊ ကား ၊တသ္မိံ သံခိတ္တပါဌေ၊ ထိုချုံးအပ်သောပါဌ်၌။ ("အာပဇ္ဇတိ"၌ စပ်။)ယသ္မာ သရီရံ။ပေ။သကဝါဒိ-ဿာတိ ဧတေန၊ ဟူသော ဤစကားဖြင့်။ ကေနစိ၊ တစုံတခုသော။ သဘာ-ဝေန၊ သဘောအားဖြင့်။ ပုဂ္ဂလော၊ ကို။ နဥပလဗ္ဘတိ၊ မရအပ်။ ဣတိ အယံ-အတ္ထော၊ ဤအနက်သည်။ ဝါ၊ ကို။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်သည်။ ဝါ၊ ဆိုရာ ရောက်သည်။ ဟောတိ။ ဟိ၊ မှန်။ [(တနည်း) ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧတေန၊ ဤ စကားဖြင့်။ ကေနစိ၊ သော။ သဘာဝေန၊ အားဖြင့်။ ပုဂ္ဂလော၊ ကို။ နဥပလဗ္ဘတိ၊ မရအပ်။ ဣတိ အယံအတ္ထော ဝုတ္တော၊ သည်။ ဟောတိ ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိညာယတိ၊ နည်း။ ဟိ (ယသ္မာ)၊ ကြောင့်။] ကေနစိ သဘာ-ဝေန၊ တစုံတခုသော သဘောအားဖြင့်။ ဥပလဗ္ဘမာနဿ၊ ရအပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ သရီရဒဿနဝိမုတ္တော၊ ကိုယ်ဟူသော သြကာသ, ထို ကိုယ်မှ တပါး ဗဟိဒ္ဓ ဟူသော သြကာသမှ လွတ်သော။ ဥပလဒ္ဓိသြကာသော၊ ပညာဖြင့် ကပ်၍ ရှုမှတ်သည်ရှိသော် ပုဂ္ဂိုလ်ကို ရခြင်း၏ တည်ရာသည်။ နအတ္ထိ၊ မရှိတော့။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ ဧတေန၊ ဤစကားဖြင့်။ [ဒေသနှင့် စပ်၍ တစုံတခုသော ကိုယ်တွင်းကိုယ်ပ၌ ပယ်ခြင်းကို ဆိုကြောင်း ဖြစ်သော စကားဖြင့်] ကေနစိ သဘာဝေန ။ ပေ ။ ဝုတ္တော ဟောတိ။ ဣတိ ဝိညာယတိ။]

၁။ **ဧတေန ။ ပေ ။ ဝုတ္တော ဟောတိ။** ။"ယသ္မာ သရီရံ့ သန္ဓာယ ။ ပေ ။ သကဝါဒိဿာတိ" သည် အဋ္ဌကထာစကားတည်း၊ ထိုစကားအရ "သဗ္ဗတ္ထ နဥပလဗ္ဘတိ-အလုံးစုံသော ကိုယ်၌ ပုဂ္ဂလကို မရအပ်သလော"ဟု မေးရာဝယ် "အာမန္တာ"ဟု ဖြေလျှင် "အလုံးစုံသော ကိုယ်၌ ပုဂ္ဂလကို မရအပ်၊ ကိုယ်မှ အပြင်ပ ဖြစ်သော ဗဟိဒ္ဓ၌ ရအပ်၏"ဟု ခွင့်ပြုရာရောက်၏၊ ထို့ကြောင့် "နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ" ဟု သကဝါဒိက ပယ်သည်၊ ထိုသို့ ပယ်ခြင်းကို ကောက်ချက်ချလျှင် "ကိုယ်တွင်း ကိုယ်ပ ၂-ဌာန၌ မည်သည့်သဘောအားဖြင့်မျှ ပုဂ္ဂိုလ်ကို မရအပ်"ဟု ဆိုလိုရာ ရောက်သည်။

၂။ **နဟိ ။ ပေ ။ အတ္ထိတိ။** ။ဒဋ္ဌီကာရက္ခ ၂-နည်း အနက်ပေးထားသည်၊ "ဘာ့ကြောင့် မည်သည့် သဘောအားဖြင့်မျှ ပုဂ္ဂလကို မရအပ်"ဟု ဆိုလိုရာ ရောက်ကြောင်း သိနိုင်သနည်းဟူမူ....ပုဂ္ဂလကို ရဖို့ရာ အရပ်သည် ကိုယ်သော်လည်း ဖြစ်စရာရှိ၏၊ ကိုယ်မှ ပြင်ပ ဗဟိဒ္ဓသော်လည်း ဖြစ်စရာရှိ၏၊ ထို ၂-မျိုးမှ တပါး

၃-ကာလသစ္ဆိကဋ္ဌ

၁-အနုလောမ ပစ္စနီက အဖွင့်

၁၂။ ပုရိမပစ္ဆိမဇာတိကာလဥ္စာတိ၊ ဟူသောပါဠိ၌။မစ္ဆိမဇာတိကာလေ၊ အလယ်၌ ဖြစ်သော ဖြစ်ရာဘဝ ဟူသော ကာလ၌။ ဥပလဗ္ဘမာနဿ၊ ပညာဖြင့် ကပ်၍ ရှုမှတ်သည်ရှိသော် ရအပ်သော။ တသ္မော၀၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်၏ပင်။ ပုရိမပစ္ဆိမဇာတိကာလေသု၊ ရှေးအတိတ်၌ ဖြစ်သော ဖြစ်ရာဘဝ ဟူသော ကာလ, နောက်အနာဂတ်ဟူသော ဖြစ်ရာဘဝဟူသော ကာလတို့၌။ ဥပလဒ္ဓိ၊ ပညာဖြင့် ကပ်၍ ရှုမှတ်သည် ရှိသော် ပုဂ္ဂိုလ်ကို ရခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ (“အနုယောဂေါ သကဝါဒိဿ”၌စပ်။)ဤတိ၊ဤ သည်ကား။အဓိပ္ပါယော၊ အဋ္ဌကထာဆရာ၏ အလိုတည်း။

သေသံ ပဌမနယေ ဝုတ္တသဒိသမေဝါတိ၊ ကား။ တီသု၊ ကုန်သော။ ဤမေသု၊ “သဗ္ဗတ္ထ, သဗ္ဗဒါ, သဗ္ဗေသု” ဟူသော ဤ နည်းတို့တွင်။ ပဌမေ၊ ပဌမဖြစ်သော။ သဗ္ဗတ္ထာတိ၊ ဟူသော။ ဧတသ္မိံ နယေ၊ ဤ နည်း၌။ ဝုတ္တ-သဒိသမေဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော အစီအရင်နှင့် တူသည်သာ။ တံ၊ ထိုဆိုအပ်ပြီးသော အစီအရင်နှင့် တူသော အစီအရင်ရှိသော နည်းဟူသည်။ ကိံ၊ အဘယ်နည်း။ ပါဌဿ၊ ပါဠိတော်၏။ သံခိတ္တတာ၊ ချုံးအပ်သည်၏ အဖြစ်တည်း။ ဤတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဟိ၊ မှန်။ ဤဓာပိ၊ ဤ ကာလသစ္ဆိကဋ္ဌ၌လည်း။ သဗ္ဗဒါ နဥပလဗ္ဘတီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်သော်။ ကေဒါ၊ တရံတခါ၌။ဥပလဗ္ဘတိ၊၏။ ဤတိ၊ဤအနက်သည်။ အာပဇ္ဇတိ၊ဖြစ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပစ္စနီကေ၊ ၌။ ပဋိက္ခေပေါ၊ ပယ်ခြင်းသည်။ သကဝါဒိဿ၊ သကဝါဒီ၏ပယ်ခြင်းတည်း။ ဤတိ၊ ဤ အနက် အဓိပ္ပါယ်ကို။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ယှဉ်စေထိုက်၏။ ဤတိ၊ ဤသို့မှတ်အပ်၏။ [“သဗ္ဗဒါ နဥပလဗ္ဘတိ၊ အခါခပ်သိမ်း မရအပ်ဘူးလော”ဟု ပရဝါဒီက မေးရာဝယ်“အာမန္တာ”ဟု ဖြေလိုက်လျှင် အခါခပ်သိမ်းတော့ မရအပ်, တရံတခါတော့ ရအပ်၏-ဟု ခွင့်ပြုရာရောက်နေ၏။ ထို့ကြောင့် “ဤ ပြဿနာနှင့်စပ်၍ ဘာမျှမပြောထိုက်”ဟု ပယ်သောအားဖြင့် “န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ”ဟု သကဝါဒီ ဖြေသည်–ဟူလို။]

ပုဂ္ဂလကို ရဖို့ရာ အရပ်မရှိတော့။ နထို့ကြောင့် “ ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ”ဟု ပယ်ခြင်းသည် မည်သည့်သဘောအားဖြင့်မျှ ပုဂ္ဂိုလ်ကို မရအပ်-ဟု ဆိုလိုရာရောက်ကြောင်း သိနိုင်ပါသည်-ဟူလို။

သရီရတဒညဒိမုတ္တော။ ။“သရီရဝိမုတ္တော, တဒညဝိမုတ္တော”ဟု ၂-မျိုးခွဲပါ။ ထိုတွင် “သရီရဝိမုတ္တော”ဖြင့် ခန္ဓာကိုယ်မှ လွတ်သော ဥပလဒ္ဓိ ဩကာသကိုပြု၍ “တဒညဝိမုတ္တော”ဖြင့် ထို သရီရမှ တပါးသော ဗဟိဒ္ဓမှ လွတ်သော ဥပလဒ္ဓိ ဩကာသကို ပြသည်၊ ထို ၂-မျိုးလုံးမှ လွတ်သော ဥပလဒ္ဓိ ဩကာသ မရှိပါ-ဟူလို။

၄-အဝယဝသစ္ဆိကဋ္ဌ

၁-အနုလောမ ပစ္စနီက အဖွင့်

၀၃။ စ၊ ဆက်။ တတိယ နယေ၊ ဠ်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ "သဗ္ဗေသု နဥပလဗ္ဘတီ"တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်သော်။ ဝါ၊ ဆိုအပ်ရာ၌။ ကေသို့၊ တခု၌။ (ခန္ဓာတခု၌, သို့မဟုတ် အာယတန တခု စသည်၌။) ဥပလဗ္ဘတိ၊ ရအပ်၏။ ဣတိ၊ ဤ အနက်သည်။ အာပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပစ္စနီကော၊ ဠ်။ ပဋိက္ခေပေါ၊ ပယ်ခြင်းသည်။ သကဝါဒိဿ၊ သကဝါဒီ၏ ပယ်ခြင်းတည်း။ ဣတိ၊ ဤ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ တာဒိသမေဝါတိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဂဟကာရော) အာဟ၊ ပြီ။

ဩကာသာဒိ သစ္ဆိကဋ္ဌ

၂-ပစ္စနီကာနုလောမ အဖွင့်

၁၄။ တတ္ထ အနုလောမပဋိကဿာတိ အာဒိမ္ပိ၊ တတ္ထ အနုလောမပဋိကဿ အစရှိသော စကားရပ်၌။ အနုလောမ ပဋိကန္တိ၊ ဟူသော ပါဠိဖြင့်။ နိဂ္ဂဟ-ပဋိကံ၊ ကို။ (ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီ။) ပစ္စနီကန္တိ စ၊ ဟူသောပါဠိဖြင့်လည်း၊ ပဋိကမ်ံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီ။ ဣတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ တတ္ထ၊ ထို "တတ္ထ အနုလောမပဋိကဿ" အစရှိသော အဋ္ဌကထာ စကားရပ်၌။ "သဗ္ဗတ္ထ ပုဂ္ဂလော နုပလဗ္ဘတီတိ အာဒိ-

---

အမှာ။ ။"ဤ အဖွင့်သည် ဩကာသာဒိသစ္ဆိကဋ္ဌဝယ် ပရဝါဒီ၏ စကား ရှေ့သွားရှိ၍ သကဝါဒီ၏ ပဋိကမ္မ စသော စကား နောက်လိုက်ရှိသော ပစ္စနီကာ-နုလောမအဖွင့် ဖြစ်၏"ဟု ရှေးဦးစွာ သတိပြုပါ။ ထို့ကြောင့် ပရဝါဒီ၏ "ပုဂ္ဂလော နုပလဗ္ဘတိ"စသော စကားသည် "အာဇာနာဟိ နိဂ္ဂဟံ"ကို ထောက်၍ နိဂ္ဂဟပဋိက ဖြစ်၏။ ထိုနိဂ္ဂဟပဋိကကိုပင် အဋ္ဌကထာ၌"တတ္ထ အနုလောမပဋိကဿ"ဟု အနုလောမ ပဋိကအမည်ဖြင့် ဆိုထား၏။ ဘာ့ကြောင့်နည်း-နောက်၌ ပဋိကမ္မစတုက္က စသော ပစ္စနီကတွေ့ လာလတ္တံ့ဖြစ်သောကြောင့် ထို ပစ္စနီကကို ထောက်လျှင် "အနုလောမ" ဟု ခေါ်နိုင်သောကြောင့်တည်း။

၁။ အနုလောမ ။ပေ။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ။"အနုလောမပဋိကံ" ဟူသော ပါဠိဖြင့် ဤ ပစ္စနီကာနုလောမ ပါဠိတော်ဝယ် "အာဇာနာဟိ နိဂ္ဂဟံ"ဟု လာသော "နိဂ္ဂဟ ပဋိက"ကို ဆိုသည်ဟုဆင်း, "ပစ္စနီကဿ စ"ဟု လာသော အဋ္ဌကထာပါဠိဝယ် "ပစ္စနိကံ"ပါဠိဖြင့် ပါဠိတော်၌ ချုံးရာတွင် ပါဝင်သွားသော ပဋိကမ္မကို ဆိုသည်ဟုဆင်း မှတ်ပါ။

ကဿ၊ အစရှိသော။ အနုလောမပဋိကဿ။ ၏။ အတ္ထော၁၊ ကို။ သဗ္ဗတ္ထ၂ ပုဂ္ဂလော နုပလဗ္ဘတီတိအာဒိပါဠိ၊ အစရှိသော ပါဠိတော်ကို။ သဒ်ပိတ္ဝာ၊ ချုံး၍။ အာဂတော၊ လာသော။ သရူပေန၊ သရုပ်သကောင် အားဖြင့်။ အဝုတ္တော၊ မဆိုအပ်သော။ (ပစ္စနီကေ၊ ၌။) ယသ္မာ သရီရံ သန္ဓာယာတိ-အာဒိနာ၃၊ အစရှိသော။ ဝုတ္တနယေန၊ ဆိုအပ်ပြီးသော် သဒ္ဒါနည်းဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ (တနည်း) ယသ္မာ သရီရံ သန္ဓာယာတိအာဒိနာ၊ အစရှိသော ပါဌ်ဖြင့်။ ဝုတ္တနယေန၂-၃၊ ဆိုအပ်ပြီးသော အနက် နည်းဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ သိထိုက်၏။

"သဗ္ဗတ္ထ ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတီ"တိ အာဒိကဿ၊ အစရှိသော။ ပဋိကမ္မ-ကရဏဝသေန၊ ပဋိကမ္မကို ပြုခြင်း၏ အစ္ဆမ်းအား ဖြင့်။ ဝုတ္တဿ၊ ဟောတော်မူ အပ်သော။ ပစ္စနီကဿ စ၄၊ ပစ္စနီက၏လည်း။ အတ္ထော၊ ကို။ ပဋိကမ္မော ဒိပါဠိံ၊ ပဋိကမ္မ အစရှိသော ပါဠိကို။ [အာဒိဖြင့် နိဂ္ဂဟစတုက္က, ဥပနယန-စတုက္က, နိဂ္ဂမန စတုက္က တို့ကိုယူ။] သံဒိပိတ္ဝာ၊ ချုံး၍။ အာဒိမတ္တဒဿနေန၊ အစမျှဖြစ်သော အနုလောမပဋိကကို ပြခြင်းဖြင့်။ အာဂတော၊ လာသော။ "ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတီ"တိအာဒိမှု၊ အစရှိသော။ အနုလောမေ၅၊ ၌။ "သဗ္ဗတ္ထော-

---

၁။ **အနုလောမပဋိကဿ အတ္ထော**။ ။ဤပုဒ်ကို "သဗ္ဗတ္ထ ပုဂ္ဂလော နုပ-လဗ္ဘတီတိ အာဒိကဿ"ဟု သရုပ်ဖော်သည်။ [ပစ္စနီကာနုလောမ အခန်း၀ယ် ဒုတိယ ပုစ္ဆာနှင့် အဖြေပင်တည်း။] ထို ပါဠိ၏ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို....

၂။ **သဗ္ဗတ္ထ ။ပေ။ ဝုတ္တနယေန**။ ။အနုလောမ ပစ္စနီက၀ယ် ပစ္စနီက၌ "သဗ္ဗတ္ထ ပုဂ္ဂလော နုပလဗ္ဘတိ"ဟူသော ပါဠိသည် ချုံးအပ်သော ပါဠိဖြစ်၍ စာအုပ်တို့၌ တိုက်ရိုက် မတွေ့ရ၊ ထို ပစ္စနီကကို ဖွင့်ရာ၌ "ယသ္မာ သရီရံ သန္ဓာယ သဗ္ဗတ္ထ နု ဥပလဗ္ဘတီ"တိ ဝုတ္တော် သရီရတော ဗဟိ ဥပလဗ္ဘတီတိ-ဟု ဆိုခဲ့၏။ ထိုဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့် ဤ ပစ္စနီကဿ အနက်အဓိပ္ပါယ်-ဟု ဆိုသည်။

၃။ **အာဒိနာ ဝုတ္တနယေန**။ ။"ယသ္မာ သရီရံ သန္ဓာယာတိ အာဒိနာ-ဤပုဒ်ကို ဝုတ္တနယေန၏ ဝိသေသနဖြစ်အောင် "အစရှိသော"ဟု ပေးလျှင် "ဝုတ္တနယ" အရ ဆိုအပ်ပြီးသော သဒ္ဒါနည်းကို ယူရ၏။ "အာဒိနာ-အစရှိသောပါဌ်ဖြင့်"ဟု ကရိယာအနက် ပေးလျှင် "ဝုတ္တနယ"အရ ဆိုအပ်ပြီးသော အနက်အဓိပ္ပါယ်နည်းကို ယူရ၏။ နေရာတိုင်း၌ ဤသို့ သဒ္ဒနယ အတ္ထနယ ယူရပုံကို အနက်ပေးပုံလိုက်၍ သိပါ။

၄။ **ပစ္စနီကဿ စ**။ ။ဤ"ပစ္စနီကဿ"ကို "သဗ္ဗတ္ထ ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတီ"တိ အာဒိကဿ ပဋိကမ္မကရဏဝသေန ဝုတ္တဿ-ဟု သရုပ်ဖော်၍ ထို ပစ္စနီက၏ အနက်ကို....

၅။ **ပဋိကမ္မော ဒိပါဠိံ ။ပေ။ အနုလောမေ**။ ။အဋ္ဌကထာဝယ် "ပါဠိံ သံဒိပိတ္ဝာ အာဂတော အနုလောမေ"ကို "ပဋိကမ္မော ဒိပါဠိံ သံဒိပိတ္ဝာ အာဒိမတ္တဒဿနေန အာဂတော ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတီတိ အာဒိမှု အနုလောမေ"ဟု ဖွင့်သည်။ ထိုအဖွင့်အရ

တိ သရီရံ သန္ဓာယ အနုယောဂေါ သကဝါဒိဿာ”တိ အာဒိနာ၊ အစရှိသော ပါဠိဖြင့်။ ဝုတ္တာနယေန၊ ဆိုအပ်ပြီးသော သဒ္ဒါကို ညွှန်ပြသောနည်းဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ (နောက်တနည်းလည်း ပေးပါ။) ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ အတ္ထော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။

အထဝါ၊ ကား။ တတ္ထာတိ၊ ဟူသောပုဒ်၏။ (အတ္ထော-ဌ် စပ်။) ယံ၊ အကြောင်း “ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတိ” အစရှိသော စကားကို။ အာရဒ္ဓံ၊ အားထုတ်အပ်ပြီ။ တသ္မိံ၊ ထို “ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတိ” အစရှိသော စကား၌။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ အတ္ထံ။ ကို။ အဂ္ဂဟေတဗ္ဗာ၊ မယူမူ၍။ [အဋ္ဌကထာ ဖွင့်သကဲ့သို့ အနက်မယူမူ၍။] တတ္ထ တေသု တီသု မုခေသု၊ ထို သြကာသ စသော ၃-ပါး သော ဝါဒမုခတို့၌။ ဣတိ၊ သို့။ အတ္ထော၊ ကို။ ဂဟေတဗ္ဗော၊ ၏။ စ၊ဆက်။ ဇတ္ထ၊ ဤ ဒုတိယ အတ္ထ ဝိကပ်၌။ အနုလောမပဋ္ဌကမူလကာ၊ အနုလောမ ပဋ္ဌကမူလ ရှိသော။ သဗ္ဗာနုလောမပစ္စနီက ပဋ္ဌကပါဠိ၊ အလုံးစုံသော အနုလောမ ပစ္စနီက ပဋ္ဌကပါဠိကို။ အနုလောမ ပဋ္ဌကဿ၊ ၏။ပါဠိတိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဃကာ-ရေန) ဝုတ္တာ။ တထာ၊ ထို့အတူ။ ပစ္စနီကာနုလောမ ပဋ္ဌကပါဠိ စ၊ ကိုလည်း။ ပစ္စနီကဿ၊ ၏။ ပါဠိတိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဃကာရေန) ဝုတ္တာ။ တံ၊ ထို အနု-လောမ ပစ္စနီကပါဠိ, ပစ္စနီကာ နုလောမ ပါဠိကို။ သံခိပိတ္တာ၊ ချုံး၍။ ပဋ္ဌိကမ္မ-

---

သြကာသာဒိသစ္ဖိကဋ္ဌ အနုလောမ ပစ္စနိက ပါဠိဝယ် ပဋ္ဌိကမ္မစတုက္က စသော ပါဠိကို ဆိုသည်-ဟု မှတ်ပါ။

၁။ **အထ ဝါ**။ ။အဋ္ဌကထာဝယ် “အာဒိ အာရဒ္ဓံ၊ တတ္ထ”ဟု ရှိသောကြောင့် “တတ္ထ”အတွက်“အာရဒ္ဓံ”ဟူသော ကြိယာ၏ ကံပုဒ်ဖြစ်သော “ပုဂ္ဂလော နုပလဗ္ဘတိ” အစရှိသော စကားကို စွဲရိုးရှိသော်လည်း ထို ကံပုဒ်ကို မစွဲပဲ ဌာနအားလျော်သော ဝါဒမုခ ၃-ပါးကို စွဲစေသည်။ ဤနည်း၌ “အနုလောမပဋ္ဌက”အရ အနုလောမပဋ္ဌက တခန်းသာမက အနုလောမပဋ္ဌကမူလရှိသော ပဋ္ဌိကမ္မ, နိဂ္ဂဟ, ဥပနယန, နိဂ္ဂမန တို့ကိုပါ ယူရသည်။ ပစ္စနိက အရလည်း ပစ္စနိကပဋ္ဌကမူလရှိသော ပဋ္ဌိကမ္မစသည် ပါရှိသော ပစ္စနိကာနုလောမ ပါဠိတရပ်ယုံးကို ယူရသည်။ ဤနည်းသည် အဋ္ဌကထာ နည်းကိုပင် တနည်းဖွင့်ခြင်းတည်း။

မှတ်ချက်။ ။ပဌမနည်း၌ “အနုလောမပဋ္ဌက”ဟု ဆိုပါလျက် အရကောက်သော အခါ ပရဝါဒီ၏ ပစ္စနိကပဋ္ဌကကို အရကောက်ရခြင်း, ပစ္စနိကအရလည်း အနုလောမ တုန်းက ပဋ္ဌိကမ္မစတုက္က တခုကိုသာ ယူရခြင်းသည် ရိုးရာ မရောက်သောကြောင့် ဤ ဒုတိယနည်းကို ဦးကာဆရာ ပြရသည်ဟု မှတ်ပါ။ ဤနည်း၏ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို သြကာသ စသည် မပါသော သုဒ္ဓသစ္ဖိကဋ္ဌကို ပြန်၍ ညွှန်ပေးကြောင့် သုဒ္ဓသစ္ဖိကဋ္ဌ၌ သမ္မတ္ထ စသည် မပါခြင်းနှင့် ဤသြကာသာဒိသစ္ဖိကဋ္ဌ၌ သမ္မတ္ထ စသည် ပါခြင်းသာ ထူးသည်ဟု မှတ်ပါ။ [တတ္ထ သမ္မတ္ထာတိ အာဒိနာ သရီရာဒိနော ပရာမသနံ နတ္ထိ၊ ကုမ အတ္ထိတိ အယံမေဝ ဝိသေသော၊ အည့ဲ သမာနန္တိ။ အနု။]

ဝသေန၊ ဖြင့်။ အာဂတေ၊ သော။ သရူပေန၊ သရုပ်သကောင် အားဖြင့်။ အဝုတ္တေ၊ သော။ [သံခိပိတ္ဌာကိုပင် ထင်ရှားအောင် "သရူပေန အဝုတ္တေ" ဟု ထပ်ဆိုသည်။] ပုဂ္ဂလော နုပလဗ္ဘတီတိ အာဒိကေ၊ အစရှိသော။ ပစ္စနီကေ၊ ၌ရင်း။ ဥပလဗ္ဘတီတိအာဒိကေ၊ သော၊ အနုလောမေ စ၊ ၌ရင်း။ အတ္ထော၊ ကို။ ဟေဋ္ဌာ၊ သော။ သုဒ္ဓိက သစ္စိကဋ္ဌေ၊ ၌။ ဝုတ္တနယေနေဝ၊ ဖြင့်သာ။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

ဩကာသာဒိသစ္စိကဋ္ဌဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

[စာအုပ်တို့၌ "ဩကာသာဒိ" မပါပဲ "သစ္စိကဋ္ဌဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ" ဟု ရှိ၏။ "ဩကာသာဒိ" ဟု ပါသင့်သည်။]

၅-သုဒ္ဓိကသံသန္ဒန အဖွင့်

၁၇–၂၇။ ရူပါဒီဟိ သဒ္ဓိံ သစ္စိကဋ္ဌ သံသန္ဒနန္တိ (ဧတ္ထ)၊ ဟူသော ဤ ပါဋ္ဌ၌။ သစ္စိကဋ္ဌဿ၊ သစ္စိကဋ္ဌ ဖြစ်သော။ ပုဂ္ဂလဿ၊ ကို။ ရူပါဒီဟိ၊ ရုပ်အစရှိသည်တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ သံသန္ဒနံ၊ နှီးနှောခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဝါ၊ ဖြစ်တော့လတ္တံ့။) ဝါ၊ တနည်း။ သစ္စိကဋ္ဌေ၊ သစ္စိကဋ္ဌကြောင့်။ ဝါ၊ သစ္စိကဋ္ဌအရာ၌။ ရူပါဒီဟိ၊ တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ ပုဂ္ဂလဿ၊ ကို။ သံသန္ဒနံ၊ နှီးနှောခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဝါ၊ ဖြစ်တော့လတ္တံ့။) ဣတိ၊ ဤကား။ အဓိပ္ပါယော၊ အဋ္ဌကထာ ဆရာ၏ အလိုတည်း။ [သဒ္ဓိံ ပုဒ်ကို သစ္စိကဋ္ဌ ပုဒ်ကျော်၍ သံသန္ဒနံ ပုဒ်၌ စပ်ပါ၊ ဟူလို။] ပုဂ္ဂလော ရူပဉ္ဇာတိ၂၊ ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတိ ဟူသောဝါကျ, ရူပဉ္ဇ ဥပလဗ္ဘတိ ဟူသော ဝါကျ၌။ စ-ကာရဿ၊ စ-အက္ခရာ၏။ သမုစ္စယတ္ထတ္တာ၊ သမုစ္စည်း အနက် ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ယထာ ရူပန္တိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ၊ သို့။ နိဒဿနဝသေန၊ ညွှန်ပြကြောင်း ဥပမာန၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တေ၊ ဆိုအပ်သော။ အတ္ထော၊ အနက်ကို။ ဝိစာရေတဗ္ဗော၃၊ စိစစ်ထိုက်၏။

၁။ **ဝုတ္တနယေနေဝ**။ ။ထို ပါဋ္ဌိတော်ကို ဖွင့်ရာ၌ "သဗ္ဗတ္ထာတိ သရီရံ သန္ဓာယ အနုယောဂေါ သကပါဒိဿ, ရူပသ္မိံ ။ပေ။ ပဋ္ဌိကွေပေါ ပရဝါဒိဿ" ဟု ဖွင့်ခဲ့၏၊ ထို အဖွင့်၌ ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်ပင် အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို သိပါ-ဟု ဆိုလိုသည်။

၂။ **ပုဂ္ဂလော ရူပဉ္ဇာတိ**။ ။ပါဋ္ဌိတော်၌ "ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတိ သစ္စိကဋ္ဌ-ပရမတ္ထေန ရူပဉ္ဇ ဥပလဗ္ဘတိ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေနာ" တိ-ဟု ၂-ဝါကျရှိ၏။ ထိုတွင် ရှေ့ဝါကျမှ "ပုဂ္ဂလော" ကိုရင်း, နောက်ဝါကျမှ "ရူပဉ္ဇ" ကိုရင်း "ပုဂ္ဂလော ရူပဉ္ဇာတိ" ဟု ပေါင်း၍ ဆိုထားသည်။

၃။ **ဝိစာရေတဗ္ဗော**။ ။ဋီကာဆရာ၏ အလိုအားဖြင့် "သမုစ္စည်းအနက် ရသော နေရာ၌ အနက် ၂-မျိုးလုံး တုလျဗလ=အားတူ အင်တူ ဖြစ်၏။ ဥပမာန

ပဋ္ဌလော၊ ကို။ ရူပါဒီဟိ၊ ရုပ်အစရှိသည်တို့မှ။ အညော၊ တမျိုးတခြား ဟူ၍ဝင်း။အညော စ၊ တမျိုးတခြားမဟုတ်ဟူ၍ဝင်း။ နဝတ္တဗ္ဗော၊ မဆိုထိုက်။ ဣတိ လဒ္ဓိ၊ ဤသို့သော အယူသည်။ သမယော၊ သမယတည်း။ ဇီဝံ၊ ဇီဝ သည်။ အည်ံ၊ သရီရမှ တမျိုးတခြားလော။ သရီရံ၊ သရီရသည်။ အည်ံ၊ ဇီဝမှ တမျိုးတခြားလော။ ဣတိ ဧတံ၊ ဤပြဿနာကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ အဗျာကတံ၊ ဖြေတော်မမူအပ်။ ဣတိ အာဒိကံ၊ ဤသို့ အစရှိသော ပါဠိရပ် သည်။ သုတ္တံ၊ သုတ္တ တည်း။ အနုညာယမာနေ၊ အာမန္တာဟု ခွင့်ပြုအပ် သော်။ တဒုဘယ ဝိရောဓေ၊ ထို ၂-ပါးစုံသော သမယ သုတ္တတို့နှင့် ဆန့်ကျင် ခြင်းသည်။ အာပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ဤ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ သမယသုတ္တံ ဝိရောဓံ ဒိသွာတိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဂဟကာရော) အာဟ၊ ပြီ။

ဓမ္မတောတိ၊ ကား။ ပါဠိတော၊ ပါဠိတော် အားဖြင့်။ ["သတ္တပညာသ အနုလောမ ပဋ္ဌကာနိ ဒဿိတာနိ-"၌ စပ်။] ပဋိကမ္မ စတုက္ကာဒီနိ သံခိတ္တာနိ။ ပရဝါဒီ ။ပေ ။ ဒဿိတာနိတိ၊ ဟူ၍။ ဝဒန္တေဟိ၊ ဆိုကုန်သော အဋ္ဌကထာ ဆရာတို့သည်။ ပဋ္ဌလော နုပလဗ္ဘတိ ။ပေ ။ အာဇာနာဟိ ပဋိကမ္မန္တိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ဤ ပါဠိ၌။ အာဇာနာဟိ နိဂ္ဂဟန္တိ၊ ဟူသော။ ပါဠော၊ သည်။ ဝါ၊ ကို။ ဒိဋ္ဌော၊ တွေ့မြင်အပ်သည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ့။ [အဋ္ဌကထာ အလို အနုလောမ ပစ္စနီကဒ္ဒုဂင်း, ပစ္စနီကာနုလောမဒ္ဒုဂင်း, "အာဇာနာဟိ နိဂ္ဂဟံ"ဟု ရှိရမည်။ ဋီကာ ဆရာ အလို ပစ္စနီကာနုလောမဒ္ဒု "အာဇာနာဟိ ပဋိကမ္မံ"ဟု ရှိရမည်။ ထို ပဋိကမ္မလည်း စတုက္ကမဟုက်။ ပဋိကမ္မပဋ္ဌကဟု ဩပမ္မသံသန္ဒန အခန်းဒ္ဒု ပြလိမ့်မည်။ ယခု စာအုပ်တို့ဒ္ဒုလည်း အနုလောမ ပစ္စနီကနယဝယ် "အာဇာနာဟိ နိဂ္ဂဟံ"ဟု ရှိ၍ ပစ္စနီကာနုလောမ နယ ဝယ်"အာဇာနာဟိ ပဋိကမ္မံ"ဟု ဋီကာအဆိုအတိုင်းပင် ရှိသည်။]

အညတ္တံ ပဋိဇာနာပနတ္ထန္တိ၊ ဟူသောပုဒ်၏။ (အတ္ထော-၌ စပ်။) မယာ၊ သည်။ အညတ္တံ၊ တမျိုးတခြား၏ အဖြစ်ကို။ ဝတ္တုမ္ဟံ ယထာ၊ ဆိုထိုက်သကဲ့သို့။ တထာ စ၊ ထို့အတူပင်။ တယာပိ၊ အသင် သကဝါဒီသည်လည်း။ တံ၊ ထို ပဋ္ဌလ

ဥပမေယျ ဟု ခွဲရာ၌ကား ဝဒန္တပုဂ္ဂိုလ်အလိုအတိုင်း ဥပမာန ဖြစ်စေ ဥပမေယျဖြစ်စေ တခုသောအနက်သည် အပမာန ဖြစ်ရ၏။ ထို့ကြောင့် ရူပံကို ဥပမာန အပမာန အဖြစ်ဖြင့် ထား၍ ဖွင့်ခြင်းကို စိစစ်ထိုက်သည် ဟု ဆိုသည်။ သို့သော် အဋ္ဌကထာဆရာသည် ပမာန အပမာနအဖြစ်ကို လိုရင်းမထားပဲ ပဋ္ဌလကထာသာ ဖြစ်သောကြောင့် ပဋ္ဌလကို ဥပမေယျ၊ ရူပ ကို ဥပမာန အဖြစ်ဖြင့် ဆိုသည်။

ကထာ-၂၃-ခ

နှင့် ရှုပ၏ တမျိုးတခြား၏ အဖြစ်ကို။ ဝတ္တာဗ္ဗံ၊ ဆိုထိုက်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အညတ္တာ ပဋိညာယ၊ တမျိုးတခြား၏အဖြစ်ကို ဝန်ခံဖို့ရာ။ စောဒနတ္ထံ၊ စောဒနာခြင်းအကျိုးငှါ။ (အနုယောဂေါ-၌ စပ်။) ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။

သမ္မုတိပရမတ္ထာနံ ကေတ္တ နာနတ္တပဥ္ဉာ ဌပနီယတ္တာတိ၂၊ ဟူသော ပုဒ်၏။ အဗျာကတတ္တာ၊ မဖြေဆိုထိုက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ (တနည်း) အဗျာကတတ္တာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဖြေတော် မမူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (ပဋိက္ခေပေါ သကဝါဒီဿ-၌ စပ်)။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။

ဌပနီယတ္တာ၃၊ မဖြေပဲ ထားထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ယဒိ ပဋိက္ခိပိတဗ္ဗံ၊ အကယ်၍ "န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ"ဟု ပယ်ထိုက်သည်ဖြစ်အံ့။ [ဤ စကားအရ ဌပနီယနှင့် ပဋိက္ခေပသည် သဘောတူ၏။] (ဧဝံသတိ၊ သော်။) ပရေနပိ၊ တပါးသော ပရဝါဒီပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း။ ဌပနီယတ္တာ၊ မဖြေပဲ တန့်ထားထိုက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ လဒ္ဓိမေဝ၊ မိမိအယူကိုပင်။ နိဿာယ၊ မှီ၍။ ပဋိက္ခေပေါ၊ ပယ်မြစ်ခြင်းကို။ ကတော၊ ပြုအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ သောပိ၊ ထို ပရဝါဒီ သည်လည်း။ ဝါ၊ ကိုလည်း။ န နိဂ္ဂဟေတဗ္ဗော၊ မနှိပ်ထိုက်သည်။ သိယာ၇၊ ဖြစ်ရာ၏။

၁။ **ယထာ မယာ ။ပေ။ ဝတ္တဗ္ဗန္တိ။** ။သကဝါဒီက ပရဝါဒီကို နိဂ္ဂဟပြုရာ၌ "တေန ဝတ ရေ ဝတ္တဗ္ဗေ-အညံ ရူပံ အညော ပုဂ္ဂလောတိ"ဟု ဆို၏။ ထိုစကားကို ရည်ရွယ်၍ "ယထာ မယာ အညတ္တံ ဝတ္တဗ္ဗံ"ဟု ဆိုသည်။ အကျွန်ုပ်သည် "ရူပနှင့် ပုဂ္ဂလတို့ တခြားစီအဖြစ်ကို ဆိုထိုက်သကဲ့သို့ အသင် သကဝါဒီလည်း ထို တခြားစီအဖြစ်ကို ဆိုထိုက်ပါသည်-ဟူလို့။

၂။ **ဌပနီယတ္တာတိ အဗျာကတတ္တာ။** ။"ဌပနီယတ္တာ"ဟူသော အဋ္ဌကထာပါဌ်ကို "အဗျာကတတ္တာ"ဟု ဖွင့်၏။ "ပဖြေပဲ ထားထိုက်သည်ကို "ဌပနီယ"ဟု ဆိုသည်-ဟူလို့။ ဌပနီယ၌ အနီယပစ္စည်းကို အဗျာကတ၌ တ-ပစ္စည်းဖြင့် ဖွင့်ခြင်းသည် သင့်ပါမည်လော-ဟု စောဒနာဘွယ် ရှိသောကြောင့် တ-ပစ္စည်းသည် ဤနေရာ၌ အရဟ အနက်ရှိသော အနီယပစ္စည်း အနက်ကိုပင် ဟောသည်-ဟု သိစေလို၍ "အဗျာကရဏီယတ္တာ"ဟုဂုင်း, ဘုရားရှင်သည် ဖြေတော်မူအပ်ပြီး မဟုတ်သည်ကို ရည်ရွယ်၍ "ဘဂဝတာ ဝါ နဗျာကတတ္တာ"ဟု အနုဋ္ဌီကာ၌ ၂-နည်း ဖွင့်သည်။ [တ-ပစ္စည်းနှင့် ကိစ္စ ပစ္စည်းတို့သည် အနက်အရ၌ အလွန် ကွာခြားပုံကို ဤ အဖွင့်ဖြင့် သိပါ။]

၃။ **ယဒိ ဌပနီယတ္တာ ။ပေ။ သိယာ။** ။ပရဝါဒီက သကဝါဒီကို "အညံ ရူပံ အညော ပုဂ္ဂလော"ဟု မေးရာ၌ မဖြေပဲ ထားလိုက်သောကြောင့် "န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ"ဟု ပယ်ထိုက်လျှင် (မဖြေပဲ ထားခြင်းနှင့် ပယ်ခြင်းသည် သဘောတူဖြစ်လျှင်) သကဝါဒီက ပရဝါဒီကို မေးရာ အနုဇလာမဟုတ္ဘကာ၌ ပရဝါဒီသည် သူ့အယူကိုမှီ၍ "န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ"ဟု ပယ်ခဲ့၏။ ထိုသို့ ပယ်သောကြောင့် "အာဇာနာဟိ နိဂ္ဂဟံ" စသည်ဖြင့် ပရဝါဒီကိုနှိပ်၏၊ သူ့အယူအတိုင်း ပယ်ခြင်းဖြစ်သောကြောင့် မနှိပ်ထိုက်ရာ ရောက်နေသည်-ဟူလို့။

ပန၊ ထိုသို့ပင် မနှိပ်ထိုက်ပါသော်လည်း။ ပရော၊ တပါးသော ပရဝါဒီကို။ (နိဂ္ဂဟေတဗ္ဗော-၌ စပ်။) ဝါ။ တပါးသော ပုရဝါဒီသည်။ (ပုစ္ဆတိ-၌ စပ်။) ကို၌၊ စိုးစဉ်းအနည်းငယ်သော။ သဘာဝံ၊ သဘောကို။ ပုဂ္ဂလောတိ၊ ပုဂ္ဂိုလ်ဟူ၍။ ဂဟေတွာ၊ ယူပြီး၍။ တဿ၊ ထို ဧကတ္တ နာနတ္တ ပြဿနာ၏။ ဌပနီယတ္တံ၊ မဖြေပဲ ထားထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဣစ္ဆတိ၊ အလိုရှိ၏။ စ၊ ဆက်။ သဘာဝေ၊ ပုဂ္ဂလ၏ ပရမတ္ထ သဘာဝ တမျိုးသည်။ သတိ၊ ဖြစ်လသော်။ ဌပနီယတာ၊ မဖြေပဲ ထားထိုက်သည်၏ အဖြစ်သည်။ န ယုတ္တာ၊ မသင့်။ [အာမန္တာဟု ဝန်ခံသင့်သည်- ဟူလို။] ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ နိဂ္ဂဟေတဗ္ဗော၊ နှိပ်ထိုက်၏။

[ဤသို့ဆိုလျှင် "သကဝါဒီလည်း နှိပ်ထိုက်သည် မဟုတ်လော" ဟု မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့် "သမ္မုတိ ပန" စသည်ကို မိန့်။] ပန၊ အဖို့တပါးကား။ သမ္မုတိ၊ ပုဂ္ဂိုလ် ဟူသော သမ္မုတိသည်။ ကောစိ၊ တစုံတခုသော။ သဘာဝေါ၊ ပရမတ္ထ သဘာဝသည်။ နတ္ထိ။ တေနေဝ၊ ထို့ကြောင့်ပင်။ [တစုံတခုသော သဘာဝ ဖြစ်သော သမ္မုတိ၏ မရှိခြင်းကြောင့်ပင်။] အဿ ကေတ္တနာနတ္တ-ပဉ္ဉဿ၊ ထို ဧကတ္တ နာနတ္တ ပြဿနာ၏။ ဌပနီယတံ၊မဖြေပဲ ထားထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဝဒန္တော၊ ဆိုသော သကဝါဒီကို။ န နိဂ္ဂဟေတဗ္ဗော၊ မနှိပ်ထိုက်။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ သကဝါဒိနော၊ သည်။ ပဋိက္ခေပေါ၊ "န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ" ဟု ပယ်ခြင်းကို။ ကတော၂၊ ပြုအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤသုဒ္ဓိက-သံသန္ဒနဉ်။ အယံ အဓိပ္ပါယော၊ ဤ အဓိပ္ပါယ်သည်။ ယုတ္တော၊ သင့်၏။

သုဒ္ဓိကသံသန္ဒနဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

၁။ **ပရော ပန ။ပေ ။ နိဂ္ဂဟေတဗ္ဗော။** ။ပရဝါဒီသည် ပုဂ္ဂလဟူသည်ကို တစုံတခုသော သဘာဝဓမ္မဟု အယူရှိ၏။ ထို့ကြောင့် "အညံ ရူပံ အညော ပုဂ္ဂလော" ဟု မေးရာ၌ ဌပနီယအဖြစ်ကို အလိုရှိ၏။ ထိုသို့ အလိုရှိသောကြောင့် ပုဂ္ဂလသည် ရူပ စသည်ကဲ့သို့ သဘာဝတမျိုးဖြစ်လျှင် မဖြေပဲ ထားထိုက်သော ပြဿနာ မဟုတ်။ ထို့ကြောင့် မဖြေပဲ ထားရာ ရောက်အောင် "န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ" ဟု ပယ်ခြင်းသည် မသင့်ရကား နှိပ်ထိုက်သည်-ဟူလို။

၂။ **သမ္မုတိ ပန ။ပေ ။ ကတော။** ။သမ္မုတိပညတ်ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ဟူသည် တစုံတခုသော သဘာဝ မဟုတ်။ထို့ကြောင့် သဘာဝ မဟုတ်သော ထို သမ္မုတိပုဂ္ဂလ၏ ရူပ စသည်နှင့် ဧကတ္တ နာနာတ္တအဖြစ်ကို မေးခြင်းသည် မဖြေပဲ ထားထိုက်သော ဌပနီယ ဖြစ်၏။ ဤသို့ ဌပနီယအဖြစ်ကို ဆိုသင့်၍ ဆိုသော သကဝါဒီကို ပရဝါဒီသည် မနှိပ်ထိုက်။ ထို့ကြောင့် "န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ" ဟု သကဝါဒီ ပယ်သည်။ [ရှေးနိဿယ၌ "ဝဒန္တော နိဂ္ဂဟေတဗ္ဗော" ဟု တွေ့ရ၏။ ထိုပါဠိကို "ဧဝံ သတိ သကဝါဒိပိ နိဂ္ဂဟေတဗ္ဗော သိယာတိ အာဟ သမ္မုတိ ပနာတိအာဒိ" ဟူသော မဓုကျမ်းတက်ပုံနှင့်၎င်း, အနက်သဘောအားဖြင့်၎င်း စဉ်းစားပါ။]

၆-ဩပမ္မသံသန္ဒန အဖွင့်

၂၈—၃၆။ ဥပလဒ္ဓိသာမညေန အညတ္တပုစ္ဆာ စာတိ ဣဒဥ္စ်ိ၊ ဟူသော ဤစကားကိုလည်း။ [စ၊ ဖြင့် ရွှေ၌ ဆိုအပ်ပြီးသော "ဝိစာရေတဗ္ဗံ"ကို ပေါင်းသည်။] ဒ္ဝိန္နံ၊ ရုပ် ဝေဒနာ ၂-ပါးတို့၏။ သမာနတာ၊ ဥပလဒ္ဓိချင်း တူကုန်သည်၏အဖြစ်သည်။ အညတ္တာသ၊ တမျိုးတခြားအဖြစ်၏။ ကာရဏံ၊အကြောင်းသည်။ နော ယုတ္တံ၊ မသင့်။ အထခေါ၊ စင်စစ်ကား။ ဝိသုံ၊ သီးခြား။ အတ္တာနော၊ ၏။ သဘာဝေန၊ သဘောဖြစ်သော။ သစ္ဆိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေန၊ သစ္ဆိကဋ္ဌ ပရမတ္ထ အားဖြင့်။ ဥပလဗ္ဘနီယတာ၊ ပညာဖြင့် ကပ်၍ ရှုမှတ်သည် ရှိသော် ရအပ် ရနိုင်သည်၏ အဖြစ်သည်။ (အညတ္တာသ၊ ၏။ ကာရဏံ၊ သည်။ ယုတ္တံ၊ သင့်၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝိစာရေတဗ္ဗံ၊ စိစစ်ထိုက်၏။ ["ဥပလဒ္ဓိသာမညေန" ဟူသော စကားကို စိစစ်ထိုက်သည်- ဟူလို။] ဧကဝိ-သာဓိကာနီတိ၊ ဟူ၍။ ပုရိမပါဌေ၊ ရှေးပါဠိသည်။ (အတ္ထိ)။ ပန၊ ထိုသို့ပင် "ဧကဝိသာဓိကာနိ" ဟု ရှေးပါဠိ ရှိပါသော်လည်း။ ဝိသာဓိကာနီတိ၊ ဟူ၍။ ပဋိတဗ္ဗံ၊ ရွတ်ဆိုထိုက်၏။ [ယခု စာအုပ်များဦးလည်း "ဝိသာဓိကာနိ" ဟု ပင် ရှိသည်။]

၃၇—၄၅။ "အတ္ထိ ပုဂ္ဂလော"တိ၊ အတ္ထိ ပုဂ္ဂလော အစရှိသော။ သုတ္တံ၊ ပါဠိတော်သုတ်ပုဒ်ကို။ အနုဇာနာပေန္တေန၊ "အာမန္တာ"ဟု ခွင့်ပြုစေသော ပရဝါဒီ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဥပလဒ္ဓိ၊ ပညာဖြင့်ကပ်၍ ရှုမှတ်သည်ရှိသော် ပုဂ္ဂိုလ်ကို ရနိုင်ခြင်းသည်။ ဝါ၊ ကို။ အနုဇာနိတာ၌၊ ခွင့်ပြုစေအပ်ပြီးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ မညမာနော၊ မှတ်ထင်သည်။ ဝါ၊ သိသည်။ (ဟုတ္ဝာ၊ ၍။) ဥပလဒ္ဓိသာမညံ အာရောပေတ္ဝာတိ၊ ဟူ၍။(သင်္ဂဟကာရော)အာဟ၊ ပြီ။

၁။ ဥပလဒ္ဓိ ။ပေ။ ဣဒဥ္စ်ိ။ ။အဋ္ဌကထာ၌ ဆိုအပ်သော ဤစကားကိုလည်း စိစစ်ထိုက်၏။ ဘာ့ကြောင့်နည်း "ရုပ်နှင့် ဝေဒနာတို့၏ တမျိုးစီ၏ အဖြစ်ကို မေးရာ၌ သစ္ဆိကဋ္ဌချင်း တူသောကြောင့် မေးခြင်း မဟုတ်။ အသီး အသီး မိမိသဘောအားဖြင့် သစ္ဆိကဋ္ဌပရမတ္ထအဖြစ်ဖြင့် ရအပ်သောကြောင့် (သဘောကွဲသောကြောင့်) အည အဖြစ်ကို မေးခြင်း ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ဥပလဒ္ဓိ သာမညေန(သစ္ဆိကဋ္ဌအားဖြင့် ရချင်း တူသောကြောင့်) အည အဖြစ်ကို မေးခြင်း ဟူသော စကားကို စိစစ်ထိုက်သည်-ဟု ဆိုသည်။

၂။ အနုဇာနာပေန္တေန ။ပေ။ အနုဇာနိတာ။ ။"အတ္ထိ ပုဂ္ဂလော အတ္တ-ဟိတာယ ပဋိပန္နော"ဟူသော သုတ်ကို ဟောတော်မူအပ်သည် မဟုတ်လော-ဟု မေးသော ပရဝါဒီပုဂ္ဂိုလ်သည် "အာမန္တာ"ဟု ခွင့်ပြုစေရာရောက်၏။ ထိုသုတ်ကို ခွင့်ပြုစေလျှင် ပုဂ္ဂလကို ရခြင်းကိုလည်း ခွင့်ပြုစေပြီး ဖြစ်တော့၏။ ဤသို့သော အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို သိသည်ဖြစ်၍ "ဥပလဒ္ဓိသာမညံ အာရောပေတ္ဝာ=ရူပစသည်တို့၏ ပုဂ္ဂလနှင့် ရခြင်းတူသည်၏ အဖြစ်ကို တင်စား၍" ဟု အဋ္ဌကထာဆရာကြီးက ဖော်ချက်ချသည်။

ဝိသာခိကာနိ နဝ ပဋိကမ္မ ပဋ္ဌကသတာနိ ဒဿိတာနိတိ ဧတေန၊ ဟူသော ဤပါဠိဖြင့်။ သုဒ္ဓိက သံသန္ဒနေပိ၊ သုဒ္ဓိက သံသန္ဒန အခန်းဦးလည်း။ အာဇာနာဟိ ပဋိကမ္မမိစ္စေဝ၊ အာဇာနာဟိ ပဋိကမ္မံ ဟူ၍သာ။ ပါဠိဌော၊ ပါဠိတော်ပါဠိသည်။ (ဟောတိ)။ ဤတိ၊ သို့။ ဝိညာယတိ၊ သိအပ်၏။ ယဉ္စ၊ အကြင် ပဋိကမ္မ ကိုလည်း။ ဝါဒမုခေသု၊ ဝါဒမုခတို့၌။ သုဒ္ဓိက သစ္စိကဋ္ဌေ၊ သုဒ္ဓိက သစ္စိကဋ္ဌ အခန်းဦး။ ပဋိကမ္မ စတုက္ကန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီ။ တမ်ိဳ၊ ထို ပဋိကမ္မ ကိုလည်း။ ပဋိကမ္မ ပဋ္ဌကန္တိ၊ ဟူ၍။ (ဝိညာယတိ၊ ၏။) သြပမ္မသံသန္ဒနဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

၇-စတုက္ကနယ သံသန္ဒန အဖွင့်

၄၆-၅၂။ ကေဓမ္မတောပိ၊ ၅၇-ပါးသော တရားတို့တွင် တပါးသော တရားမှလည်း။ အညတ္တံ၊ ပုဂ္ဂလ၏ တမျိုးတခြား၏ အဖြစ်ကို။ အနိစ္စန္တေ၊ အလိုမရှိသော ပရဝါဒီကို။ ရူပါဒိ ဧကေကမ္မေဝသေန၊ ရုပ် အစရှိသော တပါးတပါးသော တရား၏အစွမ်းဖြင့်။ နာနုယုဉ္ဇိတဗ္ဗော၊ မမေး မစိစစ်ထိုက်။ ဟိ၊ မှန်။ သမုဒါယတော၊ ရုပ်ဝေဒနာ အစရှိသော တရားအပေါင်းမှ။ အညတ္တံ၊ ပုဂ္ဂလ၏ တမျိုးတခြား၏ အဖြစ်ကို။ အနိစ္စန္တေ၊ အလိုမရှိသည်။ (ဟုတ္ဝာ) ကေဒေသတော၊ ရုပ်စသော တစိတ်မှ။ အနညတ္တံ၊ တမျိုးတခြား မဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ပဋိက္ခိပန္တေ၊ ပယ်မြစ်သော။ အယံ၊ ဤ ပရဝါဒီသည်။ နိဂ္ဂဟာရဟော၊ နှိပ်ခြင်းကို ထိုက်သည်။ နသိယာ၊ မဖြစ်ရာ။ ဤတိ ဧတံ ဝစနောကာသံ၊ ဤ ပြောဆိုခွင့်ကို။ နိဝတ္တေတုံ၊ နစ်စေခြင်းငှါ။ အယဉ္စ အနုယောဂေါတိ အာဒိ၊ ကို။ (သင်္ဂဟကာရော) အာဟ၊ ပြီ။

သကလန္တိ၊ ဟူသော ပါဠိဖြင့်။ (အတ္ထော-၌ စပ်။) သတ္တပညာသဝိဓော၊ ၅၇-ပါးအပြားရှိသော။ ဓမ္မပ္ပဘေဒေါ၊ တရားအထူး အပြားသည်။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်လော။ ဤတိ ဝါ၊ သို့၎င်း။ [အလုံးစုံကို ပေါင်း၍မေးပုံတည်း။] ပရမတ္ထ-သစ္ဆိ၊ ပရမတ္ထသစ္ဆာ ဟူသမျှသည်။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်လော။ ဤတိ ဝါ၊ ဤသို့၎င်း။ [တနည်းပေါင်း၍ မေးပုံတည်း။] ဧဝံ၊ သို့။ သကလံ၊ အလုံးစုံသော ပရမတ္ထ သစ္ဆာကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ (အာရဒ္ဓေါ-၌ စပ်။) ဤတိ အတ္ထော၊ နက်။ ဧဝံ၊ ဤသို့လျှင်။ သကလံ၊ သော။ ပရမတ္ထံ၊ ပရမတ္ထ သစ္ဆာကို။ စိန္တေတွာ၊ ကြံစည်၍။ တန္တိ ဝသေန၊ ပါဠိတော်အစဉ်၏အစွမ်းဖြင့်။ အနုယောဂလက္ခဏာဒီ၊ မေးစိစစ်ကြောင်း လက္ခဏာ၏။ ဝါ၊ ကို။ ဌပိတတ္တာ၊ ထားအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ သကလပရမတ္ထတော၊ အလုံးစုံသော ပရမတ္ထ သစ္ဆာမှ။ အညာ၊ အခြားသော။ သစ္ဆိကဋ္ဌာ၊ သစ္ဆိကဋ္ဌ ပုဂ္ဂလ၏။ အဘာဝါစ၊

မရှိခြင်းကြောင့်ငင်း။ တတော၊ ထို အလုံးစုံသော ပရမတ္ထ တရားမှ။ အညေန၊ အခြားသော။ သစ္စိကဋ္ဌေန၊ သစ္စိကဋ္ဌ ဖြစ်သော။ ပုဂ္ဂလေန၊ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ န ဘဝိတဗ္ဗံ၊ မဖြစ်ထိုက်။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ ရူပံ ပုဂ္ဂလောတိ၊ ဟူသော။ ဣမံ ပဉ္ဟံ၊ ဤ ပြဿနာကို။ ပဋိက္ခိပန္တဿ၊ ပယ်မြစ်သော ပရဝါဒီ၏ အပေါ်၌။ နိဂ္ဂဟာရောပနံ၊ နှိပ်ကြောင်း အပြစ်ကို တင်ခြင်းသည်။ ယုတ္တံ၊ သင့်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။

သဘာဝဝိနိဗ္ဘောဂတောတိ၊ ဟူသော ဤ ပါဠိ၌။ ရူပတော၊ ရူပမှ သဘောမှ။ အညသဘာဝတ္တာ၊ အခြားသော ဝေဒီယန စသော သဘော ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (“ဝေဒနာဒယော သဗ္ဗမမွာ အညတြ ရူပါ ဥပလဗ္ဘတိ-၌ စပ်။) ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ သဗ္ဗမမွာတိ၊ ဟူသော ဤ ပါဠိ ဖြင့်။ ရူပဝဇ္ဇေ၊ ရူပ်သည် ကြဉ်အပ်ကုန်သော။ သဗ္ဗမမွေ၊ အလုံးစုံသော ၅၆-ပါးသော တရားတို့ကို။ (သင်္ဂဟကာရော) ဝဒတိ။ ရူပသ္မိံ ပုဂ္ဂလောတိ-ဇတ္ထ၊ ဟူသော ဤ ပါဠိ၌။ နိဿယဝိနာသေ၊ မှီရာဖြစ်သော ရုပ်၏ ပျက်စီးခြင်းသည်။ (သတိ၊ သော်။) ဝိနာသာပတ္တိဘာယေန၊ ပုဂ္ဂလ၏ ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်ခြင်းမှ ကြောက်ခြင်းကြောင့်။ ပဋိက္ခိပတိ၊ ပယ်၏။ ဣတိ အဓိပ္ပါယေန၊ ဤသို့သော အလိုဖြင့်။ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိဘယေန စေဝါတိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဂဟကာရော) အာဟ။

ပန၊ ဆက်။ တီသု၊ သုံးပါးကုန်သော “ရူပသ္မိံ ပုဂ္ဂလော, အညတြ ရူပါ ပုဂ္ဂလသ္မိံ ရူပံ” ဟူသော ၃-ပါးသော အနုယောဂတို့၌။ သမယဝိရောဓေန၊, မိမိအယူ၏ ဆန့်ကျင်ခြင်းကြောင့်။ ပဋိက္ခေပေါ၊ နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ဟု ပယ်မြစ်ခြင်းကို။ အဓိပ္ပေတော၊ အလိုရှိအပ်ပြီ။ ဟိ၊ မှန်။ သော၊ ထို ပရဝါဒီ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ၊ ကို။ နဂ္ဂဆ္ဆတိ၊ အလိုမရှိ။ အပိစ၊ တနည်းကား။ သဿတဒိဋ္ဌိဘယေန၊ သဿတဒိဋ္ဌိမှ ကြောက်ခြင်းကြောင့်။ ပဋိက္ခိပတိ၊ “နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ” ဟု ပယ်မြစ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္တုံ၊ ငှါ။ ယုတ္တံ၊ သင့်၏။

၁။ **တီသု ပန သမယ ဝိရောဓေန။** ။“ရူပံ ပုဂ္ဂလော, ရူပသ္မိံ ပုဂ္ဂလော, အညတြ ရူပါ ပုဂ္ဂလော,ပုဂ္ဂလသ္မိံ ရူပံ” ဟု မေးစိစစ်နည်း ၄-နည်းတွင်“ရူပံ ပုဂ္ဂလော” မှ ကြွင်းသော ၃-နည်းကို တီသု ဟု ဆိုသည်။ ထို ၃-နည်း၌ (ပုဂ္ဂိုလ်နှင့် ရုပ်သည် မကွဲမပြား-ဟု အယူရှိသောကြောင့် ထို အယူ သမယနှင့် ဆန့်ကျင်မည်စိုး၍“နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ” ဟု ပယ်သည်။

၂။ **နဟိ ။ပေ။ ဣစ္ဆတိ။** ။ပရဝါဒီ ဆိုသော်လည်း သာသနာတွင်းက ပရဝါဒီ ဖြစ်သောကြောင့် “သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ကို အလိုမရှိ” ဟု ဆိုသည်။ သို့သော် ပုဂ္ဂိုလ် ဆိုတာ ရှိ၏-ဟု ယူခြင်းသည်ပင် သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ဖြစ်နေသောကြောင့် “အပိစ” စသည် ဖြင့် တနည်း ပြပြန်သည်။

ဟိ၊ မှန်။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိသု၊ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ၂၀-တို့တွင်။ ပဌေ၀၊ ငါးပါးတို့ သည်သာ။ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိယော ၁၊ တည်း။ သေသာ၊ ကြွင်းသော ၁၅-ပါး သော ဒိဋ္ဌိ တို့သည်။ သဿတဒိဋ္ဌိယော၊ သဿတဒိဋ္ဌိ တို့တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ မှတ်အပ်၏။ စ၊ ဆက်။ အညတြ ရူပါတိ ဇ္ဈာ၂၊ ဟူသော ဤ ပါဠိတော်။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ရူပ၀ါ၊ ရုပ်ရှိ၏။ ဣတိ အယံ အတ္ထော၊ ကို။ သင်္ဂီတေ၁၊ သိမ်းယူ အပ်ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ ၀ေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

စတုက္ကနယသံသန္ဒန၀ဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။
သံသန္ဒနကထာ၀ဏ္ဏနာ စ၊ သည်လည်း။ နိဋ္ဌိတာ။

ဂ-လက္ခဏယုတ္တိ အဖွင့်

၅၄။ ပစ္စနီကာနုလောမေတိ ဣဒံ၊ ဟူသော ဤ စကားသည်။ (နံ သမေ-တိ–၌ စပ်။) ဆလ၀သေန ပန ၀တ္တဗ္ဗံ အာဇာနာဟိ ပဋိကမ္မန္တိ အာဒိတိ၊ ဟူသော။ ယံ၊ အကြင်စကားကို။ ၀ဒ္ဓတိ၊ ဆိုလတ္တံ့။ တေန ပန၊ ထို စကား နှင့်ကား။ နသမေတိ၊ မညီညွတ်။ ဟိ၊ မှန်။ ပစ္စနီကာနုလောမေ၊ ဖြစ်သော။ ပစ္စနီကေ၊ ၌။ အာဇာနာဟိ နိဂ္ဂဟန္တိ၊ ဟူ၍။ ၀တ္တဗ္ဗံ၊ ဆိုထိုက်၏။ ပန၊ ဗျတိရိတ်ကား။ ပဋိကမ္မန္တိ၊ ဟူ၍။ န (၀တ္တဗ္ဗံ)၊ မဆိုထိုက်။ ဣတိ၊ ဤသို့ မတ်အပ်၏။

လက္ခဏယုတ္တိ၀ဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

ဃ-၀စနသောဓန အဖွင့်

၅၅–၅၉။ ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတီတိ ပဒဒ္ဓယဿ အတ္ထတော ကတ္တာတိ ဇ္ဈော၊ ဟူသော ဤ ပါဠိ၌။ တဒေ၀ ကတ္တာ၊ ထို တူသည်၏ အဖြစ်ကိုပင်။ ပရေန၊ တပါးသော ပရ၀ါဒီ သည်။ သမ္မဋိစ္ဆိတံ၊ လက်ခံအပ်သလော။

၁။ ပဌေ၀ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိယော။ ။"ရူပံ ပုဂ္ဂလော" ကဲ့သို့ ၎င်းဒိဋ္ဌိနာ ပုဂ္ဂလော, သညာ ပုဂ္ဂလော, သင်္ခါရာ ပုဂ္ဂလော, ဝိညာဏံ ပုဂ္ဂလော" ဤ ၅-မျိုးသော ရုပ် စသည် ပျက်လျှင် ပုဂ္ဂလလည်း ပျက်ရသောကြောင့် ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ ဖြစ်၏။ "ရူပသို့ အတ္တတော သမနုပဿတိ" စသော ၁၅-ပါးသည် သဿတဒိဋ္ဌိ တည်း။

၂။ အညတြ ရူပါ။ ။"ရုပ်ကို ကြဉ်၍ ပုဂ္ဂိုလ်ကို ရအင်၏"ဟု ယူရာ၌ ရုပ်နှင့် ပုဂ္ဂိုလ်သည် တခုဝယ်း ပေါတ်သကဲ့သို့ "ရူပ၀ါ ပုဂ္ဂလော-ရုပ်ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်" ဟူရာ၌လည်း ရုပ်နှင့် ပုဂ္ဂိုလ်သည် တခုတည်းမဟုတ်။ ထို့ကြောင့် "အညတြ ရူပါ" အရာ၌ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ၂၀-တွင် ပါ၀င်သော "ရူပ၀ါ ပုဂ္ဂလော"ကို သိမ်းယူအပ်ပြီးဖြစ်သည်-ဟူလို၊ ဤ ရူပ၀ါ ပုဂ္ဂလောဖြင့် "ရူပဂန္ဓံ ၀ါ အတ္တာနံ"ကို ဆိုလိုသည်။

အသမ္မဋ္ဌိစ္ဆိတံ၊ လက်မခံအပ်သလော။ ဣတိ ဧတံ၊ ဤ လက်ခံခြင်း, လက်မခံခြင်းကို။ ဝိစာရေတဗ္ဗံ၊ စိစစ်ထိုက်၏။ [အဋ္ဌကထာဆရာ၏အယူကို မနှစ်သက်သောကြောင့် "ဝိစာရေတဗ္ဗမေတံ"ဟု ဆိုသည်။] ဟိ၊မှန်။ [(တနည်း) ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣတိ ဧတံ၊ ဤ လက်ခံခြင်း, လက်မခံခြင်းကို။ ဝိစာရေတဗ္ဗံ၊ စိစစ်ထိုက်သနည်း။ ဟိ (ယသ္မာ)၊ ကြောင့်။] ပုဂ္ဂလဿ[1]၊ ၏။ အဝိဘဇိတဗ္ဗတံ၊ ဝေဖန် ထိုက်သော အထူးအပြား မရှိသည်၏ အဖြစ်ကိုဂုင်း။ ဥပလဗ္ဘတိတိ-ဧတသ္မာ၊ ဟူသော ပုဒ်၏။ ဝိဘဇိတဗ္ဗတံ၊ ဝေဖန်ထိုက်သော အထူးအပြား ရှိသည်၏အဖြစ်ကိုဂုင်း။ ဝဒန္တော၊ ပြောသော ပရဝါဒီ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဝိဘဇိ-တဗ္ဗာဝိဘဇိတဗ္ဗတ္ထာနံ၊ ဝေဖန်ထိုက်သော အနက်ရှိကုန်, မဝေဖန်ထိုက်သော အနက်ရှိကုန်သော။ ဥပလဗ္ဘတိ ပုဂ္ဂလ သဒ္ဒါနံ၊ ဥပလဗ္ဘတိ သဒ္ဒါ, ပုဂ္ဂလသဒ္ဒါတို့၏။ ကထံ၊ အဘယ်အကြောင်းကြောင့်။ အတ္ထတော၊ အနက်အားဖြင့်။ ကေတ္တံ၊ တူကုန်သည်၏ အဖြစ်ကို။ သမ္မဋ္ဌစ္ဆေယျ[2]၊ လက်ခံရာအံ့နည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ [ဧတံ၊ ဤ လက်ခံခြင်း, လက်မခံခြင်းကို။ ဝိစာရေတဗ္ဗံ၊ စိစစ်ထိုက်၏။]။

စ၊ ဆက်။ ဝိဘဇိတဗ္ဗာ ဝိဘဇိတဗ္ဗတ္ထာနံ၊ ဝေဖန်ထိုက်သော အနက် ရှိကုန်, မဝေဖန်ထိုက်သော အနက် ရှိကုန်သော။ ဥပလဗ္ဘတိ ရူပသဒ္ဒါနံ၊ တို့၏။ တံ ဝိဘာဂံ၊ ထို ဝေဖန်အပ်သော အထူးကို။ ဝဒတော၊ ဆိုသော သကဝါဒီ၏။ ကိဉ္စိ၊ အချို့သော။ ရူပံ၊ ရုပ်ကို။ ဥပလဗ္ဘတိ၊ ပညာဖြင့် ကပ်၍ ရူမှတ် ရှိသည် ရှိသော် ရအပ် ရနိုင်သလော။ ကိဉ္စိ၊ အချို့သော။ ရူပံ၊ ကို။ န ဥပလဗ္ဘတိ၊ လော။ ဣတိ အယုံ ပသင်္ဂေါ၊ ဤ ကပ်ငြိဖွယ်သည်။ နာပဇ္ဇတိ

၁။ **ပုဂ္ဂလဿ ဟိ။** ။"ဝိစာရေတဗ္ဗမေတံ" ဟူသော စကားကို မြဲစေလို၍ (တနည်း) အကြောင်း ပြလို၍ "ပုဂ္ဂလဿ ဟိ။ ပေ။ သမ္မဋ္ဌိစ္ဆေယျာသိ"ဟု မိန့်သည်။ "ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတိ"ဟု ဖြေသောကြောင့် "ပုဂ္ဂလ ကို ခွဲခြား ဝေဖန်ဖွယ် မလို"ဟု ဆိုရာ ရောက်၏။ "ဥပလဗ္ဘတိ ပုဂ္ဂလော"ဟူသော ပြဿနာဌကား "အချို့ ဥပလဗ္ဘတိ အနက်သည် ပုဂ္ဂလ ဖြစ်၍ အချို့ ဥပလဗ္ဘတိ အနက်ကား ပုဂ္ဂလ မဟုတ်"ဟု ဖြေသောကြောင့် ဥပလဗ္ဘတိ-အတွက် ဝေဖန်ထိုက်သော အနက်ရှိ၏ဟု ဆိုရာ ရောက်၏။ ထို့ကြောင့်, "ပုဂ္ဂလဿ အဝိဘဇိတဗ္ဗတံ ဥပလဗ္ဘတီတိ ဘေဿ ဝိဘဇိတဗ္ဗတံ ဝဒန္တော" ဟု ဆိုသည်။

၂။ **ကထံ ကေတ္တံ သမ္မဋ္ဌိစ္ဆေယျ။** ။"ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတိ" ၌ "ဥပလဗ္ဘတိ" သဒ္ဒါသည် ဝေဖန်ထိုက်သော အနက်ရှိ၏။ ပုဂ္ဂလသဒ္ဒါကား ဝေဖန်ထိုက်သော အနက်-မရှိ-ဟု ပြောဆိုသော ပရဝါဒီ၏ အလိုအားဖြင့် ထို သဒ္ဒါ ၂-ပုဒ်တို့၏ အနက် အရတူသည်၏ အဖြစ်ကို အဘယ်မှာ လက်ခံစရာ ရှိတောအံ့နည်း။ "လက်ခံစရာ မရှိတော့ပါ" ဟူလို။ ထို့ကြောင့် ကေတ္တကို ပရဝါဒီက လက်ခံ လက်မခံကို ပဌမ စိစစ်ထိုက်သည်"ဟု ဆိုသည်။

ယထာ၁၊ မဖြစ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ယထာဝုတ္တဝိဘာဂံ၊ အကြင် အကြင်ဆိုအပ်ပြီးသော ဝေဖန်အပ်သော အထူးကို။ ဝဒတော၊ ဆိုသော။ ဧတေဿာပိ၊ ဤ ပရဝါဒီ၏ အပေါ် ၌လည်း။ ယထာအာပါဒိတေန၊ အကြင် အကြင် ရောက်စေအပ်ပြီးသော။ ပသင်္ဂေန၊ ကပ်ငြိဖွယ်သည်။ နဘဝိတမ္ဘံ၂၊ မဖြစ်ထိုက်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤ ဒုတိယ အနုယောဂ၌။ အဓိပ္ပါယော၃၊ သကဝါဒီ၏အလိုကို။ မဂ္ဂိတဗ္ဗော၊ ရှာမှီးထိုက်၏။

၁။ **ယထာ စ ။ ပေ ။ နာပဇ္ဇတိ။** ။ထိုသို့ ကေတ္တာ အဖြစ်ကို လက်မခံလျှင် ပသင်္ဂဖြစ်စရာမရှိ-ဟု ပြလို၍ "ယထာ စ။ ပေ ။ နဘဝိတမ္ဘံ"ဟု မိန့်သည်။ထိုစကားရပ်၌ "ယထာ စ ။ ပေ ။ ပသင်္ဂေါ နာပဇ္ဇတိ"သည် ပသင်္ဂ မရှိနိုင်ပုံကို ထင်ရှားအောင် ပြသော ဥပမာန ဝါကျတည်း။ "ရူပံ ဥပလဇ္ဈတိ" ၌ "ရူပံ"သည် ခဲစိတ် ဝေဖန် စရာမရှိသော ဝိဘင်္ဂတဗ္ဗသဒ္ဒါတည်း။ ထို ခဲခြားအပ်သော အထူးကို ဆိုသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ အပေါ်၌ "ရူပံ ကိဉ္စိ ဥပလဇ္ဈတိ-ရုပ်ကို တချို့ကို ရအပ်၏၊ ကိဉ္စိ နဥပလဇ္ဈတိ-အချို့ကို မရအပ်" ဤသို့ ရအပ် မရအပ် ၂-မျိုး၌ ကပ်ငြိဖွယ် (စကားကပ်ဖွယ်) မရှိသကဲ့သို့။

၂။ **ဧဝံ ဧတသ္မာဝိ ။ ပေ ။ နဘဝိတမ္ဘံ။** ။ဤအတူ "ဥပလဇ္ဈတိ" သဒ္ဒါ "ပုဂ္ဂလ" သဒ္ဒါတို့၏ အနက်အရ မတူသော အထူးကို ဆိုသော ပရဝါဒီ၏ အပေါ်၌လည်း ယထာ အာပါဒိတ ပသင်္ဂ မဖြစ်ထိုက်ပါ၊ ["ယထာ အာပါဒိတ ပသင်္ဂ" ဟူသည် အဋ္ဌကထာ၌ "ပုဂ္ဂလော ဥပလဇ္ဈတိ ပဒဒွယသ အတ္ထတော ကေတ္တော ။ ပေ ။ နဥပလဇ္ဈတီတိ အာပဇ္ဇတိ" ဟု အာပဇ္ဇတိ ကြိယာဖြင့် ပြအပ်သော အနက်တည်း။ ထို့ကြောင့် "ပသင်္ဂ"အရ ကပ်ငြိလာသော အနက်ကိုယူပါ။ [အာပဇ္ဇတိ ကြိယာကို ထောက်၍ "ယထာ အာပါဒိတေန"ဟု သုံးစွဲသည်။]

ဆိုလိုရင်းကား-ဥပလဇ္ဈတိနှင့် ပုဂ္ဂလသဒ္ဒါ ၂-ပုဒ်သည် အနက်အားဖြင့် တူလျှင် (အနက်တူနေသောကြောင့်) "ဥပလဇ္ဈတိ"ဟု ခွင့်ပြုအပ်သော တရားသည် ပုဂ္ဂလမှ တမျိုးတခြား မဟုတ်တော့။ ထိုသို့ မဟုတ်သော်လည်း (အသင်၏ အလိုအားဖြင့်) ဥပလဇ္ဈတိ ဖြစ်သော အချို့တရားသည် ပုဂ္ဂလ, အချို့တရားသည် ပုဂ္ဂလ မဟုတ်သည် ဖြစ်အံ့။ (ဤသို့ဖြစ်လျှင်) သင်၏ ပုဂ္ဂလ သည်လည်း အချို့ ရအပ်၍ အချို့ မရအပ်-ဟူသော အနက်သည် ဖြစ်တော့၏။ ဤသို့ အနက်တမျိုး ကပ်ငြိလာပုံကို အဋ္ဌကထာ၌ ပြထား၏။ ဋီကာဆရာကား "ဥပလဇ္ဈတိနှင့် ပုဂ္ဂလကို အနက် အရ တူပုံကို ပရဝါဒီက ဝန်မခံသောကြောင့် အဋ္ဌကထာ၏ "အာပဇ္ဇတိ"ဟု တင်အပ်သော အနက်သည် မရောက်ပါ-ဟု အဋ္ဌကထာဆရာ၏ စကားကို ပယ်ရှားသည်။

၃။ **ဣတိ ။ ပေ ။ အဓိပ္ပါယော။** ။ထိုသို့ ဥပလဇ္ဈတိနှင့် ပုဂ္ဂလ သဒ္ဒါတို့၏ အနက်အရတူခြင်းကို ဝန်မခံသော ပရဝါဒီအပေါ်၌ အပြစ်ရောက်စရာမရှိပါပဲလျက် "အာဇာနာဟိ နိဂ္ဂဟံ"ဟု အပြစ်တင်သော သကဝါဒီ၏အလိုကို ရှာမှီးထိုက်သည်-ဟု ဋီကာဆရာ ဆိုသည်။ [ဤဘာတိ ဒုတိယအနုယောဂ၊ အဓိပ္ပါယောတိ သကဝါဒီ-နော အဓိပ္ပါယော။-မဟု။]

၆၀။ သုညတော လောကံ အဝေက္ခဿူတိ ဧတေန၊ ဟူသော ဤပါဌ် ဖြင့်။ အတ္ထတော၊ လိုရင်း အနက်အားဖြင့်။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်သည်။ ဝါ၊ ဟောတော်မူရာ ရောက်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ နတ္ထိတိပိ ဝုတ္တန္တိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဂဟကာရော) အာဟ၊ ပြီ။

ဝစနသောဓနဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

၁၀-ပညတ္တံဘနုယောဂ အဖွင့်

၆၁–၆၆။ ရူပကာယာဝိရဟံ၊ ရူပကာယမှ မကင်းသည်၏ အဖြစ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ရူပကာယသဗ္ဘာဝတောတိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဂဟကာရော) အာဟ၊ ပြီ။ "ရူပိနော ဝါ အရူပိနော ဝါတိ"၊ ဟူသော။ သုတ္တေ၊ ပါဋ္ဌိတော်၌။ [ဣတိ ဝုတ္တကပါဋ္ဌိ, ပဥ္စမဝဂ်, အဂ္ဂပသာဒသုတ်၌] အာဂတပညတ္တိံ၊ လာသော နာမည်ပညတ်ကို။ သန္ဓာယ၊၍။ တထာရူပါယ စ ပညတ္တိယာ အတ္ထိတာယာတိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဂဟကာရော) အာဟ၊ ပြီ။ ဝီတရာဂသဗ္ဘာဝတောတိ၊ ဟူသော ဤ ပါဌ်၌။ (အဓိပ္ပါယော–၌ စပ်။) ကာမီဘာဝဿ၊ ကာမီ၏ အဖြစ်၏။ ဝါ၊ ကာမီ နာမည်၏။ အနေကန္တိကတ္တာ[၁]၊ ဧကန်မဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ (ကာမီဘာဝဿ၊ ၏) ကာမဓာတုယာ၊ ၌။ အာယတ္တတာဘာဝတော စ[၂]၊ စပ်သည်၏ အဖြစ်၏ မရှိခြင်းကြောင့်ရင်း။ ကာမီတိ၊ ဟူ၍။ နဝတ္တဗ္ဗော၊ မဆိုထိုက်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပဋိက္ခိပတိ၊ ပယ်၏။ ဣတိ၊ ဤကား။ အဓိပ္ပါယော၊ အဋ္ဌကထာဆရာ၏ အလိုတည်း။

၁။ **ကာမီဘာဝဿ အနေကန္တိကတ္တာ**။ ။"ကာမဓာတုသာ ကာမီ ပုဂ္ဂလော"ဟု မေးရာ၌ ကာမဓာတ်ဝယ် ကာမီမဟုတ်သော ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်လည်း ရှိနေသောကြောင့် ကာမီ၏အဖြစ်သည် (ကာမီ၏ အမည်သည်) ကာမဘုံဝယ် ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တိုင်း ဧကန် ရနိုင်သော အမည်မဟုတ်။ ထို့ကြောင့် "နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ"ဟု ပယ်သည်။ [ကာမိနော၊ ကာမီ သဒ္ဒါ၏။ ဘာဝေါ၊ ဖြစ်ကြောင်း နာမည်တည်း။ ကာမီဘာဝေါ-မည်။]

၂။ **ကာမဓာတုယာ ။ ပေ ။ ဘာဝတော စ**။ ။ရှေ့က"ကာမီဘာဝဿ" ကို လိုက်စေ၍"အာယတ္တတ္တ"ဝယ် တ္တ-ပစ္စည်း၌ စပ်ပါ။ ကာမီ အမည်က ကာမဘုံနှင့် စပ်၍ ရအပ်သော အမည် မဟုတ်။ ကိလေသာ ကာမ ရှိခြင်းနှင့် စပ်၍ ရအပ်သော အမည်တည်း။ ထို့ကြောင့် "ကာမဓာတုယာ ကာမီ ပုဂ္ဂလော"ဟု မေးရာ၌ "နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ"ဟု ပယ်သည်။

၆၇။ ကာယာနုပဿနာယာတိ ဧတံ၊ဟူသော ဤ သဒ္ဒါသည်။ ကာရဏာ-၀စနံ၊ အကြောင်းကိုဟောသော သဒ္ဒါတည်း။ ကာရဏာဘူတာယ၊ အကြောင်း ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ ကာယာနုပဿနာယ၊ ကာယာနုပဿနာ ဒေသနာကြောင့်။ ၀ါ၊ ကာယာနုပဿနာ ဘာ၀နာကြောင့်။ ဧ၀ံ လဒ္ဓိကတ္တာ၊ ဤသို့ "ကာယ တခြား, ပုဂ္ဂလ တခြား"ဟု အယူရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ (ပဋိဇာနာတိ-၌ စပ်။) ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ အာဟစ္ဆ ဘာသိတန္တိ၊ ကား။ "အည်ံ ဇီ၀ံ အည်ံ သရီရန္တိ အဗျာကတမေတံ မယာ"တိ၊ ဟူ၍။ (ဘဂ၀တာ၊ သည်။) အာဟစ္ဆ၊ ဌာန်ကရိဏ်းတို့ကို ညွှန်းဆို၍။ ဘာသိတံ၊ ဟောတော်မူအပ်သော။ (သုတ္တံ-၌ စပ်။)

ပညတ္တာနုယောဂ၀ဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ။

၁၁-ဂတိအနုယောဂ အဖွင့်

၆၉-၇၂။ "ဒဿေန္တော 'တေနဟိ ပုဂ္ဂလော သန္ဓာ၀တိ' တိ အာဒိ-မာဟာ"တိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဂဟကာရေန) ၀ုတ္တံ၊ ပြီ။ ပန၊ ထိုသို့ပင် ဆိုအပ်ပါ သော်လည်း။ "ဒဿေန္တော န ၀တ္တာဗ္ဗံ ပုဂ္ဂလော သန္ဓာ၀တိတိအာဒိမာဟာ"တိ၊ ဟူ၍။ ဘ၀ိတဗ္ဗံ၁၊ ဖြစ်ထိုက်၏။ ၀ါ၊ တနည်း။ ဒဿေတွာ တိ၂၊ ဟူ၍။ ၀တ္တာဗ္ဗံ၊ ဆိုထိုက်၏။

၇၁။ ယေန ရူပါဿင်္ဂါတေန သရီရေန သဒ္ဓိံ ဂစ္ဆတီ တိတ္ထော၊ ဟူသော ဤ ပါဠိ၌။ ရူပေန သဒ္ဓိံ ဂစ္ဆတီတိ၊ ဟူ၍။ ၀ဒန္တေန၃၊ ဆိုလိုသော သကဝါဒီသည်။ ရူပံ ပုဂ္ဂလောတိ၊ ဟူ၍။ အနနုညာတတ္တာ၊ ပရ၀ါဒီသည် ခွင့်မပြု

၁။ ဒဿေန္တော ။ပေ။ ဘ၀ိတဗ္ဗံ။ ။"တေန ဟိ ပုဂ္ဂလော သန္ဓာ၀တိ အာသဇ္ဇ လောကာ ပရံ လောက်" စသော စကားသည် အယူဖြစ်ကြောင်း ပါဠိတော်များကို ပြပြီးမှ ပါဠိတော်၀ယ် (၇၄) အဆုံး၌ လာသော စကားဖြင့်၏။ အယူ ဖြစ်ကြောင်း ပါဠိတော်ကို ပြလို၍ ဆိုအပ်သော စကားသည် (၇၄) အစ၌ "န ၀တ္တာဗ္ဗံ ပုဂ္ဂလော သန္ဓာ၀တိ" စသော စကားတည်း။ ထို့ကြောင့် အဋ္ဌကထာ၌ "ဒဿေန္တော န ၀တ္တာဗ္ဗံ ပုဂ္ဂလော သန္ဓာ၀တိတိ အာဒိမာဟ"ဟု ပါဌ်ရှိသင့်ကြောင်းကို ဋီကာပြင်သည်။

၂။ ဒဿေတွာ တိ ၀ါ။ ။"တေန ဟိ ပုဂ္ဂလော" စသော စကားကို အတည်ပြုလိုလျှင် "ဒဿေန္တော"ဟု မရှိစေပဲ "ဒဿေတွာ"ဟု ရှိပါစေ၊ အယူ ဖြစ်ကြောင်း ပါဠိတို့ကို ပြ၍ပြီးမှ "တေနဟိ ပုဂ္ဂလော"စသော စကားကို ပရ၀ါဒီ ဆိုသည်-ဟူလို။

၃။ ယေန ။ပေ။ ဂစ္ဆတီတိ ၀ဒန္တေန။ ။"ယေန ရူပသင်္ဂါတေန သရီ-ရေန သဒ္ဓိံ ဂစ္ဆတိ" ဟူသော အဋ္ဌကထာပါဌ်၌ ဆိုလိုရင်းမှာ-"ရူပေန သဒ္ဓိံ ဂစ္ဆတိ-ဤ ရုပ်ကိုယ်နှင့်တကွ (တဘ၀မှ တဘ၀သို့ ဇ၀သည်) သွား၏"ဟု သကဝါဒီက ဆိုလိုရင်း ဖြစ်သည်။

အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ယေနာကာရေန၊ အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့်။ တံ၊ ထို ရုပ် ဟူသော သရီရသည်။ ဇီဝံ၊ ဇီဝတည်း။ တံ၊ ထို ဇီဝသည်။ သရီရံ၊ သရီရတည်း။ ဣတိ ဣဒံ၊ ဤ အနက် သဘောသည်။ အာပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ သော၊ ထို ဇီဝနှင့် သရီရတို့ တခုတည်းဖြစ်ကြောင်း အခြင်းအရာကို။ ဝတ္တမ္မော၊ ဆိုထိုက်၏။

အသညူပပတ္တိံ သန္ဓာယာတိ၂၊ ကား။ နိရယူပဂသဲ၊ ငရဲသို့ ကပ်ရောက်သော။ ပုဂ္ဂလဿ၊ ပုဂ္ဂိုလ်၏ငင်း။ အသညူပဂဿ၊ အသညသတ်ဘုံသို့ ကပ်ရောက်သော။ (ပုဂ္ဂလဿ၊ ၏ငင်း။) အရူပူပဂဿ၊ အရူပဘုံသို့ ကပ်ရောက်သော။ (ပုဂ္ဂလဿ စ၊ ၏ငင်း။) အန္တရာဘဝံ၊ အကြားဌ် ဖြစ်သောဘဝကို။ နတ္ထစ္ဆတိ၊ အလိုမရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ စုတိတော၊ စုတိမှ။ အနန္တရံ၊ အခြားမဲ့ဖြစ်သော။ ဥပပတ္တိံ၊ ပဋိသန္ဓေ နေခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ (ပဋိက္ခိပတိ-ဌ်စပ်။) ဣတိ အတ္ထော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။

၁။ **ရူပံ ပုဂ္ဂလော တိ ။ ပေ ။ အာပဇ္ဇတိ။** ။စတုက္က နယ သံသန္ဒန ဌ် "ရူပံ ပုဂ္ဂလော"တိဟု သကဝါဒိက မေးသောအခါ "နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ"ဟု ပရဝါဒီ ပယ်၏။ ထို့ကြောင့် "ရူပံ ပုဂ္ဂလောတိ အနနုညာတတ္တာ"ဟု ဆိုသည်။ ထိုသို့ ခွင့်မပြုသောကြောင့် "တံ ဇီဝံ တံ သရီရံ"ဌ် ဇီဝ ဟူသော ပုဂ္ဂလနှင့် ရုပ် ဟူဘော သရီရ၏ တခုတည်း အဖြစ်ကို စိစစ်ဖို့ရန် အကြောင်းမရှိ။ ထို့ကြောင့် (ဇီဝနှင့် သရီရတို့၏ တမျိုးဟခြားစီ မဟုတ်ခြင်း ဟူသော) ထို အခြင်းအရာကို သကဝါဒီ ဆိုထိုက်၏-ဟု ဋီကာဆရာ ဆိုသည်။

အနုဋီကာ။ ။"ရူပီ အတ္တာ (အတ္တ ပုဂ္ဂလသည် ရုပ် ရှိ၏)"ဟု ပရဝါဒီ ယူ၏၊ ထိုသို့ ယူလျှင် အတ္တ ဟူသော ဇီဝသည် ရုပ် ဟူသော သရီရနှင့်တကွ ကဘဝမှ တဘဝသို့ ပြောင်းသွား၏။ ဤသို့ အနက်ယူလျှင် ရူပနှင့် ဇီဝတို့ တမျိုးတခြား မဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော အခြင်းအရာ (အကြောင်းအရာ)ကို ဆိုအပ်ပြီးဖြစ်၏။ ထိုသို့ ဆိုအပ်ပြီးဖြစ်သောကြောင့် "ရူပံ ပုဂ္ဂလောတိ အနနုညတတ္တာ" ဟု မဆိုနိုင်တော့။ သို့သော်.... နောက်နားဌ် "ဣမ သရီရနိက္ခေပါ"ဟု ဆိုလတ္တံ့။ ထို စကား အလိုအားဖြင့် သရီရနှင့် ဇီဝသည် တမူတည်းမဟုတ်တော့။ ထို့ကြောင့် "သော ဝတ္တဗ္ဗော-ဇီဝနှင့် သရီရတို့၏ တမျိုးတခြားမဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော အခြင်းအရာကို သကဝါဒီ ဆိုထိုက်၏"ဟု ဋီကာဆရာ ဆိုပေသည်။ ဤသို့အဆုံးဌ် ဋီကာဆရာကိုပင် ထောက်ခံသွားသည်။ "သော ဝတ္တမ္မောတိ-မှ စဤတသွာ သော ဝတ္တဗ္ဗောတိ ဝုတ္တံ"တိုင်အောင် အနုဋီကာကို ကြည့်ပါ။

၂။ **အသညူပပတ္တိံ သန္ဓာယ။** ။"အသညသတ်ဘုံသို့ ရောက်မည့် ပုဂ္ဂိုလ်မှာ ကြားဘဝတခု မရှိတော့"ဟု ယူဆသော ကေစိတို့အတွက် ဤ ဘဝမှ စုတေလျှင် အသညသတ်ဘုံဌ် သညာ-ဝေဒနာ-စိတ်မရှိသောကြောင့် "သဝေဒနော သန္ဓာဝတိ" ဟု မေးရာဌ် "နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ"ဟု ပရဝါဒီ ပယ်သည်။

ပန၊ ဝါဒန္တရကား။ ယေ၊ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ စုတိကာ၊ လေ၊ စုတေ ခါနီးအခါ၌ရင်း။ဥပပတ္တိကာလေ စ၊ ပဋိသန္ဓေ နေဆဲအခါ၌ရင်း။ အသညူပ-ပတ္တိကာလေ စ[၁]၊ အသညသတ်ဘုံ၌ ပဋိသန္ဓေ နေရာအခါ၌ရင်း။ အသည-သတ္တေသု၊ အသညသတ်ဗြဟ္မာတို့၌။သညာ၊သညာသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊သို့။ ဂဟေတွာ၊ ယူပြီး၍။ အသညူပဂဿ၊ အသညသတ်ဘုံသို့ ကပ်ရောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ အန္တရာဘဝံ၊ အကြား၌ ဖြစ်သော ဘဝကို။ ဣစ္ဆေယျုံ[၂]၊ အလိုရှိ ကုန်ရာ၏။ တေသံ၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ (အယူအားဖြင့်)။ အန္တရာဘဝဘာဝ-တော၊ အန္တရာဘဝရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အသညူပပတ္တိ၊ အသညသတ်ဘုံ၌ ဖြစ်ခြင်းသည်။ အဝေဒနာ၊ ဝေဒနာမရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္တုံ၊ ဆိုခြင်းငှါ။ နသက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ မူတ်အပ်၏။

၉၂။ အဝေဒနောတိအာဒီသု တဒညန္တိ[၃]၊ ကား။ သညဘဝတော၊ သညာ ရှိသောဘဝမှ။ အညံ၊ အခြားသော။ အသညာနေဝသညာနာသညာယတ-နုပပတ္တိံ၊ အသညီဘဝသို့ကပ်၍ ဖြစ်ခြင်း,နေဝသညာ နာသညာယတန ဘဝသို့ ကပ်၍ ဖြစ်ခြင်းကို။ (သန္ဓာယ ပဋိကွိပတိ-၌ စပ်။) ဟိ၊ မှန်။ နေဝသညာ နာသညာယတနေပိ[၄]၊ နေဝသညာနာသညာယတန ဘဝ၌ သော်မှလည်း။

၁။ **အသညူပပတ္တိကာလေ(စ)**။ ။"စုတိကာလေ ဥပပတ္တိကာလေ စ" တို့၌ အသညသတ် ဘုံဝယ် စုတိကာလ ဥပပတ္တိကာလကို ယူပြီး ဖြစ်၍ အသညူပပတ္တိ-ကာလေ စ"ကို ပိုသည်-ဟု ထင်၏။ ရှေးနိဿယ၌လည်း ရှိသောကြောင့် ပါ၌ရှိ အတိုင်း အနက်ပေးလိုက်ရသည်။

၂။ **ယေ ပန ။ ပေ ။ ဣစ္ဆေယျုံ**။ ။"အသည သတ်ဘုံသို့ ကပ်ရောက် ရာ၌ အန္တရာဘဝ ရှိသေး၏"ဟု အချို့က ယူကြ၏။ ထို ပုဂ္ဂိုလ်တို့ အလိုအားဖြင့် အသည သတ်ဘုံသို့ ပဋိသန္ဓေ အဖြစ်ဖြင့် ရောက်စ ကာလ၌ အန္တရာဘဝတုန်းတ ရုပ် ဝေဒနာ သညာ ရှိသည့် အဘိုင်း ဝေဒနာ ရှိသေး၏။ နောက်မှ ပျက်သည်"ဟု ယူဆသော ကြောင့် "အသညူပပတ္တိ အဝေဒနာ"ဟု ဆိုခွင့်မရှိ။ [တတ္ထ ယေ ။ ပေ ။ အသညီနံ သညာ အတ္တီတိ အန္တရာဘဝတောဝ အသညူပပတ္တိံ ဣစ္ဆန္တိ။-အနု။]

၃။ **တဒညံ**။ ။"သညဘဝတော အညံ"ဟု ဖွင့်၍ "အသညာ နေဝသညာ-နာသညာ ယတနုပ ပတ္တိ"ဟု သရုပ်ဖော်သည်။ "သညာ ရှိသော ကာမ ရူပဘဝတို့မှ တပါးသောဘဝ၌ ဖြစ်ခြင်း" ဟူသည် အသညဘာဝ နေဝသညာ နာသညာ ယတန ဘဝ၌ ဖြစ်ခြင်းဘည်း။ ထို ဘဝ၌ ဖြစ်ခြင်းကို ရည်ရွယ်၍ "ပုဂ္ဂလော အဝေဒနော သန္ဓာဝတိ"ဟူသော အမေးကို "အာမန္တာ"ဟု ဝန်ခံသည်။

၄။ **နေဝသညာနာသညာယတနေပိ ဟိ**။ ။ပရဝါဒီ တို့က နေဝသညာ နာသညာယတန ဘဝကို သညာ ရှိ၏-ဟု အလိုရှိကြသည် မဟုတ်ပါလော၊ အဘယ့် ကြောင့် တဒည-ထို သညီ ဘဝတို့မှ တမျိုးတခြားဘဝ၌ သွင်းရပါသနည်း-ဟု မေး ဖွယ် ရှိသောကြောင့် "နေဝသညာနာသညာယတနေပိ ဟိ" စသည်ကို မိန့်သည်။

သညာ၊ သညာသည်။ ဝါ၊ ထင်ရှားသော သညာသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဣစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ နဝတ္တဗ္ဗံ၊ မဆိုထိုက်။

၉၃။ ယသ္မာ ရူပါဒိဓမ္မေ ဝိနာ ပုဂ္ဂလော နတ္ထီတိ၊ ဟူသော စကားကို။ (ဝဒတိ-၌ စပ်။) ဣန္ဒြိယုပါဒါနေ၊လောင်စာဖြစ်သော ထင်းအစရှိသောစုံမှီရာ ရှိသော။ အဂ္ဂိ၊ မီးသည်။ ဣန္ဓနေန၊ လောင်စာနှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။နတ္ထိ ဝိယ၊ မရှိသကဲ့သို့။ (တထာ၊ တူ။) ရူပါဒိဉ္စပါဒါနေ၊ ရုပ် အစရှိသော စုံမှီရာရှိသော။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ရူပါဒိနာ၊ ရုပ် အစရှိသည်နှင့်။ ဝိနာ၊ ၍။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ လဒ္ဓိဝသေန၊ ဤသို့သော အယူ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝဒတိ၊ ဆို၏။

ဂတိအနုယောဂဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ။

၁၂-ဥပါဒါပညတ္တာ နုယောဂ အဖွင့်

၉၇။ နိလံ ရူပံ ဥပါဒါယ နိလောတိအာဒိသုတိ ၁၊ အစရှိသော အဋ္ဌကထာ စကားရပ်၏။ နိလံ ရူပံ ဥပါဒါယ နိလကဿ ပုဂ္ဂလဿ ပညတ္တိတိ ဇော၊ဟူသော ပါဠိတော်စကားရပ်၌။ ပုဋ္ဌော၊ မေးအပ်သော။ ယော၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ နိလံ၊ ညိုသော ရုပ်ကို။ ဥပါဒါယ၊ ကပ်ယူ၍။ ဝါ၊ စွဲ၍။ နိလော၊ ညိုသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ (ပညတ္တိ၊ အပြားအားဖြင့် သိစေခြင်း သည်။ ဟောတိ။) တဒါဒိသု၊ ထို နိလ မည်သော ရုပ် ကို စွဲ၍ နိလ ပုဂ္ဂိုလ် အစရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌။ (ပဋိက္ခိပတိ-၌ စပ်။) ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။

ပရဝါဒီတို့သည် နေဝသညာနာသညာယတန ဘဝကို သညာရှိသော ဘဝ အဖြစ်ဖြင့် အလိုရှိကြသည်ဟု မဆိုထိုက်ပါ။ ထို့ကြောင့် အသညာဘဝ၌ သွင်းရပါသည်-ဟူလို။ [နေဝသညာနာသညာဘဝေ, အစိတ္တာပ္ပါဒေဝါ (စိတ်၏ ဖြစ်ခြင်းမရှိရာ အသညသတ် ဘဝ၌ဌင်း)သညာ အတ္ထိတိ ဣစ္ဆန္တိတိ နဝတ္တဗ္ဗန္တိ သမ္မန္နော။-အနု။မဓု၌ကား ''သညာ အတ္ထိတိ နဝတ္တဗ္ဗန္တိ ဣစ္ဆန္တိတိ ယောဇနာဟု ဖွင့်၏။ အဓိပ္ပါယ်အတူပင်။

၁။ နိလံ ရူပံ။ ပေ။ အာဒိသုတိ။ ။အဋ္ဌကထာဝယ်''နိလံ ။ ပေ။ အာဒိသု'' ဟု ''နိလံ ရူပံ ဥပါဒါယ နိလော''ဟူသော ပါဌ်ကို ပါဠိတော်၌ ရှိသော သံဝဏ္ဏေ-တဗ္ဗ ပါဌ်ကဲ့သို့ ထုတ်ပြထား၏။ ပါဠိတော်၌ကား ''နိလံ ရူပံ ဥပါဒါယ နိလကဿ ပုဂ္ဂလဿ ပညတ္တိ''ဟု ရှိသည်မဟုတ်ပါလော။''အဘယ်သို့ အနက်မှတ်ရပါမည်နည်း'' ဟု မေးဖွယ် ရှိသောကြောင့် ''နိလံ ရူပံ ။ ပေ ။ တဒါဒိသုတိ အတ္ထော''ဟု မိန့်သည်။ [အာဒိသုတိကို အတ္ထော-၌ စပ်။ တ္ထ ကို ပုဋ္ဌော-၌ စပ်။]

ဆိုလိုရင်းကား- ''နိလံ ရူပံ ဥပါဒါယ ။ ပေ ။ ပညတ္တိ''ဟူသော ပါဠိတော်စကား ရပ်၌ သကဝါဒီ မေးအပ်သော အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည် နိလ ရုပ်ကို စွဲ၍ နိလ အမည်ရ၏။ ''တဒါဒိသု-နိလ ရုပ် ကို စွဲ၍ နိလ အမည် ရသော ထို ပုဂ္ဂိုလ် အစရှိသည်တို့၌''ဟု အနက်မှတ်ပါ။ တဒါဒိသုဒ္ဓါ အာဒိဖြင့် ပါဠိတော်၌ လာသော ''ပီတံ ရူပံ ဥပါဒါယ။ ပေ ။ အပ္ပဋိဃံ ရူပံ ဥပါဒါယ အပ္ပဋိဃဿ ပုဂ္ဂလဿ ပညတ္တိ''တိုင်အောင် ယူပါ။

၉၇။ ဆေကဋ္ဌံ သန္ဓာယဓာတိ၊ အစရှိသော ပါဠိ၏။ (အတ္ထော၁-၌ စပ်။) ဆေကဋ္ဌံ၊ ဆေကအနက်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သော။ (ကုသလ-ပညတ္တိံ၊ ကုသိုလိဟူသော နာမည်ကို။ (သန္ဓာယ၊ ၍။) နဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သည် မဟုတ်သော။) ကုလလံ၊ ကောင်းသော။ ဝေဒနံ၊ ကို။ ဥပါဒါယ၊ စွဲမြဲ၍ (ကုသလဿ၊ လိမ္မာသော။ ပုဂ္ဂလဿ၊ ကို။ ပညတ္တိ၊ အပြားအားဖြင့် သိစေခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ မညမာနော၊ ထင်သည်။ (ဟုတ္တာ) ပဋိဇာနာတိ၊ အာမန္တာဟု ဝန်ခံ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ [ဤဝါကျ၌ ကော်မာ ပိုဒ်တွေ ပျက်၍နေသည်။ နကုသလ ပညတ္တိံ သည် "ဆေကတ္ထံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ"၏ အညတ္ထာပေါဟန နည်းအရ ထည့်အပ်သော ဝါကျတည်း။ ထို ဝုတ္တံ ကို ကုသလံ ဝေဒနံ-၌ စပ်ပါ။ ဥပါဒါယ စပ်ပုဒ်လည်း တိုက်ရိုက် မရှိ။ ပါဠိတော်၌ "ကုသလဿ ပုဂ္ဂလဿ ပညတ္တိ" ကို ယူ၍ စပ်ပါ၊ထိုသို့ စပ်ပုဒ်ရအောင် ပါဠိတော်မှ ယူ၍အနက်ပေးထားပါသည်။]

၁၁၂။ ဣဒါနိ ။ပေ ။ ဒဿေတုံ "ယထာ ရုက္ခန္တိ အာဒိ မာဟာတိ၎၊ ဟူသော ပါဠိ၌။ ပုဗ္ဗပက္ခံ၊ ရှေအဖို့ကို။ ဒဿေတွာ၊ ပါဠိတော်၌ ပြပြီး၍။ ဥတ္တရံ၊ နောက်အဖို့ကို။ အာဟ၊ သကဝါဒီ ဆိုပြီ။ ဣတိ၊ ဤ အနက်သည်။ ဝါ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ။

၁၁၅။ "ယဿ ရူပံ သော ရူပဝါ"တိ၊ ဟူသော။ ဥတ္တရပက္ခေ၊ နောက်ပက္ခ၌။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သော။ ဝစနံ၊ စကားကို။ ဥဒ္ဓရိတွာ၊ ထုတ်ဆောင်၍။

၁။ **ဆေကတ္ထံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။** ။အဋ္ဌကထာ၌ "ဆေကဋ္ဌံ သန္ဓာယ ပဋိဇာနာတိ"ဟု ရှိသော်လည်း ဆိုလိုရင်းအနက်မှာ ပါဠိတော်၌ "ကုသလံ ဝေဒနံ ဥပါဒါယ ကုသလဿ ပုဂ္ဂလဿ ပညတ္တိတိ။ အာမန္တာ"ဟု ရှိသောကြောင့် "ဆေကတ္ထံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ (ပရဝါဒီ ဆိုအပ်သော), ကုသလပညတ္တိံ (ကုသိုလ်ဟူသော နာမည်ပညတ်ကို) သန္ဓာယ၊ ၍။ နဝုတ္တံ၊ပရဝါဒီ ဆိုအပ်သည် မဟုတ်သော။ ကုသလံ၊ ကောင်းသော။ ဝေဒနံ၊ ကို။ ဥပါဒါယ၊ ၍။ (ကုသလဿ၊ လိမ္မာသော။ ပုဂ္ဂလဿ၊ ကို။ ပညတ္တိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ လော။"ဟု အနက်ပေး၍ "ဣတိ သို့။ မညမာနော၊ သည်။ (ဟုတွာ) ပဋိဇာနာတိ"ဟု အနက်မှတ်ပါ။[ဆေကတ္ထံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ ကုသလံ ဝေဒနံ ဥပါဒါယ, နကုသလပညတ္တိံ ဝန္တံ ကုသလံ ဝေဒနံ ဥပါဒါယာတိ ယောဇနာ။-မဓု။ "မညမာနော" ဟု ဆိုသောကြောင့် ပရဝါဒီ၏ မှတ်ထင်ခြင်းသာဖြစ်၏။ သကဝါဒီကား ထို ဆေက အနက်ကို မရည်ရွယ်ပါ-ဟူလို။]

၂။ **ယထာ ရုက္ခိတိ အာဒိမာဟ။** ။ပါဠိတော်၌ "ယထာ ရုက္ခံ" စသော ဝါကျသည် ဤပြဿနာ၏ ၃-ဌာနဋ္ဌ ပါ၏။ ထိုတွင် အနိစ္စ စသော စိစစ်ချက်, "အညံ ရူပံ အညော ပုဂ္ဂလော"ဟူသော စိစစ်ချက်သည် ပုဗ္ဗပက္ခ(ပဌမ အဖို့) ဖြစ်မပါ။ ဒုတိယ တတိယ ဟူသော နောက်အဖို့ဖြစ်သာပါ၏။ထို့ကြောင့် "ပုဗ္ဗပက္ခံ ဒဿေတွာ"ဟု ဦးကာဖြစ်ပုဗ္ဗာနုသန္ဓေကို ထည့်၍ နောက် ပက္ခ ၂-မျိုးကို ပြခြင်းငှါ "ယထာ ရုက္ခံ" စသော စကားကို ဆို၏-ဟု ဖွင့်သည်။

(သံဝဏ္ဏောဘဗ္ဗအဖြစ်ဖြင့် ထုတ်ဆောင်၍) ယသ္မာတိအာဒိံ၊ အစရှိသောစကား ကို။ (သင်္ဂဟကာရော) အာဟ၊ ဆိုပြီ။

၁၁၆။ စိတ္တာနုပဿနာဝသေနာတိ၊ ဟူသော ပါဠိဋ္ဌ။ (အဓိပ္ပါယော-ဋ္ဌ စပ်။) စိတ္တာနုပဿနာဝသေန၊ စိတ္တာနုပဿနာ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပရိဒီပိတဿ၊ ထင်ရှားပြအပ်သော။ သရာဂါဒိစိတ္တယောဂဿ၊ သရာဂ အစရှိသော စိတ်နှင့် ယှဉ်ခြင်း၏။ ဝသေန၊ အပြားအားဖြင့်။ (သရာဂါဒိစိတ္တံ သန္ဓာယ-ဋ္ဌ စပ်။) ဣတိ၊ ဤကား။ အဓိပ္ပါယော၊ အဋ္ဌကထာဆရာ၏ အလိုတည်း။

၁၁၈။ ယေနာတိ စက္ခုန္တိ၊ဟူသောဤပါဠိဋ္ဌ။ ယေနာတိ၊ယေန ဟူသော ပါဠိဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သော။ ကရဏံ၊ ကရိဏ်းသည်။ စက္ခု၊ စက္ခုပသာဒ တည်း။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ စက္ခုမေဝ ရူပံ ပဿတိတိ၊ ဟူသော စကားကို။ ဝိညာဏာနိဿယဘာဝူပဂမနမေဝ၊ ဝိညာဉ်၏ မှီရာ၏ အဖြစ်သို့ ကပ်ရောက် ခြင်းသည်သာလျှင်။ စက္ခုဿ၊ စက္ခုပသာဒ၏။ ဒဿနံ နာမ၊ မြင်ခြင်း မည် သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤ အနက် အဓိပ္ပါယ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ (သင်္ဂဟကာရော) ဝဒတိ၊ ၏။

ဥပါဒါပညတ္တာနုယောဂဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

၁၃-ပုရိသကာရာနုယောဂ အဖွင့်

၁၂၃။ ကရဏာမတ္တန္တိ၊ကား။။ကမ္မာနံ၊ကုသိုလ်,အကုသိုလ်ကံတို့ကို။ နိပ္ဖါဒ-ကပ္ပယောဇကဘာဝေန၊ ကိုယ်တိုင်ဖြစ်စေတတ်, သူတပါးကို တိုက်တွန်းတတ် သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ ခန္ဓာ၊ ခန္ဓာတို့တည်း။ [“ပဝတ္တာ ခန္ဓာ”ဟု ပဌမန္တရှိသောကြောင့် “တို့တည်း”ဟု ချလိုက်ရသည်။ “ပဝတ္တေ ခန္ဓေ”ဟု ရှိလျှင် သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗနှင့် ဒုတိယန္တချင်းညီမျှ၍ သန္ဓာယဋ္ဌ စပ်ရမည်။ နိပ္ဖါဒကပ္ပယောဇကဘာဝေနာတိ ကာရကကာရာပကဘာဝေန။—အနု။]

၁၂၄။ ပုရိမကမ္မေန၊ ရှေးကံနှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ (နတ္ထိ-ဋ္ဌ စပ်။) ပုဂ္ဂလဿ၊ ၏။ ဇာတိ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်ဌင်း။ ဇာတဿ၊ ဖြစ်ပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝိဇ္ဇဘာနာဒီသု၊ အသက်မွေးခြင်း၏ တည်ရာဖြစ်သော အတတ်အစရှိသည်တို့ဋ္ဌ။ သမ္မာ၊ အမှန်အားဖြင့်ဌင်း။ မိစ္ဆာ ဝါ၊ အမှားအားဖြင့်ဌင်း။ ပဝတ္တိ၊ ဖြစ် ခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ဤ အနက် အဓိပ္ပါယ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ပုရိမကမ္မမေဝ တဿာတိအာဒိံ၊ အစရှိသော စကားကို။ (သင်္ဂဟကာရော) အာဟ၊ ပြီ။

၁၂၅။ ကမ္မဝန္ဆသ်ာတိ ဇတ္ထ ေ၁၊ ဟူသော ဤပါဠိတော်။ ကမ္မကာရကဿ၊ ကံကိုပြုသော ပဌမ ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ယော၊အကြင်ဒုတိယပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကာရကော၊ ပြုတတ်၏။ တေနပိ၊ ထို ကံကို ပြုသော ဒုတိယ ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း။ အညံ၊ အခြားသော။ ကမ္မံ၊ ကံကို။ ကာတဗ္ဗံ၊ ပြုထိုက်သေး၏။ တဿ၊ ထို ကံ ပြုသော ဒုတိယ ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ကာရကေနာပိ၊ ပြုတတ်သော တတိယ ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း။ အညံ၊ အခြားသော။ (ကမ္မံ၊ ကို။ ကာတဗ္ဗံ၊ ၏။)ဤတို ဧဝံ၊ သို့။ ကမ္မဝန္ဆသ်၊ ၏။ အနုပစ္ဆေဒံ၊ မပြတ်စဲခြင်းကို။ ဝဒန္တိ၊ ဆိုကြကုန်၏။ ပုဂ္ဂလသ်၊ ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ကာရကော၊ ပြုတတ်သူသည်။ ကမ္မသ်၊ ကံကို။ ကာရကော၊ ပြုတတ်သူသည်။ အာပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ ဤတို၊ ထို့ကြောင့်။ ဧတံ၂၊ ဤ ဝဒန္တိ ဆရာတို့၏ စကားကို။ ဝါ၊ ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပြုသောပုဂ္ဂိုလ်က ကံကိုပြုသော ပုဂ္ဂိုလ် အဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်း ဟူသော ဤ ဝါဒကို။ ဝိစာရေတဗ္ဗံ၊ စိစစ်ထိုက်၏။ မာတာပိတူဟိ၊ မိဘတို့သည်။ ဇနိတဘာဒိနာ၊ ဖြစ်စေအပ်သည်၏အဖြစ် အစရှိသော အကြောင်းဖြင့်။ တဿ၊ ထို ပဌမ ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ကာရကံ၊ ပြုတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဤဆန္တသ်၊ အလိုရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ကမ္မကာရကာနံ၊ ကံ ပြုသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ ကာရက-ပရမ္မရာ၊ ပြုတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အဆက်ဆက်သည်။ အာပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ ဤတို၊ ထို့ကြောင့်။ ဤဒဠှ၊ ဤ စကားကိုလည်း။ ဝိစာရေတဗ္ဗံ၃၊ စိစစ်ထိုက်၏။

၁။ **ကမ္မဝန္ဆသ်**။ ။ဤ ပုဒ်သည် အထ၁၊ တက်သော နောက်နည်း၌ ပါ၏။ ကံကို ပြုသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို အကြောင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် ရှေးဘဝက ပြုလုပ်လိုက်၏။ တေနာ်ပိ (ထို ကာ်ရကကို ပြုသော ကာရက ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း) အညံ ကမ်မံ ကာတဗ္ဗံ၊ (ထို ကာရကကိုပြုသော က်ာရကကို ပြုသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း) အညံ ကမ်မံ ကာတဗ္ဗံ။ ဤသို့အားဖြင့် ကမ္မဝင်္ဆမပြတ်ပုံကို ဆိုကြသည်။

၂။ **ပုဂ္ဂလဿ ကာရကော ။ ဧပ ။ ဧမတံ**။ ။ဝဒန္တိ ဆရာတို့၏ ဝါဒကို ကြည့်ပါ။ ''ယော ကာရကော တေနာပိ အညံ ကမ်မံ ကာတဗ္ဗံ''ကံပြုသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပြုသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း အခြားကံကို ပြု၏'' စသည်ဖြင့် ဆိုသောကြောင့် ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပြုသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကံပြုသူဖြစ်နေ၏။ ထို့ကြောင့် ဤ ဝဒန္တိဆရာတို့၏ စကားကို စဉ်းစားထိုက်၏။ ဘာ့ကြောင့်နည်း—ကမ္မဝင်္ဆပြတ်စဲခြင်းမရှိပုံကို ဖွင့်ရာဝယ် ပုဂ္ဂိုလ် အဆက်မပြတ်ပုံကို ဖွင့်ဆိုထားသောကြောင့်ပ၁ည်း။

၃။ **မာတာဝိတူဟိ ။ ဧပ ။ ဝိစာရေတဗ္ဗံ**။ ။ပရဝါဒီသည်''တဿ ကတ္တာ ကာရေတာ ဥပလဗ္ဘတိ''ဟု မေးရာ၌ မိဘတို့က ဖြစ်စေအပ်သည် အဖြစ် စသည်ကို ရည်ရွယ်၍ ''အာမန္တာ''ဟု ဝန်ခံ၏။ ကာရက ပုဂ္ဂိုလ်ဟူသည် မိဘ ကလျာဏမိတ္တ အာစရိယ စသူတို့တည်း-ဟု အယူရှိသော ပရဝါဒီ အတွက် ကမ္မကာရက ပုဂ္ဂိုလ် အဆက်ဆက်ကို ဖွင့်ပြကြောင်း ဤ စကားကိုလည်း စိစစ်ထိုက်၏။ စိစစ်ထိုက်-ဟူသည် မသင့်ဟု ဆိုခြင်းပင်တည်း။

အနုဋ္ဌိကာ။ ။ကာဒဠွာတိ နကေဝလံ ပုဂ္ဂလကာရကဿ ကမ္မကာရကတာပတ္တိ-ယေဝ ဒေါသော-ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပြုသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ ကံပြုသူအဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်း ဟူသော

၁၇၀။ သုတ္တဝိရောဓဘယေနာတိ၊ ကား။ "သော ကရောတိ သော ပဋိသံဝေဒယတီတိ ခေါ ဗြဟ္မဏ၊ အယမေကော အန္တော"တိ အာဒီဟိ၊ အစရှိသော သုတ်တို့နှင့်။ ဝိရောဓဘယာ၊ ဆန့်ကျင်ခြင်းမှ ကြောက်ခြင်းကြောင့်။ (ပဋိက္ခေပေါ-၌ စပ်။)

၁၇၁။ "ဣဓ နန္ဒတိ ပေစ္စ နန္ဒတိ"တိ၊ ဟူ၍။ ဝစနတော၊ ဟောတော် မူခြင်းကြောင့်။ ကမ္မကရဏ ကာလေ၊ ကံပြုရာ အခါ၌ဌင်း။ ဝိပါကပဋိသံဝေဒန ကာလေ စ၊ အကျိုးကို ခံစားရာအခါ၌ဌင်း။သောယေဝ၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်ပင်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍။ ပဋိဇာနာတိ၊ အာမန္တာဟု ဝန်ခံ၏။ ဣတိ၊ ဤ သည်ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ အဋ္ဌကထာ၏ အလိုတည်း။ သယံ ကတံ သုခဒုက္ခန္တိစ၊ ဟူ၍လည်း။ ပုဋ္ဌော၊ မေးအပ်သည်။ (သမာနော။ သော်။) ဘော ဂေါတမ၊ အရှင်ဂေါတမ။ ကိံ နုခေါ၊ အသို့ပါနည်း။ သုခဒုက္ခံ၊ ကို။ သယံကတံ၊ ကိုယ်တိုင်ပြုအပ်ပါသလော။ ဣတိ၊ဤသို့မေးပြီ။ ကဿပ၊ကဿပ။ မာ ဟေဝံ၊ ဤသို့မဟုတ်။ ဣတိ၊ ဤသို့ ဖြေတော်မူပြီ။ ဣတိ အာဒိ သုတ္တ-ဝိရောဓာ၊ ဤသို့အစရှိသောသုတ်နှင့် ဆန့်ကျင်ခြင်းကြောင့်။ ပဋိက္ခိပတိ၊ ၏။

၁၇၆။ လဒ္ဓိမတ္တမေဝေတန္တိ၊ ဟူသော ဤပါဠိတော်၌။ (အဓိပ္ပါယော-၌ စပ်။) သောယေဝေကော၊ တယောက်တည်းသော ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ နေဝ သော ဟောတိ၊ သူလည်း မဟုတ်။ (ပြုသူ ခံစားသူလည်း မဟုတ်) နာ အညော (ဟောတိ)၊ တပါးတခြားလည်းမဟုတ်။ (ပြုသူမှတခြား, ခံစားသူမှ တခြားလည်း မဟုတ်။) ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ ဣဒံ၊ ဤ အနက်သည်။ (အဖြစ်သည်။) နတ္ထေဝ၊ မရှိသည်သာ။ (ထို့ကြောင့် "လဒ္ဓိမတ္တမေဝ"ဟု ဆိုသည်။) တသ္မာ၊ ဤကြောင့်။ ဧဝံဝါဒိနော၊ ဤသို့ ပြောဆိုလေ့ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ အသယံကာရန္တိ အာဒိ၊ အသယံကာရံ အစရှိသော အပြစ်သည်။ အာပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤကား။ အဓိပ္ပါယော၊ အဋ္ဌကထာဆရာ၏ အလိုတည်း။

အပိစာတိ အာဒိနာ၊ အပိစ အစရှိသော ပါဌ်ဖြင့်။ ဣဒံ (အတ္ထဇာတံ)၊ ဤအနက် သဘောကို။ (သင်္ဂဟကာရော) ဒဿေတိ၊ ပြ၏။ (ကိံ၊ နည်း။) ပရဿ၊ တပါးသော ပရဝါဒိ၏။ ဣစ္ဆာဝသေနေဝ၊ အလို၏ အစွမ်းဖြင့်သာ။ ဝါ၊ အလိုနှင့် စပ်သဖြင့်သာ။ "သော ကရောတိ" တိ အာဒိ၊ အစရှိသော။

ပဌမ အနဝက်သည်သာ အပြစ် မဟုတ်သေး။ အထခေါ ဣဒံ ကမ္မ ကာရကတာယ ကာရကပရမ္မရာပဇ္ဇနမို ဝိစာရေတဗ္ဗ - စင်စစ်ကား ကံပြုသူတို့၏ အစဉ်အဆက်ဖြင့် ဤ ကာရက အဆက်ဆက်သို့ ရောက်ခြင်းကိုလည်း စိစစ်ထိုက်သည်သာ။ နယုဇ္ဇတီတိ အတ္ထော၊ ပုဂ္ဂလာနံ ဟိ ပဋိပါဋိယာ ကာရကဘာဝေါ။ (ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အစဉ်အဆက်ဖြင့် ပြုတတ်သူတို့၏ အဖြစ်သည်) ကာရကပရမ္မရာ-ပြုတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အဆက်ဆက် မည်၏။

အနုယောဂေါ၊ မေးစိစစ်ခြင်းကို။ နဝုတ္တော၁၊ ဆိုအပ်သည် မဟုတ်။ အထခေါ၊ အဟုတ်ကား။ သော ကရောတိတိ အာဒီသု၊ "သူသည် ကံ ကို ပြု၏, သူသည်ပင် အကျိုးကို ခံစား၏" အစရှိသော အယူတို့တွင်။ ကေံ၊ တပါးသော အယူကို။ အနိစ္ဆန္တဿ၊ အလိုမရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ အတွက်။ ဣတရံ၊ အခြားသော အယူသည်။ (အာပန္နံ၊ ရောက်နေ၏။) တဥ္စ၊ ထို အခြားသော အယူကိုလည်း။ အနိစ္ဆန္တဿ၊ အလိုမရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏အတွက်။ အညံ၊ အခြားသော အယူသည်။ အာပန္နံ၊ ရောက်နေ၏။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ကာရက-ဝေဒကိစ္ဆာယ၊ ကံကို ပြုသော ပုဂ္ဂိုလ်, အကျိုးကို ခံစားသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ အလိုဠ္ဘ။ ဌတ္ဝာ၂၊ စတည်၍။ သော ကရောတိတိ အာဒီသု၊ အစရှိသောအယူ တို့တွင်။တံ တံ၊ ထိုထိုအယူကို။ အနိစ္ဆာယ၊ အလိုမရှိခြင်းကြောင့်။ ၁၂၊လက်မခံခြင်းကြောင့်။ အာပန္နဝသေနာပိ၊ ဖြစ်သော အပြစ်၏ အစွမ်းဖြင့်လည်း။ (အနုယောဂေါ၊မေးစိစစ်ခြင်းကို။ဝုတ္တော၊ဆိုအပ်ပြီ။)ဣတိ(ဣဒံ အတ္ထဇာတံ၊ ကို။ (သင်္ဂဟကာရော) ဒဿေတိ၊ ၏။)

အထဝါ၃၊ ထို့ပြင်တနည်းကား။ ကေဝလံ၊ အသီးအသီး အပြစ် ရောက်ခြင်းနှင့် မဖက် သက်သက်။ "သော ကရောတိ"တိ အာဒီနံ၊ အစရှိကုန်သော။

၁။ နပရသ။ပေ။ဝုတ္တော။ ။၁၇၀-နံပါတ်မှ စ၍ "သော ကရောတိ, သော ပဋိသံဝေဒေတိ" စသော ပြဿနာတို့ကို သကဝါဒီ ဆိုထား၏။ ထို ပြဿနာတို့ကို ပရဝါဒီ၏ အလိုနှင့်စပ်၍ ဆိုအပ်သည်မဟုတ်။ အထခေါ၊ အဟုတ်ကား။"သော ကရောတိ သော ပဋိသံဝေဒေတိ" စသော အယူတို့တွင် "သော ကရောတိ သော ပဋိသံဝေဒေတိ" ဟူသော အယူကို သဿတဒိဋ္ဌိ ဖြစ်မည်မျှ ကြောက်သောကြောင့် အလိုမရှိ၍ ပယ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၌ ဣတရံ၊ အခြားသော ဥစ္ဆေဒအယူသည် ရောက်၏။ ဘာ့ကြောင့်နည်း-ကံပြုသူသည် ခံစားသူမဟုတ်လျှင် ကံပြုရာ ဘဝကပင် ပြတ်ခဲ့သော ကြောင့်တည်း။ ထို အယူကို အလိုမရှိ၍ ပယ်ပြန်လျှင် "သော စ အညော စ ကရောန္တိ, သော စ အညော စ ပဋိသံဝေဒေန္တိ"ဟု (၁၇၄) ၌ လာသော မိဿကဂ္ဂ ဖြစ်၍ နိစ္စ တမျိုး (သော အရ မြဲ၍) အနိစ္စတမျိုး (အညော အရ မမြဲသော) နိစ္စ အနိစ္စ အယူ ဖြစ်ပြန်၏။ ဝိကွေပ အယူသို့လည်း ရောက်နေပြန်၏။ ဘာ့ကြောင့်နည်း-သူ ဟုလည်း အတည်မယူ,အခြားသူ ဟုလည်း အတည်မယူပဲ မေးသည်ကို ပယ်သောကြောင့်တည်း။

၂။ ကာရကဝေဒကိစ္ဆာယ ဌတ္ဝာ။ ။သူ သည်ပင် ကံပြုသူ, သူ သည်ပင် ခံစားသူ ဟူသော ဤ အယူ၌ တည်၍, တံတံ အနိစ္ဆာယ၊ထိုထို ဝါဒကို အလို မရှိ၍ လက်မခံခြင်းကြောင့်။ အာပန္နဝသေနာပိ၊ အခြားအပြစ်သို့ ရောက်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်လည်း။ အယံ အနုယောဂေါ ဝုတ္တော တိ ယောဇနာ။-အနု။

၃။ အထဝါ။ ။ရှေ့နည်းဝယ် ပုဂ္ဂိုလ်ဘယောက်တည်း၌ပင် အယူ တမျိုးကို ပယ်လျှင် အခြား အယူတမျိုး ရောက်ပုံကို ပြ၏။ ဤ နည်း၌ကား ပြဿနာ ၄-မျိုး အတွက် ပုဂ္ဂိုလ်လည်း ၄-ယောက်ပင် ဖြစ်၏။ တယောက် တယောက်အား အပြစ် တမျိုးစီသာ ရောက်၏။ သို့သော် ပါဠိတော် အစဉ် အားဖြင့်သာ အားလုံးသော ပြဿနာတို့ကို တဆက်တည်း ပြတော်မူရသည်။

သဗ္ဗေသံ၊ အလုံးစုံသော အပြစ်တို့၏။ အာပန္နတ္တာ၊ ရောက်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နု (ကတော၊ ပြုအပ်သည် မဟုတ်။) အထခေါ၊ အဟုတ်ကား။ ဧကေကဿေဝ၊ တပါးပါးသော အပြစ်၏သာ။ (စ-အနက်မရှိ) အာပန္နတ္တာ၊ ရောက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အယံ အနုယောဂေါ၊ ဤ မေးစိစစ်ခြင်းကို။ ကတော၊ ပြုအပ်ပြီ။ ဣတိ (ဧတံ အတ္ထဇာတံ)၊ ကို။ (သင်္ဃကာရော) ဒဿေတိ၊၏။

ပုရိမနယေနေဝါတိ ဧတေန၁၊ ဟူသော ဤ ပါဠိဖြင့်။ ဣဓ နန္ဒိတိတိ အာဒိ၊ အစရှိသော။ သဗ္ဗံ၊ သော။ ပဋိဇာနနာဒိကာရဏံ၊ ဝန်ခံခြင်း အစရှိသောအကြောင်းကို။[အာဒိ-ဖြင့် ပဋိက္ခေပ ကို ယူပါ။] ကေတော၊တပေါင်းတည်း။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ယှဉ်စေထိုက်၏။ ဝါ၊ သုံးစွဲထိုက်၏။ ဣတိ၊ ဤ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဒဿေတိ၊ ပြ၏။

ပုရိသကာရာနုယောဂဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

ကလျာဏဝဂ္ဂေါ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတော၊ ပြီ။

၁၄-အဘိညာနုယောဂ အဖွင့်

၁၉၃။ အဘိညာနုယောဂါဒိဝသေန အရဟတ္တာသာဓနာတိ ထွေ၊ဟူသော ဤပါဠိတော်။ "နနု အတ္ထိ ကောစိ ဣဒ္ဓိ ဝိကုဗ္ဗတီတိ၊ နနု ။ပေ။ ဝိကုဗ္ဗတဴ" အစရှိသော။ ဝါ၊ နနု ။ပေ။ ဝိကုဗ္ဗတိ အတ္ထိရှိသေ၂။ အဘိညာနုယောဂေါ စ၊ အဘိညာဉ်ကို မေးစိစစ်ခြင်းကိုဂုဏ်း။ "ဟဉ္စိ အတ္ထိ ကောစိ ဣဒ္ဓိ ဝိကုဗ္ဗတီတိ၊ ဟူသော။ ဌပနာ စ၊ ဌပနာကိုဂုဏ်း။ "တေန ဝတ ရေ"တိအာဒိ၊ အစရှိသော။ ပါပနာ စ၊ ပါပနာကိုဂုဏ်း။ အာဒိသဒ္ဒသင်္ဂဟိတော၊ အာဒိသဒ္ဒါဖြင့် သိမ်းယူအပ်သော။ အတ္ထော ဝ၊ အနက်ဟူ၍သာ။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ ပန၊ ဆက်။

အနုဋီကာ။ ။သဗ္ဗေသံ အာပန္နတ္တာ တိ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တနယေန ("အပိစ"တက်သော နည်းအားဖြင့်) သဗ္ဗေသံ ဝိကပ္ပါနံ အနုက္ကမေန အာပန္နတ္တာ နာယမနုယောဂေါ ကတောတိ ယောဇနာ။ ဧကေကဿေဝါတိ တေသု ဝိသုံ ဝိသုံ ဧကေကဿေဝ အာပန္နတ္တာ။ တန္တိဝသေန ပန တေ ဝိကပ္ပါ ကေဏ္ဍံ ဒဿေတွာ (အယံ အနုယောဂေါ ကတော-ဥဒ္ဒေ စပ်။)-အနု။

၁။ ပုရိမနယေနေဝါ တိ ဧတေန။ ။အဆုံးဥဒ္ဒေ ပြဿနာ ၄-ခုကို စုပေါင်း၍ မေးသောကြောင့် ပယ်ရခြင်း၏ အကြောင်းကိုဂုဏ်း, ဝန်ခံရခြင်း၏ အကြောင်းကိုဂုဏ်း, သယံကတ စသော အပြစ်ရောက်ပုံကိုဂုဏ်း, ရှေ့ (၁၇၁) စသည်ဥဒ္ဒေ ပြခဲ့ပြီ။ ထို ပြအပ်ခဲ့သော နည်းအတိုင်းပင်ထို အကြောင်း အားလုံးကို ဤ ပြဿနာတခုဥဒ္ဒေ ပေါင်း၍ ယှဉ်ပါစေ၊ ဘာ့ကြောင့်နည်း-ပြဿနာ ၄-ခုကိုပေါင်း၍ မေးအပ်သောကြောင့်တည်း။

ထွေ၊ ဤအရဟတ္တသာဓနာဟူသောပါဠိ၌၊ အာသဝက္ခယဉာဏံ၊ အာသဝက္ခယ ဉာဏ်ကို။အဘိညာ၊ အဘိညာဉ်ဟူ၍။ ဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်ပြီ။ ဤတိ၊ ထို့ကြောင့်။ တဒဘိညာဝတော၊ ထို အာသဝက္ခယဉာဏ် ဟူသော အဘိညာဉ်ရှိသော။ အရဟတော၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်ကို။ သာဓနံ၊ပြီးစေခြင်းကို။ အရဟတ္တသာဓနာတိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဃကာရော)အာဟ၊ ဆိုပြီ။ [“ရဟန္တာကို ပြီးစေရုံမျှဖြင့် အရဟတ္တကို ပြီးစေနိုင်မည်လော”ဟု မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့် “အရဟတော ဟိ”စသည်ကို မိန့်။] ဟိ၊ မှန်။ အရဟတော၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်ကို။ သာဓနာ၊ ပြီးစေခြင်းသည်။ တဿာဝဿ စ၊ ထို ရဟန္တာ၏ ဖြစ်ကြောင်း ဖြစ်ရာ အရဟတ္တ ဖိုလ်ကိုလည်း။ သာဓနာ၊ ပြီးစေနိုင်သည်။ ဟောတိ ယေဝ၊ ဖြစ်သည်သာ။ ဤတိ၊ ဤသို့မှတ်အပ်၏။

အဘိညာနုယောဂဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

၁၅-၁၈။ ဉာတကာနုယောဂါဒိ အဖွင့်

၂၀၄။ တထာရူပဿာတိ၁၊ ဟူသောပုဒ်၌။ (အဓိပ္ပါယော-၌ စပ်။) တတိယကောဋ္ဌိဘူတဿ၊ တတိယအဖို့ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ သစ္စိကဋ္ဌဿ၊ မှန်သော အနုက်၏။ အဘာဝဝါ၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ (“ပဋိက္ခေပေါ ပရဝါဒိဿ”၌စပ်။) ဤတိ၊ ဤသည်ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ အဋ္ဌကထာဆရာ၏အလိုတည်း။ ပန၊ ထိုသို့ အဋ္ဌကထာအလိုဖြစ်ပါသော်လည်း။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ပဋိက္ခိပန္တော၊ ပယ်သော ပရဝါဒီသည်။ အသစ္စိကဋ္ဌံ၊ သစ္စိကဋ္ဌမဟုတ်သော။ တတိယ ကောဋ္ဌိဘူတံ တတိယအဖို့ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ပုဂ္ဂလံ၊ ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဝဒေယျ၂၊ ဆိုရာ၏။ ဤတိ၊ ထို့ကြောင့်။ တာဒိသံ၊ ထိုကဲ့သို့ ရှုအပ်သော။ ပုဂ္ဂလံ၊ တတိယကောဋ္ဌိဖြစ်သော သစ္စိကဋ္ဌပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဤစ္ဆန္တော၊ အလိုရှိသော ပရဝါဒီ

၁။ ဇာထာ ရူပဿ။ ။အဋ္ဌကထာ၌လာသော “တထာရူပဿ”သည် ပါဠိတော်၌ ၂၀၉-ဒုတိယပုစ္ဆာဝယ် “သန်တဉ္စ အသန်တဉ္စ ဌပေတွာ အတ္ထညာ တတိယာ ကောဋ္ဌိ”၏ အဖွင့်ဖြစ်သောကြောင့် “ဟတိယကောဋ္ဌိဘူတဿ သစ္စိကဋ္ဌဿ အဘာဝါ” ဟု ဖွင့်သည်။ ထိုသို့ မရှိခြင်းကြောင့် ပရဝါဒီက ငယ်သည်-ဟူလို။

၂။ ဧဝံ ပန ။ပေ။ ဝဒေယျာတိ။ ။ပြအပ်ခဲ့သော အဓိပ္ပါယဟူသည် အဋ္ဌ-ကထာဆရာ၏ အလိုတည်း။ ထို အလိုကို မနှစ်သက်သောကြောင့် “ဧဝံ ပန”စသည်ကို ဦးကာမိန့်သည်။ ပရဝါဒီသည် “သန်တဉ္စ ။ပေ။ ကောဋ္ဌိ”ဟူသော ဒုတိယပုစ္ဆာကို “န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ”ဟု ပယ်၏။ ဤသို့ ပယ်သော ပရဝါဒီသည် “သစ္စိကဋ္ဌဿ အဘာဝါ”ဟု အဋ္ဌကထာဆိုသောကြောင့် အသစ္စိကဋ္ဌ ဖြစ်သော တတိယကောဋ္ဌိ ပုဂ္ဂိုလ်က ဆိုပုံရာ ရောက်နေ၏။

သည်။ ဝါ၊ ကို။ သုတ္တေန၊ ပါဠိတော်သုတ်ဖြင့်။ နိဂ္ဂဟေတဗ္ဗော၊ နှိပ်ထိုက်သည်။ သိယာ[1]၊ ဖြစ်ရာ၏။ ကသ္မာ၊ အဘယ့်ကြောင့်နည်း။ [2]တထာရူပဿ[3]၊ ထိုသို့ တတိယကောဋိသဘောရှိသော။ သစ္စိကဋ္ဌဿ၊ ၏။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ မှတ်အပ်၏။ တထာရူပဿ၊ ထိုသို့ တတိယကောဋိသဘောရှိသော။ ကဿစိ၊ တစုံတခုသော။ သဘာဝဿ၊ သစ္စိကဋ္ဌသဘော၏။ အဘာဝတော၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ ဝါ၊ မရှိသည့်အတွက်။ ပဋိက္ခေပါရဟတ္တာ၊ ပယ်ခြင်းကို ထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အတ္ထနော၊ မိမိဟူသော ပရဝါဒီ၏။ လဒ္ဓိ၊ ပုဂ္ဂိုလ်ဟူသည် သခ်ံတ, အသခ်ံတမှတပါးဟူသော အယူကို။ နိဂ္ဂဟီတ္ဝာ၊ လျှို့ဝှက်၍။ ပဋိက္ခေပေါ၊ ပယ်မြစ်ခြင်းသည်။ ပရဝါဒိဿ၊ ပရဝါဒီ၏ ပယ်မြစ်ခြင်းတည်း။ ဣတိ အယံ အတ္ထော၊ ဤအနက်ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော[4]၊ မှတ်ထိုက်၏။

ဉာတကာနုယောဂါဒိဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

၁၉-ပဋိဝေဓာနုယောဂါဒိ အဖွင့်

၂၁၈။ ပရိဂ္ဂဟိတဝေဒနောတိ ဝစနေန၊ ဟူသောစကားဖြင့်။ အပရိဂ္ဂဟိတဝေဒနဿ၊ မသိမ်းဆည်းအပ်သော ဝေဒနာရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝါ၊ ဝေဒနာကို မသိမ်းဆည်းနိုင်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ (အဟံ၊ သည်။) သုခိတော၊ ဖြစ်သောသုခရှိသည်။ အသ္မိ၊ ဖြစ်၏။ (အဟံ၊ သည်။) ဒုက္ခိတော၊ ဖြစ်သော ဒုက္ခရှိသည်။ အသ္မိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဇာနနံ၊ သိခြင်းသည်။ ပဇာနနံ နာမ၊ အပြားအားဖြင့် သိခြင်းမည်သည်။ [1] နဟောဝိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ ဤ

၁။ ဣတိ ။ပေ॥ နိဂ္ဂဟေတဗ္ဗော သိယာ။ ။"ဣတိ၊ ဤသို့ ဆိုရာသောကြောင့်" ဟု ဝဒေယျ-ကို ပြန်ညွှန်းပါ။ "တာဒိသံ ပုဂ္ဂလံ ဣစ္ဆန္တော" ကား "အဓိပ္ပါယော" ဟု အဋ္ဌကထာ ပြအပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တည်း။ ထို တတိယကောဋိ ဘူတ သစ္စိကဋ္ဌ ပုဂ္ဂိုလ်ကို အလိုရှိသော ပရဝါဒီ ကို ပါဠိတော် သုတ်ကို ပြု၍ နှိပ်ထိုက်၏။ ဘာဉ်ကြောင့်နည်း-တထာရူပ သစ္စကဋ္ဌ ပုဂ္ဂိုလ်၏ မရှိခြင်းကြောင့်တည်း။ ["ဣစ္ဆန္တော ဟိ" ၌ ဟိကို တမျိုး ပေစာ၌ မပါ။ ပါသော ပေစာအတွက် "အဝဓာရဏတ္ထ ကြံပါ" ဟု မဓု ဆိုသည်။

၂။ [1] တထာရူပဿ ။ပေ॥ ဒဋ္ဌဗ္ဗော"။ ။ဤကား ဋီကာ ဆရာ ပြလိုသော အဓိပ္ပါယ်တည်း။ ထိုသို့ တတိယကောဋိဖြစ်သော သစ္စိကဋ္ဌ သဘာဝဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ မရှိခြင်းကြောင့် "နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ" ဟု ပယ်ထိုက်၏။ ထိုသို့ပယ်လျှင် ပရဝါဒီသည် "ပုဂ္ဂိုလ်ဆိုတာ သခ်ံတလည်း မဟုတ်, အသခ်ံတလည်း မဟုတ်" ဟူသော မိမိအယူနှင့် ဆန့်ကျင်မည်စိုးသောကြောင့် မိမိအယူကိုဖုံးကွယ်၍ "နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ" ဟု ပယ်သည်ဟု မှတ်ပါ။

အနက်ကိုငှင်း။ ယောဂါဝစရသာ၊ ယောဂါဝစရပုဂ္ဂိုလ်၏။ သုခုမာနမ္ပိ၊ သိမ်မွေ့သည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဝေဒနာနံ၊ ဝေဒနာတို့ကို။ ပရိစ္ဆေဒန-သမတ္ထတဉ္ဇ၊ ပိုင်းခြားခြင်း၌ စွမ်းနိုင်သည်၏ အဖြစ်ကိုငှင်း။ (သင်္ဂဟကာရော) ဒဿေတိ၊ ပြ၏။

၂၂၈။ လက္ခဏဝစနန္တိ၊ ဟူသော ဤပါဌ်၌။ (အဓိပ္ပါယော-၌ စပ်။) ရူပဗ္ဘန္တရဂမနံ၊ ရုပ်၏အတွင်း၌ ဖြစ်ခြင်းသည်။ သဟရူပဘာဝေါ၊ ရုပ်နှင့်တကွ ဖြစ်ခြင်းတည်း။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ ရုပ်၏အပြင်ဘက်၌။ နိက္ခမနံ၊ ထွက်ခြင်းသည်။ ဝိနာရူပဘာဝေါ၊ ရုပ်နှင့်ကင်း၍ ဖြစ်ခြင်းတည်း။ ဣတိ၊ ဤကား။ အဓိပ္ပါ-ယော၊ အဌကထာဆရာ၏ အလိုတည်း။

၂၃၇။ ဣမာ ခေါ တိ၊ ကား။ သြဋ္ဌာရိကော၊ ကြမ်းသော။ အတ္တ ပဋိလာဘော[၁]၊ မိမိကံအားလျော်စွာ ရအပ်သော အတ္တဘောငှင်း။ မနော မယော၊ စျာန်စိတ်ကြောင့်ဖြစ်သော။ အတ္တပဋိလာဘော၊ ငှင်း။ အရူပေါ၊ ရုပ်မရှိသော။ အတ္တပဋိလာဘော၊ ငှင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ လောကဿ၊ သတ္တ လောက၏။ ဣမာ သမညာ၊ ဤအမည်တို့သည်။ (သန္တိ)ယာဟိ၊ ယင်းအမည် တို့ဖြင့်။ တထာဂတော၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ အပရာမသံ၊ မှန်သည်မှတပါး မှားသောအားဖြင့် မသုံးသပ်သည်။ (ဟုတ္ဒာ)ဝေါဟရတိ၊ ခေါ်ဝေါ် ပြောဟောတော်မူ၏။ ယော၊အကြင်အတ္တသည်။ သစ္စော(ဝါ)၊မှန်သည်သော် လည်း။ သိယာ၊ ရှိရာ၏။ မောဃော ဝါ၊ အမှန်မမှီး အချည်းနှီးသော်လည်း။ သိယာ၊ ရှိရာ၏။ တသ္မိံ အတ္တနိ၊ ထိုအတ္တသည်။ အနုပလဗ္ဘမာနေပိ၊ မရအပ် ပါပဲလျက်လည်း။ တဒနုပလဗ္ဘတော ယေဝ၊ ထိုအတ္တကို မရခြင်းကြောင့်ပင်။ ပရာမာသံ၊ မှန်သည်မှတပါး မှားသောအားဖြင့် သုံးသပ်တတ်သော။ အတ္တ ဒိဋ္ဌိံ၊ အတ္တဒိဋ္ဌိကို။ အနုပ္ပါဒေန္တော၊ မဖြစ်စေပဲ။ လောကေ၊ လောက၌။ အတ္တ ပဋိလာဘော၊ မိမိကံအားလျော်စွာ ရအပ်သော အတ္တဘောသည်။ ဟောတိ။ ဣတိ၊ သို့။ ပဝတ္တဝေါဟာရဝသေနေဝ၊ ဖြစ်သော အခေါ်အဝေါ်၏ အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်။ ဝေါဟရတိ၊ ခေါ်ဝေါ်ပြောဟောတော်မူ၏။ ဣတိ အယံ၊ ဤ ဆိုအပ်ပြီးကား။ ဧတ္ထ၊ ဤ ဣမာ ခေါ စိတ္တ လောကသမညာ အစ ရှိသော ပါဌ်၌။ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။

၁။ သြဋ္ဌာရိကော အတ္တပဋိလာဘော။ ။သြဋ္ဌာရိကောကို "ထူလော၊ (အထက် အထက် အတ္တဘောထောက်၍) ကြမ်းသော"ဟု အနုဖွင့်၏။ အတ္တ၏ ဝစနတ္ထ ကို သီလက္ခန် ဗြဟ္မဇာလသုတ် စူဋ္ဌသီလဘာသာဋီကာ၌ ပြခဲ့ပြီ။ "သော ဧဝ၊ ထို အတ္တ သည်ပင်။ ယထာသက် ကမ္မုနာ ပဋိလဘိတဗ္ဗတော ပဋိလာဘော၊ အကြင် အကြင် မိမိဥစ္စာ ဖြစ်သောကံကြောင့် ရထိုက်သည့်အတွက် ပဋိလာဘလည်း မည်၏။-အနု။

စ၊ ဆက်။ တွေ့၊ ဤ "ယထာ ရူပါဒယော, ဓမ္မာ" အစရှိသော အဋ္ဌကထာ စကားရပ်၌။ ပစ္စတ္တသာမညလက္ခဏဝသေန၊ ကဋ္ဌ, ဖုသနအစရှိသော အသီး အသီးသော လက္ခဏာ, အနိစ္စ အစရှိသော သာမည လက္ခဏာ၏ အစ္ဆမ်းဖြင့်။ ပုဂ္ဂလဿ၊ ပုဂ္ဂိုလ်၏။ အတ္ထိတံ၊ ရှိသည်၏အဖြစ်ကို။ ပဋိက္ခိပိတ္ဝာ၊ ပယ်ပြီး၍။ လောကဝေါဟာရေန၊ လောကဝေါဟာရ အားဖြင့်။ အတ္ထိတံ၊ ရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဝဒန္တေန၊ အကျယ်ဆိုသော အဋ္ဌကထာဆရာသည်။ ပုဂ္ဂလောတိ၊ ပုဂ္ဂလော ဟူသော။ ကောစိ၊ တစုံတခုသော။ သဘာဝေါ၊ သဘောသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ဤ အနက်သည်။ ဝါ၊ ဤ အနက်ကို။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သည်။ ဝါ၊ ဆိုလိုသည်။ ဟောတိ[၁]။

ဟိ၊ မှန်။ တသ္မိံ၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သတိ၊ ရှိလသော်။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ သဘာဝေနေဝ၊ သဘောအားဖြင့်ပင်။ အတ္ထိတာ၊ ထင်ရှား ရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ ။ ဝါ၊ ကို။ ဝတ္ထုဗ္ဗာ၊ ဆိုထိုက်သည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ လောကဝေါဟာရေန၊ လောကဝေါဟာရအားဖြင့်။ (အတ္ထိတာ၊ သည်။ ဝါ၊ ကို။ ဝတ္ထုဗ္ဗာ၊ သည်။) နသိယာ၊ မဖြစ်ရာ။ ဣတိ၊ ဤသို့ မှတ်အပ်၏။

ပန၊ အမှာစကားချုပ် ညွှန်လိုက်ဦးအံ့။ ဣမိနာ၂၊ ဤ ပရမတ္ထအားဖြင့် ပုဂ္ဂိုလ် မရှိသည်၏ အဖြစ်ကို ဆိုကြောင်း ဖြစ်သော "ပစ္စတ္တ သာမညလက္ခဏ ဝသေန" ဟူသော စကားဖြင့်။ (တနည်း) ဣမိနာ၊ ဤ "ယထာ ရူပါဒယော ဓမ္မာ" အစရှိသော အဋ္ဌကထာ၌ ဆိုအပ်သော စကားနှင့်။ ယထာ[၃]၊ အကြင်

၁။ **ဟောတိ ။ ပေ ။ ဝုတ္တံ ဟောတိ။** ။"ယထာ ရူပါဒယော ဓမ္မာ" အစရှိသော အဋ္ဌကထာ စကားရပ်ကို။ စကား ကျဉ်းအောင်ချုံး၍ ဆိုလိုရင်း အနက်ကို ပြသော ဝါကျတည်း။ ချုံး၍ ဆိုပုံကို အဋ္ဌကထာနှင့် တိုက်ဆိုင်၍ ကြည့်ပါ။

၂။ **ဣမိနာ ပန။** ။"ဣမိနာ ပန မှ စ၍ ယောဇေတဗ္ဗာ"တိုင်အောင်သော စကားသည် ဖွင့်အပ်ပြီးသော ရှေးရှေး သံဝဏ္ဏနာအတွက် သတိပေး စကားတည်း။ ဣမိနာတိ "ပစ္စတ္တသာမညလက္ခဏဝသေနာ"တိ အာဒိနာ ပရမတ္ထတော ပုဂ္ဂလာဘာဝ ဝစနေန (ပရမတ္ထ အားဖြင့် ပုဂ္ဂိုလ်မရှိသည်၏ အဖြစ်ကို ဆိုကြောင်းဖြစ်သော "ပစ္စတ္တသာမညလက္ခဏဝသေန ပုဂ္ဂလဿ အတ္ထိတံ ပဋိပက္ခိပိတ္ဝာ"ဟူသော ဤစကားနှင့်)။ ဤသို့ ဋီကာဆရာကိုယ်တိုင် ဆိုအပ်ပြီးသော စကားကိုပင် ဣမိနာဖြင့် ပြန်၍ ညွှန်းသည်။ "ဣမိနာ တိ ဝါ ယထာ ရူပါဒယော ဓမ္မာတိ အာဒိနာ အဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တဝစနေန (အဋ္ဌကထာ၌ ယထာ ရူပါဒယော ဓမ္မာ ပစ္စတ္တသာမညလက္ခဏဝသေန အတ္ထိ၊ နဇံ ပုဂ္ဂလော-ဟု အဋ္ဌကထာ၌ ဆိုအပ်ပြီးသော စကားနှင့်။) ဤသို့ အဋ္ဌကထာ၌ ဆိုအပ်ပြီးသော စကားကို ဣမိနာဖြင့် တနည်း ညွှန်သည်။

၃။ **ယထာ သဓေတိ ။ ပေ ။ ဇံ။** ။ယထာတိ ယေန ပကာရေန။ ယထာစာတိ(နောက် ယထာ စ-၌)စ-သဒ္ဒေါသမုစ္စယတ္ထော။တေန လောကသမ္မုတိ အနုတီတာနိ သမုစ္စေတိ။-မဓု။အနုဋီကာ၌ကား "စ သဒ္ဒေါ သမုစ္စယတ္ထော။ တေန သမညာနတ်မာဝနံ သမ်ပိဏ္ဍေတိ" ဟု ဆို၏။ သမုစ္စည်းနှင့် သမ်ပိဏ္ဍန ကို သဘောတူဟု ဆိုလိုသည်။

အပြားအားဖြင့် ယှဉ်စေအပ်သော်။ သမေတိ၊ ညီညွတ်၏။ ယထာစ၊ အကြင် အပြားအားဖြင့် ယှဉ်စေအပ်သော်လည်း။ ပရာမာသော၊ မှားသောအားဖြင့် သုံးသပ်တတ်သော ဒိဋ္ဌိသည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဧဝံ၊ ဤ အပြားအားဖြင့်။ [ဆိုအပ်ပြီးသော စကားနှင့် ညီညွတ်လောက်အောင်သော အပြားအားဖြင့်။] ဣတော၊ ဤ အတ္ထသံဝဏ္ဏနာမှ။ ပုရိမာ၁၊ ရှေးဖြစ်သော။ အတ္ထဝဏ္ဏနာစ၊ အနက် အဖွင့်ကိုလည်း။ ယောဇေတဗ္ဗာ၊ ယှဉ်စေထိုက်၏။ ဝါ၊ ယှဉ်စေ ပါလော။

လောကသမ္မုတိကာရဏန္တိ၊ ဟူသော ပါဋ္ဌ၌။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ လောက သမ္မုတိဝသေန၊ လောက၌ ကောင်းစွာ အသိမှတ် ပြုခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပဝတ္တံ၊ ဖြစ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သစ္စံ၊ မှန်၏။ ဣတိ ဝုတ္တံဟောတိ။ တထလက္ခဏန္တိ၊ ကား။ (ပရမတ္ထဝစနံ၊ ပရမတ္ထကို ဟောကြောင်း တရားသည်) တထကာရဏံ၊ မဖောက်မပြန် မှန်ကန်သော ပရမတ္ထတရားဟူသောအကြောင်း ရှိသည်။ ဟောတိ။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဓမ္မာနံ၊ ပရမတ္ထတရားတို့၏။တထတာယ၊ မှန်ကန်ကုန်သည်၏အဖြစ်အားဖြင့်။ ပဝတ္တံ၊ ဖြစ်၏။ တသ္မာ၊ကြောင့်။သစ္စံ၊၏။ ဣတိ၊ ဤ အနက်ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။

ပဋိဝေဓာနုယောဂါဒိဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီးပြီ။
ပုဂ္ဂလကထာဝဏ္ဏနာ၊ နိဋ္ဌိတာ။

၂-ပရိဟာနိကထာ

၁-ဝါဒယုတ္တိပရိဟာနိကထာ အဖွင့်

၂၃၉။ "ဒွေမေ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ ။ ပေ ။ သံဝတ္တန္တီတိ"၊ဟူသော။ ဣဒံ သုတ္တံ၊ ဤသုတ်သည်။ အရဟတော၊ ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ပရိဟာနိလဒ္ဓိယာ၊

၁။ **ဣတော ပုရိမာ**။ ။တတ္တ တတ္ထ သကဝါဒိ ပဋိက္ခေပါဒိ ဝိဘာဝန ဝသေန (ထိုထို ပြဿနာဝယ် သကဝါဒိ၏ ပယ်ခြင်း (အာဒိဖြင့် ဝန်ခံခြင်း) တို့ကို ထင်စွာ ပြခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်) ပဝတ္တာ ဣတော အတ္ထသံဝဏ္ဏနတော ပုရိမာ။

ဆိုလိုရင်းကား—အဋ္ဌကထာဝယ် "ယထာ ရူပါဒယော ဓမ္မာ ပစ္စတ္တလက္ခဏ သာမညလက္ခဏဝသေန အတ္ထိ, နဧဂံ ပုဂ္ဂလော ။ ပေ ။ လောကနိရုတ္တိယာ အတ္ထိ ပုဂ္ဂလော"ဟု ဆိုခဲ့၏။ ဋီကာ၌လည်း "ပစ္စတ္တသာမညဝသေန ။ ပေ ။ ပဋိက္ခိပိတွာ ပေ ။ ပုဂ္ဂလောတိ ကောစိ သဘာဝေါ နတ္ထီတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ"ဟု အဋ္ဌကထာ စကား ကိုပင် လိုရင်းကောက်၍ ဆိုခဲ့၏။ ထို စကားနှင့် ညီညွတ်အောင်, ဒိဋ္ဌိပရာမာသမဖြစ် အောင်, လောက ပြောရိုးကိုလည်း မလွန်အောင် ရှေးက အတ္ထသံဝဏ္ဏနာများ ကိုလည်း သုံးစွဲပါ-ဟု အမှာ စကားကို ဆိုသည်။

ဆုတ်ယုတ်ခြင်းဟူသောအယူ၏။ နိဿယော၊ မှီရာသည်။ န၊ မဟုတ်။ [“သေက္ခဿ ဘိက္ခုနော” ဟု၊ ဆိုသောကြောင့် “အရဟတော ပရိဟာနိ” ဟူသော အယူ၏မှီရာမဟုတ်။] အထခေါ၊ အဟုတ်ကား။ အနာဂါမိအာဒီနံ၊ အနာဂါမ် အစရှိသော သေက္ခ ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ပရိဟာနိလဒ္ဓိယာ၊ ဆုတ်ယုတ်ခြင်း ဟူသော အယူ၏။ နိဿယော၊ မှီရာတည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အရဟတောပိ ပရိဟာနိံ ဣစ္ဆန္တီတိ ဇတ္ထ၊ ဟူသော ဤပါဠိ၌။ ပိသဒ္ဒေန၊ ပိသဒ္ဒါဖြင့်။ အနာဂါမိဿပိ၊ အနာဂါမ် ပုဂ္ဂိုလ်၏ဂုဏ်း။ သကဒါဂါမိဿာပိ၊ သကဒါဂါမ် ပုဂ္ဂိုလ်၏ဂုဏ်း။ (ပရိဟာနိံ၊ ဆုတ်ယုတ်ခြင်းကို။ ဣစ္ဆန္တီ၊ ကုန်၏။) ဣတိ၊ ဤအနက်ကို။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ယှဉ်စေထိုက်၏။ [“သကဒါဂါမိဿ” ဟု ဆိုသောကြောင့် သောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်အတွက်ကား သောတာပတ္တိ ဖိုလ်မှ မဆုတ်ယုတ်တော့။ ထို့ကြောင့် အဋ္ဌကထာ၌ “ကမေန ပရိဟာယိတ္ထာ (အနာဂါမ်, သကဒါဂါမ် ဖြစ်ပြီးလျှင် သောတာပန် အဖြစ်သို့ ရောက်သောအခါ) သောတာပတ္တိ-ဖလေ ဌိတဿ အရဟတော ပရိဟာနိံ နဣစ္ဆတိ” ဟု ဆိုသည်။]

“တတိယသ္မိမ္ပိ မုဒိန္ဒြိယာဝ အဓိပ္ပေတာ။ တေသဉ္ဉိ သဗ္ဗေသမ္ပိ ပရိဟာနိ နဟောတီတိ တဿ လဒ္ဓိတိ၊ ဟူ၍။ ပုရိမပါဋ္ဌေ၊ ရှေးဦးဖြစ်သောပါဋ္ဌသည်။ (အတ္ထိ)။ ပန၊ ထိုသို့ ရှေးပါဋ္ဌရှိပါသော်လည်း။ မုဒိန္ဒြိယေသ္ဝဝ၊ မုဒိန္ဒြိယ ရဟန္တာတို့ကိုသာ။ အဓိပ္ပေတော်သူ၊ အလိုရှိအပ်ကုန်လသော်။ ပဋိက္ခေပေါ၊ “န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ” ဟု ပယ်မြစ်ခြင်းကို။ နကာတဗ္ဗော၊ မပြူထိုက်သည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ (ပဋိက္ခေပေါစ၊ ပယ်ခြင်းကိုလည်း။) ကတော၊ ပြုအပ်ပြီ။ [ပါဠိတော် ကြည့်ပါ။] တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ “တတိယသ္မိမ္ပိ တိက္ခိန္ဒြိယာဝ အဓိပ္ပေတာ။ တေ သဉ္ဉိ သဗ္ဗေသမ္ပိ ပရိဟာနိံ နဟောတီတိ တဿ လဒ္ဓိတိ၊ ဟူ၍။ ပဌန်၊ နောက်ဆရာတို့ ရွတ်ဆိုကြကုန်၏။

အယောနိသော အတ္ထံ ဂဟေတ္ဝာတိ၊ ကား။ သောတာပန္နောယေဝ၊ သောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်ကိုသာ။ [၉ဝ ဖြင့် သကဒါဂါမ်, အနာဂါမ်, ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကိုကန့်။] နိယတောတိ၊ နိယတ ဟူ၍။ (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တော၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ သော ယေဝ၊ ထို သောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ် သည်သာ။ န ပရိဟာယတိ၊ သောတာပတ္တိ ဖိုလ်မှ မယုတ်လျော့။ ဣတရော၊ သောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်မှ တပါး အခြားသော သကဒါဂါမ် အစရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ န ပရိဟာယန္တိ၊ မယုတ်လျော့ကုန်သည်ကား။ န၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ သို့။ အတ္ထံ၊ ဤ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဂဟေတ္ဝာ၊ ယူ၍။ (ပဋိက္ခိပတိ-၌ စပ်။) ပန၊ ဆက်။ ဥပရိမဂ္ဂတ္ထာယတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သော။ အတ္ထံ၊ အနက်ကို။ အဂ္ဂဟေတ္ဝာ၊ မယူမူ၍။ နိယတောတိ၊ နိယတော ဟူသော ပုဒ်၏။ သောတာပတ္တိဖလာ၊ သောတာပတ္တိဖိုလ်မှ။ န ပရိဟာယတိ၊

မယုတ်လျော့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဧတံ အတ္ထံ၊ ဤ အနက်ကို။ ဂဏှိ၊ ယူပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝဒန္တိ၊ ဆိုကြကုန်၏။ [ပဌမနည်း၌ "သောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်ကိုသာ 'နိယတော' ဟု ဟောတော်မူ၏။ ထို့ကြောင့် "ထို သောတာပန်သည်သာ သောတာပတ္တိဖိုလ်မှ မဆုတ်ယုတ်။ အထက် ဖလဋ္ဌ ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကား ဆိုင်ရာဖိုလ်မှ ဆုတ်ယုတ်ကြ၏" ဟု ယူခြင်းကို "အယောနိသော အတ္ထံ ဂဟေတ္ဝာ" ဟု ဆိုသည်။ ဒုတိယနည်း၌ "နိယတော၊ အထက်မဂ် အလို့ငှါမြဲ၏" ဟူသော အနက်ကို မယူနိုင်ပဲ သောတာပတ္တိဖိုလ်မှ မဆုတ်ယုတ်ပဲ မြဲ၏-ဟူသော အနက်ကို ယူခြင်းကို "အယောနိသော အတ္ထံ ဂဟေတ္ဝာ" ဟု ဆိုသည်။]

၀ါဒယုတ္တိပရိဟာနိကထာ ၀ဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီးပြီ။

၂-အရိယပုဂ္ဂလသံသန္ဒနပရိဟာနိ အဖွင့်

၂၄၁။ ယံ ပနေတ္ထာတိအာဒိမှိ၊ အစရှိသော စကားရပ်၌။ (ဝိစာရဏာ၊ စိစစ်ခြင်းကို။ ဧဝံ၊ ဤ ဆိုအပ်လတ္တံ့သော နည်းဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ သိထိုက်၏။) ဒဿနမဂ္ဂဖလေ၊ နိဗ္ဗာန်ကို ရှေးဦးစွာ သိမြင်တတ်သော သောတာပတ္တိမဂ်၏ ဖိုလ်၌။ ["ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗာ ဓမ္မာ" ကို သတ်ပြုပါ။] ဌိတဿ၊ တည်သော သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်၏။ အနန္တရံ၊ အခြားမဲ့၌။ အရဟတ္တမ္ပိ တတော၊ ထို အရဟတ္တ ဖိုလ်မှ။ ပရိဟာယိတ္ဝာ၊ ဆုတ်ယုတ်၍။ တတ္ထ၊ ထို သောတာပတ္တိမဂ်၏ ဖိုလ်၌။ ဌာနံ စ၊ တည်ခြင်းကိုလည်း။ ဣဿ ဗျသနဿ၊ အလိုရှိသော ပရဝါဒီသည်။ ပုန၊ တဖန်။ ဝါယာမေန၊ ဝိပဿနာကို အားထုတ်ခြင်းကြောင့်။ တဒနန္တရံ၊ ထိုသောတာပတ္တိဖိုလ်၏ အခြားမဲ့၌။ အရဟတ္တပတ္တိံ၊ အရဟတ္တ ဖိုလ်သို့ ရောက်ခြင်းကို။ နဣဿတိ၊ အလိုမရှိ။ ဣတိ ဧတံ၊ ဤ အလိုမရှိခြင်းကို။ ဝိစာရေတဗ္ဗံ၊ စိစစ်ထိုက်၏။ [အရဟတ္တပတ္တိံ ကို ဣဿတီ-၌ စပ်။ ထိုသို့ အလိုရှိသော ပရဝါဒီကို ပါဠိတော်၌ မတွေ့ရ၊ စဉ်းစားပါ။]

၂၄၂။ အဝသိပ္ပတ္တော စျာနလာဘီတိ၊ ဟူသောပါဠိဖြင့်။ သေက္ခော၊ သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်ကို။ (သင်္ဃကာရေန) ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ပန၊ အဖို့တပါးကား။ ဝသိပ္ပတ္တော၊ ဝသီဘော်သို့ ရောက်သည်လည်းဖြစ်သော။ အဝသိပ္ပတ္တော၊ ဝသီဘော်သို့ မရောက်သည်လည်း ဖြစ်သော။ ပုထုဇ္ဇနော၊ ပုထုဇဉ်ကို။ သမယဝိမုတ္တော အသမယဝိမုတ္တော တန္တိယာ၊ သမယဝိမုတ္တော, အသမယဝိမုတ္တော ပါဠိတော်ဖြင့်။ အဂ္ဂဟိတော၊ ယူတော် မမူအပ်။ ပန၊ သို့သော်လည်း။ ဘဇာပိယမာနော၊ ကပ်ဝင်စေအပ်သော်။ သမာပတ္တိ-ဝိက္ခမ္ဘိတာနံ၊ စျာန်သမာပတ်ဖြင့် ခွါအပ်ပြီးကုန်သော။ ကိလေသာနံ၊ ကိလေသာတို့နှင့်။ ဝသေန၊ စပ်သဖြင့်။ သမယဝိမုတ္တာဘာဝံ၊ သမယဝိမုတ္တ၏

အဖြစ်သို့။ ဘဇေယျ၊ ကပ်ဝင်ရာ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တော၊ ရှေးဆရာတို့ ဆိုအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့ မှတ်အပ်၏။

အရိယပုဂ္ဂလသံသန္ဒနပရိဟာနိဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

၃-သုတ္တသာဓနပရိဟာနိ အဖွင့်

၂၆၅။ ဥတ္တမဟီနဘောဒေါ၊ ဥတ္တမ ဟီနအပြားကို။ "တတြ ယာယံ ပဋိပဒါ ။ပေ။ အက္ခာယတီ"တိ အာဒိသုတ္တဝသေန၊ အစရှိသော သုတ်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်ပြီ။ [တတြ၊ ထို ၄-ပါးသော ပဋိပဒါတို့တွင်။ ယာယံ ပဋိပဒါ၊ အကြင် ပဋိပဒါသည်။ သုခါ၊ လွယ်ကူသည်။ ခိပ္ပါဘိညာ၊ လျင်မြန်သော အသိဉာဏ်ရှိသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) သာ၊ ထို ပဋိပဒါကို။ ဥဘယေနေဝ၊ ၂-ပါးစုံသော သုခပွဋိပဒါ, ခိပ္ပါဘိညာ၏အဖြစ်ကြောင့် သာလျှင်။ ပဏီတာ၊ မြတ်၏ဟူ၍။ အက္ခာယတိ၊ ဆိုအပ်၏။] ဒိဋ္ဌံ သုတံ မုတန္တိ္တ ထွေ၊ ဟူသော ဤပါဠိရပ်၌။ မုတသဒ္ဒေါ၊ မုတသဒ္ဒါသည်။ ပတ္တာဗ္ဗံ၊ ရောက်ထိုက်သော အာရုံဟူသောအနက်ကို။ ဝဒတိ ဝိယ၊ ဟောသကဲ့သို့။ (တထာ၊ တူ။) မုတသဒ္ဒေါ၊ (နယိဒံ ကေဂုဏံ မုတံ၌)သည်။ ပတ္တာဗ္ဗံ၊ ရောက်ထိုက်ဟူသော အနက်ကို။ ဝဒတိ၊ ဟော၏။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ ဖုသနာရဟန္တိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဂဟကာရော)အာဟ၊ ပြီ။ [မုတံ ၌ မုဓာတ်သည် "ရောက်"ဟူသော အနက်ကို ဟော၏။ 'ရောက်'ဆိုသည်ကား ဃာနဝိညာဉ်ဖြင့် ရောက်ထိုက်, ဇိဝှါဝိညာဉ်ဖြင့် ရောက်ထိုက်, ကာယဝိညာဉ်ဖြင့် ရောက်ထိုက်တည်း။ ဣဒ္ဓိကား မနောဝိညာဉ်ဖြင့် ထိ+ရောက်ထိုက်တည်း။ ထို့ကြောင့် "ဖုသနာရဟံ"ဟု ဖွင့်သည်။]

၂၆၇။ ယထာကတသန္နိဋ္ဌာနဿ[၁]၊ အကြင် အကြင် ပြုအပ်ပြီးသော ဆုံးဖြတ်ခြင်းရှိသော။ သမယဝိမုတ္တဿ၊ သမယဝိမုတ္တပုဂ္ဂိုလ်၏။ အပ္ပတ္တ-ပရိဟာနာယ စေဝ၊ မရောက်အပ်သေးသော အရဟတ္တဖိုလ်မှ ဆုတ်ယုတ်ခြင်းငှါလည်း။ သံဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤကား။ အဓိပ္ပါယော၊ အဋ္ဌကထာဆရာ၏ အလိုတည်း။

သုတ္တသာဓနပရိဟာနိဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။
ပရိဟာနိကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

၁။ **ကတသန္နိဋ္ဌာနဿ**။ ။ဣမသ္မိံ သတ္တာဟေ (ဤ ခုနစ်ရက်အတွင်း၌) မာသေ ဥတုမျှ အန္တောဝသေ ဝါ အညံ အာရာဓေဿာမိ (အရဟတ္တဖိုလ်ကို ပြီးစေအံ့) ဣတိ ကတနိစ္ဆယဿ (ပြုအပ်ပြီးသော ဆုံးဖြတ်ခြင်း ရှိသော။ သမယဝိမုတ္တဿ-၌ စပ်။) ထို ပုဂ္ဂိုလ်မှာ ကမ္မာရာမ စသည် ရှိနေလျှင် မရအပ်သေးသော အရဟတ္တဖိုလ်မှ (၇-ရက် စသည်အတွင်း၌ မရပဲ) ဆုတ်ယုတ်နိုင်သည်။

၃-ဗြဟ္မစရိယကထာ

၁-သုဒ္ဓဗြဟ္မစရိယကထာ အဖွင့်

၂၆၉။ "ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တိဒေဝေ ဥပါဒါယ တဒုပရီ"တိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဂဟကာရေန) ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီ။ [အပြစ်ပြလို၍ အဋ္ဌကထာစကားကို ဌပနာထားသည်။] ပန၊ ထိုသို့ပင် ပရနိမ္မိတဝသဝတ္တိနတ်တို့ကို အစထား၍ အထက်နတ်ဗြဟ္မာတို့၌ ဟု ဆိုအပ်ပါကုန်သော်လည်း။ "တီဟိ ဘိက္ခဝေ ဌာနေဟီတိ၊ ဟူသော။ သုတ္တဿ၊ ပါဋ္ဌိတော်သုတ်ကို။ ဝစနေန၊ ဆိုခြင်းကြောင့်။ ဟေဋ္ဌာပိ၊ အောက်နတ်တို့၌လည်း။ [အပိ-ဖြင့် အထက် နတ်ဗြဟ္မာတို့ကို ပေါင်းပါ။] မဂ္ဂဘာဝနမ္ပိ၊ မဂ်ကို ပွါးစေခြင်းကိုလည်း။ [အပိ-ဖြင့် ပဗ္ဗဇ္ဇာ ဗြဟ္မစရိယဝါသကို ပေါင်းပါ။] နဏ္ဏစ္ဆန္တိ၊ အလိုမရှိကြကုန်။ ဏ္ဏတိ၊ ဤသို့။ ဝိညာယတိ၊ သိအပ်၏။

၂၇၀။ "ဂိဟီနဥ္ဇေဝ ဧကစ္စာနဥ္ဇ ဒေဝါနံ မဂ္ဂပဋိလာဘံ သန္ဓာယ ပဋိက္ခေပေါ တဿေဝါ"တိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဂဟကာရေန) ဝုတ္တံ။ ပန၊ ထိုသို့ ဆိုအပ်ပါသော်လည်း။ ယတ္ထ နတ္ထီတိ၊ ဟူ၍။ ဩကာသဝသေန၊ အရပ်နှင့်စပ်သဖြင့်။ ပုဋ္ဌော၊ မေးအပ်သည်။ (သမာနော၊ ဖြစ်ပါလျက်။) ပုဂ္ဂလဝသေန၊ ပုဂ္ဂိုလ်နှင့်စပ်သဖြင့်။ တဿ၊ ထိုပရဝါဒီ၏။ ပဋိက္ခေပေါ၊ ပယ်မြစ်ခြင်းသည်။ နယုတ္တော[၁]၊ မသင့်။ စ၊ ဆက်။ တဿ၊ ထိုပရဝါဒီ၏။ အယံ၊ ဤ"ဂိဟီနဥ္ဇေဝ"စသော အနက်သည်။ အဓိပ္ပါယော၊ အလိုရှိအပ်သော အနက်သည်။ ယဒိ ဟောတိ၊ အကယ်၍ ဖြစ်အံ့။ (ဧဝံ သတိ၊ သော်။) သကဝါဒိနာ၊ သကဝါဒီနှင့်။ သမာနာဓိပ္ပါယတ္တာ၊ တူမျှသော အဓိပ္ပါယ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နနိဂ္ဂဟေတဗ္ဗော[၂]၊ မနှိပ်ထိုက်။

၁။ **ယတ္ထ နတ္ထီတိ ။ ပေ ။ နယုတ္တော။** ။မေးတုန်းက "ယတ္ထ နတ္ထိ ပဗ္ဗဇ္ဇာ၊ နတ္ထိ တတ္ထ ဗြဟ္မစရိယဝါသော"ဟု ဩကာသကို မေး၏။ "နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ"ဟု ပယ်သောအခါ အဋ္ဌကထာဆရာသည် "ဂိဟီနံ စေဝ ဧကစ္စာနံ စ ဒေဝါနံ" စသည်ဖြင့် ပုဂ္ဂိုလ်နှင့် စပ်၍ ပယ်ပုံကို ဖွင့်ပြထား၏။ ထို့ကြောင့် ထို စကားမသင့်ဟု ဋီကာဆရာ ပယ်သည်။

၂။ **ယဒိ စ ။ ပေ ။ နနိဂ္ဂဟေတဗ္ဗော။** ။ဂိဟီနဥ္ဇေဝ စသည်ဖြင့် ဖွင့်ဆို အပ်သောအနက်သည် ထို ပရဝါဒီ အလိုရှိအပ်သောအနက်ဖြစ်လျှင် သကဝါဒီနှင့် ပရဝါဒီသည် အယူချင်းတူနေသောကြောင့် ပါဋ္ဌိတော်၌ ပေယျာလ မြှုပ်ထားသော "ဟဋ္ဌိ" စသော စကားဖြင့် မနှိပ်ထိုက်။ [အနုဋ္ဌီကာ၌ကား ပဌမ "အာမန္တာ"ဟု ခွင့်ပြုပြီး၍ နောက်၌ "နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ"ဟု ပယ်ခြင်းကြောင့် နှိပ်ထိုက်၏-ဟု ဆိုသည်။]

၂၇၁။ ကေန္တရိကပဉ္စာတိ၊ ကား။ ပရဝါဒီသကဝါဒီနံ၊ တို့၏။ အည-
မည်၊ အချင်းချင်း။ ပဥ္စန္တရိကာ၊ အကြား၌ ပြဿနာရှိကုန်သော။ ပဥ္စ၊
ပြဿနာတို့ကို။ (ဝေဒိတပ္ပဝ၊ ကုန်၏။)

သုဒ္ဓဗြဟ္မစရိယကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

၂-သံသန္ဒနဗြဟ္မစရိယကထာ အဖွင့်

၂၇၃။ ရူပါဝစရမဂ္ဂေန ဟိ သော ဣဓ ဝိဟာယနိဋ္ဌော နာမ ဇာတောတိ၊
ဟူသော။ ဣဒံ၊ ဤစကားကို။ (ဝိစာရေတမ္ပံ-၌ စပ်။) ဝါ၊ ဤစကားသည်။
(သမေတိ-၌, စပ်။) ဣဓ ဘာဝိဘမဂ္ဂေါ ဟိ အနာဂါမိ ဣဓ ဝိဟာယနိဋ္ဌော
နာမ ဟောတီတိ အာဒိကေန၊ အစရှိသော။ လဒ္ဓိကိတ္တနေန၊ အယူကို
ပြောဆိုကြောင်းစကားနှင့်။ ကထံ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ ဝါ၊ အဘယ်နည်းဖြင့်။
သမေတိ၊ ညီညွတ်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝိစာရေတမ္ပံ ၁၊ စိစစ်ထိုက်၏။
ပန၊ ဆက်။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ (“ဣဓ ဘာဝိတမဂ္ဂေါ ဟိ” စသော ရှေစကား၌။)
အနာဂါမိ ဇဝ၊ အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်ကိုသာ။ အနာဂါမိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တောဝ၊
ဆိုအပ်ပြီ။ ဣဓ၊ ဤ ရူပါဝစရမဂ္ဂေန ဟိ စသော စကား၌။ စျာနာနာဂါမိ-
သောတာပန္နာဒိကော၊ စျာန်ကြောင့် ကာမဘုံသို့ ပြန်မလာသော သောတာပန်
အစရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသည်ကား။ အဓိပ္ပါယော ၂၊ အဋ္ဌကထာ
ဆရာ၏ အလိုတည်း။

၁။ **ရူပါဝစရ** ။ပေ။ **ဝိစာရေတမ္ပံ** ။ “ရူပါဝစရမဂ္ဂေန ဟိ” စသော စကား
သည် “ဣဓ ဘာဝိတမဂ္ဂေါ ဟိ ” စသော စကားနှင့် အဘယ်သို့ ညီမျှသနည်း-ဟု
စိစစ်ထိုက်၏။ ဘာ့ကြောင့်နည်း-ရူပါဝစရမဂ်ဟူသည် လောကီစျာန်တည်း။ ဘာဝိတ-
မဂ္ဂေါ အနာဂါမိကား လောကုတ္တရာ တရားကို ရသော ပုဂ္ဂိုလ်တည်း။ ဤသို့ ကွဲပြား
သောကြောင့်တည်း။

၂။ **ပုဗ္ဗေ ပန** ။ပေ။ **အဓိပ္ပါယော** ။ ။ဤစကားသည် “ဝိစာရေတမ္ပံ”ဟု
ပြအပ်ခဲ့သော စကား ၂-ရပ်၏ ရှေ့နောက် မဆန့်ကျင်ပုံကို ပြသော စကားတည်း။
မှန်၏-ရူပါဝစရစျာန်ကို ရသူဟူသည် စျာန်ချည်းမက သောတာပတ္တိမဂ် သကဒါဂါမိ
မဂ်ကိုလည်း ရသူတည်း။ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဗြဟ္မာ့ပြည်သို့ ရောက်လျှင် အောက် ကာမဘုံ
သို့ မပြန်တော့သဖြင့် အနာဂါမိပုဂ္ဂိုလ်နှင့် “ဣဓ ဝိဟာယ နိဋ္ဌော” ချင်းတူသည်။
ဤကား အဋ္ဌကထာစကား ၂-ရပ်၏ မဆန့်ကျင်ကြောင်း ဖြစ်သော (အဋ္ဌကထာ
ဆရာ၏) အလိုတည်း။ [စောဒေတွာ ယထာ သမေတိ တံ ဒဿေတုံ ပုဗ္ဗေ ပနာတိ
အာဒိ ဝုတ္တံ။-အနု။]

ဣဓ၊ဤကာမဘုံ၌။ အရဟတ္တမဂ္ဂံ၊ ကို။ ဘာဝေတ္ဝာ၊ဖြစ်စေပြီး၍။ ဣဓေဝ၊ ဤ ကာမဘုံ၌ပင်။ ဖလံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ကို။ သစ္ဆိကရောန္ဆံ၊ မျက်မှောက်ပြုသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဣဓ ပရိနိဗ္ဗာယီတိ၊ ဟူ၍။ ဝဒတိ၊ ဆိုဏ်။ ပန၊ အဖိုတပါးကား။ ဣဓ၊ ဤ ကာမဘုံ၌။ မဂ္ဂံ၊ အနာဂါမိမဂ်ကို။ ဘာဝေတ္ဝာ၊ ဖြစ်စေပြီး၍။ တတ္ထ၊ ထို သုဒ္ဓါဝါသဘုံ၌။ ဖလံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ကို။ သစ္ဆိကရောန္ဆံ၊ မျက်မှောက်ပြုသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ တတ္ထ ပရိနိဗ္ဗာယီ အရဟာတိ၊ ဟူ၍။ (ဝဒတိ၊ ဆိုဏ်)။

ဗြဟ္မစရိယကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

၃-ဩဓိသောကထာ အဖွင့်

၂၇၄။ ဩဓိသော ဩဓိသောတိ ဧတဿ၊ ဟူသော ပုဒ် ၂-ပါး အပေါင်း၏။ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒဿေန္တော၊ ပြလိုသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဧကဒေသေန ဧကဒေသေနာတိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဂဟကာရော)အာဟ၊ ဆိုပြီ။

ဩဓိသောကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

၄-ဇဟတိကထာ အဖွင့်

၁-နသုတ္တာဟရဏကထာ အဖွင့်

၂၈၀။ ကိစ္စသဗ္ဘာဝန္တိ၊ ကား။ တီဟိ၊ ၃-ပါးကုန်သော အောက်မဂ်တို့သည်။ ပဟာတဗ္ဗဿ၊ ပယ်ထိုက်သော အဇ္ဈတ္တသံယောဇဉ်ကို။ ပဟီနတံ၊ ပယ်အပ်ပြီး၏အဖြစ်ကို။ ("သန္ဓာယ ပဋိဇာနာတိ"၌ စပ်။) ပန၊ ဆက်။ တံ ကိစ္စံ[၁]၊ ထို ပယ်ခြင်းကိစ္စသည်။ တေနေဝ မဂ္ဂေန၊ ထို အနာဂါမိမဂ်ဖြင့်ပင်။ သိဇ္ဈတိ၊ ပြီးစီး၏။ ဣတိ လဒ္ဓိ၊ ဤ အယူသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပုထုဇ္ဇနကာလေဧဝ၊ ပုထုဇဉ်ဖြစ်ရာအခါ၌ပင်။ ကာမရာဂဗျာပါဒါ၊ တို့ကို။ ပဟီနာ၊ ပယ်အပ်ကုန်ပြီ။ ဣတိ လဒ္ဓိ၊ ဤသို့သော အယူသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊

၁။ မှတ်ချက်။ ။"တံ ပန ကိစ္စံ"၏ နောက်၌ "ယဒိ"ဟု တွေရ၏၊ ထို"ယဒိ" သည် "သိဇ္ဈတိ"၌ စပ်ဖို့ရန်မသင့်၊ "လဒ္ဓိ" ၌ စပ်ဖို့ရန်လည်း "တံ ကိစ္စံ သိဇ္ဈတိ" အတွင်း၌ ရောက်နေသောကြောင့် ကျော်လွန်၍ မစပ်နိုင်၊ ထို "တေနေဝ မဂ္ဂေန သိဇ္ဈတိ"ဟူသော အယူသည် "ယဒိ"ဟု ထည့်၍ ပရိကပ္ပ အနေအားဖြင့် ကြံဆရမည့် အယူမဟုတ်၊ ဧကန်ယူအပ်ပြီးဖြစ်သော အယူတည်း။ ထို့ကြောင့် ယဒိသဒ္ဓါသည် စာအနေ အားဖြင့်လည်းမကောင်း၊ အဓိပ္ပါယ်လည်း မရ, ရှေးနိဿယလည်း မပြသောကြောင့် နောက်မှထည့်ပါ၌ ဖြစ်ဟန်တူသည်။

ထို့ကြောင့်။ ဧတံ၊ ဣစကား ၂-ရပ်သည်။ နသမေတိ၁၊ မညီညွတ်။ တသ္မာ၊ ထို့သို့ မညီညွတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပုထုဇ္ဇနကာလေ၊ ပုထုဇဉ်ဖြစ်ရာအခါ၌။ ပဟီနာနမ္မိ၊ ဝိက္ခမ္ဘနပဟာန်ဖြင့် ပယ်အပ်ပြီးသော ကာမရာဂ, ဗျာပါဒတို့၏ လည်း။ ဒဿနမဂ္ဂေ၊ သောတာပတ္တိမဂ်သည်။ ဥပ္ပန္နေ၊ ဖြစ်လသော်။ ပုန၊ တဖန်။ ကဒါစိ၊ တရံတခါ၌။ အနုပတ္တိတော၊ မဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ တိဏ္ဏံ၊ ၃-ပါးကုန်သော။ မဂ္ဂါနံ။ တို့၏။ ကိစ္စံ၊ ပယ်ခြင်းကိစ္စသည်။ သမ္ဘဝတိ၊ ဖြစ်သင့်၏။ ဣတိ၊ ဤကား။ အဓိပ္ပါယော၂၊ အဋ္ဌကထာဆရာ၏အလိုတည်း။

ဧဟတိကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

၅-သဗ္ဗမတ္ထီတိကထာ အဖွင့်

၁-ဝါဒယုတ္တိ အဖွင့်

၂၀၂။ သဗ္ဗသ္မိံ သရီရေ သဗ္ဗန္တိ၊ ဟူသောပါဠိ၏။ သိရသိ၊ ဦးခေါင်း၌။ ပါဒါ၊ ခြေတို့သည်။ (အတ္ထိ၊ ရှိကုန်သလော)။ ပစ္ဆတော၊ ကိုယ်၏နောက်၌။ စက္ခူနိ၊ မျက်စိတို့သည်။ (အတ္ထိ၊ ရှိကုန်သလော)။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသည်။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော ကိုယ်၌။ အတ္ထိ၊ ရှိသလော။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ သဗ္ဗသ္မိံ ကာလေတိ၊ ကား။ ဗာလကာလေ၊ မလိမ်တမာ, ကလေး၏ဖြစ်ရာအခါ၌။ ယုဝတာ၊ လုလင်ပျို၏ အဖြစ်သည်၎င်း။ ဝုဠ္ဎကာလေ၊ ကြီးရင့်သူ၏အခါ၌။ ဗာလတာ၊ကလေး၏အဖြစ်သည်၎င်း။ (ဣတိ)ဧဝံ၊ဤသို့။ သဗ္ဗသ္မိံ ကာလေ၊ အလုံးစုံသောအခါ၌။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသည်။ (အတ္ထိ၊ ရှိသလော)။ သဗ္ဗေနာကာရေနာတိ၊ ကား။ နီလာကာရေန၊ အညို၏ အခြင်း အရာအားဖြင့်။ ပီတံ၊ ရွှေသောအဆင်းၐင်း။ ပီတာကာလေန၊ ရွှေ၏ အခြင်း အရာအားဖြင့်။ လောဟိတံ၊ နီသောအဆင်းၐင်း။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့။

၁။ **ဧတံ နသမေတိ။** ။၃-ပါးသော မဂ်တို့ဖြင့် ပယ်ထိုက်သော (သက္ကာယဒိဋ္ဌိ စသော သံယောဇဉ်ကို ပယ်ခြင်း, ကာမရာဂ, ဗျာပါဒတို့ကို နည်းပါးအောင် ပြုခြင်း) စသော ကိစ္စသည် အနာဂါမိမဂ်ဖြင့် ပြီးစီးလျှင် ရှေ့၌ "တသ္မာ ပုထုဇ္ဇနကာလေယေဝ ကာမရာဂဗျာပါဒါ ပဟီနာတိ လဒ္ဓိ"ဟု ဆိုခဲ့၏။ထိုစကားနှင့် "အနာဂါမိမဂ်ဖြင့် ထို ပယ်ခြင်းကိစ္စသည် ပြီးစီး၏-ဟူသော ဤ စကားသည် မညီပါ-ဟူလို။

၂။ **တသ္မာ ။ပေ။ အဓိပ္ပါယော။** ။ထိုသို့ မညီသောကြောင့် စကား ၂-ရပ်၏ ညီအောင် အဋ္ဌကထာ၏ အလိုကို ပြလို၍ "တသ္မာ ။ပေ။ အဓိပ္ပါယော"ဟု မိန့်သည်။ ပုထုဇ္ဇဉ်ဘဝတုန်းက စျာန်ဖြင့် ပယ်အပ်ပြီးသော်လည်း စျာန်ကွယ်လျှင် ပြန်၍ ကိလေသာဖြစ်နိုင်၏။ မဂ်ကို ရသောအခါ၌ကား ပြန်၍ မဖြစ်သောကြောင့် သံယောဇဉ်နှင့် ကာမရာဂ, ဗျာပါဒတို့ကို ပယ်ခြင်းကိစ္စလည်း ဖြစ်သင့်၏-ဟုအဋ္ဌကထာဆရာဆိုလိုသည်။ ထိုသို့ဖြစ်လျှင် စကား ၂-ရပ် မဆန့်ကျင်ဟော့-ဟူလို။

("သဗ္ဗေန၊ အလုံးစုံသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိသလော"ဟု ပါဋိတော်ပါဌ်ကို ထည့်စပ်။) သဗ္ဗေသု ဓမ္မေသူတိ၊ ကား။ စက္ခုသ္မိံ၊ စက္ခုနြေ့၌။ သောတံ၊ သောတိနြေ့သည်။ (အတ္ထိ၊ လော။) သောတသ္မိံ၊ သောတိနြေ့၌။ ဃာနံ၊ ဃာနိနြေ့သည်။ (အတ္ထိ၊ လော။) ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ("သဗ္ဗေသု၊ အလုံးစုံသော တရားတို့၌။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိသလော"ဟု ပါဋိတော်ပါဌ်ကို ထည့်စပ်။)

အယုတ္တန္တိ၊ ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ ယောဂရဟိတံ၊ ယှဉ်ခြင်းမှ ကင်းသည်ကို။ ဝဒတိ၊ ဆို၏။ ပန၊ ဆက်။ တံ၊ ထို ယှဉ်ခြင်းမှ ကင်းသောတရား ဟူသည်။ ဧကသဘာဝံ၊ တခုတည်းသော သဘောရှိသော တရားတည်း။ ပန၊ ပရိဟာရ ပက္ခမှတပါး စောဒကပက္ခကို ဆိုဦးအံ့။ ကထံ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ ဝါ၊ အဘယ် နည်းဖြင့်။ ဧကသဘာဝဿ၊ တခုတည်းသော သဘောရှိသော တရား၏။ ယောဂရဟိတတာ၊ ယှဉ်ခြင်းမှ ကင်းသည်၏ အဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့သော အမေးသည်။ (သတိ၊ သော်။) တံ၊ ထိုအနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဒဿေန္တော၊ ပြလိုသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နာနာသဘာဝါနဦတိအာဒိံ၊ အစ ရှိသော စကားကို။ (သင်္ဂဟကာရော)အာဟ၊ ပြီ။ ဟိ၊ ခဲ့။ နာနာသဘာဝါနံ၊ အထူးထူးသော သဘောရှိကုန်သော။ ဒ္ဒိန္နံ၊ ၂-ချောင်းကုန်သော။ အဂ်ုလီနံ၊ လက်ချောင်းတို့၏သော်ငှင်း။ ဒ္ဒိန္နံ၊ ၂-ကောင်ကုန်သော။ မေဇ္ဇကာနံ ဝါ၊ သိုးတို့၏သော်ငှင်း။ အညမညယောဂေါ၊ အချင်းချင်း ယှဉ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ရှိ၏။ ဧကဿေဝ၊ တခုတည်း၏သာလျှင်။ သတော၊ ဖြစ်သော လက်ချောင်းစသော အရာဝတ္ထုဏ်။ အညမညယောဂေါ၊ သည်။ နဟောတိ၊ မရှိ။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ နာနာသဘာဝေသု၊ အထူးထူးသော သဘော ရှိသော အရာဝတ္ထုတို့၌။ ယော ယောဂေါ၊ အကြင် ယှဉ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ရှိ၏။ တေန၊ ထိုယှဉ်ခြင်းမှ။ ရဟိတံ၊ ကင်းသော။ ဧကသဘာဝံ၊ တခုတည်း သော သဘောရှိသော အရာဝတ္ထုကို။ အယောဂန္တိ၊ အယောဂံ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီ။

ဣဒံ ပုစ္ဆတီတိ၊ ဟူသော ပါဌ်၌။ ပရဝါဒီဒိဋ္ဌိယာ၊ ပရဝါဒီ၏ အယူ သည်။ (ဥပ္ပန္နာယ-၌ စပ်။) ဝါ၊ ပရဝါဒီ အယူ၏။ (ဘာဝံ-၌ စပ်။) မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဘာဝံ၊ မိစ္ဆာအယူ၏အဖြစ်ကို။ ဂဟေတ္ဒာ၊ ယူ၍။ ဥပ္ပန္နာယ၊ ဖြစ်လ သော်။ အတ္တနော၊ မိမိ ဟူသော သကဝါဒီ၏။ ဒိဋ္ဌိယာ၊ အယူ၏။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ-ဘာဝေါ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၏ အဖြစ်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိသလော။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပုစ္ဆတိ၊ မေး၏။ ဣတိ၊ ဤအနက်သည်။ ဝါ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သည်။ ဝါ၊ ဆိုလို သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဝါဒယုတ္တိပဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

၂-ကာလသံသန္ဒန အဖွင့်

၂၈၅။ အတီတာနာဂတံ ပဟာယ ပစ္စုပ္ပန္နရူပမေဝ အပ္ပိယံ အဝိဘဇိတဗ္ဗံ ကရိတ္ဝာတိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ဤပါဌ်၌။ ပစ္စုပ္ပန္နသဒ္ဒေန၊ ပစ္စုပ္ပန္နသဒ္ဒါဋင်း။ ရူပသဒ္ဒေန စ၊ ရူပသဒ္ဒါဋင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဥဘောဟိပိ၊ ၂-ပါးကုန်သော သဒ္ဒါတို့သည်လည်း။ ပစ္စုပ္ပန္နရူပမေဝ၊ ပစ္စုပ္ပန်ရုပ်ကိုပင်။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဟောထိုက်သည်ကို။ ကတ္ဝာ၊ ပြု၍။ ဣတိ၊ ဤအနက်သည်။ ဝါ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သည်။ ဝါ၊ ဆိုလိုသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ [ပစ္စုပ္ပန္နသဒ္ဒါကလည်း ပစ္စုပ္ပန်ရုပ်ကို ဟောထိုက်၏၊ ရူပသဒ္ဒါကလည်း ပစ္စုပ္ပန်ရုပ်ကိုပင် ဟောထိုက်၏၊ ဤသို့ သဒ္ဒါ ၂-ခုမှ အနက်တခုသာ ရသည်-ဟူလို။]

ပညတ္တိယာ အဝိဂတတ္တာတိ ဧတေန၊ ဟူသော ဤပါဌ်ဖြင့်။ ဣဒံ၊ဤအနက် အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဝိညာယတိ၊ သိအပ်၏။ (ကိံ၊ အဘယ်အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဝိညာယတိ၊ သိအပ်သနည်း။) ရူပပညတ္တိ၊ ရုပ်ဟူသော နာမပညတ်သည်။ သဘာဝပရိစ္ဆိန္နေ၊ ရုပ္ပနသဘောအားဖြင့် ပိုင်းခြားအပ်သော အနက်၌။ (ရုပ်သည် ဝေဒနာ စသည်သည် ပိုင်းခြားအပ်သောအနက်တည်း၊ ထိုအနက်၌) ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော။ ဝိဇ္ဇမာနပညတ္တိ၊ ဝိဇ္ဇမာနပညတ်သည်။ ဟောတိ ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ (တထာ၊ တူ။) ဝတ္ထပညတ္တိ၊ အဝတ်ဟူသော နာမည်ပညတ်သည်။ သဘာဝပရိစ္ဆိန္နေ၊ သဘောအားဖြင့် ပိုင်းခြားအပ်သော အနက်၌။ ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော။ ဝိဇ္ဇမာနပညတ္တိ၊ သည်။ နု (ဟောတိ)၊ မဟုတ်။ အထ ခေါ၊ အဟုတ်ကား။ ပုဗ္ဗာပရိယဝသေန၊ ရှေ့၌ဖြစ်သော ရုပ်အပေါင်း, နောက်၌ ဖြစ်သော ရုပ်အပေါင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပဝတ္တမာနံ၊ ဖြစ်သော။ ရူပသမူဟံ၊ ရုပ်အပေါင်းကို။ (ချည်မျှင်တည်းဟူသော ရုပ်အပေါင်းကို။) ဥပါဒါယ၊စွဲ၍။ ပဝတ္တာ၊ ဖြစ်သော။ အဝိဇ္ဇမာနပညတ္တိ၊ တည်း။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝတ္ထ-ဘာဝဿ၊ အဝတ်၏ အဖြစ်၏။ ဩဒါတဘာဝဝိဂမေ၊ အဖြူ၏အဖြစ်မှ ကင်းခြင်းသည်။ (သတိ၊ သော်။) ဝိဂမာဝတ္တဗ္ဗတာ၊ ကင်းခြင်း၏ မဆိုထိုက်သည်၏ အဖြစ်သည်။ ယုတ္တာ၊ သင့်၏။ ပန၊ ကား။ ရူပဘာဝဿ၊ ရုပ်အဖြစ်၏။ ပစ္စုပ္ပန္နဘာဝဝိဂမေ၊ ပစ္စုပ္ပန်အဖြစ်မှ ကင်းခြင်းသည်။ (သတိ၊ သော်။) ဝိဂမာဝတ္တဗ္ဗတာ၊ ကင်းခြင်း၏ မဆိုထိုက်သည်၏ အဖြစ်သည်။ နု(ယုတ္တာ)၊ မသင့်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ (ဝိညာယတိ၊ ၏။)

ကာလသံသန္ဒနဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

၃-ဝစနသောဓန အဖွင့်

၂၈၈။ အနာဂတံ ဝါ ပစ္စုပ္ပန္နံ ဝါ ဟုတ္ဝာ ဟောတီတိ ဝုတ္တန္တိ ဧတ္ထ ဟူသော ဤစကားရပ်၌။ အနာဂတံ၊ အနာဂတ် ဖြစ်သော တရားကို။ (ဝုတ္တံ-၌ စပ်။) အနာဂတံ၊ အနာဂတ်သည်။ ဟုတ္ဝာ၊ ဖြစ်၍။ ပုန၊ တဖန်။ ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ ပစ္စုပ္ပန်သည်။ ဟောန္တံ၊ ဖြစ်လသော်။ ဟုတ္ဝာ၊ အနာဂတ် အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်၍။ ဟောတိ၊ ပစ္စုပ္ပန် အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ ဟုတ္ဝာ ဟောတီတိ၊ ဟူ၍။ (ဝုတ္တံ၊ သကဝါဒီဆိုအပ်ပြီ။) တထာ၊ ထိုမှတပါး။ ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သောတရားကို။ (ဝုတ္တံ-၌ စပ်။) ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ ပစ္စုပ္ပန်သည်။ ဟောန္တံ၊ ဖြစ်လသော်။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ အနာဂတံ၊ အနာဂတ်သည်။ ဟုတ္ဝာ၊ ဖြစ်၍။ ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ ယခု ပစ္စုပ္ပန်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ ဟုတ္ဝာ ဟောတီတိ၊ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊သကဝါဒီ ဆိုအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ဤသို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊မှတ်ထိုက်၏။

ကိ တေ တမ္ပိ ဟုတ္ဝာ ဟောတီတိ၂၊ ကား။ တဗ္ဘာဝါဝိဂမတော (တဗ္ဘာဝ+အဝိဂမတော)၊ ထို ဟုတ္ဝာ ဟောတိအဖြစ်၏ မကင်းခြင်းကြောင့်။ ဟုတ္ဝာဟောတိဘာဝါနုပရမံ၊ ဟုတ္ဝာ ဟောတိ အဖြစ်၏ မကင်းပုံကို။ အနုပစ္ဆေဒံ၊ ဟုတ္ဝာဟောတိ၏ ပြတ်စဲခြင်းမရှိပုံကို။ ပုစ္ဆတိ၊ မေး၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အဓိပ္ပါယော၊ အဋ္ဌကထာ၏ အလိုသည်။ ယုတ္တော၊ သင့်၏။ ဟုတ္ဝာဘူတသ

၁။ **အနာဂတံ ဝါ ။ ပေ ။ ဝုတ္တန္တိ ဧတ္ထ။** ။ဤ၌ ဝါသဒ္ဒါကို အနိယမတ္ထဟု အနုဋ္ဌီကာဖွင့်၏။ ယထာ"ခန္ဓိရေ ဝါ ဗဒိတဗ္ဗံ ပလာသေ ဝါ"တိ ဟု ပုံစံပြ၏။ ရှားပင်၌ သော်လည်း ဖွဲ့ချည့်ပါ။ သို့မဟုတ် ပေါက်ပင်၌သော်လည်း ဖွဲ့ချည်ပါ-ဟူလို။ သဒ္ဒါကျမ်းတို့၌ ပြောရိုးရှိသော ဝိကပ္ပနတ္ထ ဝါသဒ္ဒါနှင့် သဘောတူနေ၏။ ပြောရိုးအနိယမတ္ထနှင့်ကား သဘောမတူပါ။ ထို ဝါသဒ္ဒါအတွက် "ဟုတ္ဝာ ဟောတိ"၌ ဟောတိ သဒ္ဒါသည် အနာဂတံနှင့်လည်း စပ်နိုင်၏။ ပစ္စုပ္ပန္နံနှင့်လည်း စပ်နိုင်၏။ သို့သော် ၂-ပါးလုံးနှင့်ကား တပြိုင်နက် မစပ်နိုင်။ ထို့ကြောင့်"အနာဂတံ ။ပေ။ ဟုတ္ဝာ ဟောတိဟုဋင်း, ပစ္စုပ္ပန္နံ ။ ပေ ။ ဟုတ္ဝာ ဟောတိ"ဟုဋင်း ဖွင့်သည်။

၂။ **ကိ တေ တမ္ပိ ဟုတ္ဝာ ဟောတီတိ။** ။"တဗ္ဘာဝဝိဂမတော ပုစ္ဆတိ"ဟု ဖွင့်၏။ တဗ္ဘာဝဝိဂမတော ကို အနုဋ္ဌီကာ၌ "ပစ္စုပ္ပန္နဘာဝတော (ပစ္စုပ္ပန်၏ အဖြစ်ကြောင့်) ဟုတ္ဝာ ဟောတိ ဘာဝါနုပဂမနတော"ဟု ဖွင့်၏။ တဗ္ဘာဝကို "ဟုတ္ဝာ ဟောတိဘာဝ"ဟု ဖွင့်၍ အဝိဂမတောကို "အနုပဂမနတော"ဟု ဖွင့်ခြင်းတည်း။ ထို့ကြောင့်"တဗ္ဘာဝါဝိဂမတော"ကို ထို ဟုတ္ဝာ ဟောတိအဖြစ်၏မကင်းခြင်းကြောင့် ဟု ပေးရသည်။ အနုပရမံ-ကို အနုပစ္ဆေဒံ-ဟု ထပ်ဖွင့်သည်။

မှတ်ချက်။ ။သဒ္ဒါကျမ်းတို့၌ ဝတ္တမာန် ၄-မျိုးကို ပြရာဝယ် "ပဝတ္တာ ဝိရတ (ပဝတ္တာဝိရာမ)" ဝတ္တမာန်ဟု ရှိ၏။ ထို ပဝတ္တ အဝိရာမ ဝတ္တမာန်ကိုပင် ဤ၌ "ဟုတ္ဝာ ဟောတိဘာဝ + အနုပရာမ"ဟု ဆို၍ ထို အနုပရာမကိုပင် အနုပစ္ဆေဒံ-ဟု ထပ်ဖွင့်သည်။

ပုန ဟုတ္ဝာ အဘာဝတောတိ၁၊ ကား။ အနာဂတံ၊ အနာဂတ်သည်။ ဟုတ္ဝာ၊ ဖြစ်၍။ ပစ္စုပ္ပန္နဘူတဿ၊ ပစ္စုပ္ပန် ဖြစ်ပြီးသော တရား၏။ ပုန၊ တဖန်။ ဝါ၊ ထပ်၍။ အနာဂတံ၊ အနာဂတ်သည်။ ဟုတ္ဝာ၊ ဖြစ်၍။ ပစ္စုပ္ပန္နာဘာဝတော၊ ပစ္စုပ္ပန်၏ မဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ (နဟေဝန္တိ ပဋိက္ခိပတိ—၌ စပ်။)

ယသ္မာ တန္တိ၂၊ ကား။ ဟုတ္ဝာ၊ အနာဂတ် အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်၍။ ဘူတံ၊ ဖြစ်သော။ ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော။ တံ၊ ထို တရားသည်ပင်။ (သဒ္ဒ်ံ ဂတံ—၌ စပ်။) ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အနာဂတံ၊ အနာဂတ်သည်။ ဟုတ္ဝာ၊ ဖြစ်၍။ ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ ပစ္စုပ္ပန်သည်။ ဟောန္တံ၊ ဖြစ်လသော်။ ဟုတ္ဝာ ဟောတီတိ၊ ဟူ၍။ သဒ္ဒ်ံ၊ ခေါ ဝေါ အပ်သည်၏ အဖြစ်သို့။ ဂတံ၊ ရောက်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒုတိယမ္မိ၊ ၂-ကြိမ်မြောက်လည်း။ ဟုတ္ဝာ ဟောတီတိ၊ ဟူ၍။ ဝစနံ၊ ပြောဆိုခြင်းကို။ အရဟတိ၊ ထိုက်၏။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ ပဋိဇာနာတိ၊ အာမန္တာဟုဝန်ခံ၏။ ဣတိ၊ ဤ သည်ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ အဋ္ဌကထာ ဆရာ၏ အလိုတည်း။

ပန၊ ဆက်။ ဧဝံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့်။ ဓမ္မေ၊ ပရမတ္ထ သဘာဝ ဖြစ်သောတရား၌။ ဟုတ္ဝာ ဟောတိဘာဝါနုပရမံ၊ ဟုတ္ဝာ ဟောတိ အဖြစ်၏ မကင်းခြင်းကို။ ဝဒန္တဿ၊ ဆိုသော ပရဝါဒီ၏။ (ဝါဒေ၊ အယူ၌။) အဓမ္မေ၊ ပရမတ္ထ သဘာဝ ဓမ္မ မဟုတ်သော။ သသဝိသာဏော၊ ယုန့်ချိုင့်။ နု ဟုတ္ဝာ နု ဟောတိ ဘာဝါနုပရမော၊ နု ဟုတ္ဝာ နု ဟောတိ အဖြစ်၏ မကင်းခြင်းသည်။ အာပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိအဓိပ္ပါယေန၊ ဤသို့သောအလိုဖြင့်။ အထ နန္တိအာဒိ၊ ကို။ (သင်္ဃာကာရော) အာဟ၊ ဆိုပြီ။

ပဋိက္ခိတ္တာနယေနာတိ၊ ကား။ ကာလနာနတ္တေန၊ ကာလ၏ ထူးသည်၏ အဖြစ် အားဖြင့်။ (ပဋိက္ခိပိတ္ဝာ—၌ စပ်။) ပဋိညာတာနယေနာတိ၊ ကား။ အတ္ထာနာနတ္တေန၊ အနက်၏ မထူးသည်၏ အဖြစ်အားဖြင့်။ (ပဋိဇာနာတိ-၌ စပ်။) [အဓိပ္ပါယ်ကို အဋ္ဌကထာဘာသာဋီကာ၌ ရေးခဲ့ပြီ။] ပန၊ ထိုသို့ပင်

၁။ ဟုတ္ဝာ ။ပေ။ အဘာဝတောတိ။ ။အဋ္ဌကထာ၌ "ဟုတ္ဝာ"ကို "အနာဂတံ ဟုတ္ဝာ"ဟု ၎င်း, ဘူတဿကို "ပစ္စုပ္ပန္နဘူတဿ" ဟု၎င်း, နောက် ဟုတ္ဝာကိုလည်း အနာဂတံ ဟုတ္ဝာ ဟု၎င်း, အဘာဝတောကို ပစ္စုပ္ပန္နာဘာဝတောဟု၎င်း ဖွင့်သည်။ [ဤ ပဌမ အမေး၌ ပရဝါဒီသည် ပဝတ္တာဝိရာမ ဝတ္ထုမာန်ဟု မယူဆပဲ "ဟုတ္ဝာဘူတ ဖြစ်ပြီးသော တရား၏ နောက်ထပ် ဟုတ္ဝာဘူတ မဖြစ်နိုင်သောကြောင့် နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ"ဟု ပယ်သည်။

၂။ ယသ္မာ တန္တိ။ ။တံ ကို " တံ ဟုတ္ဝာ ဘူတံ ပစ္စုပ္ပန်ံ"ဟု ဖွင့်၏။ ရှေ့၌ ပြအပ်ပြီးသော တံ ပစ္စုပ္ပန်ံ ဟုတ္ဝာ ဘူတဿ"ကို ရည်ရွယ်၍ ဖွင့်ခြင်းတည်း။ ဤ"တံ ပစ္စုပ္ပန်ံ"ပုဒ်ကို တသ္မာ၏ နောက်၌ရှိသော ဝစနံ အရဟတိ-၌ စပ်ပါ။

ပဋိက္ခိတ္တာနယဖြင့် ပယ်၍ ပဋိညာတနယဖြင့် ဝန်ခံပါသော်လည်း။အတ္ထာနာနတ္တံ၊ အနက်၏ မထူးသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဣစ္ဆန္တောပိ၊ အလို ရှိပါသော်လည်း။ အနာဂတဿ၊ အနာဂတ်တရား၏။ ပစ္စုပ္ပန္နေ၊ ပစ္စုပ္ပန်၌။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သော။ ဟောတိဘာဝံ၊ ဟောတိ၏ အဖြစ်ကိုဂင်း။ ပစ္စုပ္ပန္နဿ၊ ပစ္စုပ္ပန်တရား၏။ အနာဂတေ၊ အနာဂတ်၌။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုးအပ်သော။ ဟုတ္ဝာဘာဝံ စ၊ ဟုတ္ဝာ၏ အဖြစ်ကိုဂင်း။ ကထံ၊ အဘယ်နည်းဖြင့်။ ပဋိဇာနာတိ၊ ဝန်ခံနိုင်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝိစာရေတဗ္ဗံ၊ စိစစ်ထိုက်၏။ ဟိ၊ မှန်။ (တနည်း) ကသ္မာ၊ အဘယ့်ကြောင့်။ ဝိစာရေတဗ္ဗံ၊ နည်း။ ဟိ (ယသ္မာ)၊ ကြောင့်။ တေန၊ ထို ပရဝါဒီ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အတ္ထာနာနတ္တမေဝ၊ အနက်၏ မထူးသည်၏ အဖြစ်ကိုသာ။ အနုညာယတိ၊ ခွင့်ပြုအပ်၏။ အနာဂတေ၊ အနာဂတ် တရား၌။ ပစ္စုပ္ပန္နဘာဝေါ၊ ပစ္စုပ္ပန်၏ အဖြစ်ကိုဂင်း။ ပစ္စုပ္ပန္နေ၊ ပစ္စုပ္ပန် တရား၌။ အနာဂတဘာဝေါ ဝေါ၊ အနာဂတ်၏ အဖြစ်ကိုဂင်း။ န အနုညာယတိ၊ ခွင့်မပြုအပ်။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ ဝိစာရေတဗ္ဗံ၊ စိစစ်ထိုက်၏။

ပုရိမံ ပဋိက္ခိတ္တပဒံ ပရိဝတ္တိတ္ဝာတိ၊ ဟူသောပါဠိ၏။ (အတ္ထော-၌ စပ်။) အနုညာတပဒဿ၁၊ ခွင့်ပြုအပ်သော သဒ္ဒါးဌါ အလိုရှိအပ်သော အနက်၏။ ဟုတ္ဝာ ဟောတိ ဟုတ္ဝာ ဟောတီတိ၊ ဟူသောပါဠိ၌။ ဒေါသော၊ အပြစ်ကို။ ဝုတ္တောဘ၂၊ ဆိုအပ်ပြီ။ [“အပရော နယော”မရောက်မီ ပဌမ နည်းတုန်းက ဆိုခဲ့ပြီ။] ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ ဝုတ္တဒေါသံ၃၊ ဆိုအပ်ပြီးသော အပြစ်ရှိသော

၁။ **အနုညာတပဒဿ**။ ။အနုညာတပဒဿသာတိ “တညေဝ အနာဂတံ၊ တံ ပစ္စုပ္ပန်နံတိ၊ အာမန္တာ”တိ ဧဝံ အတ္ထာနာနတ္တံ (အတ္ထ၏မထူးသည်၏အဖြစ်ကို) သန္ဓာယ အနုညာတသ အတ္တသ-ဟု အနုဋီကာ ဖွင့်၏။ “အာမန္တာ”ဟု အဖြေ တိုင်အောင် ဆိုလိုသောကြောင့် “ပဒဿ”အရ ပြဿနာကို မယူစေပဲ အနက်ကို “ပဒ”ဟု ယူစေလိုသည်။ ဤတုံ့ကစ္ဆိတော ဟိ အတ္ထော ပဒေါ-သိခြင်းငှါ အလိုရှိအပ်သော အနက်သည် ပဒ မည်၏။-အနုဋီကာ။

၂။ **ဒေါသော ဝုတ္တောဘ**။ ။ဒေါသော ဝုတ္တောတိ အနာဂတံ ဟုတ္ဝာ ပစ္စုပ္ပန္နဘူတသ ပုန အနာဂတံ ဟုတ္ဝာ ပစ္စုပ္ပန္နဘာဝါပတ္တိသင်္ခါတော ဒေါသော ဝုတ္တောပုရိမနယေ (အပရော နယော မရောက်မီ ရှေ့နည်း၌)၊ ယဒိ တေ တံ အနာဂတံ ဟုတ္ဝာ ပစ္စုပ္ပန္နံ ဟောန္တံ ဟုတ္ဝာ ဟောတီတိ သင်္ခံ ဂတံ ပုန ဟုတ္ဝာ ဟောတိ-ဟု ယဒိ သဒ္ဒါဖြင့် ပြအပ်သော စကားကို ရည်ရွယ်၍ “ဟုတ္ဝာ ဟောတိ ဟုတ္ဝာ ဟောတီတိ ဒေါသော ဝုတ္တော”ဟု ဆိုသည်။

၃။ **ဝုတ္တဒေါသံ ။ ပေ ။ ဘဒ္ဒကော**။ ။စာအုပ်တို့၌ “အဝုတ္တဒေါသံ”ဟု ရှိသော်လည်း “ဒေါသော ဝုတ္တော” ဟူသော ရှေ့စကားကို ထောက်၍ ဝုတ္တဒေါသံဟု ရှိမှ ရှေ့နောက်လည်းညီ,အဓိပ္ပါယ်လည်းမှန်သည်။[ရှေးနိဿယ၌လည်း“ဝုတ္တဒေါသံ” ဟု မူကွဲရှိ၏။] “ပဋိက္ခိတ္တ ပဒ”ဟူသည် “ဟုတ္ဝာ ဟောတိ ဟုတ္ဝာ ဟောတီတိ”ကို

ပြဿနာကို။ အတိက္ကမ္မ၊ ကျော်လွန်၍။ ပဋိကွိတ္တပဉ်၊ ပယ်အပ်သော ပြဿနာကို။ ပုန၊ တဖန်။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ တေန၊ ထို အနာဂတ်ပစ္စုပ္ပန်တရားတို့၏ ဟုတ္ဝာ ဟောတိ အဖြစ်ကို ပယ်ကြောင်းစကားဖြင့်။ စောဒေတိ၁၊ နဟုတ္ဝာ နဟောတိဟု စောဒနာ၏။ ဣတိအတ္ထော။

စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ဤ "ဟုတ္ဝာ ဟောတိ" ဟူသော ပြဿနာ၌။ အတ္ထာနာနတ္တေန၊ အနက်၏ မထူးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဟုတ္ဝာ ဟောတိတိ၊ ဟူ၍။ အနုဇာနန္တဿ၊ ခွင့်ပြုသော ပရဝါဒီ၏။ ဒေါသော၊ အပြစ်သည်။ ကာလနာနတ္တာယေဝ၊ ကာလ၏ထူးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်ပင်။အနာဂတံ၊ အနာဂတ်တရားသည်။ ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ ပစ္စုပ္ပန်လော။ ဣတိ၊ ဤ ပြဿနာကို။ ပဋိကွေပေန၊ ပယ်မြစ်ခြင်းကြောင့်။ ကထံ ဟောတိ၂၊ အဘယ်သို့ ဖြစ်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤကား စောဒနာတည်း။ တဿေဝ၊ ထို ပရဝါဒီ၏ပင်။ အနုဇာနနပဋိကွေပတော၃၊ ပဌမ ပြဿနာကို ခွင့်ပြု၍ ဒုတိယပြဿနာကို ပယ်ခြင်းကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ ဤကား။ အဓိပ္ပါယော၊ အဌကထာဆရာ၏ အလိုတည်း။

ဧကေကန္တိ၊ ကား။ အနာဂတမ္ပိ၊ အနာဂတ်တရား တပါးတည်းသည်လည်း။ နဟုတ္ဝာ နဟောတိ၊ နဟုတ္ဝာ နဟောတိ မည်၏။ ပစ္စုပ္ပန္နမ္ပိ၊ ပစ္စုပ္ပန်တရား တပါးတည်း သည်လည်း။ နဟုတ္ဝာ နဟောတိ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ တဒုဘယံ၊ ထို တရား ၂-ပါးကို။ ဂဟေတွာ၊ ဟူ၍။ ဧကေကံ၊ တပါးတပါးကို။ နဟုတ္ဝာ နဟောတိ နဟုတ္ဝာ နဟောတိတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊

"နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ"ဟု ပယ်အပ်သော ပဌမ ပြဿနာတည်း။ ထို ပြဿနာကို ယူ၍ "တေန၊ ထိုပယ်ကြောင်း စကားဖြင့်။ စောဒေတိ၊ နဟုတ္ဝာ နဟောတိ, နဟုတ္ဝာ နဟောတိ-လော"ဟု စောဒနာသည်။

၁။ တေန စောဒေတိ။ ။တေနာတိ အနာဂတ ပစ္စုပ္ပန္နာ နံ ဟောတိ ဟုတ္ဝာ ဘာဝပဋိကွေပေန။ (အနာဂတ်တရား၏ ဟောတိ အဖြစ်ကိုရင်း, ပစ္စုပ္ပန် တရား၏ ဟုတ္ဝာ အဖြစ်ကိုရင်း ပယ်ကြောင်း စကားဖြင့်။) စောဒေတိ၊ (နဟုတ္ဝာ နဟောတိ, နဟုတ္ဝာ နဟောတိ-လော-ဟု စောဒနာသည်။)

၂။ ဧတ္ထ ။ ပေ ။ ကထံ ဟောတိ။ ။[ဧတ္ထာတိ ဟုတ္ဝာ ဟောတိတိ ဧတသ္မိံ ပဉ္ဇေ၊ ကထံ ဟောတိ ဒေါသောတိ၊ - အနု။] ဟုတ္ဝာ ဟောတိ ဟူသော ဤ ပြဿနာ၌ အနက် အရ မထူးသည့်အတွက် "ဟုတ္ဝာ ဟောတိ-လော"ဟု မေးရာ၌ ဝန်ခံသော ပရဝါဒီမှာ ကာလထူးသည့်အတွက်ကြောင့်ပင် "အနာဂတ်သည် ပစ္စုပ္ပန်လော"ဟု မေးရာ၌ ပယ်ခြင်းကြောင့် "ဒေါသော ကထံ ဟောတိ-အပြစ်သည် အဘယ်သို့ ဖြစ်နိုင်ပါသနည်း-ဟု ပရဝါဒီဘက်က မေးသည်။

၃။ တဿေဝ ။ ပေ ။ ပဋိကွေပတော။ ။[တဿေဝါတိ ပရဝါဒိနောဧဝ၊-အနု။] ထို ပရဝါဒီတယောက်တည်း၏ပင် ပဌမ ပုစ္ဆာကို ခွင့်ပြု၍ ဒုတိယပုစ္ဆာကို ပယ်ခြင်းကြောင့် အပြစ် ဖြစ်သည်။ - ဟူလို။

ဆိုအပ်ပြီ။ ဧကေကမေဝ၊ ၂-ပါးစုံကိုမယူပဲ တခုစီ တခုစီကိုသာလျှင်။ နဟုတ္ထာ နဟောတိ နဟုတ္ထာ နဟောတိတိ၊ ဟူ၍။ နဝုတ္တံ)၊ ဆိုအပ်သည် မဟုတ်။ ပုရိမသ္မိံ၊ ရှေးဖြစ်သော။ ဧကေကံ ဟုတ္ထာ ဟောတိ ဟုတ္ထာ ဟောတိတိ ဝစနေပိ၊ ဟူသောစကားဌာလည်း။ သေ၊ ဤ ဆိုအပ်ပြီးသော အစီအရင်သည်။၊ နယော၊ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို ဆောင်ကြောင်း အစီအရင်တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ အနာဂတဿ၊ အနာဂတ်တရားဇ်။ ဟုတ္ထာ ဟောတိတိ၊ ဟူသော။ နာမံ၊ အမည်ဂုဏ်း။ ပစ္စုပ္ပန္နဿ၊ ပစ္စုပ္ပန်တရားဇ်။ ဟုတ္ထာ ဟောတိတိ၊ ဟူသော။ နာမံ၊ အမည်ဂုဏ်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒွေပိ၊ ၂-ပါးလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ နာမာနိ၊ အမည်တို့ကို။ သင်္ဂဟေတ္ထာ၊ သိမ်းယူ၍။ ဟုတ္ထာ ဟောတိ ဟုတ္ထာ ဟောတိတိ၊ ဟုတ္ထာဟောတိ ဟုတ္ထာ ဟောတိ ဖြစ်သလောဟူ၍။ စောဒိတံ၊ စောဒနာ အပ်ပြီ။ တထာ၊ ထို့အတူ။ [ဒွေပိ · နာမာနိ သင်္ဂဟေတ္ထာကို ညွှန်းသည်။] နဟုတ္ထာ နဟောတိ နဟုတ္ထာ နဟောတိတိတိ၊ ဖြစ်သလော ဟူ၍။ စောဒိတံ၊ စောဒနာအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤကား။ အဓိပ္ပါယော၊ အဋ္ဌကထာဆရာ၏ အလိုတည်း။

သဗ္ဗတော အန္ဓကာရေန ပရိယောနဒ္ဓါ ဝိယာတိ ဧတေန၊ ဟူသော ဤပါဠိဖြင့်။ အပရိယောနဒ္ဓေန၊ အမိုက်မှောင်သည် မမြွေးယှက်အပ်သူသည်။ (သမာနေန၊ ဖြစ်လသော်။) ပဋိဇာနိတဗ္ဗံ၊ အာမန္တာဟု ဝန်ခံထိုက်သည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဣတိ၊ ဤအနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဒဿေတိ၊ ပြ၏။

စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤ ၂ ပါးသောနည်းတို့တွင်။ ပုရိမနယေ၊ ရှေနည်း၌။ ဟုတ္ထာ၊ အနာဂတ်အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်၍။ ဘူတဿ၊ ပစ္စုပ္ပန် အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်သော တရားဇ်။ ပုန၊ တဖန်။ (ထပ်၍။) ဟုတ္ထာ ဟောတိဘာဝေါ၊ ဟုတ္ထာ ဟောတိ၏အဖြစ်ကို။ စောဒိတော၊ စောဒနာ အပ်ပြီ။ ဒုတိယနယေ၊ နည်း၌။ အနာဂတာဒီသု၊ အနာဂတ် အစရှိသောတရားတို့တွင်။ ဧကေကဿ၊ တပါး တပါးသော တရားဇ်။ ဟုတ္ထာ ဟောတိနာမတာ၊ ဟုတ္ထာ ဟောတိ မည်သည်၏ အဖြစ်ကို။ စောဒိတာ၊ စောဒနာအပ်ပြီ။ ဣတိ အယံ၊ ဤ ဆိုအပ်ပြီးကား။ ဝိသေသော၊ အထူးတည်း။ [အနာဂတာဒီသု၌ အာဒိအရ ပစ္စုပ္ပန် အတိတ် တို့ကိုယူပါ၊ မှန်၏- ပထမဝါရ၌ အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန် ၂-ပါးတွင် တပါးပါးကို "ဧကေကံ"ဟု ဆို၏၊ ဒုတိယဝါရ၌ ပစ္စုပ္ပန် အတိတ် ၂-ပါးတွင် တပါးပါးကို "ဧကေကံ"ဟု ဆို၏၊ တတိယဝါရ၌ အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန် အတိတ် ၃-ပါးတွင် တပါးပါးကို "ဧကေကံ"ဟု ဆို၏။]

ဝစနသောဓနဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

အတီတဉာဏာဒိကထာ အဖွင့်

၂၉၀။ ပုန ပုဋ္ဌော ။ ပေ ။ အတ္ထိတာယ ပဋိဇာနာတီတိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ဤစကားရပ်၌။ ပစ္စုပ္ပန်၊ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော။ ဉာဏ်၊ ဉာဏ်ကို။ (ဝုစ္စတိ-၌စပ်။) တေနာတိ၊ တေန ဟူသော။ ဧတေန အနုဝတ္တမာနာပေက္ခဝစနေန၊ ဤအစဉ် လိုက်လာသည်ကို ရှုငဲ့ခြင်းရှိသောစကားဖြင့်။ ကထံ၊ အဘယ်နည်းဖြင့်။ ဝုစ္စတိ၊ ပစ္စုပ္ပန်ဉာဏ်ကို ဟောအပ် ဟောနိုင်သနည်း။ ဤတိ၊ ထို့ကြောင့်။ ဝိစာရေတဗ္ဗံ၊ စိစစ်ထိုက်၏။

အတီတဉာဏာဒိကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

အရဟန္တာဒိကထာ အဖွင့်

၂၉၁။ အရဟာတော၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏။ သရာဂါဒိဘာဝေ၊ သရာဂ အစရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ (သတိ၊ သော်။) ပုထုဇ္ဇနေန၊ ပုထုဇဉ်နှင့်။ အ နာနန္တံ၊ မထူးသည်၏ အဖြစ်သည်ၵင်း။ ဗြဟ္မစရိယဝါသဿ၊ မဂ္ဂဗြဟ္မစရိ-ယကို ကျင့်သုံးရခြင်း၏။ အ ဖလတာ၊ အကျိုးမရှိသည်၏ အဖြစ်သည်ၵင်း။ ယုတ္တိဝိရောဓေ၊ အသင့်ယုတ္တိနှင့် ဆန့်ကျင်ခြင်း မည်၏။ ဤတိ ဧဝမာဒိကော၊ ဤသို့ အစရှိသည်ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ မှတ်ထိုက်၏။

အရဟန္တာဒိကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

ပဒသောဓနကထာ အဖွင့်

၂၉၅။ တေန ကာရဏေနာတိ(ဧတ္ထ)၊ ဟူသော ဤပါဠိ၌။ (ဝုတ္တံ ဟောတိ-၌ စပ်။) အတီတအတ္ထိသဒ္ဒါနံ။ အတီတ သဒ္ဒါ, အတ္ထိ သဒ္ဒါတို့၏။

၁။ **အနုဝတ္တမာနာပေက္ခနဝစနေန**။ ။ပါဠိတော်၌ "အတီတံ ဉာဏံ အတ္ထိတိ အာမန္တာ"၏ နောက်ဝယ် "တေန ဉာဏေန ဉာဏကရဏီယံ ကရောတိ"ဟု ပြဿနာ ရှိ၏၊ ထိုပြဿနာ၌ "တေန ဉာဏေန"အရ ပစ္စုပ္ပန်ဉာဏ်ရအောင် အဋ္ဌကထာ ဖွင့်ပြ ထား၏။ ထို တေနသည် ရှေ့ပြဿနာမှ လိုက်လာ၍ အနုဝတ္တမာနဖြစ်သော ထို တေန ဉာဏေနကို ငဲ့လျက်ရှိသော သဒ္ဒါဖြစ်ရကား ထို အတီတဉာဏ်ကို ဟောသော သဒ္ဒါ ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် အတိတ်ဉာဏ်ကို စွဲရသော ထို တေန သဒ္ဒါဖြင့် မည်သို့သောနည်း ဖြင့် ပစ္စုပ္ပန်ဉာဏ်ကို ဟောနိုင်၏-ဟု စိစစ်ထိုက်သည်ဟူလို။

အနုဋ္ဌီကာ။ ။အနုဋ္ဌီကာ၌ကား တေနဖြင့် ရှေးပုဆ္ဆာ၌ ပါသော "အတီတံ ဉာဏံ" ကို ပြန်၍ သုံးသပ်သည်ကား မှန်၏။ သို့သော် ဉာဏ်ကား ပစ္စုပ္ပန်ဉာဏ်ပင် ဖြစ်၏၊ အတိတ် တရားကို အာရုံပြုသောကြောင့်သာ "အတီတဉာဏ်"ဟု ဆိုထား၏။ ထို့ကြောင့် အဋ္ဌကထာ၌ "ပုန ပုဋ္ဌော အတီတာရမ္မဏံ ပစ္စုပ္ပန္နံဉာဏံ" စသည်ကို ဆို ထား၏-ဟု အဋ္ဌကထာဘက်က လိုက်၍ ဖြေသည်။

ကေတ္ထတ္တာ၊ တူသော အနက်ရှိကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ အတ္ထိသဒ္ဒတ္ထာသ၊ အတ္ထိသဒ္ဒါ၏ အနက်၏။ နတ္ထိတဘာ၀တော စ၊ နတ္ထိတ မည်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ ၀ါ၊ အတိတ်, အနာဂတ်, ပစ္စုပ္ပန်တရား ၃-ပါးလုံး၏ အဖြစ်ကြောင့်ရင်း။ အတီတံ၊ အတီတ ဟု ခေါ၀ေါအပ်သော တရားသည်။ ၀ါ၊ အတိတ်,အနာဂတ်,ပစ္စုပ္ပန်သည်။ နတ္ထိတံ၊ နတ္ထိတသည်ရင်း။ ၀ါ၊ အတိတ်, အနာဂတ်, ပစ္စုပ္ပန် ၃-မျိုးလုံးသည်ရင်း။ နတ္ထိတဉ္စ၊ နတ္ထိတ တရားသည်လည်း။ အတီတံ၊ အတိတ်, အနာဂတ်, ပစ္စုပ္ပန် ၃-မျိုးလုံးသည်ရင်း။ ဟောတိ၏။ ဣတိ၊ ဤအနက်သည်။ ၀ါ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သည်။ ၀ါ၊ ဆိုလိုသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ပန၊ ဆက်။ တ္ထာ၊ ဤပဒသောဓနကထာ၌။ [ရှေး နိဿယ၌ "သဗ္ဗတ္ထိကထာ၌"ဟု စဲလေ၏။] အတီတာဒီနံ၊ အတိတ် အစရှိကုန်သော တရားတို့၏။ အတ္ထိတံ၊ အတ္ထိမည်ကုန်သည်၏အဖြစ်ကို။ ၀ဒန္တိဿ၊ ပြောဆိုသော။ ပရ၀ါဒိဿေ၀၊ ပရ၀ါဒီ၏သာ့။ အယံ ဒေါသော၊ ဤအပြစ်သည်။ ယထာ၊ အကြင် အခြင်းအရာအား ဖြင့်။ အာပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ နိဗ္ဗာနံ အတ္ထီတိ၊ ဟူ၍။ ၀ဒန္တိဿ၊ ပြောဆိုသော။ သက၀ါဒိဿ၊ သက၀ါဒီ၏။ (အယံ ဒေါသော၊ သည်။) နာ အာပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်။ တထာ၊ ထိုအခြင်းအရာအား ဖြင့်။ ပဋိပါဒေတဗ္ဗံ ၂၊ ထပ်မံ၍ သိစေထိုက်သေး၏။ ၀ါ၊ အတည်ဖြစ်စေထိုက်သေး၏။

ပဒသောဓနကထာ၀ဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။
သဗ္ဗမတ္ထိတိကထာ၀ဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

၁။ **ဇ္ဈ ပန ။ပေ။ ပဋိပါဒေတဗ္ဗံ။** ။ပါဠိတော်၌ "အတီတံ အတ္ထိ, အတ္ထိ သိယာ အတီတံ, သိယာ နတ္ထီတံ"ဟု ပရ၀ါဒီဖြေရာ၌ နိပ်ကြောင်းအပြစ်သည်ရောက်၏။ "နိဗ္ဗာနံ အတ္ထိ, အတ္ထိ သိယာ နိဗ္ဗာနံ, သိယာ နော နိဗ္ဗာနံ" သက၀ါဒီဖြေရာ၌ ပရ၀ါဒီက နိပ်သော်လည်း "အပြစ်မရောက်"ဟူရာ၀ယ် သက၀ါဒီမှာ အပြစ်မရောက်ခြင်း, ပရ၀ါဒီမှာတော့ အပြစ်ရောက်ခြင်း၏အကြောင်းကို အတည်ဖြစ်အောင် ပြုထိုက်သည်။ [ပဋိပါဒနာ ပတိဋ္ဌာပနာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။-အနု။]

အနုဋီကာ။ ။ယေန ဟိ အာကာရေန အတီတဿ အတ္ထိဘာ၀ေါ ပရ၀ါဒိနာ ဣစ္ဆိတော၊ တေနာကာရဿ အနတီတဿ (အတိတ် မဟုတ်သော) အနာဂတဿ ပစ္စုပ္ပန္နဿ စ သော (ထို အတ္ထိ၏အဖြစ်ကို) ဣစ္ဆိတော၊ ကေန ပန အာကာရေန ဣစ္ဆိတောတိ၊ သဒ်တာကာရေန (သဒ်တအခြင်းအရာအား ဖြင့် ဣစ္ဆိတော) ။ပေ။ အသဒ်တာကာရေန အညဿ အနုပလဒ္ဓနတော တထာ (ထို အသဒ်တအခြင်းအရာအား ဖြင့်) နိဗ္ဗာန မေ၀ အတ္ထိတိ ပုရိမပဒါ၀ဓာရဏော (နိဗ္ဗာန် ဟူသော ရှေ့ပုဒ်ကို ဧ၀-ဖြင့်,သတ်မှတ်ခြင်း ဟူသော) အတ္ထေ ဂယ့်မာနေ "အတ္ထိ သိယာ နိဗ္ဗာန်, သိယာ နော နိဗ္ဗာနန္တိ စောဒနာ အနောကာသာ။ ဤသို့ စောဒနာခွင့် မရှိပဲ စောဒနာ ခံရသောကြောင့် ပရ၀ါဒီက အပြစ်တင်သော်လည်း သက၀ါဒီ၌ အပြစ်မရောက်ပါ။ ပရ၀ါဒီ၌ကား အပြစ်တင်သင့်သောကြောင့် အပြစ်ရောက်သည်-ဟူလို။

၇-ကေစ္စံ အတ္ထီတိကထာ

၁-အတီတာဒိကေစ္စကထာ အဖွင့်

၂၉၉။ တိဏ္ဏံ ရာသီနန္တိ၊ ကား။ အဝိပက္ကဝိပါက ဝိပက္ကဝိပါက အဝိ-ပါကာနံ၊ အဝိပက္ကဝိပါကအစု, ဝိပက္ကဝိပါကအစု, အဝိပါကအစုတို့၏။ (ဝသေန-၌ စပ်။) ဝေါဟာရဝသေန၊ အကျိုးပေး၍ မပြီးသေးသောကံသည် ရှိ၏ဟု ပြောဆိုရိုး၏အစွမ်းဖြင့်။ အဝိပက္ကဝိပါကာနံ၊ မရင့်ကျက်သေးသော အကျိုးရှိသော ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကံတို့၏။ အတ္ထိတံ၊ ရှိကုန်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဝဒန္တော၊ ပြောဆိုသော ပရဝါဒီကို။ ကထံ၊ အဘယ့်ကြောင့်။ စောဒေ-တဗ္ဗော[၁]၊ စောဒနာထိုက်သနည်း။ ; ဣတိ၊ ဤသို့ မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့်။ ကမ္မူပစယံ၊ ဆည်းပူးအပ်ပြီးသော ကံဟူသော။ စိတ္တဝိပ္ပယုတ္တံ၊ စိတ်နှင့် မယှဉ်သော။ သခ်ါရံ၊ သခ်ါရအမျိုးကို။ ဣစ္ဆန္တိ၊ ပရဝါဒီတို့အလိုရှိကြ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ (သင်္ဂဟကာရော)ဝိစာရေတိ[၂]၊ စိစစ်၏။

ကေစ္စံ အတ္ထီတိကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

၈-သတိပဋ္ဌာနကထာ အဖွင့်

၃၀၁။ လောကုတ္တရဘာဝံ ပုစ္ဆနတ္ထာယာတိ၊ ဟူသောပါဋ္ဌ၏။ လောကိယ-လောကုတ္တရာယ၊ လောကီ လောကုတ္တရာဖြစ်သော။ သမ္မာသတိယာ၊ သမ္မာ သတိ၏။ သတိပဋ္ဌာနတ္တာ၊ သတိပဋ္ဌာန်မည်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊ တနည်း။ လောကုတ္တရာယယေဝ၊ လောကုတ္တရာသတိ၏သာ။ ပရမတ္ထသတိ-ပဋ္ဌာနတ္တာ၊ အစစ်အမှန် သတိပဋ္ဌာန်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တဿာ၊ ထိုသတိ ပဋ္ဌာန်၏။ ဝသေန၊ အစွမ်းဖြင့်။ လောကုတ္တရဘာဝံ၊ လောကုတ္တရာ၏အဖြစ်ကို။ ပုစ္ဆနတ္ထာယ၊ မေးခြင်းအကျိုးငှါ။ (ဝုတ္တာနိ-၌ စပ်။) ဣတိ အတ္ထော။

၁။ ကထံ စောဒေတဗ္ဗော။ ။အကျိုး မပေးရသော ကံသည် သတ္တဝါတို့ သန္တာန်၌ လောကပြောရိုးအားဖြင့် "အတ္ထိ-အရှိ"ပင် ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် အတ္ထိ မေ. ကတံ-ငါ့မှာ ပြုအပ်ပြီးသော ကံရှိ၏ဟု ပြောကြသည်။ထိုသို့ လောကပြောရိုးအတိုင်း ပြောသော ပရဝါဒီကို အဘယ့်ကြောင့် "ဟဋ္ဌိ"စသည်ဖြင့် ဌပနာထား၍ အပြစ် တင်ထိုက်ပါသနည်း-ဟု မေးဖွယ်ရှိသည်။

၂။ ဝိစာရေတိ ။ ပေ ။ ဣစ္ဆန္တိတိ။ ။"ကမ္မူပစယံ ။ပေ။ ဣစ္ဆန္တိ"ဟု အဋ္ဌ ကထာ၌ တိုက်ရိုက်မပါ။ "ကမ္မာနံ အဝိနာသသခ်ါတော ကမ္မူပစယော နာမေကော အတ္ထိ"ကို ကောက်ချက်ချ၍ ဆိုအပ်သော စကားတည်း။ ပရဝါဒီတို့၏ အယူကို အဋ္ဌ ကထာအဓိပ္ပါယ်၌ ပြထားပြီ။ "ဝိစာရေတိ"အရ "စိစစ်ခြင်း"ဟူသည် သင့်-မသင့်ကို စိစစ်ခြင်း မဟုတ်၊ "ကမ္မာနံ ။ ပေ ။ လဒ္ဓိယံ ဌတ္ဝာ"ဟု ပရဝါဒီ၏ အယူမှားကို ပြခြင်းသည်ပင် "စောဒနာထိုက်ကြောင်းကို စိစစ်ရာရောက်သည်"ဟု မှတ်ပါ။

ပဘေဒပုစ္ဆာဝသေနာတိ၊ ကား။ လောကိယလောကုတ္တရသတိပဋ္ဌာန-သမုဒါယဘူတဿ၊ လောကီ, လောကုတ္တရာ သတိပဋ္ဌာန်. အပေါင်း ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ သတိပဋ္ဌာနဿ၊ သတိပဋ္ဌာန်၏။ ပဘေဒါနံ၊ အပြားတို့ကို။ ပုစ္ဆာဝသေန၊ မေးခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ (ဝုတ္တာနိ-၌ စပ်။)

သတိပဋ္ဌာနကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

၉-ဟေဝတ္ထိကထာ အဖွင့်

၃၀၄။ အယောနိသော ပတိဋ္ဌာပိတတ္တာတိ၊ဟူသောပါဠ်၏။အဝတ္တဗ္ဗုတ္တ-ရေန ၁၊ ခွဲခြား၍ဖြစ်စေ, တဖန် မေး၍ဖြစ်စေ မဆိုထိုက်သောအဖြေရှိသော။ ဥပေက္ခိတဗ္ဗေန၊ လျစ်လျူရှုထိုက်သော ဝါဒဖြင့်။ ပတိဋ္ဌာပိတတ္တာ၊ တည်စေအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ("အပ္ပတိဋ္ဌာပိတာယေဝ၊ မတည်စေအပ်သည်သာ"၌ စပ်။) ဣတိ အတ္ထော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ထိုက်၏။

ဟေဝတ္ထိကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

မဟာဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

၁။ အဝတ္တဗ္ဗုတ္တရေန။ ။သဗ္ဗေ ဓမ္မာ သကဘာဝေန အတ္ထိ-ရုပ် စသော တရားအားလုံးတို့သည် မိမိ၏ ရုပ်အဖြစ် စသောအားဖြင့် ရှိကုန်၏။ ပရဘာဝေန နတ္ထိ-ရုပ်မှတပါး အခြားတရား၏ အဖြစ်ဖြင့် မရှိ။ ဣတိ ပဝတ္တော ပရဝါဒီ ဝါဒေါ (ကို) ယထာ ဝိဘဇ္ဇ ပဋိပုစ္ဆာ ဝါ နဗျာကာတဗ္ဗော-ခွဲခြားဝေဘန်၍ဌင်း, တဖန် ပြန်မေး၍ဌင်း, မဖြေထိုက်သကဲ့သို့။ ဧဝံ ဧကံသတော နဗျာကာတဗ္ဗော ဝိသေသာဘာဝတော-ဤအတူ အထူးမရှိသောကြောင့် မဖြေထိုက်၊ ကေဝလံ ဌပနီယပက္ခေ တိဋ္ဌတိ- ဖြေခြင်းမဖက် သက်သက် မဖြေပဲ ထားထိုက်သော အဖိုဉ် တည်၏၊ ဣတိ အဓိပ္ပါယေနာဟ အဝတ္တဗ္ဗုတ္တရေနာတိ။ - အနူ။

၂-ဒုတိယဝဂ္ဂ

၁-ပရူပဟာရ အဖွင့်

၃၀၇။ အဓိမာနိကာနံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ကို ရပြီဟု လွန်ကဲသော မှတ်ထင်ခြင်းရှိကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ သုက္ကဝိဿဋ္ဌိဒဿနံ၊ သုက်လွှတ်ခြင်းကို မြင်ခြင်းကို။ ဝိစာရေတဗ္ဗံ၊ စိစစ်ထိုက်၏။ (ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိစာရေတဗ္ဗံ၊ နည်း။) ဟိ (ယသ္မာ)၊ ကြောင့်။ တေ၊ ထို အဓိမာနိက ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ သမာဓိ-ဝိပဿနာဟိ၊ သမထ ဝိပဿနာတို့ဖြင့်။ ဝိက္ခမ္ဘိတရာဂါဝ[၁]၊ ပယ်ခွါအပ်ပြီးသော ရာဂရှိကုန်သည်သာ။ စ၊ သည်သာမကသေး။ ဗာဟိရကာနမ္ပိ၊ သာသနာပ၌ ဖြစ်ကြသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ကာမေသု၊ ဝတ္ထု အာရုံ ကာမဂုဏ်တို့၌။ ဝီတရာဂါနံ၊ ကင်းပြီးသော ရာဂ ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ သုက္ကဝိဿဋ္ဌိယာ၊ သုက်လွှတ်ခြင်း၏။ အဘာဝေါ၊ မရှိခြင်းကို။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ အဓိမာနိကာနံ၊ တို့၏။ သုက္ကဝိဿဋ္ဌိဒဿနံ၊ ကို။ ဝိစာရေတဗ္ဗံ၊ ၏။) ပန၊ စင်စစ်ကား။ အဓိမာနိကပုဗ္ဗာ[၂]၊ ရှေး၌ အဓိမာနိက ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဝါ၊ တို့ကို။ အဓိပွေတာ၊ အလိုရှိအပ်ကုန်သည်။ သိယုံ၊ ဖြစ်ကုန်ရာ၏။

၃၀၈။ ဗျဝသာယတ္ထေတိ[၃]၊ ကား နိစ္ဆယတ္တေ၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်း အနက်၌။ (ပဝတ္တော နိပါတော-၌ စပ်။) ပန၊ ထိုသို့ပင် ဗျဝသာယတ္ထေဟု ဖွင့်ပါသော်

၁။ **ဝိက္ခမ္ဘိတရာဂါဝ။** ။အဝိက္ခမ္ဘိတရာဂါနံ အဓိမာနိကတာယ အဘာဝ-တောတိ-မခွါအပ်သော ရာဂရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့မှာ "ငါသည် အရဟတ္တဖိုလ်ကို ရပြီဟူသော အဓိမာန၏ မဖြစ်နိုင်သောကြောင့်တည်း။ ထို့ကြောင့် "ယာဝ အဓိမာနိကာ တာဝ သမ္ပဇာနာ နိဒ္ဒံ သြက္ကမန္တိ- အဓိမာန ရှိနေသမျှ အိပ်ခါနီး၌ သမ္ပဇည ရှိနေသောကြောင့် သုက်မလွှတ်နိုင်ပါ-ဟူလို။-အနူ။

၂။ **အဓိမာနိကပုဗ္ဗာ ပန။** ။"သုက်လွှတ်သော ရဟန်းများသည် ရှေးကသာ အဓိမာန ရှိ၍ ယခုအခါ အဓိမာန မရှိတော့ပဲ သတိသမ္ပဇညကင်း၍ အိပ်ကြသူများ" ဟု မှတ်ပါ။

၃။ (ဆဋ္ဌမူ၌ ဝဓသာယတ္ထေတိ–ဟု ရှိသည်။)

လည်း။ ကိံ ကာရဏာတိ၁၊ ဟူ၍။ ကာရဏသ၊ အကြောင်း၏။ ဝါ၊ ကို။ ပုစ္ဆိတတ္တာ၊ မေးအပ် သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဗြဟ္မစရိယကထာယံဝိယ၊ ဗြဟ္မစရိယကထာ၌ကဲ့သို့။ ကာရဏတ္ထေတိ၊ ကာရဏတ္ထေဟူသော အနက်သည်။ ယုတ္တံ၊ သင့်၏။

ပရူပဟာရဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

၅-ဝစီဘေဒကထာ အဖွင့်

၃၂၆။ ဝစီဘေဒကထာယံ၊ ၌။ လောကုတ္တရံ ပဌမဇ္ဈာနံ သမာပန္နောတိ၊ ဟူသော စကားကို။ ပဌမမဂ္ဂံ၊ ရှေးဦးစွာသော သောတာပတ္တိမဂ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ (သင်္ဂဟကာရော) ဝဒတိ၊ ဆို၏။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သော၊ ထို သောတာ-ပတ္တိမဂ်၌ တည်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဒုက္ခန္တိ၊ ဒုက္ခဟူ၍။ ဝိပဿတိ၊ ဝိပဿနာ ရှု၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒုက္ခမိစ္စေဝ၊ ဒုက္ခဟူ၍သာ။ ဝါစံ၊ စကားကို။ ဘာသတိ၊ ပြောဆို၏။ သမုဒယောတိအာဒီနိ၊ သမုဒယော အစရှိသော စကားတို့ကို။ နဘာသတိ၊ မပြောဆို။ ဣတိ၊ ဤကား။ အဓိပ္ပါယော၊ ပရဝါဒီ၏ အလိုတည်း။

၃၂၇။ ယေန တံ သဒ္ဒံ သုဏာတီတိ ဣဒံ၊ ဟူသော ဤ စကားသည်။ ဝစီသမုဋ္ဌာပနက္ခဏေ ဧဝ၊ စကားကို ဖြစ်စေရာ ခဏ၌ပင်။ ဧတံ သဒ္ဒံ၊ ဤ ဒုက္ခ ဟူသော အသံကို။ (သမာပန္နော၊ ဝင်စားသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။) သုဏာတိ၊ ကြားရ၏။ ဣတိ၊ ဤ အနက်ကို။ ဣစ္ဆိတော၊ ပရဝါဒီသည် အလိုရှိအပ်

၁။ **ကိံ ကာရဏာတိ။** ။ပါဋ္ဌိတော်ပုဒ်ရေ(၃၀၇)၌ "ကိံ ကာရဏာတိ၊ ဟန္ဒ ဟိ ဝိမတိံ ဂါဟယိဿာမီတိ"ဟု ရှိ၏။ ဤသို့ ကာရဏကို မေးသောကြောင့် "ဟန္ဒသဒ္ဒါလည်း ဖြေဖို့ရန် အကြောင်းပြသော ကာရဏအနက်ပင် ဖြစ်သင့်၏"ဟု ဆိုသည်၊ ဤစာသွားသည် ဗြဟ္မစရိယကထာတုန်းကလည်း ပါသောကြောင့် "ဗြဟ္မ-စရိယကထာယံ ဝိယ"ဟု ဆိုသည်။ ဆက်ဦးအံ့-ကာရဏတ္ထ-ဟု ဆိုသောလည်း ဝါကျ တခုလုံး၏ ကာရဏအနက်ကို ထွန်းပြသော ကာရဏဇောတကတည်း။

အနုဋ္ဌီကာ။ ။ဝိမတိဂါဟသ၊ ယုံမှားသံသယကို (ရဟန္တာကို) ယူစေခြင်း၏။ နိစ္ဆိတတံ၊ ဆုံးဖြတ်အပ်ပြီး၏အဖြစ်ကို။ ဟန္ဒ ဟီတိ၊ ဟူသောပါဋ္ဌဖြင့်။ ပရံ၊ သူတပါးကို။ ဇောတေတိ၊ ထင်လင်းစေ၏။ ဝါ၊ ထွန်းပြ၏။ ဣတိ ဝုတ္တံ ဗျဝသာယတ္ထေတိ၊ ဤသို့ အနုဋ္ဌီကာက ဟန္ဒ၏ ဗျဝသာယ အနက်ကိုပင် ယူစေလိုသည်။ ဤ၌လည်း "ဇော-တေတိ"ဟု ဆိုသောကြောင့် "ဟန္ဒ၊ ဆုံးဖြတ်ချက်ကား"ဟု နိဿယ အနက်ပေးဖွယ် မလို။ "ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်ကို ယုံမှားသံသယ ဖြစ်စေလိုခြင်း၌ ဆုံးဖြတ်ချက်ပြုပြီ"ဟု အဓိပ္ပါယ်ကိုသာ သိစေလိုခြင်းကို ဟန္ဒ-သဒ္ဒါက ထွန်းပြသည်-ဟု ဆိုလိုသည်။

သော်။ ဝါ၊ တနည်း။ အာရောပိတော်၊ ယုတ္တိကို ထုတ်ဆောင်ခြင်းအားဖြင့် ထို အနက် တင်ထားအပ်သော်။ ယုဇ္ဇတိ၊ သင့်၏။

၃၃၂။ လောကုတ္တရမဂ္ဂက္ခဏေ၊ လောကုတ္တရာမဂ် ခဏ၌။ ဝစီဘေဒံ၊ စကားလုံး၏ ကွဲပြားခြင်းကို။ ဣစ္ဆတော၊ အလိုရှိသော။ ပရဿ၊ ပရဝါဒီ၏။ အဘိဘူသုတ္တာဟရဏေ၊ အဘိဘူသုတ်ကို ဆောင်ခြင်း၌။ အဓိပ္ပါယော၊ အလိုကို။ ဝတ္တဗ္ဗော၊ ဆိုထိုက်၏။ [အဘိဘူသုတ္တာဟရဏေ အဓိပ္ပါယော ဝတ္တဗ္ဗောတိ ဧတေန၊ ဤပါဌ်ဖြင့်။ တဒါဟရဏဿ၊ ထိုသုတ်ကို ပရဝါဒီက ဆောင်ပြခြင်း၏။ အသမ္ဘန္ဓတံ၊ သူ့စကားနှင့် မဆက်စပ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဒဿေတိ။ တေနာဟ "တသ္မာ အသာဓကန္တိ၊—အနု။ ပရဝါဒီကမူ အဘိဘူ ရဟန္တာ၏ စကားကို လောကုတ္တရာ ဇောစိတ်ဖြင့် ပြောအပ်သော စကားဟု ထင်ဟန်တူပါသည်။]

ဝစီဘေဒကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

၇-စိတ္တဋ္ဌိတိကထာ အဖွင့်

၃၃၅။ စိတ္တဋ္ဌိတိကထာယံ၊ ၌။ စုလ္လာသီတိ ။ ပေ ။ အာဒိဝစနဝသေ-နာတိ၊ ဟူသောစကား၌။ (အဓိပ္ပါယော-၌ စပ်။) အရူပေယေဝ၊ အရူပဘုံ ၌သာ။ ဧဝံ၊ ဤသို့တခုတည်းသော စိတ်သည် အသက်ထက်ဆုံးတည်၏-ဟု ပြောဆိုအပ်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ [ဧဝန္တိ "ဧကစိတ္တံ ယာဝတာယုကံ

၁။ ဣစ္ဆိတေ အာရောပိတေ ဝါ။ ။ဣစ္ဆိတေတိ ပရဝါဒိနာ သမ္ပဋိစ္ဆိတေ၊ ပရဝါဒီက ဝစီသမုဋ္ဌာပကခဏ၌ပင် ထိုအသံကို ကြားရ၏ဟု ဝန်ခံအပ်သော် ပစ္စုပ္ပန် သဒ္ဒါရုံကို သောတဝိညာဉ်က ကြားရသောကြောင့် သင့်၏။ (သို့မဟုတ်) အာရောပိ-တေတိ ယုတ္တိနိဒ္ဓါရဏေန (ယုတ္တိကို ထုတ်ဆောင်သောအားဖြင့်) တသ္မိံ အတ္ထေ ပတိဋ္ဌာပိတေ (ထိုအနက်ကို တည်စေအပ်သော်) ယုဇ္ဇတိ (ယေန တံ သဒ္ဒံ သုဏာတိ ဟူသော ဤစကားသည် သင့်၏)၊ ဝစီသမုဋ္ဌာပနက္ခဏတော ပန ပစ္ဆာ တံ သဒ္ဒံ သုဏာတီတိ ဣစ္ဆိတေ နယုဇ္ဇတိ၊ (ကသ္မာ) သောတဝိညာဏဿ ပစ္စုပ္ပန္နာ-ရမဏတ္တာတိ အခဲပ္ပါယော။-အနု။ ဤစကားဖြင့် ယေန တံ သဒ္ဒံ သုဏာတိ ဟူသော စကားကို ဋီကာဆရာက အဓိပ္ပါယ်ယူပုံ စိစစ်၍ ပြနေသည်-ဟု မှတ်ပါ၊

အနုဋီကာ။ ။ယသ္မာ ပန အတ္တနာ နိစ္ဆာရိတံ သဒ္ဒံ အတ္တနာပိ သုဏာတိ၊ တသ္မာ သောတဝိညာဏံ "ယေန တံ သဒ္ဒံ သုဏာတီတိ အဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဤသို့ အဋ္ဌကထာအဆိုကို တိုက်ရိုက်ဖွင့်ပြ၍ အဋ္ဌကထာစကားကို စိစစ်ဖွယ်မလို" ဟု မူလဋီကာစကားကို ကန့်ကွက်သည်။

တိဋ္ဌတိ”တိ ဝုတ္တာကာရေန- အနု။] ယာဝတာယုကဋ္ဌာနံ၊ အသက် ထက်ဆုံး တည်ခြင်းကို။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီ။ အညတ္ထ၊ အရူပဘုံမှ အခြားသောဘုံ၌။ ဧဝံ၊အားဖြင့်။ယာဝတာယုကဋ္ဌာနံ၊ ကို။ နဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သည် မဟုတ်။ဣတိ ကတ္ဝာ၊ ဤသို့နှလုံးသွင်း၍။ပဋိက္ခိပတိ၊ ပယ်၏။ ဣတိ၊ ဤကား။အဓိပ္ပါယော၊ ပရဝါဒီ၏ အလိုတည်း။ ပန၊ ဆက်။ ဧတေန၊ ဤ တခုတည်းသော စိတ်သည် အရူပဘုံ၌ အသက်ထက်ဆုံး တည်၏ဟု ပြောဆိုလေ့ရှိသော ပရဝါဒီသည်။ (ပဿိတဗ္ဗာ-၌စပ်။) နတ္ထဝ တေပိ တိဋ္ဌန္တိ, ဒွိစိတ္တေဟိ သမောဟိတာတိ၊ ဟူသော။ ဒုတိယာပိ၊ ၂-ခုမြောက်လည်း ဖြစ်သော။ အဓုကထာ၊ ဂါထာဝက်စကားကို။ ပဿိတဗ္ဗာ၊ ကြည့်ရှုထိုက်၏။ [တေပိ၊ ထို ဗြဟ္မာတို့သော်မှလည်း။ ဒွိစိတ္တေဟိ၊ ၂-ခုသော စိတ်တို့သည်။ သမောဟိတာ၊ အတူပေါင်း၍ ထားအပ်ကုန်သည်။ (ဟုတ္ဝာ၊ ဖြစ်၍)။ နတ္ထဝ တိဋ္ဌန္တိ၊ မတည်နိုင် ကုန်သည်သာ။] စ၊ ဆက်။ ပုရိမာယ၊ ရှေဖြစ်သော။ ဝဿသတာဒိ-ဋ္ဌာနာနုညာယ၊ အနှစ်တရာ အစရှိသော တည်နိုင်ခြင်းကို ခွင့်ပြုခြင်း၏။ အဝိရောဓေ၊ မဆန့်ကျင်ခြင်းကို။ ဝိဘာဝေတဗ္ဗော၂၊ ထင်စွာဖြစ်စေထိုက်၏။

၁။ ဧတေန ပန ။ပေ ။ ပဿိတဗ္ဗာ။ ။ဧတေနာဟိ ကေမေဝ စိတ္တံ ရူပေ ယာဝတာယုကံ တိဋ္ဌတီတိ ဧဝံဝါဒိနာ (ဧတေန အဖွင့်) ဒုတိယာပိ အဓုကထာ (နတ္ထဝ တေပိ တိဋ္ဌန္တိ, ဒွိစိတ္တေဟိ သမောဟိတာ၊ ထို ဗြဟ္မာတို့သော်မှလည်း ၂-ခုသော စိတ်တို့သည် အတူပေါင်းထားအပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍ မတည်နိုင်ကုန်- ဟူသော ဤ ဒုတိယဂါထာဝက်ကိုလည်း) ပဿိတဗ္ဗာ၊ (ကသ္မာ) ပဋ္ဌကထာယ စိရကာလာ-ဝဋ္ဌာနဝစနဿ (ပဋ္ဌမကထာဖြင့် ကြာမြင့်စွာသော ကာလပတ်ပုံး တည်နိုင်ခြင်းကို ဆိုကြောင်းစကား၏) ဘာဝဝိဘာဝနတောတိ၊ အဓိပ္ပါယ်ကို ထို ဒုတိယဂါထာဝက်က ထင်ရှားပြနိုင်သောကြောင့်တည်း။ [ထို အဓိပ္ပါယ်ကို သာမန်ယူလျှင်ဘာ ပရဝါဒီ၏ အလိုကို ထင်ရှားပြရာရောက်၏။ သေသေချာချာ ယူလျှင်ကား စိတ် ၂-စိတ် တပြိုင်နက် မဖြစ်ဟု ဆိုလိုသောကြောင့် ပရဝါဒီ၏ အယူနှင့် မဆိုင်ပါ။ ထို ပါဠိတော်၌ ‘‘ဒွိဟိ စိတ္တေဟိ သံယုတာ’’ဟု တွေ့ရ၏။]

၂။ ပုရိမာယ စ။ ဧပ ။ ဝိဘာဝေတဗ္ဗော။ ။ယာဝတာယုကံ တိဋ္ဌတီတိ ပဋ္ဌတော ပုရိမာယ၊ တတ္ထ ဟိ (ထို ပုရိမပုစ္ဆာ၌) ဝဿသတံ တိဋ္ဌတီတိ ပုစ္ဆာယ အာမန္တာတိ အနုညာ ကတာ၊ ပစ္ဆိမာယံ ပန (နောက်ပြဿနာ၌ကား) မနုဿာနံ ဧကံ စိတ္တံ ယာဝတာယုကံ တိဋ္ဌတီတိ ပဋိက္ခေပေါ ကတော၊ ဤသို့ ရှေ့နောက် ဆန့်ကျင်နေရကား မဆန့်ကျင်အောင် ထင်စွာ ပြထိုက်၏။

ဝဿသတာဒိ။ ။ဤ အာဒိဖြင့် ပါဠိတော်၌ တဆက်တည်းလာသော ‘‘ဒွေ ဝဿသတာနိ တိဋ္ဌတိ’’စသည်ကိုသာ ယူရမည် မဟုတ်သေး။ဧကံ စိတ္တံ ဒိဝသံ တိဋ္ဌတိ စသည်ကိုလည်း ယူရမည်ဟု အနုဋီကာဖွင့်သည်။

မုဟုတ္တံ မုဟုတ္တန္တိ ပဋ္ဌော၊ ဟူသော ပြဿနာကို။ သကဝါဒိနာ၊ သကဝါဒီသည်။ ပုစ္ဆိတော ဝိယ[၁]၊ မေးအပ်သကဲ့သို့။ (သင်္ဂဟကာရေန) ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်ပြီ။ ပန၊ ထိုသို့ သကဝါဒီက မေးအပ်သကဲ့သို့ ဆိုအပ်ပါသော်လည်း။ ပရဝါဒိနာ၊ ပရဝါဒီသည်။ ပုစ္ဆိတော၊ မေးအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။

စိတ္တဋ္ဌိတိကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

၉-အနုပုဗ္ဗာဘိသမယကထာ အဖွင့်

၃၃၉။ အနုပုဗ္ဗာဘိသမယကထာယံ၊ ၌။ အထဝါတိအာဒိနာ[၂]၊ အစရှိသော ပါဌ်ဖြင့်။ ဣဒံ၊ ဤအနက်သဘောကို။ (သင်္ဂဟကာရော) ဒဿေတိ၊ ပြ၏။ (ကိံ၊ ကို။ ဒဿေတိ၊ နည်း။) စတုန္နံ၊ ၄-ပါးကုန်သော။ ဉာဏာနံ၊ ဒုက္ခဒဿန စသော ဉာဏ်တို့၏။ ဧကမဂ္ဂဘာဝတော[၃]၊ တပါးတည်းသော မဂ်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဧကမဂ္ဂဿ၊ တပါးတည်းသော မဂ်၏။ ဗဟုဘာဝါပတ္တိ၊ များသည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်းသည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ စ၊ ဆက်။ အနုပုဗ္ဗေန၊

၁။ မုဟုတ္တံ ။ ပေ ။ ပုစ္ဆိတော ဝိယ။ ။အဋ္ဌကထာစာအုပ်၌ ယခုရှိသော ပါဌ်အတိုင်းဆိုလျှင် သကဝါဒီက မေးအပ်သကဲ့သို့ ဆိုထားရာရောက်၏။ [ထိုသို့ ဆိုထားပုံကို အဋ္ဌကထာအဓိပ္ပါယ်၌ ပြခဲ့ပြီ။]

အနုဋီကာ။ ။အနုဋီကာ၌ကား ယခုရှိသော အဋ္ဌကထာပါဌ်အတိုင်း မဟုတ်ပဲ "မုဟုတ္တံ မုဟုတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ ပဋ္ဌော ပရဝါဒိဿ (ပရဝါဒီ၏ ပြဿနာတည်း)။ ဥပ္ပါဒဝယဓမ္မိနောတိ အာဒိသုတ္တတ္ထဝသေန ပဋိညာ သကဝါဒိဿာတိ ဟိ ဝုတ္တံ"ဟု အဋ္ဌကထာပါဌ်တမျိုးကို သာဓကပြုထားသည်။ ထိုအနုဋီကာပါဌ်အတိုင်း အဋ္ဌကထာ၌ ရှိလျှင် အဓိပ္ပါယ် ဇုန်သောကြောင့် ပရဝါဒီ၏ ပုစ္ဆာဖြစ်ကြောင်းလည်း ထင်ရှားပြီ။ ဋီကာဆရာတွေ့အပ်သောပါဌ်,အနုဋီကာဆရာ တွေ့ရသောပါဌ်တို့ အချင်းချင်းမတူဟု မှတ်ပါ။

၂။ အထဝါတိ အာဒိနာ။ ။အဋ္ဌကထာ၌ "အထဝါ"ဟု စချီသော ဝါကျ မရှိ။ "တာနိ ဝါ စတ္တာရိပိ။ပေ။ပဋိဇာနာတိ"ဟူသောစကားကို ရည်ရွယ်၍ အထဝါ စသည်ကို ဆို၏-ဟု အနုဋီကာဆိုသည်။ [ဤ စကားအရ ဝါနှင့် အထဝါသည် အနက်တူဟု သိရ၏။]

၃။ ဧကမဂ္ဂဘာဝတော။ ။သစ္စာ ၄-ပါးကို သောတာပတ္တိမဂ် စသော မဂ်တပါးတည်းက (ပရဝါဒီအလိုအားဖြင့်) ၄-ကြိမ် မြင်ရသောကြောင့် ဒုက္ခသစ္စာကို မြင်သော သောတာပတ္တိမဂ်, သမုဒယကို ။ ပေ ။ နိရောဓကို ။ ပေ ။ မဂ္ဂသစ္စာကို မြင်ရသော သောတာပတ္တိမဂ်အားဖြင့် သောတာပတ္တိမဂ်တွေ များနေဖွယ်မရှိပါလော-ဟု မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့် "စတုန္နံဉာဏာနံ ဧကမဂ္ဂဘာဝတော"ဟု မိန့်သည်။ ဉာဏ် ၄-ပါး ပြားသော်လည်း ဉာဏ်၄-ပါးလုံး သောတာပတ္တိမဂ်ချည်း ဖြစ်သောကြောင့် မဂ်မများပါ- ဟူလို။

ဒုက္ခကို မြင်ခြင်းစသော အစဉ်အားဖြင့်။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂံ၊ ကို။ ဘာဝေတိ၊ ဖြစ်စေ၏။ ဣတိ၊ ဤ အနက်သည်။ ဥပပန္နံ၊ သင့်လျော်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍။ ပဋိဇာနာတိ၊ အာမန္တာဟု ဝန်ခံ၏။ (ဣတိ၊ ဤ အနက်သဘောကို။ (သင်္ဂဟကာရော) ဒဿေတိ၊ ပြ၏။

၃၄၄။ တဒါတိ၊ ကား။ ဒဿေနေ၊ မဂ္ဂသစ္စာကို မြင်ခြင်းသည်။ ပရိနိဋ္ဌိတေ၊ ပြီးဆုံးလသော်။ (ဖလေ ဋ္ဌိတောတိ သခ်္ဂ်ံ ဂစ္ဆတိ-၌ စပ်။)

၃၄၅။ အဋ္ဌဟိ ဉာဏေဟီတိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ဤ ပါဋ္ဌ်၌။ ပဋိသမ္ဘိဒါ ဉာဏေဟိ၊ ပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏ်တို့နှင့်။ သဟ၊ တကွ။ အဋ္ဌသု၊ ဂ-ပါးသော ဉာဏ်တို့ကို။ ဂဟိတေသု၊ ယူအပ်ကုန်လသော်။ နိရုတ္တိ ပဋိဘာန ပဋိသမ္ဘိဒါဟိ၊ နိရုတ္တိ ပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏ်, ပဋိဘာန ပဋိသမ္ဘိဒါ ဉာဏ်တို့ဖြင့်။ သောတာပတ္တိဖလသစ္ဆိကိရိယာ၊ သောတာပတ္တိဖိုလ်ကို မျက်မှောက် ပြုခြင်းသည်။ ကထံ ဟောတိ၊ အဘယ်မှာ ဖြစ်နိုင်ပါအံ့နည်း။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ ဝိစာရေတဗ္ဗံ၊ စိစစ်ထိုက်၏။

အနုပုဗ္ဗာဘိသမယကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

၁၀-ဝေါဟာရကထာ အဖွင့်

၃၄၇။ ဝေါဟာရကထာယံ၊ ၌။ ဥဒါဟု သောတာဒီနိပီတိ (ဧတ္ထ)၊ ဟူသော ဤ ပါဋ္ဌ်၌။ (အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော-၌ စပ်။) ဧကန္တလောကိယေသု၊ ဧကန္တလောကိယ တရား ဖြစ်ကုန်သော။ ဝိသယဝိသယီသု၂၊ အာရုံ ဖြစ်သော ရူပသဒ္ဒ စသော ဝိသယ, ဝိသယရှိသော သောတပသာဒ စသော ဝိသယီတို့တွင်။

၁။ **ပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏေဟိ ။ ပေ ။ ဝိစာရေတဗ္ဗံ။** ။ဓမ္မ-အတ္ထ ပဋိသမ္ဘိဒါ ၂-ပါးသည် အကြောင်း- အကျိုးကို အာရုံပြုသောကြောင့် သောတာပတ္တိဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုဖို့ အကြောင်းဖြစ်လျှင် ဖြစ်နိုင်ရာသေး၏။ သဒ္ဒါကို အာရုံပြုသော နိရုတ္တိပဋိသမ္ဘိဒါ, ဓမ္မ အတ္ထနိရုတ္တိကို အာရုံပြုသော ပဋိဘာနပဋိသမ္ဘိဒါတို့သည် သောတာပတ္တိဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုဖို့အကြောင်း မဖြစ်နိုင်။ ထို့ကြောင့် စိစစ်ထိုက်သည်-ဟု ဋီကာဆိုသည်။

အနုဋီကာ။ ။အနုဋီကာ၌ကား ပဋိသမ္ဘိဒါတို့သည် မဂ်ကိုရသည်နှင့်တပြိုင်နက် (ဖိုလ်)ကဲ့သို့ ရအပ်သော ဉာဏ်များ ဖြစ်သောကြောင့် ပဋိသမ္ဘိဒါ ၄-ပါးလုံးပင် ဖိုလ်၏ အကြောင်းဖြစ်ခြင်းကို စဉ်းစားထိုက်၏-ဟု ဆိုပြီးလျှင် "အဋ္ဌဟိ ဉာဏေဟိ" ဟူသော ပါဋ္ဌိတော်အတွက် နိကွေပကဏ္ဍ၌လာသော "ဒုက္ခေ ဉာဏံ" စသော ဉာဏ် ၄-ပါးနှင့် "ပုဗ္ဗန္တေ ဉာဏံ" စသော ဉာဏ် ၄-ပါးကို သရုပ်ထုတ်ပြသည်။

၂။ **ဧကန္တ ။ ပေ ။ ဝိသယီသု။** ။ရူပါရုံ သဒ္ဒါရုံ စသော အာရုံကို "ဝိသယ" ဟုဝင်း, စက္ခု သောတ စသော ပသာဒကို (အာရုံရှိသော) "ဝိသယီ" ဟုဝင်း ခေါ်၏။

ဝိသယသော၀၊ ဝိသယ ဖြစ်သော သဒ္ဒါယတန၏သာ။ လောကုတ္တရဘာဝေါ၊ လောကုတ္တရာ၏အဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဝိသယီနံ၊ စက္ခု,သောတ စသော ဝိသယီတို့၏။ (လောကုတ္တရဘာဝေါ၊ လောကုတ္တရာတို့၏ အဖြစ်သည်။) နဟောတိ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဧတ္ထ၊ ဤ ဝိသယ သဒ္ဒါယတန၏သာ လောကုတ္တရာ၏အဖြစ်, ဝိသယီတို့၏ လောကုတ္တရာ၏ မဖြစ်ခြင်းဌ်။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။

စ၊ ဆက်။ ဝိသယီနံ၊ စက္ခု သောတ စသော ဝိသယီတို့၏။ လောကုတ္တရ-ဘာဝေါ၊ လောကုတ္တရာတို့၏ အဖြစ်သည်။ အသိဒ္ဓေါ ယထာ၊ မပြီးစီးသကဲ့သို့။ တထာ၊ တူ။ ဝိသယသ၊ ဝိသယ ဖြစ်သော။ သဒ္ဒါယတနဿ၂၊ ၏။ (လောကုတ္တရဘာဝေါ၊ လောကုတ္တရာ၏ အဖြစ်သည်။ အသိဒ္ဓေါ၊ မပြီးစီး။) တတ္ထ၃၊ ထို စက္ခု သောတ စသော ဝိသယီ, သဒ္ဒါယတန ဟူသောဝိသယတို့တွင်။ အသိဒ္ဓလောကုတ္တရဘာဝသ၊ မပြီးစီးသော လောကုတ္တရာ အဖြစ်ရှိသော။ ဝါ၊

ထို ၂-မျိုးလုံးပင် လောကီရူပက္ခန္ဓာချည်း ဖြစ်သောကြောင့် "ဧကန္တလောကိယေသု" ဟု ဆိုသည်။ ထိုတွင် ဗုဒ္ဓ၏ဝေါဟာရ(ဟောပြောအပ်သော)သဒ္ဒါရုံကို လောကုတ္တရာ ဟု ပရဝါဒီ ယူ၏။ ဝိသယီ ဖြစ်သော သောတ စသည်ကိုကား လောကုတ္တရာဟု မယူလို။

၁။ နတ္ထေတ္ထ ကာရဏံ။ ။ဤသို့ ဝိသယ သဒ္ဒါရုံ၏သာ လောကုတ္တရာ အဖြစ်ကို ယူ၍, ဝိသယီဖြစ်သော စက္ခု စသည်တို့၏ လောကုတ္တရာ အဖြစ်ကို မယူခြင်းဌ် အကြောင်း မရှိပါ။ [နတ္ထေတ္ထ ကာရဏံ-ဝိသယီနံ ဝိယ ဝိသယသာပိ သာသဝါဒိ-အနာရမ္မဏဘာဝတော (စက္ခု-သောတပသာဒ စသော ဝိသယီ တို့ကဲ့သို့ ဝိသယ ဖြစ်သော သဒ္ဒါယတန၏လည်း) သာသဝ အစရှိသော တရား, အနာရမ္မဏ တရား၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ - အနုဋီကာ။ အနည်းငယ်ပါ၌ ပျက်သည်ကို ပြင်၍ ပြလိုက်သည်။]

၂။ ယထာစ။ ပေ။ သဒ္ဒါယတနသ။ ။ထိုသို့ အကြောင်းမရှိလျှင် အဘယ်သို့ ဖြစ်သင့်သနည်းဟု မေးဖွယ်ရှိသောကြောင့် "ယထာစ" စသည်ကိုမိန့်။ ဝိသယီ ဖြစ်သော စက္ခုသောတ စသည်တို့၏ လောကုတ္တရာ၏ အဖြစ်သည် မပြီးစီး သကဲ့သို့ ထို့အတူ ဝိသယ ဖြစ်သော သဒ္ဒါယတန၏လည်း လောကုတ္တရာ အဖြစ်သည် မပြီးစီး ဟူသော အဓိပ္ပါယ်ဖြစ်၏။

၃။ တတ္ထ။ ပေ။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ။"သဒ္ဒါယတနမေဝ တေ လောကုတ္တရံ ဥဒါ-ဟု သောတာဒီနိပိ"ကို ဖွင့်ပြနေသော စကားတည်း။ လောကုတ္တရာအဖြစ်ဌ် မပြီးစီးသော သဒ္ဒါယတန၏ အသင်ပရဝါဒီ၏အလိုအားဖြင့် လောကုတ္တရာအဖြစ် ဖြစ်သကဲ့သို့ ထို့အတူ သောတ အစရှိသည်တို့၏လည်း လောကုတ္တရာ အဖြစ်သည် ဖြစ်နေစရာရှိ၏။ ကိံ တေ တာနိပိ လောကုတ္တရာနိ-ဘယ့်နှယ်လဲ သင်၏ အလိုအားဖြင့် ထို သောတ စသည်တို့လည်း လောကုတ္တရာများ ဖြစ်ကြသလော။ ["ကိန္တိ"ဟု စာအုပ်တို့ဌ်ရင်း, ရှေး နိဿယ ဌ်ရင်း ရှိသော်လည်း "ကိံ တေ"ဟု ရှိမှ "သဒ္ဒါယတနမေဝ တေ လောကုတ္တရံ"စသော အဌကထာနှင့် သဘောတူမည်။]

လောကုတ္တရာ အဖြစ် မပြီးစီးသေး။ တဿ၊ ထိုသဒ္ဒါယတန၏။ လောကုတ္တရ-တာ၊ လောကုတ္တရာ၏ အဖြစ်သည်။ အာပန္နာ ယထာ၊ (သင်၏ အလိုအားဖြင့်) ရောက်နေသကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ (အသိဒ္ဓလောကုတ္တရဘာဝါနံ၊ ကုန်သော။ ဝါ၊ ကုန်သော။) သောတာဒီနံ၊ သောတ အစရှိသည်တို့၏။ (လောကုတ္တရတာ၊ လောကုတ္တရ တို့၏ အဖြစ်သည်။) အာပန္နာ၊ ဖြစ်နေ၏။ ဝါ၊ ရောက်နေ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ [ကိံ တေဟု ရှိပါစေ။] ကိံ၊ အသို့နည်း။ တေ၊ သင်၏ အလို အားဖြင့်၊ တာနိပိ၊ ထို သောတ အစရှိသည်တို့သည်လည်း။ လောကုတ္တရာနိ၊ လောကုတ္တရာတို့လော။ ဣတိ အတ္ထော၊ ဤ အနက်ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

လောကုတ္တရေ၊ လောကုတ္တရာ သောတဒ္ဒါ။ ယဒိ ပဋိဟညေယျ၊ အကယ်၍ ထိခိုက်အံ့။ (ဧဝံ သတိ၊) လောကုတ္တရော၊ လောကုတ္တရ ဝေါဟာရသည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဝါ၊ ဖြစ်စရာရှိ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ ကို။ နာဟေတဗ္ဗော၊ မဲ့ယူထိုက်။ (ကသ္မာ ဣတိ အတ္ထော၊ ကို။ နာဟေတဗ္ဗော၊ နည်း။) ဟိ (ယသ္မာ)၊ ကြောင့်။ လောကုတ္တရေ၊ လောကုတ္တရာ သောတဒ္ဒါ။ ပဋိဟညတိ၊ ထိခိုက်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပရိကပ္ပိတေပိ၊ ကြံဆအပ်ပါသော်လည်း။ သဒ္ဒဿ၊ သဒ္ဒါယတန၏။ လောကုတ္တရ ဘာဝေါ၊ လောကုတ္တရာ၏ အဖြစ်သည်။ နာ အတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ ဣတိ အတ္ထော၊ ကို။ နာဟေတဗ္ဗော၊ ထိုက်။ ဣတိ၊ ဤကား။ အဓိပ္ပါယော၊ အဋ္ဌကထာ ဆရာ၏ အလိုတည်း။ လောကိယေန ဉာဏေနာတိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ခါဟကာရေန) ဉဒ္ဓဋ္ဌံ၊ ထုတ်ဆောင်အပ်ပြီ။ ပန၊ ထိုသို့ ဉာဏေနဟု ထုတ်ဆောင်အပ်ပါသော်လည်း။ ဝိညာဏေနာတိ၊ ဟူ၍။ ပါဠိ၊ ပါဠိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ တံ ဝိညာဏံ၊ ထို ဝိညာဉ်ကို။ သောတသမ္မဒ္ဓေန၊ သောတပသာဒနှင့် စပ်ခြင်းကြောင့်။ သောတဝိညာဏန္တိ၊ သောတဝိညဉ်ဟူ၍။ ဝိညာယတိ၊ သိအပ်၏။ [ရှေးစာအုပ်တို့၌ "လောကိယေန ဉာဏေန" ဟု ရှိသော်လည်း နောက်ပြင် စာအုပ်တို့၌ "လောကိယေန ဝိညာဏေန" ဟု ရှိနေပြီ။] အနေကန္တတာတိ၊ ဟူသောပါဠိ၏။ (အဓိပ္ပါယော-၌ စပ်။) လောကိ-

---

၁။ ယဒိ ။ ပေ ။ နာ ဂဟေတဗ္ဗော။ ။ဤ ဝါကျကို အဋ္ဌကထာအတိုင်း ပြု၍ ထိုသို့ မယူရခြင်း၏ အကြောင်း မပါသောကြောင့် "နာ ဟိ ။ ပေ ။ အဓိပ္ပါယော" ဟု အကြောင်းပြ ဝါကျထည့်သည်။ (တနည်း) နာ ဟိ စသော ဝါကျကို ဒဋ္ဌဝါကျ ဟုလည်း ယူနိုင်၏။ ထို့ကြောင့် အနုဋ္ဌီကာ၌ "ပရိကပ္ပဝစနံ စ အယာထာဝန္တိ (ကြံစည်၍ ပြောအပ်သော စကားဟူသည်လည်း တကယ် ထင်ရှားရှိနေသော အရာ မဟုတ်။ ထို့ကြောင့်) အာဟ-နာ ဟိ ။ ပေ ။ အတ္ထိတိ" ဟု မိန့်သည်။

၂။ အနေကန္တတာ။ ။"လောကိယေန ဉာဏေန ဇာနိတဗ္ဗတော" ဟူသော အကြောင်းပြ စကားသည် လောကိယ မည်ခြင်း၏ ကောန်မဟုတ်။ (ကသ္မာ) လော-ကုတ္တရာ မဂ်ဖိုလ် နိဗ္ဗာန် ကိုလည်း ပစ္စဝေက္ခဉာဏ်ဖြင့် သိထိုက်သည့် အတွက် ထို အကြောင်းပြု စကား၏ လောကုတ္တရာနှင့်လည်း ဆက်ဆံနေသောကြောင့်တည်း။

ယေန၊ လောကီ ဖြစ်သော။ ဉာဏေန၊ ဉာဏ်ဖြင့်။ [ဝိညာဏေန၊ ဝိညာဉ်ဖြင့်။] ဇာနိတဗ္ဗတော၊ သိထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ လောကိယော၊လောကိယ မည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ တေဿ ဟေတုဿ၊ ဤ ဟိတ်၏။ လောကိယေ၊ လောကီဦးဂုဏ်း။လောကုတ္တရေ စ၊ လောကုတ္တရာဦးဂုဏ်း။ သမ္ဘဝတော၊ ဖြစ်သင့်ခြင်းကြောင့်။ အနေကန္တ ဘာဝေ ါ၊ အနေကန်၏အဖြစ်သည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဣတိ၊ ဤကား။ အဓိပ္ပါယော၊ အဋ္ဌကထာဆရာ၏ အလိုတည်း။

ဝေါဟာရကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

၁၁ဒုနိရောဓကထာ အဖွင့်

၃၅၃။ ဒွေ ဒုက္ခသစ္စာနိ နဉာဏ်ဆတိတိ ဇွေ၊ ဟူသော ဤဝါကျ၌။ ဒွိန္နံ၊ ၂—ပါးကုန်သော။ ယေသံ၊ အကြင် ဒုက္ခသစ္စာတို့၏။ ဒွိဟိ၊ ၂-ပါးကုန်သော။ နိရောဓေဟိ၊ အပ္ပဋိသန္ဓိကနိရောဓ, ပဋိသန္ဓိကနိရောဓတို့သည်။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်ထိုက်၏။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ တာနိ ဒုက္ခသစ္စာနိ၊ တို့ကို။ (ပရဝါဒီ၊ သည်။) နဉာဏ်ဆတိ၊ အလိုမရှိ။ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ယေ ပဋိသန္ဓိယ လောကုတ္တရေန ဉာဏေန အနိရုဒ္ဓါတိအာဒိနာ၊ အစရှိသောပါဠိဖြင့်။ ပဋိသန္ဓိယ၊ အသင့် အားဖြင့် ရှုတတ်သော ဉာဏ်အထူးနှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ နိရုဒ္ဓါ၊ ချုပ်ပြီးကုန်သော။ အသမုဒါစရဏသန်ဓါရာ၊ မဖြစ်သော သန်ဓါရတို့သည်။ အပ္ပဋိသန်ဓိ-နိရုဒ္ဓါ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ဤ အနက်ကို။ ဒဿေတိ၊ ပြ၏။ ဥပပဇ္ဇတ္တဘာ၊ ဖြစ်ပြီး၍။ ဘင်္ဂါ၊ ပျက်စီးသော သန်ဓါရတို့သည်။ (အပ္ပဋိသန်ဓါနိရုဒ္ဓါ၊ မည်၏။) ဣတိ၊ ဤ အနက်ကို။ နဒဿေတိ၊ ပြသည်မဟုတ်။ တေန၊ ထို့ကြောင့် ပဋိသန္ဓိနိရောဓ, ခဏိကနိရောဓကို ဤ အရာ၌ အလိုမရှိအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။

မှတ်ချက်။ ။"လောကိုယေန ။ပေ ။ဇာနိတဗ္ဗတော"သည် အဋ္ဌကထာ၌ တိုက်ရိုက် ရှိသော စကား မဟုတ်။ ပါဠိတော်၌ "ဟဋ္ဌိ ။ဓပ ။ လောကိယေန ဉာဏေန (ဝိညာဏေန) ပဋိဝိဇာနန္တိ"ကိုပင် "နော စ ဝတ ရေ ဝတ္တဗ္ဗေ"ဟု အပြစ်တင်ခြင်း၏အကြောင်းဖြစ်သောကြောင့်"ဇာနိတဗ္ဗတော"ဟု ဟိတ်အဖြစ်ဖြင့်ပြဟန်တူသည်။

၁။ နဉပပဇ္ဇိတ္ထာ ဘင်္ဂါ။ ။"အသမုဒါစရဏ" ဟူသည် သုဒ္ဓ ပကတိက၏ အဖြစ် စသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ကိုမဖြစ်သော သန်ဓါရ (ကိလေသာ စသည်) တို့တည်း။ [အနုပ္ပါဒေါ ပိ ဟိ နိရောဓောတိ ဝုစ္စတိ–မဖြစ်ခြင်းကိုလည်း ချုပ်ခြင်းဟု ခေါ်ရိုးရှိ၏။ ဥပမာ - အဝိဇ္ဇာယတွေဝ အသေသဝိရာဂနိရောဓာ သန်ဓါရနိရောဓော စသည်၌ မဖြစ်ခြင်းကို "နိရောဓ"ဟု ဟောတော်မူသကဲ့သို့တည်း။ ထို့ကြောင့် အသမုဒါစရဏာ နိရုဒ္ဓ၏ ပြောင်းပြန်အနက်ကို ပြလို၍"နဉပပဇ္ဇိတ္ထာ ဘင်္ဂါ"ဟု မိန့်သည်။ ဘင်ခဏ၌ ချုပ်ခြင်းသည် ဖြစ်ပြီးမှ ချုပ်ခြင်း ဖြစ်သကဲ့သို့, ဖြစ်ပြီးမှ ချုပ်ခြင်းကို "အပ္ပဋိသန်ဓါနိရောဓ"ဟု မဆိုလိုပါ–ဟူလို။

[တေနာတိ ပဋိသန်ါယ နိရောဓသမ ခဏိကနိရောဓသမ စ ဣဓ နာဓိပ္ပေတတ္တာ-အနု။]အပ္ပဋိသန်ါနိရောဓော စ၊ အပ္ပဋိသန်ါနိရောဓ ဟူသည်လည်း။ အသမုဒါ-စရဏ နိရောဓော၊ မဖြစ်ခြင်းဟူသော ချုပ်ခြင်းတည်း။ ဣတိ၊ ဤ အနက်သည်။ ဝါ၊ ကို။ ဒဿိတံ၊ ပြအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

နိရောဓကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။
ဒုတိယဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

မှတ်ချက်။ ။ရှေးနိဿယ၌ "ဘင်ါ"နေရာဝယ် "ဘဂ္ဂါ"ဟု ရှိလျှင်ကောင်း၏-ဟု ဆို၏၊ သို့သော် ဘဂ္ဂါ၌ ဘန္ဇဓာတ်သည် "ဘဂ္ဂရာဂေါ"စသည်၌ ကဲ့သို့ "ချိုးဖျက်အပ်"ဟု ကံအနက်ကို ဟော၏။ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာနှင့်တွဲသော "ဘင်"ကား အလိုလို ပျက်ခြင်းကို ဟော၏။ ထို့ကြောင့် "ဘင်ါ"ကိုပင် ပါဋ္ဌမှန်ဟု ယူလိုပါသည်။

၃–တတိယဝဂ္ဂ

၁–ဗလကထာ အဖွင့်

၃၅၄။ ဣန္ဒြိယ ပရောပရိယတ္တံ အသာဓာရဏာန္တိ၊ ကား။ နိဒ္ဒေသတော၊ ညွှန်ပြအပ်သော အကျယ်အားဖြင့်။ ဝိတ္ထာရတော၊ အကျယ်အားဖြင့်။ [“နိဒ္ဒေသတော”ကို ထပ်ဖွင့်သည်။] သဗ္ဗံ၊ ကိလေသာဝရဏ စသော အားဖြင့် အလုံးစုံသော (ထို ကိလေသာဝရဏ ရှိနေလျှင် အဋ္ဌာနဖြစ်သော။) သဗ္ဗာကာရံ၊ အလုံးစုံသော အခြင်းအရာရှိသော။ ဌာနာဌာနာဒိံ၊ အကြောင်းဟုတ်သည် မဟုတ်သည်ကို။ အဇာနန္တာပိ၊မသိနိုင်ပါကုန်သော်လည်း။ အဋ္ဌာနမေတံ ။ပေ။ ဥပဂစ္ဆေယျာတိအာဒိနာ၁၊အစရှိသောအားဖြင့်။ဌာနာဌာနာနိ၊ အကြောင်းဟုတ်သည် မဟုတ်သည်တို့ကို။ ဥဒ္ဒေသတော၊ အကျဉ်းအားဖြင့်။ သခေ်ပတော၊ အကျဉ်းအားဖြင့်(ဥဒ္ဒေသတော-ကို ထပ်ဖွင့်သည်။)သာဝကာ၊ တို့သည်။ ဇာနန္တိ ယထာ၊ သိကုန်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ အာသယံ ဇာနာတိ အနုသယံ ဇာနာတိတိအာဒိနာ၊ အစရှိသော အားဖြင့်။ ဥဒ္ဒေသမတ္တေနပိ၊ အကျဉ်းမျှဖြင့်လည်း။ ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တံ၊ သဒ္ဓါစသော ဣန္ဒြေတို့၏ တိုးပွါးခြင်း ဆုတ်ယုတ်ခြင်းကို။ နဇာနန္တိ၊ မသိနိုင်ကြကုန်။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ အသာဓာရဏာန္တိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဃဟကာရော) အာဟ၊ပြီ။

ပန ၊ဆက်။ ထေရေန၊ အရှင်အနုရုဒ္ဓါထေရ်သည်။ သဒ္ဓါဒီနံ၊ သဒ္ဓါ အစရှိကုန်သော။ ဣန္ဒြိယာနံ၊ ဣန္ဒြေတို့၏။ တိက္ခမုဒုဘာဝဇာနနမတ္တံ၊ ထက်ကုန်သည်၏အဖြစ်, နုံ့ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကို သိခြင်းမျှကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ သတ္တာနံ ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တံ ယထာဘူတံ ပဇာနာမီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီ။ ယထာ ဝုတ္တံ၊ အကြင် အကြင် ဆိုအပ်ပြီးသော။ ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တဉာဏံ၊ ဣန္ဒြိယ ပရောပရိယတ္တဉာဏ်ဟူသော။ တထာဂတဗလံ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ အားတော်ကို။ (သန္ဓာယ၊ ၍။ သတ္တာနံ ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တံ ယထာဘူတံ ပဇာနာမီတိ၊ ဟူ၍။) နဝုတ္တံ)၊ ဆိုအပ်သည်မဟုတ်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဇွတ္ထ၊ ဤ ဣန္ဒြိယ-

---

၁။ အဋ္ဌာနမေတံ ။ပေ။ ဥပဂစ္ဆေယျ။ ။မင်္ဂလာဏ်နှင့်ပြည့်စုံသော အရိယာပုဂ္ဂိုလ်၏ တစုံတခုသော သင်္ခါရကို နိစ္စဟု ရှုခြင်းသည် ဖြစ်နိုင်သော အကြောင်းမဟုတ်၊ အဋ္ဌာနတည်း။ အနိစ္စဟု ရှုခြင်းကား ဖြစ်နိုင်သော အကြောင်း ဌာနတည်း။ ဤမျှလောက်အားဖြင့် အကျဉ်းမျှသာ သာဝကတို့ သိနိုင်ကြ၏။ အာသယာနုသယစသည်ကို မသိနိုင်ကြ။

ပရောပရိယတ္တံ အသာဓာရဏံ ဟူသော ပါဠိ၌။ အယံ အဓိပ္ပါယော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ မှတ်ထိုက်၏။ ဥဒ္ဒေသတော ဌာနာဌာနာဒိမတ္တဇာနနဝသေန ပဋိဇာနာတီတိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဂဟကာရေန) ဝုတ္တံ။ ပန၊ ဆက်။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ပဋိဇာနနွေန၊ ဝန်ခံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ တထာဂတဗလံ သာဝက သာဓာရဏန္တိ၊ ဟူသော။ ဣဒမ်ပိ၊ ဤ စကား သည်လည်း။ ဝါ၊ ကိုလည်း။ ဧဝမေဝ၊ ဤ အတူသာလျှင်။ ပဋိညာတံ၊ ဝန်ခံအပ်သည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ အယံ၊ ဤ ပရဝါဒီကို။ ကထံ၊ အဘယ်နည်းဖြင့်။ စောဒေတဗ္ဗော၊ စောဒနာထိုက်သည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာသနည်း။

၃၅၆။ ဌာနာဌာနညာဏာဒီနံ၊ ဌာနာဌာနညာဏ် အစရှိသော ညာဏ်တို့၏။ သာဓာရဏာသာဓာရဏတ္တာ၊ အကျဉ်းအားဖြင့် ဆက်ဆံ ကုန်သည်၏ အဖြစ်, အကျယ်အားဖြင့် မဆက်ဆံကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တတ္ထ၊ ထို သာဓာရဏ အသာဓာရဏ ၂-မျိုးတို့တွင်။ သာဓာရဏပက္ခံ၊ ဆက်ဆံသော အဖို့ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ သေသေသု၊ ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တံညာဏ်မှ ကြွင်းသော ဌာနာဌာန အစရှိသော ညာဏ်တို့၌။ ပဋိက္ခေပေါ၊ အသာဓာရဏ အဖြစ်ကို ပယ်ခြင်းသည်။ သကဝါဒိဿ၊ သကဝါဒီ၏ ပယ်ခြင်းတည်း။

ဧလကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

၂-အရိယန္တိကထာ အဖွင့်

၃၅၇။ ယထာ ဝုတ္တာနယေန၊ အကြင်အကြင် ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်။ သဒ်္ဓါရေ၊ သဒ်္ဓါရတို့ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ပဋိဇာနန္တဿ၊ အာမန္တာဟု ဝန်ခံသော ပရဝါဒီ၏ အလိုအားဖြင့်။ ဒ္ဝိန္နံ၊ ၂-ပါးကုန်သော။ ဖဿာနံ၊ တို့၏။ သမောဓာနံ၊ ပေါင်းခြင်းသည်။ ကထံ အာပဇ္ဇတိ၂၊ အဘယ်မှာ ဖြစ်သင့်ပါ အံ့နည်း။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ ဝိစာရေတဗ္ဗံ၊ စိစစ်ထိုက်၏။

၀။ ကထံ အယံ စောဒေတဗ္ဗော။ ။"တထာဂတဗလံ သာဝကသာဓာရဏန္တိ၊ အာမန္တာ"ဟု ပရဝါဒီဝန်ခံ၏။ ထိုသို့ဝန်ခံသော ပရဝါဒီသည် "ဌာနာဌာနာဒိမတ္တဇာနန"ကို ရည်ရွယ်၍ ဝန်ခံရလျှင် မှန်သောကြောင့် အပြစ်တင်စရာ မလိုပါ။ သို့သော် ပါဠိတော်၌ "တထာဂတဗလံ (သည်) သာဝကဗလံ (ဧလာ)။ သာဝကဗလံ တထာဂတဗလံ-လော" စောဒနာထား၏။ ထို စောဒနာကို စဉ်းစားထိုက်သည်–ဟူလို။

၂။ ဒ္ဝိန္နံ ဖဿာနံ ။ပေ။ အာပဇ္ဇတိ။ ။ပါဠိတော်၌ "ဌာနာဌာနဉ္စ မနသိကရောတိ, သုညတဉ္စ မနသိကရောတိ-လော"ဟု မေးရာဝယ် "အာမန္တာ"ဟု ဝန်ခံ၏။ ထိုအခါ "ဒ္ဝိန္နံ ဖဿာနံ သမောဓာနံ ဟောတိ" စသည်ဖြင့် သကဝါဒီက မေး

ပရိကပ္ပဝသေန၊ မိစ္ဆာဉာဏ်ဖြင့် ကြံဆခြင်း၏ အစ္စမ်းဖြင့်။ အာရောပေတ္ဝာ၊ တင်၍။ ဌပေတဗ္ဗတာယ၊ ထားထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သတ္တော၊ သတ္တဝါကို။ ပဏိဓိတိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဃကာရေန) ဝုတ္တော၊ ပြီ။ ပန၊ ဆက်။ သော၊ ထို ပဏိဓိကို။ ကေသ္မိမ္မိ၊ တပါးသော ခန္ဓာ၌လည်း။ အာရောပေတ္ဝာ၊ တင်၍။ န ဌပေတဗ္ဗော၊ မထားထိုက်။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ ကေသ္မိမ္မိ၊ တပါးသော ခန္ဓာ၌လည်း။ အာရောပေတ္ဝာ၊ တင်၍။ ဌပေတဗ္ဗန၊ ထားထိုက်သော။ တေန၊ ထို ပဏိဓိဟု ဆိုအပ်သော သတ္တမှ။ ရဟိတတာ၊ ခန္ဓာ၌ ကင်းဆိတ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်ပြီ။

အရိယန္တိကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

၄-ဝိမုစ္စမာနကထာ အဖွင့်

၃၆၆။ စျာနေန၊ စျာန်ကြောင့်။ ဝိက္ခမ္ဘနဝိမုတ္တိယာ၊ ဝိက္ခမ္ဘဝိမုတ္တိ အားဖြင့်။ ဝိမုတ္တံ၊ လွတ်ပြီးသော။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ မဂ္ဂက္ခဏေ၊ မဂ်ခဏ၌။ သမုစ္ဆေဒဝိမုတ္တိယာ၊ သမုစ္ဆေဒဝိမုတ္တိအားဖြင့်။ ဝိမုစ္စမာနံ နာမ၊ လွတ်ဆဲ မည်သည်။ဟောတိ၊ ၏။ဣတိ၊ဤသို့။ တေသာ လဒ္ဓိယာ၊ ဤ အယူ၌။ ဒေါသော၊ အပြစ်သည်။ ကော၊ အဘယ်နည်း။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ ဝိစာရေတဗ္ဗံ၊

စိစစ်၏။ ဋီကာဆရာကား ထိုသို့ မမေးထိုက်။ ဘာ့ကြောင့်နည်း-သုည်တာရမ္မဏ၌ သုည်ဆိုသော်လည်း နိဗ္ဗာန် သုည်တမဟုတ်၊ မိမိ၏မိစ္ဆာအယူဖြင့် ကြံဆအပ်သော သင်္ခါရ သုည်တဖြစ်သောကြောင့် ဌာနာဌာန၏အာရုံလည်း သင်္ခါရဖြစ်ရကား ဖဿ၂-မျိုး စသည် တပြိုင်နက် မပေါင်းဆုံ နိုင်သောကြောင့်တည်း။

အနုဋီကာ။ ။ဒိဋ္ဌိယာ ပရိကပ္ပိတေန သတ္တေန သုညော သင်္ခါရေ သန္ဓာယ သုည-တဉ္စ မနသိကရောတိတိ ပုစ္ဆာယ အာမန္တာ တိ ပဋိဇာနန္တသ (ဒိဋ္ဌိနှံ ဖဿာနံ ကထံ အာပဇ္ဇတိ-၌ စပ်။) [ဌာနာဌာနဉာဏ်၏အာရုံက ဌာနာဌာနကိုအာရုံပြုလည်း သင်္ခါရ, သုညဘကို အာရုံပြုလည်း သင်္ခါရချည်းဖြစ်သောကြောင့် ဖဿ၂-မျိုးပေါင်းဆုံစရာ မလိုပါ-ဟူလို။ ယထာ ဝုတ္တနယေနာတိ ဒိဋ္ဌိယာ ပရိကပ္ပိတေန သတ္တေန သုညာ ပဋ္ဌက္ခန္ဓာတိ ပကာရေန နယေန။]

ဆက်ဦးအံ့-ဤသို့ မူလဋီကာ၏ မစောဒနာထိုက်ဟူသောစကားကို ဖွင့်ပြပြီးလျှင် "သတ္တသုညတာယ သုညတ္တေပိ သင်္ခါရာနံ (သင်္ခါရတို့မှာ သတ္တမှ ကင်းဆိတ်ခြင်းကြောင့် သုညတာအဖြစ် ရှိပါသော်လည်း) အညော၀ ဌာနာဌာန မနသိကာရော အညော သုညတာမနသိကာရော။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ "ယုဇ္ဇတေ၀ ဒိဋ္ဌိနှံ ဖဿာနံ သမောဓာနာပတ္တိစောဒနာ"ဟု အဋ္ဌကထာ စကားကို ထောက်ခံ၍ ဖွင့်သည်။

၁။ ဝိစာရေတဗ္ဗံ။ ။"ကော ဒေါသောတိ ဝိစာရေတဗ္ဗံ၊စျာန်ကြောင့် ဝိက္ခမ္ဘနဝိမုတ္တိဖြင့် လွတ်ပြီးသော စိတ်သည် မဂ်ခဏ၌ သမုစ္ဆေဒဝိမုတ္တိဖြင့် လွတ်ဆဲ ဖြစ်၏။"

စိစစ်ထိုက်၏။ ဝိပ္ပကတနိဒ္ဒေသေ၊ ဝိပ္ပကတကို ညွှန်ပြရာ၌။ ဒေါသော၊ အပြစ်သည်။ ယဒိ၁၊ (ဟောတိ)၊ အကယ်၍ ဖြစ်အံ့။ တတြာပိ၊ ထို ဝိပ္ပကတနိဒ္ဒေသ၌လည်း။ တေန၊ ထို ပရဝါဒီသည်။ ဝိမုစ္စမာနတာယ၊ လွတ်ဆဲ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိမုတ္တံ ဝိမုစ္စမာနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီ။ စ၊ ဆက်။ (ဝိပ္ပကတနိဒ္ဒေသေ၊ ၌။) ဒေါသေ၊ အပြစ်သည်။ သတိ၂၊ သော်။ ဥပ္ပါဒကွဏေ၊ မဂ်၏ ဥပါဒ်ခဏ၌။ ဝိမုတ္တံ၊ လွတ်ပြီးသော စိတ်သည်။ ဝယကွဏေ၊ မဂ်၏ ဘင်ခဏ၌။ ဝိမုစ္စမာနံ၊ လွတ်ဆဲသည်။ ဟောတိ။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ အဿ၊ ထို ပရဝါဒီ၏ ဝိမုတ္တဝိမုစ္စမာနဝစနံ၊ ဝိမုတ္တဝိမုစ္စမာနသဒ္ဒါသည်။ စောဒေတဗ္ဗံ၊ စောဒနာ ထိုက်သည်။ နသိယာ၂၊ မဖြစ်ရာ။ အထခေါ၊ စင်စစ်ကား။ ဝိမုစ္စမာနဝစနမေဝ၃၊ ဝိမုစ္စမာန သဒ္ဒါသည်သာ။ (စောဒေတဗ္ဗံ၊ စောဒနာ ထိုက်သော စကားသည်။ သိယာ၊ ဖြစ်၏။) ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ (ဝိစာရေတဗ္ဗံ၊ စိစစ်ထိုက်၏။)။

စ၊ ဆက်။ ဧကဒေသေန၊ တစိတ်တဖို့အားဖြင့်။ ဝါ၊ တနည်း။ ဧကဒေသေ၊ တစိတ်တဖို့၌။ ဝိမုစ္စမာနဿ၊ လွတ်ဆဲဖြစ်သော စိတ်၏။ ဝိမုတ္တ ကိရိယာယ ဝိမုတ္တကြိယာ၏။ ဧကဒေသော၊ ဧကဒေသသဒ္ဒါသည်။ ဝိသေသနံ၊ ဝိသေသနသည်။ ဟောတိ၃၊ ၏။ ဣတိထို့ကြောင့်။ ဘာဝနပုံသကန္တိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဂဟကာရေန)

ဟူသော ဤ အယူမှာ မှန်သည် မဟုတ်ပါလော၊ အဌကထာ၌ "ဧကဒေသံ ဝိမုတ္တံ ဧကဒေသံ အဝိမုတ္တံတိ အာပဇ္ဇတိ"ဟု အပြစ် ဆိုထားသည်ကို စိစစ်ထိုက်သည်ဟု ဆိုသည်။

၁။ ယဒိ ။ ပေ ။ ဝစနမေဝါတိ။ ။ဤ စကားသည် အဌကထာ စကားကို အပြစ်ပြ၍ "ဝိစာရေတဗ္ဗံ"ကို ထောက်ခံသော အကြောင်းပြ စကားတည်း။ ဝိပ္ပကတနိဒ္ဒေသ ဟူသည် လွတ်ခြင်းကိစ္စ၏ မပြီးသေးပုံကိုပြသော "ဝိမုတ္တံ ဝိမုစ္စမာနံ" ဟူသောစကားတည်း။ ထိုစကား၌ "ဝိမုစ္စမာနံ"ဟူသော လွတ်ဆဲကို ဆိုသောစကားကို လွတ်ခြင်းကိစ္စမပြီးသေးသော "ဝိပ္ပကတ"ဟု ဆိုသည်။

၂။ သတိ စ ။ ပေ ။ သိယာ။ ။ဤ၌လည်း "ဝိပ္ပကတနိဒ္ဒေသေ" ဟူသော စကားကို ဆောင်ယူပါ ဟု အနုဋ္ဌီကာဖွင့်၏။ ဝိပ္ပကတနိဒ္ဒေသ၌ အပြစ်ရှိလျှင် ဝိမုစ္စမာန ကိုသာ စောဒနာ ထိုက်၏။ "ဝိမုတ္တံ ဝိမုစ္စမာနံ"ဟု ၂-မျိုးတွဲ၍ မစောဒနာထိုက်။ ဘာ့ကြောင့်နည်း....သောတာပတ္တိမဂ်၏ ဥပါဒ်ခဏ၌ (ဝိကွမ္ဘနဝိမုတ္တိဖြင့်) ဝိမုတ္တဖြစ်၍, ဘင်ခဏ၌ သမုစ္ဆေဒဝိမုတ္တိဖြင့် ဝိမုစ္စမာန ဖြစ်သောကြောင့်တည်း။ဝိမုစ္စမာနမေဝါတိ၌ ဣတိ၊ "ထို့ကြောင့်"ဟု ဆို၍ ဝိစာရေတဗ္ဗံ ကို ပြန်လှည့်ရသည်။

၃။ ဝိမုတ္တကြိယာယ ။ ပေ ။ ဝိသေသနံ ဟောတိ။ ။ပါဋ္ဌိတော်၌ "ဧကဒေသံ ဝိမုတ္တံ"ဟု ရှိရာဝယ် "ဧကဒေသ" သဒ္ဒါသည် "ဝိမုတ္တ"ကြိယာ၏ ဝိသေသန ဖြစ်၏။ ဘာ့ကြောင့်နည်း- "နိပ္ပဒေသ ဝိမုတ္တိယာ ဗျဝစ္ဆိန္နတော-နိပ္ပဒေသဝိမုတ္တိကို ပယ်ဖျက်နိုင်ခြင်းကြောင့်တည်း။-အနု၊ ဘူဟကထနဝိသေသန, ဗျဝစ္ဆေဒက ဝိသေသန

ဇုတ်ဆံ၊ ဆိုအပ်ပြီ။ ကဋ္ဌာဒယောတိ၊ ကား။ ကဋ္ဌပဋ္ဌာဒယော၊ ဖျာ,အဝတ် အစ ရှိသောအရာဝတ္ထုတို့သည်။ (ဟောန္တိ ယထာ-၌ စပ်။) ကေနေဝ စိတ္တေနာတိ၊ ကား။ ကေနေဝ၊ တပါးသာလျှင် ဖြစ်သော။ ဖလစိတ္တေန၊ သောတာပတ္တိ ဖိုလ်စိတ်ဖြင့်။ (သောတာပန္နော ဟောတိ-၌ စပ်။) ဣတိ၊ ဤကား။ အဓိပ္ပါယော၊ အဋ္ဌကထာဆရာ၏ အလိုတည်း။

ဝိမုစ္စမာနကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

၅-အဋ္ဌမကကထာ အဖွင့်

၃၆၈။ အနုလောမ ဂေါတြဘုက္ခဏေပိ၊ အနုလုံခဏ, ဂေါတြဘုခဏ ၌လည်း။ အသမုဒါစရန္တော၊ ဖြစ်ဆဲမဟုတ်သော ကိလေသာတို့သည်။ မဂ္ဂက္ခဏေပိ၊ မဂ်ခဏ၌လည်း။ ပဟီနာ ဧဝ နာမ၊ ပယ်အပ်ပြီးတို့မည်သည်သာ။ ဘဝေယျုံ၊ ဖြစ်ကုန်ရာ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ (ပရဝါဒီဿ၊ ၏။) လဒ္ဓိ၊ အယူသည်။ ဥပ္ပန္နော၊ ဖြစ်ပြီ။ ဣတိ အဓိပ္ပါယေန၊ ဤသို့သော အလိုဖြင့်။ အနုလောမဂေါတြ-ဘုဂဟဏံ၊ အနုလောမ,ဂေါတြဘုသဒ္ဒါကို။ (သင်္ဂဟကာရော) ကရောတိ၊ ပြု၏။ [“ပဟီနာ”ဟု ဆိုသဖြင့် သောတာပတ္တိမဂ်ခဏ၌ “ပယ်အပ်ပြီး”ဟု အတိတ်အနက်ကို ယူစေလိုသည်။ ပယ်ဆဲကိုကား မဂ်ခဏ၌ မယူလို။ အနုလုံ ဂေါတြဘူ ခဏတုန်းကပင် မဖြစ်သော အားဖြင့် ပယ်ခဲ့၏-ဟု ဆိုလိုသည်။ ပဟီနာ နာမ ဘဝေယျုံ၊ န ပဟီယျမာနာ (ပယ်အပ်ဆဲ မဟုတ်ကုန်) ဣတိ အဓိပ္ပါယော။—အနု။]

အဋ္ဌမကကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

၂-မျိုးရှိရာဝယ် ဗျဝစ္ဆေဒကဝိသေသန ဟု ဆိုလိုသည်။ အနုဋ္ဌိကာ၌ အနည်းငယ်ပါ၌ ပျက်နေသည်။ သဒ္ဒါကျမ်းတို့၌ ကြိယာဝိသေသန ဟု သုံးစွဲလေ့ရှိသော ဤ ဝိသေသန ကိုပင် အဋ္ဌကထာတို့၌ “ဘာဝနပုံသက”ဟု သုံးစွဲလေ့ရှိသည်။

၁။ **ကေနေဝ (ကေဒေသေနေဝ)**။ ။အဋ္ဌကထာစာအုပ်၌ ဤသို့ မူ ၂-မျိုး ပြထား၏။ ဤ ဋီကာ၌ နဂိုက္ခ “ဧကေနေဝ”ဟု အဋ္ဌကထာ၌ ရှိလျှင် “ကေနေဝ” ဟု ထပ်၍ ဆိုဖွယ်မလို။ ကေနေဝ စိတ္တေနာတိ ဖလစိတ္တေနာတိ အဓိပ္ပါယော-ဟု သာ ဖွင့်ဖို့ရှိ၏။ “ကေဒေသေနေဝ စိတ္တေန”ဟု အဋ္ဌကထာ၌ ရှိသောကြောင့်သာ “ကေနေဝ ဖလစိတ္တေန”ဟု အဓိပ္ပါယတ္ထ ဖွင့်ရသည်။ ထို့ကြောင့် အဋ္ဌကထာစာ တို့၌ “ကေဒေသေနေဝ စိတ္တေန”ဟူသောမူသာ ပါဠိမှန်ဟု မှတ်ပါ။

၆-အင္ဒမကဿ ဣန္ဒြိယကထာ အဖွင့်

၃၇၁။ ဣန္ဒြိယာနိ ပဋိလဘတိနာမာတိ၊ဟူသော ဝါကျ၌။ (အဓိပ္ပါယော-၌ စပ်။) [ရှေးနိဿယ၌ နာမာတိဟု ရှိသည်ကောင်း၏။] အပ္ပဋိလဒ္ဓိဒြိုယတ္တာ၊ မရအပ်သေးသော ဣန္ဒြေရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊ ဣန္ဒြေအဖြစ်ကို မရသေးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အနိဒ္ဓြိယဘူတာနိ၊ ဣန္ဒြေ အဖြစ်သို့ မရောက်ကုန်သေးသော။ [“ဘူ=ပတ္တိယံ” ဟူသော ဓာတ်နက်။]သဒ္ဒါဒီနိ၊ လောကိသဒ္ဒါ အစရှိသော တရားတို့ကို။ နိယျာနိကာနိ၊ ဝဋ်မှ ထွက်မြောက် ကုန်လောက်အောင်။ ဝါ၊ လောကုတ္တရာ ဖြစ်ကုန်လောက်အောင်။ ဘာဝေန္တော၊ ဖြစ်စေသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဝါ၊ တိုးပွါးစေသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဣန္ဒြိယာနိ၊ လောကုတ္တရာ ဖြစ်သော သဒ္ဒါအစရှိသော ဣန္ဒြေတို့ကို။ ပဋိလဘတီ၁၊ ရ၏။ ပန၊ ဗျတိရိတ်ကား။ ဣန္ဒြိယာနိ၊ ပင်ကိုယ်က ဣန္ဒြိယ ဖြစ်ပြီးသော သဒ္ဒါ အစရှိသည်တို့ကို။ ဘာဝေန္တော၊ သည်။ ဝါ၊ သည်။ (ဣန္ဒြိယာနိ) န (ပဋိလဘတိ၊) မရသည် မဟုတ်။ ဣတိ၊ ဤကား။ အဓိပ္ပါယော၊ ပရဝါဒီ၏အလိုတည်း။

အင္ဒမကဿ၊ ၏။ ဣန္ဒြိယကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

၇-ဒီဗွစက္ခုကထာ အဖွင့်

၃၇၃။ ဥပတ္ထဒ္ဓန္တိ၊ ဟူသောပါဠ်၏။ ယထာ၊ အကြင် အခြင်းအရာ အားဖြင့်။ (ဗလာဓာနေ၊ အားစွမ်းသတ္တိကို သွင်းထားခြင်းကို။ ကတော၊ ပြုအပ်သော်။) ဝိသယာနုဘာဝဂေါစရေဟိ၊ အာရုံ၌ အဖန်ဖန်ဖြစ်ကြောင်းအစွမ်းသတ္တိ,အာရုံပြုနိုင်ခြင်းတို့ဖြင့်။ (မံသစက္ခု၊ သည်။) ဝိသိဋ္ဌံ၊ ထူးခြားသည်။ ဟောတိ၂၊ ၏။ တထာ၊ ထို အခြင်းအရာအားဖြင့်။ (ကတ-၌စပ်) ပစ္စယ-

---

၁။ **အပ္ပဋိလဒ္ဓိ ။ပေ။ ပဋိလဘတိ။** ။ပရဝါဒီသည် လောကုတ္တရာ သဒ္ဒါသတိ စသည်တို့သာ ဣန္ဒြိယ အမည် ရကြ၏။ လောကိသဒ္ဒါစသည်တို့ကား ဣန္ဒြိယအမည် မရကြဟု အယူရှိ၏။ ထို့ကြောင့် “အပ္ပဋိလဒ္ဓိဒြိုယတ္တာ အနိဒ္ဓြိယဘူတာနိ” စသည်ကို ဋီကာဆရာဆိုသည်။ ဣန္ဒြေ အမည် မရသေးသော သဒ္ဒါစသည်ကို ဝဋ်မှ ထွက်မြောက်တတ်သော (လောကုတ္တရာ)ဖြစ်လောက်အောင် တိုးပွါးစေသော ပုဂ္ဂိုလ်သာ ဣန္ဒြိယတို့ကို ရနိုင်၏။ နပန ဣန္ဒြိယာနိ-ဣန္ဒြိယအမည်ရပြီးသော လောကုတ္တရာသဒ္ဒါ စသည်ကို ထပ်၍ တိုးပွါးစေဖွယ်မလို-ဟု ပရဝါဒီ အယူရှိသည်။

၂။ **ယထာ ။ပေ။ ဝိသိဋ္ဌံ ဟောတိ။** ။ယထာ၏ အနက်ကို တထာစပ်ရာ “ကတဗလာဓာနံ”ကို ယူ၍ လက္ခဏာအနက်ပေးရသည်။[ယထာ တထာ,ဥပမာမဟုတ်-စသော နိယာမ် အတိုင်းဘည်း။] နိဿယအနက်ပေးပုံကို ကြည့်ပါ။ ဝိသယာနုဘာဝ-ဂေါစရေဟိ ကို အနုဋီကာ၌ အစိတ်ဝစနတ္ထ ပြုထား၏။

ဘူတေန၊ အကြောင်းဖြစ်၍ ဖြစ်သော စတုတ္ထစျာန် တရားသည်။ ကတဗလာ-ခာနံ၊ ပြုအပ်သော အစ္ဆမ်းကို ထားခြင်းရှိသော။ (မံသစက္ခုမေဝ၊ သည်ပင်။ ဒိဗ္ဗစက္ခုနာမ၊ မည်သည်။ ဟောတိ-၌ စပ်။)

တံ မတ္တာမေဝါတိ၊ ဟူသောပါဠိ၏။ ပုရိမံ၊ ဗလာခာနမပြုမီ ရှေးဦး ဖြစ်သော။ မံသစက္ခုမတ္တာမေဝ၁၊ မံသစက္ခုမျှသည်သာ။ တံ၊ ထို ဒိဗ္ဗစက္ခုသည်။ နဟောတိ။ ဣတိအတ္ထော၊ နက်။

ဝိသယော။ ။ဝိပုဗ္ဗ + ဗန္ဓန အနက်ဟော သိဓးက်, အပစ္စည်း။ ဝိသိနောတိ (ဝိသေသေန ဗန္ဓတိ ဝိသယိနံ အတ္တာပဋိဗဒ္ဓံ ကရောတီတိ) ဝိသယော-အာရုံ ရှိသော ဝိသယီတရားကို အထူးအားဖြင့် ဖွဲ့တတ်, မိမိနှင့်စပ်နေအောင် ပြုတတ်သောကြောင့် အာရုံသည် ဝိသယ မည်၏။ ရူပါရုံသည် စက္ခုဝိညာဉ်ဟူသော ဝိသယီကို မိမိမှ တပါး အခြားအာရုံကို မယူစေပဲ မိမိနှင့်သာစပ်အောင် ဖွဲ့တတ်၏။ သဒ္ဒါရုံ စသည် တို့၌လည်း နည်းကူ။ ဤစကားအရ အခြားအာရုံ၌ မဖြစ်စေပဲ မိမိ၌သာ ဖြစ်အောင် ဖွဲ့တတ်သော ရူပါရုံ စသည်ကို စက္ခုဝိညာဉ် စသည်တို့အတွက် "ဝိသယ" ခေါ်သည်ဟု မှတ်ပါ။ ထို့ကြောင့် "ဝိသယော အနညတ္ထာဘာဝေါ-အခြားအရာ၌ မဖြစ်ကြောင်းတရား"ဟု ဆိုသည်။

အာနုဘာဝဓေါစရာ။ ။အနုဘဝတိ ဧတေနာတိ အာနုဘာဝေါ-သာမတ္ထိယံ၊ အဖန်ဖန်ဖြစ်ကြောင်း အစွမ်းသတ္တိကို အာနုဘာဝ-ဟုခေါ်၏။ ["အနုဘာဝ" ဟုပြီးမှ သွတ္ထ၌ ဏ-ပစ္စည်းဆင့်၍ အာနုဘာဝဟု ဖြစ်ပါစေ၊ အခြား နေရာ၌ကား ဟေတု-ကတ္တုသာဓန ပြု၏။] ဂေါစရကရဏံဂေါစရော၊ (ကရဏနောက်ပုဒ်ကြေ) ဝိသယော+ အာနုဘာဝဂေါစရာ ဝိသယာနုဘာဝဂေါစရာ။ တေဟိ (ဝိသိဋ္ဌ-၌ စပ်)။

ယထာ ဝိသိဋ္ဌံ ဝိသေသံ ဟော့တိ၊ တထာ ပစ္စယဘူတေန စျာနဓမ္မေန (သည်) အားဟိတဗလံ၊သွင်းထားအပ်သော အားစွမ်းရှိသည်။ ကတဗလာခ့ာနံ၊ ပြုအပ်သော အားကို ထားခြင်းရှိသည်။ (ဧဟောတိ) ။ပေ။ ဗလာခာနဉ္စ (အားကို ထားခြင်းဟူသည်လည်း) ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မတော မဟဂ္ဂတဓမ္မဝိသေသတော (ဥတ္တရိမနုဿမွေ ဖြစ်သော စကုတ္တစျာန် မဟဂ္ဂုတ်တရား အထူးကြောင့်) ဥပပန္နေဟိ ပဏီတေဟိ စိတ္တဇရူပေဟိ (စက္ခုပသာဒ၏ အနီးအပါးဝယ် ဖြစ်ကြသော မွန်မြတ်သော စိတ္တဇရုပ်တို့ကြောင့်) ဝိသေသာပတ္တိ (စက္ခုပသာဒ၏ ထူးသည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်းတည်း။)-အနုဋ္ဌိကာ။

၁။ ပုရိမံ ။ ပေ ။ မတ္တာမေဝ။ ။ယထာဝုတ္တဗလာခ့ာနတော၊ အကြင်အကြင် ဆိုအပ်ပြီးသော အားစွမ်းကို သွင်းထားရာ ကာလမှ။ ပုရိမံ၊ ရှေး၌ဖြစ်သော။ မံသ-စက္ခုမတ္တာမေဝ၁ မံသစက္ခုမျှသည်သာ။ (တံ နဟောတိ-၌ စပ်။)-အနု။ ဤသို့ ပုရိမံ၏ အပါဒါန်ကို "ယထာဝုတ္တဗလာခာနတော" ဟု ထည့်၍ဖွင့်သောကြောင့် "မံသစက္ခုမတ္တာမေဝ" ၏ နောက်၌ "ဓမ္မုပတ္ထဒ္ဒိ နဟောတ်" သည် အနက်အဓိပ္ပါယ် အထူးမရှိတော့။ "ဓမ္မုပတ္ထဒ္ဒိ နဟောတိ" ရှိရိုး မှန်လျှင် အနုဋ္ဌိကာ၌ "ယထာဝုတ္တဗလာဓာနတော" ဟု အပါဒါန်မထည့်သင့်၊ ထို့ကြောင့် "ပုရိမံ မံသစက္ခုမတ္တာမေဝ" ၏ နောက်၌ "ဒိဗ္ဗစက္ခု နဟောတီတိ အတ္ထော" ဟု ရှိမှ "မံသစက္ခု ဒိဗ္ဗစက္ခု၊ ဒိဗ္ဗစက္ခု မံသစက္ခု။တိ နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ" ဟူသော ပါဠိတော်နှင့် အဓိပ္ပါယ် ထပ်မည်။

အနာပါတဂတန္တိ၁၊ ကား။ မံသစက္ခုနာ၊ သည်။ ဂဟေတဗ္ဗဌာနံ၊ ယူထိုက်သော အရပ်ဖြစ်သော။ အာပါထံ၊ ရှေးရှု ကျရောက်သော လမ်းသို့။ နာဂတံ၊ မရောက်သော (တိရောပဗ္ဗတာဒိဂတမ္ပိ ပဿတိ-၌ စပ်။)

စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၂၊ ဤ ဝိသယောတိအာဒီသု အစရှိသော ဝါကျ၌။ ဝိသယဿ၃၊ အာရုံ၏။ သဒိသတံ၊ တူသည်၏ အဖြစ်ကိုဌင်း။ အာနုဘာဝဂေါစရာနမေဝ၊ အာနုဘာဝဂေါစရတို့၏သာ။ အသဒိသတံ၊ မတူကုန်သည်၏ အဖြစ်ကိုဌင်း။ ဝဒန္တော၃၊ ဆိုသော။ (သင်္ဂဟကာရော) [ဒီပေတိ-၌ စပ်။]

၁။ **အနာပါတဂတံ။** ။"အာပါတံ နာဂတံ"ဟု ဖွင့်သောကြောင့် "အနာပါတ"ကို အယုတ္တသမာသ်ဟု မှတ်ပါ။ အာပါတသဒ္ဒါသည် "သဟသာပတန-အလျင်အမြန် ကျခြင်းအနက်, အာဓာရ တည်ရာဟူသောအနက်, တက္ကာလ- အလျင်အမြန်ကျရာ ကာလ ဟူသောအနက်, မဂ္ဂ-လမ်း" ဟူသော အနက်တို့ကို ဟော၏။ ဤသို့ ထောမနိ၌ ၄-နက်ပြ၏။ ဤ၌ "မံသစက္ခုနာ ဂဟေတဗ္ဗဌာနံ"ဟူသော ဝိသေသနကို ထောက်၍ လမ်းဟူသော အနက်နှင့်လျော်၏။ စက္ခုပသာဒသည် ယူနိုင်လောက်ရာ အရပ်ဟူသော လမ်းသို့ မရောက်သော။ ဝိသယံ၊ အာရုံ-ဟူလို။ အာပါတ(အာပါထ)။ [ထဆင်ထူးဖြင့် အာပါထပုဒ်သည် အဘိဓာန်၌ မရှိ။ တဝမ်းပူဖြင့် အာပါတပုဒ်သာ ထောမနိမိ၌ဌင်း, သီဟိုဠ်မူ၌ဌင်း ရှိသည်။ အာ-ရှေးရှု+ပါတော- ကျရောက်သောလမ်းတည်း၊ အာပါတော- ရှေးရှု ကျရောက်သောလမ်း၊ စက္ခုပသာဒ၏ ရှေ့မှောက်သို့ ကျရောက်နေသော လမ်းကို "အာပါတ"ဟု ခေါ်၏။ ထို လမ်း၌ ရောက်နေသော ရူပါရုံကို "အာပါတဂတ"ဟု ခေါ်ရသည်။ အာပါတံ-ဂတံ+အာပါတဂတံ- လမ်းသို့ ရောက်နေသော ရူပါရုံ။] (ဆဋ္ဌမူ၌ အနာပါထဂတံ ဟု ရှိသည်။)

၂။ **ဧတ္ထစ။** ။ရှေ့၌ ဆိုအပ် ပြီးသော စကားဝယ် စောဒနာဖွယ် ရှိရာ၌ "ဧတ္ထစ"ဟု အဌကထာ၌ ဆိုလေ့ရှိ၏။ ထို့ကြောင့် "အဘယ်အရာ၌ စောဒနာဖွယ်ရှိသနည်း"ဟု စဉ်းစားသော် "အနာပါတဂတံ"ပါဌ်၏လာရာ "ဝိသယောတိ အာဒီသု" စသော ဝါကျ၌ ပါဌိတော်ဝယ် ပြအပ်သော "ဝိသယ သဒ္ဒါသည် အဘယ် အကျိုးရှိသနည်းဟု စောဒနာဖွယ်ရှိ၏။ ထို စောဒနာဖွယ်ကို ဖြေလိုသောကြောင့် "ဧတ္ထစ" စသည်ကိုမိန့်သည်။ ထို့ကြောင့် "ဧတ္ထ၊ ဤ "သယောတိ အာဒီသု အစရှိသော ဝါကျ၌" ဟု အနက်ပေး၍ "ဝဒန္တော ဒီပေတ်"၌ စပ်ပါ။

ရှေးနိဿယ။ ။ရှေးနိဿယ ၌ကား "ဧတ္ထ၊ ဤ ဥဘိန္နံပိ ရူပါယတနမေဝ ဝိသယော" အစရှိသော စကား၌-ဟု အဌကထာ၌ ဖွင့်ပြအပ်သောပါဌ်ကို စွဲလေ၏။ (ထို့ပြင်) ဝါ၊ ဤ မံသစက္ခု ဒိဗ္ဗစက္ခု ၂-ပါးတို့၌-ဟုဌင်း, ဝါ၊ ဤဝိသယ အာနုဘာဝဂေါစရတို့တွင်ဟုဌင်း စွဲလေသည်။ စဉ်းစားပါ။

၃။ **ဝိသယဿ ။ ပေ ။ ဝဒန္တော။** ။ဝိသယဿ၏ နောက်၌ "ဒီပတ်"ဟု တွေ့ရ၏။ ရှေးနိဿယ၌ "ဝိသယဿ သဒိသတံ"ဟု တွေ့ရ၏။ ထို နိဿယအတိုင်းသာ ပါဌ်မှန်ကည်း။(ကသ္မာ) အနုဋ္ဌိကာ၌ "ဝိသယဿ သဒိသတံ အဝိသေသံ"ဟု ဖွင့်သောကြောင့်ဌင်း, အဌကထာဝယ် "ဥဘိန္နမိ ရူပါယတနမေဝ ဝိသယော"ဟု မံသစက္ခု ဒိဗ္ဗစက္ခု ၂-ပါးအဟွက် ရူပါယတန အားဖြင့် အာရုံဟူပုံကို ပြသောကြောင့်တည်း။

ယာဒိသော မံသစက္ခုဿ ဝိသယောတိ၊ အစရှိသည်ဖြင့်။ ဝိသယဂ္ဂဟဏံ၊ ဝိသယသဒ္ဒါကို။ ဝိသယ ဝိသေသဒဿနတ္ထံ၊ ဝိသယအထူးကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ။ (ပါဋိယံ၊ ပါဋိတော်၌။) နကတံ၊ ပြုအပ်သည်မဟုတ်။ အထခေါ၊ အဟုတ်ကား။ ယာဒိသေ၊ အကြင် ကဲ့သို့ ရှုအပ်သော။ ဝိသယေ၊ ရူပါရုံဟူသော အာရုံ၌။ အာနုဘာဝဂေါစရဝိသေသာ၊ အာနုဘာဝအထူး, ဂေါစရ အထူးတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တာဒိသဿ၊ ထိုကဲ့သို့ ရှုအပ်သော။ ရူပဝိသယဿ၊ ရူပါရုံ ဟူသော အာရုံကို။ ဒဿနတ္ထံ၊ ပြခြင်း အကျိုးငှါ။ (ဝိသယဂ္ဂဟဏံ၊ ဝိသယသဒ္ဒါကို။ ပါဋိယံ၊ ပါဋိတော်၌။ ကတံ၊ ပြုအပ်ပြီ။) ဣတိ၊ ဤ အနက်ကို။ ဒီပေတိ၊ ပြ၏။

ဝါ၊ တနည်း။(ဝိသယဿ၊၏။ သဒိသတံ၊ ကိုငှင်း။ အာနုဘာဝဂေါစရာနမေဝ၊ တို့၏ပင်။အသဒိသတံ၊ ကိုငှင်း။ ဝဒန္တော၊ဆိုသော။ (သင်္ဂဟကာရော) သဒိသဿ၊ တူသော။ ဝိသယဿ၊ ရူပါရုံဟူသောအာရုံ၏။အာနုဘာဝဂေါစရဝိသေသေဝ၊ အာနုဘာဝအထူး, ဂေါစရ အထူးတို့ကိုပင်။ ဝိသေသံ၊ အထူးဟူ၍။ (ဒီပေဟိ၊ ပြ၏။)

[သဒိသဿ ဝါ ဝိသေသံ ဒီပေတီတိ ယောဇနာ – အနု-။ ဤ ယောဇနာပုံကို ထောက်၍ "အာနုဘာဝဂေါစရဝိသေသေဝ"ဟု ဒုတိယန္တဖြင့် ရှိပါစေ။]

[အဋ္ဌကထာ၌ အာနုဘာဝ ဂေါစရ၏ မတူပုံကိုလည်း ပြ၏။ ထို့ကြောင့် "အာနုဘာဝဂေါရာစနမေဝ အသဒိသတံ ဝဒန္တော"ဟု မိန့်သည်။]

၁။ ယာဒိသော ။ ပေ ။ ဝိသယဂ္ဂဟဏံ။ ။ပါဋိတော်ဝယ် "ယာဒိသော မံသစက္ခုဿ ဝိသယော ဂေါစရော အာနုဘာဝေါ၊တာဒိသော ဒိဗ္ဗစက္ခုဿ ဝိသယော အာနုဘာဝေါ ဂေါစရော"ဟုရှိ၏။ ထို ဝိသယ သဒ္ဒါကို ရည်ရွယ်၍ "ဝိသယဂ္ဂဟဏံ" ဟု ဆိုသည်။ [အနုဋ္ဌီကာ၌လည်း "ဝိသယဂ္ဂဟဏံပါဋိယံ ကတံ-ဝိသယသဒ္ဒါကို ပါဋိတော်၌ ပြုအပ်ပြီ"ဟု ဝိသယဂ္ဂဟဏံ၏ စပ်ပုဒ်ကို ပြသည်။]

၂။ သဒိသဿဝါ ။ ပေ ။ ဝိသေသံ။ ။ရှေ့ဝါကျမှ "ဝိသယဿ ။ ပေ ။ ဝဒန္တော"ပုဒ်တို့ကိုငှင်း, ဒီပေတိ ကြိယာကိုငှင်း, လိုက်စေ၍ အဓိပ္ပါယ်မှတ်ပါ။ ထိုသို့ ဆိုသော အဋ္ဌကထာ ဆရာသည် မံသစက္ခု ဒိဗ္ဗစက္ခု ၂-မျိုး၏ မူလက တူနေသော ရူပါရုံ၏ အစွမ်းသတ္တိအားဖြင့်ငှင်း, အာရုံပြုပုံ အားဖြင့်ငှင်း မတူပုံကို ပြသည်-ဟူလို။ [သဒိသဿ ဝါ ။ ပေ ။ ဝိသေသံ ဒီပေတီတိ ယောဇနာ၊-အနု။]

အမှာ။ ။စာအုပ်တို့၌ "အာနု ။ ပေ ။ ဝိသေသောဝ ဝိသေသံ"ဟု တွေ့ရ၏။ ရှေးနိဿယ၌ "အစွမ်းအာနုဘော် အာရုံပြုခြင်း အထူးတို့ကို သာလျှင်"ဟု နိဿယ အနက်ပေး၏။ ထို အနက်နှင့် တန်အောင်ကား "ဝိသေသေဝ"ဟု ဒုတိယာဗဟုဝစနန္တ

နစ မံသစက္ခုမေဝ ဒီဗွစက္ခုတိ ဣစ္ဆတိတိ၊ ဟူသော ဤပါဠိတော်။ ဓမ္မ-ပတ္ထဒ္ဓကာလေ၊ စတုတ္ထစျာန်တရားဖြင့် ထောက်ပံ့အပ်ရာကာလ၌။ ပုရိမံ၊ ရှေး၌ ဖြစ်သော။ မံသစက္ခုမေဝ၊ သည်ပင်။ ဒိဗွစက္ခု၊ သည်။ ဟောတိ။ ဣတိ၊ ဤသို့၊ (ပရ၀ါဒီ၊သည်။) နဣစ္ဆတိ၊ အလိုမရှိ။ ဣတိ၊ ကား။အဓိပ္ပါယော၊ အဋ္ဌကထာဆရာ၏ အလိုတည်း။ မံသစက္ခုဿ ဥပ္ပါဒေါ မဂ္ဂေါတိ၊ ဟူသော စကားကို။ (ဒိဗွစက္ခုဿ၊ ၏။)။ မံသစက္ခုပစ္စယတာဒဿနတ္ထမေဝ၊ မံသစက္ခု ဟူသော အကြောင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကို ပြခြင်းအကျိုးငှါသော။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီ။ တေန၊ ထို မဂ္ဂေါဟူသော စကားဖြင့်။ (ဒိဗွစက္ခုဿ၊ ၏။) အနုပါဒိန္နတာသာဓနတ္ထံ၁၊ အနုပါဒိန္န အဖြစ်ကို ပြီးစေခြင်း အကျိုးငှါ။ နဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သည် မဟုတ်။

ရူပါဝစရိကာနန္တိ၊ ဟူသော ဤပါဠိ၌။ရူပါဝစရဇ္ဈာနပစ္စယေန၊ရူပါဝစရစျာန် ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဥပ္ပန္နာနိ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ မဟာဘူတာနိ၊ မဟာဘူတ်တို့သည်။ ရူပါဝစရိကာနိ၊ ရူပါဝစရိကတို့မည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သော၊ ထို ပရ၀ါဒီသည်။ ဣစ္ဆတိ၊ အလိုရှိ၏။ ဣတိ၊ ဤကား။ အဓိပ္ပါယော၊ အဋ္ဌကထာဆရာ၏ အလိုတည်း။အရူပါဝစရိကာနန္တိ ဇတ္ထာပိ၊ ဟူသော ဤပါဠိလည်း။ သေ (ဧသော)၊ ဤ ဆိုအပ်ပြီးသော အစီအရင်သည်ပင်။ နယော၊ တည်း။ အရူပါဝစရက္ခဏေ ရူပါဝစရစိတ္တာဿ အဘာဝါ ပဋိက္ခိပတိတိ၊ဟူသော ဤစကား၌။ တသ္မိ ယေဝ ခဏေ၊ ထိုရူပါဝရစျာန်ဖြစ်ရာ ခဏ၌ပင်။ရူပါဝစရံ၊ ရူပါဝစရသည်။ ဟုတ္ဝာ၊ ၍။ အရူပါဝစရံ၊ သည်။ နဇာတံ၊ မဖြစ်နိုင်။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ (ပရ၀ါဒီ၊ သည်။)ပဋိက္ခိပတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤကား။ အဓိပ္ပါယော၊ အဋ္ဌကထာဆရာ၏ အလိုတည်း။

၃၄၄။ ဓမ္မုပတ္ထဒ္ဓဿ၊ ပညာတရားသည် ထောက်ပံ့အပ်သော။ ဒိဗွစက္ခု-နော၊ ၏။ ယေန၊ အကြင် ဒိဗွစက္ခု၏ ပညာစက္ခု၏ အဖြစ်ကို အလိုရှိခြင်း ကြောင့်။ [ယေန ဒိဗွစက္ခုနော ပညာစက္ခုဘာဝဿ ဣစ္ဆနေန ပဋိဇာနနေန။-အနု။] ဓမ္မုပတ္ထမ္ဘေန၊ ဓမ္မ၏ ထောက်ပံ့ခြင်းကြောင့်။ စက္ခုန္တရဘာဝံ၊ စက္ခု

ရှိရလိမ့်မည်။ ကံပုဒ်က ဗဟုဝုစ်, အာကာရ ဝိသေသံပုဒ်က ကေဝုစ်ဖြစ်နိုင်သောကြောင့် သဒ္ဒါသွား တော်ပါသေး၏။ ဥပမာ-တောနိ ပုဗ္ဗကရဏန္တိ စုစ္စတိ-ကဲ့သို့တည်း။ သို့သော် အနုဘာဝဂေါစရ ဝိသေသတော၀-ဟု ဝိသေသံ၏ အဘိန္နဝိသေသန ရှိမှသာ၍ စာသွားကောင်းပါသည်။

၁။ နစဇာန ။ ဧပ ။ သာဓနတ္ထံ။ ။တေနာတိ မဂ္ဂေါတိ ဝစနေန-အနု။ ထို မဂ္ဂေါ ဟူသော သဒ္ဒါဖြင့် မံသစက္ခုသည် ဥပါဒိန္န ဖြစ်သကဲ့သို့ ဒိဗွစက္ခုလည်း ဥပါဒိန်နံပင်တည်း-ဟု ယူမှားမည်စိုး၍ အနုပါဒိန္နတာသာဓနတ္ထံ နဝုတ္တံ-ဟု ဆိုသည်။ မဂ္ဂေါဟု ဆိုသောကြောင့် မံသစက္ခုကဲ့သို့ ဥပါဒိန္န ဖြစ်သည်ဟု ပြီးစေခြင်း အကျိုးငှါ ဆိုအပ်သည် မဟုတ်-ဟူလို။

အထူး၏ အဖြစ်ကို။ ဝဒတော၊ ဆိုသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ (ဝါဒေါ၊ ၌။) တိဏ်၊ မံသစက္ခု၊, ဒိဗ္ဗစက္ခု၊, ပညာစက္ခု အားဖြင့် သုံးပါးကုန်သော။ စက္ခုနို၊ တို့သည်။ ဘဝေယျု၊ ဖြစ်ကုန်ရာ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပညာစက္ခုဘာဝံ၊ ကို။ ကိဥ္စာပိ နဂ္ဃတိ၊ အကယ်၍ကား အလိုမရှိပါပေ။ (ပန၊ ထိုသို့ပင် အလို မရှိပါသော်လည်း။ ပညာစက္ခုဿ၊ ၏။ အတ္ထိတာယ၊ ကြောင့်။ ပဋိက္ခိပတိ-၌ စပ်။) ဂ္ဃတိ၊ ဤကား။ အဓိပ္ပါယော၊ အဋ္ဌကထာဆရာ၏ အလိုတည်း။

ဒိဗ္ဗစက္ခုကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

၉-ယထာကမ္မူပဂတဉာဏကထာ အဖွင့်

၃၇၇။ ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ ယထာကမ္မူပဂေ သတ္တေ ပဇာနာတီတိ၊ ဟူသော ဤ ဝါကျ၌။ ယထာကမ္မူပဂဉာဏဿ၊ ၏။ ဥပနိဿယော၊ အားကြီးသော မှီရာအကြောင်းဖြစ်သော။ (အားကြီးသောမှီရာအကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဟေတုမန္တိဝိသေသန၊) ဒိဗ္ဗစက္ခုမှိ၊ ၌။ ကရဏနိဒ္ဒေသော၊ ကရိဏ်း ဝိဘတ်ဖြင့် ညွှန်ပြခြင်းကို။ (ဘဂဝတာ) ကတော၊ ပြုတော်မူအပ်ပြီ။ ယထာကမ္မူ-ပဂဉာနနကိစ္စကေ၊ ကထာကမ္မူပဂသတ္တဝါတို့ကို သိခြင်းကိစ္စ ရှိသော။ (သိခြင်း ကိစ္စရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်) (ဒိဗ္ဗစက္ခုမှိ၊ ၌။ ကရဏနိဒ္ဒေသော၊ ကို။ ဘဂဝတာ နကတော၊ ပြုတော်မူအပ်သည် မဟုတ်။) ပန၊ ဆက်။ တံ ကိစ္စကေယေဝ၊ ထို ယထာကမ္မူပဂ ကိစ္စရှိသည်သာလျှင် ဖြစ်သော။ (ဒိဗ္ဗ-စက္ခုမှိ၊၌။) ပရော၊ ပရဝါဒီ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကရဏနိဒ္ဒေသံ၊ ကရိဏ်းဝိဘတ်ဖြင့် ညွှန်ပြခြင်းကို။ မညတိ၊ မှတ်ထင်၏။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ အယောနိသော ဂဟေတ္ဝာ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဂဟကာရော) အာဟ။

ယထာကမ္မူပဂဉာဏမေဝ ဒိဗ္ဗစက္ခုန္တိ လဒ္ဓိတိ ဣမိနာ ဝစနေန၊ ဤစကား ဖြင့်။ ဒိဗ္ဗစက္ခုမေဝ၊ သည်ပင်။ ယထာကမ္မူပဂဉာဏံ၊ တည်း။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်ထိုက်၏။ စ၊ဆက်။ အဋ္ဌာနေ၊ တည်ရာမဟုတ်သောပုဒ်၌။ (ယထာကမ္မူပဂပုဒ်၌။) ဌိတော၊ တည်သော။ ဧဝသဒ္ဒေါ၊ ကို။ ဒိဗ္ဗစက္ခု သဒ္ဒဿ၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုသဒ္ဒါ၏။ ပရတော၊ နောက်၌။ ယောဇေတဗ္ဗော၊ ယှဉ်စေထိုက်၏။ ဟိ၊ မှန်။ [တနည်း-ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧဝသဒ္ဒေါ၊ ကို ။ပေ။ ယောဇေတဗ္ဗော၊ ယှဉ်စေထိုက်သနည်း။] ဟိ(ယသ္မာ)၊ ကြောင့်။ သော၊ ထို ဧဝသဒ္ဒါသည်။ ယထာကမ္မူပဂဉာဏဿ၊ ၏။ ဒိဗ္ဗစက္ခုတော၊ မှ။ အတ္ထန္တရ-ဘာဝံ၊ အနက်တမျိုး၏အဖြစ်ကို။ နိဝါရေတိ၊ တားမြစ်၏။ ဟိ၊ ဗျတိရိတ်ကား။ ဒိဗ္ဗစက္ခုဿ၊ ၏။ ယထာကမ္မူပဂဉာဏတော၊ မှ။ (အတ္ထန္တရဘာဝံ၊

ကို။) နှ နိဝါရေတိ၊ မတားမြစ်။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ [အဌာနေ ဌိတော ဧဝသဒ္ဒေါ ဒိဗ္ဗစက္ခုသဒ္ဒဿ ပရတော ယောဇေတဗ္ဗော၊ ၏။]

ယထာကမ္မုပဂတညာကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ။ ပြီ။

၁၀-သံဝရကထာ အဖွင့်

၃၇၉။ စာတုမဟာရာဇိကာနံ၊ စတုမဟာရာဇ်ဘုံ၌ဖြစ်သော နတ်တို့၏။ သံဝရသံဝရသဗ္ဘာဝေါ၊ သံဝရအသံဝရ၏ ထင်ရှားရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ အာဋ္ဌာနာဋိယသုတ္တေန၊ အာဋ္ဌာနာဋိယသုတ်ဖြင့်။ ပကာသိတော၊ ထင်ရှားပြအပ်ပြီ။ ["သန္တိ ဘိက္ခဝေ ယက္ခာ (နတ်ဘီလူးတို့သည်။) ယေဘုယ္ယေန ပါဏာတိပါတာ"စသည်ဖြင့် ပြအပ်ပြီ။] ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ တာဝတိံသေ ဒေဝေ ဥပါဒါယာတိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဂဟကာရော)အာဟ၊ ဆိုပြီ။ ဧဝံ သတိ၊ ဤသို့ ဖြစ်လသော်။ (တာဝတိံသာနတ်တို့၌ သံဝရ အသံဝရ မရှိလသော်) သုဂတိကထာယံ၊ သုဂတိကထာ၌။ တာဝတိံသေ၊ တာဝတိံသာ နတ် အပေါင်း၌။ သင်္ဂဟိတာနံ၊ သိမ်းယူရေတွက်အပ်ကုန်သော။ ပုဗ္ဗဒေဝါနံ၊ သိကြားမရောက်မီ ရှေး၌ ဖြစ်နှင့်ကြသော နတ်အသုရာတို့၏။ သုရာပါနံ၊ သေရည်အရက် သောက်ခြင်းကို။ (သုယျတိ၊ ကြားအပ်၏။ ကုမ္ဘဇာတ်၌ "ယံ ဝေ ပိဝိတ္ဝာ ပုဗ္ဗဒေဝါ ပမတ္တာ"စသည်ဖြင့် ကြားအပ်၏။) သက္ကဒေဝါနံ၊ သိကြားနတ်တို့၏။ သုရာပါနနိဝါရဏံ၊ သေရည် အရက် သောက်ခြင်းကို တားမြစ်ခြင်းကို။ သုယျတိ၊ကြားအပ်၏။ တေသံ၊အသုရာတို့၏။ တံ သုရာပါနံ၊ ထို သေရည်အရက်ကို သောက်ခြင်းသည်။ အသံဝရော၊ အသံဝရသည်။ နှ ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝတ္တုံ၊ ဆိုထိုက်သည်။ ဟောတိ။

သံဝရကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

တတိယဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

၄-စတုတ္ထဝဂ္ဂ

၁-ဂိဟိသ အရဟာတိကထာ အဖွင့်

၃၈၇။ ဂိဟိသံယောဇနသမ္မယုတ္တတာယာတိ ဧတေန၊ ဟူသော ဤပါဠိ ဖြင့်။ (ဒသေတိ-၌ စပ်။) ဂိဟိဆန္ဒရာဂသမ္မယုတ္တတာယ ဧဝ၊ ကာမဂုဏ်ကို ခံစားသော လူအဖြစ်၌ ဆန္ဒရာဂနှင့် ယှဉ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ပင်။ ဂိဟီတိ၊ လူ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ဗျဉ္ဇနမတ္တောန၊ အသင်္ခအပြင်မျှကြောင့်။ (ဂိဟီတိ၊ လူ ဟူ၍။) နှ (ဝုစ္စတိ)၊ ဆိုအပ်သည် မဟုတ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမံ အတ္ထံ၊ ဤ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ (သင်္ဂဟကာရော)ဒသေတိ၊ ပြ၏။

ဂိဟိသ အရဟာတိကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

၂-ဥပဝတ္တိကထာ အဖွင့်

၃၈၈။ အယေၖနိသောတိ၊ ဟူသော်ပါ၌၌။ သြပပါတိကော၊ ဥပပတ်ပဋိသန္ဓေရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထို သုဒ္ဓါဝါသဘုံ၌။ တဿာယေ-ဝူပပတ္တိယာ၊ ထို ဥပပတ် ပဋိသန္ဓေဖြင့်ပင်။ ပရိနိဗ္ဗာယိ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြု၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အတ္ထံ၊ အနက်ကို။ ဂဟေတ္ဝာ၊ ယူ၍။ ဣတိ၊ ဤကား။ အဓိပ္ပါယော၊ အဋ္ဌကထာဆရာ၏ အလိုတည်း။

ဥပပတ္တိကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

၄-သမန္နာဂတကထာ အဖွင့်

၃၉၃။ သမန္နာဂတကထာယံ၊ ၌။ ပတ်ံ၊ ရောက်ခြင်း ရခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ပဋိဇာနန္တော၊ ဝန်ခံသော ပရဝါဒီသည်။ စတူဟာ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓေဟိ၊ တို့နှင့်။ သမန္နာဂမံ ဝိယ၊ ပြည့်စုံခြင်းကိုကဲ့သို့။ (စတူဟိ ဖလေဟိ၊ တို့နှင့်။) သမန္နာဂမံ၊ ပြည့်စုံခြင်းကို။ နှ ဝဒတိ၊ မဆို။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ တဿ၊ထို ပရဝါဒီ၏ အပေါ်၌။ စတူဟိ၊ ကုန်သော။ ဖဿာဒီဟိ၊ ဖဿ အစရှိသည် တို့နှင့်။ [အာဒိဖြင့် ဝေဒနာ သညာ စသည်တို့ကို ယူ။] သမန္နာဂမပ္ပသင်္ဂေါ၊

ပြည့်စုံခြင်းဌ လျှင်းပါးဘွယ်သည်။ ယထာ၊ အကြင်အကြောင်းကြောင့်။ ဟောတိ၊ ၏။ တံ၊ ထို အကြောင်းကို။ ဝတ္တုမ်ဟို၊ ဆိုထိုက်၏။

၃၉၇။ ဣမိနာဝ နယေနာတိ၊ ကား။ တတ္ထ ဒ္ဝေ သမန္နာဂမာတိ အာဒိ၊ အစရှိသော။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော စကားကို။ ယောဇေတဗ္ဗံ၊ ယှဉ်စေထိုက်၏။ ဝါ၊ သုံးစွဲထိုက်၏။ တတ္ထ၊ ထို တတ္ထ ဒ္ဝေ သမန္နာဂမာ အစရှိသော စကားရပ်၌။ ရူပါဝစရာဒီသု၊ ရူပါဝစရ အစရှိသော ဘုံတို့တွင်။ အညတရဘူမိ၊ အမှတ်မထား တပါးပါးသော ဘုံသို့။ (ဘုံ-ဟူသော စျာန်သို့ ဟူလို။) ပဌမဇ္ဈာနာဒိဝသေန၊ ပဌမစျာန် အစရှိသော တရားတို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပါပုဏန္တိဿ၊ ငရဲသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ပဌမဇ္ဈာနာဒီနံ၊ ပဌမစျာန် အစရှိသော တရားတို့ကို။ ပဋိလာဘော၊ ရခြင်းသည်။ ပတ္တိ ဓမ္မော နာမ၊ ရခြင်းသဘော မည်၏။ ဝါ၊ ရောက်ခြင်းသဘော မည်၏။ ပဌမဇ္ဈာနာဒီသု၊ ပဌမစျာန် အစရှိသော တရားတို့သည်။ နိရုဒ္ဓေသုပိ၊ ချုပ်ပါကုန်သော်လည်း။ အနိရုဇ္ဈနတော၊ ရခြင်း၏ ပဋိပက္ခမဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ စိတ္တဝိပ္ပယုတ္တော၊ စိတ်နှင့်မယှဉ်သော။ သခ်ါရော၊ သင်္ခါရတရားတည်း။ ယေန၊ ယင်းသို့ မဋိပက္ခဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ [ဂြိုးနိဿယဌ် "အကြောင်းသင်္ခါရဖြင့်"ဟု ပေးလေ၏။] သုပန္တော၊ အိပ်နေသူကဲ့ဌင်း။ သဗ္ဗာယဝဒိပ-သုတော စ၊ စာအံခြင်း အစရှိသည်ဌ် အားထုတ်နေသူကဲ့ဌင်း။ ဇတဟိ၊ ပုံ ပဌမစျာန် အစရှိသည်တို့နှင့်။ သမန္နာဂတောတိ၊ ပြည့်စုံသူ ဟူ၍။ ပုစ္ဆတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။

သမန္နာဂတကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

၆-ဗောဓိယာ ဗုဒ္ဓါတိကထာ အဖွင့်

၃၉၈။ တသ္မာတိ၊ ကား။ ယထာဝုတ္တသ္မာ၊ အကြောင် အကြောင် ဆိုအပ်ပြီးသော။ ဉာဏဒ္ဒယဿ၊ လေးပါးသော မဂ်ဉာဏ်, သဗ္ဗညုတဉာဏ် ဟူသော ဉာဏ် ၂-ပါးအပေါင်း၏။ ဗောဓိဘာဝတော၊ ဗောဓိ မည်သည်၏ အဖြစ်

၁။ ယထာ ။ ဗေ ။ တံ ဝတ္တုမ်ဟို။ ။ဤစကားဖြင့် စကုဖသကဲ့နှင့် ပြည့်စုံမှုစသည်ကို ပါဠိတော်၌ သကဝါဒီက စောဒနာထားသော်။ "ငါ့စာဒနာမှုကို မပြုဆိုအံ့"ဟု ဇီကာဆရာ ဆိုသည်။ ထို့ကြောင့် အနုဋီကာ၌ ဇီကာဆရာ၏ စကားကို ပယ်ရန်အားဖြင့် "ပဌမံ အဝဂဓမော (ရခြင်း)။ အဝဂဓမော နာမ သမန္နာဂမော ဝေဝစနံ ရဖြင်းဆိုပြီး ပြည့်စုံခြင်း ဖြစ်၏။ သို့ကြောင့် ပါဠိယံ စတ္တာဟ သမန္နာဂမော စောဒေတဗ္ဗော"ဟု ဆိုသည်။

ကြောင့်။ တံ၊ ထိုဉာဏ် ၂-ပါးအပေါင်းကို။ အဂ္ဂဟေတ္ဝာ၊ မယူမူ၍။ ပတ္တိ-ဓမ္မဝသေန၊ ရောက်ခြင်းသဘော၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဝါ၊ စိတ္တဝိပ္ပယုတ္တသင်္ခါရ ဖြစ်သော ရခြင်း သဘော၏ အဖြစ်ဖြင့်။ နတ္ထိတာယ၊ မရှိဘည်၏ အဖြစ် ကြောင့်။ ဗောဓိယာ၊ ဗောဓိနှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဗုဒ္ဓေါ၊ ဗုဒ္ဓမည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ယေသံ၊ အကြင် ပရဝါဒီတို့၏။ လဒ္ဓိ၊ အယူသည်။ (အတ္ထိ) တေ၊ ထိုပရဝါဒီတို့ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ပုစ္ဆာ စ၊ မေးခြင်းသည်၎င်း။ အနုယောဂေါ စ၊ စိစစ်ခြင်းသည်၎င်း။ သကဝါဒိဿ၊ သကဝါဒီ၏ မေးခြင်း, စိစစ်ခြင်းတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ယောဇနာ၊ အနက်ကို ယှဉ်စေခြင်းကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ မှတ်ထိုက်၏။

ဗောဓိယာ ဗုဒ္ဓေါတိကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

၇-လက္ခဏကထာ အဖွင့်

၄၀၂။ ဗောဓိသတ္တမေဝ သန္ဓာယ ဝုတ္တန္တိ၊ ကား။ လက္ခဏသမန္နာ-ဂတေသု၊ ၃၂-ပါးသော ယောက်ျားမြတ်တို့၏ လက္ခဏာတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့နှင့်။ အဗောဓိသတ္တေ၊ ဘုရားအလောင်းမဟုတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ ဆဋ္ဌေတ္ဝာ၊ စွန့်၍။ ဗောဓိသတ္တမေဝ၊ ကိုသာ။ ဂဟေတ္ဝာ၊ ၍။ ဣဒံ သုတ္တံ၊

၁။ အဂ္ဂဟေတ္ဝာ ။ ပေ ။ နတ္ထိတာယ။ ။"အဂ္ဂဟေတ္ဝာ" အရ "မယူ" ဟူသည် "သကဝါဒီ၏ မယူခြင်းတည်း။ ထိုသို့မယူလျှင် "ပတ္တိဓမ္မ"ဟု ခေါ်အပ်သော မဂ်ဉာဏ် ၄-ပါးနှင့် သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို ရခြင်းတို့တွင် မဂ်ဉာဏ်ကို ရခြင်းသည် ဘုရား ရှင်၏ သန္တာန်၌ ထို အချိန်မှာ မရှိတော့ရကား "အဂ္ဂဟေတ္ဝာ"နှင့် တွဲဖို့ရန် "နတ္ထိ-တာယ"ပါဌ်သာ ပါဌ်မှန်တည်း။

စာစပ်ပုံ။ ။"နတ္ထိတာယ" ကို "ဗောဓိယာ သမန္နာဂတော ဗုဒ္ဓေါတိ ယေသံ လဒ္ဓိ"ဟူသော အနိယမဝါကျအတွင်း၌ မစပ်ပဲ"တေ သန္ဓာယ ပုစ္ဆာ အနုယောဂေါ စ" ဟူသော နိယမဝါကျ၌ စပ်ပါ။ ဆိုလိုရင်းကား- ထို မဂ်ဉာဏ်နှင့် သဗ္ဗညုတဉာဏ် ၂-ပါးစုံကို အဂ္ဂဟေတ္ဝာ (မယူလိုက်လျှင်) ပတ္တိဓမ္မ အဖြစ်ဖြင့် ဗောဓိတရား မရှိတော့ သည့်အတွက် "ဗောဓိယာ သမန္နာဂတော ဗုဒ္ဓေါ" ဟူသော ပရဝါဒီ၏ အယူမှားကို ပယ်ရှားဖို့ရန် သကဝါဒီက "ဗောဓိယာ ဗုဒ္ဓေါ"ဟု ပုစ္ဆာလည်းထုတ်, ဗောဓိယာ နိရုဒ္ဓါယ ။ ပေ ။ အဗုဒ္ဓေါ ဟောတိ"ဟု အနုယောဂလည်း လုပ်သည်-ဟူလို။

ဆက်ဦးအုံ။ ။ဗုဒ္ဓမည်ခြင်း၏ အကြောင်းသည် သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်သာဖြစ်၏။ မဂ်ဉာဏ် ၄-ပါးကား သဗ္ဗညုတဉာဏ်၏ အကြောင်းရင်း အခြေခံသာဖြစ်သည်။ ဗုဒ္ဓ အမည်ရခြင်း၏ လိုရင်းမဟုတ်။ ထို့ကြောင့် "တာယ ဗောဓိယာ ဒုက္ခံ ပရိဇာနာတ်" စသည်ဖြင့် သကဝါဒီက မေးသောအခါ ထို (ဗောဓိက မဂ်ဉာဏ်၏ ကိစ္စကို ပြုနိုင် သောကြောင့်) "နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ"ဟု ပရဝါဒီ ပယ်သည်။

ဤ ဒွတ္တိ ံသိမာနိ အစရှိသောသုတ်ကို။ (ဘဂဝတာ။) ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ ဗောဓိသတ္တ-တော၊ မှ။ အညော၊ သော။ လက္ခဏသမန္နာဂတော၊ ၃၂-ပါးသော ယောက်ျားမြတ်တို့၏ လက္ခဏာတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ နနတ္ထိ၊ မရှိ မဟုတ် ရှိသည်သာ။ ("နတ္ထိတိ" ဟု ဣတိ သဒ္ဒါ ပါသည်ကား မကောင်း။ ရှေးနိဿယ၌လည်း မပါ။) သဗ္ဗေသံ၊ ကုန်သော။ လက္ခဏသမန္နာဂတာနံ၊ တို့၏။ ဗောဓိသတ္တတာအပိ၊ ဘုရားအလောင်း၏အဖြစ်သည်လည်း။ နနတ္ထိ၊ သည်သာ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အသာဓကံ၁၊ သာဓကမမြောက်။ ဣတိ (အယံ)၊ ဤ ဆိုအပ်ပြီးကား။ အဓိပ္ပါယော၊ အဌကထာဆရာ၏ အလိုတည်း။

လက္ခဏကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

ဂ-နိယာမောက္ကန္တိကထာ အဖွင့်

၄၀၃။ ဌပေတွာ ပါရမီပူရဏန္တိ၊ ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ ပါရမီပူရဏေနေဝ၊ ပါရမီတော်တို့၏ ပြည့်ခြင်းကြောင့် သာလျှင်။ တေ၊ ထို ဘုရားအလောင်း တော်တို့ကို။ ဗောဓိယာ နိယတာ နရာတိ၊ တို့ ဟူ၍။ ဝါ။ ဗောဓိ၌ မြဲသော သတ္တဝါတို့ဟူ၍။ ဝုစ္စန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ။ ဤ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ စ၊ ဆက်။ ကေဝလဉ္ဒိ နန္တိအာဒိနာ၊ အစရှိသော ပါဌ်ဖြင့်။ နိယာမ-ကဿ နာမ၊ ဘုရားအလောင်း၏အဖြစ်၌ မြဲစေတတ်သည်မည်သော။ ကဿစိ၊ တစုံတခုသောတရား၏။ ဥပ္ပန္နတ္တာ၊ ဘုရားအလောင်း၏ သန္တာန်၌ ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နဗျာကရောန္တိ၊ ဗျာဒိတ် စကားကို မိန့်တော် မူကုန်သည် မဟုတ်။ ဣတိ၊ ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ [ဗျာဒိတ်ပေးတော်မူချိန်၌ ဘုရား

၁။ **တသ္မာ အသာဓက**။ ။တသ္မာဖြင့် ရှေ့ ၂-ဝါကျကို ပြန်၍ ညွှန်းသည်။ ဆိုလိုရင်းကား ဘုရားအလောင်း မဟုတ်သော စကြာမင်းများလည်း ၃၂-ပါးသော ယောက်ျားမြတ်လက္ခဏာနှင့် မပြည့်စုံ မဟုတ်, ပြည့်စုံသည်သာ။ ထို လက္ခဏာများနှင့် ပြည့်စုံသူ အားလုံးလည်း ဘုရားအလောင်းမဟုတ်, တချို့သာ ဟုတ်၏။ ထို့ကြောင့် "၃၂-ပါးသော လက္ခဏာနှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဘုရားအလောင်းသာဖြစ်၏" ဟူသော ပရဝါဒီ၏ အယူကို "ဒွတ္တိ ံသိမာန်" စသော ပါဋ္ဌိတော်က သာဓက အဖြစ်ဖြင့် မပြီးစေနိုင်ရကား ထိုပါဋ္ဌိတော်ကို ဆောင်ပြအပ်သော်လည်း မဆောင်ပြခြင်းနှင့် သဘောတူပင် ဖြစ်သည်-ဟူလို။

တသ္မာတိ ယသ္မာ အဗောဓိသတ္တဿပိ စက္ကဝတ္တိနော လက္ခဏေဟိ သမန္နာဂမော, ဗောဓိသတ္တဿပိ စရိမဘဝတော အညတ္တ အသမန္နာဂမော ဟောတိ၊ တသ္မာ လက္ခဏ-သမန္နာဂတော ဗောဓိသတ္တော ဝါတိ ဣမဿတ္ထဿ အသာဓကံ၊ တေနာဟ "အာဘ-တမ္မိ အနာဘတသဒိသမေဝါ" တိ၊-အနူ။

အလောင်းဖြစ်သူ၏ သန္တာန်မှာ ဘုရားဖြစ်ပို့ရန် နိယာမက တရား တမျိုးမျိုး ဖြစ်ပြီးသည့်အတွက် ထို တရားကို ကြည့်တော်မူ၍ ဗျာဒိတ် ပေးတော် မူကြသည်မဟုတ်။ "ကောန် ပါရမီဖြည့်၍ ဘုရားဖြစ်လိမ့်မည်"ဟု ဉာဏ်တော်ဖြင့် မြော်မြင်တော် မူသောကြောင့်သာ ဗျာဒိတ်ပေးတော်မူကြသည်–ဟူလို။]

နိယာမောက္ကန္တိကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

၁၀-သဗ္ဗသံယောဇပဟာနကထာ အဖွင့်

၄၁၃။ နိပ္ပရိယာယေနေဝါတိ၊ ဟူသောပါဠိ၌။ [ဝုတ္တံ ဟောတိ-၌စပ်။] အဝသိဋ္ဌဿ၊ ကြွင်းကျန်သော။ ပဟာတဗ္ဗဿ၊ပယ်ထိုက်သော သံယောဇဉ်၏။ အဘာဝါ၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ (အရဟတ္တံ၊အရဟတ္တဖိုလ်သည်။) သဗ္ဗသံယော-ဇနပဟာနံ၊အလုံးစုံသော သံယောဇဉ်တို့ကို ပယ်ကြောင်း တရားတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမံ ပရိယာယံ၊ ဤပရိယာယ်ကို။ အဂ္ဂဟေတ္ဝာ၊မယူမူ၍။ အရဟတ္တမဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။ ပဇဟနတော ဧဝ၊ ပယ်ခြင်းကြောင့် သာလျှင်။ (အရဟတ္တံ၊ သည်။ သဗ္ဗသံယောဇနပဟာနံ၊ တည်း။) ဣတိ၊ သို့။ ဂဏှာတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤအနက် အဓိပ္ပါယ်သည်။ ဝါ၊ ကို။ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သည်။ ဝါ၊ ဆိုလိုသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

အပဟီနဿ အဘာဝါတိ (ဧတ္ထ)၊ ဟူသောပါဠိ၌။ အဝသိဋ္ဌဿ၊ သော။ ပဟာတဗ္ဗဿ၊ ၏။ အဘာဝါ၊ ကြောင့်။ ပဋိဇာနာတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ပဒကာရ ဆရာတို့ ဆိုကြကုန်၏။ အနဝသေသပဟာနန္တိ ဧတ္ထာပိ၊ ဟူသော ဤပါဠိ၌လည်း။ တထာ၊ ထို့အတူတည်း။ (အဝသိဋ္ဌဿ ပဟာ-တဗ္ဗဿ အဘာဝါပင်တည်း။)ဧဝံ သတိ၊ ဤသို့ ဝန်ခံလသော်။ [ဧဝံ သတိတိ ယဒိအနဝသေသတာမတ္တေနတထာပဋိဇာနာတိ။ပယ်ထိုက်သောသံယောဇဉ်၏ အကြွင်းမရှိသည်၏အဖြစ်မျှဖြင့် ဝန်ခံသည်ရှိသော်။-အနု။]တေန၊ ထို ပရဝါဒီ သည်။ အတ္တနော၊ ၏။ လဒ္ဓိ၊ ကို။ ဆဋ္ဌေတ္ဝာ၊ စွန့်၍။ သကဝါဒိဿ၊ ၏။ လဒ္ဓိယာ၊ အယူအားဖြင့်။ ပဋိညာတံ၊ ဝန်ခံအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤ အပြစ်သည်။ အာပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။

သဗ္ဗသံယောဇပဟာနကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

စတုတ္ထဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

၅–ပဋ္ဌမဝဂ္ဂ

၅–ဝိမုတ္တိကထာ အဖွင့်

၄၁၈။ (သေသာနိ၊ဖိုလ်ဉာဏ်မှ ကြွင်းသော ဝိပဿနာဉာဏ်, မဂ်ဉာဏ်, ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်တို့သည်။) ဖလဉာဏ်၊ဝိမုတ္တိအစစ်ဖြစ်သော ဖိုလ်ဉာဏ်သည်။ နဟောန္တိ၊ မဟုတ်ကုန်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ (သေသာနိ၊ ဖိုလ်ဉာဏ်မှ ကြွင်းသော ဝိပဿနာဉာဏ် မဂ်ဉာဏ် ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်တို့ကို။) ဝိမုတ္တာနီတိ ဝါ၊ ဝိမုတ္တ တို့ ဟူ၍လည်း။ (နဝတ္တဗ္ဗာနိ၊ မဆိုထိုက်ကုန်။) တဒင်္ဂဝိမုတ္တိယာဒိ-ဘာဝတော၊ တဒင်္ဂဝိမုတ္တိ အစ ရှိသည်တို့၏ အဖြစ်ကြောင့်ဝင်း။ [အာဒိဖြင့် သမုစ္ဆေဒဝိမုတ္တိ, ဝိမုတ္တိ ဇာနာတိ အရ ဝိမုတ္တိတို့ကို ယူပါ။] မဂ္ဂေန၊ မဂ်ဖြင့်။ ပဟီနာနံ၊ ပယ်အပ်ပြီးကုန်သော ကိလေသာတို့၏။ ပုန၊ တဖန်။ အနုပ္ပတ္တိ-တော စ၊ မဖြစ်ခြင်းကြောင့်ဝင်း။ အဝိမုတ္တာနီတိ ဝါ၊အဝိမုတ္တတို့ ဟူ၍လည်း။ နဝတ္တဗ္ဗာနိ၊ ကုန်။ ဣတိ (အယံ)၊ ဤဆိုအပ်ပြီးကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ စ၊ ဆက်။ ဇ္ဈတ္တေ၊ ဤ လေးပါး ဉာဏ်တို့တွင်။ ဂေါတြဘုဉာဏံ၊ ဂေါတြဘုဉာဏ်ကို။ ဝိပဿနာဂုဟာဏေန၊ ဝိပဿနာသဒ္ဒါဖြင့်။ ဂဟိတံ၊ ယူအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။

ဝိမုတ္တိကထာဝတ္တနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

၂–အသေခဉာဏကထာ အဖွင့်

၄၂၁။ နပနေတံ အသေခန္တိ ဧတေန၊ဟူသော ဤပါဠိဖြင့်။ အသေခ-ဝိသယတ္တာ၊ အသေခပုဂ္ဂိုလ်ဟူသော အာရုံရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အသေခ-မေဝ၊ အသေခ သာလျှင် ဖြစ်သော။ ဉာဏံ၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပရဿ၊ ပရဝါဒီ၏။ လဒ္ဓိ၊ သည်။ (ဟောတိ။) ပန၊ ထိုသို့ပင် အယူရှိပါသော်လည်း

၀။ ဖလဉာဏံ နဟောန္တီ။ ။ဖိုလ်ဉာဏ်သည်သာ "ဝိမုတ္တ" အစစ်တည်း။ ဖိုလ်ဉာဏ်မှ ကြွင်းသော ဝိပဿနာဉာဏ်, မဂ်ဉာဏ်, ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်တို့ကား ဝိမုတ္တအစစ် မဟုတ်ကြ။ ထို့ကြောင့် "သေသာနိ" ပုဒ်ကို အနုဋ္ဌီကာမှီး၍ ထည့်ရသည်။ သေသာနိ ဟူသောပဓာန ကတ္တားကိုငဲ့၍ ဖလဉာဏ်ဟူသောအပဓာန ကတ္တားကိုမငဲ့ပဲ "နဟောန္တိ" ဟု ဗဟုဝုစ်ကြိယာ ရှိပါစေ၊ ရှေး နိဿယ ဦးလည်း ဗဟုဝုစ်ကြိယာပင် ရှိသည်။ "နဝတ္တဗ္ဗာနိ" ကား နောက်မှ ပြန်၍ ယိုက်သော ပုဒ်တည်း။ ဖိုလ်ဉာဏ်မှ ကြွင်းသော ဉာဏ်တို့ကို ဖိုလ်ဉာဏ်ကဲ့သို့ ဝိမုတ္တ အစစ် မဟုတ်သောကြောင့် "ဝိမုတ္တ" ဟုဂုဏ်း, တဒင်္ဂဝိမုတ္တိ စသည် ဖြစ်သောကြောင့် "အဝိမုတ္တ" ဟုဂုဏ်း မဆိုထိုက်ကုန်–ဟူလို။

အသေခဿ၊ အသေခ ပုဂ္ဂိုလ်၏။ (ဉဏံ၊ သည်။) နဟ၊ မဟုတ်။ ဣတိ ဣမံ အတ္ထံ၊ ဤ အနက်ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ [အသေခေ အာရဗ္ဘ ပဝတ္တတ္တာအသေခ-ဉဏန္တိ ပရဿ လဒ္ဓိ, နအသေခေ အသေခဓမ္မေ ပရိယာပန္နန္တိ ဣမမတ္ထမာဟ "ဧတေန ။ ပ ။ ဒဿေတီ" တိ။—အနု။]

အသေခဉဏကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

၃-ဝိပရီတကထာ အဖွင့်

၄၂၄။ နပထဝီယေဝါတိ၊ ဟူသော ပါဋ္ဌ၏။ လက္ခဏပထဝီယေဝ၊ ထဒ္ဓ-လက္ခဏာရှိသော ပထဝီဓာတ်သည်သာလျှင်(ပထဝီ၊သည်။နဟောတိ၊မဟုတ်။) ဝါ၊ တနည်း။ သသမ္ဘာရပထဝီယေဝ၊ အဆောက်အဦနှင့်တကွ ဖြစ်သော မြေကြီးသည်သာ။ (ပထဝီ၊ သည်။) နဟောတိ၊ မဟုတ်။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ အနိစ္စေ နိစ္စန္တိအာဒိဝိပရိယာသော ပန ဝိပရီတဉဏံ နာမာတိ၊ဟူသော စကားကို။ အညာဏေပိ၊ ဉဏ်မဟုတ်သောတရားဌ်လည်း။ ဉဏဝေါဟာရံ၊ ဉဏ်ဟူသော အခေါ်အဝေါ်ကို။ အာရောပေတွာ၊ တင်စား၍။ ဝဒတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ၊ ၏။

ဝိပရီတကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

၄-နိယာမကထာ အဖွင့်

၄၂၈—၄၃၁။ သစ္စာနုလောမံ၊ သစ္စာလေးပါးကို ထိုးထွင်း၍ သိတတ်သော မဂ်ဉဏ်အားလျော်သော။ မဂ္ဂဉဏာနုဂတိကံ၊ မဂ်ဉဏ်သို့ အစဉ်လိုက်သော ဖြစ်ခြင်းရှိသော။ ယံ၊ အကြင်ဝိပဿနာဉဏ်ကို။ ပဿန္တော၊ မြင်တော်မူသော။ ဘဂဝါ၊ သည်။ (အယံ၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်သည်။) ဘဗ္ဗော၊ သစ္စာလေးပါးကို သိခြင်းငှါ ထိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဇာနာတိ၊ ၏။ (တံ) ဉဏံ၊ ထို ဝိပဿနာဉဏ်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ လဒ္ဓိ၊ ပရဝါဒီ၏ အယူသည်။ (ဟောတိ။)

ပဋမပဉ္စမေဝ စတုတ္ထံ ကတွာတိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ဤပါဋ္ဌ၌။ နိယတဿ အနိယာမဂမနာယာတိ၊ ဟူ၍။ ဝိပရီတာနုယောဂတော၊ ပြောင်းပြန်ဖြစ်သော စိစစ်ကြောင်း ပြဿနာမှ။ ပဘုတိ၊ စ၍။ ဂဟေတွာ၊ ရေတွက်၍။ စတုတ္ထန္တိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဂဟကာရော) အာဟ၊ ပြီ။ [ပဋမ ပြဿနာကိုပင် စတုတ္ထ ပြဿနာ လုပ်၍ မေးပြန်သည်။ စတုတ္ထ ပြဿနာ ဖြစ်အောင်ကိုကား ဒုတိယ ပြဿနာမှစ၍ ရေတွက်ရသည်။ သို့မဟုတ်လျှင် စတုတ္ထမဖြစ်ပဲ ပဉ္စမ ဖြစ်သွားလိမ့်မည်။]

နိယာမကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

၅-ပဋိသမ္ဘိဒါကထာ အဖွင့်

၄၃၂--၄၃၃။ ယံကိဉ္စိ၊အမှတ်မရှိကြွင်းမဲ့ဥဿုံ အလုံးစုံသော။အရိယာနံ၊ အရိယာ ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ဉာဏံ၊ သည်။ (အတ္ထိ။) သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော ဉာဏ်သည်။ လောကုတ္တရမေဝ၊ လောကုတ္တရာချည်းသာတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဂဏ္ဍန္တေနပိ၊ ယူပါသော်လည်း။ ဝါ၊ ယူသော ပရဝါဒီသည်လည်း။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော။ ဉာဏံ၊ဉာဏ်သည်။ ပဋိသမ္ဘိဒါ၊ ပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏ်သည်။(ဟောတိ။) ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္တုံ၊ဌါ။နသက္ကာ၊မတတ်ကောင်း။(ကသ္မာ၊ကြောင့်။သဗ္ဗံ ဉာဏံ ပဋိသမ္ဘိဒါ-တိဝတ္တုံ နသက္ကာ၊ နည်း။) ဟိ (ယသ္မာ)၊ ကြောင့်။ အနရိယာနမ္ပိ၊ အရိယာ မဟုတ်သော ပုထုဇဉ်တို့၏လည်း။ ဉာဏံ၊ သည်။ ဉာဏမေဝ၊ ဉာဏ်ပင်တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ (သဗ္ဗံ ဉာဏံ ပဋိသမ္ဘိဒါတိ ဝတ္တုံ နသက္ကာ။) [ပဋိသမ္ဘိဒါ ဉာဏ်မှန်သမျှ အရိယာ ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ သန္တာန်၌သာဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် "သဗ္ဗံ ဉာဏံ ပဋိသမ္ဘိဒါ"ဟု ဆိုရာဝယ် အရိယာ မဟုတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဉာဏ်လည်း ပါဝင်၍ နေသောကြောင့် "သဗ္ဗံ ဉာဏံ ပဋိသမ္ဘိဒါ"ဟု မဆိုထိုက်။]

ဝါ၊ တနည်း။ တဿ၊ ထို အရိယာမဟုတ်သော ပုထုဇဉ်တို့၏ ဉာဏ်၏။ ဉာဏတံ၊ ဉာဏ်၏ အဖြစ်ကို။ (ပရဝါဒီ၊ သည်။) နဣစ္ဆတိ၊ အလိုမရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဆိုထိုက်၏။ (ပရဝါဒီက ပုထုဇဉ်သန္တာန်၌ ဖြစ်လျှင် ဉာဏ် ဟုပင် အလို ရှိဟန် မတူ-ဟူလို။) ပထဝီကသိဏသမ္မုတိယံ သမာပတ္တိဉာဏံ သန္ဓာယာတိ (ဧတ္ထ)၊ ဟူသော ဤပါဌ်၌။ အနရိယဿ၊ အရိယာမဟုတ်သော ပုထုဇဉ်၏။ ဧတံ ဉာဏံ၊ ဤသမာပတ္တိဉာဏ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ (ပဋိကွိပတိ။) ဣတိ အဓိပ္ပါယော၊ ဤသို့သော အလိုသည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။

ပဋိသမ္ဘိဒါကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

၆-သမ္မုတိဉာဏကထာ အဖွင့်

၄၃၄-၄၃၅။ သစ္စန္တိ ဝစနသာမညေန၊ သစ္စံ ဟူသော သဒ္ဒါသာမညကြောင့်။ဥဘယဿပိ၊ သမ္မုတိသစ္စာ ပရမတ္ထသစ္စာ ၂-ပါးအပေါင်း၏လည်း။ သစ္စသာမညတ္တံ၊ သစ္စာအားဖြင့် တူသည်၏အဖြစ်ကို။ ဂဟေတ္ဒာ၊ ၍။ ဝဒတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဒဿေန္တော၊ ပြလိုသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တတ္ထာတိအာဒိံ၊ ကို။ (သင်္ဂဟကာရော) အာဟ။

သမ္မုတိဉာဏကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

၇-စိတ္တာရမ္မဏကထာ အဖွင့်

၄၃၆—၄၃၈။ ဖဿသ ဖုသနလက္ခဏံ မနသိကရောတောတိ ဧတေန၊ ဟူသော ဤပါဠိဖြင့်။ ပုရိမာ၊ ရှေးဦးဖြစ်သော။ ဝတ္တာဗျပဋိညာ၊ ဆိုထိုက်၏ဟု ဝန်ခံခြင်းကို။ အနုပဒမမုမနသိကာရတော၊ အစဉ်အတိုင်း ဖြစ်သော ပုဒ်၏ တရားကို နှလုံးသွင်းခြင်းမှ။ (ဖဿကို နှလုံးသွင်းခြင်း, ဝေဒနာကို နှလုံးသွင်းခြင်း, သညာကို နှလုံးသွင်းခြင်းမှ။) အညံ၊ အခြားသော။ သမုဒါယ-မနသိကာရံ၊ အပေါင်းကို နှလုံးသွင်းခြင်းကို။ (ဖဿ ဝေဒနာ သညာ စသော အပေါင်းကို နှလုံးသွင်းခြင်းကို။) သန္ဓာယ၊ ၍။ (ပရဝါဒိနာ၊ သည်။) ကတာ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ ဤအနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။

စိတ္တာရမ္မဏကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

၈-အနာဂတညာဏကထာ အဖွင့်

၄၃၉—၄၄၀။ သဗ္ဗသ္မိံပိတိ၊ ဟူသော ပါဠိ၌။ "ပါဠလိပုတ္တာသ ခေါ" တိအာဒိနာ၊ ပါဠလိပုတ္တာသ ခေါ အစရှိသည်ဖြင့်။ အနာဂတေ ဉာဏန္တိ၊ အနာဂတေ ဉာဏံ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အနာဂတဘာဝသာမညေန၊ အနာဂတ်အဖြစ်ဖြင့် တူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အနန္တရာနာဂတေပိ၊ အခြားမဲ့ဖြစ်သော အနာဂတ်အာရုံ၌လည်း။ ဉာဏံ၊ ကို။ (ပရဝါဒိနော၊ တို့သည်။) ဣစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤ အနက်သည်။ ဝါ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဝါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

အနာဂတဉာဏကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

၉-ပဋုပ္ပန္နဉာဏကထာ အဖွင့်

၄၄၁—၄၄၂။ ဝစနံ နိဿာယဟူတိ၊ ကား။ အတ္ထတော၊ အနက်အား ဖြင့်။ အာပန္နံ၊ ရောက်သော။ ဝစနံ၊ စကားကို။ ဝါ၊ တနည်း။ အနုဇာနန-ဝစနံ၊ ခွင့်ပြုကြောင်းစကားကို။ နိဿာယ၊ ၍။ သန္တိ သန္နာယာတိ (ဇတ္ထ)၊ ဟူသော ဤ ပါဠိ၌။ ဘင်္ဂါနုပဿနာနံ၊ ဘင်္ဂါနုပဿနာဉာဏ်တို့၏။ ဘင်္ဂတော၊ ဘင်္ဂအားဖြင့်။ အနုပဿနာသန္တတိံ၊ အဖန်ဖန်ရှုကြောင်းဖြစ်သော ဉာဏ်အစဉ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ (ပဋိညာ တသ္သေဝ၊ ထို ပရဝါဒီ၏ပင် ဝန်ခံခြင်းတည်း။ ဒ္ဒိ စပ်။) ဣတိ (အယံ)၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ အဋ္ဌကထာဆရာ၏ အလိုတည်း။

ပဋုပ္ပန္နဉာဏကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

၁၀-ဖလဉ္ဇာဏကထာ အဖွင့်

၄၄၃-၄၄၄။ ဗုဒ္ဓါနံ ဝိယာတိ၊ ဟူသော ပါဠိ၌။ ဗုဒ္ဓါ၊ တို့သည်။ သဗ္ဗပွကာရဖလပရောပရိယတ္တဇာနနဝသေန၊ အလုံးစုံသော အပြားအားဖြင့် ဖိုလ်၏ မြတ်သည်၏အဖြစ်, ညံ့သည်၏အဖြစ်ကို သိတတ်သော ဉာဏ်၏ အစွမ်းဖြင့်ဝင်း။ (ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တိဉာဏ်၏ အစွမ်းဖြင့်ဝင်း။) အတ္တနော ဇဝ၊ ကိုယ်တော်၏သာ။ ဗလေန စ၊ ဉာဏ်၏အစွမ်းဖြင့်ဝင်း။ ဖလံ၊ ဖိုလ်ကို။ ဇာနန္တီ-ယထာ၊ သိတော်မူကုန်သကဲ့သို့။ ဇဝံ၊ တူ၊ (သာဝကာပိ၊ တို့သည်လည်း။ ဇာနန္တီ၊ ကုန်၏။) ဣတိ၊ ဤ အနက်သည်။ ဝါ၊ ကို။ ဝုတ္တံ၊ သည်။ ဝါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဖလဉ္ဇာဏကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

ပဉ္စမဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

မဟာပဏ္ဏာသကဲ့ဝ၊ သည်။ သမတ္တော၊ ပြီ။

၆–ဆဋ္ဌဝဂ္ဂ

၁–နိယာမကထာ အဖွင့်

၄၄၅–၄၄၇။ အနိယတော နာမ နဟောတိတိ၊ ဟူသော ဝါကျ၌။ မိစ္ဆတ္တနိယတဿ၊ မိစ္ဆတ္တနိယတပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဘဝန္တရေ၊ ဘဝတပါး၌။ အနိယ-တတာနာမ၊ မမြဲသည်၏အဖြစ်မည်သည်။ [စာအုပ်တို့၌ "အနိယတံနာမ" ဟုရှိ၏။ "မိစ္ဆတ္တနိယတဿ" ဟူသော သမ္မန်၏ စပ်ဖိုရာ "အနိယတတာ နာမ" ဟု ရှိသင့်ပါသည်။] ဟောတိ ယထာ၊ ရှိသကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ၊ ဧတဿ၊ ဤ အရိယာ ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ကဒါစိပိ၊ တရံတခါ၌လည်း။ အနိယတတာ၊ မမြဲသည်၏ အဖြစ်သည်။ နဟောတိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ယော နိယာမော၊ အကြင်မဂ္ဂ-နိယာမသည်။ (အတ္ထိ။) သော၊ ထို မဂ္ဂနိယာမသည်။ အသခ်တော၊ အသခ်တ တရားတည်း။ ဣတိ (အယံ)၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ ပရဝါဒီ၏ အလိုတည်း။

နိယာမကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

၂–ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒကထာ အဖွင့်

၄၅၁။ ကာရဏဋ္ဌေန ဌိတတာတိ၊ ကား။ ကာရဏဘာဝေါယေဝ၊ အကြောင်း၏ အဖြစ်ပင်တည်း။ (ဌိတတာ ကို ကာရဏဘာဝ ဟု ဖွင့်သည်။) စ၊ ဆက်။ ဧတေန၊ ဤ ကာရဏဋ္ဌေန ဌိတတာ ဟူသော ပါဠ်ဖြင့်။ ဓမ္မာနံ၊ သခ်ါရ အစရှိသောအကျိုးတရားတို့၏။ကာရဏဘာဝေါ၊အကြောင်း၏ အဖြစ်သည်။ ဓမ္မဋ္ဌိတတာ၊ တည်း။ (သခ်ါရအစရှိသော အကျိုးတရားတို့၏ တည်တံ့ ကုန်သည်၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာတည်း။) ဣတိ၊ သို့။ ဧတံ အတ္ထံ၊ ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ ဓမ္မနိယာမတာတိ ဧတ္ထာပိ၊ ဟူသော ဤပါဠ်၌လည်း။ တထာ၊ တည်း။ (ကာရဏဘာဝေါ ကို ညွှန်းသည်)။

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

၃-သစ္စကထာ အဖွင့်

၄၅၂-၄၅၄။ ဝတ္ထုသစ္စန္တိ၊ ကား။ ဇာတိယာဒိ၊ ပဋိသန္ဓေနေရခြင်း အစရှိသော ဒုက္ခသည်၎င်း။ (ဒုက္ခသစ္စာအတွက်။)ကာမတဏ္ဟာဒိ၊ ကာမတဏ္ဟာ အစရှိသော တဏ္ဟာသည်၎င်း။ (သမုဒယသစ္စာအတွက်။) သမ္မာဒိဋ္ဌိအာဒိ စ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ အစရှိသော တရားသည်၎င်း။ (မဂ္ဂသစ္စာအတွက်။) (ဝတ္ထုသစ္စံ၊ မည်၏။) ဗာဓနပဘဝနိယျာနိကလက္ခဏေဟိ၊ နှိပ်စက်တတ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော လက္ခဏာ, အစအမွန်၏အဖြစ်ဟူသော လက္ခဏာ, ဝဋ္ဋမှ ထွက်မြောက်တတ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော လက္ခဏာတို့ဖြင့်။ လက္ခဏသစ္စံ၊ လက္ခဏ သစ္စာ ဟူသည်။ ဗာဓနာဒိ၊ ဗာဓန အစရှိသည်တည်း။

သစ္စကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

၅-နိရောဓသမာပတ္တိကထာ အဖွင့်

၄၅၇-၄၅၉။ ကရိယမာနာ ကရိယတီတိ၊ ဟူသော ဝါကျ၏။ ပဝတ္တမာနာနံ၊ ဖြစ်ဆဲကုန်သော။ အရူပက္ခန္ဓာနံ၊ နာမ်ခန္ဓာတို့၏။ သမထဝိပဿနာနုက္ကမေန၊ သမထ ဝိပဿနာ အစဉ်အားဖြင့်။အပ္ပဝတ္တိ၊ မဖြစ်ခြင်းကို။ သာဓိယတိ၊ ပြီးစေအပ်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ("ပဌမစျာန် ဝင်စားသောအားဖြင့် စျာန်အင်္ဂါတို့ကို ဝိပဿနာရှု" ဤသို့ စသောအားဖြင့် (စျာန် ဟူသော သမထအစဉ်, ထို စျာန်ကို ဝိပဿနာရှုခြင်းဟူသော ဝိပဿနာ အစဉ်အားဖြင့်။) နိရောဓ သမာပတ် ဖြစ်အောင် ပြီးစေရသောကြောင့် "သမထဝိပဿနာနုက္ကမေန အပ္ပဝတ္တိ" ဟု ဆိုသည်။) သခ်တာသခ်တလက္ခဏာနံ ပန အဘာဝေနာတိ၊ ဟူ၍။ ဝဒန္တော၊ ဆိုသော အဋ္ဌကထာ ဆရာသည်။ သဘာဝဓမ္မတံ၊ နိရောဓ သမာပတ်၏ သဘာဝဓမ္မ၏အဖြစ်ကို။ ပဋိသေဓေတိ၊ တားမြစ်၏။ (နိရောဓ သမာပတ်သည် သခ်တလည်း မဟုတ် အသခ်တလည်း မဟုတ်သောကြောင့် သဘာဝဓမ္မမဟုတ်ဟု တားမြစ်သည်။) ဝေါဒါနဥ္စ၊ ဝေါဒါန် သည်လည်း။ ဝုဋ္ဌာနပရိယာယောဝ၊ ဝုဋ္ဌာန၏ ပရိယာယ်သာတည်း။ သဘာဝဓမ္မတ္တာသာဓကတ္တာ၊ သဘာဝဓမ္မ၏ အဖြစ်ကို မပြီးစေတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အသခ်တဘာဝေ၊ နိရောဓသမာပတ်၏ အသခ်တ၏ အဖြစ်၌။ ကာရဏံ၊ သည်။ နဟောတိ၊ မဟုတ်။ ဣတိ (အယံ)၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ သကဝါဒီ၏ အလိုတည်း။

နိရောဓသမာပတ္တိကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

ဆဋ္ဌဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

၇—သတ္တမဝဂ္ဂ

၁—သင်္ဂီတကထာ အဖွင့်

၄၃၁—၄၃၂။ သင်္ဂီတာတိ၊ ကား။ သမ္မန္နာ၊ စပ်ဖွဲ့ ကုန်သော။ (“ကေစိ ဓမ္မာ”-ဌ် စပ်။)(“သင်္ဂီတာကို”ကို အနုဋ္ဌိကာဌ်“သဒ္ဒိဿ ဂဟိတာ” ဟု သဒ္ဒတ္ထ ဖွင့်သည်။ ၂-ခု အတူတက္က ယူအပ်လျှင် စပ်ခြင်းပင် ဖြစ်သော ကြောင့် သမ္မန္နာ-ဟု ဋီကာဌ် အဓိပ္ပါယ် ဖွင့်သည်။)

သင်္ဂီတကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

၂-သမ္မယုတ္တကထာ အဖွင့်

၄၃၃—၄၃၄။ နာနတ္တဝဝတ္ထာနံ နတ္ထိတိ၊ ဟူ၍။ ဝဒန္တော၊ ဆိုသော အဋ္ဌကထာဆရာသည်။ တိလမို့၊ နှမ်းဌ်။ တေလံ၊ ဆီသည်။ အနုပဝိဋ္ဌံ၊ သက်ဝင်၍ တည်၏။ ဣတိဝစနမေဝ၊ ဤစကားသည်ပင်။ နယုဇ္ဇတိ၊ မသင့်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နဟေဝန္တိ၊ ဟူ၍။ (သကဝါဒိနာ၊ သည်။) ပဋိက္ခိတ္တံ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ ဤအနက်ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။

သမ္မယုတ္တကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

၃-စေတသိကကထာ အဖွင့်

၄၃၅—၄၃၇။ ဖဿာဒီနံ၊ဖဿ အစရှိသော တရားတို့၏။ကေပွါဒတာဒိ-ဝိရဟိတာ၊ ကေပွါဒတာ အစရှိသည်တို့မှ ကင်းသော။ သဟဇာတတာ၊ သဟ-ဇာတ၏ အဖြစ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ “သမ္မယုတ္တသဟဇာတတံ သန္ဓာယာ”တိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဂဟကာရော) အာဟ။

စေတသိကကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

၄-ဒါနကထာ အဖွင့်

၄၇၈။ ဒေယျဓမ္မဝသေန စောဒေတုန္တိ၊ ဟူသောပါဠ်၏။ ("အတ္ထော" ၌ စပ်။) စေတသိကောဝ၊ စေတသိက်သာလျှင်- ဖြစ်သော။ ဓမ္မော၊ သည်။ (စေတနာတရားသည်။)ဒါနံ၊ဒါနသည်။ ယဒိ (ဟောတိ)၊ အံ့။(ဧဝံ သတိ။) ဒိယျတီတိ ဒါနန္တိ၊ ဟူသော။ ဣမိနာပိ အတ္ထေန၊ ဤ အနက် ဖြင့်လည်း။ စေတသိကသောဝ၊စေတနာစေတသိက်၏ပင်။ဒါနဘာဝေါ၊သည်။အာပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်လော။ဣတိ၊သို့။စောဒေတုံ၊ငှါ။("လဗ္ဘာတိ ပုစ္ဆာ"-၌ စပ်။) ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။

၄၇၉။ အနိဋ္ဌဖလန္တိအာဒိ အစေတသိကဿ ဓမ္မဿ ဒါနဘာဝဒီပနတ္ထံ ဝုတ္တန္တိ၊ ဟူသော ပါဠ်၏။ (အတ္ထော-၌ စပ်။) ဖလဒါနဘာဝဒီပနတ္ထံ၊ အကျိုးပေးခြင်း၏ ထင်ရှားရှိသည်၏ အဖြစ်ကို ပြခြင်းအကျိုးငှါ။ န ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်သည်မဟုတ်။ ဣတိ အတ္ထော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော၊ ၏။ (ဒါနဘာဝနေရာ၌ ဖလဒါနဘာဝ ဟု အနက်ကို မှတ်ပါ-ဟူလို။) [ဤ ဋီကာ၌ "န ဝုတ္တံ"ဟု န သဒ္ဒါပါသောကြောင့် အဋ္ဌကထာပါဠ်၌လည်း "န"သဒ္ဒါ ရှိစေရသည်။] အနိဋ္ဌဖလန္တိအာဒိနာ၊ အစရှိသော ပါဠ်ဖြင့်။ အစေတသိကဿ၊ သော။ ဓမ္မဿ၊ အန္နာဒိဓမ္မ၏။ ဖလဒါနံ၊ အကျိုးပေးခြင်းသည်။ ဝါ၊ ကို။ ဝုတ္တံ ဝိယ ိ၊ စိတ်ဖြင့် ပဓာနအဖြစ်၌ ဆိုအပ်သကဲ့သို့။ ဟောတိ၊ ၏။ ဒါနဘာဝေါ၊ ဒါန၏အဖြစ်သည်။ ဝါ၊ ကို။ (ဝုတ္တော၊ စိတ်ဖြင့် ပဓာနအဖြစ်၌ဆိုအပ်သည်။) န(ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ စ၊ စင်စစ်ကား။ တန္နိဝါရဏတ္ထံ၊ ထို အကျိုးပေး ခြင်းကို တားမြစ်ခြင်းအကျိုးငှါ။ ဧတံ၊ ဤအနိဋ္ဌဖလံ အစရှိသောစကားကို။ (ပရဝါဒီ၊ သည်။) အာဟ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့ မှတ်အပ်၏။ [တန္နိဝါရ-ဏတ္ထန္တိ ဖလဒါနနိဝါရဏတ္ထံ၊ ဧတန္တိ "ဒါနံ အနိဋ္ဌဖလ"နှိ အာဒိဝစနံ၊-အနု။] ဧဝဉ္စ ကတ္ဝာ၊ ဤ အကြောင်းကြောင့်။ အနန္တရမေဝ၊ အနိဋ္ဌဖလံ အစရှိသော ပါဠ်၏ အခြားမဲ့၌ပင်။ န ဟိ အစေတသိကော အန္နာဒိဓမ္မော အာယတိံ ဝိပါကံ ဒေတီတိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဂဟကာရော) အာဟ။

ဣဋ္ဌဖလဘာဝနိယမနတ္ထန္တိ၊ ဟူသော ပါဠ်၏။ (အတ္ထော-၌ စပ်။) ဒေယျဓမ္မော ဝိယ၊ ပေးလှူထိုက်သော သဘောရှိသော ပစ္စည်းသည်ကဲ့သို့။

၁။ ဝုတ္တံ ဝိယ။ ။တကယ်ဆိုအပ်သည် မဟုတ်သောကြောင့် "ဝုတ္တံ ဝိယ"ဟု ဝိယသဒ္ဒါဖြင့် ဆိုသည်။ ထို့ကြောင့် အနုဋ္ဌီကာ၌ ဖလဒါနံ ဝုတ္တံ ဝိယ ဟောတိဟိ စိတ္တေန ဖလဒါနံ ပဓာနဘာဝေ ဝုတ္တံ ဝိယ ဟောတီဟိ အတ္ထော။ အညထာ (စိတ်ဖြင့် ဖလဒါနကို ပဓာနအဖြစ်၌ ဆိုအပ်သကဲ့သို့ ဖြစ်သည်မှ တပါးသော အခြင်းအရာ အားဖြင့်။) (အတ္ထေ ဂယှမာနေ၊) ဒါနဘာဝေါတိ န သက္ကာ ဝတ္တုံ။ ဒါနဘာဝေါပို့ ဟိ "ဒါနံ အနိဋ္ဌဖလ"နှိ အာဒိနာ ဝုတ္တောယေဝါတိ။

ကေနစိ၊ သော။ ပရိယာယေန၊ ဖြင့်။ ဒါနဿ၊ ၏။ (စေတနာဒါန၏။) အနိဋ္ဌဖလတာ၊ အနိဋ္ဌဖလ၏ အဖြစ်သည်။ နတ္ထိ။ ပန၊ အနုယကား။ ကေန်၊ စင်စစ်။ ဣဋ္ဌဖလမေဝ၊ အလိုရှိအပ်သော အကျိုးရှိသည်သာ။ ဣတိ၊ သို့။ နိယမနတ္ထံ၊ အမြဲ သတ်မှတ်ခြင်း အကျိုးငှါ။ (ပရဝါဒိနာ ဝုတ္တံ-၌ စပ်။) ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။

ဣတရေနာဝါ၊ ကား။ ဒိယျတိတိ ဒါနန္တိ၊ ဟူသော။ ဣမိနာ ပရိယာ-ယေန၊ ဖြင့်။ (သာဓေတုံ အာဟ-၌ စပ်။) နာ ပန ကေနတ္ထေနာတိ ၇၊ ကား။ ဒေယျမမ္မောဝ ဒါနန္တိ၊ဟူသော။ ဣမံ သကဝါဒိဝါဒံ၊ ဤသကဝါဒိ၏ ဝါဒကို။ (ဧဝသဒ္ဒါ ပါသော ဝါဒကို။) နိဝတ္တေတုံ၊ တားမြစ်ခြင်းငှါ။ သဒ္ဓါ ဟိရိယန္တိအာဒိကံ၊ အစရှိသော။ သုတ္တသာဓနံ၊ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို ပြီးစေတတ်သော သုတ်သည်။ ပရဝါဒိဝါဒေ၊ ပရဝါဒိ၏ ဝါဒ၌။ ယုဇ္ဇတိ ၂၊ သင့်၏။ စေတသိကောဝ ဓမ္မော ဒါနန္တိ၊ ဟူသော။ ဣမံ၊ ဤ ပရဝါဒိ၏ ဝါဒကို။ (“ဧဝ” သဒ္ဒါ ပါသော ဝါဒကို။) နိဝတ္တေတုံ ၇၊ ငှါ။ ဣတေကစ္စော အန္ဓံ ဒေတိတိ အာဒိကံ ၇၊သော။ (သုတ္တသာဓနံ) စ၊ သည်လည်း။ (သကဝါဒိ ဝါဒေ, ယုဇ္ဇတိ။)

၁။ နာ ပန ကေနတ္ထေန။ ။ဤပုဒ်၏အဖွင့်သည် “ဝုတ္တန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ” တိုင်အောင် တည်း။ ထိုအဖွင့်၌ “နိဝတ္တနသာဓနတ္ထနာနတ္ထံ” ကို ထောက်၍ နိဝတ္တနတ္ထ-သာဓနတ္ထ ဟု လိုရင်းစကား ၂-ရပ်ကို ရှေးဦးစွာ ခွဲပါ။ ထိုတွင် “ဒေယျမမ္မောဝ ဒါနန္တိ” မှ စ၍ “စေတသိကောဝ ဓမ္မော ဒါနန္တိ ဣမံ နိဝတ္တေတုံ” တိုင်အောင်သော စကားရပ်ကို နိဝတ္တနတ္ထ စကားရပ်ဟုဆင်း, “စေတသိကော ဓမ္မော ဒါနန္တိ ဣမံ ပန” မှ စ၍ “ဒေယျမမ္မော ဒါနန္တိ သာဓေတုံ” တိုင်အောင်သော စကားရပ်ကို သာဓနတ္ထ စကားရပ် ဟုဆင်း ခွဲခြားပါ။ ဤသို့ စကား ၂-ရပ် ကွဲသောကြောင့် သာဓနတ္ထ စကားကို “ဣမံပန” ဟု ပက္ခန္တရ ဇောတက “ပန” ဖြင့် ခွဲထားသည်။

၂။ ဒေယျမမ္မောဝ ။ပေ။ ယုဇ္ဇတိ။ ။“ဒေယျမမ္မသည် ဒါနတည်း” ဟူသော ဝါဒသည် သကဝါဒိ၏ ဝါဒရင်းတည်း။ သို့သော် “ဒေယျမမ္မသာ ဒါန” ဟု ဧဝ သဒ္ဒါဖြင့် ဆိုလျှင် ပရဝါဒိ၏ စေတနာဒါနကို တားမြစ်ရာ ရောက်သောကြောင့် ပရဝါဒိက လက်မခံနိုင်။ ထို သကဝါဒိ၏ ဝါဒကို တားမြစ်ရမည်သာ။ ထို့ကြောင့် “ဣမံ သကဝါဒိဝါဒံ နိဝတ္တေတုံ- ဤသကဝါဒိဝါဒကို တားမြစ်ဖို့ရာ “သဒ္ဓါ ဟိရိယံ ကုသလဉ္စ ဒါနံ” စသော ပါဠိတော်ကို သာဓကပြုသည်။ ထို ပါဠိတော်၌ “ကုသလဉ္စ ဒါနံ” သည် လိုရင်းတည်း။ ထို့ကြောင့် ဤသုတ္တသာဓနသည် ပရဝါဒိ၏ ဝါဒဘက်၌ သင့်၏။

၃။ ဣဧကစ္စော အန္ဓံ ။ပေ။ နိဝတ္တေတုံ။ ။“ဣဧကစ္စော အန္ဓံ ဒေတိ” အစရှိသော သာဓကသည် သကဝါဒိဘက်က သာဓကတည်း။ “ဒါနဟူသည် စေတသိက်ဘရားတည်း” ဟူသော ဝါဒသည် ပရဝါဒိ၏ ဝါဒတည်း။ ထို ဝါဒ၌ “စေတသိကောဝ ဓမ္မော ဒါနံ” ဟု ဧဝသဒ္ဒါဖြင့် ဆိုလျှင် ဒေယျမမ္မကို ဒါနမဟုတ်ဟု

ပန၊ ကား။ စေတသိကော ဓမ္မော ဒါနန္တိ၊ ဟူသော။ ဣမံ၊ ဤပရဝါဒီ၏ ဝါဒကို။ (“ဧဝ”သဒ္ဒါ မပါသော ဝါဒကို။) သာဓေတုံ၊ ပြီးစေခြင်းငှါ။ သဒ္ဒါ ဟိရိယန္တိ အာဒိကံ၊ အစရှိသော သုတ်သည်။ သကဝါဒီဝါဒေ၊ ဥ်။ ယုဇ္ဇတိ ၇၊ ၏။ ဒေယျဓမ္မော ဒါနန္တိ၊ ဟူသော။ (ဣမံ၊ ဤ သကဝါဒီ၏ ဝါဒကို။) (“ဧဝ”သဒ္ဒါ မပါသော ဝါဒကို။) သာဓေတုံ၊ ငှါ။ ဣမေကစ္စော အန္နံ ဒေတိတိ အာဒိကံ ဝါ၊ အစရှိသော သုတ်သည်လည်း။ (သကဝါဒီဝါဒေ ယုဇ္ဇတိ။) ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ နိဝတ္တနသာဓနတ္ထနာနတ္တံ၊ နှစ်စေအပ်သော အနက်၏ ထူးသည်၏အဖြစ်, ပြီးစေအပ်သော အနက်၏ ထူးသည်၏ အဖြစ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ န ပန ဧကေနတ္ထေနာတိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဃာကာရေန) ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ ၂၊ ၏။

စ၊ ဆက်။ တတ္ထ၊ ထို ၂-ပါးသော ဝါဒတို့တွင်။ ပရဝါဒီဝါဒေ၊ ဥ်။ သုတ္တသာဓနတ္ထံ၊ သုတ္တသာဓနအကျိုးငှါ။ န ဝတ္တဗ္ဗံ စေတသိကော ဓမ္မော ဒါနန္တိ၊ ဟူသော။ ပုစ္ဆာယံ၊ ဥ်။ စေတသိကောဝါတိ၊ စေတသိကောဝ ဟူသော။ အတ္ထော၊ ကို။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော ယထာ၊ ကဲ့သို့။ တထာ၊ တူ။ န ဝတ္တဗ္ဗံ ဒေယျဓမ္မော ဒါနန္တိ၊ ဟူသော။ ပုစ္ဆာယ စ၊ သကဝါဒီ၏ ပုစ္ဆာဥ်လည်း။ ဒေယျဓမ္မောဝါတိ၊ ဒေယျဓမ္မောဝ ဟူသော။ (အတ္ထော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။)

ဒေယျဓမ္မော ဣဋ္ဌဖလော‌တိ ဣဋ္ဌဖလာဘာဝမတ္တမေဝပဋိက္ခိတ္တန္တိ ဇာတ္ထ၊ ဟူသော ဤပါဋ်ဥ်။ (“ဖလာ” ဟု အာ-အက္ခရာ ပါနေသော ဤပါဋ်ဥ်။) ဣဋ္ဌဖလာဘာဝမတ္တမေဝ ပဋိက္ခိတ္တန္တိ၊ ဟူသော။ ပါဌေန၊ သည်။

ဖယ်ထုတ်ရာ ရောက်သောကြောင့် သကဝါဒီက တားမြစ်ရမည်သာ။ ထို့ကြောင့် “စေတသိကောဝ ဓမ္မော ဒါနံ”ဟူသော ပရဝါဒီ၏ ဝါဒကို တားမြစ်ခြင်းငှါ “ဣမေကစ္စော အန္နံ (အစာတည်းဟူသော လူဖွယ်ကို)ဒေတိ”စသော ပါဠိတော်ကို သာဓက ပြုသည်။ ထို့ကြောင့် ဤသုတ္တသာဓနသည် သကဝါဒီ၏ ဝါဒဘက်၌ သင့်၏။

၁။ **စေတသိကော ဓမ္မော ။ပေ။ ယုဇ္ဇတိ။** ။“စေတသိကောဝ”ဟု ဧဝ မပါပဲ “စေတသိကော ဓမ္မော ဒါနံ”ဟု ဆိုလျှင် စေတသိက်မဟုတ်သော ဒေယျဓမ္မ၏ ဒါနအဖြစ်ကို ကန့်ကွက်ရာမရောက်သောကြောင့် စေတသိက်၏ ဒါန အဖြစ်ကို ပြီးစေဖို့ရာ ပြအပ်သော “သဒ္ဓါ ဟိရိယံ”စသော စကားသည် သကဝါဒီ၏ ဝါဒ ၌လည်း သင့်၏။ “ဒေယျဓမ္မော ဒါနံ”ဟူသော ဝါဒ၌ ဧဝသဒ္ဒါ မပါသောကြောင့် စေတသိက် တရား၏ ဒါနအဖြစ်ကို မကန့်ကွက်ရကား ဒေယျဓမ္မ၏ ဒါနအဖြစ်ကို ပြီးစေခြင်းငှါ “ဣမေကစ္စော အန္နံ ဒေဟိ”စသော သာဓကသည် ပရဝါဒီဘက်၌လည်း သင့်၏။

၂။ **ဧဝံ နိဝတ္တန ။ပေ။ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။** ။ဤသို့လျှင် သုတ္တသာဓန (ပါဠိတော် သာဓက) ၂-မျိုးလုံးသည်ပင် သူ့အနက်နှင့်သူ နိဝတ္တနဘက်၌လည်း ရည်ရွယ်ချက် မဟူ, သာဓနဘက်၌လည်း ရည်ရွယ်ချက် မတူပုံကို ရည်ရွယ်၍ “န ပန ဧကေနတ္ထေန” ဟု အဋ္ဌကထာ၌ ဆိုအပ်ပြီဟု မှတ်ပါ။

(“ဖလ”၌ အာ-အက္ခရာ မပါသော ပါဠိသည်။) ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤဆို မှတ်အပ်၏။ [ရှေး နိဿယ၌ “ဣတိ”မပါ။] ဝါ၊ တနည်း။ ဣဋ္ဌဖလာဘာဝမတ္တမေဝ ဒိဿ ပဋိက္ခိတ္တန္ဒီ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တွဗ္ဗံ၊ ဆိုသင့်၏။ [“ဖလာ”ဟု အာ-အက္ခရာပါလျှင် “ဒိဿ”ဟု ရှိမှ အဓိပ္ပါယ်ရသည် ဟူလို။]

သက်ရဘာဝမောစနတ္ထန္တီ၊ ဟူသောပါဠိ၌။ စေတသိကဿ၊ စေတနာ စေတသိက်၏။ ဒါတဗ္ဗဋ္ဌေန၊ ပေးလှူထိုက်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော အနက် အားဖြင့်ဂုဏ်း။ ဒေယျဓမ္မဿ၊ ပေးလှူထိုက်သော သဘောရှိသော ပစ္စည်း၏။ ဣဋ္ဌဖလဋ္ဌေန စ၊ အလိုရှိအပ်သော အကျိုးရှိသည်၏ အဖြစ်ဟူသော အနက် အားဖြင့်ဂုဏ်း။ ဒါနဘာဝမောစနတ္ထံ ၁၊ ဒါန၏ အဖြစ်မှ လွတ်စေခြင်းငှါ။ (အယံ ကထာ၊ ဤ ဒါနကထာကို။ ကတာ၊ ပြုအပ်ပြီ-၌ စပ်။) ဣတိ,ဝုတ္တံ, ဟောတိ။

ဒါနကထာပဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

၅။ ပရိဘောဂမယပုညကထာ အဖွင့်

၄၀၃။ ပရိဘောဂမယံ နာမ၊ အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်၏ သုံးစွဲခြင်းကြောင့် ဖြစ်သည်မည်သော။ စိတ္တဝိပ္ပယုတ္တံ၊ စိတ်နှင့် မယှဉ်သော။ ပုညံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိသေး၏။ ဣတိ၊ သို့။ လဒ္ဓိ၊ သည်။ (ဟောတာ။) ဟိ၊ မှန်။ တံ၊ ထို ပရိဘောဂမယဖြစ်သော စိတ္တဝိပ္ပယုတ္တကောင်းမှုကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ တေ၊ ထို ပရဝါဒီတို့သည်။ ပရိဘောဂမယံ၊ အလှူခံ ပုဂ္ဂိုလ်၏ သုံးစွဲခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော။ ပုညံ၊ သည်။ ပဝဒ္ဓုတိ၊ တိုးပွါး၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ(အယံ)၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ အဋ္ဌကထာဆရာ၏ အလိုတည်း။

၄၀၅။ တဿာပိ ဝသေနာတိ၊ ကား။ တဿာပိ လဒ္ဓိယာ၊ ထို ၅-ပါးသော ဝိညာဉ်တို့၏ ပေါင်းဆုံခြင်းရှိ၏ဟူသော အယူ၏လည်း။ ဝသေန၊ အစွမ်းဖြင့်။ (ပရဝါဒီ ပဋိဇာနာတိ-၌ စပ်။) ပဋ္ဌဝိညာဏာနံ ဝိယ၊ ၅-ပါး

၁။ စေတသိကဿ ။ပေ။ မောစနတ္ထံ။ ။စေတသိက်ဖြစ်သော ဒါနစေတနာသည် ဣဋ္ဌဖလအားဖြင့် ဒါန နာမည်ရ၏။ ဒါတဗ္ဗအနက်အားဖြင့်ကား ပေးလှူ၍ မဖြစ်သောကြောင့် ဒါနအဖြစ်မှ လွတ်၏။ ဒေယျဓမ္မ ဖြစ်သော ပစ္စည်းသည် ဒါတဗ္ဗအနက်အားဖြင့် ဒါန အမည်ရသော်လည်း အကျိုး မပေးသောကြောင့် ဣဋ္ဌဖလအနက်အားဖြင့်ကား ဒါနအဖြစ်မှ လွတ်၏။ ဤသို့ သူ့အနက်နှင့်သူ ဒါနအဖြစ်မှ လွတ်သွားသည်ရှိသော် ဒါနစေတနာနှင့် ဒေယျဓမ္မတို့၏ ရောနှောခြင်းမရှိပဲ သီးသန့် ခွဲခြားပြီးဖြစ်တော့သည်။ ထို့ကြောင့် “သဘာဝသက်ရမောစနတ္ထံ-သဘောအားဖြင့် ရောနှောသည်၏ အဖြစ်မှ လွှတ်စေခြင်း အကျိုးငှါ”ဟု အနုဋီကာ၌ ဆိုသည်။

သော ဝိညာဉ်တို့၏ကဲ့သို့။ ဧတေသမိ၊ ဖြစ်ဆဲစိတ် အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်၏ သုံးစွဲခြင်း ကြောင့်ဖြစ်သော ကောင်းမှု ၂-မျိုးလုံးတို့၏လည်း။ သမောဓာနံ၊ ပေါင်းဆုံခြင်းသည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍။ (ပရ၀ါဒိ) ပဋိဇာနာတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ၀ဒန္တိ၊ ကုန်၏။ ပန၊ ထိုသို့ပင် ဆိုကြပါကုန်သော်လည်း။ ပဥ္စဝိညာဏဖဿာဒီနမေ၀၊ ပဥ္စဝိညာဉ်ဖဿ အစရှိသည်တို့၏ပင်။ သမောဓာနံ၊ ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ (ပရ၀ါဒိ) ပဋိဇာနာတိ၊ ၏။ ဣတိ(အယံ)၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ အဋ္ဌကထာဆရာ၏ အလိုတည်း။

၄၀၆။ အပရိဘုတ္တောပီတိ ဣမိနာ၊ ဖြင့်။ ပဋိဂ္ဂါဟကော ပဋိဂ္ဂဟေတ္၀ာ နပရိဘုဥ္ဇတိ ဆဋ္ဌေတိတိ အာဒိကံ၊ အစရှိသောစကားကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ (မသုံးဆောင် ဟူသည် သူတပါးတို့အား စွန့်ခြင်း အစရှိသည်တည်း။) ဒေယျဓမ္မေ၊ ပေးလှူထိုက်သော သဘောရှိသော ပစ္စည်းကို။ အပရိဘုတ္တောပိ၊ မသုံးဆောင်အပ်သော်။ ပုညဘာ၀တော၊ ကောင်းမှု၏ ရှိခြင်းကြောင့်။ ပရိဘောဂမယံ၊ သော။ ပုညံ၊ သည်။ ပ၀ဍ္ဎတီ၊ ၏။ ဣတိ အယံ ၀ါဒေါ၊ ဤ ပရ၀ါဒီ၏ ၀ါဒသည်။ ဟိယတိ၊ ယုတ်ညံ့၏။ စ၊ ဆက်။ တသ္မိံ၊ ထို ပရ၀ါဒီ၏ ၀ါဒသည်။ ဟီနေ၊ ယုတ်ညံ့လသော်။ သက၀ါဒိ၀ါဒေါ၊ သည်။ ဗလ၀ါ၊ အားရှိ၏။

ဟိ၊ မှန်။ စာဂစေတနာယ၀ေ၊ စွန့်ကြဲကြောင်း စေတနာ၏ပင်။ ပုညဘာ၀ေါ၊ ကောင်းမှု၏အဖြစ်သည်။ ၀ေံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးသော အပြားအားဖြင့်။ (ဒေယျဓမ္မကို အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်သည် မသုံးဆောင်အပ်သော်လည်း ကောင်းမှုရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။) သိဒ္ဓေါ၊ ပြီးစီးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ(အယံ)၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ တည်း။ ဒေယျဓမ္မေ၊ ကို။ အပရိဘုတ္တောပိ၊ သော်လည်း။ ပုညဘာ၀ါ (တနည်း၊ ပုညဘာ၀ေန)၊ ကောင်းမှု၏ အဖြစ်ကြောင့်။ စာဂစေတနာယ၀ေ၊ ၏ပင်။ ပုညဘာ၀ေါ၊ သည်။ (ဟောတိ။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ သက၀ါဒိ၀ါဒေါ၀ ဗလ၀ါတိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဃကာရော) အာဟ။

ပရိဘောဂမယကထာ၀ဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

၆= ဣတောဒိန္နကထာ အဖွင့်

၄၀၈-၄၉၁။ တေနေ၀ ယာပေန္တီတိ၊ ဟူသော ပါဠိ၌။ ("အဓိပ္ပါယော"-၌ စပ်။) စီ၀ရာဒိနာ၊ သင်္ဃန်း အစရှိသော။ တေနေ၀၊ ထို လှူဖွယ် ၀တ္ထုဖြင့်ပင်။ ယာပေန္တိ၊ မျှတကြကုန်၏။ ၀ါ၊တနည်း။သယံဂဟေတ္၀ာ၊ ကိုယ်တိုင် ပြုအပ်သော။ ကမ္မုနာ၊ ကံနှင့်။ ဝိနာပိ၊ ကင်း၍လည်း။ တေနေ၀၊ စီ၀ရာဒိဒါနေန၊ ထို စီ၀ရာဒိဒါနကြောင့်ပင်။ ယာပေန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ (အယံ)၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ ပရ၀ါဒီ၏ အလိုတည်း။

ဣမိနာ ကာရဏေန၊ ဤ အကြောင်းကြောင့်။ (မိမိ၏ ဝမ်းမြောက်ခြင်းကြောင့်သာ ထိုပြိတ္တာတို့၏ ထိုပြိတ္တာဘဝ၌ စည်းစိမ်တို့ကို ရခြင်းဟူသော ဤ အကြောင်းကြောင့်။)["လဒ္ဓိံ ပတိဋ္ဌာပေန္တဿာပိ အပ္ပတိဋ္ဌိတာဝဟောတိ"-၌ စပ်။ သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗမဟုတ်။] ဣတော၊ ဤ လူပြည်မှ။ ယံ စီဝရာဒိ၊ အကြင် သင်္ကန်း အစရှိသော လှူဖွယ်ကို။ ဒိန္နံ၊ ပေးလှူအပ်ပြီ။ တေန၊ ထို သင်္ကန်း အစရှိသော လှူဖွယ်ဝတ္ထုဖြင့်။ ယဒိ နယာပေယျုံ၊ အကယ်၍ မမျှတကုန်အံ့။ (ဧဝံ သတိ၊ ကုန်လသော်။) ကထံ၊ အဘယ်နည်းဖြင့်။ အနုမောဒေယျုံ၊ ဝမ်းမြောက် ကုန်ရာအံ့နည်း ။ ပေ ။ သောမနဿံ၊ ကို။ ပဋိလဘေယျုံ၊ ရကုန်ရာအံ့နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ နှလုံးပြု၍။ လဒ္ဓိံ၊ အယူကို။ ပတိဋ္ဌာပေန္တဿာပိ၊ တည်စေပါသော်လည်း။ ("အပ္ပတိဋ္ဌိတာဝ ဟောတိ"-၌ စပ်။) ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ [ပရဝါဒီက "ပြိတ္တာတို့၏ ဝမ်းမြောက်မှုနှင့် မဆိုင်ပဲ စီဝရာဒိဒါန ကြောင့်ပင် မျှတကြသည်"ဟု ယူ၍ မျှတမှုသည် ပဌမ, ဝမ်းမြောက်မှုသည် ဒုတိယ၊သကဝါဒီက "စီဝရာဒိဒါနကို ဝမ်းမြောက်မှုကြောင့် မျှတကြသည်" ယူ၍ ဝမ်းမြောက်မှုသည် ပဌမ,မျှတမှုသည် ဒုတိယ၊ ဤသို့ ဝါဒကွဲပုံကို သတိပြုပါ။]

ဣတောဒိန္နကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

၇-ပထဝီကမ္မဝိပါကောတိကထာ အဖွင့်

၄၉၂။ ဖဿော သုခဝေဒနိယာဒိဘေဒေါ ဟောတီတိ၊ ဟူသော ပါဌ်ဖြင့်။ ("ဒဿေတွာ"-၌ စပ်။) ဖဿေန၊ ဖဿဖြင့်။ သဗ္ဗမ္ပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော။ ကမ္မဝိပါကံ၊ ကံ၏ အကျိုးကို။ ဒဿေတွာ၊ ပြပြီး၍။ ပုန၊ ဖန်။ အတ္တဝဇ္ဇေဟိ၊ မိမိဟူသော ဖဿသည် ကြဉ်အပ်သော ဝေဒနာ,သညာ အစရှိသောတရားတို့နှင့်။ သမ္ပယောဂဒဿနတ္ထံ၊ သမ္ပယောဂကို ပြခြင်း အကျိုးငှါ။ သော စ သညာဒယော စာတိ အာဒိ၊အစရှိသောစကားကို။(သင်္ဂဟကာရေန) ဝုတ္တံ။ အတ္ထိ စ နေသန္တိ၊ ဟူသော စကားကို။ သာဝဇ္ဇနေ၊ အာဝဇ္ဇန်းနှင့်တကွဖြစ်ကုန်သော။ စက္ခုဝိညာဏာဒိသဟဇာတဓမ္မေ၊ စက္ခုဝိညာဉ် အစရှိသော တကွဖြစ်ဖက်တရားတို့ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ (သင်္ဂဟကာရေန) ဝုတ္တံ။

ယော တတ္ထ ။ ပေ ။ ပတ္ထနာတိ၊ ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ ("ဒဿေတိ"-၌စပ်။) ဣဋ္ဌဝိပါကေ ဧဝ၊ အလိုရှိအပ်သော အကျိုး၌သာ။ ပတ္ထနံ၊ တောင့်တမှုကို။ ကတွာ၊ ၍။ကမ္မံ၊ ကို။ကရောန္တိ၊ ပြုကြကုန်၏။ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကမ္မူပနိဿယ-ဘူတမေဝ၊ (ဖဿ အစရှိသော အကျိုးတို့ကို ဖြစ်စေတတ်သော) ကံ၏ အားကြီးသောမှီရာ အကြောင်း ဖြစ်၍ သာလျှင် ဖြစ်သော။ ပတ္ထနံ၊ ကို။ (သင်္ဂဟ

ကာရော) ဒဿေတိ။ ဝါ၊ တနည်း။ ပစ္စုပ္ပန္နဝေဒနာပစ္စယံ၊ ပစ္စုပ္ပန်ဝေဒနာ ဟူသော အကြောင်း ရှိသော။ ဥပါဒါနာဒိနိဗ္ဗတ္တာနုဝသေန၊ ဥပါဒါန် အစ ရှိသည်ကို ဖြစ်စေခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ ဒုက္ခဿ၊(နောင်ဘဝ၌ ဖြစ်လတ္တံ့သော) ဒုက္ခကို။ ပဘာဝိတံ၊ စ၍ ဖြစ်စေတတ်သော။ တဏှံ၊ တဏှာကို။ (သင်္ဃာ-ကာရော ဒဿေတိ။)

ပစ္စုပ္ပန္နဝိပါကဝဋ္ဋဒုက္ခံနိဗ္ဗတ္တကကမ္မဿ၊ ပစ္စုပ္ပန်၌ဖြစ်သောဝိပါကဝဋ်ဒုက္ခ ကိုဖြစ်စေတတ်သော ကံ၏။ ဥပနိဿယဘူတံ၊ ဥပနိဿယ ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ ပုရိမတဏှံ၊ ရှေးဘဝ၌ဖြစ်သော တဏှာကို။ မူလတဏှာတိ၊ ဟူ၍။ (ဒဿေတိ။) ဝါ၊ နည်း။ ဝိပါကဿ၊ ဝိပါက်၏။ ဥပနိဿယဘူတံ၊ သော။ ကမ္မသဟာယံ၊ ကံ၏အဖော်ဖြစ်သော တဏှာကို။ မူလတဏှာတိ၊ ဟူ၍။ (ဒဿေတိ။) [မူလ-တဏှာတိ ဒဿေတိတိ ယောဇနာ။ တထာ ဥပနိဿယဘူတန္တိ ဇ္ဈာပိ။-အနု။]

၄၉၃။ သကသမယဝသေန စ၊ မိမိ၏ အယူ၏ အစွမ်းဖြင့်လည်း။ စော-ဒနာယ၊ ဌာ။ ပယုဇ္ဇမာနတံ၊ သင့်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဒဿေတုံ၊ ဌာ။ တေသဉ္ဆ လဒ္ဓိယာတိအာဒိ၊ ကို။ (သင်္ဃာကာရော) အာဟ။ [သြကာသကတုပ္ပန်း အခေပေတွာ ပရိနိဗ္ဗာနဘာဝေါ သကသမယဝသေန စောဒနာယ ယုဇ္ဇမာန-တာ။-အနု။]

၄၉၄။ ပဋိလာဘဝသေနာတိ၊ဟူသောပါဠိဖြင့်။ (“ဒဿေတိ”-၌စပ်။) ကမ္မေ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ ပဏဝိယာဒိနံ၊ မြေအစရှိသည်တို့ကို။ ပဋိလာ-ဘော၊ ရခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကမ္မံ၊ သည်။ တံသံဝတ္တနိကံ နာမ၊ ထိုဣဿရိယ,အာဓိပစ္စ ဟူသောအကျိုးကို ဖြစ်စေတတ်သည် မည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤ အနက်ကို။ (သင်္ဃာကာရော) ဒဿေတိ။

ပဏဝိကမ္မဝိပါကောတိကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

ဂ-ဇရာမရဏံ ဝိပါကောတိကထာ အဖွင့်

၄၉၅။ သမ္ပယောဂလက္ခဏာဘာဝဝါတိ၊ ဟူသော ပါဌ်၌။ ဇောရမ္မဏာ တိ၊ ဇောရမ္မဏာဟူသော။ ဣမဿ သမ္ပယောဂလက္ခဏဿ၊ ဤ သမ္ပယောဂ လက္ခဏာ၏။ အဘာဝဝါ၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ (“အနာရမ္မဏမေဝ”-၌စပ်။) ဣတိ အယံ၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ အဋ္ဌကထာ ဆရာ၏ အလိုတည်း။ [ဇော-ရမ္မဏ လက္ခဏာသာ မရှိသည် မဟုတ်၊ နာမ်တရားတို့နှင့် ဇရာမရဏ၏ ဇကုပ္ပါဒ လက္ခဏာလည်းမရှိ၊ ဇရာအတွက် ဇနိရောဓ လက္ခဏာလည်း မရှိ၊ သို့ရာတွင်

အနာရမ္မဏ အဖြစ်ကို ပြီးစေခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့် သမ္ပယောဂလက္ခဏာ မရှိပုံကို ထုတ်ပြခြင်းဖြစ်သောကြောင့် "သမ္ပယောဂလက္ခဏာ မရှိခြင်း" အရ "ဧကာ-ရမ္မဏလက္ခဏာ မရှိခြင်း" ကိုသာ အလိုရှိသည်ဟု ဆိုသည်။ —အနုဋီကာ။]

၄၉၆။ ပရိယာယော နတ္ထီတိ၊ ဟူသော ပါဌ်ဖြင့်။ ("ဒဿေတိ"-၌ စပ်။) သကဝါဒိနာ၊ သည်။ အတ္တနာ၊ မိမိသည်။ ဝတ္တဗ္ဗတာယ၊ ဆိုထိုက်သည်၏ အဖြစ်၌။ ပရိယာယော၊ အကြောင်းဖြစ်သော ပရိယာယ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အဗျာကတာနံ၊ ဝိပါက်ဖြစ်သော အဗျာကတတို့၏။ ဇရာ-မရဏဿ၊ ၏။ ဝိပါကနိဝါရဏတ္ထံ၊ ဝိပါက်အဖြစ်ကို တားမြစ်ခြင်း၏ အကျိုး ၄ါ။ အဗျာကတဝသေန၊ အဗျာကတနှင့် စပ်သဖြင့်။ ပုစ္ဆာ၊ ကို။ (အာယသ္မ-တာ မောဂ္ဂလိပုတ္တတိဿထေရေန) နကတာ၊ ပြုတော် မမူအပ်။ ဣတိ၊ ဤ အနက်ကို။ (သင်္ဂဟကာရော) ဒဿေတိ။

၄၉၇။ အပရိသုဒ္ဓဝဏ္ဏတာ၊ မစင်ကြယ်သောအဆင်းရှိသူ၏ အဖြစ်သည်။ ဇရာယေဝ၊ ဇရာပင်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ကေစိ (ဝဒန္တိ)။ တံ၊ ထို (အပရိသုဒ္ဓ-ဝဏ္ဏတာ ဇရာယေဝ ဟူသော) ကေစိ ဆရာတို့၏စကားသည်။ ("သမမေဝ" ၌ စပ်။) အကုသလကမ္မံ ကမ္မသမုဋ္ဌာနဿာတိ အာဒိနာ၊ အစရှိသော။ ရူပဿေဝ၊ ရုပ်၏ပင်။ ဒုဗ္ဗဏ္ဏတာဒဿနေန၊ ဒုဗ္ဗဏ္ဏ၏ အဖြစ်ကို ပြကြောင်း စကားနှင့်။ သမမေဝ၊ ညီညွတ်သည်သာ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

ဇရာမဏံ ဝိပါကောတိကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

၉-အရိယဓမ္မဝိပါကကထာ အဖွင့်

၅၀၀။ ဝဋ္ဌန္တိ၊ ကား။ ကမ္မာဒိဝဋ္ဌံ၊ ကမ္မဝဋ္ဌ အစရှိသော ဝဋ္ဌကိုဌင်း။ ("အာစိနန္တံ ဂစ္ဆတိ"-၌ စပ်။) [အာဒိဖြင့် ကိလေသဝဋ္ဌ, ဝိပါကဝဋ္ဌတို့ကို ယူပါ။]

အရိယဓမ္မဝိပါကကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

၁၀-ဝိပါကောဝိပါကဓမ္မဓမ္မောတိကထာ အဖွင့်

၅၀၁။ တပ္ပစ္စယာတိ၊ ဟူသောပါဌ်၌။ ယဿ ဝိပါကဿ၊ အကြင် ဒုတိယ ဝိပါက်၏။ ဝိပါကော၊ ပဌမဝိပါက်သည်။ အညမညပစ္စယော၊ အညမည ပစ္စည်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တပ္ပစ္စယာပိ၊ ထို အညမည ပစ္စည်းဖြစ်သော ပဌမ ဝိပါက် ဟူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း။ အညမည ပစ္စယဘူတတောပိ၊

အညမည ပစ္စည်းဖြစ်၍ ဖြစ်သော ပဌမဝိပါက်ကြောင့်လည်း။ (အညဿ ဝိပါကဿ ဥပ္ပတ္တိံ သန္ဓာယ"-၌ စပ်။) ["တပ္ပစ္စယာပိ" ကို "အညမညပစ္စယ-ဘူတတောပိ" ဟု ဖွင့်သည်။] ဣတိ (အယံ)၊ ကား။ အဓိပ္ပါယော၊ အဌကထာ ဆရာ၏ အလိုတည်း။

သော ဟီတိ အာဒိနာ၊ အစရှိသော ပါဌ်ဖြင့်။ ပုရိမပဋိညာယ၊ ရှေး၌ ဖြစ်သော ဝန်ခံခြင်း၏။ ("ဝိပါကော ဝိပါကဓမ္မဓမ္မောတိအာမန္တာ" ဟု ဝန်ခံခြင်း၏။) ဣမဿ စောဒနဿ၊ ဤ စောဒနာခြင်း၏။ ("ဝိပါကော စ ဝိပါကဓမ္မဓမ္မော စ ။ ပေ ။ သဟဂတာ" စသည်ဖြင့် ဤ စောဒနာခြင်း၏။) ကာရဏဘာဝံ၊ အကြောင်း၏ အဖြစ်ကို။ (သင်္ဟကာရော) ဒဿေတိ။

အညမညပစ္စယာဒီသု ပစ္စယဌေနာတိ (ဧတ္ထ)၊ ဟူသော ဤ ပါဌ်၌။ အာဒိသဒ္ဒေန၊ အာဒိသဒ္ဒါဖြင့်။ သဟဇာတာဒိပစ္စယေ၊ သဟဇာတ အစရှိသော ပစ္စည်းတို့ကို။ သင်္ဂဏှိတွာ၊ သိမ်းယူ၍။ တေသု၊ ထို ပစ္စည်းတို့တွင်။ တေန တေန ပစ္စယဘာဝေန၊ ထိုထို ပစ္စည်း၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ("ဝိပါကမ္မေမ္မတံ မညမာနော"-၌ စပ်။) ဣတိ၊ ဤ အနက်ကို။ (သင်္ဟကာရော) ဒဿေတိ။

ဝိပါကောဝိပါကဓမ္မဓမ္မောတိကထာဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

သတ္တမဝဂ္ဂဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

အာဠဝကဆာနှင့် တွဲဖက်ပို့ချဖို့ရန်

မဟာဂန္ဓာရုံဆရာတော်

အရှင်ဇနကာဘိဝံသ

၏

ကထာဝတ္ထုပါဠိတော်နိဿယ

ပဌမတိုင်း

မဟာဝဂ္ဂ

၁။ ပဋ္ဂလကထာ ၁။ သုဒ္ဓသစ္ဆိကဋ္ဌ

၁။ အနုလောမပစ္ဆနီက ၁။ အနုလောမပဋ္ဌာန

၁။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ သစ္ဆိကဋ္ဌ ပရမတ္ထော်နှ၊ မှန်သော အနက် မဖောက်မပြန် မြတ်သော အနက်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဥပလဗ္ဘတိ၊ ပညာဖြင့် ကပ်၍ ရှုမှတ်သည်ရှိသော် ရအပ် ရနိုင်ပါသလော(သိအပ် သိနိုင်ပါသလော)။ ဣတိ၊ ဤသို့ သကဝါဒီမေးမြန်း၏။ အာမန္တာ၊ အိမ်း....။ (ဣတိ၊ ဤသို့ ပရဝါဒီ ဝန်ခံ၏။)၊.... ယော၊ အကြင် ရုပ်,ဝေဒနာ စသော ၅၇-ပါးသော သဘောတရားသည်။ သစ္ဆိကဋ္ဌော၊ မှန်သော အနက်သဘောဖြစ်၏။ ပရမတ္ထော၊ မဖောက်မပြန် မြတ်သော အနက်သဘောဖြစ်၏။ တတော သစ္ဆိကဋ္ဌ ပရမတ္ထော်နှ၊ထို ရုပ်, ဝေဒနာ စသည်ကဲ့သို့ မှန်သောအနက် မဖောက်မပြန် မြတ်သော အနက်၏ အဖြစ်ဟူသော အခြင်းအရာ အားဖြင့်။ သော ပုဂ္ဂလော၊ သင်၏ ထို ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဥပလဗ္ဘတိ၊ ပညာဖြင့် ကပ်၍ ရှုမှတ်သည်ရှိသော် ရအပ် ရနိုင်ပါသလော (သိအပ် သိနိုင်ပါသလော)။ ဣတိ၊ ဤသို့ သကဝါဒီ စစ်ဆေး မေးမြန်း၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ နာ ဝတ္တာဗ္ဗေ၊ မဆိုအပ် မဆိုထိုက်ပါ။ (ဣတိ၊ ဤသို့ ပရဝါဒီ ပယ်ရှားး၏။)

(ရေ၊ ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ။) နိဂ္ဂဟံ၊ နှိပ်ကြောင်းအပြစ်ကို။ အာဇာနာဟိ၊ ရှေးဦးစွာ သိပါလော။ ဝါ၊ လက်ခံပါလော။

ပုဂ္ဂလော၊ ကို။ သစ္ဆိကဋ္ဌ ပရမတ္ထော်နှ၊ ဖြင့်။ ဟဉ္စိ ဥပလဗ္ဘတိ၊ ပညာဖြင့် ကပ်၍ ရှုမှတ်သည် ရှိသော် အကယ်၍ ရအပ်သည် ဖြစ်အံ့။ ရေ၊ ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ။ တေန၊ ထိုသို့ ပုဂ္ဂိုလ်ကို သစ္ဆိကဋ္ဌ ပရမတ္ထ အဖြစ်ဖြင့် ရခြင်းကြောင့်။ ယော သစ္ဆိကဋ္ဌော ပရမတ္ထော်၊ တတော သော ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတိ သစ္ဆိ-ကဋ္ဌပရမတ္ထော်နှတိ၊ဟူ၍။ ဝတ္တာဗ္ဗေ ဝတ၊ဆိုသင့်သည်သော်။ (အထ၊ထို့သို့ ဆိုသင့်ပါလျက်။) တတ္ထ၊ ထို ပြဿနာ ၂-ရပ်၌။ ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတိ သစ္ဆိကဋ္ဌ ပရမတ္ထော်နှ (ဣတိ)၊ ဟူ၍။ ဝတ္တာဗ္ဗေ ဓေါ၊ ဆိုသင့်သည်သော်။ စ၊ ဗျတိရိတ်ကား။ ယော သစ္ဆိကဋ္ဌော ပရမတ္ထော်၊ တတော သော ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတိ သစ္ဆိကဋ္ဌပရမတ္ထော်နှတိ၊ ဟူ၍။ နော ဝတ္တာဗ္ဗေ၊ မဆိုသင့်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ယံ၊ အကြင် ရှေနောက် မစပ်သော အဖြေ ၂-ရပ်ကို။ ဝဒေသိ၊ အသင် ဆိုဘိ၏။

(တေ၊ သင် ပရဝါဒီ၏။ ဣဒံ၊ ဤ ရှေ့နောက်မစပ်သော အဖြေ ၂-ရပ်သည်။) မိစ္ဆာ၊ ပုဗ္ဗာပရဝိရောဓိဒေါသ မကင်းသဖြင့် မှားယွင်းသော အဖြေသည်။ ဟောတိ။)

ပန၊ သို့မဟုတ်။ ယော သစ္စိကဋ္ဌော ပရမတ္ထော၊ တတော သော ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတိ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေနာတိ၊ ဟူ၍။ နော စေ ဝတ္တဗ္ဗေ၊ အကယ်၍ မဆို ထိုက်အံ့။ (ဧဝံ သတိ။) ရေ၊ ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ။ ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတိ သစ္စိ-ကဋ္ဌ ပရမတ္ထေနာတိ စ၊ ဟူ၍လည်း။ နော ဝတ္တဗ္ဗေ ဝတ၊ မဆိုသင့်သည်သာ။ (အထ၊ ထိုသို့ မဆိုသင့်ပါပဲလျက်။) တတ္ထ၊ ထို ပြဿနာ ၂-ရပ်၌။ ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတိ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေန (ဣတိ)၊ ဟူ၍။ ဝတ္တဗ္ဗေ ခေါ၊ ဆိုသင့်သည် သာ။ စ၊ ဗျတိရိက်ကား။ ယော သစ္စိကဋ္ဌော ပရမတ္ထော၊ တတော သော ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတိ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေနာတိ၊ ဟူ၍။ နော ဝတ္တဗ္ဗေ၊ မဆိုသင့်။ ဣတိ၊ သို့။ ယံ၊ အကြင် ရှေ့နောက် မစပ်သော အဖြေ ၂-ရပ်ကို။ ဝဒေသိ၊ ၏။ (တေ၊ ၏။ ဣဒံ၊ သည်။) မိစ္ဆာ၊ သည်။ (ဟောတိ။)

(ဣဒံ၊ ဤသည်ကား။) အနုလောမပဋ္ဌကံ၊ အနုလောမပဋ္ဌကတည်း။

ပဋိကမ္မစတုက္က

၂။ ပုဂ္ဂလော၊ ကို။ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေန၊ အဖြစ်ဖြင့်။ နုပလဗ္ဘတိ၊ ပညာ ဖြင့် ကပ်၍ ရှုမှတ်သည် ရှိသော် မရအပ် မရနိုင်ပါသလော။ ဣတိ၊ ဤသို့ (ပရဝါဒီ မေး၏။) အာမန္တာ၊ အိမ်း, မရအပ် မရနိုင်။ (ဣတိ၊ ဤသို့

အမှာ။ ။"သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထ"ဟူသော အသုံးအနှုန်းကို နောက်၌ များစွာတွေ့ ရပါလိမ့်မည်။ ထို့ကြောင့် "မှန်သော အနက် မဖောက်မပြန် မြတ်သော အနက်"ဟု နိဿယ အနက် မပေးတော့ပဲ စကားကျဉ်းအောင် "သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထ"ဟု ပါဋ္ဌိ အတိုင်းသာ နိဿယ အနက် ပေးပါတော့မည်။ ထိုသို့ ပါဋ္ဌိအတိုင်း နိဿယ တွေ့သမျှ ဝယ် "မှန်သော အနက် မဖောက်မပြန် မြတ်သော အနက်"ဟု မြန်မာလို နားလည် ပါစေ။

ဌပနာ ပါပနာစသည်။ ။"ဟဋ္ဌိ ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတိ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေန" သည် ပရဝါဒီ၏ စကားကိုအတည်ထားကြောင်းဖြစ်သောကြောင့် "**ဌပနာစကား**" မည်၏။"တေန ဝတ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ ပေ ။ ပရမတ္ထေနာတိ"သည် ဆိုထိုက်သည်ကို မဆိုသည့် အတွက် အပြစ်ရောက်ပုံကို ပြသောကြောင့် "**ပါပနာစကား**" မည်၏။ "ယံ တတ္ထ ဝဒေသိ ။ ပေ ။ မိစ္ဆာ"သည် အပြစ်ကို တင်ကြောင်း စကားဖြစ်သောကြောင့် "**ရော-ပနာ**"မည်၏။ အနုလောမပက္ခဖြစ်သောကြောင့် "အနုလောမ ပါပနာ, အနုလောမ ရောပနာ"ဟု ခေါ်ရသည်။ [ပဋိလောမပါပနာ,ရောပနာတို့၌လည်း ဤ နည်းအတိုင်း ခွဲပါ။]

သကဝါဒီ ဝန်ခံ၏။) ယော၊ အကြင် အနက်သည်။ သစ္စိကဋ္ဌော၊ မှန်သော အနက်သဘောဖြစ်၏။ ပရမတ္ထော၊ မဖောက်မပြန် မြတ်သော အနက် သဘော ဖြစ်၏။ တတော သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေန၊ အဖြစ်ဖြင့်။ သော ပုဂ္ဂလော၊ ကို။ နုပလဗ္ဘတိ၊ လော။ ဣတိ၊ ဤသို့ (ပရဝါဒီ စစ်ဆေးမေးမြန်း၏)။ ဧဝံ၊ ဤသို့ (မရအပ် မရနိုင်ဟူ၍)။ န ဝတ္တဗ္ဗေ၊ မဆိုအပ် မဆိုထိုက်ပါ။ (ဣတိ၊ ဤသို့ သကဝါဒီ ပယ်ရှား၏။)

(ရေ၊ ငါ့ရှင် သကဝါဒီ။) ပဋိကမ္မံ၊ မိမိအပေါ်၌ တင်အပ်သောအပြစ် ကို ပြန်၍ ပြုကြောင်း သုတ်သင်မှုကို။ အာဇာနာဟိ၊ လော။ ဝါ၊ လော။ ပုဂ္ဂလော၊ ကို။ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေန၊ အဖြစ်ဖြင့်။ ဟဉ္စိ နုပလဗ္ဘတိ၊ ပညာဖြင့် ကပ်၍ရှုမှတ်သည်ရှိသော် အကယ်၍ မရအပ်သည်ဖြစ်အံ့။ ရေ၊ ငါ့ရှင် သကဝါဒီ။ တေန၊ ထိုသို့ ပုဂ္ဂိုလ်ကို သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထအဖြစ်ဖြင့် မရခြင်းကြောင့်။ ယော သစ္စိကဋ္ဌော ပရမတ္ထော၊ တတော သော ပုဂ္ဂလော နုပလဗ္ဘတိ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေနာတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တဗ္ဗေ ဝတ၊ ဆိုသင့်သည်သာ။ (အထ၊ ထိုသို့ ဆိုသင့်ပါလျက်။) တတ္ထ၊ ထိုပြဿနာ ၂-ရပ်၌။ ပုဂ္ဂလော နုပလဗ္ဘတိ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေန (ဣတိ)၊ ဟူ၍။ ဝတ္တဗ္ဗေ ခေါ၊ ဆိုသင့်သည်သာ။ စ၊ ဗျတိရိတ်ကား။ ယော သစ္စိကဋ္ဌော ပရမတ္ထော၊ တတော သော ပုဂ္ဂလော နုပလဗ္ဘတိ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေနာတိ၊ ဟူ၍။ နော ဝတ္တဗ္ဗေ၊ မဆိုသင့်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ယံ၊ အကြင် ရွှေနောက် မစပ်သော အဖြေ ၂-ရပ်ကို။ ဝဒေသိ၊ အသင် ဆို၏။ (တေ၊ အသင် သကဝါဒီ၏။ ဣဒံ၊ ဤ ရွှေနောက်မစပ်သော အဖြေ ၂-ရပ် သည်။) မိစ္ဆာ၊ သည်။ (ဟောတိ။)

ပန၊ သို့မဟုတ်။ ယော သစ္စိကဋ္ဌော ပရမတ္ထော၊ တတော သော ပုဂ္ဂလော နုပလဗ္ဘတိ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေနာတိ၊ ဟူ၍။ နော စေ ဝတ္တဗ္ဗေ၊ အကယ်၍ မဆိုသင့်အံ့။ (ဧဝံ သတိ၊ သော်။) ရေ၊ ငါ့ရှင် သကဝါဒီ။ ပုဂ္ဂလော နုပလဗ္ဘတိ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေနာတိ စ၊ ဟူ၍လည်း။ နော ဝတ္တဗ္ဗေ ဝတ၊ မဆိုသင့်သည်သာ။ (အထ၊ ထိုသို့ မဆိုသင့်ပါပဲလျက်။) တတ္ထ၊ ထိုပြဿနာ ၂-ရပ်၌။ ပုဂ္ဂလော နုပလဗ္ဘတိ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေန (ဣတိ)၊ ဟူ၍။ ဝတ္တဗ္ဗေ ခေါ၊ ဆိုသင့်သည်သာ။ စ၊ ဗျတိရိတ်ကား။ ယော သစ္စိကဋ္ဌော ပရမတ္ထော၊ တတော သော ပုဂ္ဂလော နုပလဗ္ဘတိ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေနာတိ၊ ဟူ၍။ နော ဝတ္တဗ္ဗေ၊ မဆိုသင့်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ယံ၊ အကြင် ရွှေနောက် မစပ်သော အဖြေ ၂-ရပ်ကို။ ဝဒေသိ၊ ၏။ (တေ၊ ၏။ ဣဒံ၊ သည်။) မိစ္ဆာ၊ သည်။ (ဟောတိ။)

(ဣဒံ၊ ကား။) ပဋိကမ္မစတုက္ကံ၊ ပဋိကမ္မစတုက္ကတည်း။

ကထာ ၂၇ ။

နိဂ္ဂဟစတုက္က

၃။ တုံ၊ အသင် သကဝါဒီသည်။ ပုဂ္ဂလော နုပလဗ္ဘတိ သစ္ဆိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေန (ဣတိ)၊ ဟူ၍။ ဝတ္တာဗ္ဗေ ခေါ၊ဆိုသင့်သည်သာ။စ၊ ဗျတိရိတ်ကား။ ယော သစ္ဆိကဋ္ဌော ပရမတ္ထော၊ တတော သော ပုဂ္ဂလော နုပလဗ္ဘတိ သဲစ္ဆိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေနာတိ၊ ဟူ၍။ နော ဝတ္တာဗ္ဗေ၊ မဆိုသင့်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ စေ မညတိ၊ အကယ်၍ မှတ်ထင်အံ့။ တေန၊ ထိုသို့ မှတ်ထင်ခြင်းကြောင့်။တတ္ထ၊ ထို နုပလဗ္ဘတိ ဟူသော အဖို၌။ ဧဝံ၊ သို့။ ဟေတာဃ ပဋိညာယ၊ "အာမန္တာ" ဟူသော ဤ ဝန်ခံခြင်းဖြင့်။ ပဋိဇာနန္တံ (ပဋိဇာနန္တော)၊ ဝန်ခံသော။ တဝ (တုံ)၊ အသင် သကဝါဒီကို။ ဧဝံ၊ဤ ဆိုအပ်လတ္တံ့ သော နည်းဖြင့် (ဟဋ္ဌိ ပုဂ္ဂလော နုပလဗ္ဘတိ စသည်ဖြင့်)။ နိဂ္ဂဟေတဗ္ဗေ၊ နှိပ်ထိုက်၏။ အထ၊ ထိုသို့ နှိပ်ထိုက် သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တံ၊ အသင် သကဝါဒီကို။ နိဂ္ဂဏှာမ၊ ငါတို့ နှိပ်ကုန်အံ့။ သုနိဂ္ဂဟိတော စ၊ ကောင်းစွာ နှိပ်အပ် သည်လည်း။ ဟောသိ၊ ဖြစ်၏။ [ဤကား နှိပ်ဖို့ရန် အခြေခံ စကားတည်း။] (ကိံ၊ အဘယ်သို့ နှိပ်အပ်ကုန်အံ့နည်း။ ဤသို့ ပုစ္ဆာထည့်ပါ။)

["ဟဋ္ဌိပုဂ္ဂလော နုပလဗ္ဘတိ" စသော ပုဒ်တို့၏ အနက်သည် ရှေ့၌ ပြအပ်ပြီး သောပုဒ်တို့၏အနက်နှင့်တူ၏။] ပေ ။ အဆုံး၌ "ဣတိ၊ သို့။ ယံ၊ အကြောင် စကား ကို။ ဝဒေသိ၊ဆို၏။တေ၊အသင်၏။ဣဒံ၊ဤ စကားသည်။ မိစ္ဆာ၊ သည်။ (ဟောတိ။) ဣတိ၊ ဤသို့။ နိဂ္ဂဏှာမ၊ နှိပ်ကုန်၏။ [ဤသို့ ရှေ နိဂ္ဂဏှာမကို ပြန်၍ စပ်ပါ။]

(ဣဒံ၊ကား။) နိဂ္ဂဟစတုက္ကံ၊ နိဂ္ဂဟစတုက္ကတည်း။ ဝါ၊ နိဂ္ဂဟဖြင့် မှတ်အပ်သော အနုလောမ ပါပနာ စသော ၄-ရပ်တို့၏ အပေါင်းတည်း။

ဥပနယနစတုက္က

၄။ ဧသေ၊ ဤအသင်၏ဝါဒကို။ (မယာ၊ အကျွန်ုပ်သည်။) ဒုနိဂ္ဂဟိတော၊မှားယွင်းစွာ နှိပ်အပ်သည်။ ဧစ (ဟောတိ)၊ ဒုံ။ (ဧဝံ သတိ၊ သော်။) (တနည်း) ဧသေ၊ ဤ အသင့် အပေါ် နှိပ်ခြင်းသည်။ ဒုန်နိဂ္ဂဟိတော၊ မှားယွင်းစွာ နှိပ်ခြင်းသည်။ ဧစ (ဟောတိ)၊ အံ့။ (ဧဝံ သတိ)၊ ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတိ သစ္ဆိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေန (ဣတိ)၊ ဟူ၍။ ဝတ္တာဗ္ဗေ ခေါ၊ ဆိုသင့်သည်သာ။ စ၊ ဗျတိရိတ်ကား။ ယော သစ္ဆိကဋ္ဌော ပရမတ္ထော၊ တတော သော ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတိ သစ္ဆိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေနာတိ၊ ဟူ၍။ နော ဝတ္တာဗ္ဗေ၊ မဆိုသင့်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ တတ္ထ၊ ထို အနုလောမ ပဋိကဝယ် အကျွန်ုပ် အပေါ် နှိပ်ခြင်း၌။ ဧဝ မေဝံ၊ ဤအတိုင်းပင် (မကောင်းသဖြင့် နှိပ်ခြင်းဟူ၍ပင်။) ဒက္ခ၊ ရှုပါ

လော။တတ္ထ၊ ထိုအနုလောမပဋ္ဌကဋ္ဌ။ ဟေတာယပဋိညာယ၊အာမန္တာ ဟူသော ဤ ဝန်ခံခြင်းဖြင့်။ ဧဝံ၊ သို့။ ပဋိဇာနန္တာ၊ ဝန်ခံကုန်သော။ မယံ၊ အကျွန်ုပ်တို့ကို။ တယာ၊ အသင် သကဝါဒီသည်။ ဧဝံ၊ သို့။ နော စ နိဂ္ဂဟေတဗ္ဗာ၊ မနှိပ်ထိုက်ကုန်သည်သာ။ အထ၊ ထိုသို့ မနှိပ်ထိုက်ပါပဲလျက်။ မံ၊ အကျွန်ုပ်ကို။ ဟဉ္စိ ပုဂ္ဂလော ။ ပေ ။ သစ္ဆိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေနာတိ မိစ္ဆာ၊ နော စေ ပန ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ။သစ္ဆိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေနာတိ မိစ္ဆာတိ၊ဟဉ္စိ ။ ပေ ။ မိစ္ဆာဟူ၍။ နိဂ္ဂဏှာသိ၊ နှိပ်၏။ဒုန္နိဂ္ဂဟိတာ စ၊မှားယွင်းစွာ နှိပ်အပ်ကုန်သည်လည်း။ ဟောမ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ [အနုလောမပဋ္ဌတုန်းက "ဟဉ္စိ ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတိ" စသော စကားသည် နိဂ္ဂဏှာသိဋ္ဌ အာကာရ ဝါကျတည်း။ထို့ကြောင့် နိဂ္ဂဏှာသိ၏အတ္ထဋ္ဌ သွင်း၍ အနက်ပေးပါသည်။ အတ္ထဋ္ဌမသွင်းပဲ "ဒုန္နိဂ္ဂဟိတာစ ဟောမ"၏ နောက်မှ "ကိံ၊အဘယ်သို့ နှိပ်သနည်း။ဤသို့ ပုစ္ဆာထည့်၍"ဟဉ္စိ ။ ပေ ။ မိစ္ဆာတိ၊ဟူ၍။ နိဂ္ဂဏှာသိ၊၏။"ဟုလည်း အနက်ပေးနိုင်ပါသည်။]

(ဣဒံ၊ ဤသည်ကား။)　ဥပနယနစတုက္ကံ၊ တည်း။

နိဂ္ဂမနစတုက္ကံ

၅။ (ယထာ၊ အကြောင် အခြင်းအရာအား ဖြင့်။ အဟံ၊ အကျွန်ုပ်ကို။ တယာ၊ အသင် သကဝါဒီသည်။ နိဂ္ဂဟိတော၊ နှိပ်အပ်ပြီ။) ဧဝံ၊ ဤ အခြင်းအရာ အား ဖြင့်။ နဟိ နိဂ္ဂဟေတဗ္ဗေ၊ မနှိပ်ထိုက်ပါ။ တေန၊ ထိုသို့ မနှိပ်ထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဟဉ္စိ ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတိ ။ ပေ ။ မိစ္ဆာ၊ နောစေ ပန ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ ။ မိစ္ဆာတိ၊ ဟူ၍။ (မံ၊ အကျွန်ုပ်ကို။) ယံ နိဂ္ဂဏှာသိ၊ အကြောင် နှိပ်၏။ တေ၊ အသင် သကဝါဒီ။ ဣဒံ၊ ဤ နှိပ်ခြင်းသည်။ မိစ္ဆာ၊ မှားယွင်း၏။ တေန၊ ထိုသို့ မှားယွင်းသည့်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ယေ နိဂ္ဂဟော၊ အကြောင် နှိပ်ခြင်းကို။ ကတေ၊ ပြုအပ်ပြီ။ သေ နိဂ္ဂဟော၊ ထို နှိပ်ခြင်းကို။ ဒုက္ကဋ္ဌေ၊ မကောင်းသဖြင့် ပြုအပ်ပြီ။ (မယာ။) ပဋိကမ္မေ၊ တဖန် ပြုအပ်သော သုတ်သင်ရှင်းလင်းမှုကို။ သုကတေ၊ ကောင်းစွာပြုအပ်ပြီ။ ပဋိပါဒနာ၊ ပဋိ-ကမ္မစတုက္က စသည်ဖြင့် စကားအစဉ်ကို ဖြစ်စေခြင်းကို။ သုကတာ၊ ကောင်းစွာ ပြုအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ အပြီတည်း။

(ဣဒံ၊ ကား။)　နိဂ္ဂမနစတုက္ကံ၊ တည်း။

ပဌမော၊ သော။ နိဂ္ဂဟော၊ နိဂ္ဂဟတည်း။

အနုလောမပစ္စနိက ပြီး၏။

၁- သုဒ္ဓသစ္စိကဋ္ဌ ၂- ပစ္စနီကာနုလောမ။

ပစ္စနီကပဋ္ဌာန

ဤ ပစ္စနီကပဋ္ဌာန်၌ ပါဠိတော် နိဿယ အနက် ပေးပုံသည် အနုလောမပဋ္ဌာနှင့် တူ၏။ အနုလောမ ပဋ္ဌာန်၌ ဥပလဗ္ဘတိ နေရာဝယ် နုပလဗ္ဘတိ ဟု ပုစ္ဆာ ထုတ်ခြင်းသာ ထူး၏။ ဤသို့ ဆန့်ကျင်ဘက် ပြောင်းပြန် ဖြစ်သောကြောင့် (၁) နိဂ္ဂဟ (၂) အနုလောမ-ပါပနာ (၃) အနုလောမရောပနာ (၄) ပဋိလောမ ပါပနာ (၅) ပဋိလောမရောပနာ ဤ စကား ၅-ရပ်ကို "ပစ္စနီကပဋ္ဌာန" ဟု နာမည် တပ်ရသည်။

(ဣဒံ၊ ကား။) ပစ္စနီကပဋ္ဌာနံ၊ တည်း။

ပဋိကမ္မစတုက္က

ဤ စတုက္ကဋ္ဌလည်း နိဿယ အနက် ပေးပုံမှာ ပစ္စနီက ပဋ္ဌာန နှင့် မထူးပါ။ "ပုဂ္ဂလော နုပလဗ္ဘတိ" နေရာဝယ် "ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတိ" စသည်ဖြင့် ပြောင်းလဲရုံသာတည်း။

နိဂ္ဂဟ, ဥပနယန, နိဂ္ဂမနစတုက္ကတို့ဋ္ဌလည်း နည်းတူ။
ဒုတိယော၊ သော။ နိဂ္ဂဟော၊ နှိပ်ခြင်းတည်း။

ပစ္စနီကာနုလောမ ပြီး၏။

၁- သုဒ္ဓသ္စိကဋ္ဌ ပြီး၏။

၂- ဩကာသသစ္စိကဋ္ဌ

၁- အနုလောမပစ္စနီက

၁၁။ ပုဂ္ဂလော၊ ကို။ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန၊ ဖြင့်။ ဥပလဗ္ဘတိ၊ လော။ ဣတိ၊ ဤသို့ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ အိမ်း....။ (ဣတိ၊ ဤသို့ ပရဝါဒီ ဝန်ခံ၏။) သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော ခန္ဓာကိုယ်၌။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်ဟု ခေါ်အပ်သော အတ္တကို။ ဝါ၊ ပုဂ္ဂိုလ်ဟု ခေါ်အပ်သော သတ္တကို။ ဝါ၊ ပုဂ္ဂိုလ်ဟု ခေါ်အပ်သော အသက်ကောင်ကို။ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေန ဥပလဗ္ဘတိ, ဣတိ၊ ဤသို့ သကဝါဒီ စစ်ဆေး မေးမြန်း၏။ ဧဝံ၊ သို့။ န ဝတ္တဗ္ဗေ၊ မဆိုအပ် မဆိုထိုက်ပါ။ (ဣတိ၊ ဤသို့ ပရဝါဒီ ပယ်ရှား၏။)

[သဗ္ဗတ္ထ ပုဒ်သာ ပိုသည်၊ ကြွင်းအားလုံး သုဒ္ဓသစ္စိကဋ္ဌနှင့် တူ၏။ ပါဠိတော်စာအုပ်တို့ဝယ် ပဋိကမ္မစတုက္က, နိဂ္ဂဟစတုက္က, ဥပနယနစတုက္က, နိဂ္ဂမနစတုက္က, တို့ကို "ပေယျာလ" ဟု ဆို၍ မြှုပ်ထားသည်။]

တတိယော၊ သော။ နိဂ္ဂဟော၊ တည်း။

အနုလောမပစ္စနီက ပြီး၏။

၂။ ဩကာသသစ္စိကဋ္ဌ ပြီး၏။

၃။ ကာလသစ္စိကဋ္ဌ

၁။ အနုလောမပစ္စနီက

၁၂။ သဗ္ဗဒါ၊ အလုံးစုံသော အခါ၌။ (အတိတ်ဘဝ ဟူသော ကာလ, အနာဂတ်ဘဝဟူသော ကာလ, ပစ္စုပ္ပန်ဘဝဟူသော ကာလ, ပရိနိဗ္ဗာန်စံရာ ကာလ၌။) [ကြွင်း အားလုံး သုဒ္ဓသစ္စိကဋ္ဌနှင့် တူပြီ။ ပဋိကမ္မစတုက္က, နိဂ္ဂဟစတုက္က, ဥပနယနစတုက္က, နိဂ္ဂမနစတုက္ကတို့ကို ပေယျာလ မြှုပ်ထားသည်။]

စတုတ္ထော၊ သော။ နိဂ္ဂဟော၊ တည်း။

အနုလောမပစ္စနီက ပြီး၏။

၃။ ကာလသစ္စိကဋ္ဌ ပြီး၏။

၄။ အဝယဝသစ္စိကဋ္ဌ

၁။ အနုလောမပစ္စနီက

၁၃။ သဗ္ဗေသု၊ အလုံးစုံသော ခန္ဓာ အာယတန ဓာတ်တို့၌။ [ကြွင်း အားလုံး သုဒ္ဓသစ္စိကဋ္ဌကို မှီ၍ အနက်ပေးပါ။ ပဋိကမ္မစတုက္က, နိဂ္ဂဟစတုက္က, ဥပနယနစတုက္က, နိဂ္ဂမနစတုက္ကတို့ကို ပေယျာလ မြှုပ်ထားသည်။]

ပဉ္စမော၊ သော။ နိဂ္ဂဟော၊ တည်း။

၁။ အနုလောမပစ္စနီက ပြီး၏။

၂။ ဩကာသ သစ္စိကဋ္ဌ စသည်

အမှာ။ ။ဩကာသသစ္စိကဋ္ဌ, ကာလသစ္စိကဋ္ဌ, အဝယဝသစ္စိကဋ္ဌ တို့ဝယ် ပစ္စနီကာနုလောမဋ္ဌ် အနက် လှယ်ပြီ။

အဋ္ဌကနိဂ္ဂဟ ပြီး၏။

ပစ္စနီကာနုလောမ ပြီး၏။

၄။ အဝယဝသစ္စိကဋ္ဌ ပြီး၏။

၅-သုဒ္ဓိကသံသန္ဒန

၁၇။ ပုဂ္ဂလော သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန, ဥပလဗ္ဘတိ၊ လော။ ရူပဋ္ဌ၊ ရူပ်ကို လည်း။ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန, ဥပလဗ္ဘတိ၊ လော။ ဣတိ၊ ဤသို့ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ အိမ်း....။(ဣတိ၊ ဤသို့ ပရဝါဒီ ဝန်ခံ၏။)ရူပံ၊ ရူပ်သည်။ အည်၊ ပုဂ္ဂိုလ်မှ တမျိုးတခြားလော။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ အညော၊ ရူပ်မှ တမျိုးတခြားလော။ ဣတိ၊ ဤသို့ သကဝါဒီ စစ်ဆေး မေးမြန်း၏။ ဧဝံ နဝတ္တဗ္ဗေ၊ (ဣတိ၊ ဤသို့ ပရဝါဒီ ပယ်ရှား၏။) [အကြွင်း တူပြီ။]

အမှာ။ ။(၁၈)ဝေဒနာ စသော ခန္ဓာ ၄-ပါး, (၁၉) စက္ခာယတန စသော အာယတန တဆယ့်နှစ်ပါး,(၂၀)စက္ခုဓာတ်စသော ဓာတ် တဆယ့်ရှစ်ပါး, (၂၁) စက္ခုန္ဒြေစသော ဣန္ဒြေ နှစ်ဆယ့်နှစ်ပါးတို့လည်း တူပြီ။ ဤ(၅၇)ပါးကို အဋ္ဌကထာဌ် **သတ္တပညာသဓမ္မပဗေဒ** ဟု ဆိုသည်။

အနုလောမပစ္စနီက ပြီး၏။

ပစ္စနီကာနုလောမ

၂၂။ ပုဂ္ဂလော ။ပေ။ နုပလဗ္ဘတိ, ဣတိ၊ ဤသို့ ပရဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ, (ဣတိ၊ ဤသို့ သကဝါဒီ ဝန်ခံ၏။) ဘဂဝတာ၊ သည်။ အတ္ထ-ဟိတာယ၊ မိမိစီးပွါးအလို့ငှါ။ ပဋိပန္နော၊ ကျင့်သော။ ပုဂ္ဂလော အတ္ထိ၊ ၏။ (ဣတိ၊ သို့။) ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ မဟုတ်လော။ ရူပဋ္ဌ၊ ရူပ်ကိုလည်း။ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေန, ဥပလဗ္ဘတိ၊ ရအပ်သည် မဟုတ်လော။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပရဝါဒီ စစ်ဆေး မေးမြန်း၏။ အာမန္တာ၊ အိမ်း....။ (ဣတိ၊ ဤသို့ သကဝါဒီ ဝန်ခံ၏။) (ဧဝံ သတိ၊ ဤသို့ ဖြစ်လသော်။) ရူပံ၊ သည်။ အည်၊ လော။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ အညော၊ လော။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပရဝါဒီ စစ်ဆေး မေးမြန်း

ပြန်၏။ ဧဝံ နာ ဝတ္တာဗ္ဗေ၊ (ဣတိ၊ ဤသို့ သကဝါဒီ ပယ်ရှား၏။) [အကြွင်း တူပြီ။ ဤ ပစ္စနီကာနုလောမဝယ် "အာဇာနာဟိ နိဂ္ဂဟံ"ဟူသော ပါဠိကို တွေ့၍ အဋ္ဌကထာ၌ "ပဋိကမ္မစတုက္ကာဒီနိ သံခိတ္တာနိ ပရဝါဒီ ။ပေ။ ဒဿိ-တာနိ"ဟု ဆိုသွားသည်။]

သုဒ္ဓိကသံသန္ဒနာ၊ ဩပမ္မ စသည် မဖက် သက်သက်သော
ပုဂ္ဂိုလ်ကို ရုပ်စသည်တို့နှင့်တကွ နှိုးနှောရာ
အခက်းသည်။ (သမတ္တာ၊ ပြီးပြီ။)

၆-ဩပမ္မသံသန္ဒန

အနုလောမပစ္စနီက

၂၈။ ရူပံ၊ ကိုး။ သစ္ဆိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေန, ဥပလဗ္ဘတိ၊ လော။ ဝေဒနာ စ၊ ကိုလည်း။ သစ္ဆိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေန, ဥပလဗ္ဘတိ၊ လော။ ရူပံ၊ သည်။ အည်၊ လော။ ဝေဒနာ၊ သည်။ အညာ၊ လော။ ဣတိ၊ ဤသို့ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ။ (ဣတိ၊ ဤသို့ ပရဝါဒီ ဝန်ခံ၏။) ပဋိဃလော သစ္ဆိကဋ္ဌပရမတ္ထေန, ဥပလဗ္ဘတိ၊ လော။ ရူပဥ္စ သစ္ဆိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေန, ဥပလဗ္ဘတိ၊ လော။ ဣတိ၊ ဤသို့ သကဝါဒီ မေးပြန်၏။ အာမန္တာ။ (ဣတိ၊ ဤသို့ ပရဝါဒီ ဝန်ခံ၏။) (ဧဝံ သတိ။ ဤသို့ ဖြစ်လသော်။) ရူပံ၊ သည်။ အည်၊ လော။ ပဋိဃလော၊ သည်။ အညော၊ လော။ ["ရုပ်နှင့် ဝေဒနာတို့ တမျိုးတခြားစီ ဖြစ်သလို ရုပ်နှင့် ပဋိဃုလ်တို့ တမျိုးတခြားစီ ဖြစ်ကြသလော"ဟု ရုပ်နှင့် ဝေဒနာတို့ကို ဥပမာပြု၍ မေးလိုရင်းဖြစ်သည်။] ဧဝံ နာ ဝတ္တာဗ္ဗေ၊ (ဤသို့ ပရဝါဒီ ပယ်ရှား၏။) [အကြွင်း တူပြီ။]

အမှာ။　။ခန္ဓာ ၅-ပါးတွင် တပါးကို မူတည်၍ ကြွင်း ၄-ပါးကို မူလီ သွင်းလျက် တမူလျှင် စက် ၄-ပါး ဖြစ်သောကြောင့် ခန္ဓာ ၅-ပါးနှင့်စပ်၍ ပဉ္စက (၂၀), အာယတန စသည် တို့၌လည်း တပါးကို မူတည်၍ အကြွင်းကို မူလီသွင်းလျက် အာယတန၌ ပဉ္စက (၁၃၂), ဓာတ်၌ ပဉ္စက (၃၀၆), ဣန္ဒြေ၌ ပဉ္စက (၄၆၂), ဤသို့ အနုလောမပစ္စနီက၌ နိဂ္ဂဟ ပဉ္စက (၉၂၀) ကိုးရာ့နှစ်ဆယ်ဟောတော်မူသည်။ ပစ္စနီကာနုလောမ ၌လည်း ဤ အတူ ပဋိကမ္မ ပဉ္စက (၉၂၀) ပင် ဟောတော်မူသည်။ အနက်ကို သုဒ္ဓိကသံသန္ဒန ပစ္စနီကာနုလောမ ကို မှီ၍ပေးပါ။

ဩပမ္မသံသန္ဒနံ (နိဋ္ဌိတံ)။

၇-စတုက္ကနယသံသန္ဒန

အနုလောမပစ္စနီက

၄၆။ လွယ်ပြီ။

၄၇။ ပုဂ္ဂလော၊ ကို။ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေန၊ ဖြင့်။ ဥပလဗ္ဘတိ၊ လော။ ဣတိ၊ ဤသို့ သကဝါဒိ မေး၏။ အာမန္တာ၊ (ဣတိ၊ဤသို့ ပရဝါဒီ ဝန်ခံ၏။) ရူပသို့ ၊ရုပ်၌။ပုဂ္ဂလော၊ကို။(ဥပလဗ္ဘတိ၊ လော။) ["ဣတိ၊ နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ၊ အာဇာနာဟိ နိဂ္ဂဟံ" စသည်ကို ပေယျာလ မြှုပ်ထားသည်။] (ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတိ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေနာတိ၊ အာမန္တာ၊) [ဤ ပါဋ္ဌိရပ်ကိုလည်းမြှုပ်ထားသည်။] ရူပါ၊ ရုပ်ကို။ အညတြ၊ ကြဉ်၍။ ပုဂ္ဂလော၊ (ဥပလဗ္ဘတိ၊ လော။) ["ဣတိ၊ နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ၊ အာဇာနာဟိ နိဂ္ဂဟံ" စသည်ကိုပင် ပေယျာလမြှုပ်ထားသည်။] (ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတိ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေနာတိ၊ အာမန္တာ၊) ပုဂ္ဂလသို့ ၊ ပုဂ္ဂိုလ်၌။ ရူပံ၊ ကို။ (ဥပလဗ္ဘတိ၊ လော။) ဣတိ၊ ဤသို့ သကဝါဒီ မေး၏။ ဧဝံ နဝတ္တဗ္ဗေ။ (ဣတိ၊ ဤသို့ ပရဝါဒီ ပယ်ရှား၏။) [အကြွင်းလွယ်ပြီ။ ဤ အနုလောမပစ္စနီက၌ နိဂ္ဂဟ ပဥ္ဇက (၂၂၈) ရှိကြောင်းကို အဋ္ဌကထာ၌ တွက်ပြထားပြီ။ ပစ္စနီကာနုလောမလည်း အနက်လွယ်ပြီ။ ထိုဌ်လည်း ပဋိကမ္မ ပဥ္ဇက (၂၂၈) ပင် ရှိကြောင်းကို အဋ္ဌကထာ၌ ဆိုပြီ။]

စတုက္ကနယသံသန္ဒနံ (နိဋ္ဌိတံ)။

၈-လက္ခဏယုတ္တိ

အနုလောမပစ္စနီက

၅၃။ ပုဂ္ဂလော သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေန ဥပလဗ္ဘတိ ဣတိ၊အာမန္တာ၊ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ သပ္ပစ္စယော၊ ကံစသော အကြောင်းနှင့်တကွ ဖြစ်သလော။ ဣတိ၊ဤသို့ သကဝါဒီ မေး၏။ဧဝံ နဝတ္တဗ္ဗေ၊ (ဣတိ၊ ဤသို့ ပရဝါဒီ ပယ်ရှား၏။) [ဧဝံ နဝတ္တဗ္ဗေကိုမြှုပ်ထားသည်။ နောက်၌လည်း နည်းတူ။] ပုဂ္ဂလော သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေန ဥပလဗ္ဘတီတိ၊အာမန္တာ၊ [ဤ ပါဋ္ဌိကို ပေယျာလ မြှုပ်ထားသည်။ နောက်၌လည်းနည်းတူ။]ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ အပ္ပစ္စယော၊ကံစသော အကြောင်း မရှိသလော။ ဣတိ၊ ဤသို့ သကဝါဒီ မေး၏။ဧဝံ နဝတ္တဗ္ဗေ၊ (ဣတိ၊ ဤသို့ ပရဝါဒီ ပယ်ရှား၏။) ။ ပေ ။ ပုဂ္ဂလော၊ ကို။ သခ်တော၊ ကံစသော အကြောင်းတို့သည် ကောင်းစွာရောက်၍ ပြုပြင်အပ်သလော ။ ပေ ။ ပုဂ္ဂလော

အသခ်ံတော၊ ကံစသော အကြောင်းတို့သည် မပြုပြင်အပ်သလော။ ။ ပေ ။ သဿတော၊ အခါခပ်သိမ်း ထင်ရှား ရှိသလော။ ဝါ၊ မြဲသလော ။ ပေ ။ အသဿတော၊ အခါခပ်သိမ်း ထင်ရှား မရှိသလော။ ဝါ၊ မမြဲသလော ။ ပေ ။ သနိမိတ္တော၊ ကံစသော အကြောင်းနှင့်တကွ ဖြစ်သလော။ ပေ ။ အနိမိတ္တော၊ ကံစသော အကြောင်း မရှိသလော။ ဣတိ၊ ဤသို့ သကဝါဒီ မေး၏။ ဧဝံ နဝတ္တမ္မေ၊ (ဣတိ၊ ဤသို့ ပရဝါဒီ ပယ်ရှား၏။)

သံခိတ္တံ၊ "အာဇာနာဟိ နိဂ္ဂဟံ" စသည်ကို ချုံးထားအပ်ပြီ။ [ပစ္စနီကာနုလောမ လွှယ်ပြီ။]

လက္ခဏယုတ္တိကထာ (သမတ္တာ)။

၉-ဝစနသောဓန

၅၅။ ပုဂ္ဂလော၊ ကို။ ဥပလဗ္ဘတိ၊ လော။ ဥပလဗ္ဘတိ၊ ပညာဖြင့် ကပ်၍ ရှုမှတ်သည်ရှိသော် ရအပ်သော အနက်ဟူသမျှသည်။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်လော။ ဣတိ၊ ဤသို့ သကဝါဒီ မေး၏။ ပုဂ္ဂလော၊ ကို။ ဥပလဗ္ဘတိ၊ ၏။ ဥပလဗ္ဘတိ၊ ပညာဖြင့် ကပ်၍ ရှုမှတ်သည် ရှိသော် ရအပ်သော အနက် ဟူသမျှသည်။ ကေဟိ စ (ကောစိ)၊ အချို့အနက်သည်။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်တည်း။ ကေဟိ စိ (ကောစိ)၊ အချို့အနက်သည်။ န ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ် မဟုတ်။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပရဝါဒီ ဖြေ၏။ ပုဂ္ဂလော၊ ကို။ ကေဟိ စိ (ကောစိ)၊ အချို့ ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဥပလဗ္ဘတိ၊ ပညာဖြင့် ကပ်၍ ရှုမှတ်သည် ရှိသော် ရအပ်သလော။ ကေဟိ စိ (ကောစိ)၊ ကို။ န ဥပလဗ္ဘတိ၊ လော။ ဣတိ၊ ဤသို့ သကဝါဒီ စစ်ဆေး၏။ ဧဝံ နဝတ္တမ္မေ၊ (ဣတိ၊ ဤသို့ ပရဝါဒီ ပယ်ရှား၏။)

အမှာ။ ။(၅၆) ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ သစ္ဆိကဋ္ဌော၊ မှန်သော အနက် သဘောလော။ သစ္ဆိကဋ္ဌော၊ မှန်သော အနက်သဘော ဟူသမျှသည်။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်လော။ ဣတိ၊ ဤသို့ သကဝါဒီ မေး၏။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ သစ္ဆိကဋ္ဌော၊ တည်း။ (အကြွင်း လွှယ်ပြီ)။ (၅၇) ဝိဇ္ဇာမာနော၊ ထင်ရှားရှိသလော။ (၅၈) သံဝိဇ္ဇမာနော၊ ကောင်းစွာ ထင်ရှားရှိသလော။ (၅၀) အတ္ထိ၊ ရှိသော။ သဇ္ဇော၊ အလုံးစုံသော အနက်သည်။ န ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ် မဟုတ်သလော။

ဝစနသောဓနံ (နိဋ္ဌိတံ)။

၁၀-ပညတ္တာနုယောဂ

၆၁။ ရူပဓာတုယာ၊ ရူပဓာတ်၌။ ဝါ၊ ရူပဘုံ၌။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ရှုပီ၊ ရုပ်ရှိသလော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ အိမ်း....။ကာမ ဓာတုယာ၊ ကာမဓာတ်၌။ ဝါ၊ ကာမဘုံ၌။ ပုဂ္ဂလော၊သည်။ ကာမီ၊ ကိလေသာကာမ ရှိသလော။ ဣတိ၊ ဤသို့ သကဝါဒီ စစ်ဆေး၏။ ဧဝံ နဝတ္တဗ္ဗေ၊ (ဣတိ၊ ဤသို့ပရဝါဒီ ပယ်ရှား၏)။ ပေ ။

၆၂။ ရူပဓာတုယာ၊ ရူပဓာတ်၌။ ဝါ၊ ရူပဘုံ၌။ သတ္တာ၊ သတ္တဝါ တို့သည်။ ရှုပီနော၊ ရုပ်ရှိကုန်သလော ။ ပေ ။ ကာမဓာတုယာ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ကာမီနော၊ ကိလေသာ ကာမ ရှိကုန်သလော။ ပေ ။

၆၃။ အရူပဓာတုယာ၊ အရူပဓာတ်၌။ ဝါ၊ အရူပဘုံ၌။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ အရူပီ၊ ရုပ်မရှိသလော။ ပေ ။

၆၄။ အရူပဓာတုယာ၊ ၌။ ဝါ၊ ၌။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ အရူပီနော၊ ရုပ်မရှိကုန်သလော။ ပေ ။

၆၅။ ရူပဓာတုယာ၊၌။ဝါ၊၌။ရူပီ၊ရုပ်ရှိသော။ပုဂ္ဂလော၊သည်။(ဟုတ္တာ၊) အရူပဓာတုယာ၊၌။ဝါ၊၌။ အရူပီ၊ ရုပ်မရှိသော။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ဖြစ်သလော။) (ယော၊ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်သည်။) ရူပဓာတုယာ၊ ရူပဓာတ်မှ။ ဝါ၊ ရူပဘုံမှ။ စုတော၊ စုတေသည်။ (ဟုတ္တာ၊) အရူပဓာတုံ၊ အရူပဓာတ်သို့။ ဝါ၊ အရူပဘုံသို့။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ကပ်ရောက်၏။ ကောစိ၊ တစုံတယောက်သော။ (သော) စ၊ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း။အတ္ထိ၊ရှိသလော။ ဣတိ၊ ဤသို့ သကဝါဒီ မေး၏။အာမန္တာ၊(ဣတိ၊ ဤသို့ သကဝါဒီ ဝန်ခံ၏။) ရူပီ၊ သော။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ဥပစ္ဆိန္နော၊ ပြတ်စဲသည်။ (ဟုတ္တာ၊) အရူပီ၊ ရုပ်မရှိသော။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ဇာတော၊ ဖြစ်သလော။ ဣတိ၊ ဤသို့ သကဝါဒီ စစ်ဆေး၏။ ဧဝံ နဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။

၆၆။ ရူပဓာတုယာ ရူပီနော၊ ရုပ်ရှိကုန်သော။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ (ဟုတ္တာ၊) အရူပဓာတုယာ အရူပီနော၊ ရုပ်မရှိကုန်သော။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ (ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်သလော။) [အကြောင်းလွယ်ပြီ။]

၆၇။ (အယံ၊ဤ သည်ကား။) ကာယော၊ကာယတည်း။ဣတိ ဝါ၊ဤသို့ သော်၎င်း။ (ဣဒံ၊ ဤသည်ကား။) သရီရံ၊ သရီရတည်း။ ဣတိ ဝါ၊ ဤသို့ သော်၎င်း။ (ဣဒံ၊ ကား။) သရီရံ၊ တည်း။ ဣတိ ဝါ၊ သော်၎င်း။ (အယံ၊ ကား။) ကာယော၊ တည်း။ ဣတိ ဝါ၊ သော်၎င်း။ ကာယံ၊ ကာယကို။ ဇဠိယံ၊ သရီရသည် ကပ်ရောက်အပ်သည်ကို။ ဝါ၊ သရီရနှင့် မကွဲ

မပြား တသားတည်းကို။ ကရိတ္တာ၊ ပြု၍။ ဧသေ (ဧသော)၊ ဤကာယသည်။ သေ (သော)၊ ထို သရီရလော။ (တနည်း)ဧသေ (ဧသော)၊ ဤ သရီရသည်။ သေ (သော)၊ ထို ကာယလော၊ ဧကဋ္ဌေ (ဧကဋ္ဌော)၊ တူသော အနက်ရှိသလော။သမေ (သမော)၊တူသလော။သမဘာဂေ (သမဘာဂေါ)၊တူသော အဖို့ရှိသလော၊ တဇ္ဇာတေ (တဇ္ဇာတော)၊ ထို ကာယသည် သရီရ သဘော ရှိသလော။ ဝါ၊ထိုသရီရသည် ကာယ သဘောရှိသလော။ဣတိ၊ ဤသို့သကဝါဒီမေး၏။ အာမန္တာ၊ (ဣတိ၊ဤသို့ ပရဝါဒီ ဝန်ခံ၏။) (အယံ၊ ဤသည်ကား။) ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂလတည်း။ ဣတိ ဝါ၊ ဤသို့သော်ငင်း။ (အယံ၊ ကား။) ဇီဝေါ၊ ဇီဝတည်း။ ဣတိ ဝါ၊ သော်ငင်း။ ပေ ။ ပုဂ္ဂလံ၊ ပုဂ္ဂလကို။ အပ္ပိယံ၊ ဇီဝသည် ကပ်ရောက်အပ်သည်ကို။ ဝါ၊ ဇီဝနှင့် မကဲ့ မပြား တသားတည်းကို။ ကရိတ္တာ၊ ၍။ဧသေ (ဧသော)၊ဤ ပုဂ္ဂလသည်။သေ (သော)၊ထို ဇီဝလော။ (တနည်း) ဧသေ (ဧသော)၊ ဤ ဇီဝသည်။ သေ (သော)၊ ထို ပုဂ္ဂလလော။ ပေ ။ တဇ္ဇာတေ (တဇ္ဇာတော)၊ ထို ပုဂ္ဂလသည် ဇီဝ သဘော ရှိသလော။ ဝါ၊ ထို ဇီဝသည် ပုဂ္ဂလ သဘော ရှိသလော။ ဣတိ၊ ဤသို့ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ (ဣတိ၊ ဤသို့ ပရဝါဒီ ဝန်ခံ၏။) ကာယော၊ သည်။ အညော၊ ပုဂ္ဂလမှ တမျိုးတခြားလော။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ အညော၊ ကာယမှ တမျိုး တခြားလော။ ဣတိ၊ ဤသို့ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ (ဣတိ၊ ဤသို့ ပရဝါဒီ ဝန်ခံ၏။) ဇီဝံ၊သည်။ အညံ၊ သရီရမှ တမျိုးတခြားလော။ သရီရံ၊ သည်။ အညံ၊ ဇီဝမှ တမျိုးတခြားလော။ ဣတိ၊ ဤသို့ သကဝါဒီ စစ်ဆေး၏။ ဧဝံ နဝတ္တပ္ပေ၊ (ဣတိ၊ ဤသို့ ပရဝါဒီ ပယ်ရှား၏။)

နိဂ္ဂဟံ၊ နှိပ်ကြောင်း အပြစ်ကို။ အာဇာနာတိ၊ သိပါလော။ ဝါ၊ လက်ခံပါလော။

(အယံ၊ ဤသည်ကား။) ကာယော၊ ကာယတည်း။ ဣတိ၊ သော်ငင်း။ ပေ ။ ဧသေ (ဧသော)၊ ဤ ပုဂ္ဂလသည်။ သေ (သော)၊ ထို ဇီဝသည်။ (တနည်း) ဧသေ (ဧသော)၊ ဤ ဇီဝသည်။ သေ (သော)၊ ထို ပုဂ္ဂလသည်။ သမေ (သမော)၊ တူသည်။ သမဘာဂေ (သမဘာဂေါ)၊ တူသော အဖို့ရှိသည်။ တဇ္ဇာတေ (တဇ္ဇာတော)၊ ထို ပုဂ္ဂလသည် ဇီဝသဘောရှိသည်။ ဝါ၊ ထို ဇီဝသည် ပုဂ္ဂလသဘော ရှိသည်။ ဟဉ္ဆိ (ဟောတိ)၊ အကယ်၍ ဖြစ်အုံ့။ ပေ ။ ပုဂ္ဂလော၊သည်။ အညော၊ သည်။ ဟဉ္ဆိ (ဟောတိ)၊ အုံ့။ ရေ၊ ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ။ တေန၊ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ဇီဝံ၊ သည်။ အညံ၊ သရီရမှ တမျိုးတခြားတည်း။ သရီရံ၊ သည်။ အညံ၊တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္တပ္ပေ ဝတ၊ ဆိုထိုက်သည်သော။ အထ၊ (ထိုသို့ ဆိုထိုက်ပါလျက်)။ တတ္ထ၊ ထို ပြဿနာ ၄-ရပ်၌။ကာယေ၊တို ဝါ ။ ပေ ။ အညော ပုဂ္ဂလော (ဣတိ)၊ ဟူ၍။ ဝတ္တပ္ပေ

ခေါ၊ သည်သာ။ စ၊ ဗျတိရိုက်ကား။ အညံ ။ ပေ ။ သရီရံတိ၊ ဟူ၍။ နော ဝတ္တပ္ဖေ၊ မဆိုထိုက်။ (ဣတိ၊ သို့။) ယံ၊ အကြင်ရွေနောက် မစပ်သော အဖြေ ၂-ရပ်ကို။ ဝဒေသိ၊ ၏။ (တေ၊ ၏။ ဣဒံ၊ သည်။)မိစ္ဆာ၊ သည်။ (ဟောတိ)။

ပန၊ သို့မဟုတ်။ ဇီဝံ၊ သည်။ အညံ၊ တည်း။ သရီရံ အညံ, ဣတိ၊ သို့။ နော စေ ဝတ္တပ္ဖေ၊ အကယ်၍ မဆိုထိုက်အံ့။ (ဧဝံ သတိ။) ရေ၊ ငါ့ရှင်ပရဝါဒီ။ ကာယော‌တိ ဝါ ။ ပေ ။ အညော ပုဂ္ဂလော‌တိ စ၊ ဟူ၍လည်း။ နော ဝတ္တပ္ဖေ-ဝတာ၊ မဆိုထိုက်သည်သာ။ (အထ၊ ထိုသို့ မဆိုထိုက်ပါပဲလျက်။) တတ္ထ၊ ထို ပြဿနာ ၄-ရပ်၌။ [အကြွင်း အနုလောမနှင့် တူပြီ။]

၆၈။ ပရဝါဒီက ပြန်၍ မေးရာ၌လည်း အနက်လွယ်ပြီ။

ပညတ္တာနုယောဂေါ (နိဋ္ဌိတော)။

၁၁-ဂတိအနုယောဂ

၆၉။ ပုဂ္ဂလော၊သည်။ အသ္မာ လောကာ၊ ဤ လောကမှ။ ပရံ လောကံ၊ နောက်လောကသို့ဌင်း။ ပရသ္မာ လောကာ၊ နောက်လောကမှ။ ဣမံ လောကံ၊ ဤ လောကသို့ဌင်း။ သန္ဓာဝတိ၊ ဆက်စပ်လျက် ပြေးသွား‌သလော။ ဝါ၊ ကျင်လည်သလော။ ဣတိ၊ ဤသို့ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ။(ဣတိ၊ ဤသို့ ပရဝါဒီ ဝန်ခံ၏။) သော ပုဂ္ဂလော၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည်ပင်။ အသ္မာ လောကာ၊ မှ။ ပရံ လောကံ၊ သို့ဌင်း။ ပရသ္မာ လောကာ၊ မှ။ ဣမံ လောကံ၊ သို့ဌင်း။ သန္ဓာဝတိ၊ လော။ ဝါ၊ လော။ ဣတိ၊ ဤသို့ သကဝါဒီ စစ်ဆေး၏။ ဧဝံ န ဝတ္တပ္ဖေ။ (ဣတိ၊ ဤသို့ ပရဝါဒီ ပယ်ရှား၏။) ["အာဇာနာဟိ နိဂ္ဂဟံ" စသည်ကို ပေယျာလ မြုပ်ထား‌သည်။]

အမှာ။ ။ပုဒ်ရေ (၆၉)မှ (၇၃)တိုင်အောင် ပဌမပြဿနာနှင့် အဖြေ ပါဠိတို့သည် တူ၏။ ထို့ကြောင့် နောက်၌ ထူးရာကိုသာ အနက် ပေးမည်။

၇၀။ အညော၊ တပါး‌သော။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ အသ္မာ လောကာ၊ မှ။ ပရံ လောကံ၊သို့ဌင်း။ပရသ္မာ လောကာ၊မှ။ဣမံ လောကံ၊သို့ဌင်း။သန္ဓာဝတိ။

၇၁။ သော စ၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည်ဌင်း။ အညော စ၊ တပါး‌သော ပုဂ္ဂိုလ် သည်ဌင်း။ ပေ ။ သန္ဓာဝတိ။

၇၂။ အသ္မာ လောကာ ပရံ လောကံ၊ သို့ဌင်း။ ပရသ္မာ လောကာ ဣမံ လောကံ၊ သို့ဌင်း။ သော၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ နေဝ သန္ဓာဝတိ၊ ဆက်စပ် လျက် ပြေးသွား‌သည် မဟုတ်သလော။ ဝါ၊ ကျင်လည်သည် မဟုတ်သလော။

အညော၊ တပါးသော သူသည်။ နှ သန္ဓာ၀တိ၊ ဆက်စပ်လျက် ပြေးသွားသည် မဟုတ်သလော။ ၀ါ၊ ကျင်လည်သည် မဟုတ်သလော။

၇၃။ အသ္မာ လောကာ ပရံ လောကံ၊ သို့ဌင်း။ ပရသ္မာ လောကာ ဣမံ လောကံ၊ သို့ဌင်း။ သော ပုဂ္ဂလော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သန္ဓာ၀တိ၊ လော။ အညော ပုဂ္ဂလော၊ အခြားတပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သန္ဓာ၀တိ၊ လော။ ၀ါ၊ လော။ သော စ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်ဌင်း။ အညော စ၊ တပါးသော ပုဂ္ဂိုလ် သည်ဌင်း။ သန္ဓာ၀တိ၊ လော။ ၀ါ၊ လော။ သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ နေ၀ သန္ဓာ၀တိ၊ လော။ ၀ါ၊ လော။ အညော နှ သန္ဓာ၀တိ၊ လော။ ၀ါ၊ လော။

၇၄။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ပေ ။ သန္ဓာ၀တိ၊ ဆက်စပ်လျက် ပြေးသွား၏။ ၀ါ၊ ကျင်လည်၏။ ဣတိ၊ သို့။ နှ ၀တ္တဗ္ဗံ၊ မဆိုထိုက်သလော။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပရ၀ါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ။ (ဣတိ၊ ဤသို့ သက၀ါဒီ ၀န်ခံ၏။) ဘဂ၀တာ၊ သည်။ သ သတ္တာနုတ္တုပရမံ ။ ပေ ။ သဗ္ဗသံယောဇနာနုဿယာတိ၊ ဟူ၍။ ၀ုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်သော။ သုတ္တန္တော၊ သုတ္တန်သည်။ အတ္ထော၀ နနု၊ ရှိသည်သာ မဟုတ်လော။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပရ၀ါဒီ မေး၏။ [သ (သော) ပုဂ္ဂလော၊ ထို သောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သတ္တာနုတ္တုပရမံ၊ ခုနစ်ကြိမ်အလုန် အတိုင်း အရှည်ရှိအောင်။ သန္ဓာ၀ိတ္ဝာန၊ ဆက်စပ်လျက် ပြေးသွားပြီး၍။ ၀ါ၊ ကျင် လည်ပြီး၍။ သဗ္ဗသံယောဇနာနုဿယာ၊ အလုံးစုံသော သံယောဇဉ်တို့၏ ကုန်ခြင်း ကြောင့်။ ဒုက္ခဿ၊ တောဘူမက ဝဋ်ဒုက္ခ၏။ အန္တကရော၊ အဆုံးကို ပြုနိုင်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ –နိဒါန၀ဂ္ဂ, အနုမတဂ္ဂသံယုတ်-၁-၀ဂ်, ၁၀-သုတ်။]အာမန္တာ။ (ဣတိ၊ ဤသို့ သက၀ါဒီ ၀န်ခံ၏။) တေန ဟိ၊ ထိုသို့ ဖြစ်လျှင်။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ အသ္မာ လောကာ ပရံ လောကံ၊ သို့ဌင်း။ ပရသ္မာ လောကာ ဣမံ လောကံ၊ သို့ဌင်း။ သန္ဓာ၀တိ၊ ၏။ ၀ါ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပရ၀ါဒီ ဆုံးဖြတ်၏။

၇၅။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ပေ ။ သန္ဓာ၀တိ၊ ဣတိ၊ သို့။ နှ ၀တ္တဗ္ဗံ၊ လော။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပရ၀ါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ (ဣတိ၊) ဘဂ၀တာ၊ သည်။ အနုမတဂ္ဂေ ဃံ ။ ပေ ။ သံသရတန္တိ၊ ဟူ၍။ ၀ုတ္တံ၊ သော။ သုတ္တန္တော၊ သည်။ အတ္ထော၀ နနု၊ လော။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပရ၀ါဒီ မေး၏။ [ဘိက္ခ၀ေ၊ တို့။ အယံ သံသာရော၊ ဤ သံသရာသည်။ အနုမတဂ္ဂေ၊ သိအပ်သော အစ အပိုင်း အခြားမရှိ။ ၀ါ၊ မသိအပ်သော အစ အပိုင်းအခြား ရှိ၏။ (အဋ္ဌသာလိနီ ဘာသာဋီကာ နိဒါနကထာ၌ အနက်ကျယ် တနည်း ပေးထား၏။)အ၀ိဇ္ဇာ-နီ၀ရဏာနံ၊ အ၀ိဇ္ဇာ ဟူသော နီ၀ရဏ ရှိကုန်သော။ တဏှာသံယောဇနာနံ၊ တဏှာ ဟူသော သံယောဇဉ် ရှိကုန်သော။ သန္ဓာ၀တံ၊ ပြေးသွားကြရကုန် သော။ သံသရတံ၊ ကျင်လည်ကြရကုန်သော။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ ပုဗ္ဗကောဋ္ဌိ၊

ရွှေအစ္ဆန်းအစ အပိုင်းအခြားသည်။ ဝါ၊ ကို။ နပညာယတိ၊ မထင်ရှား။ ဝါ၊ အပြားအားဖြင့် မသိအပ် မသိနိုင်။—နိဒါန၀ဂ္ဂ, အနမတဂ္ဂသံယုတ်-၁-၀ဂ်, ၁-သုတ်၊....ထိုဥ် သံသာရော၏ နောက်ဥ် ပိုဒ်ရှိ၏။ နပညာယတိ၏ နောက်ဥ် မရှိ။] အာမန္တာ၊ (ဣတိ။) [ပရ၀ါဒီဆုံးဖြတ်ပုံ ပုဒ်ရေ (၂၄)နှင့် တူပြီ။ (၂၆) လွဲယ်ပြီ။]

၂၇။ သေ့၀ ပုဂ္ဂလော၊ သည်ပင်။ ပေ ။ သန္ဓော၀တိ၊ဣတိ၊ ဤသို့သက၀ါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ (ဣတိ၊) (ယော၊ အကြင်သူသည်။) မနုဿော၊ သည်။ ဟုတ္ထ၊ ၍။ (တနည်း) မနုဿော ဟုတ္ထ၊ လူအဖြစ်ဖြင့်။ ဒေ၀ေါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကောစိ၊ တစုံတယောက်သော။ (သော၊ ထို သူသည်။) အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ၊ ဤသို့ သက၀ါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊(ဣတိ၊)သေ့၀ မနုဿော၊ ထို လူသည်ပင်။ သော ဒေ၀ေါ၊ ထို နတ်သည်။ (ဟောတိ၊ လော။) ဣတိ၊ ဤသို့ သက၀ါဒီ စစ်ဆေး၏။ ပေ ။

၂၈။ သေ့၀ မနုဿော၊ သည်ပင်။ သော ဒေ၀ေါ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ လော။) ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ (ဣတိ၊) မနုဿော၊ သည်။ ဟုတ္ထ၊ ဖြစ်ပြီး၍။ ၀ါ၊ ဖြစ်ပြီးမှ။ ဒေ၀ေါ၊ နတ်သည်။ဟောတိ၊ ၏။ဒေ၀ေါ၊သည်။ ဟုတ္ထ၊ ၍။ မနုဿော ဟောတိ၊ ၏။ မနုဿဘူတော၊ လူဖြစ်၍ ဖြစ်သူသည်။ အညော၊ နတ်မှ တမျိုးတခြားတည်း။ ဒေ၀ေါ၊ သည်။ .အညော၊ လူမှ တမျိုးတခြားတည်း။ မနုဿဘူတော၊ လူဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ သေ့၀၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည်ပင်။ အယံ၊ ဤ နတ်သည်။ (ဟုတ္ထ၊ ၍။) သန္ဓော၀တိ၊ ပြေးသွားရာရောက်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ (တေ၊ သင်၏။ ၀စနံ၊ စကားသည်။) မိစ္ဆာ၊ မှား၏။ ပေ ။

ဟိ၊ မှန်၏။ (မိစ္ဆာဟု အပြစ်တင်ခြင်းသည် မှန်၏။) သေ့၀ ပုဂ္ဂလော၊ သည်ပင်။ ဣတော၊ ဤဘ၀မှ။ စုတော၊ စုတေသည်။ (ဟုတ္ထ။) ပရံ လောကံ၊ နောက်လောကသို့။ သစေ သန္ဓော၀တိ၊ အကယ်၍ ဆက်စပ်လျက် ပြေးသွားအံ့။ ၀ါ၊ အကယ်၍ ကျင်လည်အံ့။ အနညော၊ အခြားသူ မဟုတ် သည်။ (ဟုတ္ထ၊) သစေ သန္ဓော၀တိ၊ အံ့။ ၀ါ၊ အံ့။ ဧ၀ံ၊ ဤသို့ ဖြစ်လသော်။ မရဏံ၊ သေခြင်းသည်ပင်။ နု ဟေဟိတိ၊ မဖြစ်တော့လတ္တံ့။ ပါဏာတိ-ပါတော၀ိ၊ ပါဏာတိပါတကိုလည်း၊ နုပလဗ္ဘတိ၊ မရအပ်။(မရအပ်ရာ ရောက်၏။)ကမ်မံ၊ ကံသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ကမ္မဝိပါကော၊ ကံ၏ အကျိုးသည်။ အတ္ထိ၊ ကတာနံ၊ ပြုအပ်ပြီးကုန်သော။ ကမ္မာနံ၊ ကံတို့၏။ ဝိပါကော၊ အကျိုးသည်။ အတ္ထိ၊ ကုသလာကုသလေ၊ ကုသိုလ်ကံ အကုသိုလ်ကံသည်။ ဝိပစ္စမာနေ၊ ရင့်ကျက်လသော်။ ၀ါ၊ အကျိုးပေးလသော်။ သေ့၀၊ ထို လူသည်ပင်။ အယံ၊ ဤ နတ်သည်။ (တနည်း) သေ့၀၊ ထို နတ်သည်ပင်။ အယံ၊ ဤ လူသည်။

(ဟုတ္ဝာ၊) သန္ဓာ၀တိ၊ ဆက်စပ်လျက် ပြေးသွား၏။ ၀ါ၊ ကျင်လည်၏။ (ကျင်လည်ရာရောက်၏။) ဣတိ၊ ဤသို့။ (တေ ၀စနံ) မိစ္ဆာ။

၃၉။ [ပဌမပြဿနာနှင့် အဖြေပါဠိအနက် လွယ်ပြီ။] ယော၊ အကြင် သူသည်။) မနုဿော၊ သည်။ ဟုတ္ဝာ၊ ၍။ ယက္ခေါ၊ ဘီလူးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပေ ။ ပေတော၊ ပြိတ္တာသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပေ ။ နေရယိကော၊ ငရဲသားသည်။ ဟောတိ၊၏။ ပေ ။ တိရစ္ဆာနဂတော၊ တိရစ္ဆာန်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပေ ။ သြဠော၊ ကုလားအုတ်သည်။ဟောတိ၊ ၏။ ပေ ။ ဂေါဏော၊ နွားသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပေ ။ ဂဒြဘော၊ မြည်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပေ ။ သူကရော၊ ဝက်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပေ ။ မဟိံသော၊ ကျဲသည်။ ဟောတိ၊၏။ ပေ ။ ကောစိ၊ သော။ (သော၊ ထို သူသည်။) အတ္ထိ၊ လော။ [အကြွင်း လွယ်ပြီ။.... (၈၀) လည်း လွယ်ပြီ။]

၈၁။ သေ၀ ။ပေ။ အာမန္တာ၊ ခတ္တိယော၊ ခတ္တိယသည်။ ဟုတ္ဝာ၊ ၍။ ဗြာဟ္မဏော၊ ဗြာဟ္မဏသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကောစိ၊ သော။ (သော၊ ထိုသူသည်။ အတ္ထိ၊ လော။ [အကြွင်း လွယ်ပြီ။....(၈၂)၌ ခတ္တိယကို မူတည်၍ ဝေဿ, သုဒ္ဒတို့ကို မူလီသွင်းလျက်ၚင်း, (၈၃)၌ ဗြာဟ္မဏကို မူတည်၍ ဝေဿ, သုဒ္ဒ, ခတ္တိယတို့ကို မူလီသွင်းလျက်ၚင်း, (၈၄)၌ ဝေဿကို မူတည်၍ သုဒ္ဒ, ခတ္တိယ, ဗြာဟ္မဏတို့ကို မူလီသွင်းလျက်ၚင်း, (၈၅)၌ သုဒ္ဒကို မူတည်၍ ခတ္တိယ, ဗြာဟ္မဏ, ဝေဿတို့ကို မူလီသွင်းလျက်ၚင်း သကဝါဒီက မေးသည်။ "ဝေဿော၊ ဝဿလူမျိုး။ သုဒ္ဒေါ၊ သုဒ္ဒလူမျိုး။" ဟု ပေးပါ။]

၈၆။ သေ၀ ။ပေ ။ အာမန္တာ၊ ဟတ္ထိစ္ဆိန္နော၊ ဤဘ၀၌ ပြတ်သော လက်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဟတ္ထိစ္ဆိန္နော၀၊ ဟိုဘ၀၌ ပြတ်ဘော လက်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်သာ။ ဟောတိ၊ လော ။ပေ ။ ပါဒစ္ဆိန္နော၊ ဤဘ၀၌ ပြတ်သော ခြေရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပါဒစ္ဆိန္နော၀၊ ဟိုဘ၀၌ ပြတ်သော ခြေရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်သာ ။ပေ။ ဟတ္ထပါဒစ္ဆိန္နော၊ ဤဘ၀၌ ပြတ်သော လက်ခြေရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဟတ္ထပါဒစ္ဆိန္နော၀၊ ဟိုဘ၀၌ ပြတ်သော လက်ခြေရှိသောပုဂ္ဂိုလ်သည်သာ ။ပေ။ ကဏ္ဏစ္ဆိန္နော၊ဤဘ၀၌ပြတ်သော နားရွက်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ။ပေ။ နာသစ္ဆိန္နော၊ ဤဘ၀၌ ပြတ်သော နှာခေါင်းရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ။ပေ။ ကဏ္ဏနာသစ္ဆိန္နော၊ ဤဘ၀၌ ပြတ်သော နားရွက်နှာခေါင်းရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ။ ပေ ။ အင်္ဂုလိစ္ဆိန္နော၊ ဤဘ၀၌ ပြတ်သော လက်ချောင်း ခြေချောင်းရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ။ပေ။ အင်္ဂုဋ္ဌစ္ဆိန္နော၊ ဤဘ၀၌ ပြတ်သော လက်မ ခြေမ ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ။ပေ။ ကဏ္ဏရဿိန္နော၊ ဤဘ၀၌ ပြတ်သော အကြောမ ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ။ပေ။ ကုဏိဟတ္ထကော၊ ဤဘ၀၌ ကောက်သော လက်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ။ ပေ ။ ဖဏဟတ္ထကော၊ ဤဘ၀၌

လက်ဖျဉ်းရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ။ပေ။ ကုဋ္ဌိယော၊ ဤဘဝ၌ နူနာရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ။ပေ။ ဂဏ္ဍီယော၊ ဤဘဝ၌ မြင်းဖုနာရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ။ပေ။ ကိလာသိယော၊ ဤဘဝ၌ ပွေးကြီး ဝဲကြီးနာရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ။ပေ။ သောသိယော၊ ဤဘဝ၌ ခယရုဂ် ချောင်းဆိုးနာရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ။ပေ။ အပမာရိယော၊ ဤဘဝ၌ ဝက်ရူး ကြက်ရူးနာရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ။ပေ။ သြဋ္ဌော၊ ဤဘဝ၌ ကုလားအုတ်သည် ။ပေ။ ဂေါဏော၊ဤဘဝ၌ နွားသည်။ ပေ။ ဂဒြဘော၊ ဤဘဝ၌ မြည်းသည် ။ပေ။ သူကရော၊ ဤဘဝ၌ ဝက်သည် ။ပေ။ မဟိံသော၊ ဤဘဝ၌ ကျဲသည်။ မဟိံသော၀၊ ဟိုဘဝ၌ ကျဲသည်သာ။ ဟောတိ၊ လော။ ဣတိ၊ ဤသို့ သကဝါဒီ စစ်ဆေး၏ ။ပေ။

၈၇။ သေ့ဝ ။ပေ။ ဣမံ လောကံ၊ ဣတိ၊ သို့။ နု ဝတ္တာဗ္ဗံ၊ မဆိုထိုက်သည် မဟုတ်လော။ ဣတိ အာမန္တာ၊ သောတာပန္နော၊ သော။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ မနုဿလောကာ၊ လူပြည်မှ။ စုတော၊ စုတေသည်။ (သမာနော၊ သော်။) ဒေဝလောကံ၊ နတ်ပြည်သို့။ ဥပပန္နော၊ ကပ်ရောက်ရပြီ။ တတ္ထပိ၊ ထိုနတ်ပြည်၌လည်း။ သောတာပန္နော၀၊ သောတာပန်သည်ပင်။ ဟောတိ နနု၊ ဖြစ်ရသည် မဟုတ်လော။ ဣတိ အာမန္တာ။

သောတာပန္နော ပုဂ္ဂလော၊သည် ။ပေ။ ဥပပ္ပန္နော၊ပြီ။ တတ္ထပိ၊၌လည်း။ သောတာပန္နော၀၊ သည်ပင်။ ဟဉ္စိ ဟောတိ၊ အကယ်၍ ဖြစ်အံ့။ တေန၊ ထိုသို့ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ရေ၊ ငါ့ရှင်သကဝါဒီ။ သေ့ဝ ။ပေ။ ဣမံ လောကန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တာဗ္ဗေ ဝတာ၊ ဆိုထိုက်သည်သာ။

၈၈။ သောတာပန္နော ။ပေ။ သောတာပန္နော၀ ဟောတိ၊ ဣတိ ကတ္တာ၊ ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍။ တေန စ ကာရဏေန၊ ထိုအကြောင်းကြောင့်လည်း။ သေ့ဝ ပုဂ္ဂလော၊ သည်ပင် ။ပေ။ သန္ဓာ၀တိ၊ လော။ ဣတိ အာမန္တာ၊ သောတာပန္နော ။ပေ။ မနုဿော ဟောတိ၊ ဣတိ ကတ္တာ၊ ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍။ (တေန စ ကာရဏေန၊ ကြောင့်လည်း။ သေ့ဝ ပုဂ္ဂလော၊ သည်ပင်။ အသ္မာ လောကာ ပရံ လောကံ, ပရသ္မာ လောကာ ဣမံ လောကံ သန္ဓာ၀တိ၊ လော။ ဣတိ၊ ဤသို့ သကဝါဒီ စစ်ဆေး၏။) ဧ၀ံ နု ဝတ္တာဗ္ဗေ ။ပေ။

၈၉။ သေ့ဝ ။ပေ။ အာမန္တာ၊ အနညော၊ အခြားသူ မဟုတ်သည်။ အဝိဂတော၊ ဟတ္ထိစ္ဆိန္နစသော တခုသော အခြင်းအရာနှင့်မျှ မကင်းသည်။ (ဟုတ္ဝာ၊) သန္ဓာ၀တိ၊ လော ။ပေ။ [(၉၀) တူပြီ။]

၉၁။ သေ့ဝ ။ ပေ ။ အာမန္တာ၊ သရူပေါ၊ ရုပ်နှင့်တကွဖြစ်သည်။ (ဟုတ္ဝာ၊) သန္ဓာ၀တိ၊ လော။ ဣတိ၊ နု ဟေ၀ံ . ဝတ္တာဗ္ဗေ ။ပေ။ တံ၊ ထို ရုပ်သည်။ ဇိဏ္ဏံ၊ ဇိဏလော။ တံ၊ ထို ဇိဏသည်။ သရီရံ၊ သရီရလော ။ပေ။

[သဝေဒနော၊ ဝေဒနာနှင့်တကွဖြစ်သည်။ (ဟုတ္တာ၊) သန္ဓာဝတီတိ အာမန္တာ၊ တံ၊ ထိုဝေဒနာသည်။ ဇီဝံ၊ လော။ စသည်ဖြင့် ပေးပါ။]

၉၂။ အရူပေါ၊ ရူပ် မရှိသည်။ (ဟုတ္တာ၊) သန္ဓာဝတိ၊ လော။ [လွယ်ပြီ။]

၉၃။ ရူပံ၊ ရူပ်သည်။ သန္ဓာဝတိ၊ လော။ ဣတိ, အာမန္တာ၊ တံ၊ ထို ရူပ်သည်။ ဇီဝံ၊ လော ။ပေ။ ဝိညာဏံ၊ ဝိညာဏ်သည်။ သန္ဓာဝတီတိ အာမန္တာ၊ တံ၊ ထိုဝိညာဏ်သည်။ ဇီဝံ၊ လော။ [လွယ်ပြီ။]

၉၄။ ရူပံ၊ သည်။ န သန္ဓာဝတိ၊ မပြေးသွားသလော ။ပေ။

၈ါထာနက်။ ။ခန္ဓေသု၊ ခန္ဓာတို့သည်။ ဘိဇ္ဇမာနေသု၊ ပျက်ကုန်လသော်။ သော ပုဂ္ဂလော၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ စေ ဘိဇ္ဇတိ၊ အကယ်၍ ပျက်အံ့။ (၉၀ သတိ၊) ယာ၊ အကြင် ဒိဋ္ဌိကို။ ဗုဒ္ဓေန၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဝိဝဇ္ဇိတာ၊ ရှောင်ကြဉ်တော်မူအပ်ပြီ။ ဥစ္ဆေဒါ၊ ဥစ္ဆေဒမည်သော။ (သာ)ဒိဋ္ဌိ၊ ထိုဒိဋ္ဌိသည်။ ဘဝတိ၊ ဖြစ်၏။

ခန္ဓေသု ဘိဇ္ဇမာနေသု ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ နော စေ ဘိဇ္ဇတိ၊ အကယ်၍ မပျက်အံ့။ (၉၀ သတိ၊) ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ သဿတော၊ အခါခပ်သိမ်း ထင်ရှားရှိသည်။ ဝါ၊ မြဲသည်။ နိဗ္ဗာနေန၊ နိဗ္ဗာန်နှင့်။ သမသမော၊ အလုန်တူသည်။ ဝါ၊ တူသည်၏ အဖြစ်ဖြင့် တူသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

ဂတိအနုယောဂေါ (နိဋ္ဌိတော)။

၁၂-ဥပါဒါပညတ္တာနုယောဂ

၉၅။ ရူပံ၊ ရူပ်ကို။ ဥပါဒါယ၊ ကပ်ယူ၍။ ဝါ၊ စွဲမြဲ၍။ ပုဂ္ဂလဿ၊ ပုဂ္ဂိုလ်-ကို။ ပညတ္တိ၊ အပြားအားဖြင့် သိစေခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ သလော။) ဣတိ၊ ဤသို့ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ ရူပံ၊ ရူပ်သည်။ အနိစ္စံ၊ မမြဲသည်။ သခ်ံတံ၊ အကြောင်း တရားတို့သည် ကောင်းစွာ ရောက်၍ ပြုစီမံအပ်သည်။ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နံ၊ အကြောင်းကို စွဲ၍ဖြစ်သည်။ ခယဓမ္မံ၊ ကုန်ခြင်း သဘော ရှိသည်။ ဝယဓမ္မံ၊ ပျက်ခြင်းသဘောရှိသည်။ ဝိရာဂဓမ္မံ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ် သဘော ရှိသည်။ နိရောဓ ဓမ္မံ၊ ချုပ်ခြင်း သဘောရှိသည်။ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းသဘောရှိသည်။ (ဟောတိ၊ လော။) ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ ပုဂ္ဂလောပိ၊ ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း။ အနိစ္စော၊ မမြဲသည်။ ပေ ။ ဝိပရိဏာမဓမ္မော၊ ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိသည်။ (ဟောတိ၊ လော။) ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။

[၉၆ လွယ်ပြီ။]

၉၇။ ရူပံ။ ပေ ။ အာမန္တာ၊ နီလံ၊ ညိုသော။ ရူပံ၊ ရူပ်ကို။ ဥပါဒါယ၊ ၍။ နီလကာသ၊ ညိုသော။ ပုဂ္ဂလသ၊ ကို။ ပညတ္တိ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ လော။) ဣတိ၊ နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။ [ပီတံ၊ ရွှေသော။ လောဟိတံ၊ နီသော။ ဩဒါတံ၊ ဖြူသော။ သနိဒဿနံ၊ မြင်အပ်သည်၏ အဖြစ်နှင့်တကွ ဖြစ်သော။ အနိဒဿနံ၊ မြင်အပ်သည်၏ အဖြစ် မရှိသော။ သပ္ပဋိဃံ၊ ထိပါးတတ်သည်၏ အဖြစ်နှင့် တကွဖြစ်သော။ အပ္ပဋိဃံ၊ ထိပါးတတ်သည်၏ အဖြစ် မရှိသော။]

၉၈။ ဝေဒနံ။ ပေ ။ အာမန္တာ၊ ကုသလံ၊ ကုသိုလ်ဖြစ်သော။ ဝေဒနံ၊ ကို။ ဥပါဒါယ ကုသလသ၊ ကုသိုလ်ဖြစ်သော။ ပုဂ္ဂလသ၊ ကို။ ပညတ္တိ၊ အပြားအားဖြင့် သိစေခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ လော။) ဣတိ နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ [ဤ၌ ကုသလသဒ္ဒါ၏ အနဝဇ္ဇ အနက်ကို ရည်ရွယ်၍ ပယ်သည်။] ။ ပေ ။ ကုသလံ၊ ကုသိုလ်ဖြစ်သော။ ဝေဒနံ၊ဝေဒနာကို။ ဥပါဒါယ၊ ၍။ ကုသလသ၊ ကုသိုလ်ဖြစ်သော။ ပုဂ္ဂလသ၊ ကို။ ပညတ္တိ၊ (ဟောတိ၊ လော။) ဣတိ၊ အာမန္တာ။ [ဤ၌ ကုသလသဒ္ဒါ၏ ဆေကအနက်ကို ရည်ရွယ်၍ ပရဝါဒီ ဝန်ခံသည်။] ကုသလာ၊ ကုသိုလ်ဖြစ်သော။ ဝေဒနာ၊ သည်။ သဖလာ၊ အကျိုးနှင့် တကွဖြစ်သလော။ သဝိပါကာ၊ဝိပါက်နှင့်တကွ ဖြစ်သလော။ ဣဋ္ဌဖလာ၊ အလိုရှိအပ်သော အကျိုးရှိသလော။ ကန္တဖလာ၊ နှစ်သက်အပ်သော အကျိုးရှိသလော။ မနုညဖလာ၊ စိတ်ကို လွန်စွာ နှစ်သက်စေတတ်သော အကျိုးရှိသလော။ အသေစနကဖလာ၊ ထည့်ခပ်ရခြင်း မရှိသော် အကျိုးရှိသလော။ သုခုဒြယာ၊ချမ်းသာကိုတိုးပွါးစေတတ်သော အကျိုးရှိသလော။သုခဝိပါကာ၊ ကောင်းသော ဝိပါက် ရှိသလော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ ကုသလော၊ ကုသိုလ်ဖြစ်သော။ ပုဂ္ဂလော၁ပိ၊ သည်လည်း။ သဖလော၊ အကျိုးနှင့်တကွ ဖြစ်သလော။ ပေ ။ သုခဝိပါကော၊ လော။ ဣတိ၊ နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။

၉၉။ ဝေဒနံ။ ပေ ။ အာမန္တာ၊ အကုသလံ၊ အကုသိုလ် ဖြစ်သော။ ဝေဒနံ ဥပါဒါယ အကုသလသ၊ အကုသိုလ်ဖြစ်သော။ ပုဂ္ဂလသ ပညတ္တိ၊ (ဟောတိ၊ လော။) ဣတိ၊ နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ၊ [ဤ၌ အကုသလသဒ္ဒါ၏ အပုညအနက်ကိုရည်ရွယ်၍ ပရဝါဒီ ပယ်သည်။]။ပေ ။ အကုသလံ၊ အကုသိုလ် ဖြစ်သော။ ဝေဒနံ ဥပါဒါယ အကုသလသ၊ အကုသိုလ် ဖြစ်သော။ ပုဂ္ဂလသ ပညတ္တိ၊ (ဟောတိ၊ လော။) ဣတိ၊ အာမန္တာ။ [ဤ၌ အကုသလသဒ္ဒါ၏ အဆေက အနက်ကို ရည်ရွယ်၍ ပရဝါဒီ ဝန်ခံသည်။....နောက်၌ အနက် လွှဲယ်ပြီ။]

၁၀၀။ ဝေဒနံ။ ပေ ။ အာမန္တာ၊ အဗျာကတံ၊ အဗျာကတ ဖြစ်သော။ [အနက်လွှဲယ်ပြီ....ပရမတ္ထ သစ္စာအဖြစ်ဖြင့် ရအပ်သော အဗျာကတ အနက်ကို

ရည်ရွယ်၍ ပယ်ပြီးလျှင် "အညံ ဇီဝံ အညံ သရီရံတိ အဗျာကတ မေတံ ဘဂဝတာ"ဟု ဟောတော်မူအပ်သော အဗျာကတသဒ္ဒါ၏ အနက်ကို ရည်ရွယ်၍ ပရ၀ါဒီ ဝန်ခံသည်။]

၁၀၁။ သည်း ဥပါဒါယ ပုဂ္ဂလဿ ပညတ္တိတိ၊ အာမန္တာ၊ စသည်ဖြင့် ဝေဒနာကို နည်းမှီ၍ ကုသိုလ် အကုသိုလ် အဗျာကတတို့ဖြင့် ခွဲပါ။ ပေယျာလ မြုပ်ထားသည်။ [(၁၀၂), (၁၀၃) တို့လည်း နည်းတူ။]

၁၀၄။ စက္ခုံ၊ စက္ခုကို။ ဥပါဒါယ၊ ၍။ စက္ခုမာ၊ စက္ခု ရှိသော။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္တဗ္ဗော၊ ဆိုထိုက်သလော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ စက္ခုမှိ၊ စက္ခုသည်။ နိရုဒ္ဓေ၊ ချုပ်လသော်။ စက္ခုမာ၊ စက္ခု ရှိသော။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ နိရုဒ္ဓေါ၊ ချုပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္တဗ္ဗော၊ ဆိုထိုက်သလော။ [အကြွင်း လွှယ်ပြီ။]

၁၀၅။ မိဆ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ မိဆ္ဆာဒိဋ္ဌိကို။ ဥပါဒါယ မိဆ္ဆာဒိဋ္ဌိယော၊ မှားသော အယူရှိသော။ ပုဂ္ဂလော၊ တည်း။ ဣတိ ဝတ္တဗ္ဗော၊ လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ မိဆ္ဆာဒိဋ္ဌိယော၊ မိဆ္ဆာဒိဋ္ဌိသည်။ နိရုဒ္ဓါယ၊ ချုပ်လသော်။ မိဆ္ဆာဒိဋ္ဌိယော၊ သည်။ နိရုဒ္ဓေါ၊ ၏။ ဣတိ ဝတ္တဗ္ဗော၊ လော။ ဣတိ၊ နော ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။ [(၁၀၆) နည်းတူ။]

၁၀၇။ ရူပံ၊ ရူပ်ကို။ ဥပါဒါယ၊ စွဲမှီ၍ငင်း။ ဝေဒနံ၊ ကို။ ဥပါဒါယ၊ ငင်း။ ပုဂ္ဂလဿ၊ ကို။ ပညတ္တိ၊ (ဟောတိ၊ လော။) ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ ဒွိန္နံ၊ ၂-ပါးကုန်သော။ ခန္ဓာနံ၊ ခန္ဓာတို့ကို။ ဥပါဒါယ၊ ၍။ ဒွိန္နံ၊ ၂-ယောက်ကုန်သော။ ပုဂ္ဂလာနံ၊ တို့ကို။ ပညတ္တိ၊ (ဟောတိ၊ လော။) ဣတိ၊ နော ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။

အမှာ။ ။ဤကား ရူပမူ ဝေဒနာမူလီ ဒုက်သာတည်း။ ရူပမူ သညာမူလီဒုက်, ရူပမူ သင်္ခါရမူလီ ဒုက်, ရူပမူ ဝိညာဏမူလီဒုက်တို့ကို ငင်း, ရူပကိုပင် မူတည်၍ အခြားခန္ဓာတို့ကို မူလီ သွင်းအပ်သော တိကနှင့် စတုက္ကတို့ကိုငင်း ပေယျာလ မြုပ်ထားသည်။

၁၀၈။ အာယတနတို့ကို စက္ခာယတနကို မူတည်၍ အခြား အာယတနတို့ကို မူလီသွင်းလျက် ဒုကမူ ဒွါဒသက တိုင်အောင် ဟောတော်မူသည်။

၁၀၉။ စက္ခုဓာတ်ကို မူတည်၍ အခြား ဓာတ်တို့ကို မူလီ သွင်းလျက် ဒုကမှ အဋ္ဌာရသက တိုင်အောင် ဟောတော်မူသည်။

၁၁၀။ စက္ခုန္ဒြေကို မူတည်၍ အခြား ဣန္ဒြေတို့ကို မူလီသွင်းလျက် ဒုကမှ ဗာဝီသတိက တိုင်အောင် ဟောတော်မူသည်။

၁၁၁။ ဧကဝေါကာရဘဝံ၊ ဧကဝေါကာရဘဝကို။ ဥပါဒါယ၊ ၍။ ဧကဿ၊ တမျိုးသော။ ပုဂ္ဂလဿ၊ ကို။ ပညတ္တိ၊ (ဟောတိ၊ လော။) ။ပေ။ ဧကဝေါကာရဘဝေ၊ ဧကဝေါကာရဘဝ၌။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ဧကော၊ တမျိုးတည်းသာလော။ ပေ ။

၁၁၂။ ရုက္ခံ၊ သစ်ပင်ကို။ ဥပါဒါယ၊ ၍။ ဆာယာယ၊ အရိပ်ကို။ ပညတ္တိ၊ သည်။ (ဟောတိ) ယထာ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ ဧဝ မေဝံ၊ ဤအတူ၊ ရူပံ၊ ကို။ ဥပါဒါယ၊ ၍။ ပုဂ္ဂလဿ၊ ကို။ ပညတ္တိ၊ (ဟောတိ၊ လော။) ဣတိ၊ ဤသို့ သကဝါဒီ မေး၏။ (အာမန္တာ၊ အိမ်း....။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပရဝါဒီ ဝန်ခံ၏။) [ဤနေရာဝယ် စာအုပ်တို့၌ "အာမန္တာ"ဟု မပါသော်လည်း "အာမန္တာ" ဟုပင် ဝန်ခံရပေလိမ့်မည်။] ရုက္ခံ ဥပါဒါယ ဆာယာယ ပညတ္တိ၊ (ဟောတိ၊ ၏။) ရုက္ခော၊ သစ်ပင်သည်။ အနိစ္စော၊ မမြဲသည်။ (ဟောတိ) ယထာပိ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့ဌင်း။ ဆာယာ၊ အရိပ်သည်။ အနိစ္စာ၊ မမြဲသည်။ (ဟောတိ) ယထာပိ၊ ဌင်း။ ဧဝမေဝံ၊ ဤအတူ။ ရူပံ ဥပါဒါယ ပုဂ္ဂလဿ ပညတ္တိ၊ (ဟောတိ၊ ၏။) ရူပံပိ၊ ရုပ်သည်လည်း။ အနိစ္စံ၊ မမြဲသည်။ (ဟောတိ၊ ဖြစ်သလော။) ပုဂ္ဂလောပိ၊ သည်လည်း။ အနိစ္စော၊ သည်။ (ဟောတိ၊ လော။) ဣတိ၊ ဤသို့ သကဝါဒီ စစ်ဆေး၏။ နု ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။ ရုက္ခံ ဥပါဒါယ ဆာယာယ ပညတ္တိ၊ (ဟောတိ၊ ၏။) ရုက္ခော၊ သစ်ပင်သည်။ အညော၊ အရိပ်မှ တမျိုး တခြားသည်ဌင်း။ ဆာယာ၊ အရိပ်သည်။ အညာ၊ သစ်ပင်မှ တမျိုးတခြားသည်ဌင်း။ (ဟောတိ) ယထာ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ ဧဝမေဝံ၊ တူ။ ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ ရူပဝါ၊ ရုပ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ နု၊ မဟုတ်။ ယဿ၊ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်မှာ။ နိဂဋ္ဌော၊ သံခြေချင်းသည်။ (အတ္ထိ၊) သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ နေဂဋ္ဌိကော၊ သည်။ (ဟောတိ) ယထာ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ ဧဝမေဝံ၊ တူ။ ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ ရူပဝါ၊ ရုပ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ နု၊ မဟုတ်။ ယဿ၊ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်မှာ။ နိဂဋ္ဌော၊ သံခြေချင်းသည်။ (အတ္ထိ၊) သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ နေဂဋ္ဌိကော၊ သည်။ (ဟောတိ) ယထာ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ ဧဝမေဝံ၊ တူ။ ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ ရူပဝါ၊ ရုပ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ နု၊ မဟုတ်။ ယဿ၊ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝါ၊ မှာ။ ရူပံ၊ ရုပ်သည် (အတ္ထိ၊) သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ရူပဝါ၊ ရုပ်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ (ဟောတိ၊ ဖြစ်သည် မဟုတ်လော။ "ဣတိ၊ ဤသို့ သကဝါဒီ မေး၏။ (အာမန္တာ၊....အိမ်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပရဝါဒီ ဖြေ၏။ စာအုပ်တို့၌ မပါသော်လည်း ဤသို့ ဖြစ်သင့်ပါသည်။) နိဂဋ္ဌော၊

သည်။ နေဂဋ္ဌိကော, နု (ဟောတိ) ယထာ၊ သို့။ ယဿ နိဂဋ္ဌော (အတ္ထိ၊) သော နေဂဋ္ဌိကော (ဟောတိ) ယထာ၊ နိဂဋ္ဌော၊ သည်။ အညော၊ သံခြေ ချင်းရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်မှ တမျိုးတခြားသည်ရင်း။ နေဂဋ္ဌိကော၊ သည်။ အညော၊ သံခြေချင်းမှ တမျိုးတခြားသည်ရင်း။ (ဟောတိ) ယထာ၊ ဧဝ မေဝံ၊ ရူပံ၊ သည်။ ရူပဝါ၊ သည်။ နု၊ မဟုတ်။ ယဿ ရူပံ (အတ္ထိ)။ သော, ရူပဝါ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ရူပံ၊ သည်။ အညံ၊ ရုပ် ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်မှ တမျိုးတခြား လော။ ရူပဝါ၊ သည်။ အညော၊ ရုပ်မှ တမျိုးတခြားလော။ ဣတိ၊ ဤသို့ သကဝါဒီ မေး၏။ နု ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။

၁၁၆။ စိတ္တေ စိတ္တေ၊ စိတ်တိုင်း စိတ်တိုင်း၌။ ပုဂ္ဂလဿ၊ ကို။ ပညတ္တိ၊ (ဟောတိ၊ လော။) ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ စိတ္တေ စိတ္တေ၊ ၌။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ဇာယတိ၊ ဖြစ်သလော။ ဇီယတိ၊ ဆွေးမြေသလော။ မီယတိ၊ သေသလော။ စဝတိ၊ ရွှေ့လျောသလော။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ပဋိသန္ဓေ နေသလော။ ဣတိ၊ နု ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ ပေ ။ ဒုတိယေ စိတ္တေ၊ ဒုတိယ စိတ်သည်။ ဥပ္ပန္နေ၊ ဖြစ်လသော်။ သောတိ ဝါ၊ ထို ပဌမစိတ် အခိုက်၌ ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ဟူ၍ သော်ရင်း။ အညောတိ ဝါ၊ ပဌမစိတ်အခိုက်၌ ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်မှ တမျိုးတခြား ဟူ၍ သော်ရင်း။ နု ဝတ္တဗ္ဗံ၊ မဆိုထိုက်သလော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ ဒုတိယေ စိတ္တေ ဥပ္ပန္နေ၊ သော်။ ကုမာရကောတိ ဝါ၊ သတ္တိသားဟူ၍ သော်ရင်း။ ကုမာရိ-ကာတိ ဝါ၊ သတ္တိသမီးဟူ၍ သော်ရင်း။ နု ဝတ္တဗ္ဗံ၊ မဆိုထိုက်သလော။ ဣတိ၊ ဤသို့ သကဝါဒီ စစ်ဆေး၏။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဆိုထိုက်၏။ (ဣတိ၊ ဤသို့ ပရဝါဒီ ဝန်ခံ၏။) [အကြင်း အနက် လွယ်ပြီ။]

၁၁၇။ ဒုတိယေ။ ပေ ။ အာမန္တာ၊ ဒုတိယေ စိတ္တေ ဥပ္ပန္နေ၊ သော်။ ဣတ္ထီတိ ဝါ၊ မိန်းမဟူ၍သော်ရင်း ။ ပေ ။ မနုဿောတိ ဝါ၊ ရင်း။ နု ဝတ္တဗ္ဗံ၊ လော။ [အကြင်း အနက် လွယ်ပြီ။]

၁၁၈။ ပုဂ္ဂလော ။ ပေ ။ ပရမတ္ထေနာတိ၊ ဟူ၍။ နု ဝတ္တဗ္ဗံ၊ လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ ယော၊ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပဿတိ၊ မြင်၏။ ယံ၊ အကြင် ရူပါရုံကို။ ပဿတိ၊ မြင်၏။ ယေန၊ အကြင် စက္ခုပသာဒဖြင့်။ ပဿတိ၊ မြင်၏။ သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပဿတိ နနု၊ မြင်သည် မဟုတ်လော။ တံ၊ ထို ရူပါရုံကို။ ပဿတိ နနု၊ လော။ တေန၊ ထို စက္ခုပသာဒဖြင့်။ ပဿတိ နနု၊ လော။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပရဝါဒီ စစ်ဆေး၏။ အာမန္တာ၊ ယော ပဿတိ၊ ၏။ ပေ ။ သော၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဟဉ္ဇိ ပဿတိ၊ အကယ်၍ မြင်အံ့။ တံ၊ ထို ရူပါရုံကို။ ဟဉ္ဇိ ပဿတိ၊ အံ့။ တေန၊ ထို စက္ခုပသာဒဖြင့်။ ဟဉ္ဇိ ပဿတိ၊ အံ့။ တေန၊ ထိုသို့ မြင်ခြင်းကြောင့်။ ရေ၊ ၎ါ့ရှင် သကဝါဒီ။ ပုဂ္ဂလော။ ပေ ။

ပရမတ္ထောနာတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္ထုဗ္ဗေ ဝတ၊ ဆိုထိုက်သည်သာ။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပရဝါဒီ ဆုံးဖြတ်၏။

၁၁၉။ နု ဝတ္တဗ္ဗံ ။ပေ ။ အာမန္တာ၊ ယော၊ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သုဏာတိ၊ ကြား၏။ ပေ။ ဃာယတိ၊ နမ်းရှု၏။ ပေ ။ သာယတိ၊ သာယာ၏။ ပေ ။ ဖုသတိ၊ တွေ့ထိ၏။ ပေ ။ ဝိဇာနာတိ၊ သိ၏။ ယံ၊ အကြင် ဓမ္မာရုံကို။ ဝိဇာနာတိ၊ ယေန၊ အကြင် မနောဝိဉ္ဉာဏ်ဖြင့်။ ဝိဇာနာတိ။ [အကြွင်းအနက် လွယ်ပြီ။ ....(၁၂၀)၌လည်း “န ပဿတိ နနု၊ မံမြင်သည် မဟုတ်လော” စသည်ဖြင့် ပေးရုံသာ။]

၁၂၁။ နု ဝတ္တဗ္ဗံ။ ပေ ။ အာမန္တာ၊ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ပဿာမဟံ။ ပေ ။ သတ္တေ ပဇာနာမီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ နနု၊ လော။ သုတ္တန္တေ၊ သုတ္တန်သည်။ အတ္ထေဝ နနု၊ ရှိသည်သာ မဟုတ်လော။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပရဝါဒီ စစ်ဆေး၏။ အာမန္တာ၊ (ဣတိ၊ ဤသို့ သကဝါဒီ ဝန်ခံ၏။) တေန ဟိ၊ ထိုသို့ ဖြစ်လျှင်။ ပုဂ္ဂလော၊ ကို။ သစ္ဆိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေန၊ ဖြင့်။ ဥပလဗ္ဘတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပရဝါဒီ ဆုံးဖြတ်၏။

၁၂၂။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ပဿာမဟံ။ ပေ ။ သတ္တေ ပဇာနာမီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ ဣတိ ကတ္ဝာ၊ ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍။ တေနေဝ ကာရဏေန၊ ထို အကြောင်းကြောင့်ပင်။ ပုဂ္ဂလော၊ ကို။ သစ္ဆိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေန၊ ဖြင့်။ ဥပလဗ္ဘတိ၊ လော။ ဣတိ၊ ဤသို့ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဝိသုဒ္ဓေန၊ အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော။ အတိက္ကန္တမာနုသကေန၊ လူတို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော မြင်လောက်ရာ အရပ်ကို လွန်သော။ ဒိဗ္ဗေန၊ နတ်၌ဖြစ်သော။ စက္ခုနာ၊ မျက်စိဖြင့်။ (တနည်း) ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ၊ ဒိဗ္ဗစက္ခု အဘိညာဉ်ဖြင့်။ ရူပံ၊ ရူပါရုံကို။ ပဿတိ၊ မြင်တော်မူ၏။ [“ပဿာမဟံ” စသော ပါဠိတော်၌ တိုက်ရိုက်မပါသော်လည်း ဒိဗ္ဗစက္ခု က ရူပါရုံကို အာရုံပြုသောကြောင့် “ရူပံ” ဟု သကဝါဒီ ဆို၏။] ပုဂ္ဂလံ၊ ကို။ ပဿတိ၊ မြင်၏။ [“သတ္တေ ပဿာမိ” ကိုထောက်၍ ပုဂ္ဂိုလ်နှင့် သတ္တဝါသည် အတူဖြစ်သောကြောင့် “ပုဂ္ဂလံ” ဟုဆို၏။ [ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ ရူပံ၊ ကို။ပဿတိ၊မြင်သလော။ ရူပံ၊သည်။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်လော။ ရူပံ၊ သည်။ စဝတိ၊ ရွေ့လျော့သလော၊ ရူပံ၊ သည်။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ပဋိသန္ဓေ နေသလော။ ရူပံ၊ သည်။ ယထာကမ္မ။ပဟံ။ ကံအားလျော်စွာ ထိုထို ဘဝသို့ ကပ်ရောက်သလော။ [“စဝမာနေ” စသည်ကို ကြည့်၍ “ရူပံ စဝတိ” စသည်ဖြင့် မေးသည်။] ဣတိ၊ နဲဟဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။

ဘဂဝါ။ ပေ ။ ပဿတိ ။ဣတိ၊ ကြောင့်။ပုဂ္ဂလံ ပဿတိ၊ လော။ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ရူပံ၊ ရူပါရုံလော။ (ပုဂ္ဂလော၊) ရူပါယတနံ၊ ရူပါယတနလော။

(ပုဂ္ဂလော၊) ရူပဓာတု၊ လော။ (ပုဂ္ဂလော၊)နိလံ၊ ညိုသလော။ (ပုဂ္ဂလော၊) ပီတကံ၊ ရှေသလော။ (ပုဂ္ဂလော၊) လောဟိတကံ၊ နီသလော။၊ (ပုဂ္ဂလော၊) ဩဒါတံ၊ ဖြူသလော။ (ပုဂ္ဂလော၊) စက္ခုဝိညေယျံ၊ စက္ခုဝိညာဏ်သည် သိထိုက်သလော။ (ပုဂ္ဂလော။) စက္ခုသ္မိံ၊ စက္ခုပသာဒ၌။ ပဋိဟညတိ၊ ထိခိုက်သလော။ (ပုဂ္ဂလော၊) စက္ခုဿ၊ စက္ခုပသာဒ၏။ အာပါထံ၊ ရှေးရှုကျခြင်းသို့။ အာဂစ္ဆတိ၊ ရောက်သလော။ ဣတိ၊ ဤသို့ သကဝါဒီစစ်ဆေး၏။ နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။

ဘဂဝါ။ ပေ ။ ပဿတိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥဘော၊ ရူပါရုံ,ပုဂ္ဂိုလ် ၂-ပါးစုံတို့ကို။ ပဿတိ၊ မြင်တော်မူသလော။ ဥဘော၊ ရူပါရုံ, ပုဂ္ဂိုလ် ၂-ပါးစုံတို့သည်။ ရူပံ၊ ရူပါရုံလော။ ပေ ။ ဥဘော၊ တို့သည်။ နီလာ၊ ညိုကုန်သလော။ ပေ ။ဥဘော၊တို့ကို၊စက္ခုဝိညေယျာ၊ စက္ခုဝိညာဏ်သည် သိထိုက်ကုန်သလော။ ဥဘော၊ တို့သည်။ စက္ခုသ္မိံ၊ ၌။ ပဋိဟညန္တိ၊ ကုန်လော။ ပေ ။ ယထာကမ္မူပဂါ၊ ကံအားလျော်စွာ ထိုထို ဘဝသို့ ကပ်ရောက် ကုန်သလော။ ဣတိ၊ နဟေဝံဝတ္တပေ။

ဥပါဒါပညတ္တာနုယောဂေါ (နိဋ္ဌိတော)။

၁၃-ပုရိသကာရာနုယောဂ

၁၂၃။ ကလျာဏပါပကာနိ၊ အကောင်းအဆိုး ဖြစ်ကုန်သော။ ကမ္မာနိ၊ ကံတို့ကို။ ဥပလဗ္ဘန္တိ၊ ပညာဖြင့်ကပ်၍ ရှုမှတ်သည်ရှိသော် ရအပ်ကုန်သလော။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပရဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ ကလျာဏပါပကာနံ၊ ကုန်သော။ ကမ္မာနံ၊ ကံတို့ကို။ ကတ္တာ၊ ကိုယ်တိုင် ပြုတတ်သူကိုဋင်း။ ကာရေတာ၊ သူတပါးကို ပြုစေတတ် သူကိုဋင်း။ ဥပလဗ္ဘတိ၊ လော။ ဣတိ၊ နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။

၁၂၄။ ကလျာဏပါပကာနိ၊ ကုန်သော။ ကမ္မာနိ၊ တို့ကို။ ဥပလဗ္ဘန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ ကလျာဏပါပကာနံ၊ ကုန်သော။ ကမ္မာနံ၊ တို့ကို။ ကတ္တာ၊ ကိုဋင်း။ ကာရေတာ၊ ကိုဋင်း။ ဥပလဗ္ဘတိ၊ လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ တဿ၊ ထို ကတ္တာ, ကာရေတာ ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ကတ္တာ၊ ကိုဋင်း။ ကာရေတာ၊ ကိုဋင်း။ ဥပလဗ္ဘတိ၊ လော။နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။

၁၂၅။ တဿ၊ ထို ကတ္တာ ကာရေတာ ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ပေ ။ အာမန္တာ၊ တဿ တဿ၊ ထိုထို ကံတို့ကို ပြုသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ (ကတ္တာ၊ သည်။ အတ္ထိ၊) ဧဝ၊ ရှိမြဲရှိအံ့။ (ဧဝံ သန္တေ၊ သော်။) ဒုက္ခဿ၊ ကမ္မဝဋ္ဋ ဟူသော ဒုက္ခ၏။

အန္တကိရိယာ၊ အဆုံးကို ပြုခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိတော့သည် မဟုတ်လော။ ဝန္နုပဇ္ဈာဒေါ၊ တောဘူမက ဝင်္ဒဒုက္ခ၏ ပြတ်စဲခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ လော။ အနုပါဒါပရိနိဗ္ဗာနံ၊ တစုံတခုသော အကြောင်းကို မယူမူ၍ ပရိနိဗ္ဗာန် စံခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ လော။ (တနည်း) တဿ တဿ၊ ထိုထိုကံ့ကံကို ပြုတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ (ကာရကော၊ ပြုတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အတ္ထိ) ဧဝ၊ ရှိမြဲ ရှိအံ့။ (ဧဝံ သန္တေ၊ သော်။) ဒုက္ခဿ အန္တကိရိယာ နတ္ထိ၊ လော။ ပေ ။ အနုပါဒါ-ပရိနိဗ္ဗာန နတ္ထိ၊ လော။ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။

၁၂၆။ [ပဌမပြဿနာ(၁၂၄)နှင့် တူပြီ။] ပုဂ္ဂလော၊ ကို။ ဥပလဗ္ဘတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပုဂ္ဂလဿ၊ ကို။ ကတ္ထာ၊ ကိုဌင်း။ ကာရေတာ၊ ကိုဌင်း။ ဥဂ္ဂလဗ္ဘတိ၊ လော။ ပေ ။

အမှာ။ ။(၁၃၅) တိုင်အောင် ပဌမ ပြဿနာ (၁၂၄) နှင့် တူပြီ။ (၁၂၇) နိဗ္ဗာနံ၊ ကို။ (၁၂၈) မဟာပထဝီ၊ မြေကြီးကို။ (၁၂၉)မဟာသမုဒ္ဒေါ။ ကို။ (၁၃၀) သိနေရုပဗ္ဗတရာဇာ၊ မြင်းမိုရ်တောင်မင်းကို။(၁၃၁)အာပေါ၊ရေကို။(၁၃၂)တေ-ဇော၊ မီးကို။ (၁၃၃) ဝါယော၊ လေကို။ (၁၃၄) တိဏ-ကဋ္ဌဝနပ္ပတယော၊ မြက် ထင်း တောစိုးသစ်ပင်တို့ကို။

၁၃၅။ ကလျာဏပါပကာနံ၊ ကမ္မာနံ၊ တို့သည်။ အညာနံ၊ ကတ္တာ ကာရကာတို့မှ တမျိုးတခြားတို့လော။ ကလျာဏပါပကာနံ ကမ္မာနံ၊ တို့ကို။ ကတ္တာ၊ သည်ဌင်း။ ကာရေတာ၊ သည်ဌင်း။ အညော၊ ကလျာဏပါပကာ-တို့မှ တမျိုးတခြားလော။ ပေ ။

၁၃၆။ ကလျာဏပါပကာနံ၊ ကမ္မာနံ၊ ကံတို့၏။ ဝိပါကော၊ အကျိုးကို။ ဥပလဗ္ဘတိ၊ လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ ကလျာဏပါပကာနံ၊ ကမ္မာနံ၊ တို့၏။ ဝိပါက ပဋိသံဝေဒီ၊ အကျိုးကို ခံစားလေ့ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဥပလဗ္ဘတိ၊ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။

၁၃၇။ ကလျာဏပါပကာနံ။ ပေ ။ ဥပလဗ္ဘတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကလျာဏပါပကာနံ။ ပေ ။ ဥပလဗ္ဘတိ၊ လော။ ပေ ။ တဿ၊ ထို အကျိုးကို ခံစားလေ့ ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ပဋိသံဝေဒီ၊ ခံစားလေ့ ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဥပလဗ္ဘတိ၊ လော။ ပေ ။

၁၃၈။ တဿ တဿ၊ ထိုထို အကျိုးကို ခံစားတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ (ပဋိသံဝေဒီ၊ ခံစားတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အတ္ထိ) ဧဝ၊ ရှိမြဲ ရှိအံ့။ (ဧဝံ သန္တေ၊ သော်။) ဒုက္ခဿ၊ ဝိပါကဝဋ္ဋဟူသော ဒုက္ခ၏။ အန္တကိရိယာ နတ္ထိ၊လော။ ပေ ။

အမှာ။ ။(၁၄၃) ဒီဗ္ဗံ၊ နတ်၌ ဖြစ်သော။ (၁၄၅) တဿ တဿ၊ ထိုထို နတ်၌ ဖြစ်သော ချမ်းသာကို ခံစားသူကို။ (ပဋိသံဝေဒီ၊ သည်။ ယဒီ အတ္ထိ) ဧ၀၊ အံ့။ (၁၅၀) မာနုသကံ၊ လူ၌ ဖြစ်သော။ (၁၅၂) တဿ တဿ၊ ထိုထို လူ၌ ဖြစ်သော ချမ်းသာကို ခံစားသူကို။ (ပဋိသံဝေဒီ ယဒီ အတ္ထိ) ဧ၀၊ (၁၅၇) အာပါယိကံ၊ အပါယ်၌ ဖြစ်သော။ (၁၅၉) တဿ တဿ၊ ထိုထို အပါယ်၌ ဖြစ်သော ဆင်းရဲကို ခံစားသူကို။ (ပဋိသံဝေဒီ ယဒီ အတ္ထိ) ဧ၀၊ (၁၆၄) နေရယိကံ၊ ငရဲ၌ ဖြစ်သော။ (၁၆၅) တဿ တဿ၊ ထိုထို ငရဲ၌ ဖြစ်သော ဆင်းရဲကို ခံစားသူကို။ (ပဋိသံဝေဒီ ယဒီ အတ္ထိ) ဧ၀။

၁၇၀။ ကလျာဏပါပကာနိ ကမ္မာနိ၊ ဥပလဗ္ဘန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ကလျာဏပါပကာနံ၊ ကမ္မာနံ၊ တို့ကို။ ကတ္တာ၊ ကိုယ်တိုင် ပြုတတ်သော။ ကာရေတာ၊ သူတပါးကို ပြုစေတတ်သော။ ဝိပါက ပဋိသံဝေဒီ၊ အကျိုးကို ခံစားလေ့ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဥပလဗ္ဘတိ၊ လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ သော၊ ထို အကျိုးကို ခံစားသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကရောတိ၊ ကံကို ပြုသလော။ သော၊ ထို ကံကိုပြုသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ပဋိသံဝေဒေတိ၊အကျိုးကိုခံစားသလော။ ပေ ။

၁၇၁။ သော ကရောတိ။ ပေ ။ အာမန္တာ၊ သုခဒုက္ခံ၊ သုခ ဒုက္ခကို။ သယံကတံ၊ ကိုယ်တိုင်ပြုအပ်သလော။ ပေ ။

၁၇၂။ [ပဌမပြဿနာ(၁၇၀)နှင့် တူပြီ။] အညော၊ အကျိုးကို ခံစားသော ပုဂ္ဂိုလ်မှ တပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကရောတိ၊ ကံကို ပြုသလော။ အညော၊ ကံကို ပြုသော ပုဂ္ဂိုလ်မှ တပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပဋိသံဝေဒေတိ၊ အကျိုးကို ခံစားသလော။ [(၁၇၃) ပရံကတံ၊ သူတပါးသည် ပြုအပ်သလော။]

၁၇၄။ [ပဌမ ပြဿနာ (၁၇၀) နှင့် တူပြီ။ သော စ၊ ထို အကျိုးကို ခံစားသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၎င်း။ အညော စ၊ အကျိုးကို ခံစားသော ပုဂ္ဂိုလ်မှ တပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၎င်း။ ကရောန္တိ၊ ကံကို ပြုကုန်သလော။ သော စ၊ ထို ကံကို ပြုသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၎င်း။ အညော စ၊ ကံကို ပြုသော ပုဂ္ဂိုလ်မှ တပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၎င်း။ပဋိသံဝေဒေန္တိ၊ အကျိုးကို ခံစားကုန်သလော။ ပေ ။ [(၁၇၅) သုခဒုက္ခံ၊ ကို။သယံကတဉ္စ၊ ကိုယ်တိုင်လည်း ပြုအပ်သလော။ ပရံကတဉ္စ၊ သူတပါးလည်း ပြုအပ်သလော။]

၁၇၆။ [ပဌမပြဿနာ(၁၇၀)နှင့် တူပြီ။] သော၊ ထို အကျိုးကို ခံစားသူသည်။ နေ၀ ကရောတိ၊ ကံကိုမပြုသလော။ သော၊ ထို ကံကို ပြုသူသည်။

နပဋိသံဝေဒေတိ၊ အကျိုးကို မခံစားသလော။ အညော၊ အကျိုးကို ခံစားသော ပုဂ္ဂိုလ်မှ တပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ နကရောတိ၊ ကံကိုမပြုသလော။ အညော၊ ကံကိုပြုသော ပုဂ္ဂိုလ်မှ တပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။နပဋိသံဝေဒေတိ၊ အကျိုးကို မခံစားသလော။ ပေ ။

၁၇၇။ နေဝ။ ပေ ။ အာမန္တာ၊ သုခဒုက္ခံ၊ သည်။ ဝါ၊ ကို။ အသယံကာရံ၊ ကိုယ်တိုင် မပြုအပ်သလော။ အပရံကာရံ၊ သူ တပါး မပြုအပ်သလော။ အဓိစ္စသမုပ္ပန္နံ၊ အကြောင်းမရှိပဲ ဖြစ်သလော။ ပေ ။

၁၇၈။ [ပဌမပြဿနာ(၁၇၀)နှင့်တူပြီ။] သော၊ ထို အကျိုးကို ခံစားသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကရောတိ၊ ကံကိုပြု၏။ သော၊ ထို ကံကိုပြုသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပဋိသံဝေဒေတိ၊ အကျိုးကို ခံစားသလော။ အညော၊ အကျိုးကို ခံစားသော ပုဂ္ဂိုလ်မှ တပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကရောတိ၊ ကံကို ပြု၏။ အညော၊ ကံကိုပြုသော ပုဂ္ဂိုလ်မှ တပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပဋိသံဝေဒေတိ၊ အကျိုးကို ခံစားသလော။ သော စ၊ ထို အကျိုးကို ခံစားသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်ဌင်း။ အညော စ၊ အကျိုးကို ခံစားသော ပုဂ္ဂိုလ်မှ တပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်ဌင်း။ ကရောန္တိ၊ ကုန်၏။ သော စ၊ ထို ကံကိုပြုသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်ဌင်း။ အညော စ၊ ကံကိုပြုသော ပုဂ္ဂိုလ်မှ တပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်ဌင်း။ ပဋိသံဝေဒေန္တိ၊ အကျိုးကို ခံစားကုန်သလော။ သော၊ ထို အကျိုးကို ခံစားသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ နေဝ ကရောတိ၊ ကံကိုမပြု။ သော၊ ထို ကံကိုပြုသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ နပဋိသံဝေဒေတိ၊ အကျိုးကို မခံစားသလော။ အညော၊ အကျိုးကို ခံစားသော ပုဂ္ဂိုလ်မှ တပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ နကရောတိ၊ ကံကိုမပြု။ အညော၊ ကံကိုပြုသော ပုဂ္ဂိုလ်မှ တပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ။နပဋိသံဝေဒေတိ၊ အကျိုးကို မခံစားသလော။ ပေ ။

၁၇၉။ သော ကရောတိ ။ ပေ ။ အာမန္တာ၊ သုခဒုက္ခံ၊ကို။ သယံကတံ၊ လော။ သုခဒုက္ခံ၊ ကို။ ပရံကတံ၊ လော။ သုခဒုက္ခံ၊ ကို။ သယံကတဉ္စ၊ လော။ ပရံကတဉ္စ၊ လော။ သုခဒုက္ခံ၊ သည်။ အသယံကာရံ၊ ကိုယ်တိုင်လည်း မပြုအပ်သည်။အပရံကာရံ၊သူတပါးလည်းမပြုအပ်သည်။(ဟုတ္ထ၊)အဓိစ္စသမုပ္ပန္နံ၊ လော။ ပေ ။

အမှာ။ ။(၁၈၀) ကမ္မံ၊ ကံသည်။ အတ္ထိ၊ လော။ (၁၈၂) တဿ တဿ၊ ထိုထို ကံပြုသူကို ပြုတတ်သူကို။ (ကာရကော၊ ပြုတတ်သူသည်။ ယဒိ အတ္ထိ) ဧဝ၊ (ဧဝံ သန္တေ၊) ဒုက္ခဿ၊ ကမ္မဝဋ်ဟူသော ဒုက္ခ၏။ ပေ ။ (၁၈၇) ဝိပါကော၊ အကျိုးသည်။ အတ္ထိ၊ လော။ (၁၈၉) တဿ တဿ၊ ထိုထို အကျိုးခံစား

သူကို ခံစားသူကို။ (ပဋိသံဝေဒီ ယဒိ အတ္ထိ) ဧဝ၊ (ဧဝံ သန္တေ) ဒုက္ခဿ၊ ဝိပါကဝဋ္ဋ ဟူသော ဒုက္ခ၏။ [အကြွင်း လွယ်ပြီ။]

ပဌမော၊ သော။ ကလျာဏဝဂ္ဂေါ (နိဋ္ဌိတော)။

ပုရိသကာရာနုယောဂ ပြီး၏။

၁၄-အာဘိညာနုယောဂ

၁၉၃။ [ပဌမပြဿနာ အနက် လွယ်ပြီ။] (ယော၊ အကြွင် သူသည်။) ဣဒ္ဓိ၊ တန်ခိုးကို။ ဝိကုဗ္ဗတိ၊ အထူးထူး အပြားပြား ပြု၏။ ကောစိ၊ တစုံ တယောက်သော။ (သော၊ ထိုသူသည်။) အတ္ထိ နနု၊ ရှိသည် မဟုတ်လော။ ပေ ။ [(၁၉၄) ဒိဗ္ဗာယ၊ နတ်၌ ဖြစ်သော။ သောတဓာတုယာ၊ သောတဓာတ်ဖြင့်။]

၁၉၅။ (ယော) ဣဒ္ဓိ ဝိကုဗ္ဗတိ၊ ကောစိ (သော) အတ္ထိ၊ ဣတိ ကတ္ဝာ၊ ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍။ တေန စ ကာရဏေန၊ ထို အကြောင်းကြောင့်ပင်။ ပေ ။ ယော၊ အကြင် သူသည်။ ဣဒ္ဓိ ဝိကုဗ္ဗတိ၊ သွေ့ဝ၊ ထို သူသည်။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်လော။ ယော ဣဒ္ဓိ နု ဝိကုဗ္ဗတိ၊ သော၊ ထို သူသည်။ နု ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ် မဟုတ်သလော။ ပေ ။ [(၁၉၆) အာသဝါနံ၊ တို့၏။ ခယံ၊ ကုန်ကြောင်း အရဟတ္တမဂ်ကို။]

အာဘိညာနုယောဂေါ (နိဋ္ဌိတော)။

၁၅-၁၈။ ဉာတကာနုယောဂါဒိ

၁၉၂။ [ပဌမပြဿနာအနက် လွယ်ပြီ။] မာတာ၊ အမိသည်။ အတ္ထိ နနု၊ ရှိသည် မဟုတ်လော။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပရဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ မာတာ၊ သည်။ ဟဠွိ အတ္ထိ၊ အကယ်၍ ရှိအုံ။ တေန၊ ထိုသို့ ရှိခြင်းကြောင့်။ ရေ၊ ငါ့ရှင် သကဝါဒီ။ ပုဂ္ဂလော။ ပေ ။ ပရမတ္ထေနာတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တဗ္ဗေ ဝတာ၊ သော။ (ဣတိ၊ ဤသို့ ပရဝါဒီ ဆုံးဖြတ်၏။) [(၁၉၈)အနက် လွယ်ပြီ။]

၁၉၉။ မာတာ၊ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ ကတ္ဝာ၊ ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍။ တေန စ ကာရဏေန၊ ပင်။ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထေန ပုဂ္ဂလော၊ ဥပလဗ္ဘတိ၊ လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ (ယော၊ သည်။) မာတာ၊ အမိသည်။ နု ဟုတ္ဝာ၊ ရှေးဘဝ၌ မဖြစ်မူ၍။ မာတာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ယခု ဘဝမှ ဖြစ်၏။ ကောစိ၊ သော။ (သော၊ သည်။) အတ္ထိ၊ လော။ ပေ ။

၂၀၀။ [ပဌမပြဿနာအနက်လွယ်ပြီ။](ယော၊ သည်။) မာတာ၊ သည်။ ဟုတ္ဝာ၊ ဖြစ်ပြီး၍။ မာတာ၊ သည်။ နု ဟောတိ၊ (နောင်အခါ) မဟုတ်တော့။ ကောစိ၊ သော။ (သော၊ သည်။) အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ (ယော) ပုဂ္ဂလော၊ ဟုတ္ဝာ၊ ၍။ ပုဂ္ဂလော၊ နု ဟောတိ၊ (နောင်အခါ) မဟုတ်တော့။ ကောစိ (သော) အတ္ထိ၊ လော။ဣတိ၊ နု ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။

(ဥတကာနုယောဂါဒိ ပြီး၏။)

၁၉-ပဋိဝေဓနုယောဂ

အမှာ။ ။"ဥဘတော ဘာဂဝိမုတ္တော" စသော ပုဒ်တို့၏ အနက်ကို ပုဂ္ဂလပညတ်ပါဠိတော်, ဧကကပုဂ္ဂလပညတ်၊ ပုဒ်ရေ (၂၄) စသည်၌ ပေးခဲ့ပြီ။

၂၀-သံယောနုယောဂ

၂၀၆။ [ပဌမ ပြဿနာအနက် လွယ်ပြီ။] စတ္တာရော၊ ၄-စုံကုန်သော။ ပုရိသယုဂါ၊ ယောကျွဲးအစုံတို့သည်။ အဋ္ဌ၊ ရှစ်ယောက်ကုန်သော။ ပုရိသ-ပုဂ္ဂလာ၊ယောကျွဲးပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။အတ္ထိ၊နနု၊ရှိကုန်သည် မဟုတ်လော။ ပေ ။

၂၀၇။ [ပဌမ ပြဿနာ အနက် လွယ်ပြီ။] စတ္တာရော၊ ပုရိသယုဂါ၊ တို့သည်။ အဋ္ဌ၊ ပုရိသပုဂ္ဂလာ၊ တို့သည်။ ဗုဒ္ဓပါတုဘာဝါ၊ ဘုရားရှင်တို့၏ ထင်ရှား ပွင့်တော်မူခြင်းကြောင့်။ ပါတုဘဝန္တိ၊ ထင်ရှား ဖြစ်ကုန်သလော။ ပေ ။ ဗုဒ္ဓဿ၊ အလုံးစုံသော တရားတို့ကို သိတော်မူသော။ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ပရိနိဗ္ဗုတေ၊ပရိနိဗ္ဗာန် ဝင်စံတော်မူခြင်းကြောင့်။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ဥစ္ဆိန္နော၊ ပြတ်သလော။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိသလော။ ဣတိ၊ နု ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ၊ ပေ ။

(သံယောနုယောဂ ပြီး၏။)

၂၁-သစ္ဆိကဋ္ဌသဘာဂါနုယောဂ

၂၀၈။ ပုဂ္ဂလော။ ပေ ။ အာမန္တာ၊ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ သခ်ဳတော၊ သခ်ဳတလော။ ပေ ။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ နေဝ သခ်ဳတော၊ သခ်ဳတလည်း မဟုတ်သလော။ နာသခ်ဳတော၊ အသခ်ဳတလည်း မဟုတ်သလော။ ပေ ။

၂၀၉။ ပုဂ္ဂလော။ ပေ ။ အာမန္တာ၊ သခ်ံတ္ထ၊ ကိုၚင်း။ အသခ်ံတ္ထ၊ ကိုၚင်း။ ဌပေတ္ဝာ၊ ထား၍။ အညာ၊ အခြားသော။ တတိယာ၊ ၃-ခုမြောက် ဖြစ်သော။ ကောဋ္ဌိ၊ အဖို့သည်။ အတ္ထိ၊ လော။ ပေ ။

၂၁၀။ သခ်ံတ္ထ။ ပေ ။ အာမန္တာ၊ ဘိက္ခဝေ၊ ဓာတုယော၊ ဓာတ်တို့သည်။ ဣမာ ဒွေ၊ ဤ ၂-ပါးတို့တည်း။ ကတမာ ဒွေ၊ အဘယ် ၂-ပါးတို့နည်း။ သခ်ံတာ စ ဓာတု၊ သခ်ံတဓာတ်ၚင်း။ အသခ်ံတာ စ ဓာတု၊ အသခ်ံတဓာတ်ၚင်းတည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ ဓာတုယော၊ တို့သည်။ ဣမာ ဒွေ၊ ဤ ၂-ပါးတို့တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ နနု၊ ဟောတော်မူပြီ မဟုတ်လော။ သုတ္တန္တေ၊ သည်။ အတ္ထေဝ နနု၊ ရှိသည်သာ မဟုတ်လော။ ပေ ။

၂၁၂။ ပုဂ္ဂလော။ ပေ ။ သခ်ံတံ၊ သည်။ အည်ံ၊ အသခ်ံတ ပုဂ္ဂလတို့မှ တမျှိုးတခြားလော။ အသခ်ံတံ၊ သည်။ အည်ံ၊သခ်ံတ ပုဂ္ဂလတို့မှ တမျှိုးတခြားလော။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ အညော၊ သခ်ံတ အသခ်ံတတို့မှ တမျှိုးတခြားလော။ ပေ ။

၂၁၂။ ခန္ဓာ၊ တို့သည်။ အညေ၊ နိဗ္ဗာန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့မှ တမျှိုးတခြားတိလော။ ပေ ။

၂၁၄။ ပုဂ္ဂလဿ၊ ၏။ ဥပ္ပါဒေါ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ ပညာယတိ၊ ထင်ရှားသလော။ ဝယော၊ ပျက်ခြင်းသည်။ ပညာယတိ၊ လော။ ဌိတဿ၊ တည်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ အညထတ္တံ၊ တပါးသော အပြား၏ အဖြစ်သည်။ ပညာယတိ၊ လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ ပုဂ္ဂလော၊ သခ်ံတော၊ လော။ဣတိ နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။ ဘိက္ခဝေ၊ သခ်ံတဿ၊သခ်ံတတရား၏။ သခ်ံတလက္ခဏာနိ၊သခ်ံတတရား၏ မှတ်သားကြောင်း လက္ခဏာတို့သည်။ ဣမာနိ တီဏိ၊ ဤ သုံးပါးတို့တည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ သခ်ံတာနံ၊ သခ်ံတ ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ ဥပ္ပါဒေါ၊ ပညာယတိ၊ ၏။ ပေ ။ ဌိတာနံ၊ တည်သော သခ်ံတ တရားတို့၏။ အညထတ္တံ၊ ပညာယတိ၊ ၏။ (တိကဂံတ္တရ, ပ-ပံ, ၅-ဝဂ်, ၇-သုတ်=အံ၊၁၊ ၁၅၀။) ဣတိ၊ သို့။ ဘဂဝတာ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ ပုဂ္ဂလဿ ဥပ္ပါဒေါ ပညာယတိ၊ လော။ တေန၊ ထို့သို့ ထင်ရှားခြင်းကြောင့်။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ သခ်ံတော၊ လော။ ဣတိ၊ နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ [နောက် (၂၁၅) ၌ “ပုဂ္ဂလဿ နဥပ္ပါဒေါ ပညာယတိ” စသော ပုစ္ဆာကို “အာမန္တာ”ဟု ဝန်ခံလတ္တံ့ ဖြစ်သောကြောင့် ဤ နေရာ၌ “နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ”ဟု ရှိသင့်သည်။]

၂၁၅။ ပုဂ္ဂလဿ၊ ၏။ ဥပ္ပါဒေါ၊ သည်။ နပညာယတိ၊ မထင်ရှားသလော။ ပေ ။ အညထတ္တံ နပညာယတိ၊ လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ အသခ်ံတော၊ လော။ ဣတိ၊ နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။

ဘိက္ခဝေ၊ အသခ််တဿ၊ အသခ််တတရား၏။ အသခ််တလက္ခဏာနိ၊ အသခ််တ
တရား၏ မှတ်သားကြောင်း လက္ခဏာတို့သည်။ ဣမာနိ တီဏိ၊ ဤ ၃-ပါး
တို့တည်း။ဘိက္ခဝေ၊ အသခ််တာနံ၊ အသခ််တဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ တို့၏။
ပေ ။ အညထတ္တံ နပညာယတိ၊ မထင်ရှား။ (တိကဂုံတ္တရ, ပ-ပံ, ၅-ဝဂ်,
၈-သုတ်။) ဣတိ ဘဂဝတာ ဝုတ္တံ၊ ပဂုလဿ၊ ၏။ ပေ ။ နပညာယတိ၊
မထင်ရှား။ တေန၊ ထိုသို့ မထင်ရှားခြင်းကြောင့်။ ပဂုလော၊ သည်။ အသခ််-
တော၊ လော။ ဣတိ နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ [ဤဒဋ္ဌလည်း “နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ”
ဟု ရှိသင့်၏။]

၂၁၆။ ပရိနိဗ္ဗုတော၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံသော။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ အတ္ထမ့ိ၊
နိဗ္ဗာန်၌။ အတ္ထိ၊ ရှိသလော။ အတ္ထမ့ိ၊ ၌။ နတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ၊ ဤသို့
သကဝါဒီ မေး၏။ အတ္ထမ့ိ၊ ၌။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပရဝါဒီ ဖြေ၏။
ပရိနိဗ္ဗုတော၊ သော။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ သဿတော၊ လော။ ဣတိ နဟေဝံ
ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။ အတ္ထမ့ိ၊ ၌။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ဤသို့ သကဝါဒီ ဆုံးဖြတ်၏။
ပရိနိဗ္ဗုတော ပုဂ္ဂလော၊ဥစ္ဆိန္နော၊ပြတ်သလော။ဣတိ၊ နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။

၂၁၇။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ကိံ၊ အဘယ်ကို။ နိဿာယ၊ မှီ၍။ တိဋ္ဌတိ၊
တည်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ သကဝါဒီ မေး၏။ ဘဝံ၊ ဥပပတ္တိဘဝကို။
နိဿာယ၊ တိဋ္ဌတိ၊ ၏။ဣတိ၊ ဤသို့ ပရဝါဒီ ဖြေ၏။ဘဝေါ၊ သည်။အနိစ္စော၊
မမြဲသလော။ သခ််တော၊ ကံစသောအကြောင်းတို့သည် ကောင်းစွာ ရောက်၍
ပြုစီမံအပ်သလော။ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နော၊ အကြောင်းကို စဲ့၍ ဖြစ်သလော။ ခဏ-
ဓမ္မော၊ ကုန်ခြင်းသဘောရှိသလော။ဝယဓမ္မော၊ပျက်ခြင်းသဘောရှိသလော။
ဝိရာဂဓမ္မော၊ စက်ဆုပ်ခြင်း သဘောရှိသလော။ နိရောဓဓမ္မော၊ ချုပ်ခြင်း
သဘောရှိသလော။ ဝိပရိဏာမဓမ္မော၊ဖောက်ပြန်ခြင်းသဘောရှိသလော။ပေ။

၂၁၈။ န ဝတ္တဗ္ဗံ။ ပေ ။ အာမန္တာ၊ (ယော၊ အကြင် သူသည်။) သုခံ၊
သုခဖြစ်သော။ ဝေဒနံ၊ ဝေဒနာကို။ ဝေဒိယမာနော၊ ခံစားလသော်။ သုခံ၊
သော။ ဝေဒနံ၊ ကို။ ဝေဒိယာမိ၊ ခံစား၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပဇာနာတိ၊ အပြား
အားဖြင့် သိ၏။ ကာစိ၊ သော။ (သော၊ သည်။)အတ္ထိ နနု၊ ရှိသည် မဟုတ်
လော။ ပေ ။ (ယော၊) သုခံ၊ သော။ ပေ ။ ကာစိ (သော)၊ ဟဉ္စိ အတ္ထိ၊
အကယ်၍ရှိအုံ့။ တေန၊ ထိုသို့ ရှိခြင်းကြောင့်။ ရေ၊ ငါ့ရှင် သကဝါဒီ။
ပုဂ္ဂလော။ ပေ ။ ပရမတ္ထေနာတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တဗ္ဗေ ဝတာ၊ ဆိုထိုက်သည်သာ။

၂၂၀။ (ယော၊) သုခံ။ ပေ ။ ပဇာနာတိ၊ ဣကာစိ(သော)၊ အတ္ထိ၊ ၏။
ဣတိ ကတ္ဝာ၊ ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍။ ပေ ။ ယော၊ သည်။ ပေ။ ပဇာနာတိ၊ ၏။
သေ့ဝ၊ထို သုခဝေဒနာကို ခံစားနေခြင်းကို သိသူသည်သာ။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်

လော။ ယော။ ပေ ။ နု ပဇာနာတိ၊ မသိ။ သော၊ ထို သုခဝေဒနာကို ခံစား ခြင်းကို မသိသူသည်။ နု ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်မဟုတ်သလော။ ပေ ။

၂၂၁။ အတ္ထိ ကောစိ။ ပေ ။ အာမန္တာ၊ သုခ ါ။ သုခဖြစ်သော။ဝေဒနာ၊ သည်။ အညာ၊ သုခဝေဒနာကို ခံစားခြင်းကို သိသူမှ တမျိုးတခြားလော။ (ယော၊ သည်။) သုခံ ဝေဒနံ၊ ဝေဒိယမာနော၊ သော်။ ပေ ။ ပဇာနာတိ၊ ၏။ (သော၊ ထို သုခဝေဒနာကို ခံစားခြင်းကို သိသူသည်။) အညော၊ သုခ ဝေဒနာမှ တမျိုးတခြားလော။ ပေ ။

၂၂၂။ နု ဝတ္ထုဗ္ဘံ။ ပေ ။ အာမန္တာ၊ (ယော၊ သည်။)ကာယေ၊ ကာယဋ္ဌေ။ ကာယာနုပဿီ၊ ကာယကို အဖန်ဖန် ရှုလေ့ရှိသည်။ (ဟုတ္ထ) ဝိဟရံတိ၊ ၏။ ကောစိ၊ (သော၊ သည်။) အတ္ထိ နု၊ လော။ ပေ ။ (ယော၊) ကာယေ။ ပေ ။ ဝိဟရတိ၊ ကောစိ (သော)၊ ဟဋ္ဌေ အတ္ထိ၊ အုံ။ တေန၊ ထိုသို့ ကာယေ ကာယာနုပဿီ ပုဂ္ဂိုလ်အချို့ ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ရေ၊ ငါ့ရှင် သကဝါဒီ။ ပုဂ္ဂလော။ ပေ ။ ပရမတ္ထေနာတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္ထုဗ္ဘေ ဝတ၊ သာ။ [(၂၂၃) ဓမ္မေသု၊ ဓမ္မတ္တိ၌။]

၂၂၅။ ကာယော၊ ကာယသည်။ အညော၊ ကာယေ ကာယာနုပဿီ ပုဂ္ဂိုလ်မှ တမျိုးတခြားလော။ (ယော၊ သည်။) ကာယေ ကာယာနုပဿီ ဝိဟရတိ၊ (သော၊ ထို သူသည်။) အညော၊ ကာယမှ တမျိုးတခြားလော။ ပေ ။ ဓမ္မာ၊ ဓမ္မ တို့သည်။ အညေ၊ ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿီပုဂ္ဂိုလ်မှ တမျိုးတခြား တို့လော။ ပေ ။

၂၂၆။ ပုဂ္ဂလော ။ ပေ ။ အာမန္တာ၊ မောဃရာဇ၊ မောဃရာဇာ၊ သတော၊ မပြုတ်မလပ် အမှတ်ရသည်။ (ဟုတ္ထ၊ ၍။) အတ္တာနုဒိဋ္ဌိ၊ အတ္တဟု အဖန်ဖန် မြင်တတ်သော မိစ္ဆာ အယူကို။ ဥဟစ္စ၊ ပယ်နုတ်၍။ လောကံ၊ ခန္ဓာ ၅-ပါး ဟူသော လောကကို။ သုညတော၊ သုည၏ အဖြစ်ဖြင့်။ အဝေက္ခသု၊ ရှုပါလော။ ဧဝံ၊ ဤသို့ ရှုလသော်။ မစ္စုတရော၊ သေမင်းကို လွန်နိုင်သည်။ သိယာ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဧဝံ၊ သို့။ လောကံ၊ ခန္ဓာ ၅-ပါး ဟူသော လောကကို။ အဝေက္ခန္တံ၊ ရှုသူကို။ မစ္စုရာဇာ၊ သေမင်းသည်။ နု ပဿတိ၊ မမြင်နိုင်။ ဣတိ၊ သို့။ ဘဂဝတာ၊ ဝုတ္တံ နု၊ လော။ ပေ ။ တေန ဟိ၊ ထိုသို့ သုတ္တန်ရှိလျှင်။ ပုဂ္ဂလော။ ပေ ။ ပရမတ္ထေနာတိ၊ ဟူ၍။ နု ဝတ္ထုဗ္ဘံ၊ မဆိုထိုက်။ ဣတိ၊ ဤသို့ သကဝါဒီ ဆုံးဖြတ်၏။

၂၂၇။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အဝေက္ခတိ၊ ရှုသလော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ ရှုပေန၊ နှင့်။ သဟ၊ တက္ခ။ အဝေက္ခတိ၊ လော။ ရှုပေန၊ နှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ အဝေက္ခတိ၊ လော။ ဣတိ၊ ဤသို့ သကဝါဒီ မေး၏။ ရှုပေန၊

နှင့်။ သဟ၊ အဝေက္ခတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပရဝါဒီ ဖြေ၏။ တံ၊ ထို ရုပ်ဟူသော သရီရသည်။ ဇီဝံ၊ ဇီဝလော။ တံ၊ ထို ဇီဝသည်။ သရီရံ၊ သရီရလော။ ဣတိ နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ၊ [“ပုဂ္ဂလော အဝေက္ခတီတိ၊ အာမန္တာ၊ သရူပေန အဝေက္ခတိ၊ ဝိနာ ရူပေန အဝေက္ခတိ” ဟူသော ပုစ္ဆာကို ပေယျာလ မြုပ်ထားသည်။] ရူပေန၊ နှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်းရှ်။ အဝေက္ခတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပရဝါဒီ ဖြေ၏။ပေ ။

၂၂၈။ ပုဂ္ဂလော။ ပေ ။ အာမန္တာ၊ အဗ္ဘန္တရဂတော၊ ရုပ်၏ အတွင်းဌ် တည်သည်။ (ဟုတ္ဂာ) အဝေက္ခတိ၊ လော။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ ရုပ်၏ အပြင်သို့။ နိက္ခမိတ္ဂာ၊ ထွက်၍။ အဝေက္ခတိ၊ လော။ ဣတိ၊ အဗ္ဘန္တရဂတော (ဟုတ္ဂာ)၊ အဝေက္ခတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပရဝါဒီ ဖြေ၏။ ပေ ။

၂၂၉။ နဝတ္တဗ္ဗံ။ ပေ ။ အာမန္တာ၊ ဘဂဝါ၊ သည်။ သစ္စဝါဒီ၊ အမှန်ကို ဟောတော်မူလေ့ရှိသည်။ ကာလဝါဒီ၊ သင့်လျော်သော ကာလ၌ ဟောတော်မူလေ့ရှိသည်။ ဘူတဝါဒီ၊ ထင်ရှားရှိသော အရာကို ဟောတော်မူလေ့ရှိသည်။ တထဝါဒီ၊ အဟုတ်ကို ဟောတော်မူလေ့ရှိသည်။ အဝိတထဝါဒီ၊ မချွတ်မယွင်းသောအရာကို ဟောတော်မူလေ့ရှိသည်။ အနညထဝါဒီ၊ တပါးသော အခြင်းအရာ မဟုတ်သည်ကို ဟောတော်မူလေ့ရှိသည်။ (ဟောတိ) နနု၊ လော။ ပေ ။

၂၃၀။ နဝတ္တဗ္ဗံ။ ပေ ။ အာမန္တာ၊ ဘိက္ခဝေ၊ ဧက ပုဂ္ဂလော၊ တပါးတည်းသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ လောကေ၊ လောက၌။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနော၊ ဖြစ်ပေါ်လသော်။ ဗဟုဇန ဟိတာယ၊ များစွာသော လူတို့၏ စီးပွါးအကျိုးငှါ။ ဗဟုဇနသုခါယ၊ များစွာသော လူတို့၏ ချမ်းသာအကျိုးငှါ။ လောကာနုကမ္ပာယ၊ သတ္တလောကကို သနားစောင့်ရှောက် ချီးမြှောက်ခြင်းအကျိုးငှါ။ ဒေဝမနုဿာနံ၊ နတ် လူတို့၏။ အတ္ထာယ၊ အကျိုးငှါ။ ဟိတာယ၊ စီးပွါးအလိုငှါ။ သုခါယ၊ ချမ်းသာအလိုငှါ။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ (ဧကင်္ဂုတ္တရ, ဧကပုဂ္ဂလဝဂ်၊) ဣတိ ဘာဂဝတာ ဝုတ္တံ။ ပေ ။

၂၃၁။ ပုဂ္ဂလော။ ပေ ။ သဗ္ဗေ ဓမ္မာ အနတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ ဘဂဝတာ ဝုတ္တံ။ ပေ ။ တေန ဟိ၊ ထိုသို့ သုတ္တန်ရှိလျှင်။ ပုဂ္ဂလော။ ပေ ။ ပရမတ္ထေနာတိ၊ ဟူ၍။ နဝတ္တဗ္ဗံ၊ မဆိုဆိုက်။ ဣတိ၊ ဤသို့ သကဝါဒီ ဆုံးဖြတ်၏။ [“အနတ္တ” ဟု ဟောတော်မူအပ်သောကြောင့် အတ္တ မရှိ၊ အတ္တ မရှိလျှင် ပုဂ္ဂိုလ်လည်း မရှိ၊—ဟူလို။]

၂၃၂။ ပုဂ္ဂလော ။ ပေ ။ ဒုက္ခမေဝ၊ ဒုက္ခသည်သာ။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနံ၊ ဖြစ်လသော်။ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ဖြစ်၏။ ဒုက္ခမေဝ၊သည်သာ။နိရုဇ္ဈမာနံ၊ ချုပ်လသော်။ နိရုဇ္ဈတိ၊ ချုပ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ နကဒ်တိ၊ မယုံမှား။ နဝိစိကိစ္ဆတိ၊

မတွေးတော။ အဿ၊ ထိုအဖြစ်အပျက်ကို ရှုသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဧတ္ထ၊ ဤ ဒုက္ခ သည်သာ ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်း၌။ အပရပ္ပစ္စယညာဏမေဝ၊ တပါးသော ယုံကြည်အပ်သော ပုဂ္ဂိုလ် မရှိသော ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်သည်သာ။ ဟောတိ၊ ကစ္စာန၊ ကစ္စာန။ ဧတ္တာဝတာ၊ ဤမျှ အတိုင်း အရှည်ရှိသော အကြောင်း ကြောင့်။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဣတိ ဘဂဝတာ ၎တ္တံ၊ လော။ ပေ ။

၂၃၃။ ပုဂ္ဂလော။ ပေ ။ ဝဇိရာ၊ ဝဇိရာ မည်သော။ ဘိက္ခုနီ၊ သည်။ ပါပိမန္တံ၊ ယုတ်မာသော မကောင်းမှု ရှိသော။ မာရံ၊ မာရ်နတ်ကို။ ဧတံ၊ ဤစကားကို။ အဝေါစ နနုံ၊ ပြောပြီ မဟုတ်လော။ (ကိံ၊ နည်း။)

မာရ၊မာရ်နတ်။ ကိံ၊ အသို့နည်း။ သတ္တောတိ၊ သတ္တဝါဟူ၍။ ပစ္စေသိ နု၊ ယုံကြည်သလော။ တေ၊ သင်၏ (သန္တာန်၌)။ ဒိဋ္ဌိဂတံ၊ မိစ္ဆာအယူသည်။ (ဟောတိ) နု၊ လော။ အယံ၊ ဤကိုယ်သည်။ သုဒ္ဓသခ်ါရပုဥ္ဇော၊ သတ္တဝါ မဖက် သက်သက်သော သခ်ါရ အစုအပုံတည်း။ ဣဓ၊ ဤကိုယ်၌။ သတ္တော၊ သတ္တဝါကို။ နဥပလဗ္ဘတိ၊ ပညာဖြင့် ကပ်၍ ရှုမှတ်သည် ရှိသော် မရအပ် မရနိုင်။

ဟိ၊ ဥပမာဆောင် ထင်ရှားအောင် ပြဦးအံ့။ အင်္ဂသမ္ဘာရာ၊ လှည်းဘီး ဝင်ရိုးစသော အစိတ်အပိုင်း ဖြစ်သော အဆောက် အဦကြောင့်။ ရထော ဣတိ၊ ရထားဟူသော။ သဒ္ဒေါ၊ သဒ္ဒါသည်။ ဟောတိ ယထာ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ခန္ဓေသု၊ ခန္ဓာတို့သည်။ သန္တေသု၊ ရှိကုန်လသော်။ သတ္တော-ဣတိ၊ သတ္တဝါ ဟူသော။ သမ္မုတ်၊ သမုတ်အပ်သော နာမည် ပညတ်သည်။ ဟောတိ။

ဟိ၊ မှန်၏။ ဒုက္ခမေဝ၊ ဒုက္ခသည်သာ။ သမ္ဘောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဒုက္ခံ (ဧဝ)၊ သာ။ တိဋ္ဌတိ၊ တည်လည်း တည်၏။ ဝေတိ စ၊ ပျက်လည်း ပျက်၏။ ဒုက္ခာ၊ ဒုက္ခမှ။ အညတြ (အညံ)၊ အခြားသော နာမည် ပညတ်သည်။ နသမ္ဘောတိ၊ ဖြစ်သည် မဟုတ်။ ဒုက္ခာ၊ မှ။ အညံ၊ အခြားသော နာမည် ပညတ်သည်။ နနိရုဇ္ဈတိ၊ ချုပ်သည် မဟုတ်။

ဣတိ၊ သို့။ အဝေါစ နနု၊ လော။ သုတ္တန္တော အတ္ထေဝ နနု။ ပေ ။

၂၃၄။ ပုဂ္ဂလော။ပေ။ ဘန္တေ၊ မြတ်စွာဘုရား။ သုညော လောကော သုညော လောကောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ သူ ငါ မလပ် ပြောဆိုအပ်ပါ၏။ ဘန္တေ၊ ရား။ ကိတ္တာဝတာ၊ အဘယ်မျှ အတိုင်းအရှည် ရှိသော အကြောင်း ကြောင့်။ သုညော လောကောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ နုခေါ၊ ပြောဆိုအပ်ပါ သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ လျှောက်ပြီ။....အာနန္ဒ၊ နွာ။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ အတ္တေန ဝါ၊ အတ္တမှဂင်း။ အတ္တနိယေန ဝါ၊ အတ္တ၏ ဥစ္စာမှဂင်း။ သုညံ၊

ကင်းဆိတ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သုညော လောကော‌တိ ဝုစ္စတိ၊....အာနန္ဒ၊ နွာ။ ကိံ၊ အဘယ်သည်။ အတ္တေန ဝါ အတ္တနိယေန ဝါ သုညံ၊ နည်း။ အာနန္ဒ၊ စက္ခု၊ စက္ခုပသာဒသည်။ အတ္တေန ဝါ အတ္တနိယေန ဝါ သုညံ၊ ကင်းဆိတ်၏။ ရူပါ၊ ရူပါရုံ တို့သည်။ အတ္တေန ဝါ အတ္တနိယေန ဝါ သုညာ၊ ကင်းဆိတ်ကုန်၏။ စက္ခုဝိညာဏံ၊ သည်။ အတ္တေန ဝါ အတ္တ-နိယေန ဝါ သုညံ၊ ကင်းဆိတ်၏။ စက္ခုသမ္ဖဿော၊ စက္ခုသမ္ဖဿသည်။ အတ္တေန ဝါ အတ္တနိယေန ဝါ သုညော၊ ၏။ စက္ခုသမ္ဖဿပစ္စယာ၊ စက္ခုသမ္ဖဿဟူသောအကြောင်းကြောင့်။ သုခံ ဝါ၊ သုခ မူလည်း ဖြစ်သော။ ဒုက္ခံ ဝါ၊ လည်း ဖြစ်သော။ အဒုက္ခမသုခံ ဝါ၊ လည်း ဖြစ်သော။ ယံပိဒံ-ဝေဒယိတံ၊ အကြင် ဝေဒနာသည်။ ဥပပ္ဇတို၊ တံပိ၊ ထို ဝေဒနာသည်လည်း။ အတ္တေ နေ ဝါ အတ္တနိယေန ဝါ သုညံ၊ ၏။ [နောက်၌ ကြွင်းသော သောတ ဃာန ဇိဝှါ ကာယ မနောဒွါရတို့နှင့် စပ်၍လည်း "သောတ ပသာဒ, သဒ္ဒါရုံ, သောတဝိညာဏ်, သောတသမ္ဖဿ, သောတသမ္ဖဿဇာဝေဒနာ" စသည်ဖြင့် ၅-ပါးစီ ပြားသော တရားတို့၏ အတ္တ အတ္တနိယမှ ကင်းဆိတ်ပုံကို ဟော တော်မူ၏။] တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သုညော လောကော‌တိ ဝုစ္စတိ၊ ဣတိ အဝေါစ နန္ဒ၊ လော။ ပေ ။

၂၃၅။ ပုဂ္ဂလော။ ပေ ။ အာမန္တာ၊ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ အတ္တနိ ဝါ၊ အတ္တ သည်မူလည်း။ သတိ၊ ရှိလသော်။ (ဣဒံ၊ ဤ ပရိက္ခရာဥစ္စာသည်။) မေ၊ ငါ၏။ အတ္တနိယံ၊ အတ္တ၏ ဥစ္စာတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ စဉ်လမ်းခြင်းသည်။ အဿ၊ ဖြစ်ရာသည် မဟုတ်လော။ ဣတိ၊ ဤသို့ မေးတော်မူပြီ။ ဘန္တေ၊ မြတ်စွာဘုရား။ ဧဝံ၊ မှန်ပါ။ (ဣတိ၊ ဤသို့ လျှောက်ကုန်ပြီ။)၊....ဘိက္ခဝေ၊ အတ္တနိယေ ဝါ၊ အတ္တ၏ ဥစ္စာသည်မူလည်း။ သတိ၊ ရှိလသော်။ မေ၊ ငါ၏။ အတ္တာ၊ အတ္တသည်။ (ဣမဿ ပရိက္ခာရဿ၊ ဤ ပရိက္ခရာ၏။ သာမိ၊ အရှင်တည်း။) ဣတိ၊ ဤသို့ စဉ်လမ်းခြင်းသည်။ အဿ၊ ဖြစ်ရာသည် မဟုတ်လော။ ဣတိ၊ ဤသို့ မေးတော်မူပြီ။ ဧဝံ ဘန္တေ၊ (ဣတိ၊ ဤသို့ လျှောက်ကုန်ပြီ။)....ဘိက္ခဝေ၊ အတ္တနိ စ၊ အတ္တကိုဌင်း။ အတ္တနိယေ စ၊ အတ္တ၏ ဥစ္စာ ဖြစ်သော ပရိက္ခရာကိုဌင်း။ သစ္စံတော၊ မှန်သော အနက်အား‌ဖြင့်။ ထေတတော၊ ဟုတ်သော သဘောအား‌ဖြင့်။ ဝါ၊ မြဲမြံခိုင်ခံ့ဘည်တံ့သော သဘော အား‌ဖြင့်။ အနုပလဒ္ဓိယမာနေ၊ ပညာ‌ဖြင့် ကပ်၍ ရှုမှတ်သည် ရှိသော် မရအပ် မရနိုင် ပါပဲလျက်။ သော၊ ထို ခန္ဓာ ၅-ပါးသည်။ လောကော၊ လောကတည်း။ သော၊ ထို ခန္ဓာ ၅-ပါးသည်။ အတ္တာ၊ အတ္တတည်း။ သော (အဟံ)၊ ထို ငါသည်။ ပေစ္စ (ပရလောကံ + ဣစ္စ)၊ တမလွန် ဘဝသို့ ရောက်၍။ နိစ္စော၊ မြဲသည်။ ဓုဝေါ၊ ခိုင်ခံ့သည်။ သဿတော၊ အခါခပ်သိမ်းထင်ရှား ရှိသည်။ အဝိပရိဏာမဓမ္မော၊ ဇရာ မရဏအား‌ဖြင့် ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘော

မရှိသည်။ ဘဝိဿာမိ၊ ဖြစ်ရလိမ့်အံ့။ သဲ့ဿတိသမံ၊ အခါခပ်သိမ်း ထင်ရှား ရှိသော မြင်းမိုရ်တောင် မြေ လ နေ နက္ခတ်တို့နှင့် တူစွာ။ တထေ၀၊ ထို တည် မြဲတိုင်းသာလျှင်။ ဌဿာမိ၊ တည်ရလိမ့်အံ့။ ဣတိ၊ သို့။ ယမိဒံ ဒိဋ္ဌဋ္ဌာနံ၊ အကျိုးမဲ့တို့၏ တည်ရာ အကြောင်း ဖြစ်သော အကြင် မိစ္ဆာအယူသည်။ (အတ္ထိ)။ ဘိက္ခ၀ေ၊ အယံ၊ အကျိုးမဲ့တို့၏ တည်ရာ အကြောင်း ဖြစ်သော ဤ မိစ္ဆာ အယူသည်။ ကေ၀လော၊ အကောင်းမဖက် သက်သက်သော။ ပရိပူရော၊ ပြည့်သော။ ဗာလ၀ေမော၊ ဗာလတို့၏ တရားသည်။ (ဟောတိ) နနု၊ ဖြစ်သည် မဟုတ်လော။ ဣတိ၊ ဤသို့ ဓမ်းတော်မူပြီ။....ဘန္တေ၊ ရား။ ကိံ၊ အဘယ်မှာ။ နော သိယာ၊ မဖြစ်ပဲ ရှိပါအံ့နည်း။ ဘန္တေ၊ ရား။ ဟိ၊ မှန်ပါ၏။ ကေ၀လော၊ သော။ ပရိပူရော၊ သော။ ဗာလ၀ေမော၊ ဗာလတို့၏ တရားပါတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ လျှောက်ကုန်ပြီ။ (မူလပဏ္ဏာသ, ၃-၀က်, ၂-သုတ်, ပုဒ်ရေ ၂၂၄။) ဣတိ ဘဂ၀တာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ၊ လော။ သုတ္တန္တော အတ္ထော၀၊ လော။ အာမန္တာ။ ပေ ။

၂၃၆။ ပုဂ္ဂလော။ ပေ ။ အာမန္တာ။ သေနိယ၊ သေနိယ။ တယော၊ ၃-ယောက်ကုန်သော။ ဣမေ သတ္တာ၊ ဤ ဆရာတို့သည်။ လောကသ္မိံ၊ ဤ။ သန္တေ၊ ထင်ရှားရှိကုန်၏။ သံ၀ိဇ္ဇာမဒနာ၊ ပညာဖြင့် ကပ်၍ ရအပ်ကုန်၏။ ၀ါ၊ သိအပ်ကုန်၏။ ကတမေ တယော၊ အဘယ် ၃-ယောက်တို့နည်း။ ပေ ။ အယံ၊ ပစ္စုပ္ပန် တမလွန် ဘ၀တို့၌ အတ္တာကို သစ္စ ထေတ အဖြစ်ဖြင့် ပညတ်သော ဤ ဆရာကို။ သဿတ ၀ါဒေါ၊ သဿတ၀ါဒ ရှိသော ဆရာ ဟူ၍။ ၀ုစ္စတိ။ ပေ ။ အယံ သတ္ထာ၊ ပစ္စုပ္ပန် ဘ၀၌သာ အတ္တာကို သစ္စ ထေတ အဖြစ်ဖြင့် ပညတ်သော ဤဆရာကို။ ဥစ္ဆေဒ၀ါဒေါ၊ ဥစ္ဆေဒ၀ါဒရှိသော ဆရာဟူ၍။ ၀ုစ္စတိ ။ပေ။ အယံ သတ္ထာ၊ ပစ္စုပ္ပန် တမလွန်ဘ၀တို့၌ အတ္တာကို သစ္စ ထေတ အဖြစ်ဖြင့် မပညတ်သော ဤဆရာကို။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ ဟူ၍။ ၀ုစ္စတိ၊ [ပေယျာလ မြုပ်ထားသော ပါဠိတို့သည် "သေနိယ" ဟူသော အာလုပ်နှင့် "ဒိဋ္ဌေ၀ ဟိ ဧခါ" ဟု "ဟိ, ဧခါ" တို့ ပါသည်မှတပါး အားလုံး ပုဂ္ဂလပညတ် တိကနိဒ္ဒေသ ပုဒ်ရေ(၁၃၁)နှင့်တူပြီ၊ ဤ၌ "ဟ်, ဧခါ" တို့လည်း အနက် မရှိ။] ။ပေ။ သံ၀ိဇ္ဇမာနာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ၀ုတ္တံ၊ လော ။ပေ။

၂၃၇။ ပုဂ္ဂလော ။ပေ။ အာမန္တာ၊ ဘဂ၀တာ၊ သည်။ သပ္ပိကုမ္ဘောတိ၊ ထောပတ်အိုးဟူ၍။ ၀ုတ္တံ၊ လော။ ဣတိ၊ ဤသို့ သက၀ါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ (ယော၊ သည်။) သပ္ပိဿ၊ ထောပတ်၏။ ကုမ္ဘံ၊ အိုးကို။ ကရောတိ၊ ကောစိ (သော၊ သည်။) အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ၊ နု ဟေံ ၀တ္တဗ္ဗေ ။ပေ။

၂၃၈။ ပုဂ္ဂလော ။ပေ။ အာမန္တာ၊ တေလကုမ္ဘောတိ၊ ဆီအိုးဟူ၍ ။ပေ။ မဓုကုမ္ဘောတိ၊ ပျားရည်အိုးဟူ၍ ။ပေ။ ဖာဏိတကုမ္ဘောတို့၊ တင်လဲအိုး

ဟူ၍ ။ပေ။ ခီရကုမ္ဘောတိ၊ နှီရည်အိုးဟူ၍ ။ပေ။ ဥဒကကုမ္ဘောတိ၊ ရေအိုး ဟူ၍ ။ပေ။ ပါနီယထာလကံတိ၊ သောက်ရေခွက်ဟူ၍ ။ပေ။ ပါနီယကော-သကံတိ၊ သောက်ရေအိုပ်ဟူ၍ ။ပေ။ ပါနီယသရာဝကံတိ၊ သောက်ရေခွက်ငယ် ဟူ၍ ။ပေ။ နိစ္စဘတ္တံတိ၊ မြဲသော ဆွမ်းဟူ၍ ။ပေ။ ဓုဝယာဂုတိ၊ မြဲသော ယာဂုဟူ၍။ ဝုတ္တံ၊ လော ။ပေ။ နိစ္စော၊ မြဲသော။ ခုဝါ၊ ခိုင်ခံ့သော။ သဿတော၊ အခါခပ်သိမ်း ထင်ရှားရှိသော။ အဝိပရိဏာမဓမ္မော၊ ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘော မရှိသော။ ကာစိ၊ တစုံတခုသော။ ယာဂု၊ သည်။ အာတ္ထိ၊ လော ။ပေ။

ဥဒါန်းဂါထာအနက်။ ။အဋ္ဌကနိဂ္ဂဟာ၊ အဋ္ဌကနိဂ္ဂဟာဂုဏ်း။ ပေယျာလော၊ ပေယျာလဖြင့် ပြအပ်သော သုဒ္ဓိကသံသန္ဒန စသည်ဂုဏ်း။ သန္ဓော၀နိယော၊ ပဂ္ဂလော သန္ဓော၀တိ စသည်ဖြင့် ဟောတော်မူအပ်သော ဂတိအနုယောဂဂုဏ်း။ ဥပါဒါယ၊ ရူပံ ဥပါဒါယ စသည်ဖြင့် ဟောတော်မူအပ်သော ဥပါဒါပညတ္တာ-နုယောဂဂုဏ်း။ စိတ္တေန၊ စိတ္တေ စိတ္တေ ဟု ဟောတော်မူအပ်သော ဥပါဒါ-ပညတ္တာနုယောဂနှင့်တကွ။ ပဥ္စမံ၊ ၅-ခုမြောက်ဖြစ်သော ပုရိသကာရာ-နုယောဂ ဟူသော ကလျာဏ၀ဂ်ဂုဏ်း။ ဣဒ္ဓိ၊ ဣဒ္ဓိ ဝိကုဗ္ဗတိ စသည်ဖြင့် ဟောတော်မူအပ်သော အဘိညာနုယောဂဂုဏ်း။ သုတ္တာဟရဏေန၊ နှုန့ ဝုတ္တံ ဘဂ၀တာ စသည်ဖြင့် ပါဠိတော်ကို ဆောင်ပြအပ်သော သုဒ္ဓသစ္စိကဋ္ဌာ-နုယောဂအားဖြင့်။ အဋ္ဌမံ၊ ရှစ်ခုမြောက်ဂုဏ်းတည်း။

ပုဂ္ဂလကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-ပရိဟာနိကထာ

၁-၀ါဒယုတ္တိပရိဟာနိ

၂၃၉။ အရဟာ၊ ရဟန္တာသည်။ အရဟတ္တာ၊ အရဟတ္တဖိုလ်မှ။ ပရိဟာ-ယတိ၊ ဆုတ်ယုတ်သလော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော ဘုံတို့၌။ အရဟာ အရဟတ္တာ ပရိဟာယတိ၊ လော ။ပေ။ သဗ္ဗတ္ထ၊ တို့၌။ အရဟတော၊ ရဟန္တာ၏။ ပရိဟာနိ၊ ဆုတ်ယုတ်ကြောင်း ကမ္မာရာမတာ စသော တရား သည်။ (ဟောတိ၊ ဖြစ်သလော။) ။ပေ။ [သဗ္ဗဒါ၊ အလုံးစုံသော အခါ၌။]

သဗ္ဗေ၀၊ အလုံးစုံသောလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ အရဟန္တော၊ ရဟန္တာတို့သည်။ အရဟတ္တာ၊ မှ။ ပရိဟာယန္တိ၊ ဆုတ်ယုတ်ကုန်သလော ။ပေ။ သဗ္ဗေသံ ယေ ၀၊ အလုံးစုံသောလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ အရဟန္တာနံ၊ ရဟန္တာတို့၏။ ပရိဟာနိ (ဟောတိ၊ လော) ။ပေ။

အရဟာ၊ သည်။ အရဟတ္တာ၊ မှ။ ပရိဟာယမာနော၊ ဆုတ်ယုတ်လသော်။ စတူဟိ၊ ကုန်သော။ ဖလေဟိ၊ တို့မှ။ ပရိဟာယတိ၊ လော ။ပေ။

စတူဟိ သတသဟဿေဟိ၊ ၄-သိန်း တို့ဖြင့်။ သေဋ္ဌိ၊ သူဌေးသည်။ သေဋ္ဌိတ္တံ၊ သူဌေး၏ အဖြစ်ကို။ ကာရေန္တော၊ ပြုစေလသော်။ သတသဟဿေ၊ တသိန်းသည်။ ပရိဟီနေ၊ ယုတ်လျော့သော်။ သေဋ္ဌိတ္တာ၊ သူဌေး၏အဖြစ်မှ။ ပရိဟီနော၊ ယုတ်လျော့သည်။ ဟောတိ၊ လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ သဗ္ဗ-သာပတေယျာ၊ အလုံးစုံသော ဥစ္စာ အနှစ်မှ။ ပရိဟီနော ဟောတိ၊ လော ။ပေ။

စတူဟိ ။ပေ။ ပရိဟီနေ၊ သော်။ သဗ္ဗသာပတေယျာ၊ မှ။ ပရိဟာယိတုံ၊ ယုတ်လျော့ခြင်းငှါ။ ဘဗ္ဗော၊ ထိုက်သလော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ အရဟာ အရဟတ္တာ ပရိဟာယမာနော၊ သော်။ စတူဟိ ဖလေဟိ၊ တို့မှ။ ပရိဟာယိတုံ၊ ငှါ။ ဘဗ္ဗော၊ လော ။ပေ။

ဝါဒယုတ္တိပရိဟာနိ ပြီး၏။

၂–အရိယပုဂ္ဂလသံသန္ဒနပရိဟာနိ

၂၄၀။ ပရိဟာယတိ။ပေ။သောတာပန္နော၊ သည်။ သောတာပတ္တိဖလာ၊ သောတာပတ္တိဖိုလ်မှ။ ပရိဟာယတိ၊ လော။ [လွယ်ပြီ။]

၂၄၁။ ပရိဟာယတိ။ ပေ။ အရဟာ၊ သည်။ အရဟတ္တာ၊ မှ။ပရိဟာယ-မာနော၊ ဆုတ်ယုတ်လသော်။ ကတ္ထ၊ အဘယ်၌။ သဏ္ဌာတိ၊ တည်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ သကဝါဒီ မေး၏။ အနာဂါမိဖလေ၊ အနာဂါမိဖိုလ်၌။ (သဏ္ဌာတိ၊ တည်၏။) ဣတိ၊ ဤသို့ ပရဝါဒီ ဖြေ၏။ ပေ ။ သောတာပန္နော သောတာပတ္တိဖလာ ပရိဟာယမာနော၊ သော်။ ပုထုဇ္ဇနဘူမိယံ၊ ပုထုဇဉ် ဖြစ်ရာ အခိုက်၌။ သဏ္ဌာတိ၊ လော။ ပေ ။ သောတာပတ္တိဖလဿ၊ ၏။ အနန္တရာ၊ အခြားမဲ့၌။ အရဟတ္တံယေဝ၊ အရဟတ္တ ဖိုလ်ကိုပင်။ သစ္ဆိကရောတိ၊ မျက်မှောက်ပြုသလော။ ပေ ။

၂၄၂။ ပရိဟာယတိ။ ပေ ။ ကဿ၊ အဘယ် ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဗဟုတရာ၊ သာ၍များကုန်သော။ ကိလေသာ၊ ကိလေသာတို့ကို။ ပဟီနာ၊ ပယ်အပ် ပယ်နိုင်ကုန်သနည်း။ အရဟတော ဝါ၊ ရဟန္တာသည်သော်လည်း။ (ပဟီနာ၊ ပယ်အပ် ပယ်နိုင်ကုန်သလော။)သောတာပန္နဿ ဝါ၊သောတာပန်သည်သော်လည်း။ (ပဟီနာ၊ လော။) ဣတိ၊ အရဟတော၊ သည်။ (ဗဟုတရာ ကိလေသာ ပဟီနာ၊ ပယ်အပ် ပယ်နိုင် ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပရဝါဒီ ဖြေ၏။) ပေ ။

၂၄၄။ ကဿ၊ အဘယ်သူ၏။ မဂ္ဂဘာဝနာ၊ မဂ်ကို တိုးပွါးစေခြင်းသည်။ အဓိမတ္တာ၊ လွန်ကဲသော အတိုင်း အရှည် ရှိသနည်း။ အရဟတော ဝါ၊ ရဟန္တာ၏သော်လည်း။ မဂ္ဂဘာဝနာ၊ သည်။ အဓိမတ္တာ၊ လော။ သောတာပန္နဿ ဝါ၊ ၏သော်လည်း။ (မဂ္ဂဘာဝနာ အဓိမတ္တာ၊ လော။) ပေ ။ သတိပဋ္ဌာနဘာဝနာ၊ သတိပဋ္ဌာန်ကို တိုးပွါးစေခြင်းသည်။ ပေ ။

၂၄၇။ အရဟတာ၊ သည်။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခ သစ္စာကို။ ဒိဋ္ဌံ၊ မြင်အပ်ပြီ မဟုတ်လော။ အရဟာ၊ သည်။ အရဟတ္တာ၊ မှ။ ပရိယာယတိ၊ ဆုတ်ယုတ်သေးသလော။ ပေ ။ သမုဒယော၊ သမုဒယ သစ္စာကို။ ပေ ။

၂၅၁။ အရဟတော၊ သည်။ ရာဂေါ၊ ကို။ ပဟီနော၊ ပယ်အပ်ပြီး မဟုတ်လော။ အရဟာ အရဟတ္တာ ပရိဟာယတိ၊ သေးသလော။ ပေ။ အပါယဂမနီယော၊ အပါယ်သို့ ရောက်ကြောင်း ဖြစ်သော။ ရာဂေါ ပဟီနော၊ လော။ ပေ။ သြဋ္ဌာရိကော၊ ကြမ်းတမ်းသော။ ကာမရာဂေါ ပဟီနော၊ လော။ ပေ ။ အဏုသဟဂတော[၁]၊ သေးငယ် သည်၏ အဖြစ်နှင့် တကွ အနက်အားဖြင့် တူသည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်သော။ ဝါ၊ သေးငယ်သော။ ကာမရာဂေါ၊ ကို။ ပဟီနော၊ လော။ ပေ ။

၂၆၀။ အရဟတော၊ သည်။ ရာဂေါ၊ ရာဂကို။ ပဟီနော နနု၊ ပယ်အပ်ပြီ မဟုတ်လော။ (အရဟဟော၊ ၏။ ရာဂေါ၊ သည်။) ဥစ္ဆိန္နမူလော နနု၊ ဖြတ်အပ်ပြီးသော အမြစ်အရင်း ရှိသည် မဟုတ်လော။ တာလာဝတ္ထုကတော နနု၊ ထန်းပင်၏ တည်ရာ ဖြစ်ဘူးသော မြေအရပ်ကဲ့သို့ ပြုအပ်သော တည်ရာ စိတ်အစဉ် ရှိသည် မဟုတ်လော။ (အရဟတော၊ သည်။ ရာဂေါ၊

၁။ အဏုသဟဂတော။ ။အဏုသဟဂတေတိ အဏုဘာဝံ + ဥပဂတေ။ တဗ္ဘာဝတ္ထော ဟိ အယံ သဟဂတသဒ္ဒေါ, "နန္ဒီရာဂသဟဂတာ"တိ အာဒီသုဝိယ၊–သုတ်မဟာဝဂ္ဂ, မဟာနိဒါနသုတ်, အပသာဒနအဖွင့်ဋီကာ၊ .... နန္ဒီရာဂေန+သဟ+ဂတာတိ နန္ဒီရာဂသဟဂတာ၊ နန္ဒီရာဂေန သဒ္ဓိံ အတ္ထတော ဧကတ္တမေဝ ဂတာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊–သုတ်မဟာဝဂ္ဂ-ဋ္ဌ, မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ်, သမုဒယသစ္စနိဒ္ဒေသအဖွင့်။ ....ယော စ နန္ဒီရာဂေါ, ယာ စ တဏ္ဟာယနဋ္ဌေနတဏ္ဟာ၊ ဥဘယမေတံ ဧကတ္ထံ၊ ဗျဉ္ဇနမေဝ နာနန္တိ တဏ္ဟာ="နန္ဒီရာဂေန သဒ္ဓိံ အတ္ထတော ဧကတ္တမေဝ ဂတာ" တိ ဝုတ္တာ၊ တဗ္ဘာဝတ္ထော ဟေတ္ထ သဟသဒ္ဒေါ "သနိဒဿနာ ဓမ္မာ" တိ အာဒီသု ဝိယ၊ တသ္မာ နန္ဒီရာဂသဟဂတာတိ နန္ဒီရာဂဘာဝံ+ဂတာ, သဗ္ဗာသုပိ အဝတ္ထာသု နန္ဒီရာဂဘာဝဿ အပစ္စက္ခာယ (နန္ဒီရာဂ၏ အဖြစ်ကို မစွန့်မူ၍) ဝတ္တနတောတ အတ္ထော၊–ထို ဋီကာ၊ [မဟာနိဒါနသုတ် ဋီကာစာအုပ်တို့၌ "အဏုသဘာဝံ+ဥပဂတေ"ဟု ရှိသော်လည်း ဤ၌ "နန္ဒီရာဂဘာဝံ"နှင့် ညီအောင်" အဏုဘာဝံ"ဟု ပြင်ထားသည်။] ဤ အဖွင့်များနှင့်အညီ အနက်ပေးသည်။

ကို။) အနဘာဝံကတော၊ တဖန် ဖြစ်ခြင်း မရှိအောင် ပြုအပ်ပြီ မဟုတ်လော။ (အရဟတော၊ ၏။ ရာဂေါ၊ သည်။) အာယတိံ၊ နောင်အခါ၌။ အနုပ္ပါဒ-မမ္မော နန္၊ ဖြစ်ခြင်း သဘော မရှိသည် မဟုတ်ပါလော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ။ ပေ ။ အရဟတော၊ သည်။ ရာဂပ္ပဟာနာယ၊ ရာဂကို ပယ်ခြင်း အကျိုးငှါ။ မဂ္ဂေါ၊ ကို။ ဘာဝိတော နန္၊ တိုးပွါး စေအပ်ပြီ မဟုတ်လော။ ပေ ။

၂၆၁။ အရဟာ၊ သည်။ ဝီတရာဂေါ၊ ကင်းသော ရာဂရှိသည်။ ဝီတ-ဒေါသော၊ သည်။ ဝီတ မောဟော၊ သည်။ ကတကရဏီယော၊ ပြုအပ်ပြီးသော တဆယ့်ခြောက်ပါးသော မဂ်ကိစ္စရှိသည်။ ဩဟိတဘာရော၊ ချထားအပ်ပြီးသောခန္ဓာဝန်, ကိလေသာဝန်, အဘိသင်္ခါရဝန် ရှိသည်။ ဝါ၊ ခန္ဓာဝန်, ကိလေသာဝန်, အဘိသင်္ခါရဝန်တို့ကို ချထားပြီးသည်။ အနုပ္ပတ္တိသဒ္ဒတ္ထော၊ အစဉ်အတိုင်း ရောက်အပ် ရအပ်ပြီးသော အရဟတ္တဖိုလ်ရှိသည်။ ဝါ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ကို အစဉ်အတိုင်း ရောက်ပြီး ရပြီးသည်။ ပရိက္ခီဏဘဝ-သံယောဇနော၊ ကုန်ခန်းပြီးသော ဘဝတို့၌ နှောင်ဖွဲ့ကြောင်း သံယောဇဉ် ရှိသည်။ သမ္မာ၊ ကောင်းစွာ။ ဝါ၊ သင့်သော အကြောင်းအားဖြင့်။ အညာ (အညာယ)၊ သိ၍။ ဝိမုတ္တော၊ ကိလေသာတို့မှ လွတ်ပြီးသည်။ ဥက္ခိတ္တပလိ-ဃော၊ အထက်သို့ တင်အပ်ပြီးသော အဝိဇ္ဇာဟူသော တံခါးကျည် မင်းတုပ် ရှိသည်။ သံကိဏ္ဏပရိခေါ၊ ဖျက်ဆီးအပ်ပြီးသော သံသရာတည်း ဟူသော ကျုံးရှိသည်။ အဗ္ဘူဠ္ဟေသိကော၊ နုတ်အပ်ပြီးသော တဏှာတည်း ဟူသော တံခါးတိုင်ရှိသည်။ နိရဂ္ဂဠော၊ နိဝရဏတည်းဟူသော တံခါးရွက် မရှိသည်။ အရိယော၊ ကိလေသာတို့မှ ဝေးကွာသည်။ ပန္နဒ္ဓဇော၊ လဲကျ စေအပ်ပြီးသော မာန တံခွန်ရှိသည်။ ပန္နဘာရော၊ လဲကျ စေအပ်ပြီးသော ခန္ဓာဝန်, အဘိသင်္ခါရဝန်,ကိလေသာဝန်ရှိသည်။ ဝိသညုတ္တော၊ ဝဋ်ဒုက္ခနှင့် မယှဉ်သည်။ သုဝိမုတဝိမုတ္တယော၊ ကောင်းစွာ အောင်အပ်ပြီးသော အောင်ခြင်းရှိသည်။ (ဟောတိ) နန္၊ ဖြစ်သည် မဟုတ်လော။ တဿ၊ ထို ရဟန္တာသည်။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခ သစ္စာကို။ ပရိညာတံ နန္၊ ပိုင်းခြား၍ သိအပ်ပြီ မဟုတ်လော။ သမုဒယော၊ သမုဒယသစ္စာကို။ ပဟီနော နန္၊ ပယ်အပ်ပြီ မဟုတ်လော။ နိရောဓော၊ နိရောဓသစ္စာကို။ သစ္ဆိကတော နန္၊ ဖျက်မှောက် ပြုအပ်ပြီ မဟုတ်လော။ မဂ္ဂေါ၊ မဂ္ဂသစ္စာကို။ ဘာဝိတော နန္၊ တိုးပွါးစေအပ်ပြီ မဟုတ်လော။ အဘိညေယျံ၊ ထူးသော မဂ်ဉာဏ်ဖြင့် သိထိုက်သော သစ္စာ ၄-ပါးကို။ အဘိညာတံ နန္၊ ထူးသော မဂ်ဉာဏ်ဖြင့် သိအပ်ပြီ မဟုတ်လော။ ပရိညေယျံ၊ ပိုင်းခြား၍ သိထိုက်သော ဒုက္ခသစ္စာကို။ ပရိညာတံ နန္၊ ပိုင်းခြား၍ သိအပ်ပြီ မဟုတ်လော။ ပဟာတဗ္ဗံ၊ ပယ်ထိုက်သော သမုဒယသစ္စာကို။ ပဟီနံ နန္၊ ပယ်အပ်ပြီ မဟုတ်လော။ ဘာဝေတဗ္ဗံ၊ တိုးပွါး စေထိုက်

သော မဂ္ဂသစ္စာကို။ ဘာဝိတံ နဒု၊ တိုးပွါးစေအပ်ပြီ မဟုတ်လော။ သစ္ဆိကာတဗ္ဗံ၊ မျက်မှောက် ပြုထိုက်သော နိရောဓသစ္စာကို။ သစ္ဆိကတံ နဒု၊ မျက်မှောက်ပြုအပ်ပြီ မဟုတ်လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ။ ပေ ။

၂၆၂။ အရဟာ အရဟတ္တာ၊ ပရိဟာယတိ၊ လော။ ဣတိ၊ ဤသို့ သကဝါဒီ မေး၏။ သမယဝိမုတ္တော၊ သင့်လျော်ရာ အခါအခါ၌ ကိလေသာ တို့မှ လွတ်သော။ အရဟာ၊ သည်။ အရဟတ္တာ၊ မှ။ ပရိဟာယတိ၊ ဆုတ်ယုတ်၏။ အသမယဝိမုတ္တော၊ အချိန်မရွေး ကိလေသာတို့မှ လွတ်သော။ အရဟာ၊ သည်။ အရဟတ္တာ၊ မှ။ န ပရိဟာယတိ၊ မဆုတ်ယုတ်။ ဣတိ၊ ဤသို့ သကဝါဒီ ဖြေ၏။ သမယဝိမုတ္တော၊ သော။ အရဟာ အရဟတ္တာ ပရိဟာယတိ၊ ဣတိ၊ ဤသို့ ပရဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ။ ပေ ။

၂၆၄။ သာရိပုတ္တော၊ မည်သော။ ထေရော၊ ထေရ်သည်။ အရဟတ္တာ၊ မှ။ ပရိယာယိတ္ထ၊ ဆုတ်ယုတ်ခဲ့ပြီလော။ ဣတိ၊ ဤသို့ သကဝါဒီ မေး၏။ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။ သာရိပုတ္တော ထေရော၊ အရဟတ္တာ၊ မှ။ န ပရိဟာယိတ္ထ၊ မဆုတ်ယုတ်ခဲ့ပြီလော။ ဣတိ အာမန္တာ၊ သာရိပုတ္တော။ ပေ ။ ဟဉ္စိ န ပရိဟာယိတ္ထ၊ အံ့။ စ၊ ထိုသို့မဆုတ်ယုတ်ခဲ့လသော်။ ပရိဟာယတိ အရဟာ အရဟတ္တာတိ၊ ဟူ၍။ နော ဝတ္တဗ္ဗေ ဝတ၊ မဆိုထိုက်သည်သာ။ ပေ ။

အရိယပုဂ္ဂလသံသန္ဒနံ (နိဋ္ဌိတံ)။

၃-သုတ္တသာဓနပရိဟာနိ

၂၆၅။ ဘဂဝတာ၊ သည်။—

ဥစ္စာဝစာ၊ မြင့်ကုန်နိမ့်ကုန်သော။ ဝါ၊ မြတ်ကုန်ယုတ်ကုန်သော။ ပဋိပဒါ၊ အကျင့်တို့ကို။ သမဏေန၊ ကိလေသာ ခပ်သိမ်း ငြိမ်းစေပြီးသော ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည်။ ပကာသိတာ၊ထင်ရှားပြတော်မူအပ်ကုန်ပြီ။ ပါရုံ၊နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော ထိုဘက်ကမ်းသို့။ ဒိဂုဏံ၊ ၂-ထပ်။ ဝါ၊ ၂-ခေါက်။ န ယန္တိ၊ မင်္ဂတပါးဖြင့် မရောက်ကြရကုန်။ ဣဒံ၊ နိဗ္ဗာန် တည်းဟူသော ဤ ဘက်ကမ်းသို့။ ဧကဂုဏံ၊ တထပ်။ ဝါ၊ မင်္ဂတပါးတည်းဖြင့် တခေါက်သာ။ န မုတံ၊ ရောက်အပ်သည် မဟုတ်။ (မင်္ဂ ၄-ပါးဖြင့် ၄-ခေါက် ရောက်အပ်သည်၊—ဟူလို။)

ဣတိ ဝုတ္တံ နဒု၊ လော။ ပေ ။

ဆိန္နဿ၊ ဖြတ်အပ်ပြီးသော ကိလေသာဝဋ်၌ ရှိသော ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဆေဒိယံ၊ နောက်ထပ် ဖြတ်ဖွယ်ကိစ္စသည်။ အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ယဿ၊ အကြင် ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏။ ကိစ္စံ၊ ကိလေသာဝဋ်ကို ဖြတ်ဖွယ်ကိစ္စသည်။ န ဝိဇ္ဇတိ၊ မရှိ။ (သော၊ ထို ရဟန္တာ

ပုဂ္ဂိုလ်သည်။) ဝိတတဏှော၊ ကင်းသော တဏှာရှိ၏။ အနာဒါနေ၊ တဖန် ဘ၀သစ်ကို ယူခြင်းမရှိ။ ဆိန္နသဿ၊ ဖြတ်အပ်ပြီးသော ကိလေသာ၀ဋ်ရှိသော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဆေဒိယံ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ သြဃပါသော၊ ကိလေသာတည်းဟူသော ရေအယဉ်, ကိလေသာတည်းဟူသော ကျော့ကွင်းကို။ သမူဟတော၊ ကောင်းစွာ ဖျက်ဆီးအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ ဝုတ္တံ နဒု၊ လော။ ပေ ။

၂၆၆။ ကတဿ၊ ပြုအပ်ပြီးသော မဂ်ကို။ ပတိစယော၊ တဖန် တိုးပွါး စေခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ လော။ ပေ ။ ဘဂ၀တော၊ သည်။—

သမ္မာ၊ကောင်းစွာ။ ဝိမုတ္တာဿ၊ကိလေသာတို့မှလွတ်ပြီးသော။သန္တိစိတ္တာဿ၊ ငြိမ်သက်သောစိတ်ရှိသော။တဿ ဘိက္ခုနော၊၏။ကတဿ၊ ကို။ ပတိစယော၊ သည်။ နတ္ထိ၊ကရဏီယံ၊ နောက်ထပ် မဂ်အကျိုးဌာပြုဖွယ်ကိစ္စသည်။နဝိဇ္ဇတိ၊မရှိ။

ကေဋ္ဌနော၊ တခဲနက်ဖြစ်သော။ သေလော၊ ကျောက်တောင်သည်။ ၀ါတေန၊ လေကြောင့်။ န သမီရတိ ယထာ၊ မပျက်စီးသကဲ့သို့။ ဧ၀ံ၊ တူ။ ကေ၀လာ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ ရူပါ၊ ရူပါရုံတို့သည်ၛင်း။ ပေ ။ ဖဿာ စ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံတို့သည်ၛင်း။

ဣဋ္ဌာ၊ အလိုရှိအပ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ ဓမ္မာရုံတို့သည်ၛင်း။ အနိဋ္ဌာ၊ အလို မရှိအပ်ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်ၛင်း။ တာဒိနော၊ဣဋ္ဌာရုံကို ထို အနိဋ္ဌာရုံ ကဲ့သို့ ရှုတတ်, အနိဋ္ဌာရုံကို ထို ဣဋ္ဌာရုံကဲ့သို့ ရှုတတ်သော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဌိတံ၊ မယိမ်းမယိုင် မြဲခိုင် တိမတ်သော။ ဝိပ္ပမုတ္တံ၊ ကိလေသာတို့မှ လွတ်ပြီး သော။ စိတ္တံ၊ ကို။ န ပ၀ေဓေန္တိ၊ မတုန်လှုပ်စေနိုင်ကုန်။ အဿ၊ ထို စိတ်၏။ ဝယံ စ၊ ပျက်ခြင်းကိုလည်း။ အနုပဿတိ၊ အဖန်ဖန်ရှု၏။

ဣတိ၊ ဝုတ္တံ နဒု။ ပေ ။

၂၆၇။ ဘိက္ခ၀ေ၊ ပဋ္ဌ၊ ကုန်သော။ ဣမေ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သမယ-ဝိမုတ္တာဿ၊ သော။ ဘိက္ခုနော၊ ၏။ ပရိဟာနာယ၊ ဆုတ်ယုတ်ခြင်းငှါ။ သံ၀တ္တန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ကတမေ ပဋ္ဌ၊ တို့နည်း။ ကမ္မာရာမတာ၊ အမှုဌ်မွေ့လျော်ခြင်း ရှိသူ၏ အဖြစ်ၛင်း။ ဘဿာရာမတာ၊ စကား ပြောခြင်းဌ်မွေ့လျော်ခြင်း ရှိသူ၏အဖြစ်ၛင်း။ နိဒ္ဒါရာမတာ၊ အိပ်ခြင်းဌ် မွေ့လျော်ခြင်း ရှိသူ၏ အဖြစ်ၛင်း။ သင်္ဃဏိကာရာမတာ၊ အပေါင်းအဖော် ကိလေသာ တို့၀ယ် ပေါင်းဆုံကျရောက်ခြင်းဌ် မွေ့လျော်ခြင်း ရှိသူ၏ အဖြစ်ၛင်း။ ယထာ ဝိမုတ္တံ၊ အကြင် အကြင် ကိလေသာတို့မှ လွတ်ပြီးသော။ စိတ္တံ၊ ကို။ န ပစ္စ၀ေက္ခတိ၊ မဆင်ခြင်။ (အယံ၊ ဤ မဆင်ခြင်ခြင်း ၎င်းတည်း။) ပေ ။ သံ၀တ္တန္တိ၊ ဣတိ၊ ဝုတ္တံ နဒု၊ လော။ ပေ ။

၂၆၈။ အရဟာ အရဟတ္တာ ပရိဟာယမာနော၊ သော်။ ကိံ ပရိ-ယုဋ္ဌိတော၊ အဘယ်သည် လုယက် ဖျက်ဆီးအပ်သည်။ (ဟုတ္၀၊) ပရိဟာယတိ၊

နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ သကဝါဒီ မေး၏။ ရာဂပရိယုဋ္ဌိတော၊ ရာဂသည် လုယက်ဖျက်ဆီးအပ်သည်။ (ဟုတ္တာ၊) ပရိဟာယတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပရဝါဒီ ဖြေ၏။ ပရိယုဋ္ဌာနံ၊ လုယက်ဖျက်ဆီးခြင်းသည်။ ကိံ၊ အဘယ်ကို။ ပဋိစ္စ၊ စဲ၍။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ သကဝါဒီ မေး၏။ အနုသယံ၊ အနုသယကို။ ပဋိစ္စ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပရဝါဒီ ဖြေ၏။ ပေ ။

အရဟတော၊ သည်။ အရဟတ္တာ၊ မှ။ ပရိဟာယမာနဿ၊ ဆုတ်ယုတ်လသော်။ ဝါ၊ သော။ (“အရဟတော၊ ၏။” ဟု လှည့်စပ်ပါ။) ကိံ၊ အဘယ်သည်။ ဥပစယံ၊ စည်းပုံးခြင်းသို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်သနည်း။ ပေ ။

အရဟာ၊ သည်။ အာစိနတိ၊ စုတိ, ပဋိသန္ဓေကို စီဆဲလော။ ဣတိ၊ နံ ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ၊ အရဟာ၊ သည်။အပစိနတိ၊ စုတိ, ပဋိသန္ဓေကို ဖျက်ဆီးဆဲလော။ ပေ ။ ပဇဟတိ၊ ပယ်စွန့်ဆဲလော။ ပေ ။ ဥပါဒိယတိ၊ စဲလမ်းဆဲလော။ ပေ ။ ဝိသိနေတိ၊ ကိလေသာ အညစ်အကြေးတို့ကို အထူးသဖြင့် သုတ်သင်ဆဲလော။ ပေ ။ ဥဿိနေတိ၊ ကိလေသာ အညစ်အကြေးတို့ကို အထက် အထက်၌ သုတ်သင်ဆဲလော။ ပေ ။ ဝိဓူပေတိ၊ ကိလေသာတို့ကို အထူးသဖြင့် ပူလောင်စေဆဲလော။ ဝါ၊ လောင်မြိုက်ဆဲလော။ ပေ ။ သန္ဓူ-ပေတိ၊ ကိလေသာတို့ကို ကောင်းစွာ ပူလောင်စေဆဲလော။ ဝါ၊ ကောင်းစွာ လောင်မြိုက်ဆဲလော။ ပေ ။

မှတ်ချက်။ ။ရှေးနိဿယ၌ “ဝိသိနေတိ၊ ဖြေသနည်း။ ဥဿိနေတိ၊ ဖွဲ့သနည်း။ ဝိဓူပေတိ၊ ခါသနည်း။ သန္ဓူပေတိ၊ တည်သလော”ဟု ပေး၏။ ဤဒုကား သိနာ- သောဓေ၊ ဓူပ-တာပေ”ဟူသော ဓာတ်ကျမ်းအတိုင်း ပေးထားသည်။

အရဟာ၊ သည်။ နေဝ အာစိနတိ၊ စုတိ, ပဋိသန္ဓေကို စီဆဲလည်းမဟုတ်။ န အပစိနတိ၊ စုတိ, ပဋိသန္ဓေကို ဖျက်ဆဲလည်း မဟုတ်။ အပစိနိတ္ထ၊ စုတိ, ပဋိသန္ဓေကို ဖျက်ပြီး၍။ ဒ္ဒိတော နနု၊ တည်သည် မဟုတ်လော။ ပေ ။

အရဟာ၊ နေဝ ပဇဟတိ၊ ပယ်စွန့်ဆဲလည်း မဟုတ်။ န ဥပါဒိယတိ၊ စဲလမ်းဆဲလည်းမဟုတ်။ ပဇဟိတ္ထ၊ ပယ်စွန့်ပြီး၍။ ဒ္ဒိတော နနု၊ လော။ ပေ ။

အရဟာ၊ နေဝ ဝိသိနေတိ၊ ကိလေသာ အညစ် အကြေးတို့ကို အထူးသဖြင့် သုတ်သင်ဆဲလည်း မဟုတ်။ န ဥဿိနေတိ၊ ကိလေသာ အညစ်အကြေးတို့ကို အထက် အဟက်၌ သုတ်သင်ဆဲလည်း မဟုတ်။ ဝိသိနိတ္ထ၊ ကိလေသာ အညစ်အကြေးတို့ကို အထူးသဖြင့် သုတ်သင်ပြီး၍။ ဒ္ဒိတော နနု။ ပေ ။

အရဟာ၊ နေ၀ ဝိဓူပေတိ၊ ကိလေသာတို့ကို အထူးသဖြင့် ပူလောင်စေ ဆဲလည်း မဟုတ်။ နှ သန္ဓူပေတိ၊ ကိလေသာတို့ကို ကောင်းစွာ ပူလောင် စေဆဲလည်း မဟုတ်။ ဝိဓူပေတွာ၊ ကိလေသာတို့ကို အထူးသဖြင့် ပူလောင် စေပြီး၍။ ဌိတော နန္ဒု။ ပေ ။

ပရိဟာနိကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-ပြဟ္မဝိစရိယကထာ

၁-သုဒ္ဓပြဟ္မစရိယကထာ

၂၆၉။ ဒေ၀ေသု၊ နတ်ပြဟ္မာတို့၌။ ပြဟ္မစရိယ၀ါသော၊ သာသနပြဟ္မ-စရိယ မဂ္ဂပြဟ္မစရိယ ၂-ပါးကို ကျင့်သုံးခြင်းသည်။ နံတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ၊ ဤသို့ သက၀ါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ ဒေ၀ါ၊ နတ်ပြဟ္မာ တို့သည်။ ဇဋာ၊ ဖျင်းအ ကုန်သလော။ ဇလမ္ပဂါ၊ အရိအရွဲ ယိုသော ခံတွင်း ရှိကုန်သလော။ အ၀ိညူ၊ မသိတတ်ကုန်သလော။ ဟတ္ထသံ၀ါစိကာ၊ လက်ဖြင့် ပြောဆိုရခြင်း ရှိကုန်သလော။ သုဘာသိတ ဒုဗ္ဘာသိတာနံ၊ ကောင်းစွာ ပြောဆိုအပ် မကောင်းသဖြင့် ပြောဆိုအပ်သော စကားတို့၏။ အတ္ထံ၊ အနတ် အဓိပ္ပါယ်ကို။ အညာတုံ၊ သိခြင်းငှါ။ နပ္ပဋိဗလာ၊ မစွမ်းနိုင်ကုန်သလော။ သဗ္ဗေ ဒေ၀ါ ဗုဒ္ဓေ၊ ဘုရား၌။ နပ္ပသန္နာ၊ မကြည်ညိုကုန်သလော ။ပေ။ ဗုဒ္ဓံ၊ အလုံးစုံသော တရားတို့ကို သိတော်မူပြီးသော။ ဘဂ၀န္တံ၊ မြတ်စွာဘုရားကို။ န ပယိရုပါသန္တိ၊ မဆည်းကပ်ကုန်သလော။ ဗုဒ္ဓံ ဘဂ၀န္တံ၊ ကို။ ပဥ္ဉံ၊ ပြဿနာကို။ န ပုစ္ဆန္တိ၊ မမေးကုန်သလော။ ဗုဒ္ဓေန၊ သော။ ဘဂ၀တာ၊ သည်။ ပဥ္ဉေ၊ ပြဿနာကို။ ဝိဿဇ္ဇိတေ၊ ဖြေတော်မူအပ်သော်။ အတ္တာမနာ၊ မိမိစိတ်ရှိကုန်သည်။ နှ(ဟောန္တိ)၊ မဖြစ်ကုန်သလော။ သဗ္ဗေ ဒေ၀ါ ကမ္မာ-၀ရဏေန၊ စျာန်, မဂ်, ဖိုလ်ကို တားမြစ်တတ်သော ပဥ္စာနန္တရိယကံနှင့်။ သမန္နာဂတာ၊ ပြည့်စုံကုန်သလော။ ကိလေသာ၀ရဏေန၊ စျာန်, မဂ်, ဖိုလ်ကို တားမြစ်တတ်သော နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဟူသော ကိလေသာနှင့် ။ပေ။ ဝိပါက၀-၀ရဏေန၊ စျာန်, မဂ်, ဖိုလ်ကို တားမြစ်တတ်သော အဟိတ် ဒိဋ္ဌိဟိတ် ပဋိသန္ဓေ ဝိပါက်နှင့် ။ပေ။ အဿဒ္ဓါ၊ သဒ္ဓါ မရှိကုန်သလော။ အစ္ဆန္ဒိကာ၊ ကုသလစ္ဆန္ဒ မရှိကုန်သလော။ ဒုပ္ပညာ၊ ပညာ မရှိကုန်သလော။ ကုသလေသု၊ ကုန်သော။ ဓမ္မေသု၊ တို့၌။ သမ္မတ္တံ၊ မြဲသော သဘောရှိသော။ နိယာမံ၊ မဂ္ဂနိယာမသို့။ ဩက္ကမိတုံ၊ သက်ရောက်ခြင်းငှါ။ အဘဗ္ဗာ၊ မထိုက်ကုန်သလော။ သဗ္ဗေ ဒေ၀ါ မာတုဃာတကာ၊ အမိကို သတ်ကုန်သလော။ ပိတုဃာတကာ၊ အဖကို သတ်ကုန်သလော။ အရဟန္တဃာတကာ၊ ရဟန္တာကို သတ်ကုန်သလော။

ရဟိရပ္ပါဒကာ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ ကိုယ်တော်၌ သွေးကို ဖြစ်စေကုန်သလော။ သံဃဘေဒကာ၊ သံဃာကို သင်းခွဲကုန်သလော။ သဗ္ဗေ ဒေဝါ ပါဏာတိ-ပါတိနော၊ သူ့အသက်ကိုသတ်ကုန်သလော ။ပေ။ ဖရုသာဝါစာ၊ ကြမ်းတမ်းသော စကားရှိကုန်သလော။ သမ္ဖပ္ပလာပိနော၊ ပြိန်ဖျင်းသော စကားကို ပြောဆိုခြင်းရှိကုန်သလော။ အဘိဇ္ဈာလုနော၊ မျှားသော အဘိဇ္ဈာ ရှိကုန်သလော။ ဗျာပန္နစိတ္တာ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းသို့ရောက်သော စိတ်ရှိကုန်သလော။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကာ၊ မိစ္ဆာအယူရှိကုန်သလော။ ဣတိ၊ နဟေဝံ ဝတ္တာဗ္ဗေ ။ပေ။

အဇ္ဇာ၊ မဖျင်း မအ ကုန်သော ။ပေ။ အညာတုံ ပဋိဗလာ၊ စွမ်းနိုင်ကုန်သော။ ဒေဝါ၊ တို့သည်။ အတ္ထိ နနု၊ ရှိကုန်သည် မဟုတ်လော။ ဗုဒ္ဓေ ပသန္နာ၊ ကုန်သော ။ပေ။ သံဃေ ပသန္နာ၊ ကုန်သော။ ဒေဝါ အတ္ထိ နနု၊ ဗုဒ္ဓံ ဘဂဝန္တံ ပယိရုပါသန္တိ နနု၊ ဆည်းကပ်ကုန်သည် မဟုတ်လော ။ပေ။ ကမ္မာဝရဏေန နာ သမန္နာဂတာ၊ မပြည့်စုံကုန်သော ။ပေ။ ဝိပါကာဝရဏေန နာ သမန္နာဂတာ၊ ကုန်သော။ သဒ္ဓါ၊ သဒ္ဓါရှိကုန်သော ။ပေ။ ဘဗ္ဗာ၊ ထိုက်ကုန်သော။ ဒေဝါ အတ္ထိ နနု၊ နာ မာတုဃာတကာ၊ အမိကို မသတ်ကုန်သော ။ပေ။ နာ သံဃဘေဒကာ၊ ကုန်သော။ ဒေဝါ အတ္ထိ နနု၊ နာ ပါဏာတိပါတိနော၊ သူ့အသက်ကို မသတ်ကုန်သော ။ပေ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိကာ၊ သမ္မာအယူရှိကုန်သော။ ဒေဝါ အတ္ထိ နနု၊ ဣတိ၊ အာမန္တာ ။ပေ။

၂၇၀။ တတ္ထ၊ ထိုနတ်ဗြဟ္မာတို့၌။ ပဗ္ဗဇ္ဇာ၊ ရှင်ရဟန်းအဖြစ်သည်ဌင်း။ မုဏ္ဍိယံ၊ ဦးပြည်းခေါင်းတုံး၏ အဖြစ်သည်ဌင်း။ ကာသာဝဓာရဏာ၊ ဖန်ရည်ဖြင့် ဆိုးအပ်သောအဝတ်ကို ဆောင်ခြင်းသည်ဌင်း။ အတ္ထိ၊ လော။ ဒေဝေသု၊ နတ်ဗြဟ္မာတို့၌။ သမ္မာသမ္မုဒ္ဓါ၊ ဘုရားရှင်တို့သည်။ ဥပပဇ္ဇန္တိ၊ ပဋိဉ်တော်မူကုန်သလော။ ပစ္စေကသမ္မုဒ္ဓါ၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါတို့သည်။ ဥပပဇ္ဇန္တိ၊ လော။ သာဝကယုဂံ၊ သာဝကအစုံသည်။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ လော ။ပေ။

ဒေဝေသု ပဗ္ဗဇ္ဇာ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဒေဝေသု ဗြဟ္မစရိယဝါသော နတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ၊ ဤသို့ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ ယတ္ထ၊ အကြင်အရပ်၌။ ပဗ္ဗဇ္ဇာ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ တတ္ထဝ၊ ရှင်ရဟန်းအဖြစ်ရှိရာထိုအရပ်၌သာ။ ဗြဟ္မစရိယဝါသော၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ လော။) ယတ္ထ၊ ဥ၌။ ပဗ္ဗဇ္ဇာ နတ္ထိ၊ တတ္ထ၊ ဥ၌။ ဗြဟ္မစရိယဝါသော နတ္ထိ၊ လော ။ပေ။ ယော၊ အကြင်သူသည်။ ပဗ္ဗဇတိ၊ ရဟန်းအဖြစ်သို့ ကပ်ရောက်၏။ တဿေဝ၊ ထို ရဟန်းအဖြစ်သို့ ကပ်ရောက်သူ၏သာ။ ဗြဟ္မစရိယဝါယော(အတ္ထိ၊ လော။) ယော နာ ပဗ္ဗဇတိ၊ ရှင်ရဟန်းအဖြစ်သို့ မကပ်ရောက်။ တဿ၊ ၏။ ဗြဟ္မစရိယ-ဝါသော နတ္ထိ၊ လော ။ပေ။

လုမ္မိနိယာ၊ လုမ္မိနိဥယျာဉ်၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဇာတော၊ ဖွားတော်မူပြီ။ ဗောဓိယာ၊ ဗောဓိပင်၏။ မူလေ၊ အနီးအောက်၌။ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ သစ္စာ ၄-ပါးကိုထိုးထွင်း၍သိတော်မူပြီ။ ဗာရာဏသိယံ၊ ဗာရာဏသီမြို့၌။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဓမ္မစက္ကံ၊ ဓမ္မစက္ကာတရားတော်ကို။ ပဝတ္တိတံ၊ လည်စေတော်မူအပ်ပြီ။ တတ္ထော၀၊ ဖွားမြင်တော်မူရာ သစ္စာ ၄-ပါးကို ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူရာ ဓမ္မစက္ကာကို လည်စေတော်မူရာ ထိုအရပ်သို့၌သာ။ ဗြဟ္မစရိယ၀ါသော (အတ္ထိ၊ လော။) အညတြ၊ အခြားအရပ်တို့၌။ ဗြဟ္မစရိယ၀ါသော (နတ္ထိ၊ လော) ။ပေ။

၂၇၁။ အတ္ထိ ဒေ၀သု။ ပေ ။ ယတ္ထ၊ အကြင် အရပ်၌။ ဘိက္ခူနံ၊ တို့၏ ၎င်း။ ဘိက္ခုနီနံ၊ တို့၏၎င်း။ ဥပါသကာနံ၊ တို့၏၎င်း။ ဥပါသိကာနံ၊ တို့၏ ၎င်း။ ဂတိ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မိလက္ခေသု၊ လူရိုင်း ဖြစ်ကုန်သော။ အဝိညာတာရေသု၊ မသိတတ်ကုန်သော။ ပစ္စန္တိမေသု၊ မဇ္ဈိမဒေသ၏ အစွန် အဖျားဌ၌ ဖြစ်ကုန်သော။ (တေသု) ဇနပဒေသု၊ ထိုဇနပုဒ်တို့၌။ ဗြဟ္မစရိယ-၀ါသော အတ္ထိ၊ လော။ ပေ ။

အတ္ထိ ဒေ၀သု ဗြဟ္မစရိယ၀ါသော၊ ဣတိ၊ ပရ၀ါဒီ မေး၏။ ယတ္ထ၊ အကြင် နတ် ဗြဟ္မာတို့၌။ (ဗြဟ္မစရိယ၀ါသော၊ သည်။) အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ (တေ ဒေ၀ါ၊ ထို ဗြဟ္မစရိယ၀ါသ ရှိသော နတ် ဗြဟ္မာတို့သည်။) အတ္ထိ၊ ရှိကုန်၏။ ယတ္ထ၊ အကြင် နတ် ဗြဟ္မာတို့၌။ (ဗြဟ္မစရိယ၀ါသော) နတ္ထိ၊ (တေ ဒေ၀ါ၊ ထို ဗြဟ္မစရိယ၀ါသ မရှိသော နတ် ဗြဟ္မာတို့သည်။) အတ္ထိ၊ [“ဗြဟ္မစရိယ၀ါသ ရှိသော နတ် ဗြဟ္မာတို့လည်း ရှိ၍ မရှိသော နတ်ဗြဟ္မာ တို့လည်း ရှိသည်”–ဟူလို။] ဣတိ၊ ဤသို့ သက၀ါဒီ ဖြေ၏။

အသညသတ္တေသု၊ အသညသတ် ဖြစ်ကုန်သော။ ဒေ၀သု၊ ဗြဟ္မာတို့၌။ ယတ္ထ၊ အကြင် ဗြဟ္မာတို့၌။ (ဗြဟ္မစရိယ၀ါသော) အတ္ထိ၊ (တေ ဒေ၀ါ၊ ထို ဗြဟ္မစရိယ၀ါသရှိသော ဗြဟ္မာတို့သည်။) အတ္ထိ၊ လော။ ယတ္ထ၊ အကြင် ဗြဟ္မာတို့၌။ (ဗြဟ္မစရိယ၀ါသော) နတ္ထိ၊ (တေ ဒေ၀ါ၊ ထို ဗြဟ္မစရိယ၀ါသ မရှိသော ဗြဟ္မာတို့သည်။)အတ္ထိ၊ရှိကုန်သလော။သညသတ္တေသု၊သညာ ရှိသော သတ္တ၀ါဖြစ်ကုန်သော။ ဒေ၀သု၊ ဗြဟ္မာတို့၌။ ယတ္ထ၊ အကြင်ဗြဟ္မာတို့၌။ (ဗြဟ္မစရိယ၀ါသော) အတ္ထိ၊ (တေ ဒေ၀ါ) အတ္ထိ၊ လော။ ယတ္ထ၊ အကြင် ဗြဟ္မာတို့၌။ (ဗြဟ္မစရိယ၀ါသော) နတ္ထိ၊ (တေ ဒေ၀ါ) အတ္ထိ၊ ရှိကုန်သလော။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပရ၀ါဒီ မေး၏။ န ဟေဝံ ၀တ္တဗ္ဗေ။ [ယတ္ထ၊ အကြင်အရပ်၌။ (ဗြဟ္မစရိယ၀ါသော) အတ္ထိ၊ (သော၊ ထို အရပ်သည်။ ဒေ၀သု၊ နတ် ဗြဟ္မာတို့၌။) အတ္ထိ၊ ၏။ ယတ္ထ၊ အကြင်အရပ်၌ (ဗြဟ္မ-

စရိယဝါသော) နတ္ထိ၊ (သော၊ ထို အရပ်သည်။ ဒေဝသု၊ တို့၌။) အတ္ထိ၊ ၏။....ဤသို့ စသည်ဖြင့် ယတ္ထဖြင့် အရပ်ကို စွဲ၍လည်း တနည်း ပေးပါဦး။]

ဘဂဝတာ ဘိက္ခဝေ၊ တီဟိ၊ ကုန်သော။ ဌာနေဟိ၊ အကြောင်းတို့ဖြင့်။ ဇမ္မုဒီပကာ၊ ဇမ္မုဒိပ်၌ ဖြစ်ကုန်သော။ မနုဿာ၊ တို့သည်။ ဥတ္တရကုရုကေ၊ မြောက်ကျွန်း၌ ဖြစ်ကုန်သော။ မနုဿေ စ၊ တို့ကိုလည်း။ တာဝတိံသေ၊ တာဝတိံသာဘုံ၌ ဖြစ်ကုန်သော။ ဒေဝေ စ၊ တို့ကိုလည်း။ အဓိဂ္ဂဏှန္တိ၊ လွှမ်းမိုး၍ ယူနိုင်ကုန်၏။ ကတမေဟိ တီဟိ၊ (ဇမ္မုဒီပကာ၊ မနုဿာ၊ တို့သည်။) သူရာ၊ ရဲရင့်ကုန်သည်လည်း။ သတိမန္တော၊ သတိ ရှိကုန်သည်လည်း။ (ဟောန္တိ။) ဣမ၊ ဤဇမ္မုဒိပ်၌။ ဗြဟ္မစရိယဝါသော (အတ္ထိ၊) ဣတိ ဝုတ္တံ နနု။ ပေ ။

၂၃၂။ အနာဂါမိဿ၊ အနာဂါမ်ဖြစ်သော။ ပုဂ္ဂလဿ၊ သည်။ ပဠု၊ သြရမ္ဘာဂိယာနိ၊ အောက်ကာမဘုံ ဟူသော အဖို့ရှိကုန်သော။ သံယောဇနာနိ၊ တို့ကို။ ပဟီနာနိ၊ ပယ်အပ်ကုန်ပြီ။ ပဠု၊ ဥဒ္ဓမ္ဘာဂိယာနိ၊ အထက် သုဒ္ဓါဝါသဘုံဟူသော အဖို့ရှိကုန်သော။ သံယောဇနာနိ၊ တို့ကို။ အပ္ပဟီနာနိ၊ မပယ်အပ်ကုန်သေး။ ဣတော၊ ဤကာမဘုံမှ။ စုတာဿ၊ စုတေသည် ဖြစ်၍။ တတ္ထ၊ ထို သုဒ္ဓါဝါသဘုံတို့၌။ ဥပပန္နဿ၊ ဖြစ်သော အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ကုဟိံ၊ အဘယ်ဘုံ၌။ ဖလုပ္ပတ္တိ၊ အရဟတ္တဖိုလ်၏ ဖြစ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ နည်း။) ဣတိ၊ ဤသို့ သကဝါဒီ မေး၏။ တတ္ထဝ၊ ထို သုဒ္ဓါဝါသဘုံ တို့၌ပင်။ ဖလုပ္ပတ္တိ (ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပရဝါဒီ ဖြေ၏။)။ ပေ ။ ဣတော စုတဿ၊ ၍။ တတ္ထ၊ တို့၌။ ဥပပန္နဿ၊ ၏။ ကုဟိံ၊ အဘယ်ဘုံ၌။ ဘာရောဟရဏံ၊ ခန္ဓဝန်, ကိလေသဝန်, အဘိသင်္ခါရဝန်ကို ချခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ နည်း။) ကုဟိံ၊ ဒုက္ခပရိညာတံ၊ ဒုက္ခ သစ္စာကို ပိုင်းခြား၍ သိခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ နည်း။) ကုဟိံ၊ ကိလေသပပ္ပဟာနံ၊ ကိလေသာတို့ကို ပယ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ နည်း။) ကုဟိံ၊ နိရောဓသစ္ဆိကိရိယာ၊ နိရောဓသစ္စာကို မျက်မှောက်ပြုခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ နည်း။) ကုဟိံ၊ အကုပ္ပပဋိလဒ္ဓဝေဓော၊ အရဟတ္တဖိုလ်ကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ နည်း။) ဣတိ၊ ဤသို့ သကဝါဒီ မေး၏။ တတ္ထဝ၊ ထို သုဒ္ဓါဝါသဘုံတို့၌ပင်။ (ဘာရောဟရဏံ၊ သည်ဌင်း။ ဒုက္ခပရိညာတံ၊ သည်ဌင်း။ ပေ ။ အကုပ္ပပဋိလဒ္ဓဝေဓော၊ သည်ဌင်း။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပရဝါဒီ ဖြေ၏။) ပေ ။ တဟိံ၊ ထို သုဒ္ဓါဝါသဘုံ၌။ အကုပ္ပပဋိလဒ္ဓဝေဓော၊ ဟဉ္စိ (ဟောတိ)၊ အံ့။ စ၊ ထိုသို့ဖြစ်လသော်။ ရေ၊ ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ။ နတ္ထိ။ ပေ ။ ဝါသောတိ၊ ဟူ၍။ နော ဝတ္တာဧ့ ဝတာ၊ သာ။ ပေ ။ တဟိံ၊ ထို သုဒ္ဓါဝါသဘုံ၌။ ဖလုပ္ပတ္တိ၊ သည်။ (ဟဉ္စိ ဟောတိ၊ အံ့။) ပေ။ အကုပ္ပပဋိလဒ္ဓဝေဓော (ဟဉ္စိ

ဟောတိ၊) ကေနဋ္ဌေန။ အဘယ်အကြောင်းကြောင့်။ နတ္ထိ ဗြဟ္မစရိယ၀ါ-သောတိ၊ ဟူ၍။ ၀ဒေသိ၊ ဆိုဘိသနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ သက၀ါဒီ မေး၏။ ဟန္ဒ၊ ယခု။ ဟိ (ယသ္မာ)၊ ကြောင့်။ အနာဂါမိ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ဣဓ၊ ဤ ကာမဘုံ၌။ ဘာ၀ိတေန၊ ဖြစ်စေအပ်သော။ မဂ္ဂေန၊ အနာဂါမိမဂ်ဖြင့်။ တတ္ထ၊ ထို သုဒ္ဓါ၀ါသဘုံ၌။ ဖလံ၊ အရဟတ္တ ဖိုလ်ကို။ သစ္ဆိကရောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ (နတ္ထိ ဒေ၀သု ဗြဟ္မစရိယ၀ါသောတိ၊ ဟူ၍။ ၀ဒါမိ၊ ဆိုပါ၏။) ဣတိ၊ ပရ၀ါဒီ ဖြေ၏။

သုဒ္ဓဗြဟ္မစရိယကထာ ပြီး၏။

၄-သံသဋ္ဌနဗြဟ္မစရိယကထာ

၂၇၃။ အနာဂါမိ၊ သော။ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ဣဓ၊ ဤ ကာမဘုံ၌။ ဘာ၀ိတေန၊ ဖြစ်စေအပ်သော။ မဂ္ဂေန၊ အနာဂါမိမဂ်ဖြင့်။ တတ္ထ၊ ထို သုဒ္ဓါ၀ါသဘုံ၌။ ဖလံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ကို။ သစ္ဆိကရောတိ၊ မျက်မှောက်ပြုသလော။ ဣတိ၊ သက၀ါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ သော်တာပန္နော ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ တတ္ထ၊ ထို ဘုံ၌။ ဘာ၀ိတေန၊ သော။ မဂ္ဂေန၊ သောတာပတ္တိမဂ်ဖြင့်။ ဣဓ၊ ဤ ဘုံ၌။ ဖလံ၊ သောတာပတ္တိဖိုလ်ကို။ သစ္ဆိကရောတိ၊ လော။ ဣတိ၊ သက၀ါဒီ မေး၏။ န ဟေဝံ ၀တ္တဗ္ဗေ။

အနာဂါမိ။ ပေ ။ အာမန္တာ၊ သကဒါဂါမိ ပုဂ္ဂလော ဣဓ၊ ဤဘုံ၌။ ပရိနိဗ္ဗာယိ ပုဂ္ဂလော၊ ပရိနိဗ္ဗာန်စံလတ္တံ့ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ (ဟုတ္ထ၊) တတ္ထ၊ ထို ဘုံ၌။ ဘာ၀ိတေန၊ သော။ မဂ္ဂေန၊ သကဒါဂါမိမဂ်ဖြင့်။ ဣဓ၊ ဤ ဘုံ၌။ ဖလံ၊ သကဒါဂါမိဖိုလ်ကို။ သစ္ဆိကရောတိ၊ လော။ ဣတိ၊ သက၀ါဒီ မေး၏။ န ဟေဝံ ၀တ္တဗ္ဗေ။ ပေ။

ဣဓ၊ ဤကာမဘုံ၌။ ၀ါ၊ ကို။ ဝိဟာယ၊ စွန့်၍။ နိဋ္ဌဿ၊ ပြီးစီးသော။ ပုဂ္ဂလဿ၊ သည်။ မဂ္ဂေါ စ၊ မဂ်ကိုလည်း။ ဘာ၀ီယတိ၊ ဖြစ်စေအပ်သလော။ ကိလေသာ စ၊ တို့ကိုလည်း။ န ပဟီယန္တိ၊ မပယ်အပ် ကုန်သလော။ ဣတိ၊ သက၀ါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ သောတာပတ္တိဖလသစ္ဆိကိရိယာယ၊ ၄၂။ ပဋိ-ပန္နဿ၊ ကျင့်သော။ ပုဂ္ဂလဿ၊ သည်။ မဂ္ဂေါ စ၊ ကိုလည်း။ ဘာ၀ီယတိ၊ လော။ ကိလေသာ စ၊ တို့ကိုလည်း။ န ပဟီယန္တိ၊ လော။ ဣတိ သက၀ါဒီ မေး၏။ န ဟေဝံ ၀တ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။

သောတာပတ္တိဖလသစ္ဆိကိရိယာယပဋိပန္နဿ၊သော ။ပုဂ္ဂလဿ၊သည်။အပုဗ္ဗံ၊ ရှေးလည်းမက္ကျ။ အစရိမံ၊ နောက်လည်းမက္ကျ။ မဂ္ဂေါ စ ဘာ၀ီယတိ၊

လော။ ကိလေသာ စ နပဟီယန္တိ၊ လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ။ ပေ ။

အနာဂါမိ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ကတကရဏီယော၊ ပြုအပ်ပြီးသော မဂ်ကိစ္စရှိသည်။ ဘာဝိတဘာဝနော၊ ဖြစ်စေအပ်ပြီးသော မဂ္ဂဘာဝနာ ရှိသည်။ (ဟုတ္ထာ) တတ္ထ၊ ထိုဘုံ၌။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်သလော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ။ ပေ ။

အရဟာတော၊ ၏။ ပုနဗ္ဘဝေါ၊ တဖန်ဖြစ်ခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ လော။ ပေ ။ အရဟာ၊ သည်။ ဘဝေန၊ ဘဝတခုဖြင့်။ ဘဝံ၊ ဘဝတခုသို့။ ဂစ္ဆတိ၊ သွားသလော။ ဂတိယာ၊ ဂတိတခုဖြင့်။ ဂတိ ံ၊ သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ လော။ သံသာရေန၊ သံသရာတခုဖြင့်။ သံသာရံ၊ တခုသို့။ ဂစ္ဆတိ၊ လော။ ဥပပတ္တိယာ၊ ပဋိသန္ဓေ နေခြင်းတခုဖြင့်။ ဥပပတ္တိ ံ၊ သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ လော။ ပေ ။

အနာဂါမိ ပုဂ္ဂလော ကတကရဏီယော ဘာဝိတဘာဝနော၊ အနော-ဟဋ္ဌဘာရော၊ မချအပ်သော ခန္ဓာဝန်, ကိလေသာဝန်, အဘိသင်္ခါရဝန် ရှိသည်။ (ဟုတ္ထာ၊) တတ္ထ၊ ဥ်။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ ဘာရော်ဟရဏာယ၊ ခန္ဓာဝန်, ကိလေသာဝန်, အဘိသင်္ခါရဝန် တို့ကို ချခြင်းအကျိုးငှါ။ ပုန၊ တဖန်။ မဂ္ဂံ၊ ကို။ ဘာဝေတိ၊ လော။ ပေ ။

အနာဂါမိ။ ပေ ။ ဘာဝိတဘာဝနော၊ အပရိညာတဒုက္ခော၊ ပိုင်းခြား၍ မသိအပ်သော ဒုက္ခသစ္စာရှိသည်။ အပဟီနကိလေသော၊ မပယ်အပ်သော သမုဒယသစ္စာ ကိလေသာ ရှိသည်။ အသစ္ဆိကတနိရောဓော၊ မျက်မှောက် မပြုအပ်သေးသော နိရောဓသစ္စာ ရှိသည်။ အပဉ္ဇိဝိဒ္ဓကုပ္ပေါ၊ ထိုးထွင်း၍ မသိအပ်သေးသော အရဟတ္တဖိုလ်ရှိသည်။ (ဟုတ္ထာ) တတ္ထ၊ ဥ်။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ အကုပ္ပပဋိဝေဓာယ၊ အရဟတ္တဖိုလ် ထိုးထွင်း၍ သိခြင်း အကျိုးငှါ။ ပေ ။

အနာဂါမိ ။ပေ။ အပဉ္ဇိဝိဒ္ဓကုပ္ပေါဝ၊ သည်သာ။ (ဟုတ္ထာ)တတ္ထ၊ ပရိနိဗ္ဗာယတိ၊ လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ [ပါဠိတော်စာအုပ်တို့၌ ''အပဉ္ဇိဝိဒ္ဓကုပ္ပေါစ''ဟု ရှိသော်လည်း အဋ္ဌကထာ၌ ''အပဉ္ဇိဝိဒ္ဓကုပ္ပေါဝ''ဟု ရှိသည်။] ဧဝံ၊ သို့။ နဝတ္တဗ္ဗေ၊ ထိုက်။ မိဂေါ၊ သမင်သည်။ သလ္လေန၊ မြားဖြင့်။ ဝိဒ္ဓေါ၊ ပစ်ခွင်းအပ်သည်။ (ဟုတ္ထာ) ဒူရံပိ၊ အဝေးသို့လည်း။ ဂန္ဆာ၊ သွား၍။ ကာလံ၊ သေချိန်ကို။ ကရောတိ ယထာ၊ သို့။ ဧဝမေဝံ၊ တူ။ အနာဂါမိ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ဣဓ၊ ၌။ ဘာဝိတေန၊ သော။ မဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။ တတ္ထ၊ ၌။ ဖလံ သစ္ဆိကရောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့ ပရဝါဒီ ဖြေ၏။

မိဂေါ၊ သည်။ သလ္လေန ဝိဒ္ဓေါ(ဟုတ္ဝာ)၊ ဒူရံပိ၊ သို့လည်း။ ဂန္ဒာ၊ ၍။ သသလ္လောဝ၊ မြားနှင့်တကွသားလျှင်။ (ဟုတ္ဝာ) ကာလံ ကရောတိယထာ၊ သို့။ ဧဝမေဝံ၊ တူ။ အနာဂါမိ ။ပေ။ သသလ္လောဝ၊ ကိလေသာဟူသော မြားနှင့်တကွဖြစ်သည်သာ။ (ဟုတ္ဝာ) ပရိနိဗ္ဗာယတိ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်စံသလော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ နု ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။

ဗြဟ္မစရိယကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-သြဓိသောကထာ

၂၇၄။ သြဓိသောဓိသော၊ တဖို့တဖို့အားဖြင့်။ ဝါ၊ တပိုင်းစီ တပိုင်းစီ။ ကိလေသေ၊ တို့ကို။ ဇဟတိ၊ စွန့်သလော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ သောတာပတ္တိဖလသစ္ဆိကိရိယာယ ပဋိပန္နော ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ဒုက္ခဒဿနေန၊ ဒုက္ခသစ္စာကို မြင်ခြင်းကြောင့်။ ကိံ၊ ကို။ ဇဟတိ၊ နည်း။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ၊ သက္ကာယဒိဋ္ဌိကိုဋ္ဌင်း။ ဝိစိကိစ္ဆံ၊ ကိုဋ္ဌင်း။ သီလဗ္ဗတပရာမာသံ၊ ကိုဋ္ဌင်း။ ဧကဒေသေ၊ တစိတ်တပိုင်း ဖြစ်ကုန်သော။ တဒေကဋ္ဌေ၊ ထို သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ဝိစိကိစ္ဆာ သီလဗ္ဗတပရာမာသတို့နှင့် တကွ တယောက်တည်းသော တည်ရာပုဂ္ဂိုလ်၌ တည်ကုန်သော။ ကိလေသေ စ၊ ကိလေသာတို့ကိုဋ္ဌင်း။ ဇဟတိ၊ စွန့်၏။ ဣတိ၊ ပရဝါဒီ ဖြေ၏။ ဧကဒေသံ၊ တစိတ်တပိုင်း။ သောတာပန္နော၊ သောတာပန်လော ။ ပေ ။ ဧကဒေသံ၊ တစိတ်တပိုင်း။ နု သောတာပန္နော၊ သောတာပန် မဟုတ်သလော ။ပေ။ ဧကဒေသံ သောတာပတ္တိဖလံ၊ သို့။ ပတ္တော၊ ရောက်သည်။ ပဋိလဒ္ဓေါ၊ ရသည်။ အဓိဂတော၊ သိသည်။ သစ္ဆိကတော၊ မျက်မှောက်ပြုသည်။ (ဟုတ္ဝာ၊) ဥပသမဿ၊ ပြီးစေ၍။ ဝိဟရတိ၊ နေသလော။ ကာယေန၊ နာမကာယဖြင့်။ ဖုသိတ္ဝာ၊ ထိ၍။ ဝိဟရတိ၊ လော။ ဧကဒေသံ ကာယေန၊ ဖြင့်။ ဖုသိတ္ဝာ၊ ၍။ နု ဝိဟရတိ၊ လော။ ဧကဒေသံ သတ္တက္ခတ္တုပရမော၊ သတ္တက္ခတ္တုပရမ သောတာပန်လော ။ပေ။ ကောလံကောလော၊ ကောလံကောလသောတာပန် လော ။ပေ။ ဧကဗီဇီ၊ ဧကဗီဇီသောတာပန်သည်။ (ဟုတ္ဝာ) အဝေစ္စ၊ သက်ဝင်၍။ ပသာဒေန၊ ကြည်ညိုခြင်းနှင့်။ သမန္နာဂတော၊ လော ။ပေ။ ဓမ္မေ၊ တရား၌ ။ပေ။ သံဃေ၊ ၌။ အဝေစ္စ၊ ၍။ ပသာဒေန သမန္နာဂတော၊ လော။ အရိယကန္တေဟိ၊ အရိယာတို့သည် နှစ်သက်အပ်ကုန်သော။ သီလေဟိ၊ တို့နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ လော ။ပေ။ ဧကဒေသံ အရိယကန္တေဟိ သီလေဟိ နု သမန္နာဂတော၊ လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ စစ်ဆေး၏။ နု ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။ [“သမုဒယဒဿနေန၊ သမုဒယသစ္စာကို မြင်ခြင်းကြောင့်”စသည်ဖြင့် ပေးပါ။ (၂၇၆)၌ “အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယီ”စသော ပုဒ်တို့၏ အနက်ကို ပုဂ္ဂလ

ပညတ်, ကေကနိဒ္ဒေသ, ပုဒ်ရေ(၃၆)စသည်၌ ပေးခဲ့ပြီ၊ ဤ၌ကား "အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယီ၊ အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယီ. အနာဂါမ်လော" စသည်ဖြင့် နာမသတ်ပေးပါ။]

၂၇၈။ နံ ဝတ္တဗ္ဗံ ။ပေ။ အာမန္တာ၊ ဘဂဝတာ၊ အနုပုဗ္ဗေန ။ပေ။ မတ္တာနောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ နဒု၊ လော။ သုတ္တန္တော အတ္ထော နဒု၊ လော။ ဣတိ၊ ပရဝါဒီ စစ်ဆေး၏။ အာမန္တာ၊ တေန ဟိ၊ ထိုသို့ သုတ္တန်ရှိလျှင်။ ဩမိသော မိသော ကိလေသေ ဇဟတီတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဣတိ၊ ပရဝါဒီ ဆုံးဖြတ်၏။

[ကမ္မာရော၊ ရှေပန်းထိမ်သည်သည်။ ရဇတဿ၊ ရွှေ၏။ (မလံ၊ အညစ်အကြေးကို။ နိဒ္ဒမတိ) ဣဝ၊ အနည်းငယ် အနည်းငယ် မှုတ်လွှင့်သကဲ့သို့။ (ဧဝံ၊ တူ။) မေဓာဝီ၊ အဆီအနှစ် ပညာစစ်ရှိသူသည်။ အနုပုဗ္ဗေန၊ အစဉ်အားဖြင့်။ ထောကံ ထောကံ၊ အနည်းငယ် အနည်းငယ်။ ခဏေ ခဏေ၊ခဏတိုင်း ခဏတိုင်း၌။(ကုသလံ၊ ကို။ ကရောန္တော၊ လျက်။) အတ္တနော၊ ၏။ မလံ၊ ရာဂစသော ကိလေသာ အညစ်အကြေးကို။ နိဒ္ဒမေ၊ မှုတ်လွှင့်ရာ၏။ ဓမ္မပဒ, မလဝဂ်, အညတရဖြာဟ္မဏဝတ္ထု။....ပရဝါဒီသည် ဤ၌ "ထောကံ ထောကံ"ကို ကြည့်၍ "တစိတ် တပိုင်းစီ တစိတ် တပိုင်းစီ ကိလေသာတို့ကိုစွန့်သည်"ဟု ယူဆလေသည်။]

သြမိသော ။ ပေ ။ အာမန္တာ၊ ဘဂဝတာ၊ သဟာဝဿ ။ ပေ ။ ကာတုန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ နဒု၊ လော။ သုတ္တန္တော အတ္ထော နဒု၊ လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ တေန ဟိ၊ ထိုသို့ သုတ္တန်ရှိလျှင်။ သြမိသောမိသော ကိလေသေ ဇဟတီတိ၊ ဟူ၍။ နံ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဣတိ၊ ဤသို့ သကဝါဒီ ဆုံးဖြတ်၏။

[အဿ၊ ထို သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဒဿနသမ္ပဒါယ၊ သောတာ-ပတ္တိမဂ်ဉာဏ်၏ ပြည့်စုံခြင်းနှင့်။ သဟာဝ၊တပြိုင်နက်သာလျှင်။ သက္ကာယ-ဒိဋ္ဌိ၊ သက္ကာယဒိဋ္ဌဝင်း။ ဝိစိကိစ္ဆိတဉ္စ၊ ဝိစိကိစ္ဆာဝင်း။ သီလဗ္ဗတံ ဝါပိ၊ သီလဗ္ဗတဝင်း။ (ဣတိ၊ သို့။) တယော၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဝါ၊ တို့ကို။ ဇဟိတာ၊ စွန့်အပ်ကုန်သည်။ ဘဝန္တိ၊ ကိုဋ္ဌိ၊ စိုးစဉ်းအနည်းငယ်သော။ ယံ (ကိလေသဇာတံ)၊ အကြင် ကိလေသာ အပေါင်းသည်။ အတ္ထိ၊ (တံပိ ကိလေသဇာတံ၊ ကိုလည်း။ ဇဟိတံ၊ သည်။ ဘဝတိ။) စတူဟိ၊ ကုန်သော။အပါယေဟိ စ၊ တို့မှလည်း။ ဝိပ္ပမုတ္တော၊ လွတ်ပြီ။ ဆ၊ ကုန်သော။ အဘိဋ္ဌာနာနိ စ၊ အလွန်ရောက်ထိုက်သော ဌာနတို့ကိုလည်း။ ကာတုံ၊ ဌ၊ အဘဗ္ဗော၊ မထိုက်။].

သြမိသော ။ပေ။ အာမန္တာ၊ ဘဂဝတာ, ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယသ္မိံ သမယေ၊ ဦး။ အရိယသာဝကဿ၊ အရိယသာဝက၏။ ဝိရဇံ၊ ကင်းသော ကိလေသာမှုန်ရှိသော။ ဝီတမလံ၊ ကင်းသော ကိလေသာ အညစ်အကြေး ရှိသော။

ဓမ္မစက္ခုံ၊ သောတာပတ္တိမဂ်ဉာဏ်သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပြီ။ (ကိုဏ်၊) ယံ
ကိဉ္စိ၊ အမှတ်မရှိ ကြွင်းမဲ့ဥဿုံ အလုံးစုံသော တရားသည်။ သမုဒယဓမ္မံ၊
ဖြစ်ခြင်း သဘောရှိ၏။ သဗ္ဗံ၊ သော။ တံ၊ ထို ဖြစ်ခြင်းသဘောရှိသော တရား
ဟူသမျှသည်။ နိရောဓဓမ္မံ၊ ချုပ်ခြင်းသဘောရှိ၏။ ဣတိ(ဥဒပါဒိ)၊ ဘိက္ခဝေ
ဒဿနုပ္ပါဒါ၊ သောတာပတ္တိမဂ်ဉာဏ်၏ ဖြစ်ခြင်းနှင့်။ သဟ၊ တပြိုင်နက်။
အရိယသာဝကဿ၊ ၏။ ဝါ၊ သည်။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ၊ ၎င်း။ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ ၎င်း။
သီလဗ္ဗတပရာမာသော၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ တီဏိ သံယောဇနာနိ၊ တို့ကို။
ပဟီယန္တိ၊ ပယ်အပ်ကုန်၏။ ဣတိ ဝုတ္တံ နနု၊ လော ။ပေ။

ဩဓိသောကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-ဇဟတိကထာ

၁=န သုတ္တာဟရဏကထာ

၂၇၉။ ပုထုဇ္ဇနော၊ သည်။ ကာမရာဂ ဗျာပါဒံ၊ ကာမရာဂ ဗျာပါဒကို။
ဇဟတိ၊ စွန့်သလော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ အစ့ွန့်၊ စင်စစ်။
ဇဟတိ၊ လော ။ပေ။ အနဝသေသံ၊အကြွင်းမရှိအောင်။ ဇဟတိ၊လော။ပေ။
အပ္ပဋိသန္ဓိယံ၊ အဆက်အစပ် မရှိအောင်။ ဇဟတိ ။ပေ။ သမူလံ၊ အမြစ်
အရင်းနှင့်တကွဖြစ်အောင်။ ဇဟတိ ။ပေ။ သတဏှံ၊တဏှာနှင့်တကွဖြစ်အောင်။
ဇဟတိ ။ပေ။ သာနုသယံ၊ အနုသယနှင့်တကွ ဖြစ်အောင်။ ဇဟတိ ။ပေ။
အရိယေန၊ မြတ်သော။ ဉာဏေန၊ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်ဖြင့်။ ဇဟတိ ။ပေ။
အရိယေန မဂ္ဂေန။ အရဟတ္တမဂ်ဖြင့်။ ဇဟတိ ။ပေ။ အကုပ္ပံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ကို။
ပဋိဝိဇ္ဈန္တော၊ ထိုးထွင်း၍ သိလသော်။ ဇဟတိ ။ပေ။ အနာဂါမိဖလံ၊ ကို။
သံစ္ဆိကရောန္တော၊ သော်။ ဇဟတိ၊ ဣတိ၊ သကဝါဒီ စစ်ဆေး၏။ နု ဟေဝံ
ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။ [ဝိက္ခမ္ဘေတိ၊ ခဠါသလော။]

ဇဟတိ။ ပေ ။ အာမန္တာ၊ ကတမေန မဂ္ဂေန၊ အဘယ် မဂ်ဖြင့်။ (ဇဟတိ၊
နည်း။) ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ ~ရူပါဝစရေန၊ သော။ မဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။
(ဇဟတိ၊) ဣတိ၊ ပရဝါဒီ ဖြေ၏။ ရူပါဝစရော၊ မဂ္ဂေါ၊ သည်။ နိယျာ-
နိကော၊ ဝဋ်ဆင်းရဲမှ ထွက်မြောက်ကြောင်းလော။ ခယဂါမိ၊ ကိလေသာ
တို့၏ ကုန်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ သွားတတ်သလော။ ဗျာဓဂါမိ၊ သစ္စာ ၄-ပါးကို
သိတတ်သော အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်ဖြင့် နိဗ္ဗာန်သို့ သွားတတ်သလော။
အပစယဂါမိ၊ စုတိ ပဋိသန္ဓေကို ဖျက်ဆီးလျက် နိဗ္ဗာန်သို့ သွားတတ်
သလော။ အနာသဝေါ၊ အာသဝေါ မရှိသလော။ အသံယော-

နိယော၊ သံယောဇနိယ မဟုတ်သလော။ အဂန္ထနိယော၊ ဂန္ထနိယ မဟုတ်သလော။ အနောဃနိယော၊ ဩဃနိယ မဟုတ်သလော။ အယောဂနိယော၊ ယောဂနိယ မဟုတ်သလော။ အနီဝရဏိယော၊ နီဝရဏိယ မဟုတ်သလော။ အပရာမဋ္ဌော၊ ပရာမဋ္ဌ မဟုတ်သလော။ အနုပါဒါနိယော၊ ဥပါဒါနိယ မဟုတ်သလော။ အသံကိလေသိယော၊ သံကိလေသိယ မဟုတ်သလော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။ [အနိယျာနိကော၊ ဝဋ္ဌဆင်းရဲမှ ထွက်မြောက်ကြောင်း မဟုတ်သလော။ နဲ ခယဂါမီ၊ ကိလေသာတို့၏ ကုန်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ သွားတတ်သောတရား မဟုတ်သလော။ ပေ ။ သံကိလေသိယော၊ သံကိလေသိယ ဖြစ်သလော။]

၂၈၀။ ပုထုဇ္ဇနော၊ သည်။ ကာမေသု၊ တို့၌။ ဝီတရာဂေါ၊ ကင်းသော ရာဂရှိသည်။ (ဟုတွာ၊) ဓမ္မာဘိသမယာ၊ သစ္စာ ၄-ပါး တရားကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းနှင့်။ သဟ၊ တပြိုင်နက်။ အနာဂါမိဖလေ။ ၌။ သဏ္ဌာတိ၊ တည်သလော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ။ ပေ ။

တိဏ္ဏံ၊ ကုန်သော။ ဖဿာနံ၊ တို့၏ရင်း။ ပေ ။ပညာနံ၊ တို့၏ရင်း။ သမောဓာနံ၊ ပေါင်းဆုံခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။

အနာဂါမိမဂ္ဂေန။ ကြောင့်။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိံ၊ ကိုရင်း။ ဝိစိကိစ္ဆံ၊ ကိုရင်း။ သီလဗ္ဗတပရာမာသံ၊ ကိုရင်း။ ဇဟတိ၊ လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။

နသုတ္တာဟရဏကထာ ပြီး၏။

၂-သုတ္တာဟရဏကထာ

၂၈၁။ အနာဂါမိမဂ္ဂေန။ ပေ ။ အာမန္တာ၊ တိဏ္ဏံ သံယောဇနာနံ၊ တို့ကို။ ပဟာနာ၊ ပယ်ခြင်းကြောင့်။ သောတာပတ္တိဖလံ၊ ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ နနု၊ လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ။ ပေ ။ အနာဂါမိမဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။ သြဋ္ဌာရိကံ၊ ကြမ်းသော။ ကာမရာဂံ၊ ကာမရာဂ ကိုရင်း။ သြဋ္ဌာရိကံ၊ သော။ ဗျာပါဒံ၊ ကိုရင်း။ ဇဟတိ၊ လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။

အနာဂါမိမဂ္ဂေန၊ ပေ ။ အာမန္တာ၊ ကာမရာဂ ဗျာပါဒါနံ၊ တို့၏။ တနုဘာဝါ၊ နည်းပါးကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သကဒါဂါမိဖလံ၊ ကို။ ဘဂဝတာ၊ ဝုတ္တံ နနု၊ လော။ ပေ။ ယေ ကေစိ၊ အမှတ်မရှိ ကြွင်းမဲ့ ဥဿုံ

အလုံးစုံသော သူတို့သည်။ မမြဲ၊ ကို။ အဘိသမေန္တိ၊ ထိုးထွင်း၍ သိကုန်၏။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ တေ၊ ထို သူတို့သည်။ ဓမ္မဘိသမယာ၊ နှင့်။ သဟ၊ တပြိုင်နက်။ အနာဂါမိဖလေ၊ ၌။ သဏ္ဌာဟန္တိ၊ တည်ကုန်သလော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ နှ ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။

နှ ဝတ္တဗ္ဗ။ ပေ ။ အာမန္တာ၊....

အတိတံသေ၊ အင်တ်အဖို့၌။ ယဿသိနော၊ မျှားသော အခြံအရံ ရှိကုန်သော။ ဆ၊ ဖြ-ယောက်ကုန်သော။ သတ္ထာရော၊ ဆရာတို့သည်။ အဟိံသကာ၊ မညှဉ်းဆဲ တတ်ကုန်သည်။ နိရာမဂန္ဓာ၊ ကောတည်း ဟူသော စိမ်းစိုသော အနံ့ မရှိကုန်သည်။ ကရဏေ၊ ကရဏာစျာန်၌။ အဓိမုတ္တာ၊ စွဲစွဲမြဲမြဲ သက်ဝင် ကုန်သည်။ ကာမသံယောဇနာတိဂါ၊ ကာမ သံယောဇဉ်ကို လွန်ကုန်သည်။ (အဟေသုံ၊ ဖြစ်ကုန်ပြီ။) [မူရင်း ပါဠိတော်အတိုင်း "အဟိံသကာ"ကို မူရင်း ပါဋ္ဌဟု ယူပြီးလျှင် "အဟေသုံ"ကို ထည့်၍ ပေးသည်။]

ကာမရာဂံ၊ ကာမရာဂကို။ ဝိရာဇေတ္ဝာ၊ စက်ဆုပ်ခြင်းကြောင့်။ ဗြဟ္မ-လောကူပဂါ၊ ဗြဟ္မာပြည်သို့ ကပ်ရောက်ရကုန်သည်။ အဟု၊ ဖြစ်ကုန်ပြီ။ တေသံ၊ ထို ဆရာတို့၏။ အနေကာနိ သတာနိပိ၊ တရာမက မျှားစွာလည်း ဖြစ်ကုန်သော။သာဝကာ၊တပည့်တို့သည်။နိရာမဂန္ဓာ၊ကုန်သည်။ကရဏေ၊ ၌။ အဓိမုတ္တာ၊ ကုန်သည်။ ကာမသံယောဇနာတိဂါ၊ ကုန်သည်။ အဟေသုံ၊ ကုန်ပြီ။ ကာမရာဂံ ဝိရာဇေတ္ဝာ၊ ဗြဟ္မလောကူပဂါ၊ ကုန်သည်။ အဟု၊ကုန်ပြီ။ (ဆက္ကဂုံတ္တရ, ပ·ပံ, ၅-ဝဂ်, ၁၂-သုတ်၊)

ဣတိ ဘဂဝတာ ဝုတ္တံ နနု။ ပေ ။

ဇာတိ။ ပေ ။ အာမန္တာ၊ ဘိက္ခဝေ၊ သုနေတ္တော၊ မည်သော။ သော သတ္ထာ၊ ထို ဆရာသည်။ ဧဝံ ဒီဃာယုကော၊ ဤသို့ ရှည်သောအသက် ရှိသည်။ ဧဝံ စိရဋ္ဌိတိကော၊ ဤသို့ ကြာမြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး တည်ခြင်း ရှိသည်။ သမာနော၊ ဖြစ်ပါလျက်။ ဇရာယ၊ ဇရာမှဌင်း။ မရဏေန၊ မရဏမှဌင်း။ ပေ ။ ဥပါယာသေဟိ၊ တို့မှဌင်း။ အပရိမုတ္တော၊ မလွတ်မြောက်သည်။ အဟောသိ နာမ၊ ဖြစ်ရသည် မည်၏။ ဒုက္ခသ္မာ၊ ဒုက္ခမှ။ အပရိမုတ္တော၊ အဟောသိ နာမ၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ဝဒါမိ၊ ဟောတော်မူ၏။ တံ ကိဿ ဟေတု၊ စတုန္နံ ဓမ္မာနံ၊ တရားတို့ကို။ အနနုဗောဓာ၊ လျော်စွာ မသိခြင်း ကြောင့်။ အပ္ပဋိဝေဓာ၊ ထိုးထွင်း၍ မသိခြင်းကြောင့်တည်း။ ကတမေသံ စတုန္နံ၊ အဘယ် ၄-ပါးတို့ကိုနည်း။ အရိယဿ၊ မြတ်သော။ သီလဿ၊ ကို။ အနနုဗောဓာ၊ ကြောင့်ဌင်း။အပ္ပဋိဝေဓာ၊ကြောင့်ဌင်း။အရိယဿ သမာဓိဿ၊ ပေ ။ အရိယာယ၊ မြတ်သော။ ပညာယ။ ပေ ။ အရိယာယ ဝိမုတ္တိယာ၊

အရဟတ္တဖိုလ်ကို။ အနနုဗောဓာ၊ အပ္ပဋိဝေဓာ၊ ကြောင့်ဂုဏ်းတည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ (မယာ၊ သည်။) အရိယံ၊ သော။ တယိဒံ သီလံ၊ ကို။ အနုဗုဒ္ဓံ၊ လျော်စွာ သိအပ်ပြီ။ ပဋိဝိဒ္ဓံ၊ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်ပြီ။ ပေ ။ ဘဝတဏှာ၊ ဘဝတဏှာကို။ ဥစ္ဆိန္နာ၊ ဖြတ်အပ်ပြီ။ ဘဝနေတ္တိ၊ ဘဝသို့ ဆောင်ကြောင်း တဏှာကြိုးသည်။ ခီဏာ၊ ကုန်ပြီ။ ဒါနိ၊ ၌။ ပုနဗ္ဘဝေါ၊ တဖန်ဘဝသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိတော့။ ဣတိ ဝုတ္တံ နနု၊ လော။

သီလံ၊ သီလဂုဏ်း။ သမာဓိ၊ ဂုဏ်း။ ပညာ စ၊ ဂုဏ်း။ အနုတ္တရာ၊ အတူ မရှိ မြတ်သော။ ဝိမုတ္တိ စ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ဂုဏ်း။ (ဣတိ၊) ဣမေ ဓမ္မာ၊ တို့ကို။ ယသဿိနာ၊ များသော အခြံအရံ ရှိတော်မူသော။ ဂဂါတမေန၊ ဂဂါတမ မည်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည်။ အနုဗုဒ္ဓါ၊ လျော်စွာ သိတော်မူအပ်ကုန်ပြီ။

ဣတိ၊ သို့။ ဗုဒ္ဓေါ၊ သည်။ အဘိညာယ၊ ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိတော်မူ၍။ ဘိက္ခူနံ၊ တို့အား။ မဏ္ဍံ၊ တရားကို။ အက္ခာသိ၊ ဟောတော်မူပြီ။ ဒုက္ခဿ၊ တဘူမက ဝဋ်ဒုက္ခ၏။ အန္တကရော၊ အဆုံးကို ပြုတော်မူသော။ စက္ခုမာ၊ ၅-ပါးသော စက္ခုရှိတော်မူသော။သတ္ထာ၊မြတ်စွာဘုရားသည်။ ပရိနိဗ္ဗုတော၊ ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မူပြီ။— [သတ္တကဂုံတ္တရ, ၇·ဝဂ်, ၂·သုတ်၊] ဣတိ ဝုတ္တံ နနု၊ လော။ ပေ ။ အာမန္တာ၊ တေန ဟိ၊ ထိုသို့ သုတ္တန် ရှိလျှင်။ ဇဟာတိ ပုထုဇ္ဇနော ကာမရာဂဗျာပါဒန္တိ၊ ဟူ၍။ န ဝတ္တဗ္ဗံ၊ ဣတိ၊ သကဝါဒီ ဆုံးဖြတ်၏။

ဇဟာတိကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-သဗ္ဗမတ္ထိတိကထာ

၁-ဝါဒယုတ္တိ

၂၈၂။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံ။ အတ္ထိ၊ ရှိသလော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော ကိုယ်၌။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသည်။ အတ္ထိ၊ လော။ ပေ ။ သဗ္ဗဒါ၊ အလုံးစုံသော အခါ၌။ သဗ္ဗံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ လော။ ပေ ။ သဗ္ဗေန၊ အလုံးစုံသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ သဗ္ဗံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ လော။ [အဋ္ဌကထာ၌ “သဗ္ဗာကာရေန သဗ္ဗမတ္ထိ”ဟု “သဗ္ဗံ”တပုဒ်သာ ရှိ၏။ ပါဠိတော် စာအုပ်တို့၌ကား “သဗ္ဗံ” တပုဒ် ပိုနေသည်။] ။ ပေ။ သဗ္ဗေသု၊ အလုံးစုံသော တရားတို့၌။ သဗ္ဗံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ လော။ ပေ ။ အယောဂံ၊ ယှဉ်ဘက် မမှီး တပါးတည်းသာတည်း။ ဣတိ ကတ္ဝာ၊ ဤသို့ ပြု၍။ သဗ္ဗံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ လော။ ပေ ။ ယမ္ပိ၊ အကြင် အရာသည်လည်း။ နတ္ထိ၊ တမ်ို၊ ထို မရှိသော အရာသည်လည်း။ အတ္ထိ၊ လော။ ပေ ။ သဗ္ဗမတ္ထိတိ၊ ဟူသော။

ယာ ဒိဋ္ဌိ၊ အကြင် သင်၏ အယူသည်။ (အတ္ထိ၊) သာ ဒိဋ္ဌိ၊ ထိုသင်၏ အယူသည်။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ၊ မှားသော အယူတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ဝင်း။ ယာ ဒိဋ္ဌိ၊ အကြင် ငါ၏ အယူသည်။ (အတ္ထိ၊) သာ ဒိဋ္ဌိ၊ သည်။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ မှန်သော အယူတည်း။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့ဝင်း။ (တဝ၊ သင်၏။ သမယေ၊ အယူ၌။) အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။

ဝါဒယုတ္တိ၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတာ)။

၂-ကာလသံသန္ဒန

၂၈၃။ အတီတံ၊ အတိတ်တရားသည်။ အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ အတီတံ၊ အတိတ် တရားသည်။ နိရုဒ္ဓံ၊ ချုပ်ပြီးသည်။ ဝိဂတံ၊ ကင်းပြီးသည်။ ဝိပရိဏတံ၊ ဖောက်ပြန်ပြီးသည်။ အတ္ထင်္ဂတံ၊ ချုပ်ခြင်းသို့ ရောက်ပြီးသည်။ အဗ္ဘတ္ထင်္ဂတံ၊ ရှေးရှု ချုပ်ခြင်းသို့ ရောက်ပြီးသည်။ (ဟောတိ) နနု၊ လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ အတီတံ၊ သည်။ နိရုဒ္ဓံ၊ သည်။ ပေ။ ဟဉ္ဇိ (ဟောတိ)၊ အံ့။ စ၊ ထိုသို့ဖြစ်လသော်။ ရေ၊ ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ။ အတီတံ အတ္ထီတိ၊ ဟူ၍။ နော ဝတ္တဗ္ဗေ ဝတ၊ သာ။

အနာဂတံ။ ပေ။ အာမန္တာ၊ အနာဂတံ၊ အနာဂတ် တရားသည်။ အဇာတံ၊ ဖြစ်ပြီး မဟုတ်သည်။ အဘူတံ၊ ထင်ရှားရှိပြီး မဟုတ်သည်။ အသဉ္ဇာတံ၊ ကောင်းစွာ ဖြစ်ပြီး မဟုတ်သည်။ အနိဗ္ဗတ္တံ၊ ဖြစ်ပြီး မဟုတ်သည်။ အနဘိနိဗ္ဗတ္တံ၊ ရှေးရှုဖြစ်ပြီး မဟုတ်သည်။ အပါတုဘူတံ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပြီး မဟုတ်သည်။ (ဟောတိ) နနု၊ လော။ ပေ။

ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ ပစ္စုပ္ပန် တရားသည်။ အတ္ထိ၊ လော။ ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ ပစ္စုပ္ပန်တရားသည်။ အနိရုဒ္ဓံ၊ ချုပ်ပြီးသည်။မဟုတ်သည်။ အဝိဂတံ၊ ကင်းပြီး မဟုတ်သည်။ အဝိပရိဏတံ၊ ဖောက်ပြန်ပြီး မဟုတ်သည်။ န အတ္ထင်္ဂတံ၊ ချုပ်ခြင်းသို့ ရောက်ပြီး မဟုတ်သည်။န အဗ္ဘတ္ထင်္ဂတံ၊ ရှေးရှုချုပ်ခြင်းသို့ ရောက်ပြီး မဟုတ်သည်။ (ဟောတိ၊ဖြစ်သည် မဟုတ်လော။) ။ ပေ။

အတီတံ၊ လွန်ပြီး တရားသည်။ အတ္ထိ၊ လော။ အတီတံ၊ သည်။ ပေ။ န အဗ္ဘတ္ထင်္ဂတံ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ဖြစ်သည် မဟုတ်လော။)

ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ လော။ ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ သည်။ ဇာတံ၊ ဖြစ်ပြီးသည်။ ဘူတံ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပြီးသည်။ သဉ္ဇာတံ၊ ကောင်းစွာ ဖြစ်ပြီးသည်။ နိဗ္ဗတ္တံ၊ ဖြစ်ပြီးသည်။ အဘိနိဗ္ဗတ္တံ၊ ရှေးရှု ဖြစ်ပြီးသည်။ ပါတုဘူတံ၊ ထင်ရှား ဖြစ်ပြီးသည်။ (ဟောတိ၊ လော။) ။ ပေ။ အနာဂတံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ လော။ အနာဂတံ၊ သည်။ ပေ။ ပါတုဘူတံ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ လော။) ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ။

၂၀၄။ အတိတံ၊ အတိတ် ဖြစ်သော။ ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ အတိတံ၊ သော။ ရူပံ၊ သည်။ နိရုဒ္ဓံ၊ သည်။ ပေ ။ (ဟောတိ) နနု၊ လော။ ပေ ။

၂၀၅။ (ဣဒံ၊ ဤသည်ကား။) ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ ပစ္စုပ္ပန်တည်း။ ဣတိ ဝါ၊ သော်၎င်း။ (ဣဒံ၊ ဤသည်ကား။) ရူပံ၊ ရုပ်တည်း။ ဣတိ ဝါ၊ သော်၎င်း။ (ဣဒံ၊ ကား။) ရူပံ၊ တည်း။ ဣတိ ဝါ၊ သော်၎င်း။ (ဣဒံ၊ ကား။) ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ တည်း။ ဣတိ ဝါ၊ သို့သော်၎င်း။ ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ ပစ္စုပ္ပန်ကိုဋ္ဌင်း။ ရူပံ၊ ရုပ်ကိုဋ္ဌင်း။ အပိယံ၊ မခဲ့မခြား တသားတည်း၏ အဖြစ်ဖြင့် ရောက်စေထိုက်သည်ကို။ ဣရိတ္ထာ၊ ၍။ ဧသေ၊ ဤ ပစ္စုပ္ပန်သည်။ သေ၊ ထို ရုပ်လော။ (တနည်း) ဧသေ၊ ဤ ရုပ်သည်။ သေ၊ ထို ပစ္စုပ္ပန်လော။ ကေဋ္ဌေ၊ တူသော။ အနက် ရှိသလော။ သမေ၊ တူသလော၊ သမဘာဂေ၊ တူသော အဖို့ ရှိသလော။ တဇ္ဇာတေ၊ ထို ပစ္စုပ္ပန်သည် ရုပ်သဘော ရှိသလော။ (တနည်း) တဇ္ဇာတေ၊ ထို ရုပ်သည် ပစ္စုပ္ပန်သဘော ရှိသလော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ ပစ္စုပ္ပန်၊ ပစ္စုပ္ပန် ဖြစ်သော။ ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ နိရုဇ္ဈမာနံ၊ ချုပ်လသော်။ ပစ္စုပ္ပန္နဘာဝံ၊ ပစ္စုပ္ပန်၏ အဖြစ်ကို။ ဇဟတိ၊ လော။ ပေ ။

(ဣဒံ) သြဒါတံ၊ အဖြူတည်း။ ဣတိ ဝါ၊ (ဣဒံ) ဝတ္ထံ၊ အဝတ်တည်း။ ဣတိ ဝါ။ ပေ ။ တဇ္ဇာတေ၊ လော။ ဣတိ၊ ပရဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ။ ပေ ။ သြဒါတံ၊ ဖြူသော။ ဝတ္ထံ၊ အဝတ်သည်။ ဝါ၊ ကို။ ရဇ္ဇမာနံ၊ ဆိုးအပ်သော်။ သြဒါတဘာဝံ၊ အဖြူ၏ အဖြစ်ကို။ ဇဟတိ၊ လော။ ပေ ။

၂၀၆။ ရူပံ ။ ပေ ။ အာမန္တာ၊ ရူပံ၊ သည်။ နိစ္စံ၊ မြဲသလော။ ဓုဝံ၊ ခိုင်ခံ့သလော။ သဿတံ၊ အခါခပ်သိမ်း ထင်ရှားရှိသလော။ အဝိပရိဏာမဓမ္မံ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘော မရှိသလော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ၊ ရူပံ၊ သည်။ ရူပဘာဝံ၊ ကို။ န ဇဟတိ နနု၊ မစွန့်သည် မဟုတ်လော။ ဣတိ၊ ဤသို့ဖြစ်လျှင်။ ရူပံ၊ သည်။ အနိစ္စံ၊ မမြဲသလော။ အဓုဝံ၊ မခိုင်ခံ့သလော။ အသဿတံ၊ အခါခပ်သိမ်း ထင်ရှား မရှိသလော။ ဝိပရိဏာမဓမ္မံ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းသဘောရှိသလော။ ပေ ။

နိဗ္ဗာနံ၊ သည်။ နိဗ္ဗာနဘာဝံ၊ ကို။ န ဇဟတိ၊ မစွန့်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ နိဗ္ဗာနံ၊ သည်။ နိစ္စံ၊ လော။ ပေ ။

အတီတံ၊ အတိတ်တရားသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ အတီတံ၊ အတိတ် တရားသည်။ အတီတဘာဝံ၊ အတိတ်တရား၏ အဖြစ်ကို။ န ဇဟတိ၊ လော။ ပေ ။

ကာလသံသန္ဒန ပြီး၏။

ဝစနသောဓနာ

၂၈၈။ အတီတံ၊ အတိတ် တရားသည်။ နော အတ္ထိ၊ မရှိသလော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ အတီတံ၊ အတိတ် တရားသည်။ ဟဥ္စိ နော အတ္ထိ၊ အကယ်၍ မရှိအံ့။ (ဧဝံ သတိ) အတီတံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤ စကားသည်။ (ကာလသံသန္ဒနတုန်းက စကားသည်။) မိစ္ဆာ၊ မှား၏။ ဝါ ပန၊ တနည်းကား။ အတ္ထိ၊ ထင်ရှားရှိသော တရားသည်။ နော အတီတံ၊ အတိတ် မဟုတ်သည်။ ဟဥ္စိ (ဟောတိ)၊ အံ့။ (ဧဝံ သတိ) အတ္ထိ၊ ထင်ရှားရှိသော တရားသည်။ အတီတံ၊ အတိတ်တည်း။ ဣတိ၊ ဤ စကားသည်။[ကာလသံသန္ဒန ပုဒ်ရေ (၂၀၃) ၌ "အတီတံ အတ္ထိ အတီတံ နိရုဒ္ဓံ"ဟူသောစကားကို ရည်ရွယ်သည်။] မိစ္ဆာ၊ မှား၏။ အနာဂတံ၊ အနာဂတ် တရားသည်။ ပေ ။

အနာဂတံ၊ အနာဂတ်တရားသည်။ ဟုတ္ဝာ၊ ဖြစ်၍။ ပစ္ဆုပ္ပန္နံ၊ ပစ္စုပ္ပန် တရားသည်။ ဟောတိ၊ လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ တညေဝ၊ ထို တရားသည်ပင်။ အနာဂတံ၊ အနာဂတ်တရားလော။ တံ (ဧဝ)၊ ထို အနာဂတ် တရားသည်ပင်။ ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ ပစ္စုပ္ပန် တရားလော။ ပေ ။

(ယံ၊ အကြောင် အနာဂတ်တရားသည်။) ဟုတ္ဝာ၊ အနာဂတ် အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်၍။ ဟောတိ၊ ပစ္စုပ္ပန် အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်၏။ (တံ၊ ထို အနာဂတ်တရားသည်။ ပုန၊ တဖန်။) ဟုတ္ဝာ၊ အနာဂတ် အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်၍။ ဟောတိ၊ ပစ္စုပ္ပန် အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်သလော။....တနည်း—(ယံ၊ အကြောင် ပစ္စုပ္ပန် တရားသည်။) ဟုတ္ဝာ၊ ရှေးက အနာဂတ် ဖြစ်၍။ ဟောတိ၊ ယခု ပစ္စုပ္ပန် ဖြစ်၏။ (တံ၊ ထို ပစ္စုပ္ပန် တရားသည်။ ပုန၊ တဖန်။) ဟုတ္ဝာ၊ ရှေးက အနာဂတ် ဖြစ်၍။ ဟောတိ၊ ယခု ပစ္စုပ္ပန် ဖြစ်သလော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ နာ ဟောံ ဝတ္တုမ္မေ။ ပေ ။

ဟုတ္ဝာ၊ ရှေးက အနာဂတ် အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်၍။ ဟောတိ၊ ယခု ပစ္စုပ္ပန် ဖြစ်သလော။ ဟုတ္ဝာ၊ ရှေးက အနာဂတ် အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်၍။ ဟောတိ၊ ယခု ပစ္စုပ္ပန် ဖြစ်သလော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ။

(ယံ၊ အကြောင် ယုန့်ချိုသည်။) နာ ဟုတ္ဝာ၊ အနာဂတ် အဖြစ်ဖြင့် မဖြစ်မူ၍။ နာ ဟောတိ၊ ပစ္စုပ္ပန် အဖြစ်ဖြင့် မဖြစ်။ (တံ၊ ထို ယုန့်ချိုသည်။ ပုန၊ တဖန်။) နာ ဟုတ္ဝာ၊ အနာဂတ် အဖြစ်ဖြင့် မဖြစ်မူ၍။ နာ ဟောတိ၊ ပစ္စုပ္ပန် အဖြစ်ဖြင့် မဖြစ်သလော။ ဣတိ၊ နာ ဟောံ ဝတ္တုမ္မေ။ ပေ ။

ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ ပစ္စုပ္ပန်တရားသည်။ ဟုတ္ဝာ၊ ဖြစ်၍။ အတီတံ၊ အတိတ်တရားသည်။ ဟောတိ၊ လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ တညေဝ၊

ထို တရားသည်ပင်။ ပစ္စုပ္ပန်၊ ပစ္စုပ္ပန်တရားလော။ တံ (ဧဝ)၊ ထို ပစ္စုပ္ပန် တရားသည်ပင်။ အတီတံ၊ အတိတ်တရားလော။ ဣတိ၊ နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။

(ယံ၊ အကြင် ပစ္စုပ္ပန်တရားသည်။) ဟုတ္ဝာ၊ ပစ္စုပ္ပန် အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်၍။ ဟောတိ၊ အတိတ်အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်၏။ (တံ၊ ထို ပစ္စုပ္ပန် တရားသည်။ ပုန၊ တဖန်။) ဟုတ္ဝာ၊ ပစ္စုပ္ပန် အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်၍။ ဟောတိ၊ အတိတ် အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်သလော။....တနည်း—(ယံ၊ အကြင် အတိတ် တရားသည်။) ဟုတ္ဝာ၊ ရှေးက ပစ္စုပ္ပန် အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်၍။ ဟောတိ၊ ယခု အတိတ် ဖြစ်၏။ (တံ၊ ထို အတိတ်တရားသည်။ ပုန၊) ဟုတ္ဝာ၊ ပစ္စုပ္ပန် အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်၍။ ဟောတိ၊ အတိတ်အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်သလော။ နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။

ဟုတ္ဝာ၊ ရှေးက ပစ္စုပ္ပန် အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်၍။ ဟောတိ၊ ယခု အတိတ် အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်သလော။ ဟုတ္ဝာ၊ ရှေးက ပစ္စုပ္ပန် အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်၍။ ဟောတိ၊ ယခု အတိတ် အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်သလော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ။

(ယံ၊ အကြင် ယုန့်ချိုသည်။) နဟုတ္ဝာ၊ ပစ္စုပ္ပန် အဖြစ်ဖြင့် မဖြစ်မူ၍။ နဟောတိ၊ အတိတ် အဖြစ်ဖြင့် မဖြစ်။ (တံ၊ ထို ယုန့်ချိုသည်။ ပုန၊) နဟုတ္ဝာ၊ ပစ္စုပ္ပန် အဖြစ်ဖြင့် မဖြစ်မူ၍။ နဟောတိ၊ အတိတ် အဖြစ်ဖြင့် မဖြစ်သလော။ ဣတိ၊ နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။

အနာဂတံ၊ အနာဂတ် တရားသည်။ ဟုတ္ဝာ၊ ဖြစ်၍။ ပစ္စုပ္ပန်နံ၊ ပစ္စုပ္ပန် တရားသည်။ ဟောတိ၊ လော။ ပစ္စုပ္ပန်နံ၊ ပစ္စုပ္ပန် တရားသည်။ ဟုတ္ဝာ၊ ၍။ အတီတံ၊ အတိတ် တရားသည်။ ဟောတိ၊ လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ တညေဝ၊ ထို တရားသည်ပင်။ အနာဂတံ၊ အနာဂတ်တရားလော။ တံ (ဧဝ)၊ ထို အနာဂတ် တရားသည်ပင်။ ပစ္စုပ္ပန်နံ၊ ပစ္စုပ္ပန် တရားလော။ တံ (ဧဝ)၊ ထို ပစ္စုပ္ပန် တရားသည်ပင်။ အတီတံ၊ အတိတ်တရားလော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။

ဟုတ္ဝာ၊ အနာဂတ် အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်၍။ ဟောတိ၊ ပစ္စုပ္ပန် အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်သလော။ (တနည်း) ဟုတ္ဝာ၊ ပစ္စုပ္ပန် အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်၍။ ဟောတိ၊ အတိတ်အဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်သလော။ ဟုတ္ဝာ ဟောတိ၊ လော။ ဣတိ၊ နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။

နဟုတ္ဝာ၊ အနာဂတ် အဖြစ်ဖြင့် မဖြစ်မူ၍။ နဟောတိ၊ အတိတ် အဖြစ်ဖြင့် မဖြစ်သလော။ တနည်း—နဟုတ္ဝာ၊ ပစ္စုပ္ပန် အဖြစ်ဖြင့် မဖြစ်မူ၍။ နဟောတိ၊ အတိတ်အဖြစ်ဖြင့် မဖြစ်သလော။ နဟုတ္ဝာ နဟောတိ၊ လော။ ဣတိ၊ နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။

ဝစနသောဓနာ ပြီး၏။

အတီတစက္ခုရူပါဒိက်ထာ

၂၀၉။ အတီတံ၊ အတိတ် ဖြစ်သော။ စက္ခုံ၊ စက္ခု ပသာဒသည်။ အတ္ထိ၊ လော။ ရူပါ၊ ရူပါရုံ တို့သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိကုန်သလော။ စက္ခုဝိညာဏံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ လော။ အာလောကော၊ အရောင်အလင်းသည်။ အတ္ထိ၊ လော။ မနသိကာရော၊ နှလုံးသွင်းမှုသည်။ အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ အတီတေန၊ အတိတ် ဖြစ်သော။ စက္ခုနာ၊ စက္ခု ပသာဒဖြင့်။ အတီတံ၊ အတိတ် ဖြစ်သော။ ရူပံ၊ ရူပါရုံကို။ ပဿတိ၊ မြင်သလော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။

အတီတစက္ခုရူပါဒိကထာ ပြီး၏။

အတီတညာဏာဒိကထာ

၂၉၀။ အတီတံ။ ပေ ။ အာမန္တာ၊ တေန ညာဏေန၊ ထို အတိတ် ညာဏ် ဖြင့်။ ညာဏကရဏီယံ၊ ညာဏ်ဖြင့် ပြုဖွယ်ကိစ္စကို။ ကရောတိ၊ လော ။ ပေ ။ တေန ညာဏေန၊ ထို အတိတ်ညာဏ်ဖြင့်။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခ သစ္စာကို။ ပရိဇာနာတိ၊ ပိုင်းခြား၍ သိသလော။ ပေ ။

အတီတညာဏာဒိကထာ ပြီး၏။

အရဟန္တာဒိကထာ

၂၉၁။ အရဟာတေ၊ ရဟန္တာ၏ (သန္တာန်၌)။ အတီတေ၊ သော။ ရာဂေါ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ အရဟာ၊ သည်။ တေန၊ ရာဂေန၊ထို အတိတ် ရာဂအား ဖြင့်။ သရာဂေါ၊ ရာဂနှင့်တကွ ဖြစ်သလော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။

အရဟန္တာဒိကထာ ပြီး၏။

အတီတဟတာဒိကထာ

၂၉၃။ အတီတာ၊ ကုန်သော။ ဟတ္ထာ၊ လက်တို့သည်။ အတ္ထိ၊ ကုန်သလော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ အတီတေသု၊ အတိတ် ဖြစ်ကုန်သော။ ဟတ္ထေသု၊ လက်တို့သည်။ သတိ၊ ရှိကုန်လသော်။ အာဒါနနိက္ခေပနံ၊ ယူခြင်း ချခြင်း သည်။ ပညာယတိ၊ ထင်ရှားသလော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။ အတီတသို့ ၊ သော။ ကုစ္ဆိသို့ ၊ ဝမ်းသည်။ သတိ၊ သော်။ ဇိဃစ္ဆာ၊ စားလို ခြင်းသည်ရင်း။ ပိပါသာ၊ သောက်လိုခြင်းသည်ရင်း။ ပညာယတိ၊ ထင်ရှား သလော။ ပေ ။

အတိတော၊ သော။ ကာယော၊ ကိုယ်သည်။ ပဂ္ဂဟနိဂ္ဂဟုပဂေါ၊ ချီးမြှောက်ခြင်း, နှိပ်ချခြင်းသို့ ကပ်ရောက်သလော။ ဆေဒနဘေဒနုပဂေါ၊ ဖြတ်ခြင်း ခွဲခြင်းသို့ ကပ်ရောက်သလော။ ကာကေဟိ၊ ကျီးတို့နှင့်၎င်း။ ဂိဒ္ဓေဟိ၊ လင်းတတို့နှင့်၎င်း။ ကုလလေဟိ စ၊ သိန်းစုန်တို့နှင့်၎င်း။ သာခာ-ရဏော၊ ဆက်ဆံသလော ။ပေ။ အတိတေ ကာယေ၊ ဥ်။ ဝိသံ၊ အဆိပ်သည်။ ကမေယျ၊ ရောက်ရာသလော။ သတ္ထံ၊ လက်နက်သည်။ ကမေယျ၊ လော။ အဂ္ဂိ၊ မီးသည်။ ကမေယျ၊ လော ။ပေ။ အတိတော ကာယော၊ ကို့။ အဒ္ဓု-ပန္နနေန၊ နှောင်ဖွဲ့ကြောင်း နှောင်အိမ်ဖြင့်။ ပန္နိတုံ၊ နှောင်ဖွဲ့ခြင်းငှါ။ လဘ္ဘာ၊ ရအပ်သလော။ ရဇ္ဇုပန္နနေန၊ ဖွဲ့ချည်ကြောင်း ကြိုးဖြင့်။ ပန္နိတုံ၊ ငှါ။ လဘ္ဘာ၊ လော။ သန်လိကပန္နနေန၊ ဖွဲ့ကြောင်း သံခြေချင်းဖြင့်။ ပန္နိတုံ၊ ငှါ။ လဘ္ဘာ၊ လော။ ဂါမပန္နနေန၊ ဖွဲ့ချုပ်ကြောင်း ရွာဖြင့် ။ပေ။ ဇနပဒပန္နနေန၊ ဖွဲ့ချုပ်ကြောင်း ဇနပုဒ်ဖြင့် ။ပေ။ ကဏ္ဌပဠုမေဟိ၊ လည်ပင်းဟူသော ၅-ခု မြောက် အရပ်ရှိကုန်သော။ ပန္နနေဟိ၊ နှောင်ဖွဲ့ခြင်းတို့ဖြင့်။ ပန္နိတုံ လဘ္ဘာ ။ပေ။

အတိတဟတ္ထာဒိကထာ ပြီး၏။

အတိတကဉ္ခန္ဓာဒိသမောဓာနကထာ

၂၉၄။ အတိတော ။ပေ။ စက္ကဝတ္တိ၊ စကြာရတနာကို လည်စေနိုင်သော။ ရာဇာ အတ္ထိ၊ လော ။ပေ။ တိဏ္ဏံ၊ ၃-ဆူကုန်သော။ သမ္မာသမ္မဒ္ဒါနံ၊ ဘုရား ရှင်တို့၏။ သမ္မုခီဘာဝေါ၊ မျက်မှောက်၏ အဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ လော ။ပေ။

အတိတကဉ္ခန္ဓာဒိသမောဓာနကထာ ပြီး၏။

ပဒသောဓနကထာ

၂၉၅။ အတိတံ၊ အတိတ်တရားသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိသော တရားလော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ အတ္ထိ၊ ရှိသော တရားသည်။ အတိတံ၊ အတိတ်တရားလော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အတ္ထိ၊ ရှိသော တရားသည်။ သိယာ၊ အခ္ခါသည်။ အတိတံ၊ အတိတ်တရားတည်း။ သိယာ၊ အခ္ခါတရား သည်။ နွာတီတံ(နော+အတီတံ)၊ အတိတ်တရားမဟုတ်။ ဣတိ၊ ပရဝါဒီ ဖြေ၏။ [အတိတ်တရားသာမက ကာလ ၃-ပါးလုံးနှင့် ဆိုင်သော တရားကို 'နွာတီတ'ဟု ခေါ်သည်။ ဘာ့ကြောင့်နည်း "အတ္ထိ"နှင့် အနက် အရတူ သောကြောင့်တည်း။]

အာဇာနာဟိ နိဂ္ဂဟံ၊ အတီတံ၊ အတိတ်တရားသည်။ ဟဉ္ဇိ အတ္ထိ၊ အကယ်၍ ရှိအံ့။ အတ္ထိ၊ ရှိသော တရားသည်။ သိယာ၊ အချိုသည်။ အတီတံ၊ အတိတ် တရားသည်။ သိယာ၊ သည်။ နွာတီတံ၊ နွာတီတ တရားသည်။ ဟဉ္ဇိ(ဟောတိ)၊ အံ့။ တေန၊ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ အတီတံ၊ အတိတ်ဟု ခေါ်အပ်သော တရားသည်။ နွာတီတံ၊ နွာတီတ တရားသည်။ (ဟောတိ၊) နွာတီတံ၊ သည်။ အတီတံ၊ သည်။ (ဟောတိ၊) ဣတိ၊ ဤသို့ ဆိုရာရောက်၏။ တတ္ထ၊ ထိုပြဿနာ ၂ ရပ်၌။ အတီတံ ။ပေ။ နွာတီတံ (ဣတိ)၊ ဟူ၍။ ဝတ္တဗ္ဗေ ခေါ၊ ဆိုထိုက်သည်သာ။ တေန၊ ထိုသို့ ဆိုထိုက်ခြင်းကြောင့်။ အတီတံ ။ ပေ ။ အတီတံတိ၊ ဟူသော။ ယံ၊ အကြင် အဖြေစကားကို။ ဝဒေသိ၊ ဆို၏။ (တေ၊ သင်၏။ ဣဒံ၊ ဤစကားသည်။) မိစ္ဆာ၊ ပုဗ္ဗာပရဝိရောဓိဒေါသ မကင်းသဖြင့် မှားယွင်း၏။

ပန၊ သို့မဟုတ်။ အတီတံ ။ပေ။ အတီတံတိ၊ ဟူ၍။ နော စေ(ဝဒေသိ)၊ အကယ်၍ မဆိုလိုအံ့။ စ၊ ထိုသို့ မဆိုလိုလသော်။ ရေ၊ ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ။ အတီတံ ။ပေ။ နွာတီတံတိ၊ ဟူ၍။ နော ဝတ္တဗ္ဗေ ဝတ၊ သာ။ (အထ၊ ထိုသို့ မဆိုထိုက်ပါပဲလျက်။) တတ္ထ၊ ထိုပြဿနာ ၂-ရပ်၌။ အတီတံ ။ပေ။ နွာတီတံ(ဣတိ)၊ ဟူ၍။ ဝတ္တဗ္ဗေ ခေါ၊ သာ။ တေန၊ ကြောင့်။ အတီတံ ။ပေ။ အတီတံတိ၊ ဟူသော။ ယံ၊ ကို။ ဝဒေသိ၊ (တေ၊ ၏။ ဣဒံ၊ သည်။) မိစ္ဆာ၊ ၏။ [အနာဂတပြဿနာ ပရဝါဒီပက္ခ၌လည်း နည်းတူ ပေးပါ။]

ပဒသောဓနကထာ ပြီး၏။

သုတ္တသာဓန

၂၉၆။ အတီတံ၊ အတိတ်တရားသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ အနာဂတံ အတ္ထိ၊ ဣတိ၊ သို့။ န ဝတ္တဗ္ဗံ၊ မဆိုထိုက်သလော။ ဣတိ၊ ပရဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ ဘဂဝတာ ယံ ကိဉ္ဇိ ဘိက္ခဝေ ။ပေ။ ဝိညာဏက္ခန္ဓောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ နနု ။ပေ။

ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဘိက္ခဝေ တယော၊ ကုန်သော။ ဣမေ နိရုတ္တိပထာ၊ ဤ ထုတ်ဖော်ရွတ်ဆိုအပ်သော သဒ္ဒါ၏ အကြောင်းဖြစ်သော အနက်တို့သည်။ ဣမေ အဓိဝစနပထာ၊ ဤ အဓိဝစန၏ အကြောင်းဖြစ်သော အနက်တို့သည်။ ဣမေ ပညတ္တိပထာ၊ ဤ နာမည်ပညတ်၏ အကြောင်းဖြစ်သော အနက်တို့သည်။ ဝါ၊ တို့ကို။ အသံကိဏ္ဏာ၊ မစွန့်ပစ်အပ်ကုန်။ အသံကိဏ္ဏပုဗ္ဗာ၊ ရှေး၌လည်း မစွန့်ပစ်အပ်ကုန်။ န သံကိယန္တိ၊ ယခုလည်း မစွန့်ပစ်ဆဲ။ န သံကိ-

ယိသန္တိ၊ နောင်၌လည်း စွန့်ပစ် မစွန့်ပစ်အပ်ကုန်လတ္တံ့။ ဝိညူဟိ၊ ပညာရှိ ဖြစ်ကုန်သော။ သမဏေဟိ၊ သမဏာတို့သည်၌ရင်း။ ဗြာဟ္မဏေဟိ၊ ဗြာဟ္မဏတို့ သည်ရင်း။ အပ္ပဋိကုဋ္ဌော၊ မတားမြစ်အပ်ကုန်။ ကတမေ တယော၊ ဘိက္ခဝေ ယံ ရူပံ၊ သည်။ အတီတံ၊ လွန်ပြီ။ နိရုဒ္ဓံ၊ ချုပ်ပြီ။ ဝိဂတံ၊ ကင်းပြီ။ ဝိပရိဏတံ၊ ဖောက်ပြန်ပြီ။ တဿ၊ ထိုရူပ်၏။ အဟောသိတိ၊ ဟူသော။ သခ်္ခါ၊ ပြောဆို အပ်သော အမည်သည်။ (အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီ။) တဿ၊ ၏။ အဟောသိတိ၊ ဟူသော။ သမညာ၊ ကောင်းစွာ အသိအမှတ် ပြုအပ်သော အမည်သည်။ (အဟောသိ၊) တဿ၊ ၏။ အဟောသိတိ၊ ဟူသော။ ပညတ္တိ၊ အပြားအားဖြင့် သိစေတတ်သော ပညတ်သည်။ (အဟောသိ၊) တဿ၊ ထို အတိတ်ရူပ်၏။ အတ္ထိတိ၊ ဟူသော။ သခ်္ခါ၊ သည်။ န (ဟောတိ၊) တဿ ဘဝိဿတိတိ သခ်္ခါ န (ဟောတိ) ။ပေ။

ဘိက္ခဝေ, ယံ ရူပံ၊ သည်။ အဇာတံ၊ ဖြစ်ပြီးမဟုတ်။ အပါတုဘူတံ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပြီး မဟုတ်။ တဿ၊ ထိုရူပ်၏။ ဘဝိဿတိတိ သခ်္ခါ (ဟောတိ) ။ပေ။ ဘိက္ခဝေ, ယံ ရူပံ၊ သည်။ ဇာတံ၊ ဖြစ်၏။ ပါတုဘူတံ၊ ထင်ရှား ဖြစ်၏။ တဿ၊ ထိုရူပ်၏။ အတ္ထိတိ သခ်္ခါ (ဟောတိ) ။ပေ။ အတ္ထိတိ ပညတ္တိ (ဟောတိ) ။ပေ။ ဘိက္ခဝေ, အဟေတုကဝါဒါ၊ အဟေတုကဝါဒရှိကုန်သော။ အကိရိယဝါဒါ၊ အကိရိယဝါဒရှိကုန်သော။ နတ္ထိကဝါဒါ၊ နတ္ထိကဝါဒ ရှိကုန်သော။ ဥက္ကလာ၊ ဥက္ကလဇနပုဒ်၌ နေကုန်သော။ ယေ ပိ တေ ဝဿ ဘညာ၊ အကြင်ဝဿနှင့် ဘညတို့သည်လည်း။ (သန္တိ)။ တေပိ၊ ထိုဝဿနှင့် ဘညတို့သည်သော်မှလည်း။ တယော၊ ကုန်သော။ ဣမေ နိရုတ္တိပထေ၊ ဤ ထုတ်ဖော်ပြောဆိုအပ်သော သဒ္ဒါ၏ အကြောင်းဖြစ်သော အနက်တို့ကို။ ဣမေ အဓိဝစနပထေ၊ တို့ကို။ ဣမေ ပညတ္တိပထေ၊ တို့ကို။ ဂရဟိတဗ္ဗံ (ဂရဟိတဗ္ဗေ)၊ ကဲ့ရဲ့ထိုက်ကုန်၏ ဟူ၍။ န အမညိ်သု၊ မမှတ်ထင်ကုန်။ ပဋိက္ကောသိတဗ္ဗံ (ပဋိက္ကောသိတဗ္ဗေ)၊ တားမြစ်ထိုက်ကုန်၏ ဟူ၍။ န အမညိ်သု၊ ကုန်။ တံ၊ ထိုသို့ မမှတ်ထင်ခြင်းသည်။ ကိဿ ဟေတု၊ နည်း။ နိန္ဒာ ဃဋ္ဋန ဗျာရောသ ဥပါရမ္ဘဘယာ၊ ကဲ့ရဲခြင်းမှ ကြောက်ခြင်း, ထိခိုက် နှိပ်စက်ခြင်းမှ ကြောက်ခြင်း, အပြစ်တင်ခြင်းမှ ကြောက်ခြင်း, ချုပ်ချယ် စော်ကားခြင်းမှ ကြောက်ခြင်းကြောင့်တည်း။ ခန္ဓသံယုတ်,မဇ္ဈိမပံ,ဥပယဝဂ်, နိရုတ္တိပထသုတ်။ [ကထာဝတ္ထုစာအုပ်တို့၌ "ဃဋ္ဋန"ပုဒ် မပါ။] ဣတိ ဝုတ္တံ နနု ။ပေ။

အာယသ္မာ ဖဂ္ဂုနော၊ သည်။ ဘဂဝန္တံ ဧတံ အဝေါစ နနု၊ လော။ (ကိံ) ဘန္တေ, ယေန စက္ခုနာ၊ အကြင် ပုဗ္ဗေနိဝါသဉာဏ်စက္ခုဖြင့်။ အတီတေ၊ လွန်လေပြီးကုန်သော။ ပရိနိဗ္ဗုတေ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်စံပြီးကုန်သော။

ဆိန္နပပဥ္စေ၊ ဖြတ်အပ်ပြီးသော သံသရာကို ခဲ့ဖြတ်တတ်သော တဏှာ ရှိကုန်သော။ ဆိန္နဝဋ္ဋမေ၊ ဖြတ်အပ်ပြီးသော တဏှာ တည်းဟူသော သံသရာလမ်းရှိကုန်သော။ ပရိယာဒိန္နဝုဋ္ဌေ၊ ထက်ဝန်းကျင် ယူအပ်ပြီး ကုန်ခန်းစေအပ်ပြီးသော ဝဋ်ဒုက္ခရှိကုန်သော။ သဗ္ဗဒုက္ခဝိတိဝတ္တေ၊ အလုံးစုံသော ဒုက္ခတို့ကို လွန်ပြီးကုန်သော။ ဗုဒ္ဓေ၊ တို့ကို။ ပညာပယမာနော၊ အပြားအားဖြင့် သိစေလသော်။ ပညာပေယျ၊ အပြားအားဖြင့် သိစေရာ၏။ တံ စက္ခု၊ သည်။ အတ္ထိ နုခေါ၊ ရှိပါသလော။ ဣတိ(အဝေါစ) ။ပေ။ [သောတန့ဉ် ဃာနကို မြုပ်ထားသည်။] သာ ဇိဝှါ အတ္ထိ နု ။ပေ ။ [ကာယကို မြုပ်ထားသည်။] သော မနော အတ္ထိ နု။ ဣတိ(အဝေါစ) ။ပေ။ ဣတိ ဝုတ္တံ နနု ။ပေ။

အာယသ္မာ နန္ဒကော ဧတံ အဝေါစ နနု (ကိံ၊) ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ လောဘော၊ သည်။ အဟု၊ ပြီ။ တံ၊ ထို လောဘသည်။ အကုသလံ၊ သည်။ အဟု၊ ပြီ။ သော၊ ထို လောဘသည်။ တေရဟိ၊ ယခုအခါ၌။ နတ္ထိ၊ မရှိတော့။ ဣဒ္ဓေတံ၊ ဤသို့ မရှိခြင်းသည်။ ကုသလံ၊ ကောင်း၏ ။ပေ ။ [တိကဂုတ္တရဒုတိယပံ, ၂-၀၈, ၆-သုတ်။] ဣတိ ဝုတ္တံ နနု ။ပေ။

ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဘိက္ခဝေ, ကဗ္ဗဋိကာရေ အာဟာရေ၊ ကဗ္ဗဋိကာရ အာဟာရ၌။ ရာဂေါ၊ တပ်မက်ခြင်းသည်။ ဧစ အတ္ထိ၊ အံ့။ နန္ဒီ၊ နှစ်သက်ခြင်းသည်။ ဧစ အတ္ထိ၊ အံ့။ တဏှာ၊ တောင့်တခြင်းသည်။ ဧစ အတ္ထိ၊ အံ့။ တတ္ထ၊ထို တေဘူမက ဝဋ်ဒုက္ခ၌။ ပတိဋ္ဌိတံ၊ တည်သော။ ဝိညာဏံ၊ အဘိသင်္ခါရ ဝိညာဏ်သည်။ ဝိရူဠှံ၊ စည်ပင်၏။ [အတိတ်အကြောင်းကို ဟောတော်မူသည်။] ယတ္ထ၊ အကြင် တေဘူမက ဝဋ်ဒုက္ခ၌။ ပတိဋ္ဌိတံ၊ သော။ ဝိညာဏံ၊ သည်။ (ဧစ) ဝိရူဠှံ၊ အကယ်၍ စည်ပင်အံ့။ (ဧဝံ သတိ) တတ္ထ၊ ထို တေဘူမက ဝဋ်ဒုက္ခ၌။ နာမရူပဿ၊ နာမ်ရုပ်၏။ အဝက္ကန္တိ၊ သက်ရောက်ခြင်းသည် (အကျိုးအဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်ခြင်းသည်)။ အတ္ထိ၊ ၏။ [ကဗ္ဗဋိကာရဟာရ, အဘိသင်္ခါရ ဝိညာဏ်တို့နှင့် နာမ်ရုပ်တို့၏ အစပ်ကို ဟောတော်မူသည်။] ယတ္ထ၊ အကြင် တေဘူမက ဝဋ်ဒုက္ခ၌။ နာမ ရူပဿ အဝက္ကန္တိ (ဧစ) အတ္ထိ၊ (ဧဝံ သတိ) တတ္ထ၊ ထို တေဘူမက ဝဋ်ဒုက္ခ၌။ သင်္ခါရာနံ၊ ပစ္စုပ္ပန် အကြောင်း ဖြစ်သော တဏှာ ဥပါဒါန် ကမ္မဘဝဟူသော သင်္ခါရတို့၏။ ဝုဒ္ဓိ၊ တိုးပွါးခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ [နာမ်ရုပ် သဠာယတန ဖဿ ဝေဒနာတို့နှင့် သင်္ခါရတို့၏ အစပ်ကို ဟောတော်မူသည်။] ယတ္ထ၊ အကြင် တေဘူမက ဝဋ်ဒုက္ခ၌။ သင်္ခါရာနံ ဝုဒ္ဓိ (ဧစ) အတ္ထိ၊ (ဧဝံ သတိ) တတ္ထ၊ ထို တေဘူမကဝဋ်ဒုက္ခ၌။ အာယတိံ၊ နောင်အခါ၌။ ပုနဗ္ဘဝါဘိနိဗ္ဗတ္တိ၊ တဖန် ဘဝသစ်၌ ဖြစ်ရခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ယတ္ထ၊ အကြင် ပစ္စုပ္ပန်သင်္ခါရ ဟူသော အကြောင်းသည်။ (သတိ၊ သော်။) အာယတိံ ပုနဗ္ဘဝါဘိနိဗ္ဗတ္တိ (ဧစ) အတ္ထိ၊ (ဧဝံ သတိ) တတ္ထ၊

သည်။ (သတိ၊ သော်။) အာယတိံ၊ ၌။ ဇာတိ ဇရာ မရဏံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ [ပစ္စုပ္ပန်အကြောင်းနှင့် အနာဂတ်အကျိုးတို့၏ အစပ်ကို ဟောတော်မူ သည်။] ဘိက္ခဝေ တံ၊ ထို ဇာတိ ဇရာ မရဏ၏ အကြောင်း ဖြစ်သော သန်ါရကို။ သသောကံ(ဣတိ)၊ ဝမ်းနည်းခြင်းနှင့်တကွ ဖြစ်၏ ဟူ၍။ သရဇံ (ဣတိ)၊ ကိလေသာ ဟူသော မြူနှင့်တကွ ဖြစ်၏ ဟူ၍။ [ပါဋ္ဌိတော်ရင်း၌ "သဒရံ၊ ပူလောင်ခြင်းနှင့်တကွ ဖြစ်၏ ဟူ၍" ဟု ရှိ၏။] သဥပါယာသံ ဣတိ၊ ပြင်းစွာ ပင်ပန်းခြင်းနှင့်တကွ ဖြစ်၏ ဟူ၍။ ဝဒါမိ၊ ဟောတော်မူ၏။ ဖသော၊ ဖဿဖြစ်သော ။ပေ။ မနောသဉ္ဇေတနာယ၊ မနောသဉ္ဇေတနာဟူသော ။ပေ။ ဝိညာဏေ၊ ဝိညာဏ်ဟူသော ။ပေ။ ဝဒါမိ၊ [နိဒါနသံယုတ်, မဟာဝဂ်, အတ္ထိ ရာဂသုတ်။] ဣတိ ဝုတ္တံ နနု ။ပေ။

သုတ္တသာဓန ပြီး၏။

သဗ္ဗမတ္ထိတိကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-အတီတကွန္ဓာဒိကထာ

၁-န သုတ္တသာဓန

၂၉၇။ အတီတံ၊ အတိတ်တရားသည်။ ခန္ဓာ၊ ခန္ဓာတို့လော။ ဣတိ၊ ပရဝါဒီ မေး၏ ။ပေ။ အတီတံ၊ သည်။ ခန္ဓာ၊ တို့လော။ ဓာတု၊ ဓာတ်လော။ အာယတနံ၊ အာယတနလော ။ ပေ ။ ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ ပစ္စုပ္ပန်တရားသည်။ ခန္ဓာ၊ တို့လော။ ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ လော ။ပေ။ ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ ပစ္စုပ္ပန် ဖြစ်သော။ ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ ခန္ဓော၊ ခန္ဓာလော။ ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ သော။ ရူပံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ လော ။ပေ။ [သုတ္တသာဓန အနက် လွယ်ပြီ။]

န သုတ္တသာဓန ပြီး၏။

အတီတကွန္ဓာဒိကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-ကေစ္စံအတ္ထိတိကထာ

၁-အတီတာဒိကေစ္စကထာ

၂၉၉။ အတီတံ၊ အတိတ်တရားသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိသလော။ ဣတိ၊ သက ဝါဒီ မေး၏။ ကေစ္စံ၊ အချိုသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ကေစ္စံ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ပရဝါဒီ ဖြေ၏။ ကေစ္စံ၊ သည်။ နိရုဒ္ဓံ၊ ချုပ်ပြီလော။ ကေစ္စံ၊ သည်။ န နိရုဒ္ဓံ၊ မချုပ်သေးသလော ။ပေ။ ကေစ္စံ ဝိဂတံ၊ ကင်းပြီးလော။ ကေစ္စံ

အဝိဂတံ၊ မကင်းသေးသလော ။ပေ။ အတ္ထင်္ဂတံ၊ ချုပ်ခြင်းသို့ ရောက်ပြီလော။ နအတ္ထင်္ဂတံ၊ ချုပ်ခြင်းသို့ မရောက်သေးသလော။ အဗ္ဘတ္ထင်္ဂတံ၊ ရှေးရှုချုပ်ခြင်းသို့ ရောက်ပြီလော။ နအဗ္ဘတ္ထင်္ဂတံ၊ ရှေးရှုချုပ်ခြင်းသို့ မရောက်သေးသလော ။ပေ။

အတီတာ၊ အတိတ်တရားတို့သည်။ အဝိပက္ကဝိပါကာ၊ မရင့်ကျက်သေးသော အကျိုးရှိကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ကေစ္စေ၊ အချို့တို့သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိကုန်သလော။ ကေစ္စေ၊ တို့သည်။ နတ္ထိ၊ ကုန်သလော။ ပေ။ အတီတာ၊ တို့သည်။ အဝိပါကာ၊ အကျိုးမရှိကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ကေစ္စေ အတ္ထိ။ ကေစ္စေ နတ္ထိ ။ပေ။

ကိံ၊ အဘယ်•အတိတ်တရားသည်။ အတ္ထိ၊ နည်း။ ကိံ နတ္ထိ၊ နည်း။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အတီတာ၊ကုန်သော။ အဝိပက္ကဝိပါကာ၊ကုန်သော။ တေ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အတ္ထိ၊ ကုန်၏။ အတီတာ၊ ဝိပက္ကဝိပါကာ၊ ရင့်ကျက်ပြီးသော အကျိုးရှိကုန်သော။ တေ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိကုန်။ ဣတိ၊ ပရဝါဒီ ဖြေ၏။

အတီတာ၊ ကုန်သော။ အဝိပက္ကဝိပါကာ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ နိရုဒ္ဓါ၊ ချုပ်ပြီးကုန်ပြီ။ တေ၊ ထို တရားတို့သည်။ အတ္ထိ၊ လော ။ပေ။

၂-အနာဂတာဒိကေစ္စကထာ

၃၀၀။ အနာဂတံ အတ္ထိ။ ပေ ။ ကေစ္စံ၊ အချို့သည်။ဇာတံ၊ ဖြစ်ပြီလော။ ကေစ္စံ၊ သည်။ အဇာတံ၊ ဖြစ်ပြီ မဟုတ်သလော။ ကေစ္စံ သဉ္ဇာတံ၊ ကောင်းစွာ ဖြစ်ပြီလော။ ပေ ။ အသဉ္ဇာတံ၊ ကောင်းစွာ ဖြစ်ပြီ မဟုတ်သလော။ ပေ ။ နိဗ္ဗတ္တံ၊ ဖြစ်ပြီလော။ ပေ ။

အနာဂတာ၊ အနာဂတ် ဖြစ်ကုန်သော။ ဥပပါဒိနော၊ မချုတ်ဖြစ်လတ္တံ့ ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ကေစ္စေ၊ အချို့တို့သည်။ အတ္ထိ၊ လော။ ကေစ္စေ နတ္ထိ။ ပေ ။

အနာဂတာ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ ဥပပါဒိနော၊ ကုန်သော။ တေ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အတ္ထိ၊ ကုန်၏။ အနာဂတာ၊ တို့သည်။ အနုပပါဒိနော၊ မချုတ်ဖြစ်လတ္တံ့ မဟုတ်ကုန်သော။ တေ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ နတ္ထိ၊ ကုန်။ ပေ ။

အနာဂတာဒိကေစ္စကထာ ပြီး၏။

ကေစ္စံအတ္ထိတိကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၈-သတိပဋ္ဌာနကထာ

၃၀၁။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သတိပဋ္ဌာနာ၊ သတိပဋ္ဌာန် တို့မည်သလော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီမေး၏။ အာမန္တာ၊ သဗ္ဗေ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သတိ၊ သတိ မည်သလော။ ပေ ။ သတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေါ၊ သတိမ္မောဇ္ဈင် မည် သလော။ ကောယနုမဂ္ဂေါ၊ တကြောင်းတည်းသော လမ်းဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်သို့ သွားကြောင်းလမ်းလော။ ခယဂါမိ၊ ကိလေသာတို့၏ ကုန်ကြောင်း နိဗ္ဗာန် သို့ သွားတတ်သလော။ ဗောဓဂါမိ၊ သစ္စာ ၄-ပါး တို့ကို သိလျက် သွား တတ်သလော။ အပစယဂါမိ၊ ဝဋ်ဒုက္ခကို ဖျက်ဆီးလျက် သွားတတ်သလော။ အနာသဝါ၊ အာသဝေါ မဟုတ်သော လောကုတ္တရာ တရားတို့လော။ အသံယောဇနိယာ၊ သံယောဇဉ်၏ အာရုံ မဟုတ်သော လောကုတ္တရာ တရား တို့လော။ အဂန္ထနိယာ၊ ဂန္ထ၏ အာရုံမဟုတ်သော လောကုတ္တရာ တရားတို့ လော။ အနောဃနိယာ၊ ဩဃ၏ အာရုံ မဟုတ်သော လောကုတ္တရာ တရား တို့လော။ အယောဂနိယာ၊ ယောဂ၏ အာရုံ မဟုတ်သော လောကုတ္တရာ တရားတို့လော။ အနီဝရဏိယာ၊ နီဝရဏ၏ အာရုံ မဟုတ်သော လောကုတ္တရာ တရားတို့လော။ အပရာမဋ္ဌာ၊ တဏှာ ဒိဋ္ဌိတို့သည် မှားသောအားဖြင့် မသုံးသပ် အပ်သော လောကုတ္တရာ တရားတို့လော။ အနုပါဒါနိယာ၊ ဥပါဒါန်၏စီးပွါး မဟုတ်သော လောကုတ္တရာ တရားတို့လော။ အသံကိလေသိကာ၊ သံကိလေ သတရား၏ အာရုံမဟုတ်သော လောကုတ္တရာ တရားတို့လော။ သဗ္ဗေ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဗုဒ္ဓါနုဿတိ၊ ဗုဒ္ဓါနုဿတိလော။ ပေ ။ ဥပသမာနုဿတိ၊ လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။

သတိ၊ သတိသည်။ သတိပဋ္ဌာနာ၊ သတိပဋ္ဌာန် မည်သလော။ သာ စ၊ ထို သတိပဋ္ဌာန် သည်လည်း။ သတိ၊ သတိ မည်သလော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ စက္ခာယတနံ၊ သည်။ သတိပဋ္ဌာနံ၊ လော။ တဉ္စ၊ ထို သတိပဋ္ဌာန် သည်လည်း။ သတိ၊ လော။ ပေ ။

၃၀၂။ သဗ္ဗေ ဓမ္မေ၊ တို့ကို။ အာရမ္ဘ၊ အာရုံပြု၍။ သတိ၊ သည်။ သန္တိဋ္ဌတိ နန္နု၊ လော။ ဣတိ၊ ပရဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ။ ပေ ။ သဗ္ဗံ ဓမ္မံ အာရမ္ဘ ဖဿော၊ သည်။ သန္တိဋ္ဌတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗေ ဓမ္မာ ဖဿပဋ္ဌာနာ၊ ဖဿပဋ္ဌာန်တို့ မည်သလော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။ သဗ္ဗေ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ဥပဋ္ဌိတသတိနော၊ ကပ်၍ တည်သော သတိရှိ ကုန်သလော။ သတိယာ၊ နှင့်။ သမန္နာဂတာ၊ ကုန်သလော။ သတိယာ၊ သည်။ သမောဟိတာ၊ ပေါင်းစု၍ ထားအပ် ကုန်သလော။ သဗ္ဗေသံ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ သတိ၊ သည်။ ပစ္စုပဋ္ဌိတာ၊ ရှေးရှု ကပ်၍ တည်သလော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ ပေ ။

၃၀၃။ ဘိက္ခဝေ, ယေ၊ အကြင် သူတို့သည်။ ကာယဂတာသတိံ၊ ကာယဂတာသတိကို။ နု ပရိဘုဉ္ဇန္တိ၊ မသုံးဆောင်ကြကုန်။ တေ၊ တို့သည်။ အမတံ၊ အမြိုက်နိဗ္ဗာန်ကို။ နု ပရိဘုဉ္ဇန္တိ၊ ကုန်။ ပေ ။ ဣတိ ဝုတ္တံ နနု။ ပေ ။ သဗ္ဗေ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ကာယဂတာသတိံ၊ ကို။ ပရိဘုဉ္ဇန္တိ၊ သလော။ ပဋိလဘန္တိ၊ ရကုန်သလော။ အာသေဝန္တိ၊ အဖန်ဖန် မှီဝဲ ကုန်သလော။ ဘာဝေန္တိ၊ မိမိသန္တာန်၌ ဖြစ်ကုန်သလော။ ဗဟုလီကရောန္တိ၊ ကြိမ်ဖန်များစွာ အလေ့အလာ ပြုကုန်သလော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ ပေ ။

ဘိက္ခဝေ, စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ ယဒိဒံ (ယေ+ဣဓမ) သတိ့ပဋ္ဌာနာ၊ အကြင် သတိပဋ္ဌာန်တို့သည်။ (သန္တိ၊) အယံ၊ ဤ သတိပဋ္ဌာန် ၄-ပါးသည်။ သတ္တာနံ၊ တို့၏။ ဝိသုဒ္ဓိယာ၊ အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်ခြင်းငှါ၊ သောကပရိ-ဒေဝါနံ၊ တို့ကို။ သမတိက္ကမာယ၊ ကောင်းစွာ လွန်မြောက်ခြင်းငှါ။ ဒုက္ခ-ဒေါမနဿာနံ၊ တို့၏။ အတ္ထင်္ဂမာယ၊ ချုပ်ခြင်းသို့ ရောက်ခြင်းငှါ။ ဉာယဿ၊ အရိယာမဂ်ကို။ အဓိဂမာယ၊ သိခြင်းငှါ။ နိဗ္ဗာနဿ၊ ကို။ သစ္ဆိကိရိယာယ၊ မျက်မှောက် ပြုခြင်းငှါ။ ကောယနော၊ တကြောင်းတည်းသော လမ်းဖြစ်သော။ မဂ္ဂေါ၊ လမ်းတည်း။ ဣတိ ဝုတ္တံ နနု။ ပေ ။ သဗ္ဗေ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ကောယနမဂ္ဂေါ၊ တကြောင်းတည်းသော နိဗ္ဗာန်သွားကြောင်းလမ်း ဖြစ်သလော။ ပေ။

ဘိက္ခဝေ, စက္ကဝတ္တိဿ၊ စကြာရတနာကို လည်စေနိုင်သော။ ရညော၊ ၏။ ပါတုဘာဝေါ၊ ထင်ရှား ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ သတ္တန္နံ ရတနာနံ၊ တို့၏။ ပါတုဘာဝေါ ဟောတိ။ ကတမေသံ သတ္တန္နံ၊ တို့၏နည်း။ စက္ကရတနဿ၊ စကြာရတနာ၏။ ပါတုဘာဝေါ ဟောတိ။ ဟတ္ထိရတနဿ၊ ဆင်ပျံတော်ရတနာ၏။ ပေ ။ အဿရတနဿ၊ မြင်းပျံတော်ရတနာ၏။ ပေ ။ မဏိရတနဿ၊ ပတ္တမြားရတနာ၏။ ပေ ။ ဣတ္ထိရတနဿ၊ မိဖုယားရတနာ၏။ ပေ ။ ဂဟပတိ-ရတနဿ၊ သူကြွယ်ရတနာ၏။ ပေ ။ ပရိဏာယကရတနဿ၊ သားတော်ကြီး ရတနာ၏။ ပေ ။ ဘိက္ခဝေ, အရဟာတော၊ သော။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ၊ သော။ တထာဂတဿ၊ ၏။ ပါတုဘာဝေါ၊ ကြောင့်။ သတ္တန္နံ ဗောဇ္ဈင်္ဂရတနာနံ၊ ဗောဇ္ဈင်ရတနာတို့၏။ ပါတုဘာဝေါ ဟောတိ။ ပေ ။ ဣတိ ဝုတ္တံ နနု။ ပေ ။ အရဟာတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ တထာဂတဿ၊ ၏။ ပါတုဘာဝေါ၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗေ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သတိသမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂရတနာဝ၊ သတိသမ္ဗောဇ္ဈင် ရတနာ တို့ချည်းသာ။ ဟောန္တိ၊ လော။ ပေ ။ သဗ္ဗေ ဓမ္မာ သတိပဋ္ဌာနာ၊ တို့မည် သလော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ။ ပေ ။

သတိပဋ္ဌာနကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၉–ဟေဝတ္ထိကထာ

၃၀၄။ အတိတံ၊ အတိတ်တရားသည်။ အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ ဟေဝံ၊ ဤသို့ (အတိတ် ရုပ်စသည်တို့၏ အဖြစ်ဖြင့်)။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဟေဝံ၊ ဤသို့ (အနာဂတ်ပစ္စုပ္ပန်တို့၏ အဖြစ်ဖြင့်)။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ပရဝါဒီ ဖြေ၏။ သေဝ၊ ထို အတိတ်သည်ပင်။ အတ္ထိ၊ ရှိသည် မဟုတ်သလော။ သေဝ၊ ထို အတိတ်သည်ပင်။ နတ္ထိ၊ မရှိသည် မည်သလော။ ဣတိ၊ နှ ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။ [ဤ ပြဿနာကို ပြန်၍ မေးသောအခါ "အာမန္တာ" ဟု ဝန်ခံ၏။....] အတ္ထဋ္ဌော၊ ရှိသည်၏ အဖြစ် ဟူသော သဘောသည်။ နတ္ထဋ္ဌော၊ မရှိသည်၏ အဖြစ် ဟူသော သဘောလော။ နတ္ထဋ္ဌော၊ သည်။ အတ္ထဋ္ဌော၊ လော။ အတ္ထိဘာဝေါ၊ ရှိသည်၏ အဖြစ်သည်။ နတ္ထိဘာဝေါ၊ မရှိသည်၏ အဖြစ် လော။ နတ္ထိဘာဝေါ၊ သည်။ အတ္ထိဘာဝေါ၊ လော။ အတ္ထိတိ ဝါ၊ ရှိ၏ ဟူ၍သော်၎င်း။ နတ္ထိတိ ဝါ၊ သော်၎င်း။ နတ္ထိတိ ဝါ၊ သော်၎င်း။ အတ္ထိတိ ဝါ၊ သော်၎င်း။ ဧသေ၊ ဤ ရှိသော သဘောသည်။ သေ၊ ထို မရှိသော သဘောလော။ (တနည်း) ဧသေ၊ ဤ မရှိသော သဘောသည်။ သေ၊ ထို ရှိသော သဘောလော။ ဧကဋ္ဌေ၊ တူသော အနက် ရှိသလော။ သမေ၊ တူသလော။ သမဘာဂေ၊ တူသော အဖို့ရှိသလော။ တဇ္ဇာတေ၊ ထို ရှိသော သဘောသည် မရှိသော သဘော ဖြစ်သလော။ ဝါ၊ ထို မရှိသော သဘောသည် ရှိသော သဘော ဖြစ်သလော။ ဣတိ၊ နှ ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။ [အနာဂတပြဿနာ, ပစ္စုပ္ပန္နပြဿနာတို့ တူပြီ။]

၃၀၅။ အတိတံ၊ အတိတ်သည်။ ဟေဝံ အတ္ထိ၊ လော။ ဟေဝံ နတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ ကိန္တိ၊ အာဘယ်သို့လျှင်။ အတ္ထိ၊ နည်း။ ကိန္တိ၊လျှင် ။နတ္ထိ၊ နည်း။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အတိတံ၊ အတိတ်သည်။ အတိတံတိ၊ အတိတ်ဟူ၍။ ဟေဝံ၊ ဤ အခြင်းအရာ အားဖြင့်။ အတ္ထိ၊ ၏။ အတိတံ၊ သည်။ အနာဂတံတိ၊ ဟူ၍။ ဟေဝံ၊ အားဖြင့်။ နတ္ထိ၊မရှိ။ အတိတံ၊ သည်။ ပစ္စုပ္ပန္နံတိ၊ ဟူ၍။ ဟေဝံ၊ အားဖြင့်။ နတ္ထိ၊ ဣတိ၊ ပရဝါဒီ ဖြေ။ ပေ ။

ဟေဝတ္ထိကထာ နိဋ္ဌိတာ။

(ဣဒံ၊ ဤဆိုအပ်လတ္တံ့ကား) တဿ၊ ထို မဟာဝဂ်၏။ ဥဒ္ဒါနံ၊ ဥဒ္ဒါန်း တည်း။

ဥပလဇ္ဈော၊ ဥပလဇ္ဈတိ ပုဒ်ဖြင့် ဟောအပ်ရာ ပုဂ္ဂလကထာဌာန်း။ ပရိဟာနိ၊ ပရိဟာနိကထာဌာန်း။ ဗြဟ္မစရိယဝါသော၊ ဗြဟ္မစရိယဝါသ

ကထာ (ဗြဟ္မစရိယကထာ) ၎င်း။ သြဓိသော၊ သြဓိသောကထာဂုဏ်း။ ပရိညာကာမရာဂပပဟာနံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်စသည်ကို သိလသော် ကာမရာဂကို ပယ်ခြင်းကို ဟောတော်မူအပ်ရာ ဇဟတိကထာဂုဏ်း။ သဗ္ဗမတ္ထိ-၀ါဒေါ၊ အစဉ် သဗ္ဗမတ္ထိ ဟူသော ပုစ္ဆာကို ဟောတော်မူအပ်ရာ သဗ္ဗမတ္ထိတိကထာဂုဏ်း။ အာယတနံ၊ အာယတန စသည်ကို ဟောတော်မူအပ်ရာ အတီတကွန္ဓာဒိကထာဂုဏ်း။ သုဘဂေါ်၊ ကောင်းစွာ ဝေဖန်အပ်သော။ အတီတာနာဂတော၊ အတိတ်အနာဂတ် ရှိရာ ကေစ်အတ္ထိတိကထာဂုဏ်း။ သဗ္ဗေ ဓမ္မာ သတိပဋ္ဌာနာ၊ အစဉ် သဗ္ဗေ ဓမ္မာသတိပဋ္ဌာနာ ဟူသော ပုစ္ဆာရှိသော သတိပဋ္ဌာနကထာဂုဏ်း။ ဟေဝတ္ထိ ဟေဝနတ္ထိ၊ ဟေဝတ္ထိ ဟေဝံ နတ္ထိ ဟူသော ပရ၀ါဒီ၏ အဖြေရှိသော ဟေဝတ္ထိကထာဂုဏ်းတည်း။ ဤတိ၊ မဟာ၀ဂ် အပြီးတည်း။

မဟာ၀ဂ္ဂေါ (နိဋ္ဌိတော)။

၂-ဒုတိယဝဂ်

(၁၀) ၁-ပရူပဟာရကထာ

၃၀၇။ အရဟတော၊ ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်၏။ အသုစိ၊ မစင်ကြယ်သော။ သုက္ကဝိသဋ္ဌိ၊ သုက်လွတ်ခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ အရဟတော၊ ၏။ ရာဂေါ၊ သည်ဌင်း။ ပေ ။ ကာမစ္ဆန္ဒနီဝရဏံ၊ သည်ဌင်း။ အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ စစ်၏။ နော ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။

ပုထုဇ္ဇနဿ၊ ၏။ အသုစိ သုက္ကဝိသဋ္ဌိ အတ္ထိ၊ လော။ တဿ၊ ထို ပုထုဇဉ်၏။ ရာဂေါ။ ပေ ။ ကာမစ္ဆန္ဒနီဝရဏံ, အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ အရဟတော၊ ၏။ အသုစိ သုက္ကဝိသဋ္ဌိ အတ္ထိ၊ လော။ တဿ၊ ထို ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ရာဂေါ။ ပေ ။ ကာမစ္ဆန္ဒနီဝရဏံ အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ စစ်၏။ နော ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။

အရဟတော အသုစိ သုက္ကဝိသဋ္ဌိ, အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ အိမ်း။ ကေနဋ္ဌေန၊ အဘယ် အကြောင်းကြောင့်နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ မေးအံ့။ ဟိ (ယသ္မာ)၊ ကြောင့်။ (ဟန္ဒသည် ဆုံးဖြတ်ခြင်းကို ထုန်းပြသော နိပါတ်တည်း။) မာရကာယိကာ၊ မာရ်နတ်၏ အသင်းအပင်းဌ် ဖြစ်ကုန်သော။ ဒေဝတာ၊ တို့သည်။ အရဟတော၊ ၏။ အသုစိ၊ သော။ သုက္ကဝိသဋ္ဌိ၊ သုက်လွတ်ခြင်းကို။ ဥပသံဟရန္တိ၊ ကပ်၍ ဆောင်ပြ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ ပရဝါဒီ ဖြေ၏။

မာရကာယိကာ။ ပေ ။ ဥပသံဟရန္တိ၊ လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ မာရကာယိကာနံ ဒေဝတာနံ၊ တို့၏။ အသုစိ သုက္ကဝိသဋ္ဌိ အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ စစ်။ နော ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။

မာရကာယိကာ။ ပေ ။ ဥပသံဟရန္တိတိ၊ အာမန္တာ၊ မာရကာယိကာ ဒေဝတာ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ အသုစိ သုက္ကဝိသဋ္ဌိ၊ ကို။ ဥပသံဟရန္တိ၊ လော။ အညေသံ၊ မိမိမှ တပါး အခြား သူတို့၏။ အသုစိ သုက္ကဝိသဋ္ဌိ ဥပသံဟရန္တိ၊ လော။ တဿ၊ ထို ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်၏။ အသုစိ သုက္ကဝိသဋ္ဌိ ဥပသံဟရန္တိ၊ လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ စစ်၏။ နော ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။

မာရကာယိကာ ဒေဝတာ အတ္တနော၊ ၏။ အသုစိ သုက္ကဝိသဋ္ဌိ နေဝ ဥပသံဟရန္တိ၊ ကပ်၍ ဆောင်ပြသည်လည်း မဟုတ် ကုန်သလော။ အညေသံ

အသုစိ သုက္ကဝိဿဋ္ဌိ နု ဥပသံဟရန္တိ၊ ကပ်၍ ဆောင်ပြသည်လည်း မဟုတ်ကုန်သလော။ တဿ အသုစိ သုက္ကဝိဿဋ္ဌိ နု ဥပသံဟရန္တိ၊ ကပ်၍ ဆောင်ပြသည်လည်း မဟုတ်ကုန် သလော။ ဣတိ၊ သကဝါဒိ မေးဏ်။ အာမန္တာ။ ပေ ။

မာရကာယိကာ။ ပေ ။ ဥပသံဟရန္တိတိ၊ အာမန္တာ၊ လောမကူပေဟိ၊ မွေးညှင်းတွင်းတို့ဖြင့်။ ဥပသံဟရန္တိ၊ လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒိ မေးဏ်။ နု ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။

၃၀၈။ မာရကာယိကာ။ ပေ ။ ဥပသံဟရန္တိတိ၊ အာမန္တာ၊ အိမ်း။ ကိံကာရဏာ၊ အဘယ် အကြောင်းကြောင့်နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ မေးအံ့။ ဟိ (ယသ္မာ)၊ ကြောင့်။ (ဟန္ဒ၊) ဝိမတိံ၊ ယုံမှားခြင်းကို။ ဂါဟယိဿာမိ၊ ယူစေအံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့ ကြံမိသောကြောင့်တည်း။ဣတိ၊ ပရဝါဒိ ဖြေ၏။ပေ။

အရဟတော၊ ၏။ ဝိမတိ အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒိ မေး၏။ အာမန္တာ၊ အရဟတော၊ ၏။ သတ္ထရိ၊ မြတ်စွာဘုရား၌။ ဝိမတိ အတ္ထိ၊ လော။ ပေ ။ ဣဒပ္ပစ္စယတာပဋိစ္စသမုပ္ပန္နေသု ဓမ္မေသု၊ တို့၌။ ဝိမတိ အတ္ထိ၊ လော။ [ပုဗ္ဗန္တေ စသော ပုဒ်တို့၏ အနက်ကို ဓမ္မသင်္ဂဏီ, တိကနိက္ခေပ, ပုဒ်ရေ (၁၀၀၈) ၌ ရေးခဲ့ပြီ။] ဣတိ၊ သကဝါဒိ စစ်၏။ နု ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။

အတ္ထိ အရဟတော အသုစိ သုက္ကဝိဿဋ္ဌိတိ၊ အာမန္တာ၊ အရဟတော အသုစိ သုက္ကဝိဿဋ္ဌိ၊ သည်။ ကိဿ၊ အဘယ်၏။ နိဿန္ဒေါ၊ အကျိုးဆက်နည်း။ ဣတိ၊ သကဝါဒိ စစ်၏။ အသိတပီတခါယိတသာယိတဿ၊ စားအပ်သောက်အပ် ခဲအပ် သာယာအပ်သော အစာ၏။ နိဿန္ဒေါ၊ အကျိုးဆက်တည်း။ ဣတိ၊ ပရဝါဒိ ဖြေ၏။ အရဟတော။ ပေ ။ နိဿန္ဒေါ၊ အကျိုးဆက်လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒိ စစ်၏။ အာမန္တာ၊ ယေ ကေစိ၊ အမှတ် မရှိ ကြွင်းမဲ့ညဿုံ အလုံးစုံသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ အသန္တိ၊ စားကုန်၏။ ပိဝန္တိ၊ သောက်ကုန်၏။ ခါဒန္တိ၊ ခဲကုန်၏။ သာယန္တိ၊ သာယာကုန်၏။ သဗ္ဗေသံ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ (တေသံ) ယေဝ၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ပင်။ အသုစိ သုက္ကဝိဿဋ္ဌိ အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒိ စစ်၏။ နု ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။

ယေ ကေစိ။ ပေ ။ သုက္ကဝိဿဋ္ဌိတိ၊ အာမန္တာ၊ ဒါရကာ၊ ကလေးတို့သည်။ အသန္တိ။ ပေ ။ ဒါရကာနံ အသုစိ သုက္ကဝိဿဋ္ဌိ အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ၊ နု ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။

၃၀၉။ အရဟတော။ ပေ ။ နိဿန္ဒေါတိ၊ အာမန္တာ, တဿ၊ ထို ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်၏။ အာသယော၊ သုက်၏ ဖြစ်ရာ သုက်အိမ်သည်။ အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒိ စစ်၏။ နု ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။

အရဟာတော၊ ၏။ ဥစ္စာရပဿာဝေါ၊ ကျင်ကြီး ကျင်ငယ်သည်။ အသိတ။ ပေ ။ သာယိတဿ၊ ၏။ နိဿန္ဒေါ၊ တည်း။ တဿ၊ ထို ကျင်ကြီး ကျင်ငယ်၏။ အာသယော၊ ဖြစ်ရာ အစာဟောင်းအိမ် ဆီးအိမ်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိသည် မဟုတ်လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ အရဟာတော အသုစိ။ ပေ ။ နိဿန္ဒေါ၊ (သင့်စကားအရ) အကျိုးဆက်တည်း။ တဿ၊ ထို သုက်၏။ အာသယော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိသလော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ စစ်၏။ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။

၃၁၀။ အတ္ထိ။ ပေ ။ အာမန္တာ။ အရဟာ၊ သည်။ မေထုနံ ဓမ္မံ၊ မေထုန် အကျင့်ကို။ ပဋိသေဝေယျ၊ မှီဝဲရာသလော။ မေထုနံ (ဓမ္မံ)၊ ကို။ ဥပ္ပါဒေယျ၊ ဖြစ်စေရာသလော။ ပုတ္တသမ္မာဓသယနံ၊ သားသမီးတို့ဖြင့် ကျဉ်း မြောင်းသော အိပ်ရာ နေရာ၌။ အဇ္ဈာဝသေယျ၊ နေရာသလော။ ကာသိက-စန္ဒနံ၊ ကာသိတိုင်း၌ဖြစ်သော စန္ဒကူးကို။ ပစ္စနုဘဝေယျ၊ ခံစားရာသလော။ မာလာဂန္ဓဝိလေပနံ၊ ပန်း,နံ့သာပျော်း, အရောင်တင်ဆေး ရေမွှေးနံ့သာဆီ နံ့သာရည်ကို။ ဓာရေယျ၊ ဆောင်ရာသလော။ ဇာတရူပရဇတံ၊ ရွှေငွေကို။ သာဒိယေယျ၊ သာယာသလော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီစစ်၏။ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ [နောက်၌ အနက်လွှယ်ပြီ။]

၃၁၁။ "ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်၏ သုက်လွှတ်ခြင်း ရှိသလော"ဟု မေး၍ ဝန်ခံသောအခါ.. အရဟတော၊ သည်။ ရာဂပ္ပဟာနာယ၊ ရာဂကို ပယ်ခြင်း အကျိုးငှါ။ မဂ္ဂေါ၊ မဂ်ကို။ ဘာဝိတော နန္ဒီ၊ မိမိသန္တာန်၌ ဖြစ်စေအပ်ပြီး သည် မဟုတ်လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ စစ်၏။ အာမန္တာ ။ပေ။

၃၁၂။ အတ္ထိ အရဟတော အသုစိ သုက္ကဝိဿဋ္ဌိ ဣတိ၊ သကဝါဒီမေး၏။ သဓမ္မကုသလဿ၊ မိမိ၏ အရဟတ္တဖိုလ်တရား၌ ကျွမ်းကျင်သော။ အရဟတော၊ ပညာဝိမုတ္တရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏။ အသုစိ သုက္ကဝိဿဋ္ဌိ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ပရဓမ္မ-ကုသလဿ၊ မိမိ၏ အရဟတ္တဖိုလ်တရားမှ တပါးသော သမာပတ်ရှစ်ပါး တရား၌လည်း ကျွမ်းကျင်သော။ အရဟတော၊ ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တရဟန္တာ ၏။ အသုစိ သုက္ကဝိဿဋ္ဌိ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ပရဝါဒီ ဖြေ၏ ။ပေ။

သဓမ္မကုသလဿ၊ သော။ အရဟတော၊ သည်။ ရာဂေါ၊ ကို။ ပဟီနော၊ အပ်ပြီ။ တဿ၊ ထို ပညာဝိမုတ္တရဟန္တာ၏။ အသုစိ သုက္ကဝိဿဋ္ဌိ အတ္ထိ၊လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ ။ပေ။

၃၁၃။ "ရဟန္တာ၏ သုတ်လွှတ်ခြင်း ရှိသလော"ဟု မေး၍ ဝန်ခံသော အခါ...ဘိက္ခဝေ, ပုထုဇ္ဇနာ၊ ပုထုဇဉ်ဖြစ်ကုန်သော။ ယေ တေ ဘိက္ခူ။၊

တို့သည်။ သီလသမ္မန္နာ၊ သီလနှင့် ပြည့်စုံကုန်သည်။ သတာ၊ သတိမပြတ် အမှတ်ရကုန်သည်။ သမ္မာနာ၊ ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် သိကုန်သည်။ (ဟုတ္ထာ၊) နိဒ္ဒံ၊ အိပ်ပျော်ခြင်းသို့။ ဩက္ကမန္တိ၊ သက်ရောက်ကုန်၏။ တေသံ၊ ထို ရဟန်းတို့၏။ အသုစိ၊ သုက်သည်။ န မုစ္စတိ၊ မလွတ်။ ဘိက္ခဝေ, ဗာဟိရကာ၊ သာသနာမှ အပဖြစ်ကုန်သော။ ယေ တေ ဣသယောပိ၊ အကြင် ရသေ့တို့ သည်လည်း။ ကာမေသု၊ ကာမဂုဏ်တို့၌။ ဝီတရာဂါ၊ ကင်းသော ရာဂ ရှိကုန်သည်။ (ဟောန္တိ၊) တေသံပိ၊ ထို သာသနာပ ရသေ့တို့၏သော်မှလည်း။ အသုစိ နု မုစ္စတိ။ ယံ၊ အကြင် အကြောင်းကြောင့်။ ဝါ၊ အကြင် အခွင့် ကြောင့်။ အရဟတော အသုစိ မုစ္စေယျ၊ လွတ်ရာ၏။ ဧတံ၊ ဤ အကြောင်း သည်။ အဋ္ဌာနံ၊ သင့်သော အကြောင်း မဟုတ်။ ဧသော၊ ဤအခွင့်သည်။ အနဝကာသော၊ သင့်သော အခွင့် မဟုတ်။ ဣတိ ဝုတ္တံ နနု၊ သုတ္တန္တော အတ္ထဝ နနု၊ ဣတိ၊ သကဝါဒီစစ်၏။ အာမန္တာ ။ပေ။

အရဟတော၊ ၏။ ပရူပဟာရော၊ သူတပါးတို့က ကပ်ဆောင်ရခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ န ဝတ္တဗ္ဗံ၊ မဆိုထိုက်သည် မဟုတ်လော။ ဣတိ၊ ပရဝါဒီ မေးခြင်း၏။ အာမန္တာ၊ အရဟတော၊ ၏။ စံဝရ ။ပေ။ ပရိက္ခာရံ၊ ကို။ ပဋိရူ၊ သူတပါးတို့သည်။ ဥပသံဟရေယျုံ နနု၊ ကပ်ဆောင်ကုန်ရာသည် မဟုတ်လော။ ဣတိ၊ပရဝါဒီ စစ်၏။ အာမန္တာ။....သို့ဖြစ်လျှင် "ရဟန္တာ၏ သူတပါးတို့က ကပ်ဆောင်ရခြင်း ရှိ၏"ဟု ဆိုထိုက်သည်သာ— ဟူ၍ ပရဝါဒီ ဆုံးဖြတ်၏ ။ပေ။

ပရူပဟာရကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-ဒုတိယဝဂ်

(၁၁) ၂-အညာဏကထာ

၃၁၄။ အရဟတော၊ ၏။ အညာဏံ၊ မသိခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ လေ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေးခြင်း၏။ အာမန္တာ ။ပေ။

အရဟာ၊ သည်။ အညာဏပကတော၊ မသိခြင်းသည် ပင်ကိုယ်သဘောမှ ကင်းအောင်ပြုအပ်သည်။ (ဟုတ္ထာ၊) ပါဏံ၊ သတ္တဝါကို။ ဟနေယျ၊ သတ်ရာသလော ။ပေ။ [“သန္ဓိ”စသော ပုဒ်တို့၏ အနက်ကို သီလက္ခန် သာမညဖလသုတ် ပူရဏကဿပဝါဒ, ပုဒ်ရေ(၁၆၆)၌ ပေးခဲ့ပြီ။] ဂါမဃာတံ၊ ရွာကို လုယက်ဖျက်ဆီးမှုကို ။ပေ။ ကရေယျ၊ ပြုရာသလော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီစစ်၏။ နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။

၃၁၇။ အတ္ထိ အရဟတော အညာဏံတိ၊ အာမန္တာ၊ ဘိက္ခဝေ, အဟံ၊ သည်။ ဇာနတော၊ သိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ပဿတော၊ မြင်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ အာသဝါနံ၊ တို့၏။ ခယံ၊ ကုန်ကြောင်း အရဟတ္တမဂ်ကို။ ဝဒါမိ၊ ၏။ အဇာနတော၊ မသိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ (အာသဝါနံ ခယံ၊) နော (ဝဒါမိ)၊ ဟောတော်မမူ။ အပဿတော၊ ၏။ (အာသဝါနံ ခယံ၊) နော(ဝဒါမိ)၊ မူ။ ဘိက္ခဝေ, ကိဉ္စိ၊ အဘယ်ကိုလည်း။ ဇာနတော၊ ၏။ အာသဝါနံ ခယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ကိံ (စ)၊ အဘယ်ကိုလည်း။ ပဿတော၊ ၏။ အာသဝါနံ၊ ခယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ဣတိ၊ ဤသည်ကား။ ရူပံ၊ ရုပ်တည်း။ ဣတိ၊ ကား။ ရူပဿ၊ ၏။ သမုဒယော၊ ကြွင်းသောအကြောင်းနှင့် ပေါင်းမိလသော် ဖြစ်ကြောင်းတည်း။ ဣတိ၊ ကား။ ရူပဿ၊ ၏။ အတ္ထင်္ဂမော၊ ချုပ်ခြင်းသို့ ရောက်ကြောင်းတည်း။ ဣတိ၊ ကား။ ဝေဒနာ၊ တည်း ။ပေ။ ဝိညာဏဿ၊ ၏။ အတ္ထင်္ဂမော၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ (ဇာနတော ပဿတော အာသဝါနံ ခယော ဟောတိ၊) ဘိက္ခဝေ, ဧဝံ ခေါ၊ လျှင် ။ပေ။ ခယော ဟောတိ၊ ဣတိ ဝုတ္တံ နနု ။ပေ။

ဘိက္ခဝေ,သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော တရားကို။ အနဘိဇာနံ၊ ထိုးထွင်း၍ မသိလသော်။ ဝါ၊ ထိုးထွင်း၍ မသိသူသည်။ အပရိဇာနံ၊ ပိုင်းခြား၍ မသိလသော်။ ဝါ၊ သည်။ အဝိရာဇယံ၊ မတပ်မက်လသော်။ ဝါ၊ သည်။ အပွဇဟံ၊ မပယ်စွန့်လသော်။ ဝါ၊ သည်။ ဒုက္ခက္ခယာယ၊ ဒုက္ခ၏ ကုန်ခြင်းငှါ။ အဘဗ္ဗော၊ မထိုက်။ ဘိက္ခဝေ,စ ခေါ၊ အနွယကား။ သဗ္ဗံ၊ ကို။ အဘိဇာနံ ။ပေ။ ဘဗ္ဗော၊ ဣတိ ဝုတ္တံ နနု ။ပေ။ [“သဟာဝဿ”စသော ဂါထာနှင့် “ယသ္မိံ သမယေ”စသော သုတ်၏အနက်ကို ဩဓိသောကထာ၌ ရေးခဲ့ပြီ။]

အရဟာ၊ သည်။ ဣတ္ထိပုရိသာနံ၊ တို့၏။ နာမဂေါတ္တံ၊ နာမည်အနွယ်ကို။ န ဇာနေယျ နနု၊ မသိရာသလော။ မဂ္ဂါမဂ္ဂံ၊ လမ်းမှန် လမ်းမှားကို ။ပေ။ တိဏကဋ္ဌဝနပ္ပတီနံ၊ မြက်ထင်း တောစိုးသစ်ပင်တို့၏။ နာဝံ ။ပေ။

အညာဏကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-ဒုတိယဝဂ်

(၁၂) ခ-ကင်္ခါကထာ

၃၁၈။ အရဟတော ကင်္ခါ၊ ယုံမှားခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ လော ။ပေ။ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ သည်။ ဝိစိကိစ္ဆာပရိယုဋ္ဌာနံ၊ ထကြွလှုပ်ရှားတတ်သော ဝိစိကိစ္ဆာသည်။ ဝိစ္ဆာသံ ...ပေ... ဇာနံ၊ သည်။ ဝိစိကိစ္ဆာနိဝရဏံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ လော ။ပေ။

၃၂၁။ [ယဒါ ဟဝေ စသော ၃-ဂါထာတို့၏ အနက်ကို အဋ္ဌသာလိနီ ဘာသာဋီကာ နိဒါနကထာ ဗုဒ္ဓ၏ အာဒိအာဘိဓမ္မိက အဖြစ်ကို ပြရာအခဏ်း၌ အဖွင့်နှင့်တကွ ရေးခဲ့ပြီ။]

ဣဓ ဝါ၊ ဤ ပစ္စုပ္ပန် အတ္တဘောဋ္ဌဂင်း။ ဟုရံ ဝါ၊ ဟိုအတိတ် အနာဂတ်အတ္တဘောတို့၌ဂင်း။သကဝေဒိယာ ဝါ၊ အာရုံပြုသောအားဖြင့် မိမိ အတ္တ-ဘောဋ္ဌ ရထိုက်သည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ပရဝေဒိယာ ဝါ၊ အာရုံပြုသောအားဖြင့် သူတပါး၏ အတ္တဘောဋ္ဌ ရထိုက်သည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ယာကာစိ၊ ကုန်သော။ ကခ်ါ၊ တို့သည်။ (သန္တိ၊) သဗ္ဗာ၊ ကုန်သော။ တာ၊ တို့ကို။ စျာယိနော၊ အာရမ္မဏူပနိဇ္ဈာန် လက္ခဏူပနိဇ္ဈာန် တို့ဖြင့် ကသိုဏ်း အစရှိသော အာရုံ, အနိစ္စ အစရှိသော လက္ခဏာ, နိဗ္ဗာန်၏ တထ လက္ခဏာကို စူးစိုက်စွာရှုကုန်သော။ အာတာပိနော၊ ကိလေသာတို့ကို လွန်စွာ လောင်မြိုက်တတ်သော သမ္မပ္ပဓာန် လုံ့လ ဝီရိယရှိကုန်သော။ ဗြဟ္မစရိယံ၊ မြတ်သော အကျင့်ဟူသော မဂ္ဂဗြဟ္မ စရိယကို။ စရန္တာ၊ ကျင့်သော ပဌမ မဂ္ဂဋ္ဌပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ပဇဟန္တိ၊ ပယ်စွန့်ကြကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ဂင်း။

ကခ်ါဘူတေသု၊ ဖြစ်သော ယုံမှားခြင်း ရှိကုန်သော။ပါဏိသု၊သတ္တဝါ တို့တွင်။ ယေ၊ အကြင် သတ္တဝါတို့သည်။ ကခ်ါသမတိက္ကန္တာ၊ ယုံမှား ခြင်းကို ကောင်းစွာ လွန်မြောက်ကြကုန်၏။ အသံသယာ၊ ယုံမှားခြင်း မရှိကုန်။ ဝိသံယုတ္တာ၊ ယုံမှားခြင်းနှင့် မယှဉ်ကုန်။ တေသု၊ ထို သတ္တဝါ တို့အား။ ဒိန္နံ၊ ပေးလှူကြောင်း ဒါန စေတနာသည်။ မဟပ္ဖလံ၊ များမြတ်သော အကျိုးရှိ၏။ ဣတိ၊ ဂင်း။

ဧတ္ထ၊ ဤ သာသနာတော်၌။ ဧတာဒိသီ၊ ဤကဲ့သို့ ရှုအပ်သော (မဂ်ကို ရစေနိုင်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့် ရှုအပ်သော)။ ဓမ္မပ္ပကာသနာ၊ တရားကို ထင်ရှားပြခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊) တတ္ထ၊ ထို သာဝကတို့တွင် (မဂ်ကို ရပြီးသောသာဝကတို့တွင်။) ကောစိ၊ တပါးတလေသော။ သာဝကော၊ သည်။န ကခ်တိ၊ ဘုရား အစရှိသည် တို့၌ မယုံမှား။ [“တတ္ထ ကိံ”၌ ကိံ သဒ္ဒါအနက် မရ နိပါတ်မျှဟု မဟာဝဂ္ဂ သက္ကပဉ္ဇ သုတ်ဋီကာ ဆိုသည်။] နိတ္ထိဏ္ဏ-သြဃံ၊ လွန်မြောက်အပ်ပြီးသော သြဃ ရှိတော် မူသော။ ဝိစိကိစ္ဆဆိန္နံ၊ ဖြတ်အပ်ပြီးသော ဝိစိကိစ္ဆာ ရှိတော်မူ သော။ ဗုဒ္ဓံ၊ အလုံးစုံသော တရားတို့ကို သိတော်မူသော။ ဇနိန္ဒံ၊ သတ္တဝါ အပေါင်း၏ အစိုးရ ဖြစ်တော် မူသော။ ဇိနံ၊ ငါးမာရ်အောင်မြင် ဘုရားရှင်ကို။ နမဿာမ၊ ရှိခိုးပါကုန်၏။ ဣတိ၊ ဂင်း။ဝုတ္တံ နနု။ ပေ ။

အရဟာ၊ သည်။ ဣတ္ထိပုရိသာနံ၊ တို့၏။ နာမဂေါတ္တေ၊ အမည် အနွယ်၌။ ကခေ်ယျ နနု။ လော။ ပေ ။ ဣတိ၊ ပရဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ။ ပေ ။

အရဟာ သောတာပတ္တိဖလေ ဝါ၊ ၌ရင်း။ ပေ ။ အရဟတ္တေ ဝါ၊ ၌ရင်း။ ကခေ်ယျ၊ ယုံမှားရာသလော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။

ကခ်ါကထာ နိဋ္ဌိတာ။

ဒုတိယဝဂ်

(၁၃) ၄–ပရဝိတာရဏကထာ

၃၂၂။ အရဟတော၊ ၏။ ပရဝိတာရဏာ၊ သူတပါးတို့က ယုံမှားမှုကို လွန်မြောက်စေရခြင်းသည်။အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။အာမန္တာ၊ အရဟာ၊ သည်။ ဝါ၊ ကို။ ပရနေယျော၊ သူတပါးတို့သည် သစ္စာ ၄-ပါးကို သိစေအပ်သလော။ ပရပတ္တိယော၊ သူတပါးတို့ကို ယုံကြည်ရခြင်း ရှိသလော။ ပရပစ္စယော၊ သူတပါးဟူသော ယုံကြည်ထိုက်သူ ရှိသလော။ ပရပဋိဗဒ္ဓဘူ၊ သူတပါးတို့၌ စပ်၍ ဖြစ်သလော။ နဇာနာတိ၊ မသိသလော။ နပဿတိ၊ မမြင်သလော။ သမ္မူဠ္ဌော၊ တွေဝေသလော။ အသမ္ပဇာနော၊ ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် မသိသလော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ စစ်၏။ နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။

အရဟာ နပရနေယျော၊ သူတပါးတို့သည် သိစေသူ မဟုတ်သလော။ ပေ ။

၃၂၅။ ဓောတက၊ ဓောတက။ လောကေ၊ ၌။ ကဉ္ဇိ၊ တစုံတယောက်သော။ ကထံကထိံ၊ သို့လော သို့လော တွေးတော ယုံမှားခြင်း ရှိသူကို။ ပမောစနာယ၊ (ထို တွေးတော ယုံမှားခြင်းမှ) လွတ်မြောက်စေခြင်းငှါ။ အဟံ၊ သည်။ နသဟိဿာမိ၊ စွမ်းနိုင်တော်မမူ။ သေဋ္ဌံ၊ မြတ်သော။ ဓမ္မံ စ၊တရားကိုသာ။ အဘိဇာနမာနော၊ ထိုးထွင်း၍ သိလသော်။ ဧဝံ၊ သို့။ တုဝံ၊ သင်သည်။ ဣမံ ဩဃံ၊ ဤ တွေးတော ယုံမှားခြင်း ဟူသော ရေအယဉ်ကို။ တရေသိ၊ ကူးမြောက်ရာ၏။ ဣတိ ဝုတ္တံ နနု။ ပေ ။

ပရဝိတာရဏကထာ နိဋ္ဌိတာ

ဒုတိယဝဂ်

(၁၄) ၅-၀စီဘေဒကထာ

၃၂၆။ သမာပန္နဿ၊ သမာပတ်သို့ ကောင်းစွာ ရောက်သူ၏ (သမာပတ် ဝင်စားသူ၏)။ ၀စီဘေဒေါ၊ စကားလုံး၏ ကွဲပြားခြင်းသည်။ (နှုတ်မြွက် ခြင်းသည်။) အတ္ထိ၊ လော။ ပေ ။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော ဘ၀တို့၌။ ပေ ။ သဗ္ဗဒါ၊ အလုံးစုံသော အခါ၌။ ပေ ။ သဗ္ဗေသံ၊ ကုန်သော။ သမာပန္နာနံ၊ သမာပတ်၀င်စားသူတို့၏။ ပေ ။

သမာပန္နဿ၊ ၏။ ကာယော၊ ကိုယ်သည်။ အတ္ထိ၊ လော။ ကာယဘေဒေါ၊ ကိုယ်၏ အထူးထူး ကွဲပြားကြောင်း ကာယဝိညတ်သည်။ အတ္ထိ၊ လော။ ပေ ။

၃၂၇။ ဒုခန္တိ၊ ဒုက္ခံဟူ၍။ ဇာနန္တော၊ သိသော သောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ် သည်။ ဒုက္ခန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝါစံ၊ စကားကို။ ဘာသတိ၊ မြွက်ဆိုသလော။ ပေ ။

၃၂၈။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်သည်။ ကိံ ဂေါစရံ၊ အဘယ် အာရုံရှိသနည်း။ ပေ ။ သစ္စဂေါစရံ၊ သစ္စာ ၄-ပါး ဟူသော အာရုံရှိ၏။ ပေ ။ သောတံ၊ သောတ ဝိညာဏ်သည်။ သစ္စဂေါစရံ၊ လော။ ပေ။ ဒိဋ္ဌံ, ဖဿာနံ၊ တို့၏ဌင်း။ ပေ ။ စိတ္တာနံ၊ တို့၏ဌင်း။ သမောဓာနံ၊ ပေါင်းဆုံခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ လော။ ပေ။

၃၂၉။ ပထဝီကသိဏံ၊ ပထဝီကသိုဏ်း ဟူသော အာရုံရှိသော။ သမာ-ပတ္တိ ၊ကို။ သမာပန္နဿ။ ပေ။ အာကာသာနဉ္စာယတနံ၊ အာကာသာနဉ္စာယတန ဖြစ်သော။ သမာပတ္တိ ။ ပေ ။

၃၃၂။ ဝိတက္ကဝိစာရာ၊ တို့ကို။ ဝစီသင်္ခါရာ၊ ဝစီသင်္ခါရတို့ ဟူ၍။ ဘဂ၀တာ၊ သည်။ ဝုတ္တံ နနု၊ လော။ ပဌမံ ဈာနံ၊ကို။ သမာပန္နဿ၊ ၏။ ဝိတက္ကဝိစာရာ အတ္ထိ (နနု)၊ ပေ ။ ဝါစာ၊ စကားကို။ ဝိတက္ကသမုဋ္ဌာနံ၊ ဝိတက်ဟူသော ဖြစ်ကြောင်း ရှိ၏ ဟူ၍။ ဘဂ၀တာ ဝုတ္တံ နနု။ ပေ ။

၃၃၃။ သညာဝေဒယိတနိရောဓံ၊ သညာဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ရာ နိရောဓ သမာပတ်သို့။ သမာပန္နဿ၊ ၏။ သညာ စ၊ သည်ဌင်း။ ဝေဒနာ စ၊ သည် ဌင်း။ နိရုဒ္ဓါ၊ ချုပ်ပြီးကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဣတိ သုတ္တန္တော အတ္ထော နနု၊ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တာဿ၊ ထို နိရောဓသမာပတ် ဝင်စားသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ သညာ စ၊ သည်ဌင်း။ ဝေဒနာ စ၊ သည်ဌင်း။ အတ္ထိ၊ လော။ ပေ ။

နော ဝတ္တုမ္မံ။ ပေ ။ အာမန္တာ၊ အာနန္ဒ, အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ သိခိဿ ဘဂ၀တော၊ ၏။ အဘိဘူ နာမ၊ မည်သော။ သာ၀ကော၊ သည်။ ဗြဟ္မလောကေ၊ ဌိတော၊ သည်။ (ဟုတ္ထ၊) ဒသ သဟဿီလောကဓာတုံ၊

တသောင်းအတိုင်း အရှည်ရှိသော လောကဓာတ်ကို။ သရေန၊ အသံဖြင့်။ ဝိညာပေတိ၊ သိစေပြီ။ (ကိ°၊)-

ဗုဒ္ဓသာသနေ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ သာသနာတော်၌။ အာရမ္ဘထ၊ အစစွာ အားထုတ်ကြကုန်လော။ နိက္ကမထ၊ ကောသဇ္ဇမှ ထွက်မြောက်ကြကုန်လော။ ယုဉ္ဇထ၊ ပြီးစီးအောင် အားထုတ်ကြကုန်လော။ ကုဋ္ဌရော၊ ဆင်ပြောင်ကြီးသည်။ နဠာဂဂါရံ၊ ကျွဲထရံအိမ် ကလေးကို။ (ဓုနာတိ) ဂ္ဂဝ၊ မှုန်မှုန် ညက်ညက် နင်းချေ ဖျက်ဆီး သကဲ့သို့။ (တထာ၊) မစ္စုနော၊ ၏။ သေနံ၊ ကိလေသာ စစ်တပ်ကို။ ဓုနာထ၊ ဖျက်ဆီးကြကုန်လော။

ယော၊ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဣမသ္မိံ ဓမ္မဝိနယေ၊ ဤ တရားသဖြင့် ဆုံးမရာ ဘုရားသာသနာတော်၌။ အပ္ပမတ္တော၊ မမေ့မလျော့သည်။ (ဟုတ္ဝာ) ဝိဟာသတိ၊ နေအံ့။ (သော၊ သည်။) ဇာတိသံသာရံ၊ ဇာတိနှင့် သံသရာကို။ ဝါ၊ ဇာတိဟု ဆိုအပ်သော သံသရာကို။ ပဟာယ၊ ပယ်စွန့်၍။ ဒုက္ခဿ၊ ၏။ အန္တံ၊ ကို။ ကရိဿတိ၊ လတ္တံ့။ ဤတိ ဝုတ္တံ နဒုံ။ ပေ ။

ဝစီဘေဒကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-ဒုတိယဝဂ်

(၁၅) ၆-ဒုက္ခဟာရကထာ

၃၃၄။ ဒုက္ခာဟာရော၊ ဒုက္ခ၌ ဆောင်အပ်သော ဉာဏ်သည်။ မဂ္ဂင်္ဂ်၊ မဂ်င်လော။ မဂ္ဂပရိယာပန္နံ၊ မဂ်၌ အကျုံးဝင်သလော။ ဤတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ ယေ ကေစိ၊ တို့သည်။ ဒုက္ခန္တိ၊ ဒုက္ခံဟူ၍။ ဝါစံ၊ စကားကို။ ဘာသန္တိ၊ မြွက်ဆိုကုန်၏။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ တေ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ် တို့သည်။ မဂ္ဂံ၊ မဂ်ကို။ ဘာဝေန္တိ၊ မိမိ သန္တာန်၌ ဖြစ်စေကုန်သလော။ ဝါ၊ ပွါးစေကုန်သလော။ ဤတိ၊ နှ ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။

ယေ ကေစိ။ ပေ ။ အာမန္တာ၊ ဗာလပုထုဇ္ဇနာ၊ မိုက်သော ပုထုဇဉ် တို့သည်။ ဒုက္ခန္တိ ဝါစံ ဘာသန္တိ။ ပေ ။ မာတုဃာတကော၊ အမိကို သတ်သူသည်။ ပေ ။

ဒုက္ခာဟာရကတာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-ဒုတိယဝဂ်

(၁၆) ၇-စိတ္တဋ္ဌိတိကထာ

၃၃၅။ ဧကံ၊ သော။ စိတ္တံ၊ သည်။ ဒိဝသံ၊ တနေ့လုံး။ တိဋ္ဌတိ၊ တည်သလော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ ဥပစုဒိဝသော၊ တဝက်သော နေ့သည်။ ဥပ္ပါဒက္ခဏော၊ စိတ်၏ ဖြစ်ရာ ခဏလော။ ဥပစုဒိဝသော၊ သည်။ ဝယက္ခဏော၊ စိတ်၏ ပျက်ရာခဏလော။ ဣတိ၊ နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။

ဧကံ စိတ္တံ၊ သည်။ ဒွေ ဒိဝသေ၊ ၂-နေ့တို့ ပတ်လုံး။ တိဋ္ဌတိ၊ လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ ဒိဝသော၊ တခုသော နေ့သည်။ ဥပ္ပါဒက္ခဏော၊ လော။ ဒိဝသော။ အခြား တနေ့သည်။ ဝယက္ခဏော၊ လော။ ဣတိ၊ နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။

အညေ၊ စိတ်မှ တပါးကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဧကောဟံ၊ တခုသော နေ့၌။ ဗဟုမ္ပိ၊ များစွာလည်း။ ဥပ္ပဇ္ဇိတ္ဝာ၊ ဖြစ်၍။ နိရုဇ္ဈန္တိ၊ ချုပ်ကုန်၏။ (တေ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။) အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ တေ ဓမ္မာ၊ ထို စိတ်မှ တပါးသော တရားတို့သည်။ စိတ္တေန၊ စိတ်ထက်။ လဟုပရိဝတ္တာ၊ လျင်မြန်သော ပြောင်းလွဲခြင်း ရှိကုန်သလော။ ဣတိ၊ နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။

ဘိက္ခဝေ, ဣဒံ စိတ္တံ၊ သည်။ (လဟုပရိဝတ္တံ၊ သည်။ ဟောတိ) ယထာ၊ သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ လဟုပရိဝတ္တံ၊ သော။ အညံ၊ သော။ ဧကဓမ္မမ္ပိ၊ တခုသော တရားကိုလည်း။ အဟံ နသမနုပဿာမိ၊ မြင်တော်မမူ။ ဘိက္ခဝေ, ယာဝ၊ အကြင်မျှလောက်။ စိတ္တံ လဟုပရိဝတ္တံ (ဟောတိ၊ တာဝ၊ ထို မျှလောက်။) ဥပမာပိ၊ဥပမာကိုလည်း။ယာဝ စ၊ အလွန်အကဲသာလျှင်။ နသုကရာ၊လွယ်ကူစွာ မပြုအပ်။ [ဣဒံတိ နိပါတမတ္တံ။-ဧကဂ်ုတ္တရဋ္ဌကထာ။] ဣတိ ဝုတ္တံ နနု။ ပေ။

ဘိက္ခဝေ, မက္ကဋ္ဌော၊ မျောက်သည်။ ပဝနေ၊ တောကြီးဖြစ်သော။ အရညေ၊ တော၌။ စရမာနော၊ လှည့်လည်လသော်။ သာခံ၊ သစ်ကိုင်းကို။ ဂဏှတိ သေယျထာပိ၊ ဆွဲကိုင်သကဲ့သို့။ တံ၊ ထိုသစ်ကိုင်းကို။ မုဉ္ဇိတ္ဝာ၊ လွှတ်၍။ အညံ၊ အခြားသစ်ကိုင်းကို။ ဂဏှတိ သေယျထာပိ၊ ဆွဲကိုင်ပြန်သကဲ့သို့။ တံ၊ ထို ဒုတိယဆွဲကိုင်အပ်သော သစ်ကိုင်းကို။ မုဉ္ဇိတ္ဝာ၊ လွှတ်ပြန်၍။ အညံ၊ အခြားသော တတိယသစ်ကိုင်းကို။ ဂဏှတိ သေယျထာပိ၊ သို့။ ဘိက္ခဝေ, ဧဝမေဝ၊ တူ။ ယံ ဣဒံ၊ အကြင်သဘောကို။ စိတ္တံ ဣတိပိ၊ စိတ်ဟူ၍ဌင်း။ မနော ဣတိပိ၊ မန ဟူ၍ဌင်း။ ဝိညာဏံ ဣတိပိ၊ ဝိညာဏ်ဟူ၍ဌင်း။ ဝုစ္စတိ၊၏။ တံ၊စိတ္တ မန ဝိညာဏ-ဟု ဆိုအပ်သော ထိုသဘောသည်။ရတ္တိယာ စ၊ ညဉ့်၌ဌင်း။ ဒိဝသဿ စ၊ နေ့၌ဌင်း။ [ဘုမ္မတ္ထေ ဟောတံ သာမိဝစနံ၊ နိဒါန-

သံယုတ္တဋ္ဌကထာ။] အညံ ဧဝ၊ ချုပ်ရာ ညဉ့် နေ့မှ တပါးသော နေ့၌ သာလျှင်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်လည်းဖြစ် ချုပ်လည်းချုပ်၏။ အညံ(ဧဝ)၊ ဖြစ်ရာ နေ့မှ တပါးသော ညဉ့်၌သာလျှင်။ နိရုဇ္ဈတိ၊ ချုပ်လည်းချုပ် ဖြစ်လည်း ဖြစ်၏။ ဣတိ ဝုတ္တံ နနု ။ပေ။

၃၃၆။ ဧကံ·စိတ္တံ ။ပေ။ နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။ ယေနေဝ စိတ္တေန၊ အကြင် စိတ်ဖြင့်ပင်။ စက္ခုနာ၊ စက္ခုဒ္ဓါရဖြင့်။ ရူပံ၊ ရူပါရုံကို။ ပဿတိ၊ တေနေဝ စိတ္တေန၊ ထိုစိတ်ဖြင့်ပင်။ သောတေန၊ သောတဒ္ဓါရဖြင့်။ သဒ္ဒံ၊ သဒ္ဒါရုံကို။ သုဏာတိ၊ ကြားသလော ။ပေ။

၃၃၇။ အာကာသာနဉ္ဇာယတနူပဂါနံ၊ အာကာသာနဉ္ဇာယတန ဘုံသို့ ကပ်ရောက်ကုန်သော။ ဒေဝါနံ၊ ဗြဟ္မာတို့၏။ ဧကံ၊ သော။ စိတ္တံ၊ သည်။ ယာဝတာယုကံ၊ အသက်ရှည်သမျှ ကာလပတ်လုံး။ တိဋ္ဌတိ၊ လော ။ပေ။

အာကာသာနဉ္ဇာယတနူပဂါနံ ဒေဝါနံ၊ တို့၏။ ဝိသတိ ကပ္ပသဟဿာနိ၊ ကမ္ဘာ ၂-သောင်းတို့သည်။ အာယုပ္ပမာဏံ၊ အသက်အတိုင်းအရှည်သည်။ (ဟောတိ၊) အာကာနဉ္ဇာယတနူပဂါနံ ဒေဝါနံ ဧကံ၊ သော။ စိတ္တံ၊ သည်။ ဝိသတိ ကပ္ပသဟဿာနိ၊ ကမ္ဘာ ၂-သောင်းတို့ပတ်လုံး။ တိဋ္ဌတိ၊ လော ။ပေ။

အာကာသာနဉ္ဇာယတနူပဂါနံ ဒေဝါနံ စိတ္တံ၊ သည်။ မုဟုတ္တံ မုဟုတ္တံ၊ မုဟုတ်တိုင်း မုဟုတ်တိုင်း။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ လော။ မုဟုတ္တံ မုဟုတ္တံ၊ တိုင်း။ နိရုဇ္ဈတိ၊ လော။ ဣတိ၊ ပရဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ အာကာသာနဉ္ဇာယတနူ-ပဂါ ဒေဝါ၊ တို့သည်။ မုဟုတ္တံ မုဟုတ္တံ၊ တိုင်း။ စဝန္တိ၊ စုတေကုန်သလော။ မုဟုတ္တံ မုဟုတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ လော ။ပေ။

စိတ္တဋ္ဌိတိကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-ဒုတိယဝဂ်

(၁၇) ဂ-ကုက္ကုဋ္ဌကထာ

၃၃၈။ သဗ္ဗေ သခ်ါရာ၊ တို့သည်။ ဩဓိံ၊ အပိုင်းအခြားကို။ အကတ္ဂာ၊ ၍။ ကုက္ကုဋ္ဌာ၊ ပြာပူငရဲနှင့် တူကုန်သလော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ သုခါ၊ သုခဖြစ်သော။ ဝေဒနာ၊ သည်။ အတ္ထိ နနု၊ ရှိသည် မဟုတ်လော။ ကာယိကံ၊ ကိုယ်၌ဖြစ်သော။ သုခံ၊ သုခသည်။ အတ္ထိ နနု၊ လော။ စေတသိကံ၊ စိတ်၌ဖြစ်သော ။ပေ။ ဒိဗ္ဗံ၊ နတ်၌ဖြစ်သော ။ပေ။ မာနုသကံ၊ လူ၌ ဖြစ်သော ။ပေ။ လာဘသုခံ၊ သာမညလာဘ်ကြောင့်ဖြစ်သော သုခသည်။ အတ္ထိ နနု၊ လော။ သက္ကာရသုခံ၊ ကောင်းစွာ ပြုအပ်သော

လာဘ်ကြောင့်ဖြစ်သော သုခသည် ။ပေ။ ယာနသုခံ၊ ယာဉ်၌ဖြစ်သော သုခသည် ။ပေ။ သယနသုခံ၊ အိပ်ရာနေရာ၌ဖြစ်သော သုခသည် ။ပေ။ ဣသရိယသုခံ၊ အစိုးရသူ၏ အဖြစ်ဟူသော သုခသည် ။ပေ။ အာဓိပစ္စသုခံ၊ အကြီးအကဲ၏ အဖြစ်ဟူသော သုခသည် ။ပေ။ ဂိဟိသုခံ၊ လူ၌ဖြစ်သော သုခသည် ။ပေ။ သာမညသုခံ၊ ရဟန်းအဖြစ်ဟူသော သုခသည် ။ပေ။ သာသဝံ၊ အာသဝေါ ၄-ပါးနှင့်တကွဖြစ်သော။ သုခံ၊ သည် ။ပေ။ အနာသဝံ၊ အာသဝေါ ၄-ပါး မရှိသော ။ပေ။ ဥပဓိသုခံ၊ ဥပဓိ၌ဖြစ်သော သုခသည် ။ပေ။ နိရူပဓိသုခံ၊ ဥပဓိ မရှိသော နိဗ္ဗာန်၌ဖြစ်သော သုခသည် ။ပေ။ သာမိသံ၊ အာမိသနှင့်တကွဖြစ်သော ။ပေ။ နိရာမိသံ၊ အာမိသ မရှိသော ။ပေ။ သပ္ပီတိကံ၊ ပီတိနှင့်တကွဖြစ်သော ။ပေ။ နိပ္ပီတိကံ၊ ပီဟိ မရှိသော ။ပေ။ စျာနသုခံ၊ စျာန်၌ဖြစ်သော သုခသည် ။ပေ။ ဝိမုတ္တိသုခံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်၌ဖြစ်သော သုခသည် ။ပေ။ ကာမသုခံ၊ ကာမဂုဏ်၌ဖြစ်သော သုခသည် ။ပေ။ နေက္ခမ္မသုခံ၊ ကာမမှ ထွက်မြောက်ခြင်း၌ဖြစ်သော သုခသည် ။ပေ။ ဝိဝေကသုခံ၊ နီဝရဏတို့မှ ကင်းဆိတ်သော စျာန်၌ဖြစ်သော သုခသည် ။ပေ။ ဥပသမသုခံ၊ ကိလေသာတို့၏ ငြိမ်းအေးခြင်း၌ဖြစ်သော သုခသည် ။ပေ။ သမ္မောဓသုခံ၊ သစ္စာ ၄-ပါးကို ကောင်းစွာ သိခြင်း၌ဖြစ်သော သုခသည်။ အတ္ထိ နနု၊ လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ စစ်၏။ အာမန္တာ ။ပေ။

"သခ်ါရအားလုံး ပြာပူငရဲနှင့် တူကုန်သလော"ဟု မေး၍ ဝန်ခံသော အခါ....သဗ္ဗေ သခ်ါရာ၊ တို့သည်။ ဒုက္ခာ၊ ဒုက္ခ ဖြစ်ကုန်သော။ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာတို့ချည်းလော။ ကာယိကံ၊ ကိုယ်၌ ဖြစ်သော။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခ ချည်းလော။ စေတသိကံ ဒုက္ခံ၊ လော။ သောက ပရိဒေဝ ဒုက္ခ ဒေါမဿ ဥပါ-ယာသာ၊ သောက, ပရိဒေဝ, ဒုက္ခ, ဒေါမနဿ, ဥပါယာသတို့ချည်းလော။ ဣတိ၊ နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။

နဝတ္တဗ္ဗံ။ ပေ ။ အာမန္တာ၊ ဘိက္ခဝေ, သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံကို။ အာဒိတ္တံ၊ လွန်စွာ တောက်လောင်အပ်ပြီ။ ဘိက္ခဝေ, ကိဉ္စ၊ အဘယ်သို့သော။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံကို။ အာဒိတ္တံ၊ နည်း။ ဘိက္ခဝေ, စက္ခု၊ စက္ခုပသာဒကို။ အာဒိတ္တံ၊ ပြီ။ ရူပါ၊ ရူပါရုံတို့ကို။ အာဒိတ္တာ၊ ကုန်ပြီ။ စက္ခုဝိညာဏံ၊ ကို။ အာဒိတ္တံ၊ ပြီ။ စက္ခုသမ္ဖဿော၊ စက္ခုသမ္ဖဿကို။ အာဒိတ္တော၊ ပြီ။ စက္ခုသမ္ဖဿပစ္စယာ၊ စက္ခုသမ္ဖဿ ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ သုခံ ဝါ၊ သုခ မူလည်း ဖြစ်သော။ ဒုက္ခံ ဝါ၊ မူလည်းဖြစ်သော။ အဒုက္ခမသုခံ ဝါ၊ မူလည်းဖြစ်သော။ ယံ ဣဒံ ဝေဒယိတံ၊ အကြင် ဝေဒနာသည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ တမ္ပိ၊ ထို ဝေဒနာကိုလည်း။ အာဒိတ္တံ၊ ပြီ။ ကေန၊ အဘယ်သည်။ အာဒိတ္တံ၊ နည်း။ ရာဂဂ္ဂိနာ၊ ရာဂမီးသည်ရင်း။ ဒေါသဂ္ဂိနာ၊ ရင်း။

မောဟဂိုနာ၊ ၎င်း။ အာဒိတ္တံ၊ ပြီ။ ဇာတိယာ၊ ဇာတိသည်၎င်း။ ဇရာယ၊ သည်၎င်း။ ပေ ။ ဥပါယာသေဟိ၊ တို့သည်၎င်း။ အာဒိတ္တံ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒါမိ၊ ဟောတော်မူ၏။ ပေ။ ဣတိ ဝုတ္တံ နနု။ သုတ္တန္တော အတ္ထော နနု၊ ဣဘိ၊ ပရဝါဒီ စစ်၏။ အာမန္တာ။ ပေ ။

ဘိက္ခဝေ, ဣမေ ပဉ္စ၊ ဤ ၅-ပါးတို့သည်။ ကာမဂုဏာ၊ ကာမဂုဏ် တို့တည်း။ ကတမေ ပဉ္စ၊ စက္ခုဝိညေယျာ၊ စက္ခုဝိညာဏ်သည် သိထိုက် ကုန်သော။ ဣဋ္ဌာ၊ အလိုရှိထိုက်ကုန်သော။ ကန္တာ၊ နှစ်သက်ထိုက်ကုန်သော။ မနာပါ၊ စိတ်ကို တိုးပွါးစေတတ်ကုန်သော။ ပိယရူပါ၊ချစ်အပ်သည်၏အဖြစ် ဟူသော သဘောရှိကုန်သော။ ကာမူပသံဟိတာ၊ ကိလေသာကာမနှင့် စပ်ယှဉ် ကုန်သော။ ရဇနီယာ၊ တပ်မက်ဖွယ်ကောင်းကုန်သော။ ရူပါ၊ ရူပါရုံတို့၎င်း။ ပေ ။ ကာယဝိညေယျာ၊ ကုန်သော။ ပေ ။ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံတို့၎င်း တည်း။ ဘိက္ခဝေ, ဣမေ ပဉ္စ၊ တို့သည်။ ကာမဂုဏာ၊ တို့တည်း။ ပေ ။

ဘိက္ခဝေ, (မာနုသကာ၊ လူ၏ ဥစ္စာဖြစ်ကုန်သော။ ခန္ဓာ၊ ခန္ဓာ တို့သည်။) ဝေါ၊ သင်တို့၏။ လာဘာ၊ လာဘ်တို့သည်။ (ဟာန်၏၊) ဘိက္ခဝေ, ဝေါ၊ သင်တို့သည်။ (မနုဿတ္တံ၊ လူအဖြစ်ကို။) သုလဒ္ဓံ၊ ကောင်းစွာ ရအပ်ပြီ။ ဝေါ၊ သင်တို့သည်။ ဗြဟ္မစရိယဝါသာယ၊ မဂ္ဂ-ဗြဟ္မစရိယကို ကျင့်သုံးခြင်းငှါ။ ခဏော၊ အခွင့်ကို။ ပဋိလဒ္ဓေါ၊ ရအပ်ပြီ။ ဘိက္ခဝေ, မယာ၊ သည်။ ဆ၊ ၆-ထပ် ကုန်သော။ ဖဿာယတနိကာ နာမ၊ ဖဿာယတနိကတို့မည်သော။ နိရယာ၊ ငရဲတို့ကို။ ဒိဋ္ဌာ၊ မြင်အပ်ကုန်ပြီ။ [ဝိသုံ ဆ ဖဿာယတနိကာ နာမ နိရယာ နတ္ထိ၊....ဣဒံ ပန အဝိစိဟာ-နိရယံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ၊—သဋ္ဌာယတန ဝဂ္ဂဋ္ဌကထာ, ခဏသုတ်အဖွင့်။] တတ္ထ၊ တို့ ငရဲတို့ဋ္ဌ်။ စက္ခုနာ၊ မျက်စိဖြင့်။ ယံ ကိဉ္စိ၊ သော။ ရူပံ၊ ရူပါရုံကို။ပဿတိ၊ မြင်၏။ အနိဋ္ဌရူပညေဝ၊ အလို မရှိထိုက်သော ရူပါရုံကိုသာ။ ပဿတိ၊ မြင်ရ၏။ ဣဋ္ဌရူပံ၊ အလို ရှိထိုက်သော ရူပါရုံကို။ နော ပဿတိ၊ မမြင်ရ။ အဟန္တရူပညေဝ၊ မနှစ်သက်သိုက်သော ရူပါရုံကိုသာ။ ပဿတိ၊ ကန္တရူပံ နော ပဿတိ၊ အမနာပရူပဉ္ဉေဝ၊ စိတ်ကို မတိုးပွါးစေတတ်သော ရူပါရုံ ကိုသာ။ ပဿတိ၊ မနာပရူပံ နော ပဿတိ။ ပေ ။ အတ္ထော နနု၊ ဣတိ၊ ပရဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ။ ပေ ။ [သကဝါဒီ ဆောင်ပြအပ်သော သုတ်၌ “ဆ၊ ကုန်သော။ ဖဿာယတနိကာ နာမ၊ မည်သော။ သဂ္ဂါ၊ နတ်ပြည်တို့ကို။ ဒိဋ္ဌာ”ဟု ပေး။=သဂ္ဂါတိ ဣဓာပိ တာဝတိံသပုရမေဝ အဓိပ္ပေတံ၊ သဋ္ဌာ-ယတန ဝဂ္ဂဋ္ဌကထာ, ခဏသုတ်အဖွင့်။]

ယဒနိဋ္ဌံ တံ ဒုက္ခံ (ဣတိ)၊ ဟူ၍။ ဘဂဝတာ ဝုတ္တံ နနု၊ လော။ သဗ္ဗေ-သဉ်္ဇီဂုဟာ အာနိစ္စာတိ၊ ဟူ၍။ ဘဂဝတာ ဝုတ္တံ နနု၊ လော။ ပေ ။

ဒါနံ၊ သည်။ အနိဋ္ဌဖလံ၊ အလိုမရှိထိုက်သော အကျိုးရှိသလော။ အကန္တ-ဖလံ၊ မနှစ်သက်ထိုက်သော အကျိုးရှိသလော။ အမနုညဖလံ၊ စိတ်ကို လွန်စွာ မနှစ်သက်စေတတ်သော အကျိုးရှိသလော။ သေစနကဖလံ၊ သွန်လောင်းထည့်ခပ်ရသော သုခ ဟူသော အကျိုးရှိသလော။ ဒုက္ခုဒြယံ၊ ဒုက္ခကို တိုးပွါးစေတတ်သလော။ ဒုက္ခပိပါကံ၊ ဒုက္ခ ဟူသော အကျိုးရှိသလော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ ပေ ။

ဝိဝေကော၊ ခန္ဓုပဓိမှ ကင်းဆိတ်ရာ နိဗ္ဗာန်သည်။ သုခေါ၊ ချမ်းသာကြောင်းတည်း။ တုဋ္ဌဿ၊ မဂ်ဉာဏ် ၄-ပါးဖြင့် တင်းတိမ် ရော ရဲသော။ သုတဓမ္မဿ၊ ထင်ရှားပြီးသော သစ္စာ ၄-ပါးတရားရှိသော။ ပေသတော၊ နိဗ္ဗာန်ကိုမြင်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝါ၊ အလုံးစုံသော တရားကိုမြင်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ လောကေ၊ လောက၌။ အဗျာပဇ္ဇံ၊ ဗျာပါဒ မရှိသော စိတ်၏ ဖြစ်ကြောင်း ဖြစ်ရာ မေဏ္ဍာသည်။ သုခံ၊ ချမ်းသာကြောင်းတည်း။ ပါဏ-ဘူတေသု၊ သတ္တဝါတို့၌။ သံယမော၊ စောင့်စည်းခြင်းသည်။ ဝါ၊ စောင့်စည်းကြောင်း ကရုဏာသည်။ (သုခေါ၊ ချမ်းသာကြောင်းတည်း။)

လောကေ၊ ၌။ ကာမာနံ၊ ဝတ္ထု ကိလေသာ ၂-ဖြာသော ကာမတို့၏။ သမတိက္ကမာ၊ လွန်မြောက်ကြောင်း ဖြစ်သော။ ဝိရာဂတာ၊ ကင်းသော ရာဂရှိသူ၏ အဖြစ်ဟူသော အနာဂါမိမဂ်သည်။ သုခါ၊ တည်း။ အသို့မာနဿ၊ ငါ ဖြစ်၏ဟူသော မာန၏။ ဝါ၊ ကို။ ယော ဝိနယော၊ အကြင် ပယ်ဖျောက်ကြောင်း အရဟတ္တမဂ်သည်။ (အတ္ထိ၊) ဧတံ၊ ဤ အရဟတ္တမဂ်သည်။ ဝေ၊ စင်စစ်။ ပရမံ၊ အသာဆုံးဖြစ်သော။ သုခံ၊ တည်း။

သုခေန၊ သုခ အပေါင်းထက်။ သုခံ၊ သုခ ဖြစ်သော။ တံ၊ ထို အရဟတ္တမဂ်သုခသို့။ ပတ္တံ၊ ရောက်ပြီ။ အစ္စန္တသုခမေဝ၊ စင်စစ်သုခသာ ဖြစ်သော။ တံ၊ ထို အရဟတ္တ မဂ်သုခသို့။ (ပတ္တံ၊ ပြီ။) တိဿော၊ ကုန်သော။ ဝိဇ္ဇာ၊ ဝိဇ္ဇာတို့သို့။ အနုပ္ပတ္တာ၊ အစဉ်အတိုင်း ရောက်အပ်ကုန်ပြီ။ ဧတံ၊ ဤ အစဉ်အတိုင်း ရောက်အပ်သော ဝိဇ္ဇာ ၃-ပါး အပေါင်းသည်။ ဝေ၊ စင်စစ်။ ပရမံ၊ သော။ သုခံ၊ တည်း။ ဣတိ ဝုတ္တံ နနု။ ပေ ။

ကုက္ကုဋ္ဌကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၂—ဒုတိယဝဂ်

(၁၈) ၉-အနုပုဗ္ဗာဘိသမယကထာ

၃၃၉။ အနုပုဗ္ဗာဘိသမယော၊ အစဉ်အတိုင်း သစ္စာ ၄-ပါးကို ထိုးထွင်း၍ သိရခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ လော။) ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ။

အနုပုဗ္ဗေန၊ အစဉ်အားဖြင့်။ သောတာပတ္တိမဂ်ံ၊ ကို။ ဘာဝေတိ၊ ဖြစ်စေသလော။ ပေ ။

၃၄၀။ သောတာပတ္တိဖလသစ္ဆိကိရိယာယ၊ ၌။ ပဋိပန္နော ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ဒုက္ခဒဿနေန၊ ဒုက္ခသစ္စာကိုမြင်ခြင်းဖြင့်။ ကိ ံ၊ အဘယ်ကို။ ဇာတိ၊ စွန့်သနည်း။ဣတိ၊သက ဝါဒီမေး၏။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ံ၊ သက္ကာယဒိဋ္ဌိကိုဂင်း။ ဝိစိ-ကိစ္ဆံ၊ကိုဂင်း။သီလဗ္ဗတပရာမာသံ၊ကိုဂင်း။ တဒေကဋ္ဌေ၊ ထိုသက္ကာယဒိဋ္ဌိ ဝိစိ-ကိစ္ဆာ သီလဗ္ဗတပရာမာသတို့နှင့်တခုတည်းသောစိတ်, တဦးတည်းသောပုဂ္ဂိုလ်၌တည်ကုန်သော။ ကိလေသေ စ၊ တို့ကိုဂင်း။ စတုဘာဂံ၊ ၄-ဖို့တဖို့။ ဇာတိ၏။ ဣတိ၊ ပရဝါဒီ ဖြေ၏။ စတုဘာဂံ၊ ၄-ဖို့တဖို့။ သောတာပန္နော၊ သောတာပန်လော။ စတုဘာဂံ၊ န သောတာပန္နော၊ သောတာပန်မဟုတ်သလော။ စတုဘာဂံ၊ ဖို့။ သောတာပတ္တိဖလပတ္တော၊ သောတာပတ္တိဖိုလ်သို့ရောက်သည်။ ပဋိလဒ္ဓေါ၊ ရသည်၊ အဓိဂတော၊ ရသည်။ သစ္ဆိကတော၊ မျက်မှောက်ပြုအပ်သည်။ (ဟုတ္တာ) ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ဝိဟာရတိ၊ လော။ ကာယေန၊ နာမကာယဖြင့်။ ဖုသိတ္တာ၊ ထိ၍။ ဝိဟာရတိ၊ လော။ စတုဘာဂံ ကာယေန၊ ဖြင့်။ ဖုသိတ္တာ၊ ၍။ န ဝိဟာရတိ၊ လော။ စတုဘာဂံ၊ဖို့။ သတ္တက္ခတ္တုပရမော၊ သတ္တက္ခတ္တုပရမ သောတာပန်လော။ ကောလံကောလော၊ ကောလံကောလ သောတာပန်လော။ ကေဝိဇီ၊ ကေဝိဇီ သောတာပန်လော။ ဗုဒ္ဓေ၊ ၌။ အဝေစ္စပ္ပသာဒေန၊ ဉာဏ်ဖြင့်သက်ဝင်၍ ကြည်ညိုခြင်းနှင့်။ သမန္နာဂတော၊ လော။ ဓမ္မေ၊ ပေ။ သံဃေ၊ ပေ။ အရိယကန္တေဟိ၊ အရိယာတို့သည် နှစ်သက်အပ်ကုန်သော။ သီလေဟိ၊ တို့နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ လော။ စတု-ဘာဂံ အရိယကန္တေဟိ၊ သော။ သီလေဟိ၊ တို့နှင့်။ န သမန္နာဂတော၊ လော။ ဣတိ၊ သက ဝါဒီ စစ်၏။ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ၊ ပေ။

၃၄၄။ သောတာပတ္တိဖလသစ္ဆိကိရိယာယ ပဋိပန္နော ပုဂ္ဂလော၊ ကို။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခသစ္စာကို။ ဒက္ခန္တော၊ မြင်လသော်။ ပဋိပန္နကောတိ၊ ကျင့်သော ပုဂ္ဂိုလ်ဟူ၍။ ဝတ္တဗ္ဗော၊ ဆိုထိုက်သလော။ ဣတိ၊ သက ဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ ဒုက္ခေ၊ ဒုက္ခသစ္စာကို။ ဒိဋ္ဌေ၊ မြင်အပ်ပြီးသော်။ ဖလေ၊ သော-တာပတ္တိဖိုလ်၌။ ဋ္ဌိတော၊ တည်ပြီးသူတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္တဗ္ဗော၊ လော။ ပေ။

အမှာ။ ။မဂ်ံ ဒက္ခန္တောနှင့် မဂ္ဂေ ဒိဋ္ဌေတို့ကို တပုစ္ဆာတည်းပြု၍ မေးရာ မိဿကဝါရ စသည်၌ "ဒုက္ခဒဿနံ၊ ဒုက္ခသစ္စာကို မြင်ရခြင်းသည်။ နိရုတ္တိယံ၊အကျိုးမရှိသလော"ဟူသော ပုစ္ဆာ၌သာ အနက်ထူး၏။

၃၄၅။ အနက်လွှယ်ပြီ။ "စတူဟိ ဉာဏေဟိ" စသည်တို့၌ စတုစသည်တို့အရကို အဋ္ဌကထာ၌ ရှုပါ။

၃၄၆။ အနုပုဗ္ဗာဘိသမယော၊ သည်။ (ဟောတိ၊) ဣတိ၊သို့။ နု ဝတ္တုံ၊ မဆိုထိုက်သလော။ဣတိ၊ သကပါဒိ မေး၏။အာမန္တာ၊ ဘဂဝတာ ဘိက္ခဝေ, မဟာသမုဒ္ဒေါ၊ သည်။ အနုပုဗ္ဗနိန္နော သေယျထာပိ၊ အစဉ်အတိုင်း နိမ့်သကဲ့သို့။ အနုပုဗ္ဗပေါဏော သေယျထာပိ၊ အစဉ်အတိုင်း ချိုင့်သကဲ့သို့။ အနုပုဗ္ဗပဗ္ဘာရော သေယျထာပိ၊ အစဉ်အတိုင်း ဝှမ်းသကဲ့သို့။ အာယတကေနေဝ၊ အစဉ်သာလျှင် (စလျှင် စခြင်း)။ နု ပဟါတော သေယျထာပိ၊ နက်စောက်သော ချောက်ကမ်းပါးပြက် မဟုတ်သကဲ့သို့။ ဘိက္ခဝေ, ဧဝမေဝ၊ သာလျှင်။ ဣမသ္မိံ ဓမ္မဝိနယေ၊ ဤ တရားသဖြင့် ဆုံးမသင့်ရာ သာသနာတော်၌။ အနုပုဗ္ဗသိက္ခာ၊ အစဉ်အတိုင်း ကျင့်ထိုက်သော သိက္ခာ ၃-ပါးသည်။ အနုပုဗ္ဗာကိရိယာ၊ အစဉ်အတိုင်းပြုထိုက်သော ဓုတင်တဆယ့်သုံးပါးသည်။ အနုပုဗ္ဗာပဋိပဒါ၊ အစဉ်အတိုင်း ကျင့်ထိုက်သော အနုပဿနာ ခုနစ်ပါး စသည်သည်။ (အတ္ထိ)။ [အနုပုဗ္ဗပဋိပဒါဃ သတ္တ အနုပဿနာ အဋ္ဌာရသ မဟာဝိပဿနာ အဋ္ဌတ်ံသ အာရမ္မဏဝိဘတ္တိယော သတ္တတ်ံသ ဧဗာဓိပက္ခိယဓမ္မာ စ ဂဟိတာ။—ဥဒါနဋ္ဌကထာ, ၅- ဝဂ်, ၅- သုတ် အဖွင့်။] အာယတကေနေဝ၊ ဧဝ်သာလျှင်။ အညာပဋိဝေဓော၊ အရဟတ္တဖိုလ်ကို ထိုးထွင်း၍ သိရခြင်းသည်။ နု \(အတ္ထိ)၊ မရှိ။ ဣတိ-ဝုတ်တံ နနု။ ပေ။ [အနုပုဗ္ဗေန၊ စသော သာဓက ဂါထာကို ဩဓိသော ကထာပုဒ်ရေ (၂၇၈) ၌ ပေးခဲ့ပြီ။]

အာယသ္မာ ဂဝမ္ပတိ ထေရော၊ အရှင် ဂဝမ္ပတိထေရ်သည်။ ဘိက္ခူ၊ တို့ကို။ ဧတံ၊ ဤစကားကို။ အဝေါစ နှုန့်၊ ပြောခဲ့ပြီမဟုတ်လော။ (ကိံ၊) အာဝုသော၊ တို့။ ဘဂဝတော၊ ၏။ သမ္မုခါ၊ မျက်မှောက်တော်၌။ မေ၊ သည်။ ဧတံ၊ ဤစကားတော်ကို။ သုတံ၊ နာအပ်ပြီ။ သမ္မုခါ၊ ၌။ ပဋိဂ္ဂဟိတံ၊ ခံယူမှတ်သား ဆောင်ထားအပ်ပြီ။ (ကိံ၊) ဘိက္ခဝေ, ယော၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခသစ္စာကို။ ပဿတိ၊ ၏။ သော၊ သည်။ ဒုက္ခသမုဒယံပိ၊ ဒုက္ခ၏ ကြွင်းသော အကြောင်းနှင့် ပေါင်းမိလသော် ဖြစ်ကြောင်း သမုဒယသစ္စာကိုလည်း။ ပဿတိ၊ ၏။ ဒုက္ခနိရောဓံပိ၊ ဒုက္ခ၏ ချုပ်ကြောင်း နိရောဓသစ္စာကိုလည်း။ ပဿတိ၊ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိံ၊ ဒုက္ခ၏ ချုပ်ကြောင်း နိရောဓသစ္စာသို့ ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော။ ပဋိပဒံပိ၊ အကျင့်ဟူသော မဂ္ဂသစ္စာကိုလည်း။ ပဿတိ။ ပေ။ ဣတိ, (သုတံ၊ ပြီ။ ပဋိဂ္ဂဟိတံ၊ ပြီ။) ဣတိ အဝေါစ နှုန့်။ ပေ။ [သဟာဝဿ စသော သာဓက ဂါထာကို ဩဓိသောကထာ ပုဒ်ရေ (၂၇၈)၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ။]

အနုပုဗ္ဗာဘိသမယကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၂–ဒုတိယဝဂ်

(၁၉) ၁၀- ဝေဟာရကထာ

၃၄၇။ ဗုဒ္ဓဿ၊ အလုံးစုံသော တရားတို့ကို သိတော်မူသော။ ဘဂဝ-တော၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ ဝေဟာရော၊ ခေါ်ဝေါ် ပြောဟောကြောင်း အသံတော်သည်။ လောကုတ္တရော၊ လောကုတ္တရာလော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ။ (ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော ဝေဟာရော၊ သည်။) လော-ကုတ္တရေ၊ လောကုတ္တရာ ဖြစ်သော။ သောတေ၊ သောတပသာဒ၌။ ပဋိ-ဟညတိ၊ ထိခိုက်သလော။ လောကိယေ၊ လောကီဖြစ်သော။ (သောတေ၊ ၌) နော (ပဋိဟညတိ)၊ မထိခိုက်သလော။ လော်ကုတ္တရေန၊ သော။ ဝိညာ-ဏေန၊ ဝိညာဏ်ဖြင့်။ ပဋိဝေဒနန္တိ၊ သိကြကုန်သလော။ လောကိယေန၊ သော။ (ဝိညာဏေန၊ ဖြင့်။) နော (ပဋိဝေဒနန္တိ)၊ မသိကြကုန်သလော။ သာဝကာ၊ အရိယာသာဝက တို့သည်။ ပဋိဝေဒနန္တိ၊ လော။ ပုထုဇ္ဇနာ၊ တို့သည်။ နော (ပဋိဝေဒနန္တိ)၊ လော။ ဣတိ။ 'န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။

ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော။ ပေ ။ ပဋိဟညတိ နနု၊ ထိခိုက်သည် မဟုတ်လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ။ ပေ ။

ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော၊ ၏။ ဝေဟာရံ၊ ကို။ လောကိယေန ဝိညာဏေန ပဋိဝေဒနန္တိ နနု၊ လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ။ ပေ ။

ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော။ ပေ ။ အာမန္တာ။ (ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော ဝေဟာ-ရော၊ သည်။) မဂ္ဂေါ၊ မဂ်လော။ ပေ ။ အရဟတ္တဖလံ၊ အရဟတ္တ ဖိုလ်လော။ သတိပဋ္ဌာနံ၊ သတိပဋ္ဌာန်လော။ ပေ ။ ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ၊ ဗောဇ္ဈင်လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ စစ်၏။ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။

ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော။ ပေ ။ အာမန္တာ။ (ယေ၊ အကြင် သူတို့သည်။) ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော ဝေဟာရံ၊ ကို။ သုဏန္တိ၊ ကြားရကုန်၏။ ကေစိ၊ အချို့ကုန်သော။ (တေ၊ ထို သူတို့သည်။) အတ္ထိ၊ ရှိကုန်သည် မဟုတ်လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ စစ်၏။ အာမန္တာ။ လောကုတ္တရော ဓမ္မော၊ သည်။ ဝါ၊ ကို။ သောတဝိညေယျော၊ သောတဝိညာဏ်သည် သိထိုက်သလော။ သောတသ္မိံ၊ သောတပသာဒ၌။ ပဋိဟညတိ၊ လော။ သောတဿ၊ သောတ ပသာဒ၏။ အာပါတံ၊ ရှေးရှုကျခြင်းသို့။ အာဂစ္ဆတိ၊ ရောက်လာသလော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။

လောကုတ္တရော ဓမ္မော၊ သည်။ ဝါ၊ ကို။ န သောတဝိညေယျော နနု၊ သောတဝိညာဏ်သည် မသိထိုက်သည် မဟုတ်လော။ သောတသ္မိံ၊ ၌။

နဲ ပဋိဟညတိ နနု၊ မထိခိုက်သည် မဟုတ်လော။ သောတဿ အာပါတံ နဲ အာဂစ္ဆတိ နနု၊ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ ပေ ။

၃၄၉ ။ ဗုဒ္ဓဿ။ ပေ ။ အာမန္တာ။ (ယေ၊ တို့သည်။) ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝ-တော၊ ၏။ ဝေါဟာရေ၊ ၌။ ရဇ္ဇေယျံ၊ တပ်မက်ကုန်ရာ၏။ ကေစိ၊ ကုန်သော။ (တေ၊ ထိုသူတို့သည်။) အတ္ထိ၊ ရှိကုန်သည် မဟုတ်လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ စစ်၏။ အာမန္တာ။ လောကုတ္တရော ဓမ္မော၊ သည်။ ဝါ၊ ကို။ ရာဂဌာနိယော၊ ရာဂ၏ တည်ရာ အကြောင်းလော။ ရဇနီယော၊ တပ်မက်ထိုက်သလော။ ကမနီယော၊ နှစ်သက်ထိုက်သလော။ မဒနီယော၊ ရစ်မူးစေထိုက်သလော။ ဗန္ဓနီယော၊ နှောင်ဖွဲ့ထိုက်သလော။ မုစ္ဆနီယော၊ တွေဝေထိုက်သလော။ ပေ ။

(ယေ) ။ ပေ ။ ဝေါဟာရေ၊ ၌။ ဒုဿေယျံ၊ ပြစ်မှားကုန်ရာ၏။ ကေစိ (တေ၊ တို့သည်။) အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ စစ်၏။ အာမန္တာ။ လောကုတ္တရော ဓမ္မော၊ သည်။ ဒေါသဌာနိယော၊ ဒေါသ၏ တည်ရာ အကြောင်းလော။ ကောပဌာနိယော၊ အမျက်ထွက်ခြင်း၏ တည်ရာ အကြောင်းဖြစ်သလော။ ပဋိဃဌာနိယော၊ ထိပါးနှိပ်စက်တတ်သော ဒေါသ၏ တည်ရာအကြောင်း ဖြစ်သလော။ ပေ ။

(ယေ)။ ပေ ။ မုယ္ဟေယျံ၊ တွေဝေ ကုန်ရာ၏။ ကေစိ (တေ၊ တို့သည်။) အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ လောကုတ္တရော ဓမ္မော၊ သည်။ မောဟ-ဌာနိယော၊ မောဟ၏ တည်ရာအကြောင်း ဖြစ်သလော။ အညာဏကရ-ဏော၊ မသိခြင်းကို ပြုတတ်သလော။ အစက္ခုကရဏော၊ ဉာဏ်မျက်စိ မရှိသူ၏ အဖြစ်ကို ပြုတတ်သလော။ ပညာနိရောဓိကော၊ ပညာကို ချုပ်စေတတ်သလော။ ဝိဃာတပက္ခိကော၊ ဉာဏ်ကို ဖျက်ဆီးတတ်သော မောဟဟူသော အဖို့ရှိသလော။ အနိဗ္ဗာနသံဝတ္တနိကော၊ နိဗ္ဗာန်ကို မဖြစ်စေနိုင်သလော။ ပေ ။ လောကုတ္တရော ဓမ္မော၊ သည်။ မောဟဌာနိယော၊ သည်။ နဲ (ဟောတိ) နနု၊ လော။ အညာဏကရဏော၊ သည်။ နဲ (ဟောတိ) နနု၊ အစက္ခုကရ-ဏော နဲ (ဟောတိ) နနု၊ ပညာဝုဒ္ဓိကော၊ ပညာကို တိုးပွါးစေတတ်သည်။ အဝိဃာတပက္ခိကော၊ ဉာဏ်မျက်စိကို ဖျက်ဆီးတတ်သော မောဟ ဟူသော အဖို့မရှိသည်။ နိဗ္ဗာနသံဝတ္တနိကော၊ နိဗ္ဗာန်ကို ဖြစ်စေနိုင်သည်။ (ဟောတိ) နနု၊ လော။ ပေ ။

၃၅၀။ ယေ ကေစိ၊ တို့သည်။ ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော ဝေါဟာရံ၊ ကို။ သုဏန္တိ၊ ကုန်၏။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ တေ၊ တို့သည်။ မဂ္ဂံ၊ မဂ်ကို။ ဘာဝေန္တိ၊ ဖြစ်စေကုန်သလော။ ပေ ။

၃၅၁။ သောဝဏ္ဏမယာယ၊ ရွှေဖြင့်ပြုအပ်သော။ လင်္ဒိယာ၊ နှင်တံဖြင့်။ ဓညပုဉ္ဇောပိ၊ စပါးပုံကိုဂင်း။ သုဝဏ္ဏပုဉ္ဇောပိ၊ ရွှေပုံကိုဂင်း။ အာစိက္ခိတုံ၊ ညွှန်ပြပြောဆိုခြင်းငှါ။ လဗ္ဘာ၊ ရအပ် ရနိုင်သလော။ ဣတိ၊ ပရဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ ဝေမေဝံ၊ တူ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ လောကုတ္တရေန၊ (ရွှေတုတ်နှင့်တူစွာ) လောကုတ္တရာ ဖြစ်သော။ ဝေါဟာရေန၊ ဖြင့်။ လောကိယံ၊ လောကီဖြစ်သော။ ဓမ္မံပိ၊ ကိုဂင်း။ လောကုတ္တရံ၊ သော။ ဓမ္မံပိ၊ ကိုဂင်း။ ဝေါဟရတိ၊ ခေါ်ဝေါ် ပြောဟောတော်မူနိုင်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပရဝါဒီ ဆုံးဖြတ်၏။ [သကဝါဒီ ပုစ္ဆာဌ် "လေဣိယာယ၊ ကြက်ဆူသား ဖြစ်သော" ဟု ပေး။ လောကီဝေါဟာရဖြစ်၍ ကြက်ဆူသားတုတ်ကို ဥပမာ ပြသည်။]

၃၅၂။ ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော၊ ၏။ ဝါ၊ သည်။ ဝေါဟာရော၊ သည်။ လောကိယံ၊ လောကီ တရားကို။ ဝေါဟရန္တဿ၊ ခေါ်ဝေါ် ပြောဟော လသော်။ လောကိယော၊ လောကီ အသံတော်သည်။ ဟောတိ၊ လော။ လောကုတ္တရံ၊ လောကုတ္တရာ တရားကို။ ဝေါဟရန္တဿ၊ သော်။ လောကုတ္တရော၊ လောကုတ္တရာ အသံတော်သည်။ ဟောဟိ၊ လော၊ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ။ (ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော၊ ၏။ ဝါ၊ သည်။) လောကိယံ ဝေါဟရန္တဿ၊ သော်။ လောကိယော သောတော၊ ဌ်။ ပဋိဟညတိ၊ လော။ ပေ ။ (ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော) လောကိယံ ဝေါဟာရန္တဿ၊ သော်။ လောကိယေန ဝိညာဏေန၊ ဖြင့်။ ပဋိဝိဇာနန္တိ၊ ကုန်သလော။ ပေ ။ [နောက်ဌ် သကဝါဒီ ပုစ္ဆာဝယ်"အမဂ္ဂံ၊ မဂ်မဟုတ်သော တရားကို။ အဖလံ၊ ဖိုလ်မဟုတ်သော တရားကို။" စသည်ဖြင့် ပေးပါ။]

ဝေါဟာရကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၂-ဒုတိယဝဂ်

(၂၀) ၁၁-နိရောဓကထာ

၃၅၃။ နိရောဓာ၊ နိရောဓ တို့သည်။ ဒွေ၊ ၂-မျိုးတို့လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ ဒုက္ခနိရောဓာ၊ ဒုက္ခနိရောဓတို့သည်။ ဒွေ၊ တို့လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။ နိရောဓ သစ္ဆာနိ၊ နိရောဓ သစ္ဆာ တို့သည်။ ဒွေ၊ တို့လော။ ပေ ။

တာဏာနိ၊ စောင့်ရှောက်တတ်သော နိဗ္ဗာန်တို့သည်။ ဒွေ၊ တို့လော။ ပေ ။ လေဏာနိ၊ ပုန်းအောင်းရာ နိဗ္ဗာန်တို့သည်။ ပေ ။ သရဏာနိ၊ ကိုးကွယ်ရာ နိဗ္ဗာန်တို့သည်။ ပေ ။ ပရာယဏာနိ၊ လည်း လျောင်းရာ နိဗ္ဗာန်တို့သည်

။ ပေ ။ အစ္စုတာနိ၊ စုတေခြင်း မရှိသော နိဗ္ဗာန်တို့သည်။ ပေ ။ အမတာနိ၊ အမြုတေ ဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်တို့သည် ။ ပေ ။ နိဗ္ဗာနာနိ၊ နိဗ္ဗာန်တို့သည် ။ ပေ ။

ဒ္ဒိန္ဒံ၊ ကုန်သော။ နိဗ္ဗာနာနံ၊ တို့၏။ ဥစ္စနီစတာ၊ မြင့်ကုန် နိမ့်ကုန်သည်၏ အဖြစ်သည်။ ဟီနပဏီတတာ၊ ညံ့ကုန် မြတ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်သည်။ ဥက္ကံသာဝကံသော၊ လွန်ကဲကုန် ယုတ်လျော့ကုန်သည် အဖြစ်သည်။ အတ္ထိ၊ လော။ (ဒ္ဒိန္ဒံ နိဗ္ဗာနာနံ၊ တို့၏။) သီမာ ဝါ၊ အပိုင်းအခြားသည်ငှင်း။ ဘေဒေါ ဝါ၊ အထူးအပြားသည်ငှင်း။ ရာဇိ ဝါ၊ အရေးကြောင်းသည်ငှင်း။ အန္တရိကာ ဝါ၊ အကြားသည်ငှင်း။ အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ ပေ ။

ဒ္ဒေ နိရောဓာတိ၊ အာမန္တာ၊ အပ္ပဋိသခ်ါနိရုဒ္ဓေ၊ အသင့်အားဖြင့် ဆင်ခြင်တတ်သော လောကုတ္တရာ ဉာဏ်ပညာကြောင့် ချုပ်ရသည် မဟုတ်ပဲ မဖြစ်ခြင်း အားဖြင့် ချုပ်ကုန်သော။ သခ်ါရေ၊ သခ်ါရတို့ကို။ ပဋိသခ်ါ (ပဋိ-သခ်ါယ)၊ ပညာဖြင့် ဆင်ခြင်၍။ နိရောဓေန္တိ နနု၊ ချုပ်စေကုန်သည် မဟုတ်လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ စစ်၏။ အာမန္တာ။ ပေ ။

နိရောဓာ၊ တို့သည်။ ဒ္ဒေ၊ တို့တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ နဝတ္တဗ္ဗံ၊ မဆိုထိုက်သလော။ ဣတိ၊ ပရဝါဒီမေး၏။ အာမန္တာ၊ အပ္ပဋိသခ်ါနိရုဒ္ဓါပိ၊ အသင့်အားဖြင့် ဆင်ခြင်တတ်သော လောကုတ္တရာ ဉာဏ်ပညာကြောင့် ချုပ်ရသည် မဟုတ်ပဲ မဖြစ်ခြင်း အားဖြင့် ချုပ်သည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ သခ်ါရာ၊ တို့သည်။ အစ္စန္တဘဂ္ဂါ၊ စင်စစ် ခြိုးဖျက်အပ်ကုန်သည်။ (ဟောန္တိ) နနု၊ ကုန်သည် မဟုတ်လော။ ပဋိသခ်ါနိရုဒ္ဓါပိ၊ အသင့် အားဖြင့် ဆင်ခြင်တတ်သော လော-ကုတ္တရာ ဉာဏ်ပညာကြောင့် ချုပ်ရသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ သခ်ါရာ၊ တို့သည်။ အစ္စန္တဘဂ္ဂါ၊ တို့သည်။ (ဟောန္တိ) နနု၊ လော။ ဣတိ၊ ပရဝါဒီ စစ်၏။ အာမန္တာ။ ပေ ။

ပဋိသခ်ါနိရုဒ္ဓါပိ သခ်ါရာ၊ တို့သည်။ အရိယမဂ္ဂံ၊ အရိယာမဂ်သို့။ အာဂမ္မ၊ ရှေးရှုရောက်၍။ နိရုဒ္ဓါ၊ ချုပ်ကုန်သလော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ။ ပေ ။

ပဋိသခ်ါနိရုဒ္ဓါ သခ်ါရာ၊ တို့သည်။ ပုန၊ တဖန်။ နဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်သလော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ စစ်၏။ အာမန္တာ။ ပေ ။

နိရောဓကထာ နိဋ္ဌိတာ။

ဒုတိယော၊ နှစ်ဝဂ်မြောက်သော။ ဝဂ္ဂေါ၊ ဝဂ်သည်။ (နိဋ္ဌိတော)။

(ဣဒံ၊ ဤ ဆိုအပ်လတ္တံ့ကား)။ တဿ၊ ထိုဒုတိယဝဂ်၏။ ဥဒ္ဒါနံ၊တည်း။

ပရူပဟာရော၊ ပရူပဟာရကထာဝုင်း။ အညာဏံ၊ အညာဏကထာဝုင်း။ ကခ်ါ၊ ကခ်ါကထာဝုင်း။ ပရဝိတာရဏာ၊ ပရဝိတာရဏကထာဝုင်း။ ဝစီ-ဘေဒေါ၊ ဝစီဘေဒကထာဝုင်း။ ဒုက္ခာဟာရော၊ ဒုက္ခာဟာရကထာဝုင်း။ စိတ္တဋ္ဌိတိ စ၊ စိတ္တဋ္ဌိတိကထာဝုင်း။ ကုက္ကုဋ္ဌာ၊ ကုက္ကုဋ္ဌကထာဝုင်း။ အနုပုဗ္ဗာ-ဘိသမယော၊ အနုပုဗ္ဗာဘိသမယကထာဝုင်း။ ဝေါဟာရော စ၊ ဝေါဟာရ ကထာဝုင်း။ နိရောဓကော၊ နိရောဓကထာ ဝုင်းတည်း။ ဣတိ၊ ဥဒ္ဒါန်း အပြီးတည်း။

၃-တတိယဝဂ်

(၂၁) ၁-ဗလကထာ

၃၅၄။ တထာဂတဗလံ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ အားတော်သည်။ သာဝက-သာဓာရဏံ၊ သာဝကတို့နှင့် ဆက်ဆံသလော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ တထာဂတဗလံ၊ သည်။ သာဝကဗလံ၊ သည်။ (ဟာတိ၊ ၏။) သာဝကဗလံ၊ သည်။ တထာဂတဗလံ၊ သည်။ (ဟာတိ၊ လော။) ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။

တထာဂတဗလံ သာဝကသာဓာရဏံတိ၊ အာမန္တာ၊ တညေဝ၊ထို သာဝကတို့၏ အားသည်ပင်။ တထာဂတဗလံ၊ သည်။ (ဟာတိ၊ လော။) တံ(ဧဝ)၊ ထို မြတ်စွာဘုရား၏ အားတော်သည်ပင်။ သာဝကဗလံ၊ သည်။ (ဟာတိ၊ လော။) တညေဝ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရား၏ အားတော်သည်ပင်။ သာဝကဗလံ၊ သည်။ (ဟာတိ၊ လော။) တံ (ဧဝ)၊ ထို သာဝကတို့၏ အားသည်ပင်။ တထာဂတဗလံ၊ သည်။(ဟာတိ၊ လော။) ဣတိ၊ သကဝါဒီ စစ်၏။ နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။

တထာဂတဗလံ။ ပေ ။ အာမန္တာ။ ယာဒိသံ၊ အကြင် ကဲ့သို့ ရှုအပ်သော။ တထာဂတဗလံ (ဟာတိ၊ ၏။) တာဒိသံ၊ ထို ကဲ့သို့ ရှုအပ်သော။ သာဝက-ဗလံ (ဟာတိ၊ လော။) ယာဒိသံ၊ သော။ သာဝကဗလံ (ဟာတိ၊ ၏။) တာဒိသံ၊ သော။ တထာဂတဗလံ (ဟာတိ၊ လော။) ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။

တထာဂတဗလံ ။ပေ။ အာမန္တာ၊ ယာဒိသော၊ အကြင်ကဲ့သို့ရှုအပ်သော။ တထာဂတဿ၊ ၏။ ပုဗ္ဗယောဂေါ၊ ရှေးဦး အားထုတ်အပ်သော ကောင်းမှု သည်။ ပုဗ္ဗစရိယာ၊ ရှေးဦး ကျင့်အပ်သော အကျင့်သည်။ ဓမ္မကွဲာနံ၊ တရားကို ပြောခြင်းသည်။ ဓမ္မဒေသနာ၊ တရားကိုဟောခြင်းသည်။(ဟာတိ၊ ၏။) တာဒိသော၊ ထိုကဲ့သို့ ရှုအပ်သော။ သာဝကဿ၊ ၏။ ပုဗ္ဗယောဂေါ ။ပေ။ ဓမ္မဒေသနာ (ဟာတိ၊ လော။) ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။

တထာဂတဗလံ ။ပေ။ အာမန္တာ၊ တထာဂတော၊ သည်။ ဇီနော၊ မာရ်၌-ပါးကို အောင်တော်မူသည်။ သတ္ထာ၊ လူနတ်တို့၏ ဆရာ ဖြစ်တော်မူသည်။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ မဖောက်မပြန် အမှန်ကိုယ်တိုင် အလုံးစုံသော တရားတို့ကို

သိ်တော်မူသည်။ သဗ္ဗညူ၊ အလုံးစုံကို သိတော်မူသည်။ သဗ္ဗဒဿာဝီ၊ အလုံးစုံကို မြင်တော်မူသည်။ ဓမ္မဿာမီ၊ တရား၏ အရှင်ဖြစ်တော်မူသည်။ ဓမ္မပ္ပဋိဿရ-ဏော၊ တရားဟူသော လည်းလျောင်းရာရှိတော်မူသည်။ (ဟောတိ၊ လော။) ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ သာဝကော၊ သည်။ ဇိနော ။ပေ။ ဓမ္မပ္ပဋိဿရဏော (ဟောတိ၊ လော။) ဣတိ။ နု ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။

တထာဂတဗလံ ။ပေ။ အာမန္တာ၊ တထာဂတော၊ သည်။ အနုပ္ပန္နဿ၊ မဖြစ်သေးသော။ မဂ္ဂဿ၊ မဂ်ကို။ ဥပ္ပါဒေတာ၊ ဖြစ်စေတတ်သည်။ အသဉ္ဇာ-တဿ၊ ကောင်းစွာမဖြစ်သေးသော။ မဂ္ဂဿ၊ ကို။ သဉ္ဇနေတာ၊ ကောင်းစွာ ဖြစ်စေတတ်သည်။ အနက္ခာတဿ၊ မဟောအပ်သေးသော။ မဂ္ဂဿ၊ ကို။ အက္ခာတာ၊ ဟောတတ်သည်။ မဂ္ဂညူ၊ မဂ်ကို သိသည်။ မဂ္ဂဝိဒူ၊ မဂ်ကိုသိသည်။ မဂ္ဂကောဝိဒေါ၊ မဂ်၌ ကျွမ်းကျင်သည်။ (ဟောတိ၊ လော။) ဣတိ။ အာမန္တာ ။ပေ။

ဣဒ္ဓိယပရောပရိယတ္တံ၊ သဒ္ဓါ စသော ဣန္ဒြေတို့၏ တိုးပွါး ကြီးမြတ်ကုန်သည်၏အဖြစ်, ဆုတ်ယုတ်ကုန်သည်၏အဖြစ်ကို။ ယထာဘူတံ၊ မဖောက်မပြန်ဟုတ်မှန်စွာ။ ဉာဏံ၊ သိတော်မူနိုင်သော။ တထာဂတဗလံ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ အားတော်သည်။ သာဝကသာဓာရဏံ၊ လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ ။ပေ။

၃၅၅။ [(၃၅၄)၌ ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တဉာဏ်တော်၏ သာဝကသာဓာ-ရဏဖြစ်ကြောင်းကို "အာမန္တာ"ဟု ပရဝါဒီ ဆိုခဲ့ပြီ။ ဤ၌ အခြား တထာ-ဂတဗလ(၉)မျိုးတို့၏ သာဝကသာဓာရဏ အဖြစ်ကို ဆုံးဖြတ်လို၍ ပရဝါဒီသည် ပြဿနာ(၉)ခုကို ပြု၏။ ထိုတွင် ရှေပြဿနာ(၈)ခုကို ဉာဏဝိဘင်း ပါဠိတော်, ဒဿကမာတိကာ, ပုဒ်ရေ(၇၆၀)ကို မှီ၍ ပေးပါ။] တထာ ဂတဿာပိ၊ ၏လည်း။ အာသဝါ၊ တို့သည်။ ခီဏာ နဒု၊ ကုန်ကုန်ပြီ မဟုတ်လော။ သာဝကဿာပိ၊ ၏လည်း။ အာသဝါ၊ တို့သည်။ ခီဏာ နဒု၊ လော။ ဣတိ၊ ပရဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ တထာဂတဿ ဝါ၊ ၏ဝင်း။ သာဝကဿ ဝါ၊ ၏ဝင်း။ အာသဝက္ခယေန၊ အာသဝေါတို့၏ ကုန်ခြင်းအားဖြင့်။ အာသဝက္ခယံ ဝါ၊ အာသဝေါတို့၏ ကုန်ခြင်းသည်ဝင်း။ ဝိမုတ္တိယာ၊ ကိလေသာတို့မှ လွတ်မြောက်ခြင်းအားဖြင့်။ ဝိမုတ္တိ ဝါ၊ ကိလေသာတို့မှလွတ်မြောက်ခြင်းသည်ဝင်း။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုသော။ နာနာကရဏံ၊ အသီးအခြားပြုကြောင်း အထူးသည်။ အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ၊ ပရဝါဒီ စစ်၏။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ (ဣတိ၊ သကဝါဒီ ဖြေ၏) ။ပေ။

၃၅၆။ အနက် လွယ်ပြီ။

ဗလကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-တတိယဝဂ်

(၂၂) ၂-အရိယန္တိကထာ

၃၅၇။ ဌာနာဌာနေ၊ အကြောင်းဟုတ် အကြောင်းမဟုတ်၌။ ယထာဘူတံ၊ စ္စာ။ ဉာဏံ၊ သော။ တထာဂတဗလံ၊ သည်။ အရိယံ၊ အရိယာလော (လောကုတ္တရာလော)။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ (ဌာနာဌာနေ ယထာဘူတံ ဉာဏံ တထာဂတဗလံ၊ သည်။ မဂ္ဂေါ၊ မဂ်လော ။ပေ။ ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ၊ ဗောဇ္ဈင်္ဂလော။ ဣတိ။ နော ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။

ဌာနာဌာနေ ။ပေ။ အာမန္တာ။ (ဌာနာဌာနေ ယထာဘူတံ ဉာဏံ တထာဂတဗလံ၊ သည်။) သုညတာရမ္မဏံ၊ သုညတတရားဟူသော အာရုံရှိသလော။ နော ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။ ဌာနာဌာနဉ္စ၊ အကြောင်းဟုတ် အကြောင်းမဟုတ်ကိုလည်း။ မနသိ၊ စိတ်၌။ ကရောတိ၊ ပြုသလော။ သုညတဉ္စ၊ သုညတတရားကိုလည်း။ မနသိ ကရောတိ၊ လော။ ဣတိ၊ နော ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။

ဌာနာဌာနဉ္စ ။ပေ။ အာမန္တာ၊ ဒ္ဝိန္နံ၊ ၂-ပါးကုန်သော။ ဖဿာနံ၊ ဖဿတို့၏ဂုဏ်း။ ဒ္ဝိန္နံ၊ ကုန်သော။ စိတ္တာနံ၊ တို့၏ဂုဏ်း။ သမောဓာနံ၊ ပေါင်းဆုံခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ လော ။ပေ။ အနိမိတ္တာရမ္မဏံ၊ အနိမိတ္တတရား ဟူသော အာရုံရှိသလော ။ပေ။

၃၅၈။ သတိပဋ္ဌာနာ၊ သတိပဋ္ဌာန်တို့သည်။ အရိယာ၊ အရိယာတို့လော။ သုညတာရမ္မဏာ၊ သုညတတရားဟူသော အာရုံရှိကုန်သလော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ ဌာနာဌာနေ ။ပေ။ တထာဂတဗလံ၊ သည်။ အရိယံ၊ အရိယာလော။ သုညတာရမ္မဏံ၊ သုညတတရား ဟူသော အာရုံရှိသလော ။ပေ။

၃၅၉။ ဌာနာဌာနေ ။ပေ။ တထာဂတဗလံ၊ မြတ်စွာဘုရား၏အားတော် ဟူသော။ အရိယံ၊ အရိယာတရားကို။ သုညတာရမ္မဏန္တိ၊ သုညတ တရား ဟူသော အာရုံရှိ၏ဟူ၍။ နော ဝတ္တဗ္ဗံ၊ မဆိုထိုက်သလော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ သတိပဋ္ဌာနာ၊ သတိပဋ္ဌာန်ဟူကုန်သော။ အရိယာ၊ အရိယာတရားတို့ကို။ သုညတာရမ္မဏာတိ၊ သုညတတရားဟူသော အာရုံရှိကုန်၏ဟူ၍။ နော ဝတ္တဗ္ဗာ၊ မဆိုထိုက်ကုန်သလော။ ဣတိ။ နော ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။ [အကြွင်း အနက် လွယ်ပြီ။]

အရိယန္တိကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-တတိယဝဂ်

(၂၃) ၃-ဝိမုတ္တိကထာ

၃၆၃။ သရာဂံ၊ ရာဂနှင့်တကွဖြစ်သော။ စိတ္တံ၊ သည်။ ဝိမုစ္စတိ၊ ရာဂမှ လွတ်သလော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ ရာဂသဟဂတံ၊ ရာဂနှင့်တကွဖြစ်သော။ ရာဂသဟဇာတံ၊ ရာဂနှင့်တကွဖြစ်သော။ ရာဂသံသဋ္ဌံ၊ ရာဂနှင့်ရောနှောဆော။ ရာဂသမုယုတ္တံ၊ ရာဂနှင့် သမုယုတ်ဖြစ်သော။ ရာဂသဟဘု၊ ရာဂနှင့်တကွဖြစ်သော။ ရာဂါနုပရိဝတ္တိ၊ ရာဂသို့ အစဉ်လိုက်သော။ အကုသလံ၊ အကုသိုလ်ဖြစ်သော။ လောကိယံ၊ လောကီဖြစ်သော။ သာသဝံ၊ အာရုံ, အာရမဏိကအဖြစ်ဖြင့် အာသဝေါ ၄-ပါးတို့နှင့် တကွဖြစ်သော။ သံယောဇနိယံ၊ သံယောဇဉ်တို့၏ အာရုံဖြစ်သော။ ဂန္ထနိယံ၊ ဂန္ထ၏ အာရုံဖြစ်သော။ ဩဃနိယံ၊ ဩဃ၏ အာရုံဖြစ်သော။ ယောဂနိယံ၊ ယောဂ၏ အာရုံဖြစ်သော။ နီဝရဏိယံ၊ နီဝရဏ၏ အာရုံဖြစ်သော။ ပရာမဋ္ဌံ၊ တဏှာ ဒိဋ္ဌိတို့သည် မှားသောအားဖြင့် သုံးသပ်အပ်သော။ ဥပါဒါနိယံ၊ ဥပါဒါန်တို့၏ စီးပွါးဖြစ်သော။ သံကိလေသိယံ၊ သံကိလေသတရားတို့၏ အာရုံဖြစ်သော။ စိတ္တံ၊ သည်။ ဝိမုစ္စတိ၊ ရာဂမှ လွတ်သလော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။

သဖဿံ၊ ဖဿနှင့်တကွဖြစ်သော။ စိတ္တံ၊ သည်။ ဝိမုစ္စတိ၊ ရာဂမှလွတ်၏။ ဖဿော စ၊ ဖဿသည်ရင်း။ စိတ္တဉ္စ၊ စိတ်သည်ရင်း။ ဥဘော၊ ၂-ပါးလုံးတို့သည်။ ဝိမုစ္စန္တိ၊ ရာဂမှ လွတ်မြောက်ကုန်သလော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ ။ပေ။

ဝိမုတ္တိကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၃=တတိယဝဂ်

(၂၄) ၄-ဝိမုစ္စမာနကထာ

၃၆၆။ ဝိမုတ္တံ၊ လွတ်ပြီးတရားသည်။ ဝိမုစ္စမာနံ၊ လွတ်ဆဲလော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ ကေဒေသံ၊ တဒ္ဓိတဝက်။ ဝိမုတ္တံ၊ လွတ်ပြီးသည်။ (ဟုတ္တာ၊) ကေဒေသံ၊ တဒ္ဓိတဝက်။ အဝိမုတ္တံ၊ မလွတ်သေးသလော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။ [“ကေဒေသံ သောတာပန္နော”စသည်ကား အနုပုဗ္ဗာဘိသမယကထာ, ပုဒ်ဓရ(၃၄၀)နှင့် စာသွား တူ၏။ စတုဘာဂံ နေရာ၌ “ကေဒေသံ၊ တဒ္ဓိတဝက်”ဟု ဆိုရုံသာ ထူး၏။]

၃၆၇။ ဝိမုတ္တံ၊ သည်။ ဝိမုစ္စမာနံ၊ လွတ်ဆဲတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ န ဝတ္တဗ္ဗံ၊ မဆိုထိုက်သလော။ ဣတိ၊ ပရဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ ဘဂဝတာ ဧဝံ၊ သို့။

ဇာနတော၊ သိသော။ ဧဝံ၊ သို့။ ပဿတော။ မြင်သော်၊ တဿ၊ ထိုယောဂီ၏။ ကာမာသဝါပိ၊ မူလည်း။ စိတ္တံ၊ သည်။ ဝိမုစ္စတိ၊ လွတ်၏ ။ပေ။ ဣတိ ဝုတ္တံ နနု ။ပေ။ [“သော ဧဝံ သမာဟိတေ” စသော သုတ်ကို သိလက္ခန်, သာမည ဖလသုတ်, အာသဝက္ခယဉာဏ်ခက်းဌ် အနက်ပေးခဲ့ပြီ။]

ဝိမုစ္စမာနံ၊ လွတ်ဆဲဖြစ်သော။ စိတ္တံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ၊ သက-ဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ ရဇ္ဇမာနံ၊ တပ်မက်ဆဲဖြစ်သော။ ဒုဿမာနံ၊ စိတ်ဆိုးဆဲဖြစ်သော။ မုယ္ဟမာနံ၊ တွေဝေဆဲဖြစ်သော။ ကိလိဿမာနံ၊ ညစ်နွမ်းဆဲဖြစ်သော။ စိတ္တံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။ ရတ္တဉ္ဉေဝ၊ တပ်မက်သော စိတ်သည်ဌင်း။ အရတ္တဉ္စု၊ မတပ်မက်သော စိတ်သည်ဌင်း။ (အတ္ထိ) နနု၊ လော။ ဒုဋ္ဌဉ္ဉေဝ၊ စိတ်ဆိုးသော စိတ်သည်ဌင်း။ အဒုဋ္ဌဉ္စု၊ စိတ်မဆိုးသော စိတ်သည်ဌင်း။ (အတ္ထိ)နနု။ မူဠှဉ္ဉေဝ၊ တွေဝေသော စိတ်သည်ဌင်း။ အမူဠှဉ္စု၊ မတွေဝေသော စိတ်သည်ဌင်း။ (အတ္ထိ)နနု။ ဆိန္နဉ္ဉေဝ၊ ပြတ်သော အရာသည်ဌင်း။ အဆိန္နဉ္စု၊ မပြတ်သော အရာသည်ဌင်း။ (အတ္ထိ)နနု။ ကတဉ္ဉေဝ၊ ပြုအပ်ပြီးသော အမှုသည်ဌင်း။ အကတဉ္စု၊ မပြုအပ်သော အမှုသည်ဌင်း။ (အတ္ထိ) နနု ။ပေ။

ဝိမုစ္စမာနကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-တတိယဝဂ်

(၂၅) ၅-အဋ္ဌမကကထာ

၃၆၈။ အဋ္ဌမကဿ၊ ရှစ်ယောက်မြောက်ဖြစ်သော်။ပုဂ္ဂလဿ၊ သောတာ-ပတ္တိမဂ္ဂဋ္ဌပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဒိဋ္ဌိပရိယုဋ္ဌာနံ၊ ထကြွသော ဒိဋ္ဌိကို။ ပဟီနံ၊ ပယ်အပ်ပြီ လော။ ဣတိ၊ သက၀ါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ အဋ္ဌမကော၊ သော။ ပုဂ္ဂလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သောတာပန္နော၊ သောတာပန်သည်။ သောတာပတ္တိဖလံ၊ သောတာပတ္တိဖိုလ်သို့။ ပတ္တော၊ ရောက်သည်။ ပဋိလဒ္ဓေါ၊ ရသည်။ အဓိ-ဂတော၊ သိသည်။ သစ္ဆိကတော၊ မျက်မှောက်ပြုသည်။ (ဟုတ္တာ) ဥပသမ္ပဒ္ဓ ဝိဟရတိ၊ လော။ ကာယေန၊ နာမကာယဖြင့်။ ဖုသိတ္တာ ဝိဟရတိ၊ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။

အဋ္ဌမကဿ ပုဂ္ဂလဿ၊ သည်။ ဝိစိကိစ္ဆာနုသယော၊ ကို။ (ပဟီနော၊ လော။) သိလဗ္ဗတပရာမာသော၊ ကို။ အပ္ပဟီနော၊ လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ ။ပေ။

၃၆၉။ အဌမကဿ ။ပေ။ အာမန္တာ၊ အဌမကဿ ပုဂ္ဂလဿ၊ သည်။ ဒိဋ္ဌိပရိယုဋ္ဌာနပဟာနာယ၊ ထဇ္ဈတ္တသော ဒိဋ္ဌိကို ပယ်ခြင်းငှါ။ မဂ္ဂေါ၊ ကို။ ဘာဝိတော၊ မိမိသန္တာန်၌ ဖြစ်စေအပ်ပြီလော။ ဝါ၊ ပွါးအပ်ပြီလော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။

လောကိယေန၊ လောကီဖြစ်သော။ သာသဝေန၊ ဖြစ်သော ။ပေ။ သံကိလေသိယေန၊ သံကိလေသတရားတို့၏ အာရုံဖြစ်သော။ အမဂ္ဂေန၊ မဂ်မဟုတ်သော တရားသည်။ (ဒိဋ္ဌိပရိယုဋ္ဌာနံ၊ ကို။) ပဟီနံ၊ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။

၃၇၀။ အဌမကဿ ပုဂ္ဂလဿ၊ သည်။ ဒိဋ္ဌိပရိယုဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ပဟီနံ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ န ဝတ္တဗ္ဗံ၊ လော။ ဣတိ၊ ပရဝါဒီ မေးခြင်း။ အာမန္တာ၊ (ဒိဋ္ဌိပရိ-ယုဋ္ဌာနံ၊ သည်။) ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့လော။ ဣတိ၊ ပရဝါဒီ စစ်၏။ နုပ္ပဇ္ဇိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့ မဟုတ်။ (ဣတိ၊ သကဝါဒီ ဖြေ၏) ။ပေ။

အဌမကဿ ပုဂ္ဂလဿ၊ သည်။ ဒိဋ္ဌိပရိယုဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ဝါ၊ သည်။ နုပ္ပဇ္ဇိဿတိ၊ မဖြစ်လတ္တံ့။ ဣတိ ကတ္ဝာ၊ ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍။ ဝါ၊ ဤ အကြောင်းကြောင့်။ ပဟီနံ၊ လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ။ပေ။

ဂေါတြဘုနော၊ ဂေါတြဘူဖြစ်သော။ ပုဂ္ဂလဿ၊ သည်။ ဒိဋ္ဌိပရိယုဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ဝါ၊ သည်။ နုပ္ပဇ္ဇိဿတိ၊ လတ္တံ့။ ဣတိ ကတ္ဝာ ပဟီနံ၊ လော ။ပေ။

အဌမကကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-တတိယဝဂ်

(၂၆) ၆-အဌမကဿ ဣန္ဒြိယကထာ

၃၇၁။ အဌမကဿ ပုဂ္ဂလဿ၊ ၏။ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိသလော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ ။ပေ။

အဌမကော ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ကုသီတော၊ ပျင်းရိသလော။ ဟီနဝီရိယော၊ ယုတ်လျော့သော ဝီရိယရှိသလော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။ အဌမကော ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ မုဋ္ဌဿတိ၊ ပျောက်ကင်းသော သတိရှိသလော။ အသမဟိတော၊ ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် မသိသလော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။ အဌမကော ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ အသမာဟိတော၊ ကောင်းစွာ အာရုံ၌ ထားအပ်သော စိတ်မရှိသလော။ ဝါ၊ မတည်ကြည်သလော။

ဝိဗ္ဘန္တစိတ္တော၊ အာရုံ၌ မရပ် မတည် လည်သော စိတ်ရှိသလော။ ဣတိ၊ နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။ အဌမကော ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ဒုပ္ပညော၊ ပညာ မရှိသလော။ ဧဋ္ဌမူဂေါ၊ အရိအရွဲ ယိုသော ခံတွင်းရှိသလော။ ဣတိ၊ နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။

အဌမကဿ ပုဂ္ဂလဿ၊ ၏။ သဒ္ဓါ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ လော။ သာ စ သဒ္ဓါ၊ သည်လည်း။ နိယျာနိကာ၊ ဝဋ္ဌဆင်းရဲမှ ထွက်မြောက်တတ်သလော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ ။ပေ။

၃၇၂။ သကဒါဂါမိဖလသစ္ဆိကိရိယာယ၊ ၄ါ။ ပဋိပန္နဿ၊ သော။ ပုဂ္ဂလဿ၊ ၏။ သဒ္ဓါ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ လော။ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ။ ပေ ။

ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဘိက္ခဝေ ဣမာနိ ပဉ္စ၊ တို့သည်။ ဣန္ဒြိယာနိ၊ တို့တည်း။ ကတမာနိ ပဉ္စ၊ တို့နည်း။ သဒ္ဓိန္ဒြိယံ၊ ၎င်း။ ပေ ။ ပညိန္ဒြိယံ၊ ၎င်းတည်း။ ဘိက္ခဝေ, ဣမာနိ ပဉ္စ၊ တို့သည်။ ဣန္ဒြိယာနိ၊ တို့တည်း။ ဘိက္ခဝေ, ပဉ္စန္နံ၊ ကုန်သော။ ဣမေသံ ဣန္ဒြိယာနံ၊ တို့၏။ သမတ္တာ၊ ထက်ဝန်းကျင် ယူအပ် ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ၀ါ၊ ပြည့်စုံကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။[သမတ္တာနီတိ သမ္ပန္နာနိ။ မဟာဝဂ္ဂ, ဣန္ဒြိယသံယုတ်, ၂-သုတ်ဋီကာ။] ၀ါ၊ စွမ်းနိုင် ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ [သမတ္တာနီတိ ၀ါ ပရိယတ္တာနိ။ သမတ္ထာနီတိ အတ္ထော။ ၎င်းဋီကာ။] ပရိပူရတ္တာ၊ ထက်ဝန်းကျင် ပြည့်စုံကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အရဟာ၊ သည်။ ဟောတိ၊၏။ တတော၊ ထို အရဟတ္တဖိုလ် ဣန္ဒြေတို့အောက်။ မုဒုတရေဟိ၊ သာ၍ နုသော ဣန္ဒြေတို့ဖြင့်။ အရဟတ္တသစ္ဆိကိရိယာယ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုခြင်းဌါ။ ပဋိပန္နော၊ ကျင့်သူသည်။ ဟောတိ၊ တတော၊ ထို အရဟတ္တမဂ် ဣန္ဒြေတို့အောက်။ မုဒုတရေဟိ၊ သာ၍ နုသော ဣန္ဒြေတို့ဖြင့်။ အနာဂါမီ ဟောတိ။ ပေ ။ တတော၊ ထို သောတာပတ္တိဖိုလ် ဣန္ဒြေတို့အောက်။ မုဒုတရေဟိ သောတာပတ္တိဖလသစ္ဆိကိရိယာယ ပဋိပန္နော ဟောတိ။ ဘိက္ခဝေ, ယဿ၊ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ပဉ္စ ဣမာနိ ဣန္ဒြိယာနိ၊ တို့သည်။ သဗ္ဗေန၊ အလုံးစုံသော အပြားအားဖြင့်။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံ အကုန်အစင်။ သဗ္ဗထာ၊ ခပ်သိမ်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံ အကုန်အစင်။ နတ္ထိ၊ မရှိကုန်။ တံ၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ အဟံ၊ သည်။ ဗာဟိရော၊ ဤ အရိယာ ပုဂ္ဂိုလ်ရှစ်ယောက်တို့မှ ပြင်ပ ဖြစ်သူတည်း။ ပုထုဇနပက္ခေ၊ ပုထုဇဉ်အဖို့၌။ ဌိတော၊ တည်သူတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒါမိ၊ ဟောတော်မူ၏။ ဣတိ ဝုတ္တံ နနု။ ပေ ။

အဌမကဿ ဣန္ဒြိယကထာ နိဋ္ဌိတာ။

ဣထာ-၃၃

၃=တတိယဝဂ်

(၂၇) ၇=ဒိဗ္ဗစက္ခုကထာ

၃၇၃။ မံသစက္ခု၊ မံသစက္ခုသည်။ ဓမ္မုပတ္ထဒ္ဒံ၊ စတုတ္ထစျာန်တရား သည် ထောက်ပုံအပ်သည်။ (သမာနံ၊ သော်။) ဒိဗ္ဗစက္ခု၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုသည်။ ဟောတိ၊ လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ မံသစက္ခု၊ မံသ စက္ခုံသည်။ ဒိဗ္ဗစက္ခု၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုလော။ ဒိဗ္ဗစက္ခု၊ သည်။ မံသစက္ခု၊ လော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။

မံသစက္ခု။ ပေ ။ အာမန္တာ၊ ယာဒိသံ၊ အကြင် ကဲ့သို့ ရှုအပ်သော စက္ခု သည်။ မံသစက္ခု၊ တည်း။ တာဒိသံ၊ ထို ကဲ့သို့ ရှုအပ်သော စက္ခုသည်။ ဒိဗ္ဗစက္ခု၊ လော ။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။

မံသစက္ခု။ ပေ ။ အာမန္တာ၊ တညော၊ ထို ဒိဗ္ဗစက္ခုသည်ပင်။ မံသစက္ခု၊ တည်း။ တံ (ဧဝ)၊ ထို မံသစက္ခုသည်ပင်။ ဒိဗ္ဗစက္ခု၊ လော။ တံ (ဧဝ)၊ ထို မံသစက္ခုသည်ပင်။ ဒိဗ္ဗစက္ခု၊ တည်း။ တံ (ဧဝ)၊ ထို ဒိဗ္ဗစက္ခုသည်ပင်။ မံသစက္ခု၊ လော ။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။

မံသစက္ခု။ ပေ ။ အာမန္တာ၊ ယာဒိသော၊ အကြင် ကဲ့သို့ ရှုအပ်သော။ မံသစက္ခုဿ၊ မံသစက္ခု၏။ ဝိသယော၊ အာရုံသည်။ အာနုဘာဝေါ၊ အဖန် ဖန် ဖြစ်ကြောင်း သတ္တိသည်။ ဂေါစရော၊ အာရုံပြုခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) တာဒိသော၊ ထို ကဲ့သို့ ရှုအပ်သော။ ဒိဗ္ဗဿ စက္ခုဿ၊ ဒိဗ္ဗစက္ခု၏။ ဝိသယော၊ သည်။ အာနုဘာဝေါ၊ သည်။ ဂေါစရော၊ သည်။ (ဟောတိ၊လော။) ဣတိ၊ သကဝါဒီ စစ်၏။ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။

မံသစက္ခု။ ပေ ။ အာမန္တာ၊ ဥပါဒိန္နံ၊ ဥပါဒိန္နရုပ်သည်။ ဟုတ္ဝံ၊ ၍။ အနုပါဒိန္နံ၊ အနုပါဒိန္နရုပ်သည်။ ဟောတိ၊ လော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။

ကာမာဝစရံ၊ ကာမာဝစရ တရားသည်။ ဟုတ္ဝာ ရူပါဝစရံ၊ ရူပါဝစရ တရားသည်။ ဟောတိ၊ လော။ ပေ ။

ရူပါဝစရံ၊ သည်။ ဟုတ္ဝာ အရူပါဝစရံ၊ အရူပါဝစရ တရားသည်။ ဟောတိ၊ လော။ ပေ ။

ပရိယာပန္နံ၊ ဝဋ္ဋဒုက္ခ၌ အကျုံးဝင်သော လေ့ကိတရားသည်။ ဟုတ္ဝာ အပရိယာပန္နံ၊ ဝဋ္ဋဒုက္ခ၌ အကျုံး မဝင်သော လောကုတ္တရာ တရားသည်။ ဟောတိ၊ လော။ ပေ ။

၃၃၄။ ဒီဗ္ဗစက္ခု၊ သည်။ ဓမ္မုပတ္ထဒ္ဓံ၊ ကာမာ၀စရ တရားသည် ထောက်ပံ့အပ်သည်။ (သမာနံ၊ သော်။) မံသစက္ခုသည်။ ဟောတိ၊ လော။ ပေ ။

ဒီဗ္ဗစက္ခု၊ သည်။ ဓမ္မုပတ္ထဒ္ဓံ၊ လောကုတ္တရာ တရားသည် ထောက်ပံ့အပ်သည်။ (သမာနံ၊ သော်။) ပညာစက္ခု၊ လောကုတ္တရာ ပညာစက္ခုသည်။ ဟောတိ၊ လော။ ပေ ။

စက္ခုုနိ၊ စက္ခုတို့သည်။ ဒ္ဝေ၀၊ ၂-မျိုးတို့သာလော။ ဣတိ၊ နု ဟေဝံ ၀တ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။ စက္ခုုနိ၊ တို့သည်။ ဒ္ဝေ၀၊ လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ မံသစက္ခုံ၊-ဒိဗ္ဗစက္ခုံ၊ ပညာစက္ခုံတိ၊ ဟူ၍။ တီဏိ၊ ၃-ပါးကုန်သော။ စက္ခုုနိ၊ တို့ကို။ ဘဂ၀တာ၊ သည်။ ၀ုတ္တာနိ နနု၊ လော။ ပေ ။

ဒ္ဝေ၀ စက္ခုုနိတိ။ အာမန္တာ၊ ဘဂ၀တာ၊ သည်။ ဘိက္ခ၀ေ ဣမာနိ တီဏိ၊ တို့သည်။ စက္ခုုနိ၊ တို့တည်း။ ကတမာနိ တီဏိ၊ မံသစက္ခု၊ ၎င်း။ ဒိဗ္ဗစက္ခု၊ ၎င်း။ ပညာစက္ခု၊ ၎င်းတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ (ဣမာနိ ဘီဏိ၊ တို့တည်း။) ဘိက္ခ၀ေ, ဣမာနိ တီဏိ၊ တို့သည်။ စက္ခုုနိ၊ တို့တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။

မံသစက္ခုံ ၊ ကိုဌင်း။ ဒိဗ္ဗစက္ခုံ၊ ကိုဌင်း။ အနုတ္တရံ၊ မိမိထက် လွန်မြတ်သောတရား မရှိသော။ ပညာစက္ခုံ၊ အာသ၀က္ခယ ဉာဏ်စက္ခု၊ကိုဌင်း။ တီဏိ၊ ကုန်သော။ ဧတာနိ စက္ခုုနိ၊ တို့ကို။ ပုရိသုတ္တမော၊ ယောကျား တို့တွင် အမြတ်ဆုံး ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာ ဘုရားသည်။ အက္ခာသိ၊ ဟော တော်မူပြီ။

မံသစက္ခု၊ဿ၊ ၏။ ဥပ္ပါဒေါ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဒိဗ္ဗဿ စက္ခု၊နော၊ ဒိဗ္ဗ-စက္ခု၏။ မ၌ေါ၊ အကြောင်းတည်း။ ယဒါ စ၊ အကြင် အခါ၌ကား။ အနုတ္တရံ၊ သော။ ပညာစက္ခုံ၊ ပညာ စက္ခု ဟူသော။ ဉာဏံ၊ အာသ၀က္ခယ ဉာဏ်သည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှား ဖြစ်ပြီ။ (တဒါ၊ ၌။) တဿ စက္ခု၊ဿ၊ ထို အာသ၀က္ခယ ဉာဏ်စက္ခု၊ကို။ ပဋိလာဘာ၊ ရခြင်း၊ကြောင့်။ သဗ္ဗဒုက္ခာ၊ အလုံးစုံသော ဝဋ်ဒုက္ခမှ။ ပမုစ္စတိ၊ လွတ်မြောက်ရ၏။ [တိက နိပါတ်, ဒုတိယ၀ဂ်, စက္ခု၊သုတ်အဖွင့် ဣတိ၀ုတ္တကဋ္ဌကထာ၀ယ် "ယဒါ" နေရာ၌ "ယတော"ဟု ရှိ၏။ "ယတောတိ ယဒါ"ဟု ဖွင့်၏။ "တဿ စက္ခု၊ဿ" နေရာ၌ "ယဿ စက္ခု၊ဿ"ဟု ရှိ၏။ "ယတော၀၊ အကြင် အခါ၌ကား။ ယဿ စက္ခု၊ဿ၊ အကြင် စက္ခု၊ကို။ ပဋိလာဘာ၊ သဗ္ဗဒုက္ခာ၊ ပမုစ္စတိ၊ (ဒုတိယ၀ဂ်, ဒုတိယ စက္ခု၊သုတ်အဖွင့် ဣတိ၀ုတ္တကဋ္ဌကထာ၀ယ် "ယဒါ" နေရာ၌ "ယတော"ဟု ရှိ၏။ "ယတောတိ ယဒါ"ဟု ဖွင့်၏။ "တဿ စက္ခု၊ဿ" နေရာ၌ "ယဿ စက္ခု၊ဿ"ဟု ရှိ၏။ "ယတော၀၊ အကြင် အခါ၌ကား။ ယဿ စက္ခု၊ဿ၊ အကြင် စက္ခု၊ကို။ ပဋိလာဘာ၊ သဗ္ဗဒုက္ခာ၊ ပမုစ္စတိ၊ (တဒါ၊ ၌။) အနုတ္တရံ၊ ပညာစက္ခုံ၊ (တံ) ဉာဏံ၊ သည်။ ဥဒပါဒိ"ဟု ပေး ၏။] ဣတိ၊ ဤသို့ ၀ုတ္တံ နနု။ ပေ ။

ဒိဗ္ဗစက္ခု၊ကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-တတိယဝဂ်

(၂၈) ၈-ဒိဗ္ဗသောတကထာ

ဒိဗ္ဗစက္ခုကထာကို မှီ၍ အနက်ပေးပါ။

၃-တတိယဝဂ်

(၂၉) ၉-ယထာကမ္မူပဂတဉာဏကထာ

၃၇၇။ ယထာကမ္မူပဂတံ ဉာဏံ၊ ကံအားလျော်စွာ ထိုထို ဘဝသို့ ကပ်ရောက်သော သတ္တဝါတို့ကို သိသော ဉာဏ်သည်။ ဒိဗ္ဗစက္ခု၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုလော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေးဏ်။ အာမန္တာ၊ ယထာကမ္မူပဂတဉ္စ၊ ကံအားလျော်စွာ ထိုထို ဘဝသို့ ကပ်ရောက်သော သတ္တဝါတို့ကိုလည်း။ မနသိ ကရောတိ၊ လော။ ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ၊ ဖြင့်။ ရူပံ၊ ရူပါရုံကို။ ပဿတိ၊ လော။ ဣတိ၊ နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။

ယထာကမ္မူပဂတံ ဉာဏံ ဒိဗ္ဗစက္ခုံတိ။ အာမန္တာ၊ ဝတ၊ စင်စစ်။ ဘောန္တော၊ အရှင်ဖြစ်ကုန်သော။ ဣမေ သတ္တာ၊ ဤသတ္တဝါတို့သည်။ ဣတိ စ၊ ဤသို့လည်း။ မနသိ ကရောတိ၊ လော။ ကာယဒုစ္စရိတေန၊ နှင့်။ သမန္နာဂတာ၊ ပြည့်စုံကုန်၏။ ဣတိ စ၊ ဤသို့လည်း။ မနသိ ကရောတိ၊ လော။ ဝစီဒုစ္စရိတေန သမန္နာဂတာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ စ၊ လည်း။ မနသိ ကရောတိ၊ လော။ မနောဒုစ္စရိတေန သမန္နာဂတာတိ စ မနသိ ကရောတိ၊ လော။ အရိယာနံ၊ အရိယာတို့ကို။ ဥပဝါဒကာ၊ စွပ်စွဲတတ်ကုန်၏။ ဣတိ စ မနသိ ကရောတိ၊ လော။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကာ၊ မိစ္ဆာအယူရှိကုန်၏။ ဣတိ စ မနသိ ကရောတိ၊ လော။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကမ္မသမာဒါနာ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကြောင့် ဆောက်တည်အပ်သော အမျိုးမျိုးသော ကံရှိကုန်၏။ ဣတိ စ မနသိ ကရောတိ၊ လော။ တေ၊ ထို အရှင်သတ္တဝါတို့သည်။ ကာယဿ၊ ဥပါဒိန္နကခန္ဓာကိုယ်၏ ။ ပေ ။ ဥပပန္နာ၊ ကပ်ရောက်ကြရကုန်ပြီ။ ဣတိ စ မနသိ ကရောတိ၊ လော။ ဘောန္တော၊ ကုန်သော။ ဣမေ ဝါ ပန သတ္တာ၊ တို့သည်ကား။ ဣတိ စ၊ ဤသို့လည်း။ မနသိ ကရောတိ၊ လော ။ ပေ ။ တေ၊ ထို အရှင်သတ္တဝါတို့သည် ။ပေ။ ဥပပန္နာ၊ ကုန်ပြီ။ ဣတိ စ မနသိ ကရောတိ၊ လော။ ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ ရူပံ ပဿတိ၊ လော။ ဣတိ၊ နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ပေ။ [ဤဋ္ဌ အာကာရဝါကျများ၏ အနက်ကို သီလက္ခန် သာမညဖလသုတ် ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏကထာ၌ အဓိပ္ပါယ်နှင့်တက ရေးပြီးဖြစ်၍ အနည်းငယ်မျှ ရေးလိုက်သည်။]

၃၇၈။ (ယော၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။) အဒိဗ္ဗစက္ခုကော၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုမရှိသည်။ ဒိဗ္ဗစက္ခုံ၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုကို။ အပ္ပဋိလဒ္ဓေါ၊ မရသည်။ အနဓိဂတော၊ မသိသည်။ အသစ္ဆိကတော၊ မျက်မှောက် မပြုသည်။ (ဟုတ္ထာ)ယထာကမ္မုပဂတံ၊ ကို။ ဇာနာတိ၊ သိ၏။ ကောစိ၊ သော။ (သော၊ သည်။) အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ ပေ။

အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော၊ သည်။ ယထာကမ္မုပဂတံ ဉာဏံ၊ ကို။ ဇာနာတိ၊ လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ အာယသ္မတော သာရိပုတ္တဿ၊ ၏။ ဒိဗ္ဗစက္ခု၊ သည်။ အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ၊ နံ ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။

အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော၊ သည်။ ဧတံ အဝေါစ နနု၊ လော။ (ကိံ) ပုဗ္ဗေနိဝါသာယ၊ ပုဗ္ဗေနိဝါသဉာဏ် အကျိုးငှါ။ မေ၊ ငါ၏။ ပဏိဓိ၊ တောင့်တခြင်းသည်။ နေဝ ဝိဇ္ဇတိ၊ မရှိ။ ဒိဗ္ဗဿ စက္ခုနော၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်၏။ (အတ္ထာယ၊ ငှါ။) မေ၊ ၏။ ပဏိဓိပိ၊ သည်လည်း။ နံ ဝိဇ္ဇတိ၊ မရှိ။ စေတောပရိယာယ၊ စေတောပရိယဉာဏ်၏။ [စေတောပရိယာယာတိ စေတောပရိယဉာဏဿ။ ထေရဂါထာအဋ္ဌကထာ တိံသ သာရိပုတ္တတ္ထေရဂါထာအဖွင့်။] (အတ္ထာယ) ပဏိဓိ နံ ဝိဇ္ဇတိ။ ဣဒ္ဓိယာ၊ ဣဒ္ဓိဝိဓဉာဏ်၏။ [ဣဒ္ဓိယာတိ ဣဒ္ဓိဝိဓဉာဏဿ။ ၎င်း အဋ္ဌကထာ။] (အတ္ထာယ) မေ ပဏိဓိ နံ ဝိဇ္ဇတိ။ သောတဓာတုဝိသုဒ္ဓိယာ၊ သောတဓာတ်၏ စင်ကြယ်ကြောင်းဉာဏ်၏။ ဝါ၊ ဒိဗ္ဗသောတဉာဏ်၏။ [သောတဓာတုဝိသုဒ္ဓိယာတိ ဒိဗ္ဗသောတဉာဏဿ။ ၎င်း အဋ္ဌကထာ။] (အတ္ထာယ) မေ ပဏိဓိ နံ ဝိဇ္ဇတိ။ စုတိယာ၊ စုတိကို သိကြောင်းဉာဏ်၏၎င်း။ ဥပပတ္တိယာ၊ ပဋိသန္ဓေကို သိကြောင်း ဉာဏ်၏၎င်း။ (တနည်း) စုတိယာ ဥပပတ္တိယာ၊ စုတူပပါတဉာဏ်၏။ (အတ္ထာ)ယ) မေ ပဏိဓိ နံ ဝိဇ္ဇတိ။ [စုတိယာ ဥပပတ္တိယာတိ သတ္တာနံ စုတိယာ ဥပပတ္တိယာ စ ဇာနနဉာဏာယ စုတူပပါတဉာဏတ္ထာယ။ ၎င်း အဋ္ဌကထာ။ ထို အဋ္ဌကထာ၌ စုတိယာ ဥပပတ္တိယာကို သောတဓာတုဝိသုဒ္ဓိယာ၏ အလျင် ဖွင့်သောကြောင့် ထို အဋ္ဌကထာအလို စုတိယာ ဥပပတ္တိယာသည် ၆-ပါဒဝယ် စတုတ္ထပါဒ, သောတဓာတုဝိသုဒ္ဓိယာသည် ပဉ္စမပါဒ ဖြစ်ရမည်။] ဣတိ အဝေါစ နနု ။ပေ။

ယထာကမ္မုပဂတဉာဏကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၃။ တတိယဝဂ်

(၃၀) ၁၀-သံဝရကထာ

၃၇၉။ ဒေဝေသု၊ တာဝတိံသာ စသော အထက်နတ်တို့၌။ သံဝရော၊ စောင့်စည်းခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ ဒေဝေသု၊ တို့၌။ အသံဝရော၊ မစောင့်စည်းခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ စစ်၏။ နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ ။

အသံဝရော၊ မစောင့်စည်းခြင်းမှ။ သံဝရော၊ စောင့်စည်းခြင်းသည်။ သီလံ၊ သီလသည်။ (ဟောတိ) နနု၊ ဖြစ်သည် မဟုတ်လော။ ဒေဝေသု၊ တို့၌။ သံဝရော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိသလော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ ယမှာ အသံဝရာ၊ အကြောင် မစောင့်စည်းခြင်းမှ။ သံဝရော၊ စောင့်စည်းခြင်းသည်။ သီလံ၊ သီလတည်း။ ဒေဝေသု၊ တို့၌။ (သော) အသံဝရော၊ ထို မစောင့်စည်းခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ၊ နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ ။

မနုဿေသု၊ လူတို့၌။ သံဝရော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထိုလူတို့၌။ အသံဝရော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ ဒေဝေသု၊ တို့၌။ သံဝရော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ ထို အထက်နတ်တို့၌။ အသံဝရော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ၊ နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ ။

၃၈၀။ ဒေဝေသု၊ တို့၌။ ပါဏာတိပါတာ၊ မှ။ ဝေရမဏိ၊ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ ဒေဝေသု၊ တို့၌။ ပါဏာတိပါတေ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ၊ နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။

မနုဿေသု၊ တို့၌။ ပါဏာတိပါတာ၊ မှ။ ဝေရမဏိ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ တတ္ထ၊ထို လူတို့၌။ ပါဏာတိပါတေ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ။ ပေ ။

ဒေဝေသု၊ တို့၌။ သံဝရော၊ သည်။ နတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ၊ ပရဝါဒီမေး၏။ အာမန္တာ၊ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ ဒေဝါ၊ တို့သည်။ ပါဏာတိပါတိနော၊ သူ့အသက်ကို သတ်လေ့ရှိကုန်သလော။ အာဒိန္နာဒါယိနော၊ အရှင်သည် ကိုယ်နှုတ်ဖြင့် မပေးအပ်သော ဥစ္စာကို ယူလေ့ ရှိကုန်သလော။ ကာမေသု မိစ္ဆာစာရိနော၊ ကာမဂုဏ်တို့၌ ကဲ့ရဲ့ထိုက်စ့ာ ယုတ်မာသော အကျင့် ရှိကုန်သလော။ မုသာဝါဒိနော၊ မုသား ပြောလေ့ ရှိကုန်သလော။ သုရာမေရယမဇ္ဇပမာဒဋ္ဌာယိနော၊ မေ့လျော့ခြင်း၏ တည်ရာအကြောင်း ဖြစ်သော ယစ်မူးကြောင်းသေရည်အရက်ကို သောက်လေ့ရှိကုန်သလော။ ဣတိ၊ နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။

သံဝရကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-တတိယဝဂ်

(၃၁) ၁၁-အသညကထာ

၃၈၁။ အသညသတ္တေသု၊ အသညသတ် ဇြဟ္မာတို့၌။ သညာ၊ သညဲ့သည်။ အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ (တံ ဌာနံ၊ ထို အသညသတ် ဌာနသည်။) သညာဘဝေါ၊ သညာရှိသော ဘဝလော။ သညာဂတိ၊ သညာရှိသော ဂတိလော။ သညာသတ္တာဝါသော၊ သညာရှိသော သတ္တာဝါသလော။ သညာသံသာရော၊ သညာရှိသော သံသရာလော။ သညာယောနိ၊ သညာရှိသော ယောနိလော။ သညတ္တဘာဝပပ္ပဋိလာဘော၊ သညာရှိသော အတ္တဘောကို ရခြင်းလော။ ဣတိ၊ နံ ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။ [သညာ အာသ အတ္ထိတိ သညော။ သညော စ + သော + ဘဝေါ စာတိ-သညဘဝေါ။ ဝါစာသိလိဋ္ဌ အာကျိုးဌါ (ည) ဋ္ဌ် ဒီဃပြု၍ "သညာ-ဘဝေါ"ဟု ဆိုသည်။ "သညာဂတိ" စသော ဂ-ပုဒ်တို့၌လည်း နည်းတူ ဒီဃ ပြုထားသည်။]

အသညသတ္တေသု သညာ အတ္ထိတိ၊ အာမန္တာ၊ (တံ ဌာနံ၊ သည်။) ပဋိဝေါကာရဘဝေါ၊ ပဋိဝေါကာရဘဝဟူသော။ ဂတိ၊ ဂတိလော။ သတ္တာဝါသော၊ သတ္တာဝါသလော။ သံသာရော၊ သံသရာလော။ ယောနိ၊ ယောနိလော။ အတ္တဘာဝပပ္ပဋိလာဘော၊ အတ္တဘောကို ရခြင်းလော။ ဣတိ၊ နံ ဟေဝံဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။

တာယ သညာယ၊ ထို သညာဖြင့်။ သညာကရဏီယံ၊ သညာသည် ပြုထိုက်သော အမှုကို။ ကရောတိ၊ ပြုသလော။ ပေ ။

၃၈၂။ မနုဿေသု၊ လူတို့၌။ သညာ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ သော စ၊ ထို လူဘဝသည်လည်း။ သညာဘဝေါ၊ သညာရှိသော ဘဝလော ။ပေ။ သညတ္တဘာဝပပ္ပဋိလာဘော၊ လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ အသညသတ္တေသု သညာ အတ္ထိ၊ ၏။ သော စ၊ ထို အသညသတ်ဘဝသည်လည်း။ သညာဘဝေါ၊ လော ။ ပေ ။ သညတ္တဘာဝပပ္ပဋိလာဘော၊ လော။ ဣတိ၊ နံ ဟေဝံဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။

မနုဿေသု သညာ အတ္ထိ၊ ၏။ သော စ၊ ထို လူဘဝသည်လည်း။ ပဋိဝေါကာရဘဝေါ၊ ဟူသော။ ဂတိ၊ ဂတိလော ။ ပေ ။ အတ္တဘာဝပပ္ပဋိ-လာဘော၊ လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ ။ပေ။

အသညသတ္တေသု သညာ အတ္ထိ၊ ၏။ စ၊ ထိုသို့ပင် သညာရှိသော်လည်း။ တာယ သညာယ၊ ဖြင့်။ သညာကရဏီယံ၊ ကို။ နံ ကရောတိ၊ မပြုသလော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ ။ပေ။

၃၀၃။ အာသညသတ္တောသု သညာ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ နု ဝတ္တာဗ္ဗံ၊ မဆိုထိုက်သလော။ ဣတိ၊ ပရဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ ဘဂဝတာ၊ သာည်။ သန္တီ။ပေ။ စဝန္တီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ နနု။ [သာဓကသုတ်၏အနက်ကို သိလက္ခန် ပြဟ္မဇာလသုတ်, အဓိစ္စသမုပ္ပန္နဝါဒဥ် ပေးခဲ့ပြီ။]

အာသညသတ္တောသု သညာ အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ ကိဉ္စိ ကာလေ၊ တစုံတခုသော အခါ၌ (တခါတရံ၌)။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ ကိဉ္စိ ကာလေ၊ ၌။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ပရဝါဒီ ဖြေ၏။ကိဉ္စိ ကာလေ၊ ၌။ သညသတ္တာ၊ သညာရှိသော သတ္တဝါတို့သည်။ (ဟုတ္ဝာ၊) ကိဉ္စိ ကာလေ၊ ၌။ အာသညသတ္တာ၊ သညာမရှိသော သတ္တဝါတို့သည်။ (ဟာန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်သလော။) ကိဉ္စိ ကာလေ သညဘဝေါ၊ သညာရှိသော ဘဝသည်။ (ဟုတ္ဝာ၊) ကိဉ္စိ ကာလေ အာသညဘဝေါ၊ သညာ မရှိသော ဘဝသည်။ (ဟောတိ၊ လော။) ကိဉ္စိ ကာလေ ပဉ္စဝေါကာရဘဝေါ၊ သည်။ (ဟုတ္ဝာ၊) ကိဉ္စိ ကာလေ ကေဝေါကာရဘဝေါ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ လော။) ဣတိ။ နု ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။

အာသညသတ္တောသု သညာ၊ သည်။ ကိဉ္စိ ကာလေ၊ ၌။ အတ္ထိ၊ လော။ ကိဉ္စိ ကာလေ။ ၌။ နတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ ကံ ကာလံ၊ အဘယ်ကာလ၌။ အတ္ထိ၊ နည်း။ ကံ ကာလံ၊ ၌။ နတ္ထိ၊ နည်း။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ စစ်၏။ စုတိကာလေ၊ စုတေအခါ၌ဌင်း။ ဥပပတ္တိကာလေ၊ ပဋိသန္ဓေအခါ၌ဌင်း။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဌိတိကာလေ၊ တည်ရာအခါ၌ (ပဋိသန္ဓေနေပြီးနောက် စုတေ မရောက်မီ တည်ရာကာလ၌)။ နတ္ထိ။ ဣတိ၊ ပရဝါဒီ ဖြေ၏။ စုတိကာလေ၊ ၌ဌင်း။ ဥပပတ္တိကာလေ၊ ၌ဌင်း။ သညသတ္တာ၊ တို့သည်။ (ဟုတ္ဝာ၊) ဌိတိကာလေ၊ ၌။ အသညသတ္တာ၊ တို့သည်။ (ဟောန္တိ၊ လော) ။ပေ။ ဌိတိကာလေ၊ ၌။ ကေဝေါကာရဘဝေါ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ လော။) ဣတိ၊ နု ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။

အသညကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၃-တတိယဝဂ်

(၃၂) ၁၂-နေဝသညာနာသညာယတနကထာ

၃၀၄။ နေဝသညာနာသညာယတနေ၊ နေဝသညာနာသညာယတနဘုံ၌။ သညာ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ နု ဝတ္တာဗ္ဗံ၊ လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ (တံ ဌာနံ၊ ထို နေဝသညာနာသညာယတန ဌာနသည်။) အသညဘဝေါ၊ သညာ မရှိသော ဘဝလော။ ပေ ။ အသညတ္တဘာဝပ္ပဋိလာဘော၊ လော။ ဣဘိ၊ နု ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗံ။ ပေ ။

(တံ ဌာနံ၊ သည်။) သညာဘ၀ေါ နနု၊ သညာ ရှိသော ဘ၀ မဟုတ်လော။ ပေ ။ သညတ္တဘာ၀ပပ္ပဋိလာဘော နနု၊ မဟုတ်လော။ ဣတိ၊ သက၀ါဒီ မေးဏ်။ အာမန္တာ။ ပေ ။

၃၀၅။ အသညသတ္တေသု၊ တိုဠ်။ သညာ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ဏ်။ ဣတိ နု ၀တ္တဗ္ဗံ၊ မဆိုထိုက်။ သော စ၊ ထို အသညသတ်ဘ၀သည်လည်း။ အသညဘ၀ေါ၊ သညာ မရှိသောဘ၀ မဟုတ်လော။ ပေ ။ အသညတ္တဘာ၀ပပ္ပဋိလာဘော၊ မဟုတ်လော။ ဣတိ၊ သက၀ါဒီ မေးဏ်။ အာမန္တာ။ ပေ ။

၃၀၆။ နေ၀သညာနာသညာယတနံ၊ နေ၀သညာနာသညာယတနဘုံသည်။ စတုေ၀ါကာရဘ၀ေါ၊ စတုေ၀ါကာရဘ၀တည်း။ နေ၀သညာနာသညာယတနေ၊ ဠ်။ သညာ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ဏ်။ ဣတိ နု ၀တ္တဗ္ဗံ၊ လော။ ဣတိ၊ သက၀ါဒီ မေးဏ်။ အာမန္တာ။ ပေ ။

နေ၀သညာနာသညာယတနေ၊ ဠ်။ သညာ အတ္ထိ၊ ဏ်။ ဣတိ ၀ါ၊ ဤသို့၎င်း။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ ၀ါ၊ ဤသို့၎င်း။ နု ၀တ္တဗ္ဗံ၊ လော။ ဣတိ၊ ပရ၀ါဒီ မေးဏ်။ အာမန္တာ၊ နေ၀သညာနာသညာယတနံ၊ နေ၀သညာနာသညာယတနသည်။ (ဟောတိ) နနု၊ ဖြစ်သည် မဟုတ်လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ။ ပေ ။

နေ၀သညာနာသညာယတနံ၊ တည်း။ ဣတိ ကတ္ဝာ၊ ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍။ နေ၀သညာနာသညာယတနေ၊ ဠ်။ သညာ အတ္ထိ၊ ဏ်။ ဣတိ ၀ါ၊ ၎င်း။ နတ္ထိ ဣတိ ၀ါ၊ ၎င်း။ နု ၀တ္တဗ္ဗံ၊ လော။ ဣတိ၊ သက၀ါဒီ မေးဏ်။ အာမန္တာ၊ အဒုက္ခမသုခါ၊ ဒုက္ခလည်း မဟုတ် သုခလည်း မဟုတ်သော။ ၀ါ၊ ဥပေက္ခာ ဖြစ်သော။ ၀ေဒနာ၊ တည်း။ ဣတိ ကတ္ဝာ၊ ၍။ အဒုက္ခမသုခါယ၊ သော။ ၀ါ၊ သော။ ၀ေဒနာယ၊ ဠ်။ ၀ေဒနာ၊ တည်း။ ဣတိ ၀ါ၊ ၎င်း။ အ၀ေဒနာ၊ ၀ေဒနာ မဟုတ်။ ဣတိ ၀ါ၊ ၎င်း။ နု ၀တ္တဗ္ဗံ၊ လော။ ဣတိ၊ နု ဟေ၀ံ ၀တ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။

နေ၀သညာနာသညာယတနကထာ နိဋ္ဌိတာ။

တတိယော၊ သော။ ၀ဂ္ဂေါ၊ တည်း။

(ဣဒံ၊ ကား။) တဿ၊ ထို တတိယ၀ဂ်၏။ ဥဒ္ဒါနံ၊ တည်း။

သာ၀ာရဏံ၊သာ၀ာရဏံ ဟူသော ပုဒ်ရှိသော။ ဗလံ၊ ဗလကထာ၎င်း။ အရိယံ၊ အရိယန္တိကထာ၎င်း။ သရာဂံ စိတ္တံ ၀ိမုစ္စတိ၊ သရာဂံ စိတ္တံ ၀ိမုစ္စတိ ဟူသော ပုစ္ဆာအစ္ဆရှိသော၀ိမုတ္တိကထာ၎င်း။ ၀ိမုတ္တံ ၀ိမုစ္စမာနံ၊အစ္ဆ၀ိမုတ္တံ

ဝိမုစ္စမာနံ ဟူသော ပုစ္ဆာရှိသော။ အတ္ထိ စိတ္တံ ဝိမုစ္စမာနံ၊ အဆုံး၌ အတ္ထိ စိတ္တံ ဝိမုစ္စမာနံ ဟူသော ပုစ္ဆာရှိသော ဝိမုစ္စမာနကထာငင်း။ အဋ္ဌမကဿ ပုဂ္ဂလဿ ဒိဋ္ဌပရိယုဋ္ဌာနံ ပဟီနံ၊ အစ၌ အဋ္ဌမကဿ ဒိဋ္ဌပရိယုဋ္ဌာနံ ပဟီနံ ဟူသော ပုစ္ဆာ ရှိသော အဋ္ဌမကကထာငင်း။ အဋ္ဌမကဿ ပုဂ္ဂလဿ နတ္ထိ ပဋိဋ္ဌိယာနိ၊ အဆုံး၌ အဋ္ဌမကဿ ပုဂ္ဂလဿ နတ္ထိ ပဋိဋ္ဌိယာနိ ဟူသော ပုစ္ဆာရှိသော အဋ္ဌမကဿ ကုဋ္ဌိယကထာငင်း။ ဓမ္မပုတ္ထဒ္ဒံ၊ ဓမ္မပုတ္ထဒ္ဒံ ပုဒ်ရှိသော။ စက္ခုံ၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုကထာငင်း။ သောတံ၊ ဒိဗ္ဗသောတကထာငင်း။ ယထာကမ္မူပဂတံ ဉာဏံ၊ ယထာကမ္မူပဂတဉာဏကထာငင်း။ ဒေဝေသု သံဝရော၊ ဒေဝေသု သံဝရော ဟူသော ပါဠိရပ်ရှိသော သံဝရကထာငင်း။ အသညသတ္တေသု သညာ၊ အသညသတ္တေသု သညာ ဟူသော ပါဠိရပ်ရှိသော အသညကထာငင်း။ ဧဝမေဝ၊ ဤအတူ (သညာနှင့် စပ်၍) ပင်။ ဘဝင်္ဂံ၊ ဘဝင် မည်သော နေဝသညာနာသညာယတနဘုံနှင့် စပ်သော နေဝသညာနာသညာယတန ကထာငင်း တည်း။ ဣတိ၊ ဥဒ္ဒါန်း အပြီးတည်း။

၄-စတုတ္ထဝဂ်

(၃၃) ၁-ဂိဟိဿ အရဟာတိကထာ

၃၈၇။ ဂိဟီ၊ လူဝတ်ကြောင်သည်။ အရဟာ၊ ရဟန္တာသည်။ အဿ၊ ဖြစ်နိုင်သလော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေးဏ်။ အာမန္တာ၊ အရဟတော၊ ရဟန္တာ၏။ ဂိဟိသံယောဇနံ၊ လူဝတ်ကြောင်၌ ဖြစ်သော သံယောဇဉ်သည်။ အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ၊ နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။

အရဟတော၊ ၏။ ဝါ၊ သည်။ ဂိဟိသံယောဇနံ၊ သည်။ ဝါ၊ ကို။ ပဟီနံ နနု၊ ပယ်အပ်ပြီ မဟုတ်လော။ ပေ ။ အာယတိံ၊ ၌။ အနုပ္ပါဒဓမ္မံ နနု၊ လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ။ ပေ ။ [မဟာဝဂ်, အရိယပုဂ္ဂလသံသန္ဒနပရိ-ဟာနိ, ပုဒ်ရေ (၂၆၀) ကို မှီ၍ ပေယျာလဖော်လျက် အနက်ပေးပါ။]

(ယော၊ အကြင် လူဝတ်ကြောင်သည်။) ဂိဟိသံယောဇနံ၊ ကို။ အပ္ပဟာယ၊ မပယ်စွန့်မူ၍။ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ၊ ၌ပင်။ ဒုက္ခဿ၊ ၏။ အန္တကရော၊ သည်။ (ဟောတိ၊) ကောစိ၊ သော။ (သော) ဂိဟီ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ စစ်၏။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ (ဣတိ၊ ပရဝါဒီ ဖြေ၏)။ ပေ ။

ဝစ္ဆဂေါတ္တော၊ ဝစ္ဆဂေါတ္တ မည်သော။ ပရိဗ္ဗာဇကော၊ သည်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ ဧတံ၊ ကို။ အဝေါစ နနု၊ လော။ (ကိံ၊) ဘော ဂေါတမ, (ယော၊ အကြင် လူဝတ်ကြောင်သည်။) ဂိဟိသံယောဇနံ၊ ကို။ အပ္ပဟာယ၊ ၍။ ကာယဿ၊ ဥပါဒိန္နက ခန္ဓာကိုယ်၏။ ဘေဒါ၊ ပျက်စီးရာ အခါမှ။ (ပရံ၊ နောက်ဖြစ်သော အသစ်ခန္ဓာကို ယူရာ အခါ၌။) ဒုက္ခဿ၊ ၏။ အန္တကရော (ဟောတိ၊) ကောစိ (သော) ဂိဟီ၊ သည်။ အတ္ထိ နုခေါ၊ ရှိပါသလော။ ဣတိ၊ ဤသို့ လျှောက်ပြီ။ ဝစ္ဆ၊ ဝစ္ဆ။ (ယော၊ သည်။) ပေ ။ အန္တကရော၊ (ဟောတိ၊) ကောစိ သော ဂိဟီ နတ္ထိ။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။ ဣတိ အဝေါစ နနု။ ပေ ။

အရဟာ မေထုနံ ဓမ္မံ ပဋိသေဝေယျ။ ပေ ။ သာဒိယေယျ။ [ဤ ပုဒ်တို့ကို ဒုတိယဝဂ်, ပရူပဟာရကထာ, ပုဒ်ရေ (၃၁၁) ၌ အနက်ပေးခဲ့ပြီ။] အဇေဋ္ဌကံ၊ ဆိတ်, သိုးကို။ ပဋိဂ္ဂဏ္ဍေယျ၊ ခံယူရာသလော။ ကုက္ကုဋ္ဌသူကရံ၊ ကြက်, ဝက်ကို။ ပဋိဂ္ဂဏ္ဍေယျ၊ လော။ ဟတ္ထိဂဝဿဝဋ္ဌဝံ၊ ဆင် နွားမြင်းမြည်းကို။ ပဋိဂ္ဂဏ္ဍေယျ၊ လော။ တိတ္တိရဝဋ္ဌကမောရကပိဋ္ဌရံ၊ ခါ, ငုံး,ဥဒေါင်း, ချိုးငှက်ကို။ ပဋိဂ္ဂဏ္ဍေယျ၊ လော။ စိတ္တဝဏ္ဍဝါလမောဋ္ဌိံ၊ သားမြီး တည်း

ဟူသော ဦးသျှောင်ရှိသော ဆန်းကြယ်သော ယပ်ဝန်းကို။ ဓာရေယျ၊ ဆောင်ရာသလော။ သြဒါတာနိ၊ ဖြူကုန်သော။ ဒီဃဒသာနိ၊ ရှည်သော အမြိတ် အဆာ ရှိကုန်သော။ ဝတ္ထာနိ၊ အဝတ်တို့ကို။ ဓာရေယျ၊ လော။ ယာဝဇီဝံ၊ အသက်ရှည်သမျှ ကာလပတ်လုံး။ အဂါရိယဘူတော၊ အိမ်၌ နေခြင်း၏ စီးပွါး ဖြစ်သော လယ်ထွန် ကုန်ပေး နွားမွေးမှု ရှိသည် ဖြစ်၍ ဖြစ်သည်။ အဿ၊ ဖြစ်ရာသလော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။

ဂိဟီ၊ သည်။ အရဟာ၊ သည်။ အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဣတိ န ဝတ္တဗ္ဗံ၊ လော။ ဣတိ။ ပရဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ ယသော၊ ယသ မည်သော။ ကုလပုတ္တော၊ အမျိုးသားသည်ဂျင်း။ ဥတ္တိယော၊ ဥတ္တိယ မည်သော။ ဂဟပတိ၊ အိမ်ရှင်သူကြွယ်သည်ဂျင်း။ သေတု၊ သေတု မည်သော။ မာဏဝေါ၊ လုင်သည်ဂျင်း။ ဂိဟိဗျဉ္ဇနေန၊ လူဝတ်ကြောင်၏ အသွင်ဖြင့်။ အရဟတ္တံ၊ သို့။ ပတ္တောနာနု၊ ရောက်သည် မဟုတ်လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ။ ပေ ။

ဂိဟိဿ အရဟာတိကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-စတုတ္ထဝဂ်

(၃၄) ၂-ဥပပတ္တိကထာ

၃၈၈။ ဥပပတ္တိယာ၊ ပဋိသန္ဓေနေခြင်းနှင့်။ သဟ၊ တပြိုင်နက်။အရဟာ၊ ရဟန္တာသည်။ (ဟောတိ၊ လော။) ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ ဥပပတ္တိယာ၊ နှင့်။ သဟ၊ တပြိုင်နက်။ သောတာပန္နော၊ သည်။ ဟောတိ၊ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။

၃၈၉။ သဟ။ ပေ။ အာမန္တာ၊ သာရိပုတ္တော၊ မည်သော။ ထေရော၊ သည်။ ဥပပတ္တိယာ သဟ အရဟာ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ လော။) ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။

သာရိပုတ္တော ထေရော ဥပပတ္တိယာ သဟ အရဟာ၊ သည်။ န (ဟောတိ)၊ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ ပေ ။

၃၉၀။ သဟ။ ပေ ။ အာမန္တာ၊ ဥပပတ္တေသိယေန၊ ပဋိသန္ဓေကို ရှာသော။ လောကိယေန၊ လောကီဖြစ်သော။ ပေ ။ သံကိလေသိယေန၊ သော။ စိတ္တေန၊ ဖြင့်။ သစ္ဆိကရောတိ၊ မျက်မှောက် ပြုသလော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။

ဥပပတ္တေသိယံ၊ သေဝ။ စိတ္တံ၊ သည်။ နိယျာနိကံ၊ ဝဋ္ဋဆင်းရဲမှ ထွက်မြောက်တတ်သလော။....ဤသို့ စသည်ဖြင့် မဟာဝဂ်, သတိပဋ္ဌာနကထာ, ပုဒ်ရေ (၃၀၁)ကို မှီ၍ အနက်ပေးပါ၊ အနာသဝံ၏ နောက်၌ ပေယျာလကိုလည်း ထိုပါဠိကို မှီ၍ ဖော်ပါ။

ဥပပတ္တေသိယံ စိတ္တံ၊ သည်။ အနိယျာနိကံ နနု၊ ဝဋ္ဋဆင်းရဲမှ မထွက်မြောက်တတ်သည် မဟုတ်လော။ န ဧယဂါမိ နနု၊ ကိလေသာတို့၏ ကုန်ကြောင်း နိဗ္ဗာန်သို့မသွားတတ်သည် မဟုတ်လော။... ဤသို့စသည်ဖြင့်ပေးပါ။

စုတိစိတ္တံ၊ စုတိစိတ်သည်။ မဂ္ဂစိတ္တံ၊ မဂ်စိတ်လော။ ဥပပတ္တေသိယံ၊ သေဝ။ စိတ္တံ၊ သည်။ ဖလစိတ္တံ၊ ဖိုလ်စိတ်လော။ ဤတိ၊ နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။

ဥပပတ္တိကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-စတုတ္ထဝဂ်

(၃၅) ၃-အနာသဝကထာ

၃၉၁။ အရဟာတော၊ ၏။ သဗ္ဗေ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အနာသဝါ၊ အာသဝေါ မရှိကုန်သလော။ ဤတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ (အရဟာတော ,သဗ္ဗေ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။) မဂ္ဂေါ၊ မဂ်လော။ ပေ ။ ဗောဇ္ဈင်္ဂေါ၊ ဗောဇ္ဈင်္ဂလော။ ဤတိ၊ နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။

အရဟာတော၊ ၏။ ကာယော၊ ကာယပသာဒသည်။ အနာသဝေါ၊ အာသဝေါ မရှိသလော။ ဤတိ။ အာမန္တာ၊ အရဟာတော၊ ၏။ ကာယော၊ သည်။ ပဂ္ဂဟနိဂ္ဂဟုပဂေါ၊ ချီးမြှောက်ခြင်း နှိမ့်ချခြင်းသို့ ကပ်ရောက်သလော။ ဆေဒနဘေဒနုပဂေါ၊ ဖြတ်ခြင်း ခွဲခြင်းသို့ ကပ်ရောက်သလော။ ကာကေဟိ၊ ကျိုးတို့နှင့်ငင်း။ ဂိဒ္ဓေဟိ၊ လင်းတတို့နှင့်ငင်း။ ကုလလေဟိ၊ စွန်တို့နှင့်ငင်း။ သာဓာရဏော၊ ဆက်ဆံသလော။ ဤတိ၊ အာမန္တာ၊ အနာသဝေါ၊ အာသဝေါ မရှိသော။ ဓမ္မော၊ သည်။ ပဂ္ဂဟနိဂ္ဂဟုပဂေါ၊ လော။ ပေ ။ နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။

အရဟာတော၊ ၏။ ကာယော၊ ကိုယ်၌။ ဝိသံ၊ အဆိပ်သည်။ ကမေယျ၊ ဝင်နိုင်ရာသလော။ သတ္ထံ၊ လက်နက်သည်။ ကမေယျ၊ လော။ အဂ္ဂိ၊ မီးသည်။ ကမေယျ၊ လော။ ဤတိ၊ အာမန္တာ၊ အနာသဝေါ၊ အာသဝေါ မရှိသော။ ဓမ္မော၊ ၌။ ဝိသံ၊ သည်။ ကမေယျ၊ လော။ ပေ ။ နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။

လဗ္ဘာ။ ပေ ။ ဗန္ဓိတုံတိ၊ အာမန္တာ၊ [မဟာဝဂ်, အတိတဟတ္ထာဒိ ကထာ, ပုဒ်ရေ (၂၉၃) ကို မှီ၍ ပေးပါ။]

၃၉၂။ အရဟာ၊ သည်။ ပုထုဇ္ဇနဿ၊ အား။ စီဝရံ၊ ကို။ ယဒိ ဒေတိ၊ အံ့။ (၉ဝံ သတိ စီဝရံ၊ သည်။) အနာသဝံ၊ အာသဝေါ မရှိ သည်။ ဟုတ္ဝာ၊ ၍။ (ရဟန္တာထံ၌ အနာသဝ ဖြစ်ပြီးလျှင်။) သာသဝံ၊ အာသဝေါနှင့်တကွ ဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ လော။ (ပုထုဇဉ်ထံ ရောက်သော အခါ သာသဝဖြစ်သလော။) ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။ အနာသဝံ။ပေ ။ အာမန္တာ၊ တညေဝ၊ ထိုသာသဝ ဖြစ်သော သင်္ခန်း သည်ပင်။ အနာသဝံ၊ အနာသဝလော။ တံ (ဧဝ)၊ ထိုအနာသဝ ဖြစ်သော သင်္ခန်းသည်ပင်။ သာသဝံ၊ သာသဝလော။ ဣတိ၊ နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။ တညေဝ။ ပေ ။ အာမန္တာ၊ မဂ္ဂေါ၊ မဂ်သည်။ အနာသဝေါ၊ သည်။ ဟုတ္ဝာ၊ ၍။ သာသဝေါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ လော။ ဣတိ၊ နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။ [ဖလံ စသည်၏ နောက်၌ ပေယျာလ မြှုပ်ထား၏။ “ဖလံ အနာသဝံ ဟုတ္ဝာ သာသဝံ ဟောတီတိ။ နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။” စသည် ဖြင့် ဖော်ပါ။]။ ပေ ။

အနာသဝကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-စတုတ္ထဝဂ်

(၃၆) ၄-သမန္နာဂတကထာ

၃၉၃။ အရဟာ၊ သည်။ စတူဟိ၊ ကုန်သော။ ဖလေဟိ၊ ဖိုလ်တို့နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံသလော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ။ ပေ ။

အရဟာ သောတာပတ္တိဖလေန သမန္နာဂတောတိ၊ အာမန္တာ၊ အရဟာ၊ သည်။ သတ္တက္ခတ္တုပရမော၊ သတ္တက္ခတ္တုပရမ မည်သော။ သောတာပန္နော၊ သောတာပန်လော။ ကောလံကောလော၊ မည်သော။ သောတာပန္နော၊ လော။ ကေဝိဇ္ဈိ၊ မည်သော။ သောတာပန္နော၊ လော။ ဣတိ၊ နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။ အရဟာ အနာဂါမိဖလေန သမန္နာဂတောတိ၊ အာမန္တာ၊ အရဟာ၊ သည်။ အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယိ၊ မည်သော။ အနာဂါမိ၊ အနာဂါမ် လော။ ဥပဟစ္စ ပရိနိဗ္ဗာယိ၊ မည်သော။ အနာဂါမိ၊ လော။ အသင်္ခါရ-ပရိနိဗ္ဗာယိ၊ မည်သော။ အနာဂါမိ၊ လော။ သသင်္ခါရပရိနိဗ္ဗာယိ၊ မည် သော။ အနာဂါမိ၊ လော။ ဥဒ္ဓံသောတော၊ အထက်သို့ ဆောင်တတ်သော တဏှာသောတဝန္ဒသောတ ရှိသော။ အကနိဋ္ဌဂါမိ၊ အကနိဋ္ဌဘုံသို့ သွားသော။ အနာဂါမိ၊ လော။ ဣတိ၊ နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။

၃၉၄။ သောတာပတ္တိဖလေန၊ နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံသူကို။ သောတာပန္နောတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တာဗ္ဗော၊ ဆိုထိုက်သလော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ အရဟာ သောတာပတ္တိဖလေန သမန္နာဂတောတိ၊ အာမန္တာ၊ သေ့ဝ၊ ထို သောတာပန်သည်ပင်။ အရဟာ၊ ရဟန္တာလော။ သော (၉၀)၊ ထို ရဟန္တာသည်ပင်။ သောတာပန္နော၊ လော။ ဣတိ၊ နှ ဟေဝံ ဝတ္တာဗ္ဗေ။ ပေ ။

၃၉၅။ အရဟာ သောတာပတ္တိဖလေန သမန္နာဂတောတ၊ အာမန္တာ၊ အရဟာ၊ သည်။ သောတာပတ္တိဖလံ၊ သောတာပတ္တိဖိုလ်ကို။ ဝိတိဝတ္တော နနု၊ လွန်ပြီ မဟုတ်လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ။ ပေ ။

အရဟာ၊ သည်။ သောတာပတ္တိဖလံ၊ ကို။ ဝိတိဝတ္တော၊ သည်။ (ဟုတ္ဝာ၊ ၍။) တေန၊ ထို သောတာပတ္တိဖိုလ်နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ အရဟာ သောတာပတ္တိမဂ္ဂံ ဝိတိဝတ္တော (ဟုတ္ဝာ) တေန သမန္နာဂတောတိ။ နှ ဟေဝံ ဝတ္တာဗ္ဗေ။ ပေ ။ [သက္ကာယဒိဋ္ဌိ စသည်၏ ရွှေနောက်၌ ပေယျာလ မြွှပ်ထားသည်။ “အရဟာ သေ့တာပတ္တိဖလံ ဝိတိဝတ္တော၊ (ဟုတ္ဝာ) တေန သမန္နာဂတောတိ၊အာမန္တာ၊အရဟာ သက္ကာယ-ဒိဋ္ဌိံ ဝိတိဝတ္တော (ဟုတ္ဝာ) တေန သမန္နာဂတောတိ၊ နှ ဟေဝံ ဝတ္တာဗ္ဗေ။ ပေ ။ ”စသည်ဖြင့် ဖော်ပါ။]

၃၉၆။ အရဟာ၊ သည်။ စတူဟိ ဖလေဟိ၊ တို့နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ၏။ ဣတိ နှ ဝတ္တာဗ္ဗံ၊ လော။ ဣတိ၊ ပရဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ အရဟတာ၊ သည်။ စတ္တာရိ ဖလာနိ၊ တို့ကို။ ပဋိလဒ္ဓါနိ နနု၊ ရအပ် ကုန်ပြီ မဟုတ်လော။ တေဟိ စ၊ ထို ဖိုလ်တို့မှလည်း။ အပရိဟီနော နနု၊ မဆုတ်ယုတ်သည် မဟုတ်လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ အရဟတာ၊ သည်။ ပေ ။ ဟဉ္စိ ပဋိလဒ္ဓါနိ၊ ကုန်အံ့။ တေဟိ စ၊ တို့မှလည်း။ ဟဉ္စိ အပရိဟီနော၊ အံ့။ တေန၊ ထို့ကြောင့်ခြင်းကြောင့်။ ရေ၊ ငါ့ရှင် သကဝါဒီ။ အနာဂါမီ။ ပေ ။ သမန္နာဂတောတိ၊ ဟူ၍။ ဝတ္တာဗ္ဗေ ဝတ။ သော။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပရဝါဒီ ဆုံးဖြတ်၏။ ပေ ။

အရဟတာ၊ သည်။ ပေ ။ ပဋိလဒ္ဓါနိ၊ ကုန်သလော။ တေဟိ စ၊ တို့မှ လည်း။ အပရိဟီနော၊ မဆုတ်ယုတ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အရဟာ၊ သည်။ စတူဟိ ဖလေဟိ၊ တို့နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံသလော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ အရဟတာ၊ သည်။ စတ္တာရော မဂ္ဂါ ပဋိလဒ္ဓါ၊ တေဟိ စ အပရိဟီနော၊ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အရဟာ၊ သည်။ စတူဟိ မဂ္ဂေဟိ သမန္နာဂတော၊ လော။ ဣတိ၊ နှ ဟေဝံ ဝတ္တာဗ္ဗေ။ ပေ ။

အနာဂါမိနာ၊ အနာဂါမ်သည်။ တိဏိ ဖလာနိ ပဋိလဒ္ဓါနိ၊ ကုန်ပြီ။ တေဟိ စ၊ ထို ဖိုလ် ၃-ပါးတို့မှလည်း။ အပရိဟီနော၊ မဆုတ်ယုတ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ , အနာဂါမိ တိဟိ ဖလေဟိ သမန္နာဂတော၊ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ ပေ ။

သမန္နာဂတကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-စတုတ္ထဝဂ်

(၃၇) ၅-ဥပေက္ခာသမန္နာဂတကထာ

၃၉၇။ အရဟာ၊ သည်။ ဆဟိ၊ ကုန်သော။ ဥပေက္ခာဟိ၊ တို့နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ။ ။ပေ။

အရဟာ၊ သည်။ စက္ခုနာ၊ စက္ခုပသာဒဖြင့်။ ရူပံ၊ ရူပါရုံကို။ ပဿန္တော၊ မြင်လသော်။ သောတေန၊ သောတပသာဒဖြင့်။ သဒ္ဒံ၊ သဒ္ဒါရုံကို။ သုဏာတိ၊ ကြားသလော။ ဃာနေန၊ ဃာနပသာဒဖြင့်။ ဂန္ဓံ၊ ကို။ ဃာယတိ၊လော ။ပေ။ မနသာ ဓမ္မံ ဝိဇာနာတိ။ [ဤကား စက္ခုမူ သောတာဒီမူလီပုစ္ဆာတည်း။ "သောတမူ စက္ခာဒီမူလီ" စသော ပုစ္ဆာ ၄-ရပ်ကို ပေယျာလမြှုပ်ထားသည်။] မနသာ ဓမ္မံ ဝိဇာနန္တော စက္ခုနာ ။ပေ။ ကာယေန ဖောဋ္ဌဗ္ဗံ ဖုသတိ၊ လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။ [စက္ခုဝိညာဏ် စသော ၆-ပါးမှာ ဥပေက္ခာတည်း။ ထို့ကြောင့် "ဥပေက္ခာ ၆-ပါးနှင့် ပြည့်စုံသော ရဟန္တာသည် စက္ခုဝိညာဏ်ဖြင့် မြင်ခိုက် သောတဝိညာဏ်ဖြင့် ကြားမှု စသည် လည်း ဖြစ်သလော" ဟု သကဝါဒီ စစ်ဆေးသည်။]

အရဟာ ဆဟိ ။ပေ။ အာမန္တာ။ (အရဟာ၊ သည်။) သတတံ၊ အမြဲ။ သမိတံ၊ မပြတ်။ အပ္ပောကိဏ္ဏံ၊ အခြား ဝေဒနာတို့နှင့် ရောပြွမ်းခြင်း မရှိပဲ။ ဆဟိ၊ ကုန်သော။ ဥပေက္ခာဟိ၊ တို့နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံသလော။ သမောဟိတော၊ ပေါင်းဆုံသလော။ ဆ၊ ကုန်သော။ ဥပေက္ခာယော၊ တို့သည်။ ပစ္စုပဋ္ဌိတာ၊ ရှေးရှု ကပ်၍ တည်ကုန်သလော။ ဣတိ။ နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။

အရဟာ ။ပေ။ သမန္နာဂတောတိ၊ ဟူ၍။ နဝတ္တဗ္ဗံ၊ လော။ ဣတိ၊ ပရဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ။ အရဟာ၊ သည်။ ဆဠင်္ဂုပေက္ခော၊ ၆-ပါးသော အင်္ဂါရှိသော ဥပေက္ခာရှိသည်။ (ဟောတိ)နနု၊ လော။ ဣတိ။အာမန္တာ ။ပေ။

ဥပေက္ခာသမန္နာဂတကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-စတုတ္ထဝဂ်

(၃၈) ၆-ပေါဓိယာ ပုဒ္ဓေါတိကထာ

၃၉၈။ ပေါဓိယာ၊ ၄-ပါးသော မဂ်ဉာဏ် သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော် ကြောင့်။ ပုဒ္ဓေါ၊ ပုဒ္ဓသည်။ (ဟောတိ၊ လော။) ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ ပေါဓိယာ၊ သည်။ နိရုဒ္ဓါယ၊ ချုပ်လသော်။ ဝိဂတာယ၊ ကင်းလသော်။ ပဋိပဿဒ္ဓါယ၊ ငြိမ်းလသော်။ အပုဒ္ဓေါ၊ ပုဒ္ဓ မဟုတ်သည်။ ဟောတိ၊ လော။ ဣတိ၊ နှ ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။

အတီတာယ၊ အတိတ်ဖြစ်သော။ ပေါဓိယာ၊ ကြောင့်။ ပုဒ္ဓေါ(ဟောတိ၊ လော) ။ပေ။ တာယ ပေါဓိယာ၊ ဖြင့်။ ပေါဓိကရဏီယံ၊ မဂ်ဉာဏ် ၄-ပါး သဗ္ဗညုတဉာဏ်သည် ပြုထိုက်သော အမှုကို။ ကရောတိ၊ လော။ ဣတိ၊ နှ ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။

ပစ္စုပ္ပန္နာယ၊ သော။ ပေါဓိယာ၊ ကြောင့်။ ပုဒ္ဓေါ(ဟောတိ၊ ၏။) တာယ ပေါဓိယာ၊ ထို ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော မဂ်ဉာဏ် ၄-ပါး သဗ္ဗညုတဉာဏ်ဖြင့်။ ပေါဓိကရဏီယံ ကရောတိ၊ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ ။ပေ။

၃၉၉။ အတီတာယ ပေါဓိယာ၊ကြောင့်လည်း။ပုဒ္ဓေါ(ဟောတိ၊လော။) အနာဂတာယ ပေါဓိယာ၊ ကြောင့်လည်း။ ပုဒ္ဓေါ(ဟောတိ၊ လော။) ပစ္စုပ္ပန္နာယ ပေါဓိယာ၊ ကြောင့်လည်း။ ပုဒ္ဓေါ (ဟောတိ၊ လော။) ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ တိဟိ၊ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန် ၃-တန် ကုန်သော။ ပေါဓိဟိ၊ ထို့ကြောင့်။ ပုဒ္ဓေါ(ဟောတိ၊ လော။) ဣတိ၊ နှ ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။

ပေါဓိယာ ပုဒ္ဓေါတိ၊ ဟူ၍။ နှ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ လော။ ဣတိ၊ ပရဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ ပေါဓိပတ္တိလာဘာ၊ မဂ်ဉာဏ် ၄-ပါး သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို ရခြင်းကြောင့်။ ပုဒ္ဓေါ (ဟောတိ) နနု၊ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ ။ပေ။

ပေါဓိပတ္တိလာဘာ၊ ကြောင့်။ ပုဒ္ဓေါ(ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ပေါဓိယာ၊ ကြောင့်။ ပုဒ္ဓေါ(ဟောတိ၊ လော။) ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ။ ပေါဓိပတ္တိလာဘာ၊ ကြောင့်။ ပေါဓိ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ လော။) ဣတိ၊ နှ ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။

ပေါဓိယာ ပုဒ္ဓေါတိကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-စတုတ္ထဝဂ်

(၃၉) ၇—လက္ခဏကထာ

၄၀၀။ လက္ခဏသမန္နာဂတော၊ ၃၂-ပါးသော ယောကျ်ားမြတ်၏ လက္ခဏာတို့နှင့် ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဗောဓိသတ္တော၊ ဘုရားအလောင်းလော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ ပဒေသလက္ခဏော်ဟိ၊ တစိတ် တဒေသဖြစ်သော ယောကျ်ားမြတ်၏ လက္ခဏာတို့နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပဒေသဗောဓိသတ္တော၊ တစိတ် တဒေသ ဘုရားအလောင်းလော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။

လက္ခဏသမန္နာဂတော ဗောဓိသတ္တောတိ၊ အာမန္တာ၊ တိဘာဂလက္ခဏော်ဟိ၊ ၃-ခုမြောက် အဖို့ရှိသော လက္ခဏာတို့နှင့်။ ဝါ၊ ၃-ဖို့ တဖို့ ဖြစ်သော လက္ခဏာတို့နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ သည်။ တိဘာဂဗောဓိသတ္တော၊ ၃-ခုမြောက် အဖို့ရှိသော ဘုရားလောင်းလော။ ဝါ၊ ၃-ဖို့ တဖို့ ဘုရားလောင်းလော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။

ပဌမ ပြဿနာကို နည်းတူ မေး၍....ဥပစုလက္ခဏော်ဟိ၊ တဝက်သော ယောကျ်ားမြတ်၏ လက္ခဏာတို့နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ သည်။ ဥပစုဗောဓိသတ္တော၊ တဝက် ဘုရားလောင်းလော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။

ပဌမ ပြဿနာကို နည်းတူပင် မေး၍....စက္ကဝတ္တိသတ္တော၊ စကြာမင်းသတ္တဝါသည်။ လက္ခဏသမန္နာဂတော၊ ၃၂-ပါးသော ယောကျ်ားမြတ်၏ လက္ခဏာတို့နှင့် ပြည့်စုံ၏။ စက္ကဝတ္တိသတ္တော၊ သည်။ ဗောဓိသတ္တော၊ လော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။

စက္ကဝတ္တိသတ္တော။ ပေ ။ ဗောဓိသတ္တောတိ၊ အာမန္တာ၊ ဗောဓိသတ္တဿ၊ ၏။ ယာဒိသော၊ အကြင်ကဲ့သို့ ရှုအပ်သော။ ပုဗ္ဗယောဂေါ၊ ရှေးဦး အားထုတ်အပ်သော ကောင်းမှုသည်။ ပုဗ္ဗစရိယာ၊ ရှေးအကျင့်သည်။ ဓမ္မက္ခာနံ၊ တရား ပြောခြင်းသည်။ ဓမ္မဒေသနာ၊ တရား ဟောခြင်းသည်။ (အတ္ထိ။) စက္ကဝတ္တိသတ္တဿ၊ ၏။ တာဒိသော၊ ထို့ကဲ့သို့ ရှုအပ်သော။ ပုဗ္ဗယောဂေါ။ သည်။ပေ ။ဓမ္မဒေသနာ၊သည်။(အတ္ထိ၊လော။)ဣတိ၊နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ။

၄၀၁။ ဗောဓိသတ္တဿ၊ သည်။ ဇာယမာနဿ၊ ဖွားမြင်လသော်။ ဒေဝါ၊ သုဒ္ဓါဝါသဗြဟ္မာတို့သည်။ ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာ။ ပဋိဂ္ဂဏှန္တိ ယထာ၊ ခံယူကုန်သကဲ့သို့။ ပစ္ဆာ၊ နောက်၌။ ဝါ၊ နောက်မှ။ မနုဿာ၊ တို့သည်။ ပဋိဂ္ဂဏှန္တိ ယထာ၊ သို့။ ဧဝမေဝံ၊ တူ။ စက္ကဝတ္တိသတ္တဿ၊ သည်။ ဇာယမာနဿ၊ သော်။ ဒေဝါ ပဌမံ, ပဋိဂ္ဂဏှန္တိ၊ ခံယူကုန်သလော။ ပစ္ဆာ မနုဿာ, ပဋိဂ္ဂဏှန္တိ၊ လော။ ဣတိ၊ န ဧဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။

ဗောဓိသတ္တဿ၊ သည်။ ဇာယမာနဿ၊ သော်။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ ဒေဝပုတ္တာ၊ နတ်မင်းကြီးတို့သည်။ နံ၊ ထို ဘုရားအလောင်းကို။ ပဋိဂ္ဂ-ဟေတ္ဝာ၊ ခံယူ၍။ မာတု၊ မယ်တော်၏။ ပုရတော၊ ရှေ၌။ ဌပေန္တိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ (ကိံ၊ အဘယ်သို့ ပြော၍ ထားကုန်သနည်း။) ဒေဝိ၊ အရှင်မိဖုရား။ အတ္တမနာ၊ မိမိ စိတ်ရှိသည်။ ဝါ၊ နှစ်သက် ဝမ်းမြောက်သည်။ ဟောဟိ၊ ဖြစ်ပါလော။ တေ၊ အရှင်မိဖုရား၏။ မဟေသက္ခော၊ ကြီးသော အစိုးရ ခြင်း ရှိသူဟု ဆိုအပ်သော။ ဝါ၊ တန်ခိုးကြီးသော။ [ဤ ပုဒ်အဖွင့်ကို သီလက္ခန်. ဗြဟ္မဇာလသုတ်, ဧကစ္စသဿတဝါဒအဖွင့်၌ ပြထားပြီ။] ပုတ္တော၊ သားတော်သည်။ ဥပ္ပန္နော၊ ဖြစ်ပါပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပြော၍။ (ဌပေန္တိ-ယထာ၊ သို့။) ဧဝမေဝံ၊ တူ။ စက္ကဝတ္တိသတ္တဿ၊ သည်။ ဇာယမာနဿ၊ သော်။ ပေ။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပြော၍။ (ဌပေန္တိ၊ ထားကုန်သလော။) ဣတိ၊ နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။

ဗောဓိသတ္တဿ ဇာယမာနဿ၊ သော်။ သီတဿ၊ အေးသော။ (ဥဒကဿ၊ ရေ၏။) ဧကော တခုသော၊ (ဓာရာ၊ အယဉ်ရင်း။) ဥဏ္ဍဿ၊ ပူသော။ (ဥဒကဿ၊ ၏။) ဧကော၊ သော။ (ဓာရာ၊ ရင်း။ ဣတိ၊ သို့။) ဒ္ဝေ၊ ၂-ဖြာ ကုန်သော။ ဥဒကဿ၊ ၏။ ဓာရာ၊ အယဉ်တို့သည်။ အန္တလိက္ခာ၊ ကောင်းကင်မှ။ ပါတုဘဝန္တိ ယထာ၊ ထင်ရှား ဖြစ်ကုန်သကဲ့သို့။ ယေန၊ ယင်း ရေအယဉ်ဖြင့်။ ဗောဓိသတ္တဿ၊ ၏ရင်း။ မာတု စ၊ မယ်တော်၏ရင်း။ ဥဒကကိစ္စံ၊ ရေ၏ ကိစ္စကို။ ကရောန္တိ ယထာ၊ သို့။ ဧဝမေဝံ၊ တူ။ စက္ကဝတ္တိ-သတ္တဿ ဇာယမာနဿ၊ သော် ။ပေ။ ပါတုဘဝန္တိ၊ လော။ ပေ။ ကရောန္တိ၊ လော။ ဣတိ။ နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။

သမ္ပတိဇာတော၊ ဖွားမြင်ပြီး၍ ယခု တခဏသာ ရှိသေးသော။ ဗောဓိ-သတ္တော၊ သည်။ သမေဟိ၊ ညီညွတ်ကုန်သော။ ပါဒေဟိ၊ ခြေတို့ဖြင့်။ ပတိဋ္ဌဟိတ္ဝာ၊ မတ်မတ်ရပ်တော်မူ၍။ ဥတ္တရေန၊ မြောက်အရပ်သို့။ အဘိမုခေါ၊ ရှေးရှုမျက်နှာရှိသည် (မျက်နှာမူသည်)။ (ဟုတ္ဝာ၊) သေတမှိ၊ ဖြူသော။ ဆတ္တေ၊ ထီးကို၊ အနုဓာရီယမာနေ၊ အစဉ်လိုက်၍ ဆောင်းမိုးအပ်လျက်။ [အနုဓာရီယမာနေတိ အနုကူလဝသေန နီယမာနေ။ သုတ်မဟာဝဂ္ဂဋ္ဌီကာ။] သတ္တပဒဝီတိဟာရေန၊ ခုနစ်လှမ်းဖြင့်။ [ပဒဝီတိဟာရေန ပုဒ်၏ အဖွင့်ကို မဟာဝဂ္ဂဘာသာဋ္ဌီကာ, မဟာခန္ဓက, ဥပဇ္ဈာယဝတ္တကထာ, "ဧကေန ပဒဝီတိ-ဟာရေန ဝါ"စသော ပုဒ်တို့၏ အဖွင့်၌ ပြထားပြီ။] ဂစ္ဆတိ ယထာ၊ သွား သကဲ့သို့ရင်း။သဗ္ဗာ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ ဒိသာ၊ အရပ်မျက်နှာတို့ကို။ဝိလော-ကေတိ ယထာ စ၊ ကြည့်သကဲ့သို့ရင်း။ [မဟာဝဂ္ဂ, မဟာပဒါနသုတ်၌ "အနုဝိလောကေတိ၊ အစဉ် လှည့်၍ ကြည့်၏"ဟု (အနု) သဒ္ဒါ ပါ၏။]

အာသဘိံ၊ မြတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော။ ဝါစံ၊ စကားကို။ ဘာသတိ ယထာ စ၊ မြွက်ဆိုသကဲ့သို့ဂျင်း။ (ကိံ၊ အဘယ်သို့ မြွက်ဆိုသနည်း။) အဟံ၊ သည်။ လောကဿ၊ သတ္တလောက၏။ ဝါ၊ ထက်။ အဂ္ဂေါ၊ အဦးပဓာနသည်။ အသ္မိ၊ ဖြစ်။ အဟံ လောကဿ၊ ၏။ ဝါ၊ ထက်။ ဇေဋ္ဌော၊ အကြီးအကဲသည်။ အသ္မိ၊ ၏။ အဟံ လောကဿ သေဋ္ဌော၊ အမြတ်ဆုံးသည်။ အသ္မိ၊ ၏။ အယံ၊ ဤ ပဋိသန္ဓေနေရခြင်းသည်။ အန္တိမာ၊ အဆုံးဉ်ဖြစ်သော။ ဇာတိ၊ ပဋိသန္ဓေနေရခြင်းတည်း။ ဒါနိ၊ ယခုအခါဉ်။ ပုနဗ္ဘဝေါ၊ တဖန် ဘဝသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိတော့။ ဣတိ၊ သို့။ (ဘာသတိ ယထာ၊ ၎င်း။) ဧဝမေဝံ သမ္မာတိဇာတော၊ သော။ စက္ကဝတ္တိသတ္တော၊ သည် ။ပေ။ ဂစ္ဆတိ၊ လော။ သဗ္ဗာ ဒိသာ စ၊ တို့ကိုလည်း။ ဝိလောကေတိ၊ လော။ အာသဘိံ ဝါစံ စ၊ ကိုလည်း။ ဘာသတိ၊ လော။ (ကိံ၊ နည်း။) အဟံ။ ပေ ။ အသ္မိ၊ ၏ ။ပေ။ ပုနဗ္ဘဝေါ နတ္ထိ၊ တော့။ ဣတိ (ဘာသတိ၊ လော။) ဣတိ၊ သကဝါဒီ စစ်၏။ နှ ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။

ဗောဓိသတ္တဿ ဇာယမာနဿ၊ သော်။ မဟတော၊ ကြီးစွာသော။ အာလောကဿ၊ အရောင်၏ဂျင်း။ မဟတော ဩဘာသဿ၊ အလင်း၏ဂျင်း။ မဟတော ဘူမိစာလဿ၊ မြေလှုပ်ခြင်း၏ဂျင်း။ ပါတုဘာဝေါ၊ ထင်ရှားဖြစ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ ယထာ၊ သို့။ ဧဝမေဝံ စက္ကဝတ္တိသတ္တဿ ဇာယမာနဿ၊ သော် ။ပေ။ ဟောတိ၊ လော။ ဣတိ၊ နှ ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။

မှတ်ချက်။ ။ဤတိုင်အောင် ပြဿနာတို့ကို သုတ်မဟာဝဂ္ဂ,မဟာပဒါနသုတ်, ပုဒ်ရေ(၂၇)စသည်။ ဥပရိပံ, သုညတဝဂ်, အစ္ဆရိယ အဗ္ဘုတ သုတ်တို့ကို မှီ၍ သကဝါဒီ မေးသည်။

ဗောဓိသတ္တဿ၊ ၏။ ပကတိကာယော၊ ပကတိ ကိုယ်တော်သည်။ သမန္တာ၊ ထက်ဝန်းကျင်၌။ ဗျာမံ၊ တလံတိုင်အောင်။ ဩဘာသတိ ယထာ၊ လင်းသကဲ့သို့။ ဧဝမေဝံ ။ပေ။ ဩဘာသတိ၊ လော။ ဣတိ။ နှ ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။

ဗောဓိသတ္တော၊ သည်။ မဟာသုပိနံ၊ မြင့်မြတ်သော ယောကျ်ားတို့သည် မြင်မက်ထိုက်သော အိပ်မက်ကို။ ပဿတိ ယထာ၊ မြင်မက်သကဲ့သို့ ။ပေ။ ပဿတိ၊ လော။ ဣတိ။ နှ ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။

မှတ်ချက်။ ။"ဗျာမပ္ပဘာ သဒ္ဒါ မယ္ဟံ"ဟူသော ဂေါတမဗုဒ္ဓဝံ၊ ပဥ္စကဂုံတ္တရ, ၄-ပံ, ၅-ဝဂ်, မဟာသုပိနသုတ်တို့ကို မှီ၍ ဤ ပြဿနာတို့ကို သကဝါဒီ မေးသည်။

၄၀၂။ လက္ခဏသမန္နာဂတော၊ သည်။ ဗောဓိသတ္တော၊ တည်း။ ဣတိ၊ နု ဝတ္တဗ္ဗံ၊ လော။ ဣတိ၊ ပရဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဒ့တ္တိံ သိမာနိ ဘိက္ခဝေ ။ပေ။ ဝိဝဋ္ဋဆဒေါတိ၊ ဟူ၍။ ဝုတ္တံ နနု။ [ဤသာကေပါဠိကို သိလက္ခန်, အမ္ဗဋ္ဌသုတ်, အမ္ဗဋ္ဌမာဏဝကထာ, ပုဒ်ရေ(၂၅၈)ကို မှီ၍ အနက်ပေးပါ။]

၀၀

လက္ခဏကထာ နဋ္ဌာတာ။

၄-စတုတ္ထဝဂ်

(၄၀) ဂ-နိယာမောက္ကန္တိကထာ

၄၀၃။ ဗောဓိသတ္တော၊ သည်။ ကဿပဿ၊ ဂဿပ မည်တော်မူသော။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ပါဝစနေ၊ သာသနာတော်၌။ ဩက္ကန္တနိယာမော၊ သက်ရောက်အပ်ပြီးသော မဂ္ဂနိယာမ ရှိသည်။ စရိတဗြဟ္မစရိယော၊ ကျင့်အပ်ပြီးသော မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယ ရှိသည်။ (ဟောတိ၊ လော။) ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ ဗောဓိသတ္တော၊ သည်။ ကဿပဿ ဘဂဝတော၊ ၏။ သာဝကော၊ သာဝကလော။ ဣတိ၊ နု ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။

ထို ဒုတိယပြဿနာကို ထပ်၍ မေးရာ ဝန်ခံသောကြောင့် သာဝကော၊ ရှေးဘဝက သာဝကသည်။ ဟုတ္ဝာ၊ ၍။ ဗုဒ္ဓေါ၊ ယခုဘဝ၌ ဘုရားသည်။ ဟောတိ၊ လော။ ဣတိ။ နု ဟေဝံ ဇတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။

သာဝကော ဟုတ္ဝာ ဗုဒ္ဓေါ ဟောတီတိ၊ အာမန္တာ၊ အနုဿဝိယော၊ တဆင့်ကြားနာရခြင်းဖြင့် ထိုးထွင်း၍ သိအပ်သော သစ္စာ ၄-ပါး တရား ရှိသလော။ ဣတိ၊ နု ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။

အနုဿဝိယောတိ၊ အာမန္တာ၊ ဘဂဝါ၊ သည်။သယမ္ဘူ။၊ အလိုလိုဖြစ်တော်မူသည်။ (ဟောတိ) နနု၊ ဖြစ်သည် မဟုတ်လော၊ ဣတိ၊ အာမန္တာ ။ပေ။

ဗောဓိသတ္တော၊ ပေ ။ စရိတဗြဟ္မစရိယော၊ တိ၊ အာမန္တာ၊ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဗောဓိယာ၊ ဗောဓိပင်၏။ မူလေ၊ အနီးအောက်၌။ တိဏ္ဏော၊ ၃-ပါးသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ သာမညဖလာနိ၊ အထက် ဖြစ်သော သာမညဖလတို့ကို။ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓါနိ၊ ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူအပ်ကုန်ပြီလော။ ဣတိ၊ နု ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။

၄၀၄။ (၄၀၃) ၌ ပဌမဆုံး ပြဿနာကိုပင် မေးပြီးနောက်....ဗောဓိ-သတ္တော၊ သည်။ ဒုက္ကရကာရိယံ၊ ဒုက္ကရစရိယာအကျင့်ကို။ ဝါ၊ ခဲယဉ်းစွာ

ပြီအပ်သော အကျင့်ကို ကျင့်ခြင်းကို။ အကာသိ၊ ပြုတော်မူခဲ့ပြီ မဟုတ်လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ စစ်ဆေး၏။ အာမန္တာ၊ ဒဿနသမ္ပန္နော၊ သောတာပတ္တိမဂ်နှင့် ပြည့်စုံသော။ ပဂ္ဂလော၊ သည်။ ဒုက္ကရကာရိယံ၊ ကို။ ဝါ၊ ကို။ ကရေယျ၊ ပြုရာသေးသလော။ ဣတိ၊ နှ ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။

ဗောဓိသတ္တော၊ သည်။ အမရံ တပံ၊ နတ်အဖြစ် အကျိုးငှါ ပြုအပ်သော ခေါင်းခေါင်း ပါးပါး ကျင့်ခြင်းကို။ ဝါ၊ အတ္တကိလမထ အကျင့်ကို။ [အမရံ တပံတိ အမရတပံ။ အာမရဘာဝံတ္ထာယ ကတံ လူဧတပံ၊ အတ္တကိလမထာနုယောဂေါ။ မာရသံယုတ်, ပဌမဝဂ်, တပေါကမ္မသုတ်အဋ္ဌကထာ။] အကာသိ၊ ပြုပြီ။ အည်၊ အခြားသူကို။ သတ္ထာရံ၊ ဆရာဟူ၍။ ဥဒ္ဒိသိ၊ ညွှန်ပြပြီ မဟုတ်လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ ဒဿနသမ္ပန္နော ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ အည်၊ ကို။ သတ္ထာရံ၊ ဟူ၍။ ဥဒ္ဒိသေယျ၊ ညွှန်ပြရာ သေးသလော။ ဣတိ၊ နှ ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။

အာယသ္မာ အာနန္ဒော၊ သည်။ ပေ ။ စရိတဗြဟ္မစရိယော၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) အာယသ္မာ အာနန္ဒော၊ သည်။ ဘဂဝတော၊ ၏။ သာဝကော၊ သာဝက မဟုတ်လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ ဗောဓိသတ္တော၊ သည်။ ပေ ။ စရိတဗြဟ္မစရိယော၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဗောဓိသတ္တော။ ပေ ။ သာဝကော၊ သာဝကလော။ ဣတိ၊ နှ ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ။

စိတ္တော၊ စိတ္တ မည်သော။ ဂဟပတိ၊ အိမ်ရှင် သူကြွယ်သည်ရင်း။ ဟတ္ထကော အာဠာဝကော၊ ဟတ္ထက အာဠာဝက သည်ရင်း။ ပေ ။

ဗောဓိသတ္တော။ ပေ ။ စရိတဗြဟ္မစရိယော (ဟောတိ၊ ၏။) စ၊ ထိုသို့ သြကန္တနိယာမ, စရိတဗြဟ္မစရိယ ဖြစ်ပါသော်လည်း။ ကဿပဿ ဘဂဝတော၊ ၏။ သာဝကော၊ သည်။ နှ (ဟောတိ)၊ မဟုတ်သည် မဟုတ်လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ။ ပေ ။

သာဝကော၊ သည်။ ဇာတိံ၊ သာဝကဘော ဖြစ်ရာ ဘဝကို။ ဒီတိဝတ္တော၊ လွန်၍ ဖြစ်သည်။ (သမာနော၊ သော်။) အသာဝကော၊ သာဝက မဟုတ်သည်။ ဟောတိ၊ လော။ ဣတိ၊ နှ ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။

၄၀၅။ ဗောဓိသတ္တော။ ပေ ။ စရိတဗြဟ္မစရိယော၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ နှ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ မဆိုထိုက်သလော။ ဣတိ၊ ပရဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ ဘဂဝတော အာနန္ဒ၊ အာနန္ဒာ။ အဟံ၊ သည်။ ကဿပေါ၊မည်သော။ ဘဂဝတိ၊ မြတ်စွာ ဘုရားအထံ၌။ အာယတိံ၊ နောင်အခါ၌။ သမ္မောဓာယ၊ သစ္စာ ၄-ပါးကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းငှါ။ ဗြဟ္မစရိယံ၊ မြတ်သော အကျင့်ကို။ အစရိံ၊ ကျင့်ခဲ့ပြီ။ ဣတိ၊ ဝုတ္တံ နနု။ ပေ ။

(၄၀၃) ပဌမဆုံး ပုစ္ဆာကိုပင် မေးပြီးနောက်....

၁။ (ဥပက၊ ဥပက။) အဟံ၊ သည်။ သဗ္ဗာဘိဘူ၊ အလုံးစုံသော တေဘူမက တရားကို လွှမ်းမိုးတော်မူနိုင်သည်။ သဗ္ဗဝိဒူ၊ အလုံးစုံသော စတုဘူမက တရားကို သိတော်မူပြီးသည်။ အသ္မိ၊ ဖြစ်၏။ သဗ္ဗေသု၊ ကုန်သော။ ဓမ္မေသု၊ တေဘူမက တရားတို့၌။ အနုပလိတ္တော၊ ကိလေသာတို့သည် လိမ်းကျံတော် မမူအပ်သည်။ (အသ္မိ၊) သဗ္ဗဥ္ဇဟော၊ အလုံးစုံသော တေဘူမက တရားကို စွန့်လွှတ်ပြီးသည်။ တဏှက္ခယေ၊ တဏှာ၏ကုန်ရာဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်၌။ ဝိမုတ္တော၊ အာရုံပြုသောအားဖြင့် လွှတ်လွှတ်ကျွတ်ကျွတ် သက်ဝင်တော် မူပြီးသည်။ (အသ္မိ၊) သယံ၊ ကိုယ်တော်တိုင်။ အဘိညာယ၊ အလုံးစုံသော စတုဘူမက တရားကို သိ၍။ ဝါ၊ သိခြင်းကြောင့်။ ကံ၊ အဘယ် ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဥဒ္ဒိသေယျံ၊ ဤ သူကား ငါ့ဆရာဟု ညွှန်ပြရပါတော့အုံးနည်း။

၂။ မေ၊ ငါ၏ (ငါ့မှာ)။ အာစရိယော၊ ဆရာသည်။န အတ္ထိ၊ မရှိ။ မေ၊ ၏။ ဝါ၊ နှင့်။ သဒိသော၊ တန်းတူသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။န ဝိဇ္ဇတိ၊ မရှိ။ သဒေဝကသ္မိံ၊ နတ်နှင့်တကွဖြစ်သော။ လောကေ၊ ၌။ မေ၊ ၏။ ဝါ၊ မှာ။ ပဋိပုဂ္ဂလော၊ အတူဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ နတ္ထိ။

၃။ ဟိ၊ မှန်၏။ အဟံ၊ သည်။လောကေ၊၌။ အရှဟာ၊ ရဟန္တာတည်း။ အဟံ၊သည်။ အနုတ္တရော၊အဘူမရှိ မြတ်သော။ ဝါ၊အမြတ်ဆုံးဖြစ်သော။ သတ္ထာ၊ဆရာတည်း။(အဟံ၊)ကော၊တဆူတည်းသော။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ မဖောက်မပြန် အမှန်ကိုယ်တိုင် အလုံးစုံသော တရားတို့ကို သိသော ဘုရားသည်။ အသ္မိ၊ ဖြစ်တော်မူ၏။ သီတိဘူတော၊ ကိလေသာခပင်း ငြိမ်းစေခြင်းအားဖြင့် အေးမြသည် ဖြစ်၍ ဖြစ်သည်။ နိဗ္ဗုတော၊ ကိလေသာအပူသိမ်းသဖြင့် ငြိမ်းအေးတော် မူပြီးသည်။ အသ္မိ။

၄။ ဓမ္မစက္ကံ၊ ဓမ္မစက္ကာတရားတော်ကို။ပဝတ္တေတုံ၊ ဖြစ်စေခြင်းငှါ၊ ဝါ၊ ဟောတော်မူခြင်းငှါ။ ကာသိနံ၊ ကာသီဟု ဗဟုဝုစ် အမည်ရသော ဇနပုဒ်၏။ ပုရံ၊ မြို့တော် ဗာရာဏသိသ္မိံ။ ဂန္ဆာမိ၊ သွားအံ့။ ဝါ၊ သွားမည်လို့။ အန္ဓီဘူတသ္မိံ၊ အကန်း ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ လောကသ္မိံ၊ လောက၌။ အမတဒုန္ဒုဘိံ၊ အမြိုက်စည်ကို။အာဟဥ်္ဆ၊ ရိုက်တီး ဆော်ယှမ်းတော်မူအံ့။ ဣတိ၊ သို့။ (ဥပကံ၊ မည်သော။ အာဇီဝကံ၊ အာဇီဝကကို။ အဇ္ဈဘာသိ၊ မိန့်တော်မူပြီ။)

အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်။ တံ၊ သည်။ ယထာ၊ အကြင် အခြင်းအရာ အားဖြင့်။ ပဋိဇာနာသိ၊ ဝန်ခံ၏။ တထာ၊ ထို အခြင်းအရာ အားဖြင့်။ အနန္တဇိနော၊

အနန္တံဇိနသည်။ ဝါ၊ အဆုံးမရှိ အောင်နိုင် သူသည်။ (ဘဝိတုံ၊ ဖြစ်ခြင်းငှါ။) အရဟာသိ၊ ထိုက်တန်ပါပေ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ ဥပက ပြောပြီ။

ဥပက၊ က။ ယေ၊ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ အာသဝက္ခယံ၊ အာသဝေါတရားတို့၏ ကုန်ကြောင်း နိဗ္ဗာန်သို့။ ပတ္တာ၊ရောက်ကုန်ပြီ။ (တေ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။) ဝေ၊ စင်စစ်။ မာဒိသာ၊ ငါကဲ့သို့ ရှုအပ်ကုန်သော။ ဇိနာ၊ ဇိနတို့သည်။ (ငါးမာရ်အောင်မြင် ဘုရားရှင်တို့သည်။) ဟောန္တိ။ (ယသ္မာ၊ ကြောင့်။) မေ၊ သည်။ ပါပကာ၊ ယုတ်မာကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တရားတို့ကို။ ဇိတာ၊ အောင်အပ်ကုန်ပြီ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဟံ၊ သည်။ ဇိနော၊ ဇိန မည်တော်မူ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။ ဣတိ ဝုတ္တံ နန္။ ပေ ။

(၄၀၃) ပဌမဆုံး ပြဿနာကိုပင် မေးပြန် ပြီးနော်က်....

ဘိက္ခဝေ, ဣဒံ (ဓမ္မဇာတံ)၊ ဤ တရားသည်။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခ ဖြစ်သော။ အရိယသစ္စံ၊ အရိယာ သစ္စာတည်း။ [ဒုက္ခ, အရိယသစ္စ ပုဒ်တို့၏ အနက် ကျယ်ကို သစ္စဝိဘင်းဌ် ပေးခဲ့ပြီ။] ဣတိ၊ သို့။ မေ၊ ၏။ ဝါ၊ သည်။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေးဌ်။ အနနုဿုတေသု၊ မကြားအပ်ဘူးကုန်သော။ ဓမ္မေသု၊ သစ္စာ ၄-ပါး တရားတို့ဌ်။ စက္ခုံ၊ ဉာဏ်စက္ခုသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားပြီ။ ဉာဏံ၊ သိတတ်သော ဉာဏ်စက္ခုသည်။ ဥဒပါဒိ။ ပညာ၊ အပြားအားဖြင့် သိတတ်သော ပညာသည်။ ဥဒပါဒိ။ ဝိဇ္ဇာ၊ ထိုးထွင်း၍ သိတတ်သော ဉာဏ်ဝိဇ္ဇာသည်။ ဥဒပါဒိ။ အာလောကော၊ ဉာဏ်ရောင် အလင်းသည်။ ဥဒပါဒိ။ ဘိက္ခဝေ, ဒုက္ခံ၊ သော။ တံ ဣဒံ အရိယသစ္စံ၊ ထို ကဲ့သို့သော ဤ အရိယ သစ္စာကို။ ပရိညေယ္ယံ၊ ပိုင်းခြား၍ သိထိုက်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပုဗ္ဗေ။ ပေ ။ အာလောကော ဥဒပါဒိ၊ ဘိက္ခဝေ, ဒုက္ခံ၊ သော။ တံ ဣဒံ အရိယသစ္စံ၊ ကို။ ပရိညာတံ၊ ပိုင်းခြား၍ သိအပ်ပြီ။ ဣတိ ပုဗ္ဗေ။ ပေ ။ ဥဒပါဒိ။

ဘိက္ခဝေ, ဣဒံ (ဓမ္မဇာတံ)၊ သည်။ ဒုက္ခသမုဒယော၊ ဒုက္ခသမုဒယ ဖြစ်သော။ အရိယသစ္စံ၊ တည်း။ ပေ ။ ဒုက္ခသမုဒယံ၊ သော။ တံ ဣဒံ အရိယသစ္စံ၊ ကို။ ပဟာတဗ္ဗံ၊ ပယ်ထိုက်၏။ ပေ ။ ပဟီနံ၊ ပယ်အပ်ပြီ။ ပေ ။ သစ္ဆိကာတဗ္ဗံ၊ မျက်မှောက်ပြုထိုက်၏။ ပေ ။ သစ္ဆိကတံ၊ မျက်မှောက် ပြုအပ်ပြီ။ ပေ ။ ဘာဝေတဗ္ဗံ၊ မိမိသန္တာန်၌ ဖြစ်စေထိုက်၏။ ဝါ၊ ပွါးစေထိုက်၏။ ပေ ။ ဘာဝိတံ၊ မိမိ သန္တာန်၌ ဖြစ်စေအပ်ပြီ။ ဝါ၊ ပွါးစေအပ်ပြီ။ ပေ ။ [ဒုက္ခသမုဒယော စသော ပုဒ်တို့၏ အနက် ကျဉ်းကျယ်ကို သစ္စဝိဘင်းဌ် ပေးခဲ့ပြီ။] ဣတိ ဝုတ္တံ နန္။ ပေ ။

နိယျာမောက္ကန္တိကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-စတုတ္ထဝဂ်

(၄၁) ၉-အပရာပိ သမန္နာဂတကထာ

၄၀၆။ အရဟာတ္တသစ္ဆိကိရိယာယ၊ အရဟာတ္တ ဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုခြင်းငှါ။ ပဋိပန္နော၊ ကျင့်သော။ ပဋိပန္နလော၊ အရဟာတ္တမဂ္ဂဋ္ဌပုဂ္ဂိုလ်သည်။ တီဟိ၊ ကုန်သော။ ဖလေဟိ၊ အောက်ဖိုလ်တို့နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံသလော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ အရဟာတ္တသစ္ဆိကိရိယာယ ပဋိပန္နော ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ စတူဟိ ဖဿေဟိ၊ ဖဿတို့နှင့်။ (အောက်ဖိုလ် ၄-ပါး, အရဟာတ္တမဂ်တို့၌ ရှိသော ဖဿတို့နှင့်။) သမန္နာဂတော၊ လော။ ပေ။ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။

၄၀၇။ သောတာပတ္တိဖလေန၊ နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ သောတာပန္နောတိ၊ သောတာပန်ဟူ၍။ ဝတ္တဗ္ဗော၊ ဆိုထိုက်သလော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ အရဟာတ္တ သစ္ဆိကိရိယာယ ပဋိပန္နော ပုဂ္ဂလော၊ ကို။ သောတာပတ္တိဖလေန၊ နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ (ဝတ္တဗ္ဗော၊ လော။) ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ သေ့ဝ၊ ထို သောတာပန် သည်ပင်။ အရဟာတ္တသစ္ဆိကိရိယာယ ပဋိပန္နော ပုဂ္ဂလော၊ လော။ သော (၉၀)၊ ထို အရဟာတ္တဖိုလ် အကျိုးငှါ ကျင့်သော အရဟာတ္တမဂ္ဂဋ္ဌ ပုဂ္ဂိုလ်သည်ပင်။ သောတာပန္နော၊ သောတာပန်လော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။

၄၀၈။ အရဟာတ္တသစ္ဆိကိရိယာယ။ ပေ ။ အာမန္တာ၊ အရဟာတ္တသစ္ဆိ-ကိရိယာယ ပဋိပန္နော ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ သောတာပတ္တိဖလံ၊ ကို။ ဝိတိ-ဝတ္တော နနု၊ လွန်ပြီ မဟုတ်လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ။ ပေ ။

အရဟာတ္တသစ္ဆိကိရိယာယ ပဋိပန္နော ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ သောတာပတ္တိ-ဖလံ၊ကို။ဝိတိဝတ္တော၊လွန်သည်။(ဟုတ္ဝာ၊) တေန၊ ထို သောတာပတ္တိဖိုလ်နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံသလော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ အရဟာတ္တသစ္ဆိကိရိယာယ ပဋိပန္နော ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂံ၊ ကို။ ဝိတိဝတ္တော၊ လွန်ပြီ။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ၊ ကိုငင်း။ ဝိစိကိစ္ဆံ၊ ကိုငင်း။ သီလဗ္ဗတပရာမာသံ၊ ကိုငင်း။ အပါယဂမနီယံ၊ အပါယ်သို့ ရောက်စေနိုင်သော။ ရာဂံ၊ ကိုငင်း။ ပေ ။ မောဟံ၊ ကိုငင်း။ ဝိတိဝတ္တော၊ လွန်သည်။ (ဟုတ္ဝာ၊) တေန၊ ထို သက္ကာယ-ဒိဋ္ဌိစသည်နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။ [နောက်၌ "အဏုသဟဂတံ၊ သိမ်မွေ့သည်၏ အဖြစ်နှင့် တကွ ဖြစ်သော့။ ကာမရာဂံ၊ ကိုငင်း"ဟု ပေးရုံသာ ထူး၏။။]

၄၁၁။ အရဟတ္တသစ္ဆိကိရိယာယ။ ပေ ။ သမန္နာဂတော၊ ၏။ ဣတိ၊ နဝတ္တဗ္ဗံ၊ မဆိုထိုက်သလော။ ဣတိ၊ ပရဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊အရဟတ္တ-သစ္ဆိကိရိယာယ၊ ၄၂။ ပဋိပန္နေန၊ သော။ ပုဂ္ဂလေန၊ သည်။ တိဏိ ဖလာနိ၊အောက်ဖိုလ်တို့ကို။ပဋိလဒ္ဓါနိ နနု၊ရအပ်ကုန်ပြီမဟုတ်လော။တေဟိ စ၊ ထိုဖိုလ်တို့မှလည်း။ အပရိဟီနော နနု၊ မဆုတ်ယုတ်သည် မဟုတ်လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ။ ပေ ။

၄၁၂။ အရဟတ္တသစ္ဆိကိရိယာယ။ ပေ ။ ပဋိလဒ္ဓါနိ၊ ရအပ်ကုန်ပြီ။ တေဟိ စ၊ တို့မှလည်း။ အပရိဟီနော၊ မဆုတ်ယုတ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အရဟတ္တသစ္ဆိကိရိယာယ။ ပေ ။ သမန္နာဂတော၊ လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ။ ပေ ။

အပရာပိ သမန္နာဂတကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-စတုတ္ထဝဂ်

(၄၂) ၁၀-သဗ္ဗသံယောဇနပ္ပဟာနကထာ

၄၁၃။ အရဟတ္တံ၊ အရဟတ္တ ဖိုလ်သည်။ သဗ္ဗသံယောဇနာနံ၊ အလုံးစုံသော သံယောဇဉ်တို့ကို။ ပဟာနံ၊ ပယ်ကြောင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ဓလာ။) ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ အရဟတ္တမဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ သံယောဇနာ၊ တို့ကို။ ပဟီယန္တိ၊ ပယ်အပ်ကုန်သလော။ ဣတိ၊ နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။

ဤ ဒုတိယ ပြဿနာကိုပင် ထပ်၍ မေးရာ၌ ဝန်ခံသောအခါ....အရဟတ္တ-မဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ၊ ကိုဋင်း။ ဝိစိကိစ္ဆံ၊ ကိုဋင်း။ သီလဗ္ဗတ-ပရာမာသံ၊ ကိုဋင်း။ ပဇဟတိ၊ ပယ်စွန့်သလော။ ဣတိ၊ နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ပေ။

ဤ ဒုတိယ ပြဿနာကို ထပ်၍ မေးရာ၌ ဝန်ခံသောအခါ....ဘဂဝတာ၊ သည်။ တိဏ္ဏံ၊ ကုန်သော။ သံယောဇနာနံ၊ တို့ကို။ ပဟာနံ၊ ပယ်ကြောင်း ဖြစ်သော။ သောတာပတ္တိဖလံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ နနု၊ လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ ပေ။

၄၁၅။ အရတ္တမဂ္ဂေန။ ပေ ။ အာမန္တာ၊ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ကာမ-ရာဂဗျာပါဒါနံ၊ တို့၏။ တနုဘာဝံ၊ နည်းပါးကုန်သည်၏ ဖြစ်ကြောင်း ဖြစ်ရာ ဖြစ်သော။ သကဒါဂါမိဖလံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ နနု၊ လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ။ ပေ ။

၄၁၆။ အရဟတ္တမဂ္ဂေန။ ပေ ။ အာမန္တာ၊ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ကာမ-ရာဂဗျာပါဒါနံ၊ ကာမရာဂ ဗျာပါဒတို့ကို။ အနဝသေသပ္ပဟာနံ၊ အကြွင်း

မရှိအောင် ပယ်ကြောင်း ဖြစ်သော။ အနာဂါမိဖလံ၊ ကို။ ဝုတ္တံ နနု၊ လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ။ ပေ ။

ရူပရာဂ။ ပေ။ အဝိဇ္ဇာယ၊ ရူပရာဂ, အရူပရာဂ, မာန, ဥဒ္ဓစ္စ, အဝိဇ္ဇာကို။ အနဝသေသပ္ပဟာနံ၊ သော။ အရဟတ္တံ၊ အရဟတ္တ ဖိုလ်ကို။ ဝုတ္တံ နနု။ ပေ ။ အရဟတော၊ ရဟန္တာသည်။ ဝါ၊ ၏။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ သံယောဇနာ၊ တို့ကို။ ပဟီနာ နနု၊ ပယ်အပ်ကုန်ပြီ မဟုတ်လော။ ပေ ။

သမ္မသံယောဇနပ္ပဟာနကထာ နိဋ္ဌိတာ။

စတုတ္ထော ဝဂ္ဂေါ

(ဣဒံ၊ ကား။) တဿ၊ ထို စတုတ္ထ ဝဂ်၏။ ဥဒ္ဒါနံ၊ တည်း။

ကိဟိဿအရဟာ၊ကိဟိဿ အရဟာတိကထာဝဏ်း။သဟဥပပတ္တိယာအရဟာ၊ (သဟ ဥပပတ္တိယာ အရဟာ) ဟူသော ပုစ္ဆာ အစဉ် ရှိသော ဥပပတ္တိ ကထာဝဏ်း။ အရဟတော သဗ္ဗေ ဓမ္မာ အနာသဝါ၊ (အရဟတော သဗ္ဗေ ဓမ္မာ အနာသဝါ) ဟူသော ပုစ္ဆာ အစဉ် ရှိသော အနာသဝကထာဝဏ်း။ အရဟာ စတူဟိ ဖလေဟိ သမန္နာဂတော၊ (အရဟာ စတူဟိ ဖလေဟိ သမန္နာဂတော) ဟူသော ပုစ္ဆာ အစဉ် ရှိသော သမန္နာဂတကထာဝဏ်း။ ဧဝမေဝံ၊ ဤ အတူ (အရဟာ ပုဒ်အစ, သမန္နာဂတောပုဒ် အဆုံးအား ဖြင့်)။ ဆဟိ ဥပေက္ခာဟိ၊ (ဆဟိ ဥပေက္ခာဟိ) ဟူသော ပုစ္ဆာ အစဉ် ရှိသော ဥပေက္ခာသမန္နာဂတကထာဝဏ်း။ ဗောဓိယာဗုဒ္ဓေါ၊ ဗောဓိယာ ဗုဒ္ဓေါတိ ကထာဝဏ်း။ သလက္ခဏသမန္နာဂတော၊ လက္ခဏသမန္နာဂတပုဒ်နှင့်တကွ ဖြစ်သော လက္ခဏကထာဝဏ်း။ ဗောဓိသတ္တော ဩက္ကန္တနိယာမော စရိတဗြဟ္မစရိယော၊ (ဗောဓိသတ္တော ဩက္ကန္တနိယာမော စရိတဗြဟ္မစရိယော) ပုဒ်တို့ဖြင့် ဟောတော် မူအပ်သော နိယာမောက္ကန္တိကထာဝဏ်း။ ပဋိပန္နကော ဖလေန သမန္နာဂတော၊ (ပဋိပန္နကော ဖလေန သမန္နာဂတော) ဟု မေးရာ အပရာပိ-သမန္နာဂတ ကထာဝဏ်း။ သမ္မသံယောဇနာနံ ပဟာနံ အရဟတ္တံ၊ (သမ္မ-သံယောဇနာနံ ပဟာနံ အရဟတ္တံ) ဟူသော ပုစ္ဆာ အစဉ် ရှိသော သမ္မ-သံယောဇနပ္ပဟာန ကထာဝဏ်းတည်း။ ဣတိ၊ ဥဒ္ဒါန်းအပြီးတည်း။

၅-ပဉ္စမဝဂ်

(၄၃) ၁-ဝိမုတ္တိကထာ

၄၁၈။ ဝိမုတ္တိဉာဏံ၊ ဝိမုတ္တိဉာဏ်သည်။ ဝိမုတ္တံ၊ ဝိမုတ္တ အစစ်လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ ယံ ကိဉ္စိ၊ အကြင် အမှတ် မရှိ ကြွင်းမဲ့ ဉာဏ် အလုံးစုံသော။ ဝိမုတ္တိဉာဏံ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊) သုဗ္ဗံ၊ သော။ တံ၊ ထို ဝိမုတ္တိ ဉာဏ်သည်။ ဝိမုတ္တံ၊ ဝိမုတ္တ အစစ်လော။ ဣတိ၊ နှ ဟေဝံ ဝတ္တုမ္မေ။ ပေ ။ ဝိမုတ္တိဉာဏံ ဝိမုတ္တံတိ၊ အာမန္တာ၊ ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏံ၊ (ဝိမုတ္တိဉာဏ် မည်သော) ပစ္စဝေက္ခဏဉာဏ်သည်။ ဝိမုတ္တံ၊ လော။ ဣတိ၊ နှ ဟေဝံ ဝတ္တုမ္မေ။ ပေ ။

ဝိမုတ္တိဉာဏံ ဝိမုတ္တံတိ၊ အာမန္တာ၊ ဂေါတြဘုနော၊ ပုထုဇ္ဇဉ် အနုယ်ကို လွှမ်းမိုး၍ ဖြစ်သော။ ပုဂ္ဂလဿ၊ ကာမ ရူပ ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝိမုတ္တိဉာဏံ၊ (ဝိပဿနာဉာဏ် ဟူသော) ဝိမုတ္တိဉာဏ်သည်။ ဝိမုတ္တံ၊ လော။ ဣတိ၊ နှ ဟေဝံ ဝတ္တုမ္မေ။ ပေ ။ သောတာပတ္တိဖလသစ္ဆိကရိယာယ ပဋိပန္နဿ ပုဂ္ဂလဿ၊ ၏။ ဝိမုတ္တိဉာဏံ၊ (သောတာပတ္တိမဂ်ဉာဏ်ဟူသော) ဝိမုတ္တိ ဉာဏ်သည်။ ဝိမုတ္တံ၊ လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ (သောတာပတ္တိဖလသစ္ဆိကိရိ-ယာယ ပဋိပန္နဿ ပုဂ္ဂလဿ ဝိမုတ္တိဉာဏံ၊ သည်။) [ရှေ့မှ ယူ၍ ပေးသည်။] သောတာပန္နဿ၊ သောတာပန်၏။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်လော။ သောတာပတ္တိဖလံ၊ သို့။ ပတ္တဿ၊ ရောက်ပြီးသော၊ ပဋိလဒ္ဓဿ၊ ရပြီးသော။ အဓိဂတဿ၊ သိပြီးသော။သစ္ဆိကတဿ၊မျက်မှောက်ပြုပြီးသော သောတာပတ္တိဖလဋ္ဌပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဉာဏံ၊ လော။ ["သောတာပန္နဿ ဉာဏံ"ကို ထင်ရှားအောင် ထပ်၍ မေးသည်။] ဣတိ။ နှ ဟေဝံ ဝတ္တုမ္မေ။ ပေ ။ [သကဒါဂါမိမဂ္ဂဋ္ဌ ပုဂ္ဂိုလ် စသည်တို့နှင့် စပ်၍ မေးအပ်သော ပြဿနာ များကိုလည်း ဤ နည်းအတိုင်း အနက်ပေးပါ။]

၄၁၉။ သောတာပတ္တိဖလသမင်္ဂီဿ၊ သောတာပတ္တိဖိုလ်နှင့် ပြည့်စုံသော။ ပုဂ္ဂလဿ၊ ၏။ ဝိမုတ္တိဉာဏံ၊ (သောတာပတ္တိ ဖိုလ်ဉာဏ် ဟူသော) ဝိမုတ္တိ ဉာဏ်သည်။ ဝိမုတ္တံ၊ လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ။ ပေ ။

၄၂၀။ သောတာပတ္တိဖလသမင်္ဂီဿ၊ သော။ ပုဂ္ဂလဿ၊ ၏။ ဝိမုတ္တိ-ဉာဏံ၊ သည်။ ဝိမုတ္တံ၊ လော။ တံ စ၊ ထို ဝိမုတ္တိ ဉာဏ်သည်လည်း။ ဖလံ၊ သောတာပတ္တိဖိုလ်သို့။ ပတ္တဿ၊ ရောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဉာဏံ၊ ဉာဏ်

လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေးဓ်။ သောတာပတ္တိဖလသစ္ဆိကိရိယာယ ပဋိ-
ပန္နဿ ပုဂ္ဂလဿ၊ ဓ်။ ဝိမုတ္တိဉာဏံ၊ သည်။ ဝိမုတ္တံ၊ လော။ တံ စ၊ ထိုဝိမုတ္တိ
ဉာဏ်သည်လည်း။ ဖလံ၊ သို့။ ပတ္တဿ၊ ဓ်။ ဉာဏံ၊ လော။ ဣတိ၊
န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။

ဝိမုတ္တိကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-ပဉ္စမဝဂ်

(၄၄) ၂-အသေခဉာဏကထာ

၄၂၁။ သေခဿ၊ သေက္ခ ပုဂ္ဂိုလ်ဓ် (သန္တာန်၌)။ အသေခံ၊ အသေခ
ပုဂ္ဂိုလ်၏ ဉစ္စာဖြစ်သော။ ဉာဏံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ
မေးဓ်။ အာမန္တာ၊ သေခေါ၊ သေက္ခ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အသေခံ၊ အသေက္ခ
ပုဂ္ဂိုလ်၏ ဉစ္စာဖြစ်သော။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ဇာနာတိ၊ သိသလော။ ပဿတိ၊ မြင်
သလော။ ဒိဋ္ဌံ၊ မြင်အပ်ပြီး တရားကို။ ဝိဒိတံ၊ သိအပ်ပြီး တရားကို။ သစ္ဆိ-
ကတံ၊ မျက်မှောက် ပြုအပ်ပြီး တရားကို။ ဉပသမ္ပဇ္ဇ၊ ပြီးစေ၍။ ဝိဟရတိ၊
နေနိုင်သလော။ ကာယေန၊ နာမကာယဖြင့်။ ဖုသိတ္ဝာ၊ ထိရောက်၍။
ဝိဟရတိ၊ လော။ ဣတိ၊ န ယေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။ သေခေါ၊ သည်။
အသေခံ၊ သော။ ဓမ္မံကို၊ ကို။ န ဇာနာဝ်ဳ နနု၊ မသိသည် မဟုတ်လော။
ပေ ။ ဖုသိတ္ဝာ၊ ၍။ န ဝိဟရတိ နနု၊ လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ။ ပေ ။

အသေခဿ၊ ဓ်။ အသေခံ၊ သော။ ဉာဏံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။
အသေခေါ၊ သည်။ အသေခံ၊ သော။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ဇာနာတိ၊ သိသည် မဟုတ်
လော။ ပေ ။ ဖုသိတ္ဝာ၊ ၍။ ဝိဟရတိ၊ လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ။ သေခဿ
အသေခံ ဉာဏံ အတ္ထိ၊ ဓ်။ သေခေါ အသေခံ ဓမ္မံ ဇာနာတိ၊ သိသလော။
ပေ ။ ဖုသိတ္ဝာ ဝိဟရတိ၊ လော။ ပေ ။

၄၂၂။ သေခဿ အသေခံ ဉာဏံ အတ္ထိ၊ ဓ်။ သေခေါ အသေခံ ဓမ္မံ၊
ကို။ န ဇာနာတိ၊ မသိသလော။ ပေ ။ ဖုသိတ္ဝာ န ဝိဟရတိ၊ မနေနိုင်
သလော။ ပေ ။

၄၂၃။ န ဝတ္တဗ္ဗံ။ ပေ ။ အာမန္တာ။ အာယသ္မာ အာနန္ဒော၊ သည်။
သေခေါ၊ သေက္ခသည်။ (ဟုတ္ဝာ၊) ဘဂဝါ၊ သည်။ ဉဋ္ဌာရော၊ မြင့်မြတ်
တော်မူ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဇာနာတိ နနု၊ သိသည် မဟုတ်လော။ သာရိပုတ္တော၊
မည်သော။ ထေရော၊ သည်ဂုင်း။ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနော၊ မည်သော။

ထေရော၊ သည်။ ဥဋ္ဌာရော၊ ၏။ ဣတိ ဇာနာတိ နာနု၊ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ ပေ ။

အသေခဉာဏကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-ပဉ္စမဝဂ်

(၄၅) ၃-ဝိပရိတကထာ

၄၂၄။ ပထဝီကသိဏံ၊ပထဝီကသိုဏ်းဟူသောအာရုံရှိသော။ သမာပတ္တိ ၊ သမာပက်သို့။ သမာပန္နဿ၊ ကောင်းစွာ ရောက်သောပုဂ္ဂိုလ်၏(ဝင်စားသော ပုဂ္ဂိုလ်၏)။ ဝိပရိတော၊ ဖောက်ပြန်သော ကသိုဏ်းအာရုံ၌ (ပထဝီ အစစ် မဟုတ်သဖြင့် ဖောက်ပြန်သော ကသိုဏ်းအာရုံ၌)။ ဉာဏံ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ လော။) ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ (ပထဝီကသိဏံ သမာပတ္တိ ၊ သမာပန္နဿ ဝိပရိတော ဉာဏံ၊ သည်။)အနိစ္စေ၊အနိစ္စဖြစ်သောခန္ဓာ ၅-ပါး၌ နိစ္စံတိ၊နိစ္စဟူ၍။ ဝိပရိယာသော၊ဖောက်ဖောက်ပြန်ပြန်ဖြစ်သော ဉာဏ်သည်။ (ဟောတိ၊ လော။) ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။ [စာအုပ်တို့၌ "ဝိပရိ-ယေသော" ဟု ရှိသော်လည်း ဝိ+ပရိပုဗ္ဗ+အသဓာတ်, ဏ-ပစ္စည်း, (ယ်) လာ၍ "ဝိပရိယာသော"ဟုသာ ပြီးပါသည်။]

ပထဝီကသိဏံ သမာပတ္တိ ံ သမာပန္နဿ ဝိပရိတော ဉာဏန္တိ၊ အာမန္တာ၊ (ပထဝီကသိဏံ သမာပတ္တိ ံ သမာပန္နဿ ဝိပရိတော ဉာဏံ၊ သည်။) အကုသလံ၊ အကုသိုလ်လော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။ (ပထဝီကသိဏံ သမာပတ္တိ ံ သမာပန္နဿ ဝိပရိတော ဉာဏံ၊ သည်။) ကုသလံ နာနု၊ ကုသိုလ် မဟုတ်လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ ။ပေ။

အနိစ္စေ အစ္စန္တိ ဝိပရိယာသော၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) သော စ၊ ထိုဉာဏ် သည်လည်း။ အကုသလော။ အကုသိုလ် မဟုတ်လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ ပထဝီကသိဏံ ။ပေ။ ဉာဏံ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) တဉ္စ၊ ထိုဉာဏ်သည်လည်း။ အကုသလံ၊ လော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။

၄၂၆။ အရဟာ၊ သည်။ ပထဝီကသိဏံ၊ သော။ သမာပတ္တိ ံ၊ သို့။ သမာပဇ္ဇေယျ၊ ကောင်းစွာ ရောက်ရုံသလော။ (ဝင်စားရုံသလော)။ ဣတိ၊ အာမန္တာ။ ပေ။

ပထဝီကသိဏံ ။ ပေ ။ ဉာဏံ၊ သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) အရဟာ၊ သည်။ ပထဝီကသိဏံ သမာပတ္တိ ံ သမာပဇ္ဇေယျ၊ လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ အရဟ-တော၊ ၏။ ဝိပရိယာသော၊ သည်။ အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။

၄၂၇။ နဝတ္တဗ္ဗံ ။ပေ။ အာမန္တာ၊ ပထဝီကသိဏံ သမာပတ္တိံ သမာပဇ္ဇန္တဿ၊ ဝင်စားသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ သဗ္ဗေ၀ (သဗ္ဗာ+ဧ၀)၊ အလုံးစုံသော ပထဝီကသိုဏ်းအာရုံသည်ပင်။ ပထဝီ၊ ပထဝီအစစ်လော။ ဣတိ၊ နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ တေန ဟိ၊ ထိုသို့ဖြစ်လျှင်။ ပထဝီကသိဏံ သမာပတ္တိံ သမာပန္နဿ ဝိပရီတေ ဉာဏံ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) ဣတိ၊ ပရ၀ါဒီ ဆုံးဖြတ်၏။

ပထဝီ၊ ပထဝီကသိုဏ်းနိမိတ်အာရုံသည်။ အတ္ထိ နနု၊ လော။ (ယော၊ သည်။) ပထဝိံ၊ ပထဝီကသိုဏ်းနိမိတ်အာရုံကို။ ပထဝိတော၊ ပထဝီကသိုဏ်းနိမိတ်အာရုံ၏ အဖြစ်အားဖြင့် (အာပေါကသိုဏ်းနိမိတ်အာရုံအဖြစ်စသည်ဖြင့် မဟုတ်ပဲ)။ သမာပဇ္ဇတိ၊ ဝင်စား၏။ ကောစိ၊ သော။ (သော၊ သည်။) အတ္ထိ နနု၊ လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ ။ပေ။

နိဗ္ဗာနံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ နိဗ္ဗာနံ၊ ကို။ နိဗ္ဗာနတော၊ နိဗ္ဗာန်၏ အဖြစ်အားဖြင့်။ သမာပဇ္ဇန္တဿ၊ ဝင်စားဆဲ ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝိပရီတံ၊ ဖောက်ပြန်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ လော။ ဣတိ။ နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။

ဝိပရီတကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-ပဉ္စမဝဂ်

(၄၆) ၄-နိယာမကထာ

၄၂၈။ အနိယတဿ၊ မိမိ၏ အခြားမဲ့၌ အကျိုးပေးသောအားဖြင့် မြဲသော မဂ်မရှိသော ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်၏။ နိယာမဂမနာယ၊ မိမိ၏ အခြားမဲ့၌ အကျိုးပေးသောအားဖြင့် မြဲသော မဂ်သို့ သက်ရောက်ခြင်းငှါ။ ဉာဏံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ နိယတဿ၊ မိမိ၏ အခြားမဲ့၌ အကျိုးပေးသောအားဖြင့် မြဲသော မဂ်ရှိသော အရိယာပုဂ္ဂိုလ်၏။ အနိယာမဂမနာယ၊ အနိယာမတရားသို့ သက်ရောက်ခြင်းငှါ။ ဉာဏံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ၊ နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။ [(၄၂၉)နိယာမော၊ မိမိ၏ အခြားမဲ့၌ အကျိုးပေးသောအားဖြင့် မြဲသော မဂ်သည်။ အတ္ထိ၊ လော။]

၄၃၁။ နဝတ္တဗ္ဗံ ။ပေ။ အာမန္တာ၊ ဘဂ၀ါ၊ သည်။ အယံ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ သမ္မတ္တနိယာမံ၊ မဖောက်မပြန်သော သဘောရှိသော မိမိ၏ အခြားမဲ့၌ အကျိုးပေးသောအားဖြင့် မြဲသော မဂ်သို့။ ဩက္ကမိဿတိ၊ သက်ရောက်လတ္တံ့။ အယံ ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ဓမ္မံ၊ သစ္စာ ၄-ပါး တရားကို။ အဘိသမေတုံ၊ ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းငှါ။ ဘဗ္ဗော၊ ထိုက်၏။ ဣတိ ဇာနာတိ နနု၊ လော။ ဣတိ၊ ပရ၀ါဒီ စစ်ဆေး၏။ အာမန္တာ ။ပေ။

နိယာမကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-ပဉ္စမဝဂ်

(၄၇) ၅-ပဋိသမ္ဘိဒါကထာ

၄၃၂။ သဗ္ဗံ၊ သော။ ဉာဏံ၊ သည်။ ပဋိသမ္ဘိဒါ၊ ပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏ်မည်သလော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ သမ္မုတိဉာဏံ၊ သမ္မုတိသစ္စာဉ်ဖြစ်သော ဉာဏ်သည်။ ပဋိသမ္ဘိဒါ၊ လော။ ဣတိ၊ နှ ဟေဝံ ဝတ္တွေ့ပေ။ ယေ ကေစိ၊ အကြင် အမှတ်မရှိ ကြင်းမဲ့ဥဿုံ အလုံးစုံသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ သမ္မုတိံ၊ သမ္မုတိသစ္စာကို(ပညတ်ကို)။ ဇာနန္တိ၊ သိကုန်၏။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ တေ၊ တို့သည်။ ပဋိသမ္ဘိဒါပတ္တာ၊ ပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏ်သို့ ရောက်ကုန်သလော။ ဣတိ၊ နှ ဟေဝံ ဝတ္တွေ့ ။ပေ။ စေတော ပရိယာယေ၊ သူတပါး တို့၏ စိတ်ကို ပိုင်းခြားရှု သိခြင်း၌။ ဉာဏံ၊ သည်။ ပဋိသမ္ဘိဒါ၊ လော။ ဣတိ၊ နှ ဟေဝံ ဝတ္တွေ့ ။ပေ ။ ယေ ကေစိ၊ တို့သည်။ ပရစိတ္တံ၊ သူတပါးတို့၏ စိတ်ကို။ ဇာနန္တိ၊ သဗ္ဗေ တေ ပဋိသမ္ဘိဒါပတ္တာ၊ ကုန်သလော။ ဣတိ၊ နှ ဟေဝံ ဝတ္တွေ့ ။ပေ။

နေဝသညာနာသညာယတနံ၊ နေဝသညာနာသညာယတနဈာန်သို့။ သမာပန္နဿ၊ ကောင်းစွာ ရောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ ။ပေ။ ဒါနံ၊ အလှူကို။ ဒဒန္တဿ၊ ပေးလှူသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ ။ပေ။ ဂိလာနပစ္စယဘေသဇ္ဇပရိက္ခာရံ၊ ကို။ ဒဒန္တဿ၊၏။ (ယာ)ပညာ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ သာ ပညာ၊သည်။ ပဋိသမ္ဘိဒါ၊ လော။ ဣတိ၊ နှ ဟေဝံ ဝတ္တွေ့ ။ပေ။

၄၃၃။ နှ ဝတ္တွေ့ ။ ပေ ။ အာမန္တာ၊ လောကုတ္တရာ၊ လောကုတ္တရာဖြစ်သော။ (ယာ)ပညာ၊ သည်။ အတ္ထိ၊၏။ သာ ပညာ၊ သည်။ နှ ပဋိသမ္ဘိဒါ၊ ပဋိသမ္ဘိဒါ မမည်သလော။ ဣတိ၊ ပရဝါဒီ စစ်ဆေး၏။ နှ ဟေဝံ ဝတ္တွေ့ ။ပေ။

ပဋိသမ္ဘိဒါကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-ပဉ္စမဝဂ်

(၄၈) ၆-သမ္မုတိဉာဏကထာ

၄၃၄။ သမ္မုတိဉာဏံ၊ သည်။ သစ္စာရမ္မဏညေဝ၊ သစ္စာဟူသော အာရုံရှိသည်သာ။ (ဟောတိ၊၏။) အညာရမ္မဏံ၊အခြားအာရုံရှိသည်။ နှ (ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ ဣတိ နှ ဝတ္တွေ့၊ လော။ ဣတိ၊ ပရဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ ပထဝီကသိဏံ သမာပတ္တိံ သမာပန္နဿ၊ ၏။ ဉာဏံ၊ သည်။ အတ္ထိ နှုး၊ လော။

သမ္မုတိသစ္စမ့ိ၊ သမ္မုတိပညတ်သ့ို သက်ဝင်သော သစ္စာ၌ (သမ္မုတိသစ္စာ၌)။ ပထဝီကသိဏ်၌၊ ပထဝီကသို့ဏ်းသည်လည်း။ (ဟောတီ)နှုး၊ လော။ [“ပါဝင်သည် မဟုတ်လော”၊ ဟူလို့။] တနည်း–ပထဝီကသိဏ်၌၊ ပထဝီကသို့ဏ်းသည်လည်း။ သမ္မုတိသစ္စမ့ိ၊ သမ္မုတိသစ္စာသည်။ (ဟောတီ)နှုး၊ လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ ။ ပေ ။ သမ္မုတိသစ္စမ့ိ၊ ၌။ ဂိလာနပစ္စယဘေသဇ္ဇပရိက္ခာရော စ၊ သည်လည်း။ (ဟောတီ)နှုး၊ လော။ တနည်း–ဂိလာနပစ္စယဘေသဇ္ဇပရိက္ခာရော စ၊ သည်လည်း။ သမ္မုတိသစ္စမ့ိ၊ သည်။ (ဟောတီ)နှုး၊ လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ ။ပေ။

၄၃၅။ သမ္မုတိဉာဏံ၊ သည်။ သစ္စာရမ္မဏညော၀၊ သစ္စာဟူသော အာရုံရှိသည်သ်ာ။ (ဟောတီ၊ လော။) အညာရမ္မဏံ၊ သည်။ နှ(ဟောတီ)၊လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ တေန ဉာဏေန၊ ထို သမ္မုတိဉာဏ်ဖြင့်။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခသစ္စာကို။ ပရိဇာနာတိ၊ ပိုင်းခြား၍ သိသလော။ သမုဒယံ၊ သမုဒယသစ္စာကို။ ပဇဟတိ၊ ပယ်စွန့်သလော။ နိရောဓံ၊ နိရောဓသစ္စာကို။ သစ္ဆိကရောတိ၊ မျက်မှောက်ပြုသလော။ မဂ္ဂံ၊ မဂ္ဂသစ္စာကို။ ဘာဝေတိ၊ မိမိသန္တာန်၌ ဖြစ်စေသလော။ ဣတိ၊ နှ ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။

သမ္မုတိဉာဏကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-ပဉ္စမဝဂ်

(၄၉) ၇-စိတ္တာရမ္မဏကထာ

၄၃၆။ စေတောပရိယေ၊ ၌။ ဉာဏံ၊ သည်။ စိတ္တာရမ္မဏညော၀၊ စိတ်ဟူသော အာရုံရှိသည်သာ။ (ဟောတီ၊ လော။) အညာရမ္မဏံ နှ(ဟောတီ)၊ လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ (ယော၊ သည်။) သရာဂံ၊ ရာဂနှင့်တကွဖြစ်သော။ စိတ္တံ၊ ကို။ သရာဂံ၊ သော။ စိတ္တံ၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပဇာနာတိ၊ ၏။ ကောစိ၊ သော။ (သော၊ သည်။) အတ္ထိ နှုး၊ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ ။ပေ။

၄၃၇။ ဖဿာရမ္မဏော၊ ဖဿဟူသော အာရုံ၌။ ဉာဏံ၊ ကို။ စေတော-ပရိယေ ဉာဏန်၏၊ စေတောပရိယ၌ ဉာဏ်တည်း။ ဣတိ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ ။ ပေ ။ (ဖဿာရမ္မဏော၊ ၌။ ဉာဏံ၊ သည်။ ဖဿမရိယာယေ၊ ဖဿကို ပိုင်းခြား၍ သိခြင်း၌။ ဉာဏံ၊ သည်။ (ဟောတီ၊ လော။) ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ နှ ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ [“ဖဿပရိယာယ ဉာဏ်”ဟု ပါဠိသုံး မရှိသောကြောင့် ပယ်သည်] ။ပေ။

စိတ္တာရမ္မဏကထာ နိဋ္ဌိတာ။

ဿထာ-၃၅

၅-ပဉ္စမဝဂ်

(၅၀) ၈-အနာဂတဉာဏကထာ

၄၃၉။ အနာဂတေ၊ အနာဂတ်အာရုံ၌။ (ပဝတ္တံ၊ သေ၁။) ဉာဏံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ (အနာဂတေ၊ ၌။ ပဝတ္တံ၊ သေ၁။ ဉာဏံ၊ သည်။) အနာဂတံ၊ အနာဂတ် အာရုံကို။ မူလတော၊ အကျိုး၏ တည်ရာ အကြောင်းအား ဖြင့်။ ဇာနာတိ၊ လော။ ဟေတုတော၊ အကျိုး၏ ဖြစ်ကြောင်း အားဖြင့်။ ဇာနာတိ၊ လော။ နိဒါနတော၊ အကျိုးကို အပ်နှင်းသကဲ့သို့ ဖြစ်သော အကြောင်းအား ဖြင့်။ ဇာနာတိ၊ လော။ သမ္ဘဝတော၊ အကျိုး၏ ကောင်းစွာ ဖြစ်ကြောင်းအား ဖြင့်။ ဇာနာတိ၊ လော။ ပဘဝတော၊ အကျိုး၏ စ၍ ဖြစ်ကြောင်းအား ဖြင့်။ ဇာနာတိ၊ လော။ သမုဋ္ဌာနတော၊ အကျိုး၏ ကောင်းစွာ ပေါ်ထွက်ရာအား ဖြင့်။ ဝါ၊ အကျိုးကို ကောင်းစွာ ပေါ်ထွက်စေ တတ်သော အကြောင်းအား ဖြင့်။ ဇာနာတိ၊ လော။ အာဟာရတော၊ အကျိုးကို ဆောင်တတ်သော အကြောင်းအား ဖြင့်။ ဇာနာတိ၊ လော။ အာရမ္မဏတော၊ အကျိုး၏ မစ္ဆန့်နှိုင်အောင် မွေ့လျော်ရာ အကြောင်းအား ဖြင့်။ ဇာနာတိ၊ လော။ ပစ္စယတော၊ စွဲ၍ဖြစ်ရာ အကြောင်းအား ဖြင့်။ ဇာနာတိ၊ လော။ သမုဒယတော၊ ကြွင်းသော အကြောင်းနှင့် ပေါင်းမိလသော် အကျိုး၏ ဖြစ်ကြောင်းအား ဖြင့်။ ဇာနာတိ၊ လော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။

အနာဂတေ ။ပေ။ အာမန္တာ၊ (အနာဂတေ ပဝတ္တံ ဉာဏံ၊ သည်။) အနာဂတံ၊ အနာဂတ်ဖြစ်သော။ ဟေတုပစ္စယတံ၊ ဟေတု ပစ္စည်း၏ အဖြစ်ကို။ ဇာနာတိ၊ လော။ (အနာဂတံ၊ သေ၁။) အာရမ္မဏပစ္စယတံ၊ ကို။ ဇာနာတိ၊ လော ။ပေ။ (အနာဂတံ၊) သမနန္တရပစ္စယတံ၊ ကို။ ဇာနာတိ၊ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။

အနာဂတေ ။ပေ။ အာမန္တာ၊ ဂေါတြဘုနော၊ ပုထုဇဉ်အနွယ်ကို လွှမ်းမိုး နှိုင်သော။ ပုဂ္ဂလဿ၊ ၏။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂေ၊ ၌။ (ပဝတ္တံ၊ သေ၁။) ဉာဏံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။

၄၄၀။ န ဝတ္တဗ္ဗံ ။ပေ။ အာမန္တာ၊ ဘဂဝတော၊ သည်။ အာနန္ဒ, ပါဋလိ-ပုတ္တဿ၊ ပါဋလိပုတ်မြို့၏။ အဂ္ဂိတော ဝါ၊ မီးကြောင့်ဂုဏ်း။ ဥဒကတော ဝါ၊ ရေကြောင့်ဂုဏ်း။ မိထုဘေဒါ၊ အချင်းချင်း ကဲ့ပြားခြင်းကြောင့်ဂုဏ်း။ တယော၊ ၃-ပါးကုန်သော။ အန္တရာယာ၊ အန္တရာယ်တို့သည်။ ဘဝိဿန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်လတ္တံ့။ ဣတိ ဝုတ္တံ နနု ။ပေ။

အနာဂတဉာဏကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-ပဋ္ဌမဝဂ်

(၅၁) ၉-ပဋ္ဌုပ္ပန္နကထာ

၄၄၁။ ပဋ္ဌုပ္ပန္နေ၊ ပစ္စုပ္ပန်အာရုံ၌။ (ပဝတ္တံ၊ သော။) ဉာဏံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ တေန ဉာဏေန၊ ထိုပစ္စုပ္ပန်ကို အာရုံပြုသော ဉာဏ်ဖြင့်။ တံ ဉာဏံ၊ ထိုပစ္စုပ္ပန်ဉာဏ်ကို။ ဇာနာတိ၊ လော။ ဣတိ၊ နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။ တေန ဉာဏေန၊ ဖြင့်။ တံ ဉာဏံ၊ ကို။ ဉာဏန္တိ၊ ဉာဏ်ဟူ၍။ ဇာနာတိ၊ လော။ ဣတိ၊ နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။ တံ ဉာဏံ၊ ထိုပစ္စုပ္ပန်ကို အာရုံပြုသော ဉာဏ်သည်။ တဿ ဉာဏဿ၊ ထိုပစ္စုပ္ပန်ဉာဏ်၏။ အာရမ္မဏံ၊ အာရုံလော။ ဣတိ။ နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။

တေန ဖဿေန၊ ထိုပစ္စုပ္ပန်ကို အာရုံပြုသော ဖဿဖြင့်။ တံ ဖဿံ၊ ထိုပစ္စုပ္ပန်ဖဿကို။ ဖုသတိ၊ တ္ဍေထိသလော ။ပေ။ တေန ခဂ္ဂေန၊ ထိုသန်လျက်ဖြင့်။ တံ ခဂ္ဂံ၊ ထိုသန်လျက်ကို။ ဆိန္ဒတိ၊ ဖြတ်နိုင်သလော။ တေန ဖရသုနာ၊ ထိုပေါက်ဆိန်ဖြင့်။ တံ ဖရသုံ၊ ကို။ တစ္ဆတိ၊ ရွှေနိုင်သလော ။ပေ။ တာယ ကုဓာရိယာ၊ ထိုဓားမဖြင့်။ တံ ကုဓာရိံ၊ ကို။ တစ္ဆတိ၊ လော ။ပေ။ တာယ ဝါသိယာ၊ ထိုပဲခွပ်ဖြင့် ။ပေ။ တာယ သူစိယာ၊ ထိုအပ်ဖြင့်။ တံ သူစိံ၊ ကို။ သိဗ္ဗေတိ၊ ချုပ်နိုင်သလော ။ပေ။ တေန အဂ္ဂိလဂ္ဂေန၊ ထိုလက်ချောင်းဖျားဖြင့်။ တံ အဂ္ဂိလဂ္ဂံ၊ ကို။ ပရာမသတိ၊ သုံးသပ်နိုင်သလော ။ပေ။ တေန နာသိကဂ္ဂေန၊ ထိုနှာခေါင်းဖျားဖြင့် ။ပေ။ တေန မတ္ထကေန၊ ထိုဦးထိပ်ဖြင့် ။ပေ။ တေန ဂူထေန၊ ထိုကျင်ကြီးဖြင့်။ တံ ဂူထံ၊ ကို။ ဓောဝတိ၊ ဆေးကြောနိုင်သလော ။ပေ။ တေန လောဟိတေန၊ ထိုသွေးဖြင့်။ တံ လောဟိတံ၊ ကို။ ဓောဝတိ၊ လော။ ဣတိ၊ နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။

၄၄၂။ နဝတ္တဗ္ဗံ ။ပေ။ အာမန္တာ၊ သဗ္ဗသခ်ါရေ၊ အလုံးစုံသော သခ်ါရကို။ အနိစ္စတော၊ အနိစ္စအားဖြင့်။ ဝါ၊ ဟူ၍။ ဒိဋ္ဌေ၊ မြင်အပ်သော်။ တမ္ပိ ဉာဏံ၊ ထိုပစ္စုပ္ပန်ကို အာရုံပြုသော ဉာဏ်သည်လည်း။ ဝါ၊ ကိုလည်း။ အနိစ္စတော၊ အားဖြင့်။ ဝါ၊ ဟူ၍။ ဒိဋ္ဌံ၊ မြင်အပ်သည်။ ဟောတိ၊ လော။ ဣတိ၊ ပရဝါဒီ စစ်၏။ အာမန္တာ ။ပေ။

ပဋ္ဌုပ္ပန္နဉာဏကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၅-ပဋ္ဌမဝဂ်

(၅၂) ၁၀-ဖလဉာဏကထာ

၄၄၃။ သာဝကဿ၊ သာဝက၏။ ဖလေ၊ ဖိုလ်၌။ (ပဝတ္တံ၊) ဉာဏံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ သာဝကော၊

သည်။ ဖလဿ၊ ဖိုလ်၏။ ဝါ၊ သည်။ ကတံ၊ ပြုအပ်သော အထူးကို။ ပညာပေတိ၊ ပညတ်နိုင်သလော။ ဣတိ။ နှ ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။

သာဝကဿ ။ပေ ။ အာမန္တာ၊ သာဝကဿ၊ ၏။ ဖလပရောပရိယတ္တိ၊ ဖိုလ်၏ အမြတ် အယုတ်ကို သိသော ဉာဏ်သည်၎င်း။ ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တိ၊ ဣန္ဒြေတို့၏ အမြတ် အယုတ်ကို သိသော ဉာဏ်သည်၎င်း။ ပုဂ္ဂလပရောပရိယတ္တိ၊ ပုဂ္ဂိုလ်၏ အမြတ် အယုတ်ကို သိသော ဉာဏ်သည်၎င်း။ အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ။ နှ ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။

သာဝကဿ ။ပေ။ အာမန္တာ၊ သာဝကဿ၊ ၏။ ခန္ဓပညတ္တိ၊ ခန္ဓာကို ပ်ညတ်ခြင်းသည်၎င်း ။ပေ။ ပုဂ္ဂလပညတ္တိ၊ ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပညတ်ခြင်းသည်၎င်း။ အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ၊ နှ ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။

သာဝကဿာ ။ပေ။ အာမန္တာ၊ သာဝကော၊ သည်။ ဇိနော၊ မာရ်၅-ပါးကို အောင်သလော။ သတ္ထာ၊ သတ္ထဝါတို့၏ ဆရာလော။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ မဖောက်မပြန် အမှန်ကိုယ်တိုင် အလုံးစုံသော တရားတို့ကို သိနိုင်သလော။ သဗ္ဗညူ၊ အလုံးစုံကို သိသလော။ သဗ္ဗဒဿာဝီ၊ အလုံးစုံကို မြင်သလော။ ဓမ္မဿာမိ၊ တရား၏ အရှင်လော။ ဓမ္မပ္ပဋိဿရဏော၊ တရား ဟူသော လည်းလျှောင်းရာ ရှိသလော။ ဣတိ၊ နှ ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။

သာဝကဿ ။ပေ။ အာမန္တာ၊ သာဝကော၊ သည်။ အနုပ္ပန္နဿ၊ မဖြစ်သေးသော။ မဂ္ဂဿ၊ မဂ်ကို။ ဥပ္ပါဒေတာ၊ ဖြစ်စေနိုင်သလော။ အသဉ္ဇာတဿ၊ ကောင်းစွာ မဖြစ်သေးသော ။ပေ။ အနက္ခာတဿ၊ မဟောအပ်သေးသော။ ပေ။ မဂ္ဂညူ၊ မဂ်ကို သိလေ့ရှိသလော။ မဂ္ဂဝိဒူ၊ မဂ်ကို သိလေ့ရှိသလော။ မဂ္ဂကောဝိဒေါ၊ မဂ်၌ ကျွမ်းကျင်သလော။ ဣတိ၊ နှ ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။

၄၄၄။ နှ ဝတ္တဗ္ဗံ ။ပေ။ အာမန္တာ၊ သာဝကော၊ သည်။ အညာဏိ၊ ဉာဏ် မရှိသလော။ ဣတိ၊ ပရဝါဒီ စစ်၏။ နှ ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။

ဖလဉာဏကထာ နိဋ္ဌိတာ။

ပဉ္ဉမော ဝဂ္ဂေါ နိဋ္ဌိတော။

(ဣဒံ၊ ကား။) တဿ၊ ထိုပဉ္စမဝဂ်၏။ ဥဒ္ဒါနံ၊ တည်း။

ဝိမုတ္တိဉာဏံ ဝိမုတ္တံ၊ အစ၌ (ဝိမုတ္တိဉာဏံ ဝိမုတ္တံ) ဟူသော ပုစ္ဆာရှိသော ဝိမုတ္တိကထာဝဏ်း။ သေခဿ အသေခံ ဉာဏံ၊ အစ၌ (သေခဿ အသေခံ ဉာဏံ ဟူသော ပုစ္ဆာရှိသော အသေခဉာဏကထာဝဏ်း။ ဝိပရီတေ ဉာဏံ၊ (ဝိပရီတေ ဉာဏံ) ဟူသော စကားရှိသော ဝိပရီတကထာဝဏ်း။ အနိယတဿ နိယာမဂမနာယ အတ္ထိ ဉာဏံ၊ အစ၌ (အနိယတဿ ။ပေ။ ဉာဏံ)

ဟူသော ပုစ္ဆာရှိသော နိယာမကထာဂုဏ်း။ သဗ္ဗံ ဉာဏံ ပဋိသမ္ဘိဒါတိ၊ အစဋ္ဌိ (သဗ္ဗံ ဉာဏံ ပဋိသမ္ဘိဒါတိ)ဟူသော ပုစ္ဆာရှိသော ပဋိသမ္ဘိဒါကထာဂုဏ်း။ သမ္မုတိဉာဏံ၊ သမ္မုတိဉာဏကထာဂုဏ်း။ စေတောပရိယာယေ ဉာဏံ၊ (စေတော ပရိယာယေ ဉာဏံ)ဟူသော စကားရှိသော စိတ္တာရမ္မဏကထာဂုဏ်း။ အနာဂတေ ဉာဏံ၊ အနာဂတဉာဏကထာဂုဏ်း။ပဋုပ္ပန္နေ ဉာဏံ၊ ပဋုပ္ပန္နဉာဏကထာဂုဏ်း။ သာဝကဿ ဖလေ ဉာဏံ၊ (သာဝကဿ ဖလေ ဉာဏံ) ဟူသော စကားရှိသော ဖလဉာဏကထာဂုဏ်းတည်း။ ဤတိ၊ တဿုဒ္ဒါန် အပြီးတည်း။

မဟာပဏ္ဍာသကော၊ သည်။ (နိဋ္ဌိတော၊ ပြီ။)

(ဤဒံ၊ ကား။) တဿာပိ၊ ထိုမဟာပဏ္ဍာသက၏လည်း။ ဥဒ္ဒါနံ၊ တည်း။

သတ္တုပလဒ္ဓိ၊ ပုဂ္ဂလ ဟူသော သတ္တကို ရအပ်သလော ဟု စိစစ်ရာ ပုဂ္ဂလကထာ အစဋ္ဌိ ရှိသော မဟာဝဂ်ဂုဏ်း။ ဥပဟရတော၊ အစဋ္ဌိ ပရူပဟာရကထာရှိသော ဒုတိယဝဂ်ဂုဏ်း။ ဗလံ၊ အစဋ္ဌိ ဗလကထာရှိသော တတိယဝဂ်ဂုဏ်း။ ဂိဟိဿ အရဟာ စ၊အစဋ္ဌိ ဂိဟိဿ အရဟာတိကထာရှိသော စတုတ္ထဝဂ်ဂုဏ်း။ ဝိမုတ္တိ ပဉ္စမံ၊ အစဋ္ဌိ ဝိမုတ္တိကထာရှိသော ပဉ္စမဝဂ်ဂုဏ်းတည်း။ ဤတိ၊ တဿုဒ္ဒါန် အပြီးတည်း။

၆-ဆိုဌဝဂ်

(၅၃) ၁-နိယာမကထာ

၄၄၅။ နိယာမော၊ မဂ်၏ မိမိ၏ အခြားမဲ့၌ အကျိုးပေးသောအားဖြင့် မြဲခြင်းသဘောသည်။ အသခ််တော၊ အသခ််တတရားလော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေးဏ်။ အာမန္တာ၊ (နိယာမော၊ သည်။) နိဗ္ဗာနံ၊ နိဗ္ဗာန်လော။ တာဏံ၊ စောင့်ရှောက်တတ်သောတရားလော။လေဏံ၊ပုန်းအောင်းစရာလော။သရဏံ၊ ကိုးကွယ်ရာလော။ ပရာယနံ၊ လည်းလျောင်းရာလော။ အစ္စုတံ၊ စုတေခြင်း မရှိသလော။ အမတံ၊ သေခြင်း မရှိသလော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ပေ။ [အလ္လီယိတဗ္ဗဋ္ဌေန လေဏံ။ တာယနတ္ထေန တာဏံ။ ဘယသရဏဋ္ဌေန သရဏံ။ ဘယနာသနန္တိ အတ္ထော။ ပရံ+အယနံ(ဂတိ ပတိဋ္ဌာ)တိ ပရာယဏံ။ သဋ္ဌာ-ယတနဝဂ်, အသခ််တသံယုတ် အဋ္ဌကထာ။]

နိယာမော၊ သည်။ အသခ််တော၊ လော။ နိဗ္ဗာနံ၊ သည်။ အသခ််တံ၊ လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ ဒ္ဝေ၊ ကုန်သော။ အသခ််တာနိ၊ တို့သည်။ (ဟောန္တိ၊ လော။) ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။

ဒ္ဝေ၊ ကုန်သော။ တာဏာနိ၊ စောင့်ရှောက်တတ်သော. နိဗ္ဗာန်တို့သည်။ (ဟောန္တိ၊ လော။) ပေ။ ဒ္ဝေ၊ ကုန်သော။ နိဗ္ဗာနာနိ၊ နိဗ္ဗာန်တို့သည်။ (ဟောန္တိ၊ လော။) ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ ပေ ။

ဒ္ဝေ နိဗ္ဗာနာနိတိ၊ အာမန္တာ၊ ဒ္ဝိန္နံ၊ ကုန်သော။ နိဗ္ဗာနာနံ၊ တို့၏။ ဥစ္စနီစတာ၊ အမြင့် မြတ် အယုတ်တို့၏ အဖြစ်သည်။ ဟီန ပဏီတတာ၊ အယုတ် အမြတ်တို့၏ အဖြစ်သည်။ ဥက္ကံသာဝကံသော၊ လွန်ကဲခြင်း ယုတ်ညံ့ခြင်းသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိသလော။ (ဒ္ဝိန္နံ နိဗ္ဗာနာနံ၊ တို့၏။) သိမာ ဝါ၊ အပိုင်းအခြား သည်ရင်း။ ဘေဒေါ ဝါ၊ အထူးအပြားသည်ရင်း။ ရာဇိ ဝါ၊ အရေးအသား သည်ရင်း။ အန္တရိကာ ဝါ၊ ခြားကွာခြင်းသည်ရင်း။ (အတ္ထိ၊ လော။) ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။

နိယာမော အသခ််တော့တိ၊ အာမန္တာ၊ (ယေ၊ တို့သည်။) နိယာမံ၊ ကို။ ဝါ၊ သို့။ သြက္ကမန္တိ၊ သက်ရောက်ကုန်၏။ ပဋိလဘန္တိ၊ ရကုန်၏။ ဥပပါဒေန္တိ၊ ဖြစ်စေကုန်၏။ သမုပ္ပါဒေန္တိ၊ ကောင်းစွာ ဖြစ်စေကုန်၏။ ဥဋ္ဌာပေန္တိ၊ ပေါ်ထွက်စေကုန်၏။ သမုဋ္ဌာပေန္တိ၊ ၎ကောင်းစွာ ပေါ်ထွက်စေကုန်၏။

နိဗ္ဗတ္တေန္တိ၊ ဖြစ်စေကုန်၏။ အဘိနိဗ္ဗတ္တေန္တိ၊ လွန်စွာ ဖြစ်စေကုန်၏။ ဇနေန္တိ၊ ဖြစ်စေကုန်၏။ သဉ္ဇနေန္တိ၊ ကောင်းစွာ ဖြစ်စေကုန်၏။ ကေစိ၊ ကုန်သော။ (တေ၊ တို့သည်။) အတ္ထိ၊ ရှိကုန်သလော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ ။ပေ။

၄၄၆။ သောတာပတ္တိနိယာမော၊ သောတာပတ္တိမဂ်၏ မိမိ၏ အခြားမဲ့၌ အကျိုးပေးသောအားဖြင့် မြဲသော သဘောသည်။ အသခ်ံတော၊ လော။ ပေ။

မိစ္ဆတ္တနိယာမော၊ ဖောက်ပြန်သော သဘောရှိသည်ဖြစ်၍ စုံတို၏ အခြားမဲ့၌ အကျိုးပေးသော အားဖြင့် မြဲသော တရားသည်။ အသခ်ံတော၊ လော။ ပေ ။ သမ္မတ္တနိယာမော၊ မဖောက် မပြန်သော သဘော ရှိသည်ဖြစ်၍ မိမိ၏အခြားမဲ့၌ အကျိုးပေးသောအားဖြင့် မြဲသော တရားသည်။ သခ်ံတော၊ လော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။

၄၄၇။ န ဝတ္တဗ္ဗံ။ ပေ ။ အာမန္တာ၊ နိယာမော၊ မိမိ၏ အခြားမဲ့၌ အကျိုးပေးသော အားဖြင့် မြဲသော မဂ်သည်။ ဥပပဇ္ဇ၊ ဖြစ်ပြီး၍။ နိရုဒ္ဓေ၊ ချုပ်လသော်။ အနိယတော၊ အနိယတ သည်။ ဟောတိ၊ လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗော။ ပေ ။

နိယာမကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-ဆဋ္ဌဝဂ်

(၅၄) ၂-ပဋ္ဌိစ္စသမုပ္ပါဒကထာ

၄၄၈။ ပဋ္ဌိစ္စသမုပ္ပါဒေါ၊ ပဋ္ဌိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဿည်။ အသခ်ံတော၊ လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ (ပဋ္ဌိစ္စသမုပ္ပါဒေါ၊ သည်။) နိဗ္ဗာနံ၊ လော။ ပေ ။ အမတံ၊ လော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗော။ ပေ ။

၄၄၉။ ပဋ္ဌိစ္စသမုပ္ပါဒေါ။ ပေ ။ အာမန္တာ၊ အဝိဇ္ဇာ၊ အဝိဇ္ဇာသည်။ အသခ်ံတာ၊ အသခ်ံတလော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။ အဝိဇ္ဇာ-ပစ္စယာ၊ အဝိဇ္ဇာ ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ (သမ္ဘဝန္တာ၊ ဖြစ်ကုန်သော။) သခ်ိါရာ၊ တို့သည်။ အသခ်ံတာ၊ အသခ်ံတတို့လော။ ဣတိ။ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။

၄၅၀။ န ဝတ္တဗ္ဗံ။ ပေ ။ အာမန္တာ၊ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဘိက္ခဝေ, တထာဂတာနံ၊ မြတ်စွာဘုရားတို့၏။ ဥပပါဒါ ဝါ၊ ပဉ့်တော် မူခြင်းကြောင့်ဌင်း။ တထာဂတာနံ၊ တို့၏။ အနုပါဒါ ဝါ၊ ပဉ့်တော်မမူခြင်းကြောင့်ဌင်း။ ဇာတိပစ္စယာ၊ ဇာတိ ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဇရာ မရဏံ၊ သည်။

(သမ္ဘဝတိ ယေဝ၊ ဖြစ်သည်သာ။) သာ ဓာတု၊ ထို ဇာတိကြောင့် ဇရာ မရဏ၏ ဖြစ်ခြင်း သဘောသည်။ ဌိတာဝ၊ တည်မြဲ တည်သည်သာ။ (သာ) ဓမ္မဋ္ဌိတတာ၊ ထို ဇရာ မရဏ ဟူသော အကျိုးတရား၏ တည်ကြောင်း၏ အဖြစ်သည်။ (ဌိတာဝ၊) (သာ) ဓမ္မနိယာမတာ၊ ထို ဇရာ မရဏ ဟူသော အကျိုးတရား၌ မြဲသော တရား၏ အဖြစ်သည်။ (ဌိတာဝ၊) (သာ) ကွဒပွစ္စ-ယတာ၊ ထို ဤဇရာ မရဏ၏ အကြောင်း၏ အဖြစ်သည်။ (ဌိတာဝ၊) တံ၊ ထို ဇရာ မရဏ၏ အကြောင်း၏ အဖြစ်ကို။ တထာဂတော၊ သည်။ အဘိ-သမ္ဗုဇ္ဈတိ၊ ဉာဏ်ဖြင့် ရှေးရှု သိတော်မူ၏။ အဘိသမေတိ၊ ဉာဏ်နှင့် ရှေးရှု ပေါင်းဆုံတော်မူ၏။ [အဘိသမ္ဗုဇ္ဈတီတိ ဉာဏေန အဘိသမ္ဗုဇ္ဈတိ။ အဘိသမေတီတိ ဉာဏေန အဘိသမာဂစ္ဆတိ။ —နိဒါနသံယုတ်, ၂-ဝဂ်, ၁၀-သုတ် အဋ္ဌကထာ။ အဘိသမ္ဗုဇ္ဈတိ ပစ္စက္ခကရဏေန အဘိမုခံ ပဋ္ဌတိ ယာထာဝတော ပဋိဝိဇ္ဈတိ၊ တတော ဧဝ အဘိသမေတိ အဘိမုခံ သမာ-ဂစ္ဆတိ။—ဒင်းဋီကာ။] အဘိသမ္ဗုဇ္ဈိတ္ဝာ၊ ၍။ အဘိသမေတ္ဝာ၊ ၍။ အာစိက္ခတိ၊ ဟောတော်မူ၏။ ဒေသေတိ၊ ဟောပြတော်မူ၏။ ပညာပေတိ၊ သိစေတော်မူ၏။ ပဋ္ဌပေတိ၊ ဉာဏ်၌ တည်စေတော် မူ၏။ ဝိဝရတိ၊ ဖွင့်ပြတော်မူ၏။ ဝိဘဇတိ၊ အကျယ်ဝေဖန်တော်မူ၏။ ဥတ္တာနီ၊ ပေါ်လွင် ထင်ရှားသည်ကို။ ကရောတိ၊ ပြုတော်မူ၏။ ပဿထ၊ ရှုကြလော့။ ဣတိ စ၊ ဤသို့လည်း။ အာဟ၊ မိန့်တော်မူ၏။ (ကိံ) ဘိက္ခဝေ, ဇာတိပစ္စယာ၊ ကြောင့်။ ဇရာ မရဏံ (သမ္ဘဝတိ၊ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူ၏။)ပေ ။ ဘိက္ခဝေ, ဣတိ ခေါ၊ ဤသို့လျှင်။ တတြ၊ ထို ဇာတိ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဇရာမရဏ ဖြစ်ခြင်း အစရှိသည်၌။ ယာ တထတာ၊ အကြင် မှန်သည်၏ အဖြစ်သည်။ ယာ အဝိတထတာ၊ အကြင် မချွတ်ယွင်းသည်၏ အဖြစ်သည်။ ယာ အနည်-ထတာ၊ အကြင် တပါးသော အခြင်းအရာ၏ မဖြစ်သည်၏ အဖြစ်သည်။ ယာ ကွဒပွစ္စယတာ၊ အကြင် ဤဇရာမရဏ စသော အကျိုးတို့၏အကြောင်း၏ အဖြစ်သည်။ (အတ္ထိ၊) ဘိက္ခဝေ, အယံ၊ ဤ တထတာ စသည်ကို။ ပဋိစ္စ-သမုပ္ပါဒေါ၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ဣတို့ ဝုတ္တံ နဒု။ ပေ ။ [အာစိက္ခတိ စသော ပုဒ်, တတြ တထတာ စသော ပုဒ်တို့၏ အနက်ကို နိဒါနသံယုတ်, ၂-ဝဂ် ၁၀-သုတ် အဋ္ဌကထာအတိုင်း ပေးပါသည်။ ထို ဋီကာ၌ အာစိက္ခတိ စသော ပုဒ်တို့ကို တမျိုး ဖွင့်ထားသည်။]

အမှာ။ ။သာဓကသုတ်ဝယ် “ဘဝပစ္စယာ ဇာတိ” စသည်၌ “သာ ဓာတု၊ ထို ဘဝကြောင့် ဇာတိ ဖြစ်ခြင်း သဘောသည်။ သာ ဓမ္မဋ္ဌိတတာ၊ ထို ဇာတိ ဟူသော အကျိုးတရား၏ တည်ကြောင်း၏ အဖြစ်သည်” စသည်ဖြင့် ပေးပါ။

၄၅၁။ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာတိ၊ ဟူသော။ တတ္ထ၊ ထိုပုဒ်၌။ ယာ ဓမ္မဋ္ဌိတတာ၊ အကြင် သင်္ခါရဟူသော အကျိုးတရား၏ တည်ကြောင်း၏ အဖြစ်သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) (သာ၊ ထို မမ္မဋ္ဌိတတာသည်။) အသင်္ခတာ၊ အသင်္ခတလော။ ယာ ဓမ္မနိယာမတာ၊ အကြင် သင်္ခါရ ဟူသော အကျိုးတရား၌ မြဲသော တရား၏ အဖြစ်သည်။ (အတ္ထိ၊ ၏။) (သာ၊ ထို ဓမ္မနိယာမတာသည်။) အသင်္ခတာ၊ လော။ နိဗ္ဗာနံ၊ သည်။ အသင်္ခတံ၊ လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ ဒွေ၊ ၂-ပါးကုန်သော။ အသင်္ခတာနိ၊ တို့သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်သလော။) ဣတိ၊ န ဟေတံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-ဆဋ္ဌဝဂ်

(၁၅) ၃-သစ္စကထာ

၄၅၂။ စတ္တာရိ၊ ကုန်သော။ သစ္စာနိ၊ သစ္စာတို့သည်။ အသင်္ခတာနိ၊ အသင်္ခတတို့လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ (စတ္တာရိ၊ ကုန်သော။ သစ္စာနိ၊ တို့သည်။) စတ္တာရိ၊ ကုန်သော။ တာဏာနိ၊ စောင့်ရှောက်တတ်သော နိဗ္ဗာန်တို့လော။ ပေ ။ စတ္တာရိ နိဗ္ဗာနာနိ၊ တို့လော။ ဣတိ။ န ဟေတံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။

ဒုက္ခသစ္စံ၊ ဒုက္ခသစ္စာသည်။ အသင်္ခတံ၊ အသင်္ခတလော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခ သည်။ အသင်္ခတံ၊ လော။ ဣတိ၊ န ဟေတံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။ ကာယိကံ၊ ကိုယ်၌ ဖြစ်သော။ ဒုက္ခံ၊ သည်၏။ စေတသိကံ၊ စိတ်၌ ဖြစ်သော။ ဒုက္ခံ၊ သည်၏။ သောကပရိဒေဝဒုက္ခဒေါမနဿုပါယာသာ၊ တို့သည်၏။ အသင်္ခတာ၊ အသင်္ခတတို့လော။ ဣတိ၊ န ဟေတံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။ ကာမ တဏှာ၊ ကာမတဏှာသည်၏။ ဘဝတဏှာ၊ သည်၏။ ဝိဘဝတဏှာ၊ သည်၏။ အသင်္ခတာ၊ လော။ ဣတိ၊ န ဟေတံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။ သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ သည်၏။ ပေ ။ သမ္မာသမာဓိ၊ သည်၏။ အသင်္ခတော၊ လော။ ဣတိ၊ န ဟေတံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။

၄၅၃။ နိရောဓသစ္စံ၊ သည်။ အသင်္ခတံ၊ တည်း။ နိရောဓော၊ ဒုက္ခ၏ ချုပ်ကြောင်း တရားသည်။ အသင်္ခတော၊ လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ။ ပေ ။

၄၅၄။ န ဝတ္တဗ္ဗံ။ ပေ ။ အာမန္တာ၊ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဘိက္ခဝေ, ဣမာနိ စတ္တာရိ၊ ဤ ၄-ပါးတို့သည်။ တထာနိ၊ မှန်ကုန်၏။ အဝိတထာနိ၊ မချွတ်ယွင်းကုန်။ အနညထာနိ၊ တပါးသော အခြင်းအရာ အားဖြင့် မဖြစ်

ကုန်။ ကတမာနိ စတ္တာရိ၊ တို့နည်း။ ဘိက္ခဝေ, ဣဒံ၊ ဤ တဏှာ ကြဉ်ထား တေဘူမက တရားသည်။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခတည်း။ ဣတိ ဧတံ၊ ဤ ဒုက္ခ၏ အဖြစ်သည်။ တထံ၊ မှန်၏။ ဣတိ ဧတံ၊ ဤ ဒုက္ခ၏ အဖြစ်သည်။ အဝိတထံ၊ မချုတ်ယွင်း။ ဣတိ ဧတံ၊ ဤ ဒုက္ခ၏ အဖြစ်သည်။ အနညထံ၊ တပါးသော အခြင်းအရာအား ဖြင့် မဖြစ်။ [ဤ နေရာ၌ စာအုပ်တို့ဝယ် ပေယျာလ ရှိ၏။ ထို ပေယျာလ မရှိသင့်ပါ၊ ပါဠိတော်ရင်း၌ ပေယျာလ မပါပဲ "အယံ ဒုက္ခသမုဒယောတိ" ဟူသော ဝါကျပင် ဆက်၍ ရှိပါသည်။] အယံ၊ ဤ လောဘသည်။ ဒုက္ခသမုဒယော၊ ကြွင်းသော အကြောင်းနှင့် ပေါင်းမိလသော် ဒုက္ခ၏ ဖြစ်ကြောင်းတည်း။ ဣတိ ဧတံ၊ ဤ ဒုက္ခသမုဒယ၏ အဖြစ်သည်။ တထံ၊ မှန်၏။ ပေ ။ ဣတိ ဝုတ္တံ နနု။ ပေ ။

သစ္စကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-ဆဋ္ဌဝဂ်

(၅၆) ၎-အာရုပ္ပကထာ

၄၅၅။ အာကာသာနဉ္စာယတနံ၊ အာကာသာနဉ္စာယတန ဈာနသည်။ အသဒ်္ဓံ၊ အသဒ်္ဓတလော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ (အာကာသာနဉ္စာယတနံ၊ သည်။) နိဗ္ဗာနံ၊ နိဗ္ဗာန်လော။ ပေ ။ အမတံ၊ လော။ ဣတိ၊ နု ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။ အာကာသာနဉ္စာယတနံ၊ သည်။ အသဒ်္ဓံ၊ တည်း။ နိဗ္ဗာနံ၊ သည်။ အသဒ်္ဓံ၊ လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ။ ပေ ။

အာကာသာနဉ္စာယတနံ အသဒ်္ဓံတိ၊ အာမန္တာ၊ အာကာသာနဉ္စာ-ယတနံ၊ သည်။ ဘဝေါ၊ ဘဝလော။ ဂတိ၊ ဂတိလော။ သတ္တာဝါသော။ သတ္တာဝါသလော။ သံသာရော၊ သံသရာလော။ ယောနိ၊ ယောနိလော၊ ဝိညာဏဋ္ဌိတိ၊ လော။ အတ္တဘာဝပဋိလာဘော၊ အတ္တဘောကို ရခြင်းလော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ စစ်၏။ အာမန္တာ၊ အသဒ်္ဓံ၊ သည်။ ဘဝေါ၊ လော။ ပေ ။ အတ္တဘာဝပဋိလာဘော၊ လော။ ဣတိ၊ နု ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။

အာကာသာနဉ္စာယတနူပဂံ၊ အာကာသာနဉ္စာယတန ဘုံသို့ ကပ်ရောက် ကြောင်း ဖြစ်သော။ ကမ္မံ၊ ကံသည်။ အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ အသဒ်္ဓံတူပဂံ၊ အသဒ်္ဓတသို့ ကပ်ရောက်ကြောင်း ဖြစ်သော။ ကမ္မံ၊ သည်။ အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ၊ နု ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။ အာကာသာနဉ္စာယတ-နူပဂါ၊ အာကာသာနဉ္စာယတနဘုံသို့ကပ်ရောက်ကုန်သော။ သတ္တာ၊ သတ္တဝါ တို့သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိကုန်သလော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ အသဒ်္ဓံတူပဂါ၊ အသဒ်္ဓံတ

သို့ ကပ်ရောက်ကုန်သော။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ အတ္ထိ၊ ကုန်သလော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။

အာကာသာနဉ္စာယတနေ၊ အာကာသာနဉ္စာယတနဘုံ၌။ သတ္တာ၊တို့သည်။ ဇာယန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်သလော။ ဇီယန္တိ၊ အိုကုန်သလော။ မီယန္တိ၊ သေကုန်သလော။ စဝန္တိ၊ အဆက်ဆက် စုတေကုန်သလော။ ဥပပဇ္ဇန္တိ၊ အဆက်ဆက် ပဋိသန္ဓေ နေကုန်သလော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ။ ပေ ။အာကာသာနဉ္စာယတနေ၊ ဘုံ၌။ ဝေဒနာ၊ သည်၎င်း။ ပေ ။ ပိညာဏံ၊ သည်၎င်း။ အတ္ထိ၊လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ။ ပေ ။ အာကာသာနဉ္စာယတနံ၊ အာကာသာနဉ္စာယတန သည်။ စတုဝေါကာရဘဝေါ၊ စတုဝေါကာရဘဝ မဟုတ်လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ အသဒ်္ဓံ၊ သည်။ စတုဝေါကာရဘဝေါ၊ စတုဝေါကာရ-ဘဝလော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။

၄၅၆။ န ဝတ္တဗ္ဗံ။ ပေ ။ အာမန္တာ၊ ဘဂဝတာ၊ သည်။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ အာရုပ္ပါ၊ အရူပဘုံ၌ ဖြစ်သော တရားတို့သည်။ အနေဇာ၊ တုန်လှုပ်ခြင်း မရှိကုန်။ (ဣတိ၊ သို့။) ဝုတ္တာ နနု၊ ဟောတော် မူအပ် ကုန်သည် မဟုတ်လော။ ဣတိ၊ ပရဝါဒီ စစ်၏။ အာမန္တာ။ ပေ ။

အာရုပ္ပကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၆–ဆဋ္ဌဝဂ်

(၁၇) ၅-နိရောဓသမာပတ်ကထာ

၄၅၇။ နိရောဓသမာပတ္တိ၊ နိရောဓသမာပတ်သည်။အသဒ်္ဓံတာ၊အသဒ်္ဓံတလော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ (နိရောဓသမာပတ္တိ၊ သည်။) နိဗ္ဗာနံ၊ လော။ ပေ ။ အမတံ၊ လော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။

နိရောဓံ၊ စိတ် စေတသိက် စိတ္တဇရုပ်တို့၏ ချုပ်ခြင်းသို့။ ဝါ၊ ကို။ သမာပဇ္ဇန္တိ၊ လော။ ပေ ။ သဥ္ဉနေန္တိ၊ လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ။ ပေ ။

၄၅၈။ နိရောဓာ၊ နိရောဓ သမာပတ်မှ။ ဝေဒါဒါနံ၊ ထခြင်းသည်။ ဝုဋ္ဌာနံ၊ ထခြင်းသည်။ ပညာယတိ၊ ထင်ရှားသလော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ အသဒ်္ဓံတာ၊ အသဒ်္ဓံတမှ။ ဝေဒါဒါနံ၊ သည်။ ဝုဋ္ဌာနံ၊ သည်။ ပညာယတိ၊ လော။ ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။ နိရောဓံ၊ သို့။ သမာပဇ္ဇန္တဿ၊ ကောင်းစွာ ရောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာ။ ဝစီသင်္ခါရော၊ ဝစီသင်္ခါရသည်။ နိရုဇ္ဈတိ၊ ချုပ်သလော။ တတော၊ ထို့မှ

နောက်၌။ ကာယသန်ဒါရော၊ကာယသန်ဒါရသည်။(နိရုဇ္ဈတိ၊ လော။) တတော၊ ထိုမှ နောက်၌။ စိတ္တသန်ဒါရော၊ စိဘ္ဘာသန်ဒါရသည်။ (နိရုဇ္ဈတိ၊ လော။) ဣတိ၊ အာမန္တာ။ ပေ ။

နိရောဓာ၊ နိရောဓ သမာပတ်မှ။ ဝုဋ္ဌိတံ၊ ထသူကို။ သုညတော၊ သုညတ မည်သော။ ဖဿော၊ ဖဿဇင်း။ အနိမိတ္တော၊ အနိမိတ္တ မည်သော။ ဖဿော၊ ဇင်း။ အပ္ပဏိဟိတော၊ အပ္ပဏိဟိတ မည်သော။ ဖဿော၊ ဇင်း။ (ဣတိ၊ သို့။) တယော၊ ကုန်သော။ ဖဿာ၊ တို့သည်။ ဖုသန္တိ၊ ထိကုန်သလော။ (သုညတဝိမောက္ခ စသည် မည်သော ဖိုလ်စိတ် ၃-မျိုးတွင် တမျိုးမျိုးဖြစ်လာသည် မဟုတ်လော။—ဟူလို။) ဣတိ၊ အာမန္တာ။ ပေ ။

နိရောဓာ၊ မှ။ ဝုဋ္ဌိတဿ၊ ထသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝိဝေကနိန္နံ၊ ဝိဝေကသို့ ညွတ်သော။ ဝိဝေက ပေါဏ်၊ ဝိဝေကသို့ ကိုင်းသော။ ဝိဝေကပဗ္ဘာရံ၊ ဝိဝေကသို့ ရှိုင်းသော။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သလော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ။ ပေ ။

၄၅၉။ နာ ဝတ္တဗ္ဗံ။ ပေ ။ အာမန္တာ၊ (နိရောဓသမာပတ္တိ၊ သည်။) သန်တာ၊ သန်တလော။ ဣတိ၊ နာ ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။

နိရောဓသမာပတ္တိကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-ဆဋ္ဌဝဂ်

(၅၈) ၆-အာကာသကထာ

၄၆၀။ အာကာသော၊ အာကာသသည်။ အသန်တော၊ လော။ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ (အာကာသော၊ သည်။) နိဗ္ဗာနံ၊ လော။ ပေ ။ အမတံ၊ လော။ ဣတိ၊ နာ ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။

အာကာသော။ ပေ ။ အာမန္တာ၊ (ယော၊ တို့သည်။) အနာကာသံ၊ အာကာသ မဟုတ်သော နံရံ စသည်ကို။ အာကာသံ၊ အာကာသကို။ ကရောန္တိ၊ ပြုကုန်၏။ (ဖောက်ကုန်၏။—ဟူလို။) ကေစိ၊ ကုန်သော။ (တေ၊ တို့သည်။) အတ္ထိ၊ ရှိကုန်သလော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ (ယော၊ တို့သည်။) သန်တံ၊ သန်တကို။ အသန်တံ၊ အသန်တ မဟုတ်သည်ကို။ ကရောန္တိ။ ကေစိ (တေ) အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ။ နာ ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။

အာကာသော၊ ကောင်းကင်၌။ ပက္ခိနော၊ ငှက်တို့သည်။ ဂစ္ဆန္တိ၊ သွား ကုန်သလော။ စန္ဒိမသူရိယာ၊ လ,နေတို့သည်။ ဂစ္ဆန္တိ၊ လော။ တာရက-ရူပါနိ၊ ကြယ်တာရာ အပေါင်းတို့သည်။ ဂစ္ဆန္တိ၊ လော။ ဣဒ္ဓိ၊ တန်ခိုးကို။

ဝိကုဗ္ဗန္တိ၊ အထူးထူး ပြုကုန်သလော။ (ဖန်ဆင်း ကုန်သလော။) ဗာဟုံ၊ လက်ရုံးကို။ စာလေန္တိ၊ လှုပ်စေကုန်သလော။ ပါဏိံ၊ လက်ကို။ စာလေန္တိ၊ လော။ လေဋ္ဌုံ၊ ခဲကို။ ခိပန္တိ၊ ပစ်ကုန်သလော။ လဂုဋ္ဌံ၊ ဆောက်ပုတ်ကို။ ခိပန္တိ၊ လော။ သတ္တိံ၊ လှံကို။ ခိပန္တိ၊ လော။ [စာအုပ်တို့၌ "ဣဒ္ဓိံ ခိပန္တိ" ဟု ရှိ၏။] ဥသုံ၊ မြားကို။ ခိပန္တိ၊ လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ အသခ်တေ၊ အသခ်တဉ်။ ပက္ခိနော၊ တို့သည်။ ဂစ္ဆန္တိ၊ လော။ ပေ ။ နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။

၄၆၁။ အာကာသံ၊ ကို။ ပရိဝါရေတွာ၊ ဝန်းရံ၍။ ဃရာနိ၊ အိမ်တို့ကို။ ကရောန္တိ၊ ပြုကုန်သလော။ ကောဋ္ဌာနိ၊ ကျည်တို့ကို။ ကရောန္တိ၊ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ ။ပေ။

ဥဒပါနေ၊ ရေတွင်းကို။ ခညမာနေ၊ တူးအပ်သော်။ အနာကာသော၊ အာကာသ မဟုတ်သော မြေသည်။ အာကာသော၊ အာကာသသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်သည် မဟုတ်လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ သခ်တံ၊သည်။ အသခ်တံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ လော။ ဣတိ၊ နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ ပေ ။

တုစ္ဆဥဒပါနေ၊ အချည်းနှီးသော ရေတွင်းကို။ ပူရိယမာနေ၊ ရေဖြင့် ပြည့်စေအပ်သော်ရင်း။ တုစ္ဆကောဋ္ဌေ၊ အချည်းနှီးသော ကျည်ကို။ ပူရိယ-မာနေ၊ စပါးစသည်တို့ဖြင့် ပြည့်စေအပ်သော်ရင်း။ တုစ္ဆကုမ္ဘိယာ၊ အချည်းနှီးသော ထမင်းအိုးကို။ ပူရိယမာနာယ၊ ထမင်းဖြင့် ပြည့်စေအပ်သော်ရင်း။ အာကာသော၊ သည်။ အန္တရဓာယတိ၊ ကွယ်ပျောက်သည် မဟုတ်လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ အသခ်တံ၊ သည်။ အန္တရဓာယတိ၊ လော။ ဣတိ။နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ ပေ ။

၄၆၂။ နဝတ္တဗ္ဗံ ။ပေ။ အာမန္တာ၊ အာကာသော၊ သည်။ သခ်တော၊ လော။ ဣတိ၊ ပရဝါဒီ စစ်၏။ နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ ပေ ။

အာကာသကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-ဆဋ္ဌဝဂ်

(၅၉) ၇-အာကာသော သနိဒဿနောတိကထာ

၄၆၃။ အာကာသော၊ သည်။ သနိဒဿနော၊ မြင်အပ်သည်၏အဖြစ်နှင့် တကွဖြစ်သလော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ (အာကာသော၊ သည်။) ရူပံ၊ ရူပါရုံလော။ ရူပါယတနံ၊ ရူပါယတနလော။ ရူပဓာတု၊ ရူပ

ဓာတ်လော။ နီလံ၊ အညိုလော။ ပီတကံ၊ အရွှေလော။ လောဟိတကံ၊ အနီလော။ ဩဒါတံ၊ အဖြူလော။ စက္ခုဝိညေယျံ၊ စက္ခုဝိညာဏ်သည် သိထိုက်သလော။ စက္ခုဿိံ၊ စက္ခုပသာဒဋ္ဌ။ ပဋိဟညတိ၊ ထိခိုက်သလော။ စက္ခုဿ၊ စက္ခုပသာဒ၏။ အာပါတံ၊ ရှေးရှုကျခြင်းသို့။ အာဂစ္ဆတိ၊ ရောက်လာသလော။ ဣတိ၊ နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ ။

အာကာသော သနိဒဿနောတိ၊ အာမန္တာ၊ စက္ခုံ စ၊ စက္ခုပသာဒကိုဌင်း။ အာကာသဿ၊ အာကာသကိုဌင်း။ ပဋိစ္စ၊ စဲ့၍။ စက္ခုဝိညာဏံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ လော။ ဣတိ၊ နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။

စက္ခုဥ္ဇ ။ပေ။ အာမန္တာ။ စက္ခုဥ္ဇ ။ပေ။ စက္ခုဝိညာဏန္တိ၊ဟူ၍။ သုတ္တန္တော၊ သည်။ အတ္ထော၀၊ ရှိသည်သော မဟုတ်လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ စစ်၏။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ (ဣတိ၊ ပရဝါဒီ ဖြေ၏) ။ပေ။

၄၆၄။ နဝတ္တဗ္ဗံ ။ပေ ။ အာမန္တာ၊ ဒ္ဝိန္နံ၊ ၂-ပင်ကုန်သော။ ရုက္ခာနံ၊ သစ်ပင်တို့၏။ အန္တရံ၊ အကြားကိုဌင်း။ ဒ္ဝိန္နံ၊ ၂-လုံးကုန်သော။ ထမ္ဘာနံ၊ တိုင်တို့၏။ အန္တရံ၊ ကိုဌင်း။ တာဠဋ္ဌိဒ္ဒံ၊ သံကောက်ပေါက်(သေ့ပေါက်)ကို ဌင်း။ ဝါတပါနဋ္ဌိဒ္ဒံ၊ လေသောက်ပြူတင်းပေါက်ကိုဌင်း။ ပဿတိ နနု၊ မြင်ရသည် မဟုတ်လော။ ဣတိ၊ ပရဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ ။ပေ။

အာကာသော သနိဒဿနောတိကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၆-ဆဋ္ဌဝဂ်

(၆၀) ဂ-ပထဝီဓာတု သနိဒဿနာတိအာဒိကထာ

၄၆၅။ ပထဝီဓာတု၊ သည်။ သနိဒဿနာ၊ လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ ။ပေ။

၄၆၆။ တေဇောဓာတုသနိဒဿနာပြဿနာဋ္ဌ။ “ဇလန္တံ၊ တောက်နေသော။ အဂ္ဂိံ၊ ကို။ ပဿတိ နနု၊ လော”ဟု ပေး။ ဝါယောဓာတု သနိ-ဒဿနာပြဿနာဋ္ဌ။ “ဝါတေန၊ လေသည်။ ရုက္ခေ၊ သစ်ပင်ကို။ သဉ္ဆာလိ-ယမာနေ၊ ပြင်းစွာ လှုပ်စေအပ်လသော်။ ပဿတိ နနု၊ လော”ဟု ပေးပါ။

ပထဝီဓာတု သနိဒဿနာတိအာဒိကထာ နိဋ္ဌိတာ။

အမှာ။ ။စက္ခုန္ဒြိယံသနိဒဿနန္တိအာဒိကထာ, (၄၆၀)၌။ "စက္ခုံ၊ မျက်စိကိုဂုင်း။ သောတံ၊ နားကိုဂုင်း ။ပေ။ ကာယံ၊ ကိုယ်ကိုဂုင်း။ ပဿတိ၊ မြင်ရသည် မဟုတ်လော"ဟု ပေးပါ။ ကာယကမ္မံ သနိဒဿနန္တိကထာ၌။ "ကာယကမ္မံ၊ ကာယကံသည်။ သနိဒဿနံ၊ လော"စသည်ဖြင့် ပေးပါ။

ဆဋ္ဌော ၀ဂ္ဂေါ (နိဋ္ဌိတော)။

(ဣဒံ၊ ကား။) တဿ၊ ထို ဆဋ္ဌ၀ဂ်၏။ ဥဒ္ဒါနံ၊ တည်း။

နိယာမော အသ်ခ်ိတော၊ (နိယာမော အသခ်ိတော)ဟူသော ပြဿနာရှိသော နိယာမကထာဂုင်း။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ အသခ်ိတော၊ (ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေါ အသခ်ိတော)ဟူသော ပြဿနာရှိသော ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒကထာဂုင်း။ စတ္တာရိ သစ္စာနိ အသခ်ိတာနိ၊ (စတ္တာရိ သစ္စာနိ အသခ်ိတာနိ)ဟူသော ပြဿနာအစဉ် ရှိသော သစ္စကထာဂုင်း။ စတ္တာရော အာရုပ္ပါ အသခ်ိတာ၊ (န ၀တ္တဗ္ဗံ စတ္တာရော အာရုပ္ပါ အသခ်ိတာ)ဟူသော ပရ၀ါဒီ၏ ပြဿနာရှိသော အာရုပ္ပကထာဂုင်း။ နိရောဓသမာပတ္တိ အသခ်ိတာ၊ (နိရောဓသမာပတ္တိ အသခ်ိတာ) ဟူသော ပြဿနာရှိသော နိရောဓသမာပတ္တိကထာဂုင်း။ အာကာသော အသခ်ိတော၊ (အာကာသော အသခ်ိတော) ဟူသော ပြဿနာရှိသော အာကာသကထာဂုင်း။ အာကာသော သနိဒဿနော၊ (အာကာသော သနိဒဿနော) ဟူသော ပြဿနာရှိသော အာကာသော သနိဒဿနောတိ ကထာဂုင်း။ စတ္တာရော မဟာဘူတာ၊ မဟာဘုတ် ၄-ပါးတို့၏ သနိဒဿန အဖြစ်ကို စိစစ်ရာ ပထ၀ီဓာဟု သနိဒဿနာတိအာဒိကထာဂုင်း။ ပဥ္စိန္ဒြိယာနိ၊ ဣန္ဒြေ ၅-ပါးတို့၏ သနိဒဿန အဖြစ်ကို စိစစ်ရာ စက္ခုန္ဒြိယံ သနိဒဿနန္တိ-အာဒိ ကထာဂုင်း။ တထေ၀၊ ထိုအတူ သနိဒဿန အဖြစ်ကို စိစစ်ရာ ဖြစ်သော။ ကာယကမ္မံ၊ (ကာယကမ္မံ) ဟူသော ပုဒ်ရှိသော ကာယကမ္မံ သနိဒဿနန္တိ ကထာဂုင်းတည်း။ ဣတိ၊ တဿုဒ္ဒါန်း အပြီးတည်း။

၇-သတ္တမဝဂ်

(၆၃) ၁-သင်္ဃိတကထာ

၄၇၁။ ကေဟိစိ၊ အခ္ခါကုန်သော။ ဓမ္မေဟိ၊ တရားတို့ဖြင့်။ သင်္ဃိတာ၊ သိမ်းယူအပ်ကုန်သော။ ဝါ၊ စပ်ကုန်သော။ ကေစိ၊ ကုန်သော။ဓမ္မာ၊တို့သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိကုန်သလော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ (ယေ၊ အကြင် တရားတို့သည်။) ကေဟိစိ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဂဏှာနံ၊ ရေတွက်ခြင်းသို့။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ရောက်ကုန်၏။ ဥဒ္ဒေသံ၊ ရွတ်ပြအပ် ကုန်သည်၏ အဖြစ်သို့။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ ပရိယာပန္နာ၊ အကျုံးဝင်ကုန်၏။ ကေစိ၊ ကုန်သော။ (တေ) ဓမ္မာ၊ ထို တရားတို့သည်။ အတ္ထိ နနု၊ ရှိကုန်သည် မဟုတ်လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ။ပေ ။

စက္ခာယတနံ၊ သည်။ ကတမက္ခန္ဓဂဏှာနံ၊ အဘယ်ခန္ဓာဖြင့် ရေတွက်ရခြင်းသို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်သနည်း။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ မေး၏။ (စက္ခာယတနံ၊ သည်။) ရူပက္ခန္ဓဂဏှာနံ၊ ရူပက္ခန္ဓာဖြင့် ရေတွက်ရခြင်းသို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ပရဝါဒီ ဖြေ၏။ ပေ ။

၄၇၂။ ဒါမေန၊ နှားချည်ကြိုးဖြင့်သော်၎င်း။ ယောတ္တေန ဝါ၊ အခြားကြိုးဖြင့်သော်၎င်း။ ဒုဒ္ဓ၊ ၂-ကောင်ကုန်သော။ ဗလိဗဒ္ဒါ၊ နွားလားတို့ကို။ သင်္ဃိတာ ယထာ၊ သိမ်းယူအပ်ကုန် သကဲ့သို့၎င်း။ ဝါ၊ တဲ့စပ်ကုန် သကဲ့သို့၎င်း။ သိက္ခာယ၊ ဆိုင်းဖြင့်။ ပိဏ္ဍပါတော၊ ဆွမ်းသပိတ်ကို။ သင်္ဃိတော ယထာ၊ သိမ်းယူ သကဲ့သို့၎င်း။ သာ၊ ခွေးကို။ ဂဒ္ဒုလေန၊ တောက်ဖြင့်။ သင်္ဃိတော ယထာ၊ ၎င်း။ ဧဝမေဝ၊ ဤ အတူပင်။ တေ ဓမ္မာ၊ တို့ကို။ တေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ သင်္ဃိတာ၊ သိမ်းယူအပ် ကုန်သလော။ ဝါ၊ စပ်ကုန်သလော။ ဣတိ၊ ပရဝါဒီ မေး၏။ [သကဝါဒီသည် ပရဝါဒီ၏ အမေးကို မနှစ်သက်သော်လည်း “န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ”ဟု တားမြစ်မနေတော့ပဲ....] ဒါမေန ဝါ။ ပေ ။ ဟဉ္စိ သင်္ဃိတော၊ အံ့။ ရေ၊ ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ။ တေန၊ ထိုသို့ သိမ်းယူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကေဟိစိ ဓမ္မေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ သင်္ဃိတာ၊ ကုန်သော။ ကေစိ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အတ္ထိ၊ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္တဗ္ဗေ ဝတာ၊ သာ။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ ဆုံးဖြတ်၏။

သင်္ဃိတကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-သတ္တမဝဂ်

(၆၄) ၂-သမ္ပယုတ္တကထာ

၄၇၃။ ကေဟိစိ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မေဟိ၊ တို့နှင့်။ သမ္ပယုတ္တာ၊ သမ္ပယုတ် ဖြစ်ကုန်သော။ ကေစိ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိကုန်သလော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ ကေဟိစိ ဓမ္မေဟိ၊ တို့နှင့်။ သဟဂတာ၊ တကွ ဖြစ်ကုန်သော။ သဟဇာတာ၊ တကွ ဖြစ်ကုန်သော။ သံသဋ္ဌာ၊ ရောနှောကုန်သော။ ပေ ။ ကေစိ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ။ ပေ ။

၄၇၄။ တိလမှိ၊ နှမ်းဥ်။ တေလံ၊ ဆီသည်။ အနုဂတံ ယထာ၊ အစဉ်လိုက်သကဲ့သို့။ အနုပဝိဋ္ဌံ ယထာ၊ အစဉ်သက်ဝင်၍ တည်သကဲ့သို့။ ဥစ္ဆုမှိ၊ ကြံဥ် ရသော ကြံရည်သည်။ အနုဂတော ယထာ၊ အစဉ်လိုက် သကဲ့သို့။ အနုပဝိဋ္ဌော ယထာ၊ အစဉ်သက်ဝင်၍ တည်သကဲ့သို့။ ဧဝမေဝ၊ ပင်။ တေ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ တေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ တို့နှင့်။အနုဂတာ၊ အစဉ်လိုက် ကုန်သလော။ အနုပဝိဋ္ဌာ၊ အစဉ်သက်ဝင်၍ တည်ကုန်သလော။ ဣတိ၊ နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ။

သမ္ပယုတ္တကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-သတ္တမဝဂ်

(၆၅) ၃-စေတသိက ကထာ

၄၇၅။ စေတသိကော၊ စိတ်၌ မှီသော။ ဓမ္မော၊ သည်။ နတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ ပေ ။

၄၇၆။ စိတ္တေန၊ နှင့်။ သဟဇာတာ၊ တကွ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ ကတ္ဒာ၊ ဤ အကြောင်းကြောင့်။ စေတသိကာ၊ စေတသိက်တို့သည်။ (ဟောန္တိ၊ လော။) ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ ဖဿေန၊ နှင့်။ သဟဇာတာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ ကတ္ဒာ၊ ကြောင့်။ ဖဿိကာ၊ ဖဿိကတို့သည်။ (ဟောန္တိ၊ လော။) ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ [ပါဋ္ဌိတော်စာအုပ်တို့၌ "ဖဿသိကာ"ဟု ရှိ၍ အဋ္ဌကထာစာအုပ်တို့၌ "ဖဿိကာ"ဟု ရှိ၏။ "စေတ" ဟူသော ပုဒ်မှာ မနောဂိုဏ်းဝင် ဖြစ်၍ (သ်) လာရသော်လည်း ဤ၌ လာဖွယ် မလိုသောကြောင့် "ဖဿိကာ"ဟု သာရှိရမည်။ "အနောတ္တပ္ပိကာ"စသည်ဖြင့် (သ်) မလာပဲ ရှိသင့်ပုံ ကိုလည်း နည်းတူ သိပါ။]

၄၇၇။ နတ္ထိ။ ပေ ။ အာမန္တာ၊ ဘဂဝတာ ဣဒံ စိတ္တံ၊ သည်၎င်း။ စေတသိကာ၊ စိတ်၌ မှီကုန်သော။ ဓမ္မာ စ၊ တို့သည်၎င်း။ အနုတ္တတော၊ အနုတ္တအားဖြင့်။ သံဝိဒိတဿ၊ ကောင်းစွာ သိသူ၏ (ဉာဏ်၌)။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဟီနပဏီတံ၊ အယုတ်အမြတ်ကိုဂျင်း။ တဒုဘယေ၊ ထို အယုတ်အမြတ် ၂-ပါးစုံကိုဂျင်း။ ဝိဒိတ္ဝာ၊ သိ၍။ ဝါ၊ ကြောင့်။ သမ္မဒ္ဓသော၊ ကောင်းစွာ မြင်သူသည်။ ပလောကဓမ္မံ၊ အပြားအားဖြင့် ပျက်တတ်သော တရားကို။ ဝေဒိ၊ သိပြီ။ ဣတိ ဝုတ္တံ နန္၊ ပေ ။ [“ဣဓ၊ကေဝဋ္ဋ” စသော သုတ်ကို သိလက္ခန်, ကေဝဋ္ဋသုတ်, အာဒေသနာပါဋိဟာရိယခေါ်း၌ ပေးခဲ့ပြီ။]

၇=သတ္တမမဂ်

(၆၆) ၄-ဒါနကထာ

၄၇၈။ စေတသိကော၊ စေတသိက် ဖြစ်သော။ ဓမ္မော၊ သည်။ ဒါနံ၊ ဒါနလော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ စေတသိကော ဓမ္မော၊ ကို။ ပရေသံ၊ သူတပါးတို့အား။ ဒါတုံ၊ ပေးခြင်းငှါ။ လဗ္ဘာ၊ ရအပ်သလော။ ဣတိ၊ နု ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။ ဖဿော၊ ကို။ ပရေသံ ဒါတုံ လဗ္ဘာ၊ လော။ ဣတိ၊ နု ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။

၄၇၉။ နု ဝတ္တဗ္ဗံ။ ပေ ။ အာမန္တာ၊ ဒါနံ၊ သည်။ အနိဋ္ဌဖလံ၊ အလို မရှိအပ်သော အကျိုးရှိသလော။ အကန္တဖလံ၊ မနှစ်သက်အပ်သော အကျိုး ရှိသလော။ အမနုညဖလံ၊ စိတ်ကို မနှစ်သက်စေတတ်သော အကျိုးရှိသလော။ သေစနကဖလံ၊ သွန်လောင်း ထည့်ခပ်ရခြင်းရှိသော အကျိုးရှိသလော။ ဒုက္ခုဒြယံ၊ ဒုက္ခကို တိုးပွါးစေတတ်သလော။ ဒုက္ခဝိပါကံ၊ ဒုက္ခ ဟူသော အကျိုးရှိသလော။ ဣတိ၊ နု ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။ ဒါနံ၊ သည်။ ဣဋ္ဌဖလံ နန္၊ အလိုရှိအပ်သော အကျိုးရှိသည် မဟုတ်လော။ ပေ ။ သုခဝိပါကံ နန္၊ သုခ ဟူသော အကျိုးရှိသည် မဟုတ်လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ။ ပေ ။

ဒါနံ၊ သည်။ ဣဋ္ဌဖလံ၊ အလိုရှိအပ်သော အကျိုးရှိသည် မဟုတ်လော။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ စိဝရံ၊ သည်။ ဒါနံ၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ဟောတော်မူအပ်သည် မဟုတ်လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ စိဝရံ၊ သက်နှံးသည်။ ဣဋ္ဌဖလံ၊ အလိုရှိအပ်သော အကျိုးရှိသလော။ ပေ ။ သုခ-ဝိပါကံ၊ လော။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ စစ်ဆေး၏။ နု ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။ [ဆုမ်း ကျောင်း ဆေးတို့နှင့် စပ်၍လည်း ဣဋ္ဌဖလံ သကဝါဒီက မေးသည်။ စစ်ဆေးသည်။ ပါဋိတော်၌ “ပိဏ္ဍပါတော, သေနာသနံ” တို့၏ နောက်ဝယ်

"ဒါနန္တိ၊ အာမန္တာ" ကိုဂုင်း, ယင်းတို့နှင့်စပ်သော "ပိဏ္ဍပါတော ဣဋ္ဌဖလော" စသည်ဖြင့် စစ်ဆေးပုံကိုဂုင်း ပေယျာလ မြုပ်ထားသည်။]

၄၈၀။ နု ဝတ္တာဗ္ဗံ။ ပေ ။ အာမန္တာ၊ ဘဂဝတာ၊ သည်။....သဒ္ဓါ၊ သဒ္ဓါ သည်ဂုင်း။ ဟိရီယံ၊ ရှက်ခြင်းသည်ဂုင်း။ ["ဟိရီ ဧဝ ဟိရိယံ" သူတ္ထာ၌ ဣယသက်။] (တနည်း) ဟိရီယံ၊ ရှက်ခြင်း ရှိသူ၏ အဖြစ်သည်ဂုင်း။ [ဟိရိနော+ဘာဝေါ ဟိရီယံ။-ယောဇနာ။ ဆန်းကြောင့် ဒီဃ။] ကုသလံ၊ ကုသိုလ်ဖြစ်သော။ ဒါနံ၊ ပေးလှူကြောင်း ဒါန စေတနာသည်ဂုင်း။ ဧတေ ဓမ္မာ၊ ဤတရားတို့သည်။ သပ္ပုရိသာနုယာတာ၊ သူတော်ကောင်းသို့ အစဉ် လိုက်ကုန်၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဧတံ၊ ဤ သဒ္ဓါ ဟိရီ ကုသလဒါန ဟူသော တရား အပေါင်းကို။ ဒီဝိယံ၊ နတ်ပြည်သို့ ရောက်စေတတ်သော။ မဂ္ဂံ၊ အကြောင်း ဟူ၍။ ဝဒန္တိ၊ ဟောတော်မူကြကုန်၏။ [ဒိဝံ+ဂမေတီတိ ဒိဝိယံ။-ယောဇနာ။] (ကသ္မာ ဒိဝိယံ မဂ္ဂံ ဝဒန္တိ။) ဟိ (ယသ္မာ)၊ ကြောင့်။ ဧတေန၊ ဤ သဒ္ဓါ ဟိရီ ကုသလဒါန ဟူသော တရား အပေါင်းဖြင့်။ (ဇနော၊ လူအပေါင်း သည်။) ဒေဝလောကံ၊ နတ်ပြည်သို့။ ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်ရ၏။ (တသ္မာ ဒိဝိယံ မဂ္ဂံ ဝဒန္တိ။) ဣတိ ဝုတ္တံ နနု။ ပေ ။

မှတ်ချက်။ ။ဤ သာဓကသုတ်ဖြင့် ဒါနစေတနာ ဟူသော စေတသိက ဓမ္မ၏ ဒါန ဖြစ်ပုံကို ပြသည်။ ထို သုတ်၌ "ကုသလံ စ ဒါနံ" သာ လိုရင်းသာဓကတည်း။ သို့သော် သဒ္ဓါ ဟိရီတို့မှာလည်း ပေးလှူကြောင်း သဒ္ဓါ ဟိရီ တို့သာ ဖြစ်သည်။ [သဒ္ဓါတိ ယာယ သဒ္ဓါယ ဒါနံ ဒေတိ၊ သာ သဒ္ဓါ။ ဟိရိယန္တိ ယာယ ဟိရိယာ ဒါနံ ဒေတိ၊ သာဝ အဓိပ္ပေတာ၊-အဋ္ဌကဋ္ဌကထာ, ၁-ပံ, ၄-ဝဂ်, ၂-သုတ်အဖွင့်။]

နု ဝတ္တာဗ္ဗံ။ ပေ ။ အာမန္တာ၊ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဘိက္ခဝေ, ပဠု၊ ကုန်သော။ ဤမာနိ ဒါနာနိ၊ ဤ ဒါန တို့ကို။ ဝါ၊ တို့သည်။ မဟာဒါနာနိ၊ မြတ်သော ဒါန တို့တည်း။ အဂ္ဂညာနိ၊ အလုံးစုံသော ဒါနတို့ထက် မြတ်ကုန်၏ဟု သိထိုက် ကုန်၏။ ရတ္တညာနိ၊ ရှည်စွာသော ညဉ့်ပတ်လုံး ဖြစ်ကုန်၏ဟု ဘုရား အစရှိသော ရတ္တညူ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် သိထိုက်ကုန်၏။ ဝံသညာနိ၊ ဘုရား အစရှိသော အရိယာ ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အဆက်အနွယ်တို့ဟု သိထိုက်ကုန်၏။ ပေါရာဏာနိ၊ ရှေးဦး ဖြစ်ကုန်၏။ အသံကိဏ္ဏာနိ၊ မစ္ဆန့်ပယ်အပ်ကုန်။ အသံကိဏ္ဏပုဗ္ဗာနိ၊ ရှေးဦးလည်း မစ္ဆန့်ပယ်အပ်ကုန်။ နု သံကိယန္တိ၊ ယခုလည်း မစ္ဆန့်ပယ် အပ်ကုန်။ နု သံကိယိဿန္တိ၊ နောင်ခါလည်း မစ္ဆန့်ပယ် အပ်ကုန်လတ္တံ့။ ဝိညူဟိ၊ အရိယာပညာရှိ ဖြစ်ကုန်သော။ သမဏေဟိ၊ သမဏ တို့သည်

ၚင်း။ ဗြာဟ္မဏော်ဟိ၊ ဗြာဟ္မဏာတို့သည်ၚင်း။ အပ္ပဋိကုဋ္ဌာနိ၊ မတားမြစ်အပ်ကုန်။ ကတမာနိ ပဋ္ဌ၊ တို့နည်း။ ဘိက္ခဝေ, ဣဓ၊ ဤ သာသနာတော်၌။ အရိယသာဝကော၊အရိယာ သာဝကသည်။ ပါဏာတိပါတံ၊ ပါဏာတိပါတကို့။ ပဟာယ၊ ပယ်စွန့်၍။ ပါဏာတိပါတာ၊ မှ။ ပဋိဝိရတော၊ ရှောင်ကြဉ်သည်။ ဟောတိ။ ဘိက္ခဝေ, ပါဏာတိပါတာ၊ မှ။ ပဋိဝိရတော၊ သော။ အရိယသာဝကော၊ သည်။ အပရိမာဏာနံ၊ အတိုင်းအရှည် မရှိကုန်သော။ သတ္တာနံ၊ တို့အား။ အဘယံ၊ ဘေးမဲ့ကို့။ ဒေတိ၊ ပေး၏။ အဝေရံ၊ ရန်မဲ့ကို့။ ဒေတိ၊ ၏။ အဗျာပဇ္ဈံ၊ ဆင်းရဲမဲ့ကို့။ ဒေတိ၊ ၏။ အပရိမာဏာနံ သတ္တာနံ၊ တို့အား။ အဘယံ၊ ကို့။ ဒတ္ဝာ၊ ပေးပြီး၍။ ဝါ၊ ကြောင့်။ အဝေရံ၊ ကို့။ ဒတ္ဝာ၊ ၍။ ဝါ၊ ကြောင့်။ အဗျာပဇ္ဈံ၊ ကို့။ ဒတ္ဝာ၊ ၍။ ဝါ၊ ကြောင့်။ အပရိမာဏာဿ၊ သော။ အဘယဿ၊ ဘေးမဲ့၏။ အဝေရဿ၊ ရန်မဲ့၏။ အဗျာပဇ္ဈဿ၊ ဆင်းရဲမဲ့၏။ ဘာဂီ၊ အဖို့ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဘိက္ခဝေ, ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာ သော။ ဣဒံ ဒါနံ၊ ဤ ဒါနကို့။ ဝါ၊ သည်။ (ဤ သတ္တဝါတို့အား ဘေးမဲ့ ရန်မဲ့ ဆင်းရဲမဲ့ ပေးခြင်းသည်။) မဟာဒါနံ၊ မြတ်သော ဒါနတည်း။ ပေ ။ အပ္ပဋိကုဋ္ဌံ၊ မတားမြစ်အပ်။ ဘိက္ခဝေ, ပုန စ၊ တဖန်လည်း။ အပရံ၊ အခြား ဒါန တမျိုးကား။ အရိယသာဝကော၊ သည်။ အဒိန္နာဒါနံ၊ အဒိန္နာဒါနကို့။ ပဟာယ၊ ၍။ အဒိန္နာဒါနာ၊ မှ။ ပဋိဝိရတော၊ သည်။ ဟောတိ။ ဘိက္ခဝေ, အဒိန္နာဒါနာ၊ မှ။ ပဋိဝိရတော၊ သော။ အရိယသာဝကော၊ သည်။ အပရိမာဏာနံ သတ္တာနံ အဘယံ ဒေတိ။ ပေ ။ ဘာဂီ ဟောတိ။ ဘိက္ခဝေ, ဒုတိယံ၊ ၂-ခုမြောက်သော။ ဣဒံ ဒါနံ၊ ကို့။ ဝါ၊ သည်။ (ဤ အဒိန္နာဒါနမှ ရှောင်ကြဉ်သောအားဖြင့် သတ္တဝါတို့အား ဘေးမဲ့ ရန်မဲ့ ဆင်းရဲမဲ့ ပေးခြင်းသည်။ မဟာဒါနံ၊ တည်း။ ပေ ။ အပ္ပဋိကုဋ္ဌံ၊ အပ်။ [ဤသို့ ကာမေသု မိစ္ဆာစာရ စသော ၃-ပါးကို ဟောတော် မူသည်၊ ၅-ပါးသီလကိုပင် ဒါန ၅-ပါးဟု ဟောတော် မူသည်။] ပေ ။ ဘိက္ခဝေ, ပဋ္ဌ၊ ကုန်သော။ ဣမာနိ ဒါနာနိ၊ တို့ကို့။ ဝါ၊ တို့သည်။ မဟာဒါနာနိ၊ တို့တည်း။ ပေ ။ အပ္ပဋိကုဋ္ဌာနိ၊ အပ်ကုန်။ ဣတိ ဝုတ္တံ နနု။ ပေ ။ [ဤကား ဝိရတိစေတသိက်၏ ဒါန ဖြစ်ပုံကို သာဓက ပြ၍ မေးခြင်းတည်း။]

၎၈၁။ သကဝါဒီသည် ဒေယျဓမ္မသည် ဒါနဟု မဆိုထိုက်သလော ဟု မေး၍ ပရဝါဒီက ဝန်ခံသောအခါ ဘဂဝတာ, ဣဓ၊ ဤလောက၌။ ကေစ္စော၊ အချို့ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အန္နံ၊ စားဖွယ်ကို့။ ဒေတိ၊ ပေး၏။ ပါနံ၊ သောက်ဖွယ်ကို့။ ဒေတိ။ ဝတ္ထံ၊ အဝတ်ကို့။ ဒေတိ။ ယာနံ၊ သွားကြောင်း ယာဉ်ကို့။ ဒေတိ။ [ယာနန္တိ ဆတ္တုပါဟနံ အာဒိ ကတ္ဝာ ယံ ကိဉ္စိ ဂမနပစ္စယံ။ ခန္ဓဝဂ္ဂဋ္ဌကထာ, နာဂသံယုတ်, ပဏိတတရသုတ္တာဒိဝဏ္ဏနာ၊ ယန္တိ တေနာတိ

ယာနံ။-ဂင်းဋီကာ။] မာလံ၊ ပန်းကို။ ဒေတိ။ ဂန္ဓံ၊ စန္ဒကူးနံ့သာ စသည်ကို။ [ဂန္ဓဋ္ဌိ ယံ ကိဉ္စိ စန္ဒနာဒိဂန္ဓံ၊ ထိုဒန္ဓဝဂ္ဂဋ္ဌကထာ။] ဒေတိ။ ဝိလေပနံ၊ လိမ်းကျံခြယ်လှယ်မြောင်းဖြစ်သော အရောင်တင်ဆေး ရေမွှေး နံ့သာဆီ နံ့သာရည် သနပ်ခါးကို။ ဒေတိ။ [ဝိလေပနဋ္ဌိ ယံ ကိဉ္စိ ဆဝိရာဂကရဏံ၊ ထိုဒန္ဓဝဂ္ဂ-ဋ္ဌကထာ။] သေယျံ၊ ညောင်စောင်းအင်းပျဉ် စသော အိပ်ရာ နေရာကို။ ဒေတိ။ အာဝသထံ၊ တထပ်ကျောင်း စသော နေရာကို။ ဒေတိ။ ပဒီပေယျံ၊ မီး၏ အစီးအပွါးဖြစ်သော မီးစာ, ဆီ ဈသော အဆောက်အဦကို။ ဒေတိ။ [သေယျာဝသထပဒီပေယျန္တိ မဉ္ဇုပိဌာဒိသေယျံ ကောဘူမိကာဒိအာဝသထံ ဝဋ္ဋိတေလာဒိပဒီပူပကရဏဉ္စ ဒေတီတိ အတ္ထော၊ ထိုဒန္ဓဝဂ္ဂဋ္ဌကထာ။] ဤတိ ဝုတ္တံ နနု ။ပ။

၄၀၂။ ဒေယျဓမ္မော၊ ပေးလှူထိုက်သော သဘောရှိသော ပစ္စည်းသည်။ ဒါနံ၊ လော။ ဤတိ၊ ပရဝါဒီ မေး၏။ အာမန္တာ၊ ဒေယျဓမ္မော၊ သည်။ ဤဋ္ဌ-ဖလော ။ပေ။ သုခဝိပါကော၊ လော။ ဤတိ၊ နု ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပ။ မှတ်ချက်။ ။"ဒါနံ ဤဋ္ဌဖလံ" စသော ပြဿနာတို့ကို ရှေးဠီ သကဝါဒီ ကလည်း မေးခဲ့ပြီ၊ ပရဝါဒီသည်လည်း ဤဠီ သကဝါဒီ ကဲ့သို့ပင် ပဌမပြဿနာဠီ ဝန်ခံ၍ ဒုတိယပြဿနာဠီ ပယ်လှန်ခဲ့လေပြီ၊ သို့သော် ရှေးပဌမပြဿနာဠီ ပရဝါဒီသည် "စီဝရံ ဒါနံ" စသည်ဖြင့် ဟောတော်မူအပ်သည်၏ အဖြစ်မျှကိုသာ ဝန်ခံ၏၊ ဤ ပဌမပြဿနာဠီ သကဝါဒီကား သက်နှံး စသော ဒေယျဓမ္မ၏ ဒါန အဖြစ်နှင့်တကွ ထို့သို့ ဟောတော်မူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကိုပါ ဝန်ခံ၏၊ ရှေဒုတိယပြဿနာဠီ ပရဝါဒီသည် သက်နှံးစသော ဒေယျဓမ္မ၏ ဒါနအဖြစ်နှင့်တကွ ဤဋ္ဌ အကျိုးရှိသည်၏ အဖြစ်ကိုပါ ပယ်၏၊ ဤဒုတိယပြဿနာဠီ သက်နှံး စသော ဒေယျဓမ္မ၏ ဤဋ္ဌ အကျိုးရှိသည်၏ အဖြစ်မျှကိုသာ ပယ်၏။ [အနက်ကား မထူးတော့။]

ဒါနကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-သတ္တမဝဂ်

(၆၇) ၅-ပရိဘောဂမယပုညကထာ

၄၀၃။ ပရိဘောဂမယံ၊ သုံးစွဲခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော။ ပုညံ၊ ကောင်းမှုသည်။ ဝတ္ထုတီ၊ တိုးပွါးသလော။ ဤတိ၊ အာမန္တာ၊ ပရိဘောဂမယော၊

သုံးစွဲခြင်းကြောင့်ဖြစ်သော။ ဖဿော၊ ဖဿသည်။ ဝစ္ဆုတိ၊ လော ။ပေ။ ပညာ၊ ပညာသည်။ ဝစ္ဆုတိ၊ လော။ ဣတိ၊ နှ ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။

ပရိဘောဂမယံ။ ။ပေ။ အာမန္တာ၊ (ပရိဘောဂမယံ ပုညံ၊ သည်။) လတာ ဝိယ၊ နွယ်သည်ကဲ့သို့။ ဝစ္ဆုတိ၊ လော။ မာလုဝါဝိယ၊ မာလောနွယ် သည်ကဲ့သို့။ ဝစ္ဆုတိ၊ လော။ ရုက္ခော ဝိယ၊ သစ်ပင်သည်ကဲ့သို့။ ဝစ္ဆုတိ၊လော။ တိဏံ ဝိယ၊ မြက်သည်ကဲ့သို့။ ဝစ္ဆုတိ၊ လော။ မုဉ္ဇပုဉ္ဇော ဝိယ၊ ဖြူဆံမြက် အစုသည်ကဲ့သို့။ ဝစ္ဆုတိ၊ လော။ ဣတိ။ နှ ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။

၄၀၄။ ပရိဘောဂမယံ ။ပေ။ အာမန္တာ၊ ဒါယကော၊ အလ္လ့ရှင်သည်။ ဒါနံ၊ အလ္လကို။ ဒတ္ဝာ၊ ပေးလျှ၍။ နှ သမန္နာဟရတိ၊ ဒါနကို နှလုံးမသွင်း။ ပုညံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ အနာဝဋ္ဋန္တဿ၊ မနော-ဒွါရာဝဇ္ဇန်းဖြင့် ဘဝင်ကို မလည်စေလသော် (ဘဝင်အစဉ်ပြတ်၍ မနော ဒွါရိကဝီထိ မဖြစ်လသော်-ဟူလို)။ ပုညံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ လော ။ပေ။ အနာဘောဂဿ၊ နှလုံးသွင်းခြင်း မရှိသည်။ (သမာနဿ၊ သော်။) ပုညံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ လော ။ပေ။ အသမန္နာဟရန္တဿ၊ ဒါနစေတနာကို ကောင်းစွာ မဆောင်လသော်။ (ပုညံ၊ သည်။) ဟောတိ၊ လော ။ ပေ ။ အမနသိ-ကရောန္တဿ၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းသည် မိမိအခြားမဲ့၌ဖြစ်သော ဝီထိစိတ်ကို မပြု လသော်။ (ပုညံ)ဟောတိ၊ လော ။ပေ။ အစေတယန္တဿ၊ မစေ့ဆော်လသော် (စေတနာကို မဖြစ်စေလသော်)။ ပုညံ ဟောတိ၊ လော ။ပေ။ အပတ္ထယန္တဿ၊ မတောင့်တလသော်။ (ပုညံ၊) ဟောတိ၊ လော ။ ပေ ။ အပ္ပဏိဒဟန္တဿ၊ ဒါနစေတနာ၏ အစွမ်းဖြင့် စိတ်ကို ရှေးရှုမထားလသော်။ (ပုညံ၊) ဟောတိ၊ လော။ ဣတိ၊ နှ ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။ အာဝဇ္ဇန်းဿ၊ မနောဒွါရာ-ဝဇ္ဇန်းဖြင့် ဘဝင်ကို လည်စေလသော်။ (ပုညံ၊) ဟောတိ နနု။ လော။ ပေ ။ ပဏိဒဟန္တဿ၊ ဒါန စေတနာ၏ အစွမ်းဖြင့် စိတ်ကို ရှေးရှု ထားလသော်။ (ပုညံ၊) ဟောတိ နနု။ လော။ ဣတိ။ နှ ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။

၄၀၅။ ပရိဘောဂမယံ။ ပေ ။ အာမန္တာ၊ ဒါယကော၊ သည်။ ဒါနံ၊ ကို။ ဒတ္ဝာ၊ ၍။ ကာမဝိတက္ကံ၊ ကာမဝိတက်ကို။ ဝိတက္ကေတိ၊ ကြံ၏။ ပေ ။ ဝိဟိံသာဝိတက္ကံ ဝိတက္ကေတိ၊ ၏။ ပုညံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ ဒိဋ္ဌံ! ကုန်သော။ ဖဿာနံ၊ တို့၏ဂုဏ်း။ ပေ ။ ဒိဋ္ဌံ, စိတ္တာနံ၊ တို့၏ ဂုဏ်း။ သမောဓာနံ၊ ပေါင်းဆုံခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ လော။ ဣတိ၊ နှ ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။ ကုသလာကုသလာ၊ ကုသိုလ် အကုသိုလ် ဖြစ်ကုန်သော။ သာဝဇ္ဇာနဝဇ္ဇာ၊ အပြစ်နှင့်တကွ ဖြစ်ကုန် အပြစ် မရှိကုန်သော။ ဟီနပဏီတာ၊

အယုတ်အမြတ် ဖြစ်ကုန်သော။ ကဏ္ဍသုက္ကသပ္ပဋိဘာဂါ၊ အမည်း အဖြူနှင့် တူမသာ အဖိုရှိကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သမ္မုခီဘာဝံ၊ မျက်မှောက် ရှိကုန်သည်၏ အဖြစ်သို့။ အာဂစ္ဆန္တိ၊ လာရောက်ကုန်သလော။ [တက္ခဖြစ်ကုန် သလော၊—ဟူလို။] ဣတိ၊ န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။

ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဘိက္ခဝေ, ဣမာနိ စတ္တာရိ၊ ဤ ၄-ပါးတို့သည်။ သုဝိဒူရဝိဒူရာနိ၊ အလွန်ဝေးသည်၏ အဖြစ်ဖြင့် ဝေးသော အရာ (အဝေးဆုံး) တို့တည်း။ ကတမာနိ စတ္တာရိ။ ဘိက္ခဝေ, နဘဉ္စ၊ မိုးသည်ငင်း။ ပထဝီ စ၊ မြေကြီးသည်ငင်း။ ဣဒံ၊ ဤ မိုးနှင့် မြေကြီးသည်။ ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာသော။ သုဝိဒူရဝိဒူရံ၊ အလွန် ဝေးသည်၏ အဖြစ်ဖြင့် ဝေးသော အရာတည်း။ ဘိက္ခဝေ, သမုဒ္ဒဿ၊ သမုဒ္ဒရာ၏။ ဩရိမံ၊ ဤ ဘက်၌ ဖြစ်သော။ တီရံ စ၊ ကမ်းသည်ငင်း။ ပါရိမံ၊ ဟိုဘက်၌ ဖြစ်သော။ တီရံ စ၊ ကမ်းသည်ငင်း။ ဣဒံ၊ ဤ သမုဒ္ဒရာ၏ ဤဘက်ကမ်း ဟိုဘက်ကမ်းသည်။ ဒုတိယံ၊ ၂-ခုမြောက် ဖြစ်သော။ သုဝိဒူရဝိဒူရံ၊ တည်း။ ဘိက္ခဝေ, ယတော၊ အကြင် အရပ်၌။ ဝေရောစနော၊ နေသည်။ အဘ္ဘုဒေတိ၊ ထွက်၏။ (တံ) စ၊ ထို နေ ထွက်ရာ အရပ်သည်ငင်း။ ယတ္ထ၊ အကြင် အရပ်၌။ (ဝေရောစနော၊ သည်။) အတ္ထံ၊ ချုပ်ခြင်းသို့။ ဧတိ၊ ရောက်၏။ (ဝင်၏၊ ဟူလို။) (တံ) စ၊ ထို နေဝင်ရာ အရပ်သည်ငင်း။ ဣဒံ၊ ဤ နေထွက်ရာ အရပ်နှင့် နေဝင်ရာ အရပ်သည်။ တတိယံ၊ ၃-ခုမြောက် ဖြစ်သော။ သုဝိဒူရဝိဒူရံ၊ တည်း။ ဘိက္ခဝေ, သတံ၊ သူတော်ကောင်းတို့၏။ ဓမ္မော စ၊ တရားသည်ငင်း။ အသတံ၊ မသူတော်တို့၏။ ဓမ္မော စ၊ သည်ငင်း။ ဣဒံ၊ ဤ သူတော်ကောင်း တို့၏ တရားနှင့် မသူတော်တို့၏ တရားသည်။ စတုတ္ထံ၊ ၄-ခုမြောက် ဖြစ်သော။ သုဝိဒူရဝိဒူရံ၊ တည်း။ ဘိက္ခဝေ, ဣမာနိ စတ္တာရိ၊ တို့သည်။ သုဝိဒူရဝိဒူရာနိ၊ တို့တည်း။

၈ ါထာနက်။ ။နဘဉ္စ၊ မိုးသည်လည်း။ ဒူရေ၊ မြေကြီးမှ ဝေး၏။ ပထဝီ စ၊ မြေကြီးသည်လည်း။ ဒူရေ၊ မိုးမှ ဝေး၏။ သမုဒ္ဒဿ၊ ၏။ ပါရံ၊ ဟိုဘက်ကမ်းသည်။ (အတ္ထိ၊) တံ၊ ထို ဟိုဘက်ကမ်း ကို။ ဒူရေ၊ ဤ ဘက်ကမ်းမှ ဝေး၏ ဟူ၍။ အာဟု၊ ဆိုကြ ကုန်ပြီ။ ယတော၊ အကြင် အရပ်၌။ ဝေရောစနော၊ သည်။ အဘ္ဘုဒေတိ၊ (တံ) စ၊ ထို နေထွက်ရာ အရပ်ကိုငင်း။ ယတ္ထ၊ ၌။ ပဘာကံရော၊ နေသည်။ အတ္ထံ ဧတိ။ (တံ) စ၊ ကိုငင်း။ (ဒူရေ၊ ဟူ၍။ အာဟု၊ ကုန်ပြီ။) သတံ၊ တို့၏။ ဓမ္မံ စ၊ ကိုငင်း။ အသတံ၊ တို့၏။ ဓမ္မံ စ၊ ကိုငင်း။ ဟဝေ ၊စင်စစ်။ ဤတော၊ ထို မိုးနှင့် မြေကြီး, သမုဒ္ဒရာ၏ ဟို ဘက်ကမ်း

သည်ဘက်ကမ်း, နေထွက်ရာအရပ် နေဝင်ရာအရပ်တို့ထက်။
ဒူရတရံ၊ သာ၍ ဝေး၏ ဟူ၍။ ဝဒန္တိ၊ ဆိုကြကုန်၏။

သတံ၊သူတော်ကောင်းတို့၏။ ဝါ၊ တို့နှင့်။သမာဂမော၊ ကောင်းစွာ တွေ့ကြုံပေါင်းဆုံ ရခြင်းသည်။အဗျာယိကော၊ ကင်း၍ဖြစ်ရခြင်း မရှိသည် (ကဲ့ရခြင်း မရှိသည်)။ ဟောတိ၊ ယာဝမိ့၊ အကြင်မျှလောက်လည်း။ တိဋ္ဌေယျ၊ (မသေပဲ)တည်ရာ၏။ (တာဝ၊ ထိုမျှလောက် ကာလပတ်လုံး။) တထေဝ၊ ထို ပေါင်းဆုံမြဲ အခြင်းအရာ အားဖြင့် သာလျှင်။ဟောတိ၊ဟိ (ယသ္မာ)၊ ကြောင့်။ အသတံ၊ တို့၏။ ဝါ၊ တို့နှင့်။သမာဂမော၊ တကွ တွေ့ကြုံ ပေါင်းဆုံရခြင်းသည်။ ခိပ္ပံ၊ လျင်မြန်စွာ။ ဝေတိ၊ ပျက်တတ်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။သတံ၊ တို့၏။ ဓမ္မော၊ သည်။ အသတ္ထိ၊ မသူတော်တို့မှာ။ အာရကာ၊ ဝေးလှ၏။ ဣတိ ဝုတ္တံ နနု။ ပေ ။

၄၀၆။ နု ဝတ္တဗ္ဗံ။ ပေ ။ အာမန္တာ၊ ဘဂဝတာ, ယေ ဇနာ၊ အကြင် လူတို့သည်။ အာရာမရောပါ၊ လာလာသမျှ, မွေ့လျော်ကြရန်, ပန်းခြံ သစ်သီးခြံ တို့ကိုလည်း စိုက်ပျိုးကြကုန်၏။ ဝနရောပါ၊ တောအတွင်းမှာ ဝန်းခြံကာ၍ စေတီ စသည်နှင့်တကွ ညဉ့်နေရာ နေ့နေရာတို့ကို စိုက်ဆောက်ကြကုန်၏။ ဝါ၊ လာလာသမျှ ဆည်းကပ်ကြဖို့ တောသစ်ပင်တို့ ကိုလည်း စိုက်ပျိုးကြကုန်၏။ [ဝနရောပါတိ သယံဇာတေ အရောပိမဝနေ သိမံ ပရိက္ခိပိတ္ဝာ စေတိယဗောဓိစက်မနမဏ္ဍပကုဋိလေဏရတ္တိဋ္ဌာနဒိဝါဋ္ဌာနာနံ ကာရကာ၊ ဆာယူပဂေ ရုက္ခေ ရောပေတ္ဝာ ဒဒမာနာပိ ဝနရောပါယေဝ နာမ။—သဂါထာဝဂ္ဂဋ္ဌကထာ, ဒေဝတာသံယုတ်, ၅-ဝဂ်, ၇၊ သုတ်။ [သေတုကာရကာ၊ တံတားကို ပြုကြကုန်၏။ ယေ (ဇနာ)၊ တို့သည်။ ပပဉ္စ၊ ရေအိုးစည်ကိုဂုင်း။ [ပပန္တိ ပါနီယဒါနသာလံ။—ထိုအဋ္ဌကထာ။] ဥဒပါနဉ္စ၊ လေးထောင့်ကန် တဘက်ဆည်ကန် စသည်ကိုဂုင်း။ [ဥဒပါနန္တိ ယံ ကိဉ္စိ ပေါက္ခရဏီ တဋ္ဌာကာဒိံ ။—ထိုအဋ္ဌကထာ။] ဥပဿယံ၊ နေရာအိမ်ကျောင်းကိုဂုင်း။ [ဥပဿယန္တိ ဝါသဂါရံ။—ထိုအဋ္ဌကထာ။] ဒဒန္တိ၊ ပေးလှူကြကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုလူတို့၏။ ဒိဝါ စ၊ နေ့အခါဋ္ဌဂုင်း။ ရတ္တော စ၊ ညဉ့်အခါဋ္ဌဂုင်း။ သဒါ၊ အခါခပ်သိမ်း။ .... [ယဒါ ယဒါ ပန အနုဿရတိ။ တဒါ တဒါ တဿ ဝစုတိ။—ထိုအဋ္ဌကထာ။] ပဝစုတိ၊ တိုးပွါး၏။ ဓမ္မဋ္ဌာ၊ ကုသလကမ္မပထတရား ဆယ်ပါးဋ္ဌ တည်ကုန်သော။ သီလသမ္ပန္နာ၊ သစ်သီးခြံ ပန်းခြံ စိုက်ပျိုးခြင်း စသော အလေ့အကျက်, ကိုယ်နှုတ်ကို စောင့်စည်းကြောင်း သီလနှင့်ပြည့်စုံကုန်သော။ တေ၊ ဇနာ၊ တို့သည်။ သဂ္ဂဂါမိနော၊ နတ်ပြည်သို့ ရောက်ရကုန်၏။ ဣတိ ဝုတ္တံ နနု။ ပေ ။

ဓမ္မဋ္ဌာ, သီလသမ္ပန္နာ။ ။ထို သဂါထာဝဂ္ဂဋ္ဌကထာ၌ "ဓမ္မဋ္ဌာ သီလ-သမ္ပန္နာတိ တသ္မိံ ဓမ္မေ ဋ္ဌိတတ္တာ တေနပိ သီလေန သမ္ပန္နတ္တာ ဓမ္မဋ္ဌာ သီလ-သမ္ပန္နာ"ဟုလည်း ဖွင့်၏။ တသ္မိံ ဓမ္မေ ဋ္ဌိတတ္တာတိ တသ္မိံ အာရာမရော-ပနာဒိ ဓမ္မေ ပတိဋ္ဌိတတ္တာ။ တေနပိ သီလေန သမ္ပန္နတ္တာတိ တေန ယထာ-ဝုတ္တဓမ္မေ ကတသီလေ ဌတ္ဝာ စိဏ္ဏေန, တဒဉ္ဇနပိ ကာယဝါစသီကသံဝရ-လက္ခဏေန သလေန သမန္နာဂတတ္တာ။—ထုဋ္ဌကာ။

နဝတ္တဗ္ဗံ။ ပေ ။ အာမန္တာ၊ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဘိက္ခဝေ, စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ ဣမေ ပုညာဘိသန္ဒာ၊ မြစ်ရေအသွင် တသွင်သွင် တဒိုးဒိုး စိုးဆင်း နေသော ကောင်းမှု၏ အလျဉ်တို့သည်။ [ပုညာဘိသန္ဒာတိ ပုညဿ အဘိ-သန္ဒာ။—စတုက္ကဂ်ုတ္တရ၊ ဋ္ဌ, ဒု-ပံ, ၁-ဝဂ်, ၁-သုတ်။] ဣမေ ကုသလာဘိသန္ဒာ၊ မြစ်ရေအသွင် တသွင်သွင် တဒိုးဒိုး စိုးဆင်းနေသော ဤ ကုသိုလ်၏ အလျဉ် တို့သည်။ သုခဿ၊ သုခကို။ ဣမေ အာဟာရာ၊ ဤ ဆောင်တတ်သော ကောင်းမှု ကုသိုလ်တို့သည်။ သောဝဂ်ိကာ၊ လွန်စွာ မြတ်သော ရူပ သဒ္ဒ စသည်အာရုံ ကာမဂုဏ်တို့ကို ဖြစ်စေနိုင်ကုန်၏။ သုခဝိပါကာ၊ ကောင်း သော ဣဋ္ဌအကျိုးရှိကုန်၏။ သဂ္ဂသံဝတ္တနိကာ၊ နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ခြင်း အကျိုးငှါ ဖြစ်ကုန်၏။ [သဂ္ဂေ+ဥပပတ္တိ သဂ္ဂေါ။ သဂ္ဂါယ+သံဝတ္တန္တီတိ သဂ္ဂသံဝတ္တ-နိကာ။—ထို အဋ္ဌကထာ။] ဣဋ္ဌာယ၊ အလို ရှိအပ်သော အရာ၏ အကျိုးငှါ။ ကန္တာယ၊ နှစ်သက်အပ်သော အရာ၏ အကျိုးငှါ။ မနာပါယ၊ စိတ်နှလုံးကို တိုးပွါးစေတတ်သော အရာ၏ အကျိုးငှါ။ ဟိတာယ၊ စီးပွါးအလို့ငှါ။ သုခါယ၊ ချမ်းသာ အလို့ငှါ။ သံဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ကတမေ စတ္တာရော၊ တို့နည်း။ ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခု၊ သည်။ ယဿ၊ အကြင် အလ္လုရှင်၏။ စီဝရံ၊ ကို။ ပရိဘုဉ္ဇမာနော၊ သုံးစွဲလသော်။ အပ္ပမာဏံ၊ အတိုင်းအရှည် မရှိသော။ စေတော သမာဓိ၊ အရတ္တဖိုလ် စိတ်၌ ဖြစ်သော သမာဓိကို။ ဥပသပ္ပဇ္ဇ၊ ပြီးစေ၍။ ဝိဟရတိ၊ နေ၏။ တာသ၊ ထို အလ္လုရှင်၏။ အပ္ပမာဏော၊ အတိုင်း အရှည် မရှိသော။ ကုသလာဘိသန္ဒော၊ သည်။ ပေ ။ သောဝဂ်ိကော၊ ၏။ ပေ ။ သုခါယ၊ ငှါ။ သံဝတ္တတိ၊ ၏။ [ဆုမ်း ကျောင်း ဆေးတို့နှင့်စပ်၍လည်း နည်းတူ ဟောတော်မူသည်။] ဘိက္ခဝေ, ဣမေ ပုညာဘိသန္ဒာ၊ တို့သည်။ ပေ ။ သံဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ ဝုတ္တံ နနု။ ပေ ။

၄၈၇။ ပရိဘောဂမယံ။ ပေ ။ အာမန္တာ၊ ဒါယကော၊ သည်။ ဒါနံ၊ ကို။ ဒေတိ၊ ၏။ ပဋိဂ္ဂါဟကော၊ သည်။ ပဋိဂ္ဂဟေတ္ဝာ၊ အလ္လုခံပြီး၍။ န ပရိဘုဉ္ဇတိ၊ မသုံးစွဲ။ ဆဒ္ဒေတိ၊ သူတပါးတို့အား စွန့်၏။ ဝိသဋ္ဌေတိ၊ လွှတ်၏။ (စွန့်လှူ၏–ဟူလို။) ပုညံ။ သည်။ ဟောတိ၊ လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ ဒါယကော၊ သည်။ ပေ။ ဝိသဋ္ဌေတိ၊ ၏။ ပုညံ၊ သည်။ ဟဋ္ဌေ ဟောတိ၊ အံ့။

(ဝေံ သတိ၊) ရေ၊ ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ။ ပရိဘောဂမယံ ပုညံ, ဝစုတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ နော ဝတ္တဗ္ဗေ ဝတ၊ မဆိုထိုက်သည်သာ။ ဣတိ၊ သကဝါဒီ ဆုံးဖြတ်၏။

ပရိဘောဂမယံ။ ပေ ။ အာမန္တာ။ ဒါယကော ဒါနံ ဒေတိ၊ ၏။ ပဋိဂ္ဂါဟကေ၊ အလှူခံ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ [တတိယာအနက်၌ သတ္တမီ သက်ထားသည်။] ပဋိဂ္ဂဟိတေ၊ အလှူခံအပ်ပြီးသော်။ ရာဇာနော ဝါ၊ မင်းတို့သည်မူလည်း။ ဟရန္တိ၊ ဆောင်ကုန်၏။ စောရာ ဝါ၊ ခိုးသူ ဒမြတို့သည် မူလည်း။ ဟရန္တိ၊ ကုန်၏။ အဂ္ဂိ ဝါ၊ မီးသည်မူလည်း။ ဒဟတိ၊ လောင်၏။ ဥဒကံ ဝါ၊ ရေသည်မူလည်း။ ဝဟတိ၊ ဆောင်၏။ အပိ္ပယာ၊ မချစ် မနှစ်သက်အပ် ကုန်သော။ ဒါယာဒါ ဝါ၊ အမွေခံတို့သည်မူလည်း။ ဟရန္တိ၊ ကုန်၏။ ပုညံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ။ ပေ ။

ပရိဘောဂမယပုညကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-သတ္တမဝဂ်

(၆ဂ) ၆—ဣတောဒိန္နကထာ

၄၈၈။ ဣတော၊ ဤ လူဘဝမှ။ ဒိန္နေန၊ ပေးလှူအပ်သော ပစ္စည်းဖြင့်။ တတ္ထ၊ ထို ပြိတ္တာဘဝ၌။ ယာပေန္တိ၊ မျှတကြကုန်သလော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ ဣတော၊ ဤ လူဘဝမှ။ စီဝရံ၊ ကို။ ဒေန္တိ၊ ပေးလှူကုန်၏။ တံ စီဝရံ၊ ကို။ တတ္ထ၊ ထို ပြိတ္တာဘဝ၌။ ပရိဘုဥ္ဇန္တိ၊ သုံးစွဲကုန်သလော။ ဣတိ၊ နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ ပေ ။

ဣတော။ ပေ ။ အာမန္တာ၊ အညော၊ အခြားသူသည်။ အညဿ၊ အခြားသူသို့။ (ကမ္မာနံ၊ ကံတို့ကို။) ကာရကော၊ ပြုနိုင်သလော။ သုခ ဒုက္ခံ၊ ကို။ ပရံကတံ၊ သူတပါးတို့သည် ပြုအပ်သလော။ အညော၊ ခံစားသူမှ တပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကရောတိ၊ လော။ အညော၊ ပြုသူမှ တပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပဋိသံဝေဒေတိ၊ ခံစားသလော။ ဣတိ။ နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ပေ။

၄၈၉။ နဝတ္တဗ္ဗံ။ ပေ ။ အာမန္တာ၊ ပေတာ၊ ပြိတ္တာတို့သည်။ [ဤ ပုဒ်၏ အဖွင့်ကို စတုတ္ထပါရာဇိက ဘာသာဋီကာ, ပေတလောကော ပုဒ်အဖွင့်၌ ပြခဲ့ပြီ။] အတ္တနော၊ ၏။ အတ္ထာယ၊ ၎ါ။ ဒါနံ၊ အလှူကို။ ဒေန္တံ၊ ပေးလှူသည်ကို။ (ဒိသွာ၊ ၍။) အနုမောဒန္တိ၊ ဝမ်းမြောက်နိုင်ကုန်သလော။ စိတ္တံ၊ ကို။ ပသာဒေန္တိ၊ ကြည်လင်စေနိုင်ကုန်သလော။ ပီတိံ၊ ပီတိကို။ ဥပ္ပါဒေန္တိ၊ ဖြစ်စေနိုင်ကုန်သလော။ သောမနဿံ၊ သောမနဿကို။ ပဋိလဘန္တိ၊ ရနိုင်ကုန်သလော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ။ ပေ ။

နံ ဝတ္တာဗ္ဗံ။ ပေ ။ အာမန္တာ၊ ဘဂဝတာ, ဥန္ဒမေ၊ မြင့်မောက်သော ကုန်းမြေအဖို၌။ ဝုဋ္ဌံ၊ မိုးတိမ်တို့သည် ရွာချအပ်သော။ [မေဃေဟိ အဘိဝုဋ္ဌံ၊ခုဒ္ဒက-ပါဌဋ္ဌကထာ, တိရောကုဋ္ဋသုတ်။] ဥဒကံ၊ မိုးရေသည်။ နိန္နံ၊ နိမ့်သော မြေအဖို့သို့။ ပဝတ္တတိ ယထာ၊ ရောက်သကဲ့သို့။ [ပဝတ္တတိ ဂစ္ဆတိ ပါပုဏာ-တိ။–ခုဒ္ဒကပါဌဋ္ဌကထာ, တိရောကုဋ္ဋသုတ်အဖွင့်။] ဧဝ မေဝ၊ သာလျှင်။ ဣတော၊ ဤ ဘဝ၌။ ဒိန္နံ၊ ပေးလှူအပ်သော ပစ္စည်းသည်။ ပေတာနံ၊ ပြိတ္တာတို့၏ (သန္တာန်၌)။ ဥပကပ္ပတိ၊ ဖြစ်၏။ [ပေတာနံ ဥပကပ္ပတိ နိဗ္ဗတ္တတိ၊ ပါတု ဘဝတိတိ အတ္ထော။–ထို အဋ္ဌကထာ။]

ဝါရိဝဟာ၊ ခေါက်ငယ် ချောက်ကြီး စသည်တို့မှ ရေကို ဆောင်တတ်သော မြစ်ကြီးတို့သည်။ ပူရာ၊ ပြည့်ကုန်သည်။ (ဟုတ္ထာ၊ ၍။ ဝါ၊ သော်။) သာဂရံ၊ သမုဒ္ဒရာကို။ ပရိပူရေန္တိ ယထာ၊ ပြည့်စေကုန် သကဲ့သို့။ ဧဝမေဝ။ ပေ ။ ဥပကပ္ပတိ။ [ယထာ စ ကန္ဒရပဒရသာခါပသာခကုသောဗ္ဘ-မဟာကုသောဗ္ဘသန္ဒိပါတေဟိ (ချောက်ငယ် ချောက်ကြီး ရေလက်ငယ် ရေလက်ကြီး ထုံးအိုင်ငယ် ထုံးအိုင်ကြီးတို့၏ အစုအဝေးတို့မှ) ဝါရိဝဟာ-မဟာနဒ္ဓော ပူရာ ဟုတ္ထာ သာဂရံ ပရိပူရေန္တိ။–ထို အဋ္ဌကထာ။]

(မဟာရာဇ၊ ဇာ။) [ဗိမ္ဗိသာရမင်းကို မြတ်စွာဘုရားက ခေါ်တော်မူသည်။] တတ္ထ၊ ထို ပြိတ္တာတို့၏ နေရာ၌။ ကသိ၊ လယ်ထွန်ခြင်းသည်။ နာ အတ္ထိ၊ မရှိ။ ဇတ္ထ၊ ဤ ပြိတ္တာတို့၏ နေရာ၌။ ဂေါရက္ခာ၊ နွားကျောင်းခြင်းသည်။ ဝါ၊ နွားမွေးခြင်းသည်။ နာ ဝိဇ္ဇတိ၊ မရှိ။ တာဒိသိ၊ ထိုကဲ့သို့ ရှုအပ်သော (သမ္ပတ္တိကို ရကြောင်း ဖြစ်သော)။ ဝဏိဇ္ဇာ၊ ကုန်သွယ် ခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ ဟိရညေန၊ ရွှေငွေဖြင့်။ ကယာကယံ၊ ဝယ်ခြင်း ရောင်းခြင်းသည်။ (နတ္ထိ၊) ဣတော၊ ဤ လူ့ဘဝ၌။ ဒိန္နေန၊ ပေးလှူအပ်သော ပစ္စည်းဖြင့်။ ကာလင်္-တာ၊ ပြုအပ်ပြီးသော သေခြင်းရှိကုန်သော။ [ကတကာလာ။ ကတ-မရဏာတိ အတ္ထော။–ထို အဋ္ဌကထာ။ “ကာလဂတာ”ဟူသော ပါဌ်ကိုလည်း ဖွင့်သေး၏။ တတိယပါရာဇိက ဘာသာဋီကာ၌ ဤ နည်းနှင့်တကွ အခြားတနည်းကိုပါ ပြခဲ့ပြီ။ သုတ်မဟာဝဂ္ဂဋ္ဌကထာ, မဟာပဒါနသုတ်, ကာလ-ကတ ပုရိသဝဏ္ဏနာ၌ “ကာလ”ကို “အသက်ရှင်ထိုက်ရာ ကာလ”ဟု ဖွင့်သေး၏။] ဣတိ ဝုတ္တံ နနု။ ပေ ။

၄၉၁။ နံ ဝတ္တာဗ္ဗံ။ ပေ ။ အာမန္တာ၊ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဘိက္ခဝေ, ပဠု၊ ကုန်သော။ ဣမာနိ ဌာနာနိ၊ ဤ အရာတို့ကို။ သမ္ပဿန္တာ၊ ကောင်းစွာ မြော်မြင်ကုန်သော။ မာတာပိတရော၊ မိဘတို့သည်။ ကုလေ၊ အမျိုး၌။ ဇာယမာနံ၊ မွေးဖွားသော။ ပုတ္တံ၊ သားကို။ ဣစ္ဆန္တိ၊ အလိုရှိကုန်၏။

ကတမာနိ ပဉ္စ၊ တို့ကိုနည်း။ ဘဒ္ဓေါ၊ ငါတို့က မေ့မြုအပ်သည်။(ဟုတ္တာ) ဝါ၊ ၍လည်း။ နော၊ ငါတို့ကို။ ဘရိဿတိ၊ (ကြီးသောအခါ) ပြန်၍ မေ့မြုလတ္တံ့။ နော၊ ငါတို့၏။ ကိစ္စံ ဝါ၊ ကိစ္စကို မူလည်း။ ကရိဿတိ၊ (သူတို့ကိစ္စကို ထားခဲ့၍) ပြုလတ္တံ့။ ကုလဝံသော၊ အမျိုးအနွယ်သည်။ စိရံ၊ ကြာမြင့်စွာ။ ဌဿတိ၊ တည်ရစ်လတ္တံ့။ ဒါယဇ္ဇံ၊ အမွေကို။ ပဋိပဇ္ဇိဿတိ၊ ပြုကျင့်လတ္တံ့။(ဆက်ခံရစ်လတ္တံ့)။ အထ ဝါ ပန၊ သည်သာ မကသေး။ ကာလင်္ကတာနံ၊ ပြုအပ်ပြီးသော သေခြင်း ရှိကုန်သော။ ပေတာနံ၊ ဤ ဘဝမှ ကင်းကွာပြီးသော ငါတို့ဖို့။ (တမလွန်ဘဝ၌ ပြိတ္တာဖြစ်နေရသော ငါတို့ဖို့)။ ဒက္ခိဏံ၊ အလှူကို။ အနုပ္ပဒဿတိ၊ အမျှဝေကာ တဆင့် ပေးလှူ ရစ်လတ္တံ့။ [ဒက္ခိဏံ အနုပ္ပဒဿတိတိ ပတ္တိဒါနံ ကတ္တာ တတိယဒိဝသတော ပဋ္ဌာယ ဒါနံ အနုပ္ပဒဿတိ။—ပဉ္စဂ်ုတ္တရဋ္ဌကထာ, ၁- ပံ,၄-ဝဂ်, ၉- သုတ်။]

ဂါထာနက်။ ။ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ ဌာနာနိ၊ တို့ကို။ သမ္မဿံ(သမ္မဿန္တာ)၊ ကုန်သော။ ပဏ္ဍိတာ၊ ပညာရှိ မိဘတို့သည်။ ပုတ္တံ'ဏ္ဍစ္ဆန္တိ။ ပေ ။ စိရံ၊ စွာ။ တိဋ္ဌေ၊ တည်ရစ်လတ္တံ့။ ဒါယဇ္ဇံ၊ ကို။ ပဋိပဇ္ဇတိ၊ ပြုကျင့်ရစ်လတ္တံ့။ [တိဋ္ဌေ,ပဋိပဇ္ဇတိတို့ဝယ် အနာဂတ် အနက်၌ ဝတ္တမာန် ဝိဘတ် သက်ထားသည်။] ပေ။ ဇတောနိ ဌာနာနိ၊ တို့ကို။ သမ္မဿံ(သမ္မဿန္တာ) ပဏ္ဍိတာ ပုတ္တံ ဏ္ဍစ္ဆန္တိ။ သန္တော၊ ချီးမွမ်းအပ်ကုန်သော။ ကတညူ၊ ပြုအပ်ဘူးသော မိဘကျေးဇူးကို သိကုန်သော။ ကတဝေဒိနော၊ ပြုအပ်ဘူးသော မိဘကျေးဇူးကို ထင်ရှားစေတတ်ကုန်သော။ သပ္ပုရိသာ၊ သူတော်ကောင်းတို့သည်။ မာတာပိတရော၊ တို့ကို။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ ကတံ၊ ပြုအပ်ဘူးသော ကျေးဇူးကို။ အနုဿရံ (အနုဿရန္တာ)၊ အဖန်ဖန် အမှတ်ရကုန်လျက်။ ဘရန္တိ၊ ပြန်၍ မေ့မြုကြကုန်၏။ ပုဗ္ဗကာရိနံ၊ရှေး၌ ကျေးဇူးပြုကြကုန်သော။ တေသံ၊ ထို မိဘတို့၏။ ကိစ္စာနိ၊ ကိစ္စတို့ကို။ ကရောန္တိ၊ (ကိုယ့် ကိစ္စကို ထားခဲ့၍) ပြုကြကုန်၏။ ["ယထာ တံ" အနက်မရှိ။] သြဝါဒကာရီ၊ မိဘတို့၏ သြဝါဒကို ပြုသော။ ဝါ၊ မိဘတို့၏ သြဝါဒကို လိုက်နာသော။ ဘဒ္ဒပေါသီ၊ မိမိကို မွေးမြုခဲ့သော မိဘတို့ကို ပြန်၍ မွေးမြုသော။ [သြဝါဒကာရီတိ မာတာပိတူဟိ ဒိန္နဿ သြဝါဒဿ ကတ္တာ။ ဘဒ္ဒပေါသီတိ ယေဟိ ဘဒ္ဒော၊ တေသံ ပေါသကော။ ထို အဋ္ဌကထာ။] ကုလဝံသံ၊ အမျိုးအနွယ်ကို။ အဟာပယံ (အဟာပယန္တော)၊ မဆုတ်ယုတ် စေတတ်သော။ သဒ္ဓေါ၊ သဒ္ဓါရှိသော။ သီလေန၊ သီလနှင့်။

သမ္ပန္နော၊ ပြည့်စုံသော။ ပုတ္တော၊ သည်။ ဝါ၊ ကို။ ပသံ-သိယော၊ မျက်မှောက်ဘဝ၌ပင် လူအပေါင်းက ချီးမွမ်းအပ်သည်။ ဟောတိ။ [ပသံသိယောတိ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ မဟာဇနေန ပသံသိတဗ္ဗော ဟောတိ။ ထိုအဋ္ဌကထာ။] ဣတိ ဝုတ္တံ နနု ။ပေ။

ဣတော ဒိန္နကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-သတ္တမဝဂ်

(၆၉)၇-ပထဝီ ကမ္မဝိပါကောတိကထာ

၄၉၂။ ပထဝီ၊ မြေကြီးသည်။ ကမ္မဝိပါကော၊ ကံ၏ အကျိုးလော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ (ပထဝီ၊ သည်။) သုခဝေဒနိယာ၊ သုခဝေဒနာ၏ စီးပွါးလော။ ဒုက္ခဝေဒနိယာ၊ လော။ အဒုက္ခမသုခဝေဒနိယာ၊ လော။ သုခါယ၊ သုခဖြစ်သော။ ဝေဒနာယ၊ ဝေဒနာနှင့်။ သမ္ပယုတ္တာ၊ သမ္ပယုတ်လော။ပေ။ သာရမ္မဏာ၊ အာရုံနှင့်တကွဖြစ်သလော။ တာယ၊ ထို ပထဝီကို။ အာဝဋ္ဌနာ၊ လည်စေနိုင်သော အာဝဇ္ဇန်းသည်။ အတ္ထိ၊ လော။ အာဘောဂေါ၊ နှလုံးသွင်းခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ လော။) သမန္နာဟာရော၊ ဇောစေတနာကို ကောင်းစွာ ဆောင်ခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ လော။) မနသိကာရော၊ မိမိအခြားမဲ့၌ ဖြစ်သော ဝီထိစိတ်ကို ပြုခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ လော။) စေတနာ၊ စေ့ဆော်ခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ လော။) ပတ္ထနာ၊ တောင့်တခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ လော။) ပဏိဓိ၊ ရှေးရှုထားခြင်းသည်။ (အတ္ထိ၊ လော။) ဣတိ၊ နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။ (ပထဝီ၊ သည်။) နသုခဝေဒနိယာ၊ သုခဝေဒနာ၏ စီးပွါးမဟုတ်သည် ။ပေ။ စိတ္တေန၊ နှင့်။ နသမ္ပယုတ္တာ၊ သမ္ပယုတ် မဟုတ်သည်။ အနာရမ္မဏာ၊ အာရုံ မရှိသည်။ (ဟောတိ) နနု၊ လော။ တာယ၊ ကို။ အာဝဋ္ဌနာ၊ သည်။ နတ္ထိ နနု၊ လော ။ပေ။ ပဏိဓိ၊ သည်။ (နတ္ထိ နနု၊ လော။) ဣတိ၊ အာမန္တာ ။ပေ။

ပထဝီ ကမ္မဝိပါကောတိ၊ အာမန္တာ၊ ပထဝီ၊ သည်။ ပဂ္ဂဟနိဂ္ဂဟုပဂါ၊ ချီးမြှောက်အပ်သည်၏အဖြစ် နှိမ့်ချအပ်သည်၏ အဖြစ်သို့ ကပ်ရောက်သလော။ (မြှောက်လို့ ချလို့ ရသလား-ဟူလို။) ဆေဒနဘေဒနုပဂါ၊ ဖြတ်အပ်သည်၏ အဖြစ် ခွဲအပ်သည်၏အဖြစ်သို့ ကပ်ရောက်သလော။ (ဖြတ်လို့ ခွဲလို့ ရသလား-ဟူလို။) ဣတိ၊ အာမန္တာ ။ပေ။

ပထဝီ၊ ကို။ ကေတုံ၊ ဝယ်ခြင်းငှါ။ ဝိက္ကေတုံ၊ ရောင်ခြင်းငှါ။ အာဌပေတုံ၊ အပ်နှံထားခြင်းငှါ။ ဩစိနိတုံ၊ တရားဆုံးဖြတ်ခြင်းငှါ။ ဝိစိနိတုံ၊ စိစစ်ရွေးချယ်ခြင်းငှါ။ လဗ္ဘာ၊ ရအပ်သလော။ ဣတိ၊ အာမန္ထာ ။ပေ။

၄၉၃။ ပထဝီ၊ သည်၊ ပရေသံ၊ သူတပါးတို့နှင့်။ သာဓာရဏာ၊ ဆက်ဆံသလော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ ။ပေ။

ဘဂဝတာ, (ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပုဉ္ဇာနိ နာမ၊ ကောင်းမှုတို့မည်သည်။) အညေသံ၊ သူတပါးတို့နှင့်။ အသာဓာရဏော၊ မဆက်ဆံသော။ [အသာဓာရဏမညေသန္တိ အသာဓာရဏော+ အညေသံ၊ မကာရော ပဒသန္ဓိကရော "အဒုက္ခမသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တာ"တိ အာဒီသု ဝိယ။ ခုဒ္ဒကပါဋ္ဌ-ဋ္ဌကထာ,နိဓိကဏ္ဍ, ၉-ဂါထာအဖွင့်။] အစောရဟရဏော၊ ခိုးသူဒမြတို့သည် မဆောင်ယူအပ် မဆောင်ယူနိုင်သော။ [န+ စောရေဟိ+အာဟရဏော အစောရာဟရဏော၊ ထို အဋ္ဌကထာ။] နိဓိ၊ ရွှေအိုးတည်း။ (တသ္မာ၊ ကြောင့်။)မစ္စော၊ သတ္တဝါသည်။ သုစရိတံ၊ သုစရိတ်တရား မြတ်ဆယ်ပါးကို။ သစေ စရေ၊ အကယ်၍ ပြုကျင့်အံ့။ (ဧဝံ သတိ၊ သော်။) ပုညာနိ၊ အခြားဒါန စသော ကောင်းမှုတို့ကို။ ကယိရာထ၊ ပြုကျင့်ရာ၏။ ("သုစရိတ်ဆယ်ပါးကို အခြေခံ၍ ကောင်းမှုအားလုံးကို ပြုပါ—ဟူလို။) ဣတိ ဝုတ္တံ နနု ။ပေ။

ပထဝီ ။ပေ။ အာမန္တာ။ ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာ။ ပထဝီ၊ သည်။ သဏ္ဌာတိ၊ တည်သလော။ ပစ္ဆာ၊ နောက်မှ။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ဥပဒ္ဓန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်သလော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ ပဌမံ၊ စွာ။ ဝိပါကော၊ ကံ၏ အကျိုးသည်။ ဥပဒ္ဓတိ၊ လော။ ပစ္ဆာ၊ မှ။ ဝိပါကပဋိလာဘာယ၊ အကျိုးကို ရခြင်းငှါ။ ကမ္မံ၊ ကို။ ကရောန္တိ၊ လော။ ဣတိ၊ နု ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။

ပထဝီ ။ပေ။ အာမန္တာ၊ သဗ္ဗေ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ပထဝိ ံ၊ ကို။ ပရိ-ဘုဉ္ဇန္တိ၊ သုံးစွဲကုန်သလော။ ဣတိ၊ နု ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။ (ယေ၊ တို့သည်။) ပထဝိ ံ၊ ကို။ အပရိဘုဉ္ဇိတ္ဝာ၊ မသုံးစွဲမူ၍။ ပရိနိဗ္ဗာယန္တိ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်စံကုန်၏။ ကေစိ၊ ကုန်သော။ (တေ၊ တို့သည်။) အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ (ယေ၊ တို့သည်။) ကမ္မဝိပါကံ၊ ကို။ အခေပေတ္ဝာ၊ မကုန်စေမူ၍။ ပရိနိဗ္ဗာ-ယန္တိ၊ ကုန်၏။ ကေစိ(တေ) အတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ၊ နု ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။

ပထဝီ၊ သည်။ စက္ကဝတ္တိသတ္တာဿ၊ စကြာမင်းသတ္တဝါ၏။ ကမ္မဝိပါကော၊ ကံ၏ အကျိုးလော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ အညေ၊ စကြာမင်းသတ္တဝါမှ တပါး ကုန်သော။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ပထဝိ ံ၊ ကို။ ပရိဘုဉ္ဇန္တိ၊ လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ ။ပေ။ စက္ကဝတ္တိသတ္တာဿ၊ ၏။ ဖဿံ၊ ဖဿကိုဌင်း ။ ပေ ။ ပညံ၊ ပညာကိုဌင်း။ အညေ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ပရိဘုဉ္ဇန္တိ၊ လော။ ဣတိ၊ နု ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။

၄၉၄။ နု ဝတ္တဗ္ဗံ ။ပေ။ အာမန္တာ၊ ဣဿရိယသံဝတ္တနိယံ၊ အစိုးရသူ၏ ဖြစ်ကြောင်း ဖြစ်ရာ များသော ဥစ္စာကို ဖြစ်စေနိုင်သော။ ကမ္မံ၊ သည်။ အတ္ထိ နနု၊ လော။ အာဓိပစ္စသံဝတ္တနိယံ၊ အကြီးအကဲ၏ ဖြစ်ကြောင်း ဖြစ်ရာ ရာထူး ဌာနန္တရကို ဖြစ်စေနိုင်သော။ ကမ္မံ၊ သည်။ အတ္ထိ နနု၊ လော။ ဣတိ။ အာမန္တာ ။ပေ။

ပထဝီ ကမ္မဝိပါကောတိကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၇ဩသတ္တမဝဂ်

(၇၀) ဂ-ဇရာမရဏံ ဝိပါကော်တိကထာ

၄၉၅။ ဇရာမရဏံ၊ ဇရာမရဏသည်။ ဝိပါကော၊ ကံ၏အကျိုးလော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ (ဇရာမရဏံ၊ သည်။) သုခဝေဒနိယံ၊ သုခဝေဒနာ၏ စီးပွါးလော ။ပေ။ နု ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။

၄၉၆။ အကုသလာနံ၊ အကုသိုလ်ဖြစ်ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ ဇရာ-မရဏံ၊ သည်။ အကုသလာနံ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ ဝိပါကော၊ အကျိုးလော။ ဣတိ။ အာမန္တာ ။ပေ။

ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ ဇရာမရဏံ၊ သည်။ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ၊ တို့၏။ ဝိပါကော၊ အကျိုးတည်း။ ဣတိ နု ဝတ္တဗ္ဗံ၊ လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ ။ပေ။

ကုသလာနံ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာနဉ္စ၊ တို့၏ငင်း။ အကုသလာနံ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာနဉ္စ၊ တို့၏ငင်း။ ဇရာမရဏံ၊ သည်။ အကုသလာနံ ဓမ္မာနံ ဝိပါကော၊ လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ ။ပေ။

၄၉၇။ နု ဝတ္တဗ္ဗံ ။ပေ ။ အာမန္တာ၊ ဒုဗ္ဗဏ္ဏသံဝတ္တနိယံ၊ မကောင်း အဆင်းရှိသူ၏ ဖြစ်ကြောင်း ဖြစ်ရာ မစင်ကြယ်သော အဆင်းကို ဖြစ်စေနိုင်သော။ ကမ္မံ၊ သည်။ အတ္ထိ နနု၊ ရှိသည် မဟုတ်လော။ [ဇရာကို မေးလိုရင်း ဖြစ်သည်။] အပ္ပါယုကသံဝတ္တနိယံ၊ တိုသော အသက်ရှိသူ၏ ဖြစ်ကြောင်း ဖြစ်ရာ ကြာမြင့်စွာ အသက်မရှင်နိုင်ခြင်းကို ဖြစ်စေနိုင်သော။ ကမ္မံ၊ သည်။ အတ္ထိ နနု၊ လော။ [မရဏကို မေးလိုရင်း ဖြစ်သည်။] ဣတိ၊ အာမန္တာ။ပေ။ တေန ဝတ ရေ ဝတ္တဗ္ဗေ "ဇရာမရဏံ ဝိပါကော" တိ။

ဇရာမရဏံ ဝိပါကောတိကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၇–သတ္တမဝဂ်

(၇၁) ၉-အရိယဓမ္မဝိပါကကထာ

၄၉၈။ အရိယဓမ္မဝိပါကော၊ အရိယမဂ်တရား၏ အကျိုးဝိပါက်သည်။ နတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ သာမည်၊ သမဏ၏ ဖြစ်ကြောင်း ဖြစ်ရာ အရိယာမဂ်သည်။ မဟပ္ဖလံ၊ များသော အကျိုးရှိသည်။ (ဟောတိ) နနု၊ လော။ ဗြာဟ္မဉ်၊ ဗြာဟ္မဏ၏ ဖြစ်ကြောင်း ဖြစ်ရာ အရိယမဂ်သည်။ မဟပ္ဖလံ၊ သည်။ (ဟောတိ) နနု၊ လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ ။ပေ ။

နတ္ထိ ။ပေ။ အာမန္တာ၊ သောတာပတ္တိဖလံ၊ သောတာပတ္တိမဂ်၏ အကျိုး ဖြစ်သော ဖိုလ်သည်။ အတ္ထိ နနု၊ လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ ။ပေ။

သောတာပတ္တိဖလံ၊ သည်။ နော ဝိပါကော၊ အကျိုးဝိပါက်မဟုတ်သလော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ ဒါနဖလံ၊ ဒါန၏ အကျိုးသည်။ နော ဝိပါကော၊ အကျိုး ဝိပါက် မဟုတ်သလော။ ဣတိ၊ နော ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။

၄၉၉။ ကာမာဝစရံ၊ ကာမာဝစရဖြစ်သော။ ကုသလံ၊ ကုသိုလ်သည်။ သဝိပါကံ၊ အကျိုးဝိပါက်နှင့်တကွဖြစ်သလော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ လော-ကုတ္တရံ၊ လောကုတ္တရာဖြစ်သော။ ကုသလံ၊ သည်။ သဝိပါကံ၊ လော။ ဣတိ။ နော ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။

လောကုတ္တရံ ကုသလံ အဝိပါကံ၊ အကျိုးဝိပါက် မရှိသလော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ ။ပေ။

၅၀၀။ ကာမာဝစရံ၊ သော။ ကုသလံ၊ သည်။ သဝိပါကံ၊ သည်။ (ဟုတ္ဝာ)။ အာစယဂါမိ၊ စုတိ ပဋိသန္ဓေ၊ ကမ္မဝဋ်နှစ်သည်ကို စီလျက် သွားသလော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ လောကုတ္တရံ ။ပေ။ နော ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။

လောကုတ္တရံ ကုသလံ သဝိပါကံ (ဟုတ္ဝာ) အပစယဂါမိ၊ စုတိ ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဝဋ်နှစ်သည်ကို ဖျက်ဆီးလျက် သွားသလော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ ။ပေ။

အရိယဓမ္မဝိပါကကထာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-သတ္တမဝဂ်

(၇၂) ၁၀-ဝိပါကော ဝိပါကဓမ္မဓမ္မောတိကထာ

၅၀၁။ ဝိပါကော၊ ဝိပါက်သည်။ ဝိပါကဓမ္မဓမ္မော၊ အကျိုးကို ဖြစ်စေ ခြင်း သဘောရှိသော တရားလော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ၊ တဿ၊ ထို၀ိပါက်၏ ဝိပါကော၊ အကျိုးသည်။ ဝိပါကဓမ္မဓမ္မော၊ လော။ ဣတိ၊ နော ဟေဝံ

ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။ တဿ တဿ၊ ထိုထိုဝိပါက်၏။ (ဝိပါကဓမ္မဓမ္မော၊ အကျိုးကို ဖြစ်စေခြင်း သဘောရှိသော တရားသည်။ အတ္ထိ) ဧဝ၊ ရှိမြဲ ရှိနေအံ့။ (ဧဝံ သတိ၊) ဒုက္ခဿ၊ ကမ္မဝဋ္ဌ ဟူသော ဒုက္ခ၏။ အန္တကိရိယာ၊ အဆုံးကို ပြုခြင်း သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိတော့သည် မဟုတ်လော။ ဝဋ္ဌုပစ္ဆေဒေါ၊ တေဘူမက ဝဋ္ဌ ဒုက္ခ၏ ပြတ်စဲခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ လော။ အနုပါဒါပရိနိဗ္ဗာနံ၊ တစုံတခုအာရုံကို မယူမူ၍ ပရိနိဗ္ဗာန်စံခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ လော။ ဣတိ၊ နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။

ဝိပါကော ။ ပေ ။ အာမန္တာ၊ (အယံ၊ ဤသည်ကား။) ဝိပါကော၊ ဝိပါကတည်း။ ဣတိ ဝါ၊ ဤသို့သော်ငုင်း။ (အယံ၊ ကား။) ဝိပါကဓမ္မ-ဓမ္မော၊ ဝိပါကဓမ္မဓမ္မတည်း။ ဣတိ ဝါ၊ သော်ငုင်း။ (အယံ၊ ကား။) ဝိပါကဓမ္မဓမ္မော၊ တည်း။ ဣတိ ဝါ၊ ငုင်း။ (အယံ၊ ကား။) ဝိပါကော၊ တည်း။ ဣတိ ဝါ၊ ငုင်း။ ဧသေ(ဧသော)၊ ဤဝိပါကသည်။ သေ(သော)၊ ထိုဝိပါကဓမ္မဓမ္မလော။ (တနည်း) ဧသေ(ဧသော)၊ ဤဝိပါကဓမ္မဓမ္မသည်။ သေ (သော)၊ ထိုဝိပါကလော။ ဧကဋ္ဌေ (ဧကဋ္ဌော)၊ တူသော အနက် ရှိသလော။ သမေ(သမော)၊ တူသလော။ သမဘာဂေ(သမဘာဂေါ)၊ တူသော အဖို့ရှိသလော။ တဇ္ဇာတေ(တဇ္ဇာတော)၊ ထိုဝိပါကသည် ဝိပါက ဓမ္မဓမ္မသဘောရှိသလော။ ဝါ၊ ထိုဝိပါကဓမ္မဓမ္မသည် ဝိပါကသဘော ရှိသလော။ ဣတိ၊ နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။

ဝိပါကော ။ ပေ ။ အာမန္တာ၊ ဝိပါကော စ၊ အကျိုးဝိပါက်သည်ငုင်း။ ဝိပါကဓမ္မဓမ္မော စ၊ အကျိုးကို ဖြစ်စေတတ်သော သဘောရှိသော တရား သည်ငုင်း။ ဝိပါကဓမ္မဓမ္မော စ၊ သည်ငုင်း။ ဝိပါကော စ၊ သည်ငုင်း။ သဟဂတာ၊ တကွဖြစ်ကုန်သလော။ သဟဇာတာ၊ တကွဖြစ်ကုန်သလော။ သံသဋ္ဌာ၊ ရောနှောကုန်သလော။ သမ္ပယုတ္တာ၊ သမ္ပယုတ်တို့လော။ ဧကုပ္ပါဒါ၊ တူသော ဖြစ်ခြင်းရှိကုန်သလော ။ပေ။ ဧကာရမ္မဏာ၊ တူသော အာရုံရှိကုန် သလော။ ဣတိ၊ နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။

ဝိပါကော ။ပေ။ အာမန္တာ၊ တညေဝ၊ ထိုအကုသိုလ်၏ အကျိုးဝိပါက် သည်ပင်။ အကုသလံ၊ အကုသိုလ်လော။ သော(ဧဝ)၊ ထိုအကုသိုလ်သည်ပင်။ အကုသလဿ၊ ၏။ ဝိပါကော၊ လော။ တညေဝ၊ ထိုကုသိုလ်၏ အကျိုး ဝိပါက်သည်ပင်။ ကုသလံ၊ ကုသိုလ်လော။ သော(ဧဝ)၊ ထိုအကုသိုလ် သည်ပင်။ ကုသလဿ၊ ၏။ ဝိပါကော၊ လော။ ဣတိ၊ နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။

ဝိပါကော ။ပေ။ အာမန္တာ၊ ယေနေဝ စိတ္တေန၊ အကြင် စိတ်ဖြင့်ပင်။ ပါဏံ၊ သတ္တဝါကို။ ဟနတိ၊ သတ်၏။ တေနေဝ စိတ္တေန၊ ထိုသတ်ကြောင်း

စိတ်ဖြင့်ပင်။ နိရယေ၊ ငရဲ၌။ ပစ္စတိ၊ ကျက်ရသလော။ ယေနေဝ စိတ္တေန ဒါနံ ဒေတိ။ တေနေဝ စိတ္တေန၊ ထို ပေးလှူကြောင်း စိတ်ဖြင့်ပင်။ သဂ္ဂေ၊ နတ်ပြည်၌။ မောဒတိ၊ ဝမ်းမြောက်ရသလော။ ဣတိ၊ နှ ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ။ပေ။ ၅၀၂။ နှ ဝတ္တဗ္ဗံ ။ပေ။ အာမန္တာ၊ ဝိပါကာ၊ ဝိပါက်ဖြစ်ကုန်သော။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ အရှုပိနော၊ နာမ်ဖြစ်ကုန်သော။ ခန္ဓာ၊ တို့သည်။ အညမညပစ္စယာ၊ အညမညပစ္စည်းတို့သည်။ (ဟောန္တိ)နှုန့်၊ လော။ ဣတိ၊ အာမန္တာ ။ပေ။ တေန ဝတ ရေ ဝတ္တဗ္ဗေ၊ "ဝိပါကော ဝိပါကဓမ္မဓမ္မော" တိ။

ဝိပါကော ဝိပါကဓမ္မဓမ္မောတိကထာ နိဋ္ဌိတာ။

သတ္တမော ဝဂ္ဂေါသည်။ (နိဋ္ဌိတော၊)ပြီ။

(ဣဒံ၊ ကား။) တဿ၊ ထိုသတ္တမဝဂ်၏။ ဥဒ္ဒါနံ၊ တည်း။

သင်္ဂဟော၊ သင်္ဂဟိတကထာဝဏ်း။ သမ္မယုတ္တော၊ သမ္မယုတ္တကထာဝဏ်း။ စေတသိကော ဓမ္မော၊ (စေတသိကော ဓမ္မော)ဟူသော စကားရှိသော စေတသိကကထာဝဏ်း။ စေတသိကံ ဒါနံ၊ စေတသိက်ဖြစ်သော ဒါနကို ပရဝါဒီဆိုရာ ဒါနကထာဝဏ်း။ ပရိဘောဂမယံ ပုညံ ဝဲ့တိ၊ (ပရိဘောဂမယံ ပုညံ ဝဲ့တိ)ဟူသော ပြဿနာရှိသော ပရိဘောမယပုညကထာဝဏ်း။ ဣတော ဒိန္နေန တတ္ထ ယာပေန္တိ၊ (ဣတော ဒိန္နေန တတ္ထ ယာပေန္တိ)ဟူသော ပြဿနာရှိသော ဣတောဒိန္နကထာဝဏ်း။ပထဝီကမ္မဝိပါကော၊ ပထဝီ ကမ္မဝိပါကောတိ ကထာဝဏ်း။ ဇရာမရဏံဝိပါကော၊ ဇရာမရဏံဝိပါကောတိ ကထာဝဏ်း။ နတ္ထိအရိယဓမ္မဝိပါကော၊ (နတ္ထိအရိယဓမ္မဝိပါကော) ဟူသော၊ ပြဿနာရှိသော အရိယဓမ္မဝိပါကကထာဝဏ်း။ ဝိပါကော ဝိပါကဓမ္မဓမ္မော၊ (ဝိပါကော ဝိပါကဓမ္မဓမ္မော)ဟူသော ပြဿနာရှိသော ဝိပါကော ဝိပါက-ဓမ္မဓမ္မောတိကထာဝဏ်းတည်း။ ဣတိ၊ ဥဒ္ဒါန်းအပြီးတည်း။

မဟာဂန္ဓာရုဆရာတော်

အရှင်ဇနကာဘိဝံသ

၏

ကထာဝတ္ထုပါဠိတော်မြန်မာပြန်

(၁-ပဋ္ဌာနကထာ)

ကထာဝတ္ထု ပါဠိတော် မြန်မာပြန်

သိနှင့်ဖွယ်မျှား

ကထာဝတ္ထု။ ။သကဝါဒီ- ပရဝါဒီ ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အပြန်အလှန် အချေအတင် ပြောဆိုအပ်သော စကားကို "ကထာ" ဟု ခေါ်၏။ ဤပါဠိတော်၌ ပုဂ္ဂလကထာ (ပုဂ္ဂိုလ်နှင့် စပ်သော ကထာ)မှ စ၍ ကထာပေါင်းများစွာ ပါရှိ၏။ ထို့ကြောင့် ဤပါဠိတော်သည် အစိတ်စိတ် ကထာတို့၏ တည်ရာ အပေါင်း ဖြစ်သောကြောင့် "ကထာဝတ္ထု" အမည် ရသည်။ [ကထာနှံ- အစိတ်ဖြစ်သော ကထာတို့၏+ဝတ္ထု-တည်ရာ။]

သကဝါဒီ ပရဝါဒီ။ ။သက - မိမိဥစ္စာ ဖြစ်သော + ဝါဒ - မှန်သော အယူ၊ ထို့ အယူရှိသူကို "သကဝါဒီ" ဟု ခေါ်၏။ ပရ-မိမိအယူ၏ ဆန့်ကျင်ဖက် ဖြစ်သော+ဝါဒ-အယူ၊ ထို့ အယူ ရှိသူကို "ပရဝါဒီ" ဟု ခေါ်၏။ ဤ ကထာဝတ္ထု ပါဠိတော်၌ သကဝါဒီ ပုဂ္ဂိုလ်နှင့် ပရဝါဒီပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် မျက်နှာချင်းဆိုင်၍ အပြိုင် ငြင်းနေကြသည် မဟုတ်ပါ၊ သို့သော် အများနားလည်အောင် သကဝါဒီ ပရဝါဒီတို့ ပြောဆို နေကြသကဲ့သို့ ၂-ဖက်ခွဲ၍ ပြရပါသည်။

ပုဂ္ဂလကထာ၌ သိနှင့်ဖွယ်

ပုဂ္ဂလ။ ။"ပါဏော သရီရိ ဘူတံ ဝါ၊ သတ္တော ဒေဟီ စ ပုဂ္ဂလော။" စသော အဘိဓာန် (၉၃), "စိတ္တေ ကာယေ သဘာဝေ စ၊သော အတ္တာ ပရမတ္တနိ။" (၈၆၂) နှင့် အညီ အတ္တ, သတ္တ, ဇီဝ, ပုဂ္ဂလ ဟူသော အမည်တို့သည် ပရိယာယ် တို့တည်း၊ ထို့ကြောင့်" ပုဂ္ဂိုလ်ကို ညွှန်ပြ၍ကြည့်ရှုသောအခါ အရာဝတ္ထု တခု အဖြစ်ဖြင့် ရနိုင်ပါသလော"ဟု မေးရာ၌ "အတ္တ သတ္တ ဇီဝ ကိုလည်း-အရာဝတ္ထုတခု အဖြစ်ဖြင့် ရနိုင်ပါသလော"ဟု မေးရာရောက်သည်။

သဉ္ဇီကဋ္ဌ။ ။သစ္စ (သစ္စိက) - အမှန် ဖြစ်သော+အတ္ထ (အဋ္ဌ)—အနက် (အရာဝတ္ထု,) မျက်လှည့် ဆရာတို့သည် ကျောက်ခဲကို ရွှေဟု မြင်နေအောင် လှည့်ပတ်၍ ပြနိုင်ကြ၏၊ ထို အခဲကို ရွှေခဲဟု မျက်စိဖြင့် မြင်နေရသော်လည်း ရွှေမဟုတ်၊ နံနက်စောစော၌ တောသို့ သွားသောအခါ တံလျှပ် (ရေအရောင်) ကို မြင်ရ သူတို့သည် အမှန်ပင် ရေပြင်ကြီးဟု ထင်

နေကြ၏၊ သို့သော် ထို တံလျှပ်သည် ရေကဲ့သို့ မြင်နေရသော်လည်း ရေမဟုတ်၊ ထို့ကြောင့် ထို မျက်လှည့်ရုပ် တံလျှပ်တို့သည် မြင်အပ်သည့်အတိုင်း အမှန် မဟုတ်ရကား သစ္စိကဋ္ဌ (မှန်သော အနက် အရာဝတ္ထု) မဟုတ်ကြချေ၊ ရုပ် ဝေဒနာ စက္ခု သောတ စသော အနက် တို့ကား သစ္စိကဋ္ဌ (မှန်သော အနက်) များ ဖြစ်ကြသည်။

ပရမတ္ထ။ ။ပရမ–မြတ်သော + အတ္ထ · အနက် (သဘောတရား)၊ စိတ်စေတသိက် ရုပ်နိဗ္ဗာန် တို့သည် ပင်ကို ရုပ္ပန စသော သဘောမှ ဖောက်ပြန် ပြောင်းလွဲခြင်း မရှိကြသောကြောင့် မဖောက်မပြန် မှန်ကန် တိမတ်၍ မြတ်သော အနက် သဘောများ ဖြစ်ကြသည်။

သမ္မုတိသစ္စာ။ ။လောက၌ လူအများက သမုတ်ထားအပ်သော အရာဝတ္ထုသည်လည်း သမ္မုတိသစ္စာ အဖြစ်ဖြင့် အမှန်ပင် ဖြစ်၏၊ ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါ အသက်ကောင် စသော အသုံးအနှုန်းတို့သည် လူအများက လက်ခံထားသောကြောင့် သမ္မုတိသစ္စာ အနေအားဖြင့် မှန်သော အနက်ပင် ဖြစ်၏၊ ထို့ကြောင့် ပုဂ္ဂိုလ်, သတ္တဝါ, သူ, ငါ, အတ္တ (မိမိ), ဇီဝ (အသက်) စသော အရာတို့သည် အထည်ကိုယ်ဒြပ် အားဖြင့် လက်ဆုပ်လက်ကိုင် မရနိုင်သော်လည်း သမ္မုတိ သစ္စာ အနေအားဖြင့် အမှန်ဟုပင် လက်ခံကြရသည်။

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် လူအများ နားလည်အောင် "စတ္တာရော မေ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလာ" စသည်ဖြင့် ပုဂ္ဂလ ဟူသော အသုံးအနှုန်းဖြင့်ရင်း, "အတ္တာ ဟိ အတ္တနော နာထော" စသည်ဖြင့် အတ္တ ဟူသော အသုံးအနှုန်းဖြင့်ရင်း, "သတ္တော သန္ဓာဝတိ (သတ္တဝါသည် ကျင်လည် ပြေးသွား၏), သဗ္ဗေ သတ္တာ အဝေရာ ဟောန္တု" စသည်ဖြင့် သတ္တ ဟူသော အသုံးအနှုန်းဖြင့်ရင်း ဟောတော်မူရသည်။

ပရဝါဒီ ပုဂ္ဂိုလ်ကား "စတ္တာရော မေ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလာ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနာ လောကသ္မိ" စသော ဘုရားဟောဘော် ပါဠိတော်ကို ထောက်၍ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် ကိုယ်တိုင် သိတော်မူ၍ အမှန်ကိုသာ ဟောတော် မူသောကြောင့် ပုဂ္ဂိုလ်, သတ္တဝါ, အတ္တ, ဇီဝ ဟူသော အရာဝတ္ထုလည်း အမှန်ရှိသော သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထပင် ဖြစ်၏ဟု ယူဆလေသည်၊ ဤ ပုဂ္ဂလကထာ၌ ပရဝါဒီ ပုဂ္ဂိုလ် ဟူသည် သာသနာတော်ဝယ် ဝဇ္ဇီပုတ္တက ရဟန်းများနှင့် သမိတိယဂိုဏ်းသား ရဟန်းများအပြင် သာသနာပ အညတိတ္ထိယတို့တည်း၊ ဤသို့ သာသနာဝင် ပုဂ္ဂိုလ်များ ပါနေသောကြောင့် "အတ္တ သတ္တ ပုဂ္ဂလ ဟူသည် သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထအားဖြင့် ထင်ရှား ရှိသည်"ဟု ယူဆကြလေသည်။

အတ္တ အစ္စဲ။ ။ခန္ဓာကိုယ်၏အတွင်း၌ ရုပ် စိတ် စေတသိက်တို့သည် ဖြစ်-ပျက်လျက် ရှိကြသော်လည်း "အတ္တ ဟူသော အကောင် ကလေးကား မပျက်မစဲ အမြဲ တည်ရှိ၏" ဟု သာသနာပ တိတ္ထိတို့သာ မက, သာသနာဝင် ဗုဒ္ဓဘာသာတို့ပင် ယူဆကြ၏။ ထို အတ္တ သည်....

ကာရက။ ။ပြုရေး ပြုရာ ပေါ်ပေါက် လာလျှင် လျော်စွာ တခုခုဖြင့် ပြုလည်း ပြုတတ်၏။ ဥပမာ–ပါဏာတိပါတ အမှုကို ပြုလို လျှင် လက်ဖြင့် ဒါးကို ကိုင်၍ ခုတ်ဖို့ရန် အတ္တ ၏ အလိုဆန္ဒအတိုင်း လက်က ပြုလုပ်ရ၏။ ဒါန အမှုကို ပြုလိုလျှင် လှူဖွယ် ဝတ္ထုကို လက်ဖြင့် ကိုင်၍ အလှူခံ ပုဂ္ဂိုလ်အား အတ္တ၏ အလိုဆန္ဒအတိုင်း လက်က ပေးရ၏။

ဝေဒက။ ။မိမိပြုအပ်သော ကောင်းမှု မကောင်းမှု၏ အကျိုးကို ခံစား ချိန်တန်လျှင် အတ္တ သည် ခံစား၏၊ ထိုသို့ ခံစားရာ၌လည်း ကိုယ်လက်တို့က အတ္တ ၏ အလိုဆန္ဒအတိုင်း ပြုလုပ်ပေးရ၏။

သာမီ။ ။အတ္တ သည် ခန္ဓာအိမ်၏ အိမ်ရှင် ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် မိမိ၏ ခန္ဓာအိမ်ကို မပျက်မစီးအောင် အတ္တ သည် စွမ်းနိုင်သမျှ စောင့်ရှောက်ရ, ပြုပြင်ရ၏။

နိဝါသီ။ ။ခန္ဓာအိမ်၌ အမြဲရှိ၏၊ လက်ရှိ ခန္ဓာအိမ်သည် ဟောင်းနွမ်း ယိုယွင်း အိုမင်းသောအခါ (လူသည် အိမ်သစ်သို့ ပြောင်း သကဲ့သို့) ခန္ဓာအိမ်အသစ် (ဘဝအသစ်)သို့ ပြောင်း၍ မိမိ ကံအားလျော်စွာ ရအပ်သော ခန္ဓာအိမ် အသစ်၌ နေ၏။

ဇီဝ။ ။ထိုသို့ ခန္ဓာအိမ်သစ်သို့ ပြောင်းဖို့ရာ အတ္တ ဟူသော အသက် ဇီဝ သည် ခန္ဓာအိမ်ဟောင်းမှ ထွက်သွားရကား မြန်မာလူမျိုး တို့က "အသက်ထွက်သည်" ဟု ခေါ်ဝေါ်ကြ၏။ ဤ ဇီဝ အသက်နှင့် အတ္တ သည် တခုတည်းပင်တည်း။

သတ္တ, ပုဂ္ဂလ။ ။"ဒီ အကောင်, ဒီ သတ္တဝါ, ဒီ ပုဂ္ဂိုလ်" စသည်ဖြင့် ခေါ်ဝေါ်အပ်သော သတ္တ - ပုဂ္ဂလ ဟူသည်လည်း ဤ ပြအပ်ပြီးသော အသက် ဇီဝ အတ္တ ပင်တည်း။

ငါ, သူ။ ။ငါဟူ၎င်း, သူဟူ၎င်း, မိမိဟူ၎င်း ခေါ်ဆိုအပ်သော အရာ ဝတ္ထု ဟူသည်လည်း ဤ ပြဆိုအပ်ပြီးသော အတ္တ, သတ္တ, ဇီဝ, ပုဂ္ဂလ တို့ပင်ဖြစ်၏။

ပရဝါဒီ။ ။ပရဝါဒီ ပုဂ္ဂိုလ်သည် ထို အတ္တ, သတ္တ, ဇီဝ, ပုဂ္ဂလဟု ခေါ် ဆိုအပ်သော အရာဝတ္ထုသည် ဘဝဆက်တိုင်း ကူးပြောင်း နေရကား အမှန် ထင်ရှားရှိသော သစ္စာကင်္ခ, မည်သည့် အခါမျှ ဖောက်ပြန်

ပျက်စီးခြင်း မရှိသော ပရမတ္ထ ဖြစ်သည်ဟု အခိုင်အမာ ယူဆလေသည်။ [မြန်မာလူမျိုးအများစုလည်း ထိုသို့ ယူဆကြသည်မဟုတ်လော။]

သကဝါဒီ။ ။သကဝါဒီကား ရုပ်နှင့် နာမ်ကို ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင် သိမြင်ပြီး ဖြစ်သောကြောင့် ထို အတ္တ သတ္တ ဇီဝ ပုဂ္ဂလဟူသော အရာဝတ္ထုသည် လူအများတို့ သမုတ်ထားအပ်သော သမ္မုတိသစ္စာမျှသာတည်း၊ အမှန် ရှိသော အရာဝတ္ထု မဟုတ်-ဟု သိပြီး ဖြစ်သောကြောင့် "ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတိ-ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပညာဖြင့် ကပ်၍ ရှုမှတ်သော အခါ ရနိုင် သိနိုင်ပါသလော" ဟု စ၍ မေးသည်။

အမှာ။ ။ဤမျှ တိုင်အောင် ပရဝါဒီတို့၏ အတ္တ သတ္တ ဇီဝ ပုဂ္ဂလ ဟု စွဲလမ်းပုံကိုၾကား, သကဝါဒီ ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အတ္တ သတ္တ ဇီဝ ပုဂ္ဂလ ဟူသည် အထင်အရှားမရှိ၊ သမ္မုတိပညတ်မျှသာ ဖြစ်၏-ဟု သိမြင်ပြီး ဖြစ်ပုံကိုၾကား နားလည်ပြီးမှသာ ပုဂ္ဂလကထာ၌ ပါသော အမေး အဖြေ အချေအတင် တို့ကို ပိုင်ပိုင် နိုင်နိုင် နားလည်နိုင်ပါသည်၊ ထို့ကြောင့် ပြအပ်ပြီးသော သိန္ဒှင့်ဖွယ် များကို မိမိစိတ်၌ စွဲမြဲလာအောင် အထပ်ထပ် လေ့လာကြပါ။

၁။ ပုဂ္ဂလကထာ။ ။ပဌမ ပြအပ်သော ကထာကို ပုဂ္ဂိုလ်နှင့် စပ်၍ ဆိုအပ်သော စကား ဖြစ်သောကြောင့် "ပုဂ္ဂလကထာ" ဟု ခေါ်၏။

၁။ သုဒ္ဓသဋ္ဌိကဋ္ဌ။ ။ဤ ပုဂ္ဂလကထာ၌ပင် နောက်၌ ဩကာသသစ္စိကဋ္ဌ, ကာလသစ္စိကဋ္ဌ, အဝယဝသစ္စိကဋ္ဌ-ဟု လာလိမ့်မည်၊ ထို ဩကာသ စသည် မဖက် သစ္စိကဋ္ဌ သက်သက်ဖြစ်သောကြောင့် သစ္စိကဋ္ဌ ပါသော ဤ ကထာကို "သုဒ္ဓသစ္စိကဋ္ဌ" ဟု ခေါ်သည်။

၁။ အနုလောမပစ္စနီက။ ။"ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတိ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန" စသော စကားသည် ပုဂ္ဂလကထာ အားလျော်သောကြောင့် အနုလောမ မည်၏။ထို့နောက် "ဣဒါနိ ပစ္စနီကနယော ဟောတိ" ဟူသော အဋ္ဌကထာနှင့်အညီ "ပုဂ္ဂလော နုပလဗ္ဘတိ" စသော ပရဝါဒီ၏ အမေး, သကဝါဒီ၏ အဖြေ စကားသည် အနုလောမ၏ ပြောင်းပြန် ဆန့်ကျင်ဖက် ဖြစ်သောကြောင့် ပစ္စနီက မည်၏။ ထို အနုလောမ ပစ္စနီက ၂-ပါးစုံ ပါသောကြောင့်ၾကင်း, အနုလောမဘက်က ၌၊ ပစ္စနီကဘက်က နောက် ဖြစ်သောကြောင့်ၾကင်း အနုလောမပစ္စနီက ဟု ခေါ်သည်။ နောက်၌ ပရဝါဒီပက္ခကို စတည်၍ သကဝါဒီပက္ခကို နောက်ထားသော ပါဋိရပ်ကို ပစ္စနီကာနုလောမဟု ခေါ်လိမ့်မည်။ [ကထာဝတ္ထုပါဋိတော် (၄) နံပါတ် စာမျက်နှာကစ၍ ထိုသို့ ခေါ်ပုံကို သိပါ။]

မဟာဝဂ္ဂ

၁-ပုဂ္ဂလကထာ

၁။ သုဒ္ဓသစ္စိကဉ္စ ၁။ အနုလောမပစ္စနီက

အနုလောမပဋ္ဌာက

အမှာ။ ။"သစ္စိကဋ္ဌ-မှန်သော အနက်၊ ပရမတ္ထ · မဖောက် မပြန် မြတ်သောအနက်"ဟု နှုတ်တက်နေပါစေ၊ ထို စကား ၂-ရပ်သည် များစွာ ပါနေသောကြောင့် မြန်မာပြန်ရာ၌ စကားကျဉ်း အောင် မြန်မာလို မထည့်တော့ပဲ "သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထ"ဟု ပါဠိ အတိုင်းသာ သုံးစွဲပါလိမ့်မည်။

၁။ "ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ....အတ္တ သတ္တ ဇီဝ အမည်ရသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပညာဖြင့် ကပ်၍ ရှုမှတ်သည်ရှိသော် သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထအဖြစ်ဖြင့် ရအပ် ရနိုင် ပါသလော (သိအပ် သိနိုင်ပါသလော)"ဟု သကပါဒီက မေးသောအခါ.... (ပရဝါဒီသည် "အတ္တ သတ္တ ဇီဝ ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ထင်ရှားရှိ၏"ဟု ယူဆပြီး ဖြစ်သောကြောင့်) "အိမ်း, ရအပ် ရနိုင် (သိအပ် သိနိုင်) ပါ၏"ဟု ဝန်ခံသော အားဖြင့် ဖြေသည်။

ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ....အကြင် ရုပ် ဝေဒနာ စသော သဘော တရားသည် သစ္စိကဋ္ဌ (မှန်သော အနက်) လည်း ဖြစ်၏။ ပရမတ္ထ (မဖောက်မပြန် မြတ်သောအနက်) လည်း ဖြစ်၏။ အသင်၏ ထို ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပညာဖြင့် ကပ်၍ ရှုမှတ်သောအခါ ထို ရုပ် ဝေဒနာ စသည် ကဲ့သို့သော သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထ အခြင်းအရာအားဖြင့် ရအပ် ရနိုင်ပါသလော"ဟု သကဝါဒီက စစ်ဆေး မေးမြန်းသောအခါ "ဤသို့ကား မဆိုအပ် မဆိုနိုင်ပါ"ဟု ပရဝါဒီက ပယ်ရှားလေသည်။

မှတ်ချက်။ ။ပြဿနာ ၂-ရပ်တွင် ပဌမ ပြဿနာ၌ "ပုဂ္ဂိုလ်ကို သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထ အားဖြင့် ရအပ် သလော"ဟု သာမည အားဖြင့် မေး၏၊ ဒုတိယပြဿနာ၌ "အကြင် ရုပ် ဝေဒနာ စသော တရားသည် သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထ ဖြစ်၏၊ သင်၏ ထို ပုဂ္ဂိုလ်ကို ထို့ကဲ့သို့သော သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထ အခြင်းအရာအားဖြင့် ရအပ် ပါသလော"ဟု သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထကို အသေအချာ ညွှန်ပြ၍ ဝိသေသအားဖြင့် မေး၏၊ ဤသို့ သာမည ဝိသေသ မေးပုံ

ခြင်းသာ ကဲ့သောကြောင့် "အာမန္တာ" ဟုချည်း ဖြစ်စေ, "နဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ" ဟုချည်း ဖြစ်စေ အဖြေတူ ဖြေသင့်ပါလျက် ရှေ့အမေးကို ဝန်ခံ၍ နောက်အမေးကို ပယ်လှန်သောကြောင့် ရှေ့နောက် ဆန့်ကျင်သော အပြစ်ရောက်၏၊ ထို အပြစ်ကို ပြ၍ သကဝါဒိက နှိပ်လိမ့်မည်။

ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ....(သင်၏ အဖြေ စကားအရ အပြစ်တင်ရတော့မည်။) နှိပ်ကြောင်း အပြစ်ကို လက်ခံပါလော။ [ဤ ကား အပြစ်တင်လို၍ စချီသော စကားတည်း။]

ပဌမအဖြေအရ အပြစ်တင်ပုံ။ ။ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ....(သင်၏ ပဌမ အဖြေ အတိုင်း) ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပညာဖြင့် ကပ်၍ ရှုမှတ်သည် ရှိသော် သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထ အဖြစ်ဖြင့် အကယ်၍ ရအပ်ငြားအံ့၊ ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ....ထိုသို့ ရနိုင်ခြင်းကြောင့် "အကြင် ရုပ် ဝေဒနာ စသော သဘောတရားသည် သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထ ဖြစ်၏၊ သင်၏ ထို ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပညာဖြင့် ကပ်၍ ရှုမှတ်သည် ရှိသော် ထို ရုပ် ဝေဒနာ စသည်ကဲ့သို့ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထ အခြင်းအရာ အားဖြင့် ရနိုင်၏" ဟူ၍ ဖြေသင့်သည်သာ၊ (သို့ပါလျက်) ထို ပြဿနာ ၂-ရုပ်ဝယ် ပဌမပြဿနာ၌ "ပုဂ္ဂိုလ်ကို ရအပ်၏" ဟူ၍ ဆိုထိုက်၏ ဟုငင်း, ဒုတိယပြဿနာ၌ "ရအပ်၏" ဟူ၍ မဆိုထိုက်ဟုငင်း ဤသို့ ရှေ့နောက် မစပ်သော အကြင် အဖြေ ၂-ရပ်ကို အသင် ဆို၏။ (သင်၏ ဤ အဖြေ ၂-ရပ်သည်) ရှေ့နောက် ဆန့်ကျင်သော အပြစ်မကင်း၍ မှားယွင်းသော အဖြေ ဖြစ်သည်။

ဒုတိယဇာဖြေအရ အပြစ်တင်ပုံ။ ။ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ....(သင်၏ ဒုတိယ အဖြေ အတိုင်း) "အကြင် ရုပ် ဝေဒနာ စသော သဘော တရားသည် သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထ ဖြစ်၏၊ သင်၏ ထို ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပညာဖြင့် ကပ်၍ ရှုမှတ်သည် ရှိသော် ထို ရုပ်ဝေဒနာ စသည်ကဲ့သို့ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထ အခြင်းအရာ အားဖြင့် ရနိုင်၏" ဟု အကယ်၍ မဆိုသင့်အံ့၊ (ဤသို့ မဆိုသင့်လျှင်) ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ.... "ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပညာဖြင့် ကပ်၍ ရှုမှတ်သည်ရှိသော် သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထ အဖြစ်ဖြင့် ရအပ်၏" ဟူ၍လည်း မဆိုသင့်သည်သာ၊ (သို့ပါလျက်) ထို ပြဿနာ ၂-ရပ်ဝယ် ပဌမ ပြဿနာ၌ "ပုဂ္ဂိုလ်ကို ရအပ်၏" ဟူ၍ ဆိုထိုက်၏ဟုငင်း, ဒုတိယ ပြဿနာ၌ "ရအပ်၏" ဟူ၍ မဆိုထိုက်ဟုငင်း ဤသို့ ရှေ့နောက် မစပ်သော အကြင် အဖြေ ၂-ရပ်ကို အသင် ဆို၏။ (သင်၏ အဖြေ ၂-ရပ်သည်) ရှေ့နောက် ဆန့်ကျင်သော အပြစ်မကင်း၍ မှားယွင်းသော အဖြေ ဖြစ်သည်။

အနုလောမပဉ္စက ပြီး၏။

ပဋိကမ္မစတုက္က

[ပရ၀ါဒိက အတုန့်ပြန်၍ ရှင်းလင်းမှု စကား ၄-ရပ်။]

၂။ (က) "ငါ့ရှင် သက၀ါဒီ....အတ္တာ သတ္တာ ဇီ၀ အမည်ရသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပညာဖြင့် ကပ်၍ ရှုမှတ်သည်ရှိသော် သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထ အဖြစ်ဖြင့် မရအပ် မရနိုင်ပါသလော (မသိအပ် မသိနိုင်ပါသလော)"ဟု ပရ၀ါဒိက မေး သောအခါ....(သက၀ါဒီသည်) "အိမ်း,မရအပ် မရနိုင် (မသိအပ် မသိနိုင်)" ဟု ၀န်ခံသော အားဖြင့် ဖြေသည်။

(ခ) "ငါ့ရှင် သက၀ါဒီ....အကြင် အနက်သည် သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထ ဖြစ်၏၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပညာဖြင့် ကပ်၍ ရှုမှတ်သောအခါ ထို သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထ အခြင်းအရာ အားဖြင့် မရအပ် မရနိုင် (မသိအပ် မသိနိုင်) ပါသလော"ဟု ပရ၀ါဒိက စစ်ဆေး မေးမြန်းသောအခါ "ဤသို့ကား မဆိုအပ် မဆိုနိုင်ပါ" ဟု သက၀ါဒိက ပယ်ရှားလေသည်။

ငါ့ရှင် သက၀ါဒီ ပြန်၍ ပြုအပ်သော သုတ်သင်မှုကို လက်ခံပါလော။

ပဌမအဖြေအရ အပြစ်တင်ပုံ။ ။ငါ့ရှင် သက၀ါဒီ....(သင်၏ ပဌမ အဖြေ အတိုင်း) ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပညာဖြင့် ကပ်၍ ရှုမှတ်သည် ရှိသော် သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထ အဖြစ်ဖြင့် အကယ်၍ မရအပ် ငြားအံ့၊ ငါ့ရှင် သက၀ါဒီ....ထိုသို့ မရနိုင်ခြင်းကြောင့် "အကြင် အနက်သည် သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထ ဖြစ်၏၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပညာဖြင့် ကပ်၍ ရှုမှတ်သည် ရှိသော် ထို သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထ အခြင်းအရာ အားဖြင့် မရနိုင်" ဟူ၍သာ ဖြေဆိုသင့်၏၊ (သို့ပါလျက်) ထို ပြဿနာ ၂-ရပ်၀ယ် ပဌမ ပြဿနာ၌ "ပုဂ္ဂိုလ်ကို မရအပ်" ဟူ၍ ဆိုထိုက်၏ဟုငင်း, ဒုတိယပြဿနာ၌ "မရအပ်" ဟူ၍ မဆိုထိုက်ဟုငင်း ဤသို့ ရှေနောက် မစပ်သော အဖြေ ၂-ရပ်ကို အသင် ဆို၏။ (သင်၏ ဤ အဖြေ ၂-ရပ်သည်) ရှေနောက် ဆန့်ကျင်သော အပြစ်မကင်း၍ မှားယွင်းသော အဖြေ ဖြစ်သည်။

ဒုတိယ အဖြေအရ အပြစ်တင်ပုံ။ ။ငါ့ရှင် သက၀ါဒီ....(သင်၏ ဒုတိယ အဖြေ အတိုင်း) "အကြင် အနက်သည် သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထ ဖြစ်၏၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပညာဖြင့် ကပ်၍ ရှုမှတ်သည် ရှိသော် ထို သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထ အခြင်းအရာ အားဖြင့် မရနိုင်"ဟု အကယ်၍ မဆိုသင့်အံ့။ (ဤသို့ မဆိုသင့်လျှင်) ငါ့ရှင် သက၀ါဒီ..."ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပညာ ဖြင့် ကပ်၍ ရှုမှတ်သည် ရှိသော် သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထ အဖြစ်ဖြင့် မရအပ်" ဟူ၍လည်း မဆိုသင့်သည်သာ၊ (သို့ပါလျက်) ထို ပြဿနာ ၂-ရပ်၀ယ် ပဌမ ပြဿနာ၌ "ပုဂ္ဂိုလ်ကို မရအပ်"ဟူ၍ ဆိုထိုက်၏ဟုငင်း, ဒုတိယ ပြဿနာ၌

"မရအပ်"ဟူ၍ မဆိုထိုက်ဟုဆိုခြင်း ဤသို့ ရှေးနောက် မစပ်သော အကြောင်းအဖြေ ၂-ရပ်ကို အသင် ဆို၏။ (သင်၏ ဤ အဖြေ ၂-ရပ်သည်) ရှေးနောက် ဆန့်ကျင်သော အပြစ်မကင်းရှိ မှားယွင်းသော အဖြေ ဖြစ်သည်။

ပဋိကမ္မစတုက္က ပြီး၏။

နိဂ္ဂဟစတုက္က

[ပရဝါဒီက ပြန်၍ နှိပ်မှု စကား ၄-ရပ်။]

၃။ ငါ့ရှင် သကဝါဒီ .... "ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပညာဖြင့် ကပ်၍ ရှုမှတ်သည် ရှိသော် သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထ အဖြစ်ဖြင့် မရအပ် မရနိုင်"ဟူ၍ ဆိုထိုက်သည်သာ၊ "အကြောင်းအနက်သည် သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထ ဖြစ်၏။ ထို ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပညာဖြင့် ကပ်၍ ရှုမှတ်သည် ရှိသော် ထို သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထ အခြင်းအရာ အားဖြင့် မရအပ် မရနိုင်"ဟူ၍ မဆိုထိုက်၊ ဤသို့ အသင် သကဝါဒီသည် အကယ်၍ မှတ်ထင်သည် ဖြစ်အံ့၊ ထိုသို့ မှတ်ထင်ခြင်းကြောင့် ထို နုပလဗ္ဘတိ ဟူသော အဖို့၌ "အာမန္တာ" ဟူသော ဤ ဝန်ခံခြင်းဖြင့် ဤသို့ ဝန်ခံသော အသင် သကဝါဒီကို ဤဆိုအပ်လတ္တံ့သောနည်းဖြင့် နှိပ်ထိုက်၏၊ ထိုသို့နှိပ်ထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် အသင် သကဝါဒီကို ကျွန်ုပ်တို့ နှိပ်ကုန်၏၊ သင်သည် ကောင်းစွာ နှိပ်အပ်သူလည်း ဖြစ်၏၊ ဤသို့ပြောဆိုပြီးနောက် ပဋိကမ္မစတုက္ကဋ္ဌ ပြခဲ့သည့်အတိုင်းနှိပ်လေ၏။

နိဂ္ဂဟစတုက္က ပြီး၏။

ဥပနယစတုက္က

[အနုလောမပဋ္ဌကတုန်းက သကဝါဒီပုဂ္ဂိုလ်၏ နည်း ၄-မျိုးဖြင့် နှိပ်ပုံကို မိမိက ပြန်၍ နှိပ်ပုံနှင့်အတူ ဆောင်၍ ပြရာ စကား။]

၄။ ငါ့ရှင် သကဝါဒီ....ဤ ပြအပ်ခဲ့သော အကျွန်ုပ်၏ နှိပ်ခြင်းသည် အကယ်၍ မှားယွင်းသော နှိပ်ခြင်း ဖြစ်အံ့၊ ဤသို့ ဖြစ်လျှင် အနုလောမပဋ္ဌမတုန်းက အကျွန်ုပ်အပေါ်ဝယ် "ဝတ္ထုဗ္ဗေ ခေါ် ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတိ သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထေန"စသည်ဖြင့် အသင် သကဝါဒီ၏ နှိပ်ခြင်းဌာလည်း ဤအတူပင် မှားယွင်းသော နှိပ်ခြင်းဟူ၍ ရှုပါလော၊ အသင် သကဝါဒီသည် ထို အနုလောမပဋ္ဌကဌာ "အာမန္တာ"ဟူသော ဤ ဝန်ခံခြင်းဖြင့် ဤသို့ ဝန်ခံကြကုန်သော အကျွန်ုပ်တို့ကို ဤသို့ မနှိပ်ထိုက်ပါကုန်၊ သို့ပါလျက် အကျွန်ုပ်ကို နှိပ်၏၊ (ထို့ကြောင့်) မတရားသဖြင့် အနှိပ်ခံကြရသူများ ဖြစ်ကြပါသည်။ ဤသို့ ဆို၍ အနုလောမပဋ္ဌကတုန်းက မိမိ အနှိပ်ခံခဲ့ရပုံကို ပြန်၍ ညွှန်ပြသည်။

ဥပနယနစတုက္က ပြီး၏။

နိဂ္ဂမနစတုက္က

[အနုလောမပဋ္ဌကတုန်းက သကဝါဒီ၏ နှိပ်ပုံ ၄-မျိုးကို ပြ၍ ထိုသို့ မနှိပ်ထိုက်ကြောင်းကို နိဂုံးအုပ်သော စကား။]

၅။ ငါ့ရှင် သကဝါဒီ....အနုလောမပဋ္ဌကတုန်းက အသင်သည် နှိပ်အပ်ခဲ့သော ဤ အခြင်းအရာမျိုးဖြင့် ကျွန်ုပ်ကို မနှိပ်ထိုက်ပါ၊ (ထိုသို့ မနှိပ်ထိုက်ခြင်း၏ အကြောင်းကိုလည်း ကျွန်ုပ်သည် ဥပနယနစတုက္ကဖြင့် ပြီးစေအပ်ပါပြီ၊) ထို့ကြောင့် အို–သကဝါဒီ ...“ဟဋ္ဌိ ပုဂ္ဂလော ဥပလဗ္ဘတိ။ပေ။မိစ္ဆာ” ဟုဎင်း, “နော စေ ပန ဝတ္တဗ္ဗေ ။ပေ။ မိစ္ဆာ”ဟုဎင်း အနုလောမ ပဋိလောမ အားဖြင့် အကျွန်ုပ်ကို (ဘယ်ပြန် ညာပြန်) အကြင် နှိပ်ခဲ့၏၊ အသင် သကဝါဒီ၏ ဤ နှိပ်ခြင်းသည် အမှားပင် ဖြစ်ပါသည်။

ထိုသို့ အမှားဖြစ်သောကြောင့် အနုလောမပဋ္ဌကတုန်းက အကြင် နှိပ်မှုကို အသင် ပြုအပ်၏။ ထိုနှိပ်မှုသည် အမှားပြုအပ်သော အမှုသာ ဖြစ်တော့၏။ အကျွန်ုပ်၏ ပြန်၍ သုတ်သင် ရှင်းလင်းမှုသည် ကောင်းစွာ ပြုအပ်သော ရှင်းလင်းမှု ဖြစ်၏၊ ပဋိကမ္မစတုက္က ဥပနယနစတုက္က ဟူသော စကားအစဉ် ဖြစ်စေမှုကို အကျွန်ုပ် ပြုအပ်ပြီ၊ ထိုစကားအစဉ် ဖြစ်စေမှုကိုလည်း ကောင်းစွာ ပြုအပ်သည် မည်ပါသတည်း။

ဤကား နိဂ္ဂမနစတုက္ကတည်း။
ဤကား ပဌမနှိပ်ခြင်း။
အနုလောမပစ္စနီက ပြီး၏။

၁။သုဒ္ဓသစ္စိကဌ ၂။ပစ္စနီကာနုလောမ

ပစ္စနီကပဋ္ဌက

အမှာ။ ။ပရဝါဒီ၏ “ပုဂ္ဂိုလ် ရှိ၏”ဟူသော အယူဝါဒ ရှေသွားရှိ၍ သကဝါဒီ၏ ပြန်၍ ရှင်းလင်းမှု ဟူသော ပဋိကမ္မ, ပြန်၍ နှိပ်မှု ဟူသော နိဂ္ဂဟ, ပရဝါဒီ၏ အယူဝါဒကို မိမိ အယူဝါဒနှင့် အတူ ကပ်၍ ဆောင်ခြင်း ဟူသော ဥပနယန, နိဂုံးအုပ်ခြင်း ဟူသော နိဂ္ဂမန ဤသို့ အလျော် ၄-ဌာန နောက်လိုက် ရှိသောကြောင့် ဤ အခန်းကို **ပစ္စနီကာနုလောမ** ဟု ခေါ်သည်။

ပစ္စနီကပဋ္ဌာန။ ။အနုလောမပဋ္ဌာကတုန်းကကဲ့သို့ ဤ ပစ္စနီကပဋ္ဌာန်လည်း ပရဝါဒီဘက်၌-(၁) နှိပ်မှု၊ (၂) အနုလောမအားဖြင့် အပြစ်ရောက်ပုံကိုပြသော အနုလောမပါပနာ၊(၃) အပြစ်တင်ပုံကို ပြသော အနုလောမရောပနာ၊ (၄) ပဋိလောမ-ပါပနာ၊ (၅) ပဋိလောမရောပနာ ဟု ဤစကား အစိတ် ၅-ရပ် ပါသောကြောင့် "ပစ္စနီကပဋ္ဌာန" ဟု ခေါ်ရသည်။

ပစ္စနီကပဋ္ဌာနမြန်မာပြန်

၆။ ငါ့ရှင် သကဝါဒီ...."အတ္တာ သတ္တာ ဇီဝ အမည်ရသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပညာဖြင့် ကပ်၍ ရှုမှတ်သည် ရှိသော် သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထ အဖြစ်ဖြင့် မရအပ် မရနိုင်ပါသလော (မသိအပ် မသိနိုင်ပါသလော)" ဟု ပရဝါဒီက မေးသော အခါ....သကဝါဒီက "အိမ်း, မရအပ် မရနိုင် (မသိအပ် မသိနိုင်)ပါ" ဟု ဝန်ခံသောအားဖြင့် ဖြေသည်။

ငါ့ရှင် သကဝါဒီ...."အကြင် သမ္မုတိသစ္စာသည် မှန်သော အနက်လည်း ဖြစ်၏၊ မဖောက်မပြန် မြတ်သောအနက်လည်းဖြစ်၏။ ထို ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပညာဖြင့် ကပ်၍ ရှုမှတ်သောအခါ ထို သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထ အခြင်း အရာအားဖြင့် မရအပ် မရနိုင်ပါသလော" ဟု ပရဝါဒီက စစ်ဆေး မေးမြန်းသောအခါ.... "ဤသို့ကား မဆိုအပ် မဆိုနိုင်ပါ" ဟု သကဝါဒီက ပယ်ရှားလေသည်။

ငါ့ရှင် သကဝါဒီ....(သင်၏ အဖြေ စကားအရ အပြစ် တင်ရတော့မည်၊) နှိပ်ကြောင်း အပြစ်ကို လက်ခံပါလော။ [ဤကား အပြစ်တင်လို၍ စချီသော စကားတည်း။]

ပဌမအဖြေအရ အပြစ်တင်ပုံ။ ။ငါ့ရှင်သကဝါဒီ....(သင်၏ ပဌမအဖြေ အတိုင်း) ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပညာဖြင့် ကပ်၍ ရှုမှတ်သည် ရှိသော် သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထ အဖြစ်ဖြင့် အကယ်၍ မရအပ်ငြားအံ့၊ ထိုသို့ မရနိုင်ခြင်းကြောင့် "အကြင် သမ္မုတိသစ္စာသည် မှန်သောအနက်လည်း ဖြစ်၏၊ မဖောက်မပြန်မြတ်သော အနက်လည်း ဖြစ်၏၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကို ပညာဖြင့် ကပ်၍ ရှုမှတ်သောအခါ ထို သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထ အခြင်းအရာအားဖြင့် မရအပ် မရနိုင်" ဟူ၍သာ ဖြေသင့်သည်၊ (သို့ပါလျက်) ထိုပြဿနာ ၂-ရပ်ဝယ် ပဌမ ပြဿနာ၌ "ပုဂ္ဂိုလ်ကို မရအပ် ဟူ၍ ဆိုထိုက်၏" ဟုငြင်း, ဒုတိယ ပြဿနာ၌ "မရအပ်ဟူ၍ မဆိုထိုက်" ဟုငြင်း ဤသို့ ရှေနောက် မစပ်သော အကြင် အဖြေ ၂-ရပ်ကို အသင် ဆို၏။ (သင်၏ ဤအဖြေ ၂-ရပ်သည်) ရှေနောက် ဆန့်ကျင်သော အပြစ်မကင်း၍ မှားယွင်းသော အဖြေ ဖြစ်သည်။

ဒုတိယ အဖြေအရ အပြစ်တင်ပုံ။ ။ငါ့ရှင် သကဝါဒီ....(သင်၏ ဒုတိယ အဖြေအတိုင်း) "အကြင် သမ္မုတိသစ္စာသည် မှန်သော အနက်လည်း ဖြစ်၏၊ မဖောက်မပြန် မြတ်သော အနက်လည်း ဖြစ်၏၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပညာဖြင့် ကပ်၍ ရှုမှတ်သောအခါ ထို သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထ အခြင်းအရာအားဖြင့် မရအပ်မရနိုင်" ဟု အကယ်၍ မဆိုသင့်အံ့၊ (ဤသို့ မဆိုသင့်လျှင်) ငါ့ရှင် သကဝါဒီ...."ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပညာဖြင့် ကပ်၍ ရှုမှတ်သည် ရှိသော် ကစ္စိတဋ္ဌ ပရမတ္ထ အဖြစ်ဖြင့် မရအပ်"ဟူ၍လည်း မဆိုသင့်သည်သာ၊ (သို့ပါလျက်) ထို ပြဿနာ ၂–ရပ်ဝယ် ပဌမ ပြဿနာ၌ "ပုဂ္ဂိုလ်ကို မရအပ်ဟူ၍ ဆိုထိုက်၏" ဟုငင်း, ဒုတိယပြဿနာ၌ "မရအပ်ဟူ၍ မဆိုထိုက်" ဟုငင်း ဤသို့ ရှေနောက် မစပ်သော အကြောင် အဖြေ ၂–ရပ်ကို အသင် ဆို၏၊ (သင်၏ ဤအဖြေ ၂–ရပ်သည်) ရှေနောက် ဆန့်ကျင်သော အပြစ်မကင်း၍ မှားယွင်းသော အဖြေဖြစ်သည်။

ပစ္စနီကပဋိကမြန်မာပြန် ပြီး၏။

ပဋိကမ္မစတုက္က

[သကဝါဒီက အတုန့်ပြန်၍ ဂျင်းလင်းမှူစကား ၄–ရပ်။]

၇။ "ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ....အတ္တာ သတ္တာ ဇီဝ အမည် ရသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပညာဖြင့် ကပ်၍ ရှုမှတ်သည် ရှိသော် သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထ အဖြစ်ဖြင့် ရအပ် ရနိုင်ပါသလော"ဟု သကဝါဒီက မေးသောအခါ....ပရဝါဒီသည် "အိမ်း, ရအပ်ရနိုင်၏"ဟု ဝန်ခံသော အားဖြင့် ဖြေသည်။

"ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ.... အကြင် သမ္မုတိသစ္စာသည် မှန်သော အနက်လည်း ဖြစ်၏၊ မဖောက်မပြန် မြတ်သော အနက်လည်း ဖြစ်၏၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပညာဖြင့် ကပ်၍ ရှုမှတ်သောအခါ ထို သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထ အခြင်းအရာအားဖြင့် ရအပ် ရနိုင်ပါသလော"ဟု သကဝါဒီက စစ်ဆေး မေးမြန်းသောအခါ.... "ဤသို့ကား မဆိုအပ် မဆိုနိုင်ပါ"ဟု ပရဝါဒီက ပယ်ရှားလေသည်။

ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ....ပြန်၍ ပြုအပ်သော သုတ်သင်မှုကို လက်ခံပါလော။

ပဌမဖြေအရ အပြစ်တင်ပုံ။ ။ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ....(သင်၏ ပဌမအဖြေအတိုင်း) ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပညာဖြင့် ကပ်၍ရှုမှတ်သည် ရှိသော် သစ္စိကဋ္ဌပရမတ္ထအဖြစ်ဖြင့် အကယ်၍ ရအပ်ငြားအံ့၊ငါ့ရှင်ပရဝါဒီ-ထိုသို့ရခြင်းကြောင့် "အကြင် သမ္မုတိသစ္စာသည် မှန်သော အနက်လည်း ဖြစ်၏၊ မဖောက်မပြန် မြတ်သော အနက်လည်း ဖြစ်၏၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပညာဖြင့် ကပ်၍ ရှုမှတ်

သောအခါ ထို သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထ အခြင်းအရာအား ဖြင့် ရအပ် ရန်ိုင်၏" ဟူ၍ သာ ဖြေဆိုသင့်၏။ (သို့ပါလျက်) ထို ပြဿနာ ၂-ရပ်ဝယ် ပဌမ ပြဿနာ၌ "ပုဂ္ဂိုလ်ကို ရအပ်၏ ဟူ၍ ဆိုထိုက်၏" ဟုငြင်း, ဒုတိယ ပြဿနာ၌ "မရအပ် ဟူ၍ မဆိုထိုက်" ဟုငြင်း ဤသို့ ရှေနောက် မစပ်သော အကြောင် အဖြေ ၂-ရပ် ကို အသင် ဆို၏၊ (သင်၏ ဤ အဖြေ ၂-ရပ်သည်) ရှေနောက် ဆန့်ကျင်သော အပြစ် မကင်း၍ မှားယွင်းသော အဖြေ ဖြစ်သည်။

ဒုတိယ အဖြေ အရ အပြစ်တင်ပုံ။ ။ငါ့ရှင် သကဝါဒီ....(သင်၏ ဒုတိယ အဖြေ အတိုင်း) "အကြင် သမ္မုတိ သစ္စာသည် မှန်သော အနက်လည်း ဖြစ်၏၊ မဖောက်မပြန် မြတ်သော အနက်လည်း ဖြစ်၏၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပညာဖြင့် ကပ်၍ ရှုမှတ်သောအခါ ထို သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထ အခြင်းအရာအား ဖြင့် ရအပ်၏" ဟူ၍ မဆိုသင့်အံ့။ (ဤသို့ မဆိုသင့်လျှင်) ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ...."ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပညာဖြင့် ကပ်၍ ရှုမှတ်သည် ရှိသော် သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထ အဖြစ်ဖြင့် ရအပ်၏" ဟူ၍လည်း ဆိုသင့်သည်သာ၊ (သို့ပါလျက်) ထို ပြဿနာ ၂-ရပ်ဝယ် ပဌမ ပြဿနာ၌ "ပုဂ္ဂိုလ်ကို မရအပ်ဟူ၍ ဆိုထိုက်၏" ဟုငြင်း, ဒုတိယပြဿနာ၌ "မရအပ်ဟူ၍ မဆိုထိုက်" ဟုငြင်း ဤသို့ ရှေနောက် မစပ်သော အကြောင် အဖြေ ၂-ရပ်ကိုအသင် ဆို၏။ (သင်၏ ဤ အဖြေ ၂-ရပ်သည်) ရှေနောက် ဆန့်ကျင်သော အပြစ် မကင်း၍ မှားယွင်းသော အဖြေ ဖြစ်သည်။

ပဋိကမ္မစတုက္က ပြီး၏။

နိဂ္ဂဟစတုက္က

[သကဝါဒီက ပြန်၍ နှိပ်မှု စကား ၄-ရပ်။]

၈။ ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ...."ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပညာဖြင့် ကပ်၍ ရှုမှတ်သည် ရှိသော် သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထ အဖြစ်ဖြင့် ရအပ်၏" ဟူ၍ ဆိုထိုက်သည်သာ၊ "အကြင် သမ္မုတိ သစ္စာသည် မှန်သော အနက်လည်း ဖြစ်၏၊ မဖောက်မပြန် မြတ်သော အနက်လည်း ဖြစ်၏၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပညာဖြင့် ကပ်၍ ရှုမှတ်သောအခါ ထို သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထ အခြင်းအရာအား ဖြင့် ရအပ်၏" ဟူ၍ မဆိုထိုက်၊ ဤသို့ အသင် ပရဝါဒီသည် အကယ်၍ မှတ်ထင်သည် ဖြစ်အံ့၊ ထိုသို့ မှတ်ထင်ခြင်း ကြောင့် ထို ဥပလဗ္ဘတိ ဟူသော အဖို့၌ "အာမန္တာ" ဟူသော ဤ ဝန်ခံခြင်းဖြင့် ဤသို့ ဝန်ခံသော အသင် ပရဝါဒီကို ဤ ဆိုအပ်လတ္တံ့သော နည်းဖြင့် နှိပ်ထိုက်၏၊ ထိုသို့ နှိပ်ထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် အသင် ပရဝါဒီကို အကျနှိပ်တို့ နှိပ်ကုန်၏၊ သင်သည် ကောင်းစွာ နှိပ်အပ်သူလည်း ဖြစ်၏၊ ဤသို့ ပြောဆို ပြီးနောက် ပဋိကမ္မ စတုက္ကဋ္ဌ ပြခဲ့သည့်အတိုင်း နှိပ်လေသည်။

နိဂ္ဂဟစတုက္က ပြီး၏။

ဥပနယနစတုက္က

[ပစ္စနီကပဋ္ဌကဘုန်းက ပရဝါဒီ ပဋိုလ်၏ နည်း ၄—မျိုးဖြင့် နှိပ်ပုံကို မိမိက ပြန်၍ နှိပ်ပုံနှင့်အတူ ဆောင်၍ ပြရာစကား။]

၉။ ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ....ဤ ပြအပ် ခဲ့သော အက္ခန်ပ်၏ နှိပ်ခြင်းသည် အကယ်၍ မှားယွင်းသော နှိပ်ခြင်းဖြစ်အံ့၊ ဤသို့ ဖြစ်လျှင် ပစ္စနီကပဋ္ဌက တုန်းက အက္ခန်ပ် အပေါ်ဝယ် "ဝတ္တာဗ္ဗေ ခေါ ပဋိလော နုပလဗ္ဘတိ သစ္စံကဋ္ဌပရမတ္ထောန" စသည်ဖြင့် အသင် ပရဝါဒီ၏ နှိပ်ခြင်းဌာလည်း ဤ အတူပင် မှားယွင်းသော နှိပ်ခြင်းဟူ၍ ရှုပါလော၊ အသင် ပရဝါဒီသည် ထို ပစ္စနီကပဋ္ဌကဌ် "အာမန္တာ" ဟူသော ဤ ဝန်ခံခြင်းဖြင့် ဤသို့ ဝန်ခံကြကုန်သော အက္ခန်ပ်တို့ကို ဤသို့ မနှိပ်ထိုက်ပါကုန်၊ သို့ပါလျှက် အက္ခန်ပ်ကို နှိပ်၏။ (ထို့ကြောင့်) မတရားသဖြင့် အနှိပ်ခံကြရသူများ ဖြစ်ကြပါသည်၊ ဤသို့ ဆို၍ ပစ္စကနီကပဋ္ဌကတုန်းက မိမိ အနှိပ် ခံခဲ့ရပုံကို ပြန်၍ ညွှန်ပြသည်။

ဥပနယနစတုက္က ပြီး၏။

နိဂ္ဂမနစတုက္က

[ပစ္စနီကပဋ္ဌကတုန်းက ပရဝါဒီ၏ နှိပ်ပုံ ၄—မျိုးကို] ပြ၍ ထိုသို့ မနှိပ်ထိုက်ကြောင်းကို နိဂုံးအုပ်သော စကား။]

၁၀။ ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ....ပစ္စနီကပဋ္ဌကတုန်းက အသင်သည် နှိပ်အပ်ခဲ့သော ဤအခြင်းအရာမျိုးဖြင့် ကျန်ပ်ကို မနှိပ်ထိုက်ပါ။ (ထိုသို့ မနှိပ်ထိုက်ခြင်း၏ အကြောင်းကိုလည်း ကျန်ပ်သည် ဥပနယနစတုက္ကဖြင့် ပြီးစေအပ်ပါပြီ။) ထို့ကြောင့် အို ပရဝါဒီ...."ဟဉ္စိ ပဋိလော နုပလဗ္ဘတိ ။ပေ။ မိစ္ဆာ" ဟုဎင်း, "နော စေ ပန ဝတ္တာဗ္ဗေ ။ပေ။ မိစ္ဆာ" ဟုဎင်း အနုလောမ ပဋိလောမ အားဖြင့် အက္ခန်ပ်ကို (ဘယ်ပြန် ညာပြန်) အကြင် နှိပ်ခဲ့၏၊ အသင် ပရဝါဒီ၏ ဤနှိပ်ခြင်းသည် အမှားပင် ဖြစ်သည်။

ထိုသို့ အမှားဖြစ်သောကြောင့် ပစ္စနီကပဋ္ဌကတုန်းက အကြင် နှိပ်မှုကို အသင် ပြုအပ်၏၊ ထိုနှိပ်မှုသည် အမှားပြုဖြစ်သော အမှုသာ ဖြစ်တော့၏၊ အက္ခန်ပ်၏ ပြန်၍ သုတ်သင် ရှင်းလင်းမှုသည် ကောင်းစွာ ပြုအပ်သော အမှုဖြစ်၏၊ ပဋိကမ္မစတုက္က နိဂ္ဂဟစတုက္က ဥပနယနစတုက္က ဟူသော စကား အစဉ် ဖြစ်စေမှုကို အက္ခန်ပ်ပြုအပ်ပြီ၊ ထိုစကားအစဉ် ဖြစ်စေမှုကိုလည်း ကောင်းစွာ ပြုအပ်သည် မည်ပါသတည်း။

ဤကား နိဂ္ဂမနစတုက္ကတည်း။

ဤကား ဒုတိယနိဂ္ဂဟ။ ပစ္စနီကာနုလောမ ပြီး၏။

(သုဒ္ဓသစ္စိကဋ္ဌ ပြီး၏။)

၂-ဩကာသသစ္စိကဋ္ဌ

၁-အနုလောမပစ္စနီက

၁၁။ ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ....“အတ္တာ သတ္တာ ဇီဝ အမည်ရသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပညာဖြင့် ကပ်၍ ရှုမှတ်သည်ရှိသော် သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထအဖြစ်ဖြင့် ရအပ် ရနိုင်ပါသလော”ဟု သကဝါဒီက မေးသောအခါ....(ပရဝါဒီသည်) “အိမ်း, ရအပ် ရနိုင်ပါ၏”ဟု ဝန်ခံသောအားဖြင့် ဖြေသည်။

ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ....“အလုံးစုံသော ခန္ဓာကိုယ်၌ အတ္တာ သတ္တာ ဇီဝ အမည်ရသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထအဖြစ်ဖြင့် ရအပ်ပါသလော”ဟု သကဝါဒီက စစ်ဆေးမေးမြန်းသောအခါ....“ဤသို့ကား မဆိုအပ် မဆိုထိုက်ပါ” ဟု ပရဝါဒီက ပယ်ရှားလေသည်။ [အကြွင်းကို သုဒ္ဓသစ္စိကဋ္ဌအတိုင်း မြန်မာပြန်ပါ။]

ဤကား တတိယနိဂ္ဂဟ။
အနုလောမပစ္စနီက ပြီး၏။
(ဩကာသသစ္စိကဋ္ဌ ပြီး၏။)

၃-ကာလသစ္စိကဋ္ဌ

၁-အနုလောမပစ္စနီက

၁၂။ ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ....“အတ္တာ သတ္တာ ဇီဝ အမည်ရသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပညာဖြင့် ကပ်၍ ရှုမှတ်သည်ရှိသော် သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထ အဖြစ်ဖြင့် ရအပ် ရနိုင်ပါသလော”ဟု သကဝါဒီက မေးသောအခါ....(ပရဝါဒီသည်) “အိမ်း, ရအပ် ရနိုင်ပါ၏”ဟု ဝန်ခံသောအားဖြင့် ဖြေသည်။

ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ....“အလုံးစုံသော အတိတ်ဘဝဟူသော ကာလ, အနာဂတ်ဘဝဟူသော ကာလ, ပစ္စုပ္ပန်ဘဝဟူသော ကာလ, ပရိနိဗ္ဗာန်စံရာကာလ၌ အတ္တာ သတ္တာ ဇီဝ အမည်ရသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပညာဖြင့် ကပ်၍ ရှုမှတ်သည်ရှိသော် သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထအဖြစ်ဖြင့် ရအပ် ရနိုင်ပါသလော”ဟု သကဝါဒီက စစ်ဆေးမေးမြန်းသောအခါ....“ဤသို့ကား မဆိုအပ် မဆိုထိုက်ပါ”ဟု ပရဝါဒီက ပယ်ရှားလေသည်။ [အကြွင်းကို သုဒ္ဓသစ္စိကဋ္ဌအတိုင်း မြန်မာပြန်ပါ။]

ဤကား စတုတ္ထနိဂ္ဂဟ။
အနုလောမပစ္စနီက ပြီး၏။
(ကာလသစ္စိကဋ္ဌ ပြီး၏။)

၄-အဝယဝသစ္ဆိကဋ္ဌ

၁-အနုလောမပစ္ဆနီက

၁၃။ ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ....“အတ္တ သတ္တ ဇီဝ အမည်ရသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပညာဖြင့် ကပ်၍ ရှုမှတ်သည်ရှိသော် သစ္ဆိကဋ္ဌ ပရမတ္ထအဖြစ်ဖြင့် ရအပ် ရနိုင်ပါသလော”ဟု သကဝါဒီက မေးသောအခါ.... (ပရဝါဒီသည်) “အိမ်း, ရအပ် ရနိုင်ပါ၏”ဟု ဝန်ခံသောအားဖြင့် ဖြေသည်။

ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ....“အလုံးစုံသော ခန္ဓာ အာယတန ဓာတ်တို့၌ အတ္တ သတ္တ ဇီဝ အမည်ရသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပညာဖြင့် ကပ်၍ ရှုမှတ်သည်ရှိသော် သစ္ဆိကဋ္ဌ-ပရမတ္ထအဖြစ်ဖြင့် ရအပ်ပါသလော”ဟု သကဝါဒီက စစ်ဆေး မေးမြန်းသော အခါ....“ဤသို့ကား မဆိုအပ် မဆိုထိုက်ပါ”ဟု ပရဝါဒီက ပယ်ရှားလေသည်။ [အကြောင်းကို သုဒ္ဓသစ္ဆိကဋ္ဌကို မှီ၍ မြန်မာပြန်ပါ။]

ဤကား ပဥ္စမနိဂ္ဂဟ။
အနုလောမပစ္ဆနီက ပြီး၏။
(အဝယဝသစ္ဆိကဋ္ဌ ပြီး၏။)

၂-သြကာသသစ္ဆိကဋ္ဌ

၂-ပစ္ဆနီကာနုလောမ

၁၄။ ငါ့ရှင် သကဝါဒီ....“ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပညာဖြင့် ကပ်၍ ရှုမှတ်သည် ရှိသော် မရအပ် မရနိုင်ပါသလော”ဟု ပရဝါဒီက မေးသောအခါ....(သက-ဝါဒီသည်) “အိမ်း, မရအပ် မရနိုင်”ဟု ဝန်ခံသောအားဖြင့် ဖြေသည်။

ငါ့ရှင် သကဝါဒီ....“အလုံးစုံသော ခန္ဓာကိုယ်၌ ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပညာဖြင့် ကပ်၍ ရှုမှတ်သည်ရှိသော် သစ္ဆိကဋ္ဌ ပရမတ္ထအဖြစ်ဖြင့် မရအပ် မရနိုင်ပါသလော”ဟု ပရဝါဒီက စစ်ဆေး မေးမြန်းသောအခါ“ဤသို့ကား မဆိုအပ် မဆိုနိုင်ပါ”ဟု သကဝါဒီက ပယ်ရှားလေသည်။

အမှာ။ ။“အလုံးစုံသော ခန္ဓာကိုယ်၌ မရအပ်သလော”ဟူသော အမေးကို ဝန်ခံလိုက်လျှင် “ခန္ဓာကိုယ်၌ကား မရအပ်, ခန္ဓာကိုယ်၏ ပြင်ဘက်၌ ရအပ်၏”ဟု ခွင့်ပြုရာရောက်မည် စိုးသောကြောင့် “ဤသို့ကား မဆိုထိုက်ပါ”ဟု သကဝါဒီက ပယ်ရှားရသည်၊ ပုရဝါဒီကား “အသင်သည် ဝန်ခံပြီးမှ ပယ်ရ

သလော”ဟု သဘောထား၍ သကဝါဒီအပေါ် ဦးပ်လေသည်။ ထိုနှိပ်ပုံကို သုဒ္ဓသစ္စိကဋ္ဌပစ္စနီကာနုလောမအတိုင်းသိပါ။ ထို့နောက် သကဝါဒီက ပြန်၍ သုတ်သင်ရှင်းလင်းပုံစသည်တို့ကိုလည်း ထိုအတိုင်း သိပါ။

၃။ **ကာလသစ္စိကဋ္ဌ။** ။(ပစ္စနီကာနုလောမ) ဤ၌ “ငါ့ရှင် သကဝါဒီ.... ပုဂ္ဂိုလ်ကို အတိတ်ဘဝ စသော ကာလတို့၌ မရအပ်သလော”ဟု မေးခြင်းသာထူးသည်။ ဤအမေးကို သကဝါဒီက ဝန်ခံလိုက်လျှင် “အလုံးစုံသော ကာလတို့၌ကား မရအပ်, တရံတခါ၌ ရအပ်၏”ဟု ခွင့်ပြုရာ ရောက်မည်စိုးသောကြောင့် ပယ်ရှားသည်။

၄။ **အဝယဝသစ္စိကဋ္ဌ။** ။(ပစ္စနီကာနုလောမ) ဤ၌ “ငါ့ရှင် သကဝါဒီ....ပုဂ္ဂိုလ်ကို အလုံးစုံသော ခန္ဓာ အာယတန စသည်တို့၌ မရအပ်ပါသလော”ဟု မေးခြင်းသာ ထူးသည်။ ထို အမေးကို သကဝါဒီက “အလုံးစုံသော ခန္ဓာ အာယတန စသည်တို့၌ မရအပ်, ရူပက္ခန္ဓာ စသော ခန္ဓာ တပါး, စက္ခာယတန စသော အာယတန တပါး ဤသို့ စသည်ဖြင့် ခန္ဓာတစိတ် အာယတန တစိတ်တို့၌ ရအပ်၏”ဟု ခွင့်ပြုရာ ရောက်မည် စိုးသောကြောင့် ပယ်ရှားသည်။ ဤ ပြခဲ့သော နှိပ်ခြင်းတို့၌ ပရဝါဒီ နှိပ်ခြင်း၏ မတရားပုံ, သကဝါဒီ နှိပ်ခြင်း၏ တရားပုံကို သုဒ္ဓိကသစ္စိကဋ္ဌ နိဂ္ဂမနစတုက္က အတိုင်း သိပါ။

ဤကား အဋ္ဌကနိဂ္ဂဟ။
ပစ္စနီကာနုလောမ ပြီး၏။

၅=သုဒ္ဓိကသံသန္ဒန

[ဩပမ္မ စသည် မပါပဲ သစ္စိကဋ္ဌ ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ရှုပ် စသည် တို့နှင့် ဒေတူ နှိုးနှောပြရာ စကားရပ်။]

၁၇။ ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ....“ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပညာဖြင့် ကပ်၍ ရှုမှတ်သည်ရှိသော် သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထ အဖြစ်ဖြင့် ရအပ် ရနိုင်ပါသလော၊ ရှုပ် ကိုလည်း သစ္စိကဋ္ဌ-ပရမတ္ထ အဖြစ်ဖြင့် ရအပ် ရနိုင်ပါသလော”ဟု သကဝါဒီကမေးသောအခါ ပရဝါဒီသည် (အိမ်း, ရအပ် ရနိုင်ပါ၏)ဟု ဝန်ခံသော အားဖြင့် ဖြေသည်။

ငါ့ရှင် ပရ၀ါဒီ....“(ထိုသို့ ဖြစ်လျှင်) ရုပ်သည် ပုဂ္ဂိုလ်မှ တမျှိုးတခြားလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်သည် ရုပ်မှ တမျှိုးတခြားလော”ဟု သက၀ါဒီက မေးသော အခါ....ပရ၀ါဒီသည် “ဤသို့ကား မဆိုအပ် မဆိုထိုက်ပါ”ဟု ပယ်ရှားလေသည်။

အမှာ။ ။ရုပ်ကို ပရမတ္ထ အားဖြင့် ရအပ် သကဲ့သို့ ပုဂ္ဂိုလ်ကိုလည်း သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထ အားဖြင့် ရအပ်လျှင် (ရုပ်သည် ၀ေဒနာမှ, ၀ေဒနာသည် ရုပ်မှ တမျှိုးတခြား ဖြစ်သကဲ့သို့) ရုပ်နှင့် ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း တမျှိုးတခြားစီ ဖြစ်နေသောကြောင့် သက၀ါဒီက စစ်ဆေး မေးမြန်းသည်၊ ထိုအခါ ပရ၀ါဒီသည် “(ပုဂ္ဂိုလ် ဟူသည်) ရုပ် ၀ေဒနာ သညာ စသည်တို့မှ တမျှိုးတခြား ဟုလည်း မဆိုထိုက်, တမျှိုးတခြား မဟုတ် ဟုလည်း မဆိုထိုက်”ဟု အယူရှိသောကြောင့်ဝင်း, “အညံ ဇီ၀ံ, အညံ သရီရံတိ အဗျာကတ - မေတံ ဘဂ၀တာ= အသက်ကောင် ဟူသော ဇီ၀သည် ခန္ဓာကိုယ် ဟူသော သရီရမှ တမျှိုးတခြားတည်း, သရီရသည် ဇီ၀မှ တမျှိုးတခြားတည်း ဟူသော ဤ ပြဿနာကို ဘုရားရှင်သည် ဖြေဆိုတော် မမူအပ်” ဟူသော သုတ်တော်ကို သတိရသောကြောင့်ဝင်း ပယ်ရှားသည်။ [ပရ၀ါဒီသည် သာသနိက ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်သောကြောင့် မိမိ အယူနှင့်လည်း မဆန့်ကျင်စေလို, သုတ်တော်နှင့်လည်း မဆန့်ကျင်စေလို၍ ပယ်ရှားခြင်း ဖြစ်သည်။]

(၁၈) ၀ေဒနာ စသော ခန္ဓာ ၄-ပါး၊ (၁၉) စက္ခာယတန စသော အာယတန တဆယ့်နှစ်ပါး၊ (၂၀) စက္ခုဓာတ်စသော ဓာတ်တဆယ့်ရှစ်ပါး၊ (၂၁) စက္ခုန္ဒြေ စသော ဤန္ဒြေ နှစ်ဆယ့်နှစ်ပါးတို့ကိုလည်း ဤ အတိုင်း မေးသည်။

၂၂။ ငါ့ရှင် သက၀ါဒီ....“ပုဂ္ဂိုလ်ကို သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထ အားဖြင့် မရအပ် သလော”ဟု ပရ၀ါဒီက မေးသောအခါ....“အိမ်း, မရအပ်”ဟု သက၀ါဒီက ဖြေသည်။

ငါ့ရှင် သက၀ါဒီ....“အတ္ထိ ပုဂ္ဂလော အတ္တဟိတာယ ပဋိပန္နော=မိမိ စီးပွါးအလို့ငှါ ကျင့်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်ရှိ၏”ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတော် မူအပ်သည် မဟုတ်လော၊ ရုပ် ကိုလည်း သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထ အားဖြင့် ရအပ် သည် မဟုတ်လော”ဟု ပရ၀ါဒီက မေးသောအခါ....“အိမ်း”ဟု သက၀ါဒီ ဖြေသည်။

ငါ့ရှင် သကဝါဒီ....“(ထိုသို့ ဖြစ်လျှင်) ရုပ်သည် ပုဂ္ဂိုလ်မှ တမျိုးတခြားလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်သည် ရုပ်မှ တမျိုးတခြားလော”ဟု ပရဝါဒီက မေးသော အခါ....သကဝါဒီသည် “ဤသို့ကား မဆိုနိုင်ပါ”ဟု ပယ်ရှားသည်။

အမှာ။ ။“ဝုတ္တံ ဘဂဝတာ” စသော စကားတော်မျှဖြင့် ပုဂ္ဂိုလ်၏ ထင်ရှားရှိပုံကိုဂုဏ်း, ရုပ်၏ သစ္ဘိကဋ္ဌ ပရမတ္ထ အဖြစ်ဖြင့် ရအပ်ပုံကိုဂုဏ်း ပြ၍ ပုဂ္ဂိုလ်နှင့် ရုပ်တို့၏ တမျိုးတခြားဖြစ်ပုံကို ဝန်ခံရလောက်အောင် စစ်ဆေး မေးမြန်းသည်။ သကဝါဒီကား သမ္မုတိနှင့် ပရမတ္ထတို့၏ ကေတ္တနာနတ္တ (တူပုံ,ထူးပုံ) ပြဿနာကို ဘုရားရှင် ဟောတော် မမူအပ်သည့် အတွက် မဖြေပဲ ထားထိုက်သောကြောင့် ပယ်ရှားသည်။ [သမ္မုတိ ပညတ်ဟူသည် အထင်အရှားရှိသော သဘောတရား မဟုတ်သောကြောင့် “ထင်ရှား ရှိသော ပရမတ္ထနှင့် တူသလော, ထူးသလော”ဟူသော ပြဿနာသည် မဖြေပဲ ထားထိုက်သော ပြဿနာ ဖြစ်သည်။]

သုဒ္ဓိကသံသန္ဒန ပြီး၏။

၆–ဩပမ္မသံသန္ဒန

[သစ္ဘိကဋ္ဌ ပရမတ္ထ အဖြစ်ဖြင့် ရအပ်သော ရုပ်နှင့် ဝေဒနာ (စသည်) တို့သည် တမျိုး တခြားစီ ဖြစ်သကဲ့သို့ သစ္ဘိကဋ္ဌ ပရမတ္ထ အဖြစ်ဖြင့် ရအပ်သော ရုပ်နှင့် ပုဂ္ဂိုလ်တို့လည်း တမျိုး တခြားစီလော·ဟု ရုပ် နှင့် ဝေဒနာ (စသည်) ကို ဥပမာပြု၍ နှိုးနှောရာ စကားရပ်။]

၂၀။ ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ....“ရုပ်ကို သစ္ဘိကဋ္ဌ ပရမတ္ထ အဖြစ်ဖြင့် ရနိုင်ပါသလော၊ ဝေဒနာကိုလည်း သစ္ဘိကဋ္ဌ ပရမတ္ထ အဖြစ်ဖြင့် ရနိုင်ပါသလော၊ ရုပ်သည် ဝေဒနာမှ, ဝေဒနာသည် ရုပ်မှ တမျိုးတခြားပါလော”ဟု သကဝါဒီက မေးသောအခါ....ပရဝါဒီသည် “အိမ်း”ဟု ဝန်ခံသည်။

ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ....“ပုဂ္ဂိုလ်ကို သစ္ဘိကဋ္ဌပရမတ္ထ အဖြစ်ဖြင့် ရအပ်ပါသလော၊ ရုပ်ကိုလည်း သစ္ဘိကဋ္ဌ ပရမတ္ထ အဖြစ်ဖြင့် ရအပ်ပါသလော”ဟု သကဝါဒီက မေးသောအခါ....ပရဝါဒီသည် “အိမ်း”ဟု ဝန်ခံသည်။

ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ....“(ထိုသို့ ဖြစ်လျှင်) ရုပ်သည် ပုဂ္ဂိုလ်မှ,ပုဂ္ဂိုလ်သည် ရုပ်မှ တမျိုးတခြားလော”ဟု သကဝါဒီက စစ်ဆေးမေးမြန်းသောအခါ....ပရဝါဒီသည် “ဤသို့ကား မဆိုအပ် မဆိုထိုက်ပါ”ဟု ပယ်ရှားသည်။

အမှာ။　။ပရ၀ါဒီသည် ခွင့်ပြုအပ်သော ဥပလဒ္ဓိသာမည (ရုပ် နှင့် ၀ေဒနာတို့၏ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထ အဖြစ်ဖြင့် ရချင်း တူသော) အားဖြင့် ရုပ် နှင့် ၀ေဒနာတို့သည် တမျိုးတခြားစီ ဖြစ်သကဲ့သို့ ရုပ် နှင့် ပုဂ္ဂိုလ်တို့လည်း တမျိုး တခြားစီ ဖြစ်သလောဟု သက၀ါဒီက စစ်ဆေးသည်။ ပရ၀ါဒီက ပယ်ရှားရခြင်း၏ အကြောင်းကို သုဒ္ဓိကသံသန္ဒန ၌ ပြခဲ့ပြီ။]

၄၇။ ငါ့ရှင် သက၀ါဒီ....“ရုပ်ကို ပညာဖြင့် ကပ်၍ ရှုမှတ်သည် ရှိသော် သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထ အဖြစ်ဖြင့် ရအပ် ရနိုင်ပါသလော၊၀ေဒနာကိုလည်း သစ္စိကဋ္ဌ-ပရမတ္ထ အဖြစ်ဖြင့် ရအပ် ရနိုင်ပါသလော၊ ရုပ် သည် ၀ေဒနာမှ, ၀ေဒနာသည် ရုပ်မှ တမျိုးတခြားလော”ဟု ပရ၀ါဒီက မေးသောအခါ....သက၀ါဒီသည် “အိမ်း”ဟု ၀န်ခံသောအားဖြင့် ဖြေသည်။

ငါ့ရှင် သ၊က၀ါဒီ....“အတ္ထိ ပုဂ္ဂလော အတ္တာဟိတာယ ပဋိပန္နော”ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူအပ်သည် မဟုတ်လော၊ ရုပ်ကိုလည်း သစ္စိကဋ္ဌ-ပရမတ္ထ အဖြစ်ဖြင့် ရအပ်သည် မဟုတ်လော”ဟု ပရ၀ါဒီက မေးသော အခါ....သက၀ါဒီသည် “အိမ်း”ဟု ၀န်ခံသည်။

ငါ့ရှင် သက၀ါဒီ....“ရုပ်သည် ပုဂ္ဂိုလ်မှ, ပုဂ္ဂိုလ်သည် ရုပ်မှ တမျိုးတခြားလော”ဟု ပရ၀ါဒီက စစ်ဆေး မေးမြန်းသော အခါ....သက၀ါဒီသည် “ဤသို့ကား မဆိုအပ် မဆိုထိုက်ပါ”ဟု ပယ်ရှားသည်။

အမှာ။　။ပရ၀ါဒီသည် ရုပ် နှင့် ၀ေဒနာတို့၏ တမျိုးတခြား ဖြစ်ပုံကို (သက၀ါဒီအား) ၀န်ခံ စေပြီးနောက် “အတ္ထိ ပုဂ္ဂလော” စသော သုတ်တော်ကို မှီ၍ ဆလ၀ါဒ (စကားကပ်သော အနေ)ဖြင့် ပုဂ္ဂိုလ်၏ ရုပ် စသော တရားတို့နှင့် သစ္စိကဋ္ဌ-ပရမတ္ထ အဖြစ်ဖြင့် ရနိုင်ပုံခြင်း တူသည်ကို တင်၍ “ရုပ်သည် ပုဂ္ဂိုလ်မှ ပုဂ္ဂိုလ်သည် ရုပ်မှ တမျိုးတခြားလော”ဟု စစ်ဆေး မေးမြန်းသည်။ သက၀ါဒီက ပယ်ရှားသည်။ ပယ်ရှားရခြင်း၏ အကြောင်းကို သုဒ္ဓိကသံသန္ဒန ၌ ပြခဲ့ပြီ။ [သက၀ါဒီက နှိပ်ပုံ စသည်တို့ကို ရှေးရှေးအတိုင်း သိပါ။]

ဩပမ္မသံသန္ဒန ပြီး၏။

၇-စတုက္ကနယသံသန္ဒန

[နည်း ၄-မျိုးဖြင့် သစ္စိကဋ္ဌ ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ရုပ် စသည် တို့နှင့် နှီးနှောရာ စကားရပ်။]

၄၆။ ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ....“ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပညာဖြင့်ကပ်၍ ရှုမှတ်သည် ရှိသော် သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထ အဖြစ်ဖြင့် ရအပ် ရနိုင်ပါသလော”ဟု သကဝါဒီက မေး သောအခါ....ပရဝါဒီသည် “အိမ်း”ဟု ဝန်ခံသည်။

ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ.... “ရုပ်သည် ပုဂ္ဂိုလ်လော”ဟု သကဝါဒီက မေးသော အခါပရဝါဒီသည် “ဤသို့ကား မဆိုအပ် မဆိုနိုင်ပါ”ဟု ပယ်ရှားသည်။

အမှာ။ ။ပရဝါဒီသည် ပုဂ္ဂိုလ်ကို“သဿတ (မပျက် မစီးနိုင်)”ဟု ယူထား၏၊ ရုပ်သည် ဖြစ်တတ်ပျက်တတ်၏၊ သို့ဖြစ်၍ ရုပ်ကို ပုဂ္ဂိုလ်ဟု ဝန်ခံလိုက်လျှင် ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ (ပုဂ္ဂိုလ်သည် ပျက်စီး တတ်၏ ဟူသော အယူ)ကို ဝန်ခံရာ ရောက်မည် စိုးသောကြောင့် ပယ်ရှားလိုသည်။

၄၇။ (က) ရှေးနည်းအတိုင်း ပဌမ ပြဿနာကို မေးပြီးနောက် “ရုပ်၌ ပုဂ္ဂိုလ်ကို (ရအပ်သလော)”ဟု သကဝါဒီက မေးသောအခါ ပရဝါဒီသည် “ဤသို့ကား မဆိုအပ် မဆိုထိုက်ပါ”ဟု ပယ်ရှားသည်။

(ခ) ရှေးနည်း အတိုင်း ပဌမ ပြဿနာကို မေးပြီးနောက် “ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ....ရုပ်ကို ကြည့်၍ ပုဂ္ဂိုလ်ကို ရအပ်သလော”ဟု သကဝါဒီက မေး သောအခါ....ပရဝါဒီသည် “ဤသို့ကား မဆိုအပ် မဆိုနိုင်ပါ”ဟု ပယ်ရှား လေသည်။

(ဂ) ရှေးနည်း အတိုင်း ပဌမ ပြဿနာကို မေးပြီးနောက် “ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ....ပုဂ္ဂိုလ်၌ ရုပ်ကို ရအပ်သလော”ဟု သကဝါဒီက မေးသောအခါ ပရဝါဒီသည် “ဤသို့ကား မဆိုအပ် မဆိုနိုင်ပါ”ဟု ပယ်ရှားလေသည်။

အမှာ။ ။(က) မဟာဘုတ်တပါးကို မှီ၍ မဟာဘုတ် ၃-ပါးတို့သည် ဖြစ်ကြသောကြောင့် “မဟာဘုတ်၌ မဟာဘုတ်တို့ ဖြစ်ကြ၏” ဟု ဆိုနိုင်သကဲ့သို့ပင်း, ဟဒယဝတ္ထုကို မှီ၍ ဝိညာဏ် ဖြစ်သော ကြောင့် “ဟဒယဝတ္ထု၌ ဝိညာဏ်ဖြစ်၏”ဟု ဆိုနိုင်သကဲ့သို့ပင်း အသင်၏ ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း “ရုပ် ၌ ရအပ်၏”ဟု ဆိုနိုင်ပါသလောဟု သကဝါဒီက စစ်ဆေး မေးမြန်းသည်။

(ခ) ရုပ်၏ ရုပ္ပန သဇောမှ ဝေဒနာ အစရှိသော တရား‌တို့၏ ဝေဒယိတ သဘော စသည်တို့သည် ခဲ့ခြား၍ ရနိုင်သောကြောင့် ဝေဒနာ အစရှိသော တရားတို့သည် ရုပ်ကို ကြဉ်၍ ဖြစ်ကြ၏ဟု ဆိုနိုင်သကဲ့သို့ အသင်၏ ပုဂ္ဂိုလ်သည် ရုပ် ကို ကြဉ်၍ ရအပ်သလောဟု သကဝါဒိက စစ်ဆေး မေးမြန်းသည်။

(၈) ဝေဒနာ စသော နာမ်တရား တို့သည် စိတ်ကြောင့် ဖြစ်သော ရုပ်တို့၏ မှီရာ ဖြစ်သောကြောင့် "ဝေဒနာ၌ ရုပ် ဖြစ်၏"စသည်ဖြင့် ဆိုနိုင်သကဲ့သို့ "ပုဂ္ဂိုလ်၌ ရုပ်ကို ရအပ်၏" ဟု ဆိုနိုင်ပါသလော·ဟု သကပဝါဒိက စစ်ဆေး မေးမြန်းသည်၊ ဤသို့ စစ်ဆေး မေးမြန်းသောအခါ ပြဿနာ ၃-ရပ် လုံး၌ပင် ဥဇ္ဈာဒဒိဌိ ဖြစ်မည် စိုးသောကြောင့်၎င်း, သုဒ္ဓိက-သံသန္ဒန ၌ ပြခဲ့သည့်အတိုင်း မိမိ၏ အယူနှင့် ဆန့်ကျင်မည် စိုးသောကြောင့်၎င်း ပရဝါဒိက ပယ်ရှားသည်။

၄၈။ "ဝေဒနာသည် ပုဂ္ဂိုလ်လော, ဝေဒနာ၌ ပုဂ္ဂိုလ်ကို ရအပ်သလော, ဝေဒနာကို ကြဉ်၍ ပုဂ္ဂိုလ်ကို ရအပ်သလော, ပုဂ္ဂိုလ်၌ ဝေဒနာကို ရအပ်သလော" ဤသို့ စသည်ဖြင့် ခန္ဓာ အာယတန ဓာတ် ဤနှစ်တို့၌ မေးပုံ ဖြေပုံကိုလည်း သိပါ။

၅၀။ (က) ငါ့ရှင် သကဝါဒီ...."ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပညာဖြင့် ကပ်၍ ရှုမှတ်သည့် ရှိသော် မရအပ် မရနိုင်သလော"ဟု ပရဝါဒိက မေးသောအခါ... သကဝါဒီသည် "အိမ်း"ဟု ဝန်ခံသည်။

(ခ) ငါ့ရှင် သကဝါဒီ...."အတ္ထိ ပုဂ္ဂလော အတ္တဟိတာယ ပဋိပန္နော" ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူအပ်သည် မဟုတ်လော-ဟု ပရဝါဒိက မေးသောအခါ....သကဝါဒီသည် "အိမ်း"ဟု ဝန်ခံသည်။ [ဤ ဝန်ခံခြင်းကား သမ္မုတိသစ္စာ အဖြစ်ဖြင့် ရှိသည်ကို ဝန်ခံခြင်း ဖြစ်သည်။]

(၈) ငါ့ရှင် သကဝါဒီ...."ရုပ်သည် ပုဂ္ဂိုလ်လော"ဟု စစ်ဆေး မေးမြန်းသောအခါ...သကဝါဒီသည် "ဤသို့ကား မဆိုအပ် မဆိုနိုင်ပါ"ဟု ပယ်ရှားသည်။ [ဤ ပြဿနာ၌ ဝန်ခံလိုက်လျှင် "ရုပ်သည် အတ္တ ဖြစ်၏"ဟု ဆိုရာရောက်၏၊ ထိုသို့ ဆိုလျှင် သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ဖြစ်နေတော့၏၊ ထိုသို့ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ဖြစ်မည် စိုးသောကြောင့် ပယ်ရှားသည်။]

အမှာ။　။ရှေးနည်းအတိုင်း ပြဿနာ ၂-ရပ်ကို မေးပြီးနောက်...."ရုပ်၌ ပုဂ္ဂိုလ်ကို ရအပ်သလော, ရုပ်ကို ကြဉ်၍ ပုဂ္ဂိုလ်ကို ရအပ်

သလော, ပုဂ္ဂိုလ်၌ ရုပ်ကို ရအပ်သလော'' ဤသို့ စသည်ဖြင့် ခန္ဓာ အာယတန ဓာတ် ဤနေ့တို့၌ မေးပုံ ဖြေပုံကို သိပါ။

စတုက္ကနယသံသန္ဒန ပြီး၏။

ဂ-လက္ခဏယုတ္တိ

[ပရမတ္ထတရားတို့၏ အမှတ်အသား ဖြစ်သော သပ္ပစ္စယ စသည်ဖြင့် ပုဂ္ဂိုလ်ကို စိစစ်ရာ စကားရပ်။]

၅၃။ (က) ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ.... ''ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပညာဖြင့် ကပ်၍ ရှုမှတ်သည် ရှိသော် သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထ အဖြစ်ဖြင့် ရအပ် ရနိုင်ပါသလော'' ဟု သကဝါဒီက မေးသောအခါ....ပရဝါဒီသည် ''အိမ်း'' ဟု ဝန်ခံပြီ။

(ခ) ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ.... ''ပုဂ္ဂိုလ်သည် သပ္ပစ္စယ (ကံ စသော အကြောင်းနှင့် တကွ ဖြစ်သလော'' ဟု သကဝါဒီက မေးသောအခါ....ပရဝါဒီသည် ''ဤသို့ကား မဆိုအပ် မဆိုထိုက်ပါ'' ဟု ပယ်ရှားလေသည်။

(ဂ) ပဌမပြဿနာကို ရှေးအတိုင်း မေးပြီးနောက်.... ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ... ''ပုဂ္ဂိုလ်သည် အပ္ပစ္စယ (ကံ စသော အကြောင်း မရှိသလော)၊ သခ်ံတ (ကံ စသော အကြောင်း တရားတို့သည် ကောင်းစွာ ရောက်၍ ပြုစီမံအပ်သလော)၊အသခ်ံတ (ကံ စသော အကြောင်းတရားတို့ မပြုစီမံအပ်သလော)၊ သဿတ (ချုပ်ပျက်ခြင်း မရှိပဲ မြဲသလော)၊ အသဿတ (မမြဲသလော)၊ သနိမိတ္တ (ကံ စသော အကြောင်း နိမိတ်နှင့် တကွ ဖြစ်သလော)၊ အနိမိတ္တ (ကံ စသော အကြောင်း နိမိတ် မရှိသလော)'' ဟု စစ်ဆေး မေးမြန်းသော အခါလည်း ပယ်ရှားလေသည်။

အမှာ။ ။သပ္ပစ္စယ အသခ်ံတ အသဿတ သနိမိတ္တ တို့သည် နိဗ္ဗာန်မှ တပါးသော ရုပ် ဝေဒနာ စသော သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထ တရားတို့၏ အမှတ် လက္ခဏာတည်း၊ အပ္ပစ္စယ အသခ်ံတ သဿတ အနိမိတ္တ တို့သည် နိဗ္ဗာန် ဟူသော သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထ ၏ အမှတ် လက္ခဏာတည်း၊ အသင်၏ ပုဂ္ဂိုလ်ကို သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထ အဖြစ်ဖြင့် ရအပ်လျှင် (သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထ ဖြစ်လျှင်) သပ္ပစ္စယ စသော အမှတ်လက္ခဏာမျှးရှိရာ၏ဟု နှလုံးသွင်း၍ ''ပုဂ္ဂိုလ် သည် သပ္ပစ္စယ·လော'' စသည်ဖြင့် စစ်ဆေးမေးမြန်းသည်။

၅၄။ (က) ငါ့ရှင် သကဝါဒီ....“ပုဂ္ဂိုလ် ပညာဖြင့် ကပ်၍ ရှုမှတ်သည် ရှိသော် သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထ အဖြစ်ဖြင့် မရအပ်သလော”ဟု ပရဝါဒီက မေးသောအခါ....သကဝါဒီသည် “အိမ်း”ဟု ဝန်ခံပြီ။

(ခ) ငါ့ရှင် သကဝါဒီ....“အတ္ထိ ပုဂ္ဂလော အဘ္ဗာဟိတာယ ပဋိပန္နော” ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူအပ်သည် မဟုတ်လော-ဟု ပရဝါဒီက မေးသောအခါ....သကဝါဒီသည် “အိမ်း”ဟု ဝန်ခံသည်။ [သမ္မုတိသစ္စာ အဖြစ်ဖြင့် ဝန်ခံခြင်း ဖြစ်သည်။]

(ဂ) ငါ့ရှင် သကဝါဒီ....“ပုဂ္ဂိုလ်သည် သပ္ပစ္စယ-လော”ဟု ပရဝါဒီက မေးသောအခါ....“ဤသို့ကား မဆိုအပ် မဆိုထိုက်ပါ”ဟု ပယ်ရှားသည်။

အမှာ။　။“ပုဂ္ဂိုလ်သည် အပ္ပစ္စယ-လော”စသည်ဖြင့် ရှေးနည်း အတိုင်း မေးရာ၌လည်း ပယ်ရှားသည်၊ ဤသို့ ပယ်ရှားခြင်းသည် သမ္မုတိ ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၌ သပ္ပစ္စယ အပ္ပစ္စယ စသော သဘော မရှိသောကြောင့် အမှန် အတိုင်းပင် ပယ်ရှားရာ ရောက်သည်။

လက္ခဏယုတ္တိကထာ ပြီး၏။

၉-ဝစနသောဓန

[သဒ္ဒါကို သုတ်သင်ရာ စကားရပ်။]

၅၅။ (က) ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ....“ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပညာဖြင့် ကပ်၍ ရှုမှတ်သည် ရှိသော် ရအပ်သလော၊ ရအပ်သော အနက် ဟူသမျှသည် ပုဂ္ဂိုလ်လော”ဟု သကဝါဒီက မေးသောအခါ....ပရဝါဒီသည် “ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပညာဖြင့် ကပ်၍ ရှုမှတ်သည် ရှိသော် ရအပ်ပါ၏၊ ရအပ်သော အနက် ဟူသမျှကား အခြို့သည် ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်၏၊ အခြို့သည် ပုဂ္ဂိုလ် မဟုတ်ပါ”ဟု ဖြေသည်။

(ခ) “ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ....ပုဂ္ဂိုလ်ကို အခြို့ကို ရအပ်သလော၊ အခြို့ကို မရအပ်သလော”ဟု သကဝါဒီက မေးသောအခါ....ပရဝါဒီသည် “ဤသို့ကား မဆိုအပ် မဆိုထိုက်ပါ”ဟု ပယ်ရှားသည်။

အမှာ။　။ပုဂ္ဂလောနှင့် ဥပလဗ္ဘတိ ၂-ပုဒ်သည် အနက်တူမတူ ၂-မျိုးဖြစ်နိုင်၏။ အနက်မတူလျှင် ရုပ်သည် ဝေဒနာမဟု, ဝေဒနာသည်ရုပ်မဟု တမျိုးတခြားစီ ဖြစ်သကဲ့သို့ ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဥပလဗ္ဘတိ(ရအပ်

သော အနက်မှ), ဥပလဇ္ဈတိသည် ပုဂ္ဂိုလ်မှ တမျိုးတခြားစီ ဖြစ်၏ဟု အဓိပ္ပါယ်ရ၏။ အနက် တူလျှင် စိတ္တ နှင့် မန သည် အရတူ သကဲ့သို့ ဥပလဇ္ဈတိ (ရအပ်သော အနက်) သည်ပင် ပုဂ္ဂိုလ် မည်၏၊ ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဥပလဇ္ဈတိ မည်၏ဟု အဓိပ္ပါယ် ရ၏။ ထို့ကြောင့်—အသင် ပရဝါဒီကို ကျွန်ုပ်မေးပါမည်—

"အသင်၏ ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဥပလဇ္ဈတိ ဖြစ်လျှင် ဥပလဇ္ဈတိ မှန်သမျှသည် ပုဂ္ဂလဟုဆိုရာ ရောက်နေ၏၊ အဘယ်သို့နည်း၊ ဤ အဓိပ္ပါယ်ကို လက်ခံပါမည်လော" ဟု နှလုံးသွင်း၍ ပဌမပုစ္ဆာကို သကဝါဒီက မေးသည်။

ထိုအခါ ပရဝါဒီသည် ပုဂ္ဂိုလ်၏ ဥပလဇ္ဈတိ ဖြစ်ပုံကိုသာ အလို ရှိ၍ ဥပလဇ္ဈတိ တရားတိုင်း၏ ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်ပုံကို အလို မရှိသော ကြောင့် အထက်ပါအတိုင်း ဖြေသည်။ ပရဝါဒီ၏ ဆိုလိုရင်းမှာ—"ကျွန်ုပ်၏ ပုဂ္ဂိုလ်သည် အတ္ထိ ပုဂ္ဂလော စသော ဘုရားရှင် စကားတော်ကြောင့် အမှန်ပင် ဥပလဇ္ဈတိ ဖြစ်ပါ၏၊ ဥပလဇ္ဈတိ တရားတိုင်းကား ပုဂ္ဂိုလ် မဟုတ်ပါ၊ အချို့သာ ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်ပါသည်" ဟူလို။

ဒုတိယပြဿနာ၌—ဥပလဇ္ဈတိ မည်သော တရားသည် အချို့ ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်၍ အချို့ ပုဂ္ဂိုလ် မဖြစ်သကဲ့သို့ ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း အချို့သည် ဥပလဇ္ဈတိ၊ အချို့ ဥပလဇ္ဈတိ မဟုတ်ဟု ဆိုရာ ရောက်၏ဟု နှလုံးသွင်း၍ သကဝါဒီက မေးသည်။ ပရဝါဒီကား ပုဂ္ဂိုလ်၏ မရခြင်းကို အလိုမရှိသောကြောင့် ပယ်ရှားသည်။

၅၆။ ပုဂ္ဂိုလ်သည် သစ္စိကဋ္ဌ (မှန်သော အနက်သဘော)လော၊ သစ္စိကဋ္ဌ ဟူသမျှသည် ပုဂ္ဂိုလ်လော၊ (၅၇) ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဝိဇ္ဇမာန (ထင်ရှားရှိ) သလော ။ပေ။ (၅၈) ပုဂ္ဂိုလ်သည် သံဝိဇ္ဇမာန (ကောင်းစွာ ထင်ရှားရှိသ) လော ။ပေ။ (၅၉) ပုဂ္ဂိုလ်သည် အတ္ထိ (ရှိသ) လော၊ ဤသို့ စသည်ဖြင့် မေးပုံ ဖြေပုံကိုလည်း ရှေးအတိုင်း သိပါ။

၆၀။ "ပုဂ္ဂိုလ်သည် ရှိသလော၊ ရှိသော အနက် မှန်သမျှသည် ပုဂ္ဂိုလ် မဟုတ်သလော" ဟု သကဝါဒီက မေးသောအခါ....ပရဝါဒီသည် "အိမ်း" ဟု ဝန်ခံသည်။ "ပုဂ္ဂိုလ်သည် မရှိသလော၊ မရှိသော အရာမှန်သမျှသည် ပုဂ္ဂိုလ် မဟုတ်သလော" ဟု သကဝါဒီက မေးသောအခါ....ပရဝါဒီသည် "ဤသို့ကား မဆိုအပ် မဆိုထိုက်ပါ" ဟု ပယ်ရှားလေသည်။

အမှာ။ ။(၅၉) ပြဿနာတုန်းက "ပုဂ္ဂိုလ်ရှိသလော၊ ရှိသော အနက် မှန်သမျှ ပုဂ္ဂိုလ်လောဟု မေးသောအခါ ပုဂ္ဂိုလ်ရှိ၏၊ ရှိသော အနက် မှန်သမျှကား အချို့ ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်၍ အချို့ ပုဂ္ဂိုလ် မဟုတ်ပါဟု ဖြေ၏၊ ထို အဖြေ၌ ပုဂ္ဂိုလ်ရှိ၏၊ ရှိသောအနက် မှန်သမျှ ပုဂ္ဂိုလ် မဟုတ်ပါဟု ဆိုလိုရာ ရောက်၏၊ ထို့ကြောင့် (၆၀) နံပါတ် ပဌမ ပြဿနာကို မေး၍ ဝန်ခံစေပြီးနောက် ပရဝါဒီ အားကိုးသော ပါဋိဟေဝ်မှ တပါးသော "သုညတော လောကံ အဝေက္ခဿု" စသော ပါဋိတော်အရ ဒုတိယ ပြဿနာကို မေးသည်။ [ပရဝါဒီအားကိုးသော ပါဋိတော်ကို ပုဒ်ရေ (၅၄) ၌ ပြခဲ့ပြီ။ "သုညတော လောကံ" စသော ပါဋိတော်ကို ပုဒ်ရေ (၂၂၆) ၌ တွေ့ရလတ္တံ့။]

၀စနသောဓန ပြီး၏။

၁၀—ပညတ္တာနုယောဂ

[ရူပီ အရူပီ စသော ပညတ်တို့နှင့်တကွ ပုဂ္ဂလ ကို စစ်ဆေး မေးမြန်းရာ စကားရပ်။]

၆၁။ ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ...."ရူပဘုံ၌ ပုဂ္ဂိုလ်သည် ရူပ် ရှိသလော"ဟု သကဝါဒီက မေးသောအခါ....ပရဝါဒီသည် "အိမ်း"ဟု ဝန်ခံသည်။

"ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ....ကာမဘုံ၌ ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကိလေသာ ကာမ ရှိသလော" ဟု သကဝါဒီက စစ်ဆေးသောအခါ... ပရဝါဒီသည် "ဤသို့ကား မဆိုထိုက်ပါ"ဟု ပယ်ရှားလေသည်။

အမှာ။ ။ရူပဘုံ၌ ပုဂ္ဂိုလ်သည် ရူပီ ဖြစ်သလို ကာမဘုံ၌ ပုဂ္ဂိုလ်လည်း ကာမီ ဖြစ်သင့်ရာ ပြဿနာ ၂-ရပ်၌ အဖြေ တူသင့်၏၊ သို့ပါလျက် မတူရကား အဖြေ ၂-ရပ်မှာ ရွေနောက် မစပ်သောကြောင့် သကဝါဒီက နှိပ်သည်။ ထို့နောင် ပရဝါဒီက သုဒ္ဓသစ္စိကဋ္ဌ၌ ပြခဲ့သော ပဋိကမ္မတုက္ကစသော စကား၄-ရပ်ဖြင့် ရှင်းလင်းမှုစသည်ကို ပြုလေသည်၊ ပရဝါဒီသည် ရူပကာယ-ထင်ရှား ရှိခြင်း, "ရူပီနော ဝါ အရူပီနော ဝါ" ဟူသော ပါဋိဖော်၌ "ရူပီ" ဟူသော နာမည် ပညတ် ရှိခြင်းကြောင့် ပဌမ ပြဿနာ၌ ဝန်ခံသည်၊ ကာမ မရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ ကာမဘုံ၌ ထင်ရှား ရှိခြင်း, ထို ပုဂ္ဂိုလ်၌ "ကာမီ" ဟူသော နာမည်ပညတ် မရှိခြင်းကြောင့် ဒုတိယ ပြဿနာ၌ ပယ်သည်။

၆၂။ ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ....“ရူပဘုံ၌သတ္တဝါတို့သည် ရုပ် ရှိကုန်သလော” ဟု သကဝါဒီက မေးသောအခါ....ပရဝါဒီသည် “အိမ်း”ဟု ဝန်ခံသည်။

ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ....“ကာမဘုံ၌ သတ္တဝါတို့သည် ကိလေသာ ကာမ ရှိကြသလော”ဟု သကဝါဒီက စစ်ဆေးသောအခါ....ပရဝါဒီသည် “ဤသို့ကား မဆိုထိုက်ပါ”ဟု ပယ်ရှားလေသည်။

အမှာ။ ။ဤပြဿနာ ၂ ရပ်၌ “သတ္တဝါ”ဟူသည် (၆၁) ၌ ဆိုအပ်သော “ပုဂ္ဂိုလ်”၏ ပရိယာယ်တည်း၊ ဤ ပြဿနာ ၂-ရပ်၌လည်း အဖြေ ၂-ရပ်မှာ ရှေနောက် မစပ်သောကြောင့် သကဝါဒီက နှိပ်၏။ ပရဝါဒီက ရှင်းလင်းမှု စသည်ကို ပြု၏။ [ဝန်ခံရခြင်း ပယ်ရခြင်းတို့၏ အကြောင်းကို ((၆၁) အတိုင်း သိပါ။]

၆၃။ ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ....“အရူပဘုံ၌ ပုဂ္ဂိုလ်သည် ရုပ် မရှိသလော”ဟု သကဝါဒီက မေးသောအခါ....ပရဝါဒီက “အိမ်း”ဟု ဝန်ခံသည်။

ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ....“ကာမဘုံ၌ ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကိလေသာကာမရှိသလော” ဟု သကဝါဒီက စစ်ဆေးသောအခါ....ပရဝါဒီသည် “ဤသို့ကား မဆိုထိုက်ပါ”ဟု ပယ်ရှားလေသည်။ [ထို အခါ အဖြေ ၂-ရပ် ရှေနောက် မစပ်သောကြောင့် သကဝါဒီက နှိပ်သည်၊ ပရဝါဒီက ရှင်းလင်းမှု စသည်ကို ပြုသည်။]

၆၄။ ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ....“အရူပဘုံ၌ သတ္တဝါ တို့သည် ရုပ် မရှိကုန်သလော”ဟု သကဝါဒီက မေးသော အခါ....ပရဝါဒီက “အိမ်း”ဟု ဝန်ခံသည်။

“ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ....ကာမဘုံ၌ သတ္တဝါတို့သည် ကိလေသာ ကာမ ရှိကုန်သလော”ဟု သကဝါဒီက စစ်ဆေးသောအခါ....ပရဝါဒီသည် “ဤသို့ကား မဆိုထိုက်ပါ”ဟု ပယ်ရှားလေသည်။ [ထို အခါ အဖြေ ၂-ရပ် ရှေနောက် မစပ်သောကြောင့် သကဝါဒီက နှိပ်သည်၊ ထို့နောင် ပရဝါဒီက ရှင်းလင်းမှု စသည်ကို ပြုသည်။]

အမှာ။ ။ဤ (၆၄) ၌ “သတ္တဝါ”ဟူသည် (၆၃) ၌ ဆိုအပ်သော “ပုဂ္ဂိုလ်”၏ ပရိယာယ်ပင်တည်း၊ (၆၃, ၆၄) တို့ဝယ် ပဌမ

ပြဿနာ၌ အရှုပက္ခန္ဓာ(နာမ်ခန္ဓာ)ထင်ရှားရှိခြင်း, "ရှုပိနော-၀ါ အရှုပိနော ၀ါ" ဟူသော ပါဠိတော်၌ "အရှုပိ" ဟူသော နာမည် ပညတ် ရှိခြင်းကြောင့် ပရ၀ါဒီ၀န်ခံသည်။ [ဒုတိယ ပြဿနာတို့၌ ပယ်ရခြင်း အကြောင်းကား (၆၁) ၌ ပြအပ်သည့် အတိုင်းတည်း ။]

၆၅။ ငါ့ရှင် ပရ၀ါဒီ...."ရှုပဘုံ၌ ပုဂ္ဂိုလ်သည် ရုပ် ရှိ၏၊ အရှုပဘုံ၌ ပုဂ္ဂိုလ်သည် ရုပ် မရှိ၊ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် ရှုပဘုံမှ စုတေ၍ အရှုပဘုံသို့ ကပ်ရောက်၏၊ တစုံတယောက်သော ထို ပုဂ္ဂိုလ်လည်း ရှိသလော" ဟု သကား၀ါဒီက မေးသောအခါ....ပရ၀ါဒီက "အိမ်း" ဟု ၀န်ခံသည်။

ငါ့ရှင် ပရ၀ါဒီ...."ရုပ် ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ပြတ်၍ ရုပ် မရှိသော ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်သွားသလော" ဟု သကား၀ါဒီက စစ်ဆေးသော အခါ....ပရ၀ါဒီသည် "ဤသို့ကား မဆိုထိုက်ပါ" ဟု ပယ်ရှားလေသည်။ [ထို အခါ အဖြေ ၂-ရပ် ရှေနောက် မစပ်သောကြောင့် သကား၀ါဒီက နှိပ်သည်။ ထို့နောင် ပရ၀ါဒီက ရှင်းလင်းမှု စသည်ကို ပြုသည်။]

[၆၅-နှင့် တူ၏။ ပုဂ္ဂိုလ်နေရာ၌ "သတ္တ၀ါ" ဟု သုံးစွဲခြင်းသာ ထူး၏။

၆၇။ "ဤကား ကာယ" ဟူ၍ သော်၎င်း, "ဤကား သရီရ" ဟူ၍ သော်၎င်း,...."ဤကား သရီရ" ဟူ၍သော်၎င်း, "ဤကား ကာယ" ဟူ၍သော်၎င်း ကာယကို သရီရနှင့် မကွဲမပြား တသားတည်း ပြု၍ ဤ ကာယသည် ထို သရီရလော, ဤ သရီရသည် ထို ကာယလော၊ တူသော အနက် ရှိသလော၊ တူသလော၊ တူသော အဖို့ ရှိသလော၊ ထို ကာယသည် သရီရ သဘော ရှိသလော, ထို သရီရသည် ကာယ သဘော ရှိသလော" ဟု သကား၀ါဒီက မေးသော အခါ....ပရ၀ါဒီသည် "အိမ်း" ဟု ၀န်ခံ၏။ [ထူးခြားချက်ကို မတွေ့ရ၍ ၀န်ခံသည်။]

ငါ့ရှင် ပရ၀ါဒီ...."ဤကား ပုဂ္ဂိုလ်ဟုသော်၎င်း, ဤကား ဇီ၀ဟုသော်၎င်း,....ဤကား ဇီ၀ ဟု သော်၎င်း, ဤကား ပုဂ္ဂိုလ်ဟု သော်၎င်း ပုဂ္ဂိုလ်ကို ဇီ၀နှင့် မကွဲမပြား တသားတည်းပြု၍ ဤ ပုဂ္ဂိုလ်သည် ထို ဇီ၀လော၊ ဤ ဇီ၀သည် ထို ပုဂ္ဂိုလ်လော၊ တူသော အနက် ရှိသလော၊ တူသလော၊

တူသော အဖို့ရှိသလော၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဇီဝ သဘော ရှိသလော၊ ထို ဇီဝသည် ပုဂ္ဂိုလ် သဘော ရှိသလော”ဟု သကဝါဒီက မေးသောအခါ... ပရဝါဒီသည် “အိမ်း”ဟု ဝန်ခံ၏။ [ထူးခြားချက်ကို မတွေ့ရ၍ငင် ဝန်ခံပြန်သည်။]

ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ.... “ကာယသည် ပုဂ္ဂိုလ်မှ တမျိုးတခြားလော, ပုဂ္ဂိုလ် သည် ကာယမှ တမျိုးတခြားလော”ဟု သကဝါဒီက မေးသောအခါ.... ပရဝါဒီသည် “အိမ်း”ဟု ဝန်ခံ၏။

ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ....“ဇီဝသည် သရီရမှ တမျိုးတခြားလော, သရီရသည် ဇီဝမှ တမျိုးတခြားလော”ဟု သကဝါဒီက စစ်ဆေးသောအခါ....ပရဝါဒီက “ဤသို့ကား မဆိုထိုက်ပါ”ဟု ပယ်ရှားလေသည်။

မှတ်ချက်။ ။ပရဝါဒီသည် “ကာယေ ကာယာနုပဿီ” ဟူသော-ကာယာနုပဿနာ ဒေသနာတော်၌ “ကာယ တခြား, ရှသော ပုဂ္ဂိုလ်တခြား”ဟု ယူထား၏။ ထို အယူကို ပယ်ဖျက်ခြင်းငှါ သကဝါဒီက ပုစ္ဆာ ၄-ရပ်ကို ထုတ်သည်။

၆၀။ ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ....“ဤကား ကာယဟုသော်ငင်း, ဤကား သရီရ ဟုသော်ငင်း,....ဤကား သရီရဟုသော်ငင်း, ဤကား ကာယဟုသော်ငင်း ကာယကို သရီရနှင့် မကွဲမပြား တသားတည်းပြု၍ ဤကာယသည် ထို သရီရ လော၊ ဤ သရီရသည် ထို ကာယလော၊ ဟူသော အနက် ရှိသလော၊ တူသ လော၊ တူသောအဖို့ ရှိသလော၊ ထို ကာယသည် သရီရသဘော ရှိသလော၊ ထို သရီရသည် ကာယ သဘော ရှိသလော”ဟု ပရဝါဒီက မေးသောအခါ.... သကဝါဒီသည် “အိမ်း”ဟု ဝန်ခံ၏။

ငါ့ရှင် သကဝါဒီ ...“မြတ်စွာ ဘုရားသည် အတ္ထိ ပုဂ္ဂလော အတ္တဟိတာယ ပဋိပန္နောဟု ဟောတော်မူအပ်သည် မဟုတ်ပါလော”ဟု ပရဝါဒီက မေး သောအခါ....သကဝါဒီသည် “အိမ်း”ဟု ဝန်ခံ၏။

ငါ့ရှင် သကဝါဒီ ...“ကာယတခြား ပုဂ္ဂိုလ်တခြားလော”ဟု ပရဝါဒီက စစ်ဆေးသောအခါ....သကဝါဒီက “ဤသို့ကား မဆိုထိုက်ပါ”ဟု ပယ်ရှား လေသည်။ [ဘုရားရှင် ဟောတော်မမူသည့်အတွက် မဖြေပဲ ထားထိုက်သော ကြောင့် ပယ်ရှားသည်၊ ထို အခါ အဖြေ ၃-ရပ် ရှေနောက် မစပ်သောကြောင့် ပရဝါဒီက နှိပ်လေသည်။ ထို နှိပ်ခြင်းကား စကား ကပ်ခြင်းသာ၊ ထို့နောင် သကဝါဒီက ရှင်းလင်းမှု စသည်ကို ပြုလေသည်။]

ပညတ္တာနုယောဂ ပြီး၏။

၁၁-ဂတိအနုယောဂ

[ဂတိပြောင်းပုံကို အဦးပြု၍ စုတိ ပဋိသန္ဓေကို စစ်ဆေး မေးမြန်းရာ အခန်း။]

၆၉။ ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ....“ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဤလောကမှ နောက်လောက, နောက်လောကမှ ဤလောကသို့ ကျင်လည် ပြေးသွားသလော”ဟု သကဝါဒီကမေးသောအခါ ပရဝါဒီသည် (ထို့သို့ပြေးသွားသည်ဟု ယူဆသောကြောင့်) “အိမ်း”ဟု ဝန်ခံသည်။

ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ....“ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည်ပင် ဤ လောကမှ နောက်လောက, နောက်လောကမှ ဤလောကသို့ ကျင်လည်ပြေးသွားသလော”ဟုသကဝါဒီက စစ်ဆေးသောအခါ.... ပရဝါဒီသည် (သဿတဒိဋ္ဌိ ဖြစ်မည်စိုးသောကြောင့်) “ဤသို့ကား မဆိုထိုက်ပါ”ဟု ပယ်ရှားလေသည်။

၇၀။ ပဌမ ပြဿနာကို ရှေးနည်း အတိုင်း မေးပြီးနောက်....“ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ....(ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည်ပင် ကျင်လည် ပြေးသွားသည်ဟု မဆိုလိုလျှင်) အခြား ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဤ လောကမှ နောက် လောက, နောက်လောကမှ ဤ လောကသို့ ပြေးသွားသလော”ဟု သကဝါဒီက စစ်ဆေးသောအခါ.... ပရဝါဒီသည် (ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ ဖြစ်မည်စိုးသောကြောင့်) “ဤသို့ကား မဆိုထိုက်ပါ”ဟု ပယ်ရှားလေသည်။

၇၁။ ပဌမ ပြဿနာကို ရှေးအတိုင်း မေးပြီးနောက်....ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ.... (၂-ဦးလုံး ကျင်လည် ပြေးသွားသည်ဟုလည်း မဆိုလိုလျှင်) ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဤ လောကမှ နောက် လောက, နောက်လောကမှ ဤ လောကသို့ ပြေးသွားသလော”ဟု သကဝါဒီက စစ်ဆေးသောအခါ.... ပရဝါဒီသည် (အမရာဝိက္ခေပဒိဋ္ဌိ=အတည်ယူ၍ မရနိုင်အောင် ငြင်းပယ်သော ဒိဋ္ဌိ ဖြစ်မည်စိုးသောကြောင့်) “ဤသို့ကား မဆိုထိုက်ပါ”ဟု ပယ်ရှားလေသည်။

၇၂။ ပဌမ ပြဿနာကို ရှေးအတိုင်း မေးပြီးနောက်....ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ.... (၂-ဦးလုံး ကျင်လည် ပြေးသွားသည်ဟုလည်း မဆိုလိုလျှင်) ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဤ လောကမှ နောက် လောက, နောက်လောကမှ ဤ လောကသို့ ပြေးသွားသလော”ဟု သကဝါဒီက စစ်ဆေးသောအခါ.... ပရဝါဒီသည် (ကေစ္စသဿဒိဋ္ဌိ=အချို့မြို့၏ အချို့မမြဲဟု ဖြစ်သော ဒိဋ္ဌိ ဖြစ်မည်စိုးသောကြောင့်) “ဤသို့ကား မဆိုထိုက်ပါ”ဟု ပယ်ရှားလေသည်။

မှတ်ချက်။ ။သဿတဒိဋ္ဌိ စသည်ကို သိလက္ခန် ဗြဟ္မဇာလသုတ်၌ အကျယ်ဟောတော်မူ၏။ ထို သုတ်ကို လေ့လာပြီးမှသာ ဤ၌ ပရဝါဒီ၏ ပယ်ရပုံကို ကျေနပ်လောက်အောင် သဘောပေါက် နိုင်ပါလိမ့်မည်။

၇၃။ ပဌမပြဿနာကို ရှေးအတိုင်း မေးပြီးနောက်....“ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ.... (အထက်ပါ အားလုံးကို မဆိုလိုလျှင်) ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကျင်လည် ပြေးသွားသလော, အခြား ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကျင်လည်ပြေးသွားသလော, ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည်၎င်း အခြား ပုဂ္ဂိုလ်သည်၎င်း ကျင်လည် ပြေးသွားသလော, ထို ပုဂ္ဂိုလ်လည်း မပြေးသွား, အခြား ပုဂ္ဂိုလ်လည်း မပြေးသွားသလော”ဟု သကဝါဒီက စစ်ဆေးသော အခါ....ပရဝါဒီသည် (သဿတစသော ဒိဋ္ဌိ ၄-မျိုးလုံး ဖြစ်မည် စိုးသောကြောင့်) “ဤသို့ကား မဆိုထိုက်ပါ”ဟု ပယ်ရှားလေသည်။

၇၄။ ငါ့ရှင် သကဝါဒီ...“ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဤလောကမှ နောက်လောက, နောက်လောကမှ ဤလောကသို့ ကျင်လည် ပြေးသွား၏ဟု မဆိုထိုက်သလော” ဟု ပရဝါဒီက မေးသောအခါ....သကဝါဒီသည် “အိမ်း” ဟု ဝန်ခံသည်။

ငါ့ရှင် သကဝါဒီ....

“သ သတ္တကွတ္တုပရမံ၊ သန္ဓာဝိတ္ဌာန ပုဂ္ဂလော။
ဒုက္ခဿန္တကရော ဟောတိ၊ သဗ္ဗသံယောဇနက္ခယာ။

ဟု မြတ်စွာဘုရားဟောတော်မူအပ်သော သုတ်တော်ရှိသည်သာ မဟုတ်လော” ဟု ပရဝါဒီက စစ်ဆေးသောအခါ.... သကဝါဒီသည် “အိမ်း”ဟု ဝန်ခံ၏။ ငါ့ရှင်သကဝါဒီ....“ထိုသို့ဖြစ်လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဤလောကမှ နောက်လောက, နောက်လောကမှ ဤလောကသို့ ကျင်လည် ပြေးသွား၏”ဟု ပရဝါဒီ ဆုံးဖြတ်၏။

သုတ်တော်မြန်မာပြန်။ ။ထို သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်သည် ခုနှစ်ကြိမ် အလွန် အတိုင်းအရှည်ရှိအောင် ကျင်လည် ပြေးသွားပြီး၍ အလုံးစုံသော သံယောဇဉ်တို့၏ ကုန်ခြင်းကြောင့် တေဘူမကဝဋ်ဒုက္ခ၏ အဆုံးကို ပြုနိုင်၏။ နိဒါနဝဂ္ဂ, အနမတဂ္ဂသံယုတ်, ၁-ဝဂ်, ၁၀-သုတ်။

၇၅။ ပဌမပြဿနာကို(၇၄)အတိုင်း မေးပြီးနောက်-ငါ့ရှင် သကဝါဒီ.... “အနမတဂ္ဂေါ ယံ ဘိက္ခဝေ သံသာရော၊ ပုဗ္ဗကောဋိ နပညာယတိ အဝိဇ္ဇာ နီဝရဏာနံ တဏှာသံယောဇနာနံ သန္ဓာဝတံ သံသရတံ = ဘိက္ခုတို့.... ဤ သံသရာသည် မသိအပ် မသိနိုင်သော အစ အပိုင်းအခြား ရှိ၏။ အဝိဇ္ဇာ ဟူသော နီဝရဏရှိကုန်သော တဏှာဟူသော သံယောဇဉ်ရှိကုန်သော တဘဝမှ တဘဝသို့ ပြေးသွားကျင်လည်နေကြရကုန်သော သတ္တဝါတို့၏ ရှေ အစွန်းအစ အပိုင်းအခြားကို မသိအပ် မသိနိုင်၊ (နိဒါနဝဂ်, အနမတဂ္ဂသံယုတ်, ၁-ဝဂ်, ၁-သုတ်) ဟူ၍ မြတ်စွာဘုရားဟောတော်မူအပ်သော သုတ်တော် ရှိသည်သာ မဟုတ်လော”ဟု ပရဝါဒီကစစ်ဆေးသောအခါ... သကဝါဒီသည် “အိမ်း”ဟု

၀န်ခံ၏။ ငါ့ရှင် သကဝါဒီ.... "ထိုသို့ဖြစ်လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဤလောကမှ နောက်လောက, နောက်လောကမှ ဤလောကသို့ ကျင်လည် ပြေးသွား၏"ဟု ပရဝါဒီ ဆုံးဖြတ်၏။

၇၆။ ပဌမပြဿနာကို (၆၉) စသည်အတိုင်း မေးပြီးနောက်.... ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ "ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည်ပင် ကျင်လည် ပြေးသွားသလော"ဟု သကဝါဒီက မေးသောအခါ.... ပရဝါဒီသည် (သဿတဒိဋ္ဌိ ဖြစ်မည်စိုးသောကြောင့်) "ဤသို့ကား မဆိုထိုက်ပါ"ဟု ပယ်ရှားလေသည်။

၇၇။ ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ...."ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည်ပင် ကျင်လည် ပြေးသွားသလော"ဟု (သေချာ ခိုင်မြဲစေရန် တဖန် ထပ်၍) သကဝါဒီက မေးသောအခါ.... ပရဝါဒီသည် (ကျင်လည် ပြေးသွားသည်မှာ အခြားပုဂ္ဂိုလ် မဟုတ်သည့်ပြင် "သော တတော စုတော ဤဓုပပန္နော"ဟုလည်း ပါဠိတော်ရှိသောကြောင့်) "အိမ်း"ဟု ဝန်ခံသည်။

ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ...."လူဖြစ်ပြီးနောက် နတ်ဖြစ်သော အချို့ပုဂ္ဂိုလ်ရှိသလော" ဟု သကဝါဒီက စစ်ဆေးသောအခါ.... ပရဝါဒီသည် "အိမ်း"ဟု ဝန်ခံပြန်သည်။

ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ...."ထို လူသည်ပင် ထို နတ်လော"ဟု သကဝါဒီက စစ်ဆေးပြန်သော်.... ပရဝါဒီသည် (လူ၏ နတ်အဖြစ် မရှိခြင်း=လူသည် နတ်မဟုတ်ခြင်းကြောင့်) "ဤသို့ကား မဆိုထိုက်ပါ"ဟု ပယ်ရှားလေသည်။

၇၈။ ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ.... "ထို လူသည်ပင် ထို နတ်လော"ဟု (သေချာခိုင်မြဲစေရန် အထက်ပါ တတိယပြဿနာကိုပင် ထပ်၍) သကဝါဒီက မေးသောအခါ....ပရဝါဒီသည် ("အဟံ တေန သမယေန သုနေတ္တော နာမ သတ္ထာ အဟောသိံ=ငါသည် ထိုအခါ၌ သုနေတ္တ မည်သော ဆရာဖြစ်ခဲ့ပြီ" စသော ပါဠိတော်အရ) "အိမ်း"ဟု ဝန်ခံသည်။

"အိမ်း"ဟူသော အဓိပ္ပာယ် အပြစ်တင်ပုံ

(က) ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ.... လူဖြစ်ပြီးမှ နတ်ဖြစ်သည်၊ နတ်ဖြစ်ပြီးမှ လူဖြစ်သည်၊ လူဖြစ်၍ ဖြစ်သူက တခြား, နတ် ဖြစ်သူက တခြားပါတည်း၊ (သင်၏ "အိမ်း"ဟူသော အဖြေအရမူ) လူဖြစ်၍ ဖြစ်သော ထိုသူသည်ပင် ဤနတ် ဖြစ်လာ၍ (ရုပ်ပြောင်း ရုပ်လဲအားဖြင့်) ကျင်လည် ပြေးသွားရာရောက်နေ၏၊ ဤသို့ (သင်၏ အိမ်း ဟူသော စကား)မှားသည်။

(ခ) မူန်၏–ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည်ပင် ဤလောကမှ စုတေ၍ နောက်လောကသို့ ကျင်လည် ပြေးသွားအံ့, အခြား တယောက် မဟုတ်အံ့၊ ဤသို့ ဖြစ်သော် သေခြင်းပင် မဖြစ်တော့လတ္တံ့၊ ပါဏာတိပါတ(သူ့အသက် သတ်မှု)ကိုလည်း ပြု၍ မရအပ်တော့၊....ကံသည် ရှိ၏၊ ကံ၏ အကျိုးသည် ရှိ၏၊ ပြုအပ်ပြီး ကုန်သော ကံတို့၏ အကျိုးသည် ရှိ၏၊ ကုသိုလ်ကံ အကုသိုလ်ကံသည် ရင့်ကျက်၍ အကျိုးပေးလသော် ထိုလူ, သို့မဟုတ်–နတ်သည်ပင် ဤလူ, သို့မဟုတ်–နတ်ဖြစ်၍ (ရုပ်ပြောင်း ရုပ်လဲအားဖြင့်) ကျင်လည် ပြေးသွားရာ ရောက်နေ၏၊ ဤသို့ (သင်၏ အိမ်း ဟူသော စကား) မှားသည်။

မှတ်ချက်။ ။ပါဠိတော် စာအုပ်တို့ဝယ် (က) စကားရပ်၏ အဆုံး၌ ပေယျာလ ရှိ၏၊ ပဋိကမ္မစတုက္က စသည်ကို မြုပ်ထားသည်ဟူ ယူဘွယ် ရှိသည်၊ သို့သော်–အဋ္ဌကထာ၌ ထို(က-ခ)စကား ၂-ရပ်လုံးကို "ပရဝါဒီ၏ စကားကို အမှားဟု ပြလို၍ ဆိုသည်"ဟု တဆက်ထည်းအဖြစ်ဖြင့် ဖွင့်သောကြောင့် ထို ပေယျာလ လိုမည် မထင်၊ (ခ) စကားရပ်ကိုလည်း (က)ကို ခိုင်မြဲစေသော ဒဋ္ဌိကရဏစကားဟု ယူသင့်သည်။

၇၉။ ပဌမပြဿနာကို (၇၇)အတိုင်း မေးပြီးလျှင်....(၁)လူ ဖြစ်ပြီး နောက် ဘီလူးဖြစ်သော အခ္ခိုပုဂ္ဂိုလ် ရှိသလော၊ (၂) လူဖြစ်ပြီးနောက် ပြိတ္တာဖြစ်သော အခ္ခိုပုဂ္ဂိုလ် ရှိသလော၊ (၃) လူဖြစ်ပြီးနောက် ငရဲသား ဖြစ်သော အခ္ခိုပုဂ္ဂိုလ် ရှိသလော၊ (၄) လူဖြစ်ပြီးနောက် တိရစ္ဆာန်ဖြစ်သော အခ္ခိုပုဂ္ဂိုလ် ရှိသလော၊ (၅) လူဖြစ်ပြီးနောက် ကုလားအုတ်ဖြစ်သော အခ္ခိုပုဂ္ဂိုလ် ရှိသလော၊ (၆) လူဖြစ်ပြီးနောက် နွားဖြစ်သော အခ္ခိုပုဂ္ဂိုလ် ရှိသလော၊ (၇) လူဖြစ်ပြီးနောက် မြည်းဖြစ်သော အခ္ခိုပုဂ္ဂိုလ် ရှိသလော၊ (၈) လူဖြစ်ပြီးနောက် ဝက်ဖြစ်သော အခ္ခိုပုဂ္ဂိုလ် ရှိသလော၊ (၉) လူဖြစ်ပြီးနောက် ကြွဖြစ်သော အခ္ခိုပုဂ္ဂိုလ် ရှိသလော၊....ဤ(၉)ရပ်တို့ကို ဒုတိယပြဿနာအဖြစ်ဖြင့် သကဝါဒီက မေးသောအခါ....(၇၇)ဒုတိယပြဿနာ တုန်းကကဲ့သို့ပင် ပရဝါဒီက "အိမ်း"ဟု ဝန်ခံသည်၊... ထို့နောက် "ထို လူပင် ထို ဘီလူးလော"မှ စ၍ "ထို လူသည်ပင် ထို ကြွလော"တိုင်အောင် ပြအပ်ပြီး စကား (၉) ရပ် အစဉ်အတိုင်း တတိယပြဿနာကို သကဝါဒီက မေးသော အခါ....(၇၇)တတိယပြဿနာတုန်းကကဲ့သို့ပင် "ဤသို့ကား မဆိုထိုက်ပါ"ဟု ပရဝါဒီက ပယ်ရှားလေသည်။ [ဝန်ခံရခြင်း, ပယ်ရှားရခြင်းတို့၏အကြောင်းကို (၇၇) အတိုင်းပင် မှတ်ပါ။]

၈၀။ [(၇၉)၌ပြအပ်ခဲ့သော တတိယပြဿနာ(၉)ရပ်တို့ကို သကဝါဒီက အစဉ်အတိုင်း မေးပုံ, မေးတိုင်း ပရဝါဒီက ဝန်ခံပုံ, ဝန်ခံတိုင်း သကဝါဒီက

နှိပ်ပုံတို့ကို ပြပြီးလျှင်....] ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ....“ထို လူသည်ပင် ထို ကဲ့လော”ဟု သကဝါဒီက မေးပုံ, ပရဝါဒီက ဝန်ခံပုံ, ထိုအခါ သကဝါဒီက နှိပ်ပုံတို့ကို ပြသည်၊ [နှိပ်ပုံ(၉)မျိုးကို (၇၈)ဝယ် “နတ်”ဟူသော စကားကို ဖြုတ်၍ “ဘီလူး”စသော စကားတို့ကို သွင်းကြည့်လျှင် သိနိုင်၏။]

၈၁။ ပဌမ ပြဿနာကို (၇၇)အတိုင်းပင် မေးပြီးလျှင် “ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ....ခတ္တိယ ဖြစ်ပြီးနောက် ဗြာဟ္မဏဖြစ်သော အချို့ပုဂ္ဂိုလ် ရှိသလော” ဟု သကဝါဒီက မေးသောအခါ.... ပရဝါဒီသည် “အိမ်း”ဟု ဝန်ခံသည်၊ ထို့နောက် “ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ....ထို ခတ္တိယသည်ပင် ထို ဗြာဟ္မဏလော”ဟု သကဝါဒီက စစ်ဆေးသောအခါ....ပရဝါဒီသည် “ဤသို့ကား မဆိုထိုက်ပါ”ဟု ပယ်ရှားလေသည်။ [ထို့နောက် ထိုပြဿနာကိုပင် ထပ်၍ မေးပုံ, ပရဝါဒီက ဝန်ခံပုံ, သကဝါဒီက (၇၈)တုန်းကဲ့သို့ နှိပ်ပုံမျှားကို ပေယျာလ မြွုပ်ထားသည်။]

၈၂။ (က) ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ....“ခတ္တိယဖြစ်ပြီးနောက် ဝေဿ ဖြစ်သော အချို့ပုဂ္ဂိုလ် ရှိသလော”ဟု သကဝါဒီက မေးသောအခါ....ပရဝါဒီသည် (၈၁) ဒုတိယ ပြဿနာ အတိုင်းပင် ဝန်ခံသည်။

(ခ) ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ... “ထို ခတ္တိယ သည်ပင် ထို ဝေဿလော”ဟု သကဝါဒီက စစ်ဆေးသောအခါ... ပရဝါဒီသည် (၈၁) တတိယ ပြဿနာ အတိုင်းပင် “ဤသို့ကား မဆိုထိုက်ပါ”ဟု ပယ်လေသည်။ [ထို့နောက် ထို ပြဿနာကိုပင် ထပ်၍ မေးပုံ, ပရဝါဒီက ဝန်ခံပုံ, သကဝါဒီက နှိပ်ပုံတို့ကို (၇၈) တုန်းက အတိုင်း မှတ်ပါ။]

အမှာ။ ။“ဝေဿ” နေရာ၌ “သုဒ္ဒ”ကို ထည့်၍ ဤကဲ့သို့ ပြဿနာ ၂-ရပ်ရှိသေး၏၊ ပဌမ ပြဿနာ၌ ဝန်ခံ၍ ဒုတိယပြဿနာ၌ ဤ နည်းတူပင် ပယ်လေသည်၊....(၈၃) ဗြာဟ္မဏကို မူတည်၍ ဝေဿ, သုဒ္ဒ, ခတ္တိယတို့ကို အစဉ်အတိုင်း မူလီသွင်းလျက် ပြဿနာ ၂-ရပ်စီကို ပြသည်၊ (၈၄) ဝေဿကို မူတည်၍ သုဒ္ဒ, ခတ္တိယ, ဗြာဟ္မဏ တို့ကို အစဉ်အတိုင်း မူလီသွင်းလျက် ပြဿနာ ၂-ရပ်စီကိုပင် ပြသည်၊ (၈၅) သုဒ္ဒ ကို မူတည်၍ ခတ္တိယ, ဗြာဟ္မဏ, ဝေဿ တို့ကို အစဉ်အတိုင်း မူလီသွင်းလျက် ပြဿနာ ၂-ရပ်စီကိုပင် ပြသည်။ [ပဌမ ပြဿနာ မျှား၌ ဝန်ခံ၍ ဒုတိယ ပြဿနာမျှား၌ ပယ်လှန်ပုံကို (၈၁) အတိုင်း သိပါ။]

၈၆။ ပဌမ ပြဿနာကို (၂၂) အတိုင်း မေးပြီးလျှင်....(၁) ဤ ဘဝ၌ ပြုတ်သော လက်ရှိသူသည် နောက်ဘဝ၌ ပြုတ်သော လက်ရှိသူပင် ဖြစ်သလော၊ (၂) ဤဘဝ၌ ပြုတ်သော ခြေရှိသူသည် နောက်ဘဝ၌ ပြုတ်သော ခြေရှိသူပင် ဖြစ်သလော၊ (၃) ဤ ဘဝ၌ ပြုတ်သော လက်ခြေ ရှိသူသည် နောက်ဘဝ၌ ပြုတ်သော လက်ခြေရှိသူပင် ဖြစ်သလော၊ (၄) ဤ ဘဝ၌ ပြုတ်သော နားရှိသူ၊ (၅) ဤ ဘဝ၌ ပြုတ်သော နှာခေါင်းရှိသူ၊ (၆) ဤ ဘဝ၌ ပြုတ်သော နားနှာခေါင်း ရှိသူ၊ (၇) ဤ ဘဝ၌ ပြုတ်သော လက်ချောင်း ခြေချောင်း ရှိသူ၊ (၈) ဤ ဘဝ၌ ပြုတ်သော လက်မခြေမရှိသူ၊ (၉) ဤ ဘဝ၌ ပြုတ်သော အကြောမ ရှိသူ၊ (၁၀) ဤဘဝ၌ ကောက်သော လက်ရှိသူ၊ (၁၁) ဤ ဘဝ၌ လက်ဖျဉ်း ရှိသူ၊ (၁၂) ဤ ဘဝ၌ နှုန၁ ရှိသူ၊ (၁၃) ဤ ဘဝ၌ မြင်းဖုန၁ ရှိသူ၊ (၁၄) ဤ ဘဝ၌ ပေ့းကြီး ဝံကြီးန၁ ရှိသူ၊ (၁၅) ဤ ဘဝ၌ ခယရုဂ်ချောင်းဆိုးန၁ ရှိသူ၊ (၁၆) ဤ ဘဝ၌ ဝက်ရူး ကြက်ရူးန၁ ရှိသူ၊ (၁၇) ဤ ဘဝ၌ ကုလားအုတ်၊ (၁၈) ဤ ဘဝ၌ နွား၊ (၁၉) ဤ ဘဝ၌ မြည်း၊ (၂၀) ဤ ဘဝ၌ ဝက်၊ (၂၁) ဤ ဘဝ၌ ကျဲသည် နောက် ဘဝ၌ ကျဲပင် ဖြစ်သလော၊....ဤသို့ (၂၁) ချက် သကဝါဒီက စစ်ဆေးသည်၊ စစ်ဆေးတိုင်း ပရဝါဒီက "ဤသို့ကား မဆိုထိုက်ပါ"ဟု ပယ်ရှားလေသည်။

အမှာ။ ။ဒုတိယ ပြဿနာ အဖြစ်ဖြင့် မေးအပ်သော ထို (၂၁-)ရပ်ကိုပင် ထပ်မံ၍ မေးပုံ, ထို အခါ ပရဝါဒီက ဝန်ခံပုံ, ဝန်ခံသော အခါ သကဝါဒီက နှိပ်ပုံတို့ကို (၇၈) အတိုင်း သိပါ။
[ပါဠိတော် စာအုပ်တို့၌ ပေယျာလ မြုပ်ထားသည်။]

၈၇။ ပဌမ ပြဿနာကို (၂၄) အဘိုင်း မေးပြီးနောက်....ငါ့ရှင် သကဝါဒီ...."သောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်သည် လူ့ပြည်မှ စုတေလသော် နတ်ပြည်၌ ဖြစ်၏၊ ထို နတ်ပြည်၌လည်း သောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်ပင် ဖြစ်သည် မဟုတ်လော"ဟု ပရဝါဒီက မေးသောအခါ....သကဝါဒီသည်"အိမ်း"ဟု ဝန်ခံ၏။

ငါ့ရှင် သကဝါဒီ...."သောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်သည် လူ့ပြည်မှ စုတေလသော် နတ်ပြည်၌ ဖြစ်၏၊ အကယ်၍ ထို နတ်ပြည်၌လည်း သောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်ပင် ဖြစ်အံ့၊ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ငါ့ရှင် သကဝါဒီ.... ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည်ပင် ဤလောကမှ နောက်လောက, နောက်လောကမှ ဤ လောကသို့ ကျင်လည် ပြေးသွား၏—ဟု ဤကိုထိုက် သည်သာ"ဟူ၍ ပရဝါဒီ ဆုံးဖြတ်၏။

၈၈။ ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ...."သောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်သည် လူ့ပြည်မှ စုတေလသော် နတ်ပြည်၌ ဖြစ်၏၊ ထို နတ်ပြည်၌လည်း သောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်ပင်

ဖြစ်၏ဟု နှလုံးသွင်း၍ ထို အကြောင်းကြောင့်ပင် ထို ပုဂ္ဂိုလ် သည်ပင် ဤ လောကမှ နောက် လောက, နောက် လောကမှ ဤ လောကသို့ ကျင်လည် ပြေးသွား၏ဟု ဆိုလိုသလော”ဟု သကဝါဒီက မေးသောအခါ.... ပရဝါဒီသည် “အိမ်း”ဟု ဝန်ခံသည်။ [သကဝါဒီက ထို ပြဿနာ ကိုပင် ဒုတိယအကြိမ် ထပ်၍မေးသောအခါ....ပရဝါဒီသည် ပယ်သည့်အတွက် အဖြေ ၂-ရပ် ရှေနောက် မစပ်သောကြောင့် သကဝါဒီက နှိပ်သည်။]

၈၉။ ပဌမ ပြဿနာကို (၇၇) အတိုင်း မေးပြီးနောက်.... ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ...“အခြားသူတယောက် မဟုတ်ပဲ ပြတ်သော လက်ရှိသူ၏ အဖြစ် စသော ဤ ဘဝ၌ ရှိသော အခြင်းအရာနှင့် မကင်းပဲ ကျင်လည် ပြေးသွားသလော” ဟု သကဝါဒီက စစ်ဆေးသော အခါ...“ဤသို့ကား မဆိုထိုက်ပါ”ဟု ပရဝါဒီ ပယ်ရှားလေသည်။ ပေ ။

၉၀။ (၈၉) ဒုတိယ ပြဿနာကိုပင် သကဝါဒီက ထပ်၍ မေးသော အခါ....ပရဝါဒီသည် “အိမ်း”ဟု ဝန်ခံသည်။

သကဝါဒီသည် (၈၆) ဒုတိယ ပြဿနာကိုပင် ဤ၌ ဒုတိယ ပြဿနာ အဖြစ်ဖြင့် မေးပြန်ရာ....ပရဝါဒီသည် ထို (၈၆) တုန်းက ကဲ့သို့ပင် ပယ်ရှားလေသည်။

၉၁။ ပဌမ ပြဿနာကို (၇၇) အတိုင်း မေးပြီးနောက်.... ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ....“ရုပ်နှင့်တကွ ပြေးသွားသလော”ဟု သကဝါဒီက စစ်ဆေးသော အခါ ပရဝါဒီသည် ဤသို့ကား မဆိုထိုက်ပါ”ဟု ပယ်ရှားလေသည်။ပေ။

သကဝါဒီသည် ထို ပြဿနာကိုပင် ထပ်၍ မေးပြန်သော အခါ ပရဝါဒီသည်“အိမ်း”ဟု ဝန်ခံလေသည်။

ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ “ထို ရုပ်ဟူသော သရီရသည် ဇီဝလော, ထို ဇီဝသည် သရီရလော”ဟု သကဝါဒီက စစ်ဆေးသောအခါ ပရဝါဒီသည် “ဤသို့ကား မဆိုထိုက်ပါ”ဟု ပယ်ရှားလေသည်။ ပေ ။

အမှာ။ ။(၁) ဝေဒနာနှင့်တကွ ပြေးသွားသလော၊ (၂) သညာနှင့်တကွ ပြေးသွား သလော၊ (၃) သင်္ခါရတို့နှင့်တကွ ပြေးသလော၊ (၄) ဝိညာဉ်နှင့်တကွပြေးသွားသလော၊—ဤ (၄) ချက်တို့ကိုလည်း ဒုတိယ ပြဿနာ အဖြစ်ဖြင့် မေးသည်။

၉၂။ ပဌမ ပြဿနာကို (၇၇) အတိုင်း မေးပြီးနောက် ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ “ရုပ် မရှိပဲ (ရုပ် မပါပဲ) ကျင်လည် ပြေးသွားသလော”ဟု သကဝါဒီက မေးသောအခါ ပရဝါဒီသည် “ဤသို့ကား မဆိုထိုက်ပါ”ဟု ပယ်ရှားလေသည်။

သကဝါဒီသည် ထို ပြဿနာကိုပင် ထပ်၍ မေးပြန်သောအခါ ပရဝါဒီသည် "အိမ်း"ဟု ဝန်ခံလေသည်။

ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ "ဇီဝ တခြား, သရီရ တခြားလော"ဟု သကဝါဒီက, မေးသောအခါ ပရဝါဒီသည် "ဤသို့ကား မဆိုထိုက်ပါ"ဟု ပယ်ရှားလေသည်။

အမှာ။ ။(၁) ဝေဒနာ မရှိပဲ ပြေးသွားသလော၊ (၂) သညာ မရှိပဲ ပြေးသွားသလော၊ (၃) သင်္ခါရတို့ မရှိပဲ ပြေးသွားသလော၊ (၄) ဝိညာဏ်မရှိပဲ ပြေးသွားသလော၊ ဤ ၄-ချက်တို့ကို လည်း ဒုတိယ ပြဿနာ အဖြစ်ဖြင့် မေးသည်။

၉၃။ ပဌမ ပြဿနာကို (၇၇) အတိုင်း မေးပြီးနောက် ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ "ရုပ်သည် ပြေးသွားသလော" ဟု သကဝါဒီက မေးသော အခါ "ဤသို့ကား မဆိုထိုက်ပါ"ဟု ပရဝါဒီ ပယ်ရှားလေသည်။

သကဝါဒီသည် ထို ပြဿနာကိုပင် ထပ်၍ မေးပြန်သော အခါ ပရဝါဒီက "အိမ်း"ဟု ဝန်ခံလေသည်။

ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ...."ထို ရုပ်ဟူသော သရီရသည် ဇီဝလော, ထို ဇီဝသည် သရီရလော"ဟု သကဝါဒီက စစ်ဆေးသောအခါ....ပရဝါဒီသည် "ဤသို့ကား မဆိုထိုက်ပါ"ဟု ပယ်ရှားလေသည်။

အမှာ။ ။(၁) ဝေဒနာသည် ပြေးသွားသလော၊ (၂) သညာသည် ပြေးသွားသလော၊ (၃) သင်္ခါရတို့သည် ပြေးသွားကုန်သလော၊ (၄) ဝိညာဏ်သည် ပြေးသွားသလော၊....ဤ(၄) ချက်တို့ကိုလည်း ဒုတိယပြဿနာအဖြစ်ဖြင့် မေးသည်။

၉၄။ ပဌမပြဿနာကို (၇၇) အတိုင်းမေးပြီးနောက်....ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ.... "ရုပ်သည် မပြေးသွားဘူးလော"ဟု သကဝါဒီက မေးသောအခါ....ပရဝါဒီသည် "ဤသို့ကား မဆိုထိုက်ပါ"ဟု ပယ်ရှားလေသည် ။ပေ။

သကဝါဒီသည် ထို ပြဿနာကိုပင် ထပ်၍ မေးပြန်သောအခါ....ပရဝါဒီသည် "အိမ်း"ဟု ဝန်ခံလေသည်။

ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ...."ဇီဝ တခြား, သရီရ တခြားလော"ဟု သကဝါဒီက စစ်ဆေးသောအခါ....ပရဝါဒီသည် "ဤသို့ကား မဆိုထိုက်ပါ"ဟု ပယ်ရှားလေသည် ။ပေ။

အမှာ။　။(၁) ဝေဒနာသည် မပြေးသွားဘူးလော၊ (၂) သညာသည် မပြေးသွားဘူးလော၊ (၃) သင်္ခါရတို့သည် မပြေးသွားကြဘူးလော၊ (၄) ဝိညာဏ်သည် မပြေးသွားဘူးလော၊ ...ဤ (၄)ချက်တို့ကိုလည်း ဒုတိယပြဿနာအဖြစ်ဖြင့် မေးသည်။

ခန္ဓာများ ပျက်ကြသော် ပုဂ္ဂိုလ်လည်း ပျက်၏ဟု(ယူအံ့)၊ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ ရှောင်ကြဉ်တော်မူအပ်သော ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ ဖြစ်သည်။

ခန္ဓာများ ပျက်ကြသော် ပုဂ္ဂိုလ်သည် မပျက်အံ့၊ ပုဂ္ဂိုလ်သည် နိဗ္ဗာန်နှင့် အလွန်တူသော "သဿတ=အခါခပ်သိမ်း ထင်ရှားရှိသော တရား" ဖြစ်သည်။

ဂတိအနုယောဂ ပြီး၏။

၁၂-ဥပါဒါပညတ္တာနုယောဂ

[ရုပ် စသည်ကို စွဲ၍ ပုဂ္ဂလ ဟူသော နာမည် ပညတ်ကို မေးရာအခန်း။]

၉၅။ ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ...."ရုပ်ကို စွဲ၍ ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပညတ်သလော" ဟု သကဝါဒီက မေးသောအခါ...ပရဝါဒီသည် "အိမ်း" ဟု ဝန်ခံသည်။

ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ.... "ရုပ်သည် မမြဲသည်, အကြောင်းတရားတို့သည် ကောင်းစွာ ရောက်၍ ပြုစီမံအပ်သည်, အကြောင်းကို စွဲ၍ ဖြစ်သည်, ကုန်ခြင်း သဘောရှိသည်, ပျက်ခြင်း, သဘောရှိသည်, စက်ဆုပ်ဖွယ် သဘောရှိသည်, ချုပ်ခြင်း သဘောရှိသည်, ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိသည် မဟုတ်လော" ဟု သကဝါဒီက စစ်ဆေးသောအခါ....ပရဝါဒီသည် "အိမ်း" ဟုပင် ဝန်ခံလေသည်။

ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ...."ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း မမြဲသည်,အကြောင်းတရားတို့သည် ကောင်းစွာ ရောက်၍ ပြုစီမံအပ်သည်, အကြောင်းကို စွဲ၍ ဖြစ်သည်, ကုန်ခြင်း သဘောရှိသည်, ပျက်ခြင်း သဘောရှိသည်, စက်ဆုပ်ဖွယ် သဘောရှိသည်, ချုပ်ခြင်း သဘောရှိသည်, ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိသည် မဟုတ်လော" ဟု သကဝါဒီက စစ်ဆေးသောအခါ....ပရဝါဒီသည် "ဤသို့ကား မဆိုထိုက်ပါ" ဟု ပယ်ရှားလေသည် ။ပေ။

အမှာ။　။(၉၆)၌ (၁) ဝေဒနာကို စွဲ၍ ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပညတ်သလော၊ (၂) သညာကို စွဲ၍ ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပညတ်သလော၊ (၃) သင်္ခါရတို့ကို စွဲ၍ ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပညတ်သလော၊ (၄) ဝိညာဏ်ကို စွဲ၍ ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပညတ်သလော၊....ဤ ၄-ရပ်ကို ပဌမပြဿနာ

အဖြစ်ဖြင့် မေးပြီးနောက် ဤဝေဒနာ စသော ၄-ပါး၏ အနိစ္စ စသည်၏အဖြစ်ကို ဒုတိယ ပြဿနာအဖြစ်ဖြင့် မေးသည်၊ တတိယပြဿနာမှာ (၉၅)နှင့် တူပြီ။

၉၂။ ပဌမပြဿနာကို (၉၅) အတိုင်း မေးပြီးနောက်... ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ...."ညိုသော ရုပ်ကို စွဲ၍ ညိုသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပညတ်သလော"ဟု သကဝါဒီက မေးသောအခါ...ပရဝါဒီသည် "ဤသို့ကား မဆိုထိုက်ပါ"ဟု ပယ်ရှားလေသည် ။ပေ။

အမှာ။ ။(၁) ရှေသော ရုပ် (၂) နီသော ရုပ် (၃) ဖြူသော ရုပ် (၄) မြင်အပ်သည်၏ အဖြစ်နှင့်တကွ ဖြစ်သော ရုပ် (၅) မြင်အပ်သည်၏ အဖြစ် မရှိသော ရုပ် (၆) ထိပါးခြင်းနှင့်တကွ ဖြစ်သော ရုပ် (၇) ထိပါးခြင်း မရှိသော ရုပ်၊.... ဤရုပ် (၇) မျိုးတို့ကို စွဲ၍ "ရှေသော ပုဂ္ဂိုလ်"စသော (၇) မျိုးကို ပညတ်သလော ဟူသော ပြဿနာ (၇) ရပ်ကိုလည်း ဒုတိယ ပြဿနာမျှားအဖြစ်ဖြင့် မေးသည်၊ ပရဝါဒီသည် မေးတိုင်း မေးတိုင်း ပယ်ရှားလေသည်။

၉၈။ ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ...."ဝေဒနာကို စွဲ၍ ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပညတ်သလော"ဟု သကဝါဒီက မေးသောအခါ...ပရဝါဒီသည် "အိမ်း"ဟု ဝန်ခံသည်။

ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ...."ကုသိုလ်ဖြစ်သော ဝေဒနာကို စွဲ၍ ကုသိုလ်ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပညတ်သလော"ဟု သကဝါဒီက စစ်ဆေးသောအခါ... ပရဝါဒီသည် "ဤသို့ကား မဆိုထိုက်ပါ"ဟု ပယ်ရှားလေသည် ။ပေ။

သကဝါဒီသည် ဤဒုတိယပြဿနာကိုပင် ထပ်၍ မေးသောအခါ....ပရဝါဒီသည် ဝန်ခံလေသည်။

ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ...."ကုသိုလ်ဖြစ်သော ဝေဒနာသည် အကျိုးနှင့်တကွ ဖြစ်သည် မဟုတ်လော၊ ဝိပါက်နှင့်တကွ ဖြစ်သည် မဟုတ်လော၊ အလိုရှိအပ်သော အကျိုးရှိသည် မဟုတ်လော၊ နှစ်သက်အပ်သော အကျိုးရှိသည် မဟုတ်သော၊ စိတ်ကို နှစ်သက်စေတတ်သော အကျိုးရှိသည် မဟုတ်လော၊ သွန်းလောင်းထည့်ခပ်ရခြင်းမရှိသော အကျိုးရှိသည် မဟုတ်လော၊ ချမ်းသာကို တိုးပွါးစေတတ်သည် မဟုတ်လော၊ သုခ အကျိုးရှိသည် မဟုတ်လော"ဟု သကဝါဒီက မေးသောအခါ....ပရဝါဒီသည် "အိမ်း"ဟု ဝန်ခံလေသည်။

ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ...."ကုသိုလ်ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း အကျိုးနှင့်တကွ ဖြစ်သလော၊ ဝိပါက်နှင့်တကွ ဖြစ်သလော၊ အလိုရှိအပ်သော အကျိုးနှင့်တကွ

ဖြစ်သလော၊ နှစ်သက်အပ်သော အကျိုးနှင့်တကွ ဖြစ်သလော၊ စိတ်ကို နှစ်သက်စေတတ်သော အကျိုးရှိသလော၊ သွန်းလောင်း ထည့်ခပ်ရခြင်း မရှိသော အကျိုး ရှိသလော၊ ချမ်းသာကို တိုးပွါးစေတတ်သလော၊ သုခ အကျိုး ရှိသလော"ဟု သကဝါဒီက စစ်ဆေးသောအခါ.... ပရဝါဒီသည် "ဤသို့ကား မဆိုထိုက်ပါ"ဟု ပယ်ရှားလေသည် ။ပေ။

၉၉။ ပဌမ ပြဿနာကို (၉၈) အတိုင်း မေးပြီးနောက် .... ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ...."အကုသိုလ်ဝေဒနာကို စွဲ၍ အကုသိုလ်ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပညတ်သလော"ဟု သကဝါဒီက မေးသောအခါ....ပရဝါဒီသည် "ဤသို့ကား မဆိုထိုက်ပါ"ဟု ပယ်ရှားလေသည်။

သကဝါဒီသည် ဤ ဒုတိယပြဿနာကိုပင် ထပ်၍ မေးသောအခါ.... ပရဝါဒီသည် "အိမ်း"ဟု ဝန်ခံလေသည်။

ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ.... " အကုသိုလ် ဖြစ်သော ဝေဒနာသည် အကျိုးနှင့်တကွ ဖြစ်သည် မဟုတ်လော၊....ဝိပါက်နှင့်တကွ ဖြစ်သလော" စသည်ဖြင့်၊ [ကုသိုလ်ဖြစ်သော ဝေဒနာတုန်းကကဲ့သို့ ပြောင်းပြန်] သကဝါဒီက မေးသော အခါ....ပရဝါဒီသည် "အိမ်း"ဟုပင် ဝန်ခံလေသည်။

ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ.... " အကုသိုလ်ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း အကျိုးနှင့်တကွ ဖြစ်သလော .... အကျိုးနှင့်တကွ ဖြစ်သလော" စသည်ဖြင့် [ကုသိုလ်ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တုန်းကကဲ့သို့ ပြောင်းပြန်] သကဝါဒီက မေးသောအခါ.... ပရဝါဒီသည် "ဤသို့ကား မဆိုထိုက်ပါ"ဟုပင် ပယ်ရှားလေသည်။

၁၀၀။ ပဌမ ပြဿနာကို (၉၈) အတိုင်း မေးပြီးနောက်.... ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ...."အဗျာကတဖြစ်သော ဝေဒနာကို စွဲ၍ အဗျာကတဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပညတ်သလော"ဟု သကဝါဒီက မေးသော အခါ....ပရဝါဒီသည် "ဤသို့ကား မဆိုထိုက်ပါ"ဟု ပယ်ရှားလေသည်။

သကဝါဒီသည် ဤ ဒုတိယ ပြဿနာကိုပင် ထပ်၍ မေးသော အခါ.... ပရဝါဒီက ဝန်ခံလေသည်။

ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ...."အဗျာကတ ဖြစ်သော ဝေဒနာသည် မမြဲသည် မဟုတ်လော၊ အကြောင်း တရားတို့သည် ကောင်းစွာ ရောက်၍ ပြုစီမံအပ်သည် မဟုတ်လော၊ အကြောင်းကို စွဲ၍ ဖြစ်သည် မဟုတ်လော၊ ကုန်ခြင်းသဘော ရှိသည် မဟုတ်လော၊ ပျက်ခြင်း သဘော ရှိသည် မဟုတ်လော၊ စက်ဆုပ်ဖွယ် သဘော ရှိသလော၊ ချုပ်ခြင်းသဘော ရှိသလော၊ ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘော ရှိသလော"ဟု သကဝါဒီက မေးသောအခါ... ပရဝါဒီသည် "အိမ်း"ဟု ဝန်ခံလေသည်။

ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ....“အဗျာကတဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း မမြဲသလော၊ အကြောင်း တရား တို့သည် ကောင်းစွာ ရောက်၍ ပြုစီမံအပ်သလော၊ အကြောင်းကို စွဲ၍ ဖြစ်သလော၊ ကုန်ခြင်း သဘော ရှိသလော၊ ပျက်ခြင်း သဘော ရှိသလော၊ စက်ဆုပ်ဖွယ် သဘော ရှိသလော၊ ချုပ်ခြင်း သဘော ရှိသလော၊ ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘော ရှိသလော”ဟု သကဝါဒီက စစ်ဆေး သော အခါ....ပရဝါဒီသည် “ဤသို့ကား မဆိုထိုက်ပါ”ဟု ပယ်ရှားလေ သည်။ ပေ ။

၁၀၁။ “သညာကို စွဲ၍ ပုဂ္ဂိုလ်ကိုပညတ်သလော”စသည်ဖြင့် (၉၈) ၌ ဝေဒနာကို မေးပုံ ဖြေပုံအတိုင်း “သညာ သင်္ခါရ ဝိညာဏ်”တို့ကို မေးသည် ဖြေသည်။

၁၀၂။ (၉၉)၌ ဝေဒနာကို မေးပုံ ဖြေပုံ အတိုင်း (စာအုပ်တို့၌ ဝိညာဏ် ကိုသာ တိုက်ရိုက်ပြထားသော်လည်း) “သညာ သင်္ခါရ ဝိညာဏ်”တို့ကို မေး သည် ဖြေသည်။

၁၀၃။ (၁၀၀) ၌ ဝေဒနာကို မေးပုံ ဖြေပုံ အတိုင်း (စာအုပ်တို့၌ ဝိညာဏ် ကိုသာ တိုက်ရိုက် ပြထား သော်လည်း)“သညာ သင်္ခါရ ဝိညာဏ်” တို့ကို မေးသည် ဖြေသည်။

၁၀၄။ ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ....“စက္ခုပသာဒကို စွဲ၍ စက္ခုပသာဒ ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ဟု ဆိုထိုက်သလော”ဟု သကဝါဒီက မေးသောအခါ....“အိမ်း”ဟု ဝန်ခံလေသည်။

ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ....“စက္ခုပသာဒ ချုပ်ပြီးသော် စက္ခုပသာဒ ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ချုပ်ပြီဟု ဆိုထိုက်သလော”ဟု သကဝါဒီက စစ်ဆေးသောအခါ.... ပရဝါဒီသည် “ဤသို့ကား မဆိုထိုက်ပါ” ဟု ပယ်ရှားလေသည်။ [(၁) သောတ ပသာဒ (၂) ဃာနပသာဒ (၃) ဇိဝှါပသာဒ (၄) ကာယပသာဒ (၅) မနောဝိညာဏ်တို့ကိုလည်း ထိုအတူ မေးသည်။]

၁၀၅။ ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ....“မိစ္ဆာအယူကိုစွဲ၍ မိစ္ဆာအယူရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ဟု ဆိုထိုက်သလော”ဟု သကဝါဒီက မေးသောအခါ....ပရဝါဒီသည်“အိမ်း”ဟု ဝန်ခံသည်။

ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ....“မိစ္ဆာအယူ ချုပ်လသော် မိစ္ဆာအယူ ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ် ချုပ်သည်ဟု ဆိုထိုက်သလော”ဟု သကဝါဒီက စစ်ဆေးသောအခါ....ပရ-ဝါဒီသည် “ဤသို့ကား မဆိုထိုက်ပါ”ဟု ပယ်ရှားလေသည်။

အမှာ။ ။(၁) မိစ္ဆာသက်ပွ (၂) မိစ္ဆာဝါစာ (၃) မိစ္ဆာကမ္မန္တ (၄) မိစ္ဆာအာဇီဝ (၅) မိစ္ဆာဝါယာမ (၆) မိစ္ဆာသတိ (၇) မိစ္ဆာသမာဓိ တို့နှင့် စပ်၍လည်း "မိစ္ဆာသက်ပွကို (မှားယွင်းသော အကြံကို) စွဲ၍ မိစ္ဆာသက်ပွ ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ဟု ဆိုထိုက်သလော" စသည်ဖြင့် နည်းတူ မေး ဖြေသည်။

၁၀၆။ မိစ္ဆာမဂ္ဂင် (၈) ပါးနှင့် စပ်၍ မေးဖြေ သကဲ့သို့ သမ္မာမဂ္ဂင် (၈)-ပါးနှင့် စပ်၍ မေး ဖြေသည်။

၁၀၇။ ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ...."ရုပ်ကို စွဲ၍ရင်း ဝေဒနာကိုစွဲ၍ရင်း ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပညတ်သလော"ဟု သကဝါဒီက မေးသောအခါ....ပရဝါဒီသည် "အိမ်း"ဟု ဝန်ခံလေသည်။

ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ.... "ခန္ဓာ ၂–ပါး တို့ကို စွဲ၍ ပုဂ္ဂိုလ် ၂–ဦးတို့ကို ပညတ် မည်လော"ဟု သကဝါဒီက စစ်ဆေးသော အခါ ပရဝါဒီသည် "ဤသို့ကား မဆိုထိုက်ပါ"ဟု ပယ်ရှားလေသည်။ ပေ ။

အမှာ။ ။ရုပ်ကိုပင် မူတည်၍ သညာ သင်္ခါရ ဝိညာဏ်တို့နှင့် တွဲကာ ခန္ဓာ ၂-ပါး ၂-ပါးနှင့်စပ်၍ရင်း, ရုပ်ကိုပင် ကျန်ခန္ဓာ ၂-ပါး ၂-ပါးနှင့် တွဲကာ ခန္ဓာ ၃-ပါး ၃-ပါးနှင့်စပ်၍ရင်း, ရုပ်ကိုပင် ကျန်ခန္ဓာ ၃-ပါး ၃–ပါးနှင့် တွဲကာ ခန္ဓာ ၄-ပါး ၄-ပါးနှင့် စပ်၍ရင်း, ရုပ်ကိုပင် ကျန်ခန္ဓာ ၄-ပါးနှင့် တွဲကာ ခန္ဓာ ၅-ပါး လုံးနှင့်စပ်၍ရင်း အလားတူ မေး ဖြေသည်။

၁၀၈။ အာယတန တို့ကို စက္ခာယတန ကိုချည်း မူတည်၍ ၂–ပါးတွဲ ၃–ပါးတွဲ စသည်ဖြင့် ၁၂-ပါးတွဲတိုင်အောင် တွဲကာ ခန္ဓာတုန်းက အတိုင်း မေး ဖြေသည်။

၁၀၉။ ဓာတ်တို့ကို စက္ခုဓာတ်ကိုချည်းပင် မူတည်၍ ၂-ပါးတွဲ ၃-ပါးတွဲ စသည်ဖြင့်(၁၈)ပါးတွဲ တိုင်အောင် ခန္ဓာတုန်းက အတိုင်းပင် မေးဖြေသည်။

၁၁၀။ ဣန္ဒြေတို့ကို စက္ခုန္ဒြေကို ချည်းပင် မူတည်၍ ၂-ပါးတွဲ ၃-ပါးတွဲ စသည်ဖြင့် (၂၂) ပါး-တွဲ တိုင်အောင် ခန္ဓာ တုန်းက အတိုင်းပင် မေး ဖြေသည်။

၁၁၁။ "ဧကဝေါကာရ ဘဝကို စွဲ၍ တမျိုးသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပညတ်သလော"ဟု သကဝါဒီက မေးသောအခါ....ပရဝါဒီသည် "အိမ်း"ဟု ဝန်ခံလေသည်။

ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ....“စတုဝေါကာရ ဘဝကို စွဲ၍ ၄-မျိုးသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို ပညတ်သလော”ဟု သကဝါဒီက စစ်ဆေးသောအခါ...ပရဝါဒီသည် “ဤသို့ကား မဆိုထိုက်ပါ”ဟု ပယ်ရှားလေသည်။ ပေ ။

ဤ၌ ပဌမပြဿနာကို ပြန်၍မေးရာ ပရဝါဒီက ဝန်ခံလေသည်။

“ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ....ပဉ္စဝေါကာရ ဘဝကို စွဲ၍ ၅-မျိုးကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို ပညတ်သလော”ဟု သကဝါဒီက စစ်ဆေးသောအခါ.... ပရဝါဒီသည် “ဤသို့ကား မဆိုထိုက်ပါ”ဟု ပယ်ရှားလေသည်။ ပေ ။

ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ....“ဧကဝေါကာရ ဘုံ၌ ပုဂ္ဂိုလ်သည် တမျိုးတည်းသာလော”ဟု သကဝါဒီက မေးသောအခါ....ပရဝါဒီသည် “အိမ်း”ဟု ဝန်ခံလေသည်။

ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ....“စတုဝေါကာရ ဘုံ၌ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ၄-မျိုးတို့သာလော”ဟု သကဝါဒီက စစ်ဆေးသောအခါ....ပရဝါဒီသည် “ဤသို့ကား မဆိုထိုက်ပါ”ဟု ပယ်ရှားလေသည်။ ပေ ။

ဤ၌ ဆဋ္ဌပြဿနာကို ပြန်၍ မေးရာ ပရဝါဒီက ဝန်ခံလေသည်။

ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ....“ပဉ္စဝေါကာရ ဘုံ၌ ပုဂ္ဂိုလ် တို့သည် ၅-မျိုးတို့သာလော”ဟု သကဝါဒီက စစ်ဆေးသောအခါ....ပရဝါဒီသည် “ဤသို့ကား မဆိုထိုက်ပါ”ဟု ပယ်ရှားလေသည်။ ပေ ။

၁၁၁။ (တနည်း) “ဧကဝေါကာရ ဘဝ (ရူပက္ခန္ဓာတပါးသာရှိသော အသညသတ် ဘဝကို စွဲ၍ တခုသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပညတ် သလော”ဟု သကဝါဒီက မေးသောအခါ....ပရဝါဒီသည် “အိမ်း”ဟု ဝန်ခံလေသည်။

ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ....“စတုဝေါကာရဘဝ (နာမ်ခန္ဓာ ၄-ပါးရှိသောအရူပဘဝ) ကို စွဲ၍ ၄-ခုသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို ပညတ် သလော”ဟု သကဝါဒီက စစ်ဆေးသောအခါ....ပရဝါဒီသည် “ဤသို့ကား မဆိုထိုက်ပါ”ဟု ပယ်ရှားလေသည်။ ပေ ။

ဤ၌ ပဌမပြဿနာကို ပြန်၍ မေးရာ ပရဝါဒီက ဝန်ခံလေသည်။

ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ....“ပဉ္စဝေါကာရဘဝ (ခန္ဓာ ၅-ပါးရှိသော ကာမဘဝရူပဘဝ)ကို စွဲ၍ ၅-ခုသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို ပညတ်သလော”ဟု သကဝါဒီက စစ်ဆေးပြန်ရာ “ဤသို့ကား မဆိုထိုက်ပါ”ဟု ပယ်ရှားလေသည် ။ပေ။

ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ.... “ဧကဝေါကာရဘဝ၌ ပုဂ္ဂိုလ် တခုတည်းသာဖြစ်သလော”ဟု သကဝါဒီက မေးသောအခါ....ပရဝါဒီသည် “အိမ်း”ဟု ဝန်ခံလေသည်။

ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ....“စတုဝေါကာရဘဝ၌ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ၄-ခုတို့သာ ဖြစ်ကြသလော”ဟု သကဝါဒီက စစ်ဆေးသောအခါ....ပရဝါဒီသည် “ဤသို့ကား မဆိုထိုက်ပါ”ဟု ပယ်ရှားလေသည် ။ပေ။

ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ....“ကေဝေါကာရဘဝ၌ ပုဂ္ဂိုလ်တခုတည်းသာ ဖြစ်သလော”ဟု သကဝါဒီက မေးသောအခါ....ပရဝါဒီသည် “အိမ်း”ဟု ဝန်ခံလေသည်။

ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ....“ပဉ္စဝေါကာရဘဝ၌ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ၅-ခုတို့သာ ဖြစ်ကြသလော”ဟု သကဝါဒီက စစ်ဆေးပြန်ရာ....ပရဝါဒီသည် “ဤသို့ကား မဆိုထိုက်ပါ”ဟု ပယ်ရှားလေသည် ။ပေ။

၁၁၂။ ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ....“သစ်ပင်ကို အကြောင်းပြု၍ အရိပ်ကို ပညတ်ရခြင်း ဖြစ်သကဲ့သို့ ရုပ်ကို အကြောင်းပြု၍ ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပညတ်ရခြင်း ဖြစ်သလော”ဟု သကဝါဒီက မေးသောအခါ....“အိမ်း”ဟု ဝန်ခံလေသည်။

ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ....“သစ်ပင်ကို အကြောင်းပြု၍ အရိပ်ကို ပညတ်လသော် သစ်ပင်လည်း အနိစ္စ, အရိပ်လည်း အနိစ္စ ဖြစ်သကဲ့သို့ ရုပ်ကို အကြောင်းပြု၍ ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပညတ်လသော် ရုပ်လည်း အနိစ္စ,ပုဂ္ဂိုလ်လည်း အနိစ္စ ဖြစ်သလော” ဟု သကဝါဒီက စစ်ဆေးသောအခါ....ပရဝါဒီသည် “ဤသို့ကား မဆိုထိုက်ပါ”ဟု ပယ်ရှားလေသည် ။ပေ။

ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ....“သစ်ပင်ကို အကြောင်းပြု၍ အရိပ်ကို ပညတ်လသော် သစ်ပင် တခြား အရိပ် တခြား ဖြစ်သကဲ့သို့ ရုပ်ကို အကြောင်းပြု၍ ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပညတ်လသော် ရုပ် တခြား ပုဂ္ဂိုလ် တခြား ဖြစ်သလော”ဟု သကဝါဒီက စစ်ဆေးပြန်သော်....ပရဝါဒီသည် “ဤသို့ကား မဆိုထိုက်ပါ”ဟုပင် ပယ်ရှားလေသည် ။ပေ။

၁၁၃။ ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ....“ရှာကို အကြောင်းပြု၍ ရှာသူကြီးကို ပညတ်ရခြင်း ဖြစ်သကဲ့သို့ ရုပ်ကို အကြောင်းပြု၍ ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပညတ်ရခြင်း ဖြစ်သလော”ဟု သကဝါဒီက မေးသောအခါ....ပရဝါဒီသည် “အိမ်း”ဟု ဝန်ခံလေသည်။

ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ....“ရှာကို အကြောင်းပြု၍ ရှာသူကြီးကို ပညတ်လသော် ရှာ တခြား ရှာသူကြီး တခြား ဖြစ်သကဲ့သို့ ရုပ်ကို အကြောင်းပြု၍ ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပညတ်လသော် ရုပ် တခြား ပုဂ္ဂိုလ် တခြား ဖြစ်သလော”ဟု သကဝါဒီက စစ်ဆေးသောအခါ....ပရဝါဒီသည် “ဤသို့ကား မဆိုထိုက်ပါ”ဟု ပယ်ရှားလေသည် ။ပေ။

၁၁၄။ ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ....“တိုင်းပြည်ကို အကြောင်းပြု၍ မင်းကို ပညတ်ရခြင်း ဖြစ်သကဲ့သို့ ရုပ်ကို အကြောင်းပြု၍ ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပညတ်ရခြင်း ဖြစ်သလော”ဟု သကဝါဒီက မေးသောအခါ....ပရဝါဒီသည် “အိမ်း”ဟု ဝန်ခံလေသည်။

ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ....“တိုင်းပြည်ကို အကြောင်းပြု၍ မင်းကို ပညတ်လသော် တိုင်းပြည် တခြား မင်း တခြား ဖြစ်သကဲ့သို့ ရုပ်ကို စွဲ၍ ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပညတ်လသော် ရုပ် တခြား ပုဂ္ဂိုလ် တခြား ဖြစ်သလော”ဟု သကဝါဒီက စစ်ဆေးသောအခါ....ပရဝါဒီသည် “ဤသို့ကား မဆိုထိုက်ပါ”ဟု ပယ်ရှားလေသည် ။ပေ။

၁၁၅။ သံခြေကျဉ်းသည် သံခြေကျဉ်းရှိသူ မဟုတ်၊ အကြင်သူ့မှာ သံခြေကျဉ်း(ရှိ၏)၊ ထိုသူသည် သံခြေကျဉ်းရှိသူ ဖြစ်သကဲ့သို့ ရုပ်သည် ရုပ်ရှိသူ မဟုတ်၊ အကြင်သူ့မှာ ရုပ် ရှိ၏၊ ထိုသူသည် ရုပ်ရှိသူ ဖြစ်သလော”ဟု သကဝါဒီက မေးသောအခါ.. ပရဝါဒီသည် “အိမ်း”ဟု ဝန်ခံလေသည်။

ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ....“သံခြေကျဉ်းသည် သံခြေကျဉ်းရှိသူ မဟုတ်၊ အကြင်သူ့မှာ သံခြေကျဉ်း(ရှိ၏)၊ထိုသူသည် သံခြေကျဉ်းရှိသူ(ဖြစ်၏)၊ သံခြေကျဉ်းတခြား သံခြေကျဉ်းရှိသူ တခြား ဖြစ်သကဲ့သို့ ရုပ်သည် ရုပ်ရှိသူ မဟုတ်၊ အကြင်သူ့မှာ ရုပ်(ရှိ၏)၊ ထိုသူသည် ရုပ်ရှိသူ ဖြစ်၏၊ ရုပ်တခြား ရုပ်ရှိသူ တခြား ဖြစ်သလော”ဟု သကဝါဒီက စစ်ဆေးသောအခါ....ပရဝါဒီသည် “ဤသို့ကား မဆိုထိုက်ပါ”ဟု ပယ်ရှားလေသည် ။ပေ။

၁၁၆။ ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ....“စိတ်တိုင်း စိတ်တိုင်း၌ ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပညတ်သလော”ဟု သကဝါဒီက မေးသောအခါ....ပရဝါဒီသည် “အိမ်း”ဟု ဝန်ခံလေသည်။

ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ....“စိတ်တိုင်း စိတ်တိုင်း၌ ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဖြစ်သလော အို့သလော သေသလော စုတေသလော ပဋိသန္ဓေနေသလော”ဟု သကဝါဒီက စစ်ဆေးသောအခါ... ပရဝါဒီသည် “ဤသို့ကား မဆိုထိုက်ပါ”ဟု ပယ်ရှားလေသည် ။ပေ။

ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ....“ဒုတိယစိတ် ဖြစ်လသော် ‘ထို ပဌမစိတ်၌ ပုဂ္ဂိုလ်’ဟု ၎င်း ‘အခြား ပုဂ္ဂိုလ်’ဟု၎င်း မဆိုထိုက်သည် မဟုတ်လော”ဟု သကဝါဒီက စစ်ဆေးသောအခါ ...ပရဝါဒီသည် “အိမ်း”ဟု ဝန်ခံလေသည်။

ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ....“ဒုတိယစိတ် ဖြစ်လသော် ‘သတ္တိသား’ဟု၎င်း ‘သတ္တိသမီး’ဟု၎င်း မဆိုထိုက်သလော”ဟု သကဝါဒီက စစ်ဆေးသောအခါ.... ပရဝါဒီသည် “ဆိုထိုက်ပါသည်”ဟု ဖြေသည်။

ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ....နှိပ်ကြောင်း အပြစ်ကို လက်ခံပါလော။

ပဌမအဖြေအရ အပြစ်တင်ပုံ။ ။ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ.... (သင်၏ ပဌမအဖြေအတိုင်း) ဒုတိယစိတ် ဖြစ်သော် "ထိုပဌမစိတ်၌ ပုဂ္ဂိုလ်"ဟုငင်း, "အခြား ပုဂ္ဂိုလ်"ဟုငင်း မဆိုထိုက်အံ့၊ ထိုသို့ မဆိုထိုက်ခြင်းကြောင့် ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ....ဒုတိယစိတ် ဖြစ်သော် "သတ္တိသား"ဟုငင်း "သတ္တိသမီး"ဟုငင်း မဆိုထိုက်ဟူ၍ ဆိုထိုက်သည်သာ၊ (သို့ပါလျက်) ထို ပြဿနာ ၂-ရပ်ဝယ် ပဌမပြဿနာ၌ ဒုတိယစိတ် ဖြစ်သော် "ထို ပဌမစိတ်၌ ပုဂ္ဂိုလ်"ဟုငင်း "အခြား ပုဂ္ဂိုလ်"ဟုငင်း မဆိုထိုက်ဟု ဆိုထိုက်၏ဟူ၍ငင်း, ဒုတိယပြဿနာ၌ ဒုတိယစိတ် ဖြစ်သော် "သတ္တိသား"ဟုငင်း "သတ္တိသမီး"ဟုငင်း ဆိုထိုက်၏ ဟူ၍ငင်း ဤသို့ ရှေးနောက် မစပ်သော အကြောင် အဖြေ ၂-ရပ်ကို အသင် ဆို၏၊ (သင်၏ ဤအဖြေ ၂-ရပ်သည်) ရှေးနောက် ဆန့်ကျင်သော အပြစ်မကင်း၍ မှားယွင်းသော အဖြေ ဖြစ်သည်။

ဒုတိယအဖြေအရ အပြစ်တင်ပုံ။ ။ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ....(သင်၏ ဒုတိယ အဖြေအတိုင်း) ဒုတိယစိတ် ဖြစ်သော် "သတ္တိသား"ဟုငင်း "သတ္တိသမီး"ဟုငင်း ဆိုထိုက်အံ့၊ ထိုသို့ ဆိုထိုက်ခြင်းကြောင့် ဒုတိယစိတ် ဖြစ်သော် "ထိုပဌမစိတ်၌ ပုဂ္ဂိုလ်"ဟုငင်း "အခြား ပုဂ္ဂိုလ်"ဟုငင်း ဆိုထိုက်၏ဟု ဆိုထိုက်သည်သာ၊ (သို့ပါလျက်) ထို ပြဿနာ ၂-ရပ်ဝယ် ပဌမပြဿနာ၌ ဒုတိယစိတ် ဖြစ်သော် "ထိုပဌမစိတ်၌ ပုဂ္ဂိုလ်"ဟုငင်း "အခြား ပုဂ္ဂိုလ်"ဟုငင်း မဆိုထိုက်ဟု ဆိုထိုက်၏ဟုငင်း, ဒုတိယပြဿနာ၌ ဒုတိယစိတ် ဖြစ်သော် "သတ္တိသား"ဟုငင်း "သတ္တိသမီး"ဟုငင်း ဆိုထိုက်၏ ဟုငင်း ဤသို့ ရှေးနောက် မစပ်သော အကြောင် အဖြေ ၂-ရပ်ကို အသင် ဆို၏၊ (သင်၏ ဤ အဖြေ ၂-ရပ်သည်) ရှေးနောက် ဆန့်ကျင်သော အပြစ်မကင်း၍ မှားယွင်းသော အဖြေ ဖြစ်သည်။

၁၁၇။ (၁၁၆)အတိုင်း ပဌမပြဿနာကို မေး၍—

ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ .... "ဒုတိယစိတ် ဖြစ်လသော် "မိန်းမ" ဟုငင်း "ယောကျ်ား"ဟုငင်း မဆိုထိုက်သလော"ဟု သကဝါဒီက စစ်ဆေးသော အခါ....ပရဝါဒီသည် "ဆိုထိုက်၏"ဟု ဖြေသည်၊ [ထိုအခါ သကဝါဒီက နှိပ်သည်၊ နှိပ်ပုံကို (၁၁၆)ကို မှီ၍ သိပါ။]

(၁၁၆)အတိုင်းပင် ပဌမပြဿနာကို မေး၍—

ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ...."ဒုတိယစိတ် ဖြစ်လသော် "လူဝတ်ကြောင်"ဟုငင်း "ရသေ့ ရဟန်း"ဟုငင်း မဆိုထိုက်သလော"ဟု သကဝါဒီက စစ်ဆေးပြန်သောအခါ....ပရဝါဒီသည် "ဆိုထိုက်၏"ဟုပင် ဖြေသည်၊ [ထိုအခါ သကဝါဒီက နှိပ်ပြန်သည်။]

(၁၁၆) အတိုင်းပင် ပဌမပြဿနာကိုမေး၍....ငါ့ရှင့် ပရဝါဒီ....“ဒုတိယ စိတ်ဖြစ်လသော် “နတ်”ဟုငြင်း“လူ”ဟုငြင်း မဆိုထိုက်သလော”ဟု သကဝါဒီက စစ်ဆေးသောအခါ....ပရဝါဒီသည် “ဆိုထိုက်၏” ဟုပင် ဖြေသည်။ [ထိုအခါ သကဝါဒီက နှိပ်ပြန်သည်။]

၁၁၇။ ငါ့ရှင် သကဝါဒီ....“အတ္တ သတ္တ ဇီဝ အမည်ရသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပညာဖြင့် ကပ်၍ ရှုမှတ်သည်ရှိသော် သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထ အဖြစ်ဖြင့် ရအပ် ရနိုင်၏ဟု မဆိုထိုက်သလော”ဟု ပရဝါဒီက မေးသောအခါ...သကဝါဒီသည် “အိမ်း”ဟု ဝန်ခံလေသည်။

ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ....“အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်သည်မြင်၏၊ အကြင် ရူပါရုံကိုမြင်၏၊ အကြင် စက္ခုပသာဒဖြင့် မြင်၏၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည် မြင်သည် မဟုတ်လော၊ ထို ရူပါရုံကို မြင်သည် မဟုတ်လော၊ ထို စက္ခုပသာဒဖြင့် မြင်သည် မဟုတ်လော”ဟု ပရဝါဒီက စစ်ဆေးသောအခါ.... သကဝါဒီသည် “အိမ်း”ဟု ဝန်ခံလေသည်။

ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ....“အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် မြင်၏၊ အကြင် ရူပါရုံကို မြင်၏၊ အကြင် စက္ခုပသာဒဖြင့် မြင်၏၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည် မြင်အံ့၊ ထို ရူပါရုံကို မြင်အံ့၊ ထို စက္ခုပသာဒဖြင့် မြင်အံ့၊ ထိုသို့ မြင်ခြင်းကြောင့် ငါ့ရှင် သကဝါဒီ....အတ္တ သတ္တ ဇီဝ အမည်ရသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပညာဖြင့် ကပ်၍ ရှုမှတ်သည် ရှိသော် သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထ အဖြစ်ဖြင့် ရအပ် ရနိုင်၏ဟု ဆိုထိုက်သည်သာ”ဟု ပရဝါဒီ ဆုံးဖြတ်၏။

၁၁၉။ ပဌမ ပြဿနာကို (၁၁၈)အတိုင်းမေး၍....(၁) အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကြား၏၊ အကြင် သဒ္ဒါရုံကို ကြား၏၊ အကြင် သောတ ပသာဒဖြင့် ကြား၏၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကြားသည် မဟုတ်လော၊ ထို သဒ္ဒါရုံကို ကြားသည် မဟုတ်လော၊ ထို သောတ ပသာဒဖြင့် ကြားသည် မဟုတ်လော။

(၂) အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် နမ်း၌၏၊ အကြင် ဂန္ဓာရုံကို နမ်း၌၏၊ အကြင် ဃာနပသာဒဖြင့် နမ်း၌၏၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည် နမ်း၌သည် မဟုတ်လော၊ ထို ဂန္ဓာရုံကို နမ်း၌သည် မဟုတ်လော၊ ထို ဃာနပသာဒဖြင့် နမ်း၌သည် မဟုတ်လော။

(၃) အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် သာယာ၏၊ အကြင် ရသာရုံကို သာယာ၏၊ အကြင် ဇိဝှါပသာဒဖြင့် သာယာ၏၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည် သာယာသည် မဟုတ်လော၊ ထို ရသာရုံကို သာယာသည် မဟုတ်လော၊ ထို ဇိဝှါပသာဒဖြင့် သာယာသည် မဟုတ်လော။

(၄) အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် ထိ၏၊ အကြင် ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံကို ထိ၏၊ အကြင် ကာယပသာဒ ဖြင့် ထိ၏၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည် ထိသည် မဟုတ်လော၊ ထို ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ ကို ထိသည် မဟုတ်လော၊ ထို ကာယပသာဒ ဖြင့် ထိသည် မဟုတ်လော။

(၅) အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် သိ၏၊ အကြင် ဓမ္မာရုံကို သိ၏၊ အကြင် မနောဒွါရဖြင့် သိ၏၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည် သိသည် မဟုတ်လော၊ ထို ဓမ္မာရုံကို သိသည် မဟုတ်လော၊ ထို မနောဒွါရဖြင့် သိသည် မဟုတ်လော။

ဤ (၅) ရပ်ကို ပရဝါဒီက ဒုတိယ ပြဿနာ အဖြစ်ဖြင့် ထုတ်သော အခါ....သကဝါဒီသည် (၅) ကြိမ်လုံးပင် "အိမ်း"ဟု ချည်း ဝန်ခံလေသည်။

ပရဝါဒီသည် (၁၁၈) ၌ ဆုံးဖြတ်သကဲ့သို့ပင် "အိမ်း"ဟု ဝန်ခံတိုင်း "ပုဂ္ဂိုလ်ကို ရအပ်၏"ဟု ဆုံးဖြတ်လေသည်။

၁၂၀။ ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ....အတ္တာ သတ္တာ ဇီဝ အမည်ရသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပညာဖြင့် ကပ်၍ ရှုမှတ်သည် ရှိသော် သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထ အဖြစ်ဖြင့် ရအပ် ရနိုင်ပါသလော"ဟု သကဝါဒီက မေးသောအခါ....ပရဝါဒီသည် "အိမ်း"ဟု ဝန်ခံလေသည်။

ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ...."အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် မမြင်၊ အကြင် ရူပါရုံကို မမြင်၊ အကြင် စက္ခုပသာဒ ဖြင့် မမြင်၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည် မမြင်သည် မဟုတ်လော၊ ထို ရူပါရုံကို မမြင်သည် မဟုတ်လော၊ ထို စက္ခုပသာဒ ဖြင့် မမြင်သည် မဟုတ်လော"ဟု သကဝါဒီက စစ်ဆေးသောအခါ....ပရဝါဒီသည် "အိမ်း"ဟု ဝန်ခံလေသည်။

ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ..."အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် မမြင်၊ အကြင် ရူပါရုံကို မမြင်၊ အကြင် စက္ခုပသာဒ ဖြင့် မမြင်၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည် မမြင်အံ့၊ ထို ရူပါရုံကို မမြင်အံ့၊ ထို စက္ခုပသာဒ ဖြင့် မမြင်အံ့၊ ထိုသို့ မမြင်လျှင် ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ.... အတ္တာ သတ္တာ ဇီဝ အမည် ရသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပညာဖြင့် ကပ်၍ ရှုမှတ်သည် ရှိသော် သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထ အဖြစ်ဖြင့် ရအပ် ရနိုင်၏ဟု မဆိုထိုက်သည် သာ"ဟု သကဝါဒီ ဆုံးဖြတ်၏။

အမှာ။ ။ဤ၌ ပဌမ ပြဿနာကိုပင် ပဌမ ပြဿနာအဖြစ်ဖြင့် ထုတ်၍ သောတ စသော ဝိညာဏ် ၅-ပါးနှင့် စပ်၍ ပြဿနာ ၅-စုံ ပြုသော အခါ....ပရဝါဒီသည် ပဌမ ပြဿနာတိုင်း ဒုတိယ

ပြဿနာတိုင်းဌ်ပင် ဤကဲ့သို့ချည်း ဝန်ခံ၏၊ ဝန်ခံသည့်အတွက် သကဝါဒီက ဤ ကဲ့သို့ချည်း "ပုဂ္ဂိုလ်ကို ရအပ်၏ဟု မဆိုထိုက်"ဟု ဆုံးဖြတ်လေသည်။

၁၂၁။ ပဌမ ပြဿနာကို (၁၀၀) အတိုင်း မေး၍....ငါ့ရှင် သကဝါဒီ...မြတ်စွာ ဘုရားသည် "ဘိက္ခုတို့....ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ နဝသတ္တပါတုဘာဝဒိဋ္ဌိတို့၏ စင်ကြယ်ကြောင်း ဖြစ်သော, တနည်း-(၁၁)-ပါးသော ဥပက္ကိလေသတို့မှ အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော လူတို့၏ ဥစ္စာ ဖြစ်သော မြင်ရိုး မြင်စဉ် ရူပါရုံကို လွန်သော နတ်ပြည်၌ ဖြစ်သော ပဿာဒစက္ခုနှင့် တူသော အဘိညာဏ်စက္ခုဖြင့် စုတေခဏိုး ဖြစ်ကုန်သော ပဋိသန္ဓေ နေပြီးခါစ ဖြစ်ကုန်သော သတ္တဝါတို့ကိုလည်း, ဇာတိ ကုလ ဘောဂ စသည်တို့ဖြင့် ယုတ်နိမ့် ကုန်သော သတ္တဝါတို့ကိုလည်း, ဇာတိ ကုလ ဘောဂ စသည်တို့ဖြင့် မြင့်မြတ် ကုန်သော သတ္တဝါတို့ကိုလည်း, ကောင်းပသောအဆင်း ရှိကုန်သော သတ္တဝါတို့ကိုလည်း, မကောင်းသောအဆင်းရှိကုန်သော သတ္တဝါတို့ကိုလည်း, ကောင်းသော ဂတိသို့ ရောက်ကုန်သော သတ္တဝါတို့ကိုလည်း, မကောင်းသော ဂတိသို့ ရောက်ကုန်သော သတ္တဝါတို့ကိုလည်း, အကြင် အကြင် ဆည်းပူး အပ်သော ကံ ကြောင့် ထိုထို ဘဝသို့ ကပ်ရောက်ကြရကုန်သော သာတ္တဝါတို့ကိုလည်း ငါမြင်တော်မူ၏၊ အပြားအားဖြင့် သိတော်မူ၏' ဟု ဟောတော် မူအပ်ပြီမဟုတ်လော၊ သုတ်တော် ရှိသည်သာ မဟုတ်လော"ဟု ပရဝါဒီက စစ်ဆေးအခါ သကဝါဒီသည် "အိမ်း"ဟု ဝန်ခံလေသည်။

"ထိုသို့ သုတ်တော်ရှိလျှင် အတ္တ သတ္တ ဇီဝ အမည်ရသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပညာဖြင့် ကပ်၍ ရှုမှတ်သည် ရှိသော် သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထ အဖြစ်ဖြင့် ရအပ်ရန်ိုင်၏"ဟု ပရဝါဒီ ဆုံးဖြတ်၏။

၁၂၂။ "မြတ်စွာဘုရားသည် ထို သုတ်တော်ကို ဟောတော် မူအပ်သော ကြောင့် အတ္တ သတ္တ ဇီဝ အမည်ရသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပညာဖြင့် ကပ်၍ ရှုမှတ်သည် ရှိသော် သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထ အဖြစ်ဖြင့် ရအပ်သလော"ဟု သကဝါဒီက မေးသောအခါ ပရဝါဒီသည် "အိမ်း"ဟု ဝန်ခံလေသည်။

ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ..."ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ နဝသတ္တပါတုဘာဝဒိဋ္ဌိတို့၏ စင်ကြယ်ကြောင်း ဖြစ်သော လူတို့၏ ဥစ္စာ ဖြစ်သော မြင်ရိုး မြင်စဉ် ရူပါရုံကို လွန်သော ဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိညာဏ် ဖြင့် ရူပါရုံကို မြင်၏၊ ပုဂ္ဂိုလ်ကို မြင်၏၊ ထို့ကြောင့် ရုပ်သည် ပုဂ္ဂိုလ်လော၊ ရုပ်သည် စုတေ သလော၊ ရုပ်သည် ပဋိသန္ဓေနေသလော၊ ရုပ်သည် အကြင် အကြင် ဆည်းပူးအပ်သော ကံ ကြောင့် ထိုထို ဘဝသို့ ကပ်ရောက်သလော"ဟု သကဝါဒီက စစ်ဆေးသောအခါ ပရဝါဒီသည် "ဤသို့ကား မဆိုထိုက်ပါ"ဟု ပယ်ရှားလေသည်။

ငါ့ရှင် ပရ၀ါဒီ....“ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ နဝ သတ္တပါတု ဘာ၀ဒိဋ္ဌိ တို့၏ စင်ကြယ်ကြောင်းဖြစ်သော လူတို့၏ ဥစ္စာ ဖြစ်သော မြင်ရိုး မြင်စဉ် ရူပါရုံကို လွန်သော ဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိညာဏ် ဖြင့် မြတ်စွာဘုရားသည် ရူပါရုံကို မြင်တော်မူ၏၊ ပုဂ္ဂိုလ်ကို မြင်တော်မူ၏၊ ထို့ကြောင့် ပုဂ္ဂိုလ်ကို မြင်သလော၊ ပုဂ္ဂိုလ်သည် ရုပ်လော, ရူပါယတန လော, ရူပဓာတ်လော, အညိုလော, အရှေလော, အနီလော, အဖြူလော, စက္ခုဝိညာဏ်သည် သိထိုက်သလော, စက္ခုပသာဒ၌ ထိခိုက်သလော, စက္ခုပသာဒ၏ ရှေးရှု ကျခြင်းသို့ ရောက်သလော”ဟုသက၀ါဒီက စစ်ဆေးသောအခါ....ပရ၀ါဒီသည် “ဤသို့ကား မဆိုထိုက်ပါ”ဟု ပယ်ရှားလေသည်။

ငါ့ရှင် ပရ၀ါဒီ....“ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ နဝသတ္တပါတုဘာ၀ဒိဋ္ဌိ တို့၏ စင်ကြယ်ကြောင်းဖြစ်သော လူတို့၏ ဥစ္စာ ဖြစ်သော မြင်ရိုးမြင်စဉ် ရူပါရုံကို လွန်သော ဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိညာဏ်ဖြင့် မြတ်စွာဘုရားသည် ရူပါရုံကို မြင်၏၊ ပုဂ္ဂိုလ်ကို မြင်၏၊ ထို့ကြောင့် ရူပါရုံ ပုဂ္ဂိုလ် ၂-ပါးစုံတို့ကို မြင်တော်မူသလော, ရူပါရုံ ပုဂ္ဂိုလ် ၂-ပါးစုံဘို့သည် ရုပ်လော, ရူပါယတန လော, ရူပဓာတ်လော၊ ရူပါရုံ ပုဂ္ဂိုလ် ၂-ပါးစုံတို့သည် အညိုတို့လော, အရှေတို့လော, အနီတို့လော, အဖြူတို့လော၊ ရူပါရုံ ပုဂ္ဂိုလ် ၂-ပါးစုံတို့ကို စက္ခုဝိညာဏ်သည် သိထိုက်သလော၊ ရူပါရုံ ပုဂ္ဂိုလ် ၂-ပါး စုံတို့သည် စက္ခုပသာဒ၌ ထိခိုက်ကုန်သ်လော၊ ရူပါရုံ ပုဂ္ဂိုလ် ၂-ပါးစုံတို့သည် စက္ခုပသာဒ၏ ရှေးရှုကျခြင်းသို့ ရောက်ကုန်သလော၊ ရူပါရုံ ပုဂ္ဂိုလ် ၂-ပါးစုံတို့သည် စုတေကုန်သလော၊ ရူပါရုံ ပုဂ္ဂိုလ် ၂-ပါးစုံတို့သည် ပဋိသန္ဓေနေကုန်သလော၊ ရူပါရုံပုဂ္ဂိုလ် ၂-ပါးစုံတို့သည် အကြင် အကြင် ဆည်းပူးအပ်သော ကံကြောင့် ထိုထို ဘ၀သို့ကပ်ရောက်ကြရကုန်သလော”ဟု သက၀ါဒီက စစ်ဆေးသောအခါ.... ပရ၀ါဒီသည် “ဤသို့ကား မဆိုထိုက်ပါ”ဟု ပယ်ရှားလေသည်။

ဥပါဒါပညတ္တာနုယောဂ ပြီး၏။

၁၃-ပုရိသကာရာနုယောဂ

[ယောကျ်ားတို့ ပြုအပ်သော ကံ ကမ္မကာရကတို့ကို မေးစိစစ်ရာ အခန်း။]

၁၂၃။ ငါ့ရှင် သက၀ါဒီ ...“အကောင်း အဆိုး ဖြစ်ကုန်သော ကံ တို့ကို ပညာဖြင့် ကပ်၍ ရှုမှတ်သည် ရှိသော် ရအပ်ကုန်သလော”ဟု ပရ၀ါဒီက မေးသောအခါ....သက၀ါဒီသည်“အိမ်း”ဟု ၀န်ခံလေသည်။

ငါ့ရှင် သကဝါဒီ....“အကောင်းအဆိုးဖြစ်သော ကံ တို့ကို ကိုယ်တိုင်ပြုသူ ကိုဂင်း သူတပါးကို ပြုစေသူကိုဂင်း ပညာဖြင့် ကပ်၍ ရှုမှတ်သည် ရှိသော် ရအပ်သလော”ဟု ပရဝါဒီက စစ်ဆေးသောအခါ....သကဝါဒီသည် “ဤသို့ကား မဆိုထိုက်ပါ”ဟု ပယ်ရှားလေသည်။ ပေ ။

၁၂၄။ ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ....“အကောင်းအဆိုး ဖြစ်သော ကံတို့ကို ပညာဖြင့်ကပ်၍ ရှုမှက်သည်ရှိသော် ရအပ်ကုန်၏၊ ထို့ကြောင့် အကောင်းအဆိုး ဖြစ်သော ကံတို့ကို ကိုယ်တိုင်ပြုသူကိုဂင်း, သူတပါးကို ပြုစေသူကိုဂင်း ပညာဖြင့် ကပ်၍ ရှုမှတ်သည် ရှိသော် ရအပ်သလော”ဟု သကဝါဒီက မေးသောအခါ ပရဝါဒီသည် “အိမ်း”ဟု ဝန်ခံလေသည်။

ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ....“ထို ကိုယ်တိုင်ပြုသူ သူတပါးကို ပြုစေသူကို ကိုယ်တိုင်ပြုသူကိုဂင်း သူတပါးပြုစေသူကိုဂင်း ပညာဖြင့် ကပ်၍ ရှုမှတ်သည် ရှိသော် ရအပ်သလော”ဟု သကဝါဒီက စစ်ဆေးသောအခါ....ပရဝါဒီသည် “ဤသို့ကား မဆိုထိုက်ပါ”ဟု ပယ်ရှားလေသည်။ ပေ ။

၁၂၅။ ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ....“ထို ကိုယ်တိုင်ပြုသူ သူတပါးကို ပြုစေသူကို ကိုယ်တိုင် သူပြုကိုဂင်း သူတပါးကို ပြုစေသူကိုဂင်း ပညာဖြင့် ကပ်၍ ရှုမှတ်သည် ရှိသော် ရအပ်သလော” ဟုသကဝါဒီက မေးသောအခါ ပရဝါဒီသည် “အိမ်း”ဟု ဝန်ခံလေသည်။

ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ....“ထိုထို ကံ ပြုသူကို ပြုသူ ရှိမြဲ ရှိအံ့၊ ကမ္မဝင်္ဆ ဟူသော ဒုက္ခ၏ အဆုံးကို ပြုခြင်း မရှိနိုင်တော့သည် မဟုတ်လော၊ ကမ္မဝင်္ဆ၏ ပြတ်စဲခြင်း မရှိနိုင်တော့သည် မဟုတ်လော၊ တစုံတခုသော အကြောင်းကို မယူမူ၍ ပရိနိဗ္ဗာန် စံခြင်းသည် မရှိနိုင်တော့သည် မဟုတ်လော”ဟု သကဝါဒီက စစ်ဆေးသောအခါ....ပရဝါဒီသည် “ဤသို့ကား မဆိုထိုက်ပါ”ဟု ပယ်ရှားလေသည်။ ပေ ။

၁၂၆။ ပဌမပြဿနာကို (၁၂၄) အတိုင်း မေး၍ ....ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ....“ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပညာဖြင့် ကပ်၍ ရှုမှတ်သည် ရှိသော် ရအပ်၏၊ ထို့ကြောင့် ပုဂ္ဂိုလ်ကို ကိုယ်တိုင်ပြုသူကိုဂင်း သူတပါးကို ပြုသူကိုဂင်း ပညာဖြင့် ကပ်၍ ရှုမှတ်သည် ရှိသော် ရအပ်သလော”ဟု သကဝါဒီက စစ်ဆေးသောအခါ.... ပရဝါဒီသည် “ဤသို့ကား မဆိုထိုက်ပါ”ဟု ပယ်ရှားလေသည်။ ပေ ။

အမှာ။ ။(၁၃၄) တိုင်အောင် ပဌမပြဿနာတို့ကို (၁၂၄)အတိုင်း ချည်း မေး၍.... (၁၂၇) နိဗ္ဗာန် (၁၂၈) မြေကြီး (၁၂၉) မဟာသမုဒ္ဒရာ (၁၃၀) မြင်းမိုရ်တောင်မင်း

(၁၃၁) အာပေါဓာတ် (၁၃၂) တေဇောဓာတ် (၁၃၃) ဝါယောဓာတ် (၁၃၄) မြက် ထင်း တောစိုးသစ်ပင်၊.... ဤ (ဂ) မျိုး တို့ကို ပညာဖြင့် ကပ်၍ ရှုမှတ်သည် ရှိသော် ရအပ်၏။ ထို့ကြောင့် နိဗ္ဗာန်ကို ကိုယ်တိုင် ပြု သူ သူတပါးကို ပြုစေသူ စသော (ဂ) မျိုးကို (အစဉ်အတိုင်း) ရအပ်သလော်ဟု သကဝါဒီက စစ်ဆေးသောအခါ....ပရဝါဒီသည် "ဤသို့ကား မဆို ထိုက်ပါ"ဟု ပယ်ရှားလေသည်။

၁၃၅။ ပဌမ ပြဿနာကို (၁၂၄) အတိုင်းပင် မေး၍....ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ...."အကောင်း အဆိုး ဖြစ်သော ကံ တို့က တခြား, အကောင်း အဆိုး ဖြစ်သော ကံတို့ကို ကိုယ်တိုင်ပြု သူ သူတပါးကို ပြုစေသူတို့က တခြားလော" ဟု သကဝါဒီက စစ်ဆေးသောအခါ....ပရဝါဒီသည် "ဤသို့ကား မဆို ထိုက်ပါ"ဟု ပယ်ရှားလေသည်။ ပေ ။

၁၃၆။ ငါ့ရှင် သကဝါဒီ..."အကောင်းအဆိုးဖြစ်သော ကံတို့၏အကျိုး ကို ပညာဖြင့် ကပ်၍ ရှုမှတ်သည် ရှိသော် ရအပ်သလော"ဟု ပရဝါဒီက မေးသောအခါ သကဝါဒီသည်"အိမ်း"ဟု ဝန်ခံလေသည်။

ငါ့ရှင် သကဝါဒီ...."အကောင်း အဆိုး ဖြစ်သော ကံတို့၏ အကျိုးကို ခံစားသူကို ပညာဖြင့် ကပ်၍ ရှုမှတ်သည် ရှိသော် ရအပ်သလော"ဟု ပရဝါဒီက စစ်ဆေးသောအခါ....သကဝါဒီသည် "ဤသို့ကား မဆိုထိုက်ပါ" ဟု ပယ်ရှားလေသည်။ ပေ ။

(၁၃၇) ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ....အကောင်းအဆိုး ဖြစ်သော ကံတို့၏ အကျိုး ကို ပညာဖြင့် ကပ်၍ ရှုမှတ်သည် ရှိသော် ရအပ်၏၊ ထို့ကြောင့် အကောင်း အဆိုးဖြစ်သော ကံတို့၏ အကျိုးကို ခံစားသူကို ပညာဖြင့်ကပ်၍ ရှုမှတ်သည် ရှိသော် ရအပ်သလော"ဟု သကဝါဒီက မေးသောအခါ....ပရဝါဒီသည် "အိမ်း"ဟု ဝန်ခံလေသည်။

ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ...."ထို အကျိုးခံစားသူကို ခံစားဒသာပုဂ္ဂိုလ်ကို ပညာဖြင့် ကပ်၍ ရှုမှတ်သည်ရှိသော် ရအပ်သလော"ဟု သကဝါဒီက စစ်ဆေးသော အခါ....ပရဝါဒီသည် "ဤသို့ကား မဆိုထိုက်ပါ"ဟု ပယ်ရှားလေသည်။

၁၃၈။ ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ....ထို အကျိုးခံစားသူကို ခံစားသော ပုဂ္ဂိုလ် ကို ပညာဖြင့် ကပ်၍ ရှုမှတ်သည် ရှိသော် ရအပ်သလော"ဟု သကဝါက မေးသောအခါ....ပရဝါဒီသည် "အိမ်း"ဟု ဝန်ခံလေသည်။

ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ....“ထိုထို အကျိုးခံစားသူကို ခံစားသော ပုဂ္ဂိုလ် ရှိမြဲရှိအံ့၊ ဝိပါက ဝင်္ခဒုက္ခ၏ အဆုံးကို ပြခြင်း မရှိနိုင်တော့သည် မဟုတ်လော၊ ဝိပါကဝင်္ခ၏ ပြတ်စဲခြင်း မရှိနိုင်တော့သည် မဟုတ်လော၊ တစုံတခုသော အကြောင်းကို မယူမူ၍ ပရိနိဗ္ဗာန်စံခြင်း မရှိတော့သည် မဟုတ်လော”ဟု သကဝါဒီက စစ်ဆေးသောအခါ... ပရဝါဒီသည် “ဤသို့ကား မဆိုထိုက်ပါ”ဟု ပယ်ရှားလေသည်။ ပေ ။

၁၃၉။ ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ....“အကောင်းအဆိုးဖြစ်သောကံတို့၏ အကျိုးကို ပညာဖြင့် ကပ်၍ ရှုမှတ်သည် ရှိသော် ရအပ်၏၊ ထို့ကြောင့် အကောင်း အဆိုးဖြစ်သော ကံတို့၏ အကျိုးကို ခံစားသူကို ပညာဖြင့် ကပ်၍ ရှုမှတ်သည် ရှိသော် ရအပ်သလော”ဟု သကဝါဒီက မေးသောအခါ....ပရဝါဒီသည် “အိမ်း”ဟု ဝန်ခံလေသည်။

ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ....“ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပညာဖြင့် ကပ်၍ ရှုမှတ်သည်ရှိသော် ရအပ်၏၊ ထို့ကြောင့် ပုဂ္ဂိုလ်ကို ခံစားသူကို ပညာဖြင့် ကပ်၍ ရှုမှတ်သည် ရှိသော် ရအပ်သလော”ဟု သကဝါဒီက စစ်ဆေးသောအခါ...ပရဝါဒီသည် “ဤသို့ကား မဆိုထိုက်ပါ”ဟု ပယ်ရှားလေသည်။ ပေ ။

အမှာ။ ။ပဌမ ပြဿနာကို(၁၃၉)အတိုင်းချည်း မေး၍၊....(၁) နိဗ္ဗာန် (၂) မြေကြီး (၃) မဟာသမုဒ္ဒရာ (၄) မြင်းမိုရ်တောင်မင်း (၅) အာပေါဓာတ် (၆) တေဇောဓာတ် (၇) ဝါယောဓာတ် (၈) မြက် ထင်း တောစိုးသစ်ပင်၊....ဤ (၈)-ပါး တို့နှင့် စပ်၍ “နိဗ္ဗာန်ကို ပညာဖြင့် ကပ်၍ ရှုမှတ်သည် ရှိသော် ရအပ်၏၊ ထို့ကြောင့် နိဗ္ဗာန်ကို ခံစားသူကို ပညာဖြင့် ကပ်၍ ရှုမှတ်သည် ရှိသော် ရအပ်သလော”စသည်ဖြင့် ပြဿနာ(၈) ရပ်ကို ဒုတိယပြဿနာ အဖြစ်ဖြင့် ထုတ်ရာ“ဤသို့ကား မဆိုထိုက်ပါ”ဟုချည်း ပရဝါဒီ ပယ်သည်။

၁၄၂။ ပဌမပြဿနာကို (၁၃၉) အတိုင်း မေး၍.... ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ.... “အကောင်း အဆိုး ဖြစ်သော ကံတို့၏ အကျိုးက တခြား, အကောင်း အဆိုး ဖြစ်သော ကံတို့၏ အကျိုးကို ခံစားသူက တခြားလော”ဟု သကဝါဒီက စစ်ဆေးသောအခါ....ပရဝါဒီသည် ဤသို့ကား မဆိုထိုက်ပါ”ဟု ပယ်ရှားလေသည်။ ပေ။

၁၄၃။ ငါ့ရှင် သကဝါဒီ....“နတ်၌ ဖြစ်သော ချမ်းသာကို ပညာဖြင့် ကပ်၍ ရှုမှတ်သည် ရှိသော် ရအပ်သလော”ဟု ပရဝါဒီက မေးသောအခါ.... သကဝါဒီသည် “အိမ်း”ဟု ဝန်ခံလေသည်။

ငါ့ရှင် သကဝါဒီ....“နတ်၌ ဖြစ်သော ချမ်းသာကို ခံစားသူကို ပညာဖြင့် ကပ်၍ ရှုမှတ်သည် ရှိသော် ရအပ်သလော”ဟု ပရဝါဒီက စစ်ဆေးသောအခါ....သကဝါဒီသည် “ဤသို့ကား မဆိုထိုက်ပါ”ဟု ပယ်ရှားလေသည်။ ပေ ။

၁၄၄။ ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ...“နတ်၌ ဖြစ်သော ချမ်းသာကို ရအပ်၏၊ ထို့ကြောင့် နတ်၌ ဖြစ်သော ချမ်းသာကို ခံစားသူကို ရအပ်သလော”ဟု သကဝါဒီက မေးသောအခါ....ပရဝါဒီသည် “အိမ်း”ဟု ဝန်ခံလေသည်။

ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ....“ထို နတ်ချမ်းသာ ခံစားသူကို ခံစားသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပညာဖြင့် ကပ်၍ ရှုမှတ်သည် ရှိသော် ရအပ်သလော”ဟု သကဝါဒီက စစ်ဆေးသောအခါ....ပရဝါဒီသည်“ဤသို့ကား မဆိုထိုက်ပါ”ဟု ပယ်ရှားလေသည်။ ပေ ။

၁၄၅။ ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ....“ထို နတ်ချမ်းသာ ခံစားသူကို ခံစားသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပညာဖြင့် ကပ်၍ ရှုမှတ်သည် ရှိသော် ရအပ်သလော”ဟု သကဝါဒီက မေးသောအခါ....ပရဝါဒီသည် “အိမ်း”ဟု ဝန်ခံလေသည်။

ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ....ထိုထို နတ်ချမ်းသာ ခံစားသူကို ခံစားသော ပုဂ္ဂိုလ် ရှိမြဲ ရှိအံ့၊ ဝိပါကဝဋ်ဒုက္ခ၏ အဆုံးကို ပြုခြင်း မရှိနိုင်တော့သည် မဟုတ်လော၊ ဝိပါက ဝဋ်၏ ပြတ်စဲခြင်း မရှိတော့သည် မဟုတ်လော၊ တစုံတခုသော အကြောင်းကို မယူမူ၍ နိဗ္ဗာန်စံခြင်း မရှိနိုင်တော့သည် မဟုတ်လော”ဟု သကဝါဒီက စစ်ဆေးသောအခါ....ပရဝါဒီသည် “ဤသို့ကား မဆိုထိုက်ပါ”ဟု ပယ်ရှားလေသည်။ ပေ ။

၁၄၆။ ပဌမပြဿနာကို (၁၄၄) အတိုင်းမေး၍....ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ.... “ပုဂ္ဂိုလ်ကို ရအပ်၏၊ ထို့ကြောင့် ပုဂ္ဂိုလ်ကို ခံစားသူကို ရအပ်သလော”ဟု သကဝါဒီက စစ်ဆေးသောအခါ....ပရဝါဒီသည်“ဤသို့ကား မဆိုထိုက်ပါ” ဟု ပယ်ရှားလေသည်။ ပေ ။

အမှာ။　။ပဌမပြဿနာကို (၁၄၄)အတိုင်းချည်းမေး၍ နိဗ္ဗာန် စသော (၈)-ပါးနှင့်ပင် စပ်၍ ရှေးနည်း အတိုင်းပင် စစ်ဆေးရာ ပရဝါဒီကလည်း ရှေးနည်းအတိုင်းပင် ပယ်သည်။

၁၄၉။ ပဌမပြဿနာကို (၁၄၄) အတိုင်း မေး၍....ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ... “နတ်ချမ်းသာက တခြား, နတ်ချမ်းသာ ခံစားသူက တခြားလော”ဟု သကဝါဒီက စစ်ဆေးသောအခါ....ပရဝါဒီသည် “ဤသို့ကား မဆိုထိုက်ပါ” ဟု ပယ်ရှားလေသည်။ ပေ ။

အမှာ။ ။(၁) လူချမ်းသာ (၂) အပါယ်ဒုက္ခ (၃) ငရဲဒုက္ခတို့နှင့် စပ်၍လည်း ပရဝါဒီ သကဝါဒီတို့ ပုဒ်ရေ (၁၆၉) တိုင် အောင် မေးကြ ဖြေကြ စစ်ဆေး ပယ်ရှားကြလေသည်။

၁၇၀။ ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ....“အကောင်း အဆိုး ဖြစ်ကုန်သော ကံတို့ကို ပညာဖြင့် ကပ်၍ ရှုမှတ်သည် ရှိသော် ရအပ်ကုန်၏၊ ထို့ကြောင့် အကောင်း အဆိုး ဖြစ်ကုန်သော ကံတို့ကို ကိုယ်တိုင်ပြုတတ်သော သူတပါးကို ပြုစေတတ် သော အကျိုး ခံစားသူကို ပညာဖြင့် ကပ်၍ ရှုမှတ်သည် ရှိသော် ရအပ် သလော”ဟု သကဝါဒီက မေးသောအခါ....ပရဝါဒီသည် “အိမ်း”ဟု ဝန်ခံလေသည်။

ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ....“ထို ခံစားသူ ပြု, ထို ပြုသူက ခံစားသလော”ဟု သကဝါဒီက စစ်ဆေးသောအခါ....ပရဝါဒီသည် “ဤသို့ကား မဆိုထိုက်ပါ” ဟု ပယ်ရှားလေသည်။ ပေ ။

၁၇၁။ ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ....“ထို ခံစားသူ ပြု, ထို ပြုသူက ခံစားသလော” ဟု သကဝါဒီက မေးသောအခါ....ပရဝါဒီသည် “အိမ်း”ဟု ဝန်ခံလေသည်။

ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ....“သုခ ဒုက္ခကို ကိုယ်တိုင် ပြုအပ်သလော”ဟု သကဝါဒီက စစ်ဆေးသောအခါ...ပရဝါဒီသည် “ဤသို့ကား မဆိုထိုက်ပါ”ဟု ပယ် ရှားလေသည်။ ပေ ။

၁၇၂။ ပဌမပြဿနာကို (၁၇၀) အတိုင်း မေး၍....ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ.... “ခံစားသူမှ တပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်က ပြု, ပြုသူမှ တပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်က ခံစားသလော”ဟု သကဝါဒီက စစ်ဆေးသောအခါ....ပရဝါဒီသည် “ဤသို့ ကား မဆိုထိုက်ပါ”ဟု ပယ်ရှားလေသည်။

၁၇၃။ ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ....“ခံစားသူမှ တပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ပြု, ပြုသူမှ တပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ခံစားသလော”ဟု သကဝါဒီက မေးသော အခါ....ပရဝါဒီသည် “အိမ်း”ဟု ဝန်ခံလေသည်။

ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ....“သုခ ဒုက္ခကို သူတပါးသည် ပြုအပ်သလော”ဟု သကဝါဒီက စစ်ဆေးသောအခါ....ပရဝါဒီသည် “ဤသို့ကား မဆိုထိုက်ပါ” ဟု ပယ်ရှားလေသည်။ ပေ ။

၁၇၄။ ပဌမပြဿနာကို (၁၇၀) အတိုင်း မေး၍....ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ.... “ထို ခံစားသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၎င်း, ခံစားသော ပုဂ္ဂိုလ်မှ တပါးသော ပုဂ္ဂိုလ် သည်၎င်း ကံကို ပြုကုန်သလော၊ ထို ကံပြုသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၎င်း, ကံ ပြုသော

ပုဂ္ဂိုလ်မှ တပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၎င်း ခံစားကုန်သလော”ဟု သကဝါဒီက စစ်ဆေးသောအခါ....ပရဝါဒီသည် “ဤသို့ကား မဆိုထိုက်ပါ”ဟု ပယ်ရှားလေသည်။ ပေ ။

၁၇၅။ ပဌမပြဿနာအဖြစ်ဖြင့် (၁၇၄) ဒုတိယပြဿနာကို မေးသောအခါ....ဝန်ခံသောကြောင့်....ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ....“သုခ ဒုက္ခကို ကိုယ်တိုင်လည်း ပြုအပ်, သူတပါးလည်း ပြုအပ်သလော”ဟု သကဝါဒီက စစ်ဆေးသောအခါ....ပရဝါဒီသည် “ဤသို့ကား မဆိုထိုက်ပါ”ဟု ပယ်ရှားလေသည်။ပေ။

၁၇၆။ ပဌမ ပြဿနာကို (၁၇၀) အတိုင်း မေး၍ .. ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ.... “ထို ခံစားသူသည် မပြု, ထို ပြုသူသည် မခံစားသလော၊ ခံစားသူမှ တပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မပြု, ပြုသူမှ တပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မခံစားသလော” ဟု သကဝါဒီက စစ်ဆေးသောအခါ....ပရဝါဒီသည် “ဤသို့ကား မဆိုထိုက်ပါ”ဟု ပယ်ရှားလေသည်။ ပေ ။

၁၇၇။ ပဌမ ပြဿနာအဖြစ်ဖြင့် (၁၇၆) ဒုတိယ ပြဿနာကို မေးသောအခါ....ဝန်ခံသောကြောင့်....ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ....“သုခ ဒုက္ခသည် ကိုယ်တိုင် မပြုအပ် သူတပါး မပြုအပ်ပဲ အကြောင်းမဲ့ ဖြစ်သလော”ဟု သကဝါဒီက စစ်ဆေးသောအခါ....ပရဝါဒီသည် “ဤသို့ကား မဆိုထိုက်ပါ”ဟု ပယ်ရှားလေသည်။ ပေ ။

၁၇၈။ ပဌမပြဿနာကို (၁၇၀) အတိုင်း မေး၍....“ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ....

(က) ထို ခံစားသူ ပြု, ထို ပြုသူ ခံစားသလော၊

(ခ) ခံစားသူမှ တပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်က ပြု, ပြုသူမှ တပါးသောပုဂ္ဂိုလ်က ခံစားသလော၊

(ဂ) ထို ခံစားသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၎င်း, ခံစားသော ပုဂ္ဂိုလ်မှ တပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၎င်း, ကံ ပြုကုန်သလော၊ ထို ကံ ပြုသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၎င်း, ကံ ပြုသော ပုဂ္ဂိုလ်မှ တပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၎င်း, ခံစားကုန်သလော၊

(ဃ) ထို ခံစားသူသည် မပြု, ထို ပြုသူသည် မခံစားသလော၊ ခံစားသူမှ တပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မပြု, ပြုသူမှ တပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မခံစားသလော”ဟု သကဝါဒီက စစ်ဆေးသောအခါ....

ပရဝါဒီသည် “ဤသို့ကား မဆိုထိုက်ပါ”ဟု ပယ်ရှားလေသည်။ ပေ ။

၁၇၉။ ပဌမ ပြဿနာအဖြစ်ဖြင့် (၁၇၈) ဒုတိယပြဿနာကို မေးသော အခါ....ဝန်ခံသောကြောင့် .... ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ .... "ခံစားသူမှ တပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မပြု, ပြုသူမှ တပါးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် မခံစားသလော"ဟု သကဝါဒီက စစ်ဆေးသောအခါ .. ပရဝါဒီသည် "အိမ်း"ဟု ဝန်ခံလေသည်။

"ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ....

(က) သုခ ဒုက္ခကို ကိုယ်တိုင်ပြုအပ်သလော၊

(ခ) သုခ ဒုက္ခကို သူတပါးသည် ပြုအပ်သလော၊

(ဂ) သုခ ဒုက္ခကို ကိုယ်တိုင်လည်း ပြုအပ်, သူတပါးလည်း ပြုအပ်. သလော၊

(ဃ) သုခ ဒုက္ခသည် ကိုယ်တိုင်လည်း မပြုအပ်, သူတပါးလည်း မပြု အပ်ပဲ အကြောင်းမဲ့ ဖြစ်သလောဟု"ဟု သကဝါဒီက စစ်ဆေး သောအခါ .. ပရဝါဒီသည် "ဤသို့ကား မဆိုထိုက်ပါ"ဟု ပယ် ရှားလေသည်။ ပေ ။

၁၈၀။ ငါ့ရှင် သကဝါဒီ...."ကံ ရှိသလော"ဟု ပရဝါဒီက မေးသော အခါ....သကဝါဒီသည် "အိမ်း"ဟု ဝန်ခံလေသည်။

ငါ့ရှင် သကဝါဒီ...."ကံ ပြုသူ ရှိသလော"ဟု ပရဝါဒီက စစ်ဆေးသော အခါ....သကဝါဒီသည် "ဤသို့ကား မဆိုထိုက်ပါ"ဟု ပယ်ရှားလေသည်။ ။ပေ ။

၁၈၁။ ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ...."ကံရှိ၏၊ ထို့ကြောင့် ကံပြုသူ ရှိသလော"ဟု သကဝါဒီ မေးသောအခါ...ပရဝါဒီသည် "အိမ်း"ဟု ဝန်ခံလေသည်။

ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ...."ထို ကံ ပြုသူကို ပြုသူ ရှိသလော"ဟု သကဝါဒီက စစ်ဆေးသောအခါ....ပရဝါဒီသည် "ဤသို့ကား မဆိုထိုက်ပါ"ဟု ပယ်ရှား လေသည်။ ပေ ။

၁၈၂။ ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ...."ထို ကံ ပြုသူကို ပြုသူ ရှိသလော"ဟု သက-ဝါဒီက မေးသောအခါ....ပရဝါဒီသည် "အိမ်း"ဟု ဝန်ခံလေသည်။

ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ...."ထိုထို ကံ ပြုသူကို ပြုသူ ရှိမြဲ ရှိနေအံ့၊ ကမ္မဝင်္ဂ ဒုက္ခ၏ အဆုံးကို ပြုခြင်း မရှိနိုင်တော့သည် မဟုတ်လော၊ ကမ္မဝင်္ဂ၏ ပြတ်စဲခြင်း မရှိ နိုင်တော့သည် မဟုတ်လော၊ တစုံတခုသော အကြောင်းကို မယူမူ၍ ပရိနိဗ္ဗာန် စံခြင်း မရှိနိုင်တော့သည် မဟုတ်လော"ဟု သကဝါဒီက စစ်ဆေးသော အခါ....ပရဝါဒီသည် "ဤသို့ကား မဆိုထိုက်ပါ"ဟု ပယ်ရှားလေသည်။ပေ။

၁၀၃။ ပဌမ ပြဿနာကို (၁၀၁) အတိုင်း မေး၍ ....ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ.... "ပုဂ္ဂိုလ်ရှိ၏၊ ထို့ကြောင့် ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပြုသူ ရှိသလော" ဟု သကဝါဒီက စစ်ဆေးသောအခါ....ပရဝါဒီသည် "ဤသို့ကား မဆိုထိုက်ပါ" ဟု ပယ်ရှားလေသည်။ ပေ ။

အမှာ။ ။ပဌမ ပြဿနာကို (၁၀၁) အတိုင်းချည်း မေး၍....နိဗ္ဗာန် စသော (၀)-ပါးနှင့် စပ်၍ "နိဗ္ဗာန်ရှိ၏၊ ထို့ကြောင့် နိဗ္ဗာန်ကို ပြုသူရှိသလော" စသော ပြဿနာ (၀)-ရပ်ကို ဒုတိယ ပြဿနာများ အဖြစ်ဖြင့် ထုတ်ရာ "ဤသို့ကား မဆို ထိုက်ပါ" ဟုချည်း ပရဝါဒီ ပယ်သည်။

၁၀၄။ ပဌမ ပြဿနာကို (၁၀၁) အတိုင်းပင် မေး၍....ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ...."ကံ တခြား, ကံပြုသူ တခြားလော" ဟု သကဝါဒီက စစ်ဆေးသောအခါ....ပရဝါဒီသည် "ဤသို့ကား မဆိုထိုက်ပါ" ဟု ပယ်ရှားလေသည်။ ပေ ။

၁၀၅။ ငါ့ရှင် သကဝါဒီ...."အကျိုးရှိသလော" ဟု ပရဝါဒီက မေးသောအခါ....သကဝါဒီသည် "အိမ်း" ဟု ဝန်ခံလေသည်။

ငါ့ရှင် သကဝါဒီ...."အကျိုးကို ခံစားသူ ရှိသလော" ဟု ပရဝါဒီက စစ်ဆေးသောအခါ....ပရဝါဒီသည် "ဤသို့ကား မဆိုထိုက်ပါ" ဟု ပယ်ရှားလေသည်။ ပေ ။

၁၀၀။ ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ...."အကျိုးရှိ၏၊ ထို့ကြောင့် အကျိုးခံစားသူ ရှိသလော" ဟု သကဝါဒီက မေးသောအခါ....ပရဝါဒီသည် "အိမ်း" ဟု ဝန်ခံလေသည်။

ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ...."ထို အကျိုး ခံစားသူကို ခံစားသူ ရှိသလော" ဟု သကဝါဒီက စစ်ဆေးသောအခါ....ပရဝါဒီသည် "ဤသို့ကား မဆိုထိုက်ပါ" ဟု ပယ်ရှားလေသည်။ ပေ ။

၁၀၉။ ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ...."ထို အကျိုးခံစားသူကို ခံစားသူ ရှိသလော" ဟု သကဝါဒီက မေးသောအခါ... ပရဝါဒီသည် "အိမ်း" ဟု ဝန်ခံလေသည်။

ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ...."ထိုထို အကျိုးခံစားသူကို ခံစားသော သူကို ခံစားသူ ရှိမြဲ ရှိနေအံ့၊ ဝိပါက ဝဋ်ဒုက္ခ၏ အဆုံးကို ပြုခြင်း မရှိနိုင်တော့သည် မဟုတ်လော၊ ဝိပါက ဝဋ်၏ ပြတ်စဲခြင်း မရှိနိုင်တော့သည် မဟုတ်လော၊ တစုံတခု သော အကြောင်းကို မယူမူ၍ ပရိနိဗ္ဗာန်စံခြင်း မရှိနိုင်တော့သည် မဟုတ်လော" ဟု သကဝါဒီက စစ်ဆေးသောအခါ....ပရဝါဒီသည် "ဤသို့ကား မဆိုထိုက်ပါ" ဟု ပယ်ရှားလေသည်။ ပေ ။

ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ....“အကျိုးရှိ၏၊ ထို့ကြောင့် အကျိုးခံစားသူရှိသလော” ဟု သကဝါဒီက မေးသောအခါ....ပရဝါဒီသည် “အိမ်း”ဟု ဝန်ခံလေသည်။

ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ....“ပုဂ္ဂိုလ်ရှိ၏၊ ထို့ကြောင့်ပုဂ္ဂိုလ်ကိုခံစားသူရှိသလော” ဟု သကဝါဒီက စစ်ဆေးသောအခါ....ပရဝါဒီသည် “ဤသို့ကား မဆိုထိုက်ပါ”ဟု ပယ်ရှားလေသည်။ ပေ ။

အမှာ။ ။ပဌမ ပြဿနာကို (၁၈၈) အတိုင်း မေး၍....နိဗ္ဗာန် စသော (၈)ပါးကို “နိဗ္ဗာန်ရှိ၏၊ ထို့ကြောင့် နိဗ္ဗာန်ကို ခံစားသူရှိသလော”စသည်ဖြင့် ဒုတိယပြဿနာများအဖြစ်ဖြင့် ထုတ်ရာ “ဤသို့ကား မဆိုထိုက်ပါ”ဟုချည်း ပရဝါဒီ ပယ်သည်။

၁၉၂။ ပဌမပြဿနာကို (၁၈၈)အတိုင်းပင် မေး၍ “အကျိုး တခြား, အကျိုး ခံစားသူ တခြားလော”ဟု သကဝါဒီက စစ်ဆေးသောအခါ.... ပရဝါဒီသည် “ဤသို့ကား မဆိုထိုက်ပါ”ဟု ပယ်ရှားလေသည်။

ပုရိသကာရာနုယောဂ ပြီး၏။

ရှေးဦးစွာသော ကလျာဏဝဂ် ပြီးပြီ။

၁၄–အဘိညာနုယောဂ

[အဘိညာဏ်ကို မေးစိစစ်ရာ အခန်း။]

၁၉၃။ ငါ့ရှင် သကဝါဒီ....“အတ္တ သတ္တ ဇီဝ အမည်ရသော်ဘ ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပညာဖြင့် ကပ်၍ ရှုမှတ်သည် ရှိသော် သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထ အဖြစ်ဖြင့် ရအပ်၏ ဟု မဆိုထိုက်သလော”ဟု ပရဝါဒီက မေးသောအခါ....သကဝါဒီသည် “အိမ်း”ဟု ဝန်ခံလေသည်။

ငါ့ရှင် သကဝါဒီ....“တန်ခိုးကို အထူးထူး အပြားပြား ပြုနိုင်သူ တစုံတယောက် ရှိသည် မဟုတ်လော”ဟု ပရဝါဒီက စစ်ဆေးသောအခါ.... သကဝါဒီသည် “အိမ်း”ဟု ဝန်ခံလေသည်။

ငါ့ရှင် သကဝါဒီ....“တန်ခိုးကို အထူးထူး အပြားပြား ပြုနိုင်သူ တစုံတယောက် ရှိလျှင် အတ္တ သတ္တ ဇီဝ အမည်ရသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပညာဖြင့် ကပ်၍ ရှုမှတ်သည် ရှိသော် သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထ အဖြစ်ဖြင့် ရအပ်၏ဟု ဆိုထိုက်သည်သာ”ဟု ပရဝါဒီ ဆုံးဖြတ်၏။

၁၉၄။ ပဌမ ပြဿနာ (၁၉၃) အတိုင်း မေး၍....ငါ့ရှင် သကဝါဒီ.... "ဒိဗ္ဗသောတ ဖြင့် ဝေးသော အသံ စသည်ကို ကြားနိုင်သူ တစုံတယောက် ရှိသည် မဟုတ်လော" ဟု ပရဝါဒီက စစ်ဆေးသောအခါ....သကဝါဒီသည် "အိမ်း" ဟု ဝန်ခံလေသည်။

ငါ့ရှင် သကဝါဒီ...."ဒိဗ္ဗသောတ ဖြင့် ဝေးသော အသံ စသည်ကို ကြားနိုင်သူ တစုံတယောက် ရှိလျှင် အတ္တ သတ္တ ဇီဝ အမည် ရသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပညာဖြင့် ကပ်၍ ရှုမှတ်သည် ရှိသော် သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထ အဖြစ်ဖြင့် ရအပ်၏ဟု ဆိုထိုက်သည်သာ" ဟု ပရဝါဒီ ဆုံးဖြတ်သည်။

အမှာ။ ။ပဌမ ပြဿနာကို (၁၉၃) အတိုင်းချည်း မေး၍....(၁) သူတပါးစိတ်ကို သိနိုင်သူ တစုံတယောက် ရှိသည် မဟုတ်လော၊ (၂) ရှေးဦး နေအပ်ဘူးသော ခန္ဓာအစဉ်ကို အောက်မေ့နိုင်သူ တစုံတယောက် ရှိသည် မဟုတ်လော၊ (၃) ဒိဗ္ဗစက္ခု ဖြင့် ဝေးသော ရူပါရုံ စသည်ကို မြင်နိုင်သူ တစုံတယောက် ရှိသည် မဟုတ်လော၊ (၄) အာသဝေါတို့၏ ကုန်ကြောင်း အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်ကို မျက်မှောက်ပြုနိုင်သူ တစုံတယောက် ရှိသည် မဟုတ်လော၊....ဤ ပြဿနာ ၄-ရပ်ကို ဒုတိယပြဿနာ အဖြစ်ဖြင့် ထုတ်သောအခါ....သကဝါဒီ ဝန်ခံသည်၊ ပရဝါဒီသည် "သို့ဖြစ်လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်ကို သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထ အားဖြင့် ရအပ်၏ဟု ဆိုထိုက်သည်" ဟု ဆုံးဖြတ်သည်။

၁၉၅။ ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ...."တန်ခိုးကို အထူးထူး အပြားပြား ပြုနိုင်သူ တစုံတယောက်ရှိ၏၊ ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍ ထို အကြောင်းကြောင့်လည်း အတ္တ သတ္တ ဇီဝ အမည်ရသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပညာဖြင့် ကပ်၍ ရှုမှတ်သည် ရှိသော် သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထ အဖြစ်ဖြင့် ရအပ်သလော" ဟု သကဝါဒီက မေးသော အခါ....ပရဝါဒီသည် "အိမ်း" ဟု ဝန်ခံလေသည်။

ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ...."တန်ခိုးကို အထူးထူး အပြားပြား ပြုသူသည်သာ ပုဂ္ဂိုလ်လော၊ တန်ခိုးကို အထူးထူး အပြားပြား မပြုသူသည် ပုဂ္ဂိုလ် မဟုတ်သလော" ဟု သကဝါဒီက စစ်ဆေးသောအခါ....ပရဝါဒီသည် "ဤသို့ကား မဆိုထိုက်ပါ" ဟု ပယ်ရှားလေသည်။ ပေ ။

၁၉၆။ (၁) ဒိဗ္ဗသောတ (၂) ပရစိတ္တဝိဇာနနအဘိညာဏ် (၃) ဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိညာဏ် (၄) အာသဝက္ခယဉာဏ်တို့နှင့် စပ်၍လည်း ဣဒ္ဓိဝိဓအဘိညာဏ်နည်းတူ ပဌမပြဿနာပြု၍ "ဒိဗ္ဗသောတဖြင့် ဝေးသော အသံ စသည်ကို ကြားသူသည်သာ ပုဂ္ဂိုလ်လော၊ ဒိဗ္ဗသောတဖြင့် ဝေးသော အသံ စသည်ကို

မကြားသူသည် ပုဂ္ဂိုလ် မဟုတ်သလော”စသည်ဖြင့် ဒုတိယပြဿနာ ၄-ရပ်ကို ပြုသော အခါ... ပရဝါဒီသည် “ဤသို့ကား မဆိုထိုက်ပါ”ဟုချည်း ပယ်သည်။ ပေ ။

အဘိညာနုယောဂ ပြီး၏။

---

၁၅ ၁၈-ဉာတကာနုယောဂါဒိ

ပရဝါဒိပက္ခ

၁၅-ဉာတကာနုယောဂ

[ဉာတက ကို မေးစိစစ်ရာ အခန်း။]

၁၉၇။ ငါ့ရှင် သကဝါဒီ....“အတ္တ သတ္တ ဇီဝ အမည်ရသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပညာဖြင့် ကပ်၍ ရှုမှတ်သည် ရှိသော် သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထ အဖြစ်ဖြင့် ရအပ်၏ဟု . မဆိုထိုက်သလော”ဟု ပရဝါဒီက မေးသောအခါ....သကဝါဒီသည် “အိမ်း”ဟု ဝန်ခံသည်။

ငါ့ရှင် သကဝါဒီ...“အမိ ရှိသည် မဟုတ်လော”ဟု ပရဝါဒီက စစ်ဆေးသောအခါ....သကဝါဒီသည် “အိမ်း”ဟု ဝန်ခံသည်။

ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ....“အမိ ရှိလျှင် အတ္တ သတ္တ ဇီဝ အမည်ရသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပညာဖြင့် ကပ်၍ ရှုမှတ်သည် ရှိသော် သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထ အဖြစ်ဖြင့် ရအပ်၏ဟု ဆိုထိုက်သည်သာ”ဟု ပရဝါဒီ ဆုံးဖြတ်၏။

၁၉၈။ (က) ပဌမ ပြဿနာကို (၁၉၇) အတိုင်းချည်း မေး၍....(၁) အဖ (၂) ညီ,အစ်ကို (၃) နှစ်မ, အစ်မတို့နှင့် စပ်၍ “အဖ ရှိသည် မဟုတ်လော”စသည်ဖြင့် ဒုတိယ ပြဿနာများကို ထုတ်၍ ဝန်ခံသောအခါ....ပရဝါဒီသည် “ပုဂ္ဂိုလ်ကို ရအပ်၏”ဟု ဆုံးဖြတ်လေသည်။

(ဉာတကာနုယောဂ ပြီး၏။)

၁၆-ဇာတိအနုယောဂ

[အမျိုး ဇာတ်ကို မေးစိစစ်ရာ အခန်း။]

၁၉၈။ (ခ) ပဌမ ပြဿနာကို (၁၉၇) အတိုင်းချည်း မေး၍....(၁) မင်း (၂) ပုဏ္ဏား (၃) ဝေဿ လူမျိုး (၄) သုဒ္ဒ လူမျိုးတို့နှင့် စပ်၍ “မင်း ရှိသည် မဟုတ်လော”စသည်ဖြင့် ဒုတိယ ပြဿနာ များကို ထုတ်၍ ဝန်ခံသော အခါ....ပရဝါဒီသည် “ပုဂ္ဂိုလ်ကို ရအပ်၏”ဟု ဆုံးဖြတ်လေသည်။

(ဇာတိအနုယောဂ ပြီး၏။)

၁၇-ပဋိပတ္တိအနုယောဂ

[အကျင့်ကို မေးစိစစ်ရာ အခန်း။]

၁၉၈။ (၈) ပဌမပြဿနာကို (၁၉၇) အတိုင်းချည်း မေး၍....(၁) လူဝတ်ကြောင် (၂) ရဿေ့ ရဟန်းတို့နှင့် စပ်၍ "လူဝတ်ကြောင် ရှိသည်မဟုတ်လော" စသည်ဖြင့် ဒုတိယပုစ္ဆာထုတ်၍ ဝန်ခံသောအခါ....ပရဝါဒီသည် "ပုဂ္ဂိုလ်ကို ရအပ်၏" ဟု ဆိုးဖြတ်သည်။

(ပဋိပတ္တိအနုယောဂ ပြီး၏။)

၁၈-ဥပပတ္တိအနုယောဂ

[ပဋိသန္ဓေကို မေးစိစစ်ရာ အခန်း။]

၁၉၈ (ဃ)။ ပဌမပြဿနာကို (၁၉၇) အတိုင်းချည်း မေး၍....(၁) နတ် (၂) လူတို့နှင့် စပ်၍ "နတ်ရှိသည် မဟုတ်လော" စသည်ဖြင့် ဒုတိယပြဿနာများကို ထုတ်၍ ဝန်ခံသောအခါ....ပရဝါဒီသည် "ပုဂ္ဂိုလ်ကို ရအပ်၏" ဟု ဆိုးဖြတ်သည်။

(ဥပပတ္တိအနုယောဂ ပြီး၏။)

၁၅-၁၈-ဉာတကာနုယောဂါဒိ သကဝါဒိပက္ခ (၁)

၁၅-ဉာတကာနုယောဂ

၁၉၉။ (က) ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ .... "အမိရှိ၏ဟု နှလုံးသွင်း၍ ထို အကြောင်းကြောင့်လည်း အတ္တ သတ္တ ဇီဝ အမည်ရသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပညာဖြင့် ကပ်၍ ရှုမှတ်သောအခါ သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထ အဖြစ်ဖြင့် ရအပ်သလော" ဟု သကဝါဒီက မေးသောအခါ....ပရဝါဒီသည် "အိမ်း" ဟု ဝန်ခံလေသည်။

ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ...."ရှေးဘဝ၌ အမိမဟုတ်ပဲ ယခုဘဝကျမှ အမိဖြစ်သူ တစုံတယောက် ရှိသလော" ဟု သကဝါဒီက စစ်ဆေးသောအခါ....ပရဝါဒီသည် "အိမ်း" ဟု ဝန်ခံလေသည်။

ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ...."ရှေးဘဝ၌ ပုဂ္ဂိုလ် မဟုတ်ပဲ ယခု ဘဝကျမှ ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်သူ တစုံတယောက်ရှိသလော" ဟု သကဝါဒီက စစ်ဆေးသောအခါ.... ပရဝါဒီသည် "ဤသို့ကား မဆိုထိုက်ပါ" ဟု ပယ်ချေးလေသည်။ ပေ ။

အမှာ။ ။ပဌမပြဿနာကို နည်းတူ မေးရ၍....(၁) အဖ (၂) ညီအစ်ကို (၃) နှစ်မ အစ်မတို့နှင့် စပ်၍ "ရှေးဘဝ၌ အဖ မဟုတ်ပဲ ယခု ဘဝ ကျမှ အဖ ဖြစ်သူ တစုံတယောက် ရှိသလော" စသည်ဖြင့် ဒုတိယ ပြဿနာ ထုတ်တိုင်း ဝန်ခံသောအခါ.... နည်းတူ တတိယ ပြဿနာကို မေးသော် ပယ်သည်။

(ဉာတကာနုယောဂ ပြီး၏။)

၁၆-ဇာတိအနုယောဂ

၁၉၉။ (ခ) ပဌမ ပြဿနာကို (၁၉၉) အတိုင်းခဲ့ညီး မေးရ၍....(၁) မင်း (၂) ပုဏ္ဏား (၃) ဝေဿ လူမျိုး (၄) သုဒ္ဒ လူမျိုးတို့နှင့် စပ်၍ "ရှေးဘဝ၌ မင်း မဟုတ်ပဲ ယခု ဘဝကျမှ မင်း ဖြစ်သူ တစုံတယောက် ရှိသလော" စသည်ဖြင့် ဒုတိယ ပြဿနာများ ထုတ်၍ ဝန်ခံလျှင် တတိယ ပြဿနာကို ၁၉၉ (က) အတိုင်း ထုတ်သောအခါ ပရဝါဒီ ပယ်သည်။

(ဇာတိအနုယောဂ ပြီး၏။)

၁၇-ပဋိပတ္တိအနုယောဂ

၁၉၉။ (ဂ) ပဌမ ပြဿနာကို ၁၉၉ (က) အတိုင်းချည်း မေးရ၍.... (၁) လူ ဝတ်ကြောင် (၂) ရဿေ့ ရဟန်းတို့နှင့် စပ်၍လည်း "ရှေးဘဝ၌ လူ ဝတ်ကြောင် မဟုတ်ပဲ ယခု ဘဝကျမှ လူ ဝတ်ကြောင် ဖြစ်သူ တစုံတယောက် ရှိသလော" စသည်ဖြင့် ဒုတိယ ပြဿနာများ ထုတ်၍ ဝန်ခံလျှင် တတိယ ပြဿနာကို ၁၉၉ (က) အတိုင်း ထုတ်သောအခါ ပရဝါဒီ ပယ်သည်။

(ပဋိပတ္တိအနုယောဂ ပြီး၏။)

၁၈-ဉပပတ္တိအနုယောဂ

၁၉၉။(ဃ)ပဌမပြဿနာကို ၁၉၉(က)အတိုင်းချည်းမေးရ၍....(၁)နတ် (၂)လူတို့နှင့်စပ်၍ "ရှေးဘဝ၌ နတ်မဟုတ်ပဲ ယခုဘဝကျမှ နတ်ဖြစ်သူ တစုံတယောက် ရှိသလော"စသည်ဖြင့် ဒုတိယပြဿနာများကို ထုတ်၍ ဝန်ခံလျှင် တတိယပြဿနာကို ၁၉၉(က)အတိုင်း မေးသောအခါ....ပရဝါဒီ ပယ်သည်။

(ဉပပတ္တိအနုယောဂ ပြီး၏။)

၁၅-၁၈-ဉာတကာနုယောဂါဒိ

သကဝါဒိပဗ္ဗ (၂)

၁၅-ဉာတကာနုယောဂ

၂၀၀။ (က) ပဌမ ပြဿနာကို ၁၉၉ (က) အတိုင်းချည်း မေးပြီး.... (၁)အမိ (၂) အဖ (၃) ညီ,အစ်ကို (၄)နှစ်မ, အစ်မတို့နှင့် စပ်၍ "ရှေးဘဝ၌ အမိ ဖြစ်၍ ယခု ဘဝ၌ အမိ မဟုတ်သူ တစုံတယောက်ရှိသလော" စသည်ဖြင့် ဒုတိယ ပြဿနာမျိုးကို ထုတ်၍ ဝန်ခံလျှင် "ရှေးဘဝ၌ ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်၍ ယခု ဘဝ၌ ပုဂ္ဂိုလ် မဟုတ်သူ တစုံတယောက် ရှိသလော"ဟု တတိယ ပြဿနာကို ထုတ်သောအခါ....ပရဝါဒီ ပယ်သည်။

အမှာ။ ။၂၀၀။ (ခ) စသည်ဖြင့် ဇာတိအနုယောဂ စသည်ကို ပြ၏၊ ပြဿနာ ၃·ရပ်ကို ဤ ဉာတကာနုယောဂကို မှီ၍ သိပါ။

ဉာတကာနုယောဂါဒိ ပြီး၏။

၁၉-ပဋိဝေဓာနုယောဂ

[ပဋိဝေဓ ကို မေးစိစစ်ရာ အခက်း။]

၂၀၁။ ပဌမ ပြဿနာကို (၁၉၇) အတိုင်း မေး၍ ....ငါ့ရှင် သကဝါဒီ...."သောတာပန် ရှိသည် မဟုတ်လော"ဟု ပရဝါဒီက စစ်ဆေးသော အခါ....သကဝါဒီသည် "အိမ်း"ဟု ဝန်ခံလေသည်။

ငါ့ရှင် သကဝါဒီ...."သောတာပန် ရှိလျှင် အတ္တ သတ္တ ဇီဝ အမည် ရသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပညာဖြင့် ကပ်၍ ရှုမှတ်သည် ရှိသော် သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထ အဖြစ်ဖြင့် ရအပ်၏ဟု ဆိုထိုက်သည်သာ"ဟု ပရဝါဒီ ဆုံးဖြတ်၏။

၂၀၂။ (၁) သကဒါဂါမ် (၂) အနာဂါမ် (၃) ရဟန္တာ (၄) ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တ ပုဂ္ဂိုလ် (၅) ပညာဝိမုတ္တ ပုဂ္ဂိုလ် (၆) ကာယသက္ခီ ပုဂ္ဂိုလ် (၇) ဒိဋ္ဌပ္ပတ္တ ပုဂ္ဂိုလ် (၈) သဒ္ဓါဝိမုတ္တ ပုဂ္ဂိုလ် (၉) ဓမ္မာနုသာရီပုဂ္ဂိုလ် (၁၀) သဒ္ဓါနုသာရီ ပုဂ္ဂိုလ်တို့နှင့် စပ်၍လည်း နည်းတူ ပြဿနာ ၂-ရပ် မေး၍ ပရဝါဒီ ဆုံးဖြတ်သည်။

၂၀၃။ ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ...."သောတာပန် ရှိ၏ဟု နှလုံးသွင်း၍ ထို အကြောင်းကြောင့်လည်း အတ္တ သတ္တ ဇီဝ အမည် ရသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပညာဖြင့် ကပ်၍ ရှုမှတ်သည် ရှိသော် သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထ အဖြစ်ဖြင့် ရအပ်သလော" ဟု သကဝါဒီ မေးသောအခါ....ပရဝါဒီသည် "အိမ်း"ဟု ဝန်ခံလေသည်။

ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ....“ရှေးဘဝ၌ သောတာပန် မဟုတ်ပဲ ယခု ဘဝ ကျမှ သောတာပန် ဖြစ်သူ တစုံတယောက် ရှိသလော”ဟု သကဝါဒီက စစ်ဆေး သောအခါ....ပရဝါဒီသည် “အိမ်း”ဟု ဝန်ခံလေသည်။

ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ....“ရှေးဘဝ၌ ပုဂ္ဂိုလ် မဟုတ်ပဲ ယခု ဘဝ ကျမှ ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်သူ တစုံတယောက် ရှိသလော”ဟု သကဝါဒီက စစ်ဆေးသောအခါ.... ပရဝါဒီသည် “ဤသို့ကား မဆိုထိုက်ပါ”ဟု ပယ်ရှားလေသည်။ ပေ ။

၂၀၄။ (၂၀၂) ၌ ပြအပ်သော ပုဂ္ဂိုလ် (၁၀) မျိုးနှင့် စပ်၍လည်း နည်းတူ ပြဿနာ ၃-ရပ်ကို မေးသည်။

၂၀၅။ ပဌမပြဿနာကို(၂၀၃)အတိုင်း မေး၍....

ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ....“ရှေးဘဝ၌ သောတာပန်ဖြစ်၍ ယခုဘဝ၌ သောတာပန် မဟုတ်သူ တစုံတယောက်ရှိသလော”ဟု သကဝါဒီက စစ်ဆေးသောအခါ.... ပရဝါဒီသည် “အိမ်း”ဟု ဝန်ခံသည်။

“ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ...ရှေးဘဝ၌ ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်၍ ယခုဘဝ၌ ပုဂ္ဂိုလ်မဖြစ်သူ တစုံတယောက်ရှိသလော”ဟု သကဝါဒီ စစ်ဆေးသောအခါ....ပရဝါဒီသည် “ဤသို့ကား မဆိုထိုက်ပါ”ဟု ပယ်ရှားလေသည် ။ပေ။

အမှာ။ ။(၁) သကဒါဂါမ် (၂) အနာဂါမ်တို့နှင့် စပ်၍လည်း နည်းတူ ပြဿနာ ၃-ရပ်ကို မေးသည်။

ပဋိဝေဓနယော ပြီး၏။

၂၀း သံယောဇနယော

[သံယောကို မေးစိစစ်ရာအခန်း။]

၂၀၆။ ပဌမပြဿနာကို(၁၉၇)အတိုင်း မေး၍....

ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ....“၄-ပါးသော ယောကျ်ားအစုံ ရှစ်ပါးသော အရိယာ ပုဂ္ဂိုလ်တို့ ရှိကြသည် မဟုတ်လော”ဟု ပရဝါဒီက စစ်ဆေးသောအခါ... သကဝါဒီသည် “အိမ်း”ဟု ဝန်ခံလေသည်။

ငါ့ရှင် သကဝါဒီ....“၄-ပါးသော ယောကျ်ားအစုံ ရှစ်ပါးသော အရိယာ ပုဂ္ဂိုလ်တို့ ရှိကြလျှင် အတွာ သတ္တ ဇီဝ အမည်ရသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပညာဖြင့် ကပ်၍ ရှုမှတ်သည်ရှိသော် သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထအဖြစ်ဖြင့် ရအပ်၏ဟု ဆိုထိုက် သည်သာ”ဟု ပရဝါဒီ ဆုံးဖြတ်သည်။

၂၀၇။ ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ....“၄-ပါးသော ယောကျ်ားအစုံ ရှစ်ပါးသော အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့ ရှိကြ၏ဟု နှုတ်သွင်း၍ ထို အကြောင်းကြောင့်လည်း အတ္တသတ္တ ဇီဝ အမည်ရသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပညာဖြင့် ကပ်၍ ရှုမှတ်သည်ရှိသော် သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထအဖြစ်ဖြင့် ရအပ်သလော”ဟု သကဝါဒီက မေးသောအခါ.... ပရဝါဒီသည် “အိမ်း”ဟု ဝန်ခံလေသည်။

ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ....“၄-ပါးသော ယောကျ်ားအစုံ ရှစ်ပါးသော အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ဗုဒ္ဓ၏ ထင်ရှားပွင့်တော်မူလာခြင်းကြောင့် ထင်ရှားဖြစ်ကုန်သလော”ဟု သကဝါဒီက စစ်ဆေးသောအခါ....ပရဝါဒီသည် “အိမ်း”ဟု ဝန်ခံလေသည်။

ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ....“ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဗုဒ္ဓ၏ ထင်ရှားပွင့်တော်မူလာခြင်းကြောင့် ထင်ရှားဖြစ်သလော”ဟု သကဝါဒီက စစ်ဆေးသောအခါ....ပရဝါဒီသည် “ဤသို့ကား မဆိုထိုက်ပါ”ဟု ပယ်ရှားလေသည် ။ပေ။

ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ ...“ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဗုဒ္ဓ၏ပွင့်တော်မူလာခြင်းကြောင့် ထင်ရှားဖြစ်သလော”ဟု ထပ်၍ မေးသောအခါ ...ပရဝါဒီသည် “အိမ်း”ဟု ဝန်ခံလေသည်။

ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ....“အလုံးစုံသော တရားတို့ကို သိတော်မူသော ဘုရားရှင်၏ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူခြင်းကြောင့် ပုဂ္ဂိုလ်ပြတ်သလော, ပုဂ္ဂိုလ် မရှိတော့သလော”ဟု သကဝါဒီက စစ်ဆေးသောအခါ....ပရဝါဒီသည် “ဤသို့ကား မဆိုထိုက်ပါ”ဟု ပယ်ရှားလေသည် ။ပေ။

သံဃာနုယောဂ ပြီး၏။

၂၁-သစ္စိကဋ္ဌသဘာဝါနုယောဂ

[သစ္စိကဋ္ဌ၏ သဘောကို မေးစစ်ရာ အခန်း။]

၂၀၈။ “ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ ...အတ္တ သတ္တ ဇီဝ အမည်ရသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပညာဖြင့် ကပ်၍ ရှုမှတ်သည်ရှိသော် သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထအဖြင့်ဖြင့် ရအပ်သလော”ဟု သကဝါဒီက မေးသောအခါ....ပရဝါဒီသည် “အိမ်း”ဟု ဝန်ခံလေသည်။

“ပုဂ္ဂိုလ်သည် သန်တတရားလော”ဟု သကဝါဒီက စစ်ဆေးသောအခါ.... ပရဝါဒီသည် “ဤသို့ကား မဆိုထိုက်ပါ”ဟု ပယ်ရှားလေသည် ။ပေ။

“ပုဂ္ဂိုလ်သည် အသန်တတရားလော”ဟု သကဝါဒီက စစ်ဆေးသောအခါ...ပရဝါဒီသည် “ဤသို့ကား မဆိုထိုက်ပါ”ဟု ပယ်ရှားလေသည်။ပေ။

"ပုဂ္ဂိုလ်သည် သခ်ံတတရားလည်း မဟုတ်, အသခ်ံတတရားလည်း မဟုတ် သလော"ဟု သကဝါဒီက စစ်ဆေးသောအခါ....ပရဝါဒီသည် "ဤသို့ကား "မဆိုထိုက်ပါ"ဟု ပယ်ရှားလေသည်။

၂၀၉။ ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ...."ပုဂ္ဂိုလ်သည် သခ်ံတတရားလည်း မဟုတ်, အသခ်ံတတရားလည်း မဟုတ်သလော"ဟု သကဝါဒီက မေးပြန်သောအခါ... ပရဝါဒီသည် "အိမ်း"ဟု ဝန်ခံလေသည်။

ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ...."သခ်ံတတရားကိုငင်း အသခ်ံတတရားကိုငင်း ဖယ်ထား၍ အခြား တတိယတရားတမျိုး ရှိသေးသလော"ဟု သကဝါဒီက စစ်ဆေးသော အခါ...ပရဝါဒီသည် "ဤသို့ကား မဆိုထိုက်ပါ"ဟု ပယ်ရှားလေသည်။ပေ။

၂၁၀။ ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ...."သခ်ံတတရားကိုငင်း အသခ်ံတတရားကိုငင်း ဖယ်ထား၍ အခြား တတိယတရားတမျိုး ရှိသေးသလော"ဟု သကဝါဒီက မေးပြန်သောအခါ... ပရဝါဒီသည် "အိမ်း"ဟု ဝန်ခံသည်။

ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ...."မြတ်စွာဘုရားသည် 'ဘိက္ခုတို့....ဓာတ်တို့သည် ဤ ၂-ပါးတို့တည်း၊ အဘယ် ၂-ပါးတို့နည်း—သခ်ံတဓာတ်ငင်း, အသခ်ံတဓာတ်ငင်း တည်း၊ ဘိက္ခုတို့....ဓာတ်တို့သည် ဤ ၂-ပါးတို့တည်း'ဟု ဟောတော်မူအပ်ပြီ မဟုတ်လော၊ သုတ်တော်လည်း ရှိသည်သာ မဟုတ်လော"ဟု သကဝါဒီက စစ်ဆေးသောအခါ....ပရဝါဒီသည် "အိမ်း"ဟု ဝန်ခံသည်။

ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ....ထိုသို့ဖြစ်လျှင် "သခ်ံတတရားကိုငင်း, အသခ်ံတတရားကို ငင်း ဖယ်ထား၍ အခြား တတိယတရားတမျိုး ရှိသေး၏ဟု မဆိုထိုက်"ဟု သကဝါဒီ ဆုံးဖြတ်သည်။

၂၁၁။ ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ...."ပုဂ္ဂိုလ်သည် သခ်ံတတရားလည်း မဟုတ်, အသခ်ံတတရားလည်း မဟုတ်သလော"ဟု သကဝါဒီ မေးသောအခါ.... ပရဝါဒီသည် "အိမ်း"ဟု ဝန်ခံသည်။

ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ...."သခ်ံတတရားက တခြား, အသခ်ံတတရားက တခြား, ပုဂ္ဂိုလ်က တခြားလော"ဟု သကဝါဒီက စစ်ဆေးသောအခါ....ပရဝါဒီသည် "ဤသို့ကား မဆိုထိုက်ပါ"ဟု ပယ်ရှားလေသည် ။ပေ။

၂၁၂။ ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ...."ခန္ဓာ ၅-ပါးတို့သည် သခ်ံတများ,နိဗ္ဗာန်သည် အသခ်ံတ, ပုဂ္ဂိုလ်သည် သခ်ံတလည်း မဟုတ်-အသခ်ံတလည်း မဟုတ်သလော" ဟု သကဝါဒီက မေးသောအခါ....ပရဝါဒီသည် "အိမ်း"ဟု ဝန်ခံသည်။

ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ...."ခန္ဓာ ၅-ပါးတို့သည် တခြား, နိဗ္ဗာန်သည် တခြား, ပုဂ္ဂိုလ်သည် တခြားလော"ဟု သကဝါဒီက စစ်ဆေးသောအခါ....ပရဝါဒီ သည် "ဤသို့ကား မဆိုထိုက်ပါ"ဟု ပယ်ရှားလေသည် ။ပေ။

၂၁၃။ ငါ့ရှင် ပရ၀ါဒီ...“ရုပ်သည် သခ်ၤတ, နိဗ္ဗာန်သည် အသခ်ၤတ, ပုဂ္ဂိုလ်သည် သခ်ၤတလည်း မဟုတ်, အသခ်ၤတလည်း မဟုတ်သလော”ဟု သက၀ါဒီက မေးသောအခါ....ပရ၀ါဒီသည် “အိမ်း”ဟု ၀န်ခံသည်။

ငါ့ရှင် ပရ၀ါဒီ....“ရုပ်တခြား, နိဗ္ဗာန်တခြား, ပုဂ္ဂိုလ်တခြားလော”ဟု သက၀ါဒီက စစ်ဆေးသောအခါ....ပရ၀ါဒီသည် “ဤသို့ကား မဆိုထိုက်ပါ” ဟု ပယ်ရှားလေသည်။

အမှာ။ ။“ရုပ်သည် သခ်ၤတ”ဟူသော နေရာ, “ရုပ် တခြား”ဟူသော နေရာတို့၌ ၀ေဒနာ စသော ခန္ဓာ ၄-ပါးကို သွင်း၍ “၀ေဒနာသည် သခ်ၤတ”စသည်ဖြင့် ပဌမ ဒုတိယ ပြဿနာ ၄-စုံကို ပြုသည်။

၂၁၄။ ငါ့ရှင် ပရ၀ါဒီ....“ပုဂ္ဂိုလ်၏ ဖြစ်ခြင်း ထင်ရှားသလော, ပျက်ခြင်း ထင်ရှားသလော, တည်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ တပါးသော အပြားအဖြစ်သည် ထင်ရှားသလော”ဟု သက၀ါဒီက စစ်ဆေးသောအခါ....ပရ၀ါဒီသည် “အိမ်း”ဟု ၀န်ခံသည်။

ငါ့ရှင် ပရ၀ါဒီ....“ပုဂ္ဂိုလ်သည် သခ်ၤတ တရားလော”ဟု သက၀ါဒီက မေးသောအခါ....ပရ၀ါဒီသည် “ဤသို့ကား မဆိုထိုက်ပါ”ဟု ပယ်ရှားလေသည်။ ပေ ။

ငါ့ရှင် ပရ၀ါဒီ...“မြတ်စွာဘုရားသည် ‘ဘိက္ခုတို့....သခ်ၤတ တရား၏ သခ်ၤတလက္ခဏာတို့သည် ဤ ၃-ပါးတို့တည်း၊ အဘယ် ၃-ပါးတို့နည်း.... ဘိက္ခုတို့....သခ်ၤတ တရားတို့၏ ဖြစ်ခြင်းသည် ထင်ရှား၏၊ ပျက်ခြင်းသည် ထင်ရှား၏၊ တည်သော သခ်ၤတ တရားတို့၏ တပါးသော အပြားတို့၏ အဖြစ်သည် ထင်ရှား၏ဟုတည်း’ဟု ဟောတော်မူအပ်သည် မဟုတ်လော, သုတ်တော် ရှိသည်သာ မဟုတ်လော”ဟု သက၀ါဒီက စစ်ဆေးသောအခါ.... ပရ၀ါဒီသည် “ပုဂ္ဂိုလ်၏ ဖြစ်ခြင်းသည် ထင်ရှား၏၊ ပျက်ခြင်းသည် ထင်ရှား၏၊ တည်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ တပါးသော အပြားသည် ထင်ရှား၏”ဟု ဖြေသည်။

ငါ့ရှင် ပရ၀ါဒီ....ထိုသို့ ဖြစ်လျှင် “ပုဂ္ဂိုလ်သည် သခ်ၤတတည်း”ဟု သက၀ါဒီ ဆုံးဖြတ်သည်။

၂၁၅။ ငါ့ရှင် ပရ၀ါဒီ....“ပုဂ္ဂိုလ်၏ ဖြစ်ခြင်း မထင်ရှားသလော၊ ပျက်ခြင်း မထင်ရှားသလော၊ တည်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ တပါးသော အပြား၏ အဖြစ်သည် မထင်ရှားသလော”ဟု သက၀ါဒီက မေးမြန်းသောအခါ....ပရ၀ါဒီသည် “အိမ်း”ဟု ၀န်ခံသည်။

ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ....“ပုဂ္ဂိုလ်သည် အသန်တ လော”ဟု သကဝါဒီက စစ်ဆေးသောအခါ.... ပရဝါဒီသည် “ဤသို့ကား မဆိုထိုက်ပါ”ဟု ပယ်ရှားလေသည်။ ပေ ။

ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ....“မြတ်စွာဘုရားသည် ‘ဘိက္ခုတို့.... အသန်တ တရား၏ အသန်တလက္ခဏာတို့သည် ဤ ၃-ပါးတို့တည်း၊ အဘယ် ၃-ပါးတို့နည်း.... ဘိက္ခုတို့....အသန်တ တရားတို့၏ ဖြစ်ခြင်းသည် မထင်ရှား၊ ပျက်ခြင်းသည် မထင်ရှား၊ တည်သော အသန်တ တရားတို့၏ တပါးသောအပြားတို့၏ အဖြစ်သည် မထင်ရှား ဟုတည်း’ ဟု ဟောတော်မူအပ်သည် မဟုတ်လော၊ သုတ်တော် ရှိသည်သာ မဟုတ်လော” ဟု သကဝါဒီက စစ်ဆေးသောအခါ.... ပရဝါဒီသည် “ပုဂ္ဂိုလ်၏ ဖြစ်ခြင်း မထင်ရှား၊ ပျက်ခြင်း မထင်ရှား၊ တည်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ တပါးသော အပြား၏ အဖြစ် မထင်ရှား”ဟု ဖြေသည်။

“ထိုသို့ ဖြစ်လျှင် ပုဂ္ဂိုလ်သည် အသန်တ တည်း”ဟု သကဝါဒီ ဆုံးဖြတ်သည်။

၂၁၆။ ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ ...“ပရိနိဗ္ဗာန် စံပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် နိဗ္ဗာန်၌ ရှိလော”ဟု သကဝါဒီက မေးသောအခါ....ပရဝါဒီသည် “နိဗ္ဗာန်၌ ရှိ၏”ဟု ဖြေသည်။

ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ....“ပရိနိဗ္ဗာန် စံပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် သဿတ လော” ဟု သကဝါဒီက စစ်ဆေးသောအခါ....ပရဝါဒီသည် “ဤသို့ကား မဆိုထိုက်ပါ”ဟု ပယ်ရှားလေသည်။ ပေ ။

ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ....“ပရိနိဗ္ဗာန် စံပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် နိဗ္ဗာန်၌ မရှိ”ဟု သကဝါဒီက ဆုံးဖြတ်၏။

ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ....“ပရိနိဗ္ဗာန် စံပြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ပြတ်သလော”ဟု သကဝါဒီက မေးသောအခါ....ပရဝါဒီသည် “ဤသို့ကား မဆိုထိုက်ပါ”ဟု ပယ်ရှားလေသည်။ ပေ ။

၂၁၇။ ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ....“ပုဂ္ဂိုလ်သည် အဘယ်ကို မှီ၍ တည်သနည်း” ဟု သကဝါဒီက မေးသောအခါ....ပရဝါဒီသည် “ဘဝကို မှီ၍ တည်၏”ဟု ဖြေသည်။

ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ....“ဘဝသည် အနိစ္စ မဟုတ်လော, သင်္ခတ မဟုတ်လော, အကြောင်းကို စွဲ၍ ဖြစ်သည် မဟုတ်လော, ကုန်ခြင်းသဘောရှိသည် မဟုတ်လော, ပျက်ခြင်း သဘောရှိသည် မဟုတ်လော, စက်ဆုပ်ဖွယ် သဘောရှိသည် မဟုတ်လော, ချုပ်ခြင်း သဘောရှိသည် မဟုတ်လော, ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောရှိသည် မဟုတ်လော” ဟု သကဝါဒီက စစ်ဆေးသော အခါ..., ပရဝါဒီသည် “အိမ်း”ဟု ဝန်ခံလေသည်။

ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ.... "ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း အနိစ္စ မဟုတ်လော, သန်တာ မဟုတ်လော, အကြောင်းကို စွဲ၍ ဖြစ်သည် မဟုတ်လော, ကုန်ခြင်း သဘော ရှိသည် မဟုတ်လော, ပျက်ခြင်း သဘောရှိသည် မဟုတ်လော, စက်ဆုပ် ဖွယ် သဘောရှိသည် မဟုတ်လော, ချုပ်ခြင်းသဘောရှိသည် မဟုတ်လော, ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘော ရှိသည် မဟုတ်လော"ဟု သ.ဘ၀ါဒီက စစ်ဆေး သောအခါ....ပရဝါဒီသည် "ဤသို့ကား မဆိုထိုက်ပါ"ဟု ပယ်ရှားလေ သည်။ ပေ ။

၂၁၈။ ပဌမပြဿနာကို (၁.၇) အတိုင်း မေး၍ ...ငါ့ရှင် သကဝါဒီ.... "သုခဝေဒနာကို ခံစားလသော် သုခဝေဒနာကို ခံစားရ၏ဟု အပြားအားဖြင့် သိသူ တယောက် ရှိသည် မဟုတ်လော"ဟု ပရဝါဒီက မေးသောအခါ.... သကဝါဒီသည် "အိမ်း"ဟု ဝန်ခံသည်။

ငါ့ရှင် သကဝါဒီ...."သုခ ဝေဒနာကို ခံစားလသော် သုခ ဝေဒနာကို ခံစားရ၏ဟု အပြားအားဖြင့် သိသူ တစုံဘယောက်ရှိလျှင် အတ္တ သတ္တ ဇီဝ အမည် ရသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပညာဖြင့် ကပ်၍ ရှုမှတ်သည် ရှိသော် သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထ အဖြစ်ဖြင့် ရအပ်၏"ဟု ဆိုတိုက်သည်သာ"ဟု ပရဝါဒီ ဆုံးဖြတ်၏။

၂၁၉။ (၁) ဒုက္ခဝေဒနာ (၂) အဒုက္ခ မသုခဝေဒနာတို့နှင့် စပ်၍ နည်းတူ ပြဿနာ ၂-ရပ်ထုတ်၍ ဆုံးဖြတ်သည်။

၂၂၀။ ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ...."သုခဝေဒနာကိုခံစားလသော် သုခဝေဒနာကို ခံစားရ၏ဟု အပြားအားဖြင့် သိသူ တစုံတယောက် ရှိ၏ဟု နှလုံးသွင်း၍ ထို အကြောင်းကြောင့်လည်း အတ္တ သတ္တ ဇီဝ အမည်ရသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပညာဖြင့် ကပ်၍ ရှုမှတ်သည် ရှိသော် သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထ အဖြစ်ဖြင့် ရအပ်သလော"ဟု သကဝါဒီက မေးသောအခါ.... ပရဝါဒီသည် "အိမ်း"ဟု ဝန်ခံသည်။

ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ.... "သုခ ဝေဒနာကို ခံစားလသော် သုခ ဝေဒနာကို ခံစားရ၏ဟု အပြားအားဖြင့် သိသူသည်သာ ပုဂ္ဂိုလ်လော၊ သုခဝေဒနာကို ခံစားလသော် သုခ ဝေဒနာကို ခံစားရ၏ဟု အပြားအားဖြင့် မသိသူသည် ပုဂ္ဂိုလ် မဟုတ်သလော"ဟု သကဝါဒီက စစ်ဆေးသောအခါ . ပရဝါဒီ သည် "ဤသို့ကား မဆိုထိုက်ပါ"ဟု ပယ်ရှားလေသည်။ ပေ ။

အမှာ။　။(၁) ဒုက္ခဝေဒနာ (၂) အဒုက္ခမသုခဝေဒနာတို့နှင့် စပ်၍ လည်း နည်းတူ ပြဿနာ ၂-ရပ်ကို မေးသည်။

၂၂၁။ ပဌမပြဿနာကို (၂၂၀) အတိုင်း မေး၍ ...ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ.... "သုခဝေဒနာသည် တခြား, သုခဝေဒနာကို ခံစားလသော် သုခဝေဒနာကို ခံစားရ၏ဟု အပြားအားဖြင့် သိသူသည် တခြားလော"ဟု သကဝါဒီက စစ်ဆေးသောအခါ....ပရဝါဒီသည် "ဤသို့ကား မဆိုထိုက်ပါ"ဟု ပယ်ရှားလေသည်။ ပေ ။

အမှာ။ ။(၁) ဒုက္ခဝေဒနာ (၂) အဒုက္ခမသုခ ဝေဒနာတို့နှင့် စပ်၍ လည်း နည်းတူ ပြဿနာ ၂-ရပ်ကို မေးသည်။

၂၂၂။ ပဌမပြဿနာကို (၁၉၇)အတိုင်း မေး၍.... ငါ့ရှင်သကဝါဒီ.... "ကာယ၌ ကာယကို အဖန်ဖန် ရှုလေ့ ရှိသည် ဖြစ်၍ နေသူ တစုံတယောက် ရှိသည် မဟုတ်လော"ဟု ပရဝါဒီက စစ်ဆေးသောအခါ....သကဝါဒီသည် "အိမ်း"ဟု ဝန်ခံသည်။

ငါ့ရှင် သကဝါဒီ...."ကာယ၌ ကာယကို အဖန်ဖန် ရှုလေ့ ရှိသည် ဖြစ်၍ နေသူ တစုံတယောက် ရှိလျှင် အတ္တ သတ္တ ဇီဝ အမည် ရသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပညာဖြင့် ကပ်၍ ရှုမှတ်သောအခါ....သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထ အဖြစ်ဖြင့် ရအပ်၏ဟု ဆိုထိုက်သည်သာ"ဟု ပရဝါဒီ ဆုံးဖြတ်၏။

၂၂၃။ (၁) ဝေဒနာနုပဿီ (၂) စိတ္တာနုပဿီ (၃) ဓမ္မာနုပဿီတို့နှင့် စပ်၍ နည်းတူ ပြဿနာ ၂-ရပ်စီ မေးသည်။

၂၂၄။ ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ..."ကာယ၌ ကာယကို အဖန်ဖန် ရှုလေ့ရှိသည် ဖြစ်၍ နေသူ တစုံတယောက်ရှိ၏ဟု နှလုံးသွင်း၍ ထိုအကြောင်းကြောင့်လည်း အတ္တ သတ္တ ဇီဝ အမည်ရသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပညာဖြင့် ကပ်၍ ရှုမှတ်သည်ရှိသော် သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထ အဖြစ်ဖြင့် ရအပ်သလော"ဟု သကဝါဒီက မေးသော အခါ....ပရဝါဒီသည် "အိမ်း"ဟု ဝန်ခံသည်။

ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ.... "ကာယ၌ ကာယကို အဖန်ဖန် ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ နေသူသာ ပုဂ္ဂိုလ်လော၊ ကာယ၌ ကာယကို အဖန်ဖန်ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ မနေသူသည် ပုဂ္ဂိုလ်မဟုတ်သလော"ဟု သကဝါဒီက မေးသောအခါ....ပရဝါဒီသည် "ဤသို့ကား မဆိုထိုက်ပါ"ဟု ပယ်ရှားလေသည် ။ပေ။

အမှာ။ ။(၁) ဝေဒနာနုပဿီ (၂) စိတ္တာနုပဿီ (၃) ဓမ္မာနုပဿီတို့နှင့်စပ်၍ နည်းတူ ပြဿနာ ၂-ရပ်စီ မေးသည်။

၂၂၅။ ပဌမပြဿနာကို(၂၂၄)အတိုင်း မေး၍....

ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ.... "ကာယတခြား, ကာယ၌ ကာယကို အဖန်ဖန် ရှုလေ့ရှိသည်ဖြစ်၍ နေသူ တခြားလော"ဟု သကဝါဒီက စစ်ဆေးသောအခါ...., ပရဝါဒီသည် "ဤသို့ကား မဆိုထိုက်ပါ"ဟု ပယ်ရှားလေသည်။ပေ။

အမှာ။ ။(၁) ဝေဒနာနုပဿီ (၂) စိတ္တာနုပဿီ (၃) ဓမ္မာနုပဿီ တို့နှင့်စပ်၍လည်း နည်းတူ ပြဿနာ ၂-ရပ်စီ ထုတ်သည်။

၂၂၆။ ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ....“အတ္တာ သတ္တာ ဇီဝ အမည်ရသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပညာဖြင့် ကပ်၍ ရှုမှတ်သည်ရှိသော် သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထအားဖြင့် ရအပ်သလော”ဟု သကဝါဒီက မေးသောအခါ....ပရဝါဒီသည် “အိမ်း”ဟု ဝန်ခံလေသည်။

ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ....“မြတ်စွာဘုရားသည် ‘မောဃရာဇာ....မပြတ် မလပ် အမှတ်ရသည်(ဖြစ်၍) အတ္တာဟု အဖန်ဖန် ရှုမြင်ကတ်သော မိစ္ဆာအယူကို ပယ်နုတ်၍ ခန္ဓာ ၅-ပါးဟူသော လောကကို သုညအဖြစ်ဖြင့် ရှုပါလော၊ ဤသို့ ရှုလသော် သေမင်းကို လွှန်နိုင်သည် ဖြစ်ရာ၏၊ ဤသို့ ခန္ဓာ ၅-ပါးဟူသော လောကကို ရှုသူကို သေမင်း မမြင်နိုင်’ဟု ဟောတော်မူအပ်သည် မဟုတ်လော, သုတ်တော်ရှိသည် မဟုတ်လော”ဟု သကဝါဒီက စစ်ဆေးသော အခါ....ပရဝါဒီသည် “အိမ်း”ဟု ဝန်ခံသည်။

ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ ...ဤသို့ဖြစ်လျှင် “အတ္တာ ဘတ္တာ ဇီဝ အမည်ရသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပညာဖြင့် ကပ်၍ ရှုမှတ်သည်ရှိသော် သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထ အဖြစ်ဖြင့် ရအပ်၏ဟု မဆိုထိုက်”ဟု သကဝါဒီ ဆုံးဖြတ်သည်။

၂၂၇။ ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ....“ပုဂ္ဂိုလ်သည် ရှိသလော”ဟု သကဝါဒီက မေးသောအခါ....ပရဝါဒီသည် “အိမ်း”ဟု ဝန်ခံသည်။

ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ....“ရုပ်နှင့်တကွ ရှိသလော၊ ရုပ်မပါပဲ ရှိသလော”ဟု သကဝါဒီက စစ်ဆေးသောအခါ....ပရဝါဒီသည် “ရုပ်နှင့်အကွ ရှိ၏”ဟု ဖြေသည်။

ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ....“ ထိုကိုယ်သည် အသက်လော, ထိုအသက်သည် ကိုယ်လော”ဟု သကဝါဒီက စစ်ဆေးသောအခါ....ပရဝါဒီသည် “ဤသို့ကား မဆိုထိုက်ပါ”ဟု ပယ်ရှားသည်။ပေ။

ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ....“ရုပ်နှင့်တကွ ရှိသလော, ရုပ်မပါပဲ ရှိသလော”ဟု မေးသောအခါ....ပရဝါဒီသည် “ရုပ်မပါပဲ ရှိ၏”ဟု ဖြေသည်။

ငါ့ရှင်ပရဝါဒီ....“အသက် တခြား, ကိုယ် တခြားလော”ဟု သကဝါဒီက မေးသောအခါ....ပရဝါဒီသည် “ဤသို့ကား မဆိုထိုက်ပါ”ဟု ပယ်ရှားလေသည် ။ပေ။

၂၂၈။ ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ....“ပုဂ္ဂိုလ်သည် ရှိသလော”ဟု သကဝါဒီက မေးသောအခါ....ပရဝါဒီသည် “အိမ်း”ဟု ဝန်ခံသည်။

ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ....“ရုပ်၏အတွင်း၌ တည်၍ ရှုသလော, အပြင်သို့ ထွက်၍ ရှုသလော”ဟု သကဝါဒီက မေးသောအခါ....ပရဝါဒီသည် “အပြင်သို့ ထွက်၍ ရှု၏”ဟု ဖြေသည်။

ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ....“ထိုကိုယ်သည် အသက်, ထိုအသက်သည် ကိုယ်လော” ဟု သကဝါဒီက စစ်ဆေးသောအခါ.... ပရဝါဒီသည် “ဤသို့ကား မဆို ထိုက်ပါ”ဟု ပယ်ရှားလေသည် ။ပေ။

ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ ...“ရုပ်၏ အတွင်း၌ တည်၍ ရှုသလော, အပြင်သို့ ထွက်၍ ရှုသလော”ဟု သကဝါဒီ မေးပြန်သောအခါ ... ပရဝါဒီသည် “အပြင်သို့ ထွက်၍ ရှု၏”ဟု ဖြေပြန်သည်။

ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ ...“အသက် တခြား, ကိုယ် တခြားလော”ဟု သကဝါဒီက စစ်ဆေးသောအခါ....ပရဝါဒီသည် “ဤသို့ကား မဆိုထိုက်ပါ”ဟု ပယ်ရှား လေသည် ။ပေ။

၂၂၉။ ပဌမပြဿနာကို (၁၉၇) အတိုင်း မေး၍ ... ငါ့ရှင် သကဝါဒီ.... “မြတ်စွာဘုရားသည် အမှန်ကို ပြောလေ့ ရှိသည် မဟုတ်လော၊ သင့်လျော်သောအခါ၌ ပြောလေ့ ရှိသည် မဟုတ်ပါလော၊ ထင်ရှား ရှိသော အရာကို ပြောလေ့ရှိသည် မဟုတ်လော၊ အဟုတ်ကို ပြောလေ့ ရှိသည် မဟုတ်ပါလော၊ မချွတ်ယွင်းသော စကားကို ပြောလေ့ ရှိသည် မဟုတ်လော၊ တပါးသော အခြင်းအရာ မဟုတ်သည်ကို ပြောလေ့ရှိသည် မဟုတ်ပါလော”ဟု ပရဝါဒီက မေးသောအခါ....သကဝါဒီသည် “အိမ်း”ဟု ဝန်ခံသည်။

ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ....“မြတ်စွာဘုရားသည် “မိမိ စီးပွါးအလို့ငှါ ကျင့်သော ပုဂ္ဂိုလ် ရှိ၏’ ဟု ဟောတော်မူအပ်သည် မဟုတ်လော၊ သုတ်တော် ရှိသည် မဟုတ်လော”ဟု ပရဝါဒီ စစ်ဆေးသောအခါ....သကဝါဒီသည် “အိမ်း”ဟု ဝန်ခံသည်။

ငါ့ရှင် သကဝါဒီ ...ထိုသို့ဖြစ်လျှင် “အတ္တ သတ္တ ဇီဝ အမည်ရ ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပညာဖြင့် ကပ်၍ ရှုမှတ်သည် ရှိသော် သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထ အဖြစ်ဖြင့် ရအပ်၏”ဟု ပရဝါဒီ ဆုံးဖြတ်၏။

၂၃၀။ ပဌမပြဿနာကို (၁၉၇) အတိုင်း မေး၍....ဒုတိယ ပြဿနာကို (၂၂၉) အတိုင်း မေးပြီးလျှင် ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ....“မြတ်စွာ ဘုရားသည် ‘ဘိက္ခုတို့.... တပါးတည်းသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် လောက၌ ပွင့်တော်မူသော် များစွာသော သတ္တဝါတို့၏ စီးပွါးအလို့ငှါ, များစွာသော သတ္တဝါတို့၏ ချမ်းသာအလို့ငှါ, လောကကို သနားစောင့်ရှောက်ခြီးမြှောက်ခြင်းငှါ, နတ်လူတို့၏ အကျိုးငှါ, စီးပွါးအလို့ငှါ, ချမ်းသာအလို့ငှါ ပွင့်တော်မူ၏’ဟု ဟော

တော် မူအပ်သည် မဟုတ်လော၊ သုတ်တော် ရှိသည်သာ မဟုတ်လော”ဟု ပရဝါဒီက စစ်ဆေးသောအခါ....သကဝါဒီသည် “အိမ်း”ဟု ဝန်ခံသည်။

ငါ့ရှင် သကဝါဒီ....ထိုသို့ ဖြစ်လျှင် “အတ္တ သတ္တ ဇီဝ အမည် ရသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပညာဖြင့် ကင်၍ ရှုမှတ်သော် သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထ အဖြစ်ဖြင့် ရအပ်၏”ဟု ပရဝါဒီ ဆုံးဖြတ်၏။

၂၃၁။ ပဌမ ပြဿနာကို (၂၂၆) အတိုင်း မေး၍... ဒုတိယ ပြဿနာကို (၂၂၉) အတိုင်း မေးပြီးလျှင်....ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ....“မြတ်စွာ ဘုရားသည် ‘အလုံးစုံသော တရားတို့သည် အနတ္တတို့’ဟု ဟောတော် မူဒေပ်သည် မဟုတ်လော၊ သုတ်တော် ရှိသည်သာ မဟုတ်လော”ဟု သကဝါဒီက စစ်ဆေးသောအခါ....ပရဝါဒီသည်“အိမ်း”ဟု ဝန်ခံ၏သည်။

“ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ .. ထိုသို့ဖြစ်လျှင် အတ္တ သတ္တ ဇီဝ အမည် ရသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပညာဖြင့် ကပ်၍ ရှုမှတ်သော် မအပ်၏ဟု မဆိုထိုက်”ဟု သကဝါဒီ ဆုံးဖြတ်၏။

၂၃၂။ ပဌမ ပြဿနာကို (၂၂၆) အတိုင်း မေး၍ ဒုတိယ ပြဿနာကို (၂၂၉) အတိုင်း မေးပြီးလျှင်....ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ ...“မြတ်စွာဘုရားသည် ‘ဒုက္ခသည်သာ ဖြစ်သော် ဖြစ်၏၊ ဒုက္ခသည်သာ ချုပ်သော် ချုပ်၏ဟု မယုံမှား၊ မတွေးတော၊ ထို အဖြစ်အပျက်ကို ရှုသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ ဤ ဒုက္ခသည် ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်း၌ တပါးသော ယုံကြည်အပ်သော ပုဂ္ဂိုလ် မရှိသော ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ် သည်သာ ဖြစ်၏၊ ကစ္စာန.. ဤ အတိုင်း အရှည်ရှိသော အကြောင်းကြောင့် သမ္မာဒိဋ္ဌိ ဖြစ်၏’ဟု ဟောတော်မူအပ်သည် မဟုတ်လော၊ သုတ်တော် ရှိသည် မဟုတ်လော”ဟု သကဝါဒီက စစ်ဆေးသောအခါ....ပရဝါဒီသည်“အိမ်း”ဟု ဝန်ခံသည်။

ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ....ထိုသို့ဖြစ်လျှင် “အတ္တ သတ္တ ဇီဝ အမည်ရသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပညာဖြင့် ကပ်၍ ရှုမှတ်သော် သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထ အဖြစ်ဖြင့် မအပ်၏ဟု မဆိုထိုက်”ဟု သကဝါဒီ ဆုံးဖြတ်၏။

၂၃၃။ ပဌမပြဿနာကို (၂၂၆) အတိုင်း မေး၍.... ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ.... ဝဇီရာ ဘိက္ခုနီသည် မကောင်းမှုရှိသော မာရ်နတ်ကို ဤ စကားကို ဆိုခဲ့သည် မဟုတ်လော၊....မာရ်နတ်....အသို့နည်း–သတ္တဝါဟု ယုံကြည်သလော၊ သင်၏ သန္တာန်၌ မိစ္ဆာအယူ ဖြစ်သလော၊ ဤ ကိုယ်သည် သတ္တဝါမဖက် သက်သက်သော သင်္ခါရ အစုအပုံတည်း၊ ဤ၌ သတ္တဝါကို ပညာဖြင့် ကပ်၍ ရှုမှတ်သော် မရအပ်၊....ဥပမာဖြင့် ထင်ရှားစေအံ့–လှည်းဘီး ဝင်ရိုး စသော အစိတ်အပိုင်းဖြစ်သော အဆောက်အဦကြောင့် ‘ရထား’ ဟူသော ဝေါဟာရ ဖြစ်

သက္ကဲ့သို့ ခန္ဓာများ ရှိကြသော် 'သတ္တဝါ'ဟူသော ပညတ်ဖြစ်သည်၊....မှန်၏= ဒုက္ခသည်သာ ဖြစ်၏၊ ဒုက္ခသည်သာ တည်လည်း တည့်, ပျက်လည်း ပျက်၏၊ ဒုက္ခမှ တပါးသော ပညတ်ကား ဖြစ်သည် မဟုတ်၊ ဒုက္ခမှ တပါးသော နာမည် ပညတ်ကား ချုပ်သည်မဟုတ်''ဟု ဟောတော်မူအပ်သည် မဟုတ်လော၊ သုတ်တော် ရှိသည်သာ မဟုတ်လော''ဟု သကဝါဒီက စစ်ဆေးသောအခါ.... ပရဝါဒီသည် ''အိမ်း''ဟု ဝန်ခံလေသည်။ [ထိုအခါ (၂၃၁,၂) အတိုင်း သကဝါဒီ ဆုံးဖြတ်၏။]

၂၃၄။ ပဌမပြဿနာကို (၂၂၆) အတိုင်း မေး၍....ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ.... ''အရှင်အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရားကို ဤစကားကို လျှောက်ခဲ့သည် မဟုတ်လော–'မြတ်စွာဘုရား....အဘယ်မျှ အတိုင်း အရှည်ရှိသော အကြောင်းကြောင့် သုညော လောကော (လောကသည် သုညတည်း)ဟု အများ ပြောဆိုအပ်ပါသနည်း'ဟု– လျှောက်ပြီ၊....အာနန္ဒာ အကြင့် ကြောင့် အတ္တမှုဌင်း, အတ္တ၏ ဥစ္စာမှုဌင် ကင်းဆိတ်၏၊ ထို့ကြောင့် သုညောလောကောဟု အများ ပြောဆို အပ်၏၊....အာနန္ဒာ–အဘယ်သည် အတ္တမှုဌင်း အတ္တ၏ ဥစ္စာမှုဌင်း ကင်းဆိတ်သနည်း၊....

(က) အာနန္ဒာ....စက္ခုပသာဒသည် အတ္တမှုဌင်း အတ္တဥစ္စာမှုဌင်း ကင်းဆိတ်၏၊ ရူပါရုံတို့သည် အတ္တမှုဌင်း အတ္တဥစ္စာမှုဌင်း ကင်းဆိတ်ကုန်၏၊ စက္ခုဝိညာဏ်သည် အတ္တမှုဌင်း အတ္တ၏ ဥစ္စာမှုဌင်း ကင်းဆိတ်၏၊ စက္ခုသမ္ဖဿသည် အတ္တမှုဌင်း အတ္တဥစ္စာမှုဌင်း ကင်းဆိတ်၏၊ စက္ခုသမ္ဖဿ ဟူသော အကြောင်းကြောင့် သုခမူလည်း ဖြစ်သော ဒုက္ခမူလည်းဖြစ်သော အဒုက္ခမသုခမူလည်းဖြစ်သော အကြင် ဝေဒနာသည် ဖြစ်၏၊ ထို ဝေဒနာသည်လည်း အတ္တမှုဌင်း အတ္တဥစ္စာမှုဌင်း ကင်းဆိတ်၏၊ [နောက်၌ သောတ ဃာန ဇိဝှါ ကာယ မနောဒွါရတို့နှင့် စပ်၍လည်း ''သောတပသာဒ, သဒ္ဒါရုံ, သောတဝိညာဏ်, သောတသမ္ဖဿ, သောတသမ္ဖဿဇာ ဝေဒနာ''စသည်ဖြင့် ၅-ပါးစီပြားသော တရားတို့၏ အတ္တ အတ္တဥစ္စာမှ ကင်းဆိတ်ပုံကို ဟောတော်မူ၏။]ထို့ကြောင့် သုညော လောကောဟု အများ ပြောဆိုအပ်၏''ဟု ဟောတော် မူအပ်သည် မဟုတ်လော၊ သုတ်တော် ရှိသည်သာ မဟုတ်လော''ဟု သကဝါဒီက စစ်ဆေးသော အခါ....ပရဝါဒီသည် ''အိမ်း''ဟု ဝန်ခံသည်။ [ထိုအခါ (၂၃၁,၂) အတိုင်း သကဝါဒီ ဆုံးဖြတ်သည်။]

၂၃၅။ ပဌမပြဿနာကို (၂၂၆) အတိုင်း....ဒုတိယပြဿနာကို (၂၂၉) အတိုင်း မေး၍ ... ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ.... ''မြတ်စွာဘုရားသည် 'ဘိက္ခုတို့....အတ္တမူလည်း ရှိသော် 'ဤ ဟာသည် အတ္တဥစ္စာတည်း'ဟု စွဲလမ်းရာသည် မဟုတ်လောဟု မေးတော် မူပြီ၊....'မှန်ပါ....မြတ်စွာဘုရား'ဟု လျှောက်ကြပြီ၊...

"ဘိက္ခုတို့....အတ္တံ ဥစ္စာမူလည်းရှိသော် 'ငါ့ အတ္တသည် ဤဟာ၏ အရှင်တည်း' ဟု စွဲလမ်း ရာသည် မဟုတ်လော"ဟု မေးတော်မူပြီ၊ ....'မှန်ပါ မြတ်စွာ ဘုရား....'ဟု လျှောက်ကြပြီ၊ "ဘိက္ခုတို့... အတ္တ ကိုငှင်း အတ္တ ဥစ္စာကိုငှင်း အမှန်အားဖြင့် အဟုတ်အားဖြင့် အတည်အားဖြင့် ပညာဖြင့် ကပ်၍ ရှုသော် မရနိုင်ပါပဲလျက် ထို ခန္ဓာ ၅-ပါးသည် လောကတည်း၊ ထို ခန္ဓာ ၅-ပါးသည် အတ္တ တည်း၊ ထို ငါသည် တမလွန် ဘဝသို့ ရောက်၍ မြဲသည် ခိုင်ခံ့သည် အခါခပ်သိမ်း ထင်ရှားရှိသည် ဇရာမရဏ အားဖြင့် ဖောက်ပြန်ခြင်း မရှိသည် ဖြစ်ရလတ္တံ့၊ အခါ ခပ်သိမ်း ထင်ရှား ရှိသော မြင်းမိုရ်တောင် မြေ လ နေ နက္ခတ်တို့နှင့် တူစွာ ဖြစ်ရလတ္တံ့၊ ဤသို့ အကြင် အကျိုးမဲ့တို့၏ တည်ရာ အကြောင်း ဖြစ်သော မိစ္ဆာအယူ ရှိ၏၊ ဘိက္ခုတို့....ဤ မိစ္ဆာ အယူသည် အကောင်း မဖက် သက်သက်သော ပြည့်သော ဗာလ တရားသည် ဖြစ်သည် မဟုတ်လော၊ ဤသို့ မေးတော်မူပြီ၊... မြတ်စွာဘုရား... အဘယ်မှာ မဖြစ်ပဲ ရှိပါ အံ့နည်း၊ မြတ်စွာဘုရား....မှန်ပါ၏၊ အကောင်း မဖက် သက်သက်ပြည့်နေသော ဗာလ တရားပါတည်းဟု လျှောက်ကြပြီ".... ဟောတော် မူအပ်သည် မဟုတ် လော၊ သုတ်တော်ရှိသည် မဟုတ်လော"ဟု သကဝါဒီက စစ်ဆေးသော အခါ....ပရဝါဒီသည် "အိမ်း"ဟု ဝန်ခံသည်။] ထိုအခါ (၂၃၁,၂) အတိုင်း သကဝါဒီ ဆုံးဖြတ်သည်။]

၂၃၆။ ပဌမ ပြဿနာကို (၂၂၆) အတိုင်း ဒုတိယပြဿနာကို (၂၂၉) အတိုင်း မေး၍....ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ...."မြတ်စွာဘုရားသည်....

သေနိယ....ဤ ဆရာ ၃-ယောက်တို့ လောက၌ ထင်ရှား ရှိကြ၏၊ အဘယ် ၃-ယောက်တို့နည်း၊ ဤ လောက၌ အချို့ဆရာသည် မျက်မှောက် ဘဝ၌ပင် မိမိကိုယ်ကို အဟုတ်အမှန် အားဖြင့် ပညတ်၏၊ တမလွန် ဘဝ၌လည်း မိမိကိုယ် ကို အဟုတ်အမှန် အားဖြင့် ပညတ်၏။

ထို့ပြင်—သေနိယ....ဤ လောက၌ အချို့ ဆရာသည် မျက်မှောက် ဘဝ ၌သာ မိမိကိုယ်ကို အဟုတ်အမှန်အားဖြင့် ပညတ်၏၊ တမလွန် ဘဝ၌ကား မပညတ်။

ထို့ပြင်—သေနိယ....ဤ လောက၌ အချို့ ဆရာသည် မျက်မှောက် ဘဝ ၌လည်း မိမိကိုယ်ကို အဟုတ်အမှန်အားဖြင့် မပညတ်၊ တမလွန် ဘဝ၌လည်း မပညတ်။

သေနိယ....ထို ၃-ယောက်တို့တွင် အကြင် ဆရာသည် မျက်မှောက် ဘဝ ၌လည်း မိမိကိုယ်ကို အဟုတ်အမှန်အားဖြင့် ပညတ်၏၊ တမလွန် ဘဝ၌လည်း ပညတ်၏၊ သေနိယ....ဤ ဆရာကို သဿတဝါဒီဆရာဟု ဆိုအပ်၏။

သေနိယ... ထို ၃-ယောက်တို့တွင် 'အကြင် ဆရာသည် မျက်မှောက် ဘဝ၌သာ မိမိကိုယ်ကို အဟုတ်အမှန်အားဖြင့် ပညတ်၏၊ တမလွန်ဘဝ၌ မပညတ်၊ သေနိယ....ဤ ဆရာကို ဥစ္ဆေဒဝါဒီဆရာဟု ဆိုအပ်၏။

သေနိယ....ထို ၃-ယောက်တို့တွင် အကြင် ဆရာသည် မျက်မှောက် ဘဝ၌လည်း မိမိကိုယ်ကို အဟုတ် အမှန်အားဖြင့် မပညတ်၊ တမလွန် ဘဝ၌လည်း မပညတ်၊ သေနိယ..ဤ ဆရာကို သမ္မာသမ္မုဒ္ဓဟု ဆိုအပ်၏၊ သေနိယ.... လောက၌ ဤ ဆရာ ၃ ယောက်တို့ ထင်ရှား ရှိကြ၏''ဟု ဟောတော် မူအပ်သည် မဟုတ်လော၊ သုတ်တော် ရှိသည် မဟုတ်လော''ဟု သကဝါဒီ စစ်ဆေးသော အခါ..ပရဝါဒီသည် ''အိမ်း''ဟု ဝန်ခံသည်။ [ထို အခါ (၂၃၁,၂) အတိုင်း သကဝါဒီ ဆုံးဖြတ်သည်။]

. ၂၃၇။ ပဌမ ပြဿနာကို (၂၂၆) အတိုင်း ဒုတိယ ပြဿနာကို (၂၂၉) အတိုင်း မေး၍.... ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ ''ထောပတ်အိုး''ဟု မြတ်စွာဘုရား ဟော်တော် မူအပ်သည် မဟုတ်လော''ဟု သကဝါဒီက စစ်သောအခါ....ပရဝါဒီသည် ''အိမ်း''ဟု ဝန်ခံသည်။

ငါ့ရှင် ပရဝါဒီ....''ထောပတ်အိုးကို ပြုသူ တစုံတယောက်ရှိသလော''ဟု သကဝါဒီ စစ်ဆေးသောအခါ....ပရဝါဒီသည် ''ဤသို့ကား မဆိုထိုက်ပါ''ဟု ပယ်သည်။ ပေ။ [.(၂၃၁,၂) အတိုင်း ဆုံးဖြတ်သည်။]

၂၃၈။ ပဌမပြဿနာကို (၂၂၆) အတိုင်း, ဒုတိယ ပြဿနာကို (၂၂၉) အတိုင်း မေး၍....(၁) ဆီအိုး (၂) ပျားရည်အိုး (၃) တင်လဲအိုး (၄) နို့ရည်အိုး (၅) ရေအိုး (၆) သောက်ရေခွက် (၇) သောက်ရေအိုတ် (၈) သောက်ရေခွက်ငယ် (၉) နို့စွာတ် (၁၀) ဓုဝယာဂု၊....ဤ ဝေါဟာရတို့နှင့် စပ်၍ (၂၃၇) အတိုင်း တတိယ ပြဿနာကို မေးသည်၊ ပြဿနာ (၁၀)-ရပ် လုံး၌ပင် ပယ်သည်၊ ထိုအခါ (၂၃၁,၂) အတိုင်း သကဝါဒီ ဆုံးဖြတ်သည်။

မှတ်ဖွယ် ခေါင်းစဉ်အကျဉ်း

၁။ အဋ္ဌကနိဂ္ဂဟ
၂။ သုဒ္ဓိကသံသန္ဒန စသည်
၃။ ဂတိအနုယောဂ
၄။ ဥပါဒါပညတ္တာနုယောဂ(က),(ခ)ဥပါဒါပညတ္တာနုယောဂ(ခ)
၅။ ကလျာဏဝဂ်
၆။ အဘိညာနုဟောဂ
၇။ သုဒ္ဓသစ္စိကဋ္ဌာနုယောဂ။

၁-ပုဂ္ဂလကထာ ပြီး၏။

ကထာဝတ္ထု အဋ္ဌကထာ ဘာသာဋီကာ

ပဌမအုပ်

မှတ်သားဖွယ် အကျွဲရာစဉ်

အကျွဲရာစဉ် စာမျက်နှာ

[အ]

အကုသိုလ်ကံသည် ဒုဗ္ဗဏ္ဏရူပ၏ ကမ္မပစ္စည်း ၂၃၃
အကောင်းအဆိုး ကံတို့ကို ပညာဖြင့် ရှုမှတ်သော် ရအပ်ကုန်သလော စသည်၌ အမေး အဖြေ ၅၃၉
အကောင်းအဆိုး ကံတို့သည် ပြုတတ်သူ ပြုစေတတ်သူ တို့မှ တမျိုးတခြားလော စသည်၌ အမေး အဖြေ ၄၄၀
အကြောင်းသည် အာရမ္မဏ မည်ကြောင်း ၂၄၁
အကြောင်းသည် ပစ္စယ မည်ကြောင်း ၂၄၁
အကြောင်းသည် သမုဒယ မည်ကြောင်း ၂၄၁
အချို့ကုန်သော တရားတို့ဖြင့် သိမ်းယူအပ်ကုန်သော အချို့ ကုန်သော တရားတို့ မရှိကုန် သလော စသည်၌ အမေး အဖြေ ၅၆၁
အခြားသူသည် အခြားသူသို့ ကံတို့ကို ပြုနိုင်ပါသလော စသည်၌ အမေး အဖြေ ၅၂၀

အကျွဲရာစဉ် စာမျက်နှာ

[အ]

အချို့သောတရားနှင့် သမ္ပယုတ် ဖြစ်သော အချို့သော တရား မရှိသလော စသည်၌ အမေး အဖြေ ၅၆၁
အင်္ဂုလိမာလ ၄၃၁
အစာအာဟာရ စားသောက် ကြသည့် ကလေးတို့အား သုက်ရှိသလော စသည်၌ အမေး အဖြေ ၄၀၇
အစဉ်အတိုင်း အနည်းငယ် အနည်းငယ် ခဏတိုင်း ခဏတိုင်း မိမိ၏ ကိလေသာ အညစ်အကြေးကို စွန့်ရခြင်း ၁၀၃
အစဉ်အတိုင်း သစ္စာ ၄-ပါးကို ထိုးထွင်း၍ သိရခြင်း ဖြစ်သလော စသည်၌ အမေး အဖြေ ၅၉၉
အဆင်း မစင်ကြယ်ခြင်းသည် ဇရာသဘောပင် ၂၃၃
အဇ္ဇာကာသ ၂၅၂
အဇ္ဇာကာသသည် အသန်္တ-ဟု ယူခြင်း ၂၅၃
အဇ္ဇာကာသသည် ပညတ်-ဟု ယူခြင်း ၂၅၂

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[အ]	
အဇ္ဈာကာသသည် သနိဒဿန-ဟုယူခြင်း	၂၅၃
အဇ္ဈောတ္ထတော	၁၃၀
အညတိတ္ထိယ ခြောက်သောင်း တို့ကို လူထွက်စေခြင်း	၁၉
အညာဏာဒိကထာ အဖွင့်	၁၃၅
အဋ္ဌာနပယောဂ=အဋ္ဌာန ပယုဂ်	၂၁၀
အဋ္ဌပဒ္ဓကာနိ(ပဒ္ဓက ဂ·ပါး)	၆၆
အဋ္ဌမကဿကထာ	၅၁၁
အဋ္ဌမကကထာ အဖွင့်	၂၀၃၊၃၀၂
အဋ္ဌမကပုဂ္ဂိုလ်	၂၀၃
အဋ္ဌမကဿ ကွန်ဒိယကထာ အဖွင့်	၂၀၅၊၂၀၃
အဏုသဟဂတော	၄၅၄
အတိတ် အနာဂတ်တရားရှိ၏·ဟု မဆိုထိုက်သလော စသည်၌ အမေး အဖြေ	၄၃၃
အတိတ်က စကြာရတနာကို လည်စေနိုင်သော မင်း ရှိသလော စသည်၌ အမေး အဖြေ	၄၃၆
အတိတ် စက္ခုပသာဒ ရှိသလော စသည်၌ အမေး အဖြေ	၄၃၅
အတိတ်ဉာဏ်ဖြင့် ပြုဖွယ်ကိစ္စကို ပြုသလော စသည်၌ အမေး အဖြေ	၄၃၅
အတိတ်တရားတို့သည် ခန္ဓာတို့ လော စသည်၌ အမေး အဖြေ	၄၀၀

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[အ]	
အတိတ်တရား မရှိသလော စသည်၌ အမေး အဖြေ	၄၃၃
အတိတ်တရား ရှိသလော စသည်၌ အမေး အဖြေ	၄၃၁၊၄၀၀၊၄၀၄
အတိတ်ကရားသည် ရှိသော တရားလော စသည်၌ အမေး အဖြေ	၄၃၆
အတိတ်လက် ရှိသလော စသည်၌ အမေး အဖြေ	၄၃၅
အတိတကွန္ဒာဒိကထာ	၁၆၂၊၄၀၀
အတိတကွန္ဒာဒိသမောဓာန ကထာ	၄၃၆
အတိတစက္ခုရူပါဒိကထာ	၄၃၅
အတိတစက္ခုရူပါဒိကထာ အဖွင့်	၁၅၀
အတိတဉာဏာဒိကထာ	၄၃၅
အတိတဉာဏာဒိကထာ အဖွင့်	၁၅၀၊၄၆၄
အတိတာဒိ ကေစ္စကထာ အဖွင့်	၁၆၄၊၄၆၆
အတိတဟတ္ထာဒိကထာ	၄၃၅
အတ္တအစ္ဆဲ	၅၀၃
အတ္တဟူသည်	၁၁၃
အထဝါ အဓိပ္ပါယ်	၃၂၃
အဓမ္မိက နိဂ္ဂဟ ၄·ပါး	၅၃
အဓိမာန ရှိနေသမျှ သုက် မလွတ်နိုင်	၃၆၀
အဓိမာနိကပုဗ္ဗပုဂ္ဂိုလ်	၃၆၀
အဓိဝစနပထာ	၄၃၃
အနုညထဝါဒီ	၄၄၀

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[အ]	
အနဘာဝံကတော	၄၅၅
အနာဂတ်အာရုံ ၂-မျိုး	၂၃၉
အနာဂတ်အာရုံဖြစ်သော ဉာဏ်သည် ရှိသလော စသည်၌ အမေး အဖြေ	၅၄၆
အနာဂတ်တရား ရှိသလော စသည်၌ အမေး အဖြေ	၄၈၁
အနာဂတဉာဏကထာ	၅၄၆
အနာဂတဉာဏကထာ အဖွင့်	၂၃၉၊၃၉၈
အနာဂတာဒိ ဧကစ္စကထာ	၄၈၁
အနာပါထဂတ	၃၈၅
အနာဂါမိမဂ်ဖြင့် ကြမ်းသော ကာမရာဂ, ဗျာပါဒကို ပယ်စွန့်သလော စသည်၌ အမေး အဖြေ	၄၆၈
အနာဂါမ်သည် ကာမဘုံ၌ ဖြစ်စေအပ်သော အနာဂါမိမဂ်ဖြင့် သုဒ္ဓါဝါသဘုံ၌ အရဟတ္တဖိုလ်ကိုမျက်မှောက် ပြုနိုင်သလော စသည်၌ အမေး အဖြေ	၄၆၃
အနာသဝကထာ	၅၂၅
အနာသဝကထာ အဖွင့်	၂၁၇
အနာသဝမည်သော တရား	၂၁၈
အနိဂ္ဂဟဘာဝနိဂမန	၃၁၆
အနိစ္စ၌ နိစ္စ-ဟု သိသော ဉာဏ်သာ ဝိပရီတဉာဏ်	၂၃၂
အနိမိတ္တ	၆၆၊၄၂၅

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[အဲ]	
အနိယတပုဂ္ဂိုလ်မှာ နိယတသို့ ရောက်ကြောင်း ဉာဏ်ရှိ-ဟု ယူခြင်းကို ပယ်ခြင်း	၂၃၄
အနုဇာနနပက္ခ	၂၉၉
အနုပဒမ္မေမနသိကာရ	၃၆၈
အနုပါဒိသေသ နိဗ္ဗာနဓာတ်	၇
အနုပုဗ္ဗာဘိသမယ ကထာ	၁၈၃၊၄၉၉
အနုပုဗ္ဗာဘိသမယကထာ အဖွင့်	၁၈၃၊၃၇၅
အနုပ္ပတ္တသဒတ္ထော	၄၅၅
အနုဗဒ္ဓေါ	၁၃၀
အနုမာနသိဒ္ဓ	၂၉၉
အနုလောမဌပနာ	၃၀
အနုလောမပက္ခပဌမနယ	၃၀၀
အနုလောမပစ္စနီက	၄၁၅၊၄၂၀-၁၊ ၄၂၃-၄၊၅၈၄-၅၊၅၉၄
အနုလောမပစ္စနီကအဖွင့်	၂၃၊၄၈၊ ၄၉၊၅၀၊၂၉၂၊၃၁၉၊ ၃၂၀၊၃၂၁
အနုလောမပစ္စနီက ခေါ်ကြောင်း	၅၈၄
အနုလောမပစ္စနီကပဋ္ဌက	၄၃
အနုလောမပဋ္ဌက	၃၃၊၄၁၅၊၅၈၅
အနုလောမ, ပဋိလောမ နာမည်မှည့်ရပုံ	၃၀၀
အနုလောမပါပနာ	၃၀၊၃၁
အနုလောမ မည်ကြောင်း	၅၈၄
အနုလောမ ရောပနာ	၃၁
အနုသယနှင့် ပရိယုဋ္ဌာန	၂၀၄

အကွာရာစဉ် စာမျက်နှာ

[အ]

အဘိညာနုယောဂ=အဘိညာဏ်
ကို မေးစိစစ်ရာအခန်း ၆၃၈
အမိရှိသလော စသည်၌
အမေး အဖြေ ၄၄၃
အမှာ(စကားချပ်) (ပြဿနာ)၁၁၂၊ ၁၁၂၊ ၁၄၆
၁၅၆၊ ၁၆၈၊ ၁၉၅
၁၉၉-၉၊ ၂၀၀၊ ၂၀၁-၆၊
၂၀၄-၉၊ ၂၁၀-၁၊ ၂၁၄
၂၁၆-၇၊ ၂၂၀-၁၊ ၂၂၃
၂၂၆-၇၊ ၂၃၀-၁၊ ၂၃၃
၂၃၆-၇၊ ၂၄၀-၁၊ ၂၄၃
၂၄၆-၇၊ ၂၅၀-၁၊ ၂၅၃
၂၅၆-၇၊ ၂၆၀-၁၊ ၂၆၃
၂၆၆-၇၊ ၂၇၀-၁၊ ၂၇၃
၂၇၆-၇၊ ၂၈၀-၁၊ ၂၈၃
၂၈၆-၇၊ ၂၉၀-၁၊ ၂၉၃
၂၉၆-၇၊ ၃၀၀-၁၊ ၃၀၃
၃၀၆-၇၊ ၃၁၀-၁၊ ၃၁၃
၃၁၆-၇၊ ၃၂၀-၁၊ ၃၂၃
၃၂၆-၇၊ ၃၃၀-၁၊ ၃၃၃
၃၃၆-၇၊ ၃၄၀-၁၊ ၃၄၃
၃၄၆-၇၊ ၃၅၀-၁၊ ၃၅၃
၃၅၆-၇၊ ၃၆၀-၁၊ ၃၆၃
၃၆၆-၇၊ ၃၇၀-၁၊ ၃၇၃
၃၇၆-၇၊ ၃၈၀-၁၊ ၃၈၃
၃၈၆-၇၊ ၃၉၀-၁၊ ၃၉၃
၃၉၆-၇၊ ၄၀၀-၁၊ ၄၀၃
၄၀၆-၇၊ ၄၁၀-၁၊ ၄၁၃
၄၁၆-၇၊ ၄၂၀-၁၊ ၄၂၃
၄၂၆-၇၊ ၄၃၀-၁၊ ၄၃၃
၄၃၆-၇၊ ၄၄၀-၁၊ ၄၄၃
၄၄၆-၇၊ ၄၅၀-၁၊ ၄၅၃
၄၅၆-၇၊ ၄၆၀-၁၊ ၄၆၃
၄၆၆-၇၊ ၄၇၀-၁၊ ၄၇၃
၄၇၆-၇၊ ၄၈၀-၁၊ ၄၈၃
၄၈၆-၇၊ ၄၉၀-၁၊ ၄၉၃
၄၉၆-၇၊ ၅၀၀-၁၊ ၅၀၃
၅၀၆-၇၊ ၅၁၀-၁၊ ၅၁၃
၅၁၆-၇၊ ၅၂၀-၁၊ ၅၂၃
၅၂၆-၇၊ ၅၃၀-၁၊ ၅၃၃
၅၃၆-၇၊ ၅၄၀-၁၊ ၅၄၃
၅၄၆-၇၊ ၅၅၀-၁၊ ၅၅၃
၅၅၆-၇၊ ၅၆၀-၁၊ ၅၆၃
၅၆၆-၇၊ ၅၇၀-၁၊ ၅၇၃
၅၇၆-၇၊ ၅၈၀-၁၊ ၅၈၃
၅၈၆-၇၊ ၅၉၀-၁၊ ၅၉၃
၅၉၆-၇၊ ၆၀၀-၁၊ ၆၀၃
၆၀၆-၇၊ ၆၁၀-၁၊ ၆၁၃
၆၁၆-၇၊ ၆၂၀-၁၊ ၆၂၃
၆၂၆-၇၊ ၆၃၀-၁၊ ၆၃၃
၆၃၆-၇၊ ၆၄၀-၁၊ ၆၄၃
၆၄၆-၇၊ ၆၅၀-၁၊ ၆၅၃
၆၅၆-၇၊ ၆၆၀-၁၊ ၆၆၃
၆၆၆-၇၊ ၆၇၀-၁၊ ၆၇၃
၆၇၆-၇၊ ၆၈၀-၁၊ ၆၈၃
၆၈၆-၇၊ ၆၉၀-၁၊ ၆၉၃
၆၉၆-၇၊ ၇၀၀-၁၊ ၇၀၃
၇၀၆-၇၊ ၇၁၀-၁၊ ၇၁၃
၇၁၆-၇၊ ၇၂၀-၁၊ ၇၂၃
၇၂၆-၇၊ ၇၃၀-၁၊ ၇၃၃
၇၃၆-၇၊ ၇၄၀-၁၊ ၇၄၃
၇၄၆-၇၊ ၇၅၀-၁၊ ၇၅၃
၇၅၆-၇၊ ၇၆၀-၁၊ ၇၆၃
၇၆၆-၇၊ ၇၇၀-၁၊ ၇၇၃
၇၇၆-၇၊ ၇၈၀-၁၊ ၇၈၃
၇၈၆-၇၊ ၇၉၀-၁၊ ၇၉၃
၇၉၆-၇၊ ၈၀၀-၁၊ ၈၀၃
၈၀၆-၇၊ ၈၁၀-၁၊ ၈၁၃
၈၁၆-၇၊ ၈၂၀-၁၊ ၈၂၃
၈၂၆-၇၊ ၈၃၀-၁၊ ၈၃၃
၈၃၆-၇၊ ၈၄၀-၁၊ ၈၄၃
၈၄၆-၇၊ ၈၅၀-၁၊ ၈၅၃
၈၅၆-၇၊ ၈၆၀-၁၊ ၈၆၃
၈၆၆-၇၊ ၈၇၀-၁၊ ၈၇၃
၈၇၆-၇၊ ၈၈၀-၁၊ ၈၈၃
၈၈၆-၇၊ ၈၉၀-၁၊ ၈၉၃
၈၉၆-၇၊ ၉၀၀-၁၊ ၉၀၃
၉၀၆-၇၊ ၉၁၀-၁၊ ၉၁၃
၉၁၆-၇၊ ၉၂၀-၁၊ ၉၂၃
၉၂၆-၇၊ ၉၃၀-၁၊ ၉၃၃
၉၃၆-၇၊ ၉၄၀-၁၊ ၉၄၃
၉၄၆-၇၊ ၉၅၀-၁၊ ၉၅၃
၉၅၆-၇၊ ၉၆၀-၁၊ ၉၆၃
၉၆၆-၇၊ ၉၇၀-၁၊ ၉၇၃
၉၇၆-၇၊ ၉၈၀-၁၊ ၉၈၃
၉၈၆-၇၊ ၉၉၀-၁၊ ၉၉၃
၉၉၆-၇၊ ၁၀၀-၁၊ ၁၀၃
၁၀၆-၇၊ ၁၁၀-၁၊ ၁၁၃
၁၁၆-၇၊ ၁၂၀-၁၊ ၁၂၃
၁၂၆-၇၊ ၁၃၀-၁၊ ၁၃၃
၁၃၆-၇၊ ၁၄၀-၁၊ ၁၄၃
၁၄၆-၇၊ ၁၅၀-၁၊ ၁၅၃
၁၅၆-၇၊ ၁၆၀-၁၊ ၁၆၃
၁၆၆-၇၊ ၁၇၀-၁၊ ၁၇၃
၁၇၆-၇၊ ၁၈၀-၁၊ ၁၈၃
၁၈၆-၇၊ ၁၉၀-၁၊ ၁၉၃
၁၉၆-၇၊ ၂၀၀-၁၊ ၂၀၃
၂၀၆-၇၊ ၂၁၀-၁၊ ၂၁၃

အကွာရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[အ]	
အလုံးစုံသောဉာဏ်သည် ပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏ်ဟုယူခြင်း	၂၃၆
အလုံးစုံသော တရားတို့သည် သတိပဋ္ဌာန်မည်ကုန်သလော စသည်၌ အမေး အဖြေ	၄၀၂
အလှူခံပုဂ္ဂိုလ် မသုံးစွဲသော် လည်း ကောင်းမှုမည်ခြင်း အကြောင်း	၂၆၇
အဝဇ္ဇာနုပက္ခာ	၂၉၉
အဝဇ္ဇာနနာ	၂၀
အဝဇ္ဇာနာတိ	၂၀
အဝယဝသစ္စိကဋ္ဌ	၅၀၊၃၂၁၊ ၄၂၁၊၅၅၅-၆
အဝသိပပ္ပတ္တော	၀၂၇
အဝိတထဝါဒီ	၄၄၀
အဝိနာသသန်္ဓိတကေဆိုရပုံ	၁၆၆
အဝိပက္ကဝိပါက	၁၆၄
အဝိမုတ္တာ	၂၀၂-၃
အဝေက္ခာသု	၄၄၇
အသံကိဏ္ဏော	၄၇၇
အသံကိဏ္ဏပုဗ္ဗော	၄၇၇
အသင်္ခတ	၆၆၊၄၂၅
အသင်္ခတနိဗ္ဗာနဓာတ်	၂၈၄
အသင်္ခတနိဗ္ဗာနဓာတ်ဟူသော ပရိနိဗ္ဗာန်	၂၈၄
အသင်္ခတံ	၃၀၇
အသညကထာ	၅၁၉
အသညကထာအဖွင့်	၂၁၄
အသညသတ်၌ မဂ္ဂင်ဝေနာမရှိ	၁၃၁

အကွာရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[အ]	
အရိယပုဂ္ဂလသံသန္ဒနပရိဟာနိ	၄၅၃
အရိယပုဂ္ဂလသံသန္ဒနပရိဟာနိ အဖွင့်	၁၂၄
အရိယဘာဝပုစ္ဆာ	၁၉၈
အရိယမဂ်တရား၏ အကျိုး ဝိပါက်သည် မရှိသလော စသည်၌ အမေးအဖြေ	၅၂၆
အရိယမဂ်ဖြစ်သည့် နိယာမသည် အသင်္ခတ-ဟု ယူခြင်း	၂၄၆
အရိယဓမ်၏ အမည်များ	၂၂၆
အရိယမဂ်တရားများ၌ ဝိပါက် မရှိဟု ယူခြင်း	၂၃၅
အရိယမဂ်သည် နိယာမ	၂၄၆
အရှုပတရားတို့သည် အသင်္ခတတို့ ဟု ယူခြင်း	၂၅၁
အရှုပီ	၄၂၆
အလိုမရှိအပ်သော ဂိုဏ်း ၆-ဂိုဏ်း	၁၅
အလုံးစုံသောကိုယ်၌ အလုံးစုံသော တရား ရှိသလော စသည်၌ အမေး အဖြေ	၄၃၀
အလုံးစုံသော ခန္ဓာကိုယ်၌ ပုဂ္ဂိုလ်ဟူသော အတ္တ, သတ္တ, အသက်ကောင်ကို သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထအဖြစ်ဖြင့် ရပါ သလော-ဟု သကဝါဒီက စစ်ဆေးမေးမြန်းခြင်း	၄၂၀
အလုံးစုံသောဉာဏ်သည် ပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏ်မည်သလော စသည်၌ အမေး အဖြေ	၂၄၄

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[အ]	
အသညသတ်ဖြဟ္မာတို့၌ သညာ ရှိသလော စသည်၌ အမေး အဖြေ	၅၁၉
အသဿတ	၆၆၊၄၂၅
အသမယ ဝိမုတ္တော	၁၂၇၊၄၅၆
အသမုဒါစရဏ	၁၉၀
အသမ္ဘဝန္တေ	၃၁၂
အသမ္မောဟ ပဋိဝေဓ	၁၀၅
အသာဓာရဏ–မဆက်ဆံသော အာဒိ	၁၆၂
အသာဓာရဏ ပုစ္ဆာ	၁၆၅
အသေခဉာဏကထာ	၅၄၁
အသေခဉာဏကထာ အဖွင့်	၂၃၀၊၃၆၅
အသေစနကဖလ	၄၃၄
အသောကမင်းသည် နေ့တိုင်း အသပြာ ၅-သိန်းကို စွန့်လှူခြင်း	၁၅-၆
အသောကာရုံကျောင်း၌ ၃-နှစ် ဥပုသ် ပြတ်စဲခြင်း	၁၇
အဇ္ဇစ္ဆိန္နော	၄၂၁
[အာ]	
အာကပ္ပဟူသည်	၂၀၆
အာကာသကထာ	၅၅၆
အာကာသကထာ အဖွင့်	၂၅၂
အာကာသသည် အသင်္ခတလော စသည်၌ အမေး အဖြေ	၅၅၆
အာကာသသည် မြင်အပ်သည်၏ အဖြစ်နှင့်တကွဖြစ်သလော စသည်၌ အမေး အဖြေ	၅၅၃

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[အာ]	
အာကာသာနဉ္စာယတန ဈာန်သည် အသင်္ခတလော စသည်၌ အမေး အဖြေ	၅၅၄
အာကာသော သနိဒဿနောတိ ကထာ	၅၅၃
အာကာသော အနိဒဿနောတိ ကထာ အဖွင့်	၂၅၃
အာကာရ ပရိဝိတက္က	၂၆
အာစယဂါမိမည်ပုံ	၂၃၅
အာစရိယကုလ	ဂ
အာစိနတိ	၄၅ဂ
အာဓိပစ္စံ နာမ	၂၃၁
အာဓိပစ္စ မည်ပုံ	၂၆ဂ-၉
အာနုဘာဝ ခေါ်ပုံ	၃ဂ၄
အာနုဘာဝကေစရာ	၃ဂ၄
အာပါတ ခေါ်ပုံ	၃ဂ၅
အာပါတ, အာပါထအဆုံး အဖြတ်	၃ဂ၅
အာယတိ လက္ခဏာ	၂၉၁
အာရုပ္ပကထာ	၅၅၄
အာရုပ္ပကထာ အဖွင့်	၂၅၀
အာသဝက္ခယအာဒိညာဉ်	၁၀ဂ
အာဟာရမည်ခြင်းအကြောင်း	၂၄၀
[ဣ]	
ဣဒ္ဓိဖလ	၄၃၄
ဣဒံ တေ မိစ္ဆာ(အဆုံးအဖြတ်)	၄၂
ဣတော ဒိန္နကထာ	၅၃၀
ဣတောဒိန္နကထာအဖွင့်	၂၆၃၊၄၀၃
ဣဓ ပရိနိဗ္ဗာယီ	၁၃၆
ဣဓ ပရိနိဗ္ဗာယီပုဂ္ဂိုလ်	၃၅၅

အကွရာစဉ်	စာမျက်စာ
[ဣ]	
ဣဓ ဝိဟာယ နိဋ္ဌော နာမ	၁၃၅-၆
ဣဿရိယံ နာမ	၂၇၁
ဣဿရိယ မည်ပုံ	၂၆၈
ဣန္ဒြိယပရောပရိယတ္တိဉာဏ်	၂၄၄
[ဤ]	
ဤဘဝ၌ လက်ပြတ်သော သူသည် ထိုဘဝ၌ လက်ပြတ်သူသာ ဖြစ်သလော စသည်၌ အမေး အဖြေ	၄၃၁
ဤလူဘဝမှ ပေးလှူအပ်သော ပစ္စည်းဖြင့် ထိုပြိတ္တာဘဝ၌ မျှတကြကုန်သလော စသည်၌ အမေး အဖြေ	၅၇၀
[ဥ]	
ဥက္ခိတ္တပလိဃော	၄၅၅
ဥစ္ဆိန္ဒ မူလော	၄၅၄
ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ ၅-ပါး	၃၃၁
ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိဘယေန-အဓိပ္ပါယ်	၆၀
ဥစ္ဆေဒဝါဒရှိသော ဆရာ	၄၅၁
ဥတ္တရပတိရူပကာ	၂၈၃
ဥတ္တရာပထကဂိုဏ်းသားတို့၏ အယူမျိုး	၂၁၅-၆-၇၊ ၂၃၀၊၂၅၁-၂
ဥဒါန်းဂါထာအနက်	၄၅၂
ဥပစာသစ္စိကဋ္ဌ	၃၀၇
ဥပစာသစ္စိကဋ္ဌ, ပရမတ္ထသစ္စိကဋ္ဌ ၂-မျိုးတို့၏ သစ္စိကဋ္ဌအမည် ဖြစ်ရာ၌ ဖြစ်သင့်သော အပြစ်	၃၀၇

အကွရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[ဥ]	
ဥပစိတ ခေါ်ပုံ	၁၆၆
ဥပနယ	၄၁
ဥပနယန	၃၁၅
ဥပနယနစတုက္က	၄၁၊၄၁၈
ဥပနယနစတုက္က=အနုလောမ ပဋ္ဌကတုန်းက သကဝါဒီ ပုဂ္ဂိုလ်၏ နည်း ၄-မျိုးဖြင့် နိုင်ပုံကို မိမိက ပြန်၍နိုင်ပုံ နှင့်အတူ ဆောင်၍ ပြရာ စကား	၅၈၈
ဥပနယနစတုက္က=ပစ္စနီက ပဋ္ဌကတုန်းက ပရဝါဒီ ပုဂ္ဂိုလ်၏ နည်း ၄-မျိုးဖြင့် နိုင်ပုံကို မိမိက ပြန်၍ နိုင်ပုံ နှင့်အတူဆောင်၍ ပြရာ စကား	၅၉၃
ဥပနီတ	၄၀
ဥပပတ္တိအနုယောဂ	၆၄၂
ဥပပတ္တိအနုယောဂ=ပဋ္ဌိသန္ဓေကို မေးစိစစ်ရာအခဏ်း	၆၄၁
ဥပပတ္တိကထာ	၅၂၄
ဥပပတ္တိကထာအဖွင့်	၂၁၆၊၃၉၀
ဥပပတ္တိဓမ္မသမန္နာဂမ	၂၁၉
ဥပပတ္တေသိယ	၂၁၇
ဥပပတ္တေသိယေန	၅၂၄
ဥပလဒ္ဓိ	၂၅၃
ဥပလဒ္ဓိ သာမညပုစ္ဆာ	၅၇
ဥပလဗ္ဘတိ	၄၁၅
ဥပလဗ္ဘတိပုဒ်၏ ဝေဝုစ် ပရိယာယ်စကားလှယ်တို့	၇၁

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[ဥ]	
ဥပါဒါပညတ်	၅၄
ဥပါဒါ ပညတ္တာနုယောဂ	၄၃၃
ဥပါဒါ ပညတ္တာနုယောဂ အဖွင့်	၈၉၊၃၃၈
ဥပါဒါပညတ္တာနုယောဂခေါ်ပုံ	၈၉
ဥပါဒါ ပညတ္တာနုယောဂ= ရုပ် စသည်ကိုစွဲ၍ ပုဂ္ဂလ ဟူသော နာမည် ပညတ်ကို မေးရာအခဏ်း	၆၁၇
ဥပါဒါ ပညတ္တိ	၈၉
ဥပေက္ခာ ၆-ပါးနှင့်ပြည့်စုံသော ရဟန္တာသည် စက္ခုဝိညာဏ် ဖြင့် မြင်ခိုက် သောတ ဝိညာဏ်ဖြင့် ကြားမှု စသည် လည်း ဖြစ်သလောဟု သကဝါဒီက စစ်ဆေးခြင်း	၅၂၈
ဥပေက္ခာ သမန္နာဂတကထာ	၅၂၈
ဥဘတော ဘာဂဝိမုတ္တ	၁၇၅
ဥဿိနေတိ	၄၅၈
[ဦ-ဧ]	
ဦဟစ္စ	၄၄၇
ကောဘိသမယဝသ	၁၈၅
ကောယနမဂ္ဂေါ	၁၆၉
ကေစ္စံ အတ္ထီတိကထာ	၀၆၄၊ ၃၆၆၊၄၈၀
ကေန္တလောကိယ	၃၇၃
ကေန္တရိကပဥာ	၁၃၃
ကေမဂ္ဂဘာဝတော	၃၇၂
ဝေမေတာနိ တီဏိအဓိပ္ပါယ်	၅၁
သေ စေ ဒုန္နိဂ္ဂဟိတေ	၃၉
သေသေ(ပုဒ်ပြီးပုံ)	၇၆

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[ဩ]	
ဩကာသသစ္စိကဋ္ဌ	၄၈၊၃၁၉၊ ၄၂၀၊၅၉၄-၅
ဩကာသ သစ္စိကဋ္ဌ စသည်	၄၂၂
ကြကာသာဒိ သစ္စိကဋ္ဌ	၅၁၊၃၂၁
ဩက္ကန္တနိယာမ	၂၂၅၊၂၂၇
ဩဃပါသော	၁၂၉
ဩဋ္ဌော	၄၃၁-၂
ဩဒါတဘာဝဝိဂမ	၃၅၈
ဩဓိသော	၁၃၇
ဩဓိသောကထာ	၁၃၇၊၄၆၅
ဩဓိသောကထာအဖွင့်	၁၃၇၊၃၅၅
ဩပမ္မသံသန္ဒန	၅၆၊၄၂၃
ဩပမ္မသံသန္ဒန အဖွင့်	၅၆၊၃၂၈
ဩပမ္မသံသန္ဒန=ရုပ်နှင့် ဝေဒနာ စသည်သည် တခြားစီ ဖြစ်သကဲ့သို့ ရုပ်နှင့်ပုဂ္ဂိုလ် သည်လည်း တခြားစီလော ဟု ရုပ်နှင့် ဝေဒနာစသည်ကို ဥပမာပြု၍ နှီးနှောရာ စကားရပ်	၅၉၈
ဩဟိတဘာရော	၄၅၅
ဩဋ္ဌာရိကော	၃၄၇
[အောက်-အိမ်း]	
အောက်အောက်သောပုဂ္ဂိုလ်၌ အထက်အထက်သောဉာဏ် မဖြစ်နိုင်ခြင်း	၂၃၁
အောက်မဂ် ၃-ပါး၏ကိစ္စ	၁၄၀
"အိမ်း"ဟူသော အဖြေအရ, အပြစ်တင်ပုံ	၅၆၁

အကွရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[က]	
ကခ်ါကထာ	၄၉၀
ကဏ္ဍရစ္ဆိနော	၄၃၁
ကဏ္ဍစ္ဆိန္နော	၄၃၁
ကဏ္ဍနာသစ္ဆိန္နော	၄၃၁
ကတကရဏီယော	၄၅၅
ကထာဝတ္ထု အမည်ရကြောင်း	၃
ကထာဝတ္ထုကျမ်း	၂၈၁
ကထာဝတ္ထုမည်ကြောင်း	၅၈၁
ကထာဝတ္ထု ပါဋိတော် မြန်မာ ပြန်သိနှင့်ဖွယ်များ	၅၈၁
ကထာ ၃-မျိုး	၂၈၂
ကပွန	၃၁၂
ကမ္ဘာရှစ်သောင်းလေးထောင် တိုင်အောင် တည်သော ဗြဟ္မာ	၁၈၁
ကမ္မူပစယ=ကမ္မသတ္တိ	၁၆၆
ကမ္မူပစယ ခေါ်ရပုံ	၁၆၆
ကရဏမတ္တ	၃၄၀
ကသိဏုဂ္ဆါဋိမာကာသ	၂၅၂
ကသိဏုဂ္ဆါဋိမာကာသသည် အသင်္ခတ-ဟု ယူခြင်း	၂၅၃
ကသိဏုဂ္ဆါဋိမာကာသသည် ပညတ်	၂၅၂
ကဿပိကဝါဒဂိုဏ်းမှ ခွဲထွက်သော သင်္ကန္တိကဝါဒဂိုဏ်း	၉
ကာမာဝစရ တရားသည် ထောက်ပံ့အပ်သော ဒိဗ္ဗစက္ခုသည် မံသစက္ခုဖြစ်သလော စသည်၌ အမေး အဖြေ	၅၁၅
ကာမီ အမည်	၃၃၄

အကွရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[က]	
ကာယဘေဒေါ	၁၇၇
ကာယဝိညတ် ဝစီဝိညတ်ကို ဖြစ်စေနိုင်,မဖြစ်စေနိုင်သော တရားများ	၁၇၈-၉
ကာယာနုပဿီအရ	၇၆
ကာယိကသုခ ရှိသလော စသည်၌ အမေး အဖြေ	၄၉၆
ကာယေ အရ	၇၆
ကာရက	၅၈၃
ကာရကသဒ္ဒါ၏ ပရိယာယ်များ	၂၄၀
ကာလဝါဒီ	၄၄၈
ကာလသံသန္ဒန	၄၇၁
ကာလသံသန္ဒန အဖွင့်	၁၄၇၊၃၅၈
ကာလသစ္စိကဋ္ဌ	၄၉၊၃၂၀၊ ၄၂၁၊၅၉၄၊၅၉၆
ကိစ္စသမ္ဘဝ	၃၅၅
ကိလာသိယော	၄၃၂
ကိလေသ ပရိနိဗ္ဗာန်	၇
ကိလေသာကို တပိုင်းစီ တပိုင်းစီ ပယ်သလော စသည်၌ အမေး အဖြေ	၄၆၅
ကုက္ကုဋ္ဌကထာ	၄၉၆
ကုက္ကုဋ္ဌကထာ အဖွင့်	၁၈၂
ကုက္ကုဋ္ဌာ	၁၈၂
ကုဋ္ဌိယော	၄၃၂
ကုဏိဟတ္ထကော	၄၃၁
ကုသိုလ်သည် အလှူခံပုဂ္ဂိုလ် သုံးစွဲမှသာ တိုးပွါးသည်ဟု ယူခြင်း	၂၆၄
ကေဟိစိ၌(အဆုံးအဖြတ်)	၆၉

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[က]

ကောဋိ=အဖို အစု ၂-ပါး ၂၀၂
ကောဋ္ဌာသ=အဖို့အစု ၁၆-ပါး ၁၀၃
ကံ့အားလျော်စွာ ထိုထိုဘဝသို့
ကပ်ရောက်သော သတ္တဝါ
တို့ကို သိသော ယထာ-
ကမ္မူပဂဉာဏ်သည်
ဒိဗ္ဗစက္ခုလော စသည်၌
အမေး အဖြေ ၅၁၆
ကံကောင်းမှု မိဘ ဆရာကောင်း
ရခြင်း ၆၃
ကံညံ့လျှင် မိဘ ဆရာညံ့ကို
ရခြင်း ၆၃
ကိုးရာနှစ်ဆယ်သောနိဂ္ဂဟပဉ္စက ၅၃
ကိုးရာနှစ်ဆယ်သော ပဋိဂ်မ
ပဉ္စက ၅၆
ကောင်းမှုကို ခိုးသူ ဒမြ
မဆောင်ယူနိုင် ၅၃၄
ကောင်းမှု ရွှေအိုး ၅၃၄
ကောင်းမှုဟူသည် ဖဿ စသော
ကုသိုလ်တရားဟု ယူခြင်း ၂၆၃
ကြားမြင့်စွာ တည်သောစိတ် ၁၀၀

[ခ]

ခန္ဓပရိနိဗ္ဗာန် ၃
ခန္ဓာလောက ၁၁၂
ခန္ဓာတို့သည် နိဗ္ဗာန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့မှ
တမျိုးတခြားလော စသည်၌
အမေး အဖြေ ၄၄၅
ခယဂါမီ ၁၆၉
ခယဓမ္မ ၁၀၆
ခီပ္ပါဘိညာ ၁၂၀

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[ဂ]

ဂတိအနုယောဂ ၄၂၀
ဂတိအနုယောဂ အဖွင့် ၃၀
ဂတိအနုယောဂ=ဂတိပြောင်း
ပုံကို အဦးပြု၍ စုတိ
ပဋိသန္ဓေကို စစ်ဆေး
မေးမြန်းရာအခန်း ၆၀၉
ဂဏ္ဌိယော ၄၃၂
ဂဒြဘော ၄၃၁-၂
ဂန္ဆဝရမ္ဘ အဖွင့် ၃
ဂါထာအနက် ၄၃၃၊၅၃၂၊၅၆၃
ဂိဟိသဟဓမ္မိကထာ ၅၂၃
ဂိဟိသဟဓမ္မိကထာ
အဖွင့် ၂၁၅၊၃၆၀
ဂုဏ်မှယုတ်လျော့စေခြင်း ၁၁၈
ဂေါကုလိကဂိုဏ်းမှ ခွဲထွက်
သော ပဏ္ဍာတို့ဝါဒဂိုဏ်း ၈
ဂေါကုလိကဂိုဏ်းမှ ခွဲထွက်
သော ဗာဟုလိယဂိုဏ်း ၈
ဂေါကုလိကဂိုဏ်းသားတို့၏
အယူမျိုး ၁၀၂
ဂေါဏော ၄၃၁
ဂေါတြဘူပုဂ္ဂိုလ်သည် အခြားမဲ့
ဖြစ်သော မဂ်ကို အားရုံ
မပြုနိုင်-ဟု ယူခြင်း ၂၄၁

[ဃ]

ဃ, သူ ၅၀၃

အကွရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[စ]	
စကားအစိတ် ၅-မျိုး	၄၁
စကြဝဇေးမင်းလောင်းသည် ဘုရားလောင်း မဖြစ်သည် လည်း ရှိခြင်း	၂၂၅
စကြဝတေးမင်းလောင်းသည် ဘုရားလောင်းဖြစ်နိုင်သည် လည်း ရှိခြင်း	၂၂၅
စကွေ ၃-ပါး	၅၁၅
စတုက္ကနယသံသန္ဒန	၄၂၄
စတုက္ကနယသံသန္ဒနအဖွင့်	၅၉၊၃၂၆
စတုက္ကနယသံသန္ဒနခေါ်ပုံ	၅၉
စတုက္ကနယသံသန္ဒန=နည်း ၄-မျိုးဖြင့် သစ္စိကဋ္ဌ ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ရုပ် စသည်တို့နှင့် နှီးနှောရာ စကားရပ်	၆၀၀
စတုတ္ထစျာန်တရား ထောက်ပံ့ အပ်သော မံသစက္ခုသည် ဒိဗ္ဗစက္ခုဖြစ်သလော် စသည်၌ အမေး အဖြေ	၅၁၄
စတုတ္ထဇျာနဓမ္မူပတ္ထဒ္ဓ	၂၀၆
စတုတ္ထဝက်	၃၉၀၊၅၂၃-၉၊၅၃၀-ဂ
စရိတဗြဟ္မစရိယ	၂၂၅
စာဂစေတနာ ဒါန မည်ပုံ	၂၅ဂ
စိတ်၌မှီသောတရား မရှိသလော စသည်၌ အမေး အဖြေ	၅၆၁
စိတ္တဋ္ဌိတိကထာ	၁၇၉၊၄၉၅၊၅၄၅
စိတ္တဋ္ဌိတိကထာ အဖွင့်	၁၇၉၊၃၇၀
စိတ္တာရမ္မဏကထာ အဖွင့်	၂၃ဂ
စုတိစိတ်ဟူသော ပရိနိဗ္ဗာန်	၂ဂ၄
စုတိပဋ္ဌိသန္ဓိအနုယောဂ	၇ဂ

အကွရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[စ]	
စေတသိက်တရားသည် ဒါနလော စသည်၌ အမေး အဖြေ	၅၆၂
စေတသိကကထာ	၅၆၁
စေတသိကကထာအဖွင့်	၂၅၇၊၄၀၂
စေတိယဝါဒဂိုဏ်း	ဂ
စေတောပရိယာယဉာဏ်သည် စိတ်ကို အာရုံပြုသည်-ဟု ယူခြင်း	၂၃ဂ
စေတောပရိယဉာဏ်သည် စိတ်ဟူသော အာရုံ ရှိသည်သာ ဖြစ်သလော စသည်၌ အမေး အဖြေ	၅၄၅
[ဆ]	
ဆဋ္ဌဝက်	၂၄၆၊၄၀၀၊၅၅၀၊၅၅၁-ဂ
ဆဋ္ဌသံဂါယနာ	၂၁
ဆန္နာဂါရိကဂိုဏ်း	၉
ဆရာ ၃-ယောက်	၄၅၁
ဆလ အဓိပ္ပါယ်	၂ဂ၃
ဆလ မည်ပုံ	၂၉၃
ဆလဝါဒ	၂၇၊၃၅၊၄၄၊၃၁၂
ဆလဝါဒ အရ	၂၉၃၊၃၁၃
ဆလဝါဒ=ဆလစကား	၃၁၀၊၃၁၁
ဆလဝါဒ ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်း	၃၁၁
ဆလဝါဒ(ဋ္ဌီကာအလို)	၃၁၁
ဆာရိကနိရယသဒိသာ	၁ဂ၂
ဆုတ်ယုတ်ကြောင်း ၅-ပါး	၄၅၇
ဆေဒိယံ	၄၅၆

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[ဇ]	
ဇပ္ပကထာ	၂၈၂
ဇမ္မူဒိပ်ကျွန်းသားတို့ တာဝတိံသာ နတ်တို့ထက် သာလွန်သောအကြောင်း ၃-ပါး	၂၈၇
ဇမ္မူဒိပ်ကျွန်းသားတို့ မြောက်ကျွန်းသားတို့ထက် သာလွန်သော အကြောင်း ၃-ပါး	၂၈၇
ဇမ္မူဒိပ်လူတို့က နတ်တို့ကို လွှမ်းမိုးနိုင်သော အကြောင်း ၃-ပါး	၁၃၁
ဇရာဓမ္မ	၁၁၁
ဇရာမရဏံ ကမ္မဝိပါကောတိ ကထာ	၅၇၅
ဇရာမရဏံ ကမ္မဝိပါကောတိ ကထာ အဖွင့်	၂၇၂၊၄၀၉
ဇရာမရဏသည် ကံ၏အကျိုးလော စသည်၌ အမေး အဖြေ	၅၇၅
ဇဟတိကထာ	၁၃၉၊၄၆၇
ဇဟတိကထာ အဖွင့်	၃၅၅
ဇာတိဓမ္မ	၁၁၁
ဇာတိအနုယောဂ	၆၄၀၊၆၄၂
ဇီဝ	၁၁၃၊၅၈၃
ဇီဝ အသက်နှင့် အတ္တသည် အတူတူပင်	၅၈၃
[ဈ-ည]	
ဈာနလာဘီ	၁၂၇
ညက် ၈-ပါး	၁၈၅၊၃၇၃
[ည]	
ညဏပ္ပဝတ္တိ	၂၅၃
ညတကာနုယောဂ	၆၄၀၊၆၄၁-၃
ညတကာနုယောဂါဒိ	၄၄၃၊၆၄၀၊၆၄၁၊၆၄၃
ညတကာနုယောဂါဒိ အဖွင့်	၁၀၉၊၃၄၅
[ဌ]	
ဌပနာ	၃၀၊၃၆
ဌပနာစကား	၄၁၆
ဌပနာမည်ပုံ	၃၁၁
ဌပနီယတ္တာ	၃၂၆
ဌာနာဌာန၌ ဟုတ်မှန်စွာ သိမြင်သော မြတ်စွာ ဘုရား၏ အားတော်သည် လောကုတ္တရာလော စသည်၌ အမေး အဖြေ	၅၀၉
[တ]	
တခုသောစိတ်သည် တနေ့လုံး တည်သလော စသည်၌ အမေး အဖြေ	၄၉၅
တဇ္ဇာတော	၄၂၇
တဆယ့်ရှစ်ဂိုဏ်း	၉
တဆယ့်ရှစ်ပါးသော ဆရာတို့၏ အမျိုး အနွယ်	၉
တတိယဝဂ်	၁၉၂၊၃၇၈၊၅၀၇-၉၊၅၁၀၊၅၁၁-၉၊ ၂၀
တထလက္ခဏာ	၃၄၉
တထဝါဒီ	၄၄၈
တတ္ထ ပရိနိဗ္ဗာယီ	၁၃၆

အကွရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[တ]	
တတ္ထ ပရိနိဗ္ဗာယီပုဂ္ဂိုလ်	၃၅၅
တဒည်	၃၃၇
တဗ္ဘာဝါဝိဂမတော	၃၅၉
တရားသံသဒ္ဒကို လောကီ သောတဝိညာဉ်ဖြင့်သိခြင်း	၁၈၈
တန်ခိုးကို အထူးထူးအပြားပြား ရှိသလော စသည်၌ အမေး အဖြေ	၄၄၃
တာလာဝတ္ထုကတာ	၄၅၄
တာဝတိံသာ စသော အထက် နတ်တို့၌ စေ-င့်စည်းခြင်း ရှိသလော စသည်၌ အမေး အဖြေ	၅၁၈
တိကွိန္ဒြိယော	၁၂၇
တိရစ္ဆာနဂတော	၄၃၁
တီဏိ ၃-ပါး ဟူသည်	၅၁
တုစ္ဆာကာသ	၂၅၂
တိုသော အသက်ရှိခြင်းသည် မရဏ	၂၇၂
တေလေ နိဗ္ဗတ္တေတွာ၌ အဆုံးအဖြတ်	၂၅၇
[ထ]	
ထေရဝါဒ	၁၀
ထေရဝါဒဂိုဏ်းမှ ခွဲထွက်သော ဝဇ္ဇီပုတ္တကဝါဒဂိုဏ်း	၉
ထေရဝါဒမှ ဂိုဏ်း ၁၁-ဂိုဏ်း ကွဲပြားပုံ	၁၄
ထေရဝါဒဂိုဏ်းမှ ခွဲထွက်သော မဟိသာသကဝါဒဂိုဏ်း	၉
[ဒ]	
ဒန္ဓာဘိညာ	၁၂၈
ဒဿေတွာပါ၌ အဆုံးအဖြတ်	၃၃၅
ဒါနကထာ	၅၆၂
ဒါနကထာ အဖွင့်	၂၅၈၊၄၀၃
ဒါနတရားကိုယ်	၂၅၉
ဒါနသည် အလိုမရှိအပ်သော အကျိုးရှိသလော စသည်၌ အမေး အဖြေ	၅၆၂
ဒါနသည် အလိုရှိအပ်သော အကျိုးရှိသလော စသည်၌ အမေး အဖြေ	၅၆၂
ဒါန ၃-မျိုး	၂၅၈
ဒါနဟူသည် စေတသိက်သာ တည်းဟု ပရဝါဒီ ယူခြင်း၊	၂၅၉
ဒိဗ္ဗစက္ခု	၂၀၆
ဒိဗ္ဗစက္ခုကထာ	၅၁၄
ဒိဗ္ဗစက္ခုကထာ အဖွင့်	၂၀၆၊၃၈၃
ဒိဗ္ဗသောတကထာ	၅၁၆
ဒိဗ္ဗသောကကထာ အဖွင့်	၂၀၉
ဒိဋ္ဌိနိဏ္ဌာနက္ခန္တိ	၂၆
ဒုက္ခ၌ ဆောင်အပ်သော ဉာဏ်သည် မဂ္ဂင်လော စသည်၌ အမေး အဖြေ	၄၉၄
ဒုက္ခသစ္စာ၌ လက္ခဏသစ္စာသည် အသန်တ	၂၄၉
ဒုက္ခသစ္စာ၌ ဝတ္ထုသစ္စာသည် သန်တ	၂၄၉
ဒုက္ခာပဋိပဒါ	၁၂၈
ဒုက္ခာဟာရ	၁၇၉
ဒုက္ခာဟာရကထာ	၁၇၉၊၄၉၄
ဒုက္ခာဟာရမည်ပုံ	၁၇၉

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[ဒ]	
ဒုတိယအဖြေအရ အပြစ် တင်ပုံ	၅၈၆-၇၊၅၉၁-၂၊၆၂၅
ဒုတိယဝက်	၁၇၃၊၃၆၈၊၄၈၆၊ ၄၉၀၊၄၉၂-၉၊၅၀၂၊၅၀၄
ဒုဗ္ဗဏ္ဏတာ နာမ	၂၇၂
ဒုဗ္ဗဏ္ဏိယံ နာမ	၂၇၃
ဒုဗ္ဗလ	၈
ဒုဗ္ဗလပက္ခ	၈
ဒူသနဘာသာ	၂၈၃
ဒေယျဓမ္မဒါန မည်ပုံ	၂၅၈
ဒေယျဓမ္မသည် ဒါနမဟုတ်ဟု ယူခြင်း	၂၅၉
ဒေယျဓမ္မသည် ဒါနမဟုတ်ဟု မဆိုထိုက်သလော စသည်၌ အမေး အဖြေ	၅၆၄
ဒ္ဒီသုပိ နယေသု	၇၅
ဒ္ဒေ ပရိယုဋ္ဌာန	၂၀၃
[ဓ]	
ဓမ္မအရ	၁၆၅
ဓမ္မက္ခာန	၁၉၃
ဓမ္မဋ္ဌိတတာ	၂၄၇၊၄၀၀
ဓမ္မဋ္ဌိတတာ အနက်အဓိပ္ပါယ်	၂၄၈
ဓမ္မဋ္ဌိတတာစသောအမည်	၂၄၈
ဓမ္မဒေသနာ	၁၉၃
ဓမ္မနိယာမတာမည်ပုံ	၂၄၈
ဓမ္မာသောကမင်းသည် ရဟန်း အပေါင်းကို ဘုရားရှင်၏ ဝါဒကို မေးခြင်း	၁၈
ဓမ္မိက နိဂ္ဂဟ ၄-ပါး	၅၃

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[န]	
န သုတ္တသာဓန	၄၈၀
န သုတ္တာဟရဏကထာ	၃၆၇
န သုတ္တသာဓနကထာ အဖွင့်	၁၆၂
န သုတ္တာဟရဏကထာ အဖွင့်	၁၃၉၊၃၅၅
န သံကိယန္တိ	၄၇၇
န သံကိယိသန္တိ	၄၇၇-၈
နာသစ္ဆိန္နော	၄၃၁
နိဂဋ္ဌော	၉၃၊၄၃၆
နိဂ္ဂဟနစတုက္က	၄၁၉
နိဂ္ဂမန စတုက္က=အနုလောမ ပဋ္ဌကတုန်းက သကဝါဒီ၏ နှိပ်ပုံကို ၄-မျိုးကိုပြ၍ မနှိပ် ထိုက်ကြောင်းကို နိဂုံးအုပ် သော စကား	၅၈၉
နိဂ္ဂမန စတုက္က=ပစ္စနီက ပဋ္ဌက တုန်းက ပရဝါဒီ၏ နှိပ်ပုံ ၄-မျိုးကိုပြ၍ ထိုသို့ မနှိပ် ထိုက်ကြောင်းကို နိဂုံး အုပ် သော စကား	၅၉၃
နိဂ္ဂဟ	၂၉၊၃၆၊၄၀၊၄၁၅
နိဂ္ဂဟကမ္မ	၃၈
နိဂ္ဂဟစထုက္က	၃၈၊၄၁၈
နိဂ္ဂဟစတုက္က=ပရဝါဒီကပြန်၍ နှိပ်မှု စကား ၄-ရပ်	၅၈၈
နိဂ္ဂဟစဟုက္က=သကဝါဒီက ပြန် ၍နှိပ်မှု စကား ၄-ရပ်	၅၉၂
နိဂ္ဂဟဌာန	၃၁၈
နိဒါနကထာ အဖွင့်	၅၊၂၈၃
နိဒါနမည်ခြင်းအကြောင်း	၂၄၀

အကွရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[နှ]	
နိပ္ပရိယာယ်အားဖြင့် ဟောအပ်သော သုတ္တန်	၂၀၆
နိဗ္ဗာန်၏ အမှတ်လက္ခဏာ	၆၅
နိယတအရိယာပုဂ္ဂိုလ်၌အနိယာမသို့ ရောက်နိုင်သော ဉာဏ်ရှိသည် ဟု ယူခြင်း	၃၂၄
နိယာမကထာ	၅၄၃၊၅၅၀
နိယမကထာ အဖွင့်	၂၃၃၊၂၄၆ ၃၉၆၊၄၀၀
နိယာမောက္ကန္တိကထာ	၅၃၃
နိယာမောက္ကန္တိကထာ အဖွင့်	၂၂၅၊၃၉၃
နိယာမော=မဂ်၏ မိမိ၏အခြားမဲ့၌ အကျိုးပေးသော အားဖြင့် မြဲခြင်း သဘောသည် အသင်္ခတ တရားလော စသည်၌ အမေး အဖြေ	၅၅၀
နိရဂ္ဂဋ္ဌော	၄၅၅
နိရာမဂန္ဓာ	၄၉၉
နိရုဒ္ဓ	၁၉၀
နိရုတ္တိပထာ	၄၇၇
နိရောဓကထာ	၁၈၉၊၅၀၄
နိရောဓကထာ အဖွင့်	၃၇၆
နိရောဓကို သင်္ခတ,အသင်္ခတ ဟူ၍ မဆိုထိုက်	၂၅၁
နိရောဓတို့သည် နှစ်မျိုးတို့လော စသည်၌ အမေး အဖြေ	၅၀၄
နိရောဓမှ	၁၈၆၊၄၃၃
နိရောဓနှစ်ပါး	၁၈၉
နိရောဓသစ္စာ၌ ဝတ္ထုသစ္စာမရှိ	၂၄၉
နိရောဓသမာပတ္တိ	၂၅၁

အကွရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[နှ]	
နိရောဓသမာပတ္တိကထာ	၂၅၁၊၅၅၅
နိရောဓသမာပတ္တိကထာ အဖွင့်	၄၀၁
နိရောဓသမာပတ်သည်အသင်္ခတ လော စသည်၌ အမေး အဖြေ	၅၅၅
နိရောဓသမာပတ်သည်အသင်္ခတ ဟု ယူခြင်း	၂၅၁
နိရောဓ သမာပတ်သည် ဖြစ်စေအပ်သော သမာပတ်	၂၅၁
နိဝါသီ	၅၈၃
နုပလဗ္ဘတိ	၄၁၆
နေဂဋ္ဌိကော	၄၃၆
နေယျတ္ထဖြစ်သောဉာဏ်	၂၈၆
နေရယိကော	၄၃၁
နေဝသညာနာသညာယတန ကထာ	၅၂၀
နေဝသညာနာသညာယတန ကထာ အဖွင့်	၂၁၄
နေဝသညာနာသညာယတန ဘုံ၌ သညာရှိသလော စသည်၌ အမေး အဖြေ	၅၂၀
နတ်တို့သည် ဇမ္ဗူဒိပ်လူများ လောက်သူရသတ္တိလည်း မရှိကြ၊ မေ့လည်း အလွန် မေ့ကြခြင်း	၂၈၇
နတ်ပြည် ရောက်စေနိုင်သော အရာများ	၅၆၈
နတ်ပြည်သို့ ရောက်စေနိုင်သော အကြောင်း ၃-ပါး	၅၆၃

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[ပ]	
ပစ္စေကဉာဉာဏ် ဝိမုတ္တိဉာဏ် မည်ပုံ	၂၂၉
ပစ္စုပ္ပန်အရုံ၌ ဖြစ်သောဉာဏ် သည် ရှိသလောစသည်၌ အမေး အဖြေ	၁၄၃
ပစ္စုပ္ပန်ဘာဝဝိဂမ	၃၅၈
ပစ္ဆာပရိဟီနဿ	၁၂၂
ပဉ္စကနှစ်ပါး	၄၃
ပဉ္စမဝဂ်	၂၂၈၊၃၉၅၊၅၄၀ ၅၄၁-၃၊
ပဉ္စမသံဂါယနာ	၂၁
ပဉ္စာတပ	၁၃
ပဋိဘာနုယောဂ	၄၂၆
ပဋိဘာနုယောဂ အဖွင့်	၃၄၊၃၃၄
ပဋိဘာနုယောဂဧခါပုံ	၃၄
ပဋိဘာနုယောဂ =ရှုပီ, အရှုပီ စသော ပညတ်တို့နှင့် တက္ခ ပုဂ္ဂလကိုစစ်ဆေးမေးမြန်းရာ စကားရပ်	၆၀၅
ပဋိဘို	၈၉
ပဋိဘိုပထာ	၄၇၇
ပဋိသန္ဓိ	၂၀၉
ပဋိသမ္ဘိဒါ ဉာဏ်၌ ရှုမှတ်သည် ရှိသော် ရအပ်သော အနက် ဟူသမျှသည် ပုဂ္ဂိုလ်လော စသည်၌ အမေး အဖြေ	၄၂၅
ပဋိသမ္ဘိဒါဝိမုတ္တ	၁၇၅
ပဋ္ဌမဈာန်ကြောင်း	၃၆၁
ပဋ္ဌာန	၃၊၃၆၊၄၁၃
ပဋ္ဌာန်ကမ္မ	၃၆၊၃၆၊၄၁၀

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[န]	
နတ်ဗြဟ္မာတို့၌ ဗြဟ္မစရိယဝါသ မရှိသလောစသည်၌ အမေး အဖြေ	၅၅၉
နတ်ဗြဟ္မာပြည်တို့၌ ဘုရားရှင် တို့ပင်တော်မူကုန်သလော စသည်၌ အမေး အဖြေ	၄၆၀
နတ်ဗြဟ္မာတို့ ဗြဟ္မစရိယ ၂-ပါး ကို ကျင့်သုံးကြသလော စသည်၌ အမေး အဖြေ	၄၅၉
နာမ်တရားတို့၏ ဇရာမရဏ	၂၇၂
နွာတိတတရား	၄၇၆
နှမ်း၌ဆီသည် သက်ဝင်သကဲ့သို့ သညာစသည်တို့၌ ဝေဒနာ စသည်တို့သည် သက်ဝင် တည်နေကုန်၏ဟု ပရဝါဒီ က ယူခြင်း	၂၅၆
[ပ]	
ပစ္စက္ခသိဒ္ဓ	၂၉၉
ပစ္စနီကနယ	၃၄
ပစ္စနီက ပဋ္ဌက	၄၂၀ ၅၀၉၊၅၉၀
ပစ္စနီက ပဋ္ဌက မြန်မာပြန်	၅၉၀
ပစ္စနီကမည်ကြောင်း	၅၀၄
ပစ္စနီကာနုလောမ	၄၂၀ ၄၂၂ ၅၀၄၊၅၀၉ ၅၁၅ ၅၁၆
ပစ္စနီကာနုလောမ အဖွင့်	၄၄၊၅၁ ၃၁၆
ပစ္စနီကာနုလောမ ခေါ်ကြောင်း	၅၀၉

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[ပ]	
ပဋိကမ္မစတုက္က= ပရဝါဒီက အတုန့်ပြန်၍ ရှင်းလင်းမှု စကား ၄-ရပ်	၅၈၇
ပဋိကမ္မ=သကဝါဒီက အတုန့်ပြန်၍ ရှင်းလင်းမှု စကား ၄-ရပ်	၅၉၁
ပဋိကိုတ္တပဥ	၃၆၁
ပဋိစ္စသမုပ္ပန္ဒ	၁၈၆၊၄၃၃
ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒကထာ	၅၅၁
ပုဋိစ္စသမုပ္ပါဒအဖွင့်	၂၄၇၊၄၀၀
ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်သည် အသင်္ခတ လော စသည်၌ အမေး အဖြေ	၅၅၁
ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်သည် အသင်္ခတ ဟု ယူခြင်း	၂၄၇
ပဋိပတ္တိအနုယောဂ	၆၄၂
ပဋိပတ္တိအနုယောဂ=အကျင့်ကို မေးစိစစ်ရာ အခဏ်း	၆၄၁
ပဋိလာဘ	၃၄၇
ပဋိလာဘသမန္နာဂမ	၂၁၉
ပဋိလောမဌပနာ	၃၂
ပဋိလောမပက္ခ=ဒုတိယနယ	၃၀၀
ပဋိလောမပဥ္စက	၃၃
ပဋိလောမပါပနာ	၃၂
ပဋိလောမရောပနာ	၃၂
ပဋိဝိဒ္ဓဓမ္မော	၂၂၆
ပဋိဝေဓာနုယောဂ	၄၄၄
ပဋိဝေဓနုယောဂ=ပဋိဝေဓကို မေးစိစစ်ရာအခဏ်း	၆၄၃
ပဋိဝေဓာနုယောဂါဒိ အဖွင့်	၁၁၂၊၃၄၆

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[ပ]	
ပဋိသင်္ခါနိရောဓ	၁၈၉
ပဋိသန္ဓေစိတ်	၂၁၇
ပဋိသန္ဓေစိတ်ဖြင့် သောတာပန် စသည် မဖြစ်နိုင်	၂၁၇
ပဋိသန္ဓေနေခြင်းနှင့် တပြိုင်နက် ရဟန္တာဖြစ်သလောစသည်၌ အမေး အဖြေ	၅၂၄
ပဋိသမ္ဘိဒါကထာ	၅၄၄
ပဋိသမ္ဆိဒါကထာအဖွင့်	၂၃၆၊၃၉၇
ပဋုပ္ပန္နကထာ	၅၄၇
ပဋုပ္ပန္နကထာအဖွင့်	၂၄၂၊၃၉၈
ပဋုပ္ပန္နနှင့် ပစ္စုပ္ပန္နသည် သဘောတူကြောင်း	၂၄၂
ပဌမအဖြေအရ အပြစ်တင်ပုံ	၅၈၆၊ ၅၈၇၊၅၉၀၊ ၅၉၁၊၆၂၅
ပဌာနမည်ခြင်း အကြောင်း	၁၆၈
ပတိစယော	၄၅၇
ပတိဌ အရ	၂၉၄
ပတ္တပရိဟာနိ	၁၁၉
ပတ္တိဓမ္မ	၂၂၁
ပထမဇောဇ်၏ အခြားမဲ့ ဒုတိယ ဇော စသောအာရုံ၌ စင်စစ် ဉာဏ်မရှိ-ဟု ယူခြင်း	၂၃၉
ပထဝီ အမျိုးမျိုး	၂၃၁
ပထဝီကမ္မ ဝိပါကောတိ ကထာ	၅၇၃
ပထဝီကမ္မ ဝိပါကောတိ ကထာ အဖွင့်	၂၆၈၊၄၀၈

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[ပ]	
ပထဝီကသိုဏ်း၌ သမာပတ်ဝင်စားသူ၏ ပထဝီကသိုဏ်း၌ ဖြစ်သော ဉာဏ်သည် ဖောက်ပြန်သောဉာဏ်-ဟု ပရဝါဒီ ယူခြင်း	၂၃၁
ပထဝီကသိုဏ်း သမာပတ်ဝင်စားသူ၏ ပထဝီ အစစ်မဟုတ်သဖြင့် ဖောက်ပြန်သော ကသိုဏ်းအာရုံ၌ ဉာဏ်ဖြစ်သလော စသည်၌ အမေး အဖြေ	၅၄၂
ပထဝီတို့၌ ပထဝီ-ဟု သိသော ဉာဏ်သည် ဝိပရိတဉာဏ်မဟုတ်	၂၃၂
ပထဝီဓာတု သနိဒဿနာတိ အာဒိကထာ	၅၅၈
ပထဝီဓာတု သနိဒဿနာတိ အာဒိကထာ အဖွင့်	၂၅၄
ပထဝီဓာတ် စသည်သည် သနိဒဿန-ဟု ယူခြင်း	၂၅၄
ပထဝီဓာတ် သည် သနိဒဿနလော စသည်၌ အမေး အဖြေ	၅၅၈
ပဒသောဓနကထာ	၄၇၆
ပဒသောဓနကထာ အဖွင့်	၁၅၉၊၃၆၄
ပန္နဒ္ဓဇော	၄၅၅
ပန္နဘာရော	၄၅၅
ပမာဒလေခပါဌ်	၆၇
ပရပက္ခဿ ဌပနတော	၃၆
ပရမတ္ထ	၅၅၊၂၈၊၄၁၅

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[ပ]	
ပရမတ္ထ အဓိပ္ပါယ်	၅၈၂
ပရမတ္ထ ကထာ	၁၁၅
ပရမတ္ထ ဒေသနာ	၁၁၇
ပရမတ္ထ သစ္စိကဋ္ဌတစိတ်	၃၀၆
ပရဝါဒီ၏ အယူ	၁၆၆၊၅၈၄
ပရဝါဒီ ပက္ခ	၆၄၀
ပရဝါဒီပုဂ္ဂိုလ် ဟူသည်	၅၈၂
ပရဝိတာရဏာ	၁၇၅-၆
ပရဝိတာရဏာကထာ	၁၇၅၊၄၉၂
ပရိက္ခီဏ ဘဝသံယောဇနော	၄၅၅
ဝရိစ္ဆေဒါကာသ	၂၅၂
ပရိစ္ဆေဒါကာသသည် သဒ်ဘ	၂၅၂
ပရိနိဗ္ဗာန်စံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် နိဗ္ဗာန်၌ ရှိသလော စသည်၌ အမေး အဖြေ	၄၄၆
ပရိနိဗ္ဗာန် နှစ်မျိုး	၂၈၄
ပရိနိဗ္ဗာယိ-အရ	၆
ပရိဘောဂမယပုညကထာ	၅၆၅
ပရိဘောဂမယပုညကထာ အဖွင့်	၂၆၃၊၄၀၆
ပရိယာယ်အားဖြင့် ဟောအပ်သော သုတ္တန်	၂၈၆
ပရိယုဋ္ဌိတော	၁၃၀
ပရိဟာနိ-အရ	၁၂၁
ပရိဟာနိကထာ	၁၁၈၊၃၄၉ ၄၅၂
ပရိဟာနိဓမ္မ	၁၁၈
ပရူပဟာရ အဖွင့်	၁၇၃၊၃၆၈
ပရူပဟာရကထာ	၁၇၃၊၄၈၇
ပရံကတ	၁၀၅
ပါဒစ္ဆိန္နော	၄၃၁

အကွရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[ပ]	
ပါပနာစကား	၄၁၆
ပါပနာ, ရောပနာ	၃၀-၁
ပုဂ္ဂလ	၅၈၁
ပုဂ္ဂလကထာ	၂၉၂၊၄၁၅ ၅၈၄-၅
ပုဂ္ဂလကထာ၌ သိနှင့်ဖွယ်	၅၈၀
ပုဂ္ဂလပရောပရိယတ္တိဉာဏ်	၂၄၄
ပုဂ္ဂိုလ်ကို သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထ အဖြစ်ဖြင့် ပညာဖြင့် ရှုသော် မရအပ် မရနိုင်ပါသလော စသည်၌ အမေး အဖြေ	၄၁၆
ပုဂ္ဂိုလ်ကို သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထ အဖြစ်ဖြင့် ပညာဖြင့် ရှုသော် ရအပ် ရနိုင် ပါသလော စသည်၌ အမေး အဖြေ	၅၁၅
ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဤလောကမှ နောက်လောကသို့ ဆက် စပ်လျက် ပြေးသွား ကျင် လည်သလော စသည်၌ အမေး အဖြေ	၄၂၈
ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကံ-စသော အကြောင်းနှင့်တကွ ဖြစ် သလော စသည်၌ အမေး အဖြေ	၄၂၄
ပုဂ္ဂိုလ် တစုံတယောက်သည် နိရောဓသမာတ်ကို မဖြစ် စေနိုင်	၂၅၂
ပုဂ္ဂိုလ်သည် သခံတလော စသည်၌ အမေး အဖြေ	၄၄၄
ပုစ္ဆာနှစ်ရပ် အထူး	၂၆၇

အကွရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[ပ]	
ပုညာဘိသန္ဒ=မြစ်ရေအသွင် တသွင်သွင် စီးဆင်းသော ကောင်းမှု၏ အလျဉ် ၄-ပါး	၅၆၉
ပုထုဇဉ်၏ သန္တာန်၌ မဂ် ရောက်နိုင်သော ဉာဏ်ရှိ သည်-ဟု ယူခြင်း	၂၃၄
ပုထုဇဉ်သည် ကာမရာဂ, ဗျာပါဒကို စွန့်သလော စသည်၌ အမေး အဖြေ	၄၆၇
ပုဗ္ဗင်္ဂမ	၁၃
ပုဗ္ဗစရိယ	၁၉၃
ပုဗ္ဗယောဂ	၀၉၃
ပုဗ္ဗသေလိယဂိုဏ်းသား အယူမျိုး	၂၄၇၊၂၄၉
ပုရိမ ပစ္ဆိမ ဇာတိကာလ	၃၂၀
ပုရိသကာရာနုယောဂ	၉၇၊၄၃၉
ပုရိသကာရာနုယောဂ အဖွင့်	၉၇၊၃၄၀
ပုရိသကာရာနုယောဂ= ယောကျ်ားတို့ ပြုအပ်သော ကံ,ကမ္မကာရကတို့ကို မေး စိစစ်ရာအခဏ်း	၆၂၉
ပေတော	၄၃၁
ပေထက် အကွရာတင်ခြင်း အကြောင်း	၂၀
ပြိတ္တာတို့သည် အလှူကို ဝမ်း မြောက်ခြင်းကြောင့်သာ စည်းစိမ်ကို ရခြင်း	၂၆၈

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[ဖ]	
ဖဏဟတ္ထကော	၄၃၁
ဖလဉာဏကထာ	၅၄၇
ဖလဉာဏကထာ အဖွင့်	၂၄၃၊၃၉၉
ဖလပရောပရိယတ္တိဉာဏ်	၂၄၄
ဖလသမာပတ္တိ	၂၅၂
ဖိုလ်ဉာဏ်သည် ပဋိပ္ပဿဒ္ဓိ ဝိမုတ္တိ မည်ခြင်း	၂၂၉
ဖိုလ်ဉာဏ်သည်သာ ဝိမုတ္တိ အစစ်	၃၉၅
ဖိုလ်တရားသည် ကိလေသာကို ပယ်ခြင်းမျှသာ ဖြစ်၏၊ စိတ် စေတသိက်တရား မဟုတ်-ဟု ယူခြင်း	၂၇၄
ဖဿိကာဒယောဌ် အာဒိ-အရ	၂၅၇
[ဗ]	
ဗလကထာ	၁၉၂၊၅၀၇
ဗလကထာ အဖွင့်	၃၇၈
ဗလာဓာန	၃၈၃၊၃၈၄
ဗဟုပဝတ္တိ အဓိပ္ပါယ်	၁၆၅
ဗဟုဿုတိကာ အမည်ရသော ဂိုဏ်း	၂၈၅
ဗာဟုဿုတိက အာစရိယကုလ	၈
ဗုဒ္ဓမည်ခြင်းအကြောင်း	၃၉၂
ဗောဓိအနက်	၂၂၁
ဗောဓဂါမီ	၁၆၉
ဗောဓိဌ် မြဲသောသတ္တဝါ	၃၉၃
ဗောဓိပဋိလာဘ	၂၂၃

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[ဗ]	
ဗောဓိမည်သော ဉာဏ် ၅-ပါး	၃၉၁
ဗောဓိယာ ဗုဒ္ဓေါတိ ကထာ	၂၂၁၊၅၂၉
ဗောဓိယာ ဗုဒ္ဓေါတိ ကထာအဖွင့်	၂၂၁၊၃၉၁
ဗောဓိသုံးပါး	၂၂၂
ဗျဝသာယတ္ထေဌ် အဆုံးအဖြတ်	၁၇၄
ဗျာဒိတ်ပေးရခြင်း အကြောင်း	၃၉၄
ဗြဟ္မစရိယကထာ	၁၃၁၊ ၃၅၃၊၄၅၉
ဗြဟ္မစရိယဝသ-အရ	၂၈၇
ဗြဟ္မစရိယဝါသ နှစ်ပါး	၁၃၁
ဗြာဟ္မဏ ဖြစ်ထိုက်သောသူ	၂၁၆
[ဘ]	
ဘဒြယာနိကဂိုဏ်း	၉
ဘဒြယာနိကဂိုဏ်းသားတို့ အယူမျိုး	၁၈၃
ဘဝင်္ဂစိတ္တ	၁၈၀
ဘိက္ခုဖြစ်ထိုက်သောသူ	၂၁၆
ဘိန္နက	၉
ဘူတဋ္ဌ	၂၅
ဘူတဝါဒီ	၄၄၈
ဘုရားအလောင်းသည် ကဿပ ဘုရားရှင်၏သာသနာတော်၌ ကျင့်အပ်ပြီးသော မဂ္ဂဗြဟ္မ စရိယ ရှိသလော စသည်၌ အမေး အဖြေ	၅၃၃

အကွဲရုစဉ်	စာမျက်နှာ
[ဘ]	
ဘုရားအလောင်းသည် ကဿပ ဘုရားရှင်၏သာသနာတော်၌ သက်ရောက်အပ်ပြီးသော မဂ္ဂ နိယာမ ရှိသလော စသည်၌ အမေး အဖြေ	၅၄၃
ဘုရားရှင်က ဥပက အားဇီဝကကို မိန့်ကြားတော်မူခြင်း	၅၃၅-၆
[ပ]	
မင်္ဂကိုနိယာမဟု ဆိုအပ်ခြင်း	၂၃၄
မကြာမကြာ ကုသိုလ် တိုးပွါးရပုံ	၂၆၆
မကောင်းသော အဆင်း ရှိခြင်းသည် ဇရာ	၂၇၂
မင်္ဂဉာဏ် သမုဒ္ဓေဒဝိမုတ္တိ မည်ခြင်း	၂၂၆
မင်္ဂမရှိသော ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်၏ မင်္ဂသို့ သက်ရောက်ခြင်းငှါ ဉာဏ်ရှိသလော စသည်၌ အမေး အဖြေ	၅၄၃
မင်္ဂသည် အသန်တ မဟုတ်ခြင်း အကြောင်း	၂၄၆
မဂ္ဂနိယာမသည် အသန်တ-ဟု ပရဝါဒီယူခြင်း	၄၀၀
မဂ္ဂသစ္စာ၌ လက္ခဏာသစ္စာသည် အသန်တ	၂၄၉
မဂ္ဂသစ္စာ၌ ဝတ္ထုသစ္စာသည် သန်တ	၂၄၆
မနုညဖလ	၄၃၃
မနုဿော	၄၃၁
မပြင်သည့်ပုဂ္ဂိုလ်များ	၆၆

အကွဲရုစဉ်	စာမျက်နှာ
[မ]	
မရဏဓမ္မီ	၁၁၁
မဟာဒါန ၅-ပါး	၅၆၃-၄
မဟာဝဂ္ဂ ၂၉၂၊၄၁၅၊၅၀၅	
မဟာသဂီတိ	၁၀
မဟာသဂီတိကိုဏ်း၌ ၆-ကိုဏ်း ကဲ့ပုံ	၁၃
မဟာသံဃိကာစရိယကုလကိုဏ်း	ဂ
မဟာသံဃိကာစရိယကုလကိုဏ်းမှ ခွဲထွက်သော ကေဠျော ဟာရိကာစရိယကိုဏ်း	ဂ
မဟာသံဃိကာစရိယကုလကိုဏ်းမှ ခွဲထွက်သော-ဂေါကုလိကာ စရိယကိုဏ်း	ဂ
မဟိသာသကကိုဏ်းသားတို့၏ အယူမျိုး ၁၀၉၊၂၄၃၊၂၅၂	
မဟိသာသကကိုဏ်းမှခွဲထွက်သော ဓမ္မဂုတ္တိကကိုဏ်း	၉
မဟိသာသကကိုဏ်းမှ ခွဲထွက် သော သဗ္ဗတ္ထိဝါဒကိုဏ်း	၉
မဟိံသော	၄၃၁-၂
မာတိကာဟူသည် ခေါင်းစဉ် မဟုတ် အကျဉ်းချုပ်ဥဒ္ဒေသ	၄
မာယာ=မျက်လှည့်အတတ်	၂၅
မိစ္ဆာတိ အဆုံးအဖြတ်	၄၂
မိဘတို့ အလိုအပ်သော သား၏ အရာဌာန ၅-ပါး	၅၃၁-၂
မုချအားဖြင့် ဖိုလ်ဉာဏ်သာ ဝိမုတ္တိဉာဏ်	၂၂၆
မုဒိန္ဒြိယော	၁၂၃
မူလတက္ကာ	၄၀၆
မူလမည်ခြင်းအကြောင်း	၂၄၀

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[မ]

မေးစိစစ်နည်း ၄-နည်း ၃၃၀
မောဃပဥ္ဇ ၁၁၀
မံသစက္ခု ၂၀၆
မံသစက္ခု၏ ဖြစ်ခြင်းသည် ဒိဗ္ဗ
စက္ခုရခြင်း၏အကြောင်း ၂၀၈
မံသစက္ခုနှင့် ဒိဗ္ဗစက္ခုတို့၏
အစွမ်းသတ္တိ,အာရုံပြုပုံ
မတူကြ ၂၀၇
မြေကြီးသည် ကံ၏အကျိုး
တည်းဟု ယူခြင်း ၂၆၉
မြေကြီးသည် ကံ၏အကျိုးလော
စသည်၌ အမေး အဖြေ ၅၇၃
မြတ်စွာဘုရား၏ အသံတော်
သည် လောကုတ္တရာလော
စသည်၌ အမေး အဖြေ ၅၀၂
မြတ်စွာဘုရား၏အားတော်သည်
သာဝကတို့နှင့် ဆက်ဆံ
သလော စသည်၌ အမေး
အဖြေ ၅၀၇
မြောက်ကျန်းသူနှင့် တာဝတိံ
သာနတ်တို့ကို လှမ်းမိုးယူနိုင်
ကြောင်း သုံးပါး ၄၆၂
မှုတ်ချက် ၆၀၈၊၆၀၉၊၆၁၂
မှုတ်ဖွယ်ခေါင်းစဉ်အကျဉ်း ၆၅၆

[ယ]

ယင်္ခော ၄၃၁
ယထာကမ္မူပပဉ္စာဏ်၏အားကြီး
သောမှီရာအကြောင်း ၂၁၀
ယထာကမ္မူပဂတဉ္စာဏကထာ ၅၁၆

အက္ခရာစဉ် စာမျက်နှာ

[ယ]

ယထာကမ္မူပဂတဉ္စာဏကထာ
အဖွင့် ၂၁၀၊၃၈၈
ယုတ္တိဝိရောဓ ၁၅၉
ယုတ်လျော့ကြောင်းတရား ၁၂၁
ယေနာတိစက္ခုံ(အဆုံးအဖြတ်) ၉၅

[ရ]

ရတ္တ ၂၀၂
ရဟန္တာအား ယုံမှားခြင်း
ရှိသလော စသည်၌ အမေး
အဖြေ ၄၉၀
ရဟန္တာ၏ကိုယ်၌ အဆိပ်သည်
ဝင်နိုင်ရာသလော စသည်၌
အမေး အဖြေ ၁၂၅
ရဟန္တာ၏ တရားအလုံးစုံတို့သည်
အာသဝ မရှိကုန်သလော
စသည်၌ အမေး အဖြေ ၁၂၅
ရဟန္တ၏ မစင်ကြယ်သော
သုက်လွှတ်ခြင်းရှိသလော
စသည်၌ အမေး အဖြေ ၄၈၆
ရဟန္တာ၏ လူဝတ်ကြောင်၌
ဖြစ်သော သံယောဇဉ်သည်
ရှိသလော စသည်၌
အမေး အဖြေ ၁၂၃
ရဟန္တာ၏ သန္တာန်၌ အတိတ်
ရာဂရှိသလော စသည်၌
အမေး အဖြေ ၄၃၅
ရဟန္တာ၏ သုက်၏ဖြစ်ရာ
သုက်အိမ်ရှိသလော စသည်၌
အမေး အဖြေ ၄၀၃

အကွရာစဉ် စာမျက်နှာ

[၅]

ရဟန်တာ၏ သူတပါးတို့က
ကပ်ဆောင်ရခြင်း ရှိသလော
စသည်၌ အမေး အဖြေ ၄၀၉
ရဟန်တာ၏ သူတပါးတို့က
ယုံမှားမှုကို လွန်မြောက်
စေရခြင်း ရှိသလောစသည်၌
အမေး အဖြေ ၄၉၂
ရဟန်တာသည် အရဟတ္တဖိုလ်မှ
ဆုတ်ယုတ်သလော စသည်၌
အမေး အဖြေ ၄၅၂
ရဟန်တာသည် အရဟတ္တဖိုလ်မှ
ဆုတ်ယုတ်သော် အဘယ်၌
တည်သနည်း စသည်၌
အမေး အဖြေ ၄၅၃
ရဟန်တာသည် အရဟတ္တဖိုလ်မှ
ဆုတ်ယုတ်သော်အဘယ်သည်
လုယက်ဖျက်ဆီး၍ဆုတ်ယုတ်
သနည်း စသည်၌ အမေး
အဖြေ ၄၅၄
ရဟန်တာသည် ဥပေက္ခာ ၆-ပါး
နှင့် ပြည့်စုံသလော စသည်၌
အမေး အဖြေ ၅၂၀
ရဟန်တာသည် ဒုက္ခသစ္စာကို မြင်
အပ်ပြီးမဟုတ်လောစသည်၌
အမေး အဖြေ ၄၅၄
ရဟန်တာသည် အရဟတ္တဖိုလ်မှ
ဆုတ်ယုတ်သော်အဘယ်သည်
လုယက်ဖျက်ဆီး၍ဆုတ်ယုတ်
သနည်း စသည်၌ အမေး
အဖြေ ၄၅၄
ရဟန်တာသည် ဥပေက္ခာ ၆-ပါး
နှင့် ပြည့်စုံသလော စသည်၌
အမေး အဖြေ ၅၂၀
ရဟန်တာသည် ဒုက္ခသစ္စာကို မြင်
အပ်ပြီးမဟုတ်လောစသည်၌
အမေး အဖြေ ၄၅၄
ရဟန်တာသည် အရဟတ္တဖိုလ်မှ
ဆုတ်ယုတ်သော်အဘယ်သည်
လုယက်ဖျက်ဆီး၍ဆုတ်ယုတ်
သနည်း စသည်၌ အမေး
အဖြေ ၄၅၄
ရဟန်တာသည် ရာဂကို ပယ်အပ်
ပြီး မဟုတ်လော စသည်၌
အမေး အဖြေ ၄၅၄

အကွရာစဉ် စာမျက်နှာ

[၅]

ရဟန်းတူ ရဟန်းယောင်များ
သာသနာတော်၏ ဘေးရန်,
အညစ်အကြေး, ဆူးညောင့်
ကို ဖြစ်စေခြင်း ၁၆
ရာဂနှင့်တကွဖြစ်သော စိတ်သည်
ရာဂမှလွတ်သလောစသည်၌
အမေး အဖြေ ၅၁၀
ရာဂပရိယုဋ္ဌိတော ၄၅၈
ရာဂသမုဋ္ဌာန ၁၇၃
ရာဇဂိရိက ဂိုဏ်သား
အယူမျိုး ၂၅၅-၆၊
၂၅၈-၉၊၂၆၇
ရုပ်ကိုစွဲ၍ ပုဂ္ဂိုလ်ကို အပြား
အားဖြင့် သိစေခြင်းသည်
ဖြစ်သလော စသည်၌
အမေးအဖြေ ၄၃၃
ရုပ်ကိုလည်း သစ္ဆိကဋ္ဌ ပရမတ္ထ
အဖြစ်ဖြင့် ရအပ်ပါသလော
စသည်၌ အမေး အဖြေ ၄၂၂
ရုပ်တရားတို့၏ ဇရာမရဏ ၂၇၂
ရုပ်၌ ပုဂ္ဂိုလ်ကိုရအပ်ပါသလော
စသည်၌ အမေး အဖြေ ၄၂၄
ရုပ်ဝေဒနာကို သစ္ဆိကဋ္ဌ ပရမတ္ထ
အဖြစ်ဖြင့် ရအပ်ပါသလော
စသည်၌ အမေးအဖြေ ၄၂၃
ရုပ်သည် မမြဲသည် (စသည်)
ဖြစ်သလော စသည်၌
အမေး အဖြေ ၄၃၃
ရူပဘုံ၌ ပုဂ္ဂိုလ်သည် ရုပ်ရှိ
သလော စသည်၌ အမေး
အဖြေ ၄၂၆

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[ရ]	
ရူပါဝစရစျာန် မဂ္ဂမည် ကြောင်း	၁၃၆
ရူပီ	၄၂၆
ရောပနာ	၄၁၆
ရှိသောတရားသည် အတိတ် တရားလော စသည်၌ အမေး အဖြေ	၄၇၆
ရှင်ရဟန်းအဖြစ်သည် နတ်ဗြဟ္မာတို့၌ မရှိ	၁၃၁
[လ]	
လက္ခဏကထာ	၅၃၀
လက္ခဏကထာ အဖွင့်	၂၂၄၊၃၉၂
လက္ခဏယုတ္တိ	၆၅၊၄၂၄
လက္ခဏယုတ္တိ အဖွင့်	၆၅
လက္ခဏယုတ္တိကထာ	၆၅
လက္ခဏယုတ္တိ=ပရမတ္ထ တရားတို့၏ အမှတ်အသား ဖြစ်သော သပ္ပစ္စယ စသည်ဖြင့် ပုဂ္ဂိုလ်ကို စိစစ်ရာ စကားရပ်	၆၀၂
လူခါကာရ	၁၁၆
လူဝတ်ကြောင်သည် ရဟန္တာ ဖြစ်နိုင်သလော စသည်၌ အမေး အဖြေ	၅၂၃
လူဟူ၍ဆိုအပ်ကြောင်း	၃၉၀
လေသ	၂၇
လေသ,ဆလ	၂၇

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[လ]	
လေသဝစန	၂၇
လေးပါးသောမဂ်ဉာဏ်,သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ကြောင့် ဗုဒ္ဓ ဖြစ်ပါသလော စသည်၌ အမေး အဖြေ	၅၂၉
လေးယောက်ကုန်သော ယောကျ်ားအစုံ၌တို့ ရှိကုန်သည်မဟုတ်လော စသည် အမေး အဖြေ	၄၄၄
လောကနိရုတ္တိ	၁၁၅
လောကဝေါဟာရ-အရ	၁၆၆
လောကသမ္မုတိ	၁၁၅
လောကီသတိ	၁၆၉
လောကီသောတ၌ ထိခိုက်သော ဝေါဟာရ သဒ္ဒသည် လောကုတ္တရာ မဖြစ်နိုင်	၁၈၇
လောကုတ္တရာ ကုသိုလ်သည် အကျိုးပေးသော တရား ဖြစ်ခြင်း	၂၇၆
လောကုတ္တရာ တရားသည် ထောက်ပံ့အပ်သောဒိဗ္ဗစက္ခုသည် လောကုတ္တရာ ပညာစက္ခု ဖြစ်သလော စသည်၌ အမေး အဖြေ	၅၁၅
လောကုတ္တရာ တရားသည် လောကီစျာန် တရားကဲ့သို့ ဆန့်ကျင်ဘက် တရားကြောင့် မဆုတ်ယုတ်	၂၂၀
လောကုတ္တရာပညာသည် ပဋိသမ္ဆိဒါပညာတည်း	၂၃၇

အကွရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[လ]	
လောကုတ္တရာ မင်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်ကို လောကီ ပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ် ဖြင့်လည်း သိအပ်ခြင်း	၁၈၈
လောကုတ္တရာဇောကား ဝစီဘေဒ မဖြစ်စေနိုင်	၁၇၈-၉
လွတ်ပြီးတရားသည်လွတ်ဆဲလော စသည်၌ အမေး အဖြေ	၅၁၀
[ဝ]	
ဝစနအဓိပ္ပါယ်	၂၄၂
ဝစနသာမည	၃၁၀
ဝစနသာမညမတ္တ	၃၅
ဝစနသောဓန	၆၇၊၄၂၅
ဝစနသောဓန အဖွင့်	၆၇၊၁၄၆
	၃၅၉
ဝစနသောဓန=သဒ္ဒါကို သုတ်သင်ရာ စကားရပ်	၆၀၃
ဝစနသောဓနာ	၁၄၆၊၄၇၃
ဝစသာယတ္ထော၌အဆုံးအဖြတ်	၁၇၄
ဝစီဘေဒကထာ	၁၉၃
ဝစီဘေဒကထာ အဖွင့်	၃၆၉
ဝဇီပုတ္တကဝါဒဂိုဏ်းမှ ခွဲထွက်သော ဓမ္မုတ္တရိယဝါဒဂိုဏ်း	၉
ဝဋ္ဌုပစ္ဆေဒေါ	၄၄၀
ဝတ္တဗ္ဗော-နဝတ္တဗ္ဗော၌ အဆုံးအဖြတ်	၃၀၉
ဝယဓမ္မ	၁၈၆၊၄၇၃
ဝါဒ	၁၀
ဝါဒကထာ	၂-၈၂
[ဝ]	
ဝါဒကထာသာ ကထာဝတ္ထု ကျမ်း၌ လိုရင်းဖြစ်ပုံ	၂၈၂
ဝါစာ ဘိဇ္ဇတိ	၁၇၆
ဝါဒယုတ္တိ	၄၇၀
ဝါဒယုတ္တိ အဖွင့်	၁၄၂
ဝါဒယုတ္တိပရိဟာနိ	၄၅၂
ဝါဒယုတ္တိပရိဟာနိ အဖွင့်	၁၁၈
ဝါဒယုတ္တိ ပရိဟာနိ ကထာ အဖွင့်	၁၄၉
ဝိဂမာ ဝတ္တဗ္ဗတာ	၃၅၈
ဝိတဏ္ဍကထာ	၂၈၂
ဝိဓူပေတိ	၄၅၈
ဝိပက္က ဝိပါက	၁၆၄
ဝိပရိဏာမဓမ္မ	၁၇၃
ဝိပရိယာယောပုဒ် အဆုံး အဖြတ်	၂၃၂
ဝိပရီတကထာ	၅၄၂
ဝိပရီတကထာ အဖွင့်	၂၃၁၊၃၉၆
ဝိပဿနာဉာဏ်, မင်ဉာဏ်, ပစ္စဝေက္ခဏာ ဉာဏ်တို့ကို ဝိမုတ္တ အဝိမုတ္တဟု မဆို ထိုက်ကုန်	၃၉၅
ဝိပဿနာဉာဏ် ဝိမုတ္တိဉာဏ် မည်ပုံ	၂၂၉
ဝိပါက်သည်အကျိုးကို ဖြစ်စေခြင်း သဘောရှိသော တရားလော စသည်၌ အမေး အဖြေ	၅၇၆
ဝိပါက်သည် အကျိုးကို ဖြစ်စေခြင်း သဘောရှိသည်ဟု ယူခြင်း	၂၇၆

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[ဝ]	
ဝုတ္တံ ဝိယ	၄၀၃
ဝေတိ	၄၄၆
ဝေဒက	၅၀၃
ဝေမိဿကနယ	၁၀၄
ဝေဟာရကထာ	၁၈၆၊၅၀၂
ဝေဟာရကထာ အဖွင့်	၃၃၃
ဝေဟာရိကသစ္စိကဋ္ဌ	၃၀၅
[သ]	
သဉ္ဉပါဒိသေသ ပရိနိဗ္ဗာန်	၂
သကဝါဒီ အမြင်	၅၀၄
သကဝါဒီကသမ္မုတိသစ္စာကိုသော သစ္စိကဋ္ဌ ဟုမဆိုလိုပဲ ပရမတ္ထ သစ္စာကိုလည်း သစ္စိကဋ္ဌ-ဟု ဆိုခြင်း	၃၀၄
သကဝါဒီပက္ခ(၁) (၂)	၆၄၁၊ ၆၄၃
သကဝါဒီ ပရဝါဒီ	၅၀၁
သင်္ကိစ္စကဝါဒကိုဏ်းမှခွဲထွက် သောသုတ္တဝါဒကိုဏ်း	၉
သင်္ကိစ္စကိုဏ်းဟူသည်	၂၉၀
သဒ်္ဒတ	၆၆၊၁၀၆၊၄၂၄ ၄၁၃ ၄၃၃
သဒ်္ဒတတရားတို့၏ အမှတ် လက္ခဏာ	၆၅
သဒ်္ဒါရတရား ၁-မျိုး	၁၆၆
သဒ်္ဒါရတို့သည် အပိုင်းအခြားကို မပြုပဲ ပြောပုံရှင့်တူကုန်သ လောစသည်အမေးအဖြေ	၄၉၆
သဒ်္ဒါရတို့သည် ပြောပုံနှင့် တူကုန် သည်ဟု ယူခြင်း	၁၀၂

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[ဝ]	
ဝိပါက ပဋိသံဓေဒက	၁၀၁
ဝိပါက ပဋိသံဓေဒီအရ	၁၀၂
ဝိပါကော ဝိပါက ဓမ္မ ဓမ္မောတိကထာ	၅၃၆
ဝိပါကော ဝိပါက ဓမ္မ-ဓမ္မောတိကထာ အဖွင့်	၂၃၆၊ ၂၁၀
ဝိပွကတ ဝိပါက	၁၆၅
ဝိပွကတ ဝိပါက မည်ပုံ	၁၆၅
ဝိဘင်္ဂဝါဒီ	၁၉
ဝိမုစ္စမာနကထာ	၁၉၉၊၅၁၀
ဝိမုစ္စမာနကထာ အဖွင့်	၃၀၀
ဝိမုတ္တ	၂၀၂၊၂၀၃
ဝိမုတ္တိကထာ	၁၉၀၊၅၁၀၊၅၄၀
ဝိမုတ္တိကထာ အဖွင့်	၂၂၆၊၃၆၅
ဝိမုတ္တိဉာဏ်အမည်များ	၂၂၆
ဝိမုတ္တိဉာဏ်သည် ဝိမုတ္တအစစ် လော စသည်၌ အမေး အဖြေ	၅၄၀
ဝိမုတ္တိပယောဇန	၁၉၀
ဝိရတိစေတနာ ဒါနမည်ပုံ	၂၀၀
ဝိရာဂဓမ္မ	၂၀၆၊၄၃၃
ဝိသည္ဝတ္တော	၄၅၅
ဝိသယ	၃၇၃
ဝိသယီ	၃၂၃
ဝိသယော	၃၀၄
ဝိသိနေတိ	၄၅၀
ဝိတစ္ဆိတဂ်ါရ သမ္မိဿ ဆာရိက သဒ်ိသာ	၁၀၂
ဝီတစ္ဆိတဂ်ါရ သမ္မိဿာ	၁၀၂
ဝီတရာဂစိတ္တ	၁၉၀
ဝုတ္တနယဟူသည်	၃၀၇

အကွေ့ရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[သ]	
သခ်ါရသုညတ	၁၉၆
သင်္ဂဟိတကထာ	၅၆၀
သင်္ဂဟိတကထာ အဖွင့်	၂၅၅၊၄၀၂
သစ္စကထာ	၅၅၃
သစ္စကထာ အဖွင့်	၄၀၁
သစ္စဝါဒီ	၄၄၀
သစ္စာ ၂-ပါး	၂၃၇၊၃၀၅
သစ္စာ၄-ပါးသည် နိစ္စ, အသခ်ၤတ ဟု ယူခြင်း	၂၄၉
သစ္စာ ၄-ပါးတို့သည် အသခ်ၤတ တို့လော စသည်၌ အမေး အဖြေ	၁၅၃
သစ္စိကဋ္ဌ	၂၅၊၂၀၊၄၁၅
သစ္စိကဋ္ဌ အဓိပ္ပါယ်	၅၀၁
သစ္စိကဋ္ဌ တစိတ်	၃၀၅
သစ္စိကဋ္ဌ ပရမတ္ထဇုန	၄၁၅
သစ္စိကဋ္ဌသဘာဝဒီနုယောဂ	၄၄၄
သစ္စိကဋ္ဌသဘာဝဒီနုယောဂ= သစ္စိကဋ္ဌ၏ သဘောကို မေး စိစစ်ရာ အခန်း	၆၄၅
သစ္စိကဋ္ဌ ဝေါဟာရ	၃၀၇
သစ္စိကဋ္ဌသံသန္ဒန	၆၀
သတိပဋ္ဌာန	၁၆၀
သတိပဋ္ဌာနကထာ	၄၀၂
သတိပဋ္ဌာနကထာ အဖွင့်	၁၆၀၊ ၃၆၆
သတိပဋ္ဌာနမည်ပုံ	၁၆၀
သတိပဋ္ဌာန်သည် တကြောင်း တည်းသော နိဗ္ဗာန်သို့ သွားကြောင်းလမ်း	၄၀၃
သတ္တပညာသဓမ္မပွဘေဒ	၄၂၂

အကွေ့ရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[သ]	
သတ္တပဏ္ဏိဓိ	၁၉၇
သတ္တပဒေသဝိဘာဂကမုခ ဝိသဇ္ဇန	၁၃၃
သတ္တပုဂ္ဂလ	၅၀၃
သတ္တမဝဂ်	၂၅၅၊၄၀၂
	၅၆၀-၅၊၅၇၀-၆
သတ္တသုညတ	၁၉၆
သဓမ္မ	၁၇၅
သနိမိတ္တ	၆၆၊၂၅၅
သန္ဓာဝတိ	၄၂၀
သန္ဓိပေတိ	၄၅၀
သပ္ပစ္စယော	၄၂၄
သပ္ပိကုမ္ဘ	၁၁၄
သဖလာ	၄၃၄
သမ္ဗညုတညာဏ်၏ အကြောင်းရင်း	၃၆၂
သမ္ဗညုတညာဏ်တော်အစ္ဓမ်း ၃-ပါး	၂
သမ္ဗတ္ထိကဂိုဏ်းသားတို့၏ အယူမျိုး	၁၀၃
သမ္ဗတ္ထိဝါဒဂိုဏ်းမှ ခွဲထုတ်သော ကဿပိကဝါဒဂိုဏ်း	၆
သမ္ဗထာပိ	၁၂၅
သမ္ဗဒဿဝီ	၅၀၀
သမ္ဗဒါ	၄၂၁
သမ္ဗမတ္ထိဝါဒရှိသူ	၁၄၂
သမ္ဗမတ္ထိတိကထာ	၁၄၂၊၄၇၀
သမ္ဗမတ္ထိတိကထာ အဖွင့်	၃၅၆
သမ္ဗမတ္ထိတိဝါဒကထာ	၁၄၂
သမ္ဗသာပတေယျာ	၄၅၃
သမ္ဗသခ်ါရပဏ်ိဓိ	၁၉၇

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[သ]	
သမ္ဘသံယောဇနပ္ပဟာနကထာ	၅၃၈
သမ္ဘသံယောဇနပ္ပဟာနကထာ အဖွင့်	၂၂၈၊၃၉၄
သဘာဝဝိနိဗ္ဘောဂ	၆၃
သမဏဖြစ်ထိုက်သောသူ	၂၁၆
သမန္နာဂတကထာ	၅၂၆
သမန္နာဂတကဏ္ဍ အဖွင့်	၂၁၉၊၃၉၀
သမန္နာဂမ ၂-ပါး	၂၁၉
သမယဝိမုတ္တ ၁၁၈၊၁၂၂၊၄၅၆	
သမယဝိရောဓ	၅၄၊၆၄
သမယသုတ္တ ဝိရောဓ	၅၄
သမာနလဒ္ဓိက ပုဂ္ဂိုလ်	၃၀၃
သမာပတ်ဝင်စားသူ၏ နှုတ်မြွက်ခြင်းသည် ရှိသလောစသည်၌ အမေး အဖြေ	၄၉၃
သမာပတ္တိစိတ္တ	၁၈၀
သမိတိယဂိုဏ်း	၉
သမုဋ္ဌာနမည်ခြင်းအကြောင်း	၂၄၀
သမုဒယသစ္စာ၌ လက္ခဏာသစ္စာသည် အသင်္ခတ	၂၄၉
သမုဒယသစ္စာ၌ ဝတ္ထုသစ္စာသည် သင်္ခတ	၂၄၉
သမုဒါစရဏ	၃၇၆
သမဏိဘာဝသမန္နာဂမ	၂၁၉
သမ္မယုဉ္ဇကထာ	၅၆၁
သမ္မယုတ္တကထာ အဖွင့်	၂၅၆၊၄၀၂
သမ္ဘဝန္တဿ	၃၁၂
သမ္ဘဝမည်ခြင်းအကြောင်း	၂၄၀
သမ္မတ္တနိယာမ	၂၃၃
သမ္မာသမ္မုဒ္ဓ	၄၅၁

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[သ]	
သမ္မိတိယဂိုဏ်းသားတို့၏ အယူမျိုး	၁၈
သမ္မုတိကထာ	၁၁၅
သမ္မုတိဉာဏကထာ	၅၄၄
သမ္မုတိ ဉာဏကထာ အဖွင့်	၂၃၇၊၃၉၇
သမ္မုတိဉာဏ်သည် သစ္စာအာရုံ သာရှိ၍ အခြားအာရုံမရှိဟု မဆိုထိုက်သလော စသည်၌ အမေး အဖြေ	၅၄၄
သမ္မုတိဒေသနာ	၁၁၇
သမ္မုတိသစ္စာ	၅၀၂
သမ္မုတိ သစ္စာသည် သစ္စာကို အာရုံပြုသည်ဟု ယူခြင်း	၂၃၇
သယံကထာ	၁၀၅
သရီရတဒဉ္ဉ ဝိမုတ္တော ၃၁၉၊၃၂၀	
သဝိပါကာ	၄၃၄
သဿတ	၆၆၊၄၂၅
သဿတဒိဋ္ဌိ ၁၅-ပါး	၃၃၁
သဿတဝါဒရှိသောဆရာ	၄၅၁
သဿတီသမံ	၄၅၁
သာဓာတု	၂၄၇
သာဓာရဏကမ္မဝိပါက	၂၇၁
သာဓာရဏာ=ဆက်ဆံသောအား	၁၉၂
သာဓာရဏာသာဓာရဏ=ဆက်ဆံ မဆက်ဆံသောအား	၁၉၂
သာမည မည်ပုံ	၂၉၃
သာမညဟူသော အမည်	၂၇၄
သာမီ	၅၀၇

အကွရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[သ]	
သာဝက၏ ဖိုလ်၌ဖြစ်သော ဉာဏ်သည် ရှိသလော စသည်၌ အမေး အဖြေ	၅၄၇
သိဒ္ဓိခေါ်ပုံ	၂၉၈
သိဒ္ဓတ္ထိက ဂိုဏ်းသား အယူမျိုး	၂၅၅-၆၊ ၂၅၈-၉၊ ၂၆၇
သုခဝိပါက	၄၃၄
သုခဝေဒနီယာ=သုခဝေဒနာ စီးပွါးဟူသည်	၂၆၉
သုက္ကဝ်သင္ဌိ	၁၇၄
သုခါပဋိပဒါ	၁၂၈
သုခုဒြယာ	၄၃၄
သုညတ ၂-ပါး	၁၉၆
သုတ်တော် မြန်မာပြန်	၆၁၀
သုတ္တဝိရောဓ	၅၄၊ ၁၅၉
သုတ္တသာဓန	၄၇၇
သုတ္တသာဓန အဖွင့်	၁၆၂
သုတ္တသာဓနပရိဟာနိ	၄၅၆
သုတ္တသာဓန ပရိဟာနိ အဖွင့်	၁၂၇၊ ၃၅၂
သုတ္တသာဓနာ	၁၆၀
သုတ္တာနုယောဂ	၁၃၃
သုတ္တာဟရဏကထာ	၄၆၈
သုဒ္ဓပကတိက	၁၉၀
သုဒ္ဓဗြဟ္မစရိယကထာ	၄၅၉
သုဒ္ဓဗြဟ္မစရိယကထာအဖွင့်	၃၅၃
သုဒ္ဓသစ္စိကဋ္ဌ	၂၃၊ ၂၉၂၊ ၄၁၅၊ ၄၂၁၊ ၅၈၄ ၅၀၅၊ ၅၈၉

အကွရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[သ]	
သုဒ္ဓသစ္စိကဋ္ဌ	၄၈
သုဒ္ဓိကသံသန္ဒန	၄၂၂
သုဒ္ဓိကသံသန္ဒန အဖွင့်	၅၃၊ ၃၂၄
သုဒ္ဓိကသံသန္ဒန=သြမ္မ စသည်မပါပဲ သစ္စိကဋ္ဌ ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို ရုပ်စသည် နှင့်အတူ နှီးနှောပြရာ စကားရပ်	၅၉၆
သုဝဏ္ဏကုမ္ဘ	၁၁၄
သုဝိဇာ ဝိဇယော	၄၅၅
သုဝိဒူရ ဝိဒူရ=အလွန်ဝေးသည်၏အဖြစ်ဖြင့် ဝေးသောအရာ (အဝေးဆုံး) ၄-ပါး	၅၆၇
သူကရော	၄၃၁-၂
သူတော်ကောင်းသို့ အစဉ်လိုက်သော တရား ၃-ပါး	၅၆၃
သေခပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္တာန်၌ အသေခဉာဏ်ရှိသလော စသည်၌ အမေး အဖြေ	၂၃၀
သေက္ခပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္တာန်၌ အသေခ ပုဂ္ဂိုလ် ဥစ္စာဖြစ်သော ဉာဏ် ရှိသလော စသည်၌ အမေး အဖြေ	၅၄၁
သောတ ၂-ပါး	၂၀၉
သောတာပတ္တိမဂ်ခဏ၌ သမာပတ် ဝင်စားခြင်း အကြောင်း	၁၇၆
သောတာပတ္တိမဂ္ဂဋ္ဌပုဂ္ဂိုလ်၏ သဒ္ဓိန္ဒြေသည် မရှိသလော စသည်၌ အမေး အဖြေ	၅၁၂

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[သ]	
သောတာပတ္တိ မဂ္ဂဉာန်ပုဂ္ဂိုလ်၏ ပရိယုဋ္ဌာန နှစ်ပါး	၂၀၃
သောတာပတ္တိ မဂ္ဂပုဂ္ဂိုလ်သည် ထင်ကြသော ဒိဋ္ဌိကိုပယ်အပ်ပြီ လော စသည်၌ အမေး အဖြေ	၅၁၁
သောတာပန်သည် သောတာ ပတ္တိဖိုလ်မှ ဆုတ်ယုတ်သလော စသည်၌ အမေး အဖြေ	၄၅၃
သောသိယော	၄၃၂
သံကိဏ္ဏပရိခေါ	၄၅၅
သံဃာနုယောဂ	၄၄၄
သံဃာနုယောဂ=သံဃာကို မေးစိစစ်ရာ အခန်း	၆၄၄
သံဝရကထာ	၅၁၈
သံဝရကထာ အဖွင့်	၂၁၂၊၃၀၉
သံသန္ဒနပုစ္ဆာ	၁၃၄
သံသန္ဒနဗြဟ္မစရိယကထာ	၄၆၃
သံသန္ဒနဗြဟ္မစရိယကထာ အဖွင့်	၁၃၄၊၃၅၄

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
[သ]	
သားသမီးဝတ် ၅-ပါး	၅၃၁-၂
သုံးစွဲခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော ကောင်းမှုသည် တိုးပွါး သ လော စသည်၌ အမေး အဖြေ	၅၆၅
သုံးဆယ့်နှစ်ပါးသောယောကျ်ား မြတ်၏ လက္ခဏာတို့နှင့် ပြည့် စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဘုရား အလောင်းလော စသည်၌ အမေး အဖြေ	၅၃၀
သွေဝ(ယွေဝ) ပုဂ္ဂလော၌ (အဆုံး အဖြတ်)	၆၀
[ဟ]	
ဟတ္ထစ္ဆိန္နော	၄၃၁
ဟတ္ထပါဒစ္ဆိန္နော	၄၃၁
ဟုတ္ဝာဟောတိ ဘာဝါနုပရမ	၃၅၉
ဟေတုမည်ခြင်းအကြောင်း	၂၄၀
ဟေဝတ္ထိကထာ	၄၀၄
ဟေဝတ္ထိကထာ အဖွင့်	၁၇၁၊၃၆၇

(ပဌမအုပ်)

မှတ်သားဖွယ် အက္ခရာစဉ် ပြီးပြီ။

ပြင်ဆင် ဖတ်ရှုရန်

စာမျက်နှာ	ကြောင်းရေ	ရှိရင်း	ပြင်ဖတ်ရန်
၁၅	၂၉-၃၀	ဓမ္မရာဇာ၊ တရားမင်းသည်။ အသောကော၊အသောက မည်သော။	အသောကော၊အသောက မည်သော။ ဓမ္မရာဇာ၊ တရားမင်းသည်။
၄၃	၂၂	ပဋ္ဌကမ္မစတုက္က	ပဋိကမ္မစတုက္က
၆၈	၃၂	ယွေ-	ယွေဝ-
၇၅	၃၁	ဒီသုပိ နယေသု	ဒီသုပိ နယေသု
၁၄၄	၂၇	သက်သက်သော ကာလ သံသန္ဒနတည်း	သက်သက်သော သံသန္ဒနတည်း
၁၉၂	၁၈	သဓာရဏာသာဓာရဏမ္ပိ	သာဓာရဏာ-သာဓာရဏမ္ပိ
၁၉၇	၂၇	ဌာနာဌာနဉာဏ်	ဌာနာဌာနဉာဏ်
၁၉၉	၂၉	ဝိမုစ္စဓာန	ဝိမုစ္စမာန
၂၀၀	၁၈	စိတ္ထံ	စိတ္တံ
၂၀၇	၂၇	အနုဘာဝဂေါစရချင်းကား	အာနုဘာဝဂေါစရ-ချင်းကား
၂၁၆	၈	ဗြဟ္မဏော	ဗြာဟ္မဏော
။	၉	ဗြဟ္မဏလည်း	ဗြာဟ္မဏလည်း
၂၂၄	၁၉	လက္ခဏာကထာ၌	လက္ခဏကထာ၌
၂၃၈	၁၀	စိတ္တာရမ္မကထာ	စိတ္တာရမ္မဏကထာ
၃၄၆	၂၄	သစ္စကဋ္ဌ	သစ္စိကဋ္ဌ
၃၄၈	၂၀	စကားရပ်ကို။	စကားရပ်ကို
၃၇၅	၁၆	ဣတိအတ္တော	ဣတိအတ္ထော
၃၈၅	၂၆	သယောတိအာဒီသု	ဝိသယောတိအာဒီသု
၃၉၄	၆	သဗ္ဗသံယောဇပ္ပဟာနကထာ	သဗ္ဗသံယောဇနပ္ပဟာန ကထာ
၃၉၅	၂	၅-ဝိမုတ္တိကထာ အဖွင့်	၁-ဝိမုတ္တိ ကထာ အဖွင့်
၄၇၃	၁	ပုလကထာ	ပုဂ္ဂလကထာ
၅၈၄	၁၉	သုဒ္ဓသဋ္ဌိကဋ္ဌ	သုဒ္ဓသစ္စိကဋ္ဌ
၅၈၈	၁၈	ဥပနယစတုက္က	ဥပနယနစတုက္က
၅၉၃	၁၅	၄-မျိုးကို]	၄-မျိုးကို

အရှင်ဇနကာဘိဝံသ၏

ကျမ်းစာများ ထုတ်ဝေဖြန့်ချိရာတွင် ကုသိုလ်ပါဝင်ကြသူများ

၁။ အရင်း မှ,တည် ထုတ်မေးထားသော ကုသိုလ်ရှင်များ—

၄- ဂ-၃၉	ဦးကျော်အေး-ဒေါ်စောရီ မှုံရွှေရည်ဆေးလိပ်ရုံ၊ ပဲခူးမြို့။	၁၀၀၀၀
၁၀- ဂ-၃၉	မင်းကျောင်းဘုန်းတော်လေး ဦးသူရိယ ပဲခူးမြို့။	၅၀၀၀
၃- ၉-၃၉	ဦးသိန်းလွင်-ဒေါ်သီ မိသားစု၊ ၁၉၄/၃၁-လမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့။	၂၀၀၀၀
၂၅- ဂ-၈၀	(ပြန်ဆပ်ပြီး)	
၁-၁၀-၃၉	ဂဠုန်မင်း ဦးတင်မောင်-ဒေါ်မြင့် သားသမီးမြေးများ (ဂဠုန်မင်း-ဇဆေးလိပ်ရုံ) မော်လမြိုင်ကျွန်း။	၁၀၀၀၀
၃-၁၀-၃၉	ဦးရီ-ဒေါ်အေးသန်း မိသားစု၊	၅၀၀၀
၂၂-၁၀-၈၀	(ပြန်ဆပ်ပြီး)	
၆-၁၀-၃၉	ဦးသန်း မိသားစု၊ ပုဇွန်တောင် ရန်ကုန်မြို့။	၅၀၀၀
၃- ၅-၈၀	(ပြန်ဆပ်ပြီး)	
၃- ၅-၈၀	ဗိုလ်မှူးအောင်သိန်း-ဒေါ်ညွှန့်မေ တက္ကသိုလ်ရိပ်သာလမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့။	၅၀၀၀
၁၀- ၆-၈၀	ဦးထိန်ဝင်းနှင့် ညီမများ ရန်ကုန်မြို့။	၃၀၀၀၀
၂၀- ၉-၈၀	ဗိုလ်မှူးအောင်သိန်း-ဒေါ်ညွှန့်မေ ရန်ကုန်မြို့။	၆၀၀၀
၁၁-၁၂-၈၀	ဦးအောင်-ဒေါ်သောင်းသောင်း အောင်သုခဆိုင်နှင့် ဆပ်ပြာစက်ပိုင်ရှင် မိတ္ထီလာလမ်း၊ မြင်းခြံမြို့။	၁၀၀၀၀

၂။ ကျမ်းစာဖြစ်မြောက်ရေးအတွက် အစဉ် သုံးစွဲရန်
ပါဝင် လှူဒါန်းကြသော ကုသိုလ်ရှင်များ—

၉· ဂ-၇၉ ဦးကြင်ညွန့်-ဒေါ်ကြင်ဟုန် မိသားစု၊
ဗိုလ်ချုပ်လမ်း ဆေးရုံဝင်းအတွင်း ရန်ကုန်မြို့။ ၅၀၀၀
ဗိုလ်မှူးအောင်သိန်း-ဒေါ်ညွှန့်မေ
၄၆-တက္ကသိုလ်ရိပ်သာလမ်း။ ၁၀၀၀

၂၄- ဂ-၇၉ ဒေါ်ရင်မေ၊ လမ်း ၅၀-ဗုဒ္ဓဓမ္မစာစောင်
ရန်ကုန်မြို့။ ၅၀၀

ဒေါက်တာကေမြရီ ပညာရေး တက္ကသိုလ်
ရန်ကုန်မြို့။ ၂၀၀

၂၅· ဂ·၇၉ ဦးကြည်တဲ့-ဒေါ်အေးအေး
ကမ္ဘာအေးဘုရားလမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့။ ၄၀၀

၂ဂ- ဂ-၇၉ ဦးချစ်-ဒေါ်အုန်းကြည်
အလုံ၊ ၂၆·ဆဒ္ဒန်လမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့။ ၁၅၀

၆· ၉-၇၉ ဦးအုန်းခင်-ဒေါ်စိန်စိန်
၂၄၇၊ ၃၅·လမ်း ရန်ကုန်မြို့။ ၅၀၀

၁၆· ၉-၇၉ ဦးရွှင်ကြည်-ဒေါ်ပို ၁၁၀၊ လှည်းတန်း
လမွတော်၊ ရန်ကုန်မြို့။ ၅၀၀

၂၆· ၉-၇၉ ဦးရင်ဝက် ဘိုကဇလး ဈေးလမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့။ ၂၀၀
" ဦးဘိုးချင် " " ၅၀
" ဒေါ်ရင်မြ-ဒေါ်အေးတင် ယောက်လမ်းရန်ကုန်မြို့။ ၆၀၀
" ဆရာဦးစောမောင် ဟံသာဝတီကျောက်တန်း။ ၁၀၀

၁-၁၀-၇၉ ဒေါ်ဥမ္မာ ဂျာမနီပြည် ဖရင့်ဖတ်မြို့။ ၅၀၀

၂·၁၀-၇၉ ဦးလှဝင်း တောင်ဥက္ကလာ ရန်ကုန်မြို့။ ၁၀၀

၃-၁၀-၇၉ ဦးခိုင်-ဒေါ်ခင်သန့် မိသားစု၊
၁/၃ ရွှေတောင်ကြားရိပ်သာ၊ ရန်ကုန်မြို့။ ၂၀၄၀

၄-၁၀-၇၉ ဦးလှခင်မောင် ရန်ကုန်မြို့။ ၁၀၀

၆-၁၀-၇၉	ဒေါက်တာသိန်းတိုးသိန်းဇာမေရိက ချီကာဂို။	၂၀၀
"	ဗိုလ်မှူးစော၀င်းသိန်း-ဒေါ်လဲ့လဲ့မိုး ရန်ကုန်မြို့။	၂၀၀
"	ဗိုလ်မှူးဇင်ဝေသိန်း-ဒေါ်ခင်ခင်ဝင်း "	၁၀၀
၈-၁၀-၇၉	ဦးမင်းဟန်-ဒေါ်ခင်ညွှန့်ဟန် "	၃၅၀၀
၂-၁၁-၇၉	ဦးဘသိန်း-ဒေါ်တင်တင်ကြည် "	၁၀၀၀
၄-၁၁-၇၉	ဦးအောင်ငြိမ်း-ဒေါ်ဖွားရင်မိသားစု "	၂၀၀
၅-၁၁-၇၉	ဦးစိန်တင့်-ဒေါ်ခင်သိန်း တောင်ကြီး ရွှေကျွန်းပုံ့ မရွှေ၀။	၅၀၀၀
"	ဦးဘမောင်မိသားစု အထက်မြန်မာပြည် ကန်တော်လေး ထီဆိုင်ခွဲ ဆိုင်းတန်းရပ်မန္တလေး။	၁၅၀၀
၅-၁၂-၇၉	ဦးစောလွင်-ဒေါ်သန်းမြင့် ၁၄၂၊ ၃၁ လမ်း ရန်ကုန်မြို့။	၃၀၀
"	ဦးထွေး ၁၃-လမ်း "	၅၀
၂၃-၁၂-၇၉	ဦးမြတ်စော-ဒေါ်စန်းရီ လန်ဒန်။	၁၀၀၀
"	ဒေါ်ဒေါ်စော ကျွန်းသင်္ဘေးကတော်ရန်ကုန်မြို့။	၄၀၀၀
"	ဒေါ်သောင်းသောင်း မိသားစု၊ ကမာရွတ် "	၂၀၀
"	ဦးမျိုးဆက်-ဒေါ်မြရီ ဂ-မိုင်ခွဲ "	၃၀၀
"	ဦးလှမောင်-ဒေါ်တင်ရီ ဗိုလ်တထောင် "	၃၀၀
"	ဗိုလ်ချုပ်ချစ်လှိုင် (ရေ) ဒေါ်ခင်ငြိမ်းငြိမ်း "	၃၀၀
"	ဦးချစ်လှိုင် (ကမ္ဘာဇ)ဒေါ်ငင်ညွှန့် "	၃၀၀
၇- ၁-၈၀	ဒေါ်ညွှန့်ညွှန့်-ဒေါ်သန်းသန်း အမှတ် ၅-၀ါးတန်း မန္တလေး။	၅၁၀၀
၈- ၂-၈၀	ဦးအေးမောင်-ဒေါ်ခင်စိန် ဝင်ဒါမီယာလမ်း ရန်ကုန်မြို့။	၂၀၀
"	ဒေါက်တာလှလှမြိုင် မြစ်ကြီးနားဆေးရုံ "	၂၀၀
"	ဦးစောလှိုင်-ဒေါ်မြမြသွင် ပြင်သစ် မိုနာကိုမြို့။	၂၀၀

ဂ- ၂-ဂဝ	ဒေါ်နွယ်နွယ်အေး ပြင်သစ်။		၂၀၀
၁၅- ၃-ဂဝ	ဦးခင်မောင်ကြီး-ဇနီးတင်အေး		
	ပါရမီရိပ်သာ	ရန်ကုန်မြို့။	၃ဝဂ
၁၃- ၃-ဂဝ	ဒေါ်အုန်းမေ သား မောင်ဌေးဝင်း		
	၂၃၊ ယောက်လမ်း	။	၅၀၀
၂၂- ၃-ဂဝ	ဦးမောင်ကောက် သမီး		
	မကျင်အေး (ပြင်ရွာ)ဇနီးမြမြို့။		၁၀၀
၂၅- ၄-ဂဝ	မောင်စိန်မော်င် အစ်မ ဒေါ်ခင်ကြည်		
	တက္ကသိုလ်ရိပ်သာ	ရန်ကုန်မြို့။	၁၀ဝ
။	ဒေါက်တာ မမှိမှိသိမ်း	။	၂၀၀
၇- ၅-ဂဝ	ဦးမောင်မောင်ညွန့်-ဒေါ်အမာ		
	(ရွှေတိဂုံ ဂဂါပက)	။	၃၀၀
၁၂- ၅-ဂဝ	ဦးအောင်သန်း-ဒေါ်မြသန်း မိသားစု	။	၁၀၀
၁၄- ၅-ဂဝ	ဦးတင်မြင့်မောင် ၂၄ (ဇအ)		
	နာနတ်တောလမ်း	။	၁၀၀
။	ဦးကျော်လင်း-ဒေါ်လှမြင့်(မောင်)ဦးအောင်သိန်း		
	မြို့မလမ်း ကျုံမငေး။		၅၀၀
၁၀-၁၀-ဂဝ	အငြိမ်းစား ဒု-ဗိုလ်မှူးကြီးသိန်းဟန်		
	ရေနံထွက် ဂကော်ပိုရေးရှင်း မန်ကုန်မြို့။		၂၀၀
၁ဂ-၁၁-ဂဝ	ဒေါ်သန်းဖေ မိသားစု ဂ၆၊ ၆-လမ်း၊		
	၃-ရပ်ကွက်၊ တောင်ဥက္ကလာပ။		၅၀၀
။	ပန်းပုဆရာကြီး ဦးဟန်တင် ရန်ကုန်မြို့။		၃၀၀

ကုသိုလ် ပါဝင်လိုကြသူများသို့

အထက်ပါ ကုသိုလ်ရှင်များကဲ့သို့ သာဓုနာပြုကုသိုလ် ပါဝင်လိုကြသူများသည် မည်သူမဆို စုံစမ်းပါဝင် ကုသိုလ်ပြုနိုင်ကြကြောင်း လေးမြတ်စွာ အစီရင်ခံပါသည်။

ဗုဒ္ဓသာသနံ စိရံ တိဋ္ဌတု

ထိန်ဝင်း

(၂-၁၂-ဂဝ) ၁ဝ၇၊ စိန်ဂျွန်းလမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့။

အရှင်ဇနကာဘိဝံသ၏ ပြန်လည်ရိုက်နှိပ်ပြီး ကျမ်းစာမျှား

၁။	ရတနာဂုဏ်ရည် (အထူး)	၁၃-ကျပ်
၂။	ကိုယ်ကျင့်အဘ်ဓမ္မာ	၁၂- ။
၃။	အနာဂတ်သာသနာရေးကျမ်း (အထူးထုတ်) ကတ်ထူ	၂၀- ။
၄။	ဗုဒ္ဓဘာသာသင်ခန်းစာ (အနာဂတ်သာသနာအတွက်)	၁၅- ။
၅။	ဗုဒ္ဓါနုဿတိ ဘာဝနာ ၃-အုပ်တွဲ	၁၅- ။
၆။	ရှုပ်ပုံရှင်ကျင့်ဝတ်	၈- ။
၇။	ပါတိမောက်ဘာသာဋီကာ	၁၈- ။
၈။	စမ္မစကြာနှင့် အနတ္တလက္ခဏသုတ်တရားတော်	၁၈- ။
၉။	အဋ္ဌကထာအခြေပြု	၁၈- ။
၁၀။	သင်္ဂြိဟ်ဘာသာဋီကာ	၄၀- ။
၁၁။	ဘာသာသွေးနှင့် ဘာသာရေးပြဿနာများ စစ်တပ်တရားတော်	၁၀
၁၂။	ရူပသိဒ္ဓိဘာသာဋီကာ	၂၃- ။
၁၃။	အခြေပြု ပဋ္ဌာန်းတရားတော်	၂၅- ။
၁၄။	ဘုရားဥပဒေတော်ကြီး	၃၀- ။
၁၅။	ကထာသလ္လာပ	၃- ။
၁၆။	နောက်ဆုံးဆယ်လ မြတ်ဗုဒ္ဓ	၈- ။
၁၇။	အခြေပြုသဒ္ဒါ	၁၈- ၂၀
၁၈။	သုတ်မဟာဝါဘားသာဋီကာ (ပ) (၃)	၃၀- ။
၁၉။	ဗုဒ္ဓဝင်အမေးအဖြေ	၆- ။
၂၀။	ယမိုက်ဘာသာဋီကာနှင့် မူလဋီကာနိဿယ	၂၅- ။
၂၁။	သူကော်ကောင်းလက္ခဏာ	ဒိ/၅၀ါး
၂၂။	ကထာဝတ္ထုအဋ္ဌကထာဘာသာဋီကာနှင့် မူလဋီကာနိဿယ (ပ)	
၂၃။	ပဋ္ဌာနအဋ္ဌကထာဘာသာဋီကာနှင့် မူလဋီကာနိဿယ	
၂၄။	ခုဒ္ဒသိက္ခာဘာသာဋီကာ	
၂၅။	အခြေပြုသင်္ဂြိဟ်	
၂၆။	တဘာဝသံသရာ	၄ဒိ/-
၂၇။	ဓာတုကထာနှင့် ပုဂ္ဂလပညတ် အဋ္ဌကထာဘာသာဋီကာနှင့် မူလဋီကာ ပါဠိတော်နိဿယ	
၂၈။	ကင်္ခါဘာသာဋီကာ (ပ) (၃)	
၂၉။	ရူပသိဒ္ဓိဘာသာဋီကာ (၃)	
၃၀။	မြောင်းမြဆရာတော်	၃ဒိ/-